

124093415

OTEL HOSPITAL REAL GRANADA	
LIBRO	B
FOLIO	50
NUMERO	76

MICHAEL
DE CORTIA
SERIAM CANONICARIAM
DAGINIONES
MILONIE.

MDCCXXVII
Geographia Baleariana.
AC PRIVILEGIIS.

N
157(2)

I
I
S
P
f
ED
e
L
V

DON MICHAELIS
DE CORTIADA

REGIAM CANCELLARIAM
Regentis in Regia Audientia Cathalonix

DECISIONES

CANCELLARII & SACRI REGII
SENATUS CATHALONIÆ,

S I V E

PRAXIS CONTENTIONUM
& Competentiarum Regnorum Inclytæ Coronæ Aragonum
super reciproca in Laicos & Clericos Jurisdictione:

TOMUS SECUNDUS.

EDITIO NOVISSIMA PRIORIBUS ACCURATIO
& correctior, præterea aucta Indicibus Argumentorum & Rerum
Notabilium locupletissimis.

inc

VENETIIS, MDCCXXVII

Ex Typographia Balleoniana.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIIS.

DE DON MICHAELIS
DE CORTADA
REGIAM CANCELLARIAM
Regentis in Regia Audientia Cathalonie

DECISIONES
CANCELLARII & SACRI REGII
SENATUS CATHALONIE
S. V. N. E.

PRAESENTIS CONSTITUTIONUM
& Compensativum Regnum Indiarum Coloniarum
super receptis in Laicos & Clericos Jurisdictionibus
TOMUS SECUNDUS
EDITIO NOVISSIMA PRIORIBUS ACCURATIOR

VENTIS MDCCXXVII
Ex Typographia Ballonina
SUPERIORUM PERENNITATE PRINCEPS

SACRO, SUPREMO,
REGIO CORONÆ ARAGONUM
Consilio opus dicatur.

RÆSTANTISSIMI Domini, Illustrissime D. D. Christophore Crespi de Valdaura, Claviger, & Generalis Assessor Inviçtissimi Regis nostri in Ordine de Montesa, Vice-Cancellarie, & Præsès, D. D. Ramire Phelippe de Gusman Dux de San Lucar la Major, Sacri Regiæ Majestatis cubiculi major Præposite. Consilii Status, & Thesaurarie Generalis Coronæ Aragoniæ, D. D. Gaspar de Rocaful, & Boil, Comes de Albaterra, Baro de Betera, Chiribela, & Macanca, & pro Regno Valentia Consiliarie, D. D. Petre de Villacampa, & Pueyo, Eques ordinis de Montesa, Regens pro Valentia Regno, & Consilii Supremi sanctæ Cruciatæ, D. D. Georgie de Castellvi, Ordinis de Alcantara, Consiliarie pro Regno Sardinia, & Capellane major Regii Conventus Monialium Descalceatarum Villæ Matriti, D. D. Joannes de Urrea, Blancs, & Palafox, Marchio de Arica, Præfecte Domus Potentissimi nostri Regis, & pro Aragonia Regno Consiliarie, D. D. Ludovice de Exea, & Talayero, pro Aragonia Regens & Consilii Supremi Sanctæ Cruciatæ, ac Junctæ Generalis competentiarum, D. D. Michael de Calba; & de Vallgornera, Eques Ordinis Divi Jacobi, Domine de Vilanant, & Consiliarie pro Cathalonia, D. D. Josephe Romeu de Ferrer, pro Principatu Cathalonie Regens, & Junctæ Generalis competentiarum. D. D. Joannes Fernandez de Heredia, Eques Ordinis de Alcantara, Regens pro Aragonia Regno, Consiliarie in Summo Dominicæ rei, Patrimonii que Regii Senatu, Archidiacone de Daroca in Metropolitana Cæsar-Augustana Ecclesia, D. D. Raphael Vilosa pro Cathalonia Regens, D. D. Antonie Ferrer, Eques Ordinis de Montesa, Domine de Benicalaf in Regno Valentia, Advocate Fisci, & Consiliarie cum voto, D. D. Hieronyme de Villanueva Fernandez de Heredia, Eques de Alcantara, & Commendator de San Ibañez, Marchio de Villaba Prothonotarie; D. D. Didace de Sada, Eques Sancti Jacobi, Secretarie Principatus Cathalonie, & ab ejus chartis, & negotio, D. D. Francisce Izquierdo de Berbegal, Secretarie pro Valentino Regno, & ab ejus negotio, & chartis, D. D. Petre Carole de Zoalli, Secretarie pro Regno Sardinia, & ab ejus chartis, & negotio. Senescet nunquam beneficiorum immortalis memoria, quæ alitur viva, & perenni munificentia, cui aliter satisfacere nequeo, & impar obsequium reddere, quam demissa protestatione officii exigui, & si à perrenitate aliquantulum valeat exurgere. Verumtamen acuit gratitudinem ea consideratio, Numini & immortalis Deo exiguitas mortalium grates exhibet, confessione imparis meriti. Vos qui in Sacratissimo Consilio eminentes jura datis, Divini Archetypi emulatores, ad perfectissimam normam compositi, meam hanc venerabundi animi declarationem, proculdubio solita & mihi optimè nota benignitate acceptabilis. Sic vos Deus in æternum incolumes tucatur. Barcinonæ 4. Octobris 1664.

DON MICHAEL DE CORTIADA.

SENATUS CATHALONIÆ

Forma & compositio.

IN prima parte mearum decisionum tradidi formam, & compositionem Senatus Cathalonix; ideò illam non repero, qui autem cum laude in unaquaque Aula hodie sedent, sunt sequentes.

IN REGIO CRIMINALI CONSILIO

Excellentissimus Dominus Don Vincentius Gonzaga, à Consilio Belli, Locumtenens Generalis, &c.

Don Josephus de Casademunt olim de Boxados, Regens Regiam Cancellariam, Dominus quadræ Sancti Michaelis de Pontons, & Sanctæ Perpetuæ, Castri del Llor, & feudi del Fenollar, Castlanus de Pontils, & Castritallat.

Don Joannes de Mar y Mon, Regens Regiam Theaurariam, Dominus Castri, loci, & termini sancti Marcialis, & pro indiviso Baronix de Gelida, sancti Laurentii del Cortons, & sancti Joannis Samora.

Don Josephus Marti de Ferran.

Joannes Cellers, & de Collferrer.

Don Michael de Pallares, Judex Regiæ Curix.

Ludovicus Ferrer, Advocatus Fiscalis criminalis.

Josephus Balaguer.

Bernardus de Olzina, & de Villalonga, Domicellus, Judex Regiæ Curix.

Joannes Baptista Roca, & Julia, Judex Regiæ Curix.

Don Fabricius Pons de Castellvi, Eques Divi Jacobi de Spara, Dominus mansi Ricart.

Michael Alegre, Presbyter, Doctor emeritus, & juratus.

Josephus Aleny, miles.

Joannes Baptista Pastor, Civis Honoratus Barcinonæ, & Consultor sancti Officii.

Alexius Tristany, Civis Honoratus Barcinonæ, & Consultor sancti Officii.

Franciscus de Ribera.

IN REGIA AUDIENTIA CIVILI Aula Nobilis, seu Magnifici Regentis Cancellariam.

Don Josephus de Casademunt olim de Boxados, Regens Regiam Cancellariam.

Don Hieronymus de Codina, Decanus Consilii.

Don Michael de Cortiada, Advocatus Fiscalis Patrimonialis.

Joannes Paulus Xammar, Domicellus.

Josephus Rull, Civis Honoratus Barcinonæ.

Augustinus Pinyana.

IN REGIA AUDIENTIA CIVILI Tertia Aula.

Don Josephus Marti de Ferran.

Joannes Cellers, & de Collferrer.

Ludovicus Ferrer.

Josephus Balaguer.

IN REGIA AUDIENTIA CIVILI Aula Reverendi Cancellariæ.

Reverendus Don Braulius Sunyer, Episcopus Vicen. Regius Cancellarius.

QUando tres Aulæ Senatus congregantur in Palatio Regio, excellentissimus Dominus Locum-Tenens Generalis sedet in capite; Cancellarius vero, Regens Cancellariam, & reliqui Senatores sedent per latera mensæ secundum ordinem antiquitatis in duos choros divisi, forma sequenti.

Excellentissimus Dominus, DON VINCENTIUS GONZAGA,
Locum-Tenens Generalis.

Reverendus Don Braulius Sunyer, Episcopus Vicen. Regius Cancellarius.

Don Joannes de Mar y Mon, Regens Regiam Theaurariam.

Don Josephus Marti de Ferran.

Don Michael de Cortiada.

Don Michael de Pallares.

Josephus Aleny.

Joannes Paulus Xammar.

Josephus Balaguer.

Joannes Baptista Roca, & Julia.

Augustinus Pinyana.

Don Josephus de Casademunt olim de Boxados, Regens Regiam Cancellariam.

Don Hieronymus de Codina, Decanus Consilii.

Don Fabricius Pons de Castellvi.

Joannes Cellers, & de Collferrer.

Ludovicus Ferrer.

Joannes Baptista Pastor.

Josephus Rull.

Bernardus de Olzina, & de Villalonga.

Alexius Tristany.

Franciscus de Ribera.

DJACOBO DE COPONS; Canonico & Archidiacono de Andorra in Urgellen. Ecclesia electo Episcopo Vicen. Deputato Ecclesiastico Francisco de Ameli Domicello Barcinonæ domiciliato, Deputato Militari, Thomæ Capdevila, Civi Honorato Barcinonæ, in Civitate Ilerdæ domiciliato, Deputato Regali: Francisco Amigant, I. U. D. Canonico Sanctæ Ecclesiæ Barcinonæ, Auditori computorum Ecclesiastico, Francisco de Nadal, Domicello Barcinonæ domiciliato, Auditori computorum Militari, & Petro Carreres, Civi Honorato Barcinonæ, & Gerundæ, Auditori computorum Regali, Prineipatus Cathalonix.

DON MICHAEL DE CORTIADA,
Regius Consiliarius, & Fisci Patrimonii Advocatus.

S. P. D.

PRompra officii executio, qua me prosecuti fuistis, digna est immortalis recordatione Peragrabinatio-
nes beneficentia, & Auctorem memorem ostendent scripta, & obstrictum profitebuntur, non modo dum vita, & halitus supererit; verum etiam dum illa permanebunt, Vobis felicitatem voveo, & perennaturam deprecor. Barcinonæ 25. Octobris 1664.

INDICIVM ET APPROBATIO OPERIS PER IOANNEM JOFFREU
I. V. D. Civem Barcinonensem.

Hanc secundam partem decisionum Reverendi Cancellarii, ac Sacri Regii Senatus Cathalonix, Auctore Nobili Michaeli de Cortiada Regio Senatore, & Fisci Advocato Patrimoniali in Regia audientia Cathalonix, vidi, & attentè perlegi ex commissione Illustris, & admodum Reverendi, Domini Francisci de Amigant, Canonici Sedis Barcinonensis, & Auditoris computorum in Principatu Officialis, & Vicarii Generalis pro Illustri Capitulo Sede vacante. In qua latè, & profundè de diversis delictorum speciebus disputatur, quando & quibus in casibus rei immunitate Ecclesiæ gaudeant, vel ab ea removeantur, mirificè examinatur, & qua pœna plectendi discutitur. Quæ antea criminum materia in præsentis Principatu in praxi, & paucis in decisionibus nostri Egregii Senatoris Nobilis Ludovici à Peguera innotebatur, nunc diffusè non sine magno labore variis nostri Sacri Senatus decisionibus utiliter illustratur, sicque cum Horatio prorumpam:

Nullum à labore te reclinet otium,

Urget diem nox, & dies noctem; neque est.

Levare tanta spiritum præcordia. (Lib. epod. ad Canid. od. 17.)

Omnia Auctor in luculentam redigit consonantiam; modumque competentiarum dirimendarum per Reverendum Cancellarium circa immunitatem Ecclesiæ methodica contextrura præscribit, ut vix casus se offerre possit immunitatis Ecclesiæ allegandæ, qui Senatus decisionibus non comprobetur. In conciliandis Doctorum opinionibus, ac eorundem Doctorum cumulo roborandis plurimum pollet, Opus sanè utile, & necessarium nihil à fidei nitore, & morum candore alienum continens, quo immunitas Ecclesiæ firmatur. Rectè conscribens D. Ambrosii elogium; *plus in eo est: quod probetur aspectu, quam quod sermone laudari possit: suo enim utitur testimonio, non suffragio alieno.* Censeo itaque dignum opus prælo Barcinonæ 4. Aprilis 1664.

JOANNES JOFFREU, *V. I. D. Civis Barcinonensis.*

Imprimatur.

DE AMIGANT, *Vic. Gen. & Offic.*

CENSURA DOCTISSIMI D. NOBILIS: HIERONYMI DE CODINA
In Regio Cathalonix Senatu Consiliarii, Decani.

EX commisso Nobilis D. D. Josephi de Casademunt olim de Boxados, Regentis Regiam Cancellariam, perlegi secundam partem decisionum Cancellarii, & Sacri Cathalonix Senatus pro recto contentionum, &c. à Nobili D. D. Michaeli de Cortiada elaboratam; & cum istam cum prima conferrem, accidit mihi, quod Magno Basilio scriptis intimi amici sui divi Gregorii Nazianzeni legenti contingit; *Agnovi enim opus* (ait Basilius in Epist. ad Greg.) *ut hi facere solent qui amicorum libros ex similitudine in eis conspicua agnoscunt,* & quid mirum cum hæc secunda pars non absona sit, imò potius germana valde primæ. Et certè longè distat Auctor ab illorum Auctorum genere, qui primos partus selectos offerunt, secundos ferè inutiles. Tui selecti ambo, nisi dicamus unicum tantum esse partum non minùs fertilem quam illum tam celebratum Rebecca, de quo affertur, *nisi Rebecca, nisi binos parere filios;* Jure ergo felicem occupabit locum inter Nobiles, totique Orbi percelebres Juris Consultos Cathalanos, quos si non superas, nulli cedere debes. Sic censeo, & quod typis mandari potest, & debet. Barcinonæ 30. Aprilis 1664.

DON HIERONYMUS DE CODINA,

Imprimatur.

DE CASADEMUNT, *olim de Boxados Regens.*

I N D E X

ARGUMENTORUM DECISIONUM,

Quæ in hoc Secundo Tomo continentur.

<p style="text-align: center;">D E C I S I O X L.</p> <p>An Ecclesia non Parochialis, in qua continuè non servatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum; gaudeat Immunitate Ecclesiæ? pag. 1.</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O X L I.</p> <p>An Ecclesia destructa, interdicta, & polluta gaudeat Immunitate Ecclesiæ? 5</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O X L I I.</p> <p>An Monasterium Regularium gaudeat Immunitate Ecclesiæ. 5</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O X L I I I.</p> <p>An Hospitale gaudeat Immunitate Ecclesiæ? 9</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O X L I V.</p> <p>An Ecclesia incastellata gaudeat Immunitate Ecclesiæ? 11</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O X L V.</p> <p>An Sacristia Ecclesiæ gaudeat ejus Immunitate? ibid.</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O X L V I.</p> <p>An Tectum Ecclesiæ gaudeat ejus Immunitate? 23</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O X L V I I.</p> <p>An Campanile, & Turris Ecclesiæ gaudeat ejus Immunitate? 13</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O X L V I I I.</p> <p>An Porta, Janua, Ostia, & Fores Ecclesiæ; Cæmeterii, & cujuscumque loci sacri, seu earum, & eorum Ansa Anuli, & vestes aut illorum limina, gaudeant Immunitate Ecclesiæ? 14</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O X L I X.</p> <p>An Scala Ecclesiæ cæmeterii, atrii; portici, & claustri gaudeant ejus Immunitate? 17</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L.</p> <p>An Porticus Ecclesiæ & Cæmeterii, gaudeat Immunitate Ecclesiæ? 19</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O I I.</p> <p>An Atrium Ecclesiæ gaudeat ejus Immunitate? 20</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O I I I.</p> <p>An Claustrum Ecclesiæ gaudeat ejus Immunitate? 21</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O I I I I.</p> <p>Ac Dormitorium Ecclesiæ Monasterii, & Hospitalis gaudeat Immunitate Ecclesiæ? ibid.</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O I I V.</p> <p>An Furnus, seu domus furni Ecclesiæ gaudeat ejus Immunitate? ibid.</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O I V.</p> <p>An Horrus Ecclesiæ gaudeat ejus Immunitate? 22</p>	<p style="text-align: center;">D E C I S I O L V I.</p> <p>An Ambitus, & septa Ecclesiæ gaudeant ejus Immunitate? 23</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L V I I.</p> <p>An Paries exterior Ecclesiæ Monasterii, & Hospitalis gaudeat ejus immunitate? 24</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L V I I I.</p> <p>An Cæmeterium gaudeat Immunitate Ecclesiæ? 25</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L I X.</p> <p>An domus, seu Palatium Episcopi gaudeat Immunitate Ecclesiæ? 28</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X.</p> <p>An domus Ecclesiæ pro servitio, aut habitatione Canonorum, Parochorum, & Clericorum constructa gaudeant Immunitate Ecclesiæ. 31</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X I.</p> <p>An domus, seu apotheca Ecclesiæ locata, vel in emphyteusim concessa laicis, gaudeat immunitate Ecclesiæ? 32</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X I I.</p> <p>An Domus propria Parochorum, Canonorum, & Clericorum, seu laicorum existentes intra confines Ecclesiæ, gaudeant ejus Immunitate? 34</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X I I I.</p> <p>An Confines Ecclesiæ gaudeant ejus Immunitate? 36</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X I V.</p> <p>An Oratoria gaudeant Immunitate Ecclesiæ? 38</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X V.</p> <p>An Impeditus ingredi Ecclesiam per Officiales, & Ministros laicæ potestatis existentes in loco sacro, gaudeat Immunitate Ecclesiæ? 45</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X V I.</p> <p>An miles militiæ bellicæ confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? 47</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X V I I.</p> <p>An Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? 50</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X V I I I.</p> <p>An debitor ex causa civili confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? 55</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X I X.</p> <p>An debitor suspectus de fuga confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? 58</p> <p style="text-align: center;">D E C I S I O L X X.</p> <p>An decoctor, & fallitus confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? 59</p>
---	--

INDEX.

DECISIO LXXI.

An confugiens ad Ecclesiam armatus gaudeat ejus Immunitate? 65

DECISIO LXXII.

An bona confugientis ad Ecclesiam exinde extrahi possint? 70

DECISIO LXXIII.

An reus restitutus Ecclesiae, vel pro illius immunitate dimissus cum compositione aliqua pecuniae, vel alias non restitutus armis à lege permisis, & quibuscumque ei ablatis, possit tamquam non liberè relaxatus, vel dimissus eandem immunitatem Ecclesiae allegare? 73

DECISIO LXXIV.

An quando reus gaudeat immunitate Ecclesiae sit necessariò restituendus Ecclesiae, à qua violenter fuit extractus, an verò sufficiat libera dimissio? 76

DECISIO LXXV.

An reus confugiens ad Ecclesiam possit renuntiare ejus Immunitate? 77

DECISIO LXXVI.

An exiens ab Ecclesia inductus blandis verbis, si extra Ecclesiam capiatur, gaudeat Immunitate? 78

DECISIO LXXVII.

An exiens ab Ecclesia sub promissione impunitatis, securitatis, guidatici, & salvi conducti si extra Ecclesiam capiatur, gaudeat Immunitate Ecclesiae? ibid.

DECISIO LXXVIII.

An exiens ab Ecclesia per metum, si extra eam capiatur, gaudeat ejus Immunitate? 81

DECISIO LXXIX.

An extractus ab Ecclesia ab hominibus privatis, postea per Judicem saecularem in loco prophano captus, gaudeat ejus Immunitate? 83

DECISIO LXXX.

An ut reus privetur Immunitate Ecclesiae, requiratur plena probatio delicti commisi, & qualitatis illius, vel satis sit semiplena per indicia ad torturam sufficientia? 84

DECISIO LXXXI.

An stetur processui Judicis saecularis ad probandam qualitatem exclusivam Immunitatis Ecclesiae? 85

DECISIO LXXXII.

An carceratus, qui fracto carcere ad Ecclesiam confugit, gaudeat ejus Immunitate? 86

DECISIO LXXXIII.

An captus ab officialibus judicis saecularis extra locum sacrum si dum ad carceres ducitur, se ab illorum manibus exemerit, & ad Ecclesiam confugerit, gaudeat ejus Immunitate? 89

DECISIO LXXXIV.

An captus extra locum sacrum, si per Ecclesiam, vel Cameterium ducatur ad carceres, trirames, vel supplicium, gaudeat Immunitate Ecclesiae? 93

DECISIO LXXXV.

An exul, seu bannitus confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? 97

DECISIO LXXXVI.

An condemnatus ad trirames confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate? 102

DECISIO LXXXVII.

An fabricator falsae monetae confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate? 109

DECISIO LXXXVIII.

An falsarius confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate? 115

DECISIO LXXXIX.

An delinquens in delictis carnis, si ad Ecclesiam confugiat, gaudeat ejus Immunitate? 123

DECISIO XC.

An cadaver suspensi ereptum à patibulo ad Ecclesiam ductum, gaudeat ejus immunitate? 134

DECISIO XCI.

An Clerici Religiosi, Moniales, & Apostatae à Religione confugientes ad Ecclesiam gaudeant ejus Immunitate? 136

DECISIO XCII.

An homicida simplex confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate? 141

DECISIO XCIII.

An homicida Clerici, aut Religiosi confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate? 147

DECISIO XCIV.

An occidens Ministrum Regium ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? 154

DECISIO XCV.

An Assassinus confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? 161

DECISIO XCVI.

An homicida proditorius confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? 166

DECISIO XCVII.

An homicida insidiosus confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate? 180

DECISIO XCVIII.

An homicida voluntarius, seu per industriam, qui ex proposito, & appensatè, ac consultò, sive ut vulgò dicitur animo deliberato, sedato & praemeditato ex intervallo sine qualitate prodicionis, seu insidiarum aliquem occiderit, & ad Ecclesiam confugerit, gaudeat ejus Immunitate? 182

DECISIO XCIX.

An vulnerans ad Ecclesiam confugiens, gaudeat ejus Immunitate? 195

DECISIO C.

An vulnerans Clericum ad Ecclesiam confugiens, gaudeat ejus Immunitate? 201

DECISIO CI.

An vulnerans per assassinium ad Ecclesiam confugiens, gaudeat ejus immunitate? 203

DECISIO CII.

An vulnerans Ministrum Regium confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate? 207

INDEX.

DECISIO CIII.

An vulnerans aliquem proditoriè vel per insidias, aut consultò, & deliberatè confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus immunitate? 210

DECISIO CIV.

An seditiosus, seu tumultum concitans, ad Ecclesiam confugiens, gaudeat ejus immunitate? 213

DECISIO CV.

An incendiarius confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus immunitate? 216

DECISIO CVI.

An fur simplex confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus immunitate? 218

DECISIO CVII.

An latro publicus, viarumque grassator ad Ecclesiam confugiens, gaudeat ejus immunitate? 239

DECISIO CVIII.

An plagiarius, qui personas captivat, & componit, ad Ecclesiam confugiens, gaudeat ejus immunitate? 247

DECISIO CIX.

An depopulator agrorum confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus immunitate? 249

DECISIO CX.

An occidens, vel mutilans in Ecclesia, vel cæmeterio, gaudeat immunitate Ecclesiæ? 251

DECISIO CXI.

An occidens, vel mutilans in Sacristia, ostio, atrio porticu, tecto, Scalis, Monasterio; Hospitali, Domino, seu Palatio Episcopi, domibus Canonicorum, Parochorum, & Clericorum, vel alio loco immuni, vel cæmeterio adhærente, gaudeat immunitate Ecclesiæ? 252

DECISIO CXII.

An delinquens in Ecclesia, cæmeterio, atrio, porticu scalis, vel alio loco immuni, gaudeat immunitate

Ecclesiæ, si alia in eis commiserit præter homicidium, vel membri mutilationem? 254

DECISIO CXIII.

An delinquens graviter in una Ecclesia, vel loco immuni confugiens ad aliam Ecclesiam, seu alium locum immunem, gaudeat immunitate Ecclesiæ? 267

DECISIO CXIV.

An existens in Ecclesia, seu loco immuni committens grave delictum extra Ecclesiam, seu locum immunem, gaudeat immunitate Ecclesiæ? 269

DECISIO CXV.

An existens extra Ecclesiam, seu locum immunem, committens grave delictum in Ecclesia, seu loco immuni, gaudeat immunitate Ecclesiæ? 271

DECISIO CXVI.

An delinquens juxta, & propè Ecclesiam, seu locum immunem gaudeat immunitate Ecclesiæ? 272

DECISIO CXVII.

An existens in Ecclesia ob delictum, si ex ea exiens aliud delictum committit, & postmodum iterum ad Ecclesiam redit, gaudeat ejus immunitate? 275

DECISIO CXVIII.

An extrahens aliquem violenter ab Ecclesia, vel loco immuni, & illum extra Ecclesiam, vel locum immunem occidens, mutilans, aut graviter vulnerans, gaudeat immunitate Ecclesiæ? 276

DECISIO CXIX.

An Bulla Gregorii XIV. circa immunitatem Ecclesiæ usu recepta, & observanda sit in Regnis Hispaniarum? 277

DECISIO CXX.

An Judex sæcularis volens propria auctoritate extrahere reum ab Ecclesia, si ei clauduntur portæ, & januæ Ecclesiæ, possit illas frangere? 286

DON MICHAELIS
DE CORTIADA
REGII SENATORIS,
& Fiscii Advocati Patrimonialis.

DECISIONES
Cancellarii, & Sacri Regii Senatus
CATHALONIÆ,

S I V E

PRAXIS CONTENTIONUM
& Competentiarum Regnorum Inclytæ Coronæ Aragonum, su-
per Immunitate Ecclesiæ.

TOMUS SECUNDUS.

ARGUMENTUM.

An Ecclesia non parochialis, in qua continuè non servatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Ecclesia non Parochialis, in qua continuè non servatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, non gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ, n. 1. sed contrarium verius, n. 2.
- 3 Capella gaudet immunitate Ecclesiæ, etsi in illa non servetur sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum.
- 4 Ecclesia consecrata gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ.
- 5 Ecclesia benedicta gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ, num. 5. etiam si in illa Divina officia celebrata non fuerint, n. 6.
- 7 Ecclesia nondum perfectè constructa gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ.
- 8 Ecclesia diruta, vel polluta gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ.
- 9 Ecclesia, ut gaudeat privilegio immunitatis, debet esse fundata auctoritate Episcopi.
D. Mich. de Cortiada, Tom. II.

- 10 Episcopi auctoritas necessaria est in fundatione cujuslibet Ecclesiæ.
- 11 Princeps an possit prohibere in suo statu, ne Ecclesia sine ipsius licentia de novo edificetur.
- 12 Ecclesia dicitur fundata auctoritate Episcopi per Crucis erectionem, quæ fit, cum primus lapis in ea ponitur.
- 13 Episcopi auctoritas an presumatur intervenisse in fundatione Ecclesiæ, & ex quibus signis probetur.
- 14 Ecclesiæ immunitas limitativè servatur in Regno Valentia.

DECISIO XL.

NONNULI Doctores resolvunt, ut Ecclesia non Parochialis gaudeat privilegio Immunitatis Ecclesiæ, quòd in ea permanenter, & continue conservetur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum. Ea ratione, quia propter hoc Sacratissimum Mysterium est hæc Immunitas instituta, & sic ex consuetudine pluribus in locis servari testantur Covar. lib. 2. var. cap. 20. num. 4. Jul. Clar. §. fin. qu. 30. nu. 3. vers. hujusmodi, Tuschus pract. concl. lit. E. concl. 9. n. 16. Germon. de sacror. immu. lib. 2. cap. 16. n. 16. Guazzin. de sen. 1. cap. 37. n. 4. in fin. Giurba cons. 10. n. 6. in fin. Ciarlin.

A

con-

contr. foren. cap. 197. nu. 7. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 3. cap. 14. num. 6. quam consuetudinem servandam ait Bardaxi foro 1. nu. 29. in fine, de his qui ad Eccl. confug. Farin. in praxi, part. 1. qu. 28. nu. 34.

2 Sed contraria sententia est verior, ut Ecclesia non Parochialis gaudeat Immunitate Ecclesie, etiam si in ea non servetur Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum. Tum quia in nullis iuribus de Immunitate loquentibus hoc expostulatur. Tum quia ratio concedendi hanc Immunitatem non est Domini nostri Jesu Christi sacramentalis praesentia, sed quod talis locus destinatus sit auctoritate Episcopi ad Divina in eo celebranda, ita docent Italia de immunit. Eccl. lib. 1. c. 4. §. 3. à nu. 1. ad 7. Farin. in praxi, part. 1. quast. 28. numer. 34. & de immunit. Eccl. nu. 253. & 254. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 4. nu. 2. Bonacina disp. 3. quast. 7. punct. 4. §. 2. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 3. cap. 4. & 5. & lib. 4. cap. 2. nu. 3. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unic. punct. 6. num. 2. Diana resol. moral. part. 6. tr. 1. resol. 1. vers. Ad id verò, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, nu. 2. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 1. à nu. 5.

Unde Capella, seu Heremitorium gaudet privilegio Immunitatis Ecclesie, et si in ea, aut in eo non servetur Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, & reus ad illam, vel ad illud confugiens tutus est, nec inde invitatus extrahi potest, quia appellatione Ecclesie continetur, Abbas in cap. inter alia, & in cap. Ecclesie reg. 4. limit. 16. de Immunit. Eccl. Anchar. in cap. auctoritate, de privileg. in 6. Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 254. Giurba conf. 10. num. 16. & conf. 20. num. 22. notant Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unic. punct. 6. num. 8. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. num. 1. late probant Riccius dec. 147. part. 1. Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 4. §. 3. à nu. 1. ad 7. Ita fuit in Catalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, & Puig 23. Decembris 1577. in favorem Francisci Capellades extracti à Capella Sancti Salvatoris constructa extra muros Villae Franchae Pœnitent. Et per eundem Cancellarium Loris, Consultore Quintana. 9. Novembris 1579. in favorem Vincentii Morera extracti à Capella Sancti Petri sita in termino de Guardiola. Et per dictum Cancellarium Loris, Consultoribus Puig, & Sans 19. Maji 1580. in favorem Jacobi Procell. extracti à quadam turri sita in territorio Barcinonae vulgo vocata de San Joan, quae est Religionis Sancti Joannis, in qua est constructa Capella sub invocatione Sancti Nicolai. Et per Cancellarium Manegar, Consultoribus Quintana, Font, Mir, & Castellò 30. Julii 1587. in favorem Bertrandi de Monjo, & Joannis Font extractorum ab Ecclesia, seu Capella Beatae Mariae de Portu Villae Franchae Pœnitent. Et per Cancellarium Copons 3. Maji 1595. in favorem Joannis Costa extracti à Capella Sancti Michaelis de la Bastida de Pons. Et per Cancellarium Carmona, Consultoribus Magarola, & Ferruz 24. Julii 1619. in favorem Gabrielis Noguers extracti à limine januae Capellae Beatae Mariae de Remedio Villae Calidarum de Monte Bovino. Et per Cancellarium Puigmari 5. Octobris 1628. in favorem Bartholomaei Carbonell. extracti à januis Capellae Beatae Mariae de Aguilò juxta Villam Perpinianni. Et per Cancellarium Eril, Consultore Magarola 21. Julii 1633. in favorem Petri Rosell. extracti à limine Capellae dictae de Saint Ley constructae in Parochia de Villamajor. Et mille aliis.

4 In cujus rei confirmationem addunt Doctores, quod nedum omnis Ecclesia consecrata gaudet privilegio Immunitatis, eo quia est locus sacer, Sylvest. in sum. verbo immunitas 1. numer. 2. & verbo immunitas 3. numer. 1. Mexia de Cabrera in form. immunit. Eccl. lib. 1. cap. 4. num. 1. Lezana quast. regul. tom. 3. verbo immunitas Ecclesiarum, numer. 2. in princip. & ita tenere testatur Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. numer. 2. Sed etiam

5 † omnis Ecclesia non consecrata, sed benedicta gaudet privilegio Immunitatis, quia etiam ista est locus sacer, & perpetuo Deo dicatus, de immunitat. Ec-

clesia. Remig. de immunit. Ecclesia ampliata. 1. num. 1. Covarrus libro 2. var. capit. 20. nu. 3. Julius Clarus §. fin. quast. 30. nu. 4. versic. Quero si constructa, Villagut. de exten. leg. titul. de exten. immunitat. Eccl. à nu. 18. Ambrosin. de immunit. Eccl. cap. 10. nu. 2. Borrell. in summa decision. par. 1. tit. 33. & in addit. ad Bellug. in specul. Princip. §. sed quia loquitur littera D. Tuschus pract. concl. litt. E. concl. 9. num. 8. Germon. de sac. immunit. lib. 3. cap. 16. nu. 22. Italia de immunit. Eccl. lib. 1. cap. 1. §. 3. nu. 22. Azor. instit. moral. par. 2. lib. 9. cap. 8. quast. 1. Bonacina de legibus, disp. 3. quast. 7. de immunit. Eccl. §. 2. nu. 1. Paz. in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 24. Lezana quast. regul. tom. 3. de immunit. Eccl. §. 2. versic. Deinde, Menoch. lib. 6. praesumpt. 79. nu. 12. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. art. 5. nu. 1. Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 15. nu. 36. & conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. nu. 2. vers. Item Ecclesiae, Gambacurta de immunit. Eccl. lib. 4. cap. 2. nu. 4. & antea, lib. 3. cap. 14. nu. 3. Sperell. dec. 62. nu. 20. Fagundez in praecip. decal. praecip. 2. lib. 4. cap. 4. nu. 38. Suarez de relig. lib. 3. cap. 9. nu. 1. Peregrin. de immunit. Eccl. cap. 4. nu. 1. & cap. 16. Piassec. in praxi Episc. part. 2. cap. 4. nu. 54. Ciarlin. contr. foren. cap. 116. nu. 17. part. 1. Bobad. in polit. lib. 1. cap. 14. nu. 81. Novar. in sum. bul. lar. titul. de immunit. Eccl. nu. 15. Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 1. nu. 2. Farin. in prax. par. 1. quast. 28. nu. 34. Giurba conf. 2. nu. 20. conf. 20. nu. 19. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. nu. 59. Bardaxi foro 1. nu. 29. de his qui ad Eccl. confug. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unic. punct. 6. nu. 1. Thomas del Bene de immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 1. à nu. 1. Thoro in compend. dec. part. 2. verbo immunitas Ecclesiarum, fol. 265. quidquid dicat Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 24. nu. 24. vers. Quod tamen ego, quia contra eum est verior sententia, ut pluribus aliis citatis tradunt Farinac. de immunit. Eccl. nu. 255. & 256. Guazzin. defens. 1. capit. 37. nu. 23. & 4. Barbosa in cap. Eccl. nu. de immunit. Eccl. Scanarolus de visit. carcerat. l. 3. c. 9. nu. 11. Mexia de Cabrera in form. immunit. Eccl. lib. 1. cap. 4. nu. 1. & 8. & fuit in Catalonia observatum in declarationibus infra referendis decision. 42. & 43. Quamvis in Ecclesia † nondum consecrata, sed solummodo benedicta adhuc Divina Officia celebrata non fuerint, quia sufficit aptitudo, ut in illa possint celebrari, ut contra Decianum tractat. crimin. lib. 5. cap. 24. num. 24. versic. Conciliando tamen opiniones, Gabriel. com. concl. lib. 1. de praesumpt. concl. 12. nu. 18. Ambrosin. de immunit. Eccl. cap. 10. nu. 2. Docent, & probant solutis argumentis contrariis Doctores relati nu. 5. Covar. nu. 4. Clar. nu. 4. vers. Quero si constructa, Villagut. à nu. 18. ad 47. Borrell. in sum. dec. à nu. 34. ad 37. Germon. à nu. 23. Italia nu. 14. Azor. à nu. 2. ad 6. Bonacina nu. 2. Paz. nu. 24. Lezana nu. 2. vers. Competit etiam Menochius nu. 12. Villalobos nu. 1. Sanchez conf. moral. num. 2. versic. Sed quid, Gambacurta nu. 5. & 6. Suarez nu. 2. Peregrin. cap. 5. nu. 7. Novar. nu. 15. Farinac. in praxi, nu. 34. & de immunit. Eccl. nu. 257. & 258. Castro Palao nu. 3. Thom. del Bene à nu. 8. Guazzin. nu. 4. Giurba conf. 10. nu. 2. in fine, & conf. 20. nu. 19. Barbosa de jure Eccl. univ. nu. 59. vers. Intellige. & in capit. Ecclesiae, sub nu. 2. Curia Philippica par. 3. §. 12. nu. 1. Correa de immunit. Eccl. part. 2. nu. 8. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. ref. 1. vers. Utrum ad confirmationem & in sum. part. 1. verb. immunitas Ecclesiarum, sub nu. 2.

Eodem modo Ecclesia gaudet privilegio immunitatis, etiam si perfectè constructa non sit, quia eo ipso, quod auctoritate Episcopi coepit construi, dicitur locus divinis obsequiis dicatus, & tribuit immunitatem delinquentibus ad eam confugientibus, & sic Anchar. in c. Ecclesia, nu. 1. not. 1. Abbas nu. 5. de immunitate Eccl. Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 15. nu. 36. Riccius collect. 199. nu. 1. part. 1. com. conclus. 12. nu. 17. Fagundez in praecip. decal. praecip. 2. lib. 4. c. 4. num. 28. Zerola in praxi Episcop. part. 1. verb. immunitas Ecclesiarum, nu. 5. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. numer. 62. vers. Unde, decisum refe-

- referunt Sanfelicius *decif. 18. Thoro in compend. decif. in supplem. verbo Immunitas Ecclesiastica an suffragetur confugienti, fol. 288. Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 4. vers. Similiter, in fine, Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 4. num. 12. Et licet Mar. Italia de Immunitate Eccl. lib. 1. cap. 4. §. 3. à num. 15. id limitet ut procedat, quando Ecclesia continuè, & perseveranter construitur; secus si constructio intermittatur; quia tunc (inquit) quòd potiùs est locus desertus, quàm domus orationis, sequitur remissivè Sanfelicius *dec. 18. verùm hæc ratio est inefficax cum ob cessationem ab ædificio non tollatur deputatio Ecclesiæ ad divinam celebranda, sic optimè observant Farinac. de Immun. Eccl. num. 161. Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. numer. 4. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. ref. 1. vers. Verùm ad confirmationem, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, sub nu. 2. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. dub. 9. sect. 2.**
- 8 Similiter Ecclesia diruta, vel polluta gaudet privilegio Immunitatis Ecclesiæ, modo referendo *dec. 41. Si igitur Ecclesia in qua adhuc Divina Officia celebrata non fuerint: Ecclesia nondum perfectè constructa: Ecclesia diruta, vel polluta gaudet privilegio Immunitatis Ecclesiæ. Ergo sequitur omnes Ecclesias, etiam quæ non retinent Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, gaudent privilegio Immunitatis Ecclesiarum, sic argumentatur Diana resol. mor. p. 6. tract. 1. ref. 1. vers. Veram affirmative in fine.*
- 9 Ut autem Ecclesia, sive Cathedralis, sive Parochialis, sive non Parochialis obsequiis divinis dicata, et si non perfectè constructa gaudeat privilegio Immunitatis, requiritur, quòd sit fundata, constructa, & ædificata auctoritate Episcopi, Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 4. vers. Quæro si constructa, Paz. in praxi, tom. part. 5. cap. 3. §. num. 24. Giurba conf. 10. num. 2. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 2. vers. Addunt plures, Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 2. vers. Quod limitant, Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. num. 59. vers. Intelligi, & in cap. Ecclesia, nu. 2. de Immunit. Eccl. Sanfelicius *decif. 18. Thoro in compend. decif. in supplem. verbo Immunitas Ecclesiastica an suffragetur confugienti ad Ecclesiam, fol. 278. Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 4. vers. Similiter, in fine, & ex aliis citatis numer. 5. 6. & 8. & in Cathalonia fuit ita declaratum in casibus infra referendis decision. 64. num. 20. Siquidem in constitutione, † constructione, ædificatione, & fundatione cujuslibet Ecclesiæ est necessaria licentia, & auctoritas Episcopi, aliàs non est Ecclesia, Can. nemo, Can. placuit, de consecr. dist. 1. cap. ad hæc, de relig. domib. cap. cum olim 14. de privileg. §. Si quis autem, in authent. de sanctissim. Episcop. plures Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 9. dub. 7. num. 2. cum aliis per Borrell. in summa decision. part. 1. tit. 2. num. 2. quibus addendi sunt Zerola in praxi Episcop. p. 1. verbo Ecclesia, in princ. Piasec. in praxi Episcop. part. 1. cap. 5. à num. 1. Riccius in praxi aurea, decision. 11. Solorzano de jure Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 23. num. 18. & in polit. lib. 4. cap. 23. vers. Pero pues, fol. 692. alios addit Barbosa de potest. Episcop. part. 2. alleg. 26. num. 1. & in cap. cum olim 14. num. de privileg. & de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. à num. 4. Quæ etiam tractat, † an Princeps possit prohibere in suo statu, ne Ecclesiæ, vel Monasteria de novo ædificentur: pro negativa plures citant Valenzuela in monit. part. 2. per totam. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 2. num. 3. Diana resol. part. 1. tract. 2. resol. 62. & 129. Thomas del Bene de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 8. dub. 7. Pro affirmativa Larrea *dec. 97. num. 18. part. 2. latè Cutel. de Immun. Eccl. lib. 2. quest. 62. Solorzano de jure Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 23. à nu. 31. & in polit. l. 4. c. 23. vers. T no ay, fol. 695.**
- 12 Auctoritate Episcopi dicitur Ecclesia fundata, & constructa per Crucis erectionem, quæ fit, cum primus lapis per Episcopum in ea ponitur, Can. nemo, juncta gloss. verbo Veniat, de consecr. distinct. 1. bonus textus in princ. in authent. at nullus faciat oratorii domos præter auctoritatem Episcopi, Sylvester in D. Mich. de Cortiada Tom. II.
- summa, verbo Ecclesia 2. numero 3. Azor. instit. moral. tom. 2. lib. 9. capit. 3. quest. 4. Tamburin. de jure Abbat. tom. 1. disp. 22. quest. 19. quos citat Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Ecclesia, nu. 9. quibus addendi sunt Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 2. dubit. 6. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. nu. 33. & tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 1. nu. 1. Riccius *decif. 199. nu. 1. part. 1. Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. nu. 3. Farin. de Immun. Eccl. nu. 256. & 261. Sanfelicius *dec. 18. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 2. à num. 17. & cap. 3. num. 59. vers. Intelligi, & in cap. Ecclesia, sub nu. 2. de Immunit. Eccl. & alii ex citatis numer. 5. & 7.***
- Sed quid si de auctoritate Episcopi non constet, an illa intervenisse præsumatur, & ex quibus signis probetur? vide *decif. 64. à nu. 23.*
- In Regno Valentia restricta est immunitas Ecclesiæ ad certas Ecclesias; nam in ipsa Civitate Valentia solum est concessum privilegium Immunitatis Almæ Sedi & Ecclesiæ Sancti Vincentii Martyris Ordinis Cisterciensis extra mœnia constructæ: in aliis Civitatibus & Oppidis illius Regni tantum est concessum Ecclesiæ præcipuæ, forus 4. de his qui ad Ecclesiam confug. de quo Belluga in spec. Prin. rub. 11. fere per tot. Cerdan. de la visita de la carcel cap. 11. §. 2. nu. 2. notat Scanarolus de visitat. carcerator. lib. 3. cap. 9. numer. 11. in fine, & defendit Matheu de Reg. Regn. Valent. tom. 2. c. 7. §. 1. sect. 4. num. 164. & 165.

ARGUMENTUM.

An Ecclesia destructa, & interdicta, & polluta gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Ecclesia destructa, & diruta non gaudet Immunitate si in ea celebrari nequit, numero primo, sed contrarium numero secundo; sed pro veritate distinguendi sunt tres casus, numero 3. de quibus num. seq.
- 4 Ecclesia, cujus solum tectum cecidit, & remanent parietes, gaudet Immunitate.
- 5 Ecclesia si non est in toto, vel in magna parte destructa, & diruta, an gaudeat Immunitate, distinguendi sunt duo casus, de quibus nu. seq.
- 7 Ecclesia in toto, vel in magna parte destructa, & diruta auctoritate Episcopi eam profanare intendentis, non gaudet Immunitate, declara nu. 10. subdeclara nu. 11. 12. & 13.
- 14 Ecclesia in toto, vel in magna parte destructa sine auctoritate Episcopi, sed ex vetustate ejus, vel ab aliquo diruta est, si datur probabilis spes reparationis, gaudet Immunitate; secus si non datur probabilis spes reparationis, num. 14. & quando dicatur esse probabilis spes reparationis, nu. 15. 16. & 17.
- 18 Ecclesia interdicta gaudet immunitate, numer. 18. 19. & 20.
- 21 Ecclesia polluta gaudet immunitate.
- 22 Cœmeterium pollutum, vel interdictum gaudet immunitate Ecclesiæ.

DECISIO XLI.

Aliqui dicunt Ecclesiam destructam, & dirutam non gaudere Immunitate, si in ea celebrari nequeat, ita Correa de immun. Eccl. part. 2. nu. 10. cujus fundamenta illo non sequuto refert Diana resol. moral. p. 6. tract. 6. ref. 1. vers. Nota tertio.

Alii autem docent Ecclesiam destructam, & dirutam gaudere Immunitate, quia saltem ratione loci, in quo ædificata erat, non desinit esse sacra, l. ade sacra, ff. de contr. emp. l. in tantum, §. sacre in fine, ff. de rer. divis. gloss. in can. que semel 19. quest. 3. tradunt Ambrosin. de immunitat. Eccl. cap. 10. numer. 3. Giurba conf. 20. num. 19. versic. Non enim desint, Castrus Palaus tom. 2. tractat. 11. disput. unica, punct. 6. numer. 10. Bobad. in

- polit. libr. 2. cap. 14. num. 81. Farinacius de Immunitate Eccl. num. 260. Diana resol. moral. p. 6. tract. 1. res. 1. Verum affirmativa Thom. del Bene de Immunitate Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 1. numer. 1. remissivè Riccius de pub. jud. qu. 37. sub nu. 4.*
- 3 Cæterum pro faciliore declaratione hujus decisionis, & opinionum conciliatione, tres sunt distinguendi casus principales.
- 4 Primus casus principalis est, in Ecclesia cujus solum rectum cecidit, & remanent parietes, nam tunc procul dubio credendum est, quod gaudet Immunitate, & reus ad eam confugiens tutus est, & inde invitatus extrahi non potest. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 2. num. 8. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 25. num. 22. Borrell. in sum. decis. p. 1. tit. 3. nu. 40. Guazzin. def. 1. cap. 37. nu. 34. Giurba consil. 20. num. 19. in fine quod probatur argumento textus in capite ligneis 6. de conse. Eccl. & ex his, quæ ibidem notat Barbosa numero 1. & de jurisdic. Eccl. unic. lib. 2. capit. 2. num. 84.
- 5 Secundus casus principalis est, si Ecclesia non est in toto, vel in parte destructa, & diruta, nam tunc similiter gaudet Immunitate, & reus, qui ad eam confugit, tutus est, quia adhuc verè est Ecclesia, & facile reparari potest, ita Gambacurta de Immunit. Eccl. libro 4. cap. 2. nu. 9. ex his, quæ docet aliis citatis Barbosa in capit. ligneis nu. 3. de conse. Eccl. & de jure unic. lib. 2. capit. 2. à nu. 48.
- 6 Tertius casus principalis est, si Ecclesia est in toto, vel in magna parte diruta, & destructa, nam tunc distinguendi sunt alii duo casus.
- 7 Primus casus est, quando Ecclesia in toto, vel in magna parte est destructa, & diruta auctoritate Episcopi eam profanare intendentis, & proculdubio dicendum est non gaudere Immunitate, ita docent Gambac. de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 2. nu. 10. in princ. Bardaxi foro 1. nu. 31. de his qui ad Eccl. Sanchez de matr. lib. 9. disp. 15. nu. 37. Gail. lib. 2. obser. 62. à nu. 2. Palma in prax. p. 1. gloss. 20. nu. 64. Barbosa in cap. 2. nu. 5. de novi oper. nunt. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccl. num. 38. & alii allegandi num. 10. & 14. Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Aguilana, Consultoribus Benach, Calba de Vallseca, & Bonet 22. Aprilis 1606. contra Sigismundum Gairis paratorem lanæ villæ de Torello extractum ab horto Ecclesiæ S. Annæ Civitatis Barcinonæ vulgo dicto lo hort de S. Anna, ex quo per Episcopum Barcinonæ fuit declaratum esse profanum, & ad profanos usus convertum: declaratumque ex tunc in futurum non esse locum sacrum, nec Immunitate Ecclesiastica gaudere, & pro tali tunc habendum fore, & esse ab omnibus reputandum.
- 8 Siquidem Ecclesia auctoritate Episcopi destructa minimè gaudet privilegiis concessis Ecclesiæ: c. statutum gloss. verbo colligatis de elect. in 6. gloss. in cap. privilegium verb. privilegium de reg. jur. in 6. gl. in can. hoc diximus verb. destructa 16. qu. 7. plures citat Sanchez de matr. lib. 9. c. 15. num. 37. vers. Est tamen accipiendum, Barb. & ab eo citati qui sic debent intelligi in cap. ligneis nu. 4. de conse. Eccl. & in c. Abbate nu. 11. & de verb. sign. Et ideò non gaudet Immunitate, nec copula in ea habita, aut sanguinis, vel feminis effusio, nec furtum in ea factum est sacrilegium, nec loci circumstantia est confitenda, ut per text. in cap. Abbate de verbor. sig. & cap. 2. de novi oper. nunt. & in can. hoc diximus 16. quæst. 7. probant Sanchez de matr. lib. 9. disp. 15. num. 37. in princip. Fagundez in præcep. Eccl. præcep. 1. lib. 4. cap. 2. num. 37. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 2. nu. 51. & in cap. 2. nu. 5. de novi oper. nunt. Riccius in additio. ad Franchis decis. 499.
- 10 Intellige, & declara hunc casum, ut procedat, quando Ecclesia est destructa, & diruta auctoritate Episcopi sine spe reedificationis, & reparationis, nam Ecclesia destructa, & diruta auctoritate Episcopi non gaudet privilegio Ecclesiæ, ita Jal. in l. inter stipulantem, §. sacrum nu. 30. de verb. obl. Felin. in cap. cum dilecta sub nu. 12. de rescrip. Remig. de Immunit. Eccl. amplia. 20. Jul. Clar. §. fin. qu. 30. num. 6. vers. Majoris dubium est, Paz. in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 38. Farinac. in prax. part. 1. quæst. 28. nu. 70. & de Immunit. Eccl. num. 260. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 10. nu. 3. vers. Tamen, Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 25. nu. 22. Guazzin. defens. 1. cap. 37. nu. 74. Curia Philippica part. 3. §. 12. nu. 1. Giurba cons. 20. num. 19. vers. Nisi diruta, Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 4. nu. 11. Sanchez cons. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. nu. 2. vers. An verò, Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. nu. 7. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 5. nu. 3. Secus verò, quando Ecclesia est destructa, & diruta auctoritate Episcopi cum spe reedificationis, nam tunc gaudet Immunitate, Borrell. in sum. decis. part. 1. tit. 3. nu. 39. plures citat Sanchez de matr. lib. 9. disp. 15. nu. 37. vers. Rursus.
- Subintellige, & subdeclara hanc declarationem, & intelligentiam, ut tantum procedat, quando Ecclesia est destructa, & diruta auctoritate Episcopi, ut iterum eodem loco ædificetur: nam quia adest spes reedificationis, gaudet Immunitate, & omnibus privilegiis Ecclesiæ concessis, sic resolvunt Sanchez, & ab eo relati de matr. 1. 9. disp. 15. nu. 37. vers. Rursus, secus autem quando Ecclesia est destructa & diruta auctoritate Episcopi eam profanare intendentis: quo casu cum sit destructa, absque aliqua spe reedificationis, non gaudet Immunitate, nec privilegiis concessis, ita Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 2. nu. 10. in princ. Gail. lib. 2. obser. 61. à nu. 2. & de pace pub. lib. 2. cap. 9. num. 30. Tiraquel. in tract. cessante causa parte prima nu. 2. 12. & sic sunt intelligendi Diana resol. moral. part. 6. tract. primo resol. prima vers. Verum affirmativa, Vela dissert. 33. n. 77. tom. 2. & alii citati n. 7. & 10. juxta decisionem nostri Cancellarii relatum nu. 7. Adeò quòd Ecclesia postquam est profanata, si postea reedificatur, & restauratur, non recuperat sua antiqua privilegia, Gail. lib. 2. obser. 61. num. 4. Barbosa in cap. lines nu. 4. de consecr. Eccl. Solorzano de jure Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 23. nu. 16. & 17. & in polit. lib. 4. cap. 23. vers. T. confirmome mas fol. 693. Nisi Ecclesia à tyranno, vel belli tempore ab hostibus destructa, & diruta, soloque æquata sit, tunc jura, & privilegia sua non amittit, ut etiam alio loco restaurata, eadem retinet, Gail. lib. 2. obser. 61. num. 5. plures Palma in praxi parte prima glossa 20. nu. 62.
- Secundus casus est, quando Ecclesia est in toto, vel in magna parte destructa sine auctoritate Episcopi, ut quia verustate collapsa sit, vel ab aliquo diruta, ne ruendo aliquem opprimeret, & tunc distinguunt Doctores, num sit aliqua probabilis spes reedificationis, nec ne: Si enim est probabilis spes reedificationis, & reparationis conservat privilegium Immunitatis Ecclesiæ; si verò nulla sit probabilis spes reedificationis, reparationis, perdit privilegium Immunitatis Ecclesiæ, & ad eam confugiens tutus non est, & inde invitatus extrahi potest, ita docent Jul. Clar. §. fin. qu. 30. nu. 6. vers. Majoris dubium est, Remig. de Immunit. Eccl. ampliat. 10. Thufcus præct. concl. littera E, concl. 9. nu. 38. Decian. tract. crimin. libro 6. cap. 24. numer. 27. & cap. 25. numer. 22. Farinac. in praxi part. 1. quæst. 28. numer. 70. & de Immunitat. Eccl. lib. 1. cap. 8. §. 3. numero 13. Ambrosin. de Immunitat. Eccl. cap. 3. numero 10. Paz. in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. numero 38. Bonacina disput. 3. quæst. 7. de Immunit. §. 2. numero 4. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 2. numer. 10. in princ. Sanchez de matr. lib. 9. disp. 15. num. 37. & cons. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. numer. 2. in fine vers. sic. An verò. Lezana quæst. reg. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum numer. 2. vers. Item diruta, Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disput. unica puncto 6. numer. 7. Maranta resp. 35. numer. 2. part. 2. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 1. vers. sic. Verum affirmativa & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 2. in fine, Guazzin. defens. 1. cap. 37. num. 34. Giurba cons. 20. num. 19. Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 1. Bardaxi foro 1. num. 21. de his qui ad Eccl. confug. Thom. del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 5. num. 2. Villalalo-

l'alobos in sum. part. 2. tract. 39. dif. 5. nu. 1. in fine, Fagundez in precep. decal. precept. 1. lib. 3. capit. 14. nu. 49. Borrell. in summa decision. part. 1. tit. 3. num. 39. Novarrus in summa bullar. titulo de Immunitate Eccles. nu. 15. in fine. Barbosa in capit. Ecclesia num. 5. de Immunitate Eccles. & de jure Eccles. uni. libro 2. capit. 3. num. 63. Vella qui plures alios citat dissert. 33. num. 77. part. 2. Mexia de Cabrera in formul. Immunitat. Eccles. lib. 1. capit. 4. num. 11.

15 Difficultas consistit in conjecturando, quando sit aliqua spes probabilis reedificationis, nec ne? Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 4. cap. 2. num. 10. vers. Quorum opinio, suadet reo, qui ad Ecclesiam confugit, quod si dives est, faciat statim per interpositam personam ejus reedificationi operam dari, ut cum jam actu reparari videant, dubitari non possit de spe reedificationis. Sed hoc consilium inefficax videtur, est enim in fraudem, & sic non admittendum.

16 Verum conjecturae probabiles reedificationis Ecclesiae destructae, & dirutae sunt; Si Ecclesia esset alicujus Monasterii, locive pii, aut sodalitatibus alicujus laicorum, vel si Ecclesia erat in magna apud populum devotione, & veneratione, si ad eam populi frequenter pergant, praesertim si populus est valde dives, si de illius reparatione jam tractatur, si qua ex parte reedificari coepit, si ostia lignis, & aliquibus lapidibus, clausa teneantur, ita ut in eam non possint ingredi animalia, atque ex aliis similibus conjecturis, ita Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 4. cap. 2. num. 11. Diana resol. mor. p. 6. tract. 1. resol. 1. vers. Verum affirmativa ibi: Unde ego.

17 E contra verò si Ecclesia jam diu est, quod fuit diruta, & nullus quidem in ea reparare coeperit, si jam desierit populus ad eam accedere, si caret ostiis, & cancellis, ita ut die, ac nocte pateat animalibus, si populus valde pauper sit, si quod horum cernatur, censenda est carere omni spe reedificationis, ita Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 2. num. 11. vers. Contra.

18 His proxima est dubitatio, utrum Ecclesia interdicta gaudeat Immunitate Ecclesiae? in qua communis Doctorum schola affirmativè resolvit, & reus ad eam confugiens tutus est, & inde invitus extrahi non potest. Tum quia nullo jure cautum reperitur, quod Ecclesia ob interdictum perdat suam Immunitatem. Tum quia afflictis non est danda afflictio, cap. 1. de Cler. agro. cum percussio 7. quest. 1. & cum Ecclesia satis afflictæ sit suo interdicto, non est cur alia addatur gravior afflictio tollendo ei privilegium Immunitatis. Tum quia Ecclesia non deliquit, & sic non debet ex aliorum delicto, pro quo fuit interdicta, perdere privilegium Immunitatis. Tum à simili, nam sicut Clericus interdictus retinet sua privilegia, tam fori quàm canonis, Candidum 31. dist. cap. at si clerici de jud. Etiam Ecclesia interdicta retinet sua privilegia confugii. Sic docent Doctores in cap. Eccl. Sylvester in sum. verbo Immunitas 1. num. 2. Jul. Clar. §. fin. qu. 30. num. 5. vers. Idem etiam Tuschus pract. concl. littera E. concl. 9. num. 9. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 24. num. 16. & cap. 25. num. 20. in fine, Suarez de relig. lib. 3. cap. 9. num. 6. Azor. institut. moral. part. 2. lib. 9. cap. 4. quest. 4. antiquos & plures alios citat Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 35. & de Immun. Eccl. numer. 259. Paz. in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 39. Bonacina disput. 3. quest. 3. punct. 4. num. 3. Correa de Immunit. Eccl. part. 2. num. 9. Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 4. num. 10. Layman. lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 2. Fagundez in precep. Eccl. precep. 1. lib. 4. cap. 4. num. 62. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 36. dif. 5. num. 1. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 2. vers. Interdicta quoque, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. num. 5. Curia Philippica part. 3. §. 12. nu. 15. Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 4. num. 13. Borrell. in sum. dec. par. 1. tit. 3. nu. 38. Bardaxi for. 1. num. 31. de his qui ad Eccl. confug. Piafec. in prax. Episc. part. 2. cap. 4. nu. 54. Novari. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccl. n. 15. Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 9. num. 3. Giurba conf. 20. nu. 19. vers. Sive interdicta sit, Guazzin. def. 1. cap. 33. nu. 33. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 81. Barbosa in cap. D. Mich. de Cortiada Tom. II.

Eccl. nu. 3. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 60. Daniel de Nobilibus contr. foren. disput. 23. nu. 10. & in addition. num. 9. late probant Villagut de exten. leg. tit. de exten. Immun. Ecclesia nu. 29. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 4. §. 3. à nu. 7. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 4. cap. 2. n. 12. contrariis respondent Diana resol. mor. part. 6. tra. 1. res. 1. vers. Nota secundo, & in sum. p. 1. verbo Immun. Eccl. num. 2. vers. Imò etiam, Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 4. remissivè Riccius de pub. jud. q. 37. sub n. 4.

Limitat hanc resolutionem Decian. tractat. crimin. 19 lib. 6. cap. 25. num. 20. ut solum procedat quoad peregrinos, secus quoad homines de populo propter quorum delictum, vel contumaciam Ecclesia fuit interdicta.

Sed hæc limitatio est contra communem, ut ipse Decian. fatetur, & idè meritò eum impugnant Farinac. in prax. part. 1. quest. 28. numer. 35. & de Immun. Eccl. num. 259. Guazzin. defens. 1. cap. 37. num. 33. Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 4. num. 14. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 1. vers. Nota secundo, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum numer. 2. vers. Imò etiam, Thom. del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 4. & aliis ex citatis numero 18.

Idemque est in Ecclesia polluta, quæ gaudet privilegio Immunitatis Ecclesiae & reus ad eam confugiens tutus est, inde invitus extrahi non potest quia ratione pollutionis non tollitur loci sanctitas, ita resolvunt Suarez de relig. lib. 3. cap. 9. num. 8. Bonacina disp. 3. qu. 7. punct. 4. num. 3. Correa de Immun. Eccl. part. 2. num. 9. Fagundez in precep. decal. precep. 1. lib. 4. cap. 4. num. 62. Villalobos in sum. t. 2. tract. 39. dif. 5. nu. 1. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immun. Eccl. nu. 2. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. num. 6. Giurba conf. 20. nu. 19. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 4. §. 3. num. 7. Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 1. cap. 16. dub. 9. sect. 3. Diana resol. moral. part. 6. tract. resol. 1. vers. Nota secundo, & in sum. part. 1. verbo Immun. Eccl. nu. 3. Barbosa in cap. Eccl. nu. 4. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 61.

Cœmeterium quoque interdictum, vel pollutum gaudet etiam privilegio Immunitatis Ecclesiae, sicut de Ecclesia firmatum est nu. 18. & 21. Ita docent Sylvester in sum. verbo Immunitas 1. nu. 2. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. nu. 33. Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 4. nu. 58. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 4. cap. 2. in fine, Diana resol. mor. par. 6. tract. 1. res. 6. vers. Nota etiam, Thom. del Bene de Immun. 1. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 9. nu. 6.

ARGUMENTUM.

An Monasterium Regularium gaudeat Immunitate Ecclesiae.

SUMMARIUM.

- 1 Monasterium Religiosorum tam regularium, quàm secularium, gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 2 Monasterii appellatione in materia Immunitatis Ecclesiae, quæ contineantur.
- 3 Projiciens se intra muros Monasterii gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 4 Monasterii appellatione proprie venit Monasterium Monialium.
- 5 Parlitorium Monialium an gaudeat Immunitate Ecclesiae.
- 6 Monasterium venit appellatione Ecclesia in favorabilibus, si auctoritate Episcopi sit fundatum, à nu. 6. ad 10.
- 11 Monasterium Religiosorum gaudet Immunitate Ecclesiae, si est fundatum auctoritate Episcopi.
- 12 Monasterium novum Religiosorum ex Ordinibus jam approbatis à Sede Apostolica fundari, & construi non potest sine expressa licentia Episc. in cuius Diœcesi est constituendum.

- 13 *Idem in Monasteriis Monialium.*
 14 *Monasterium adificatum in uno loco, in alium mutari non potest sine expressa licentia Episcopi.*
 15 *Episcopi licentia an presumatur intervenisse in fundatione Monasterii, & ex quibus signis probetur.*
 16 *Grangia seu domus rustica Religiosorum an gaudeant Immunitate Ecclesie.*
Opinio affirmativa nu. 17.
Opinio negativa, qua verior est num. 18. limitata tribus modis à num. 21.
 19 *Grangia sunt membra Monasterii, num. 19. fallit ad effectum gaudendi Immunitate Ecclesie, à num. 20.*
 21 *Grangia sunt hospitia Religiosorum.*
 22 *Hospitia Religiosorum non habent privilegia, quibus gaudent Ecclesia, Monasteria, & alia loca sacra.*
 23 *Hospitia Religiosorum non comprehenduntur appellatione Monasteriorum.*
 24 *Hospitia Religiosorum fundari possunt sine licentia Episcopi, & n. 25.*
 26 *Hospitare quis dicatur, & quis habitare.*
 27 *Vicinus cogi non potest ad vendendum domum, vel fundum pro adificatione hospitiu Religiosorum.*
 28 *Statutum puniens offendentem aliquem in domo, non comprehendit offendentem in hospitiu.*
 29 *Monasterium dicitur omnis Monachorum statio, intellige nu. 30.*
 34 *Domus Clericorum in communi viventium an gaudeant Immunitate Ecclesie.*

DECISIO XLII.

Monasterium, Conventus, Collegium, seu Cœnobium Religiosorum, (quæ in effectu idem important Barbof. in collect. ad Concil. Trid. sess. 25. de regular. cap. 3. num. 25. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 12. à num. 1. & appellat. 55. num. 1. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in past. i. inter. p. 3. voto 7. num. 27. & 28. & in past. reg. p. 2. q. 15. num. 1.) gaudet Immunitate Ecclesie, & reus ad hujusmodi locum confugiens tutus est, & inde invitus extrahi non potest, quia dicitur locus sacer, & religiosus, Divinoque cultui dicatus, ut docent Sylvester in sum. verb. Immunitas 3. & alii quos citant, & sequuntur Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 15. num. 42. & Farinac. de Immun. Eccl. num. 268. quibus addendi sunt Paz. in praxi tom. 1. p. 5. cap. 3. §. 3. num. 31. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. disp. 5. num. 6. Castrus Palabus in oper. mor. tom. 2. tr. II. disp. unica punct. 6. num. 18. Bonacina tom. 2. disp. 3. qu. 7. punct. 4. num. 10. Tulch. pract. concl. littera E. concl. 9. num. 4. & concl. 10. num. 6. & concl. 20. num. 4. Correa de immun. Eccl. p. 2. à num. 2. Suar. de relig. l. 3. cap. 9. num. 1. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. c. 4. num. 8. Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 4. à num. 49. Port. de dub. reg. verb. Ecclesia Immunitas à num. 9. Lezana qu. reg. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 3. Sanchez conf. mor. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 7. num. 2. vers. Item Monasteria, Rodriguez in compen. q. regul. tom. 2. quæst. 75. art. 2. Trullench. in decal. lib. 1. c. 11. dub. 1. nu. 6. Decian. conf. 80. num. 3. l. 3. Peckius de arresto cap. num. 2. Bajard. ad Clar. §. fin. qu. 30. num. 1. Sperell. dec. 62. num. 22. Daniel de Nobilibus contr. disp. 25. num. 5. & in addit. numer. 6. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in past. reg. p. 2. q. 15. num. 12. Scanarolus de visit. carcerat. l. 3. cap. 9. num. 11. Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 4. num. 4. & 30. cum relatis per Giurbam conf. 10. numer. 9. vers. Cuius adherentia, & conf. 30. num. 15. & per Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 35. plures Diana resol. moral. p. 6. tract. 1. resol. 6. vers. Et tandem, & in sum. p. 1. verb. Immunitas Ecclesiarum nu. 6. Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 11. Barb. in c. Eccl. num. 14. de Immun. Eccl. & de jur. Eccl. uni. lib. 2. c. 3. num. 22. latè Borell. in sum. dec. part. 1. tit. 3. à num. 52. ad 64. doctè probat Gambac. de Immun. Eccl. l. 4. c. 4. à num. 1.

Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Puig. & Offer 17. Maii 1578. in favorem Antonii Llinas & Simonis Savia extractorum à Monasterio Beatæ Mariæ de Teula Villæ Perpiniani. Et per Sans Tertium, Consultoribus Planes, & Ubach. 16. Februarii 1593. in favorem Michaelis Vidal extracti à Monasterio Beatæ Mariæ de Gratia Ordinis Divi Augustini Villæ Palamosii. Et per Cancellarium Copons, Consultoribus Calvò, Ferrer. & Fontanet 17. Novembris 1596. in favorem Raphaelis Costuret extracti ab Ecclesia Monasterii B. M. de Mercede Civit. Barcin. Et per Cancel. Rovirola, Consultoribus Ferrer. Bonet, Magarola, & Miyavila Franquesa 7. Julii 1605. in favorem Andree Raymundi Pere extracti à Monast. Sancti Augustini Villæ de la Selva. Et per Cancell. Agullana, Consult. Ferrer. Magarola, Jover, Rubicull, & Sala 4. Februarii 1611. in favorem Magni Bassada extracti ab Ecclesia Monasterii Beatæ Mariæ de Miraculo Ordinis Sanctissimæ Trinitatis extra muros Civitatis Tarraconæ. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Magarola, Puigmija, & Rubicull 7. Februarii 1612. in favorem Francisci Deu, & aliorum extractorum à Monasterio Fratrum Prædicatorum Tarraconæ. Et per eundem Cancellarium Agullana 27. Octobris 1614. Consultoribus Ferrez, & Jover in favorem Balthasaris Diez extracti à Monasterio Sanctæ Catharinæ Civitatis Barcinonæ. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ramon, & Viñola 1. Maii 1627. in favorem Joannis Cañador extracti ab Ecclesia Sancti Blasii Ordinis Fratrum Sanctissimæ Trinitatis Civitatis Dertuzæ. Et per dictum Cancellarium Puigmari, Consultoribus Guamei & Llorens 9. Februarii 1629. in favorem Bernardi Gili & Joannis Cassals extractorum à Monasterio Beatæ Mariæ de Nazaret Ordinis Cisterc. Civitatis Barcinonæ. Et per eundem Cancellarium Puigmari 2. Aprilis 1629. in favorem Joannis Romeu extracti à Monasterio Beatæ Mariæ de Jesus Ordinis Minorum sancti Francisci extra muros Civitatis Barcinonæ. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Anglefell, & Ramon 13. Februarii 1638. in favorem Catharinæ Domingo extractæ à Monasterio sancti Magini Ordinis Prædicatorum & mille aliis.

Nomine autem Monasterii, seu Conventus Religiosorum venit nedum Ecclesia, sed etiam Atrium, Porticus, Claustrum, Refectorium, Dormitorium, Cellula, Hortus, Domus familiarum, animalium, & similia usui Religiosorum necessaria, ac totum illud spacium, quod quadripartito muro septum est, quia hæc omnia cum Ecclesiæ adhæreant, loca sacra, & religiosa reputantur ad effectum Immunitatis, ut habetur in l. de consuet. can. si quis contumax, can. frater can. minor. 17. quæst. 4. & docent aliis citatis Tulch. pract. concl. litter. E. concl. 10. num. 6. Sanchez de marr. lib. 9. disp. 15. num. 42. & in prax. decal. tom. 2. lib. 6. cap. 17. nu. 12. Farin. de Immun. eccl. num. 268. Guazzin. def. 1. cap. 37. numer. 15. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 4. cap. 4. num. 2. Castr. Pal. in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. num. 18. Giurba conf. 20. numer. 9. Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 17. Villalobos in sum. p. 2. tract. 39. disp. 5. numer. 6. Paz. in prax. tom. 1. p. 5. cap. 3. §. 3. num. 32. Lezana quæst. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 3. Correa de Immun. Eccl. p. 2. à numer. 2. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. res. 6. vers. Et tandem, & in sum. p. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 6. Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 4. num. 30. Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 11. numer. 1. & 2. Barb. de jure eccl. univers. lib. 2. capit. 3. num. 71. in fin. & num. 74. & 75. & de potest. Episc. p. 1. alleg. 102. num. 85. & appel. 155. numer. 3. Daniel de Nobilibus contr. disp. 25. num. 5. & in addit. num. 6. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in past. reg. p. 2. q. 15. numer. 18. Et de his latius suis propriis locis doc. 44. cum seq.

Unde si quis confugiens ad Monasterium se projiciat intra ejus muros, gaudet Immunitate Ecclesie, ita ex Gambacur. de Immun. eccl. lib. 4. num. 2. docet Barbofa de jur. Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. n. 74. & 75. sequitur Lezana qu. reg. tom. 3. verbo Immunit. Ecclesiarum nu. 3.

- 4 Sub nomine Monasterii, & Conventus nedum intelligitur Monasterium Religiosorum, sed etiam Monialium, quia Monasterii appellatione etiam proprie venit Monasterium Monialium, Barbofa *appel. 155. nu. 1.* Solorzano, *de jure indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 23. à num. 42. & in polit. lib. 4. cap. 23. versic. Pero assentando fol. 696.* De parlatorio, † seu locutorio Monialium est dubium, an gaudeat Immunitate Ecclesiæ? & veritas est quòd sic, quia in favorabilibus parlatorium, seu locutorium tamquam contiguum, & connexum Monasterio, & Ecclesiæ gaudet eisdem privilegiis quibus gaudet Ecclesia, Riccius *decif. 179. part. 3. Sperel. dec. 62. à num. 23. vers. Nihil etiam.* Barbofa *de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. num. 66. vers. Cortile.* Merlin. *contr. foren. part. 2. c. 6. nu. 23.* quidquid aliud sit quoad committendum sacrilegium, ut contra Ricc. *dec. 179. part. 3. latè probat Sperellus dec. 62.*
- 6 Ecclesiæ enim appellatione venit Monasterium, Tuschus *pract. concl. lit. E. concl. 10. nu. 6. in fine, & concl. 20. num. 4. & lit. M. concl. 338. num. 3.* Guazzin. *defen. 1. cap. 37. num. 35. in fine.* Seraphin. *dec. 306. n. 1. latè Borrell. in summ. decif. part. 1. tit. 3. à num. 52.* Et licet † non desint contradictores moti, *ex c. grandi, gloss. verbo Monasterio de supplem. negli. Pralat. in 6.* quos citat Borrell. *in summ. decif. part. 1. tit. 1. num. 54.* Loquantur † in odiosis ad effectum pollutionis, & sacrilegii, nam tunc appellatione Ecclesiæ non venit Monasterium Seraphin. *dec. 606. nu. 8.* Secus verò in favorabilibus ad effectum Immunitatis, quo casu Monasterium reputatur locus sacer, & religiosus, docent Sanchez *de matrim. lib. 9. disput. 15. num. 42.* Castrus Palaus *in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unic. punct. 6. num. 18.* Sperell. *dec. 62. num. 22.* Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 6. vers. Et tandem Thom. del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 6. sect. 1. num. 2.* Et venit † nomine Ecclesiæ, Seraphin. *decif. 606. num. 5.* & aliis citatis Borrell. *in summ. dec. part. 1. tit. 3. num. 63.* Barbof. *appel. 85. num. 10.* Thom. del Bene *de Immun. Eccl. tom. 1. c. 2. dub. 2. sect. 7. num. 26. & 27.* Intellige † si Monasterium auctoritate Episcopi fundatum sit, secus autem si non sit auctoritate Episcopi fundatum, ut tradit Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tom. 1. capit. 2. dub. 2. sect. 7. nu. 22. & 23.*
- 11 Quocirca infertur, quòd ut Monasterium, seu Conventus Religiosorum gaudeat Immunitate Ecclesiæ, requiritur, quòd auctoritate Episcopi sit fundatum, Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immun. eccl. nu. 2. vers. Addunt plures,* ubi id explicat cum Layman. *lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 2.* Etenim Monasterium † novum Religiosorum ex Ordinibus jam approbatis à Sede Apostolica fundari & construi non potest sine expressa licentia Episcopi, in cujus Diocesi est construendum, cum quidem *can. de Monachis, can. cellule 18. qu. 2. can. nemo, can. placuit. de consecr. dist. 1. cap. ad hæc, de relig. domib. cap. cum olim. el. 2. de privileg. cap. auctoritate eodem in 6. Concil. Trid. sess. 25. de regul. cap. 3. Paz. in praxi tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. num. 31.* Borrell. *in summ. decif. part. 1. tit. 3. num. 60.* Piafec. *in praxi Episc. part. 2. cap. 3. nu. 3.* Riccius *decif. 75. part. 2. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 9. dub. 7. num. 1.* & Constitutionibus Apostolicis Clementis VIII. Gregorii XV. Urbani VIII. & declarationibus factæ Congregationis Cardinalium docent & probant Tamburin. *de jure Abbat. tom. 3. disp. 5. quest. 1.* Zerola *in praxi Episc. part. 1. verbo Monachi §. 1. & 2.* Venero à Leyva *in exam. Episcop. lib. 6. cap. 10. à num. 1.* Lezana *quest. regul. tom. 1. capit. 9. à num. 34.* Barbof. *de potest. episc. part. 2. alleg. 26. à num. 3. & de jure eccl. uni. lib. 2. cap. 12. à num. 6. & in cap. cum olim 2. num. 15. de privileg. & in collect. ad Conc. Trid. sess. 25. de reg. cap. 3. numer. 27.* Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 14. dub. 22. à nu. 1.* Tondut. *can. quest. lib. 1. cap. 23. num. 4.* Solorzano *de jure Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 23. à num. 18. & in polit. lib. 4. cap. 23. à vers. Pero pues fol. 692.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in pastor. inter. part. 3. voto 7. n. 2.* Idemque est † in Monasteriis novis Monialium, quæ sine licentia Episcopi ædificari non possunt, imò in illis ædificandis eadem solemnitates servari debent, sicut in ædificandis Monasteriis Religiosorum, Barbof. *in D. Mich. de Cortiada Tom. II.*
- collect. ad Concil. Tridens. sess. 25. de regul. cap. 3. num. 29.* Solorzano *de jure Indiar. tom. 2. lib. 1. cap. 23. num. 85. & in polit. lib. 4. cap. 23. vers. T. puedo fol. 608.* Et nedum † Monasterium construi non potest sine expressa licentia Episcopi, in cujus Diocesi est construendum, sed nec constructum, & ædificatum in uno loco in alium mutari potest sine expressa licentia Episcopi, *can. si quis vult 16. quest. fin. cap. uni. de excess. Pralat. in 6. Clement. cupientes, de pœnis, Tamburin. de jure Abbat. tom. 3. disput. 5. quest. 4. numer. 2.* Barbofa *post alios de potest. Episc. part. 2. alleg. 26. num. 8. & in cap. unico numer. 4. excess. Pralat. in 6. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 12. num. 69.* quidquid dicat Tondut. *can. quest. part. 1. cap. 23. num. 7.* quia contra eum, & alios est verior sententia, ut latè probant solutis contrariis Larrea *dec. 97. p. 2.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in pastor. inter. voto 7. à n. 3. ad 23. part. 3.*
- An autem, si in fundacione Monasterii de auctoritate Episcopi non constet, an illa intervenisse præsumatur, & ex quibus signis probetur? *vide infra decif. 64. à num. 32.*
- Difficultas consistit in Grangiis, seu Domibus rusticis Religiosorum, quas Religiosi habent recreationis causa, vel ad recipiendos hospites Religiosos per eas transeuntes, an gaudeant Immunitate Ecclesiæ? Quidam tenent, quòd gaudent Immunitate Ecclesiæ, Giurba *consil. 18. num. 9. versic. Sic de Grangia, Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 4. num. 58.* Diana *post alios resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 6. versic. Et tandem & part. 9. tract. 1. resol. 18. vers. Verum, & resol. 33. vers. Verum, & part. 10. tract. 15. resol. 38. in fine, vers. Nota hic obiter, novissime & in summ. part. 1. verb. Immunitas Ecclesiarum num. 6. & part. 2. verbo Oratorium numer. 12.* Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 11. num. 3.*
- Sed contrarium est verius, quòd hujusmodi Grangia non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, etiam si Oratoria sint in eis constructa, in quibus Missæ celebrentur. Tum quia ut locus gaudeat Immunitate Ecclesiæ debet esse rectus, & fundatus auctoritate Episcopi, ut dixi *decif. 40. nu. 9. & hac decisione num. 10. & 11.* Sed Grangia non fundantur auctoritate Episcopi, cum domus privatae sint, ergo non gaudent Immunitate Ecclesiæ. Tum quia ut locus sit sacer, & tribuat delinquentibus Immunitatem, requiritur, quòd perpetuo sit cultui Divino dicatus, Castrus Palaus *in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. num. 19. circa medium.* Sed Grangia non sunt perpetuo cultui Divino dicatae, quamvis habeant Capellam in eis constructam *ut infra dec. 64. num. 6.* igitur non gaudent Immunitate Ecclesiæ. Tum quia Immunitas Ecclesiæ non est concessa domibus Regularium, sed domibus Regularibus, in quibus ipsi habitant cum consueta Regulari clausura. Atqui hujusmodi Grangia non sunt domus Regulares, nec in eis Religiosi habitant ordinariè cum clausura, igitur non gaudent Immunitate Ecclesiæ. Sic docent Rodriguez *in summ. compen. regul. tom. 2. quest. 75. art. 2.* Gambacurta *de Immun. Eccles. lib. 4. cap. 4. num. 6. & 7.* Trullench. *in decal. tom. 1. lib. 1. cap. 11. dub. 1. num. 6.* Barbofa *de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. num. 76.* Daniel de Nobilibus *contr. in addit. ad disp. 23. num. 6.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum numer. 3. in fine.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in pastor. inter. par. 3. voto 7. num. 40. ad 46. & in pastor. regul. part. 2. quest. 15. n. 19. & 20.* Et secundum hanc opinionem negativam fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Erill, Consultoribus Gueraus, Berart, & Josa 27. Octobris 1635. contra Stephanum Massor loci Villæ novæ de la horta, extractum à domo, sive hospitio Monasterii Beatæ Mariæ Montisferrati Monachorum Ordinis Sancti Benedicti de observantia, sita (olim, nam hodie diruta est) in populatione pontis, majoris Civitatis Ilerdæ, in qua licet constructa sit Capella sub invocatione Beatæ Mariæ Montisferrati ad effectum Sacrosanctum Missæ Sacrificium celebrandi, non tamen constat eo modo, quo debet, quòd dicta Capella auctoritate Episcopi Ilerden. sit constru-

- ta, vel benedicta, nec quod habeat campanile, adi-
tumque à vico ad ipsam, fuitque declaratum non gau-
dere Immunitate Ecclesiastica. Et per eundem Can-
cellarium Erill 25. Februarii 1639. contra Hieronymum
Mach loci de Ribera de Cardos extractum à domo mo-
lendini Monasterii Beatae Mariae de Poblet Ordinis Ci-
stercien. sita in vico inferiori Civitatis Balagurii, in
qua licet constructa sit Capella, ubi Missa celebratur,
non tamen patet aditus à vico ad ipsam Capellam nec in
ea adest campanile, & sic non constat dictam Capel-
lam Immunitate Ecclesiastica gaudere, & fuit declara-
tum non gaudere Immunitate Ecclesiastica.
- 19 Nec obstat, quod Grangia, seu domus rusticae Reli-
giosorum sint membra Monasterii, & sub potestate, &
iurisdictione Praelati Monasterii, cuius sunt Grangia,
ut dicunt Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. ref. 6. vers.*
Et tandem, Thomas del Bene *de immun. Eccles. tom. 2.*
cap. 16. dub. 9. sect. 12. num. 3. & post alios idem Diana *re-*
sol. moral. part. 9. tract. 1. resol. 33. in princ. Don Didac-
us Antonius Frances de Urrutigoyti *in past. regul. par.*
2. qu. 15. n. 4. & 5.
- 20 Quia responderetur, quod licet Grangia, seu domus
rusticae Religiosorum sint sub potestate, & iurisdic-
tione Praelati Monasterii, cuius sunt Grangia ex hoc non
sequitur, quod gaudeant Immunitate Ecclesiae, cum
non sint auctoritate Episcopi erectae, nec perpetuo cul-
tui divino dicatae, nec habitent in ea Regulares sub cla-
usura, ut dixi n. 18. & latè probat Don Didacus Anto-
nius Frances de Urrutigoyti *in pastor. inter. part. 3. voto*
7. num. 40. & in pastor. regular. part. 2. quest. 15. à num.
9. ad 26. Neque est, verum, quod Grangia, seu Do-
mus rusticae Religiosorum, sint membra Monasterii,
saltem ad effectum gaudendi Immunitate Ecclesiae,
quia Grangia nihil aliud sunt, quam hospitia ipsorum
21 Religiosorum, ut dicunt Diana, Gambacurta, Thom-
del Bene, & alii ex citatis n. 18. At hospitia Religioso-
rum non gaudent privilegiis, quibus gaudent Eccle-
siae, Monasteria, & alia loca pia, Tamburin. *de iure*
Abbat. tom. 3. disp. 5. quest. 2. num. 5. Don Didacus An-
tonius Frances de Urrutigoyti *in pastor. inter. part. 3.*
voto 7. num. 47. & declaravit Sacra Congregatio, &
decrevit Innocentius Papa Decimus suo Brevis dat. Ro-
mae 16. Maii 1648. in decima quinta declaratione, ut
testatur Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti
in pastor. regul. part. 2. quest. 15. num. 21. quod Breve ad
litteram referunt Tondut. *de preven. jud. part. 3. cap. 3.*
Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in pa-*
stor. regul. part. 2. quest. 1. num. 1. Cum appellatio-
ne quod Monasteriorum non comprehendantur, Ric-
cius *post decis. 140. num. 2. part. 2. & in praxi dec. 652.*
- 23 Tamburin. *de iure Abbat. tom. 3. disp. 5. quest. 1. num. 10.*
Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in past.*
regul. part. 2. quest. 15. num. 2. & 17. & in pastor. inter.
part. 3. voto 7. num. 26. & 29. Ideoque prohibitio quod con-
struendi nova Monasteria sine expressa licentia Epif-
coporum, in quorum Diocesi construenda sunt, non
comprehendit hospitia: adeo quod Religiosi possunt
construere hospitia sine licentia Episcoporum, in quo-
rum Diocesi aedificantur, ut probat Riccius *post decis.*
140. part. 2. latissime pluribus congestis Don Didacus
Antonius Frances de Urrutigoyti *in past. inter. part. 3.*
voto 7. à num. 23. Et Eremitae Ordinis Camaldulensis,
25 quibus prohibetur facere Conventus prope Civitates,
possunt nihilominus habere hospitia prope Civitates,
quia tunc considerantur ut viatores, Riccius *post decis.*
140. num. 2. part. 2. & in praxi fori Ecclesiastici dec. 652.
num. secundo, Tamburin. *de iure Abbat. tom. 3. disput.*
5. quest. 1. num. 10. cum relatis per Don Didacum Anto-
nium Frances de Urrutigoyti *in past. inter. part. 3. vo-*
to 7. num. 37. Nam proprie habitare quod dicitur, qui
26 degit in propria domo; hospitare verò qui per tran-
sennam in alia commoratur, l. 1. §. habitare, ff. *de*
his qui deiecerint, leg. penultima, §. in factum, ff.
naute caupon. stabul. Jalon. in leg. plerique num. 18.
ff. de in jus vocando, Riccius *post decis. 40. num. 3.*
part. 2. Don Didacus Antonius Frances Urrutigoyti
in past. inter. part. 3. voto 7. numer. 33. Et vicini,
27 qui cogi quod possunt ad vendendum domum, vel fun-
dum pro constructione, vel aedificatione Ecclesia-
rum, seu Monasteriorum, vel locorum piorum, co-
gi non possunt pro aedificatione hospitorum Religio-
sorum, quia privilegium concessum Ecclesiis, Mo-
nasteriis, & locis piis cogendi vicinos ad venden-
dum non extenditur ad hospitia Religiosorum, Tam-
burin. *de iure Abbat. tom. 3. disput. 5. quest. 2. num. 5.* Her-
mosilla ad Gregor. Lopez *tom. 2. fol. 9. sub numer. 40.*
Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in*
past. inter. part. 3. voto 7. num. 46. & 47. & in past.
regul. part. 2. quest. 15. num. 9. 10. & 11. decisum
testatur Riccius *decis. 138. part. 1. Gizarel. decis. 87.*
Thoro *in compen. decis. part. 3. sect. 3. verbo Vicinus an*
compelli possit fol. 413. Et sic statutum puniens quod of-
fendentem aliquem in domo, non comprehendit of-
fendentem in hospicio, Jalon *in l. plerique num. 18.*
ff. de in jus vocando, Riccius *post decis. 140. num. 3.*
part. 2. & in praxi decis. 652. Tamburin. *de iure*
Abbat. tom. tertio, disput. 5. quest. 1. num. 10. vers. Quare.
Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in past.*
inter. part. 3. voto 7. num. 36. & in past. regul. part. 2.
quest. 15. num. 14. Et quamvis hospitium quod Religioso-
rum dicatur locus Religiosus, & Ecclesiasticus, &
29 aequipolleat Monasterio, cum Monasterium dicatur
omnis Monachorum statio, Riccius *decis. 138. numer.*
1. part. 1. Giurba conf. 20. num. 22. in fine, Tuschus *pra-*
cticar. conclus. littera M. conclus. 338. num. 1. Procedit,
30 quando quod habitatio Religiosorum est firma, & per-
manens, secus verò quando est per transitum, ita de-
clarat Riccius *decision. 14. numero quarto, parte secun-*
da, quem omnes sequuntur, ut testatur Don Didacus
Antonius Frances de Urrutigoyti *in past. inter. part. ter-*
tia voto 7. nu. 36.
- Limita 1. ut procedat, quando Grangia sunt con-
structae, & aedificatae sine auctoritate Episcopi, nam
tunc quamvis habeant Capellam, in qua Missa cele-
bretur, certum est, quod non gaudent Immunitate
Ecclesiae, ut in his *decisionibus relatis nu. 18.* Secus verò
quando Grangia sunt constructae, & aedificatae cum au-
ctoritate Episcopi, quo casu gaudent Immunitate Ec-
clesiae, ita Don Didacus Antonius Frances de Urruti-
goyti *in past. inter. part. 2. voto 7. num. 40. & 41. & in*
past. regul. part. 2. quest. 15. nu. 15. & 23. Et fuit in Catha-
lonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus
Puig, & Sans 19. Maii 1580. in favorem Jacobi Porceli
extracti à quadam turri sita in territorio Barcinonae
vulgo nuncupata de Sant Joan, quae est Religionis
sancti Joannis, & in ea est constructa Capella sub invoca-
tione Sancti Nicolai.
- Limita 2. ut procedat, quando Grangia sunt sepa-
ratae à Monasterio Religiosorum, nam tunc non gau-
dent Immunitate Ecclesiae, ita Lezana *quest. regul. tom.*
3. verbo immunitas Ecclesiarum num. 3. in fin. Secus
verò quando Grangia sunt constructae, & aedificatae
intra septa Monasterii, quo casu gaudent Immunitate
Ecclesiae, ita Don Didacus Antonius Frances Urru-
tigoyti *in past. regul. par. 2. q. 15. num. 24. & in past. in-*
ter. part. 3. voto 7. num. 40. ubi sic intelligit Dianam *re-*
sol. part. 9. tract. 1. ref. 18. vers. Verum, & ref. 33. vers.
Verum.
- Limita 3. ut procedat secundum jus commune, at
ex privilegio Apostolico Grangiae Religiosorum gau-
dent Immunitate Ecclesiae, ita Rodriguez *quest. regul.*
tomo secundo, q. 75. artic. 2. ubi refert privilegium
concessum ab Eugenio IV. Grangiis Ordinis Cisterci-
ensium, sequuntur Villalobos *in sum. part. 2. tract. 39. dif.*
5. num. 6. in fine, Don Didacus Antonius Frances Ur-
rutigoyti *in past. regul. part. 2. quest. 15. num. 24. & past.*
inter. part. 3. voto 7. nu. Diana resol. moral. part. 6. tract.
1. ref. 6. Et tandem ante finem & part. 5. tract. 1. ref.
18. vers. Verum, & ref. 33. vers. Verum.
- Sed contrarium, quod Grangiae Religiosorum non gau-
deant Immunitate Ecclesiae docent Doctores citati n. 18.
Et in specie in Grangia Monasterii Beatae Mariae Mona-
sterii ordinis Divi Benedicti, & in Grangia Monaste-
rii Beatae Mariae de Poblet ordinis Cisterciensium fuit
declaratum in Cathalonia in decisionibus relatis nu. 18.
vel privilegium Eugenii IV. non fuit receptum, vel
quia praedictae Grangiae erectae non fuerunt erectae, &
fundatae auctoritate Episcopi, ut in dictis decisio-
nibus

nibus legitur, & advertit hoc ultimum Don Didacus Antonius Frances Urrutigoyti in pastor. inter. part. 3. voto septimo n. 45. in fine.
 35. Domus Clericorum in communi viventium, Domus Seminarii, Domus puellarum, & orphanorum an gaudeant Immunitate Ecclesiae? vide decis. 54. a numero 4.

le in princip. fol. 528. Xammar. defn. 129. num. 10. par. 2. noster doctissimus Regens Vilosa de fugitivis cap. 19. §. 6. num. 10. Scanarolus de visit. carcerat. lib. 3. cap. 9. numero 11.

Verum, quia Hospitale dividitur in religiosum, sa-
 crum, Ecclesiasticum, vel publicum, & non religio-
 sum, profanum, laicale, vel privatum, Rota dec.
 714. num. 16. par. 1. divers. latissime Eugen. conf. 88. li.
 2. Valasehus consult. 105. numero 1. Guidobon. advo. 107.
 numer. 1. Castrus Palas in oper. moral. tom. 2. tract. 13.
 disp. 1. punct. 7. num. 2. Barbosa de jure Eccles. unic. lib.
 2. cap. 11. num. 13. Costa conf. 4. a nu. 4. Thoro in compen-
 dend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Hospitale fol. 528. Fon-
 tanella decis. 331. numero 6. parte 2. Tunc dicitur † Hof-
 pitale non religiosum, profanum, privatum, seu
 laicale, quando ad libitum cujuscumque personae sine
 Episcopi auctoritate fuit fundatum, constructum, &
 erectum cap. inter dilectos, de donat. glos. in can. quidam.
 18. quest. 2. Cabedo de patron. Reg. Cor. cap. 38 numero
 1. Barb. de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 11. numero 20.
 & alii citandi num. 8.

Quo supposito, Doctores intelligunt praedictam re-
 solutionem traditam numero 2. ut procedat, & vera sit,
 quando Hospitale est fundatum, erectum, institutum,
 constructum, aut approbatum auctoritate Episcopi,
 quo casu Hospitale gaudet privilegio Immunitatis Ec-
 clesiae, & reus ad illud confugiens tutus est, ut colligitur
 ex cap. ad hec, de relig. domib. can. diffinivit 17. qua.
 4. & ex communi Doctorum sententia docent Roman.
 conf. 477. numero 6. Silvester in sum. verbo Immunitas
 3. numero 1. Navar. in manu. cap. 25. numero 8. versic. Y.
 aunnel. Hospital, Covar. lib. 2. var. capit. 20. numero 4.
 vers. Tertio constat, Padilla in l. si aquam numero 49. C.
 de servit. & aqua Bardaxi foro 1. numero 35. de his qui ad
 Eccles. confug. Decian. tract. crimin. libr. 6. cap. 25. nu-
 mero 18. Tuschus pract. conclus. littera E. conclu. 10. nu-
 mero 2. Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 30. a num. 11. Re-
 mig. de Immunit. Eccl. ampl. 17. Paz. in praxi tom. 1.
 part. 5. capit. 3. §. 3. numero 27. Guazzin. defens. 1. cap.
 37. numero 28. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 4.
 cap. 4. numero 15. Villagut. de exten. leg. tit. de exten.
 Immunit. Eccles. numero 34. & 35. Suar. de religio. lib.
 3. cap. 9. numero 9. Germon. de sacro Immun. lib. 3. cap.
 19. n. 27. & 28. Azor. inst. mor. par. 2. lib. 9. cap. 8. q. 2.
 Castr. Palas in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica
 punct. 6. num. 17. Sanchez de matr. lib. 6. disp. 16. num.
 39. & conf. moral. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 2. versic.
 Item eadem Immunitate, & cap. 9. dub. 7. a num. 5. Le-
 zana q. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num.
 2. vers. Gaudent quoque, Villalobos in sum. par. 2. tra.
 39. dif. 5. num. 2. Ciarlin. contro. forens. cap. 116. nu.
 7. par. 1. Sperell. decis. 55. num. 19. Riccius collect. 648.
 in princip. part. 3. Flores de Mena var. lib. 2. quest. 21.
 num. 175. Piafec. in praxi p. 1. cap. 5. num. 54. Donat.
 Anton. de Marinis resol. quotid. cap. 79. num. 2. Cardosi.
 in praxi jud. verbo Ecclesia nu. 75. Curia Philippica p. 3.
 §. 12. num. 1. Borrell. in sum. decis. par. 1. tit. 3. numer.
 64. Correa de immun. Eccles. par. 2. num. 21. Garcia de
 benefic. p. 5. capit. 1. num. 601. Maranta resp. 35. tom. 3.
 Trullench. in decalog. libro 1. c. 11. dub. 1. num. 7. Ve-
 ga in cap. cum sit generale, numero 45. de foro competen.
 Fagundez p. 2. lib. 4. c. 4. num. 60. Peregrin. de Immun.
 Eccles. cap. 4. numero 60. Italia de Immunit. Eccles. lib.
 1. cap. 4. §. 8. Giurba conf. 10. numero 4. vers. Et si Hof-
 pitale. Farin. de Immunitat. Eccles. numero 266. & in
 praxi p. 1. quest. 28. num. 37. Diana resol. moral. par. 6.
 tract. 1. resol. 6. vers. Sed transeamus, & in sum. par.
 1. verbo Immunitas Ecclesiarum numero 5. Valascus con-
 sul. 105. num. 43. Thomas del Bene de Immun. Eccles.
 tom. 2. capitul. 16. dub. 9. sect. 10. numero 1. Daniel de
 Nobilibus contro. disp. 23. numero 5. & in addit. nume-
 ro 5. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. numero 67.
 & cap. 21. numero 19. & in cap. Ecclesia nu. 9. de Immun.
 nit. Eccles. Costa conf. 4. numero 5. Merlin. libro 1. con-
 tra capitul. 65. Thoro in comp. decis. p. 1. sect. 1. verbo
 Hospitale col. 1. versic. Et consequenter fol. 528. Ric-
 cius de pub. jud. quest. 37. numero 4. versic. Insuper Me-
 xia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libro Primo
 capitul. 4. numero 9. & in his terminis procedunt deci-
 siones

ARGUMENTUM.

An Hospitale gaudeat Immunitate Ecclesiae.

SUMMARIUM.

- 1 Hospitale an gaudeat Immunitate Ecclesiae, stan-
 dum est consuetudini.
- 2 Hospitale de jure gaudet Immunitate Ecclesiae num.
 2. intellige si est fundatum auctoritate Episcopi,
 numer. 6. secus si non est fundatum auctoritate E-
 piscopi, numer. 7.
- 3 Hospitale dividitur in Ecclesiasticum, & laicale,
 num. 3. & quod dicatur Ecclesiasticum, n. 4. &
 quod laicale, n. 5.
- 8 Hospitale auctoritate Episcopi fundatum est locus
 religiosus, fundatum autem sine auctoritate E-
 piscopi est locus profanus ad effectum Immuni-
 tatis.
- 9 Hospitale gaudet privilegiis Ecclesiae, numero nono
 intellige si est fundatum auctoritate Episcopi nu-
 mero 10.
- 11 Hospitale erectum auctoritate Episcopi, multum
 differt ab erecto sine ejus auctoritate.
- 12 Appellatione Hospitalis fundati auctoritate Epif-
 copi, nedum venit Ecclesia, num. 12. sed etiam
 domus ipsius Hospitalis, num. 13. ut dormito-
 rium, atrium, porticus, ac omnia alia, quae
 sunt intra illius septa, r. 14.
- 15 Hospitale fundatum auctoritate Episcopi gaudet Im-
 munitate Ecclesiae, etiam si in eo sacrificium
 Missa non celebretur, num. 15. sed contrarium,
 numero 16.
- 17 Episcopi sola auctoritas in fundatione Hospitalis
 non facit, ut gaudeat Immunitate Ecclesiae, nisi
 illud in locum sacrum erigat.
- 18 Episcopi auctoritas an presumatur intervenisse in
 fundatione Hospitalis, & ex quibus signis probe-
 tur illud erexisse in locum sacrum.

DECISIO XLIII.

1 **C**irca dubium hujus decisionis, an Hospitale gau-
 deat Immunitate Ecclesiae? sunt plures, qui di-
 cunt standum esse consuetudini, ut Panormit. in capit.
 Ecclesiae numer. 7. de immunit. Eccles. quod verissimum
 esse censet Covar. lib. 2. var. cap. 20. numer. 4. versic. 3.
 constant in fine, sequuntur Bardaxi foro 1. numero 35.
 de his qui ad Ecclesiam confug. Villagut de exten. leg. tit.
 de exten. immun. Eccles. num. 34. Paz in praxi tom. 1.
 parte 5. cap. 3. §. 1. sub num. 29. Piafec. in praxi part. 1.
 cap. 4. de immun. Eccles. num. 34. Daniel de Nobilibus
 contro. in addit. ad disp. 2. num. 5.

2 De jure autem Hospitale gaudet Immunitate Eccle-
 siae & reus ad illud confugiens tutus est, nec inde invi-
 tus extrahi potest, ac si ad Ecclesiam confugisset, ut
 docent Jason in leg. plerique num. 16. in fine digestis de
 in jus vocan. Felin. in cap. de quarta num. 6. versic. Octa-
 vo de prescrip. Mascard. de probat. conclus. 869. num. 18.
 Trentacinq. var. lib. 1. de rescriptis resol. 4. num. 5. De-
 cian. tract. crim. lib. 6. cap. 24. num. 32. & cap. 25. num.
 18. Guazzin. defens. 1. cap. 37. & num. 28. Bobadilla in
 polit. lib. 2. cap. 14. num. 8. Italia de Immun. Eccl. libr.
 1. cap. 4. §. 8. nu. 1. & 2. Peckius de aresto cap. 6. numer.
 2. Gambacurta de Immun. Eccles. l. 4. cap. 4. nu. 13. Far-
 rinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 36. & de Immun.
 Eccles. num. 256. Merlin. contr. lib. 1. cap. 65. numero
 4. Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Hospita-

- fiones Cancellarii Cathalonie referendæ numero 12. & 13.
- 7 Secus autem quando Hospitale non est fundatum, erectum, institutum, aut approbatur auctoritate Episcopi, nam tunc non gaudet privilegio Immunitatis Ecclesie, & reus ad illud confugiens tutus non est, ut sentiunt omnes relati num. 6. & expressè Valascus conf. 105. num. 43. Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. capit. 4. §. 8. num. 8. Marchus dec. 1020. Farina. de Immunit. Eccl. n. 260. Borell. in summ. de cap. part. 1. tit. 3. num. 65. Cabedo dec. 204. part. 1. Garcia de benef. part. 5. cap. 1. n. 602. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 6. versic. Sed transeamus, Costa conf. 4. num. 5. & 12. latè probant, & decisum referunt Merlinus contro. forens. libr. 1. cap. 65. Thoro in comp. dec. par. 3. sect. 1. verbo Hosp. fol. 528.
- 8 Ratio diversitatis est, quia quando Hospitale est fundatum, erectum, institutum, aut approbatur auctoritate Episcopi, dicitur locus sacer, & religiosus, & ad profanos usus converti non potest; secus autem si non est fundatum, erectum, institutum, aut approbatur auctoritate Episcopi, quo casu non est locus sacer, nec religiosus ad effectum Immunitatis, de qua agitur, sed est locus profanus, ita Hostien. & alii, quos citant Gabriel com. conclus. lib. 6. de pia causa conclus. 2. numero 1. versic. Et quod, Ludovis. decis. 4. numero 11. & 15. Cabedo decis. 204. nu. 1. part. 1. Gonzal. ad regul. 8. Cancell. glos. 5. §. 4. numero 21. & 22. Valascos consult. 105. num. 5. Padilla in l. si aquam numero 46. C. de servit. & aqua, Sanchez de matrimon. lib. 9. disp. 15. numero 39. Zerola in praxi Episcop. part. 1. verbo Hospitale §. 3. dub. 2. Fontanella decis. 110. num. 13. part. 1. Macerat. libr. 1. var. cap. 14. num. 1. Eugen. conf. 88. numero 5. lib. 2. alios plures laudat Garcia de benef. part. 5. cap. 1. numer. 601. innumeros Barbofa de jure Eccles. univers. libr. 2. cap. 11. numero 14. & in cap. ad hec num. 2. de relig. domib. & in Clement. 2. num. 18. de relig. domib. & de potest. Episc. part. 3. alleg. 75. num. 4. & in remis. ad Concil. Trident. sess. 22. de reform. cap. 8. versic. Hospitalia, Martha voto 169. num. 1. & in nostris terminis Immunitatis Paz. in praxi tomo primo part. 5. cap. 3. §. 3. numer. 28. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. num. 17. Peregr. de Immunit. Eccles. cap. 4. num. 69. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 6. versic. Sed transeamus. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dubit. 9. sect. 10. numer. 2. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Hospitale col. 1. in fine fol. 528. & alii relati num. 6. & 7.
- 9 Et juxta hanc distinctionem est intelligendus celebris textus in leg. omnia privilegia, C. de Episcop. & Cler. ubi disponitur, Hospitalia gaudere omnibus privilegiis Ecclesiis concessis, Decius conf. 488. num. 4. con. 505. num. 1. Gabriel com. conclus. lib. 6. de pia causa conclus. 2. num. 4. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. capit. 4. num. 16. Fontanella disc. 110. nu. 1. par. 1. Menoch. de recup. possess. remed. 15. à n. 22. latissimè tradit per decem, & novem casus Felin. in cap. de quarta à num. 3. ad 9. de prescript. per totidem Mascard. de probat. concl. 669. à num. 9. ad 30. aliquos refert Trentacinq. variar. libr. 1. de rescript. resolut. 4. & cumulat Riccius collect. 648. par. 3. & collect. 1097. par. 4. & in nostris terminis Immunit. Paz. in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. numer. 27. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. uni. punct. 6. nu. 17. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 10. nu. 3. Merlin. contr. lib. 1. cap. 65. num. 1. Thoro in comp. dec. par. 3. sect. 1. verbo Hospitale in prin. fol. 528. & alii laudati num. 6. ut intelligatur quod de Hospitali publico erecto, & fundato cum auctoritate Episcopi, secus de Hospitali privato erecto, & fundato sine Episcopi auctoritate, ita Felin. in cap. de quarta n. 9. de prescript. Roman. conf. 477. nu. 6. Valascus conf. 105. n. 12. Solis de censib. l. 2. cap. 3. n. 11. Guttier. canoni. lib. 1. q. 15. à n. 2. Castillo de usufruct. 54. n. 24. Bajar. ad Clar. §. fin. q. 30. n. 12. & 13. & alii plures quos citant Font. dec. 110. n. 12. par. 1. & decis. 331. n. 4. par. 2. Garcia de benef. par. 5. c. 1. n. 601. Costa conf. 4. n. 4. Merlin. contro. jur. l. 1. c. 65. n. 2. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Hospitale fol. 528. cum relatis per Borrel. in summ. dec. par. 1. tit. 2. n. 16.
- Ex quibus si volueris scire plures differentias inter Hospitale erectum, & fundatum auctoritate Episc. vel sine ea, fusè tradunt Valascus conf. 105. Gabr. com. concl. lib. 6. de pia causa concl. 2. Menoch. de recup. possess. remed. 15. à n. 22. ad 38. Padilla in leg. si aquam à n. 46. C. de servit. & aqua Guttier. canonicar. lib. 1. quest. 35. à num. 2. Castillo de usufruct. cap. 54. numero 24. Oddo de restit. in integr. part. 1. quest. 3. art. 6. à num. 37. ad 50. Ludovis. decis. 4. à numero 11. Martha de jurisdict. part. 1. cap. 23. à numero 19. Carolus de Graf. de effect. Clericat. effect. 1. numero 122. Dexart. ad c. Reg. Sard. in rub. de Sacrosanct. Eccles. numero 6. Garcia de benef. part. 5. cap. 1. à num. 661. Barzius decis. 124. Mastrill. decis. 110. part. 2. Borrel. in summ. decis. part. 1. tit. 15. n. 41. Gratian. disceptat. forens. cap. 34. num. 1. & c. 517. à nu. 1. ad 9. Fontanella decis. 110. part. 1. & decis. 330. & 321. part. 2. Hermosilla ad Greg. Lopez tom. 2. folio 76. a num. 80. ad 85. Barbofa de jure Ecclesiast. univ. lib. 2. cap. 3. à num. 13. ad 26. & de potestat. Episcopi part. 3. allegat. 75. à num. 32. & in l. orphanatrophos à nu. 9. C. de Episc. & Cler. & in cap. ad hec num. 2. & 3. de relig. domib. plures alios videndos cumulat Solorzano de jure Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 3. à numero 58. ad 64. & in polit. lib. 4. c. 3. vers. Tambien, cum seq. fol. 517.
- Nomine autem Hospitalis constructi, & fundati auctoritate Episcopi intelligitur nedum Ecclesia in eo constructa, ut edificata, ut sit locus sacer, & gaudeat privilegio Immunitatis. Ut fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Cassador, Consultoribus Sabater, Cordelles, Sescases, & Sans 7. Januarii 1568. in favorem Martini Joannis Aranjapi extracti à Capella sancti Lazari constructa intus Hospitale leproforum civitatis Barcinonæ. Et per Cancellarium Loris, Consultoribus Offet, & Planes 18. Junii 1577. in favorem Michaelis Villafrancha extracti ab Ecclesia Hospitalis Generalis Civitatis Ilerdæ. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, Ferrer, & Berart 26. Augusti 1605. in favorem Dominici Bosset extracti ab Ecclesia Hospitalis Santæ Crucis Civitatis Barcinonæ. Sed etiam domus ipsius Hospitalis auctoritate Episcopi constructi gaudet Immunitate Ecclesie, & reus ad hujusmodi domum confugiens tutus est. Ut fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, Puig, & Ubach 3. Martii 1594. in favorem Pauli Ros extracti à domo Hospitalis pauperum leproforum Civitatis Barcinonæ. Et per Cancellarium Puigmari 11. Aprilis 1618. in favorem Hieronymi Salacruich extracti ab Hospitali ville Castellionis Empuriarum. Et per Cancellarium Erill, 26. Sept. 1632. in favorem Joann. Pons extracti ab Hospitali sancte Crucis Civitatis Barcinonæ. Ut dormitorium, atrium, porticus, & similia usui Hospitalis necessaria, ac totum illud, quod est intra ambitum, & septa ipsius Hospitalis gaudent Immunitate Ecclesie, per ea quæ tradidi decis. 42. cap. 2. & de his omnibus plenè infra suis propriis locis.
- Addunt tamen aliqui, quod Hospitale constructum, & fundatum auctoritate Episcopi gaudet privilegio Immunitatis Ecclesie, etiam si in eo sacrificium Missæ non celebreretur, ut docent Castren. conf. 458. lib. 2. quem refert Tuschus practicar. conclus. littera E, conclus. 10. numero 2. sequitur Guazzinus defens. 1. cap. 37. numero 28. Peregrin. de Immunitat. Ecclesiastica, cap. 4. num. 69. Diana resol. moral. part. 6. tractatu 1. resolut. 6. versic. Sed transeamus in fine, & in summ. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, numero 5. Thomas del Bene de Immunitate Ecclesiastica, tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 10. n. 4. & videtur tenere Garcia de benef. par. 5. cap. 1. n. 601.
- Sed hæc opinio non placet, nam ex communi Doctorum sententia, tunc demum Hospitale fundatum, & constructum auctoritate Episcopi gaudet Immunitate Ecclesie, & reus ad illud confugiens tutus est, si habet Ecclesiam annexam in forma solemnæ Ecclesie ut inquit Flores de Mena lib. 2. q. 21. n. 179. vel ut alii dicunt, si sit erectum cum altari ad celebrandum, aliàs non gaudet Immunitate Ecclesie, Felin. in c. de quarta n. 11. versic. Secunda de prescript. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 8. quem refert, & sequitur Fatinac. de Immunit. Eccles. numero 266. in fine. Decian. tract. crimin. libr. 6. cap. 15. nu. 19. in princ. Guazzin. defen. l. c. 37. numer.

- num. 28. in fine, Castr. Pal. in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. num. 17. cum aliis per Thom. del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 10. num. 1. qui nu. 4. dicit opinionem contrariam esse satis probabilem.
- 17 Unde advertendum est, solum auctoritatem Episcopi non reddere Immune Hospitale, nisi Episcopus illud in locum sacrum, & Religiosum erigat iis modis, quibus sacris canonibus loca profana, sacra, & Religiosa efficiuntur, ut eleganter differit Felin. in c. de quarta n. 11. vers. Secunda de prescript. & si recte intueatur, est vera, & genuina decidendi ratio ad text. in c. ad hoc, de relig. domib. quam insinuat glos. ibidem verbo Auctoritate Episcopi, & tradit Merlin. controu. l. 2. c. 65. n. 5.
- 18 Auctoritas Episcopi an presumatur intervenisse in fundatione Hospitalis, & ex quibus signis probetur illud erexisse in locum sacrum: vide infra decis. 65. a cap. 23.

ARGUMENTUM.

An Ecclesia incastellata gaudeat Immunitate Ecclesie.

SUMMARIUM.

- 1 Ecclesia incastellata non gaudet Immunitate. Eccles. nu. 1. ratio traditur, num. 2. sed contrarium est verius, num. 3. & respondetur contrariis, num. 4. fallit quo ad circuitum, n. 5. fallit etiam si non est fundata auctoritate Episcopi, num. 6.

DECISIO XLIV.

- 1 Negativè respondet noster Ferrer. part. 3. observ. c. 260. testatur ita audivisse à Regio Cancellario Mathia Sorribes practicum fuisse. Et hanc negativam opinionem quatuor casibus exceptis sequuntur Hostiens. in sum. de Immunit. Eccles. §. quantum Joan. And. Innocent. Boic. Anch. & alii in cap. cum Ecclesie, de Immunit. Ecclesiarum. Angel. in sum. verbo Immunitas quest. 18. Sylvest. in sum. verbo Immunitas. quest. 3. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 5. numero 5. Ratio est, quia de jure canonico statutum est, 2 Ecclesias incastellari non posse, can. Sanctorum decimo, questione prima, can. quisquis decimo septimo, questione quarta, Et secundum hanc opinionem fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Puigmari vigesimo nono Maii 1627. contra Bartholomeum Montan extractum à Capella Beatæ Mariæ sita intus castrum Villæ Acrimontis.
- 3 Sed affirmativam sententiam veriore existimo, Ecclesiam incastellatam, seu intra castrum positam gaudere Immunitate Ecclesie, & reum ad eum con fugientem tutum esse, nec inde invitum extrahi posse, Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 6. nu. 2. quem refert, & sequitur Riccius de pub. jud. quest. 27. num. 4. vers. Quid dicendum. Farinac. de Immunit. Eccles. nu. 252. vers. Quibus adde, dans rationem, quia cum sit divinis obsequiis dedicata, nullius est temerariis ausibus profananda cap. penult. de Imm. Eccles. late Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Immunit. Eccles. fol. 345. & sentiunt omnes referendi num. 1. & sic sentire visus est Cancellarius Puigmari, Consultoribus Bonet, & Bestrus 30. Junii 1627. in causa Immunitatis Petris Pla in qua fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesie, quia extractum fuerat à spatio magno castri sive fortalitii vulgo dicti lo Hospital del Infant siti juxta collem Balaguerii, & non à Capella, & cœmeterio ibidem constructa.
- 4 Nec obstat textus in d. can. Sanctorum 10. quest. 1. Quia ex eo affirmari non potest Ecclesias intra castrum positas non gaudere Immunitate Ecclesie, nam contrarium ostendit ille textus, cum prohibeat locis Ecclesie incastellari, hoc est facere propugnaculum, ut declarat ibi glos. & sic rem sacram profanare, Neque textus in can. quisquis 17. quest. 4. facit ad rem, nam

& si ibi legatur, quod Capella quæ sunt sita intra ambitum murorum castellorum non gaudent privilegio Immunitatis triginta passuum ut gaudent aliæ Ecclesie ut infra numero, Attamen si non gaudent tali privilegio passuum, non per hoc censetur ipsas non gaudere privilegio Immunitatis Ecclesie eis competente, ita Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Immunit. Eccles. col. 2. vers. Nec ob id fol. 545. Nec obstat exemplar Cancellar. Puigmari dici 29. Maii 1627. in causa Bartolom. Montan in contrarium aductum numero 2. Quia hujusmodi castrum Villæ Acrimontis est carcer pro detentione delinquentium, & Capella B. Mariæ in eo sita est privata ad celebrandam Missam reis carcera- tis, nec habet campanile, & campanam, & si constructa sine auctoritate Episcopi, & consequenter non gaudet Immunitate Ecclesie.

Limita 1. quoad circuitum triginta, vel quadraginta passuum, nam Ecclesia intra castrum seu intra ambitum murorum castellorum posita de jure non gaudet Immunitate dictorum passuum, & hoc propter loci angustiam can. quisquis vers. Capella, can. sicut antiquus glos. verbo Passus 17. quest. 4. Villagunt. de exten. leg. titul. de exten. Immunit. Eccles. numero 32. plures citat Farinac. de Immunit. Eccles. numero 290. & in praxi part. 1. quest. 28. sub numero 11. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 1. numero 19. Covarruv. lib. 2. variar. cap. 20. numero 5. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 4. numero 33. Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica columna tertia in fine, vers. Nec proinde obstat fol. 545. & verbo Immunitate Ecclesiastica, col. 2. in fine fol. 545. Belluga in specul. princ. rub. 11. §. sed quia loquitur ante num. 1. Franchis decis. 402. sub numero 9. Diana resolut. moral. part. 6. tract. 1. resol. 1. vers. Sed hæc, opinio, & in sum. part. 1. verb. Immunit. Eccles. sub num. 11. vers. Limitare tamen. Trullench. in decis. lib. 1. cap. 11. dub. 1. numero 5. vers. Et excep. Barb. de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. numer. 42. & in can. quisquis numero 7. 17. quest. 4. Daniel de Nobilibus controvers. disp. 23. num. 26. Riccius de publ. judic. quest. 37. num. 4. vers. Quid dicendum. Et fuit in Cathalonia decisum per Cancell. Puigmari in causa Immunitatis Petri Pla rela ta num. 3. in fine.

Limita 2. ut procedat, si Ecclesia intra castrum posita sit auctoritate Episcopi erecta; aliter secus, Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Immunitate Eccles. fol. 545.

ARGUMENTUM.

An Sacristia Ecclesie gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Sacristia Ecclesie gaudet ejus Immunitate, numero 1. limita ut procedat si Ecclesia adhareat, aliter secus numero 2. & 3. sublimita si in ea sit altare auctoritate Episcopi erectum, num. 4.
- 5 Sacristia est locus sacer, quo ad effectum Immunitatis; secus quo ad effectum pollutionis, & sacrilegii.

DECISIO XLV.

Sacristia Ecclesie gaudet ejus Immunitate, & reus ad eam confugiens tutus est, & inde invitus extrahi non potest, quia quoad effectum Immunitatis est locus sacer, & Religiosus, notant Thomas del Bene de Immunit. Ecclesiastica, tom. 2. capitul. 16. dub. 9. sect. 6. numero 1. Ciarlin. controvers. forens. cap. 197. numero 26. vers. Secundo parte secunda.

Limita ut procedat, si sacristia Ecclesie adhareat, vel saltem sit intra triginta, vel quadraginta passus, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie, aliter secus, ita Decian. tract. criminal. lib. 6. c. 24. num. 33. Guazin.

Guazzin. *ae fin.* 1. cap. 37. num. 31. Verum cum isti passus non sint in usu, ut *infra decis.* 63. num. 15. dicitur, quod tunc demum sacristia Ecclesiae gaudet ejus Immunitate, si Ecclesiae adhaereat, & sit ei contigua, secus si non sit contigua Ecclesiae, sed extra Ecclesiam vel Coemeterium, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesiae, *Specul. decis.* 61. in princ. & *decis.* 62. numer. 19. Barbofa *de jure Eccles. univ. lib.* 2. cap. 3. sub numero 66. *versic. Cortile.* Ita videtur decisum in Cathalonia per Cancellarium Manegat, Consultoribus Quintana, Peguera, & Oliba 6. Octobris 1584. contra Nicolaum Cabrer extractum à domo Sacristiae Ecclesiae Tarraconae non contigua eidem Ecclesiae. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ubach, Ferrer, Regas, Pineda, Sefcafes; & Bonet 18. Maii 1601. contra Franciscum Ajas extractum à domo Sacristiae Ecclesiae Parochialis Sancti Stephani Villae Oloti.

4 Sublimitant hanc resolutionem Sperell. & Barbofa ubi proxime, ut procedat in Sacristia, quae est extra Ecclesiam, & coemeterium, nullumque in ea sit Altare ad celebrandum: secus si in ea sit Altare ad celebrandum. Sed haec sublimitatio vera est, si illud Altare erectum sit auctoritate Episcopi, aliter secus *juxta tradita supra dec.* 40. num. 9.

Dixi numer. 1. quod sacristia est locus sacer quoad effectum Immunitatis; non quoad effectum pollutionis propter effusionem sanguinis, vel seminis, & quoad sacriilegium propter furtum in ea patratum, sacristia etiam si habeat ostium ad Ecclesiam, non est locus sacer, Sanchez *de matrimon. lib.* 6. disp. 15. numero 31. Thom. del Bene *de Immunit. Eccles. tom.* 1. cap. 2. sect. 7. n. 4. & sect. 8. n. 3. & sect. 16. per totum, Lezana *q. regul. tom.* 3. verbo Ecclesia num. 13. Diana *resol. moral. part.* 1. tract. 7. resol. 20. & part. 3. tract. 4. resol. 166. & in sum. parte prima verbo Circumstantia num. 42. etiam si in ea sit altare ad celebrandum, quia se habet ut oratorium privatum, Fagundez *praecept.* 2. lib. 4. num. 34. & 39. Thomas del Bene *de Immunitate Ecclesiastica lib.* 1. cap. 2. dub. 2. sect. 16. num. 7. latissime Sperellus omnino videndus *dec.* 65. vide tradita *decis.* 34. num. 94. & 95. part. 1.

ARGUMENTUM.

An tectum Ecclesiae gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Tectum Ecclesiae gaudet ejus Immunitate.
- 2 Amplia 1. ad tectum Monasterii, Hospitalis, & alterius cujuscumque loci sacri Immunitate gaudentis.
- 3 Amplia 2. etiam si reus caperetur per aliquam partem pallii, quae penderet extra tectum Ecclesiae.
- 4 Tectum non venit appellatione domus, intellige in odiosis, n. 7.
- 5 Vulneratus in tecto domus, non dicitur vulneratus in domo.
- 6 Ecclesia non polluitur propter effusionem sanguinis vel seminis contingentem supra tectum Ecclesiae.
- 7 Tectum venit appellatione domus in favorabilibus.
- 8 Ecclesia quandoque strictè, quandoque largè sumitur.
- 9 Ecclesia sumitur strictè quoad effectum pollutionis, largè verò quoad effectum Immunitatis.
- 10 Ecclesia sola Immunitatem reis tribuit.
- 11 Immunitatis Ecclesiae materia est favorabilis, & latissime interpretanda.
- 12 Ecclesia gaudet Immunitate quoad totam fabricam.

DECISIO XLVI.

Tectum Ecclesiae gaudet ejus Immunitate, & reus supra tectum Ecclesiae confugiens inde invitatus extrahi non potest. Tum quia talis reus verè est in Ecclesia, & sic ab Ecclesia non circumcidetur, sicuti corpora Sanctorum verè sunt in Caelo etiam si solum pedibus Caeli calcant superficiem, ut docet Divus Thom. in 3. part. quest. 57. art. 4. ad secundum, & Monialis verè est in clausura, quae pedes habet super tectum clausurae, Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom.* 2. cap. 19. dub. 4. numer. 4. Diana *resol. moral. part.* 5. tract. 13. resol. 88. Tum quia talis reus verè Ecclesiae adhaeret, & in Ecclesiae situ existit, cum Ecclesia sicut quaelibet alia domus non solum ex solo, sed etiam ex tecto; ejusque superficie constat *leg. eum qui ades glos. verbo constet, ff. de usucap. Barbofa appellat.* 82. num. 1. & voto 117. num. 36. lib. 3. Xammar. *defin.* 18. nu. 1. part. 1. Sperell. *decis.* 63. num. 8. Diana *resol. moral. part.* 10. tract. 15. resol. 38. *versic. Nota hic obiter,* ibi: *Et quidem.* Tum etiam quia Ecclesia non solum quoad ejus ambitum internum, sed etiam quoad totam fabricam gaudet privilegio Immunitatis ut *infra num.* 12. sic per praedicta expressè resolvunt Suar. *de relig. lib.* 3. cap. 9. num. 8. Villalobos *in sum. tom.* 2. tract. 39. dif. 5. num. 3. in fine, Italia *de Immunit. Eccles. lib.* 1. cap. 4. §. 9. à numero 24. Layman, *lib.* 4. tract. 9. cap. 3. num. 3. Farinac. *de Immunit. Eccles. num.* 282. Correa *de Immunit. Eccles. par.* 2. num. 13. Castrus Palaus *tom.* 2. tract. 11. disput. unica punct. 6. num. 9. *versic. Fir secundo,* Fagundez *in praecept. Eccles. praecept.* 2. lib. 4. cap. 4. nu. 63. Peregrin. *de Immunit. Eccles. num.* 40. Novat. *in sum. bull. titul. de Immunit. Eccles. num.* 39. Bonacina *tom.* 2. disp. 2. quest. 3. punct. 16. nu. 14. & 20. Riccius *de publ. jud. quest.* 37. sub numero 4. Maria de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. lib.* 1. cap. 4. num. 17. in fine, & numero 19. Sperell. *dec.* 63. num. 9. Trullench. *in praecept. decal. lib.* 1. cap. 11. dub. 1. num. 12. Ciarlin. *contro. forens. cap.* 197. nu. 23. part. 2. Piafec. *in praxi Sacerd. lib.* 1. cap. 9. dub. 11. nu. 98. Barbofa *in cap. Ecclesia num.* 8. in fine, & in addit. nu. 1. *de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univ. lib.* 2. cap. 3. num. 66. *versic. Tectum,* & voto 117. numer. 35. & 36. lib. 3. Diana *resolut. moral. par.* 3. tract. 1. resol. 73. in fine, & par. 5. tract. 13. ref. 88. in fine, & par. 6. tract. 1. resol. 3. *versic. Quod autem,* & part. 10. tract. 15. resol. 38. *versic. Nota hic obiter,* ibi; *Et quidem & in sum. par.* 1. verbo Clausura, num. 4. in fine, & verbo Immunit. Ecclesiarum num. 11. Thom. del Bene *de Immunit. Eccles. tom.* 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. num. 1. 9. & 10. & c. 19. dub. 4. num. 5. Daniel de Nobilibus *contro. disp.* 23. num. 2. decisum in Magna Curia Vicariae Neapolis referunt Sanfelicius *dec.* 16. Thoro *in supplem. decis. verbo Immunitas Ecclesiarum an suffragetur confugiendi supra tectum fol.* 288. Et fuit declaratum in Cathalonia per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, & Rollan. 23. Februarii 1627. in favorem Hieronymi Minguella, & Michaelis Canela, qui confugerant supra tectum Ecclesiae, seu Capellae Beatae Mariae olim dictae den Ardevol, & hodie Don Ludovici de Perellos villae Tarregæ. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Besturs, Carreres & Mir i Junii 1629. in favorem Jacobi Puig. extracti à tecto Ecclesiae Divi Michaelis Villae Sancti Joannis de Abbarisii.

Amplia 1. ad tectum Monasteriorum, Hospitalium, Palatii Episcopalis, & aliorum quorumcumque locorum Immunitate gaudentium, nam reus supra illud confugiens tutus est, & inde invitatus extrahi non potest, Italia *de Immunit. Eccles. lib.* 1. cap. 4. §. 9. num. 24. & 25. Sperell. *decis.* 63. n. 8. Diana *resol. moral. par.* 6. tract. 1. resol. 3. *versic. Dicendum,* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom.* 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. n. 9.

Amplia 2. ut reus supra tectum Ecclesiae confugiens gaudeat illius Immunitate, etiam si caperetur per aliquam partem pallii, quae prominere & penderet extra tectum, quia adhuc verè diceretur extrahi à loco Immuni, Diana *resol. moral. part.* 6. tract. 1. *resolut.* 6. *versic. Sed pro complemento.*

Thomas

- Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 9. sect. 6. num. 10. versic. Et hac, & alii infra dec. 48. n. 12.*
- 4 Nec obstat contra supradicta, quod appellatione Ecclesie, sicut appellatione domus non venit tectum.
- 5 Nam vulneratus in tecto domus, non dicitur vulneratus in domo, Franch. in cap. si Ecclesiam num. de consecr. Eccles. in 6. Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 82. num. 113. Barbosa voto 117. num. 13. lib. 3. Sperel. decis. 64. num. 6. Xammar. defin. 18. num. 10. part. 1. Et sanguinis, † vel seminis effusio contingens supra tectum Ecclesie non polluit Ecclesiam, plures Sanchez de matrimon. lib. 9. disput. 15. nu. 26. Barbosa de potest. Episcop. part. 2. alleg. 28. numero 45. & in cap. unico numero 10. de consecr. Eccles. in 6. & voto 117. numero 12. lib. 3. alios ad fatietatem adducit Piafecus de offic. Sacerd. lib. 1. cap. 7. dub. 9. numero 86. Thomas del Bene de *Immu. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 2. num. 4.* Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 3. vers. Sed adversus, Et furtum patratum super tectum Ecclesie non est sacrilegium, Thomas del Bene de *Immu. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 16. num. 6.*
- 7 Quia respondetur, quod deducta in argumento procedunt in odiosis; secus in favorabilibus, ita Xammar. defin. 18. num. 37. part. 1. Farinac. frag. crim. part. 1. littera D. num. 236. in fine, Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resolut. 7. versic. Oritur in fine. Etenim Ecclesie † nomen quandoque strictè, quandoque largè sumitur, Barbosa in addit. ad cap. Ecclesia numer. 5. de *Immunit. Eccles. & voto 117. num. 30. lib. 3.* Peregrin. de *Immunit. Eccles. cap. 6. num. 33.* Thoro in compen. dec. part. 3. sect. 1. verbo *Immunitas Ecclesie col. 2. fol. 542.* Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 7. vers. Oritur post princ. & alii statim allegandi. Et quando † tractatur de sacrilegio propter furtum, & de pollutione Ecclesie, tunc nomen Ecclesie sumitur strictè, quia sumus in odiosis: si & hoc casu tectum, sacristia, ostium, scalæ, campanile, atrium, porticus domus Ecclesie, & similia loca non veniunt appellatione Ecclesie, & ita etiam si semen, vel sanguinis humanus effundantur in dictis locis, non polluitur Ecclesia, & furtum in prædictis locis patratum non est sacrilegium; quando verò tractatur de privilegio Immunitatis, nomen Ecclesie largè sumitur, quia versamur in favorabilibus, & ejus appellatione tectum, & omnia prædicta comprehenduntur, ita Decianus conf. 80. num. 19. & 22. libro 3. Suar. de relig. lib. 3. cap. 9. num. 1. Peregrin. de *Immunit. Eccles. cap. 4. num. 43. & cap. 6. num. 33.* Franchis decis. 402. num. 9. & 11. & ibi Riccius in additionibus, idem Riccius in addit. ad Franchis decis. 489. & in praxi resol. 429. à num. 1. Sperell. decis. 60. num. 27. & 28. & decis. 62. num. 24. & dec. 63. num. 10. Italia de *Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 2. numer. 11. & 12.* Fagundez præcep. 2. lib. 4. cap. 4. num. 63. Bonacina tom. 2. disp. 3. quest. 7. punct. 5. num. 20. Diana resol. moral. part. 6. tractat. 1. resol. 1. versic. Nec obstat dicere, & resol. 3. versic. Respondeo privilegia esse amplianda, & resol. 7. versic. Oritur, & in sum. part. 1. verbo *Immunit. Ecclesiarum num. 11.* Barbosa in addit. ad cap. Ecclesie num. 5. & 7. de *Immu. Eccl. & voto 117. à num. 30. lib. 3.* & de jure Eccles. universit. lib. 2. cap. 1. num. 16. & cap. 3. num. 119. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 1. disput. unica, punct. 6. num. 8. Mastrill. decis. 22. libr. 1. Thomas del Bene de *Immu. Ecclesiast. tom. 1. cap. 1. dub. 2. sect. 78. & 16. & tom. capit. 16. dub. 9. sect. 6. numero 2. versic. Neque obstat, & num. 3. 4. 5. 10. & 11. versic. Respondetur, Castillo decis. 156. à num. 24. lib. 2. Merlinus contro. lib. 2. cap. 55. à nu. 27. Sanfelicius dec. 19. Thoro in compen. dec. par. 1. verbo Reponi, versic. An Doctores fol. 472. & parte 3. sect. 1. verbo *Immunitas Ecclesie col. 2. fol. 542.* Xammar. defin. 18. à num. 37. par. 1.*
- 10 Siquidem & si sola Ecclesia Immunitatem reis tribuat cap. inter alia, de *Immu. Eccles. l. presenti, Cod. de his qui ad Eccles. confug. Covar. lib. 2. var. cap. 20. Jul. Clar. §. fin. qu. 30.* plures Borrel. in sum. dec. part. 1. tit. 3. n. 31 Germon. de sacro *Immu. lib. 3. cap. 16.* Petrus Barbosa in l. heres absens §. proinde num. 156. ff. de judi. Augustin. Barbosa de jure Eccles. Guazzin. defen. 1. capit. 37.
- Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16.* Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tractatu 11. disput. unica, punct. 6. Sanchez tom. 2. conf. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 7. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo *Immunitas Ecclesiarum, Giurba conf. 10. num. 2.* Diana resol. moral. part. 1. tract. 2. per totum, & part. 6. tract. 1. per totum. Tamen quia † materia Immunitatis Ecclesie est admodum favorabilis, & latissimè interpretanda, 'Dec. conf. 80. num. 19. & 22. lib. 3. Franchis dec. 402. n. 9. & 22. Barbosa in addit. ad cap. Ecclesie num. 7. de *Immu. Eccles. & voto 117. lib. 3.* Gambacurta de *Immunit. Eccles. lib. 3. cap. 4. nu. 7.* Gratian. discept. forens. cap. 340. num. 21. Bonacina tom. 1. disp. 3. quest. 7. punct. 4. n. 5. Larrea allegat. fiscal. 29. num. 6. Genuen. in praxi *Archiepisc. cap. 17. num. 2.* Ambrosin. de *Immu. Ecclesiast. cap. 10. nmer. 7. versic. Hec etiam, Italia de Immu. Eccles. lib. 1. cap. 2. §. unico num. 1.* Farinac. de *Immu. Eccl. num. 21. & 22.* Ciarlin. contro. forens. cap. 129. n. 48. & declarat. cap. 198. à num. 18. par. 2. Castillo dec. 156. num. 41. & 42. tom. 2. Trullench. in præcep. decal. lib. 1. cap. 11. dub. 1. num. 4. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 5. num. 13. Sanfelicius dec. 19. n. 4. & 19. Thoro in comp. dec. par. sect. 1. verbo *Immu. Ecclesiastica fol. 140.* Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. vers. Nec obstat dicere & resol. 2. versic. Dicitur in fine, & resol. 5. versic. Sed pro affirmativa, & resolut. 23. ver. Sed falsum in fine Giurba conf. 10. n. 25. cum aliis per Thomam del Bene de *Immu. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 3. & dub. 10. sect. 4. num. 10. & declarat. n. 23. & dub. 11. sect. 1.* Ferrer. part. 3. obser. cap. 238. num. 18. Xammar. defin. 18. num. 18. p. 1. Ecclesia gaudet † privilegio Immunitatis, non solum quoad partem interiorem, sed etiam quoad totam ejus fabricam, ita ut tectum, sacristia, campanile, ostium, atrium, scalæ, porticus, & cætera loca quolibet modo ipsi adherentia gaudeant Immunitate Ecclesie, leg. pateant. C. de his qui ad Eccl. confug. can. si quis contumax. 17. quest. 4. quæ enim Religiosis adherent, religiosa sunt, l. quæ Religiosis, ff. de rei vindicat. ita docent multis citatis Farinac. de *Immu. Eccles. nu. 258.* Giurba conf. 10. num. 8. & conf. 20. nu. 22. Suar. de relig. lib. 1. cap. 9. num. 7. Sperell. decis. 60. num. 5. Bonacina disputat. 3. quest. 7. de *Immu. §. 2. n. 5.* Paz. in praxi tom. 1. art. 5. cap. 3. §. 3. nu. 32. Guazzin. defen. 1. cap. 37. à numero 13. Cavalcan. decis. 24. num. 29. par. 5. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 6. numer. 8. Thomas del Bene de *Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. à n. 1. & sect. 7.* Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 1. versic. Sed his in fine, & in sum. par. 1. verbo *Immunitas Ecclesiarum sub n. 11.* Ciarlin. contro. forens. cap. 197. à num. 20. versic. Secundo par. 2. Gambacurta de *Immu. Eccles. lib. 4. cap. 1. num. 13.* Sanfelicius dec. 16. Merlin. contro. forens. lib. 2. cap. 51. à num. 1. Thoro in compen. dec. par. 2. verbo *Immunitas Ecclesiastica fol. 265. & par. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica circa princip. fol. 540. & verbo Immunitas Ecclesiastica col. 2. ver. Ex adverso fol. 542.* Daniel de Nobilibus contro. disp. 23. n. 3.

ARGUMENTUM.

An Campanile, & Turris Ecclesie gaudeat eius Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Campanile Ecclesie gaudet ejus Immunitate.
- 2 Campanile Ecclesie gaudet ejus Immunitate, etiam si non sit ei conjunctum, sed contrarium n. 3.
- 4 Campanile Ecclesie situm intra ambitum triginta passuum gaudet ejus Immunitate, etiam si sit disjunctum ab Ecclesia, sed contrarium est verius, numero 5.
- 6 Turris sita in loco Immuni gaudet Immunitate Ecclesie.
- 7 Ecclesia polluitur per effusionem sanguinis, vel seminis contingentem in campanili Ecclesie.

DECISIO XLVII.

- 1 Campanile Ecclesie gaudet ejus Immunitate, & reus ad illud confugiens tutus, & inde invitus extrahi non potest, quia est pars Ecclesie, Barbof. voto 122. num. 40. & 42. lib. 3. & quoad Ecclesie Immunitatem campanile, & omnis fabrica Ecclesie appellatione Ecclesie comprehenditur, & cum religiosis adhareat, religiosum est, sic docent Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccl. numer. 26. Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 108. & part. 6. tract. 1. resol. 1. verfic. Sed his & turris cymbalorum, & in sum. par. 1. verbo Immunit. Eccl. numer. 9. verfic. Quod autem de domo. Thom. del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. num. 1. & a num. 12. Suarez de relig. lib. 3. cap. 9. nu. 8. verfic. Sed quis, Barbofa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. num. 66. verfic. Campanile Ecclesie, & voto 117. num. 30. & 31. lib. 3. Ciarlin. controuv. foren. cap. 197. numer. 20. verfic. Secundo non obstat, par. 2. Novar. quest. foren. 1. a num. 6. par. 2. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 4. num. 31. Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. num. 8. decisum in Magna Curia Vicarie Neapolis testantur Sanfelicius dec. 16. Thoro in supplementum dec. verbo Immunitas Ecclesiastica an sufragetur confugiendi supra tectum, fol. 288. Et fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Cassador, Consultoribus Sabater, Sports, Cordelles, Quintana, Sefcafes, & Puig. 23. Februarii 1570. in favorem Joannis Fort extracti a quadam scala, sive caragol, per quod ascenditur ab Ecclesia Palatii dicti de la Comptessa civitatis Barcinonae ad terramen, sive terrat, & ad campanile dictae Ecclesie.
- 2 Amplia, ut campanile Ecclesie gaudeat ejus Immunitate, non solum quando est conjunctum Ecclesie, sed etiam si ab ipsa Ecclesia disjunctum sit, ut probat Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccl. n. 26. sequitur Barbofa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 66. verfic. Campanile Ecclesie.
- 3 Sed contrarium est verius, quod campanile Ecclesie non gaudeat ejus Immunitate, si ab Ecclesia disjunctum sit, docent solutis argumentis contrariis Diana resol. mor. par. 4. tract. 1. resol. 108. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, nu. 9. verfic. Quod autem, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. a nu. 12. & sentiunt Castrus Palaus, Ciarlin. Sanfelicius, & Thoro, Mexia de Cabrera citati n. 1.
- 4 Limita, quando campanile est situm intra ambitum triginta passuum Ecclesie, nam tunc etiam si sit disjunctum ab Ecclesia, dummodo sit intra dictum ambitum triginta passuum, gaudet Immunitate Ecclesie, ita declarant Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 108. verfic. Sed hac opinio in fine & in summa, par. 1. verbo Immunit. Eccl. n. 9. verfic. Quod autem, Thom. del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 7. dub. 9. sect. 6. n. 8.
- 5 Sed contrarium est verius, eo quia Immunitas dictorum passuum non est in usu, ut infra, dec. 93. n. 15.
- 6 Similiter turris sita in loco Immuni gaudet Immunitate Ecclesie, Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccl. lib. 1. c. 4. n. 31. in fine, ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari 7. Novembris 1630. in favorem Francisci Miquel extracti a turricella, sive torreta sita, & constructa intra Coemeterium Ecclesie Parochialis Villae de Martorel.
- 7 Dixi numero 1. quod campanile quoad Ecclesie Immunitatem appellatione Ecclesie continetur; nam quoad effectum pollutionis propter effusionem sanguinis, vel seminis contingentem in campanili non polluitur Ecclesia, ut post alios docent Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 15. num. 30. Barbofa voto 117. num. 12. lib. 3. Sperell. dec. 62. num. 18. pluries Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 1. capit. 1. dub. 2. sect. 16. a num. 2. Nec furtum in campanile patratum est sacrilegium, Thomas del Bene ubi proxime, n. 6.

ARGUMENTUM.

An portae, Januae, Ostia, & Fores Ecclesie Coemeterii, & cujuscunque loci sacri, seu earum, & eorum Ansa, Annuli, & Vestes, aut illorum, vel illarum Limina gaudeant Immunitate Ecclesie.

SUMMARIUM.

- 1 Ostia Ecclesie gaudent Immunitate Ecclesie.
- 2 Ostia Coemeterii gaudent Immunitate Ecclesie.
- 3 Ostia Monasterii, Hospitalis, & cujuscunque loci sacri gaudent Immunitate Ecclesie.
- 4 Ansa januarum Ecclesie, Coemeterii, & cujuscunque loci sacri gaudent Immunitate Ecclesie.
- 5 Limen januarum Ecclesie Coemeterii & cujuscunque loci sacri gaudet Immunitate Ecclesie.
- 6 Ecclesia appellatione, sicut appellatione domus non venit ostium, intellige in odiosis, secus in favorabilibus, n. 9. 10.
- 7 Factum in ostio domus non dicitur factum in domo.
- 8 Ecclesia non polluitur per effusionem sanguinis, vel seminis contingentem in ejus ostio.
- 11 Ostia Ecclesie gaudent ejus Immunitate, sive Ecclesia sint extructae intra, sive extra muros Civitatis.
- 12 Existens in loco sacro, si per pallium fuerit ab eo violenter extractus, gaudet Immunitate Ecclesie.
- 13 Existens in loco sacro, non potest extrahi per brachium, vel pedem extensum extra locum sacrum.
- 14 Pedem, vel manum habens in loco sacro gaudet Immunitate Ecclesie.
- 15 Anima est in toto corpore, & tota in qualibet parte corporis.
- 16 Capite, vel humeris, aut qualibet parte corporis tangens locum sacrum gaudet Immunitate Ecclesie, etiam si pedes extra locum sacrum habeat.
- 17 Ostia Ecclesia tangens gaudent ejus Immunitate si non valuerit eam intrare, eo quod esset clausa sed contrarium, n. 18.
- 19 Ostia Ecclesie gaudent ejus Immunitate, si reus ea tangens est liber, secus si est captus.

DECISIO XLVIII.

Portae, Januae, Ostia, & Fores Ecclesie etiam si clausula, vel clausulae sint, gaudent ejus Immunitate, & reus ad eas, vel ea confugiens, manumque illas, seu illa tangens tutus est, ac si intra Ecclesiam confugisset, & invitus extrahi non potest. Quia saltem talis reus adharet Ecclesie, & portae sunt privilegiatae, sicut ipsa Ecclesia, probat textus in l. pateant, ibi: Sed usque ad extremas fores Ecclesie, C. de his qui ad Ecclesiam confug. Ita docent Bart. in l. praesenti, num. 2. C. de his qui ad Eccl. confug. Igneus in l. 1. in princip. num. 57. in fine, ff. ad sillan. Angel. de malef. verb. Quod fama publica, num. 59. verfic. Et sic ostium, & verbo in scalis Sancti Petronii, num. 3. verfic. Et sic captus in scalis Navar. in manu. cap. 25. num. 17. in fine Covar. lib. 2. vae. cap. 20. num. 18. verfic. Trigesimo secundo, Lezana quest. regul. tom. 3. verb. Immunitas Ecclesiarum, nu. 2. verfic. Item hac Immunitate, & verfic. Item Januae. Mastril. dec. 22. num. 1. Curia Philippica pag. 3. §. 12. num. 14. Franchis decis. 402. num. 5. & 11. Giurba conf. 20. num. 21. & 22. verfic. Nec ab ostio, Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. num. 17. Farin. in praxi pag. 1. qu. 28. num. 14. & de Immunit. Eccl. num. 279. & conf. 208. n. 1. in fin. & conf. 214. n. 2. in fin. lib. 3. Riccius resol. 429. n. 2. Daniel de Nobilibus in addit. ad disp. 23. n. 4. Duard. ad bul. cena lib. 2. can. 15. quest. 16. num. 3. in fine, Vermigliolus conf. 92. nu. 1. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 82. Villalobos in sum. par. 2. tract. 39. dif. 5. n. 4. Suar. de relig. lib. 3. c. 9. n. 8. Bonacina disp. tertia, de primo praecip. decalog. questione septima, de Immunitate.

Immunit. §. 2. nu. 5. Castrus Palaus in opere moralis tom. 2. tract. 11. disp. 1. punct. 6. num. 9. Juli. Chartar. dec. 7. num. 1. & 11. Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 4. vers. Extende, Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 1. num. 9. Magal. in 3. par. lib. 4. cap. 2. quest. 2. num. 16. Locatel. in breviar. de tortura, inspect. 5. num. 163. Bardaxi foro 1. num. 27. de his qui ad Eccles. confug. Gortea de Immunit. Eccles. part. 2. num. 16. Guazzin. defens. 1. cap. 37. num. 48. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 4. num. 18. Ciardin. contro. foren. cap. 197. num. 25. part. 2. Cardol. in praxi jud. verbo Ecclesia, num. 76. Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libro primo, cap. 4. num. 16. Barbosa in cap. Ecclesie num. 8. & in addit. num. 2. & 3. de Immunit. Eccles. & in addit. ad can. si quis contumax 17. quest. 4. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. num. 25. & voto 117. nu. 21. lib. 3. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. part. 3. voto 8. num. 20. Xammar. defn. 18. nu. 16. 17. & 20. par. 1. Thoro in compen. decis. part. 2. verbo Immunitas, fol. 265. & part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 1. in fin. versic. Adeo, fol. 540. & in Cod. rer. judi. casu 24. n. 3. Anton. del Ballis tract. 13. quidquid dicat Vischis in tract. de Immunit. Eccles. nu. 12. & 13. quia contra eum, & alios est verior sententia ut per Dianam resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 3. versic. Sed iste Auctor. & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 11. & in responso, versic. Ad tertium in fine, post past. regul. Don Didaci Frances de Urrutigoyti part. 3. voto 8. fol. 259. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. num. 6. 7. & 8. & pluribus probat, & argumentis contrariis respondet Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 21. per totum. Sic sapissime Rothomagi judicatum fuisse tradit Igneus in l. 1. nu. 57. ff. ad sillan. & jam in praxi vidisse ita observari in causa cujusdam confanguinei sui refert Paz in praxi, tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 46. sic decisum Neapoli per Magnam Curiam Regiam testatur Thoro in compet. dec. par. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, fol. 545. & per Collaterale Concilium tradunt Riccius in praxi var. resol. 429. Thoro in compen. decis. par. 1. verbo Immunitate Ecclesiastica an gaudeat, fol. 264. & in casu capti in ostio Ecclesie incastellata, idem Thoro in compen. decis. par. 2. sect. 1. verbo Immunitate Ecclesiastica, fol. 545. Ita fuit decisum in Cathalonia per Setanti Tertium, Consultoribus Ferrer, & Fort 7. Septembris 1590. in favorem Thomae Fabrega, extracti à januis, seu earum limine Ecclesie Beatae Mariae de Jesu Insulae Yvicæ. Et per Rovitola Tertium, Consultoribus Ubach, Benach, & Fontanet 9. Aprilis 1597. in favorem Raphaelis Palau, extracti à foribus Ecclesie Sanctae Luciae Civitatis Minorissæ. Et per Cancellarium Rovirola Consultoribus Regas, & Magarola 31. Decemb. 1599. in favorem Hieronymi Cafes, extracti ab ostio Capellæ den Marchus Civitatis Barcinonæ. Et per eundem Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Ferrer, & Bonet 6. Decemb. 1603. in favorem Augustini Llopart, extracti à limine, & porta S. Joannis Villæ franchæ Peniten. Et per Cancellarium Puigmari 5. Octobr. 1628. in favorem Bartolomæi Carbonell, extracti à Januis Capellæ B. Mariae de Agullo juxta Villam Perpiniani. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Anglesell, & Gori 7. Aprilis 1637. in favorem Francisci Jover Scriptoris Barcinonæ, extracti à limine, seu januis Ecclesie parochialis sancti Salvatoris Civitatis Balaguerii, & in aliis casibus infra allegandis n. 2. 3. 4. & 5.

2. Idem de portis, januis, ostiis, & foribus Cœmeterii quæ gaudent Immunitate Ecclesie, & reus ad eas, vel ad ea confugiens tutus est, & non potest ab illis invitatus extrahi, quia portæ Ecclesie, & Cœmeterii æquiparantur, ut post Remig. de Gonis tradunt Bardaxi foro 1. num. 27. de his qui ad Eccl. confug. Correa de Immunit. Eccles. par. 2. n. 16. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 4. num. 57. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 6. versic. Et hæc, ibi: Et quod dictum est, Thomas del bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. numer. 4. Thoro in compen. dec. par. 1. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, versic. Sic cornimus in Cœmeterio, fol. 40. latè Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 21. à nu. 1. & per totum. Et fuit ita decisum in Cathalonia pe-

Cancellarium Eril, Consultoribus Guiamet, & Berart 20. Octobris 1635. in favorem Francisc. Borrell, extracti à januis Cœmeterii Ecclesie Parochialis Sanctæ Eulaliae de Pallarols.

Idem dicendum est de portis, januis, ostiis, & foribus Monasterii, Hospitalis, & cujuscumque loci sacri, quæ gaudent Immunitate Ecclesie, sicut ipsæ Ecclesie, & reus ad eas, seu ad ea confugiens tutus est, & indè invitatus extrahi non potest, Villalobos in sum. par. 2. tr. 39. dif. 5. numer. 1. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 82. Gambacurta de Immunit. Eccl. 4. cap. 2. per totum ubi pluribus mediis id probat, & contrariis respondet. Ita fuit decisum in Cathalonia respectu januarum Monasterii in casu Joannis Sabater, de quo num. 5. in fine. Et in casu Petri Gols, de quo num. 4. Et in casu Hyacinthi Gallofre de quo nu. 5. Et respectu portarum Hospitalis in casu Claudii Arnau, de quo num. 5.

Similiter anse, valvæ, annuli, & vectes portarum, & Januarum Ecclesie, Monasterii, Hospitalis, & cujuscumque loci sacri gaudent Immunitate Ecclesie, & reus ad illas confugiens, manumque eas tenens tutus est, & indè invitatus extrahi sic docent Igneus in l. 1. num. 57. ff. ad sillan. ubi refert ita sapissime Rothomagi judicatum fuisse. Covar. lib. 2. var. cap. 20. num. 18. versic. Trigesimo secundo, Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. nu. 2. versic. Item hac Immunitate, Curia Philippica par. 3. §. 12. num. 14. Giurba conf. 10. num. 20. Farinac. in praxi, part. 1. quest. 28. numer. 14. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 4. Sic in praxi vidisse observatum in causa cujusdam confanguinei sui testatur Paz in prax. tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. n. 46. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 65. & in addit. ad can. si quis contumax 17. quest. 4. & voto 117. num. 21. lib. 3. Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. nu. 16. Thoro compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Immunitate Ecclesiastica, colum. 1. in fine, versicul. Adeo, fol. 540. Xammar. de fine 18. num. 20. par. 2. Vermigliol. conf. 92. num. 1. sic judicatum Neapoli referant Riccius in praxi ref. 429. Thoro in compen. decis. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, fol. 164. quidquid dicat Vischis de Immunit. Eccl. num. 12. & 13. quia contra eum & alios esse veriore sententiam tradunt Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 3. versic. Sed iste, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. num. 6. 7. & 8. cujus argumentis respondet Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 21. per totum. Et fuit ita in Cathalonia decisum per Cancellarium Casador, Consultoribus Sorts, Puigvert, Cordelles, Quintana, & Ros 26. Maii 1567. in favorem Genesii Rialp, capti in porta, sive limine januæ Ecclesie Sancti Sebastiani Civitatis Barcinonæ, & indè ab annulo dictarum januarum violenter extracti. Et per Cancellarium Agullana Consultoribus Calba de Vallseca, Boner, & Ferrux 21. Aprilis 1606. in favorem Petri Cols, extracti à limine, sive portali Ecclesie Monasterii Sancti Augustini Villæ Aqualatæ habentis annulum portæ ipsius clausæ manibus apprehensum. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Astor, & Rollan 13. Novembris 1621. in favorem Claudii Arnau extracti ab annulo januarum Villæ de Tuyri.

Pariter limen portarum, & januarum Ecclesie, Cœmeterii, Hospitalis, & cujuscumque loci sacri gaudent Immunitate Ecclesie; & reus ad illud confugiens tutus est, & indè invitatus extrahi non potest, notant Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 21. nu. 2. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 6. versic. Sed pro complemento, ibi: Super liminare portæ Ecclesie, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 29. n. 10. in fine, Vermigliol. conf. 92. n. 3. Ita fuit decisum in Cathalonia respectu liminis portarum, & januarum Ecclesie per Cancellarium Cassador 26. Maji 1567. in casu Genesii Rialp relato n. 6. Et per Setanti Tertium 7. Septembris 1590. in casu Thomae Fabrega relato n. 1. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Puigvert, Ferrer, Regas, & Berart, 3. Octobris 1602. in favorem Antonii Seranti, extracti à limine Capellæ Angelis Custodis contiguae Monasterio Monialium Beatae Mariae de Jerusalem Civitatis Barcinonæ. Et per eundem Cancellarium Rovirola 6. Decembris 1603. in casu Augustini Llopart relato

- relato *num.* 1. Et per Cancellarium Carmona, Consultoribus Magarola, & Ferruz 24. Julii 1519. in favorem Gabrielis Noguers, extracti à limine januæ Capellæ Bearæ Mariæ de Remedio in termino Villæ Calidarum de Montebovino. Et per Cancellarium Puigmari, Consultore Magarola 21. Julii 1623. in favorem Pauli Rossell, extracti à limine Capellæ dictæ de San Lev in Parrochia de Villamajor. Et per dictum Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, & Aguilo 10. Novembris 1623. in favorem Francisci Barrera, extracti à Januis Ecclesiæ Parochialis Villæ de Argeleriis, pedibus in limine dictarum januarum constitutis. Et per Cancellarium Eril, Consultoribus Mir, Rubi de Marymon, Vines, & Magarola 1. Junii 1633. in favorem Francisci de Olvia, extracti à limine portæ, per quam patet aditus à Choro Ecclesiæ Parochialis loci de les Planelles ad domum Gabrielis Avella agricolæ, dictæ Ecclesiæ contiguam. Et per eundem Cancellarium Eril. 17. Aprilis 1637. in casu Francisci Jover relato *num.* 1. Et respectu liminis januarum, & portarum Monasterii, ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, & Ramon 28. Novembris 1616. in favorem Francisci Gallofre, Studentis, extracti à limine portæ majoris Ecclesiæ Monasterii sancti Francisci de Paula Civitatis Barcinonæ. Et respectu liminis januarum, & portarum Cæmeterii, ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Ubach, Regas, & Pineda 7. Aprilis 1501. in favorem Benedicti Puig, extracti à limine Cæmeterii Parochialis Ecclesiæ loci de Papiol. Et respectu liminis ostii atrii Ecclesiæ, ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Lloris, consultoribus Quintana, Puig, & Planes 12. Decembris 1577 in favorem Jacobi Sabater, extracti à limine ostii atrii Monasterii Sancti Augustini civitatis Barcinonæ.
6. Siquidem licet appellatione Ecclesiæ sicut appellatione domus, non veniat ostium. Cum factum † in ostio domus, non dicatur factum in domo, ut bene exorant Mastril *decif.* 22. à *num.* 7. part. 1. Xammar. *defin.* 18. à *num.* 5. part. 1. Merlin. *contr. foren. lib.* 2. cap. 55. 8. in fine, *versic.* His decisionibus, Sperell. *decif.* 60. *num.* 54. Et effusio † sanguinis, vel seminis contingens in ostio Ecclesiæ non polluat Ecclesiam, pluries Sanchez *de matrimon. lib.* 9. *disp.* 15. *num.* 28. Thoro in *compen. decif.* part. 1. *verb.* Reponi an debeat, *versic.* Nam Doctores, fol. 472. Sperell. *decif.* 60. *numer.* 5. Barbof *voto* 117. *num.* 7. 8. & 9. *lib.* 3. Merl. *contro. foren. lib.* 2. c. 55. à *num.* 25. Xammar. *defin.* 18. *num.* 9. part. 1. Thomas del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 1. cap. 2. *sect.* 16. à *num.* 1. Et furtum patratum in porta Ecclesiæ à parte externa Ecclesiæ non sit sacrilegium, Thomas del Bene *ubi supra*, *num.* 6. Procedit in † pœnalibus, & odiosis; 9. secus in favorabilibus, in quibus appellatione Ecclesiæ, sicut appellatione domus venit ostium, *leg. si aqueductum, que sic debet intelligi, digestis. de contra. emp. Mastril. decif.* 22. *num.* 3. Farinac. *frag. crim. par.* 1. *littera D.* *num.* 235. & 236. Barbofa *appellat.* 82. *numero* 7. Franchis *decif.* 402. *num.* 1. Sperell. *decif.* 60. *num.* 37. Diana *resol. moral. par.* 6. *tract.* 1. *resol.* 3. *versic.* Sed *iste in fine*, Riccius *in praxi aurea, resol.* 4. Thomas del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 1. cap. 16. *dub.* 9. *sect.* 6. *num.* 8. Xammar. *defin.* 18. à *num.* 14. part. 1. adde ea 10. que dixi *decif.* 46. à *nom.* 7. Sic in † casu simili, qui manibus apprehendit valvas ostii Monasterii monialium, non dicitur violare clausuram, & tamen apprehendens manibus valvas januarum Ecclesiæ gaudet ejus Immunitate, quia illa materia est pœnalis, ista favorabilis: & idè illa restringenda, hæc autem amplianda, ita Fagundez *par.* 2. *lib.* 4. cap. 4. *num.* 63. Bonacina *tom.* 2. *disp.* 3. *quest.* 7. *punct.* 4. *num.* 20. quos citant Diana *resol. moral. par.* 6. *tract.* 1. *ref.* 3. *versic.* Respondeo. Thomas del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 2. cap. 16. *dub.* 9. *sect.* 6. *num.* 10. *versic.* Objicies, & *versic.* Respondetur.
11. Amplia 1. ut portæ, januæ, ostia, & fores Ecclesiæ, Cæmeterii, Monasterii, Hospitalis. & alterius cujuscumque loci sacri, seu earum ansæ, valvæ, annuli, & vectes, aut illarum limina gaudent Immunitate Ecclesiæ, non solum quando Ecclesiæ sunt extractæ extra muros Civitatis, ut fuit observatum in Cathalonia per Cancellarium Carmona in facto Immunitatis Ecclesiæ Gabrielis Noguers relato *numero* 5. Et per Cancellarium Puigmari in facto Immunitatis Ecclesiæ Petri Rossel relato *numero* 5. Et per eundem Cancellarium Puigmari in facto Immunitatis Ecclesiæ Bartholomæi Carbonell relato *numero* 1. Sed etiam quando Ecclesiæ sunt intra mœnia civitatis extractæ, Diana *resol. moral. part.* 6. *tract.* 1. *ref.* 3. *versic.* Sed *iste*, & fuit observatum in Cathalonia in aliis casibus relatis *n.* 1. 2. 3. 4. & 5.
- Amplia 2. ut confugiens ad Ecclesiam, & Cæmeterium, seu manutens portam, vel annulum portæ ipsius Ecclesiæ, Cæmeterii, & cujuscumque loci sacri gaudeat Immunitate Ecclesiæ, ut non possit capi per eam partem pallii, quæ prominere, & penderet extra Ecclesiam, Cæmeterium, portam, annulum portæ, aut alium locum Immunem: adè quod si per pallium extensum extra Ecclesiam, seu alium locum Immunem apprehensus fuerit, & ab Ecclesia extractus, eidem Ecclesiæ restituendus erit, ut docent Joan. Andr. in *cap. fine de Immunit. Eccles.* Igneus in l. 1. *numer.* 57. ff. *ad sillan.* Covar. *lib.* 2. *var. cap.* 20. *numer.* 18. *versic.* Trigesimo tertio, Paz in *praxi*, tom. 1. *part.* 5. *cap.* 3. §. 3. *numero* 47. Decian. *tract. crim. lib.* 6. *capit.* 25. *numer.* 17. & 21. Guazzin. *defen.* 1. *cap.* 37. *numer.* 47. Giurba *conf.* 20. *numer.* 18. Villalobos in *sum. part.* 2. *tract.* 39. *dis.* 5. *numer.* 4. in fine, Peregrin. *de Immunit. Eccles.* cap. 4. *numer.* 18. Suar. *de relig. lib.* 3. *cap.* 9. *numer.* 8. & *cap.* 12. *numer.* 4. Farinac. in *praxi*, *par.* 1. *quest.* 28. *num.* 14. in fine, Mexia de Cabrera in *form. Immun. Eccles.* lib. 1. *cap.* 4. *num.* 16. in fine, Thoro in *compen. decif.* *par.* 2. *verbo Immunitas Ecclesiastica*, fol. 3. in *princip.* fol. 266. Sanchez *conf. moral. tom.* 2. *lib.* 5. *cap.* 1. *dub.* 8. *n.* 21. Diana *resol. mor. par.* 6. *tract.* 1. *ref.* 6. *ver.* Sed pro complemento, & in *sum. par.* 1. *verbo Immunit. Ecclesiarum*, sub *n.* 11. Thom. del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 2. *cap.* 16. *dub.* 9. *sect.* 6. *num.* 10. *versic.* Et hoc, & *dub.* 29. *num.* 8. Quinimo neque † talis reus confugiens ad Ecclesiam, vel alium locum Immunem potest capi per aliquam partem corporis, quam habet extra locum sacrum extensum, reliquis principalibus corporis partibus intra locum sacrum existentibus, quia adhuc diceretur extrahi à loco sacro, Peregrin. *de Immun. Eccles.* cap. 4. *num.* 61. Suar. *de relig. lib.* 3. *cap.* 12. *num.* 4. Bonacina *tom.* 1. *disp.* 3. *quest.* 7. *punct.* 4. *num.* 20. Diana *resol. moral. par.* 6. *tra.* 1. *ref.* 6. *vers.* Sed pro complemento, ibi: Immo ego, Thomas del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 2. *capitul.* 16. *dub.* 9. *sect.* 6. *numero* 10. *versic.* Et hoc, *dub.* 29. *numero* 9. & 10. Barbofa *voto* 117. *num.* 37. & 41. *lib.* 3.
- Etenim reus confugiens ad Ecclesiam, vel Cæmeterium, seu alium locum sacrum, ut gaudeat privilegio Immunitatis Ecclesiæ, sufficit, quod habeat manum, vel pedem tantum in Ecclesia, vel Cæmeterio, aut alio sacro, etiam quod totum corpus habeat extra locum sacrum. Quia anima † est tota in toto corpore, & tota in qualibet parte corporis, *argum. leg. si cui, ff. de serv. leg. via, §. fin. ff. de servit. rustit. prad. & ex Theologis, & Philosophis probat & explicat Bart. in leg. stipulationes non dividuntur, num.* 3. *versic.* de hoc, ff. de *verb. oblig.* sic per prædictam rationem resolvit, & vidisse observari, & etiam observasse testatur Decian. *tract. crimin. lib.* 6. *capit.* 25. *numer.* 17. & 21. quem sequuntur Guazzin. *defen.* 1. *cap.* 37. *numero* 48. ubi refert, quod etiam ipse observaret, Farinac. in *praxi* *par.* 1. *quest.* 28. *num.* 14. in fine, & *de Immunit. Eccles.* *numero* 279. Peregrinus *de Immunitate Ecclesie*, *capitul.* quarto, *num.* 62. Giurba *consil.* 20. *nu.* 2. Barbofa in *addit. ad cap. Ecclesie*, *num.* 2. & 3. *versic.* Adhuc, *de Immun. Eccles.* & *voto* 117. *num.* 38. 39. & 40. *lib.* 3. Trullench. in *decal. tom.* 1. *lib.* 1. *cap.* 11. *dub.* 1. *n.* 12. Thoro in *supplem. decif. verbo Immunitate Ecclesiastica an gaudeat, versic.* Et primo, fol. 289. latè primò contrariis respondens Gambacurta *de Immunitat. Eccles.* *lib.* 4. *capitul.* 21. & fuit decisum per Cancellarium Agullana de anno 1611. in casu referendo *decif.* 57. *numero* 15. Et per prædictam † rationem existimo, quod si reus capite, vel humeris, aut aliqua alia parte sui corporis tangit Ecclesiam, seu alium locum

locum sacrum, gaudet privilegio immunitatis Ecclesie, ut docent Thoro in suppl. decis. verb. Immunitate Ecclesiastica an gaudeat, vers. Et primo, fol. 289. Trullench. in decal. tom. 1. lib. 1. cap. 11. dub. 1. numer. 12. Diana resolut. moral. part. 6. tract. 1. resol. 6. vers. Sed pro complemento, Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 29. nu. 10.

- 17 Limita 1. ut janua, ostia, & portae Ecclesie, coemeterii, & cuiuscumque loci sacri, seu earum ansae, & vestes gaudent immunitate Ecclesie, si reus ad eas confugiens voluerit ad Ecclesiam intrare, sed non potuerit, eo quod esset clausa; secus autem si potuerit ad Ecclesiam intrare, eo quod esset aperta: nam tunc janua, & portae, Ecclesie, coemeterii, & cuiuscumque loci sacri, seu earum ansae, & vestes non gaudent immunitate Ecclesie, ita intelligit, & declarat pluribus citatis Barbosa in addit. can. si quis contumax, vers. intellige 17. quest. 4. & voto 117. nu. 21. lib. 3. & sentiunt idem Barbol. de iure Eccles. uni. lib. 3. cap. 3. n. 65. Guazzin. defens. 1. c. 37. n. 48. Lezana q. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccl. nu. 2. vers. Item fores. Et videtur decisum per Cancellarium Agullana in casu immunitatis Ecclesie Petri Cols relato num. 4.
- 18 Sed haec limitatio non est vera, qui quocumque modo reus tangat locum sacrum capite, humeris, manu, pede, vel alia parte corporis, gaudet immunitate Ecclesie, ut dixi num. 13. 14. 15. & 16. Ergo siue Ecclesia sit aperta, siue clausa, quocumque modo reus januas, & portas Ecclesie, seu portarum ansas, & annulos tangat, gaudere debet immunitate Ecclesie.
- 19 Limita 2. ut janua, & portae Ecclesie, coemeterii, & cuiuscumque loci sacri, seu earum ansae, annulli, & vestes gaudeant immunitate Ecclesie, requiritur, quod reus sit liber, dum portas, & januas Ecclesie, seu earum ansas, & annulos apprehendit, secus si esset in potestate satellitum captus, ita Julian. Chartar. decisio septima nu. 11. vide latius infra, dec. 83. num. 21. & dec. 84. nu. 4. & 5.

ARGUMENTUM.

An scalae Ecclesie, Coemeterii, atrii, portici, & claustrii, gaudeant ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Scala per quas ascenditur ab ipsa Ecclesia ad Chororum, terramen, & campanile Ecclesia, gaudent ejus immunitate.
- 2 Scala, qua sunt intus Ecclesiam, per quas ad eam descenditur, gaudent illius immunitate.
- 3 Scala exteriores Ecclesie, per quas ad eam ascenditur, an gaudeant immunitate Ecclesie, referuntur opiniones, nu. 3. & 4. sed verior est opinio affirmativa, num. 5. quod procedit etiam in scalis domorum Parochorum, Canonicorum, & Clericorum; nam similiter gaudent immunitate Ecclesie. Limita primo ut procedat, si scalae exteriores sint ipsi annexa, num. 6. secus si illi annexa non sint, num. 7. Limita 2. si scalae exteriores Ecclesie non pertineant ad viam publicam, secus si ad viam publicam pertineant, nu. 8. sed contrarium est verius, num. 9.
- 10 Scala atrii, portici, & claustrii Ecclesie an gaudeant illius immunitate, resolvitur affirmativè, num. 20. intellige si atrium sit parietibus circumductum, num. 11.
- 11 Scala Coemeterii an gaudeant immunitate Ecclesie, resolvitur affirmativè.
- 12 Scala exteriores non veniunt appellatione Ecclesia, sicut nec appellatione domus, num. 13. intellige in odiosis; secus in favorabilibus, nu. 14.
- 15 Scala habens aditum ad domum retinet eandem qualitatem, quam ipsa domus.
- 16 Scala exteriores Ecclesie quare gaudeant ejus immunitate, num. 16. 17. & 18.
- 17 Immunitas concessa scalis exterioribus Ecclesia est D. Mich. de Cortiada Tom. II.

immunitas immunitatis, num. 19. sed contrarium, num. 20.

DECISIO XLIX.

Scalae per quas ascenditur ab ipsa Ecclesia ad Chororum, terramen, & campanile Ecclesie, gaudent privilegio immunitatis, sicut gaudet Ecclesia. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Cassador 23. Februarii 1570. in facto immunitatis Ecclesie Joannis Fort. de quo supra, decisio. 47. n. 2. in fine.

Similiter si scalae, seu gradus Ecclesie sunt intus Ecclesiam, per quas ad eam descenditur, ut in ambabus scalis ostiorum Ecclesie Parochialis sancti Michaelis Archangeli Civitatis Barcinonae, & in ambabus scalis ostiorum Ecclesie Palatii dicti de la Compressa Civitatis Barcinonae, & in scalis portae superioris Ecclesie Parochialis Sancti Joannis de Platea Civitatis Illerdæ, nulli est dubium, quod gaudent privilegio immunitatis Ecclesie, & reus ad eas confugiens tutus est, & inde invitus extrahi non potest, Vulpell. resp. 130. lib. 1. Bardaxi foro 1. n. 33. de his qui ad Eccles. confug. Merlin. controuv. foren. lib. 2. cap. 56. nu. 4. sentit Thoro in comp. par. 2. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, fol. 540. conducant Cœpola de serv. urb. prad. c. 54. de scalis, nu. 8. Cavalc. de brach. reg. par. 4. n. 87. vers. Hac ratione, argum. l. eum qui ades, ff. de usuc.

Difficultas versatur, si scalae, seu gradus Ecclesie sunt extra Ecclesiam, per quas ad eam ascenditur, utrum gaudeant immunitate Ecclesie? Quidam opinantur servandam esse consuetudinem, ut Bardaxi foro 1. nu. 33. de his qui ad Eccles. confug.

Alii dicunt scalas, seu gradus exteriores Ecclesie non esse immunes, nisi Ecclesia habeat passuum immunitatem, ut concludit, & testatur ita decisum Vulpell. resp. 130. l. 1. assentitur Correa de immun. Eccl. par. 2. n. 14. dicens ultimam tantum scalam Ecclesie, quae tamen extra ostium non sit, immunitatem habere, refert Merlin. contr. for. l. 2. cap. 56. n. 24.

Sed communis & verior est sententia, quod scalae, seu gradus exteriores Ecclesie, per quas ad eam ascenditur, gaudent immunitate Ecclesie, & reus ad eas confugiens tutus est, & inde invitus extrahi non potest, ita docent Angel. de malef. verbo quod fama publica precedente, n. 54. vers. Quaro 4. ibi: Et sic ostium scalarum Ecclesie, & verbo in scalis sancti Petronii, num. 3. Remig. de immunit. Eccles. ampli. 9. Novar. in manu. cap. 25. num. 18. cum aliis per Farinac. in praxi, par. 1. quest. 28. nu. 14. & ita censuisse Sacram Congregationem Illustrissimorum Cardinalium praepositis Episcoporum Ecclesie negotiis, referente bonae memoriae Cardinali Gaetano, refert de immunit. Eccles. n. 280. Gambacurt. de immun. Eccles. lib. 4. cap. 1. nu. 10. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 48. alios addit Giurba conf. 20. n. 22. vers. Nec in scala, Sanchez tom. 2. conf. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 7. in fine, Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 2. vers. Item scala Ecclesie, Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. n. 19. latissime Italia de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 6. nu. 21. Novar. in sum. Bullar. tit. de immun. Eccles. num. 5. Diana resolut. moral. p. 6. tract. 1. resol. 1. vers. Sed his, & in sum. par. 1. verb. Immunitas Eccles. sub n. 11. Riccius de pub. jud. q. 17. nu. 4. in princ. & n. 5. vers. Item, Mexia de Cabbra in form. immunit. Eccles. cap. 4. nu. 18. pluribus citatis probat Sperell. decis. 60. n. 14. Riccius in praxi var. ref. 429. n. 1. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disput. unic. punct. 6. nu. 9. vers. Tertio sit. Thom. del Bene de imm. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 6. num. 11. Daniel de Nobilibus contr. disp. 23. num. 2. alios plures cumular Barb. de iure Eccles. uni. lib. 2. c. 3. nu. 66. & in c. Eccles. nu. 8. de immun. Eccles. & voto 117. num. 22. lib. 3. noster Xammar. def. 18. num. 15. & 16. part. 1. decisum per collaterale Consilium Regni Neapolis testatur Danza de pug. Doct. tit. de immunit. Eccles. cap. 1. num. 24. Thoro in eod. rer. jud. cap. 24. numero 3. & in compend. decis. par. 1. verbo Reponi, vers. Secundo, fol. 472. & part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, in prin. fol. 540. & verbo Immunitas Ecclesiastica post medium, fol. 545. Merlin. controuv. foren.

foren. lib. 2. cap. 56. à n. 21. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoiti in pastor. regal. part. 3. voto 8. n. 20. Vermigiol. conf. 92. n. 2. qui n. 3. addit. ex Barbat. conf. 33. à n. 9. lib. 4. quod scalæ domorum Canonicorum, Parochorum, & Clericorum gaudent immunitate Ecclesiæ, sed de hoc ultimo vide decis. 10.

6 Limita 1. ut procedat quando scalæ Ecclesiæ sunt ipsi Ecclesiæ annexæ, & de illius pertinentiis, hoc est, quando ipsi Ecclesiæ adherent, & coherent, ita ut per eas sit aditus immediatus ad Ecclesiam: nam tunc istæ scalæ, per quas immediatè in Ecclesiam ingreditur, gaudent eadem immunitate, qua gaudet Ecclesia, ita declarat Farin. in prax. p. 1. qu. 28. num. 14. in fin. & immunit. Eccl. nu. 281. Bar. voto 117. num. 2. lib. 3. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoiti in past. reg. p. 3. voto 8. n. 20. Merl. contr. foren. lib. 2. cap. 56. n. 21. Xammar. defn. 18. num. 15. par. 1. Ita fuit decisum in Catalonia per Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, Puig, & Mur 2. Junii 1593. in favorem Joannis Carriò, extracti à porta, sive scalis portæ Ecclesiæ Parochialis Beatæ Mariæ de Mari Civitatis Barcinonæ, sitæ versus vicum dictum dels Sombrerers. Et per eundem Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, Peguera, Sabater, Guardiola, Suñer, & Oliba 24. Julii 1593. in favorem Joannis Michaelis Cabastida, extracti à gradibus, sive scalis portæ, sive portæ versus plateam Bufurni Ecclesiæ Parochialis Beatæ Mariæ de Mari Civitatis Barcinonæ. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Regas & Magarola 31. Decembris 1599. in favorem Hieronymi Cafes, extracti ab scalis Capellæ den Marchus Civitatis Barcinonæ. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Besturs, & Aguilò 15. Januarii 1625. in favorem Josephi Mollons, extracti ab scalis Ecclesiæ Parochialis Sancti Joannis de Platea Civitatis Illerdæ, per quas descenditur ad plateam majorem dictæ Civitatis. Et per eundem Cancellarium Puigmari Consultoribus Carerras, Gueran, & Peixo 21. Martii 1631. in favorem Baptistæ Miralles, extracti à gradibus per quos ascenditur ad portam Ecclesiæ majoris Villæ de Alcanar. Secus verò si scalæ Ecclesiæ non sunt Ecclesiæ annexæ, & de illius pertinentiis, hoc est quod Ecclesiæ non coherent, ita ut per eas non sit immediatus aditus ad Ecclesiam: quo casu istæ scalæ, per quas immediatè ad Ecclesiam non ingreditur, non gaudent immunitate Ecclesiæ, nec reus ad illas confugiens tutus est, sed potest indè invitus extrahi, ut notarunt Doctores relati numero 6. Ita fuit decisum in Catalonia per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Astor, Senjust, Bonet, & Rollan 24. Decemb. 1621. contra Franciscum Monet extractum à secundo gradu scalæ, per quam ascenditur de platea S. Felicis Civitatis Gerundæ ad Ecclesiam secularem, & Collegiatam sub invocatione ejusdem Sancti.

8 Limita 2. ut domus scalæ Ecclesiæ gaudeant eadem immunitate, qua gaudet Ecclesia, quando scalæ non pertinent ad viam publicam; ejusque pars sunt, nam tunc gaudent immunitate, ita Farinac. de immunit. Eccl. nu. 282. & 288. declarat Thomas del Bene de immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. num. 11. in fin. tradit etiam hanc declarationem Thoro in compen. dec. p. 3. sect. 1. verb. Immunitas Ecclesiastica in fin. fol. 540. ea ratione, quia nec primus gradus scalarum potest poni in via publica, ex Gratian. disc. for. c. 84. nu. 26. & tunc si gradus scalarum fuerint ædificati in via publica, solo cederent, nec proindè immunitate gauderent, vide in ornatum ad eundem Thoro in comp. dec. p. 3. sect. 1. verb. Immunit. Eccl. in princ. fol. 545.

9 Verum hæc secunda limitatio mihi non arridet, quia Farinac. citatus à Thoma del Bene tale non dicit, & Gratian. in quo se fundat Thoro, loquitur de scalis domorum privatarum, quæ nullam habent immunitatem, sicut scalæ Ecclesiæ, & ex diversis non fit illatio vulgaris juribus. Nec procedit argumentum de prophanis ad sacra, & de domo hominis ad domum Dei, ut consideravit idem Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verb. Immunitas Ecclesiastica, col. 3. vers. Idcirco, fol. 541. Præterea quia si primus gradus scalarum Ecclesiæ fuerit positus in via publica, non cederet solo,

sed gauderet immunitate, ut tradit idem Thoro in compend. decis. p. 3. sect. 1. verbo Immunitate Ecclesiastica, col. 2. vers. Sed bene fol. 545. Ita invenio in Catalonia decisum per Cancellarium Copons 2. Junii 1593. in factu immunitatis Ecclesiæ Joannis Carriò relato num. 6. nam quatuor gradus scalæ portæ Ecclesiæ Parochialis Beatæ Mariæ de Mari Civitatis Barcinonæ, sitæ versus vicum dictum dels Sombrerers sunt positi, & ædificati in via publica, nihilominus fuit declaratum dictum Joannem Carriò extractum ab scalis dictæ portæ Ecclesiæ gaudere immunitate Ecclesiastica.

Sed quid de scalis atrii, portici, claustrum, vel alterius cujuscumque loci sacri an gaudeat immunitate Ecclesiæ, gravis est questio, quam latissimè disputat Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, fol. 540. & pro negativa opinione quatuor adducit fundamenta, & decisionem Magnæ Curie Vicariæ refert col. 1. vers. Sed in scalis atrii, & per seq. columnam, decisum etiam in eodem casu testatur Merl. contro. forens. cap. 56. à num. 21. lib. 2. Sed idem Thoro pro affirmativa opinione adducit quatuor fundamenta cum solutionibus ad quatuor argumenta per eum in contrarium adducta, loco relato col. 2. in fine vers. Ex adverso pro Inquisito replicabatur, fol. 540. In Catalonia secundum hanc opinionem affirmativam fuit judicatum per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, & Aguilò 10. Novembris 1623. in favorem Joannis Valles extracti ab scalis portici, sive entrajolat parietibus circumductæ, quæ est ante portam majorem Ecclesiæ Parochialis Villæ de Argeleriis. Requiritur tamen in Catalonia, ut scalæ atrii & portici Ecclesiæ gaudeant illius immunitate, quod atrium, & porticus Ecclesiæ sit parietibus circumductum, & circumducta, ut habetur in decisione relata numero decimo. Vide quæ de porticu dicam decis. 50. numero quinto, & de atrio decis. 51. nu. 4.

Eadem fundamenta, quæ adducit Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, fol. 540. pro opinione negativa, quod scalæ atrii, portici Ecclesiæ non gaudent privilegio immunitatis. Et quæ adducit pro opinione affirmativa, quod scalæ atrii, & portici Ecclesiæ gaudent immunitate. Militant etiam pro questione illa, an scalæ cœmeterii gaudeant immunitate Ecclesiæ, & in specie, quod scalæ cœmeterii non gaudent privilegio immunitatis, tenent idem Thoro ibidem col. 2. post medium, vers. Sic cernimus in cœmeterio. Et pro hac negativa fuit judicatum in Catalonia per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Bestur, & Mir 4. Decembris 1629. contra Petrum Pedrosa extractum ab scalis cœmeterii Ecclesiæ Parochialis loci de Sant. Clement. Sed ego non video rationem diversitatis, quare Cancellarius Puigmari declaravit secundum opinionem negativam in scalis cœmeterii Ecclesiæ, decisione relata num. 10. in fin. & ita sequor opinionem affirmativam, quod scalæ cœmeterii gaudent immunitate Ecclesiæ, quam etiam tenet Mexia de Cabrera in formul. immunit. Eccl. lib. 1. cap. 4. nu. 18. Et secundum hanc affirmativam sententiam fuit judicatum in Catalonia per Rovirola Tertium, Consultoribus Planes, & Ubac, Mir, & Regas 12. Augusti 1597. in favorem Sigismundi Bassart extracti à cœmeterio, seu scalis ejusdem cœmeterii Ecclesiæ Parochialis sanctæ Columbæ Villæ de Farneriis.

Nec relevat contra suprascripta, quod appellatione Ecclesiæ sicut appellatione domus non continentur scalæ, quæ sunt extra domum, seu extra ostium domus, ut comprobant Cœpola de serv. verb. præd. c. 54. de scalis, nu. 8. Jason. in l. plerique nu. 21. ff. de in jus vocando, Intrigl. sing. 63. num. 28. part. 3. Corr. de immunit. Eccl. par. 2. nu. 15. Sperell. decis. 60. nu. 5. & 8. Barbosa appell. 82. num. 11. cum aliis per Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verb. immunit. Eccl. col. 2. in princ. fol. 540.

Quia argumentum procedit in odiosis; secus in favorabilibus, in quibus appellatione Ecclesiæ sicut appellatione domus continentur scalæ, quæ sunt extra domum, Cavalcan. de brachio reg. part. 4. num. 82. vers. Sed difficultas est & num. 88. Xammar. defn. 18. à numero 37. part. 1. Barbosa voto 117. à numero 30. lib. 3. Sperell.

- Sperell. *decif. 60. n. 37.* adde ea quæ dixi *dec. 46. à n. 7.*
- 15 Ac proinde ꝑ scala habens aditum ad domum retinet eandem qualitatem quam domus, ut ex Bardo *in l. fin. ff. de damno infecto*, tradit Thoro *in comp. dec. par. 3. sect. 1. verbo Immunit. Eccles. col. 4. post. princ. fol. 540.*
- 16 Non obstat, quod scalæ Ecclesiæ, cœmeterii, atrii, portici gaudeant immunitate Ecclesiæ ratione passuum, ut notat Remig. *de immunit. Eccles. ampliat. 9. Gambacurta de immunit. Eccles. lib. 4. cap. 1. nu. 10. Farinac. in praxi, p. 1. quest. 28. num. 14. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 2. in fine, vers. Ex adversa pro Inquisito replicabatur, fol. 540.* & cum isti passus non sint in usu, ut *infra dec. 63. nu. 15.* non debent istæ scalæ gaudere immunitate Ecclesiæ, ita Bardaxi foro *1. n. 3. de his qui ad Eccl. conf.*
- 17 Quia scalæ exteriores Ecclesiæ gaudet ejus immunitate, non ratione passuum, sed ex eo quia sunt successive partes Ecclesiæ, & tamquam conjunctæ cum Ecclesia unum corpus reputantur, *argum. leg. sed si plures, §. filio, ff. de vulgari*, & de connexis, & conjunctis idem est judicium *leg. cum actum, ff. de negot. gest.* Ideoque sunt de pertinentiis Ecclesiæ, & sine illis non ingreditur ad Ecclesiam, *Dec. rr. crim. lib. 6. cap. 25. nu. 11. & cum pertineant ad Ecclesiam, & Ecclesiæ adhæreant, religiosæ reputantur, leg. quæ religiosæ, ff. de rei vend. ita Farinac. de immunit. Eccles. nu. 281. & 282. Thomas del Bene de immunit. Eccles. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 9. nu. 11. Barbosa voto 117. num. 22. lib. 3. Castrus Palaus in opere morali, to. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. num. 6. vers. Tertio sit, Merlin. contr. foren. lib. 2. cap. 56. nu. 21. Xammar. defn. 18. nu. 15. par. 1. & alii relati num. 5.*
- 18 Præterea quia licet immunitas passuum de jure Ecclesiis concessa non sit in usu, ut *infra dec. 63. nu. 15.* adhuc tamen servatur, (ut aliqui existimant) quoad scalas, portas, claustrum, cœmeterium, porticum, atrium, & similia, quia Ecclesiæ adhærent, ut tradunt Navar. *in manu. c. 27. num. 17. in fine, & num. 18. Sanch. conf. moral. to. 2. l. 6. c. 1. dub. 7. n. 2. in fine, Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. n. 11. Barbosa in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 417. q. 4. & voto 117. nu. 16. lib. 3. Guazzin. defen. 1. nu. 37. num. 13. & 14. Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 8. num. 11.* Sed veritas est, quod hoc non est ratione passuum, sed quia Ecclesiæ coherent, ut dixi *n. 8.* & notat Castr. Palaus *in opere morali, tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. num. 12. in fine.*
- 19 Tandem non subsistit, quod si concederetur privilegium immunitatis portis, & januis Ecclesiæ, & cœmeterii, & atrii, & portici Ecclesiæ, & scalis Ecclesiæ, cœmeterii, portici, & atrii daretur immunitas primis, & secundis portis, & januis Ecclesiæ, & esset immunitas immunitatis, quæ prohibetur à jure, nam duo specialia non tolerantur ad eundem effectum, *l. 1. C. de dotis prom. & privilegia non sunt multiplicanda, Surd. dec. 255. n. 3. ita Merlin. contro. foren. lib. 2. cap. 56. n. 22. Sperell. dec. 63. n. 2. & 3.*
- 20 Quia nomen Ecclesiæ quandoque in genere, quandoque in specie sumitur, ut dixi *supra dec. 46. nu. 7.* & verba in favorabilibus accipiuntur in genere, & non in specie, *cap. Rodulphus, ubi Abbas col. 1. de rescript. & tradunt Doctores citati dec. 46. nu. 8. & 9.* Sic immunitas uti genus prædicatur de pluribus differentiis in specie hoc est de immunitate locali personali, & reali; omnes enim continentur sub immunitate Ecclesiæ, nam post species ponitur genus, & remoro genere remouentur species, *leg. fundi, §. fin. ff. de fundo instruc.* sicque immunitas concessa scalis Ecclesiæ, & primo, & secundo ostio, non est immunitas immunitatis, neque nova immunitas, sed ex una infertur ad aliam, nec sunt duo privilegia principaliter, sed succedunt in consequentiam, proinde bene dantur ad eundem effectum, *leg. sub conditione, de solut. leg. qui in utero, ff. de statu homin. ita Thoro in compend. decif. part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 4. vers. ultimo non obstat. fol. 540. Sperell. decif. 63. nu. 9. vers. Et hinc.*

ARGUMENTUM.

An Porticus Ecclesiæ, & Cœmeterii gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- I Porticus Ecclesiæ gaudet ejus immunitate, num. 1. Amplia 1. ad januas, & portas portici Ecclesiæ, nu. 2. Amplia 2. ad scalas portici Ecclesiæ, n. 3. limita 1. si porticus non sit conjuncta, affixa, & annexa ipsi Ecclesiæ, n. 4. Limita 2. si porticus non sit parietibus circumducta, nu. 5.
- 6 Porticus Cœmeterii gaudet immunitate Ecclesiæ.
- 7 Porticus non continetur appellatione Ecclesiæ, sicut appellatione domus, num. 7. intellige 1. in odiosis, secus in favorabilibus, num. 8. intellige 2. si non adhæreat domui; secus si illi adhæreat, numero 9.
- 10 Porticus habens aditum ad domum retinet eandem qualitatem, quam domus.
- 11 Porticus quid sit.

DECISIO L.

Porticus Ecclesiæ gaudet privilegio immunitatis, I quo gaudet Ecclesia, quia dicitur pars Ecclesiæ, & reus ad porticum Ecclesiæ confugiens tutus est, & indè invitus extrahi non potest, *can. si quis contumax 17. quest. 4. leg. pateant, C. de his qui ad Eccles. confug. Abbas in cap. Eccl. num. 10. de immunit. Eccles. Archar. in cap. fin. n. 2. in fine, vers. Item si confugit ad porticum, eod. tit. Jalon. in l. plerique, num. 16. ff. de in jus vocando. Remig. de immunit. Eccles. ampliat. 7. Bardaxi foro 1. n. 33. de his qui ad Eccles. confug. Tuscus præct. conclus. litt. E. conclus. 9. n. 3. Guttierrez in l. nemo potest. nu. 85. ff. de leg. 1. Menochius de arbit. jud. casu 75. nu. 11. 12. & 13. Gambacurta de immunit. Eccles. lib. 4. cap. 1. nu. 12. Thomas del Bene de immunit. Eccles. to. 2. c. 16. dub. 9. sect. 6. nu. 1. & sect. 7. nu. 1. Giurba conf. 20. num. 22. vers. Nec à porticu, Sanchez conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 7. numer. 2. in fine, Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 2. vers. Item atrium, seu porticus, Navar. in manu. cap. 5. num. 16. in fine, Villagut. de exten. leg. tit. de exten. immunit. Eccles. nu. 33. cum aliis per Farinac. de immunit. Eccles. nu. 268. Suarez de relig. lib. 3. cap. 9. nu. 7. & 9. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 12. disp. unica, punct. 6. n. 8. & 10. Sperell. decif. 60. num. 4. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resolut. 1. vers. Sed quæro hic obiter, & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, nu. 11. Thoro in compend. decif. part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiæ, post. princ. fol. 540. & verbo Immunitas Ecclesiæ, col. 2. vers. Primo, fol. 542. Daniel de Nobilibus contr. disput. 23. nu. 2. Barbol. in can. si quis contumax, n. 1. 17. quest. 4. & in cap. Ecclesiæ, n. 7. de immunit. Eccles. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. n. 64. & sub nu. 119. Correa de immunit. Eccles. par. 2. à nu. 4. Merlin. contro. foren. lib. 2. cap. 55. à nu. 1. remissivè Riccius de pub. jud. quest. 37. sub nu. 4. ita fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ramon, Viñola, & Mir 13. Aprilis 1628. in favorem Paschafii Bernat, & aliorum extractorum à porticu Ecclesiæ, & Hospitalis Sancti Antonii Civitatis Barcinonæ. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Masò, & Anglesell. 29. Junii 1638. in favorem Michaelis Joannis de Inestrosa, extracti à porticu, sive palatio Monasterii Sancti Francisci de observantia Civitatis Barcinonæ.*

Amplia 1. ad portas, & januas portici Ecclesiæ, & earum limina, quæ gaudent immunitate Ecclesiæ, ut gaudet porticus Ecclesiæ, ut dixi *supra, decif. 48. n. 1. 2. 3. 4. & 5.*

Amplia 2. ad scalas portici Ecclesiæ, quæ gaudent 3 immunitate, sicut gaudet porticus Ecclesiæ, ut dixi *supra, dec. 49. num. 10.*

Limita 1. si porticus Ecclesiæ adhæreat, & sit affixa, 4 connexa, & conjuncta ipsi Ecclesiæ; nam tunc dicitur pars

- tur pars Ecclesiae, & gaudet privilegio Immunitatis, sicut gaudet Ecclesia; secus vero si Ecclesiae non adhaereat, nec sit conjuncta, affixa, & annexa ipsi Ecclesiae; quo casu porticus Ecclesiae non gaudet privilegio Immunitatis, *can. si quis contumax*, ibi: *Vel de porticibus quolibet modo Ecclesia adherentibus* 17. *quest. 4.* notant Navar. *in manu. cap. 25. nu. 17. in fine*, Bardaxi foro 1. nu. 33. *de his qui ad Eccles. confug.* Castrus Palaus tomo 2. tract. 11. *disp. unica punct. 6. num. 10.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. n. 2. in fine*, Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 2. vers. Item atrium*, Thomas del Bene *de Immunitat. Eccl. cap. 16. dub. 9. sect. 7. num. 1.* Barbosa *in cap. Ecclesiae nu. 7. de Immunit. Eccl. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 64.* & alii ex citatis nu. 1.
- 5 Limita 2. si porticus Ecclesiae sit parietibus circumducta, nam tunc gaudet Immunitate, sicut gaudet Ecclesia; secus si non sit parietibus circumducta, quo casu porticus non gaudet Immunitate Ecclesiae. Ut expressè notatur in decisione Cancellarii Puigmari facta 10. Novembris 1623. in favorem Joannis Valles, *de qua supra decis. 49. nu. 10.* Et in decisione facta per Cancellarium Erill, Consultoribus Rubi de Marimon, Pons, & Turell, & Mafso 16. Februarii 1639. in favorem Joannis Castelvi, extracti à porticu, sive patio Monasterii Beatae Mariae Montiserrati parietibus clauso, & à loco ante portam principalem per quam ingreditur ad claustrum dicti Monasterii.
- 6 Porticus cœmeterii gaudet privilegio Immunitatis, sicut gaudet Ecclesia Navar. *in manu. cap. 25. nu. 17. in fine*, Villagut. *de exten. leg. III. de exten. Immunit. Eccles. n. 33.* Correa *de Immun. Eccles. par. 2. n. 16.* Peregrin. *de Immun. Eccles. cap. 4. n. 55. & 56.* Diana *resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 6. vers. Et hæc*, ibi: *Et quod dictum est*, Tomas del Bene *de Immun. Eccles. to. 2. cap. 16. dub. sect. 9. num. 4.* Amplia, & limita ut de porticu Ecclesiae dixi nu. 2. 3. 4. & 5.
- 7 Nec obstat, quòd appellatione Ecclesiae, sicut appellatione domus porticus non contineatur, *leg. cetera §. hoc Senatus* 2. ubi Bart. *ff. de legat. 1. Jason. in leg. plerique n. 19. ff. de in jus vocando*, Franchis *decis. 402. n. 8.* Sperell. *decis. 61. num. 25.* Diana *resolut. moral. par. 6. tract. 1. resol. vers. Sed quero*, Barbosa *de jure Eccles. uni. v. lib. 2. cap. 3. nu. 119.* Merlin. *contro. forens. lib. 2. cap. 55. à nu. 25.*
- 8 Quia argumentum procedit in odiosis, secus in favorabilibus, nam tunc appellatione Ecclesiae, sicut appellatione domus porticus continetur, ita Diana *resol. moral. par. 6. tractat. 1. resol. 1. vers. Sed quero*, Barbosa *in cap. si quis domum sub num. 3. de pœnis* adde quæ tradidi *supra decis. 46. à num. 7.* Procedit etiam argumentum quando porticus non adhaeret domui, sed est ab ea separata, secus vero quando porticus adhaeret domui, & est affixa, annexa, & connexa ipsi domui: quo casu domus appellatione porticus continetur, ita declarant Cœpola *de servit. urb. præd. cap. 44. tit. de claustra num. 5. & 6.* Clar. qui sic debet intelligi *§. final. quest. 82. verbo Statutum num. 10. & 11.* Menoch. *de arbitr. jud. casu 95. num. 12. & 13.* Sperell. *decis. 60. nu. 35. & 36. & decis. 62. num. 2. & 25. vers. quomobrem*, latè Cabal. *resol. crim. casu 13. num. 9. & 10.* Farinac. *frag. crim. part. 1. litt. D. num. 137.* Portoles *§. domus num. 5.* Barbosa *appellat. 82. num. 5.* Ac proinde porticus habens aditum ad domum retinet eandem qualitatem, quam domus; ut ex Bart. *in leg. fin. ff. de dam. infect. tradit Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica col. 4. post prin. fol. 540.*
- 11 Porticus autem est quidam locus coopertus desuper, discoopertus ante, Bartol. *in leg. quod conclave nu. 2. digest. de dam. infect.* Cœpola *de servit. urb. prædior. cap. 44. titulo de claustra numero 3.* Navar. *in manu cap. 25. num. 17. in fine.*

ARGUMENTUM.

An Atrium Ecclesiae gaudet ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Atrium Ecclesiae gaudet ejus Immunitate, num. 1. Amplia 1. ad januas, & portas atrii Ecclesiae, nu. 2. Amplia 2. ad scalas atrii Ecclesiae, nu. 3. Limita 1. si atrium Ecclesiae non sit parietibus circumductum, num. 4. Limita 2. si atrium non adhaereat Ecclesiae incastellata nu. 6.
- 2 Atrium non continetur appellatione Ecclesiae, sicut nec appellatione domus, nu. 7. intellige in odiosis, secus in favorabilibus, n. 8.
- 3 Atrium Ecclesiae quid sit.

DECISIO LI.

Atrium, seu spatium Ecclesiae gaudet privilegio Immunitatis, sicut gaudet Ecclesia, tamquam ei annexum, & de illius pertinentiis, & reus ad illud confugiens tutus est, & inde invitus extracti non potest *can. si quis in atrio can. si quis contumax, can. id constituimus* 17. q. 4. Tusc. *pract. concl. litt. E. concl. 9. nu. 7.* Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 24. nu. 1. vers. Atrium verò.* Ambrosin. *de Imm. Eccl. cap. 10. n. 6.* Gambacurta *de Imm. Eccl. lib. 4. cap. 1. n. 11.* Bonacina *disp. 7. de legib. quest. 7. §. 2. n. 5.* Navar. *in manual cap. 27. n. 17.* Bobad. *in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 82. & ibi glos. litt. E.* Villalobos *in sum. par. 2. tract. 39. dif. 5. nu. 4.* Guazzin. *defen. 1. cap. 37. num. 7.* Suar. *de relig. lib. 3. cap. 9. nu. 7. & 9.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. n. 33.* plures Farinac. *de Immun. Eccles. nu. 268.* Peregrin. *de Immun. Eccl. cap. 4. num. 21.* alios addit Guirba *conf. 20. num. 22. vers. Nec ab atrio*, Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. n. 10.* Lezana *quest. regul. to. 3. verb. Immun. Eccl. nu. 2. vers. Item atrium*, Paz. *in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 1. num. 32.* Thomas del Bene *de Immunit. Ecclesiast. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. nu. 1. & sect. 7. num. 1.* Daniel de Nobilibus *contro. disput. 23. nu. 2.* Thoro *in compend. decis. part. 1. verbo Reponi col. 2. vers. Secundo fol. 472. & part. 3. sect. 1. verbo Immun. Ecclesiastica post prin. fol. 540. & verbo Immun. Ecclesiastica col. 2. vers. Primo folio 642.* Sanfelicius *dec. 19. nu. 7. & dec. 136. nu. 2.* Ciarlin. *contro. forens. cap. 197. nu. 24. par. 2.* Merlin. *contro. forens. lib. 2. cap. 55. à nu. 1.* Riccius *de pub. jud. quest. 37. nu. 4. vers. Extende* Novar. *quest. forens. 1. num. 8. par. 2.* Donat. Anton. *de Marinis allegat. 79. num. 3. in fine post lib. 2. resolut. jur. cum relatis per Barbof. de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 64. & in cap. Eccles. nu. 2. de Imm. Eccles. & in can. si quis contumax num. 1. 17. q. 4.* Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Magarola, Ferruz, Gamiz, & Morell. 6. Decembris 1616. in favorem Joannis Sala, extracti à patio & ambitu Eccles. & Monasterii Monialium Sanctæ Clarae Civitatis Barcinonæ. Et per Cancellarium Erill 16. Februarii 1639. in casu Joannis Castelvi relato *dec. 50. nu. 5.*

Amplia 1. ad januas, & portas, seu limina atrii Ecclesiae, quæ similiter gaudet Immunitate Ecclesiae, ut tradidi *decis. 48. nu. 1. 2. 3. 4. & 5.*

Amplia 2. ad scalas atrii Ecclesiae, quæ pariter gaudet illius Immunitate, ut dixi *decis. 49. n. 10.*

Limita 1. ut procedat, si atrium sit parietibus circumductum; secus si atrium parietibus circumductum non sit, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesiae, notant Paz. *in praxi tom. 1. par. 5. c. 3. §. 3. nu. 32.* Thom. del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 7.* & probatur ex definitione atrii referenda nu. 9. Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari 16. Februarii 1639. in casu Joannis Castelvi relato *decis. 50. num. 5.*

Limita 2. ut procedat, si atrium Ecclesiae adhaereat, & sit illi annexum; secus vero si atrium non adhaereat Ecclesiae, seu fuerit ab ea separatum, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesiae, notant Lezana *quest. regul.*

regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 2. vers. Item atrium, Castrus Palaus in oper. moral. to. 2. tract. 11. disput. 1. punct. 6. n. 10. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 7. nu. 1. Barbosa de jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 3. num. 63. & alii ex citatis num. 1.

6 Limita 3. in atrio, & spatio Ecclesiae intra castrum positae, quod non gaudet Immunitate Ecclesiae, ut fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari 30. Julii 1623. in causa Immunitatis Petri Pla. relata decis. 44. num. 4. & 5.

7 Nec relevat, quod appellatione Ecclesiae, sicut appellatione domus, non continetur atrium, Merlin. contro. foren. cap. 25. à nu. 25. lib. 2.

8 Quia argumentum procedit in odiosis: secus in favorabilibus, quo casu appellatione domus, atrium continetur, Barbosa in addit. ad cap. Ecclesia, à nu. 1. de Immunit. Eccles. & voto 117. à nu. 30. lib. 3. Xammar. defn. 18. n. 37. par. 1. addè quae dixi decis. 4. à n. 7.

Atrium Ecclesiae est area sive platea ante Ecclesiam existens extremis foribus clausa, per quam aream patet aditus ad Ecclesiam, ita Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 1. n. 11. notant Paz. in praxi to. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. n. 32. Sanfelicius decis. 19. nu. 2. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 7. nu. 2. remissivè Riccius de pub. jud. quest. 37. n. 4. vers. Extende.

ARGUMENTUM.

An Claustrum Ecclesiae gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Claustrum Ecclesiae gaudet ejus Immunitate, nu. 1. Amplia ad scalas portae claustrum Ecclesiae, nu. 2.
- 3 Claustrum non venit appellatione Ecclesiae, nu. 3. intellige in odiosis; secus in favorabilibus, nu. 4.
- 5 Claustrum Ecclesiae quid, & unde dicatur.

DECISIO LII.

1 Claustrum Ecclesiae gaudet ejus Immunitate, quia est de fabrica Ecclesiae, & ei annexum, ita docent Navar. in manuali cap. 25. n. 17. in fine, Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. nu. 14. & de Immunit. Eccles. nu. 268. Riccius de pub. jud. quest. 37. sub num. 4. Sanchez conf. moral. tom. 2. in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. n. 9. sect. 7. nu. 1. Castrus Palaus in oper. mor. tom. 1. tract. 11. disp. unica punct. 6. nu. 10. Thoro in compen. decis. p. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica post. princ. fol. 10. & verbo Immunitas Ecclesiae col. 2. vers. Primo fol. 542. Sperell. decis. 63. n. 4. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. n. 66. vers. Cortile, Curia Philippica par. 3. §. 12. n. 1. Giurba conf. 10. n. 9. in fine, Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. n. 36. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 5. & 6. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 1. vers. Sed his in fine & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum sub nu. 11. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Calba de Vallseca, Boner, Soler, Jover, & Sala 23. Junii 1607. in favorem Joan. Monferrat, extracti à claustris Monasterii de Rocharosa. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Boner, & Rollan. 30. Januarii 1616. in favorem Antonii Arquer, extracti à claustris Monasterii Rivipulli Ordinis Sancti Benedicti. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Carreres, Mir, & Berart 12. Julii 1631. in favorem Philippi Costeny in claustrum Sedis Barcinonae existentis.

2 Amplia ad scalas portae claustrum Ecclesiae, quae gaudent Immunitate Ecclesiae ut dixi decis. nu. 10. Amplia etiam ad januas, & portas claustrum Ecclesiae, quae pariter gaudent ejus Immunitate, ut tradidi decis. 48. num. 1. 2. 3. 4. & 5.

3 Siquidem licet appellatione Ecclesiae claustrum non contineatur, Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiae fol. 542. Merlin. contro. foren. D. Mich. de Cortiada Tom. II.

cap. 55. à n. 22. lib. 2. Procedit in odiosis, secus in favorabilibus, nam tunc Ecclesiae appellatione claustrum continetur, vide quae dixi decis. 46. à nu. 7.

Claustrum quid sit, & unde dicatur, Cæpola de servit. verb. praedior. tit. de claustrum cap. 44. nu. 1. Sperell. decis. 63. num. 4.

ARGUMENTUM.

An Dormitorium Ecclesiae, Monasterii, & Hospitalis gaudeat Immunitate Ecclesiae.

SUMMARIUM.

- 1 Dormitorium Ecclesiae Monasterii, & Hospitalis gaudet Immunitate Ecclesiae.

DECISIO LIII.

Dormitorium Ecclesiae Monasterii, Hospitalis in quo Clerici, tam saeculares, quam regulares, & infirmi dormiunt, gaudet Immunitate Ecclesiae, quia Ecclesiae adhaeret, & reus ad illud confugiens tutus est, & inde in vitus extrahi non potest, ut colligitur ex cap. pro causa, de sentent. excommun. ita ad favorem eujusdam Parmensis capti in dormitorio late consuluit Decian. conf. 30. num. 38. lib. 2. Curia Philippica part. 3. §. 12. nu. 1. Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 30. n. 1. quos citat Giurba conf. 10. num. 9. vers. De dormitorio, probat Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. n. 36. & tradunt Paz. in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 32. Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 4. Castrus Palaus in opere morali tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. num. 10. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 7. num. 1. Navar. in manu. cap. 25. num. 17. in fine, Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum n. 3. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. nu. 2. vers. Item dormitorium & de matris. lib. 9. disp. 15. n. 42. Farinac. de Immunit. Eccles. n. 268. Thoro in compen. decis. p. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica post. pr. fol. 540. & verbo Immunitas Ecclesiae col. 1. vers. 1. fol. 542. Guazzin. defen. 1. cap. 37. nu. 35. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Erill, Consultoribus Mir, & Rubi de Marimon 17. Decembris 1663. in favorem Francisci Ribes alias Tipò, extracti à dormitorio Hospitalis Villae de Calders de Monbuy. Et per eundem Cancellarium Erill, Consultoribus Pons, & Turell, & Ramon 26. Octobris 1638. in favorem Bernardi Roig. extracti à dormitorio Hospitalis Villae de Calders. Dormitorium siquidem continetur appellatione Ecclesiae, Monasterii, & Hospitalis in favorabilibus, Sperell. decis. 62. nu. 22. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 16. vide quae dixi dec. 46. à num. 7.

ARGUMENTUM.

An furnus, seu domus furni Ecclesiae gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Furnus seu domus furni Ecclesiae, Monasterii, Hospitalis & cujuscumque loci pii gaudet Immunitate Ecclesiae, nu. 1. Amplia etiam si furnus, seu domus furni habeat portam magnam in via publica, nam si habeat aditum ad Ecclesiam, vel ad atrium, gaudet privilegio Immunitatis, nu. 2. Limita si furnus non sit constructus intra ambitum, seu non habeat aditum ad Ecclesiam, vel atrium, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesiae, nu. 3.
- 4 Domus seminarum gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 5 Domus orphanorum, virginum reparatarum, & malè maritarum gaudet Immunitate Ecclesiae.

- 6 *Domus Clericorum in communi viventium gaudet Immunitate Ecclesie.*
 7 *Intellige si predicta domus sint auctoritate Episcopi fundatae.*

DECISIO LIV.

Furnus, seu domus furni Ecclesie, Monasterii, Hospitalis, & alterius cujuscumque loci pii gaudet Immunitate, sicut gaudet Ecclesia, ita decisum de anno 1601. super domo furni seminarii Neapolitani testatur Genuen. in praxi Archiep. cap. 17. n. 10. vers. Eodem anno. Riccius decis. 171. in fine p. 1. & collect. 1791. Guazzin. def. 1. c. 37. n. 14. in fin. Far. de Immunit. Eccles. n. 252. Giurb. conf. 10. nu. 12. Jul. Chartar. decis. 46. sub nu. 20. col. 2. in fine. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 6. sect. 4. nu. 19. Diana res. mor. par. 10. tr. 15. ref. 38. in fine principii, remissive Riccius de pub. jud. quest. 37. nu. 4. in fine principii. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. nu. 30. Sanfelicius decis. 219. nu. 5. in fine. Sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferrer, Senjust, & Miyavilafranquesa 25. Septembris 1610. in fovorem Joannis Mande & Joannis Querga, extractorum à domo furni constructa intra ambitum, & septa Monasterii Monialium Sanctæ Mariæ Magdalene Ordinis Sancti Augustini Civitatis Barcinonæ, Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Carreres, & Roca 4. Febru. 1623. in favorem Jacobi Oliva, extracti à domo furni constructa intra ambitum Monasterii Sanctæ Claræ Civitatis Barcinonæ.

Amplia etiam si furnus, seu domus furni habeat portam, & januam magnam in via publica, nam si habeat etiam aditum ad Ecclesiam, vel atrium, gaudet privilegio Immunitatis Ecclesie Genuen. in praxi Archiep. cap. 17. n. 10. ubi testatur, quod Neapoli anno 1601. restitutus fuit domui furni seminarii Neapolitani quidam homicida, qui ad eum confugerat & proprie ad furnum se contulerat, ingrediens per januam magnam dictæ domus, & non à parte seminarii, & sic loci pii, quamvis per illam portam pueri non ingrederentur, quem referunt, & sequuntur Farinac. de Immunit. Eccles. nu. 252. Giurba conf. 10. n. 12. Jul. Chartar. dec. 46. n. 20. col. in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 14. Diana res. mor. par. 10. tract. 15. resol. 38. in fine principii. Et fuit in Cathalonia observatum per Cancellarium Agullana 25. Septembris 1610. in facto Immunitatis Ecclesie domus furni Monasterii Monialium Sanctæ Magdalene relato nu. 1. quæ habet januam magnam ad viam publicam & habet etiam aditum ad Ecclesiam dicti Monasterii vide quæ dicam dec. 61. num. 8.

3 *Limita ut procedat, si furnus, vel domus furni sit annexus ipsi Ecclesie, notat Guazzin. defen. 1. cap. 33. num. 14. in fine, hoc est, quod sit intra ambitum, & septa Ecclesie, Monasterii, & Hospitalis, ut sentiunt Genuen. Farinac. Giurba, & alii relati numer. 1. ut in exemplaribus Cancellarii Agullana 25. Septembris 1610. & Cancellarii Puigmari die 4. Februarii 1623. relatis numer. 1. Secus si non sit constructus intra ambitum, seu non habeat aditum ad Ecclesiam, vel ad atrium, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie. Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Sunyer anno 1659. in facto Immunitatis super furno, seu domo furni Monasterii Monialium Sancti Hieronymi Civitatis Barcinonæ, qui habet aditum, & portam ad viam publicam, & non habet aditum ad Ecclesiam, seu ad atrium dicti Monasterii.*

4 *Ex dictis nu. 1. collige, quod domus seminarii gaudet Immunitate Ecclesie quia est locus pius, & religiosus, ita Genuen. Riccius. Guaz. Farin. Jul. Chartar. Giurba, & Mexia de Cabrera locis relatis nu. 1. quibus addendi sunt Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. num. 10. Peregin. de Immunit. Eccl. cap. 4. nu. 6. Ciarlin. contra. foren. cap. 116. nu. 25. part. 1. Diana res. mor. par. 6. tract. 1. resol. 1. in fine, & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 6. in fine. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. ta. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 13. n. 1.*

Thoro in compend. decis. par. 2. verbo Immunitas Ecclesiastica column. 2. ante finem fol. 265. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 71. vers. Domus seminarii, Daniel de Nobilibus contro. disp. 23. n. 6. Trullench. in decal. tom. 1. lib. 1. cap. 12. dub. 1. nu. 7. Paulus, Guazzinus, Sperellus, Boffacina, Riccius, Novarius, Leon, & Pax Jordanus, quos refert Diana res. mor. par. 10. tract. 15. resol. 38. in princ. Idemque est in domibus orphanorum, virginum reparatarum, & male maritarum, quæ gaudent Immunitate Ecclesie. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 4. n. 14. Farin. de Immunit. Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. n. 77. Diana res. mor. par. 6. tract. 1. resol. in fine, & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum n. 6. in fin. Donat. Anton. de Marin. res. quorid. cap. 179. Daniel de Nobilibus contro. disp. 23. n. 6. & in addit. n. 6. Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica col. 4. vers. sic. In de calia conservatoria fol. 343. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 13. n. 2. Idemque est in domibus, Clericorum in communi viventium, ut sunt Religiosi Patres Oratorii, sancti Philippi Nerei, quæ gaudent Immunitate Ecclesie. Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 4. §. 5. n. 7. Diana, Farin. & Thomas del Bene locis proxime citatis, & alia similes domus, Daniel de Nobilibus contro. disp. 23. nu. 5. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 4. n. 10. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 77. in fine, latè probat & decisum refert Thoro in compend. decis. par. 2. verbo Immunitas Ecclesiastica fol. 265. Intellige si predicta domus sint auctoritate Episcopi fundatae; alias secus, notant Diana res. mor. par. 6. tract. 1. resol. 1. in fine & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 6. in fin. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 13. n. 1. Peregin. de Immunit. Eccl. cap. 4. n. 68. Farinac. de Immunit. Eccl. n. 252. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 4. nu. 15. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 78. Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 2. verb. Poena col. 4. fol. 203. Adde in ornatum, quæ docent Garcia de benef. par. 5. cap. 1. n. 612. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. c. 11. n. 201. & de potest. Episc. par. 3. alleg. 75. n. 21. Suelves conf. 32. lib. 1. Sanfelicius dec. 219. Thoro sic intelligendus in supple. decis. verbo Conservatoria mulierum fol. 110. & præsupponit Diana res. mor. par. 10. tract. 13. resolut. 8. in princip.

ARGUMENTUM.

An Hortus Ecclesie gaudeat ejus Immunitate,

SUMMARIUM.

- 1 *Hortus Ecclesie, Monasterii, vel Hospitalis gaudet Immunitate Ecclesie, nu. 1. Limita 1. si hortus non habet aditum ad Ecclesiam, Monasterium, aut Hospitale, nu. 2. Limita 2. si hortus non sit intra clausuram, nu. 4. Limita 3. in horto S. Anne Civitatis Barcinonæ, nu. 5.*
- 3 *Hortus venit appellatione Ecclesie, sicut appellatione domus, si ad illum à domo pateat aditus.*

DECISIO LV.

Hortus Ecclesie, Monasterii, vel Hospitalis gaudet Immunitate Ecclesie, quia est ei annexus, leg. pateant, C. de his qui ad Eccles. confug. Ita docent Remig. de Immunit. Eccl. ampliat. 3. n. 11. Diana res. mor. par. 6. tract. 1. resol. 1. vers. Sed his in fin. & in sum. p. 1. verbo Immunit. Ecclesiarum n. 11. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 14. Paz in praxi tom. 1. p. 5. cap. 3. §. 3. num. 32. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 1. num. 13. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 7. nu. 3. Peregin. de Immunit. Eccles. cap. 4. num. 50. Thoro in compend. dec. p. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 3. vers. Qua siquidem existente fol. 540. Lezana quest. reg. ta. 3. verb. Immunitas Ecclesiarum n. 1. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 5. nu. 6. Merlin. contro. forens. lib. 2. cap. 55. a num. 1. Daniel de Nobilibus contro. disput. 23. num. 5. & alii per Barbofam de jure

de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 1. n. 75. Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, & Ofset tertio Decembris 1578. in favorem Joannis Xiquot, capti insultando hortum domus Rectoris Ecclesie Parochialis Beate Mariæ de Pinu Civitatis Barcinonæ, quæ habet aditum ad dictam Ecclesiam. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Benach, & Ferruz 16. Februarii 1606. in favorem Joannis Crespeira, extracti ab horto Monasterii Sancti Pauli Civitatis Barcinonæ, qui est contiguus, & habet aditum, & est intra septa Monasterii.

- 2 Limita 1. ut procedat, quando hortus Ecclesie Monasterii, Hospitalis, seu alterius loci est contiguus & annexus Ecclesie, Monasterio, Hospitali, vel alii loco sacro, & habet aditum ad Ecclesiam, Monasterium, Hospitalis, seu alium locum sacrum, nam tunc gaudet immunitate Ecclesie, ita sentiunt omnes citati num. 1. & habetur expressè in decisionibus Cancellarii Cathalonie relatis eodem num. 1. secus verò si hortus, & si sit contiguus, & annexus Ecclesie, Monasterio, Hospitali vel alio loco sacro non habeat aditum ad Ecclesiam, Monasterium, Hospitalis, seu alium locum sacrum, quo casu non gaudet immunitate Ecclesie. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferruz, & Jover 27. Octobris 1614. contra Raymundum Besach, extractum ab horto Monasterii Vallis Domicellæ extra muros civitatis Barcinonæ non habente aditum ad dictum Monasterium. Siquidem appellatione † Ecclesie sicut appellatione domus venit hortus, si ad hortum à domo pateat aditus; secus si à domo non pateat aditus ad hortum, l. prædiis, §. Balneis, ff. de legat. 3. Surdus conf. 195. num. 3. lib. 3. Decian. conf. 15. nu. 23. lib. 4. Barbosa appellat. 82. nu. 6. & in cap. si quis domum n. 3. de pœnis, Gratian. discept. forens. cap. 126. nu. 19. Castillo contr. lib. 5. cap. 62. nu. 22. & 31. Thuschus præct. concl. litt. D. concl. 629. nu. 24.
- 4 Limita 2. ut procedat quando hortus Ecclesie, Monasterii, seu Hospitalis est intra clausuram, nam tunc gaudet immunitate Ecclesie; secus si est extra clausuram, quo casu immunitate Ecclesie non gaudet, ut notant Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. numero 50. Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo immunitas Ecclesiastica col. 3. versic. qua quidem existente fol. 540.
- 5 Limita 3. in horto Sanctæ Annæ Civitatis Barcinonæ, qui non gaudet immunitate Ecclesie, eo quia est profanatus, exemplar tradidi dec. 41. nu. 7.

ARGUMENTUM.

An Ambitus, & Septa Ecclesie gaudeant ejus immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Ambitus, & septa Ecclesie, Monasterii, vel Hospitalis an gaudeant immunitate Ecclesie, servanda est consuetudo.
- 2 Ambitus, & septa Ecclesie, Monasterii, seu Hospitalis gaudet immunitate Ecclesie, n. 2. Amplia ad stabulum, & domum animalium, n. 3. Limita 1. si ambitus, & septa Ecclesie, Monasterii, vel Hospitalis, n. 5. Limita 2. si ambitus & septa Ecclesie, Monasterii, aut Hospitalis non sint parietibus circumducti, & circumducta, nu. 6. Sublimita 1. in ambitu cæmeterii, qui gaudet immunitate Ecclesie, etiam si parietibus circumductus non sit num. 9. Sublimita 2. in ambitu existente in scalis Ecclesie qui gaudet immunitate, nu. 10. Limita 3. quando non constat reum extractum esse ab ambitu Ecclesie nu. 11.
- 4 Stabulum venit appellatione domus, quando est annexum, & unitum domui, & per illud habetur aditus ad domum.
- 7 Septa que sint, nu. 7. & 8. D. Mich. de Cortiada Tom. II.

DECISIO LVI.

Ambitus, & septa Ecclesie, Monasterii, seu Hospitalis an gaudeant immunitate Ecclesie, servandam esse consuetudinem dicit Bardaxi foro 1. nu. 34. de his qui ad Eccles. confug.

Sed de jure certum est, quòd non solum atrium, porticus, claustrum, & dormitorium Ecclesie, Monasterii, vel Hospitalis gaudet immunitate Ecclesie, sed etiam ambitus, septa, & tota fabrica Ecclesie, Monasterii, seu Hospitalis, hoc est cætera loca quolibet modo ipsi Ecclesie, Monasterio, aut Hospitali adherentia, gaudet immunitate Ecclesie, quia quæ religiosi adherent, religiosa sunt, leg. que religiosi, ff. de rei vindicat. & reus intra ambitum, & septa Ecclesie, Monasterii, seu Hospitalis confugiens gaudet immunitate Ecclesie, & inde invitatus extrahi non potest, can. frater, can. metuentes, 17. quest. 4. leg. pateant, C. de his qui ad Eccles. confug. Ita docent Remig. de immunit. Eccles. ampliat. 11. Bardaxi foro 1. nu. 34. de his qui ad Eccles. confug. Navar. in manu. cap. 25. nu. 17. & 18. Barguin. Caval. decis. 21. num. 19. part. 5. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 25. à n. 12. Paz. in praxi tom. 1. par. 5. c. 3. §. 3. n. 22. Castrus Palaus in oper. moral. to. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. n. 8. & 10. Farinac. de immunit. Eccles. n. 268. Tuschus practicar. conclus. littera E. conclus. 9. n. 3. & 4. Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. & 7. Gambacurta de immunit. Eccles. lib. 4. cap. 1. Ciarlin. controv. forens. cap. 197. num. 20. vers. c. 2. par. 2. Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica post. princ. fol. 540. & verbo Immunitas Ecclesia col. 2. vers. Primo fol. 542. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 1. vers. Sed his, & sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 11. Giurba conf. 20. nu. 22. Guazzin. defen. 1. cap. 37. nu. 18. & 19. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. n. 2. Sperell. decis. 60. Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. nu. 75. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 1. & 2. Daniel de Nobilibus controv. disp. 23. nu. 2. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, & Calvò 20. Decembris 1594. in favorem Joannis Puig, Cappella, extracti ab ambitu Hospitalis novi Sanctæ Carharinæ Civitatis Gerundæ & per Cancellarium Agullana 16. Februarii 1606. in facto immunitatis Joannis Crespeira relato decis. 55. nu. 1. in fine. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Benach, & Calba de Vallseca 15. Aprilis 1606. in favorem Marci Buffutull, capti intus domum paratorii lanæ vulgo dicto Payraria intra septa Monasterii de Poblet. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Benach, Calba de Vallseca, & Bonet 25. Augusti 1607. in favorem Guillelmi Forment, extracti à clauso, & ambitu domus, & Monasterii sancti Magini Ordinis Prædicatorum. Et per præfatum Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, & Bonet 28. Martii 1610. in favorem Joannis de la Cruz, & aliorum, captorum intra septa Monasterii sancti Cucuphatis Vallen. Et per eundem Cancellarium Agullana 25. Septembris 1610. in facto immunitatis Joannis Mande relato decis. 54. numero 1. Et per dictum Cancellarium Agullana 10. Decembris 1610. in facto immunitatis Joannis Sala relato dec. 51. nu. 1. Et per Cancellarium Puigmari 4. Februarii 1623. in facto immunitatis Jacobi Oliva de quo supra dec. 54. nu. 1.

Amplia ad stabulum, seu domus animalium situm, & sita intra ambitum, & septa Hospitalis, seu Monasterii, quod gaudet privilegio immunitatis Ecclesie, ut docent plures ex citatis dec. 42. n. 2. Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Calba de Vallseca, Bonet, Jover, & Sala 31. Julii 1608. in favorem Antonii Pons, extracti à quodam stabulo sito intra ambitum Hospitalis villæ Terrassæ. Siquidem stabulum † venit appellatione domus, quando est annexum, & unitum domui, & ad illud habetur aditus per domum; aliàs secus, Jafon in leg. plerique n. 8. & 9. ff. de in jus vocan. Tusch. præct. concl. litt. D. concl. 619. nu. 22. plures Barb. appell. 82. nu. 9.

Limita 1. ut procedat, quando ambitus, & septa

- Ecclesiæ adhærent Monasterio, seu Hospitali nam tunc gaudent immunitate Ecclesiæ; secus verò, si non adhærent Ecclesiæ, nec septa sunt illi annexa, & conjuncta, quo casu non gaudent privilegio immunitatis, ita notant Tufchus *pract. conclus. littera E. conclus. 9. num. 3.* Thomas del Bene *de immu. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. & 7.* Castrus Palaus *in oper. moral. tomo 2. tractat. 11. disputat. unica puncto sexto numero octavo & decimo.* Ciarlin. *contrav. foren. cap. 197. numero 20. vers. Secundo part. 2.*
- 6 Limita 2. (& hæc limitatio est generalis ad atrium, dormitorium, porticum, claustrum, & similia) ut procedat, quando ambitus Ecclesiæ, Monasterii, vel Hospitalis sunt clausi, & parietibus circumducti, & septa Ecclesiæ, monasterii aut Hospitalis sunt clausa, & parietibus circumducta, nam tunc gaudent immunitate Ecclesiæ, secus verò si ambitus, & septa non sunt parietibus clausi, & clausa, ac parietibus circumducti, & circumducta, quo casu non gaudent privilegio immunitatis, ut expressè notatur per Cancellarium Agullana declaratione facta 25. Augusti 1607. occasione immunitatis Ecclesiæ Guillermi Forment *relata num. 1.* Etenim septa ¶ Ecclesiæ dicuntur omnia loca, quæ sepe aliqua, vel aliquo muro, aut tabulato circumdata sunt, vel tamquam quadam valle munita, *Clement. 1. §. præterea de statu monachor. cap. 1. in fine de censib. can. frater. can. metuens 17. quest. 4.* ita Decian. *tract. crimin. lib. 6. cap. 25. nu. 13.* Farinac. *de immunit. Eccles. nu. 269.* Guazzin. *defen. 1. cap. 37. n. 19.* Giurba *conf. 20. n. 22.* Et ut uno ¶ claudam verbo, septa Ecclesiæ esse omnem circuitum claudentem Ecclesiam, Monasterium, seu Hospitali quadripartito muro, id est septa Ecclesiæ esse clausuram Monasterii, ut post Graf. & Suar. tradit Lezana *q. regul. tom. 3. verbo Arma sub nu. 1.* taliter quòd quidquid quatuor Ecclesiæ, Monasterii, vel Hospitalis muris septum est immunitatem habet, *Gambacurta de immunit. Eccles. l. 4. cap. 1. nu. 7.* Maranta *responso 36. nu. 2. tom. 2. Paz in praxi tom. 1. par. 5. c. 3. §. 3. nu. 32.* Barb. *de jure Eccles. univ. l. 2. c. 3. nu. 72. in fine.*
- 9 Sublimata 1. hanc 2. limitationem in ambitu cœmeterii, qui gaudet immunitate, etsi non sit parietibus circumductus, ut *infra decis. 58. nu. 12.*
- 10 Sublimata 2. hanc 2. limitationem in ambitu existente in scalis Ecclesiæ, qui gaudet immunitate, etsi non sit parietibus circumductus. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Rolan, & Roca 26. Februarii 1623. in favorem Pauli Badiæ, extracti ab ambitu lapidibus carente Sedis Barcinonæ, qui est intra portam majorem, & portam Sanctæ Lucie dictæ Sedis.
- 11 Limita tertiò (& hæc limitatio est generalis ad omnem materiam) ut procedat, quando constat reum esse extractum ab ambitibus, & septis Ecclesiæ, secus verò, si de tali extractione non constat, nam tunc reus non gaudet immunitate Ecclesiæ. Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Manegat, Consultoribus Quintana, Sescases, & Sans vigesima septima Augusti 1586. contra Michaellem Soler, extractum, ut asserbatur, ab ambitu Monasterii Beatæ Mariæ de Nazaret civitatis Barcinonæ.

ARGUMENTUM.

An Paries exterior Ecclesiæ, Monasterii, & Hospitalis gaudeat ejus immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Paries medius Hospitalis, vel Monasterii habens fenestram constructam, per quam inspicitur intus Ecclesiam, gaudet ejus immunitate.
- 2 Paries qui est supra portam Ecclesiæ, Monasterii, aut Hospitalis gaudet ejus immunitate.
- 3 Paries domus laici habens portam per quam patet aditus ad Ecclesiam, Monasterium, vel Hospitali, si in medio portæ reus capiatur, gaudet immunitate Ecclesiæ.

- 4 Paries exterior Ecclesiæ non gaudet ejus immunitate. n. 4. sed contrarium est verius, nu. 5. & respondetur contrariis à nu. 7. quid in Cathalonia, n. 15.
- 6 Ecclesiæ appellatione non solum venit pars interior, sed etiam exterior, & tota fabrica, ut tectum, partes parietum exteriores, & cetera Ecclesiæ conjuncta intellige in favorabilibus, secus in odiosis, nu. 7. 8. & 9.
- 10 Dicitio in domo locum interiorem, non autem exteriorem, comprehendit, nu. 10. intellige in odiosis; secus in favorabilibus, nu. 11.
- 12 Civitatis appellatione non veniunt partes muri exteriores, intellige in odiosis, secus in favorabilibus, num. 13.

DECISIO LVII.

Paries medius Monasterii, Hospitalis habens fenestram, per quam inspicitur intus Ecclesiam, gaudet ejus immunitate. Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Ubach, Regas, Pineda, & Bonet 14. Maii 1601. in facto immunitatis Galcerandi Ifern, extracti à quadam fenestra cubiculi Hospitalis Sancti Lazari Villæ Perpiniæ, quæ est constructa in pariete medio Ecclesiæ dicti Hospitalis, per quam etiam fenestram inspicitur intra dictam Ecclesiam.

Paries, qui eo supra portam Ecclesiæ Monasterii, vel Hospitalis gaudet immunitate Ecclesiæ. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Erill, Consultoribus Magarola, Iosa, & Mafsd 27. Aprilis 1638. in favorem Raphaelis Gil, extracti à pariete, qui est supra portam exteriorem Hospitalis sanctæ Crucis Civitatis Barcinonæ respicientem vicum, & Monasterium Beatæ Mariæ Montis Carmeli.

Paries domus laici habens portam, vel foramen, per quod, seu per quam patet aditus ad Ecclesiam, Monasterium, vel Hospitali, si in medio hujus portæ vel foraminis reus capiatur, gaudet immunitate Ecclesiæ, Barbofa judicatum refert *voto 117. libro tertio.* Vide declarationem Cancellarii Erill infra referendam *decis. 62. numero 18.*

Difficultas tamen versatur in parietibus exterioribus Ecclesiæ, an gaudeant immunitate Ecclesiæ; Et negativè responderet Archidiaconus *in cap. unico de reliq. & vener. Sanct. in 6.* Tum quia appellatione Ecclesiæ, non venit pars exterior muri Ecclesiæ, quæ viam publicam spectat. Tum etiam quia reus tali casu non dicitur esse in Ecclesia, & hanc sententiam sequi communiter Juristas ministros laicalis jurisdictionis referunt Diana, & Thom. del Bene *loc. cit. nu. 5.* adde in ornatum, quæ tradit Barbof. *voto 117. à nu. 5. ad 14. lib. 3.*

Sed affirmativa sententia est verior, quòd parietes exteriores Ecclesiæ gaudent ejus immunitate, & reus qui tangit, vel amplectitur parietem Ecclesiæ parvis exterioris gaudet illius immunitate, docent Riccius *in praxi resol. 429. num. 1. & tom. 3. resolut. 560.* Daniel de Nobilibus *contrav. disp. 13. num. 3. in fin.* Bonacina *de legib. tom. 2. disp. 3. quest. 7. punct. 4. numer. 5.* Rubens *in aphorif. Episcop. verbo Immunitas num. 3.* Novar. *in sum. Bullar. tit. de immun. Eccles. nu. 16.* Trullenchi. *in decal. tom. 1. lib. 1. cap. 11. dub. 1. nu. 4.* Diana *resol. moral. par. 3. tract. 1. resolut. 73. & part. 6. tract. 1. resol. 3. vers. Ad argumentum, & resol. 6. vers. Sed pro complemento, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 11.* Barbofa *de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. numero 65. in fine, & in addit. ad cap. Ecclesiæ num. 3. de immunit. Eccles. & voto 117. num. 42. lib. 3.* Ciarlin. *contr. foren. cap. 197. numero 20. vers. Secundo non obstat. ad num. 26. par. 2.* Bordon. *var. resol. lib. 1. cap. 1. num. 3. & 4.* Xammar. *defin. 18. num. 20. part. 1.* Castrus Palaus *to. 2. tract. 11. disp. unica punct. 1. num. 8.* Thom. del Bene *de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. nu. 1. & sect. 8. à nu. 81.* Escobar Jesuita, Tomafius, Pellizarius, Leon, Franciscus Zi-pæus, Jordaues, & Paulus Guazzinus quos citat Diana *resol. moral. quest. 10. tract. 15. resol. 38. vers. Nota hic obiter. me olim.* Riccius *de pub. jud. quest. 37. numer. 4. vers. Extende,* Mexia de Cabrera *in formul. immunit. Eccles.*

- 6 *Eccles. libr. 1. cap. 4. num. 17.* Qui moventur, † quia appellatione Ecclesie in favoribus non solum venit pars interior, verum etiam exterior, & tota fabrica, ut tectum partes parietum exteriores, & cetera Ecclesie conjuncta, ut post alios tradidi decis. 46. num. 12. nam ea quae religiosa sunt leg. quae religiosi, ff. de rei vind. & accessorium sequitur naturam sui principalis, cap. si super gratia, de offic. delegat. in 6.
- 7 Nec obstant rationes Archidiaconi in contrarium adductae num. 3. Non prima, quia procedit in odiosis;
- 8 secus in favorabilibus; in odiosis enim † parietes Ecclesie partis exterioris, quoad effectum violationis Ecclesie propter effusionem sanguinis, vel feminis dicuntur esse extra Ecclesiam. Sanchez de Matr. libr. 9. disp. 10. num. 26. in fine. Sperell. decis. 60. numer. 6.
- 9 Sed in favorabilibus † ubi agitur de privilegio immunitatis Ecclesie parietes partis exterioris Ecclesie veniunt appellatione Ecclesie, ita Bonacina de legib. tom. 2. disput. 3. quest. 7. §. 2. num. 5. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. num. 1. Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. num. 1. Ciarlin. controu. forens. cap. 197. a num. 20. versic. Secundo non obstat part. 2. & alii citati numer. 5. Sic dicitur † in domo licet idem importet, quod intra, & solum comprehendat locum interiorem, & non exteriorem domus leg. 1. §. in flumine, ubi Bart. ff. de fluminibus. Italia de immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 7. num. 20. & cap. 3. §. 3. num. 11. Mastrill. decis. 22. num. 9. libr. 1. Castillo decis. 156. num. 31. part. 2. Sesse decis. 124. num. 1. Sperell. decis. 60. numer. 9. & 10. Barbof. dict. 131. num. 11. & dict. 152. numer. 6. & de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. num. 118. & voto 117. num. 5. libr. 3. Xammar. defin. 18. num. 4. part. 1. Merlin. controu. forens. cap. 55. num. 27. libr. 2. Procedit in odiosis; † secus in favorabilibus, Barbosa voto 117. a num. 30. libr. 3. Xammar. defin. 118. numer. 36. part. 1.
- 12 Sic licet appellatione Civitatis non contineantur partes muri exteriores, neque suburbia, sed ea tantum, quae murorum ambitu continentur, Barbosa post alios in cap. si Civitas n. 4. de sentent. excomm. in 6. Diana resol. moral. part. 4. tract. 4. resol. 123. versic. Confirmatur, Xammar. defin. 18. numer. 2. part. 2. Procedit in odiosis; † secus in favorabilibus, Menochius de arbit. jud. casu 155. num. 10. Diana resol. moral. part. 4. tract. 4. resol. 123. in fine principii, Xammar. defin. 18. num. 31. & 32. num. 1. Thoro in compend. decis. part. 1. verbo Suburbia folio 530. Narbona l. 20. gloss. secunda num. 86. & 87. tit. 1. libr. 4. recop. Ciarlin. controu. forens. 146. num. 26. part. 2. vide quae dixi supra decis. 47. a num. 7.
- 14 Nec obstat 2. ratio Archidiaconi, quia reus fugiens ad portas, tectum & campanile Ecclesie, non dicitur esse in Ecclesia, & tamen gaudet immunitate, ut dixi suis propriis locis, ergo similiter reus qui tangit, seu apprehendit parietes partis exterioris Ecclesie; licet non dicatur esse in Ecclesia, gaudere debet ejus immunitate, quia sumus in materia favorabili, ita sentiunt Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. num. 8. Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 9. sect. 8. n. 17. in fine, Ciarlin. controu. forens. c. 197. num. 24. part. 2. Barbosa voto 117. n. 4. libr. 2.
- 15 Et juxta hanc secundam opinionem affirmativam audi vi ita judicatum in Cathalonia per Cancellarium Agullana de anno 1611. in favorem cujusdam, qui habebat digitum immissum in foramen parietis partis exterioris Ecclesie. Sed per Cancellarium Carmona, Consultoribus Boner, Magarola, Ferruz, & Rollan fuit decisum 7. Augusti 1617. Anticum Serra extractum a quodam lapide vulgo pedris affixo parietibus Ecclesie Parochialis Villae Sancti Cucuphatis Vallen. non gaudere immunitate Ecclesie. Non enim debebat constare, quod tetigisset iste Anticus Serra parietes exteriores dictae Ecclesie.

ARGUMENTUM.

An Coemeterium gaudeat immunitate Ecclesie.

SUMMARIUM.

- 1 Coemeterium gaudet immunitate Ecclesie, num. 1. Amplia 1. in coemeterio polluto, & interdicto, n. 8. Amplia 2. in porta, janua, & ostio coemeterii, num. 9. Amplia 3. in scalis coemeterii, n. 10. Amplia 4. in porticu coemeterii, num. 11. Amplia 5. etiamsi coemeterium non sit muro cinctum, n. 12. Limita 1. quando coemeterium est disjunctum, & separatum ab Ecclesia n. 13. sed contrarium est verius, num. 14. Limita 2. ut coemeterium, nec per duos passus ultra gaudeat n. 15. Limita 3. in speluncis suptus coemeterium n. 16.
- 2 Coemeterium est accessorium ad Ecclesiam.
- 3 Coemeterium est pars, & de pertinentiis Ecclesie.
- 4 Coemeterium gaudet privilegiis Ecclesie.
- 5 Coemeterium est locus sacer.
- 6 Dispositio loquens de Ecclesia locum habet in coemeterio.
- 7 Ecclesie, & coemeteria quoad consecrationem, sacrilegium, & interdictum pari passu ambulant.
- 17 Coemeterium ut dicatur locus sacer, & religiosus & gaudeat immunitate Ecclesie, quomodo probetur, & n. 20. 21. 22. 23. 24. & 25.
- 18 Locus religiosus, & si de jure civili afficiatur per illationem mortui, secus de jure canonico n. 19.
- 26 Aer Ecclesie vel coemeterio respondens gaudet immunitate Ecclesie.

DECISIO LVIII.

Certissimi juris est, quod coemeterium gaudet immunitate Ecclesie & reus ad illud confugiens tutus est, & inde invitatus extrahi non potest, probat text. in cap. fin. ibi: Vel earum coemeteriis, ubi Hostien. n. 1. in fine. Anna num. 1. Anchar. num. 2. Abbas num. 4. de immunit. Eccles. cap. consulisti gloss. verbo Coemeteria de consecr. Eccles. Alexand. conf. 545. numer. 11. libr. 1. Navar. in manual. cap. 25. num. 17. versic. Entendemos tambien. Remig. de immunit. Eccles. ampliat. 4. Paz. in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 33. Ambrosin. de immunit. Eccles. cap. 10. num. 5. Giurba conf. 10. num. 10. & conf. 20. n. 22. versic. Nec coemeterio, Ferrer. part. 3. observ. cap. 238. num. 18. Belluga in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquimur, n. 1. ubi Borrell. littera B. idem Borrell. in sum. decis. part. 1. tit. 3. num. 41. Bardaxi foro 1. n. 32. de his qui ad Eccles. confug. Bobad. in polit. libr. 2. cap. 14. numer. 81. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. immun. Eccles. n. 33. Tuschus pract. conclus. littera C. conclus. 227. n. 4. & littera E. conclus. 9. num. 3. Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 24. num. 29. & cap. 25. n. 10. Germon. de sacr. immun. libr. 3. cap. 16. n. 20. versic. De coemeterio, Azor. instit. moral. part. 2. libr. 9. cap. 8. quest. 6. Suarez de relig. libr. 3. cap. 9. n. 8. Italia de immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 7. a num. 1. Farinac. in praxi part. 1. quest. 18. n. 14. & de immunit. Eccles. cap. 17. num. 262. Menochius conf. 230. num. 35. & libr. 6. presumpt. 72. numer. 23. Martha de jurisdict. part. 2. cap. 50. n. 3. Valascus conf. 8. in princ. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. disp. 5. n. 2. in fine, Sanchez de Matrimon. libr. 9. disput. 15. num. 40. & conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 2. versic. Item hac immunitate, Castrus Palaus in opere morali tom. 2. tractat. 11. disput. unica punct. 6. n. 16. Correa de immun. Eccles. part. 2. num. 12. Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. n. 54. cum sequentibus. Fagundez precep. 2. lib. 4. cap. 4. num. 6. Riccius resol. 4. per totam part. 2. Daniel de Nobilibus contr. disp. 23. num. 2. & in addit. numer. 4. Lezana quest. reg. tom. 3. verbo Coemeterium n. 3. & verbo immunitas Ecclesiarum n. 2. versic. Coemeterium quoque, Trullench. in decal. libr. 1. cap. 11. dub. 1. n. 4. Riccius de publ. jud. quest. 37. n. 5. versic. Item. Scarnolus de vifit. carcerat. libr. 3. cap. 9. num. 11. Mexia de Cabrera in formul. immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. num. 45.

num. 45. Ciarlin. *controv. cap. 12. num. 4. part. 1. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 6. vers. Et incipiendo, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 4. Barbofa in cap. Ecclesie num. 6. de immunit. Eccles. & in cap. docet n. 5. eodem in 6. & de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. num. 63. & voto 103. num. 51. lib. 3. Guazzin. *defens. 1. cap. 37. à num. 15. Gambacurta de immunit. Eccles. libr. 4. cap. 3. à num. 1. Thoro in compend. decis. part. 2. verbo Immunitas Ecclesiastica fol. 256. & part. 2. sect. 1. verbo Immunitas Eccles. vers. sic. Sic cernimus fol. 540. & in eod. rer. judicatar. cas. 24. n. 2. Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 9. à n. 1. decisum per Collaterale Concilium Regni Neapolis testantur Danza de reg. Doctor. tit. de immunit. Eccles. cap. 1. num. 21. & 22. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Extractus à cœmeterio fol. 415. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, Osset, & Planes 9. Maji 1577. in favorem Petri Muler, extracti à cœmeterio Sancti Petri de Brea. Et per dictum Cancellar. Loris, Consultoribus Quintana, Sans, Fortero, Font, & Sabater 6. Junii 1582. in favorem Bernardi Fuster, violenter extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis de Roda. Et per eundem Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, Sabater, Guardiola, & Oliba 6. Julii 1584. in favorem Michaelis Piu, & Joannis Peiz, extractorum à cœmeterio Hospitalis Clericorum pauperum Civitatis Gerundæ. Et per Cancellarium Manegat, Consultoribus Tamarit, Amell, & Ferrero 19. Decembris 1587. in favorem Narcissi Anella, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Beatæ Mariæ de Pinu Civitatis Barcinonæ. Et per Setanti Tertium, Consultoribus Planes, Ferrero, & Ubach 11. Junii 1589. in favorem Joannis Malet, extracti à cœmeterio Ecclesie suffraganeæ Sanctæ Margaritæ circa Villam Sparagariæ. Et per eundem Setanti Tertium, Consultoribus Quintana, Planes, & Ferrero 20. Decembris 1589. in favorem Gasparis Led, extracti à cœmeterio Ecclesie Beatæ Mariæ Podii Ceritani. Et per dictum Setanti Tertium, Consultoribus Amell, Peguera, Sabater, & Suñer 27. Julii 1589. in favorem Francisci de Corbera, & de Gualbes, & Ferdinandi Oliver extractorum à cœmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Michaelis Civitatis Barcinonæ. Et per Cancellarium Copons, Consultore Ubach 9. Decembris 1593. in favorem Onofrii Francoli, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Beatæ Mariæ de Tortella. Et per dictum Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, Puig, Gallego, & Calvò 28. Junii 1594. in favorem Raphaelis Masdedemunt, extracti à cœmeterio Parochialis Ecclesie de Terzodemunt. Et per eundem Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, Puig, Mir, Calvò, & Dalmau 4. Martii 1595. in favorem Bernardi Crucieres, extracti à cœmeterio Ecclesie sancti Michaelis sancti Felicis inferioris. Et per præfatum Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, Ubach, & Ferrero 19. Januarii 1596. in favorem Joannis Viladecans, & Francisci Puig, extractorum à cœmeterio Ecclesie Sancti Petri de Perafita. Et per eundem Cancellarium Copons, Consultoribus Ferrer, Fontanet, & Benach 8. Aprilis 1596. in favorem Joannis Raynès Algotzerii Regii extraordinarii, extracti à cœmeterio Beatæ Mariæ de Carmelo Civitatis Gerundæ. Et per Rovirola Tertium, Consultoribus Ubach, Mur, Calvò, Ferrero, & Benach 10. Decembris 1596. in favorem Mauriti Coll, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Juliani Villæ Vinciani. Et per dictum Rovirola Tertium, Consultoribus Planes, Ubach, Regàs, & Benach 23. Julii 1597. in favorem Monserrati Canet, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Sanctæ Eulaliæ de Hospitaletto, aliàs de Provençana. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Ubach, Ferrer, Regàs, & Sescases 20. Maji 1602. in favorem Joannis Massot, extracti à cœmeterio Ecclesie Sanctæ Mariæ de la Palma. Et per dictum Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Ubach, Ferrer, Regàs, Sescases, & Bonet 22. Junii 1602. in favorem Joannis Malnells, extracti à cœmeterio Ecclesie Villæ Prætorum Re-**

gis. Et per eundem Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ferrer, & Regàs 15. Novembris 1602. in favorem Antonii Marquet, extracti à cœmeterio Sancti Petri Villæ Terrasæ. Et per præfatum Cancellarium Rovirola, Consultoribus Regàs, Sescases & Bonet 19. Decembris 1602. in favorem Antonii Verdera, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis loci de Putgrinyos. Et per dictum Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Regàs, Sescases, & Bonet 26. Februarii 1603. in favorem Baptiste Muños, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis de Mollet. Et per eundem Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Ferrer, Bonet, & Miyavilafranquesa 6. Maji 1605. in favorem Petri Boyons, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Vincentii de Sarriano. Et per præfatum Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Ferrer, Calba de Vallseca, Bonet, & Miyavilafranquesa 27. Octobris 1605. in favorem Francisci Viñes, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Vincentii de Sarriano. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Calba de Vallseca, Bonet, & Ferruz 21. Junii 1606. in favorem Jacobi Puig, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Beatæ Mariæ de Mari Civitatis Barcinonæ. Et per Terrè Tertium, Consultoribus Bonet, Rubicoll, Sala, & Rollan 1. Junii 1611. in favorem Antonii Boladeres, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Beatæ Mariæ de Manlleu. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Senjust, Bonet, Magarola, Jover, & Sala 17. Februarii 1632. in favorem Antonii Bonagana, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Jacobi Civitatis Barcinonæ. Et per præfatum Cancellarium Agullana, Consultoribus Senjust, Miyavilafranquesa, Ferruz, & Rollan 8. Octobris 1612. in favorem Francisci Amigò, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Michaelis Barcinonæ, ubi cadavera nigrorum Christianorum sepeliuntur, quod est juxta fontem dictum Sancti Michaelis. Sed nota, quod iste locus de tempore Reverendi Don Ludovici Sans Episcopi Barcinonæ fuit profanatus, ut apparet in actibus Curie Ecclesiasticæ. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Magarola, & Miyavilafranquesa 15. Decembris 1612. in favorem Monserrati Duran, extracti à cœmeterio Ecclesie Sancti Petri de Montagut. Et per eundem Cancellarium Agullana eodem die cum eisdem Consultoribus in favorem Pauli Cassels, extracti à cœmeterio Ecclesie Sancti Lazari Barcinonæ. Et per præfatum Cancellarium, Agullana Consultoribus Ferrer, & Rollan 25. Novembris 1615. in favorem Sebastiani Vallmanya extracti à cœmeterio Ecclesie loci de Malanta. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferruz, & Ramon 9. Januarii 1616. in favorem Antici Lloreda, extracti à cœmeterio Ecclesie Sedis Minoris. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, Ferruz, & Rollan 22. Octobris 1616. in favorem Hieronymi del Paz, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Octaviani Villæ Sancti Cucuphatis Vallen. Et per Cancellarium Carmona, Consultoribus Ferruz, & Rollan 12. Augusti 1617. in favorem Andreæ Mattheu, extracti à cœmeterio inferiori Ecclesie Parochialis Sancti Jacobi Barcinonæ. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ramon, & Roca 19. Julii 1621. in favorem Honofrii Tanya, extracti à cœmeterio Ecclesie Beatæ Mariæ de Tona. Et per eundem Cancellarium Puigmari 15. Novembris 1627. in favorem Joannis Pons, extracti à cœmeterio Ecclesie sancti Martini loci de Torzodavall. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Magarola, & Josa 5. Maji 1634. in favorem Jacobi Jalcem, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Petri Villæ Prati Consentis.

Ratio est, quia cœmeterium est accessorium ad Ecclesiam, ut notatur in cap. unico, de consecr. Eccles. in 6. Barbofa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 9. n. 1. Gambacurta de immunit. Eccles. libr. 4. cap. 3. n. 3. Thomas del Bene de immunit. Ecclesie tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 9. n. 8. Et dicitur † ad instar Ecclesie, Masrill. decis. 22. 3. n. 5. part. 1. pars Ecclesie & de continentis Ecclesie, Tufchus pract. conclus. littera C. concl. 227. n. 1. Gambacurta

bacurta de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 3. n. 3. Et quid Ecclesie connexum, Menochius de arbit. jud. cap. 95. n. 10. & libr. 6. presump. 72. n. 14. Et gaudet privilegio Ecclesie gloss. in cap. consulisti verbo Cœmeterii de consecr. Eccles. gloss. in cap. cum Ecclesia verbo Cœmeterii de Immunitate Eccles. Tuschus pract. conclus. littera C. conclus. 227. num. 1. Spin. in spec. testat. gloss. 2. n. 32. Farinac. de furtis quest. 172. n. 51. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 1. cap. 9. n. 7. Paz. in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 33. Et est locus sacer, Mastrill. decis. 22. num. 5. part. 1. Sanchez de Matrim. libr. 9. disput. 15. num. 40. Barbosa de jure Eccles. lib. 2. cap. 9. num. 2. & voto 103. num. 8. libr. 3. Tuschus pract. conclus. littera C. conclus. 227. num. 2. latè Borrell. ad Bellug. in specul. Princ. rubr. 11. §. sed quia loquimur littera B. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Cœmeterium numer. 1. & 2. Et dispositio loquens de Ecclesia locum habet in cœmeterio, cum Ecclesia, & cœmeterium eadem causa æquiparentur, Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resolut. 6. vers. Nota etiam & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 4. in fine, Thomas del Bene de Immunitat. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 9. num. 7. & 8. Ideoque Ecclesia, & cœmeterium quoad consecrationem, sacrilegium, interdictum, & pollutionem pari passu ambulant, ut docent Tuschus de visit. libr. 1. cap. 12. numer. 7. & 8. Piassec. in praxi Episcopi part. 1. cap. 5. num. 6. Correa de Immunit. Eccles. part. 2. num. 12. & 14. & voto 103. à n. 41. libr. 3. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Cœmeterium num. 4. & 5. Sanchez de Matrim. libr. 9. disp. 15. num. 40. Farinac. de furtis quest. 172. numer. 51. Mastrill. decis. 22. num. 5. part. 1. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 3. num. 2. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resolut. 6. vers. Nota etiam in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 11. & tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 9. num. 8. intellige ut per Italiam de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 7. n. 29.

8 Amplia 1. in cœmeterio polluto, vel interdicto, quod gaudet privilegio Immunitatis, sicut ipsa Ecclesia polluta, vel interdicta, ut dixi supra decis. 41. numer. 22.

9 Amplia 2. in janua, porta, & ostio, ansa valva, & anulo, portæ, ac limine januæ cœmeterii quæ gaudet Immunitate Ecclesie, ut tradidi decis. 48. num. 2. 4. & 5.

10 Amplia 3. in scalis cœmeterii, quæ similiter gaudet Immunitate Ecclesie, retuli supra dec. 49. n. 1.

11 Amplia 4. in porticu cœmeterii, quæ gaudet Immunitate Ecclesie, dixi supra dec. 50. n. 6.

12 Amplia 5. nedum quando cœmeterium est parietibus circumdatum gaudet Immunitate Ecclesie, ut tradunt Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 7. num. 28. Riccius de publ. jud. quest. 37. n. 26. vers. Est clarum. Sed etiam quando non est muro cinctum, Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 7. à num. 29. vers. Hac sint, Menoch. libr. 6. presump. 72. à num. 15. ad primum refert Farinac. de Immunit. Eccles. n. 264. & ad ambos Riccius de publ. jud. quest. 3. num. 7. Et fuit in Cathalonia decisum pluribus in casibus relatis numer. 1. signanter in cœmeterio Ecclesiarum Beatæ Mariæ de Mari, Beatæ Mariæ de Pinu, Sancti Michaelis, Sancti Jacobi Civitatis Barcinonæ, quæ non sunt muro cincta, & fuit declaratum gaudere Immunitate Ecclesie.

13 Limita 1. ut procedat, quando cœmeterium est contiguum, & annexum cum Ecclesia, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie; locus verò si sit disjunctum, & separatum ab Ecclesia, quo casu non gaudet ejus Immunitate, Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 24. num. 28. Borrell. in sum. dec. part. 1. tit. 3. num. 42. & 43. plures Giurba conf. 10. num. 10.

14 Sed contrarium est verius, quòd cœmeterium gaudet Immunitate Ecclesie, & reus ad illud confugiens tutus sit, & inde invitus extrahi non possit, sive sit contiguum, & conjunctum cum Ecclesia, sive ab ea disjunctum, & separatum etiam ultra triginta passus, vel quadraginta passus ut docent Remig. de Immunit. Eccles. ampliat. 4. Navar. in manuali cap. 25. n. 7. vers. Entendemos tambien, Bardax. foro 1. n. 32. de his qui

ad Eccles. confug. Tuschus practicar. conclus. littera E. conclus. 9. num. 3. Germon. de sacro Immunit. libr. 3. cap. 16. à n. 31. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 7. num. 28. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. num. 33. Farinac. de Immunit. Eccles. numer. 262. & in praxi part. 1. quest. 28. num. 14. Castrus Palaus in opere morali tom. 2. tractat. 11. disput. unic. punct. 6. num. 16. Sanch. conf. moral. tom. 2. libr. 6. c. 1. dub. 7. num. 2. vers. Item hac Immunitate, Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum n. 2. vers. Cœmeterium quoque, verbo Cœmeterium num. 3. Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resolut. 108. vers. Notandum, & part. 6. tract. 1. resolut. 6. vers. Et hac opinio, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 4. Barbosa in cap. Ecclesia num. 6. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. num. 63. & cap. 9. num. 5. vers. Verum, & voto 103. num. 51. libr. 3. Giurba conf. 20. num. 22. in fine, Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 3. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 3. §. 3. vers. Neque verò, & n. 4. Sperell. decis. 60. num. 34. & decis. 62. num. 22. vers. Quibus. Correa de Immunit. Eccles. part. 2. num. 12. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, vers. Sic cernimus fol. 540. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 9. num. 2. & 3. Hanc sententiam sequimur in Cathalonia, nam licet in decisione facta per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, & Puig 25. Augusti 1582. in favorem Jacobi Taquer legatur, quòd fuit extractus à cœmeterio contiguo Ecclesie Parochialis de Lator Diocesis Urgellen. Verum in omnibus aliis decisionibus relatis num. 1. & que distinctione aliqua an cœmeterium sit contiguum & conjunctum cum Ecclesia, an disjunctum, & separatum ab ea, fuit declaratum reos gaudere Immunitate Ecclesie.

Limita 2. ut cœmeterium, nec per duos passus ultra gaudet privilegio Immunitatis Ecclesie, ut contra Castren. conf. 258. num. 2. libr. 2. & Riccium de publ. jud. q. 37. n. 4. vers. Item docent Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 24. n. 36. & c. 25. n. 12. Correa de Immunit. part. 2. num. 12. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 4. num. 57. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 16. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica col. 2. vers. Sic cernimus fol. 540. remissivè Farinac. de Immunit. Eccles. n. 263. Imò cœmeterium, nec per aliquod spatium extra illud gaudet Immunitate per ea que dicam infra decis. 63. n. 15.

Limita 3. in speluncis, sive testudinibus subtrus Ecclesiam, vel cœmeterium ad sepulturam non destinatis, ut in speluncis, vulgo covechuelas atrii Ecclesie Monasterii Sancti Philippi Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Villæ Matriti, quæ cum non sint loca sacra, sed apotecha, seu domus pro secularium etiam mercatorum habitationibus, non gaudet Immunitate Ecclesie, per ea quæ tradit Barbosa voto 103. num. 93. libr. 3.

Sed dubium est, cœmeterium quomodo proberetur? Respondeo quoties clarè constat locum fuisse pro cœmeterio destinatum, designatum, deputatum, & benedictum solemniter ab Episcopo, juxta formam textus in can. nemo de consecr. dist. 1. ut docent Mascard. de probat. concl. 286. n. 1. Menoch. libr. 6. presump. 72. num. 15. vers. Primus est Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 7. n. 30. Barbosa voto 103. num. 54. vers. Verum libr. 3. & in cap. ad hac num. 6. de privileg. Spin. in specul. test. gloss. 2. n. 33. Ex quo & cœmeterium sicut Ecclesia est ab Episcopo designandum, & benedicendum cum solemnitatibus requisitis, Mascard. de probat. conclus. 289. n. 3. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 9. n. 7. Et sic dicunt Doctores, quòd cœmeterium gaudet Immunitate Ecclesie, & est locus sacer, si clarè constat esse auctoritate Episcopi designatum destinatum, & benedictum, ut notant Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. n. 33. Sanchez de Matrim. libr. 2. disp. 15. n. 40. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Immunit. Ecclesiastica col. 2. vers. sic cernimus fol. 540. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. num. 63. & voto 103. num. 54. lib. 3. & tradunt Menoch. libr. 6. presump. 72. numer. 15. vers.

- versic. Primus est, Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 1. §. 7. num. 30.* At si constat \dagger locum non fuisse pro cœmeterio ab Episcopo benedictum, tunc secus erit dicendum. Ita Menoch. *libr. 6. presump. 72. num. 15. versic. Secundus est, Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. c. 4. §. 7. n. 30. versic. Secundus casus est.*
- 21 Cœmeterium in dubio, quando scilicet apparere non potest, an locus ille fuerit pro cœmeterio ab Episcopo benedictus, hoc sanè casu non præsumitur cœmeterium, quia benedictio tamquam quid facti non præsumitur nisi probetur, sic Menoch. *libr. 6. presump. 72. num. 16. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 2. num. 31.*
- 22 Ab hac tamen præsumptione receditur contrariis conjecturis, & præsumptionibus, quibus conjicitur locum esse cœmeterium Ecclesiæ, Menoch. *lib. 6. presump. 72. n. 7. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 7. n. 31. versic. Distinguit.*
- 23 Prima est conjectura, quando locus ille diu ab omnibus fuit habitus & reputatus pro cœmeterio Ecclesiæ: nam eo casu debet præsumi, quòd hujusmodi locus fuit destinatus ab Episcopo ad sepulturam corporum mortuorum, etiam si verè, & realiter benedictione careat, ut docent post antiquos Mascard. *de probat. concl. 286. n. 4. Menoch. libr. 6. presump. 72. n. 21. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 7. num. 32. versic. Secunda, Barbosa voto 103. n. 54. sine libr. 3.*
- 24 Secunda est conjectura, quando probatur, quòd Christiani in eoloco sepeliuntur cum Ecclesiasticis officiis, nam tunc præsumendum est locum illum cœmeterium esse, Gambacurta *de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 3. n. 1. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 4. num. 57. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 6. versic. Et hæc in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 9. num. 5. Barbosa voto 103. unum. 54. ad medium. libr. 3.*
- 25 Tertia conjectura est, quando probatur, quòd fidelium sepulturæ est destinatum præsumitur hujusmodi locum cœmeterium esse, & autoritate Episcopi sacram, Casus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. n. 16. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. res. 6. versic. Et hæc, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiar. num. 2. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 9. n. 2. Barbosa de jure. Eccles. univers. libr. 2. cap. 3. n. 63. in fine.*
- 26 Quarta conjectura est, quando locus est circumcirca ipsam Ecclesiam, & in majori Ecclesia non excedit quadraginta passus, in minori verò triginta: hoc sanè casu præsumitur locum illum esse cœmeterium Ecclesiæ, ut probat Menoch. *libr. 6. presump. 72. num. 17. versic. Prima, n. 18. 19. & 20.* Verum hanc conjecturam distinguit Italia secundum ea, quæ dixit de his triginta vel quadraginta passibus *de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 7. num. 32.*
- 27 Quinta est conjectura, quando in loco circa ipsam Ecclesiam reperta est ingens quantitas cadaverum: ex hoc enim præsumitur, quòd is locus sit cœmeterium Ecclesiæ: Quia sicut prohibitum est recondi cadavera fidelium in loco profano, ita etiam in loco sacro, ut in Ecclesia, vel cœmeterio sepeliri non possunt Judæi, Pagani, Hæretici, usurarii manifesti, excommunicati excommunicatione majori, & alii multi. Unde quoties in aliquo loco ante Ecclesiam reperiuntur plura cadavera, prædictus locus præsumendus est cœmeterium, Menoch. *late probat libr. 6. presump. 72. numer. 22. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 2. §. 7. n. 32. versic. Tertia conjectura est.* Ita fuit declaratum in Cathalonia per Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, Peguera, Sabader, Guardiola, Suñer, & Oliba 24. Julii 1593. in favorem Joannis Michaelis Cabastida, extracti a gradibus, seu scalis portæ, sive portalis versus plateam Bufurni Ecclesiæ Parochialis Beate Mariæ Civitatis Barcinonæ, ab ambitu dictæ Ecclesiæ, & in ea declaratione legitur quòd fuit facta visura loci capturæ dicti Cabastida & in actu visuræ fuerunt exhumata ossa defunctorum ibidem reperorum, & fuit declaratum gaudere Immunitate Ecclesiæ.
- 28 Limita si in illo loco unum, vel duo tantum extarent cadavera, nam tunc hæc quinta conjectura non pro-
- cederet: quia facile posset dici casu fortuito sepulta in eo loco fuisse, Menochius *libro 6. presump. 72. numer. 22. in fine, Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 7. n. 32. versic. Tertia conjectura in fine,* qui addunt, quòd hoc quidem casu rectè senserunt illi, qui dixerunt, cœmeterium non probari, nec præsumi ex eo, quòd aliqua ossa & cadavera ibi reperta sunt, sicuti referunt Mascard. *de probat. conclus. 289. num. 1. ad quem refert Tuschus præst. conclus. littera E. conclusion. 227. num. 5. notat ex Berrachino Farinac. de furtis qu. 172. n. 51. Barbosa voto 103. n. 54. versic. Verum libr. 3.* Si quidem licet \dagger de jure civili locus religiosus efficiatur per illationem mortui, §. religiosum, de rerum divis. l. 2. ff. de relig. & sum. funer. Gratian. *discept. forens. capit. 110. n. 1. Molina de prim. Hisp. libr. 1. cap. 24. numer. 38. Barbosa de jure. Eccles. univ. libr. 2. cap. 9. n. 5. Garcia de expen. cap. 8. num. 51. De jure tamen \dagger canonico per illationem mortui non efficitur locus religiosus, nisi Episcopi auctoritas accedat & locus ejus benedictione destinatur, ut mortuus inferatur c. ad hæc, de relig. domib. Mascard. *de probat. concl. 289. num. 1. Garcia de expen. cap. 8. num. 51. versic. Hodie. Molina de primog. Hispan. libr. 1. cap. 24. num. 38. Padilla in l. jubemus n. 16. C. de transact. Sanchez de Matrim. libr. 9. disp. 15. n. 43. Gratian. discept. forens. cap. 110. n. 2. & dec. 26. n. 4. Barbosa in Clement. 1. n. 4. de sepult. & de jure Ecclesiast. univers. libr. 2. cap. 9. n. 3. versic. In Christiana & voto 103. n. 54. libr. 3.**
- Unum noto, quòd aer ipsi Ecclesiæ, vel cœmeterio respondens gaudet privilegio Immunitatis Ecclesiæ. Ideoque projiciens se ex fenestra ubi est Ecclesia vel cœmeterium si in aere pendens comprehensus fuerit quamvis pedibus terram non tangat gaudet Immunitate Ecclesiæ: ex quo Ecclesia, vel cœmeterium retinet suam Immunitatem usque ad cœlum ipsi Ecclesiæ, vel cœmeterio respondens *argum. leg. fin. ff. de servit. leg. altius, C. de servit. & aqua, leg. si opus §. si in opere novo leg. fin. §. si quis protectum, ff. quod vi aut clam,* ita docent Cardos. *in praxi jud. verbo Ecclesia num. 77. Correa de Immunit. Eccles. part. 2. num. 13. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. n. 63. in fine, & in addit. ad cap. Ecclesia n. 4. de Immunit. Eccles. & voto 117. n. 43. libr. 3. decisum Neapoli testatur Freitas de Imper. Assist. cap. 10. num. 44. & 45. sequuntur Solorzano de jure Indiar. tom. 1. libr. 3. cap. 3. num. 43. & 44. noster doctissimus Villosa Regens in Supremo Aragonum Consilio de fug. cap. 18. n. 66. Pheb. post. 1. tom. decis. Areffo 162.*

ARGUMENTUM

An Domus, seu Palatium Episcopi gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Domus, seu Palatium Episcopi gaudet Immunitate Ecclesiæ, n. 1. Amplia 1. etiam si Episcopus absens, vel mortuus sit n. 2. Limita hanc 1. ampliationem, quando mortuo, vel absente Episcopo fuerit domus, seu Palatium Episcopi alteri locatum, n. 3. Amplia 2. in domo, seu Palatio Episcopi, quando per suam Diocesim in visitatione transcurrit, n. 4. Sed contrarium est verius num. 5. Limita 1. in domo, seu Palatio Episcopi existentis extra Diocesim, n. 6. Limita 2. in domo Episcopi per accidens in ea morantis ex causa recreationis, n. 7. Limita 3. in aliis domibus Episcopi præter principalem, n. 8. Limita 4. in persona Episcopi, n. 9. Limita 5. in domo Episcopi Titularis num. 10. Limita 6. si domus Episcopi Ecclesiæ non cohæreat, num. 11. 12. & 13. Sed contrarium est de jure verius, num. 14. & 15. quid de consuetudine, num. 16. 17. & 18.
- 19 Domus, seu Palatia Cardinalium de consuetudine an gaudeant Immunitate Ecclesiæ, sive existant in Urbe Romana, sive extra Urbem.
- 20 Domus, seu Palatia Prælatorum habentium jura Episco-

Episcopalia, & territorium distinctum gaudent Immunitate Ecclesie, si sunt Ecclesia, vel deserviunt loco domus Ecclesiastica.

21 Pralati habentes jurisdictionem quasi Episcopalem in omnibus que non sunt Ordinis, equiparantur Episcopis.

DECISIO LIX.

1 **D**omus, seu Palatium Episcopi gaudet Immunitate Ecclesie, & reus ad illam, vel ad illud confugiens tutus est, & inde invitus extrahi non potest *can. id constituimus* 17. *quest. 4.* docent Remig. *de Immunit. Eccles. ampliat.* 15. Covar. *var. resol. libr. 2. cap. 20. n. 5. versic. Quinto.* Navar. *in manuali cap. 25. n. 18.* Bardaxi *foro 1. num. 35. de his qui ad Ecclesiam confug.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. numer. 37.* Germon. *de sacror. Immunit. libr. 3. cap. 16. à num. 45.* Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap. 10. num. 7.* Azor. *instit. moral. tom. 2. libr. 9. cap. 8. quest. 5.* Italia *de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 9. num. 1.* Suar. *de relig. libr. 3. cap. 9. num. 9. in fine.* Borrell. *in sum. decis. part. 1. tit. 3. num. 50.* Farinac. *in praxi part. quest. 28. n. 38. de Immunit. Eccles. n. 369.* Villalobos *in sum. part. 2. tract. 39. disp. 5. num. 9.* Giurba *conf. 10. n. 13.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 7. nu. 2. versic. Item hac Immunitate gaudet Palatium Episcopi.* Paz. *in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 35.* Guazzin. *defens. 1. cap. 37. n. 10.* Alzedo *de prael. Episcop. dignit. part. 1. cap. 11. nu. 75.* Clar. *§. fin. quest. 30. n. 3. versic. Scias etiam.* Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 4. n. 69.* Bonacina *tom. 3. disp. 2. quest. 3. punct. 16. §. 4. n. 16.* Ciarlin. *contro. forens. cap. 116. n. 14. part. 1. & cap. 198. n. 1. part. 2.* Navar. *in summa bullar. tit. de Immunit. Eccles. n. 10.* Trullench. *in decal. libr. 1. cap. 11. dub. 1. n. 8.* Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 4. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum n. 7.* Castrus Palaus *in opere morali tom. 2. tract. 12. disp. unica punct. 6. n. 20.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 1.* Sperell. *decis. 49. n. 9.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum versic. Item Palatium.* Riccius *de publ. jud. quest. 37. n. 4. versic. Item confugiens.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. à n. 20.* Daniel de Nobilibus *contro. disp. 23. n. 17.* Thoro *in compend. decis. part. 2. verbo Immunitas Ecclesiastica col. 1. in fine, versic. Similiter, fol. 265.* Barbosa *in can. id constituimus n. 1. 17. q. 4. & in c. Ecclesia n. 12. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univ. l. 2. cap. 3. num. 70.* observatum Neapoli testatur Genuen. *in prax. Arch. cap. 17. n. 10.* In hoc Principatu Cathalonie, & si non invenerim formalem decisionem, legi tamen in declaratione facta per Cancellarium Erill. 5. Augusti 1637. Joseph Vilabella, extractum à domo, sive Palatio Archiepiscopi Tarraconæ, contentione pendente à carceribus quibus detinebatur, relaxatum, & liberatum fuisse, quod absque dubio fuit ex eo, quia gaudebat Immunitate Ecclesie.

2 **A**mplia 1. etiam si Episcopus absens, vel mortuus sit, quo non obstante, Palatium, seu domus Episcopi gaudet Immunitate Ecclesie, Italia *de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 9. n. 4.* Farinac. *de Immunit. Eccles. n. 270.* Barbosa *in can. id constituimus n. 1. 17. quest. 4.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. numer. 20. versic. Quod verum habet.* Diana *resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 96. & part. 6. tract. 1. resol. 4. versic. Tertio, ibi: Quod evidenter & sum. part. 1. verbo Immunit. Ecclesiarum n. 7.* Novar. *in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. n. 10.* Peregrin. *de Immunit. Eccles. c. n. 70. & 71.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 14. n. 2.* Ciarlin. *contro. forens. c. 198. n. 10. part. 2.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. n. 21. in fine.*

3 **L**imita hanc primam opinionem, quando Episcopo mortuo, vel absente domus, seu Palatium Episcopi fuerit alteri locata, seu locatum, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie, Italia *de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 9. n. 8.* Farinac. *de Immunit. Eccles. nu. 270.* Novar. *in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccl. n. 10.*

Barbosa *in can. id constituimus num. 1. 17. quest. 4.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. n. 20. versic. Quod verum.* Peregrin. *de Immunit. Eccl. c. 4. n. 69.* Daniel de Nobilibus *contro. disp. 23. n. 18.* Diana *resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 96. in fine & in sum. part. 1. verbo Immunit. Eccles. n. 7.* Thom. del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 2.*

4 **L**imita 2. in domo Episcopi quando per suam Diocesim in visitatione transcurrit, quæ gaudet Immunitate Ecclesie. ita Italia *de Immunit. Eccl. libr. 1. c. 4. §. 9. n. 13.* Farinac. *de Immunit. Eccles. n. 270.* Barbosa *in can. id constituimus n. 1. 17. quest. 4.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. sub n. 21.* Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 4. versic. Tertio in fine.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 2. versic. Atque ita.*

5 **S**ed contrarium, quod domus Episcopi, ubi moratur etiam ex causa visitationis, non gaudeat Immunitate Ecclesie, quia solum domus Episcopi, ubi ordinariè commoratur, illa gaudet, docent Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 4. num. 74.* Ciarlin. *contro. forens. cap. 198. n. 23. & 35. part. 2.*

6 **L**imita 1. in domo, seu Palatio Episcopi constituta, seu constituto extra Diocesim, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie, quia Episcopus extra suam Diocesim nullam habet auctoritatem, nec Pontificalia exercere potest. Italia *de Immunit. Ecclesiar. libr. 1. cap. 4. §. 9. n. 19.* Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 4. n. 73.* Donat. Anton. de Marinis *resol. quotid. cap. 180. num. 12.* Sperell. *decis. 49. n. 9.* Barbosa *de jure Eccles. univ. lib. secundo, cap. 3. n. 70. versic. Dummodo.* Ciarlin. *contro. forens. cap. 10. n. 10. part. 1.* Daniel de Nobilibus *contro. disp. 23. n. 18. quidquid dicant Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 40. versic. Sed difficultas est, & versic. Verum, & part. 6. tract. 1. resol. 5. versic. ad secundum, cum sequentibus, & in sum. part. 1. verbo Immunit. Ecclesiarum n. 7.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. n. 22.* quia contra eos, & alios est verior sententia, ut docent Ciarlin. *contro. forens. cap. 198. n. 28. & late n. 34. versic. Nec obstat, num. 35. & 39. versic. Non obstat quarta responsio part. 2.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 20. & 21.*

7 **L**imita 2. in domo Episcopi per accidens in ea moranti ex causa recreationis, vel visitationis, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie, quia ut domus Episcopi gaudeat Immunitate Ecclesie, oportet, quod sit propria domus Episcopi, & in ea ordinariè habitet, Peregrin. *de Immunit. Eccles. c. 4. n. 74.* Daniel de Nobilibus *contro. disp. 23. n. 18.* Ciarlin. *contro. forens. c. 198. n. 23. & 35. part. 2. & dixi n. 5.*

8 **L**imita 3. ut domus Episcopi quo ad unicam tantum domum principalem, in qua ordinariè habitat, gaudet Immunitate Ecclesie, non quoad duas vel plures, nam istæ Immunitate Ecclesie non gaudent, quia Episcopus non potest habere duas domos privilegiatas, Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 4. n. 74. versic. Praterea, & versic. contra in fine.* Ciarlin. *contro. forens. c. 198. n. 35. part. 2.*

9 **L**imita 4. in persona Episcopi, quæ non gaudet Immunitate Ecclesie, Gambacurta *de Immunit. Eccl. libr. 4. cap. 6. n. 1. & 3.* Thom. del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 16. n. 14.* pulchrè Ciarlin. *contro. forens. cap. 198. n. 21. 22. & 23. part. 2.* Eo quia privilegium Immunitatis Ecclesie non est impartitum personis, id est Episcopo, vel Clericis, sed loco sacro, Giurba *conf. 10. n. 1.* Daniel de Nobilibus *contro. disp. 23. num. 17.* Sperell. *decis. 49. num. 3. & alii relati infra decis. 62. n. 13.*

10 **L**imita 5. in domo Episcopi titularis, quæ nisi sit posita in loco exempto, non gaudet Immunitate Ecclesie, ita ex Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 4. n. 69.* tradit Ciarlin. *contro. forens. cap. 10. n. 10. part. 1.* sequitur Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 22.* & licet Ciarlin. impugnet, & videatur convincere. Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 5. & in sum. part. 1. verb. Immunitas Ecclesiarum n. 7.* quem sequitur Barbosa *de jure Eccles. univ. lib. 2. c. 3. n. 70. in fine.* bene se defendit idem Ciarlin. omnibus

- omnibus argumentis eruditè respondens *controv. forens. cap. 198. per totum part. 2.*
- 11 Limita 6. ut procedat, quando domus, seu palatium Episcopi ipsi Ecclesie adheret, vel si ab ea est separata, sit intra ambitum quadraginta passuum; nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie; secus tamen si domus, seu palatium Episcopi non adheret Ecclesie, vel si ab ea separata, extra ambitum quadraginta passuum, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesie, eo quia palatium Episcopi non debet ab Ecclesia distare, sed ei esse contiguum, *can. Episcopus, de consecr. dist. 3. can. Episcopus 41. dist. Ita Oldrad. conf. 51. Belluga in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquimur, n. 3. ubi Borrell. in addit. verbo domum, Idem Borrell. in sum. decis. part. 1. tit. 3. num. 51. Portoles §. Infantia, n. 1. Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 25. n. 14. Bonacina de leg. disp. 3. q. 7. §. 2. n. 8. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 10. num. 7. plures alios citant, et si non sequantur Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 21. & 23. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 4. sub n. 69. Daniel de Nobilibus *controv. disp. 23. n. 17. Alzedo de precel. Episc. dign. part. 1. cap. 12. n. 76. Farinac. de Immunit. Eccles. n. 271. Giurba conf. 10. num. 3. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 14. n. 2. vers. Et quamvis, Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. n. 70. vers. quamvis, & in cap. Eccles. fia, n. 12. in fine de Immunit. Eccles. Nisi domus ¶ seu palatium Episcopi distans ab Ecclesia ultra quadraginta passus habeat Capellam, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie, ita Decian. tract. crim. libr. 6. c. 25. n. 14. in fine. Bonacina de legib. disp. 3. quest. 7. §. 2. num. 9. Germon. de sacro. Immunit. lib. 3. c. 16. sub n. 46. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 10. n. 7. Farinac. de Immunit. Eccl. n. 273. & in praxi part. 1. q. 28. n. 38. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 23. vers. vero, Danza de pug. Doctor. tit. de Immunit. Eccles. cap. 2. n. 1. Maceraten. libr. 3. var. resol. 12. num. 6. Azor. instit. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 8. qu. 5. Daniel de Nobilibus *controv. disp. 23. num. 17. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. num. 21. Ciarlin. contrav. forens. cap. 198. numer. 24. part. 2. Giurba conf. 10. n. 3. vers. Vel si. Sed animadvertendum est, quod non quælibet capella esset sufficiens ad tribuendam Immunitatem domui, seu palatio Episcopi extra ambitum quadraginta passuum existenti; sed oportet, quod sit publica, & quod habeat requisita publici oratorii: nam ob capellam, vel oratorium privatum, qualem communiter habent Episcopi, non debetur domui, vel palatio Episcopi, immo sicut neque ipsi privato oratorio, notant Belluga in specul. Princ. rubr. 11. §. sed quia loquimur, n. 3. ibi: Ubi vero non esset Capella de se gaudens, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unic. punct. 6. n. 22. vers. sic. denique, Thom. del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 10. vers. Quod inde, Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 3. n. 6. Daniel de Nobilibus *controv. disp. 23. n. 20. bene Ciarlin. contrav. forens. cap. 198. n. 26. 27. & 28. part. 2.****
- 14 Sed contrarium in puncto juris verius est quod domus, seu palatium Episc. sive sit propinquum Eccles. Cathedrali, sive ab ea remotum, sive sit intra quadraginta passus, sive extra, gaudet Immunit. Eccles. ita gloss. in can. id constituimus, verbo Vel domo 17. quest. 4. Navar. in manual. c. 25. n. 18. Covar. libr. 2. var. cap. 20. num. 5. vers. Quinto, Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. num. 37. Tuschus pract. conclus. littera E. concl. 9. n. 11. & conclus. 10. n. 7. & 8. & littera I. concl. 59. n. 24. Germon. de sacror. Immunit. libr. 3. cap. 16. n. 45. cum seq. Azor. instit. moral. part. 2. lib. 9. cap. 1. qu. 5. Suarez de relig. lib. 3. cap. 9. sub n. 9. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 9. a num. 1. Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. n. 38. & de Immunit. Eccles. num. 272. Guazzin. defens. 1. cap. 37. num. 22. Giurba conf. 10. n. 13. Zerola in praxi Episc. part. 2. verbo Palatium Episcopi, Ciarlin. contrav. forens. cap. 1. n. 7. part. 1. Barbosa in can. id constituimus, n. 3. 17. quest. 4. & in cap. Ecclesia, n. 12. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. n. 70. Fagundez precept. 2. libr. 4. cap. 4. n. 60. Sanchez conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 7. n. 2. vers. Item hac Immunitate gaudet Palatium Episcopi, Sperell. dec. 49. n. 9. Peregrin. de Im-
- mun. Eccles. cap. 4. n. 69. Daniel de Nobilibus *controv. disp. 23. n. 18. & in addit. n. 11. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. disp. 5. n. 9. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 2. vers. Item Palatium Episcopi, Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 27. Novar. in sum. bullar. tit. de immunit. Eccles. n. 10. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. n. 38. Villadiego in polit. cap. 3. num. 201. plures Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 6. & 7. & contrariis respondet, a n. 14. late & bene Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. n. 22. & alii statim allegandi. Idque procedit ¶ sive domus, seu palatium 15 Episcopi habeat capellam, sive illa careat, ut docent Jul. Clar. §. fin. quest. 30. n. 4. vers. Scias etiam, Alzedo de precel. Episc. dignit. libr. 1. cap. 12. n. 77. Gambacurta de immunit. Eccles. part. 2. n. 19. Tasson de antephat. vers. 15. observ. 3. n. 31. Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 40. in princ. & resol. 96. & part. 6. tract. 1. resol. 4. vers. Tertio, & resol. 5. vers. secundo, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 7. Ciarlin. contrav. forens. cap. 116. n. 14. part. 1. & cap. 198. n. 25. part. 2. late Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 10. dub. 9. sect. 14. a n. 8. Xammar. defn. 28. n. 15. part. 1. Sperell. decis. 49. num. 9. Trullench. in decal. part. 1. libr. 1. cap. 11. dub. 1. num. 8. vers. At verius, Mexia de Cabrera in formul. de immunit. Eccles. libro primo, capite quarto, a num. vigesimo, qui innumeros alios citant.*
- Notanter dixi n. 14. in puncto juris verius esse: nam 16 de consuetudine, & praxi forensi frequenti omnium consensu recepta, domus, seu palatium Episcopi, ut gaudeat immunitate, debet esse intra quadraginta passus ab Ecclesia Cathedrali, aliàs si fuerit extra quadraginta passus, non gaudet immunitate Ecclesie, ita Covar. libr. 2. var. cap. 20. num. 5. vers. Quinto, Clarus §. fin. qu. 30. n. 3. vers. Scias etiam, Zerola in praxi Episcop. part. 1. §. immunit. Eccles. n. 2. & 15. Daniel de Nobilibus *controv. disp. 13. n. 17. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. n. 38. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. disp. 5. n. 9. Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 25. numer. 14. Bonacina de legib. disput. 3. quest. 7. §. 1. n. 8. Piafec. in praxi Episcop. part. 2. cap. 4. §. 2. n. 8. Bobad. in polit. libr. 2. cap. 14. n. 85. Cutellus de immunit. Eccl. libr. 1. quest. 27. a n. 18. Castrus Palaus tom. 2. tractatu undecimo, disp. unica, puncto sexto, n. 20. vers. Secundo, & n. 22. in fine, Thomas del Bene de immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 5. 6. & 13. Giurba conf. 10. num. 3. in fine, Villagut. de exten. leg. tit. de immunit. Eccles. n. 37. in fine. Debet tamen ¶ constare eam praxim, & consuetudinem esse usu receptam 17 in loco, ubi casus contigerit, Farinac. in praxi, part. 1. quest. 28. sub num. 38. Gambacurta de immunit. Eccles. libr. 4. cap. 3. sub n. 7. Bajard. ad Clar. §. finali, quest. 30. n. 10. ubi subdit vidisse aliquando reos capi in palatiis 18 Episcopi, sed credit hoc fuisse de ipsorum licentia, Guazzin. defens. 1. cap. 37. num. 22. Bobad. in polit. libr. 2. cap. 14. n. 85. in fine. Et legitime præscriptam: Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. n. 12. in fine, ubi addit, quod talis consuetudo, cum juri non adversetur, breviori tempore introduci poterit, ex Suar. de relig. libr. 3. cap. 9. n. 9. in fine, sequitur Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 14. n. 16.*
- Domus, seu palatium Cardinalium an de consuetudine gaudeat immunitate Ecclesie, sive existat in Urbe Romæ, sive extra Urbem: videndi sunt Clar. §. fin. qu. 30. n. 26. vers. Item adde, ubi Bajard. n. 23. Tuschus pract. conclus. littera E. conclus. 9. n. 12. Navar. in manual. cap. 21. n. 18. in fine. Sanchez conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 7. n. 2. in fine, Italia de immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 9. n. 22. & 23. Farinac. in praxi, part. 1. q. 28. qu. 48. & de immunit. Eccles. n. 274. Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 25. n. 15. in fine, Cavalc. de brach. reg. part. 2. n. 31. Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. n. 75. Lezana qu. reg. tom. 3. verbo Immunit. Ecclesiarum, n. 2. vers. sic. Gaudere etiam, Castrus Palaus tom. 2. tractat. 1. disp. unica, punct. 6. n. 23. Gambacurta de immunit. Eccl. libr. 4. cap. 3. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 26. Sperell. dec. 49. n. 8. Diana resol. mor. part. 1. tract. 1. ref. 37. & 38. part. 4.

part. 4. tract. 1. resol. 40. vers. Sed de his, & part. 5. tractat. 2. ref. 34. & part. 6. tract. 1. ref. 5. vers. Secundo Palatia Cardinalium, & dicta part. 6. tract. 2. ref. 19. vers. Ad id vero, & in sum. part. 1. verb. Immunit. Ecclesiarum, n. 8. Correa de immun. Eccles. part. 1. n. 19. Trullench. in decal. part. 1. libr. 1. cap. 11. dub. 1. n. 8. in fine. Cutell. de immun. Eccles. libr. 2. q. 37. Ciardin. controu. forens. cap. 197. à num. 36. part. 2. Don. Anton. de Marin. ref. quotid. cap. 80. n. 12. Barbosa de iure Eccles. univ. libr. 1. cap. 4. n. 80. & libr. 2. cap. 3. n. 71. & in cap. Eccles. n. 13. de immun. Eccles. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. dif. 5. n. 8. Bobad. in polit. libr. 2. c. 14. n. 86. Thom. del Bene de immun. Eccl. tit. 2. c. 16. dub. 9. sect. 5. à num. 1.

20 Hæc quæ dixi de domibus, & palatiis Episcoporum, ut gaudeant immunitate Ecclesiæ, locum etiam habent in domibus, & palatiis Prælatorum, qui habent jura Episcopalia, & territorium distinctum, quæ gaudent immunitate Ecclesiæ, si illæ domus sint Ecclesiæ, vel deserviant loco domorum Ecclesiasticarum, Ciardin. controu. forens. cap. 198. num. 31. part. 2. Quia Prælati habentes jurisdictionem quasi Episcopalem in parochianos æquiparantur Episcopis in omnibus, quæ non sunt ordinis, ita ut inter eos, & Episcopos nulla differentia constitui valeat, ut ex pluribus tradidi decis. num. 37. part. 1. quibus addendi sunt Sanchez de matrim. libr. 8. disp. 2. num. 12. in fin. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. c. 4. dub. 6. n. 10. & c. 19. dub. 8. sect. 1. n. 7. Fermosinus in cap. 1. quest. 3. n. 3. & 4. de foro compet. Ciardin. controu. forens. c. 20. n. 29. part. 1. Molin. de ritu mpt. libr. 2. differ. 11. n. 58. Barbosa in Clement. 1. num. 9. de reb. Eccles.

ARGUMENTUM.

An domus Ecclesiæ pro servitio, aut habitatione Canonorum, Parochorum, & Clericorum constructæ gaudeant immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

1 Domus Ecclesiæ pro servitio, aut habitatione Parochorum, Canonorum, & Clericorum constructæ, an gaudeant immunitate Ecclesiæ, opinio negativa, n. 1. opinio affirmativa, n. 2. opinio conciliatrix, n. 3. & vide n. 4. 5. 6. 7. 8. 9. & 10. in Cathalonia recepta est opinio negativa, n. 11. Limita 1. quando domus hujusmodi sunt intra septa, & ambitum monasterii, aut cæmeterii, taliter quod non possit ab eis egredi, nec ad eas ingredi, nisi transeundo per monasterium, vel cæmeterium, n. 12. Limita 2. quando tales domus constructæ extra septa Monasterii, vel cæmeterii habent aditum ad Ecclesiam, vel cæmeterium, n. 13. & 14. Limita 3. si in hujusmodi domibus asservetur Sanctissimum Eucharistia Sacramentum de licentia Episcopi, n. 15. Limita 4. si tales domus habeant Capellam, n. 16. Sublimita hanc 4. limitationem, dummodo Capella sit publica; secus si privata, num. 17. Quid in Regno Aragonum, n. 18.

DECISIO LX.

1 Prima est opinio negativa, quam sequitur aliis citatis Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 8. n. 12. ibi: Quin etiam, & ipsiusmet Ecclesiæ, latè Thoro in ead. rer. jud. casu 24. per totum.

2 Secunda est opinio affirmativa, quam refert ex multis Jul. Chartar. decis. 46. num. 20. & tenent Cassan. in consuetud. Burg. rubr. des justices, §. 5. n. 117. Cavalc. decis. 11. n. 19. part. 5. Thoro in compend. decis. part. 2. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 1. post medium, fol. 265.

3 Tertia opinio superiorum conciliatrix, ut domus Ecclesiæ pro servitio, aut habitatione Parochorum, Canonorum, & Clericorum constructæ existant extra

triginta, vel quadraginta passus, eo tunc non gaudent immunitate Ecclesiæ, & potest reus confugiens ad dictas domos inde invitatus extrahi, & ita procedit opinio negativa: si autem domus Ecclesiæ pro servitio, aut habitatione Canonorum, Parochorum, & Clericorum constructæ existant intra triginta, vel quadraginta passus, quo casu gaudent immunitate Ecclesiæ, & reus qui ad hujusmodi domos confugit, non potest inde invitatus extrahi, & extractus illis restitui debet, & ita procedit opinio affirmativa, sic docent Remig. de immun. Eccles. ampliat. 16. Alexand. conf. 145. num. 1. libr. 7. Navar. in manual. cap. 25. n. 18. Bardaxi foro 1. n. 36. in fine de his qui ad Eccles. confug. Mantua. conf. 211. per totum, Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 14. Marian. Antonin. libr. 1. variar. cap. 18. n. 4. vers. Quod confirmatur, Riccius de publ. jud. quest. 37. sub n. 4. Mexia de Cabrera in formul. immun. Eccles. libr. 1. c. 4. n. 23. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 12. vers. Ex quo fit, Italia de immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 6. n. 5. Sperell. decis. 63. num. 1. Vermigliolus conf. 102. n. 1. Sanfelicius decis. 240. in fine, Tuschus pract. conclus. littera E. concl. 10. n. 7. Farinac. de immun. Eccles. num. 289. Sanchez conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 7. n. 2. vers. Item hac immunitate gaudet domus Ecclesiæ, Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. vers. Recte ibi: Et idem dicendum est. Quod & procedit in ostiis, & scalis domorum Canonorum, Parochorum, & Clericorum, quæ gaudent immunitate Ecclesiæ, Bursat. conf. 33. à n. 9. libr. 4. Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 25. n. 17. quos citat Vermigliolus conf. 62. n. 3. Ideoque à Sacra Congregatione immunitatis, 7. Decembris 1632. declaratum fuit, quod campana Ecclesiæ, ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodo inservit pro servitio, & usu Ecclesiæ gaudet privilegio immunitatis, referunt Barbosa in collect. part. verbo Immunit. & decis. Apost. 417. num. 14. Diana post. 5. part. resol. moral. n. 10. fol. 439. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 2. vers. Declara tamen, Mexia de Cabrera in formul. immun. Eccles. libr. 1. c. 4. sub n. 31. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 8. num. 12. in fine.

Unde Doctores, qui generaliter dicunt, quod domus Parochorum, Canonorum, & Clericorum gaudent immunitate Ecclesiæ si existunt intra triginta passus, aliàs secus. Etiam si Parochi, & Canonici, vel Clerici, continuè ibi non morentur, quos referam infra, decis. 62. num. 1. & 2. Intelligendi sunt, si prædictæ domus sint ipsius Ecclesiæ, aliter secus, ut docent, intelligunt, & declarant infra citandi, dicta decis. 62. num. 3.

Et è converso Doctores; qui dicunt, quod domus Parochorum, Canonorum, & Clericorum, ac domus Vicariorum Generalium Episcopi non gaudent immunitate Ecclesiæ, quos referam decis. 62. num. Intelligendi sunt quando prædictæ domus existunt extra triginta, vel quadraginta passus, vel si existunt intra triginta, vel quadraginta passus, non sunt ipsius Ecclesiæ, sed propriè particulares, & privatæ dictorum Clericorum, sic docent citandi dicta decis. 62. numer. 4. & 6.

Verùm quia omnia prædicta fundantur in immunitate triginta vel quadraginta passuum, & hæc de generali consuetudine non procedat, neque usu servetur ut dicam infra, decis. 61. n. 7. & decis. 62. n. 17. & decis. 63. n. 15.

Inde in Cathalonia receptum est, quod domus Ecclesiæ pro servitio, aut habitatione Parochorum, Canonorum, & Clericorum constructæ, seu domus Parochorum, Canonorum, & Clericorum, quæ sunt Ecclesiæ, in quibus illi habitant, etiam si existant intra triginta, vel quadraginta passus, vel sint contiguæ, & adhæreant Ecclesiæ. Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Manegar, Consultoribus Quintana, Peguera, & Oliba 6. Octobris 1584. contra Michaellem Cabrer, extractum à quadam domo sacristiæ Ecclesiæ Cathedralis Tarraconensis non contiguæ eidem Ecclesiæ, nec ab ea distanti per quadraginta passus. Et per eundem Cancellarium Consultoribus

ribus Quintana, Planes, Ferrero, & Mir... Aprilis 1587. contra Joannem Rovira, Petrum Fons, Antonium Fons, & Joannem Caus, extractos à domo Parochialis Ecclesiæ, sive Rectoriæ Sancti Fructuosi de Bages, Diocesis Vicensis. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ubach, Ferrer, Regàs, Pineda, Sescases, & Bonet 18. Maji 1601. contra Franciscum Aiats, extractum à domo sacristiæ Ecclesiæ Parochialis sancti Stephani Villæ Olori. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ubach, Ferrer, Regàs, Bonet, & Magarola 19. Martii 1602. contra Joannem Cirera, extractum à domo, sive Abbatia Rectoris Ecclesiæ Parochialis Sancti Stephani de la Sagra Diocesis Urgelen. Et per prædictum Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Ubach, Ferrer, Regàs, Sescases, & Bonet, 5. Junii 1602. contra Franciscum Mulet, extractum à domo, sive Abbatia Rectoris Ecclesiæ Parochialis Villæ de Prades. Et per Cancellarium Agullana, die 10. Martii 1606. contra Bernardum Aguilò, extractum à januis, sive portis domus, capituli sedis Tarraconæ sitæ in Civitate Barcinonæ in vico quo itur à descensu S. Michaelis ad Palatium Comitissæ. Verum est, quòd iste reus etiam ducatur caprus.

12 Limita 1. ut procedat, quando domus Ecclesiæ pro servitio, seu habitatione Parochorum, Canonicorum, & Clericorum constructæ sunt extra septa, vel ambitum Ecclesiæ, Monasterii, cœmeterii, nam tunc non gaudent immunitate Ecclesiæ; secus verò quando prædictæ domus sunt intra septa, vel ambitum Ecclesiæ Monasterii, vel cœmeterii, taliter quòd non possit ad eas ingredi, nec ab eis egredi, nisi transeundo per Ecclesiam, Monasterium, aut cœmeterium, quo casu gaudent immunitate Ecclesiæ, ut docent Decian. *tractat. crim. libr. 6. cap. 25. n. 15. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 24. Farinac. de immunit. Eccles. n. 289.* plures alios citat Giurba *conf. 10. n. 9. & 11. Sperell. decis. 63. n. 1. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. n. 66. versic. Cortile, in fine, & in can. quisquis, sub n. 8. 17. quest. 4.* Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Castellor, Consultoribus Sabater, Fort, Puigver, Cordelles, Sescases, & Pol 17. Octobris 1567. in favorem Salvatoris Nimbo aliàs Natò, extracti à domo Rectoriæ Parochialis Ecclesiæ loci de Tarraçola, ædificata, & constructa in cœmeterio dictæ Ecclesiæ, per quam etiam haberet aditus ad dictam Ecclesiam. Et per Cancellarium Manegat, Consultoribus Peguera, Sabater, & Guardiola 15. Novembris 1583. in favorem Francisci Prim, extracti à domo Prioratus Monasterii sancti Salvatoris de Breda Ordinis sancti Benedicti. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Benach, Calba de Vallseca, & Bonet 30. Octobris 1606. in favorem Petri Puig, extracti à domo, sive Rectoria S. Michaelis de Ordeix, quæ domus, sive Rectoria habet aditum ad cœmeterium dictæ Ecclesiæ, taliter quòd aliudè non potest ad eam ingredi, nec ab ea egredi, nisi transeundo per dictum cœmeterium.

13 Limita 2. ut procedat, quando hujusmodi domus Ecclesiæ pro servitio, seu habitatione Parochorum, Canonicorum, & Clericorum sitæ, & constructæ extra septa Ecclesiæ non habent aditum ad Ecclesiam, vel cœmeterium, nam tunc non gaudent immunitate Ecclesiæ. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, Puig, Oset, Planes, & Ferrer 10. Martii 1582. contra Joannem Grau, extractum à domo, sive Rectoria Parochialis Ecclesiæ S. Fructuosi, quæ non habet aditum ad Ecclesiam, nisi via publica media. Et per eundem Cancellarium Loris, Consultoribus Peguera, & Fort 7. Maji 1582. contra Bartholomæum Puig, extractum à domo Ecclesiastica, sive Abbatia Parochialis Ecclesiæ S. Michaelis Derdola, ad quam domum, sive Abbadiam non est transitus per Ecclesiam. Secus verò si domus Ecclesiæ constructæ extra septa Ecclesiæ, vel cœmeterii pro servitio, seu habitatione Canonicorum, Parochorum, & Clericorum habent aditum ad Ecclesiam, vel cœmeterium, etiam si habeant januam principalem ad viam publicam, quo casu gaudent in Cathalonia immunitate Ecclesiæ. Ita fuit decisum per Cancellarium

Loris, Consultoribus Quintana, & Oset, 3. Decembris 1578. in favorem Joannis Xiquot, minoris dierum J. U. Doctoris, capti in saltando hortum domus Ecclesiæ Parochialis Beatæ Mariæ de Pinu Civitatis Barcinonæ, quæ habet aditum ad Ecclesiam. Et per Cancellarium Puigmarí 25. Junii 1621. in favorem Monserrati Dalman, extracti à domo Rectoris Villæ de Ciurana, quæ habet aditum ad Ecclesiam dictæ Villæ. Et per Cancellarium Sunyer, Consultoribus Ferrer, Pastor, & Xammar vigesima-sexta Januarii 1660. in favorem Antonii Mallorqui, extracti à quodam cubiculo domus Commendatoris sancti Antonii Villæ Cervariæ, quæ contigua est Hospitali, & Ecclesiæ, & aditum ad eam habet.

Limita 3. Quando in domo Parochi asservatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum de licentia Episcopi, nam tunc gaudet immunitate Ecclesiæ. Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Copons, Consultoribus Gallego, & Ferrer 10. Junii 1594. in favorem Antici Rivert extracti à domo Rectoris Parochiæ Sanctorum Petri & Pauli de Prato, in qua ob defectum Ecclesiæ Parochialis, quæ tunc de novo construebatur, asservabatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, & omnia officia divina celebrabantur ex licentia, & cum auctoritate Ordinarii.

Limita 4. quando domus Ecclesiæ extra septa Ecclesiæ, vel extra triginta, seu quadraginta passus constructæ pro servitio, aut habitatione Parochorum, Canonicorum, & Clericorum habent capellam, nam tunc gaudent immunitate Ecclesiæ, ut tenent Joan. Roich. Remig. de Gon. Navar. & alii locis citatis per Jul. Char. *dec. 46. n. 20. Archidiacon. in can. id constitutum, n. 2. 17. qu. 4. Thoro in compend. dec. part. 2. verb. Immunit. Eccles. col. 1. in fine vers. Cœmeterium, fol. 265. Bardaxi foro 1. n. 36. pers. de jure, de his qui ad Eccles. confug. Ciarlin. controv. forens. cap. 198. n. 26. part. 2.*

Sublimita hanc quartam limitationem, & ad illius intelligentiam animadvertendum est, quòd non quælibet capella est sufficiens ad tribuendam his domibus immunitatem, oportet enim quòd sit publica, & habeat requisita publici Oratorii, quia ob capellam, seu Oratorium privatum non debetur hujusmodi domibus immunitas, sicut neque ipsi privato Oratorio, respectu domus, seu palatii Episcopi habentis capellam privatam, *dixi supra, decis. 59. num. 13.* Certum enim est de jure, quòd Oratorium privatum non gaudet immunitate Ecclesiæ, sed tantum publicum Oratorium auctoritate Episcopi erectum, *de quo plenè infra, decis. 64.*

In Regno autem Aragonum, domus Ecclesiæ, vel alicujus ordinis gaudet immunitate Ecclesiæ, *observant. 2. de his qui ad Eccles. confug. Bardaxi foro 1. numer. 36. eod. titul.*

ARGUMENTUM.

An Domus, seu apotheca Ecclesiæ, locata; vel in emphyteusim concessa laicis gaudeat immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Domus, seu apotheca Ecclesiæ locata laicis, si est intra triginta, seu quadraginta passus, gaudet immunitate Ecclesiæ, n. 1. etiam si laici conductores non deservirent Ecclesiæ, n. 2. sed contrarium est verius, n. 4. amplia num. 6. & quid hodie observandum sit, n. 7.
- 3 Domus, seu apotheca Ecclesiæ existens intra confines in emphyteusim laicis concessa gaudet immunitate Ecclesiæ, n. 3. sed contrarium, n. 5.
- 8 Domus, seu apotheca Ecclesiæ locata laicis, si habet aditum ad Ecclesiam, vel atrium, an gaudeat immunitate Ecclesiæ, distinguendi sunt duo casus n. 8. Primus casus est, quando habet ostium, seu januam in via publica omnibus deservientem; nam tunc etiam si habeat aditum ad Ecclesiam, vel atrium, non gaudet immunitate Ecclesiæ, num. 9.

- n. 9. Ratio traditur, n. 10. & limitatur, n. 11. sed contrarium, n. 16. Secundus casus est, quando non habet ostium ad viam publicam, sed tantum ad eam datur aditus Ecclesie, quo casu gaudet immunitate, n. 17. ratio traditur à n. 18.
12. Domus, quo in loco sit aditus anterior consideratur.
13. Domus habens duos aditus, ab eo sumitur denominatio, quæ magis frequentior est.
14. Domus existens in duobus parochiis, est illius parochiæ per quam habetur aditus ad domum.
15. Domus habens duas portas in diversis parochiis, de ea parochia iudicatur, in qua residet porta principalis, & aditus est magis frequentatus.
18. Domus appellatione non venit apotheca, num. 18. etiam si apotheca esset annexa domui, & per apothecam haberetur aditus ad domum, n. 19. sed contrarium, n. 20. & quid quando apotheca non habet januam ad viam publicam, n. 21.

DECISIO LXI.

Prima est opinio, quod domus, seu apotheca Ecclesie, si est intra triginta, vel quadraginta passus, etiam si fuerit laicis locata, seu aliis laici in illa habitent, gaudet privilegio immunitatis Ecclesie, quia immunitas conceditur loco, non personæ, & quæ religiosi adherent, religiosa sunt, ita Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. n. 16. Ambrosin. de immunit. Eccles. cap. 10. n. 8. Italia de immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 6. n. 6. vers. Hæc etiam, Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 2. vers. Addit, Giurba conf. 10. post n. 11. Bonacina tom. 3. disp. 2. quest. 3. punct. 16. §. 4. n. 6. Barbosa in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 16. 17. q. 4. & voto 117. n. 17. lib. 3. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Immunit. Eccles. col. 3. in fine, vers. Pariter tertium corrui, fol. 540. Diana resol. moral. part. 3. tract. 1. resol. 71. & part. 6. tract. 1. ref. 2. vers. Recte, ibi: Imò, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 9. Sperell. dec. 49. n. 7. Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. n. 27. & 26. decisum refert Julian. Chartar. decis. 46. n. 21. ut in casu relato per Jul. Clar. §. fin. quest. 30. n. 2. Peregrin. de immunit. Eccles. c. 4. n. 16. Barbosa voto 117. n. 18. lib. 3. & in addit. ad can. sicut antiquitus, num. 5. 17. quest. 4. quem sic intelligit

2. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 25. Etiam si laici & conductores domus, apothecæ Ecclesie non deservirent Ecclesie, ut docent Italia de immunit. Eccles. lib. 1. c. 4. §. 6. num. 6. vers. Hinc etiam. Thoro in compend. decis. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 3. in fine, vers. Pariter tertium corrui, fol. 540. Et idem dicendum & videtur, si domus, seu apotheca Ecclesie intra confines existens fuerit concessa laicis in emphyteusim, gaudet immunitate Ecclesie, ut latè probat Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. vers. Ex his, usque ad finem & in sum. part. 1. verbo Immunit. Ecclesiar. n. 9. vers. Quæ quidem rationes.

4. Secunda est opinio, quæ verior est, quod domus, seu apotheca Ecclesie, etiam si existat intra confines triginta, seu quadraginta passuum si fuerit laicis locata, seu aliis laici in illa habitent, non gaudet immunitate Ecclesie quia postquam laicis locata est, non potest amplius dici religiosa, ita Oldrad. conf. 55. Suarez de relig. lib. 3. cap. 9. n. 8. vers. Præterea debetur Ecclesie, Italia de immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 6. num. 5. vers. Hinc jure patet, & §. 9. num. 8. vers. 1. limitabis, Naldus verbo Ecclesia, n. 7. Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 8. n. 11. notant Farinac. de immunit. Eccles. n. 289. in fine, Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. n. 40. & in can. quisquis, n. 17. 18. q. 4. Thoro in eod. rer. jud. casu 24. n. 15. Ponte dec. 35. sic in praxi receptum Lucæ retroactis annis refert casum Daniel de Nobilibus controu. disp. 23. n. 16. & 24. & in addit. n. 10. latè contrariis respondet Sanfelicius dec. 136. ad quem se refert Riccius de publ. jud. quest. 37. n. 3. in fine principii, quibus etiam satisfaciunt decis. 62. num. 13. Et fuit declaratum in Cathalonia per Cancellarium Erill, Consultoribus Guerau, & Vines 14. Novembris 1632. Petrum Favara, extractum à caupona sive taverna, quæ est subtus domum Camerariæ D. Mich. de Cortiada Tom. II.

Monasterii Rivipulli sita in Civitate Barcinonæ in vi-co descensus Sancti Michaelis, & coram cœmeterium ejusdem Ecclesie, non gaudere immunitate Ecclesiastica. Maximè si laici conductores domus, vel apotheca Ecclesie non deservirent Ecclesie, Giurba conf. 10. post n. 11. Et idem dicendum & est, si domus, seu apotheca Ecclesie existens intra ejus confines fuerit concessa laicis ad emphyteusim, non gaudet immunitate Ecclesie, Novar. in sum. bullar. tit. de immunit. Eccles. n. 25. Thom. del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 8. n. 12.

Hæc secunda opinio negativa locum habet, etiam si domus, vel apotheca Ecclesie locis locata fuerit contigua, & annexa Ecclesie, seu atrio, si non sit intra ambitum constructa, seu non habeat aditum ad Ecclesiam, aut atrium, nam non gaudet immunitate Ecclesie, ut in casu relato per Danielem de Nobilibus controu. disp. 23. n. 16. Et fuit declaratum in Cathalonia per Cancellarium Sunver de anno 1659. super domo furni Monialium Sancti Hieronymi Civitatis Barcinonæ, ut dixi supra, dec. 54. n. 3.

Cæterum hujusmodi controversia de jure communi, & antiquo procedit, fundatur enim in immunitate triginta, vel quadraginta passuum; sed cum hæc immunitas de generali consuetudine non servetur, neque sit in usu, ut advertunt in terminis Sanfelicius dec. 136. n. 6. Barbosa in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 5. in fine 17. q. 4. & voto 117. n. 18. in fine libr. 3. & dicam infra, dec. 63. n. 15. Fit inde, quod si domus Ecclesie pro servitio, & habitatione Parochorum, Canonicorum, & Clericorum, quæ est Ecclesie, & in ea illi habitant, etiam si existat intra dictos passus, non gaudet immunitate Ecclesie, ut tradidi dec. 60. n. 11. Igitur à fortiori dicendum venit, quod domus, vel apotheca Ecclesie locata, seu in emphyteusim laicis concessa, non gaudet immunitate Ecclesie.

Difficultas tamen versatur, quando domus, vel apotheca Ecclesie locata habet aditum ad Ecclesiam, seu atrium, an gaudeat immunitate Ecclesie? distinguendi sunt duo casus.

Primus est, quando domus, vel apotheca Ecclesie laicis locata habet ostium, vel januam in via publica deservientem non tantum Ecclesie, sed omnibus in ea publice versantibus, nam tunc etiam si habeat aditum ad Ecclesiam, seu atrium, quidam tenent, quod non gaudet privilegio immunitatis Ecclesie, ita docent Apon-te decisum sic referens in Collaterali Consilio decis. 35. Riccius collect. 513. & collect. 669. & collect. 1090. & dec. 171. n. 8. & 9. part. 1. Giurba conf. 10. n. 4. Sanfelicius ita decisum in Collaterali Consilio testatur decis. 136. n. 7. & dec. 240. Thoro in compend. dec. par. 1. verbo Immunitas concessa, fol. 263. & part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, vers. Tertio quemadmodum, fol. 540. & in supplem. dec. verbo Apotheca Ecclesie, fol. 31. & verbo Immunitas Ecclesie, vel Monasterii, fol. 289. Peregrin. de immunit. Eccles. c. 4. n. 27. Navar. in sum. bullar. tit. de immunit. Eccles. n. 21. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. c. 3. n. 66. vers. Apotheca Ecclesie, Daniel de Nobilibus controu. disp. 23. in addit. num. 28. Quia cum ille locus deserviat non solum Ecclesie, sed sit communis aliis, non comprehenditur sub privilegio immunitatis, ita ex Castren. Alexand. & Jason. n. 17. in leg. plerique, ff. de in jus vocan. referunt, & sequuntur Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. n. 27. vers. Fallit secundo secundum aliquos, Riccius dec. 171. n. 7. part. 1. Sanfelicius dec. 240. n. 1. Nisi porta & januæ principalis, ac aditus magis frequens esset ad Ecclesiam, vel atrium, nam tunc quamvis haberet januam, ostium ad viam publicam omnibus deservientem, gaudet hujusmodi domus, seu apotheca immunitate Ecclesie, Giurba conf. 10. num. 4. Aditus siquidem anterior consideratur, quo in loco domus, seu apotheca sit, Giurba conf. 10. num. 4. Menochius conf. 768. n. 26. Sanfelicius dec. 240. n. 1. vers. Secunda. Vel ubi duo & sunt aditus domus, ab eo sumenda est denominatio, qui magis frequentior est leg. si cui ades, leg. prædiis, §. balneas, ff. de legat. 3. Riccius decis. 171. n. 7. part. 1. Giurba conf. 10. num. 14. Unde domus existens in duabus parochiis est illius parochiæ, per quam habetur

- habetur aditus ad domum, ut per jura proxime citata resolvit Bartol. *in leg. quod conclave*, n. 6. *de damno infecto*, & *in leg. prædiis*, §. *qui domum*, n. 2. ff. *de legat.* 3. Felin. *in cap. omnes*, n. 2. *de major & obed.* Riccius *dec.* 171. n. 7. *part.* 1. Sed si domus † habeat duas portas in diversis parochiis, de ea parochia judicatur, in qua refidet porta principalis, & aditus est magis frequentatus, ut probat ex bonis juribus Bart. *in leg. prædiis*, §. *domum*, ff. *de legat.* 3. Felin. *in cap. omnes*, n. 2. *de major & obed.* Riccius *decis.* 171. *sub n.* 9. *part.* 1. *Sanctæ. dec.* 240. n. 1. *vers.* *Secunda.*
- 16 Sed contrarium in puncto principali est verius, quod domus, seu apotheca Ecclesiæ etiam laicis locata, quamvis habeat portam, ostium, januam ad viam publicam non tantum Ecclesiæ, sed omnibus in ea publicè versantibus deservientem, si habet aditum ad Ecclesiam, vel atrium, gaudeat privilegio immunitatis Ecclesiæ, ita docent Thoro *in compend. dec. part.* 3. *sect.* 1. *verbo Immunitas Ecclesiastica*, col. 3. *in fine*, *vers.* *Pariter tertium corrui*, fol. 540. Giurba *conf.* 10. n. 14. & sentiunt Decian. Ambrosin. Bonacina, Chartar. Lezana, Diana, & alii citati n. 1. & præter eos hanc resolutionem sequuntur Genuen. Farinac. Giurba, & Chartar. loquentes de domo furni Seminarii Neapolis habente januam magnam in via publica, *citatis dec.* 34. n. 1. & 2. quam opinionem libenter admitto, si domus, seu apotheca Ecclesiæ etiam laicis locata deservit usui Ecclesiæ, Monasterii, vel Hospitalis, nam si habeat aditum ad Ecclesiam, vel atrium, quamvis habeat januam ad viam publicam, gaudet immunitate Ecclesiæ, quia est in dominio Ecclesiæ, ut in casu domus furni Monialium Sanctæ Mariæ Magdalene Ordinis Divi Augustini Civitatis Barcinonæ, *relato decis.* 54. n. 1.
- 17 Secundus casus est, quando domus, seu apotheca Ecclesiæ etiam laicis locata non habet ostium, januam, & portam in via publica, sed tantum ad eam datur aditus per atrium, seu ambitum Ecclesiæ, Monasterii, vel Hospitalis, nam tunc omnes concordant, quod gaudet immunitate Ecclesiæ, ut docent Giurba *conf.* 10. num. 14. Novar. *in sum. bullar. tit. de immunit. Eccles.* n. 21. Barbosa *de jure Eccles. univers. lib.* 2. *cap.* 3. n. 66. *vers.* *Apotheca* *decisum* per Magnam Curiam, & confirmatum per Sacrum Consilium testantur Sanfelicius *dec.* 136. num. 8. Thoro *in supplem. dec. verbo Immunit. Eccles.* fol. 289. ut in casu domus furni Monasterii Sanctæ Clare Civitatis Barcinonæ *relato supra*, *decis.* 45. n. 1.
- 18 Siquidem appellatione domus non veniat apotheca, *leg. prædii*, §. *fin.* ff. *de legat.* 3. *leg. Olimpico*, ff. *de servit. urban. præd. leg. arbor*, §. *de vestibulo*, ff. *comm. divid. Jafon. in leg. plerique*, n. 17. *digestis de in jus vocand.* Narbona *leg.* 20. *gloss.* 16. num. 3. *in fine*, *tit.* 1. *lib.* 4. *recop.* Gratian. *discept. forens. cap.* 120. num. 13. Castillo *controv. libr.* 5. *cap.* 62. n. 21. Riccius *collect.* 669. Tuschus *pract. concl. littera D. concl.* 619. n. 7. Barbosa *appell.* 82. num. 3. & *in cap. si quis domum*, n. 3. *de pœnis*, Xammar. *desin.* 25. n. 34. *part.* 1. Bajard. *ad Clar.* §. *fin. qu.* 82. n. 116. latè Caball. *resol. crim. casu* 13. n. 2. plures Farinac. *fragm. crim. part.* 1. *littera B.* n. 232. Etiam si † apotheca esset annexa domui, & per apothecam haberent aditus ad domum, Castren. *conf.* 211. *lib.* 1. Jafon. *in leg. plerique*, n. 17. *in fine*, ff. *de in jus vocand.* Sesse *dec.* 124. n. 15. l. 2. Sperell. *decis.* 61.
- 20 n. 5. Barbosa *loci n. precedente citatis.* In quo † contraria opinio est magis recepta, quod si apotheca est annexa domui, & per apothecam datur introitus, & aditus ad domum, quod appellatione domus veniat apotheca, ut probat, & pluries vidisse judicatum, & servatum testantur Caball. *resol. crim. casu* 13. n. 6. & *sub n.* 10. Farinac. *fragm. crimin. part.* 1. *litter. D.* n. 233. Gratian. *discept. forens. c.* 126. n. 18. Castillo *contr. forens. libr.* 5. c. 62. n. 21. Barbosa *appell.* 82. n. 2. præsertim in favorabilibus, ut in materia immunitatis Ecclesiæ. Concordant † tamen omnes, quod si apotheca non habet januam, seu ostium ad viam publicam, sed ad eam tantum datur aditus à domo, quod tunc appellatione domus venit apotheca, Mantica *de conject. ultim. l. 9. tit.* 2. n. 37. & 38. Sesse *dec.* 124. n. 15. *lib.* 2. Tuschus *pract. concl. litter. D. concl.* 619. n. 16. Bar-

bosa *appell.* 82. n. 4. & *in cap. si quis domum*, num. 3. *de pœnis*, Gratian. *discept. forens. cap.* 126. num. 14. Castillo *l. 5. controv. jur. cap.* 62. num. 21.

ARGUMENTUM.

An Domus propriæ Parochorum, Canonico-
rum, & Clericorum, seu laicorum exi-
stentes intra confines Ecclesiæ, gaudent
ejus immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Domus Parochorum, Canonico-
rum, & Clericorum, & Clerico-
rum existentes intra triginta, vel quadragin-
ta passus Ecclesiæ, cui serviunt, gaudent se-
cundum aliquos immunitate Ecclesiæ, n. 1. etiam
si Parochi, Canonici, & Clerici continuo in
eis non morentur, n. 2. intellige dummodo co-
hareant Ecclesiæ, & sint ipsius Ecclesiæ, aliàs
secus, n. 3.
- 4 Domus propria, particulares, private Parocho-
rum, Canonico-
rum, & Clericorum etiam si sint
intra triginta, vel quadraginta passus, seu aliàs
Ecclesiæ cohærent, non gaudent immunitate
Ecclesiæ, nu. 4. 5. & 6. respondetur contrariis,
n. 7. & quid hodie servetur, n. 8.
- 9 Domus propria, particulares, & private laico-
rum adificate intra triginta, vel quadraginta
passus Ecclesiæ, gaudent immunitate Ecclesiæ,
num. 9. maxime si laici inseruirent Ecclesiæ,
n. 10. sed contrarium est verius, n. 11. & 17.
& respondetur contrariis, à n. 13. ad 17. nisi in
casu relato, n. 18.
- 12 Via publica etiam si proxima sint Ecclesiis, non
gaudent immunitate Ecclesiæ.
- 13 Immunitatis privilegium conceditur loco, non per-
sona, n. 13. intellige, n. 14.
- 15 Religiosa sunt, quæ religiosis adherent, n. 15. in-
tellige, n. 16.

DECISIO LXII.

Plures Doctores generaliter, & indistinctè docent, I
quod domus Parochorum, Canonico-
rum & Cle-
ricorum existentes intra triginta, vel quadraginta pas-
sus Ecclesiæ, cui serviunt, gaudent privilegio immu-
nitatis Ecclesiæ sic gloss. *in can. quisquis*, *verbo Vel do-
mos* 17. *quest.* 4. Alexandr. *conf.* 145. *num.* 11. *lib.* 7.
Osafcus *conf.* 55. Mantua *conf.* 60. n. 11. Rebuff. *ad
leg. Gal. tom.* 2. *tract. de immunit. Eccles. art.* 1. *gloss.* 1.
à num. 9. Bossius *tit. de captura*, n. 30. Decian. *respons.*
80. num. 28. *lib.* 3. & *tract. crimin. lib.* 6. *cap.* 25. n. 12.
& *cap.* 5. Vischis *de immunit. Eccles.* n. 52. Ambrosin. *de
immunit. Eccles.* *cap.* 10. n. 8. Portoles §. *Infantio*, n. 1.
Guazzin. *defens.* 1. *cap.* 37. num. 24. Farinac. *de immunit.
Eccles.* num. 289. plures alios Giurba *conf.* 4. num. 9. &
11. cum relatis per Jul. Chartar. *conf.* 46. num. 10. qui-
bus addendi sunt Lezana *quest. regul. tom.* 2. *verbo Im-
munitas Ecclesiarum*, num. 2. *vers.* *Item hac immuni-
tate gaudet domus Parochorum*, Thoro *in compend. dec.
part.* 2. *verbo Immunitas Ecclesiastica*, col. 1. *in fine*,
vers. *Ceterum*, fol. 165. Novar. *in sum. bullar. tit. de im-
munit. Eccles.* num. 24. Sperell. *dec.* 49. num. 7. Bonacina
tom. 3. *disp.* 2. *quest.* 3. *punct.* 16. §. 4. num. 6. Peregrin.
de immunit. Eccles. *cap.* 4. num. 76. Daniel de Nobilibus
controv. disp. 23. num. 14. & *in addit. num.* 7. Thomas
del Bene *de immunit. Eccles.* *tom.* 2. *cap.* 16. *dub.* 9. *sect.* 8.
num. 10. Barbosa *de jure Eccles. univers. libr.* 2. *cap.* 3.
num. 39. & num. 70. *vers.* *Domus Parochi*, & *in can. quis-
quis*, num. 8. 17. *quest.* 4. & *voto* 117. n. 19. *lib.* 3. &
in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 617. *quest.* 4. Dia-
na *resol. moral. part.* 3. *tractatu* 1. *resolut.* 71. & *part.* 6.
tract. 1. *resolut.* 1. *vers.* sic. *Relle*, & *in sum. part.* 2. *ver-
bo Immunitas Eccles.* num. 9. Etiam si Parochi, † Ca-
nonici, & Clerici continuo in eis non morentur,
Cavalean. post alios *decis.* 22. n. 19. *part.* 5. quem refe-
runt, & sequuntur Giurba *conf.* 10. post num. 9. Jul.
Chartar. *decis.* 46. sub num. 20. Sperell. *dec.* 45. num. 7.
Thoro

- Thoro in compend. decis. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 1. post medium, folia 265. Vel fuerint laicis locatae, ut post alios docent Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. vers. Recte, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 2. Riccius de publ. jud. quest. 37. sub num. 4. Barbosa in addit. ad can. sicut antiquitus, num. 6. 17. quest. 4. & voto 117. num. 19.
- 3 libro 3. Sed intelligendi sunt, si domus Parochorum, Canonicorum, & Clericorum cohæreant Ecclesiæ; & sint ipsius Ecclesiæ? alias secus ita intelligunt, docent, & declarant Marian. Anton. variar. libro primo, cap. 18. numer. 4. vers. Quod confirmatur, quem referunt Farinac. de immunit. Eccles. num. 289. Jul. Chartar. decis. 46. sub num. 20. column. 3. in princip. sic iudicatum Mediolani testatur Jul. Clar. §. finali, quest. 30. num. 2. vers. Hinc est ibi: Bene verum est, referunt Villagut. de exten. immunit. Eccles. num. 31. in fine, Jul. Chartar. decis. 46. num. 20. column. 3. in fine, quibus addendi sunt Castrus Palaus tom. 2. tractat. 11. disputat. unica, puncto 6. num. 12. vers. Ex quo fit, Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. numer. 26. Trullench. in decal. lib. 2. cap. 11. dub. 1. numer. 5. in fine, Barbosa in addit. ad can. sicut antiquitus, num. 5. & 7. 17. quest. 4. & voto 117. num. 18. & 20. libr. 3. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. vers. Recte, Mexia de Cabrera in formul. immunit. Eccles. lib. 1. c. 4. n. 23. Daniel de Nobilibus contro. disp. 23. n. 15.
- 4 Unde domus propriæ, particulares, & privatæ Parochorum, Canonicorum, & Clericorum, etiam si sint intra triginta, vel quadraginta passus, seu aliâs cohæreant Ecclesiæ, non gaudent privilegio immunitatis Ecclesiæ, sic docent Remig. de immunit. Eccles. amplia 16. Bardaxi foro 1. n. 36. in fine de his qui ad Eccles. confug. Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 12. vers. Ex quo fit, Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 1. n. 5. in fine, Peregrin. de immunit. Eccles. c. 4. n. 26. Barbosa in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 7. 17. qu. 4. & voto 117. n. 20. libr. 3. Et in his terminis sunt intelligendi Xammar. defin. 28. n. 16. part. 1. & alii per Thomam del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 8. n. 12. & per Dianam resol. moral. pag. 3. tract. 1. resol. 31. in princ. docentes, quod
- 5 domus Parochorum, Canonicorum, & Clericorum, ac etiam Vicariorum Generalium Episcoporum non
- 6 gaudent immunitate Ecclesiæ. Ut procedant, si quando huiusmodi domus non cohærent Ecclesiæ, nec sunt ipsius Ecclesiæ, sed propriæ particulares & privatæ ipsorum Clericorum, sic Remig. Bardaxi, Castrus Palaus & alii citati n. 4.
- 7 Nec obstat textus in can. quisquis 17. quest. 4. ubi dicitur committere sacrilegium, qui infregerit Ecclesiam, vel triginta passus Ecclesiasticos, qui in circuitu Ecclesiæ fuerint, vel domos quæ intra dictos triginta passus extiterint, ubi gloss. dicit domos Clericorum; nam aliæ non debent ibi esse, can. nulla 12. qu. 1. Quia inde non convincitur domos proprias, particulares, & privatæ Clericorum intra illum ambitum existentes gaudere immunitate Ecclesiæ: Sed solum convincitur sacrilegium esse domos illas diruere, & auferre; circa verò immunitatem domorum particularium Clericorum nihil in eo textu definitur, ita Castrus Palaus in opere morali, tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 13. vers. Neque obstat.
- 8 Hæc procedunt de iure communi, & antiquo. Sed cum fundetur in immunitate triginta, vel quadraginta passuum, quæ de generali consuetudine non servatur, neque est in usu ut infra, dec. 63. n. 15. Et domus Ecclesiæ constructæ pro servitio & habitatione Parochorum, Canonicorum, & Clericorum, quamvis ipsæ Ecclesiæ cohæreant, non gaudeant immunitate Ecclesiæ, ut dixi decis. 60. a num. 11. Igitur à fortiori dicendum est, quod domus propriæ, particulares, & privatæ Parochorum, Canonicorum, Clericorum etiam si sint intra triginta, vel quadraginta passus, seu Ecclesiæ cohæreant, non gaudent immunitate Ecclesiæ.
- 9 Sed videamus de domibus propriis, particularibus, & privatis laicorum ædificatis intra triginta, vel quadraginta passus Ecclesiæ. Et quidam docent quod gaudent immunitate Ecclesiæ, quia hæc immunitas datur loco, non personæ, & quæ religiosis adherent, religiosa sunt, ita docent Decian. tract. crimin. lib. 6. c. 25. n. 16. Mantua conf. 211. libr. 1. Barbosa de iure Eccles. univ. libr. 1. cap. 3. n. 39. & in can. quisquis, num. 8. 17. qu. 4. & in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 5. 17. qu. 4. & voto 117. num. 17. libr. 3. Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. n. 26. Præsertim, si laici interservirent ipsi Ecclesiæ, ut puta pulsando campanas, vel mundas tenendo Ecclesias, & his similia, Decian. tract. crim. libr. 6. c. 25. num. 16. Guazzin. defens. 1. cap. 37. num. 25. Barbosa de iure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. n. 39. & in can. quisquis, n. 8. 17. quest. 4.
- Sed contraria sententia est verior, quod domus propriæ, particulares, & privatæ laicorum, etiam si existant intra triginta, vel quadraginta passus vel sint proximæ & cohæreant Ecclesiæ, non gaudent immunitate Ecclesiæ probat, textus in can. definitio 17. quest. 4. ibi: (Sic tamen ut hi qui ad eam confugiunt, in extraneis, vel longè separatis ab Ecclesia domibus, nullo modo abscondentur: sed in hoc triginta passuum numero absque domorum extraneorum receptaculo progrediendi aditum obtinebunt.) Tum quia solum domus, quæ cohærent Ecclesiæ, & sunt Ecclesiæ, gaudent immunitate, ut dixi n. 3. Sed domus laicorum, etsi proximæ sunt, vel cohærent Ecclesiæ, non sunt Ecclesiæ. Ergo non gaudent immunitate. Tum quia si domus propriæ, & particulares Clericorum, etsi cohæreant Ecclesiæ, non gaudent immunitate, ut tradidi n. 4. Ergo à fortiori domus propriæ, particulares, & privatæ laicorum, etsi cohæreant Ecclesiæ, non gaudent immunitate. Tum quia in atrio, vel ambitu Ecclesiæ nullæ sunt domus ponendæ, nisi Clericorum, ut dicit Farinac. de immunit. Eccles. n. 289. Sanfelicius dec. 136. n. 2. vers. Extra, per text. quem allegat. in can. nulla ædificia 12. quest. 1. Ideoque imputentur sibi laici, si domus proprias posuerint in atrio, vel in ambitu Ecclesiarum, & sic non gaudent immunitate. Denique quia solum Ecclesiæ circuitus gaudet immunitate, can. sicut antiquitus 17. quest. 4. & dicam decis. 63. n. 2. Sed domus laicorum ibidem existentes dici non possunt, cum circuitus Ecclesiæ non sint. Ergo nullo modo gaudent privilegio immunitatis Ecclesiæ. Ex quibus sic docent Albericus in leg. 2. n. 1. vers. Credo, C. de his qui ad Eccles. confug. Oldrad. conf. 55. Italia de immunit. Eccles. lib. 1. c. 4. §. 2. per totum, & §. 5. num. 8. in fine vers. Quapropter, Farinac. de immunit. Eccles. num. 291. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 11. in princ. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. vers. Recte in fine, Marian. Anton. var. libr. 1. cap. 18. num. 4. vers. Quod, Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 1. n. 5. in fine, Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. n. 26. Borrell. in sum. decis. part. 1. tit. 3. n. 49. Barbosa in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 7. 17. quest. 4. & voto 117. num. 20. libr. 3. Daniel de Nobilibus contro. disp. 23. per totum, & in additionibus.
- Idemque est in viis publicis, quæ etiam si proximæ sint Ecclesiis, non gaudent immunitate Ecclesiæ, quia viæ publicæ dici non possunt Ecclesiæ circuitus; cum Ecclesiæ non sint, ut tenent Alberic. in leg. 2. num. 1. vers. Credo, C. de his qui ad Eccles. confug. Farinac. de immunit. Eccles. numer. 291. Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 4. numer. 34. Daniel de Nobilibus contro. disp. 23. num. 14. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. numer. 12. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. vers. Recte in fine, & fuit in Cathalonia decisum casibus referendis decis. sexagesima tertia, n. 15.
- Nec relevat, quod privilegium immunitatis Ecclesiæ concedatur loco, & non personæ, cap. Ecclesiæ, de immunit. Eccles. cum sicut antiquitus 17. quest. 4. Suarez de relig. libr. 3. cap. 8. num. 3. Bobad. in polit. libr. 2. cap. 14. sub num. 1. Barbosa de iure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. n. 140. & in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 5. 17. quest. 4. & voto 117. n. 18. libr. 3. Daniel de Nobilibus contro. disp. 23. a num. 7. & in addit. num. 8. Decian. tract. crimin. libr. 6. cap. 25. num. 16. Ambrosin. de immunit. Eccles. cap. 10. num. 8. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 2. vers. Item

hac immunitate gaudet, Bonacina tom. 3. disp. 2. qu. 3. punct. 16. §. 4. n. 6. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 4. in princip. versic. Et ratio est, fol. 540. Diana resol. moral. part. 3. tract. 1. resol. 71. Guazzin. defens. 1. cap. 37. num. 24. Riccius dec. 174. vers. Caterum, part. 1. Petegrin. de immun. Eccles. c. 4. n. 26. plures alios Giurba conf. 10. n. 1. Ciarlin. controu. forens. cap. 198. n. 9. part. 1. Sanfelicius decis. 136. n. 5. in fine, & decis. 242. n. 1. Spere-
rell. dec. 49. num. 8.

- 4 Quia responderetur, quod tunc demum locus gaudet immunitate Ecclesiae, cum is religiosus est, conceditur enim immunitas ob honorem, & reverentiam debitam loco sacro leg. presenti, ibi: *Ut honor Ecclesiarum conservetur*, C. de his qui ad Eccles. confug. Suarez de relig. lib. 3. cap. 1. Riccius in praxi variar. resol. 42. in fine, & resol. 276. sub n. 1. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 6. n. 4. Daniel de Nobilibus controu. disp. 23. n. 11. Sanfelicius decis. 19. n. 3. & dec. 136. n. 5. Et sic illi debetur, quatenus talis est, ut sit separatus ab omni usu prophano, Suar. de relig. lib. 3. cap. 8. n. 8. vers. Præterea debetur Ecclesia. Hæc autem reverentia debita loco sacro cessat in domibus propriis laicorum, imo & ipsius Ecclesiae laicis locatis, cum non sint sacrae, nec religiosæ, sed prophanae, & sic cessabit, & ejus præminentia, leg. adigere, §. quamvis de jure patron. ita Italia de immun. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 6. n. 5. vers. Hinc jure patet. Daniel de Nobilibus controu. disp. 23. num. 13. & in addit. num. 8. Sanfelicius decis. 136. num. 3. 5. & 6. vers. Pariter.
- 15 Nec obstat regula, quæ religiosis adherent religio-
sa sunt, leg. quæ religiosis, ff. de rei vind. Decian. tractat. crim. lib. 6. cap. 25. num. 16. Riccius decis. 171. num. 4. part. 1. Giurba conf. 10. numer. 8. Ciarlin. controu. forens. cap. 197. num. 21. part. 2. Thom. del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. num. 2. Suar. de relig. lib. 3. cap. 9. num. 7. in fine. Daniel de Nobilibus controu. disp. 23. num. 4. Sanfelicius dec. 19. num. 6. & decis. 136. num. 5. in fine. Diana resol. moral. part. 3. tractat. 1. resol. 73. Petegrin. de immun. Eccles. cap. 4. num. 25. Merlin. controu. forens. lib. capit. 16. num. 21.
- 16 Quia hujusmodi regula quæ religiosis, &c. procedit, quando adheret tamquam pars ipsius loci, ut de atrio & portici ipsius Ecclesiae declarat Suar. de relig. l. 3. cap. 5. num. decimo, vers. Expressus, at secus si locus quamvis proximus prophanus sit leg. si sepulchrum, §. profana, C. de relig. & sum. funer. prout sunt domus laicorum etiam Ecclesiae adherentes, ita Sanfelici. decis. 136. num. 6.
- 17 Hæcque resolutio, quod domus propriae laicorum etiam proxima; annexa; & contiguae Ecclesiis non gaudeant immunitate Ecclesiae, nullam hodie patitur difficultatem, cum immunitas triginta, vel quadraginta passuum de generali consuetudine non seruetur, ut dicam dec. 63. n. 15. & docent in terminis hujus consuetudinis Tuschus pract. conclus. littera L conclus. 15. num. 22. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 24. Barbosa voto 117. n. 18. & in addit. ad can. sicut antiquitus, num. quinto, & decimo septimo, quest. 4. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. vers. Primum.
- 18 Solum enim in uno casu reperio, quod domus laici gaudet privilegio immunitatis Ecclesiae; quando est Ecclesiae contigua, habetque portam ad Ecclesiam, nam tunc limen illius portæ gaudet immunitate Ecclesiae, Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Eril, Consultoribus Mir, Rubi de Marymon, Viñes, & Magarola 1. Junii 1633. in favorem Francisci de Oluja domicelli, extracti à limine portæ, per quam patet aditus à Choro Ecclesiae Parochialis loci de les Panelles ad domum Gabrielis Avellana agricolæ, dictæ Ecclesiae contiguam. Et in simili ferè casu judicatum refert Barbosa voto 117. lib. 3.

ARGUMENTUM.

An Confines Ecclesiae gaudeant ejus immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Confines Ecclesia gaudent ejus immunitate.
- 2 Confines Ecclesia sunt, ut Ecclesia matrix habeat immunitatem quadraginta passuum per circuitum, Ecclesia minor triginta passuum.
- 3 Passus per circuitum Ecclesia connumerari debent ab atrio, vel muro Ecclesia, num. 3. nisi habeat Coemeterium, nam tunc connumerari ab eo debent, n. 4.
- 5 Passus sunt quinque pedum pro singulo passu.
- 6 Passus quare sic dicantur.
- 7 Pes ex quibus constituatur, n. 7. 8. & 9.
- 10 Confines Ecclesia per circuitum triginta, vel quadraginta passuum, nedum procedit quoad Ecclesias extra muros Civitatis constructas, sed etiam ad fabricatas intra muros Civitatis, numer. 11. nisi Ecclesia sint intra ambitum castellorum, n. 12.
- 13 Confugiens ad loca existentia intra triginta, vel quadraginta passus Ecclesia gaudet ejus immunitate.
- 14 Reus exiens ab Ecclesia causa exonerandi corpus gaudet immunitate Ecclesia.
- 15 Ecclesia non gaudent hodie immunitate passuum, n. 15. 16. 17. 18. 19. & 20.

DECISIO LXIII.

Certum, & indubitatum de jure est, quod nedum i
Ecclesia, sed etiam confines Ecclesiae gaudent immunitate, & reus confugiens non solum ad Ecclesiam, sed etiam ad confines Ecclesiae gaudet illius immunitate, & inde invitatus extrahi non potest, can. sicut antiquitus, can. quisquis can. desinivit 17. quest. 4. leg. presenti, §. ex his Cod. de his qui ad Eccles. confug. Et docent aliis citatis Suar. de relig. lib. 3. cap. 9. n. 8. Farinac. de immun. Eccles. n. 283. Barbosa in leg. presenti, n. 11. Cod. de his qui ad Eccles. confug. & de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. n. 41. vers. Quare, ibi: Unde si aliquis. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 6. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 11. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. Thom. del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 8. num. 1. & alii statim allegandi.

Confines autem Ecclesiae sunt, ut Ecclesia major, 2
id est matrix, Cathedralis, aut Metropolis habeat immunitatem quadraginta passuum per circuitum, Ecclesia autem minor triginta passuum can. sicut antiquitus, can. desinivit, can. quisquis 17. qu. 4. gloss. in can. nulla, verbo in atrio 12. quest. 1. sic docent communiter Doctores in dictis juribus, & in cap. Ecclesia, & in cap. fin. de immun. Eccles. & in leg. presenti, Cod. de his qui ad Eccles. confug. Roman. conf. 227. num. 1. Sylvester in sum. verbo Immunitas, 3. num. 1. Navar. in manual. cap. 25. n. 18. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 24. n. 19. & cap. 25. n. 9. Covarr. lib. 1. var. cap. 20. num. 5. Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 2. vers. Hinc est, Tuschus pract. conclus. littera E. conclus. 9. numer. 1. & conclus. 10. num. 4. & littera I. concl. 56. n. 1. 3. 23. & 27. Belluga in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquimur in princ. Villagut. de exten. immun. Eccles. num. 30. Germon. de sacr. immun. lib. 3. cap. 16. num. 38. Ambrosin. de immun. Eccles. cap. 10. num. 4. cum relat. per Farinac. de immun. Eccles. num. 284. & in praxi, part. 1. quest. 28. num. 12. Suarez de relig. lib. 3. cap. 9. num. 8. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica, puncto 6. numer. 11. vers. Quod si roges, Thomas del Bene de immun. Ecclesiar. tom. 2. cap. 16. dub. 6. sect. 8. numero 2. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. dif. 5. num. 3. Paz in prax. tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. numer. 34. Gambacurta de immun. Eccles. lib. 4. capit. 1. numer. 14. 15. & 16. Bonacina tom. 3. disputat. 2. quest. 3.

quest. 3. punct. 16. §. 4. num. 6. Peregrin. de immun. Eccles. cap. 4. num. 28. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 3. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 1. in fine, vers. Ex aduerso, fol. 540. & in eod. rer. jud. casu 24. n. 4. Trullench. in decal. libr. 1. cap. 11. dub. 1. num. 5. Italia de immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 5. Franchis de cisione 402. sub num. 9. Cabrera in formul. immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. num. 5. Daniel de Nobilibus controu. disp. 23. num. 9. Guazzin. defens. 1. cap. 37. numer. 6. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. & in summ. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 11. vers. Adde, Sanchez conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 1. n. 2. vers. Item quadraginta passus. Vermigliolus conf. 92. n. 4. Bardaxi foro 1. n. 30. de his qui ad Eccles. confug. Bobad. in polit. libr. 2. cap. 14. num. 81. Borrell. in summ. decisione part. 1. tit. 3. num. 44. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 2. vers. sic. Extenditur idem privilegium, Riccius de publ. jud. quest. 37. num. 3. Mexia de Cabrera in formul. immun. Eccles. libr. 1. cap. 2. num. 2. Barbosa de iure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. n. 38. & in leg. presenti, n. 11. Cod. de his qui ad Eccles. confug. & voto 117. n. 14. lib. 3. & in can. sicut antiquitus, n. 1. & in addit. n. 1. 17. quest. 4. Ciarlin. controu. cap. 163. n. 34. part. 2.

3 Isti passus connumerari debent non à candelabro posito in Ecclesia, ut quidam sentiunt, sed ab ostio, vel muro Ecclesie, ut satis indicat verbum per circuitum in can. sicut antiquitus 17. questione 4. & videtur aperte probare textus in can. desinuit, ibi Per omnia licitum in triginta passus ab Ecclesia januis progredi 17. quest. 4. & tenet gloss. in leg. pateant verbo spatii, Cod. de his qui ad Eccles. confugiunt alioquin Ecclesia non diceretur gaudere immunitate per tantam distantiam, per quantum dicitur, sic Ambrosin. de immun. Eccles. cap. 10. n. 4. vers. Qui passus, Belluga in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquimur, numer. 1. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 10. Farinac. de immun. Eccles. num. 285. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 1. disp. unica, punct. 6. n. 11. vers. Huiusmodi, Ciarlin. controu. forens. cap. 163. n. 34. part. 2. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 8. n. 4. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Immunit. Ecclesiastica column. 1. in fine, vers. Ex aduerso, fol. 540. Mexia de Cabrera in formul. immun. Eccles. libro primo, cap. 4. n. 5. Barbosa in leg. presenti, n. 11. Cod. de his qui ad Eccles. confug. & in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 2. 17. quest. 4. Quamvis si Ecclesia habeat cœmeterium eidem annexum, & contiguum, debent isti passus numerari à cœmeterio, Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 8. n. 5. Castrus Palaus in opere morali, tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. num. 12. in fine vers. Quod si objicias, sic intelligentes Tuschum pract. conclus. littera E. conclus. 9. num. tertio & quarto, Decianum tract. crimin. libr. 6. cap. 25. n. 9. Farinac. de immun. Eccles. n. 287. Mexia de Cabrera in formul. immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. n. 2.

5 Huiusmodi autem passus sunt quinque pedum pro quolibet passu, can. sicut antiquitus 17. quest. 4. leg. 3. gloss. verbo passus, ubi Bart. numer. 1. ff. de verbor. signif. Decian. tract. crimin. libr. 6. cap. 25. num. 9. in fine, vers. passus autem sunt, Germon. de sacror. immun. libr. 3. cap. 16. num. 41. Tuschus pract. conclus. littera E. conclus. 10. n. 2. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. immun. Eccles. num. 31. Belluga in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquimur, n. 1. ubi Borrell. littera A. Regens Vico ad pragmat. Regn. Sard. lib. 1. tit. 18. cap. 5. n. 14. & 15. Covar. libr. 2. var. cap. 20. n. 5. Ambrosin. de immun. Eccles. cap. 10. num. 4. vers. Passus vero, Italia de immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 6. n. 24. Farinac. de immun. Eccl. n. 286. Guazzin. defens. 1. cap. 37. num. 11. Gambacurta de immun. Eccles. libr. 4. cap. 1. num. 18. Riccius de publ. jud. qu. 37. num. 6. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 6. num. 11. in fine, Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 8. num. 1. Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 1. num. 5. vers. Horum, Cabrera in formul. immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. num. 6. Bonacina tom. 3. disput. 2. quest. 3. punct. 6. §. 6. num. 7. Diana resol. moral. Mich. de Cortiada Tom. II.

ral. part. 3. tract. 1. resol. 71. & in summ. part. 6. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 11. vers. Adde, Barbosa de iure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. n. 41. & in can. sicut antiquitus, n. 5. & in addit. n. 2. 17. q. 4. Et ex eo passus sic dicti, quia passus, & extensis brachiis hanc mensuram conficiamus, ut post Alciat. & alios docent Covar. libr. 3. var. cap. 20. n. 5. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. immun. Eccles. n. 31.

Quilibet autem pes est decem, & sex digitorum 7 transverforum, secundum Alciat. Coras. & alios quos referunt Covarruv. libr. 3. var. cap. 20. num. 5. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. immun. Eccles. num. 31. Belluga in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquimur, n. 1. Sed veritas est, quod sit quindecim digitorum 8 cundum gloss. in can. sicut antiquitus verbo passus 17. q. 4. gloss. marginaria in leg. 3. ff. de verbor. signif. Guazzin. defens. 1. c. 37. n. 12. Decian. Germon. Tuschus, Borrell. Vico, Italia, Farinac. Gambacurta, Castrus Palaus, Thomas del Bene, Trullench. Cabrera, Bonacina, Diana, & Barbosa locis relatis n. 5. quidquid inadvertenter dicat Riccius de publ. jud. quest. 37. n. 6. Sed attendendam esse loci consuetudinem dicit Bartol. in leg. 3. n. 9. ff. de verbor. signif. sequuntur Alexand. in leg. 1. num. 3. ff. si quis cautionib. Ambrosin. de immun. Eccles. cap. 10. num. 4. vers. Passus.

Amplia 1. ut Ecclesie immunitas per circuitum intra 10 triginta, vel quadraginta passus, nedum procedat quoad Ecclesias rurales & extra muros Civitatum, Oppidorum constructas, ut docent Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 24. n. 29. & c. 25. n. 9. Ambrosin. de immun. Eccles. cap. 10. n. 4. Bonac. tom. 3. disp. 2. quest. 3. punct. 16. §. 4. Germon. de sacror. immun. libr. 3. c. 16. n. 40. Castrus Palaus tom. 2. tract. 12. disp. unica, punct. 6. n. 15. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 8. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 8. n. 6. Peregrin. de immun. Eccles. cap. 4. num. 28. Ciarlin. controu. forens. c. 163. n. 34. part. 2. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. immun. Eccles. num. 32. Barbosa voto 117. num. 14. lib. 3. & in addit. ad can. sicut antiquitus, n. 2. in fine 17. quest. 4. Sed etiam extenditur ad Ecclesias 11 intra muros Civitatum, & Oppidorum constructas. Tum quia iura n. 1. relata indistinctè loquuntur. Tum quia Ecclesia Cathedralis semper est intra muros. Ita contra Decian. Ambrosin. Castrum Palaum, Guazzin. Thomam del Bene, Villagut. Bonacinam, & alios citatos num. decimo, veriùs docent Peregrin. de immun. Eccles. cap. 4. num. 34. Tuschus practicar. conclus. littera E. concl. 9. num. 5. & 6. Italia de immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 6. n. 3. & 15. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. vers. Sed hæc opinio, & in summ. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 11. vers. Adde. Nisi Ecclesie sint intra ambitum murorum castello 12 rum, nam propter loci angustiam non gaudent immunitate triginta, vel quadraginta passuum, ut dixi supra, decis. 44. num. 5.

Amplia 2. ut hæc immunitas concessa confugiendi 13 bus ad Ecclesiam habeat locum, etiam si confugiant ad loca intra triginta, vel quadraginta passus can. sicut antiquitus can. quisquis 17. quest. 4. quidquid dixerit in contrarium Joan. de Vischis de immun. Eccles. num. 52. & sequentib. qui credit esse necessarium primò ad Ecclesiam confugere, postea posse stare intra triginta, vel quadraginta passus, & ex can. desinuit ponderato verbo progredi 17. q. 4. ad ipsum tradunt Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 14. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 8. n. 7. Sed in contrarium est communis sententia, etiam si ingressus reus non esset priùs in Ecclesiam, sed tantum in circuitu triginta, vel quadraginta passuum, gaudet. Quia confugiens ad loca immunitatis dicitur confugere ad Ecclesiam, ut ex Oldrado cons. 15. & aliis voluit Remig. de immun. Eccles. ampliat. 6. à num. 4. sequuntur Tuschus practicar. conclusion. littera I. conclus. 59. n. 27. Guazzin. defens. 1. cap. trigesimo septimo, num. 7. in fine, Borrell. in summ. decis. part. 1. tit. 3. n. 45. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 2. vers. Tertium, & in summ. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 11. in fine, vers. Tertium.

Illud tamen communiter à præcitatibus Doctoribus 14 receptum

- receptum est, quod reus confugiens ad Ecclesiam gaudeat eius immunitate, si extra illam captus fuerit causa exonerandi corpus, modo statim, & recta via redeat, & intra fines Ecclesiae ad perficiendum alius locus opportunus non fuerit, & in domibus extraneorum non se recipiat, nec ultra spatium triginta, vel quadraginta passuum progrediatur? nisi intra huiusmodi spatium non sit alius locus opportunus, nam tunc ultra exiit non potest, ut ex pluribus tradidi, decis. 9. n. 47. & 48. part. 1. quibus addendi sunt Castrus Palaus tom. 2. tract. II. disp. unica, punct. 6. n. 14. & punct. 11. num. 1. in fine, Riccius de publ. judic. qu. 37. num. 37. vers. Siculi, Novar. in sum. bullar. tit. de immun. Eccles. numer. 20. Farinac. de immun. Eccles. num. 292. & 293. Peregrin. de immun. Eccles. cap. 13. num. 11. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 7. numer. 4. & sect. 8. n. 8. & 9. Thoro in compend. decis. in supplemento verbo Immunitas Ecclesiastica an suffragetur, fol. 289. Daniel de Nobilibus controu. disp. 23. n. 27. & in addit. num. 16. Baron. de citat. quest. quadragesima secunda, n. 29. tom. 3. in annotat. n. 14. Barbosa in can. definit. n. 2. 17. quest. 4. Ciarlin. controu. forens. cap. 154. n. 29. & 30. part. 2.
- 15 Limita supradicta, ut hoc privilegium immunitatis per circuitum triginta, vel quadraginta passuum procedat de iure communi & antiquo; secus de generali consuetudine, quam in contrarium esse plures affirmant, dicentes Ecclesias hodie non habere passuum immunitatem, & eam ab usu jam recessisse, ita docent Hostiens. in sum. de immun. Eccles. num. octavo, in fine, Igneus in leg. 7. num. quinquagesimo octavo, ff. ad sillan. Vulpell. consil. 230. num. quarto, Remig. de immun. Eccles. ampliat. 6. Navar. in manual. cap. vigesimo quinto, num. decimo octavo, Bossius in pract. tit. de captura, num. 3. in fine. Covar. libr. 2. variar. cap. 20. num. 5. Jul. Clar. §. fin. quest. 30. numer. 2. vers. Hic est, Paz in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 34. Zerola in praxi Episcop. part. 1. verbo Immunitas Eccles. num. 10. Gambacurta de immun. Eccles. libr. 4. cap. 1. num. 19. vers. Hos passus, & antea libr. 3. cap. 14. num. 5. Franchis decis. 402. num. 9. Guazzin. defens. 1. capit. 37. numer. septimo. Bardaxi foro 1. numer. 30. de his qui ad Eccles. confug. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. differ. 5. num. 3. Gregor. Lopez leg. 2. verbo En sus portales tit. 11. part. 1. Sanchez cons. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 2. vers. Item quadraginta passus, Bonacina tom. 3. disp. 2. quest. 3. puncto 16. §. 4. n. 5. Lezana in sum. quest. regular. tomo tertio, verbo Immunitas Ecclesiarum, num. secundo, vers. Extenditur idem privilegium, Suarez de relig. libr. 3. cap. 9. num. 8. Farinac. in praxi, part. 1. quest. 28. num. 12. & de immun. Eccles. numer. 294. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 15. Ambrosin. de immun. Eccles. cap. 10. n. 4. Fagundez precept. 2. libro 4. cap. 4. n. 61. Layman libr. 4. tract. 9. cap. 3. n. 2. Castillo decis. 156. num. 23. libr. 2. Gavant. in addit. ad manual. Episcop. verbo immun. Eccles. num. 5. Riccius de publ. jud. q. 37. num. 6. Sanfelicius decis. 136. num. 6. Trullench. in decalog. libro primo, capite decimo primo, dub. 1. num. 5. Thoro in compend. decision. part. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiast. col. 4. in fine, fol. 540. & in cod. rer. judic. cap. 24. num. 5. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 8. n. 10. Merlin. controuers. forens. cap. 56. n. 23. libr. 2. Barbosa de iure Ecclesiast. univers. lib. 2. cap. 3. num. 38. in fine, & in leg. presenti, n. 11. Cod. de his qui ad Ecclesiar. confug. & can. sicut antiquitus, n. 1. & in addit. num. 3. & 5. in fine 17. questione quarta, & voto 117. numer. 15. & 18. in fine lib. 3. Xammar. defin. 18. num. 19. part. 1.
- 16 Volunt tamen aliqui, quod non sufficiat consuetudo universalis, de qua praecitati Doctores testantur, sed quod sit particularis illius loci, ubi casus contingit, ita Farinac. in praxi, part. 9. 28. n. 12. Ambrosin. de immun. Eccles. cap. 4. n. 10. Gambacurta de immun. Ecclesiar. libr. 4. cap. 1. n. 17. Guazzin. defens. 1. cap. 37. numer. nono, Villalobos in summa part. 2. tractat. 39. differ. 5. num. tertio in fine. Et quod haec immunitas triginta, vel quadraginta passuum non sit in usu in Statu Mediolani, testatur Jul. Clar. in fin. quest. 30. numero secundo, vers. Hinc est, Nec in Regno Neapolis, ut referunt Franchis dec. 402. sub n. 9. Sanfelicius dec. 136. n. 6. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 4. in fine, fol. 540. & in cod. rer. jud. casu 24. num. sexto. Merlin. controu. forens. cap. 56. num. vigesimo tertio, libro secundo, Nec in Regno Siciliae, ut tradit Castillo decis. 156. n. 17. libr. 2. Et quod non seruetur in Cathalonia fuit decisum per Cancellarium Manegat, Consultoribus Fori, Castello, & Mir 23. Junii 1587. contra Joannem Graualias Uguet captum iuxta sed tamen extra Ecclesiam, & cometerium Oppidi Villae de Pontibus. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, & Soler 20. Novembris 1606. contra Sigismundum Carbonell, captum in vico, seu itinere lapideo seu lapidibus strato, quo itur a porta, seu janua pietatis Sedis Barcinonae ad plateam regiam. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferrer, & Ferruz 19. Septembris 1611. contra Joannem Herona captum in platea propè Ecclesiam Sancti Salvatoris Civitatis Balegarii. Et per Cancellar. Carmona 7. Augusti 1617. contra Anticum Serra in casu relato decis. 57. num. 15. Nec in Regno Aragonum notat Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regular. part. 3. voto 8. num. 37.
- Ratio hujus restrictionis est, propter ingentem numerum Ecclesiarum, cum earum numerus adeo excreverit, ut suis confinibus totam ferè occupent Civitatem, & oporteat reprimere audaciam eorum, qui hac immunitate freti passim crimina committunt, ita Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 2. vers. Scias, Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. differ. 5. num. 3. Decianus tract. crimin. libr. 6. cap. 29. n. 1. Farinac. in praxi parte prima, quest. 28. num. 73. Guazzin. defens. 1. cap. 34. n. 1. Giurba cons. 10. num. 6. Barbosa de iure Eccles. univers. libr. 2. cap. 1. n. 73.
- Et licet non desint, qui existiment, verum non esse hanc immunitatem triginta, vel quadraginta passuum esse de consuetudine abrogatam, & quatenus sublata adesset, quod talis consuetudo servanda non sit, ex pluribus docent Tuschius pract. conclus. littera I. concl. 59. à n. 19. Farinac. de immun. Eccles. n. 294. in fine, Italia de immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 2. Peregrin. de immun. Eccles. c. 4. n. 33. in fine. Diana resol. mor. part. 6. tract. 1. res. 2. vers. Sed videamus, & vers. At his non obstantibus, & in sum. part. 1. verb. Immun. Eccles. n. 11. vers. Neque hoc privilegium. Nihilominus quod servari debeat huiusmodi consuetudo, & illi sit standum, resolvunt Bardaxi foro 1. n. 30. de his qui ad Eccles. confug. Suarez de relig. libr. 3. cap. 9. n. 8. vers. Sed ut dixi, Sanfelicius dec. 136. n. 6. & reprobato Tuscho, & aliis sequacibus Thom. del Bene de immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 8. n. 10. & plures alii ex citat. n. 15.

ARGUMENTUM.

An Oratoria gaudeant immunitate Ecclesiae.

SUMMARIUM.

- 1 Oratoria sunt proprie loca apta ad orandum.
- 2 Oratoria sunt duplicia: publica scilicet & privata.
- 3 Oratoria privata sunt, que ad instar Capellarum in privatis domibus in angulis earum constituuntur, in quibus oratur.
- 4 Oratoria privata non gaudent immunitate Ecclesiae, n. 4. ratio traditur, n. 5. 6. & 7. Amplia 1. etiam si in eis Divina celebrentur Officia aut Sacrosanctum Missa Sacrificium, & fideles in eis confiteantur, & Eucharistiam sumant, num. 8. Amplia 2. in Oratoriis privatorum Palatiorum, n. 9. nisi sint Regum, n. 10. Amplia 3. in Oratoriis Confraternitatum laicorum, n. 11. nisi sint affixa alicui Ecclesiae, vel Monasterio, n. 12. Limita 1. in Oratoriis privatis religiosorum nisi sint constructa intra septa Monasteriorum, aliter secus, n. 13.

- 5 Oratoria privata non sunt loca sacra, & religiosa, nec comprehenduntur nomine Ecclesie.
- 6 Oratoria privata ad nutum fundatorum domorum ad profanos usus redire non possunt.
- 7 Episcopus non habet jus visitandi Oratoria privata.
- 14 Oratoria publica duplicia sunt.
- 15 Oratoria publica quedam sunt edificata non ad instar Basilicarum, vel Capellarum, sed tantum sunt in eis posite aliqua imagines in privatis parietibus qua indicant viam viatoribus, n. 15. & 16. & ista immunitate non gaudent, n. 17.
- 18 Oratoria publica alia sunt, que ad instar Basilicarum, & Capellarum sunt edificata in loco publico, n. 18. & ista gaudent immun. Eccles. n. 19.
- 20 Oratoria publica, ut gaudeant immunitate Ecclesie requiritur, quod sint auctoritate Episcopi fundata, & perpetuo cultui Divino dicata.
- 21 Oratoria publica nisi cum publica auctoritate Episcopi edificari non possunt.
- 22 Oratoria publica dicuntur auctoritate Episcopi constructa per Crucis erectionem in jactu primi lapidis.
- 23 Oratoria an sint auctoritate Episcopi fundata, signis erit standum, si de auctoritate Episcopi non constet n. 23. & que sint ista signa a n. 24. cum seq.
- 24 Oratoria presumuntur auctoritate Episcopi fundata, si habent Altare lapideum firmum, & stabile, secus si habent altare viaticum & portatile, num. 24. & 28.
- 25 Altare erigi debet lapideum, firmum, & stabile super quo celebretur, non autem portatile & viaticum.
- 26 Altare viaticum seu portatile non facit locum sacrum, & religiosum.
- 27 Altare stabile, & firmum quod dicatur, & quod portatile, & viaticum.
- 28 Oratoria presumuntur auctoritate Episcopi fundata, si habent dotem constitutam, n. 29. intellige num. 33.
- 30 Episcopus ab eo, qui edificat Ecclesiam assignationem dotis ipsius Ecclesie ad luminaria, & stipendia custodiam exigere debet, n. 30. & hac dotis mansus vocatur, n. 31. sed proprie accipitur pro titulo, num. 32.
- 34 Oratoria si sunt principaliter erecta ad celebrandum Missas, presumitur intervenisse auctoritatem Episcopi, n. 34. Intellige 1. si quotidie, vel sepe Missa celebrentur; secus si quandoque Missa celebraretur, n. 35. Intellige 2. si publice id est januis apertis Missa celebrentur omnibus indifferenter ad eas audiendas admittis, n. 36. maxime si longo tempore, id est decennio publice januis apertis Missa celebrarentur, n. 37. dummodo habeant etiam campanile erectum, n. 38.
- 39 Oratoria si sunt edificata in forma Ecclesie, & in eis sit erectum campanile solitum pulsari ad Divina Officia, presumitur intervenisse auctoritatem Episcopi, n. 39. Et idem est si non habent campanile formatum, sed campanam, que publice pulsetur causa convocandi populum ad audienda Divina Officia, n. 40. est tamen necessarium secundum aliquos, quod campanile, sive cymbalum sit super erectum erectum, publiceque pulsetur, num. 41. sed contrarium est verius quod sufficiat, quod Oratoria habeant campanam publicam seu in loco eminenti positam, que publice pulsetur, n. 42. & respondetur contrariis, n. 43. quid si haberent aliquam campanellam, n. 44. & de domo articulandi, n. 45.
- 46 Oratoria si habent ostium patens in via publica, ita quod a vico pateat aditus ad ipsa omnibus volentibus ingredi ad audienda Divina Officia, presumuntur erecta auctoritate Episcopi.
- 47 Oratoria si habent nomen Sancti sibi appropriatum, presumuntur erecta auctoritate Episcopi, n. 47. Amplia, n. 48. sed contrarium est verius, n. 49.
- 50 Oratoria si regantur per personam Ecclesiasticam D. Mich. de Cortiada Tom. II.

- presumuntur erecta cum auctoritate Episcopi, n. 50. Intellige n. 51. sed vide n. 52. & 53. & in vers. Sed scias.
- 54 Oratoria si ab Episcopo visitentur, presumuntur erecta auctoritate Episcopi, num. 54. sed vide n. 55. 56. & 57.
- 58 Oratoria si habent sepulturas, & cœmeteria, presumuntur erecta auctoritate Episcopi.
- 59 Oratoria si habent reservatum Sanctissim. Eucharistia Sacrament. vel si in eis administrantur Sacramenta, ut Baptismus, & Extrema unctio, presumuntur auctoritate Episcopi erecta.
- 60 Oratoria si recipiunt decimas presumuntur erecta auctoritate Episcopi.
- 61 Oratoria si non solvunt collectas, presumuntur erecta auctoritate Episcopi.
- 62 Oratoria an presumantur in dubio erecta auctoritate Episcopi, & n. 63. & 64.
- 65 Oratoria ut presumantur erecta auctoritate Episcopi, qua signa concurrere debent & n. 66.
- 67 Oratoria ex quibus signis presumantur laicalia, & privata.
- 68 Oratoria si habent signa Ecclesiastica, & laicalia, pro quibus signis est judicandum.

DECISIO LXIV.

Oratoria quæ proprie sunt loca apta ad orandum, 1
 ut post alios observant Lezana quest. regul. tom. 4. verbo Oratorium, n. 1. Trullench. ad bull. Cruc. libr. 1. §. 3. dub. 4. n. 6. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. c. 8. n. 1. Tuschus de visit. lib. 2. cap. 12. in princ. Diana resol. moral. part. 9. tract. 1. in princ. & in sum. part. 2. verbo Oratorium, n. 1. Duplicia sunt: † publica scilicet, & privata; Remig. de immun. Eccl. ampliat. 2. n. 7. Trullench. ad bull. Cruc. libr. 1. §. 3. dub. 4. n. 6. Roderic. à Cunha incan. Oratorium, 1. dist. 42. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 8. n. 2. Menoch. libr. 6. presump. 72. n. 9. Diana resol. moral. part. 9. tract. 1. resol. 1. in princ. & in sum. part. 2. verbo Oratorium, n. 1.

Oratoria privata sunt, quæ in privatis domibus in 3
 angulis earum ad instar Capellarum constituuntur, in quibus oratur, ita tradunt Abbas in cap. fin. n. 4. de censib. Remig. de immun. Eccles. ampliat. 2. n. 2. 3. & sub num. 9. Trullench. ad bull. Cruc. libr. 1. §. 3. dub. 4. sub n. 6. Menoch. libr. 6. presump. 79. n. 9. benè Mantica dec. 38. n. 2. Dian. resol. moral. part. 9. tract. 1. ref. 1. & in sum. part. 2. verbo Oratorium, n. 1. plures citat Sanch. de matrim. libr. 9. disp. 15. n. 39. Thom. del Bene de immun. Eccles. tom. 1. c. 2. dub. 2. sect. 7. à n. 15. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. c. 8. n. 16. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. inter. part. 3. vot. 7. n. 24. & alii citandi n. 4. 5. 6. 7. & 8.

Hæc autem privata Oratoria non gaudent immuni- 4
 tate Ecclesie, & reus ad illa confugiens tutus non est, sed inde invitus extrahi potest, ut docent Bosch. in cap. Ecclesia in princ. de immun. Eccl. Innocent. in cap. inter dilectos, n. 2. de donat. Abbas in cap. fin. n. 4. de censibus, & in c. patentibus, n. 3. de privileg. multos refert Felin. in c. de quarta n. 9. de prescript. Gregor. Lopez l. 4. verbo A la Iglesia tit. II. part. 1. Vischis de immun. Eccles. n. 43. Remig. de immun. Eccles. ampliat. 2. n. 10. Marchus dec. 1009. n. 1. & dec. 1021. n. 3. Clar. §. fin. quest. 30. n. 6. vers. Sed quid dicendum. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. n. 30. Menoch. libr. 6. presump. 79. n. 10. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. dif. 5. n. 7. Sanchez de matrim. libr. 9. disp. 15. n. 39. & de conf. moral. tom. 2. lib. 6. c. 2. dub. 7. n. 2. vers. Unde, Tuschus pract. concl. littera E. concl. 9. n. 15. Decian. tract. crim. libr. 6. c. 25. n. 19. in fine, Villagut. de exten. leg. tit. de exten. immun. Eccles. num. 25. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 30. Fatinac. in praxi, part. 1. qu. 28. n. 71. & plures citat de immun. Eccles. n. 267. Suar. de relig. libr. 3. c. 9. n. 10. Italia de immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 4. n. 1. Germon. de sacror. immun. lib. 3. cap. 16. n. 29. & 30. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. n. 19. Correa de immun. Eccles. part. 2. n. 22. Daniel de Nobilibus contror. disp. 23. n. 20. & in addit. n. 12. Peregrin. de immun. Eccles. cap. 4. n. 63. Clarin. contror. forens.

C 4 cap. 10.

- cap. 10. n. 6. part. 1. & c. 197. n. 6. & 26. cap. 198. n. 28. part. 2. Curia Philippica part. 3. §. 12. n. 2. Gambacurta de immun. Eccles. libr. 4. cap. 1. n. 3. & 6. Trullench. in decal. libr. 1. c. 11. dub. 1. n. 9. Novar. in sum. bullar. tit. de immun. Eccles. n. 8. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immun. Eccl. n. 4. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 2. verbo Immun. Eccles. fol. 545. Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 188. & Latus part. 9. tract. 1. resol. 18. & in sum. part. 1. verbo Immun. Eccl. 12. Sanfelicius dec. 219. n. 1. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 1. c. 2. dub. 2. sect. 7. n. 16. vers. Item secundo, & tom. 2. c. 16. dubio 9. sect. 6. n. 17. & Latus sect. 12. Giurba post alios conf. 10. n. 5. & 15. Riccius de publ. jud. qu. 37. sub n. 4. Mexia de Cabrera in formul. immun. Eccles. libr. 1. cap. 4. n. 13. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. c. 3. n. 68. & c. 8. n. 16. & in cap. Eccl. n. 20. de immun. Eccles. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. inter part. 3. voto 7. n. 41. & 42. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari 29. Maji 1627. in causa Bartholomæi Montan. relato decis. 44. num. 2. & 4. in fine. Et per Cancellarium Eril, Consultoribus Guerau Berart, & Josa 27. Octobris 1635. in casu Stephani Massot relato supra, dec. 42. n. 18. Et per eundem Cancellarium Eril 25. Februarii 1639. in casu Hieronymi Mach. relato dicta dec. 42. n. 18.
- 5 Ratio est, quia Oratoria privata non sunt loca sacra, & religiosa, nec comprehenduntur nomine Ecclesiæ, Paril. conf. 34. à n. 10. lib. 4. Giurba conf. 10. n. 15. Barbosa in c. fin. n. 3. de cen. sib. Sanchez de matrim. libr. 9. disp. 15. n. 39. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 19. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. c. 2. dub. 2. sect. 7. n. 15. Tum quia loca sacra semel Deo dicata ad profanos usus redire non possunt, cap. ad hoc, de relig. domib. Et Oratoria privata ad nutum fundatorum ad profanos usus redire non possunt, & quæ hodie sunt Oratoria, cras possunt esse camera & aula familiaria, ut notantur Abbas in cap. fin. n. 4. de cen. sib. Clar. §. fin. qu. 30. n. 6. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. e. 3. §. 3. n. 30. Suar. de relig. lib. 3. cap. 9. n. 10. Sanchez de matrim. libr. 9. disp. 15. n. 39. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. immun. Eccles. n. 25. Guazzin. defens. 1. c. 37. n. 30. Mexia de Cabrera formul. de immun. Eccles. libr. 1. c. 4. n. 13. Gambacurta de immun. Eccl. libr. 4. cap. 1. n. 3. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 16. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 3. cap. 8. n. 19. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. n. 16. vers. Item secundo, & tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 12. n. 2. & 3. Giurba conf. 10. n. 5. & 15. Daniel de Nobilibus contr. disp. 23. n. 20. Franchis dec. 402. n. 6. Menoch. de arb. jud. casu 389. à n. 9. Paril. conf. 34. n. 12. lib. 4. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. disp. 5. n. 7. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. inter part. 3. voto 7. n. 24. & 42. Tum quia in privatis Oratoriis non habet Episcopus jus visitandi, cap. fin. de censibus. Ergo non sunt loca sacra; ista enim jurisdictioni Episcopi subduntur cap. 1. §. de inde eod. in 6. Sanch. de matrim. libr. 9. disp. 15. n. 39. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 19. Thom. del Bene de imm. Eccl. tom. 1. c. 2. dub. 2. sect. 7. n. 17. vers. Item tertio, & tom. 2. c. 9. dub. 9. sect. 19. n. 4.
- 8 Amplia 1. etiam si in privatis Oratoriis Divina celebrantur Officia, ut Sacrosanctum Missæ Sacrificium, & in eis fideles confiteantur, & Eucharistiam sumant, non gaudent immun. Eccles. ut docent Abbas in cap. fin. n. 4. de cen. sib. Remig. de immun. Eccl. ampliati. 2. n. 10. Clar. §. fin. quest. 30. n. 9. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. n. 3. Sanch. de matrim. libr. 9. disp. 15. n. 39. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. disp. 5. num. 7. Guazzin. defens. 1. c. 37. n. 30. Farinac. in praxi, part. 1. q. 28. n. 71. & de immun. Eccles. n. 267. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 10. Giurba conf. 10. n. 5. Daniel de Nobilibus contr. disp. 23. num. 20. Ciarlin. contr. forens. c. 198. n. 28. part. 2. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. c. 8. n. 16. Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 108. & part. 9. tract. 1. resol. 1. Thomas del Bene de immun. Eccl. tom. 1. c. 2. dub. 2. sect. 7. n. 15. & tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 6. n. 17. & sect. 12. n. 1. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. inter part. 3. voto 7. n. 24. Licentia siquidem celebrandi Missam in domesticis Oratoriis, non sufficit ad faciendum illa gaudere privilegio immunitatis Ecclesiæ, Suarez de relig. lib. 3. cap. 9. n. 10. Sanfelicius dec. 219. num. 4. sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Eril, casibus supra relatis, decis. 42. n. 18.
- 9 Amplia 2. ad Oratorium privatorum Palatiorum, quæ non gaudent privilegio immunitatis Ecclesiæ, Roman. cons. 477. n. 6. Tuschus pract. conclus. littera H. conclus. 158. n. 14. resolutum à Sacra Congregatione Episcoporum referunt, & testantur Barbosa in sum. bullar. verbo Immunitas, & dec. Apost. 417. n. 5. & in collect. ad Concil. Trid. sess. 25. de reform. cap. 20. num. 6. & de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. n. 68. in fine, & cap. 8. n. 98. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, nu. 4. Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 12. n. 1. Diana post part. 5. resol. moral. n. 4. fol. 439. Gambacurta de immun. Eccles. libr. 4. cap. 1. n. 5. Ubi secus dicit de Capella Regia Palatii Regii Civitatis Panormi.
- 11 Amplia 3. ad Oratoria confraternitatum laicorum, quæ non gaudent privilegio immunitatis Ecclesiæ, Thomas del Bene de immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 12. n. 1. Nisi Oratoria confraternitatum laicorum sint affixa alicui Ecclesiæ, vel Monasterio, nam tunc gaudent immunitate Ecclesiæ, Peregrin. de immun. Eccles. cap. 4. num. 68. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 1. vers. Sed non est, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 3.
- 12 Limita 1. in Oratoriis privatis religiosorum, quæ gaudent immunitate Ecclesiæ, si non ratione sui, saltem ratione claustrum, vel grangiarum, quæ tali immunitate gaudent, ita docent post alios Diana resol. moral. part. 9. tract. 1. resol. 18. vers. Verum, & resol. 33. vers. Verum, & in sum. part. 2. verbo Oratorium, n. 12. Sed hæc limitatio intelligenda est, ut procedat in Oratoriis privatis religiosorum constructis intra septa Monasteriorum, secus in constructis extra illa, vide quæ dixi cum decisionibus Cancellarii Cathalonix dec. 42. à n. 16.
- 14 Oratoria aurem publica sunt duplicis generis, Menochius libr. 6. presumpt. 79. n. 11.
- 15 Nam aliqua Oratoria sunt in loco publico ædificata, non ad instar Heremitorii, Basilicæ, & Capellæ, sed tantum sunt in eis positæ aliquæ imagines in parvis parietibus, quo potius indicant viam viatoribus, quam quod in eis viatores ad orandum se recipiant, ita scribit Remig. de immun. Eccles. ampliati. 2. num. 9. vers. Redeundo ad nostrum, sequitur Menochius lib. 6. presumpt. 79. n. 11. Et de antiquitate ponendi Crucis in itineribus gratia monstrandæ viæ viatoribus latè Narbona leg. 58. gloss. 2. per totam tit. 4. l. 2. recop. fol. 138. & in Regno Sardinia est Regia pragmatica id fieri præcipiens apud Regentem Vico libr. 2. tit. 8. cap. 22. Hæc autem Oratoria (& si publica dicantur cum solum sint ad indicandam viam viatoribus, & non ad orandum) non gaudent immunitate Ecclesiæ, ut post Vitalin. in Clement. 1. n. 74. de penitent. & remiss. tradit Remig. de immun. Eccles. ampliati. 2. num. 6. vers. Redeundo ad nostrum, sequitur Menoch. libr. 6. presumpt. 79. n. 11.
- 18 Alia verò sunt Oratoria publica, quæ instar Heremitorii, Basilicæ, seu Capellæ sunt in loco publico ædificata, & de his idem judicatur, quod de ipsis Basilicis, ut tradunt Remig. de immun. Eccles. ampliati. 2. n. 9. Menoch. lib. 6. presumpt. 79. n. 11. in fine, Trullench. ad bull. Cruc. lib. 1. §. 3. dub. 4. n. 6. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 8. n. 11.
- 19 Porro hæc Oratoria publica vocata Heremitoria, Basilicæ, vel Capellæ, hoc est Ecclesiæ (ut appellant Doctores) nondum consecratæ, sed tantum benedicatæ, & si in eis non sint cœpta Divina Officia celebrari, gaudent immunitate Ecclesiæ ut tradidi supra decis. 40. n. 5. & 6. Et in propriis terminis, quod Oratoria publica gaudeant immunitate Ecclesiæ, & reus ad ea confugiens tutus sit, & inde invitatus extrahi non possit, quia sunt loca sacra, & religiosa, ac perpetuò cultui Divino dicata, docent Abbas in cap. fin. num. 4. de censibus, Felin. in cap. de quarta, num. 12. de prescript. Remig. de immun. Eccles. ampliati. 2. n. 9. Gregor. Lopez leg. 4. verb. En la Iglesia, in princip. tit. 11. part. 1. Marchus

- Marchus dec. 1021. nu. 7. Paz in praxi, tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 29. Menochius, lib. 6. presum. 76. n. 12. Sanchez de matr. lib. 9. disp. 15. nu. 39. & conf. moral. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. nu. 2. vers. Eadem immunit. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. nu. 19. Guazzin. defen. 1. c. 37. nu. 29. Farinac. in praxi, par. 1. quest. 28. nu. 71. in fine, & de immun. Eccl. num. 252. & 267. Italia de immun. Eccl. l. 1. cap. 4. §. 4. n. 2. Castus Palaus, tom. 2. tract. 1. disp. unica, punct. 6. n. 19. Villalobos in sum. par. 2. tract. 39. n. 7. Daniel de Nobilibus contr. disp. 23. in addit. nu. 12. Ciarlin. contr. foren. cap. 197. n. 27. & cap. 198. n. 28. par. 2. Peregrin. de immun. Eccl. cap. 4. nu. 62. Gambacurta de immun. Eccl. lib. 4. cap. 1. n. 4. & 5. Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 1. nu. 9. Vermigliolus conf. 96. n. 2. Mexia de Cabrera in formul. immun. Eccl. lib. 1. cap. 4. nu. 14. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccl. nu. 2. vers. Gaudent quoque. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resolut. vers. Sed non est, & par. 9. tract. 1. resolut. 18. & in sum. part. ... verbo Immunit. Eccl. nu. 3. & part. 2. verbo Oratorium, num. 12. Thomas del Bene de immun. Eccl. tom. 1. c. 2. dub. 2. sect. 7. à nu. 10. & tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 12. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 8. n. 68. & cap. 8. n. 13. & in cap. Eccl. num. 10. de immun. Eccl. Sanfelicius, dec. 219. nu. 2. Don Didacus Anton. Frances de Urrutigoyti in pract. inter par. 3. voto 7. n. 40. & 41.
- 23 Requiritur tamen, ut oratoria publica gaudeant immunitate Ecclesie, quod sint auctoritate Episcopi fundata, & perpetuo Divino cultui dicata, hæc enim censentur loca sacra, & religiosa, Tuscus, pract. concl. littera I. concl. 59. nu. 24. Borrel. in sum. dec. par. 1. tit. 3. n. 66. plures Sanfelicius, dec. 219. n. 3. & alii relati, nu. 19. Etenim hæc & publica Oratoria non nisi auctoritate & licentia Episcopi ædificari possunt, Marchus, decis. 1009. nu. Menoch. post alios lib. 6. presum. 70. nu. 12. vide quæ dixi dec. 40. nu. 9. 10.
- 22 Dicuntur autem Oratoria publica constructa, & fundata auctoritate Episcopi per Crucis erectionem in jactu primi lapidis, ut docent Panormit. in cap. Eccl. nu. 7. de immun. Eccl. sequitur Gambacurta de immun. Eccl. lib. 4. cap. 1. nu. 4. & 6. vers. Qui enim, vide supra, dec. 40. nu. 21.
- 23 Si de auctoritate Episcopi non constet, an Ecclesie, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia sint auctoritate Episcopi fundata, & fundata, standum erit signis, ita Felin. in cap. de quarta, nu. 13. vers. Quibus signis, de prescr. Roman. conf. 277. Mascard. de probat. conf. 869. Maceraten. lib. 1. var. 14. nu. 4. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 11. nu. 15. & de potest. Episcop. alleg. 75. nu. 5. Merlin. contro. foren. lib. 1. cap. 65. nu. 6. & nu. 9. vers. At responsum, Guttier. canon. lib. 1. cap. 25. num. 26. ibi: Vel alia signa sacrum indicantia, Thomas del Bene de immunit. Eccl. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. à nu. 38. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Hospitalia, col. 2. in princip. & ad medium, fol. 528. Martha voto 169. nu. 3. Costa conf. 4. nu. 25. & notant omnes numeris sequentibus allegandi.
- 24 Primum signum est, si Ecclesie, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia habent Altare lapideum, firmum & stabile consecrarum, nam tunc præsumuntur à principio erectæ, & erectæ auctoritate Episcopi, secus si habent Altare viaticum, & portatile, quo casu præsumuntur Oratoria privata, ita Calderin. conf. 4. vers. Item, ibi: Et Altare lapideum, de relig. domib. Imola in cap. inter dilectos, n. 8. prope finem de donat. Felin. in cap. de quarta, nu. 13. de prescr. Roman. conf. 477. n. 13. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. nu. 16. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Immunitate Ecclesiastica, col. 2. vers. Aut habet, fol. 545. Farinac. in praxi, par. 1. quest. 12. n. 71. & de immun. Eccl. nu. 267. Guazzin. defen. 1. cap. 37. n. 29. Martha voto 169. nu. 3. vers. Item quia habet, Sanfelicius dec. 219. nu. 5. Ciarlin. contro. foren. cap. 197. nu. 27. par. 2. Merlin. contro. foren. lib. 2. cap. 8. nu. 10. & cap. 15. uum. 17. vers. Adverte. Siquidem
- 25 Altare & erigi debet lapideum firmum & stabile, super quo celebretur, non autem portatile, & viaticum, can. Clericos, can. nullus, can. Altaria de consecr. dist. 1. Roman. conf. 4. 477. num. 13. Lezana q. regul. tom. 3. verb. Altare, n. 1. & 2. Barbosa in can. Altaria, de conf. dist. 1. de jure Eccl. uni. lib. 2. c. 3. n. 3. & de potest. Episc. p. 2. all. 27. num. Nam altare & viaticum, seu portatile non facit locum sacrum, vel religiosum, secundum Archid. & Panor. quos citat Marc. dec. 1021. n. 4. alios laudant Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. n. 19. Giurba conf. 10. nu. 15. Ciarlin. contro. foren. cap. 197. num. 6. par. 2. Quod autem & dicatur Altare firmum, & stabile, & quod portatile, & viaticum, explicant Marchus dec. 1021. nu. 5. Tamburin. de jure Abbat. tom. 1. disp. 23. quest. 4. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Altare, n. 1. & 2. Novar. in sum. Bullar. tit. de Altari portatili, nu. 3. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 7. à n. 2. & in cap. 1. n. 2. & 3. de consec. Eccl.
- Unde illud signum, quod si Ecclesie, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia habeant Altare, aut Oratorium, præsumantur constructa, & constructæ auctoritate Episcopi, de quo Zerola in praxi Episc. part. 1. verbo Hospitalia, §. 3. dub. 2. Mascard. & ab eo relati de probat. concl. 869. nu. 1. Costa conf. 4. nu. 1. communiter à Doctoribus reprobat; nam ex eo, quod habeant Altare, aut Oratorium, non præsumuntur auctoritate Episcopi constructæ, & constructæ, ut per Sanchez de matr. lib. 9. disp. 15. nu. 39. Mantica dec. 38. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. n. 19. Giurba confil. 10. n. 15. Nisi habeat Altare lapideum, stabile, & firmum, ut docent Doctores citati nu. 24. vel alia signa concurrant, ut docet post alios Mascard. de probat. concl. 869. nu. 3. Consecrationis autem Altaris manifestum indicium sunt Cruces in eo depictæ, Lambertin. de jure patronat. in 1. par. 2. quest. 7. art. n. 10. vers. An autem quelibet, Martha voto 169. n. 3. vers. Item quia.
- Secundum signum est, si Ecclesie, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia habent dotem constitutam; nam tunc præsumuntur esse loca sacra, & religiosa, ac auctoritate Episcopi fundata; secus si non habent constitutam, quo casu præsumuntur Oratoria privata, & absque auctoritate Episcopi constructæ, & constructæ, Federic. de Senis conf. 130. Felin. in capit. de quarta, nu. 11. de prescr. benè Decius conf. 168. nu. 1. & in capit. patentibus, nu. 10. & 11. de privileg. Mantica dec. 38. nu. 1. & 6. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 29. Maceraten. variar. lib. 1. cap. 14. nu. 5. Barbosa in cap. ad hæc, nu. 9. de relig. domib. Decian. tractat. criminal. lib. 6. cap. 26. num. 19. Menochius lib. 6. presump. 79. num. 4. in fine, & num. 14. Farinac. in praxi, part. 1. quest. 18. nu. 71. & de immunit. Eccl. num. 267. Barzium decis. 124. nu. 5. Merlin. contro. foren. lib. 1. cap. 65. nu. 5. & 18. & consuluit Villagut, de exten. inten. leg. tit. de exten. immunit. Eccl. num. 28. Debet enim & Episcopus ab eo qui Ecclesiam ædificat, exigere assignationem dotis ipsius Ecclesie ad luminaria, & stipendia custodum, can. nemo el. 1. de consecr. dist. 1. capit. cum sicut, de consecr. Eccl. gloss. in can. secundum canonicam 23. quest. 8. Azor. instir. moral. part. 2. lib. 9. cap. 3. quest. 7. benè Marchus decis. 1009. nu. 3. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 2. n. 20. & in can. nemo, de consecr. dist. 1. & in capit. cum sicut, de consecr. Eccl. Hæc autem & dos mansus appellatur, cap. 1. de censibus, id est tanta pars agri fertilis, quanta pars boum colere potest, ut docent Sanctus Antoninus, Otalora, Cassaneus & Azor. quos citat Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 2. nu. 22. & in cap. 1. n. 5. de censib. Sed proprie & accipitur pro titulo, qui in præbendis constituitur, quibus dotata est Ecclesia, ut docent Lambertinus, Cujacius, Balsar. & Petrus Gregor. quos citant Lara de anniver. lib. 1. cap. 18. nu. 15. Barbosa in cap. 1. nu. 5. de censib. & de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 2. nu. 22. Et adverte, ut prædicta loca sacra censeantur, requiritur quod expressè dotentur, nec sufficit annuus redditus, ut docent Merlin. contr. foren. lib. 1. cap. 65. nu. 18.
- Verum ex eo solo, quod Ecclesie, Capellæ, Oratoria, seu Hospitalia habeant dotem, non est præsumendum in earum, seu eorum constructione auctoritatem Episcopi intervenisse, ut contra Villagut. de exten. immunit. Eccl. n. 29. docet Sanfelicius decis. 219. num. 4. Sed ita demum si alia signa concurrant, ut ex Decio, conf. 148. n. 1. tradunt Barbosa de jure Eccl. un. lib. 2. cap. 8. n. 11. Borrell. in sum. dec. par. 1. tit. 2. n. 12.

- 34 Tertium signum est, si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia sint principaliter erecta, & erecta ad celebrandum Missas, quo casu in earum, & eorum constructione auctoritatem Episcopi intervenisse præsumitur, Paris. post alios, *conf. 34. n. 1. lib. 4. cum relatis per Guazzin. defen. 1. cap. 37. nu. 29. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. c. 3. nu. 15. in princ. Zerola qui sic debet intelligi in praxi Episc. par. 1. verb. Hosp. §. 3. dub. 2. vers. Sec. Costa conf. 4. nu. 26.*
- 35 Intellige primo hoc tertium signum, si in Ecclesiis, Capellis, Oratoriis, & Hospitalibus quotidie, vel sæpe Missæ celebrentur, ut notant post alios Felin. in cap. de quarta, num. 12. de præscrip. Mascard. de probat. concl. 869. n. 1. Nam si quandoque in eis Missa celebraretur, non ex hoc inferitur, quod constructæ, & constructæ sint auctoritate Episcopi, nec desinunt esse Oratoria privata, *cap. fin. & ibi notat Abbas in cap. inter dilectos n. 8. de donat. Decius, conf. 148. nu. 1. vers. Similiter. Paris. conf. 34. n. 15. lib. 4. Mantica dec. 38. n. 8. Sanchez, Castrus Palaus, & Thomas del Bene relati, n. 7. Nisi is actus celebrandi publicus sit, & omnes nullo facto discrimine admitterentur, ut tradit Mascard. de probat. concl. 899. n. 1. & dicam, n. seq.*
- 36 Intellige 2. Hoc tertium signum ut procedat, & tunc demum verum sit, quando in Ecclesiis, Capellis, Oratoriis, & Hospitalibus publicè, id est januis apertis Missæ celebrarentur omnibus indifferenter ad eas audiendas admissis, nam tunc præsumuntur erectæ & erecta auctoritate Episcopi eo quia in privatis Oratoriis, quæ non sunt erecta auctoritate Episcopi, Divina Officia publicè celebrari nequeunt, *can. certum, can. univ. cuique de consecr. dist. 1. ita docent Calderin. conf. 4. vers. Item si celebratur Missa de relig. domibus, Felin. in cap. de quarta, nu. 12. de præscrip. Archidiacon. in can. nemo ad medium de consecr. dist. 1. Roman. conf. 477. n. 13. alios antiquos citat Maschar. de probat. conclus. 583. per totam & concl. 623. per totam, & concl. 869. n. 1. & 2. Thoro in comp. decis. par. 3. sect. 1. verbo Hospitale, col. 2. vers. Primo, fol. 528. & verbo Immunitate Ecclesiastica, vers. Quarto, fol. 545. Macerat. lib. 1. variat. cap. 14. n. 4. Marcus dec. 1011. in princip. Barbosa in cap. ad hæc n. 9. de relig. domibus, Lotterius de re benef. lib. 3. quest. 6. n. 28. & 29. Gabriel commun. conclus. lib. 6. de pia causa, conclus. 2. num. 5. Rota dec. 715. nu. 3. & 4. part. 2. diver. Merlin. controvers. forens. lib. 1. cap. 64. nu. 7. Vermigliolus, conf. 96. num. 2. Martha voto 169. num. 3. Gratian. discept. foren. cap. 481. num. 14. Grilenzon. conf. 104. num. 1. Sanfelicius, dec. 219. sub num. 5. Barzius decis. 124. num. 5. Sanchez de matrimon. lib. 9. disput. 25. num. 39. vers. Similiter, Castrus Palaus, tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 6. nu. 19. vers. Quod si iniquitas, Ciardin. contr. forens. cap. 197. nu. 27. part. 2. Thomas del Bene de immunit. Eccles. lib. 2. cap. 2. dub. 2. section. 7. nu. 38. & remissivè tom. 2. cap. 9. dubit. 9. sect. 12. n. 7. Quod maxime procedit si in dictis locis longo tempore, id est decennio publicè januis apertis Missæ celebrentur, Afflict. decis. 368. nu. 5. plures antiquos citant Gabriel. commun. conclus. lib. 1. de præsumpt. conclus. prima, nu. 8. Mascard. de probat. conclus. 583. & conclus. 623. Menochius, lib. 3. præsumpt. 132. nu. 51. & lib. 6. præsumpt. 79. n. 13. cum relatis per Borrell. in sum. dec. par. 1. tit. 2. nu. 7. Sanchez de matrimon. lib. 9. disp. 15. nu. 39. vers. Idem ex cursu temporis, notant Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. nu. 19. vers. Quod si iniquitas, Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dubit. 2. sect. 7. num. 28. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Immunit. Ecclesiastica, col. 1. in fine, & col. 2. vers. Sexto, fol. 545. Merlin. controvers. forens. lib. 1. cap. 65. nu. 6.*
- 37 Hoc tertium signum optimum esse dixit Thom. del Bene de immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. n. 38. Sed ego hoc solo signo concurrente non audeo affirmare, ex eo præsumi auctoritatem Episcopi intervenisse. Siquidem per publicam celebrationem Divinorum non dignoscitur Ecclesias, Capellas, Oratoria, & Hospitalia esse fundatas, & fundata auctoritate Episcopi nisi haberent campanile erectum, ut sentiunt Romanus, *conf. 477. n. 13. Mascard. de probat. concl. 869.*
- n. 1. Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 11. n. 15. in princ.
- 39 Quartum signum est, si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia sint ædificata, & ædificata in forma Ecclesiæ, & in eis sit erectum campanile cum campanis pulsari solitis ad rem sacram, & alia Divina Officia audienda, nam tunc præsumuntur loca sacra, & religiosa, ac erecta auctoritate Episcopi, secus vero si non habent campanile, ex quo id in Oratoriis privatis esse nequit, *c. patentibus de privileg. Ita docent Carderin. conf. 4. vers. Item ibi: Est campanile, Archidiacon. in can. nemo de consecr. dist. 1. Innoc. in cap. inter dilectos, ubi Abbas n. 8. de donat. idem Abbas in cap. patentibus, ubi Decius num. 7. & 8. de priv. idem Decius conf. 148. num. 1. Federic. de Sen. conf. 130. Paris. conf. 34. n. 15. lib. 4. Macerat. lib. 1. var. c. 14. n. 4. Cevallos de cogn. per viam violent. part. 2. q. 32. n. 5. vers. Si vero, Roman. conf. 477. n. 2. plures Guttier. canon. lib. 1. c. 37. num. 18. Tuschus pract. concl. littera H. concl. 158. n. 9. & concl. 159. n. 8. 9. 17. 22. 23. & 24. Grilenzon. conf. 104. n. 1. Sanfelicius dec. 219. sub num. 5. Font. dec. 331. n. 9. p. 2. Menoch. de recep. postremed. 15. n. 33. March. dec. 1015. n. 2. Thoro in comp. dec. p. 3. sect. 1. verb. Hospitale, col. 2. post medium vers. Primo, fol. 528. & verb. Immunit. Eccl. col. 1. vers. Tertio, & vers. præsertim, fol. 545. Merlin. contr. forens. lib. 1. c. 65. n. 7. Ciardin. contr. forens. c. 212. n. 47. part. 2. Mantica dec. 39. n. 3. Barbosa in c. ad hæc n. 9. de relig. domib. & in Clement. quia contingit, n. 17. de relig. domib. & de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 11. n. 15. in princ. & de potest. Episc. p. 3. alleg. 75. n. 5. Martha voto 169. n. 3. Costa conf. 4. n. 26. Solorzano de jure Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 3. n. 61. Don Didacus Anton. Frances de Urrutigoyti in pastor. inter. part. 3. voto 7. n. 24. & in pastor. regul. part. 2. q. 15. num. 20. & hoc signum est unum ex approbatis declarationibus factis per Cancellarium Eril, relatis supra, dec. 42. n. 18.*
- 40 Idem existimo, si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia non habent campanile formatum, sed tantum campanam, quæ publice pulsatur causa convocandi populum ad rem sacram, aliaque Divina Officia audienda: quo casu etiam præsumuntur loca sacra & religiosa ac erecta auctoritate Episcopi, quia in Oratoriis privatis hæc publica campanæ pulsatio non conceditur, nec potest in eis haberi campana, nisi privata ad convocandos solum incolas domus, *cap. patentibus, ubi Abbas n. 1. de privileg. can. quidam, gloss. verbo Aut Oratorii 18. qu. 4. ita Barzius dec. 124. n. 5. ad quem se refert Hermosilla ad Gregor. Lopez tom. 2. fol. 76. n. 81. Felin. in cap. de quarta, n. 12. & 13. vers. Idem puto de præscrip. Marchus decis. 1011. num. 1. plures Mascard. de probat. conclus. 869. n. 1. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. n. 19. Farinac. in praxi parte prima, quest. 28. num. 71. in fine, & de immunit. Eccles. n. 267. Zerola in praxi Episcop. part. 1. verbo Hospitale, §. 3. dub. 2. vers. Quarto, Thom. del Bene de immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dubit. 2. sect. 7. numer. 39. & 40. Barbosa in cap. patentibus, num. 5. & 6. de privileg. & de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 8. n. 11. & 16. Menochius lib. 2. præsumpt. 79. num. 4. Gabriel commun. conclus. lib. 6. de pia causa conclus. 2. n. 5. Diana resol. moral. part. 9. tract. 1. resol. 1.*
- 41 Addunt tamen nonnulli Doctores, ut Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia præsumantur loca sacra, & religiosa, ac erecta auctoritate Episcopi si in iis sit campanile, seu campana, quod campanile, sicut campana, vel cymbalum sit super tectum, publiceque pulsatur, ita Roman. conf. 477. n. 13. Decius in cap. patentibus, n. 6. de privileg. alios citant Sanchez de matrimon. lib. 6. disp. 15. n. 39. vers. Tandem rogabis, Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 29. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 19. vers. Si tamen Oratorium, Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. prima, vers. Sed non est verum, remissivè Thomas del Bene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 12. n. 7.
- 42 Sed hoc non est verum; nam ut Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia præsumantur loca sacra, & religiosa, ac fundata auctoritate Episcopi, non oportet quod habeant campanile, campanam, seu cymbalum super tectum erectum; sed sufficit, quod habeant campana-

- campanam publicam in loco eminenti positam, quæ publicè pulsetur ad convocandum populum ad Missam Divinaque Officia audienda, *cap. patentibus*, ibi: *Campanas in locis ponere, publiceque pulsare*, ubi Decius a n. 1. de privileg. Marchus *decis. 1011. num. 1.* Barzium *dec. 124. n. 5.* Thomas del Bene de *immun. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. nu. 39. & 40.* Mascard. de *probat. concl. 869. n. 4.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti, in *pastor. inter. par. 3. voto 7. n. 24. & in pastor. regul. par. 2. quest. 15. n. 20. & alii citati, nu. 40.*
- 43 Nec obstant Doctores relati, *nu. 4.* quia omnes Sanchez dempto solum dicunt, quòd si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia habent cymbalum super rectum & publicè pulsetur, fundatæ & fundata præsumuntur auctoritate Episcopi, idque evenit ex communiter contingentibus, nam fundantur in doctrina Cardinal. *consil. 4. column. 5. de censibus*, ubi arguit, Hospitale publicum esse, quia ibi erat campanile erectum super rectum cum campana, quæ pulsabatur ad Missam: sed inde non sequitur, quòd si tale Hospitale solum haberet campanam publicam in loco eminenti positam, non esset publicum, referunt Decius in *capit. patentibus, nu. 6. de privileg.* Mascard. de *probat. conclus. 869. nu. 4.*
- 44 Bene tamen verum est, quòd si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia habent aliquam campanellam, non per hoc præsumuntur loca sacra, & religiosa, erectaque, & erecta auctoritate Episcopi; sed adhuc remanent loca prophana, & privata. Abbas in *cap. patentibus per illum textum.* ubi Decius, *nu. 9. de privileg.* idem Abbas in *cap. inter dilectos, num. 8. de donat.* idem Decius *cons. 148. n. 1. vers. Et quamvis*, Federic. de Senis *cons. 130.* plures alios antiquos citat Paris. *cons. 34. n. 15. lib. 1.* Mantica *decis. 38. n. 7.* Guttier. *canon. lib. 1. cap. 35. nu. 20.* Barbosa in *cap. patentibus, n. 5. & 6. de privileg. & de jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 11. nu. 17. vers. Adverte*, notant Barzium, *decis. 124. nu. 5.* Thomas del Bene de *immun. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. nu. 39. & 40.* Ut in casu declarationis factæ per Cancellarium Erill. 27. Octobris 1635. contra Stephanum Massot, nam pluries vidi, quòd per vicum domus, seu hospitii Beatæ Mariæ Montis Serrati Civitatis Illerdæ pulsabatur per puerum campanella, qua vocabantur Gives ad rem sacram audiendam, & nihilominus fuit declaratum non gaudere immunitate Ecclesiæ, ut dixi *supra decis. 41. num. 18.* quidquid notet Barbosa de *jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 8. nu. 11.*
- 45 Ex quibus advertes ne erres, quòd ad præsumendam auctoritatem Episcopi in erectione istorum locorum, non satis est, si probeatur ibi esse campanam; quinimo duo copulative requiruntur, ut scilicet campana sit in loco publico, & quòd publicè pulsetur. Burrius in *cap. patentibus de privileg.* ubi instruit Advocatum, quòd sit cautus in articulando locum esse publicum, nempe quòd in tali loco sit campana in loco publico, & quòd publicè pulsetur, sequuntur Decius in *cap. patentibus, n. 5. & 6.* Mascard. de *probat. concl. 869. n. 4.*
- 46 Quintum signum est, si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia habent ostium patens in via publica, ita quòd à vico pateat aditus ad hujusmodi loca omnibus volentibus ingredi ad rem sacram, aliaque Divina Officia audienda, nam tunc præsumuntur sacra, & religiosa, ac auctoritate Episcopi fundata; secus si à vico non pateat aditus ad prædicta loca, Trull. ad *Bullam Cruciatæ lib. 1. §. 3. dub. 4. n. 6.* Barbosa de *jure Eccles. uni. lib. 2. c. 8. nu. 11.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in *pastor. inter. par. 3. voto 7. n. 24. & in pastor. regul. part. 2. quest. 5. nu. 15.* Vermigliolus, *cons. 96. nu. 2. & consuluit Villagut. de exten. leg. tit. de exten. immun. Eccles. nu. 28.* & hoc signum est unum ex approbatis in declarationibus editis per Cancellarium Erill, *relatis supra decis. 42. n. 18.* quidquid dicat Sanfelicius, *decis. 219. sub n. 4.*
- 47 Sextum signum est, si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia habent nomen Sancti sibi appropriatum, nam tunc præsumuntur loca sacra, & religiosa, ac fundata auctoritate Episcopi; secus verò si non habent nomen Sancti sibi appropriatum; etiam si appellentur sub nomine Sancti Ecclesiæ Parochiæ, ita Calderin. *cons. 4. vers. in contrarium facit de relig. domib.* Felin. in *capit. de quarta, num. 13. de præscrip.* Mascard. de *probat. conclus. 869. num. 3.* Maceraten. *lib. 1. var. cap. 212. nu. 4.* Martha *voto 169. nu. 5.* Ciarlin. *contro. foren. c. 14. n. 47. par. 2.* Barbosa de *jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 11. nu. 15. vers. Tertio*; Fontanella *decis. 331. nu. 9. par. 2.* Sanfelicius *decis. 219. sub n. 5.* Thoro in *comp. dec. par. 3. sect. 1. verbo Hospitalæ, col. 2. in fine, vers. Tertio, fol. 528.*
- Quod adeò verum esse dicunt aliqui respectu Hospitalis, etiam si in eo non sit campanile, aut altare, neque Ecclesia, si tamen sit institutum sub nomine alicujus Sancti, comprehenditur esse locum sacrum, & religiosum, ac fundatum auctoritate Episcopi, ita respondit Ciarlin. *contro. foren. cap. 116. par. 1.* sequuntur Diana *resol. mor. par. 6. tract. 1. ref. 6. vers. Dicendum est*, Thomas del Bene de *imm. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 10. num. 4.*
- Sed hoc sextum signum non placet Thomæ Sanchez de *matrim. lib. 9. disp. 15. n. 39. vers. Tandem rogabis.* Et domus, sive hospitium Beatæ Mariæ Montis Serrati Civitatis Illerdæ, habebat appropriatum nomen Beatæ Mariæ Montis Serrati, & nihilominus per Cancellarium Erill cum suis Consultoribus 27. Octobris 1635. fuit declaratum, Stephanum Massot, qui ad hujusmodi domum seu hospitium confugit, non gaudere immunitate Ecclesiæ, ut tradidi *supra decis. 42. n. 18.*
- Septimum signum est; si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia regantur, & gubernentur per personam Ecclesiasticam, nam tunc præsumuntur loca sacra, & religiosa, ac erecta auctoritate Episcopi, Tuschus, *pract. conclus. littera H. conclusione 124. num. 20.* Thoro in *compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Immun. Ecclesiastica, col. 1. ante finem vers. Primo, fol. 541.* plures Martha *voto 169. a nu. 6.* Secus si regantur per laicos, non sunt loca sacra, & religiosa, sed prophana, & privata, nec præsumuntur erecta auctoritate Episcopi, Roman. *cons. 477. nu. 10.* Tuschus *practicar. conclus. littera H. conclusione 159. num. 12.* cum aliis per Ciarlin. *contro. foren. capite 212. nu. 4. part. 1.* Calderin. *cons. 4. vers. Destitutio Hospitalarii de relig. domib.* Sanfelicius *decis. 219. sub n. 5.*
- Intellige hoc septimum signum, si Episcopus constitueret, deputaret, vel confirmaret Rectorem, Gubernatorem sive Ministrum, nam tunc Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, seu Hospitalia sunt loca sacra, & religiosa, ac præsumuntur auctoritate Episcopi fundata, & erecta; secus vero quando laici deputarent, & constituerent Rectorem, sive Gubernatorem, quo casu Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia sunt loca prophana, & privata, nec præsumuntur fundata auctoritate Episcopi, ita Roman. *cons. 477. nu. 8.* Felin. in *cap. de quarta, nu. 11. de præscrip.* cum aliis per Rotam *decis. 725. nu. 1. par. 1. divers.* Martha *voto 169. a nu. 6.* Tuschus *pract. concl. litt. H. concl. 159. n. 10.* Marian. Anton. *var. lib. 1. c. 14. n. 4.* Thoro in *compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Hospitalæ, col. 2. vers. Insuper Rector, & vers. Secundo, folio 528.* Merlin. *lib. 1. contro. vers. cap. 65. nu. 12.* Ciarlin. *contro. foren. cap. 212. n. 48. par. 2.* Barbosa de *jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 11. num. 15. vers. Secundo.*
- Contra hoc septimum signum respectu hospitalium fortiter insurgit Thoro in *compend. decis. par. 1. sect. 2. verbo Hospitalæ, col. 3. vers. Neque obstabat, fol. 528.* ubi probat, quòd non ex eo, quòd Rector ab Episcopo eligatur, præsumendum esse in eorum constructione auctoritatem Episcopi intervenisse, eo quia defuncto fundatore hospitalis privati, & prophani ad Episcopum devolvitur illius jurisdictio, ut post alios tradunt Gratian. *discep. forens. lib. 1. cap. 65. num. 17.* Barbosa de *jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 11. num. 46.* Et sic per Episcopum committuntur, Rota *dec. 717. n. 17. par. 1. divers.* Nedum clericis, sed etiam laicis, Rota *decis. 714. num. 17. par. 1. de vers.* Barbosa de *jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 11. nu. 39.* Ultra quòd in hoc videretur constituta magna difficultas, eo quia hospitalia, & Capellæ fundata, & fundatæ à laicis sine auctoritate Episcopi sunt mere secularia, & ad Principem secularem pertinet jurisdictio super eorum bonis, ut notatur in *cap. ad hæc de relig. domib.* latè post alios Cabedo de *patron.*

patron. Reg. Cor. cap. 38. Valascus, consult. 105. num. 28. Solorzanus de jure Indiar. tom. 2. lib. 3. cap. 3. num. 61. & in polit. lib. 4. cap. 3. vers. Lo qual, & vers. Perroesto, fol. 518.

- 53 Ideoque ut salves hoc septimum signum, dicere poteris, quod si Episcopus deputat, nominat, seu confirmat Clericum in Rectorem ad nutum, ut per Gonzal. ad regul. 8. cancell. glos. 5. §. 4. n. 13. vel ad triennium juxta formam Concilii Trident. sess. 22. de reform. cap. 8. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 11. nu. 17. Et sic in administrationem: eo tunc Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia per talem deputationem, nominationem, Confirmationem Rectoris clerici non sunt loca sacra, & religiosa, nec præsumuntur erecta auctoritate Episcopi; si autem Episcopus nominat, deputat, seu confirmat Rectorem clericum in perpetuum, vel ad ejus vitam juxta formam Clement. quia contingit de relig. domib. & sic in titulum: hoc casu præsumuntur erecta auctoritate Episcopi, & sunt loca sacra, & religiosa, juxta tradita per Felin. in c. de quarta, nu. 11. vers. Secunda, declinatio de prescrip. Paris. de resig. benef. lib. 11. quest. 3. à nu. 41. Gonzales ad reg. 8. Cancell. glos. 5. §. 4. à nu. 14. Valascus, consult. 105. num. 31. Lotter. de re benef. lib. 3. quest. 6. à nu. 5. Garzia de benef. part. 3. cap. 4. à num. 4. Barbosa de jure Ecclesiar. uni. lib. 2. cap. 11. à num. 26. Regens Vico ad prag. Card. lib. 1. tit. 7. cap. 12. num. 36. Ciarlin. controu. forens. cap. 212. num. 48. part. 2. Castrus Palaus, tom. 2. tractat. 13. disput. 1. punct. 6. nu. 4. vers. Dixi Grilenzon. conf. 104. per totum, Merlin. controuers. forens. lib. 1. cap. 65. n. 15. Quia quæ conceduntur in titulum, beneficia Ecclesiastica judicanda sunt, dicta Clement. quia contingit, §. ut autem de relig. domib. etiam si sint de jure patronatus alicujus, Rota decis. 725. nu. 5. par. 1. diuer. Martha voto 169. num. 7. Sed scias, quod hæc dumtaxat procedunt duobus requisitis concurrentibus. Primò ubi de hujusmodi nominatione, deputatione, & institutione Rectoris Clericis facta in perpetuum per Episcopum constet per legitimam, & authenticam Bullam, nec testes sufficere, nam ille qui se fundat in aliquo actu, qui scripturam desiderat, vel saltem de communi stylo per scripturam solet expediri, tenetur eam exhibere eo quia hoc casu scriptura est de essentia, ut in propria materia docet Butrius in cap. in nostra de rescrip. latè Afflictis, decis. 253. à num. 3. & plenius, decis. 298. vel saltem debet probari ad minus duobus testibus contestibus scripturæ, vel litterarum amissarum tenor, juxta doctrinam Bartol. in leg. sicut à num. 4. C. de fide instrumen. Afflict. decis. 274. à num. 2. Menochius de presum. lib. 1. quest. 66. Mascard. de probat. conclus. 295. & conclus. 909. & conclus. 1358. à nu. 52. Larrea decis. 56. à num. 11. Thesaur. quest. forens. 94. lib. 2. Gratian. discep. foren. cap. 468. Addit. ad Molin. de primog. Hispan. lib. 2. cap. 8. num. 1. Mieres de major. parte 4. quest. 20. à num. 147. Cancer. par. 3. cap. 17. à num. 376. ad 384. Pateja de instrum. edit. tom. 2. tit. 9. resolut. 4. num. 14. latè Barbosa cap. cum olim 12. à num. 4. de privileg. Et testes deponentes tenorem scripturæ debent esse periti, ut puta Advocati, Doctores, Notarii, aut Tabelliones; qui vim, & substantiam scripturæ, nec non defectus, si aliqui adsint, comprehendere valeant, aliàs non probant, ad notata per Barr. & alios quos citat Cancer. part. 3. var. c. 3. num. 171. Larrea decis. 56. num. 11. Mieres de majorat. part. 4. quest. 20. num. 151. Addition. ad Molin. de primog. Hispan. lib. 2. cap. 8. n. 1. Pareja de instrum. edit. tom. 2. tit. 9. resol. 4. nu. 25. Secundò quod ultra nominationem, & institutionem Rectoris Clerici in perpetuum, exercuerit Episcopus alia jura Episcopalia in hujusmodi Hospitalibus; nam ex eo solum, quod Episcopus hoc unum jus Episcopale in Hospitalibus exercuerit, exinde inferri non potest esse loca sacra, & religiosa, ac ipsius auctoritate constructa, ut eleganter in specie respondet Abbas in cap. 1. n. 5. de relig. domib. sequitur Mascard. de probat. conclusion. 869. à nu. 5. latè hæc omnia punctim tradit Merlinus, controu. foren. lib. 1. cap. 65. à nu. 2. ad 18.

Octavum signum est, si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia singulis annis ab Episcopo visiten-

tur, rationesque, & computa reddituum ab Episcopo exigantur: nam tunc necessariò præsumendum est loca sacra, & religiosa esse, ac fundata auctoritate Episcopi, ut tenent Aponte, conf. 18. num. 2. 3. & 8. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 6. vers. Dicendum est, Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Hospitalale, col. 2. ver. idcirco fol. 528. Merlin. controu. foren. cap. 65. nu. 10. par. 1. Thomas del Bene de immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 10. nu. 4.

Verum pro intelligentia hujus octavi signi, quod re vera non concludit, scire debes, quod licet de jure communi sit controversum, an Episcopus possit visitare Hospitalia, & Oratoria privata, rationesque ab Administratoribus recipere, & negativè resolvant Abbas in cap. fin. not. 1. de censib. Paris. conf. 34. num. 16. lib. 4. Ludovif. decis. 4. num. 16. & affirmativam ex gloss. in cap. 1. §. deinde verbo Pia causa de censibus in 6. teneant post alios Gratian. disceptat. forens. cap. 481. num. 15. & decimo septimo, Macerat. variar. libro primo, capite decimo quarto, numero quarto, vers. Si verò Hospitalale, Bobadill. in polit. libr. 2. capite decimo septimo, num. 139. Menochius, libr. 6. presump. 79. num. 15. conciliant tamen Marchus, decis. 10. n. 1. Mascard. de probat. concl. 869. à n. 35. Valascus, consult. 105. à nu. 35. Hodie verò potest Episcopus uti Sedis Apostolicæ delegatus non solum loca religiosa visitare, sed etiam pia quæcumque sint, quamvis prophana, & privata, & sine ipsius auctoritate erecta, ex dispositione Concilii Tridentin. sessione 22. de reformat. cap. 8. Ludovif. decis. 4. num. 16. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 1. à nu. 46. Pariterque Episcopus tamquam Sedis Apostolicæ delegatus ab Administratoribus, & Rectoribus non solum religiosorum locorum, sed etiam profanorum, & privatorum, ac sine ipsius auctoritate erectorum rationes, & computa reddituum exigere potest, juxta dispensationem Concilii Trident. sess. 21. de reform. cap. 9. Bobadi. de polit. lib. 2. c. 17. nu. 139. Sobar. de ratiocin. cap. 7. à nu. 50. Barbosa post alios de prescrip. Episcop. part. 3. allegat. 75. nu. 58. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 11. à num. 42. & in clement. 2. à n. 5. ad 12. de relig. domib. & ita pluries censuisse Rotam referunt Garcia de benef. par. 5. cap. 1. num. 692. in fine, Farinac. dec. 39. nu. 8. part. 2. Unde si Episcopus potest visitare hujusmodi Hospitalia prophana, privata, & laicalia, ab eorumque Rectoribus, ac Administratoribus computa, & rationes exigere, sequitur manifestè, quod ex tali visitatione, & computorum exactione non rectè inferitur, auctoritatem Episcopi in illorum fundatione & erectione intervenisse, ita sentiunt, & explicant Gurtier. canon. lib. 1. c. 35. n. 28. Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 1. verbo Hospitalale, fol. 528. Merlin. contr. for. lib. 1. c. 65. nu. 11.

Nonum signum est, si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia habent sepulturas, & cæmeteria; nam tunc dignoscitur talia loca esse Ecclesiastica, sacra, & religiosa, ac auctoritate Episcopi fundata; secus verò si ibidem non sunt sepulturæ, & cæmeteria, quo casu talia loca non sunt sacra, Ecclesiastica, & religiosa, nec præsumuntur fundata auctoritate Episcopi, gloss. in Clement. 2. verbo Altare de relig. domib. Calderin. consil. 4. vers. Item in eisdem non est cæmeterium, Roman. conf. 477. n. 3. II. & 12. Tuschus practicar. concl. littera H. conclus. 159. n. 18. & 19. Macerat. variar. lib. 1. cap. 14. nu. 4. Valascus, consult. 105. n. 1. Magon. decis. Lucen. 19. n. 16. Martha voto 169. n. 3. in fine. Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Hospitalale, col. 2. in fine, vers. Quinto fol. 528. & verbo Immunitate Ecclesiastica, col. 2. vers. Quinto, fol. 545. Sanfelicius, decis. 219. sub n. 5. Ricciul. Eccles. Lucubrat. lib. 4. c. 4. nu. 4. vers. Tertio, Costa conf. 4. n. 26. Fontanella decis. 331. nu. 9. par. 2. Thomas del Bene de immun. Eccl. tom. 1. c. 2. dub. 2. sect. 7. n. 41. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. c. 10. n. 14. & c. 11. n. 15. vers. Quinto. Ratio est, quia Hospitalia, & Oratoria publica fundari non possunt cum sepulturis, & cæmeteriis, vel aliis juribus sine auctoritate Episcopi, & ideo illa Hospitalia, & Oratoria publica in quibus sepulturæ, & cæmeteria concurrunt, Episcopi auctoritate fundata esse censentur, eo quia actus censetur factus ex causa permessa,

§. qui autem, de exer. tutor. leg. merito, ff. pro socio, ita Mart. voto 169. nu. 4.

- 59 Decimum signum, est si in Ecclesiis, Capellis, Oratoriis, & Hospitalibus sit reservatum sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel administrantur Sacramenta Baptismi, aut Extremæ Unctionis, nam tunc sunt loca sacra, & religiosa, ac præsumuntur auctoritate Episcopi fundata, Roman. *conf.* 477. n. 11. & 12. Tuschus *præct. conclus. littera H. conclus.* 159. n. 19. Maceraten. *variatur. lib. 1. c. 14. n. 4.* Thoro *in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Hospitale, col. 2. vers. Sexto, fol. 528.* Barbosa *de jure Eccles. univ. lib. 2. c. 11. n. 15. vers. Xammar. defin. 20. n. 27. par. 1.* Fontanella, *decis.* 331. n. 9. part. 2. Thomas del Bene *de immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. n. 42.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in past. inter. par. 3. voto 7. n. 14. & in past. reg. p. 2. q. 15. n. 20.*
- 60 Undecimum signum est, si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia recipiunt decimas, nam tunc sunt loca sacra, religiosa, ac præsumuntur fundata auctoritate Episcopi; secus si decimas non recipiunt, Calderin. *consil. 4. vers. Item de bonis illius Hospitalis de relig. domibus. Roman. conf.* 471. n. 12. Tuschus *præct. conclus. litt. H. concl.* 159. num. 19. Macerat. *lib. 1. variatur. cap. 14. nu. 4.* Thoro *in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Hospitale, col. 2. vers. Septimo, fol. 528.* Barbosa *de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 11. n. 15. vers. Septimo, Thom. del Bene de immunit. Eccl. tom. 1. c. 2. dub. 2. sect. 7. nu. 43.* Sanfelicius, *decis.* 219. sub nu. 5.
- 61 Duodecimum signum est, si Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia non solvunt gabellas, & collectas, nam tunc sunt loca sacra, & religiosa, ac præsumuntur fundata auctoritate Episcopi, secus si collectas, & gabellas solvunt, Roman. *consil.* 477. nu. 9. Tuschus *præct. conclus. litt. H. concl.* 179. nu. 11. Maceraten. *lib. 1. variatur. c. 14. nu. 4.* Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Hospitale, col. 2. vers. fol. 8. fol. 528.* Costa *conf.* 4. nu. 26. Guttier. *de gabel. q. 95. n. 1. & 2.* Barbosa *de jure Eccl. uni. l. 2. c. 11. num. 15. vers. Octavo.* Thomas del Bene *de immunit. Eccl. tom. 1. c. 2. dub. 2. sect. 7. nu. 43.*
- 62 His signis non existentibus, quamvis Beniten. *decis.* 3. nu. 4. teneat quod in dubio Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia præsumuntur erectæ, & erecta auctoritate Episcopi, ad quem se refert Bajard. ad Clar. §. *fin. quest. 30. nu. 14.* Guazzin. *defen. 1. cap. 37. num. 28.* Riccius *de pub. jud. cap. 37. nu. 4. vers. Insuper in fine, & id ipsum post Roman. & Felin. docent Padilla in leg. si aquam, nu. 48. Cod. de servit. & aqua.* Nihilominus tunc verius est, quod in dubio Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia præsumuntur erectæ, & erecta absque auctoritate Episcopi. Riccius, *collect.* 186. *in princip. par. 5. Roman. conf.* 477. num. 13. *vers. His autem, Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 11. nu. 16. & in cap. ad hac n. 9. in fine de relig. domib.* Ac propter ea tunc in dubio potius præsumendum, & judicandum est hujusmodi loca esse laicalia, prophana, & privata, quam sacra, Ecclesiastica, & religiosa, quamvis in eis Hospitalitas, aliave pia opera exerceantur, Clement. 2. *glos. verbo Ecclesias, vers. Quod in dubio de præb. plures Doctores, & Rotæ Romanæ decisiones tradit Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. §. 4. nu. 74.* quibus addendi sunt Roman. *conf.* 477. num. 13. *vers. His autem.* Macer. *variatur. lib. 1. c. 14. num. 5.* optimè Monaldus, *conf.* 19. nu. 6. 8. & 14. lib. 2. Eugeni. *conf.* 88. nu. 67. lib. 2. Aponte *conf.* 18. nu. 5. Guidobonus *advoc.* 107. nu. 2. Barbosa *in Clement. 2. nu. 4. de præben. & de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 11. num. 17.* Joseph. Ludovic. *decis.* 9. num. 9. par. 2. latè Curtius Jun. *consil.* 1. per totum, Mastril. *decis.* 110. num. 16. lib. 2. Magon. *decis.* Florent. 61. nu. 15. Thoro *in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Hospitale, col. 2. in princ. vers. Quibus cessantibus, & col. 3. in fine, vers. Quare non existentibus, fol. 528.* Merlin. *contr. forens. lib. 1. c. 65. nu. 8.* Fontanella, *decis.* 331. nu. 7. & 8. par. 2. Et fuit decimum in Cathalonia binis declarationibus factis per Cancellarium Erill, *relatis supra decis.* 42. n. 18.
- 65 Sed scire debes necesse non esse, quod omnia prædicta signa concurrant, ut Ecclesiæ, Capellæ, Orato-

ria, & Hospitalia judicentur loca pia, & religiosa, & præsumantur fundata auctoritate Episcopi, sed sufficit, quod habeant illorum majorem partem, Guazzin. plures citans, *defen. 1. cap. 37. nu. 29.* vel aliquis de illis, Tuschus *præct. conclus. littera H. conclus.* 138. num. 9. Et in summa tunc duo signa invenio communiter approbata in Cathalonia. Primum quod Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia habeant campanile, seu campanam publicam in loco eminenti positam, quæ publicè pulsetur. Secundum, quod habeant ostium patens in via publica; nam tunc præsumuntur loca sacra, & religiosa, ac fundata, & erecta auctoritate Episcopi, Remig. *de immunit. Eccles. ampli. 2. num. 7.* Trullenc. *ad Bull. cruci. lib. 1. paragrafo 3. dub. 4. nu. 6.* Barbosa *de jure Eccles. univ. lib. 2. c. 8. nu. 11.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in past. inter. par. 3. voto 7. nu. 24.* Gaudentque immunitate Ecclesiæ, ut docent Doctores citati, nu. 19. Si autem Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia non habeant campanile, seu campanam publicam in loco eminenti positam, neque ostium patens in via publica, non præsumuntur loca sacra, & religiosa, nec fundata, & erecta auctoritate Episcopi, Remig. *de immunit. Eccles. ampli. 2. num. 7.* Trullench. *ad Bull. cruci. lib. 1. dub. 3. num. 6.* Barbosa *de jure Eccles. univ. l. 1. c. 8. n. 16.* Diana *resol. moral. p. 9. tract. 1. resol. 1. & in sum. par. 2. verbo Oratoria, nu. 1.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in pastor. inter. par. 3. voto 7. n. 24.* Neque gaudent immunitate Ecclesiæ, ut docent Doctores relati, n. 4. vide ad binas decisiones factas per Cancellarium Erill, *relatas supra, decis.* 41. nu. 18.

Et signis etiam dignoscitur, an Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & Hospitalia sint potius prophana, laicalia, & privata, quam Ecclesiastica, sacra, & religiosa, Thoro *in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Hospitale, colum. 2. in fine, & colum. 3. in princip. fol. 528.* Rota *decis.* 714. par. 1. & *decis.* 106. 114. & 154. par. 2. *divers.* Ciarlin. *controverf. forens. cap. 212. nu. 4. & 51. part. 2.* Costa *conf.* 4. n. 24. *vers. E contra.* Sed advertite quod campanella, & altare portatile posita, & positum in Hospitalibus, & Oratoriis laicalibus non faciunt, quod sint Ecclesiastica, quia non mutant eorum naturam, ut dixi nu. 24. & 41. Nec beneplacitum Apostolicum petitum in aliqua alienatione bonorum Hospitalium, & Oratoriorum laicalium facit mutare primum statum, nec per hoc inferitur aliquod præjudicium, quia præsumitur petitum, quatenus opus sit, nec adhibitum debet contrarium operari, nec per hoc acquiritur aliqua possessio, ut posset dici Ecclesiasticum Barbosa *de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 11. num. 17. vers. Adverte.*

At concurrentibus hinc inde signis, aliqua pro locis sacris, Ecclesiasticis, & religiosis, & alia pro locis prophanis, laicalibus, & privatis: judicandum erit, prout majora, vel plura signa concurrent, Roman. *conf.* 477. nu. 13. *in fine & nu. 14.* Tuschus *præct. concl. litter. H. conc.* 159. nu. 4.

ARGUMENTUM.

An impeditus ingredi Ecclesiam per Officiales, & Ministros laicæ potestatis existentes in loco sacro gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Impeditus ingredi Ecclesiam per Officiales laicæ potestatis existentes in loco sacro an gaudeat immunitate Ecclesiæ, opinio negativa, nu. 2. opinio affirmativa, num. 7. & responderetur contrariis, num. 8. Amplia etiam si officiales laicæ potestatis non existant in loco sacro, sed propè illum, num. 9. Limita 1. si Officiales laicæ potestatis reum confugientem ad Ecclesiam capiant in loco distanti ab Ecclesia, num. 10. Limita 2. si Officiales laicæ potestatis reum capiant in aliqua

- aliqua domo, seu hospitio intendentem ad Ecclesiam confugere, num. 11.
- 2 Dux exercitus potest in bello iusto, tam armis, quam stratagemate, & insidiis pugnare, numero 3. modo falsitas, aut mendacium absit, numero 4.
- 3 Advocatus qui justam causam fovet, potest salva conscientia astu, & cavillationibus adversarium decipere, nu. 5. oportet tamen ut id sine falsitate, vel mendacio fiat, nu. 6.
- 8 Dolus bonus & dolus malus quid sit.
- 12 Officiales laicæ potestatis possunt transire per Ecclesiam, ut tutius capiant reum existentem prope & iuxta locum sacrum, & talis reus modo predicto captus non gaudet immunitate Ecclesie, nu. 12. sed contrarium, nu. 13.

DECISIO LXV.

- 1 **P**luries contigit iste casus in Cathalonia. Satellites, Birruarii & alii Officiales laicæ potestatis existentes in loco sacro jactu lapidum, ensibus evaginatis, vel tormentis manualibus, aut aliter impediunt reum ad Ecclesiam confugientem, ne Ecclesiam ingrederetur, utrum talis reus sic impeditus ingredi Ecclesiam gaudeat ejus immunitate? Videretur dicendum quod non. Tum quia satellites, & Officiales laicæ potestatis impediunt a loco sacro reum ad Ecclesiam confugientem ad eam ingredi, non sunt in dolo, arg. cum pater, §. Titio in fine, ff. de l. 2. Tum quia etiam si dolus in istis satellitibus posset considerari, esset bonus dolus adversus malefactorem, qui à jure permissus est, l. 1. §. 2. de dolo malo. Et sicut Dux potest in bello iusto tam armis, quam stratagemate, atque insidiis pugnare, can. dominus 23. q. 2. Hostien. in sum. de dolo, nu. 4. vers. Dicitur autem, Tiraquell. de retract. in prefat. n. 71. Covar. lib. 1. var. cap. 2. nu. 1. Bobad. in polit. lib. 3. cap. 14. n. 64. in fine, Xammar. de offic. jud. par. 2. quest. 8. num. 1. Modo falsitas, & aut mendacium absit, notat. glos. verbo insidiis, in can. dominus 23. q. 2. ex can. noli 23. q. 1. Hostien. & Covar. ubi proxime, Berar. in specul. visit. cap. 9. nu. 46. Diana resolut. moral. par. 6. tract. 4. resolut. 10. & in sum. part. 2. verbo pugnan. 6.
- 5 Quemadmodum etiam Advocatus qui justam causam fovet, potest salva conscientia astu, & cavillationibus ad victoriam consequendam adversarium decipere, can. dominus, glos. verb. insidiis, in fine 23. q. 1. cap. cupientes, glos. verbo malignantium, de elect. in 6. Tiraquell. de retract. in prefat. nu. 71. plures antiquos citat Covar. lib. 1. var. cap. 2. nu. 1. quibus addendi sunt Parlador. rer. quotid. lib. 1. c. 2. nu. 17. Bobad. in polit. lib. 3. cap. 14. nu. 64. in fine, Guttier. pract. lib. 3. quest. 60. n. 4. & alii relati per Xammar. de offic. jud. par. 2. quest. 8. nu. 2. Dummodo tamen id sine mendacio, vel falsitate fiat, cap. cupientes glos. verbo malignantium, de elect. in 6. Tiraquell. de retract. in prefat. nu. 71. in fine, Covar. lib. 1. var. cap. 2. nu. 1. in fine, Parladorius rer. quotid. lib. 1. c. 2. nu. 17. in fine, Guttier. pract. lib. 1. quest. 60. nu. 4. in praxi, annot. 3. nu. 43. Villalobos in sum. par. 2. tract. 18. dif. 2. nu. 9. Barb. in c. cupientes, nu. 13. de elect. in 6. Fernos. in c. pastor. 34. q. 7. sub num. 2. & 7. de jud. Xammar. de offic. jud. par. 3. quest. 8. n. 4. Marquez de Christ. guber. lib. 2. c. 7. Carrasco ad leg. recop. c. 10. n. 53. Sic satellites, & Officiales laicæ potestatis existentes in loco sacro possunt arte, & stratagemate impedire reum ad Ecclesiam confugientem eam ingredi.
- 7 Sed contraria sententia est verior, ut talis reus sic impeditus ingredi Ecclesiam gaudeat immunitate, ad tradita per Post. de manuten. obser. 21. num. 17. & 18. Gratian. discip. foren. cap. 939. num. 10. & in terminis Xammar. defiu. 129. n. 24. par. 2. idque propter violentiam, & injuriam, quam loco sacro faciunt satellites in eo existentes, ac impediunt reum ad Ecclesiam confugientem eam ingredi. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, & Oset 3. Decembris 1578. in favorem Joannis Xiquot, minoris dierum I. Doctoris capti insultando, & invadendo locum immunitatis, nempe hortum do-

mus Parochialis Ecclesie Beate Mariæ de Pinu Civitatis Barcinonæ, ponendo ibi scalam, & ita prohibendo aditum, quam ad Ecclesiam prædictam dictus Xiquot habere poterat, quinimo, & per dictam scalam ingre- diendo domum, in qua dictus Xiquot manebat conti- guam ædibus dicti Rectoris, ad quam aditus non pate- bat nisi per loca immunitatis, scilicet per dictam Ec- clesiam Parochialem Beate Mariæ de Pinu, seu per domum dicti Rectoris dictæ Ecclesie affixam, & con- tiguam, quia aliæ januæ dictæ domus omnes erant clausæ, ita ut compulsus fuerit per loca insolita, & periculosa fugere, & fuit declaratum dictum Xiquot gaudere immunitate Ecclesie, & ad domum suam solitæ habitationis, quam fovebat in Civitate Barcinonæ juxta ædes Ecclesie Parochialis Beate Mariæ de Pinu restituendum fore, & esse. Et per Cancellarium Agul- lana, Consultoribus Gallego, Dalmau, Ferrer, Sen- just, Bonet, Magarola, Puigmiya, Miyavilafra- quesca, Ferruz, Rubicol, Jover, Rollan, Gamiz, & Roca 25. Aprilis 1614. in favorem Icardi Lupla, per Regios Officiales existentes in loco sacro, nempe in cæ- meterio contiguo Ecclesie Sanctæ Annæ Civitatis Bar- cinonæ ensibus evaginatis, & jactu lapidum impeden- tes, quominus cæmeterium, & locum sacrum ingre- deretur. Meminit de hoc exemplari Xammar. defiu. 129. num. 24. part. 2. Item fuit decisum per Cancellarium Carmona, Consultore Rollan. decima septima Februarii 1618. in favorem Petri Romeu, eo quod dum persequeretur à Sebastiano Torrent Regio Com- missario, & ejus familia, & confugeret ad Ecclesiam Parochialem loci de Santominato, & ejus cæmete- rium jam appropinquasset, fuit impeditus per Jacobum Moret, & alios Ministros unionis Villæ Calidarum de Montebovino, qui dictum Regium Commissarium comitabantur, & intus dictum cæmeterium se recepe- rant causa, & animo impediendi, ne aliquis ad illud confugeret. Et per eundem Cancellarium Carmona, Consultoribus Bonet, Ferruz, & Rollan. 2. Junii 1618. in favorem Joannis Vila, eo quod existens in domo sua, quam habebat in vico dels tres llits Civitatis Barcino- næ, dum persequeretur ab Officialibus, & Ministris Regiæ Curie, per unum ex eis, qui ascenderat in quodam pariete clausuræ Monasterii Sanctissimæ Trinitatis, per quam dictus Vila habebat transitum ad dictum Mo- nasterium, fuit dictus Vila impeditus ingredi dictas domos dicti Monasterii.

Nec obstant contrarium adducta, & pro eorum so- lutione notandum est. Quod dolus alius est bonus, alius est malus, leg. 1. §. 2. ff. de dolo malo, Tiraquell. in prefat. de retractu, nu. 72. Tuschus pract. conclus. littera D. conclus. 70. num. 1. Dolus bonus apud veteres pro solertia, id est astutia accipiebatur, maximè si ad- versus latronem, vel inimicum machinetur, dicta leg. 1. §. 2. de dolo malo, communiter Doctores in rub. ff. cod. & in rub. de dolo, & contum. & multo fortius in hostem publicum, can. utilem 22. quest. 2. can. queritur 23. quest. 8. Hostien. in sum. de dolo, nu. 4. vers. Di- citur autem, & de bono loquitur Divus Paulus 2. ad Corinth. cap. 12. vers. 16. ibi: Ego vos non gravavi: sed cum essem astutus, dolo vos cepti, Hostien. in sum. de do- lo, num. 4. vers. Dicitur, aut littera A. Tiraquell. de re- tract. in prefat. nu. 72. Iste bonus dolus consistit in ho- nestis, non autem in illicitis cautelis, ac malitiis, Co- var. libr. 1. variar. cap. 2. num. 1. Guttier. pract. lib. 1. quest. 60. nu. 4. Dolus autem malus est calliditas, falla- cia, machinatio ad circumveniendum, vel decipiend- um alterum adhibita, leg. 1. §. dolum, ff. de dolo, Hostien. in sum. de dolo, nu. 1. Tiraquell. de retract. in prefat. nu. 72. remissivè Morla in empor. jur. par. 1. tit. 3. in pramif. nu. 40. & post alios Valenzuela, conf. 180. num. 26. tom. 2. Nunc sic, deducta in contrarium pro- cedunt in dolo bono, astutia, & honesta cautela: At isti satellites, ac Officiales laicæ potestatis existentes in loco sacro, ac impediunt reum ad Ecclesiam confu- gientem eam ingredi, sunt in dolo malo, cum violentiam, & injuriam loco sacro faciunt, & consequenter hujusmodi dolus malus non debet illis patrocinari, leg. nec ex dolo, ff. de dolo, leg. is qui dolo, ff. de rei vind. cum vulgatis.

- Amplia 1. etiam si Officiales, & ministri laicæ potestatis, non existant in loco sacro, sed prope illum, & impediunt reum ad Ecclesiam confugientem eam ingredi; nam tunc pariter talis reus gaudet immunitate Ecclesiæ. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Erill, Consultoribus Berart, Mafò, & Anglesel 29. Junii 1636. in favorem Emanuelis Vasquez de Inestrosa, & Didaci Gomez de Salazar.
- 10 Limita 1. si satellites, Officiales & Ministri laicæ potestatis exeuntes ab Ecclesia, reum ad Ecclesiam confugientem capiant in loco distanti ab Ecclesia per ducentum passus, quod non gaudet immunitate Ecclesiæ. Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, & Sala 9. Maii 1609. contra Martinum Joannem Sampso, qui confugiens ad Ecclesiam Parochialem, seu cœmeterium Parochiæ de Mantornes fuit per Bajulum exeuntem ab eadem Ecclesia, extra eandem, & illius cœmeterium, & per ducentum passus distans à dictis Ecclesia, & cœmeterio captus, fuitque declaratum non gaudere immunitate Ecclesiæ.
- 11 Limita 2. si Officiales, & Ministri laicæ potestatis capiant reum in aliqua domo, dicentem, quod intendebat ad Ecclesiam confugere, sicque fuit impeditus, quo casu non gaudet ejus immunitate. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Carmona, Consultoribus Senjust, Bonet, Ferruz, & Morell 24. Decembris 1617. contra Bartholomæum Panies, & alios reos captos in Villa de Uldecona in hospicio dicto de na Jordana, per quos pretendebatur fuisse illis impeditum ingressum Ecclesiæ dictæ Villæ de Uldecona, ad quam ut asserbatur, intendebant confugere, fuitque declaratum non gaudere immunitate Ecclesiæ.
- 12 An autem Satellites, Birruarii, ac Officiales, & Ministri laicæ potestates, ut tutius capiant reum existentem prope, vel juxta locum sacrum, possint transire per Ecclesiam, seu locum sacrum? Despujol ad Ferrer. par. 3. observ. cap. 251. tenet quod sic, & quod talis reus modo prædicto captus non gaudet immunitate Ecclesiæ, sequitur Peguera decisionem Cancellarii Cathalonæ de anno 1604. referens, decis. 51. in fine par. 2.
- 13 Sed contrarium fuit in Cathalonia antea decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, & Offet 7. Decembris 1578. in causa Joannis Xiquot supra relato, nu. 7. & hanc sententiam sequendam existimo propter injuriam, & violentiam, quam isti Officiales faciunt Ecclesiæ eam insultando, ac invadendo, ac per eam ad faciendam capturam transeundo, ad Vermigliol. consil. 102. nu. 7.
- mittat, numero 9. vel nisi fuerit infidelis, numero 10.
- 11 Servus si propter domini sevitiã, aut alia mente declinans ejus obsequium ad Ecclesiam confugiat, non gaudet ejus immunitate, sed domino restituitur, præstato ab eo juramento de illum non offendendo, nu. 11. & si videbitur juramentum non sufficere, recipienda est à domino major securitas, num. 13. quod si dominus noluerit hoc juramentum præstare, neque suo casu majorem securitatem, cogitur servum vendere, num. 14. sed hoc juramentum, seu major securitas apud nos non præstatur, num. 15.
- 12 Servus fugiens à domino suimet ipse furtum facit.
- 16 Extractus ab Ecclesia ratione œconomica & politica potestatis non gaudet ejus immunitate.
- 17 Filius confugiens ad Ecclesiam, ne corrigatur à patre, non gaudet ejus immunitate, idem ab uxore, & discipulo, respectu mariti, & magistri.
- 18 Transfuga ad hostes non gaudet immunitate Ecclesiæ.
- 19 Transfuga ad hostes committit crimen lese majestatis.
- 20 Transfuga punitur pœna mortis.
- 21 Miles relinquens excubias punitur pœna mortis.
- 22 Miles qui prior in acie fugam facit pœna mortis punitur.
- 23 Miles desertor militia in acie belli punitur pœna mortis.
- 24 Miles desertor militia extra belli aciem, qua pœna puniatur, & quid si ea à Capitano Generali statuta fuerit.
- 25 Miles qui manus intulit ad Prepositum, punitur pœna mortis.
- 26 Miles non defendens ejus Ducem ab aggressore pœna mortis punitur.
- 27 Miles qui rem à Duce prohibitam facit, aut ejus mandata non servat, punitur pœna mortis, etiam si res bene cesserit.
- 28 Miles arma alienans qua pœna puniatur.
- 29 Miles, qui se ipsum vulnerat, qua pœna puniatur.
- 30 Capitaneus asserens habere majorem numerum militum, quam habet, qua pœna puniatur.
- 31 Capitaneus fraudans militum stipendia, qua pœna puniatur.
- 32 Militibus auxilium præstans, ut fugiant, qua pœna puniatur.

ARGUMENTUM.

An Miles militiæ bellicæ confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Miles militiæ bellicæ non potest capi in castris, nec scholaris in scholis, nec Advocatus in Audientia, nec Doctor legens in Cathedra, nisi delictum esset de exceptis.
- 2 Miles militiæ bellicæ confugiens ad Ecclesiam propter delictum commune, gaudet ejus immunitate, num. 2. Limita in delictis exceptis, numero 3.
- 4 Miles militiæ bellicæ confugiens ad Ecclesiam propter delictum militare gaudet ejus immunitate, nu. 4. Limita 1. ad effectum puniendi à suo iudice; secus ad effectum continuandi servitium militiæ, num. 5. Limita 2. si fuerit transfuga ad hostes, nu. 8.
- 6 Miles militiæ bellicæ fugiens à militia suimet ipse furtum facit.
- 7 Miles militiæ bellicæ equiparatur servo.
- 8 Servus si propter aliquod delictum confugit ad Ecclesiam pro quo à iudice puniri timet, gaudet illius immunitate, num. 8. nisi delinquat in Ecclesia, vel aliis delictum exceptum com-

DECISIO LXVI.

Doctores ferè omnes, qui in hac materia scripserunt, eam non tractant in terminis propositæ quæstionis, sed solum dicunt, quod sicut delinquens confugiens ad Ecclesiam non potest in ea capi: ita Miles militiæ bellicæ confugiens ad castrum pro aliquo delicto non potest in eo capi, sicut nec scholaris confugiens ad scholam, nec Advocatus stans in Audientia, nec Doctor stans in Cathedra, idque ad evitandum scandalum, sive tumultum. Nisi delictum esset de exceptis, quia tunc sicut delinquens pro delictis exceptis potest capi in Ecclesia: sic Miles militiæ bellicæ; Scholaris, Advocatus, & Doctor legens potest pro criminibus exceptis capi, in castro, Schola, Audientia, & Cathedra, ita Rebuff. de privileg. schol. privileg. 102. Horat. Lucius de privileg. scholar. privileg. 51. Clar. §. fin. q. 30. n. 25. vers. In hoc autem proposito, Decian. tract. crimin. to. 2. lib. 6. c. 29. n. 11. 12. 13. & 14. Tuschus prætic. concl. littera E. concl. 9. n. 13. Pechius, de arresto, c. 6. n. 5. Cenedo collect. ad decretal. 54. n. 3. in fine, Bobad. in politic. lib. 2. cap. 14. num. 105. Paris. de Pureo de syndicat. verbo Doctor. n. 1. Guazzin. defen. 1. c. 37. nu. 63. & 64. Xammar. de offic. judic. par. 2. q. 2. nu. 8. Doctissimus Regens Vilosa de fug. c. 19. §. 6. n. 4.

Sed ad institutum deveniens, si Miles militiæ bellicæ propter delictum commune, ut furtum, homicidium,

dium, &c. ad Ecclesiam confugiat, absque dubio gaudet immunitate Ecclesie, *gloss. singularis verbo conditionis in leg. presenti, C. de his qui ad Eccl. confug. late Thoro in Cod. rer. jud. alleg. 27. per totam.* Ita fuit in Cathalonia declaratum per Cancellar. Agullana, Consultoribus Bonet, Ferruz & Rolan, vigesimo primo, Octobris 1616. in favorem Jacobi del Puyo Militis stipendiarii Civitatis Barbastri Regni Aragonum, extracti ab Ecclesia Parochiali S. Martini de Arenys, delati de nece in personam Andreae Hidalgo Militis etiam stipendiarii in loco de Arenys perpetrata. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Mir, & Magarola 15. Octobris 1631. in favorem Philippi Boray, & Bartholomaei Albino Militum equitantium Regni Neapolis sub vexillo Andreae Philomarino Ducis Militum in presenti Principatu de aliquibus delictis imperitorum. Et per Priorem Jalpi Tertium, 18. Februar. 1634. in favorem Joannis de Iuanyes Ducis pedestris, extracti e Monasterio Frat. Carmelitarum Discalceatorum Civitatis Illerdæ, delati de nece in rixa perpetrata in personam Joannis Camallero Ducis pedestris. Et per dictum Priorem Jalpi Tertium, Consultoribus Andreu, Codina, & Llunes 1. Decembris 1654. in favorem Francisci Pujol Militis equitatis societatis Don Christophori Delgado, extracti ab Ecclesia Conventus Civitatis Vici, delati de quodam furto in itinere Regio, quod itur a Villa de Masquesa ad Villam de Martorell cum aliis sociis, non tamen per insidias facto. Et per Cancellarium Soler, Consultoribus Serra, Pastor & Xammar 26. Februar. 1658. in favorem Francisci Angroja Militis, extracti ab Ecclesia Parochiali Beatae Mariae Calidarum de Montebovino, delati de binis necibus per ipsum perpetratis, una in Villa de Torà in personam Joannis N. famuli Victorini Totavila, de cujus delicti corpore non constabat saltem eo modo, quo de jure, & altera in personam dicti Victorini Totavila quam non constabat fuisse commissam per insidias, nec cum animo deliberato. Et per Cancellarium Sunyer, Consultoribus Pastor, Xammar, & Rull 14. Julii 1659. in favorem Joannis Crexell Signiferi societatis Isidori Ravanal, extracti ab Ecclesia S. Annæ Ordinis S. Augustini Civitatis Tarraconæ, delati de nece per eum perpetrata in personam Antonii Orriga.

3 Limita si Miles militiae bellicae delinquat in Ecclesia vel delictum exceptum committat, nam tunc non gaudet immunitate Ecclesie, Thoro in Cod. rer. jud. alleg. 27. nu. 6. Ita sensisse visi sunt Jalpi Tertius 1. Dec. 1654. in facto immunitatis Franc. Pujol. Et Cancellar. Soler 26. Febr. 1658. in facto immunitatis Francisci Angroja, de quib. *sup. nu. 2.*

4 Similiter si Miles militiae bellicae a militia fugam arripiat, aut aliud militare delictum committat, & ad Ecclesiam confugiat, gaudet ejus immunitate, & inde invitus extrahi non potest, Thomas del Bene de *immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 11. sect. 4. num. 6. & 7. dub. 23. sect. 5. sub num. 3.*

5 Limita 1. ut procedat ad effectum puniendi a suo Judice, nam tunc hujusmodi Miles militiae bellicae detrectans militiam, aut aliud militare delictum committens & ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus immunitate. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari 5. Octobris 1628. in favorem Bartholomaei Carbonell, Militis Castris Perpiniani. Secus vero ad effectum continuandi servitium Militiae bellicae, quo casu praestito juramento, vel si videbitur recepta majori securitate de non offendendo, Milites militiae bellicae detrectans militiam, & ad Ecclesiam fugiens non gaudet immunitate, sed ad servitium belli restituitur, Baeza de *inope debit. c. 16. numero 99. & 100.* Dominus Regens Don Ludovicus ab Exea in *erudito responso de cadaveribus punitorum, vers. Idem statuendum, fol. 11.* Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius, Don Christophorus Crespi de Valdaura, *observ. 3. numero 41. par. 1.* Et habetur in Bulla Pii Quinti 148. incipiens cum sicut, publicata anno 1572. Barbosa, in *collect. Bullar. verbo Miles secularis, fol. 451.* quid in Cathalonia circa praestationem hujus juramenti, *vide infra, numero 15.*

6 Ratio limitationis est. Tum quia Miles militiae bel-

lica fugiens a militia suimet ipsius furtum facit, Mascard. Freher. de *infam. lib. 3. c. 15. nu. 8.* Dominus Regens ab Exea, *loco supra citato.* Et fur fugiens ad Ecclesiam cum re furata potest per Judicem secularem intus Ecclesiam dicta re furata spoliari, ut Domino restituitur: tradunt Covar. *lib. 1. variar. cap. 20. num. 15. vers. Vigesimo octavo in fine, & alii quos referam, infra decis. 72. num. 4.* Tum quia Miles militiae bellicae equiparatur servo, & de isto ad illum procedit argumentum, *leg. qui cum uno, §. levius, ff. de re milit. Eruditissimus Regens Vilosa de fugit. cap. 20. a num. 1.* Et servus qui quavis si propter aliquod delictum, ut furtum, homicidium &c. ad Ecclesiam confugit, pro quo a Judice puniri timet, gaudet immunitate Ecclesiae, sicut quilibet homo liber, quia apud Deum non est exceptio personarum, *per regulam textus in capit. inter alia, de immunit. Eccles. ut docent communiter Doctores in leg. presenti, C. de his qui ad Eccles. confug. & in c. inter alia, de immunit. Eccl. quos citat Farinac. de immunit. Eccles. nu. 68. & tradunt Remig. de immunitat. Eccles. fallen. 37. Gregor. Lopez leg. 3. tit. 11. par. 1. gloss. 2. in fine, Navar. in manu. c. 25. n. 1. Azor. instit. moral. par. 2. lib. 9. quest. 9. in fine, Suarez de relig. lib. 3. cap. 10. num. 2. Curia Philippica, par. 3. §. 22. num. 54. Villadiego in polit. c. 3. num. 220. Giurba, conf. 30. nu. 2. Castrus Palaus, tom. 2. tract. 11. disp. 1. punct. 7. nu. 1. & 19. Pichard. in §. fin. nu. 6. de his qui sunt sui, Paz in praxi, to. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 162. Bobadill. in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 72. Gambacurta de immunit. Eccl. lib. 4. c. 13. nu. 9. Carrasco ad leg. recop. c. 3. §. 2. nu. 1. vers. Et si, Thomas del Bene de immunitat. Eccles. to. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 1. & sect. 13. n. 1. Xammar. defen. 129. nu. 12. par. 2. Nisi delinquat in Ecclesia, aut delictum exceptum committat, Thomas del Bene de immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 13. numer. 6. notat Carrasco ad leg. recop. c. 3. §. 2. num. 1. vers. Et si. Vel alias si fuerit infidelis, nam iste ad immunitatem non admittitur, Gambacurta de immunit. Eccl. lib. 4. cap. 13. nu. 2. & 9. Giurba conf. 30. nu. 2. notat Diana, *resolut. moral. part. 7. tract. 7. resol. 59. in fine principii,* de quo *decis. 67.* Tamen si servus si propter domini sevitiam, aut alia mente declinans ejus obsequium ad Ecclesiam confugit, cum fugiendo si domino suimet ipsius furtum faciat, *can. si quis servum 17. quest. 4. leg. ancilla, ff. de furtis, leg. 1. C. de servis fugit. leg. presenti, §. sane, C. de his qui ad Eccles. confu. Guttier. pract. lib. 1. quest. 1. nu. 18. Covar. variar. lib. 1. c. 20. nu. 20. vers. In secundo, Giurba conf. 30. num. 29. in fine, Sapientissimus Regens Vilosa de fugit. cap. 5. n. 16. bene id explicat Curt. jun. in leg. 1. a nu. 1. Jason. a nu. 2. Cod. de servis fugit. Dominus Regens Vilosa, de fugit. c. 9. a n. 36. non gaudet immunitate Ecclesiae, sed domino est restituendus, recepto ab eo juramento de illum non offendendo, *c. inter alia vers. Si vero servus, de immunit. Eccl. leg. presenti, §. sane et 2. C. de his qui ad Eccles. confug. Navar. in manuali. cap. 25. num. 19. Boerius, decis. 190. num. 2. Borrell. in addit. ad Bellug. in spec. Princ. rub. 11. §. sed quia loquimur littera H. Gregor. Lopez, leg. 3. tit. 11. par. 1. gloss. 2. Covar. lib. 2. variar. cap. 20. n. 14. vers. His suffragatur, German. de sacro immunit. lib. 3. c. 16. nu. 55. Decian. tract. crim. lib. 6. c. 46. nu. 9. Guttier. pract. lib. 1. quest. 1. nu. 3. & 18. Suarez de relig. lib. 3. c. 10. nu. 2. Bardaxi, foro 1. nu. 20. de his qui ad Eccles. confug. Portoles, §. appellitus manifestationis, n. 13. Sesse, dec. 113. nu. 86. par. 2. Villalobos in sum. par. 2. tract. 39. dif. 6. nu. 6. Farinac. de immunit. Eccl. nu. 73. Paz in praxi, tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 1. n. 159. & 161. Bobad. in polit. l. 2. c. 14. nu. 72. Lezana, quest. regular. tom. 4. conf. 50. n. 50. Mexia de Cabrera, in formul. immunit. Eccles. lib. 1. c. 10. nu. 11. Gambacurta, de immunit. Eccl. lib. 4. c. 13. a nu. 1. Guazzin. defen. 1. cap. 38. n. 27. & 28. Picard. §. fin. nu. 2. de his qui sunt sui, Gamma, decis. 362. Castrus Palaus, tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 7. n. 19. Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 3. n. 27. Sanchez, conf. moral. to. 2. lib. 6. c. 1. dub. 8. nu. 30. Diana ref. mor. par. 6. tract. 1. ref. 20. vers. Ad secundum, & par. 7. tract. 7. resol. 57. in princ. Villadiego in polit. cap. 3. num. 220. Curia Philippica, par. 3. §. 12. n. 45. Giurba, conf. 30. num. 2. Carbof.***

- Carbol. in praxi jud. verbo servus num. 69. Correa de Immun. Eccles. part. 3. num. 6. Riccius decis. 141. in fine part. 1. Carrasco ad leg. recopl. cap. 3. §. 2. numer. 1. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 13. numero 2. Xammar. defin. 129. num. 9. par. 2. Dominus Regens Don Ludovicus ab Exea in responso de cadaveribus punitorum versic. Secundo fol. cum relatis per Barbosam in cap. inter alia nu. 49. de Immun.
- 13 Eccl. & in can. nullus Clericorum 17. quest. 4. & de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. num. 43. Illustrissimus Dominus Vice Cancellarius Don Christophor. Crespi de Valdaura observ. 3. num. 39. part. 1. Et suo casu recepta à domino majori securitate de non offendendo, si videbitur juramentum non sufficere, ut post alios docent Farin. de Immun. Eccl. num. 76. Diana ref. mor. part. 7. tract. 7. resol. 59. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 13. nu. 3. & 4. Barbofa in leg. presenti. nu. 23. C. de his qui ad Eccl. confug. Quod si dominus noluerit hoc juramentum prestare, & suo casu hanc majorem securitatem, vel non potuerit dare, compellendus est servum vendere, & non debet servus illi tradi, §. fin. de his qui sunt sui gloss. in leg. presenti, §. fin. verbo sacrosancta, C. de his qui ad Eccl. confug. gloss. in §. publicorum in authen. de mandat. Princip. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 27. numero 9. versic. Quod si notoria foret, Mexia de Cabrera in formu. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 10. num. 11. versic. Mas si el rigor, Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observ. 3. num. 40. par. 1. Azor. inst. mor. par. 2. lib. 9. c. 9. q. 9. in fine, Suarez de relig. lib. 3. cap. 10. n. 1. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 4. c. 13. num. 8. Farinac. de Immun. Eccles. num. 69. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. n. 161. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 72. Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 27. Villalobos in sum. tom. 4. tractat 39. dif. 6. num. 6. Peregrin. de Immunit. Eccles. capite quinto, num. 13. Castus Palaus tom. 2. tractat. 11. disput. unica puncto 7. nu. 19. Diana resol. moral. par. 7. tractat. 9. resol. 59. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. sect. 13. n. 5. Verum in casu Cathalonie prædictum juramentum, seu major securitas non præstatur, ex Fontanella decis. 583. nu. 1. par. 2. notavi decis. 22. num. 109. par. 1. & de Civitate Limeni in India, Carrasco ad leg. recopl. cap. 3. §. 2. num. 1. & generaliter, quod hodie iudex secularis non teneatur prestare cautionem, Riccius de pub. jud. q. 37. n. 19. ex Bald. in prag. unica l. 5. tit. 21. num. 20. Tum, & denique quia Miles militiae bellicae confugiens ad Ecclesiam potestate economica & politica ab ea extrahitur ad effectum continuandi servitium in bello, ut dixi num. 5. Et quando quis extrahitur ab Ecclesia ratione economica, & politica potestatis, & coercionis, non gaudet ejus Immunitate, Bardaxi foro. 1. num. 20. de his qui ad Eccl. confug. & foro 1. num. 8. versic. Insuper de compet. jurisdic. Portoles §. appellitus manifestationis à num. 10. Sesse decis. 113. nu. 86. part. 2. qui tribus exemplis id comprobant. Primo in illo, qui in casu civili non vult obedire sententiae Cancellarii, & ad Ecclesiam confugit, de quo decis. 25. à num. 82. par. 1. Secundo in servo ad Ecclesiam confugiente, de quo supra à num. 11. Tertio in filio confugiente ad Ecclesiam, ne corrigatur à patre, nam est etiam certum, quod iste filius non gaudet Immunitate Ecclesiae: imò potest pater absque metu excommunicationis illum ab Ecclesia extrahere, cum hujusmodi extractio non fiat ad effectum, ut filius puniatur, sed potius ut paterno affectu; & amore corrigatur decisum refert Riccius dec. 151. par. 2. sequitur Thoro in compend. dec. Curia Archiepis. Neapol. verbo filius familias confugiens fol. 18. Illustrissi. Domi. Vice Cancell. Don Christophor. Crespi de Valdaura observ. 3. à num. 37. part. 1. Sed utrum pater possit filium ab Ecclesia extractum castigare, dominus servum, magister discipulum cujusvis artis, maritus uxorem; Respondeo quod non, can. nullus, Clericorum 27. q. 4. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 26. num. 1. vers. Quarto, Ambrosin. de Immun. Eccl. capit. 12. num. 2. vers. Quarto Cenedo can. quest. 42. num. 1. versic. Secundo Suarez de relig. lib. 3. cap. 10. n. 5. vers. Maxime Barbofa de jure Eccl. univ. lib. 3. c. 3. nu. 139. & 148. & in cap. inter alia numero 18. & 27. de Immun. P. Mich. de Cortiada Tom. II.
- Eccles. Intellige immoderate; secus moderate, Castus Palaus tom. 2. tractat. 11. disput. unica puncto 7. nu. 16. versic. Quarto, & numero 18. in fine. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 12. n. 16. & 17. contrarium docent Gambacurta de Immun. Eccl. l. 2. c. 12. n. 7. & c. 222. n. 12.
- Limita 2. si Miles militiae bellicae, seu quilibet alius fuerit transfuga ad hostes, nam non gaudet Immunitate Ecclesiae, Bart. in quest. incip. Lycana Civitatis nu. 10. Mantua conf. 91. Remig. de Immun. Eccl. fallen. 39. Dominus Regens Don Ludovicus ab Exea in responso de cadaveribus punitorum versic. Item statuendum in fine fol. 11. quidquid dicant Navar. in manual. cap. 25. num. 19. in fine, Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 146. Bobad. in polit. lib. 2. capitul. 14. num. 55. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 24. Quia transfuga rebellis, & proditor est, leg. qui amissione §. qui deserant, ff. de cap. dim. & committit crimen læsæ Majestatis, leg. 2. ff. ad leg. Ind. Majest. Capicinus dec. 130. n. 8. Decian. tra. crim. l. 7. c. 14. Clar. §. fin. q. 68. nu. 42. Baiard. ad Cla. §. lese Majestatis n. 2. vers. Decimo tertio, Farin. de crim. lese Majest. par. 4. q. 113. à n. 12. & frag. crim. par. 2. littera M. n. 205.
- Miles transfuga ad hostes punitur poena mortis, leg. proditores, ff. de re mi. leg. si quid aliud ex metallo §. transfuga, ff. de pœnis, leg. postliminium, §. transfuga, ff. de cap. & postlim. rever. Clar. §. fin. quest. 68. nu. 42. versic. Transfuga punitur, Farinac. in praxi, part. 1. q. 20. n. 154. & par. 4. q. 113. à n. 72. & frag. crimin. part. 2. littera M. nu. 205. Morla in empor. jur. part. 1. tit. 1. qu. 10. n. 5. & 11. vers. Ad quintum, Ajala de jure belli l. 5. cap. 15. à n. 1. Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 14. à nu. 1. Barreda ad leg. pœnal. n. 24. Gaballus ref. crim. casu 294. nu. 209.
- Miles relinquens excubias, quas vulgò sentinellas vocamus, punitur poena mortis, l. qui stationis, ff. de re milit. l. militis, lib. fin. ff. de custod. reor. Ajala de jure belli lib. 3. cap. 17. à num. 1. Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 15. nu. 17. & 24. Cabal. ref. crim. casu 294. num. 113. 190. & 288. Bobad. in polit. l. 4. cap. 2. nu. 72. Barreda ad leg. pœnal. nu. 28. Giurba conf. 59. nu. 87. in fine, noster Doctissimus Vilosa de fugit. cap. 20. nu. 28. Farinac. conf. 4. nu. 21. & vide frag. crim. part. 2. littera M. num. 20 ubi cum Deciano dicit, quod sunt puniendi arbitrariè pro modo delicti, exemplaria referunt Bobad. in polit. lib. 4. cap. 2. num. 24. Gail. de pace pub. lib. 1. c. 4. nu. 32. Scaccia de jud. libro primo, capite nonagesimo septimo, numero centesimo octuagesimo secundo.
- Miles qui prior in acie fugam facit, poena mortis punitur, l. omne, §. qui in acie, ff. de re milit. Ajala de jure belli lib. 3. c. 15. Barreda ad leg. pœnal. nu. 28. Decian. tract. crim. l. 7. cap. 16. à num. 59. Cabal. resol. crim. casu 294. à num. 185. Berart. in specul. visit. cap. 9. nu. 91. Farinac. frag. crim. part. 2. littera M. nu. 209. Ferrer. par. 3. obser. c. 115. nu. 4. & 10. latissime noster Sapientissimus Regens Vilosa de fugit. c. 20. à num. 49. Chryspol. in cas. mil. casu 11. Thoro in supplem. verb. Miles aufugiens fol. 404.
- Miles desertor militiae in acie belli punitur poena mortis, leg. non omnes, ff. de re milit. l. milites, §. fin. vers. Desertorem, ff. eodem. Ajala de jure belli lib. 5. cap. 12. Gail. de pace pub. lib. 1. c. 4. nu. 89. Decian. tract. crim. lib. 7. c. 15. nu. 15. Clar. §. fin. q. 68. nu. 36. vers. Milites. Apon-te de potest. Proreg. tit. de diversis provisionibus, §. 1. de militibus nu. 5. Barreda ad leg. pœnal. sub num. 13. Cabal. ref. crim. casu 294. à nu. 104. Farinac. in praxi part. 4. qu. 113. n. 7. & frag. crim. part. 2. littera M. n. 205. Chryspol. in casibus militan. casu 9. num. 15. Thoro in compen. dec. part. 3. sect. 2. verbo Poena mortis fol. 269. & in supplem. dec. verbo Miles, aufugiens fol. 404. Berart. in specul. visit. c. 9. num. 59. & 60. latè noster Eruditissimus Regens Vilosa de fugit. c. 20. à num. 11.
- Miles desertor militiae extra belli aciem, hoc est tempore pacis qua poena puniatur? videndi sunt Ajala de jure belli lib. 3. c. 12. Decian. tract. crim. lib. 9. c. 11. à num. 14. Barreda ad leg. pœn. num. 23. Cabal. resol. crim. casu 294. à numer. 104. Thoro in supplem. dec. verbo Miles aufugiens fol. 404. Eugenius conf. 23. remissivè Paschal. de pat. potest. parte 3. cap. 3. num. 10. noster Regens Vilosa de fugit. capite vigesimo, num. 33.

- num. 33. 34. & 35. Et quid si pœna statuta sit à Capitaneo Generali contra istos desertores, an ea sint puniendi; affirmativè decisum refert Sanfelicius *dec. 221. sequitur Thoro in supplemen. desicion. verb. Desertores, fol. 161. & an Miles discedens ob percussiones sibi à Capitaneo illatas excusetur à delicto desertionis militiæ, Vermig. conf. 325. per totum.*
- 25 Miles, qui manus intulit in suum Præpositum, Capitaneum, Ducem, & Centurionem, punitur pœna mortis, *leg. omne delictum, §. qui manus, leg. Milites agrum, §. irreverens, §. si vitam, ff. de re milit. Farinac. conf. 4. numero 20. & frag. crimin. part. 2. littera M. n. 213. Caballus resol. crimin. casu 294. num. 276. Decian. tractat. crimin. libr. 7. cap. 15. numero 52. Aiala de jure belli, lib. 3. cap. 10. numero 3. in fine, Bobad. in polit. libro quarto, capite secundo, numero 71. in fine, Castillo decis. 170. à numero 1. parte secunda; Barreda ad leg. pœnal. num. 22. Giurba conf. 59. num. 67. Berart. in specul. visit. cap. 9. num. 58. Eadem pœna punitur miles qui ensem evaginaverit contra suum Capitaneum, Giurba conf. 59. num. 67. Vel vocem extulerit. Baro de Auchy reg. 7. fol. 23. aut qui rebellaverit contra illum, Bobad. in polit. lib. 4. c. 2. n. 72.*
- 26 Miles, qui videns ejus Ducem, & Capitaneum ab aliquo insultari, aut offendi, illum ab aggressore non defendit, si defendere potuit, pœna mortis punitur, *leg. 2. in fine, leg. omne delictum, §. fin. ff. de re milit. Aiala de jure belli, lib. 3. cap. 10. num. 4. Cabal. resol. crimin. casu 294. num. 276. Decian. tractat. crimin. lib. 7. cap. 15. numero 71. Giurba conf. 59. num. 67. Barreda ad leg. pœnal. num. 22. Eugen. conf. 22. numero 2. Farinac. frag. crimin. part. 2. littera M. num. 212. versic. Secundo. Berart. in spec. visit. c. 9. n. 59.*
- 27 Miles, qui rem à Duce prohibitam facit, aut ejus mandato non servat, pœna mortis punitur, etiam si res feliciter, & benè cesserit, *leg. 3. §. in bello, ff. de re milit. Farinac. conf. 4. num. 20. & frag. crim. par. 2. littera M. num. 211. Gail. de pace pub. lib. 1. cap. 4. à num. 26. Scaccia de jud. l. 1. cap. 97. num. 182. Decian. tract. crimin. lib. 7. cap. 15. à num. 45. Menochius de arb. jud. casu 365. à num. 8. Cabal. resol. crimin. casu 294. num. 164. Barreda ad leg. pœnal. nu. 11. Berart. in specul. visit. cap. 9. num. 58. Linglois dec. 1. quest. 3. num. 1. versic. Quin etiam, Bobadilla in polit. libr. 4. cap. 2. numer. 27. Ràmirez de leg. reg. §. 31. n. 10. Paschal. de potest. part. 3. cap. 3. num. 32. & de obedientia in militia plures citant Cabal. ref. crim. casu 294. num. 165. Castillo dec. 170. num. 7. part. 2.*
- 28 Miles arma alienans, vel aliena furripiens, qua pœna puniatur; videndi sunt Farinac. *frag. crim. part. 2. littera M. num. 217. noster Doctissimus Regens Vilof. de fugit. cap. 20. num. 31. & 32.*
- 29 Miles qui se ipsum vulnerat qua pœna puniatur? vide *leg. omne delictum, §. qui se vulneravit, ff. de re mil. Decian. tract. crimin. lib. 9. cap. 3. num. 4. & cap. 4. num. 7. Grammat. dec. 44. num. 4. Menochius de arb. jur. casu 284. num. 24. Farinac. in praxi, part. 4. quest. 128. numero 23. Castillo decis. 169. parte 2. Amesc. de potest. in se ipsum, libro 1. cap. 4. n. 6. & 7.*
- 30 Capitaneus, sive Castellanus asserens habere majorem numerum Militum, quam ipse habet, vel submitrens unum pro alio, qua pœna puniatur? vide *leg. fin. cod. de offic. Præf. Prator. Afr. leg. excellentia, Cod. de erog. milit. anno Per. Balb. de re milit. parte 8. nu. 11. & 12. Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 15. nu. 65. Farinac. frag. crim. parte 2. littera M. nu. 212. Solorzano in pol. Indiar. lib. 5. c. 18. vers. Imo, fol. 924. remissivè Paschal. de pat. potest. par. 3. cap. 3. num. 14. Molina de just. & jure, disp. 116. Villalobos in sum. par. 2. tract. II. dif. 5. Bonacina disput. 2. de rest. quest. ultim. sect. 1. puncto 12 §. 3. nu. 27. Diana post alios resol. moral. parte 6. tract. 4. resol. 27. & in sum. part. 2. verbo Pugna, num. 26. Et qua pœna punitur Capitaneus fraudans militum stipendia? vide Doctores citatos, præcipuè Pasc. de pat. pot. p. 3. c. 3. num. 13. Rovit. ad prag. reg. Neap. rub. de mit. num. 5.*
- 32 Auxilium præstans Militibus ut fugiant, qua pœna puniatur? In Regio Criminali Cathalonix consilio die 6. Septembris 1635. Paulus Sorolla, delatus & inculpa-

rus de opere, & auxilio per eum præstato quibusdam militibus stipendiariis Domini Regis militantibus sub vexillo Capitanei Don Alvari de Luna hospitalis in loco de la Rocha de la Albera, & uno ex illis in ejus domo, eis consulendo quod die 1. Augusti 1635. fugam arripere versus Regnum Franciæ, & militiam desererent, designando eis personam, quæ eos ad Regnum Franciæ committeretur, prout ad illud transfugerunt, & quatuor ex eis capti fuerunt circa confines dicti Regni Franciæ, ad relationem Magnifici nunc Nobilis Jacobi Mir fuit condemnatus, quod relegeretur ad tempus quinque annorum in Insulam per suam Majestatem nominandam. Et die 21. Martii 1640. Paulus Nicolaus Ferrifaber loci de la Junquera, delatus, & inculparus, quod duos milites missi à Provincia, qui deseruerant signa sua, juvavit eos, vias indicando occultas, armaque ab illis accipiendo, & retinendo, ad relationem Magnifici Raphaelis Puig Judicis Regiæ Curix fuit condemnatus, quod baniretur à Principatu Cathalonix, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanix per triennium, sub pœna in casu contrafactionis serviendi in Regiis trimeribus per triennium.

ARGUMENTUM.

An Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus Immunitate. Prima est opinio affirmativa, n. 1. Secunda est opinio negativa, n. 2. Tertia est opinio conciliatrix, n. 3. quæ verior est cum hoc supposito, quod verè petat baptismum, n. 4.
- 2 Jus canonicum servandum est in materia Immunitatis Ecclesiæ & quando jus civile.
- 3 Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam petens baptismum præsumitur in dubio sicte petere n. 5. sed an hoc præsumptio sit tantum juris, vel juris, vel de jure, n. 7.
- 4 Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam petens baptismum, quando dicatur verè, & contrito corde eum petere.
- 5 Præsumptio juris, quæ dicatur, & quæ juris, & de jure.
- 6 Præsumptio juris, & de jure non admittit probationem in contrarium, n. 9. intellige, n. 10.
- 7 Probatio indirecta ad exclusionem fictionis petitionis baptismi colligitur ex signis, n. 11. & quæ sint illa, n. 12.
- 8 Cathecumenus confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate.
- 9 Hereticus confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, n. 14. & quid si committat delictum, ut homicidium, furtum, & simile, n. 15. & quid in heretico in loco ubi impune vivit, n. 16.
- 10 Hereticus qua pœna puniatur.
- 11 Apostata à fide confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate.
- 12 Apostata à fide quis sit, & qua pœna puniatur.
- 13 Suspectus de heresi confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate.
- 14 Suspectus de heresi quis sit.
- 15 Suspectus de heresi qua pœna puniatur.
- 16 Blasphemus confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus Immunitate.
- 17 Blasphemus qua pœna puniatur.
- 18 Simoniacus confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate.

DECISIO LXVII.

CAsum hujus decisionis frequenter accidere posse dicit Diana *res. mor. parte 4. tract. 1. ref. 50. sed*

Ad nihil vidisse in practica refert Ferrer. par. 3. obs. cap. 259. gravem tamen continere difficultatem, tum natura suarum propter pugnantem gravissimum Doctorum, sententia testatur Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 7. in prin. ideoque illam non resolvit, sed ad alios se remittit Barb. de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. n. 44.

1 Prima igitur est opinio, quod Judæus, Saracenus & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam ex delicto non excepto, sive ex debito civili, gaudet ejus Immunitate, & inde invitus non est extrahendus. Tum quia in cap. inter alia, de Immunit. Eccles. & in aliis iuribus concordantibus, indistincte omnibus conceditur hoc privilegium Immunitatis, & cum in illis iuribus non restringatur Immunitas ad Christianos; nec nos restringere debemus. Tum quia privilegium Immunitatis Ecclesie non est concessum intuitu personarum, sed loci, ut dixi supra, dec. 62. numero 13. Sed privilegium loco concessum extenditur ad omnes ibi existentes, ut notarunt Bart. in leg. cunctos populos, C. de sum. Trinit. & in l. fin. C. de test. Bald. in leg. si non specialis, C. eodem. Ergo dum infidelis tali privilegio uti vult, non est illi denegandum. Tum quia privilegium Immunitatis est favorabile, & ideo latè interpretandum, ut dixi supra, decis. 46. numero 11. Tum & denique, quia si propter aliquam rationem Judæus, & quilibet alius infidelis excluderetur ab Immunitate Ecclesie, ea esset, quoniam ad Ecclesiam confugit non causa fidei, sed tantum propter pœnæ timorem. At id ipsum intendit Christianus, & ad id ipsum Immunitas concessa est. Ergo sicut non excluditur Christianus, ita nec Judæus excludi debet. Ita tenet expressè Glos. in cap. inter alia, verb. extrahendus, de Immunit. Eccles. quam sequuti sunt gravissimi Doctores, Hostien. & Joan. Andreæ. Ibidem, Felin. in cap. Judæi, num. 2. de Judæis, Hippolitus de Marfil. in leg. unica, num. 114. C. de rap. virg. Faber. in leg. 1. C. de his qui ad Eccles. confug. & in §. sed & hoc, num. 3. de his qui sunt suo, Sylvester in sum. verbo Immunitas 3. num. 2. versic. secundum, Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 18. Tiraquel. de jure primogen. quest. 66. num. 9. Azor instit. mor. tom. 2. lib. 9. cap. 9. quest. 9. Cevallos com. cont. com. quest. 269. Suarez de relig. libr. 3. cap. 10. num. 9. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in past. regul. part. 3. voto 8. num. 72. & 73. Martha de jurisdic. part. 4. casu 176. num. 6. Fagundez in praecept. Eccles. lib. 4. cap. 4. num. 49. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. num. 2. Maranta responsa. 51. num. 3. part. 2. plures alios laudant Diana resol. mor. part. 4. tract. 1. ref. 50. & part. 6. tract. 1. ref. 23. remissive part. 7. tract. 7. ref. 59. in fine, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 12. & in respons. vers. Ad tertium post pastor. regul. Don Didac. Frances de Urrutigoyti part. 3. voto 8. fol. 259. Gavant. in enchirid. Episcop. verbo Immunitas Ecclesiastica, num. 9. latissimè contrariis respondententes Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. part. 3. §. 3. Correa de Immunit. Eccles. part. 3. c. 3. Riccius de jure person. lib. 2. cap. 12. & secundum hanc sententiam censuisse Sacram Congregationem Immunitatis de mense Februarii 1631. testantur Barbosa in cap. inter alia, num. 50. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. num. 44. & in leg. 1. n. 3. C. de his qui ad Eccles. confug. idem Diana resol. mor. part. 5. tract. 1. resol. 2. versic. Notandum, & eadem part. 5. in fine, num. 39. fol. 44. Lezana quest. regul. par. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 5. & tom. 4. consult. 50. num. 24. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 4. à num. 6.

2 Secunda est opinio, quod Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam, etiam ex delicto non excepto, sive ex debito civili non gaudet ejus Immunitate, & inde invitus extrahi potest. Tum quia ita deciditur in l. 1. C. de his qui ad Eccles. confug. cui respondent Doctores primæ opinionis esse textum juris civilis, ideoque non esse observandum, ita respondent Abbas in cap. inter alia, num. 6. de Immunit. Eccles. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 3. §. 3. num. 1. Correa de Immunit. Eccles. part. 3. cap. 3. Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. ref. 23. vers. Ad legem, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 4. num. 9. Tamen frivolam esse hanc responsionem dicunt D. Mich. de Cortiada Tom. II.

Doctores hujus secundæ sententiæ, eo quia leges de Immunitate disponentes servandæ sunt, ubi per jura canonica correctæ non fuerint, vel usu contrario improbatæ, can. id constituimus 17. quest. 4. cap. inter alia, de Immunit. Eccles. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 12. nu. 4. versic. Et probatur, Gambacurta de Imm. Eccles. lib. 3. cap. 17. nu. 13. Cutel. de Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 8. numer. 5. quest. 40. num. 3. & in terminis idem Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 7. nu. 5. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 22. nu. 17. 18. & 19. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 4. num. 28. & 29. & dub. 11. sect. 1. num. 5. Si urgeas cum Doctoribus primæ opinionis quod in materia Immunitatis jus canonicum, & non civile servandum est, Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 23. versic. Ad legem, cum super Immunitate Ecclesie in illius prejudicium Principes sæculares nihil statuere possint, ut dicam infra, decis. 71. à nu. 19. Dicunt Doctores hujus secundæ sententiæ, quod illud procedit, quando jus canonicum est contrarium juri civili, nam tunc in materia Immunitatis Ecclesiasticæ jus canonicum, & non civile servandum est. Hoc enim pertinet ad honorem & reverentiam exhibendam locis sacris, quorum cura ad Romanos Pontifices, & Prælatos Ecclesiasticos spectat: ideoque eorum leges sæcularibus præferendas esse, dixerunt gloss. in cap. inter alia de Immunit. Eccles. & in can. sicut antiquitus 17. quest. 4. Peguera, Ambrosin. Covar. Boerius, Tuschus, Belluga, Suarez, Cutel. Farinac. Decian. Guazzin. Sanfelicius, Oliba, Regens Vilosa, Barbosa & Thom. del Bene, quos laudavit dec. 24. num. 180. & 181. part. 1. quibus addendi sunt Germosin. de sacr. imm. l. 3. cap. 16. num. 21. Sperel. dec. 59. num. 32. Jul. Chartar. dec. 46. num. 84. Diana resol. mor. part. 6. tract. 1. ref. 26. versic. Quæro septimo, Gortier. pract. lib. 1. quest. 1. n. 9. & lib. 3. qu. 5. n. 4. Bobadilla in pol. lib. 2. cap. 14. n. 22. Correa de Immunit. Eccl. par. 4. nu. 1. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 7. n. 19. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. dif. 4. nu. 3. Paz. in praxi, tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 63. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 2. à num. 46. & cap. 5. à num. 4. Barbosa in can. sicut antiquitus, num. 7. 17. q. 4. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 5. num. 4. Ciardin. contro. foren. capit. 162. n. 14. par. 2. At si super interpretatione juris canonici oriatur aliquod dubium, tunc ea interpretatio observanda est, quæ cum jure civili convenit, Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 25. n. 7. vers. Concludendo ergo, Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 31. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 5. n. 5. in fine, Castrus Palaus in opere moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 5. n. 4. & punct. 7. sub n. 7. Et cum pro hac opinione reperiat textus expressus de jure civili, scilicet lex 1. C. de his qui ad Eccles. confug. & nullus textus de jure canonico, qui hoc decidat, videtur durum, quod per gloss. in cap. inter alia de Immunit. Eccles. jus civile corrigatur, sic Anna in cap. Judæi de Judæis, Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 8. num. 8. versic. Non enim, Th. del Bene de Imm. Eccles. to. 2. cap. 16. dub. 10. sect. n. 31. Tum quia jura in c. inter alia, de Imm. & alia jura de Imm. loquentia, quæ indistinctè concedunt omnibus reis privilegium Immunitatis, intelligenda sunt secundum subjectam materiam de personis scilicet sub jurisdictione Ecclesie constitutis; non autem de Judæis, & aliis infidelibus, cum Ecclesia non curet de his, quæ foris sunt, juxta sententiam Apostoli, ad Corinth. 1. cap. 5. & habetur in cap. gaudemus, de divor. & in can. multi 2. quest. 1. latè, & benè id explicat Solorzano de jure Indiar. tom. 1. lib. 12. cap. 14. à num. 21. Et consequenter licet privilegium Immunitatis, ut pote favorabile latè interpretandum sit, non tamen plus est extendendum, quam in terminis habilibus, & juxta subjectam materiam, Thomas del Bene de Imm. Eccl. to. 2. c. 16. dub. 10. sect. 4. à n. 21. Tum etiam quia Judæi, & alii infideles peccant in Ecclesiam, cum non credant in sanctam Ecclesiam Catholicam, ut notissimum est, sed sunt illius hostes, ut probat Lambertin. de jure patr. par. 1. l. 1. art. 3. quest. prin. numer. 30. & rationi quam maxime congruit, ut qui peccat in Ecclesiam, illius beneficio reddatur indignus, non enim debet in Ecclesia

præstare patrocinium eis qui semper nituntur eam impugnare; *can. displic. 23. quest. 4.* nec illi debent ex eo fructum capere, quod nisi sunt impugnare, *cap. non debet ex eo, de reg. jur. in 6.* nam frustra Ecclesiæ implorat auxilium, qui contra ipsam committunt, *cap. in audientia, de sent. excom. cap. 2. ne Cler. vel Monac. & frustra legis auxilium invocant, qui committunt in legem, cap. fin. de Immunit. Eccles. cap. frustra. & ibi gloss. verborum in legem, de usur. leg. auxilium, in fine, ff. de minor. Jul. Chartar. dec. 78. à num. 24.* Tum & denique, quia non debemus erga Judæos, & alios infideles perfidissimos hostes nominis Christiani uti aliqua humanitate: nec juri consonum est, ut ii ab Ecclesia defendantur, qui ejus gremio, tutelæ, ac fidei se ipsos committere prorsus recusant, ut proximè dictum est, & hanc opinionem tenet gloss. in leg. 1. verbo arceantur, C. de his qui ad Eccles. conf. gloss. in §. publicorum, verbo cogantur, in fine in auth. de mand. Princip. & scriptum reliquerunt Oldrad. conf. 54. sub num. 3. Boer. decis. 110. num. 6. Borrel. ad Bellug. in specul. Princip. rub. 11. §. sed quia loquimur, littera K. Navar. in man. cap. 25. nu. 20. Covar. libro secundo variar. capit. 20. numero 11. versic. Decimo tertio, Clar. §. si. quest. 30. numero 17. versic. Propterea quero, Tusch. pract. concl. littera E. concl. 10. num. 27. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunitat. Eccles. num. 65. Guttier. pract. lib. 3. quest. 7. num. 51. Portell. de dub. regul. verbo Ecclesiarum Immunitas, numero 10. Paz in praxi, tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 106. Guazzin. defen. 1. cap. 38. à num. 1. Peregrin. de Immun. Eccles. cap. 12. nu. 1. Layman. in theolog. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 12. Ferrer. part. 3. obser. cap. 259. Azevedo leg. 3. num. 23. tit. 2. lib. 1. reop. Germonius de sacr. Immun. lib. 3. cap. 16. num. 72. Bardaxi foro 1. nu. 19. de his qui ad Eccles. confug. Martha de jurisdic. part. 2. cap. 50. numero 11. Solorzano de jure Indiar. tom. 1. lib. 2. cap. 10. num. 5. Giorba conf. 30. sub n. 2. plures alios laudant Bob. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 51. Farinac. in praxi, part. 1. quest. 28. num. 68. & de Immunit. Eccles. à num. 77. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 8. num. 8. Jul. Chartar. decis. 78. num. 27. latissimè Gambacurta de Imm. Eccles. lib. 4. cap. 7. Decian. tractat. crimin. lib. 5. cap. 13. num. 3. lib. 6. cap. 26 à num. 2. Marquard. de Jud. parte 1. cap. 8. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 4. à numero 11. Cutel. in C. ad leg. Federici, nota 81. fol. 222. & de Immunitat. Eccles. lib. 1. quest. 22. notat Scannar. de visit. carcer. libr. 3. cap. 9. sub. num. 13.

3 Tertia verò est opinio ambarum præcedentium conciliatrix, ut si Judæus Saracenus, & alius quilibet infidelis confugiens ad Ecclesiam non petit baptismum, & non vult effici Christianus, non gaudet ejus Immunitate, & ita procedit secunda opinio, si autem Judæus Saracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam petit baptismum, & vult effici Christianus, gaudet illius Immunitate, & sic procedit prima opinio, ita docent, & probant Remig. de Immunitat. Eccles. fallen. 18. num. 4. Navar. in manu. cap. 25. n. 20. Paz in praxi, tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 107. Guttier. pract. libro 3 quest. 7. num. 51. Baiard. ad Clar. §. fin. quest. 30. num. 23. Barbosa de jure Eccles. un. lib. 2. cap. 3. numero 44. Suarez de relig. lib. 3. cap. 44. num. 11. Layman. in theolog. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 12. Bonacina de leg. disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 3. nu. 5. bene Lezana regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, nu. 5. versic. De Judæis, Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 7. num. 5. 6. & 7. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. nu. 3. 4. & 5. Card. in prax. jud. verbo Ecclesia, nu. 81. & alii per Barbosam in leg. 1. n. 4. C. de his qui ad Eccles. conf. quidquid Silvest. in sum. verbo Immunitas 3. n. 2. versic. Secundum, Azor. instit. moral. part. 4. tract. 1. resol. 50. vers. Notandum est ibi: verum ego, & par. 6. tract. 1. resol. 23. in fine, & alii absolutè dicant, Judæum, Saracenum, & alium quemlibet infidelem confugientem ad Ecclesiam gaudere ejus Immunitate, etiam si non petat baptismum, quia contra eos est verior sententia, ut docent Gambac. de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 7. num. 5. Cuttel. lib. 1. de Immun. Eccles. q. 22. n. 22. & alii statim allegandi.

4 Hæc tertia opinio conciliatrix verior est, sed loquor

cum hoc supposito, prout omnes loquuntur, quod Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis verè petat baptismum, & fidem amplecti velit; nam tunc confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate; secus si fictè, aut simulatè baptismum petat, quo casu non gaudet privilegio Immunitatis. Tum quia ita colligitur ex leg. 1. C. de his qui ad Eccles. confug. Tum quia par est, quod Ecclesia defendat eum, qui eam matrem habere desiderat, ita docent gloss. marginalis in leg. 1. C. de his qui ad Eccles. confug. in cap. inter alia, verbo extrahendus, de Immun. Eccles. Boer. decis. 110. nu. 4. Navar. in man. cap. 25. n. 20. Suarez de relig. lib. 3. cap. 10. n. 11. Bonacina de leg. disp. 3. quest. 7. de Imm. §. 3. n. 9. Tusch. pract. concl. litt. E. concl. 10. n. 28. Layman. in theolog. mor. l. 4. tit. 9. c. 3. n. 12. Azor. instit. moral. tom. 2. lib. 9. c. 9. qu. 9. vers. Si queras an Judæus. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 7. n. 7. Lezana regul. tom. 3. verbo Immun. Eccles. n. 5. vers. Supponitur, Filiucius tract. 15. c. 6. qu. 5. n. 151. Farinac. de Imm. Eccles. nu. 83. Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 50. vers. Notandum, Gambacurta de Immun. Eccles. l. 4. cap. 7. à num. 8. quidquid aliter dicant Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. nu. 6. in princ. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 8. nu. 8. vers. Et quamquam, Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 4. quia contra eos, & alios est verior sententia, ut per Thomam del Bene de Immun. Eccles. to. 2. c. 16. dub. 10. sect. 4. à n. 25. Cutel. de Immun. Eccles. lib. 1. q. 22. n. 22. qui n. 24. in fine dicit decisionem Sacre Congregationis de mense Februarii 1631. relatam n. 1. in fine, loqui de Judæo, & alio quolibet infideli petente verè baptismum.

In dubio autem si Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis confugit ad Ecclesiam, & dicat se velle baptizari, & fieri Christianum, præsumitur simulatè, & fictè hoc dicere, leg. 1. ibi: Simulant se Christiane legi velle conjungi, C. de his qui ad Eccles. confug. docent post alios Decian. tract. crim. l. 6. c. 28. n. 2. Ambrosin. de Immun. Eccles. c. 8. n. 8. in fine, Guazzin. def. 1. c. 38. n. 4. vers. Tamen, pluries Farinac. de Immun. Eccles. num. 81. & alii statim allegandi.

Ideoque communiter receptum est, quod si Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis ante delictum commissum, & conceptum Judicis timorem signa dederit sue conversionis, tunc postea commisso delicto ad Ecclesiam confugiat, & petat baptismum, illud non simulatè, aut fictè, sed contrito corde, & verè petere præsumitur ex eadem voluntate qua primo baptismum desiderabat, non autem animo vitandi pœnam, & se securum reddendi in Ecclesia. Sin autem post delictum commissum, & conceptum Judicis timorem ad Ecclesiam confugiat, & baptismum petat, præsumitur simulatè, aut fictè, & non contrito corde, & verè petere, sed solum pœnæ vitandæ causa, & consequenter nisi contrarium appareat, ab Ecclesia extrahi poterit, ut deducitur ex leg. 1. C. de his qui ad Eccles. confug. & docent Decian. Ambrosin. Guazzin. & Farinac. locis relatis n. 5. quibus addendi sunt Suarez de relig. l. 3. c. 10. n. 11. & 12. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 4. c. 7. n. 8. Bonacina disp. 3. q. 7. de Immun. §. 3. n. 9. Farinac. de Immun. Eccles. n. 84. Peregrin. de Immun. Eccles. c. 3. n. 1. Layman. in theolog. moral. lib. 4. tract. 9. cap. 3. n. 12. Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 50. vers. Notandum, ibi, Verum tamen, & par. 6. tract. 1. resol. 23. vers. Nec valet, ibi: Respondeo, Castrus Palaus to. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 7. n. 8. Barb. in leg. 1. sub n. 2. C. de his qui ad Eccles. conf. Th. del Bene de Imm. Eccles. to. 2. c. 16. dub. 10. sect. 4. n. 34.

Sed hæc præsumptio, quod Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam post delictum commissum, si petat baptismum, præsumitur simulatè, & fictè petere, non est juris, & de jure: ita ut non admittat probationem in contrarium, ut opinantur Martha de jurisdic. parte 3. casu 51. numero 33. Magala in 3. parte libro 4. cap. 2. Castrus Palaus in opere moral. tomo 2. tract. 11. disp. unica, puncto 7. numero 8. Gambacurta de Immunitat. Eccles. libro 4. cap. 7. numero 8. Thomas del Bene de Immunitat. Eccles. tomo 2. cap. 16. dub. 10. sect. 4. à numero 36. Sed solum est præsumptio juris, ut admittat probationem in contrarium, ut docent Suarez de relig.

- relig. lib. 3. cap. 10. num. 11. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 8. nu. 8. in fine, Farinac. de Immunit. Eccles. num. 84. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. puncto 7. num. 5. Layman. in theolog. moral. lib. 4. tractat. 9. cap. 3. nu. 12. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 12. numero 1. Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 50. vers. Notandum, ibi: Non tamen, & par. 6. tract. 1. resol. 23. vers. Nec valet, ibi: Respondeo, Barbosa in l. 1. n. 2. in fine, C. de his qui ad Eccles. confug.
8. Ceterum quidquid sit de hoc, & quæ dicatur præsumptio juris, & de jure, explicant Menochius de præsumpt. lib. 1. quest. 3. & 4. lib. 4. præsumpt. 89. num. 16. Trentacinq. var. lib. 2. de præsumpt. resol. 2. nu. 1. Ripoll. de mag. log. mar. cap. 17. n. 28. Mantica de conject. lib. 1. tit. 2. nu. 3. Barbosa in cap. ut commissum nu. 16. de sponsalib. & in can. fraternitatem 50. dist. Cov. in epit. ad 4. par. 1. cap. 4. §. 1. n. 2. Sanchez post alios de marr. lib. 7. disp. 37. nu. 7. & 8. Maschard. de probat. conclus. 1222. & 1223. Farinac. in praxi par. 1. quest. 36. à num. 84. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 4. n. 37. 38. & 39. Illud certum est, quod licet præsumptio juris, & de jure non admittat probationem in contrarium, l. fin. C. de arb. leg. antiqua, C. ad Velleian. clement. 1. de probat. à Divo Pio, §. si pigora juncta, gloss. verbo contemptus, ff. de re jud. leg. fin. gloss. verbo præscriptioni, ff. quod metus causa, gloss. in can. ferrum 50. dist. latè Vivius decis. 61. nu. 1. Covar. in epit. ad 4. par. 1. cap. 4. §. 1. nu. 2. Menoch. lib. 1. de præsum. quest. 3. nu. 16. & lib. 4. præsum. 89. numero 16. Ofascus dec. 101. n. 25. Maschard. de probat. concl. 1223 à nu. 3. Valenzuela conf. 114. nu. 26. & conf. 146. nu. 30 & conf. 169. nu. 16. Cenedo collect. ad decretal. 131. nu. 3. Trentacinq. variar. lib. 2. de præsumpt. resol. 2. nu. 2. Tuschus præf. concl. littera P. concl. 614. Azevedo leg. 4. num. 39. tit. 9. lib. 4. recop. Farinac. in praxi, part. 9. quest. 36. num. 107. Vela dissert. 12. nu. 83. tom. 1. Barbosa in c. ut commissum n. 12. de sponsal. Intelligendum est quod de probatione directa; indirecta enim, qua fundamentum simulationis, & fictionis excluditur, admitti potest, & debet, gloss. in clement. 1. verbo fecisse de probat. Covar. in epit. ad 4. par. 1. cap. 4. §. 1. nu. 7. Menochius lib. 1. de præsum. quest. 65. à n. 1. Maschard. de probat. in princip. quest. 10. nu. 65. & concl. 1372. n. 24. Ofascus dec. 101. nu. 34. Barbosa in clement. 1. num. 17. de probat. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 4. nu. 39. Sanchez de marrim. l. 7. disp. 37. num. 33. Trentacinq. variar. lib. 1. de præsum. resol. 2. num. 5. Castrus Palaus in oper. moral. tomo 2. tract. 11. disput. unica, puncto 6. num. 8. Et sic dicit Gambacurta de Immunitat. Eccles. libro 4. cap. 6. num. 9. in fine, quod licet contra præsumptionem juris, & de jure probatio non admittatur, manifesta tamen veritas, quæ omnem præsumptionem evacuat, admittenda est.
11. Indirecta probatio ad exclusionem simulationis, & fictionis petitionis baptismi colligenda est ex circumstantiis, signis, & conjecturis. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunitat. Eccles. nu. 5. versic. Supponitur, Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 7. num. 9. ut si Judæus, & alius quilibet infidelis probet alii rationibus præter delictum commissum motum fuisse ad perendum baptismum, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 4. num. 4.
12. Quæ autem sint istæ circumstantiæ, signa, & conjecturæ, Doctores clarè non explicant, sed eas, & ea arbitrio Episcopi, & in his Regnis arbitrio Cancellarii relinquunt, Gambacurta de Immunitat. Eccles. lib. 4. cap. 7. nu. 9. Farinac. de Immunit. Eccles. nu. 85. in fine, Suarez de religion. lib. 3. cap. 10. nu. 11. & 12. Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 50. vers. Notandum, ibi: Non tamen puto, & par. 6. tract. 1. resol. 23. vers. Nec valet, ibi: Respondeo, Peregr. de Immunit. Eccles. cap. 12. nu. 1. Layman. in theolog. mor. lib. 4. tract. 9. c. 3. num. 12. Bonacina disput. 3. qu. 7. de Immunit. punct. 3. nu. 5. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubio 10. sect. 4. n. 40. & 41.
13. Ex quibus sequitur, quod catechumenus confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, quia licet non sit baptizatus, est tamen fidelis, & desiderat esse in Ecclesia. Mich. de Cortiada Tom. II.
14. Hereticus si ad Ecclesiam confugit, ejus Immunitate non gaudet. Tum quia, qui in Ecclesia deliquit contra proximum, non gaudet Immunitate Ecclesie, cap. fin. de Immunit. Eccles. Sed hæreticus verè, & immediatè, ac principaliter in Ecclesiam deliquit, Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 8. nu. 1. Guazzin. defen. 1. c. 38. n. 5. Ergo non gaudet ejus Immunitate. Tum quia hæreticus proditor est illa specie proditoris, quæ in Deum committitur, Ambrosin. de Immunit. Eccles. c. 8. n. 2. Sed proditor non gaudet Immunitate Ecclesie, c. 1. de homic. Ergo ita, & multo magis proditor Dei. Tum quia hæreticus est pejor Judæo, Saraceno, & alio infideli, ut probant Gambacurta de Immunit. Eccles. l. 4. c. 8. n. 6. & 7. Cutel. de Immunit. Eccles. l. 2. q. 29. n. 19. Solorzano de jure Ind. tom. 1. lib. 2. cap. 19. nu. 52. & c. 25. n. 20. Sed Judæus, Saracenus, & quilibet alius infidelis si post delictum commissum confugit ad Ecclesiam, non gaudet ejus Immunitate, ut remanet supra probatum. Ergo à fortiori ratione nec hæreticus confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate. Et in hac resolutione nulla est difficultas, ut tradunt omnes allegandi nu. 16. Sed quid si hæreticus committit aliquod delictum, puta homicidium, furtum, vel simile, & ad Ecclesiam confugiat, an gaudet ejus Immunitate? opiniones sunt contrariæ. Una negat. Altera affirmat. Et alia conciliat. Mihi opinio negativa verior est, quia hostis est Ecclesie, & nullo favore dignus. Quid de hæretico in illo loco, ubi impunè vivit, an si post commissum homicidium, furtum, vel simile delictum confugiat ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate? Quidam affirmant. Alii negant, & hæc opinio negativa per easdem rationes supra adductas verior est, latè de prædictis omnibus tractant Hipolit. de Marfil. in leg. Senatusconsulto n. 11. ff. ad leg. Cornel. de siccar. Boer. decis. 110. n. 6. Covar. lib. 2. variar. c. 20. n. 11. vers. Decimo quarto, Gonzal. à Villadiego de hæres. q. 11. Decian. tract. crimin. lib. 5. c. 42. n. 7. & l. 6. c. 26. n. 4. & c. 48. n. 6. in fine, Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 18. Navar. in manual. cap. 25. n. 20. Sylvester in sum. verbo Immunit. 3. Simancas de Cathol. instit. tit. 46. n. 65. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 8. nu. 1. 2. & 9. Guazzin. defen. 1. cap. 28. n. 5. & 6. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. n. 108. Villaguz de exten. legit. de exten. Immunit. Eccles. n. 65. Suarez de relig. lib. 3. cap. 10. nu. 9. & 13. Martha de jurisdict. par. 2. cap. 51. nu. 29. AZOR. institut. moral. tom. 2. lib. 19. cap. 9. qu. 9. vers. Si quæras, Bonacina disputat. quest. 7. de Immunit. §. 3. n. 3. Portell. de dub. regul. verbo Immunit. Eccles. n. 10. Sanchez conf. moral. tom. 2. li. 6. c. 1. dub. 8. n. 2. Trullench. in decal. lib. 1. c. 11. dub. 2. n. 2. Cardos. in praxi jud. verbo Ecclesia n. 182. Correa de Immunit. Eccles. part. 3. nu. 3. Peregrin. de Immunit. Eccles. c. 8. nu. 13. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 7. n. 4. & punct. 4. n. 41. Villalobos in sum. par. 2. tract. 39. dif. 6. n. 3. & dif. 7. n. 20. Bobad. in polit. l. 2. c. 14. n. 54. Germon. de sacr. Immunit. l. 3. c. 16. à n. 72. Farinac. in praxi, par. 1. qu. 28. n. 68. & de Immunit. Eccles. n. 167. 170. 171. & 172. Italia de Immunit. Eccles. l. 1. cap. 5. §. 6. nu. 7. Gutierrez præf. lib. 3. quest. 4. nu. 14. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 8. à numer. 5. libr. 5. cap. 35. 36. 37. 38. & 39. & libr. 7. capit. 1. 2. 3. & 4. Bardaxi foro 1. num. 19. de his qui ad Eccles. confug. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 29. & parte 6. tract. 1. resol. 24. & in sum. parte 1. verbo Immunitat. Eccles. numero 12. Cutel. de Immunitat. Eccles. libro Primo quest. 29. Lezana qu. regul. tomo 3. verbo Immunitat. Eccles. numero 5. versic.

- Hæretici etiam*, & num. 14. & tom. 4. consult. 50. num. 23. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 4. à num. 1. ad 7. & dub. 22. Barbosa in cap. inter alia num. 51. de Imm. Eccles. & in leg. 1. nu. 5. C. de his qui ad Eccl. confug. & de jure Eccl. univ. l. 2. cap. 3. num. 46. Scanarol. de visit. carcer. lib. 3. cap. 9. sub numero 13.
- 17 Hæreticus qua pœna puniatur, dixi decis. 30. nu. 40. part. 1. adde Doctores ibi citatis Mastril. de indulto c. 23. num. 13. Pichard. in manu. ad prax. part. 3. §. 4. n. 65. Diana resol. moral. par. 4. tract. 7. resol. 2. versic. Et ultima & in sum. par. 1. verbo Hæreticorum pœna num. 13. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Hæresis num. 6. Solorzano de jure Indiar. tom. 1. lib. 2. cap. 16. numero 91. & 92. & cap. 19. numero 48.
- 18 Apostata fidei at vulgò renegatus multo magis confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, quia non solum est hæreticus, sed etiam plusquam hæreticus, ita Remig. de Immun. Eccles. fallen. 18. num. 3. Boer. decis. 110. num. 6. Simancas de Cathol. instit. tit. 6. nu. 4. & 5. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 26. num. fin. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 109. Bobadilla in politic. lib. 2. cap. 14. num. 57. Martha de jurisdict. part. 2. cap. 51. num. 29. Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 68. & de Immun. Eccles. num. 169. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 7. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 4. cap. 8. num. 6. in fine, Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 24. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 4. num. 6. in fine, Barbosa in cap. inter alia sub num. 51. versic. Et multo magis de Immunit. Eccles. & in leg. 1. num. 5. Cod. de his qui ad Eccl. confug. & de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. n. 45. vers. Et multo magis.
- 19 Apostata fidei, est ille, qui omnino, in totum recedens à Fide Christi sacrilegis cœtibus se aggregat, ut si Christianus efficiatur Judeus, Paganus, vel Turca, Ita Clar. §. fin. quest. 78. num. 4. Menochius de arbit. jud. casu 546. num. 3. Decian. tract. crim. lib. 5. cap. 71. nu. 4. & cap. 72. num. 1. Tuschus pract. conclus. littera A. concl. 424. nu. 2. Sanchez in decal. tom. 1. lib. 2. cap. 7. nu. 16. Farinac. de hæresi quest. 183. nu. 13. Sanctarell. de hæresi cap. 2. dub. unico num. 1. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Apostasia nu. 2. cum aliis quos citant Diana resol. moral. par. 4. tract. 7. resol. 3. in princ. Barbosa in c. quidam nu. 2. de apostat. & in leg. 1. n. 3. C. eod. Et qua pœna Apostata fidei puniatur, videndi sunt Farinac. frag. crim. part. 1. littera A. num. 232. Solorzanus de jure Indiar. tom. 1. lib. 2. cap. 16. num. 92. & cap. 19. num. 48. Sanchez in decal. tom. 1. lib. 2. cap. 7. & plures alii quos citant Pichard. in manu. ad praxim. part. 3. §. 4. num. 11. Diana resol. moral. part. 4. tract. 7. resol. 3. versic. Ad pœnas, & in sum. part. 2. verbo Inquisitorum jurisdictio nu. 147. Barbosa in leg. 1. nu. 4. C. de apostat. & in rub. extra de apostatis.
- 20 Suspectus de hæresi confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, quia est quod non sit hæreticus, nihilominus est reus criminis hæresis, ita contra Gambac. de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 38. resolvunt Peregrin. de Imm. Eccl. c. 8. n. 8. Farin. de Imm. Eccl. n. 175. Italia de Imm. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 6. n. 39. & 140. Dianares. moral. par. 1. tract. 1. ref. 38. Bonac. disp. 3. q. 7. de Immun. pun. 4. n. 21. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 38. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immun. Eccles. nu. 14. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 4. nu. 8. & 9. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unic. puncto 9. nu. 41. Trullench. in decalog. lib. 1. cap. 11. dub. 2. nu. 2. ad medium, Barbosa in cap. inter alia num. 51. versic. Quod quidem de Immunitat. Eccles. & de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. n. 45. versic. Quod quidem.
- 21 Suspectus de hæresi quis, latè explicant Menochus lib. 5. presump. 6. Farinac. de hæresi quest. 181. Naldus in sum. verbo Hæresis num. 3. Sanctarell. de hæresi cap. 41. dub. 3. Ricciulus de jure person. lib. 5. cap. 11. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Hæresis numero 4. Diana resol. moral. part. 4. tract. 7. per totum, & in sum. Inquisitorum jurisdictio à nu. 56.
- 22 Suspectus de hæresi qua pœna puniatur? videndi sunt post alios quos referunt Lezana quest. regul. tomo 3.
- verbo Hæresis à numero 1. Diana in sum. parte Secunda. verbo Inquisitorum jurisdictio à numero 143.
- Quid de Blasphemo an confugiens ad Ecclesiam 23 gaudeat ejus Immunitate? Quidam negant. Quidam affirmant. Alteri distinguunt inter delictum blasphemiae, & aliud delictum, ut homicidium, furtum, & simile. Alii tenent, quòd si blasphemus non gaudet Immunitate Ecclesiae, quia est hæreticus, vel suspectus de hæresi: si autem blasphemia non est hæreticalis, tunc gaudet, de quo videndi sunt Oldrad. conf. 54. Navar. in manual. cap. 25. num. 20. Boer. decis. 110. Decian. tractat. crimin. lib. 6. cap. 26. n. 5. & 6. Novar. in sum. bullar. titul. de Imm. Eccles. num. 4. Bonacina disp. 3. quest. 7. punct. 5. num. 13. Guttier. practicar. lib. 3. quest. 4. num. 19. Guazzin. defen. 1. capit. 38. nu. 9. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 8. num. 10. & 11. Paz in praxi tom. 1. par. 5. c. 3. §. 3. num. 110. & 111. Remig. de Immun. Eccles. fallen. 24. Covar. lib. 2. variar. cap. 20. nu. 11. versic. Decimo quarto in fine, Bajar. ad Clar. §. fin. qu. 30. num. 15. Peregrin. de Immun. Eccles. cap. 12 nu. 12. Martha de jurisdict. part. 2. cap. 51. nu. 30. & 31. Magal. part. 3. lib. 4. cap. 2. num. 6. Tuschus pract. concl. littera E. concl. 11. num. 11. Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 67. & de Immun. Eccl. num. 173. 174. & 175. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. num. 20. Bobadilla in politic. lib. 2. cap. 14. nu. 54. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 9. Correa de Immunitat. Eccles. part. 3. num. 35. Ricciul. de jure person. lib. 1. quest. 23. Baron. de citat. tom. 3. in annot. ad quest. 42. sub num. 12. Castrus Palaus tomo 2. tract. 11. disput. unica puncto 10. num. 7. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immun. Eccles. n. 16. in fine, Sanchez in select. disp. 44. n. 52. Diana ref. mor. par. 1. tract. 2. ref. 28. & 39. par. 4. tract. 1. ref. 51. & p. 6. tract. 1. ref. 26. quest. 8. & in sum. part. 1. verbo Immunit. Eccles. sub num. 22. Thomas del Bene de Immunitat. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 22. num. 8. & 9. & dub. 24. sect. 9. Cutell. de Immun. Eccles. lib. 1. quest. 39. Trullench. in decal. lib. 1. c. 11. dub. 2. num. 3. Barbosa in cap. inter alia, nu. 8. de Immun. Eccles. & de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. num. 124. vide Mastril. de indulto, cap. 26. numer. 14. & 15.
- Blasphemus qua pœna puniatur? videndi sunt Am- 24 brosin. de Immun. Eccles. cap. 8. nu. 11. & 12. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 9. in fine Pichard. in manu. ad prax. par. 3. §. 4. nu. 14. Diana resol. moral. par. 4. tract. 7. resol. 8. & in sum. par. 2. verbo Inquisitorum jurisdictio nu. 151. Sanfelicius decis. 56. n. 29. Merlin. contr. jur. lib. 1. cap. 97. & 98. Barbosa in cap. fin. num. 5. de maledicis Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Blasphemus, fol. 113. & verbo Blasphemans, folio 114. & in supplem. verbo Blasphemator folio 65. latè Julius Chartar. decis. 2. qui innumeros alios laudant.
- De Simoniaco quidam dicunt, quòd non gaudet 25 Immunitate Ecclesiae, quia æquiparatur hæretico, can. Petrus, can. cum omnis 1. q. 1. Ita Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. nu. 5. Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 8. Sed verius alii affirmant, quòd Simoniaco gaudet Immunitate Ecclesiae, quia licet hæretico æquiparetur, non tamen propriè est hæreticus, nec suspectus de hæresi: nisi fortè cum errore intellectus credat licitum esse spiritualia emere, & vendere, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesiae, ita docent Farinac. de Immun. Eccles. n. 176. & 177. Peregrin. de Immun. Eccles. cap. 12. n. 17. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immun. Eccl. n. 16. Barbosa in c. inter alia num. 9. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. nu. 126. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 26. q. 9. & in sum. par. 1. verbo Immunitat. Eccles. sub n. 22. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 4.

ARGUMENTUM.

An debitor ex causa civili confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Debitor ex causa civili confugiens ad Ecclesiam gaudet Immunitate, & num. 2. Amplia 1. ut debitor ex causa civili, si confugiat ad Ecclesiam, est male captus, & debet a carceribus relaxari, num. 4. Amplia 3. ut debitor ex causa civili confugiens ad Ecclesiam si in ea capiatur, & carceribus mancipetur, non potest emparari, nec in carceribus recommendari ad instantiam cuiuscumque etiam Regii Fiscii, tam pro causa civili, quam criminali, nec pro criminalitate intra carceres commissa, sed est Ecclesia restituendus, numer. 5. Amplia 3. in debitore Ecclesia ad eam confugiente, qui illius Immunitate gaudet, num. 9. Amplia 4. in debitore officiali ex causa syndicati, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunit. num. 10. Limita 1. si adest consuetudo vel statutum municipale, quod debitor possit pro debito personaliter capi & tradi creditori, ut illi seruiat, quo casu extrahitur ab Eccles. & ejus Immunit. non gaudet, num. 11. sed contrarium est verius, num. 12. & tradunt rationes, num. 13. 14. 15. 16. & 17. Limita 2. in debitore publico, & Republ. confugiente ad Ecclesiam, qui ejus Immunit. non gaudet, num. 18. sed contrarium est verius, num. 19. Limita 3. in debitore suspecto de fuga ad Eccles. confugiente, qui non gaudet ejus Immunit. sed contrarium est verius, num. 20. Limita 4. in debitore fraudulenter decocto ad Ecclesiam confugiente, qui ejus Immunitate non gaudet, sed contrarium est verius, num. 21. Limita 5. in obligato ad reddendum ratiocinia ex causa alicujus administrationis confugiente ad Ecclesiam, qui ejus Immunitate non gaudet, sed contrarium est verius, num. 22.
- 3 Debitor regulariter ob debitum capi non potest, nec creditori tradi, ut ei seruiat.
- 6 Captus nulliter pro debito civili non potest instante alio creditore pro debito quantumvis vero in carceribus recommendari, sed tamquam injuste sua libertate privatus statim opposita nullitate est sine alia impensa relaxandus, & liberandus, & in sua pristina libertate reponendus.
- 7 Captura dicitur nulla respectu loci, ut si quis ab Ecclesia extractus fuerit.
- 8 Extractus ab Ecclesia tamquam nulliter, & injuste carceratus est ante omnia illi restituendus.
- 13 Immunitas Ecclesie eo ipso delinquentibus conceditur, censetur etiam debitoribus concessa.
- 14 Reorum appellatione licet proprie veniat delinquentes, veniunt etiam debitores, utpote rei debitorum.
- 15 Statutum non potest tollere Immunitatem Ecclesie concessam.
- 16 Debitor nunquam tradendus est creditori in servum.
- 17 Debitor quomodo dicatur servus creditoris.

DECISIO LXVIII.

DOctores materiam hujus decisionis tractantes satis confuse loquuntur, ut advertit Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 13. num. 1. nec mirum cum sit valde controversa, ut testatur Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 63. & ab aliquibus solum remissive tractetur, ut per Bellugam in specul. Princip. rub. 11. §. sed qui loquimur nu. 29. in fine, ubi Borrell. littera N. ac de illa pro utraque parte late scripserunt Guttier. pract. li. 1. quest. 1. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. a nu. 63. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 32. Paz in praxi tom. 1. par. 5. capitul. 3. §. 3. a numer. 150. Cevallos com. cont. com. quest. 683. & do cognit. per viam violen. part. 2. quest. D. Mich. de Cortiada Tom. II.

stion. 5. & alii. Verior tamen est opinio affirmativa. Ideo constituo regulam generalem, quod debitor ex causa civili confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate; nec inde invitus extrahi potest, nedum de jure civili, leg. presenti, C. de his qui ad Eccles. confug. Sed etiam de jure canonico ex generali dispositione textus in cap. inter alia de Immunit. Eccles. Quia si delinquens pro quocumque etiam gravi crimine tutus est in Ecclesia, nec in ea capi potest, nisi in casibus à jure expressis, dicto cap. inter alia de Immunitat. Eccles. pro mille Giurba conf. 30. num. 5. & post alios Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. num. 120. versic. Quae quidem in fine, multo magis debitor ex causa civili confugiens ad Ecclesiam tutus erit, nec in ea capi poterit: est enim ridiculum dicere, quod delinquens capi non possit in Ecclesia, debitor autem sic. Ita Marfil. in leg. unica num. 111. C. de rap. virg. Jason. in leg. vinum. numer. 5. ubi Alciat. num. 59. ff. de reb. cred. Bossius tit. de captura num. 26. Abbas in cap. inter alia num. 22. de Immunitat. Eccles. Oldrad. conf. 54. Sylvester in sum. verbo Immunitas 3. num. 3. Navar. in manuali cap. 25. num. 19. Covar. lib. 2. var. cap. 20. num. 14. Gratian. discept. forens. cap. 380. in princ. Gomez tom. 2. variar. cap. 11. num. 55. & in leg. 9. Tauri num. 1. Aufter. Capel. Tholof. dec. 422. Boer. decis. 215. num. 7. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 27. Bardaxi foro 1. num. 25. de his qui ad Eccles. confug. Suarez leg. 4. tit. de los govirnros quest. 5. lib. 3. fori fol. 416. Germon. de sacror. Immunit. lib. 3. cap. 16. a num. 109. Azor. instit. moral. par. 2. libro 9. c. 9. quest. 9. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 18. num. 34. Suarez de religion. lib. 3. cap. 11. numer. 3. Guttier. in leg. nemo potest. num. 183. versic. Contrarium ff. de leg. 1. & pract. l. 1. quest. 1. Laym. in theol. mor. l. 4. tract. 9. cap. 3. num. 5. Mag. in 3. p. l. 4. cap. 1. qu. 2. num. 33. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 50. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 150. Scobar de ratiocin. cap. 4. n. 8. Azevedo leg. 13. n. 2. tit. lib. 1. recop. Farin. de Immunit. Eccles. nu. 57. Villalobos in sum. 2. tract. 39. dif. 7. nu. 16. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 15. a nu. 1. notat Giurba conf. 30. nu. 29. in fine, Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. a nu. 63. Cardos. in praxi, jud. verbo Ecclesia nu. 68. Italia de Immunitat. Eccles. lib. 1. cap. 5. Correa de Immunitat. Eccles. par. 3. nu. 10. Portell. verbo Ecclesia Immunitas nu. 14. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 12. nu. 10. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 4. nu. 2. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. nu. 8. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica unica punct. 8. n. 1. 2. & 3. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 32. versic. Ex his, & notat part. 6. tract. 1. resol. 17. Stracha de decoctor. part. 3. nu. 40. Barbosa in leg. presenti nu. 22. C. de his ad Eccles. confug. & in cap. inter alia nu. 39. de Immunit. Eccles. Trullench. in decal. libro 1. cap. 11. dub. 1. n. 2. Novar. in sum. bullar. tit. de Immunitat. Eccles. nu. 28. Laynez ad Gomez tom. 2. variar. cap. 1. nu. 56. Pechius de arresto, cap. 9. nu. 6. Donat. Antonin. de Marin. post libro 2. resol. jun. allegat. 77 a num. 4. Ita declarasse Sacram Congregationem Episcoporum in una Cotronensi 21. Julii 1617. & in una Beneventana 10. Maji 1619. in una Senogallien 22. Novembris ejusdem anni testantur Dianapost. tom. 5. resol. moral. 439. nu. 3. Lezana quest. regul. tomo 3. verbo Immunitat. Eccles. sub nu. 16. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 11. sect. 1. Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. num. 46. & in sum. bullar. verbo Immunit. & decis. Apost. 417. n. 4. & in leg. 1. n. 6. C. de his qui ad Eccles. confug. & in collect. ad Conc. Trident. sess. 25. de reform. c. 20. n. 7. Et nostrum Cancellarium Cathalonix in omnibus decisionibus in hac, & duabus sequentibus referendis. Sic etiam fuit decisum in Regno Valentix per Cancellarium Roda 17. Martii 1580. in causa Immunitatis Ecclesie Bartholomaei Beltran. Et hanc regulam attenta juris communis dispositione nullam habere difficultatem tradunt Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. numer. 30. Ambrosin. de Immunit. Eccles. capitul. 13. numero 1. Et bene dicunt, nam indubitatum de jure est quod debitor regulariter ob debitum capi non potest, nec creditori tradi, ut ei seruiat, leg. ob es, C. de act. & oblig. alia jura citant Amescua de potest. in se ipsum par. 2. cap. 14. num. 26.

- Paz in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 152. pluries laudant Portoles §. captus, nu. 7. Suelyes conf. 4. nu. 7. & 8. lib. 3. Azevedo leg. 13. num. 2. tit. 2. lib. 2. recop. Augustin. Barbosa in cap. lator, num. 1. 2. & 3. de pignorib. Petrus Barbosa in leg. alia, §. eleganter, num. 53. ff. solut. matrimo. de quo latè Narbona leg. 14. glos. 1. tit. 2. lib. 6. recopil. Pichard. in §. cum eo quoque, à nu. 10. de actionib. & in manu duct. ad praxim, par. 2. præcep. 8. Covar. lib. 2. variar. cap. 1. Azevedo l. fin. tit. 21. lib. 4. recopil. Baeca de inope debit. cap. 1. à nu. 25. Salgado de reg. protect. par. 2. cap. 4. à num. 125. Gomez tom. 2. variar. cap. 11. nu. 51. ubi Laynez nu. 52. Si igitur debitor stans extra Ecclesiam regulariter capi non potest, ergo multo minus existens in Ecclesia. Ita argumentantur Aufser. ad Capel. Tholos. decis. 422. Stracha de decoctor. par. 3. num. 40. Pech. de arresto, cap. 9. num. 6. Paz in praxi, tom. 1. par. 5. c. 3. §. 3. n. 152. & alii.
- 4 Amplia 1. ut debitor ex causa civili si confugiat ad Ecclesiam, & in ea capiatur, est malè captus, & debet à carceribus relaxari, Marfil. in leg. unic. nu. 111. C. de rap. virg. Farin. in praxi, par. 1. quæst. 28. num. 30. Ambros. de Immun. Eccles. cap. 23. n. 1.
- 5 Amplia 2. ut debitor ex causa civili confugiens ad Ecclesiam, si in ea capiatur, & carceribus mancipetur, potest emparari, nec in carceribus recommendari ad instantiam cujuscumque etiam Regii Fisci, tam pro causa civili, quàm criminali, nec pro criminalitate intra carceres commissa, sed est Ecclesie restituendus, ut decisum refert Thoro in compen. dec. par. 3. sect. verbo Captus, sive carceratus, fol. 124. Et fuit in Cathalonia decisum per Setanti Tertium, Consultoribus Amell, Peguera, Sabater, & Sunyer 27. Junii 1589. in favorem Francisci à Corbaria, & de Gualbes, & de Ferdinandi Oliver extractorum per Deputatos Generalis Cathalonie à Cœmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Michaelis civitatis Barcinonæ, & postquam positi fuerunt in Regiis carceribus, fuerunt ad instantiam plurimorum creditorum per Regium civile Consilium recommendari. Ratio est, † quia captus nulliter pro debito civili non potest instante alio creditore pro debito quantumvis vero in carceribus recommendari, sed tamquam injustè sua libertate privatus, statim opposita nullitate est sine alia impensa à carceribus liberandus, & in sua pristina libertate reponendus. Ita docent Bart. in vulgata quæst. 6. incipien. Lopus, num. 19. Bossius tit. de captura, num. 9. Pechius de arresto, cap. 12. nu. 8. Brunus de cession. honor. 11. quæst. 4. princip. à nu. 24. Trentacinq. libro 3. variar. resolut. resol. 10. sub nu. 28. Carasco ad leg. recop. cap. 2. §. 2. in fine, Gomez tom. 3. variar. cap. 9. num. 4. Rota decis. 151. num. 3. part. 2. diversor. plures citant Farinac. in praxi, part. 1. quæst. 27. num. 146. Janinius de citat. reali, lib. 1. cap. 2. nu. 23. ad quos se refert Guazzin. defen. 5. cap. 2. num. 9. Sanfelicius dec. 286. num. 3. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 35. num. 31. exemplar nostræ Regiæ Audiencie Cathalonie refert Michael Ferrer. par. 3. observat. cap. 109. & 457. alterum addit Peguera dec. 135. part. 1. aliud cumulat Despuiol Mieres verbo Captus, fol. 25. referunt & sequuntur Fontanella decisione 241. num. 23. par. 1. Cancer. par. 2. var. cap. 7. numer. 137. Ripoll. de magist. log. mar. capitul. 20. numero 133. Xammar. de fin. 78. num. 9. par. 2. Regens Vilosa de fugit. cap. 19. §. 5. à numer. 40. exemplar Curie Justitiæ Aragonum laudat Molinus in reper. verbo Incarceratus quidam, fol. 170. col. 3. sequitur Portol. §. incarceratus, numer. 24. & §. recommendatio, numer. 4. & 5. alia duo exemplaria pluribus Doctoribus citatis tradit Portoles de liber. per viam privileg. §. 3. numero 27. alia refert Bardaxi de manifest. person. in pralud. numero 3. versio. Non tamen, sequitur Sesse de inhih. cap. 30. §. 1. numero 129. & 130. exemplar Consilii Neapolitani tradit Franchis decis. 415. alia duo cumulat Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Captus, fol. 124. & par. 3. sect. 3. verbo Reponi, col. 3. in princip. fol. 174. late de his Martha voto 79. alios addo infra, decis. 73. nu. 7.
- 7 Dicitur autem † nulla, & injusta captura respectu loci, ut si quis ab Ecclesia extractus fuerit, Peguera decis. 135. numero 1. in fine, part. 1. Farinac. in praxi, part. 1. quæst. 27. numero 90. Portoles de liber. capt. §. 12. numero 6. Matheu de reg. Reg. Valent. tom. 2. capitul. 8. §. 3. numero 16. & 17. Guazzin. defen. 5. numero 8. versio. Item poterit. Ideoque communiter † receptum est quòd extractus ab Ecclesia tamquam nulliter, & injustè carceratus, cum Ecclesia remaneat spoliata, est ante omnia illi restituendus, ut nec possit in carceribus recommendari, ut infra decis. 73. à nu. 9.
- Amplia 3. in debitor Ecclesie ad eam confugiente, qui illius Immunitate gaudet. Navar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. numero 29. Barbosa de jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 3. sub n. 46. decisum refert Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 1. verb. Captus, fol. 124.
- Amplia 4. in debitor officiali ex causa syndicatus, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, nec indè invitus extrahi potest, Cavalcan, contraria proponens, & illis respondens in part. 1. suar. decis. in repertorio, in vers. Judex Ecclesiasticus, & non secularis, numero 1. & 10. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. capitul. 3. §. 3. numero 179. Farinac. de Immunitat. Eccles. numer. 66. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 32. in fine, & parte 6. tract. 1. resol. 20. versio. unde in fine, Thomas del Bene de Immunitat. Eccles. tom. 2. cap. 17. dub. 11. sect. 1. sub numero 5. & dub. 24. sect. 19. nu. 6.
- Limita 1. si adest consuetudo, vel statutum municipale, quòd debitor posset pro debito personaliter capi, & tradi creditori ut illi serviat, quo casu extrahitur ab Ecclesia, & ejus Immunitate non gaudet, ita Oldrad. consil. 54. Abbas in cap. inter alia, numero 22. de Immunit. Eccles. Aufser. ad Capel. Tholosan. decis. 422. Boerius decis. 215. num. 7. Gomez in leg. 79. Tauri, num. 5. & var. par. 2. cap. 11. num. 55. ubi Laynez numero 56. Parlador. rer. quotid. lib. 2. cap. fin. part. 5. §. 6. numero 2. Tuschius practicar. conclus. littera E. conclus. 11. numero 30. Gambacurta de Immunitat. Eccles. libr. 4. capitul. 15. num. 8. Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. num. 2. Stracha de decoctorib. par. 3. numer. 41. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 50. cum aliis per Bobadillam in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 66. Fundatur hæc limitatio, quia Ecclesia solum reis delinquentibus Immunitatem concedit, non debitoribus, cap. inter alia, de Immunitat. Eccles. can. id constituimus, can. reum, can. si quis contumax, can. si quis inventus, can. frater 17. quæst. 4. Rei autem proprii sunt delinquentes, non item debitores. Præterea quia Immunitas solum est concessa, ut debitor pœnam corporis non sustineat, c. inter alia, de Immun. Eccles. can. id constituimus, can. diffiniuit 17. quæst. 4. Non autem ut non laboret, vel creditori serviens non satisfaciatur; alioquin irrationabilis esset, quia præjudicaret juri tertii & nocenti faveret. Quod confirmatur exemplo servi confugientis ad Ecclesiam ob sævitiam domini, qui accepta securitate domino restituitur, ne dominus priueter jure sibi quæsito, quod habet, ut servus ei laboret. Sed creditor habet jus, ut debitor sibi solvat debitum, vel saltem laboret, quo ad possit ad solutionem. Ergo injustè impeditur ut hanc obligationem impleat debitor. Ita ex Cutel. lib. 1. de Immunit. Eccles. quæst. 32. à n. 32. ita argumentantur Thomas del bene de Immunit. Eccles. & si non sequatur, tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 2. in princip. & sect. 3. in princ. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 13. num. 4. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 4. cap. 15. num. 8. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 8. num. 1. versio. Ratio. Subdit tamen Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. num. 2. quòd licet iste debitor possit ab Ecclesia extrahi, at extractus carcerari non debet, refert Farinac. de Immun. Eccl. n. 59.
- Sed hæc prima limitatio non est vera, & tam in confulendo, quàm in judicando sequenda est contraria sententia, quæ docet, debitorem ex causa civili confugientem ad Ecclesiam gaudere ejus Immunitate, etiam si extet consuetudo, vel statutum municipale, ut debitor possit pro debitore personaliter capi, & tradi creditori, ut illi serviat, ita docent Castren. in rub. n. 4. C. de his qui ad Eccl. confug. Bossius tit. de captura, n. 26. Pechius, de arresto, c. 9. n. 5. & 6. Suarez leg. 2. tit. de los gobiernos q. 5. l. 3. fori fol. 406. Navar. in manu. cap. 25. n. 19. Remig. de Immun. Eccl. fallen. 27. Covar. l. 2. var. c. 20. n. 14. Decian. tract. crim. l. 6. c. 28. n. 4. Guttier. pract. l. 1. q. 1. n. 5. juncto n. 12. Germon. de sacra Immunitat. lib. 3.

lib. 3. cap. 16. à num. 99. Tufchus practicar. conclus. littera E. concl. 11. num. 31. & 32. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 13. num. 2. Farinac. in praxi, part. 1. quest. 28. num. 30. & de Immunit. Eccl. num. 58. Paz. in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. numer. 153. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 15. nu. 9. Bonacina disp. 3. quest. 17. de Immunit. §. 4. num. 2. Azevedo leg. 13. num. 2. tit. 2. lib. 1. recop. Sanchez conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 8. alios cumulat Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica, puncto 8. num. 2. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 2. & 3. Diana ref. mor. par. 1. tract. 1. ref. 32. in fine. Barbosa in cap. inter alia, nu. 39. de Immunit. Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. numer. 49. cum relatis per Bobadillam in polit. libro secundo, capite decimoquarto, nu. 63. noster Doctissimus Regens Vilosa de fugit. cap. 19. §. 6. nu. 9. & alii ex citatis num. 2. Ita fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Loris, consultoribus Quintana, & Ferrero, 9. Octobris 1567. in favorem Angeli Angelini, cujus declarationis verba tradidi dec. 24. nu. 84. part. 1. Et per Setanti Tertium 27. Julii 1589. in casu relato supra num. 5. Tum quia, † licet Ecclesia solum explicitè, & expressè reis delinquentibus Immunitatem tribuat; tamen eo ipso, quòd eam delinquentibus concedit, intelligitur implicitè etiam debitoribus illam concedere, & concessam debitoribus manere, eo quòd esset absurdum nocentibus favere, exclusis innocentibus, ita ponderant Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 30. Azevedo leg. 13. num. 2. tit. 2. lib. 1. recop. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 13. num. 2. versic. Nimis, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica, puncto 8. num. 3. Thomas del Bene, de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 2. num. 1. Quod confirmatur quia lex etiam pœnalis extenditur ex identitate, & majoritate rationis, quando si non fieret extensio, sequeretur absurdum, ut sequeretur in isto casu, si scilicet non possent ab Ecclesia extrahi rei, debitores autem sic, ita Genuen. in praxi Archiepiscop. Neapol. cap. 17. num. 2. cujus verba transcripsit Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 1. num. 9. 10. & 11. & sect. 2. num. 2. Maxime in materia favorabili prout est Immunitas Ecclesie, quæ potius ampliari quam restringi debent, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 1. num. 12. & sect. 2. num. 4. & alii relati decif. 46. num. 11. Tum quia, † licet appellatione reorum, quibus Ecclesia Immunitatem concedit, proprie veniant delinquentes, veniunt tamen etiam debitores, ut pote rei debitorum. Nam rei dicuntur quicumque vocantur in iudicium, sive civiliter, sive criminaliter, ita Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. num. 3. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 12. versic. Nec convenit, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 6. num. 3. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 1. num. 13. & 14. & sect. 2. num. 3. Præsertim cum privilegium Immunitatis sit favorabile, debet secundum latitudinem suæ significationis accipi, Thomas del Bene, & Castrus Palaus ubi proximè. Tum quia † si opinio contraria esset vera, sequeretur quòd statutum municipale posset tollere Immunitatem Ecclesiis concessam, contra cap. Ecclesia Sancte Marie, de constit. & docent infra citati decif. 71. num. 20. Tum quia † Immunitas est, non solum ut debitor pœnam corporalem non luat, sed etiam in Ecclesia existens non extrahatur, nec vinculis alligetur, aut alio modo non vexetur, poterit tamen citari, & si se non defenderit, mittatur creditor in ejus bonorum possessionem. Nunquam tamen tradendus est creditori in servum, quia hoc non debetur creditori, nisi post sententiam, & quasi in pœnam. Secus de servo fugitivo, cujus possessio, & dominium est apud dominum, ita Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 13. num. 2. versic. Et minus, Castrus Palaus tom. 2. tract. 1. disp. unica, puncto 6. num. 3. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 3. num. 1. & 2. Tum & denique, † quia & si servus ab Ecclesia extrahatur, & debitor quodam modo sit servus creditoris, non est tamen propriè, & verè servus, & adducta in contrarium procedunt in vero servo, & in jure verè servitutis: quod jus non datur creditori in debitorem; ita Covar. lib. 2. var. cap. 20. num. 14. versic. Sed profecto, Paz. in praxi,

tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 154. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 13. nu. 1. versic. Nimis, Guttier. pract. lib. 1. quest. 1. nu. 3. & 18. Unde non est admittenda distinctio, quam excogiravit Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. c. 5. num. 9. vers. Mihi.

Limita 2. in debitore publico, & Reipublicæ, ut 18 tributorum, gabellarum, &c. confugiente ad Ecclesiam, qui ejus Immunitate non gaudet, ut docent Anchar. in cap. inter alia, num. 6. & 7. Burri. num. 13. de Immunit. Eccl. Oldrad. conf. 54. num. 4. Ubi subdit in hoc attendendam esse consuetudinem, Igneus in leg. 1. num. 55. digestis ad fillan. Petr. Gregor. syntag. jur. unic. lib. 33. cap. 22. n. 2. Chassane. in consuet. Burg. rub. 1. §. 5. nu. 111. vers. Sed ad materiam, fol. 54. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 32. à nu. 42. Pechius de arresto, capit. 9. nu. 4. Scoabar. de ratiocin. cap. 4. num. 6. Calicius in margar. Fisci, dub. 3. casu 52. plures alios laudat Borrell. in sum. dec. part. 1. tit. 3. numer. 91. 92. & 93. Tum quia sic statuitur §. publicorum, & ibi gloss. verbo publicos exactores, in authent. de mandat. Princip. Tum quia Immunitas ab Ecclesia debitori conceditur, quatenus Ecclesia approbat leges civiles Immunitatem concedentes. At non est lex civilis, quæ iis debitoribus tributorum Immunitatem concedat; sed potius est lex, quæ ipsis Immunitatem denegat. Ergo nulla est Immunitas iis debitoribus tributorum concessa. Tum & denique, quia princeps non præsumitur contra se ipsum legem condere, nisi expressè dicat, ut probant Phebus dec. 113. nu. 12. lib. 2. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 43. à nu. 2.

Sed hæc 2. limitatio nec etiam est vera, quinimo 19 contraria sententia est tenenda, quòd debitor etiam pro debito publico, & Reipublicæ, ut tributorum, &c. confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, secundum gloss. in leg. presentis, C. de iis qui ad Eccles. confus. quæ loquitur generaliter de debitore Reipublicæ, & expressè docent Panormitan. in cap. inter alia, num. 24. de immunit. Eccl. Bossius tit. de captura, nu. 26. Capel. Tholosana dec. 422. Sylvest. in sum. verbo Immunitas 3. num. 3. Covar. lib. 2. cap. 20. num. 14. vers. Sed profecto, Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 3. num. 2. in fine, Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 31. & de Immunit. Eccl. num. 61. & 62. Germon. de sacror. Immunit. lib. 3. cap. 16. num. 110. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 9. versic. Item dubie questionis est, Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. num. 3. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 15. num. 11. & lib. 4. cap. 15. num. 5. & 6. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 4. num. 2. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 8. num. 5. Azevedo leg. 13. nu. 5. tit. 2. lib. 1. recop. Fagundez part. 2. lib. 4. cap. 4. nu. 53. Remig. de Immunit. Eccl. fallen. 27. nu. 3. Paz. in praxi, tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 155. Gregor. Lopez leg. 2. tit. 11. part. 1. verbo Per deuda ad finem, Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 28. num. 27. Bobadilla in polit. libro 2. capit. 14. nu. 70. Layman. libr. 4. tract. 9. cap. 3. num. 5. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. disp. 7. num. 17. Sanchez conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. nu. 8. Gratian. discep. foren. cap. 380. nu. 1. & 2. Diana ref. mor. part. 1. tract. 1. ref. 32. in fine, & latè part. 6. tract. 1. resol. 20. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 31. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. cap. 5. per totam, & dub. 24. sect. 19. à num. 1. Barbosa in leg. presentis, nu. 22. C. de iis qui ad Eccles. confug. & in cap. inter alia, nu. 40. de Immunit. Eccl. Guazzin. defen. 1. cap. 37. sub nu. 50. & cap. 38. num. 46. Guttier. in leg. nemo potest, nu. 185. ff. de legat. 1. Et fuit in Cathalonia decifum per Setanti tertium, in casu relato num. 5. Tum quia Imperatores in reg. presentis, Cod. de his qui ad Eccles. confug. universè hoc Immunitatis privilegium debitoribus concesserunt, & cum sit privilegium datum non subdito, non potuerunt postea in §. publicorum in authent. de mandat. Princ. illud limitare in debitoribus tributorum, ut probat Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 3. cap. 12. & lib. 5. cap. 15. num. 6. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 12. in 4. dub. versic. Et probatur. Cutel. de Immunitate Eccl. lib. 1. quest. 32. nu. 23. Guttier. de gabel. q. 166. num. 9. 10. & 11. Tum quia textus in §. publicorum in authent. de mandat. Princ. est correctus per jus canonicum in c. inter alia, de Immunit. Eccl. ubi statuitur omnes delin-

- quentes pro quocunque delicto gaudere Immunitate Ecclesie; aliquibus delinquentibus exceptis, inter quos debitor tributorum non numeratur, sic Thom. del Bene, de Immunitat. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 11. sect. 5. numer. 7. & dub. 24. sect. 19. numer. 2. Diana resol. mor. par. 6. tract. 1. ref. 20. versic. Nec valet, Farinac. de Immu. Eccl. num. 61. & alii ex citatis.
- 20 Limita 3. in debitore suspecto de fuga ad Ecclesiam confugiente, qui ejus immun. non gaudet. Sed nec hæc limitatio est vera, ut *infra dec. 69.*
- 21 Limita 4. in debitore fraudulenter decocto ad Ecclesiam confugiente, qui ejus Immunitate non gaudet. Sed hæc limitatio non est vera, ut *infra decis. 70. numero 5.*
- 22 Limita 5. in obligato ad ratiocinia ex causa alicujus administrationis confugiente ad Ecclesiam, qui non gaudet ejus Immunitate. Sed nec hæc limitatio est vera, ut *infra dec. 70. à num. 20.*

ARGUMENTUM.

An debito suspectus de fuga confugiens ad Ecclesia gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Debitor suspectus de fuga confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, num. 1. sed contrarium est verius, nu. 11.
- 2 Argumentum de tempore ad locum validum est, num. 2. intellige quando militat eadem ratio, focus s; diversa, nu. 13.
- 3 Debitor suspectus de fuga potest capi die feriato, quamvis in honorem Dei, nu. 3. etiam in feriis solemnissimis, ut in die Nativitatis Domini, vel Resurrectionis, nu. 4.
- 5 Debitor suspectus de fuga potest capi à Judice competente.
- 6 Debitor suspectus de fuga quamvis sit Clericus, potest capi à Judice laico sine metu excommunicationis.
- 7 Debitor suspectus de fuga potest capi ad instantiam creditoris excommunicati.
- 8 Dei Majestas ita videtur offendi quando debitor capitur tempore sacratissimo, sicuti in Ecclesia.
- 9 Debitor suspectus de fuga est suspectus de gravi peccato, vide num. 18.
- 10 Debitor suspectus de fuga potest ab Ecclesia extrahi si consuetudine receptum sit, vel statuto municipali cautum, nu. 10. sed contrarium est verius, num. 12.
- 14 Debitor reclusus in Ecclesia potest custodiri ne exeat.
- 15 Debitor carceratus non potest in die feriato recommendari.
- 16 Furtum factum in Ecclesia est sacrilegium.
- 17 Delinquens potest capi die feriato.

DECISIO LXIX.

- 1 Prima est opinio, quod debitor suspectus de fuga confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, sed potest ab ea invitatus extrahi, ita omnium primus Jason in leg. vinum num. 5. & 6. de reb. cred. & in leg. plerique numero 26. ff. de leg. plerique numer. 26. ff. de jus vocan. Bossius tit. de captura numer. 25. Geron. de sacror. Immun. lib. 3. c. 16. numero 99. & seq. Portoles post foros compet. q. 12. numer. 1. Guttier. in leg. nemo potest. num. 183. ff. de legat. 1. & post alios Covar. lib. 2. var. c. 20. num. 14.
- 2 Fundamentum Jasonis unicum est, quia valet argumentum de tempore ad locum, leg. vinum, ff. si cert. pet. leg. ff. de triticar. leg. ratio, §. si per venditorem, ff. de act. empt. Gloss. in clement. 2. verbo regularem de censib. bene Guttierrez in leg. nemo potest à num. 179. ff. de legat. 1. & alii per Barbosam in locis commun. loco 110. num. 2. Sed debitor † suspectus

de fuga capi potest die feriato quamvis in honorem Dei, Gloss. verbo fidejussionis in leg. fin. Cod. de feriis, quam omnes sequuntur, ut docent Jason in leg. vinum num. 3. vers. Quarto, Decius num. 8. Cutt. nu. 11. Alciat. numero 54. de reb. cred. Idem Jason in leg. 2. num. 25. ff. de jurisdic. omn. jud. Ripa in cap. 1. num. 88. versic. Amplia 3. de judiciis, antiquos citant Covar. lib. 1. variar. cap. 20. num. 14. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. numero 149. versic. Quadragesimo primo, Ambrosin. de Immunitat. Eccl. cap. 13. num. 3. in princip. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 4. cap. 15. num. .. Guttierrez in leg. nemo potest num. 181. ff. de legat. 1. quibus addendi sunt Caccialupus de debit. suspect. quest. octava, numero 1. Pechius de arresto cap. 7. numer. 1. & alii quos citant Farinacius in praxi parte prima, quest. 27. num. 107. Parlador. rer. quotid. lib. 2. cap. fin. part. 5. §. 4. num. 9. Mascard. de probat. conclus. 823. num. 23. & 24. Surdus de alimen. lib. 8. privileg. 2. num. 12. Gail. lib. 1. observat. 44. num. 1. Cevallos com. cont. com. quest. 267. numer. 2. & quest. 760. num. 25. Barbosa in leg. fin. nu. 9. C. de feriis, Sanfelicius in addit. ad decis. 141. in fine, Carrasco ad leg. recop. cap. 2. §. 2. num. 10. qui numer. 27. & 28. resolvit posse exequi sententiam diebus festis, si suspicio sit fugæ, Barbosa in cap. fin. num. 8. de feriis, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 8. num. 4. Azevedo leg. 2. num. 160. tit. 13. lib. 8. recop. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 4. nu. 2. Portoles §. debitor nu. 20. Caroccus excep. 7. nu. 10. Trentacinq. variar. lib. 3. de solut. resolut. 10. num. 26. Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 60. Ramon noster conf. 11. sub nu. 21. Fontanella dec. 233. nu. 5. part. 1. Eruditissimus Regens Vilofa de fugitivis cap. 19. §. 6. à num. 18. Ego dec. 7. nu. 59. in fine part. 1. Etiam in feriis † solemnissimis, ut in die Nativitatis Domini, vel Resurrectionis, Jason in leg. vinum num. 3. vers. 4. digestis de reb. credit. & in leg. plerique num. 26. digestis de in jus vocando, Caccialup. de debito suspect. quest. 8. nu. 3. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 13. sub nu. 5. Guttier. in leg. nemo potest n. 181. ff. de legat. 1. Surd. de alimen. tit. 8. privileg. 2. nu. 12. Trentacinq. variar. lib. 3. de solution. ref. 10. nu. 20. Sanfelicius in addit. ad dec. 141. in fine, Carrasco ad leg. recop. cap. 2. §. 2. nu. 10. Caroccus excep. 7. nu. 11. de quo videndi sunt Ripa in cap. 1. num. 88. vers. Amplia 3. de judic. Azevedo leg. 2. num. 161. tit. 13. lib. 8. recop. Et adeo vera esse † dicunt Doctores, quod debitor suspectus de fuga potest capi à Judice incompetente, ut docent post alios Covar. lib. 2. variar. cap. 20. num. 14. vers. Nec id, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 4. num. 2. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 8. num. 4. Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 60. Theaurus dec. 220. nu. 8. Caroccus excep. 7. num. 12. plures citat Ramon noster conf. 11. sub nu. 21. alios cumulat Ripoll. in pract. Vic. Barcinone rub. 7. nu. 3. latè Caccialupus de debit. suspecto quest. 4. Fontanella dec. 242. nu. 7. par. 1. latissimè Regens Vilofa de fugit. cap. 19. §. 4. per totum, Trentac. var. lib. 3. resolut. ref. 11. nu. 17. Mascard. de probat. concl. 833. à nu. 25. Quamvis debitor † suspectus de fuga sit clericus, potest capi à Judice laico sine metu excommunicationis, Jason post alios in leg. vinum nu. 6. ff. de reb. cred. Bossius tit. de captura nu. 27. Ripa in cap. 1. nu. 88. vers. Amplia 4. de jud. Azevedo leg. 2. nu. 163. & nu. 180. vers. Undecimo ampliat. tit. 13. lib. 8. recop. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 1. ref. 22. n. 3. vers. Tampoco, Barbosa de jure Eccl. nu. 37. 17. quest. 4. Gail. lib. 2. obser. 44. nu. 2. Mascard. de prob. concl. 823. nu. 27. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 18. nu. 138. Scobar. de ratiocin. cap. 4. 10. cum relatis per Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 13. nu. 3. vers. Ubi, Carleval. de jud. lib. 1. disp. 2. nu. 158. vers. Similiter, Farinac. in praxi part. 1. qu. 8. nu. 119. Guazzin. defen. 1. cap. 2. nu. 4. Barbosa in addit. ad cap. 2. nu. 7. de vita & honest. Cler. Castrus Palaus tom. 2. tract. 12. disp. unica punct. 6. nu. 14. Cevallos com. cont. com. qu. 267. n. 4. Guttier. pract. lib. 1. qu. 82. nu. 2. Cancer. part. 2. var. cap. 10. nu. 14. Ripoll. de magist. log. mar. cap. 7. nu. 35. Fontanella dec. 233. num. 6. part. 1. Intellige dummodo talis debitor captus ad suum Judicem competentem intra viginti quatuor horas

- horas remittatur, Guttier. *pract. lib. 1. quest. 82. num. 3.* Cevallos *com. cont. com. qu. 267. num. 6.* Azevedo *l. 2. nu. 157. 164. & 204. tit. 13. lib. 8. recop.* Regens Vilosa, *de fug. cap. 19. §. 4. num. 4.* Barbosa *in cap. lator num. 4. de pig.* vel ut alii dicunt, statim quamprimum recto tramite Clericus ad Judicem Ecclesiasticum ducatur, Farinac. *in praxi. part. 1. qu. 8. nu. 19.* Guazin. *defen. 1. cap. 2. nu. 5.* Castr. Palaus *tom. 2. tr. 11. disp. unica puncto 6. numer. 14.* Barbosa *in addit. ad cap. 2. nu. 4. de vita, & honest. Cler.*
- 7 Imò & ad instantiam creditoris excommunicati potest capi debitor suspectus de fuga, Ripa *in cap. 1. nu. 88. vers. Amplia Undecimo de jud. Pechius de arresto cap. 3. num. 1.* Azevedo *leg. 2. n. 181. tit. 13. lib. 8. recop.* Jannin. *de citat. real. lib. 2. c. 7. num. 1.* Regens Vilosa *de fug. c. 19. §. 2. nu. 102.* Si igitur debitor suspectus de fuga potest capi die feriato etiam in honorem Dei, & valet argumentum de tempore ad locum; ergo & capi poterit in loco sacro.
- 8 Addit Jason ad suam fundandam opinionem, quòd non sufficeret dicere quòd diversa sit ratio in tempore, & loco. Nam Majestas Dei ita videtur offendi, quando debitor caperetur tempore sacratissimo, sicuti in Ecclesia, & sic in loco sacro, refert Ambrosin. *de Immunit. Eccl. c. 13. n. 3. vers. Nec.*
- 9 Juvari potest opinio Jasonis, quia debitor suspectus de fuga est suspectus de gravi peccato, siquidem fugit debiti solutionem, & creditorem sine causa fraudat. Sed justum est, ut Ecclesia hoc peccatum impediat, cum facile possit. Ergo tenetur hunc debitorem ab ea extrahere, & suo Judici tradere, vel alia via securum creditorem reddere de fuga debitoris, ita argumentantur Castrus Palaus *tom. 2. tr. 11. disp. unica puncto 8. sub nu. 4.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 4. nu. 1.*
- 10 Secunda est opinio, quòd debitor suspectus de fuga confugiens ad Ecclesiam potest ab ea extrahi, si consuetudine receptum sit, vel statuto municipali cautum, ut tenent Oldrad. Aufrer. Boer. & alii relati à Regente Vilosa *de fugit. cap. 19. §. 16. num. 6.* & tradidi *dec. 68. numer. 11.*
- 11 Tertia est opinio, quæ verior est, ut debitor suspectus de fuga confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate, nec ab ea extrahi possit, quia privilegium Immunitatis non excludit suspectum de fuga: Imò illum includit sub generalitate regulæ *cap. inter alia de Immunit. Eccl.* Ita docent omnes *in leg. presenti, Cod. de his qui ad Eccl. confug. & cap. inter alia de Immunit. Eccl.* Decian. *in leg. vinum nu. 8.* Purpurat. *nu. 10.* Curtius *nu. 11.* Alciat. *nu. 58. & 59. ff. de reb. cred.* Remig. *de Immunit. Ecclesia fallen. 27. nu. 4. 5. & 6.* Duennas *reg. 175. limit. 3.* Covar. *lib. 2. var. cap. 20. nu. 14. vers. Sed profecto.* Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 28. num. 34. vers. Limitant tamen,* Ripa *in cap. 1. num. 88. vers. Amplia 4. de jud. Gomez in §. superest n. 66. de actionib. Germon. de sacror. Immunit. lib. 3. cap. 16. à nu. 99.* Ambrosin. *de Immunit. Eccl. cap. 13. nu. 3.* Farinac. *in praxi. part. 1. quest. 28. nu. 32. & de Immunit. Eccl. nu. 60.* Bonacina *disp. 3. quest. 7. de Immunitat. §. 3. in princip.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 8. nu. 4.* Guttier. *in leg. nemo potest nu. 182. vers. Sed contrarium, & num. 184. ff. de legat. 1. & pract. lib. 1. quest. 1.* Bobadilla *in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 64.* Paz *in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. à nu. 150.* Portoles *post foros compet. quest. 12. nu. 2.* Gambacurta *de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 15. à nu. 1.* Azevedo *leg. 2. num. 165. & 204. tit. 13. lib. 8. recop.* Pechius *de arresto, cap. 6. nu. 1.* Guazzin. *defen. 1. cap. 35. nu. 55.* Ramon noster *conf. 11. nu. 21. in fine,* Ripoll. *de magistr. log. mar. cap. 7. num. 36.* Suarez *de relig. lib. 3. cap. 11. num. 3.* Doctissimè Regens Vilosa *de fugit. cap. 19. §. 6. à n. 5.* Thom. del Bene *de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 4. per totam,* Diana *resol. moral. par. 1. tractat. 1. ref. 32. in fine,* Barbosa *in cap. inter alia sub nu. 39. de Immunit. Eccles. & de jure Eccl. un. lib. 2. cap. 3. sub nu. 46.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. numer. 8.* Scannar. *de visit. carcerat. lib. 3. cap. 9. sub num. 12. & 13.* Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Manegat, consultoribus Tamarit, Amell, & Ferrero 19. Octobris 1587. in favorem Narcisi Anella Mercatoris violenter extracti à cœmeterio Ecclesiæ parochialis Bea-
- tae Mariæ de Pinu civitatis Barcinonæ in vim provisionis capturæ per Consules Logiæ Maris factæ.
- Hæc tertia opinio adeo vera est, ut procedat, etiam 12 stante consuetudine, vel statuto, quòd debitor creditori tradatur ad satisfaciendum in operibus, ut dixi *dec. 58. à nu. 12.*
- Nec obstat argumentum Jasonis de tempore ad lo- 13 cum. Quia procedit, quando eadem est ratio; secus ubi diversa ratio considerari potest inter tempus, & locum: nam tunc tale argumentum non valet, Decius *in leg. vinum nu. 8.* Alciat. *nu. 55. ff. de reb. cred.* Covar. *lib. 2. variat. cap. 20. nu. 14. vers. Nec,* Azevedo *leg. 2. sub n. 3. tit. 2. lib. 1. recop.* Ambrosin. *de Immunit. Eccl. cap. 13. nu. 3. vers. Contra & alii.* Et in proposito diversa militat ratio. Tum quia debitor † reclusus in Ecclesia potest custodiri, ne eam exeat, quæ ratio cessat in tempore feriato, ita Decian. *in leg. vinum nu. 8.* Alciat. *nu. 58. in fine ff. de reb. cred.* notant Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 8. nu. 4. vers. Tum quia alia via,* Thomas del Bene *de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 4. nu. 4.* Et ad hoc inquit Decius facere, quòd debitor carceratus non potest in die feriato recommendari, quia cessat ratio fugæ, id ipsum post alios docent Farinac. *in praxi. part. 1. quest. 27. nu. 108.* Carroccius *excep. 7. nu. 15.* Trentac. *var. lib. 3. de solut. ref. 10. n. 28.* Barbosa *in leg. fin. n. 9. in fine, C. de feriis.* Tum quia in die † festo multa possunt venundari; non 16 tamen in templo. Tum quia si quid furto auferatur in Æde sacra, est sacrilegium, non tamen si tempore feriato, ita Regens Vilosa *de fugit. c. 19. §. 6. nu. 14.* Tum & 17 denique quia delinquens potest capi die feriato, *leg. provinciarum, C. de feriis.* Et tamen non potest ab Ecclesia abduci, ita Covar. *lib. 2. var. cap. 20. n. 14. vers. Nec,* Ambrosin. *de Immunit. Eccl. cap. 13. n. 3. vers. Contra,* Germon. *de sacror. immu. lib. 3. cap. 16. num. 112.* Paz *in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 154.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 8. nu. 4.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 4. nu. 5.* Gambacurta *de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 15. nu. 9. vers. Et primo.*
- Ad rationem num. 9. adductam ad confirmandam 18 opinionem Jasonis, patet responsio ex his, quæ tradunt Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 8. nu. 4.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 4. n. 3. & 4.*

ARGUMENTUM.

An decoctor, & fallitus confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Decoctorum tria sunt genera.
- 2 Decoctores non sunt, qui fugiunt cum pecuniis creditis, & se decoxisse fingunt, nu. 2. sed isti vocantur falliti, nu. 3. & quare nu. 4.
- 5 Decoctores, & falliti confugiens ad Ecclesiam an gaudeant ejus Immunitate.
- 6 Decoctores, & falliti, qui vitio fortuna decoquunt, si ad Ecclesiam confugiant, gaudent ejus Immunitate.
- 7 Decoctores, & falliti, qui suo vitio, vel partim suo vitio, vel partim vitio fortuna decoquunt, si ad Ecclesiam confugiant, gaudent ejus Immunitate.
- 8 Decoctores, & falliti fraudulentis, & dolosi, qui se decoxisse fingunt, an confugiens ad Ecclesiam gaudeant ejus Immunitate, distinguendi sunt duo casus.
- 9 Decoctores, & falliti fraudulentis, & dolosi, qui se decoxisse fingunt, an confugiens ad Ecclesiam quoad personas, idest quo ad actionem criminalem corporalem gaudeant Immunitate Ecclesiæ, referuntur septem opiniones, num. 10. 11. 12. 13. 14. 15. & 16. sed opinio affirmativa est verior.
- 17 Decoctores, & falliti fraudulentis, & dolosi, qui se

- se decoxisse fingunt, si ad Ecclesiam confugiunt quo ad bona, id est quo ad actionem civilem ad debiti solutionem, non gaudent Immunitate Ecclesie, nu. 17. & 18.
- 19 Bona decoctorum, & fallitorum in Ecclesiam illata possunt inde auferri, & tradi creditoribus.
- 20 Obligatus ad reddendum ratiocinia ratione alicujus administrationis, vel tutela an confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate, distingue duos casus.
- 21 Obligatus ad ratiocinia ratione alicujus administrationis, vel tutela an confugiens ad Ecclesiam gaudeat quoad personam ejus Immunitate, referuntur quatuor opiniones, nu. 22. 23. 24. & 25. sed opinio affirmativa est verior.
- 26 Obligatus ad ratiocinia confugiens ad Ecclesiam quo ad detentionem pecuniarum, & librorum non gaudet ejus Immunitate.
- 27 Decoctores, & falliti sunt multum exosi, & qua pena olim pledebantur, num. 27. 28. & 29. & qua hodie n. 30. 31. & 32. & sunt infames, & ad honores non sunt admittendi n. 33. nec gaudent beneficio indulgi generalis, numer. 34. & guidari non possunt, nisi ad petitionem majoris partis creditorum, 35. & non admittuntur ad beneficium cessionis honorum, nu. 36. nec gaudent beneficio dilationis quinquennalis num. 37. limita 1. ut procedant, quando decoctores, & falliti se decoxisse fingunt, vel quando suo vitio decoquunt, vel partim suo vitio, partim vitio fortune; secus quando vitio fortune decoquunt, num. 38. intellige hanc 1. limitationem, dummodo id probent, nu. 39. cum seq. limita ut procedat quando decoctores, & falliti fugiunt, simulque bona occultant, vel bona tantum abscondunt quamvis ipsi non fugiant absque asportatione honorum, num. 46. limita 3. ut procedant si praeceperit declaratio, & publicatio talem decoxisse; secus ante declarationem, num. 47. sublimita, nu. 48. & 49.
- 36 Decoctores & falliti si dicunt vitio fortune decoxisse, probare id tenentur, n. 39. cum a communiter accidentibus sint deceptores, & fraudatores, num. 40. & 45. & ad fraudandum & colludendum faciles sint, nu. 41. & valeat consequentia, decoctor, & fallitus, ergo fraudator, numer. 42.
- 40 Decoctores, & falliti torqueri possunt, ut pecunias, & bona indicent.
- 44 Pacta, & conventiones decoctorum nil valent, nec juramento firmanur, si ipsi sint solvendo.
- 45 Praesumptio, quod decoctores, & falliti sint fraudulentum, non est juris, & de jure.
- 48 Probatio quod quis decoxit, debet esse sufficiens, & quomodo.
- 49 Decoctores censentur declarati tales, quando in contumaciam declarantur incidisse in penas constitutionum, & deinde pro talibus publicantur.
- 50 Praxis Catalonia refertur circa modum procedendi contra decoctores, & fallitos, & nu. 51. 52. 53. 54. 55. 56. & 57.

DECISIO LXX.

Decoctorum tria sunt genera. Primum illorum, qui fortunæ vitio decoquunt, ut qui maris tempestate suborta merces, & bona perdiderunt, vel a piratis dirempti fuerunt, quod genus hominum miserabile est. Secundum illorum qui suo vitio rationes, & fortunas conturbant, ut qui bona sua dissipando, atque dilacerando profundunt, vel quia ludo merces perdunt, vel meretricum delinimentis, immo verius venenis corrupti ad inopiam rediguntur, vel qui cum sumptuosus epulis bona consumunt, & fortunas obligant, & ingluvie miseri, simul consilium cum re amittunt: hoc genus hominum pessimum & nulla miseratione dignum est. Tertium illorum, qui par-

tim suo, partim fortunæ vitio, foro cedunt, quod admixta culpa humiles & deploratos ac miseratione dignos reddit, ita Stracha de decoctor. part. 1. num. 2. vers. Nam in eo, & part. 2. nu. 1. 2. & 3. & part. 3. sub nu. 2. & part. 7. in princ. Azevedo lib. 5. num. 1. 2. & 3. ubi Matienço gloss. 1. nu. 2. tit. 1. lib. 5. recop. Cabal. ref. crim. casu 105. num. 22. & 23. Farinac. in praxi, part. 1. quest. 29. 30. & 31. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 2. §. 5. vers. decoctoribus. Carrascus post leg. recop. de nobilibus non carcerand. à nu. 63.

Est & aliud genus decoctorum, qui cum pecuniis, bonis, & rebus alienis de industria aufugiunt, & se decoxisse fingunt, ac illas, & illa in fraudem suorum creditorum occultant, & in suam utilitatem convertunt, ut tandem creditores molestiis defatigati, & litibus, atque expensis vexati ad secum componendum trahant, de quibus plenè Bald. cons. 382. & cons. 400. lib. 5. Caccial. de debit. sup. qu. 1. num. 13. Boer. dec. 205. Stracha de decoctor. part. 2. nu. 3. & latissime part. 2. à nu. 1. Azevedo in rub. & in leg. 1. num. 2. tit. 19. lib. 5. recop. Gratian. discep. foren. c. 380. num. 4. qui à Doctoribus inter decoctores non connumerantur, Stracha de decoctor. part. 2. num. 3. Sed inter publicos latrones, ut infra nu. 32. Et isti dicuntur † in Tuscia, & tota Italia falliti, quod cedentes foro vocat Bart. in leg. singularia nu. 19. ff. de reb. cred. quem sequuntur ibidem Purpurat. nu. 93. Castren. in leg. si hominem, §. quoties nu. 2. ff. depositi, Decius cons. 107. num. 1. vers. Et ideo si campfor. Brun. de cession. honor. in 5. quest. 4. principalis nu. 1. in Gallia appellantur rupti, Boer. dec. 205. nu. 1. Stracha de decoctorib. part. 3. n. 6. Quo vocabulo etiam utuntur Genuenses & pariter Anconitani, Cabal. ref. crim. casu 105. nu. 18. In Catalonia appellantur falliti, & rupti vulgo abatus, toto titulo de abatus. Fontanell. decif. 241. & 242. par. 1. Cancer. par. 2. var. cap. 9. n. 49. At à recentioribus Juris-consultis appellantur falliti, & cessantes, ut refert Stracha de decoctor. p. 1. n. 2. Et vulgari sermone falliti vocantur, Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 2. §. 5. verbo Decoctores. Sed isti qui se decoxisse fingunt, fraudulentos, & dolosi nominantur à Gratian. discep. foren. c. 380. nu. 4. Et à Doctoribus Castellanis, decoctores non fugientes cum bonis vocantur soluti vulgo quebrados, & decoctores cum bonis fugientes appellantur falliti vulgo alcados, Navar. in manual. cap. 25. nu. 19. in fine, Azevedo l. 13. nu. 6. & 7. tit. 2. lib. II. recop. & toto tit. 19. lib. 5. recop. Guttier. prax. lib. 2. qu. 1. nu. 13. & 19. Carrato post leg. recop. de Nobilibus non carcerand. à nu. 63. Bobadilla in polit. lib. 2. capite 14. n. 67.

Falliti autem dicuntur ex eo, quod creditoribus fidem fefellerint, Stracha de decoctor. par. 1. n. 2. Cabal. ref. crim. casu 105. n. 5. ad quem se refert Fontanella dec. 242. n. 4. par. 1. notant Gratian. discep. foren. c. 380. n. 3. in princ. & n. 4. in princ. Germon. de sacror. Immu. lib. 3. cap. 16. n. 113. Farin. de Immu. Eccl. n. 65. in fine.

His sic præmissis intrat nostra quæstio, utrum decoctores, & falliti confugientes ad Ecclesiam gaudeant ejus Immunitate.

Et in primis quo ad decoctores, & fallitos, qui vitio fortunæ decoquunt, certum, & indubitatum est, quod ad Ecclesiam confugientes gaudent ejus Immunitate, quia commiserationem merentur; notat Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 13. n. 4. vers. Sed liceat, & ex Andrea Knichen de Saxon. de non prax. jure, cap. 5. de regal. in specie nu. 421. tradit Doctissimus Regens Vilosa de fugit. cap. 19. §. 6. nu. 16.

Deinde quoad decoctores, & fallitos, qui suo vitio, vel partim suo vitio, partim vitio fortunæ decoquunt, an gaudeant Immunitate Ecclesie, tractat pro utraque Gratianus discep. foren. c. 380. nu. 3. qui verior sententiam, quod gaudeant Immunitate Ecclesie.

Nostra autem quæstio versatur circa decoctores, & fallitos fraudulentos, & dolosos, qui se decoxisse fingunt, an confugientes ad Ecclesiam gaudeant ejus Immunitate, distinguendi sunt duo casus.

Primus est quo ad personas, id est quo ad actionem criminalem ad penam corporalem.

Secundus est quoad bona, id est quo ad actionem civilem ad debiti solutionem.

- 9 In I. casu, an decoctores, & falliti fraudulentum, & dolosi, qui se decoxisse fingunt confugientes ad Ecclesiam, gaudeant Immunitate Ecclesie quoad personas, id est quoad actionem criminalem ad poenam corporalem, reperio septem Doctorum opiniones hinc inde contrarias.
- 10 Prima est opinio, consuetudinem esse in hoc attendendam, ne aliàs detur materia delinquendi, & fraudandi, ut ex Rebuffo ad leg. Gal. tom. 2. tit. de Immunit. Eccl. art. 1. gloss. 2. num. 2. fol. 339. Oldrado conf. 54. nu. 2. vers. Et juxta hoc, Socino de citat. art. 17. nu. 42. Gratian. discep. foren. cap. 380. num. 8. & 9. Stracha de decoctor. part. 3. nu. 41. Guttier. practicar. lib. 1. qu. 1. numer. 5. & 12.
- 11 Secunda est opinio, quod decoctores, & falliti vulgo alcados, qui cum bonis fugiunt ad Ecclesiam, ipsi in ea introducendo, vel aliàs abscondendo in fraudem creditorum, non gaudent ejus Immunitate, sed potius ab Ecclesia inviti extrahi possunt: decoctores autem falliti vulgo quebrados, qui non abscondunt, neque secum asportant bona, nec introducunt ea in Ecclesiam, nec aliter occultant in fraudem creditorum, sed tantum fugiunt ad Ecclesiam, gaudent ejus Immunitate, & inde inviti extrahi non possunt, Azevedo leg. 13. nu. 6. & 7. tit. 13. lib. 1. recop. & leg. 1. n. 2. & 3. tit. 19. lib. 5. recop. Guttier. pract. lib. 1. quest. 1. à nu. 13. & in leg. nemo potest. nu. 184. ff. de legat. 1. & de gabel. qu. 166. num. 11. ad quem se refert Carrasco ad leg. recop. cap. 3. §. 3. sub nu. 8. idem Carrasco post leg. recop. de Nobilib. non carcerand. numer. 65. Scobar de ratiocin. cap. 4. à nu. 7. Cevallos de cognit. per viam violen. par. 2. quest. 5. num. 31. & sentit in secundo casu Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 6. num. 7.
- 12 Tertia est opinio, quod isti decoctores, & falliti qui bona sua non auferunt, neque abscondunt, sed solum ipsi ad Ecclesiam confugiunt, non gaudent ejus immunitate, Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. à n. 67.
- 13 Quarta est opinio, quod etiam decoctores, & falliti, qui cum bonis ad Ecclesiam confugiunt, aut aliter ea abscondunt, illius Immunitate gaudent, Nav. in Man. cap. 25. nu. 19. in fine, Farinac. de Immunit. nu. 64. & 65. Castrus Palaus in oper. morali, tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 8. nu. 6.
- 14 Quinta est opinio, quod hujusmodi decoctores, & falliti sunt ab Ecclesia extrahendi, & tradendi creditoribus, ut illis serviant præstita tamen cautione per Judicem sæcularem de illis in corpore non puniendis, Covar. lib. 2. var. cap. 20. numer. 14. versic. Nec tamen, Scobar de ratiocin. cap. 4. num. 7. Bobad. in pol. lib. 2. cap. 14. nu. 71. versic. El caso, Cevallos de cognit. per viam viol. part. 2. q. 5. à nu. 30. Martha de jurisdic. part. 2. cap. 51. nu. 15. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. qu. 32. nu. 25. & 40.
- 15 Sexta est opinio, quæ absolutè tenet quod isti decoctores, & falliti non gaudent Immunitate Ecclesie, ita Bper. dec. 205. nu. 7. ubi tradit fuisse concessum arrestum contra quemdam mercatorem in Senatu Burdigalensi, quod etiam refert, & sequitur Rebuff. ad leg. Gal. tom. 2. de Immunit. Eccl. art. 1. gloss. 1. num. 1. & 2. & art. fin. gloss. 1. nu. 7. & 8. sic fuisse observatum testatur, etiam hæsitote Covar. lib. 2. var. cap. 20. num. 14. versic. nec Jafonis, atque ita etiam docent Remig. de Immunit. Eccl. fallen. 27. n. 4. & fallen. 28. num. 1. Decian. tract. crim. lib. 9. c. 27. nu. 34. in fine, Farinac. in praxi, part. 1. quest. 28. nu. 33. Guttier. in l. nemo potest, n. 184. ff. de legat. 1. & pract. lib. 1. quest. 1. & de gabel. quest. 166. nu. 11. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. c. 15. nu. 7. Rodriq. in sum. tom. 7. c. 154. nu. 1. Fagund. præcep. 2. lib. 4. nu. 53. Joan. de la Cruz p. 1. præcep. 8. qu. 3. art. 2. dub. 8. conc. 1. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 67. & 68. & 71. Villadiego in polit. c. 3. num. 216. Azevedo lib. 13. n. 6. & 7. tit. 2. lib. 1. recop. & lib. 1. nu. 2. & 3. tit. 19. lib. 5. recop. Germõn. de sacror. Immu. lib. 3. cap. 16. nu. 113. Tanner in 2. 2. Divi Thome, disput. 5. quest. 8. dub. 1. art. 17. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 12. nu. 4. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 156. Pereira de man. reg. part. 2. c. 50. nu. 16. Stracha de decoctor. part. 3. nu. 42. Duennas reg. 389. limit. 8. Matienço lib. 1. gloss. 2. nu. 9. tit. 19. lib. 5. recop. Carrasco post lib. recop. de Nobilib. non carcerand. n. 65. Cerdan. de visit. carcerand. cap. 6. nu. 22. & cap. 11. §. 5. nu. 6. versic. Assimilatio, Portoles post foros comper. quest. 14. Scobar de ratiocin. cap. 4. n. 6. Avendaño respons. 40. nu. 11. & titul. de las excepciones, num. 22. Gironda de gabel. par. 4. cap. 1. num. 31. Laxarte de dec. vendit. cap. 18. n. 21. Cevallos de cog. per viam violen. par. 2. quest. 5. & com. cont. com. quest. 683. in fin. Guazin. defen. 1. cap. 37. num. 50. in fine, Mastrill. de indulto, cap. 30. nu. 8. Maranta de ord. jud. par. 4. dist. 9. nu. 131. Borrell. in sum. dec. par. 1. tit. 3. nu. 97. Cutellus de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 31. Tum quia pro publicis latronibus habentur, ut infra, nu. 33. Tum ex litteris scriptis Nuntio Neapolis, & Archiepiscopo Bononiensi de ordine Beatissimi Papæ Clement. VIII. quas referunt Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 1. quest. 17. n. 7.
- Septima est opinio, quæ verior est, quod hujusmodi decoctores, & falliti confugientes ad Ecclesiam gaudent ejus Immunitate quoad eorum personas, id est quoad actionem criminalem ad poenam corporalem; quia non inveniuntur ab ea exclusi, cum non sint publici latrones, licet eis æquiparentur, ita Decius in l. vinum nu. 8. in fine, ubi testatur ita quotidie observari, & refert etiam Alciat. ibidem ff. de reb. cred. Navar. in manut. cap. 25. num. 19. in fine, Paz in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 157. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 13. nu. 4. in fine. Italia de Immunit. Eccl. nu. 64. & 65. Suarez de relig. lib. 1. cap. 11. numer. 3. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 1. in princ. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 8. nu. 6. Duard. ad bull. Cæna, lib. 2. canon. 5. quest. 10. num. 16. Fagundez part. 4. canon. 10. §. 1. n. 10. Gratian. discep. foren. cap. 80. à nu. 29. Novar. in sum. bul. tit. de Immunit. Eccl. nu. 20. Cherubin. in compen. bul. tom. 2. constit. 127. Pii V. schol. 2. Correa de Immunit. Eccl. part. 3. num. 10. Sanchez conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. nu. 24. Taffon. de antefato, vers. 13. observ. 3. num. 33. Lezana quest. reg. tom. 3. verb. Immunitas Ecclesiarum, sub nu. 16. Gironda de privileg. cap. 23. n. 1035. Diana ref. mor. part. 1. tract. 1. ref. 32. & part. 4. tract. 1. ref. 47. vers. Notandum est, & par. 6. tract. 1. ref. 17. & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 31. vers. Ex quibus, Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 15. nu. 9. & 10. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 6. per rotam, Tuschus pract. concl. littera E. concl. 11. nu. 32. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 55. in fine, Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 3. nu. 2. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 47. & remissivè in cap. inter alia, nu. 4. de Immunit. Eccl. & in leg. 1. n. 6. in fine, C. de his qui ad Eccl. confug. Giurba conf. 100. nu. 17. Eruditissimus Regens Vilosa de fugit. cap. 19. §. 6. nu. 15. Scanarolus de visit. carcer. lib. 3. cap. 9. num. 13. Donat. Anton. de Marin. post ref. jur. lib. 2. alleg. 77. à num. 4. & hæc opinio est recepta, & observata in Cathalonia, ut testatur Fontanella dec. 242. nu. 8. & 9. Et secundum eam fuit judicatum per Cancellarium Agullana 10. Decemb. 1606. in favorem Antonii Costa decocti, Et iterum 7. Septembris 1611. Idem fuit decisum in Regno Valentie per Cancellarium Roda 31. Augusti 1579. in causa Immunitatis Ecclesie Antiochi Alferes Orella falliti. Sed postea per eundem Cancellarium Roda 9. Decembris 1586. in causa Immunitatis Ecclesie Petri Benedicti Mercatoris Civitatis Alicantis falliti fuit contrarium declaratum. Ad Argumentum quod decoctores, & falliti habentur pro publicis latronibus respondent Gratian. disceptat. foren. cap. 380. à num. 33. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 8. nu. 6. Diana ref. moral. p. 1. tr. 1. ref. 32. & part. 6. tr. 1. ref. 17. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 12. num. 4. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 12. num. 4. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 13. nu. 4. in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 6. à num. 4. & 9. Ad litteras scriptas Nuntio Neapolis, & Archiepiscopo Bononiensi de mandato Clementis VIII. respondent Farin. de Immunit. Eccl. num. 57. vers. Et in hoc, & n. 64. Peregr. de Immunit. Eccl. capit. 11. nu. 12. 14. & 20. Diana ref. mor. part. 3. tract. 1. ref. 40. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 21. in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 6. dub. 11. sect. 6. à nu. 10.

- 17 In secundo casu, quo ad bona, id est quo ad actionem civilem ad debiti solutionem, Gambacurta de *Immun. Eccl. lib. 4. cap. 15. numero 7.* inquit dubitandum non esse, quod decoctores, & falliti confugiens ad Ecclesiam gaudeant ejus Immunitate.
- 18 Sed ipse Gambacurta de *Immun. Eccl. lib. 1. cap. 15. nu. 9.* tenet, quod potest Judex secularis contra bona istorum decoctorum procedere usque ad sententiam, & missionem in possessionem, & potest eos citare, ut se defendant, & rationem juris, & facti sui reddant ad impediendam immisionem, de quo plures videndos citant Farinac. de *Immun. Eccl. nu. 57.* Mastrill. de *indulto. cap. 30. num. 8. in fine.* Vermigliol. *conf. 163. numer. 11.* & notat Tuschus *practic. conclus. littera E. conclus. 11. num. 32.* ubi quod ratione executionis realis non datur Immunitas, secus ratione executionis personalis; nisi agatur de vindicanda persona, ut dominus contra servum, promissa impunitate, sequitur Guazzin. *def. 1. c. 37. n. 55. in fine.*
- 19 Unde bona istorum decoctorum, & fallitorum in Ecclesiam possunt inde auferri, & tradi creditoribus, ne detur materia delinquendi, & fraudandi, ut *infra, dec. 72. nu. 5.*
- 20 His proxima est dubitatio, an obligatus ad reddendum ratiocinia ratione alicujus administrationis, vel tutelae confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate, distinguendi sunt duo casus.
Primus est quo ad personam.
Secundus est quo ad detentionem pecuniarum & librorum.
- 21 In primo casu, an obligatus ad ratiocinia confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate quo ad personam, reperio quatuor Doctorum opiniones inter se pugnantes.
- 22 Prima est opinio, quae absolute tenet, quod obligatus ad reddendum ratiocinia confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate ut probat Scobar de *ratiocin. cap. 4. numer. 6.* & tradunt Igneus in *l. 1. nu. 56. ff. ad Sillan.* Remig. de *Immun. Eccl. fallen. 37.* Cretel. de *Immun. Eccl. lib. 1. quest. 32. num. 26.* & 40. per text. in *can. uxor. 17. quest. 4.* ubi quidam servus nomine Felix obligatus ad ratiocinia confugit ad Ecclesiam, & Gelasius Papa mandat quod praestito juramento impunitatis inde extrahatur.
- 23 Secunda est opinio, quae etiam absolute tenet quod obligatus ad reddendum ratiocinia confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, sic Navar. in *Manual. cap. 25. numer. 19. in fine.* Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 28. num. 26.* Sanchez *conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. numer. 24.* Farinac. de *Immun. Eccl. numer. 63.* & remissive in *praxi, part. 1. quest. 28. nu. 31. in fine.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 8. numer. 5. vers. Hinc colligo.* Diana *resol. mor. part. 1. tract. 1. ref. 32. in fine.* & *part. 6. tract. ref. 20. versic. Unde & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, sub n. 31.* Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 5. numero 9.* & 10. & *dub. 24. sect. 19. nu. 4. & 5.* Barbosa in *can. uxor 17. quest. 4. & remissive in cap. inter alia, nu. 40. de Immun. Eccl.* & probat Scobar de *ratiocin. cap. 4. nu. 6. vers. Advert.* Ad *tex. can. uxor Felicis 17. quest. 4. respondet Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. num. 26.* non loqui de homine libero, sed de servo qui domino est restituendus, praestito juramento impunitatis, sequuntur Farinac. Castrus Palaus, Diana, & Thomas del Bene, ubi proxime citati.
- 24 Tertia est opinio, quae distinguit inter obligatum ad ratiocinia, qui se recipiens intra Ecclesiam secum portat pecunias, & libros: & inter alium, qui solum se recipit intra Ecclesiam, & secum non portat pecunias, & libros: ut iste gaudeat immunitate Ecclesiae, secus vero ille, ita Scobar de *ratiocin. cap. 4. a nu. 7.* ad quem se referunt sapientissimus Regens Vilosa de *fugit. cap. 19. §. 6. nu. 17.* Carrasco ad *leg. recop. cap. 3. n. 7.* tradit, sed non sequitur Ripoll. de *Mag. log. mar. c. 22. nu. 114.*
- 25 Quarta est opinio, quae verior est, quod obligatus ad ratiocinia confugiens ad Ecclesiam, etiam si secum deferat pecunias, & libros, gaudet quo ad personam Immunitate Ecclesiae, sic Ripoll. de *Mag. log. mar. cap. 22. nu. 114.* & 115. Paz in *praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 158.*
- In secundo casu quo ad detentionem pecuniarum, & librorum, est certum quod obligatus ad ratiocinia non gaudet Immunitate Ecclesiae, ut *infra dec. 72.*
- Sed quia isti decoctores, & falliti sunt multum exosi, Gratian. *disc. for. cap. 380. num. 14.* Giur. *conf. 100. nu. 16.* & interfit Reipublicae illos publice puniri, l. *bona fides, ff. depositi.* Gratian. *discep. foren. cap. 380. num. 17.* Herring. de *fidejuss. cap. 5. nu. 111.* Antiqua lege tunc duo decim tabularum gravi plectebantur poena, nam carere mancipabantur, ac compedibus quindecim ponderum vinciebantur, auctor est Gellius *lib. 20. no. 7. Aetic. cap. 1.* Menoch. de *arb. jud. quest. 90. num. 14.* & 15. Gratian. *discep. foren. cap. 380. num. 14.* in *praxi, part. 1. qu. 26. num. 27.* eruditissimus Regens Vilosa de *fugit. cap. 19.* Donat. Anton. de Marin. *alleg. 120. num. 2. post lib. 2. resol. jur.* Et meminit tunc gloss. *fin. in lit. C. qui bon. ced. poss. quod dabatur dilacerandis creditoribus, Caccialup. de debit. susp. quest. 1. num. 13.* Boerius *dec. 215. nu. 5.* Jannin. de *cit. lib. 1. c. 2. nu. 147.* Menoch. de *arb. jud. q. 90. num. 16.* Farinac. in *praxi, part. 1. qu. 26. num. 27.* Gratian. *discep. foren. cap. 380. num. 15.* Regens Vilosa de *fugit. cap. 19. §. 1. nu. 28.* & 29. Stracha de *decoctor. part. 3. num. 2. in fine.* Donat. Anton. de Marin. *alleg. 120. num. 2. post lib. 2. resol. jur.* Sed haec gloss. in hoc communiter damnatur, ut per Afflict. *dec. 378. num. 2.* Brun. de *ces. bonor. in 5. q. 4. principalis nu. 2.* Et ictibus plumbatarum tunc subjiciendos esse disponitur in *l. quilibet, C. de decur. lib. 10.* erant enim plumbatae genera flagellorum, ut meminit Platina de *vitis Pontificum in vita Cornelii primi.* Menoch. de *arb. jud. qu. 90. num. 17.* Stracha de *decoctor. part. 3. nu. 4. & 5.* Gratian. *discep. foren. cap. 380. num. 16.* late explicat Baron. in *Martyrologio 6. Junii, in verbo plumbatis casus.* Et apud Romanos, & alias gentes quibus poenis plectebantur, tradunt Gratian. *discep. foren. cap. 380. a num. 20.* Covar. *lib. 2. var. cap. 1. Amescua de potest. in seipsum, lib. 2. cap. 14. a nu. 20.* Regens Vilosa de *fugit. cap. 19. §. 1. per totum.*
- Verum haec poena antiquatae fuerunt, Stracha de *decoctor. part. 3. num. 2. in fine.* Et de jure poena extraordinaria Judicis abitrio puniuntur, de quo videndi sunt Boer. *dec. 215.* Duennas *regul. 89. limit. 8.* ad quos se refert. Paschal de *par. potest. part. 1. cap. 9. num. 62.* Herring. de *fidejuss. cap. 5. a nu. 111.* ad quem se refert Gratian. *discep. foren. cap. 380. num. 18.* Farinac. in *praxi, part. 5. quest. 27. num. 22. vers. hodie.* ad quem se refert Fontanella *dec. 242. n. 7. part. 1. remissive Azevedo l. 1. num. 10. tit. 19. lib. 1. recop.* Stracha de *decoctor. part. 3. nu. 4. §. 6.* Pichard. in *manducat. ad praxim, part. 3. §. 4. nu. 4.* Mastrill. de *indulto, cap. 30. nu. 2. in fine.*
- Ceterum quia quotidie increfcit istorum decoctorum numerus, & ex illorum severissima animadversione maxima oritur mercaturae salus, arg. *l. aut facta in fine ff. de poenis.* Stracha de *dec. p. 3. num. 7. in fine.* Farinac. in *praxi, part. 1. quest. 26. num. 29.* Mastrill. de *indulto, cap. 30. nu. 2.* Propterea adversus istos decoctores fraudulentos solent jura mancipalia constitui, ut inquit Stracha de *decoctor. part. 3. n. 8.*
- In Cathalonia ista decoctores, & falliti habentur pro publicis latronibus, ac pro ejectis a pace, & treuga, *constit. 7. de abatus, Fontanella dec. 241. n. 2. & dec. 242. nu. 6. part. 1.* & si capi possunt, poena mortis naturalis puniuntur, *constit. 3. & 5. de abatus, Mieres in curia Gerunda Regis Jacobi 2. part. 1. col. 4. c. 13. num. 2. fol. 232.* sed male servatur, quia videmus plures decoctores, ac fallitos, & paucos punitos, ut exclamat Mieres *Curia Cervaria Regis Petri 3. tom. 1. columna sexta, capite de abatus, n. 3. fol. 401.* In Regno Castellae similiter habentur pro publicis latronibus, *libro primo, titulo decimonono, libro quinto recop.* ubi Azevedo *nu. 2.* & Matienco *gloss. 2. n. 6.* idem Azevedo *l. 13. n. 7. tit. 2. lib. 1. recop.* Germon. de *sacror. Immun. lib. 3. cap. 16. num. 112.* Bobad. in *polit. lib. 2. cap. 14. nu. 71.* Pichard. in *manducat. ad praxim, part. 3. §. 4. n. 45.* Guttier. *pract. lib. 1. quest. n. 1. 13. & 15.* Scobar de *ratiocin. cap. 4. nu. 6.* Covar. *lib. 2. var. cap. 20. num. 14. versic. Nec Jasonis,* & poena mortis puniuntur, exemplat tradit Bobad. in *polit. lib. 2. cap. 14. num. 71.*

num. 71. Idem Bruxellis statutum esse per Imperatorem Carolum V. patet ex Rebuf. *ad constit. Gal. tit. de Mercatoribus, gloss. fin. nu. 8. & 9.* tradit Azevedo libro 1. nu. 2. tit. 19. lib. 5. *recop.* Idem dispositum esse per Imperatorem Carolum V. in Regno Siciliae in *pragmat. 2. de banchar.* refert Mastrill. *de indulto c. 30. num. 1.* Et in Regno Neapolis in *pragmat. 1. de numular.* Maranta *de ord. jud. part. 4. dist. 9. num. 30.* Mastrill. *de indulto, cap. 30. num. 2.* fed non observatur hæc pœna mortis in Regno Neapolis; nam in eo Regno hujusmodi decoctores dolosi arbitrariè puniuntur juxta qualitatem personarum, & delictorum in decoctione occursorum, Gizarel. *dec. 80. p. 2.* Sanfelicius, *dec. 42.* Thoro in *compen. dec. part. 3. sect. 2. verbo Mercatores decocti, fol. 80. & in supplem. decis. verbo Artifex, fol. 37.* In statu Mediolani adest decretum, quod furcis suspendantur, vel ad triremes perpetuo damnentur arbitrio Principis, & Senatus, de quo meminit Plotus *de in litem jurando, §. 4. num. 36.* Jodoc. in *praxi crim. tit. de violen. templor. cap. 106. nu. 7.* Covar. *lib. 2. var. cap. 20. num. 14. vers. Nec,* quos citat Farin. in *praxi, part. 1. quest. 26. num. 29.* Mastrill. *de indulto, cap. 30. num. 1. in fine.* In urbe Romana, & in statu Ecclesiastico adest bulla sanctissimi Pii quinti edita ann. millesimo quinquagesimo septuagesimo, quæ est 117. tom. 2. Bullarii, contra fraudulentos, & dolosos decoctores promulgata, ubi similes esse furibus, & latronibus affirmat, & ultimi supplicii pœna eos plecti mandat, meminerunt de hac bulla Farinac. in *praxi, par. 1. q. 26. num. 29.* Mastrill. *de indult. c. 30. num. 2.* Cutellus *de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 32. n. 8.* Donat. Anton. *de Marin. allegat. 120. num. 4. post lib. 2. resol. jur.* Prædictam tamen bullam tamquam nimis rigorosam nunquam servatam fuisse testatur Farinac. in *praxi, part. qu. 26. nu. 29.* Et nedum isti mali homines habentur pro latronibus publicis: imò deteriores, potiores, exitiores sunt, quàm publici latrones, Bobad. in *polit. lib. 2. cap. 14. nu. 71.* probat Gambacurta *de Immun. Eccl. lib. 4. cap. 15. n. 7.* sequitur Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. qu. 32. n. 4. & 5.*

34 Præterea in Cathalonia decoctores, & falliti dolosi sunt infames, & infamissimi, *constit. 1. 3. & 8. de abatus,* Fontanella *dec. 242. nu. 6. part. 1.* ac de jure, & de aliis Regnis, Bald. *conf. 400. num. 3. lib. 1.* Caccialup. *ac debit. susp. quest. 1. num. 13.* Boer. *dec. 215.* Stracha *de decoct. part. 3. num. 1. & 2.* Azevedo *l. 4. nu. 2. tit. 19. lib. 5. recop.* Brun. *de ces. honor. in 5. quest. 4. principal. n. 2.* Paschal. *de pat. potest. part. 2. cap. 9. num. 62.* Jannin. *de citat. lib. 1. quest. 2. num. 147.* Gratian. *discept. foren. cap. 380. num. 15.* Menochius *de arb. jud. quest. 90. num. 17. in fine,* Maranta *de ord. jud. part. 4. distinct. 9. num. 130.* Farin. in *praxi, part. 1. quest. 26. num. 27. vers. Hodie.* Et cum infamibus non debeant patere portæ dignitatum, *l. nemo perfectus C. de dignit. lib. 12.* non possunt concurrere in officiis domorum Civitatum, Deputationis, Logiæ maris, & similibus: imò delendi sunt à matriculis; & libris, in quibus reperiuntur descripti, *de jure nostro, constit. 8. de abatus,* Fontanella *dec. 242. per totum, par. 1.* Ripoll. *de Magist. log. mar. cap. 1. n. 34.* Et si fuerint Nobiles perdunt nobilitatem, Azevedo *lib. 4. tit. 19. lib. 5. recop.* ubi Matienco *gloss. 1. Carrasco post leg. recop. de Nobilibus non carcerandis, à num. 63.*

35 Nec gaudent beneficio indulti generalis, Mastrill. *de indulto, cap. 30. n. 5.*

36 Nec guidari possunt, *constit. 5. & 6. de abatus,* Despuiol. *ad Mieres verbo Abbatuti, fol. 1.* Mastrill. *de indulto, cap. 30. n. 6.* licet in Cathalonia contrarium de facto fieri per Proreges tradit Mieres in *curia Gerunda Regis Jacobi 2. part. 1. col. 4. cap. 13. n. 16. fol. 232. & in curia Cervaria Regis Petri 3. tom. 1. col. 6. de abatus, n. 5. fol. 401.* At Regium Consilium Cathalonie tale guidaticum non concedit fallitis, nisi pro beneficio majoris partis creditorum per tempus suæ Excellentie bene visum, ut fuit in eo conclusum 1. Septembris 1581. in favorem Joannis Olivella, falliti refert Xammar. *defin. 128. num. 17. part. 2.* & de mense Aprilis 1660. ad petitionem majoris partis creditorum in favorem Petri Uguet falliti.

37 Nec propter eorum dolum admittuntur ad benefi-

cium cessionis bonorum, quod est subsidium miserorum, non præsidium dolosorum, Bald. *conf. 400. n. 4. lib. 5. & in l. fin. nu. 8. C. qui bon. ced. pos. Paris. consil. 94. à num. 10. lib. 1.* Caccialup. *de debit. susp. quest. 1. num. 13.* Boer. *dec. 215. num. 6. & dec. 349. num. 10. in fine,* Stracha *de decoct. part. 3. num. 1. & 8. vers. Deinde,* Barbofa in *l. alia §. eleganter, num. 54. vers. Et hinc est solut. matrimon. Jannin. de cit. lib. 1. cap. 2. nu. 47.* Azevedo *l. 5. tit. 19. lib. 5. recop.* Farinac. in *praxi, part. 1. quest. 26. nu. 26.* Brun. *de ces. honor. in 5. quest. 4. principal. per totam,* Paschal. *de pat. potest. part. 2. c. 9. n. 61.* Maranta *de ord. jud. part. 4. dist. 9. num. 131.* Cabal. *ref. crimin. casu 105. num. 14.* Gratian. *discept. foren. cap. 380. num. 5.* Bacza *de inope debit. cap. 1. num. 53.* Mastrill. *de indulto, cap. 30. num. 7.* Dexart. *ad cap. Reg. Sar. cap. 1. num. 7. de litter. morat.* Donat. Anton. *de Marin. alleg. 80. num. 3. post lib. 2. ref. jur. & alii per Giurbam conf. 100. num. 16. de jure nostro constit. 1. de abatus,* Oliba in *§. fin. relect. 2. num. 26. de actionib. Canc. part. 2. var. cap. 9. num. 49.* Ripoll. *de Magist. logiæ maris, cap. 7. nu. 13.*

Nec gaudent de jure, nec de consuetudine beneficio dilationis quinquennalis, quod debitoribus concedi solet, Alexand. in *l. 1. nu. 43. ff. si cert. petat.* Boer. *dec. 349. num. 10.* Stracha *de decoct. part. 3. num. 9. in fine, & part. 6. num. 20.* Brun. *de ces. honor. in 5. quest. 4. principal. nu. 4.* Jannin. *de cit. lib. 1. cap. 2. nu. 347.* Barbofa in *l. 2. num. 13. C. de precib. Imper. offer.* Et quamvis de prædictis dubitet Morla in *com. jur. p. 1. tit. 8. quest. 1. à nu. 1.* Tamen non est recedendum à dicta opinione tanquam magis communi, & vera, ut per Herringil. *de fidejuss. c. 51. nu. 103.* Gratian. *discept. foren. c. 380. nu. 12. & 13.* Giurb. *conf. 100. n. 16.*

Limita 1. prædicta ut procedant, quando decoctores, & falliti se decoxisse fingunt, vel quando suo vitio decoquunt, vel partim suo vitio, partim vitio fortunæ, nam tunc habentur pro publicis latronibus, & pro infamibus, nec gaudent beneficiis cessionis bonorum, indulti generalis, & dilationis quinquennalis, nec guidari possunt: secus autem quando vitio fortunæ decoquunt quo casu non habentur pro infamibus, & pro publicis latronibus, nec puniuntur aliqua pœna, sed guidari possunt privilegiis indulti generalis, cessionis bonorum, & dilationis quinquennalis gaudent, ita Stracha *de decoct. part. 3. num. 2. 3. & 21. & part. 4. à nu. 2. & part. 6. nu. 20. & part. 9. num. 3.* Farinac. in *praxi, par. 1. quest. 26. nu. 30. & 31. & quest. 48. num. 19.* Azevedo *l. 5. tit. 19. lib. 5. recop.* Matienco *l. 4. gloss. 2. tit. 19. lib. 5. recop.* Brun. à Sole *quest. legal. 9. nu. 35.* Barbofa in *l. 1. num. 13. Cod. de precib. Imperat. offeren.* Cabal. *ref. crim. casu 105. nu. 22. & 23.* Menoch. *de arb. jud. quest. 90. nu. 29.* Mastr. *de indulto, cap. 30. n. 9. & cap. 46. num. 8.* Carras. *post leg. recop. de Nobilibus non carcerandis, à num. 63.* Vermigliol. *conf. 58. Canc. par. 2. var. c. 9. n. 50. & 52. de jure nostro constit. fin. de abatus.*

Sublimita hanc limitationem, ut falliti, & decoctores, quo vitio fortunæ decoxisse dicunt, debent id probare, Brun. à Sole *quest. leg. 9. num. 35.* Brun. *de ces. honor. in 5. quest. 4. principal. nu. 4.* Canc. *par. 2. var. cap. 9. nu. 52.* Quia cum ÷ decoctores, & falliti à communiter accidentibus sint deceptores, & fraudatores, Bald. *conf. 382. l. 5. Caccialup. de debit. susp. qu. 1. num. 13.* Stracha *de decoct. part. 3. num. 19. & 20.* Brun. *de ces. honor. in 5. quest. 4. principal. nu. 1. & 4.* Azevedo *l. 1. num. 5. tit. 19. lib. 5. recop.* Brunor. à Sole *quest. legal. 9. num. 35.* Canc. *part. 2. var. cap. 9. num. 52.* Cum ad colludendum, ÷ mentiendum, & fraudandum faciles sint, Stracha *de decoct. part. 3. num. 18.* Maranta *de ord. jud. part. 4. dist. 9. num. 130.* Azevedo *l. 2. numer. 2. tit. 19. lib. 5. recop.* Boer. *dec. 215. nu. 5.* Et valeat consequentia, ÷ est decoctor, & fallitus, ergo fraudator, Bald. *conf. 381. lib. 5.* Boer. *dec. 215. num. 6.* Caccialup. *de debit. susp. quest. 1. nu. 13.* Stracha *de decoct. part. 3. num. 22. & 23.* Azevedo *l. 2. nu. 2. tit. 19. lib. 5. recop.* Donat. Anton. *de Marin. alleg. 120. nu. 8. post lib. 2. resol. jur.* Canc. *par. 2. var. cap. 9. nu. 52.* Ideoque decoctores, ÷ & falliti torqueri possunt, ut pecunias, & bona indicent, ut ex Puteo, Marsil. Purpurato, & aliis docent Boer. *dec. 315. nu. 5.* Maranta *de ord. jud. part. 4. dist. 9. n. 130.*

- Mafcard. de probat. concl. 819. num. 38. Stracha de decoctorib. part. 4. nu. 6. in fine, & part. 7. num. 1. & secundo, Azevedo l. 4. nu. 2. in fine, tit. 19. lib. 5. recop. Vermigl. conf. 58. num. 5. Farinac. in praxi part. 1. quest. 48. num.
- 45 18. Et pacta facta † cum istis fallitis super pecunia ablata non valent, etiam si sint juramento firmata, quibus non obstantibus possunt creditores totum exigere, si appareat ipsos esse solvendo, docent Boer. dec. 215. n. 8. Maranta de ord. jud. part. 4. dist. 9. num. 132. late Stracha de decoctorib. part. 6. a num. 1. Azevedo l. 2. n. 1. 2. 3. & 4. tit. 19. lib. 25. recop. cum igitur præsumptio sit contra istos fallitos, qui dicunt vitio fortunæ decoxisse, debent id probare, ut dictum est n. 40. Sed scias, † quod hæc præsumptio, quod decoctores, & falliti a communiter accidentibus sunt fraudulentum, non est juris, & de jure, & quæ tollit probationem in contrarium, Stracha de decoctor. part. 4. nu. 7.
- 47 Limita 2. prædicta ut procedant, quando decoctores, falliti fugiunt, simulque bona occultant, vel bona tantum abscondunt quamvis ipsi non fugiant, nam tunc pro latronibus publicis habentur; secus autem si ipsi soli fugiant absque asportatione bonorum, quo casu non habentur pro publicis latronibus: nam potius hæc dicimus quam fuga ut in leg. fulcinius, §. quid satisfacere ff. ex quib. can. in poss. datur, Boer. dec. 215. nu. 1. in fine, Stracha de decoctor. part. 3. num. 6. Matienço leg. 1. gloss. 1. num. 2. & 3. tit. 19. lib. 5. recop. Azevedo leg. 3. tit. 19. lib. 5. recop. Carrasco post leg. recop. de Nobilibus non carcerandis a numer. 63. Guttier. præct. lib. 1. quest. 1. num. 18. Pareja de instrum. edit. tom. 1. tit. 2. ref. 9. nu. 33.
- 48 Limita 3. prædicta ut procedant, si præcesserit declaratio, & publicatio talem decoxisse, nam tunc pro publico latrone habetur, & si capi potest, pœnas decoctorum & fallitorum luere debet; secus autem ante declarationem & publicationem, quo casu non habetur pro publico latrone, nec capi potest, nec contra eum uti talem procedi, decisum refert Thoro in supp. dec. verbo Decoctio an probetur, fol. 152. & in nostro Senatu Fontanel. dec. 241. per totam par. 1.
- 49 Sublimita 1. hanc tertiam limitationem ut probatio ad faciendam declarationem, & publicationem decoctoris, & falliti debet esse sufficiens, neque fraudis præsumptio iussiceret ad eum ut talem declarandum, & tam gravibus pœnis damnandum, Stracha de decoctorib. part. 4. nu. 7. Nisi fraus ipsa per creditores probetur, quæ per præsumptiones, & conjecturas probari potest de quibus late Stracha de decoct. part. 3. a num. 24. ad 40. bene Azevedo leg. 1. nu. 4. 5. 6. 7. 8. & 9. tit. 19. lib. 5. recop.
- 50 Sublimita 2. hanc tertiam limitationem, ut declaratio censeatur facta contra istos decoctores, & fallitos, quando in contrarium declarantur incidisse in pœnas nostrarum Constitutionum, & deinde publicantur pro talibus quales nostræ Constitutiones depingunt, ut tradit Font. dec. 242. per totam part. 1.
- 51 Hinc infertur ad praxim Cathalonix circa modum procedendi contra decoctores, & fallitos. Nam in primis per creditores, seu per Fisci procuratorem Regiæ Curix offertur supplicatio in Regio Consilio, qua factum narratur, & petitur inventarium bonorum decocti fieri, & verbo providere in calce supplicationis, quod aliquis ex Regiis Alguiziriis accedat ad domum N. & alia loca quo oportuerit, & bona N. tam sita in Civitate Barcinonæ, quam alibi inventariet, sub tuto ponat, & illa commendet alicui personæ per suam Excellentiam nominandæ, qui pro manifesto Regiæ Curix illa teneat, præstita per illum idonea cautione, quod pro his fiant provisiones, & commissiones opportuna juxta stylum. Ita fuit observatum in Regio Cathalonix Consilio 14. Maii 1615. contra fratres Moxons decoctos. Verum est, quod hæc diligentia fieri potest in Regia Audientia Civili, prout factam vidi 9. Aprilis 1660. contra Petrum Urguet. Sed si fiat in Regio Criminali Consilio, postea pro distributione pecuniæ causa remittenda est ad Regiam Audientiam Civilem.
- 52 Deinde Regium Criminale Consilium cœpit contra istos decoctores, & fallitos criminaliter procedere recipiendo informationem de latitatione & aliis, ut habetur in constit. 6. de abatuts, constituto de delicto providetur captura contra illos, Fontanella decision. 248. nu. 8. & 15. part. 1.
- Si isti decoctores, & falliti capi non possunt, sed latitant, solet Regium Consilium voce præconia eos citare, quod compareant ad dandum rationem de his, quibus impetuntur cum comminatione, quod aliàs procedetur contra illos ad declarationem pœnarum, & aliàs prout est dispositum per Constitutiones, & usaticos Cathalonix, juxta praxim quam tradit Peguera in præct. crim. cap. 14. §. 4. & in terminis Font. dec. 242. nu. 15. part. 1.
- Facto præconio citationis, si decoctores, & falliti non compareant, offertur supplicatio per Fisci Procuratorem Regiæ Curix, qua deducit N. Civem Barcin. contractis pluribus debitis fugam arripuisse, & latitare, cum scripturis, & libris suæ negotiationis præstitam fidem frangendo, prout facere solent falliti, & decocti supplicans propterea declarari esse ejectum à pace, & treuga, & acuidatum Regiæ Majestatis, ut pro parte nonnullorum creditorum extitit supplicatum. Et facta relatione sit conclusio, quod declaratur dictum N. incidisse in pœnas Constitutionum Cathalonix contra fallitos, & latitantes editarum, & consequenter esse ejectum à pace, & treuga, inimicumque, & acuidatum Regiæ Majestatis, & pro tali fore, & esse publicandum, & quod pro his fiant litteræ, præconizationes, & aliæ provisiones opportuna juxta stylum, constit. 1. & 6. de Abatuts, Mieres in Curia Gerunda Regis Jacobi II. part. 1. col. 4. cap. 13. num. 6. fol. 232. Fontanella dec. 242. num. 9. & 15. part. 1. Ita fuit observatum in Cathalonix 28. Aprilis 1606. contra Bernardum Bas botiguierium telarum civem Barcinonæ. Et iterum 22. Maii 1616. contra alium decoctum, & fallitum.
- Aliquando tamen in eadem conclusione, & declaratione pœnarum (& hæc est melior praxis) post illa verba, & pro tali fore, & esse publicandum. Additur in conclusione. Et quod mandetur omnibus, & singulis personis cujuscumque generis existant, quatenus intra dies decem denuntient Regiæ Curix omnia, & quæcumque bona mobilia, & immobilia, aurum, argentum, jocalia, pecunias, vestes, nomina debitorum, jura, & alia quæcumque bona dicti N. decocti, ubicumque sint, & existant cum comminatione, quod contra tenentes, & occultantes dicta bona, & non denuntiantes elapso dicto termino procedetur tamquam contra fures, & contra scientes, & non denuntiantes, debitis juris remediis, & quod pro his fiant litteræ, præconizationes, & aliæ provisiones opportuna juxta stylum. Ita fuit observatum ad relationem Magnifici Antonii Vinola Judicis Regiæ Curix, 1. Augusti 1628. contra Dimam Polit, & Gabrielem Mirer decoctos. Et die 13. Septemb. 1628. contra Bartholomæum Rieta, & Antonium Rialp. decoctos. Et die 21. Junii 1638. ad relationem Magnifici Raphaelis Puig Judicis Regiæ Curix, contra Jacobum Fullea decoctum. Et ita de jure fieri tradunt Stracha de decoct. part. 7. n. 15. Azevedo leg. 2. n. 8. tit. 19. l. 5. recop.
- Si autem in eadem conclusione, & declaratione pœnarum relatam num. 54. non declaratur etiam, quod fiat præconium n. 55. relatam, solet in Cathalonix Regium Consilium facta dicta declaratione pœnarum addere, quod fiat, & publicetur præconium, cum quo mandetur omnibus, & singulis personis ea, quæ relata sunt dicto n. 55. & solet addere. Et quod etiam mandetur omnibus, & singulis debitoribus dicti N. decocti, quatenus intra dies decem solvant electis per creditores quantitates per ipsos debitas, aut justas ponant rationes, deponendo dictas quantitates in Tabula Cambii civitatis Barcinonæ dictas, & scriptas dictis electis ad solitam Relatoris infra scripti, & quod dicti debitores juris remediis compellantur ad solvendum dictas quantitates per ipsos debitas & pro his fiant mandata specifica decreta singulis debitoribus dicti N. decocti cum expressione quantitarum per ipsos respectivè debitarum, præconizationes, & aliæ provisiones opportuna juxta stylum. Ita fuit observatum ad rela-

relationem Nobilis Petri Soler 17. Maii 1606. in facto supplicationis oblatae pro parte electorum creditorum Bernardi Bas decocti. Et iterum ad relationem dicti Nobilis Petri Soler 1601. in facto supplicationis oblatae pro parte electorum creditorum Francisci, & Michael. Valls decoctorum.

57 Si aliquis ex debitoribus aliquo praetenso colore quantitatem per ipsum debitam solvere recusaverit electis creditorum, condemnatur ad solutionem huiusmodi quantitatis, prout legi factum in conclusione sequenti. Die 4. Dec. 1606. in facto petitionis verbalis per Michaellem Pla caudidicum Barcinonae, procuratorem electorum per suam Excellentiam nominatorum in bonis Bernardi Bas Botiguerii telarum civis Barcinonae decocti, factae contra Gasparem Carcer civem honoratum Barcinonae, meritis processus attentis, & alias facta relatione per Nobilem Petrum Soler Judicem Regiae Curiae fuit conclusum, quod dictus Gaspar Carcer condemnatur prout illum condemnat ad restituendum dictis integre, & realiter merces, & alias res in memoriali descriptas tanquam sibi debitas per dictum Bas post immutatam conditionem, & fidem ipsius labefactam in fraudem aliorum creditorum ipsique inficiis, & ignorantibus ad effectum, quod dictae merces vendantur, in publico incantu, vel ut juris fuerit modo & forma per Regium consilium datis ad hoc, ut de pretio illorum solvatur creditoribus pro rata, seu solido, & libra, in qua solutione habeatur illa ratio, qualis de jure erit habenda de creditis dicti Carcer, non obstante exceptione compensationis per dictum Carcer allegata, & quod pro his fiant mandata, & provisiones opportunae juxta Regiae Curiae stylum.

Denique in executionem dictarum declarationum nu. 54. 55. & 56. relatarum expediuntur praecordia, & decocti publicantur pro talibus quales declarati fuerunt, & ex tunc officia aliqua obrinere non possint, Fontanella dec. 242. per totam part. 2.

ARGUMENTUM:

An confugiens ad Ecclesiam armatus gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Armatus confugiens ad Ecclesiam cum armis prohibitis non gaudet Immunitate, numer. 1. sed contrarium est verius, num. 3. & respondetur contrariis, num. 6.
- 2 Armorum delatio de jure communi prohibita est, tam laicis, quam Clericis, numero 3. sed in Cathalonia est permessa, si arma sint honesta, & defensiva; secus si inhonesta, falsa, offensiva, & proditoria, nu. 4.
- 3 Armorum delatio inspecto jure communi est leve delictum.
- 4 Armatus confugiens ad Ecclesiam cum armis, pro quorum delatione vigore aliquarum particularium constitutionum est annexa poena capitalis, an gaudeat illius Immunitate, num. 7. opinio negativa, num. 9. sed affirmativa est verior, num. 11. & 12. & respondetur contrariis, a n. 12. & quid stante consuetudine in contrarium, nu. 23.
- 5 Armorum delatio capitali poena est prohibita in pluribus Regnis.
- 6 Armorum delatio non censetur leve delictum sed grave, ubi pro eo imponitur poena gravis, n. 11. intellige, a n. 12.
- 7 Verba secundum jus commune intelligenda sunt, num. 13. & reduci debent ad juris communis intelligentiam, nu. 14.
- 8 Verba debent intelligi naturaliter, & non civiliter.
- 9 Princeps potest facere delictum sub poena, quod alias ex se non est delictum, & augere poenam a jure statutam, nu. 16. & potest adjicere sim. D. Alsch. de Cortiada Tom. II.

plici homicidio qualiter assassinii, proditoris, vel alterius cujuscumque criminis, que illud in aliam qualitatem vertat, num. 18. Intellige quoad poenam laicis imponendam, non autem ad tollendum reo privilegium Immunitatis Ecclesiae, nu. 19.

- 17 Princeps si facit delictum sub poena, quod alias non est delictum, vel auget poenam a jure statutam, ejus cognitio ad eum pertinet.
- 18 Princeps laicus nullam habet potestatem expresse statuendi, quanam delicta in Ecclesiis commissisa gravia judicentur, ut delinquens ejus Immunitate privetur.
- 19 Princeps secularis super Immunitate Ecclesiae in ejus praesudicium nihil statuere potest.
- 20 Armis prohibitis an confugiens ad Ecclesiam possit a ministris laicis spoliari.
- 21 Armorum parvitas qualiter per Fiscum probanda sit, ut illa deferens puniri possit poenis statuto impostis.
- 22 Arma deferre visus, sed non captus, an possit puniri poenis statutorum.
- 23 Arma an debeant esse onorata, ut illa deferens possit puniri poenis impostis a statuto.
- 24 Arma prohibita deferens minor mitiori poena punitur quam per statutum est imposta.
- 25 Arma deferens, & in flagranti deprehensus an possit absque alio processu puniri.
- 26 Armorum delatio quam probationem requirat, tam ad condemnationem privationis armorum, quam poena corporalis.
- 27 Appellatio, & supplicatio conceditur a sententia condemnationis armorum.

DECISIO LXXI.

Prima est opinio, quod armatus confugiens ad Ecclesiam cum armis prohibitis non gaudet ejus Immunitate, & inde invitus extrahi potest, ita Rebuf. ad constit. Gal. tom. 2. tit. de Immunit. Eccl. gloss. 1. nu. 28. Placa in epit. del. lib. 1. c. 8. n. 18. Covar. lib. 2. variar. cap. 20. nu. 18. vers. 36. Villadiego in polit. cap. 3. n. 244. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 26. n. 9. & 10. lib. 8. c. 3. nu. 30. & 52. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quaest. 17. Jul. Chartar. dec. 46. n. 15. Tum ex tex. in l. si servus Cod. de his qui ad Eccl. confu. qui licet loquatur in servo, tamen idem erit in libero homine, ut putarunt Placa, & alii. Tum quia armatus confugiens ad Ecclesiam non confidit in Immunitate Ecclesiae, sed in delatione armorum, ut intellexerunt Rebuf. & alii. Tum & denique, quia delatio armorum de jure communi & de consuetudine generali totius Orbis est prohibita, tam laicis, quam Clericis, & tam intra quam extra Ecclesiam, leg. 1. Cod. ut armorum usus, cap. Clerici arma de vita, & honest. Cler. ut post Corne. Socin. Cor. & Tiraquel. tradunt Covar. lib. 2. variar. cap. 20. n. 18. vers. 36. Farin. in praxi part. 1. qu. 28. n. 65. Jul. Chartar. dec. 46. n. 11. Ambrosin. de Immunit. Eccl. c. 5. n. 5. quibus addendi sunt Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. c. 17. n. 10. Guazzin. defen. c. 38. n. 25. & defen. 4. c. 8. n. 1. Paz in praxi tom. 1. part. 5. c. 1. n. 149. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. q. 17. n. 4. Guttier. pract. lib. 1. q. 12. n. 3. & lib. 4. qu. 25. nu. 4. Martha de jurisdict. part. 4. casu 7. n. 1. Diana res. mor. part. 6. tract. 1. res. 8. vers. Sed contrariam, Cabal. res. crimin. casu 128. nu. 1. Peguera dec. 56. n. 1. Ripoll. de regal. cap. 39. a num. 132. Socarrats in cap. si aliquis n. 138. fol. 401. ad quem se refert Xammar. de offic. jud. part. 1. q. 24. n. 148. in fine, Gomez in leg. 45. Tauri n. 48. vers. Confirmantur, Azevedo in rubr. a n. 9. rit. 6. recap. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Extractus fol. 415. Daniel de Nobilibus contr. disp. 23. num. 21. disp. 56. a nu. 45. Sesse dec. 328. a num. 1. lib. 3. & alii quos referunt Suelves conf. 14. nu. 111. lib. 3. latissime Decian. tract. crimin. lib. 8. cap. 3. Menoch. de arb. jud. casu 394. a num. 18. & conf. 74. a num. 18. lib. 1. Farinacius in praxi part. 3. qu. 108. a n. 3. & conf. 45. nu. 1. lib. 1. Bobadilla in polit. lib. 1. c. 13. a nu. 6. Jul. Chartar. dec. 70. a n. 39. & ideo cum quis armatus ingreditur in Ecclesiam, dicitur in Ecclesia delinquere, ac propterea Immunitate Ecclesiastica gaudere non debet.

- 3 Secunda est opinio, quæ verior est, quod armatus cum armis prohibitis confugiens ad Ecclesiam etiam post perpetratum delictum gaudet ejus Immunitate, & inde invitatus extrahi non potest, ita Decian. *tract. crim. libro sexto, cap. 28. numer. 5. versicul. Et ex dictis etiam puto.* Farinacius in *praxi parte prima, questione vigesima octava, num. 64. 65. & 66. & de Immun. Eccl. num. 246. & 247.* Ambrosin. *de Immunit. Eccl. c. 5. nu. 5.* Guazzin. *defens. 1. cap. 38. numer. 25. & 26.* Sperell. *dec. 59. num. 11.* Peregrin. *de Immun. Eccl. c. 12. numero decimo primo, Jul. Chartar. dec. 46. à numer. 74. & decis. 74. numer. 8.* Gambacurta, *de Immun. Eccl. lib. 4. cap. 17.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum sub num. 16. & 19.* Diana *ref. moral. part. 1. tract. 1. resol. 17. & parte sexta, tract. 1. ref. 8.* Thomas del Bene, *de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 3. à numer. 1.* Castrus Palaus *tomo secundo, tract. 11. disput. unica puncto 9. num. 10. versic. inferitur secundo, Mexia de Cabrera in formular. Immunitat. Eccles. lib. 1. cap. 11. à numer. 15.* Ciardin. *controver. forens. cap. 15. à numero septuagesimo quarto, tom. 1. & cap. 1. num. 18. tom. 2. Bordon variar. resol. lib. 1. cap. 1. numero 19. notant Paz in praxi tom. 1. part. 5. c. 3. §. n. 149.* Villalobos *in summa tom. 2. tract. 39. dis. 7. num. 11.* Bobadilla *in polit. lib. 1. c. 13. num. 108. & lib. 2. cap. 14. num. 106.* Daniel de Nobilibus *contr. in addit. ad disput. 23. numero decimo quarto, Riccius in praxi ref. 26. part. 2.* Et declarasse Sacram Congregationem Episcoporum in una Salernitana die 30. Septembris 1616. Immunitate Ecclesiastica gaudere eos, qui cum armis prohibitis in Ecclesia se recipiunt, ut testantur Barbosa *in collectan. bullar. verbo Arma, & verbo Immunitas, & dec. Apostol. 417. numero secundo, & in collectan. ad Concil. Trident. sess. 25. de reformat. c. 20. num. 20.* Lezana *quest. regular. tom. 1. verbo Arma nu. 7.* Thomas del Bene, *de Immunit. Eccl. tom. 2. capite decimo sexto, dubio 19. sect. 5. sub numer. 5.* Mexia de Cabrera *in formular. Immunit. Eccles. libro primo, capite decimo primo, sub numer. 16.* Diana *post tom. 5. resolut. moral. fol. 439. num. 2. & part. 6. tract. 1. resolut. 8. versic. Neque in fine.* Et ita fuisse receptum per nostrum Cancellarium Cathalonie refert Michael Ferrer. *part. 3. obser. c. 249.* Et fuit declaratum in facto Immunitatis Ecclesie Joan. Sabater. *infra referendo n. 11.*
- 4 Siquidem in Cathalonia delatio armorum non est prohibita, Marquilles *in usat. Princeps namque col. 15.* Socarrats *in capite si aliquis nu. 138. fol. 451.* Ferrer. *part. 3. observ. cap. 249.* Peguera *dec. 55. num. 2. versicul. Pradictis & decis. 56. à numero secundo, Ripoll. de regal. c. 39. num. 134.* Intellige si arma sint honesta, & defensiva; secus si inhonesta, falsa, offensiva, & proditoria, Peguera *dec. 56. à num. 5.* Azevedo *leg. 6. num. 2. tit. 6. lib. 6. recop.* Et inspecto jure communi † delatio armorum est leve delictum, Bartol. *in leg. levia numero nono, digest. de accus. & in leg. divus post num. 8. digest. de custod. reor.* Decian. *tract. crimin. lib. 8. c. 4. numero 2.* Jul. Chartar. *dec. 70. numer. 1.* Farinac. *in praxi part. 3. quest. 108. numero 150.* Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Extractus, fol. 415.* Daniel de Nobilibus *contr. disp. 56. num. 81. post alios Giurba conf. 98. num. 9. & in specie tradunt Farinacius in praxi part. 1. quest. 28. numero 66.* Ambrosin. *de Immun. Eccl. capite quinto, n. 5. vers. Nec considerata, Guazzin. defens. cap. 38. nu. 25.* Gambacurta *de Immunit. Eccles. libro quarto, c. 17. nu. 10.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Arma num. 7. in fine, Jul. Chartar. dec. 46. num. 75. & dec. 74. num. 7.* Diana *ref. moral. part. 6. tract. 1. resolut. 8. versic. Sed contrarium, Ferrer. part. 3. observat. capit. 249.* Sed negari non potest, quod delinquens in Ecclesia, si delictum fuerit leve; gaudet ejus Immunitate, ut *infra decis. 112. num. 59.* merito igitur gestans arma in Ecclesia gaudet ejus Immunitate.
- 6 Nec obstat *leg. si servus, C. de his qui ad Eccl. confug.* quia ut ex ejus lectura clare apparet, loquitur in servo, meminerunt plures quos referunt Bobadilla *in polit. lib. 1. capite 13. num. 108. in fine, Farinacius de Immunitat. Eccl. num. 75.* Barbosa *in leg. si servus num. 1. & 3. Cod. de his qui ad Eccl. confug.* Et non ex eo, quod armatus ad Ecclesiam confugit, gavisus non fuit ejus Immunitate, sed quia dominum offendit, quærens se eximere à servitute ad Ecclesiam confugit, ut bene advertit *gloss. ultima in dict. leg. si servus, verbo conflanda, quæ ratio non militat in alio homine libero, & ideo ad eum non est inferendum, præsertim in exorbitantibus contra immunitatem Ecclesie, ita Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 28. nu. 5. vers. Ex istis, Ambrosin. de Immun. Eccl. c. 5. nu. 5. vers. Nihilominus Farinac. in praxi part. 1. qu. 28. num. 66. in fine, Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 4. c. 17. n. 10. remissivè Jul. Chartar. dec. 46. nu. 76.*
- 7 Nec etiam obstat, quod armatus confugiens ad Ecclesiam non confidat in Immunitate, cui respondet Ambrosin. *de Immun. Eccl. c. 5. n. 5. vers. Nihilominus.*
- 8 Et tandem non obstat, quod delatio armorum sit de jure communi prohibita, nam solutio patet ex dictis *n. 4. & 5.*
- Difficultas tamen versatur, utrum gaudeat Immunitate Ecclesie armatus, qui confugit ad Ecclesiam cum armis, pro quorum delatione vigore aliquarum particularium constitutionum est annexa pœna capitalis? Ut extat in Urbe Romana, † Statu Ecclesiastico, in quo Pius IV. *in constitut. incipien. cum vices ejus, dat. Romæ apud Sanctum Petrum pridie nonas Martii anno Incarnationis Dominicæ 1561.* sui Pontificatus anno tertio, in ordine bullarii 49. expressè prohibuit deferri, retineri, & vendi tormenta manualia vulgo archabufetos nuncupata brevioris mensuræ duorum palmorum, pœna ultimi supplicii, criminis læsæ Majestatis, & rebellionis in deferentes imposita. Quæ quidem constitutio à Pio V. constitutione sua 1571. *incipien. cum vices, & est in ordine bullarii 145. extensa fuit contra deferentes pugiones, cultellos, & aliud genus armorum brevioris mensuræ trium palmorum, quarum constitutionum meminerunt Peguera dec. 56. num. 9. Farinacius in praxi part. 1. quest. 18. num. 66. & part. 3. quest. 108. numer. 41. & à numero 52. & 119. & consil. 45. numero 1.* Narbona *leg. 12. gloss. 2. nu. 7. tit. 6. recop. Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 17. num. 5. & in Cod. ad leg. Feder. cap. 109. nota 8. fol. 291.* Guazzin. *defens. 1. cap. 38. num. 25. & defens. 4. cap. 8. numero 2.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 3. num. 3.* Bobadilla *in polit. lib. 2. cap. 14. num. 106.* Jul. Chartar. *dec. 1. num. 7. & 8. & dec. 46. numer. 18. & dec. 70. num. 48. & 49.* Et in Civitate, & Statu Mediolani horum armorum delatio ex proclamantibus Gubernatoris sub pœna furcarum est interdicta, Jul. Chartar. *decision. 46. num. 18. & dec. 70. num. 58.* Similis pragmatica viget in Regno Sicilia, quam ad litteram refert Giurba *conf. 98. in princ. Et in Regno Neapolis, Thoro in compend. dec. part. 1. verbo Delictum, proditorium, fol. 144. & part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica fol. 538. & part. 3. sect. 2. verbo pœna asportationis, fol. 268.* Et in Regno Castellæ, *leg. 51. tit. 19. lib. 8. recop. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 32. num. 10.* Thomas del Bene, *de Immun. Eccl. lib. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 3. nu. 4.* Bobadilla *lib. 1. cap. 13. n. 97.* Narbona *leg. 12. gloss. 2. tit. 6. lib. 6. recop. fol. 828. & leg. 20. gloss. 11. num. 18. tit. 1. lib. 4. recop. fol. 474.* Et in Cathalonia per proclamata Proregum *cap. 28.* hujusmodi arma apud nos pistoles vocata, uti proditoria, falsa, insidiosa, offensiva, ac pacis publicæ perturbativa sub gravissimis pœnis deferri & retineri prohibentur, ut *infra nu. 16. & tradunt Peguera decis. 56. n. 8. Xammar. de offic. jud. part. 1. q. 24. num. 148. & desin. 99. nu. 37. par. 2.* De Regno Sardinie Regia pragmatica apud Regem. Vico *lib. 2. tit. 30. cap. 10.* Dexart. *in cap. 12. num. 4. & 5. de militaribus.*
- 9 Prima igitur est opinio, quod armatus confugiens ad Ecclesiam cum armis pro quorum delatione à lege municipali est annexa pœna capitalis non gaudet Immunitate Ecclesie, ita Farin. *in prax. par. 1. q. 28. n. 66.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. nu. 10. vers. Inferitur secundo, ibi Adde, Jul. Chartar. dec. 6. n. 18.* Villadiego *in pol. c. 3. n. 244.* Cutel. *de Immun. Eccl. l. 1. q. 17. n. 10.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 19. sect. 3. n. 6.* Guazzin. *defens. 1. cap. 38. n. 25. in fine.* Et secundum istam opinionem fuit antiquitus judicatum in Cathalonia per Cancellarium Cassador, Consultoribus Sabater, Fort, Puiguert, Cordelles, Sescoses, & Pol 17. Octobris 1567. in facto Immunitatis Salvatoris Nim-

- Nimbo, aliàs Nato, extracti à domo Rectoriæ Parochialis Ecclesiæ loci de Tarrasola ædificata, & constructa in cœmeterio dictæ Ecclesiæ, per quam etiam habetur aditus ad dictam Ecclesiam, in qua quidem domo repertus, & captus fuit deferens archabufium pedrenal, cujus delatio prohibita est per Regias præconizationes personis similis qualitatibus sub pœna capitali. Qui moventur, † eo quia delatio armorum non censetur leve delictum sed grave, ubi pro ea imponitur pœna gravis, ut decisum refert Calefat in leg. imperium, num. 18. ff. de iurisd. omn. iud. sequitur Fontanella de pact. nup. tom. 1. claus. 4. gl. 14. num. 123. Farin. post alios in praxi part. 3. quest. 108. nu. 154. Giurba conf. 98. num. 11. Nam delicti gravitas cognoscitur ex gravitate pœnæ, quæ pro eo imponitur, ut docent à me citati dec. 34. nu. 126. parte prima, Sed delictum grave committens in Ecclesia non gaudet ejus Immunitate, ut infra dec. 112. n. 21. Ergo, &c.
- 11 Secunda est opinio, quæ verior est confugiens ad Ecclesiam cum armis, pro quorum delatione vigore aliquarum particularium constitutionum annexa est pœna capitalis, gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia iste casus non est exceptus à jure canonico, ita docent Ambrosin. de Immunit. Eccl. capit. 5. num. 5. vers. Nec considerata in fine, Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 427. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 26. & numer. 32. in fine, Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccl. libro primo, cap. 11. à num. 15. Jul. Chartar. dec. 46. à num. 77. ad 86. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 12. num. 11. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. ref. 17. & part. 6. tract. 1. ref. 8. vers. Neque Admitto, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 3. à num. 1. Sperell. dec. 59. nu. 11. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 17. à nu. 10. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 106. Et alii ex citatis, num. 3. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, Puig, & Planes 12. Decembris 1577. super Immunitate Ecclesiæ allegata in personam Joan. Sabater. loci de Cardadeu, violenter extracti à limine ostii atrii Monasterii Sancti Augustini Civitatis Barcinonæ, cum ibi armatus reperiretur archabufio parvo, delati, & inculpati de homicidio commisso in personam Bartholomæi Bili. Et ita incõcussè postea fuit observatum, & practicum, & nunc observatur, & practicitur.
- 12 Nec obstat argumentum contrarium num. 10. adductum, quia Respondetur primò, ut procedat, quando est dubium, an delictum sui natura, vel ex jure communi sit grave, an leve, nam tunc gravitas delicti ex gravitate pœnæ dignoscitur: si verò constat crimen sui natura, vel ex lege esse leve nulla est habenda ratio qualitatis pœnæ delicto impositæ, sed qualitas ipsa inspicienda est, & attendenda ad arguendam illius gravitatem, vel levitatem, quæ delicto sui natura, vel ex legis dispositione inest, sic post Socin. seu & Cravet. declarant Farin. in praxi part. 1. qu. 18. nu. 87. Cabal. ref. crim. casu 197. n. 6. & 7. Cum itaque delatio armorum sui natura, & ex jure communi leve sit crimen, ut dixi num. 5. hinc fit delictum delationis armorum in Ecclesia non esse tale, ob quod reus ad Ecclesiam confugiens Immunitatis privilegio privandus sit, quamvis pro delatione armorum ex Principis constitutione pœna capitalis imposita sit; ita Jul. Char. dec. 46. nu. 79. hanc responsionem impugnant Font. de pact. nup. tom. 1. cl. 4. gl. 24. à num. 125.
- 13 Respondetur 2. quòd gravitas delictorum ad effectum Immunitatis Ecclesiæ de qua agitur ex jure communi desumenda est, quia verba secundum jus commune intelligenda sunt, ut notatur in leg. fin. §. in computatione, Cod. de jure deliber. & in cap. cum delictus de consuetud. Suelves conf. 43. numer. 11. lib. 3. Et reduci † debent ad juris communis intelligentiam, Casanate conf. 59. n. 19. & 20. Suelves conf. 67. nu. 7. lib. 1. Et verba debent † naturaliter intelligi, non autem civiliter leg. fin. ubi Barbosa n. 3. C. de his qui veni. at at. impetra. Salzedo de represent. lib. 3. cap. 14. num. 22. Suelves conf. 65. n. 5. lib. 1. Casanate conf. 59. nu. 19. & 20. Castillo contr. par. 4. cap. 31. num. 47. Fontanella dec. 370. num. 17. part. 2. Ferrer. in constit. hac nostra temp. I. decla. 11. nu. D. Mich. de Cortiada Tom. II.
23. Vela dissert. 49. nu. 106. tom. 2. Barbosa axiomat. 222. num. 7. Quare cum delatio armorum ex sui natura, & de jure communi leve dicatur, delictum dicendum est, deferentem arma in Ecclesiis privilegio Immunitatis Ecclesiæ gaudere quamvis illorum delatio ex particulari Principis constitutione grave delictum judicetur, & ultimi supplicii pœna coerceatur, ita Jul. Chartar. dec. 46. à num. 79. vers. Aliaratione, qui nu. 83. vers. Et id quidem, inquit hæc procedere, etiam si quæstio de Immunitate Ecclesiæ exurgeret in terris Imperatori, Regi, vel alteri laico Principi temporaliter subjectis, in quorum Ecclesiis hujusmodi arma quis gestaverit, quæ constitutione, vel edicto Principis interdicta sint pœna capitis adversus illa deferentes imposita: & concludit hunc à Templis sacris ad criminis punitionem invitum evelli minimè posse. Rationemque assignat, n. 84. quia quòd attinet ad materiam Immunitatis Ecclesiarum potius servanda sunt decreta, & statuta Summorum Pontificum, quam juris Cæsarei, & Principum constitutiones, ut dixi dec. 24. nu. 180. & 181. p. I. & supra dec. 67. nu. 2. hac par. 2.
- Respondetur 3. & ex proximè dictis colligitur, 16 quòd licet Princeps possit facere delictum sub pœna, quòd aliàs ex se non est delictum, & augere pœnam à jure communi impositam, Cavalcan. de brachio reg. part. 4. num. 359. Franchis dec. 434. Thesaur. decis. 250. Surd. conf. 152. Menochius conf. 604. & 605. Mastrill. dec. 145. Faber in suo C. lib. 9. tit. 25. defen. 2. Farinac. in praxi part. 3. qu. 109. num. 45. Illustrissim. Domin. Vicecancellar. Don Christophor. Crespi de Valdaura obser. 4. à num. 271. part. 1. Giurba conf. 50. nu. 21. Regens Vico ad prag. Reg. Sard. lib. 2. tit. 40. cap. 10. numer. 7. & 8. 17 Et tunc cognitio † non pertinet ad Baronem, vel alium Judicem inferiorem, ut volunt Bossius titul. de pœna num. 25. Thesaurus dec. 132. Natta conf. 659. Amadeus de Ponte quest. laud. 24. Franciscus de Ponte de potest. Proreg. tit. 1. §. 3. à num. 19. Thoro in compen. decis. part. 3. verbo Vassallus an sit remittendus, fol. 567. Franchis decis. 434. & alii quòs ibi Addentes citant, sed ad Principem, ad ejus Regium consilium, ut consuluerunt Menochius conf. 604. & 605. Surd. conf. 152. & post alios Regens Vico ad prag. Reg. Sard. lib. 1. tit. 18. capit. 7. num. 8. & 9. & latè lib. 2. tit. 30. cap. 10. à num. 9. Thesaurus dec. 250. Mastrill. decis. 145. Faber. in suo C. lib. 9. tit. 25. defen. 2. bene Illustrissim. Domin. Vicecancellar. Don Christophor. Crespi de Valdaura obser. 4. à num. 271. par. 1. latissimè Thesaurus junior in consilio posito post additiones ad decisiones sui Genitoris per totum.) Et possit adjicere † homicidio simplici qualitatem assassini, 18 proditoris, vel alterius cujuscumque criminis, quæ illud in aliam qualitatem vertat, & in aliam speciem transformet, ut post alios docent Farinac. conf. 10. nu. 17. & 23. Gratian. discep. foren. cap. 619. num. 18. Giurba conf. 50. num. 22. Larrea dec. 19. sub num. 9. Tondut. de præven. jud. part. 2. cap. 32. num. 24. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 31. num. 5. Thoro in compen. dec. part. 1. verbo Delictum proditorium fol. 144. & part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica fol. 538. Procedit quo ad † pœnam laicis imponendam, Giurba conf. 50. num. 19 25. in fine, Gratian. discep. foren. cap. 380. num. 42. Merlin. contr. jur. lib. 1. cap. 17. num. 18. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 13. num. 15. vers. Respondetur: Non autem ad tollendum reo beneficium Immunitatis Ecclesiæ, Peguera dec. 40. à num. 7. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 3. num. 6. Ciarlin. contr. foren. cap. 162. num. 13. part. 2. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 6. nu. 9. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 36. vers. Nec obstat, Larrea dec. 29. num. 9. in fine, Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. part. 3. voto 8. n. 32. Giurba conf. 50. num. 23. & 37. in fine, & consil. 90. num. 10. 11. & 12. Mastrill. de indul. cap. 33. num. 7. & dec. 147. num. 9. Merlin. controvers. jur. lib. 1. cap. 17. nu. 18. Ferrer. part. 3. obser. cap. 238. l. 1. vers. Nunc superest Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 13. num. 15. vers. Respondetur, Vermig. conf. 104. num. 11. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resolut. 15. vers. Advertendum, quidquid aliter ex Farinac. de Immunit. Eccl. numer. 130. & 134. intelligat Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 17. num. 10. & sentiat

- Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 1. numer. 20. & 40. quia contra eos, & alios est verior sententia ut per Vermigliol. conf. 106. num. 5. & 6. decisum testatur Thoro, in compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica, fol. 538. Certum enim est, † Principem laicum
- 20 nullam habere potestatem expressè statuendi quænam delicta in Ecclesiis commissa gravia judicentur, ut delinquens in Ecclesia ejus Immunitate privetur, cum hujusmodi declaratio ad Summum Pontificem pertineat, vel ex natura, & substantia ipsius delicti, aut ex jure communi desumenda sit, Jul. Chartar. dec. 46. n. 84. Diana ref. mor. part. 6. tract. 1. resol. 8. vers. Neque admitto, Giurba conf. 50. num. 23. Nam Princeps sæcularis † super Immunitate Ecclesiæ in ejus præjudicium nihil statuere potest, ut docet Alexand. conf. 145. num. 4. lib. 7. Decian. conf. 80. num. 27. lib. 3. Pechius de arresto cap. 6. num. 5. Paz. in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 153. Guttierrez pract. lib. 1. quest. 1. num. 9. 11. & 12. & in leg. nemo potest num. 184. ff. de legat. 1. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 68. Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. in proem. num. 2. & 3. cap. 2. num. 79. Covar. lib. 2. var. c. 20. num. 3. Germon. de sacr. Immunit. lib. 1. cap. 11. Farinac. de Immunit. Eccl. num. 23. & 26. Sperell. decis. 59. num. 32. & 33. Jul. Chartar. decis. 46. num. 84. Petra de potest. princip. cap. 29. num. 41. Giurba conf. 50. numer. 25. Diana resol. mor. part. 6. tract. 1. resol. 13. versio. Ad statuta, & ref. 15. vers. Advertendum, & resol. 23. vers. Ad legem, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 6. dub. 13. num. 15. vers. Respondetur, & dub. 20. sect. 7. num. 9. & dub. 21. sect. 5. num. 4. Matth. de Regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 7. §. 1. sect. 4. numer. 164. Quo circa † sequitur clarè, ex gravitate pœnæ deferentibus tormenta manualia brevioris mensuræ lege Principis sæculari irrogata, non esse arguendam gravitatem delicti ad effectum ut committès delictum illud in Ecclesia, inde invitè extrahi possit. Tum quia statuere jurisdictionis est, ut dixi dec. 7. num. 8. par. 1. laici autem in Ecclesiæ Immunitatem nullam habent jurisdictionem, ut etiam dixi dec. 7. n. 9. par. 1. Tum quia potestas sæcularis derogare non potest legibus ad favorem Immunitatis constitutis, etiam indirectè, ut probavi dec. 7. à num. 2. par. 1. ne quod una via prohibetur, alia permittatur ut tradidi dec. 9. nu. 60. part. 1. ita Jul. Chartar. dec. 46. nu. 84. vers. Ex quibus, & n. 85. Diana ref. mor. part. 6. tract. 1. ref. 8. vers. Neque admitto, Giurba conf. 50. n. 25. in fine, & num. 26.
- 23 Limitat nostram resolutionem Gamb. de Immunit. Eccl. l. 4. c. 17. nu. 14. in fine, si alicubi consuetudo esset in contrarium, nam tunc confugiens ad Ecclesiam armatus non gauderet ejus Immunit. Sed hanc limitationem non admittit Diana ref. mor. p. 1. tract. 1. ref. 17. Verùm cum apud nos gaudeat, non insisto.
- 24 An autem confugiens ad Ecclesiam possit à Ministris laicis armis prohibitis spoliari, vide infra decis. 72. nu. 6.
- Antequam huic decisioni finem imponam, scire debes aliqua pro praxi criminali in hac materia delationis armorum.
- 25 Primum, quòd ut sit locus pœnæ delationis tormentorum manualium brevioris mensuræ vulgo pistoles, necesse est, ut pro parte Fisci, vel accusatoris plenè, & concludenter probetur parvitas mensuræ, & hoc non habet difficultatem in jure per regulam, quòd qualitas pœnam inducens in primis pro parte Fisci, vel accusatoris probanda est, docent Farin. Burgi. & Guazzin. locis allegandis. Parvitas autem mensuræ non probatur per solam visionem armorum, sed testis debet dicere, scio, quia mensuravi, vel mensurari feci, ita ex Bart. in tract. de testimon. vers. Qualitas numer. 47. confirmat Mulca, in praxi crim. rub. de prohib. armor. aspor. num. 21. Adeò quòd non probaret testis, quando arma brevioris mensuræ non mensuravit, notat Ciazius discip. foren. 121. numer. 9. etiam si testis super dicta parva mensura deposuerit per verbum circa, minimè probat ut refert Bertaz. conf. 461. numer. 10. tom. 2. & ante eum Bursat. conf. 331. nu. 28. in fine, & à num. 48. lib. 3. quos probat Farin. in praxi par. 3. quest. 108. à nu. 54. sequuntur Burgi. de modo proced. ex abrupto cent. 1. quest. 23. à num. 233. Anton. de Ballis tr. var. tit. de litteris dispen-

sat. c. 6. à nu. 1. Guaz. de confis. bonorum concl. 13. ampliati. 88. à num. 15. & defen. 4. c. 8. nu. 3. Thoro in compen. dec. part. 3. sect. 2. verbo pœna asportationis col. 3. post medium fol. 268. Vermigliol. conf. 187. nu. 6. Verùm hoc intellige ut procedat in practica, quando quis deprehenditur cum tormento manuali brevioris mensuræ, nam tunc longitudo dicti tormenti manualis solet describi, & designari in processu: at quando proceditur per inquisitionem contra eum, qui solùm visus fuit deferre arma prohibita, isto casu sufficit, quòd testes deponant super parvitate dictorum armorum per verbum in circa, ut tradunt Guaz. defen. 4. c. 8. num. 3. ante finem, Anton. de Ballis tr. var. tit. litteris dispensat. casu 6. nu. 1. decisum refert Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 2. verbo pœna asportationis in fine, fol. 268. Et ita observatur in Cathalonia, exemplaria referam, n. 26.

Secundum, quòd pœna imposita pro delatione armorum, si prohibitio simpliciter prolata fuit; non incurritur ex sola delatione, sed requiritur; quòd transgressor cum eis deprehendatur, & capiatur: at si prohibitio se extendat ad eos, qui arma detulerint, gestaverint, retinuerint, vel domi habuerint, tunc quidem prohibitio eos comprehendet, & sufficit, quòd legitimis probationibus, quis convincatur arma prohibita portasse, gestasse vel domi habuisse, ita Bart. & commun. Doctores, in l. si bursatorem Codice de fidejussoribus & in libro tertio, paragrapho vextatus digestis de acqu. poss. innumeros citant Decian. tract. crim. libro 8. capite 4. num. 5. Jul. Clar. & ibi Bajard. §. fin. quest. 82. stat. 6. vers. Quæro stat statutum, Gomez in l. 45. tauri num. 48. Menoch. de arb. jud. casu 394. à num. 89. Azevedo l. 6. num. 14. tit. 6. & l. 1. num. 17. tit. 18. lib. 6. recop. Brun. à Sole quest. legal. 35. Bobad. in polit. lib. 4. cap. 5. num. 12. Riccius dec. 257. part. 2. & in prax. part. 1. dec. 259. Cov. pract. cap. 33. in fine, Guttier. canon. lib. 1. cap. 12. num. 10. & pract. lib. 1. quest. 12. num. 5. & lib. 4. quest. 25. à num. 6. Cenedo collect. 7. ad decretal. num. 9. Scaccia de jud. lib. 1. cap. 78. num. 2. Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Extractus ad medium, fol. 415. Farinac. in prax. parte 3. quest. 108. à num. 132. Cevallos com. cont. com. quest. 651. Diaz de Mena in addit. ad Gam. dec. 16. Guazzin. defen. 4. cap. 8. num. 4. vers. Debet, & defen. 5. cap. 8. num. 3. Riccius de pub. jud. quest. 44. à num. 9. Muscatel de cogn. delict. rub. de prohib. armor. aspor. à num. 5. Giurba conf. 98. num. 2. Sanfelicius dec. 43. num. 1. Muta ad consuet. Panormit. c. 60. à num. 17. Novarius qu. foren. part. 1. & quest. 68. part. 2. Solorzano de jure jud. tom. 2. lib. 2. c. 6. num. 18. Vela dissert. 44. num. 47. vers. Quia nec Clerici tom. 2. Regens Vico ad prag. Reg. Sard. lib. 2. tit. 30. cap. 3. nu. 8. Peguera dec. 55. par. 1. Xammar. de off. jud. part. 1. quest. 11. à num. 98. Despujol. ad Mier. in const. hac nostra n. 14. & 15. In Cathalonia, cum modernæ Regiæ præconizationes cap. 28. publicatæ 22. Februarii 1663. prohibeant arma brevioris mensuræ vulgo pistoles portare, gestare, deferre, retinere, vel domi habere sub pœna, personis scilicet Militaribus deportationis in arcem per suam Majestatem nominandum in perpetuum, plebeis autem remigandi in Regiis triremibus in perpetuum, vel alia majori, seu minori arbitrio suæ Excellentiæ, & Regii Concilii, observatur intrepidè, quòd contraveniens punitur pœnis dictarum præconizationum, & quamvis apprehensus, & captus non fuerit cum hujusmodi armis prohibitis, sed solùm convictus fuerit illa portasse, gestasse, retinuisse, vel domi habuisse, tradunt nostri practici proximè citati Peguera numer. 3. Xammar. num. 98. Despujol. num. 15. Ita fuit observatum in Cathalonia die 22. Maii 1608. contra Jacobum Llopert. Et die 17. Septembris 1612. contra Valentinum Durban. Et die 12. Octobris 1628. contra Joannem Baptistam Valis. Et eadem die ad relationem Magnifici Pauli Guiamet, contra Don Philippum de Ager, & Don Franciscum Cacofta. Et die 6. Februarii 1629. contra Antonium Vilanova. Et die 9. Februarii 1629. contra Joannem Baptistam Valls. Et die 9. Maii 1629. contra Michaellem Joan. Et die 1. Junii 1629. contra Simonem Campi. Et innumerabilibus aliis, quæ consultò omitto. In quibus rei prædicti pœnis deportationis, vel remigationis respectivè fuerunt

runt condemnati ad decennium juxta antiquas præconizationes, secundum modernas verò est pœna deportationis, vel remigii in perpetuum. Verum est quod in multis aliis declarationibus legi, Senatium ex causa pœnam minorasse ad septennium, vel quinquennium. Idem observatur in Tribunali Judicis Brevis Apostolici, nam Clericus gestans, deferens, retinens, vel domi habens arma parvæ mensuræ vulgo pistoles pœna arbitraria, bannimenti punitur, quamvis non fuerit cum eis captus, & apprehensus, sed tantum convictus illa portasse, gestasse, vel domi habuisse, eo quia breviter Pauli Quinti prohibent Clericis hujusmodi arma deferre, portare, retinere, vel domi habere, ut notavi decisione 34. à numero 35. parte prima, & vidi in hoc Tribunali pluries servatum, & fuit declaratum in favorem Fiscus Procuratoris Tribunalis Brevis Apostolici contra fratrem Franciscum Solanell Monachum, & Eleemosynarium Monasterii Beatæ Mariæ Rivipulli Ordinis Sancti Benedicti. Quæ quidem declaratio per Archidiaconum majorem Vicen. Sede Episcopali vacante, in hoc extitit confirmata.

27 Tertium, quod licet communis Doctorum Schola teneat, quod arma parvæ mensuræ vulgo pistoles debeant esse onerata, ut illa deferens, seu retinens possit puniri pœnis à statuto, vel edicto impositis, eo quia statutum, vel edictum prohibens delationem, sive retentionem hujusmodi scloporum, seu archabusiorum intelligatur de archabusis, seu scloporis aptis ad offendendum, & nocendum, & præparatis ad id, & instructis, adeò quod portans, deferens, vel retinens hujusmodi sclopa, seu archabusia inutilia, & ad nocendum non apta; quæ exonerari non possint, utpote quia sint absque silicibus hoc est absque lapidibus duris, ex quibus ignis excuti solet, sive absque fusilibus, vel canibus ferreis arrotatis, aut absque pulvere, & pilis, non teneatur edicto, vel statuto puniente delationem, sive retentionem hujusmodi armorum, ut consuluit pluribus comprobans Bologn. conf. 25. per totum præcipue à n. 15. quem sequuntur Bonacof. quest. crim. part. 2. verbo Statutum, fol. 74. Bertazol. conf. 74. à num. 12. & in addit. litt. C. lib. 1. & ita quandoque servatum testatur Farinac. in praxi, part. 3. quest. 108. num. 86. Burg. de modo proced. ex abrupt. cent. quest. 23. num. 233. ita in practica obtinuisse ad favorem cujusdam Simonis Gasparini Copistæ refert Guazzin. de confis. bonor. ampli. 88. nu. 18. & defens. 4. cap. 8. num. 4. Costa de facti scientia inspect. 23. num. 4. Narbona leg. 12. gloss. 2. à nu. 10. tit. 10. lib. 6. recop. fol. 830. latè Riccius dec. 93. part. 1. & dec. 19. part. 3. & fuit approbatum per Cancellarium Erill in facto contentionis referendo dec. 72. num. 8. Et ex his inferant, quod statutum, seu edictum prohibens delationem, sive retentionem archabusiorum, vel scloporum parvæ mensuræ vulgo pistoles non complectitur illum, qui hujusmodi arma ligata deferat, ita ut illis uti non possit, de quo Placa in epit. delict. libro primo c. 8. num. 13. Masc. de probat. concl. 128. num. 6. Menoch. de arb. jud. casu 43. num. 87. Decian. tractat. crimin. lib. 8. c. 3. n. 34. 56. & 57. Farin. in praxi part. 3. quest. 108. à num. 83. Bobadilla in polit. lib. 1. cap. 13. num. 71. Narbona, leg. 12. gloss. 12. n. 11. tit. 10. lib. 6. recop. fol. 830. Tamen Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 82. num. 79. dubitat, quod in practica quis obtineri non possit propter fraudes, quæ possent fieri, puta in retentione hujusmodi scloporum, sive archabusiorum, nam qui posset retinere canpas, sive rotas, silices, aut pilas, quas etiam haberet in domo, & sic ad ejus libitum scloporis, vel archabusis istis uti. Et quamvis eum impugnent Guazzin. defens. 4. c. 8. num. 4. Farinac. in praxi part. 3. quest. 108. nu. 86. Nihilominus quæ ipsi adducunt, non applicantur edictis, præconizationibus, seu proclamationibus. Nam comprehendunt tormenta manualia, sclopa, sive archabusia parvæ mensuræ, etiam si non sint armata, & onerata, neque aliàs apta ad nocendum. Primo quia caput 28. dictarum præconizationum primitus reprobat hoc genus armorum, deinde prohibet illorum asportationem, & domi retentionem, postmodum vetat delationem instrumentorum manualium, scloporum, sive archabusiorum armatorum, & oneratorum majori mensuræ trium palmorum intra muros,

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

seu ambitum Civitatum, Villarum, & Locorum: quàm qualitatem in prohibitione tormentorum manualium, sive scloporum brevioris mensuræ omisit. Unde cum ita discretivè loquatur, non videtur necessaria hæc qualitas in tormentis manualibus, sive archabusis brevioris mensuræ, quod sint onerata, & armata, ac aliàs ad nocendum apta. Secundò, quia in dicto cap. 28. dictarum præconizationum prohibentur retineri canna dictorum tormentorum manualium, scloporum, seu archabusiorum minoris mensuræ trium palmorum, inhihentur ferrifabri, ne hujusmodi arma faciant, accommodent, seu retineant pœnis relatis num. 8. si canna prohibentur, & ferrifabri puniuntur, etiam si talia arma non sint perfecta, ergo non requiritur, quod illa sint armata, vel aliàs apta ad nocendum. Tertio, quia in conclusionibus, & exemplaribus Regii Consilii Cathalonix, quibus fuit pœna inflictæ contra deferentes tormenta manualia brevioris mensuræ, solum rei fuerunt delati de portu tormentorum manualium parvæ mensuræ absque expressione qualitatis, quod essent armata, vel aliàs apta ad nocendum, prout necessario exprimi debuisset, si præcisè illius probatio ad condemnandum requisita foret. Quarto, quia in pœnis dicti cap. 28. dictarum præconizationum incidit ille, qui visus tantum fuit cum hujusmodi armis prohibitis brevioris mensuræ, ut dixi nu. 26. quo casu improbabilis est qualitas, quod illa essent armata. Ex quibus apparet, quod deferens tormenta manualia, sclopa, sive archabusia mensuræ trium palmorum vulgo pedreñals non incidit in pœnas edicti, nisi probetur, quod sint armata, vel aliàs ad nocendum apta, & in his terminis loquitur decisio Cancellarii Erill referenda decis. 72. n. 8. Deferens verò tormenta manualia, archabusia, sive sclopa brevioris mensuræ trium palmorum vulgo pistoles incidit in pœnas edicti, etiam si illa non sint armata, vel aliàs apta ad nocendum. Ita fuit decisum in Regio criminali Cathalonix Consilio 26. Septembris 1659. ad relationem Magnifici Petri Antonii Serra, contra Narcissum Sunyer, delatum de portu tormenti manualis parvæ mensuræ, cum quo fuit captus, qui fuit condemnatus ad servendum in Regiis triremibus remigando per decennium. Et fuit etiam observatum 15. Octob. 1659. ad relationem Nobilis Michaelis Pallares, contra Joannem Targaro piscatorem, qui ea causa tantum fuit condemnatus ad triremes per quinquennium. Et antea die 5. Julii 1629. Benedictus Molins delatus de portu tormenti manualis parvæ mensuræ, cum quo fuit captus, extitit condemnatus ad remigandum per decennium. Et in pluribus aliis casibus.

Quartum, quod minor deferens arma brevioris mensuræ trium palmorum vulgo pistoles mitiori pœna punitur, quàm per statutum est imposita. Ita fuit observatum in Regio Consilio Cathalonix die 31. Novembris 1628. ad relationem Magnifici Antonii Viñola, contra Hyacinthum Garfis, Domicellum, minorem, qui fuit relegatus in Insulam per suam Majestatem nominandam per septennium. Et die 15. Decembris 1628. ad relationem dicti Magnifici Antonii Viñola, contra Paulum Patent minorem, qui fuit bannitus à Principatu Cathalonix, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanix per quinquennium. Alia similis contra minorem die 16. Januarii 1629. Alia similis contra Michaellem Joan. minorem in legem studentem die Primo Maii 1629. & mille aliis.

Quintum, quod arma prohibita deferens, & in flagranti apprehensus potest à iudice puniri absque alio processu, ut tradunt post alios Decian. tract. crimin. lib. 8. cap. 4. num. 2. & 4. Bajard. ad Clar. §. fin. q. 82. nu. 65. Farin. in praxi part. 3. quest. 108. num. 64. Intelligit quoad privationem, & condemnationem armorum prohibitorum, ut explicat Bob. in polit. l. 1. c. 13. n. 104. notat Vela differ. 44. n. 47. vers. Quia nec clerici to. 2. At si agatur de condemnatione pœnæ criminalis reo inferendæ pro delatione hujusmodi armorum, tunc iudex processum fulminare debet, examinando testes, & officiales, & deferentis confessionem in scriptis recipiendo, Far. in praxi p. 3. q. 108. n. 65. sic inconculsè practicitur in Cathalonix.

- 30 Sextum, si scire desideras, quæ probatio sit sufficiens, tam ad condemnationem privationis armorum, quam pœnæ corporalis, vide Dec. tract. crimin. lib. 8. c. 4. nu. 6. Azevedo leg. 3. nu. 12. tit. 6. lib. 6. recop. Bobad. in polit. l. 1. c. 13. nu. 104. Farinac. in praxi, part. 3. qu. 108. à num. 149. Guazzin. defen. 5. c. 9. num. 8. Cabal. resol. crimin. casu 126. plenè Giurba conf. 98. per totam.
- 31 Septimum, quòd à sententia condemnationis armorum potest appellari, Decian. tract. crim. l. 8. c. 4. num. 21. Bajard. ad Clar. §. fin. qu. 82. num. 54. Farin. in praxi, part. 3. qu. 108. num. 66. Bob. in polit. l. 1. c. 13. nu. 105. vide Mutam ad consu. Panormit. c. 60. num. 22. Et in Cathalonia admittitur supplicatio à sententiis in Regio criminali confilio contra deferentes tormenta manualia latis, ut vidi in aliquibus conclusionibus in causis supplicationum à dictis sententiis, & signanter 29. Martii 1601. Alteram 26. Februarii 1620. & aliam 8. Julii 1620. & pluribus aliis.

ARGUMENTUM.

An bona confugientis ad Ecclesiam exinde extrahi possint.

SUMMARIUM.

- 1 Bona confugientis ad Ecclesiam, quæ ad eam tulerit, non possunt exinde extrahi, num. 1. vide num. 29. intellige si sint sua, & iuste possessa; secus si non sint sua, sed aliorum, vel aliis obligata, num. 3. exempla referuntur à nu. 4.
- 2 Confugiens ad Ecclesiam cum ejus omnibus bonis inde subtractis est Ecclesia restituendus, nu. 2. intellige si sint sua, & iuste possessa; secus si non sint sua, sed aliorum, vel aliis obligata, nu. 3. exempla referuntur, à nu. 4.
- 4 Furtiva res in Ecclesiam invecita exinde per vim auferri potest per Judicem secularem, ut domino reddatur, nu. 4. contrarium, num. 10. quid apud nos servetur, numer. 12. & respondetur contrariis, à nu. 13.
- 5 Fœmina rapta ducta à raptore secum ad Ecclesiam inde per Judicem secularem extrahi potest, nu. 5. & 12. & respondetur contrariis, à nu. 13.
- 6 Arma prohibita possunt per Judicem secularem auferri in Ecclesia à reo, n. 6. & n. 7. & 8. contrarium, nu. 11. qui apud nos servetur, nu. 12. & respondetur contrariis, à nu. 13.
- 9 Moneta falsa invecita in Ecclesiam potest inde auferri per Judicem secularem, num. 9. & 12. & respondetur contrariis, à nu. 13.
- 13 Jurisdictio in Ecclesia per Judicem secularem, exerceri non potest, nu. 13. intellige, nu. 16.
- 14 Ecclesia est in territorio Judicis secularis, sed de territorio Judicis Ecclesiastici.
- 15 Jurisdictio extra territorium exerceri non potest.
- 20 Bona confugientis ad Ecclesiam, quæ sunt extra eam, capi non possunt per Judicem secularem, fallit, nu. 20. & 21.
- 22 Citatio non potest fieri in Ecclesia, nu. 22. intellige in citatione reali per arrestum, seu captivam personam; secus in citatione verbali, nu. 23.
- 24 Citatio consideratur tribus temporibus.
- 25 Citatio, & commissio de citando an possit fieri in Ecclesia.
- 26 Citatio verbalis an possit fieri in alieno territorio.
- 27 Citatio realis in alieno territorio fieri non potest.
- 28 Officialis capiens aliquem in alieno territorio qua pœna puniatur.

DECISIO LXXII.

- 1 Certum, & indubitatum est, quòd bona, quæ in Ecclesia posita sunt per vim inde auferri non possunt, nam non solum persona confugientis ad Ecclesiam

ab ea extrahi non potest, sed nec etiam bona, quæ in Ecclesia detulit, inde subtrahi possunt, de jure nostro Cathalonix constit. 1. & 6. de Sanctis Ecclesiis de jure communi, can. sicut antiquitus, ibi: Aut personam hominis, vel bona ejus inde subtraxerit 17. q. 4. Angel. in sum. verbo Immunitas n. 10. Tabiena in sum. verbo immunitas n. 7. vers. Nec ea quæ in ea posita sunt, Sanctus Antoninus in sum. part. 3. tit. 12. cap. 3. in princip. vers. scilicet. Item ea, quæ in Ecclesia posita sunt, quos citat Farinac. de Immunit. Eccl. n. 56. ampliat. 17. quibus addendi sunt Barbosa in can. sicut antiquitus n. 217. quest. 4. & in leg. presenti nu. 21. C. de his qui ad Eccl. confug. & de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. num. 55. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 18. & 19. Layman in theolog. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 13. Bonacina disputatione tertia, q. 7. punct. 5. vers. 3. effectus, Gambacurta de Immunitat. Eccl. lib. 4. c. 12. n. 9. Scanarolus de visit. carcerat. lib. 3. cap. 9. nu. 12. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccl. lib. 1. c. 10. nu. 6. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. n. 8. Thomas del Bene, de Immunit. Eccl. tom. 1. c. 16. dub. 30. num. 1. & notat dub. 31. nu. 15. Aded ut confugiens † ad Ecclesiam cum ejus omnibus bonis inde subtractis est Ecclesie restituendus, ut ex Farinac. de Immunitate n. 56. ampliat. 17. & n. 300. refert Barbosa de jure Eccl. univer. lib. 2. c. 3. n. 55. & in c. inter alia nu. 32. in fine de Immunit. Eccl. & tradidit cum decisione nostri Cancellarii dec. 24. nu. 130. par. 1.

Intellige prædicta, ut procedant, si bona confugientis ad Ecclesiam sint sua, & iuste possessa, quæ ad Ecclesiam transfulerit, inde auferri non possunt, ita expressè loquuntur Lezana q. regular. to. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 17. vers. Tertium, Castrus Palaus, tomo 2. tractat. 11. disp. unica puncto 11. nu. 8. Thomas del Bene de Immunit. Ecclesiarum tomo 2. cap. 16. dub. 30. n. 1. & alii ex citatis nu. 1. & text. in can. diffinivit. 17. quest. 4. sic intelligit Daniel de Nobilibus, controver. disp. 23. nu. 23. vers. Quibus, Secus autem si bona confugientis, quæ ad Ecclesiam tulerit, non sint sua, sed aliorum, vel aliis obligata; quo casu possunt à Judice seculari inde hujusmodi bona auferri, quia hoc non est nocumentum inferre reo, sed potius prohibere, ne ipse aliis nocumentum inferat, ita declarant Suarez de relig. libro 3. cap. 12. num. 3. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. nu. 8. Thomas del Bene, de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 30. nu. 2. & dixi dec. 24. nu. 136. par. 1.

Primum exemplum est in bonis furtivis à decocto, vel fure in Ecclesiam invecitis, quæ inde extrahi, & per vim ab Ecclesia per Judicem secularem auferri possunt, ut domino reddantur. Ne detur materia delinquendi, & fraudandi. Et ne Ecclesia occupantem rem alienam tutari videatur, nam indignum est Ecclesiam auxilium exhibere ei, qui templis injuriam intulit asportando in eis res furto ablatas, ita Covar. variar. ref. lib. 2. c. 20. num. 15. vers. 28. in fine. Caval. part. 1. dec. in repertor. in vers. Judex Ecclesiasticus, & non secularis numero 13. Farinacius in praxi, par. 1. questione 28. num. 58. & de Immunit. Eccl. num. 218. Azevedo leg. 13. sub num. 3. & num. 6. in fine, tit. 2. lib. 1. recop. & leg. 2. nu. 5. titulo 19. lib. 5. recop. Guazzin. defen. 1. c. 7. nu. 60. vers. Ego, Naldus in sum. verbo Ecclesia nu. 5. Cevallos de cog. per viam violen. part. 2. questione 5. nu. 35. Gambacurta, de Immunit. Eccl. lib. 4. c. 22. num. 10. & c. 26. nu. 11. Suarez de relig. lib. 3. capite duodecimo, num. 3. Layman. in theolog. mor. lib. 4. tract. 9. c. 3. num. 13. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. nu. 8. Cutell. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 8. à nu. decimo quarto, & notat quest. 19. nu. 15. in fine, qui nu. 19. dixit depositam rem etiam in Ecclesia existentem repeti posse per leg. fin. §. si res mobiles, C. de his qui ad Eccl. confug. Gutierrez prædicar. lib. 1. quest. 1. numero decimo nono in fine, & num. 21. Peguera decis. 60. num. 4. vers. Aliud, & num. 5. & 6. par. 2. Thomas del Bene, de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 30. à nu. 2. & notavi decis. 24. numer. 136. par. 1. In confirmationem adde, quæ tradunt Cutell. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 8. num. 19. Thomas del Bene, de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 30. numer. 10. & 11. Idemque dicendum † est si fœmina rapta à raptore ad Ecclesiam ducta fuerit, quæ potest inde extrahi, & per

- & per vim ab Ecclesia per Judicem sæcularem auferri, *can. de raptoribus* 36. *quest. 5.* docent Suarez de relig. lib. 3. c. 12. n. 3. Laym. in *Theolog. moral. lib. 4. tract. 9. c. 3. n. 13.* Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 30. num. 4.* Daniel de Nobilibus *contr. disp. 23. num. 23. vers. Quibus.*
- 6 Secundum exemplum est in armis prohibitis per Regia edicta habitis à reo intra Ecclesiam, nam potest iudex sæcularis ab eo arma prohibita etiam intra Ecclesiam auferre. Delinquit enim is, qui defert arma prohibita per Regia edicta, & ideo cum hoc delictum in Ecclesia committat, illis à iudice sæculari spoliandus erit, non per modum jurisdictionis exercendæ, sed per modum facti & juris defensionis naturalis, cum per hoc non inferatur reo nocendum, sed peccandi occasio auferatur, ita Covar. 2. *variar. cap. 20. num. 18. vers. Trigesimosexto*, Borgnin. *Caval. in repertor. decisione part. 1. verbo Iudex Ecclesiasticus, & non secularis num. 18.* & de brach. reg. part. 1. num. 102. *Placa de delict. lib. 1. cap. 8. num. fin.* Guttier. *pract. lib. 1. quest. 12. num. 8.* & lib. 4. *quest. 25. num. 16.* Riccius in *praxi res. 26. par. 2.* Suarez de relig. libro tertio cap. 12. num. 3. *Martha de iurisdic. part. 2. cap. 50. num. 12.* & 13. *Bardaxi foro 1. nu. 14. de his qui ad Eccl. confug.* Bajard. ad *Clar. §. fin. qu. 30. num. 4.* Gambacurta de *Immun. Eccl. lib. 4. capit. 26. num. 12.* Paz in *praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 149.* Villalobos in *sum. part. 2. tract. 39. dif. 7. num. 11.* Villadiego in *polit. cap. 3. nu. 214.* Joan. de la Cruz in *direct. conscien. part. 1. precep. 8. quest. 3. art. 1. dub. 1. conclus. 3.* Azevedo leg. 3. nu. 5. tit. 3. lib. 1. *recop. Graffis tom. 1. lib. 3. conf. unico num. 19.* de *Immun. Eccl. Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 26.* Sanchez *consil. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 14.* Fagundez *præcep. 2. lib. 4. c. 4. n. 55.* Naldus in *sum. verbo Ecclesia n. 5.* Portel. de *dub. regul. verbo Ecclesia Immunitatis n. 15.* Regens Vico ad *prag. Reg. Sar. lib. 1. tit. 7. c. 15. num. 9.* Daniel de Nobilibus *contr. disp. 23. à num. 20. vers. At si reus, ad num. 26.* & in *addit. ad disp. 63. nu. 2. vers. sicut. Pœnam, Castrus Palaus, tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. nu. 8.* Layman. in *theolog. mor. lib. 4. tract. 8. c. 3. nu. 13.* Celpedez in *dub. milit. dub. 21.* Cutellus de *Immun. Eccl. lib. 1. quest. 8. à num. 1.* ad quem se refert Barbosa de *jure Eccl. univers. lib. 2. cap. 3. num. 55.* idem Curellus de *Immun. Eccl. lib. 1. quest. 16. num. 3.* Peguera *dec. 60. nu. 6. part. 2.* Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 30. à num. 2.* Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 26. num. 10.* & lib. 8. *cap. 3. nu. 30.* Riccius de *pub. jud. cap. 37. num. 20.* Mexia de Cabrera in *formul. Immunit. Eccl. lib. 1. c. 11. nu. 17.* Gomez in *leg. 45. Tauri num. 48.* Bobadilla in *polit. lib. 1. cap. 13. sub num. 108. lib. 2. cap. 15. nu. 106.* Thoro in *compen. decisione p. 3. sect. 1. verbo Extractus, fol. 415.* & notavi *decisione 131. & 132. part. 1.* Et fuit in Cathalonia his decisum per Cancellarium Agullana 9. Septembris 1611. & 7. Decembris 1612. testatur Regens Viñes in *primo diversu an. ni 1638. §. 7. vers. Aunque, fol. 52.* Notanter dixi † armis prohibitis, nam si arma sint à lege, statuto, vel edicto portari permessa, non potest iudex sæcularis confugiendi ad Ecclesiam illa auferri, ut docent Azevedo leg. 3. *numer. 5. tit. 2. lib. 1. recop. Guttier. pract. lib. 1. quest. 19. num. 9.* Mexia de Cabrera in *form. Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 11. num. 17. in fine.* Et pro his est declaratio Sacre Congregationis, quam infra referam nu. 11. sed in hoc contrarium tradunt Decian. *tract. crim. lib. 8. cap. 3. num. 31.* Bobadilla in *polit. lib. 1. cap. 13. nu. 108.* & lib. *secundo cap. 14. nu. 106.* Requirit tamen aliqui, † quod etiam arma sint apta ad nocendum, ut possit iudex sæcularis ea auferre confugiendi ad Ecclesiam; aliàs autem si arma non sint apta ad nocendum, non possunt auferri confugiendi ad Ecclesiam per iudicem sæcularem, ut fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Erill, Consultoribus Anglessel, & Gori 17. Aprilis 1637. in facto Immunitatis Ecclesie Francisci Jover scriptoris Barcinonæ, & notavi *decis. 24. nu. 131. par. 1.* Cæterum adverte, quod prædicta decisio Cancellarii Erill expressè loquitur de tormentis manualibus, sclopis sive archabusis vulgo predreñals mensuræ trium palmorum. At si tormenta manualia, sclopa, sive archabusia sint brevioris mensuræ trium palmorum, quæ vulgo vocantur pistoles, possunt per Ju-
- d. Mich. de Cortiada Tom. 11.
- dicem sæcularem confugiendi ad Ecclesiam auferri, etiam si non sint apta ad nocendum per ea quæ dixi supra *dec. 71. n. 27.*
- Tertium est exemplum in moneta falsa cum qua 9 fabricator ad Ecclesiam confugit, nam iste fabricator falsæ monetæ confugiens cum ea ad Ecclesiam potest per Ministros Curie sæcularis dicta falsa moneta intus Ecclesiam spoliari, ut illa Regio Fisco tradatur. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana 27. Aprilis 1610. ut testatur Peguera *dec. 60. part. 2. refert, & sequitur Ripoll. de regal. cap. 15. nu. 56. & 57. vide infra dec. 87. n. 7.*
- Verum litet omnes conveniant, quod bona furti- 10 va, & arma prohibita sint in Ecclesia auferenda à confugientibus ad eam. Dicunt tamen plures, quod Iudex sæcularis nullatenus potest proprio Marte decoctores, & fures spoliare bonis, & rebus alienis, cum quibus ad Ecclesiam confugerunt, aut aliàs in Ecclesiam detulerunt, nisi cum licentia Iudicis Ecclesiastici, ut tenent Boer. Vischis, Remig. Suarez, Bellet, & alii quos citat Sperell. *dec. 49. num. 25.* & 26. quibus addendū sunt Barbosa de *jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. numer. 47. vers. Quando*, Peregrin. de *Immun. Eccl. c. 12. num. 8.* Diana *resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 8. vers. Nec mihi*, & part. 6. *tract. 1. ref. 8. vers. Neque admitto in fine*, & *resol. 9. vers. Sed non*, ibi. Et nota, & in *sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 36. in fine.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 19.* Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 6. num. 18.* & *dub. 24. sect. 8. num. 9.* & *dub. 30. vers. Quamvis.* Quo circa Sacra Congregatio Episcoporum in una Barenfi 12. Martii 1600. declaravit, quod debitores fraudulentis ad Ecclesiam cum bonis confugientes non debent ibi multo tempore tolerari, sed ab ipsa Ecclesia sunt ejiciendi. Et eadem Sacra Congregatio Episcoporum 1. Decembris 1617. decrevit, quod decoctores, & bona in creditorum præjudicium ad Ecclesias transportare non debent, sed iudici sæculari consignanda sunt, ut illas & illa cui de jure adjudicet, referunt Diana *res. mor. post part. 5. fol. 459. num. 11.* & 12. & part. 6. *tract. 1. ref. 17. vers. Notandum est*, & in *sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum numer. 42.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum sub num. 16.* Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 6. numer. 16.* & 17. Barbosa in *collect. bullar. verbo debitores, & decis. Apostol. 240. nu. 3.* & 5. & ad *Concil. Trident. session. 25. de reformat. cap. 20. num. 2.* & 9. Et eadem Sacra Congregatio Episcoporum 9. Martii 1635. determinavit, & præcepit Vicario Generali Mediolanensi, ne talia bona tenerentur in loco immuni in præjudicium creditorum. Et 14. Novembris 1636. præcepit bona posita in loco immuni in præjudicium creditorum deponi debere in loco non immuni. Et 12. Decembris 1642. præcepit, ut ex quadam creditorum, extraherentur bona eo transportata in fraudem creditorum, consignanda tamen iudici competenti, refert Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 6. nu. 18. vers. Interim.*
- Similiter dicunt plures, quod Iudex Sæcularis non 11 potest proprio Marte spoliare armis prohibitis reum ad Ecclesiam confugiensem, nisi cum licentia Iudicis Ecclesiastici, tenent Farinac. de *Immun. Eccl. nu. 248.* Guazzin. *defen. 1. cap. 29. num. 7.* Peregrin. de *Immun. Eccl. c. 13. nu. 5.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. num. 10. vers. Arma*, Novar. in *sum. bul. tit. de Immun. Eccl. nu. 6.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Arma num. 7.* & verbo *Immunitas Ecclesiarum num. 19.* Diana *res. moral. part. 1. tract. 1. resol. 8. vers. Sed negativam*, & *resol. 17. in fine*, & part. 6. *tract. 1. resolut. 8. vers. Neque admitto*, ibi: Unde sic confugiens, & in *sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 36. in fine.* Barbosa de *potest. Episc. part. 2. in compen. num. 46.* Maranta *cont. par. 2. resp. 37. num. 1.* Zambel. in *repertor. moral. verbo Ecclesia quo ad ejus Immunitatem numer. 6.* Bardoni. *var. ref. lib. 1. c. 1. numer. 19.* Ciardin. *contr. foren. cap. 10. nu. 16.* & *cap. 15. num. 81. part. 1.* & *cap. 191. num. 19.* & 20. *part. 2.* Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 3. numer. 7. 8.* & 9. & *dub. 24. sect. 8. num. 9.* & *dub. 30. à num. 4. vers. Quamvis*, vel quando

- id commodè fieri non poterit à ministris Ecclesiasticis, Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 20. Quod prudenter agendum est propter casum, qui evenit in quadam Ecclesia Regien. dicecesis tradit Ciarlin. contr. cap. 191. nu. 20. par. 2. Et putant aliqui prioris sententiæ in praxi semper observandum esse, quòd Judex Sæcularis in spoliando reum in Ecclesia rebus alienis, seu armis prohibitis requirat superiorem Ecclesiæ, ut ipse hoc præstet; quod si præstare renuat, per se ipsum occurrere periculo, atque res furtivas, & arma prohibita auferre potest, sic Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 8. à num. 18. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. nu. 30. n. 8. Quapropter Sacra Congregatio super controversiis jurisdictionalibus 23. Januarii 1632. declaravit, quòd adversus auferentes arma (saltem non prohibita) à confugientibus ad Ecclesiam procedendum sit ut adversus violatores Immunitatis Ecclesiasticæ, refert Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 30. num. 1. in fine. Et Sacra Congregatio Immunitatis determinavit 24. Julii 1634. laicos non posse reum in Ecclesia spoliati armis prohibitis testatur Diana in additionib. ad declarationes Sacrarum Congregationum post part. 5. ref. mor. postis fol. 458.
- 12 Apud nos verò servantur ea, quæ tradidi num. 4. 5. 6. & 9. ex decisionibus relatis per Pegueram decis. 60. part. 2. & per Viñes in primo discursu anni 1638. §. vers. Aunque fol. 52. nam si auctoritas, vel assensus superioris Ecclesiastici expectandus esset, quot delicta interim possint in Ecclesiis ipsis committi, dum qui armis spoliaretur? ita Daniel de Nobilibus contr. disp. 23. num. 14.
- 13 Nec obstant ea, quæ tradunt Doctores citati nu. 10. & 11. quòd Judicibus laicis expressè prohibitum est jurisdictionem aliquam in Ecclesia exercere, in c. 1. de Immunitat. Eccles. & in c. 2. eodem in 6. Sperell. dec. 51. à nu. 1. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. c. 3. à nu. 5. Ciarlin. contr. cap. 154. n. 52. part. 2. Cum Ecclesia licet sit in territorio Principis sæcularis, non tamen est de territorio illius sed judicis Ecclesiastici, ut ex pluribus tradidi dec. 2. nu. 29. part. 1. quibus adde Pegueram decis. 60. n. 1. par. 2. Dianam ref. mor. part. 4. tract. 1. ref. 92. & part. 6. tract. 1. ref. 21. vers. Verum in fine, & vers. Ad doctrinam, & ref. 28. vers. Probatur, & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 36. Sperell. dec. 3. nu. 11. & 16. Donat. Ant. de Marin. ref. quotid. cap. 116. Thomas del Bene de Immunitate Eccles. tom. 2. cap. 15. dub. 24. sect. 17. nu. 11. Et extra territorium sit judicenti etiam à subditis non pareatur, cap. 2. de constitut. in 6. l. extra territorium, ff. de jurisdic. omni. jud. Pareja de instrumen. edit. tom. 1. tit. 2. resol. 9. num. 3. & alii plures quos laudavi dec. 2. nu. 25. part. 1. ita argumentantur Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 248. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Arma num. 7. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 30. numer. 5. Diana ref. mor. p. 1. tr. 1. ref. 8. vers. Sed negativam, & par. 6. tract. 1. ref. 8. vers. Neque admitte.
- 16 Cui difficultati poteris respondere tribus modis, uno per Peguer. decis. 60. nu. 2. vers. prædictis & nu. 3. part. 2. altero per Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 8. à nu. 9. & alio per Thomam del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 30. nu. 7. ubi inquit quòd Judex sæcularis spolians reum in Ecclesia armis prohibitis, vel rebus furtivis se habet non per modum jurisdictionis exercendæ, sed per modum facti, & juris defensionis naturalis, cum per hoc reo non inferat nocumentum, sed peccandi occasionem auferat, idem post alios docet Daniel de Nobilibus contr. disp. 56. num. 57. pulchrè ex Lorca, Vasquez, & Martha tradit Reg. Viñes in primo discursu anni 1638. §. 7. vers. Aunque post medium fol. 152. & notavi n. 3. & 6.
- 17 Ad argumentum autem Peregrini de Immunit. Eccl. capite 13. num. 5. quem referunt Diana resol. mor. part. 1. tract. 1. ref. 8. vers. Sed negativam, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. capite 16. dub. 30. sub num. 5. Duobus modis respondere poteris, uno per Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. questione 8. num. 13. vers. Ad rationem, altero per Thom. del Bene de Immunitate Ecclesia, tom. 2. capite 16. dub. 30. nu. 7.
- 18 Ad argumentum verò insolentiæ ministrorum laicalis jurisdictionis, quod ponderat Diana resol. mor. part. 1. tr. 1. ref. 8. Respondent Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 8. nu. 19. vers. Nec absterreor. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 30. nu. 12. 13. & 14.
- Adde dictis n. 1. & 2. quòd si bona propria confugientis, & per ipsum asportata ad Ecclesiam sint extrahenda, Sacra Congregatio super controversiis jurisdictionalibus in una Neritonem. 17. Januarii 1628. censuit posse per ordinarium extrahi; sed prolicentia ad eandem Sacram Congregationem recurrendum esse, refert Sperell. decis. 49. nu. 26. in fine, & ex eo Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 47. in fine.
- Bona etiam confugientis ad Ecclesiam quæcumque illa sint sive mobilia, sive immobilia, quocumque loco existant, non possunt ratione confugii à Judice laico capi & molestari, can. diffinivit. 17. quest. 4. ubi Archidiacon. post nu. 1. verbo damni, & verbo spoli, Turrecrem. in summar. Barbosa nu. 1. Suar. de relig. lib. 3. cap. 12. nu. 3. Farinac. de Immunit. Eccl. num. 300. Valchis de Immunit. Eccl. nu. 57. Martha de jurisdic. part. 2. cap. 50. nu. 25. benè Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 22. num. 9. qui dicitur Decian. tr. crim. lib. 6. cap. 29. n. fin. & cap. 36. num. 10. Villadiego in polit. cap. 3. n. 243. Peguera dec. 60. nu. 4. part. 2. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 106. quia contra eos est verior opinio, ut per Guazzin. defension. cap. 37. num. 72. Giurba conf. 100. nu. 25. Riccius de pub. jud. quest. 37. nu. 3. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 10. nu. 6. Dixi autem ratione confugii: nam si hujusmodi bona non sint sua, sed aliorum, vel aliis obligata, possunt capi à Judice sæculari, notat Gambacurta de Immunit. Ecclesiarum lib. 4. cap. 22. nu. 10. & tradidi à nu. 3. Possunt etiam capi bona confugientis ad Ecclesiam, quæ extra eam possidet, ut si citatio sit sub pœna confiscationis bonorum, vel alia pœna pecuniaria, & ipse negligat coram Judice sæculari comparere, ad Ecclesiamque confugiat quia hoc modo non agitur contra ipsum ratione confugii ad Ecclesiam, sed ratione delicti, propter quod lex pœnam imponit sic Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 22. nu. 11. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 10. sub nu. 6. Abbas Decian. Farinac. Suarez, Peregrinus, & alii, quos citant, & sequuntur Bonacina, de censur. extra Bull. Cœne disputatione secunda, quest. 3. pun. 16. §. 4. num. 9. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 31. nu. 15. qui nu. 16. † cum prædictis Doctoribus subdit, consuetudine videri receptum, quòd cum reus ad Ecclesiam confugit in casibus non exceptis, Judex sæcularis inquirat, & citare facit, & si non comparer, tamquam in absentem profert sententiam, cum qua illum juxta delicti qualitatem pœna condigna etiam mortis condemnat, sed illam pœnam executioni non mandat, quia ob immunitatem mandare non potest: etenim hoc modo non damnatur reus, ut mors, vel alia pœna corporalis executioni in ipsum de præsentibus mandetur, dum scilicet existit in Ecclesia; sed in futurum, quando licitè in eum pœna imposita inferri poterit, Clar. §. fin. quest. 31. sub numer. 1. Farin. in praxi part. 1. quest. 28. nu. 72. Sanfelicius dec. 17. & 141. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. nu. 11. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. capite 16. dub. 31. nu. 11. Thoro in suppl. decis. verbo Citari, fol. 84. Et quomodo hoc practicandum sit, ex Abbate explicat Valascus conf. 81. nu. 5. vide quæ dixi decisione 24. n. 167. part. 1.
- Hinc licet citatio non possit fieri in Ecclesia, quia est actus judicialis, cap. quoniam, de probat. Correa de Immunit. tit. Eccles. part. 2. num. 2. Donat. Anton. de Marin. resol. quotid. cap. 44. nu. 3. Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccl. nu. 3. quos, & alios citat Barbosa de jure Eccl. univers. lib. 2. cap. 3. num. 7. & in cap. 2. num. 6. de Immunit. Eccl. in 6. & de offic. Paroch. cap. 13. num. 15. Procedit † in citazione reali hoc est per arrestum, seu capturam personæ, quæ in Ecclesia fieri non potest, quia est actus judicialis, ita Bart. & commun. Doctores in l. presenti, C. de his qui ad Eccles. confug. Bart. & alii in leg. 2. & in leg. plerique ff. de in jus vocan. Maranta de ord. judic. part. 6. de citat. nu. 129. Pechius de arresto c. 1. num. 1. Valascus consule. 81. num. 1. Sanfelicius decis. 141. num. 1. & 4. Barbosa in leg. presenti, num. 13. C. de his qui ad Eccles. confug. & in cap.

cap. cum parati num. 3. de appellat. Ferosin. in cap. 1. quest. 2. num. 10. de cau. posse & prop. Borell. in sum. decis. par. 1. tit. 44. num. 74. & 75. Rovit. in prag. 1. num. 17. de iurisdic. in vi. non turban. & in prag. 2. sub num. 12. de cicat. Citatio t̄ autem consideratur tribus temporibus. Primum, quando fit commissio de citando. Secundum, quando ipsa citatio fit parti per Nuntium. Tertium, quando fit relatio ipsius citationis, Valascus concl. 24
 25 81. nu. 6. Ideoque t̄ licet commissio de citando sit actus judicialis, & pars processus, & non possit fieri in Ecclesia; citatio autem quæ fit per Nuntium, & relatio ipsius citationis non dicitur actus judicialis, sed est quædam executio facti, quæ bene potest fieri à Nuntio in Ecclesia, ita post antiquos declarat Valascus consil. 81. num. 6. sequitur Sanfelicius decis. 141. num. 2. pulchrè Sperell. decis. 51. num. 26. Barbosa de iure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. num. 7. & si aliter dicat Ripoll. variar. cap. 3. à num. 147. & in addit. ad Peguer. rub. 6. num. 77.
 26 Quare ratione t̄ attendenda dicendum videtur citationem verbalem posse fieri in alieno territorio propria auctoritate, nulla iudicis expectata licentia, vel implorato auxilio; ita tenere omnes Doctores affirmat Sanfelicius dec. 141. num. 3. Sed quia in hoc sunt duæ Doctorum opiniones videndi sunt pro utraque Gail. lib. 1. obser. 56 à num. 1. noster Molinus de brach. secular. lib. 2. cap. 23. à n. 1. ad 9. Barbosa in leg. hares, absens §. fin. à n. 84. ff. de iudic. Azevedo leg. 3. à num. 30. tit. 3. lib. 4. recop. Carleval. de iud. lib. 1. disp. 2. à num. 15. ad 38. Pareja de instru. edit. tom. 1. tit. 2. resol. 9. à num. 42. ad 59. Barbosa in clement. Pastoralis num. 6. & in addit. num. 4. 5. & 6. de sentent. & re iud. Ubertus de cit. cap. 6. à n. 48. Borell. in summa dec. part. 1. tit. 44. à num. 62. ad 72. Ripoll. variar. cap. 3. num. 76. 77. & 78. Novar. gravia. 285. num. 3. tom. 2. Riccius decis. 28. à num. 11. part. 2. Salgado de leg. prolect. part. 4. cap. 6. à num. 63. Diana resol. moral. parte 5. tractat. 9. resolut. 34. Thomas del Bene de Imm. Eccl. tom. cap. 12. dub. 5. qui magis communiter contrarium resolvunt, & dixi dec. 13. n. 55. & decis. 75. parte 2. Citatio autem t̄ realis per capturam personæ in alieno territorio propria auctoritate fieri non potest; sed necessariò, expediendæ sunt litteræ subsidiariæ in forma legitima, ut docent plures, quos citant Laynez in addit. ad Gom. tomo 3. variar. capit. 9. numero 5. & 6. Pareja de instru. edit. tomo 1. tit. 2. resol. 9. numero 41. Barbosa in addit. ad clement. Pastoralis numero 1. 2. & 3. de sentent. & re iud. & alii quos laudavi decis. 2. à numero 25. par. 1.
 28 Sed qua pena puniatur Officialis capiens aliquem in alieno territorio, vide Doctores citatos decis. 2. à n. 25. par. 1. & hac dec. n. 27. In Cathalonia in Regio Criminali Consilio die 17. Decembris 1604. Cosmas Pallares, Bajulus Celtonæ delatus, & inculpatus, quòd extra suum districtum, & territorium suæ jurisdictionis cœpit, seu carceravit Onofrium del Pinell non subditum vigore litterarum retroclami emanatarum à Curia Vicarii Barcinonæ directarum omnibus, & singulis officialibus: ad relationem Magnifici Josephi Ferrer, habitis ipso revocatis cassatis, & annullatis dictis procedimentis tamquam nulliter factis ex defectu jurisdictionis, fuit condemnatus, quòd suspenderetur ab officio, & exercitio Bajuliæ dictæ Civitatis Celtonæ, & alterius cujuscunque jurisdictionis, tam Regiæ, quam Baronum per triennium.

ARGUMENTUM.

An reus restitutus Ecclesiæ, vel pro illius Immunitate dimissus cum compositione aliqua pecuniæ, vel aliàs non restitutus armis à lege permissis, & quibuscumque ei ablati, si iterum capiatur, possit tamquam non liberè relaxatus, vel dimissus eandem Immunitatem Ecclesiæ allegare.

SUMMARIUM.

1 Reus restitutus Ecclesiæ, vel pro illius Immunitate dimissus cum compositione aliqua, pecuniæ, aut

aliàs non restitutus armis à lege permissis, & quibuscumque ei ablati, si iterum capiatur, potest tamquam non liberè relaxatus, vel dimissus, eandem Immunitatem Ecclesiæ iterum allegare, numero 1. & tali casu nisi circumstantia in contrarium concurrant; declaratur talem reum gaudere Immunitate Ecclesiæ, numero 2. ratio traditur numero 3.

- 3 Restitutio rei ad Ecclesiam, vel dimissio pro ejus Immunitate debet esse libera, & reus suæ pristinae libertati reponendus.
- 4 Captus nulliter liberè relaxari debet, & in suam pristinam libertatem reponi, numero 4. & à numero 18.
- 5 Ejectus ab Ecclesia per vim, & incontinenti captus gaudet ejus Immunitate.
- 6 Restitutio rei ad Ecclesiam sic liberè fieri debet pro ejus Immunitate, ut non possit iterum facile capi, sed difficilis sit ejus persecutio.
- 7 Captus nulliter debet taliter relaxari, ut tutus sit, & in locum tutum, educatur, adeò quòd non possit facile capi.
- 8 Restitutio rei ad Ecclesiam fieri debet sine pacto, & illicita conditione, sed gratis absque aliqua pecunia quantitate pro compositione soluta.
- 9 Reus restitutus Ecclesiæ, vel dimissus pro illius Immunitate cum compositione aliqua pecuniæ, aut aliàs non restitutus armis à lege permissis, & quibuscumque ei ablati, etiam si nova delicta commiserit, potest pro istis novis delictis tamquam non liberè & justè relaxatus, & dimissus eandem Immunitatem Ecclesiæ allegare, num. 9. & quomodo hoc casu fiat per Cancellarium declaratio, n. 16. & vide n. 17.
- 10 Reus per vim extractus ab Ecclesia illi est restituendus, etiam si post extractionem in carceribus secularibus nova delicta commiserit, adeò ut nec pro istis novis delictis possit à Iudice seculari detineri n. 10. 11. & 12.
- 13 Immunitas Ecclesiæ solum pro delictis præteritis non pro futuris, numero 13. intellige, numero 17.
- 14 Gratia delictorum quantumvis absoluta, & generalis solum pro delictis præteritis, non pro futuris.
- 15 Salvus conductus pro delictis concessus solum comprehendit delicta præterita, non futura gravia, & punibilia.
- 18 Captus nulliter, an sit relaxandus, si de novo foret capiendus, numero 18. 19. 20. 21. & 22.
- 23 Dies feriatæ in honorem Dei quæ dicatur.

DECISIO LXXIII.

Respondetur quòd sic, ita fuit declaratum in Cathalonia per Cancellarium Carmona, Consultoribus Ferruz, & Rollan 27. Martii 1618. in factò dubii Immunitatis Ecclesiæ Gabrielis Maurzo loci de Miravet. Et tali casu t̄ nisi circumstantiæ in contrarium concurrant, declaratur talem reum gaudere Immunitate Ecclesiæ. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana vigesimo quinto Julii 1605. in factò Immunitatis Ecclesiæ Philippi Fornes. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, & Ferruz 19. Novembris 1615. in causa Immunitatis Ecclesiæ Gabrielis Comelles. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Anglessell, & Gori 17. Aprilis 1637. in factò Immunitatis Ecclesiæ Francisci Jover scriptoris Barcinonæ, quas tradidi dec. 24. num. 129. & 130. Dixi nisi circumstantiæ in contrarium concurrant, quia in causa Gabrielis Maurzo concurrerant tales propter quas per Cancellarium Carmona, Consultoribus Ferrer & Rollan 17. Julii 1618. fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesiæ. Et si aliud respectu hujus exemplaris notaverim dec. 24. nu. 129. par. 1.

Ratio est, quia restitutio ad Ecclesiam, vel dimissio pro illius Immunitate debet esse libera, & reus suæ pristinae libertati reponendus, ut ex Remig. Silvester,

- vester, Angel. Abbat. Bart. & Oldrado probat Peregrin. de *Immun. Eccles. cap. 3. num. 13.* & ex Franch. Baiard. Caval. & Guazzin. tradit Giurba *conf. 57. num. 3. in fine, & conf. 80. nu. 11.* Thoro in *comp. dec. part. 2. verbo Immunitas, fol. 206. & part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica col. 2. in prin. fol. 541. & par. 3. sect. 3. verbo Reponi col. 2. versic. Secundo, fol. 174.* alios plures cumulavi *decif. 24. num. 127. par. 1.* Et facit, † quod communiter dicitur de reo nulliter capto, qui liberè relaxari debet, & in suam pristinam libertatem reponi, Fontanella de *paetis nuptial. tom. 1. claus. 4. gloss. 18. part. 4. num. 32.* Ripoll. de *magist. log. mar. cap. 20. num. 113.* Franchis *decif. 258. num. 1.* Vermigliol. *conf. 64. num. 1.* Ramon *consil. 320. num. 4.* Pechius de *jure siflendi capit. 12. num. 8.* Janninius de *cit. reali lib. 1. cap. 1. num. 223. versic. Et quod, & versic. Quod sicut, Regens Vilofa de fugit. cap. 19. §. 5. num. 1.* Farinacius in *praxi par. 1. quest. 21. num. 146.* Guazzin. *defen. 5. cap. 2. numero 4.* Baron. de *cit. tom. 1. quest. 15. num. 64.* & alii plures quos citavi *supra decif. 68. à numero 5.*
- 5 Ideoque † eiectus ab Ecclesia per vim, & in continenti captus gaudet ejus Immunitate, quia semper præsumitur esse in ea, *ad text. in leg. si is qui pro emptione, ff. de usucap. Thoro in compend. decif. part. 3. sect. 3. verbo Reponi column. 2. versic. Quinto, fol. 174.* Ita fuit in Cathalonia *decifum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferruz, & Jover 27. Octobris 1614.* in favorem Balthafaris Diez, eiecti per vim à Monasterio Sanctæ Catharinæ Civitatis Barcinonæ, & in continenti capti. Vide Doctores, quos referam *infra decif. 78. numero 1.*
- 6 Ex quo duo significantur. Primum, quòd restitutio rei ad Ecclesiam sic liberè fieri debet pro ejus Immunitate, ut tutus sit, & tutus restituatur, & in locum tutum reducat, ut non possit post relaxationem iterum facile capi, sed difficilis sit ejus persecutio, Villagut. de *exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles. num. 22. versic. Amplia & decimo nono, Thoro in compend. decif. part. 2. verbo Immunitas colum. 3. propè finem versic. A deo verum fol. 266.* plures laudavi *decif. 24. num. 128.*
- 7 part. 1. Et facit, † nam reus nulliter captus debet taliter relaxari, ut tutus sit, & in locum tutum reducat, adeò quòd non possit facile capi, Phebus *decif. 54. num. 9.* Fontanella *decif. 241. num. 22. part. 1.* Franchis *decif. 258. num. 1.* ubi Amendola *num. 1.* Guazzin. *defen. 5. cap. 2. num. 9. versic. Bene in fine, Trentacinq. var. libro 3. de solut. resol. 10. sub num. 28.* Janninius de *cit. reali lib. 2. cap. 1. num. 124.* Regens Vilofa de *fugit. capitul. 19. §. 5. num. 2.* Cavalcan. de *brach. reg. part. 1. num. 37.* alios citat Giurba *conf. 80. num. 11.* pulchrè probat Caval. *dec. 1. num. 45. part. 1.* latissimè Farinac. in *praxi part. 1. quest. 29. num. 11.* benè cum decisionibus Senatus Aragoniæ Portoles de *lib. cap. 4. §. 3. à num. 5.* & in pulchro casu per nostrum Senatam *decifum refert Font. de paet. nup. to. 1. cl. 4. gl. 18. par. 4. n. 33. & dec. 583. n. 16. part. 2.* Secundum, † quòd restitutio rei ad Ecclesiam fiat sine pacto, vel illicita conditione, sed gratis absque aliqua pecuniæ quantitate pro compositione soluta; ut tradidi *decif. 24. numero 129. par. 1.*
- 9 Sed quid si reus restitutus Ecclesiæ, vel dimissus pro illius Immunitate cum compositione aliqua pecuniæ, aut aliàs non restitutus armis à lege permissis, & quibuscumque ei ablati, nova delicta commiserit, an possit pro istis novis delictis tamquam non liberè, & justè restitutus & dimissus eandem Immunitatem Ecclesiæ allegare? Respondetur quòd sic, ita per prædictas rationes prob. Fontanella *decif. 583. à numero 11. par. 2.*
- 10 Quod comprobatur in reo per vim extracto ab Ecclesia, qui si post extractionem in carceribus sæcularibus nova delicta commiserit illi est restituendus, ut nec interim pro istis novis delictis possit à Judice sæculari detineri, ut contra Gammam, & ejus Additionat. *decif. 52. docent, & probant Genuen. in praxi Archiepiscop. Neapol. cap. 17. numero. sexto versicul. Praterea faciunt, Italia de Immunitate Eccles. lib. 1. cap. 6. §. 2. à num. 41.* Farinacius de *Immun. Eccles. numero quadragesimo nono, Giurba conf. 100. numero 23.* Bonacina *disp. 3. quest. 7. de Immunit. puncto 4. num. 13.* Peregrin. de *Immun. Eccles. cap. 15. num. 25.* Novat. in *summa bul. tit. de Immunit. Eccles. num. 91.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 19.* Diana *resolut. moral. part. 6. tractat. 11. resol. 31. versic. Quarto quarto, & in sum. par. 1. verbo Immunit. Eccles. num. 34. versic. Aut si sic extractus, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 33. num. 2. 3. & 4.* Peguera *decif. 135.* Barbofa de *jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. sub num. 52. & in can. miror. 17. quest. 4. & in c. inter. alia numero 33. de Immunit. Eccles. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 10. num. 10.* Sperell. *decif. 48. num. 68.* Castrus Palaus *tomo secundo, tract. 11. disp. unica puncto 11. sub num. 12.* *decifum testantur Sanfelicius dec. 286. numero tertio, Thoro in compend. decif. part. 2. verbo Repositio rei, fol. 588. & par. 3. sect. 3. verbo Captus seu carceratus fol. 124. & latissime part. 3. sect. 3. verbo Reponi, fol. 174. & in supplem. verbo Extractus ab Ecclesia si novum, fol. 217. & dixi dec. 24. num. 164. part. 1.* Siquidem † reus extractus ab Ecclesia non servata forma juris communis, vel Bullæ Gregorianæ, cum Ecclesia remaneat spoliata debet ante omnia Ecclesia restitui, Suarez de *relig. lib. 3. cap. 11. num. 6. & 12. in fine, Azor. instit. moral. par. 2. lib. 9. cap. 9. quest. 15.* Correa de *Immun. Eccles. par. 4. num. 13.* Riccius *collect. 1792. part. 5. Curia Philippica par. 3. §. 12. num. 54. & 55.* Castrus Palaus *tomo secundo, tract. 11. disp. unica puncto 11. numer. 2. & 12.* Sperell. *dec. 48. à num. 65.* Diana *resolut. moral. part. 1. tractat. 1. resolut. 14.* Thoro in *compend. decif. part. 2. verbo Immunitas Ecclesiastica an gaudeat in princip. fol. 543. & par. 3. sect. 3. verbo Reponi ad Ecclesiam col. 3. post princip. fol. 173. & verbo Reponi column. 2. versicul. Secundo, fol. 174.* Mexia de Cabrera in *formul. Immun. Eccles. lib. 1. capite sexto, num. 32.* Barbofa de *jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. num. 52.* alios addit Mattheu de *reg. Reg. Valent. tomo 2. c. 7. §. 1. sect. 4. n. 153. & 158.* Peregrin. de *Immun. Eccl. capite decimo quinto, num. 21.* Riccius de *pub. jud. quest. 37. num. 9.* Clarin. *controver. foren. cap. 63. num. 35. versic. Ex quibus par. 2. innumeros cumulavi dec. 24. num. 103. parte prima.* Quod adeò verum est, etiam si Judex sæcularis præsterit juramentum, vel cautionem de non puniendo reum aliqua pœna corporali, quia adhuc in primis & ante omnia reus est Ecclesiæ restituendus. Ita Suarez de *relig. lib. 3. cep. 13. num. 6.* & alii quos refert, & sequitur Farinacius de *Immun. Eccles. nu. 50.* Mexia de Cabrera in *formul. Immun. Eccles. lib. 1. cap. 6. num. 32.* Miana *resolut. moral. part. 6. tract. 1. resol. 32. versic. Et nota, cum relatis dec. 24. num. 165. part. 1.*
- Sed quia Immunitas Ecclesiæ solùm pro delictis præteritis, non pro futuris, Fontanella *decif. 583. num. 6. parte 2.* Pro ut gratia, † indulgentia, aut abolitio delictorum quantumvis absoluta, & generalis prodest solùm pro præteritis delictis, non pro futuris, ut tradunt communiter omnes in *capit. fin. de constit. Clar. §. fin. q. 59. n. 10.* ubi Baiard. *n. 95. idem Baiard. ad Clar. §. homicidium n. 207.* Borell. de *Reg. Catko. præf. c. 38. n. 11.* Farin. in *praxi part. 1. quest. 6. num. 57.* Fran. *decif. 433. num. 3.* Pascal. de *par. potest. par. 4. cap. 3. num. 19.* Mastrill. de *indulto cap. 6. à num. 1.* Thoro in *compend. dec. par. 1. verbo Indulgentia delictorum, fol. 267. & verbo Indultus, fol. 268.* Cabal. *resol. crimin. casu 115.* Fontanella *decif. 583. à nu. 7. par. 2.* Et salvus conductus † pro omnibus delictis concessus solùm comprehendit delicta præterita, non futura gravia & punibilia, adeò quòd guidatus si post salvum conductum committat delictum verè punibile ex proposito, & deliberatè, nullaue causa de novo interveniente, perdit beneficium salvi conductus, & puniri potest pro delictis ante impetrationem salviconductus commissis Clar. §. in *fin. qu. 32. num. 25.* Cavalcan. de *brach. Reg. par. 2. num. 322.* Franchis & ejus addentes *decif. 258. & 717.* Menoch. de *arb. jud. casu 337. num. 13. & 14.* Farinac. in *praxi par. 1. quest. 29. à num. 58. & cons. 131. à num. 14.* Ludovic. *decif. Lucen. 11. à num. 29.* Baiard. ad *Clar. §. fin. quest. 52. num. 34.* Guazzin. *defen. 12. cap. 12. num. 58. versic. Habens autem Mastrill. de indulto cap. 6. numero 5. versic. Amplia 2.* Riccius *collect. 1385.* Thoro in *compend. decif. parte 1. verbo captus fol. 75.* Pascal. de *par. potest. parte 4. capitul. 3. numero 18.* Bossi. *titul. de remed. cr. sola*

- sola clement. Princip. à num. 63. ad 66. latissimè Surd. disc. 307. Portoles §. accusatio nu. 161. & 162. Cancer. par. 2. var. cap. 2. num. 314. versic. Et insuper. Fontanella de pac. nup. tom. 1. caus. 4. gloss. 15. num. 157. & 158. quidquid aliter involvant Peguera decis. 30. num. 4. & 5. parte 2. Cabal. resol. crim. casu 117. Ita fuit observatum in Regio Criminali Concilio Cathalonix 29. Januarii 1541. ad relationem Magnifici Francisci Romeu contra Felicium Badalò, & alios. Et die 3. Februarii 1541. ad relationem dicti Magnifici Francisci Romeu contra Silvium Ponsich, & alios. Et die 23. Februarii 1633. ad relationem Magnifici Pauli Guimet contra Raphaellem Graell. Et die 3. Decembris 1659. ad relationem Magnifici Josephi Rull. contra Jacobum Camprobi.*
- 16 Ideoque practicatur in Cathalonia & inconcusse declaratur, per Cancellarium reum restitutum Ecclesiæ, vel dimissum pro illius Immunitate cum compositione aliqua pecuniæ, vel aliis non restitutis armis à lege permisis, & quibuscumque ei ablatiis gaudere Immunitate Ecclesiastica pro delictis ante extractionem commissis (& ad Ecclesiam fore & esse restituendum casu quo extractio facta fuerit sine sono emisso) & quod pro delictis per eum post dictam extractionem commissis sit saluum jus Fisco Curix secularis, binas decisiones refert Font. decis. 583. numero 11. parte 2. alios cumulavi decis. 24. numero 137. parte 1. Adde illis factas per Cancellarium Carmona, Consultoribus Senjust, Bonet, Ferruz, Gamis, Roca, & Morell 19. Martii 1619. in facto Immunitatis Ecclesiæ Thomæ Ramon. Et per Magarola Tertium, Consultoribus Bonet & Magarola 6. Junii 1620. in facto Immunitatis Ecclesiæ Salvatoris Togarò. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Mir, & Rubi de Marimon 17. Decembris 1631. in facto Immunitatis Franc. Ribes. Et per eundem Cancellarium Erill, Consultoribus Anglezell, & Gori 17. Aprilis 1637. in facto Immunitatis Ecclesiæ Francisci Jover scriptoris Barcinonæ.
- 17 Unum attende ne erres, quod quando declaratur reum gaudere Immunitate Ecclesiæ pro delictis ante extractionem commissis, & quod pro delictis per eum post dictam extractionem commissis sit saluum jus fisco Curix secularis. Primitus, & ante omnia est facienda restitutio Ecclesiæ, vel libera dimissio ipsius rei, quia cum Ecclesia sit prior in tempore, debet esse potior in jure, ut dicunt Diana resol. mor. parte 6. tractat. 1. ref. 32. versic. quero quarto, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tomo 2. capite 16. dubit. 33. numero 4. Facta autem hac restitutione, seu libera dimissione ipsius rei, si postea extra Ecclesiam reus capiatur, puniri potest pro delictis per eum post dictam extractionem commissis: & tunc intrant, quæ dixi numero 13. quod Immunitas Ecclesiæ solum prodest pro delictis præteritis, non pro futuris, aliàs non, ut in terminis securitatis considerat Thoro in comp. decis. parte 2. verbo Repositio, fol. 588. & parte 3. sect. 3. verbo Reponi, fol. 174.
- 18 Circa ea quæ dixi n. 4. & 7. quod captus nulliter liberè relaxari debet, & in pristinam libertatem reponi, aded quod non possit facile capi. Dubium est, utrum procedat, si de novo foret capiendus? Respondeo quod in criminalibus licet aliqui dicant quod captus sine iudicio debet excarcerari, quamvis postea indicia superveniant, Bald. & Castren. in leg. si quis ff. de testam. quos citant Baiard. ad Clar. §. fin. quest. 28. numero 8. Cavalcan. de brach. reg. parte 2. numero 37. versic. Verum. Tamen hoc non servatur in practica, & fatuus esset iudex, qui aliquem sub prætextu relaxaret, quod non præcedentibus iudiciis fuisset captus, si deinde supervenissent; nam tunc subintrat regula vulgaris, & trita, malè captus, benè detentus, ita Castren. conf. penult. in fine libro 1. Addit ad Bertazol. conf. 465. littera C. Cavalcan. de brach. reg. parte 2. numero 37. versic. Verum & numero 38. & 39. Baiard. ad Clar. §. fin. quest. 28. numero 9. Barzius decis. 134. numero 1. alios addunt Cancer part. 2. var. cap. 10. numero 28. Guazzin. defen. 5. cap. 2. numero 8. Fontanella decis. 241. numero 12. par. 1. Cabedo decis. 56. part. 1. Nam nulliter captus relaxari non debet, quando captura contra eum de novo esset concedenda, sive facienda, Craveta conf. 46. numero 7. & alii allegandi numero 19. & 20. Notanter dixi novis supervenientibus iudiciis, nam si captura esset facta à Iudice omnino incompetente, & quando idem defectus iustitiæ, & nullitatis semper remaneret in confirmatione, & ut uno verbo dicam, esset nulla ex defectu iurisdictionis; tunc non potest sanari defectus per confirmationem, sed relaxari reus omnino debet, Crot. conf. 238. numero 12. libro 2. Cavalcan. decis. 1. numero 46. parte 1. alios addit Baron. de citat. tomo 1. quest. 5. numero 26. notant Cancer. parte 2. variar. capitul. 10. numero 28. Thesaurus decis. 220. numero 1. Farinac. in praxi parte 1. quest. 27. numero 3. decifum per nostrum Senatam refert Fontanella decis. 241. à numero 13. parte 1. adde sic observatum referente Magnifico Jacobo Mir 14. Februarii 1632. in favorem Honorati Fontet. Et die 20. Aprilis 1658. referente Magnifico Josepho Rull in favorem Joannis Balle. Et die 20. Octobris 1658. ad ejsdem relationem in favorem Isidori Claret.
- In civilibus autem reperio binas Doctorum opiniones. Unam affirmativam, captum nulliter relaxari non debere, quando de novo contra ipsum captura esset concedenda, seu facienda, Craveta conf. 46. numero 7. Baiard. ad Clar. §. fin. quest. 28. numero 9. in fine, Fontanella decis. 241. numero 11. parte 1. Ripoll. de magist. log. mar. cap. 20. numero 135. plures cumulat Ofasc. dec. 33. numero 22. & 23. alios addit Portoles de liber. capti, §. 1. numero 4. cum relatis per Bar. de cit. tomo 1. quest. 19. numero 187. & tomo 3. in addi. ad quest. 19. numero 124. latè Pechius de jure sisten. cap. 12. à numero 1. latissimè Jannin. de citat. reali libro 2. cap. 1. à numero 33. & à numero 231. & alii allegandi numero 20. Alteram negantem, captum nulliter relaxari debere etiam superveniente legitima probatione, ut docent plures, quos citat Rota dec. 151. numero 4. par. divers. sequuntur Vermiglior. conf. 64. numero 1. in fine, Thes. dec. 220. num. 3. Masc. de prob. concl. 823. numero 18. alios addit Ofascus dec. 31. à numero 12. cum relatis per Portoles de liber. capti, §. 1. numero 6. latè Pechius de jure sist. cap. 12. nu. 5. versic. Contrarium cum seq. latissimè Jannin. de citat. lib. 2. cap. 1. à num. 55. & à num. 211.
- Verior tamen est resolutio, quod captus nulliter relaxari non debet, quando de novo captura esset concedenda, puta si tempore capture non constabat de debito, & sic indebitè captus, si post capturam superveniat debiti probatio, sicque captura esset de novo facienda, iudex potest licitè eum detinere, quia tunc intrat regula, malè captus, benè detentus, sic Caccialup. de debit. susp. quest. 14. à numero 1. Pechius de jure sisten. cap. 12. à numero 1. ad 5. & numero nono versic. Ceterum, & numero 10. Menochius de adipi. posses. remed. 5. numero 67. Barzius decis. 134. numero 1. Franchis decis. 415. num. 3. ubi Riccius in addi. in fine, Monach. dec. Banon. 26. num. 1. Ludovic. decis. Perus. 50. Marchus decis. 1061. Magon. decis. Florent. 126. Negitant. de pignor. par. 3. in 1. pri. memb. 2. à numero 42. Surd. de aliment. tit. 9. quest. 32. numero 35. & 36. plures cumulant Ofascus, decis. 33. à numero 2. Portoles de liber. capti §. 1. numero 4. Rota dec. 151. numero 5. par. 2. diver. Fonta. dec. 241. numero 11. par. 1. Ripoll. de magist. log. mar. cap. 20. num. 135. & 169. Fachin. contra. jur. libr. 13. cap. 27. in fine, Lara de anniver. lib. 1. cap. 10. à nu. 69. Guttier. de iura. confir. par. 3. cap. 19. à nu. 7. Scaccia de jud. lib. 1. cap. 95. n. 1. versic. neque obstat. Giurb. decis. 17. nu. 7. Baron. de citat. tom. 1. quest. 5. numero 20. Cavalcan. decis. 1. nu. 45. in fine par. 1. Cancer. par. 2. var. cap. 7. num. 135. & cap. 10. nu. 26. & 27. Carleval. de jud. lib. 1. tit. 2. disp. 8. à num. 4. Xammar. de fin. 78. nu. 5. & 6. Despuiol. ad Mier. verbo captus, ibi: verom si talis fol. 25. Farinac. in praxi par. 1. quest. 27. nu. 151. Guazzin. defen. 5. cap. 2. n. 8. Jannin. de citat. reali lib. 1. cap. 2. nu. 24. & 27. & lib. 2. c. 1. à n. 231. & à n. 235. Regens Vilosa de fugit. c. 19. §. 5. n. 32. Si coram iudice competenti captura justificatur, Despuiol ad Mieres verbo Captus in fine, fol. 25. & innuit Regens Vilosa de fugitiv. cap. 19. §. 5. n. 35.
- At si captura esset nulla, non ex eo quod creditor non probaverit ejus creditum, sed ex alia causa, puta quia non fuisset probata fugæ suspicio, vel quia fuerit facta tempore feriato in honorem Dei, vel in loco prohibito, puta loco sacro, eo tunc etiam si probetur debitum, captu-

- captura non convalidatur, sic ex Pechio de jure sist. cap. 12. num. 9. Jannin. de citat. reali lib. 1. cap. 2. nu. 25. & 28. & latè lib. 2. cap. 1. à num. 210. præcipue num. 241. & 243. sequitur Regens Vilosa de fugit. cap. 19. §. 5. nu. 36. Portoles de liber. capti §. 1. num. 6. ita fuit provisum 23. Junii 1663. per Magnificum Josephum Rull in favorem Doctoris Joannis Albinjana vigore instrumenti quarentigii firmati ante doctoratum capti die Sancti Patiani 9. Martii præsentis anni, feriato in honorem Dei, non tamen de præcepto, ad instantiam Matronæ Morera, quæ fuit in gradu supplicationis confirmata referente Magnifico Joanne Paulo Xammar. 12. Septembris 1663. scriba Famada. Addo Fab. in suo C. lib. 7. tit. 20. def. 22. Nisi captus nulliter fuerit in die feriata in honorem Dei propter suspicionem fugæ, nam si de tali suspitione non constet, & à carceribus relaxetur, nihilominus creditor eum statim capere facere potest, si novam causam allegaverit, illamque probaverit, puta si novam fugæ suspitionem se de illo habere ostenderit, Brun. de ces. honor. in 11. quest. 4. prin. nu. 31. sequitur decisum referens Portoles de liber capti §. 3. n. 31. & 32.
- 22 Ratio prædictorum est, quia quæ sunt nulla non defectu formæ sed materiæ, possunt habilitate materiæ postea superveniente confirmari, & convalescere, Pechi de jure sisten. cap. 12. num. 5. secus verò si essent funditus nulla, puta ex omissione solemnitate, & formæ, quæ non respiceret favorem determinatæ personæ, tunc enim quæ sunt nulla non convalescunt, Roman. conf. 54. per totum, sic Jann. de cit. reali lib. 1. cap. 2. num. 29. & l. 2. cap. 1. num. 62. sequitur doctissimus Regens Vilosa de fugit. cap. 19. §. 5. num. 36.
- 23 Sed nota, quòd dies feriata in honorem Dei dicitur, etiam si non sit de præcepto, & Scaccia de jud. lib. 1. cap. 46. num. 31. Thesaur. decis. 95. num. 2. Guazzin. defen. 5. cap. 4. nu. 8. versic. Item poterit etiam dici. ita observatum decisione relata addo Caroccium excep. 7. num. 7. 8. & 9.

ARGUMENTUM.

An quando reus gaudet Immunitate Ecclesiæ, sit necessario restituendus Ecclesiæ, à qua violenter fuit extractus, an verò sufficiat libera dimissio.

SUMMARIUM.

- 1 Reus extractus ab Ecclesia in Cathalonia cum sono emisso, & in aliis Regnis servata forma juris communis seu bulla Gregoriana & gaudet Immunitate Ecclesiæ, declaratur ipsum gaudere ejus Immunitate, & non debet fieri restitutio ad locum Sacrum, & quomodo sententia proferatur, n. 7. & 12. & quid secuta declaratione reus facere debeat, n. 2.
- 3 Reus extractus ab Ecclesia in Cathalonia sine sono emisso, & in aliis Regnis non servata forma juris communis vel bulla Gregoriana, & gaudet Immunitate Ecclesiæ, declaratur ipsum gaudere ejus Immunitate, & debet fieri restitutio ad locum sacrum, & quomodo proferatur sententia, n. 3. & quid secuta hac declaratione reus facere debeat, n. 4.
- 3 Restitutio rei faciendæ Ecclesiæ, cuinam fieri debet, quando declaratur reum esse ad locum sacrum restituendum referuntur quinque opiniones, n. 5. Prima, quòd restitutio fieri debet eidem Ecclesiæ à qua reus extractus fuit, si commode fieri potest, & non sufficiat fieri alteri Ecclesiæ, aut Episcopo, vel ejus Vicario loco Ecclesiæ, & multo minus libera dimissio, n. 6. Secunda, quòd potest fieri cuique Ecclesiæ aequè tamen tutæ, & aequè commode ipsi reo, n. 7. Tertia, quòd potest fieri Episcopo, vel ejus Vicario, n. 8. Quarta, quòd si reus petat eidem Ecclesiæ restitui, à qua fuit extractus, est illi restituendus, si verò non petat, restitui potest alteri Ecclesiæ, vel Episcopo, aut ejus Vicario loco Ecclesiæ, n. 9. Quinta, quòd

sufficit pro restitutione, ut reus liberè à carceribus dimittatur, n. 10.

- 11 Reus extractus ab Ecclesia, si liberè dimittitur, vel à carceribus fugit, si postea capitur extra Ecclesiam, non gaudet ejus Immunitate.

DECISIO LXXIV.

Quando reus extrahitur ab Ecclesia in Cathalonia cum sono omisso, vel in aliis Regnis servata forma juris communis, vel bullæ Gregorianæ, & gaudet Immunitate Ecclesiæ, solùm declaratur ipsum gaudere Immunitate Ecclesiæ, & non fit restitutio ad locum sacrum, sed eo tunc si Immunitas Ecclesiæ solùm fuit allegata per ipsum reum, profertur sententia per Cancellarium his verbis: *sententiat, pronuntiat, & declarat N. Immunitate Ecclesiastica per eum allegata gaudere*. Sed si fuit allegata per ipsum reum, & Fisci procuratorem Curie Ecclesiasticæ, profertur sententia per Cancellarium his verbis: *sententiat, pronuntiat, & declarat, N. Immunitate Ecclesiastica per eum, & per Fisci Procuratorem Curie Ecclesiasticæ allegata gaudere*, ut cum nostris Practicis, & variis decisionibus tradidi decis. 24. num. 103. 104. & 105. Quia facta ¶ declaratione pro parte rei offertur supplicatio in Regio criminali Concilio, & in ea exhibetur dicta sententia Cancellarii, qua visa fit in illo conclusio, quòd inserantur producta, & quòd talis reus relaxetur à carceribus pro observantia declarationis factæ pe Reverendum Cancellarium, notat Fontanella decis. 583. num. 4. in fine par. 2 cum pluribus exemplaribus dixi decis. 24. num. 105. versic. Pro executione parte prima. Illis adde, ita fuisse observatum 12. Aprilis 1628. in favorem Hieronymi Salacius. Aliæ binæ provisiones factæ fuerunt 15. Aprilis 1628. Et die 3. Februarii 1632. in favorem Hyacinthi Quadra. Formam referam infra decisione 85. num. 12. in fine.

Quando autem reus extrahitur ab Ecclesia in Cathalonia sine sono emisso, & in aliis Regnis non servata forma juris communis, vel Bullæ Gregorianæ, & gaudet Immunitate Ecclesiæ, tunc declaratur ipsum gaudere Immunitate Ecclesiæ, & debet fieri restitutio ad locum sacrum, sed isto casu si Immunitas Ecclesiastica solùm fuit allegata per ipsum reum profertur per Cancellarium his verbis: *sententiat, pronuntiat, & declarat N. Immunitate Ecclesiastica per eum, & per Fisci Procuratorem Curie Ecclesiasticæ allegata gaudere, & ad locum sacrum à quo violenter extractus fuit restituendum fore, & esse*. At si fuit allegata Immunitas per ipsum reum, & per Fisci procuratorem Curie Ecclesiasticæ profertur sententia per Cancellarium his verbis: *sententiat, pronuntiat, & declarat N. Immunitate Ecclesiastica per eum, & per Fisci Procuratorem Curie Ecclesiasticæ allegata gaudere, & ad locum sacrum à quo violenter extractus fuit restituendum fore, & esse*, ut pluribus decisionibus exornavi dec. 24. numero 106. & 107. part. 1. Quia facta ¶ declaratione offertur pro parte rei supplicatio in Regio criminali, Concilio, & in eo dicta sententia Cancellarii exhibetur qua visa fit in illo conclusio, quòd inserantur producta, & quòd talis reus relaxetur à carceribus, & restituatur ad Ecclesiam, seu locum, sacrum, à quo fuit extractus pro observantia declarationis factæ per Reverendum Cancellarium, vel cum exemplaribus tradidi decis. 24. numero 107. versic. Pro executione par. 1. Formam referam infra dec. 85. n. 12. in fine.

Quibus sic traditis intrat nostra quæstio, An quando per Cancellarium declaratur reum gaudere Immunitate Ecclesiæ restituendum esse ad Ecclesiam, à qua violenter extractus fuit, sit necessarium quòd restituatur eidem Ecclesiæ, vel sufficiat libera dimissio: hanc quæstionem latè examinavi, & quinque doctorum opiniones inter se contrarias tradidi decis. 24. à num. 118. ad 127. par. 1.

Primam igitur esse opinionem dixi, quòd restitutio fieri debet eidem Ecclesiæ, à qua reus fuit extractus, nec sufficit fieri alteri Ecclesiæ, aut Episcopo, vel ejus Vicario loco Ecclesiæ, & multo minus libera dimissio. Et quòd restitutio fieri debeat eidem Ecclesiæ à quo reus fuit extractus, docent innumeri, quos citavi dicta decis. 24. numero 119. par. 1. quibus addendi sunt Decian. conf. 80. numero 5. libro 2. Suarez de relig. lib. 3. cap. 13. nu. 6. & 11. in fine Correa de Immun. Eccl. par. 4. n. 11. Pere-

- Peregrin. de Immunitat. Eccles. cap. 4. num. 1. Thoro in compend. decis. parte 3. sect. 1. verbo Immunitate Ecclesiastica colum. 1. in fine fol. 543. Barbosa in can. miror. numero 1. 17. quest. 1. & in cap. inter alia numero 12. in fine de Immun. Eccl. Gattia discep. foren. cap. 96. num. 11. Mattheu de regim. Reg. Valen. tomo 2. cap. 7. §. 1. sect. 4. numero 153. & 158. Rubeus in discurs. ad decis. Rota parte 9. numero 557. Intellige si commodè potest fieri restitutio eidem Ecclesiæ; secus si adest aliqua iusta causa, nam tunc potest reus restitui alteri Ecclesiæ, etiam sitæ in aliena Diœcesi, ut tradidi decis. 24. num. 120. & comprobavi num. 121. par. 1. Et quod non sufficiat restitutio alteri Ecclesiæ, vel Episcopo, aut ejus Vicario loco Ecclesiæ, Barbosa de jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. num. 54. post medium, ubi testatur ita declarasse Sacram Congregationem Immunitatis in una Ferratien. de anno 1632. refert, & sequitur Diana resol. moral. part. 4. tractat. 1. resol. 27. vers. Secunda & vers. Ego, & latè probat per totum consilium ibi positum. Et quod non sufficiat libera dimissio, Navar. conf. 1. vers. Secundo qui loquitur de juris rigore de Immunit. Eccles. quem sequitur Maceraten. lib. resol. 15. num. 10. Giurba conf. 100. num. 32. Zerola in praxi episcop. parte 1. verbo Immunitat. Eccles. vers. Decimo tertio, Navar. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccles. num. 92. Sanfelic. dec. 219. num. 9. & decis. 245. num. 5. Barb. de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. n. 54. in fine.
- 7 Secundam dixi esse opinionem, (quæ absque distinctione aliqua tenet, an adsit iusta causa, vel non) quod restitutio non oportet, quod fiat eidem Ecclesiæ, sed satis est, quod fiat cuicumque Ecclesiæ æquè tamen tutæ, & æquè commodæ ipsi reo, ut docent, & probant à me laudati decis. 24. numero 122. & 123. parte 1. quibus addendi sunt Bonacina de leg. tomo 2. disp. 3. quest. 7. punct. 5. num. 3. & de censur. in partic. disp. 2. quest. 3. puncto 16. §. 3. num. 14. Trullench. in decal. libro 1. cap. 11. dub. 5. num. 6. in fine. Ciarlin. contro. foren. cap. 163. num. 36. par. 2. & ad declarationem Sacræ Congregationis num. 6. relatam respondet Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 33. numer. 16. vers. Quamvis.
- 8 Tertiam esse opinionem tradidi, quod restitutio potest fieri Episcopo, vel ejus Vicario, quia representant Ecclesiam, ut docent citati decis. 24. num. 124. parte 1. quibus addendi sunt Bonacina de legib. tomo 2. disp. 3. quest. 7. puncto 5. num. 3. & de censur. in partic. disp. 2. quest. 3. puncto 16. §. 3. numero 14. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 15. num. 25. Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 5. num. 6. in fine. Mag. de censur. cap. 2. num. 31. Barbosa in can. miror. num. 1. 17. quest. 4. & de jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. sub num. 52. Ciarlin. contro. foren. c. 163. n. 36. par. 2.
- 9 Quartam esse opinionem distinguentem, & conciliantem præcedentes, ut si reus petat restitui eidem Ecclesiæ, à qua fuit extractus, restituendus illi est, & sic procedit prima opinio: si verò reus non petat restitui eidem Ecclesiæ, potest restitui alteri Ecclesiæ, vel Episcopo, aut ejus Vicario loco Ecclesiæ, & ita procedunt secunda, & tertia opiniones, ut docent citati dec. 24. n. 145. parte 1.
- 10 Quintam & ultimam esse opinionem, quod sufficiat pro restitutione, ut reus liberè relaxetur à carceribus, eo quod si vult, potest ad Ecclesiam redire, ita docent citati decis. 24. num. 126. par. 1. & hæc opinio observatur intrepidè in Cathalonia, ut testatur Fontanella decis. 583. nu. 5. par. 2. Et fuit decisum per Cancellarium in casibus relatis decis. 9. & num. 86. & 87. & decis. 24. num. 126. par. 1. & in casu referendo nu. seq.
- 11 Ex quo fit, quod reus extractus ab Ecclesia, si liberè dimittitur, vel à carceribus fugit, si postea alio tempore capitur extra eam quoad delicta post liberam extractionem, seu fugam commissa non gaudet Immunitate Ecclesiæ. Et licet aliqui contrarium teneant, quos citavi decis. 9. n. 85. par. 1. Ita verò docent plures Doctores, quos cum decem, & novem decisionibus Cancellarii Cathalonix laudavi decis. 9. n. 86. & 87. par. 1. Addo factam per Cancellarium Puig. 26. Junii 1628. in facto Immunitatis Ecclesiæ Damiani Oriol, sartoris Civitatis Urgelli, extracti ab anno 1615. à cœmeterio Ecclesiæ

Cathedralis Gelsonæ, & carceribus Regiis Barcinonæ mancipati, postmodumque ab eis liberè relaxati, & inde secundo loco extracti à Collegio Religiosorum Societatis Jesu Civitatis Urgelli, ob quam extractionem fuit declaratum 8. Julii 1627. gaudere Immunitate Ecclesiæ: qua de causa dictus Oriol. ratione prædictarum extractionum ab Ecclesiis, & locis sacris, & ob non secutam actualem restitutionem ad dictas Ecclesias, & loca sacra prætendebat dicta Ecclesiastica Immunitate per eum noviter allegata se tueri, ad hoc ut per Curiam sæcularem pro delictis post ultimam extractionem commissis non possit puniri; fuit declaratum his verbis: Dictum Damianum Oriol Immunitate Ecclesiastica per eum, & per Fiscum Procuratorem Curix Ecclesiasticæ allegata pro delictis commissis post dictam secundam extractionem de persona dicti Oriol à dicto Collegio Societatis Jesu factam non gaudere.

ARGUMENTUM.

An reus confugiens ad Ecclesiam possit renuntiare ejus Immunitati.

SUMMARIUM.

- 1 Reus ad Ecclesiam confugiens non potest actu, vel facto renuntiare Immunitati Ecclesiæ num. 1. sed contrarium est verius, n. 2.
- 3 Reus ad Ecclesiam confugiens non potest verbo renuntiare Immunitati Ecclesiæ, n. 3. sed contrarium est verius n. 4.

DECISIO LXXV.

Sunt qui existimant reum ad Ecclesiam confugiens non posse actu, vel facto ejus Immunitati renuntiare: adeo quod si is reus, qui ad Ecclesiam confugit, voluntariè, & spontè ab ea egrediatur, si à curia sæculari capiatur, adhuc pœna corporis afflictiva puniri non possit, quia ei sufficit semel ad Ecclesiam confugisse, ita tenent relati per Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 305.

Sed contraria sententia est verior, quod reus ad Ecclesiam confugiens potest actu, vel facto ejus Immunitati renuntiare: taliter quod si ab ea voluntariè, & spontè exeat, & à Curia sæculari capiatur, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, imò poterit corporaliter puniri, quia sicut confugium ad Ecclesiam liberum est reo, ita exitus liber esse debet, non enim sit volenti injuria. Ita Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 26. n. 11. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 6. §. 2. num. 84. Farin. de Immunit. Eccl. nu. 306. Sanfelic. decis. 242. n. 7. & decis. 286. sub n. 9. quos & innumeros alios citavi decis. 12. nu. 25. par. 1. quibus addendi sunt Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 12. Guazzin. defen. 1. cap. 36. n. 3. Laynam. lib. 4. tract. 9. cap. 3. n. 13. Sperell. decis. 59. num. 2. Bardaxi foro 1. n. 21. de his qui ad Ecclesiam confug. Ciarlin. contro. foren. cap. 163. n. 1. 2. & 6. par. 2. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 11. num. 1. Giurba conf. 100. sub n. 36. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 15. nu. 23. Thoro in suppl. decis. verb. Reponi, vers. Ex quo, fol. 556. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. puncto 5. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. n. 22. notat Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 32. prope finem, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 33. n. 6. & 8. Vermigliol. conf. 99. n. 13. & conf. 101. n. 6.

Similiter sunt, qui dicunt, quod reus ad Ecclesiam confugiens non potest verbo renunciare ejus Immunitati, sive renuntiet existens in ea, consentiens ut ab illa extrahatur, sive renuntiet existens in carceribus sæcularibus, quia hoc privilegium Immunitatis concessum est Ecclesiæ, & non personis ad eam confugientibus, vel saltem est privilegium mixtum, Ecclesiis, & personis confugientibus concessum, principaliter scilicet Ecclesiæ, & secundariò personæ ad eam confugienti. Ita Larrea alleg. Fiscal. 29. n. 2. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 16. à n. 6. Farin. de Immunit. Eccl. n. 204. quos & alios plures citavi decis. 12. n. 24. par. 1. quibus addendi sunt Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. nu. 5. Guaz. defen. 1. c. 36. n. 1. & 2. Suarez de relig. l. 3. c. 13. n. 11. Peregrin. de Immunit. Eccl. c. 15. à n. 22. Trullench. in decal. lib. 1. cap.

cap. 11. dub. 1. n. 14. & 15. Sperell. *decif.* 59. n. 1. Ciarlin. *contro. jur. cap.* 163. n. 35. par. 2. Giurba *conf.* 100. nu. 36. Novar. *in sum. bull. tit. de Immun. Eccles. numer.* 17. Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 32. versic. Sed hic*, Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 33. à nu. 5.* Vermig. *conf.* 101. nu. 5.

4 Sed contrariam sententiam, quod reus confugiens ad Ecclesiam possit verbo renuntiare Immunitati Ecclesie late probat contrariis respondens Molinus *de sacra homicid. Immun. amit. tit. de Immun. Eccl. quali homic. amittatur à n. 180. ad 189.* alios cumulavi *dec.* 10. n. 24. par. 1. quibus addendi sunt Remig. *de Immun. Eccl. fallen. 12. in fine.* Salgado *de suppli. ad Sanctissim. par. 1. cap. 3. n. 64.* Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. qu. 30. n. 14. in fine*, alios plures citat Barbofa *de jure Eccl. uni. libr. 2. cap. 3. n. 57. & 58.* & hanc opinionem sequimur in Cathalonia, tres decisiones Cancellarii tradidi *dicta decif. 12. nu. 24. par. 1.*

ARGUMENTUM.

An egrediens ab Ecclesia inductus blandis verbis, si extra eam capiatur, gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Egrediens ab Ecclesia inductus blandis verbis, si extra eam capiatur, non gaudet ejus Immunitate, n. 1, sed contrarium est verius, n. 2.
- 3 Reus quando dicatur exire ab Ecclesia blandis verbis, n. 3. & 4.

DECISIO LXXVI.

1 **P**rima est opinio, quod egrediens ab Ecclesia inductus blandis verbis, vel dolosis persuasionibus seu precibus, aut malis artibus, si postea capitur, non gaudet Immunitate, quia iis in casibus non potest dici violenter ab Ecclesia fieri prohibetur *in cap. inter alia, de Immun. Eccl.* & in iuribus concordantibus. Sic per prædictam rationem docent Navar. *in man. cap. 25. nu. 22. vers. T ampoco*, Bardax. *foro 1. nu. 21. de his qui ad Eccl. confug.* Villag. *de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. n. 4.* Suar. *de relig. lib. 3. cap. 13. n. 2.* plures Farin. *de immun. Eccl. n. 301.* Filiuc. *to. 1. disp. 15. cap. 5. nu. 154.* Decian. *tract. crim. lib. 6. c. 26. n. 11.* Duard. *ad bull. Cen. lib. 2. can. 15. quest. 16. n. 34.* Bonacina *de legib. disp. 3. quest. 7. §. 1. sub n. 10. vers. Sexto*, Fagundes *de præcep. Eccl. lib. 4. c. 4. n. 56.* Layman. *lib. 4. tr. 9. c. 3. n. 13.* Sanchez *conf. moral. to. 2. lib. 6. c. 1. dub. 8. n. 12. in fine*, Castrus Palaus *in oper. moral. to. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 11. n. 3. in prin.* Lezana *quest. reg. to. 3. verbo Immun. Eccl. n. 18. vers. Dixi*, alias rationes latissime cumulant Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. qu. 26. per totam*, Thomas del Bene *de Immun. Eccl. to. 2. cap. 16. dub. 25. sect. 5. à n. 1. ad 13.*

2 Secunda est opinio, quæ certè verior est, quod egrediens ab Ecclesia blandis verbis, vel dolosis persuasionibus, & malis artibus, si deinde extra eam capitur, gaudet illius Immunitate, quia blanditiæ, & præcipue verba dolosa violentiæ, & minis æquiparantur. Ita docent Remig. *de Immun. Eccl. fallen. 26.* Paz *in prax. tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. n. 166.* Azevedo *leg. 3. n. 15. tit. 2. lib. 1. recep. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. n. 8. vers. Pero la mas segura*, Mastrill. *dec. 169. n. 13. lib. 2. Magali. in par. 3. lib. 4. cap. 2. qu. 1. nu. 32.* Villadiego *in polit. cap. 3. nu. 222.* Diana *resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 26. & in sum. par. 1. verbo Immun. Eccl. nu. 34.* Sanfel. *dec. 242. n. 3.* Trullench. *in decal. lib. 1. dub. 11. n. 14. vers. Attamen*, Ciarlin. *contro. foren. cap. 163. num. 3. & 37. par. 2.* Giurba *conf. 100. nu. 23.* Novar. *in sum. bullar. tit. de Immun. Eccl. nu. 47.* Vermigliol. *conf. 90. nu. 13. 14. & 15. & conf. 101. à n. 6.* Riccius *in praxi resol. 328.* Donat. Anton. *de Marinis resol. quotid. cap. 178.* Thoro *in compen. dec. verbo Immunitas, fol. 266. & par. 3. sect. 3. verbo Reponi an debeat fol. 123. & in suppl. verbo Reponi, fol. 556.* Daniel. *de Nobilibus contro. in addit. ad*

disp. 23. nu. 16. in fine, late Fontanella *dec. 339. à n. 1. ad 24. par. 2.* cum pluribus aliis per Barbofam *in cap. inter alia nu. 34. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. niv. lib. 2. c. 3. n. 54.* Hæc secunda opinio est in Cathalonia recepta, & quæ in dies observatur, & quomodo in sequentibus decisionibus.

Dicitur autem reus exire ab Ecclesia blandis 3 verbis, vel dolosis persuasionibus, aut precibus, seu malis artibus, quando ab ea egreditur sub spe tutæ fugæ, & exinde per ministros Curie secularis capitur, ut in casu relato per Vermigl. *conf. 99. n. 14.* Item quando 4 † egreditur mediante aliqua promissione, seu securitate, guidatico, & salvo conducto, ut in casibus relatis per Vermigliol. *conf. 101. n. 6.* Thoro *in suppl. decif. verbo Reponi, fol. 556.* Fontanella *dec. 339. à n. 1. par. 2. ut in decif. seq.*

ARGUMENTUM.

An egrediens ab Ecclesia sub promissione impunitatis, securitatis, guidatici, & salviconducti, si extra eam capitur, gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Exiens ab Ecclesia sub promissione Immunitatis, securitatis, guidatici, & salviconducti, si extra eam capitur, an gaudeat Immunitate Ecclesie. Prima opinio negat, n. 1. Secunda opinio affirmat, n. 2. Tertia opinio conciliat, & hæc de jure verior est, n. 3. quid observetur in Cathalonia à n. 4.
- 4 Exiens ab Ecclesia inductus blandis verbis dolosis persuasionibus, precibus, aut malis artibus, vel sub promissione impunitatis, securitatis, guidatici, & salviconducti, si postea extra eam capitur solum in Cathalonia restituitur Ecclesie à qua ingressus fuit n. 4. & 7. Amplia in egrediente ab Ecclesia, vocato à Judice, qui similiter solum restituitur Ecclesie, à qua fuit vocatus, n. 8. Limita 1. ut procedat, quando reus egreditur ab Ecclesia inductus blandis verbis, & sub promissione guidatici & c. casibus in quibus de jure extrahi non poterat; secus casibus in quibus extrahi poterat, nam tunc non est restituendus, sed potest à Judice seculari puniri, n. 10. Limita 2. si Judex promittat reo ipsum restituere Ecclesie, si ab ea exeat ut ab ipso veritatem rei gesta habere possit, nam tunc etiam in casu, quo posset ab Ecclesia extrahi, tenetur reum eidem Ecclesie restituere, de quo n. 11. Limita 3. si reus exiens ab Ecclesia blandis verbis, & c. vel promissione guidatici, & c. eo capto, postea liberè relaxetur, nam si post aliquos dies in loco profano capiatur, non restituitur Ecclesie n. 12. Limita 4. si reus egreditur ab Ecclesia sub promissione guidatici ad effectum perhibendi testimonium in aliqua causa, nam si factò testimonio ad alia se divertat, & capiatur non restituitur Ecclesie, n. 13. Limita 5. si Curia secularis postea approbat extractionem, & capturam de quo n. 14.
- 5 Reus in cujus favorem declaratur Immunitas Ecclesie, an remaneat absolutus ab omnibus delictis ante extractionem commissis, n. 5. cum seq.
- 9 Vocatus à Judice censetur in Cathalonia guidatus.
- 15 Confessio delicti facta per reum sub spe impunitatis promissa à Judice an sufficiat ad condemnandum.
- 16 Testis ad deponendum inductus sub spe impunitatis an afficiat illum contra quem deponit, n. 16. & 17.

DECISIO LXXVII.

1 **P**rima est opinio, quod reus exiens ab Ecclesia sub promissione impunitatis, securitatis, guidatici, & salviconducti, si extra eam capitur, non gaudet Immunitate Ecclesie, nec Judex secularis tenetur illi servare fidem præstitam de non puniendo illum. Tum ex textu expresso *in §. neque, vers. Neque autem homicidis in authent. de mandat.*

- mandat. Princip.* Tum quia inimico, hosti, vel delinquenti fides non est servanda, imò est bonus dolus eos decipere, *leg. 1. §. non fuit, digestis de dolo.* Ita docent Archidiacon. Felin. Jason. & alii, quos citat Paz. *in praxi tomo primo, parte 5. cap. 3. §. 3. num. 166. Cutel. de Immunitat. Eccles. lib. 1. quest. 26. nu. 11. conducit Alciat. regul. 3. presump. 33. num. 5. in fine., vers. Sed ad hoc responderetur.*
- 2 Secunda est opinio, quòd reus egrediens ab Ecclesia sub promissione impunitatis, guidatici, securitatis, & salviconducti, si extra eam capitur, gaudet Immunitate, & tenetur Judex sæcularis fidem præstitam illi servare. Tum quia fides, & promissio semper, & in quolibet actu, & negotio est servanda, etiam inimicis præstita, eo quòd implementum ejus descendit à jure naturali, & Divino, *ut in l. conventionum, & ibi commun. Doctores, digestis de pactis,* Tum quia talis promissio hoc in casu violentiæ equiparatur. Ita docent *gloss. communiter à Doctores approbata in can. reum 17. quest. 4. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 26. Navar. in manu. capit. 25. num. 22. versic. Tampoco, Decian. tractat. crim. lib. 3. cap. 30. num. 12. Guazzin. def. 1. cap. 37. num. 33. Giurba conf. 100. num. 33. in fine, Vermigliol. conf. 101. num. 6. Maffrill. decis. 169. num. 13. lib. 2. Fontanella decis. 339. à num. 4. parte 2. Azor. justit. moral. part. 2. lib. 9. cap. 9. quest. 11. Farinac. de Immun. Eccles. num. 301. Paz in praxi tomo primo, par. 5. cap. 3. §. 3. num. 166. Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 3. verbo Reponi fol. 556. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 6. §. 7. num. 82. Bonacina de censur. dispuz. 2. quest. 2. punto 16. §. 4. num. 24. versic. Verum, Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 1. num. 14. Ciarlin. controuv. foren. cap. 163. num. 15. par. 2.*
- 3 Tertia est opinio superiorum consiliatrix, quæ de jure verissima est, quòd reus egrediens ab Ecclesia sub promissione impunitatis, securitatis, guidatici, & salviconducti, si jure poterat ab Ecclesia extrahi, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, nec tenetur Judex sæcularis illi fidem etiam juratam servare, sed licet potest illum punire, licet peccet Judex sæcularis talem fidem præstando, & ita procedit prima opinio: si verò talis reus non poterat jure ab Ecclesia extrahi, gaudet Immunitate Ecclesiæ, & fides ei data servanda est, & restitui debet Ecclesiæ, & ita procedit secunda opinio, ita tenent & distinguunt Cin. *in leg. presenti numero 5. quest. penulti. Cod. de his qui ad Eccles. confug.* Fortun. Garcia *in leg. conventionum numero 5. de pactis, Gomez tom. 3. variar. cap. 12. numero 7. ubi Ayllon. Laymez n. 8. Placa de delict. cap. 37. num. 10. Covar. lib. 1. variar. cap. 2. numero 16. in fine, versic. Quod vero Baiard. ad Clat. §. fin. quest. 30. num. 2. & 27. Farinac. in praxi par. 2. quest. 81. num. 282. & de Immun. Eccl. num. 301. Guazzin. defen. 1. cap. 35. num. 1. Cenedo canon. quest. 9. num. 9. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 12. num. 1. & 2. Azevedo leg. 3. num. 13. tit. 2. lib. 1. recopil. Decian. tract. crim. lib. 3. cap. 30. num. 12. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 80. in fine & lib. 3. cap. 13. num. 17. Vermigliol. consil. 101. num. 8. Lezana qu. regul. tom. 3. verbo Immunitas Eccles. num. 19. versic. Nec casu Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 11. nu. 3. versic. Quod si Judex Rubeus in discurs. ad decis. Rota par. 9. num. 562. & 563. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 25. sect. 5. nu. 13. Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. num. 54. & in cap. inter alia n. 34. de Immun. Eccles.*
- 4 Verùm in hoc Principatu Cathalonix numquam fuit positum dubium, an reus egrediens ab Ecclesia inductus blandis verbis, dolosis persuasionibus, precibus, & malis artibus, vel sub promissione impunitatis, securitatis, guidatici, & salviconducti, casibus in quibus ab Ecclesia extrahi non poterat, si extra Ecclesiam capiatur, gaudeat vel non Immunitate Ecclesiæ, nam semper pro constanti habetur, & habitum fuit, quòd gaudebat, & gaudet Immunitate Ecclesiæ. Sed solum dubium consistit, utrum gaudeat quoad plenum effectum ita ut remaneat absolutus ab omnibus delictis, an verò dumtaxat restituatur Ecclesiæ, à qua egressus fuit? Ratio dubitandi est quia licet de jure communi secundum veriorum sententiam in aliquibus Regnis receptam, reus in cujus favorem declaratur Immunitas Ecclesiæ non remaneat absolutus ab omnibus delictis antea commissis, sed dumtaxat declarat in sui favorem Immunitatem restituatur Ecclesiæ, à qua fuit extractus; taliter quòd si extra eam reperitur, capi, & puniri possit, Fontanella decis. 200. numero 4. parte 1. & decis. 339. num. 26. parte 2. & alii quos laudavi decis. 24. numero 108. & 109. parte 1. Tamen in Cathalonix quotiescumque declaratur, quòd reus ab Ecclesia extractus gaudet ejus Immunitate, evadit immunis, & absolutus remanet ab omnibus delictis ante extractionem commissis. Adeò quòd si postea extra Ecclesiam capiatur, non possit pro illis puniri, nec de illis inquiri, nec ratio aliqua haberi: si reus fuerit ab Ecclesia extractus cum sono emissio, si reus fuerit ab Ecclesia extractus cum sono emissio, si reus fuerit ab Ecclesia extractus cum sono emissio, ut de nostris Practicis, & decisione facta per Cancellarium Puigmari 8. Februarii 1628. in facto Immunitatis Ecclesiæ Joannis Pons Villæ de Argeles, tradidi decis. 24. nu. 110. 111. & 112. par. 1. Adde sic etiam fuisse antea declaratum per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, & Rollam 23. Februarii 1622. in facto Immunitatis Ecclesiæ Hieronymi Ninguilla Villæ de Verdu, & Michaelis Canella loci de Passanant. Alias plures decisiones ad aliud propositum cumuli. *vi decis. 24. num. 137. par. 1. & dec. 73. n. 16. & dec. 74. n. 12. hac. par. 2.*
- At in istis casibus, quando reus egreditur ab Ecclesia inductus blandis verbis, dolosis persuasionibus, precibus, & malis artibus, vel sub promissione guidatici, securitatis, salviconducti, & impunitatis, solum restituitur Ecclesiæ, à qua egressus fuit, non verò remanet absolutus à pœna delicti per eum ante egressionem commissi, nec est liberatus à jurisdictione Regiæ Curie, nec alterius Judicis sæcularis, si extra Ecclesiam capitur: Ideoque non declaratur gaudere Immunitate Ecclesiæ, sed solum quòd restituatur ad Ecclesiam, unde exierat, Fontanella dec. 339. à numer. 31. par. 1. & notavi dec. 24. nu. 114. par. 1. Ita fuit observatum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, & Ferruz 27. Octobris 1614. in facto Immunitatis Ecclesiæ Petri Rehull loci de Alforja, capti per Fisci Procuratorem Curie sæcularis Archiepiscopi Tarraconæ, & ad carceres castri de Gostanti adducti, dum dictus Rehull ab Ecclesia Parochiali dictæ Villæ de Alforja accederet in communitiva Joannis Salvar Regii Commissarii in domum suam guidati, & asscurati sub fide Nobilis Joannis de Ones Procuratoris generalis Campi Tarraconæ his verbis Sententiat, pronuntiat, & declarat dictum Petrum Rehull fore, & esse restituendum ad Ecclesiam, unde sub fide dicti guidatici exierat. Et per Cancellarium Carmona, Consultoribus Bonet, Magarola, & Rollan 3. Augusti 1617. in facto Immunitatis Ecclesiæ Francisci Rigual, extracti ab Ecclesia Beata Mariæ de Penafel suffraganea Villæfranchæ pœniten. sub promissione guidatici per eum allegati, & postea per alios Regios officiales capti, his verbis: Sententiat, pronuntiat & declarat dictum Franciscum Rigual ad Ecclesiam à qua extractus fuit restituendum fore, & esse. Et per eundem Cancellarium Carmona, Consultoribus Magarola, & Ferruz 4. Januarii 1618. in causa Immunitatis Ecclesiæ Antonii Bruguer, verbis blandis, & dolosis, & persuasionibus per Damianum Marcoval Regium Commissarium, & sub ejus fide & guidatico à cœmeterio Ecclesiæ parochialis Sancti Martini de aqua frigida, capti ex post facto per dictum Regium Commissarium, his verbis: Sententiat, pronuntiat, & declarat dictum Antonium Bruguer ad Ecclesiam à qua extractus fuit restituendum fore, & esse, de hac meminit Fontanella dec. 339. n. 37. par. 2. Et per Cancellarium Puigmari 11. Maii 1627. in facto Immunitatis Ecclesiæ Michaelis Montels, extracti per Michaellem Rodò Regium Algotzium extraordinarium ab Ecclesia Parochiali Beata Mariæ de Mari Civitatis Barcinonæ sub guidatico per unum mensem dicto Montels concesso per Magnificum Paulum Guiamet Judicem Regiæ Curie, & intra eundem mensem iterum in loco profano capti, his verbis: Sententiat, pronuntiat, & declarat dictum Michaellem Montels ad Ecclesiam à qua extractus fuit restituendum fore, & esse. De hac etiam meminit Font. dec. 339. n. 37. par. 2. Et per Cancellarium Eril. Consultoribus Pons

Pons de Turell, & Roman 16. Octobris 1638. in facto Immunitatis Ecclesie Benedicti Roig, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis Beate Marię de mari Civitatis Barcinonę, per Lucam Codina Regium Portarium, & sub ejus fide, & guidatico dicto Roig promisso ad effectum serviendi suę Regię Majestati in exercitu, & obfidiōne castrı de Lencata in Regno Francię, ubi dictus Ruig nomine dato, sive ut dicunt assendata placa in scaphi, & postea uti macellarius dicti Regii exercitus inservierit, & antequam sibi revocaretur dictum guidaticum, fuit captus, his verbis: Sententiat, pronuntiat, & declarat dictum Benedictum Roig ad locum sacrum à quo per dictum Lucam Codina Regium Portarium fuit extractus restituendum fore, & esse.

8 Amplia in reo egrediente ab Ecclesia vocato à Judice, qui similiter restituitur Ecclesie, à qua fuit vocatus, non minus ac si exisset sub promissione guidatici. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari; Consultoribus Carreres, Mir, & Berart 12. Julii 1631. in facto Immunitatis Ecclesie Philippi Costeny, in claustris Sedis Barcinonę existentis, verbo vocati per Magnificum Paulum Guimet Judicem Regię Curie ad effectum perhibendi testimonium in domibus dicti Guimet, in quibus fuit dictus Costeny captus, impetrus de populari tumultu in Civitate Barcinonę adversus milites Regiarum triremium classis Hispanię, his verbis: Sententiat, pronuntiat, & declarat dictum Philippum Costeny ad locum sacrum à quo fuit per vocationem extractus restituendum fore, & esse. De hoc casu latissime scripsit Fontanella *decis. 339. parte 2. qui licet numero 37.* dicat ideo in isto casu fuisse declaratum, quia Doctor Paulus Guimet Judex Regię Curie non habebat tunc aliquam jurisdictionem, ex quo erat absens ab hac Civitate excellentissimus Locum tenens Generalis. Tamen de hoc nullum verbum in declaratione, & idem fuisse declaratum etiam si iste Judex Regię Curie jurisdictionem habuisset, ut ex supradictis patet. Etenim vocatus † à Judice censetur guidatus, & assecutus, ut pro delicto alijs ab eo commissis durante accessu, & recessu vocationis puniri non possit, & de jure nostro *constit. fin. de gurat. de jure communi facit can. 1. gloss. verbo venerit 5. quest. 1. leg. 2. §. legatus, ubi gloss. verbo testimonii, l. non alias 24. ff. de iud. Belluga in specul. Princip. rub. 21. numero 2. & 3. Cancr. parte secunda variar. capite secundo, numero 313. Regens Vico ad prag. Reg. Sard. libro 2. titulo 25. capitul. 12. num. 23. latissime Ramon. conf. 53. & 54. & in nostris terminis bene Fontanella *decis. 338. à num. 12. parte 2.* & ita apud nos servatur intrepidè. Sed in terminis juris communis contrarium pluribus probat Illustriſſ. Dominus Vice-cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura *observ. 113. par. 2.**

10 Limita 1. ut procedat, quando reus egreditur ab Ecclesia inductus blandis verbis, dolosis persuasionibus, precibus, & malis artibus, vel sub promissione guidatici, salvi conducti, impunitatis, & securitatis, casibus in quibus de jure extrahi non poterat, nam tunc ad Ecclesiam à qua egressus fuit est restituendus, sic Decian. *tractatu crim. lib. 3. cap. 30. n. 12. in fine*, Guazzin. *defen. 2. cap. 7. num. 33. in fine*, Lezana *quest. regul. tomo 2. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 19. vers. Nec casu*, Thom. del Bene *de Immun. Eccles. tomo 2. cap. 16. dub. 25. sect. 5. num. 13.* innumeros Barbosa *in cap. inter alia num. 3. de Immun. Eccles. & de jure Eccl. univ. libro 2. cap. 3. num. 54.* Secus quando reus egreditur ab Ecclesia inductus blandis verbis, sub promissione guidatici, casibus in quibus de jure extrahi poterat, nam tunc non restituitur ad Ecclesiam, sed potest Judex secularis illum punire, ita Cin. *in leg. presenti num. 5. q. penult. C. de his qui ad Eccles. confug. Gomez tom. 3. variar. c. 12. n. 7. Azevedo leg. 3. n. 13. tit. 2. l. 1. recopil. Farin. de Imm. Eccl. n. 301. Sanch. *conf. mor. to. 2. l. 6. c. 1. dub. 12. n. 1. & 2. Riccius de pub. jud. qu. 37. nu. 18. & alii citati nu. 3.**

11 Limita 2. si Judex promississet reo ipsum restituere Ecclesie, si ab ea exiret, ut posset ab ipso rei gestę veritatem habere, nam tunc etiam in casu quo de jure posset ab Ecclesia extrahi, teneretur reum eidem Ecclesie restituere, sic Fortun. Garcia *in leg. conventionum*

*numer. 15. ff. de pactis; Navar. in man. cap. 25. numer. 22. Farinac. in praxi part. 3. quest. 81. numer. 282. Verum inquit Covar. lib. 1. variar. cap. 2. num. 16. versicul. Quod verò, sibi videri hanc limitationem dubiam, & si maximis rationibus probari posset, Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 30. n. 2. & 17. Guazzin. defen. 1. cap. 35. numer. 2. Sanchez *conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 12. n. 2.**

12 Limita 3. si reus egreditur ab Ecclesia inductus blandis verbis, dolosis persuasionibus, precibus, & malis artibus, vel sub promissione guidatici, securitatis, impunitatis, & salvi conducti, & eo capto postea liberè relaxatur, nam si deinde per aliquos etiam paucos dies in loco profano capitur, non restituitur Ecclesie, nec gaudet ejus Immunitate. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari 14. Maii 1622. in facto Immunitatis Hieronymi Amat extracti sub fide guidatici à Monasterio Sanctissimę Trinitatis Villafrañchę Peniten. liberè postea relaxati, & deinde post aliquos dies in loco profano capti, fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesie. Vide in confirmationem quę tradidi *dec. 9. n. 86. & 87. & dec. 24. n. 126. part. 1. & dec. 74. n. 10. & 11. par. 2.*

13 Limita 4. si reus egreditur ab Ecclesia sub promissione, & fide guidatici, securitatis, & impunitatis, ad effectum perhibendi testimonium in aliqua causa, nam si post factum testimonium coram Judice concedente guidaticum ad alia se divertat, ut si incedat per Civitatem recreationis gratia, vel amicorum videndi causa, non restituitur Ecclesie, nec gaudet ejus Immunitate. Ita fuit decisum in Cathalonia per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Dalmau, Regas, Astor, Fontanet, Tornet, Salba de Vallseca, Senjust, & Bonet. 29. Octobris 1604. in facto Immunitatis Ecclesie Petri Masso, & Umbert, existentis in Ecclesia, seu cœmeterio Ecclesie Parochialis villę de Parets, ubi pro parte Don Didaci Clavero in S. S. R. A. Consilio Regentis Cancellariam, & Regii Vistoris Generalis Doctorum Regii consilii, & aliorum officialium Regionum Cathalonie ad Tabulam non tenentium, fuerunt illi presentate litterę guidatici ad effectum, ut accederet ad Civitatem Barcinonę testimonium in syndicatu perhibiturus, qui tunc fiebat contra Regios officiales, capti de mandato suę Excellentie in ejus Palatio, eo quia post factam depositionem coram Judice syndicatore non curavit, quamprimum potuit, reverti ad locum sacrum, unde exierat, sed ad alia divertendo petiit Palarium suę Excellentie, eum ut dicebat alloqui volens, fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesie. Iste Petrus Masso, & Umbert de Parets per Regium Criminale Cathalonie Consilium 24. Septembris 1604. ad relationem Magnifici Joan. Magarola I. R. C. fuit ad mortem condemnatus. Perdidit autem Immunitatem Ecclesie non ex eo si poterat guidari vel non, ut existimat Berart. *in specul. visitat. cap. 3. num. 12.* & si de hoc fuerit dubitatum, Fontanella *de pact. nupt. tom. 1. claus. 4. gloss. 15. à num. 154.* Sed eo quod post factum testimonium divertens à via non fuit reversus ad locum sacrum unde exierat, sed petiit Palarium suę Excellentie cum eo alloqui volens, ubique captus exiit, ut tradit idem Fontanella *de pact. nupt. tom. 1. claus. 4. gloss. 15. num. 156. vers. Dixi*: Et quia visum fuit dictum Petrum Masso guidatico sibi concessio abuti, illud sibi non profuit, Boer. *decision. 179. n. 3. Brunor. à Sole in compend. verbo saluum conductum pulchrè Portoles §. accusatio n. 193. & 197. & in terminis Fontanella loco proxime relato.*

14 Limita 5. si curia secularis extractionem, & capturam factam sub blandis verbis, vel sub promissione guidatici, deinde approbasset, de qua limitatione *infra dec. 79. n. 4. 5.*

15 Ex dictis inferitur à Doctoribus resolutio ad illam questionem, an valeat confessio delicti facta per reum sub spe Immunitatis promissę à Judice, sufficiatque ad condemnandum? de qua post antiquos videndi sunt Covar. *lib. 1. variar. cap. 2. num. 16. Julius Clarus §. fin. quest. 55. numer. 9.* ubi Bajar. *numero 11. & 12. Menoch. de arb. jud. casu 367. Placa de delict. capit. 37. à num. 4. Gomez in leg. 2.*

*Tauri num. 4. versicul. Ex quo inferitur, & variat. tom. 3. cap. 12. nu. 6. ubi Ayllon Laynez n. 7. Bossius titul. de examin. reor. à nu. 15. Azevedo leg. 3. à n. 14. tit. 2. lib. recop. Decian. tract. crim. lib. 2. cap. 15. nu. 6. & 7. Paschal. de patr. potest. par. 3. cap. 1. n. 67. Bobadilla in polit. lib. 3. cap. 13. à n. 11. Farinac. in praxi par. 3. quest. 81. à nu. 276. & conf. 53. in addit. littera K. & conf. 85. lib. 1. Cenedo canonicar. quest. 9. numer. 27. Villadiego in polit. cap. 3. n. 226. Sanchez consil. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 3. dub. 35. Scaccia de jud. lib. 1. cap. 86. n. 35. Ciazzi de conf. rei cap. 19. per totum Mencin. de confes. cap. 3. art. 3. Berlichi dec. Germana 6. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Confessio delicti fol. 198. & verbo Confessio facta fol. 204. Guazzin. defen. 20. cap. 14. nu. 1. qui nu. 2. dicit, † quod testis ad deponendum inductus sub spe Immunitatis non afficit illum contra quem deponit, quod & tradit Bossi. tit. de oppos. con. testes, n. 21. ea ratione quia corruptus dicitur promissione impunitatis ipsi à Judice facta & propterea nihil probat, sequuntur Farinac. in praxi par. 2. quest. 43. nu. 192. & conf. 182. nu. 25. lib. 2. Testay allegat. 7. nu. 113. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 2. verbo mandataris col. 2. in fine, fol. 66. Vermigliol. conf. 3. n. 14. & conf. 15. n. 20. & conf. 273. num. 1. remissive Riccius de pub. jud. quest. 19. num. 16. versi. Quod si, Bajar. ad Clar. §. fin. quest. 21. n. 33. alios addit Giurba consilio 22. nu. 19. in fine. Fallit † si testis cui est promissa immunitas, deponit cum tortura, nam tunc facit indicium contra focium, ut contra Testay allegat. 7. nu. 114. & 115. Vermigliol. conf. 3. num. 15. 16. & 17. & conf. 15. num. 21. & conf. 273. n. 2. supponit Franchis cum observantia sui Senatus dec. 459. sequuntur Bajard. ad Clar. §. final. q. 21. n. 26. Paschal. de patr. potest. par. 4. cap. 3. n. 7. Riccius dec. 38. par. 1. Capiblan. pragmat. 6. n. 70. de Baronib. Thoro in comp. dec. par. 1. verbo Socius criminis fol. 513. Farinac. in praxi par. 1. questione sexta n. 1. in fine, & in additionibus ad par. primam quest. 43. nu. 192. cum aliis per Additionat. ad Franchis dec. 459. Ita in Cathalonia testis, cui est promissa impunitas, facit iudicium contra focium etiam sine tortura, ut legi observatum in processu Fisci Procuratoris Regiæ Curia contra Didacum Diez *cujus conclusionem referam dec. 96. n. 47.* & in processu Fisci Procuratoris Regiæ Curia contra Joannem Purdor, *cujus declaratio fuit facta referente magnifico Bernardo Olzina, & de Vilallonga 20. Februarii 1663. quæ in hoc extitit confirmata in Regia Audientia referente Nobili Hieronymo de Codina 23. Maii 1663. scriba Famada.* Idque ex eo, quia in Cathalonia non est in usu tortura contra testem focium criminis Peguera *decisione 5. num. 38. part.**

ARGUMENTUM.

An exiens ab Ecclesia per metum; si extra eam capiatur, gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Exiens ab Ecclesia per metum, si extra eam capiatur, gaudet ejus Immunitate, num. 1. Amplia 1. in reo egrediente ab Ecclesia per quemcumque metum non solum iustum cadentem in virum constantem numero 5. Amplia 2. in reo egrediente ab Ecclesia non solum per metum sibi incussum à Judice, sed etiam ab ejus familia, num. 6. Amplia 3. in reo egrediente ab Ecclesia absque aliqua protestatione metus, num. 7. Limita 1. in reo egrediente ab Ecclesia ob metum vanum, nu. 8. & quis dicatur metus vanus à nu. 9.
- 2 Judex si minis, vel verbis injuriosis inducit reum ad egrediendum à loco sacro, egressumque ex illo capite non violat Immunitatem Ecclesia, neque incurrit in excommunicationem, nu. 2. sed contrarium, nu. 3. & 4. D. Mich. de Cortiada Tom. II.

- 4 Affectus punitur in violatione Immunitatis Ecclesia, etiam non secuto effectu, si deventum fuerit ad aliquem actum exteriorem, ut puta ad tractatum extrahendi reum ab Ecclesia.
- 9 Metus fundatus quis dicatur.
- 10 Metus probatur conjecturis.
- 11 Metus probatur ex diligenti custodia, ne reus exeat ab Ecclesia, n. 11. sed contrarium n. 12.
- 12 Judex secularis potest ponere custodes, & satellitibus obsidere Ecclesiam, ne reus fugiat.
- 13 Metus debet esse injuste illatus, ut reus egrediens ab Ecclesia per metum, gaudeat ejus Immunit.
- 14 Metus probatur ex obsidione Ecclesia, quando consideretur ad effectum denegandi reo alimenta.
- 15 Judex secularis non potest prohibere, ne reis ad Ecclesiam confugientibus subministrantur alimenta, n. 15. quacumque consuetudine in contrarium non obstante, num. 16.
- 17 Ecclesia tenetur subministrare alimenta reo in ea existente, si non habet unde se alat, vel de proprio, vel de consanguineis, aut amicis.
- 18 Metus probatur, si reo in Ecclesia existente inferantur mina de morte ei in Ecclesia inferenda, nisi se tradat in manibus iustitie.
- 19 Metus probatur, si reo in Ecclesia existente inferantur mina, ut exinde exiret, aliter à Judice caperetur.
- 20 Metus probatur, si populus irrueret contra reum in Ecclesia existentem, & ille territus ab ea exit.
- 21 Metus probatur, si reus existens in Ecclesia vocatur à iudice.

DECISIO LXXVIII.

Certissimum est, quod reus exiens ab Ecclesia per metum, si extra eam capiatur, gaudet ejus Immunitate, argumento textus in can. diffinivit, ibi: *Inde vi extrahere, aut quomodocumque nocibilitatis, vel damni, spoliis residentibus in loco sacro inferre* 17. questione quarta. Ratio est, quia confugiens ad Ecclesiam nec directè, nec indirectè, non solum vi expulsiua, sed compulsiva cogi potest ab Ecclesia discedere: & propterea si metu incussa ab Ecclesia egreditur, non tam dicitur voluntariè egredi, quam per violentiam coactè extrahi, & sic non est illi imputandum, per ea que notatur in lege prima, & toto titul. ff. de eo quod met. causa, imò reputatur, ac si intus Ecclesiam captus esset, atque ita ad Ecclesiam est restituendus, sic docent igne, in leg. 1. numero quarto, ff. ad sillan. Remig. de Immunit. Eccles. questione 15. Paz in praxi tom. 1. par. 5. capite tertio, §. 3. numero centesimo sexagesimo septimo, quos citat Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. n. 80. versi. I lo mismo littera I. idem Remig. de Immunit. Eccl. fal. len. 26. post alios Mastrill. *decision. centesima sexagesima nona, nu. 13. lib. 2. & Giurba consil. 100. nu. 23. quibus addendi sunt Farinac. de Immunit. Eccles. nu. 54. versi. Ampliarursus, & nu. 55. versi. Et ex premissa, & nu. 295. Gigas de crimin. lesa Majest. rub. de rebel. num. 4. Lezana quest. regular. to. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 18. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 25. sect. 4. & dub. 28. Vermigliol. conf. 101. num. 7. Castrus Palaus tomo secundo, tract. II. disputatione unica punct. II. n. 2. versi. At idem Gambacurta de Imm. Eccl. lib. 4. cap. 22. nu. 5. Mexia de Cabrera in form. Immunit. Eccles. lib. 1. c. 10. nu. 13. & 14. Donat. Anton. de Marin. resol. jur. c. 175. nu. 8. & 9. lib. 1. & c. 197. per totum libro 2. Sperell. *decisione quadragesima octava n. 62. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. sub n. 52. & in can. miror ante finem 17. quest. 4. Bonacina de censur. disput. 2. questione 3. puncto decimo sexto, §. 14. sub num. 3. Fontanella *decisione 339. nu. 4. 5. & 6. part. 2. Villadiego in polit. cap. 3. numero 221. Cenedo canonicar. quest. 9. num. 10. Laynez in addit. ad Gomez tom. 3. variar. cap. 10. num. 2. in fine, Diana resol. moral. part. 9. tract. 7. resol. 6. versi. Ad idem est, Rubeus in discursu ad decisio. Roræ nu. 558. par. 9. Thoro in comp. dec. tom. 2. verbo Immunitas Ecclesiastica, fol. 166. latissimè Ciarlin. *contro. foren. cap. 163. à num. 17. Verum****

- tamen par. 2. ita observatur in Cathalonia, modo quo dicam, num. 21.
- 2 Nec relevat, quòd contrarium sentire videantur Abbas, Silvest. & alii apud Peregrin. de Imm. Eccl. cap. 14. n. 2. quatenus dicunt, quòd Judex qui minis inducit reum ad egrediendum à loco sacro, egressumque ex illo in carcerem conjicit, non violat Immunitatem Ecclesiæ, & sic non incurrit excommunicationem, eo quia Immunitas, violatio, & excommunicatio tantum incurritur ob violentam extractionem, vel cooperationem ad illam, quòd & notat Curellus de Immun. Eccl. lib. 1. q. 26. n. 10. Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 25. sect. 1. nu. 12.
- 3 Quia præterquam ex supradictis facilè huic argumento responderi potest, ut advertit Thom. del Bene de Immunitate Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 25. sectione 4. in fine.
- 4 Illud addendum est, quòd in violatione Immunitatis Ecclesiæ punitur affectus etiam non secuto effectu, si deventum fuerit ad aliquem actum exteriorem, ut puta ad tractatum extrahendi reum ab Ecclesia, ut contra Gambacurtam de Immunit. Eccl. lib. 8. c. 13. Curellum de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 15. & alios sic docent gloss. in leg. presenti, ubi Barbosa nu. 9. C. de his qui ad Eccl. confug. Menochius de arb. jud. casu 360. num. 60. Decian. tract. crimin. lib. 6. c. 28. n. 5. Genuen. in prax. Archiepiscop. Neapol. c. 17. sub nu. 7. Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. c. 6. §. 2. à nu. 54. Ambrosin. de Immunit. Eccl. c. 15. num. 6. Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 4. & de Immun. Eccl. n. 322. & 323. Magal. part. 3. lib. 2. c. 2. quest. 1. n. 30. in fine, Peregrin. de Immun. Eccl. c. 14. num. 7. & c. 16. num. 36. Guazzin. defen. 1. cap. 30. nu. 5. Sperell. dec. 48. nu. 63. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 15. & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 17. Thom. del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dubit. 36. nu. 1. & 2. Lezana quest. regular. tom. 3. verba Immunitas Ecclesiarum nu. 21. in fine, Maranta respons. 127. n. 127. par. 3. Ciarlin. cont. foren. c. 154. nu. 42. par. 2.
- 5 Amplia 1. in reo egrediente ab Ecclesia per quemcumque metum, qui si extra eam capitur, gaudet ejus Immunitate, & est Ecclesiæ restituendus, notat Fontanella dec. 339. nu. 4. part. 2. non solum per metum justum, Villadiego in polit. c. 3. nu. 221. Fontanella dec. 339. numer. 7. part. 2. cadentemque in virum constantem; sed etiam levem, qui in virum constantem non cadit, Farin. de Immunitate Eccl. num. 55. Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 10. num. 13. & 14. Barbosa de jure Eccl. univers. lib. 2. c. 163. nu. 28. part. 2.
- 6 Amplia 2. in reo egrediente ab Ecclesia non solum per metum sibi incussum à Judice, qui extra eam capitur; gaudet ejus Immunitate, & ad Ecclesiam est restituendus ut dicunt Mastrill. dec. 169. n. 13. par. 2. Villadiego in polit. c. 3. n. 221. Giurba cons. 100. nu. 23. Fontanella dec. 339. nu. 7. parte secunda; Sed etiam per metum sibi incussum ab ejus familia, Paz in praxi tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. num. 167. Bobadilla in polit. lib. 2. c. 14. nu. 80. ver si. I lo mismo es, Fontanella dec. 339. num. 6. par. 2. Thoro in compend. dec. part. 2. verbo Immunitas Ecclesiastica fol. 266. Ciarlin. contro. foren. cap. 167. à n. 17. ver sicul. verumtamen par. 2. Et idem dicendum est, si talis reusegrediat ab Ecclesia per metum sibi incussum per quoscumque homines privatos, quia eadem militat ratio, per ea que dicam dec. sequent.
- 7 Amplia 3. in reo per metum sibi incussum egredientem ab Ecclesia sine protestatione, qui si extra eam capitur, gaudet ejus Immunitate, & ad Ecclesiam est restituendus & multò magis in reo egredientem ab Ecclesia cum protestatione, quòd metu ab ea exit, & intendit gaudere ejus Immunitate ut latè probat Ciarlin. contro. ver si. for. c. 163. à n. 6. par. 2.
- 8 Limita 1. ut procedat, quando reus egreditur ab Ecclesia per metum sibi illatum, non vanum, sed fundatum, nam tunc si capitur extra Ecclesiam, gaudet ejus Immunitate, & ad eam est restituendus, Thomas de Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 25. sect. 4. n. 1. Secus autem quando reus egreditur ab Ecclesia ob metum vanum, & non fundatum, quo casu si extra eam capitur, sibi imputet, & non gaudet Immunitate Ecclesiæ van. id constituimus, ibi: Quod si is qui reus est voluerit sibi intentione faciente componi, & ipse reus metus timore ab Ecclesia discesserit, ab Ecclesia Clericis non queratur 17. questione quarta, quem text. sic intelligunt Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 26. numer. 2. Thomas del Bene de Imm. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 25. sect. 5. sub numer. 3. & 4. quidquid aliter illum textum ponderent Mastrill. dec. 169. num. 13. par. 2. Bobadilla in polit. libro 2. c. 14. num. 80. littera I. Fontanella dec. 339. num. 10. par. 2. Nam vani timoris nullam esse habendam rationem probatur in leg. vani timores, ff. de regul. jur. Cancr. par. 3. variat. c. 1. numer. 212. Jul. Chartar. dec. 72. num. 72.
- Difficultas consistit in investigando, quando reus dicatur egredi ab Ecclesia per metum fundatum, & non vanum, ut si extra Ecclesiam capitur, gaudeat ejus Immunitate? Respondeo id judicandum esse ex indicis, præsumptionibus, & conjecturis. Quibus tamen metum probari omnes affirmant, ex quo difficilis probationis tam ex parte illum patientis, cum in ejus animo sit reconditus, quàm ex parte inferentis, cum secreto, & clam inferatur, ut ex multis tradunt Hondede. conf. 29. à numero vigesimo primo, libro primo, Menochius de arbit. judic. casu 136. numero 1. & lib. 3. præsum. 4. nu. 5. & præsumpt. 126. nu. 9. & præsum. 127. nu. 11. & cas. 1. nu. 273. Bossius titul. de plurib. violen. nu. 85. & 89. Guttierrez consil. 16. nu. 4. Trentacing. variat. libr. 1. de his qui vi resolut. 1. numero secundo, & 24. Cardosius in praxi judic. verbo metus numero 7. Tuschus præct. concl. littera M. conclu. 224. num. 7. Thesaur. quest. foren. 51. num. 22. lib. 1. Martha voto 64. num. 5. Seraphin. dec. 771. nu. 1. & 2. Osafcus dec. 177. num. 1. Surd. dec. 194. nu. 23. & cons. 513. nu. 9. & 33. Mascard. de probat. concl. 1055. nu. 2. & 3. Garcia de nobilit. gloss. 17. à n. 32. Ponte cons. 44. num. 10. Monter. dec. 32. num. 32. & dec. 45. in respon. pro amita à n. 62. Pascal. de pat. potest. par. 3. c. 2. n. 38. Gail. lib. 2. obser. 93. n. 17. 18. & 19. Fontanella de pact. nupt. tom. 2. claus. 7. gloss. 3. part. 5. nu. 39. Covar. in epit. ad 4. part. 2. c. 3. §. 5. num. 10. Castillo quotid. lib. 3. c. 1. nu. 58. Barbosa voto 1. nu. 53. & 54. lib. 1. & in leg. metum num. 4. Cod. de his que vi, & in cap. locum, n. 2. ver si. Cum metum, de sponsalib. Mantica dec. 162. num. 12. Hermosilla ad Gregor. Lopez tom. 2. fol. 260. n. 63. Ludovif. dec. 336. n. 2. & 3. Farinac. frag. par. 2. littera M. n. 181. & dec. crim. 166. n. 1. & 2. lib. 2. Sperell. dec. 5. à n. 69. Suelves cons. 81. n. 5. lib. 1. in terminis Ciarlin. contro. foren. 163. n. 31. par. 2. aliter explicat Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. c. 10. nu. 15.
- Prima conjectura in proposito refertur à Ciarl. contro. foren. c. 173. num. 29. ver sic. At in casu part. 2. quando reus existens in Ecclesia videt eam militum caterva circumductam adstantibus ministris justitiæ sæcularis, nam tunc inquit nu. 30. metum remanere probatum maximè quando custodia est diligens, ex Ludovif. dec. 326. n. 36. Et una cum militibus assistunt inimici armati ipsius rei, nam ex qualitate harum personarum concludit Ciarlin. n. 31. resultare probationem metus, ex Decian. cons. 30. nu. 24. lib. 4. Surd. dec. 144. nu. 3. Ludov. dec. 326. num. 10.
- Ceterum hæc conjectura non est vera, siquidem Judex sæcularis potest custodiam apponere extra Ecclesiam ut si fortè delinquens inde egrediat, capi possit, quia hoc non est locum sacrum obsidere, neque delinquentem ibidem vexare, sed profanum locum observare, & illi custodiam constituere, ne reus fugiat, sic ex veriori sententia docent plures, quos laudavi dec. 9. num. 44. part. 1. quibus addendi sunt Bonacina disp. 3. quest. 7. de Imm. §. 5. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. c. 6. §. 2. nu. 52. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. n. 6. ver si. Verum, Magal. par. 3. lib. 4. c. 2. quest. 1. nu. 29. Peregrin. de Immun. Eccl. c. 13. nu. 10. Bardaxi foro 1. num. 39. de his qui ad Eccl. confug. Riccius de pub. jud. quest. 34. n. 2. ver si. Poterit, Sanchez cons. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 13. num. 1. in fine, Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. num. 5. in fine, Portoles §. infancia numer. 14. Fagundez in præcep. Eccl. par. 2. lib. 4. e. 4. nu. 55. Trullench. in decal. lib. 1. c. 11. dub. 4. nu. 3. notat Barbosa de jure Eccl. univers.

- univers. lib. 2. cap. 3. sub num. 55. Diana in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum sub num. 20. Giurba conf. 10. n. 26. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 28. nu. 7. Ciarlin. contro. foren. c. 154. nu. 27.*
- 13 *par. 2. Et ut reus ¶ egrediens ab Ecclesia per metum gaudeat ejus Immunitate, debet esse metus ex parte inferentis injustè illatus, notat Castrus Palaus to. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. n. 2. in fine, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 25. sect. 4. num. 1. Diana resol. moral. par. 9. tract. 7. resol. 6. versi. Sed contrariam ibi: At idem est.*
- 14 *Potest tamen salvari hæc prima conjectura, quando Judex sæcularis obsideret Ecclesiam ad effectum denegandi alimenta reo in Ecclesia existenti, nam tunc egrediente reo ab Ecclesia dicitur per metum exire, & in his terminis loquitur Ciarlin. contro. foren. cap. 163. n. 30. & 31. p. 2. Etenim ¶ omnes concludunt, Judicem sæcularem prohibere non posse, ne reis ad Ecclesias confugientibus subministrantur alimenta, & alia ad victum necessaria, quia hoc esset per indirectum extrahere delinquentem ab Ecclesia, & ejus Immunitatem violare, ut ex pluribus tradidi dec. 9. nu. 49. par. 1. quibus addendi sunt Decian. tract. crim. lib. 6. c. 27. nu. 6. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. c. 22. numero 4. Riccius de pub. jud. quest. 35. num. 2. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. lib. 1. capit. 10. numero 5. Portoles §. infancia, num. 16. Curia Philippica par. 3. §. 12. num. 51. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 5. num. 1. versi. Secundus, Castrus Palaus tom. 2. tractat. 11. disput. unica puncto 11. num. 7. Ciarlin. contro. forens. cap. 163. num. 21. part. 2. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 13. n. 4. Novar. in summar. Bullar. titul. de Immun. Eccles. nu. 18. Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 4. num. 2. Barbosa de jure Eccles. univers. lib. 2. c. 3. sub nu. 55. & in leg. presenti num. 11. C. de his qui ad Eccl. confug. Bardaxi foro 1. num. 39. de his qui ad Eccl. confug. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. num. 4. in fine, Azevedo leg. 3. nu. 21. in fine, & num. 21. titul. secundo libro primo recop. Surd. de alimen. tit. 9. quest. 17. a num. 3.*
- 16 *Non obstante ¶ consuetudine in contrarium, quam non valere docent Igneus, & alii relati decisi. 9. n. 46. in fine par. 1. quibus adde Surd. de aliment. tit. 9. quest. 17. a n. 5. Azevedo leg. 3. n. 21. in fine tit. 2. lib. 1. recopil. Ex quo fit, ¶ quod si reus in Ecclesia existens non habet, unde se alat, vel de proprio, vel de consanguineis, aut amicis, tenetur Ecclesia illi alimenta subministrare, quia cum sit commissus sub protectione Ecclesie, debet pia Ecclesia eum non delinquere, ne ductus necessitate se tradat Judici sæculari, leg. presenti, §. sanè, C. de his qui ad Eccles. confug. sic post antiquos Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 29. n. 3. Boerius dec. 303. nu. 3. Azor. instit. moral. parte secunda lib. 9. c. 9. quest. 13. Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. num. 9. & de Imm. Eccl. n. 299. Peregrin. de Imm. Eccles. c. 13. n. 12. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. sub num. 6. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum numero vigesimo tertio. Barbosa in leg. presenti n. 24. Cod. de his qui ad Eccl. confug. & reprobatis contrariis Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 33. versi. Eo tandem, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tomo 2. cap. 16. dub. 29. a nu. 2. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. c. 10. num. 6. in fine, Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. c. 12. a n. 28.*
- 18 *Secunda conjectura est, quando reo existenti in Ecclesia à ministris Curie sæcularis, seu ab aliis inferuntur minæ de morte in Ecclesia ei inferenda ab inimicis suis, nisi se traderet in manibus justitiæ, nam tunc indè egrediendo dicitur egredi per metum, & gaudet Immunitate Ecclesie, ut in casibus relatis per Thoro in compen. decis. par. 2. verbo Immunitas Ecclesia, folio 166. Ciarlinus controver. foren. cap. 163. par. 2.*
- 19 *Tertia conjectura est, quando reo in Ecclesia existenti inferuntur minæ, ut indè exiret, aliter à Judice sæculari capiendus esset, nam tunc si ab Ecclesia egreditur, non potest Judex sæcularis eum capere, sed gaudet Immunitate Ecclesie, ita loquuntur Castrus Palaus tom. 2. tractat. 11. n. 2. disp. uni. puncto 11. n. 2. in fine. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tomo 2. capit. 16. D. Mich. de Cortiada Tom. 11. dub. 25. sect. 4. num. 1. Barbosa de jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 3. sub numero 54. Diana resol. moral. part. 9. tract. 7. resol. sexta, versi. Sed contrariam, ibi: Ad idem est.*
- Quarta est conjectura, quando contra reum in Ecclesia existentem populus irrueret, & ille territus exit ab Ecclesia, & in satellites incidit, nam gaudet ejus Immunitate, ut in casu relato per Sperell. dec. 48. num. 62. & in relato per Anton. de Martinis resol. jur. cap. 197. nu. 3. & 4. lib. 2.
- Quinta, & ultima conjectura est, quando reus existens in Ecclesia vocatur à ministro sæculari maximè præminente, ut accederet ad domum suam, quia eo opus habebat, nam si iste reus accedit ad domum hujus ministri, & in ea capitur, gaudet Immunitate Ecclesie, qui dicitur exiisse per metum, ex quo nullus est, qui non timeat Officiales Regios maximè præminentes, Fontan. dec. 339. n. 10. par. 2. Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari in casu relato dec. 77. n. 8. Verum est, quod in casu, & aliis hac decisione relatis reus non gaudet Immunitate Ecclesie quoad plenum effectum, sed solum restituitur Ecclesie, à qua per metum egressus fuit.

ARGUMENTUM.

An extractus ab Ecclesia ab hominibus privatis, postea per Judicem sæcularem in loco profano captus gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 *Extractus ab Ecclesia ab hominibus privatis, si postea per Judicem sæcularem in loco profano capitur, an gaudeat Immunitate Ecclesie, refertur opinio aliquorum, num. 1. sed veritas est quod gaudet, num. 2. quid observetur in Cathalonia, num. 3. & quando Judex sæcularis capturam approbat, num. 4. & 5.*

DECISIO LXXIX.

Prima est opinio, quod si reus per vim, aut deceptionem extrahitur ab Ecclesia à satellitibus absque mandato Judicis sæcularis vel ab aliis hominibus privatis, si Judex sæcularis tali deceptioni, & violentiæ consenserit, ut quia miserit alterum, qui ut privatus amicus falsus reum deciperet, vel ut inimicus vim inferret, eo tunc sine dubio non potest reum repertum in loco profano capere, quia actio principaliter est Judicis, & ideo tenetur reum Ecclesie restituere: si verò Judex sæcularis particeps non fuerit talis deceptionis, & violentiæ, nihilque cogitando de priori injuria, reum sic deceptum invenit extra Ecclesiam, potest absque dubio illum capere, & contra illum procedere, quia extra locum sacrum eum invenit, & ibi incipit exercere jurisdictionem suam, & ideo non violat Immunitatem, neque ipse tenetur reum Ecclesie restituere; privata autem persona, quæ illum extrahit, vel deceptit, tenetur restituere, quod si jam non potest, est per accidens, & satisfacit restituendo expensas, & damna, ut potuerit, ita Suarez de relig. lib. 3. c. 13. n. 17. Giurba conf. 100. sub nu. 23. Thomas del Bene de Imm. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 25. sect. 5. n. 14. & 15. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 8. c. 7. Riccius in praxi resol. 327. n. 5. versi. Limita tamen, latissimè Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 16. Sanfelix. dec. 286. Thoro in supple. dec. verbo Delinquens ab hominibus privatis, fol. 156.

Secunda est opinio, quæ verior de jure est, quod si reus per deceptionem, aut vim extrahitur ab Ecclesia per satellites absque mandato Judicis sæcularis, vel per alios homines privatos, si superveniat, & capiat, gaudet Immunitate Ecclesie, & sic non potest Judex sæcularis illum capere, retinere, & punire, sed tenetur Ecclesie restituere. Etiam si ipse Judex sæcularis hujusmodi extractionis particeps non sit,

quia cum res furtiva sit, ad quemcumque transeat, cum onere restituendi transit, *argumento leg. si adducta, C. de furtis, §. furtiva, de usucap. sic docent Genuen. in praxi Archiepiscop. Neapol. c. 17. nu. 5. 6. & 7. Magal. par. 3. l. 4. c. 2. quest. 1. n. 32. Peregrin. de Immunit. Eccles. c. 14. n. 10. Valentia tom. 3. disp. 6. quest. 15. puncto 1. in respon. ad 2. Bonacina disput. 3. quest. 7. de Immunit. §. n. 10. ver si. Sed mihi & de censur. in partic. disp. 2. q. 3. puncto 6. §. 26. n. 10. Ego verò, & §. 4. n. 25. Farinac. de Immunit. Eccles. nu. 324. in fine, Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 6. §. 2. nu. 38. & 39. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica, puncto 11. n. 2. Trullench. in decal. par. 1. lib. 2. c. 11. dub. 1. nu. 4. ver si. Hoc tamen, Zac. Pasqual. dec. 486. n. 8. ver si. Unde quero, Sperell. dec. 48. n. 61. Ciarlin. contr. foren. c. 163. num. 24. par. 2. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 16. & part. 4. tract. 1. resol. 102. & part. 9. tractat. 7. resol. 6. & in sum. part. 2. verbo Iudex laicus, num. 31. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 25. sect. 3. n. 1. & late dub. 35. sect. 1. à n. 24. usque ad finem, & sect. 2. Guazzin. def. 1. c. 37. n. 40. in fine. Don Ludovicus ab Exea in alleg. de cadaver. punit. fol. 11. ver si. Tertio tunc demum in fine, & fol. 14. Neque pugnat, Riccius de pub. jud. q. 37. n. 13. ver si. Extende tertio, Donat. Ant. de Marinis resol. jur. c. 197. lib. 2.*

3 In Cathalonia numquam fuit de hoc dubitatum, sed solum utrum quando satellites, vel alii homines privati absque Iudicis mandato reum violenter ab Ecclesia extrahunt, gaudeat talis reus Immunitate Ecclesie quo ad plenum effectum, ita ut remaneat absolutus ab omnibus delictis, an verò solum restituatur Ecclesie, à qua extractus fuerat? Ratio dubitandi consistit in his, quæ dixi dec. 24. num. 110. par. 1. & supra dec. 77. num. 5. & 6. Sed semper fuit observatum, quòd huiusmodi reus solum restituatur Ecclesie, à qua extractus fuit; non verò remanet absolutus à pœna delicti per eum ante extractionem commissi, nec liberatur à jurisdictione Regiæ Curie, nec alterius Iudicis sæcularis, si extra eam capiatur, & sic non declaratur gaudere Immunitate Ecclesie, sed quòd solum restituatur ad Ecclesiam, à qua fuit extractus, exemplar refert Michael Ferrer par. 3. obser. c. 264. sequitur Fontan. dec. 339. n. 33. part. 2. & notavi decif. 24. n. 113. par. 1. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, & Bonet 22. Aprilis 1610. in facto Immunitatis Ecclesie Biosca, violenter extracti per Officiales Regios, & milites unionis Villæ Spelunca de Francoli ab Ecclesia dictæ Villæ absque tamen commissione Regiæ Curie, ubi dictus Biosca impetitus existerat, his verbis: sententiar, pronuntiat, & declarat dictum Joannem Biosca fore, & esse restituendum ad Ecclesiam, à qua violenter fuit extractus. Et per Junient Tertium, Consultore Rubicoll. 19. Aprilis 1611. in favorem Dominici Carreres extracti à Monasterio S. Pauli de Campo Ordinis Divi Benedicti Civitatis Barcinonæ per Guillelmum Marti Regium Portarium, Antonium Ferinos, Joan. Calvet, & Joan. Vinyals milites unionis absque tamen commissione Regiæ Curie his verbis: Sententiar, pronuntiat, & declarat firmæ juris in Curia Ecclesiastica factæ per dictum Dominicum Carreres locum fuisse, & esse, & consequenter dictum Dominicum Carreres ad dictum Monasterium, à quo violenter extractus fuit restituendum fore, & esse. Et per Magarola Tertium, Consultoribus Astor, Senjust, Ferruz, & Morell, 2. Septembris 1620. in facto Immunitatis Ecclesie Michaelis Mates, extracti violenter per Regios Officiales absque commissione Regiæ Curie ab Ecclesia, seu Capella Sanctæ Agathæ juxta Domum, seu Palatium Regium Barcinonæ constructa, remissione, absolutione, seu indulgentia omnium delictorum pro bono publico per suam Excellentiam sibi facta his verbis: Sententiar, pronuntiat, & declarat per dictum Michaellem Mates restituendum esse Ecclesie, à qua extractus fuit, prout præsentis restitui mandat, & quòd jura Regio Fisco contra illum competentia sint illi salva, & illæsa præsentis sententia non obstante. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Bonet, Magarola, & Ramon 28. Novembris 1626. in facto Immunitatis Ec-

clesiæ Hyacinthi Gallofre studentis, extracti à limine portæ majoris Ecclesie Sancti Francisci de Paula Civitatis Barcinonæ, loco sacro, & Ecclesiastica Immunitate gaudente, per Hieronymum Pelegri Notarium, & Procuratorem Fiscalem Regiæ Curie (& sic per privatam personam jurisdictionem nullam habentem, ex his quæ in fortioribus terminis aliis relatis tradunt Farinac. in praxi part. 1. q. 29. nu. 98. & 99. Regens Vico ad prag. Reg. Sard. tom. 2. tit. 25. cap. 12. nu. 21. & 22. Thoro in compen. dec. part. 1. verbo Advocatus Fisci, fol. 22.) his verbis: Sententiar, pronuntiat, & declarat dictum Hyacinthum Gallofre ad locum sacrum, à quo violenter extractus fuit, restituendum fore, & esse. Et per eum dem Cancellarium Puigmari in causa Immunitatis Ecclesie Philippi Costeny relata supra dec. 77. nu. 7. Et clarius fuit decisum per Cancellarium Rovitola, Consultoribus Peguera, Ferrer, & Bonet 13. Februarii 1605. in facto Immunitatis Valentini Serrahima, extracti à cœmeterio Ecclesie Parochialis de Ullstrell per Bajulum dictæ Villæ, qui nullam jurisdictionem in dictum Serrahima habebat, nec fuit ipsi commissi captura à Regia Curia, & multò minus facultas extrahendi eum à dicta Ecclesia, his verbis: Sententiar, pronuntiat, & declarat dictum Valentinum Serrahima restituendum esse ad Ecclesiam, à qua extractus fuit, ita tamen, quòd per dictam extractionem, & restitutionem non sit, nec censeatur Immunitas à pœnis delictorum ante dictam extractionem commissorum, nec à jurisdictione Regiæ Curie, nec alterius Iudicis sæcularis.

4 Limita hæc ut procedant, quando Curia sæcularis extractionem, & capturam factam de persona rei violenter ab Ecclesia extracti per satellites, vel alios homines privatos, postea non approbat, nam tunc solum declaratur restituendum esse ad Ecclesiam, à qua sic extractus fuit; secus verò si Curia sæcularis talem extractionem, & capturam approbat, nam tunc declaratur reum gaudere Immunitate Ecclesie; idè ut talis reus gaudeat plena Immunitate, & sufficiat restitutio ad locum sacrum, sed est immunitas à pœna delicti ante extractionem commissi, si postea extra Ecclesiam capitur, ut ex Ferrer, & Fontanella cum decisione Cancellarii Puigmari tradidi dec. 24. nu. 115. par. 1. Quia Iudex sæcularis continuans illam primam injustam extractionem, & capturam, violat Immunitatem Ecclesie, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 11. n. 2. Ciarlin. contro. foren. cap. 163. num. 25. par. 2. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 25. sect. 3. n. 3. Diana resol. moral. part. 9. tract. 7. res. 6. ver si. Sed respondetur, seu censetur ac si primò extraxisset ab Ecclesia, Thom. del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 35. sect. 2. nu. 3.

5 Verum, & si hæc limitatio vera sit, & deberet inconcussè observari; dubito, quòd rei hodie in practica ita obtinere possint, quia in terdecim decisionibus relatis dec. 77. n. 7. & 8. & hæc decisione n. 3. Curia sæcularis capturam, & extractionem illorum reorum ab Ecclesia factam approbavit, qua approbatione non obstante solum fuerunt rei restituri Ecclesie, à qua fuerunt extracti, non verò fuerunt declarati gaudere Immunitate Ecclesie, & sic immunes à pœna delictorum suorum, ut in casu Immunitatis Ecclesie Philippi Costeny advertit Fontanel. dec. 339. n. 32. par. 2. & notavi decif. 24. nu. 116. p. 1.

ARGUMENTUM.

An ut reus privetur Immunitate Ecclesie, requiratur plena probatio delicti commissi, & qualitatis illius, vel satis sit semiplena per indicia ad torturam sufficientia.

SUMMARIUM.

1 Immunitate Ecclesiastica, ut reus privetur, an requiratur plena probatio delicti commissi, & qualitatis illius, vel sufficiat semiplena, n. 1. inferitur

infertur prima opinio, quod requiratur plena probatio delicti commissi, & qualitatis illius, & num. 2. & 3. refertur secunda opinio, quod sufficiat semiplena per indicia ad torturam sufficientia, nu. 4. & hoc placet, nu. 5.

- 6 Juramentum in supplementum coram Cancellario competentiarum locum non habet.
7 Corpus delicti plenè probandum est in iudicio competentiarum.

DECISIO LXXX.

1 **Q**uestionem hujus decisionis latè examinavi, dec. 21. à nu. 61. par. 1.

- 2 Et in primis n. 62. primam adduxi opinionem, quod ut reus privetur Immunitate Ecclesiæ, debet plenè constare de delicto commissi, & qualitate illius, & non per indicia, conjecturas, & præsumptiones, & ibi plures Doctores ita tenentes cumulavi, & à nu. 63. ad 74. hujus opinionis decem fundamenta retuli, adde hujusmodi opinionis esse Trullench. in decal. tom. 1. l. 1. c. 11. dub. 6. n. 5. Diana in addit. par. 5. resol. moral. tract. 1. resol. 9. fol. 435. Vermigliol. conf. 9. n. 3. & conf. 97. n. 1. & 2. & latè conf. 99. à nu. 2. ad 13. & conf. 205. n. 2. Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. c. 5. n. 13. & c. 9. n. 15. Nisi indicia essent omninò indubitata, quæ aquipolleant, vel comparentur veræ, & certæ probationi, Ciarlin. contr. foren. c. 151. n. 12. par. 2. Unde Sacra Congregatio Episcoporum in una Cremenfi 27. Julii 1618. decrevit, quod ad extrahendum delinquentem à loco immuni, & Curia seculari consignandum non sufficiat sententia contumacialis, quia non probat delictum, sed requiratur plena probatio, referunt Diana resol. moral. tom. 5. in fine, in collect. declarat. Sacra Congregat. nu. 41. Lezana quæst. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum sub nu. 28. Thom. del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 1. sub num. 13.

- 4 Sed dicta decisione 21. num. 75. par. 1. secundam tradidi opinionem, quod ut reus privetur Immunitate Ecclesiæ non requiratur plena probatio delicti commissi, & qualitatis illius, sed satis fit semiplena per indicia, præsumptiones, & conjecturas ad torturam sufficientia, & ibidem plures Doctores ita tenentes laudavi, & à nu. 76. ad 85. decem fundamentis hanc opinionem probavi, quam etiam sequuntur Bortell. in sum. dec. par. 1. tit. 3. n. 94. & 95. Giurba conf. 41. nu. 31. & conf. 50. n. 19. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 2. verbo Qualitas in crimine, fol. 379. Riccius de pub. jud. quæst. 37. num. 48. Don Ludovicus ab Exea Regens Cancellarium Regni Aragonum, & tunc in S. S. R. A. Consilio in allegat. de cadaveribus punitorum, folio 25. ver. Videmus etiam, Illustrissim. Domin. Vice-Cancel. Don Christophor. Crespi de Valdaura observ. 82. n. 20. par. 2. Et in manuscriptis Magnifici Francisci Ferruz Regii Consiliarii, & Fisci Advocati Regia Curia Principatus Cathalonie inveni notatum, quod per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Bonet, Magarola, Rolan, Senjust, Roca, & Morell 21. Februarii 1621. in facto Immunitatis Ecclesiæ Josephi Papiò extracti cum sono emissi ab Ecclesia Villæ de Reus impetiti de nece per eum proditorie perpetrata in dicta Villa de Reus ictu instrumenti manualis pedreñal nuncupati in personam Raphaelis Llorens Mercatoris Tarraconæ 20. Junii 1621. de quo delicto plenè non constabat, sed tantum plusquam semiplenè, fuit cum magna discussione declaratum, dictum Josephum Papiò Immunitate Ecclesiastica per eum allegata non gaudere. Hanc autem declarationem non reperi in libro sententiarum Cancellarii Puigmari, sed ut dixi, notatum inveni in manuscriptis dicti Francisci Ferruz. Et fuit etiam declaratum per Cancellarium Sunyer, Consultoribus Romeu de Ferrer, Vilosa, & Serra 9. Maii 1659. in facto Immunitatis Ecclesiæ Celidonii Lluc, alias Motzò agricolæ Parochiæ Sancti Justi de Ardevol, delati de nece proditorie perpetrata, de qua solum semiplenè constabat, non gaudere Immunitate Ecclesiæ.

- 5 Et tandem dicta dec. 21. à nu. 96. ad 100. par. 1. hanc D. Mich. de Cortiada Tom. II.

secundam opinionem mihi placere dixi, illamque aliis mediis comprobavi.

Ex quibus dicta dec. 21. nu. 101. par. 1. notavi, quod 6 juramentum in supplementum coram Cancellario competentiarum locum non habere, etiam si causa civilis sit, quia esset inconveniens, ut quis cum suo juramento suppletorio alium coram Judice non suo trahere posset, Port. de compet. jurisdic. post §. Clericus, q. 9. numero 18.

Unum ultimò tradidi dicta dec. 21. n. 101. vers. Sed 7 unum par. 1. quod licet sufficiat semiplena probatio delicti commissi, & qualitatis illius, ut reus privetur Immunitate Ecclesiæ, tamen de corpore delicti plenè constare debet, idque decisione nostri Cancellarii comprobavi.

ARGUMENTUM.

An stetur processui Judicis secularis ad probandam qualitatem exclusivam Immunitatis Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Processui Judicis secularis an stetur ad probandam qualitatem delicti exclusivam Immunitatis Ecclesiæ, nu. 1. refertur de jure opinio, quod potest Episcopus illi stare, nu. 2. refertur alia opinio, quod non tenetur, nec debet illi stare, nu. 3. maxime si contra illum urgeret aliqua suspicio, nu. 4. nisi Episcopus prudenter credat processum Curia secularis esse legitime factum, num. 5.
6 Processus Curia secularis in materia Immunitatis Ecclesiæ statur de consuetudine in Cathalonia, Sardinia, & Aragonia, secus in Regno Valentia.

DECISIO LXXXI.

1 **Q**uestionem in hac decisione propositam latè examinavi dec. 21. à nu. 102. par. 2.

- 2 Et in primis loquens de jure dicta dec. 21. n. 103. 104. & 105. par. 1. tradidi primam opinionem, quod Episcopus potest stare processui facto per Curiam secularem ad probandam qualitatem delicti exclusivam Immunitatis Ecclesiæ, & ibidem aliquos doctores ita tenentes, & fundamenta hujus opinionis cumulavi.

- 3 Postmodum dicta dec. 21. à nu. 106. ad 112. par. 1. adduxi secundam opinionem, quod Episcopus non tenetur, nec debet stare processui Curia secularis ad probandam qualitatem delicti exclusivam Immunitatis Ecclesiæ: imò quod debet super prætenso delicto novas probationes recipere, & ibidem plura fundamenta, & Doctores ita tenentes laudavi, quibus addendi sunt Diana resol. mor. par. 4. tract. 1. resol. 112. in fine, & par. 5. tract. 1. resol. 9. & part. 6. tract. 1. resol. 31. conf. 2. Riccius in praxi to. 2. resol. 285. n. 3. Bellet. disqui. Cler. par. 1. eit. de favore Cler. reali §. 4. n. 50. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. sub nu. 168. Riccius de pub. jud. quæst. 35. nu. 33. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. à n. 7. præcipue à n. 10. Ciarlin. contr. foren. c. 154. n. 39. 40. & 41. & c. 162. in fine, & n. 15. vers. Et quatenus par. 2. Vermigliol. conf. 90. nu. 4. & conf. 101. n. 4. & conf. 105. nu. 2. in fine.

- 4 Hanc opinionem de jure veriorè multò magis locum habere, quando urgeret aliqua suspicio contra testes examinatos per Curiam secularem, vel Episcopus aliquo alio modo esset dubius de fidelitate processus, quibus in casibus certum esse, Episcopum non teneri stare processui Curia secularis, sed posse, & debere testes priores, vel alios novos examinare, ut dixi dicta dec. 21. nu. 113. par. 1.

Addidi verò dicta decis. 21. n. 114. & 115. par. 1. quod si Episcopus prudenter credat esse legitime factum processum Curia secularis poterit ei stare, & eo uti ad suam conscientiam informandam: maxime si processus

fit factus per Curiam sæcularem, antequam delinquens ad Ecclesiam confugerit, & sic antequam tractaretur de Immunitate Ecclesiæ, potest Episcopus, licet non teneatur stare processui Curie sæcularis, ut probant Doctores ibidem citati, quibus adde Far. *cons.* 168. num. 28. in fine lib. 2. Guazzin. *def.* 20. cap. 9. num. 30. Ciarl. *contro. foren.* c. 10. num. 351. *versi. Verum est p. 1. & c. 154. num. 41. p. 2. Mexia de Cabr. in form. Im-*

mun. *Eccl.* l. 1. c. 5. n. 14.
 6 At noster Cancellarius in declarationibus causarum contentionum, & competentiarum Immunitatis Ecclesiæ stat processui facto per Curiam sæcularem, tam si processus fuerit formatus ante, vel postquam delinquens ad Ecclesiam confugerit; & ita observari, & practicari in Cathalonia, & Sardinia ex inverterata, & legitima præscripta consuetudine, dixi *decisione* 21. num. 124. *parte 1.* ubi etiam probavi, idem servari in Regno Sicilia ex Castillo, Giurba, & Merlino, quos ibidem citavi. Et eadem praxis observatur in Regno Aragonum ubi processus receptus per Judicem sæcularem admittitur apud Arbitros, & Cancellarium, ac illi statatur, ut innuit Portoles *post foros omnes. questione nona, numero sexto*, & testatur Don Ludovicus ab Exea *alleg. de cadaver. punitor. fol. 25. versicul. Vidimus etiam, ibi: Inde probationes, ubi citat librum Consilii Criminalis apud eum fol. 229. & Nueros in memorial. pag. 461. quidquid ponderat Portol. post foros competentes. questione nona, numero quarto, dicat Don Didacus Frances de Urrutigoyti in *past. regul. par. 3. voto 1. n. 11. 12. & 13.* In Regno autem Valentie Cancellarius non stat processui facto per Judicem sæcularem in materia Immunitatis Ecclesiasticæ super qualitate delicti, sed de novo fulminatur in Tribunali competentiarum.*

ARGUMENTUM.

An carceratus, qui fracto carcere ad Ecclesiam confugit, gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Carceratus, qui fracto carcere ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, num. 1. sed contrarium est verius, num. 2. *Amplia 1. in carcerato exeunte à carceribus blanditiis, & pollicitationibus de licentia custodis sub fide, & juramento de redeundo, num. 3. sive carceratio fuerit justa, sive injusta, nu. 4. & 5. Amplia 2. in carcerato fugiente, qui semper ad oculum per familiam laicam insequitur, numero 11. Amplia 3. ut multo magis procedat in eo, qui adhuc non est ad carceres adductus, numero 12. Amplia 4. in carcerato fugiente cum catenis, funibus, & vinculis, numero 13. Amplia 5. etiam si carceratus esset à carceribus ab aliis extractus, nu. 14. Amplia 6. etiam si esset condemnatus ad penam corporis afflictivam, nu. 15. & 16. Limita 1. in carcerato pro crimine excepto, nu. 17. Limita 2. si carceratus non fugiat liber ad Ecclesiam, num. 18. Limita 3. extante consuetudine in contrarium, nu. 19.*
- 6 Homagium, seu hostagium violans gaudet Immunitate Ecclesiæ.
- 7 Captus pro aliquo debito si juravit sequi ministrum, & ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate.
- 8 Immunitate Ecclesiæ gaudet, qui dolose eam procurat.
- 9 Pejurus ad Ecclesiam confugiens, gaudet ejus Immunitate, nu. 9. & 10.
- 20 Carceratus effractor carceris, qua pena puniatur.
- 21 Effractor carceris non carceratus, ut carcerati fugiant, qua pena puniatur.
- 22 Custodes carcerum ob fugam carceratorum per illorum negligentiam, qua pena puniantur.

23 Custodes carcerum, quibus commissæ est custodias carcerati sub præcepto, ne ille cum aliquo alloquatur, & spreto præcepto permiserunt alloqui, qua pena puniantur.

24 Carcerum reparatio, & fabricatio cui spectet.

25 Vinculorum, & catenarum constructio, & reparatio cujus expensis facienda est.

DECISIO LXXXII.

Prima est opinio, quod carceratus, qui fracto carcere ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, nec tutus est in ea, sed inde invitus extrahi potest, sic tenent Petrus Gregor. in *synagmat. jur. lib. 33. cap. 22. nu. 2. versi. Non effractors carcerum*, frequenter observatum in Gallia testatur Cassane. in *consuetud. Burgund. rub. 1. §. 5. n. 116.* quos refert, sed non sequitur Giurba *consil. 30. num. 2. in fine*, idem tenent Naldus in *sum. verbo Reus n. 13.* Julius Oldelfob. in *pra. crim. tit. 3. can. 17. nu. 7.*

Secunda est opinio, quæ communior, verior, & in 2 practica recepta est, quod carceratus, qui fracto carcere ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, & tutus in ea est, nec inde invitus extrahi potest, quia iste casus nullo jure apparet exceptus, sic docent Nav. in *man. c. 25. n. 19.* Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 28. n. 28.* Tuschus *pract. concl. litt. E. concl. 10. n. 30.* Ambrosin. *de Immun. Eccl. cap. 10. n. 11.* Suarez *de relig. lib. 3. cap. 11. n. 18. & 19.* Covar. *lib. 2. variar. cap. 20. n. 13. versi. Decimo octavo, Bardaxi foro 1. nu. 24. de his qui ad Eccles. confug.* Remig. *de Immun. Eccl. fallen. 29.* Paz in *praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 42. & 163.* Borrell. in *addit. ab Bellug. in specul. Princip. rub. 11. §. sed quia loquitur littera 1. versi. Carceratus, Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. n. 42. & de Immunit. Eccles. n. 193.* Germon. *de sacror. Immun. lib. 3. cap. 16. n. 77.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. nu. 41.* Gambacurta *de Immunit. Eccles. lib. 4. c. 18. nu. 9.* Villadiego in *polit. c. 3. num. 202.* Bobadilla in *polit. lib. 2. cap. 14. num. 61. & 62.* Guazzin. *defen. 1. cap. 37. num. 38.* Giurba *consil. 30. à n. 3.* Novar. in *sum. Bullar. tit. de Immunit. Eccles. nu. 1.* Correa *de Immunit. Eccl. par. 2. nu. 13.* Franchis *dec. 709. nu. 3. & 4.* Thoro in *supplem. dec. verbo Immunitate Ecclesiastica an gaudeat col. 4. in fine, fol. 289.* Guttier. *practicar. lib. 3. quest. 6. num. 5.* Villalobos in *sum. part. 2. tractat. 39. dis. 6. num. 4.* Castus Palaus *to. 2. tractat. 11. disp. unica puncto 7. n. 10.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 11.* Phebus *dec. 81. nu. 21.* Bonacina *disp. 3. quest. 7. de Immun. §. 10. num. 10.* Layman. *lib. 4. tractat. 9. capit. 3. numero 9.* Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 5. num. 9.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum sub nu. 16.* Cutell. *de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 19. à nu. 1.* Scanarolus *de visit. carcerat. lib. 3. c. 9. num. 17.* Mexia *de Cabrera in formul. Immunit. Eccl. lib. cap. 4. n. 27.* Diana *resol. mor. part. 1. tract. 1. resol. 37. in princip. & part. 6. tractat. 1. resol. 22. in fine, & resol. 26. versicul. Quinto, & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum sub num. 35.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 10. scilicet. per totam, Barbofa in cap. inter alia num. 11. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 129.* Ciarlin. *contro. foren. cap. 14. nu. 10. par. 1. & cap. 197. nu. 18. par. 2.* Despujol ad Ferrer *part. 3. obser. cap. 251.* Doctissimus Regens Vilosa *de fugit. c. 18. §. 5. num. 67.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in *past. regul. part. 3. voto 8. num. 39.* ubi cedat Tancredo *de religion. tract. 1. lib. 4. disp. 7. nu. 11.* dicentem omnino ita tenendum, *fol. 107.* Baron. *decitat. tom. 3. singul. 28. num. 8.* & consultus respondit Grilenzonius, *conf. 88.* Ita judicatum in Senatu Burdegalensi testatur Boer. *dec. 110. n. 8. & 9. & dec. 215. nu. 18. & dec. 349. nu. 8.* Er in Senatu Mediolanensi refert Julius Clar. *§. fin. quest. 30. num. 19. versicul. Pone, & determinatum in Regia Audientia Cathaloniae congregatis tribus Aulis 4. Decembris 1604.* testatur Peguera *decif. 61. numero 1. par. 1.* Et fuit decisum in Regno Valentie per Cancellarium Roda 4. Martii 1583. in facto Immunitatis Ecclesiæ cuiusdam rei, qui fuerat captus ob contraventionem banni,

banni, & postea fractis vinculis ad Ecclesiam S. Nicolai Alicantis confugerat.

3 Amplia 1. in carcerato non fugiente à carceribus, sed ab eis exeunte blanditiis, & pollicitationibus de licentia & voluntate custodis sub fide, & juramento ei facto de redeundo ad carceres, nam si is non redit, sed ad Ecclesiam confugit, tutus est, gaudetque ejus Immunitate, nec inde invitatus extrahi potest, ut docent post antiquos Decian. *tract. crimin. lib. 6. cap. 28. numero 11. & 33.* Ambrosin. *de Immun. cap. 12. num. 12.* Germon. *de sacro. immun. lib. 3. cap. 16. num. 78. & 79.* Suarez *de relig. lib. 3. cap. 11. num. 20.* Italia *de Immun. Eccles. lib. 1. cap. 6. §. 2. num. 77. & seq.* Covar. *lib. 2. variar. c. 20. num. 13. versicul. Decimo octavo, Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. dif. 6. nu. 3.* Navar. *in manual. c. 25. nu. 21.* Paz *in praxi tom. 1. par. 5. c. 3. §. 3. nu. 43. & 164.* Sanchez *conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. nu. 12.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. nu. 41.* Farinac. *in praxi par. 1. quest. 28. num. 45. & de Immun. Eccles. nu. 198.* Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 10. à nu. 1. & dub. 33. à nu. 27.* Gambacurta *de Immun. Eccles. lib. 4. cap. 19. nu. 1.* Diana *resol. moral. par. 6. tract. 8. resol. 5. vers. Sed prorsus post medium, & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum sub nu. 35.*

4 Hæc quidem ampliatio procedit, sive carceratio sit injusta, sive justa, nam utroque casu relaxatus sub fide, promissione, & juramento redeundi ad carceres, si non redit, sed ad Ecclesiam confugit, tutus est, nec inde invitatus extrahi potest. Tum quia fides data non tollit privilegium Immunitatis. Tum quia reus non committit delictum exceptuatum, ut contra Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 28. nu. 21.* Azot. *instit. moral. part. 2. lib. 9. c. 9. ver. Quid dicendum de eo, Suarez de relig. lib. 1. c. 11. n. 20.* Peregrin. *de Immun. Eccles. c. 5. nu. 10.* Guazzin. *defen. 1. cap. 38. nu. 47.* Azevedo *leg. 3. nu. 12. tit. 2. lib. 1. recop. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 60.* & alios per Farinac. *de Immun. Eccl. nu. 199.* sic docent ex veteri, & receptiori sententia Farinac. *de Immun. Eccl. n. 200.* Fagundez *de præcep. Eccles. præcep. 2. lib. 4. c. 4. nu. 58.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 7. n. 13.* Covar. *lib. 2. variar. c. 20. nu. 13. vers. Decimo octavo, Diana resol. moral. par. 3. tract. 1. resol. 37. versicul. Notandum & par. 6. tract. 1. ref. 26. vers. Quæro quinto, ibi: Sed difficultas est, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 10. à nu. 1. & dub. 33. n. 27.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in pastor. regular. par. 3. voto 8. n. 57. fusè Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 4. c. 19. per totam.*

5 Supponunt tamen aliqui, quod reus tali casu justè detentus, si ad carcerem redire nolit, potest Episcopus dare facultatem Judici laico extrahendi reum ab Ecclesia habita prius cautione de impunitate pœnæ corporalis; secus si talis pœnæ subesser aliquod morale periculum, ut tenent Covar. *lib. 2. variar. c. 20. n. 13. vers. Decimo octavo in fine, Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. nu. 44. in fine, Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 28. n. 33.* Suarez *de relig. lib. 3. cap. 11. n. 20. in fine, Fagundez de præcep. Eccl. præcep. 2. lib. 4. c. 4. n. 58.* Guazzin. *defen. 1. c. 37. n. 39.* Bobadilla *in polit. lib. 2. c. 14. n. 60. in fine.* Sanchez *conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. n. 12.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. n. 41.* Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 19. à num. 2.* Verùm hæc suppositio approbari non potest, quia destrueret privilegium Immunitatis concessum reo ad Ecclesiam confugiendi, sic docent Farinac. *de Immun. Eccl. n. 200.* Bonacina, *disp. 3. quest. 7. de Immun. §. 2. nu. 10.* Diana *resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 26. vers. Quæro quinto in fine, pulchrè Castrus Palaus tom. 2. tr. 11. disput. unica puncto 7. n. 13. vers. Subdit. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 10. nu. 5. ex Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. c. 19. n. 20.*

6 Ex his primò dicendum est, quod si quis homagium seu hostagium præstiterit de non egrediendo à certo loco, donec pars fuerit satisfacta, si præcepto contravenerit & ad Ecclesiam confugerit, gaudet ejus Immunitate, contra Auftr. ad Cap. Thol. *decif. 422.* & alios per Regentem Vico ad pr. Reg. Sard. l. 2. tit. 27. cap. 2. numero 13.

D. Alich. de Cortiada Tom. II.

Dicendum secundò est, quod captus pro aliquo debito, si juraverit sequi ministrum sæcularem, dum ad carceres ducebatur, posteaque ad Ecclesiam confugiat, gaudet ejus Immunitate, contra Don Didacum Anton. Franc. de Urrutigoyti *in pastor. reg. part. 3. voto 2. num. 5.*

Dicendum tertio est, quod Immunitate Ecclesiæ gaudet, qui dolosè, seu pecunia data procuravit eam, veluri quando detentus per aliquem officialem sæcularem collusionem inter eos facta in libertate dimittit, ut possit reus ad Ecclesiam confugere contra Ferret *part. 3. observ. cap. 257.* tradit Fontanella *dec. 339. num. 24. & 25. part. 2.*

Dicendum quartò est, quod perjurus ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, quia non committit delictum exceptum. Sed in his † addunt aliqui, quod tali casu potest perjurus obtinere relaxationem juramenti, & cessabit perjurium, ab eoque excusabitur, ut dicam *dec. 88. n. 8.*

Amplia 2. in carcerato fugiente fracto carcere, qui semper ad oculum, & cursu per familiam laicam insectus est, nam si ad Ecclesiam se retrahit, gaudet Immunitate, nec inde invitatus extrahi potest, ut infra *dec. 83. num. 19. 20.*

Amplia 3. multò magis procedere in eo, qui non est adhuc ad carceres adductus, sed existit tantum captus ab officialibus Judicis sæcularis, nam si ab illorum manibus se exemerit, & in Ecclesiam se receperit, gaudet ejus Immunitate, & inde invitatus extrahi non potest, ut infra *dec. 83. per totam.*

Amplia 4. in carcerato fugiente fracto carcere, seu loco, ubi est detentus cum catenis, funibus, & vinculis, qui si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, ut tradunt Doctores citandi *dec. 83. n. 5. & dec. 84. n. 5. & decis. 86. n. 8.* Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellar. Loris, Consultoribus Quintana, Oset, & Planes 9. Maji 1577. in facto Immunitatis Eccles. Petri Mulet agricolæ Parochiæ de Aguilo, qui compeidibus ferreis irretitus, & ligatus confugit ad cæmeterium Ecclesiæ S. Petri de Brea, de domo Ludovici Amat Commissarii, ubi captus detinebatur.

Amplia 5. in carcerato à carceribus ab aliis extracto, qui confugiens ad Ecclesiam gaudet Immunitate, quod non firmo, vide *infr. dec. 83. n. 6. cum seq.*

Amplia 6. in carcerato, qui fracto carcere ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, etiam quod sit condemnatus ad aliquam pœnam corporis afflictivam Paz *in praxi tom. 1. part. 1. cap. 3. §. 3. n. 44.* ut si fuisset condemnatus ad verbera, & ad Ecclesiam confugerit, gaudet ejus Immunitate, Pereira *de manual. regul. p. 2. c. 50. n. 17.* Correa *de Immun. Eccl. part. 2. n. 9. qu. 4.* Diana *res. mor. part. 4. tract. 1. ref. 47. vers. Sed ego, ibi: Unde ex his, Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 9. n. 8.* Vel quamvis esset damnatus ad tritremes, de quo *dec. 86.* Vel esset capitaliter condemnatus & bannitus, de quo *dec. 85.* Imò & si esset ad mortem naturalem condemnatus, si fracto carcere confugiat ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, Paz *in praxi tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. n. 44.* Giurba post alios *conf. 30. n. 21.* Thom. del Bene *de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 8. n. 1.* Adde quod si condemnatus ad mortem naturalem, dum ad supplicium duceretur, aufugeret à manibus satellitum, & ad Ecclesiam confugeret, vel ad Sacerdotem manibus portantem Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, esset tutus, gauderetque Immunitate Ecclesiæ, ut docent Remig. *de Immun. Eccl. fallen. 30.* Boer. *dec. 110. n. 8.* Decian. *tract. crim. lib. 6. c. 28. n. 29.* Jul. Clar. *§. fin. q. 30. n. 22. vers. Scias autem, & q. 98. n. 2. vers. Sed pone, Tufchus præct. concl. litt. E. concl. 10. n. 22. & 31.* Guazz. *defens. 1. c. 37. n. 41. & 42.* Ambrosin. *de Immun. Eccles. c. 10. n. 13. vers. Adeo, Giurba conf. 30. n. 10. & 21.* Paz *in praxi tom. 1. par. 5. c. 3. §. 3. n. 44.* Farinac. *in praxi par. 1. q. 28. n. 45. & de Immun. Eccles. n. 197. & fragm. crim. part. 1. littera C. à n. 622.* Navar. *in manual. c. 25. n. 19.* Guttier. *præct. libr. 4. qu. 4. num. 10.* Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti *in pastor. regul. part. 3. voto 8. à num. 39. vers. Et quod magis, præcipue n. 45. & 68.* Riccius *de publ. jud. quest. 37. n. 7. vers. Quid si confugerit, Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccles. libr. 1.*

- lib. 1. cap. 4. nu. 27. Correa de Immunit. Eccles. par. 2. num. 9. quest. 4. Castrus Palaus, tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 7. n. 12. Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. n. 18. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. to. 2. c. 16. dub. 10. sect. 8. n. 1. & sect. 9. num. 7. & dub. 24. sect. 17. nu. 16. Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 47. versi. Sed ego, & part. 6. tract. 1. resol. 22. versi. Sed cum multis Peregrin. de Imm. Eccl. c. 5. n. 4. Ciarlin. contro. foren. cap. 197. n. 31. par. 2. Peguera dec. 61. n. 4. par. 1. Siquidem Immunitas Ecclesie tutum reddit reum non solum à pœna imponenda, sed etiam imposita, ut infra, dec. 86. nu. 32. & 34.
- 16 Nec te decipiat Marius Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 8. à nu. 1. qui ex litteris Clementis VIII. scriptis Archiepiscopo Bononiensi, & Nuntio Neapolitano opinatur, condemnatos non potiri beneficio Immunitatis Ecclesie. Quia præterquam quòd hujusmodi litteræ solum missæ fuerunt ad Archiepiscopum Bononiæ, & Nuntium Neapolis, & sic tamquam locales non obligant in aliis locis, & Provinciis, ut contra Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 17. n. 7. & 8. docent Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 11. n. 12. & 20. Farinac. de Immunit. Eccl. 63. Diana resol. moral. par. 3. tract. 1. resol. 40. versi. Adde, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. to. 2. c. 16. dub. 11. sect. 6. nu. 13. 14. 15. & 16. & dub. 24. sect. 17. nu. 14. In illis solum mandatur superioribus Regularium ne receiptent, seu expellant à suis Conventibus condemnatos, fallitos, bannitos, fures, decoctores, debitores, aliosque similes, non autem quòd Immunitate Ecclesiastica non gaudeant, nec Judicibus secularibus consignentur, ut advertunt Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 64. & 197. in fine, & plenius à nu. 247. Peregrin. de Imm. Eccl. c. 11. n. 14. Diana resol. moral. part. 3. tract. 1. resol. 40. versi. Sed hæc, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. to. 2. c. 16. dub. 11. sect. 6. nu. 11. & 12. & dub. 24. sect. 17. nu. 14. Giurba post alios, conf. 30. n. 23. versi. Neque,
- 17 Limita 1. in carcerato pro crimine excepto ab Immunitate Ecclesie, nam si fracto carcere ad Ecclesiam confugit, illius Immunitate non gaudet. Etenim qui in casibus exceptis extra carcerem existens, & ad Ecclesiam confugiens in ea tutus non est: multò minus tutus esse debet, si ad exceptum crimen addat carceris fractionem: aliàs esset melioris conditionis, & magis privilegiatus frangens carcerem, & sic magis delinquens, quam ille qui non frangit carcerem, & minus delinquit, sic Igneus in leg. 1. n. 54. versi. Sed revertamur, ff. ad syllan. Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. n. 46. & de Immunit. Eccl. n. 204. & frag. crimin. par. 1. litt. C. n. 626. Decian. tract. crim. lib. 6. c. 28. in fine, Guazzin. defen. 1. cap. 37. n. 44. Giurba conf. 30. n. 3. in fine, & n. 21. in fine, Peregrin. de Immunit. Eccl. c. 5. nu. 19. versi. Est tamen, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 6. n. 6. & 7. & notat sect. 8. n. 1. Lezana quest. regul. tom. 4. consult. 50. num. 4. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 29. nu. 6. & quest. 40. num. 10. Ciarlin. contro. foren. cap. 19. n. 9. par. 1. & cap. 197. n. 19. par. 2. Correa de immunit. Eccl. par. 3. n. 13. Barbosa in cap. inter alia, n. 11. de Imm. Eccl. Bardaxi foro 1. n. 24. de his qui ad Eccl. confug. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. cap. 19. numer. 20. Peguera dec. 61. num. 3. par. 1. Adde que dicam, dec. 86. num. 6. 9. & 21. Sic fuit in Regno Valentie decisum per Cancellarium Roda 23. Decembris 1578. Et in Cathalonia per Cancellarium Agullana 19. Decembr. 1606. contra Joannem Paulum Gorines, referam hanc declarationem dec. 107. sub nu. 1.
- 18 Limita 2. ut procedat, si carceratus fracto carcere confugiat ad Ecclesiam liber, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie, secus verò si carceratus fracto carcere confugiat ad Ecclesiam detentus ab officialibus laicalibus, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesie, ut infra, dec. 83. num. 21. & 22. & dec. 84. num. 4. & 5.
- 19 Limita 3. si in contrarium viget consuetudo extrahendi ab Ecclesia reum carcere fracto ad eam confugientem, cui deferendum esse dixit Gambacurta de immunit. Eccl. lib. 4. cap. 18. num. 9. in fine, quem refellit Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 19. sed Gambacurtam sequuntur Giurba conf. 30. nu. 11. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 19. nu. 1. in fin. Apud nos tamen gaudet, ut dixi, n. 2. in fine.
- Limita 4. in casu relato per Cutel. de Immunit. Eccl. l. 1. q. 19. n. 7. vide infra dec. 88. n. 15.
- Sed qua pœna puniatur carceratus effractor carceris, 20 five cum conspiratione, vel sine ea, five secuta fuga, vel non secuta, seu solum attentata, five cum fractura, vel sine ea, & de tota materia videndi sunt Menoch. de arb. jud. casu 371. & de præsumpt. lib. 1. quest. 89. à n. 85. Mascard. de probat. concl. 266. & concl. 800. Paz in praxi to. 1. par. 5. cap. 3. §. 4. à num. 7. Pichard. in manud. ad prax. par. 3. §. 4. à nu. 17. Morla in emp. jur. par. 1. tit. 11. quest. 10. Ramirez de leg. Reg. §. 16. n. 10. Cabal. ref. crim. casu 42. & 200. Thoro in Cod. ver. jud. casu 51. per totum, Guazzin. defen. 6. cap. 1. nu. 80. Fachine. contro. jur. lib. 9. cap. 71. & 72. Gomez to. 3. var. cap. 9. n. 11. ubi Ayllon Laynez n. 12. latissime Farinac. in praxi part. 1. quest. 30. per totam, Vermigliol. conf. 13. nu. 26. & 27. Genuen. in praxi Archiep. Neap. cap. 42. Magon. dec. Lucen. 90. Oter. diver. juris questione parte 3. quest. 19. Capicius Latro dec. 76. Muta dec. 39. Anton. de Ballis tract. var. de litter. dispen. lib. 3. casu 14. Baron. de citat. tom. 3. singul. 128. à num. 2. Riccius in praxi fori Eccl. dec. 773. Jul. Chartar. dec. 80. Sanfelicius, decis. 47. Thoro in compend. dec. par. verbo Carcerati pro furtis, fol. 75. & in suppl. dec. verbo Carceres Magna Curia, fol. 75. Mattheu de Reg. Valen. to. 2. c. 8. §. 9. à nu. 64. noster Doctissim. Regens Vilofa de fug. cap. 18. §. 2. per totum. Illustriss. Com. Vice-Cancel. Don Christophor. Crespi de Valdaura obser. 79. à num. 2. par. 2. Ex nostro autem Regio Cathalonie Criminali Consilio præter decisionem relatam per Peguer. decis. 1. part. 1. in decisiones sequentes die 19. Octobr. 1596. Michael Fager delatus de seditione, & resistente facta contra commentariensem, & custodem carcerum Barcinonæ fuit condemnatus ad fustigandum palam, & publicè per loca solita Barcinonæ, & ad remigandum per quinquennium. Die 8. Martii 1607. Joannes Velleres delatus, quòd captus in carceribus conspiravit, & Regios carceres rumpere conatus fuit: ad relationem Magnifici Michaelis Sala exitit condemnatus; quòd fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ. Die 15. Januarii 1608. Joannes Rossel, & alii delati, quòd capti in carceribus conspirarunt, & effracto eorum pariete evadere tentarunt, ad relationem Nobilis Petri Soler fuerunt condemnati, quòd fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ. Quæ die 28. Januarii 1608. in Regia Audientia Civili ad relationem Magnifici Joannis Magarola fuit in gradu supplicationis confirmata. Die 7. Julii 1609. Bernardus Gariga, & alii, delati de conspiratione, & effractione Regionum carcerum Civitatis Barcinonæ, & de violentia cum armis commentariensi illorum facta, ad relationem Magnifici Michaelis Sala I. R. C. fuerunt condemnati, quòd fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ. Similis 14. Decembris 1609. contra Petrum Hoz. Die 5. Augusti 1616. Joannes Borrench, & Joannes Planol delati, quòd instrumento ferreo caperunt rumpere parietem carcerum Regionum Barcinonæ, & lapidem amoverunt, ut à carceribus evaderent: ad relationem Magnifici Montferrati Ramon fuerunt condemnati ad fustigandum, & ad servitium Regiarum treremium remigando per triennium. Quæ fuit in Regia Audientia civili 2. Septembris 1616. in gradu supplicationis confirmata, hoc intellecto, quòd prædicti Borrench, & Planol dumtaxat fustigaretur. Die 11. Maii 1624. Josephus Sala habitator Barcinonæ, minor, delatus de fuga cum raptura cratum, five reixas Regionum carcerum Barcinonæ, deinde apprehensus cum instrumento manuali parvæ mensuræ ad relationem Magnifici Michaelis Carres fuit condemnatus ad fustigandum palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum treremium remigando per quinquennium. Die 10. Septembris 1624. Petrus Joannes Bassons parator pannorum lanæ Villæ Sabadelli, minor, Bartholomeus Pamies parator lanæ Villæ de Reus remex, Jacobus Befora agricola Villæ de Alcover minor, delati,

delati, quod conspiratione facta cum aliis, & faciendo se includi cum mulieribus in locum dictum la Comuna, factaque, & perforata janua secunda dicti loci, ad priorem januam latentes cum baculis ferreis insultaverunt custodes Regiorum carcerum Barcinonæ, cum priorem januam aperirent ad ponendum alios carceratos in cubiculum dictum la Cambra, & eos percussionibus malè tractando in terram violenter ab eis eripuerunt claves, quibus aperuerunt januas viæ publicæ, & rupto postea armario, in quo aliæ claves positæ erant, aperuerunt januam cubiculi del Corral, ex quo carcerati ibidem detenti vociferando libertatem exierunt, & apertis reliquis cubiculis, & ruptis, & dissolutis catenis, & vinculis, quibus alii detinebantur, fractis etiam parietibus, & tectis valida fuit facta resistentia Vicario, Alguazirio ordinario, & aliis Officialibus Regiis, & pluribus ictibus catenarum, & lapidum, ex quibus remanserunt aliqui vulnerati, donec per dictos Regios Officiales fuerunt in eisdem carceribus reclusi, atque retenti. Ad relationem Magnifici Michaelis Carreres fuerunt condemnati tribus conclusionibus eodem die factis, scilicet dicti Petrus Joannes Bassons, & Jacobus Befora ad fustigandum palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum tiremium remigando in perpetuum. Et dictus Bartholomæus Pamies fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, sic quod naturaliter moreretur, & anima illicò à corpore separaretur, & quod post latam sententiam, & ante illius realem executionem torqueretur in caput sociorum, fautorum, & auxiliatorum dictæ conspirationis, fugæ, & violentiæ. Die 3. Decembris 1630. Hyacinthus Mallon, Ludovicus Pedris, Felicianus Prat, & alii plures delati, quod die 16. Septembris 1630. inter octavam, & nonam horas noctis habita conspiratione de carcere frangendo, & inde fugiendo ferreis instrumentis vulgo perpal, y escarpa rumpe cœperunt parietem cubiculi dicti la Comuna Regiorum carcerum Civitatis Barcinonæ, ubi capti detinebantur, qui præventi à custodibus dictorum carcerum, ejectis ferreis instrumentis, nec fracturam perficere, nec fugam ad effectum ducere potuerunt: ad relationem Magnifici Michaelis Angeli Llorens fuerunt condemnati ad fustigandum palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ. Die 27. Septembris 1638. Franciscus Balthazar delatus de vulnere letali proditoriè, & animo deliberato perpetrato ictibus pugionis in personas Joannis Balcells, & Michaelis Sagarra custodum carceris animo fugiendi ab eis, pacem, & salvaguardiam sub qua positi sunt custodes violando: ad relationem Magnifici Ludovici Ramon fuit condemnatus ad servitium Regiarum tiremium remigando per decennium.

- 21 Sed quia pœna puniantur custodes carcerum ob fugam carceratorum per illorum negligentiam, Menoch. de arb. jud. casu 302. Farinac. part. 1. in praxi qu. 31. Castillo dec. 165. Mastrill. decis. 276. Ramirez de leg. Reg. §. 16. n. 11. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Carcerarius, sive custos, fol. 125. & in suppl. decis. verbo custos carcerum, fol. 139. Sanfelic. dec. 46. Berart. in specul. visit. cap. 20. à n. 11. remissivè aliis citatis Barro. de citat. tom. 3. singul. 128. n. 9. In Regio Cathalonæ Criminali Consilio die 2. Augusti 1593. Michael Canalda custos carcerum Regiorum Barcinonæ, delatus de mala carcerum custodia, quia per portam aufugerat Franciscus Torruella, fuit condemnatus, quod relegaretur in Insulam nominandam per quinquennium. Et eodem die Montferratus Gian Commentariensis fuit condemnatus, quod privaretur dicto officio, & esset ad illud inhabilis in perpetuum.
- 22 Et qua pœna puniantur custodes carcerum, quibus commissa fuit custodia carcerati sub præcepto, ne ille cum aliquo alloqueretur, & spreto præcepto, permiserunt alloqui, Sanfel. dec. 46. n. 10. Thoro in suppl. dec. verbo Custodes, fol. 139.
- 23 Sed quia hoc in loco incidit mentio carceris, bonum est, ut scias, an constructio, fabricatio, ædificatio, & reparatio carceris spectet ad Regem, & Dominum loci, cujus est jurisdictio, vel ad Rempubli-

cam? Quidam dicunt, quod pertinet, & spectat ad Regem, & Dominum loci, cujus est jurisdictio, ita Avendaño de exequen. mand. cap. 20. n. 4. & 5. Regens Vico ad pragmat. Regn. Sard. libr. 1. tit. 18. cap. 1. n. 5. Alii tenent, quod constructio carceris criminalis pertinet ad Regem, & Dominum loci, cujus est jurisdictio, civilis verò ad Rempublicam, Capiblan. t. 2. de Baronib. c. 96. n. 7. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Carcerum construct. fol. 129. Alii autem prædictis non obstantibus verius docent, quod fieri debet expensis Reipublicæ, custodia tamen carceratorum spectet ad Regem, & Dominum loci cujus est jurisdictio, ita Paris. de Put. de syndic. verbo An se plures carcerati, num. 15. Avendaño de exequen. mandat. part. 2. cap. 10. n. 6. Aviles c. 18. prat. gl. se hagan, n. 1. & 2. Azevedo leg. 15. n. 9. tit. 6. l. 3. recop. Scobar de ratioc. cap. 25. n. 10. & 11. Bobad. in polit. l. 5. cap. 4. n. 6. gloss. litt. C. Amendosa ad Franchis decis. 78. à n. 9. Jul. Clar. §. fin. qu. 46. num. 3. vers. Et quoniam, Guazzin. defens. 6. c. 5. n. 9. benè Guttier. prat. libr. 1. q. 36. n. 2. Ramirez de leg. Reg. §. 16. n. 6. Suelves conf. 14. n. 18. libr. 3. Cerdan. de la visita de la carcel. c. 5. n. 8. & 19. Berart. in spec. visit. cap. 14. n. 32. & c. 23. n. 43. & 44. noster Eruditissimus in S. S. R. Aragonum Consilio Regens Vilosa de fugit. c. 18. §. 2. n. 22. de jure nostro vide confit. 55. anni 1599. Et quod custodia carceratorum spectet ad Regem, & ad Baronem, non autem ad vassallos, Franchis dec. 526. n. 10. Amendosa ad Franchis dec. 78. n. 14. Cancer. part. 3. var. cap. 17. n. 235. ubi n. 233. cum Franchis addit, quod Rex, & Baro potest ex causa compellere subditos ad custodiendum carceratos soluto ejus justo salario.

De vinculis scilicet compedibus, cipis, & catenis idem est dicendum, quod de constructione, & reparatione carceris, ut fieri debeant expensis Reipublicæ, ut docent Paris. de Puteo de syndic. verbo An se plures carcerati, n. 6. Aviles c. 8. prat. gloss. se hagan, n. 18. Berart. in spec. visit. c. 14. n. 33. Guttier. prat. l. 1. q. 36. num. 3. ubi addit de consuetudine introductum esse, ut fiant expensis Regis, & Baronis cujus est jurisdictio.

ARGUMENTUM.

An captus ab Officialibus Judicis sæcularis extra locum sacrum, si dum ad carceres ducitur, se ab illorum manibus exemerit, & ad Ecclesiam confugerit, gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Captus à ministris Curie sæcularis extra locum sacrum, si dum ad carceres ducitur, se à manibus illorum exemerit, & ad Ecclesiam confugerit, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, num. 1. sed contrarium est verius, num. 2. 3. & 4. Amplia 1. hanc opinionem affirmativam in reo ligato, etiam cum catenis, vinculis, & funibus, n. 5. Amplia 2. in reo exempto, & erepto à manibus familia sæcularis, de quo vide n. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & 12. Amplia 3. in reo, qui semper fuit insecutus à ministris Curie sæcularis, nu. 19. Limita 1. ut procedat si reus liber ad Ecclesiam est ingressus, n. 15. secus quando captus pervenit ad locum sacrum, n. 16. Limita 2. in existente in posse judicis sæcularis non propter delictum, sed ut decori, & dignitati sue consulatur, n. 17. Limita 3. si captus commisisset delictum exceptam, n. 18.
- 4 Captus antequam ducatur ad carceres, non intelligitur perfectè captus.
- 14 Initium, & non finis quando sit attendendum.
- 19 Eximens se à manibus officialium qua pœna puniatur.
- 20 Officialis negligens in capiendo delinquentes qua pœna puniatur.

DECISIO LXXXIII.

- 1** Prima est opinio, quod captus à ministris iustitiæ sæcularis extra locum sacrum, si dum ad carceres ducitur, se à manibus illorum exemerit, & ad Ecclesiam confugerit, non gaudet ejus Immunitate, nec in ea est tutus, sed inde invitus extrahi potest, sic Oldrad. *conf.* 54. observatum in Gallia refert Cassane, in *consuetud. Burgund. rubr.* 1. §. quinto, num. 115. folio 54. Donat. Anton. de Marinis *post resol. juris, lib.* 2. allegat. 77. n. 2.
- 2** Secunda est opinio, quæ communis, & verior est, quod captus ab Officialibus Judicis sæcularis extra locum sacrum, si dum ad carceres ducitur, se ab illorum manibus exemerit, & confugerit ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, & tutus in ea est, nec inde invitus extrahi potest, ita docent Igneus in *leg.* 1. num. quarto ad finem, ff. ad Syllan. Boer. *decis.* 111. num. 8. *vers.* In contrarium, Navar. in *manual. cap.* 15. n. 19. Remig. de *Immun. Eccles.* fallen. 31. Bossius *tit. de captura* à n. 23. *vers.* Sed si antequam ducatur, Covar. *libr.* 2. var. cap. 20. n. 13. *vers.* Decimo septimo, Villagut. de *exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles.* num. 41. Decian. *tract. erim. lib.* 6. cap. 28. n. 32. Ambrosin. de *Immun. Eccles.* cap. 10. n. 13. noster sapientissimus Regens Vilofa de *fugit. cap.* 18. §. 5. n. 67. & 68. Franchis *dec.* 709. num. 3. Bardaxi *foro* 1. n. 24. in *sine de his qui ad Eccles. confug.* Despujol. ad Mieres *verbo Captus, vers.* Si verò, fol. 26. & in addit. ad Ferrer. *part.* 3. *observ.* cap. 251. Borrell. ad Bellugam *rubr.* 11. §. sed quia loquimur littera I. *vers.* Carceratus, Tuschus *pract. concl. littera E. conclus.* 10. num. 21. Gambacurta de *Immun. Eccles.* lib. 4. cap. 18. n. 7. Farinac. in *praxi part.* 1. *quest.* 38. n. 44. de *Immun. Eccles.* num. 196. Guazzin. *defens.* 1. cap. 37. n. 40. Guttier. *libr.* 3. *pract. quest.* 6. n. 4. Gernon. de *sacror. Immun. libr.* 3. cap. 16. n. 56. Italia de *Immun. Eccles.* libr. 1. cap. 6. §. 2. num. 70. Peregrin. de *Immun. Eccles.* cap. 5. n. 8. *vers.* Si verò, Layman *libr.* 4. *tractat.* 9. num. 9. Correa de *Immun. Eccles.* part. 3. n. 21. Riccius de *publ. jud. quest.* 37. num. 16. Scanarolus de *visit. carcer. libr.* 3. cap. 9. n. 14. & 17. Donat. Anton. de Marin. *post resol. jur. libr.* 2. alleg. 77. n. 7. Thoro in *supplem. dec. verbo Immunitate Ecclesiastica an gaudeat column.* 4. in *sine*, fol. 289. Novar. in *sum. bullar. tit. de Immun. Eccl.* num. 14. Castrus Palaus *tom.* 2. *tract.* 11. *disp. unica punct.* 7. num. 11. Peguera *dec.* 61. n. 4. *vers.* Et quod *part.* 1. Salazar. de *consuet. cap.* 6. n. 19. Paz in *praxi tom.* 1. *part.* 5. c. 3. §. 3. num. 41. Thomas del Bene de *Immun. Eccles.* *tom.* 2. cap. 16. *dub.* 10. *sect.* 7. n. 1. *dub.* 33. n. 22. & 23. *vers.* Confirmatur, Diana *resol. moral. part.* 6. *tractat.* 1. *resol.* 27. *vers.* Confirmantur, Sanchez *conf. moral. tom.* 2. *libr.* 6. cap. 1. *dub.* 8. n. 11. Bobadilla in *polit. libr.* 2. cap. 14. n. 62. Giurba *conf.* 30. n. 12. Ciarlin. *contro. forens. c.* 197. à num. 11. *part.* 2. Ita fuit in Cathalonia decifum casibus relatis *decif.* 82. n. 12. & infra referendis n. 5. 14. 16. & 21. & *decif.* 84. n. 3. & 5. veriore, & tenendam esse, & in Tribunali competentiarum Regni Aragonum sæpissimè fuisse secutam tradit Don Didacus Frances de Urrutigoyti in *past. regul. part.* 3. *voto* 2. num. 4. & *voto* 8. num. 38. ubi post alios addit Tancredum de *relig. tract.* 1. *lib.* 4. *quest.* 6. num. 4. fol. 58. Nam si † carceratus, qui fracto carcere ad Ecclesiam confugit gaudet ejus Immunitate, ut dixi *decif.* 82. multo magis gaudere debet Immunitate Ecclesiæ, qui nondum carceratus à manibus familiæ Judicis sæcularis aufugit, & ad Ecclesiam se recepit, Farinac. in *praxi part.* 1. *quest.* 38. num. 44. Castrus Palaus *tom.* 2. *tract.* 11. *disp. unica, puncto* 7. n. 11. Ciarlin. *contro. forens. c.* 197. n. 18. in *sine part.* 2.
- 4** Siquidem † reus captus, antequam ducatur ad carceres, non intelligitur perfectè captus, ut sit in tuto sub dominio, & potestate iustitiæ, ut docet Bossius *tit. de captura, numer.* 23. cujus dictum referunt, & sequuntur Diana *resol. moral. part.* 6. *tract.* 8. *resol.* 5. *vers.* Nec valet in *sine*, Trullench. in *decal. tom.* 1. *libr.* 1. cap. 11. *dub.* 1. n. 11. Ciarlin. *contro. forens. cap.* 197. num. 17. *part.* 2. Qua propter sibi imputet Curia sæcularis, si reum non tutè, & securè in carcerem ducat,

Thomas del Bene de *Immun. Eccles. tom.* 2. cap. 16. *dub.* 33. n. 33.

Amplia 1. in capto, ligato ab officialibus iustitiæ sæcularis, qui se exemerit ab illorum manibus, & ad Ecclesiam ingrediatur, etiam cum catenis, funibus, & vinculis ligatus, gaudet Immunitate Ecclesiæ, & inde invitus extrahi non potest, Azevedo *leg.* 2. num. 11. *tit.* 2. *libr. primo recopil. Ciarlin. contro. forens. c.* 197. n. 11, 14. & 18. *part.* 2. Et fuit in Cathalonia pluries decifum casibus relatis *decif.* 82. n. 13. & referendis *dec.* 84. n. 4. & 5. & *dec.* 85. n. 8.

Amplia 2. in capto fugiente à manibus familiæ Judicis sæcularis, vel à carceribus etiam dum duceretur damnatus ad trirèmes, vel ad supplicium, qui fuit ab aliis exemptus, & ereptus à manibus familiæ sæcularis, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, nec restituendus est Curia sæculari, quia talis reus liber, & solutus ingreditur in Ecclesiam, & sic non ejus Immunitate privandus, cum omnia jura absolute dicant, reos confugientes ad Ecclesiam ejus Immunitate gaudere, ut observatum testatur Gurtierez *pract. libr.* 3. *quest.* 4. num. 10. Farinac. de *Immun. Eccles.* n. 197. Baron. de *cit. in annotat. ad quest.* 42. numer. 10. *tom.* 3. Mexia de Cabrera in *formul. Immun. Eccles.* *libr.* 1. cap. 4. n. 27. late probant, & contrariis respondent Diana *resol. moral. part.* 1. *tract.* 1. *resolut.* 39. & *part.* 6. *tract.* 1. *resol.* 27. *vers.* Unum pro coronide cum *seq. & dicta part.* 6. *tract.* 8. *resol.* 5. per totam, & *part.* 9. *tract.* 8. *resolut.* 45. *vers.* Ex his, & in *sum. part.* 1. *verbo Immun. Eccles.* n. 12. in *sine*, & n. 33. *vers.* Et multo magis, Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in *past. reg. part.* 3. *voto* 8. à n. 43. & n. 49. ad 60. & n. 68. Thomas del Bene de *immun. Eccles. tom.* 2. c. 16. *dub.* 10. *sect.* 7. n. 2. & latissime *dub.* 23. à n. 22. & sentiunt Ferrer. & ibi Despujol *part.* 3. *observ. cap.* 251. Xammar. *defin.* 129. n. 18. *part.* 2. declarationem Sacræ Congregationis refert extensè Diana *resol. moral. part.* 9. *tract.* 8. *resol.* 45. & in *responso vers.* Et ideo cum *seq. post pastor. reg.* Don Didacus Frances de Urrutigoyti *part.* 3. *voto* 8. fol. 258.

Contrariam sententiam, contra istam 2. ampliacionem, quod ereptus, & exemptus ab aliis violenter à manibus familiæ Judicis sæcularis confugiens ad Ecclesiam non gaudeat ejus Immunitate, docent statim citandi, quia sicut Ecclesia reo spoliata habet interdictum de libero homine exhibendo, ita etiam Curia sæcularis habet interdictum restitutionis, ita Novar. in *sum. bullar. tit. de Immun. Eccles.* n. 14. Franchis *decif.* 709. n. 3. Sanchez *select. disp.* 44. num. 52. Pasqualigus *dec. moral.* 486. per totam, & *decif. canon. cent.* 1. *quest.* 18. Don Ludovicus ab Exea in *alleg. de cadaver. punitor. fol.* 11. *vers.* Tertio tunc demum, & fol. 14. *vers.* Neque, & fol. 15. *vers.* Neque obstant, exemplar Senatus Burdegalensis in personam Guillelmi Roulandeau referunt Boer. *dec.* 217. n. 19. Papon. *lib.* 24. *Arrestor. tit.* 24. de *poen. cadav. cap.* 1. Mornac. ad *leg. addictos, C. de Episc. Audien.* Don Ludovic. ab Exea *loco relato vers.* Ex iis, fol. 12. Sed istud exemplar nil valet, quia casus erat exceptus.

Hæc autem secunda opinio verior de jure est, & ad 8 rationes, quas pro prima opinione adducunt Diana *resol. moral. part.* 6. *tract.* 1. *resol.* 27. *vers.* Pro coronide cum *seq. & eadem part.* 5. *tract.* 8. *resol.* 5. Thomas del Bene de *Immun. Eccles. tom.* 2. cap. 16. *dub.* 33. à n. 22. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in *past. reg. part.* 3. *voto* 8. a num. 43. & à num. 49. ad 60. bene respondent, latissimeque eas impugnant Pasqualigus *dec. moral.* 486. & *decif. canon. cent.* 1. *quest.* 98. Don Ludovicus ab Exea in *alleg. de cadaver. punit. vers.* Neque obstant, fol. 15. Et ad declarationem Sacræ Congregationis relatum per Dianam *resol. moral. part.* 9. *tract.* 8. *resol.* 54. & in *responso vers.* Et ideo cum *seq. post pastor. reg.* Don Didacus Frances de Urrutigoyti *part.* 3. *voto* 8. fol. 258. respondit Don Ludovicus ab Exea in *alleg. de cadaver. punitor. vers.* Neque pugnat in *sine*, fol. 14. & ad similes declarationes Sacræ Congregationis respondent innumeris relatis Diana *resol. moral. part.* 1. *tract.* 6. *resol.* 32. *vers.* Restat, & *tract.* 10. *resol.* 29. & *part.* 5. *tract.* 2. *resol.* 96. Barbosa de *juro Eccles.*

- Eccles. univ. lib. 1. cap. 4. n. 82. & 83. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 14. dub. 5. sect. 2. à num. 3. & cap. 16. dub. 10. sect. 4. num. 24. & dub. 10. sect. 12. num. 14. & dub. 19. sect. 6. num. 11. Cutell. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 1. numer. 71. Solorzano de jure Indiar. tom. 2. libr. 3. cap. 13. n. 44. & 45. Ciarlin. controu. forens. cap. 155. n. 25. & 26. & cap. 186. à num. 49. part. 2.*
- 9 Ad rationem autem Novarius in summ. bullar. titul. de Immunit. Eccles. num. 14. sicut Ecclesia spoliata debet restitui, ita Curia secularis. Licet respondeant, rationemque disparitatis assignent Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 27. vers. Restat, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 33. à num. 35. quod in casu Ecclesie Judex secularis illam spoliavit extrahendo ab ipsa reum violenter, & ideo merito delinquens est ei restituendus: sed in casu hujus secundæ ampliacionis Ecclesia non spoliavit Curiam secularem, sed alii, & ipsa recepit reum liberum, & non captivum, & sic nulla ei adest obligatio restituendi illum.
- 10 Verum hæc disparitatis ratio impugnatur à Pasqualigo dec. moral. 486. n. 8. quia sicut Judex laicus, si capit extractum ab alio ab Ecclesia, tenetur illum restituere Ecclesie spoliatae, etiam si particeps extractionis non fuerit juxta communioem, & verioem sententiam, ut dixi dec. 79. à n. 2. sic & Ecclesia tenebitur restituere Judici laico extractum ab aliis à manibus factilitum, argumento leg. 1. ff. quod quisque juris, sequitur Don Ludovicus ab Exea in alleg. de cadav. punitor. fol. 14. vers. Neque pugnat.
- 11 Huic autem considerationi licet respondeant Diana resol. moral. part. 6. tract. 8. resol. 5. vers. Ad id vero, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 33. n. 38. in fine, dicentes non procedere argumentum de casu privilegiato ad non privilegiatum, & de favoribus ad odia.
- 12 Tamen hæc solutio non convincit, nam ratio, quare Judex secularis, si capit ab alio extractum ab Ecclesia, tenetur illum restituere Ecclesie spoliatae, est, quia cum res furtiva sit, ad quemcumque transeat, cum onere restituendi transit, ut docent citati decif. 79. n. 2. Hæcque ratio etiam militat, quando Ecclesia retinet ab aliis extractum à manibus familiae secularis, nisi velimus Curiam secularem facere deterioris conditionis, quam sit Curia Ecclesiastica, ut dicebat ad aliud propositum è contra Fontanella decif. 339. n. 24. in fine parte secunda, Et quæ dicuntur de Curia Ecclesiastica repetenda sunt in favorem Curie secularis, & è contra, Sesse de inhibit. cap. 9. §. 2. num. 24. in fine. Quod enim quisque juris in alium statuit, eodem jure uti debet, in terminis competentiarum ponderat Pareja in addit. ad 1. tom. de instrum. edit. positus post tom. 2. ad pag. 253. in fine, vers. Sed tamen.
- 13 Amplia 3. in capto eximente se à manibus officialium Curie secularis per se, qui etiam si semper insequatur, & semper visus fuerit per dictos officiales Judicis secularis si in Ecclesiam se retrahit, tutus est, & inde invitus extrahi non potest. Et idem dico in reo, qui antequam caperetur, videns officiales Curie secularis aufugerit ad Ecclesiam, nam is, etiam si semper visus, & insecutus fuerit, gaudebit ejus Immunitate, & ab Ecclesia invitus extrahi non poterit, quia satis non est Curie seculari reum insecutum fuisse, aut semper vidisse, vel cœpisse, ut suus esse dicatur, nisi illum retineat, sicuti fera, quæ incidit in laqueum tuum, non erit tua, si aufugiat, & nisi eam apprehendas, leg. naturalium, §. illud leg. in laqueum, ff. de acquir. rer. damn. Et similiter si persequaris feram, & vulneraveris, tua tamen non erit, nisi illam actu cœperis, & retineas, ut reprobatis Cino in authent. si quis ei, Cod. ad leg. Jul. Majest. & in leg. crim. n. 110. vers. Aut talis, Cod. de rap. virg. Alexand. conf. 24. n. 26. libr. 3. Ferrer. part. 3. observ. cap. 251. Xammar. defin. 129. n. 18. part. 2. sic ex veriori & communi opinione docent Roman. Alexand. & Jason. in leg. plerique, n. 12. & seq. ff. de in jus vocan. Igneus in leg. 1. in princ. & num. 4. & 5. & ff. ad Syllan. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 31. in fine, Bossius tit. de captura, num. 22. Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 10. vers. Pone, Decian. tractat. crimin. lib. 6. cap. 31. num. 21. vers. Attamen. Covarr. lib. 2. var. cap. 20. n. 12. vers. Decimo quinto. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 10. n. 13. vers. Nec non. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 18. num. 8. Tuschus pract. conclus. littera E. conclus. 10. num. 29. Boer. decif. 110. n. 8. vers. In contrarium, Guazzin. defens. 1. cap. 37. num. 43. vers. Ac procedit, Navar. in manual. cap. 25. num. 16. Salazar de consuetud. cap. 6. n. 29. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 40. Sanchez conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dubio 8. num. 13. Jul. Chartar. decif. 7. num. 6. Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 41. & de Immunit. Eccles. num. 294. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 6. §. 2. à num. 62. Villagut. de exten. Immunit. Eccles. num. 39. Germon. de sacror. Immunit. lib. 3. cap. 16. num. 75. Azevedo leg. 2. numer. decimo secundo, & leg. 3. num. 2. tit. 2. libr. 1. recop. Guttier. pract. libr. 3. quest. 6. num. 9. Bardaxi foro 1. num. 24. de his qui ad Eccles. confug. Thoro in compend. dec. part. 2. verbo Immunitas Ecclesiastica, col. 3. vers. Unde, fol. 266. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 14. num. 62. Trullench. in decalog. part. 1. libr. 1. cap. 11. dub. 1. n. 11. latè Ciarlin. controu. forens. cap. 197. ubi reprobat contrariis à num. 1. ita resoluit, num. 8. 9. & 10. & contrariis respondet, num. 20. part. 2. Et de novissima observantia nostri Principatus Despujol ad Ferrer. part. 3. observ. cap. 251. & in addit. ad Mieres verbo captus, vers. Si vero, fol. 6. Etenim licet regulariter initium, & non finis attendendum sit, leg. quod ait lex, §. ultimo, ff. ad leg. Jul. de adulter. leg. qui cum major, §. 1. ff. de lib. causa, Guttier. pract. libr. 4. quest. 25. num. 3. & alii citati dec. 14. num. 15. part. 1. tamen in delictis magis debet attendi finis, quam principium, quando sic magis favetur defensionis rei, Bartol. in leg. quod ait lex, §. qui ait, ff. ad leg. Jul. de adulter. Bossius tit. de captura, num. 22. & defen. reor. num. 7. Guttier. pract. libr. 1. qu. 1. num. 25. Farinac. in praxi, part. 1. qu. 28. num. 41. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. n. 39. in fine, Ciarlin. controu. forens. cap. 197. num. 28. part. 2.
- 14 Limita 1. ut procedat, quando captus ab officialibus Curie secularis extra locum sacrum, dum ad carceres ducitur se ab eorum manibus eximit, & ita liber est ingressus in Ecclesiam, etiam cum vinculis, compedibus, & catenis ligatus, nam tunc nulli dubium est, quod gaudet Immunitate Ecclesie, & in ea tutus est, & inde invitus extrahi non potest. Sic loquuntur Covarr. libr. 2. variar. cap. 20. num. 13. vers. scilicet. Decimo septimo, Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Ecclesia, num. 42. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 18. num. 7. Franchis decif. 709. num. 3. & 5. Guttierrez pract. lib. 3. quest. 6. num. 4. Giurba conf. 30. n. 12. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 41. Jul. Chartar. decif. 7. num. 6. Ciarlin. controu. forens. cap. 197. n. 14. part. 1. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoiti in pastor. regul. part. 3. voto 4. & voto 8. num. 38. Donat. Anton. de Marin. post resol. jur. libr. 2. alleg. 77. num. 7. Et ita decisum in Cathalonia per Cancellarium Manegar refert Xammar. defin. 129. n. 22. part. 2. Adde ita etiam decisum in Cathalonia per Cancellarium Loris, Consultoribus Offet, & Planes 18. Junii 1577. in facto Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Michaelis Vilafranca, minoris dierum Civitatis Illerdæ, qui captus à Locumtenente Vicarii Regii dictæ Civitatis, postea secuta liberatione, & fuga ad Ecclesiam Hospitalis Illerdæ se recepit. Et per Sertanti Tertium, Consultoribus Planes, Ferrer, & Ubach 11. Julii 1579. occasione Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Joannis Mulet, paratoris lanæ Villæ Terrasæ, qui cum duceretur captus per Monasterium Mas Regium Algutzirium ingressus fuit cœmeterium Ecclesie suffraganeæ Sanctæ Margaritæ circa Villam Sparagaræ, & à dicto cœmeterio per dictum Mas violenter extractus. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Planes, Ubach Mur, & Regas 12. Augusti 1597. declaratum Sigismundum Bastart gaudere Immunitate Ecclesie, qui tempore capturæ vulneravit Bajulum Villæ Sanctæ Columbæ de Farnes, & ab ejus posse aufugit ad Ecclesiam. Et per Cancellarium

larium Puigmari, Consultoribus Bonet, Magarola & Ramon 28. Novembris 1626. in facto Immunitatis Ecclesie Hiacinti Gallofre studentis extracti à limine portæ majoris Ecclesie Sancti Francisci de Paula Civitatis Barcinonæ loco sacro, & Immunitate Ecclesiastica gaudente, per Hieronymum Pelegri Notarium, & Procuratorem Fiscalem Regiæ Curie, ad quem locum evadendo à manibus dicti Pelegri liber pervenit. Adde in confirmationem, quæ dicam *dec. 84. num. quarto & quinto, & decis. 86. n. 7.*

16 Secus autem, quando captus ab officialibus Curie secularis extra locum sacrum, cum ipsis Officialibus luctando, & vim faciendo pervenit ad locum sacrum: nam si libertatem non nactus ab illorum manibus se eximere non potuit, quia semper fuit ab officialibus detentus, & numquam dimissus, non gaudet Immunitate Ecclesie, imò prædicti officiales possunt talem captum extrahere ab Ecclesia absque læsione Immunitatis Ecclesiasticæ. Tum ex eisdem rationibus decisione sequenti referendis *n. 2.* Tum quia actus, & violentia illa, quæ à capto fit in fraudem liciti initii, & justæ capturæ eidem patrocinari non debet, *cap. cum el. 2. de offic. deleg. præsertim quia violentia illa ultra dolum, & fraudem delictum in se continet, quia resistit potestati, & ministri justitiæ, contra leg. prohibitum, Cod. de jure Fisci libr. 10. & proinde pœnam meretur, quo fit, ut si Immunitate frueretur, lex ex uno, & eodem actu pœnam, & commodum esset, docent, atque ideo Immunitate Ecclesiastica privandum esse, docent Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. num. 58. ver. Utrum detentus, Curia Philippica part. 3. cap. 12. numer. 12. Cutell. de Immun. Eccles. libr. 1. qu. 25. num. 8. Giurba conf. 100. num. 26. in fin. noster Xammar. defin. 129. num. 16. part. 2. quidquid contrarium teneant Italia de Immun. Eccles. libr. 1. cap. 6. §. 2. num. 70. Farinac. de Immun. Eccles. num. 196. in fin. Trullench. in decal. 1. tit. 1. l. 1. cap. 11. dub. 1. n. 11. Ciarlin. contr. forens. cap. 197. num. 15, & 16. part. 2. Lezana qu. reg. tom. 3. verbo Immun. Eccles. n. 19. in fine, Castro Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. univ. punct. 7. num. 11. ver. Quod credo, Diana resol. moral. part. 3. tract. 1. resol. 36. & part. 4. tract. 1. resol. 106. & part. 6. tract. 8. resol. 5. ver. Nec valet, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 33. & alii quos referunt idem Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 27. ver. Ad alium. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 7. num. 2. & 3. sect. 8. n. 2. & dubit. 33. à num. 22. Locatell. quest. jud. inspect. 5. num. 362. Baron. de citat. tom. 3. in annot. ad quest. 42. num. 9. remissivè Riccius de publ. jud. quest. 37. num. 8. Hæc tamen limitatio est communior, & verior, & in practica recepra, & ita servatam tradunt Novar. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccles. n. 14. Jui. Chartar. decis. 7. Donat. Anton. de Marin. post l. 2. resol. jur. alleg. 77. n. 7. & communi voto resolutum in Curia Archiepiscopali Neapolitana testatur Riccius decis. 262. part. 4. decisum in Magna Curia Vicariæ Regni Neapolis, & confirmatum per Sacrum Consilium referunt Thoro in supplem. decis. verbo Immunitate Ecclesiastica, fol. 289. benè Merlin. controvers. jur. cap. 56. ver. His part. 2. judicatum in Tribunali Competentiarum Regni Aragonum tradit Don Didacus Frances de Urutigoiti in pastor. regular. part. 3. voto 2. per totum, & voto 8. n. 46. Et fuit in Cathalonia secundùm hanc limitationem decisum per Cancellarium Manegat, Consultoribus Quintana, Sans, & Fort 7. Maji 1586. super Immunitate Ecclesie Josephi Vifials Villæ Tarregæ qui captus, & ligatus ducebatur, & à manibus officialium semper fuit detentus & non dimissus. Et per Cancellarium Rovitola, Consultoribus Peguera, Dalmau, Regas, Astor, Fontanet, Torner, Salba de Vallèca, Senjust, & Bonet 11. Novembris 1604. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Antonii Masid, capti extra Ecclesiam Parochialem Sancti Vincentii de Mollet, & illius cœmeterium, & postea violenter extracti ab scalis dicti cœmeterii, ad quas ita captus, & numquam dimissus ab officiali Regio pervenerat. Quam decisionem etiam referunt Peguera *dec. 51. tom. 2. Despujol ad Ferrer. part. 3. obseru.**

cap. 251. Xammar. defin. 129. n. 21. part. 2. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Salba de Vallèca, Bonet, Lover, & Sala 31. Julii 1608. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ per Franciscum N. Botiguerium pannorum lanæ, captum per milites unionis in vico majori Hospitalis Generalis Barcinonæ, qui sic captus pervenit juxta portalem cujusdam botigæ dicti Hospitalis, quæ habet aditum ad dictum vicum majorem, & ad dictum Hospitale, & limen dicti portalis suis manibus tetigit. De qua declaratione meminit Xammar. *defin. 129. num. 19. & 20. part. 2.* Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ramon, & Besturs, 4. Junii 1626. in causa Immunitatis Ecclesie Michaelis Sant Pau Villæ de Ceret capti juxta portam, sive januam Hospitalis ejusdem Villæ ad cuius limen, sive llanda per dictum Sant Pau prætendebatur liberum aufugisse eumque manibus tetigisse, ab eoque loco extracti, carceribus ejusdem Villæ mancipati: totum contrarium prætendente Curia seculari, imò semper dictum Sant Pau fuisse detentum, & sic ad dictum locum minimè pervenisse, nec à manibus officialium evasisse fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesiastica. Et per eundem Cancellarium Puigmari 8. Julii 1627. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Michaelis Fabregues, extracti ab anulo januarum cellerii domus Capituli, & Canonicorum Sedis Barcinonæ, quæ respiciunt versùs vicum de la Tapierneria, ad quas pervenit captus, & numquam dimissus à manibus satellitum fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesiastica. Et per Cancellarium Erill, Consultore Mir 20. Januarii 1632. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Josephi Guilleumas Sertallerii Civitatis Urgelli, extracti ab angulo exteriori Ecclesie Sancti Felicis loci de Alp terræ Ceritanæ, quem manibus apprehendit dum captus ducebatur per Bajulum dicti loci, & alios de sui comitiva, fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesiastica & per eundem Cancellarium Erill, Consultoribus Masso & Anglessell 23. Junii 1638. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Joannis Bassons, juvenis magistri domorum Civitatis Barcinonæ, capti in loco merè profano, & jam captus manu sua tetigit limen portæ domus dictæ den Guardiola Hospitalis Generalis Sanctæ Crucis respicientis vicum dicti Hospitalis, locus sacer, & Immunitate Ecclesiastica gaudens fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesiastica. Adde in confirmationem quæ latè dicam, *decis. 84. à num. 4.*

17 Limita 2. in existente in posse Judicis secularis non tamen propter delictum, sed ut decori, & dignitati suæ consulatur: nam ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate. Exemplum est, si puella justu Proregis cum comitatu officialium Regiorum in locum securum duceretur, quo liberius atque honestius nuberet, si in ipso itinere in Ecclesiam se recepit, & ab ea egredi non vult, non gaudet Immunitate Ecclesie latè Donat. Anton. de Marin. *alleg. 77. per totam præcipuè à n. 10. alleg. 78. post libr. 2. resol. jur.*

18 Limita 3. quando captus commisisset delictum exceptum, namis etiam si se exemerit à manibus officialium, & ad Ecclesiam confugerit non gaudet ejus Immunitate, sed inde invitus extrahi potest, ut dixi supra, *decis. 82. num. 16.*

19 Eximens se à manibus officialium justitiæ secularis sine armis, & propugnatione, tam in actu capturæ, quam post capturam, qua pœna puniatur? & quid quando cum armis, & propugnatione sine vulneribus, & quid cum vulneribus, & homicidio? & de materia videndi sunt Bossius *tit. de captura, n. 19. & 20. Jul. Clar. §. final. quest. 29. ver. sic. Quæro etiam, Boet. decis. 170. num. 5. Bobadilla in polit. libr. 1. cap. 13. numer. 131. Menoch. de arb. jud. casu 583. n. 6. Farinac. in praxi part. 1. quest. 32. à num. 22. Scaccia de jud. libro 1. cap. 46. num. 28. & 29. Caball. resol. crimin. casu 8. num. 1. 37. & 38. Vermigliol. conf. 375. n. 6. Guazzin. defens. 5. cap. 4. à num. 1. noster Doctissimus Regens Vilosa de fugit. cap. 18. §. 5. à n. 42. Peguera decis. 59. part. 1. Remissivè Regens Vico ad pragm. Regn. Sard. tom. 2. tit. 26. cap. 13. num. 5. Xammar. de offic. jud.*

*jud. part. 1. quest. 24. n. 119. Narbona leg. 20. gloss. 18. tit. 1. libr. 4. recop. Thoro in compend. decis. part. 3. sectione 3. verbo Resistentia, fol. 193. Ex nostro autem Regio Criminali Cathalonie Consilio in decisiones sequentes. Die 8. Julii 1591. Joannes Caselles, quia in actu capturae resistendo officialibus in Villa de Llvia explosit tormentum manuale vulgò pedrenal, que no trague de fogo, ni de canò, fuit condemnatus, quòd duceretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad remigandum in Regiis triremibus per septennium. Die 15. Novembris 1591. Gabriel Gonzalvo, quia ense evaginato fecit validam resistentiam in actu capturae, fuit condemnatus ad remigandum in Regiis triremibus per decennium. Die 30. Maji 1601. Petrus Mir delatus, & inculpatus de valida resistentia facta Vicario Regio Podii Ceritanii, & hominibus de sua familia, & comitiva, quorum unus erat Petrus Fabra & de nece eodem die per eum perpetrata in personam dicti Petri Fabra jactu tormenti manualis vulgò pedrenal: ad relationem Magnifici Francisci Sefcales fuit declaratus reus mortis, & condemnatus, quòd duceretur raptatus per terram ad locum supplicii, & quòd suspenderetur in alta furca. Quæ ad relationem Magnifici Hieronymi Astor 13. Junii 1601. fuit in gradu supplicationis confirmata. Die primo Augusti 1603. Bartholomæus Ribes Mercator Civis Barcinonæ delatus, & inculpatus de valida resistentia facta Vicario Barcinonæ, qui illum captum tenebat, & de nece in personam dicti Vicarii in dicta resistentia perpetrata ense evaginato, volens se à manibus dicti Vicarii eximere: ad relationem Magnifici Joannis Magarola fuit declaratus reus mortis, & condemnatus, quòd raptaretur per terram, & in locum commissi delicti manus dextera scinderetur, & inde duceretur in locum supplicii, & ibi per collum jugularetur, taliter quòd naturaliter moreretur, & anima illicò à corpore separaretur, & cadaver in frustra scinderetur. Hanc decisionem etiam refert Peguera *decisione quinquagesima nona, tomo primo*. Die 4. Maji 1614. Gabriel Molins, Bajulus Civis Barcinonæ, delatus, & inculpatus de resistentia facta Petro Paulo Pedros, Regio Portario: ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus ad bannitum à Civitate Barcinonæ, & ejus Vicaria lata per triennium. Die 26. Novembris 1628. Petrus Gramages minor, quia patrem suum violenter à domo ejecerat, & in vico in terram illum projecerat, propter quod fuit pater graviter vulneratus, & sanguinem effudit, & resistentiam fecit Vicario, & Bajulo Barcinonæ illum capere volentibus, tragalos in ipsos projiciendo, & contra famulum Vicarii projecit jactum instrumenti manualis: fuit instante patre suo condemnatus ad bannitum à præsentis Principatu, & Comitibus per quinquennium sub pœna in casu contrafactionis serviendi in Regiis triremibus per triennium.*

Officialis negligens in capiendo delinquente, aut ex malitia, prece, vel præmio, aut ipsius spe corruptus captum dimittit, seu liberum, vel capiendum conniventer fugere facit, & permittit, pœna arbitraria juxta qualitatem casus puniri debet, Jodoch. *in praxi crimin. capit. decimo quinto, numero decimo secundo, Menoch. de arbitr. judic. casu 583. numer. 7. Farinacius in praxi, part. 1. quest. 32. à num. decimo septimo, Mura de pragmat. Regn. Sicil. tit. 31. num. quarto, & quinto, Petra ad Grammatic. decis. 41. num. decimo quarto, Thoro in compend. decis. part. tertia, sect. 1. verbo Captum, seu carceratum dimittens, fol. 124. & verbo Carceratus sive custos, fol. 125. Carcerarius qui carceratum, fol. 125. & verbo Carceratum dimittens, fol. 129. & part. 3. sect. 2. verbo Officiales an dici column. in prin. fol. 211. Matheu de regim. Regn. Valent. tom. 2. capit. octava, §. 8. à num. nonagesimo quinto, ad centesimum sextum, In Regio Criminali Concilio Cathalonie die octavo Julii 1592. Joannes Masselles Bajulus de Montornes fuit privatus officio, & condemnatus ad restitutionem rerum furatarum, delatus, quòd fuit negligens in persequendis latronibus, & quòd non restituit res furatas, quæ ad manus suas venerunt, imò ex panno sibi vestitum confecit. Die octavo Decembris*

1626. Bernardus Sala Bajulus, Antonius Cadafal, Joannes Franciscus Dalmau Jurati Parochiæ, & termini Sancti Laurentii Cavall delati, quòd 26. Septembris 1626. armati cum aliis multis, instrumentis manualibus, liberè transire, & evadere permiserunt Jacobum Ginescar latronem publicum ejectum à pace, & treuga, & alios sex, aut septem latrones, qui insequabantur ab hominibus Parochiæ de Pera, & de Mara cum sono emisso propter latrocinium dicto die ab illis commissum in Regio itinere, quo itur à Civitate Barcinonæ ad Villas de Berga, & de Cellent in loco dicto lo Coll del Boix: ad relationem Magnifici Ludovici Besturs, fuerunt condemnati, quòd bannirentur à Parochia, & termino Sancti Laurentii Cavall, & Vicaria Civitatis Barcinonæ ad triennium.

ARGUMENTUM.

An captus extra locum sacrum, si per Ecclesiam, vel cœmeterium ducatur ad carceres, triremes, vel supplicium gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Captus extra locum sacrum, si ad carceres, triremes, vel supplicium ducatur per Ecclesiam, seu cœmeterium an gaudeat Immunitate Ecclesiæ. Opinio affirmativa, num. 1. Opinio negativa, num. 2. Opinio distinguens inter ductum ex necessitate, vel voluntarie, num. 3. Opinio etiam distinguens, quæ verior est inter captum, qui non remanet liber in loco sacro, & inter captum, qui remanet liber in loco sacro etiam cum catenis, & vinculis ligatus, n. 4.
- 5 Reus manibus, seu pedibus ligatus, si à manibus familiae Judicis secularis evaserit, & liber ad Ecclesiam confugerit, licet adhuc catenis, aut funibus vinculus sit, gaudet Immunitate Ecclesiæ.
- 6 Liber ad Ecclesiam confugere, quis dicatur, & num. 7. & 8.
- 9 Gamma decis. 141. reprobat.
- 10 Judex unius territorii etiam reum insequendo non potest eum capere ad aliud territorium fugientem, num. 10. Nisi Judex in suo territorio delinquentem capiat, & captus luctando cum Judice non liber, sed semper captus, & numquam dimissus, ingressus fuerit violenter alienum territorium, num. 11.
- 12 Captus extra domum, si satellites secum trahens domum intraverit, numquam tamen ab illis dimissus, non est in ea tutus, sed violenter inde evelli potest.
- 13 Mulier si pro delicto non excepto seretrahatur in Monasterium, gaudet Immunitate Ecclesiæ, fallit si Monasterium mulieri criminosæ pro carcere à Judice seculari assignetur.
- 14 Pupilla quæ recluditur in Monasterio per Judicem secularem pro securitate sue educationis, non gaudet Immunitate Ecclesiæ.
- 15 Equos si de Provincia non licet educere, licet aliunde advectos per illam Provinciam transducere.
- 16 Confugiens ad Sacerdotem portantem Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum gaudet Immunitate Ecclesiæ, n. 16. etiam si Sacerdotem non tangat, nec hastam baldachini, sed se immisceat personis associantibus Sacro-sanctum Sacramentum Eucharistiæ, n. 17. Intellige si ille qui confugit, est liber, secus si à satellitibus detentus, num. 20.
- 18 Confugiens ad Sacerdotem portantem oleum Sanctum infirmis non gaudet Immunitate Ecclesiæ.
- 19 Confugiens ad Sanctorum Imagines, & reliquias, quæ per plateas processionaliter deferuntur, non gaudet Immunitate Ecclesiæ.

DECISIO LXXXIV.

Prima est opinio affirmativa, quod captus extra locum sacrum, si ad carceres, trirèmes, vel supplicium ducitur per Ecclesiam, seu cœmeterium, gaudet Immunitate. Tum quia nullo jure cautum est, ut quis veniat ad Ecclesiam liber. Tum quia licet is, qui per Ecclesiam ducitur non propriè ad illam confugere dicatur, satis tamen est, quod ubi ad eam pervenit, dum in ea est, petat illius Immunitate defendi, cum non modò confugiens ad Ecclesiam, sed etiam in ea residens Immunitatem consequatur *can. sicut antiquitus, can. diffiniuit*, 17. qu. 4. sic docent *Vilchis de Immunit. Eccles. n. 52. vers. Quod si aliquis*, Mantua *conf. 60. n. 17. lib. 1.* Remig. *de Immunit. Eccl. fallen. 30.* Gomez *in §. pœnales, n. 50. de actionib. Jul. Clar. §. fin. qu. 30. n. 22. vers. Scias autem ad medium.* Navar. *in manual. c. 25. n. 19.* Salazar *de consuetud. cap. 7. num. 19.* Paz *in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. n. 45.* Germon. *de sacror. Immunit. lib. 3. c. 16. n. 75.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. n. 40.* Peguera *decif. 61. n. 3. tom. 1.* magis piam & in praxi amplectendam dicunt *Fagundez de precept. Eccles. precept. 2. lib. 4. c. 4. nu. 57.* Diana *resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 30. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 35. in fine*, ita in Civitate Venetiarum servatum fuisse refert *Gigas de crimin. lasa Majest. verbo Qualiter, & quibus crimin. lasa Majest. commst. quest. 10. n. 33.* & iudicatum in Parlamento Parisiensi testatur *Cassan. in consuetud. Burgund. rubr. 1. §. 5. n. 721. fol. 55.* & alii plures, quos citant *Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 62. littera B.* *Giurba conf. 30. n. 13.* *Jul. Chartar. decif. 7. num. 2. 3. & 4.*

Secunda est opinio negativa, quod captus extra locum sacrum, si ad carceres, trirèmes, vel supplicium ducitur per Ecclesiam, aut cœmeterium, non gaudet Immunitate Ecclesiæ. Tum quia Ecclesia eum ruetur, qui ad eam confugit *leg. 1. 2. 3. 4. 6. & toto tit. C. de his qui ad Eccles. confug. cap. inter alia, de Immunit. Eccles. can. frater, can. si quis contumax, 17. quest. 4.* qui ob id confuga vocatur *leg. si per calumniam, Codic. Episc. & Cleric. Ferrer. ad Guidon. Pap. decisione centesima vigesima prima*, Sed is qui captus ducitur per Ecclesiam, ad eam non confugit, ex quo ille actus est coactionis, & necessitatis. Ergo, &c. Tum quia Ecclesia eum liberum, & immunem servat, quem liberum, & immunem recepit. Sed captus non est liber, & immunis, *l. qui neque 48. §. solum, ff. de verbor. significat.* Ergo Ecclesia illum liberum & immunem servare non potest. Tum quia initium, & non finis cuiuscumque rei attendi debet, ut dixi *decisione decima quarta, num. 15. part. 1. & decif. 83. n. 20. hac part. 2.* Sed captura fuit licita extra locum sacrum. Ergo totus actus ab illa regulari debet, qui sine capturæ intermissione fit. Tum quia Ecclesia eam extractionem prohibet, & punit, quæ violenter fit. Sed captus qui per Ecclesiam ducitur, ab Ecclesia violenter non evellitur. Ergo Ecclesia non potest huiusmodi extractionem prohibere. Tum & denique quia captus ductus per Ecclesiam non eo animo intravit, ut ipsius Immunitate gauderet. Sic per prædicta docent *Archidia. in can. sicut antiquitus, n. 2. 17. quest. 4.* *Alberic. in rubr. numero tertio, versicul. Qui de eo, Codic. de his qui ad Eccles. confug. Igneus in leg. 1. nu. 5. & 6. ff. ad Syllan. Palat. Rub. in cap. per vestras, §. 38. num. 4. de donat. inter vir. & uxor. Boer. decisione centesima decima, num. 8. & decif. centesima septuagesima octava, n. 13.* *Marfil. in leg. 1. n. 115. Codic. de raptu virgin. Bossius tit. de captura, num. 22. in fine versic. Si tamen, Suarez de relig. lib. tertio, cap. undecimo, n. 8.* *Decian. tractat. criminal. lib. 6. cap. 28. num. 30.* *Additionat. ad Gammam decif. 141.* *Tuschus practicar. conclus. littera E. conclusione undecima, numero vigesimo octavo, Martha de iurisdic. part. 2. cap. 51. post num. 18.* *Gomez tom. 3. var. cap. decimo, num. 2. vers. Quarto limita, & intellige*, ubi *Ayllon Laynez numer. 3. vers. Quod is*, *Gamma de sacra. ulti. suppli. prestand. qu. 1. n. 20.* *Bardaxi foro 1. num. 23. de his qui ad Eccles. con-*

fug. Borrell. in sum. decif. parte prima, tit. tertio, numer. nonagesimo, Thoro in supplem. decif. verbo Immunitate Ecclesiastica an gaudeat columna tertia, versic. Tertio folio 289. *Sanfelicius decif. 271, num. 5.* *Villalobos in sum. tom. 2. tractat. 39. dis. 7. num. 25.* *Azevedo leg. 2. numer. 11. tit. 2. libr. 1. recop. Guttierrez pract. libr. 3. quest. sexta, à n. 1.* *Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 10. n. 10.* *Guazzin. defens. 1. capit. trigesimo septimo, n. 45. & 46.* *Farinac. in prax. part. 1. qu. 28. num. 69. & de Immunit. Eccles. n. 201.* *Covar. libr. 2. variar. cap. 20. num. 13. vers. Decimo sexto, Sanch. conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 8. num. 9. & 10.* *Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. num. 58. in fine.* *Villadiego in polit. cap. 3. num. 215.* *Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 10. sub n. 7.* *Riccius decif. 263. num. 1. part. 4.* *Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 18. à n. 1. ad 7.* *Marchus dec. 989. tom. 1.* *Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 12. num. 10.* *Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 19. vers. Casu vero, Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tractatu undecimo, disp. unica, punct. 7. num. 10. vers. Secus vero, Tanner. disp. 2. quest. 8. dub. 1. n. 17.* *Cutellus de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 8. n. 13. vers. Hinc communiter, & quest. 13. num. 5. & 6. & quest. 25. n. 8. & quest. 30.* *Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. num. 28.* *Giurba conf. 30. numer. 14.* *Jul. Chartar. decif. 7. n. 5. & 6.* *Bobadill. in polit. libr. 2. cap. 14. num. 61. & 62.* *Xammar. defin. 129. num. 17. part. 2. latè Merlinus controuv. jur. c. 56. à num. 1. ad 9. libr. 2.* *Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 7. à num. 4. & sect. 8. n. 2.*

Tertia est opinio distinguens quod si captus extra locum sacrum ducatur ad carceres, trirèmes, aut supplicium per Ecclesiam, vel cœmeterium ex necessitate, quia non detur alius locus, per quem transire possit, tunc non gaudet Immunitate Ecclesiæ, & procedit secunda opinio: si verò captus extra locum sacrum ducatur per Ecclesiam, vel cœmeterium ad carceres, trirèmes, aut supplicium voluntariè, quia per alium locum duci possit, eo casu gaudet Immunitate Ecclesiæ, & procedit prima opinio, ita docet *Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 5. num. 8.* quam distinctionem etiam referunt, sed non sequuntur *Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 30. vers. Tertia, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 35. in fine*, *Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 7. sub n. 6.* *Cutellus de Immunit. Eccl. libr. 1. quest. 30. n. 2.*

Quarta, & ultima est opinio etiam distinguens, quæ verior cõmunior, & receptor est, quod captus extra locum sacrum si ducatur ad carceres, trirèmes, vel supplicium per Ecclesiam, aut cœmeterium, & si captus, & apprehensus intravit, & transivit per Ecclesiam, vel cœmeterium, ita quod numquam ex manibus officialium iustitiæ liber evasit, nec libertatem recuperavit, eo tunc non gaudet Immunitate Ecclesiæ, & ita procedit secunda opinio: si autem captus extra locum sacrum ducatur per Ecclesiam, vel cœmeterium ad carceres, trirèmes, aut supplicium, & sic captus, & ligatus intravit, & transivit per Ecclesiam, aut cœmeterium, & à manibus officialium iustitiæ evasit, & liber remansit in Ecclesia, vel cœmeterio, etiam cum catenis, & vinculis ligatus, quo casu gaudet Immunitate Ecclesiæ, & sic procedit prima opinio, ut docent *Azevedo leg. 2. numer. 11. tit. 2. libro primo recop. Guttierrez pract. libr. 3. qu. 6. num. 3.* *Farinac. de Immunit. Eccles. n. 203.* *Additionat. ad Gam. dec. 141.* *Jul. Chartar. decif. 7. sub n. 5.* *Cutellus de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 30. n. 8. & 9.* *Ayllon Laynez in addit. ad Gomez tom. 3. variar. cap. 10. numer. 3. vers. Quod si qui*, *Barbosa de jure Eccles. univ. vers. libr. 2. cap. 3. n. 58. in fine.* *Merlinus controuv. forens. cap. 56. à num. 9. versic. Licet usque ad num. 15. lib. 2.* *Giurba conf. 30. n. 17.* *Scanarolus de visit. carcer. libr. 3. cap. 9. num. 16. & 17.* Et juxta primum membrum distinctionis in Cathalonia per *Cancellarium Agullana*, *Consultoribus Bonet*, *Ferruz*, & *Jover* 19. Aprilis 1614. in facto Immunitatis Ecclesiæ *Andræx Martinez*, & *Petri de la Rea Civitatis Dertuzæ*, qui fuerunt capti in ædibus dicti *Martinez*, & dum ad Regios carceres ducerentur capti, transferunt per

cœmeterium Ecclesiæ Parochialis Sancti Jacobi dictæ Civitatis Dertuzæ, & fuerunt ab eo violenter extracti, & ad Regios carceres ducti, fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesiastica. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Ramon, Gujamer, & Guereau 30. Aprilis 1628. in facto Immunitatis Ecclesiæ Pauli Serra passamanerii Barcinonæ, qui fuit captus, & super mulo funibus ligatus transeundo per cœmeterium inferius sancti Jacobi Civitatis Barcinonæ, non tamen à manibus officialium liberatus, fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesiastica. Et juxta secundum membrum distinctionis in Cathalonia per Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferruz, Rubicoll, & Sala 18. Aprilis 1612. in facto Immunitatis Ecclesiæ Joannis Colomer militis triremium hujus Principatus, extracti ab Ecclesia Monasterii Beatae Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum Barcinonæ, & ad eam una cum aliis remigeris, & servis pœnæ adducti gratia Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum suscipiendi, licet una & eadem catena cum aliis colligati, à manibus tamen militum liberi, impetiti de aliquibus delictis, pro quibus per generalem dictarum triremium fuit condemnatus ad remigandum in dictis triremium per decennium, à qua sententia fuit per dictum Colomer supplicatum, qua supplicationis causa pendente, fuit ut dictum est ad dictam Ecclesiam adductus, & ab ea extractus: fuit declaratum gaudere Immunitate Ecclesiastica. Hanc decisionem etiam refert noster Xammar. *definit. 129. num. 3. part. secunda.* Sed nota, quod iste reus gavisus fuit Immunitate Ecclesiæ, non ex eo quia pendebat causa supplicationis, ut ibidem Xammar. advertit, sed quia evasit liber à manibus militum. Et per eundem Cancellarium Puigmari 15. Novembris 1627. in favorem Antonii Pons factoris Villæ de Argeles, extracti per Jacobum Bojoan caput excubiarum Villæ Perpiniari, à cœmeterio Ecclesiæ sancti Martini loci de Terzodaval, & sic à loco sacro, & Immunitate Ecclesiastica gaudente, per quod ducebatur dictus Pons super asino funibus ligatus, à manibus tamen officialium illo tunc liberati: fuit declaratum dictum Antonium Pons Immunitate Ecclesiastica gaudere.

5 Ex quo fit, quod reus etiam manibus, & pedibus ligatus, si evaserit à manibus familiæ Judicis secularis, & liber adhuc Ecclesiam confugerit, licet adhuc vinculis, funibus aut catenis vinctus sit, gaudet Immunitate Ecclesiæ, Azevedo *leg. 2. num. 11. tit. 2. libr. 1. recop. Gutierrez pract. libr. 3. quest. 6. num. 3. Farinac. de Immunit. Eccles. num. 203. Cutellus de Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 30. num. 8. & 9. Ciardin. controvers. forens. cap. 197. num. 11. 14. & 28. part. 2. Giurba conf. 30. num. 12. & 17. Jul. Chartar. decis. 7. sub numer. 5. Merlin. controvers. forens. cap. 56. num. 10. libr. 2. Peguera decis. 61. num. 4. vers. Et quod tom. 1. Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris 9. Maji 1577. in casu relato *supra dec. 82. num. 12.* Et per Cancellarium Agullana 18. Aprilis 1612. Et per Cancellarium Puigmari 15. Novembris 1627. in casibus relatis *numer. 4. & aliis pluribus casibus referendis decis. 86. num. 8.* Et fuit observatum in Regio Criminali Cathaloniæ Consilio in personam Joannis Tous, delati de crimine falsi, quia tamquam Regius commissarius, cum non esset, pecunias à diversis personis extorsit, & falso nomine Regentis Regiam Thesaurariam instructionem, & memoriale sibi directum scripsit, capti, & funibus ligati super asino, dum ducebatur ad carceres Barcinonæ, ad Ecclesiam Hospitalis Villæ Martorelli, per quam gradiebatur, cum asino ligatus se recepit, qua per Algutziarium fuit violenter extractus, nam adhuc non expectatis litteris à Curia Ecclesiastica, jussit Senatus 26. Septembris 1659. illum Ecclesiæ restitui, prout fuit restitutus.*

6 Siquidem is dicitur confugere ad Ecclesiam liber, qui sua libertate positus, non ab alio vinctus, nec manibus satellitum detentus venit, ut alio quocumque pro libito voluntatis suæ ire possit, quamvis ligatus manibus, seu pedibus sit, Giurba *conf. 30. num. 12. in fine.* Merlin. *controv. forens. cap. 56. à num. 10. libr. 2. Cutellus de Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 30. num. 8. & 9.*

Sed dices quomodo gaudere debet Immunitate Ecclesiæ ille, qui est manibus, & pedibus ligatus, licet manibus per satellites non detentus: ex quo ipse non liber ad Ecclesiam ingrediatur, cum ligatus non sit liber, *leg. qui neque, paragrapho solutum 48. digest. de verborum significat.*

8 Respondeo, quod licet ligatus non sit liber, non est tamen verè captus, sed participat quodammodo de servitute, & libertate: & favor Ecclesiæ, & ipsius libertatis fortior est Immunitate ipsa acquirenda, quam servitutis odium. Tum quia favores sunt ampliandi, & odia restringenda, *cap. odia, de reg. jur. in 6.* Tum quia magis dignum ut est libertas Ecclesiæ, semper trahit ad se minus dignum, *leg. & si non sint, ff. de auro, & argent. leg.* Tum quia in pœnalibus & odiosis sub simplicibus non continetur mixtum, Sperell. *decif. sexagesima, num. 53.* atque ideo actus ille, qui libertatem, & servitutem sapit, regulandus est à libertate tamquam digniore, & sic taliter ingrediens ad Ecclesiam censendus est potius liber, quam captus, ita pulchrè Merlinus *controv. forens. cap. 56. num. 11. libr. 2.*

9 Ex quibus rejicienda venit decisio Gamma 141. in qua hoc in casu contrarium fuit declaratum, quia sequitur Novar. *in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. numer. sexagesimo secundo,* & refert Thoro *in supplem. decis. verbo Immunitate Ecclesiastica an gaudeat col. 4. vers. Quod fit, vol. 89.* Quia fuit facta contra magis communem opinionem, ideoque sustentari non potest, nisi ex atrocitate criminis defendatur, ut dicit Flores Diaz de Mena additionator ad Gam. *dec. 141. in fine,* sequitur Merlin. *controv. forens. cap. 56. n. 15. l. 2.*

10 Confirmantur primò adducta in quarta opinione, nam licet Judex unus territorii etiam reum insequendo non possit capere ad aliud territorium fugientem, ut docent plures, quos laudavi *decif. 2. à num. 25. part. 1. & decif. 72. numer. 15. & 27. hac part.* quibus addendi sunt Azevedo *leg. 1. num. 76. tit. 16. libr. 8. recop. Gutierrez pract. libr. 3. questione 6. num. 7. & late libr. 4. quest. 25. n. 5. & à num. 11.* Nedum quando territoria sunt sub diversis Dominiis, & Principibus, ut volunt Farinac. & ab relati *in praxi part. 1. quest. 7. num. 4. in fine.* Sed etiam quando sunt sub uno, & eodem Principe, quando jurisdictiones sunt distinctæ, & sub diversis partibus. Vicariis, & Bajulii, Bobadilla *in polit. libr. 2. cap. 13. num. 68. vers. Esta opinion.* Nihilominus si Judex in suo territorio delinquentem capiat, & cum Judice non liber, sed semper captus, & nunquam dimissus, ingressus fuerit violentè alienum territorium, potest illum ab eo extrahere, & in suum carcerem includere, Azevedo *leg. 2. num. 12. tit. 2. libr. 1. recop. Gutierrez lib. 4. cap. 25. num. 41. & antea libr. 3. quest. 6. num. 8.* cujus dictum remissivè approbat noster Peguera *decif. 51. in fine, tom. 2.*

12 Confirmantur secundò, in capto extra domum, qui si satellites secum trahens domum intraverit, vel membrum emiserit in clausuram domus si non intraverit liber, neque ab illis dimissus, imò ab eorum manibus detentus non est turus in ea, sed potest inde violentè evelli, ut contra Marian. Socin. *in tract. de citat. art. 17. membro 2. Diana resolut. moral. part. 6. tract. 1. resolut. 27. vers. Sed etiam,* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 33. n. 31.* docent ex veteri opinione Jul. Chartar. *dec. 7. num. 3. & 10. Thoro in supplem. dec. verbo Immunitate Eccles. an gaudeat, col. 4. fol. 289.*

13 Confirmantur tertio, nam licet mulier, quæ pro delicto non excepto se retrahit in Monasterium, tura sit, gaudeatque Immunitate Ecclesiæ, Alexand. *conf. 145. num. 13. libr. 7. Decian. conf. 80. num. 30. libr. 3. Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 30. n. 1. Guazzin. defens. 1. cap. 37. numer. 35. Tuschus pract. conclus. littera E. conclus. 9. num. 4. & conclus. 10. num. 6. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 4. à num. 1. Suarez de religion. libr. 3. cap. 9. num. 9. & cap. 10. n. 6.* quos citat Giurba *conf. 30. n. 15. & late dixi supra, decif. 42. à num. 1. hac part. 2.* At si Monasterium mulieri criminosa seu cuilibet alteri reo pro carcere à Judice seculari assignetur, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, sed inde invita, sed invitatus extrahi potest, quamvis scelus ab eo patratum non sit

- non sit exceptum, ut ex Archidiacono *in can. definitur*, 17. *quest. 4. Sylvest. in sum. verb. Immunitas 3.* Gregor. Lopez *leg. 5. verb. Monasterium, tit. 29. partit. 7.* do- cent Bobadilla *in polit. libr. 2. cap. 14. num. 62. versic. Mas ei de advertir, in fine; gloss. littera C.* Curia Philippica *libr. 2. §. 32. n. 10.* Quia mulier, seu talis reus sub Magistratus potestate ad locum illum pervenit, & Ecclesia tuetur eum, qui liberè ad illam confugit, Giurba, *conf. 30. n. 16. & conf. 100. n. 16. in fine*, sequitur
- 14 Riccius *de publ. jud. qu. 37. n. 47.* Ideo pupilla, † quæ recluditur per Judicem sæcularem in Monasterium pro securitate suæ educationis non gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut per Regiam Audientiam Regni Sardinie decisum refert Dexart. *ad cap. Regn. Sard. in rubr. de Sacrosanct. Eccles. n. 5.*
- 15 Confirmantur quartò, nam si quis veniret de ultra mare cum equis, & armis, & transiret per Regnum, ex quo equi, & arma non possunt extrahi sine Principis licentia, quod poterit eos, & ea conducere ad locum sui domicilii extra Regnum, sine aliqua Principis licentia, ut post Andream de Isernia dixerunt in proposito Boer. *decif. 178. n. 12.* Gigas *de crimin. lase Majest. libr. 1. rubr. qualiter, & à quibus committat. crim. lase Majest. quest. 10. n. 31.* Farinac. *in praxi, part. 1. quest. 28. n. 69. vers. Inde in simili.*
- 16 Confirmantur quintò, in confugiente ad Sacerdotem manibus per vicos, & plateas portantem Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, is enim capi non potest, sed tutus est gaudetque Immunitate Ecclesiæ, non minus quàm si ad Ecclesiam confugisset. Tum propter reverentiam tanti Sacramenti. Tum quia illud dignus est quocumque Templo, Basilica, vel Ecclesia. Tum quia præsentia Sanctissimi sub speciebus Sacramentalibus videtur facere locum sacrum, & religiosum, nam sicut per extensionem dicitur, ubi est Papa, ibi est Roma, seu Curia Romana, ita ibi est Ecclesia, ubi est præsentia Sanctissimi sub speciebus Sacramentalibus. Tum quia si hæc Immunitas conceditur Ecclesiis propter Deum, multò magis erit securus reus confugiens ad ipsum Deum à Sacerdote gestatum, quoniam causa causæ est causa causati, & propter quod unumquodque tale, & illud magis, bene Lara *de annivers. lib. 1. cap. 24. à numero primo*, Tum & denique quia si olim apud Romanos Flaminus Dialis & Virgines Vestales hoc privilegium habebant, prout hodie habent Cardinales ut probant pluribus historiis relatis noster Doctissimus Regens Vilofa *de fugit. cap. 3. num. 23. & 24.* Diana *resol. moral. part. 5. tract. 2. resol. 29.* bene Bobadilla *in polit. libr. secundo, cap. 14. num. 88. 89. & 90.* Cur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum non impartietur Immunitatem reo ad ipsum à Sacerdote gestatum confugienti? & confirmari potest auctoritate Evangelicæ Matthæi *cap. 9. ubi mulier, quæ patiebat fluxum sanguinis tangens sinubriam Domini nostri Jesu Christi salva fuit.* Quare his considerationibus contra Covar. *libr. 2. var. cap. 20. num. 2.* Suarez *de relig. libr. 3. cap. 9. sub numer. 10.* Bonacina *disp. 3. qu. 7. de Immunit. §. 11. numer. decimo primo*, Bardaxi *foro unico, numer. 6. de venerat. Corpor. Christi*, Bajard. *ad Clar. §. fin. quest. 30. num. 29. & quest. 92. num. 2.* Castus Palaus *tom. 2. tractat. 1. disp. unica, punct. 6. numer. 4. piè, & doctè ex communi, & veriori sententia solutisque argumentis contrariis tenent, determinant, & docent Archidiacon. in can. quasitum 13. qu. 2. Hostiens. in sum. de Immunit. Eccles. num. decimo secundoq, Alberic. in rubr. num. 3. in fine, Cod. de his qui ad Eccles. confug. Sylvest. in sum. verbo Immunitas 3. num. 3. in fine, Navar. in manual. cap. 25. num. 18. Remig. de Immunit. Eccles. ampliat. 18. Cassan. in consuetud. Burgund. rubr. 1. §. 5. num. 120. fol. 55. Vilschis de Immunit. numer. 50. Gomez in §. poenales, num. 50. de actionib. Gomez Ariaz in leg. 2. Tauri num. 78. Anton. Gomez tom. 3. var. cap. 10. num. primo, & capit. 14. numer. 6. in fine, Gregor. Lopez *leg. 4. gloss. 2. in fine, tit. 11. part. 2. Placa de delict. libr. 1. cap. 34. num. 16.* Menchaca *de succ. progr. libr. 3. cap. 32. numer. 55.* Jul. Clar. *§. fin. quest. 30. n. 24. & quest. 98. num. 2.* Paz *in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 36.* Decian. *tractat. crimin. libr. 6. cap. 29. num. 8.* Germon. *de sacrar. Immunit. libr. 3. cap. 16. à n. 52.* Belluga *in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquitur, n. 29.* ubi Borrell. *littera M. idem Borrell. de Reg. Cath. præf. cap. 41. n. 55.* Tufchus *præf. conclus. littera E. conclus. 10. n. 33.* Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap. 10. num. 9.* Italia *de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 10.* cum aliis quos citant Bobadilla *in polit. libr. 2. cap. 4. à num. 17.* Farinacius *in praxi, part. 1. qu. 28. n. 11. & 45. & de Immunit. Eccles. n. 275. & fragm. crimin. part. 1. littera E. à num. 622.* Gambacurta *de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 6. à n. 4.* quibus addendi sunt Curia Philippica *part. 3. §. 11. num. 8.* Magal. *part. 3. libr. 4. cap. 2. qu. 1. n. 38.* Cevallos *com. cont. com. qu. 169. & de cogn. per viam violent. part. 2. quest. 42.* Cenedo *collect. 54. ad decretal. num. secundo, & canonic. qu. 41. n. 13.* Villalobos *in sum. part. 2. tract. 39. dif. 5. numer. quinto*, Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 4. num. 78.* Correa *de Immunit. Eccles. part. 2. n. 24.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 3. & 4.* Guazzin. *defens. 1. cap. 37. n. 36. & 42.* Fagandez *de præcept. Eccles. præcept. 2. libr. quarto, cap. quarto, n. 54.* Pechius *de jure sistendi, cap. 6. num. 2.* Cardos. *in praxi jud. verbo Ecclesia, n. 78.* Martha *de jurisd. part. 2. cap. 47. n. 8. & cap. 49. num. 27. & cap. 50. num. 37.* Ciardin. *controv. forens. cap. 10. n. 25. part. 1. & c. 198. num. 22. part. 2.* Baron. *decitat. tom. 3. in annotat. ad quest. 42. num. 8.* Sperell. *dec. 44. num. 5.* Curell. *de Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 28.* Lezana *quest. reg. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 2. in fine*, Trullench. *in decal. libr. 1. cap. 11. dub. 1. n. 9. post medium*, Daniel de Nobilib. *controv. in addit. ad disp. 23. n. 13.* Riccius *decif. 88. part. 3.* Locatell. *quest. jud. inspect. 5. sub num. 160.* Joseph. Riccius *de publ. jud. quest. 37. numer. 7.* Scanarolus *de visitat. carcerat. lib. 3. cap. 9. num. 11. in fine*, Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. n. 24.* Carrasco *ad leg. recopil. c. 1. n. 30.* Ayllon Laynez *in addit. ad Gom. tom. 3. var. c. 10. n. 2.* Gamma *de sacrament. ult. suppl. præf. damnat. quest. 1. à n. 17.* & alii plures quos referunt Diana *resol. moral. part. 1. tract. 3. resol. 28. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 10.* Barbosa *in cap. Ecclesie, n. 11. de Immunit. Eccles. & in can. quasitum 13. quest. 2. & de jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 3. n. 69.* Thom. del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 16. per totam*, Jul. Chartar. *decif. 7. num. 8.* noster Michael Ferrer. *part. 3. observ. cap. 238. n. 18. vers. Item ampliatur, & cap. 263.* Aded quòd † hæc Immunitas, cum 17 non concedatur clypeo Sacerdotis, sed Sacramenti, extenditur etiam ad eum qui Sacerdotem non tangit, nec hastam baldachini, sed se immiscet personis associantibus Sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum, ex quo illæ personæ una cum Sacerdote nostræ futuræ gloriæ venerabile pignus gestante conficiunt unam Ecclesiam, sic Diana *resol. moral. part. prima, tract. 1. resol. 28. vers. Sed hæc omnia, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, sub n. 10.* Daniel de Nobilibus *in addit. ad disp. 23. num. 13.* Ubi addit, quod si est verum, est summoperè notandum. Verùm hanc resolutionem tradunt, & sequuntur Italia *de Immunit. Eccles. libro primo, cap. 4. §. 10. in fine*, Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 4. n. 79. in fine*, Sperell. *dec. 49. n. 6.* Barbosa *in cap. Ecclesia, num. 11. in fine de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 3. n. 69. in fine*, Curellus *de Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 28. num. 9.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 12. n. 2.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. num. 24. in fine.* Licet secus † in confugiente ad Sacerdotem manibus portantem oleum Sanctum infirmis, qui non gaudet Immunitate Ecclesiæ Riccius *dec. 88. n. 5. part. 3.* Diana *resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 28. in fine, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, sub n. 10.* Sperell. *dec. 49. num. 4.* Barbosa *de jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 3. num. 69. in fine, & in cap. Ecclesia, num. 10. in fine de Immunit. Eccles.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tomo secundo, cap. decimo sexto, dubit. 9. sect. 16. num. decimo primo*, Daniel de Nobilibus *controv. in addit. ad disp. 23. num. 13.* Et multò minus † in confugiente ad Sancto- 19 rum imagines, & reliquias, quæ per vicos, & plateas processionaliter deferuntur, qui non gaudet Immunitate*

nitate Ecclesie, quia jura solum loquuntur de Ecclesiis, & Doctores de Sacramente Eucharistiam deferente, ut contra Corream de Immunit. Eccles. part. 2. numer. 25. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. n. 29. tradunt Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 48. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, sub n. 10. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. decimo sexto, dub. 9. sect. 16. a n. 14. quidquid aliter cum Diana dicat Riccius de publ. jud. 20. quest. 37. num. 7. vers. Quid si. Ceterum predicta ¶ de confugiente ad Sacerdotem per vicos & plateas manibus portantem Sanctissimum Eucharistiam Sacramentum, procedunt, & vera sunt, quando is qui confugit, est liber, & in sua libertate existit, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie; si vero non est liber, sed vinculus a satellitibus, aut in carcere detentus confugit ad Sanctissimam Eucharistiam, quæ ad eum, vel ad alios ducitur, vel quando Corpus Christi suscepit, omnes conveniunt eum non esse immunem, & tutum, nec Immunitate Ecclesiastica gaudere, sic docet Hostien. in sum. de Immun. Eccles. post num. 12. quem sequuntur Joan. Andr. in cap. sane, col. 1. Abbas num. 1. Butri n. 9. de celebr. Miss. Cassaneus in consuetud. Burgund. rubr. 1. §. 5. num. 120. fol. 55. bene Igne. in leg. 1. post num. 5. ff. ad syllan. Decian. tract. crimin. libr. 6. cap. 29. num. octavo, Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. n. 11. & de Immun. Eccles. num. 276. Gomez Ariaz in leg. 2. Tauri, n. 78. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 37. Cevallos com. cont. com. quest. 169. ante n. 1. & post num. 4. & de cognit. per viam violent. part. 2. qu. 42. ante num. primum, & post num. 4. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 10. sub num. 9. Jul. Chartar. decis. 7. num. 7. & 9. Covar. lib. 2. var. cap. 20. num. 6. Sanchez conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 7. num. 3. in fine, Antonius Gomez tom. 3. var. cap. 14. sub n. 6. Azevedo leg. 3. n. 13. tit. 2. libr. 1. recop. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. n. 91. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 5. num. 5. Tuschus pract. conclus. litter a E. concl. 10. num. 34. & 35. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. numer. 25. & 26. Cenedo pract. cap. 42. num. 14. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 37. Gamma de sacror. ultim. suppl. damnat. prest. qu. 1. num. 19. & 20. Jul. Clar. §. fin. quest. 98. n. 3. Thoro in compend. dec. in supplement. verbo Immunitate Ecclesiastica an gaudeat, col. 4. vers. Quemadmodum, fol. 289. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 16. num. 5. vers. His adde, & n. 6. vers. Et ad illud, & dubit. 20. sect. 7. num. 5. pulchre Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 4. cap. 6. a n. 7. Martha de jurisdic. part. 2. cap. 47. num. 7. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 4. §. 10. n. 4. noster Ferrer part. 3. observ. cap. 263.

Confirmantur sexto ex his, quæ de carcerato, qui effracto carcere ad Ecclesiam confugit, dixi decis. 82. num. 2. & 17.

Confirmantur septimo ex his, quæ de capto extra locum sacrum, dum ad carceres ducitur, se eximit a manibus satellitum, & ad Ecclesiam confugit, dixi decis. 83. num. 2. 21. & 22.

Confirmantur octavo ex his, quæ de condemnato ad triremes ad Ecclesiam confugiente dicam decis. 86. a num. 7.

ARGUMENTUM.

An exul, seu bannitus confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Exul, seu bannitus ad Ecclesiam confugiens an gaudeat ejus Immunitate, referuntur opiniones, num. 1. & 2. Sed verior est opinio affirmativa, n. 3. Amplia 1. in exule, seu bannito, qui novum delictum committit, n. 6. Amplia 2. ut neque possit in Ecclesia occidi, n. 7. Limita 1. in exule, seu bannito condemnato pro delicto excepto, n. 9. Sublimita, n. 10. Limita 2. si Papa d. Mich. de Cortiada Tom. II.

ret facultatem, & licentiam extrahendi illum ab Ecclesia, n. 11. Limita 3. in Cathalonia, ubi exul, seu bannitus gaudet Immunitate Ecclesie, sine prajudicio bannimenti, n. 12.

- 4 Bannitus non potest extrahi ex alieno territorio.
5 Bannitus, vel exulans in Ecclesia sua patria, an dicatur fregisse exilium, vel bannimentum.
8 Bannitum, seu exulem occidens in Ecclesia incurrit in excommunicationem contra extrahentes ab Ecclesia latam.
13 Exilium impositum frangens, nulla adjecta poena in casu contrafactionis, qua poena puniatur.
14 Exilium impositum per sententiam ad certum & determinatum tempus minus decennio frangens, nulla adjecta poena in causa contrafactionis, duplicatur ipsi tempus, num. 14. intellige pro tempore, quod superest, num. 15. sed non comprehenditur tempus, quo exulatus sterit in carceribus, n. 16.
17 Exilium impositum per sententiam ad decennium frangens, nulla adjecta poena in casu contrafactionis, puniatur poena perpetui exilii.
18 Exilium impositum per sententiam in perpetuum frangens, non adjecta poena in casu contrafactionis, qua poena puniatur, n. 18. & 19.
20 Exilium impositum per sententiam adjecta poena in casu contrafactionis frangens, illa puniri debet.
21 Deportatus in arcem fines deportationis frangens, puniatur poena ultimi supplicii.
22 Exulatus non accedens ad exilium puniatur eisdem poenis, ac si fines exilii fregisset.
23 Exilium impositum per pactum poena adjecta frangens, illa puniatur, n. 23. Amplia etiam si sit minor, qui pacto contravenit, n. 24. Limita 1. si poena adjecta per pactum est temporalis, secus si perpetua, num. 25. Sublimita si pactum fiat cum Principe habente potestatem legis condende, n. 26. Limita 2. si poena pacto adjecta non commensuraretur delicto, n. 27. de quo vide n. 28.
29 Exulatus ad tempus, eo finito potest redire ad locum, a quo fuit exulatus, sine Judicis licentia.
30 Condemnatus ad triremes ad tempus, eo finito sine alia licentia potest ab eis recedere.
31 Tempus limitatum contrariam tacitam dispositionem continet.
32 Exilii poenam imponens Judex, per quod tempus censeatur exulatus.
33 Exilium impositum ad tempus sine expressione temporis intelligitur tantum per decennium.
34 Exilium impositum nulla facta mentione temporis, intelligitur perpetuum.
35 Exilium impositum ad beneplacitum, intelligitur latum in perpetuum.
36 Exilium impositum ad beneplacitum, an expiret morte imponentis.
37 Condemnatus ad tempus, vel simpliciter in poena navigationis, carceris, suspensionis, & similibus poenis, quomodo intelligatur damnatus.
38 Exilii tempus censeatur continuum, non interpolatum.

DECISIO LXXXV.

Prima est opinio, quod bannitus, seu exul, sive sit re- I legatus per sententiam in rem judicatam transactam a Regno, Provincia, seu loco, ubi commisit delictum, qui exul potius quam bannitus appellatur: sive sit propter delictum in contumaciam capitaliter condemnatus, si ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, ita Odofredus decis. 422. quem citat Paz in praxi loco allegando, n. 3. Joan. Lucius placit. Cur. tit. 2. placito 1. quem citat Borrell. in sum. decis. tom. 1. tit. 3. n. 87. Gamma decis. 362. idem Borrell. ubi proxime, n. 96. Decian. tract. crimin. libr. 6. cap. 26. num. 8. Don Ludovicus ab Exea in allegat. de cadaveribus punitor. vers. Pariratione, fol. undecimo, ubi præter Decian. loco relato citat Bald. in authent. cassa, Codic. de Episcop. & Cleric. Papon. lib. 1. tit. 1. arresto 16. Joan. à Cruce

Cruce ad Guidon. Pap. *decisione* 121. Joan. Gal. *in suis placitis tit. de his qui ad sacras ades confug.* & testatur ita iudicatum memorasse librum Consilii criminalis Regni Aragonum in processu competentiae jurisdictionis Michaelis de San Miguel 14. Octobris 1618.

- 2 Secunda est opinio distinguens, quod si exul, seu bannitus studiosè, & in fraudem legis vult habitare in domibus adhaerentibus Ecclesiae, vel in ipsa Ecclesia, tunc non est tutus in ea, cum hac via indirecta bannum efficeretur elusorium: si autem exul, seu bannitus non studiosè, & sic non in fraudem ad Ecclesiam confugit, ut poenam evitet, sed quia transiens casu per territorium, quo est bannitus, ad Ecclesiam confugit, eo tunc si in casu contraventionis banni est puniendus poena sanguinis, gaudet Immunitate Ecclesiae; si vero in casu contraventionis banni est puniendus poena tantum pecuniaria, tunc non est tutus in Ecclesia, & tenentur Ecclesiastici illum ab Ecclesia ejicere, ita Decian. *tract. crim. libr. 6. cap. 27. num. 8. vers. Putarem*, Guazzin. *defens. 1. c. 37. num. 57. vers. Qui*, Farinac. *de Immun. Eccles. num. 40. & 41. Vermigliol. consil. 76. num. 24.*
- 3 Tertia est opinio, quae reprobata praedicta distinctione, absolute, & indistinctè docet, & verior est, quod bannitus sive sit relegatus per sententiam transactam in rem iudicatam à Regno, Provincia, vel loco, ubi commisit delictum, qui exul vocatur, sive sit capitaliter in contumaciam condemnatus, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, sic tenent Manrua *conf. 211. Remig. de Immun. Eccles. fallen. 36. Navar. in manual. cap. 25. sub n. 19. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 147.* ita servasse Senatium Mediolani refert casum Jul. Clar. *§. fin. quest. 30. n. 21. vers. Scias autem*, ubi Bajard. *num. 28. Farinac. in praxi part. 1. qu. 28. num. 47. & part. 3. qu. 103. n. 323. & de Immun. Eccles. num. 41. & 42. notat Peguera decis. 61. num. 2. part. 1. Maceraten. var. libr. 3. resol. 15. num. 9. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 57. Giurba consil. 10. num. 19. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 14. num. 73. Sanchez conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 8. num. 24. Correa de Immun. Eccles. part. 3. n. 40. Barbosa in cap. inter alia, n. 12. de Immun. Eccles. univ. libr. 2. c. 3. n. 150. Cochier. de jurisd. in exempt. part. 4. qu. 65, n. 2. Peregrin. de Immun. Eccles. cap. 5. num. 11. Castrus Palas tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 7. n. 9. Bonacina tom. 2. disp. 2. quest. 7. de Immun. punct. 5. n. 15. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 31. & late par. 6. tract. 1. resol. 21. & in summ. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, sub n. 36. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Bannitus, n. 8. & verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 16. Trullench. in decal. lib. 1. c. 11. dub. 3. n. 28. Vermigliol. consil. 104. n. 3. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 5. & late dub. 24. sect. 17. Et secundum hanc opinionem in Cathalonia per Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, & Rollan, 30. Januarii 1616. in causa Immunitatis Ecclesiae Antonii Arquer, qui postquam fuit per Locumtenentem Vicarii Regii Campirotundi condemnatus ad servitium in Regiis triremibus remigando per decennium, & ad perpetuum exilium à dicta Vicaria Campirotundi, dum captus duceretur per Regium Commissarium ad Civitatem Barcinonae, evasit liber à manibus illius, & ad claustra Monasterii Rivipulli Ordinis Divi Benedicti se receperat, à quibus per dictum Regium Commissarium fuerat extractus, fuit declaratum gaudere Immunitate Ecclesiae.*
- 4 Confirmatur, quia bannitus non potest extrahi ex alieno territorio, Azevedo *leg. 3. n. 7. tit. 2. libr. 1. recop.* & plures alii quos laudavi *dec. 2. n. 17. part. 1.* quibus addendi sunt Farinac. *de Immun. Eccles. n. 37. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 21. vers. Verum*, Thom. del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 17. n. 2.* Ergo neque ex Ecclesia. Cum Ecclesia non sit de territorio Principis saecularis, sed iudicis Ecclesiastici, ut ex pluribus tradidi *decis. 2. n. 29. part. 1.* & alios addidi *dec. 72. n. 16. hac part. 2.* Quapropter si exul, vel bannitus steterit in Ecclesia suae patriae, à qua fuit exulatus, non dicitur fregisse exilium, seu bannimentum, Diana *resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 92. & notat part. 6. tract. 1. resol. 21. vers. Verum in fine*, Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 17. numer. 3.* sed contrarium docet Capiblanco. *pragmat. 8. cap. 34. num. 4. de Baronib. tom. 2.* quia ad standum in Ecclesia necessario prius transire debuit per territorium Principis saecularis.
- 6 Amplia 1. hanc tertiam opinionem uti veriore, etiam quod exul, seu bannitus in territorio, à quo est exulatus, vel bannitus, novum delictum committat ultra illud, pro quo bannitus, aut exulatus fuit, qui si ad evitandam poenam novi delicti ad Ecclesiam confugit, tutus est in ea, gaudetque illius Immunitate, Decian. *tractat. crimin. lib. 6. cap. 26. n. 8. in fine*, Bobadilla *in polit. libr. 2. cap. 14. num. 73. in fine*, Guazzinus *defens. 1. cap. 37. num. 57. vers. Qui in fine*, Farinac. *in praxi part. 1. quest. 28. num. 47. versic. Deinde*, & *de Immun. Eccles. num. 38.* Et fuit in Cathalonia observatum in facto Immunitatis Ecclesiae Martini Guindo, *infra referendo, num. 12.*
- 7 Amplia 2. ut exul, vel bannitus non solum non possit capi, neque extrahi ab Ecclesia, sed nec etiam in ea occidi, non obstante quod ex forma statuti, vel ex alio capite possit impunè occidi: adeò quod taliter occidens, licet non possit puniri tamquam homicida, debet tamen severe puniri, ut Ecclesiae, & Ecclesiasticae Immunitatis violator, ut ex Remig. de Gon. notat Peregrin. *de Immun. Eccles. c. 5. n. 11.* & ex Baldo tradit Decian. *tract. crim. lib. 6. c. 26. sub n. 8.* Farinac. *in praxi part. 3. qu. 103. n. 323.* qui licet cum Bajard. ad Clar. *§. homicidium, n. 275. & aliis*, videatur tenere opinionem contrariam, residet in nostra sententia de Immunit. *Eccles. num. 39.* Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 21. vers. Notandum*, & *in summ. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 36. in fine*, Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 17. num. 17. Vermigliol. consil. 76. n. 25.* Quinimo si tali casu occidens in Ecclesia exulem, vel bannitum, incurrit in excommunicationem à Romanis Pontificibus latam contra extrahentes ab Ecclesia, Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 21. vers. Notandum in fine*, Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 17. n. 17. vers. An autem*, ex his quae late tradunt, & probant Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 35.* Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 37. sect. 1. & 2.*
- 9 Limita 1. illam tertiam opinionem, ut procedat, quando exul, vel bannitus condemnatus est pro delicto non excepto, nam tunc si ad Ecclesiam confugit, ejus Immunitate gaudet; secus vero si exul, aut bannitus sit pro delicto excepto, quo casu etiam si ad Ecclesiam confugiat, non gaudet ejus Immunitate, quia si ante condemnationem non gaudebat, post condemnationem melioris conditionis esse non debet, ita Farinac. *in praxi part. 1. quest. 28. num. 47. & de Immun. Eccles. num. 42.* Bajard. ad Clar. *§. fin. quest. 30. num. 28. Maceraten. libr. 3. var. resol. 15. num. 9.* Guazzin. *defens. 1. cap. 37. num. 57.* Giurba *consil. 10. num. 19.* Bobadilla *in polit. libr. 2. cap. 14. num. 73.* Sanch. *conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 8. n. 24.* Barbosa *in cap. inter alia, n. 12. de Immun. Eccles. & de jure Eccl. univ. libr. 2. c. 3. n. 130.* Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 21. versic. Verum*, Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 5. & dub. 24. sect. 17. n. 1.* Vermigliol. *consil. 76. n. 24. in fine*, Donat. Anton. de Marin. *resol. quotid. c. 116.* Germon. *de sacror. Immun. libr. 3. cap. 16. n. 77.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Bannitus, num. 8.* Don Ludovicus ab Exea *in alleg. de cada-ver. punitor. vers. Inde in fine, fol. 9.* ubi testatur hanc sententiam comprobasse Tribunal Cancellarii Regni Aragonum in processu Michaelis de San Miguel super competentia 14. Octobris 1618.
- 10 Sublimita hanc limitationem, ut procedat, si exul, vel bannitus condemnatus sit plenis probationibus ob delictum exceptum, nam tunc ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate: At si condemnatus sit ex solis indiciis, praesumptionibus, & conjecturis, sed non ex probationibus concludentibus, eo casu si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate,

nitrate, ita Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 1. num. 9. quem sequitur Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 5. Cæterum hæc sublimitatio non est vera, vide quæ dixi dec. 21. à n. 61. part. 1. & decis. 80. hac part. 2.

- 11 Limita 2. si Papa daret facultatem, & licentiam extrahendi exulem, vel bannitum ab Ecclesia, nam tunc res caret difficultate, quod non gaudet Immunitate Ecclesie. Hæc limitatio generalis est ad omnem materiam, nam qui de mandato, licentia, & facultate Summi Pontificis extrahitur ab Ecclesia in casibus non exceptis, non gaudet ejus Immunitate, ut tradidi decis. 7. num. III. part. 1. quibus adde Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 16. Bardaxi foro 1. n. 22. de his qui ad Eccles. confug. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 68. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 14. num. 56. Borrell. in sum. dec. part. 1. tit. 3. num. 67. Navar. in manu. c. 25. n. 21. & in terminis de exule, & bannito, exemplar Provincie Marchie refert Joseph. Ludovic. decis. Lucens. 16. n. 31. & seq. part. 1. quem sequuntur Farinac. de Immunit. Eccles. n. 43. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 57. vide litteras Clementis octavi, de quibus Doctores citati decis. 82. num. 14. & infra decis. 88.
- 12 Limita 3. in Cathalonia, ubi exul, seu bannitus, si extrahitur ab Ecclesia, gaudet ejus Immunitate, & illi restituitur sine præjudicio bannimenti. Ita fuit in Cathalonia observatum per Cancellarium Cassador, Consultoribus Sabater, Sescases, Pol, & Puig 10. Decembris 1567. in facto Immunitatis Ecclesie Hieronymi Basso, Villæ Oloti, declarando gaudere Immunitate Ecclesie, & ad locum sacrum esse restituendum absque præjudicio bannimenti ad Insulam Majoricarum per eum voluntariè suscepti, & quod dictum bannimentum dictus Bassols servare teneretur. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Besturs, & Llorens 28. Februarii 1629. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Martini Guindo extracti absque socio emissio à limine Ecclesie, sive Capellæ Sancti Bertrandi siti in Monte Judaico juxta Civitatem Barcinonæ, loco sacro & Immunitate Ecclesiastica gaudente, per Jacobum Vivet caput excubiarum, & carceribus Regiis Barcinonæ mancipati, de aliquibus delictis impetiti, fuit declaratum, his verbis: Sententiar, pronuntiar, & declarat dictum Martinum Guindo Immunitate Ecclesiastica gaudere, & ad locum sacrum unde violenter extractus fuit, restituendum fore, & esse, absque tamen præjudicio bannimenti ad partes Italiae per eum voluntariè suscepti, quod pactum, sive bannimentum dictus Guindo servare teneatur. In executionem hujus declarationis factæ per Cancellarium Puigmari, dictus Martinus Guindo obtulit supplicationem in Regio Cathalonie Criminali Consilio, in qua exhibuit dictam Cancellarii sententiam, qua visa, fuit facta in eo conclusio sequens. Die 17. Martii 1629. in facto supplicationis oblatæ pro parte Martini Guindo facta relatione per Michaelem Angelum Llorens Judicem Regiæ Curie fuit conclusum, quod inferatur in processu unâ cum exhibitis, & quod pro observantia declarationis factæ per Reverendum Cancellarium dictus Martinus Guindo restituatur Ecclesie absque tamen præjudicio bannimenti per eum voluntariè suscepti, quod pactum, sive bannimentum servare teneatur. Et licet hujusmodi declarationes loquantur in exule, seu bannito voluntariè suscipiente exilium, sive bannimentum: eadem militat ratio in exule, sive bannito per sententiam jam executam; quamvis secus esset, si sententia executâ non fuisset, ut in casu deciso per Cancellarium Agullana, relato num. 3. in fine.
- 13 Quæro 1. Qua pœna puniendus sit ille, qui frangit fines relegationis, exilii, confinium, sive bannimenti impositi nulla adjecta pœna in casu conventionis? tractat remissivè Regens Vico ad pragmat. Regn. Sard. l. 2. tit. 25. c. 21. n. 12. distingue duos casus. Primus est, quando exilium, relegatio, sive bannimentum impositum fuit per sententiam. Secundus est, quando bannimentum, relegatio, sive exilium impositum fuit per pactum.
- 14 In primo casu, certum, & indubitatum est, quod exulatus, confinatus, relegatus, seu bannitus per sententiam si quis fuerit ad certum, & determinatum tempus minus decennio non adjecta pœna in casu contrafactionis, si frangit exilium, relegationem, confinia, sive bannimentum, duplicatur ipsi tempus exilii, bannimenti, relegationis, vel confinium, leg. aut damnnum, §. quisquis, ff. de pœnis, qui textus licet loquatur in damnato in opus publicum, communiter tamen à Doctoribus intelligitur in quolibet bannito, seu relegato, ut ibi per Bart. n. 1. Gomez tom. 3. var. cap. 8. n. 1. ubi Ayllon Laynez n. 2. Jul. Clar. §. fin. q. 71. n. 13. vers. Quæro, Tuschus pract. concl. litt. B. concl. 19. Cavalcan. de brach. Reg. part. 4. n. 32. Cabal. resol. crimin. casu 8. n. 47. & 53. Guazzin. defens. 33. cap. 27. num. 1. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 12. n. 109. Riccius dec. 99. n. 4. part. 2. Amendola ad Franchis decis. 116. n. 9. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 2. verbo Pœna ordinaria, fol. 269. & in supplem. dec. verbo puniri an debeat in sine, fol. 512. Regens Leon decis. 101. n. 10. tom. 1. Nec dissentiunt Menoch. de arbitr. jud. casu 130. n. 28. in princ. & vers. Secundus casus, Giurba conf. 47. num. 20. & 21. Nisi in casu, quod quis esset relegatus, confinatus, bannitus, seu exulatus per sex, vel septem annos, aut ultra. Sed communiter à Doctoribus reprobantur, ut tradit Farinac. fragm. crim. part. 1. litt. B. n. 83. 84. & 85. Peguera dec. 4. n. 1. & 9. ubi refert decisionem Regii Consilii Cathalonie tom. 1. Adde similitur idem fuisse decisum die 13. Julii 1624. ad relationem Magnifici Ludovici Besturs contra Michaelem Moret Medicinæ Doctorem, civem Gerundæ, qui fuit condemnatus, quod banniretur à Principatu Cathalonie per decennium, eo quia violavit bannimentum à dicto Principatu, ad quod sententia lata 13. Septembris 1623. fuerat per quinquennium condemnatus. Et die 12. Januarii 1628. contra Monserratum Mir. Idem antea fuit servatum 23. Augusti 1596. Et die 12. Januarii 1599. Similis 25. Octobris 1612. contra Gasparem Cafes. Et multis aliis casibus.
- Intellige quod relegato, exulato, bannito, seu confinato, qui frangit fines exilii, bannimenti, relegationis, seu confinium, non duplicatur totum tempus relegationis, bannimenti, seu exilii, in quo fuit condemnatus, ejus quod superest, leg. aut damnnum, §. quisquis, ubi Bart. n. 1. ff. de pœnis, Gomez tom. 3. var. cap. 8. n. 1. ubi Ayllon Laynez num. 2. Jul. Clar. §. fin. quest. 71. n. 13. vers. Quæro, Cabal. resol. crimin. casu 8. num. 7. & 53. Guazzin. defens. 33. c. 27. num. 2. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 12. n. 109. Amendola ad Franchis decis. 116. num. 20. Peguera decis. 41. n. 1. & 9. Regens Leon dec. 101. numero 10. tom. 1. Novar. gravat. 73. num. 1. lib. 2. Farinac. fragm. crimin. part. 2. littera B. num. 86. Ita fuit in Regio Criminali Cathalonie Consilio decisum 6. Julii 1595. contra Petrum Vigner delatum, quod cum die 5. Aprilis 1591. fuisset per Regium Consilium relegatus in Insulam Majoricarum ad quinquennium, dictam relegationem violando fuit repertus 3. Julii 1595. in Civitate Barcinonæ, sic per decem menses ante finitum tempus dictæ relegationis: fuit condemnatus, quod duplicaretur ei tempus dictæ relegationis, quod supererat, & sic quod relegaretur ad eandem Insulam Majoricarum ad tempus viginti mensium. Similiter idem fuit servatum 9. Augusti 1595. & die 19. Decembris 1595. & die 24. Augusti 1596. & die 19. Januarii 1599. & die 18. Februarii 1599. quæ pulchra est, quia reus in prima sententia fuerat bannitus ad tempus novem annorum. Et die 10. Februarii 1612. contra Josephum Ugo, cui fuit duplicatum tempus, quod supererat, & sic quod banniretur ad tempus septem annorum, & decem mensium. Similis eodem die contra Franciscum Ribera. Et in multis aliis casibus.
- Advertat tamen Advocatus fisci in criminalibus, 16 quod in hac duplicatione temporis non consideratur, nec computatur tempus, quo quis stetit in carceribus, sed tantum computatur tempus, quo quis exilium, relegationem, confinia, vel bannimentum non servaverit, leg. aut damnnum, §. quisquis, notat Barr. sub num. 1. digestis, de pœnis, Gomez tom. 3. var. c. 8.

- num. secundo, *vers. Item adde quod tempus*, ubi Ayllon Laynez numer. 3. Menoch. *de arbitr. judic. casu* 530. numer. 17. Guazzin. *defens. 33. cap. 27. num. 3.* Farinac. *fragm. crimin. parte 1. littera B. num. 87.* Quod intelligendum est de tempore ante sententiam, ut non computetur in tempore exilii; secus de tempore post sententiam, nam tunc tempus carceris computatur in isto exilio, sic sunt intelligendi Peguera *decis. 41. numero secundo, tom. primo, Thoro in supplem. decis. verbo Puniri an debeat in fine, fol. 512.* & iste ultimus casus procedit, quando reus post sententiam exilii, confinacionis, relegationis, seu bannimenti extitisset in carceribus factis, vel culpa Judicis, ut dicam *decis. 86. num. 46. 47. & 48.* & punctim declarat Guazzin. *defens. 33. cap. 27. num. 3.*
- 17 Si autem exulatus, bannitus, relegatus, seu confinatus per sententiam quis sit per decennium nulla adjecta pœna in casu contraventionis, & frangat fines exilii, confinium, relegationis, vel bannimenti, rebannitur, seu in perpetuum relegatur, exulatur, seu confinatur, aut in opus metalli damnatur, *leg. aut damnatum, §. quisquis, l. relati*, ubi Bart. n. 1. l. capitalium, §. qui in exilibus, ff. de pœnis, Gomez tom. 3. var. c. 8. n. 1. ubi Ayllon Laynez n. 2. Jul. Clar. §. fin. q. 71. n. 13. *vers. Quæro*, Menochius *de arbitr. jud. casu* 530. n. 4. 5. & 16. Giurba *cons. 47. n. 22.* Tuschus *pract. concl. litt. B. conclus. 18.* Caball. *resol. crim. casu* 8. n. 47. & 53. Farinacius *fragm. crimin. littera B. n. 88. part. 1. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 12. n. 110.* Thoro *in compend. dec. part. 3. sect. 2. verbo Pœna ordinaria, fol. 269.* & *in supplem. decis. verbo Puniri an debeat, col. 1. ad medium, fol. 512.* Peguera *decis. 41. n. 35.* & 11. Guazzin. *defens. 33. cap. 27. num. 4.* Franchis *decis. 140. n. 2. in fine.* Ita fuit decisum in Regio Criminali Cathalonix Consilio 2. Decembris 1596. contra Paulam Costa, quæ cum esset bannita ad quinquennium sententia lata 20. Decembris 1595. & bannimentum non servasset, fuit bannita ad decennium sententia lata 15. Maji 1596. & quia illud bannimentum pariter non servavit, fuit bannita in perpetuum. Et die 13. Januarii 1599. contra Michaellem Esteve. Et die 11. Martii 1599. contra Vincentium Torres. Et pluribus aliis casibus. Verùm relegatus ad decennium, quia relegationem non servavit, fuit in Cathaloniam deportatus in arcem in perpetuum, sic observatum 13. Maji 1613. contra Josephum Undera, delatum de violatione relegationis ad Insulam Majoricarum ad decennium, & cum Regia sententia lata 10. Decembris 1611. fuit ad relationem Magnifici Josephi Roca I. R. C. condemnatus, quod deportaretur in arcem de Mahò in perpetuum.
- 18 Si verò relegatus, exulatus, confinatus, seu bannitus per sententiam reus sit in perpetuum non adjecta pœna in casu contraventionis, & non servet fines relegationis, confinium, exilii, seu bannimenti perpetui, tunc secundum aliquos punitur pœna mortis, Gomez tom. 3. var. cap. 8. num. 1. ubi Ayllon Laynez n. 2. Jul. Clar. §. fin. q. 71. num. 13. *vers. Quæro*, Paz *in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. paragraph. 12. num. 110.* Menochius *de arbitr. jud. casu* 530. num. 28. *vers. Tertius Casus*, Thoro *in compend. dec. part. 3. sect. 2. verbo pœna ordinaria, fol. 269.* Guazzin. *defens. 33. cap. 27. n. 5.* Farinac. *fragm. crimin. part. 2. littera B. num. 89.* Caball. *resolut. crimin. casu* 8. num. 48. Giurba *cons. 47. num. 2. & 23.*
- 19 Sed contrarium est verius, quod non sit puniendus pœna mortis, sed extraordinaria Judicis arbitrio, latè probat Peguera *dec. 41. à n. 4.* Giurba post alios *cons. 47. num. 23.* Menochius *de arbitr. jud. casu* 530. n. 5. & 8. Et tunc vel condemnatur ad tiremes, vel deportatur ad arcem per Principem nominandam, benè noster Peguera exemplaria laudans *decis. 41. num. 10. & 12.* quod etiam observari in Regia Audientia Regni Valentix refert Regens Leon *decis. 10. n. 10. tom. 1.* Riccius *dec. 83. num. 4. part. 2.* Farinac. *fragm. crimin. part. 1. littera B. n. 90.* Guazzin. *defens. 33. cap. 27. n. 5. vers. sed Advocatus.*
- 20 Prædicta omnia procedunt, quando delinquens fuit per sententiam bannitus, relegatus, confinatus, vel exulatus nulla adjecta, & imposita certa pœna, si exilium, relegationem, confinia, & bannimentum non observaverit: quo casu si frangit fines exilii, confinium, relegationis, seu bannimenti, augetur ei pœna forma supra enarrata à num. 13. tradunt Menochius *de arbitr. jud. casu* 530. n. 28. *vers. Tertius est casus*, Giurba *cons. 43. num. 23.* Si autem delinquens sit relegatus, exulatus, bannitus, seu confinatus perpetuò vel ad tempus, adjecta, & imposita certa pœna in sententia etiam mortis, casu quo relegationem, confinia, bannimentum, & exilium non observaverit, quod fieri licitum est: eo tunc in casu contraventionis ea certa pœna imposita puniri potest, & debet; non enim est locus Judicis arbitrio, ubi à lege certa pœna est constituta, ita docent Menochius *de arbitr. jud. casu* 330. num. 19. Giurba *cons. 47. num. 23. in fine*, & alios citat num. 24. quibus addendi sunt Franchis *decis. 170. à numer. 9.* Grammat. *decis. 8.* Bajard. ad Clar. §. fin. *quest. 70. numer. 12.* Farinac. *fragm. crimin. part. 1. littera B. num. 94.* Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Pœna mortis, fol. 266.* & *in supplem. verbo Puniri an debeat, column. 2. vers. Aut pœna, fol. 512.* Caball. *resol. crim. casu* 164. quidquid aliàs dicat Riccius *dec. 93. part. 2. & in praxi resol. 588. part. 1.* & fuerit observatum contrarium in Tribunali Brevis Apostolici, ut dixi *dec. 34. à num. 136. part. 1.* Intellige secundum ea quæ dicam infra num. 27. & 28.
- Deportatus in arcem, si fines deportationis frangit, punitur pœna ultimi supplicii, *l. releg. vers. In insulam*, & ibi gloss. *in figuracione casus*, & *in verbo Capitalis, l. capitalium, §. in exilibus vers. Deportari, l. aut damnatum, §. inter, ff. de pœnis*, Franchis *dec. 140. à n. 1.* Menoch. *de arbitr. jud. casu* 530. n. 9. & 19. Caball. *resol. crim. casu* 8. à n. 41. Riccius *dec. 93. n. 4. part. 2.* Farinac. *fragm. crim. part. 1. litt. B. n. 39.* Peguera *decisionem nostri Senatus referens dec. 41. n. 5. & 13. tom. 1.* Thoro *in supplem. dec. verbo puniri an debeat, fol. 512.* qui licet declaret id intelligendum esse in deportatis in perpetuum; secus respectu deportatorum ad tempus; erronea est hæc declaratio, quia deportatio non potest esse nisi in perpetuum, *l. releg. §. hæc est differentia, ff. de interd. & releg.* Peguera *dec. 41. n. 6. tom. 1.* Menoch. *de arbitr. jud. casu* 530. num. n. 8. & ad eos remissivè Farinac. *fragm. crim. part. 1. littera B. num. 82.*
- Et quæ dicta sunt in condemnatis non observantibus exilium, relegationem, vel bannimentum, habent locum in non euntibus ad relegationem, bannimentum confinia, vel exilium: paria enim sunt, quod quis debito tempore non accedat ad confinia, relegationem, exilium, aut bannimentum, vel postquam accesserit, ante finitum tempus recesserit, *l. relegati*, & ibi notat gloss. *verbo Excesserit*, Barthol. n. 2. ff. de pœnis, Caball. *resol. crim. casu* 8. n. 65. & 66. Guazzin. *defens. 33. cap. 27. n. 5. in fine princ.* Farinac. *fragm. crim. part. 1. littera B. num. 89. in fine.* Ita fuit observatum in Cathaloniam sententia lata 11. Martii 1597. contra Joannem Serzera, cui fuit duplicatum tempus bannimenti, quia illud numquam incepit. Simile fuit observatum 17. Martii 1597. Et 29. Novembris 1599.
- In secundo casu, quando exilium, relegatio, confinia, seu bannimentum impositum est per pactum, quod voluntarium dicitur à Parlador. *rer. quotid. tom. 3. quest. 17. §. 2. num. 2.* ut quia reus in pœnam delicti voluntariè, & spontè acceptat bannimentum, relegationem, confinia, vel exilium sub pœna fustigationis, & duplicati bannimenti, aut serviendi in Regiis tiremibus remigando per tot annos, si hujusmodi reus non servat relegationem, confinia, bannimentum, seu exilium: nam valida est hæc obligatio, & secuta contraventione, & violatione bannimenti, relegationis, confinium, vel exilii voluntariè, & spontè suscepti, condemnatur reus ad pœnam pactam, scilicet fustigationis, aut duplicati bannimenti, vel serviendi remigando in Regiis tiremibus per tot annos, Amescua qui de nostris conventionibus meminit *de potest. in se ipsum libr. 2. cap. 19. n. 12.* Giurba *cons. 30. num. 23.* Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonix Consilio 5. Aprilis 1591. contra Joannem de Apparicio. Et die 16. Maji 1591. contra Franciscum Stephanum Abril. Et die 10. Decembris 1592. contra

contra Elizabethem Joannem Arbiola. Et die 1. Septembris 1593. contra Jacobum Elies. Et die 11. Octobris 1596. contra Joann. Prats. Et 19. Octobris 1600. ad relationem Magnifici Joannis Magarola contra Joannem Spian. Quæ fuit in Regia Audientia civili ad relationem Magnifici Hieronymi Astor 10. Novembris 1600. in gradu supplicationis confirmata. Et die 14. Julii 1622. ad relationem Magnifici Ludov. Besturs contra Arnaldum Bosch. Et die 14. Julii 1625. ad relationem Magnifici Pauli Gujamet contra Vincentium Ducros. Et die 4. Septembris 1627. ad relationem Magnifici Ludovici Besturs contra Joannem Morlas. Et die 6. Septembris 1628. ad relationem Magnifici Michaelis Angel Llorens contra Valentinum Nicolaum Fossalba. Die 1. Decembris 1628. ad relationem Magnifici Antonii Viñola contra August. Riera. Et die 1. Junii 1629. contra Joannem Boxò. Et die 30. Octobris 1631. ad relationem Magnifici Pauli Gujamet contra Josephum Portal. Quæ fuit in Regia Audientia civili ad relationem Magnifici Philippi Viñes 1. Februarii 1633. in gradu supplicationis confirmata. Et die 4. Julii 1631. ad relationem Magnifici Antonii Viñola contra Joannem Magriña. Et die 23. Junii 1632. ad relationem Magnifici Pauli Gujamet contra Petrum Barba. Et die 2. Decembris 1632. ad relationem Magnifici Pauli Gujamet contra Ludovicum Pedris. Et die 20. Maji 1637. ad relationem Magnifici Josephi Mafsò contra Joannem Frexes. Et die 16. Martii 1638. ad relationem Magnifici Ludovici Ramon contra Bernardum Cafes. Et in casu violationis pacti voluntariè suscepti serviendi suæ Majestati militando in partibus Italiae per tempus certum sub pœna in casu contraventionis serviendi in Regiis triribus remigando per totidem tempus, fuit idem observatum die 17. Martii 1627. ad relationem Magnifici Antonii Viñola contra Anton. Barraquer.

24 Amplia etiam si sit minor, qui pacto spontè, & voluntariè suscepto contravenit, condemnatur nihilominus ad pœnam pactatam. Sic fuit observatum in Regio Cathalonæ Criminali Consilio die 8. Junii 1598. ad relationem Magnifici Pauli Benach contra Didacum del Portillo. Et die 27. Maji 1605. ad relationem Magnifici Francisci Bonet contra Petrum Balup. Quæ in Regia Audientia civili ad relationem Magnifici Hieronymi Senjust 8. Julii 1605. fuit in gradu supplicationis confirmata. Et de minore non implente exilium vide Narbon. *de etate quest. 45. n. 3.*

25 Limita 1. ut procedat, quando pactum serviendi in Regiis triribus remigandi in casu violationis bannimenti, relegationis, confiniam, seu exilii, est ad tempus, nam tunc validum est; secus verò si tale pactum esset in perpetuum, quo casu nullum est, Amescua *de potest. in se ipsum lib. 2. cap. 19. n. 12.* Giurba *conf. 30. num. 24. & 25. in fine.*

26 Sublimita hanc 2. limitationem, nisi hoc pactum serviendi in Regiis triribus remigando in perpetuum fiat cum principe habente potestatem legis condendæ, quo casu validum est, ex Bartol. *in leg. si unus, §. pactus ne peteret, ff. de pact. docent Amescua de potest. in se ipsum l. 2. cap. 19. n. 12.* Giurba *conf. 30. n. 23. in fine.* Caball. *resol. casu 167. num. 9.* Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Pœnamortis, col. 2. fol. 266.*

27 Limita 2. ut procedat, quando quis se obligaret ad pœnam, quam ex dispositione legis esset omnino pro delicto subiturus, nam tunc tale pactum validum est, Amescua *de potest. in se ipsum lib. 1. cap. 24. n. 35.* Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Pœnamortis, fol. 266.* secus autem si ex dispositione legis non esset quis illam pœnam subiturus, sed aliam mitiorem pœnam, quo casu pœna pactata, ac in obligationem conventa exequi non debet, sed alia mitior, Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Pœnamortis, fol. 274.* ex Giurba, & aliis per eum citatis *conf. 83. n. 3.* Quia tunc potius ad terrorem, quam ad executionem emanata videtur, Grammat. *dec. 36. in princip.* Tuschus *pract. concl. litt. B. concl. 2. n. 11.* Maschard. *de probat. concl. 162. n. 33.* Farinacius *fragm. crimin. part. 1. littera B. num. 1.* Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Pœnamortis, fol. 274.*

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

Hæc secunda limitatio licet à defensoribus reorum 28 vulgo circumferri soleat, ait tamen Farinacius *fragm. crim. part. 1. litt. B. n. 2.* vidisse judices quandoque bannimenta ad unguem servasse, & pœnam in illis injunctam imposuisse, & meritò, quia talia bannimenta non nisi ad coercenda delicta frequentius committi solita emanantur, quare nisi eveniente casu executioni demandarentur, essent frustratoria, & ab omnibus irriderentur bannimenta, & propterea conveniens dicit illa servare, ex Grammat. *decis. 36. in primo dubio n. 1. & sequentibus.* Concludit tamen idem Farinac. *num. 3.* benè verum esse, posse Judicem à rigorosa pœna banni recedere ex aliqua alia causa. Sed ego dico, quod potest à tali rigorosa pœna recedere in nostris terminis sine alia causa, Thoro *in compend. decis. parte 3. section. 2. verbo Pœnamortis, fol. 274.*

Quæro 2. an exulatus, relegatus, bannitus, seu 29 confinatus possit eo finito absque alia Judicis declaratione, seu licentia redire ad locum, unde fuit relegatus, bannitus, confinatus, seu exulatus? Respondeo, quod sic, Tiraquell. *de retract. libr. 2. §. 1. gloss. 2. à n. 46. & ad 54.* Surdus *conf. 88. n. 8.* Farinac. *fragm. crim. part. 1. littera B. n. 78.* Guazzin. *defens. 33. cap. 27. num. 16.* Giurba *conf. 30. à n. 33.* latè Riccius *decis. 62. & 132. part. 2. alter Riccius de public. jud. quest. 50. n. 6. vers. Nota,* Surdus *dec. 244. à num. 5. principè n. 12.* Amendola ad Franchis, *dec. 487. à n. 4.* Sicut † condemnatus 30 ad triribus ad tempus, qui finito tempore sine alia licentia potest ab eis recedere, Capiblan. de Baronib. *pragmat. 7. num. 12.* Guazzin. *defens. 5. cap. 4. num. 27. in fine, & defens. 33. c. 27. n. 16. in fine,* Giurba *conf. 30. num. 30.* Siquidem remex finito tempore debet gratis remitti, Constant. *in leg. 1. n. 51. C. de classis lib. 11.* Baron. *de citat. tom. 3. singul. 114. n. 21.* Idque † ex vi 31 temporis limitati, quod tacitam contrariam dispositionem continet, ut tradidi *dec. 16. num. 97. part. 1. quibus addo Riccium decis. 132. n. 8. part. 2.* Giulbam *conf. 39. n. 31.* Mattheu *de regim. Regn. Valent. tom. 1. cap. 2. §. 1. num. 34.*

Quæro 3. si Judex imponat reo pœnam exilii, relegationis, confiniam, seu bannimenti, per quod tempus 32 censeatur exulatus, confinatus, bannitus, vel relegatus? distingue tres casus.

Primus est, quando Judex imponit pœnam exilii, 33 relegationis, confiniam, seu bannimenti ad tempus dicendo, condemno Titium ad pœnam exilii, confiniam, relegationis, vel bannimenti ad tempus, nullo determinato tempore, tunc intelligitur exulatus, relegatus, confinatus, aut bannitus ad tempus decem annorum, *leg. sine præfinito, ff. de pœnis, Gomez tom. 3. var. cap. 8. n. 3.* ubi Ayllon Laynez *n. 4.* Paz *in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 12. n. 111.* Bajard. ad Clar. *§. fin. qu. 71. num. 9.* Cavalcan. *de brachio Regio, part. 4. n. 30.* Tuschus *pract. concl. litt. B. concl. 15. n. 8.* Bayo *in praxi cap. 24. n. 176.* Caball. *res. crim. casu 134. num. 1.* Guazzin. *defens. 33. cap. 27. n. 6.* Farinac. *fragm. crimin. part. 1. littera B. n. 79. & 80.* Peguera *dec. 41. num. 11. tom. 1.* Sic remex condemnatus simpliciter ad tempus intelligitur per decennium, Carrocc. *singul. 615.* Baron. *de citat. tom. 3. singul. 214. n. 22.*

Secundus casus est, quando Judex imponit pœnam 34 exilii simpliciter nulla facta mentione temporis, dicendo, condemno Titium in pœnam exilii, confiniam, bannimenti seu relegationis, & tunc intelligitur confinatus, relegatus, bannitus seu exulatus in perpetuum, *leg. si servos, C. de pœnis, Gomez tom. 3. variar. cap. 8. num. 3.* ubi Ayllon Laynez *n. 4.* Bajard. ad Clar. *§. fin. quest. 71. n. 10.* Tuschus *pract. conclus. litter. B. concl. 15. num. 1.* Paz *in praxi tom. 1. part. 5. c. 3. §. 12. num. 112.* Cavalcan. *de brach. Reg. part. 4. n. 30. in fine.* Guazzin. *defens. 33. cap. 27. num. 6. vers. Si verò,* Farinac. *fragm. crimin. part. 1. littera B. num. 81.* latè Cabal. *resol. crimin. 143. à num. 2.*

Tertius casus est, quando Judex imponit pœnam 35 exilii, confiniam, relegationis, seu bannimenti ad beneplacitum, arbitrium, & voluntatem suam, dicendo, condemno Titium in pœnam exilii, relegationis, confiniam, vel bannimenti, donec voluero, vel donec fuerit voluntas mea; nam talis sententia,

- & condemnatio bene valet, Gomez tom. 3. var. cap. 8. n. 5. Caball. resol. crim. casu 143. n. 6. vers. Quod si quis. Intellige si talis sententia emanat à Principe; secus si à Baronibus, vel aliis Judicibus ordinariis inferioribus, ut dicam dec. 86. à n. 50. & tunc intelligitur exulatus in perpetuum, Caball. resol. crim. casu 143. n. 12. Guazzin. defens. 33. cap. 27. num. 7.
- 36 An autem hæc pœna relegationis, bannimenti, confiscationis, vel exilii ad beneplacitum inflictæ, expiret morte Principis, in cuius arbitrium illa pœna est collata? non disputo, quia non practicatur apud nos talis forma condemnationis, videndi tamen sunt Gomez tom. 3. variar. cap. 8. num. 5. Ayllon Laynez n. 6. Clar. §. fin. qu. 72. n. 14. ubi Bajard. num. 32. Menoch. de arb. iud. 769. Caball. resol. crimin. casu 8. n. 60. & latius casu 143. à num. 6. vers. Quod si quis, Cavalc. de brach. Regio, part. 4. num. 31. Farinac. fragm. crim. part. 1. littera B. n. 74. & n. 99. Guazzin. defens. 33. cap. 27. à n. 8. Barbosa in leg. quia tale, num. 91. ff. solut. matrim. qui innumeros alios citant.
- 37 Prædicta nedum in pœna exilii, relegationis, confiscationis, seu bannimenti procedunt, sed etiam in pœna navigationis, carceris, suspensionis ab officio, vel administratione interdictionis, aut alterius similis condemnationis. Nam & in istis casibus condemnatus ad tempus, intelligitur condemnatus per decem annos, & condemnatus simpliciter nulla mentione temporis habita, intelligitur condemnatus in perpetuum, & condemnatus ad beneplacitum, intelligitur etiam condemnatus in perpetuum, Caball. resol. crim. casu 143. num. 1. notant Farinac. fragm. crim. part. 1. littera B. num. 81. in fine, Guazzin. defens. 33. cap. 25. n. 6. in fine principii.
- 38 Unum ultimò noto, quod tempus exilii, relegationis, confiscationis, seu bannimenti, censetur esse continuum, non verò interpolatum, gloss. in rubr. ff. de diver. & tempor. prescript. Gomez tom. 3. var. cap. 8. num. 2. ubi Ayllon Laynez num. 3. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 12. num. 113.
- 16 *Condemnatus ad triremes efficitur servus pœna numer. 16. intellige de jure antiquo, secus de jure novo authenticorum, numero 23. 24. 25. 26. & 27.*
- 17 *Immunitatis spe delinquens non gaudet Immunitate Ecclesia, numero 17. sed contrarium, numero 33.*
- 18 *Immunitas Ecclesia tutum reddit reum à pœna imponenda, non ab imposta, num. 18. sed contrarium, n. 34.*
- 24 *Condemnatus in metallum perdebat de jure antiquo testamenti factionem activam, & passivam, numer. 24. & efficiebatur servus pœna, num. 26. secus de jure novo authenticorum, numero 27.*
- 25 *Pœna triremium successit loco pœna damnationis in metallum.*
- 28 *Condemnatus ad mortem naturalem efficitur servus pœna, & testari non potest, num. 28. nisi vigeret in Regno consuetudo in contrarium, n. 28. vel lex municipalis, n. 30. aut de licentia Principis, & non alicujus Magistratus inferioris, num. 31.*
- 32 *Condemnatus ad mortem naturalem pro crimine non excepto, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate.*
- 39 *Condemnatus ad triremes ad tempus, si eo finito ab illis ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate.*
- 40 *Remex voluntarius, qui bonaboya vocatur, si ad Ecclesiam confugiat, an gaudeat ejus Immunitate, n. 40. 41. 42. 43. & 45.*
- 44 *Famulus ad præstanda servitia conventus, si ad Ecclesiam confugiat, an gaudeat Immunitate, num. 44. & 45.*
- 46 *Pœna triremium simpliciter adjecta intelligitur remigando, non militando. Lista, & securitates, que sunt in extractionibus officiorum, puniuntur in Cathalonia pœna triremium.*
- 47 *Lista, & securitates prohibita à statuto an comprehendant nobiles.*
- 48 *Lista, & securitates prohibita à statuto an comprehendant tam dantes, quam accipientes pecuniam.*
- 49 *Lista, & securitates prohibita à statuto an comprehendant listas Sanctorum.*
- 50 *Barones non possunt condemnare reos ad remigandum in Regiis triremibus ad eorum beneplacitum.*
- 51 *Barones possunt remittere delicta, n. 51. intellige, & declara, n. 52. 53. 54. 55. & 56.*
- 57 *Tempus quo condemnatus ad triremes, vel exilium, detinetur in carceribus post sententiam, computatur ei in tempus exilii, vel triremium, num. 57. & 58. intellige, n. 59. & 60.*
- 61 *Condemnatus ad triremes pro tribus navigationibus, elapso triennio una tantum navigatione, liberatus est ab illis.*
- 62 *Condemnatus ad triremes loco deposito non potest deinde in expeditione causa damnari ad pœnam mortis naturalis.*
- 63 *Condemnatus ad triremes fugiens ab eis qua pœna puniatur, num. 63. 64. & 65.*
- 66 *Barones debent condemnare vassallos ad triremes Regias.*
- 67 *Judex Ecclesiasticus debet condemnare Clericum ad triremes Regias.*

ARGUMENTUM.

An condemnatus ad triremes confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 *Condemnatus ad triremes ad tempus, vel in perpetuum, adhuc in carcere detentus, nondum ad triremes ductus, si fracto carcere confugiat ad Ecclesiam, an gaudeat ejus Immunitate, num. 1. refertur opinio negativa, n. 2. sed affirmativa est verior, n. 3. Limita 1. si municipali consuetudine aliud cautum sit, n. 5. Limita 2. si pro delicto excepto condemnatus sit, n. 6.*
- 4 *Condemnatus ad triremes nondum ad eas ductus, gaudet indulto generali, n. 4. fallit si pro crimine excepto damnatus sit, n. 2.*
- 7 *Condemnatus ad triremes ad tempus vel in perpetuum, si dum per satellites ad eas ducitur, ab eorum manibus se eximens, & liber evadens ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, n. 7. Amplia etiam, si carens, vinculis, vel funibus ligatus sit, n. 8. Limita 1. si condemnatus sit pro crimine excepto, num. 9. Limita 2. si adesset contraria consuetudo, n. 10. Limita 3. si confugit ad Ecclesiam captus, & detentus manibus satellitum, n. 11.*
- 12 *Condemnatus ad triremes ad tempus, vel in perpetuum, ad eas jam ductus, si ex illis ad Ecclesiam confugiat, an gaudeat ejus Immunitate, n. 12. opinio distinguens traditur, n. 13. & 14. opinio negativa refertur, n. 15. 16. 17. & 18. & hæc observatur in Cathalonia, num. 35. 36. & 37. Limita ad effectum imponendi novam pœnam pro fuga, n. 38. Opinio affirmativa proponitur, n. 19. ad 9. Amplia etiam, si condemna-*

DECISIO LXXXVI.

Questionem in hac decisione propositam remissivè tractant Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. n. 133. Baron. de citat. tom. 3. singul. 114. n. 18. sed pro illius resolutione distinguendi sunt quatuor casus. Primus est in condemnato ad triremes ad tempus, vel in perpetuum, in carcere adhuc detento, nondum tamen

tamen ad triremes deducto, an si fracto carcere ad Ecclesiam confugiat, gaudeat ejus Immunitate? Negant † Bobad. in polit. libr. 2. c. 14. n. 74. Curia Philippica part. 3. §. 12. n. 46. Corduba in leg. si quis à liberis §. sed utrum, n. 26. & 27. ff. de liber. agnoscen. quos citat Giurba conf. 30. n. 1. & 2. quibus adde Don Ludovicum ab Exea in allegat. de cadav. punitor. vers. Eodem argumento, fol. 11. Villadiego in polit. c. 3. n. 215. Cutil. de Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 40.

Affirmant verò, quia iste casus nullo jure reperitur exceptus, Giurbalatè conf. 30. à n. 3. ad 11. Riccius de publ. jud. cap. 37. n. 7. vers. Damnatus, Lezana quest. reg. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. n. 16. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. n. 1. Hæc affirmativa opinio observatur in Cathalonia, & secundum eam per Cancellarium Manegat, Consultoribus Quintana, Fort, Mir, & Castellò, 30. Julii 1587. in facto Immunitatis Ecclesie Bernardi de Monjo aliàs lo Vidrier, & Joannis Font, extractorum ab Ecclesia, seu Capella Beatæ Mariæ de Porta Villæfranchæ Pœniten. condemnatorum per Regium criminale Consilium 18. Aprilis 1587. ad servitium Regiarum trirremium remigando in eisdem in perpetuum, fuit declaratum eos Immunitate Ecclesiastica gaudere. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Salba de Vallseca, Bonet, & Ferruz 21. Junii 1606. in facto Immunitatis Ecclesie Jacobi Puig aliàs Francisci Torres aliàs la Cloxeta, extracti à cœmeterio Beatæ Mariæ de Mari Civitatis Barcinonæ, condemnati ad remigandum per quinquennium, fuit decisum gaudere Immunitate Ecclesiastica. Et in fortioribus terminis fuit ita per nostrum Cancellarium declaratum decisionibus referendis n. 7. & 8. Ita etiam fuit in Regno Valentie decisum per Cancellarium Roda 9. Junii 1599. in causa Immunitatis Ecclesie Michaelis Perez Civitatis Alicantis, ad triremes, & exilium condemnati.

4 Adde in confirmationem hujus affirmativæ opinionis, quæ communiter dicitur de condemnato ad triremes nondum ad eas ducto, qui gaudet indulto generali, Jul. Clar. §. fin. quest. 59. n. 14. vers. Quinimo, Mastrill. de indulto, cap. 42. n. 3. & 5. Adde etiam, quæ de carcerato carcerem frangente, & ad Ecclesiam confugiente, dixi dec. 82. n. 2. hac part. 2.

5 Limita 1. hanc affirmativam sententiam, ubi principali consuetudine condemnatus ad triremes ad tempus, vel in perpetuum, nondum tamen ad eas ductus confugiens ad Ecclesiam non gauderet ejus Immunitate, prout de Regno Castellæ ex leg. 9. §. penult. tit. 24. l. 8. recop. docent Curia Philippica libr. 3. §. 12. n. 46. Bobad. in polit. libr. 2. c. 14. n. 74. Corduba in l. si quis à liberis, §. sed utrum, n. 26. ff. de liber. agnosc. Villadiego in polit. cap. 3. c. 215. Giurb. conf. 30. n. 4. ubi ait hujusmodi dispositionem localem ultra trahendam non esse, Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. part. 3. voto 8. n. 63.

6 Limita 2. si condemnatus quis esset ad triremes pro crimine excepto, cujus ratione Immunitate Ecclesie privaretur, nam tunc etiam si ad illas non est ductus, sed in carcere detinetur, si ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, Giurba conf. 30. n. 3. in fine, & n. 21. in fine, alios addam infra num. 9. & 21. Adde etiam quos tradidi dec. 82. n. 17. hac part. 2.

7 Secundus casus est in condemnato ad triremes in perpetuum, vel ad tempus, qui si dum per officiales, & ministros Judicis sæcularis ad illas ducitur, ex eorum manibus se eximens, & liber evadens, ad Ecclesiam confugit, tutus est, gaudetque Immunitate Ecclesie, & inde invitus extrahi non potest, Giurba conf. 30. numer. 11. vers. Secundus casus, Riccius de publ. jud. c. 37. n. 8. Peguera dec. 61. n. 4. vers. Et quod tom. 1. Ciarlin. controuv. forens. c. 197. n. 31. & 13. part. 3. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. part. 3. voto 8. numer. 39. vers. Et quod, Xammar. defn. 129. n. 4. part. 2. Et secundum hunc casum in Cathalonia per Cancellarium Agullana, Consultoribus Salba de Vallseca, Bonet, & Ferruz, 21. Junii 1606. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Petri Cols Regni Valentie, ad servitium Regiarum trirremium remigando condemnati, qui cum ducebatur captus ad Civi-

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

tatem Barcinonæ, fuit extractus à limine, sive portali Ecclesie Monasterii sancti Augustini Villæ Aqualatæ, habens anulum portæ ipsius clausæ manibus apprehensum: fuit declaratum dictum Petrum Cols gaudere Immunitate Ecclesiastica. Et per eundem Cancellarium Agullana 16. Octobris 1606. in facto Immunitatis Ecclesie Michaelis de la Serra, extracti ab Ecclesia Parochiali Villæ del Vendrell per officiales Regios, per quos una cum aliis ducebatur à Villa de Flix ad carceres Civitatis Barcinonæ, jam condemnatus ad remigandum in Regiis trireribus, & transiens per Villam del Vendrell, & evadens à manibus, & posse dictorum officialium, ingressus fuit, & confugit intus dictam Ecclesiam: fuit decisum dictum Michaellem de la Berra gaudere Immunitate Ecclesiastica. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, & Rollan, 30. Januarii 1616. in facto Immunitatis Ecclesie Antonii Arquer relato dec. 85. numer. 3. Adde in confirmationem quæ dixi dec. 82. n. 13. & dec. 83. n. 5. & decis. 84. n. 4. & 5. hac part. 2.

8 Ampliatur iste secundus casus, ut procedat in condemnato ad triremes in perpetuum, vel ad tempus, qui funibus ligatus, aut catenis vinctus, dum per satellites Judicis sæcularis ad illas ducitur, à manibus eorum se eximens, & liber evadens, ad Ecclesiam confugit, nam licet funibus, vinculis, & catenis vinctus, & ligatus sit, si liber ad Ecclesiam pervenit, gaudet ejus Immunitate, Giurba conf. 30. à n. 12. ad 17. Peguera decis. 61. numer. 4. vers. Et quod tom. 1. Ciarlin. controuv. forens. cap. 197. numer. 13. part. 2. & in praxi servatum Compluti vidisse anno 1618. in eo, qui dum ad Regias triremes damnatus ducebatur, ex asello, in quo compedibus vinctus erat, in Ecclesiam se projecit, & tam per Judicem Ecclesiasticum, quam laicum, declaratum fuisse Immunitate frui debere, testatur Merlin. controuv. libr. 2. cap. 56. n. 15. vers. Aliud in fine. Et secundum hanc ampliationem in Cathalonia per Rovirola Tertium, Consultoribus Planes, Ubach, Regas, & Benach 25. Julii 1597. in facto Immunitatis Ecclesie Monasterati Canet, qui cum fuisset condemnatus per Judicem Villæ Guissonæ ad serviendum suæ Majestati per tempus sex annorum in Regiis trireribus remigando, & duceretur per Joannem Argullo Regium Portarium à dicta Villa Guissonæ ad Civitatem Barcinonæ captus super asino, & funibus ligatus, à manibus dicti officialis evasisset, & cum asino cœmeterium Ecclesie Parochialis Sanctæ Eulaliæ de Hospitaletto, aliàs de Proensana, intrasset solus, & ab asino dimisser se deorsum in dicto cœmeterio, fuit à dicto cœmeterio violenter per dictum officialem extractus: fuit declaratum gaudere Immunitate Ecclesiastica. Quam decisionem etiam refert Xammar. defn. 129. parte prima. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Dalmau, Ferrer, Benach, Roig, Torner, & Bonet 21. Januarii 1605. in facto Immunitatis Ecclesie Josephi Lopes Cardona, & Petri Carrion, condemnatorum ad servitium Regiarum trirremium remigando in Consilio Civitatis Cæsar-Augustæ, & extractorum ab Ecclesia Parochiali Populæ Claramontis, in quam se receperant liberi, & evasi à manibus militum, licet inter se una, & eadem catena alligati, fuit decisum eos gaudere Immunitate Ecclesiastica. Referunt etiam hanc decisionem Peguera dec. 61. numer. 4. vers. Et quod tom. 1. Xammar defn. 129. numer. 5. part. 2. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. part. 3. voto 8. numer. 39. vers. Et quod. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferruz, Rubicoll, & Sala 18. Januarii 1612. in facto Immunitatis Ecclesie Joannis Colomer, relato decis. 84. numer. 4. vers. Et juxta secundum membrum. Et per eundem Cancellarium Agullana 30. Januarii 1616. in casu relato per Xammar defn. 129. numero 6. part. 2. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ramon, Viñola & Mir 13. Aprilis 1628. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personas Paschasii Bernat, Laurentii de Orni, Martini Deguaze, Ludovici Casugas Regni Aragonum, & Petri de Orra Regni Franciæ, condemnatorum in Regno Aragonum ad serviendum in Regiis trireribus suæ Regiæ Majestatis, qui cum per officialem à dicto

- Regno Aragonum conducebantur cum catena ligati, & cum aliquibus custodibus, à quorum manibus soluti, & liberati intrarunt intus porticum Ecclesie, & Hospitalis Sancti Antonii Civitatis Barcinonæ, loco sacro, & Immunitate Ecclesiastica gaudente, à quo violenter per dictum officialem, & alios de sui comitiva fuerunt extracti: fuit declaratum eos gaudere Immunitate Ecclesiastica, & ad locum sacrum à quo violenter extracti fuerunt restituendos fore, & esse. Adde in confirmationem tradita *dec. 81. n. 13. & dec. 83. n. 5. & dec. 84. num. 4. cum seq. hac part. 2.*
- 9 Limita 1. ut procedat quando quis est condemnatus ad triremes in perpetuum, vel ad tempus pro crimine non excepto, nam tunc si ad Ecclesiam confugit, dum ad illas ducitur, licet catenis vincetus sit, gaudet Immunitate Ecclesie; secus si pro crimine excepto ad triremes condemnatus sit, & dum ad illas ducitur, ad Ecclesiam confugit, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie, Ciarlin. *contro. forens. c. 197. n. 31. part. 2. ut dixi n. 6. & dicam infra, num. 21.* Adde quæ tradidi *dec. 82. n. 17. hac part. 2.*
- 10 Limita 2. ubi adesset in contrarium consuetudo, ut in Regno Castellæ n. 5.
- 11 Limita 3. ut procedat si condemnatus ad triremes, dum ad illas ducitur, confugit ad Ecclesiam liber, licet catenis, & vinculis ligatus sit, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie; secus verò si non evadit liber, sed captus, & detentus manibus officialium pervenit ad locum sacrum, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesie, *dixi decis. 82. n. 18. & decis. 83. n. 21. & 22. decis. 84. n. 4. & 5. hac part. 2.*
- 12 Tertius casus est in condemnato ad triremes in perpetuum, vel ad tempus ad illas traditus, qui si ex ipsis ad Ecclesiam profugerit, dubium est, an gaudeat Immunitate Ecclesie? In resolutione hujus tertii casus consistit cardo difficultatis, & reperio tres Doctorum opiniones.
- 13 Prima est opinio eorum, qui distinguunt quod si reus qui à triremibus aufugit, sit loco depositi condemnatus, vel certam habeat condemnationem, sed sit reclamatum, & pendeat reclamatio, tunc Immunitate gaudeat: si verò aufugiens à triremibus habeat certam condemnationem, de qua non pendeat appellatio, hoc casu non gaudeat Immunitate: hanc sententiam in praxi observatam fuisse à multis Nuntiis testatur Joseph Imperator, ut observat Donat. Anton. de Marin. *resol. quotid. cap. 77. n. 5. & refert Xammar. defin. 129. n. 2. part. 2.* ita censuisse nostrum Cancellarium Agullana sententia lata 18. Aprilis 1612. in facto Immunitatis Ecclesie Joannis Colomer, ut tradit Xammar. *defin. 129. n. 3. part. 2.* sed vide quæ notavi *dec. 84. n. 4. vers. Et juxta secundum membrum hac part. 2.*
- 14 Hanc autem primam opinionem distinguendum ferè omnes refellunt, ut habes apud Dianam *resol. mor. part. 4. tract. 1. resol. 47.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. n. 5.*
- 15 Secunda est opinio, quod condemnatus ad triremes in perpetuum vel ad tempus, si ex triremibus, quibus fuit traditus, ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, sed ad triremes redire debet, ut in eodem remigandi opere inserviat, sic docent Villadieg. *in polit. cap. 3. n. 215.* Martha de *jurisdic. part. 2. c. 51. à num. 17.* Magal. *part. 3. libr. 4. cap. 2. quest. 1. n. 33.* Cutellus de *Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 25. n. 7. & 8. & late quest. 40. per totam.* Don Ludovicus ab Exea *in allegat. de cadaver. punit. vers. Eodem argumento fol. 11.* Ita judicatum per Senatum Lusitanie testis est Gamma *dec. 362.* quem sequuntur Guazzini. *defens. 1. cap. 37. num. 38. in fine.* Borrell. *in summa decis. part. prima, tit. 3. num. 96.* & cognita hac veritate Sanctissimum Pontificem extrahi mandasse ab Ecclesia Horarium Scala, qui aufugerat à Regiis triremibus ad Ecclesiam, testatur Sanfelicius *decis. 271. num. 5. vers. sequitur.* & ita alias observatum per Archiepiscopum Messanen. refert Sanfelicius *dec. 271. post num. 6. vers. sicut. Fosede, & vers. Copia di fede.* & pluries decisum in Regno Neapolis tradit Sanfelicius *decisione 271. per totam.* sequitur Thoro *in compend. decis. in supplement. verba condemnatus ad triremes, fol. 105.*
- Et in hoc Principatu Cathalonie per Cancellarium Puigmari 31. Octobris 1622. in facto Immunitatis Ecclesie Petri Domingo Villæ de Brassim, remigis, sive galeot, & sic servi pœnæ: fuit decisum dictum Petrum Domingo remigem, sive galeot, non gaudere Immunitate Ecclesiastica. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Astor, Magarola, Roca, & Gujamet 6. Maji 1625. in causa Immunitatis Ecclesie Bartholomæi Pamies Villæ de Reus, remigis, sive galeot, qui cum esset condemnatus per Regium Cathalonie Consilium ad servitium Regiarum triremium per septennium, & si non solvisset quingentum ducatos per decennium, executaque dicta sententia contra dictum Pamies, eum triremibus dicti Principatus tradendo, ita ut proprium patrimonium Domini Regis fuerit effectus, quo tempore durante ab eis aufugit, antequam Saraceni ipsas triremes occupassent in terris Regni Francie, & extractus postmodum ab Ecclesia Parochiali Villæ de Reus, & carceribus Regiis Barcinonæ mancipatus, ubi alia delicta commisit, pro quibus fuit per Regium Consilium ad mortem condemnatus: fuit declaratum dictum Bartholomæum Pamies remigem, sive galeot non gaudere Immunitate Ecclesiastica. Et per dictum Cancellarium Puigmari 11. Maji 1627. in facto Immunitatis Ecclesie allegata in personam Josephi Salines agricolæ Dertuzæ, remigis, sive galeot condemnati per Regium Cathalonie Consilium ad serviendum in Regiis triremibus remigando per decennium, & triremibus classis Cathalonie traditi, & sic servi pœnæ facti, & de patrimonio Domini Regis, ex quibus ante finitum tempus aufugit tempore, quo dictæ triremes fuerunt à Mauris captæ, extractique ab Ecclesia Confratriæ Sanguinis Domini nostri Jesu Christi Civitatis Dertuzæ: fuit declaratum dictum Josephum Salines remigem, sive galeot suæ Majestatis, Immunitate Ecclesiastica non gaudere.
- Fundamenta hujus opinionis negativæ sunt. Pri- 16
mum, quia condemnatus ad triremes per condemnationem efficitur servus pœnæ, *leg. rei capitalis 2. l. aut damnatum 8. ff. de pœnis.* Lezana post alios *quest. regul. tom. 4. consult. 50. num. 51.* Sed servus si ad Ecclesiam confugit, ratione subjectionis pro debito servitio præstando non gaudet Immunitate Ecclesie, sed domino est restituendus, *cap. inter alia de Immunit. Eccles. leg. presentis, c. de his qui ad Eccles. confug. & dixi dec. 66. num. 12. hac part. 2.* Ergo etiam condemnatus ad triremes, si ad Ecclesiam confugit, ratione servitii, & pro eo continuando non gaudet Immunitate Ecclesie, sed eidem triremibus restituendus est. Ita argumentantur Gamma *decis. 362.* Cutellus de *Immunit. Eccles. libr. primo, quest. 40. num. 8. & 9.* Don Ludovicus ab Exea *in allegat. de cadaver. punit. vers. Eodem argumento, fol. 11.* Bobad. *in polit. libr. 2. cap. 14. num. 74.* Sanfelicius *decis. 271. num. 1. vers. Pro fisco, & vers. ex quibus.* Giurba & Xammar, & si non sequantur, *ille conf. 30. n. 2. iste rer. jud. defin. 129. n. 7. 8. & 9. part. 2.* Et dixit noster Cancellarius Cathalonie Puigmari sententiis latis 31. Octobris 1622. & 11. Maji 1627. relatis supra *num. 15.*
- Secundum, quia condemnatus fugiens à triremibus 17
ad Ecclesiam, aufugisse præsumitur sub spe Immunitatis Ecclesie, ideò ejus Immunitate non gaudet, ita Martha de *jurisdic. part. 2. cap. 51. n. 17.* refert sed non sequitur Giurba *conf. 30. n. 19.* Sequitur tamen Sanfel. *dec. 271. num. 4. vers. Eadem opinionem.*
- Tertium, quia Ecclesia tutum reddit confugientem 18
ad eam à pœna corporali infligenda, *can. reum, 17. q. 4. can. reos 23. qu. 5.* non autem à pœna jam imposita, ita Martha de *jurisdic. part. 2. c. 51. n. 18.* Cutellus de *Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 40. n. 10. vers. neque obstat.* Sanfelicius *decis. 271. num. 4.* Xammar, & Giurba, & si non sequantur, *ille defin. 229. n. 7. part. 2. iste conf. 30. n. 3.* alia vide infra à *num. 35.*
- Tertia est opinio, quod condemnatus ad triremes 19
in perpetuum, vel ad tempus, si ex triremibus, quibus fuit traditus, ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, quia iste casus nullo jure reperitur exceptus, late Giurba *consil. 30. à numer. 18. ad 24.* Donat. Anton.

- Anton. de Marinis *resol. quotid. c. 177. numero. secundo* & *tertio*, Pereira *de manusc. reg. part. 2. cap. 50. nu. 17. Novar. in sum. Bullar. titul. de Immunit. Eccl. nu. 27. Correa de Immunit. Eccles. par. 2. quest. 4. nu. 9. Trulench. in decal. tom. 1. libr. 1. cap. 11. dub. 3. nu. 29. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 40. & par. 3. tract. 1. resol. 37. & par. 4. tract. 1. resol. 47. & par. 6. tract. 1. resol. 22. & in sum. part. 1. verbo Immunit. Ecclesiar. n. 35. Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum n. 16. Xammar. defin. 129. à n. 4. par. 2. Thomas del Bene de Imm. Eccl. to. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. per totam*, Riccius *de pub. jud. quest. 37. nu. 8. vers. securus*, Don Didacus Anton. de Frances de Urrutigoyti *in pastor. regular. par. 3. voto 8. nu. 40.**
- 20 Ampliant aliqui hanc tertiam opinionem in remige qui erat in triremibus adimplens pœnam delicti propter quod non gaudebat Immunitate Ecclesiæ, nam si ab eis aufugiat, & in Ecclesiam se recipiat, gaudet ejus Immunitate. Quia positus in triremibus post condemnationem novus consideratur homo, ex quo delictum, propter quod extitit condemnatus, jam fuit in illam pœnam commutatum, nec amplius illud remanet, cum per pœnam delearur, unde tantum consideratur illa fuga, quæ non est illicita, ut cum pluribus *resolvit Tancredus de relig. tract. 1. libr. 4. disp. 8. ex nu. 75. fol. 174. Quem refert & sequitur Don Didacus Antonius de Urrutigoyti in past. regul. par. 3. voto 8. nu. 41. & 63.*
- 21 Sed contra istam ampliationem in terminis hujus tertie opinionis est verius, quod condemnatus ad triremes pro crimine excepto, si ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, sed triremibus restitui debet, *Correa de Immunit. Eccles. par. 1. quest. 4. nu. 9. Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 47. vers. Sed ego ante finem*, Giurba *consil. 30. n. 21. in fine*, Cutellus *de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 40. nu. 10. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. nu. 2. & 8. Adde quæ dixi hac decis. nu. 6. & 9. & dec. 82. nu. 17. hac parte secunda.* Quod confirmatur ¶ in confugiente à triremibus, qui gaudet indulto, quando non fuisset damnatus pro aliquo crimine excepto in ipso indulto, *Mastrill. de indulto cap. 42. nu. 5. in fine*, & *nu. 6. Hodierna in l. hac edictali quest. 14. nu. 37. C. de secund. nupt. Baron. de citat. tomo 3. singul. 114. numero 19. Diana resol. moral. parte sexta, tract. 1. resol. 22. vers. Unde*, Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. numero 2.*
- 23 Ad primum fundamentum pro secunda opinione relatum *nu. 16. respondent Doctores tertiam opinionem tenentes duobus modis. Primo dicunt disparem efferationem inter utrumque casum, nam servus, qui à domino fugit ad Ecclesiam, non est reus alicujus criminis, & ideo si ad Ecclesiam confugit, non defenditur ab ea, cum ejus dominium, & possessio sit apud dominum, ut patet ex capite inter alia §. si verò de Immunit. Eccles. l. presenti Codic. de his qui ad Eccl. confug. At in isto casu condemnatus ad triremes, cum sit verè reus, & propter sententiam latam, & pœnam illi inflictam, non desinit esse reus, debet gaudere Immunitate Ecclesiæ. Ita Gamma *dec. 362. nu. 1. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 22. vers. Ad secundum*, & *in sum. parte prima verbo Immunitas Ecclesiarum n. 35. vers. Respondeo secundo*, Thomas del Bene *de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. nu. 9. 10. & 11. Xammar. defin. 129. nu. 11. & 12. parte secunda*, Secundo dicunt ¶ quod licet damnatus ad triremes de jure antiquo efficiebatur servus pœnæ, ideoque perdebat testamenti factionem activam & passivam sicut damnatus in metallum, *Peregrin. de jure fisci, lib. 3. tit. 4. n. 7. Farinac. in praxi parte 3. quest. 102. nu. 140. Castillo dec. 37. nu. 109. par. 1. Mastrill. dec. 167. nu. 10. parte 2. Gomez in leg. 4. tauri nu. 1. Paschal. de pat. potest. par. 1. c. 5. nu. 103. Succesit enim ¶ hæc pœna damnationis ad triremes, secundum communem, & veriore sententiam, loco damnationis in metallum, seu ad opus metalli, & ista hodie amplius non est in usu, ut testantur *Capici. decis. 153. nu. 3. Franchis dec. 140. nu. 8. Grammat. decis. 32. nu. 4. Ca-***
- bal. resol. crim. casu 8. à nu. 42. Clar. §. fin. quest. 67. nu. 7. Farinac. in praxi par. 1. quest. 19. nu. 14. Granut. theorem. at. 3. nu. 10. Surd. conf. 90. per totum, plenissimè Mastrill. dec. 167. per totam parte secunda. Trenacing. variar. libro 1. de morte resol. 1. nu. 7. Pasch. de pat. pote. part. 1. c. 5. nu. 103. Jul. Chartat. decis. 66. nu. 129. Solorzan. de jur. Indi. tom. 2. lib. 1. c. 13. nu. 69. & in polit. lib. 2. c. 15. vers. Ten el individuo fol. 143. Peguer. decis. 56. nu. 1. tomo secundo latè Font. de pact. nup. tomo primo clau. 4. gloss. 14. nu. 15. Casti. dec. 37. per totam part. 1. Quod an procedat, tam in condemnatione ad triremes perpetua, quam temporaria? affirmant Clar. Granut. Farinac. Trentacing. & alii locis citatis. Negant alii ex Doctoribus citatis, Mastrill. à numero 7. precipue numer. 12. Castillo numero 8. Fontan. nu. 57. qui ad id citat inter alios Peguer. dec. 16. nu. 3. & in prax. crim. c. 12. §. 9. nu. 3. Peregrin. de jure Fisci lib. 3. tit. 4. numer. 4. addo videndos Cost. de retrotract. cap. 1. monit. 5. nu. 9. & 10. Peregrin. de jure Fisci lib. 3. tit. 4. nu. 2. Hodiern. in leg. hac edictali quest. 14. n. 52. & 55. Farinac. in praxi par. 3. quest. 102. nu. 149. Merlin. contr. jur. lib. 1. c. 52. nu. 7. Baron. de citat. tom. 3. singul. 14. à nu. 1. Guazzin. defen. 33. c. 4. n. 10. Et damnati ¶ in metallum perpetuò, 26 vel in opus metalli, efficiebantur servi pœnæ, mortuique equiparabantur, & non habebant testamenti factionem activam, & passivam, *leg. quidam, l. in metallum ff. de pœnis, l. in metallum ff. de jure Fisci*, cum aliis juribus citatis per Gomez in l. 4. tauri à nu. 1. Spin. in specul. testam. gloss. 8. Pichard. in §. ejus qui apud hostes nu. 11. quibus non est permis. face. testam. Covar. in rub. de testam. par. 3. nu. 27. Peregrin. de jure Fisci lib. 3. tit. 4. Farinacius in praxi par. 3. quest. 102. à nu. 135. Castillo dec. 37. à nu. 11. par. 1. Mastrill. dec. 167. à nu. 8. part. 2. Clar. §. testamen. quest. 22. Guazzin. defen. 38. c. 1. nu. 9. Ripoll. var. c. 13. nu. 194. Tamen jure ¶ 27 novo authenticorum, nemo bene natus, id est ingenuus natus, efficitur servus pœnæ per condemnationem ad triremes, sicut nec per condemnationem in metallum, sive ad opus metalli, vel ad aliud opus publicum, etiam perpetuum; sed retinet ea, quæ sunt juris gentium, ut contractus, ac consecutive actiones, tam activas, quam passivas, ex illis provenientes, & est capax testamenti factionis activæ, & passivæ, *authent. sed hodie, C. de donat. inter vir, & uxor. Boer. dec. 278. nu. 3. Grammat. decis. 32. nu. 3. & 4. Covar. in rubr. de testam. par. 3. nu. 27. Gomez in leg. 4. Tauri nu. 4. & variar. par. 2. c. fin. nu. 20. in fine, Surdus consil. 90. n. 37. Tuschus practicar. concl. litter. D. conclus. 2. Castillo Siculus dec. 37. nu. 15. par. 1. Castillo Hispanus de usufructu c. 66. nu. 21. Pichard. in §. ejus qui apud hostes nu. 13. & 14. de his quib. non est permis. facere testament. Ripoll. variar. c. 13. nu. 195. Peregrin. de jure Fisci lib. 3. tit. 4. n. 9. & tit. 5. sub nu. 20. Farinac. in praxi part. 3. quest. 102. nu. 158. Vermigliol. consil. 362. per totum. Ita respondent Gamma *decis. 362. nu. 2. 3. & 4. Giurba conf. 30. nu. 9. Correa de Immunit. Eccl. par. 2. n. 9. Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. ref. 47. vers. Sed ego*, & *p. 6. tr. 1. ref. 22. vers. Neque*, & *in sum. p. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 31. vers. Respondeo primo*, Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 9. nu. 6. & 11. Xammar. definitione centesima vigesima nona, numero 13. 14. & 15. part. 2.***
- Quinimo licet condemnatus ad mortem naturalem 28 statim post condemnationem efficiatur servus pœnæ, *leg. Imperatores, ff. de jure Fisci, leg. fin. C. ad leg. Jul. Majest. & amittat libertatem, & civitatem, leg. qui ultimo ff. de pœnis, & reddatur incapax ad acquirendum, & habendum bona, & amittat testamenti factionem activam, & passivam, & testamentum antea factum etiam ad pias causas rumpatur, l. si quis filio §. irritum digest. de insul. rup. leg. ejus qui §. 1. digest. de testam. Boer. decis. 278. Clar. §. testamentum quest. 21. Craf. §. testamentum quest. 5. nu. 5. & quest. 26. Peregrin. de jure Fisci lib. 3. titulo 2. per totum, Farinac. in praxi par. 3. quest. 102. à nu. 111. Gomez in leg. 4. Tauri nu. 4. & variar. part. 2. c. 15. nu. 20. in fine, Covar. in rub. de testam. p. 3. n. 27. Surdus conf. 90. n. 37. Tuschus*

- Tufchus *pract. conclus. litt. S. concl.* 235. nu. 1. Lara in *leg. si quis à liberis*, §. *sed utrum* 26. ff. *de liber. & agnoscen.* Castillo Hispanus de usufructu c. 66. n. 21. Castillo Siculo dec. 37. num. 16, 17. & 18. lib. 1. Ripoll. *variar.* c. 13. nu. 195. Pichard. in §. *ejus qui apud hostes num.* 14. in *fine* quib. non est permis. Guazzin. *defen.* 38. c. 1. à n. 1. Gamma de *sacra. prest. ultim. suppli. damnatis quest.* 6. à nu. 1. Diana *resol. moral. par. 5. tr. 3. resol.* 120. & par. 7. tract. 6. resol. 8. Cavalcan. de *brach. Reg. part.* 4. nu. 315. Lezana *quest. regular. tom. 4. consult.* 50. nu. 50. Mastrill. de *magistrat. lib. 3. cap. 4. nu. 204.* Cutel. de *Immunit. Eccles. lib. 1. quest.* 40. nu. 7. Don Ludovicus ab Exea in *allegat. de cadaver. punitor. versi. Secundo, fol.* 11. & alii numer. 34. citandi. Nisi vigeret † in Regno consuetudo, qua damnatus ad mortem naturalem posset condere testamentum, nam illa erit observanda, Clar. §. *testamentum quest.* 21. in *fine*, Guazzin. post alios *defen.* 38. c. 1. num. 3. Peregrin. de *juro Fisci lib. 3. tit. 2. nu. 1.* Farinac. in *praxi part. 3. quest.* 102. nu. 31.
- 29 Castillo dec. 37. nu. 20. lib. 1. Vel jure † municipali fieri permetteretur, ut in Regno Castellæ est leg. 4. *Tauri, que est lex* 3. tit. 4. lib. 5. *recopil.* Covar. in *rub. de testament. par. 3. n. 27.* Molina de *primogen. lib. 4. c. 1. num.* 20. Spinus in *specul. testam. gloss. rub. 8.* Gutierrez *pract. lib. 3. quest.* 39. Azevedo & Mattienzo leg. 3. tit. 4. lib. 5. *recop.* Pichard. in §. *ejus qui apud hostes num.* 12. & 15. quibus non est permis. *facere testam.* & in Regno Lusitanæ ad *pias causas*, Gramm. de *sacram. prest. ulti. suppli. damnat. quest.* 6. n. 17. Aliàs damnatus † ad mortem naturalem non potest testari, nisi de licentia Proregis qui potest adversus legem scriptam dispensare, Natta *conf.* 178. Non autem de licentia Magistratus, qui contra jus statuere nequit, Peregrin. de *jure Fisci lib. 3. tit. 2. n. 2.* Farin. in *praxi part. 3. quest.* 102. n. 125. Sic observari in Catalonia testatur Ripoll. *variar. cap. 13. n. 196.* & de *regal. cap. 18. nu. 63.* & in Regno Siciliae refert Mastrill. *deci.* 167. n. 17. par. 2. Castillo *decif.* 37. n. 19. lib. 1. qui nu. 21. etiam tradit, damnatum perpetuò ad triremes non posse testari, nisi de licentia Proregis, quod & notat Mastrill. *ubi proximè citatus*, Hodier. in *l. hac edictali* q. 14. à n. 30. C. de *secund. nup.* Novar. de *mal. ablat. privil. num. 6. cum sequent.* Baron. post alios reprobatis *contrariis tom. 3. de citat. sing.* 124. à num. 1.
- 30 Tamen si damnatus † ad mortem naturalem pro crimine non excepto, ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, ut ex pluribus tradidi *decisione* 82. nu. 25. Ita etiam respondet Giurba *conf.* 30. n. 10. & 21. Correa de *Immunit. Eccl. par. 2. n. 9.* Diana *resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 4. vers. Sed ego*, & p. 6. *tract. 1. resol. 22. ver. Sed cum multis*, Thom. del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sectione 9. n. 7.*
- 31 Ad secundum fundamentum relatum numero 17. respondet Giurba *conf.* 30. numero 22. & de eoin alia *decisione* agam.
- 32 Ad tertium fundamentum relatum nu. 18. respondent infra allegandi verius esse, quod Ecclesia reum ad eam confugientem, nedum reddit tutum à pœna infligenda, sed etiam à pœna inflicta, ut colligitur ex *can. id constituimus*, ibi: *Ab omni genere pœnarum sint securi* 17. *quest.* 4. ita Giurba *conf.* 30. nu. 23. Riccius de *pub. judic. quest.* 37. n. 52. Diana *resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 21. versi. Resfat*, & *resol. 22. versic. Sed cum multis*, Thomas del Bene de *Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. nu. 4. & dub. 24. section. 17. nu. 3. versic. Objicies*, Xammar. *defin.* 129. nu. 10. par. 2. Et sic damnatum ad castrum Malatii per septennium ad Ecclesiam confugientem gaudere ejus Immunitate declarasse Curiam Archiepiscopalem Messanensem anno 1619. in causa cujusdam de Barrefio, referunt Giurba *conf.* 30. nu. 23. Diana *resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 40. versi. Sed merito.* Adde tradita *decif.* 82. num. 15. & *hac decif. num. 32.*
- 33 Quid dicendum in tam gravissima questione hujus tertii casus, in Catalonia ut dixi n. 15. servatur intrepide secunda opinio, & in ejus confirmationem addo primo, quia labor remigis in remigando, opus sive servitium vocatur, Cutellus de *Immunit. Eccles. lib. 1. quest.* 40. num. 13. & 14. Gambacurta de *Immun. Eccl. lib. 4. cap. 34. à num. 4.* notat Giurba *conf.* 30. num.
27. Et qui alicui servitio est subjectus, si ad Ecclesiam confugit, non gaudet Immunitate, sed ad præstanda servitia restituendus est, ut *infra n. 44.* Addo secundo, quia condemnatus ad triremes in perpetuum, vel ad tempus, statim atq; eis traditur, proprium patrimonium Domini Regis efficitur, ut expressis verbis dixit noster Cancellarius Cathalonæ Puigmari duabus sententiis latis 5. Maii 1625. & 11. Maii 1627. *relatis num.* 15. & probatur ex *leg. frustra* 8. in *fine*, ibi: *Fisci enim caput esse mancipium*, C. de *senten. passis.* Et fugiens à triremibus, sui ipsius furtum facit, ut de milite fugiente à militia, & servo fugiente à domino, *decif.* 66. n. 6. & 12. *hac parte* 2. vel operas corporales furatur, notat Giurba *conf.* 30. nu. 29. in *fine.* Et cum res furtiva ducta ad Ecclesiam non gaudeat ejus Immunitate, sed domino sit restituenda, ut dixi *decif.* 72. num. 4. *hac par. 2.* Hinc fit, quod condemnatus ad triremes in perpetuum, vel ad tempus, si ab illis ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate. Addo tertio, quia licet Ecclesia reum reddat tutum non solum à pœna infligenda, sed etiam à pœna inflicta, ut dixi numero 34. non tamen reum reddit tutum à pœna executiva, ut expressè declaravit noster Cancellarius Puigmari sententia lata 6. Maii 1625. *relata numero* 18. & *latè infra dec.* 90.
- Sed contra secundam rationem forsan dices, quod condemnatus etiam ad mortem, & si fiat servus pœnæ, non tamen acquiritur Fisco, quia non fit servus Principis, & Fisci, sed pœnæ, idèd Fisco non acquiritur, leg. in *metallum* 12. de *jure Fisci leg. sunt quidam* 17. ff. de *pœnis*, Peregrin. de *jure Fisci lib. 3. tit. 2. n. 13.* & *tit. 4. n. 1.* Castillo *decif.* 57. n. 12. & 20. par. 1. Et res publica non facit eum servum, nec in eum jure servitutis utitur, ut ex Covar. tradit Giurba *conf.* 30. n. 8.
- Quia replicatio procedit quo ad effectum acquirendi Fisco ex ejus persona, & ita loquuntur jura & Doctores citati, secus verò quoad effectum serviendi Principi remigando in Regiis triremibus, nam ad hoc corpus remigis traditur ad triremes, & est confiscatum ipsi Principi, ut de corpore puniti tradit Mastrill. de *magistrat. l. 3. c. 4. n. 203. ex leg. si. ff. de cadaver. punitor.* & videtur sentire *glos. in leg. frustra* 8. *verbo Caput. C. de sent. passis*, ubi ait, quod servus pœnæ fit Fisci non purè, vel propriè, sed secundariò, sive per quandam consequentiam.
- Limita illam secundam opinionem *relatam nu. 15.* & ut procedat, prout loquitur, ad effectum dumtaxat continuandi servitium in eodem opere remigandi in Regiis triremibus pro tempore suæ condemnationis: si quidem condemnatus ad triremes ab eis aufugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, sed revertitur ad triremes, ut interserviat, in illis remigando; secus verò ad effectum imponendi novam pœnam pro fuga, nam pro ea nullum est dubium, quod gaudet Immunitate. Ideoque advertant ministri triremium, quod si per fugam illum verberant, seu aliam pœnam imponunt, Immunitatem Ecclesiæ violant, ita *decisum* in Senatu Luzitano refert Gamma *decif.* 362. Martha de *jurisdic. par. 2. cap. 51. n. 19.* Cutel. de *Immun. Eccles. lib. 1. quest.* 40. n. 16. Sanfelicius *dec.* 271. *post nu. 5. in fine*, & n. 6. & in *versi. Fo fede.*
- Hæc omnia comprobari possunt. Primo in milite militiae bellicæ, qui si à militia fugam arripiat, & ad Ecclesiam confugiat, ad effectum continuandi servitium militiae, non gaudet illius Immunitate, sed ad servitium belli restituitur; benè tamen gaudet ad effectum, ut à suo Judice propter fugam puniti, ut probavi *dec.* 66. num. 4. & 5. Secundo in servo, qui si declinans domini obsequium ad Ecclesiam confugit, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, sed ad servitium domini restituitur, licet benè gaudeat, ut non possit à domino propter fugam puniti, dixi *dec.* 66. à numero *decimo secundo.* Tertio in filio confugiente ab obsequio patris ad Ecclesiam, qui non gaudet ejus Immunitate, quamvis benè gaudeat ad effectum, ne castigetur à patre, *retuli decif.* 66. num. 17. Quarto in uxore, quæ si aufugiat ab obsequio viri ad Ecclesiam, non gaudet ejus Immunitate; sed bene gaudet, ne à marito castigetur,

- getur, tradidi decis. 66. num. 17. Quinto in discipulo cuiuscumque artis, qui si ab obsequio magistri confugiat, & in Ecclesiam se recipiat, non gaudet ejus Immunitate, verum benè gaudet, ne castigetur à magistro, notavi decis. 66. nu. 17. Sexto in famulo, qui se servitio subiecit, si ad Ecclesiam confugit, non gaudet Immunitate, sed ad continuandum servitium cogendus est, ut infra num. 44.
- 39 Quartus, & ultimus casus, est in condemnato ad triremes ad tempus, qui si finito tempore à Præfectis triremium invitatus in eorum servitio retineatur, si à triremibus discedat, & ad Ecclesiam confugiat, indubitatum est, quod gaudet Immunitate Ecclesiæ. Ita fuit in Cathalonia declaratum per Cancellarium Agullana, Consultore Rollan, 16. Februarii 1616. in facto Immunitatis Ecclesiæ Andree Martinez. Adde in confirmationem quæ dicam numero 41. & quæ dixi decis. 85. à num. 29.
- 40 His proxima est dubitatio, utrum remex voluntarius, qui non ex sententia, sed ex locatione & conductione illi operi addictus est, si à triremibus ad Ecclesiam confugit, ejus Immunitate gaudeat? Et quidem si si lapsa tempore conductionis cogereetur remigare, nulli est dubium, quod remex voluntarius bonaboya vocatus, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate quia tunc ille non amplius famulus, nec adscripticius dici potest, sic Giurba conf. 30. à numer. 30. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 40. sub nu. 17. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. num. 15. Adde in confirmationem dicta num. 39. & quæ dicebam decis. 85. à nu. 19. Si autem si remex voluntarius tempore conductionis durante à triremibus ad Ecclesiam confugit, dicunt aliqui, quod gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut latè probat Giurba conf. 30. à num. 23. vers. Quartus casus, ad quem se refert Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. num. 133. Riccius de pub. quest. 47. num. 8. vers. Securitas, probabilem opinionem dicit Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. nu. 15. in fine, & ita declarasse Archiepiscopum Messan. anno 1618. in causa cujusdam Bonaboglia, qui ex triremibus Neapolitanis ad Ecclesiam confugerat, testantur Giur. conf. 30. in fine. Diana resol. mor. par. 1. tract. 1. ref. 40. in fine. Sed contrarium, quod remex voluntarius, si durante tempore conductionis ad Ecclesiam confugiat, non gaudeat ejus Immunitate, quia nec pœnæ, nec rei confugiens definitio convenit, docet Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 40. num. 17. probabilem etiam opinionem vocat Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. nu. 13. vers. Negat. exemplo famulorum, qui servitio subiectus est, nam si ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, sed ad servitium continuandum cogi debet, can. metuentes 17. quest. 4. leg. presenti, §. sanè, ubi Barbosa num. 19. Cod. de his qui ad Eccl. confug. Cutel. de Immunit. Eccl. libro 1. quest. 49. nu. 17. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 9. nu. 14. Don Ludovicus ab Exea de cadaver. punitor. versicul. Pars ratione fol. 11.
- 45 Excipe si nisi famulus transacto conductionis tempore cogereetur redire ad continuandum servitium, nam tunc si ad Ecclesiam confugeret, ejus Immunitate gauderet, cum non amplius famulus dici possit, sic Cutel. de Immunit. Eccl. l. 1. q. 40. nu. 17. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. to. 2. c. 16. dub. 10. sect. 9. n. 15.
- 46 Quæro 1. an pœna serviendi in Regiis triremibus ad certum tempus simpliciter, & indefinitè posita in condemnatione, intelligatur de pœna triremium militando, quæ benignior est, vel de pœna triremium remigando, quæ gravior est? Iste casus accidit discuti in Cathalonia in Regio Criminali Consilio in causa Jacobi Fons botiguerii pannorum lanæ Civis Barcinonæ, convicti de acceptatione pecuniarum à diversis personis pro extractione Officiorum Deputatorum Generalis Cathaloniæ 22. Julii 1608. contra constitutiones generales Cathaloniæ, signanter contra caput Curia 68. anni 1599. quod pœna contrafacientibus imponit serviendi in Regiis triremibus ad quinquennium, nihil dicens de remigatione, Fontanella dec. 168. nu. 1. par. 1. Et ad relationem Magnifici postea Nobilis Michaelis Sala tunc Judicis Regiæ Curia, postea meritisissimi Regentis Regiam Cancellariam, die 22. Octobris 1608. fuit condemnatus ad remigandum in Regiis triremibus per quinquennium. A qua quidem sententia dictus Jacobus Fons supplicavit ad Regiam Audientiam Civilem, & causa commissa Magnifico Francisco Ferruz Aula Reverendi Cancellarii, die 3. Decembris 1608. Præsidente sua Excellentia, Nobilis Ludovicus à Peguera, Magnifici Josephus Ferrer, & Hieronymus Senjust fuerint voti, quod dicta sententia confirmaretur hoc intellecto, quod dictus Jacobus Fons attenda ejus ætate quinquaginta annorum & aliàs condemnatur ad serviendum in Regiis triremibus militando per quinquennium. Fundamenta hujus voti latè refert idem Nobilis Ludovicus à Peguera dec. 56. tom. 2. & in confirmationem poteris addere de cit. tom. 3. singula. 114. n. 24. ubi quod condemnati ad serviendum super Regiis triremibus non tenentur servire remigando, sed militando, & citat Addit. ad Gizzarel. decision. 64. Verum Magnifici Franciscus Ferruz relator causæ, Jacobus Pineda Fiscus Advocatus, Reverendus Cancellarius, & sua Excellentia fuerunt voti, benè cum dicta sententia lata referente Magnifico Michaeli Sala in favorem Fiscus Procuratoris Regiæ Curia, & contra Jacobum Fons fuisse pronuntiatum, & declaratum, & malè per dictum Fons à sententia prædicta contra eum lata fuisse supplicatum. Et sua Excellentia pro observantia constitutionum conclusit cum voto Relatoris, & aliorum ejus voto adhærentium. Meminit de hac decisione Fontanella de pact. nup. tom. 1. claus. 4. gloss. 14. numero 65. & decis. 168. numero 2. part. 1. Fundamentum fuit, quia licet Doctores constituent differentiam inter condemnationem ad triremes, & ad remigandum: ut primo casu condemnatus ad triremes possit servire per substitutum; secus in secundo casu. Tamen hodie in consuetudine nulla assignatur differentia, ex quo in utroque casu condemnatus tenetur remigare, eo quia idem sit condemnare ad triremes, quam ad remigandum, ut tradit Cavalcan. de brach. Reg. part. 6. fragmen. 76. refert Fontanella de pact. nup. tom. 1. claus. 4. gloss. 14. numero 64. versicul. Prodit, & numero 65. notat Guazzinus defen. 33. capit. quarto, numero octavo, in fine. Idem etiam declaratum in causis listarum cum voto Domini Proregis in casu paritatis conclusionè facta 18. Maii 1608. Similis pro listis 16. Januarii 1611. contra Joannem Devesa. An autem si caput Curia 68. anni 1599. prohibens listas, & apostas, quæ fiunt in extractionibus Officiorum, comprehendat Nobiles? Respondeo affirmativè, quidquid dicat Peguera decis. 59. numero 2. part. 2. Sed non puniuntur pœna triremium, sed arbitraria, latè Fontan. dec. 169. parte prima. Et an si comprehendat tam dantes, quam accipientes pecuniam pro listis? Fontanella decis. 169. à numero 12. parte prima. Et denique an comprehendat listas, & apostas, quæ fiunt in extractione nominum Sanctorum? Fontanella dec. 168. par. 1. In nostro Regio Criminali Cathaloniæ Consilio die 22. Februarii 1608. Gaspar Alomir, & Franciscus Figuerola, delati de pecuniis sorte commissis è variis personis per eos receptis pro securitate, sive listis de Sants: ad relationem Magnifici Michaelis Sala I. R. C. cum voto Domini Proregis propter paritatem fuerunt condemnati, quod ducerentur vestiti palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & relegarentur in Insulam per suam Majestatem nominandam ad triennium. Similis 15. Junii 1608. ad relationem Magnifici Michaelis Sala I. R. C. contra Franciscum Castells. Similis 21. Maii 1616. contra Michaellem Foix, cui data pœna bannimenti ad quinquennium.
- Quæro 2. an Barones possint vassallos condemnare ad remigandum in Regiis triremibus ad eorum beneplacitum? Respondeo, quod non, ut decisum testatur Mastrill. dec. 167. num. 18. par. 2. Virgil. de legit. person. c. 22. n. 45. Baron. de citat. tom. 3. singul. 114. nu. 26. Adde quæ dixi dec. 85. numer. 35. Quod fundatur, si quia licet Barones, & alii Judices Ordinarii inferiores à Principe possint remittere, aut condonare pœnas delictorum ad se spectantium, cessante partis instantia, & in casibus permissis, Franchis decis. 370. numero 1. Lanar.

Lanar. *conf.* 5. n. 15. Capiblanco. *pragm.* 7. nu. 31. de Baronib. Novar. *tit. de Baronib. collectan.* 7. n. 6. Mastrill. de Magistrat. *lib.* 4. c. 16. à nu. 97. & de indulto c. 2. à nu. 25. Ripoll. de regal. *cap.* 45. à nu. 52. Thoro in compen. *decif. par.* 3. *sect.* 1. verbo Barones an possint indulgere colum. 3. prope finem fol. 106. Mattheu de reg. Reg. Valent. *tom.* 2. c. 6. §. 2. *sect.* 2. à nu. 101. ita servari in Cathalonia referunt Cancer. *par.* 2. *variar. cap.* 2. num. 155. Xammar de offic. *jud. part.* 1. *quest.* 6. nu. 56. Intellegendum est † ante sententiam; non autem post sententiam: quo casu non possunt Barones pœnas indulgere, sed tantum Princeps hujusmodi gratiam tunc facere potest, docent Franchis *dec.* 270. num. 11. & 12. Mastrill. de Magistrat. *lib.* 4. c. 16. num. 100. & de indulto *cap.* 2. numer. 32. & 38. Thoro in compen. *dec. par.* 3. *sect.* 1. verbo Barones an possint indulgere colum. 3. prope finem, fol. 106. Giurba *conf.* 74. nu. 7. & 8. Guazzin. *defen.* 2. *cap.* 9. nu. 2. & *defen.* 33. *cap.* 27. nu. 22. Gomez *tom.* 3. *variar. c.* 8. nu. 4. *vers.* Item adde, ubi Ayllon Laynez nu. 5. Farinac. in *praxi par.* 2. *quest.* 6. num. 10. Covar. *pract. cap.* 34. n. 1. ad finem, Bobad. in *polit. lib.* 2. *cap.* 16. nu. 122. & *lib.* 4. *cap.* 5. nu. 67. & 68. & *lib.* 5. *cap.* 3. num. 117. Regens Vico ad *pragmat. Regn. Sard. lib.* 1. *tit.* 18. c. 12. nu. 11. & *cap.* 12. nu. 1. & 2. latè Xammar de offic. *jud. par.* 1. *quest.* 6. à nu. 47. qui nu. 56. testatur ita servari in Cathalonia, Ferrer qui loquitur de mente nostri Senatus in Generali Governatore, *par.* 3. de obser. *Guber. c.* 35. Cancer. *par.* 2. *variar. c.* 2. num. 155. & sic sunt intelligendi Bobad. in *polit. lib.* 2. c. 16. num. 124. Mastrill. de indulto *cap.* 2. à nu. 1. Thesaurus *lib.* 4. *quest. foren.* 71. Farinac. in *praxi par.* 1. *quest.* 6. à n. 1. & innumeri quos citant Castillo de *tertiis tom.* 7. *cap.* 41. à nu. 145. Suelves *conf.* 40. à nu. 10. libro 3. Regens Vico ad *prag. Reg. Sard. lib.* 1. *tit.* 18. c. 12. nu. 1. ut ipse se explicat nu. 11. & c. 13. num. 1. & 2. Nec per † viam nullitatis sententiæ, Bobad. in *polit. lib.* 4. *cap.* 5. nu. 66. & *lib.* 5. *cap.* 3. nu. 117. Quamvis † Barones, & alii similes inferiores à Principe in sententia sibi reservassent gratiam, & misericordiam, quia talis reservatio non valet, cum sit in fraudem, & quod una via prohibetur, alia permitti non debet, bene post alios Bobad. in *polit. libro 3. capite 5. num.* 117. & contra Cancer *part.* 2. *var. cap.* 2. numero 155. observat Xammar dicens ita audivisse declaratum in hac Regia Audientia de offic. *jud. par.* 1. *quest.* 6. numero 61. & 62. Nisi in specie † habeant à Principe indulgenti potestatem post sententiam, Menoc. de arbit. *jud. quest.* 93. numero 8. Farinacius in *praxi parte 1. quest.* 6. numero 13. Xammar de offic. *jud. part.* 1. *quest.* 6. numero 58. Mastrill. de indulto *cap.* 2. numero 39. in fine. Vel nisi † Barones habeant primas, & secundas causas, nam pendente appellatione coram ipsis, possunt indulgentiam concedere post sententiam, Franchis *decifion.* 390. num. 13. Mastrill. *cap.* 2. nu. 39. Regens Vico ad *pragmat. Regn. Sard. lib.* 1. *tit.* 18. *cap.* 13. nu. 3. Xammar. de offic. *jud. par.* 1. *quest.* 6. nu. 57.

57 Quæro 3. an tempus, quo condemnatus ad triremes detinetur in carceribus post sententiam, computetur ei in tempus triremium? Respondeo quod sic, *constit. per que no es raho.* 8. de pœn. corpor. Fontanella *dec.* 257. nu. 23. *par.* 1. Villadiego *for. judic. lib.* 2. *tom.* 5. *leg.* 9. nu. 9. ad finem, Riccius de *pub. jud.* q. 50. nu. 6. *vers.* cul. Nota. Rovit. in *pragmat.* 1. n. 5. de relegat. Giurba *conf.* 30. nu. 34. in fine, noster Doctissimus Regens Villosa de fugit. *cap.* 18. §. 1. nu. 32. Sic tempus † quo condemnatus ad exilium temporale detinetur in carceribus post sententiam, computatur ei in tempus exilii, ut si in carceribus daret exilium, erit eo finito liberè excarcerandus, *leg. omnes secundum intellectum Petri Bald. Salicer. & Fulgos. Cod. de pœnis*, sequuntur Franchis *dec.* 317. *sub num.* 1. Bajard. ad *Clar. §. fin. quest.* 71. nu. 6. Amendola ad Franchis *decif.* 487. num. 9. Cabal. *resolut. crimin. casu* 142. num. 4. & 5. Peguera *decif.* 42. num. 2. Guazzin. *defen.* 2. *cap.* 3. num. 19. 20. & 21. & *defen.* 6. *cap.* 1. num. 50. & *defen.* 33. *cap.* 27. numero 3. Fontanella *decif.* 257. num. 13. *par.* 1. Tiraquel. *de pœn. temper. causa* 41. Giurba *conf.* 30. num. 34. Capiblanco. *prag.* 7. num. 27. & *pragmat.* 19. num. 8. de Baronib. Riccius in *praxi dec.* 626. & *dec. Archiepiscop. Neapol.*

45. nu. 8. *par.* 2. Thoro in *compend. decif. part.* 1. verbo *Tempus carceris*, fol. 536. & in *suppl. verbo Puniri an debeat in fine folio* 512. Riccius de *pub. jud. quest.* 50. num. 6. *vers.* Nota. Reg. Vico ad *pragmat. Reg. Sard. lib.* 2. *tit.* 25. c. 21. nu. 26. Cavalcan. de *brach. Reg. part.* 4. num. 30. Fermosinus in *cap. proposuisti quest.* 8. num. 16. de foro *compet. noster eruditissimus Regens Villosa de fugit. cap.* 18. §. 1. num. 31. Fallit in casu relato *decifion.* 85. num. 16.

Prædicta procedunt, & vera sunt, si culpa, & facto 59 Judicis detinetur in carceribus, ut si stet per Judicem, quod carceratus post sententiam non accedat ad servandum exilium, vel ad serviendum in triremibus: nam hoc casu, cum non deberet stare in carceribus, tempus carceris computatur in tempus exilii, vel triremium, ne condemnatus duas patiatur pœnas, unam scilicet carceris, & alteram exilii, seu triremium, & ne afflictio detur afflictio; secus autem si absque facto Judicis non accessit condemnatus ad servandum exilium, vel serviendum in triremibus, sed alia de causa, puta propter debita, vel interesse partis, aut aliàs, quia tunc tempus carceris non minuit tempus exilii, vel triremium, nec procedit decisio *leg. omnes, C. de pœnis*, ut punctualiter determinant Franchis *dec.* 317. *sub num.* 1. & 2. Cabal. *resol. crimin. casu* 142. num. 6. 7. & 8. Guazzin. *defen.* 2. *cap.* 3. num. 22. & *defen.* 6. c. 1. num. 50. & *defen.* 33. c. 27. num. 3. in fine, Riccius *dec.* 45. num. 9. 10. & 11. *par.* 2. Ayllon. Laynez in addit. ad Gomez *tom.* 3. *variar. cap.* 8. in fine, *vers.* Item quod exul, Sanfelicius *dec.* 52. num. 3. *vers.* Eo magis.

Adverte, quod ista computatio fieri debet de jure 60 communi à tempore sententiæ, ut notant omnes citati nu. 57. & 58. Sed in Cathalonia fieri debet post quindecim dies à tempore latæ sententiæ triremium temporarium numerandos, *const.* 8. de pœn. temp.

Quæro 4. an condemnatus ad triremes pro tribus na- 61 vigationibus, elapso triennio, una tantum navigatione facta, debeat liberari, aut expectari debeant aliæ duæ navigationes? Respondeo quod stante servitio trienniali in triremium venit ab eis liberandus, ut testatur decisum Gizzarel. *dec.* 64. Thoro in *supplement. decif. verbo Condemnatus*, fol. 98. Baron. de *citac. tom.* 3. *singul.* 114. num. 23.

Quæro 5. an condemnatus ad triremes loco depositi 62 possit postea in expeditione causa ei imponi pœna mortis naturalis pro delicto? Fuit in Neapolitano Consilio decisum quod non, ut latè tradit Thoro in *suppl. decif. verbo Condemnatus ad Regias triremes*, fol. 105.

Quæro 6. quæ pœna puniatur condemnatus ad trire- 63 mes ab eis aufugiens? Quidam tenent, quod si fuerit in perpetuum ad triremes condemnatus, scilicet ejus vita naturali durante, & à triremibus aufugit, non debet puniri pœna ultimi supplicii, sed debet redire ad pristinam pœnam triremium, nisi pœna mortis comminata fuerit, ita Franch. *dec.* 140. n. 8. ubi Amendola n. 3. & 4. sequuntur Bajard. ad *Clar. §. fin. q.* 67. n. 13. Guaz. *def.* 5. c. 4. n. 27. Costan. in *l. 1. n. 45. C. de classicis lib.* 11. Capiblanco. in *prag.* 7. n. 25. de Baron. Virgil. de *leg. perf. cap.* 22. nu. 47. Bar. de *cit. tom.* 3. *sing.* 114. nu. 14. Farin. *frag. crim. p.* 1. *litt. B.* n. 99. Thoro in *compen. dec.* p. 3. *sect.* 1. *verb.* Fugiens fol. 486. & in *suppl. verb. Puniri an debeat fol.* 512. Sed alii docent, quod condemnatus ad triremes in perpetuum, si ab eis aufugit, puniri debet pœna ultimi supplicii, etiam si pœna mortis comminata non fuerit, aliàs fuga impunita remaneret, latè Cabal. *res. crim. casu* 8. à nu. 41. ad 52. ubi citat ex professo ad partes disputantem, & ita tenentem, Alex. Tarra- min. in *leg. non puto par.* 3. à n. 62. ad 76. ff. de *jure Fisci*, sentit nostrum Regium Cathalonix Consilium in casu relato per Pegueram *dec.* 41. n. 13. to. 1.

At si quis condemnatus fuerit ad triremes non in per- 64 petuum, sed ad certum tempus, & ab illis aufugerit, tunc si condemnatus fuerit ad triremes infra decennium, duplicatur tempus, quod superest; si per decennium, condemnatur in perpetuum, Cabal. *resol. crim. casu* 8. n. 53. & 54. Farin. *frag. crimin. par.* 1. *litt. B.* nu. 94. Visconti in addit. ad Franchis *decif.* 170. ad nu. 8. Thoro

- Thoro in compen. dec. part. 3. sect. verba Fugiens, folio 486. & in supplem. verba Puniri an debeat col. 3. versi. Respectu, fol. 512. Virgil. de legit. persi. quest. 22. nu. 47. Costant. in lib. 1. n. 55. C. de classicis lib. 11. Baron. de citat. to. 3. singul. 114. n. 13. In Regio. Cathalonie Criminali Consilio, die 19. Junii 1609. Joannes Rovira delatus, quod aufugit à Regiis triremibus, in quibus per quinquennium erat condemnatus sententia lata 7. Septembris 1604. antequam adimpletum fuisset dictum quinquennium: ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad biennium, & viginti quatuor dies pro residuo temporis dicti quinquennii.
- 65 Porro ubi cum fuga intervenisset aliud delictum, vel concurreret aliqua circumstantia ipsum delictum aggravans, aliud dicendum esset, & gravius in eo animadvertetur, nec observaretur forma prædicta. duplicationis, vel perpetuæ condemnationis, ut si cum fuga interveniret conspiratio contra superiores, & ministros, & ad infideles vellet triremes conducere, vel simpliciter offendisset ministros, & Officiales: tunc posset pœna ultimi supplicii puniri, Cabal. ref. crim. casu 8. à n. 55. Fatin. frag. crim. p. 2. littera B. n. 94. in fine, Guazzin. defen. 5. c. 4. nu. 27. in fine, vide exemplar Bartholomæi Pamies relatum dec. 82. num. 20. ver. Die 10. Septembris 1624.
- 66 Quæro 7. & ultimo, an Barones possint condemnare vassallos ad alias triremes quàm Regias? Respondeo quod non, sed præcisè debent illos condemnare ad triremes Regias, Constan. in leg. unica nu. 55. C. de classicis l. 11. Baron. de cit. tom. 3. sing. 114. nu. 2.
- 67 Sic Judex Ecclesiasticus, quando Clericum condemnat ad triremes, debet illum condemnare ad remigandum in Regiis triremibus, ut post alios cum exemplaribus tradidi dec. 34. num. 133. versicul. Clericos in fine p. 1. addo aliud exemplar traditum per Jul. Char. dec. 82. num. 24.

ARGUMENTUM.

An fabricator falsæ monetæ confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Moneta falsa fabricator confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, num. 1. Amplia 1. in tondente monetam, num. 2. Amplia 2. in expendente falsam monetam, nu. 3. Limita 1. in fabricante monetam cum imagine, ac nomine alicujus conjurati, proditoris aut rebellis, num. 4. Limita 2. si Papa daret facultatem extrahendi monetarium ab Ecclesia, num. 5. Limita 3. in fabricante, adulterante, aut tondente monetam in Ecclesia, nu. 6. Limita 4. in fabricatore falsæ monetæ confugiente ad Ecclesiam cum moneta, quam falso fabricavit; nam potest per ministros seculares dicta moneta falsa intus dictam Ecclesiam spoliari, nu. 7.
- 8 Monetam solus Princeps fabricare potest, num. 8. Limita si Princeps aliis concesserit privilegium fabricandi monetam, nu. 9.
- 10 Moneta falsa fabricator committit crimen læsæ Majestatis.
- 11 Moneta falsa fabricator qua pœna puniebatur de jure digestorum, num. 11. & qualiter hodie puniatur de jure codicis, num. 12. & 13. & quid apud Athenienses, numer. 14. quid in Gallia, nu. 15. Castelle, nu. 16. Neapoli, nu. 17. Mediolani, nu. 18. & Cathalonia, nu. 19.
- 20 Moneta falsa vindicta, & puritia ad Principem spectat.
- 21 Monetam bonam, & justæ ponderis cudens propria auctoritate puniatur à Principe pœna mortis.
- 22 Monetam falsam cudentes Officiales, qui fabrica monetæ sunt destinati, puniuntur à Principe, nu. 22. & quid si in domo monetaria sibi monetam bonam cudunt, nu. 23.

- 24 Cuneos fabricans ad cudendum falsam monetam, seu auxilium præstans, puniatur à Principe, n. 24. quid in uxore, & filio auxilium præstante marito, & patri ad fabricandam falsam monetam, n. 25.
- 26 Monetam tondens, radens seu diminuens, à Principe puniatur, n. 26. 27. 28. 29. & 30.
- 31 Monetam tingens puniatur à Principe.
- 32 Monetam falsam expendens puniatur à Principe, nu. 32. intellige, nu. 33. & 34. & qua pœna puniatur, nu. 35.
- 36 Monetam Principis extranei fabricans, tondens, tingens, & scienter expendens, qua pœna puniatur.
- 37 Monetam falsam aneam modici, & vilissimi valoris fabricans, an puniatur à Principe, & qua pœna, nu. 37. 38. 39.
- 40 Monetam falsam fabricans, sed crimine patefacto non perficiens, an puniatur pœna ordinaria, vel extraordinaria, nu. 40. & 41.
- 42 Appellatio, aut supplicatio non datur in crimine fabricationis falsæ monete.
- 43 Appellatio, vel supplicatio datur in crimine expensionis falsæ monete.
- 44 Appellatio, vel supplicatio datur in crimine tonditionis, vel diminutionis monete.
- 45 Clericus cudens, tondens, tingens, vel expendens falsam monetam puniatur à Judice Ecclesiastico, & in Cathalonia à Judice Brevis Apostolici.
- 46 Clericus fabricator falsæ monete non est actualiter degradandus, & tradendus Curia seculari, nu. 46. & quid hodie, nu. 51.
- 47 Clericus falsificans litteras Apostolicas degradandus est actualiter, & tradendus Curia seculari, sed de consuetudine non servatur.
- 48 Clericus fabricans falsam monetam est beneficiis privandus, & ab ordinibus deponendus, & ad triremes in perpetuum damnandus.
- 49 Clericus tondens monetam est beneficiis privandus, & ab ordinibus deponendus, & ad triremes in perpetuum damnandus.
- 50 Clericus expendens scienter falsam monetam, qua pœna puniatur.
- 52 Minor viginti quinque annorum in crimine falsæ monete excusatur à pœna ordinaria delicti.
- 53 Moneta falsa crimen continet immensa dubia, de quibus remissivè.

DECISIO LXXXVII.

Respondeo affirmativè. Tum quia licet crimen fabricationis falsæ monetæ sit gravissimum, & atrocissimum, Mastrill. de indulto cap. 27. n. 1. non tamen est in jure exceptum. Tum quia licet fabricator falsæ monetæ committat crimen læsæ Majestatis, ut infra n. 10. est per extensionem, improprie, & largo modo; non autem verè, & proprie, ut infra eodem nu. 10. & sic fabricator falsæ monetæ confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, latissimè Gutierrez contraria proponens, & illis respondens, ita decisum referens præct. lib. 3. quest. 4. per totam, Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. n. 4. Carrasco ad leg. recop. cap. 3. §. 3. sub nu. 6. Narbona leg. 20. gloss. 12. n. 69. tit. 1. lib. 4. recop. Farin. de Immunit. Eccles. n. 92. Castrus Palau in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 10. nu. 11. Villalobos in sum. par. 2. tract. 39. dif. 7. num. 19. Azevedo leg. 5. nu. 53. tit. 17. lib. 8. recop. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 10. num. 10. Trullench. in decal. tom. 1. lib. 1. cap. 12. dub. 3. num. 18. Curia Philippica par. 3. §. 12. nu. 28. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 44. nu. 11. Giurba conf. 20. à nu. 1. & conf. 30. nu. 6. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, nu. 16. Riccius de pub. jud. quest. 37. nu. 26. Barbof. in cap. inter alia nu. 5. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 122. versi. De fabricatoribus, Diana resol. mor. par. 1. tract. 1. resol. 2. versi. Sed contrariam, & resol. 7. versi. Unde, & par. 6. tract. 1. resol. 19. & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesia. sub nu. 30. versi. Unde, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. to. 2. cap. 16. dub. 24.

- dub. 24. sect. 18. per totam, Ripoll. de regal. cap. 15. nu. 56. supponit Peguera *decisio*. 60. par. 2. Et juxta hanc sententiam fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Astor, & Rollan 13. Novembris 1621. in favorem Claudii Arnau Chirurgi. Et per eundem Cancellarium Puigmari 4. Septembris 1628. in favorem cujusdam auri & argenti fabri Civitatis Minoriffæ. Licet antea per Cancellarium Agullana, Consultoribus Magarolla, Puigmia, & Rubicoll. 3. Octobris 1611. fuerit declaratum Antonium Morera extractum à Rectoria, seu domo Rectoris Ecclesiæ Parochialis S. Michaelis Castri Gali contigua ipsi Ecclesiæ, delati de delicto fabricationis falsæ monetæ non gaudere Immunitate Ecclesiastica.
- 2 Amplia 1. in tondente monetam, qui si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, Italia de *Immun. Eccles. lib. 1. cap. 1. §. 5. nu. 15.* ad quem se refert Riccius de *pub. jud. quest. 37. sub nu. 37. versi. Limitatur*, Peregrin. de *Immun. Eccl. cap. 6. nu. 11. Novar. in sum. Bullar. tit. de Immun. Eccles. n. 4. Bonacina tom. 2. disp. 3. q. 7. de Imm. punct. 6. n. 4. Barb. in cap. inter alia n. 5. de Imm. Eccl. & de jure Eccl. uni. lib. 2. c. 3. n. 122. versi. De fabricatoribus*, Diana *res. mor. p. 1. tract. 1. ref. 31. propo. finem*, & p. 6. tr. 1. ref. 19. *versi. Et idem*, & in *sum. p. 1. verb. Imm. Ecclesiarum n. 30. ver. Unde*, Th. del Bene de *Imm. Eccl. to. 2. c. 16. dub. 18. n. 5. & dub. 24. sect. 18.*
- 3 Amplia 1. in expendente falsam monetam, qui si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, Giurba *conf. 20. sub nu. 6.*
- 4 Limita 1. in fabricante monetam cum imagine, ac nomine alicujus conjurati, proditoris, aut rebellis: nam tunc cum videatur læsa Majestas in personam Principis, alium nominando, faciendoque Principem, proculdubio omni privilegio Immunitatis Ecclesiæ carere debet, Gamba. de *Imm. Eccl. l. 5. cap. 44. nu. 11. in fine. Giurba conf. 20. num. 7.*
- 5 Limita 2. si Papa daret facultatem extrahendi monetarios ab Ecclesia, quo casu indubitatum est non gaudere Immunitate Ecclesiæ, per ea que dixi *dec. 96. nu. 11. hac part. 2.* & in terminis tradit Barbosa de *jure Eccl. uni. vers. lib. 2. cap. 3. nu. 122. versi. De fabricatoribus*, quod cum quidam monetarii confugissent ad Ecclesiam Sancti Antonii extra mœnia Civitatis Neapolis, Prorex Paulo V. supplicavit, quatenus ejus Nuntio mandaret, ut eosdem monetarios ex dicta Ecclesia ad Regiam Curiam consignare dignaretur, & Sanctissimus sub die 19. Junii 1619. mandavit dari litteras Nuntio, ut confitto sibi summariè, & ex processibus laicorum, quod isti erant monetarii, eos consignare mandet. Quem casum referunt etiam Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 19. versi. Et idem*, Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dubit. 24. sect. 18. num. 1.*
- 6 Limita 3. in fabricante, tondente, seu adulterante monetam falsam in Ecclesia, qui ejus non gaudet Immunitate, ut dicam *infra dec. 112. nu. 17. & 37.*
- 7 Limita 4. in fabricatore falsæ monetæ confugiente ad Ecclesiam cum moneta, quam falsò fabricavit, nam potest per ministros Curie sæcularis dicta moneta falsa intus dictam Ecclesiam spoliari, ut illa Regio Fisco tradatur, ita decifum in Cathalonia per Cancellarium Agullana 27. Aprilis 1610. testatur Peguera *dec. 60. p. 2. refert*, & sequitur Ripoll. de *regal. cap. 15. n. 56. & 57. & dixi dec. 72. nu. 9. hac p. 2.*
- 8 Quibus sic traditis sciendum est, quod monetam fabricare est de Regalibus, & solus Princeps eam cudere potest, *cap. unico que sint Regalia in usib. feudor. leg. 1. & toto tit. C. de falsa moneta, de jure nostro usat. simili modo 2. §. moneta de jure fisci*, Rosenthal. de *feud. cap. 5. conclus. 48. Sixtin. de Regal. lib. 2. cap. 7. Ramirez de lege Regia paragrafo 26. à num. 42. Peregrin. de jure fisci lib. 1. tit. 1. num. 25. Thesaur. de agmen. moneta part. 1. à nu. 12. & part. 2. à n. 13. Cabedo *dec. 45. par. 2. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 16. num. 144. Azevedo lege 5. num. 10. tit. 17. lib. 8. recop. Mastrill. de Magist. lib. 3. cap. 10. à num. 139. & de indulto cap. 27. num. 4. Valenzuela *conf. 30. num. 10. tom. 1. Paz leg. 78. styli nu. 72. Calici in margar. fisci dub. 8. nu. 13. Peguera decisio. 46. num. 1. & 2. tom. 1. & in pract. crimin. cap. 16. in princip. Morla in empov. jur. part. prima, titulo 2. quest. 24. num. 4. Malcard. de probat. concl. 1069. num. 2. Barbosa de potest. Episcop. part. 2. alleg. 51. num. 55. Ripoll. de regal. cap. 15. num. 1. & à n. 18. Xammar. de privil. Barcin. §. 10. nu. 37. Alfaro de offic. fiscal. gloss. 2. nu. 13. Narbona *leg. 20. gloss. 7. nu. 78. tit. 1. lib. 4. recop. innumeros alios citat Castillo de tertiis tom. 7. cap. 41. num. 102. Nisi Princeps ¶ aliis concesserit privilegium fabricandi monetam: nam tunc bene possunt isti monetam cudere*, Rosenthal. de *feudis capite quinto, conclus. 48. num. 1. & 2. Peguera decisio. 46. nu. 3. p. 1. & in praxi crim. c. 16. n. 1. in fine*, Ripoll. de *regal. cap. 15. à num. 45. Mastrill. de Magist. lib. 3. cap. 10. nu. 141. Farin. in praxi part. 4. questio 115. à nu. 22. plures Castillo de tertiis tom. 7. cap. 41. num. 102. Et si hoc dictum non ita admittant Peregrin. de jure fisci lib. 1. tit. 1. nu. 25. Bobad. in polit. l. 2. c. 16. nu. 144. Paz *leg. 78. styli nu. 3. Sed ego video quod Civitas Barcinonæ ex diversis Regiis privilegiis monetam auri, argenti, & æris cudit*, Bruniquer in *sua apolog. cap. 25. Oliba de jure fisci cap. 6. num. 44. Berart. in specul. vist. cap. 22. nu. 17. Ripoll. regal. cap. 15. n. 47. Xammar. de privil. Barcinonæ §. 10. à num. 38. Et aliæ plures Civitates, & Villæ Cathalonie ex Regiis privilegiis cudunt propriam, & peculiarem monetam minutam æneam, ut referunt Peguera *decisione 46. nu. 4. part. 1. Ripoll. de Regal. cap. 15. nu. 46. Et patria mea Civitas Illerdensis cudit monetam minutam æris, & nunc ex Regio privilegio monetam argenti. Et refert Frater Joannes Guar-diola de nobilit. c. 46. fol. 123. quod Dux Cardonæ habet privilegium in Cathalonia cudendi in suo statu monetam minutam ærosam, Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 16. nu. 144. in fine.******
- Adeoque moneta de regalibus est, quod qui fabricat falsam monetam, committit crimen læsæ Majestatis, cum ipsum Principem, & ejus Majestatem offendat, l. 2. C. de falsa moneta, tradunt post antiquos Covar. in *tract. numismat. cap. 8. nu. 3. versi. Ideo hujus criminis reus*, Decian. *tract. crim. libr. 7. cap. 23. à num. 1. Peguera in pract. crimin. cap. 16. num. 1. Peregrin. de jure fisci lib. 1. tit. 1. num. 25. Ramirez de lege Reg. paragrafo 26. n. 42. Azevedo *leg. 5. nu. 2. & 3. tit. 77. libr. 8. recop. Guttier. pract. lib. 3. quest. 4. nu. 9. Farin. conf. 48. nu. 3. & late in praxi par. 4. quest. 15. à nu. 1. Narbona l. 20. gloss. 7. à nu. 77. & gloss. 112. nu. 69. tit. 1. lib. 4. recop. Diana *resolut. moral. part. 6. tract. 1. resol. 19. versi. videtur*, Mastrill. de *indulto cap. 27. nu. 3. Giurba conf. 65. nu. 61. Faber. in suo C. lib. 9. tit. 15. dif. 6. n. 2. Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 2. verbo Monasterii ut pretendebatur fol. 102. Vermigliol. *conf. 221. num. 4. Si non verè & propriè, saltem impropiè, largo modo, & per extentionem, ut in nostris terminis Immunitatis Ecclesiæ advertunt Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. n. 43. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. nu. 19. Diana *resolut. moral. par. 6. tract. 1. resolut. 19. versi. unde, & alii ex citatis nu. 1.*****
- Et propterea fabricator falsæ monetæ de jure digestorum puniebatur lege Cornelia de falsis: ita ut si liber erat homo, damnabatur ad bestias, & ejus bona confiscabantur; si servus, ultimo supplicio afficiebatur, *leg. quicumque l. qui falsam ff. ad leg. cornel. de falsi*, Gomez l. 83. Tauri nu. 3. Paz l. 78. styli nu. 85. & 86. Menoch. de *arbitr. jud. casu 216. num. 6. Azevedo l. 5. nu. 14. tit. 17. lib. 8. recop. Farinac. in praxi part. 4. quest. 115. nu. 10. 11. & 12. in fine. Hodie verò ¶ de jure Codicis fabricator falsæ monetæ, modò sit liber, modò servus, punitur poena mortis ignis, & publicè concrematur, & omnia ejus bona confiscantur, & hoc respectu dicitur committere crimen læsæ Majestatis, l. 2. B. de falsa moneta, secundum interpretationem, quam dicunt communem Covar. de *ver. numismat. cap. 8. num. 3. Clar. §. falsum num. 37. Paz l. 78. styli nu. 88. Gomez l. 83. Tauri numero tertio, Menochius de arbit. jud. casu 316. à numero 9. Azevedo l. 5. nu. 15. & 16. tit. 5. libro octavo recopit. Decian. lib. 7. cap. 28. num. 1. Franchis *decisi. 401. numero 1. Malcard. de probat. conclus. 1069. numero tertio, Cardos. in praxi jud. verbo moneta num. 3. Padilla in l. transigere nu. 110. C. de tran-***

- de transaction. Farinac. conf. 47. n. 3. & in praxi par. 4. quest. 115. à num. 8. Gurtier. practicar. libr. 3. quest. 4. a num. 3. Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 2. verbo Monetarii ut pretendebatur col. 2. in prin. fol. 102. Peguera dec. 46. num. 7. tom. 1. & in praxi crim. cap. 16. num. 2. Ripoll. de regal. cap. 15. num. 29. Imo † & confiscatur domus, in qua moneta falsa fabricatur, licet sit aliena: etiam si dominus ejus sit ignorans, dum tamen sit propè domum ubi fit, & non valde longè, ubi verosimiliter potuit ignorare, & non providere, dum tamen sit masculus, & major ætatis quatuordecim annorum; secus si talis domus, fundus vel locus sit alicujus mulieris viduæ, vel minoris, quia tunc non confiscatur, leg. 1. Cod. de falsa moneta, Covar. de vet. numismat. cap. 8. num. 3. Gomez l. 83. Tauri nu. 3. vers. Item etiam si demus, Paz l. 78. styli num. 96. Azevedo l. 5. num. 19. 20. & 21. tit. 17. lib. 8. recopil. Decian. tract. crimin. lib. 7. cap. 28. num. 12. Peguera decis. 47. num. 13. tom. 1. & alii per Farinac. in praxi par. 4. quest. 115. num. 16. Et olim apud † Athenienses fabricator falsæ monetæ pœna deportationis puniebatur, meminit Demosthenes in oratione contra Leptinem, & ea dicitur multatum fuisse Diogenem Cynicum, qui cum patre argentario monetam adulteraverat, auctor est Diogenes Laertius in illius vita, referunt Menochius de arbit. judic. casu 516. num. 7. & 8. Azevedo l. 5. num. 14. tit. 17. libr. 8. recop. Peguera decis. 46. nu. 8. tom. 1. In Gallia autem falsificans † monetam Regis in aqua fervente, sive bulliente, suffocatur, secundum Igneum in l. necessarios §. non alias nu. 111. ff. ad Syllan. relatum per Menoch. de arbit. judic. casu 316. num. 13. Azevedo l. 5. nu. 22. tit. 17. lib. 8. recop. Farinac. in praxi par. 4. quest. 115. nu. 8. Peguera decis. 46. nu. 8. tom. 1. De jure verò † Castellæ fabricans falsam monetam igne jubetur concremari, leg. 9. tit. 7. par. 7. & amittit medietatem bonorum suorum, leg. 5. tit. 17. lib. 8. recop. ubi Azevedo num. 12. & 17. ubi citat Covar. Gom. & Didac. Perez, addo Padillam in leg. transigere num. 110. C. de transaction. Paz leg. 78. styli nu. 89. Gurtier. pract. lib. 3. quest. 4. num. 5. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 13. dif. 14. num. 1. ubi etiam quod peccat mortaliter cum restitutione damni, Lezana tom. 3. quest. regular. verbo Falsarius num. 5. vers. Primo, & vers. Secundo, Pichar. in manducat. ad prax. part. 3. §. 4. nu. 57. & 84. Barbola in c. quanto nu. 10. de jurejurand. ubi de Regno Portugaliæ citat ordinationem Regiam lib. 5. tit. 12. in princip. Cabedo decis. 89. par. 1. In Regno Neapolis † fabricator monetæ falsæ pœna mortis punitur, & omnia ejus bona confiscantur, Franchis decis. 401. num. 2. Bajard. ad Clar. §. falsum num. 331. De Statu Mediolani, † Veronæ, & Ferrariæ, Menoch. de arb. jud. casu 316. nu. 14. De Statu Ecclesiastico, Farinac. in praxi par. 4. quest. 115. n. 8. in fine, 15. & 17. Lezana quest. regular. tom. 1. cap. 10. nu. 23. & tom. 3. verbo Falsarius n. 5. In nostro principatu † Cathalonix statutum est in usat. simili modo §. moneta de jure Fisci, monetam, tam auri, quam argenti, ita diligenter observari debere, ut nemini fas sit illam in ære crescere, nec in auro, vel argento minuere, nec etiam penso; & qui eam fregerit, violaverit, aut falsaverit, teneatur cum omni honore se ponere in manu, & posse Principis ad faciendam suam voluntatem secundum consilium, & laudamentum Curix, Peguera in pract. crimin. cap. 16. nu. 2. Et sic solet fabricator falsæ monetæ ad mortem condemnari, & laqueo per collum in alta furca suspendi, Peguera in pract. crimin. cap. 16. num. 2. vers. Sed scias, ibi: Et sic, & decis. 46. nu. 9. ubi exemplar refert anni 1584. par. 1. Adde ita observatum 10. Januarii 1607. contra Narcisum Tarasco, delatum de fabricatione falsæ monetæ argenteæ unâ cum aliis in nemore Parochiæ de Orrius: qui ad relationem Magnifici Laurentii Jover I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur laqueo per collum in alta furca taliter, quod naturaliter moreretur, & anima illicò à corpore separaretur, & quod post latam sententiam, & ante illius realem executionem torqueretur in caput sociorum dictæ fabricationis falsæ monetæ, fautorum, & coadjutorum, & de aliis de quibus infamatus existerat. Similis 9. Februarii 1607. contra Salvatorem Julia. Similis 15. Octobris 1607. contra Michaellem Vuiver. Similis 19. Octobris 1607. contra Petrum Rius. Similis 22. Februarii 1608. contra Michaellem Vilatersana. Similis 7. Novembris 1608. contra Antonium Oliveres. Similis 31. Augusti 1609. contra Bernardum Rodeja. Similis 26. Maii 1611. contra Petrum Spelt. Similis 3. Junii 1611. contra Maginum Requesens. Similis 4. Februarii 1614. contra Michaellem Castellò. Similis 14. Februarii 1614. contra Joannem Ters. Similis 13. Februarii 1615. contra Petrum Vilomata. Et ita intrepide observatur, si constat plenè de delicto: sin minus punitur pœna extraordinaria triremium, ut fuit observatum 11. Julii 1608. contra Dominicum Fort delatum de fabricatione falsæ monetæ argenteæ unâ cum aliis: qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala I. R. C. condemnatus fuit ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Similis 3. Aprilis 1612. contra Joannem Sanion, & Jacobum Balell. Similis 27. Februarii 1614. contra Petrum Balles. Similis 10. Aprilis 1617. contra Valentinum Orzet. Similis 27. Junii 1622. contra Valentinum Garriga, ubi de pœna triremium ad decennium.
- Unde videtur dicendum, quod hodie pœna dicti usatici simili modo §. moneta de jure Fisci, quod reus criminis fabricationis falsæ monetæ teneatur venire in bonis, & persona in manu, & posse Principis ad faciendum ejus voluntatem, non est in usu quoad confiscationem; sed solum quoad personam; quia per supervenientem constitutionem Cathalonix 4. tit. de bens de condem. qua cavetur neminem posse in persona & bonis condemnati, fuit dicto usatico derogatum, ut tradit Peguera in pract. crimin. cap. 16. numero 2. vers. Sed scias. Sed ego invenio quod hæc pœna confiscationis bonorum est in usu contra fabricatores, & tonsores monetæ fabricatæ in sicca Civitatis Barcinonæ, juxta privilegium Domini Regis Perri, ut habetur in c. 39. Regiarum præconizationum; & ideo die 29. Nov. 1611. in facto supplicationis oblatæ pro parte Mariæ Annæ Alemany, qua in effectu supplicavit à sententia confiscationis bonorum contra Carolum de Alemany ejus virum lata die 28. ejusdem mensis & anni in vim usatici Barcinonæ incipientis moneta: fuit conclusum, quod fieret crux dictæ supplicationi in forma solita. Et die 27. Novembris 1596. fuit conclusum, quod rasura monetæ venderetur, & pretium deponeretur ad solam Magnifici Regentis Thesaurariam, & si opus esset confiscarentur. Et die 29. Novembris 1596. fuit conclusum, dictas monetæ tonsuriones fore & esse confiscandas, & Regio ærario applicandas, & quadraginta libras ex eis processas, & depositas, liberandas esse dicto Magnifico Regenti Regiam Thesaurariam, & soltam in illis oppositam tollendam esse, & pro his fierent mandata, & cartella oportuna juxta stylum.
- Ex quibus sequitur, quod cognitio, punitio, & vindicta criminis contra adulterantes & falsificantes monetam pertinet in Cathalonix ad Dominum Regem, qui potest procedere per viam processus regalix in vim dicti usatici Barcinonæ incipientis simili modo §. moneta de jure Fisci, evocando ad se causas falsorum monetariorum delinquentium extra vicariam, in qua residet Dominus Rex, non obstantibus constitutionibus, quibus habetur causas vicariæ, & bajuliæ, intra vicariam, & bajuliam tractandas esse; possent tamen ordinarii Regii & Barones habentes merum imperium de hoc crimine cognoscere ante tamen causæ evocationem ad Regium consilium in vim hujus Regaliæ factam, Peguera in praxi crimin. cap. 16. nu. 2. in fine, & n. 3. & 5. & decis. 46. n. 6. tom. 1. Ripoll. de regal. cap. 15. a nu. 50. ad 56. apud quos videbis quomodo hæc Regalia in Cathalonix practiceretur, de Regno Castellæ vide Carrasc. de casibus curia tract. 1. nu. 14. De jure l. 1. Cod. c. de falsa moneta, Gramat. conf. 6. Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 26. n. 1. & 7. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 16. nu. 195. Farinac. in praxi part. 4. quest. 115. nu. 52. & 53. & consilio 48. à num. 26.
- Hæc autem regalia non solum locum obtinet contra cudentem, & fabricantem falsam monetam, sed eam
contra

contra eum, qui propria auctoritate cudit, & fabricat monetam bonam, legitimam, & perfectam, æqui scilicet, & justis ponderis, pretii & materiae ac formæ: nam quemadmodum Dominus Rex procedit contra fabricantem falsam monetam per viam processus Regaliæ in vim dicti usatici, simili modo §. moneta de jure fisci, potest etiam procedere contra eudentem & fabricantem propria auctoritate bonam, legitimam, & perfectam monetam æqui, & justis ponderis, pretii, materiae, & formæ: quia is etiam punitur pœna mortis, sicut punitur fabricans monetam adulterinam, *glos. 1. in l. 2. Codic. de falsa moneta, Decian. tract. crimin. lib. 7. capit. 23. num. 16. & 26. Bajard. ad Clat. §. falsum num. 309. Mascard. de probat. conclus. 1069. num. 2. 3. & 4. Paz l. 78. styli à num. 100. ad 105. latè Menoch. de arbit. judic. casu 316. à numero decimo quinto ad 19. Azevedo lib. 5. à nu. 6. tit. 17. lib. 8. recop. Mastrill. de indulto cap. 27. à numero octavo ad undecimum, Emanuel. Barbosa ad leg. Luzit. lib. 2. titulo 26. §. 3. Farinac. consil. 48. à nu. 2. & in praxi part. 4. questione 115. à numero decimo octavo, Narbona lib. 20. glos. 7. num. 82. tit. 1. l. 4. recop. Peguera in praxi crim. c. 16. nu. 6. & decis. 46. nu. 7. tom. 1. Ripoll. de regal. cap. 15. nu. 25. ad 30.*

22 Rursum hæc Regalia etiam locum habet contra Officiales monetarios publicos huic muneri & fabricæ à Domino Rege præpositos, & institutos, qui si monetam non legitimi valoris, sed defectuosam in pondere, & liga excuderint, crimen falsæ monetæ contrahunt, & Dominus Rex contra eos procedit per processum hujus Regaliæ, sicuti contra eos qui non habent formam à lege, seu à Principe statutam, & etiam contra eos qui pondus legitimum non appendunt, ut post alios docent Peguera in *pract. crimin. cap. 16. num. 7. Azevedo l. 5. nu. 11. tit. 17. lib. 8. recop. Farin. in praxi par. 4. quest. 125. num. 36. Narbona l. 20. glos. 7. num. 84. tit. 1. lib. 4. recop.* Sed si Officiales, & operarii monetæ à Principe deputati, qui in domo monetaria operantur, ac Regiam monetam excudunt, signo publico sibi monetam bonam justis ponderis, & materiae fecerint, vel signatam abstulerint, non incidunt in Regaliam hujus usatici, nec committunt crimen læsæ Majestatis, sed solum furtum publicæ, vel Regiæ pecuniæ contrahunt, *l. sacrilegii §. qui cum ff. ad legem jul. pecular. Decian. tractat. crimin. lib. 7. cap. 27. num. 25. Narbona l. 20. glos. 7. num. 83. & 85. tit. 1. libro 4. recop.*

24 Pariter hæc Regalia locum habet contra illum, qui auxilium dat ad fabricandam falsam monetam: nam iste eadem pœna punitur, Azevedo *l. 1. num. 18. tit. 17. lib. 8. recop. Peguera decis. 46. num. 12. tom. 1. Farin. in praxi par. 4. quest. 115. num. 30. 31. & 32.* In Regio Cathalonix Consilio die 7. Aprilis 1629. Melchior de Clebar auri & argenti faber loci de Sennicola Principatus de Lorena, delatus & inculpatus, quod fabricavit cuneos, sive instrumenta ad cudendam monetam falsam auri & argenti, ex quibus octo diversarum monetarum Barcinonæ, & Regni Castellæ fuerunt reperia in domo suæ propriæ habitationis in vico del Malcuñar Civitatis Barcinonæ: ad relationem Magnifici Antonii Niñola fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & subtus furcas laqueo in ejus collo apposto, & ad servitium Regiarum tritemium remigando in perpetuum. Quod non procedit in uxore, quæ mandato mariti auxilium ei præstat in fabricanda, seu tondenda falsa moneta, nam ista mulier non pœna ordinaria delicti, sed extraordinaria puniri debet, ut tradunt Gomez tom. 3. var. capit. 3. num. 42. in fine principii, Farinac. in praxi part. 3. quest. 97. num. 151. pulchrè Faber. in suo Cod. lib. 9. tit. 15. dif. 3. plenissimè Mastrill. decis. 246. per totum part. 3. Giurba conf. 85. per totum, Riccius de pub. jud. quest. 45. num. 2. Sanfelicius decis. 276. num. 4. ubi etiam numer. 1. resolvit, uxorem eudentem falsam monetam conservans incisuras post delictum, extraordinariè puniendam esse censuisse magnam Curiam, & detrahendam per quinquennium in domo Pœnitentiæ. Et idem est in filio, qui mandato patris auxilium ei præstat in fabricanda seu tondenda

falsa moneta, nam iste non pœna ordinaria delicti, sed extraordinaria puniri debet, per easdem rationes quas adducunt Doctores citati. Et in dubio, uxor, seu filius præsumitur metu viri vel patris, & de ejus mandato deliquisse, Mastrill. decis. 246. à num. 28. part. 3. Giurba conf. 85. à num. 22. In Regio Consilio Cathalonix die 27. Februarii 1614. Joannes Ters minor, delatus de fabricatione falsæ monetæ solidorum de molinet nondum perfectæ unà cum Joanne Ters patre suo: ad relationem Magnifici Josephi Roca I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum tritemium remigando per quinquennium. Et Raphael Monseguer delatus de ope & auxilio præstitis Antonio Monseguer ejus patri in fabricatione cujusdam instrumenti ferrei vulgo molinet nuncupati ad cudendos solidos argenteos monetæ Barcinonæ, & postea repertus cum argenteis in & cum dicto instrumento fabricatis: ad relationem Magnifici Michaelis Rollan die 5. Maji 1614. fuit condemnatus ad servitium Regiarum tritemium remigando ad triennium. Verum est quod in Aula Civili Regiæ Audientiæ Reverendi Cancellarii fuit in causa supplicationis die 11. Julii 1614. ad relationem Magn. Joseph Ferrer dicta sententia commutata, eo quia non constabat saltem eo modo, quo constare deberet, de intentione Fisci Procuratoris Regiæ, & sic fuit dictus Raphael Monseguer traditus sub sacramento & homagio ad requisitionem ad pœnam vigintiquinque librarum.

Similiter hæc regalia locum habere contra tondentem, radentem, sive diminuentem Principis monetam tam auream quàm argenteam, nam is crimen falsi committit, & si est servus, ultimo supplicio damnatur, & si liber est, ad bestias damnatur, *l. quicumque C. ad l. Corn. de falsis, glos. in c. quanto verb. Defraudata de jur. juran. Covar. de vet. num. 1. cap. 8. num. 5. Clar. §. falsum nu. 37. vers. Radens, Menoch. de arbit. jud. casu 316. n. 34. & 35. Peguer. decis. 46. nu. 10. & decis. 86. nu. 2. tom. 1. & in praxi crim. c. 16. nu. 9. Paz l. 78. styli à nu. 130. Ripoll. de regal. 15. n. 35. Mastrill. de indult. c. 27. nu. 14. Gomez in l. 83. Tauri nu. 4. Azevedo l. 5. à nu. 36. tit. 17. lib. 8. recop. Farin. in praxi p. 4. q. 115. à n. 99. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 17. dif. nu. 3. Lezana quest. regul. to. 3. verbo Falsarius nu. 5. vers. Tertio, Caballus resol. crimin. casu 191. num. 1. Hæc autem pœna & damnationis ad bestias in homine libero dicunt aliqui, quod hodie est pœna tritemium in perpetuum, Peguera decis. 86. num. 4. Gomez lib. 83. Tauri num. 4. Cabal. resolut. crimin. casu 191. num. 4. & 5. Et juxta hanc opinionem in Regio Cathalonix Consilio ad relationem Magnifici Joannis Magarola 26. Januarii 1600. Michael Escardò, & Bernardus Brevet delati, quod reperti fuerunt tondendo, minuendo monetam Regiam argenteam, fuerunt condemnati, quod ducerentur vestiti per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum tritemium remigando in perpetuum. Et die 10. Septembris 1607. fuit condemnatus Onofrius Xarles tondens monetam, quod duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum tritemium remigando ad decennium. Similis 28. Novembris 1607. contra Joannem Rosenques, sed damnatio ad tritemes fuit ad septennium. Similis 24. Martii 1611. contra Joannem Duran. Non enim in istis casibus, & aliis similibus constabat de delicto. Ideoque verius est, quod pœna damnationis ad bestias in hac materia est mortis naturalis, ut benè tradit Farin. post alios in *praxi crimin. part. 4. quest. 115. num. 10. 12. 100. 101. & 102.* notat Peguera in *pract. crimin. cap. 16. n. 9.* Et in Regno Neapolis radens, tondens, vel alio modo diminuens monetam, publicatis bonis ad mortem damnatur, Bajard. §. falsum num. 325. Thoro in compen. decis. part. 1. verbo Monetam Regiam tondens fol. 340. Idem servatur in Statu Ecclesiastico, Bajard. §. falsum num. 325. Farin. in praxi part. 4. quest. 155. num. 103. Et in Regno Castellæ, Covar. de vet. numif. cap. 8. num. 5. Gomez lib. 83. Tauri num. 4. Paz lib. 78. styli num. 131. & 132. Azevedo l. 5. num. 38. tit. 17. libr. 4. recop. Quid in Ducatu Florentiæ, Cabal. resol. crim. casu 191. numero 6. Et in nostro Principatu Cathalonix per Re-*

per Regias præconizationes per Proreges mandatas publicari, imponitur pœna mortis naturalis tondentibus, radentibus, vel quoquomodo diminuentibus monetam auream, & argenteam à suo valore, & pondere, quocumque modo id faciant, Peguera in *pract. criminal. capit. 16. num. 9. in fine*, & *decif. 46. num. 10. tomo 1. quidquid aliter eum intelligat Ripoll. de regal. cap. 15. num. 49.* Et juxta hanc sententiam in Regio Cathalonix Consilio die 30. Aprilis 1604. Salvius Pradel, Joannes Blanc, & Joannes Coget delati, quod contra Regias præconizationes reperti fuerunt sub tecto & in summitate domus dicti Pradell sitæ in civitate Barcinonæ in vico de bohaire tondentes monetam argenteam, repertis ibidem trigintaquinque libris & duobus solidis dictæ monetæ de recenti tonsurata cum tonsurationibus ab eisdem abscessis, ponderis tredecim unciarum, & trium argenteorum, forcipibus, & aliis instrumentis ad dictam tonsurationem aptis: ad relationem Magnifici Joannis Magarola fuerunt declarati rei mortis, & condemnati, quod laqueo per collum in alta furca suspenderentur. Quæ quidem sententia in Regia Audientia civili in Aula Reverendi Cancellarii ad relationem Magnifici Josephi Dalmau die 10. Maii 1604. fuit confirmata. Hoc addito, quod illi post latam sententiam, & ante illius executionem torquerentur in caput sociorum dictæ tonsurationis. Similis 9. Junii 1610. contra Matheum Canjeles, delatum de tonsuratione monetæ argenteæ, qui ad relationem Mag. Michaelis Sala fuit ad mortem condemnatus, & quod torqueretur ante realem sententiæ executionem in caput sociorum dictæ tonsurationis. Similis 10. Aprilis 1612. contra Antonium Golomer, & die 26. Aprilis 1606. fuit confirmata sententia primitiva lata contra Sigismundum Gairis tonsuratorem monetæ ad mortem damnatum. Aliam similem conclusionem habes in libro conclusionum civilium 11. Maii. 1612.

- 28 Quod procedit etiam in radente, tondente, seu diminvente monetam auream & argenteam ad justum pondus, ut reprobat contrariis docent Menoch. de *arbit. jud. casu 336. à nu. 36.* Bajard. ad Clar. §. *falsum num. 326.* Mastril. de *indult. cap. 27. num. 15.* Azevedo *le. 5. num. 39.* & 40. *titul. 17. libro 8. recopil. Cabal. resolut. crimin. casu 101. num. 2.* Farinac. in *praxi parte 4. quest. 125. num. 109.* & 110. Ripoll. de *regal. capit. 15. num. 38.* 39. & 40. Non solum ꝑ ferro, sed etiam aceto, vel aqua forti, ut post alios tradit Mastril. de *indulto cap. 27. num. 16.* Sed non procedit ꝑ in tondente, radente, vel diminvente monetam auri, & argenti in modica quantitate, qui non pœna ordinaria puniri debet, sed extraordinaria Judicis arbitrio, Menoch. de *arbit. jud. casu 316. num. 41.* Peguera *decif. 86. num. 5. parte 1.* Bajard. ad Clar. §. *falsum num. 327.* Azevedo *leg. 1. num. 42. tit. 17. lib. 8. recopil. Farinac. in praxi parte 4. quest. 115. num. 111.* qui *num. 112.* & 139. explicat, quæ dicatur parva quantitas. In Regio Cathalonix Consilio die 9. Novembris 1607. Bernardus Pillol, qui signo littera B. signavit nummos falsos Barcinonæ usque ad summam septem solidorum, & quatuor denariorum, fuit condemnatus, quod fustigaretur, & relegaretur ad quinquennium.
- 31 Præterea vendicat sibi locum Regalia hujus usatici contra illum, qui monetam tingit, id est monetam æneas in earum superficie auro, vel argento coloraverit, nam iste talis punitur eadem pœna, qua ille, qui monetam tondet, & mutilat, l. *quicumque ff. ad l. Cornel. de falsis*, Menoch. de *arbit. jud. casu 316. nu. 42.* Peguera in *praxi crim. cap. 16. num. 10.* Ripoll. de *regal. cap. 15. nu. 36.* Azevedo *leg. 5. nu. 34. tit. 17. l. 8. recopil. Cabal. res. crim. casu 192. nu. 3.* Paz *leg. 38. styli nu. 33.* Masc. de *prob. concl. 1069. nu. 6.* Farin. in *praxi p. 4. q. 115. n. 34.* Ramirez de *leg. reg. §. 26. num. 50.* Bajard. ad Clar. §. *falsum num. 320.* Lezana *quest. regul. tomo 3. verbo Falsarias nu. 5. vers. Quarto.*
- 32 Comprehendit etiam Regalia hujus usatici eum, qui scienter falsam monetam expendit, & retinet, nam circa monetam falsam committere dicitur, Ripoll. de *regal. capit. 15. num. 41.* Menoch. de *arb. jud. casu 336. à numero 50.* Gomez libro 83. *Tauri numero 5.* Azevedo libro 5. *numero 43. titul. 17. libro 8. recopil. Mastrill. de D. Mich. de Cortiada Tom. II.*

indulto capit. 27. numero 18. 19. & 20. Lezana *quest. regul. verbo Falsarius numero 5. versic. Quinto*, Farinac. in *praxi parte 4. quest. 15. à numero 114.* Paz libro 78. *styli numero 127.* Peguera in *praxi crim. capitul. 16. nu. 11.* & *decif. 46. num. 14. tomo 1.* Ramirez de *leg. reg. §. 26. numero 50.* Riccius *dec. 294. numero 1. parte 2.* Thoro in *compen. decif. parte 3. sect. 2. verbo Moneta falsa, fol. 98.* Faber. in *suo Cod. libro 9. tit. 15. defin. 2.* Quod primò ꝑ intelligendum est, quando expenditur moneta plumbea, vel stanea, punitur expendens pœna ordinaria falsi; sed si alterius materiæ sit, ut ex viliori argento, punitur pœna extraordinaria Judicis arbitrio. Et licet plures indistinctè doceant, quod expendens scienter monetam falsam, sive plumbeam, sive staneam, sive non, falsi pœna puniatur, intelligendum est de pœna falsi arbitraria, & extraordinaria, Cov. de *vet. numif. cap. 8. nu. 4. ad finem*, Clar. §. *falsum nu. 38. vers. Expendens*, ubi Bajard. *nu. 333.* Paz *leg. 78. styli n. 128.* & 129. Menoch. de *arb. jud. casu 316. à nu. 51.* Azevedo *l. 5. nu. 43.* & 44. *tit. 17. lib. 8. recopil. Sanfelice. dec. 59. nu. 2.* Farin. in *praxi par. 4. qu. 125. à num. 132.* Peguer. in *pract. crim. cap. 16. num. 11.* & *dec. 46. num. 15. tomo 1.* Cabal. *res. crimin. casu 199.* Secundò intelligendum est ꝑ in expendente monetam falsam scienter; secus autem in expendente monetam falsam ignoranter, nam talis expendens monetam falsam ignoranter non punitur aliqua pœna, sed ignorantia illum excusat, Masil. in *l. qui falsam à num. 65. ff. ad l. Corn. de ful. Menoch. de arb. jud. cas. 316. num. 55. vers. Declarantur primo*, Dec. *tr. crimin. lib. 7. cap. 25. num. 6.* Bajard. ad Clar. §. *falsum n. 329.* plures Farin. in *praxi p. 4. qu. 115. à n. 153.* Cabal. *res. crim. casu 199. à nu. 6.* latè Paz *l. 38. styli à num. 19.* Vermig. *conf. 201. à n. 5.* qui ibi explicant, an expendens monetam falsam præsumatur sciens vel ignorans.

Monetam falsam scienter expendens punitur de jure communi pœna falsi ordinaria; ut latè tradunt Doctores citati *numero 32.* Et qua pœna puniatur talis expendens falsam monetam scienter in Regno Neapolis, Franch. *decif. 401. numero 2.* Bajar. ad Clar. §. *falsum numero 331.* Thoro in *comp. decif. parte 1. verbo Falsam monetam fol. 202.* Riccius *decif. 294. numero 2. parte 2.* Et qua in Regno Castellæ, Gomez *lege 83. Tauri numero 5.* Padilla in *leg. transigere numero 110. Cod. de transact. Azevedo lege quinta, numero 45. titul. 17. libro 8. recopil.* Et qua in nostro principatu Cathalonix, Peguera in *pract. crimin. capit. 16. numero 11.* Fallit in expendente falsam monetam in parva quantitate, qui non pœna ordinaria, sed extraordinaria est puniendus, decisum refert Novar. *libro 1. quest. foren. 37.* sequitur Thoro in *compen. decif. parte 2. verbo falsam monetam, fol. 206.* Et in Cathalonix die 18. Januarii 1607. Simeon Barus ex quo fuit apprehensus in Villa Tarregæ cum triginta novem libris monetæ argenteæ, & novem libris novem solidis dictæ monetæ argenteæ fufæ: ad relationem Magnifici Lautentii Iover fuit condemnatus, quod duceatur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad triennium. Et die 21. Martii 1608. Andreas Girbau, quia fuit apprehensus cum regaliis staneis duplicibus quantitate quatuordecim librarum, & quinque solidorum contra Regias præconizationes, fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad quinquennium. Et die 30. Januarii 1612. Guillelmus Morell minor quia scienter expendit solidos falsos monetæ Barcinonæ: ad relationem Magnifici Francisci Gamis fuit condemnatus ad serviendum in Regiis triremiumibus remigando ad quinquennium. Et die 14. Maii 1624. Bernardus Ribosa, delatus, quod apprehensus fuit cum triginta tribus numis aureis vulgo onzens ex ære falso fabricatis, & quod in itinere Regio, quo itur à civitate Barcinonæ ad civitatem Gerundæ in loco dicto los Trenta passos, ex eadem moneta duos expendit ex causa permutationis pallii cum Antonio Fradera: ad relationem Magnifici Monserrati Ramon fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium.

Monetam autem exteri Principis fabricans, tondens, tingens, seu scienter expendens, non pœna mortis ordinaria, sed extraordinaria puniri debet, *glas. 1.*

- in cap. quanto de jurando, Peguera decis. 46. num. 15. to. 1. Ripoll. de regal. cap. 15. num. 32. 33. & 34. de quo late Menochius de arb. jud. casu 316. à numero 26. ad 31. & numero 43. Bajard. ad Clar. §. falsum numero 317. & 318. Franchis decis. 470. Azevedo leg. 5. numer. 23. & à num. 27. tit. 17. lib. 8. recop. Mastril. de indulto capit. 27. num. 15. Farinac. consil. 48. à num. 4. & à num. 21. & in praxi parte 4. questione 115. à num. 75. Cabal. resol. crim. cap. 27. Vermigliol. consilio 219. num. 6. In Regio criminali Cathalonix consilio die 5. Februarii 1618. Bartholomæus Giurbal delatus, quod falso fabricavit duos solidos de molinet staneos nondum perfectos, & petiam testona Regni Francix in domibus N. Mercer tabernarii in ejus cubiculo, in quo fuerunt reperta instrumenta ad dictam fabricationem facta: fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per decennium.*
- 37 Sed an punitur poena mortis naturalis fabricans falsam monetam æneam modici, & vilissimi valoris, quam plures civitates, & Villæ ex Regiis privilegiis facere possunt? Respondeo quod non, sed extraordinaria Judicis arbitrio, ut post alios docent Menochius de arbit. judic. casu 316. nu. 33. & 41. Clar. §. falsum nu. 37. vers. Dixi; ubi Bajard. num. 316. Azevedo l. 5. num. 32. tit. 17. lib. 8. recop. Peguer. decis. 46. num. 16. part. 1. Mastril. de indul. cap. 27. num. 12. Riccius decis. 104. num. 3. in fine par. 2. Farinac. in praxi part. 4. qu. 115. à num. 69. ad 73. & num. 90. & cons. 48. num. 24. Sanfelicius decis. 59. à num. 1. Ripoll. de regal. cap. 15. num. 42. 43. & 44.
- 38 Fallit si in illa falsa moneta ænea modici, & vilissimi valoris imago Principis sculpra sit, nam tunc fabricator talis monetæ poena ultimi supplicii punitur, notat Farinacius cons. 48. nu. 25. Ripoll. de regal. capit. 15. n. 43. decisum testatur per magnam Curiam Regni Neapolis Sanfelicius dec. 59. à n. 4. sequitur Thoro in suppl. dec. verbo fabricans, fol. 218. Et de mense Aprilis 1652. in initio reformationis monetæ fuit observatum in Regio consilio criminali Regni Sardinix in quodam fabricatore monetæ minutæ vulgo callaressos. Et quid fuit observatum in Regio criminali Cathalonix consilio, scias, quod die 8. Julii 1608. Bartholomæus Masfons, delatus de fabricatione nummorum falsorum Barcinonensium, ad relationem magnifici Laurentii Jover I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad septennium. Sed non constabat de delicto, ex quo referam num. 52. exemplar diei 7. Februarii 1607. contra Jacobum Janer minorem 25. annorum, delatum de simili delicto, qui fuit ad majorem poenam damnatus. Præterquam si quantitas fabricata ejusdem monetæ minutæ esset modica, ex his qua dixi num. 30. Vide exemplar diei 9. Novembris 1607. relatum dicto num. 30. & aliud exemplar 5. Septembris 1606. infra num. 52.
- 40 Soler tamen dubitari, an fabricator falsæ monetæ, qui adhuc illam non perfecit, sed solum tentavit, & aliquid egit, ut si imaginem, & formam nondum impressit, nec monetam ad perfectionem reduxit, poena mortis veniat puniendus? Respondeo quod non, sed alia mitiori judicis arbitrio. Et idem in tondente monetam, qui si poenitentia ductus expendere noluerit, non punitur poena ordinaria, sed extraordinaria Judicis arbitrio, gloss. in leg. quicumque, ff. ad leg. Cornel. de fal. Grammat. decis. 74. numer. 24. & seq. Menoch. de arb. jud. casu 316. num. 23. & 24. & casu 360. num. 10. Cabal. resol. crimin. casu 27. num. 3. Decian. tractat. crimin. lib. 7. cap. 27. num. 3. Mastril. de indulto cap. 27. num. 15. Covar. de vet. numis. cap. 8. nu. 4. vers. Sed an is, & in clement. si furiosus par. 2. in initio n. 6. in fine, Azevedo leg. 5. nu. 26. tit. 17. lib. 8. recop. Narbona leg. 20. gloss. 7. num. 85. & 86. tit. 1. lib. 4. recop. Bajard. ad Clar. §. falsum nu. 315. Farinacius in praxi par. 4. qu. 115. num. 92. & 93. Intellige si quando ipse fabricator falsæ monetæ sponte, & sua voluntate poenitentia ductus illam non perfecit; secus autem si cum eam perficere veller, non potuit, quia per officiales Curix secularis impeditus fuit, & præventus in carcerando: nam tunc poena ordinaria punitur ac si perfecisset, Grammat. decis. 74. in fine, Covar. in clem. si furiosus part. 2. in initio sub nu. 11. in fine. Decian. tract. crimin. lib. 7. cap. 17. nu. 7. Menoch. de arb. jud. casu 316. sub. nu. 24. & casu 360. nu. 65. Azevedo leg. 5. nu. 27. tit. 17. lib. 8. recop. Franchis decis. 440. nu. 4. Cabal. resol. crim. casu 27. à nu. 6. Farinac. in praxi parte 4. quest. 115. nu. 94. 95. & 96. Mastril. de indulto cap. 27. num. 13. Thoro in compen. decis. parte 1. verb. Monetam adulterinam, & verbo Monetam incidens, fol. 240. & par. 3. sect. 1. verbo Monetarii falsam, fol. 102. & verbo Monetarius pretendebatur circa princ. fol. 102. Paz leg. 78. styli à nu. 80. ad 85. à n. 105. ad 119. Riccius sic intelligendus decis. 148 n. 4. par. 2. vide exemplar diei 5. Februar 1618. relatum numero 36.
- Fabricator falsæ monetæ à sententia condemnatoria 42 contra eum lata non potest appellare, nec supplicare, leg. 1. §. 1. l. 2. gloss. verbo Propria C. de falsa moneta de jure nostro cap. Curie 15. anni 1599. Maranta de ordin. jud. par. 6. de appellat. num. 294. Gomez tom. 3. variar. cap. 13. num. 31. vers. Tercio limita, ubi Ayllon Laynez num. 32. Franchis decis. 351. num. 1. Tuschus pract. conclus. littera A. concl. 348. numer. 13. Amendola ad Franchis decis. 401. nu. 19. Farinac. in praxi parte 4. qu. 115. num. 46. notat Peguera dec. 46. in fine & latius dec. 85. num. 1. p. 1. Mastril. de indulto cap. 27. nu. 19. Et fuit observatum in Regio consilio criminali Regni Sardinix in casu relato num. 8. Et in Regio criminali Cathalonix consilio in casu diei 29. Novembris 1612. relato num. 19. prope finem. Et antea 25. Augusti 1608. in facto supplicationis oblata pro parte Bartolomei Masfò, in qua supplicavit à sententia contra eum lata 14. Julii tunc proximè præteriti ad relationem Magnifici Laurentii Jover, in qua ut fabricator falsæ monetæ nummorum Barcinonæ fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad septennium, fuit conclusum ad relationem Magnifici Regentis Cancellariam supplicata non procedere, & quod fieret crux in calce dictæ supplicationis.
- Expendens verò falsam monetam, à sententia condemnatoria 43 contra eum lata potest appellare, & supplicare, ut pluribus rationibus probat Franchis, quem Additionatores sequuntur decis. 351. Mastril. de indulto cap. 27. nu. 19. Amendola ad Franchis decis. 401. nu. 19. Rovit. in pragmat. 1. de monetis, Riccius collect. 172. Thoro in comp. dec. par. 1. verbo Appellata denegata.
- Similiter radens, tondens, vel diminuens monetam 44 à sententia condemnatoria contra eum lata appellare, & supplicare potest, per easdem rationes quas allegat Franchis dec. 351. & alii relati nu. 43. & contra Pegueram dec. 85. n. 2. tomo 1. Sic fuit in Cathalonix observatum in casu Salvii Pradell, & aliorum die 10. Maii 1604. Et in casu Sigismundi Gairis 26. Aprilis 1606. & in alio diei 11. Maii 1612. relatis nu. 27. Et in casu provisionis tormentorum contra tonsurantem monetam fuisse admissam supplicationem 17. Februarii 1612. Et in casu auxiliatoris in fabricatione instrumentorum ad cudendam monetam fuisse admissam supplicationem in casu Raphaelis Messèguer, relato nu. 25.
- Clericus falsam monetam cudens, tondens, tingens, vel expendens, non amittit privilegium fori, & sic puniri non debet à Judice seculari, sed ab Ecclesiastico, Franchis decis. 691. num. 7. Carol. de Graf. de effect. Cleric. effect. 1. num. 345. & 576. Donat. Anton. de Marin. resol. quotid. 57. Ansaldo de jurisdict. parte 2. titul. 11. cap. 4. quos & alios citat Barbosa de jure Eccl. univer. lib. 1. cap. 39. §. 2. num. 97. Riccius de pub. jud. quest. 35. nu. 61. nisi sit incorrigibilis, refert casum Clar. §. fin. quest. 36. numero 24. vers. Ceterum, sequitur Riccius de pub. jud. quest. 35. num. 65. In Italia autem in Provinciis Sedi Apostolicæ subjectis, cognitio hujus delicti spectat ad Cardinales ibidem legatos: in aliis Provinciis Italiæ ad Ordinarios locorum spectare voluit Summus Pontifex Urbanus Octavus sua bulla, In suprema, anni 1627. refert Gavant. in manual. Episcop. verbo Monetarii, Lezana qu. regular. tomo primo, capite decimo, num. 23. & tomo 3. verbo Falsarius num. 6. Sed extra Italiam poterunt superiores Clericorum, tam secularium, quam regularium, uti jure suo puniendi subditos in præmissis delinquentes, Lezana, quest. regular. tomo 3. verbo Falsarius numero 6. Ceterum in Cathalonix hujus delicti cognitio contra Clericos, tam

tam sæculares quàm regulares pertinet, & spectat ad Judicem Brevis Apostolici, ut dixi *decis. 34. numero 100. part. 1.*

- 46 Sed utrum Clericus fabricans falsam monetam Papæ sit actualiter degradandus, & tradendus Curiaæ sæculari? tractat remissivè Barbofa *in capit. ad falsariorum, numero 10. de crim. falsi.* Et aliqui generaliter affirmant, quod Clericus fabricans falsam monetam est degradandus actualiter, & tradendus Curiaæ sæculari, *juxta textum in capit. ad falsariorum de crimin. falsi,* cujus pœna extenduntur etiam ad fabricatorem falsæ monetæ secundum Montel. & Didac. Perez, quos referunt, sed non sequuntur Salvedo, Paz, & Farinacius *locis allegandis.* Sed alii generaliter negant, quod in isto casu Clericus non est actualiter degradandus, nec Curiaæ sæculari tradendus, eo quia textus *in capit. ad falsariorum de crimin. falsi.* tamquam odiosus, & pœnalis, ad alios similes & majores casus non est trahendus, Abbas *in cap. tuae num. 4. de pœnis,* Salzedo ad Bernard. Diaz *in practi. crimin. canon. cap. 117. annot. fin. Vela de delictis cap. 11. versic. Pontificium autem jus,* Paz *leg. 78. styli num. 98. & 99. Farinac. in praxi parte 4. quest. 15. num. 33. & 34. & hanc sequutus fuit decis. 34. num. 101. parte 1.* Quinimo licet Clericus convictus de falsificatione litterarum Apostolicarum sit actualiter degradandus, & tradendus Curiaæ sæculari, *c. ad falsariorum de crim. fal. Peguera dec. 80. n. 9. to. 1. Zerola in praxi Episcop. parte 1. verbo Falsarii,* plures Cenedo *collektan. ad decretal. 26. num. 1. latissimè Farinac. de falsitate quest. 151. à nu. 1. cum aliis per Barbof. in cap. ad falsariorum num. 9. de crim. falsi, Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Falsarius num. 2. benè Azevedo leg. 3. à num. 16. tit. 17. libro 8. recop. Fermosinus in cap. cum non ab mine quest. 27. num. 28. judic. Nihilominus de consuetudine non servatur, ut dicit Annan. in rub. de falsis, quem refert Clar. §. fin. quest. 36. num. 19. versic. Videmus etiam, sequuntur Guazzin. *defen. 39. cap. 1. num. 2. vers. Et si, Jul. Chartar. decis. 66. num. 70. sed impugnant Farin. de falsit. quest. 151. num. 6. Salzedo de Bernard. Diaz in practi. crimin. cap. 117. gloss. 1. Azevedo leg. 3. num. 19. tit. 117. libro 8. recop.**
- 48 Qua igitur pœna Clericus fabricator falsæ monetæ sit puniendus? Paz *in leg. 78. styli num. 97. juxta vulgarem doctrinam Abbatis in cap. tuae num. 4. de pœnis,* resolvit, quod est beneficiis privandus, & deponendus ab ordinibus, & in carcere perpetuo detinendus. Verùm cum pœna carceris perpetui non sit in usu, ut dixi *dec. 34. num. 50. par. 11. ideo Clericus fabricator falsæ monetæ est beneficiis privandus, & ab ordinibus deponendus, & ad pœnam serviendi in Regiis triribus remigando in perpetuum damnandus.*
- 49 Eadem pœna puniri debet Clericus tondens monetam, *ex dictis nu. 21. quamvis Clar. §. fin. quest. 36. nu. 24. versicul. Caterum, dicat vidisse per Senatam condemnatum ad triribus per decennium quendam Fratrem Desiderium ex Monasterio Cestallarii, qui confessus fuerat se tondidisse pluries monetam 14. Septembris 1560. A. C. habita tamen priùs fide ab ejus Superiore, quod fratres habebant illum pro incorrigibili, & membro putrido, sequitur Riccius de pub. judic. quest. 35. sub num. 6.*
- 50 Clericus monetam falsam scienter expendens fuit in Curia Archiepiscopali Neapolitana per quinquennium ad remigandum condemnatus, ut testatur Riccius *dec. 294. numero 3. parte secunda, & dixi decis. 34. numero 101. parte 1.*
- 51 Hæc de jure procedunt. Sed hodie omnes, & singulæ personæ Ecclesiasticæ, etiam quomodolibet exemptæ, tam sæculares, quàm cujusvis ordinis regulares, quæ aureas, vel argenteas monetas tondere, fabricare, colorare, vel aliàs adulterare, seu etiam quomodolibet adulterantes scienter erogare, aut exponere præsumperint, prævia degradatione actuali, Curiaæ sæculari puniendi tradantur, juxta constitutionem Santissimi Papæ Urbani Octavi incipien. In suprema pastoralis, dat. Romæ Idus Novembris 1627. de qua meminerunt Donat. Anton. de Marinis *resol. quotid. 57. Anton. Novar. in sum. bullar. tit. de monetar. super Bullam Urbani Octavi, Barbofa de jure Eccl. univ. lib. D. Mich. de Cortiada Tom. II.*

1. cap. 39. §. 2. num. 97. Verùm hoc solum esse statutum contra quascumque personas Ecclesiasticas etiam regulares in tota Italia existentes, tradit Lezana *qu. regul. to. 1. c. 10. n. 23. & tom. 3. verbo Falsari n. 5.*

Minor vigintiquinque annorum in crimine falsæ monetæ excusatur à pœna ordinaria delicti, ut post alios docent Farinac. *in praxi par. 3. qu. 92. nu. 109. & part. 4. qu. 115. nu. 197. & conf. 76. nu. 8. Cabal. resol. crim. casu 134. un. 3. Guazzin. defen. 33. cap. 17. nu. 1. vers. Et quod, Thoro in cod. rer. jud. allegat. 8. n. 13. In Regio Criminali Cathalonix Consilio die 5. Septembris 1606. Joannes Verdeguer, minor, delatus quod scienter sculpsit insignia Civitatis Gerundæ in instrumentis monetæ libus ad fabricandum nummos falsos ejusdem Civitatis & aliquos ex illis dealbavit, fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita, & ad servitium Regiarum triribus remigando per quinquennium. Et die 7. Februarii 1607. Jacobus Janeer, minor 25. annorum, delatus de fabricatione nummorum æneorum falsorum armis Civitatum Barcinonæ, & Gerundæ signatorum, ad relationem Magnifici Laurentii Jover fuit condemnatus, quod duceretur vestitus palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum triribus remigando ad decennium. Et die 11. Julii 1608. Guillelmus Ferran, minor 25. annorum, delatus de fabricatione falsæ monetæ argenteæ, & adulterinæ, fuit condemnatus ad servitium Regiarum triribus remigando ad decennium.*

Cæterùm quia crimen falsæ monetæ immensa dubia continet, ne prolixus sim, remitto lectorem ad eos, qui rectius materiam istam explicaverunt, nempe ad Gregor. Lopez *leg. 9. tit. 7. par. 7. Azevedo leg. 5. tit. 17. l. 8. recop. Menoch. de arb. jud. casu 316. Cabal. resol. crim. 27. 191. & 199. Decian. tractat. crimin. lib. 7. cap. 23. ad 28. Paz. leg. 78. styli, Mastril. de indulto cap. 27. Vermigliol. conf. 218. 219. 220. & 221. Barb. ad leg. Luzit. l. 5. tit. 12. Ripoll. de reg. c. 15. Peguer. dec. 84. 85. & 86. to. 1. & in praxi crim. c. 16. Bajard. ad Clar. §. falsum à n. 308. Fab. in suo C. l. 9. tit. 5. per totum, Farinac. conf. 48. & par. 4. in praxi qu. 115. per totum.*

ARGUMENTUM.

An falsarius confugiens ad Ecclesiam gaudeat eius Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Falsi crimen gravissimum est.
- 2 Falsi crimen in generali gratia delictorum non comprehenditur.
- 3 Nobilis ob crimen falsi amittit nobilitatem, & pœnis plebejorum punitur.
- 4 Falsi crimen propter illius enormitatem plura habet specialia.
- 5 Falsarius confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate.
- 6 Falsificans literas cambii, & cum illis recipiens falso pecunias, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate.
- 7 Notarius falsitatem in instrumentis committens si ad Ecclesiam confugit gaudet ejus Immunitate.
- 8 Periturus ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate.
- 9 Falsus testis in judicio civili vel criminali non capitali confugiens ad Ecclesiam gaudet Immunitate, n. 9. & 10.
- 11 Falsus testis, qui pecunia corruptus falsum deponit, unde innocens morte damnatus fuit, non gaudet Immunitate Ecclesiæ.
- 12 Judex, qui pecunia corruptus innocentem ad mortem damnavit, non gaudet Immunitate Ecclesiæ.
- 13 Testis falsus sine pecunia, qui causa fuit, ut aliquis ad mortem damnatus fuerit, non gaudet Immunitate Ecclesiæ.
- 14 Judex, qui falso sine pecunia reum ad mortem damnat, non gaudet Immunitate Ecclesiæ.

- 15 Carceratus qui causa fuit, ut custos carceris ad mortem damnatus fuerit, non gaudet Immunitate Ecclesie.
- 16 Cardinalis si occurrat reo condemnato, ei poena remittitur, n. 16. fallit in crimine falsi, n. 17.
- 18 Falsas litteras presentans, sed pecuniam non recipiens, qua poena puniatur, n. 18. 19. & 20. & qua poena puniatur quando pecuniam falsis litteris recepit a privato, n. 21. & qua poena puniatur quando pecuniam extrahit ex computo alieno a Tabula Civitatis Barcinone, nu. 22. & quid si fuerit minor, n. 23.
- 24 Supponens personam incognitam ad extrahendum pecunias a Tabula, sive Bancho Civitatis Barcinone ex alieno computo, qua poena puniatur.
- 25 Clericus pro crimine falsi qua poena puniatur.
- 29 Falsum instrumentum fabricans Notarius qua poena puniatur in Cathalonia & aliis Regnis, n. 26. 27. 28. 29. 30. & 31.
- 32 Falsum instrumentum conficere faciens qua poena puniatur.
- 33 Instrumentum publicum conficiens tamquam Notarius, cum Notarius non sit, qua poena puniatur, nu. 33. 34. & 35.
- 36 Falsas medicinas pharmacopola, vel aromatarius vendens qua poena puniatur.
- 37 Testis falsum deponens in causa criminali capitali ad offensam, qua poena puniatur, n. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. & 49.
- 41 Falsitas, qua nemini nocet, punibilis non est.
- 42 Falsitas apta ad nocendum qua poena puniatur, nu. 42. 43. & 44.
- 50 Testis falsum deponens in causa criminali non capitali sed corporali, qua poena puniatur, num. 50. 51. & 52.
- 53 Testis falsum deponens in causa civili, vel criminali civiliter intentata, qua poena puniatur, num. 53. & 54.
- 55 Testis falsum deponens in causa criminali ad defensam, qua poena puniatur, n. 55. 56. & 57.
- 58 Testem subornans ad falsum deponendum, si testis cum effectu deponit, qua poena puniatur, n. 58. Et qua quando testis non deponit, n. 59.
- 60 Testis falsus tenetur erga partem, quam gravavit de omni damno contingente propter illud falsum testimonium.
- 61 Testes corrumpens ad hoc ipsum tenetur.
- 62 Causa falsorum testium examinatorum in iudicio criminali facit supersedere causam criminalem principaliter intentatam.

DECISIO LXXXVIII.

- I** Licet crimen falsi gravissimum, & enorme sit, & nullum aliud crimen in mundo reperiat, quod ita famam & statum hominis vituperet sicut istud, Bossius tit. de falsis num. 72. Mastril. de indulto cap. 38. nu. 2. Phebus decis. 82. num. 2. par. 1. Carrasco post leg. recop. tit. de Nobilibus torquendis num. 115. Riccius decis. 46. nu. 2. parte prima. Fontanella decis. 257. num. 7. & 8. par. 1. Donat. Anton. de Marin. resol. jur. lib. 1. capit. 28. num. 1. Thoro in cod. reb. jud. alleg. 5. num. 8. & alii
- 2 per me citati decis. 34. nu. 102. par. 1. Et propter ejus atrocitatem in generali gratia delictorum non comprehendatur, Mastr. de indulto c. 27. n. 7. & c. 38. n. 3. Rovit. prag. 4. nu. 30. de falsis, Catalan. de indulto cap. 36. a num. 66. Muta ad prag. Reg. Sicil. tom. 1. tit. 35. numer. 12. Carrasco post. leg. recop. tit. de Nobilib. non torquendis num. 115. Thoro in comp. dec. par. 2. sect. 1. verbo Falsarius, fol. 416. & verbo falsificans apocham, fol. 417. Riccius decis. 46. nu. 2. par. 1. Fontanella dec. 257. nu. 7. parte 1. Donat. Anton. de Marin. resol. jur. cap. 78. n. 1. & alii per me citati decis. 34. nu. 103. par. 1. Et nobilis propter illud nobilitatem amittit, pœnisque plebeiorum puniatur, Bossius tit. de indic. numer. 115. Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 64. nu. 62. Farin. in praxi par. 1. quest. 41. num. 65. & 100. Guttier. pract. lib. 4. q. 15. nu. 17. Carrasco post leg. recop. tit. de Nobilibus non torquendis a num. 113. Phebus decis. 81. num. 3. parte 1.

Azevedo leg. 4. num. 37. versic. Nono tit. 2. lib. 6. recop. Narbona leg. 61. gloss. 1. num. 19. tit. 4. lib. 2. recop. fol. 218. Cabal. resol. crim. casu 165. num. 3. Riccius decis. 42. num. 2. part. 1. alios laudo dec. 34. num. 104. par. 1. Et propter ejus enormitatem multa habeat specialia, 4 Riccius dec. 42. nu. 2. par. 1. & dec. 132. par. 4. Cabal. reso. crim. casu 165. a n. 1. Muscatel. in praxi tit. de falsitat. a n. 25. alios refero dec. 34. n. 104. in fine par. 1.

Nihilominus falsarius confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, & inde invitus extrahi non potest, quia nullo jure iste casus reperitur expressè exceptus, Guttier. pract. lib. 3. quest. 4. num. 16. Carrasco ad leg. recop. cap. 3. §. 3. sub n. 6. Et fuit in Cathalonia ita per Cancellarium decisum in casibus relatis dec. 87. n. 1. & observavit nostrum Regium Consilium in casu Joannis Tous, relato dec. 84. nu. 5.

Amplia 1. in falsificante litteras cambii, & cum 6 illis falsò recipiente pecunias, qui si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, ut latè probat, & decisum testatur Phebus dec. 81. per totam par. 1.

Amplia 2. in Notario falsum in instrumentis committente, qui confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, ex dictis n. 5.

Amplia 3. in perjuro confugiente ad Ecclesiam, 8 qui gaudet ejus Immunitate, eo quia delictum perjurii non est in jure exceptum, ut contra Igneum in leg. 1. nu. 20. ff. ad Syllan. Guazzin. defen. 1. cap. 38. n. 47. docent Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. nu. 21. Farinac. de Immun. Eccl. n. 140. & sub n. 198. Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 12. num. 15. Bonacina tom. 2. disp. 3. qu. 7. punct. 5. num. 11. Castrus Palaus tom. 2. tractat. II. disput. unica puncto 7. num. 13. & punct. 10. num. 8. Phebus decis. 81. num. 13. part. 1. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 27. vers. Quero sexto, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 22. in prin. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tomo secundo cap. 16. dub. 10. sect. 10. num. 3. & dubit. 24. sect. 12. a nu. 1. Addunt tamen aliqui, quod facillimo negotio impetrari poterit a perjuro relaxatio juramenti, & sic cessabit perjurium, Castrus Palaus tom. 2. tr. 11. disp. unica punct. 7. n. 13. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 10. n. 4. & notavi supra dec. 82. n. 9. & 10.

Amplia 4. in teste falsum deponente in iudicio 9 Civili, vel Criminali non capitali, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, ea ratione repetita sapè, quod non est crimen exceptum, & consequenter comprehendi debet sub regula generali, ut contra Igneum in l. 1. n. 20. ff. ad Syllan. & Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 47. docet & probat Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. num. 21. Farin. de Immun. Eccl. num. 140. Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 12. num. 15. Bonacina tom. 2. disp. 3. quest. 7. punct. 5. num. 11. Phebus dec. 81. num. 22. par. 1. Castrus Palaus tom. 2. tr. 11. disp. unica pun. 10. numer. 8. in prin. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 27. versic. Quero sexto, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tomo 2. capit. 16. dub. 24. sect. 12. a nu. 1.

Nec obstat, quod perjurus & falsus testis æquiparentur 10 homicidæ, ut dicunt Igneus, & Guazzin. locis citatis numer. 8. & 9. ex can. fin. 22. quest. 1. Quia responderetur 1. quod perjurus & falsus testis æquiparantur homicidæ voluntario, non autem proditorio per infidias, nec animo deliberato: at ille non est ab Immunitate exceptus, ita Doctores citati numero 9. Decian. num. 21. Farin. num. 140. Castrus Palaus num. 8. Diana ver. Quero sexto, Thomas del Bene num. 4. ver. Responderetur secundo in fine, de quo vide infra dec. 98. Responderetur secundo quod perjurus & falsus testis æquiparantur homicidæ voluntario quoad numerum annorum, quibus pœnitentiam agere debent perjurus, & falsus testis, sed non æquiparantur quoad alios effectus, & præcipuè quoad Immunitatem, alioquin perjurus & falsus testis essent irregulares, sicut homicidæ, quod est falsum, sic Doctores citati numero 9. Castrus Palaus num. 8. Diana versic. Quero sexto, Thomas del Bene numer. 4. versic. Responderetur secundo. Responderetur tertio quod ad privationem Immunitatis non sufficit æquiparatio, sed identitas; quia in pœnis non datur extensio de casu

casu ad casum, & de persona ad personam, ita Castrus Palaus, & Thomas del Bene *locis citatis num. 9. ille num. 8. iste num. 4. ver. Respondetur. Respondetur quarto*, & ultimo, quod perjurus & falsus testis æquiparantur fornicatori, & adultero, in eodem can. fin. 22. quest. 1. & tamen isti non privantur Immunitate, sic Castrus Palaus ubi supra num. 8.

- 11 Limita 1. in falso teste, qui pecunia, vel alio æquivalenti corruptus falsum deponit, propter quam falsitatem reus fuit ad mortem condemnatus: talis confugiens ab Ecclesia non gaudet ejus Immunitate, quia dicitur assassinus, Italia de Immunit. Eccles. libro primo cap. 1. §. 5. numer. 149. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 7. n. 42. Diana resol. moral. parte 1. tractat. 1. resol. 19. versic. Ad secundam ibi: sed hanc doctrinam, Cutel. de Immunit. Eccles. libro 1. quest. 19. num. 14 Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libro 1. cap. 11. §. 6. numero 28. Et licet oppositam sententiam uti probabilem, & favorabilem Immunitati Ecclesie, teneat Bonacina in Decalogo disp. 3. quest. 7. punct. 6. §. 3. numero 8. ex eo, quia testis in tali casu non sit verè & propriè assassinus, cum propriè, & physicè loquendo non occidat. E Diana resol. moral. parte 4. tractat. 1. resol. 104. in prin. & versic. Verum, & in sum. parte 1. verbo Immunitas Ecclesiarum sub num. 29. parte 1. putet falsitatem consulendum esse Summum Pontificem, & juxta illius responsum se regulare. Nihilominus non recedas à prædicta limitatione, quia alioquin dici posset, quod neque mandans aliquem occidi media pecunia sit verè assassinus, & sic pœnas assassini non contrahat; quod ex probabiliori, & etiam ex communiori opinione Doctorum non admittitur, ita Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tomo 2. cap. 16. dub. 21. sect. 7. numero 1. 2. & 3.
- 12 Et idem dicendum est de Judice, qui pecunia, vel alio æquivalenti corruptus innocentem ad mortem damnavit, nam dicitur assassinus, & sic ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. à numero 145. Et licet oppositum teneat Bonacina in Decalog. disp. 3. quest. 7. punct. 65. numero octavo, eo quod Judex tali casu propriè & physicè loquendo non occidat. Et putet Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 104. in prin. & versic. Verum, saltem consulendum esse summum Pontificem, & juxta illius responsum se regulare, idem docent Farinac. de Immunit. Eccles. num. 141. At non recedas à prædicta opinione, quam sequitur Thomas del Bene de Immunit. Eccles. to. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 7. n. 1. 2. & 3.
- 13 Limita 2. in teste falso deponente sine pecunia, vel alio æquivalenti, nam si ob hujusmodi falsam depositionem reus ad mortem damnatus sit, talis testis tamquam proditorius homicida non gaudet Immunitate Ecclesie, Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. num. 41. & §. 5. nu. 49. Narbona lib. 20. gl. 12. nu. 208. tit. 1. lib. 4. recopil. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 29. nu. 7. Zambel. in repertor. moral. verbo Ecclesia quoad ejus Immunitatem num. 10. Et licet aliqui affirmativam sententiam doceant, ut Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 7. num. 42. Bonacina in decalog. disp. 3. quest. 7. punct. 6. §. 3. num. 4. Castrus Palaus tomo 2. tractat. 11. disp. unica puncto 10. numer. 8. versic. Sed quid, Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 104. versic. Sed quid, & parte 6. tractat. 1. resol. 26. versic. Quæro undecimo, & in sum. parte 1. verbo Immunitas Ecclesiarum sub num. 28. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tomo 2. cap. 16. dub. 21. sect. 7. à num. 4. & dubit. 24. sect. 12. num. 4. versic. Instabis & num. 5. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 5. num. 33. & 34. Eo quia talis testis esto moraliter, & impropiè reum occiderit, non tamen propriè & physicè: sed physicè, & propriè occidenti proditoriè denegatur Immunitas; non autem proditoriè occidenti moraliter, & impropiè. Præterea quia ad privationem Immunitatis Ecclesie non sufficit æquiparatio, sed identitas. Et licet etiam alii putent, ut Farinac. de Immunit. Eccles. num. 141. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 19. ver. Ad secundam, & par. 4. tract. 1. resol. 104. versic. Sed quid in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 7. in fine, saltem consulendum esse Summum Pontificem. Mich. de Corriada Tom. II.

tificem, & juxta illius responsum se regulare. Ceterum recedere non debes à prædicta limitatione, quam defendit, & sequitur Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. q. 19. num. 12. & 13. Ea ratione, quia falsus testis qui causa fuit, ut reus ad mortem damnatus fuerit, identificè, & per naturalem comprehensionem, non verò per extensionem sit idem cum proditorio homicida, & venefico, Tiraquel de pœn. tempor. casu 31. num. 23. Bossi. tit. de falsis nu. 72. Clar. §. falsum in pr. ubi Bajar. num. 1. Men. de arb. jud. casu 306. num. 18. Cabal. ref. crim. casu 165. nu. 1. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. qu. 19. nu. 13. & alii citati n. 1. 2. & 3.

Et idem est in Judice, qui justitiam subvertens etiam sine pecunia falsam proferens sententiam reum ad mortem damnat, nam is tamquam proditorius homicida non gaudet Immunitate Ecclesie, Italia de Immunit. Eccles. l. 1. cap. 5. §. 4. num. 41. & §. 5. à num. 145. & alii laudati num. 13.

Idem est in carcerato, qui aufugiens à carcere fuit causa ut custos carceris ad mortem damnatus fuerit, nam hujusmodi carceratus non gaudet Immunitate Ecclesie, tamquam proditor proximi sui, Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. q. 19. n. 7. & 15. ubi expendit tex. in can. 19. cum homo 23. q. 5.

Confirmantur prædicta, nam quamvis nonnulli tribuant privilegium Cardinalibus præstandi Immunitatem reis etiam condemnatis, eis non data opera occurrentibus, de quo Bald. Salicet. & Castren. in l. addictos C. de appel. Barbat. de Cardin. p. 1. quest. 9. à nu. 1. Alban. de Card. qu. 47. Placa de delict. l. 1. cap. 34. à num. 1. Remig. de Immunit. Eccles. ampl. 19. Tiraquel de pœn. tempor. casu 55. Decian. tract. crimin. lib. 7. cap. 37. nu. 27. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 48. Bovad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 89. Jul. Clar. §. si quest. 98. num. 5. versic. Ulterius quero, ubi Bajard. nu. 5. Farinac. crim. part. 1. littera C. à nu. 629. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 26. Germon. de sacro. Immunit. lib. 3. cap. 16. nu. 52. Danza de pug. Doctor. de qualitate officialium cap. 1. nu. 16. & alii plures, quos referunt Diana resol. mor. par. 5. tractat. 2. resol. 29. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 15. à n. 3. Barbosa de jure Eccles. univer. l. 1. cap. 4. nu. 61. Non tamen hujusmodi privilegium habere locum in reis criminis falsi, quod intelligendum est, si tales rei causa sint, ut quis morte damnetur, ita Doctores citati, Barbatia sub num. 4. & sequentibus. Placa nu. 2. in fine, & num. 3. Decian. nu. 27. Bajard. nu. 3. Farinac. num. 332. Diana resol. 29. Thomas del Bene nu. 4. Tiraquel de pœn. tempor. casu 31. num. 24. Marfil. in rub. nu. 12. ff. de falsis, Men. de arb. judi. casu 306. n. 21. quos & alios citat Cutel. de Immunit. Eccl. l. 1. q. 19. n. 13. Peguer. dec. 80. n. 2. to. 1.

Quæro primò, qua pœna punitur is, qui falsas litteras præsentavit Tabulæ, vel Bancho Civitatis Barcinonæ, aut alteri Tabulæ Civitatum Cathalonie, seu alicui privato, ut pecunias exigeret, sed impeditus falsitate comperta eas non recepit? Respondeo quod puniri debet pœna falsi, cum concurrat fraus, & alterius præjudicium, leg. falsi nominis ff. ad leg. Cornel. de falsis, latè Farinacius de falsis. quest. 150. parte 3. à numero 53. & parte 5. à numero 137. & in terminis Sanfelicius dec. 58. n. 1. & 2.

Falsi autem pœna de jure codicis est arbitraria juxta delicti qualitatem, & sic quandoque major quandoque minor juxta diversitatem casuum imponitur, l. ubi falsi C. ad leg. Cornel. de falsis, glossa in leg. 1. §. fin. verbo Eorum ff. eodem, Clar. §. falsum num. 31. versic. Sed quero quæ sit pœna falsi, Menoc. de arb. jud. casu 306. n. 3. Cab. ref. crim. casu 165. numer. 21. & casu 176. num. 9. & hanc esse communem Doctorum opinionem testatur Peguera decis. 80. num. 6. tomo 2. plures alios cumulat Farinac. de falsis. quest. 150. num. 21. & 22. & num. 52. & cons. 11. in addit. littera A. versic. Verum, Hieronym. Laurent. decis. Avenion. 107. in fine, Gomez in leg. 83. Tauri num. 13. Bobadilla in polit. libr. 5. cap. 2. nu. 78. in fine, Grivel. decis. 101. Thesaur. quest. foren. lib. 1. quest. 15. nu. 3. Thoro in cod. rer. jud. alleg. 45. à num. 6. Sanfelicius decis. 58. nu. 4. Thoro in comp. dec. par. 3. sect. 3. verbo Falsitas commissa col. 4. in fine, fol. 417. & alii infra nu. 51.

20 Sed qualiter Judex debet regulare arbitrium: Iste casus evenit disputandus in Regno Neapolis in personam Andreae Calandrelli, qui accessit ad mensam numulariam, in eaque apocham alteri solvendam mutato sibi nomine presentavit, ut pecuniam reciperet, quo comperto fuit apprehensus, & per M. C. die 8. Augusti 1618. fuit pro mutatione nominis in exilium per triennium extra Provinciam missus, licet Fiscus Patronus acriter instirisset pro pena remigationis, testatur Sanfelicius *decis.* 58. quam solum retuli *decis.* 34. numero 106. in fine parte 1. Thoro in *supplem. decis. verbo Apocham presentans*, fol. 31. & in fortiori casu refert *decisum* idem Thoro in *compend. decis. parte 3. section. 3. verbo Falsitas commissa*, fol. 417. In Regio Criminali Cathalonie Consilio die 26. Aprilis 1617. Josephus Roger I. V. D. Civitatis Ilerdae, delatus, quod supposito nomine Pauli Armola litteras cambii quantitatis quatuorcentum librarum per eum falso fabricatas nomine Raymundi Salavert Mercatoris dictae Civitatis Ilerdae presentavit Sigismundo Damians, cui erant directae, ad effectum ab eo exigendi dictam quantitatem, quam impeditus habere non potuit, ad relationem Magnifici Michaelis Rollan fuit condemnatus, quod relegaretur in Insulam per suam Majestatem nominandam ad decennium.

21 Qua autem poena puniatur is, qui falso nomine & falsis litteris, falso procuratoris nomine, aut alia falsitate commissa ex aliquo privato pecuniam exegerit, receperit, extraxerit, vel acceperit? Respondetur quod furtum facit, & furti actione tenetur, *leg. falsus procurator C. de furtis*, *leg. falsus creditor in princip. & in §. falsus procurator, ff. de furtis*, *gloss. in leg. si vendidero §. si Titius verbo Perperam ff. eodem leg. quoniam ff. de condic. furtiva*, *leg. si procuratori falso ff. de condic. can. data*, Tuschus *practicar. conclus. littera F. conclus. 553. numero 4. & 16.* plures alios citat Farinac. *de furtis quest. 170. a numero 1. & a numero 36.* Sanfelicius *decis. 58. numero 3.* Vermigliol. *conf. 466. a numero 39.* Borell, sic intelligendus in *sum. decis. parte 1. tit. 66. numero 317.* Sed non punitur poena mortis; ex Peguera *decis. 27. numero 1. tomo 1. & aliis infra allegandis decis. 106. numero 20.* In Regio Cathalonie Criminali Consilio 25. Maii 1593. Paulus Montpaller, delatus, quod litteris falso fabricatis sub nomine Joannis Cerda de Mora habuit, & recepit a Petro Poblet Cive Barcinonae sexaginta sex libras diversis vicibus: fuit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, & bullaretur in scapulis, & ad servitium Regiarum triremium remigando per septennium. Et die 21. Julii 1593. Petrus Bastida delatus, quod cum falsis litteris, & falso fabricatis, & mutato nomine pro suo proprio nominando se Joan Francesch del Albi extorsit viginti quatuor libras quatuordecim solidos ab Elisabetha Burgada vidua furtum committendo: fuit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, & quod bullaretur in scapulis, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. Et die 28. Martii 1608. Bernardus Besfordam, & Guillelmus Bober, delati, quod Epistola missiva directa Bartholomaeo Pujol, supposito nomine Tres Sinell villae Aqualatae, extorquerunt ab eodem Pujol viginti quinque libras monetae Barcinonae: ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuerunt condemnati, quod fustigaretur, & bullarentur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad triennium. Et die 5. Junii 1615. Anna de la Cruz, Civitatis Vallisoleti Regni Castellae, delata, inculcata, quod vigore litterae missivae scriptae sub falso nomine Domini Rojo Mercatoris Valentiae recepit a Joanne Vidal Botiguero Civitatis Barcinonae 20. libras monetae Barcinonae per medium Banchi Josephi Pobla, & Joannis Pauli Canones crimen furti committendo, ad relationem Magnifici Monserrati Ramon fuit condemnata, quod fustigaretur palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, & bullaretur in scapulis juxta formam constitutionis, & banniretur a Principatu Cathalonie, & Comitibus Rosselionis, & Ceritanie per quinquennium. Et die 8. Novembris 1608. Michael Catuffa Notarius Regius, delatus, quod apodigia falso fabricata manu

propria scripta furto subtraxit a banco heredum Joannis Milfocos trigintaquinque libras: ad relationem Magnifici Laurentii Jover I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad septennium. Et die 4. Junii 1627. Joannes Anglada, delatus, & inculpatus, quod falsis litteris scriptis nominibus Raphaelis Capfir majoris, & Raphaelis Capfir minoris Civitatis Dertuzae directis Bartholomaeo Lanuza Villanova de Cubells, & Francisco Duran Civitatis Barcinonae recepit decem & octo libras a dictis Lanuza, & Duran: ad relationem Magnifici Antonii Vinola fuit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, & bullaretur in scapulis, & banniretur a Principatu Cathalonie & Comitibus Rosselionis, & Ceritanie per triennium. Fallit quando quantitas recepta falsis litteris, falso nomine, aut alia falsitate commissa ascendit summam centum librarum ultra, ex Peguera *decis. 27. numero 7. & 8. tom. 8.* Despujol ad Mieres *verbo Furti poenas*, fol. 77. Xammar *de privileg. Barcin. §. 29. sub num. 18.* vide infra *dec. 106. nu. 54. cum seq.*

22 At qui falso nomine, falsis litteris, falso procuratoris mandato, aut alia falsitate commissa ex Bancho, Tabula & Mensa argentaria cambii, sive depositorum Civitatis Barcinonae, & alieno computo pecuniam quamvis modicam extrahit, poena mortis punitur, id quod propter saluum conductum dictae Tabulae, & furtum rei Civitatis ac pecuniae publicae, ita conclusum, & observatum voto majori referunt Michael Ferrer. *parte 3. obser. capit. 360.* Despujol. ad Mieres *verbo Furti poena in fine*, fol. 77. Xammar. *de privileg. Barcin. §. 19. numero 18.* quos citavi *decis. 34. numero 106. in fine parte 1.* Et in Regno Neapolis ita fieri disponit Regia pragmatica 5. de falsis, quam esse in viridi observantia testatur Thoro in *compend. decis. parte tertia, sect. 1. verbo Falsitas commissa*, fol. 417. *decisum* testatur idem Thoro in *cod. rer. jud. allegat. 45. a numero primo ad 14.* Et si contrarium, quod solum furtum committat, qui ex mensa numularia mutato nomine pecuniam acceperit, tradit Sanfelicius *decision. 58. numero 4.*

23 Et de supponente personam incognitam ad extrahendum pecunias a Tabula, seu Bancho Civitatis Barcinonae ex alieno computo, vide conclusionem factam in Regio Criminali Consilio Cathalonie 9. Julii 1631. in qua Joannes Lluch, legum Doctor, Cive Barcinonae, delatus, & inculpatus, quod falso suppositus personam incognitam, illamque approbavit officialibus Banchi Civitatis Barcinonae, ut falso nomine extraheret cum quadam apodigia, sive polissa falso fabricata, & subscripta sub nomine Baptista Roger, & ex illius computo quatuorcentum quinquaginta libras monetae Barcinonae, quae cum effecta fuerunt extractae cum assistentia, & cooperatione dicti Lluch: ad relationem Magnifici Gabrielis Berart fuit relegatus in Insulam per suam Majestatem nominandam ad septennium.

24 Limita in minore, qui falsis litteris, falso nomine, vel alia falsitate commissa pecuniam ex alieno computo a mensa numularia Barcinonae extrahit, nam mitius puniri debet arbitrio Judicis, ad Farinacium *de falsit. questio. 150. a num. 101. ad 106.* Per Regium Criminale Cathalonie Consilium 11. Decembris 1601. Michael Condor, juvenis Drogerius habitator Barcinonae, minor, delatus & inculpatus, quod septem apodigiis propria manu scriptis nominibus Antonii Fort, & Potri Condor respectivè falso subscriptis furto subtraxerat a mensa numularia, sive banco Civitatis Barcinonae centum sexaginta quatuor libras monetae Barcinonae: ad relationem Magnifici postea Nobilis Francisci Gamis fuit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, quod bullaretur in scapulis juxta formam constitutionis, & quod duceretur subtus fircam laqueo collo ejus appposito, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Et die 31. Martii 1615. Franciscus Guanjabins, minor, delatus, quod vigore apodigiae falsae recepit a mensa numularia sive banco Civita-

- vitatis Barcinonæ quatuordecim libras, & quod simili apodigia falsa fuerunt sibi in dicto bancho scriptæ decem novem libras, quatuordecim solidi: ad relationem Magnifici Monferrati Ramon fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum trirremium remigando ad quinquennium. Et die 24. Novembris 1628. Jacobus Freixes, minor, Notarius Civis Barcinonæ, delatus, & inculpatus, quod die 21. Augusti 1628. vigore apodigiæ falsæ per eum fabricatæ nomine Alodii Planes extraxit à bancho Civitatis Barcinonæ quinquaginta libras, cum quibus detecta falsitate fuit apprehensus, & captus, ad relationem Magnifici Michaelis Angeli Lorens fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per quinquennium.
- 24 Clericus pro crimine falsi qua pœna puniatur, tradidi decis. 34. num. 106. parte 1. & præter ibi citatos addo Pegueram decis. 80. num. 10. Azevedo leg. 3. à num. 14. titul. 17. lib. 8. recop. Fermos. in cap. cum non ab homine quest. 27. à num. 18. de jud. Et quid quando præsentat falsas litteras Tabulæ, sed pecuniam non exigit, & quid quando pecuniam extrahit, dixi dec. 34. numero 106. parte 1.
- 26 Quæro 2. qua pœna puniatur Notarius in Cathalonia fabricans falsum instrumentum? Respondeo quod puniri debet pœna mortis naturalis, constituit. 3. in fine de crimin. de fals. capit. 20. Regiarum præconizationum, Peguera decis. 80. num. 12. in fine tomo 1. Ferrer. parte 3. obser. cap. 360. in fine. Simili pœna punitur in Regno Valentia, forus 5. de crim. falsi, Matheu de regi. Regen. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. nu. 34. Et in Regnis Neapolis, & Sicilia, Capic. decis. 153. Franchis decis. 444. in prin. Farin. de falsi. quest. 155. num. 2. Thoro in compend. dec. parte 1. verbo Notarius communiter, fol. 361. & in cod. rer. jud. alleg. 45. nu. 17. & 19. In Regno Castellæ pœna amputationis manus, Picard. in manduc. ad praxim parte 3. §. 4. num. 57. Fermosin. in cap. cum non ab homine quest. 25. num. 25. de jud. In Regno Sardinia pœna juris communis, Regens ad pragmat. Reg. Sard. lib. 2. titul. 14. capit. 12. Quæ quidem pœna an habeat locum in Notario falsificante acta judicialia, affirmant alii relatis Bajar. ad Clar. §. falsum numer. 95. & 299. Farin. de falsi. quest. 155. num. 16. Berart. in specul. visit. cap. 19. num. 69. negat multis citatis decisum referens Portoles §. falsitas à numer. 1. ad 4. vide Thoro in cod. rer. jud. casu 45.
- 28 Verùm hanc pœnam mortis naturalis impositam contra Notarium fabricantem falsum instrumentum, in duobus tantum casibus practicari posse existimo, Farin. de falsi. quest. 155. num. 11. Primò quando falsitas est magna, leg. ubi falsi Cod. ad leg. Cornel. de falsis, & post alios docent Farin. conf. 11. in addit. littera A. in princip. innumeros refert de falsi. quest. 150. num. 24. & notat quest. 155. numero decimo primo, quidquid aliter concludat Additio ad Farin. conf. 11. littera A. versicul. Verum. Secundò quando falsitas est pluries iterata, Farin. conf. 11. in addit. littera A. versic. Ratione, & de falsi. quest. 150. num. 24. versic. Hac, & quest. 155. n. 1. & notat. numero 11. quidquid dicat Additionat. ad Farin. conf. 11. littera A. versicul. Si vero. Nam contra eum observatum referunt Jul. Clar. §. falsum numer. 16. versicul. Fabricans in fine, Capic. decis. 153. & alii per Thoro in compend. dec. part. 1. verbo Notarius communiter, fol. 361. & in cod. rer. judic. allegat. 45. num. 81. Quod intelligit Additio ad Farinacium, si falsitas pluries iterata sit gravis præjudicii, aliàs secus, consil. littera A. vers. In hac contrarietate, Grivel. decis. 101. sub num. 10.
- 29 Sed præter istos duos casus, Notarius fabricans falsum instrumentum, non pœna mortis naturalis, sed pœna falsi arbitrio Judicis puniendus est, ut docent post alios Jul. Clarus §. falsum numer. 16. versic. Fabricans, Farin. conf. 11. in addit. littera A. versic. Sic, & in specie, & de falsi. quest. 155. nu. 9. & 11. & propterea Notarius falsitatem committens, quandoque pecuniaria pœna mulctatur, quandoque in exilium mittitur, quandoque fustigatur, & quandoque etiam ad trirremes damnatur juxta falsitatis per eum commissæ, & lucri inde habiti qualitatem, & quantitatem, Farinac. consil. 11. D. Mich. de Cortiada Tom. 11.
- in addit. littera A. versic. Sic, & in specie. Et quando non imponitur pœna mortis, sed pœna falsi arbitraria, intrat etiam pœna privationis exercitii Notariatus, notat Farinac. conf. 11. in addit. versic. Sic & in specie in fine, & plures laudat de falsi. quest. 155. num. 10. observatum refert Thoro in compend. decis. parte 3. sect. 1. verbo Falsitas, fol. 419. etiam si in sententia expressè non imponatur, Farin. de falsi. qu. 155. num. 11. in fine. Et ultra pœnam criminali tenetur Notarius ad damna, & interesse, docet post alios Farin. de falsi. qu. 155. n. 12. Per Regium criminale Cathalonæ consilium 23. Januarii 1592. Monferratus Ferrer, Notarius Regius, delatus, quod die octavo Maii 1690. instrumentum comandæ de persona Francisci Doti per Simeonem commissarium Antonio Carreres Bajulo de Beguur, & aliud requisitionis præsentatæ dicto Carreres decimo nono Augusti 1590. authenticavit, & suo signo quo utitur in claudendis instrumentis publicis clausit non visis partibus, nec testibus instrumentalibus falsum committendo: fuit condemnatus, privatus in perpetuum potestate, & auctoritate Notarii Regii, & quod relegaretur in insulam per suam Majestatem nominandam ad decennium, & ad restituendum dicto Antonio Carreres expensas, & damna per eum passa ratione falsitatis dictorum instrumentorum liquidatione reservata. Et die primo Martii 1595. Paulus Vines, Notarius Villæ de Felix, delatus de suppositione quorundam verborum facta per eum in quodam publico instrumento acto per eundem, recepto, clauso & subsignato: fuit condemnatus, quod eidem interdiceretur exercitium artis Notariæ in perpetuum. Et die 12. Maii 1638. Joannes Mata Notarius Regius Barcinonæ, delatus, & inculpatus, quod falsò fabricavit, & in publicam formam reduxit duo instrumenta, unum debitorii quantitatis centum librarum nomine Joannis Campirubi alias Rabell agricolæ Sancti Martini de Granera in favorem Ludovici Pibarraterii civitatis Barcinonæ, alterum mandati ad lites, & causas civiles, & exponendi retroclamum nomine dicti Ludovici Pi ad favorem Monferrati Pujol causidici civis Barcinonæ, quorum vigore fuit expositum retroclamum in Regia Audientia ad relationem Magnifici Raphaelis Puig, fuit condemnatus, quod privaretur in perpetuum auctoritate Notarii sibi concessa, & attributa, & ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum.
- Falsum instrumentum conficere faciens qua pœna puniatur, per Regium criminale Cathalonæ consilium, texto Octob. 1592. Ludovicus Lamosi causidicus civis Barcinonæ, delatus de falsitate cujusdam donationis ejus persuasione falsò fabricatæ, & confectæ, quæ quidem donatio in causa civili, quam ducebat in Regia Audientia Maria Anna Roure uxor Petri Roure Droguearii, exhibitæ fuit, condemnatus exitit, quod fustigaretur palam, & publicè per loca solita civitatis Barcinonæ, & ad remigandum in Regiis trirremibus in perpetuum, & ad restitutionem, seu emendam damni, si quod datum esset occasione dictæ falsitatis, liquidatione reservata. Et die 5. Novembris 1607. Michael Mates, causidicus civis Barcinonæ delatus, & inculpatus, quod in posse Joannis Mallol Notarii Regii civis Barcinonæ, ejus industria, & machinatione conficere fecit instrumentum falsum venditionis censualis pretii, & proprietatis ducentum librarum pensionis annuæ decem librarum falsi crimen committendo: ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum trirremium remigando ad decennium. Quæ in Regia audientia ad relationem Magnifici Joannis Gallego 8. Octob. 1608. extitit in gradu supplicationis confirmata.
- Qua autem pœna puniendus sit conficiens instrumentum publicum quamquam Notarius non sit? Quidam tenent, quod puniri debet pœna mortis Bajard. ad Clar. §. falsum numero 81. Menochius de arbit. jud. casu 320. numero 9. Riccius decis. 107. sub numero 1. parte 1. plures alios cumulat Cabal. resolut. crimin. casu 66. nu. 5. & casu 176. nu. 5. & 6. Farin. de falsi. quest. 155. nu. 13. Sed contrarium quod non pœna mortis, sed pœna falsi arbitraria puni-

- puniri debeat, tenent Bossi. *titul. de falsar. numer. 131.* Giachar. in addit. ad Clar. *littera E., verbo Desigilans, versic. Item fingens, Farinac. de falsis. quest. 155. numero 14.* Sic definitum fuisse in senatu Valentino sub examine Magnifici Joannis Chrysothomi Berenguer sententia publicata de anno 1652. in casu Vincentii Perez de Argienca, qui condemnatus fuit in poenam remigii per decennium, testatur Mattheu de Regi. *Reg. Valent. tomo 2. cap. 8. numer. 35. & 36.* Per Regium criminale Cathalonie consilium 4. Julii 1595. Michael Tarrago, scriptor, delatus, quod falso apposuit firmam Michaelis Roig Rectoris Sancti Cipriani, & Sancti Pol in instrumento debitori per Antonium Sancta pau causidicum civem Barcinonae firmato Joanni Bonavent. quantitatis nonaginta novem librarum in posse Nicolai Llentisclear Notarii publici Barcinonae, quo dictum Roig fidejussorio nomine obligavit: fuit condemnatus ad remigandum in Regiis triremibus per quinquennium,
- 35 Limita in Notario communiter reputato plura instrumenta falsa conficiente, qui tamen revera non est Notarius; nam puniri debet poena mortis naturalis iudicatum per magnam curiam, deinde per sacrum consilium testatur Fran. *decis. 444.* quem sequuntur Cabal. *resol. crim. casu 89.* Farin. *de falsitate quest. 155. numer. 16. vers. Eo rursus, Thoro in comp. dec. part. verbo Notarius communiter fol. 361.*
- 36 Falsas medicinas pharmacopola, & aromatarius vendens puniendus est poena extraordinaria Judici arbitraria. *l. 3. §. sed si quis merces ff. de crimin. stel. Azevedo lib. 1. numer. 11. tit. 15. lib. 5. recop. Pichard. in manducat. ad praxim parte 3. §. 4. n. 10.* Bossi. *tit. de extraordinar. crimin. numer. 4.* Ripa *de remed. preservat. contra pestem, nu. 147.* Gomez *tomo tertio variar. capite septimo, in fine, Menochius de arbit. jud. casu 382.* Azevedo *libro 3. a. n. 3. tit. 5. libro primo, & a. numer. 1. tit. 14. libro quinto, recop. Cabal. resol. crimin. casu 80.* Bobad. *in polt. lib. 3. capite 4. a. numer. 87.* Farin. *de falsis. quest. 150. a. numer. 59.* remissive Barbosa *in rubr. de crim. falsis vers. de pharmacopolis.* Per Regium criminale Cathalonie consilium die primo, Decembris 1992. Thomas Ferrer, pharmacopola Barcinonae delatus, quod anno 1580. quo tempore epidemiae morbus grassabatur in civitate Barcinonae, falsa medicamenta scienter & dolose vendidit in evidens infirmorum dicti morbi vitae dispendium, & publicae utilitatis perniciem & detrimentum: fuit condemnatus, quod duceretur vestitus palam, & privaretur in perpetuum officio, & exercitio artis pharmacopola, & ad remigandum in Regiis triremibus per septennium.
- 37 Quæro 3. qua poena puniatur testis falsum deponens in causa criminali capitali ad offensam contra reum in favorem fisci? Respondeo quod puniri debet similitudine supplicii, eadem poena, qua puniretur reus contra quem falso attestatur, si illius dictum verum esset, idque ut puniatur in eo, in quo peccavit. Exemplum est, si testis falsum deponit in causa capitali, puta homicidii, ubi poena mortis imponitur, debet is eadem capitali poena tamquam homicida puniri, ut probatur de jure divino *Deuteron. cap. 16. in Proverbior. capite decimo nono, versic. 5. & Daniel. cap. 13.* de jure canonico *can. satis hinc apparet. 33. qu. 5.* de jure civili *l. 1. §. præterea ff. ad leg. Cornel. de Siccar. l. 1. l. lege Cornelia §. poena legis, l. 101. ff. ad leg. Cornel. de fals. de jure Cathalonie constit. 3. de crimin. de fals. & cap. 10. Regiarum preconizationum, de Regno Aragonum forus unicus titulo de la pena de los testigos falsos anni 1564. fol. 20. de Regno Valentiae forus 5. de crimin. fals. de Regno Castellae l. 83. Tauri, & lege quarta, titulo decimo septimo, libro octavo, recop. de Regno Neapolis pragmat. 3. & 4. titulo de falsis, de Regno Siciliae pragmat. 1. tit. 35. de falsis, de Regno Sardiniae Regia pragmatica libro secundo tit. 29. cap. 14. de Regno Lusitaniae Regia ordinatio libro 5. tit. 54. de Regno Franciae Edictum Regium Regis Francisci primi latum anno 1531. Et docent post antiquos Gomez in l. 83. Tauri numero decimo septimo, Jul. Clar. §. falsum numer. 5. versic. Testis, ubi Bajardus a. n. 3. Covar. lib. 2. var. c. 9. nu. 1. in fin. & in cap. quamvis pactum par. 1. §. 7. nu. 6. Guido Papa & ibi addentes dec. 44. Ofalchus dec. 19. nu. 1. Azevedo l. 4. n. 27. & latissime a. numer. 50. tit. 17. lib. 8. recopil. Farin. in praxi part. 2. quest. 67. a. nu. 2. precipue nu. 9. & 14. & conf. 115. nu. 2. Portoles §. poena nu. 24. & §. testis nu. 58. Fermosin. in cap. cum non ab homine questione vigesima septima, nu. 24. & 26. de judic. Bobad. lib. 5. c. 2. a. nu. 75. signatur nu. 78. Regens Vico ad pragmat. Reg. Sard. libro 2. tit. 19. cap. 4. Pichard. in manducat. ad praxim par. 3. §. 4. n. 57. Hieronymus Laurent. *decis. Avenion. 98.* Menoch. *de arbit. jud. casu 306. nu. 2.* Cabal. *resol. crim. casu 165. nu. 4. 5. & 6.* Guazzin. *defen. 28. cap. 18. nu. primo, Giurba conf. 68. numer. 7. & 14.* Peguera *decis. 16. per totam precipue numer. 5. & decis. 80. numer. 7. tomo 1.* Grivell. *dec. 101. numer. 10.* Quod procedit etiam si testis sit tantum unus, qui falsum deponit, nam & unus testis solus debet deponere veritatem, Avendano *de exequen. mandat. lib. 2. capit. 27. numero 22. illat. 4.* Clar. §. falsum nu. 4. Azevedo l. 4. numer. 8. & 61. *versic. Tercio ampliatur. tit. 17. libro 8. recop. Giurba conf. 68 sub numer. 7.* Quamvis et causa solummodo fuerit capitalis, licet delictum non sit publicum, ut contra Bossi. *tit. de falsis sub numer. 169.* Guido Papa *decis. 44. post prin. Grivell. dec. 101. numer. 11.* docet & probat pluribus Doctoribus citatis Cabal. *resol. crimin. casu 165. a. numer. 7. ad 12.* quem sequuntur Guazzin. *defen. 28. c. 18. n. 2.* Giurba *conf. 71. sub numer. 7.* Et ita loquuntur alii citati numer. 37. Etiam et si reus fuerit absolutus, quia per testem non stetit, ut sententia contra reum promulgaretur, & exequeretur: & sic licet effectus non fuerit perfectus, sufficit potentia, & actus deductus ad actum proximum, nam testis ex sua parte consummavit crimen, & in iis atrocioribus hoc sufficit etiam quo ad poenam ordinariam, ut probat expressè de Regno Castellae l. 83. tauri & l. 4. tit. 17. libro 8. rec. de Regno Sardiniae Regia pragmatica lib. 2. tit. 29. c. 4. de jure communi l. 1. §. præterea, ubi Alexand. in addit. ad Bartol. latè Marsil. a. numero secundo, ff. ad leg. Cornel. de sicar. Felin. in cap. sicut numer. 2. de testib. Avendano *de exequen. mandat. l. 2. cap. 27. nu. 21.* Et nimis, Anton. Gomez in l. 83. tauri nu. 7. *versic. Dubium tamen erat,* ubi Gomez Ariaz numero 3. Azevedo l. 4. numer. 52. tit. 17. lib. 8. recop. Portoles §. poena nu. 22. Bajard. ad Clar. §. falsum numer. 21. Ofalchus dec. 19. numer. 1. & 2. Rovit. in pragmat. 1. numer. 4. de falsis, Cabal. *resol. crimin. casu 165. numero 12.* Bossi. *tit. de opposit. contra testes numer. 104.* Farinac. in praxi par. 2. quest. 67. numer. 16. plures citat Guazzin. *def. 28. c. 18. numero 1.* Giurba *conf. 71. numer. 7. & 22.* & alii allegandi numer. 46.*
- Siquidem licet falsitas quæ nemini nocet, punibilis non sit, nec poena quidem extraordinaria, *gloss. in l. damus verbo privatas C. ad leg. Cornel. de falsis, Gail. l. 1. obser. 100. numer. 7.* Peguera *decis. 80. nu. 15.* Thesaurus *dec. 181. nu. 2.* Afflic. *decis. 404. nu. 8.* Clar. §. falsum nu. 36. *versic. Excusatur,* ubi Bajard. nu. 7. & 255. Mastril. *dec. 244. nu. 14. & dec. 250. nu. 61. & 67.* Peguera *dec. 19. numer. 5. versic. Quam legem,* Mattheu de Regi. *Reg. Valen. tomo 2. c. 8. §. 8. nu. 32.* innumeros Farinac. *de falsis. quest. 150. a. nu. 291. conf. 15. nu. 4.* Regens Vico *ad pragmat. Reg. Sard. lib. 2. tit. 29. c. 4. numer. 5.* Barbosa in c. 1. nu. 5. *de crim. falsis.* Thoro in *compen. decis. par. 3. sect. 3. verbo Falsis commissa col. 3. fol. 417.* contrarium quoad poenam extraordinariam docent Novarius *qu. forens. 62. nu. 10. p. 2.* Menoc. *de arb. jud. casu 316.* Sed si et apta sit ad nocendum, punibilis sit secundum aliquos poena extraordinaria, Ludovic. *decis. 15. a. nu. 36.* Peguera *dec. 80. nu. 16. tomo 1.* Ofalchus *decis. 19. nu. 13.* Mastrill. *dec. 244. nu. 21. & dec. 250. nu. 68.* Menoch. *de arb. jud. casu 306. a. nu. 15.* Farinac. *conf. 111 in addit. littera A. & conf. 60. in addit. littera N.* Mattheu de Regi. *Reg. Val. tomo 2. cap. 8. §. numer. 32.* innumeros citat Farinac. *de falsis. quest. 250. a. nu. 255.* alios addit Giurba *conf. 71. nu. 11.* Et secundum et alios si apta sit ad nocendum, puniri debeat poena ordinaria, Muscatel. in praxi *tit. de falsis n. 42.* Rovit. *dec. 2. Afflic. dec. 404. nu. 13.* Farinac. *conf. 108. n. 7.* & alii quos citant Farina. *de falsis. q. 150. a. nu. 355.* Mattheu de Regi. *Reg. Valen. tom. 2. c. 8. §. 8. numer. 33.* Tamen quando et lex poenam imponens solum respicit factum, non vero affectum, ut de jure Cathalonie in *constit. 3. ibi: que testimonis, que deposaran falsament, titul. de crim. de*

de fals, & de Regno Aragonum in foro unico ibi : que qualquiere testigo que depofare falso titul. de la pena de los testigos falsos anni 1564. & in aliis iuribus aliorum Regnorum relatis num. 37. tunc pœna ordinaria imponenda est quamvis reus fuerit absolutus : nam quando dispositio tantum considerat factum, pœna ordinaria imponenda est etiam non sequuto effectu, Felin. in cap. tua nos à num. 7. de iure iuran. & in cap. novit num. 2. de Symon. Farin. de fals. q. 150. nu. 302. & alii per Matheu de Regim. Reg. Val. tom. 2. c. 8. §. 8. n. 34. ubi decisionem Senatus refert.

- 45 Et licet plures in terminis nostræ quæstionis doceant consuetudinem aliud admisisse, ut reo absoluto mitiori pœna falsus testis puniatur : & tunc delicti pœna ordinaria falsus testis puniri possit, si ex suo dicto sequuta sit rei condemnatio, & pœnæ executio, Marfil. l. 1. §. præterea numero 6. ff. ad leg. Cornel. de Sicar. decisum in casu uxoricidii in Senatu Neapolitano refert Grammat. voto 5. num. 2. & in Senatu Pedemontano Ofascus dec. 19. num. 3. Thesaurus quæst. foren. 15. n. 3. lib. 1. in Senatu Mediolanensi testantur Clar. §. falsum nu. 5. versicul. Testis qui falsum, Menoch. de arbit. jud. casu 360. n. 95. & hanc opinionem sæpè sequutum fuisse refert Cabal. resol. crim. casu 165. à num. 13. Joseph Ludovic. plures casus laudat, dec. 15. n. 44. 52. & seq. Guazzin. defen. 28. cap. 18. nu. 3. & 4. Giurba conf. 71. n. 7. vers. Consuetudo, & nu. 20. & 21. & de æquiori sententia testatur Farin. in praxi par. 2. q. 67. n. 15. & 17. & conf. 115. n. 3. tom. 1. per text. in l. §. præterea ibi : quo quis publico iudicio damnaretur, ff. ad leg. Corn. de Sicar.
- 46 Nihilominus, quod falsus testis in causa capitali ad offensam contra reum puniri debeat eadem pœna, qua reus puniretur, si illius dictum verum esset, etiam si reus fuerit absolutus, tenent Doctores citati numero quadragesimo, & ita observatum in Regia Cancellaria de Valladolid in falso teste in causa adulterii, cui fuit pœna mortis imposita, refert Gomez in l. 93. tauri n. 9. & vidisse practicari in Regno Castellæ testantur Bobad. in polit. lib. 5. c. 2. num. 78. Azevedo l. 4. n. 50. in fine, & n. 71. tit. 17. lib. 4. recop. & per Senatum Gratianopolitanum in falso teste, qui fuit in furcis collo suspensus, tradit Guido Papa decision. 44. & per Rotam Avenionensem voto omnium testem fuisse strangulatum ob falsam depositionem contra quemdam factam de prodicione patriæ, Hieronymus Laurent. decis. 98. & per Regium Senatum Messanen. Giurba conf. 71. in fine, & per Senatum Mediolanensem Clar. §. falsum, n. 5. vers. testis qui falsum, & per Senatum Dolanum Grivell. decision. 101. num. 10. Et per nostrum Regium Consilium Cathalonix fuisse duos fratres furcis suspensos, Peguera dec. 19. num. 5. tom. 1. Adde quod per Regium Criminale Cathalonix Consilium die 10. Junii 1608. Antonius Lluc, Arnaldus Rones, & Petrus Badià, delati, quod falsis nominibus suppositis falsum perhibuerunt testimonium in causa capitali contra Joannem, & Laurentium Mesclans patrem, & filium, agricolas loci Sancti Felicis de Codinas, falsò asserendo in eorum dictis, & depositionibus, dictos Mesclans in Mense Augusti tunc proximè lapsi eos derobasse in Regio itinere, quo itur à Civitate Vici ad Villam Granullariorum, pecunias, quas deferebant : ad relationem Nobilis Petri Soter fuerunt condemnati, quod erant rei mortis, & quod fustigaretur, & suspenderentur in alia furca laqueo per collum, ita quod naturaliter morentur. Et idem
- 47 † dicendum est, si reus cum condemnatus fuerit, gratiam, & remissionem à Principe obtinuerit, ut docent Avendaño de exequen. lib. 2. c. 27. num. 22. versicul. Intentum ex eadem ratione, Azevedo l. 4. num. 72. versicul. Nono ampliatur, & n. 73. tit. 17. lib. 8. recop. Cabal. ref. crim. casu 165. num. 17. Giurba conf. 71. num. 22. in fine. Non tamen † semper solet Senatus hac severitate uti, sed quandoque mitius agitur, aliquando ad trirèmes, aliquando ad fustigationem, bina exemplaria refert Jul. Clar. §. falsum num. 5. vers. Testis qui falsum; quem sequuntur Cabal. ref. crim. casu 165. n. 14. Farin. in praxi part. 2. quæst. 67. n. 16. Guaz-

zin. defen. 28. c. 18. n. 3. & fuit observatum in nostro Regio Consilio Cathalonix 6. Julii 1609. ubi de pœna trirremium in perpetuum.

Prædicta intellige, quando testis falsum deponit 49 circa substantiam negotii principalis; secus verò quando testis falsum deponit circa accessoria, & negotii circumstantias extraneas, ut super vestibus, vel nubibus Cœli : nam tunc pœna solummodo extraordinaria puniendus est, Felin. in cap. fraternitatibus nu. 23. & 25. de heret. Boff. det. tortur. testis n. 31. & 32. Azevedo l. 4. n. 92. versic. 5. limitatur, & n. 93. tit. 17. lib. 8. recop. Bajard. ad Clar. §. falsum nu. 31. in fine, alios addunt Portoles §. testes nu. 64. Peguera dec. 19. num. 5. versic. Quam legem tom. 1. Menoch. de arb. jud. casu 307. nu. 1. 2. & 3. Magon. dec. Lucen. 50. nu. 15. versic. 3. Cabal. ref. crim. casu 34. nu. 6. de quo Farinac. in praxi part. 2. quæstion. 67. à nu. 135. & à n. 167. ad 185. Et tunc potest admitti ad aliquam tolerabilem compositionem, decisum refert Grammat. dec. 43. & dec. 60. num. 16. Thoro in compend. dec. part. 1. verbo testis falsum deponens fol. 55.

Testis autem falsum deponens in causa criminali 50 non capitali, sed corporali ad offensam contra reum in favorem Fiscii, puniri similiter debet eadem pœna, qua puniendus veniret reus, contra quem deposuit, Jason in leg. si legibus n. 6. vers. Secundo quia testis, Cod. si contra jus, plures Ofascus dec. 19. n. 1. cum aliis per Cabal. ref. 165. n. 9. vers. quod, & nu. 10. Gomez in leg. 83. Tauri n. 7. Bobadilla in polit. lib. 5. cap. 2. num. 78. Farinac. in praxi par. 2. quæst. 67. n. 9. & alii citati nu. 37. & probatur de jure Cathalonix, Aragonix, Sardinix, Castellæ, & aliorum Regnorum in constitutionibus fori, pragmaticis, & legibus relatis n. 37.

Et licet plures docent, quod testis falsum deponens 51 in causa criminali non capitali, sed corporali, puniri debeat pœna ordinaria falsi, Pard. in leg. si legibus nu. 6. versic. Interdum obrepitur deserando, Cod. si contra jus, & in leg. 2. num. 6. versic. Si autem, ubi Salicet. num. 4. C. si contra jus, Boff. tit. de falsis num. 169. Cabal. resol. crim. casu 165. nu. 18. Guazzin. defen. 28. c. 18. num. 2. Gomez in leg. 83. Tauri num. 10. versic. Si vero, Azevedo leg. 4. num. 27. tit. 17. lib. 8. recop. Guido Papa dec. 44. num. 1. Giurba conf. 7. num. 7. vers. At si criminalis, Farinac. in praxi par. 2. quæst. 67. num. 10. per text. in leg. 1. in princip. ff. ad leg. Cornel. de falsis. Eritque iudici arbitraria, Azevedo leg. 4. num. 97. tit. 17. lib. 8. recop. Giurba conf. 71. num. 7. vers. At si criminalis, Farinac. in praxi part. 1. quæst. 67. nu. 10. & 20.

Nihilominus, quamvis hoc ultimum esset verum, 52 nescio quam magis condignam pœnam possit iudex huic testi arbitrari, quàm illam, qua reus veniret puniendus, si illius dictum verum esset, Farin. in praxi parte secunda, quæst. 67. nu. 11. idque sive reus fuerit condemnatus, sive absolutus : ut contra eundem Farinac. loc. citato, & alios dixi supra à n. 40.

Testis verò falsum deponens in causa civili puniri 53 debet pœna falsi ordinaria, Gomez leg. 83. Tauri n. 10. vers. Si verò, Bobadilla in polit. lib. 5. c. 2. num. 78. in fine, Azevedo leg. 4. num. 28. & 96. vers. Ibi y en las otras tit. 17. lib. 8. recop. Giurba conf. 71. num. 7. in fine principii, quæ hodie est arbitraria, ut in terminis docent Azevedo leg. 4. n. 94. tit. 17. lib. 8. recop. Farin. in praxi part. 2. quæst. 67. num. 20. Giurba conf. 71. n. 7. in fine principii. In Cathalonix punitur pœna amputationis manus, const. 3. de crim. de falsi, cap. 20. Regiarum præconizationum. In Regno Sardinix pœna fustigationis, & trirremium ad quinquennium arbitrio iudicis, Regia pragmatica apud Regen. Vico libro secundo tit. 29. cap. 4. In Regno Aragonum ultra pœnam fori incurrit in pœnam fustigationis, & exilii perpetui, vel temporalis cum comminatione iudicis arbitrio, forus unicus tit. de la pena de los testigos falsos anni 1564. In Regno Neapolis pœna truncationis manus dexteræ punitur, & perpetui exilii à Regno, pragmat. 3. & 4. de falsis, Bajard. ad Clar. §. falsum n. 41. De Regno Castellæ vide leg. 3. tit. de las falsedades lib. 4. fori, & lege 4. & 7. tit. 18. lib. 8. recop. ubi latè Azevedo in leg. 4. à num. 94. vers. Ibi en las otras.

- 54 Eademque poena puniri debet testis falsum deponens in causa criminali civiliter intentata, qua punitur testis falsum deponens in causa civili. De Regno Aragonum *forus unicus tit. de la pena de los testigos falsos anni 1564.* De Regno Castellæ, & de jure communi Azevedo *leg. 4. a numero 94. versic. Ibi en las otras tit. 17. lib. 8. recopil.*
- 55 Sed qua poena puniatur testis falsum deponens in causa criminali ad defensionem in favorem rei contra Fiscum? Respondeo quod etiam si causa sit capitalis, non poena mortis, sed alia mitiori, & ordinaria iudicis arbitrio puniri debet, cum Fiscus tractet deluctro captando cum alterius jactura, nihil ei auferatur, ut consuluit Alexand. *conf. 55. lib. 7.* & docent Marfil. *in leg. 1. §. praterea num. 8. ff. ad leg. Cornel. de Sicar. Bossi. tit. de falsis num. 138. Avendaño de exequen. mand. lib. 2. cap. 27. num. 22. vers. Infertur tertio, Azevedo leg. 4. num. 91. tit. 17. lib. 8. recopil. Thesaur. quest. foren. 15. num. 3. vers. Ceterum in prin. lib. 1. Grammatic. voto 5. ubi refert talem testem fuisse condemnatum ad triremes ad tempus, licet prius fuisset condemnatus ad manus amputationem, sequuntur Jul. Clar. §. falsum nu. 5. vers. Testis falsum ibi: Si verò deponet ad defensionem, ubi Bajard. num. 32. & num. 258. Farinac. in praxi part. 2. quest. 67. nu. 18. & conf. 115. nu. 25. & 26. Thoro in compend. dec. tom. 1. verbo Testis falsum deponens, fol. 553. Menoch. de arbit. jud. casu 306. num. 37. Joseph Ludovic. dec. 51. numer. 76. Cabal. res. crim. casu 265. num. 23. qui num. 24. refert ita vidisse servari, & multoties ipsum servasse, ut scilicet falsus testis ad defensionem reorum contra Fiscum in quacumque causa etiam capitali semper condemnatur citra mortem, puta poena triremium ad tempus, vel fustigationis, vel exilii, aut relegationis temporalis, & quandoque etiam in pecuniariam poenam juxta facti & qualitatem personarum, & n. 26. inquit quod debet Judex rectus & discretus in primis animadvertere ad qualitatem causæ, in qua falsitas commissa est, ut non eandem in omni causa imponat testibus poenam, nam alia exigitur in capitali, alia in non capitali, & rursus in non capitali, alia in gravi, alia in levi, ne ipse Judex de iniquo redarguatur arbitrio, sed omnibus pensatis justum proferat judicium, cum proprium sit justitiæ punitivæ, ut poena juxta sceleris mensuram imponatur, Guazzin. defen. 28. c. 18. n. 11. Giurba *conf. 7. numer. 4. 5. & 7. vers. Consuetudo in fine.**
- 56 Ceterum contrariam opinionem veriore esse dicit Moncada in addit. ad Crotum *tract. de testibus nu. 381. & 383. ubi respondet argumentis contrariis*, eo quia testis falsum deponit contra vindictam publicam, juri publico nocet, ut justitia non exequatur, Thesaurus *quest. foren. 15. num. 3. vers. Ceterum lib. 1.* Et licet huic considerationi respondeant Farinac. in *praxi part. 2. quest. 67. nu. 18.* & alii citati n. 55. eorum solutio non concludit, cum realiter auferatur Fisco vindicta publica, & falsus testis puniatur, etiam si sequuta non fuerit rei condemnatio, & poenæ executio, ut dixi a n. 40.
- 57 Sed quidquid sit de jure communi, in Regno Neapolis ob frequentiam falsorum testium, testis, qui falsum perhibet testimonium in causis criminalibus, tam in offensam, quam in defensionem, punitur poena mortis naturalis irremissibiliter, *pragmat. 3. & 4. de falsis, Grammat. voto 12.* Bajard. ad Clar. §. falsum nu. 41. Rovit. *pragmat. 4. num. 1. de falsis, Guazzin. defen. 28. cap. 18. nu. 11. vers. Sed in Regno.* Quod ideo sancitum fuit, ut juris communis removeretur difficultas, quam excutit Grammat. *voto 5.* ut inquit, & merito, Rovit. in *pragmat. 4. n. 18. de falsis.* Et sic per dictas pragmatias amplius in Regno locum non esse his quæ tradit Grammat. *voto 5.* ut refert Bajard. ad Clar. §. falsum numer. 41. in fine. Arbitratur tamen Guazzin. *defen. 28. cap. 18. nu. 11. in fine,* dictas pragmatias non esse in usu, super quose remittit ad Doctores Regnicolas, & præcipue ad Caravitam in *commen. dictæ pragmat. 4.* Similiter in Regno Siciliæ, poena mortis naturalis imponitur ei, qui in criminali causa, tam ad offensam, quam ad defensionem, falsum dixerit, *pragmat. 11. & 2. de falsis, Giurba conf. 71. nu. 8. & 22.* In Cathalonia, qui falsum testimonium dixerit in causis criminalibus, tam offendendo, quam defendendo, puniri debet ea poena, quam passus fuisset reus, contra quem falsò attestatur, si ejus dictum verum fuisset, *conf. 3. de crim. de fals cap. 20. Regiarum praconizationum, Peguera dec. 19. sub nu. 5.* Et sic die 19. Julii 1605. per Regium Consilium criminale Cathalonix Michael Camps fuit ad mortem condemnatus, quia falsum præbuit testimonium in defensionem Jacobi Monsant latronis publici. Quæ in gradu supplicationis per Regiam Audientiam civilem 3. Septembris 1605. extitit confirmata. Similis cum poena mortis de mense Julii 1608. contra falsos testes ad defensionem. Et die 14. Decembris 1633. Monserratus Enjoannes, Bernardus Vaquer agricola Civitatis Dertuzæ, Michael Amella juvenis Chirurgus, & Petrus Ferrer minor, agricola dictæ Civitatis (erat ætatis viginti duorum annorum, & unius mensis,) delati, & inculpati, quod ministrati super 22. articulo ex oblati primo loco pro parte Francisci del Notari agricolæ Villæ de Matcarell Regni Valentix diebus 26. & 27. Januarii, & 1. Februarii dicti anni 1633. in sui defensionem, falso medio juramento judicialiter deposuerunt in causa capitali, Franciscum Bonaventuram, & Augustinum Genovarts fratres testes ministratos in offensam contra dictum del Notari 1. Aprilis 1632. post jactus tormentorum manualium projectos in personam Vincentii Sangerma Militis Civitatis Valentix, ex quibus mors illius sequuta fuit, & vulneratus Joannes Rius dictæ Civitatis Dertuzæ, immediatè visos fuisse per eos intus vicum dictum de Don Pedro Oliver ejusdem Civitatis, & sic dictos Genovarts falsò deposuisse de visu super dicto homicidio, & vulneribus illatis dicto Francisco Rius, cum constaret eisdem fratres Genovarts eo tempore fuisse in platea dicta de les cols prædictæ Civitatis, ubi dicti jactus fuerunt projecti, & delictum prædictum perpetratum: ad relationem Magnifici Gabrielis Berart dictus Monserratus Enjoannes, Bernardus Vaquer, & Michael Amella fuerunt declarati rei mortis, & condemnati, quod suspenderentur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter morerentur, & animæ eorum illicò à corpore separarentur; & dictus Petrus Ferrer duceretur vestitus laqueo in ejus collo appposito per loca solita Civitatis Barcinonæ, & subtus furcas, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Quæ quidem sententia 31. Januarii 1634. contra omnes extitit per Regiam Audientiam civilem confirmata, dempto contra Amella, qui fuit condemnatus, quod banniretur à Principatu, & Comitatus in perpetuum. Verum est quod non semper solet Senatus noster hac severitate uti. Et ideo 13. Julii 1611. Joannes Barrasò Villæ de Fraga delatus, quod falsum præbuit testimonium in defensionem Simeonis Janer in causa Ragaliæ, quæ in vim usatici camini, & stratæ in Regio Consilio ducebatur contra dictum Simeonem Janer super necibus per dictum Janer perpetratis in personam Michaelis Joannis Parnor Villæ de Prades, & in personam Petri Villada, & super Furto commisso quantitatis sexaginta librarum: ad relationem Magnifici Michaelis Rollan fuit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad quinquennium. Alia similis fuit facta in nostro Regio Consilio Cathalonix 19. Julii 1605. Similis 6. Julii 1609. contra Michaellem Auger, sed poena triremium fuit in perpetuum. In Regno Sardinix testis falsum deponens in defensionem, poena fustigationis, & triremium ad quinquennium arbitrio Judicis punitur, Regia pragmatica apud Regentem Vico *lib. 2. tit. 29. c. 4.* In Regno Aragonix præter poenam fori incurrit in poenam fustigationis, & exilii perpetui à Regno cum comminatione mortis, *forus unicus tit. de la pena de los testigos falsos, anni 1564.*
- Subornans, mandans, inducens, vel persuadens 58 testem ad falsum deponendum in causa criminali, si testis cum effectu deponit, puniri debet eadem poena,

na, qua puniendus erat is, contra quem testis fuit corruptus, ut post Simanc & alios docet Farinac. in praxi part. 2. quest. 67. à numer. 258. Jul. Clar. §. falsum nu. 3. vers. Subornans, Thesaurus quest. foren. 15. n. 3. in fine lib. 1. Bajard. ad Clar. §. falsum n. 259. Jul. Chartar. dec. 11. n. 9. Azevedo leg. 4. nu. 69. 74. & 75. tit. 17. lib. 8. recop. Guazzin. defen. 28. c. 18. nu. 7. qui id probat ex illa firmissima opinione, ut mandans fieri homicidium, eadem pœna punitur, qua faciens, Cin. in leg. non ideo minus nu. 3. Bald. nu. 7. & 9. Salicet. n. 14. & seq. Cod. de accusat. Marfil. singul. 181. Jul. Clar. §. fin. quest. 89. nu. 1. Menoch. de arbit. jud. casu 352. in princ. Cabal. ref. crim. casu 241. n. 1. Et ego addo, quod stante statuto pœnam imponente falso testi, eadem pœna locum habet in subornante, ut latè probat, & decisum testatur Ofasch. dec. 67. & videtur sequi Thesaur. quest. foren. 15. n. 2. lib. 1. quod est conforme pragmaticis Regni Neapolis 3. & 4. de falsis, ut per Bajard. ad Clar. §. falsum n. 41. & constitutioni Cathalonie 3. de crim. de fals. Et per prædicta in Regio Criminali Consilio Cathalonie 10. Junii 1608. Franciscus Balle, botiguarius telarum Villæ Granulariorum, delatus, quod induxit, & persuasit Antonium Lluch, Arnaldum Roles, & Petrum Badià, quod falsis, & suppositis nominibus falsum perhiberent testimonium in causa capitali contra Joannem, & Laurentium Mesclans, & quod in eorum dictis, & depositionibus assererent, quod dicti Mesclans eos derobarunt in Regio itinere, quo itur à civitate Vici ad Villam Granulariorum, prout in effectu deposuerunt, & illos dictus Balle scienter ministravit: ad relationem Nobilis Perri Soler I. R. C. fuit condemnatus, quod erat reus mortis, & quod fustigaretur, & suspenderetur laqueo per collum in alta furca. Intellige in subornante testem super iis, in quibus causa finalis condemnationis, vel absolutionis consistit; secus verò in subornante testem super iis, in quibus causa finalis condemnationis, vel absolutionis non consistit, nam tunc minori pœna tenetur, Bajard. ad Clar. §. falsum nu. 15. Et qua pœna puniatur subornans testem ad falsum deponendum in Regno Sardinie, vide Regiam pragmaticam apud Regentem Vico l. 2. tit. 19. c. 4. Et de Regno Castellæ leg. 7. Azevedo leg. 4. n. 98. in fine tit. 17. lib. 8. recop. Et de Statu Ecclesiastico Farin. in praxi par. 2. q. 67. nu. 258. de his plenè Giurba conf. 64. à num. 25.

59 Notanter dixi, si testis subornatus cum effectu deponit. Nam tentans testem ad falsum deponendum, si effectus non fuerit sequutus, pœna tantum extraordinaria puniendus est, ut voluerunt Boer. dec. 319. n. 6. Covar. in clem. si furiosus par. 2. nu. 9. Azevedo leg. 4. n. 17. tit. 17. lib. 8. recop. Cabal. ref. crim. casu 38. nu. 3. & 4. & casu 44. à nu. 3. Thesaur. quest. foren. 15. num. 3. vers. Ceterum in fine lib. 1. Bajard. ad Clar. §. falsum nu. 12. Mastr. dec. 231. n. 28. par. 3. cum relatis per Giurba conf. 64. n. 5. Quamvis pœna ordinaria eum plectendum esse tradunt Afflict. dec. 23. num. 3. Bajard. ad Clar. §. falsum num. 78. Mastrill. & si dubius decis. 231. num. 28. part. 3. quos refert Giurba conf. 64. nu. 5. in fine. Sed alii docent, quod tentans testem ut falsum deponat, si non fuerit delictum sequutum, non punitur aliqua pœna, Bald. in leg. si quis non dicam rapere nu. 1. C. de Episcop. & Cleric. Laderch. conf. 209. n. 1. Guazzin. defen. 28. cap. 18. num. 8. Giurba conf. 64. nu. 3. latè Vulpell. conf. 24. decisum in Magna Curia Vicariæ Regni Neapolis refert Thoro in compend. part. 3. sect. 3. verbo testis ut falsitatem, folio 366. Etiam si tentans, vel subornans testem ad falsum deponendum devenerit ad aliquem actum remotum, nempe ad loquelam cum ipso teste, illi explicans suam voluntatem, Laderch. conf. 209. nu. 4. Guazzin. defen. 28. cap. 18. num. 9. Giurba conf. 64. num. 6. 7. & 13. Nisi tentans testem ad falsum deponendum devenerit ad actum consummationi proximum, nam tunc extraordinariam pœnam is pati debet: & quis dicatur in proposito actus proximus, Giurba conf. 64. num. 8. In Regio criminali Cathalonie Consilio, die 26. Aprilis 1597. Jacobus Pungol delatus, quod ministravit testes falsos in causa criminali,

quam instabat in Regio Consilio, persuadendo testibus, illosque inducendo ad perhibendum falsum testimonium, nominibus suppositis, & mutatis, super his quibus nullam habebat notitiam: fuit condemnatus quod fustigaretur, & ad remigandum ad decennium. At existimo, quod non solum tentans testem ad falsum deponendum puniri debet pœna extraordinaria, quando devenerit ad actum consummationi proximum: sed etiam quando devenerit ad actum remotum, nempe ad loquelam cum ipso teste suam illi explicans voluntatem, ex Doctoribus citatis in principio hujus numeri: videndus Thoro in cod. rer. jud. alleg. 46. per totam, ubi ita decisum testatur, & num. 26. & 27. tradit testimonio testium persuasorum ad falsitatem standum esse contra persuadentes, ex cap. fin. de testib. cozen. Mastrill. de indulto cap. 38. n. 6.

In omni autem casu testis falsus in foro contentioso tenetur erga partem in omni damno contingente propter illud falsum testimonium, Bald. in leg. Presbyteri sub num. 13. vers. Quid in eo C. de Episcop. & Cleric. Jafon. in leg. Divus num. 29. versic. In glossa ibi: contra testes ff. de re jud. Jul. Clar. falsum n. 14. vers. Pœna autem, Cabal. ref. crim. casu 165. nu. 27. Guazzin. defen. 28. cap. 18. n. 12. Boss. tit. de falsis nu. 4. Portoles §. testis n. 59. cum aliis per Farinac. in praxi par. 2. q. 67. n. 5. & 6. & de Regno Aragonum probat forus unicus tit. de la pena de los testigos falsos anni 1564. Quod intelligit Bajard. ad Clar. §. falsum numer. 66. dummodo probetur, quod Judex sequutus fuit falsam depositionem in sententiando, sequitur Guaz. def. 28. c. 18. nu. 52. Sed non placet declaratio Bajardi, quia potest reus absolvi detecta falsitate testium.

Idemque dico in corrumpente testem ad falsum deponendum, qui tenetur in foro contentioso erga partem, quam gravavit, in omni damno contingente propter illam corruptionem, Jafon, & Cabal. locis citatis num. 60. Intellige si testis corruptus, & subornatus cum effectu deponat; aliàs tentans subornationem in testibus non tenetur ad aliquod interesse falsum per partem adversam, Guaz. defen. 28. c. 18. nu. 10. in fine, Giurba conf. 64. n. 4.

Unum ultimò scias, quod in Cathalonie junctis 62 tribus Aulis die 1. Decembris 1633. fuit propositum dubium. An pendente judicio criminali in quo agitur de puniendo homicidio proditorio, à quo non datur causa supplicationis, si incidenter in eodem judicio incidit causa falsorum testium, à qua admittitur supplicatio, & contra quos Fiscus agit per modum accusationis petendo testes tanquam falsos puniri, sit prius jus dicendum super causa principali homicidii, vel super causa incidenti falsorum testium, vel an sit supersedendum in causa homicidii, donec cognoscatur de causa falsitatis falsorum testium tanquam præjudiciali ad causam principalem homicidii, vel an ex causa minuendarum litium possit super utraque simul pronuntiarì; fuit conclusum, quod prius definiretur, & declararetur causa falsitatis contra testes. Vide in ornatum Farinac. in praxi p. 3. q. 100. n. 68. 91. & 92.

ARGUMENTUM.

An delinquens in delictis carnis, si ad Ecclesiam confugiat, gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Fornicarius simplex confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, num. 1. Amplia etiam si in fornicario adsit vis, n. 2. Limita in fornicante in Ecclesia, n. 3.
- 4 Fornicatio simplex quid sit.
- 5 Fornicatio simplex an puniatur.
- 6 Concubinarus an puniatur.
- 7 Stuprator ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immu-

- Immunitate, nu. 1. Amplia etiam si stuprum fuerit commissum per vim, num. 8. Limita in stuprante in Ecclesia, n. 9.*
- 10 *Laicus solutus stuprator virginis sine vi qua poena puniatur de jure civili, n. 10. & qua poena puniatur de jure canonico, n. 11.*
- 12 *Laicus uxoratus virginis stuprator sine vi qua poena puniatur, n. 12. & qua stuprans virginem sub colore & promissione contrahendi matrimonium cum ea, n. 13.*
- 14 *Clericus virginis stuprator sine vi qua poena puniatur.*
- 15 *Laicus virginis stuprator sine vi, si non vult eam dotare, nec in uxorem ducere, qua poena puniatur.*
- 16 *Stuprum cum vidua commissum de generali consuetudine non puniatur, n. 16. nisi intervenerit violentia, aut alia qualitas aggravans, numer. 17.*
- 18 *Stuprator virginis si elegerit eam dotare, quid facere debeat, ut a carceribus liberetur.*
- 19 *Laicus virginis stuprator cum aliqua vi qua poena puniatur.*
- 20 *Laicus virginis stuprator cum magna vi qua poena puniatur, n. 20. & 21.*
- 22 *Stuprum violentum quod dicatur.*
- 23 *Stuprator virginis cum scalis qua poena puniatur.*
- 24 *Stuprator virginis immatura qua poena puniatur, n. 24. & 25.*
- 26 *Minor in delictis carnis qua poena puniatur, num. 26. & 4.*
- 27 *Attentans violare virginem immaturam qua poena puniatur.*
- 28 *Clericus stuprator virginis immatura qua poena puniatur, n. 28. & qua si per vim virginem stupraverit, n. 29.*
- 29 *Raptor virginis confugiens ad Ecclesiam an gaudet ejus Immunitate, opinio negativa, n. 29. & 30. opinio affirmativa, nu. 31. Amplia 1. in raptore quarumcumque mulierum, nu. 32. Amplia 2. in omnibus illis, qui consilium, auxilium, & favorem praeberint ad rapiendam mulierem, num. 33. Limita 1. si contraria viget in loco consuetudo, num. 34. Limita 2. in raptore virginis intra Ecclesiam, num. 5. Limita 3. in raptore per insidias, num. 36. Limita 4. ad effectum serviendi virgini raptae, nu. 37. Limita 5. in raptore secum adducente foeminam raptam ad Ecclesiam, n. 38. Limita 9. in ipsa foemina, n. 36.*
- 40 *Raptor virginis, viduae, vel alia honesta foemine qua poena puniatur, num. 40. & qua si non habet accessum ad eam; num. 41. & quid in minore, nu. 42.*
- 43 *Incestuosus confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, nu. 43. Limita in committente incestum in Ecclesia, nu. 4.*
- 45 *Incestuosus qua poena puniatur.*
- 46 *Adulter confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, num. 46. 47. & 48. Limita si adulterium fuerit in Ecclesia commissum, n. 49.*
- 50 *Adulterii poena qua sit, n. 50. & 51. & qua poena puniatur laicus solutus pro adulterio, n. 52. & qua clericus, n. 53.*
- 54 *Monialem deflorans gaudet Immunitate Ecclesiae, num. 54. etiam si reus monialem defloret in ipsa Ecclesia Monasterii, nu. 55. sed contrarium est verius, num. 56.*
- 57 *Monialem extrahens, surripens, vel subducens a Monasterio, non gaudet Immunitate Ecclesiae.*
- 58 *Monialium Monasterium per scalationem intrans gaudet Immunitate Ecclesiae.*
- 59 *Monialem carnaliter cognoscens puniatur poena mortis, fallit in minore, n. 63.*
- 60 *Monialem rapiens puniatur poena mortis, numero 60. etiam si copula carnalis subsequuta non sit, nu. 61.*
- 62 *Monialium Monasteria discalans puniatur poena mortis.*
- 64 *Sodomita confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, n. 64. nedum laicus, sed etiam Clericus, nu. 65. etiam si sodomia crimen commissum fuerit in Ecclesia, nu. 66. nisi extrahatur de licentia Summi Pontificis, n. 67. Sed contrarium est verius, quod sodomita confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, nu. 68. nedum laicus, sed clericus, nu. 69. & multo magis non gaudet, si crimen sodomie fuerit in Ecclesia commissum, n. 70. Amplia 1. in illis, qui opem sodomitis praestiterint, n. 71. Amplia 2. in cognoscente bestias copula carnali, nu. 72. Amplia 3. in muliere, qui coit cum demone, num. 73. Limita 1. in masturbatore, qui propriis manibus se corrumpit, numer. 74. Limita 2. in omnibus speciebus sodomie, in quibus probato delicto imponitur tantum poena extraordinaria, num. 75.*
- 76 *Sodomita puniatur poena mortis, nu. 76. Limita 1. in minore viginti quinque annorum, n. 77. Sublimita in minore quatuordecim annorum, nu. 78. Limita 2. si delictum non est plene probatum, nu. 79. Limita 3. si consummatum delictum sodomie sit, nu. 80. & 81. Limita 4. in masturbatore, nu. 82.*
- 83 *Clericus sodomita qua poena puniatur, nu. 83. 84. & 85.*
- 86 *Mulierem mortuam carnaliter cognoscens non gaudet Immunitate Ecclesiae, num. 86. sed contrarium, num. 89.*
- 87 *Mulierem mortuam carnaliter cognoscens committit delictum bestialitatis, nu. 87. sed contrarium, num. 91. & quod peccatum luxuria committat, numer. 88. & 92. & qua poena puniatur, num. 90.*
- 93 *Lenones ad Ecclesiam confugientes gaudet ejus Immunitate.*
- 94 *Lenocinii crimen pessimum, & horrendum est, n. 94. & gravius reputatur delictum quam adulterium, n. 95.*
- 96 *Lenones qua poena puniantur.*

DECISIO LXXXIX.

Pro resolutione quaestionis propositae distinguendi sunt novem casus.

Primus est in fornicario simplici, qui si ad Ecclesiam 1 confugit, gaudet ejus Immunitate, Carrasc. ad l. recop. c. 3. §. 3. n. 1. ubi testatur de hoc nullum dubitare, Cast. Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 20. nu. 8. versic. Deinde.

Amplia etiam si in fornicario adsit vis, nam si ad 2 Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, Carrasc. ad leg. recop. c. 3. §. 3. n. 1. reprobata leg. fin. tit. 11. part. 1. & in facti contingentia vidisse restitui Ecclesiae quemdam condemnatum pro violentia illata cuidam mulieri, refert Clar. §. qu. 30. numer. 10. ibi: vidi etiam.

Limita in fornicante in Ecclesia, qui ejus Immunitate non gaudet, ut dicam dec. 112. nu. 12. & 30.

Fornicatio simplex est coitus, seu accessus soluti ad 4 solutam, Divus Thomas in 4. senten. dist. 41. Diana in sum. part. 1. verbo Fornicatio n. 1. Bermon. de publi. concubin. tit. de fornicatione nu. 3. id est soluti quolibet vinculo conjugii, consanguinitatis, affinitatis, ordinis, religionis, seu voti, Menoch. de arbitr. jud. casu 289. numer. secundo, Farinacius parte quarta de delict. carnis quest. 137. n. 7.

Laicus fornicator de jure canonico in foro contencioso arbitrio judicis puniatur, Clar. §. fornicatio n. 3. vers. Quero qua sit poena, Grilland. de poena omni. coit. q. 9. num. 3. vers. Laicus vero, Menoch. de arb. jud. casu 289. n. 13. Trivisan. dec. 59. a nu. 10. lib. 2. Farin. par. 4. de delict. carnis q. 137. nu. 36. Verum pro simplici fornicatione, nec in foro Ecclesiastico exteriori unquam vidisse aliquem laicum punitum, nisi concurrat qualitas concubinarus, aut stuprum, seu alia gravior, testatur Farin. par. 4. de delict. carnis q. 137. num. 37. Et quod

- quod accessus soluti ad solutam non sit delictum, & sic minimè punibile, refert cum observantia Senatus Valentini plures laudans Mattheu de Regim. Reg. Valent. tom. 2. c. 8. §. 8. n. 184. & 185. Imò inquit † Franchis *decisione* 240. n. 17. quod hodie in foro sæculari concubinatus non punitur, quod & referunt Cabal. *ref. crim. casu* 200. n. 85. *vers. Nec obstat*, Jul. Clar. §. *fornicatio* n. 6. *vers. Et in primis*, Guazzin. *defens.* 1. c. 11. n. 9. *vers. Sed quidquid sit*. Sed contrarium in concubinato docent Bajard. ad Clar. §. *fornicatio numer.* 7. Menoch. *de arb. jud. casu* 289. *vers. Sicuti concubinatus*, benè Sanfelicius *dec.* 245. Fermosin. *incap. cum sit generale* qu. 9. nu. 2. 3. & 4. *de foro compet.* In Cathalonia super iis jam adest specialis provisio in cap. 40. Regiarum præconizationum. Et ideo nostrum Regium Consilium Criminale Cathalonix solet mandare concubinario ne cohabitaret cum tali muliere sub certa pœna, quam exequi mandat in casu contraventionis. Ita fuit observatum 17. Maii 1627. contra Joannem Colomer delatum de violatione mandatorum sibi factorum 8. Januarii, & 14. Octobris 1624. de non cohabitando cum Catharina Senges, qui ad relationem Magnifici Pauli Guiamer fuit condemnatus, quod banniretur à civitate, & Vicaria lata Barcinonæ per triennium. Et antea observatum fuerat die 27. Septembris 1610. contra Josephum Perez, cui per Magnificum Michaellem Sala Judicem Regiæ Curix 12. Augusti 1610. fuerat mandatum de non cohabitando cum Catharina Font sub uno, & eodem tecto sub pœna fustigationis, & bannimenti à Civitate Barcinonæ, & ejus Vicaria lata per triennium.
- 7 Secundus casus est in stuprum committente, qui si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, & in hoc nullum dubitare testatur Carras. *ad leg. recop. c. 3. §. 3. n. 1.* Ita fuit decisum in Regno Valentix per Cancellarium Roda 1. Decemb. 1587. in causa Immunitatis Ecclesiæ Laurentii Garcia Civitatis Oriolen.
- 8 Amplia etiam si in stuprante adsit vis, nam si iste ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, Carras. *ad leges recop. c. 3. §. 3. nu. 1. reprobata l. fin. tit. 11. part. 1.*
- 9 Limita si stuprum fuerit in Ecclesia commissum, nam tunc stuprum in ea committens, non gaudet ejus Immunitate, *ut dicam dec. 112. nu. 13. & 31.*
- 10 Laicus solutus virginis stuprator sine vi punitur de jure civili, si fuerit honesta persona, publicatione dimidiæ partis bonorum; si verò humilis, corporis coercitione, hoc est fustigatione, & relegatione, §. *item lex Julia de pub. jud.* Gomez *in l. 80. tauri nu. 5.* Menoch. *de arb. jud. casu* 288. n. 10. & 11. Theaur. *dec.* 3. n. 1. innumeris alios citant Farinac. *part. 4. de delict. carnis quest.* 147. à nu. 6. Peguera *dec.* 42. nu. 3. Ferrer. *in constitut. hac nostra temp. 2. decla. 1. nu. 43.* Pichardus *in §. item lex Julia num. 25. de pub. jud. & in manduc. ad praxim part. 3. §. 4. n. 117.*
- 11 Sed de jure canonico, quod & ubique servatur, laicus solutus virginis stuprator sine vi tenetur virginem stupratam in uxorem ducere, vel dotare, c. 1. & 2. *de adulter.* quod non est intelligendum copulativè, ut stuprator teneatur virginem stupratam uxorem ducere, & dotare: sed alternativè, aut in uxorem ducere, aut dotare: taliter quod non requiratur, quod stuprator simul dotet, & nubat: sed sufficiat unum, aut alterum adimpleri, ut docent reprobatis contrariis Gomez *in l. 80. tauri n. 7. & 8.* Jul. Clar. §. *stuprum n. 3. vers. Sed quero*, Guttier. *canonic. l. 1. c. 37. à n. 7.* Theaurus *dec.* 3. à num. 2. Olasc. *dec.* 107. Menoch. *de arb. jud. casu* 288. n. 14. Cabal. *ref. crim. casu* 196. n. 12. *post medium*, Trivisan. *dec.* 59. num. 9. lib. 2. Tuschus *pract. concl. litt. S. concl.* 709. à nu. 26. Lupus *de illegit. commentar. 1. §. 5. n. 123.* Farin. *in prax. par. 4. de delict. carnis quest.* 147. n. 97. & 98. & *dec.* 74. *post 1. par. conf.* Novar. *in addit. ad Franchis dec.* 354. *vers. In foro*, Visconti *in addit. ad Franchis dec.* 333. *in princ.* Jul. Chartar. *dec.* 65. nu. 1. & 2. & *dec.* 77. à nu. 9. Pichard. *in §. item lex Julia nu. 26. de pub. jud. & in manduc. ad praxim par. 3. §. 4. n. 117.* Papon. *lib. 2. tit. 9. arrest. 9.* Muscat. *in praxi tit. de adult. & stupro n. 44.*

Bonacina *de matrim. qu. 4. punct.* 17. nu. 7. latè Ciardin. *contr. foren. c. 174. à nu. 53. part. 2.* Fab. *in suo Cod. l. 9. tit. 7. defn. 5.* Barb. *in c. 1. nu. 7. & 8. de adulter.* Riccius *in praxi ref.* 74. & 76. *part. 3. Nov. qu. foren. 27. part. 1. Suelves conf.* 16. n. 17. l. 1. Cancer. *part. 3. var. c. 11. nu. 25. & 26.* Fontan. *de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. par. 1. n. 8. 9. & 21. & par. 2. à num. 29. 38. & 40.* Sanchez *de matrim. l. 4. disp. 13. sub num. 4.* Morla *in emp. jur. part. 1. tit. 1. q. 9. n. 25.* Ferrer. *in constit. hac nostra temp. 2. decl. 1. à n. 43.* Sanfelicius *dec.* 245. n. 7. Ubi ita, quod hæc opinio locum habet etiam quod pro parte stupratoris interveniant allecamenta, blanditiæ, seductiones, & dolosæ promissiones, quo casu etiam alternativè tenetur, Thoro *in compen. dec. par. 3. sect. 3. verbo stuprator fol.* 289. Et Doctores citati testantur de observantia, & praxi Senatuum Cathalonix, Castellæ, Neapolis, Parisiensis, & Sebaufiani, ac Rotæ Romanæ. Addo sic observatum in Regio Criminali Consilio Cathalonix, die 6. Februar. 1629. contra Jacobum Vila delatum de stupro commissio in personam Agnetis Rates, qui fuit condemnatus ad relationem Magnifici Pauli Guiamet, quod nuberet cum dicta Agnete Rates, aut eam dotaret in quantitate centum librarum. Et in eadem conclusione Antonius Canyeles, delatus de stupro commissio per eum in personam Mariæ Rates, fuit condemnatus, quod nuberet cum dicta Maria Rates, aut eam dotaret in quantitate centum librarum. Et die secundo Martii 1633. contra Joannem Tries, delatum de stupro per eum commissio in personam Mariæ Fontanills, qui fuit condemnatus, quod nuberet cum dicta Maria Fontanills, aut quod eam dotaret in quantitate centum librarum. Et die 5. Maji 1634. contra Hieronymum Pintor Mercatorem civem Barcinonæ, delatum de stupro per eum commissio cum Maria Amargos domicella filia Pauli Amargos Mercatoris ejusdem civitatis, qui ad relationem Magnifici Michaelis Joannis Magarola fuit condemnatus ad nubendum cum dicta Maria Amargos, aut eam dotandam in quantitate mille librarum monetæ Barcinonæ. Et sic apud nos non servantur ea, quæ post alios docet Jul. Chartar. *dec.* 65. à n. 3.

Laicus autem uxoratus virginis stuprator sine vi, cum eam non possit ducere in uxorem, nihilominus ad dotationem puellæ stupratæ tenetur, & ad aliquam aliam pœnam, vel pecuniariam, vel extraordinariam Judicis arbitrio, Bajard. ad Clar. §. *stuprum n. 10.* Farinac. plures laudat *de delict. carnis par. 4. q. 147. n. 110. & 111.* Fontanella *de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. par. 1. n. 121.* Thoro *in supplemen. dec. verbo Stuprator col. 2. vers. 2. fol.* 613. nempe ultra dotationem, ad exilium per triennium, ad Riccius *dec.* 53. *par. 3.* Verùm laicus † uxoratus stuprans virginem sub colore, & promissione contrahendi matrimonium cum ea puniendus est secundum alteros pœna mortis naturalis, vel secundum alteros pœna extraordinaria Judicis arbitrio, qui arbitrari potest usque ad mortem, Menoch. *de arb. jud. casu* 420. nu. 110. & 111. Secundum alios autem puniendus est pœna remigationis perpetuæ, Novar. *in addit. Franchis dec.* 534. *vers. Ulterius adverte*, Thoro latè, & bene loquens, ac decisum referens *in supplem. decis. verbo Stuprator, fol.* 613. In nostro Regio Criminali Cathalonix Consilio die 7. Julii 1607. Bernardus Serra, delatus sub spe matrimonii seduxit Hieronymam Cevallos domicellam, & eam stupravit, & postea persuasit, quod in lupanariis civitatum Illerdæ, & Barcinonæ se publicè prostitueret, quod ipsa facere recusavit, ad relationem Nobilis Petri Soler extitit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publicè, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad quinquennium. Et de anno 1659. Gregorius Posa uxoratus, delatus de stupro commissio sub colore matrimonii: ad relationem Magnifici Josephi Rull fuit condemnatus ad tormentum, quia plenè non constabat de stupro, & promissione.

Clericus verò virginis stuprator sine vi, cum eam in uxorem ducere non possit, nihilominus eam dotare tenetur, Bajard. ad Clar. §. *stuprum n. 10.* Fontanella

- nella de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. part. 1. nu. 119. & post alios Farinac. in praxi part. 4. de delict. carnis q. 147. nu. 107. Cenedo collect. ad decretal. 37. nu. 1. Et ultra dotationem pœna arbitraria puniri debet, quandoque pecuniaria, quandoque depositionis, quandoque suspensionis, Riccius dec. 53. par. 3. ubi Clericus virginis stuprator fuit condemnatus ad exulandum per tres annos, & ad dotandam puellam, Menoch. de arb. jud. casu 288. n. 6. Ciarl. contr. for. c. 174. num. 80. & 81. part. 2. Fontanella de pact. nup. to. 2. claus. 5. gloss. 5. part. 1. num. 121. Farin. in praxi part. 4. de delict. carnis qu. 147. nu. 65. & 108. de quo latè multis citatis idem Farinacius in praxi part. 4. quæst. 147. à numer. 61. Jul. Chartar. dec. 49. à num. 61. Intellige dicta de Clerico stupratore, quod tenetur puellam stupratam dotare, cum eam in uxorem ducere non possit, ut loquantur de Clerico sacris initiato, ut post Joan. Andr. inquit Abbas in c. 2. de adulter. Diaz. in pract. crim. de stupro c. 83. n. 2. Secus in Clerico minorum ordinum, qui in hoc à laico non differt, cum potentia ducendi illam in uxorem in eo cadat, Ciar. contr. for. c. 175. n. 51. par. 1.
- 15 At si laicus virginis stuprator sine vi, nec eam in uxorem ducere, nec dotare veller, vel fortè non potest aliquid eorum facere, quia uxoratus est, vel ita pauper, quod non possit solvere dotem: tunc secundùm aliquos puniri potest pœna fustigationis, & exilii, secundùm alteros pœna juris civilis, & veriùs secundùm alios pœna Judici arbitraria, Gomez in leg. 80. Tauri num. 9. Guttier. cano. l. 1. c. 37. num. 10. & 11. Clar. §. stuprum num. 3. verficul. Sed quero, Thesaurus decisione 3. num. 3. in fine principii, Farin. in praxi part. 4. de delict. carnis q. 147. nu. 96. 100. & 109. plures alios Barbosa in c. 2. num. 2. de adulter. Fontanella de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. par. 2. à nu. 1. ad 6. Ripoll. variar. c. 8. n. 152. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 3. verbo Stuprator, fol. 289. Sanfelicius dec. 245. nu. 9. Vermigliol. conf. 396. nu. 15. videndus Jul. Chartar. dec. 65. à n. 3.
- 16 Notanter dixi, virginis stuprator. Nam stuprum commissum cum vidua de generali consuetudine non punitur, Gomez in leg. 80. Tauri, num. 14. Lupus de illegit. comen. 1. §. 5. nu. 107. Joseph. Ludovic. dec. Lucen. 61. à num. 12. Rota dec. 808. num. 11. part. 1. diver. Tuschus pract. concl. litt. S. cuncl. 709. num. 12. & 13. Farin. conf. 90. n. 7. & 8. tom. 1. & in praxi part. 4. de delict. carnis q. 147. nu. 14. Faber. in suo C. l. 9. tit. 7. defn. 5. Font. de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. part. 1. nu. 2. Tondut. de preven. jud. part. 2. c. 29. num. 23.
- 17 Nisi intervenierit † violentia aut alia qualitas aggravans, Hieronymus Lauren. dec. Avenion. 72. per totam, quem sequutus fuit Thoro sic intelligendus voto 53. à num. 30. & in compend. dec. par. 3. sect. 3. verbo Stuprans, fol. 288. & verbo Stuprator, fol. 289. & in supplem. verbo Stuprator, fol. 613. Fontanella de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. part. 1. n. 4. Tondut. de preven. jud. part. 2. c. 29. nu. 23. & 25. In Regio Cathalonie criminali Consilio die 22. Martii 1624. Bernardus Pujol legum Doctor Civitatis Balagarii, delatus de violentia illata Hieronymæ de Monserrat viduæ Gasparis de Monserrat legum Doctoris in via publica, qua itur à dicta civitate Balagarii ad civitatem Illerdæ, dictam Hieronymam amplectendo: ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus, quod banniretur à dicta civitate Balagarii, & ejus territorio per triennium.
- 18 Si stuprator virginis noluerit cum ea nubere, sed elegerit illam dotare, nam dos illi debetur etiam non contractis nuptiis, pro mille omnino videndus Illustriss. Domin. Vice Cancellarius Don Christophor. Crespi de Valdaura observ. 25. per totam part. 1. debet deponere in Tabula cambiî communium depositorum Civitatis Barcinonæ quantitatem, ad quam fuit condemnatus, deinde offerre supplicationem in Regio Consilio cum productione dicti depositi, & in ea petere à carceribus relaxari. Ita fuit observatum 21. Julii 1629. in factio supplicationis oblatae pro parte Jacobi Vila scriptoris deducentis, quod Regia sententia lata 6. Februarii proximè lapsi fuit condemnatus, quod nuberet cum Agnetè Rates, aut eam dotaret in quantitate centum librarum, & obtinendo eidem Regiæ sententiæ exhibuit partitam depositi centum librarum factam in Tabula cambiî communium depositorum Civitatis Barcinonæ dictarum, & scriptarum dictæ Rates, & supplicavit à Regiis carceribus liberari: & facta relatione per Magnificum Paulum Gujamet fuit conclusum, quod intereretur in processu unà cum exhibitis, & quod dictus Jacobus Vila attento deposito relaxaretur à carceribus. Idem fuit observatum in alia simili supplicatione oblata per Antonium Caneyles 17. Julii 1629.
- 19 Laicus autem virginis stuprator cum aliqua vi condemnari solet ad dotandum, vel nubendum, & ad pœnam extraordinariam Judicis arbitrio, Gaspar Anton. Thesaurus in addit. ad decif. 3. Thesauri patris vers. Sub eodem. In Regio Cathalonie Criminali Consilio 12. Aprilis 1631. Franciscus Albalate, & Miedes, delatus, quod Victoriam Massip domicellam filiam Hieronymi Massip Notarii Regii civis Barcinonæ duxit à domibus matris, & consanguineorum suorum, ad domos sitas in vico de la Fusina, & ibi eam stupravit: ad relationem Magnifici Antonii Viola fuit condemnatus, quod nuberet cum dicta victoria Massip, aut aliàs eam dotaret in ducentum libris monetæ Barcinonæ, & quod banniretur à Principatu Cathalonie, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanie per quinquennium.
- 20 Laicus verò virginis stuprator cum magna vi, vel cognoscens mulierem conjugatam, seu viduam per vim, puniendus est secundùm aliquos pœna mortis, gloss. in §. item lex Julia verb. Sine vi de pub. judic. §. sin autem per vim eodem titu. leg. Fædissimam C. ad leg. Jul. de adulter. Clar. §. stuprum num. 3. verfic. Sed quero que sit pœna in fine, Gomez in leg. 80. Tauri n. 41. Menochius de arb. judic. casu 288. n. 12. Peguera dec. 7. n. 6. plures alios citat Cabal. ref. crim. casu 20. n. 12. innumeros addit Farinac. in praxi part. 4. de delict. carnis qu. 147. à num. 22. quibus addendi sunt Franchis dec. 534. num. 1. Riccius collect. 1412. Ripa de noctur. tempor. cap. 23. num. 15. & 17. Sesse dec. 94. num. 35. Muta ad cap. Reg. Sicil. c. 166. sub num. 2. to. 2. Lupus de illegit. comment. 1. §. 5. num. 106. Xammar. defn. 26. nu. 1. & 22. part. 1. Fontanella de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. part. 2. nu. 9. Verùm hæc † opinio plures habet contradictores, & non servatur in praxi, sed punitur talis reus pœna extraordinaria Judicis arbitrio, Gaspar. Anton. Thesaur. in addit. ad dec. 3. Thesauri patris vers. Sub eodem, Fachin. controver. jur. lib. 9. cap. 101. & lib. 10. c. 6. Guttier. canonicar. lib. 1. cap. 37. num. 5. Decian. tract. crim. lib. 8. c. 15. num. 7. Thesaur. dec. 148. nu. 2. & 3. nisi in casu stupri violenti raptus concurreret, vel mors, videndi sunt Thesaur. quæst. foren. 57. libro 4. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 3. verbo Stuprator, fol. 289. column. 1. in fine. In nostro Regio Criminali Cathalonie Consilio, die 28. Februarii 1600. Jacobus Bover, delatus de coitu violento per eum commissio 27. Julii 1598. in Regio itinere, quo itur à loco de la Amella ad Villam de Sarreal, cum Catharina Cantina uxore Antonii Cantini, & de vulneribus in dicta Villa de Sarreal à tergo illatis 5. Augusti 1598. in faciem dictæ Catharinæ Cantina: ad relationem Magnifici Josephi Ferrer fuit condemnatus ad serviendum in Regiis triremibus remigando ad decennium. Et die 26. Septembris 1606. Joannes Bes, delatus, quod die vigesimoquinto Junii ejusdem anni in comitiva aliorum facinorosorum hominum in domo Petri Codina agricolæ cum maxima violentia carnaliter cognovit Dominam del Campo uxorem Antonii del Campo Regni Neapolis, & ab ea furto substraxit duodecim regalia argentea, fuit condemnatus quod fustigaretur, & bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium.
- 21 Oportet tamen ut stuprum dicatur violentum, quod violentia sit facta personæ, non loco, quia violentiæ crimen dicitur personale, Bart. in leg. locatio §. quod illicite ff. de publican. Et ideo si quis frangeret ostium domus, & violenter ingrederetur, sed non violenter

- ter puellam stupraret, non diceretur violentia in stupro commissa, Decian. *tract. crimin. lib. 8. cap. 15. num. 3.* Bajard. ad Clar. §. *stuprum numer. 36.* Farinac. *part. 4. de delict. carnis quest. 147. num. 31.* Fontanella *de pact. tomo secundo claus. 5. gloss. 5. part. 2. n. 10.*
- 23 Unde stuprator ꝛ virginis cum scalis secundum veterem sententiam non punitur pœna mortis, sed alia extraordinaria gravio riarbitrio Judicis, Franchis, & Addent. *dec. 333.* Clar. §. *fin. quest. 68. numer. 4. vers. Ascendens,* Menoch. *de arbit. jud. casu 360. nu. 95.* Peguera *dec. 26. nu. 1. & 2.* Farinac. *in praxi part. 1. quest. 20. nu. 145. & part. 3. quest. 98. num. 89. & 90.* Cabal. *ref. crim. casu 95. num. 22. & latè casu 97. & casu 98. num. 9.* Thoro post alios *in compend. dec. tom. 1. verbo Stupratores fol. 526. & part. 3. sect. 2. verbo Pœna fol. 263.* Fontan. *de pact. nup. tom. 2. claus. 5. glo. 5. par. 2. nu. 11.*
- 24 Hęc in stupratore virginis maturæ, & viri potentis majoris duodecim annorum procedunt. Sed quid in stupratore virginis immaturæ, & non viripotens minoris duodecim annorum, an puniendus sit pœna mortis? tractant remissivè pluribus relatis Cenedo *collect. ad dec. 37. nu. 2.* Barbosa *in cap. 1. n. 8. de adulter. Et quod sit puniendus pœna mortis, docent Franchis dec. 534. à num. 2.* Gomez *in leg. 80. Taurinum. 42.* Addit. ad Guidon. Pap. *dec. 555. littera A,* Faber *in suo Cod. lib. 9. tit. 7. defin. 5.* Menoch. *de arbit. jud. casu 194.* Peguera *dec. 43. num. 11. tom. 1.* Farinac. *in praxi part. 4. de delict. carnis quest. 145. à nu. 50. & qu. 147. à n. 37.* Cabal. *ref. crim. casu 20.* Thoro *in compend. dec. par. 1. verbo Stuprum commissum per vim, fol. 536.* Riccius *collectan. 137. latè Fontanella de pact. nup. tomo 2. claus. 5. gloss. 5. part. 2. à num. 13. qui nu. 17. decisionem nostri Senatus factam 16. Maii 1488. refert, latissime cum eadem decisione Xammar. defin. 16. par. 1.*
- 25 Sed contrarium alii docent, quod stuprator virginis immaturæ, & non viri potentis minoris duodecim annorum non puniatur pœna mortis, sed alia extraordinaria graviori arbitrio Judicis, etiam si vis interveniat, nisi concurrat qualitas raptus, docent Guido Papa *dec. 555. Grammatic. dec. 22.* Clar. §. *stuprum n. 9. vers. Fuit aliquando,* Thesaur. & ibi Gaspar Antonius ejus filius *dec. 148. & alii per Thoro in compend. dec. part. 1. verbo Stuprans virginem, fol. 125. & notat part. 3. sect. 3. verbo Stuprator colum. 1. in fine, fol. 289.* Thesaur. Jun. *quest. foren. 57. num. 13. lib. 4.* Et licet isti Doctores videantur loqui de stupro commisso cum virgine immatura sine violentia, & non de stupro cum violentia commisso, ut intelligunt, advertunt, & conciliant plures, quos citant, Addit. ad Guidon. Pap. *dec. 555. litt. E,* Menoch. *de arb. jud. casu 294.* Cabal. *ref. crim. casu 20. à n. 7.* Farinac. *in praxi part. 4. de delict. carnis q. 147. n. 43.* Xammar. *defin. 16. n. 13. & à nu. 32. par. 1.* Tamen quod loquantur in casu stupri per violentiam commissi, est certum, eo quia violentia in stupratore virginis immaturæ eo ipso probata manet, quod non probatur spontanea voluntas, ut docet Cabal. *ref. crim. casu 20. n. 9. 10. & 16. & alii relati per Farinac. in praxi part. 4. de delict. carnis quest. 147. nu. 45.* Fontanella *de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. part. 2. nu. 19.* Xammar. *defin. 16. num. 34. quidquid ipse aliter dicat à num. 35. part. 1.* Sanfelicius *dec. 245. n. 8.* Et juxta hanc sententiam in Regio Criminali Cathalonie Consilio die 6. Maii 1636. Philippus Sanchez Regni Granatæ delatus de stupro commisso violenter 18. Januarii 1636. in personam Joannæ Ravell domicellæ ætatis novem annorum, intus quamdam domum Hospitalis Sanctæ Catharinæ sitam extra muros Civitatis Gerundæ: ad relationem Magnifici Joseph Masdò fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per decennium. Quæ quidem sententia in Aula Regiæ Audientiæ Reverendi Cancellarii ipso Prasidente ad relationem Nobilis Josephi de Josa 14. Martii 1637. fuit in gradu supplicationis firmata. Est ista sententia confirmatoria in libro conclusionum criminalium.
- 26 Minor viginti quinque annorum in delicto stupri virginis cum vi etiam non viripotens, & immaturæ, & idem dico in crimine adulterii, & aliis delictis carnis, mitius puniendus est quàm major, Alber. *in l. auxilium §. in delictis numero 3. ff. de minor. Xammar. defin. 16. num. 2. part. 1.* Thesaur. *decif. 161. sub num. 5. Sesse dec. 97. num. 2. & 3.* Cabal. *resol. crim. casu 134. nu. 5.* Guazzinus *defen. 33. capite decimo septimo numero primo in fine, quidquid dicant Merenda controversiar. jur. lib. 5. c. 19. n. 18.* Rovitius in addit. ad Franchis *dec. 534. in fine,* Gomez *tom. 3. var. c. 1. num. 60. vers. Ex quibus,* quia contra eos, & alios est verior sententia, ut per Oddo *de restit. in integr. par. 2. quest. 81. à n. 1. ad 25. præcipuè, num. 19. vers. Circa, & n. 20.* Farin. *in praxi part. 3. quest. 92. nu. 77. & 78. & consil. 33. à nu. 64. & in addit. littera G,* Pereira *in leg. si curatorem habens verbo vel adversarii dolo nu. 16. in fin. C. de in integ. restit. abundè Thoro in cod. rer. jud. a l. 8. per totam.* Et secundum hanc sententiam in Regio criminali Cathalonie Consilio ad relationem Magnifici Ludovici Besturs 22. Septembris 1624. Jacobus Balle, minor, delatus de stupro commisso in personam Eulaliæ Cota ætatis quinque annorum, filiæ Gratia Cota, juxta ejus domum sitam in Parochia de Badalona: fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium Adde quæ dicam infra n. 42. Tenetur tamen minor si virginem viripotentem stupravit, eam in uxorem ducere, aut dotare, Pereira *in leg. si curatorem habens verbo vel adversarii dolo n. 55. C. de in integ. restit. Barbosa cap. 1. n. 3. de adulter. Sed impubes etiam proximus pubertati non tenetur aliqua pœna ex delicto carnis, puta stupro, adulterio, & simili, licet sit viripotens, & malitia suppleat ætatem; de quo tamen videndi sunt Gomez *tomo 3. var. cap. 1. n. 60. ubi Ayllon Laynez n. 61. Oddo de restit. in integ. part. 2. q. 81. nu. 22. & 23.* Pereira *in l. si curatorem habens verbo vel adversarii dolo n. 55. & à nu. 83. C. de in integ. rest. Farin. in praxi part. 3. q. 92. num. 79. 80. 93. & 94.* Barbosa *in addit. ad c. 1. à n. 3. de delict. puer. & alii infra n. 79.**
- 27 Attentans stuprare virginem immaturam, non sequito effectu, hoc est non fractis, & non violatis pudendis puellæ, propter solum hunc conatum non est puniendus pœna mortis, nisi raptus intervenerit, sed alia pœna gravi citra mortem, puta triremium perpetuò, vel per decennium, Guido Papa ita judicatum refert *dec. 555.* Clar. §. *stuprum n. 9. vers. fin. in fine,* Pereira *in leg. si curatorem habens verbo, vel adversarii dolo à nu. 56. ad 61. C. de restit. in integrum Farin. in praxi part. 4. de delict. carnis q. 147. n. 47.* alios citat cum decisione nostri Senatus, adjecta pœna ad serviendum in regiis triremibus remigando per septennium, in gradu supplicationis confirmatæ. Fontanella *de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. par. 2. num. 20.* Cui adde decisionem factam in Regio criminali Consilio Cathalonie die 26. Septembris 1596. contra Bernardum Pellola, qui fuit condemnatus, quod duceretur palam, & publicè per loca solita, & ad servitium Regiarum triremium remigando per decennium, quia tentavit corrumpere, & violare Philippam ad Portoles ætatis quinque annorum.
- 28 Clericus stuprator virginis immaturæ sine vi qua pœna puniatur? tractat Salzedo in addit. ad Bernar. Diaz. *in pract. crimin. cap. 83. in verbo Stupri littera A, vers. Hac verò pœna,* ad quem referunt Fontanella *de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. part. 2. num. 18.* Farin. *in praxi de delict. carnis par. 4. q. 147. n. 40.* Et qua pœna puniatur Clericus stuprator virginis maturæ per vim, Guttier. *canonicar. par. 1. c. 37. n. 5.* Bajard. ad Clar. §. *stuprum n. 10.* Farinacius *in praxi part. 4. de delict. carnis q. 147. n. 68.*
- 29 Tertius casus est in raptore virginis, qui nedum de jure civili, quamvis ad Ecclesiam confugiat, non gaudet ejus immunitate, §. *quod si delinquentes, §. neque autem in authent. de mandat. Princip. gloss. in leg. 1. verbo Adducere,* ubi Odofred. *n. 1.* Barbosa *n. 7. Codice de his qui ad Eccl. confug. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 58.* Villalobos *in sum. part. 2. pract. 39. dif. 7. num. 15.* Farinac. *in praxi part. 1. q. 28. n. 17. & de Immun. Eccl. n. 91.* cum aliis relatis per Borrel. *in sum. dec. part. 1. tit. 3. n. 74.* Bobadilla *in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 24. littera A,* & alii allegandi *n. 31.* Verum etiam ꝛ nec 30 de

de jure canonico, Covar. *variar. resol. lib. 2. cap. 20. nu. 8.* Boer. *decisione 109. in fine*, plures citat, sed non sequitur Gambacurta de *Immun. Eccl. lib. 5. cap. 3. num. 4. & 5.* Carracus disputato breviter puncto in hac residet ad *leg. recop. cap. 3. §. 3. num. 2.* Sanchez hanc videtur sequi tanquam ultimo loco relatam, *conf. mor. tom. 2. lib. cap. 1. dub. 8. num. 29.* Bardaxi foro 1. num. 17. de his qui ad *Eccl. confug.* Borell. in addit. ad Bellugam rub. 11. §. *sed quia loquitur littera l. vers. Raptor*, Correa de *Immun. Eccl. cap. 3. num. 14.* Lupus de *illegit. coment. 1. §. 5. n. 132.* Farinac. in *praxi par. 4. de delict. carnis q. 145. n. 69.* Barb. de *jure Eccl. univ. ver. lib. 2. cap. 3. num. 126. vers. Nihilominus*, Raphael de la Torre in 2. *Divi Thomae q. 99. ar. 3. disp. 7. gradu 8.*

31 Sed contraria sententia, quod raptor virginis confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate, est verior, & tenenda. Tum quia licet crimen raptus sit gravissimum, & Reipublicæ perniciosum, non tamen est in jure canonico exceptum. Tum quia textus juris civilis in §. *quod si delinquentes*, §. *neque autem in authent. de mandat.* Princip. est correctus de jure canonico, nedum per generalitatem *cap. inter alia de Immun. Eccl.* sed etiam per textum in *can. de raptoribus 36. quest. 1.* in quo expressè raptorem virginis ad Ecclesiam confugientem ejus Immunitate gaudere statuitur. Sic docent *gloss. verbo nisi publicus latro in cap. inter alia de Immun. Eccl. gloss. fin. in can. sicut antiquitus 17. quest. 4.* Alber. in *rub. n. 1. vers. Jus canonum*, Castren. *n. 2. vers. Sed de jure canonico C. de his qui ad Eccl. confug.* Hostien. in *cap. inter alia num. 1.* ubi latè Abbas à nu. 14. ad 20. de *Immun. Eccl.* & ita communiter teneri attestantur Angel. in *sum. verbo Immunitas n. 17. in fine*, Sylvest. in *sum. verbo Immunitas 3. q. 1. num. 2.* & consuetudine approbati refert Faber. in §. *sed hoc tempore num. 2. de his qui sui*, & in facti contingentia consuluit Alexand. *conf. 145. nu. 4. in fine lib. 5.* & servari à Judicibus Deum timentibus ait Boss. *titul. de captura post num. 21.* Remig. de *Immun. Eccl. fallen. 27.* Jul. Clar. §. *fin. quest. 30. num. 10.* Tufchus *pract. concl. littera E, concl. 11. nu. 35. & 36.* Gomez *tom. 3. variar. cap. 10. sub nu. 2.* Suarez, & si opinionem contrariam probabilem putet, hanc defendit, & sequitur de *relig. lib. 3. cap. 11. num. 17.* Azor. *inslit. moral. par. 2. lib. 9. c. 9. vers. Quid verò de raptoribus*, Italia communissimam opinionem dicens de *Immun. Eccl. lib. 1. cap. 3. §. 2. num. 8. & cap. 5. §. 11. num. 7.* Riccius de *pub. jud. cap. 37. num. 40. in fine*, Gambacurta de *Immun. Eccl. lib. 3. cap. 14. num. 4.* Germon communiter receptam testatur de *sacror. Immu. lib. 3. cap. 16. nu. 57.* Azevedo *leg. 3. num. 8. tit. 2. lib. 1. recop. plures laudat reprobatis contrarium tenentibus* Farin. in *praxi par. 1. quest. 28. n. 17. & de Immun. Eccl. à num. 88.* Bonacina *disp. 3. quest. 7. de Immun. punct. 5. n. 8.* benè Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 10.* Peregrin. de *Immun. Eccl. cap. 12. num. 14.* Fagundes de *præcep. Eccl. præcep. 2. lib. 4. nu. 47.* Layman in *theolog. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 3. nu. 9.* Guazzin. *defen. 1. cap. 37. num. 67.* Phebus *dec. 81. n. 20. part. 1.* Percicus de *offic. Sacerd. lib. 1. cap. 9. dub. 11. num. 113.* Diana *resol. mor. part. 1. tract. 1. resol. 31. vers. Sed hæc*, ibi: *Et ideo raptores*, & *part. 4. tract. 1. resol. 43. vers. Tamen*, & in *sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum*, nu. 31. Borell. in *sum. dec. part. 1. tit. 3. numer. 75.* Bobadilla in *polit. lib. 2. c. 14. num. 24. littera A*, Belluga in *spec. Princip. rub. 11. §. sed quia loquitur num. 12.* Lezana *qu. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum n. 16.* Villalobos in *sum. par. 2. tract. 39. dif. 7. num. 15.* Narbona *leg. 20. gloss. 14. n. 19. tit. 1. lib. 4. recop. fol. 500.* Barbosa in *can. de raptoribus n. 1. 36. q. 1. & in c. inter alia n. 53. de Immun. Eccl. & in leg. 2. num. 7. C. de his qui ad Eccl. conf. latè*, & pulchrè contrariis respondentes Paz in *praxi tom. 1. par. 5. c. 3. §. 3. à num. 59. & n. 142.* Diana *resol. moral. par. 6. tract. 1. ref. 14.* Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 2. & 6.* latissimè Guttier. *practicar. lib. 3. quest. 5. per totam*, Gambacurta de *Immun. Eccl. lib. 5. cap. 3. à num. 3.* Ita fuit in Regno Valentiaë decisum per Cancellarium Roda 1. Decembris 1587. in causa Immunitatis Ecclesiæ Laurentiū Garcia Civitatis Oriolensis.

Amplia 1. in raptore cujuscumque mulieris, qui confugiens ad Ecclesiam gaudet Immunitate, Italia de *Immun. Eccl. lib. 1. cap. 3. §. 2. n. 8. vers. Quod non solum.* Et in facti contingentia vidisse Ecclesiæ restitui condemnatum pro violentia illata cuidam mulieri testatur Clar. qui licet non declaret fuisse raptam, sic est intelligendus, ut concordet cum materia, quam tractat §. *fin. quest. 30. num. 10. vers. Vidi etiam*, & alii citati n. 31. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Manegat, consultoribus Quintana, Peguera, Guardiola, & Oliba 18. Decembris 1584. in favorem Joannis Rovè, extracti ab Ecclesia, seu Capella loci de Vilamajor, delati unà cum aliis sociis de raptu cujusdam mulieris. Et licet per Cancellarium Puigmari, consultoribus Carreres, Guerau, & Peixò, 11. Martii 1631. extitit declaratum Baptistam Miralles impetitum de furto in Regio itinere cujusdam honestæ mulieris factò, quam per vim ibidem carnaliter cognovit, non gaudere Immunitate Ecclesiastica: fuit ex eo, quia non constabat dictum Baptistam Miralles fuisse extractum, ut per ipsum prætendebatur, à gradibus per quos ascenditur ad portam Ecclesiæ Majoris Villæ de Alcanar.

Amplia 2. in omnibus illis, qui consilium, auxilium, & favorem præbuerint ad rapiendam virginem, vel aliam quamcumque mulierem, nam si ad Ecclesiam confugiant, gaudent ejus Immunitate, Italia de *Immun. Eccl. l. 1. c. 3. §. 2. nu. 8. vers. Quod non solum.*

Limita 1. ubi effemus in loco, in quo contrarium de consuetudine servaretur, quod raptor virginis non gauderet Immunitate Ecclesiæ: nam tunc illi standum est, Farinacius in *praxi par. 1. quest. 28. sub nu. 21.* Et licet ipse mutaverit sententiam, nulloque modo ipse hujusmodi consuetudini standum dixerit de *Immun. Eccl. num. 88.* & idem dicant Castrus Palaus in *oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 10. nu. 5.* Diana *resol. mor. part. 6. tract. 1. ref. 14. vers. Ad id in fine*, nihilominus quod tali consuetudini sit standum, docent Suar. de *relig. lib. 3. cap. 11. nu. 17. in fine*, Gambacurta de *Immun. Eccl. lib. 5. cap. 3. n. 22.* Carracus ad *leg. recop. cap. 3. §. 3. nu. 2. in fine principii*, Guazzin. *defen. 1. cap. 37. n. 67.* Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 14. sect. 2. nu. 6. & sect. 6. nu. 6. & 7.* Quam in Italia vigere, ut raptor virginis Immunitate exclusus extrahatur ab Ecclesia, testantur Papien. & Salicet. locis relatis per Gambacurta de *Immun. Eccl. lib. 3. cap. 14. n. 4. & lib. 5. cap. 3. nu. 7.* Apud nos verò in Cathalonia raptor virginis gaudet Immunitate Ecclesiæ.

Limita 2. in raptore virginis intra Ecclesiam, qui non gaudet ejus Immunitate, ut dicam *decis. 112. n. 14. & 32.*

Limita 3. in raptore virginis non de ejus consensu, sed præcedentibus insidiis, prodicionibus, & malis artibus, qui si ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 28. nu. 20.* sequitur remissivè Guazzin. *defen. 1. cap. 37. n. 62.* & tradunt Pereira de *manureg. part. 2. cap. 50. num. 11. vers. Verum*, Barbosa de *jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. nu. 120. vers. Nihilominus*, quidquid dicant Farinac. in *praxi par. 1. quest. 28. nu. 21. in fine*, & de *Immun. Eccl. n. 90.* Barbosa in *l. 2. n. 7. Cod. de his qui ad Eccl. confug.* Italia de *Immun. Eccl. lib. 1. c. 3. §. 2. num. 8. in fine*, Bobad. in *polit. l. 2. c. 14. num. 24. littera A*, Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 10. nu. 5.* Thom. del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 6. nu. 1. in fine.* Vide tamen quæ dicam *dec. 104. num. 20. 21. & 22.*

Limita 4. ad effectum serviendi virgini raptæ in pretium ejus pudicitiaë, si aliàs raptor non habeat, unde satisfaciatur, & redimat: nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesiæ, *can. de raptoribus 36. quest. 1.* ubi Barbosa *nu. 1.* Valer. de *differ. int. utrumq. forum verbo Poena differ. 6. in prin.* Gambac. de *Immun. Eccl. lib. 5. cap. 3. nu. 4.* Verùm istud practicati non posse inquit Cutel. de *Immun. Eccl. lib. 1. quest. 12. num. 20.* addens neque honestum, neque turum esse injuriantem, ac reum ejus servire cui nocuit: nec tantam mansuetudinem in Chri-

Christiano viro requirendam esse, ut cum qui honorem, ac æstimationem lædere violenter tentavit, ac perfecit, in ejusdem laribus servientem, indemnatumque ferat. Et idem Valer. de differ. int. utrumque for. verbo Pœna differ. 6. num. 6. post Divum Antonin. in sum. part. 3. tit. 3. cap. 4. §. 4. observat hujusmodi pœnam servitutis non habere locum in foro conscientia, refert, & sequitur Barbosa in can. de raptoribus n. 2. 36. qu. 7.

38 Limita 5. in raptore confugiente ad Ecclesiam secum adducente fœminam raptam, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesiæ, per ea quæ dicam infra de cessione 112. num. ...

39 Limita 6. in fœmina rapta ducta ad Ecclesiam per raptorem, quæ potest inde extrahi, & per vim ab Ecclesia per Judicem sæcularem raptori auferri, ut dixi supra dec. 72. nu. 5. hac part. 2.

40 Raptor virginis, viduæ, vel alterius honestæ fœminæ punitur pœna ultimi supplicii, etiam si fœmina semper fuerit volens, dummodo adducatur à domo patrum, tutorum, vel aliorum, in cujus gubernio est, maximè si raptor fuerit vilis persona, & fœmina rapta nobilis, & multò magis si raptor esset in servitio, & famulatu domus fœminæ raptæ, leg. unica, Cod. de raptu virgin. de quo videndi sunt, qui materiam latissimè tractant Gomez in leg. 80. Tauri à nu. 36. Clar. §. raptus, Menoch. de arbit. jud. casu 291. Muta dec. 77. Thesaur. dec. 127. Farinac. in praxi part. 4. de delict. carnis quest. 145. à num. 7. Pichard. in manduc. ad praxim part. 3. §. 4. n. 108. Peguera dec. 43. part. 1. Sesse dec. 94. cum seq. tom. 1. Trivisan. dec. 25. §. 26. & dec. 59. n. 15. lib. 2. Oddo de rest. in integr. part. 2. q. 81. nu. 9. Sanfelicius dec. 267. Jul. Chartar. dec. 77. n. 36. Danza de pug. Doctor. part. 2. rub. de raptu à num. 12. Thoro in compen. dec. part. 3. sect. 3. verbo Raptor, fol. 1. & verbo Raptor, fol. 3. & in supplement. verbo Rapiens, fol. 515. Matheu de regim. Regn. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. sect. 2. à num. 159. & à n. 168. & exemplar. refert, §. 9. nu. 88. Fontanella de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. part. 2. nu. 23. 24. & 25. In nostro Regio Criminali Cathalonie Consilio, die 21. Januarii 1611. Josephus Corretger serallerius Villæ Perpiniani, delatus de stupro per eum de mense Januarii 1610. commisso in personam Anastasiæ Coronat, filia Joannis Coronat Burgensis, Vicarii Rossellionis, & Vallesperii, & de raptu ejusdem Anastasiæ Coronat 3. Martii 1610. eam traducendo à Villa Perpiniani ad Regnum Franciæ: fuit ex majori parte Dominorum declaratus reus mortis, & quòd suspenderetur in alta furca laqueo per collum. Meminerunt de hac declaratione Ripoll. var. c. 8. num. 187. & 188. ubi addit, quòd dictus Corretger fuit remissus ad instantiam cujusdam Cardinalis, qui in transitu ad Romanam Curiam erat hospes Marchionis de Almacan Locumtenentis Generalis, Fontanell. de pactis nupt. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. part. 2. n. 25. & 26. ubi dicit, quòd ab Excellentissimo Prorege fuit illi commutata pœna mortis in pœnam servitii in Regiis trirēibus ad perpetuum.

41 An autem ut raptor virginis, viduæ vel alterius honestæ fœminæ puniatur pœna mortis naturalis, requiratur, quòd habuerit accessum ad fœminam raptam, an verò puniatur pœna ordinaria, etiam si post raptum copula carnalis secuta non sit? Quidam affirmant, alii consiliant, & distinguunt, quòd si copula carnalis non sit secuta, quia raptor non potuit aliqua de causa impeditus, procedat opinio affirmativa; si autem raptor fœminam non cognovit, quia noluit, & forsan pœnituit, procedit opinio negativa, de quo videndi sunt Decianus tractat. crim. lib. 8. cap. 6. num. 11. & cap. 7. n. 3. 33. & 34. Clarus paragr. raptus n. 4. ubi Bajard. à num. 22. Sesse dec. 94. num. 19. & dec. 97. nu. 18. Gomez in leg. 80. Tauri num. 40. Menoch. de arb. jud. casu 291. à n. 34. & casu 360. num. 32. Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 12. num. 17. Covar. in clement. si furiosus par. 2. in initio n. 8. Azevedo leg. 2. n. 89. titul. 13. lib. 8. recop. Mascard. de probat. concl. 355. à n. 35. Muscatel. in praxi titul. de adulterio num. 23. Lupus de illegitim. comment. 1. §. 5. num. 198. Farin. in praxi part. 4. de delict. carnis qu. 145. à numer. 196. ad 214. & cons. 33. in addit. versicul.

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

Fuerit, Thesaurus dec. 217. Ripoll. variar. cap. 8. n. 149. Cevallos com. cont. com. quest. 196. Sanfelicius dec. 267. num. 2. Peguera dec. 43. num. 2. Barbosa in leg. si quis non dicam rapere n. 6. Cod. de Episcop. & Cleric. Ripoll. variar. cap. 8. num. 149. Pereira in leg. si curatorem habens verbo, vel adversarii dolo num. 60. Cod. de in integr. restitut. Fontanella de pactis nuptial. tom. 2. claus. 5. gloss. 6. à numero 4. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 3. verbo Raptor, fol. 1. & verbo Raptor, fol. 3. In nostro Regio Consilio Criminali Cathalonie olim observabatur distinctio inter raptorem non confumantem ob pœnitentiam, & tunc non imponebatur pœna ordinaria; & in non confumantem ob impotentiam, quò casu imponebatur pœna ordinaria, Peguera referens decisum de anno 1568. dec. 43. nu. 2. sequitur Fontanella de pact. nup. c. 2. claus. 5. gloss. 6. parte octava, num. 12. Sed hodie observatur, quòd si copula carnalis secuta non fuerit etiam ob impotentiam raptoris, ut quia fuit impeditus, non punitur raptor pœna ordinaria, sed extraordinaria Judicis arbitrio. Ita practicum fuit die 7. Maii 1631. contra Hyacinthum Mas, boterium Villæ Granolleriorum, delatum de raptu in Regio itinere, quò itur à Villa Sancti Felicis de Guixols ad Civitatem Gerundæ in loco dicto la Pujada de Panades, unà cum aliis armatis hominibus per insidias, & appensatè rapuit Elisabetem Annam Bosch viduam Joannis Bosch per dictum Regium iter transeuntem in aliorum comitiva, illam violenter adduxit per Regia itinera ad dictam Villam Granolleriorum in domibus Antonii Mas, donec à manibus, & posse illorum per Petrum Biure Consiliarium, & locumtenentem Bajuli dictæ Villæ fuit liberata: qui ad relationem Magnifici Antonii Viñola fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirēmium remigando per decennium. Intellige nisi raptu mors alicujus intervenerit: nam tunc indubitatum est, quòd raptor punitur pœna ordinaria, etiam si copula secuta non fuerit. Ita fuit decisum in Regio Criminali Cathalonie Consilio die 8. Februarii 1601. contra Petrum Rocha, delatum de raptu Agnetis Durbana domicellæ, quam unà cum aliis rapuit in Regio itinere, quò itur à Villa Castri Fidelium ad Villam de Sities in loco de les costes de Garraf: & de vulnere per eum ense evaginato appensatè in capite Antonii Bastida, cum quo treugas firmaverat illato, ex quo postea mors secuta fuit, nec non de portu instrumenti manualis vulgo pedrenal: qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola fuit declaratus reus mortis, & quòd laqueo per collum suspenderetur in alta furca. Quæ quidem sententia in gradu supplicationis in Regia Audientia civili 14. Martii 1601. ad relationem Magnifici Hieronymi Astor extitit confirmata.

Si raptor est minor viginti quinque annorum, quamvis copulam carnalem habuerit cum rapta, licet non excusetur à pœna extraordinaria, excusatur tamen ab ordinaria, & præter ea quæ dixi n. 26. sic in terminis criminis raptus docent Cuman. cons. 95. Decian. tract. crimin. lib. 8. c. 13. nu. 53. Oddo de rest. in integr. parte 2. quest. 92. num. 87. & part. 4. quest. 145. num. 95. & cons. 33. à num. 64. & in addit. littera G, & H, plenè Sesse dec. 97. In Cathalonie in Regio Criminali Consilio 28. Januarii 1622. Jacobus Cirera, minor, delatus, quòd die 17. Januarii 1621. in termino Villæ de Montmaneu unà cum aliis armatis instrumentis manualibus rapuit, & secum adduxit quamdam gitanam, domicellam Villæ de Olesa, in comitiva aliorum venientem à Civitate Osca Regni Aragonum, & eam stupravit: fuit condemnatus, quòd duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & subtus furcam laqueo collo ejus apposito, & ad servitium Regiarum trirēmium remigando in perpetuum. Et in Regno Sardinie idem fuit observatum, ad relationem Nobilis Eusebii Carcaffona 17. Junii 1652. contra Antiochum Spada Supelli, minorem, Civitatis Ecclesiarum, delatum de stupro violento cum raptu in via publica in personam Joannæ Mindau domicellæ, qui fuit condemnatus, quòd duceretur per loca solita Civitatis Galaris, & ejus appendiciorum laqueo collo ejus apposito usque ad locum supplicii, & ibi genuflexo supplicium deofcularetur, & ad

- servitium, Reglarum tritemium remigando in perpetuum.
- 43 Quartus casus est in incestuoso, qui si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, Carras. ad leg. rec. c. 3. §. 3. n. 1. in fine.
- 44 Limita in incestuoso committente incestum in Ecclesia, qui non gaudet ejus Immunitate, ut dicam infra dec. 112. n. 33.
- 45 Sed qua poena puniatur incestus, tam inter ascendentes, & descendentes, quam inter transversales? non disputo, quia nihil inveni in Catalonia observatum, videndi tamen sunt Clar. & ad eum Bajar. §. incestus, Menochius de arbit. jud. casu 502. Gomez in leg. 80. Tauri num. 15. Franchis dec. 378. Thesaur. decis. 100. Lupus de illegit. comment. 1. §. 5. Fontanella de pact. nup. tom. 2. claus. 3. gloss. 5. part. 2. num. 6. Azevedo leg. 7. num. 99. & 100. tit. 20. lib. 8. recop. Boer. dec. 318. Pichard. in manducat. ad praxim part. 3. §. 4. num. 69. Larrea decis. 50. nu. 25. Jul. Chartar. dec. 77. num. 30. Thoro in compend. dec. p. 1. verbo Poena incestus, & verbo Poena adulterii, fol. 390. & verbo Stuprans, fol. 525. Cabal. resol. crimin. casu 20. num. 4. & late casu 200. latissime Farin. in praxi part. 4. de delict. carnis quest. 149. per totam, remissive Matheu de regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. sect. 2. num. 196. Fermosin. in c. cum sit generale q. 9. num. 9. de foro competen.
- 46 Quintus casus est in adultero, qui licet de jure civili per novellam constitutionem in authentic. de mandat. Princip. §. quod si delinquentes, versic. Neque autem, non sit tutus in Ecclesia, & ejus Immunitate non gaudeat, Paz in praxi tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. num. 58. Borrell. in sum. decis. part. 1. tit. 3. num. 74. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 24. Tamen dispositionem tunc dictae novellae de consuetudine in adulterio non servari testatur Decianus tractat. crim. lib. 6. cap. 28. num. 22. referunt, & sequuntur Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 68. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 24. littera B, Verum existimo adulterum ad Ecclesiam confugientem gaudere ejus Immunitate, non ex eo, quia ille textus authenticorum de consuetudine in adultero non servatur, sed quia hoc crimen adulterii non est in jure canonico exceptuatum, & etiam quia ille textus est juris civilis, & sic correctum de jure canonico per generalitatem textus in c. inter alia, de Immunit. Eccles. sic docent Beluga in specul. Principum rub. 11. §. sed quia loquitur num. 12. Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 10. Farin. in praxi part. 1. quest. 28. num. 17. & de Immunit. Eccl. num. 88. Caftrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 10. nu. 5. & 8. versicul. Deinde, Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum numer. 16. Borrell. in sum. decis. part. 1. tit. 3. num. 75. Barbofa de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. num. 121. & in cap. inter alia num. 53. de Immunit. Eccl. Suarez de relig. lib. 3. cap. 8. num. 11. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 3. num. 1. in fine, Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 31. vers. Sed haec, ibi: Item adulteri, & part. 6. tract. 1. resol. 26. versic. Quero septimo, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum sub num. 22. Carrascus ad leg. recop. cap. 3. §. 3. sub num. 1. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. a numer. 55. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tomo secundo c. 16. dub. 24. sect. 2. & 6. & alii ex citatis nu. 31.
- 49 Limita si adulterium fuerit commissum intra Ecclesiam: nam tunc adulter non gaudet Immunitate Ecclesiae, ut dicam dec. 112. n. 15.
- 50 Sed qua sit poena adulterii, tam de jure Divino, Gentium, Digestorum, Codicis, authenticorum, quam de jure canonico: videndi sunt Gomez in leg. 80. Tauri num. 47. Oddus de restit. in integr. part. 2. quest. 81. a num. 4. Clar. & ibi Bajard. §. adulterium, Menoch de arb. jud. casu 419. Flores de Mena in addit. ad Gammam decis. 3. Quesada quest. jur. 17. Faber in suo C. l. 9. tr. 7. defn. 2. Pichard. in manducat. ad praxim part. 3. §. 4. num. 4. Paschal. de parr. potest. part. 1. cap. 5. nu. 38. Monter decis. 15. Oddo diver. jur. quest. part. 3. quest. 5. numer. 7. Martha de jurisdict. part. 2. cap. 19. a num. 20. Riccius collect. 233. & 1866. Avendaño de metu lib. 2. a cap. 41. Cenedo practicar. quest. 24. a num. 20. Rober. rer. judic. lib. 1. cap. 13. Jul. Chartar. decis. 77. num. 34. Cabal. resol. crimin.
- casu 244. Farinac. in praxi part. 4. quest. 141. a num. 11. Sanfelicius decis. 366. Suelves consil. 37. num. 42. libro secundo, Matheu de regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. num. 196. Regens Vico ad pragmat. Regn. Sard. lib. 2. tit. 25. cap. 16. Peguera in praxi crim. cap. 25. & dec. 94. tom. 1. Fontanella de pact. nup. tom. 2. claus. 7. gloss. 3. part. 12. num. 26. Portoles §. adulterium a num. 9. Azevedo leg. 1. tit. 20. lib. 8. recop. Maschard. de probat. conclus. 57. Cevallos com. cont. com. quest. 734. num. 11. & 36. Paz leg. 62. styli a num. 1. & leg. 93. num. 4. remissive Fermosin. in cap. cum sit generale quest. 9. num. 10. de foro compet. Barbofa in rub. de adulter. De jure vero tunc Cataloniae qua poena puniatur adultera, habetur in usatico mariti, & uxores de adulter. juncta quadam declaratione, inserta in pragmat. 3. tit. de adulter. in 2. volu. constit. & tradunt Peguera decis. 94. part. 1. & in praxi crimin. cap. 25. Fontanella de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 3. part. 12. num. 27. Sed quia isti Doctores inter alias decisiones nostri Regii Consilii Criminalis referunt declarationem factam in causa Violantis Fanera, decrevi conclusionem illius inferere, & est tenoris sequentis. Die 16. Maii 1591. in facto Fisci Procuratoris Regiae Curiae, & patris instantis contra Violantem Fanera uxorem Monserrati Faner delatam, & inculpatam instante dicto viro suo quod cum 24. Februarii 1588. condemnata fuisset pro adulterio commisso cum Carolo Mora, quod detruderetur in Monasterium, seu alium locum per Excellentissimum Dominum Locumtenentem Generalem nominandum ad decennium, Regia sententia lata referente Magnifico Monserrato Guardiola tunc Doctore Regii Consilii Criminalis, intra dictum decennium luxuriose vixit, & adulterium multoties commisit signanter cum Melchior Salvi: facta relatione per Franciscum For meritibus processus attentis, & alias fuit conclusum, quod dicta Violans Fanera tradatur dicto ejus viro immuranda juxta usaticum mariti, & uxores & formam praescriptam, & statutam per Regiam declarationem in corpore juris municipalis clausam. Et sic praestita prius per dictum Monserratum Faner idonea cautione juxta dictam Regiam declarationem. Postea die 6. Julii 1591. quia dictus Faner non habebat domum ubi illam immuraret: fuit conclusum, quod traderetur eidem ad immurandam eam in domo de les Egibciaques. Et die 22. Augusti 1608. in facto Fisci Procuratoris Regiae Curiae contra Elizabethem Treguera: facta relatione per Nobilem Petrum Soler, fuit conclusum quod attento consensu ambarum partium portaretur ad domum de les Egibciaques ad fines supplicatos per aliquem ex Regiis Alguziriis, ministratis sibi per ejus virum alimentis necessariis, & assuetis.
- Laiicus solutus pro adulterio qua poena puniatur? 52
in Regio Criminali Cataloniae Consilio die 16. Maii 1591. Melchior Salvi delatus de adulterio cum dicta Violante Fanera fuit condemnatus ad relegandum in Insulam ad triennium.
- Clericus autem pro adulterio qua poena puniatur? 53
vide Jul. Clar. §. adulterium n. 7. vers. Clericus, Menoch. de arb. jud. casu 419. n. 72. Decian. tract. crim. lib. 6. c. 27. n. 14. Covar. de sponsal. part. 2. c. 7. §. 7. n. 19. Farinac. in praxi part. 4. de delict. carnis q. 141. a n. 29. Barbofa in can. si quis Clericus 81. distinct. qui plures alios laudant.
- Sextus casus est in deflorante Monialem, qui gaudet 54
privilegio Immunitatis Ecclesiae, Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. ref. 43. vers. T amen, & part. 6. tract. 1. ref. 14. vers. Notandum, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum n. 22. Thomas del Bene de Immu. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 11. n. 1. Etiam si tunc reus Monialem defloret in ipsa Ecclesia Monasterii, ut dicam dec. 112. a n. 15.
- Sed contrarium est verius, quod deflorans Monialem, si ad Ecclesiam confugiat, non gaudet ejus Immunitate, docent Correa de Immunit. Eccles. part. 3. n. 16. Emanuel Barbofa ad leg. Luxit. tom. 2. lib. 2. tit. 5. §. 2. num. 2. Augustin. Barbofa de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. num. 120. vers. Nihilominus. Idemque est tunc 57
extrahente, furripiente, vel subducente Monialem a Monasterio, qui non gaudet Immunitate Ecclesiae, ut post

- post Cassane tradit Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 87. referunt, & sequuntur Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 19. Carrascus ad leg. recop. c. 3. §. 3. num. 3. Et idem est † in intrante per scalationem in Monasterio Monialium seu conservatorio virginum, sive ex causa veneri usus, sive ex causa furandi, sive ad finem committendi aliud delictum, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, ut late probat, & decisum testatur Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Immunitate Ecclesiastica an gaudeat fol. 543.
- 58 Monialem carnaliter cognoscens pœna mortis punitur, leg. si quis hoc genus, C. de Episcop. & Cleric. §. penultim. in authent. de Sanctissim. Episcop. can. si quis rapuerit quest. 1. Clar. §. fornicatio, versic. Cum Moniali, & §. incestus, versic. Sed numquid Olfascus decis. 103. n. 5. in fine, Mascard. de jud. part. 5. cap. 13. nu. 5. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 20. num. 6. Menoch. de arb. jud. casu 389. n. 24. & casu 502. num. 41. Martha de iurisdic. part. 2. cap. 26. num. 7. Pichard. in manud. ad praxim. par. 3. §. 4. n. 29. Lupus de illegit. comment. 1. §. 5. a num. 86. Barbosa in can. si quis rapuerit nu. 3. 27. quest. 1. Mastrill. de indulto c. 32. a num. 1. Fontanella de pact. nup. tom. 2. claus. 5. gloss. 5. par. 2. n. 8. latissimè Farinac. in praxi part. 4. de delict. carnis quest. 146. a n. 3. Idque à fortiori † est in rapiente Monialem, qui pœna mortis punitur, l. unica, C. de raptu virgin. Boff. tit. de raptu mulier. numer. 2. Gomez in leg. 80. Tauri n. 36. Mascard. de probat. conclus. 1255. num. 7. Decian. tract. crimin. lib. 8. c. 8. num. 7. Peguera decis. 43. nu. 9. Matheu de regim. Reg. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. sect. 2. nu. 169. abundè Farinac. in praxi par. 4. quest. 145. a num. 21. Mastrill. de indulto capit. 32. a num. 14. plures remissivè Barbosa in can. si quis rapuerit num. 1. 27. quest. 1. & in leg. si quis non dicam rapere n. 5. C. de Episcop. & Cler. Etiam si copula † carnalis cum Moniali subsecuta non sit, l. si quis non dicam rapere, & ibi commun. Doctores Cod. de Episcop. & Cler. can. si quis rapuerit 27. quest. 1. Boff. tit. de mulier. n. 2. Peguera decis. 43. num. 9. tom. 1. Decian. tract. crimin. lib. 8. cap. 7. num. 34. & cap. 8. n. 7. & cap. 11. num. 2. Bajard. ad Clar. §. raptus nu. 23. Menoch. de arb. jud. casu 291. num. 35. Covar. in clement. si furiosus part. 2. in initio num. 8. Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 12. num. 18. in fine, Farinac. in praxi part. 4. quest. 145. num. 204. 213. 214. & 216. Barbosa in can. si quis rapuerit, nu. 2. 27. qu. 1. & in leg. si quis non dicam rapere num. 3. & 4. in fine, C. de Episcop. & Cleric. Mastrill. de indulto cap. 32. n. 17. observatum Cæsar-Augustæ anno 1621. refert Fontanella de pact. nup. tom. claus. 7. claus. 6. gloss. n. 8. Pœna etiam † mortis punitur discahans Monasteria Monialium, seu conservatoria virginum, ut decisum testatur Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Pœna fol. 263. Fallit in minore † copulanti carnalem habente cum Moniali intus Monasterium, qui puniri debet citra mortem naturalem, Guazz. def. 33. cap. 17. sub nu. 1.
- 63 Septimus casus est in sodomita, qui si ad Ecclesiam confugiat, gaudet ejus Immunitate, quia licet crimen sodomix detestabile sit, non tamen est in jure exceptum, ita docent Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 89. Villadiego in pol. cap. 3. sub num. 211. Giurba conf. 30. num. 7. & conf. 100. num. 15. Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disput. unica puncto 10. num. 6. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. quest. 7. numer. 14. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 14. num. 1. & 2. Danza de pug. Doct. tom. 1. de Immunit. Eccl. cap. 4. a nu. 10. Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccl. num. 4. Trullench. in decal. lib. 1. capit. 11. dub. 3. numer. 30. Lezana in sum. quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 16. Maranta respons. 36. a num. 22. part. 2. Rovit. ad Pragmat. Reg. Neapol. in rub. de sodomit. in novis addit. notat Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 2. & late part. 4. tract. 1. resol. 45. & part. 5. tract. 1. resol. 2. versic. Unde ex dictis, & part. 6. tract. 1. resol. 26. versic. Quæro quartò, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 22. Thomas del Bene de Immunit. Ecclesie tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 7. per totam, Peregrin. de Immunit. Ecclesie cap. 6. num. 23. Riccius part. 5. collectam 1792. Barbosa de jure Ecclesie. univ. l. 2. c. 3. numer. 127. & in c. inter alia num. 6. de Immunit. Ecclesie. Quod non † solum procedit in laico sodomita, sed etiam in Clerico sodomita, qui si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, Danza de pug. Doct. tom. 1. tit. de Immunit. Eccl. c. 4. num. 11. Diana resol. moral. par. 5. tract. 1. resol. 2. versic. Unde ex dictis, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum numer. 22. in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 7. num. 6. Etiam † si sodomix crimen fuerit in Ecclesia commissum, ut infra dec. 114. num. 16. Nisi sodomita † extraheretur ab Ecclesia de licentia Summi Pontificis, nam tunc non gaudet ejus Immunitate, Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 98. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 10. num. 6. Giurba conf. 50. num. 7. Diana resol. moral. part. 5. tract. 1. resol. 2. versic. Unde ex dictis in fine, Thom. del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dubit. 24. sect. 7. n. 8.
- 64 Sed contrarium verius est, quod sodomita ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, quia atrocissimum sodomix crimen à quacunque dispositione etiam favorabili semper censetur exceptum, docent Salzedo ad Bernard. Diaz. in pract. crimin. cap. 86. versic. Laicus Humada ad Gregor. Lopez leg. 4. a n. 4. tit. 11. part. 11. part. 1. folio nonagesimo sexto, Avendaño de exequen. mandat. part. 1. c. 29. Emanuel Rodrig. regular. tom. 2. quest. 30. art. 4. Hieronym. Roder. in compend. quest. regular. resolut. 56. num. 5. Reginald. in praxi lib. 9. c. 26. num. 38. in fine tom. 1. Portell. de dub. regul. verbo Ecclesie Immunitas num. 15. Raphael de la Torre in 2. 2. tom. 2. questione 99. articulo tertio, disp. 7. Graff. tom. 1. lib. 3. conf. unico num. 10. & 18. de Immunit. Eccl. Tanner. 2. 2. disp. 5. quest. 8. dub. 1. num. 16. Phebus dec. 81. num. 7. part. 1. Corraera de Immunit. Eccl. part. 3. num. 4. quos & alios citat, & si non sequatur Barbosa de jure Eccl. univ. l. 2. c. 14. num. 19. in fine, Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 29. Carrascus ad leg. recop. c. 3. §. 3. num. 4. Emanuel Barbosa ad leg. Luzit. tom. 2. lib. 4. §. n. 5. Pichard. in manducat. ad praxim part. 3. §. 4. num. 114. in fine, Cutel. ad leg. Martini c. 17. num. 5. & late de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 2. latissimè Italia de Immunit. Ecclesie lib. 1. c. 5. §. 13. per totum, Castillo decis. 155. l. 2. sequitur Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 38. versic. Sodomita. Quæ quidem † resolutio procedit non solum in laico sodomita, sed etiam in Clerico sodomita, qui etiam si ad Ecclesiam confugiat non gaudet ejus Immunitate, sed est degradandus, & tradendus Curie seculari, Humada ad Greg. Lopez leg. 4. n. 5. tit. 11. part. 1. f. 96. Bobad. in polit. l. 2. c. 14. n. 12. Castillo decis. 155. n. 6. l. 2. Et à fortiori † gaudere non debet, si crimen sodomix in Ecclesia commissum fuerit, ut infra decisione 112. numero 32.
- 65 Amplia 1. hanc secundam opinionem in illis, qui opem sodomitis præstiterint, domum commodando, vel recipiendo pretium consentientes ipsi crimini tamquam mediatores, & alii similes, nam non gaudent privilegio Immunitatis Ecclesie, Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 13. num. 39.
- 66 Amplia 2. in cognoscente bestias copula carnali, qui non gaudet privilegio Immunitatis Ecclesie, Italia de Immunit. Eccl. l. 1. c. 5. §. 13. n. 30. & 33. sequitur Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 38. versic. Sodomita.
- 67 Amplia 3. in muliere tradita demonis potestati (qui cum ipsa coit, duo crimina committendo bestialitatis scilicet, & societatis cum demone, nam non gaudet privilegio Immunitatis Ecclesie, Italia de Immunit. Eccl. l. 1. c. 5. §. 13. n. 30. versic. Sed ultra, & n. 32. & 33. sequitur Riccius de pub. jud. q. 37. n. 38. versic. Sodomita.
- 68 Limita 1. in mastrupatore, qui propriis manibus se corrumpit, confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, ut late probat Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 13. a num. 34. sequuntur Riccius de pub. jud. qu. 77. nu. 39. Carrasco ad leg. recop. c. 3. §. 3. n. 5.
- 69 Limita 2. in sodomita, qui solum tentavit habere accessum cum alio contra naturam, sed non immisit priapum intra anum, quia non potuit, sed emisit semen inter crura, vel in alia parte corporis, & idem dico in omnibus speciebus sodomix, pro quibus probato delicto (excepto casu minoris ætatis) tamen imponitur pœna extraordinaria, nam si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, Carrascus ad leg. recop. c. 3. §. 3. nu. 5.
- 70 D. Mich. de Cortiada Tom. II.

- 76 Sodomita puniatur pœna mortis naturalis, & post mortem igne concrematur, & sic solet de consuetudine laqueo per collum furca suspendi, seu strangulari vel laqueo suffocari, & demum ejus cadaver igni, & flammis tradi docent Oddo *de restit. in integ. part. 2. quest. 81. nu. 8.* Menochius *de arbit. jud. casu 286. a n. 15.* Azevedo *lege prima, a nu. 26. titulo vigesimo primo lib. 8. recop. Covar. lib. 2. variar. cap. 10. num. 9.* Mastrill. *de indulto c. 31. num. 2.* Pichard. *in manduc. ad prax. part. 3. 4. n. 114.* Thoro *in comptnd. dec. part. 3. sect. 3. verbo Sodomita qui pœnam, fol. 262.* Trivisan. *dec. 59. nu. 2. parte 2. Italia de Immunitate Eccl. lib. 1. c. 5. §. 13. num. 19. 20. & 21.* Barbosa *in cap. Clerici num. 11. de excess. prelat. alios plures cum decisionibus nostri Senatus tradidi dec. 30. n. 120. par. 1.*
- 77 Limita 1, in sodomita minore vigintiquinque annorum, qui propter ætatem non puniatur pœna ordinaria, sed extraordinaria arbitrio Judicis & præter ea quæ dixi *num. 26. & 42.* docent Menoch. *de arb. jud. casu 286. num. 29.* Bajard. *ad Clar. §. sodomia numero decimo tertio.* Aylon Laynez *ad Gomez tom. 3. variar. cap. 1. num. 60.* Azevedo *leg. 1. num. 49. tit. 21. lib. 8. recop. Cavalcan. de brach. Reg. part. 4. num. 79.* Barbosa *in c. Clerici num. 11. de excess. prelat. Guazzin. defen. 33. c. 17. nu. 1. in fine,* aliis citatis, ac reprobatis contrariis Farin. *in prax. par. 3. questione 92. n. 85. & 86. & part. 4. de delict. carnis quest. 148. nu. 76. 77. & 78. & conf. 33. in addit. littera, O, Mastrill. dec. 295. a num. 37. lib. 3. Cenedo collect. ad decretal. 130. num. 7. Sanfelicius dec. 57. nu. 12. Thoro in supplem. dec. verbo Minor. annorum, fol. 406. & in cod. rer. jud. alleg. 8. a n. 12. vide infra decisiones referendas n. 71. & 80.*
- 78 Sublimita hanc 1. limitationem in minore quatuordecim annorum etiam viripotente, qui in crimine sodomie impunitus relinquitur, Gomez *tom. 3. variar. cap. 1. n. 60.* ubi Aylon Laynez *n. 61.* Narbona *de ætate anno decimo cum dimidio n. 16.* Barbosa *in addit. ad cap. 1. n. 5. de delict. puer. de quo vide Oddo de restitutione in integ. part. 2. qu. 81. n. 22. & 23.* Pereira *in leg. si curatorem habens verbo vel adversarii dolo n. 55. C. de in integ. restit. Azevedo leg. 1. nu. 49. & 50. tit. 21. l. 8. recop. Farin. in praxi part. 3. q. 92. a nu. 79. præcipue num. 83. 84. & 93. & 94.* In nostro Regio criminali consilio Cathalonie die 27. Novembris 1595. Dominicus Torres, minor duodecim annorum, fuit condemnatus, quod fustigaretur intus Regios carceres, & banniretur in perpetuum, quia passus fuit carnaliter contra naturam cognosci à Petro Pinello Genuense.
- 79 Limita 2. ut procedat, quando delictum est plene probatum; secus si delictum plene probatum non est, nam tunc sodomita pœna extraordinaria puniatur. Ita fuit observatum in Regio criminali Cathalonie consilio 17. Novembris 1603. contra Joannem Boix, minorem civitatis Neapolis, delatum de crimine sodomie per eum commissio in personam Jacobi Joannis Soler Villæ Acrimontis ætatis undecim annorum; qui ex voto trium dominorum fuit condemnatus, quod subjiceretur questionibus, & tormentis, ut veritas ab ejus ore haberetur, sed ex voto aliorum trium Dominorum fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad septennium, & hoc prævaluit, quia Excellentissimus Locumtenens Generalis huic voto adhæsit.
- 80 Limita 3. ut procedat in sodomita, qui actum consummavit, & perfecit, semen intra anum emittendo, secus si actum non consummavit, & perfecit, sed solum tentavit habere accessum cum alio contra naturam, non tamen immisit priapum in anum, quia non potuit, semen autem ejecit intra crura: nam tunc non pœna ordinaria, sed extraordinaria Judicis arbitrio puniatur, *leg. 1. §. fin. ff. de var. & extraord. crim. Gomez in leg. 80. Tauri num. 34.* Azevedo *l. 1. a num. 73. tit. 21. lib. 8. recop. Clar. §. Sodomia vers. Quæro numquid, Menoch. de arb. jud. casu 286. nu. 27. & 28.* Cabal. *ref. crimin. casu 16. num. 11.* Cenedo *collect. 30. ad decretales num. 6. Sesse decis. 475. a num. 4.* Farinac. *in praxi part. 4. quest. 148. a num. 61.* Mastrill. *decis. 295. a num. 9. lib. 3. & de indulto cap. 31. numer. 15.* Sanfelicius *in addit. ad dec. 4. Muta ad cap. Reg. Sicil. tom. 1. tit. 29. num. 30. Catal. de indulto cap. 33. a num. 124.* Anton. *de Ballis tract. v. r. lib. 3. tit. de litter. dispensat. casu 15. n. 14.* Thefaut, *quest. foren. 18. num. 2. lib. 3.* Phebus *arresto 191. tomo 2. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 3. verbo Sodomita an puniri fol. 262.* mille alios citant Diana *ref. moy. part. 2. tract. 17. & 3. miscel. resol. 67.* Barbosa *in cap. Clerici num. 8. de excess. prelat. Fermosin. in cap. cum non ab homine quest. 21. num. 15. de judic. exemplar. nostrj Regij Concilij Criminalis Cathalonie refert Peguera dec. 75. tom. 1.* Adde ita etiam observatum die 8. Februarii 1599. contra Alexandrum Athar, Neapolitanum, minorem, qui fuit condemnatus, quod fustigaretur, & ad servitium Regiarum trirremium remigando per decennium, delatus, quod intra Regios carceres attentavit nefarium sodomie crimen committere in personam Joannis Betos in eisdem Regijs carceribus detenti conando priapum seu virile membrum immittere in anum dicti Betos, cum extraordinaria pollutione. Dicto die, dictus Joannes Betos minor, fuit condemnatus, quod fustigaretur, & ad servitium Regiarum trirremium remigando per triennium, quia illico non obstitit, & contradixit dicto Alexandro Athar.
- Quid in Sodomita, qui priapum imponit intra anum, sed extracto priapo voluntariè extra anum semen emittit, an puniendus sit pœna mortis; Et quid si repertus sit in actu cum patiente priapum in ano tenendo, sed per supervenientiam satellitum non potuit actum explere semen emittendo? videndi sunt Cabal. *resol. crim. casu 16. num. 11.* Peguera *dec. 72. num. 1. tom. 1.* Farinac. *in praxi par. 4. quest. 148. num. 48. 49. 58. & 65.* Mastrill. *dec. 295. num. 29. 50. & 51. lib. 3. Muta ad cap. Reg. Sicil. tom. 1. tit. 29. num. 30. & 31.* Thoro *in comp. dec. part. 3. sect. 3. verbo Sodomita an puniri fol. 262.*
- Limita 4. & ultimò in masturbatore, qui propriis manibus se polluit, non puniatur pœna ordinaria, sed extraordinaria Judicis arbitraria, Menoch. *de arb. judic. casu 286. n. 38. & 39.* Cabal. *resol. crim. casu 16. a nu. 3.* Farin. *in praxi part. 4. quest. 148. num. 38. & 39.* Mastrill. *de indulto cap. 30. num. 16.* Azevedo *l. 1. numer. 45. & 75. tit. 21. lib. 8. recop. Pascal. de pat. potest. part. 2. cap. 5. nu. 71.* Italia *de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 13. a numer. 34.* Narbona *l. 20. gloss. 8. n. 20. tit. 1. lib. 4. recop.*
- Clericus sodomita qua pœna de jure communi puniatur, vide Menoch. *de arb. judic. casu 286. numero 3.* Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 23. numero 15.* Jul. Chart. *dec. 66. numer. 59. & 60.* plures alios Fatinac. *in praxi part. 4. quest. 48. num. 25. & 26.* Barbosa *in cap. Clerici numero 4. de excess. prelat.* Sed per constitutionem Pii quinti incipien. Horrendum Scelus, dat. Romæ 3. Septembris 1568. Clericus Sodomita sive regularis cujuscumque gradus, & dignitatis sit, privilegio clericali, officio, beneficio, & dignitate privatus, degradatur, ac potestati sæculari ultimo supplicio puniendus traditur, sicut laicus, referunt Farin. *in praxi par. 4. quest. 148. numer. 28.* Barbosa *de potest. Episc. part. 2. alleg. 46. num. 51. & in c. Clerici num. 6. de excess. prelat. Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 13. num. 2.* Fermosin. *in cap. cum non ab homine quest. 21. numero 1. de judic. Garcia de benef. part. 11. c. 10. numero 195. versicul. Hodie. & alii, quos isti citant.*
- Verùm autem Clericus incurrat pœnas supradictæ bullæ Pii quinti ex unico actu sodomitico, vel requirantur plures actus sodomitici, videndi sunt Cevallos *com. cont. com. qu. 147. de cognit. per viam violen. part. 2. qu. 87. nu. 4.* Genuen. *in praxi c. 97. nu. 1.* Farin. *in praxi par. 4. qu. 148. n. 30. & de Immun. Eccl. n. 98. in fine.* Diana *ref. mor. part. 2. tract. 17. & 3. miscel. ref. 65.* Fermosin. *in cap. cum non ab homine qu. 21. n. 13. & 14. de jud. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. c. 5. & §. 12. nu. 22.* Barbosa *in c. Clerici num. 7. de excess. prelat. & de potest. Episc. par. 2. alleg. 46. n. 25.* Garcia *de benef. part. 11. c. 10. a nu. 198.* Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 7. n. 9.* Menoch. *de arb. jud. casu 286. nu. 30.* Castus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 10. nu. 6. in fine.* Giurba *conf. 30. nu. 7. & conf. 100. nu. 15.* qui mille alios laudant. Et vide *dec. 116. nu. ubi agam an hæc constitutio Pii quinti sit usu recepta.*

- 86 Octavus casus est in cognoscente carnaliter mulierem mortuam, qui si ad Ecclesiam confugit, propter atrox & stupendum crimen non gaudet ejus Immunitate, ita ex adductis quoad sodomitas tradit Carrafcus ad leg. recop. 3. §. 3. n. 6. Ratio duplex est. Prima
- 87 quia † copulam habens cum muliere mortua committit peccatum bestialitatis, Pelizar. in manual. regular. tom. 1. tractat. 4. c. 3. sect. 4. numer. 70. Gesualdus de Bononiis in opere moral. tom. 2. tract. 12. cap. 1. nu. 43. quos citat Diana resol. moral. part. 9. tractat. 9. resol. 1. vers. Itaque. Sed delictum bestialitatis committens non gaudet privilegio Immunitatis Ecclesiae, ut dixi nu. 72. Ergo &c. Secunda, quia † dato, quod habens
- 88 copulam cum muliere mortua non committat crimen bestialitatis, est certum, quod committit peccatum pollutionis, facto adjutorio illius corporis mortui, sicuti qui concubitus iniret cum pictura, figura, vel statua, ut notant Sanchez de matrim. lib. 10. disp. 4. numero decimo quarto, Farinac. in praxi part. 4. quest. 143. num. 43. Diana resol. moral. part. 9. tract. 9. resol. 1. vers. Inquirendum & vers. Concludendum. Sed habens accessum ad figuram, picturam, vel statuam, committit crimen sodomiae, Narbona l. 20. gloss. 8. à num. 16. tit. 1. lib. 4. recop. Et Sodomitica confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate secundum veriore sententiam, ut tradidi num. 68. Ergo &c.
- 89 Sed contrarium verius existimo, quod habens copulam cum femina mortua, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate. Ratio est, quia † habens copulam cum muliere mortua non punitur poena ordinaria sodomiae, quidquid dicat audivisse Carrafcus ad leg. recop. c. 3. §. 3. num. 6. Sed extraordinaria judicis arbitrio, Boer. dec. 319. à numer. 10. ad 14. Jul. Clar. §. fornicatio num. 8. vers. Cum mortua, Pichard. in manu. ad prax. part. 3. §. 4. num. 38. remissivè Azevedo l. 1. num. 46. tit. 22. lib. 8. recop. & aliis citatis Cenedo collect. 130. ad decr. mer. 4. Sed quando reus committit crimen sodomiae, quo probato solum punitur poena extraordinaria, gaudet privilegio Immunitatis Ecclesiae, ut dixi n. 75. Ergo &c.
- 90
- 91 Non obstat prima ratio in contrarium adducta n. 84. quia falsum est, quod habens copulam cum femina mortua committat crimen bestialitatis, ut bene probat Diana ref. mor. part. 9. tract. 9. resol. 1. vers. Itaque, & vers. Concludendum.
- 92 Nec obstat secunda ratio in contrarium adducta numer. octuagesimo octavo, quia licet verissimum sit, quod habens copulam cum muliere mortua committat peccatum pollutionis, sicuti qui concubitus iniret cum pictura, vel statua. Tamen delictum pollutionis non punitur poena ordinaria sodomiae, sed extraordinaria, ut tradidi num. 82. Et delictum concubitus cum statua, figura, vel pictura, plectitur poena extraordinaria, Narbona l. 20. gloss. 8. numer. 18. tit. lib. 4. recop. & sic privilegio Immunitatis Ecclesiae, ex dictis numer. 75.
- 93 Nonus & ultimus casus est de lenonibus, qui ad Ecclesiam confugientes gaudet ejus Immunitate.
- 94 Quia licet † Lenocinii crimen pessimum, horribile, ac crudele, grave, detestabile, pestiferum, & magnoperè legibus odiosum sit, ut patet ex dictis per Imperatorem in prin. in authent. de lenonibus, Jacob de Bellovis. in pract. crimin. rub. de lenonibus à num. 1. Foller. in pract. crimin. verbo Item quod fuit leno n. 1. Menoch. de arb. jud. casu 534. numer. 1. Cabal. resol. crimin. casu 171. num. 3. Farinac. in praxi part. 4. quest. 144. num. 1. Peguera decif. 15. à num. 2. tom. 1. Et gravius † reputetur delictum, quam adulterium, ex quo adulter solum peccat in se, leno verò in se, & in alium, leg. athletas §. Pomponius gloss. verbo Eum qui servitute, ff. de his qui not. infra. Et docent Doctores citati, Foller. n. 1. & 24. Menochius num. 2. Cabal. n. 1. & 2. Farin. n. 2. Peguera n. 1. Et quamquam homicidium, & leno sit peior, quam diabolus, Foller. & Farin. locis citatis, ille n. 24. 33. & 41. iste n. 1. Tamen non est in jure exceptum, & sic lenones gaudet Immunitate Ecclesiae, per regulam textus in c. inter alia de Immun. Eccl.
- D. Mich. de Cortiada Tom. II.
- Sed qua poena puniantur lenones uxorum, filiarum 96 fororum, consanguinearum, vel aliarum extraneorum personarum, & qui dicantur lenones, videndi sunt Gomez in leg. 80. Tauri n. 73. Jul. Clar. §. fin. qu. 68. n. 23. ubi Bajard. à num. 58. Menoch. de arb. jud. casu 534. per totum, Caval. resol. crimin. casu 171. per totum, Azevedo leg. 4. tit. 11. lib. 8. recop. Farinac. in praxi part. 4. q. 144. per totum, Regens Vico ad prag. Regen. Sard. lib. 2. tit. 34. c. 11. Paschal. de pat. potest. part. 2. capit. 10. per totum, & n. 22. tractat, an minor aetas excuset à crimine lenocinii, Matheu de Reg. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. à n. 194. Peguera dec. 15. tom. 1. plures alios citat Pichard. in manu. ad prax. part. 3. §. 4. numer. 77. & 78. Verum quidquid † sit de jure, poena lenocinii de consuetudine est, quod lenones fustigantur cum mitra, ut testantur Doctores citati, & in Cathalonia bannuntur à vicaria commissi delicti, aliquando ad triennium, aliquando ad quinquennium, nisi lenocinium fuerit matris in filiam, nam tunc punitur poena bannimenti à toto Principatu ad quinquennium, binas decisiones refert Peguera dec. 15. n. 13. & 14. tom. 1. notat Cabal. resol. crimin. casu 171. n. 6. & 7. Quibus adde ita fuisse in Regio Criminali Cathaloniae Consilio decisum 17. Octobris 1596. contra Elizabethem Gerau, quae domum praebat ad actus venereos, & non datur participatio quaestus: & die vigesima octava Aprilis 1606. Maria Puig delata, quod in Civitate Barcinonae quaedam mulieres quaestus gratia ad actum venereum induxerat, crimen lenocinii committendo: ad relationem Magnifici Laurentii Jover fuit condemnata, quod mitrata fustigaretur palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, & quod banniretur ab eadem Civitate, & Vicaria lata per quinquennium. Quae in Regia Audientia Civili 29. Maii 1606. extitit in gradu supplicationis confirmata. Similis die 28. Aprilis 1606. ad relationem Magnifici Laurentii Jover I. R. C. contra Hieronymam Vila olim Codonyada. Quae in Regia Audientia Civili ad relationem Magnifici Joannis Magarola decima quarta Julii 1606. extitit in gradu supplicationis confirmata. Similis die 5. Octobris 1606. ad relationem Nobilis Petri Soler I. R. C. contra Joannam Casanoves delatam quod quaedam mulieres quaestus gratia ad actum venereum induxerat, domum suae propriae habitationis eisdem ad dictum actum venereum praebendo, & lenocinii crimen committendo. Quae in Regia Audientia Civili 18. Octobris 1606. ad relationem Magnifici Joannis Magarola extitit in gradu supplicationis confirmata. Similis die 4. Septembris 1607. contra Marianam Riera. Et die 21. Octobris 1621. Catharina Ponsa, & Franquesa, Margareta Rogera, Margareta Tenera, delatae de crimine lenocinii, fuerunt condemnatae ad relationem Magnifici Ludovici Besturs, quod mitratae fustigaretur palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, & quod bannirentur à dicta Civitate & Vicaria lata illius per triennium. Quae in Regia Audientia Civili Aulae Reverendi Cancellarii ipso Praesidente die 18. Januarii 1632. ad relationem Magnifici Hieronymi Senjust, in gradu supplicationis extitit confirmata: legitur in libro conclusionum civilium, fol. 181. pag. 2. Et die 6. Februarii 1632. Paula Gasa, Maria Anna Martinez, delatae, quod quaedam mulieres quaestus gratia ad actum venereum induxerunt, domum, seu propriam habitationem eisdem ad dictum actum venereum praebendo, & crimen lenocinii committendo: ad relationem Magnifici Michaelis Joannis Magarola pro Magnifico Antonio Viñola absente fuerunt condemnatae, quod fustigaretur mitratae palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, & quod bannirentur à Vicaria lata dictae Civitatis ad quinquennium. Et eodem die 6. Februarii 1632. Hieronyma Bovera, delata, quod aliquas mulieres, & inter eas propriam filiam quaestus gratia ad actum venereum induxit, domum, seu propriam habitationem illis ad dictum actum venereum praebendo, & crimen lenocinii committendo; fuit condemnata, quod fustigaretur palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, & quod banniretur à toto Principatu Cathaloniae ad quinquennium. Similis 30.
- I 3 Mar-

Martii 1632. Similis ad relationem Magnifici Gabrielis Berart 3. Martii 1633. Ex quibus habes qualiter practiceretur dispositio cap. 55. Regiarum præconizationum.

ARGUMENTUM.

An cadaver suspensi ereptum à patibulo ad Ecclesiam delatum gaudeat ejus Immunitate,

SUMMARIUM.

- 1 Cadaver suspensi ereptum à patibulo ad Ecclesiam delatum gaudet ejus Immunitate, nu. 1. Nisi punitum esset pro crimine excepto, num. 2. Sed contrarium quod non gaudet Immunitate Ecclesia, etiam si pro crimine excepto punitum non sit, n. 15. & 23.
- 3 Immunitas Ecclesia in casibus non exceptis omnibus, tam vivis, quam mortuis, conceditur.
- 4 Bestia ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate.
- 5 Privilegia personalia morte personæ extinguuntur, n. 5. fallit 1. quando persona non est causa proxima privilegii, sed remota, num. 6. fallit 2. ubi concurrat favor Ecclesia, n. 7.
- 8 Cadaver Clerici gaudet privilegio canonis, n. 8. & privilegio fori, n. 9.
- 10 Captus extra locum sacrum, si dum ad carceres ducitur à manibus satellitum se exemit, & ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, n. 10. vide n. 14.
- 11 Condemnatus ad triremes confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, numero 11. vide nu. 25.
- 12 Condemnatus ad mortem naturalem, si dum ad supplicium ducitur, ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, n. 12. vide nu. 26.
- 13 Ereptus à manibus satellitum, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate, n. 13. & 14. sed contrarium, n. 27. & 28.
- 16 Cadaver damnati non potest sepeliri, & à patibulo eripi sine licentia Principis, vel Judicis, qui sententiam tulit, n. 16. sive sit punitum in loco consueto, sive in alio, n. 17.
- 18 Cadaver puniti est ipsi Principi confiscatum.
- 19 Cadaver damnati ereptum à patibulo dicitur furto substractum.
- 20 Lezana quaest. regular. tom. 4. consul. 52. nu. 53. explicatur.
- 21 Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. part. 3. voto 8. à n. 49. à n. 91. & à num. 70. reprobat.

DECISIO XC.

- 1 Prima est opinio affirmativa, quod cadaver suspensi, si auferatur à patibulo, & in loco immuni ponatur gaudet Immunitate Ecclesia. Casum tradit, & decisum testatur Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. reg. part. 3. voto 8. per totum, ad quem se refert Mattheu de reg. Reg. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 9. nu. 112. & consulti responderunt Lezana quaest. regular. tom. 4. consul. 52. Diana in responso post part. 3. pastor. regul. voto 8. Don Didaci Anton. Frances de Urrutigoyti, fol. 257. Nisi punitum fuisse pro crimine excepto, ut notat Lezana quaest. reg. tom. 4. consul. 52. num. 15. & sentit Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. reg. par. 3. voto 8. à num. 23. Don Ludovicus ab Exea in allegat. de cadaver. punitor. sub versic. Sed satis, fol. 14.
- 2 Probatur 1. quia jura generaliter, indistinctè, & indiscriminatim concedunt Immunitatem omnibus 3 reis fidelibus pro quibuscumque delictis non exceptis ad Ecclesiam confugientibus, & in ea residentibus, tam vivis quam mortuis, sive superstitibus sive defunctis, ut latissimè probat Lezana quaest. regul. tom. 4. consul. 52.

à n. 5. notat Don Ludovicus ab Exea alleg. de cadaver. punitor. vers. Pro jurisdictione, fol. 1. & si aliter respondeat in vers. 3. fol. 11. & in vers. Sed satis, fol. 14. Quinimò bestia confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, ut historia comprobatur Lezana quaest. regul. tom. 4. consul. 52. num. 15. & 16. Ita in puncto argumentatur idem Lezana dicto tom. 4. allegat. 52. per totam.

Confirmatur, nam licet regulariter privilegia personalia morte personæ extinguantur, cap. privilegium, num. 1. de regular. jur. in 6. Barzium dec. 56. num. 6. Medicis in tract. mors omnia solvit part. 2. nu. 256. Fontanel-la dec. 473. num. 18. part. 2. Menochius cons. 109. à n. 95. & l. 3. presump. 103. à num. 1. Tuschus practicar. conclus. littera P. concl. 746. Gail. lib. 2. obser. 144. nu. 8. Augustin. Barbofa in rub. de privileg. num. 10. Bonacina tom. 2. disp. 1. q. 3. puncto 8. §. 1. nu. 1. latè Petrus Barbofa in leg. quia tale à num. 1. ff. solut. matr. Diana in responso post part. 3. past. regular. voto 8. Don Didaci Antonii Frances de Urrutigoyti vers. 2. fol. 258. Limitatur hæc regula quando persona non est causa proxima privilegii, sed remota, Tuschus practicar. conclus. litter. P. concl. 746. n. 6. Medicis in tract. mors omnia solvit par. 2. num. 256. Menoch. lib. 3. presump. 103. à num. 16. Barbofa in leg. quia tale num. 4. & 15. in fine ff. solut. matrim. Diana in resp. post p. 3. pastor. regul. voto 8. Don Didaci Ant. Frances de Urrutigoyti vers. Ad secundum fol. 259. Limitatur etiam ubi concurrat favor Ecclesia, qui concessus hominibus viventibus, conceditur etiam mortuis, 7 Tusch. pract. concl. littera S. concl. 188. numer. 9. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regular. part. 3. voto 8. numer. 4. Unde cadaver Clerici secundum veriore sententiam gaudet privilegio canonis quo gaudebat vivus ita quod percutiens clericum mortuum incidit in excommunicationem canonis si quis suadente diabolo 17. quaest. 4. Tum quia durat privilegium Clericale, & mortuo etiam fit injuria, & violentia, Medicis in tract. mors omnia solvit part. 3. num. 61. Tum quia illa percussio est injuriosa statui clericali, ita contra Novar. gravam. 7. num. 3. & 4. t. 3. & alios, docent Felin. in cap. à nobis à n. 4. de sent. excom. Boer. dec. 316. nu. 12. Toletus in sum. lib. 1. c. 32. num. 15. Bajard. ad Clar. §. fin. quaest. 77. num. 16. Decianus tractat. crimin. lib. 6. cap. 17. num. 19. Carol. de Graf. de effect. Clericat. effect. 9. à nu. 140. Squilante privileg. Clericor. cap. 6. num. 36. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 17. difficul. 22. num. 16. Theaurus in praxi de pœnis Eccles. part. 2. cap. 2. vers. Ampliatur 2. Nald. in sum. verbo Sepultura num. 5. Sperell. dec. 45. num. 56. Lezana quaest. regul. tom. 4. consulat. 52. num. 11. Diana resol. moral. part. 9. tract. 4. resol. 39. & tract. 9. resol. 1. in princip. & vers. Sed hæc, & in responso post votum 8. past. regul. part. 3. Don Didaci Antonii Frances de Urrutigoyti vers. Ad secundum in fine, fol. 259. Don Didacus Ant. Frances de Urrutigoyti in pastor. regular. part. 3. voto 8. numer. 48. Barbofa in can. si quis suadente num. 47. 17. quaest. 4. & de jure Eccl. univers. lib. 1. cap. 39. §. 1. num. 51. Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. num. 53. in fine, Decian. cap. ad hæc num. 24. de privileg. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 4. sect. 3. num. 9. Ac etiam gaudet privilegio fori, Marta de jurisd. part. 2. cap. 32. nu. 44. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. 3. voto 8. numer. 48. Diana in responso post part. 3. pastor. regul. voto 8. Don Didaci Antonii Frances de Urrutigoyti vers. Quod etiam, fol. 259. Ergo eodem modo reus, licet mortuus, privilegio Immunitatis gaudere debet & ita argumentantur Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti, & Diana locis proximè relat.

Probatur 2. quia captus propter delictum extra locum sacrum ut in carceribus reponatur, si dum ad carceres ducitur, se exemit à manibus familiae Judicis secularis, & ad Ecclesiam confugit, gaudet Immunitate, ut latè dixi decis. 63. hæc part. 2. ita argumentatur Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastoral. regular. part. 3. voto 8. numer. 38.

Probatur 3. quia condemnatus ad triremes confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, nedum quan-

- quando confugit adhuc in carcere detentus, ut tradidi dec. 86. num. 3. & dum ad trirèmes transmittitur, ut probavi decif. 86. à num. 7. Sed etiam quando confugit ab ipsis trirèmbus, quibus fuit traditus, ut dixi dec. 86. à nu. 19. hac part. 2. ita argumentatur Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. par. 3. voto 8. à num. 39. vers. Et quod.
- 12 Probatur 4. quia condemnatus ad mortem naturalem, si dum ad supplicium ducitur aufugiat à manibus satellitum, & in Ecclesiam se recipiat, gaudet ejus Immunitate, ut exornavi decif. 82. num. 15. hac part. 2. ita argumentatur Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. par. 3. voto 8. à n. 39. vers. Et quod, & nu. 45. & 68.
- 13 Probatur 5. quia reus, si ab illis liberatur, eripitur vel eximitur è manibus Judicis sæcularis, dum est in carcere, seu dum ad carceres ducitur, aut dum deferretur damnatus ad trirèmes, vel ad supplicium, si ad Ecclesiam confugit, vel ab aliis ducitur, gaudet illius Immunitate, ut docent citati dec. 83. num. 6. hac part. 2. ita argumentatur Don Didac. Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. par. 3. voto 8. num. 45. 46. & 50.
- 14 Probatur 6. aliis pluribus rationibus, quas si videre volueris in confirmationem hujus opinionis, consule Thomam del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 33. à num. 22. Don Didac. Anton. Frances Urrutigoyti in pastor. regul. par. 3. voto 8. à numer. 52. & alios Doctores citatos dec. 83. n. 6. & quæ tradidi dec. 86. à nu. 19. hac part. 2.
- 15 Sed contrariam sententiam veriore existimo, quod cadaver suspensi ereptum à patibulo, & in Ecclesiam asportatum non gaudeat ejus Immunitate etiam si punitum sit pro delicto excepto, ut latè probat Dominus Regens Regni Aragonum, & nunc in Sacro Supremo Regio Coronæ Aragonum consilio Don Ludovicus ab Exea, & Talayero, in allegat. de cadaver. punitor. absque jussu Principis non sepeliendis vers. His de regali jure cum seq. fol. 9.
- 16 Probatur 1. quia cadaver damnati non potest sepeliri, & à patibulo extrahi sine licentia, jussu, & mandato principis, vel Judicis, qui sententiam tulit, leg. 1. in fine, leg. fin. ff. de cadaver. punitor. can. quæstum gloss. verbo in patibulis 13. qu. 2. gloss. in clement. 1. verbo Sepultura de pœnit. & remission. Sylvest. in sum. verbo Sepultura quæst. 10. Covar. lib. 2. variar. cap. 1. n. 11. Gomez tom. 3. variar. cap. 14. num. 8. ubi Ayllon Laynez nu. 9. Jul. Clar. §. fin. qu. 100. num. 1. Cerdan. de vis. sit. carcer. c. 19. Azevedo leg. 6. num. 12. tit. 18. lib. 4. recopil. Menochius de arb. jud. casu 387. num. 32. Farin. in praxi part. 1. quæst. 20. num. 134. Bobadilla in polit. lib. 3. cap. 15. num. 143. Gamma de sacra. ulti. suppli. damnat. prest. quæst. 8. Guazzin. defen. 38. cap. 7. num. 2. Cenedo collect. 4. ad decretum num. 3. vers. Sciendum, Mastrill. de magistrat. lib. 3. cap. 4. à numer. 200. Barbosa in clement. 1. nu. 5. de pœnit. & remission. & in leg. obnoxios nu. 4. & 5. C. de relig. & sump. funer. quæst. regular. tom. 4. consult. 52. num. 52. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. par. 3. voto 8. num. 62. Matheu de regim. Reg. Valen. tom. 2. c. 8. §. 9. num. III. Don Ludovicus ab Exea in alleg. de cadaver. punitor. vers. Quarto, fol. 12. Sive sit punitum † in loco confueto, sive in alio, ut contra Annaniam in c. fures n. 2. de furtis tradit Bajard. ad Clar. §. fin. quæst. 100. num. 1. & 2. sequitur Guazzin. defen. 28. c. 7. num. 2. Et ob
- 18 id cadaver † puniti est ipsi Principi confiscatum, Mastrill. de magistrat. lib. 3. cap. 4. num. 203. per leg. fin. ff. de cada. punit. Et illud † ereptum à patibulo dicitur furto subtractum, Don Ludovicus ab Exea in allegat. de cadaver. punitor. vers. Quod si, fol. 13. Sed res aliena, vel alio obligata, aut furtiva in Ecclesiam in vecta non gaudet ejus Immunitate, sed potest à Judice sæculari per vim ab ea auferri, ut domino restituatur, ut tradidi dec. 72. à num. 3. hac part. 2. Ergo cadaver puniti à patibulo ereptum, & ad Ecclesiam ductum non gaudet ejus Immunitate.
- 20 Oppressus hac ratione Lezana quæst. regul. tom. 4. consult. 52. num. 53. ingenuè transit cum opinione, & fatetur quod cadaver suspensi extrahi potest à loco
D. Mich. de Cortiada Tom. II.
- facro, ubi positum fuerit. Sed addit quod hoc aliter nec alio modo fieri potest nisi de licentia Episcopi, vel ejus officialis, & cum interventu personæ Ecclesiasticæ ab eo auctoritatem habentis, idque probat nu. 54. ex bulla Gregoriana, & contra aliquos oppositum tenentes citat Dianam ref. mor. part. 1. tr. 1. resol. 14. & part. 4. tract. 1. resol. 42. Verùm hoc ultimum dictum Lezanæ non tollit difficultatem. Primò, quia quidquid sit in puncto juris, & in terminis bullæ Gregorianæ de hac quæstione, an Judex sæcularis possit extrahere reum ab Ecclesia in casibus exceptis sine licentia Episcopi, de qua latè dixi dec. 2. à num. 24. ad 39. part. 1. Tamen de consuetudine in Cathalonia etiam sine sono emisso, & in Aragonia, Valentia, ac in aliis pluribus Regnis, & provinciis Judex sæcularis extrahit reum ab Ecclesia in casibus exceptis nulla petita licentia à Judice Ecclesiastico, tam antè, quam post bullam Gregorianam, ut tradidi dec. 3. à numer. 19. part. 1. Secundò, quia cum cadaver puniti sit Principi confiscatum, ereptum à patibulo dicitur furto subtractum, ut dixi n. 18. & 19. ideoque si ad Ecclesiam ducatur, tanquam res aliena, vel alio obligata, aut furtiva, non gaudet immunitate: sed potest Judex sæcularis propria auctoritate per vim ab ea auferre, ut Principi restituatur, & ita contra aliquos oppositum asserentes tenent quamplurimi, quos citavi, & sequutus fui decif. 72. à numer. 3. hac part. 2.
- Ex his patet responsio ad Don Didacum Antonium Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. par. 3. voto 8. à num. 49. à num. 62. & à num. 70. versic. Nec similiter, dum dicit, quod licet cadaver puniti non posset sepeliri, & à patibulo eripi sine Principis licentia tanquam ipsi addictum, intelligendum est, dum cadaver extat in potestate, & dominio Principis, scilicet in furca, vel in ejus posse; secus si extrahitur ab ejus potestate, & ponitur in loco immuni, & citat ad id, numer. 50. & 51. Thomam del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 6. numer. 4. & 5. Nam respondetur, primò quod Thomas del Bene non loquitur in erepto à manibus familiæ, qui est casus noster, sed in capto fugiente per se ipsum à carcere. Respondetur 2. quia eo ipso quod cadaver puniti est addictum Principi, est res aliena, vel alio obligata, & eo tunc quo à patibulo eripitur, dicitur res furto subtracta, ut supradictum est n. 18. & 19. & quotiescumque res aliena, vel alio obligata aut furtiva asportatur ad Ecclesiam, non gaudet ejus Immunitate, ut tradidi dec. 72. à nu. 3. hac part. 2.
- Probatur 2. aliis pluribus rationibus, quas si videre volueris, consule Pasqualigum dec. moral. 486. & decif. canon. cent. 1. quæst. 98. Don Ludovic. ab Exea in allegat. de cadaver. punit. versic. His de regali cum seq. fol. 9. & quæ tradidi decif. 86. à num. 15. hac part. 2. & responsione ad argumenta contraria veritas hujus opinionis magis elucebit.
- Nec obstat 1. argumentum contrarium, & quod adductum fuit in ejus confirmationem, nam fateor libenter quod cadaver potitur Immunitate Ecclesiæ. Nego tamen quod gaudeat, quando eripitur à patibulo, & ducitur ad Ecclesiam, ex quo est Principi addictum, & tanquam res furtiva gaudere non debet Immunitate Ecclesiæ, ex dictis à num. 16.
- Non obstat 2. quia verissimum etiam est, quod captus, si dum ad carceres, trirèmes, vel ad supplicium ducitur, liberè ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate; sed fallit secundum veriore sententiam, quando eripitur, vel eximitur violenter à manibus familiæ, & ad Ecclesiam confugit, aut ducitur, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut dixi dec. 83. à n. 7. hac part. 2. & infran. 27.
- Non obstat tertio, quia licet verum sit, quod condemnatus ad trirèmes confugiens ad Ecclesiam, gaudet ejus Immunitate, nedum quando confugit in carcere adhuc detentus, ut tradidi dec. 86. numero 3. sed etiam si confugit ad Ecclesiam, dum ad trirèmes transmittitur, ut probavi dec. 86. à nu. 7. Tamen quando confugit ad Ecclesiam ab ipsis trirèmbus, quibus fuit traditus, qui casus nostro assimilatur, secundum

- dum veriore & communiore sententiam in Catalonia receptam non gaudet illius Immunitate, ut dixi dec. 86. a nu. 15. & a n. 25. hac par. 2.
- 26 Nec obstat 4. quia doctrina in eo adducta limitatur secundum communem sententiam, quando condemnatus ad mortem naturalem eripitur à manibus familiae violenter, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesiae, ut probavi decisi. 83. a nu. 7. hac par. 2.
- 27 Non obstat 5. desumptum ab auctoritate Doctorum affirmantium eum ab aliis liberatum, & ereptum à manibus familiae, dum est in carcere, vel ad carceres ducitur, aut dum defertur damnatus ad trimes, vel ad supplicium, si ad Ecclesiam confugit, vel ab aliis ducitur, gaudere ejus Immunitate. Quia contraria sententia est verior, communior, & receptor à Doctoribus, & illam tenent, quos citavi, & sequutus fui dec. 83. a n. 7. hac par. 2.
- 28 Ad rationes 6. argumenti remissive traditas respondent Pasqualigus dec. mor. 486. & dec. canon. cetur. 1. qu. 98. Don Ludovicus ab Exea in allegat. de cadaver. punitor. vers. Neque obstant, fol. 15. & aliqua dixi dec. 83. a nu. 8. hac par. 2.

ARGUMENTUM.

An Clerici, Religiosi, Moniales, & Apostata à religione confugientes ad Ecclesiam gaudeant ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Clerici confugientes ad Ecclesiam an gaudeant ejus Immunitate, nu. 1. Prima est opinio distinguens num. 2. Secunda est opinio negativa comparativè ad Judices Ecclesiasticos, num. 3. Tertia est opinio affirmativa respectu Judicum Ecclesiasticorum pro delictis non exceptis, quae verior est, n. 4. Amplia 1. hanc 3. opinionem, ut Judices Ecclesiastici extrahentes Clericos ab Ecclesia in casibus non exceptis sine licentia Summi Pontificis incurrant in poenas & censuras contra violantes Immunitatem Ecclesiarum, numer. 5. Amplia 2. etiam si delicta sint digna degradatione, num. 6. sed contrarium est verius n. 7. intellige, num. 8. Limita 1. hanc tertiam opinionem in foro poenitentiali, nu. 9. Sublimita 1. ut Pralati Ecclesiastici pro poenitentia imponenda non possint Clericos ab Ecclesia extractos incarcerare, n. 10. Sublimita 2. quando extractio fit non causa discipline sed odii, nu. 11. Limita 2. illam 3. opinionem in delictis exceptis, nu. 12. Limita 3. illam tertiam opinionem de consuetudine, n. 13. Amplia 1. hanc 3. limitationem, etiam si Clerici delinquant in loco profano, & ad Ecclesiam confugiant, num. 14. Amplia 2. ut valida sit hujusmodi consuetudo, n. 15. Amplia 3. ut non obstante Immunitate petita procedatur ad sententiam condemnationis, nu. 16. Sublimita illam tertiam limitationem respectu Judicum secularium, n. 17. & 18.
- 19 Sacerdos indutus cotta & stola extra Ecclesiam precedente Cruce ad efferendum defunctum, & multo magis indutus cotta & stola deferens Sacramentum extreme unctionis, vel Eucharistiae ad infirmum, non potest capi à Satellitibus de licentia Episcopi.
- 20 Scholares confugientes ad Ecclesiam an gaudeant ejus Immunitate.
- 21 Religiosi an confugientes ad Ecclesiam gaudeant ejus Immunitate, n. 21. Prima opinio negat in ordine ad Pralatos religionis, num. 22. Secunda opinio affirmat comparativè ad Pralatos religionis, numer. 23. Amplia 1. hanc 2. opinionem, etiam si religiosi delinquant in propriis Ecclesiis, & Monasteriis, modo delicta non sint excepta, num. 24. Amplia 2. ut superiores illos extrahentes incurrant in censuras contra violan-

tes Immunitatem Ecclesiarum latas, num. 25. Limita 1. in foro poenitentiali, n. 26. Limita 2. infra proprium conventum, n. 27. Limita 3. in criminibus exceptis, num. 28. & 29. Limita 4. de consuetudine, nu. 30. Sublimita respectu Judicum Secularium, n. 31.

- 32 Moniales an gaudeant Immunitate Ecclesiae, nu. 32. Prima opinio negat, num. 33. Secunda opinio affirmat, n. 34. Limita de consuetudine, nu. 35.
- 36 Apostata à religione an gaudeat Immunitate Ecclesiae, n. 36. referuntur opiniones, num. 37. 38. & 39. sed negativa est verior.
- 40 Apostata à religione quis dicatur, & quas poenas incurrat.
- 41 Apostata à Clericatu quis dicatur, & quas poenas incurrat.
- 42 Apostata à religione non punitur ab Inquisitoribus heretica pravitatis, nu. 42. secus apostata à fide, n. 43.

DECISIO XCI.

Questionem istam, an Clerici confugientes ad Ecclesiam gaudeant ejus Immunitate? remissive proposui decisione 34. num. 20. part. 1. & remissive tractat Cenedo collect. ad decretal. 178. nu. 3. satisque dubiam esse ait Barbosa in cap. inter alia n. 14. de Immum. Eccl. altercatam inter scribentes, & non levem habere difficultatem, testatur Cevallos com. con. com. q. 689. in prin. profecto satis controversam inter nostros Doctores juris Pontificii esse atque disputatam dicit Guttier. pract. lib. 3. q. 3. n. 1. magnamque esse inter Doctores altercationem refert Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 3. §. 1. n. vers. Et quidem, valdeque dissentire interpretes circa ejus resolutionem, fatetur Cenedo pract. quest. 42. in prin. difficilem, & inter veteres, & recentiores Theologos, & Canonistas non parum agitatam inquit Diana ref. mor. par. 1. tract. 1. ref. 24.

Prima igitur est opinio, quod Clerici, si veniunt in Ecclesiam ex alia causa, quam ut ejus gaudeant Immunitate, eo tunc non gaudent, imò inviti ab ea per Judices Ecclesiasticos extrahi, incarcerari, & puniri possunt; si verò hac mente in Ecclesiam confugiant, ut ejus Immunitate fruantur, eo casu pro criminibus non exceptis sunt tuti in ea, nec inviti per Ecclesiasticos extrahi possunt. Quia leges, & canones Immunitatem hanc tribuentes hoc precipue prætendunt, ne qui fide, quam in veneratione Ecclesiae, & locorum sacrorum habent, defraudentur, sic docent Decian. ita judicandum affirmans tract. crim. lib. 6. c. 26. n. 1. vers. Puto ego. Ambros. de Immun. Eccl. c. 12. nu. 4. Riccius in praxi dec. 591. n. 3. Giurba conf. 40. nu. 3. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. c. 3. num. 137. vers. Tiber. Decian. & in c. inter alia n. 16. vers. Tiber. Decian. de Immun. Eccl. Guazzin. defen. 1. cap. 37. n. 51. vers. Qui.

Secunda est opinio, quod Clerici pro criminibus non exceptis confugientes ad Ecclesiam comparativè, & in ordine ad Judices Ecclesiasticos non gaudent ejus Immunitate, sed possunt à Judicibus Ecclesiasticis inviti ab Ecclesia extrahi, & debitis poenis puniri. Tum quia Immunitas Ecclesiae non debet præjudicare Prælati ipsius. Tum quia cum Clerici sæpius remaneant in Ecclesiis, vel juxta eas, ipsorum delicta remanent impunita. Per quas & alias rationes ita docent Abbas Panormit. pluribus hanc probans sententiam in cap. inter alia n. 13. de Immun. Eccl. Angel. in sum. verbo Immun. n. 14. vers. Utrum Clerici, Sylvester in sum. verbo Immunitas 3. num. 2. vers. Clerici tamen, Armilla verbo Immunitas num. 10. Decian. tract. crimin. lib. 6. c. 28. nu. 14. relatis, & reprobatis contrarium tenentibus, hanc veriore, & servatam testatur sententiam, & contrariis rationibus respondet Suar. de relig. lib. 3. c. 10. à nu. 5. Villagut. de exten. leg. tit. de relig. Immun. Eccl. n. 4. Villadiego in polit. c. 3. n. 213. Curia Philippi part. 3. §. 12. numer. 17. Bellet. disquisit. Cleric. par. 1. tit. de favore clericorum personali §. 15. numer. 1. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 141. Azor. instit. moral. part. 2. lib. 2. quest. 9. versic. Quid de pagano, Tanner 2. 2. disput. 5. quest. 8. dub. 1.

dub. 1. nu. 16. Magala part. 3. lib. 4. cap. 2. nu. 34. Bonacina de legib. disp. 2. quest. 7. §. 1. nu. 7. Navar. in manu. cap. 25. nu. 22. Annan. in cap. inter alia num. 9. de Immun. Eccl. Fagundez de praecep. Eccl. tract. 2. l. 3. cap. 10. nu. 6. Lopez in instruct. par. 2. cap. 285. Gumada l. 4. gloss. 8. nu. 2. tit. 11. p. 1. Portell. de dub. regul. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 13. Peregryn. de Immun. Eccl. cap. 12. num. 3. Pichard. in manducat. praxi par. 3. §. 3. n. 7. Homobon. de exem. Eccl. par. 2. tract. 11. cap. 12. quest. 6. supposit. 3. magis communiter receptam dicit Cevallos com. cont. com. quest. 689. probabiliorum testatur Sanch. conf. moral. 10. 2. lib. 6. c. 1. dub. 8. nu. 6. Giurba conf. 40. n. 2. & 4. Roderic. qu. reg. resol. 56. n. 5. Pereira de manu. Reg. par. 2. c. 50. nu. 4. Borell. in sum. dec. par. 1. tit. 3. n. 88. & 89. Riccius decis. 89. par. 2. & in praxi dec. 591. latissime per plures rationes contrariis respondentes Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 7. à n. 14. vers. Qua propter ad 29. Cotel. de Imm. Eccl. l. 1. qu. 24. Thomas del Bene de Imm. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 12. per totam.

4 Tertia est opinio, quae in puncto juris verior est, quod Clerici pro criminibus non exceptis confugientes ad Ecclesiam respectu Praelatorum Ecclesiasticorum gaudent ejus Immunitate in casibus, quibus laici gaudent, & non possunt inviti à Praelatis Ecclesiasticis ab illa extrahi. Tum quia canones indefinitè, & generaliter loquuntur, non distinguendo clericos à laicis. Tum quia si aliter diceremus, clerici essent deterioris, & pejoris conditionis quàm laici. Tum quia Ecclesia multò magis tueri debet clericos sibi servientes, quàm laicos. Quas & alias rationes sic docent Zabarella in c. inter alia n. 7. qu. 6 de Immun. Eccl. & in clemen. 1. n. 9. q. 7. de peniten. & remission. Romanus con. 227. ubi iocuens de Presbytero capto in claustrum Ecclesiae, ita certò putat secundum justitiam relaxandum esse, sicut certum est Deum esse. Sed illum per talia obstinata verba reprehendit Cotel. de Immun. Eccl. lib. 2. q. 24. n. 2. & bene Gambacurta dicens nimis exaggerasse aequando humanam rem certitudini divini esse increati, de Immun. Eccl. l. 4. c. 11. nu. 5. latè idem Roman. & ibi Addent. conf. 234. Addent. ad Angel. de malef. verbo Fama publica n. 59. littera A, Remig. de Immun. Eccl. fallen. 2. 1. Vischis de Imm. Eccl. n. 3. Tusch. pract. concl. littera E. concl. 10. n. 25. & in concl. 11. n. 26. & communem dicit n. 27. Menchaca de succes. creat. lib. 3. §. 22. limit. 17. n. 54. Zelora in praxi Episcop. par. 1. verbo Immun. Eccl. vers. 8. Salgado de Reg. protec. tom. 2. par. 2. cap. 4. nu. 115. Galganet. de jure pub. lib. 3. tit. 69. n. 27. Lotteri. de re benef. lib. 1. quest. 13. n. 113. Layman. in theolog. moral. tom. 1. lib. 3. tit. 49. cap. 6. n. 14. Riccius de publicis jud. quest. 37. n. 46. Correa de Immun. Eccl. par. 3. n. 25. Germon. de sacror. Immun. lib. 3. cap. 16. nu. 92. Giurba conf. 40. n. 1. & 4. in fine, Trullenc. in decalog. lib. 1. c. 11. dub. 2. nu. 5. Jul. Chartar. dec. 82. numero 2. de vera, veriori, communi, communiori, crebriori, & magis recepta sententia testantur Covar. lib. 2. var. cap. 20. nu. 16. Diaz in pract. crim. cap. 123. Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 16. versic. Ulterius quero, Decianus tract. crimin. lib. 6. cap. 26. num. 1. Guttier. pract. lib. 1. quest. 3. num. 1. Farinac. in praxi par. 1. qu. 28. nu. 7. & de Immun. Eccl. à. nu. 34. Genuen. in praxi Archiepiscop. Neapol. cap. 17. n. 11. Ambrosin. de Immun. Eccl. cap. 12. per totum, Italia de Immun. Eccl. l. 1. c. 3. §. 1. per totum, Cenedo canonic. qu. 42. per totam, Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 24. & part. 3. tract. 1. resol. 35. & par. 6. tractat. 1. resol. 25. versic. Notandum, & resol. 26. versic. Quero decimo, & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 13. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 7. num. 16. & 17. Duard. in bul. Cœn. lib. 2. can. 1. 5. quest. 16. nu. 13. Lezana quest. regular. tom. 2. verbo Immun. Eccl. nu. 6. Gambacurta de Immun. Eccl. l. 4. cap. 11. à nu. 1. ad 10. Azevedo leg. 3. nu. 17. tit. 2. lib. 1. recop. Guazzin. def. 1. cap. 37. nu. 51. & c. 38. nu. 18. Bobadilla in polit. lib. 2. c. 14. n. 58. glos. littera P, Cevallos com. cont. com. qu. 689. in princ. Ciardin. contr. for. par. 1. c. 10. à n. 17. Maranta t. 2. respon. 50. Nov. in sum. bullar. tit. de Immun.

Eccl. num. 2. Sperel. dec. 59. à n. 34. praeipue nu. 55. vers. Contrariam tamen, Vermigliol. conf. 103. à n. 13. latè pro utraque Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 9. à num. 1. ad 7. Molinus de sacra homicidio Immunitate amittenda tit. de Immunitat. Eccl. quali homicidio amittatur, à nu. 122. ad 139. & de probabiliori latissime contrariis respondens Barbosa in cap. inter alia à n. 14. ad 31. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. à n. 135. ad 154. & remissivè in leg. praesenti nu. 7. C. de his qui ad Eccl. confug. & secundum hanc sententiam respondit Sacram Congregationem, à quodam religioso fide dignissimo accepisse testatur Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 3. §. 3. nu. 17. vers. Ex his, refert ex eo Barbosa in cap. inter alia nu. 31. in fine de Immun. Eccl. & de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. nu. 153. & censuisse Sacras Congregationes Illustrissimorum Concilii interpretum, nec non etiam ipsorum Episcoporum negotiis praepositorum Clericos Ecclesiae Immunitate gaudere, testatur Farinac. de Immun. Eccl. num. 36. in fine, & referunt Giurba conf. 40. num. 4. in fine, Vermigliol. conf. 103. num. 14. vers. Ac etiam, Barbosa in c. inter alia num. 16. vers. Prosper. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. nu. 157. vers. Prosper. & Sacram Congregationem Immunitatis, ut per Sperel. dec. 59. num. 15. ante finem, Vermigliol. conf. 103. num. 14. vers. Ac etiam. Et Sacram Congregationem Episcoporum, & Regularium in una Tropien. 29. Januarii 1617. declarasse, quod Clerici gaudere debent Immunitate Ecclesiae, qui post delicta patrata ad Ecclesias confugiunt extra casus in Bulla Gregorii 14. expressos, cum in hoc casu opinio Abbatis sit reprobata, referunt Diana resol. moral. post par. 5. in collectan. declarationum Sacrarum Congregationum num. 15. fol. 439. & part. 6. tract. 1. resol. 26. vers. Quero decimo, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 13. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 6. Aldan. in compen. canonic. res. lib. 3. tit. 8. num. 16. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 5. num. 137. in fine, vers. Sacra, & in collectan. ad Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 20. num. 5. & in collectan. bullar. verbo Immunitas, & dec. Apost. 417. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 9. num. 16. in fine, Ciardin. contr. for. part. 1. cap. 10. num. 17. cum seq. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 12. n. 14. Sperel. dec. 59. num. 34. Et eandem Sacram Congregationem 17. Augusti 1618. iterum decrevisse non posse Clericos ab Ecclesia extrahi, praeterquam in casibus degradatione dignis; si secus fiat, restitui mandatur, tradunt Diana ref. mor. par. 3. tract. 1. res. 35. & post par. 5. in collect. declarationum Sacrarum Congregationum nu. 15. fol. 439. & part. 6. tract. 1. resol. 26. vers. Quero decimo, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 13. Lezana qu. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 6. Novar. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccl. num. 2. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. num. 137. vers. Sacra, & in aliis locis proximè citatis, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 12. num. 14. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 9. num. 6. in fine. Et per eandem Sacram Congregationem de anno 1633. sic responsum fuisse Episcopo Aversæ, testantur Maranta respon. 50. num. 6. tom. 2. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. num. 157. vers. Sacra in fine. Et non semel obtinuisse in Curia Archiepiscopali Messanæ, & hoc jure uti refert Giurba consilio quadragesimo, n. 4. in fine.

Amplia 1. hanc tertiam opinionem uti de jure veriorum, ut Judices Ecclesiastici extrahentes Clericos ab Ecclesia in casibus non exceptis sine licentia Summi Pontificis incurrant in poenas, & censuras latas contra violantes Immunitatem Ecclesiarum, Cenedo canonicar. qu. 42. Diana ref. mor. part. 1. tract. 1. res. 24. quidquid dicat Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 12. in fine.

Amplia 2. hanc tertiam opinionem etiam quando Clerici commissent delicta digna degradatione, & Curiae saeculari traditione, nam adhuc non sunt extrahendi ab Ecclesia à Judicibus Ecclesiasticis, aut si extrahantur, ad Ecclesiam reducendi sunt post degradationem, ubi tamdiu solum immunitate gau-

gaudebunt, quamdiu in Ecclesia morati fuerint. Ita Diaz in *pract. crim. cap. 123. in fine*, Jul. Chartar. *decisione octuagesima secunda, numero quarto, in fine*, Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tomo secundo, capit. 16. dubio 10. sect. 14. n. 5.*

- 7 Sed contraria sententia est verior, quod Clerici committentes delicta digna degradatione, & Curia seculari traditione, sunt ab Ecclesia extrahendi, & post degradationem, & verbalem Curia seculari traditionem, ad eam restituendi non sunt, quia in criminibus, quae digna sunt degradatione, & Curia seculari traditione, cum atrocissima sint, non obtinet Immunitas Ecclesiarum. Ita Covar. & si cogitandum relinquat *l. 2. variar. cap. 20. num. 16. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 4. c. 11. num. 7. Germonius de sacro. Immunit. lib. 3. capit. 61. num. 90. Giurba cons. 40. numer. 1. in fine, Suarez de relig. lib. 3. cap. 10. num. 7. Cenedo pract. quast. 42. nu. 4. Farin. in praxi par. 1. quast. 28. num. 8. & 16. de Immunit. Eccles. num. 35. Guttierrez pract. lib. 3. quast. 3. num. 2. Sanchez consil. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. n. 6. ver. Secunda, Gigas de crim. laesa Majest. lib. 1. tit. qualiter & a quibus qu. 10. num. 15. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 53. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. capit. 16. dub. 10. sect. 12. ante summarium, & sect. 14. num. 4. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. capit. 5. §. 14. & invehit contra Covar. hesitantes n. 8. Et decrevit Sacra Congregatio 17. Augusti 1618. ut tradidi num.*
- 8 4. Quod procedit, si delictum est de exceptis, ut declarant Farin. de Immunit. Eccl. num. 35. verfic. Vide, ibi: Quod & ego, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 14. num. 3. 4. & 5. Cui declarationi in occidente Episcopum non assentior, ex his qua dicam dec. 94. n. 36. cum seq.
- 9 Limita 1. illam tertiam opinionem, ut procedat in foro contentioso, nam tunc Judices Ecclesiastici non possunt extrahere Clericos ab Ecclesia in casibus non exceptis, nec illos incarcerare, nec punire; secus vero in foro poenitentiali, quo casu possunt Praelati Ecclesiastici Clericos ab Ecclesia extrahere pro poenitentia salutari injungenda, ita Faber in §. 1. num. 3. de his qui sunt sui, & in lege 1. C. de his qui ad Eccl. confug. Boer. dec. 109. nu. 3. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 21. num. 1. Guttier. pract. lib. 3. quast. 3. nu. 1. verfic. Et primum, notat Barbosa in cap. inter alia num. 14. de Immunit. Eccles. & de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. num. 135. & si hoc intelligant, Vischis, Decian. Farin. & Guazzin. locis citandis nu. 10. quando delictum est publicum, & adhuc addunt, dum tamen ab Ecclesia non extrahant.
- 10 Sublimita 1. illam 1. limitationem, quod quando Praelati Ecclesiastici in delictis non exceptis extrahunt Clericos ab Ecclesia in foro poenitentiali & pro salutari poenitentia injungenda, non possunt causa disciplinae illos incarcerare, nec poena corporis afflictiva contentiosè punire, quamvis delictum esset publicum, Vischis de Immunit. Eccl. nu. 3. Remig. de Immunit. Eccl. fallen. 21. Dec. tract. crim. lib. 6. cap. 26. nu. 1. verfic. Item neque, Gut. pract. lib. 3. qu. 3. nu. 1. verfic. Et primum, Far. in praxi p. 1. qu. 28. sub nu. 7. Guazzin. defen. 1. c. 37. num. 51. verfic. Imo.
- 11 Sublimita 2. illam 1. limitationem, quando Judices Ecclesiastici non causa disciplinae, sed odii, volunt Clericos ab Ecclesia acere, incarcerare, punire, nam tunc etiam sub colore poenitentiae, & disciplinae non possunt illos ab Ecclesia extrahere, gloss. in can. nullus Clericorum 17. quast. 4. Bellet. disquisit. Cleric. p. 1. tit. de favore Clericorum personali §. 15. notat. Barb. in c. inter alia nu. 14. de Immunit. Eccles.
- 12 Limita 3. illam 3. opinionem, ut procedat in criminibus, & delictis non exceptis, nam tunc Clerici confugientes ad Ecclesiam, respectu Judicum Ecclesiasticorum gaudent ejus Immunitate, & non possunt Praelati Ecclesiastici illos ab ea extrahere, secus vero in criminibus, & delictis exceptis, quo casu Clerici confugientes ad Ecclesiam comparativè, & in ordine ad Judices Ecclesiasticos non gaudent ejus Immunitate, sed absque dubio possunt per Praelatos Ecclesiasticos ab ea extrahi, quia esse non debent melioris conditionis, quam laici, sic limitant Ambrosin. de Immunit. Eccles. capitul. 12. numero 4. verficul. Bene verum est, Decian.

tractat. crimin. lib. 6. cap. 26. num. 1. Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. c. 3. §. 1. n. 18. verfic. Advertendum tamen est, Farin. in praxi par. 1. q. 28. n. 8. & de Immunit. Eccl. n. 35. verfic. Vide, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 7. nu. 15. in princip. Correa de Immunit. Eccles. par. 3. nu. 25. Covar. lib. 2. variar. cap. 20. sub nu. 7. Molinus. de sacra homicid. Immunit. amittenda tit. Immunitas Eccles. quali. homicid. amittatur nu. 16. Bobadilla in polit. lib. 2. c. 14. nu. 58. in fine, Borrell. in sum. dec. par. 1. tit. 7. num. 85. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 12. ante summarium, Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. c. 9. nu. 5. verfic. La segunda, Cenedo practicar. quast. 42. n. 9. & 10. & alii allegandi nu. 14. 15. & 16. & 28. & declaravit Sacra congregatio in illa causa Tropien. 29. Januarii 1617. relata supra n. 4.

Limita 3. illam tertiam opinionem, ut procedat de jure: secus de consuetudine, qua receptum est, ut Clerici pro criminibus non exceptis ad Ecclesiam confugientes non gaudeant ejus Immunitate, sed inde à Judicibus Ecclesiasticis extrahantur inviti, poenisque condignis puniantur, de qua consuetudine attestatur Diaz in *pract. crim. cap. 123. circa finem*, & affirmant etiam Azevedo leg. 3. n. 17. tit. 2. lib. 1. recop. Jul. Clar. §. fin. quast. 30. n. 16. verfic. Ulterius quero, Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. n. 141. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. n. 5. Rodriguez tom. 2. quast. regul. 9. 50. art. 4. Navar. in manu. cap. 25. nu. 22. Suarez de relig. lib. 3. cap. 10. n. 6. Villagut. de exten. Immunit. Eccl. nu. 64. Layman in theol. moral. lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 11. Sanchez consil. moral. to. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. n. 6. verfic. Secunda, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 7. n. 17. Covar. lib. 2. variar. c. 20. nu. 15. Guazzin. defen. 1. c. 37. n. 52. & cap. 38. nu. 49. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 58. littera O, Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quast. 24. nu. 15. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 12. de praxi universalis Ecclesiae testatur Lezana quast. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 6. Ita hodie indistinctè servari, & ita se vidisse practitari testatur Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 21. in fine, & ita esse intrepidè tenendum in praxi attento dicto usu, & consuetudine, de quo testantur praecitati Doctores Hispani, & numquam vidisse aliquem Clericorum hoc refragari, nec contendere, gaudere se debere Immunitate Ecclesiae, fortè quod sciant praxim communem, & consuetudinem notoriam praedictam, sicque amplius de ea dubitandum non esse inquit Guttier. pract. lib. 3. quast. 7. num. 3. de quo etiam posse testificari, quod dum esset in civitate Abulensi, cum casus iste contigisset, Clericum fuisse ab Ecclesia extractum, & nullam fuisse factam contradictionem, & in civitate Toletana ita usu, & consuetudine observari, & ab hac opinione propter auctoritatem consuetudinis durum, & forsan ridiculum esset recedere saltem in illis locis, ubi haec practica viget, asseverat Cevallos com. cont. com. quast. 689. in fine, & istam opinionem esse usu receptam in Curia Archiepiscopali Neapolitana dicit Genuen. in praxi Archiepiscop. Neapol. capite 17. num. 11. & in ea judicatum testatur Riccius decis. 89. num. 4. par. 2. & in praxi decis. 591. Thoro post. parte 1. in compend. dec. Cur. Archiepiscop. Neapol. verbo Immunit. Ecclesiastica an gaudeat Clericus, fol. 22. & hanc sententiam Messanae insequutam vidisse, & à Curia Archiepiscopali decisum contra quendam presbyterum de furto non levi accusatum de anno 1621. refert Giurba, & si de alia observantia testetur consil. 40. numero quarto, hancque consuetudinem invaluisse etiam Mediolani, ubi Clericos ad Ecclesiam confugientes non consequi Immunitatem, atque ob id indistinctè pro quocumque crimine à Judicibus fori Archiepiscopalis extrahi, nec unquam eo septennio, quo in eo foro causis criminalibus disjudicandis praefuisset, id in controversiam deduci audivisse testatur Jul. Chartar. decision. 82. numero 3. & hanc sententiam consuetudine receptam in sua facti specie non fuisse in judicio in dubium revocatam, refert idem Jul. Chartar. decision. 82. numero 5. verficulo Et hac. In Cathalonia Clerici non gaudent Immunitate Ecclesiae, decisum de anno 1536. testa-

tur Michael Ferrer parte 3. observ. capitul. 265. Deinde Gregorius XIII. suo brevi dat. Romæ 2. Octobris 1572. statuit, quod Clerici in minoribus ordinibus constituti etiam habentes aliquod tenue beneficium, committentes latrocinia, & alia atrociora crimina, seu fautores, & receptatores latronum, aliorumque facinosorum hominum, non gaudeant Immunitate Ecclesiæ, imò ab ea per Judices sæculares extrahi possint, qui eos Judici Brevis Apostolici consignare teneantur, ut illos debitis pœnis puniant, dixi dec. 34. n. 31. par. 1. Et observatum fuisse contra Manginum Cocta Clericum in minoribus de Iorba, tradidi dec. 34. n. 32. parte 1. Adde ita etiam observatum in Tribunali Brevis Apostolici 2. Novembris 1607. contra Josephum Vergonzos, Clericum, & Beneficiarium in Ecclesia Villæ Tarregæ, qui una cum aliis per Judicem sæcularem fuit extractus ab Ecclesia Parochiali loci de Vilagressa propter homicidium commissum in personam Ortenfii Olivari mercatoris Villæ Tarregæ, & postea traditus Judici subdelegato Brevis Apostolici, exititque condemnatus pœnis contentis in conclusione, quam retuli decisc. 34. numer. 58. part. 1. Verum est quod homicidium erat perpetratum proditoriè, ac per insidias, & sic de exceptis. Et observatur intrepidè in Cathalonia, quod clerici non gaudeant Immunitate Ecclesiæ, nedum si sint in minoribus sed etiam in sacris ordinibus constituti, & ita quotidie observant Episcopi, & sic observatum in contradictorio iudicio in Tribunali Brevis Apostolici contra Isidorum Greniò, Presbyterum, delatum de homicidio, ut dec. 34. n. 51. in fine par. 1. extractum à Monasterio Sancti Francisci Villæ de Bellepuig, fuitque declaratum in facto causæ supplicationis pro ejus parte oblata non gaudere Immunitate Ecclesiæ, dies declarationis 3. Augusti 1662. Exemplar domus Deputationis contra Franciscum Fraga, Presbyterum Villæ de Trivissa, qui se receperat intus Hospitale Generale Sanctæ Crucis civitatis Barcinonæ à quo fuit extractus, & in carcere Deputationis repositus, testatur Ripoll. in addit. ad Pegueram in praxi crim. post. cap. 26. fol. mihi 532. nu. 3.

14. Amplia 1. hanc 3. limitationem, ut procedat, nedum quando clerici delinquant in Ecclesia, nam tunc nullum est dubium, quod non gaudent ejus Immunitate, sed inde per Prælatos Ecclesiasticos extrahi, & puniri possunt. per text. in c. fin. de Imm. Eccl. Remig. de Imm. Eccl. fallen. 21. n. 2. Molinus de sacra homicid. Immun. amittent. tit. Immun. Eccl. quali homic. amittatur n. 124. & 137. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. n. 148. in fine, & in c. inter alia n. 27. de Immun. Eccl. Lezana q. regular. tom. 3. verbo Immun. Eccles. n. 6. Sed etiam quando clerici delinquant extra Ecclesiam in loco prophano, & ad Ecclesiam se recipiunt, nam tunc licet in puncto juris gaudeant ejus Immunitate pro criminibus non exceptis, Molinus, & Lezana ubi proxime laudati ille n. 137. iste n. 6. & alii relati n. 4. Tamen de consuetudine & praxi non gaudent Immunitate Ecclesiæ, sed possunt ab ea pro delictis non exceptis per Prælatos Ecclesiasticos extrahi, & debite puniri, ut in terminis loquuntur Jul. Chartar dec. 82. Lezana q. regular. t. 3. verbo Immun. Eccl. nu. 6. & omnes relati n. 10. & referendi numero 15.

15. Amplia 2. illam tertiam limitationem, ut hæc consuetudo, qua Clerici à Judicibus Ecclesiasticis etiam in casibus non exceptis extrahantur ab Ecclesia, servanda, & illi standum sit, prout servandam, & illi standum esse expressè profitentur Abbas in cap. inter alia nu. 13. de Imm. Eccl. Diaz in pract. crim. c. 123. circa finem, Guttier. pract. l. 3. qu. 3. n. 3. in fine, Marian. Antonin. variar. l. 3. ref. 15. n. 7. Bobadilla in polit. l. 2. c. 14. n. 58. glos. littera O, in fine, Giurba conf. 40. nu. 1. in fine, Gambacurta de Imm. Eccl. l. 4. c. 11. n. 8. in fine, Molinus de sacra homicid. Imm. amittent. tit. Immun. Eccl. quali homicid. amittatur n. 138. Jul. Char. dec. 82. nu. 4. Farin. in praxi par. 1. q. 28. n. 7. in fine, ubi addit, quod cessante consuetudine servandum est jus commune, Guazzin. defen. 1. c. 37. n. 52. quidquid hanc consuetudinem impugnent Italia de Imm. Eccl. l. 1. c. 3. §. 1. à n. 3. Cenedo canonic. q. 42. n. 10. Diana ref. mor. par. 1. tract. 1. ref. 25. vers. Sed. contrarium, ubi limitat nisi sit approbata à Summis Pontificibus, Barbosa in cap. inter

alia n. 31. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. n. 132. Sperell. dec. 59. n. 39. vers. Nec valet, latè Cenedo pract. q. 42. n. 5. quia contra eos, & alios est verior sententia, ut per Marian. Anton. variar. lib. 3. resol. 15. n. 8. Jul. Chart. dec. 82. n. 4. vers. Neque, & n. 5. & quod non sit necessaria ad hanc consuetudinem approbatio Summi Pontificis, latè Cutel. de Imm. Eccl. lib. 1. q. 25. à n. 13. ver. Quod verò usque ad finem, & vide infra n. 30.

Amplia 3. illam 3. limitationem, ut Clerici ab Ecclesia extracti, & capti detenti in carceribus Ecclesiasticis, si cum supplicatione, (prout aliquando solent) Immunitatem Ecclesiæ allegent, & in hujusmodi supplicatione petant ad Ecclesiam restitui, prætendentes gaudere ipsius Immunitate, non obstante Immunitate petita, per Judices Ecclesiasticos debitis pœnis condemnantur, nulla facta mentione in sententia de Immunitate Ecclesiæ, ac si eam non allegassent, ut fuit observatum in curia Archiepiscopali Neapolitana in casu relato per Riccium dec. 89. par. 2. & in Curia Archiepiscopali Mediolanensi in casu relato per Jul. Chartar. dec. 82. & in Cathalonia in Tribunali Judicis Brevis Apostolici contra Josephum Vergonyòs Clericum Beneficiarium Villæ Tarregæ, quem casum retuli supra n. 11. in fine, qui cum supplicatione Immunitatem Ecclesiæ allegaverat, ut legi in illo processu. Et si hujusmodi Clerici sint jam per Judices Ecclesiasticos condemnati, & post condemnationem adhuc in carceribus existentes allegent cum supplicatione Immunitatem Ecclesiæ, non obstante Immunitate petita, proceditur ad executionem sententiæ, ut fuit observatum in Cathalonia in Tribunali Brevis Apostolici contra Isidorum Greniò, ut tradidi supra n. 10. in fine. At si executam jam sententiam per Judices Ecclesiasticos contra Clericos lata, ipsi ad Ecclesiam confugiant, & per Judices sæculares ab ea extrahantur, & firmetur contentio juxta concordiam Domine Regine Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum, declaratur per Cancellarium, quoad pœnas, & pœnitentias impositas per Judicem Ecclesiasticum contentioni locum non fuisse, nec esse. Ita fuit observatum in Cathalonia de mense Junii 1563. contra Michaellem Soler condemnatum ad opus metalli per Judicem subdelegatum Brevis Apostolici, extractum ab Ecclesia de Hospitaletto, testatur Ferrer parte tertia observat. cap. 265.

Subiimita illam tertiam limitationem, ut procedat respectu Judicum Ecclesiasticorum, nam tunc Clerici ad Ecclesiam pro criminibus non exceptis confugientes non gaudent de consuetudine ejus Immunitate, sed inde per Prælatos Ecclesiasticos extrahi, & puniri possunt; secus verò respectu Judicum sæcularium, quo casu gaudent absque dubio Immunitate Ecclesiæ, & ab ea pro criminibus non exceptis per Judices sæculares extrahi non possunt, sive jurisdictioni Judicum sæcularium non subdantur, sive subdantur ex defectu alicujus requisiti, quia tunc tales Clerici reputantur ut laici, & quamvis tali casu priventur privilegio personali Clericorum, non tamen privantur privilegio locali sacrorum locorum jure communi generaliter, universaliter, & indistinctè fidelibus concessio, sic docent Navar. in manu. c. 25. n. 22. Suarez de relig. l. 3. c. 10. n. 7. Genuen. in praxi Archiepiscop. Neapol. c. 17. n. 11. Bonac. de Imm. Eccl. q. 7. §. 3. n. 6. Filliuc. tract. 15. c. 6. q. 8. nu. 151. Gambac. de Imm. Eccl. lib. 4. c. 11. sub n. 2. Farin. de Imm. Eccl. nu. 35. in prin. & sub n. 36. quos & alios laudat Thomas del Bene de Imm. Eccl. to. 2. c. 11. dub. 10. sect. 11. per totam & sect. 14. n. 1. & 2. quibus addendi sunt Jul. Chartar. dec. 82. sub n. 3. Sanchez conf. mor. to. 2. l. 6. c. 1. dub. 8. n. 7. Diaz in pract. crim. c. 123. Castus Palaus to. 2. tr. 11. disp. unica punct. 7. sub nu. 18. Riccius de pub. jud. q. 37. n. 46. Giurba conf. 40. n. 3. ver. Sed communis, Barbosa de jure Eccl. uni. l. 2. c. 3. n. 137. vers. Navarrus, & in c. inter alia n. 16. vers. Navarrus de Imm. Eccl. Lezana q. regul. to. 3. verbo Imm. Eccl. n. 6. in princ. Villalobos in sum. to. 2. tract. 39. dif. 6. n. 5. Pichard. in mandu. ad prax. par. 3. §. 3. n. 7. & ita vidisse quotidie observari refert Guttier. pract. l. 3. q. 3. n. 4. decisum per nostrum Cancellarium Cathalonie testatur Ferrer par. 2. obser. c. 265. & si aliter cum Farin. de Imm. Eccl. n. 35. intelligat Mexia de Cab. in form. Imm. Eccl. lib. 1. c. 9. n. 5. Nisi Clerici commiserint delicta digna degra-

- 18 degradatione, & Curiaë sæculari traditione, nam tunc non gaudent privilegio Immunitatis Ecclesiæ, & ab ea extrahi possunt, non solum à iudice Ecclesiastico, sed etiam à iudice sæculari, Farinac. *in praxi parte 1. quest. 28. nu. 8. in fine* Guazzin. dicens aliter hodie fieri debere *defen. 1. c. 37. nu. 53.* modò huiusmodi delicta sint de exceptis, ut dixi *num. 7. & 8.* Vel nisi Clerici sint minorum ordinum etiam tenue beneficium habentes, qui pro delictis atrocibus possunt per iudices sæculares extrahi ab Ecclesia, dum tamen illos consignent iudici Brevis Apostolici, ut ex brevi Gregorii XIII. dixi *n. 11.*
- 19 Ex prædictis querit Diana *resol. moral. parte 6. tract. 1. resol. 25. versic. Notandum,* an Sacerdos indutus cotta & stola extra Ecclesiam præcedente Cruce ad efferendum defunctum possit capi à satellitibus de licentia Episcopi? Et responderet quod non, quia eadem reverentia, quæ debetur Ecclesiæ, quæ domus Dei est, debetur multò magis Sacerdoti, & dum in habitu Sacerdotali Divina ministrando, & Ecclesiastica Officia exequendo Christum Dominum repræsentat, illiusque vices gerit. Et ita fuisse decisum coram Eminentissimo Vicario Urbis anno 1614. in persona Parochi Sanctæ Dorotheæ trans Tiberim testatur Cæsar Locatellius *in breviar. de tortura inspect. 5. num. 164.* Sed addit Diana hanc opinionem à fortiori procedere, si Sacerdos indutus cotta & stola deferret Sacramentum Extremæ Unctionis, vel Eucharistiæ ad infirmum. Et concludit, quod in his casibus Sacerdos interrogatus ab Episcopo de aliquo delicto, ex quo captus sit, non tenetur respondere, sed potest obijcere nullitatem capturæ, idem Diana *in sum. parte 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 13.* Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tomo 2. cap. 16. dub. 9. sect. 16. num. 15. 16. 17. & 18.*
- 20 Ex prædictis etiam infert Villalobos *in sum. tomo 2. tract. 39. dif. 6. numero 5.* Scholares Universitatis Salamantici de consuetudine non gaudent privilegio Immunitatis Ecclesiæ, quia sunt sicuti Ecclesiastici, & iudices sæculares de illis non cognoscunt. Quod intelligo respectu Magistrum Scholarum, juxta dicta numero 10. Secus verò respectu iudicis sæcularis, per ea quæ dixi numero decimo septimo. In universitate Illerden. Principatus Cathalonix scholares laici an gaudeant de consuetudine privilegio Immunitatis Ecclesiæ respectu Magistrum Scholarum? vidi in quodam casu disputatum, ignoro tamen, quid fuit observatum. Credo tamen quod si scholares non sint Clerici, sed laici, gaudere debent in Universitate Illerden. privilegio Immunitatis Ecclesiæ, etiam respectu Magistrum Scholarum. In Universitate Barcinonæ respectu iudicis sæcularis gaudent, ut fuit observatum per Cancellarium Puigmari 28. Novembris 1626. in facto Immunitatis Ecclesiæ Hiacynti Gallofre studentis, contra Regium criminale Consilium relato *dec. 79. sub num. 3.* de scholaribus Universitatis Oicæ Regni Aragonum aliqua Suelves *conf. 33. lib. 1.*
- 21 Quid de Religiosis, an confugientes ad Ecclesiam gaudeant ejus Immunitate?
- 22 Prima est opinio, quod Religiosi confugientes ad proprias, sive ad alienas Ecclesias, & Monasteria pro delictis non exceptis in ordine, seu comparative ad Prælatos Religionis, non gaudent Immunitate Ecclesiæ, sed possunt à suis Prælatibus ab Ecclesia extrahi, & puniri. Ratio est, quia cum Religiosi ferè semper sint in Ecclesiis, & Monasteriis Immunitatem habentibus, si talia loca haberent Immunitatem pro ipsis, vix possent à Superioribus suis puniri, ipsorumque delicta impunita manerent, & sic disciplina regularis corrueret, sic docet Sylvester *in sum. verbo Immunitas 3. §. 3. num. 2.* Suar. *de relig. libro 3. cap. 10. numero 6.* Fagundez *de præcep. Eccles. tract. 2. lib. 4. cap. 4. nu. 52.* Peregrin. *de Immun. Eccles. cap. 12. num. 3.* Paz *in praxi tomo 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 141.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. libro 6. cap. 1. dub. 8. nu. 6. versic. Secunda, juncto nu. 7.* Magal. *par. 3. lib. 4. cap. 2. nu. 6.* latè Thomas del Bene *de Immun. Eccles. to. 2. c. 16. dub. 10. sect. 15. à nu. 1.* latè Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. qu. 15. per totam,* & de Equitibus Divi Jacobi, Alcantaræ, & Calatravæ uti verè Religiosis, Pichardus *in manud. ad prax. par. 3. §. 3. sub n. 7.* & generaliter de personis Ecclesiasticis plures Farinac. *de Immun. Eccl. nu. 36.* & ita etiam docent

Doctores, qui tenent, quod Clerici Immunitate Ecclesiæ non gaudent, citati *nu. 3.*

Secunda est opinio, quæ in puncto juris verior est, 23 quod Religiosi pro criminibus non exceptis ad proprias, seu alienas Ecclesias, vel Monasteria aliorum regularium confugientes, respectu Prælatorum Religionis gaudent Immunitate Ecclesiæ, & non possunt à suis Prælatibus ab ea extrahi, quia eadem est ratio de Clericis, ac Religiosis, sic docent Cenedo *canonic. q. 42.* Gambacurta *de Immun. Eccl. lib. 4. c. 11. n. 10. & 11.* Diana *resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 25. & par. 10. tract. 14. resol. 3. & in sum. par. 1. verbo Immun. Eccl. nu. 14.* Molinus *de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immun. Eccl. quali homicid. amittatur à n. 122.* Guttier. *pract. lib. 3. q. 3. n. 1.* Rocafull. *in praxi theolog. mor. t. 2. lib. 3. præc. 1. Decalogi c. 24. n. 291.* Bardon. *ref. 1. n. 18. & in miscel. dec. 143.* Pellizar. *tract. de monialib. c. 9. p. 6. n. 11.* Barbosa *de jure Eccl. un. lib. 2. c. 3. à nu. 135.* Lezana *qu. regul. verbo Immunit. Ecclesiarum nu. 6.* Mexia de Cabrera *in form. Immun. Eccl. lib. 1. c. 9. à nu. 1. ad 7. & generaliter de Ecclesiasticis personis Guazzin. defen. 1. c. 38. n. 18.* Italia *de Immun. Eccl. lib. 1. c. 3. §. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 26. versic. Orero decimo,* Vermigliol. *conf. 103. à nu. 13.* Et docent Doctores, qui tenent, quod Clerici gaudent Immunitate Ecclesiæ, relati *nu. 3.*

Amplia 1. ut procedat, nedum quando Religiosi delinquant extra claustra Monasterii, sed etiam quando delinquant in ipsis Ecclesiis, & Monasteriis, gaudent Immunitate Ecclesiæ in ordine ad Prælatos Religionis, modò delicta non sint de exceptis, Gambacurta *de Immun. Eccl. l. 4. c. 11. n. 12. & 13.* Diana *resol. mor. par. 1. tract. 1. resol. 25. sub vers. At hoc, & vers. Hac opinio, & in sum. p. 1. verbo Immun. Eccl. n. 14.* Lezana *q. reg. to. 3. verbo Immun. Eccl. sub n. 6.* Molinus *de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immun. Eccl. quali homicid. amittatur nu. 137. & 138.* quos tamen impugnant Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. qu. 25. à nu. 2.* Thomas del Bene *de Immun. Eccl. t. 2. c. 16. dub. 10. sect. 15. à n. 9.*

Amplia 2. illam 2. opinionem, ut Superiores Religionis extrahentes Religiosos ab Ecclesia pro quolibet gravi delicto dummodo non excepto, & illos punientes, incurrant in pœnas, & censuras latis contra violentes Immunitatem Ecclesiarum, & religiosi extrahti non tenentur ad interrogationes factas respondere, Diana *resol. mor. p. 1. rr. 1. ref. 25. ver. Hac opinio in fine,* quem impugnat Thom. del Bene *de Immun. Eccl. to. 2. c. 16. dub. 10. sect. 15. à n. 7.*

Limita 1. illam 2. opinionem, ut procedat, quando Superiores Religionum procederent contra Religiosos delinquentes in foro judiciali ad ultimas pœnas canonum, nam tunc gaudent Religiosi Immunitate Ecclesiæ, secus verò quando Superiores Religionum procederent in foro paterno ad injungendâs salutares pœnitentias, quo casu non gaudent Religiosi Immunitate Ecclesiæ, ne universus status Religionis pervertatur, Gamb. *de Immun. Eccl. lib. 4. c. 11. n. 14.* Diana *resol. mor. par. 1. tract. resol. 25. vers. At hoc in fine,* Cutel. *de Immun. Eccl. l. 1. qu. 23. sub n. 22.* Sic intelligendus idem Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. qu. 25. n. 4.* Sed simpliciter contrarium docent Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 15. à n. 6.*

Limita 2. illam 2. opinionem, ut Religiosi respectu suorum Prælatorum non gaudeant Immunitate Ecclesiæ intra proprium conventum, Pellizarus *in tract. de monialib. c. 9. q. 6. nu. 11.* quem refert, & sequitur Diana *resol. mor. par. 10. tract. 14. ref. 30. vers. Nota.*

Limita 3. illam 2. opinionem, ut procedat in criminibus, & delictis non exceptis, nam tunc Religiosi confugientes ad Ecclesiam respectu suorum Superiorum gaudent ejus Immunitate, & non possunt Prælati Religionum eos punire in foro judiciali ultmicibus pœnis canonum, secus verò in criminibus, & delictis exceptis, quo casu Religiosi confugientes ad proprias, vel alienas Ecclesias, vel Monasteria, in ordine ad Prælatos Religionum non gaudent Immunitate Ecclesiæ, sed indubitanter possunt ab ea extrahi, & per suos Prælatos debitis canonum ultmicibus pœnis puniri, Cutel. *de Immun. Eccl. ib. 194. 23. nume. 25.* Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tom.*

- tom. 2. capitul. 16. dub. 10. sect. 11. nu. 11. & alii relati numero 9.
- 29 Quid faciendum de jure sit, quando religiosi aufugiunt à proprio Monasterio in aliquam Ecclesiam, vel Monasterium: tam quando committunt delicta excepta, sive non excepta? tradit Diana *res. mor. p. 10. tr. 14. ref. 30. ex Bard. in miscellan. dec. 144. & 145.*
- 30 Limita 4. illam 2. opinionem ut procedat de jure; secus de consuetudine, qua receptum est, ut Religiosi pro criminibus non exceptis ad proprias, seu alienas Ecclesias, vel Monasteria confugientes non gaudent ejus Immunitate, sed indè à Prælati suis invitè extrahi possunt, pœnisque condignis puniri, de qua consuetudine restantur Rodriguez *regul. tomo 2. qu. 50. articu. 4. Villalobos in sum. tomo 2. tract. 39. dif. 6. nu. 5. Paz in praxi tom. 1. par. 4. cap. 3. §. 3. num. 141. Suar. de relig. lib. 3. cap. 20. nu. 6. Guttier. praxi lib. 3. qu. 3. nump. 3. Layman. tomo 4. tract. 9. cap. 3. nu. 11. Lezana qu. reg. to. 3. verbo de Immunitas Ecclesiarum nu. 6. & alii citati num. 10. Hujusmodique consuetudinem servandam dicit Molinus de sacra homicid. *Immun. amitten. tit. Immun. Eccles. quali homicid. amittatur nu. 138. & alii nu. 12.* Et sic se habere quotidianam praxim, & consuetudinem à Summis Pontificibus approbatam referunt Diana *resol. mor. par. 1. tract. 1. ref. 25. versic. Sed contrarium & in summa par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 14. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 15. num. 10.* Sed quòd non sit necessaria ad hanc consuetudinem approbatio Romani Pontificis, latè Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 25. à num. 13. vers. Quod verò usque ad finem.**
- 31 Sublimita hanc quartam limitationem respectu Judicum secularium, vide supra num. 17. & repete, quæ hic deficient omnia adducta in superiori quæstione, an Clerici gaudeant Immunitate Ecclesiæ, de qua à numero 1. ad 20.
- 32 Quid de Monialibus, an gaudeant Immunitate Ecclesiæ.
- 33 Quidam respectu suorum Prælatorum tenent quòd non, cum semper sint in Monasteriis, & delicta remanerent impunita, notat Thomas del Bene *de Immun. Eccl. to. 2. cap. 16. dub. 10. sect. 15. sub nu. 2.*
- 34 Alii docent, quòd gaudent Immunitate in propria Ecclesia; non item intra suum Monasterium, Pellizarius in *tract. de Monialib. lib. 9. quest. 6. nu. 11.* quem refert & sequitur Diana *resol. moral. p. 10. tractat. 14. resolut. 30. versic. Nota,* ubi dicunt de Puellis, quæ in Monasteriis Monialium educantur.
- 35 Verùm quidquid sit in puncto juris, tamen de consuetudine oppositum servatur, & Immunitate Ecclesiæ non gaudent, Lezana *quest. regular. to. 3. verbo Immun. Ecclesiarum sub nu. 6.*
- 36 Quid tamen de apostata à Religione, an gaudeat Immunitate Ecclesiæ.
- 37 Prima est opinio, quòd apostata à Religione gaudet Immunitate Ecclesiæ, sic decisum testatur Rebuf. *to. 2. in commen. ad constit. reg. tit. de Immun. Eccl. gloss. 1. n. 24. versic. 7.* quem sequuntur Italia *de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 3. §. 1. num. 17. versic. Ex his, & cap. 5. §. 6. n. 129. Farinac. de Immun. Eccl. num. 369.* Idque nedum si confugit ad Ecclesias, & Monasteria, quæ non sunt ejusdem Religionis; sed etiam si confugit ad Ecclesias, & Monasteria, quæ sunt ejusdem Religionis, à qua apostatavit, Italia *de Immun. Eccl. l. 1. c. 5. §. 6. n. 120.*
- 38 Secunda est opinio, quòd apostata à Religione non gaudet Immunitate Ecclesiæ, si confugit ad Ecclesias, & Monasteria, quæ sunt ejusdem Religionis, à qua apostatavit; secus verò si confugit ad Ecclesias, & Monasteria, quæ non sunt ejusdem Religionis à qua apostatavit, sic Decian. *tract. crim. lib. 6. c. 26. nu. 13. & 14. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 57. Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 7. Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. num. 68. in fine, & de Immun. Eccles. num. 169. Duardus in bul. Cœn. lib. 2. can. 15. quest. 1. n. 15. Diana resol. mor. par. 1. tract. 1. resol. 23. & par. 4. tract. 1. ref. 83. in fine, & par. 6. tractat. 1. resol. 26. versic. Quero decimo, & in sum. parte 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 14. Lezana quest. regul. tomo 3. verbo Immunitas Ecclesiarum numer. 17. Trullench. in decalogo tomo 1. libro 1. cap. 11. dub. 2. num. 2. & 3. Barbosa de jure Eccles. uni. libro 2. cap. 3. nu. 45. in fine, & in cap. inter alia nu. 52. in fine de Immun. Eccles.*
- Tertia est opinio verior, & tenenda, quòd apostata à Religione non gaudet Immunitate Ecclesiæ, & potest ab ea à suis Superioribus extrahi, & in foro judiciali secundum rigorem canonum puniri, sic Peregrin. *de Immun. Eccles. cap. 12. nu. 16. Magal. parte 3. lib. 4. cap. 2. num. 6. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tomo 2. cap. 16. dub. 24. sect. 16.* Non solum si confugit ad Ecclesias, & Monasteria ejusdem Religionis, à qua apostatavit; sed etiam si confugit ad Ecclesias, & Monasteria non suæ Religionis, docent Cutel. *de Immun. Eccl. l. 1. qu. 23. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 10. sect. 15. à nu. 11.* Et idem dico de apostata, & Clerico.
- Apostata à Religione quis dicatur, & quas pœnas incurrat, Clar. *§. fin. quest. 78. nu. 4. versic. Apostata,* ubi Bajard. *n. 18. Barbosa in cap. fin. nu. 5. de apostat. & remissivè in rub. eod. tit. in fine, Pichard. in manud. ad praxim par. 3. §. 4. num. 11. versic. Apostata,* latissimè Mascari. *de probat. concl. 112. Decian. tract. crimin. lib. 5. cap. 70. cum seq. Menochius de arb. jud. casu 421. & melius casu 546. à nu. 29. ad 46. Sanchez in decalogo to. 2. libro 6. capit. 8. Lezana quest. regul. to. 1. c. 16. à nu. 12. & to. 3. verbo Apostata à nu. 4.*
- Apostata à Clericatu quis dicatur, & quas pœnas incurrat, Clar. *§. fin. quest. 78. num. 4. versic. Apostata in fine, Dec. tract. crim. lib. 5. cap. 73. Menoch de arb. jud. casu 456. à num. 47. Lezana quest. regular. tomo 3. verbo Apostata nu. 13. & 14.*
- Apostata à Religione non punitur ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, Duard. *in bul. Cœn. lib. can. 1. qu. 17. n. 32.* exemplar de quodam Religioso delato de apostasia à Religione, & aliis delictis punito in Tribunali Brevis Apostolici tradidi *dec. 34. n. 95. par. 1.* Nisi apostasia aliquid addat, quod sapiat hæresim, Barriola in *aphor. littera A verbo Apostata §. adminicula recensent Zanard. in direct. Theolog. par. 2. præcep. 1. cap. 5. §. 19. Sanctarel. de hæresi. cap. 41. dub. 3.* quos laudat Diana *resol. moral. par. 4. tract. resol. 3. versic. Quero igitur, & in sum. par. 2. verbo Inquisitorum jurisdictio nu. 94.* Apostata à fide vulgò renegatus punitur ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, Filliucius *tomo 2. tract. 12. cap. 5. nu. 145. Sanctarel. de hæresi. cap. 2. dub. unico n. 1. Diana resol. moral. par. 4. tract. 7. resol. 3. in prin. & in sum. parte 2. verbo Inquisitorum jurisdictio nu. 93.* & quis dicatur apostata à fide, & quibus pœnis puniatur, dixi *dec. 67. nu. 19. hac par. 2.*

ARGUMENTUM.

An Homicida simplex confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Homicida simplex de jure civili non gaudet Immunitate Ecclesiæ.
- 2 Homicida simplex de jure canonico gaudet Immunitate Ecclesiæ, nu. 2. Amplia 1. in omni homicidio simplici, num. 3. Amplia 2. in homicida simplici, qui plura committit homicidia, num. 16. Amplia 3. in homicida simplici, qui aliquam mulierem non propriam uxorem interficit, num. 17. Amplia 4. in homicida simplici, qui occidit Advocatum, Medicum, Chirurcum, & alios qui causa etatis, vel gravescentis infirmitatis arma deferre non possunt, nu. 8. Limita 1. in homicida Clerici num. 19. Limita 2. in homicida Ministri Regii nu. 20. Limita 3. in homicida per assassinium n. 21. Limita 4. in homicida proditorio, nu. 22. Limita 5. in homicida per insidias, num. 23. Limita 6. in homicida appensato, premeditato, & deliberato, nu. 24.
- 4 Homicida simplex quis dicatur, latè explicatur à n. 4. cum seq.
- 25 Homicida punitur pœna mortis, nu. 25. Intellige 1. quando

- quando est homicida voluntarius nu. 26. Intellige secundo, quando plenè constat de homicidio; si minus condemnatur pœna extraordinaria Iudicis arbitrio, num. vige simo septimo, Intellige 3. si est major viginti quinque annorum; secus si minor, nam tunc extraordinariè puniri debet, nu. 28. Intellige 4. cessante provocatione; secus si homicidium patratu præcedente provocatione, nam tunc punitur pœna extraordinaria, nu. 29.
- 30 Affectus ad homicidium effectu non secuto qua pœna puniatur.
- 31 Occasionator necis, qua pœna puniatur.
- 32 Homicidium in rixa commissum, qua pœna puniatur, nu. 32. & quid in minore viginti quinque annorum, n. 33.
- 34 Auxiliator in homicidio, qua pœna puniatur.
- 35 Homicida ad defensionem an puniatur aliqua pœna.
- 36 Homicida culpofus, qua pœna puniatur.
- 37 Homicida casualis non puniatur aliqua pœna.

DECISIO XCII.

Licet de jure civili homicida simplex confugiens ad Ecclesiam non gaudeat ejus Immunitate, §. neque autem, in authent. de mandat. Princip. gloss. in leg. 3. verbo Abducere C. de his qui ad Eccl. confug. Angel. de malef. verbo quod fama publica nu. 59. Boerius dec. 109. nu. 1. & alii per Decian. respon. 80. nu. 3. lib. 1. Germon. de sac. Immun. lib. 3. cap. 16. nu. 3. & 4. Castillo dec. 154. nu. 1. par. 2. Xammar. defin. 48. nu. 15. par. 2. Farin. in praxi par. 1. qu. 28. nu. 22. & de Immun. Eccles. nu. 107. Barb. in leg. 2. n. 5. C. de his qui ad Eccl. confug.

2 Tamen de jure canonico indubitatum est, quod homicida simplex confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, & inde invitatus extrahi non potest, quia iste casus non reperitur exceptus, ita gloss. in cap. inter alia verbo Nisi publicus Luro, verfic. Sed decretalis ubi Anchar. nu. 5. in fine, Abbas a nu. 14. de Immun. Eccles. gloss. in can. sicut antiquitus 17. quest. 4. Oldrad. conf. 154. nu. 1. Alex. conf. 145. nu. 8. lib. 7. Boer. dec. 109. n. 3. in fine, & n. 4. Placa de delict. t. 1. c. 34. nu. 15. Cov. lib. 2. variat. cap. 20. nu. 7. verfic. Nono, Clar. §. fin. quest. 30. nu. 10. & 11. verfic. Scias tamen, ubi quod ita ab omnibus indifferenter observatur, & quod jussit Sematus servari in quodam Aug. Palomerio 15. Februarii 1550 Bossius tit. de captiva nu. 21. ubi quod ita servatur a Iudicibus Deum timentibus, Decian. lib. 6. tract. crim. c. 28. nu. 16. ubi quod ita semper observari vidit, & ipse etiam observavit, quando fuit Assessor, & conf. 80. n. 26. & seq. lib. 3. Macerat. lib. 3. resol. 15. nu. 9. Guazzin. defen. 1. cap. 37. nu. 69. Fachin. lib. 9. controversi. cap. 93. verfic. Præterea concedimus, Grillenzon. conf. 45. Borrell. in addit. ad Bellug. in specul. Princip. rub. 11. §. sed quia loquitur littera I. verfic. Limitari, Villalobos in sum. parte 2. tract. 39. dif. 7. nu. 12. in fine, Gutierrez præf. lib. 1. quest. 2. nu. 17. Peguera dec. 54. num. 10. verfic. Sexto in fine, ibi: Ex quibus tamen concluditur par. 1. Gomez tom. 3. variat. cap. 10. nu. 2. verfic. Quinto limita, ibi Et sic bene nota, Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. à nu. 58. & nu. 132. Germon. de sac. Immun. lib. 3. cap. 16. num. 57. & 66. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles. nu. 14. & 15. Tuschus præf. conclu. littera E, conclu. 11. nu. 3. & 42. ubi de magis communi Doctorum sententia, & num. 43. Azor. instit. moral. par. 2. lib. 9. cap. 9. verfic. Quod vero, Castillo dec. 154. nu. 2. par. 2. Molinus in reperor. verbo Homicidium, verfic. Pro homicidio simplici, ubi Portoles nu. 6. Martha de jurisdict. par. 2. cap. 55. n. 9. Molinus noster de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immun. Eccl. quali homicid. amittatur nu. 1. & 34. Bardaxi foro 1. nu. 10. in fine de his qui ad Eccl. confug. Farin. in praxi par. 1. q. 28. n. 22. & de Immun. Eccl. num. 108. Jul. Chartar. dec. 3. nu. 12. & dec. 95. n. 20. Gambacurra de Immun. Eccl. lib. 5. c. 4. nu. 17. ubi restatur passim ita servari vidisse in Regno Sicilia, tum apud reliquos Magistratus inferiores, tum apud Regi. Magnam Curiam Criminalem, Xammar. noster defin. 48. nu. 14. par. 1. Barbosa in leg. 2. n. 6. C. de his qui ad Eccl. conf.

notant Vermigliol. conf. 104. nu. 2. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 10. sub nu. 8. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 12. nu. 4. Diana resol. moral. par. 6. tractat. 1. resol. 26. verfic. Quæro sexto, Donat. Anton. de Marin. alleg. 80. n. 1. post libro 2. resol. jur. Fontanella de pact. nup. tomo 1. claus. 4. gloss. 14. numero 116. Ita fuit in Cathalonia de cefum per Cancellarium Cassador, Consultoribus Sabater, Cordelles, Sefcales, & Puig. 7. Januarii 1568. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Martini Joannis Aranyapi, extracti à Capella Sancti Lazari constructa intus Hospitale leproforum Civitatis Barcinonæ, delati de nece per eum perpetrata in personam Joannis Baptistæ Pistoris. Et per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, Puig, & Planes 12. Decembris 1577. super Immunitate Ecclesie allegatæ in personam Jacobi Sabater, loci de Cardadeu, violenter extracti à limine hostii atrii Monasterii Sancti Augustini Barcinonæ cum ibi armatus reperiretur archabusio parvo, delati de homicidio commisso in personam Bartholomæi Bili. Et per eundem Cancellarium Loris, Consultoribus Puig, & Oset 27. Maii 1578. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ in personas Joannis Llinàs, & Simonis Savià, extractorum à Monasterio Beatæ Mariæ de Teula Villæ Perpiniani delatorum de insulto per eos cum ictibus archabusii facto in personam Joannis Cortils, & aliorum, & de nece perpetrata in personam Francisci Barcelo, passamanerii Villæ Perpiniani. Et per Cancellarium Manegat, Consultoribus Quintana, Peguera, Guardiola, & Oliba 18. Octobris 1584. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personas Joannis Petri Roure & Joannis Casalles, extractorum ab Ecclesia, seu Capella loci de Vilaroja, delatorum de nece per eos perpetrata in personam Arnaldi Guans alias lo Borni. Et per Ludovicum Sans Tertium, Consultoribus Planes, & Ubach 16. Februarii 1593. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Michaelis Vidal I. V. D. oppidi Petrelatæ, extracti ab Ecclesia, seu Monasterio Beatæ Mariæ de Gratia Ordinis Divi Augustini Villæ Palamosii, delati de homicidio perpetrato in personam Petri de Vilanova domicelli Villæ Petrelatæ. Et per Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, Roig, & Sunyer 16. Julii 1593. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Joannis Petri Bianja, extracti ab Ecclesia Parochiali loci Sancti Petri Piscatoris, delati de nece perpetrata in personam Antonii Pau Magistri domorum ejusdem oppidi. Et per eundem Cancellarium Copons, Consultore Ubach 9. Decembris 1593. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Onofrii Francoli, delati de nece perpetrata in personam Nobilis Alphonfi ab Aragonia, extracti à Cæmeterio Ecclesie Parochialis Beatæ Mariæ de Torrella. Et per eundem Cancellarium Copons, Consultoribus Planes, Ubach, & Ferrer 19. Januarii 1596. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ in personas Joannis Viladecans, & Francisci Puig, extractorum à Cæmeterio Ecclesie Sancti Petri de Perafita, delatorum de nece perpetrata in personam Petri Pujols alias Cirera loci de Sant Boy. Et per Rovirola Tertium, Consultoribus Uhach, Mir, Calvò, Ferrer, & Benach 10. Decembris 1596. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Mauricii Coll, delati de nece perpetrata in personam Petri Ribes, extracti à Cæmeterio Ecclesie Parochialis Sancti Juliani Villæ Vinciani. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ferrer, & Regàs 15. Novembris 1602. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Antonii Marquet, paratoris lanæ Villæ de Spareguera, extracti à Cæmeterio Sancti Petri Villæ de Terrafia, delati de nece perpetrata ictu ensis in personam Michaelis Traginer. Et per eundem Cancellarium Rovirola, Consultoribus Regàs, Bonet, & Magarola 21. Januarii 1605. in facto Immunitatis Ecclesie Antonii Puig, extracti ab Ecclesia Sancti Michaelis Villæ Calaffi, delati de nece perpetrata in personam Antonii Cornet in platea Villæ Calaffi. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, Benach, Salaa de Vallseca, & Senjust 16. Martii 1606. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Fran-

Francisci Valles, extracti ab Ecclesia Parochiali Vilefranchæ Pœnitent. delati de nece perpetrata in platea ejusdem Villæ in personam Antonii Vilà. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferrer, Magarola, Jover, Rubicoll, Gamis, & Sala 4. Februarii 1611. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Magini Bassada, extracti ab Ecclesia Monasterii Beatae de Miraculo Religionis Sanctissimæ Trinitatis extra muros Civitatis Tarraconæ, delati de nece perpetrata cum quodam pugione in personam Geraldii Francigenæ. Et per Ivorra Tertium, Consultoribus Bonet, & Rollan octava Julii 1611. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Joannis Artigues, extracti ab Ecclesia Sancti Antonii Villæ Cervariæ, delati de nece perpetrata in personam Jacobi Castellò extra muros ante portale Miraculi ejusdem Villæ. Et per Pla Tertium, Consultoribus Dalmau, Senjust, Mijavilafrankefa, Ferruz, & Rollan vigesima tertia Januarii 1612. in facto Immunitatis Ecclesiæ Jacobi Pasqual, & aliorum, extractorum ab Ecclesia Sancti Antonii Villæ Perpiniani delatorum de nece perpetrata ictibus instrumentorum manualium vulgo pedreñals in personam Petri Sorriach. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, Ferrer, Rubicoll, & Rollan 29. Februarii 1612. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Joannis Pelegri, extracti ab Ecclesia Sancti Sebastiani Barcinonæ, delati de homicidio perpetrato in personam Petri Daffra. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferruz, Jover, & Ramon 10. Maii 1613. in facto Immunitatis Ecclesiæ Baldilii Garraffa extracti ab Ecclesia parochiali Villæ Oloti, delati de nece perpetrata ictibus tormentorum manualium vulgo pedreñals in personam Antonii Rosfiguer. Et per præfatum Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferrer, Magarola, Mijavilafrankefa, & Gamis 14. Julii 1614. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Hyacinti del Paz, extracti à cœmeterio Ecclesiæ Parochialis Sancti Octaviani Villæ Sancti Cucufatis Valen. delati de nece in dicta Villa perpetrata in personam Mauricii Alet agricolæ. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, Ferruz, & Rollan 22. Octobris 1616. in facto Immunitatis Ecclesiæ Jacobi Pueyo, militis stipendiarii Civitatis Barbastr. extracti ab Ecclesia Parochiali Sancti Martini de Arenys, delati de nece perpetrata in personam Andreae Idalgo militis etiam stipendiarii. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Magarola, & Ferruz 17. Decembris 1616. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Gabrielis Ribes, extracti ab Ecclesia parochiali Calidorum de Montebovino, delati de nece ictu tormentarii instrumenti pedreñal nuncupati perpetrata in personam Hieronymi Pons. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Rollan, & Morell 12. Maii 1622. in facto Immunitatis Ecclesiæ Raymundi Rey extracti ab Ecclesia Parochiali loci de Tous, delati de nece perpetrata in personam Francisci Jorda. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Rollan, & Roca 26. Januarii 1623. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Pauli Badia juvenis hortulani, extracti ab ambitu lapidibus carente Sedis Barcinonæ, qui est inter portam majorem, & portam Sanctæ Lucie Sedis Barcinonæ, delati de nece per ipsum perpetrata in personam Dominici Puñet etiam juvenis hortulani. Et per dictum Cancellarium Puigmari, Consultoribus Actor, Magarola, Besturs, & Aguilò 25. Octobris 1625. in facto Immunitatis Ecclesiæ Raphaelis Burgenfis Villæ Perpiniani, extracti ab Hospitali, sive Capella paratorum lanæ dictæ Villæ, delati de nece per eum perpetrata jactu tormenti manualis in personam Stephani Ubenet. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ramon, & Vinyola 1. Maii 1627. in facto Immunitatis Ecclesiæ Joannis Cañador, Civitatis Valentie extracti ab Ecclesia Divi Blasii Ordinis Fratrum Sanctissimæ Trinitatis Civitatis Dertuzæ, delati de nece per eum perpetrata juxta Villam de Cambrils in personam Dominici Pinilla Curforis Civitatis Dertuzæ. Alias

decisiones addam infra numero 15. 16. & 17. Amplia 1. ut procedat in omni simplici homicida. Simplex enim † homicida dicitur, qui casu, culpa, vel etiam dolo, nulla tamen deliberatione animi ex intervallo præcedente, aliquem occidit, nam ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, & inde invitus extrahi non potest, ita Clar. §. *fin. quest. 30. nu. 11. vers. Scias tamen*, Paz in *praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 132.* Portoles §. *homicidium num. 6.* Guttier. *pract. lib. 1. quest. 2. nu. 17.* Peguera *dec. 54. num. 10. vers. 6. in fine*, ibi: *Ex quibus tamen concluditur part. 1. Farin. in praxi part. 1. qu. 28. num. 22. & de Immun. Eccl. num. 108.* Gomez *tom. 3. variar. cap. 10. n. 2. vers. 5. limita*, ibi: *Et sic bene nota*, Gambac. *de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 4. num. 13. 14. & 17.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. n. 14. & 15.* Villalobos in *sum. part. 2. tract. 39. dif. 7. n. 12. in fine*, Jul. Chartar. *dec. 4. num. 12. & dec. 95. num. 20.* Guazzin. *def. 1. c. 37. num. 69. vers. Quæ ampliatio*. Ita fuit in Cathalonia decisum in casibus relatis, n. 2. & infra referendis, n. 15.

Unde fit, quod simplex homicidium est illud, quod committitur sine qualitate animi deliberati, Jul. Clar. §. *homicidium nu. 1.* Farinac. in *praxi part. 4. quest. 19. num. 7. & 9. & quest. 126. num. 7.* Gambacurta *de Immun. Eccl. lib. 5. c. 4. à num. 13.* Cutellus *de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 5. num. 11.* Grillenzon. *consil. 149. n. 2.* Quod altero † ex quatuor modis committi potest, scilicet necessitate, casu, culpa aut dolo Clar. §. *homicidium n. 1.* Farinac. in *praxi part. 4. quest. 119. nu. 7.* Pichard. in §. 4. nu. 2. *de pub. judic.*

Necessitate dicitur committi homicidium, cum quis ad suam necessariam defensionem alium interficit, Jul. Clar. §. *homicidium num. 1. in fine.* Mexia de Cabrera in *form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 5. num. 9.* de quo plene Farin. in *praxi part. 4. quest. 125. per totam.* Et talis homicida ad sui necessariam defensionem gaudet Immunitate Ecclesiæ, Molin. *de sacra homicid. Immun. amittent. tit. Immun. Eccl. quali. homicid. amittatur num. 68. 91. & 104.* Carrasco *ad leg. recop. c. 3. §. 2. num. 35.* notat Gambac. *de Immun. Eccl. lib. 3. c. 4. n. 13. in fine*, sentit Castillo *dec. 154. part. 2. idque indubitatum esse testatur Sesse dec. 141. n. 7. lib. 2.*

Casu dicitur committi homicidium, cum quis alium occidit sine culpa aliud facere cogitans, Jul. Clar. §. *homicidium nu. 2. vers. Casu*, Farinac. in *praxi part. 4. quest. 126. num. 5.* Portoles §. *homicidium num. 10.* Menochius *de arb. jud. casu 360. num. 34.* Grillenzon. *consil. 149. num. 9.* Mexia de Cabrera in *formul. Immun. Eccl. cap. 11. lib. 1. §. 5. nu. 10.* Et potest poni exemplum in eo, qui cum luderet ad jaciendum palum in loco solito hominem interficit, ut in casu consulto per Soc. *consil. 16. num. 1.* Jul. Clar. §. *homicidium nu. 2.* alia exempla tradunt Gomez *tom. 3. var. c. 3. num. 16.* Menochius *consil. 400. à num. 1. & de arbitr. judic. casu 324. num. 5.* Farin. in *praxi part. 4. quest. 126. nu. 25. 31. 32. & 33.* Et iste homicida † casualis confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, Gomez *tom. 3. var. cap. 10. num. 2. vers. Quinto limita*, ibi: *Et sic bene nota*, Gambacurta *de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 4. num. 13. & 14.* Cutellus *de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 5. num. 11. vers. Ex tribus* Jul. Clar. §. *fin. quest. 30. num. 11. vers. Scias tamen*, Guttier. *pract. lib. 1. quest. 2. num. 17.* Guazzin. *defen. 1. c. 37. numer. 69. vers. Quæ ampliatio*, Peguera *dec. 54. num. 10. vers. Sexto in fine*, ibi: *Ex quibus tamen concluditur*, Villalobos in *sum. part. 2. tract. 39. dif. 7. nu. 12. in fine* Paz in *praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 132.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. num. 14.* Molinus *de sacra homicid. Immun. amittenda tit. Immunit. Eccl. quali. homicid. amittatur num. 1.* Farinac. in *praxi part. 1. quest. 28. num. 22.* Portoles §. *homicidium n. 6.* Jul. Chartar. *dec. 4. nu. 12.* Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Erill, Consultoribus Angleßell, Mafsò & Ramon 13. Januarii 1638. in favorem Antonii Troxò, figuli civis Barcinonæ.

Culpa dicitur homicidium committi, quando quis non dolosè, nec animo occidendi, sed inadvertenter alium interficit, Clar. §. *homicidium numero 3. versic. Culpa*, Farinacius plures citat in *praxi part. 4. quest. 126. num. 4.* alios addit Giurba *consil. 63.*

- sub num. 2. & conf. 83. num. 17. in fine. Et potest poni exemplum in architecto, qui cum machinam ascendisset, & eam non bene ligasset, accidit quod illa in terram cadens, & super caput hominis illum occidit, Clar. §. homicidium num. 3. vers. Culpam in fine, Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. num. 24. alia exempla tradunt Gomez variat. resol. lib. 3. cap. 3. n. 16. Menoch. de arb. jud. casu 324. num. 4. 9. & 10. Farinac. par. 4. quest. 126. a num. 17. Et iste §. homicida culposus confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, Clar. §. fin. quest. 30. numero 11. vers. Scias etiam. Paz in praxi tom. 1. parte 5. cap. 3. §. 3. num. 132. Guttier. pract. lib. 1. quest. 2. num. 17. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 69. vers. Quae ampliatio, Peguera dec. 54. nu. 10. vers. Sexto in fine, ibi: Ex quibus tamen concluditur, Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles. num. 14. Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. num. 22. Villalobos in sum. par. 2. tract. 39. dif. 7. num. 12. in fine, Jul. Chartar. dec. 4. nu. 12.
- 12 Dolosum autem homicidium dicitur, quando quis animo aliquem occidendi illum interfecit, Jul. Clar. §. homicidium num. 7. vers. Dolosum autem, Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles. num. 15. Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. num. 2. Carracus de nobilib. non torquen. numero 152. Et dicitur simplex §. homicidium, quando haec deliberatio hominem occidendi ex improvise tempore commissi homicidii non ex intervallo processit, ut puta quando in rixa, vel calore iracundiae committitur, Jul. Clar. §. homicidium num. 7. vers. Dolosum, Villagut. de exten. leg. tit. de Immun. Eccles. num. 15. Menoch. de arbitr. jud. casu 361. num. 8. & 9. Grillenzon. conf. 149. num. 10. 11. & 12. Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. num. 6. & 7. & conf. 2. num. 19. Giurba conf. 83. num. 13. in fine. Nam hujusmodi §. homicida dolosus nulla tamen animi deliberatione ex intervallo praecedente, sed ex improvise tempore commissi homicidii, hoc est in rixa, vel calore iracundiae, confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 11. vers. Scias tamen, Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. numero 132. Guazzin. defen. 1. cap. 37. numer. 69. vers. Quae ampliatio, Guttier. pract. lib. 1. quest. 2. num. 17. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles. n. 14. & 15. notat Vermigliol. conf. 104. num. 2. Farinac. in praxi parte 1. quest. 28. numero 22. & de Immun. Eccles. num. 208. Jul. Chartar. dec. 4. num. 12. & dec. 95. num. 20. Cutel. de Immun. Eccles. lib. 1. quest. 5. nu. 11. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 4. num. 14. & 17. Molinus de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immun. Eccles. quali homicid. ammittatur, num. 34. Villalobos in sum. parte 2. tractat. 39. dif. 7. num. 12. in fine. Adde quae dicam dec. 98. a num. 63. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Carmona, 28. Septembris 1617. in causa Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Francisci Martinez, extracti ab Ecclesia parochiali Sancti Stephani Vice comitatus de Basso, delati de nece in rixa perpetrata in personam Michaelis Mas de familia Locumtenentis Vicarii Villae Olori. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Besturs, Gujamer, & Llorens 9. Februarii 1629. in facto Immunitatis Ecclesiae allegatae in personas Bernardi Gili, & Joannis Castelles, extractorum a Monasterio Beatae Mariae de Nazaret Ordinis Cisterciensis Civitatis Barcinonae delatorum de necibus ictibus gladiatorum perpetratis ex re nata, & occasione tunc orta in personas Francisci Garat, & Pauli Bojons. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Besturs, Carreres, & Mir prima Junii 1629. in causa Immunitatis Ecclesiae Jacobi Puig, paratoris Villae Sancti Joannis de Abbatissis, extracti a recto Ecclesiae Sancti Michaelis dictae Villae, loco Sacro, & Immunitate Ecclesiastica gaudente, delati de nece jactu tormenti manualis verbis praecedentibus perpetrata in personam Petri Segnin ejusdem Villae. Et per Cancellarium Soler, Consultoribus Vilosa, Pallares, & Ferrer vigesima quarta Maii 1657. in facto Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Jacobi Vernis I. V. D. & Ignatii Sala & de Miralles, extractorum ab Ecclesia, sive Conventu Sanctae Annae Ordinis Divi Augustini Civitatis Tarra-
- conae, delatorum de nece per dictum Jacobum Vernis perpetrata extra muros dictae Civitatis, ictibus ensis animo non deliberato in personam Josephi Bover Pharmacoplae, dicto Ignatio Sala existenti circa locum homicidii. Et per eundem Cancellarium Soler, Consultoribus Serra, Pastor, & Xammar 26. Februarii 1658. occasione Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Francisci Angroja Militis, extracti ab Ecclesia Parochiali Calidarum de Montebovino, delati de nece in dicta Villa perpetrata in personam Victorini Totavila, quam non constat fuisse commissam per insidias, nec cum animo deliberato. Et per praedictum Cancellarium Soler, Consultoribus Romeu de Ferrer, & Pons de Castellvi octava Aprilis 1658. in causa Immunitatis Ecclesiae Jacobi Campo, extracti a Monasteriis Divi Augustini Civitatis Barcinonae, delati de nece in personam Joannis Bastonelli rixa verbali paulo ante non se ad alios actus divertendo perpetrata, animum dicti occisoris commovere valente. In Regno Valentiae sic fuit decisum per Cancellarium Roda in favorem Angeli Miralles, & aliorum, extractorum ab Ecclesia de la Poblade Esplugues, delatorum de homicidio cum rixa perpetrato. Et per dictum Cancellarium Roda 4. Julii 1596. in causa Immunitatis Ecclesiae Michaelis Vivindo de la Pobla, delati de homicidio praecedente rixa perpetrato. Et per eundem Cancellarium Roda 28. Junii 1597. in causa Immunitatis Ecclesiae Bernardi Irles & aliorum Villae de Alcoy, delatorum de homicidio in rixa commisso. Et per eundem Cancellarium Roda 22. Decembris 1598. in causa Immunitatis Ecclesiae Joannis Mestre Villae de Ontinent, delati de homicidio praecedente rixa commisso.
- Amplia 2. in homicida simplici, qui plura committit homicidia, duo scilicet, tria, aut quatuor, nam ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate. Nendum quando illa committit eodem loco, & eodem tempore; sed etiam in diversis temporibus, ut per Ferrer parte 3. observan. cap. 242. & 243. sequitur Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Homicida qui alia, ad medium folio 518. ut in casu relato per Castillo decisione 154. libro secundo, Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Cassador, Consultoribus Sors, Puigvert, Cordelles, Quintana, & Ros 26. Maii 1567. in facto Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Genesii Rialp, capri in porta, sive limine januae Ecclesiae Sancti Sebastiani Civitatis Barcinonae, & inde ab annulo dictarum januarum extracti, delati de necibus perpetratis in personas Antonii Joannis Vajo & Josephi Roig, Joannis Villamora, & Nobilis Christophori de Rebollo. Et per Cancellarium Loris, Consultore Quintana nona Novembris 1579. in causa Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Vincentii Motera, agricolae termini de Guardiola, delati, & inculpatis de necibus perpetratis in personas Michaelis Secuja, & Antonii Vives, extracti violenter a Capella sub invocatione Sancti Petri sita in dicto termino de Guardiola, & juxta domum dicti Vincentii Morera. Et per Cancellarium Manegat, Consultoribus Quintanas, Peguera, Guardiola, & Oliba decima octava Octobris 1584. in facto Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Joannis Petri Roure, loci de Massanet, delati de nece per eam una cum Joanne Casasses perpetrata in personam Arnaldi Graus alias lo borni, & de homicidio per eum perpetrato in personam N. Martynio in loco dicto lo Col del mal portaler. Et per Terre Tertium, Consultoribus Bonet, Rubi, Coll, Sala, & Rollan primo Julii 1611. occasione Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Antonii Boladerres, extracti a Coemeterio Ecclesiae parochialis Beatae Mariae de Mantleu, delati de nece perpetrata in Villa de Cellent in personas Valentini Riera & Bernardi Cafes, ictibus tormentorum manualium vulgo pedrenals. Et per Cancellarium Carmona vigesimo primo Decembris 1617. in causa Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Alexandri Traverie, extracti ab Ecclesia Parochiali Sancti Andree de Oriftano, impetiti de duabus necibus in personas Joannis Rocaguinarda, & Cipriani Quintana.
- Amplia 3. in homicida simplici, qui aliquam mulierem non ejus propriam uxorem interfecit, nam iste

- ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, ut in casu relato per Castillo *decisione* 154. par. 2. quidquid dicat Carracus *ad leg. recop. capit. 3. §. 1. à num. 1. ad 10.* quia contra eum est verior sententia, ut docent Narbona *leg. 20. gloss. 12. à num. 74. ad 105. titul. 1. lib. 4. recop.* Ita fuit in Cathalonia, decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Magarola, Puigmija, & Rubi Coll. septima Februarii 1612. in facto Immunitatis Ecclesie Francisci Deu, & aliorum, extractorum à Monasterio fratrum Ordinis Prædicatorum Civitatis Tarraconæ, delatorum de nece perpetrata in personam Raphaelæ Fontaneta uxoris Petri Fontanet agricolæ dictæ Civitatis Tarraconæ. Et per Cancellarium Carmona, Consultoribus Magarola, & Roig 11. Julii 1619. in causa Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Francisci Bru, extracti ab Ecclesia Sedis Vicen. delati de nece perpetrata in personam Angelæ Bru viduæ.
- 18 Amplia 4. in homicida simplici, qui occidit Advocatum, Medicum, Chirurghum, & alios, qui causa ætatis, vel gravescentis infirmitatis arma deferre non possunt, nam ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, quidquid dicat Carracus *ad leg. recop. c. 3. §. 6. per totum*, quia contra eum est verior sententia ex rationibus, quas refert Narbona *leg. 20. gloss. 12. à num. 74. ad 105. tit. 1. lib. 4. recop.*
- 19 Limita 1. in homicida Clerici, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, *ut dicam dec. 93.*
- 20 Limita 2. in homicida Ministri Regii, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, *ut dicam dec. 94.*
- 21 Limita 3. in homicida per assassinium, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, *ut dicam dec. 95.*
- 22 Limita 4. in homicida proditorio, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, *ut dicam dec. 96.*
- 23 Limita 5. in homicida per insidias, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, *ut dicam dec. 97.*
- 24 Limita 6. in homicida appensato, præmeditato & deliberato, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, *ut dicam dec. 98.*
- 25 Quæro 1. qua pœna homicida puniri debeat; Respondeo, quod mortis naturalis absque personarum distinctione, sive sit masculus, sive fœmina, servus, vel liber in quacumque dignitate constitutus, *leg. 3. C. de Episcop. audi. §. item lex Cornelia, de pub. jud. leg. 1. ff. ad leg. Cornel. de siccar. leg. quoniam multa facinora, C. ad leg. Jul. de vi pub. leg. 1. C. de rapt. virgin. & habetur Genes. cap. 9. Levit. cap. 24. Matth. cap. 26. Apocalip. cap. 13. Numer. cap. 37. Bossius titul. de Homicid. numer. 109. Gomez tom. 3. variar. c. 3. num. 1. ubi Ayllon Laynez num. 2. Julius Clar. §. homicidium num. 24. versicul. Quæro qua sit pœna, ubi Bajard. num. 41. Ant. de Ballis tr. var. lib. 1. tit. de lit. dispen. casu 1. a num. 14. & ad 17. Covar. lib. 2. variar. cap. 9. numero 2. Gail. lib. 2. obser. 110. numer. 1. Castillo dec. 210. num. 1. lib. 3. Narbona leg. 20. gloss. 12. num. 76. titulo primo, lib. 4. recopilat. Pichard. in manducat. ad praxim part. 3. §. 4. nu. 66. & in §. item lex Cornelia à num. 3. de pub. jud. Azevedo leg. 3. per totam titul. 23. lib. 8. recopilat. Decianus tract. crimin. lib. 9. cap. 17. numero vigesimo, Tuschus practicar. conclu. littera H. conclu. 148. Molinus de sacra homicid. Immunit. amitten. antelud. 1. nu. 8. Peguera dec. 14. nu. 14. & dec. 78. num. 19. part. 1. & pract. crimin. cap. 12. §. 14. nu. 6. Farinacius cons. 1. num. 9. lib. 1. & plures alios citat in praxi par. 4. quest. 112. à num. 12. & quest. 126. num. 41. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Citatio columna 3. in princip. folio centesimo quinquagesimo quarto, Mattheu de regim. Regn. Valent. tom. 2. capit. 8. peragrapho octavo, numero trigesimo septimo Cabal. in suo tractat. de homicidio.*
- 26 Intellige 1. quando cessante provocazione aliqua, & sine causa præcedente, quis voluntariè occidit, nam tunc cum solus adit, intrat pœna ordinaria legis Corneliæ de sicariis, *leg. prospiciendum 11. §. delinquitur, ff. de pœnis, Farinacius cons. 2. num. 19. & part. 3. quest. 86. nu. 25. & par. 4. quest. 126. num. 3. cum sequentibus, Cabal. de homicid. à num. 115. præcipue numero 128. à num. 275. Giurba cons. 63. num. 1. & 2. & cons. 83. num. 16. & 17. Peguera decis. 14. num. 5. Grit. D. Mich. de Cortiada Tom. 11.*
- lenzon *cons. 149. num. 16. Mattheu de Regim. Regni. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. nu. 40. versicul. Sed quando,* exemplar nostri Senatus Cathalonie refert Michael Ferrer *parr. 3. obser. cap. 468.* Adde ita decisum in nostro Regio Criminali Cathalonie Consilio 13. Maii 1493. contra Nobilem Galcerandum de Erill, & de Cardona, delatum de necibus perpetratis in personas Bernardi Ferrer. domicelli, & Annæ Ferrer illius uxoris, Mariæ Annæ de Erill, & Angelæ Ferrer Monialis de Valbona: qui fuit condemnatus, quod erat reus mortis, & quod amputaretur ei caput in platea vulgo dicta del Rey Civitatis Barcinonæ, more Militum. Et die 25. Maii 1600. contra Joannem Badia, paratorem lanæ delatum de nece per ipsum perpetrata in personam Joannis Baro paratoris lanæ, qui ad relationem Magni Francisci Sescases I. R. C. extitit condemnatus, quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter moreretur. Quæ quidem sententia in Regia Audientia Civili ad relationem Magnifici Josephi Benach 30. Maii 1600. extitit in gradu supplicationis confirmata. Alia exemplaria referam *dec. 98. num. 19.*
- Intellige secundò, ut procedat, quando plenè constat de homicidio; sin minus condemnatur talis homicida pœna extraordinaria Judicis arbitrio. Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonie Consilio, decima sexta Octobris 1626. contra Stephanum Ferran, delatum de nece per eum perpetrata in personam Matthei Valverdù: qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad decennium. Et die sexta Martii 1628. contra Jacobum Joannem Barnaba, delatum de nece per eum nocte perpetrata in personam Joannis Belcells jactu instrumenti manualis: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad quinquennium. Et die septima Aprilis 1629. contra Bernardum Bascas delatum de nece per eum unà cum aliis perpetrata jactu instrumenti manualis in personam Bernardi Pujo in itinere Regio, quo itur ad Civitatem Vici, qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per septennium. Et die tertia Julii 1629. contra Joannem Jorda, delatum de nece per eum perpetrata de nocte ictu pugionis in personis Font: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum, Et die 28. Februarii 1630. contra Joannem Mares delatum de nece unà cum aliis perpetrata jactibus tormentorum manualium in personam Joannis Baptistæ Costa: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per quinquennium. Et die septima Julii 1630. contra Valentinum Michalet, de nece unà cum aliis perpetrata jactibus tormentorum manualium, & ictibus pugionis in personam Petri Solà: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per decennium.
- Intellige 3. si homicida iste dolosus sit major viginti-quinque annorum, secus si minor, nam tunc non pœna ordinaria, sed mitius extraordinaria Judicis arbitrio puniri debet, plures citat Farinac. *in praxi par. 3. quest. 92. à n. 112. Guazzin. defen. 33. cap. 17. n. 1. Cabal. res. sol. crim. casu 134. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 2. verbo Minor. fol. 88. Paschal. de pat. potest. par. 2. cap. 20. nu. 22. & alii infra dec. 96. quest. 3.* Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonie Consilio 14. Octobris 1626. contra Jacobum Castellar minorem delatum de nece per eum jactu tormenti manualis perpetrata in domibus Bernardi Gall in personam N. Frontera famuli dicti Gall: qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs Judicis Regiæ Curia fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per decennium. Et die 15. Octobris 1626. contra Jacobum Sangeli, minorem, delatum de nece unà cum aliis perpetrata jactu tormenti manualis vulgo pedrennal in personam Bernardi Santa Maria in die seu festo Sancti Marci juxta illius Capellam, sitam in termino de Giromella, qui ad relationem Magnifici Pauli Gujamet I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per septennium. Et pluribus aliis.

29 Intellige 4. cessante provocatione aliqua, ut dixi numero 26. secus si homicidium patratum præcedente provocatione, licet illa sufficiens non sit ad occidendum, nam tunc quia culpa adest, & non dolus, puniatur homicida pœna extraordinaria, Cabal. de homicid. à numero 104. Farinac. in praxi par. 4. quest. 119. numero 7. & quest. 126. à numero 1. Matheu de regim. Reg. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 18. numero 40. Ob idque dixit noster Peguera dec. 78. num. 44. quod licet homicida, quod fecit, semper expectet in potestate Judicis extra ordinem punire homicidam, quem impulit iracundia etiam aliter, orta quam ex facto offensi, per leg. lex Julia in fine ff. ad leg. Jul. repet.

30 Quæro 2. qua pœna puniatur affectus in homicidio effectu non secuto? Respondeo quod licet de jure in homicidio puniatur affectus pœna mortis etiam effectu non secuto, maxime quando devenitur ad actum proximum, & irrevocabilem, cum solus animus occidendi consideretur. Et licet in omnibus ferè Provinciis adsint statuta in circa disponentia. Tamen de generali consuetudine totius mundi affectus in homicidio effectu non secuto, pœna ordinaria non puniatur, sed extraordinaria Judicis arbitrio juxta qualitatem facti, & personarum, eorumque circumstantiis, ut docent, quos citavi decisione 34. numero quadragesimo secundo, par. 1. quibus addendi sunt Gamma dec. 170. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 30. numero 3. 4. & 5. Riccius collectan. 1363. par. 4. Gizzarel. decisione 25. Cutel. ad leg. Sicu. nota 3. fol. 200. & in concord. Inquisit. contro. 5. numer. 6. & 14. Grammat. dec. 25. Vermigliol. conf. 23. numer. 10. Thoro in compend. dec. par. 2. verbo Pœna mortis, fol. 441. & verbo Pœna mortis, fol. 444. Latrea allegat. Fiscal. 67. num. 12. Peguera dec. 7. num. 13. & dec. 43. num. 2. Farinac. in praxi par. 1. quest. 17. num. 49. & quest. 30. numero 33. & quest. 33. num. 84. latissime par. 4. quest. 124. per totam præcipue a num. 78. & conf. 36. num. 1. & conf. 60. num. 1. & 5. libr. 1. Azevedo in rub. à num. 22. tit. 10. libr. 8. recop. Tuschus pract. concl. littera E. concl. 544. Thesaurus filius in addit. ad dec. parentis sui 243. Pichard. in manducat. ad praxim par. 3. §. 4. num. 5. Mastrill. dec. 293. à num. 1. libr. 3. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 11. versi. Verum in fine, Thomas del Bene de Immun. Eccles. l. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 4. num. 7. in fine, Thoro in eod. rer. jud. casu 43. & 46. pro mille Giurba conf. 46. num. 36. & 37. Ciardin. controu. foren. cap. 207. à num. 5. signanter à num. 9. part. 2. Matheu de regim. Reg. Valent. tom. 2. c. 8. §. 8. à numero 140. Adde infra dec. 98. num. 40. & dec. 99. num. 12. Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonix Consilio die sexta Julii 1609. contra Petrum Paulum Prats, minorem, delatum, quia voluit derobare, & suffocare Raphaellem Serra: qui fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita, & subtus furcam laqueo in ejus collo apposito, & ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum. Et die 22. Maii 1617. contra Joannem Parisi, delatum, quod cum sponsalia de futuro contraxisset cum Gabriela Clos, postea simulans domicilium suum transferre cum Michaela uxore sua ad Villam de Piera in quodam nemore Parochix de Valldoreix, conatus fuit illam strangulare, & pro mortua dimisit, & eodem die rediit ad Civitatem Barcinonæ, in qua in domibus dictæ Gabrielis Clos fuit captus, qui extitit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per septennium. Et die primo Julii 1620. contra Julianum Ximenez minorem, delatum, quod pluries dedit mandatum Ludovico Martin cursori ad occidendum Didacum de Romulo pistorem, ei barbam subdititiam, & alia ad eum effectum accommodando, quod mandatum non fuit executum, quia dictus Ludovicus Martin illud revelavit; qui extitit condemnatus ad relationem Magnifici Monferrati Ramon I. R. C. quod banniretur à Principatu Cathalonix, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanix per quinquennium.

31 Quæro 3. qua pœna puniatur occasionator necis? vide Olasc. dec. 104. Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. n. 63. 77. & 78. In nostro Regio Criminali Cathalonix

Consilio die 26. Februarii 1627. Catharina Thomas, minor, delata de nece ejus occasione facta in personam Angelæ valles: ad relationem Magnifici Pauli Gujamat I. R. C. fuit condemnata, quod banniretur à Civitate Barcinonæ; & Vicaria stricta per triennium. Et die 21. Januarii 1633. Paula Llobera, delata, quod ejus occasione, & causa fuit secuta mors in personam Petri Llobet viri sui, ictibus ensis, & pugionis in domo suæ habitationis, extitit bannita à Principatu Cathalonix & Comitatus Rossellionis, & Ceritanix per quinquennium.

32 Quæro 4. qua pœna puniatur homicidium in rixa commissum? Doctores sunt discordes, ut habes apud Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. à nu. 47. Jul. Chartar. dec. 4. n. 7. 8. & 9. Communis tamen, & recepta est opinio, quod puniri debet pœna extraordinaria Judicis arbitrio, ut ipse Farinac. post alios refert loco proxime cit. nu. 48. & conf. 2. nu. 4. & 19. ubi Addit. litt. E. & conf. 100. n. 28. lib. 1. Menochius de arb. jud. casu 362. nu. 11. Cabal. de homicid. à nu. 134. Vermigliol. conf. 47. nu. 4. & conf. 71. n. 2. & conf. 103. nu. 8. & conf. 104. n. 2. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Citatio col. 3. vers. Secus si in rixa fol. 154. Giurba conf. 85. à num. 15. remissive Paschal. de patr. potest. par. 3. c. 6. nu. 20. Clarus §. homicidium nu. 7. & seq. Ballius tit. de homic. nu. 64. in fine, Matheu de regim. Reg. Valent. to. 2. c. 8. §. 8. n. 48. Peguera cum decisione nostri Senatus dec. 14. à n. 1. part. 1. Adde sic observatum in Regio Criminali Cathalonix Consilio 3. Decembris 1599. contra N. qui pro nece in rixa fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita laqueo in ejus collo opposito, & ad servitium Regiarum trirremium remigando per quinquennium. Et die secunda, Martii 1610. Joannes Barata, delatus de nece per eum in rixa ictu pugionis perpetrata: ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad decennium. Similis 23. Maii 1610. contra Petrum Babi. Similis 27. Junii 1617. contra Paulum Giralt, qui fuit condemnatus ad trirremes per quinquennium. Et die quarta Decembris 1627. contra Blasium Raselgues delatum de nece in rixa per eum perpetrata ictu pugionis: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per septennium. Et die 13. Martii 1630. contra Gasparem Plantamor, Regium Portarium, delatum de nece una cum aliis in rixa perpetrata ictu ensis in personam Philippi Torres militis trirremium classis Hispanix: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum. Alia exemplaria tradam dec. 99. num. 26. & 28. in fine.

33 Et in homicidio perpetrato per minorem in rixa. Sic observatum in Regio Criminali Cathalonix Consilio die vigesima, Octobris 1610. contra Franciscum Verges, minorem, delatum de nece in rixa ictu baculi perpetrata in personam Antonii Lledo: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per septennium. Et die secunda Octobris 1611. contra Joannem Calvaria, minorem, delatum de nece ictu pugionis in rixa perpetrata: qui ad relationem Magnifici Michaelis Rollan fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad quinquennium. Et die 7. Martii 1625. contra Michaellem Sunyer, minorem, delatum de nece per eum in rixa perpetrata jactu instrumenti manualis sive pedreale in personam Petri Balle Magnifici Michaelis Carreres I. R. C. fuit condemnatus quod banniretur à Principatu Cathalonix, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanix ad quinquennium. Et die vigesima secunda Januarii 1629. contra Ludovicum Pedris, minorem, delatum de nece per eum una cum aliis in rixa perpetrata ictibus instrumentorum manualium in personam Hieronymi Miquel: qui ad relationem Magnifici Antonii Vinola I. R. C. fuit condemnatus, quod relegaretur in Insulam per suam Majestatem nominandam per quinquennium. Alia exemplaria vide in decisione 99. num. 27. & 30.

34 Quæro 5. qua pœna puniatur auxiliator in homicidio tam doloso, quam rixoso? Videndi sunt materiam plenè tractantes mille aliis relatis Giurba conf. 2. & 4. Farinac.

Farinac. in praxi par. 4. quest. 131. per totam, Gomez tom. 3. variar. c. 3. num. 49. ubi Ayllon Laynez numer. quinquagesimo, Guazzin. defen. 33. cap. 10. Vermigliol. conf. 82. & 84. Sanchez. conf. moral. lib. 6. c. 1. dubio 9. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Assistsens armatus fol. 76. & verbo Assistsens homicidio fol. 77. Matheu de Regim. Reg. Valen. tomo 2. capite octavo, paragrafo octavo a nu. 91. In Cathalonia per nostrum Regium Criminale Consilium, si plenè constat de delicto, condemnatur ad pœnam mortis in alta furca; sic fuit observatum 16. Decembris 1620. contra Guillelmum Bapristam, delatum de ope, & auxilio per eum præstito illis, qui hora undecima noctis apposita scala lignea ante fenestram domus Gasparis Carcer Villæ de Copons quam eis apertam ex proposito jam reliquerat, violenter extraxerunt Jacobum Ferriol, à manibus Subvicarii dictæ Villæ cum occisione illius. Si autem plenè non constat de delicto, punitur pœna extraordinaria, sic die 24. Octobris 1616. Petrus Roca, delatus de ope, & auxilio præstito in nece perpetrata in personam Hieronymi Ramon, ad relationem Magnifici Michaelis Rollan I. R. C. fuit condemnatus ad servitium in Regiis triremibus remigando per quinquennium. Et die 8. Februarii 1628. Lucas Capdevila, delatus de ope & auxilio per eum præstitis in nece perpetrata in personam Joannis Cantalops jactu instrumenti manualis vulgo pedrenal, homicidam illico associando, ad relationem Magnifici Pauli Gujamet I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die 30. Januarii 1630. Salvador Pont, delatus de ope & auxilio præstitis in nece perpetrata jactu instrumenti manualis vulgo pedrenal, in personam Monserrati Iglefies, fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Similis 19. Octobris 1607. contra Michaellem Ferrer, ut tradam decisione 98. num. 23. Et die 21. Januarii 1633. Bernardus Sarreira, delatus de auxilio per eum præstito in rixa, in qua fuit ictu ensis secuta mors in personam Vincentii Iglefies militis triremium classis Hispaniæ extitit condemnatus quòd banniretur à Principatu Cathaloniæ, & Comitatus Rossellionis, & Ceritaniæ ad quinquennium.

35 Quæro 6. an homicida ex necessitate ad defensionem tam in rixa, quam extra eam, si non excedit moderamen inculpatae tutelæ puniatur aliqua pœna, & quid quando excedit moderamen inculpatae tutelæ? videndi sunt Jul. Clar. paragrafo homicidium a numero 24. versicul. Excusatur, Gomez tomo tertio variar. capite tertio numero vigesimo ubi Ayllon Laynez numero 21. Guazzin. defen. 29. cap. 5. Paschal. de pat. potest. par. 3. capite sexto a numero primo Sesse dec. 141. numero 4. 5. & 6. libro secundo Farinac. in praxi par. 4. quest. 125. per totam, Castillo dec. 144. a numero decimo libro secundo, Cabal. de homicid. a numero 29. Thoro in compend. dec. par. 3. sectio. 1. verbo homicida fol. 520. & verbo Homicida fol. 521. Matheu de Regim. Regn. Valen. tom. secunda cap. 8. §. 8. numero 41. in fine, Cancet. par. 2. var. cap. 10. a n. 68.

35 Quæro 7. qua pœna puniatur homicida culposus? videndi sunt Clar. §. homicidium numero tertio Gomez tomo tertio var. cap. 3. nu. 15. & 16. Menoch. de arb. jud. casu 324. numero primo Cevallos com. cont. com. quest. 580. Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. a nu. 42. Vermigliol. conf. 37. innumeros refert Ayllon Laynez ad Gomez tomo tertio var. cap. 3. num. 16. & 17. Giurba conf. 63. sub numero secundo & conf. 83. numero decimo septimo in fine.

37 Quæro 8. & ultimò, an homicidium casu commissum quando scilicet in eo nec dolus, nec culpa intervenerit, puniatur aliqua pœna? Respondeo quòd non, Bossi. tit. de homic. n. 66. Gail. lib. 2. obser. 110. n. 1. Pichar. in §. item lex Cornelia n. 22. de publ. jud. vide Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. n. 56.

ARGUMENTUM.

An homicida Clerici, seu Religiosi confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Homicida Clerici aut Religiosi confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus Immunitate referuntur opiniones, num. 1. ad 14. sed veritas est, quòd non gaudet Immunitate Ecclesia, num. 6. & 15. Amplia 1. in homicida Clerici nedum Sacerdotis, Diaconi, vel Subdiaconi, sed etiam in homicida Clerici in minoribus constituti, aut Religiosi gaudentis privilegio fori, & canonis, nu. 16. Amplia 2. in homicida Clerici, aut Religiosi nedum proditorie, per insidias, vel animo deliberato, sed etiam in homicida Clerici aut Religiosi sine qualitate proditoris, insidiarum, vel animi deliberati, nu. 17. Amplia 3. in homicida Clerici Joannis existimante esse Clericum Jacobum num. 18. Amplia 4. in vulnerante, aut percutiente Clericum, aut Religiosum, nu. 20. Limita 1. in homicida Clerici, aut Religiosi volente occidere laicum nu. 21. Limita 2. in homicida Joannis Clerici casu, & præter intentionem volente occidere Clericum Jacobum, nu. 23. Limita 3. in homicida Clerici probabiliter ignorante esse Clericum, numero 25. Limita 4. in homicida Clerici se defendendo, num. 28.
- 2 Homicida Clerici gaudet generali indulto, numero 2. & 3.
- 4 Excommunicatus an gaudeat Immunitate Ecclesie, num. 4. 8.
- 5 Sacrilegus an gaudeat Immunitate Ecclesie, num. 5. & 10.
- 7 Clericum, aut Religiosum occidens, illumque percutiens est excommunicatus, nu. 7. atque sacrilegium committit nu. 9. & 11.
- 19 Occidens Clericum Joannem existimans esse Clericum Jacobum est excommunicatus.
- 22 Occidens aut percutiens Clericum volens occidere, aut percutere laicum non incurrit in excommunicationem.
- 24 Occidens Clericum Joannem casu & præter intentionem volens occidere Clericum Jacobum non incurrit excommunicationem.
- 26 Occidens Clericum probabiliter ignorans eum esse Clericum non incurrit in excommunicationem, nu. 26. Fallit si ignorantia esset crassa, & supina, num. 27.
- 29 Occidens Clericum ad suam necessariam defensionem non incurrit excommunicationem.
- 30 Homicida Clerici qua pœna puniatur, num. 30. 31. 32. & 33.
- 34 Pœna mortis ordinaria ac in delictis occultis, & difficilis probationis, quis possit condemnari ex indiciis indubitatis.
- 35 Indicia indubitata qua sint.
- 36 Pœna mortis ordinaria quis puniri potest in delictis occultis & difficilis probationis quamvis indicia non sint omnino indubitata, numero 36. limita in Baronibus, & ordinariis Regiis numero 37.
- 38 Testis unus de visu cum aliis indiciis sufficit in criminalibus ad condemnandum in pœnam ordinariam.
- 39 Occidens Petrum volens occidere Joannem qua pœna puniatur, nu. 40. & 41.

DECISIO XCIII.

Prima est opinio, quòd homicida Clerici, aut Religiosi seu occidens Clericum vel Religiosum ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, & inde invitatus extrahi non potest, maximè post Bullam Gregorianam. Navar. in manuali capit. 25. numero 19. ubi

tenentes contrarium sine jure, & sinceratione loqui Villagut. de exten. leg. tit. 3. de exten. Immunit. Eccles. num. 43. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 3. §. 2. num. 6. & 7. & cap. 5. §. 3. num. 79. verfic. Videntur. & nu. 80. Farinacius de Immunit. Eccles. num. 114. & 115. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 169. 170. & 171. Cevallos de cognit. per viam violen. part. 2. quæst. 101. per totam, ubi n. 9. dicit contrariam opinionem esse valde crudelem, & rigorosam, Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 5. num. 1. & 2. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 3. à nu. 75. Farinacius de Immunit. Eccles. nu. 99. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 10. num. 7. Giurba consilio septuagesimo, à num. 1. ad nonum, Diana resolution. moral. parte prima, tractatu 1. resol. 34. verfic. Sed post, & part. 6. tract. 1. resol. 9. verficul. Sed non in fine, & resol. 26. verfic. Quæro sexto, Julius Chartar. decis. 46. nu. 60. Barbosa in cap. inter alia nu. 7. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. n. 123. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 24. sect. 9. à num. 1. & sect. 12. à nu. 2. Vermigliol. conf. 223. num. 18.

Secunda est opinio, quòd homicida Clerici, seu Religiosi, vel occidens Clericum, seu Religiosum ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, & indè invitus extrahi potest, etiam post Bullam Gregorianam. Sic docent Archidiacon. in can. frater 17. quæst. 4. Innocent. in cap. fin. de Imm. Eccles. Vilchis de Immunit. Eccles. num. 38. verficul. Septimus, Anchar. & Annan. in cap. ea qua de regul. jur. in 6. Gigas de crim. lesa Majest. lib. 1. rub. qualiter. & à quibus quæst. 10. n. 16. Boer. decis. 109. nu. 3. verficul. Item in interficiente Clericum, Judoc. in practic. crimin. cap. 106. titul. de violat. templor. nu. 14. Decianus tractat. crimin. lib. 6. cap. 28. num. 11. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 32. Farinacius in praxi par. 1. quæst. 28. num. 28. & 29. Rebuf. ad leg. Gal. tom. 2. tit. de Immunit. Eccles. num. 29. Portoles §. Infantio num. 9. Carrasco ad leg. recopil. capite tertio, §. 4. num. 6. ubi sequendum esse profitetur, Villadiego in polit. capite tertio num. 212. Bobadilla in polit. libro 2. capite 14. num. 47. Joan. Sancius in pract. disput. 44. num. 52. Correa de Immunit. Eccles. par. 3. num. 37. Bardaxi foro 1. num. 18. de his qui ad Eccles. confug. Barbosa de jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. nu. 123. Ferrer. part. 3. obser. capite 250. Guazzin. defen. 1. cap. 37. nu. 70. & cap. 38. num. 52. lataque manu defendunt Molinus de sacra homicid. Immunit. amitten. titul. Immunit. Eccles. quali. homicid. amittatur à numer. 141. qui numero 146. veriore, & crebriorem esse testatur Riccius in praxi part. 2. resol. 309. Peguera dec. 23. part. 2. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quæst. 34. Qui moventur. Tum quia occidens Clericum, seu Religiosum, illumve percutiens est excommunicatus, can. si quis suadente 17. quæst. 4. plenè multis citatis Tuschus pract. conclus. littera P. concl. 374. Costa de facti scientia, & ignoran. centur. 2. disp. 23. Layman. in theolog. moral. lib. 1. tractat. 5. part. 2. cap. 5. Riccius part. 3. collectan. 682. Cenedo collect. ad decretum 24. Squillante de privileg. Clericor. c. 6. Carol. de Graf. de effect. Clericat. effect. 9. Lezana quæst. regular. tom. 3. verbo Clericus, Diana resol. moral. par. 9. tract. 4. Barbosa in can. si quis suadente 17. quæst. 4. & de jure Eccl. univer. lib. 1. c. 39. §. 1. per totum. Sed excommunicatus & confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, ut tradunt Felin. Molin. & Cutel. quos citavi, non tamen secutus fui, nec nunc sequor dec. 10. num. 135. par. 1. adde Borell. in sum. dec. par. 1. tit. 3. nu. 98. 99. & 100. & in addit. ad Bellug. rub. 11. §. sed quia loquitur littera I. verfi. Excommunicatus, & verficul. Ego autem. Maxime quando confugiens ad Ecclesiam est ipso facto excommunicatus ex eodem delicto pro quo ad Ecclesiam confugit, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie, Ambrosin. de Immunit. Eccles. c. 8. num. 12. verficul. Et minus obstat, Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 26. num. 3. in fine, & num. 11. Sanfelicius dec. 20. nu. 2. Et multò magis tempore quo Divina Officia celebrantur, cap. responso, ubi Barbosa numero 5. de senten. excommun. Covar. in cap. alma mater part. 1. §. 3. numero 7. Sa in aphor. confes. verbo Excommunicatus numero 34. juncto num. 40. Sanfelicius dec. 20. numero 3. Nec dissentit Diana resol. moral. par. 5. tract. 9. ref. 86. Ergo &c. Tum etiam quia Clericum, seu Religiosum

renentes contrarium sine jure, & sinceratione loqui Villagut. de exten. leg. tit. 3. de exten. Immunit. Eccles. num. 43. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 3. §. 2. num. 6. & 7. & cap. 5. §. 3. num. 79. verfic. Videntur. & nu. 80. Farinacius de Immunit. Eccles. num. 114. & 115. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 169. 170. & 171. Cevallos de cognit. per viam violen. part. 2. quæst. 101. per totam, ubi n. 9. dicit contrariam opinionem esse valde crudelem, & rigorosam, Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 5. num. 1. & 2. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 3. à nu. 75. Farinacius de Immunit. Eccles. nu. 99. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 10. num. 7. Giurba consilio septuagesimo, à num. 1. ad nonum, Diana resolution. moral. parte prima, tractatu 1. resol. 34. verfic. Sed post, & part. 6. tract. 1. resol. 9. verficul. Sed non in fine, & resol. 26. verfic. Quæro sexto, Julius Chartar. decis. 46. nu. 60. Barbosa in cap. inter alia nu. 7. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. n. 123. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 24. sect. 9. à num. 1. & sect. 12. à nu. 2. Vermigliol. conf. 223. num. 18.

Secunda est opinio, quòd homicida Clerici, seu Religiosi, vel occidens Clericum, seu Religiosum ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, & indè invitus extrahi potest, etiam post Bullam Gregorianam. Sic docent Archidiacon. in can. frater 17. quæst. 4. Innocent. in cap. fin. de Imm. Eccles. Vilchis de Immunit. Eccles. num. 38. verficul. Septimus, Anchar. & Annan. in cap. ea qua de regul. jur. in 6. Gigas de crim. lesa Majest. lib. 1. rub. qualiter. & à quibus quæst. 10. n. 16. Boer. decis. 109. nu. 3. verficul. Item in interficiente Clericum, Judoc. in practic. crimin. cap. 106. titul. de violat. templor. nu. 14. Decianus tractat. crimin. lib. 6. cap. 28. num. 11. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 32. Farinacius in praxi par. 1. quæst. 28. num. 28. & 29. Rebuf. ad leg. Gal. tom. 2. tit. de Immunit. Eccles. num. 29. Portoles §. Infantio num. 9. Carrasco ad leg. recopil. capite tertio, §. 4. num. 6. ubi sequendum esse profitetur, Villadiego in polit. capite tertio num. 212. Bobadilla in polit. libro 2. capite 14. num. 47. Joan. Sancius in pract. disput. 44. num. 52. Correa de Immunit. Eccles. par. 3. num. 37. Bardaxi foro 1. num. 18. de his qui ad Eccles. confug. Barbosa de jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. nu. 123. Ferrer. part. 3. obser. capite 250. Guazzin. defen. 1. cap. 37. nu. 70. & cap. 38. num. 52. lataque manu defendunt Molinus de sacra homicid. Immunit. amitten. titul. Immunit. Eccles. quali. homicid. amittatur à numer. 141. qui numero 146. veriore, & crebriorem esse testatur Riccius in praxi part. 2. resol. 309. Peguera dec. 23. part. 2. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quæst. 34. Qui moventur. Tum quia occidens Clericum, seu Religiosum, illumve percutiens est excommunicatus, can. si quis suadente 17. quæst. 4. plenè multis citatis Tuschus pract. conclus. littera P. concl. 374. Costa de facti scientia, & ignoran. centur. 2. disp. 23. Layman. in theolog. moral. lib. 1. tractat. 5. part. 2. cap. 5. Riccius part. 3. collectan. 682. Cenedo collect. ad decretum 24. Squillante de privileg. Clericor. c. 6. Carol. de Graf. de effect. Clericat. effect. 9. Lezana quæst. regular. tom. 3. verbo Clericus, Diana resol. moral. par. 9. tract. 4. Barbosa in can. si quis suadente 17. quæst. 4. & de jure Eccl. univer. lib. 1. c. 39. §. 1. per totum. Sed excommunicatus & confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, ut tradunt Felin. Molin. & Cutel. quos citavi, non tamen secutus fui, nec nunc sequor dec. 10. num. 135. par. 1. adde Borell. in sum. dec. par. 1. tit. 3. nu. 98. 99. & 100. & in addit. ad Bellug. rub. 11. §. sed quia loquitur littera I. verfi. Excommunicatus, & verficul. Ego autem. Maxime quando confugiens ad Ecclesiam est ipso facto excommunicatus ex eodem delicto pro quo ad Ecclesiam confugit, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie, Ambrosin. de Immunit. Eccles. c. 8. num. 12. verficul. Et minus obstat, Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 26. num. 3. in fine, & num. 11. Sanfelicius dec. 20. nu. 2. Et multò magis tempore quo Divina Officia celebrantur, cap. responso, ubi Barbosa numero 5. de senten. excommun. Covar. in cap. alma mater part. 1. §. 3. numero 7. Sa in aphor. confes. verbo Excommunicatus numero 34. juncto num. 40. Sanfelicius dec. 20. numero 3. Nec dissentit Diana resol. moral. par. 5. tract. 9. ref. 86. Ergo &c. Tum etiam quia Clericum, seu Religiosum

- ligiosum occidens, vulnerans, vel percutiens, sacrilegium committit, *can. quisquis, can. si quis contumax, can. si quis suadente* 17. *questione quarta, leg. si quis hoc genus, C. de Episcop. & Cleric. Marchus dec. 802. nu. Farinacius in praxi parte prima questione 28. num. 29. Martha de iurisdic. parte secunda capite 11. num. 1. & 2. & voto 235. numero 1. cum relatis per Jul. Chartar. decisione 66. numero 12. & 13. decisione 72. numero decimo septimo, Mastrill. decisione 68. numero 3. libro 1. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 47. in fine, Molinus de sacra homicid. Immunitat. amittent. titulo Immunit. Eccles. quali. homicid. amittatur num. 144. Barbosa in l. si quis genus n. 4. C. de Ep. & Cl. Ex specie illius sacrilegii in Ecclesia commissi, ut pote in personam sacram, Correa de Imm. Eccl. par. 3. nu. 37. Sed sacrilegus † confugiens ad Ecclesiam secundum veriore sententiam non gaudet ejus Immunitate, *can. nullus Clericorum §. si quis Clericus, can. frater* 17. *quest. 4. Hostien. in sum. de Immunit. Eccl. num. 9. Boer. dec. 110. nu. 3. Clar. §. sine quest. 30. n. 10. vers. Quero numquid, ubi testatur se reperisse, quod Senatus Mediolanensis indistinctè iussit sacrilegos ab Ecclesia extrahi, Remig. de Immunit. Eccl. fallen. 3. n. 7. & fallen. 34. nu. 1. Tuschus pract. conclu. litt. E. conclu. 11. num. 19. ubi de communi opinione testatur, & n. 52. Portoles §. Infancio n. 9. Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. num. 21. 29. & 37. & de Immunit. Eccl. n. 100. Gurtier. pract. lib. 3. quest. 1. c. 33. quos citat Jul. Chartar. dec. 46. n. 2. Capella Tholosana dec. 422. Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccl. quali. homicid. amittatur n. 44. & 46. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccl. nu. 59. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. n. 7. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 34. n. 18. Paz in praxi ro. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 103. Correa de Immunit. Eccl. par. 3. nu. 31. & 33. Sanfelicius decis. 243. n. 2. ad quem se refert Thoro in compend. decis. in supplemen. verbo Sacrilegus auferendo fol. 588. Maximè quando sacrilegus committit sacrilegium ex specie illius sacrilegii commissi in Ecclesia, Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 105. Sanchez conf. moral. tr. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 24. ut pote in personam sacram, Correa de Immunit. Eccl. par. 3. nu. 35. notat Barbosa in cap. inter alia num. 7. de Immunit. Eccles. & de jure Eccl. univer. lib. 2. c. 3. sub num. 123. Ergo &c. Tum & denique, quia committens delictum in Ecclesia non gaudet ejus Immunitate, *c. fin. de Immunit. Eccles. & dicam infra dec. 112.* Sed occidens, vulnerans, aut percutiens Clericum, seu Religiosum, committit delictum in Ecclesia, *gloss. in can. frater verbo ab omnibus* 17. *quest. 4.* Ex quo Clericus representat Ecclesiam, Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. num. 11. Bobadilla in polit. libro 2. cap. 14. numero 47. Sanfelicius dec. 20. num. 4. Peguera dec. 23. nu. 3. par. 2. Ergo &c.**
- 12 Tertia est opinio, quod ubi est consuetudo recepta vel saltem extat memoria, quod aliquando iudicatum sit occidentem Clericum, seu Religiosum non gaudere Immunitate Ecclesie, eo tunc servanda est opinio negativa, & non esse audiendum ibi contrarium practitari. Ubi verò neque apparèt de hac consuetudine, neque extat memoria, quod aliquando ita iudicatum sit, servanda est opinio affirmativa, ita Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. c. 5. num. 2. in fine, & licèt eum impugnet Giurba conf. 70. numer. 9. illum defendit Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 34. nu. 15. vers. sic. His per me in fine.
- 13 Quarta est opinio, quod occidens Clericum, seu Religiosum non privato odio, sed nacta occasione sui Officii, vel dignitatis, ut quia Clericus, seu Religiosus agens adversus occidentem, Ecclesiarum jura, vel patrimonium defenderet, vel fraterna charitate increparet, argueret sive occisorem, quo casu cum Dei, vel Ecclesie odio Clericus, seu Religiosus occidatur, minimè gaudere potest occisor Immunitate Ecclesie, quia primò Deum optimum maximum, deindè Ecclesiam supra modum offendit, & illius jura, decreta, & libertatem lædit. Ubi verò odio privato Clericus, seu Religiosus occiditur, tunc occisor Immunitate Ecclesie gaudere debet, quia non occiditur uti Clericus, sed ut alius quispiam, ita Molin. de sacra homicid. Mich. de Cortiada Tom. II.
- cid. Imm. amittit. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amitt. num. 147.*
- Quinta est opinio, quod si agitur de puniendo occidentem Clericum, seu Religiosum poena sacrilegii, eo tunc non est turus in Ecclesia; secus si ageretur de eo puniendo pro aliis delictis, si pro hujusmodi homicidio fuerit condemnatus, ita Decianus tract. crim. lib. 6. cap. 26. num. 7. sed eum impugnat Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 5. num. 6. Giurba conf. 70. num. 8. Farinac. de Immunit. Eccles. num. 101.
- Quid dicendum? In Cathalonia servatur secunda opinio, & homicida Clerici, seu Religiosi, vel occidens Clericum, aut Religiosum, non gaudet Immunitate Ecclesie. Ita fuit decisum in casu relato per Ferrer. part. 3. obser. capite ducente simo quinquagesimo. Et per Cancellarium Loris Consultoribus Quintana, Puig. Ferrero, & Planes 28. Junii 1581. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personas Francisci Menargues, & Ludovici Ramos, extractorum ab Ecclesia, & Monasterio Beate Mariæ de Pedregal Ordinis Sancti Bernardi constructo juxta Villam Tarregæ, delatorum de homicidio voluntario, & deliberatè perpetrato ictibus archibufii in personam Bernardini Cafes Præpositi & Canonici Ecclesie Illerden, in sacro Subdiaconatus ordine constituti. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ubach, Actor, Fontanet, Torner, & Bonet 18. Septembris 1600. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Raphaelis Vidal, Notarii Montis Albi, extracti ab Ecclesia, seu Monasterio Sancti Francisci dictæ Villæ Montis Albi, delati de nece per eum commissæ in personam Joannis Grenio Sanctæ Theologie Doctoris, Presbyteri, & Rectoris dictæ Villæ Montis Albi. De hoc casu latè scripsit Peguera dec. 23. to. 1.
- Amplia 1. hanc secundam opinionem negativam, ut nedum procedat in occidentem Clericum, seu Religiosum Sacerdotem, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, sic loquitur Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 34. nu. 8. ut casibus relatis per Ferrer. par. 3. obser. cap. 250. & per Pegueram decis. 23. par. 2. Et in deciso per Cancellarium Rovirola in facto Immunitatis Ecclesie Raphaelis Vidal, Notarii Montis Albi, relato nu. 15. Et in occidentem Clericum, seu Religiosum in sacris Ordinibus Diaconatus, vel Subdiaconatus constitutum, qui gaudet Immunitate Ecclesie, Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 34. num. 8. ut casu deciso per Cancellarium Loris in facto Immunitatis Ecclesie Francisci Menargues, & Ludovici Ramos, relato num. 15. Sed etiam in occidentem Clericum in minoribus ordinibus constitutum, aut Religiosum gaudentem privilegio fori, & canonis, qui non gaudet Immunitate Ecclesie. Eo quia Doctores absolutè loquuntur in Clerico, seu Religioso absque distinctione, an sit in sacris ordinibus constitutus, vel non, ut Boer. Bobad. Dec. Farin. Molinus, Carrasco, Bardaxi, Barb. Correa, Portoles, Guazzin. citati nu. 6.
- Amplia 2. ut nedum procedat in occidentem Clericum seu Religiosum proditoriè per insidias, vel animo deliberato, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, notat Cevallos de cognit. per viam violen. par. 2. quest. 101. num. 9. Sed etiam in occidentem Clericum, seu Religiosum sine qualitate proditorionis, insidiarum, vel animi deliberati, qui nec etiam gaudet Immunitate Ecclesie. Ex quo Doctores indistinctè loquuntur in Clerico, seu Religioso, nulla facta distinctione, an sit occisus proditoriè, per insidias, vel animo deliberato: sed solum loquuntur habita ratione qualitatis Clericatus, ita Decian. Boer. Farinac. Bardaxi, Correa, Molin. Guazzin. Portoles & alii laudati num. 6. Et licèt in declaratione facta per Cancellarium Loris 28. Junii 1581. relata n. 5. Franciscus Menargues, & Ludovicus Ramos fuerunt delati de homicidio voluntario, & deliberatè perpetrato ictibus archibufii in personam Bernardini Cafes Præpositi, & Canonici Ecclesie Illerden. & in sacro Subdiaconatus ordine constituti. Tamen ad declarandum eos non gaudere Immunitate Ecclesie, solum fuit habita ratio qualitatis Subdiaconatus, quia legitur in dicta declaratione, viso instrumento, quo probatur dictum Bernardinum Cafes dicto Subdiaconatus ordine insignitum fuisse. Licèt etiam in casu Raphaelis Vidal,

Notarii Montis Albi, declarato per cancellarium Rovirola 18. Septembris 1600. relato nu. 15. homicidium per illum in personam Joannis Grenio Presbyteri, & Rectoris Montis Albi fuisse ex proposito, & animo delibato commissum. Tamen non fuit de hoc habitatio, sed solum qualitatis Presbyteratus, qua sola actenta fuit declaratum dictum Raphaelem Vidal non gaudere Immunitate Ecclesie, ut advertit Peguera de-
decif. 23. in principio part. 2.

- 18 Amplia 3. in occidente Clericum Joannem existimante esse clericum Jacobum; nam iste occisor non gaudet Immunitate Ecclesie. Quod fundatur, ¶ nam si quis existimet se occidere, vel percutere clericum Joannem, cum sit clericus Jacobus, incurrit in censuram excommunicationis. Tum quia, tam intentio, quam opus externum est injuriosum statui clericali, propter cujus reverentiam imposita fuit excommunicatio. Tum quia nulla ignorantia excusat eum in hoc casu, cum habeat intentionem percutiendi clericum, & re ipsa percutiat hunc clericum, quamvis credat esse alium clericum, *arg. leg. eum qui, §. si injuria mihi ff. de injur. sic Covar. in cap. alma mater par. 1. §. 10. par. nu. 15. Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 32. nu. 37. Bonacina de censur. disp. 1. quest. 2. punct. 1. num. 20. Farinac. in praxi par. 4. quest. 125. n. 64. Layman. in Theolog. mor. tract. 5. part. 2. cap. 5. nu. 8. Barbosa in cap. si vero num. 4. de sent. excom. & in can. si quis suadente nu. 51. 17. quest. 4. & de jure Eccles. univer. lib. 1. cap. 39. §. 1. num. 59. Diana resol. moral. part. 9. tractat. 4. resol. 27. versic. Quibus prope finem, & resol. 42. versic. Unde, quidquid dicat idem Diana part. 9. resol. moral. tract. 4. resol. 31. Rationem diversitatis inter hanc tertiam ampliationem, & infra secundam limitationem, tradam remissive num. 24. in fine.*
- 20 Amplia 4. in vulnerante, ac etiam percutiente clericum, seu Religiosum, nam Immunitate Ecclesie non gaudet, *ut dicam infra decif. 100.*
- 21 Limita 1. in occidente clericum, seu Religiosum volente occidere laicum, nam ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, Suelves decisum testatur per Cancellarium Regni Aragonum *cons. 33. lib. 1. Etenim occidens, ¶ aut percutiens clericum, seu Religiosum volens occidere, aut percutere laicum, non incidit in excommunicationem can. si quis suadente 17. quest. 4. sic Placa de delict. cap. 17. a nu. 17. Clar. §. fin. quest. 77. nu. 8. Ugolin. de censur. par. 2. cap. 11. §. proposuimus n. 110. Farinac. in praxi part. 4. quest. 125. nu. 164. Suar. de censur. disp. 22. sect. 2. num. 53. Covar. in cap. alma mater par. 1. §. 10. num. 15. vers. 12. Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 32. nu. 28. Suelves consil. 23. num. 16. lib. 1. Squillante de privileg. cler. cap. 6. nu. 74. Bucaron. differen. 208. nu. 16. vers. Dixi, Barbosa in cap. si vero nu. 4. versic. secus de senten. excom. & in can. si quis suadente nu. 53. 17. quest. 4. & de jure Eccles. univer. lib. 1. cap. 39. §. 1. num. 61. latissime omnino videndus Jul. Chartar. decif. 56. per totam.*
- 23 Limita 2. si quis volens occidere Joannem clericum, ab eo aberret, & casu sive præter intentionem occidat Jacobum clericum proximè adstantem, gaudet Immunitate Ecclesie. Quia iste ¶ talis non incurrit in excommunicationem, Suar. de censur. disp. 22. sect. 1. n. 54. Coninek. disp. 14. dub. 15. nu. 197. Molina de just. & jure tract. 3. disp. 53. nu. 3. Diana resol. moral. part. 9. tractat. 4. resol. 31. vers. Sed negativa; ibi: Confirmatur, & resol. 42. versic. Unde, ibi: Contra vero, Barbosa in can. si quis suadente num. 52. 17. quest. 4. & de jure Eccles. univer. lib. 1. cap. 39. §. 1. num. 60. latè Jul. Chartar. decif. 56. Rationem discriminis inter illam tertiam ampliationem, & hanc secundam limitationem, adducunt Diana resol. moral. part. 3. tractat. 4. resol. 42. vers. Unde in fine, Barbosa in can. si quis suadente nu. 52. 17. quest. 4. & de jure Eccles. univer. lib. 1. cap. 39. §. 1. num. 60.
- 25 Limita 3. & generaliter in occidente clericum probabiliter ignorante eum esse clericum, nam gaudet Immunitate Ecclesie. Siquidem ¶ occidens, aut percutiens clericum, seu Religiosum, probabiliter ignorans eum esse clericum, excommunicationem non incurrit, *cap. si vero de senten. excom. Covar. in cap. alma mater*

part. 2. §. 10. nu. 15. Suar. de censur. disp. 22. sect. 1. nu. 54. Mascard. de probat. conclus. 848. a nu. 4. Coninc. disp. 14. dubit. 15. nu. 197. Carol. de Graf. de effect. Clericat. effect. 9. num. 189. Layman. tract. 5. par. 2. cap. 5. nu. 8. Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 32. n. 41. Bonacina de censur. disp. 1. quest. 2. punct. 1. a nu. 16. Cenedo collect. ad decretum 24. num. 11. Villalobos in sum. part. 1. tract. 17. dif. 22. num. 3. versic. El segundo es, Diana resol. moral. part. 9. tractat. 4. resol. 27. vers. Quibus, ibi: Secundo excusatur, & resol. 42. versic. hoc supposito, Barbosa in cap. si vero, num. 2. de senten. excom. & in can. si quis suadente num. 50. 17. quest. 4. & de jure Eccles. univer. lib. 1. c. 39. §. innumeros Julius Chartar. decif. 56. a nu. 21. Dixi probabiliter ¶ ignorans, nam si ignorantia non sit probabilis, sed crassa, & supina, occidens, vel percutiens, pœna excommunicationis afficitur, & non excusatur ex lata culpa, vel crassa ignorantia, secundum veriore sententiam, de qua gloss. & commun. Doctores in cap. si vero de sent. excom. Covar. in cap. alma mater par. 1. §. 10. nu. 16. vers. Decimo quarto, Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 32. n. 41. Villalobos in sum. par. 1. tract. 17. dif. 22. n. 3. versic. El segundo es, Barbosa in cap. si vero 4. n. 3. de sent. excom. & in can. si quis suadente n. 50. in fine 17. 9. 4. & de jure Eccles. univer. lib. 1. cap. 39. §. 1. n. 58. in fine, Diana resol. moral. part. 9. tract. 4. resol. 42. vers. Sed major. cum seq. Carol. de Graf. de effect. Clericat. effect. 9. n. 192. plures addit. Jul. Chartar. dec. 56. n. 26. Unde ni fallor in casu relato per Ferrer. par. 3. observat. cap. 250. fuit declaratum percussorem illius Presbyteri non gaudere Immunitate Ecclesie non obstante, quod per eum allegabatur dictam percutionem fuisse factam de nocte, & non erat probatum, quod percussor sciret illum esse clericum, præmaximè cum dictus Presbyter incedisset ut laicus deferendo galeam, & percussor non erat illius loci. Quæ hujusmodi ignorantia debebat esse crassa, & supina, & ex lata culpa proveniebat.

Limita 4. & ultimo in occidente clericum, seu Religiosum etiam Presbyterum defendendo se, nam gaudet Immunitate Ecclesie, Ferrer. par. 2. observat. cap. 250. in fine, & capite 261. Etenim occidens, vel percutiens clericum ad suam necessariam defensionem, non incurrit in excommunicationem, dummodo incontenti aggressorem subsequatur, *cap. si vero §. de senten. excom. Covar. in clement. si furiosus part. 3. §. unico nu. 5. in princip. Gomez tomo 3. variar. cap. 3. sub num. 20. Clar. §. homicidium numero trigesimo tertio, versic. Præterea, Ugolin. de censur. part. 1. cap. 11. §. proposuimus num. 1. & 2. Farinac. in praxi par. 4. quest. 125. num. 32. Carol. de Graf. de effect. Clericat. effect. 9. a nu. 196. Suarez de censur. disput. 22. sectione prima, num. 39. Layman. tractat. 5. part. 2. cap. 5. num. 8. versic. Tertio, Bonacina de censur. extra Bullam disputatione 2. questione 3. puncto 6. sect. 4. Squillante de privileg. Clerico. cap. 6. a nu. 77. Barbosa in cap. si vero 3. nu. 4. de senten. excom. & in can. si quis suadente num. 52. 17. quest. 4. & bene explicat de jure Eccles. univer. lib. 1. cap. 39. §. 1. nu. 66. Jul. Chartar. decif. 3. num. 7. & 8. & latè decif. 45. Diana resol. moral. par. 9. tr. 4. resol. 24.*

Quero 1. qua pœna puniatur occidens clericum, seu Religiosum? Respondeo quod de jure canonico occidenti Subdiaconum tercentorum solidorum, Diaconum, vel Monachum quatuorcentorum, Presbyterum sexcentorum, Episcopum verò nongentorum solidorum pœna imponitur *in can. qui subdiaconus 27. 17. quest. 4. Mattheu de regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. numero 68. Cum hac dispositione juris communis concordat jus nostrum municipale, neque usat. quicumque subdiaconum tit. de sacrilegi. In Regno autem Valentie pœna est quinquaginta aureorum, privileg. 23. §. idem dicimus in extravagant. Mattheu de regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. numero 7. Sed in his est differentia, nam de jure canonico dimidia pars applicatur ad utilitatem Ecclesie, cui clericus præfuit, alia verò medietas datur in eleemosynam pro anima clerici caput. secundo, ubi Barbosa de pœnis. De jure nostro municipali hæc pœna parti lætæ applicatur, ut post antiquos tradidit Oliba in §. pœnales relect. 2. a numero 3. de action.*

de action. De Reg. Valentia vide Matt. loc. supra cit. a numero 57.

- 30 Præter hanc civilem pœnam, quæ pro emenda datur parti læsæ illam petenti, competit accusatio ad vindictam publicam, & proceditur ad instantiam Fisci, vel partis contra occidentem Clericum ad pœnam corporalem, Capici. in usat. rusticus interfectus a num. 20. & post antiquos tradit Oliba in §. pœnales relectione 2. numero 12. de actionib.
- 31 Sed qualis debeat esse hæc pœna corporalis contra occidentem clericum, seu Religiosum? Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 6. num. 36. in fine, solum dicit quod occidens clericum est gravi punitione dignus. Correa de Immunit. Eccles. part. 3. num. 37. inquit, quod homicidium in clericum commissum est gravissimum delictum, & Reipublicæ admodum perniciosum, idem post alios docent Jul. Char. decif. 66. num. 6. Sed nulli est dubium, quod occidens Clericum punitur pœna mortis naturalis, Matheu de regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. nu. 57. In Cathalonia præter pœnam mortis naturalis punitur ratione sacrilegii pœna amputationis manus; sic fuit observatum in Regio criminali consilio die 26. Octobris 1600. contra Raphaelem Vidal, Notarium Villæ Montis Albi, delatum de nece per eum jactu tormenti manualis vulgo dicti pedreñal die 13. Julii 1600. in dicta Villa perpetrata in persona Joannis Laurentii Grenio Presbyteri, Plebani seu Rectoris Parochialis Ecclesiæ ejusdem Villæ, qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod manus dextera illi amputaretur ad locum supplicii, & suspenderetur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter moreretur, & anima ab ejus corpore separaretur. Quæ quidem sententia in Regia Audientia civili die 9. Novembris 1600. extitit in gradu supplicationis confirmata. Et die 4. Maii 1616. contra Petrum Barber delatum de nece per eum proditoriè perpetrata ictibus pugnorum in personam Joannis Carantello, Clerici beneficiati in Ecclesia Beatæ Mariæ de Mari Civitatis Barcinonæ in domibus propriæ habitationis dicti Barber: qui ad relationem Nobilis Francisci Roig, & de Mendoca fuit declaratus reus mortis, & quod condemnaretur, quod amputaretur ei manus dextera ante dictam Ecclesiam Beatæ Mariæ de Mari, & quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter moreretur, & illico anima ejus à corpore separaretur, & quod post latam sententiam, & ante illius executionem torqueretur in caput fociorum dicti homicidii. Quam relationem refert etiam Xamm. de offic. judic. part. 1. quest. 15. num. 99. Similis 11. Martii 1617. contra Joannem Porteix. Intellige ꝑ prædicta quoad pœnam amputationis manus ratione sacrilegii, si probata est concludenter per fiscum, vel accusatorem qualitas clericatus; alias secus, ad tradita per Matheu de regim. Regn. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. a num. 57. ubi decisionem Senatûs Valentini in simili refert.
- 32 Occasione sumpta conclusionis in nostro Regio Criminali Cathalonix Consilio factæ contra Petrum Barber 4. Maii 1616. relate num. 2. in fine. Infertur ad illam quæstionem, an in delictis occultis, & difficilis probationis, ex solis indiciis indubitatis absque aliquo teste de visu possit quis condemnari pœna ordinaria? Triplex est sententia. Prima negat. Secunda affirmat. Tertia mediat. Videndi tamen sunt Sarmiento select. lib. 1. cap. 1. Tiraquell. de pœn. temper. causa 27. Tufchus pract. conclus. littera P. conclu. 635. Clar. §. fin. quest. 20. num. 8. ubi Bajard. a num. 10. vers. Scias tamen, Menoch. de presump. lib. 1. quest. 97. & conf. 788. lib. 8. Cevallos com. contr. com. quest. 337. Riccius collectan. 1857. Fachin. contr. jur. lib. 1. cap. 29. Farinac. in praxi part. 1. quest. 30. num. 37. & lato parte 3. quest. 86. per totam, & conf. 60. in addit. littera K. & L. & confil. 75. num. 104. & in addit. littera C. & conf. 78. a num. 25. & in addit. littera A. & confil. 82. nu. 1. & in addit. littera A. & confil. 100. nu. 37. libro 1. & confil. 108. per totum lib. 2. Cenedo collect. ad decretal. 62. nu. 4. Thoro in compend. dec. par. 1. verbo condemnari fol. 107. & par. 3. sect. 3. verbo Sodomita, fol. 2. 3. Julius Char. dec. 41. & dec. 49. Boer. dec. 164. Giurba, confil. 2. D. Mich. de Cortiada Tom. II.

nu. 30. 31. 60. & 61. & confil. 4. num. 22. & 23. Gomez tom. 3. variar. cap. 12. nu. 25. ubi Ayllon Lainez nu. 26. idem Gomez in leg. 80. Tauri nu. 50. Hieron. Laurent. dec. Avenion. 15. n. 18. Martha voto 238. nu. 8. Sanchez confil. moral. tom. 1. lib. 3. cap. unic. dub. 12. Cabal. resol. crim. casu 288. Larrea allegat. 86. per tot. & alleg. 96. a n. 10. Vermigliol. confil. 99. nu. 10. & confil. 113. n. 3. & confil. 396. n. 2. & 3. Rovit. in pragmat. 1. n. 36. de pœnis, Guazzinus defen. 33. cap. 14. a nu. 13. Augustinus Barbosa in leg. final. Codice de probat. Bayo in praxi libro secundo, questio. 106. Marques de Guber. Christ. lib. 2. cap. 17. Faber. in Codic. lib. 9. tit. 24. de fin. 6. Buccaron. differen. 55. Riccius de publicis jud. quest. 27. latissimè Petrus Barbosa in leg. 2. par. 1. a n. 77. ff. solut. matrim. Novar. in pragmat. 12. collectan. 9. de offic. jud. & grava. 200. part. 2. & grava. 79. part. 3. Diana resol. moral. part. 4. tract. 8. resol. 116. In nostro Regio Criminali Cathalonix Consilio recepta est opinio affirmativa, ut testantur Nobilis Franciscus Gamis in suis manuscriptis libris adnotationum, Dalmau in suis manuscriptis decif. 148. & refert Xamm. de offic. jud. par. 1. quest. 15. n. 99. in Princip. latè Doctor Alexius Tristany, nunc dignissimus Regius Senator, in alleg. supri, quamscripsit anno 1657. a nu. 139. exemplaria referam n. 35. & 36. Et in Regio Criminali Consilio Regni Valentia, ut testatur Victorianus à Galahorra in allegat. falsitatis pro Fisco adita anno 1646. a n. 221. Matheu de Reg. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. n. 2. Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura obser. 1. nu. 119. par. 1. exemplaria cumulat Morla, & si ipse oppositum teneat in empor. jur. par. 1. tit. 12. quest. 1. num. 15. & in vers. Non tamen, latè Regens Leon. dec. 125. per totam par. 2. Et in Regio Consilio Regni Aragonum, ut tradunt Ramirez de leg. Reg. §. 29. n. 23. Sesse dec. 103. a n. 19. lib. 1. & dec. 218. n. 16. lib. 2. exemplaria referunt Portoles §. furtum n. 2. & 4. & §. indicium n. 7. & 8. Sesse dec. 111. lib. 1. Suelves, & si ut advocatus contrarium defendat confil. 45. n. 2. 3. & 4. lib. 1. & confil. 5. & 37. lib. 2. & in Regno Neapolis, Franchis dec. 372. & dec. 538. nu. 17. Tasson de amefato vers. 12. obser. 2. nu. 2. Rovit. dec. 63. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Indicia indubitata, fol. 547. & par. 3. sect. 3. verbo Relatio fieri an debeat, fol. 52. & in supplemen. dec. verbo Sodomita, fol. 605. Sanfelicius dec. 47. a num. 4. & in additionibus, Capicius Latro dec. 163. lib. 2. Et in Regno Sicilia, Intrigliol. decision. 40. Muta dec. 37. n. 27. Giurba conf. 4. & 6. Castillo dec. 208. lib. 3. Et in Senatu Pedemontano, Thesaurus dec. 13. nu. 3. & 4. Et in Senatu Dolano, Grivell. dec. 93. Et in Statu Mediolani, Garon ad tit. constit. Mediolani de jure Fisci tit. 36. a n. 7. præcipuè a n. 15. vers. Certe Et in Regno Lusitaniæ, Soula post aphorif. Inquit. sect. 2. n. 22. Et in Burgundia restatur Casaneus tit. de Judices rub. 2. n. 19. plures decisiones diverforum Senatuum refert Carena de offic. Sanctæ Inquisit. par. 2. tit. 12. §. 32. a n. 261.

Indicia indubitata dicuntur illa, quæ arctant mentem Judicis, ita ut omnino credat rem ita esse, nec possit in contrarium inclinare. Vel sunt demonstrationes rei per signa sufficientia, per quæ animus in aliquo tanquam in vero existente quiescit, & plus investigare non curat. Sic post antiquos scribunt Mascard. de probat. lib. 1. quest. 15. numer. 11. Menochius de presump. lib. 1. quest. 7. nu. 16. Guazzin. defen. 33. cap. 15. nu. 1. Giurba confil. 70. n. 22. in fine Boer. decision. 164. nu. 3. Farinacius in praxi part. 1. quest. 36. a num. 35. & part. 3. q. 86. nu. 66. & confil. 55. littera F. & confil. 78. nu. 27. & confil. 99. n. 30. lib. 1. & confil. 108. n. 2. & a n. 83. lib. 2. Magon. dec. Lucen. 30. n. 12. in fine, Julius Char. decif. 91. a n. 19. & decif. 94. nu. 97. & 98. Suelves confil. 5. n. 3. lib. 2. Riccius de pub. jud. quest. 27. n. 2. Merlin. contro. foren. lib. 1. cap. 44. nu. 17. Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 20. nu. 9. Petrus Barbosa in leg. 2. par. 1. nu. 85. ff. solut. matrim. Regens Leon decision. 125. num. 33. & a num. 38. libr. 2. Novar. de grava. vassal. grava. 200. nu. 95. in fine tom. 2. & grava. 79. num. 33. & 34. to. 3. Carena de offic. Sanctæ Inquisit. part. 2. tit. 12. §. 32. nu. 60. remissivè Sanfelicius dec. 47. n. 8. vers. Quæ dicuntur, Capicius Latro dec. 163. a num. 45. lib. 2.

Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Indicia indubitata, fol. 547. & in supplement. verbo Sodomita col. 2. in fine, fol. 605. Et quamvis aliqui requirant, ut indicia dicantur indubitata, quod per possibile res aliter se haberi non possit, ita ut si possibile sit rem aiter se habere, indicia non dicantur indubitata, Gomez tom. 3. variar. cap. 12. num. 25. & alii ex citatis, quos cumulant Suelves conf. 5. nu. 3. vers. Unde lib. 3. Giurba conf. 71. nu. 3. Cabal. resol. crimin. casu 288. num. 10. Julius Chartar. dec. 41. n. 19. Farinacius in praxi par. 3. quest. 86. nu. 67. in fine, Vermigliol. conf. 99. nu. 9. & conf. 113. num. 2. & conf. 381. num. 8. & conf. 396. num. 4. Tamen ut hæc perfectè intelligantur, sciendum est, quod indicium indubitatum, seu credere aliquid firmiter, duobus modis considerari potest. Primo quando animus Judicis inducitur ad credendum ita esse absque alia hæsitatione actuali, sed tamen cum aliqua hæsitatione virtuali, veluti quando Judex existimat, illud posse non esse verum, sed pronuncie firmiter credit ita verum esse. Secundò quando credulitas est ita firma, ut neque actualem, neque virtualem habeat Judex dubitationem, veluti quando Judex existimat illud esse verissimum, neque alicui dubitationi locum esse relictum. Juxta quæ dicendum est, quod si sumus in delictis occultis ex prima specie credulitatis, potest Judex procedere ad pœnam ordinariam, quia attenda materia dicuntur indicia indubitata, quamvis in aliis delictis talia non censerentur. Nam in delictis occultis quamvis Judex habeat credulitatem cum aliqua hæsitatione, debet deponere illam hæsitationem conformando se cum juris dispositione, quæ in hujusmodi delictis jubet reputari præsumptiones urgentes pro plena probatione: in aliis autem delictis non sufficit prædicta credulitas, qua illa indicia non censentur indubitata, cum aliqua adsit hæsitatio saltem virtualis; ita eruditè distinguit, & explicat Petrus Barbosa in leg. 2. par. 1. nu. 89. versicul. Est nihilominus advertendum, ff. solut. matrim. quam distinctionem, & declarationem magistralem vocat Farinac. in addit. ad prax. part. 3. quest. 86. ad num. 67. & eam sequuntur plenè discussio articulo Rovit. dec. 63. num. 9. 10. & Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Indicia indubitata, fol. 547. & in supplement. verbo Sodomita, fol. 605. Capicius Laro dec. 163. nu. 49. lib. 2. Regens Leo dec. 125. nu. 40. & 41. lib. 2. Augustinus Barbosa in leg. fin. nu. 5. Cud. de probat. Sanfelicius dec. 47. in fine, Novat. grava. 200. nu. 95. in fine tom. 2. & grava. 79. num. 33. & 34. tom. 3. Doctor Alexius Tristany in alleg. stupri quam scripsit anno 1657. à nu. 145. Et indiciorum indubitatorum exempla ponunt Doctores, quos citant Farinac. in praxi part. 1. quest. 36. numero trigesimo nono, & consil. 108. num. 84. lib. 2. Petrus Barbosa in leg. 2. par. 1. num. 90. versicul. Et confirmatur, ff. solut. matrim. aliqua tradunt Riccius de pub. jud. quest. 8. num. 3. Cabal. resol. crim. casu 288. à nu. 8. quinque refert Guazzin. defen. 33. c. 15. num. 2. & 3. Morla, & Regens Leon, referentes indicia, quæ indubitata visa fuerunt Regio Consilio Valentino ad condemnandum ad pœnam ordinariam, ille in emp. jur. par. 1. tit. 12. quest. 1. n. 15. iste dec. 125. l. 2. illa etiam tradunt Suelves conf. 5. & 37. lib. 2. Sesse dec. 111. lib. 1. Rovit. dec. 63. nu. 43. versicul. Quibus, Grivell. dec. 39. Intrigliol. dec. 40. Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium die 24. Januarii 1664. Jacobus Alchier Villæ de Passanes, Regni Franciæ, delatus de nece proditorie, & sine causa perpetrata die 19. Decembris 1663. hora undecima noctis, duobus jactibus instrumentorum manualium in personam Egregii Armandi de Crusol Comitis de Vzies dicti Regni Franciæ domini sui, in lecto dormientis in cubiculo hospitii dicti de la barca, siti in termino de Pontò, Vicariæ Gerundæ: ad relationem Magnifici Joannis Cellers, tertie Aulæ Doctoris, propter absentiam Joannis Baptistæ Roca, & Julia Judicis Regiæ Curie, fuit declaratus reus mortis, & condemnatus, quod raptaretur per terram, & in loco supplicii jugularetur per collum taliter quod naturaliter moreretur, & illico ejus anima à corpore separaretur, & postea ejus cadaver in frusta scinderetur, & quod post latam sententiam, & ante illius rea-

lem executionem torqueretur in caput mandantis. De isto homicidio nullus aderat testis de visu, sed solummodo contra dictum Jacobum Alchier concurrebant indicia sequentia. Quod dictum cubiculum, ubi dictus Gomes occisus fuit, est in atrio dicti hospitii, & circa portam principalem illius. Quod nullus alius remanserat in dicto cubiculo nisi dictus Comes dormiens in lecto, & dictus Jacobus Alchier, cujus erat famulus cubicularius, dormiens vestitus in quadam sella propè ignem. Quod dictus Alchier ad intus clauserat januam dicti cubiculi cum quodam baculo crassitudinis duorum digitorum pollicium, taliter quod etiam impellendo aperiri non poterat. Quod Claudius Xiviller famulus pedester dicti Comitis tradiderat dicto Alchier in janua dicti cubiculi duo instrumenta manualia parvæ mensuræ, quæ dictus Alchier equitando deferebat, & per eum posita cum aliis dicti Comitis intus dictum cubiculum, ibique esse tempore, quo ipse intus in illo se clauserat. Quod dictus Jacobus Alchier caricavit dicta duo sua instrumenta manualia cum pulvere, & ballis tempore, quo illa posuit in dicto cubiculo. Quod in dicto cubiculo adest tantum una janua, quam clausit dictus Alchier, & adsunt duæ fenestræ, quæ clausæ erant tempore, quo dictus Comes cenam fecerat in dicto cubiculo, & se posuit in lecto, & eodem modo fuerunt vise, & reperia per omnes post dictum homicidium. Quod porta principalis dicti hospitii ad intus erat clausa tantum cum duobus vectibus, & pessulo, cum non adestet serra ad claudendum cum clavi, & sic quilibet ex commorantibus intus dictum hospitium, poterat faciliter eam aperire. Quod dictus Claudius Xiviller fuit ad extra clausus in stabulo dicti hospitii, ex quo non exivit nisi paulò post dictum homicidium, aperta ei ad extra janua dicti cubiculi. Quod Petrus de Ramon Sebusianus dicti Comitis arcarius, duo famuli & duæ famulæ, qui serviebant in dicto hospitio, Petrus Costa & Maria Costa hospites respectivè subierunt ad sua cubacula, & lectum, & janua quæ est in scala, per quam ascenditur ad dictum hospitium, clausa fuit cum clavi. Quod dictus Jacobus Alchier paulò post auditos dictos duos jactus tormentorum manualium, lucente luna, visus fuerat foris extra hospitium, & juxta puteum, qui est ante portam principalem illius: deposuit enim dictus Ramon se audivisse dictos jactus, & illico à lecto surrexisse, & fuisse ad fenestram, quæ erat in suo cubiculo, illamque aperuisse, & vidisse dictum Alchier foris juxta puteum dicentem, & clamantem, ingressos aliquos fuisse violenter, & dominum suum occidisse, & non vidisse alium; & dictus Xiviller deposuit se illico post auditos dictos jactus descendisse à stabulo, & digressum fuisse ad ostium dicti stabuli, & per foramen quod in eo erat vidisse portam principalem hospitii apertam, & per eam dictum Alchier ingredientem. Quod dicti Petrus Ramon, hospites & famuli illico postea descenderunt simul ad atrium dicti hospitii per dictam scalam, & per dictam Mariam Costa apertam fuisse cum clavi dictam januam, & reperierunt dictum Alchier idem dicentem, quod antea dixerat dicto Petro Ramon. Quod cadaver dicti Comitis fuit repertum cum manu subtrus maxillam, & ballas sub capite illius, & capillos, & pulvinum flammigantes. Quod percontatus dictus Alchier à dicto Ramon in atrio dicti hospitii, ubi erant duo sua instrumenta manualia, respondit esse intra dictum cubiculum, ubi erat cadaver dicti Comitis, & illis quæsitis per torum cubiculum non fuerunt reperia. Quod manè die factò quærendo dicta instrumenta manualia fuerunt visa per dictum Claudium Xiviller intus aquam profunditate dicti putei, qui est ante portam principalem dicti hospitii, & cum aliorum juvamine descendit dictus Xiviller ad dictum puteum, & extraxit dicta duo instrumenta manualia, quæ discarricata de canna, & fucone reperia fuerunt, ex quibus judicantur omnes fuisse cum eis ejectos dictos duos jactus instrumentorum manualium. In executionem dictæ sententiæ fuit dictus Alchier tortus, sed nihil confessus fuit in tortura, neque quoad mandantem, de quo tantum interrogabatur, neque circa homicidium. Sed cum sententia mortis esset exequenda die Sab-

die Sabbati 26. Januarii, Confessarius illius dixit Nobili Regenti Cancellarium, quod dictus Alhier in exonerationem suæ conscientie dicere, & manifestare volebat se solum perpetrasse homicidium dicti Comitis ejus domini; qua de causa Relator causæ accessit ad Regios carceres, & dictus Alhier coram dicto Confessario, & aliis pluribus, præstito prius juramento in posse dicti Relatoris dixit se solum, & absque interventione alterius commisisse dictum homicidium, quæ depositio per scribam Curie fuit in processu continuata.

36 Quinimo in delictis occultis & difficilis probationis, quamvis indicia non sint omnino indubitata, sufficit, quod sint plura indicia dubitata, ex quibus resultat unum indicium indubitatum, & adsint aliæ probationes, & adminicula, ut quis possit condemnari pœna ordinaria delicti, Farinac. *in praxi part. 1. quest. 36. n. 41. & part. 3. quest. 80. n. 93. & conf. 108. à num. 90. libr. 2. Jul. Chartar. decis. 49. num. 50. & decis. 79. numer. 38. Guazzin. defens. 33. cap. 15. num. 4. Capicius Latio decis. 163. num. 42. & 51. exemplar nostri Regii Criminalis Consilii die 4. Maji 1616. factum contra Petrum Barbet, tradit Xammar. de offic. jud. part. 1. qu. 15. num. 99. quod supraretuli num. 3. in fine. Cui addo ita etiam observatum 28. Martii 1628. contra Joannem Alzina Flaffaderium Villæ de Reus, de quo casu infra dec. 96. num. 54. & 63. alia tria exemplaria cumulat Doctor Alexius Tristany Advocatus magni nominis, nunc meritisimus Regius Senator, in allegatione stupri edita anno 1657. num. 176.*

37 Prædicta num. 34. & 36. in Regio Consilio, seu Regia Audientia procedunt. Barones autem, seu ordinarii Regii ex solis indicis indubitatis, etiam in delictis occultis, & difficilis probationis, non possunt reum pœna mortis ordinaria condemnare, Farinac. *in praxi part. 3. quest. 86. num. 117. Regens Leon dec. 125. num. 33. & 34. libr. 2. Vermigliol. conf. 396. num. 3. Carena de offic. Sanctæ Inquisitionis, part. 2. tit. 12. §. 32. numer. 264. Illustrissimus Dominus Vice Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observ. 1. à numer. 116. præcipue num. 120. part. 1. quidquid contrarium fuerit observatum per Judices inferiores in Regno Valentie in casu relato per Morlam *in emp. jur. part. 1. tit. 12. qu. 1. num. 14. & in Regno Aragonum in casu relato per Suelves conf. 5. l. 2. Nisi à lege aliquid indicium pro plena probatione qualificaretur, nam tunc non solum Senatus supremus, verum etiam Judices inferiores possunt ex indicis indubitatis, in delictis occultis & difficilis probationis, pœnam ordinariam imponere, Matth. de regim. Reg. Val. tom. 2. c. 8. §. 8. n. 3.**

38 Apud nos etiam sine difficultate transit, quod testis unus de visu cum aliis indicis in sua specie perfectè probatis sufficit etiam in criminalibus ad condemnandum in pœnam ordinariam, ita Peguera binas decisiones nostri Senatus referens dec. 17. par. 1. Et licet quoad externos prædicta decisio non transeat sine difficultate, eamque impugnent multis citatis Farinac. *in praxi parte 3. quest. 86. à num. 3. & à num. 23. & conf. 108. num. 103. & 104. libr. 2. Mascard. de probat. conclus. 459. à v. 11. Julius Chartar. decis. 90. à num. 36. vers. Quod si quis cum seq. Augustinus Barbosa *in cap. cum causam 13. n. 15. de probat. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 2. verba Probationes, fol. 338. Buccaron. different. 55. Gomez tom. 3. variar. cap. 12. num. 26. ubi Ayllon Laynez plures alios addit numer. 27. Nihilominus illam defendunt Fontanella dec. 258. num. 8. & 9. part. 1. Doctor Alexius Tristany in allegatione stupri edita anno 1657. num. 159. Guazzin. defens. 33. cap. 14. num. 12. Giurba conf. 2. num. 45. sequitur Senatus Valentinus, ut per Regem Leon dec. 125. num. 35. libr. 2. Maxime in delictis occultis, & difficilis probationis, Petrus Barbosa *in leg. 2. part. 1. num. 93. vers. Quarto, & ultimo, ff. solut. matrim. Farinac. conf. 189. num. 4. & 5. lib. 2. Augustin. Barbosa *in cap. præterea 27. num. 3. de testibus. Et fuit in Cathalonia decisum 21. Maji 1621. contra Franciscum Bon Civem honoratum Barcinonæ, delatum de uxoricidio, de quo constabat ex depositione cujusdam famulæ testis de visu per foramen clavis januæ cubiculi ubi uxoricidium fuit commissum, & ex aliis indicis, sicque ad mortem condemnatus extitit. Et****

vidi observatum in Regio Criminali Consilio Regni Sardinie anno 1652. contra quemdam monetarium, in quo casu erat dictum cujusdam femine testis de visu, & alia indicia, fuitque ad mortem condemnatus. Concurrentibus autem unico teste de visu, & aliis indicis, ut casu decis. Peguera 17. part. 1. existimo posse Judices inferiores ordinarios ad pœnam mortis ordinariam reum condemnare in Cathalonia.

Quæro 2. qua pœna puniatur occidens Clericum volens occidere laicum? Et magis generaliter, qua pœna puniatur occidens Petrum volens occidere Joannem? Quidam dicunt quod puniri debet pœna ordinaria homicidii, quia sufficit animus occidendi in genere, *argum. leg. 1. ff. ad leg. Cornel. de siccar. & faciunt jura in leg. 3. §. itaque, leg. eum qui nocentem 18. §. si injuria, ff. de injur. leg. sciendum, §. qui cum aliter, ff. ad leg. Aquil. leg. qui sacrum, ff. de furtis, leg. vulgaris, §. si quis os, ff. eodem, leg. cum quarebatur, ff. unde vi, ita Bart. *in leg. respiciendum, §. penultimo num. 7. ff. de pœnis, & in leg. divus 14. n. 2. ff. ad leg. Cornel. de siccar. Gomez tom. 3. var. cap. 3. num. 34. ubi Ayllon Laynez num. 35. Jul. Clar. §. homicidium versic. Dicunt etiam aliqui, ubi Bajard. num. 12. Covar. *in cap. alma mater, part. 1. §. 12. n. 14. Bossius tit. de homicid. num. 73. 74. & 76. Menchaca contrav. illustr. libr. 3. cap. 96. n. 32. Fachin. contrav. jur. libr. 1. cap. 37. alios referunt, sed non sequuntur Suelves conf. 33. n. 14. libr. 1. Jul. Chartar. decis. 56. à num. 5. præcipue num. 14.***

Sed contraria sententia est communior, & verior, quod puniri non debet pœna ordinaria homicidii, sed pœna extraordinaria Judicis arbitrio, *faciunt jura in leg. 3. §. ultimo, leg. 4. leg. item apud labeonem, §. si quis virgines, ff. de injur. Tum quia homicidium tunc pœna ordinaria puniri potest, si animo occidendi commissum fuerit, leg. 1. §. Divus Adrianus, ff. ad leg. Cornel. de siccar. & dolus circa unum ad alium non porrigitur, leg. fulcinius 7. §. quid si adversus, ff. quibus ex can. in posse. eatur. Tum quia licet dans operam rei illicitæ teneatur de omni eo, quod sequitur præter ejus voluntatem, & intentionem, leg. quoniam multa, C. ad leg. Jul. de vi publ. copiosè Farinac. *in praxi part. 4. quest. 126. à num. 61. locum non habet respectu pœnæ ordinariæ, quando ex tali opera verosimiliter aliud quod contingit sequi poterat, ita ut facile posset cogitare illud eventurum, ex Farinac. ubi supra num. 77. sic per prædictas rationes hanc sententiam docent, & probant Jafon *in leg. 1. num. 18. ff. de legib. & in leg. si per horrorem, num. 17. ff. ad jurisd. omn. jud. Ripa *in leg. fin. quest. 11. C. de revoc. donat. Sicard. *in leg. 1. n. 10. Cod. de ser. fugit. Menoch. de arbitr. jud. casu 324. num. 12. Boer. dec. 24. Mascard. de probat. conclus. 864. n. 6. Paschal. de pat. potest. part. 3. cap. 6. num. 35. Marefcot. variar. lib. 2. resol. 126. num. 2. & 3. Tiracquell. de pœn. temper. causa 14. num. 4. Surdus conf. 10. num. 33. Riccius collectan. 1832. vers. Tertio in eo, Muta decis. 16. num. 8. Marian. Antonin. var. libr. 3. resol. 5. num. 13. Buccaron. different. 208. numer. 15. & 16. Vermigliol. conf. 54. num. 8. & 9. innumeros citant Farinac. *in praxi part. 4. quest. 125. num. 152. & late conf. 1. l. 1. Suelves conf. 33. num. 15. libr. 1. Cabal. resol. crim. casu 31. à num. 11. & de homicid. num. 238. Giurba consil. 33. à num. 18. Jul. Chartar. decis. 56. à num. 15. præcipue numer. 38. 39. & 54. Ita judicatum in Civitate Mantuæ refert Placa de delict. cap. 27. num. 5. & in Senatu Pedemontano testatur Thesaur. decis. 243. num. 4. & in Regno Neapolis tradit Thoro *in compend. decis. part. 1. verbo Pœna ordinaria homicidii, fol. 302. Et in nostro Regio Criminali Cathalonie Consilio die 29. Januarii 1631. Felicianus Prats agricola Parochiæ de Ledo, Gerunden. Diocesis, delatus de nece per eum unà cum aliis perpetrata jactibus tormentorum manualium sive pedrenals in personam Joannis Travi casu transeuntis per vicum quo itur ad plateam sancti Felicis Civitatis Gerundæ die 28. Maji 1630. alium occidere volendo, quem spectabant intus domum olim Michaelis Costans, speculis in pariete factis ad eum effectum: ad relationem Magnifici Antonii Viñola I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum.*******

41 Idemque est in mandante occidi unum, & mandatarium alium occidat, non tenetur mandans de occiso poena ordinaria, sed extraordinaria Judicis arbitrio, Decian. tract. crim. lib. 9. c. 36. num. 9. Farin. in praxi part. 4. qu. 135. num. 159. Vermigliol. conf. 23. n. 9.

ARGUMENTUM.

An occidens Ministrum Regium ad Ecclesiam confugiens gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Reus criminis laesae Majestatis confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus Immunitate, n. 1. 2. 3. 4. & 5. ubi negativè resolvitur.
- 6 Reus laesae Majestatis in personam Principis non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 7 Sciens, & non revelans crimen laesae Majestatis contra suum Principem, non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 8 Receptor, & defensor rei criminis laesae Majestatis, ne capiatur, aut puniatur, non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 9 Ratificans offensionem contra Principem nomine suo factam non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 10 Reus criminis laesae Majestatis non gaudet Immunitate Ecclesiae, etiam si effectus non sit secutus.
- 11 Rebellis, qui delinquit in Statum Principis non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 12 Reus criminis laesae Majestatis contra Papam non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 13 Reus criminis laesae Majestatis contra Imperatorem non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 14 Reus criminis laesae Majestatis contra Regem non gaudet Immunitate Ecclesiae. Amplia duobus modis, num. 15. & 16.
- 17 Reus criminis laesae Majestatis contra Reginam non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 18 Reus criminis laesae Majestatis contra filium Regis primogenitum non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 19 Reus criminis laesae Majestatis contra alios, & Infantes Regis, non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 20 Reus criminis laesae Majestatis contra Archiduces, Duces, Marchiones, & Comites superiorem non recognoscens, non gaudet Immunitate Ecclesiae.
- 21 Reus criminis laesae Majestatis per vassallos in personas dominorum suorum conspirantes non gaudet Immunitate Ecclesiae, non de jure, sed de consuetudine.
- 22 Reus criminis laesae Majestatis ut non gaudeat Immunitate Ecclesiae, an requiratur, quod sit Principi subditus.
- 23 Occidens Ministrum Regium an gaudeat Immunitate Ecclesiae, distinguuntur duo casus.
- 24 Primus in occidente Ministrum Regium superiorem, n. 24. & referuntur opiniones, n. 26. 27. 28. & negativè resolvitur, n. 29. & quid in illum occidente ex odio particulari, & privata inimicitia, num. 30. 31. & 32.
- 25 Secundus casus est in occidente Ministrum Regium inferiorem, n. 25. ubi negativè resolvitur, num. 40. Limita 1. ut procedat in occidente Ministrum Regium inferiorem in odium Principis, vel ut Princeps, Provincia, vel Civitas illo Ministro careat, vel alia causa, ut puta in exercitio sui officii, aut respectu, intuitu, & contemplatione illius, n. 41. Et idem est in occidente quemcumque officialem in exercitio sui officii, seu intuitu, & contemplatione illius, etiam Juratum, Patiarium, seu Consulem alicujus Civitatis, vel Villa, n. 42. Idque multo magis procedit in occidente in exercitio, seu intuitu, & contemplatione officii Ministrum Regium incautum, n. 43. secus si ex odio particulari, seu privata inimicitia, n. 44. Sublimita hanc primam

limitationem, si Minister Regius inferior occidatur proditorie, per insidias, vel animo delibato, n. 46. vers. Sublimita. Limita 2. si Minister Regius fuerit aggressor, & dederit causam rixae, n. 47. Limita 3. si non constat de hujusmodi homicidio, n. 49.

- 33 Cardinalem occidens non gaudet Immunitate Ecclesiae, n. 33. Amplia etiam si illum occidat ex particulari odio, seu privata inimicitia, n. 34. Limita se defendendo, n. 35.
- 36 Episcopum occidens non gaudet Immunitate Ecclesiae, num. 36. 37. 38. & 39.
- 37 Episcopum occidere est atrocissimum crimen, & punitur poena criminis laesae Majestatis.
- 38 Episcopus est Regius Consiliarius.
- 39 Laicus non gaudet Immunitate Ecclesiae in atrocissimis delictis, pro quibus Clericus degradatur, & Curia saeculari traditur.
- 40 Regularis occidens suum Generalem, Provincialem, seu Abbatem, non gaudet Immunitate Ecclesiae, n. 39. vers. Ex qua.
- 46 Occidens Ministrum Regium inferiorem committit crimen laesae Majestatis, num. 45. intellige, num. 46.
- 50 Officialis Regius confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate.
- 51 Poena qua puniatur reus laesae Majestatis contra Principem, & ejus Consiliarios.
- 52 Occidens Ministrum Regium inferiorem qua poena puniatur, vide n. 52. intellige, n. 53. & 54.
- 55 Vassallus occidens Baronem Dominum suum qua poena puniatur.
- 56 Offensa quomodo probetur, quod sit facta Regio Ministro intuitu, & contemplatione officii, seu Principis, aut ex odio particulari, sive privata inimicitia.

DECISIO XCIV.

Reus criminis laesae Majestatis confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus Immunitate? cogitandum reliquit Azevedo leg. 2. num. 63. tit. 18. libro octavo recop.

Sed Bossius tit. captura, n. 32. tenet de jure, quod reus criminis laesae Majestatis confugiens ad Ecclesiam gaudet Immunitate, quia crimen laesae Majestatis non exceptum est in cap. inter alia de Immunit. Eccles. & affirmat suum Senatam censuisse juris esse, sequuntur Villagut. de exten. Immunit. Eccles. num. 5. post medium, vers. Idem docuit, Guttier. pract. libr. 3. quest. 4. num. 3. junctis num. 9. & 17. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 9. num. 42. Farinac. de Immunit. Eccl. num. 180. & 185. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 2. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 18. vers. Verum, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 1. Dixi de jure, nam per Bullam Gregorii XIV. reus criminis laesae Majestatis in personam Principis confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 9. num. 1. & 2. vers. Sed cum Bulla, Mar. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 7. num. 1. & 11. in fine, & num. 31. Farinac. de Immunit. Eccles. n. 181. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. num. 61. Jul. Chartar. decis. 46. num. 25. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 1. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 18. vers. Sed cessat, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 1. Castr. Pal. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. num. 42. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. n. 15. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 40. cum sequitur Barbosa de jure Eccles. univers. libr. 2. cap. 3. numer. 128. Guazzinus defens. 1. cap. 38. num. 31. vers. Sed hodie.

At de jure probabilius, & verius est, quod reus criminis laesae Majestatis confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, sed inde invitatus extrahi potest. Primum, quia crimen laesae Majestatis est omnium gravissimum, & horrendum, Farinac. in praxi part. 4.

qu. 112. à num. 1. ac atrocissimum, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 1. n. 1. Et à quacumque dispositione generali semper censetur exceptum, ut latè probat Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 43. à num. 1. ad 6. sequitur Cutell. de Immunit. Eccles. libr. 1. quæst. 6. num. 14. Secundò, quia si publicus latro, nocturnus, depopulator agrorum, homicida proditorius, per insidias, animo deliberato, & per assassinium, excipiuntur à regula generali Immunitatis Ecclesiæ, absurdum esset, quod sub ea remaneret reus criminis læsæ Majestatis: quod quidem crimen multò gravius est prænaratis delictis, tum ratione personæ quæ offenditur, tum ratione pœnæ impositæ. Per quas, & alias rationes sic docent Rebuff. de Immunit. Eccles. art. 1. gloss. 1. numer. 25. tit. 2. Gigas de crim. læsæ Majest. tit. de plurib. & diver. qu. libr. 3. qu. 3. Decian. tract. crimin. libr. 6. cap. 28. num. 23. Farinac. in praxi part. 1. qu. 28. num. 72. & de Immunit. Eccles. num. 179. Azevedo leg. 3. sed num. 9. tit. 2. lib. 1. recop. Bajard. ad Clar. §. fin. qu. 30. num. 19. Riccius de publ. jud. qu. 37. num. 36. Correa de Immunit. Eccles. part. 3. num. 4. Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 28. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 31. Carracus ad leg. recop. cap. 3. §. 4. numer. 7. & 8. Riccius in praxi part. 2. resol. 3. Cutellus de Immunit. Eccles. libr. 1. quæst. 6. & 7. Phebus dec. 81. numer. 6. libr. 1. Barbosa de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. num. 128. benè Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 43. à num. 1. ad 6. videndus Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 14. num. 55. Et hæc opinio † consuetudine, & praxi recepta est, Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 3. Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 28. Nam ut ait Bossius tit. de captura, num. 32. in fine, dictum fuisse per suum Senatorem, quod fortè arduum nimis videretur opinionem contrariam in practica servari, Clarus §. fin. quæst. 30. num. 10. in fine, inquit credere opinionem contrariam in praxi non observaturam, sequitur Tuschus pract. conclus. littera E. concl. 11. num. 39. & 40. Gigas de crim. læsæ Majest. tit. de plurib. & diver. questionib. libr. 3. quæst. 3. numer. 17. ubi testatur ita vidisse suo tempore servari, prout fuit observatum apud antiquos Romanos contra Crassum Brutum, cujus dictum etiam referunt, & sequuntur Farinac. in praxi part. 1. qu. 28. n. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 14. num. 55. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 31. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 43. num. 6.

6 Unde primò inferitur, quod Immunitate Ecclesiæ non gaudet, qui committit crimen læsæ Majestatis in personam Principis, verbi gratia occidendo, vulnerando, percutiendo, conjurando, machinando, hostiliter ejus personam insequendo, vel revelando hostibus secretum Principis, ut ab illis capiatur. Idem dico de consulentibus, auxiliantibus, & favorem præstantibus ad suprascripta contra personam Principis, quia omnes isti sunt rei criminis læsæ Majestatis in personam Principis. Ita Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 3. vers. Spectata, Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 18. vers. Sed cessat, Azevedo leg. 3. sub num. 9. tit. 2. libr. 1. recop. & in leg. 1. num. 108. & 109. tit. 18. libr. 8. recop. Narbona leg. 20. gloss. 7. num. 8. 9. & 10. tit. 1. libr. 4. recop. Bonac. tom. 2. disp. 3. quæst. 7. punct. 7. num. 10. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 44. n. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 16. 17. & 18.

7 Secundò inferitur, quod non gaudet Immunitate Ecclesiæ, sciens, & non revelans crimen læsæ Majestatis, quia sciens, & non revelans machinationem contra suum Principem, tenetur pœna criminis læsæ Majestatis, leg. quisquis, Cod. ad leg. Jul. Majest. can. si quis cum nobilibus 6. qu. 1. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 7. num. 52. Farinac. de Immunit. Eccles. n. 186. & in praxi part. 1. qu. 51. à num. 71. Gigas de crim. læsæ Majest. tit. de var. quæst. lib. 3. q. 2. Gomez tom. 3. var. cap. 2. num. 8. vers. Tertio limita, ubi Ayllon Laynez innumeros refert num. 9. Decian. tract. crim. lib. 7. c. 34. num. 25. Bajard. §. læsæ Majestatis, num. 2. vers. Quadragesimo, Vela de delict. cap. 21. Paschal. de pat. potest. part. 3. cap. 6. num. 6. Clar. §. fin. quæst. 87. vers. sic

Punctus est, Menoch. de arbit. jud. casu 355. num. 9. Narbona ad leg. rec. l. 20. gloss. 7. num. 12. tit. 1. lib. 4. recopit. Larrea allegat. Fiscal. 65. per totam, & allegat. 66. à num. 8. libr. 1. Flores de Mena var. qu. 8. per totam, Fachin. controu. jur. libr. 9. cap. 86. Scaccia de jud. lib. 2. cap. 20. à num. 25. Azevedo leg. 1. à num. 57. tit. 18. lib. 8. recop. Riccius de publ. jud. qu. 37. num. 37. quidquid dicant Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 10. num. 11. & cap. 11. num. 5. Diana resol. moral. part. 1. tract. 11. resol. 7. vers. An verò, & part. 5. tract. 2. resol. 90. & part. 6. tract. 1. resol. 18. vers. Notandum est, in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 30. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 19. dub. 23. sect. 1. num. 3. vers. Spectata, ibi: Secus dicas, & vers. Respondetur in fine, & sect. 5. à num. 4. Bonacina tom. 2. disp. 3. qu. 7. punct. 7. num. 11. Ghilinus in sum. verbo crimen læsæ Majestatis, num. 1. littera C. quia contra eos est verior sententia, ut per Mexiam de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 8. num. 18. in fine, benè Cutell. de Immunit. Eccles. libr. 1. qu. 7. n. 4. juncto num. 99. vers. Pergunt ad finem.

8 Tertio inferitur, quod non gaudet Immunitate Ecclesiæ receptor, & defensor rei criminis læsæ Majestatis, ut quando receptatur, ne à satellitibus comprehendatur, vel ne à Judice puniatur, Bajard. ad Clar. §. læsæ Majest. num. 25. in vigesimo quinto speciali, Decian. tract. crim. libr. 7. cap. 34. à num. nono, latissimè Farinacius in praxi part. 4. quæstion. 112. à num. 39. & quæst. 113. à num. 259. quidquid dicant Diana resol. moral. part. 5. tractat. 2. resol. 91. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 30. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 3. vers. Spectata, ibi: Secus dicas, quia contra eos est verior sententia, ut per Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 11. num. 4. Magal. part. 3. cap. 9. quæst. 1. num. 3. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 5. num. 9. & 10.

9 Quartò inferitur, quod non gaudet Immunitate Ecclesiæ ratificans offensionem contra Principem nomine suo factam, Decian. tract. crim. libr. 7. cap. 34. n. 8. Farinac. in praxi part. 4. quæst. 112. à num. 96. Azevedo leg. 1. num. 87. 88. & 89. tit. 18. libr. 8. recop. Diana resol. moral. part. 5. tract. 2. resol. 87. in fine, Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 11. nu. 2. quidquid dicat Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 3. vers. Spectata.

10 Quintò inferitur, quod non gaudet Immunitate Ecclesiæ reus criminis læsæ Majestatis, etiam si effectus secutus non sit, leg. 3. ff. ad l. Jul. Majest. leg. quisquis, C. eodem, Julius Clar. §. læsæ Majestatis, num. 15. vers. Secus autem, ubi Bajard. num. 2. vers. vigesimo sexto, Decian. tract. crim. libr. 7. cap. 35. à num. 1. Azevedo leg. 1. à num. 49. & num. 90. tit. 18. libr. 8. recop. latissimè Farinac. in praxi part. 4. qu. 116. à num. 147. Narbona leg. 20. gloss. 7. num. 11. tit. 1. libr. 4. recop. Menoch. de arbit. jud. casu 360. numer. 24. Covar. in Clement. si furiosus, part. 2. in initio, num. 7. & in nostris terminis Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 10. num. 7. & cap. 11. num. 1. Diana resol. moral. part. 5. tract. 2. resol. 87. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 19. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 3. vers. sicul. An autem.

11 Sextò inferitur, quod non gaudet Immunitate Ecclesiæ rebellis, qui delinquit in Statum Principis, ut puta machinans, seu conjurans, ut Regnum, aut Civitas inimicis tradatur. Nec etiam gaudet, qui offendit statuas, vel imagines Principi dicatas, Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 44. num. 10. & 15. Curia Philippica part. 3. §. 12. n. 28. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 14. num. 55. Azevedo leg. 1. à n. 117. tit. 18. lib. 8. recopit. Villadiego in polit. cap. 3. num. 207. Narbona leg. 20. gloss. 7. à num. 14. tit. 1. libr. 4. recop. quidquid dicat Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 10. à num. 7. Farinac. de Immunit. Eccles. n. 190. remissivè ad eum Riccius de publ. jud. quæst. 37. num. 27. vers. Quid de machinante, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 42. in fine, Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 7. numer. 45. Lezana quæst. regular. tom. 3. verbo Immunit.

- munis. Ecclesiarum, num. 15. Bonacina tom. 2. disp. 3. de Immunit. quest. 7. §. 6. numer. 5. Diana resol. moral. part. 1. tractat. 1. resol. 7. & part. 4. tract. 1. resol. 103. & part. 6. tract. resol. 18. vers. Sed cessat, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 4. num. 1. & sect. 5. à num. 1. Baron. de citat. tom. 3. in annotat. ad quest. 42. num. 7. in fine, quia contra eos est verior sententia, ut per Curell. de Immunit. Ecclesia, libr. 1. qu. 7. num. 1. & 2. juncto n. 7. ad 16.*
- 12 Committitur primò crimen læsæ Majestatis contra Papam, & reus hujus criminis non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Clar. §. læsæ Majestatis, num. 2. versicul. Committitur autem, Gigas de crimin. læsæ Majestatis, rubr. qualiter & à quibus committatur, quest. 1. per totam, Decian. tract. crimin. libr. 7. cap. 4. numer. 4. & cap. 32. num. 2. Peregrin. de jure fisci libr. 4. tit. 5. num. 23. Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. numer. 18. & de Immunit. Eccles. num. 187. Narbona l. 20. gloss. 7. num. 116. tit. 1. libr. 4. recop. Azevedo l. 1. à num. 7. tit. 18. libr. 8. recop. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 7. à num. 18. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 8. & 28. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 23. sect. 1. num. 35. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 40. num. 5. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 9. num. 4. Bonacina tom. 2. disp. 3. quest. 7. de Immunit. punct. 7. §. 6. num. 12. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 9. numer. 43. Diana resol. moral. part. 7. tract. 11. resol. 37.
- 13 Committitur secundò crimen læsæ Majestatis contra Imperatorem, & reus hujus criminis non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Clar. §. læsæ Majestatis, num. 2. versic. Committitur autem, Gomez tom. 3. var. cap. 2. num. 6. ubi Ayllon Laynez num. 7. Azevedo l. 1. à n. 4. tit. 18. libr. 8. recop. Capic. decis. 130. num. 11. Decian. tractat. crimin. libr. septimo, cap. 2. num. 3. in fine, & num. 8. & cap. 4. num. 3. Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 19. & de Immunit. Eccles. num. 187. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 7. num. 23. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 9. num. 4. Bonacina tom. 2. disp. 3. quest. 7. de Immunit. punct. 7. §. 6. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 9. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 35. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 41. num. 1. Narbona l. 20. gloss. 7. num. 114. tit. 1. libr. 4. recop. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 43. Diana resol. moral. part. 7. tract. 11. resol. 37.
- 14 Committitur tertio crimen læsæ Majestatis contra Regem, exemplum est in Domino nostro Hispaniarum Rege: idem dico de Rege Galliarum, Angliarum, & Polonia, nam reus hujus criminis gaudet Immunitate Ecclesiæ, Clar. §. læsæ Majestatis, num. 2. versic. Committitur autem, ubi Bajard. num. 2. versic. Secundo modo, Gomez tom. 3. var. cap. 2. numer. 6. ubi Ayllon Laynez num. 7. Gigas de crim. læsæ Majest. tit. qualiter & à quibus committatur, quest. 28. Farinacius in praxi part. 4. quest. 112. num. 34. & de Immunit. Eccles. n. 187. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 41. num. 2. Boffius tit. de crim. læsæ Majestatis, numer. 51. Azevedo l. 1. num. 16. & 17. tit. 18. libr. 8. recop. Diana resol. moral. part. 7. tractat. 11. resol. 37. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 7. à num. 24. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 9. num. 4. Bonacina tom. 2. disp. 3. quest. 7. de Immunit. punct. 7. §. 6. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 16. dub. 23. sect. 1. num. 35. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 35. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 43. Peguera in pract. crim. cap. 19. à num. 2. Amplia 1. † in offendente Regem ex particulari odio, sive ex privata inimicitia, qui non gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia crimen læsæ Majestatis committit, Boffius tit. de crim. læsæ Majest. num. 41. Capic. decis. 230. num. 15. versic. Ubi vero contra Principem, Decian. tract. crimin. libr. 7. cap. 9. num. 3. in fine, & cap. 49. num. 34. in fine, Farinac. in praxi part. 4. qu. 117. num. 44. Azevedo libr. 1. num. 6. tit. 18. libr. 8. recop. Amplia 2. † in offendente Regem se defendendo, nam licet contradicant Farinacius & Guazzin. & alii ab eis relati, ille in praxi part. 4. q. 112. num. 149. & quest. 125. num. 34. iste defens. 29. cap. 4. n. 16. & citati per Dianam loco statim allegando, ampliationem verò sequuntur Bañes de just. & jure quest. 64. part. 7. conclus. 2. Molina de just. & jure tom. 4. tractat. 3. disp. 14. conclus. 2. Lessius de just. & jure libr. 2. cap. 9. dub. 8. num. 42. quos refert, & sequitur Diana resol. moral. part. 5. tract. 4. resol. 2. quando ex interitu Principis sequerentur bella civilia ob successionem. Sed absolute inquit Jul. Clar. §. homicidium, num. 30. vers. Quinimo, quod si casus contingeret in practica, nesciret, an posset obtineri contraria opinio.
- 17 Committitur quarto crimen læsæ Majestatis contra Reginam, & reus hujus criminis non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 44. Azevedo l. 1. à num. 92. tit. 18. libr. 8. recop. late Narbona l. 20. gloss. 7. à num. 102. tit. 1. libr. 4. recop. quidquid dicant Bonac. tom. 2. disp. 3. quest. 7. de Immunit. punct. 7. num. 3. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 14. & 11. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 18. vers. Sed cessat, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 4. num. 1.
- 18 Committitur quinto crimen læsæ Majestatis contra filium Regis Primogenitum Regni successorem, in Hispania Principem vocatum, Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 44. sub num. 3. Et reus hujus criminis non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Azevedo l. 1. num. 103. tit. 18. libr. 8. recop. Narbona l. 20. gloss. 7. num. 113. tit. 1. libr. 4. recop. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 13.
- 19 Committitur sexto crimen læsæ Majestatis contra alios filios & Infantes Regis, & si non sint proximi, & immediati Regni successores, ac etiam contra fratrem Regis, & reus hujus criminis non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Azevedo l. 1. n. 103. tit. 18. l. 8. recop. Narbona l. 20. gloss. 7. num. 13. in fin. tit. 1. l. 4. recop. quidquid dicant Bonac. Mexia de Cabrera, Diana, & Thomas del Bene citati num. 17.
- 20 Committitur septimo crimen læsæ Majestatis contra Archiduces, Duces, Marchiones, & Comites superiores non recognoscentes, ut contra Archiducem Austriarum, Duces Florentiarum, Mantuarum, Parmarum, Sabaudiarum, Saxoniarum & similes, & Duces Reipublicarum Venetiarum, Januensium, & Lucarum, & Magnum Magistrum Ordinis Sancti Joannis Hierosolymitanen. & rei hujus criminis non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Clar. §. læsæ Majestatis 2. versic. Committitur autem, ubi Bajard. num. 3. Gomez tom. 3. var. cap. 2. numer. 6. & 10. ubi Ayllon Laynez num. 7. Boffius tit. de crim. læsæ Majest. num. 52. Peregrin. de jure fisci lib. 4. tit. 5. num. 27. Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. numer. 20. 21. 182. 184. & 190. & de Immunit. Eccles. num. 18. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 40. num. 3. & 4. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 7. num. 28. & à num. 33. plures Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 23. sect. 1. numer. 36. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 10.
- 21 Committitur octavo crimen læsæ Majestatis per vassallos in personas dominorum suorum conspirantes, ut Ducum, Marchionum, Comitum, Baronum, & Dominorum locorum superiores recognoscentium. Ideoque si vassallus personam sui Principis offenderit, ut Ducis, Marchionis, Comitum, Baronis, & Domini loci etiam superiores recognoscentis, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, sed inde invitatus extrahi potest, non de jure, ut docent Gomez tom. 3. variar. cap. 2. num. 10. ubi Ayllon Laynez numer. 11. Azevedo l. 1. à num. 21. tit. 18. libr. 4. recop. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 16. numer. 177. & 178. Ramirez de lege Reg. §. 27. num. 20. Ripoll. de regal. cap. 18. à num. 47. Intrigliol. decis. 41. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Crimen læsæ Majestatis an dicatur, fol. 263. Peregrin. de jure fisci libr. 4. tit. 5. num. 24. & in terminis Farinacius de Immunit. Eccles. num. 187. Peregrinus eod. tractat. cap. 9. num. 8. Bonacin. tom. 2. disp. 3. de Immunit. quest. 7. punct. 4. num. septimo, Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 7. à num. 29. Barbosa in cap. inter alia, num. 10. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univ. vers. libr. 2.

libr. 2. cap. 3. num. 128. Diana resol. moral. part. 1. tractat. 1. resol. 6. & part. 7. tractat. 11. resol. 37. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 32. sect. 3. num. 1. & 2. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 8. num. 11. & 12. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Ecclesiarum, num. 15. in fine. Sed de consuetudine & praxi recepta, de qua abundè Clar. §. lesa Majestatis, num. 3. vers. Dubium est, ubi Bajard. num. 2. vers. Septimo, & num. 4. Gomez tom. 3. var. c. 2. num. 10. in fine, Narbona leg. 20. gloss. 11. num. 61. libr. 1. tit. 4. recop. Malltrill. de indulto, cap. 46. numer. 18. plures Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 176. & 177. & in terminis, Guazzinus defens. 1. cap. 38. num. 31. vers. Sed hodie, ibi: Sed contigit dubitari, & vers. Tamen, Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 9. num. 5. benè Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 40. num. 6. & cap. 44. num. 3. Magal. part. 3. libr. 4. cap. 2. quest. 1. num. 22. latissimè Cutellus de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 6.

22 Requiritur tamen ad hoc, ut reus criminis læsæ Majestatis Immunitate Ecclesiæ non gaudeat, quòd sit Principi subditus ratione originis, vel domicilii ideoque addunt communiter Doctores, quòd si aliquis crimen læsæ Majestatis committeret in personam Principis, si non est ei subditus ratione Originis, seu domicilii gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia talis non dicitur committere crimen læsæ Majestatis Clement. Pastoralis, de sentent. & re judic. Roland. conf. quarto, libr. primo, Clarus §. lesa Majestatis, num. 6. vers. Vidi quandoque, Gomez tom. 3. var. cap. 2. num. 10. vers. Unum tamen est, ubi Ayllon Laynez num. 11. vers. Non subditus, plures alios laudat Farinacius part. 1. in praxi quest. 51. num. 79. & 80. & latè part. 4. quest. 112. à numer. 240. Menoch. conf. 9. num. 19. Peregr. de jure Fisci libr. 5. tit. 1. num. 18. Decian. tract. crim. libr. 7. cap. 8. num. 5. Riccius collect. 1446. part. 4. Muscatel. in praxi tit. de crimin. lesa Majestatis, num. 14. Martha de jurisdic. part. 4. quest. 133. num. 16. Barbosa in leg. heres absens, §. proinde artic. de foro ratione originis, num. 7. ff. de judic. Vermigliol. conf. 2. numer. 5. & 6. Narbona leg. 20. gloss. 7. num. 115. tit. 1. libr. 4. recop. Augustin. Barbosa in Clement. Pastoralis, num. 8. & 9. de sentent. & re judicat. Et in nostris terminis Immunitatis Ecclesiæ, Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 7. à numer. 48. Ambrosinus de Immunit. Eccles. cap. 9. num. 6. Magal. part. 3. libr. 4. cap. 2. quest. 1. num. 23. Farinac. de Immunit. Eccles. num. 191. Peregrin. eod. tract. cap. 9. num. 8. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 14. num. 2. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disput. unica puncto 9. num. 43. vers. Item debet intelligi, Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 7. vers. Notandum est, Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Eccles. num. 15. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. à num. 42. & sect. 2. Bonacina tom. 2. disp. 3. de Immunit. qu. 7. §. 4. num. 22. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 8. à num. 20. ad 24. Quod tamen requisitum credo, quòd non observaretur in practica, per ea quæ tradit Cutell. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 7. num. 3. & à num. 17. ad 39.

23 Quibus sic positis, intrat questio in nostra decisione proposita. An occidens Ministrum Regium gaudeat Immunitate Ecclesiæ; Pro cujus resolutione distinguendi sunt duo casus.

24 Primus est in occidente Ministrum Regium superiorem, intelligo nedum Regium Consiliarium Supremorum Consiliorum, sed etiam Proregem, Locumtenentem Generalem Domini Regis, vel Regium Consiliarium, aut Præsidentem, seu Regentem Cancellariam, Magistrum Rationalem, aut ejus Locumtenentem, Bajulum Generalem, aut ejus Locumtenentem, Regentem Regiam Thesaurariam, Senatorem, aut Auditorem, ac Fiscum Advocatum Regalium Cancellariarum, aut Regiarum Audientiarum, vel Gerentem vices Generalis Gubernatoris etiam non procedentem Viceregia.

25 Secundus est in occidente Ministrum Regium inferiorem, ut Vicarium, Subvicarium, Bajulum, Subbajulum, Algotzjrium, vel Portarium, aut alios Officiales, tam Regios, quam Baronis.

In primo casu, an occidens Ministrum Regium superiorem gaudeat Immunitate Ecclesiæ? Azevedo relatis hinc inde opinionibus in neutra residet in leg. 1. num. 7. tit. 22. libr. 8. recop. ut notat Carracus ad leg. recop. c. 3. §. 4. num. 7. in fine. Reperio tamen tres Doctorum opiniones inter se contrarias.

27 Prima est, quòd occidens Regium Ministrum superiorem, Principis Consiliarium illi non assistentem, sed de ejus mandato ab ejus latere ad aliquam Provinciam, vel Civitatem missum ad Magistratum, gerendum, gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia non committit crimen læsæ Majestatis, Salicet. in leg. quisquis, num. 6. Cod. ad leg. Jul. Majest. Bossius qui loquitur in Consiliariis Cæsaris in dominio Mediolani, ex quibus singulo biennio unus eligitur pro prætore Cremonæ, tit. de crim. lesa Majest. num. 9. Gigas de crimin. lesa Majest. lib. 3. quest. 23. ad finem, Rolan. conf. 1. num. 23. lib. 3. Bajard. ad Clar. §. lesa Majestatis, num. 13. Giurba conf. 19. numer. 81. Menoch. conf. 99. à num. 5. Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 70. Hermosilla ad Gregor. Lopez tom. 1. fol. 225. column. 2. gloss. 3. num. 1. dilucidius excutit Decian. tract. crimin. libr. 7. cap. 5. num. 7.

28 Secunda est opinio, quòd occidens Ministrum Regium superiorem, nedum Regium Consiliarium Regiarum Audientiarum, sed etiam Regium Consiliarium Supremorum Consiliorum ad latus Principis existentium, gaudeat Immunitate Ecclesiæ, & inde invitum extrahi non possit, Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. c. 5. §. 7. à num. 38. ubi loquitur de Prorege & num. 44. vers. Hinc, ubi loquitur de Consiliario Principis, Farinac. de Immunit. Eccles. num. 187. in fine, ubi de Prorege, & num. 192. ubi de Consiliario Principis, Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 9. num. 7. ubi de Consiliario Principis, Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 20. ubi de Fisco Regio, & Præside Justitia, & part. 5. tract. 2. resol. 86. vers. Sed his non obstantibus, ibi: Qua doctrina, ubi de quibuscumque Consiliariis Principum secularium, & part. 6. tract. 1. resol. 18. vers. Sed cessat, ubi de Proregibus, Consiliariis, & Oratoribus, & reperit in summa part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 30. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. num. 42. in fine, ubi de Consiliariis Principis, Bonacina tom. 2. disp. 3. quest. 7. de Immunit. puncto 4. num. 22. Marcellus Vulpe in praxi crim. cap. 3. num. 15. ubi de Principis Consiliariis, Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Eccl. num. 15. ubi de Fiscali, Consiliario, & Ministro Principis, Peregrinus de Immunit. Eccles. cap. 10. Silvius in var. resol. verbo Immunitas, fol. 108. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 4. num. 1. ubi de Prorege, Oratore, Fisco Regio, & quocumque alio Justitia Præside Principis, etiam in odium Principis Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 8. num. 29. & 20. ubi de Prorege, & Consiliariis majoribus, scilicet Camera, Castella, & Status, & aliorum Supremorum Villa Mutriti, Curia Domini nostri Regis.

29 Tertia est opinio, quæ probabilior, & verior est, quòd occidens Ministrum Regium superiorem, nedum Regium Consiliarium Supremorum Consiliorum, sed etiam Proregem, & Locumtenentem Generalem Domini Regis, Præsidentem, seu Regentem Regiam Cancellariam, Magistrum Rationalem, aut ejus Locumtenentem, Bajulum generalem, aut ejus Locumtenentem, Regentem Regiam Thesaurariam, Senatorem, aut Auditorem, ac Fiscalem Advocatum Regalium Cancellariarum, aut Regiarum Audientiarum, vel Gerentem vices Generalis Gubernatoris etiam non procedentem Viceregia non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, sed inde invitum extrahi possit, quia committit crimen læsæ Majestatis ex quo est pars proprii corporis Principis seu facit unum corpus, seu Tribunal cum illo, leg. 1. ff. ad leg. Jul. Majest. leg. quisquis, Cod. eodem, can. si quis cum militibus 6. quest. 1. Salicet. in leg. quisquis, C. ad leg. Jul. Majest. ubi de Vicario, seu Legato Pape, & Imperatoris, Capicius dec. 130. à num. 41. ubi de Prorege, qui est Vicarius Principis, Menoch. conf. 99. à num. 33. & 49. ubi de Principis Consiliario, & à n. 79.

ubi etiam si non assistat lateri Principis, sed sit missus ad aliquam Provinciam, Thoro in compend. dec. part. 1. verbo Poena leg. quisquis, fol. 392. ubi de Prorege, & Vicario Principis, Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 39. ubi de Vicario seu Legato Papa, & Imperatoris, & de Prorege, qui est Vicarius Principis, & num. 64. ubi de Consiliariis Principis, & num. 71. ubi etiam si non assistat lateri Principis, & a numer. 160. ubi de Nuntiis, seu Ambasciatoribus, & Oratoribus Principis, Vermigliol. conf. 1. num. 11. Mastrill. de indulto, cap. 36. num. 21. vers. Item facit, Bossius tit. de crimin. lese Majest. a num. 5. ubi de Consiliariis, assistentibus lateri Principis, Clar. §. lese Majestatis, num. 5. vers. Quaro etiam, ubi de Consiliariis Principis, ubi Bajard. n. 2. vers. Quadragesimo secundo, Gomez tom. 3. var. cap. 2. num. 6. vers. Item etiam, ubi de his qui sunt de Consilio, & Consistorio Imperatoris, & Regis, ubi Ayllon Laynez num. 7. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 5. num. 2. ubi de Consiliariis Principis, & num. 11. ubi de Nuntiis, & Oratoribus Principis, Paschal. de pat. potest. part. 4. cap. 5. num. 14. ubi de Consiliariis Principis, Ripoll. de regal. cap. 18. a num. 37. ubi de Principis Consiliariis, Narbona leg. 20. gloss. 7. a n. 99. ad 103. tit. 1. libr. 4. recop. ubi de Principis Consiliariis, & numer. 117. ubi de Vicario, & Legato Summi Pontificis, & num. 118. ubi de Prorege, & gloss. 11. a num. 19. ubi de Regiis Consiliariis, Hermosilla ad Gregor. Lopez tomo 1. fol. 225. col. 2. gloss. 3. num. 1. Giurba conf. 59. numer. 69. ubi de Prorege, Fontanella de pact. nupt. tom. 1. claus. 3. gloss. numer. 5. ubi de Doctoribus Regii Consilii, Ego dec. 10. num. 13. part. 1. ubi de Prorege. Et in nostris terminis Immunitatis Ecclesie Carrasco ad leg. recop. cap. 3. §. 4. num. 7. & 8. ubi de Consiliariis in Supremis Consiliis, & Auditoribus Regalium Cancellariarum, Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 44. n. 6. 7. & 8. ubi de Ambasciatoribus, & Gubernatoribus Regnorum, ut Mediolani & in Belgio, & Prorege in multis Hispaniarum, & Italia Regnis, Neapolis prefertim, atque in Sicilia, & n. 12. ubi de Senatoribus, seu Summi Consilii Consiliariis, Riceius in praxi part. 2. resol. 3. num. 1. Cutell. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 20. ubi de Preside Justitie, & Fisci principali Advocato, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 23. sect. 4. num. 2. ubi testatur hanc opinionem non esse omnino improbabilem in casu, quod verbi gratia occidatur Fiscus Regius Preses Justitie, Consiliarius, vel summus Magistratus lateri Summi Principis assistens, qui sit pars proprii corporis illius, seu facit unum corpus, seu Supremum Tribunal cum illo.

30 Addit tamen Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 44. num. 9. vers. De Proregibus, quod offendens Proregem etiam ex particulari odio sive ex privata inimicitia committit crimen lese Majestatis, & non gaudet Immunitate Ecclesie. Sed alii existimant, quod tunc demum offendens Proregem committit crimen lese Majestatis, & Immunitate privatur, si illum offendat intuitu, & contemplatione officii, seu Principis; secus si ex odio particulari, vel privata inimicitia, Gigas de crimen lese Majest. libr. 1. rubr. qualiter, & a quibus crimen lese Majest. committit. quest. 6. a n. 1. & qu. 33. num. 10. Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 5. post num. 10. Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 40. & qu. 117. num. 41. Giurba conf. 59. num. 82.

31 Addunt etiam Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 5. num. 13. & alii per Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 163. quod offendens Nunrium, Oratorem, seu Ambasciatorem etiam ex odio particulari, & privata inimicitia committit crimen lese Majestatis. Sed alii docent, quod eum offendens tunc demum committit crimen lese Majestatis, & non gaudet Immunitate Ecclesie, si illum offendat intuitu, & contemplatione officii, seu Principis; secus si ex odio particulari, vel privata inimicitia, Gigas de crim. lese Majest. libr. 1. rubr. qualiter, & a quibus crimen lese Majest. committit. quest. 16. num. 11. nec dissentit Bossius tit. de crim. lese Majestatis, num. 35. Farinac. in praxi part. 4. qu. 112. num. 164. & qu. 117. num. 149. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 44. num. 9.

32 Addunt denique Jul. Clar. §. lese Majestatis, num. 5.

vers. Quaro etiam, Bobad. in polit. libr. 3. cap. 1. num. 29. in fine, & alii per Farinac. in praxi part. 4. qu. 117. num. 38. Quod offendens Regium Consiliarium etiam ex particulari odio, sive ex privata inimicitia committit crimen lese Majestatis. Sed alii docent, quod eum offendens, tunc demum committit crimen lese Majestatis, & non gaudet Immunitate Ecclesie, si illum offendat intuitu, & contemplatione officii, seu Principis; secus vero si illum offendat ex odio particulari, sive privata inimicitia, Capicius decif. 130. numer. 13. Menoch. conf. 99. num. 9. 84. 86. & 87. Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 5. num. 4. ubi testatur de communi opinione, a qua dicit in consulendo, & judicando non esse recedendum, quamvis in puncto juris posset sustineri contraria opinio, & ita affirmat cap. 49. num. 34. Annan. conf. 67. n. 2. cum relatis per Farinac. in praxi part. 1. quest. 17. num. 40. & part. 4. quest. 112. num. 57. & 74. & quest. 117. num. 37. quibus addendi sunt Gratian. discept. forens. cap. 54. n. 7. Cabal. resol. crimin. casu 148. numer. 6. 7. & 8. Hermosilla ad Gregor. Lopez fol. 225. column. 2. gloss. 3. num. 1. Bossius tit. de crim. lese Majest. num. 14. Azevedo l. 1. num. 8. & 9. tit. 22. lib. 8. recop. Sixtin. de regal. libr. 2. cap. 20. num. 24. Ripoll. de regal. cap. 18. num. 45. Mastrill. de indulto, cap. 36. sub num. 21. Narbona l. 20. gloss. 11. num. 23. tit. 1. libr. 4. recop. plures addit Giurba conf. 59. n. 82. pulchrè Diana resol. moral. part. 6. tract. 8. resol. 3. vers. Probatur secundo, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 10. dub. 13. a num. 5. Et in nostris terminis Immunitatis Ecclesie, Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 44. num. 5. vers. Secunda dubitatio in fine, & numer. 13. Carrasco ad leg. recop. cap. 3. §. 4. num. 8. vers. scilicet. Limitatur.

Sed communiter dicitur de occidente Cardinalem, 33 qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, sed inde invitatus extrahi potest, etiam si Cardinalis Capellum a Papa nondum acceperit. Quia committit crimen lese Majestatis, eo quod Cardinalis est consiliarius Papæ, & de ejus latere, facitque unum corpus, seu consistorium cum illo, cap. foelicis de poen. in 6. Bossius tit. de crim. lese Majest. num. 6. in princip. Gomez tom. 3. var. cap. 2. num. 6. vers. Item etiam in fine, Clar. §. lese Majestatis, num. 4. vers. Quaro numquid, Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 5. num. 8. latissimè Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. a numer. 75. Barbofa in cap. foelicis a num. 1. de poen. in 6. & de jure Eccl. univ. libr. 1. cap. 4. num. 41. Tuschus pract. conclus. littera C. conclus. 100. a num. 37. Narbona l. 20. gloss. 7. num. 119. tit. 1. libr. 4. recop. Diana resol. moral. part. 5. tract. 2. resolut. 80. Et in nostris terminis Immunitatis Ecclesie Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 7. num. 22. & §. 12. per totum, Farinac. de Immunit. Eccles. num. 184. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 44. num. 5. vers. Secunda dubitatio, etiam post Bullam Gregorianam, ut contra Farinac. de Immunit. Eccles. numer. 185. docent Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 20. in fine, & part. 5. tract. 2. resol. 86. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum 30. remissivè Baron. de citat. in annotat. ad quest. 42. num. 12. lib. 3. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 9. num. 5. & cap. 11. per totum, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. a num. 47. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. a num. 24. Ita in proposito argumentantur Cutell. de Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 20. num. 4. & 12. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 23. sect. 4. a n. 3. qui plura addunt in confirmationem nostræ opinionis. Amplia ¶ in 34 occidente, seu offendente Cardinalem etiam ex particulari odio, seu privata inimicitia, qui committit crimen lese Majestatis, & non gaudet Immunitate Ecclesie, secundum gloss. in cap. foelicis in figuratone casus de poen. in 6. Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. n. 102. & quest. 117. n. 48. Gambacurta de Immunit. Eccl. libr. 5. cap. 44. num. 5. vers. Secunda dubitatio, ibi, Confirmatur, Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 8. num. 27. in fine. Limita se ¶ defendendo, 35 Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 129. & quest. 126. num. 33. Barbofa in cap. foelicis, num. 47. de poenis in 6. Guazzin. defens. 29. cap. 4. num. 16.

- 36 Ex his dubitant Doctores. An occidens Episcopum gaudeat Immunitate Ecclesie? Multi dixerunt, quod non gaudet Immunitate Ecclesie, ut Italia de *Immun. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 7.* ubi num. 6. ampliat etiam si renuntiaverit Episcopatus, & num. 5. intelligit, si consecratus fuerit; secus si electus nondum consecratus, sequitur Farinac. de *Immun. Eccles. num. 184.* Alii dixerunt, quod gaudet Immunitate Ecclesie, quia non committit crimen læsæ Majestatis, Farinac. plures citat in *praxi part. 4. quest. 112. num. 130.* Barbosa in *cap. fœlicis num. 47. de pœnis in 6.* Et in nostris terminis post bullam idem Farinac. de *Immun. Eccles. num. 185.* Thomas del Bene de *Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 37.* Mihi prima opinio arridet, quam etiam sequitur Mexia de Cabrera in *formul. Immun. Eccles. libr. 1. c. 11. §. 8. à num. 24.* Tum ¶ quia occidens Clericum non gaudet Immunitate Ecclesie, ut dixi decis. 93. hac part. 2. ergo à fortiori gaudere non debet occidens Episcopum, cum atrocissimum crimen committat, & gravissimis pœnis coercendum, ut in *Clement. si quis suadente de pœnis.* Et per Bullam in Cœna Domini, offendens Episcopum punitur pœna *cap. fœlicis, de pœn. in 6.* & sic criminis læsæ Majestatis, Navar. in *manuali cap. 27. num. 67. in secunda declaratione, Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 132. & de Immun. Eccles. num. 84. in fine.* Tum quia ¶ Episcopus est Regius Consiliarius, & de Regio Consilio Domini Regis dicitur, ut dixi dec. 28. num. 31. parte prima. Tum, & denique, ¶ quia laicus non gaudet Immunitate Ecclesie in atrocissimis delictis, pro quibus Clericus degradatur, & Curia seculari traditur, Covar. *variar. lib. 2. cap. 20. num. 16.* Farinac. in *praxi part. 1. qu. 28. num. 27.* Castillo decis. 155. num. 3. libr. 2. Gambacurta de *Immun. Eccles. libr. 4. cap. 16. num. 8. & lib. 5. c. 33. num. 5. vers. Præerea, Cutell. de Immun. Eccl. libr. 1. quest. 20. num. 11. & dixi supra decis. 91. num. 7.* Sed Clericus occidens Episcopum degradatur, & Curia seculari traditur, ut tradidi decis. 34. numer. 62. part. 1. Ergo laicus occidens Episcopum non gaudet Immunitate Ecclesie. Ex qua ratione infero contra Dian. *resol. moral. part. 7. tract. 11. resol. 37.* quod regularis occidens Generalem, Provinciale, seu Abbatem non gaudet Immunitate Ecclesie, ex his quæ dixi dec. 34. n. 62. part. 1. & tenet etiam Novar. in *sum. bull. part. 2. de Immun. Eccles. num. 67.*
- 40 In secundo casu an occidens Ministrum Regium inferiorem gaudeat Immunitate Ecclesie? Bobadilla solum remissivè tetigit in *polit. libr. 2. cap. 14. num. 36. in fine.* Sed Carrascus ad *leg. recop. cap. 3. §. 4. num. 9. 10. 11. & 12.* relatis hinc inde opinionibus concludit standum esse consuetudini cujuscunque Provincie, & Regionis, ait tamen, quod ordinariè ab Ecclesia extrahitur. Ratio est, quia occidens Ministrum Regium inferiorem committit crimen læsæ Majestatis, ut infra num. 45.
- 41 Limita 1. ut procedat, in occidente Ministrum Regium inferiorem in odium Principis, vel ut Princeps, Provincia, seu Civitas illo Ministro careat, vel alia causa, ut puta in exercitio sui officii, aut respectu, intuitu, & contemplatione illius, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie, ut probat, & decisum refert Sesse de *inhibit. cap. 8. §. 4. à n. 55. præcipuè num. 66.* Giurba *conf. 20. n. 9. 10. & 11.* quidquid ipse dicat num. 16. Et juxta hanc sententiam in Cathalonia per Cancellarium Loris, Consultoribus Puig, Ferrero, Fort, & Sabater 12. Septembris 1582. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Hieronymi Carrer aliàs Vellara, extracti violenter ab Ecclesia Parochiali Sancti Martini termini de Sancta Pau, delati de nece perpetrata icu archibuffi vulgò pedreñal, & qualificatè in personam Francisci Rovira Regii Commissarii suum officium sibi commissum ab Excellentissimo Locumtenente Generali, & Regio Criminali Consilio contra dictum Hieronymum Carrer aliàs Vellata, & alios complices exercentis: fuit decisum dictum Carrer non gaudere Immunitate Ecclesie. Idemque est de ¶ occidente quemcumque officialem in exercitio sui officii, seu intuitu, & contemplatione illius, etiam Juratum, Patiarum, seu Consulem alicujus Civitatis, vel Vil-

læ, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, ut probat, & decisum testatur in casu homicidii Jurati Darorocæ, Sesse de *inhibit. cap. 8. §. 4. à num. 55. signanter num. 66.* Idque multò magis ¶ procedit in occidente in exercitio, seu intuitu, & contemplatione officii Ministrum Regium incautum, nullam præcavendi causam habentem, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet Immunitate Ecclesie, Sesse, & Giurba citati num. 41. Sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, Puig, Planes, & Sans, 29. Novembris 1577. in causa Immunitatis Ecclesie Michaelis Lifano, Apothacarii Villæ de Reus, extracti ab Ecclesia Divi Jacobi Civitatis Barcinonæ, delati, quod per infidias, & proditoriè homicidium perpetravit icu archibuffi tormentarii, sive pedreñal in personam Jacobi Granada Commissarii Regii. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ramon, Carreres, Aguilò, Vinyola, & Garau 15. Decembris 1627. in facto Immunitatis Ecclesie Francisci de Vilaplana, Domicelli, extracti ab Ecclesia Sancti Guillelmi Villæ Perpiniæ, delati de nece per eum proditoriè perpetrata in personam Joannis Todò Subvicarii Regii, & Bajuli loci de Copons, jactu tormentorum manualium undecima hora noctis, & dum ipse Bajulus custodiebat Jacobum Fiterol loci de Vessiana in compedibus captum, & detentum, quem à manibus dicti Bajuli liberavit. In Regno Valentie ita fuit decisum per Cancellarium Roda 22. August. 1586. contra Joannem Onofrium Sapena, qui Franciscum Montessa Algutziurium proditoriè occidit. Et per eundem Cancellarium Roda 15. Septembris 1589. in casu referendo decis. 97. num. 18. in fine.

Secus in occidente Ministrum Regium inferiorem ex particulari odio, sive ex privata inimicitia, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie, & inde invitus extrahi non potest, Azevedo *leg. 1. num. 9. tit. 22. libr. 8. recop. Carrascus ad leg. recop. cap. 3. §. 4. num. 12. vers. Lo qual en las partes.* Sic in Cathalonia per Cancellarium Agullana, Consultore Benach 20. Aprilis 1606. in causa Immunitatis Ecclesie Petri Rovira Villæ Rotundæ, extracti ab Ecclesia Parochiali Pla, delati de nece perpetrata in personam Petri Carbonell Bajuli Villæ Rotundæ, fuit decisum dictum Rovira gaudere Immunitate Ecclesie. Ratio est, ¶ quia licet occidens Ministrum Regium inferiorem committat crimen læsæ Majestatis, *leg. 1. ff. ad leg. Jul. Majest. Bossius de crimin. læsæ Majestatis, num. 14. & 37. Capic. decis. 130. num. 7. 13. 17. à num. 47. Amat. decis. 1. & 4. Menoch. conf. 99. à num. 79. junctis num. 69. & 70. Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 2. num. 4. & 8. & cap. 5. à num. 14. Bajard. ad Clar. §. læsæ Majestatis, num. 2. vers. Septimo, Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. à num. 51. & à numer. 136. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 27. in fine vers. Verum, Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 33. num. 40.* Intelligendum est, si occidatur ¶ Minister Regius inferior, ut Princeps, Provincia, vel Civitas careat illo officiali, aut propter odium, quod habeat adversus Principem, vel alia causa, scilicet in exercitio sui officii, aut respectu, intuitu, & contemplatione illius; secus si Minister Regius inferior fuerit occisus odio particulari, sive ex privata inimicitia, nam tunc non tenetur lege Julia Majestatis, Bossius de *crim. læsæ Majest. num. 14. & 38.* Franchis *decis. 403. num. 11. Capic. decis. 130. numer. 7. 13. 14. & 15. Mastrill. de indulto, cap. 36. num. 12. Roland. conf. 1. à num. 32. libr. 7. Menoch. conf. 99. num. 9. Decian. tractat. crimin. libr. 7. cap. 5. num. 25. 31. & 41. Farinac. in praxi part. 4. quest. 112. num. 58. & à num. 150. benè Bajard. ad Clar. §. læsæ Majest. num. 2. vers. Septimo, Peguera dec. 66. num. 15. tom. 1.*

Sublimita hanc primam limitationem dummodo Regius Minister inferior non occidatur proditoriè, per infidias, vel animo deliberato, nam tali casu illum occidens non gauderet Immunitate Ecclesie, per ea quæ dicam decis. 96. à num. 2.

Limita 2. in occidente Ministrum Regium inferiorem pro defensione suæ personæ, & rerum, ut si Minister Regius fuerit aggressor, & dederit causam rixæ non utendo suo officio, nam tunc gaudet Immunitate Eccle-

- Ecclesie, Azevedo *leg. 1. num. 8. titul. 12. libro 8. recop. Carrasco ad leg. recop. capit. 3. §. 4. num. 8. in fine*, ubi de Regiis Consiliariis, & sub num. 12. ubi de Regio
- 48 *Ministro inferiore*. Ratio est quia is non committit crimen læsæ Majestatis, Capic. *decif. 130. n. 7. Cephalus conf. 75. num. 40. libr. 1. Decian. tract. crim. libr. 7. cap. 5. num. 27. & consuluit Riminald. conf. 44. Clarus §. homicid. num. 30. vers. Quinimo, Farinac. part. 4. in praxi qu. 122. num. 148. & quest. 125. num. 34.*
- 49 Limita 3. & generaliter si constet de homicidio commisso in personam Ministri Regii inferioris, nam tunc illum occidens non gaudet Immunitate Ecclesie; secus verò si de hujusmodi homicidio non constet, nam tunc reus de tali crimine delatus gaudet Immunitate Ecclesie. Sic in Cathalonia per Cancellarium Erill, Consultoribus Besturs, Garau, Mir, & Rubi de Marimon, 30. Januarii 1632. in facto Immunitatis Ecclesie Hieronymi Qyadres, & aliorum, extractorum ab Ecclesia seu Capella Sanctæ Annæ sita in Parochia de Curbo, delatorum de necibus per eos, ut asseritur perpetratis ictibus tormentorum manualium in personam Francisci Baulò Subvicarii Regii Vicen. Et Francisci Clara de ipsius comitiva ex Cœmeterio ut præteritur dictæ Capellæ Sanctæ Annæ, fuit declaratum gaudere Immunitate Ecclesie.
- 50 Notandum est hic obiter, quòd officialis Regius confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate. Ita fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Copons, Consultoribus Ferrer, Fontanet, & Benach, 8. Aprilis 1596. in facto Immunitatis Ecclesie in personam Joannis Raynes, Algutzirii extraordinarii Regii, extracti à Cœmeterio Monasterii Beatæ Mariæ de Carmelo Civitatis Gerundæ.
- 51 Quæro 1. qua pœna puniatur reus criminis læsæ Majestatis contra Principem, & ejus Consiliarios? Respondeo, quòd regulariter pœna mortis naturalis, in Nobilibus scilicet amputationis capitis, in popularibus suspendii ad furcas, ac etiam confiscationis bonorum, *l. quisquis Cod. ad leg. Jul. Majest. post antiquos Gomez variar. tom. 3. cap. 2. num. 11. ubi Ayllon Laynez n. 12. Jul. Clar. §. læsæ Majest. num. 8. vers. Sed quæro cum seq. ubi quòd solent etiam vivi in frustra scindi, Decian. tract. crimin. libr. 7. cap. 32. à num. 27. & cap. 39. à num. 14. innumeros plenè citat Farinac. in praxi part. 4. quest. 116. a num. 2. Gratian. discept. forens. cap. 54. Peregrius de jure fiscali libr. 3. titul. 8. Olascus decif. 80. Bobad. in politic. libr. 3. cap. 2. num. 29. Azevedo leg. 2. tit. 18. libr. 8. recop. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 3. & à num. 4. Faber. in suo Cod. libr. 9. tit. 6. de fin. 1. cum seq. Cabal. de homicid. num. 414. Thoro in compend. decif. part. 3. sect. 2. verbo Pœna proditiionis fol. 267. ubi de pœna contra caput. conjurationis, & in supplement. des. verbo Invasor fol. 312. ubi loquitur in casu valde notabili, leg. 20. gloss. 18. num. 107. tit. 1. libr. 4. recop. plures alios citat Pichard. in manducat. ad praxim part. 3. §. 4. num. 75. de jure nostro constit. fin. debens de condem. Peguera in pract. crim. cap. 19. num. 8. Ripoll. de regal. cap. 18. à num. 37. Ex nostro Regio Criminali Cathalonie Consilio in binas conclusiones sequentes, aliis omiffis. Die 13. Maji 1658. N. Civis honoratus Barcinonæ delatus & inculpatus de crimine læsæ Majestatis in primo capite, eo quia mense Septembris anni 1655. confugit à presenti Civitate ad partes inimicorum suæ Regiæ Majestatis, & per Regem Gallie occupatas, & quòd postquam pervenit ad Villam Perpiniani occupatam per dictum Regem Gallie, acceptavit munus Ducis depestrium militum. Et quòd mense Aprilis anni 1658. hostiliter se gerendo militum Regis Gallie cohortem gubernando pugnavit contra exercitum suæ Majestatis, qui obsesum tenebat Castrum Campirotundi, ubi pugnando fuit captus, & de aliis criminibus & delictis ad relationem Magnifici Josephi Rullill I. R. C. fuit conclusum, quòd declararetur, quòd dictus N. condemnaretur, quòd erat privatus privilegio civis honorati Barcinonæ, & quòd erat reus mortis, & quòd strangularetur laqueo retorto per collum in platea logiæ maris vulgò dicta dels traydors, taliter quòd naturaliter moreretur, & anima illico ab ejus*
- corpore separaretur, & quòd ipsius bona essent confiscata, & Regiis arariis applicanda, & quòd post latam sententiam, & ante illius executionem torqueretur in caput sociorum. Et die vigesima-prima Junii 1658. N. Domicellus Villæ de Berga delatus de crimine læsæ Majestatis in primo capite, eo quia de mense Julii 1658. quo tempore plures homines seditiosi vulgò Michalets de Franca ad Villam Bergæ oppugnandam accesserunt, ut Regi Gallie obedientiam præstaret, tentaverat eximere ab obedientia suæ Majestatis dictam Villam, & ab eo facere rebellare, & Regi Gallie submittere, id exactè persuadendo consiliariis dictæ Villæ, & acclamando in diversis partibus illius visca Franca, & de mense Octobris 1654. se transfulerat à loco de Gavarròs ad dictam Villam de Berga tunc per Regem Gallie occupatam, ubi paulò post menses Signiferi Locumtenentis legionis Josephi de Margarit occupaverat, dicto temporis spatio hostiliter se gesserat contra suam Regiam Majestatem arma sumendo, & pro dicto Rege Gallie pugnando contra exercitum suæ Majestatis in diversis partibus Cathalonie. Et quòd de mense Aprilis anni 1658. gubernando cohortem militum Regis Gallie pugnando contra exercitum suæ Majestatis, qui obsesum tenebat Castrum Campirotundi, fuit captus, ad relationem Magnifici Josephi Rull I. R. C. fuit conclusum, quòd declararetur, quòd dictus N. condemnaretur, quòd erat privatus cingulo militari, & quòd erat reus mortis, & quòd strangularetur laqueo retorto per collum in platea logiæ maris vulgò dicta dels traydors, & quòd naturaliter moreretur, & quòd ipsius bona erant confiscata, & Regiis arariis applicanda, & quòd post latam sententiam & ante illius executionem torqueretur in caput sociorum.
- Quæro 2. qua pœna puniatur occidens Ministrum Regium inferiorem? vide Azevedo *leg. 1. numer. 29. titul. 18. libro octavo recop. Bobad. in politic. libro tertio capite primo à numero vigesimoquinto, Mastrill. de indulto, capit. 36. Narbona leg. 20. gloss. 18. num. 108. titul. 1. libr. 4. recop. Farinacius in praxi parte quarta, questio. 112. à numero. 136. exemplar nostri Regii Criminalis Cathalonie Consilii refert Peguera decif. 59. parte prima, quod etiam retuli supra decisione octuagesima tertia, num. vigesimo-quarto versicul. Die 1. Augusti 1603. Cui adde, quòd die decima-octava Octobris 1626. Joannes Tallades, agricola Parochiæ Beatæ Mariæ de Vilanova de Sau, Vicen. Diocesis delatus & inculpatus de nece per eum proditoriè perpetrata jactu instrumenti manualis sive pedreñal in personam Paschalis Vergès Regii Commissarii in resistentia per fratres Bonamichs, & alios facinorosos homines dicto Paschali Vergès, & aliis facta, de quorum comitiva erat dictus Tallades in termino de Roda die decima-sexta Martii 1626. ad relationem Magnifici Monserrati Ramon Regiæ Audientie Doctoris pro Antonio Vinyola I. R. C. absente, fuit declaratus reus mortis, & quòd condemnaretur, quòd raptatus per terram duceretur ad locum supplicii, ubi jugularetur per collum, taliter quòd naturaliter moreretur, & illico anima à corpore separaretur, & corpus ejus in frustra scinderetur. Adde exemplar infra referendum decisione 98. numer. 23.*
- Limita 1. ubi de homicidio plenè non constaret, nam tunc occidens Ministrum Regium inferiorem punitur pœna extraordinaria Judicis arbitrio. Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonie Consilio die decima-sexta Junii 1606. ad relationem Magnifici Josephi Dalmau Regiæ Audientie Doctoris contra Joannem Grillò alias Cucò paratorem pannorum lanæ Villæ Sancti Felicis Sacerra, delatum de nece jactu archibusii ex proposito perpetrata in personam Raphaelis Puig Subvicarii Bergæ: qui fuit condemnatus ad serviendum in Regiis triremibus in perpetuum: hocque modo sententia lata in Regio Consilio in prima instantia exitit commutata. Similis 22. Martii 1621. contra Joannem Paulum Orpi. Et 24. Julii 1628. contra Bernardum Bernadas, pastorem Villæ de Casferes, delatum de nece per eum perpetrata jactu instrumenti manualis in personam Ludovici Trasserra Sutoris, & Subvicarii dictæ Villæ: qui fuit condemnatus ad ser-

- ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium.
- 54 Limita 2. si occidens Ministrum Regium inferiorem esset minor viginti quinque annorum, quo casu punitur poena extraordinaria Judicis arbitrio. Sic fuit observatum in Regio Criminali Cathaloniz Consilio octava Februarii 1628. contra Franciscum Vilaplana domicellum, minorem, oriundum Villæ de Copons Vicariæ Cervariæ, delatum, quod diè decima Februarii 1620. noctu cum aliis violenter extraxit Jacobum Fiterol loci de Vestana à domibus Gasparis Carcer Civis Barcinonæ sitis in dicta Villa de Copons, in quibus Joannes Todò Subvicarius, & Bajulus dictæ Villæ detinebat captum dictum Fiterol. Et de nece in dicta violenti extractione per eum proditoriè perpetrata in personam dicti Joannis Todò jactibus instrumentorum manualium vulgò Pedreñals parvæ mensuræ: qui ad relationem Magnifici Pauli Gujamet I. R. C. fuit condemnatus, quod deportaretur ad arcem per suam Majestatem nominandam in perpetuum. De hac sententia meminit tacitis nominibus Fontanella, *decis. 121. numer. 14. parte prima.* Verùm ego dubito, quod hodie ita declararetur, imò credo, quod puniretur talis minor poena ordinaria, vide *que dicam decis. 96. à numer. 54.*
- 55 Quæro 3. qua poena puniatur vassallus occidens, & offendens personam Baronis Domini sui? vide quos citavi supra *num. 21. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 16. num. 178. Farinacius de crimin. lesa Majestatis, parte 4. quest. 112. numer. 200. & 204. qui mille alios laudant.*
- 56 Ut finem imponerem huic decisioni quærendum erat. Quomodo probetur quod offensa sit facta Regio Ministro intuitu, & contemplatione officii, seu Principis, aut ex odio particulari, sive privata inimicitia? *remitto lectorem ad decis. 102. à num. 26.*

- vel occidi faciat, motus spe solum aliquid obtinendi, vel complacendi amico, vel succedendi in bonis occisi, vel vincendi litem, n. 19. Amplia 7. etiam si pecunia, vel alia res equipollens sicario pro expensis itineris ad occidendam, vel pro occisore à morte eripiendo; vel pro re aliqua simili; & non pro ipsa occisione, num. 20. Amplia 8. etiam si mandatarius ad committendum assassinium alteri mandatum dederit illud committendi, num. 21. Limita 1. si promissio pecunie, vel alterius rei equivalentis acceptata non sit, num. 22. intellige, num. 23. Limita 2. si interfectus non sit Christianus, sed infidelis, num. 24. & qualis in dubio presumatur, num. 25. Limita 3. in eo qui pecunia, vel alio equivalente conductus occidit inimicum mandantis, & sum simul, etiam cum sociis pecunia conductis, numer. 26. etiam incautum, num. 27. sed vide numer. 28. Limita 4. in eo qui pecuniam accepit non ad occidendum, sed ad vulnerandum, de quo, numer. 29.*
- 30 Assassinus qua poena puniatur, num. 30. 31. 32. 33. & 34. & quid si sit minor viginti quinque annorum, num. 35.
- 36 Auxiliator, mediator, seu proxeneta, aut depositarius in assassinio qua poena puniatur.
- 37 Appellatio, aut supplicatio an detur à sententia lata in crimine assassinii.

DECISIO XCV.

Prima est opinio de juris rigore, quod assassinus confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, quia iste casus non reperitur exclusus, nec exceptus in *cap. inter alia, de Immun. Eccles.* ita Villagut. *de exten. leg. rit. de exten. Immun. Eccles. num. 27.* & videri prima facie dicendum tradit Guttier. *pract. libr. 3. qu. 7. n. 50.* notat Covarruv. *var. lib. 2. cap. 20. num. 9. in princip. aliis mediis probat Castrus Palaus in opere moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 32.*

Secunda est opinio; quæ tam de jure, quàm de consuetudine vetior, communior, & receptior est, quod assassinus non gaudet Immunitate Ecclesiæ, & ideo si ad eam confugit, inde invitus extrahi potest. Tum quia crimen assassinii usque in Cælum nedum atrocissimum, & gravissimum jure reputatur, sed etiam crudele, inhumanum, derestabile, execrabile, & horrendum nuncupatur, Covarr. *lib. 2. var. c. 20. n. 10. Farin. in praxi part. 4. q. 133. n. 6. & 7. Giurba conf. 46. sub n. 13. Barbosa in c. 1. n. 2. de homic. in 6.* Tum quia assassinus proditor est, & delictum proditoriè, & cum alevosia committit, Gomez tom. 3. *var. c. 3. n. 10. vers. Item etiam dicitur, Guttier. pract. l. 3. q. 7. n. 14. & 52. Farin. in praxi part. 1. q. 28. n. 26. Germon. de sacr. Immun. l. 3. c. 16. n. 69. explicat Narbona leg. 20. gloss. 11. n. 8. tit. 1. l. 4. recop.* Tum etiam quia plus est occidere hominem per assassinium, quàm ex proposito, & deliberatè, nam insidiosè agit, ut alter occidatur. Sic per prædicta resolvunt Remig. *de Immun. Eccles. fallen. 15. n. 7. 8. & 9. Placa de delict. lib. 1. c. 19. n. 24. Jul. Clar. §. assassinium, num. 5. vers. Item licet, Covarr. lib. 2. var. cap. 20. n. 9. in princip. & n. 20. vers. Septimo, Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. à n. 133. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. n. 77. Germon. de sacr. Immun. lib. 3. cap. 16. n. 70. Gratian. discept. forens. c. 598. num. 2. & 4. Guttier. pract. libr. 3. qu. 7. à num. 50. Ambrosinus de Immunit. Eccles. cap. 7. à num. 1. Molinus de sacra homicid. Immun. amittent. tit. Immun. Eccles. quali. homicid. amittatur à num. 115. Curia Philippica part. 3. §. 12. numer. 34. Decian. tract. crimin. libr. 6. cap. 28. num. 18. ad medium, & libro 9. cap. 30. num. 12. Mastrill. de indulto, c. 29. à numer. 7. Villadiego in polit. cap. 3. num. 211. & 215. Riccius de publ. jud. quest. 37. num. 35. Sanchez consil. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 8. num. 23. Tuschus practicar. conclus. littera A. conclus. 531. n. 30. & 38. Italia de Immun. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 5. à num. 1. Guazzin. defens. 1. cap. 38. à n. 41. Vermigliol. conf. 106. in princip. Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 30. n. 19. vers. Punctus est. Borrell. in sum. decis. part. 1. tit. 3. n. 78. & 79. Villagut. de exten. Immun. Eccles. n. 17. & 61. Muscatel. in praxi*

ARGUMENTUM.

An Assassinus confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Assassinus confugiens ad Ecclesiam angaudeat ejus Immunitate, referuntur opiniones, num. 1. & 2. sed negativa est verior, num. 2. Amplia 1. nedum quando infidelis occidit, & occidi facit Christianum, num. 3. sed etiam quando Christianus pecunia corruptus occidit, & occidi facit alium Christianum, num. 4. Amplia 2. sive mediante pecunia alium occidat sive etiam occidere faciat, numer. 5. & 6. Amplia 3. in fautoribus, auxiliatoribus, sociis, receptatoribus, defensoribus, seu occultatoribus, ac aliis complicibus assassinorum, num. 7. intellige num. 8. Idemque est in proxeneta, seu mediatore in assassinio, numer. 9. & idem in depositario pecunie convente in assassinio, num. 10. Amplia 4. etiam non secuto effectu, num. 11. Amplia 5. nedum quando hominem occidit, vel facit occidere precedente promissione seu datione certa quantitatis pecuniarum, num. 12. sed etiam precedente promissione, seu datione alicujus rei, que utilitatem recipienti afferat, num. 13. nec refert, an pecunia, vel alia res fuerit actu soluta, vel tradita promissa, num. 14. Quamvis sit ex datione, seu promissione alicujus pecunie, vel rei parvæ, n. 15. etiam si promissio fuerit facta sine scriptura, numer. 16. Subamplia 1. hanc quintam ampliationem etiam si promissum sit sicario dari aliquam in uxorem, dari aliquod officium, ut quid simile, num. 17. Subamplia 2. si promissa sit sicario dari res, sive certa, & specificata, sive incerta, & generalis, dummodo pretio sit aestimabilis, num. 18. Amplia 6. etiam si quis nulla interveniente promissione incautum aliquem occidat, D. Mich. de Cortiada Tom. II.

praxi de homicid. median. mandat. n. 88. Riccius dec. 1. in princ. part. 1. & collect. 547. Catal. de indulto, c. 32. n. 14. Giurba conf. 41. n. 21. & conf. 46. num. 10. & conf. 50. num. 44. vers. Sicut, Suarez de relig. libr. 3. cap. 11. num. 13. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. punct. 4. n. 18. Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. à num. 26. & part. 4. qu. 123. num. 69. & de Immun. Eccl. à n. 118. & conf. 211. à n. 16. libr. 3. Jul. Chart. decis. 46. n. 25. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. n. 32. Gambac. de Immun. Eccles. lib. 4. cap. 16. sub num. 8. & libr. 5. cap. 33. num. 5. vers. Sed venio, & num. 6. Correa de Immun. Eccles. part. 3. num. 38. Trullench. in decal. libr. 1. capit. 11. dub. 3. n. 21. Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. à n. 59. Ciarlin. contro. forens. cap. 10. n. 144. part. 1. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 18. & part. 6. tract. 1. resol. 11. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 29. Cutel. de Immun. Eccles. libr. 1. quest. 1. num. 38. in fine, & qu. 18. Martha de jurisdict. part. 2. cap. 51. num. 7. Cabal. de homicid. à n. 526. Cardos. in praxi jud. verbo Assassinus, num. 4. Thesaur. in praxi part. 2. verbo Assassinium, capit. 1. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 1. à num. 1. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immun. Eccles. num. 13. Barbosa in cap. inter alia numer. 48. de Immun. Eccles. & de jure Eccles. univers. lib. 2. cap. 3. num. 97. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 9. num. 14. Bardaxi foro 1. num. 16. de his qui ad Eccles. confug. Pichard. in manducat. ad praxim, part. 3. §. 4. sub num. 12. Ita fuit in Cathalonia decissum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera Ferrer, Benach, Salba de Vallseca, & Senjust, 22. Martii 1696. in facto Immunitatis Ecclesie Petri Figueres, extracti à Monasterio Sanctæ Martronæ sito in Monte Judaico termini Barcinonæ, delati de nece proditorie, & per assassinium perpetrata in personam Raphaelis Antich. militis. Et per eundem Cancellarium Agullana eodem die, & cum eisdem Consultoribus occasione Immunitatis Ecclesie allegata in personam Bernardi Figueres, extracti ab eodem Monasterio, & delati de eodem delicto. In Regno Valentie, ita fuit declaratum per Cancellarium Roda 8. Augusti 1587. in causa Immunitatis Ecclesie Baptistæ Valero alias Broqueret, Civitatis Oriolen. delati de homicidio proditorio accepta pecunia perpetrato in personas Petri Pincon Mercatoris, & Michaelis Sanchez Notarii.

3 Amplia 1. ut assassinus dicatur, & ad Ecclesiam confugiens non gaudeat ejus Immunitate, nedum quando infidelis occidit & occidi facit Christianum, juxta cap. 1. de homicid. in 6. Covarr. lib. var. cap. 20. num. 9. & 10. Guttierr. pract. l. 3. quest. 7. n. 2. & 3. juncto n. 51. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 7. num. 2. Farinac. in praxi part. 4. quest. 123. n. 21. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 21. sect. 1. n. 7. Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 6. n. 5. Jul. Chart. dec. 82. n. 6. Sanch. consil. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 23. Barbosa de jure Eccles. univers. lib. 1. cap. 39. §. 2. num. 86. & alii statim allegandi. Sed etiam si quando Christianus pecunia corruptus occidit, & occidi facit alium Christianum. Etenim licet text. in cap. de homicid. in 6. loquatur de infidelibus quibusdam barbaris, qui pecunia conducti Christianos occidebant, ex recepta tamen interpretatione, per translationem communiter extenditur ad eos, qui mediis fidelibus pecunia conductis, vel alio æquivalenti Christianum occidunt. Sic prob. Anchar. & Imola in cap. 1. de homicid. in 6. Bartol. in leg. non solum §. si mandato num. 4. de injur. & in leg. Cicero ff. de poenis, Parit. consil. 166. num. 3. libr. 4. Grammat. voto 9. n. 1. Clar. §. assassinium, num. 1. in princip. Capic. decis. 155. n. 12. Menochius de arb. jud. casu 360. num. 42. quos, & alios citat Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 7. num. 3. quibus addendi sunt Mascard. de probat. conclus. 138. num. 1. Gomez tom. 3. var. cap. 3. num. 10. Guttierr. pract. libr. 3. quest. 7. à n. 4. juncto n. 52. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. n. 18. Germon. de sacr. Immun. libr. 3. cap. 17. num. 67. vers. Quemadmodum de assassinis cum seq. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. capit. 5. §. quinto, num. 159. vers. sic. Concludendum igitur, Pe-

regin. de Immun. Eccles. lib. 1. cap. 7. n. 27. Bossius tit. de mandato ad homicid. num. 16. Covarruvias libr. 2. var. cap. 20. num. 10. Navar. in manuali cap. vicesimo septimo, num. 163. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. puncto 4. num. 18. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 21. sect. 2. à num. 3. Farinacius in praxi part. 4. quest. 123. num. 19. & 22. & de Immunit. Eccles. num. 119. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 32. & 33. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 13. Molinus de sacr. homicid. amittitur, tit. Immun. Ecclesie quali homicid. amittatur, num. 119. Paz in praxi tom. 1. part. 3. cap. 3. §. 3. num. 134. & 135. Gambacurta de Immun. Eccles. libr. 5. cap. 52. n. 2. & cap. 33. n. 1. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 42. & defens. 4. cap. 13. n. 1. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 6. num. 12. Riccius decis. 112. num. 1. part. 1. Cabal. de homicid. à num. 471. Mastrill. de indulto, cap. 29. num. 11. Peguera decis. 5. num. 19. part. 1. innumeros alios cumulant Giurba conf. 41. num. 10. & conf. 46. num. 6. & 7. Barbosa in cap. 1. num. 24. de homicid. in 6. Gratian. discept. forens. cap. 598. num. 7. Jul. Chart. decis. 82. n. 7. Fermosinus in cap. cum non ab homine quest. 22. num. 1. & 2. de judic. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Assassinium, fol. 55. & part. 3. sect. 2. verbo Mandans assassinium, fol. 64. Et fuit in Cathalonia observatum in binis declarationibus Cancellarii relatis num. 2. in fine.

5 Amplia 2. ut assassinus non gaudeat Immunitate Ecclesie, sive mediante pecunia aliquem occidat, sive etiam occidere faciat, & sic tam mandans, quam mandatarium Immunitate Ecclesie privantur. Siquidem licet text. in cap. 1. de homicid. in 6. loquatur in mandante, ita ut mandans dicatur assassinus, & assassini poenis puniatur, Capic. decis. 155. n. 22. Franchis dec. 176. n. 3. Grammat. voto 9. Menoch. de arbitr. jud. casu 160. à n. 39. Bossius tit. de foro competen. num. 141. Clar. §. assassinium, n. 1. Mascard. de probat. concl. 138. n. 1. Decian. tract. crim. libr. 4. c. 9. n. 79. & libr. 9. c. 30. n. 1. Cardos. in praxi jud. verbo Assassinus, n. 1. Farinac. in praxi part. 4. q. 133. num. 26. quos, & alios citat Barbosa in cap. 1. n. 6. de homicid. in 6. sequitur Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 6. n. 24. adde Thomam del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 1. n. 3. & alii statim allegandi. Tamen ex communi & acceptione assassini poenæ ad mandatarios extenduntur, quia proprie assassini dicuntur, sic pluribus relatis docent Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 139. Covar. tom. 3. var. cap. 3. §. 3. n. 136. Covar. lib. 2. var. cap. 20. num. 9. & 10. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 1. num. 6. Lezana qu. regul. tom. 3. verbo Immun. Eccles. num. 14. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 7. à num. 1. Thesaur. in praxi part. 2. verbo Assassinium, c. 1. Gratian. discept. forens. c. 598. n. 8. Diana in sum. part. 1. verbo Immun. Eccles. num. 29. Barbosa in cap. 1. n. 7. de homicid. in 6. & de jure Eccles. univers. lib. 2. c. 3. n. 97. Bardaxi foro 1. n. 16. de his qui ad Eccl. confug. Giurba conf. 46. n. 11. in fine, & conf. 50. n. 44. in fine, Mastrill. de indulto, c. 29. n. 14. Farinac. conf. 101. n. 3. & in praxi part. 4. qu. 123. n. 19. & 26. Guazzin. pract. l. 3. qu. 7. n. 4. & 18. Castr. Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. n. 32. & 33. Guazzin. defens. 1. c. 38. n. 42. Molinus de sacr. homicid. imm. amittitur, tit. Immun. Eccles. quali homicid. amittatur, num. 115. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 14. num. 77. & alii allegati num. 2.

6 Amplia 3. in fautoribus, auxiliatoribus, sociis, receptoribus, defensoribus, seu occultatoribus, ac aliis complicitibus assassinatorum, sive publicè, sive secretè, qui non gaudent Immunitate Ecclesie, eo quia dispositio text. in cap. 1. de homicid. in 6. fautores, auxiliatores, socios, receptatores, defensores, seu occultatores, ac alios complices assassinatorum comprehendit. Sic Placa de delict. lib. 1. c. 19. n. 25. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 140. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 15. n. 9. Guttierr. pract. libr. 3. quest. 53. quos, & alios citat Farinacius in praxi part. 1. quest. 28. n. 27. & part. 4. quest. 123. n. 30. 33. & 69. & de Immun. Eccles. n. 124. Gabriel. libr. 7. conclus. 1. n. 33. Decian. tractat. crimin.

- crimin. libr. 9. cap. trigesimo, num. 42. Barbosa in cap. primo, num. 9. & 10. de homicid. in 6. & de iure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. num. 93. Cabal. de homicid. num. 412. Peregrinus de Immunit. Eccles. cap. 7. num. 37. Novat. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. n. 61. Tuschus pract. conclus. littera E. conclus. decima, num. decimo, & conclus. undecima, num. 7. Bonacina disput. 2. qu. 7. de Immunit. punct. 9. num. 6. Cutel. de Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 18. num. 6. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. c. 11. §. 6. num. 21. & 22. Guazzin. de pace part. 1. quest. 79. num. 4. & defens. 1. c. 38. n. 42. in fine, vers. Circa vero, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. n. 40. Carol. de Grassi. de effect. Cleric. effect. 1. num. 687. Trivisan. dec. 18. num. 1. lib. 2. Giurba conf. 41. n. 20. & 21. Molinus de sacra homicid. Immunit. amitt. tit. Immunit. Eccles. quali. homic. amitt. n. 16. quidquid cum Don. Anton. de Marin. rer. quotid. cap. 171. n. 5. Gambacurta de Immunit. Eccl. l. 5. cap. 34. n. 14. Masul. ad Capic. dec. 112. dicat Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 33. & in sum. part. 1. verbo Immunit. Eccles. num. 29. quia contra eos, & alios est verior sententia, ut docent Giurba conf. 50. num. 42. Lezana quest. regul. 3. Immunit. Eccles. n. 1. vers. Idem videtur dicendum, Thom. del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 6. per totam. Intellige dummodo † fautores, auxiliatores, socii, receptatores, defensores, seu occultatores, & alii complicis assassini qualitatem, & pecunie interventum non ignorarent, Bajard. ad Clar. §. assassinium, num. 19. Farinac. in praxi part. 4. quest. 123. num. 34. Rovit. in pragmat. 1. numer. 17. de assassin. Giurba consil. 7. num. 12. & conf. 41. num. 14. & 20. in fine, & plures laudat conf. 50. num. 44. Castrus Palaus tom. 2. tract. 1. disput. unic. punct. 9. num. 40. Carol. de Grassi. de effect. Cleric. effect. 1. n. 687. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 21. sect. 6. num. 1. Guazzin. defens. 1. cap. 38. n. 42. vers. Circa vero. Idemque est † in proxeneta, seu mediatore in assassinio qui non gaudet Immunitate Ecclesie, Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 7. num. 37. Barbosa de iure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. num. 97. Cutel. de Immunit. Eccl. libr. 1. quest. 18. n. 6. Quidquid dicant Diana resol. moral. part. 4. tractat. 1. resol. 33. & resol. 109. vers. sic. Notandum, & part. 6. tract. 1. resol. 11. in fine, vers. Nota etiam & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 25. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 6. num. 23. Novat. in sum. bullar. tit. Immunit. Eccles. n. 72. ad quem se refert Riccius de publ. iud. quest. 37. num. 35. quia contra eos & alios est verior sententia, ut per Lezan. quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. num. 13. vers. Idem videtur. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 6. perbellè omnino videndi Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Mediator, sive proxeneta, fol. 80. Giurba conf. 7. per totum. Idem existimo † in depositario pecunie convente in homicidio, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, latissimè Giurba conf. 41. per totum.
- 10 Amplia 4. ut assassinus non gaudeat Immunitate Ecclesie etiam effectu non secuto de qua ampliacione agam decis. 101.
- 11 Amplia 5. ut assassinus dicatur, nec gaudeat Immunitate Ecclesie, non solum si hominem occidit, vel occidere facit præcedente promissione, seu datione certæ quantitatis pecuniarum, ut innumeris probant Farinacius in praxi part. 4. quest. 123. num. 19. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 33. numer. 2. & cap. 34. num. 1. Guazzin. defens. 4. cap. 13. num. 14. & alii allegandi num. 13. Sed etiam † præcedente promissione, seu datione alicujus rei, quæ utilitatem recipienti afferat, Capic. decis. 155. Gutierrez. pract. libr. 3. quest. 7. num. 4. & 20. Riccius decis. 112. num. 1. part. 1. innumeris alios laudat Giurba conf. 41. num. 10. & conf. 46. num. 8. & conf. 70. numer. 24. quibus addendi sunt Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 7. num. 9. Farinac. in praxi part. 4. quest. 123. numer. 41. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 42. Mastrill. de indult. c. 29. n. 11. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 6. u. 12. Vermigliol. conf. 97. n. 6. & 7. Lezana qu. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiar. n. 13. vers. Non dicitur. Mich. de Corniada Tom. II.
- 12 tur, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. n. 32. & 34. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 1. n. 5. quidquid dicat Italia de Immunit. Eccles. l. 1. cap. 5. §. 5. n. 130. quia contra eum est verior, rationabilior, & receptior sententia in iudicando, & consulendo sequenda, ut per eundem Farinac. de Immunit. Eccles. n. 125. Nec refert † an pecunia vel alia res fuit actu soluta, vel tradita, an promissa, Capic. dec. 155. n. 6. 7. 17. & 18. Grammar. voto 9. n. 2. Decian. tract. crim. libr. 9. c. 30. n. 17. Gabriel. lib. 7. concl. 1. n. 1. Farinac. in praxi part. 4. quest. 123. n. 36. & de Immunit. Eccles. n. 125. & 131. Cabal. de homicid. n. 493. Gambac. de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 34. n. 11. Novat. quest. forens. 45. n. 1. part. 1. Intigliol. dec. 40. num. 53. Tuschus pract. concl. littera A. concl. 531. n. 2. Guazzin. defens. 1. c. 38. n. 42. & defens. 13. cap. 1. n. 4. Mascard. de prob. concl. 138. n. 1. Carol. de Grassi. de effect. Cleric. effect. 1. num. 699. & 704. quos, & alios laudat Giurba conf. 41. n. 11. & conf. 70. n. 27. quibus addendi sunt Gutierrez. pract. lib. 3. qu. 7. n. 20. Castrus Palaus in opere moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 34. in princip. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 1. n. 8. Quamvis sit † ex datione, seu promissione alicujus pecunie, vel rei parvæ, ut contra Vulpell. conf. 143. n. 9. Gabriel. consil. 70. n. 21. lib. 1. Eugen. conf. 76. num. 159. Masul. ad Capic. dec. 255. n. 4. Farinac. in praxi part. 4. quest. 123. n. 43. & de Immunit. Eccles. n. 126. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 7. n. 9. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 1. vers. Quarto, Mexia de Cabrera in form. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 6. n. 13. Giurba conf. 70. n. 41. docent, & probant ex veriori sententia Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 34. vers. Autem, Thom. del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 21. sect. 1. num. 9. 10. & 11. decisum testatur Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Homicida si per alium, fol. 518. Etiam quod † promissio fuerit facta sine scriptura, vel alia cautela, Grammar. voto 9. n. 2. Guazzin. defens. 4. c. 13. n. 4. Mascard. de probat. concl. 38. n. 1. Farinac. in praxi part. 4. quest. 123. n. 37. Giurba conf. 41. sub n. 11. & conf. 70. sub num. 24.
- 13 Subamplia 1. hanc quintam ampliacionem, ut assassinus dicatur, nec Immunitate Ecclesie gaudeat, si promissum sit sicario dari aliquam in uxorem seu aliquod officium, vel quid simile, quia licet executio talis promissionis non sit in potestate promittentis, & reputeretur, ac si nihil promissum fuisset; est tamen vera adhuc quod pretio æstimabile, & sic æquipollens pecunie, cum promittens ex tali promissione restet verè obligatus procurare, quantum est ex se, ut uxor promissa velit ipsum in maritum accipere, vel ut ei detur officium, Decian. tract. crim. libr. 9. cap. 30. num. 16. quidquid dicant Bossius tit. de mandat. ad homicid. num. 35. Farinac. in praxi part. 4. quest. 123. num. 44. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 11. vers. Sed non desinat, & vers. Verum, quia contra eos est verior sententia, ut per Castr. Pal. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 34. vers. Sed quid, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 1. num. 12. adde alios, quos citat Giurba conf. 70. num. 27. vers. Tum maxime.
- 14 Subamplia 2. hanc ampliacionem, ut assassinus dicatur, nec gaudeat Immunitate Ecclesie, si promissa sit sicario dari res, sive certa, & specifica, sive incerta, & generalis, dummodo pretio sit æstimabilis, ut si verbi gratia promissum sit ei, quod mandans numquam defuturus sit in suis necessitatibus, quia adhuc talis promissio est pretio æstimabilis, & sic æquipollens pecunie, Villagut. de exten. leg. tit. de crim. assassin. n. 8. Justus Osdelop. in pract. crim. tit. 2. causa 10. n. 9. Decian. tract. crim. libr. 9. c. 30. n. 16. Mascard. de probat. concl. 138. n. 2. Farinac. conf. 211. n. 18. libr. 3. decisum per Senatam Neapolitanam testantur Franchis dec. 176. Didac. de Mari ad Grammar. decis. 4. Novat. qu. forens. 45. & 52. part. 1. Thoro in compend. dec. part. 1. verbo Assassinium dicatur fol. 47. & part. 2. verbo Assassinium, & iterum verbo Assassinium, folio 25. Mastrill. de indulto, capit. 29. numer. 14. Riccius de publ. iud. quest. 37. num. 35. Bajard. ad Clar. §. Assassinium, n. 6. alios

- addit, & si non sequatur, Giurba *conf.* 70. nu. 25. & 26. quidquid dicant Peregrin. *de Immunit. Eccles.* cap. 7. numer. 40. Castrus Palaus tom. 2. tractat. 11. disput. unica punct. 9. num. 34. *vers. Deinde requiritur*, Farinac. *de Immunit. Eccles.* numer. 131. & in praxi parte quarta, *quest.* 123. num. 145. Bonacin. *disput.* 3. *quest.* 7. *de Immunit. punct.* 4. num. 18. Vermigliol. *conf.* 14. num. 8. & *conf.* 105. num. 12. Diana *resol. moral. part.* 6. tract. 1. *resol.* 11. *vers. Quinto limitatur*. Ambrosin. *de Immunit. Eccles.* cap. 7. n. 9. Gratian. *discept. forens.* cap. 598. num. 13. Cabal. *de homicid.* numer. 598. Giurba *conf.* 70. sub num. 37. *de jure Eccles. univ. libr.* 2. cap. 3. sub num. 197. Lezana *quest. regular. tom.* 3. verbo *Immunit. Eccles.* num. decimo tertio, *vers. Imo requiri*, Guazzinus *defens.* 1. cap. 38. num. 42. *vers. Nec sufficient*, & *vers. Promissio etiam*, & *defens.* 4. cap. 13. num. 8. quia contra eos & alios est verior sententia, ut per Thomam del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 2. capit. 16. dubit. 21. *sectio* 1. num. decimo secundo, *vers. Item sufficit si promissa*.
- 19 Amplia 6. etiam si quis nulla interveniente promissione incautum aliquem occidat, vel occidi faciat, motus spe solum aliquid obtinendi, vel complacendi amico, vel succedendi in bonis occisi, vel vincendi litem, nam iste talis secundum unam opinionem assassinium committit, & sic Immunitate Ecclesie non gaudet, Capic. *decis.* 155. num. 11. Grammat. *voto numer.* 3. Catal. *de indulto, quest.* 32. num. decimo quarto, Farinac. *in praxi part.* 4. *quest.* 123. numer. 38. Placa *de delict.* libr. 1. cap. 10. num. decimo, Giacc. ad Clar. §. *assassinium*, littera A. Decianus *tractat. crim. libr.* 9. cap. 30. num. 16. Martha *de jurisdict.* part. 4. cap. 129. num. septimo, alios addunt & si non sequantur Gabriel. l. 7. *conclus.* 1. num. 4. Cabal. *de homicid.* num. 545. Intrigliol. *dec.* 40. num. 59. Carol. de Grass. *de effect. Clericat. effect.* 1. num. 701. Giurba *conf.* 70. num. 27. Vermigliol. *conf.* 97. num. 8. Maxime si certa spes remunerationis concurrat ex mandantis, & mandatarii voluntate, Anton. de Ballis *tract. var. titul. de litter. dispensat. quest.* 3. *causa* 1. num. 9. Decian. *tract. crim. libr.* 9. cap. 30. num. 16. Martha *de jurisdict.* part. 4. cap. 129. num. 22. *judicatum refert* Novar. *quest. forens.* 52. lib. 1. quos citat Giurba *consil.* 70. sub num. *vigesimo septimo*, Et quamvis secundum aliam opinionem, talis sicarius assassinium non committat, & sic Immunitate Ecclesie gaudeat, ut docent Paris. *conf.* 166. a num. 2. l. 4. Bajard. ad Clar. §. *assassinium*, numer. 11. Gabriel. l. 7. *conclus.* 1. num. 5. Guazzin. *defens.* 1. cap. 38. num. 42. *vers. Ac etiam*, & *vers. Ob id*, & *defens.* 4. cap. 13. n. 8. & 10. Cabal. *de homicid.* num. 546. Ambrosin. *de Immunit. Eccles.* cap. 7. num. 8. & 9. Farinacius *conf.* 10. num. 6. libr. 1. & in praxi *quest.* 123. num. 39. & 160. & *de Immunit. Eccles.* numer. 129. & 130. Grillenzon. *conf.* 45. num. 7. & 8. Mascard. *de probat. concl.* 138. n. 2. Intrigliol. *decis.* 40. num. 58. quos & alios citat Giurba *conf.* 70. num. 39. quibus addendi sunt Bonacina *disp.* 3. *quest.* 7. *de Immunit. punct.* 4. num. 17. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. *disput. unica punct.* 9. num. 34. in fine, Peregrin. *de Immunit. Eccles.* cap. 7. num. 48. Diana *resol. moral. part.* 6. tractat. 1. *resolut.* 11. in fine, *vers. cul.* Nora etiam, Lezana *quest. regul. tom.* 3. verbo *Immunit. Eccles.* num. 13. Thomas del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 2. capit. 16. dubit. 21. *sect.* 1. num. 15. Vermigliol. *conf.* 14. num. septimo, Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles.* libr. 1. cap. 11. §. 6. num. 13. Nisi id committens certi domini subjectus esset dominio cui obedire necesse erat; secus si a persona libera committeretur tale homicidium, ut post alios tradit Giurba *conf.* 70. sub numer. 39. Tamen quidquid sit de veritate opinionum ad effectum, an sicarius dicatur assassinus, & ut talis gaudeat vel non Immunitate Ecclesie, pro certo habeo, quod proditor censetur cum occidat nihil sibi praeventem proditorie, per insidias, & industriam, sic Immunitate Ecclesie non gaudet, notat Thomas del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 2. capit. 16. dubit. 21. *sect.* 1. num. 15. in fine, *vide que dicam decis. seq. num.* 1.
- 20 Amplia 7. etiam si pecunia vel alia res equipollens sicario promissa sit pro expensis itineris ad occiden-
- dum, vel pro occisione a morte eripiendo, vel pro re aliqua simili, & non pro ipsa occisione, nam Immunitate Ecclesie tamquam proditor, & alevofus non gaudet, ex his que dixi num. 19. in fine. Quidquid aliam dicant ad effectum assassinii Bossius *tit. de mandat. ad occid.* num. 35. Ambrosin. *de Immunit. Eccles.* cap. 9. n. 7. Bonac. *disp.* 3. *quest.* 7. *de Immunit. Eccles.* punct. 4. n. 18. Farinacius *in praxi part.* 4. qu. 123. num. 158. & *de Immunit. Eccles.* n. 127. Lezana *quest. regul. tom.* 3. verbo *Immunit. Ecclesiarum*, num. 13. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. *disp. unica punct.* 9. n. 34. *vers. Sed quid*, ibi: *Adde debere*, Thomas del Bene *de Immunit. Eccl.* tom. 2. cap. 16. dub. 21. *sect.* 1. n. 14. Guazzin. *defens.* 1. cap. 38. num. 42. *vers. Nec ex mutuo*, & *defens.* 4. cap. 13. num. 10. Giurba *conf.* 70. num. quadragesimo.
- Amplia 8. & ultimo, etiam si mandatarius ad committendum assassinium alteri mandatum dederit illud committendi, nam non gaudet Immunitate Ecclesie, & pena capitali punitur, Cabal. *resol. crim. casu* 242. num. 9. Porrus *in fasc. crim. §. homicidium* 2. *vers. Mandans fieri* fol. 142. Thoro *in compend. decis. part.* 3. *sect.* 2. verbo *Mandatarius* fol. 67.
- Limira 1. ut procedat, dummodo promissio pecunie vel alterius rei aequivalentis acceptata, sit alioquin illa non acceptata cum aliam nullam pariat obligationem, non est pretio aestimabilis & sic non aequivalet pecunia, nec talis reus Immunitate Ecclesie privatur, Decian. *tract. crim. libr.* 9. cap. 30. num. 17. Farinacius *in praxi part.* 4. *quest.* 123. num. 147. & *de Immunit. Eccles.* num. 131. in fine, & *conf.* 5. littera K. & *conf.* 10. n. 4. & 27. libr. 1. Riminald. Jun. *conf.* 685. num. 12. libr. 6. Thom. del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 2. cap. 16. dubit. 21. *sect.* 1. n. 13. Diana *resol. moral. part.* 6. tract. 1. *resol.* 11. *vers. Tertio limitatur*, & in sum. part. 1. verbo *Immunit. Ecclesiarum*, n. 29. in fine, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. *disp. unica punct.* 9. num. 34. *vers. Sed quid*, ibi: *Item debet*, Guazzin. *in defens.* 1. cap. *trigesimo octavo*, numer. 42. *vers. Et etiam requiritur*, & *defens.* 4. cap. 13. num. 7. Bajard. ad Clar. §. *assassinium*, num. 6. Gabriel. libr. 7. *conclus.* 1. num. 39. Cabal. *de homicid.* num. 493. Rovit. *in pragmat.* 1. num. 11. *de assassin.* Carol. de Grass. *de effect. Clericat. effect.* 1. n. 709. Catal. *de indulto*, cap. 32. num. 21. Intrigliol. *decis.* 40. num. 22. & 51. Giurba *conf.* 41. num. 11. in fine, & *conf.* 46. num. 25. & *conf.* 70. numer. 34. Quam limitationem ego intelligo, quando agitur contra sicarium ex solo mandato suscepto, nam tunc promissionis acceptatio requiritur; secus autem si homicidium sit secutum, quo casu non requiritur probatio acceptationis; nam ex homicidio, ut ad sensum patet, nedum probatur acceptatio, sed etiam mandati executio, quia ab effectu secuto cognoscitur contrahentium intentio, ita contra Grammat. *voto* 11. num. 19. Riminald. Jun. *conf.* 685. num. 24. libr. 6. Guazzin. *defens.* 1. c. 38. num. 42. *vers. Nec sufficeret*, & *defens.* 4. cap. 13. num. 7. Thomas del Bene *de Immunit. Eccles.* tom. 2. cap. 16. dub. 21. *sect.* 1. n. 13. Diana *resol. moral. part.* 6. tract. 1. *resol.* 1. *vers. Tertio limitatur*, & in sum. part. 1. verbo *Immunit. Eccles.* num. 29. in fine, Giurba *conf.* 70. num. 34. Farinac. *in praxi part.* 4. qu. 123. num. 147. in fine, verius existimo cum Bajard. ad Clar. §. *assassinium*, num. 6.
- Limira 2. ut procedat, dummodo interfectus sit Christianus; secus si sicarius pecunia, vel alia re aequivalenti conductus occidit infidelem, nam iste secundum veriorum, & communiorum sententiam in praxi receptam non est assassinus & sic gaudet Immunitate Ecclesie. Tum quia *text. in capit. 1. de homicid.* in 6. expresse dicit quempiam Christianum, ergo tacite infidelem excludit. Tum quia illa constitutio expedita fuit adversus hostes Christianae Religionis, ut constat ex ejus proemio, quod convenire non potest occidentibus infideles. Tum quia licet infidelis verè proximus sit non incurritur hæc assassini poena pro cujuslibet proximi occisione, sed solum pro occisione cujuslibet proximi fidelis. Ita post alios antiquiores docent Covarr. libr. 2. *variar. cap.* 20. num. 10. *vers. Quinto*, Clarus §. *assassinium*, num. 1. & 2. & §. *fin. quest.* 85. *vers. Ubi igitur*, Bossius *tit. de mandat. ad homicid.* numer. 22. Gabriel. libr. 7. *conclus.* 1. num. 6.

- num. 6. Placa de delict. libr. 1. cap. 19. num. 8. Mascard. conclus. 138. num. 13. Peguera decis. 5. n. 19. ad medium part. 1. Guttier. pract. lib. 3. quest. 7. n. 8. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 7. num. 12. Bajard. ad Clar. §. assassinium, n. 13. Farinac. in praxi part. 4. quest. 123. num. 133. & cons. 10. littera B. vers. Bene verum est, libr. 1. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. numer. 35. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 32. num. 3. & cap. 34. num. 4. & 13. Novar. in conclus. jur. Pontif. conclus. 43. num. 22. Guazzin. defens. 1. cap. 38. n. 42. vers. Ac etiam requiritur, Riccius in praxi aurea resol. 38. Barboza in cap. 1. num. 5. de homicid. in 6. & remissive de iure Eccles. univers. libr. 2. cap. 3. num. 97. in fine, Quidquid dicant Decian. tractat. crim. libr. 6. cap. 28. num. 18. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 4. num. 20. & 21. Farinacius de Immunit. Eccles. num. 120. Peregrinus de Immunit. Eccles. 7. num. 39. Buceia de homicid. libr. 1. cap. 3. num. 4. Bonacina tom. 2. disp. 3. quest. 7. de Immunit. puncto sexto, §. 5. num. 9. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 2. à numer. 1. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 6. numer. 15. & 16. Quia contra eos, & alios est verior sententia ut per Dianam resolut. moral. part. 4. tract. 1. resolut. 105. versic. Notandum, & parte sexta, tractat. primo, resolutione decima prima, sed quoad, & versiculo. Tamen ego, & in summa parte prima verbo Immunitate, num. vigesimo nono.
- 25 In dubio autem, an occisus præsumi debeat infidelis, vel Christianus? Variant Doctores, de quo consulendi sunt Clar. §. assassinium, num. 2. ubi Bajard. à numer. 14. Mascard. de probat. conclus. 138. num. 14. Guttierrez pract. libr. 3. quest. 7. num. 9. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. septimo, numer. decimo secundo, & decimo tertio, Farinacius de Immunit. Eccles. num. 121. & in praxi part. quarta, quest. 137. & 138. Patian. de probat. part. 2. cap. decimo quarto, num. septimo, Bonacina tom. 2. disput. 3. quest. 7. de Immunit. puncto 6. §. 4. num. 19. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 42. vers. Sed dubitari cum sequentibus. Castrus Palaus tom. 2. tract. undecimo, disp. unica punct. 9. num. 35. versicul. In dubio, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. decimo sexto, dub. 21. sect. 1. num. 7. & 8. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 32. num. 3. Diana resol. moral. part. 6. resol. undecima, vers. Tamen ego, Novar. in conclus. jur. Pontif. concl. 43. num. 25. Justus Olfedop. in caus. crim. part. 2. causa 10. num. 7. Communis tamen, & vera est resolutio, quod si sumus in territorio Christianorum ubi infideles non permittuntur liberè habitare, præsumi debere occisum esse Christianum, quia præsumptio defumi debet ex communiter contingentibus, & fuit observatum in Cathalonia in illis duabus declarationibus Cancellarii relatis num. 2. in fine. Nisi forsitan appareat fuisse infidelem, ut quia sit circumcisus.
- 26 Limita 3. ut assassinus non dicatur, nec Immunitate Ecclesiæ privetur qui pecunia, vel alio æquivalenti conductus occidit inimicum mandantis, & suum simul, etiam cum sociis pecunia conductis, quia tali casu non occidit incautum, cum homo semper habeat occasionem præcavendi sibi ab inimico suo, & si non facit sibi imputare debet, sic Covarruvias libr. 2. variar. cap. 20. num. 9. ad finem, Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 7. num. 45. Farinac. de Immunit. Eccles. num. 132. & in praxi part. 4. quest. 123. num. 157. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. septimo, numer. 10. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. punct. 6. §. 4. num. 18. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. n. 13. in fine, Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 6. num. 25. Castrus Palaus tom. 2. tractat. 11. disp. unica punct. 9. num. 36. in princ. Bajard. ad Clar. §. assassinium, num. 5. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 18. vers. Non reticebo, ibi: Item gaudebit, & part. 6. tract. 1. resol. 11. vers. Unde I. Vermigliol. cons. 97. n. 9. Thoro in comp. decis. part. 3. sect. 1. verbo Assassinium, fol. 55. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 21. sect. 3. num. 1.
- 27 Adde propter eandem rationem, ut non dicatur assassinus, nec privetur Immunitate Ecclesiæ, qui recepta pecunia occidit inimicum incautum mandantis, præfente tamen ipso mandante; Covarruv. libr. 2. variar. cap. 20. num. 9. & 10. Farinac. de Immunit. Eccles. num. 133. & in praxi part. 4. quest. 123. num. 35. 99. & 148. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 42. vers. Sed omnitem non est, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. sub num. 36. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 18. versic. Non reticebo, ibi: Item gaudebit, & part. 4. tract. 1. resol. 11. vers. Secundo limitatur, Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. l. 1. cap. 11. §. 6. num. 25. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 16. dub. 21. sect. 3. num. 3. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Assassinium in fine, fol. 55.
- Verum dicta in hac tertia limitatione, num. 26. & 27. 28 mihi non arrident quoad effectum Immunitatis Ecclesiæ, quia secundum veriore sententiam in Cathalonia praxi receptam, occidens inimicum suum proditoriè per insidias, vel animo deliberato non gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut dicam decis. 96. num. 6. & 39.
- 29 Limita 4. ut assassinus non dicatur, sed gaudeat Immunitate Ecclesiæ, qui pecuniam accipit non ad occidendum, sed ad vulnerandum. Sed hæc limitatio non placet, ut dicam dec. 101.
- 30 Quæro 1. qua pœna puniatur, assassinus tam mandans, quam mandatarius? Respondeo, quod puniri debet pœna mortis naturalis qualificata arbitrio Judicis, hoc enim operatur interventus pecuniæ, quæ facit delictum atrocius, & pœnam auget, argumento l. Cicero, ff. de pœn. Gomez tom. 3. variar. cap. 3. num. 10. ubi Ayllon Laynez num. 11. Capicius decis. 155. n. 11. vers. Secundo facit, & vers. Quarto facit, Menoch. de arb. jud. casu 357. num. 15. & 16. Gabriel l. 7. conclus. 1. n. 3. Decian. tract. crim. libr. 9. cap. 30. post num. 4. & n. 26. Peguera dec. 5. num. 19. vers. Quando agitur, ubi dicit vidisse de facto augeri parte prima, alios addit Farinac. in praxi part. 4. quest. 123. num. 5. quibus addendi sunt Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 137. & plures quos laudat Pichard. in manducat. ad prax. part. 3. §. 4. num. 12.
- 31 Sed qualis debeat esse hæc pœna mortis naturalis qualificata contra assassinum? Aliqui dicunt, quod assassinus debet trahi ad caudam equi antequam furca suspendatur & in aliquibus locis de consuetudine ita receptum esse testatur Socin. quem refert Placa de delict. libr. 1. cap. 19. numer. 5. Alii autem docent, quod assassinus hodie in frustra scindi debet, postquam furca suspensus, aut malleo in capite confossus fuit, ut refert Carrer. in pract. fol. 294. num. 35. Ita tradunt Clar. §. assassinium, num. 5. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 33. num. 4. Decian. tract. crim. libr. 9. cap. 30. n. 1. Guttierrez pract. libr. 3. qu. 7. à num. 11. Covarr. lib. 2. var. c. 20. num. 10. vers. Quarto, Fermosin. in cap. cum non ab homine quest. 22. num. 3. de judic. Farinac. in praxi part. 4. qu. 123. num. 2.
- 32 In nostro Principatu Cathalonix assassinus, tam mandans, quam mandatarius regulariter punitur pœna mortis in alta furca absque additamento alterius pœne. Ita observatum contra mandantem in Regio Criminali Consilio die 19. Aprilis 1606. ad Bernardum Figueres, & Petrum Figueres, delatos de mandato, & assassinio per eos pecunia interveniente commisso in nece proditoriè, & per assassinium ictu archibusii vulgo pedrenal perpetrata per Michaellem Moner, & Baldirium Boffill mandatarios in personam Raphaelis Antich. Militis Civitatis Barcinonæ in vico de Moncada: qui ad relationem Magnifici Laurentii Jover I. R. C. fuerunt declarati rei mortis, & quod suspenderentur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter morerentur, & animæ ab eorum corpore illico separarentur, & quod post latam sententiam, & ante illius executionem torquerentur in caput sociorum dicti assassinii. Et contra mandatarium die 24. Novembris 1606. adversus Michaellem Almunia, delatum de homicidio per eum unâ cum aliis per assassinium perpetrato in personam Joannis Elies, & de nece per eum deliberatè perpetrata in personam Vincentii Falgues: qui ad relationem Nobilis Petri Soler I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter moreretur, &

anima ab ejus corpore illico separaretur, & quod post latam sententiam, & ante illius executionem torqueretur in caput sociorum dicti assassinii. Similis 20. Maji 1609. contra Petrum Vicens.

33 Limita 1. hanc praxim Cathalonie in mandatario assassinio alicujus Militaris personae, qui poena mortis in alta furca punitur, cum additamento incisionis manus in loco commissi delicti, vel ante domum occisi. Sic fuit observatum in Regio Criminali Consilio die secunda Decembris 1605. contra Michaellem Moner, delatum de nece per assassinium per eum perpetrata in personam Raphaelis Antich, Militis Civitatis Barcinonae, in vico de Moncada: qui ad relationem Magnifici Francisci Mijavilafranca I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod amputaretur ei manus dextera in loco commissi delicti, & quod suspendere-
retur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter moreretur, & anima ab ejus corpore separaretur, quod post latam sententiam, & ante illius executionem torqueretur in caput sociorum dicti assassinii. De hoc casu meminit Fontanella de pactis nupt. *romo 1. conf. 4. gloss. 14. num. 115. in fine.* Et in terminis hujus limitationis est intelligendus Peguera *decif. 5. num. 19. versic. Quando agitur*, ubi ait vidisse de facto augeri poenam *part. 1.* Verum aliquando poena ista amputationis manus etiam imponitur contra mandatarium, quamvis occisus per assassinium non sit persona Militaris. Ut fuit observatum in nostro Regio Criminali Cathalonie Consilio die 25. Maji 1620. contra Joannem Villar. Quinimo occidens sine causa cum praesumatur occidisse per assassinium, *ut infra dec. 98. num. 2. in fine, & num. 40. in fine*, condemnatur etiam interdum ad poenam amputationis manus, & ad torquendum in caput mandatorum, & si occisus non sit persona Militaris. Sic in nostro Regio Criminali Cathalonie Consilio 22. Septembris 1619. Petrus Alta, delatus de nece per eum proditorie perpetrata in personam Jacobi Oliver negotiatoris Civis Barcinonae, ictu pugionis in vico de la Rambla propè Ecclesiam Sancti Jolephi: ad relationem Nobilis Francisci Roig, & de Mendoca fuit ad mortem condemnatus in alta furca, & quod amputaretur ei manus dextera ante Ecclesiam Monasterii Sancti Jolephi, & quod torqueretur in caput mandatorum dicti homicidii. Dixi interdum, nam in alio graviori casu ex hac sola juris praesumptione, nostrum Regium Criminale Consilium non condemnavit reum ad poenam amputationis manus, exemplar diei 24. Januarii 1664. tradidi *decif. 93. n. 35. in fine.*

34 Limita 2. illam praxim Cathalonie ut procedat, quando constat de assassinio plenè eo modo, quo de jure; minus punitur assassinus, tam mandans, quam mandatarium extraordinarie Judicis arbitrio. Ita fuit observatum in Regio Criminali Consilio 10. Octobris 1607. contra Anticum Mestres delatum de mandato facto Martino Bellsoley, & aliis facinorosis hominibus ad occidendum Guillelmum Cafals, prout cum effectu occiderunt: qui ad relationem Nobilis Petri Solet I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum treremium remigando ad septennium. Et die vigesima quinta Maji 1620. contra Joannem Vilar, delatum de mandato per assassinium ex quo fuit secuta mors: qui fuit condemnatus ad serviendum in Regiis treremibus remigando ad decennium. Et die 15. Novembris 1624. adversus, & contra Amatorem Sala, agricolam, delatum, & inculpatum de nece per eum una cum aliis proditorie, & per assassinium perpetrata in personam Francisci Brunet scriptoris jactu instrumenti manualis vulgo pedrenal: qui ad relationem Magnifici Michaelis Carreres I. R. C. extitit condemnatus ad servitium Regiarum treremium remigando in perpetuum. Et eodem die Jacobus Gendarmes, Notarius Regius, & Scriba petitionarius supernumerarius suae Majestatis, delatus ut in praecedentia: ad relationem dicti Magnifici Michaelis Carreres fuit condemnatus, quod relegeretur in Insulam per suam Majestatem nominandam ad decennium. Et die decima quarta Julii 1428. Michael Granell, Mercator Civitatis Minorissae, delatus de nece ejus mandato pro-

ditorie perpetrata in personam Mauricii Vilamara Chirurghi dictae Civitatis, jactibus tormentorum manualium sive pedrenals in Regio itinere, quo itur à dicta Civitate ad Villam Aqualata: ad relationem Magnifici Antonii Vinyola I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum treremium remigando per septennium.

Quid si assassinus sit minor viginti-quinque annorum, an etiam puniri debeat poena mortis in alta furca? Respondeo, quod sic non obstante minori aetate, idque propter delicti atrocitatem. Ita fuit observatum in Regio Cathalonie Consilio die 30. Maji 1623. contra Franciscum Aguld licet minorem: qui ad relationem Magnifici Monserrati Ramon fuit ad mortem condemnatus. Erat etiam impetitus praeter assassinium de aliis delictis. Vide quae dicam in confirmationem *dec. 96. num. 56. cum seq.*

Quero 2. qua poena puniatur auxiliator, mediator, seu proxeneta, ac depositarius in assassinio? Respondeo, quod eadem poena qua assassinus, Farinac. *in praxi part. 4. quest. 123. à num. 29. pro mille Giurba conf. 7. & 41. & alii citati num. 7.*

Quero 3. an detur appellatio, seu supplicatio à sententia lata in crimine assassinii? Respondeo, quod non; Capic. *decif. 155. num. 25. in fine*, Decian. *trattat. crimin. libr. 9. cap. 34. num. 34.* Bajard. ad Clar. §. *assassinium*, numer. 12. Farinac. *in praxi part. 3. quest. 101. num. 55. & part. 4. quest. 123. num. 56.*

ARGUMENTUM.

An Homicida proditorius confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

1 Homicida proditorius ad Ecclesiam confugiens an gaudeat ejus Immunitate, referuntur opiniones, num. 1. & 2. sed negativa est verior, numer. 2. Amplia 1. sive concurrant insidia, sive non concurrant, num. tertio, Amplia 2. in omni homicida proditorio, num. quarto, Amplia 3. in socio occidente socium itineris, vel sedentem in mensa ludendo, aut comedendo, & bibendo, numero septimo, Limita hanc 3. fratricidum, num. 8. Amplia 4. in parricida & fratricida, num. 9. Limita hanc 4. ampliationem, num. decimo. Amplia 5. in uxoricida, num. 11. Limita hanc 5. ampliationem tribus modis, num. 12. 13. & 14. Amplia 6. in occidente aliquem veneno, num. decimo quinto, Amplia 7. in occidente infantem, num. 16. Amplia 8. in occidente fatum animatum per aliquam noxiam potionem, n. 17. Limita hanc 8. ampliationem, n. 18. Amplia 9. in occidente cum sortilegiis, ac diris execrationibus, ac incantationibus, num. decimo nono, Amplia 10. in occidente aliquem actu, & re ipsa confitentem Sacerdoti, num. 20. Amplia 11. in occidente retro, & à tergo, num. 21. Amplia 12. in occidente facie ad faciem incautum absque ulla diffidatione, seu aperta provocatione, num. 22. etiam si illum occidat facie ad faciem levissima causamotus, n. 23. Amplia 13. in teste, qui falso testimonio causa fuit, ut aliquis morti traderetur, num. vicesimo quarto. Amplia 14. in occidente proditorie infidelem, n. 25. Amplia 15. in officiali occidente eum, quem apud se captum detinet non resistentem, num. 26. Amplia 16. in occidente officialem incautum in exercitio sui officii, num. 27. Amplia 17. in dolose causante rixam sictam ad occidendum aliquem, numer. 28. Amplia 18. in servo occidente dominum, numer. 39. quid in famulo occidente dominum, numer. trigesimo. Limita 1. in occidente suum inimicum securè etiam proditorie, per insidias, vel animo deliberato, num. 31. 32. & vide num. 33. 34. 35. 36. 37. & 38. sed contrarium est verius, num. 39. Limita 2. in occidente à tergo, & proditor-

- proditorie rixantem cum patre, filio, consanguineo, affine, amico, vel penitus extraneo, n. 40. *Limita 3. in homicida proditorio guidato, num. 41. Limita 4. in homicida post factam pacem, treugam, num. 42.*
- 5 Homicida proditorius quis dicatur, num. 5. & 6.
- 43 Homicida proditorius qua poena puniatur, num. 43. & 44. quid in Cathalonia, n. 45. 46. 48. 48. & 49.
- 30 Parricida qua poena puniatur.
- 51 Filius injiciens manus violentas in parentes, qua poena puniatur, num. 51. in fine.
- 52 Parricidii poena an puniatur occidens sacerum.
- 53 Carceratos veneno occidens an puniatur poena parricidii.
- 34 Minor homicida proditorius qua poena puniatur, distingue duos casus, num. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. & 65.
- 61 Minor supponitur esse viginti quinque annorum, & major viginti annorum, quando in conclusionibus Regii Consilii ponitur verbum minor, non facta aliis mentione etatis.
- 62 Reus, quando ducitur vestitus subtus furcam, supponitur ex observantia Regii Consilii, quod plene constat de delicto.
- 64 Minor quando condemnatur poena ordinaria, non fit mentio in sententia de minori etate.
- 66 Etas est difficilis probationis, num. 66. & quomodo probetur in Cathalonia, num. 67.
- 68 Auxiliator homicidæ proditorii qua poena puniatur.
- 69 Appellare, aut supplicare an liceat à sententia lata contra homicidam proditorium.

DECISIO XCVI.

- 1 Prima est opinio, quod homicida proditorius ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, & inde invitus extrahi non potest. Quod probatur quia *text. in cap. inter alia de Immunit. Eccles. expressè, & genericè disponit, quod omnis delinquens gaudet Immunitate Ecclesie, etiam si gravia perpetraverit delicta, & excipit specialiter duas personas, scilicet latronem, & nocturnum depopulatorem agrorum, ergo in aliis firmat regulam in contrarium, leg. nam quod liquide §. fin. ff. de poen. legat. leg. qua situm §. idem respondit. Gloss. verbo. Non potest ff. de fundo instruct. & inclusio unius est exclusio alterius, leg. cum preter, ff. de judic. Ita docent Abbas in cap. 1. n. 1. de homicid. Angel. in sum. verbo Immunitas qu. 16. Silvest. in sum. verbo Immunit. Eccles. 3. quest. 2. art. 4. Decian. in cap. at si Cleric. Alciat. n. 22. ubi dicit hanc opinionem plerumque, & sapissimè servatam fuisse in praxi, Abbas num. 39. de judic. Benedict. in cap. Rainuntius in qu. de homicidio de testam. ubi testatur hanc opinionem frequentiori Doctorum calculo receptam esse, Visch. de Immun. Ecclesiar. à num. 41. Alberin. in cap. 1. quest. 11. n. 69. de heret. in 6. Decian. conf. 80. à n. 21. l. 3. ubi prædictos, & alios referens inquit hanc esse communem opinionem, & sapissimè in praxi servatam Boer. dec. 109. n. 3. ubi ait hanc esse opinionem Canonitarum, Gomez tom. 3. var. cap. 10. n. 2. vers. Quinto limita, ibi: Sed advertendum, ubi refert hanc opinionem in puncto juris videri veriore, Guttier. pract. libr. 1. qu. 2. n. 5. 6. 7. & 8. ubi etiam testatur hanc opinionem videri veriore, Cevallos tom. 3. com. cont. com. qu. 837. à n. 6. qui num. 13. testatur hanc opinionem in foro Ecclesiastico veriore, & receptiore esse, & ita quotidie practicari in Tribunali Ecclesiastico Toletano, & quid si esset Judex Ecclesiasticus ita practicaret, & judicaret, alios plures adducunt, sed non sequuntur Covar. libr. 2. var. cap. 20. n. 7. vers. Verum opinio, Barbosa in cap. 1. n. 2. de homicid. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 14. num. 34. Molinus de sacra homicid. Immun. amittent. tit. Immun. Eccl. quali. homicid. amittatur n. 14. 15. & 16. Farinac. in praxi part. 1. qu. 28. n. 24. & de Immun. Eccles. n. 136. Xammar. defin. 48. à num. 2. ad 6. part. 1.*
- 2 Secunda est opinio, quæ verior est, quod homicida proditorius confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, sed inde invitus extrahi potest. Tum ex *D. Mich. de Cortiada Tom. II.*

text. in cap. de homicid. quod defumptum est ex cap. 21. Exodi, ibi, Si quis per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari meo evellas, ut moriatur. Et habetur in Consil. Trident. sess. 14. de reform. cap. 7. ibi: Cum etiam qui per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari evelli debet. Quæ quidem verba per industriam, & per insidias, communiter à Doctoribus sumuntur pro homicidio proditorio quod in Hispania appellamus à traycion, y alevosamente. Tum quia licet inter alia de Immunit. Eccles. non excipiatur homicida proditorius, sufficit quod per aliam decretalem sit exceptus scilicet in cap. primo, de homicid. Tum etiam in constit. Gregor. XIV. in illis partibus ubi recepta est, ibi: Aut qui proditorie proximum suum occiderit. Tum & denique quia delictum proditorium atrocissimum est, Mastrill. de indulto, cap. 29. num. primo. Et fraternizat affassinio, Cavalcan. de brach. Reg. part. 1. numer. 8. ob idque proditor nullo juris beneficio gaudere potest, Cabal. de homicid. num. 401. nec Regis indulto Mastrill. de indulto, cap. 29. num. 4. Giurba conf. 57. num. 13. & plures laudat conf. 60. num. 22. Thoro in compend. decis. part. 3. verbo Occidens uxorem, column. 1. in fine fol. 195. & verbo Occidens uxorem, col. 5. in fine fol. 198. Quare reprobat contrariis, & solutis illorum argumentis quod homicida proditorius non gaudet Immunitate Ecclesie, docent gloss. in cap. 1. verbo per insidias, ubi Anchar. Annan. & Felin. de homicid. Alexand. conf. 145. num. 5. libr. 7. Alciat. regul. 3. presumpt. 33. & libr. 7. parergon. cap. 6. Cassaneus in consuetud. Burgun. rubr. 1. §. 5. num. 123. Navar. in manual. cap. 15. num. 21. Rebuf. ad leg. Gal. tom. 3. tract. de Immun. art. 1. quest. 5. Igneus in leg. 1. §. si dominus, n. 7. ff. ad sillam. ubi dicit hanc conclusionem ex communi omnium opinione, usu, & sententia Judicum sæpius esse receptam, Remig. de Immun. Eccl. fallen. 13. ubi subdit hanc opinionem esse usu, & praxi magis receptam, Placa de delict. libr. 1. c. 21. n. 6. Menchaca libr. 3. de testam. §. 22. post n. 53. vers. Illud autem, Covar. l. 2. var. cap. 10. n. 7. ubi dicit esse communem opinionem, & Christiani Orbis consuetudine admodum receptam, Clar. §. fin. q. 30. n. 11. vers. Scias tamen ubi dicit in hoc ferè omnes consentire, Guttier. pract. l. 1. quest. 2. n. 2. & Secundo respondeo, ubi dicit communem opinionem, & libr. 3. qu. 4. n. 8. & qu. 7. num. 52. ubi refert ita tenendum in iudicando, & consulendo, & uti communi intellectu ab eo recedendum non esse, Germon. de sacror. Immun. libro 3. c. 16. à n. 58. ubi testatur de communi Doctorum sententia, & etiam consuetudine Orbis Christiani admodum recepta, Tuschus pract. concl. litt. E. concl. 11. num. 5. Azevedo leg. 3. n. 9. tit. 2. lib. 1. recop. Suarez de relig. libr. 3. cap. 11. n. 10. & 12. Villagut. de exten. leg. tit. de Immunit. Eccles. n. 52. 53. præcipue vers. His ergo, ubi pluribus mediis hanc sententiam probat, eamque dicit communior, & usu, & consuetudine receptam, Farinac. in praxi part. 1. qu. 28. n. 24. ubi dicit æquior, & communior, & magis servatam opinionem, & de Immun. Eccles. n. 135. & 136. ubi ait esse magis communiter receptam, & in practica servatam, & conf. 76. n. 7. & 18. l. 1. conf. 168. à n. 68. libr. 2. & conf. 211. num. 16. libr. 2. Peregrinus de Immun. Eccles. cap. 7. num. 1. Riccius dec. 80. sub num. 2. part. 1. Cerdan. de visit. carcer. cap. 13. n. 13. Gregor. Lopez leg. 4. verbo Defende tit. 11. part. 1. ubi Humana num. 1. & 4. Decian. tractat. crimin. libr. 6. quest. 28. numer. 12. 13. 14. & 19. ubi communem, & veram sententiam dicit, & libr. 7. cap. 30. num. 6. latè Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. à num. 113. Bobadilla in polit. libr. 2. cap. 14. num. 34. ubi testatur de universali consuetudine Regnorum Hispanie, & de communi opinione, & quod ita stylatur, & pronuntiat in tribunalibus superioribus, quando in eis tractatur de remedio, & auxilio Regio de la fuerca, quando Ecclesiastici procedunt in his casibus contra Ministros Justitiæ, & n. 40. gloss. littera L. Lezana question. regular. tom. 3. verbo de Immun. Eccles. n. 12. Carol. Maranta responso 46. tom. 2. Galganet. de jur. public. libr. 3. tit. 69. n. 30. Martha de jurisdict. part. 2. cap. 52. num. 40. Trullench. in decal. libr. 1. cap. 11. dub. 3. à n. 16. Cabal. de homicid. n. 412.

ubi de communi testatur, Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 30. Borrell. in sum. decision. part. 1. tit. 3. numer. 77. Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. à num. 73. Correa de Immunit. Eccles. part. 3. num. 17. Raphael de la Torre in 2. 2. Divi Thomæ tom. 2. quest. 99. artic. 3. disput. 7. gr. idu 8. except. 3. vers. numquid, Phebus decis. 81. num. 5. Pereira de manu Regia part. 2. capit. 50. num. 9. Bonacina de censur. extra bullam disp. 2. quest. 3. de Immunit. punct. 16. §. 8. Ciarlin. controvers. forens. cap. 12. num. 4. & cap. decimo sexto, numer. 28. parte prima, cap. 151. num. 3. part. 2. Gambacurta de Immunit. libr. 5. cap. 4. num. 28. & 31. Villadiego in polit. cap. 3. num. 208. Fagundez de precept. Eccles. tract. primo, libr. 4. num. 46. Portell. de dub. regul. verbo Eccles. Immunit. num. 15. Gigas de crim. lese Majest. lib. 1. qu. 10. à num. 8. Regens Vico ad pragmat. Regn. Sard. libr. 2. tit. 26. capite decimo tertio, num. decimo primo, Giurba consil. decimo, sub numer. 19. & consil. 60. numer. 22. in fine & num. 31. Scapus de jure non scripto libro 1. cap. 24. ex num. 1. Cenedo collectan. ad decretal. 136. num. 1. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 6. latissimè Molinus de sacra homic. Immunit. amittent. antelud. 3. per totum, & tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur à num. 2. ad 34. Molina de just. & jure tractat. 3. disp. 23. num. 4. Reginald. in praxi fori poenitent. libro trigesimo, numer. 97. innumeros Barboza in cap. inter alia num. 45. de Immunit. Eccles. & in cap. primo, num. 2. 3. & 4. de homicid. & de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. tertio, num. 88. Layman in theolog. moral. libr. 4. tractat. nono, cap. tertio, num. 8. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. capit. decimo sexto, dubit. 20. section. prima, num. 1. & 2. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. capit. 5. §. 4. à num. 1. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. capit. decimo primo, §. 5. per tot. Portoles post foros competent. qu. 7. num. 4. Gomez tom. 3. variar. cap. 3. num. 5. in fine, vers. Item etiam poenabus delicti, Carrasco ad leg. recop. capite tertio, §. primo, num. 29. & §. 4. à numer. 1. & §. 6. à numer. 2. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. dis. 7. numer. 12. Josephus Riccius de publ. jud. questione 37. numer. 29. versic. Tertio, Daniel de Nobilibus in addit. ad disp. 23. num. 20. Menochius de arbitr. jud. casu 361. num. 16. Genuen. in praxi Archiepisc. Neapol. cap. 76. in princip. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 39. Grillenzon. consil. 45. in fine, & cons. 149. Curell. de Immunit. Eccles. libr. 1. quest. 1. numer. 38. & quest. 5. Sanchez consil. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 8. num. 25. Camfrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica, punct. 9. numer. 25. Gratian. discept. forens. cap. 619. num. 12. 29. 30. & 32. Donat. Anton. de Marin. alleg. 79. numer. 7. & alleg. 80. num. 2. post lib. 2. resol. jur. Mastrill. de indult. cap. 18. numer. 3. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Homicidium proditorium col. 3. post princip. fol. 525. & part. 3. sect. 2. verbo occidens uxorem col. 5. in fine, 198. & part. 3. sect. 3. verbo Relatio fieri, fol. 52. & in eod. rer. jud. casu 24. num. 7. Pichard. in §. item lex Cornelia sub num. 24. de publ. jud. Bardaxi foro 1. num. 10. de his qui ad Eccles. confug. Cevallos de cognit. per viam violent. part. 2. qu. 5. num. 24. & com. cont. com. l. 3. qu. 817. à num. 3. qui num. 15. ait, quod si Judex esset secularis, & Regius Consiliarius, ita judicaret, & testatur pluries ita vidisse judicatum, Gomez tom. 3. variar. cap. 10. num. 2. vers. Quinto limita, ubi testatur de communi sententia, & ab ea recedendum non esse in judicando, & consulendo, ac etiam refert fuisse judicatum, & decisum in Cancellaria de Valladolid ab Auditoribus Regalibus contra quosdam cives Zamorenses, qui proditoriè & alevosè quemdam decurionem occiderant, ubi Ayllon Laynez numer. 3. vers. Item quod proditorium, Boer. decis. 109. ubi refert ita servari in Senatu Parisiensi, & judicatum in Curia Burdegalen. Guido Papa decis. 221. ubi testatur ita bis fuisse decisum in Senatu Gratianopolitano Sanselicius decis. 241. num. 1. & 2. ubi ita decisum refert in Regno Neapolis, Sesse de inhibit. cap. 8. §. 4. à num. 55. ubi ita decisum testatur per Cancellarium Regni Aragonum Peguera decis. 54. per totam præcipue numer. 10. versic. Que verò, & decis. 58. ubi testatur ita fuisse in Regio Consilio observatum, & observari,

ac refert declarationem Cancellarii Cathalonæ, sequitur Fontanella de pact. nupr. tom. 1. clausul. 4. gloss. 14. numer. 116. Xammar. desin. 48. per totam signanter, num. 21. part. 1. ubi tradit aliam declarationem nostri Cancellarii Cathalonæ. Adde sic in Cathalonæ fuisse decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, Ferrer Benach, Salda de Vallseca, Senjust, Puigmija, & Soler 6. Januarii 1606. in facto Immunitatis Ecclesiæ Michaelis Moner, extracti à Monasterio Sanctæ Matronæ de Monivich termini Barcinonæ, delati de nece proditoriè perpetrata in personam Raphaelis Antich. Militis Barcinonæ. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Salba de Vallseca Bonet, & Sala 20. Jun. 1607. in facto Immunitatis Ecclesiæ Michaelis Ferrer, Villæ Oloti, delati de homicidio jactu archibusii proditoriè perpetrato in personam Bernardi Figueres, Consulibus Villæ Gereti, extracti ab Ecclesia Sanctæ Lucie Villæ de prats de Mollò. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Salba de Vallseca, Bonet, & Soler 4. Julii 1607. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Bernardi Torrent, extracti ab Ecclesia Sancti Petri de Casseris, delati de nece proditoriè perpetrata cum aliis in personis Onofrii Mas & Jacobi fratrum. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Benach, & Salba de Vallseca vigesima Julii millesimo sexcentesimo septimo, in facto Immunitatis Ecclesiæ Joannis Broffelles, Droguerii Villæ sanctæ Columbæ de Queral, extracti ab Ecclesia Parochiali ejusdem Villæ, delati de nece jactu archibusii proditoriè perpetrata in personam Antonii Rocha paratoris ejusdem Villæ. Et per præfatum Cancellarium Agullana, Consultoribus Benach, Salba de Vallseca, & Bonet 27. Augusti millesimo sexcentesimo septimo, in facto Immunitatis Ecclesiæ Joannis Garcia, extracti à Monasterio sancti Francisci Barcinonæ, delati de nece proditoriè perpetrata in personam Jacobo Riera boterii Barcinonæ. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Magarola, Ferruz, & Gamis 28. Novembris 1608. in causa Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Jacobi Salvador, loci de Alforia, extracti ab Ecclesia, & Monasterio Beatæ Mariæ de Carmelo Villæ Tarregæ delati de nece proditoriè perpetrata in personam Nobilis Francisci de Arago. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Dalmau, Ferrer Mijavila Franquesa, Ferruz, & Gamis decimo quarto Martii 1612. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Petri Duran, loci del Hospitalet, extracti ab Ecclesia Parochiali sancti Andree de Palomor, delati de nece proditoriè perpetrata in personam Vincentii Vergonia. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferrer, & Rollan trigesimo Octobris millesimo sexcentesimo decimo quinto, in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Damiani Bernier, extracti ab Ecclesia Parochiali Villæ Olianæ, delati de nece per eum proditoriè perpetrata in personam Antonii Clariana. Et per Cancellarium Carmona, Consultoribus Senjust, Bonet, Roca, & Roig trigesimo primo Januarii 1618. in causa Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Bernardi Cirera, extracti ab Ecclesia Parochiali Beatæ Curie de Cari Barcinonæ, delati de nece per eum proditoriè perpetrata in platea Buffiarni, & propè dictam Ecclesiam in personam Jacobi Jardi argentifabri. Et per Cagarola Tertium, Consultoribus Senjust, Cagarola, Ferrer, Ramon, & Roca 2. Julii 1620. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Don Ludovici Tord, extracti ab Ecclesia, seu Capella Beatæ Mariæ vicinatus pontis majoris Civitatis Gerundæ, delati de nece per eum proditoriè perpetrata jactu tormenti manualis in personam Hieronymi Colomer. Et per eundem Magarola Tertium, Consultoribus Bonet, Ferruz, & Ramon 24. Octobris 1620. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Jacobi Borrell, extracti ab Ecclesia Villæ Verduni, delati de nece per eum proditoriè perpetrata ictu pugionis in personam Joannis Ribber. Et per dictum Magarola Tertium, Consultoribus Senjust, Bonet Magarola, Rollan, & Roca 21. Januarii

Januarii 1621. in causa Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Francisci Pansa, extracti à Collegio seu Seminario puerorum dicto de Montalegre erecto in Civitate Barcinonae juxta delecta Concilii Tridentini, delati de nece per eum proditorie perpetrata in personam Petri Morter. Et per Cancellarium Puigmari decima quarta Julii 1624. occasione Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Joannis Cottès, extracti ab Hospitali Sanctae Crucis Civitatis Barcinonae delati de nece per eum proditorie perpetrata in personam Joannis Nicola. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ramon, & Aguillò 22. Februarii 1625. in facto Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Magini Magrinia extracti ab Ecclesia Beatae Mariae Magdalena sita in Villa de Mont-blanch, delati de nece per eum proditorie perpetrata in personam Petri Soler. Et per dictum Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Roca, Carreres & Aguillò 12. Martii 1625. in causa Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Jacobi Boxa extracti ab Hospitali Generali Sanctae Crucis Civitatis Barcinonae, delati de nece per eum jactu tormenti manualis parvae mensurae proditorie perpetrata in personam Francisci Biscompte. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Bonet, Magarola, & Ramon vigesima octava Novembris 1626. occasione Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Francisci Mauri, extracti à domo Rectoriae Ecclesiae Parochialis Beatae Mariae de Pinu habente aditum ad dictam Ecclesiam intrus Civitatem Barcinonae delati de nece per eum proditorie perpetrata iustibus pugionis in personam Benedicti Folchs. Et per dictum Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Ramon, & Gujamet octava Octobris 1629. in facto Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Joannis Strada, extracti à Monasterio Fratrum Excalceatorum Beatae Mariae de Monte Carmelo, delati de nece per eum proditorie perpetrata in personam Michaelis Anglada. Et per Cancellarium Sunyer, Consultoribus Romeu de Ferrer, Vilosa, & Serra 9. Maii 1659. in causa Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Celidonii Lluch alias Morxo extracti ab Ecclesia Parochialis loci de Ardevol, delati de nece per eum proditorie perpetrata in personam Pauli Bosch. Alias plures declarationes referam infra hac decisione n. 7. 11. 21. 22. & 39. & in dec. 97. nu. 18. & decis. 98. n. 11. In Regno Valentiae ita declaratum per Cancellarium Roda 12. Martii 1578. in causa Immunitatis Ecclesiae Antonii Carreres. Et per eundem Cancellarium Roda 4. Martii 1584. in causa Immunitatis Ecclesiae Bartholomaei Martinez, Civitatis Alicantis, Alium modernum casum refert Matheu de reg. Reg. Valen. to. 2. cap. 7. §. 1. nu. 160.

3. Amplia 1. ut homicida proditorius Immunitate Ecclesiae non gaudeat, siue concurrant insidiae, siue non concurrant Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. nu. 24. & de Immun. Eccles. num. 135. Covar. lib. 2. variar. cap. 20. nu. 7. Boer. dec. 109. Gomez tom. 3. variar. cap. 10. nu. 2. vers. Quinto limita Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 34. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 39. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 4. num. 28. & 31. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 6. Portoles post foros compet. quest. 7. num. 4. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. nu. 25. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. nu. 29. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 6. dub. 20. sect. 1. num. 1. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 5. Giurba consil. 60. num. 31. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 5. Xammar. defen. 48. nu. 21. par. 1. Et alii ex citatis nu. 2. Et fuit in Cathalonia decisum in casu relato per Peguer. decis. 54. & 58. par. 1. & in Regno Aragonum, in casu relato per Sesse de inhibit. cap. 8. §. 4. à num. 56. & si cogitandum relinquat Fontanella de pact. nupt. tom. 1. claus. 4. gloss. 14. num. 119. Et etiam fuit in Cathalonia decisum in casibus relatis num. 2. & referendis nu. 7. 11. 21. 22. & 29. & decis. 97. num. 18. & dec. 98. num. 11. & 12.

4. Amplia 2. in omni homicida proditorio, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, Farinac. de Immun. Eccles. num. 137. Dicitur autem † ho-

mocida proditorius, nedum qui fingens se aliquid amicum, aliud in mente gerens aliud in verbis, sub colore, & signo amicitiae illi non cogitanti, nec praeventi mortem infert, nulla prius exorta cum eo rixa, leg. 1. ff. de praev. & latius explicant Bart. in leg. respiciendum §. delinquent num. 1. ff. de poenis Alexand. conf. 145. num. 5. libr. 7. Cephal. conf. 57. num. 13. libr. 1. Afflictis decis. 256. num. 63. ubi Ursil. nu. 70. Igneus in leg. si certus §. si unus ex dominis nu. 18. ff. ad Syllan. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 6. nu. 3. & 4. Decian. conf. 48. num. 26. lib. 3. Clar. §. homicidium num. 10. vers. sic. Proditorie vero, ubi Bajard. n. 25. idem Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 68. num. 107. Menoch. de arb. jud. casu 361. numero vigesimo quarto, Mastrill. de indulto cap. 29. numero secundo Portoles post foros compet. quest. 7. numer. 6. & §. homicidium numer. 2. & §. proditor. numer. 1. Carrascus ad leg. recop. cap. 3. §. 1. numer. 20. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 5. nu. 4. & 5. Sesse de inhibit. cap. 8. §. 4. nu. 63. & 64. Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. nu. 12. Gizarel. decis. 16. num. 3. 4. 5. & 6. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 28. numer. 6. Peguera decis. 54. num. 12. part. 1. Cabal. de homicid. nu. 396. cum sequentib. Cavalcan. de brach. Reg. part. 1. num. 80. Franchis decis. 713. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 40. & in vers. sic. Homicidium, Gratian. discep. forens. cap. 380. num. 40. & 41. & cap. 619. num. 27. 28. & 29. Riccius collectan. 1792. & decis. 168. num. 1. parte 1. Ciarlin. controver. foren. cap. 18. sub num. 108. & 110. & cap. 116. num. 31. part. 1. & cap. 151. à num. 19. par. 2. Azevedo leg. 2. num. 12. 13. & 14. tit. 23. lib. 6. recop. Carrascus de nobilib. non torquendis numero 156. Anton. de Ballis tract. var. lib. 5. tit. de insul. in Eccles. pragmat. 1. numero decimo Rovit. in pragmat. II. à num. 56. de abolit. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. c. 5. §. 4. num. 2. Genuen. in praxi Archiepiscop. Neapol. cap. 76. num. 1. & 2. Grill. conf. 45. num. 4. & conf. 149. num. 3. 5. 6. 7. & 39. Guttier. pract. lib. 1. quest. 2. nu. 3. & 9. Tuschus pract. conclus. littera P. conclus. 869. à num. 8. Giurba conf. 20. nu. 12. & conf. 60. per totum & conf. 100. num. 7. & 9. Farinac. in praxi par. 1. quest. 18. nu. 74. vers. sic. Vel qui & num. 76. & de Immun. Eccles. num. 137. & conf. 77. num. 7. & 15. lib. 1. & conf. 168. à num. 70. & in addit. vers. Contrarium el. 2. lib. 2. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. num. 53. Castillo decis. 154. num. 4. & 12. & decis. 156. à num. 39. lib. 2. Peregrin. de Immun. Eccles. cap. 7. nu. 2. Barboza in cap. inter alia nu. 6. de Immun. Eccl. & in cap. 1. nu. 6. de homicid. & de jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 1. nu. 91. Xammar. defen. 48. num. 18. part. 1. Lezana q. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. num. 12. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 2. num. 5. Ripoll. de regal. cap. 18. numer. 53. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in past. regul. part. 3. voto 6. num. 5. Suelves conf. 33. à num. 10. vers. Sed licet lib. 1. Sanfelicius decis. 241. num. 3. Catalan. de indul. cap. 31. num. 2. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 14. Vernigliol. conf. 93. num. 2. 5. 8. & 9. & conf. 94. num. 3. & 10. & conf. 97. num. 3. 4. & 5. & conf. 99. num. 1. & conf. 223. num. 20. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 5. & par. 6. tract. 2. resol. 12. vers. sic. Sed ego, Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 5. à num. 3. Carol. de Graf. de effect. amicit. num. 24. Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 1. verbo homicidium proditorium col. 1. post princip. fol. 525. & par. 3. sect. 2. verbo Occidens col. 1. post medium, & col. 3. post medium fol. 194. & verbo Occidens colum. 6. post princip. fol. 198. Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 39. vers. Tertio, remissive Ayllon Laynez ad Gomez tom. 3. variar. cap. 10. nu. 2. vers. Item quid & alii infra num. 31. Sed etiam † homicida proditorius dicitur ille, qui nulla interveniente causa rixae, ita securè occidit nihil tale praeventem, nec se defendere valentem, vulgo à traycion, alevosamente, y sin pensar, amicitiae, vel inimicitiae causa minimè considerata, sic doctè noster Peguera decis. 54. num. 6. part. 1. Xammar. defen. 48. num. 17. par. 1. Fontanella de pact. nup. tom. 1. claus. 4. glos. 14. nu. 118. qui ad id citat consil. Cathaloniae com. instigant tit. com. sit licit. o no veniar se Giurba consil. 100. num. 7.

num. 7. Covar. lib. 2. var. cap. 20. nu. 7. vers. *Tandem his prenotatis*, Gomez tom. 3. var. c. 3. nu. 5. *Placa de de delict.* lib. 1. capit. 21. numer. 1. & 2. Decian. tract. crim. lib. 7. c. 29. nu. 19. in fine, Guttierrez pract. lib. 1. quest. 2. nu. 3. 4. 20. & 24. & 25. lib. 4. quest. 13. nu. 31. Farinac. in praxi par. 1. qu. 18. num. 76. Bajard. ad Clar. §. homicidium nu. 25. Bobadilla l. 2. cap. 14. num. 36. & 38. in fine, Carrascus de nobilibus non torquen. num. 158. Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. num. 14. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 118. latè Gambacurta de Immun. Eccles. libro 5. cap. 28. & 32. pulchrè Cutel. de Immun. Eccles. l. 1. q. 1. num. 38. & quest. 5. per totam præcipue à num. 21. Sanchez conf. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 26. Caltrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 9. num. 26. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 19. dub. 20. sect. 1. num. 3. & 4. Narbona leg. 10. gloss. 12. à numer. 3. tit. 1. lib. 4. recop. Azevedo leg. 3. num. 9. & 10. tit. 2. lib. 1. recop. Germon. de sacro Immun. lib. 3. c. 16. nu. 64. Cevallos tom. cont. com. q. 817. nu. 1. & 2. lib. 3. Italia de Immun. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. num. 3. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium proditorium col. 3. post princ. fol. 525. & alii infra num. 39. Sicque servatur in Catalonia, ut infra num. 39.

- 7 Amplia 3. in socio occidente socium itineris, vel sedentem in mensa, ludendo, aut comedendo seu bibendo, qui tamquam homicida proditorius, & alevofus non gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia socius id præcavere non potuit ab eo, cuius personam sociam elegerat in itinere, vel mensa, tutumque credebatur, Bart. in leg. respiciendum §. delinquent num. 1. ff. de pœn. Remig. de Immun. Eccl. fallen. 14. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 125. Calvac. de brach. Reg. par. 1. nu. 88. Guazzin. lib. 1. defen. 38. nu. 40. vers. Homicidium, Clar. §. homicidium num. 10. vers. Proditorie, Carrascus ad leg. recop. cap. 3. §. 6. nu. 3. Guttier. pract. lib. 1. qu. 2. num. 9. Alexand. conf. 145. nu. 5. lib. 7. plures Farinac. in praxi par. q. 18. num. 74. vers. Vel qui, & de Immun. Eccles. num. 137. Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. num. 12. Narbona leg. 20. gloss. 12. num. 6. tit. 1. lib. 4. recop. Villagut de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles. nu. 53. & vers. Tertius modus, & vers. Octavus, Gambac. de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 27. nu. 7. & cap. 28. num. 6. Ambros. de Immun. Eccles. cap. 6. numer. 3. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 1. num. 5. Peregrin. de Immun. Eccles. cap. 7. num. 2. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 55. in prin. Barbosa in cap. inter alia nu. 46. ante finem de Immun. Eccles. & de jure Eccles. univ. par. 2. cap. 3. sub n. 92. & nu. 96. Sperell. decij. 23. num. 6. Sesse de inhibit. cap. 8. §. 4. num. 63. Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 5. sub num. 25. Peguera decij. 54. num. 12. par. 1. Xanmar. defin. 48. nu. 4. part. 1. Molinus de sacra homicid. Immun. amitt. tit. Immun. Eccles. quali homicid. amittatur num. 113. Giurba conf. 60. nu. 3. & alii citati num. 2. & 5. Ita fuit in Catalonia decifum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferruz, & Jover 19. Aprilis 1613. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Michaelis Bover, extracti ab Ecclesia Monasterii Sancti Francisci Villæ de Reus, delati de nece per eum unâ cum aliis proditorie perpetrata in personam Antonii Castellar in itinere Regio, quo itur à loco de Malda ad Civitatem Illerdæ. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, Ferruz, & Jover 23. Maii 1613. in causa Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Petri Rigull loci de Belloch, extracti ab Ecclesia loci de Alamus, delati de nece per eum proditorie perpetrata jactu archibusii tormentarii in personam Gasparis Pujalt in partita de aygues vives termini de Belloch. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, & Ferruz 1. Decembris 1616. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Baudilii Villar, extracti ab Ecclesia Parochiali loci de Parieribus, delati de nece proditorie perpetrata ictu pugionis in itinere Regio in termino loci de Comalera in personam Sebastiani Felin. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Roca, Carreres, & Aguilò 28. Februarii 1625. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam

Michaelis Torrento, extracti ab Hospitali Civitatis Barcinonæ, delati de nece proditorie unâ cum aliis perpetrata jactibus tormentorum manualium in itinere Regio, per quod itur à Villa Oloti ad Civitatem Vici in personam Gabrielis Torrento patris sui. Et per dictum Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Besturs, & Gujamet 19. Februarii 1630. in facto Immunitatis Ecclesiæ Jacobi Tallada, extracti ab Ecclesia Parochiali Sancti Felicis de Llobregat delati de nece per eum proditorie perpetrata in itinere Regio, quo itur à Civitate Barcinonæ ad locum, seu castrum de Castell de fels in loco dicto la riera den Fivaller in personam Gasparis Saborit.

Limita hanc tertiam ampliationem, ut procedat 8 quando socius occidit socium itineris, vel sedentem in mensa ludendo comedendo aut bibendo, nulla rixa præcedente, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesiæ; secus verò quando socius occidit socium itineris, vel sedentem in mensa comedendo, bibendo, ludendo rixa præcedente, quo casu gaudet Immunitate Ecclesiæ, Igneus in leg. necessarios §. si unus nu. 29. ff. ad syl. lan. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. nu. 53. Carrascus ad leg. recop. c. 3. §. 4. nu. 4. Molinus de sacra homic. Imm. amitt. tit. de Imm. Eccles. quali homic. amittatur. num. 114. Barb. de jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. nu. 96. & alii ex citatis nu. 7.

Amplia 4. in parricida, quando enim pater vel mater filium, aut filius patrem, vel matrem occidit, absque dubio proditor est, & propterea Immunitate Ecclesiæ non gaudet, qua enim fieri potest, ut pater tantum, tamque diram, & execrandam filii audaciam præcavere possit, & è contra? Ita Paris. conf. 96. lib. 1. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 124. Giurba conf. 60. num. 3. Farinac. de Immun. Eccles. nu. 138. ubi ait nullam. apud eum de jure esse dubitationem Sanchez conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 1. dub. 8. num. 26. in fine, Villalobos in sum. to. 2. tract. 39. disp. 7. nu. 14. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 1. nu. 6. & dub. 24. sect. 14. Trull. in dec. l. cap. 11. dub. 3. nu. 20. Villadiego in polit. cap. 3. nu. 210. Curia Philippica par. 3. §. 12. nu. 33. Molinus de sacra homicid. Immun. amitt. tit. Immun. Eccles. quali homicid. amittatur nu. 112. vers. Decimus nonus, Barbosa de jure Eccles. univer. libr. 2. cap. 3. num. 95. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 26. vers. Quæro 1. Mexia de Cabrera in formular. Immun. Eccles. libr. 1. capit. 11. §. 5. sub nu. 25. & num. 27. in fine, Cutel. de Imm. Eccles. lib. 1. q. 1. nu. 40. & q. 34. n. 8. vers. At parricidas decifum testatur Italia de Immun. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. nu. 19. vers. Dubitatum etenim fuit, Riccius de pub. jud. quest. 37. nu. 19. vers. Tertio. Idemque est in fratricida, nam quando frater occidit fratrem, vel consanguineus alium consanguineum, dicitur proditor, & sic Immunit. Ecclesiæ non gaudet, Giurba conf. 60. nu. 3. Riccius de pub. jud. quest. 37. nu. 19. vers. Tertio. Et fuit in Catalonia observatum per Cancellarium Puigmari 28. Februarii 1625. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Michaelis Torrento delati de nece proditorie perpetrata in personam Gabrielis Torrento patris sui, relato supra nu. 7. in fine. Et per Cancellarium Erill 6. Julii 1637. in facto Immunitatis Ecclesiæ Joannis Alzina, infra referendo dec. 97. n. 18. in fine. Et in Regno Valentia sic decifum per Cancellarium Roda 25. Januarii 1581. contra Jacobum Fitor, & alios Villæ de Consentayna.

Limita hanc 4. ampliationem ut procedat, quando pater, vel mater filium, aut quando filius patrem, vel matrem, aut frater fratrem, sive consanguineus consanguineum occidit nulla rixa præcedente, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesiæ; secus verò, quando pater vel mater filium, aut filius patrem, vel matrem, aut fratrem sive consanguineus consanguineum occidit rixa præcedente, quo casu gaudet Immunitate Ecclesiæ Molinus de sacra homic. Immun. amitt. tit. Immunit. Ecclesia quali homic. amittatur num. 112. Barbosa de jure Eccles. univer. l. 2. c. 3. num. 95. Diana ref. mor. part. 6. tract. 1. ref. 26. vers. Quæro 1. Thomas del Bene de Immunit. Ecclesia tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 14. num. 1.

11 Amplia 5. in uxoricida, & viricida, quando enim maritus suam propriam uxorem, vel uxor suum proprium virum occidit, indubitatum est, quod proditor dicitur, & Immunitate Ecclesie non gaudet, Giurba *conf. 60. nu. 3. Riccius de pub. jud. q. 37. num. 29. vers. Tertio*, late Mastrill. *decis. 278. a nu. 33. lib. 3. Thoro in compen. decis. par. 1. verba Proditorium, fol. 429. & latius par. 3. sect. 2. verbo Occidens uxorem column. 1. per totam, folio 195. & verbo Occidens uxorem col. 5. post medium, fol. 198. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. n. 36. ubi dicit vidisse quemdam virum ad mortem damnatum tamquam alevosum, quia uxorem de adulterio suspectam suffocavit, Narbona *leg. 20. gloss. 12. nu. 29. in fine, & nu. 205. tit. 1. l. 4. recop. bene Carrascus ad leg. recopilat. c. 3. §. 1. n. 20. Ita fuit declaratum in Catalonia per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, Ferrer, Salba de Vallsca, Bonet, & Mijavila-franquesa 14. Decembris 1605. in facto Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Jacobi Galatan, delati de nece proditorie & appensate nocte commissa cum tormento igneo sive pedrenal in personam Joannae Halceran, & Olius uxoris suae, extracti ab Ecclesia Parochiali mansi de Llorens. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Soler, Ferruz, & Rollan 13. Martii 1613. in causa Immunitatis Ecclesie Petri Ferrusola, extracti ab Ecclesia Parochiali Villae Oloti, delati de nece per eum proditorie perpetrata in personam Petronillae Ferrusola uxoris suae, quae die 1. Novembris 1611. manebat inter septimam, & octavam horam jacens adhuc in lecto fuit pluribus ictibus pugionis per eundem Petrum Ferrusola ejus virum interfecit. Et per Cancellarium Carmona, Consultoribus Bonet, Soler, Ferruz, & Gamis 20. Septembris 1617. occasione Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Benedictae Tibona viduae Bernardi Tibona Villae de Sirjes, delatae, & inculpatae de nece appensate, & proditorie perpetrata noctu in domo ejusdem, sita in dicta Villa de Sirjes, in personam dicti Bernardi Tibona ejus viri. Et per dictum Cancellarium Carmona 22. Decembris 1617. in facto Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Paulae Solera viduae Bernardi Soler cultoris loci de Canibus, delatae, quod cum societate aliorum proditorie, & appensate plures ictus & vulnera injecit in personam dicti Bernardi Soler ejus viri, media nocte in lectulo jacentis, & dormientis, ex quibus vulneribus paucis postea diebus decessit. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Ramon, & Aguiló 19. Octobris 1624. in causa Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Antonii Pujades, extracti à domo coemeterii Sedis Barcinonae in vico de Montjuich, delati de nece per eum ictibus pugionum crudeliter, & proditorie perpetrata in personam Mariae Pujades uxoris suae praegnantis in septimo mense juxta torrentem dictum den Galceran in termino Sancti Stephani de Rovires. Et per Cancellarium Erill, Consultore Joli nono Decembris 1637. occasione Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Martini Deulofeu, agricolae loci de Sardinia terrae Consentis, extracti ab Ecclesia Parochiali Sanctorum Cosmae, & Damiani loci de Sardinia, delati de nece per eum jactu instrumenti manualis perpetrata proditorie, & à tergo in personam Margaritae Deulofeu ejus uxoris. In Regno Valentiae ita fuit decisum per Cancellarium Roda 31. Julii 1595. in causa Immunitatis Ecclesie Don Joannis Sans de la Lossa, qui pensatis insidiis suam propriam uxorem occidit, nullam habens causam illam occidendi.**

12 Limita 1. hanc 5. ampliacionem, quando maritus propriam uxorem, vel uxor proprium maritum occidit nulla rixa praecedente, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie; secus verò quando maritus propriam uxorem, vel uxor suum proprium virum occidit rixa praecedente, ut si maritus verbi contumeliosi offensioe iratus, vel alapa praestatione commotus uxori mortem intulerit, non dicitur alevosus, sed gaudet Immunitate Ecclesie, sic Narbona *leg. 20. gloss. 12. nu. 105. titul. 1. lib. 4. recop.*

13 Limita 2. hanc 5. ampliacionem, ut non procedat, quando maritus invenit propriam uxorem alloquentem eum, quem habebat de adulterio suspectum, nam si

probaverit cum eo antea adulterium commisisse, & simul cum adultero uxorem occiderit etiam non repositos in flagranti non gaudet Immunitate Ecclesie; ita Car. *ad leg. rec. c. 3. §. 1. a nu. 21. conducit Castillo dec. 154. part. 1. Hac 2. limitatio sublimitari potest, ut in casu relato per Thoro in comp. dec. part. 3. sect. 2. verbo Occidens uxorem, fol. 198.*

14 Limita 3. hanc 5. ampliacionem, ut si maritus ex justa causa propriam uxorem castigaverit, & per excessum actus castigationibus mors uxoris suae fuerit secuta, quo casu maritus ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, Carrascus *ad leg. recop. c. 3. §. 1. a nu. 24. vers. Secunda conclusio.*

15 Amplia 6. in occidente aliquem veneno, qui tamquam homicida proditorius non gaudet Immunitate Ecclesie, ut docent Bald. in *leg. nemo Clericus C. de Sum. Trin. & in leg. cum fratrem*, ubi Salicet. ff. de his quib. ut ind. Dec. in *cap. qua in Ecclesiarum num. 70. de constit. Felin. in cap. 1. n. 1. Anchar. & Annan de homicid. Carer. in pract. cri. pag. 115. n. 34. Jodoc. in pract. crim. c. 74. n. 1. Gigas crimin. lesa Majest. rub. qualiter, & à quibus quest. 3. n. 10. Boer. decis. 109. n. 5. Covar. lib. 2. var. cap. 20. n. 7. vers. Tandem his praenotatis, Decian. tract. crim. l. 6. c. 28. n. 19. ubi testatur ita observari Bobadilla in *polit. lib. 2. c. 14. n. 36. & 75. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. c. 28. n. 1. vers. Proditorium. Placa de delict. lib. 1. c. 21. in fine princip. Alexand. conf. 145. n. 6. lib. 7. Azevedo leg. 3. a 10. tit. 2. l. 1. recop. Riccius decis. 80. n. 1. & dec. 168. n. 1. par. 1. & decis. 262. par. 3. Suarez de relig. lib. 3. c. 11. n. 12. in fine, Italia de Imm. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 4. nu. 3. vers. Et quemadmodum, Farinac. in praxi p. 1. q. 18. n. 74. & q. 28. n. 24. in fine, & par. 4. qu. 122. n. 5. Paz in praxi to. 1. par. 5. c. 3. §. 3. n. 115. 121. & 122. Hieronymus Lauret. decis. Aveni. 20. Narbona *leg. 20. gloss. 12. nu. 24. & 25. tit. 1. lib. 4. recop. Molinus de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immun. Eccles. quali homicid. amittatur n. 110. Peguera decis. 54. n. 12. par. 1. Gomez tom. 3. var. cap. 3. n. 7. Xammar. defin. 48. n. 3. par. 1. Cavalcan. de brach. Reg. par. 1. n. 80. Bardaxi foro 1. n. 40. de his qui ad Eccles. confug. Guido Papa decis. 191. nu. 5. Villagut. de exten. leg. tit. de Immun. Eccles. n. 53. vers. Quintus, Bajard. ad Clar. §. homicidium nu. 23. Guazzin. defen. 1. cap. 38. n. 38. nu. 40. vers. Homicidium Joseph. Riccius de pub. jud. quest. 37. n. 33. Cabal. de homic. nu. 418. & 583. Muta decis. 1. nu. 20. Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 2. verbo Occidens uxorem col. 6. post princ. fol. 198. Germon. de sacro. Immun. lib. 3. c. 16. nu. 63. Emanuel quest. regular. to. 2. quest. 33. art. 4. Curia Philippica par. 3. §. 12. n. 34. Magal. in 3. par. lib. 4. c. quest. 1. nu. 18. Homobon. de exam. Eccles. tom. 1. sect. 11. cap. 1. quest. 5. ref. 4. Joan. de la Cruz. direct. cas. part. 1. praecep. 8. quest. 3. art. 2. dub. 1. conclus. 1. Cotrera de Immun. Eccles. par. 3. nu. 19. vers. Ampliatur 3. Castillo decis. 154. num. 5. par. 2. Pereira de manu Reg. par. 2. c. 64. n. 9. Trullenchi. in decalogo lib. 1. c. 11. dubit. 3. nu. 14. Novar. in summa Bullar. tit. de Immun. Eccles. n. 42. Barbosa in cap. inter alia n. 47. de Immun. Eccles. & de jure Eccles. univer. lib. 2. c. 3. n. 4. Peregrinus de Immun. Eccl. c. 7. nu. 6. Mastrill. de indulto cap. 35. per totum praecipue nu. 5. Gavant. in addit. ad manu. Episcop. verbo Immunitas Ecclesiastica nu. 10. Villalobos in summa par. 2. tract. 39. dif. 7. nu. 12. & 14. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dubit. 8. num. 26. Diana resolut. moral. part. 6. tract. 1. resol. 12. versicul. Sed quod, Villadiego in politit. cap. 3. nu. 208. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica punto 9. num. 26. versicul. Hinc infertur, Cutellus de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 5. nu. 28. Martha de jurisdict. libro secundo cap. 52. nu. 8. Bucerus de homicid. lib. 1. cap. 4. num. 95. Layman libro quarto tractat. 9. cap. 3. num. 8. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libro primo cap. 11. §. 5. numer. 23. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immun. Eccles. num. 12. Quidquid consulendum esse in isto casu summum Pontificem dicat Farinacius de Immun. Eccles. nu. 142. quem sequitur Diana resolut. moral. par. 1. tract. 1. resol. 36. quia contra eos est verior sententia, ut tradunt Cutellus de Imm. Eccles. lib. 1. quest. 36. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. sect. 2. num. 1. Et sic per sacram Congregationem Conci-***

- Concilii 3. Decembris 1632. fuit declaratum quod Immunitate Ecclesiastica non gaudet qui committit homicidium veneno, referunt Diana *post part. 5. resol. moral. nu. 7. fol. 439.* Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 2. n. 2.* Barbosa *in collectan. Bullar. & decis. Apostolica 417.* Novat. *in summa Bullar. tit. de Immun. Eccles. nu. 42.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verb. Immun. Eccles. n. 12.* Cutellus *de Imm. Eccles. lib. 1. quest. 5. n. 28. & quest. 36. sub n. 11.*
- 16 Amplia 7. occidente infantem quisquis illum interfecerit, siue propria mater, siue mulier alia, siue vir, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet eius Immunitate, quia est homicida proditorius, juxta notata *in leg. si quis 7. C. ad leg. Cornelianam de sicariis*, Et per Antonium Fabrum *in suo Cod. lib. 9. tit. 11. defn. 1. & in nostris terminis adversus Leonem in thesauro foro Eccles. par. 1. cap. 13. nu. 25. ver sic. Dubitari etiam potest*, Bonacina *to. 3. disp. 2. quest. de Immun. punct. 6. §. 8. nu. 8.* Diana *resol. moral. par. 3. tract. 1. resol. 72.* verius docent Remig. *de Immun. Eccles. fallen. 14.* Farinacius *de Immun. Eccles. numer. 139.* Narbona *leg. 20. gloss. 12. num. 106. tit. 1. lib. 4. recoplat.* Peregrinus *de Immun. Eccles. c. 3. n. 8.* Mexia *de Cabrera in formular. Immun. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 5. sub nu. 24.* & ita declarasse sacram Congregationem Concilii 5. Decembris 1632. testantur Diana *post part. 5. resol. moral. num. 6. fol. 439.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiar. num. 12.* Barbosa *in collectan. Bull. verbo Immun. & decis. Apostol. 417.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. capite 16. dub. 20. sectione secunda, numero 3.*
- 17 Amplia 8. occidente foetum animatum per aliquam noxiam potionem, qui non gaudet Immunitate Ecclesiae, quia est homicida proditorius ex notatis *in leg. ejusdem 3. §. sed Senatus consulto, leg. si mulierem 8. ff. ad leg. Cornelianam de sicariis, leg. divus 4. ff. de var. & extra crimin. junctis traditis per Covarruviam in clementin. si furiosus part. 2. in princip. num. 2. ver sic. Interim tamen*, Gomez *tom. 3. variarum cap. 3. num. 33.* ubi Ayllon Laynez *nu. 34.* Pichardo *in §. item. lex Cornelia num. 23. de public. judic. Decian. tr. crim. lib. 9. c. 8. nu. 13.* Vela *de delict. cap. 13. num. 4. & 5.* Farinac. *in praxi par. 3. q. 87. nu. 48. & par. 4. qu. 122. a num. 1.* Et in nostris terminis Immunitatis Ecclesiae docent Italia *de Immun. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. a nu. 36.* Remig. *de Immun. Eccles. fallen. 14.* notat Farinacius *de Immun. Eccles. nu. 142. in fine*, Peregrinus *de Immun. Eccles. c. 3. nu. 8.* Correa *de Immunit. Eccles. par. 3. nu. 20.* Narbona *l. 20. gloss. 12. n. 107. tit. 1. lib. 4. recop.* Quidquid dicant Franciscus Leo *in thesauro foro Eccl. lib. 1. c. 13. nu. 15. ver sicul. Dubitari etiam potest*, Bonacina *to. 3. disp. 2. quest. 7. puncto decimo sexto, §. 8. num. 8.* Diana *resol. moral. parte 3. tract. 1. resol. 72. & in sum. par. 1. verbo Immun. Eccl. n. 28. in fine.* Quia contra eos & alios est verior sententia ut per Farinac. *de Immunit. Eccl. n. 139.* late Mexia *de Cabrera in foro Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 5. n. 25. ad 30.* Sicque declaravit sacra Congregatio Concilii tertia Decembris 1632. Quod mulier non gaudet Immunitate Ecclesiae, quae malis medicamentis procurat abortum. Ut testatur Diana *post quintam partem, resol. moral. n. 8. fol. 439.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immun. Eccl. nu. 12.* Barbosa *in collect. Bullar. verbo Immun. & decis. Apostol. 417.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 2. nu. 3.*
- 18 Limita hanc 8. ampliacionem, ut non procedat quando medicus pharmacum praebet foeminae gravidae non ad abortum faciendum, sed ad sanitatem matris recuperandam, nam si & deinde foeti animati mors sequatur, Immunitate Ecclesiae gaudet, quia talis actio ex sui natura curativa est, vel saltem talis a medico judicatur, & mors foeti animati solum sequitur per accidens, non de per se, sic Bonacina *tom. 3. disp. 2. quest. 7. punct. 16. §. 8. ver si. Hinc a fortiori*, Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 2. num. 4.* Mexia *de Cabrera in formu. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 5. num. 28. in fine, & nu. 29.*
- 19 Amplia 9. in occidente cum sortilegiis, & diris execrationibus ac incantationibus qui non gaudet Immunitate Ecclesiae, quia est homicida proditorius, Molinus *de sacra homicid. Immun. amitten. tit. & Immun. Eccl. quali homicid. amittatur, nu. 111.*
- Amplia 10. in occidente, vel graviter vulnerante aliquem actu, & re ipsa confitentem sacerdoti, qui non gaudet Immunitate Ecclesiae, quia committit delictum proditorium, & in Ecclesia. Id ipsum censeo in occidente, vel graviter vulnerante desumentem aliqua sacramenta, qui non gaudet Immunitate Ecclesiae. Sic docent Molinus *de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immun. Ecclesiae quali homicid. amittatur numer. 109.* Barbosa *de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. num. 98.* Trullench. *in decal. tom. 1. libr. 1. cap. 11. dub. 3. num. 21.* Quidquid dicant Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 26. vers. Quero duodecimo, & vers. Sed supraddicti*, Thomas del Bene *de Immun. Ecclesiar. tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 23.*
- Amplia 11. in occidente retro, & a tergo, qui non gaudet Immunitate Ecclesiae, quia est homicida proditorius, Menoch. *de arb. jud. casu 361. numero vicesimo septimo, in fine*, Farin. *in prax. part. 1. quest. 18. nu. 75. in fine*, Mexia *de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. cap. undecimo, §. 5. numer. 25. vers. T el matar a uvo*, Peguera *dec. 58. num. 2. vers. Confirmantur parte prima Xammur. defn. 48. num. 5. par. 1. Gomez tom. 3. var. cap. 3. n. 5. Paz in praxi tomo 1. part. 5. cap. 3. §. 2. num. 11. §. Caval. de brach. Reg. par. 1. nu. 80. Clar. §. homicid. n. 10. vers. Proditorie*, Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. nu. 53. ver sic. Quartus*, Riccius *decis. 80. nu. 2. in fine parte 1. Guttier. practi. libro primo, questione secunda, n. 3. & lib. 4. quest. 13. nu. 31.* Narbona *l. 20. gloss. 12. nu. 5. & 6. tit. 1. libr. 4. recop. alios plures addunt Gambacurta de Imm. Eccles. lib. 5. cap. 28. num. 2. Cutel. de Immun. Eccles. lib. 1. quest. 5. num. 16.* Farinac. *consilio 132. nu. 2. & 8. libro secundo, Thoro in compen. decision. part. 3. sectione prima, verbo Homicidium column. 3. post. princ. & column. ante finem fol. 525.* Barbosa *in cap. inter alia num. 46. de Immunitat. Eccles.* Ita fuit in Catalonia declaratum per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ferrer, & Bonet tertia Novembris 1603. in facto Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Petri Ribes extracti ab Ecclesia majori Barcinonae, delati de nece proditorie, & a tergo perpetrata in personam Joannis Badia factoris, existentis juxta partem domus suae in vico dicto del Call Civitatis Barcinonae. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, Salba de Vallfeca, Bonet, Mijavilafranquesa, & Soler vigesima quinta Novembris millesimo sexcentesimo quinto, in causa Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Joannis Guinart, extracti ab Ecclesia Parochiali loci de les Planes, delati de nece appensate, proditorie, & a tergo perpetrata jactu tormenti manualis vulgo pedrea in loco dicto de les Planes in vico dicto lo carrer foch in personam Raphaelis Codina Villae sancti Felicis de Pallarols. Et per Cancellarium Puigmari 26. Aprilis 1624. occasione Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Francisci Baro, piscatoris extracti ab Hospitali sanctae Crucis Civitatis Barcinonae, delati de nece per eum proditorie, & a tergo perpetrata in personam Antonii Pescara. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Parart, Josa, & Masso, 28. Aprilis 1636. in facto Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Joannis Ribor, minoris dierum, cultoris Villae de Esterri de Aneo, extracti ab Ecclesia Parochiali Sancti Vincentii Villae de Esterri vallis de Aneo, delati de nece perpetrata in personam Jacobi Sancii Ramon dictae Villae de Esterri, a tergo, appensate & animo deliberato, exeundo a dicta Ecclesia Parochiali Sancti Vincentii propere eam intra spatium trium passuum parum plus, vel minus, ad quam statim secuto homicidio confugit animo se ibi recipiendi. Et per eundem Cancellarium Erill, Consultore Joli 9. Decembris 1638. in facto Immunitatis Ecclesiae Martini Deuloseu relato nu. 11. in fine.
- Amplia 12. in occidente facie ad faciem incautum absque ulla diffidatione, seu aperta provocatione, ut manus ad arma ponat, & gladium evaginet, expectando etiam tantisper dum evaginet; & si arma non habet,

haber, expectando donec ea fumat, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, quia est homicida proditorius, Paris. de Puteo de re milit. lib. 2. quest. 7. num. 2. Afflict. decis. 265. nu. 64. Gigas de crim. lese Majest. tit. de proditor. q. 1. nu. 16. Cephal. conf. 57. num. 14. quos citat Farinac. conf. 132. num. 2. lib. 2. & in praxi par. 1. quest. 18. nu. 77. quibus addendi sunt Bajard. ad Clar. §. homicidium n. 22. Burgos de Paz conf. 22. num. 16. Remig. de Immun. Eccles. fall. 14. Menochius de arb. jud. casu 361. nu. 24. Guttier. pract. lib. 1. quest. 2. nu. 9. vers. Item proditor, & lib. 4. q. 13. nu. 32. Peguera decis. 54. nu. 9. vers. Item alias par. 1. Curia Philippica par. 3. §. 12. nu. 31. Cavalcanus de brach. Reg. par. 1. nu. 81. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 27. nu. 5. & cap. 28. nu. 4. Rovit. in pragmat. 1. num. 59. de abolit. Giurba conf. 60. nu. 6. Riccius dec. 80. nu. 1. & 3. par. 1. Cutel. de Immun. Eccles. lib. 1. quest. 5. num. 18. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium col. 4. in fine fol. 525. Ita fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Suñer, Consultoribus Codina, Pastor, & Rull. 3. Septembris 1660. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Petri Llober calligarii, extracti ab Ecclesia Monasterii Sanctæ Catharinæ Civitatis Barcinonæ, delati de vulneribus proditoriè illatis in personam Hieronymi Cabassès sartoris. Et per eundem Cancellarium Suñer, Consultoribus Aleny, Rull, & Balaguer 14. Martii 1661. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Hieronymi Branes, extracti ab Ecclesia Monasterii Monialium de Montefion. Et licet iste Hieronymus Branes fuerit delatus de nece per eum jactu tormenti manualis appensatè perpetrata, omnes consultores dixerunt, quod erat homicidium proditorium. Sic tamen, quod ista delicta per dictos Petrum Llober, & Hieronymum Branes perpetrata fuerunt de facie ad faciem sine diffidatione, & fuit declaratum reos non gaudere Immunitate Ecclesie. Hæc tibi notare volui, ne hæsites, quia in declarationibus non fit de his aliqua mentio, prout non est fieri solitum. In Regno Valentie ita fuit decifum per Cancellarium Roda 13. Novembris 1590. contra Joannem Lope. Accedit, nam movens bellum sine ulla diffidatione dicitur agere proditoriè, Joan. Andreas in c. pro humano, de homicid. in 6. Felin. in c. de homicid. Guido Papa dec. 191. n. 5. vers. Item dicit, Villagur. de ext. leg. tit. de ext. Imm. Eccl. n. 53. vers. Sextus, Cut. de Imm. Eccl. l. 2. q. 5. n. 16. Ad quem dicam dec. 98. n. 41.

23 Quinimo occidens aliquem facie ad faciem motus ex levissima causa non gaudet Immunitate Ecclesie, quia verè dicitur aliquam præcavendi causam non fuisse, cum parum, & nihil æquiparentur. Ita fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Dalmau, Ferrer. Senjust, Bonet, Magarola, Soler, Ferruz, Gamis, Roca, Morel, & Ramon 27. Aprilis 1616. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Raymundi Laudo, extracti ab Ecclesia Beatæ Mariæ de Nazaret Civitatis Barcinonæ, delati de nece jactu tormentarii instrumenti vulgo pistola perpetrata in personam Antoni Mercad. De hoc casu Xamm. defn. 48. per totum præcipue nu. 19. 20. & 21. par. 1.

24 Amplia 13. in teste, qui falso testimonio causa fuit, ut aliquis ad mortem condemnaretur, nam is ad Ecclesiam confugiens non gaudet Immunitate Ecclesie, ut dixi decis. 88. num. 13. hac par. 2.

25 Amplia 14. in occidente proditoriè infidelem, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, ut docent Italia de Immun. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. nu. 20. & 21. Farinac. de Immun. Eccles. nu. 120. Peregrin. de Immun. Eccles. cap. 7. nu. 15. Trullench. in decalogo tom. 1. lib. 1. cap. 11. dub. 3. num. 17.

Quidquid dicant Ambrosin. de Immun. Eccl. c. 7. nu. 12. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immun. punct. 6. §. 4. n. 16. Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 105. & in par. 1. verbo Immunit. Eccles. n. 28. in fine, Guazzinus defen. 1. cap. 38. n. 42. vers. Et ob id defensor, Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 31. Quia contra eos, & alios est verior sententia, ut tradunt Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. nu. 31. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 4. per totam, Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. num.

89. in fine. Nec obstat, quod occidens infidelem per assassinium gaudeat Immunitate Ecclesie ut dixi decis. 95. num. 24. Quia in occisione proditoriè facta, non fuit facta limitatio ad proximum Christianum in c. 1. de homicid. sicut facta fuit in crimine assassinii in cap. 1. de homicid. in 6. Ita Castr. Pal. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. nu. 35. Thomas del Bene de Imm. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 21. sect. 2. nu. 6.

Amplia 15. in Officiali, qui occidit eum quem apud 26 se captum detinet non resistentem, nam ad Ecclesiam confugiens non gaudet Immunitate, quia est homicida proditorius, ex notatis per Boer. decis. 70. Felin. in cap. cum juramento num. 3. de homicidio, Bart. in leg. 3. §. transfugas num. 1. ff. ad leg. Cornel. de siccar. ubi Alexand. multa addit. Bossius tit. de captura nu. 14. Farinacius in praxi par. 1. quest. 32. num. 6. Carrascus ad leg. recop. c. 3. §. 4. num. 15. Sanfelicius decis. 249. Thoro in supplem. decis. verbo Familia Curie fol. 220. Et in terminis sic decifum fuisse magno prævio examine per Cancellarium competentiarum Regni Aragonum de consilio sex Jurisperitorum magni nominis Civitatis Cæsar-Augustæ in processu Lupertii Castillo super competentia jurisdictionis die 2. Julii 1572. testatur Portoles post foros compet. quest. 7. per totam, Sequitur Sesse de inhibit. cap. 8. paragrafo 4. nu. 65. quos refert Giurba conf. 20. n. 8. adde Reg. Vico ad pragmat. Reg. Sard. lib. 2. tit. 26. cap. 13. nu. 11. Sanfel. decis. 241. nu. 5. & decis. 249. num. 25. Ita fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ferrer, Astor, Bonet, Rollan, Roca, Carreres, & Aguilò 24. Januarii 1624. in facto Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Pauli Riera, Commissarii, Domini, qui dicitur Villa de Centellas, extracti ab Ecclesia, sive Capella Beatæ Mariæ del Socors dictæ Villæ, delati de nece à tergo, & proditoriè in persona Michaelis Bastons unà cum aliis perpetrata, jactibus tormentorum manualium in illum, nedum à loco prophano, verum etiam à dicta Capella projectis, dum dictus Bastons captus, & vincitus super alino ad carceres dictæ Villæ per dictum Riera ducebatur. Pœnam hujus delicti referam infra nu. 45. in fine.

Amplia 16. in occidente Officiale incautum in exercitio sui Officii nullam causam timendi, & præcavendi habentem, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, quia est homicida proditorius, ut tradidi dec. 94. nu. 41. 42. & 43.

Amplia 17. quando dolosè causatur rixa ficta ad occidendum aliquem ex prævia inter rixantes fraudulenta 28 pactione, ut cum exiret offensus ad ponendam pacem, securè possent eum occidere; nam isto casu occidentes non gaudent Immunitate Ecclesie, quia sunt homicidæ proditoriè; ex notatis per Didacum Perez l. 12. verbo A. traycion post modi. tit. 13. lib. 8. ordina. ubi testatur ita de facto contigisse in quodam vico Civitatis Salmanticensis, ubi quidam rustici sagaces Nobilem interfecerunt vulnerando eum in capite, & in aliis corporis partibus, quia ex rixa ex eis, & inimicitia præcedente justè fuerunt judicati commisisse proditionem, & condemnati ad pœnam, ut traherentur per terram ad caudam equi, postea suspenderentur, & refert sententiam confirmatam fuisse à Regali Cancellariæ Valisoletanæ Senatoribus Narbona l. 20. glos. 12. n. 9. tit. 1. l. 4. recop. Et in terminis Immunitatis Ecclesie Carrascus ad leg. recop. cap. 3. §. 1. à nu. 29. ad 31.

Amplia 18. in servo occidente dominum aut ejus 29 uxorem, seu filios, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, ut latè probat Carrascus ad leg. rec. cap. 3. §. 2. num. 29. & 30.

Quid tamen dicendum est de famulo occidente dominum an gaudeat Immunitate Ecclesie? Negat Carrascus ad leg. recop. cap. 3. §. 2. à n. 31. affirmat Narbona l. 20. glos. 12. à n. 50. ad 62. præcipue nu. 59. tit. 1. lib. 4. recop. Mihi opinio negativa arridet, ex his que de socio dixi n. 7. Limitando tamen ut tradidi nu. 8.

Limita 1. in occidente suum inimicum securè, etiam 31 proditoriè, per insidias, vel animo deliberato, quocumque modo incautum nihil tale præcaventem, nec se defendere valentem, ut dormientem à tergo, veneno, vel à fenestra cum sclopo, qui confugiens ad Ecclesiam etiam

elefiam gaudet ejus Immunitate, quia inimicus semper ab inimico præcavere debet. Ita Bartol. in leg. respiciendum §. delinquent num. 1. ff. de pæn. Gerard. singul. 14. nu. 5. & 6. Aretin. in §. interdum nu. 4. de hered. que ab intest. deferunt. & in tract. de malefic. verbo Fecit insultum, versic. & bene nota. Cephal. consil. 57. nu. 13. lib. 1. Igneus in l. & si certa §. si unus n. 14. ff. ad syllan. Clar. §. homicidium nu. 10. versic. Proditorie, ubi Bardard. nu. 25. Gomez tom. 3. variar. cap. 3. nu. 5. Peregr. de Immunit. Eccles. cap. septimo, num. 5. 15. & 20. Bonacina disp. 3. questione septima, de Immunit. punct. 4. num. 14. Gratianus discept. forens. cap. 380. a num. 39. & cap. 619. a num. 22. Rovit. pragmat. 11. nu. 56. & 58. de abolit. Catal. de indult. cap. 31. limit. 4. nu. 6. Cabal. de homicid. a nu. 389. Laratha consil. 102. nu. 19. & 20. Rozental. de feud. c. 10. concl. 19. n. 16. Decianus consil. 48. n. 15. lib. 3. & tract. crim. lib. 7. c. 29. n. 24. Ambrosin. de Imm. Eccles. c. 6. n. 5. Guazzinus defen. 1. c. 38. n. 40. versic. Unde Castillo de iurisdictione centesima quinquagesima quarta, n. 12. & dec. 156. a n. 38. par. 2. Muscatel. in praxi titul. de homicid. median. mandat. num. 67. Molina de iust. & jure tom. 3. disput. 23. nu. 5. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 36. Giurba consilio vicesimo a nu. 12. & consil. 60. n. 4. & 5. & consilio centesimo nu. 9. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. nu. 12. versic. Qui vero occiderit, Paz in praxi to. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 117. Novari in sum. Bullar. titul. de Immunit. Eccles. nu. 74. 76. 79. & 82. Suar. de relig. lib. 3. cap. 11. n. 12. Guttier. pract. lib. 1. quest. 2. nu. 3. & 18. & lib. 4. quest. 13. n. 31. Farinac. in praxi part. 1. quest. 18. n. 76. & de Immunit. Eccles. nu. 143. & 144. & consil. 76. n. 7. & 15. lib. 1. & consil. 136. n. 2. & 8. & consil. 68. a n. 68. signanter n. 70. lib. 2. Diana resol. moral. par. 1. resol. 5. 33. & 35. & par. 6. tract. 1. resol. 12. versic. Sed ego usque ad finem, & in sum. part. 1. verbo Immunit. Eccles. n. 28. versic. Porro Castrus Palaus to. 2. tractat. decimo primo, disputat. unica punct. 9. num. 27. & 28. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 20. sect. 2. a n. 5. & sect. 5. per totam Barbosa in cap. inter alia sub nu. 46. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 92. Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium proditorium columna 2. in fine, & col. 3. in princip. fol. 525. & par. 3. section. 1. verbo Occidens col. 2. fol. 295. latè Narbona l. 20. gl. 12. a num. 29. ad 40. tit. 1. lib. 4. recop. Azevedo l. 11. nu. 1. tit. 8. lib. 5. recop. Grilenzon. consil. 45. nu. 3. & 4. & consilio centesimo quadragésimo nono, Ciarlin. contro. forens. part. 1. cap. 10. n. 108. & cap. 12. n. 2. & par. 2. cap. 251. a n. 19. latissimè Sperell. decis. 23. per totam, Maja consil. 32. n. 4. Gizarel. decis. 16. De vera & communi opinione testatur Suelves consil. 33. nu. 10. versic. Sed licet lib. 1. Et alii citati nu. 5. decium testatur in Regno Castellæ Burgos de Paz consil. 22. num. 17. lib. 1. In Regno Neapolis Franchis decis. 713. Et per Curiam Archiepiscopalem Neapolitanam sic pluries judicatum dicit Riccius decis. 80. nu. 1. & decisione centesima sexagesima octava, nu. 1. par. 1. & collect. 1792. par. 5. ita pluries vidisse judicatum, & ipsum bis judicasse tradit Ciarlin. contro. forens. par. 2. capite comesimo quinquagesimo primo, numero vicesimo tertio, & vicesimo quarto, Hancque sententiam carere dubio in Aragonia testantur Bardaxi foro 1. numero decimo, de his qui ad Eccles. confug. Portoles post foros compet. questione 7. numer. sexto, Sesse de inhibit. c. 8. §. 4. a num. 55. plura exemplaria Cancellarii Regni Aragonum tradit Suelves consil. trigesimo tertio, n. 11. lib. 1. Alia tradit Don Didacus Ant. Frances de Urrutigoyti in past. regul. par. 3. voto 1. n. 6. & voto 6. n. 5. Sic resolutum à Clemente octavo 6. Februarii 1597. refert Genuen. in prax. Archiep. Neapol. c. 76. Quod adedò verum dicunt etiam si pater, vel mater filium, aut filius patrem vel matrem, aut maritus uxorem & uxor maritum, aut frater fratrem occidat, si inimicitia causa intervenerit non est homicida proditorium, Rovit. in pragmat. 11. n. 58. de abolitione. Giur. cons. 20. n. 14. & consil. 60. nu. 4. in fine, Riccius de pub. jud. quest. 37. n. 29. versic. Tertio, consideravit Mastrill. decis. 278. Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 2. verbo Occidens fol. 195. Nisi occidatur inimicus incautus sub pace, & promissione facta de illo

non offendendo, quo casu homicida proditorium est, & non gaudet Immunitate Ecclesie, quia per promissionem fuit illi sublata omnis occasio se præcavendi sic pluribus firmat Farinac. consil. 168. a n. 74. lib. 2. & de Immunit. Eccles. n. 137. in fine. Et sic respondisse sacram consultam refert idem Farinac. in addit. ad consil. 168. litter. D. lib. 2. Castrus Palaus in opere morali to. 2. tract. 11. disputatione unica punct. 9. numero vicesimo sexto, versic. Infero secundo, Sanfelicius decis. 241. nu. 4. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 7. nu. 10. Cutel. de Imm. Eccles. lib. 1. quest. 35. n. 20. Gizarel. decis. 16. Giurba consil. 60. a nu. 17. Ciarlin. contro. forens. cap. 151. nu. 5. part. 2. Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 1. verbo delictum homicidii fol. 285. & verbo Homicidium proditorium, fol. 522. Quidquid dicant Don Anton. de Marin. resol. quotid. c. 174. Vermigliol. consil. 93. a nu. 10. Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resolut. 34. Quia contra eos & alios est verior sententia, ut per Thomam del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dubit. 20. sect. 3. a num. 1. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 92. versic. Hinc occidens. Sic declarasse sacram Congregationem Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium propositam in una Milevitana secunda Augusti millesimo sexcentesimo decimo nono, refert Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. sub num. 92. Vel nisi occidatur incautus inimicus reconciliatus, quo casu homicida proditorium est, & Immunitate Ecclesie non gaudet, quidquid dicant Riccius decis. 168. a numero 2. part. 1. Diana resol. 35. ad finem, & in sum. par. 1. verbo Immunit. Eccles. nu. 28. versic. Aut amicum, Barbosa in cap. inter alia n. 46. in fine de Immunit. Eccles. Vermigliol. consil. 93. nu. 7. Et quidquid in reconciliato de recenti sequatur Novar. Et in sum. Bullar. titul. de Immunit. Eccles. nu. 78. secus in reconciliato de antiquo, ut per Ciarlin. contro. forens. c. 10. nu. 110. par. 1. cap. 151. num. 33. & 34. par. 2. Quia contra eos, & alios est verior sententia, ut per Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 35. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 3. nu. 5. & 6. Narbona l. 20. glos. 12. nu. 39. tit. 1. lib. 4. recop. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. num. 92. in fine Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 30. latissimè Giurba consil. 60. per totum, Thoro in comp. decis. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium proditorium fol. 525. Et sic quando quis dato signo pacis, vel securitatis alium occidit incautum homicida proditorium est, & Immunitate Ecclesie non gaudet, Suar. de religion. lib. 3. cap. 11. n. 12. versic. Vel qui dato signo pacis, Sanfelicius decis. 241. sub nu. 4. Castill. dec. 154. nu. 4. in fi. l. 2. Giurb. consil. 60. num. 20. Signum verò pacis est salutatio per capitis detractionem, ut ex multis tradit Farinacius in praxi par. 3. questione trecentesima quinquagesima quinta, & consilio nonagesimo octavo, nu. 1. lib. 1. Sanfelicius decisione ducentesima quadragésima prima, sub num. 4. Guazzin. de pace par. 1. quest. 32. nu. 7. Thoro in comp. decis. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium proditorium col. 2. in fine fol. 525. Ideoque salutans prius per capitis detractionem, deinde occidens, proditorium homicida est, & Immunitate Ecclesie non gaudet, ut decium refert Sanfelici. decis. 241. sequitur Thoro in supplem. decis. verbo Homicidium proditorium fol. 507. Et latè idem Thoro in compen. decis. part. 3. sect. 1. verbo Homicidium proditorium fol. 525. Quidquid dicant Novar. in sum. Bullar. tit. de Immunit. Eccles. nu. 80. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 12. versic. Ad auctoritatem in fine. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 20. sectione 2. in fine. Quod si post sapientem, & reconciliationem nova causa inimicitiarum superveniat, dicunt Doctores hujus opinionis; quod si inimicus occidat inimicum, non est homicida proditorium, seu gaudet Immunitate Ecclesie, quia tali casu non occiditur incautus, quandoquidem cogitare poterat de periculo mortis sibi inferendæ, ex traditis à Farinac. in praxi par. 3. quest. 107. num. 403. Guazzin. de pace par. 1. quest. 43. a num. 1. Vermigliol. consil. 94. a nu. 5. Ciarlin. contro. forens. cap. 116. a nu. 54. par. 1. Et in terminis Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 3. num. 7. Ciarlin. contro. forens. c. 151. a nu. 34. versic. Verumtamen, par. 2.

39 Sed contraria sententia est de jure verior, & tenenda, quod occidens suum inimicum proditorie, per insidias, vel animo deliberato, confugiens ad Ecclesiam non gaudet Immunitate, quia nemo potest continue vigilare, & praeavere ab inimicis, sic Abbas in cap. 1. de homicid. Menochi. de arb. jud. casu 361. num. 26. Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 29. n. 19. in fine, late Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 1. ad nu. 1. ad 70. Molina de just. & jure lib. 4. disp. 23. num. 5. Ayllon Laynez ad Gomez tom. 4. variar. cap. 5. numero 6. Farinac. in praxi part. 1. quest. 18. numero 56. bene Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 28. numero secunda in fine, & numero 3. latissime Cutel. Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 5. & 33. Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur a num. 36. ad 40. Peguera decis. 54. num. 9. versic. Et quamvis par. 1. Suar. de relig. lib. 3. cap. 11. num. 12. Fagundes in praecep. Eccles. tract. 1. lib. 4. num. 46. Villadiego in polit. cap. 3. numero 208. Magal. part. 3. lib. 4. cap. 2. quest. num. 18. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. n. 53. Portel. verbo Immunitas Ecclesiastica n. 15. Correa de Immunit. Eccles. par. 3. n. 20. versic. Ampliatur quarto, Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 5. nu. 34. & 35. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Homicidium proditorium col. 3. post princip. versic. Sed eo casu fol. 525. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. nu. 26. & alii citati nu. 6. qui fundatur in generalitate textus in cap. 1. de homicid. Sic de jure, & de observantia, ac praxi Regni Castellae, restantur Covar. lib. 2. variar. cap. 20. nu. 7. versic. Tandem, Placa de delict. lib. 1. cap. 21. nu. 2. Azevedo l. 3. nu. 10. tit. 2. libro 1. recop. Germon. de sacro. Immunit. lib. 3. cap. 26. numero 63. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 24. num. 36. 27. & 38. Guttier. practicar. lib. 1. quest. 2. num. & 18. & lib. 4. quest. 13. num. 31. Gomez tom. 3. variar. cap. 3. num. 5. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 118. Bajard. ad Clar. §. homicidium num. 25. in fine, Riccius decis. 80. numero 3. versic. Primum, part. 1. Quidquid dicant Burgos de Paz, Azevedo, & Narbona locis citatis, nu. 31. Et hanc sequimur in Cathalonia, ut per Fontanell. de pact. nupt. tom. 1. claus. 4. gloss. 14. num. 118. qui movetur per constitut. com. instigant. tit. quant. sic. licito, no veniarse. unum exemplar tradit Peguera decis. 54. par. 1. alia cumulat Xammar. de fin. 48. a num. 32. usque ad finem, par. 1. de quibus signanter de contentione Immunitatis Ecclesiae allegatae in personas Bernardi Cirera, & Don Ludovici Totd meminit supra num. 2. Adde ita etiam observatum per Cancellarium Erill, sexta Junii 1637. contra Joannem Alzina, flasterium Villae de Vallis de quo casu memini supra num. 9. in fine & illum referam decis. 97. num. 18. in fine. Et per eundem Cancellarium Erill, 2. Martii 1633. contra Hieronymum Oliva quem casum referam dec. 98. nu. 41. in fine. Et per Cancellarium Puigmari 27. Junii 1628. contra Gabrielem de la Cambra, quem casum etiam referam decision. 98. num. 85. Et haec est mera veritas in Cathalonia, & inconcussè practicitur, quamvis in praedicta, & aliis declarationibus non fiat aliqua mentio de inimicitia: sed concurrente qualitate proditorionis, insidiarum, aut animi deliberati, amicitiae vel inimicitiae causa minimè considerata, declaratur reum non gaudere Immunitate Ecclesiae.

47 Limita 2. in occidente, aut vulnerante à tergo, & proditorie rixantem cum patre, filio, consanguineo, affine, amico, vel penitus extraneo, qui confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, quia id non ex proposito, consultovè contingit, sed casu defendendi, vel coadjuvandi consanguineum gratia, naturæque impulsu, quo nos, & nostra defendimus, juxta notata per Menochi. de arb. jud. casu 361. a numero 8. Peguera in constit. Item ne super Laudemia versic. 8. num. 114. bene Cancer. par. 2. var. cap. 10. a num. 72. Diana ref. mor. par. 5. tract. 4. ref. 19. & 20. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium commissum per fratrem fol. 524. Barboza in cap. 2. num. 6. de homicid. Gomez tom. 3. variar. cap. 3. nu. 21. ubi Ayllon Laynez in numeros refert nu. 22. latissime Farinac. in praxi par. 4. quest. 125. a nu. 267. Carracciolus decis. 21. Et in pro-

priis terminis Immunitatis Ecclesiae latissime Guttier. sic judicatum referens omnino videndus practico. lib. 1. quest. 2. per totam, quem sequuntur Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Imm. Eccles. quali homicid. amittatur nu. 41. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. numero 19. versic. Sed quid dicendum, Thoro in compend. decis. par. 1. verbo Reponi col. 3. versic. Et ex verbis in fine fol. 472. Barboza de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 93. Ayllon Laynez ad Gomez tom. 3. variar. cap. 3. nu. 7. in fine.

41 Limita 3. homicida proditorio guidato, qui confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, decisum refert Giurb. conf. 80. per totum, sequitur remissivè Riccius de pub. jud. qu. 37. nu. 35. in fine.

42 Limita 4. & ultimò in homicida post factam pacem & treugam, qui licet habeatur pro proditore, & alevoso constituit. 6. de treves conventi. Narbona post alios l. 20. gloss. 12. n. 28. tit. 1. l. 4. recop. gaudet Immunitate Ecclesiae, notat Cancer. par. 3. var. cap. 3. n. 255. quidquid dicant Guazzin. def. 1. cap. 38. n. 51. Intellige si in rixa illum occidat, Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Eccl. Imm. quali homicid. amittatur n. 148. secus si incautum nihil tale praeaventem, ut dixi a nu. 31.

43 Quæro 1. qua pœna puniatur homicida proditorius? Respondeo quod puniri debet pœna mortis qualificata Judicis arbitrio, Gomez tom. 3. var. c. 3. n. 5. Clar. §. fin. quest. 68. versic. Proditor, alios plures addit Farinac. in praxi par. 1. quest. 18. num. 73. Fontanella de pact. nupt. tom. 1. claus. 4. gloss. 14. nu. 115. Idque ex eo, quia homicida proditorius acrius puniri debet, quam homicida sine proditorione, ex quo gravius delinquit, l. propter insidias Cod. qui accus. non possunt, l. 4. ff. ad leg. Jul. Majest. l. fin. Cod. de delat. lib. 10. Decian. tract. crim. l. 7. c. 30. num. 11. cum relatis per Farinac. par. 1. quest. 18. n. 73. Fontanel. de pactis nupt. tom. 1. cl. 4. gl. 14. nu. 114. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Delictum homicidii col. 3. post medium fol. 285.

44 Sed qualiter Judex debet qualificare pœnam mortis contra homicidam proditorium? Respondeo quod debet illum condemnare ad pœnam furcarum, vel ad aliam ignominiosam, sicut contra fures, Farinacius in praxi part. 1. quest. 18. nu. 73. Sic observatur in Regno Neapolis contra homicidam proditorium ignobilem, exemplar refert Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 1. verbo Delictum Homicidii fol. 285. aliud addit idem Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 3. verbo Relatio fieri fol. 52. & contra Nobilem homicidam proditorium ad capitis amputationem, exemplar tradit Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Homicidium proditorium fol. 525. aliud exemplar laudat idem Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Pœna uxoris fol. 283. In Regno Castellae declaratus ut homicida proditorius ducatur per terram, trahatur ad caudam equi vel alterius animalis per vias publicas, & postea furca suspendatur, Gomez tom. 3. var. c. 3. num. 5. Guttier. pract. lib. 4. qu. 13. a num. 48. Pichard. in §. item lex Cornelia sub num. 24. de publ. jud.

45 In nostro Principatu Cathaloniae ait Fontan. de pact. nupt. tom. 1. claus. 4. gloss. 14. num. 115. nudius tertius observatum; & executam fuisse pœnam mortis in alta furca cum additamento incisionis manus ante domum occisi contra eum, qui Raphaellem Antich. Militem hujus Civitatis proditorie occiderat. Et non est verum regulariter in Cathalonia, quod homicida proditorius puniatur pœna mortis in alta furca cum additamento incisionis manus ante domum occisi. Sed imo veritas est, quod solum in Cathalonia punitur homicida proditorius pœna mortis in alta furca absque additamento abscissionis manus ante domum occisi, exemplar nostri Regii Criminalis Concilii refert Xammar de fin. 38. in facto parte prima, aliud tradit Peguera decision. octuagesima tertia, part. 1. Adde sic observatum 21. Junii 1591. contra Mariam de Cathalonia Bohemiam, delatam unà cum alia socia minore viginquinque annorum Bohemia de strangulatione, & suffocatione Antonii Joan, famuli Joannis Arquer, & derobatione mulæ, & asini, quæ fuit condemnata ad suspendendum in alta furca. Similis 3. Decembris 1608. contra Jacobum Salvador del Senglar. Similis

- Similis 22. Maii 1609. contra Arnaldum Bonafos. Similis 24. Maii 1616. contra Joannem Fortuny. Similis 19. Decembris 1616. contra Alexandrum Jacques. Et die septima Julii 1621. contra Hieronymam Colum delatam de nece proditorie perpetrata in personam Bertranda Saladriga una cum partu, qui ex ventre casus statim perit, quæ fuit ad mortem naturalem condemnata. Similis 5. Decembris 1623. contra Petrum Antonium Attigues servum. Et die decima Septembris 1624. contra Joannem Cortes, agullerium delatum de nece per eum proditorie perpetrata in personam Joannis Nicola agullerii, ictu pugionis in via lata Civitatis Barcinonæ, quia ad relationem Magnifici Ludovici Besturs I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, sic quod naturaliter moreretur, & anima illico à corpore separaretur. Et die 17. Octobris 1624. contra Paulum Riera, agricolam Loci de la Amella, delatum de nece per eum, & alios ipsius comitivæ proditorie perpetrata, jactibus tormentorum manualium vulgo pedreñals, in personam Michaelis Bastons paratoris lanæ dictæ Villæ, juxta facellum Beatæ Mariæ dels Socors, dum ab eo ducebatur captus, & funibus ligatus super asino ex ordine Nobilis Raymundi de Blanes, cujus dicitur esse dicta Villa, qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs I. R. C. data paritate cum voto excellentissimi Domini Proregis fuit declaratus reus mortis, quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, sic quod naturaliter moreretur, & anima illico à corpore separaretur, & quod post latam sententiam, & ante illius realem executionem torqueretur in caput sociorum dictæ necis & in mille aliis casibus.
- 46 Limita 1. hanc praxim Cathalonix, si fiat resistencia Officialibus Regiis, & in illa mors Officialis sequatur, nam tunc condemnatur reus, quod amputetur manus dextera in loco delicti, & quod rapteretur per terram ad caudam equi usque ad locum supplicii, & quod juguletur per collum taliter quod naturaliter moriatur, & quod postea cadaver in frustra scindatur, exemplar refert Peguera dec. 59. p. 1. quod & ego tradidi *decisione* 83. *sub num.* 24. *versicul.* Die 1. Augusti 1603. *hac part.* 2. aliud reruli contra Joannem Tallades, dec. 94. num. 52. *hac part.* 2.
- 47 Limita 2. hanc praxim Cathalonix, si cum homicidio proditorio concurrat qualitas furti, vel alia aggravans delictum, ut in exemplaribus sequentibus. Die 11. Decembris 1609. Joannis Riera, nauta Civitatis Barcinonæ, delatus de necibus proditorie partim cum armis cum magna violentia, partim in mari projiciendo in personas sexaginta quinque hominum, mulierum, & puerorum vulgo moriscos, habitatorum Vallis de Oxo, Regni Valentix, salvum conductum eis concessum violando, & eis derobando vestes, pecunias, & alias res quas secum deferebant valoris bismille librarum: ad relationem Magnifici Michaelis Sala I. R. C. fuit condemnatus, quod eidem amputarentur auriculæ, & quod nudus veheretur curru usque ad locum supplicii, & quod jugularetur per collum, taliter quod naturaliter moreretur, & anima illico à corpore separaretur, & quod ejus cadaver scinderetur in frustra, & ad restitutionem rerum furto subtractarum. Et die 2. Decembris 1638. Didacus Diaz, molendinerius, oriundus Villæ de Repes Regni Castellæ, Franciscus Xart, juvenis agullerius Civitatis Barcinonæ, delati, & inculpati, quod prævio tractatu, & animi deliberatione una cum aliis die tertia Novembris 1638. hora decima noctis in Civitate Barcinonæ accesserunt ad domum seu cauponam Bernardini Gunella Milanensis, quam habebat in vico de Sant Christophor. propè vicum de la Boria animo furandi & occidendi impedientes, ubi proditorie occiderunt Michael. T. dictum lo gollut famulum dicti Gunella, & suæ cauponæ, eum dicto Didaco Diaz violenter suffocante: & postea furto subtraxerunt pecunias, & alias res auri, & argenti repertas in quadam theca cubiculi dicti Gunella, & in quadam culcitra palea vulgo marfega lecti illius, valoris plusquam centum quinquaginta librarum, & quod postea dictum Michaellem T. dictum lo gollut occisum adduxerunt, & projecerunt in quamdam cloacam, quæ est in Civitate Barcinonæ propè capellam, & domum Beatæ Mariæ de Monferat; qui ad relationem Magnifici Raphaelis Puig I. R. C. fuerunt declarati, & condemnati, quod erant rei mortis, & quod suffigarentur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & quod dictus Didacus Diaz raptatus per terram duceretur ad locum supplicii, & in via ante domos dicti Gunel amputaretur ei manus dextera, perventusque ad supplicii locum jugularetur ibi per collum ita quod naturaliter moreretur, & illico anima à corpore separaretur, & quod illius cadaver in frustra, seu partes scinderetur. Et dictus Franciscus Xart, quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter moreretur, & anima illico à corpore separaretur. Et ambo ad restitutionem rerum, & pecuniarum derobatarum in solidum, ita quod solvente alter liberaretur, liquidatione illarum reservata, & quod post latam sententiam, ante illius realem executionem torquerentur in caput sociorum tractatus dictæ necis, & furti, ut eis cederet in pœnam, cæteris verò in exemplum.
- 48 Limita 3. Si homicidium proditorium in Ecclesia perpetraretur, ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonix Consilio die 27. Septembris 1623. contra Joannem Vilar, delatum de nece pecum proditorie perpetrati in personam Hiacinti Casanoves jactu instrumenti manualis in Ecclesia Divæ Annæ Civitatis Barcinonæ: qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & condemnatus, quod suspenderetur laqueo per collum in alta furca, & quod ante Ecclesiam Beatæ Mariæ de Mar. amputaretur ei manus dextera.
- 49 Limita 4. hanc praxim Canonix, quando cum homicidio proditorio concurrat qualitas assassinii, nam tunc homicida mandatarius assassinii alicujus personæ Militaris condemnatur ad pœnam mortis in alta furca cum additamento amputationis manus, exemplar tradidi dec. 95. nu. 33. *hac part.* 2.
- Intellige, & declara prædictam praxim Cathalonix, & tres limitationes præcedentes ut procedat, quando plene constat de delicto, & qualitate proditoris, nam tunc homicida proditorius condemnatur pœna mortis in alta furca; secus verò si de delicto, & qualitate proditoris non constat saltem eo modo quo de jure, quo casu homicida proditorius condemnatur ad pœnam extraordinariam Judicis arbitrio. Sic fuit observatum in Regio Criminali Cathalonix Consilio die decima septima Junii 1610. contra Narcisum Burguera, qui ad relationem Nobilis Petri Soler I. R. C. fuit condemnatus ad serviendum in Regiis triremibus remigando ad septennium. Et die decima septima Junii 1614. ubi de pœna triremium ad decennium contra Jacobum Duran. Et die sexta Februarii 1618. contra Bernardum Cirera Chirurgen. Et die decima Maii 1624. contra Jacobum Carbonell, hortulanum Civem Barcinonæ, delatum de nece per eum proditorie perpetrata in personam Joannis Destadiles Regni Aragonix, jactu instrumenti manualis vulgo pedreñal, in vico del Carne undecima Augusti 1621. inter undecimam, & duodecimam horas ante meridiem: qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per septennium. Et die decima sexta Junii 1682. contra Hiacintum Monvert, delatum de homicidio in Regio itinere proditorie jactibus tormentorum manualium perpetrato: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Et die 12. Septembris 1528. contra Salvatorem Castellar paratorem Villæ Tarrasix, delatum, & inculpatum de nece per eum una cum aliis proditorie perpetrata in personam Mauricii Vilomara Chirurghi Civitatis Minorissæ, jactibus tormentorum manualium, sive pedreñals in Regio itinere, quo itur à Villa Aqualatæ addictam Civitatem in termino de Salelles die 1. Novembris 1625. qui ad relationem Magnifici Monferati Ramon R. A. D. pro Magnifico Antonio Viñola I. R. C. absente fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. Et die de-

die decima quinta Aprilis 1630. contra Leonardum Ferrer, Magistrum domorum, delatum de nece per eum proditoriè perpetrata ictibus pugionis in personam Catharinæ Ferrer ejus uxoris in domibus suæ habitacionis: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per decennium. Et die 4. Junii 1630 contra Franciscum Ferrer, delatum de nece per eum proditoriè perpetrata ictu gladii in personam Magdalene Gallinera: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad quinquennium. Et in mille aliis casibus.

- 50 Quæro 2. qua pœna puniatur parricida tanquam descendendum, ut filii, nepotis, & non ascendendum, ut patris, matris, avi, aviæ, &c. non solum de jure, sed etiam consuetudine, stylo, & praxi Tribunalium? vide leg. pœna parricidii, ff. ad leg. Pompe. de parricid. leg. 1. C. de his qui parent. vel filios occidunt, §. alia de pub. jud. & post antiquos, & infra citandos nu. 56. Clar. §. parricidium nu. 5. vers. Sed quæro quæ sit pœna, ubi Bajard. à num. 8. Decian. tractat. crimin. lib. 9. cap. 16. per totum, Gomez tom. 3. variar. cap. 3. num. ubi Aylon. Lainez. n. 2. Placa de delict. libro primo cap. 22. Cabal. resol. crimin. casu 11. & 15. præcipue num. 10. vers. Et postquam, & num. 11. Menochius de arb. jud. casu 316. Covar. in clement. si furiosus par. 2. in initio à nu. 9. Tuschus præf. conclus. littera P. conclu. 90. Parlador. rer. quotid. differen. 117. Pichard. in §. alia de pub. jud. & in manducat. ad praxim. par. 3. §. 4. nu. 92. Farinacius in praxi par. 4. quæst. 120. à n. 6. cum pluribus seq. Franchis dec. 230. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 2. verbo Pœna parricidii, fol. 271. Paschal. de parr. potest. par. 4. cap. 10. à nu. 41. Vermigliol. conf. 23. Don Joannes de Sorolzano in tractat. de parricidio. Ex nostro Regio Cathalonix Criminali Consilio non vidi decisionem in terminis, ait tamen Fontanella vidisse, & audivisse in Parochia de Salt contigisse, quemdam agricolam ejusdem Parochiæ patrem suum propriis manibus occidisse anno 1589. & solum juxta aream domus suæ sepelisse propter quod ab Spectabili Petro de Cardona, Gerente Vices Generalis Gubernatoris Cathalonix extitit condemnatus, ut abscessa prius manu jugulareretur per collum, & ejus corpus in quatuor partes seu frustra scinderetur, caputque illius poneretur in certo loco, ut ab omnibus videri posset, de pact. nupt. tomo 2. claus. 4. gloss. 7. parte 2. numero 9. Et qua pœna puniatur filius manus violentas injiciens in parentes? In nostro Regio Criminali Cathalonix Consilio die 28. Maii 1603. Jacobus Fortuny, blanquerius Civitatis Barcinonæ, delatus quod manus violentas iniecerat in personam Joannæ Fortuny, viduæ ejus matris; ad relationem Magnifici Joannis Magarola I. R. C. fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & in Logia maris dictæ Civitatis manus ejus dextera clavo figeretur inter pollicem, & indicem per spatium quartæ partis unius horæ, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium. Meminit de hoc casu Fontanel. tom. 1. de pact. nupt. claus. 4. gloss. 7. part. 2. nu. 10. & refert Thoro voto 31. nu. 90. tom. 1. Et qua pœna puniatur filius injurians parentes, vide Bajard. ad Clar. §. parricidium numer. 11. & decisionem nostri Senatus die 26. Novembris 1628. contra Petrum Gramages. quam dici dec. 83. nu. 19.

- 52 An eadem pœna parricidii imponi debeat ei, qui focerum occidit? Videtur quod sic. Tum quia focer loco patris habetur, leg. quia solum solut. matrim. §. focerum de nupt. Tum quia ita caveretur in leg. 1. ibi Generum, numerum, focerum, & c. ff. ad leg. Pompe. de parricid. Gomez tomo quinto var. cap. 3. num. 3. vers. Item etiam istud, ibi: Item adde quod similiter, alios addit Farinac. in praxi par. 4. quæst. 120. num. 117. Sed veritas est, quod non est imponenda pœna veri, & proprii parricidii, sed tantum capitis, & ultimi supplicii, ut probat text. in leg. pœna §. qui alias ff. ad leg. Pompe. de parricid. Menoch. de arb. jud. casu 356. in addit. num. 49. & 50. Farinacius in praxi parte 4. quæst. 120. numero 118. exemplar Regni Neapolis refert Thoro in compend. decis. parte 3. sect. 2. verbo Pœna parricidii, fol. 271. Sic fuit observatum in Regio Criminali Cathalonix Consilio die 28. Martii 1638. contra Joannem Alzina stat. D. Mich. de Cortiada Tom. II.

faderium Villæ de Reus delatus de nece, & parricidio proditoriè, per insidias perpetrato jactu instrumenti manualis in personam Joannis Pasqual focer sui tantum fuit condemnatus ad pœnam mortis naturalis.

53 Utrum autem qui occidit carceratos cum veneno, puniri debeat pœna parricidii? Iste casus multoties contingit inter consanguineos, qui venenare faciunt inquisitos consanguineos, ne diffamentur, sed quidquid aliqui dicant; ut Bajard. ad Clar. §. homicidium num. 28. & alii. Veritas est quod sic, post antiquos docent Cabal. resol. crimin. casu 94. à num. 1. Gnazzin. defen. 5. cap. 6. num. 2. Muta decisio. 36. num. 18. Farinac. in praxi parte 4. quæst. 120. nu. 134. Et multo fortius procederet in venenante extraneum carceratum, nedum ex causa prædicta, sed etiam ne confiteretur in tortura alios complices, aut delictum commissum occultaretur, ne consocii detegerentur, exemplaria refert Thoro in compen. decisio. parte 3. sect. 2. verbo Occident. fol. 202.

54 Quæro 3. qua pœna puniatur minor homicida proditorius, vel per insidias aut animo deliberato ac etiam in aliis atrocibus, & atrocioribus delictis? Distinguendi sunt duo casus. Primus in minore ætatis viginti annorum. Secundus in minore ætatis vigintiquinque annorum, majore tamen viginti annorum.

55 In primo casu, minor ætatis viginti annorum homicida proditorius, vel per insidias, aut animo deliberato ac etiam latro publicus, & pro aliis delictis gravibus & atrocibus, ac etiam atrocioribus non punitur pœna mortis ordinaria, sed alia extraordinaria, Judicis arbitrio, sic Cabal plures referens resol. crimin. casu 134. Farinacius in praxi parte 3. quæst. 92. per totam & conf. 120. lib. 2. Thoro in compend. dec. parte 3. sect. 2. verbo Minor. fol. 88. & verbo Occidens uxorem fol. 198. Marstrill. dec. 161. lib. 2. Cavalc. de brach. Reg. par. 4. nu. 464. Coler. dec. Germant. 162. part. 1. Sesse decis. 222. lib. 2. Caroc. de minor. in del. excu. quæst. 27. & 29. Sanfelicius dec. 37. in princ. Riccius de pub. jud. quæst. 38. n. 4. & alii ex allegandis n. 57. Ita fuit in Regio Criminali Cathalonix Consilio observatum die 19. Septembris 1628. contra Joannem Franciscum Sinye, minorem, (erat ætatis decem novem annorum, & quatuor mensium, ut in ejus processu habetur,) delatum de nece per eum proditoriè perpetrata in personam Jacobi Amat, mulionis, Villæ Terrasæ, in itinere Regio, quo itur à dicta Villa ad Villam de Sabadell ictibus ensis, & quod derobavit ejusdem Amat pannum coloris de ala de corp, pallium, & enfem, quæ dictus Amat per dictum Regium iter deferebat. Qui ad relationem Magnifici Pauli Gujamet I. R. C. fuit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & duceretur subtrus furcas laqueo ejus collo appposito, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Et die quinta Octobris 1636. contra Franciscum Gay, minorem viginti annorum, delatum de nece per eum proditoriè perpetrata jactu instrumenti manualis vulgo pedrenal in Villa de Reus in personam Jacobi Salvat: Qui fuit condemnatus, quod duceretur vestitus palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ subtrus furcas laqueo ejus collo appposito, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Et die 2. Decembris 1638. contra Josephum Tabors, minorem sexdecim annorum, delatum, quod prævio tractatu, & animi deliberatione, ac proditoriè unâ cum aliis die tertia Novembris 1638. hora decima noctis in Civitate Barcinonæ in domo seu caupona Bernardini Gunella Milanensis, quam habebat in vico de Sant Christophor propè vicum de la Boria, cujus erat famulus, occidit Michaellem T. dictum logollut famulum dicti Gunella, & dictæ cauponæ, & in ejusdem Jacobi Tabors socium, & quod furto subtraxit pecunias & alias res auri, & argenti repertas in quadam theca cubiculi dicti Gunella, & in quadam culcia palearum vulgomarga lecti illius, valoris plusquam centum, & quinquaginta librarum, & quod postea dictum Michaellem T. occisum adduxerunt, & posuerunt in quadam cloaca propè Capellam & domum

Beatae Mariae de Monteferrato Civitatis Barcinone : Qui ad relationem Magnifici Puig I. R. C. fuit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae, & bullaretur in scapulis, & adduceretur cum laqueo per collum ad locum supplicii una cum focis condemnatis, die executionis condemnationis illorum, & ibi detineretur, quotisque sententia dictae condemnationis fuerit executioni demandata, ac etiam ad servitium Regiarum tritemium non tamen remigando per decennium. Et die octava Aprilis 1660. contra Antonium Prats Pharmacopolam Villae Petralatae, minorem, (erat aetatis decemnovem annorum, ut in ejus processu habetur,) delatum de nece per eum animo deliberato, & ex proposito jactu instrumenti manualis vulgo pedreñal perpetrata in personam Antonii de Vilamala Domicelli ejusdem Villae, & de delatione instrumenti manualis parvae mensurae vulgo pistola, cum qua fuit captus in Civitate Barcinonae in platea del Born : Qui ad relationem Magnifici Josephi Aleny I. R. C. fuit condemnatus, quod duceretur vestitus palam, & publice per loca solita Civitatis Barcinonae subtus furcas laqueo in ejus collo apposito, & ad servitium Regiarum tritemium remigando in perpetuum. Quae fuit in Regia Audientia civili in gradu supplicationis confirmata.

56 Fallit in minore viginti annorum parricida, assassino, & in aliis atrocissimis delictis, in quibus poena mortis ordinaria puniri debet, & licet non desint contraditores, ex allegandis nu. 48. testatur tamen Franchis fuisse quemdam juvenem decapitatum, ejusque corpus inclusum in sacco, seu dolio in mare projectum, quia parricidium cum veneno in partem commiserat, licet nondum complevisset decimum octavum annum, dec. 230. sub nu. 4. quem referunt, & sequuntur Thefaur. dec. 161. nu. 5. vers. Item non habebit locum, Cabal. resol. crim. casu 134. nu. 9. Guazzin. defen. 33. cap. 17. nu. 1. vers. Sed in, Pascal. de pat. potest. par. 2. cap. 10. sub nu. 22. Thoro in compend. dec. par. 3. sect. 2. verbo Minor col. 4. in fine fol. 88. & verbo Occidens col. 8. fol. 198. Fontanella de pact. nupt. to. 1. clau. 4. gloss. 7. par. 2. n. 11. Et Sanfelicius refert quemdam minorem adultum assassinum poena ultimi supplicii punitum dec. 57. n. 5. referunt & sequuntur Thoro suppl. dec. verbo Minor ob delictum assassini fol. 406. Riccius de pub. jud. quest. 38. n. 9. in fine, Et Gaspar Antonius Thefaurus testatur quemdam assassinum aetatis decem & octo annorum fuisse furca suspensum, in addit ad decision. Antonii Thefauri ejus patris 243. vers. Quod tamen, alium catum refert Thefaurus dec. 161. nu. 1. vers. Et etiam. Nisi minor viginti annorum parricida futurus esset, ut est casus apud Farinac. conf. 66. n. 7. l. 1. bene notat Centolin. in addit. littera A, & ex eo Thoro in compen. 2. dec. part. 3. sect. 2. verbo Minor col. 4. fol. 88. idem Farinac. par. 4. quest. 120. nu. 181.

57 In secundo casu minor vigintiquinque annorum major tamen viginti annorum in atrocibus, ut in homicidio simplici, furto, falso teste, & similibus delictis non punitur poena mortis ordinaria, sed extraordinaria Judicis arbitrio, ut tradunt omnes Doctores statim citandi; n. 58. & citandi dec. 82. n. 28. exemplaria tradidi in minore homicida simplici dec. 92. n. 28. hac par. 2. & in minore falso teste adduxi observantiam in causa Petri Fer, d. 88. sub n. 57. hac part. 2. & in minore in delictis carnis tradidi d. 89. n. 40. 42. & n. 77. hac par. 2.

58 In aliis autem delictis non solum atrocissimis, sed etiam atrocioribus, ut in crimine laesae Majestatis, parricida proditorio, per insidias, vel animo deliberato, disputant Doctores, an minor vigintiquinque annorum, major tamen viginti annorum sit puniendus poena ordinaria? Quidam negant. Alii autem affirmant. Concludunt tamen, quod si in regione esset frequentia similium delictorum, non est locus minorationi poenae sub pretextu minoris aetatis. Ita post antiquos Franchis & Addent. dec. 230. Thefaur. & additio Gaspar. Anton. Thefauri ejus filii dec. 161. idem Gaspar Anton. Thefaurus ponit casum in famulo minorem vigintiquinque annorum homicidium perpetrans

te in personam domini sui, quest. foren. 46. n. 4. & 5. lib. 1. Cabal. resol. crim. casu 134. Pascal. de par. potest. par. 2. cap. 10. nu. 22. Menoch. de arb. jud. casu 329. a n. 10. ad 19. Alioy. Riccius collect. 119. Oddo de resti. in integ. par. 2. quest. 80. art. 9. a n. 70. ad 104. Maurici. de rest. in integ. quest. 153. & 154. Pereira in l. securatorem habens verbo Vel adversari dolo a nu. 30. Muta dec. 30. Sesse dec. 97. lib. 1. Farinac. in praxi par. 3. quest. 92. a n. 103. cum plur. seq. & conf. 66. a nu. 7. lib. 1., ubi Centonil. in addit. littera A Barbosa in c. 1. nu. 3. & 4. de delict. puer. & in l. 1. C. si adversus delict. Joseph Riccius de publicis jud. quest. 38. Morla in emp. jur. par. 1. tit. 5. quest. 7. Gomez tom. 3. var. cap. 1. nu. 62. & 63. ubi Byllon Laynez nu. 63. & 64. Fachine. contr. jur. lib. 1. c. 71. & lib. 9. ca. 41. Narbona de etate anno 25. quest. 43. Sanfelicius dec. 57. Guazzin. defen. 33. c. 17. Carroc. de minor. in delict. excus. qu. 41. Ruginel. pract. quest. c. 35. Thoro in comp. dec. par. 1. verbo Minor an succuratur fol. 336. & par. 3. sectione 2. verbo Minor fol. 88. Fontanella dec. 121. n. 11. part. 1. Qui innumeros alios citant, & omnes casus bene declarant.

Quid dicendum in Cathalonia? die 28. Aprilis 1661. 58 in Regio Criminali Consilio, Hieronymus Branes, loci de Castellfolli, delatus, & inculpatus de nece per eum appensate, & deliberate jactu instrumenti manualis perpetrata in personam Joannis Mas militis equestris societatis Nobilis Alexandri Vespe illius ducis in platea Sanctae Annae Civitatis Barcinonae, hora prima post meridiem: ad relationem Nobilis Michaelis de Pallares I. R. C. concordi omnium voto fuit declaratus reus mortis & quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter moreretur, & anima illico a corpore separaretur, ut illi cederet in poenam, caeteris vero in exemplum. Ab hac sententia supplicavit dictus Hieronymus Branes ad Regiam Audientiam civilem, & causa commissa Magnifico Raphaeli Villofa, Aulae Magnifici Regentis Cancellariam, nunc meritisimo Regenti in S. S. R. A. consilio, (erat iste Hieronymus Branes minor vigintiquinque annorum, major tamen viginti annorum) sicque fuit plene articulus disputatus, an hujusmodi sententia esset confirmanda, vel revocanda, seu temperanda.

Et pro illius revocatione adducebantur plures Doctores 59 dicentes, minorem vigintiquinque annorum majorem tamen viginti annorum non solum in delictis atrocibus, sed etiam in atrocioribus, ut in homicidio proditorio, vel per insidias, aut animo deliberato non esse condemnandum poena mortis ordinaria, sed tantum extraordinaria Judicis arbitrio; ut docent plures ex citat. n. 58. in propriis terminis allegabantur plures decisiones nostris Senatus, in quibus hujusmodi minores 25. annorum maiores tamen 20. annorum pro homicidio proditorio, vel per insidias, aut animo deliberato fuerunt dumtaxat puniti poena extraordinaria. Sicque observatum die 21. Jun. 1591. in causa Catharinae de Fustamante Bohemicae minoris dierum, delatae, quod circa Bitulonam una cum alia socia Maria de Cathaluña majore, strangulavit, seu suffocavit Antonium Joan famulum Joannis Arquet, & ab eo derobavit mulam, & asinum, quae fuit condemnata, quod fustigaretur, & bullaretur, & duceretur vestita subtus furcam dum socia suspenderetur, & quod deportaretur. Et die 8. Aprilis 1603. in causa Bernardi Modolell, & Monserrati Mestre, minorum, delatorum de necibus per eos una cum aliis appensate, & per insidias perpetratis in personas Joannis Camps, Joannis Punet, Guillelmi Jacobi, & Gabrielis Morell, & Joannis Prunet: & de residentia valida Marino Timor Regio Commissario facta. Qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola fuerunt condemnati, quod ducerentur vestiti per loca solita Civitatis Barcinonae laqueo collo unicuique ipsorum apposito, & subtus furcas, & ad servitium Regiarum tritemium remigando in perpetuum. Et die 10. Maii 1607. in causa Petri Bans minoris 25. annorum, delati de nece una cum aliis appensate, & per insidias perpetrata in personam Michaelis Mas, procuratoris fiscalis Vicarii & Bajuli Villae Franchae Pœniten. Qui ad relationem Nobilis Petri Soler extitit

exitit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum. Et die 14. Decembris 1607. in causa Francisci Torres minoris 25. annorum, delati de necibus unâ cum aliis perpetratis proditoriè, & per insidias, qui ad relationem Magnifici Laurentii Joveri I. R. C. fuit condemnatus, quod duceretur vestitus laqueo appensato in collo per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum. Similis 19. Septembris 1608. contra Antonium Carreras, minorem 25. annorum delatum de nece appensatè perpetrata. Similis 29. Octobris 1608. contra Paulum Pallares, minorem 25. annorum, delatum de nece proditoriè, & per insidias perpetrata. Similis 19. Octobris 1609. contra Petrum Paulum Tola, minorem, delatum de nece appensatè perpetrata. Similis 24. Septembris 1612. contra Antonium Bover minorem, delatum de nece per insidias perpetrata. Similis 15. Januarii 1621. contra Christophorum Paulum Germà. Et die sexta Junii 1609. in causa Petri Pauli Prats, minoris, qui ex quo derobavit, & suffocare voluit Raphaellem Serrat, fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & subtus furcam laqueo in ejus collo apposito, & ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum. Et die 14. Novembris 1616. in causa Christophori Villagut, minoris delati de vulneribus casu illatis Honorato Colom in vico del pladen Lull, ex quibus fuit secuta mors: qui fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & subtus furcam laqueo in ejus collo apposito, & ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum. Et die 21. Octobris 1625. in causa Jacobi Baxa alias Jaques, Regni Franciæ, minoris delati, & inculpati de nece per eum proditoriè perpetrata in personam Francisci Biscompte Mediolanensis, jactu instrumenti manualis sive pedreñal parvæ mensuræ in platea Parrochiæ de Tortiliano Castri de Salas, qui ad relationem Magnifici Pauli Gujmet I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum. Et die 25. Septembris 1626. in causa Pauli Ciurana, paratoris Civis Barcinonæ minoris, delati de nece per eum proditoriè perpetrata in personam Margaritæ Ciurana ejus uxoris, noctu in domibus suæ propriæ habitationis sitis in vico de la devallada de Santa Eulalia Civitatis Barcinonæ qui ad relationem Antonii Vinola I. R. C. fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & subtus furcam laqueo ejus collo apposito, & ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum. Et die decima octava Februarii 1628. in causa Francisci Vilaplana, Domicelli, minoris, oriundi Villæ de Capons, delati, quod die 10. Februarii 1620. noctu cum aliis violenter extraxit Jacobum Gasparis Carcer Civis Barcinonæ, sitis in dicta Villa de Capons, in quibus Joannes Todò Subvicarius, & Bajulus dictæ Villæ dictum Fiterol captum detinebat, & de nece dicta violenti extractione per eum proditoriè perpetrata in personam dicti Joannis Todò jactibus instrumentorum manualium vulgo pedreñals parvæ mensuræ: qui ad relationem Magnifici Pauli Gujmet I. R. C. fuit condemnatus, quod deportaretur in arcem per suam Majestatem nominandam in perpetuum, meminit de hac decisione Fontanella *dec. 121. nu. 14. parte prima*. Et die 22. Maii 1629. in causa Antonii Jaseuma, Blanquerii, Villæ de Vinca, minoris, delati de nece per eum proditoriè perpetrata in personam Marthæ Salvà jactu instrumenti manualis vulgo pedreñal: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per quinquennium.

60 Contra prædicta exemplaria, duo replicabat Fiscus Advocatus. Primum quod non constabat illos reos esse minores vigintiquinque annorum & majores viginti annorum. Secundum, quod non constabat plenè de delictis, de quibus illi rei erant impetiti.

61 Verùm ad ÷ primum dicebatur, ei, quod quando in conclusionibus ponitur verbum minor non facta alias mentione ætatis, supponitur ex observantia Regii Consilii, quod reus est minor viginti-

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

quinque annorum, & major viginti annorum. Ad secundum ÷ dicebatur etiam, quod in omnibus 62 declarationibus, in quibus ponitur, quod reus ducatur vestitus subtus furcam, supponitur pariter ex observantia Regii Consilii, quod constat plenè de delicto. Et hæc est mera veritas.

Cæterùm pro confirmatione dictæ sententiæ adducebantur plures Doctores dicentes, minorem vigintiquinque annorum, majorem tamen viginti annorum in delictis atrocioribus, ut in homicidio proditorio, vel per insidias, aut animo deliberato, perpetrato, esse condemnandum pœna ordinaria mortis, *ut docent ex citatis nu. 58*. Et in propriis terminis allegabantur plures decisiones nostris Senatus modernæ, in quibus hujusmodi minores vigintiquinque annorum, majores tamen viginti annorum pro homicidio proditorio, aut per insidias, vel animo deliberato, perpetrato, fuerunt pœna mortis ordinaria condemnati. Sic observatum die 27. Martii 1630. contra Joannem Alzina flafaderium Villæ de Reus, delatum de nece, & parricidio proditoriè, & per insidias perpetrato in personam Joannis Pasqual focerii sui jactu tormenti manualis: qui fuit ad mortem condemnatus. Meminit de hac sententia Fontanel. *decif. 121. nu. 14. parte prima*. Et die secunda Decembris 1638. contra Franciscum Xart, juvenem agullarium Civem Barcinonæ, delatum de nece per eum proditoriè perpetrata in personam Michaelis N. dicti lo gollut: qui fuit condemnatus, quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, tradidi hoc exemplar *nu. 47*.

64 Contra ista duo exemplaria opponebatur, quod non constabat ex conclusionibus dictorum Joannis Alzima, & Francisci Xart eos esse minores vigintiquinque annorum, & majores viginti annorum.

65 Verùm dicebat Fiscus Advocatus, quod quando minor condemnatur pœna ordinaria, non fit mentio in conclusione, & sententia de minori ætate, & hanc esse praxim, & observantiam Regii Consilii affirmabat. Et quod dicti Joannes Alzina, & Franciscus Xart essent minores vigintiquinque annorum, majores autem viginti annorum, scilicet Joannes Alzina ætatis viginti duorum annorum & dictus Franciscus Xart ætatis viginti unius annorum trium mensium, & dimidii, dicebat Fiscus Advocatus in eorum respectivè processibus constare. Et hæc est pura veritas.

65 Quem dices fuisse exitum hujus causæ supplicationis contra dictum Hieronymum Branes vertentis in Regia Audientia ad Relationem Magnifici Raphaelis Vilosa Aulæ Magnifici Regentis Cancellariam, nunc dignissimi Regentis in S. S. R. A. consilio? Dico tibi, quod concordi omnium voto die 13. Julii 1691. fuit in gradu supplicationis confirmata. Et sic caveant minores vigintiquinque annorum, majores viginti annorum ab hujusmodi delictis, & homicidiis proditoriis, per insidias, aut animo deliberato, nam pœna ordinaria mortis non eis minorabitur ob illorum minorem ætatem. Recessit enim Senatus ab illa antiqua observantia, quod isti minores vigintiquinque annorum, majores viginti annorum, pro homicidiis proditoriis, per insidias, vel animo deliberato condemnabat ad pœnam extraordinariam: nam hodie, eos condemnat ad pœnam mortis ordinariam. Idque propter frequentiam in Cathalonia hujusmodi homicidiorum proditoriorum, per insidias, vel animo deliberato perpetratorum, quo casu, concludunt omnes non esse locum minorationi pœnæ sub prætextu minoris ætatis, ut dixit Addit. ad Decian. *conf. 531. verbo Mitigari* quem referunt, & sequuntur Cabal. *resol. crim. casu 134 n. 10. Piscal. de pat. potest par. 2. c. 10. n. 22. in fine*, notat Font. *dec. 121. n. 14. par. 1.*

67 Unum tibi notare volo circa praxim Cathalonæ, quod cum ætas sit difficilis probationis, indiciiis, conjecturis, & præsumptionibus probatur, Bartol. *in l. de atate nu. 7. ff. de minorib.* Menoch. *de arbit. jud. casu 116. nu. 2. Mascard. de probat. concl. 665. à numer. primo, & conclusion. 675. à num. primo*, plures alios

citatur Farinacius *frag. crim. parte prima, verbo Aetas numero primo*, remissivè Riccius *de publ. judic. quest. 38. numero septimo* Inter alios autem modos probandi etatem est per aspectum, & per eum transfertur onus probandi contrarium in adversarium, latè Menochius *de arbitr. jud. casu 117. & plenissime libro 2. presump. 51. a numero 57. Oddo de restit. in integ. parte prima quest. 37. a numero 93. Mascard. de probat. conclu. 667. Farinac. frag. criminal. parte 1. verbo Aetas a numero 148. Thoro in compend. decisione parte 3. sect. 2. verbo Minor fol. 92. Vermigliol. conf. 261. numero 5.* Apud nos 67 † juxta praxim Regii Criminalis Consilii olim probatur etas per Chirursum, & alium hominem, ita per aspectum judicantes, ut fuerat observatum in processu causæ Regaliæ contra Petrum Ferrer, aliàs Boxaca, societatis den Trucafort, latronis famosi, qui cum dixisset esse minorem solum viginti quinque annorum, postquam jam erat assignatum ad relationem, reperitur in illo processu relatio medio juramento facta per Gervasium Costa Chirursum, & Franciscum Duran Notarium, qui dixerunt judicare juxta aspectum, dictum Petrum Ferrer etatis viginti quinque annorum completorum, & fuit dicta relatio ei publicata pro noviter actitatis, & dato termino ad se defendendum, illo elapso, fuit assignatus ad sententiam, qui die 22. Septembris 1617. fuit ad mortem condemnatus, ut in illo processu legitur fol. 592. & fol. 716. Ita similiter fuit observatum in eodem processu contra Petrum Soler, qui cum in sua depositione dixisset esse etatis decem & octo annorum, fuit medio juramento facta relatio per Paulum Matthæum Font, Chirursum, & Joannem Grau, Regium Portarium, esse etatis viginti sex annorum, & fuit ad mortem condemnatus, ut in illo processu reperitur fol. 540. & 544. Ita pariter observatum contra Petrum Saltò factorem dictum lo mosener de Seva, societatis den Trucafort, qui cum in sua depositione dixisset esse etatis viginti annorum, recognitus fuit per Gervasium Costa, Chirursum, & Raphaelem Carreres, custodem carcerum, qui medio juramento relationem fecerunt dictum Petrum Saltò secundum aspectum esse etatis viginti annorum, fuitque 4. Martii 1619. ad mortem condemnatus, ut habet in dicto processu a fol. 767. ad 773. & reperitur iste processus in posse Hieronymi Badia scriba petitionarii. Melior praxis absque dubio esset, quod etas probaretur per duos Chirursum, ut peritos in arte.

68 Quæro 3. qua pœna puniatur auxiliator homicidæ proditorii? Jam aliàs tibi dixi *decision. 92. numero 34. hac par. 2.* In nostro Regio Criminali Cathalonix Consilio die 11. Decembris 1609. Antonius Vinyals, marinerius, famulus Joannis Rera, delatus de auxilio per eum præstito in necibus per dictum Riera proditorie perpetratis, casum retuli *numero 47. ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod laqueo ejus collo apposito sustigaretur, & duceretur subrus furcas, & bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Et die 25. Septembris 1626. Eulalia Balle delata de nece ejus auxilio proditorie perpetrata in personam Margaritæ Ciurana in domibus suæ propriæ habitationis sitis in vico de la devallada de Sancta Eulalia: ad relationem Magnifici Antonii Vinola I. R. C. fuit condemnata, quod relegeretur in Insulam per suam Majestatem nominandam per quinquennium. Non enim debebat constare plenè de hujusmodi auxilio in his exemplaribus.*

69 Quæro 4. & ultimò an appellare, seu supplicare liceat à sententia condemnatoria lata contra homicidam proditorium? Respondeo, quod non, de Regno Castellæ Gomez tom. 3. *variatur. c. 13. n. 31. vers. 8. limita*, Pich. in §. *item lex Cornelia sub n. 24. de publ. jud. De jure Cathalonix c. Curia 15. anni 1599. Fontan. dec. 120. a nu. 17. par. 1. Peguera loco allegando, & de jure communi leg. 2. C. quorum appel. non recip. quam ad hoc citatur Peguera in pract. crim. rubric. 27. nu. 27. & ita intrepidè servatum in Cathalonix.*

ARGUMENTUM.

An Homicida insidiosus confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 *Insidia, & proditio sunt synonyma, & unum, & idem significant, n. 1. 7. & 8.*
- 2 *Occidere proditorie, atque per insidias idem est, n. 2. & 3.*
- 4 *Textus in cap. 1. de homicid. explicatur, nu. 4. & 5.*
- 6 *Bulla Gregoriana explicatur.*
- 9 *Homicidium per insidias proditorium est.*
- 10 *Insidia dicuntur ab insidendo.*
- 11 *Insidia multifariam contingere possunt.*
- 12 *Insidia quibus nominibus appellentur.*
- 13 *Insidia quid sint, n. 13. 14. 15. & 16.*
- 17 *Insidiosus homicida confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus Immunitate, referuntur opiniones, n. 17. & 18. negativa est verior, nu. 18. Amplia n. 19. & remissivè n. 20.*
- 21 *Insidiosus homicida qua pœna puniatur.*

DECISIO XCVII.

IN primis præsciendum duxi, quòd hæc duo nomina 1
proditio scilicet, & insidia synonyma sunt, & unum,
& idem significant *lib. 4. ff. ad lib. Jul. Majest. Peguera
dec. 54. nu. 7. & 8. vers. Et ex quo parte 1. Riccius de
pub. jud. quest. 37. nu. 29. vers. Tertio, Cabal. de homicid.
nu. 390. Guazzin. conf. 100. nu. 3.* Ideoque dicunt † 2
Doctores idem esse occidere proditorie, atque occidere
per insidias, *Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap.
29. per totum, Nec mirum † cum proditorie quemquam 3
occidere, aut per insidias, pro eodem apud nos usurpetur, & reputetur, Molinus de sacra homicid. Immu.
amitten. tit. Immun. Ecclesia quali homicid. amittatur
nu. 58. Peguera dec. 54. nu. 8. vers. Et ex quo parte 1.
Barbosa in cap. nu. 5. de homic. & de jure Eccles. univer.
lib. 2. cap. 3. nu. 89. Atque ita † verba textus in cap. 1. de 4
homicid. per industriam, & per insidias, considerari
non possunt nisi proditorium sit homicidium, Peguera
dec. 54. n. 10. part. 1. Giurba conf. 100. n. 10.*

Quamobrem concors est Doctorum expositio tam 5
super cap. 21. Exodi super illa verba *si quis per industriam
occiderit proximum suum, & per insidias, quam
super eadem verba in cap. 1. de homicid. omnes enim,
qui exponunt verba illa per insidias, exponunt id est
proditorie. Ita ex Theologis Abulensis in locum illum
Exodi 21. Felin. Anchar. & alii non pauci in capit. 1.
de homic. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. c. 4. num. 19.
vers. Tertio quia, & cap. 28. n. 5. & cap. 29. n. 1. Alexand.
conf. 145. n. 5. l. 7. Remig. de Immun. Eccl. fallen. 14. nu.
2. Peguera dec. 54. n. 7. part. 1. Giurba conf. 100. n. 6. in
fine, & n. 10. Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. q. 5. nu. 13. 20.
& 29. Placa de delict. lib. 1. cap. 21. sub numer. 1. Barbosa
de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. nu. 99. Menoch. de arb.
jud. casu 361. nu. 26. Farin. in praxi part. 1. qu. 18. nu. 75.
& de Immun. Eccl. n. 137. & concl. 76. nu. 18. Xammar.
defn. 48. n. 1. & 2. part. 1. Et Bulla † Gregorii Decimi 6
quarti, quæ expressè excipit ab Immunitate homicidam
proditorium, ibi: Aut qui proditorie proximum occiderit.
Intelligenda est per insidias, & sic Romanus Pontifex
in hac constitutione nomine homicidii proditorii intelligit id,
quod per insidias fit, ut innuit Farinac. in praxi part. 1. q. 28. nu. 24. in fine, expressè
Gambac. de Immun. Eccl. l. 5. c. 4. n. 13. & latè c. 31. per
totum, Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 5. n. 9. & 10.
Peguera dec. 54. n. 8. part. 1.*

Unde Doctores asserentes homicidam proditorium 7
non gaudere Immunitate Ecclesie, ad suam confirmandam
opinionem allegant textum in capit. 1. de homicid. qui de
insidiis tantum loquitur, quasi per consequens videantur
innuere, proditionem, & insidias idem esse, Guttier. pract. lib. 1. q. 2. num. 9.

- Pegueradec. 54. nu. 8. *vers.* Et ex quo parte 1. Menoch. de arb. jud. casu 361. nu. 26. Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur. 58. & alii ex citandis num. 18. Et multi ¶ Doctores promiscuè utuntur his duobus vocabulis proditorie scilicet, aut per insidias, tamquam idem significantibus; ut videre est apud Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 13. nu. 1. & 4. Covar. lib. 2. var. cap. 20. nu. 7. *vers.* Tandem his prenotatis, Clar. §. fin. quest. 30. nu. 11. *vers.* Scias tamen, Guttierrez pract. lib. 3. quest. 7. n. 52. Peguera dec. 54. num. 8. *vers.* Et ex quo, ibi: Unde etiam fit parte 1. Paz in praxi tom. 1. parte 5. cap. 3. §. 3. num. 113. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. num. 19. & cap. 18. num. 5. & cap. 29. nu. 1. & 2. Farinac. in praxi parte 1. quest. 28. num. 2. Sesse de inhibit. cap. 8. §. 4. num. 63. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. qu. 5. nu. 19. innumeros citat Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. numero 88. & in cap. 1. num. 4. de homicid.
- 8 & alii citandi num. 18. Et sic ¶ communiter dicunt omne homicidium per insidias proditorium esse, Covar. lib. 2. variar. cap. 20. nu. 7. *vers.* Tandem his prenotatis, Farin. in praxi par. 1. qu. 18. nu. 75. & qu. 28. nu. 24. Menoch. de arb. jud. casu 361. num. 26. benè Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 28. nu. 5. & nu. 7. *vers.* Ideo omne, Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 5. nu. 30. in fine alios plures addit Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. nu. 19. quos laudabo nu. 18.
- 9 Infidiæ autem, quæ ab insidendo dicuntur, Ferrer par. 3. observ. c. 228. *vers.* Item alia & quarta ratione, Peguera dec. 54. nu. 54. nu. 2. par. 1. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. c. 29. nu. 2. *vers.* Insidia autem Vulgari sermone ¶ nuncupantur à Cathalonis, & Italis aguayts, non etiam embocada, à Gallecis guet, à Castellanis verò assechanzas, ut tradunt Calepin. verbo Insidia, Castaneus inconsuet. Burgund. tit. des justices. §. 5. si aliquid comet. verbo sil na grace n. 113. Bobad. in politic. lib. 2. cap. 14. n. 37. benè Michael Ferrer par. 3. observ. cap. 228. *vers.* Item alia, & quarta ratione, & 243. & remissive cap. 270. Peguera dec. 54. numero 4. par. 1. Multifariam ¶ contingere possunt, ut inquit Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur n. 44. notant Turrecremata in can. Dominus noster n. 2. 23. quest. 2. Menochius de arb. jud. casu 361. n. 28. Ferrer par. 3. observ. c. 228. *vers.* Item alia, & quarta ratione.
- 10 Primò enim insidiæ sunt dolosa expectatio ad aggrediendum aliquem, ut puta quando aliquis latenter, & occultè se ponit in aliquo loco, ne videatur ab eo, quem necare intendit, ita Calepin. verbo Insidia, Michael Ferrer par. 3. observ. c. 228. *vers.* Item alia, & quarta ratione, & c. 243. Decian. tractat. crim. lib. 6. quest. 28. n. 25. Peguera dec. 54. n. 2. *vers.* Et hinc est par. 1. Giurba alios citat conf. 2. nu. 33. & conf. 100. sub n. 1. Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur n. 44. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. c. 29. n. *vers.* Insidia autem. Et sic ¶ homicidium dicitur ex insidiis committi, quando alius expectat alium positus in loco latenter, & occultè, in quo verò similiter ab eo prævideri non potest, illumque ex improvviso venientem aggreditur, & occidit, sic Clar. §. homicidium n. 9. *vers.* Ex insidiis, Men. de arb. jud. casu 301. num. 27. Masc. de prob. concl. 98. n. 13. & 14. Carrasc. de nobil. non torquen. n. 153. Cabal. de homicid. n. 389. & 393. Peguera dec. 54. n. 2. par. 1. Giurba conf. 2. n. 35. & 38. & conf. 100. n. 1. Cavalcan. de brach. Reg. par. 1. n. 81. Farinac. de homicid. par. 4. quest. 126. n. 15. Donat. Ant. de Marin. alleg. 80. n. 3. post l. 2. resol. jur. Adde quæ dicam dec. 98. n. 41.
- 11 Secundò insidiæ sunt, ubi à tergo alter alterum aggreditur & occidit, Molinus de sacra homicid. Imm. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur n. 44. Suar. de relig. lib. 3. cap. 11. n. 12. Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 137. Castillo dec. 154. sub n. 4. par. 1. Sed hoc homicidium insidiosum, & proditorium est, ut dicit Menoch. de arb. jud. casu 361. n. 27. in fine, qui nu. 28. addit duobus modis insidias parari solere. Vno modo falsum quid dicendo, vel promissum non servando, Turrecremata in can. Dominus noster 2. 23. quest. 1. Michael Ferrer par. 3. observ. cap. 228. *vers.* Item alia, & quarta ratione, Farin. in praxi parte 4. quest. 126. nu. 16. Ut puta quando unum verbis, vel actu ostenditur, & aliud mente geritur, Guttier. pract. libro 1. quest. 2. numero 9. Farinac. in praxi, parte 1. quest. 18. num. 74. *vers.* Vel qui alios addunt Peguera dec. 54. numero 2. *vers.* Item parte 1. Giurba conf. 100. sub numero 1. Alio modo parantur insidiæ secundum eundem Men. de arb. jud. casu 361. numero 28. cum in loco quis latet, ut dixi numero 13. & 14.
- 12 Tertiò insidiæ sunt, si habitu mutato, vel alio figmento alium inconsideratè pertranseuntem aggreditur, & occidit, Menochius de arb. jud. casu 361. num. 28. in fine, Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur à numero 44. Cabal. de homicid. num. 392. Giurba conf. 200. numero 1. in fine, Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. num. 16. & conf. 168. n. 71. lib. 2.
- 13 Quibus sic præhabitis, circa quæstionem in hac decisione propositam, an homicida insidiosus gaudet Immunitate Eccles. per generalitatem textus in cap. inter alia, de Immunit. Eccl. ita Panormit. in cap. 1. de homicid. Vischis de Immunit. Eccles. fallen. 5. Decian. Respon. 80. à num. 18. lib. 3. Guttier. pract. lib. tertio, quest. 5. nu. 1. Vermigliol. consilio 93. nu. 2. alios addunt, sed non sequuntur Guido Papa dec. 121. Bobadilla in politic. libro 2. capite tertio numer. 99. *vers.* Altera, Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur num. 14.
- 14 Secunda est opinio quæ verior est, quòd homicida insidiosus confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate ut probat tex. in cap. 1. ubi Felin. & communiter Doctores de homicidio. Alexand. consilio centesimo quadragesimo quinto, nu. 5. lib. 7. & hanc esse communem opinionem in practica servatam restatur Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 13. prout etiam in practica servatum fuisse refert Milleus in pract. crimin. fol. 31. nu. 19. communem omnium opinionem esse & usum ac sententia judicum receptam docet Igneus in leg. 1. §. si dominus nu. 7. ff. ad syllan. Covar. lib. 2. variar. cap. 20. nu. 7. Clar. §. homicidium n. 9. *vers.* Ex insidiis & §. fin. questione trigesima, nu. 12. *vers.* Hoc tamen multo magis, Farinac. in praxi par. 1. q. 18. n. 75. & q. 28. n. 24. innumeros alios citat Gambacurta de Immunit. Eccl. libro quarto capite 16. sub numero octavo & libro quinto cap. 4. nu. 12. & 18. ubi testatur esse communem omnium sententiam, ac praxim in Hispaniis, Galliis, atque in tota Italia, totoque Christiano Orbe absque ulla contradictione receptam & cap. 28. n. 5. & capite vigesimo nono, n. 31. Decianus tract. crim. lib. 6. cap. 27. n. 5. Tufchus pract. concl. littera E, concl. 11. n. 2. & 46. Guazzin. defen. 1. capitul. 38. 43. Guttier. pract. lib. 1. quest. secunda, n. 2. & lib. 3. quest. quinta, num. 4. *vers.* 5. & quest. 7. nu. 52. Joseph Riccius de pub. jud. quest. 37. nu. 34. *vers.* Et quid, Cabal. de homicid. numer. 389. Molina de just. & jure disp. 23. nu. 4. Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. nu. 10. Giurba conf. 100. nu. 2. Portell. de dub. regul. verbo Ecclesiast. Immunit. numero decimo quinto, Fagundez de præcep. Eccles. tract. 1. l. 4. nu. 46. Villadiego in politic. c. 3. n. 208. Cavalcan. de brach. Reg. par. 1. nu. 81. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. questione quinta, nu. 9. *vers.* Ipse, & n. 10. & 19. Sanchez conf. mortuo 2. libro 6. cap. 1. dub. 8. nu. 29. Azevedo leg. 3. nu. 9. tit. 2. lib. 1. recop. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 113. Bobadilla in politic. lib. 2. cap. 14. nu. 34. Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur à numero 43. Ciarlin. controverf. foren. capitul. 151. numero 2. & 3. parte 2. Castus Palaus tomo 2. tract. 11. disput. unica puncto 9. num. 25. innumeros alios refert Barbosa de jure Eccles. univ. libro 2. cap. 3. numero 88. & cap. 1. num. 4. de Immunit. Eccles. & plures laudavi decisione nonagesima sexta, nu. 2. hac parte secunda, decisum in Parlamento Delphinatus refert Guido Papa dec. 121. usu receptum apud Gallos, servarique in Parisiensi parlamento, & non semel ita fuisse apud se judicatum in Curia Burdegalensi

testatur Boer. *decision. 109.* Decisum per Cancellarium Regni Aragonum tradit Sesse *de inhib. cap. 8. §. 4. nu. 55.* Ita vidisse observatum in multis homicidis, & inter ceteros in personam Don Francisci Meca extracti ab Ecclesia Parochiali de Sababell, & hanc opinionem recepisse nostrum Regium Cancellarium testatur, Ferrer *parte 3. observ. cap. 270.* & notavit *cap. 241. 242. & 243.* Addo ita fuisse in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, Puig, Planes, & Sans 29. Novembris 1577. in facto Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Michaelis Lifano, apothecarii Villae de Reus, extracti ab Ecclesia Divi Iacobi Barcinonae, delati quod per insidias & proditorie homicidium perpetravit ictu archabusi tormentarii, sive pedreñal in personam Iacobi Granada commissarii Regii. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ubach, Regàs, Sescases, & Bonet 24. Ianuarii 1602. occasione Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Raphaelis Carreres, extracti à Monasterio Ordinis Prædicatorum Villae Castellios Empuriarum, delati de nece perpetrata in personam Bartholomæi Surian agricolæ loci de Llansà animo deliberato, & ex proposito, cum insidiis, & proditorie jactu tormenti manualis, sive pedreñal in itinere Regio, quo itur à loco Sancti Quirici de Colera ad dictam Villam de Llansà. Et per eundem Cancellarium Rovirola, Consultoribus Dalmau, Regàs, Benach, Torner, Salba de Vallseca, Senjust, & Puigmija 24. Octobris 1603. in causa Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Valentini Oliveres, aliàs Marti lo contador, extracti à domo Comandæ Sancti Antonii Civitatis Barcinonae, contigua Ecclesiae Sancti Antonii, de nece perpetrata ictibus tormentorum manualium appensatè, proditorie, & per insidias in personam Michaelis Monmany extra muros Civitatis Barcinonae propè Ecclesiam Divi Antonii dictæ Civitatis. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, Gallego, Benoch, Salba de Vallseca, Senjust, Puigmija, & Ferruz vigesima quarta Januarii 1606. in facto Immunitatis Ecclesiae allegatae in personas Bernardi Roig & Michaelis Pena, extractorum ab Ecclesia Parochiali loci de Vilagrassa propter homicidium proditorie, & per insidias perpetratum in personam Antonii Olivart Mercatoris Villae Tarregæ. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferruz, Jover, Rollan, & Roca vigesima quinta, Junii 1613. occasione Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Joannis Busquet aliàs lo escolaner, extracti à domo Rectoris de la Sparicela, quæ habet aditum ad Ecclesiam Parochialem dictæ Villae, delati de plagio per eum unà cum aliis in personam Augustini Pastell Rectoris de Pujol, & de nece Joannis Torrent per insidias in itinere Regio, quo itur à dicta Parochia de Pujol ad Civitatem Celsonæ commissis. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Berart, Anglesell, & Cori 6. Jul. 1637. in facto Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Joannis Alzina flastaderii Villae de Reus, extracti ab Ecclesia Parochiali dictæ Villae, delati de nece jactutormenti manualis proditorie, & per insidias perpetrata in personam Joannis Pasqual foceri sui ejusdem Villae. In Regno Valentiae ita fuit decisum per Cancellarium Roda 15. Septembris 1589. in causa Immunitatis Ecclesiae Joannis Lazer, delati de necibus insidiosè perpetratis in personas Alguzirrii Locano, & Francisci Baxeta Virgarii Regiæ Audientiae in turri Ecclesiae, dum custodiretur pro utraque jurisdictione.

19 Amplia in eo, qui aliquem ducit insidiosè ad locum, ubi occidatur, & ille adductus ab alio de facto occiditur, nam ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, quia is utili actione legis Aquiliae tenetur ac si occidisset, *leg. Item si obstetrix*, ubi gloss. *verbo factum, leg. qua actione, §. sed si quis de ponte, ff. ad leg. Aquil. gloss. in §. penultimo, institut. ad leg. Aquil. & in leg. pecoribus, C. eodem ita Igneus in leg. 1. §. si dominus, colum. 9. in fine, ff. ad sylan. Remig. de Immunit. Eccl. fallen. 14. in prin. Paz in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 124. Molinus de sacra homicid. Immunit. amitten. titul. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur. num.*

56. Peregrin. *de Immunit. Eccl. cap. 7. nu. 9.* notat Barbofa *de jure Eccl. univers. lib. 2. cap. 3. sub num. 115.* Quidquid dicant Bonacina *de excom. in partic. extra Bul. Cæna §. 8. n. 1.* Diana *resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 12. vers. Notandum est tamen hic obiter, & in sum. part. 1. verbo Immunit. n. 28. vers. Item intelligi debet*, Thomas del Bene *de Imm. Eccl. to. 2. cap. 16. dubit. 20. sect. 8.* Mexia de Cabrera *in formular. Immunit. Eccl. lib. 1. c. 11. §. 5. n. 25.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 9. n. 1. 2. & 3.* qui loquitur in mandante & consulente Alias ampliaciones, & limitationes tradidi *dec. 96. 20* quas hic repete.

Homicida insidiosus qua pœna puniatur *vide tradita 21 dec. 96. à n. 43. & que tradam dec. 98. à nu. 19.* & decisiones refero in terminis insidiarum *dicta decisione 98. numero 28.*

ARGUMENTUM.

An homicida voluntarius, seu per industriam, qui ex proposito, & appensatè, ac consultò, sive ut vulgò dicitur animo deliberato, sedato, & præmeditato ex intervallo sine qualitate proditorie, seu insidiarum aliquem occiderit, & ad Ecclesiam confugerit, gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Homicida voluntarius, seu per industriam, qui ex proposito, & appensatè ac animo deliberato ex intervallo sine qualitate proditorie, seu insidiarum aliquem occiderit, an gaudeat Immunitate Ecclesie numero primo opinio affirmativa numero 8. 9. & 10. negativa, qua verior est, nu. 11. & 12.
- 2 Homicidium voluntarium quid sit.
- 3 Industria quid sit.
- 4 Industria in quo differat ab insidia.
- 5 Homicida. ex proposito, & animo deliberato quid sit.
- 6 Homicidium ex proposito ut dicatur commissum, an requiratur, quod intercedant industria, vel insidia.
- 7 Homicidium voluntarium, vel per industriam, seu ex proposito, & animo deliberato commissum an sint unum & idem an verò equiparentur.
- 13 Duellum indicentes non gaudent Imm. Ecclesia.
- 14 Quarentes se simul interficere non gaudent Immunitate Ecclesia.
- 15 Occidens aliquem in duello non gaudet Imm. Eccl.
- 16 Mediatores, complices, & patrini diffidatorum in duello non gaudent Immunitate Ecclesia.
- 17 Extrahi potest reus ab Ecclesia ob bonum finem, ut puta pro componenda pace n. 17. vel pro ferendo testimonio, n. 18.
- 19 Homicida ex proposito, ac animo deliberato pœna mortis punitur, n. 19. & aliquando cum aliquo additamento, vide n. 20. 21. 22. & 23. intellige quando plenè constat de delicto, n. 24.
- 25 Homicida ex proposito, & animo deliberato supplicat, & appellat in Cathalonia de sententia contra eum lata.
- 26 Homicida per insidias supplicare non potest.
- 27 Minor committens homicidium animo deliberato qua pœna puniatur.
- 28 Homicid. patratum per plures qua pœna puniatur.
- 29 Homicidium in dubio non presumitur commissum, ex proposito, & animo deliberato.
- 30 Animi deliberati qualitas probanda est ab eo, qui aliam allegat.
- 31 Animi deliberati probatio debet esse certa, liquida, & clara.
- 32 Animus deliberatus probatur ex conjecturis.
- 33 Homicidium an animo deliberato commissum sit, Judicis arbitrio committitur.
- 34 Homicidii præmeditati, & deliberati præsumptiones,

- nes, & conjectura debent esse plene probata.
- 35 Testes deponentes super qualitate animi deliberati deponere debent per aliquos actus exteriores, & nu. 36.
- 37 Animus deliberatus occidendi colligitur ex verbis in rixam, & post rixam prolatis.
- 38 Animus deliberatus ad occidendum desumitur ex iactatione homicida.
- 39 Animus deliberatus cognoscitur, ex minis precedentibus.
- 40 Animus deliberatus sumitur si homicidium sit patratum nulla suborta rixa.
- 41 Animus deliberatus occidendi probatur, & quando quis se ponit in insidiis, vel nullis dictis verbis occ.
- 42 Animi deliberati presumptionem inducit inimic.
- 43 Animus deliberatus presumitur ex associatione, & coadunatione cum aliis confociis.
- 44 Animus deliberatus elicitur ex qualitate delinquentium.
- 45 Animus deliberatus sumitur ex delatione armorum insolitorum.
- 46 Animus deliberatus presumitur ex qualitate, sive genere armorum.
- 47 Animus deliberatus presumitur ex mutatione habitus occisoris.
- 48 Animus deliberatus promitur, quando occisor perquirat scire iter occisi.
- 49 Animus deliberatus sumitur ex qualitate loci, ubi homicidium commissum fuit.
- 50 Animus deliberatus elicitur ex frequentatione ubi homicidium commissum est.
- 51 Animus deliberatus oritur ex qualitate temporis nocturni.
- 52 Animus deliberatus sumitur ex precedente consilio, & tractatu.
- 53 Animus deliberatus sumitur ex preparatione equorum, pecuniarum, & similium.
- 54 Animus deliberatus ducitur ex percussione in aliqua parte corporis periculosa, ut in capite, stomacho, aut simili.
- 55 Animus deliberatus depromitur ex multitudine, & pluralitate vulnerum.
- 56 Animus deliberatus cognoscitur, quando occidens denegat confessionem occiso.
- 57 Animus deliberatus colligitur ex lambitu sanguinis occise in pugione existentis.
- 58 Animus deliberatus elicitur ex mendaciis, & variationibus reorum.
- 59 Animus deliberatus probatur non unica presumptione, & conjectura, sed pluribus, & n. 60.
- 61 Animus deliberatus an sufficiat conjecturis probari, ut poene ordinariae locus sit.
- 62 Animus deliberatus excluditur ex conjecturis.
- 63 Animus deliberatus excluditur ex rixa repente suborta, & n. 64. nisi rixa sit affectata, & procur. num. 65.
- 66 Animus deliberatus excluditur, quando homicidium commissum est paulo post rixam, & n. 67. sive precesserit rixa realis, aut verbalis, n. 68. dummodo iracundia talis sit, qua mentis alienationem inducat, alia secus, ut si sit ex iusta causa, secus si iniusta, & si sit ira magna, secus si parva, & levis, n. 69. & dummodo homic. non sit commissum in loco sacro, paulo post rixam in loco pro- no, n. 70.
- 71 Animus deliberatus colligitur, si homicidium commissum est ex intervallo, multo tempore post rixam, iustumve dolorem, & n. 72.
- 72 Delictum quando dicatur fieri in continenti, vel paulo post rixam, ut non sit commissum animo deliberato, & quando dicatur fieri ex intervallo, multoque tempore post rixam, ut sit commissum animo deliberato, & n. 74. 75. 76. 77. 78. 79.
- Delictum calore iracundiae commissum mitius puniendum est, n. 79. vers. Ex duabus.
- 80 Animus deliberatus excluditur, quando quis casu inimicum obvium occidit, & n. 81. Limita duobus modis, n. 82. 83. 84. 85. & 89.
- 87 Animus deliberatus excluditur ex signis verosimilibus.
- 88 Anim. deliberatus excluditur ex qualitate persona.
- 89 Animus deliberatus excluditur, quando nulla precessit inimicitia.
- 90 Animus deliberatus excluditur, quando quis solus alterum interimie.
- 91 Animus deliberatus excluditur ex qualitate loci.
- 92 Animus deliberatus excluditur ex qualitate temporis diurni.
- 93 Animus deliberatus excluditur, quando quis non se ponit in insidiis, & in occulto, ut aliquem occideret, sed patenter, & improvidè se gessit.
- 94 Animus deliberatus excluditur ex qualitate armorum permissorum.
- 95 Animus deliberatus excluditur ex unico tantum vulnere.
- 96 Animus deliberatus excluditur si nulla fuerit facta preparatio equorum, pecuniarum, & similium.
- 97 Animus deliberatus excluditur, quando homicida via juris vindicare cepit injuriam.
- 98 Presumptiones, & conjectura animi deliberati tolluntur contrariis presumptionibus, & conjecturis, & quomodo procedat, n. 100. 101. 102. 103. & 104.
- 99 Presumptiones & conjectura premeditationem excludentes preferuntur presumptionibus, & conjecturis premeditationem includentibus, & quomodo procedat, n. 100. 101. 102. 103. & 104.
- 105 Presumptiones, & conjectura contra diluuntur presumptionibus, & conjecturis ad favorem rei, si sunt fortiores, vel plures, aut pares, n. 106. 107. & 108.

DECISIO XCVIII.

Disputationem hanc frequenter inter Interpretes 1

controverti refert Narbona leg. 20. glo. 12. sub nu. 40. tit. 1. l. 4. recopilat. dubiamque esse inquit Gambac. de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 4. n. 19. gravem sanè ac difficilem testatur Fachin. contr. jur. lib. 9. c. 93. in princ. ac frequentissimè in praxi contingere ait Bobadilla in polit. lib. 2. c. 14. n. 37. in princ. quotidieque in Tribunalibus Ecclesiasticis oriri inter Advocatos actoris, & rei dicit Cevallos com. cont. com. q. 684. in princip.

Ideo pro facilliori intelligentia tantæ quæstionis 2 præmittendum est quid sit homicidium voluntarium, quid industria, & quid homicidium ex proposito, præmeditatum, & deliberatum. Et quidem homicidium voluntarium loquor nunc de eo, quod fit sine causa) dicitur illud, quod est illicitum, & prohibitum contra quintum præceptum Decalogi, in perpetrando habet homicida intentum ac volitum in se, hoc est voluntatem propriam, directam, expressam occidendi, plures Barb. de potest. Episc. par. 2. alleg. 39. à n. 46. & in collectan. ad Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 6. n. 30. Riccius in praxi ref. 446. & 448. Ciarl. contr. for. c. 203. n. 23. par. 2. quod contingit, quando per insidias, & ex proposito fit, Diana ref. mor. par. 4. tr. 2. ref. 72. nam ubi homicidium sine causa committitur, appenfatè, & animo deliberato præsumitur perpetratum, Matheu de Reg. Reg. Val. to. 2. c. 8. n. 40. ver. Imo delinquens, & dicam n. 40.

Industria autem est quædam ingeniosa diligentia, 3 quæ procedit ex simplici proposito, & animo deliberato, Decian. tract. crim. l. 6. c. 28. nu. 15. Atque ideo verbum industriam positum in capit. communiter exponunt Doctores, id est ex proposito, sic Panormit. in c. 1. de homic. & alii n. 11. Nam de industria aliquid facere, nihil aliud est, quam data opera, & ex proposito facere, & industriam à quo industria derivatur, est, quod quidquid ageret intro strueret, & domi studeret, ita ex Terentio in Andria, ex Nicolao Perotto tradit hæc omnia Peguera dec. 154. n. 1. par. 1. Fachin. cont. jur. l. 9. c. 93. vers. 2.

Differunt autem industria & insidiæ, sicut genus, 4 & species, cum enim industria possit capi in bonam & malam partem, insidiæ verò in malam partem semper capiuntur, ex notat. per Abb. c. 1. de homicid. Ideoque industria generalius nomen esse videtur quam insidiæ, & sicut species esse non potest sine suo genere, ita insidiæ esse non possunt sine industria:

industria verò bene potest esse sine infidiis. Sicque industria pro scientia, & providentia usurpatur, nam ea quæ discimus & scimus, operatione genita, & industria quadam scimus, infidiæ verò in alia sunt indicatione, nam dolosam operam, vel dolosam industriam significat, ut referunt Michael Ferrer parte 3. obs. cap. 241. Peguer. dec. 54. nu. 5. 6. & 10. vers. Secundo parte 1. Giurb. conf. 100. nu. 6. Molin. de sacra homic. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homic. amittatur numero 11. & 12.

- 5 Homicidium ex proposito, præmeditatum, seu deliberatum dicitur illud, quando quis re præmeditata, & perpenſa, præcedente animi deliberatione ex intervallo hominem aggreditur, atque occidit, ut vulgo dicitur à ſangre fria, Boſſi, tit. de homic. nu. 53. Clarus §. homicidium nu. 1. vers. Deliberatum verò, & nu. 8. vers. Ex proposito, Menoch. de arb. jud. casu 361. nu. 4. vers. Sciendum est, & n. 6. 15. 22. & 55. Farinac. de homicid. part. 4. quest. 126. nu. 3. & à nu. 6. Sesse de inſid. c. 8. §. 4. nu. 61. alios addunt Cabal. de homic. nu. 380. & seq. Giurba conf. 63. nu. 31. Jul. Chartar. dec. 65. nu. 24. Vermigl. conf. 26. nu. 13. & conf. 28. nu. 3. & 4. & conf. 37. nu. 2. & con. 69. nu. 7. Gamb. de Immunit. Eccles. lib. 5. c. 4. num. 15. Thoro post eod. rer. jud. alleg. 38. in addit. ver. Homic. autem, Pasc. de pat. pot. p. 3. c. 6. n. 17.
- 6 An autem ut homicidium ex proposito dicatur commissum requiratur, quod interceſſerit industria, vel infidiæ, affirmat Caſſon. in tract. maleficio. tract. 2. c. 1. negat Jul. Clar. dummodo præcedat animi deliberatio §. homicidium nu. 8. vers. Ex proposito, consiliant & declarant Menoch. de arb. jud. casu 361. numer. 29. & 30. Berrazol. conf. 85. sub nu. 10. Farinac. par. 4. de homicid. quest. 126. nu. 11. 12. & 13. Peguera dec. 54. nu. 10. vers. Et primo probatur par. 1. Mihi tamen aridet opinio negativa, ut homicidium ex proposito, & animo deliberato ex intervallo commissum dicatur, etiam quod proditio, vel infidiæ non adsint, ut docent & supponunt Gambacurta de Immunit. Eccles. l. 5. cap. 4. nu. 15. & 19. Cútel. de Immunit. Eccles. l. 1. quest. 5. à nu. 11. quest. 33. Diana ref. moral. par. 1. tract. 1. resol. 33. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. nu. 29. Thom. del Bene de immunit. Eccles. to. 2. cap. 16. dubit. 20. sect. 7. & innumeri alii citandi nu. 8. 9. 10. 11. & 12. Quamvis aliàs verum sit, quod vix reperies quemquam, qui appenſatè, & animo deliberato aliquem occidat, quin prius ei infidias non instruat, tempus scilicet, & locum expectans, ut illum commodè aggredi, & occidi valeat, Fachin. contro. jur. lib. 9. c. 93. vers. Tertio, & hoc nos docere experientiam rerum Magistram testatur Peguera dec. 54. n. 10. vers. Et primo, in pr. parte 1.
- 7 Ex dictis inferri potest, an homicidium voluntarium (sumptum eo modo, quo dixi n. 2.) per industriam, ex proposito, animovè deliberato commissum sit unum, & idem, an autem æquiparentur? Mattheu de Regim. Reg. Val. t. 2. c. 8. §. 8. n. 40. Tuschus præct. concl. littera E, concl. 11. n. 2. Diana par. 4. ref. mor. tract. 2. ref. 72. Peguera dec. 54. par. 1.
- 8 Quibus præmissis, ad resolutionem propositæ quæſtionis accedens. Prima de jure est opinio, quod homicida voluntarius, seu per industriam, qui ex proposito, ac deliberatè, & consulo sive, ut vulgo dicitur animo deliberato, sedato & præmeditato ex intervallo absque infidiis, aut proditione aliquem occiderit, si ad Ecclesiam confugerit, gaudet ejus Immunitate, & inde invitus extrahi non potest, per tex. in cap. 21. Exodi relatum in cap. 1. de homic. & in Concil. Trident. session. 14. de reſor. cap. 7. in quibus habentur hæc verba. Si quis per industriam occiderit proximum suum, & per infidias, altari meo evelles, ut moriatur. Copulativa enim est dictio, & conſursumque utriusque copulati requirit, si heredi, ff. de cond. & demonſt. Sicque verba illa, si quis per industriam occiderit, & per infidias, plures interpretati sunt: id est per industriam infidiosam. Ita per prædicta hanc opinionem docent, & probant Abbas in c. at si Clerici n. 39. de jud. & in c. inter alia nu. 18. de Imm. Eccles. & in c. 1. ubi Socin. n. 3. de homic. idem Socin. tr. de cit. art. 7. q. 6. colu. 1. Viſchis de Imm. Eccles. n. 42. t. 13. par. 1. tract. Angel. in sum. verbo Imm. n. 16. Hostien. in sum. tit. de homic. §. in quantum, Gigas de

crimin. laſe Maſeſt. rub. qualiter & à quibus crimen laſe Maſeſt. committatur quest. 16. unum. 19. in fine, versic. Nec assentio, & num. 21. versic. Et idem dices Boſſi. tit. de captura numero 21. in fine, latissimè ad partes disputata quæſtione conſuluit, in hacque reſidet ſententia, proponit contraria, & illis reſpondet Alexand. conf. 145. per totum lib. 7. conſuluitque etiam Bellanera conf. 16. ſecundùm communes opiniones ita ſervari reſert Conrad. in præct. tit. de captura numer. 6. in fine fol. 268. colu. 2. ita etiam ſervari dicit Blanch. in præct. crimin. fol. 4. nu. 26. opinionem contrariam quamvis communem dicat, hanc verioreſſe reſtatur Covar. ver. lib. 2. cap. 20. numero 7. versic. His proſeſto caſibus, Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 13. Menochius de arbit. jud. casu 361. nu. 19. aliis relatis concordantibus reſtatur de communi, & ſæpiſſimè practicata opinione Decian. reſpon. 80. num. 21. libro tertio, uti verioreſſe ſequitur Cevallos com. cont. com. quaſt. 684. hanc ſententiam verioreſſe affirmat, contrarium tenentes reſert, & reprobatur Germon. de ſacra Immunit. libro 3. cap. 16. num. 65. hanc etiam ſequuntur Narbona lib. 20. gloſſ. 12. nu. 40. tit. 1. lib. 4. recop. Giurba conf. 10. sub nu. 19. & late conſ. 100. à numero octavo, Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. numero decimo ſecundo, & 13. Layman in theolog. morali lib. 4. tit. 9. cap. 3. num. 8. Maceraten. var. lib. 3. reſol. 15. nu. 9. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. nu. 14. versic. Sed tandem, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. ſect. 7. per totam, Caſtillo dec. 154. à numero tertio, præcipue, numero octavo, & nono, lib. 2. Guazzin. deſen. 1. cap. 37. num. 68. vers. Quæ ampliatio, ibi: Sed in homicidio, Diana reſol. moral. par. 6. tract. 1. reſol. 1. reſol. 13. vers. Sed difficultas eſt cum ſequen. & in ſum. part. 1. verbo Immunitas Eccleſiarum numero vigesimo octavo, vers. Porro, tribus mediis aliis relatis concordantibus hanc ſententiam uti veriſſimam probat, ita obſervati debere à iudicibus Deum timentibus contrarium tenentes, reſert, & eos reprobatur Villagur de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. nu. 16. probabiliorèſſe propositis contrariis, & illis ſolutis credit Caſtrus Palaus in oper. moral. to. 2. tract. 11. diſput. unica puncto 9. numer. vigesimo nono, uti verioreſſe ſequitur Tuſchus præct. conclu. littera E, concl. 11. à nu. ſecundo, hancque hodie ſervandam eſſe reprobatis contrariis inquit Farinac. de Immunit. Eccles. à nu. 110. ad 114. Conſuluerunt Vermigl. & Gabriel. Falcon. plures referentes ille conſ. 93. nu. 1. & 2. & conſ. 94. nu. 2. iſte reſponſo inſerto inter conſil. crimin. Farinac. poſt conſ. 76. à nu. 17. Ita iudicatum in Supremo Senatu Caſtellæ in favorem cuiuſdam Nobilis occidentis ex proposito in quodam duello alium, qui conſugit ad Eccleſiam, & indè fuit extractus, & Senatus præcepit illum Eccleſiæ reſtitui, reſtatur Paz in præxi to. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 130. & 131. meminerunt de hac declaratione Villalobos in ſum. parte 2. tractat. 39. diſ. 7. sub nu. 12. Diana reſol. moral. parte 6. tract. 1. reſol. 13. versic. Verum in fine, Fontanel. de pact. nupt. to. 1. clauſ. 4. gloſſ. 14. nu. 119. eundem caſum, & deſiſionem tradit Bobadilla in pol. lib. 2. cap. 14. à nu. 37. & præcipue num. 40. referunt, & ſequuntur Narbona l. 20. gloſſ. 12. nu. 12. in fine, & num. 13. tit. 1. libro 4. recopil. Cancer. par. 3. variar. cap. 3. nu. 255. hancque opinionem ſervari in Regno Aragoniæ ex obſervo. I de his qui ad Eccleſ. conſug. tradunt Bardaxi foro 1. nu. 10. de his qui ad Eccleſ. conſ. Sesse de inſid. cap. 8. §. 4. nu. 57. in fine, & nu. 62. & in Regno Valentia antiquitus fuit deſiſum per Cancellarium Roda 6. Octobris 1579. in cauſa Gabrielis Meſcua de Maja, & in Cathalonia antiquitus ſine contradictione obſervatum ab anno 1550. uſque ad annum 1560. exemplaria tradit Michael. Ferrer par. 3. obſer. cap. 241. 242. & 243. reſert, ſed non ſequitur Molinus de ſacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur nu. 3. & 37. Et hæc prima opinio multo magis procedit ſtante ſtatione Gregoriana, in qua ſeptem caſus excipiuntur, quibus tantum delinquentes ad Eccleſiam conſugientes ejus Immunitate privantur, inter quos non annumeratur homicidium conſulto, deliberatè, & ex proposito perpetratum, ſed homicidium proditorium: & ideo Cabal. de homicid. numero 388. aſſerit fruſtra de hac re diſpu-

disputandum cum extet Bulla Gregoriana ita disponens, & Tuschus, *pract. concl. littera E, conclus. II. a num. 9.* inquit: quod iste casus, & multi alii similes erant controversi inter Doctores juris Canonici, & civilis: & quia istud juris dubium declaratum fuit per Gregorium XIV. in dicta constitutione, ideo illa, & ubique attendi debet, & amplius non est locus opinionibus Doctorum, quia debent cedere auctoritati Beati Petri, notat Jul. Chartar. *dec. 14. num. 13.* lateque id comprobat *decisione nonagesima quinta, a num. 2.* id ipsum dicunt Villagut. *de exten. legit. tit. de exten. Immun. Eccl. num. 16. in fine, Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 4. nu. 14. vers. Sed tandem, Farinac. de Immun. Eccl. num. 111. & conf. 76. num. 3. & a num. 16. lib. 1. & conf. 168. a num. 68. ad 74. lib. 2. Castus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. num. 29. Castillo dec. 154. num. 4. lib. 2. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 69. in fine, Riccius part. 5. collect. 1792. Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 7. num. 15. Diana resol. mor. part. 1. tr. 1. ref. 33. & par. 6. tract. 1. resol. 13. vers. Sed hoc, & vers. Verum, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 28. vers. Porro, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dubit. 20. sect. 7. a nu. 1. Vermigliol. conf. 93. num. 3. pulchre post alios Ciarlin. *contr. foren. cap. 151. a num. 7. part. 2. Fallit* † si Summus Pontifex daret licentiam extrahendi ab Ecclesia homicidam ex proposito, & animo deliberato, ut in casu relato per Genuen. *in praxi Archiepiscop. Neapol. c. 74. & in alio relato per Jul. Chartar. dec. 95. num. 17. in fine, & num. 18.**

11 Secunda opinio de jure verior est, quod homicida voluntarius, & per industriam, qui ex proposito, & appensate, ac consulto, sive ut vulgo dicitur animo deliberato, sedato, & premeditato ex intervallo sine qualitate prodicionis, seu insidiarum aliquem occiderit, & ad Ecclesiam confugerit, non gaudet Immunitate, sed inde invitus, extrahi potest. Tum per text. in cap. 21. Exodi, *relatum in cap. 1. de homicid. & in Concil. Trident. sess. 14. de reform. cap. 7.* in quibus leguntur hæc verba: Si quis per industriam occiderit proximum suum, & per insidias ab altari meo evelles, ut moriatur. Hac enim dictio, & sumitur ibi pro dictione vel. Quod probatur, quia duæ sunt partes hujus textus, prior sua oratione, & verbo conclusa, retinet integrum sensum, dum dicit: si quis per industriam occiderit proximum subsequitur, & per insidias, sanè copula, & post perfectam orationem non copulat, nec conjungit, sed disjungit, & sumitur pro aut, seu vel, juxta doctrinam Bartol. communiter receptam in leg. Seje §. caje n. 3. de fundo instruc. Tum etiam quia quando quis ex proposito, ac deliberato aliquem occidit, & statim ad Ecclesiam confugit, præsumitur occidisse spe, ac animo se recipiendi in Ecclesiam, *argum. leg. 1. ff. de receptor. ideoque potest ab illa invitus extrahi.* Sic per prædicta docent, & probant hanc opinionem Gloss. Abbas, Anchar. Annan. Butri. & Felin. in cap. 1. de homicid. Alciat. regul. 3. præsumpt. 33. num. 4. Ludovicus dec. Lucen. 16. num. 33. lib. 1. Marchus dec. 268. n. 2. Menoch. lib. 5. præsumpt. 10. num. 16. & 17. Azevedo leg. 3. n. 9. versicul. Item homicida ex proposito tit. 2. lib. 1. recop. Guttier. pract. lib. 1. quest. 2. num. 17. Borell. in addit. Bellug. in specul. Princip. rub. 11. §. sed quia loquitur littera I. verbo Latrone, vers. Homicidarum appensate, & in sum. dec. part. 1. tit. 3. a num. 76. Mastrill. de indul. cap. 28. num. 2. vers. Rursus, Thoro in cod. rer. jud. casu 24. num. 7. Cabal. de homicid. num. 388. Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 32. Plot. conf. crim. diver. 133. a num. 1. libro primo, Sesse de inhibet. cap. 8. §. 4. num. 56. Molina de just. & jure tom. 3. disp. 23. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 43. Correa de Immunit. Eccl. part. 3. num. 19. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccl. lib. cap. 11. §. 5. num. 19. versic. Ampliatur 2. Naldus in sum. verbo Ecclesia num. 5. Ciarlin. *contr. foren. cap. 151. nu. 1. part. 1. receptiorem dicit Barbosa de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. num. 99. & innumeros addit in capite primo, n. 4. de homicid. sentit Xammar. defn. 48. nu. 8. & 9. junctis num. 23. 24. & 25. & relatis contrariis hanc esse probabiliorem sententiam, multisque fundamentis com-*

probat, & firmat Fachin. *controvers. jur. lib. 9. c. 93. per totum,* de communi testantur Menchaca *de success. creat. lib. 3. §. 22. limit. 17. num. 53. vers. Illud autem,* Jul. Chartar. *dec. 95. nu. 1. & 2.* crebriorem vidi scribentium scholam, & communem observantiam asserit Vulpe *de liber. Eccl. part. 1. num. 37. & sequent.* hanc esse communem opinionem asseverat Martha *de jurisdict. par. 2. cap. 51. a num. 4.* veriolem dicit Sanchez *consil. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 27.* latissimè pluribus rationibus comprobat, contrariis respondet, eamque dicit veriolem, æquiolem, magis communem, & communi consuetudine receptam, & servatam Decian. *tract. crim. lib. 6. capite vigesimo octavo, a num. 13.* in judicando ab ea non recedendum tamquam magis communi, & etiam tamquam in practica servata ait Farinac. *part. 1. in praxi questione vigesima octava num. 23.* abundè quadraginta auctoribus relatis, receptiorem, crebriorem & veriolem opinionem; & ab ea in foro poli judices discedere tutò non posse solutisque contrariis asserit Molinus *de sacra homicid. Immun. amittent. tit. Immun. Eccl. quali. homicid. amittatur a num. 2. præcipue a n. 16. vers. Tertia nunc prodeat, & a n. 194.* ita in facti contingentia servatum testatur Guido Papa *decif. 121.* servari in Parlamento Parisiensi ait Boer. *decifione 109. num. 7.* & si contrariam communem dicat num. 3. referunt Joan. Gallus *quest. 122. §. per arrestum,* Papon. *lib. 1. tit. 11. arresto 9.* pluries vidisse judicari inquit Mainer *in leg. nemo de domo n. 10. ff. de reg. juris,* sic in tota Italia observari testatur practica Papien. *in forma inquisitionis verbo Hac est quedam inquisitio n. 31. in fine,* hanc sententiam magis communem asseverat Jul. Clar. §. homicidium, num. 8. vers. Ex proposito, ibi: *Item committens homicidium,* & ab hac opinione in practica non recedendum, ne spes immunitatis scelestis hominibus occasionem delinquendi, & secundum magis communem opinionem, consuetudineque approbatam vidisse pluries observari, ac tres casus Senatùs Mediolanensis refert, & sequitur §. final. *questione trigesima nu. 12. vers. Punctus est,* communem opinionem, & sapissimè hujusmodi homicidas extractos ab Ecclesiis testatur, & si non sequatur Covar. *lib. 2. variar. capite vigesimo, n. 7.* usu receptam esse secundum leges Luzitaniæ ait Navar. *in man. cap. 25. n. 21.* latissimè comprobat, contraria proponit & illis respondet, sicque in Sicilia servari testatur Gambacurta *de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 4. a n. 19.* refert & sequitur Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. questione 5. num. 12. & 13. & questione trigesima tertia, n. 1. & 2.* ita servasse, & quendam homicidam Parisiis dum esset Judex extrahi fecit ab altari, & patibulo affici, & ita per Senatùs, ac Parlamentum fuisse ejus judicium approbatum testatur Milleus *in prax. crimin. §. hoc exacto verbo Locum sacrum num. 19. fol. 40.* exemplar Regni Valentiniæ refert Mattheu, *de regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 7. §. 1. numer. 160. in fine,* & hanc opinionem tenendam, tam uti æquiolem favore publico, ne delicta remaneant impunita, quam uti veriolem, ac etiam uti magis communem servatamque fuisse per Regium Cancellarium Principatus Cathalonix intervenientibus tribus aulis Regii Consilii latissimè probat, & refert Peguera *decifione 54. par. prima,* Hæcque secunda opinio † procedit etiam stante Bulla Gregoriana, nam plures ex Doctoribus citatis nedum loquuntur de jure communi, & ante constitutionem Gregorii decimi quarti, sed etiam post eam, ut Correa *de Immunit. Eccl. parte 3. n. 19.* Naldus *in sum. verbo Ecclesia nu. 5.* Guazzin. *defen. 1. cap. 38. nu. 43.* Molinus *de sacra homicid. Immun. amittent. tit. Immun. Eccl. quali. homicid. amittatur a num. 16. vers. Tertia & a num. 194.* Barbosa *de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 99. & in cap. 1. num. 4. de homicid. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. c. 11. §. 5. num. 12. vers. Ampliatur 2.* Gambacurta *de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 4. a numer. 19.* Cutel. *de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 33. a num. 2.* Peguera *dec. 54. par. 1. Mattheu de regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 7. §. 1. nu. 160. in fine,* et si dubitet Xammar. *defn. 48. n. 26. part. 1.* Sicque hodie in Cathalonia servari, quare fugata, & prorsus rejecta illa antiqua observantia relata n. 8. ita servatum per Regium Cancellarium hujus Principatus Catha-

thalonix intervenientibus tribus Aulis Regii consilii in facto contentionis jurisdictionis ortæ inter Curiam Ecclesiasticam ex una, & Curiam Regiam ex altera super Immunitate Ecclesiæ allegata per Petrum Voltor delatum & inculpatum de pluribus homicidiis ex proposito præcedente animi deliberatione; ac appensatè cum armis, & coadunatione plurimorum commissis, & perpetratis testatur Peguera *dec. 54. m. 10. vers.* Et hanc sententiam in fine, *part. 1.* Adde sic etiam in Cathalonia declaratum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, & Puig. 25. Novembris 1580. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Joannis Bertrans de Llobera, aliàs lo peccat, extracti violenter ab Ecclesia Parochiali Castri de Saranja, delati de nece de nocte & appensatè perpetrata in personam Joannis de Pian Biscaini. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ubach, Regas, Sefcases, & Bonet 24. Januarii 1602. & sic post dictam Bullam Gregorianam, in casu Immunitatis Ecclesiæ Raphaelis Carres *relato dec. 97. sub n. 18.* Et per eundem Cancellarium Rovirola, Consultoribus Dalmau, Regas, Benach, Torner, Salba de Vallseca, Senjust, & Puigmija 24. Octobris 1603. in facto Immunitatis Ecclesiæ Valentini Oliveres, *relato dec. 97. sub num. 18.* Et per dictum Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Ferrer, Regas, & Bonet decima quinta Decembris 1604. in casu Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personas Valentini Rovira, & Petri Solanes, extractorum ab Ecclesia Parochiali loci de Talamancha, delatorum de nece perpetrata appensatè, & proditoriè ictibus pugionis, & tormentorum manualium vulgo pedrenals in personam Nicolai Torroella loci de Navarces. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, Salba de Vallseca, Bonet, Mijavila Franquesa, & Soler vigesima quinta Novembris 1605. in facto Immunitatis Ecclesiæ Joannis Guinat, *relato decisione nonagesima sexta, sub n. 21.* Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, Ferrer, Salba de Vallseca, Bonet, Mijavila Franquesa 14. Decembris 1603. in casu Immunitatis Ecclesiæ Jacobi Galaran, *relato decisione nonagesima sexta, num. 11.* Et per Cancellarium Carmona, Consultoribus Bonet, Soler, Ferruz, & Gamis 20. Septembris 1617. in facto Immunitatis Ecclesiæ Benedictæ Tibova *relato dec. 69. sub n. 11.* Et per eundem Cancellarium Carmona 22. Decembris 1617. in casu Immunitatis Ecclesiæ Paulæ Solera, *relato dec. 96. n. 11.* Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Astor, Senjust, Magarola, & Ramon 6. Decembris 1622. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Jacobi Coscoll de Olefa, extracti ab Ecclesia Parochiali dictæ Villæ delati de nece per ipsum appensatè, & proditoriè jactu arcubusi perpetrata in personam Thomæ Feu loci de Olefa. Et per dictum Cancellarium Puigmari, Consultoribus Senjust, Roca, & Besturs 4. Augusti 1625. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Damiani Camos, extracti ab Ecclesia Parochiali Villæ de Ribes, delati de nece proditoriè, & appensatè perpetrata in personam Sebastiani Bals, & de alia nece per eum proditoriè, & appensatè perpetrata in personam Joannis Mas. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Carreres, & Gujamer 27. Junii 1626. in causa Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Jacobi Borell, extracti ab Ecclesia Parochiali loci de Mombrio, delati de nece per eum appensatè, & proditoriè perpetrata in personam Michael Blay. Et per dictum Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Besturs, & Gujamer 27. Junii 1627. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Geraldii la Cambra, extracti à monast. S. Francisci extra muros Villæ Cervariæ, delati de nece per eum animo deliberato jactu tormenti manualis perpetrata in personam Joann. Segales. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Besturs, & Guerau 27. Junii 1627. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Hyacinti Pontons, extracti ab Ecclesia Villæ de Alos, delati de nece appensatè, & proditoriè per eum unâ

cum alio perpetrata jactu tormenti manualis in personam Joannis Roig. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Carreres, Mir, Viñes, & Magarola 2. Martii 1633. in causa Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Hieronymi Oliva, agricolæ Civitatis Ilerdæ, extracti ab Ecclesia Parochiali Sancti Joannis ejusdem civitatis, delati de nece per eum appensatè, & animo deliberato jactu tormenti manualis in vico dicto de Mongay de la placa de la sal perpetrata in personam Joannis Soler agricolæ Villæ de Albefa. Et per eundem Cancellarium Erill, Consultoribus Carreres, Mir, Viñes, & Magarola 14. Junii 1633. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Petri Barrera, extracti ab Ecclesia Sanguinis Christi Civitatis Dertuzæ, delati de nece per eum ictu pugionis appensatè, & animo deliberato perpetrata in personam Joannis Casanoves. Et per dictum Cancellarium Erill, Consultoribus Mir, & Magarola 19. Augusti 1633. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Philippi Nadal Civitatis Majoricarum. Et per eundem Cancellarium Erill, consultoribus Guerau, Mir, Rubi de Marymon, & Pexò 8. Novembris 1633. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Valentini Coscò, extracti ab Ecclesia, sive Capella Sanctæ Annæ de Monreal Parochiæ de Gurb, delati de nece per eum unâ cum alijs appensatè perpetratis in personas Jacobi Jers, & Ludovici Cor jactibus tormentorum manualium in vico del Carme Civitatis Barcinonæ circa unam horam noctis: Et per præfatum Cancellarium Erill, Consultoribus Mir, Llorens, Vinyes, & Magarola 10. Decembris 1633. in facto Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Duran francigenæ, aliàs lo gascò de Ribes, extracti à Capella Sancti Gerardi loci de Abons, delati de nece animo deliberato, & proditoriè perpetrata jactu tormenti manualis in personam Hyacinti Planes. Et per Cancellarium Sunyer, Consultoribus Aleny, Rull, & Balaguer. 14. Martii 1661. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Hieronymi Branes, extracti ab Ecclesia Monasterii Monialium de Montesion Civitatis Barcinonæ, delati de nece appensatè, & deliberatè perpetrata jactu tormenti manualis in personam Joannis Mas. Et in Regno Valentix, fugata etiam, & rejecta illa antiqua observantia, ita fuit decisum per Cancellarium Roda 17. Maii 1580. contra Bonifacium Dominicum Genovès delatum de homicidio post primum actum rixæ ex intervallo secutum. Et per eundem Cancellarium Roda 22. Septembris 1580. contra Thomam Garcia voluntarium homicidam. Et per dictum Cancellarium Roda 25. Januarii 1581. contra Jacobum Soler, & alios Villæ de Cosentayna. Et per præfatum Cancellarium Roda 12. Octobr. 1581. contra Petrum Ramon. Et per eundem Cancellarium Roda 17. Februarii 1583. contra quemdam extractum ab Ecclesia Parochiali de Ayora, delatum de homicidio voluntario, & deliberatè commisso. Et per dictum Cancellarium Roda 9. Augusti 1586. contra Joannem Onofrium Sapena. Et per præfatum Cancellarium Roda 30. Aprilis 1593. contra Cosmam Pineda. Et per eundem Cancellarium Roda 14. Maii 1599. contra Blasium Avis, delatum de homicidio ex proposito commisso in personam cujusdam pueri septem annorum. Aliud exemplar de anno 1634. refert Martheu de Regim. Reg. Valen. 10. 2. c. 7. §. 1. n. 60.

Hinc infero 1. quòd qui se simul ad rixam provocant, duellum inducunt, Immunitate Ecclesiæ non gaudent, Molinus de sacra homicid. *Immun. amittent. tit. Immun. Eccl. quali homicid. amittatur à num. 194.* Barbosa de jure Eccl. *univers. lib. 2. cap. 3. num. 101.* Italia de *Immun. Eccl. libr. 1. cap. 5. §. 4. n. 42.* ad quem se refert Riccius de *pub. jud. quest. 37. nu. 34.* Etiam si mors non sequatur, Correa de *Immun. Eccl. part. 3. num. 19.* contra Narbona *leg. 20. gloss. 12. num. 10. 11. §. 13. tit. 1. lib. 4. recop. Farin. de Immun. Eccl. n. 117.* Diana *ref. mor. par. 4. tract. 1. ref. 46.*

Infero 2. quòd si duo se simul querant interficere, Immunitate Ecclesiæ non gaudent, quia uterque uno,

- uno, & eodem malo animi præmeditati laborant, Molinus de sacra homicid. Immunit. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur num. 200. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. c. 3. n. 101. in fine.
- 15 Infero 3. quod licet aliqui doceant, quod occidens aliquem in duello gaudeat Immunit. Ecclesiæ, ut tradunt Farin. de Immunit. Eccl. num. 117. Diana resolut. moral. part. 4. tract. 1. resol. 46. & part. 6. tract. 1. resol. 26. vers. Quæro decimo tertio, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiæ. num. 22. vers. Item occidens aliquem in duello, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dubit. 20. sect. 6. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 28. num. 7. in fine, decisum in Supremo Castellæ Senatu testatur Paz in prax. tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. n. 130. in fine, quem referunt, & sequuntur, Vilalobos in sum. part. 2. tract. 39. dif. 7. sub num. 12. Diana res. mor. part. 6. tract. 1. resol. 13. vers. Verum in fine, dubitative Fontanella de pact. nup. tom. 1. claus. 4. gloss. 14. num. 119. eundem casum tradit Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. n. 40. 41. & 42. referunt, & sequuntur Narbona leg. 20. gloss. 12. num. 12. in fine, & num. 13. tit. 1. lib. 4. recop. Cancr. par. 3. variat. cap. 3. n. 255. decisum in Curia Archiepiscopali Messanæ testatur Giurba conf. 100. n. 11. & 12. Contrarium verius est, quia adest animus occidendi præmeditatus ut docent Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur n. 198. vers. Neque & n. 199. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. n. 101. vers. Idem dicendum, Navar. in man. cap. 25. n. 21. Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 4. n. 42. ad quem se refert Riccius de pub. jud. quest. 37. nu. 34. Correa de Immunit. Eccl. par. 3. n. 19.
- 16 Infero 4. quod mediatores, complices, & patrini diffidatorum in duello non gaudent Immunitate Ecclesiæ, contra Narbona leg. 20. gloss. 12. num. 12. in fin. tit. 1. lib. 4. recop. docet Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 4. n. 43.
- 17 Infero 5. & ultimò à fortiori, quod si aliquis provocaret aliquem ad singulare certamen, & donec veniret tempus statutum certaminis, se contulerit in aliquam Ecclesiam, ne à Curia sæculari impediretur, nihilominus Curia sæcularis ad bonum finem componendi scilicet pacem potest illum ab Ecclesia extrahere, ut contra Genuen. in prax. Archiep. cap. 17. n. 9. Farin. de Immunit. Eccl. n. 325. Guazzin. defen. 1. cap. 30. n. 5. in fine, Ciarlin. contr. for. cap. 162. n. 9. par. 2. Vermigl. conf. 104. n. 5. Riccius collect. 1792. docent Thomas del Bene de Immunit. Eccl. cap. 10. dub. 35. sect. 1. nu. 14. Marius Andriensis de Immunit. Eccl. cap. 6. quem citat Donat. Anton. de Marin. post l. 2. res. juris alleg. 78. nu. 1. latè Illustrissi. Domin. Vice-Cancell. Don Christophor. Crespi. de Valdaura observ. 3. à num. 37. par. 1. Dicit etiam † Marius Andriensis, quem citat
- 18 Donat. Anton. de Marinis loco relato, quod pro ferendo testimonio, vel ob aliam similem causam potest quis extrahi ab Ecclesia.
- 19 Ampliationes & limitationes ad hanc decisionem tradidi dec. 96. alias vide.
- Quæro 1. qua pœna puniatur homicida ex proposito, & appensatè, ac animo deliberato, & præmeditato? Respondeo pœna mortis naturalis, nam regula, quod pœna homicidii sit mortis naturalis, ut dixi dec. 92. à nu. 25. ipsa militat, quando dolosè, & appensatè, ac animo deliberato illud committitur, ut docent in terminis Farinac. conf. 2. nu. 19. Peguera dec. 14. n. 5. & dec. 77. sub nu. 18. & 19. innumeros alios cumulant Giurba conf. 2. n. 38. & conf. 63. n. 2. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Citatio in prin. fol. 154. exemplaria Senatus Mediolanensis referunt Jul. Clar. §. fin. quest. 30. nu. 12. vers. Punctus est, Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 4. n. 19. exemplaria Senatus Neapolitani tradit Thoro in compen. dec. part. 1. verbo Homicidium fol. 523. exemplaria Senatus Valentini laudat Mattheu de Regim. Regn. Valen. tom. 2. c. 8. §. 8. nu. 74. ad 91. In Cathalonia ita fuit observatum in Regio criminali Consilio die 7. Martii 1603. contra Antonium Valles, delatum de necibus per eum unà cum aliis appensatè, & per insidias perpetratis in personas Joannis Camps, Joannis Puñet, Gabrielis, Jacobi, & Guillelmi Morel, & Joannis Brunera, & de valida resistentia Martino Timor Regio commissario facta: qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter moreretur, & anima illicò à corpore separaretur. Et die 25. Septembris 1603. contra Joannem Surges, delatum de necibus per eum unà cum aliis appensatè perpetratis in personas Joannis Torres, & Joannis Burgues, & de aliis delictis, qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur laqueo per collum in alta furca, taliter quod naturaliter moreretur, & anima illicò à corpore separaretur. Et die 24. Novembris 1604. contra Paulum Mafsò, & Umbert. delatum de fabricatione falsæ monete, & de nece per eum appensatè perpetrata in personam Petri Polligon: qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur laqueo per collum in alta furca, taliter quod naturaliter moreretur, & anima illicò à corpore separaretur. Et die 14. Martii 1605. contra Paulum Plana, delatum de eisdem necibus in prima declaratione relatis: qui ad eandem pœnam extitit condemnatus. Et die 19. Martii 1605. contra Jacobum Ginabreda, delatum de vulneribus illatis appensatè, & per insidias in personas Petri Ganals, & Bertrandi Castells jactibus de pedreñals, ex quibus postea obierunt: qui ad relationem Magnifici Josephi Ferrer I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur laqueo per collum in alta furca, taliter quod naturaliter moreretur, & anima illicò à corpore separaretur. Quæ quidem sententia in Regia Audientia civili ad relationem Magnifici Hieronymi Torner 31. Martii 1605. extitit in gradu supplicationis confirmata. Et die 12. Julii 1605. contra Petrum Pujol, delatum de necibus per eum unà cum aliis perpetratis appensatè, & per insidias in personas Andreæ Corder, & Antonii Castañer: qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola I. R. C. fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur laqueo per collum in alta furca, taliter quod naturaliter moreretur, & anima illicò à corpore separaretur. Similis 27. Augusti 1618. contra Joannem Baptistam, servum. Similis quo ad pœnam mortis naturalis 12. Maii 1621. contra Franciscum Bou Civem honoratum Barcinonæ delatum de uxoricidio, quæ fuit cum voto Domini Proregis in casu paritatis in gradu supplicationis confirmata, casum refert tacito nomine Berart in specul. visit. cap. 9. n. 25.
- Verum licet regulariter in Cathalonia committens homicidium appensatum, seu præmeditatum, ac deliberatum solummodo condemnatur ad pœnam mortis naturalis ignominiosam in alta furca ut dixi n. 19. in aliquibus tamen casibus reperio pœnam illam aggravatam cum aliquo additamento.
- Primò contra homicidam animo deliberato caput plurium necium, ita fuit observatum contra Petrum Fabregat delatum de necibus per eum unà cum aliis appensatè, & per insidias perpetratis in personis Joannis Camps, Joannis Puñet, Gabrielis, Jacobi, & Guillelmi Morels, & Joannis Prunera, & de valida resistentia Martino Timor Regio commissario facta: qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola 24. Octobris 1603. fuit condemnatus, quod raperetur per terram, & suspenderetur laqueo per collum in alta furca. Iste Petrus Llobregat debebat esse caput istarum necium, ex quo alii delati de hujusmodi delictis solum fuerunt ad mortem condemnati, exemplaria tradidi n. 19.
- Secundò contra homicidam animo deliberato firmata treuga sub promissione de non offendendo sub verbo, & fide Regia, nam præter pœnam mortis naturalis, cum in crimen læsæ Majestatis incurrat, maximè si nomine Principis treuga fuerit facta, Farinac. in praxi par. 3. quest. 107. nu. 57. & 59. cum aliquo additamento punitur, exemplaria referunt Capicius Latro dec. 105. Thoro in compen. decis. in sup-

Supplement. verbo Pœna quenam fol. 473. Sic fuit in Cathalonia observatum contra Petrum Ribes, delatum de nece per eum appensatè perpetrata in personam Joannis Badià sartoris, cum quo eodem die treugas firmaverat: qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola 20. Novembris 1603. fuit declaratus reus mortis, & quòd dextera illius amputaretur in platea publica dicta lo Born Civitatis Barcinonæ, & deindè duceretur ad locum supplicii, & ibidem suspendere- tur laqueo per collum in alta furca, taliter quòd natu- raliter moreretur.

23 Tertio contra homicidam animo deliberato Jurati, Patiarii, seu consulis alicujus universitatis, sic fuit observatum contra Antonium Selva, delatum de ne- cibus appensatè, & per insidias perpetratis in per- sonas Pauli Mas Jurati in ordine primi Villæfranchæ Pœnitent. Eo tunc in vico dicto de la cort dictæ Vil- læ vestibus consularibus induti, & vestiti existentis, & Francisci Uguet curritoris auri civis Barcinonæ ibi- dem pariter reperti ad relationem Magnifici Joannis Magarola 9. Augusti 1604. fuit declaratus reus mor- tis, & quòd condemnaretur, quòd manus dextra il- lius scinderetur ante domum Consilii Civitatis Barci- nonæ, & quòd indè duceretur ad locum supplicii, & ibidem jugularetur per collum, taliter quòd natu- raliter moreretur, & quòd cadaver seu corpus illius in frustra, & partes scinderetur. Sed in alia causa die 22. Maii 1609. Arnaldus Bonatus Villæ Cereti habi- tator, delatus de nece per eum proditoriè jactu archabusi tormentarii pedreñal nuncupati in personam Bernardi Figueres, Consulis ejusdem Villæ perpetra- ta, & de aliis delictis: ad relationem Magnifici Lau- rentii Jover solum fuit declaratus reus mortis, & quòd suspendere- tur laqueo per collum in alta furca. Similis 4. Februarii 1622. contra Josephum Fortuny delatum de nece per eum proditoriè perpetrata in personam Onofrii Alcoyer, Jurati Villæ de Vallibus, & insignia Jurati dictæ Villæ deferentis, qui ad rela- tionem magnifici Monterrati Ramon I. R. C. solum etiam fuit reus mortis declaratus & quòd suspendere- tur laqueo per collum in alta furca.

24 Intellige omnia prædicta in hac quæstione ut procedant, quando plenè constat de delicto, alias hujus- modi homicida pœna extraordinaria est puniendus. Ita fuit observatum in Cathalonia 26. Junii 1603. in Regia Audientia civili in gradu supplicationis contra Joannem Grillò paratorem lanæ Villæ Sancti Fœ- licis Sacerra delatum, & inculpatum de nece ex pro- posito perpetrata jactu archabusi vulgo pedreñal in personam Raphaelis Roig Subvicarii Bergæ: qui ad relationem Magnifici Josephi Dalmau fuit condemna- tus ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum, & quòd sententia lata in Regio crimi- nali Consilio referente Magnifico Francisco Sescases I. R. C. die 26. Novembris 1662. à qua per dictum Grillò extitit supplicatum, modo prædicto commuta- retur. In hac primitiva sententia solum erat delatus dictus Grillò de portu instrumenti manualis contra Regias præconizationes, & condemnatus ad servi- tium Regiarum triremium remigando ad decennium. Et die 19. Octobris 1607. Michael Ferrer Villæ Olo- ti delatus de ope, & auxilio per eum præstito in ne- ce jactu archabusi pedreñal nuncupati appensatè per- petrata Villa Cereti in personam Bernardi Figueres, Consulis ejusdem Villæ, & de resistentia unà cum aliis facta Subvicario ejusdem Villæ, fuerunt voti di- versi, nam Magnifici Laurentius Jover Relator cau- sæ, Michael Salba & de Vallseca, & Don Petrus Soler fuerunt voti, quòd duceretur vestitus palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & con- demnaretur ad servitium Regiarum triremium remi- gando in perpetuum. Magnifici Jacobus Pineda Fisci Advocatus, & Josephus Benach fuerunt voti, quòd attento, quòd dictus Michael Ferrer præstitit opem, & auxilium, declararetur, quòd erat reus mortis, & quòd condemnaretur, quòd suspendere- tur laqueo per collum in alta furca. Magnificus Franciscus Bonet fuit voti, quòd subjiceretur quæstionibus, & tormen- tis pro auxilio, & opere per eum præstito in dicta ne-

ce probatis in suo robore remanentibus. Et Excel- lentissimus Dominus Locumtenens Generalis pro ob- servantia Constitutionis conclusit cum voto dicti Jo- ver, & aliorum ejus voto adherentium. Et sic ha- bes quòd plenè non constabat de ope, & auxilio.

Ex decisione contra Joannem Grillò facta, relato 25 n. 24. collige, quòd homicida appensatus, & præme- ditatus supplicat, & appellat in Cathalonia à senten- tia contra eum lata. Et præter hujusmodi exemplar, sic observatum fuit 27. Januarii 1610. in gradu suppli- cationis in causa Pauli Tolossa, delati de nece per eum appensatè perpetrata in personam Joannis Gandell. Et die 4. Junii 1602. in causa supplicationis Epi- phanii Casatò. Aliud exemplar in causa supplicatio- nis Hieronymi Branes, tradidi dec. 96. à n. 59. ad 66. & in pluribus aliis casibus.

Advertat tamen Fisci Advocatus Regiæ Curiæ, 26 quòd licet in illa causa Jacobi Ginabreda, delati de vulneribus illaris appensatè, & per insidias in per- sonas Petri Canals, & Bertrandi Castellis, jactibus de pedreñals, ex quibus postea obierunt, fuerit admittà supplicatio ad Regiam Audientiam Civilem, ut vi- dere licet in eadem declaratione, relata n. 19. hoc viri factum per errorem, ex quo Fisci Advocatus Regiæ Curiæ non contradixit, nec petiit illam supplicatio- nem Cruce Sanctæ Eulaliæ lineare: quia in Catha- lonia certum est, quòd homicida per insidias à sen- tentia contra eum lata appellare, nec supplicare po- test, ut disponit caput, Cur. 15. anni 1599.

Quaro 2. qua pœna puniatur minor committens 27 homicidium animo deliberato: latè tradidi decisione 96. à n. 54.

Quaro 3. quando plures interveniunt in homicidio 28 qua pœna puniantur? Respondeo ommissis opinionibus, veram, & communem resolutionem esse, quòd si homicidium est in rixa ex improvise commissum, si non apparet, cujus vulnere casus obierit, omnes ra- tione incertitudinis puniendi sunt pœna extraordina- ria Judicis arbitrio, adeo ut nec auctor rixæ pœna mortis condemnandus sit. At si apparet, quis eorum in rixa læthaliter percussit, is cujus ictu vulneratus obierit, puniendus est pœna ordinaria homicidii: re- liqui verò pœna arbitraria. Si autem homicidium est commissum per assassinum proditoriè, per insi- dias, aut animo deliberato, tunc omnes, qui homi- cidio interveniunt pœna ordinaria homicidii puniri debent, sive defunctus ex unico vulnere, sive ex plu- ribus decesserit, & sive unum tantum vulnus esset læthale, cætera verò non læthalia, & sive sit dubium, quinam vulneraverint vel ne. Sic docent Gloss. in leg. fin. ff. ad leg. Cornel. de, siccar. Jul. Clar. §. homi- cidium à nu. 37. vers. Alia autem est defensio cum seq. ubi Bajard. à nu. 119. idem Jul. Clar. §. fin. q. 90. à nu. 1. Pla- ca de delict. lib. 1. cap. 12. Paz in leg. 57. styli per totam. Azevedo leg. 1. à nu. 16. tit. 23. l. 8. recop. Macer. l. 3. ref. 5. Covar. in clement. si furiosus part. 2. §. 2. de homic. Menoch. de arb. jud. casu 362. Riccius collect. 1016. Gail. l. 2. obser. 109. Costa de scien. & ignor. cent. 1. dict. 40. Gomez tom. 3. variar. cap. 3. num. 36. ubi Ayllon. Laynez n. 37. Barbola in can. quiescamus num. 4. 47. dist. Guazzin. defen. 29. cap. 4. num. 30. & latè defen. 33. cap. 22. Thesaur. & ibi Addit. decis. 31. Gaspar Anton. The- saur. lib. 1. q. foren. 46. Sesse dec. 103. l. 1. & dec. 212. lib. 2. Faber in suo C. lib. 9. tit. 10. defin. 9. Marcus decis. 505. par. 1. & dec. 767. par. 2. Rota Avenion. dec. 93. Caballus ref. crim. casu 192. Muta dec. 68. Peguera dec. 14. nu. 6. & 7. & decis. 63. per totam cart. 1. Mattheu de regim. Regn. Valen. tom. 22. cap. 8. §. 8. à nu. 71. Gofred. à Bavo tract. reat. quest. 7. num. 113. Cujacius discep. foren. 162. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Assisten. fol. 76. & verbo Assisten. fol. 76. & omnium latissime Farin. in pra- xi part. 2. quest. 96. à nu. 14. usque ad finem, & conf. 116. num. 13. & 14. lib. 1. Giurba conf. 2. & 4. qui in- numeros alios citat, & de praxi & observantia suo- rum Regnorum testatur. Addo in Regio criminali Cathalonæ Consilio sic observatum in casu homici- dii per assassinum commissi 19. Aprilis 1606. contra Bernardum Figueres & Petrum Figueres. Et 24. No- vembri 1606. contra Michaellem Almunia, ut tra- didi

didit dec. 94. num. 32. Et in casu homicidii proditorie commissi 21. Junii 1591. contra Mariam de Cathalunya. Et 3. Decembris 1608. contra Jacobum Salvador del Senglar. Et 17. Octobris 1624. contra Paulum Riera. Et 18. Octobris 1626. contra Joannem Tallades. Et 2. Decembris 1638. contra Didacum Diaz, ut retuli dec. 94. n. 45. & 47. & 52. Et in casu homicidii per insidias commissi 17. Martii 1608. contra Jacobum Sayol, delati de nece una cum aliis, jactibus tormentorum manualium, & ictibus pugionis in personam Jacobi Pla perpetrata: qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit declaratus reus mortis, & quod suspenderetur laqueo per collum in alta furca. Similis 13. Julii 1612. contra Petrum Duran. Similis 24. Septembris 1612. contra Paulum Corbera. Et in casu homicidii animo deliberato commissi 7. Martii 1603. contra Antonium Valles. Et 25. Septembris 1603. contra Joannem Surges. Et 24. Octobris 1603. contra Petrum Fabregat. Et 14. Martii 1605. contra Paulum Plana. Et 12. Julii 1605. contra Petrum Pujol, ut dixi n. 19. & 21. Et die 25. Januarii 1621. contra Bernardum Riera. Et die 9. Maii 1622. contra Jacobum Vila. Eteodem die contra Jacobum Noguera. Similis 28. Julii 1622. contra Josephum Papiò. Et in mille aliis casibus.

29 Sed scias ut nihil intactum relinquam. Quòd homicidium in dubio non ex proposito, & animo deliberato, sed in rixa, casu, & improvise perpetratum præsuntur, quia semper minus delictum præsumentum est, ut post antiquos docent Bossius *titul. de homicid. num. 52. & 64. Menoch. de arb. jud. casu 361. n. 23. & lib. 5. præsump. 102. nu. 29. Farinacius in praxi part. 3. q. 96. num. 75. & part. 4. questio. 126. num. 16. & conf. 138. num. 17. & 27. & conf. 142. num. 2. & conf. 166. num. 5. & conf. 193. num. 85. lib. 2. Cabal. de homicid. nu. 385. Guazzin. defen. 33. cap. 10. num. 14. vers. Et in dubio, & cap. 22. nu. 2. Castillo dec. 172. num. 2. lib. 2. Macerant. lib. 3. ref. 10. nu. 4. & 5. Giurba conf. 2. num. 13. 14. & 15. & conf. 4. num. 6. & conf. 10. num. 24. & conf. 51. nu. 2. & conf. 63. num. 4. & 5. & conf. 82. nu. 9. 25. & à nu. 47. Jul. Chartar. decis. 95. num. 21. Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 1. verbo Citatio col. 4. in fine fol. 154. & verbo Homicidium post prin. fol. 527. & in cod. rer. jud. alleg. 38. in addit. versic. Circa homicidium, Paschal. de pat. potest. part. 3. cap. 6. sub num. 12. Roxas dec. 338. nu. 2. & 9. Mastrill. de indulto cap. 28. num. & dec. 297. à nu. 33. lib. 3. Vermigliol. conf. 26. nu. 13. & conf. 28. nu. 7. & conf. 39. num. 1. Ideoque † fiscus, seu actor, quia dicit homicidium animo deliberato commissum fuisse, probare tenetur, quia ista qualitas animi deliberati est facti, & separata ab homicidio. Cephal. conf. 206. nu. 1. lib. 1. Menochius de arb. jud. casu 361. num. 23. Macerat. var. lib. 3. ref. 10. num. 6. Bajard. ad Clar. §. homicid. num. 16. plures Giurba conf. 2. num. 16. & 26. in fine, conf. 4. num. 6. & conf. 10. nu. 24. & conf. 63. num. 12. & conf. 82. numer. 1. Farinacius in praxi part. quest. 96. num. 75. & part. 4. quest. 126. num. 106. & conf. 38. num. 27. lib. 2. Paschal. de pat. potest. part. 3. cap. 6. num. 17. Jul. Chartar. decis. 4. nu. 1. & 2. & dec. 95. num. 22. Cabal. de homicid. num. 520. Matheu de Regim. Regn. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. n. 41. & 45. Mastrill. de indul. cap. 28. num. 18. Vermigliol. conf. 26. n. 13. Guazzin. defen. 33. cap. 10. num. 14. versic. Et in dubio.*

31 Probatio autem qualitatis animi deliberati debet esse certa, liquida, clara, & distincta, Baldum, in leg. non ideo minus num. 26. C. de accusat. quem referendo securi sunt, plures quos citant Farinac. in praxi part. 3. q. 96. num. 77. Giurba conf. 2. à nu. 30. Archiepiscopus Roxas dec. 338. n. 8.

32 Verum probatio qualitatis animi deliberati certa, distincta, liquida, & clara est in isto casu, si probetur iudiciis, conjecturis, præsumptionibus. Siquidem animus deliberatus occidendi, cum sit difficilis probationis, & consistat in animo, probatur præsumptionibus, iudiciis, & conjecturis. Boss. titul. de homicid. num. 57. & seq. Clarus §. homicidium num. 8. vers. Ex proposito ad medium, & numero trigesimo septi-

mo, vers. Alia etiam est defensio, ibi: Puto tamen, ubi Bajard. num. 15. Menoch. de arb. jud. casu 361. n. 2. & lib. 5. præsump. 40. num. 1. & 2. Castillo decis. 172. num. 5. lib. 2. Covar. in clement. si furiosus par. 2. §. 1. num. 2. de homicid. Tuschus præf. concl. littera A. conclus. 336. nu. 2. Paz in l. 63. styli nu. 34. Mastrill. dec. 297. à nu. 4. & 38. Paschal. de pat. potest. part. 3. cap. 6. num. 17. Farinac. in praxi part. 4. quest. 86. num. 36. & quest. 96. nu. 78. & part. 4. quest. 126. num. 94. & conf. 61. nu. 1. lib. 1. & conf. 138. num. 1. lib. 2. Giurba conf. 2. n. 37. 46. 53. & 60. & conf. 63. n. Jul. Chartar. dec. 4. nu. 14. & dec. 95. n. 42. Thoro in compen. dec. part. 3. sect. 1. verbo Homicidium fol. 523. & post. cod. rer. jud. allegat. 38. in addit. vers. Homicidium autem, Matheu de Reg. Reg. Val. tom. 2. cap. 8. §. 8. num. 46. & 78. Cabal. de homicid. n. 305. & 387.

Quibus enim conjecturis, iudiciis, & præsumptionibus probetur qualitas animi deliberati, iudicis arbitrio remittitur, ut tradunt post alios Menoch. de arb. jud. casu 361. num. 1. Farinac. in praxi part. 4. quest. 126. nu. 96. Giurba conf. 2. nu. 31. in fine, Cabal. de homicid. num. 306. Mastrill. decis. 297. n. 39. lib. 3. Jul. Chartar. dec. 4. n. 15. & dec. 95. nu. 35.

Requiritur tamen ad probationem qualitatis animi deliberati, quòd conjecturæ, & præsumptiones in suo genere plenæ, & perfectæ, ac per duos testes confestus probentur, ut docent aliis citatis Farinac. conf. 61. num. 18. lib. 1. & conf. 136. n. 6. 28. & 31. & conf. 192. n. 27. lib. 2. & in praxi part. 4. quest. 126. n. 98. Castillo dec. 173. n. 2. & 3. lib. 2. Cabal. de homicid. n. 307. Jul. Chartar. dec. 95. à nu. 50. Vermigliol. conf. 25. nu. 15. Hujusmodique † testes deponentes super qualitate animi deliberati deponere debent per aliquos actus exteriores, Mascard. de probat. conclus. 1369. n. 6. Jul. Chartar. dec. 95. n. 45. & 46. Nam licet † communis sit opinio, quòd qualitas animi deliberati non possit probari per testes ut docent plures, quos citant Mascard. de probation. conclus. 1042. à nu. 1. Farinac. in praxi parte 4. qu. 126. n. 107. Giurba conf. 2. nu. 44. Cabal. de homicid. nu. 308. Jul. Chartar. dec. 95. nu. 48. Matheu de regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. n. 46. Fallit quando testis rationem, sui dicti adduxerit per aliquos actus exteriores, Farin. in praxi par. 4. q. 126. n. 108. Jul. Chartar. dec. 95. n. 49.

Prima conjectura animi deliberati sumitur ex verbis ante, post, vel in actu homicidii prolatis: etenim animus deliberatus, & præmeditatus occidendi colligitur ex verbis prolatis, ante rixam, & post rixam, prout si interfecto inveniens suum inimicum ei dixerit nunc ades, non effugies vel si dixerit viso inimico minando, scelestes hic ades, vel si diceret occide, occide, vel similia, ad notata per Marfil. Grammat. Boss. quos citat Farinac. conf. 138. n. 12. & conf. 193. n. 86. lib. 2. & in praxi par. 4. qu. 126. nu. 158. alios addit Matheu de regim. Reg. Val. to. 2. c. 8. §. 8. num. 82. in fine plures cumulat Giurba conf. 63. nu. 28. & conf. 82. nu. 32.

Secunda conjectura animi deliberati desumitur ex jactatione homicidæ ante commissum delictum facta, ut si quis se jactaverit in sua manu esse occidere Cajum, & deinde verè occidat, vel si ut vulgo scelestes viri dici solent, oy haremos carne, hoc est homicidia patrabimus: illa enim jactatio præsumere facit animum præmeditatum & deliberatum, dummodo non constet præcessisse rixam paulo ante commissum delictum vel in illo temporis puncto, ut post Cason, & Blanch. tradit Menoch. de arbit. jud. casu 361. quem referunt, & sequuntur Mascard. de probat. concl. 98. n. 16. Farin. in praxi part. 4. quest. 126. n. 204. Thoro in com. dec. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium col. 2. ver. 2. fol. 523.

Tertia conjectura animi deliberati colligitur ex minis præcedentibus, nam etiam si non probetur minantem solitum esse minas exequi, si deindè homicidium à minante perpetratum reperitur, præsumptio est, quòd is animo deliberato occiderit, Clarus, §. homicidium nu. 8. vers. Ex proposito post medium, Mascard. de probat. concl. 98. à n. 6. Menoch. de arbit. jud. casu 361. n. 36. Farinacius in praxi par. 4. quest.

quest. 126. num. 204. & conf. 193. num. 87. lib. 2. Castillo dec. 173. a num. 1. ad 5. lib. 2. Mastrill. dec. 278. num. 32. & dec. 297. num. 60. Thoro in compen. dec. parte tertia, section. 1. verbo Homicidium column. 2. vers. 3. fol. 523.

40 Quarta conjectura animi deliberati sumitur à celsatione rixæ, quando enim patratum homicidium nulla inter occisorem, aut occisum tempore homicidii vel paulo ante suborta rixæ, nulloque casu fortuito, censetur animo deliberato, & ex proposito commissum, ut scripserunt Menoch. de arbit. jud. casu 361. num. 33. vers. Ego soleo, Mascard. de probat. conclus. 98. nu. 20. 24. 27. & 30. Jul. Chartar. dec. 4. nu. 16. Cabal. de homicid. nu. 393. Giurba conf. 2. num. 35. vers. Tum quia Mastrill. decision. 297. num. 13. lib. 3. Hac autem conjectura sine dubio procedit, & locum obrinet, quando aliæ concurrunt præsumptiones, & conjecturæ, Jul. Chartar. dec. 4. n. 17. Quinimo vulnerans, seu occidens sine causa, non solum appensatè vulnerasse, seu occidisse præsumitur, sed fecisse per assassinium seu mandatum alterius, l. & si certus ubi Angel. num. 1. vers. Haberet ergo ff. ad syllan. Jul. Clar. §. fin. quest. 21. vers. Dicitum socii in fine. Vermigliol. consil. 120. num. 3. Farin. in praxi part. 1. quest. 27. num. 154. & 155. & conf. 196. num. 1. lib. 3. Mattheu de Regim. Regn. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. num. 40. vers. Imò, & notavi n. 2. exemplar nostri Regii Consilii criminalis die 28. Septembris 1619. contra Petrum Alta: tradidi dec. 95. nu. 33. alterum exemplar die 24. Januarii 1664. tradidi dec. 93. num. 35. in fine.

41 Quinta conjectura animi deliberati promitur, quæ potius manifesta probatio appellari potest, quando quis se ponit in insidiis, ut aliquem occideret. Idemque quando quis à tergo, vel faciè ad faciè nullis dictis verbis occidit, sic aliis citatis Menoch. de jud. casu 361. num. 24. & 27. Mascard. de probat. conclus. 98. num. 28. Farinac. part. 4. in praxi qu. 126. num. 171. & 172. & conf. 138. num. 17. & 18. & conf. 193. num. 72. lib. 2. Mastrill. dec. 293. nu. 16. & 17. lib. 3. Cabal. de homicid. numer. 390. Giurba conf. 2. num. 34. 35. 38. 48. 53. & 59. & consequenter non gaudet Immunitate Ecclesiæ. Sic fuit in Catalonia decisum per Cancellarium Erill, Consultoribus Mir, Viñes, & Magarola 2. Martii 1633. contra Hieronymum Oliva, delatum de nece per eum perpetrata appensatè, & animo deliberato in personam Joannis Soler inimici sui jactu tormenti manualis nihil ei dicto in vico de Mongay de la placa de la sal Civitatis Ilerdæ. Adde quæ dixi dec. 66. n. 22. & dec. 97. n. 13. & 14.

42 Sexta conjectura animi deliberati elicitur ex inimicitia, illa enim præsumptionem inducit animi deliberati, & præmeditati ad interficiendum, cum ab animo omne malum præsumatur, idque sine inimicitia fuerit capitalis, sive non, in quo ultimo non desunt contradictores, vide Bossium tit. de homicid. nu. 63. & 65. Hondede. conf. 87. num. 99. lib. 2. Clar. §. homicidium num. 8. vers. Ex proposito ad medium, Mascard. de probat. concl. 98. à n. 1. ad 6. Menoch. de arb. jud. casu 361. num. 49. Surd. conf. 40. à num. 1. lib. 1. Guazzin. defen. 4. cap. 14. num. 21. Giurba conf. 17. num. 4. 5. & 6. & conf. 63. num. 31. & 32. & conf. 82. num. 2. & à num. 28. ad 33. Farinac. in praxi par. 1. q. 49. à num. 147. & par. 4. quest. 126. à n. 178. & conf. 61. num. 2. & 16. lib. 1. & conf. 138. nu. 7. 8. & 28. & conf. 142. num. 2. & conf. 193. nu. 44. & 45. l. 2. Cabal. de homicid. num. 115. & 290. Jul. Chartar. decisionè quarta nu. 18. Castillo dec. 172. nu. 6. & dec. 173. num. 5. & 6. & dec. 174. à num. 1. part. 2. Mattheu de regimin. Regn. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. numer. 78. Mastrill. decisionè ducentesima nonagesima septima, nu. 57. l. 3. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo homicidium column. 2. vers. Et primo, fol. 523. & post cod. rer. jud. alleg. 38. nu. 1. & 3. & in addit. vers. Et inimicitia, & vers. Homicidium in fine, Vermigliol. conf. 26. nu. 13. 14. & 15. dicunt tamen plures, quòd sola inimicitia non arguit animum deliberatum occidendi, nisi quando inimicus aggreditur inimicum aliquo prius non dicto non expectato, ut post Ju-

lium Clar. §. homicidium nu. 8. vers. Ex proposito, Farin. in praxi part. 4. quest. 126. num. 216. docet Castillo dec. 172. nu. 7. lib. 2. alios addit idem Castillo dec. 173. num. 8. l. 2. sequitur Giurba conf. 51. num. 8. Nam istorum dictum non procedit, si inimicus incedens armatus inimicum suum aggrediatur, & occidat, ut infran. 84. in fine.

Septima conjectura animi deliberati est associatio & adnatio cum consociis ad patrandum homicidium, nam tunc certum est, quòd præsumitur factum appensatè, & animo præmeditato, nisi accidenti seu casu tales personæ supervenerint, Clar. §. homicidium num. 8. vers. Ex proposito post medium, Bossius tit. de homicid. nu. 63, alios addunt Mascard. de probat. conclus. 98. num. 17. & 23. Menoch. de arb. jud. casu 361. nu. 40. 41. & 52. Farinac. in praxi part. 4. quest. 126. nu. 199. 200. & 201. & consil. 193. nu. 69. & 70. l. 2. Castillo dec. 172. num. 11. vers. Tertia lib. 2. Giurba consil. 2. num. 41. 42. & 49. & consil. 63. nu. 21. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Homicidium column. 2. in fine, vers. 4. fol. 523.

Octava conjectura animi deliberati sumitur ex qualitate delinquentium, ut si viles sint, criminosi, facinorosi, banniti, crudeles, & soliti delinquere, Marsil. in leg. 1. §. divus num. 50. ff. ad leg. Cornel. de secur. Farin. consil. 193. num. 55. lib. 2. Cabal. de homicid. num. 291. Mattheu de regim. Reg. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. num. 79. alios Giurba conf. 2. n. 43.

Nona conjectura animi deliberati elicitur ex delatione armorum insolitorum, nam quando quis prætor congregat arma, armatusque præter morem incidit, animus deliberatus, & præmeditatus ad occidendum præsumitur, Menoch. de arb. jud. casu 361. nu. 42. & 43. Mascard. de probat. concl. 98. num. 25. Giurba conf. 63. nu. 22. vers. Adeo, Farinac. in praxi part. 1. quest. 52. à num. 69. & part. 4. quest. 126. num. 202. & 203. & conf. 61. num. 3. & 17. l. 1. & conf. 138. num. 10. & 30. & conf. 193. num. 85. l. 2. Mastrill. dec. 297. nu. 18. lib. 3. Jul. Chartar. dec. 4. n. 1920. & 21.

Decima conjectura animi deliberati ducitur ex qualitate, sive genere armorum, quibus homicidium committitur, ut si homicida onustus armis insolitis nempè selopetis irrueret in occisum, Cabal. de homicid. num. 292. Mattheu de regim. Reg. Valent. tomo secundo, capite 8. §. 8. num. 79. vers. Tertio, plures Farin. consil. 138. nu. 19. l. 2. & in praxi par. 4. qu. 126. num. 119. & 120. innumeros Giurba conf. 2. n. 39. & conf. 51. nu. 20. & conf. 63. n. 22. & 23.

Undecima conjectura animi deliberati promitur ex mutatione habitus occisoris, Dec. conf. 104. nu. 6. lib. 3. Menoch. de arb. jud. casu 361. post nu. 28. Chartar. dec. 4. n. 22.

Duodecima conjectura animi deliberati, est quando occisor perquirat scire iter occisi, ut possit eum securius invenire, & occidere, nam tunc homicidium præsumitur præmeditatè commissum, prout considerat Menochius, quem referunt, & sequuntur Farinac. conf. 193. n. 83. lib. 2. Giurba conf. 63. num. 26. & 27. & conf. 87. n. 16.

Decimatertia conjectura animi deliberati sumitur ex qualitate loci ubi homicidium commissum fuit, ut exemplificant Bossius tit. de homicid. num. 63. Mascard. de probat. concl. 98. num. 13. Menoch. de arb. jud. casu 361. num. 38. Farinac. in praxi part. 4. quest. 126. num. 164. & 165. & consil. 138. num. 23. & conf. 193. num. 73. lib. 2. Mastrill. dec. 297. n. 11. lib. 3.

Decimaquarta conjectura animi deliberati elicitur ex frequentatione loci, ubi homicidium commissum est, nisi occisor solitus esset locum illum frequentare, Mascard. de probat. concl. 98. num. 15. & 31. Menoch. de arb. jud. casu 361. num. 44. Farinac. in praxi part. 4. qu. 126. n. 166. 167. & 168. Giurba conf. 87. nu. 17. Quæ quidem frequentatio loci delicti verificatur in duabus vicibus, Farin. in praxi par. 1. q. 23. n. 17. Giurba conf. 87. nu. 17.

Decimaquinta conjectura animi deliberati oritur ex qualitate temporis, in quo homicidium fuit commissum, ut puta quando quis fuit occisus de nocte, maxime si aliæ conjecturæ concurrant, Boss. tit. de homi-

- homicid. num. 63. Mascard. de probat. concl. 98. num. 22. & 23. Menoch. de arb. jud. casu 361. num. 36. Ripa de nocturno tempore qu. 105. Farin. in praxi part. 4. qu. 126. n. 169. & conf. 193. n. 60. 71. & 72. lib. 2. Castillo dec. 173. n. 10. & 11. lib. 2.*
- 52 Decimasexta conjectura animi deliberati promitur ex præcedenti consilio, & tractatu, Bossius *tit. de homicid. num. 63. Clar. §. homicidium numer. 8. versic. Ex proposito circa medium, Menoch. de arbitr. jud. casu 361. num. 31. & 32. Farinac. in praxi part. 4. quest. 126. num. 170. Giurba conf. 2. n. 42. & conf. 63. num. 25. Guazzin. defen. 4. cap. 14. Molinus de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immun. Eccles. quali homicid. amittatur, num. 47.*
- 53 Decimasæptima conjectura animi deliberati sumitur ex præparatione equorum, pecuniarum, & aliorum similium ante homicidium, & ex transportatione, seu alienatione bonorum facta ante homicidium commissum, Mascard. *de probat. concl. 98. num. 26. Menochius de arbitr. jud. casu 361. num. 45. & 46. Farin. in praxi part. 4. qu. 126. nu. 173. 174. 175. & 176. & consil. 138. n. 2. lib. 2.*
- 54 Decima octava conjectura animi deliberati ducitur ex percussione in aliqua parte corporis periculosa, ex qua percussus etiam levi ictu solet mori, ut est in capite, stomacho, aut simili, Farinac. *in praxi part. 4. qu. 126. num. 197. plures alios citant Mastrill. dec. 297. num. 12. lib. 2. Giurba conf. 2. num. 40. & consil. 51. num. 22. & consil. 63. num. 32. & consil. 84. num. 4. & 36. Et sicut cum Claro §. homicidium num. 8. versic. Ex proposito ante finem, ibi: sed ego in hoc proposito, contrarium teneant Menoch. de arbitr. jud. casu 361. num. 6. Farinac. in praxi part. 4. questione 126. n. 195. & consil. 58. lib. 2. Mastrill. decision. 297. nu. 45. lib. 3.*
- 55 Decimanona conjectura animi deliberati sumitur ex multitudine, & pluralitate vulnerum, si abest omnis rixa, & occisor est inimicus interfecti, Bossius *tit. de homicid. n. 63. & post num. 85. Mascard. de probat. conclusionem nonagesima octava, num. 49. & 20. Menochius de arb. jud. casu 361. num. 33. 34. & 35. Farinac. par. 4. qu. 126. n. 187. & 188. & consil. 138. n. 20. lib. 2. Cabal. de homicid. num. 293. Jul. Chartar. dec. 4. num. 23. & 24. & dec. 95. nu. 19. 38. & 39. Mastrill. dec. 278. num. 32. & decision. 297. num. 15. lib. 3. Mattheu de Regim. Reg. Valent. tom. 2. c. 8. §. 8. n. 80. vers. 4. Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium col. 2. vers. 5. fol. 523. Vermigliolus consil. 89. n. 4. plures Giurba conf. 82. n. 4. & a nu. 33.*
- 56 Vigesima conjectura animi deliberati est, quando occisus in actu articuli mortis confessionem peccatorum exquirat, homicida non permittit, ut confiteatur, aut replicat non est tempus confitendi, & cum pugione vulnera vulneribus addit, ut citius moriatur denegando sacramenta, quod facinus maximum, & scelestè reputatur, & satis horrendum, ipsumque præmeditatum credit Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Homicidium col. 3. post medium, fol. 523.*
- 57 Vigesima prima conjectura animi deliberati promitur ex lambitu sanguinis occisi in pugione sustentis per ipsum homicidam, quod satis crudele, & animo præmeditato factum videtur, Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 1. verb. Homicidium col. 3. post medium fol. 523.*
- 58 Vigesima secunda conjectura animi deliberati desumitur ex mendaciis, & variationibus ortis circa substantialia ex ore inquisiti, maximè aliis concurrentibus conjecturis, Farinacius *conf. 193. n. 75. & 91. lib. 2. Guazzin. defen. 4. cap. 14. n. 23. Giurba conf. 63. n. 30. in fine.*
- 59 Ad probandum animum deliberatum non sufficit unica conjectura, sed debent esse plures. Farinac. *in praxi part. 4. qu. 126. nu. 97. Et tunc † habet locum regula: singula, quæ non profunt, multa collecta juvant, Farinac. conf. 193. n. 92. lib. 2. Et sentiunt omnes supra citati, ut Jul. Chartar. qui ponderavit in suo casu quinque conjecturas dec. 4. a nu. 19. Giurba adducit quinque conf. 2. n. 38. & alias quinque conf. 63.*
- a num. 21. quinque tradit Mattheu *de Regim. Reg. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. a num. 78. octo Thoro in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium fol. 523. undecim Farinac. conf. 198. a num. 69. lib. 2. sexdecim Mascard. de probat. concl. 98. decem & novem Farinac. in praxi part. 4. qu. 126. a num. 158. viginti Men. de arb. jud. casu 361.*
- Sed dubium in iis est, an quando animus deliberatus occidendi probatur præsumptionibus, indiciis, & conjecturis, possit homicida condemnari? quidam negant ex generali conclusione, quod nemo ex præsumptionibus, & conjecturis quantumvis violentis in pœnam ordinariam delicti condemnari potest, Peguera *dec. 14. num. 18. & 19. part. 1. Sesse decis. 141. n. 16. & 17. Farin. in praxi part. 3. quest. 86. nu. 36. 37. & 38. & par. 4. quest. 126. n. 112. & conf. 61. nu. 2. lib. 1. innumeros refert, sed non sequitur Giurba conf. 2. nu. 30. & 31. sed solum condemnari possit ad torturam, ut ex ejus ore veritas præmeditationis habeatur, Farin. in praxi part. 4. qu. 126. n. 114. Peguera dec. 63. num. 5. par. 1. Alteri affirmant, quos refert Giurba conf. 2. n. 60. Alii consiliant, quod si de solo tractatu, aut animo deliberato homicidii puniendo agitur, & homicidium secutum non fuerit, non potest reus præsumptionibus, & conjecturis condemnari ad pœnam ordinariam, sed solum ad extraordinariam, si vero agitur de puniendo homicidium, & si de tractatu & animi deliberatione præsumptivè constat si tamen constat de homicidio, pœna mortis ordinaria puniri debet, ex quo in delictis occultis, & difficilis probationis, contentatur lex præsumptionibus, & conjecturis etiam ad pœnam ordinariam imponendam latè probat multis citatis Giurba conf. 2. a n. 44. & in specie nu. 61. Et sic Farin. in praxi part. 4. qu. 126. nu. 115. ait quando inimicitia capitalis præcederet, vulneraque illata fuissent cum armis ad occidendum aptis, tunc absque tortura, ordinaria pœna puniri debet, & idem Farin. part. 4. quest. 126. n. 113. inquit, quod quando ultra Præsumptionem juris concurreret alia præsumptio animi occidendi ex genere armorum, ex qualitate percussionum, & similium, citra dubium pœna ordinariam sibi locum vindicaret. Et secundum affirmativam sententiam, ubi tractabatur de puniendo homicidium animo deliberato perpetrato, de qua quidem præmeditatione indiciis, præsumptionibus, & conjecturis constabat, fuit reus condemnatus ad pœnam ultimi supplicii in Senatu Neapolitano, ut refert Thoro *in compend. decis. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium fol. 523. & in Senatu Siciliae testatur Giurba conf. 2. in fine, juncto conf. 6. in fin. & in Senatu Valentino tradit Mattheu de Regim. Regn. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. a n. 74. Et tanto fortius hæc procedunt, nulla data probatione in contrarium ex parte inquisiti, quæ homicidii præmeditationem, & deliberationem excluderet, Thor. in com. dec. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium col. 3. in fine fol. 523. Adde tradita dec. 93. num. 34.**
- Scias etiam è contra, quod sicut animus deliberatus præsumptionibus, & conjecturis probatur, ita etiam ex præsumptionibus, & conjecturis excluditur, ut docet post alios Cabal. *de homicid. n. 385. Guazzin. def. 33. c. 22. n. 2. in fine, Mastr. dec. 297. n. 40. & 41. l. 3. Jul. Char. dec. 95. n. 43.*
- Prima conjectura exclusiva animi deliberati sumitur, quando homicidium commissum est in rixa repente suborta calore iracundiæ, & impetu quodam, nam tunc animo deliberato, & præmeditato admisso dici non potest, siquidem ubi quis ex improviso in rixa hominem interficit, non dicitur homicidium animo deliberato commississe, ut scribunt Boss. *tit. de homicid. num. 50. & sequent. Menoch. de arbitr. judic. casu 361. num. 18. Sesse dec. 141. num. 12. lib. 2. Thoro in cod. rer. jud. alleg. 38. versic. Circa homicidium, Archiepiscopus Roxas dec. 338. nu. 3. Decian. tractat. crimin. lib. 9. cap. 29. num. 3. Bertazolus conf. 85. num. 10. & conf. 208. num. 8. lib. 2. Clarus §. homicidium num. 7. & 8. vers. Ex proposito, Guttier. lib. 1. pract. quest. 2. nu. 13. 14. & a n. 23. &*

lib. 4. question. 13. num. 33. & 34. Cabal. de homicid. num. 380. & seq. Jul. Chartar. decis. 93. n. 23. & 24. Surd. consil. 40. nu. 17. & 28. lib. 1. Guazzin. defen. 4. cap. 14. num. 22. & defen. 33. cap. 22. num. 8. in fine, Giurba consil. 2. nu. 32. ad medium, & consil. 17. num. 27. & consil. 63. num. 3. 8. & 9. & alios citat numero 14. & consil. 82. num. 31. Farin. consil. 138. nu. 17. 26. & 27. Sesse de inhib. cap. 8. §. 4. numer. 59. Molinus de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immunit. Ecclesie quali homicid. amittatur n. 34. abunde Mastrill. dec. 297. à num. 29. & à n. 63. lib. 3. Vermigliol. consil. 26. num. 11. & consil. 37. num. 9. & consil. 69. numero octavo, Mattheu de Regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 8. nu. 75. & 76. latè comprobatur Mascard. de probat. concl. 98. num. 1. ubi ampliatur etiam quòd inter rixantes præcederet inimicitia, & n. 14. ubi etiam ampliatur in homicidio commissum in loco publico, ut in prætorio, vel in templo, & num. 20. ubi ampliatur, etiam quòd occisus, quis fuerit ex pluribus vulneribus & nu. 21. ubi loquitur de duobus pertransuentibus sese invicem impellentibus, & ob id evaginatis ensibus in simul concertantibus, & num. 23. ubi ampliatur, etiam si homicidium fuerit de nocte commissum, & num. 27. ampliatur etiam, quòd præcesserit exportatio bonorum, & n. 31. vers. Intellige, ampliatur etiam, quòd homicida fuerit visus ante homicidium frequentare locum commissi homicidii, Menoch. de arb. jud. casu 361. num. 8. 9. 15. 18. & ampliatur. n. 33. 34. 36. 38. 43. 44. & 49. Farin. in praxi par. 4. q. 126. n. 211. & 212. Ideoque ¶ occidens in ipso actu rixæ vel in actu instantis iusti doloris, alteriusque animi affectus gaudet Immunitate Ecclesie, quia non occidit animo deliberato, cogitato, atque meditato, ita nullum ex nostris dissentire tradit Molinus de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur num. 34. & dixi dec. 92. num. 15. hac part. 2. Et sic quando quis non ex proposito propter veteres inimicitias, sed propter novam exortam rixam homicidium committit, gaudet Immunitate Ecclesie, Bellugà in spec. Princ. rub. 11. §. sed quia loquimur nu. 18. in fine, Mastrill. dec. 278. n. 22. lib. 3. conducent Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 20. sect. 3. nu. 7. Ciardin. cont. foren. c. 151. nu. 35. & 36. tom. 2. Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Besturs, Carreres, & Mir 1. Junii 1629.

63 Fallit hæc prima conjectura exclusiva animi delib. derati, quando rixa esset procurata, & affectata alio quæsito colore, nam dubium non est, quòd ex hac procurata occasione animus deliberatus præsumitur etiam quòd homicidium in rixa commissum sit, sæpè enim qui intendit occidere, rixam affectat, & malus animus occasionem quærit, sic Bossius tit. de homicid. n. 61. Farin. part. 4. qu. 126. num. 213. Surd. consil. 40. n. 6. lib. Guazzin. def. 4. c. 14. num. 21. vers. Nec inimicus, Giurba. consil. 63. num. 15. & 30. Thoro in compen. dec. part. 3. sect. 1. col. in princip. vers. ultimo, fol. 523. Castillo dec. 159. num. 18. lib. 2. Mastrill. dec. 378. nu. 37. l. 3. Mattheu de regim. Reg. Val. tom. 2. cap. 8. §. 8. nu. 81.

66 Secunda conjectura exclusiva animi deliberati promittitur, quando homicidium commissum est paulo post rixam, iustumvè dolorem, nam tunc non dicitur animo deliberato, sedato, consultovè perpetratum, quia adhuc perdurat illa causa impetus animi, Bossius tit. de homicid. n. 61. Menoch. de arb. jud. casu 361. n. 19. Farin. consil. 2. n. 8. & p. 4. q. 126. n. 214. Molinus de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur nu. 35. Cabal. de homicid. n. 383. Vermigliol. consil. 37. num. 9. Guttier. pract. lib. 1. q. 2. num. 13. Barbosa de iure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 100. Surdus consil. 40. n. 19. lib. 1. Guazzinus defen. 33. c. 22. n. 2. Pasch. de pat. potest. par. 3. cap. 6. n. 14. Et consequenter ¶ occidens paulo post rixam iustumvè dolorem gaudet Immunitate Ecclesie quia non occidit ex proposito, & animo deliberato, Molinus de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur n. 35. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana 4. Februarii 1611. in favorem Magini Basseda, delati de nece licèt proditoriè, tamen rixa calore iracundiæ durante, & animo adhuc non

sedato perpetrata. Et per Cancellarium Soler, Consultoribus Romeu de Ferrer, & Pons de Castellvi 8. Aprilis 1658. in favorem Jacobi Campo, retuli hunc casum dec. 92. n. 15.

Idque procedit non solum si rixa tantum facta, 68 sed etiam verbis præcesserit, cum homicidium in rixa tunc dicatur commissum, quando illud præcessit aliqua rixa, aut verbalis, aut realis inter occidentem, & occisum, secundum Bossius de homicid. n. 58. Farinac. consil. 132. nu. 6. lib. 2. Vermigliol. consil. 28. nu. 13. Et fuit in Cathalonia decisum in casu Jacobi Campo, relato dec. 92. sub n. 15. quidquid aliter dicat Sesse de inhib. c. 8. §. 8. n. 61.

Dummodo tamen iracundia talis sit, quæ mentis 69 alienationem inducat, aliàs secus, Cagnol. in leg. quidquid calore num. 4. de irregul. jur. Menochius de arb. jud. casu 361. n. 9. ut si sit ex iusta causa, secus si ex injusta, Peguera dec. 78. n. 43. Thesaur. dec. 178. nu. 5. Mastrill. dec. 278. n. 7. & 43. Sesse dec. 104. nu. 24. & 25. Farin. in praxi part. 3. q. 91. n. 38. & 39. Castillo dec. 159. n. 8. lib. 2. plures alios Giurba consil. 17. num. 15. & sit ira magna, secus si parva, & levis Farin. in praxi part. 3. q. 91. à n. 40. Thesaur. dec. 178. num. 4. vers. Hec vero, Castillo dec. 159. à num. 10. lib. 2. & torum id arbitrio Iudicis relinquatur secundum Thesaur. dec. 178. n. 5. vers. Quapropter, Menochius de arb. jud. casu 319. à n. 33. Castillo dec. 159. n. 19. & 20. lib. 2. Mastrill. dec. 178. n. 8. lib. 3.

Et dummodo etiam homicidium non sit commis- 70 sum in loco sacro, paulò post rixam habitam in loco profano, aliàs non gauderet Immunitate Ecclesie, Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 23. nu. 9. & alii citandi dec. 212. n. 50. ita in Cathalonia per Cancellarium Sunyer, Consultoribus Codina, Pastor, & Rull tertia Septembris 1660. in causa Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Petri Puig, aliàs Joannis Valenti, Regni Majoricarum, delati de vulnere illato in personam Iosephi Mates rivenditoris, circa, & prope portale Ecclesie parochialis Beatæ Mariæ de Mari Civitatis Barcinonæ, quod respicit cæmeterium vulgo de les moreres, intus lineam lapideam, ambitum, sive cordo, qui ibi est, loco sacro, & Immunitate Ecclesie gaudente & sub spe ad dictam Ecclesiam confugiendi: fuit declaratum dictum Petrum Puig non gaudere Immunitate Ecclesiastica, non obstante quòd probaverit rixam inter ipsos secutam intra spatium decem, & octo horarum, quia cum deliquisset in loco sacro ex occasione, sive rixa non orta in continenti, non fuit habita in consideratione; secus verò (ut mihi unus ex Regiis Consiliariis dixi, qui dictæ declarationi interfuit) si deliquisset extra Ecclesiam, & locum sacrum, cum calor iracundiæ præsumeretur durare per spatium viginti quatuor horarum, gavisus fuisset Immunitate Ecclesie.

Notanter dixi num. 61. paulo post rixam, iustum- 71 vè dolorem. Nam si homicidium commissum est ex intervallo, multoque tempore post rixam, iustumvè dolorem, ut vulgo dicitur à sangre fria, præsumitur factum non per iram, sed ex proposito, & animo deliberato, Cagnol. in leg. quidquid calore n. 15. ff. de reg. jur. Menoch. de arb. jud. casu 361. num. 22. Bossius tit. de homicid. n. 53. Cabal. de homicid. n. 383. Surdus consil. 40. n. 19. lib. 1. Vermigliol. consilio 28. nu. 4. & consil. 71. num. 5. Molinus de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur num. 42. Giurba consil. 17. nu. 6. & alii citati n. 5. Hujusmodique ¶ homicida ex intervallo, multoque tempore post rixam non gaudet Immunitate Ecclesie, & hic casus sub dispositione c. 1. de homicid. continetur, ut tradit Molin. de sacra homicid. Immun. amit. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur n. 42. & dixi latè n. 11.

Difficultas tamen est, quando homicidium, & aliud 73 quodcumque delictum dicatur fieri in continenti, vel paulò post rixam, ut non dicatur commissum ex proposito, & animo deliberato, & quando dicatur fieri ex intervallo, multoque tempore post rixam, ut commissum præsumatur ex proposito, & animo deliberato; super qua diversimodè concludunt Doctores, quos recenset Lucas de Penna in leg. omnes omnino num. 5. Cod. de decu-

decurionib. libro decimo, ubi quæret, quanto tempore dicatur perseverare quis in eo, quod fecit, ut videatur iudicium animi fuisse? & primo loco ait quod per diem, *juxta illud Pauli ad Ephes. 4. in fine, sol non occidat super iracundiam vestram.* Secundò ait, quod triduo, *argument. text. in cap. ad nostrum de regularib.* Tertio ait, quod statim debet revocari, *argument. text. in can. sed & continuè de pœnitent. dist. 1.* Quarto ait, quod usque ad sex menses *argument. leg. fin. Cod. de censib. lib. 11.* Quintò ait, quod remittitur arbitrio Judicis, *leg. fin. in fine, ff. de jure delib. cap. de causis de offic. de leg.* Sextò ait, quod usque ad mentem *can. cum const. 1. qu. 1. can. cum apud 11. q. 3. leg. si vindicari, C. de pœnis, refert Castillo dec. 159. num. 22. lib. 2. remissivè Farin. in praxi par. 3. q. 91. n. 37.*

- 74 Sed qualis ex iis opinionibus sit verior? hoc opus hic labor. Nam quidam septimam opinionem Lucæ de Penna sequuntur, quod calor iracundiæ dicatur durare per triginta dies, ita ut homicidium, & aliud quodcumque delictum dicatur fieri in continenti, vel paulo post rixam, cum triginta dierum non transeunt intervalla: at si post triginta dies homicidium, & aliud quodcumque delictum committatur, tunc dicitur factum ex intervallo, multoque tempore post rixam, sic Decius in *leg. quidquid calore in fine ff. de reg. jur. Grammat. voto 32.* ita declarasse Senatorem Mediolani in causa quorundam Laudensium testatur Bossi. *tit. de homicid. nu. 62. Menoch. de arb. jud. casu 361. nu. 31. Bajard. ad Clar. §. homicidium nu. 20. Molinus de homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur nu. 35. in fine, Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. nu. 100. Castillo dec. 159. à n. 22. l. 2. Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. n. 214. Vermigliolus conf. 43. nu. 6. & conf. 44. nu. 1. & conf. 71. nu. 6. Pascal. de pat. potest. par. 3. cap. 6. n. 14. in fine, quæ opinio quamvis non placeat Cagnol. in *leg. quidquid calore nu. 12. ff. de reg. jur. eum impugnat Thesaur. decis. 178. nu. 6.* Intel-*
- 75 lige hanc opinionem ut procedat, dummodo semper idem calor iracundiæ duraverit nec adactus extraneos diversum fuerit Farinac. *conf. 2. nu. 8. lib. 1. & in praxi par. 4. quest. 126. n. 124. in fine.* Unde plures docent, quod homicidium, & aliud quodcumque delictum dicitur factum in continenti, vel paulo post rixam calore iracundiæ, quando non est deventum ad alios actus extraneos, Bertazol. *conf. 1. nu. 16. & conf. 135. num. 18. & 19. Thesaur. decis. 178. nu. 6. vers. Ego existimo, Bossius tit. de homicid. n. 61. Farinac. in praxi par. 4. q. 126. n. 214. & conf. 8. n. 16. lib. 1. & conf. 166. nu. 9. lib. 2. Gail. lib. 2. obser. 106. à nu. 8. & obser. 110. nu. 15. Castillo decis. 159. nu. 24. lib. 2. Giurba conf. 17. nu. 16. Etiam quod si secutum, & perpetratum fuerit in alio diverso & distante loco à rixa, Farinac. *conf. 2. num. 8. in fine, ubi citat Bossi. tit. de homicid. nu. 61. qui ponit casum in eo, qui provocatus ex homicidio sui socii in continenti currit post homicidam, qui se retraxit in domum munitam, & ob id occisi socius ad vindicandam socii necem cum amicis impetum facit, ut illam domum ingrediatur in quam homicida ingressus fuit, & ob id daret obsidio, & pugna usque insequentem, & alios dies, dicit ibi Bossius, quod non per hoc si postea ille homicida occidatur, dicitur homicidium deliberatè commissum, quia ad excludendum deliberationem sufficit non diverti ad extraneos actus, referunt hunc casum, & sequuntur Farinac. in praxi par. 4. quest. 125. num. 342. & q. 126. num. 124. Surdus conf. 40. nu. 29. lib. 1. Castillo decisione 159. numero vigesimo secundo, Mastrill. *decis. 297. n. 47. lib. 3. Pascal. de pat. potest. par. 3. cap. 6. num. 4. Giurba aliis citatis conf. 17. n. 17. vers. Proinde.***

- 78 Alteri sextam opinionem Lucæ de Penna sequuntur, qui Judicis arbitrio remittunt ex qualitate facti, & personarum, cum in jure determinatum non sit Menoch. *de arbitr. jud. casu 361. nu. 21. Bajard. ad Clar. §. homicidium n. 20. in fine, & n. 113. Thesaur. decis. 176. nu. 6. vers. Ego existimo, Castillo dec. 259. n. 19. 20. 24. & 25. lib. 2. Mastrill. dec. 278. nu. 8. lib. 3. Farinac. in praxi par. 4. q. 126. nu. 214. Maschard. de prob. concl. 98. n. 24. vers. Limita, Peguer. dec. 78. n. 41. par. 1. Cancr. par. 2. variar. resol. cap. 16. n. 33.*

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

Alii denique primam opinionem Lucæ de Penna sequuntur, sed cum hac differentia, nam Thesaur. *dec. 176. n. 6. vers. Ego existimo, ait quod incontinenti factum calore iracundiæ dicitur intra duodecim horas, & refert, quod cum evenisset casus in Senatu de quodam, qui intelligens fuisse suo fratri dictam injuriam satis atrocem, statim spatio scilicet mediæ horæ ad injuriantem accedendo illum securi in capite percutiendo occidit, quapropter ob justam iracundiam censuit Senatus, aliquibus tamen reclamantibus moderandam pœnam legis Corneliæ, condemnandumque reum ad triremes remissa pœna mortis, refert, & sequitur Castillo *decis. 159. num. 24. & 25. lib. 2. sed perfunctoriè Thesaur. locutum fuisse inquit Mastrill. decis. 278. nu. 49. lib. 3. Verum Menoc. conf. 107. n. 40. ait, quod homicidium, & aliud quodcumque delictum dicitur commissum calore iracundiæ, si die sequenti factum fuerit, sequuntur Bajard. ad Clar. §. homicidium num. 21. & 113. Paschal. de pat. potest. par. 3. cap. 6. nu. 15. & refert Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. n. 214. nam nox facit sedare animum, Ripa de noctur. tempore cap. 10. num. 1. quod in Cathalonia interpretatum fuit intra vigintiquatuor horas. Atque ita inconcussè observatur, & practicatur, tam per Reverendum Cancellarium in Tribunali competentiarum, quam per Regium criminale consilium Cathalonix, quod si homicidium, & aliud quodcumque delictum commissum fuerit intra vigintiquatuor horas post rixam, non dicitur ex proposito, & animo deliberatè factum: at si post vigintiquatuor horas post rixam commissum fuerit, factum dicitur ex proposito, & animo deliberatè, ut dixerunt Domini Consultores Cancellarii in illa causa Immunitatis Ecclesiæ Petri Puig, relata num. 70. & dixerunt Domini Regni consilii 24. Novembris 1659. referente Nobili Michaeli de Pallares I. R. C. in causa criminali contra Joannem Bellsolell Scriba Cortes. Et hæc est observantia Cathalonix.**

Ex duabus proximè relatis conjecturis, nu. 63. & 66. sequitur, quod homicidium, & aliud quodcumque delictum calore iracundiæ commissum non pœna ordinaria, sed mitius pœna extraordinaria puniendum est, *leg. 2. Cod. de abolit. leg. aut facta, §. causa ff. de pœnis, leg. lex Julia, §. fin. ff. ad leg. Jul. repet. si in continenti fiat, id est, dum durat calor iracundiæ l. quidquid calore ff. de regul. jur. & ira proveniat ex justa causa, secus si injusta, leg. si adulterium cum incestu §. Imperatores ff. ad leg. Jul. de adul. leg. graccus C. eodem, sitque ira magna, secus si parva Judicis arbitrio, ut comprobant Bossi. *tit. de homicid. nu. 60. Clar. §. fin. quest. 60. nu. 9. vers. sic. Est etiam, Menoch. de arb. jud. casu 319. n. 33. & casu 361. n. 8. & de presump. lib. quest. 14. nu. 21. 22. & 36. & lib. 5. pres. 3. num. 117. Paschal. de pat. potest. par. 3. c. 6. n. 13. Tusch. pract. concl. litt. I. concl. 360. nu. 5. & 6. abundè Decius, & Cagnol. in *leg. quidquid calore, ff. de reg. jur. Tiraq. de pœn. temp. causa. 1. per totam. Decian. tract. crim. lib. 2. cap. 11. à nu. 8. Farin. in praxi par. 3. q. 91. per totam & conf. 67. lit. A. lib. 1. Vermigl. conf. 43. & conf. 71. & conf. 103. n. 8. & conf. 104. n. 2. Riccius de pub. jud. q. 47. latissimè cum decisionibus suorum Senatuum Thesaur. *dec. 178. & ibi Additio, quæ refert notabilem casum, Mastrill. dec. 278. lib. 3. Castillo dec. 159. & 171. lib. 2. Giurba conf. 17. à n. 15. & per totum, Sesse dec. 104. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Homicidium fol. 526. Peguera dec. 78. par. 1. Sic observatum in Regio criminali Cathalonix consilio 19. Januarii 1608. contra Margaritam Vila viduam, delatam de nece calor iracundiæ istu gladii perpetrata in domo Rectoris Sancti Baudilii de Lupricatico in personam Baldirii Domenech: quæ ad relationem Magnifici Michaelis Sala I. R. C. fuit condemnata, quod relegaretur in Insulam per suam Majestatem nominandam per decennium. Et die 29. Novembris 1608. contra Martinum Joannem Sampfo delatum de nece per eum calore iracundiæ in rixa instrumentibus perpetrata in personam Joannis Bassa: qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad septennium.****

Tertia conjectura exclusiva animi deliberati elici-

- tur, quando quis casu obvians inimicum suum, ira commotus illum aggreditur, & occidit, etiam quod habuerit animum occidendi, nam non dicitur ex proposito occidisse, sed ex tempore, *Calson. de indi. & tortura tract. 4. c. 1. nu. 2. in fine, & n. 3. Farin. in praxi par. 4. quest. 126. n. 215. Jul. Clar. §. homicidium n. 8. vers. Ex proposito post princ. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles. n. 15. in princip. Cabal. de homic. n. 382. Azevedo leg. 2. n. 4. tit. 23. lib. 8. recop. Castillo decis. 173. n. lib. 2. Mastrill. decis. 297. n. 48. lib. 3. Paschal. de pat. potest. par. 3. cap. 6. n. 17. in fine, Vermigliol. conf. 62. nu. 9. alios plures cumulat Giurba conf. 2. nu. 32. Et consequenter † hujusmodi homicida gaudet Immunitate Ecclesie, Villagut. de exten. leg. legum titul. de exten. Immun. Eccles. n. 15.*
- 81 Limita 1. ut procedat, quando quis casu obvians inimicum suum; secus si data opera ipsum obviansset, ut aggredereetur, & occideret, nam utique premeditatum esset homicidium, sic Farinacius in praxi par. 4. quest. 126. num. 216. in princ. alios addit Giurba conf. 2. numero 62.
- 82 Limita 2. quando quis sic armatus incederet, ut quandoque suum inimicum obviansset, illum occideret, quia tunc etiam quod casu obviansset, nihilominus homicidium esset premeditatum Bossi. tit. de homic. n. 65. Azevedo l. 2. n. 4. 5. & 6. tit. 23. lib. 4. recop. Castillo dec. 173. nu. 8. lib. 2. Farin. in praxi par. 4. qu. 216. vers. Et idem crederem, Paschal. de pat. potest. par. 3. cap. 6. n. 17. in fine, Giurba post alios conf. 2. n. 62. & ita pluries vidisse in Senatu servari refert Jul. Clar. §. homic. n. 8. ver. Ex proposito post princ.
- 83 Unde ista tertia conjectura exclusiva animi deliberati solummodo procedit, ubi animus occidendi esset eo tempore exortus, quo quis obvians suum inimicum; in dubio autem alio non apparente, si inimicus ambulans armatus inimicum aggreditur nullis dictis verbis, & interficit, presumitur eum animo deliberato interfecisse, Bossi. tit. de homicid. n. 65. Farin. in praxi par. 4. q. 126. nu. 216. Castillo dec. 173. n. 8. lib. 2. Giurba conf. 2. nu. 62. vers. Proinde, Nec isto casu probanda est per se ipsum seu accusatorem qualitas animi deliberati, ut opinatur Jul. Clar. §. homicidium n. 8. vers. Ex proposito post princ. ibi: nisi appareat, quod antea deliberasset interficere, quem referunt & sequuntur Villagut. de exten. Immun. Eccles. n. 15. Azevedo l. 2. nu. 4. tit. 23. lib. 8. recop. Quia satis probate dicitur alio non apparente, si armatus incedens inimicum suum aggrediat, & occidat, Vulpell. conf. 117. Farin. in praxi par. 4. qu. 126. Giurba conf. 2. num. 62. vers. Proinde. Nec gaudet talis † homicida Immunitate Ecclesie, sic per Cancellarium Puigmarí 27. Junii 1628. in causa Immunitatis Ecclesie allegatae in personam Geraldí de la Cambra, delati de nece per eum perpetrata jactu instrumenti manualis in personam Joannis Salagas inimici sui, illum casu obviam habentem in Villa Cervaria, nihilque ei dicto, fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesie.
- 84 Bene tamen verum est, quod dilueretur animus deliberatus, si probetur homicidam armatum non exitisse, neque sic ambulasse, sed casu obviam habuisse occisum, Azevedo l. 2. num. 6. titul. 23. lib. 8. recop. Giurba conf. 2. nu. 62. in fine.
- 85 Quarta conjectura exclusiva animi deliberati ducitur ex signis verosimilibus, quae facit homicida post delictum commissum, Peguera decisione 63. in fine, concludit Farinacius in praxi par. 4. quest. 126. n. 217.
- 86 Quinta conjectura animi deliberati exclusiva defumitur ex qualitate personae, Berthazol. conf. 83. nu. 13. vers. Tertia conjectura & num. 14. Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. num. 163. & conf. 193. num. 55. lib. 2. Mastrill. decis. 297. n. 50. & 51. lib. 3. bene Jul. Chartar. decis. 95. n. 25. 26. 27. & 28.
- 87 Sexta conjectura exclusiva animi deliberati deducitur, quando nulla praecessit inimicitia, nullaque causa occidendi, ut docent plures, quos citat Farinac. in praxi par. 4. quest. 126. n. 182. & conf. 138. n. 24. lib. 2. Jul. Chartar. decis. 95. n. 34. Giurba conf. 51. a nu. 3. & conf. 63. nu. 26. & conf. 82. nu. 25. & 28. Vermigliol. conf. 89. num. 3. & in materia Immunitatis Ecclesie
- post Menoch. & Pegueram idem Vermigliol. conf. 89. numero 7.
- Septima conjectura exclusiva animi deliberati est, quando quis solus alterum occidit, si homicida armis solitis pugione, & ense armatus esset, Jul. Chartar. decis. 95. num. 32. & 33. Archiepiscopus Roxas decis. 338. num. 77.
- Octava conjectura exclusiva animi deliberati pro-mitur ex qualitate loci, Farin. conf. 61. num. 11. lib. 1. conf. 138. nu. 23. lib. 2. Jul. Chartar. dec. 95. num. 29. 30. 31. Vermigliol. conf. 89. nu. 6. Archiepiscopus Roxas decis. 338. num. 6.
- Nona conjectura exclusiva animi deliberati oritur ex qualitate temporis diurni, quo homicidium commissum est, Jul. Chartar. decis. 94. nu. 30. decis. 338. n. 6.
- Decima conjectura exclusiva animi deliberati elicitur, quando quis non se ponit in insidiis, & in occulto, ut aliquem occideret, sed patenter, & improvide se gessit, Far. conf. 55. n. 18. lib. 1. & conf. 138. nu. 17. & 18. l. 2. Vermigl. conf. 26. nu. 20.
- Undecima conjectura exclusiva animi deliberati sumitur ex qualitate armorum permissorum, nam si quis esset solitus illa deferre, tunc ex illorum delatione nulla oritur praesumptio animi deliberati. Idemque est in eo, qui habet licentiam deferendi arma prohibita, nam cum haberet justam causam illa deferendi, excluditur ex illorum delatione animus deliberatus occidendi, Mascard. de prob. concl. 97. n. 4. & 5. Far. in praxi par. 4. q. 126. n. 203. & conf. 61. n. 17. lib. 1. & conf. 138. n. 19. & 30. & conf. 139. n. 33. l. 2. Mastr. dec. 297. n. 92. l. 3. Castillo dec. 172. n. 9. 10. & 11. & dec. 173. nu. 9. lib. 2. alios citat Giurba conf. 65. n. 23. & 24.
- Duodecima conjectura exclusiva animi deliberati ducitur ex unico tantum vulnere, Farinac. conf. 128. num. 20. lib. 2.
- Decimatertia conjectura exclusiva animi deliberati elicitur, si nulla fuerit facta praeparatio equorum, pecuniarum, & similibus, Farin. conf. 138. num. 22. lib. 2. Vermigliol. conf. 89. n. 5.
- Decimaquarta exclusiva conjectura animi deliberati est, quando homicida via juris vindicare coepit injuriam, Farin. in praxi par. 4. qu. 126. num. 181. in fine. Vermigliol. con. 26. nu. 17.
- Concurrentibus autem hinc inde conjecturis, & praesumptionibus animum deliberatum arguentibus tolluntur contrariis praesumptionibus, & conjecturis, Farin. conf. 193. n. 98. in fine lib. 2. Cabal. de homic. nu. 388. Jul. Char. decis. 95. n. 43. Et conjectura, † & praesumptiones praemeditationem excludentes praerferuntur praesumptionibus, & conjecturis praemeditationem includentibus, Farin. conf. 138. nu. 26. lib. 2. Vermigliol. conf. 26. nu. 21. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Homicidium col. 4. in princ. fol. 523. Etiam quod † sint leviores, Farinac. conf. 138. nu. 26. lib. 2. Vermigliol. conf. 26. nu. 21. Et numero † minores, idem Farin. conf. 138. nu. 26. lib. 2.
- Sed cum dictis in iis duobus praecedentibus numeris ego non transeo, quia contrarium est verius, nam tunc demum praesumptiones, & conjecturae praemeditationis, & animi deliberati tolluntur per contrarias praesumptiones, & conjecturas quando contrariae praesumptiones, & conjecturae sunt fortiores, Farin. in praxi par. 4. quest. 126. nu. 100. Giurba conf. 46. nu. 26. Bajard. ad Clar. §. homicidium n. 18. Jul. Chartar. decis. 95. nu. 40. Vel plures † Farin. conf. 142. nu. 23. lib. 2. & in praxi par. 4. quest. 126. nu. 100. Jul. Chartar. dec. 95. nu. 41. Vel pares † Farinac. conf. 142. nu. 24. lib. 2. & in praxi par. 4. quest. 126. n. 102. Mastrill. decis. 297. n. 73. lib. 3. Bajard. ad Clar. §. homicidium n. 18. Archiepiscopus Roxas decis. 338. n. 7. vers. Quo fit.
- Siquidem regula, quod praesumptiones, & conjecturae diluantur, & eliduntur contrariis praesumptionibus, & conjecturis, cum sint exclusivae delicti, Menoch. lib. 5. praesump. 48. n. 9. Vermigliol. conf. 25. n. 14. Peguera dec. 14. nu. 20. Farin. in praxi par. 3. quest. 85. n. 19. Mascard. de probat. conc. 1225. a n. 1. Guazzin. defen. 29. cap. 1. a n. 1. pro mille Giurba conf. 51. num. 31. Pro-cedit, † si contrariae praesumptiones, & conjecturae sint fortiores, Guazzin. defen. 29. cap. 2. nu. 4. vers. Et si, Mascard.

Maschard. de probat. conf. 1225. à num. 11. Giurba conf. 51. sub n. 31. Xammar defn. 131. n. 8. par. 2. Vermigliol. conf. 25. n. 6. & conf. 188. nu. 7. Pareja de instrum. edit. par. 1. resol. 3. §. 2. num. 30. Vel plures, † Guazzin. defen. 29. cap. 2. nu. 7. Pareja, de Instrum. edit. par. 1. tit. 1. resol. 3. §. 2. nu. 30. Aut pares † Guazzin. defen. 29. c. 2. n. 6. Maschard. de probat. conclusi. 1225. n. 10. Giurba consil. 64. n. 30. Mastrill. decis. 297. n. 73. lib. 3. Vermigliol. conf. 16. n. 8. idem Guazzin. defen. 33. cap. 14. nu. 6. ver sic. Ac etiam.

fuert ad auriculam, num. 54. & qualiter probe- tur, num. 55.

Osculari pedes se faciens ab aliquo, qua poena pu- niatur, nu. 55. vers. Osculari.

36 Auxiliator in vulnere qua poena puniatur.

DECISIO XCIX.

SECUNDUM juris communis dispositionem indubita- tum est, quod vulnerans ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, & inde invitatus extrahi non potest, Castr. Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. nu. 38. in fine, ibi: relinquitur in hac parte dispositio- ni juris communis, que est neminem ob vulnerationem tantum privare Immunitate. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 11. ver sic. verum licet ad medium, ibi: relinquitur in hac parte dispositioni juris communis dis- ponentis, neminem ob vulnerationem non gaudere Im- munitate, Thomas del Bene de Immunitate Eccles. to. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 4. num. 3. ibi: dispositioni juris communis disponentis, quod nemo ob vulnerationem tan- tum Immunitate privetur. Sic fuit in Cathalonia decla- ratum per Cancellarium Loris, Consultore Planes 26. Junii 1577. in facto Immunitatis Ecclesie Petri Costa & Sebastiani Salaverdenja, extractorum ab Ecclesia Villæ Oloti, propter vulnera in personam Petri Ferrer illata. Et per eundem Cancellarium Loris, Consulto- ribus Quintana, Puig, & Planes 11. Decembr. 1577. occasione Immunitatis Ecclesie allegata: in personam Bernardi Salvi, extracti ab Ecclesia Parochiali Sancti Fructuosi Bagiarum, delati de vulneribus ense illatis in personam Valentini Rovira.

Amplia 1. in vulnerante nedum ense, aut pugione, sed etiam Jactu instrumenti manualis vulgo pedreñal, ò pistola, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Im- munitate. Ita fuit in Cathalonia decifum per Cancel- larium Rovirola, Consultoribus Ferrer, Bonet, Ma- garola, & Mijavilafranquesa 7. Julii 1605. in facto Im- munitatis Ecclesie Raymundi Pere, extracti à Mona- stero Sancti Augustini Villæ de la Selva, delati de vul- neribus illatis Jactu tormenti manualis vulgo pedreñal in personas Balthassaris, & Joannis Punyer in vico ma- jori Villæ de la Selva. Et per eundem Cancellarium Rovirola, Consultoribus Benach, Salba de Vallseca, & Soler 29. Aprilis 1606. occasione Immunitatis Eccle- sie allegata: in personam Antonii Bardò, extracti ab Ecclesia Parochiali Villæ de Valls, delati de vulnere ja- ctu archibusii tormentarii vulgo pedreñal illato in per- sonam Joannis Sardò Chirurgi ejusdem Villæ. Et per Cancellarium Erill 26. Septemb. 1632. in casu referen- do num. 5. Sic etiam fuit decifum in Regno Valentie per Cancellarium Roda 17. Februarii 1581. in favorem Christophori Pinella de Alcuyra, delati de Jactu archi- busii, & percussione sine globo in personam adversarii. Et per eundem Cancellarium Roda 28. Martii 1598. in causa Joannis Stibals, qui ut homines in rixa seda- ret, accessit archibusio, & despoliit, non occidit, sed vulneravit.

Amplia 2. in marito vulnerante propriam uxorem, qui confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate. Ita fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Puig- mari 2. Aprilis 1629. in facto Immunitatis Ecclesie Joannis Romeu, extracti à Monasterio Beatae Mariæ de Jesus Ordinis Minorum Sancti Francisci extra muros Civitatis Barcinonæ, delati de vulneribus ictu pugio- nis illatis in personam Catharinæ Romeu ejus uxoris. In Regno Valentie per Cancellarium Roda 15. Octo- bris 1594. fuit declaratum Don Franciscum Rocamora Civitatis Oriolen, qui attentavit occidere propriam uxorem, non tamen eam occidit, gaudere Immunitate Ecclesie. Hanc ampliationem ego intelligo, quan- do maritus vulnerat propriam uxorem in rixa, aliàs se- cus, vide qua dixi dec. 96. n. 11. cum seq.

Amplia 3. in inferentes sfrigium, cicatricem, seu vulnus in facie alicujus hominis, vel fœminæ, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate. Ita fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Cassador, Consultoribus Sabater, Sors, Cordelles, Quinta- na, Selcafes, & Puig 23. Februarii 1570. in causa

ARGUMENTUM.

An vulnerans ad Ecclesiam confugiens gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Vulnerans ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Im- munitate, numero 1. Amplia 1. in vulnerante nedum ense, aut pugione, sed etiam Jactu tor- menti manualis, n. 2. Amplia 2. in marito vul- nerante propriam uxorem, num. 3. Amplia 3. in inferentes sfrigium, cicatricem, seu vulnus in facie alicujus, num. 4. Amplia 4. in vulnerante aliquem crudeliter, n. 5. Amplia 5. in vulnerante aliquem cum debilitatione aliquorum digitorum, num. 6. Amplia 6. multo magis in insultante, non tamen vulnerante, numero 7. Amplia 7. in consiciente Jactu instrumenti manualis, non ta- men vulnerante, nu. 8. Limita 1. in vulnerante in Ecclesia, numero 9. Limita 2. in vulnerante Clericum, numero 10. Limita 3. in vulnerante per assassinium, numero 11. Limita 4. in vulne- rante Ministrum Regium, nu. 13. Limita 5. in vulnerante proditoriè, aut per insidias vel ani- mo deliberato, nu. 13.
- 14 Laicus vulnerans laicum cum pugione, ense, aut gladio qua poena puniatur, num. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. & 22. & qua poena puniatur in Ca- thalonia, n. 23. 24. 25. 26. & 27.
- 16 Poena legis Julia de vi publica arbitrio Judicis re- missa est.
- 18 Poena injuriarum qua sit, nu. 18. cum seq.
- 20 Clericus vulnerans laicum qua poena puniri debet, nu. 20. cum seq.
- 28 Laicus vulnerans laicum in rixa Jactu instrumenti manualis qua poena puniatur, n. 28. 29. & 30.
- 31 Cicatricem, seu vulnus inferens in facie alicujus hominis, aut fœmina qua poena puniatur, num. 31. & 32.
- 33 Baculo, seu fuste aliquem percutiens qua poena pu- niatur, n. 33. 34. 35. & 36.
- 37 Baculo aliquem percutiens, si percussus moriatur, qua poena puniatur.
- 38 Insultans aliquem cum armis, etiam si cum eis non vulneret, qua poena puniatur.
- 39 Insultatus si se defendendo insultantem vulnera- verit cum instrumento manuali, quod est prohibi- tum, puniri debeat nedum pro delicto, sed etiam quia cum tali instrumento deliquit.
- 40 Laicus emittens Jactum archibusii contra aliquem etiam vulnere non secuto qua poena puniatur, n. 40. & quid in Clerico, n. 41.
- 42 Alapa, seu pugno, aliquem percutiens qua poena puniatur, nu. 42. & 43.
- 44 Libelli famosi poena qua sit.
- 45 Judeum, latronem, sodomitam, cornutum, &c. aliquem vocans qua poena puniatur, num. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. & 52.
- 46 Palynodia quibus verbis est recantanda.
- 47 Palynodia poena an sit in usu, n. 47. & 48.
- 49 Palynodiam an teneantur recantare Nobiles, Mi- lites, Doctores; Licentiat, & Clerici, n. 49. 50. 51. & 52.
- 53 Condemnatus ad canendam palynodiam, si nolue- rit eam recantare, quid faciendum sit.
- 54 Poena injuriarum habet locum, etiam quod dicta D. Mich. de Cortiada Tom. 11.

- Immunitatis Ecclesie Joannis Tort, extracti a quadam scala sive caragol, quo ascenditur ab Ecclesia Palatii dicti de la Compresa Civitatis Barcinonæ ad terram sive terrat, & ad campanile dictæ Ecclesie, delati de quodam vulnere per ipsum illato in facie Francisci Elies curritoris auris Civis Barcinonæ. Et per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, & Puig. 23. Decembris 1577. occasione Immunitatis Ecclesie allegata in personam Francisci Capellades, delati de furto facto N. Mirò Villæ franchæ Pœnitæ. Et de cicatrice illata in faciem Eulaliæ Salmoja viduæ ejusdem Villæ, extracti violenter à Capella Sancti Salvatoris constructa extra muros Villæ franchæ Pœnitæ.
- 7 Amplia 4. in vulnerante aliquem crudeliter, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate. Sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Erill 26. Septembris 1632. in facto Immunitatis Ecclesie Joannis Pons extracti ab Hospitali Sanctæ Crucis Civitatis Barcinonæ, delati de jactu tormenti manualis in personam Hiacynti Cabell figuli Barcinonæ, ex quo fuit crudeliter vulneratus.
- 8 Amplia 5. in vulnerante aliquem cum debilitatione aliquorum digitorum, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, Giurba *conf. 40. num. 4. vers. Secunda*. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Copons, Consultoribus Plenes, & Calvò 20. Decembris 1594. occasione Immunitatis Ecclesie allegata in personam Joannis Puig, delati de vulnere illato in personam Francisci Cos, ex quo remansit debilitatus in aliquibus digitis, extracti ab ambitu Hospitalis novi Sanctæ Catharinæ Civitatis Gerundæ. Subamplia hanc ampliationem in mutilante membrum, qui gaudet Immunitate Ecclesie, dummodo membri mutilatio non sit facta in Ecclesia, Giurba *consilio quadragesimo, num. 4. vers. sic. 2.*
- 7 Amplia 6. & multo magis in insultante cum armis, pugione scilicet, ense, instrumentis manualibus pedrenals, vel pistoles, non tamen cum eis vulnerante, qui confugiens ad Ecclesiam gaudet Immunitate; Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Puig, & Offer 17. Maii 1578. in causa Immunitatis Ecclesie allegata in personas Joannis Llinas, & Simonis Savia, extractorum à Monasterio Beatæ Mariæ de Teula Villæ Perpiniæ, delatorum de insultu per eos cum jactibus archibus facti in personas Joan. Cortils, & allorum, & de nece in personam Franc. Barcelò passamanerii Villæ Perpiniæ. Et per eundem Cancellarium Loris eodem die, & cum eisdem Consultoribus in facto Immunitatis Ecclesie allegata in personam Antonii Finiac, Burgensis Villæ Perpiniæ, delati de eisdem delictis.
- 8 Amplia 7. etiam multo magis in projiciente jactum instrumenti manualis pedrenal sive pistola non tamen vulnerante, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate. Sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Peguera, Ferrer, Senjust, Bonet, Magatola, Puigmija, Ferruz, Rubicoll, Soler, Garnis, 28. Novembris 1609. in facto Immunitatis Ecclesie Joannis Laurentii Roig, Civitatis Valentie, extracti ab Ecclesia Parochiali Villæ de Sanahuja, propter jactum arcibus minoris mensuræ per eum in rixa projectum in personam Antonii Broca Villæ de Sanahuja.
- 9 Limita 1. in vulnerante in Ecclesia, qui ejus Immunitate non gaudet, *ut dicam infra decisione 112. numero vigesimo secundo.*
- 10 Limita 2. in vulnerante clericum, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, *ut dicam decisione. 100.*
- 11 Limita 3. in vulnerante per assassinium, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, *ut dicam dec. 101.*
- 12 Limita 4. in vulnerante Ministrum Regium, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, *ut dicam dec. 102.*
- 13 Limita 5. in vulnerante proditoriè, vel per insidias, aut animo deliberato, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, *ut dicam dec. 103.*
- 14 Quæro 1. qua pœna puniatur laicus vulnerans laicum

pugione, ense, vel gladio? Respondeo, quòd aliqui censent, † quòd hodie si quis armis alteri vulnus infert, vel insultum facit, pœna legis Julie de vi publica coercetur, etiam si solus nullis coadunatis hominibus alium vulneraverit, vel aggressus fuerit, *l. 3. §. eadem. ff. ad leg. Jul. de vi publi. l. penultima, ff. ad leg. Jul. de vi privi.* Jodoc. *in pract. crimin. cap. 97. de vi publica num. 10.* Albertin. *in tract. de statut. part. 2. quest. 21.* Grammaticus *judicatum testatur conf. 43.* Foller. *in pract. crimin. verbo pœna delictis finiantur post num. 36.* Natta *consil. 94. ante nu. 1.* Clar. §. *fin. quest. 83. nu. 4. vers. sic. viam publicam*, Decianus *tractat. crimin. libr. 8. cap. 16. nu. 1.* Menoch. *de arb. jud. casu 393. num. 2.* Vivius *decif. 391. num. 3. libr. 2.* quos citat Jul. Chartar. *decif. 82. num. 26.* latissimè Thesaur. *decif. 35. à num. 4.* qui licet contrarium teneat cum suo Senatu, ait tamen *nu. 7. in fine*, hanc dispositionem esse superfluum, ex quo hodie pœna legis Julie de vi publica arbitrio Judicis remissa est. Et quòd † pœna legis Julie de vi publica hodie ex generali consuetudine Judicis arbitrio remissa sit, Jodoc. *in pract. crimin. cap. 97. num. 9.* Clar. §. *fin. quest. 83. num. 4. vers. sic. Viam publicam*, Menoch. *de arbit. jud. casu 394. num. 1.* Olascus *decif. 105. num. 7.* Decianus *tract. crimin. lib. 8. cap. 18. num. 19.* Vivius *decif. 395. num. 5. lib. 3.* Farinac. *in praxi par. 3. quest. 108. num. 5.* Cabal. *resol. crimin. casu 8. numero 10.* Jul. Chartar. *dec. 82. num. 27.* Thesaur. *decif. 35. num. 3. in fine.* Alii autem † docent, quòd vulnerans alium armis tenetur pœna injuriarum, *leg. 1. §. injuriam autem, ff. de injur. §. injuria, instit. eodem.* Jodoc. *in pract. crimin. cap. 135. de injuriis*, & *cap. 137. de injuria factum num. 3.* Clar. §. *injuria in princ.* Azevedo *in rub. num. 26. tit. 10. libr. 2. recop.* Jul. Chartar. *decif. 82. num. 28.* & 29. Pœna autem † injuriarum prudentis Judicis arbitrio commissa est, *leg. item apud labonem §. ait prætor, leg. penultima, ff. de injur. §. in sum. instit. eodem*, Jodoc. *in pract. crimin. cap. 136. numer. 11.* Grammat. *dec. 37. num. 10. in fine*, Olascus *dec. 8. sub nu. 1. & decif. 229. nu. 7. vers. Nihilominus*, Cabal. *resol. crimin. casu 71. num. 2.* Bossius *tit. de injuriis num. 2. in fine Gomez tom. 3. variar. cap. 6. num. 7.* ubi Ayllon Laynez *num. 8.* Farinac. *in praxi parte prima, quest. 22. num. 15. & quest. 27. num. 139. & part. 3. quest. 105. à num. 56.* Gail. *lib. 1. observ. 65. sub num. 2.* Clarus §. *injuria num. 7. vers. Sed quero*, Thesaur. *decif. 18. sub num. 1. & decif. 229. num. 7. vers. Nihilominus abundè Thoro in cod. rer. jud. alleg. 10. 11. & 12.* Menoch. *de arb. jud. casu 263. numero 3.* Azevedo *in rub. num. 63. & 64. tit. 10. libr. 8. recopil.* Pichardus *in §. in summa de injur. & in manducat. ad praxim par. 3. §. 4. num. 72.* Peguera *dec. 13. à nu. 18.* Jul. Chartar. *decif. 37. nu. 22. & decif. 63. num. 17. & dec. 82. nu. 30. & 31.* Et sic † concludo, 19 quòd sive sequatur una, sive alia Doctorum sententia pœna vulneris est Judici arbitraria, ut docet Jul. Chartar. *dec. 82. à nu. 25.* Quòd procedit † in clerico laicum 20 vulnerante, nam arbitraria pœna puniri debet, Jul. Chartar. *decif. 37. numero 22. in fine & decif. octuagesima secunda, à numero vigesimo quinto, præcipue numero trigesimo secundo.*

Hac autem pœna arbitraria potest esse corporalis, 21 etiam si verbis injuria illata sit, *ex l. fin. ff. de injur.* Bajard. ad Clar. §. *injuria nu. 97.* Farinac. *in praxi part. 3. quest. 105. nu. 58. & 59.* Si gravitas, & atrocitas injurie id exposcat, habita ratione personæ, loci, & temporis, latè Jul. Chartar. *decif. 63. à nu. 18.* Quòd si † de 22 stylo, aut constitutione Civitatis, aut Regionis est introducta aliqua particularis pœna, illam Judex sequi debet, nec aliam arbitrari potest, Farin. *in praxi par. 3. quest. 105. num. 60.*

Apud nos verò in Cathalonia, laicus vulnerans laicum cum pugione, ense, aut gladio, si vulnus non inferatur alicui notabili personæ, vel si non sequitur alicujus partis corporis debilitatio, aut mors, aliquando hannitur à Civitate, & loco commissi delicti, & ejus vicaria ad annum, ut fuit observatum in Regio consilio secunda Octobris 1626. ad relationem Magnifici Antonii Viñola I. R. C. contra Jacobum Claramont, delatum de vulnere in rixa illato in personam Gaude-rici Montemes in Civitate Barcinonæ in vico fito propè

propè Monasterium Monialium Capucinarum: qui fuit condemnatus, quòd banniretur à Civitate Barcinonæ, & ejus Vicaria stricta per annum. Aliquando bannitur à Vicaria commissi delicti ad triennium, ut fuit observatum in Regio consilio 10. Februarii 1629. contra Joannem Giralt, delatum de vulneribus per eum in rixa ictu pugionis illatis in personam Joann. Serra, qui fuit bannitus à Civitate, & Vicaria lata Barcinonæ per triennium. Similis 10. Martii 1609. contra Joannem Petrum Cussana. Aliquando bannitur à Principatu Cathalonæ, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanæ ad quinquennium, ut fuit observatum in Regio Consilio 10. Septembris 1625. contra Hiacintum Llober, delatum de vulnere in rixa illato in personam Josephi Pomes ictu ensis in via lata Civitatis Barcinonæ: qui ad relationem magnifici Ludovici Besturs I. R. C. fuit condemnatus quòd banniretur à præfenti Cathalonæ Principatu, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanæ ad quinquennium. Similis duodecima Octobris 1616. contra Jacobum Maniolet. Aliquando relegatur in insulam ad septennium, ut fuit observatum in Regio consilio vigesima sexta Septembris 1597. contra Bertrandum Lluent delatum de vulnere in rixa illato cum falce messoria: qui fuit relegatus in Insulam per suam majestatem nominandam ad septennium. Aliquando condemnatur ad triremes per triennium, ita Senatus duodecima Septembris 1607. contra Joannem Boni, delatum de vulnere illato in capite ictu de tifores in personam Joannis Marsà qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala tunc I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad triennium. Aliquando ad triremes per quinquennium, ut fuit observatum 21. Novembris 1595. propter vulnera in capite ictu pugionis illata.

24 Notanter dixi *nu. 13.* si vulnus non fuerit illatum alicui notabili personæ. Nam si personæ notabili vulnus infertur vulnerans gravissima pœna puniri debet. Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonæ Consilio 24. Aprilis 1603. contra Raphaellem Tallada minorem, delatum de vulneribus illatis in personam Francisci Soranzo, Oratoris, sive Ambasciatoris Republicæ Venetæ apud majestatem D. N. Regis, in Civitate Barcinonæ in loco dicto lo repla de la mutalla de Mar propè Logiam Maris: qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola tunc I. R. C. fuit condemnatus, quòd duceretur vestitus per loca solita præfentis Civitatis Barcinonæ, & in loco commissi delicti manus dextera illius clavo figeretur in pellicula, quæ est inter pollicem, & indicem ubi detineretur per spatium quartæ partis unius horæ, & ad servitium Regiarum triremium remigando per decennium.

25 Notanter etiam dixi *num. 23.* si non sequitur alicujus partis corporis deliberatio. Nam si vulneratus remanet debilitatus, aut mancus, punitur laicus vulnerans laicum in rixa cum pugione, ense aut gladio pœna triremium, aliquando ad triennium, ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonæ Consilio 3. Maii 1593. contra Arnaldum Grens, delatum, quòd occasione aliquorum verborum injuriosorum invicem inter eum, & Matthiam Sabater paulò ante prolatorum aggressus fuit una cum aliis dictum Sabater ensibus evaginatis, & illum ictu ensis punctim in brachio dextero vulneravit crudeliter, ex quo mancus remansit: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Aliquando autem ad quinquennium ita fuit observatum 14. Novembris 1592. contra Joannem Esquerrè, delatum, quòd in rixa, quam promovit, ense evaginato vulneravit Gasparem Ruich in capite, & manu sinistra, in qua debilitatus remansit in tribus digitis: qui condemnatus fuit ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. De jure vide *Mastrill. dec. 268. par. 2. Guazz. defen. 33. c. 5. & 6. Giurba conf. 40. à nu. 5.*

26 Notanter insuper dixi *nu. 23.* si non sequitur mors. Nam si ex vulnere mors sequitur, eo casu vulnerans in rixa cum pugione, ense, aut gladio, aliquando relegatur in Insulam ad quinquennium, ut fuit observatum 19. Martii 1608. contra Bernardum Tesoner, delatum de vulnere ictu ensis provocatus in rixa per eum illato

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

in personam Francisci Simonis Palau, ex qua secuta fuit: qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala I. R. C. fuit relegatus in Insulam per suam Majestatem nominandam ad quinquennium. Aliquando tamen condemnatur ad triremes remigando, vel ad decennium, in casu relato per Peguer. *dec. 14. per totam præcipuè nu. 22. tom. 1.* vel ad quinquennium, ut fuit observatum 14. Decembris 1626. contra Hiacintum Santmarti, delatum de vulnere illato ictu ensis in personam Pauli Calsaper, coram Ecclesia seu Seminario de Montalegre Civitatis Barcinonæ, ex quo fuit secuta mors: ad relationem Magnifici Ludovici Besturs I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad quinquennium, *vide infra num. 28. & supra dec. 92. num. 32.*

Sed si vulnerans cum pugione, ense, aut gladio est minor viginti quinque annorum, & ex vulnere sequitur mors, aliquando bannitur à Principatu & Comitatus per triennium, ut fuit observatum 25. Septembris 1624. contra Franciscum Delbosch, minorem, delatum de vulnere per eum illato in rixa ictu gladii in personam Jaques Fayfach, ex quo mors postea secuta fuit: qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus, quòd banniretur à Principatu Cathalonæ, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanæ per triennium. Vel bannitur à Principatu & Comitatus per quinquennium, ut fuit observatum 29. Aprilis 1608. contra Joannem Agustti, minorem, 25. ann. delatum de vulnere ictu ensis provocatum & rixa per eum illato in personam Onofrii Ferrer, ex quo mors secuta fuit: qui ad relationem Michaelis Sala I. R. C. fuit bannitus à Principatu Cathalonæ, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanæ ad quinquennium. Aliquando relegatur in Insulam ad quinquennium, ut fuit observatum 25. Octobris 1607. contra Petrum Tolsà, minorem viginti quinque annorum, delatum de vulnere in capite Petri Grau, ex quo mors secuta fuit: qui ad relationem Magnifici Michaelis Angeli Lorens I. R. C. fuit condemnatus, quòd relegaretur in Insulam per suam Majestatem nominandam ad quinquennium. Aliquando condemnatur ad remigandum in Regiis triremium ad decennium, ut fuit observatum 8. Julii 1614. contra Joannem Maibuch minorem, delatum de alapa, & ictu pugionis illato in personam Joannis Poch, ex quo postea secuta fuit mors: qui ad relationem Magnifici Michaelis Rollan fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium, *vide infra nu. 30. & supra dec. 92. nu. 33.*

Quæro 2. qua pœna puniatur laicus vulnerans laicum in rixa jactu instrumenti manualis vulgo pedreñal? vide Regia proclamata, quæ singulis trienniis publicantur in adventu novi Proregis, & vide Doctores citatos *dec. 92. nu. 30.* Per nostrum Regium Criminale Cathalonæ Consilium die 7. Februarii 1628. Antonius Aymar: & Bertrandus del Horta, delati de vulneribus illatis noctu jactibus instrumentorum manualium sive pedreñals in personam Pauli Tay in vico de les Cols Civitatis Barcinonæ: ad relationem Magnifici Ludovici Besturs I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad quinquennium. Similis 13. Maii 1629. contra Jacobum Montrallà. Intellige si ex vulnere non sequitur mors, aliter enim graviori pœna punitur, sic fuit observatum in Cathalonæ 12. Junii 1607. contra Petrum Franco, delatum, quòd incedens coadunatus in comitiva aliorum facinosorum hominum archibus vulgo pedreñals armatorum aggressus est Jacobum, & Petrum Joannem Bruquetes fratres mentientes avenam in manso Broquetes, contra quos plures jactus archibusiorum projecerunt, ex quibus ambo vulnerati remanserunt, & sequenti die dictus Jacobus Broquetes ex vulnere vita functus fuit: ad relationem Magnifici Michaelis Sala I. R. C. fuit dictus Petrus Franco condemnatus, quòd duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ usque ad locum supplicii laqueo ejus collo appositus, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum, *vide supra num. vigesimo sexto & decisio 92. num. 32.*

Minor autem vulnerans in rixa jactu instrumenti manualis parvæ mensuræ vulgo pistola qua pœna puniatur? per

tur? per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 14. Julii 1622. Joannes Paffet, minor, delatus de jactu instrumenti parvæ mensuræ in personam Antonii de la Sava, ex quo vulneratus remansit: ad relationem Magnifici Michaelis Rollan I. R. C. fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ subtus furcam laqueo ejus collo apposto, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Sed raro utitur Senatus hac severitate. At si minor vulnerat in rixa jactu instrumenti manualis vulgo pedreñal, per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 7. Februarii 1628. Hieronymus Nicolau, minor, delatus de vulneribus illatis in rixa in vico de la travessura juxta torrentem dictum del peccat jactu instrumenti manualis vulgo pedreñal cum globulis, sive perdigons in personam Raphaelis Riera, fuit bannitus à Principatu Cathalonie, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanie ad quinquennium.

30 Et quid si minor vulnerat in rixa jactu instrumenti manualis vulgo pedreñal, ex quo mors lapsu temporis secuta fuit per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 27. Octobris 1626. Antonius Mas minor, delatus de vulnere per eum illato in rixa jactu instrumenti manualis, sive xispa juxta domum Beatæ Mariæ del Coll in Parochia Sancti Genisii de Horta in personam Antonii Saladriga 28. Maii 1624. qui fuit mortuus 29. Julii ejusdem anni: ad relationem Magnifici Monserrati Ramon fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium, vide quæ dixi nu. 27. & dec. 92. nu. 33.

31 Quæro 3. qua pœna puniatur inferens cicatricem, seu vulnus in facie alicujus hominis, vel fœminæ? Respondeo, quod cum tale vulnus atrox, & grave delictum sit, argum. Paragrapho atrox paragrapho injuria insit. civil. de injur. leg. prator edixit, in fine, leg. vulneris, ff. de injur. Menoch. de arb. jud. casu 267. nu. 27. & 28. Pacian. conf. 92. nu. 2. Giurba conf. 63. nu. 4. Diana resol. moral. par. tract. 1. resol. 7. vers. Unde in fine, Thomas del Bene de Immunitat. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 19. sect. 2. nu. 3. in fine, plures Farinac. in praxi par. 1. quest. 18. nu. 97. Jul. Chartar. dec. 82. n. 33. 34. & 35. Illud inferens atrociter etiam & magis graviter coercendus, & puniendus est, quam vulnerans in aliam corporis partem Judicis arbitrio, Bossi. tituli. de homicid. nu. 42. & 43. Gomez tom. 3. var. c. 6. n. 12. in fine, Farinac. in praxi par. 1. quest. 18. nu. 98. & par. 4. quest. 119. n. 118. Menoch. arb. jud. casu 263. à n. 29. Illustrif. Domin. Vice-Cancell. Don Christoph. Crespi de Vald. obser. 78. à n. 2. par. 2. qui ex qualitate facti potest arbitrium usque ad mortem extendere, plures Giurba consil. 73. nu. 5. dummodo arbitrium extendatur à Judice supremo, non ab inferiore nisi Principe consulto, idem Giurba consil. 73. n. 18. In Regno Neapolis punitur pœna triremium, Thoro in cod. rer. jud. casu 12. n. 1. quod etiam servari Romæ testatur Farin. in praxi par. 1. quest. 18. n. 98. vers. sicul. Unde non immerito. Per nostrum autem Regium Criminale Cathalonie Consilium die 18. Martii 1630. Sebastianus Toares, delatus de vulnere illato in facie Joannis Jorda ictu gladii in carceribus Regis, fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. Similis eodem, & pro eodem delicto contra Michaellem Net De Regno Sardinie vide Regias pragmaticas apud Reg. Vico lib. 2. tit. 28. cap. 7. & 8.

32 Intellige 1. ut procedat in cicatrice difformi, & apparente in facie perpetuò remansura, prout est, quando vulnus esset tale, ut appareat percussio in carne, livor, vel cicatrix. Secus si scissura est modica, Farinacius in praxi par. 1. quest. 18. nu. 98. vers. sicul. Unde non immerito, ubi tradit, quæ dicatur cicatrix difformis, Thoro in cod. rer. jud. casu 12. num. 1. Mastrill. dec. 168. n. 13. & 14. lib. 2. Ideoque percutiens aliquem cum amphora vini, si offensa est modica, carcer secundum aliquos debet cedere in pœnam. Thoro voto 50. nu. 1. & compend. dec. part. 3. sect. 2. verbo Percutiens aliquem cum amphora, fol. 260. Verum per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 4. Maji 1599. Raphaela Sabater, delata de vulnere illato in facie Marga-

ritæ N. cum quadam ampulla vitrea ferè vino plena, fuit condemnata, quod banniretur à Vicaria stricta, & Civitate Barcinonæ ad biennium.

Intellige 2. si cicatrix in facie facta fuerit cum armis; secus si cum lapide, nam tunc licet inferens cicatricem pœna arbitraria veniat puniendus inspecta injuriæ & criminis qualitate, ut docet pluribus citatis Giurba conf. 73. à nu. 7. Tamen per M. R. C. Regni Siciliæ fuit missus in exilium ad quinquennium ab Urbe Messanæ, ejusque territorio non obstante quod vulnus in facie esset difforme, & apprens, ut testatur Mastrill. dec. 168. n. 15. p. 2. sequitur Giurba conf. 7. per totum.

Qua autem pœna puniatur inferens cicatricem in facie alicujus cum mutilatione membri? vide Mastrill. dec. 168. par. 2. Guazzin. defen. 33. cap. 5. & 6. Farinac. in praxi par. 1. quest. 27. nu. 100. Giurba conf. 40. à nu. 5. & consil. septuagesimo tertio, nu. 1. Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 20. Novembris 1625. Franciscus Guardiola delatus, quod furorior five tricher de Sabater secavit nasum Ludovici Freixes loci Sancti Quirici de Befora in domibus Vincentii Falgues sitis in Civitate Barcinonæ, ad relationem Magnifici Pauli Gujamet I. R. C. fuit condemnatus ad relegandum in Insula per suam Majestatem nominandam ad quinquennium. Non debebat constare plenè de delicto, aliàs illum condemnasset ad pœnam triremium sicuti condemnavit Sebastianum Terres, & Michaellem Net, ut tradidi numero 31. videndus Thoro in cod. rer. judic. casu 12.

33 Quæro 4. qua pœna puniatur percutiens aliquem baculo, sive fuste? Respondeo, quod tenetur pœna injuriarum, tam si percussio fiat in capite, quam in aliis partibus corporis, etiam cum magna sanguinis effusione, litem apud labeonem §. si quis pulsatus, ff. de injur. Et sic pœna extraordinaria judicis arbitrio, l. fin. ff. de injuriis, Giurba conf. 73. numero 9. junctis numero 7. & 19. quæ solet esse exilii per triennium, ut observatum in Senatu Pedemontano contra quamdam Vercellensem testatur Thesaur. dec. 224. numero 1. ad quem & alios se refert Farinac. in praxi parte tertia, quest. 105. numero 215. 216. & 217. sequitur Jul. Chartar. decisione octuagesima secunda numero trigesimo octavo, Verum † per nostrum Regium Criminale Cathalonie

34 Consilium, percutiens cum baculo, aliquando fuit punitus pœna bannimenti ad triennium, ut fuit observatum secunda Decembris 1599. contra Sebastianum Duran, delatum de vulnere per eum illato in capite Francisci N. ex quo sanguis exivit, cum quadam ferenla, sive forca palleria, qui fuit bannitus per triennium. Et die octava Novembris 1634. Jacobum Jerez, delatum, quod cum baculo percussit Margaritam Serra viduam in vico retro Ecclesiam loci de Comiliano Confluentis, quo itur ad ripam fluminis, vulnerando eam in capite, & aliis partibus sui corporis, & ex dictis vulneribus fuit secuta magna effusio sanguinis: qui ad relationem Magnifici Josephi Malsò fuit bannitus à Comitatus Rossellionis & Ceritanie per triennium. Aliquando bannitur ad quinquennium, ut fuit observatum nona Octobris millesimo sexcentesimo vigesimo sexto, contra Jacobum Mieres, Civitatis Majoricarum, delatum de percussione in capite in personam Joannis Illari mulionis in vico propè Ecclesiam Beatæ Mariæ de Pinu: qui ad relationem Magnifici Pauli Gujamet I. R. C. fuit condemnatus, quod banniretur à Principatu Cathalonie, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanie per quinquennium. Aliquando bannitur ad septennium, ita fuit observatum nona Octobris 1607. contra Bartholomæum Bosch delatum de vulnere baculi illato in capite Francisci de Sert: qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala tunc I. R. C. fuit bannitus à Principatu Cathalonie, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanie ad septennium. Aliquando declaratur ut carcer serviat loco pœnæ, sic fuit observatum 28. Februarii 1611. contra Joannem Sabater, delatum de vulnere per eum cum quodam baculo illato in capite Joannis Alavedra: ad relationem Magnifici Francisci Gamis I. R. C. fuit declaratum, quod carcer cederet ei loco pœnæ, firmatis prius treugis, si firmata non fuerint, & solutis prius dicto

dicto Alvedra expensis per eum factis in curatione dicti vulneris.

- 35 Nec omitto, quòd per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium die 14. Februarii 1597. Antonius Borrell sartor, delatus de percussionibus illatis in Villa Perpiniani in personam Joannis Rosers, ex quibus fugillatus, sive magolatus remansit, fuit bannitus ad triennium.
- 36 Augetur tamen hæc pœna attentis circumstantiis gravibus, nempe ex qualitate personæ offensæ, loci, & similibus, nam tunc potest Judex percutientem baculo, etiam ad aliam corporalem, & exemplarem pœnam accedere, ut fuit observatum in Senatu Pedemontano contra quemdam, qui fuit ad triremes per quinquennium condemnatus, quia baculo percusserat Præpositum seu ut vulgo dicitur Guardianum Sancti Francisci in claustrum ejusdem Monasterii refert Thesaur. *decis. 224. numero secundo & tertio*, sequitur Jul. Chartar. *dec. 82. num. 39.* Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 25. Augusti 1595. Sebastianus de Feit, & Joannes Pages fuerunt condemnati, quòd ducerentur vestiti per loca solita, & ad remigandum per triennium, delati, quòd baculis, vulgo bordens ab pœnes de ferro vulneraverunt in cubito sinistro Petrum Pellicer, & de convitiis, & minis contra eum dictis. Et die vigesimo secundo Maii 1608. Bernardus Puig. delatus, quòd propè Ecclesiam Beatæ Mariæ de Colle territorii Barcinonæ percussionibus baculi vulneravit in capite & brachio sinistro cum sanguinis effusione Joannem Sala: ad relationem Magnifici Michaelis Sala I. R. C. fuit condemnatus, quòd duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & quòd in loco solito manus ejus dextera figeretur in pellicula inter pollicem, & indicem per spatium quartæ partis unius horæ, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die vigesima tercia Novembris 1620. Joannes Sendoval, delatus, quòd in platea publica Civitatis Vici dicta lo mercadal baculo percussit Raphaellem Joannem Serrat legum Doctorem, die qua dimisit Officium Judicis, seu Assessoris Ordinarii dictæ Civitatis, & Vicariæ illius ad relationem Magnifici Monserrati Ramon I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. De Regno Sardinie vide Regiam pragmaticam apud Reg. *Vicoh. 2. tit. 28. c. 6.* Et qua pœna minor in isto casu punitur per Senatum Pedemontanum vide Gasp. Anton. Thesaur. in addit. ad Thes. patrem *dec. 224.*
- 37 Baculo aliquem percutiens, si percussus moriatur, qua pœna puniatur? Et utrùm mandans aliquem bastonari, si bastonatus moriatur, teneatur pœna mortis? videndi sunt Gomez *tom. 3. var. c. 3. nu. 17. & 18.* ubi Ayllon Laynez *num. 18. & 19.* Clar. *§. fin. quest. 89. nu. 5. vers. Pone aliquis.* Decian. *tract. crimin. lib. 9. cap. 39. à nu. 5.* Menochi. *de arb. jud. casu 352. nu. 3. & libr. 5. præsump. 40. nu. 9. & 11.* Mascard. *de probat. conclus. 97. num. 27. & conclu. 864. à nu. 4.* Thesaur. *dec. 224. num. 4.* Fachin. *contro. jur. lib. 1. cap. 36.* abundè Farin. *in prax. par. 4. quest. 126. à nu. 128. ad 136. & quest. 135. à numero 150. latissimè consil. 32. libr. 1. & consil. 211. lib. 3.* Pichard. *in §. item lex Cornelia num. 20. & 21. de pub. jud. Giurba cons. 46. num. 6. & 32. & lata manu cons. 82.* Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium, die 1. Decembris 1612. Matthias Capdevila, delatus quòd calce, & baculo percussit Stephanum Font, impuberem ætatis novem annorum, ex quibus de sequenti ejus mors secuta fuit: ad relationem Nobilis Petri Soler I. R. C. fuit condemnatus quòd duceretur vestitus palam & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum.
- Et qua pœna minor vigintiquinque annorum puniatur in isto casu? Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium die 20. Octobris 1610. Franciscus Verges minor, delatus de nece in rixa ictu baculi perpetrata in personam Antonii Llado, ad relationem Nobilis Petri Soler I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per septennium.
- 38 Quæro 5. qua pœna puniatur insultans aliquem cum D. Mich. de Corriada Tom. II.

armis, etiam si cum eis non vulneret? vide tradita *nu. 15. & 16.* quibus adde Cabal. *resol. crim. 13.* Farinac. *frag. crim. par. 1. littera D. à nu. 230.* Mattheu de Reg. *Reg. Val. tom. 2. cap. 8. §. 8. à n. 116.* Reg. Vico ad prag. *Reg. Sard. lib. 2. tit. 25. cap. 15.* Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 20. Martii 1614. Joannis Augusti Artillerius triremium Generalis Cathalonie, & Franciscus Segobi habitatores Barcinonæ, delati de insulto factò ensibus evaginatis in Civitate Barcinonæ de nocte in personam Antonii Reus: ad relationem Magnifici Monserrati Ramon. I. R. C. fuerunt banniti à Principatu Cathalonie per quinquennium.

An autem insultatus, seu aggressus si se defendendo aggressorem, seu insultantem vulneret cum sclopeto, quod prohibitum est, puniri debeat nedum pro delicto, sed etiam quia cum tali instrumento deliquerat? Cabal. *resol. crim. 62.* Giurba plures laudans *consil. 82. nu. 17. latè Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Aggressus fol. 15. & part. 3. sect. 2. verbo Pœna asportationis fol. 268.*

Quæro 6. qua pœna puniatur laicus emittens seu projiciens jactum archibusii sive pedreñal contra aliquem etiam vulnere non secuto? vide Doctores citatos *dec. 34. num. 42. par. 1. & dec. 92. num. 30. hac par. 2. & infra dec. 99. num. 12.* Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium aliquando relegaretur in Insulam per quinquennium, ut fuit observatum 11. Julii 1597. contra Jacobum Borrut, delatum, quòd animo & proposito deliberato projecit jactum instrumenti manualis in personam N. licèt eo læsus non fuerit: qui fuit relegatus in Insulam per suam Majestatem nominandam per quinquennium. Aliquando condemnatur ad triremes ad quinquennium, sic fuit observatum decima septima, Aprilis 1614. ad relationem Magnifici Monserrati Ramon I. R. C. contra Joannem Figueres. Aliquando condemnatur ad triremes ad septennium, ita fuit observatum vigesima sexta Februarii 1627. contra Joannem Dario, delatum de jactu instrumenti manualis vulgo pedreñal in personam Matthæi Massons in vico de la argenteria Civitatis Barcinonæ: qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs I. R. C. fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per septennium. Aliquando condemnatur ad triremes per decennium, ut fuit observatum decima quinta Maii 1612. contra Joannem Sava, delatum de jactu archibusii tormentarii in personam Sebastiani Riber Regii Portarii circa unam horam noctis: ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium. Similis 12. Octobris 1617. ad relationem Magnifici Monserrati Ramon contra Paulum Sol.

Et qua pœna minor vigintiquinque annorum in isto casu puniatur? Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium, die 22. Januarii 1609. Antonius Cordelles, minor, delatus de jactu archibusii tormentarii vulgo pedreñal in personam ejus uxoris: ad relationem Nobilis Petri Soler I. R. C. fuit relegatus in Insulam per suam Majestatem nominandam ad septennium. Et die 10. Martii 1610. Ugo Rates, minor, delatus de jactu archibusii sive pedreñal: ad relationem Nobilis Petri Soler cum voto domini Proregis fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium.

Clericus emittens jactum archibusii qua pœna puniatur vulnere non secuto? *dec. 34. nu. 43. par. 1.*

Quæro 7. qua pœna puniatur alapa aliquem percutiens? Respondeo arbitrio Judicis usque ad mortem considerata persona inferentis injuriam, & eam recipientis, & loci ubi illata fuit, Grammat. *dec. 14.* Gomez *tom. 3. variar. cap. 6. nu. 4.* ubi Ayllon. Laynez *numero quinto*, Pichard. *in manu dicit. ad praxim parte tertia, §. 4. num. 6.* Aponte *de potest. Proreg. tit. de praxi solitis nu. 17. & 18.* Farinacius *in praxi par. 1. quest. 17. à nu. 36. & par. 3. quest. 105. à nu. 207. & cons. 41. num. 9.* Riccius *dec. 31. num. 4. & 5. & parte prima: Thoro in compend. dec. verbo Alapam fol. 28.* Bobadilla *in polit. lib. 2. cap. 144.* Castillo *dec. 171. à nu. 3. & à nu. 27. lib. 2. Narbona l. 20. gloss. 11. nu. 27. & gloss. 18. num. 9. titul. 1. lib. 4. recop. latissimè Valenzuela cons. 142. à nu. 49.*

à num. 49. lib. 2. Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium, die nona Octobris 1592. Josephus Thomas delatus, quod alapam dedit in facie Narcisi Vives, quia denunciaverat Regiæ Curia sibi vulnus fuisse illatum per dictum Josephum Thomas, & alios in brachio sinistro: fuit condemnatus, quod illi manus in pellicula inter indicem, & pollicem digitos clavo figeretur in custello, loco solito, & sic stare per spatium horæ dimidiæ, & quod relegeretur in Insulam per suam Majestatem nominandam per quinquennium, Et die 24. Septembris 1614. Josephus Bellafilla, Domicellus Barcinonæ, delatus quod congregato Consilio centum juratorum in aula majori domus dictæ Civitatis Barcinonæ alapam dedit Michaeli Carreres juris Doctori, civi dictæ Civitatis, & in dicto consilio vovente: ad relationem Magnifici Josephi Jover I. R. C. fuit condemnatus, quod relegeretur in Insulam per suam Majestatem nominandam ad septennium.

Similiter poena percipientis aliquem cum pugno est arbitraria inspecta qualitate personarum, nam majorem offensam infert quam gladius. *Vivi. dec. 46. nu. 13.* & sic per magnam Curiam Regni Neapolis, referente Regio Consiliario Thoma Vespulo, quidam Aloysius Francigena ob pugnum per eum datum cuidam Doctori fuit condemnatus ad triremes per triennium, sed pendente appellatione interposita ad Sacrum Consilium se concordavit annum inservire, refert Thoro in *compen. dec. p. 2. verbo Poena percipientis fol. 441. vidè Far. in prax. p. 3. q. 105. à nu. 212.*

43 Percutiens aliquem alapa in rixa incidenter non principaliter, fuit dubitatum in Magna R. C. Regni Neapolis qualiter esset puniendus? fuit judicatum, ut carcer cederet in poena, Thoro voto 96. in *sine, & in compen. dec. par. 3. sect. 2. verbo percuciens aliquem alapa folio 260.*

44 Quæro 8. quæ sit poena libelli famosi tam de jure civili, & canonico, quam consuetudine? videndi sunt de tota materia Gomez to. 3. cap. 6. nu. 1. Decian. *tract. crim. lib. 2. cap. vigesimo*, Clar. §. *fin. quest. 68. num. 25. versi. Libelli famosi auctor*, ubi Bajard. à num. 62. Covarruv. *lib. 2. variar. c. 11. sub nu. 7.* ubi Ybañes de Faria. *num. quinquagesimo secundo, & quinquagesimo tertio*, Tuschus *pract. concl. littera I. concl. 160.* Cevallos *com. cont. com. quest. 821. n. 21.* Pichard. *in manducat. ad prax. par. 3. §. 4. n. 72. & in §. injuria à n. 20. de injur. Francisc. dec. 533. par. 4.* Menoch. *de arb. jud. casu 263. à n. 34.* Padilla *ad leg. poenal. par. 1. cap. 42. Scobar de purit. par. 2. q. 2.* Buccaron. *de dif. int. judic. civil. & crim. differen. 50. n. 8. 9. & 10.* Azevedo *in rub. à n. 19. tit. 10. lib. 8. recop. Vermigliol. consil. 171. 172. 186. & 193.* Farinac. *in praxi par. 3. quest. 105. à n. 241. & conf. 30. lib. 1. & conf. 123. & 145. lib. 2.* Regens Vico *ad prag. Reg. Sard. lib. 2. tit. 28. c. 4.* Bobad. *in polit. lib. 3. cap. 1. nu. 30.* Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium die 21. Septembris 1593. Maginus Noguera, Nuntius, delatus, quod composuit, & auctor fuit quarundam cantionum inhonestarum, & quod illas publicè cantavit per Civitatem Barcinonæ, in maximum dedecus, & detrimentum Ordinis Fratrum Carmelitarum: ad relationem Magnifici N. Mur fuit condemnatus, quod duceretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & relegeretur in Insulam per suam Majestatem nominandam ad quinquennium. Et die 27. Septembris 1623. Michael Morer, Medicinæ Doctor, delatus quod famosum libellum vulgo dictum pasqui contra Spectabilem Don Alexium de Marymon Gerentem Vicem Generalis Gubernatoris Cathalonie in Civitate Gerundæ residentem composuit, illumque pluribus angulis, & locis publicis dictæ Civitatis Gerundæ affixit: ad relationem Magnifici Ludovici Bestur I. R. C. fuit condemnatus, quod banniretur à Principatu Cathalonie ad quinquennium.

45 Quæro 9. qua poena puniatur vocans aliquem judæum, latronem, sodomitam, cornutum, &c. Respondeo quod judicis arbitrio, & ad restitutionem famæ, ac ad se didicendum, & veniam injuriato petendum in illis locis, quibus injuriam protulit, Farinac. *in praxi part. 3. quest. 105. n. 71.* remissivè Cenedo col-

lectan. *ad decretal. 146. num. 4.* Gomez tom. 2. *variar. cap. 6. num. 2. versi. Ex quo infero* ubi Ayllon Laynez num. 3. *versi. Quod ille*, Padilla *in leg. verbum volo nu. 5. Codic. de fideicommiss. alios citat* Pichard. *in manducat. ad praxim part. 3. §. 4. nu. 73.* Covar. & addit. Ybañes de Faria. *lib. 1. var. cap. 11.* Parlad. *rer. quotid. lib. 1. c. 17. à nu. 1. ad 25.* Padilla *ad leg. poenal. c. 42. Azevedo lege secunda, à nu. 1. ad 91. tit. 10. lib. 8. recop. Fermosin. in cap. unico quest. 7. num. 17. de litis contes. Thesaur. decisione ducentesima vigesima nona*, Regens Vico *ad pragmat. Reg. Sard. lib. 2. tit. 28. cap. 2.* In principatu Cathalonie per nostrum Regium Criminale Consilium regulatur arbitrium, quod talis injurius ultra poenam ordinariam canendi palynodiam, condemnatur, ut ducatur vestitus per loca, quibus injuriam protulit, & bannitur aliquando per annum, aliquando per triennium, exemplaria refert Peguera *dec. 13. & 77. par. 1.* sequitur Fontanella *de pact. num. 10. 2. claus. 5. gloss. 1. par. 1. n. 105.* alia addam nu. 46. & 48.

Quibus autem verbis palynodiam canens recantare 46 debet injuriam, an teneatur dicere se mentitum, vel sufficiant alia verba contradictoria æquipollentia? videndi sunt Parlador. *rer. quotid. lib. 1. cap. 17. num. 48.* Azevedo *leg. 2. à n. 88. tit. 10. libr. 8. recop. Bobadilla in polit. libr. 5. cap. 1. n. 133.* Amaja *leg. 4. num. 43. C. de jure fisci libr. 10.* Cevallos *com. cont. com. quest. 128. n. 8.* Gratian. *in addit. ad decisionem 195. n. 5. & 6.* Fermosin. *in cap. unico quest. 7. n. 17. de lit. contes.* Ayllon Laynez ad Gomez tom. 3. *var. cap. 6. num. 3. versi. Quod ille*, Ybañes de Faria *in addit. ad Covarr. libr. 1. var. cap. 11. num. 25.* In Principatu Cathalonie per nostrum Regium Criminale Consilium in sententia jam ponitur forma canendi palynodiam, illam de anno 1583. refert Peguera *decif. 13. in sine part. 1.* alteram similem fuisse practicatam 28. Novembris 1591. aliam de anno 1599. tradit Peguera *dec. 77. in sine part. 1.* Similem die 23. Maji 1603. ad relationem Magnifici Joannis Magarola contra Mariam Joannem Ferrer. Similem 24. Martii 1627. contra Jacobum Casanoves ad litteram referendam num. 48.

Dicunt tamen plures Doctores hanc poenam canendi 47 palynodiam jure non probari, nec usu servari, quia dicta poena palynodiæ de alio non serviebat, nec servit quàm de nova injuria injuriato inferenda, & quod unus, aut duo tantum noverant fuisse injuriarum illo crimine notatum, infinitis patefacere ea publicare, sic Bajard. ad Clar. §. *injuria*, n. 47. Farinac. *in praxi part. 3. qu. 105. num. 73.* Parlador. *rer. quotid. libr. 1. cap. 17. n. 24. & 46.* Covarr. *lib. 1. var. cap. 11. n. 4. versi. Verum ut ad propositam questionem*, ubi Ybañes de Faria num. 27. Salgado *de Reg. protest. part. 2. c. 4. n. 169. & 172.* latè Gratian. *dec. 195.* Fontan. *de pact. nupt. tom. 2. claus. 5. gloss. 1. part. 1. n. 106.* ubi refert in facti contingentia de mense Octobris 1615. referente Egregio Senatore Don Francisco Roig, & Mendoca Judice Regiæ Curia fuisse quemdam pro hujusmodi delicto condemnatum ad exulandum à Vicaria Barcinonæ ad triennium, relicta tamen, imò prorsus fugata, & in perpetuum relegata palynodiæ cantandæ poena, quamvis Doctores antiqui, qui in Aula erant, graviter contradixissent à tam inveterata praxi recedere.

Verum, quod illa praxis antiqua, & inveterata canendi 48 palynodiam non recesserit ab Aula in Cathalonie, en magis modernam declarationem sequentem. Die vigesima quarta, Martii 1627. In factu Fiscii Procuratoris Regiæ Curia, & partis instantis adversus, & contra Jacobum Casanoves dulciarium sive adroguer Villæ Cervariæ, delatum & inculpatum, quod in pluribus, & diversis locis, sive partibus dictæ Villæ Cervariæ, & animo & proposito deliberatis injuriando dixit, & asseruit Gasparem Bastons dulciarium dictæ Villæ judæum esse, & seu de genere, & profapia Judæorum procedere: facta relatione per Paulum Gujamer I. R. C. meritis processus attentis, & aliàs fuit conclusum, quod declaretur quod captus Jacobus Casanoves condemnatur, quod dictus, & benè custoditus ducatur ad carceres dictæ Villæ Cervariæ, & ab illis extractus, & positus in platea publica dictæ Villæ recognoscat, & in publicum, alta, & intelligibili voce dicat,

dicat, se malè, & contra veritatem dixisse dictum Gasparem Bastons Judæum esse in hæc verba. *To regonech haver malament dit, y mal parlat contra Gaspar Bastons droguer, que es iuen, y que procebeix de rafa de iuens, y aixi dich no ser aixi, com ho he dit: ans he dich que es Christia de natura y que procebeix de Christians de natura,* & quòd banniretur à Civitate Barcinonæ Villæ Cervariæ, & Tarregæ, & earum Vicariis per tempus unius anni. Dempis Francisco Bonet, & Paulo Gujemet, qui sunt vocati, quòd dictus Jacobus Casanoves condemnatur, quòd captus, & benè custoditus ducatur ad carceres dictæ Villæ Cervariæ: & ab illis extractus, & positus in platea publica dictæ Villæ recognoscat, & in publicum alta, & intelligibili voce dicat, se malè, & citra veritatem dixisse dictum Gasparem Bastons Judæum esse, in hæc verba: *To regonech haver malament dit, y mal parlat contra Gaspar Bastons droguer, que es iuen, y que procebeix de rafa de iuens, y aixi dich no ser aixi com yo he dit, ans he dich, que es Christia & de natura, y que procebeix de Christians de natura,* & quòd ducatur per loca solita dictæ Villæ, & banniat à Vicaria illius per tempus trium annorum.

- 49 Limitatur tamen hæc in Nobilibus, Militibus, Doctoribus, Licentiatis, & Clericis, qui ad pœnam canendi palynodiam condemnari nequeunt, Farinac. post alios in *praxi part. 3. quest. 105. n. 72. & 73. Parlador. rer. quotid. libr. 1. cap. 17. n. 26. & 31. Azevedo leg. 2. à n. 99. ad 121. & n. 238. 252. & 253. tit. 10. lib. 8. recop. Guttier. pract. libr. 4. quest. 19. n. 5. 6. & 7. Pichard. in manducat. ad praxim part. 3. §. 4. num. 73. Salgado de Reg. protect. lib. 2. cap. 4. à num. 169. & part. 4. cap. 12. à num. 108. Ayllon Laynez in addit. ad Gomez tom. 3. var. cap. 6. num. 3. versic. Quod ille, Fermosin. in cap. unico quest. 7. num. 17. de litiis contest. Padilla in leg. 1. num. 8. Cod. de juris, & facti ignor. Gratian. in addit. ad decis. 195. à num. 1. Regens Vico ad pragmat. Regn. Sard. libr. 2. tit. 28. cap. 2. num. 2. Ybañez de Faria in addit. ad Covarr. lib. 1. var. cap. 11. num. 28. 29. & 30.*
- 50 Quod amplia ¶ etiam si Nobilis, Miles, &c. artem vilem seu officium vile exercent, Azevedo leg. 2. num. 139. tit. 10. libr. 8. recop. Ybañez de Faria in addit. ad Covarr. libr. 1. var. c. 11. n. 28. in fine. Amplia ¶ etiam si Nobilis, Miles, Doctor, Licentiatus, aut Clericus talem injuriam dixerit contra alium Nobilem, Militem, Doctorem, Licentiatum, aut Clericum, Parlador. rer. quotid. libr. 1. cap. 17. num. 27. & 28. Azevedo leg. 2. à num. 240. tit. 10. libr. 8. recop. Ybañez de Faria in addit. ad Covarr. libr. 1. var. cap. 11. num. 28.
- 51 Addunt verò præcitati Doctores, in hac causa non desiderari, nec requiri, tam plenam, & exactam nobilitatis probationem, sicut quando de ipsa nobilitate principaliter agitur, imò sufficit nobilitatem per publicam famam, & communem opinionem probari, Otalora de nobilit. part. 3. cap. 8. num. 11. Parlador. rer. quotid. libr. 1. cap. 17. num. 29. Azevedo leg. 2. n. 251. tit. 10. libr. 8. recop. Ybañez de Faria in addit. ad Covarr. libr. 1. var. cap. 11. num. 29.
- 52 Condemnatus ad canendam palynodiam, si nolit illam recantare, quid faciendum sit? videndus Azevedo lege 2. à num. ducentesimo trigesimo primo, tit. 10. libr. 8. recop.
- 53 Unum noto, quòd injuriarum pœna habet locum, etiam quòd injuria dicta fuerit ad auriculam, Farinac. in *praxi part. 3. quest. 105. num. 207. & conf. 30. n. 63. lib. 1. Thoro loco statim allegando.* Sed quæ ¶ probationes requirantur, ut injurians aliquem ad aures puniri possit? Respondeo, quòd sufficiunt conjecturæ. Et quæ debeant esse; explicant Mieres *constit. Reg. Ferdinandi in Curia Barcinone tom. 2. column. 9. cap. 22. numer. 45. & 46. fol. 256. in novis, Thoro in compend. decision. part. 3. sect. 1. verbo Injurians, fol. 552.*
- 54 Oculari pedes se faciens ab aliquo, qua pœna puniatur, & quid si fuerit minor? vide Thoro in *compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Oculari, fol. 221. ubi de pœna relegationis.*
- 55 Quæro 10. & ultimò, qua pœna puniatur auxiliator in vulnere ante delictum, vel in ipso delicto, aut post delictum? vide quos citavi decis. 92. num. 34. Per

nostrum Regium Criminale Cathalonæ Consilium, die 26. Augusti 1603. Bernardus Badia, delatus, quòd assistendo opem, & auxilium præstitit in vulnere in vico de la palla Civitatis Barcinonæ illato in personam Joannis Requesens, Nuntii Curie Vicarii Barcinonæ, ex quo intra octo dies mors secuta fuit, qui extitit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad septennium. Et die 24. Januarii 1611. Stephanus Casanoves, delatus de ope, & auxilio præstito in vulnere lethali per alium ictu ensis illato in personam Mariæ Annæ Moles domicellæ intus domum Josephi Arrufat Notarii condemnatus fuit ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die quarta Januarii 1633. Bernardus Sarriera, delatus de auxilio per eum præstito in rixa, in qua fuit secuta mors in personam Vincentii Iglestes militis triremium classis Hispaniæ ictu ensis in muro, & prope portam de la boqueria Civitatis Barcinonæ: ad relationem Magnifici Antonii Viñola I. R. C. fuit condemnatus, quòd banniretur à Principatu Cathalonæ, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanæ ad quinquennium.

ARGUMENTUM.

An vulnerans Clericum ad Ecclesiam confugiens gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Vulnerans Clericum gaudet Immunitate Ecclesie, num. 1. sed contrarium est verius, n. 4.
- 2 Percutiens Clericum gaudet Immunitate Ecclesie, num. 21. sed contrarium est verius, n. 6. si percussio est magna, num. 7.
- 3 Mutilans Clericum gaudet Immunitate Ecclesie, num. 3. sed contrarium est verius, n. 5.
- 8 Vulnerans Clericum qua pœna puniatur, num. 8. & qua pœna si vulnus fuerit proditorium, n. 9.
- 10 Baculo percutiens Clericum qua pœna puniatur.
- 11 Injuria facta Clerico dicitur atrox.
- 12 Injuria facta Sacerdoti puniatur pœna capitali, n. 12. intellige, num. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. & 21.
- 13 Injuria facta Clerico dicitur facta Deo.
- 17 Percutiens, manusve impias mittens in Clericum puniatur pœna capitis, intellige, num. 18. 19. 20. & 21.
- 22 Clericum intus Ecclesiam pellicea, & stola indutum per brachia excudens qua pœna puniatur.
- 23 Injurians verbaliter Clericum qua pœna puniatur.
- 24 Libellum famosum componens contra Clericum qua pœna puniatur.

DECISIO C.

PRIMA est opinio, quòd vulnerans Clericum ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, & inde invitus extrahi non potest, ita Navar. in *manual. cap. 25. num. 19. Farinac. de Immun. Eccles. n. 116. Villalobos in sum. part. 2. tract. 39. dif. 7. n. 13. Giurba conf. 70. n. 21. in fine, juncto n. 2. cum seq.* Et idem est in percussione Clericum, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, Villagut. de *exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles. n. 43. Italia de Immun. Eccles. lib. 1. c. 3. §. 2. n. 6. & 7. Sanchez conf. moral. libr. 6. cap. 1. dub. 8. n. 24. Suelves conf. 33. num. 17. libr. 1. Diana resol. moral. part. 4. tract. 1. resol. 68. Mexia de Cabrera de Immun. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 5. n. 36. Giurba conf. 70. n. 1. in fine, juncto n. 2. cum seq.* Etiam ¶ si membrorum mutilatio interveniat, Thomas del Bene de *Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 12. n. 13. & alii ex citatis dec. 92. à n. 1. ubi fundamenta hujus opinionis tradidi.*

Secunda est opinio, quæ verior est, quòd vulnerans Clericum confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, sed inde invitus extrahi potest. Ita servatum fuisse in vulnerante Sacerdotem testatur Boer. dec. 109.

- dec. 109. num. 7. ad quem se refert Azevedo leg. 3. n. 23. tit. 2. libr. 1. recop. sequuntur Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. n. 28. Pobad. in polit. libr. 2. cap. 14. num. 47. Villadiego in polit. cap. 3. n. 212. Molinus de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immun. Eccles. quali. homicid. amittatur, n. 143. vers. Tenere, Riccius in praxi part. 3. resol. 109. Guazzin. defens. 1. cap. 37. n. 71. & cap. 38. n. 53. ita decisum per Sacrum Consilium Neapolitanum, & in reclamatione fuisse decisionem confirmatam testatur Sanfelicius decis. 20. num. 6. sequitur Thor. in compend. dec. in supplem. verbo Immunitas Ecclesiastica an suffragetur, fol. 288. remissivè Riccius de publ. jud. quest. 37. num. 38. Et multo magis in mutilante Clericum, qui Immunitate Ecclesiæ non gaudet, Bardaxi foro 1. num. 18. de his qui ad Eccles. confug. Farinac. de Immunit. Eccles. num. 116. Idemque in percutiente Clericum, qui non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Portoles §. infantio, n. 9. Carrasc. ad leg. recop. c. 3. §. 4. n. 6. observatum refert Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccles. libr. 1. c. 10. n. 19. vers. Lo qual, Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. c. 3. n. 123. notant Farinac. in praxi part. 1. qu. 28. n. 29. Guazzin. defens. 1. cap. 38. numer. 53. Intellige hæc, quæ de percussione dixi, si percussio est magna, nam tunc percutiens Clericum magna percussione etiam sine læsione corporis non gaudet Immunitate Ecclesiæ, decisum per nostrum Cancellarium Cathalonix refert Michael Ferrer. part. 3. observ. cap. 250. sequitur Peguera dec. 23. num. 3. vers. Insuper part. 2. vide quæ dixi dec. 93. à num. 6.
- 8 Ampliationes, & limitationes ad hanc decisionem repete illas, quæ tradidi dec. 93. à num. 16.
- Quæro 1. qua pœna puniatur vulnerans Clericum? vide Boer. decis. 109. n. 7. in fine, ubi refert vulnerantem Sacerdotem condemnatum fuisse per arrestum ad amputationem manus sinistra, sequitur Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. n. 25. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccles. lib. 1. c. 10. n. 19. vers. Lo qual, testatur per eum fuisse condemnatum, quod manus ejus clavo figeretur per spatium unius horæ, & per Judicem Sæcularem ordinarium fuisse condemnatum ad pœnam mortis. Sed per Regium Criminale Cathalonix Consilium die 15. Decembr. 1599. Alphonsus Rodriguez revenditor caseorum delatus, & inculpatus de vulneribus per eum illatis in Civitate Barcinonæ in personam Hieronymi Carreter, Presbyteri Civitatis Cæsar Augustæ Regni Aragonum, ad relationem Magnifici Francisci Selscæ I. R. C. fuit condemnatus, quod duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad quinquennium. Quæ quidem sententia in Regia Audientia civili ad relationem Magnifici Josephi Dalmau septima Februarij 1600. extitit in gradu supplicationis confirmata.
- 9 Et qua pœna puniatur vulnerans proditoriè Clericum? Bobad. in polit. libr. 2. cap. 24. n. 35. dicit, quod pœna mortis fuit executâ in Civitate Salamantina contra quemdam vocatum Salacar, ex quo proditoriè, & per insidias in capite vulneravit Portionarium Muñon ab Ecclesia exeuntem. Sed per nostrum Regium Criminale Cathalonix Consilium, die prima Septembris 1610. Guillelmus Cumbret, delatus de cicatrice per eum noctu proditoriè illata in facie Francisci Bravo, Presbyteri sanctæ Theologiæ Doctoris: fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per decennium.
- 10 Quæro 2. qua pœna puniatur baculo Clericum percutiens? iste casus fuit disputatus in Senatu Pedemontano contra quemdam, qui in Civitate Cherii baculo percusserat Præpositum, sive ut vulgò dicitur Guardianum Monasterii Sancti Francisci in claustrum ejusdem Monasterii, fuitque condemnatus ad triremes per quinquennium, & sic executum testatur Thesaur. dec. 224. num. 2. & 3. sequitur Jul. Chartar. dec. 82. num. 39. vide dictam dec. 99. n. 36. Intellige si baculo Clericum percutiens est plebejus; si autem est Militaris, vel gaudens privilegio Militari bannitur, sic fuit observatum in Cathalonix per Regium Criminale Consilium 9. Junij 1611. contra quemdam Medicinæ Doctorem, delatum de percussione cum baculo in capite Francisci Lorens, Presbyteri in Ecclesia Sedis Dertuzæ, cum magna sanguinis emissione: qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala tunc I. R. C. fuit condemnatus, quod banniretur à Principatu Cathalonix, & Comitibus Rossellionis, & Ceritanix per septennium.
- Nec obstat, si dicas contra prædicta in 1. & 2. questione, quod injuria facta Clerico, ac Sacerdoti dicatur atrox, l. atrocem, ibi: cum esses in Sacerdotio Cod. de injur. Farinac. in praxi part. 3. quest. 105. n. 195. Jul. Chartar. dec. 63. n. 21. Sanfel. dec. 63. n. 20. Barbosa in authent. sed novo jure, num. 4. Cod. de Episc. & Cler. In tantum quod pro injuria Sacerdoti illata punitur quis pœna capitis, l. si quis in hoc genus Cod. de Episc. & Cler. Can. si quis suadente 17. quest. 4. Jul. Chartar. dec. 63. à n. 1. ad 6. etiam si injuria sit levis, dicta l. si quis hoc genus Cod. de Episc. & Cler. quam ad hoc adducit Thesaur. dec. 224. n. 2. vers. Si enim in fine, sequitur Sanfel. dec. 63. n. 31. Nec mirum quod in injuria facta Clerico dicitur facta Deo, & totam tangit Ecclesiam, Maranta de ord. jud. part. 6. tit. & pervenitur aliquando, n. 143. Farinac. in praxi part. 3. quest. 105. num. 291. Barbosa in cap. cum desideres, num. 10. de sentent. excomm.
- Quia responderetur, quod prædicta jura in l. si quis in hoc genus Cod. de Episc. & Cler. & Can. si quis suadente 17. q. 4. intelligenda sunt, quando Clerico, ac Sacerdoti infertur injuria in Ecclesia, dicto can. si quis suadente, ibi: vel in Ecclesia, vel loco, vel cultui 17. quest. 4. l. si quis in hoc genus, ibi: si quis in hoc genus sacrilegii proruperit, ut in Ecclesias Catholicas irruens C. de Episc. & Cler. §. si quis cum sacra, ibi in Sanctam Ecclesiam ingrediens in authent. de Sanctis. Episc. Jul. Chartar. dec. 63. num. 7. Nec sufficit quod injuria verbalis, ut opinantur Thesaur. dec. 224. n. 3. & alii quos refert, sed non sequitur Jul. Chartar. dec. 63. n. 14. Sed debet esse gravis, & atrox injuria, Bajard. ad Clar. §. injuria, n. 49. vers. Item adde, quæ facta ex percussione infertur, Sanfelicius decis. 63. num. 22. Jul. Chartar. decis. 63. num. 11. 12. 13. & 15. vers. Respondemus.
- Et adhuc quod quamvis aliqui dicant, quod percutiens, manusvè impias mittens in Clericum, uti sacrilegus pœna capitis puniatur, Menoch. de arbitr. judic. casu 389. num. 3. & 16. per text. in leg. si quis in hoc genus C. de Episc. & Cler. Franch. dec. 533. num. 6. Farinac. in praxi part. 3. q. 105. num. 495. Intelligenda quod prædicta sunt, si sacra ministeria turbaverit, vel celebrari prohibuerit, nam tunc capite punitur, §. si quis cum sacra in authent. de Sanctis. Episc. authent. sed novo jure C. de Episc. & Cler. sic Sanfelicius dec. 63. num. 31. Jul. Chartar. decis. 63. num. 8. & 9.
- Quo circa, ut percutiens, manusvè impias immitens in Clericum capitis pœna puniatur, quatuor requisita concurrere debent. Primum, quod percussus sit Sacerdos, vel Clericus. Secundum, quod percussio sit in Ecclesia. Tertium, quod fiat, dum Divina Officia celebrantur. Quartum, quod Divina Officia perturbentur. Ita post Jacob. de Butrigar. scripserunt Bald. in authent. sed novo jure ante, & post n. 1. Salicet. n. 1. C. de Episc. & Cler. Castren. in leg. si quis in hoc genus n. 1. C. eodem, Riminald. Jun. conf. 743. a num. 17. libr. 7. Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 33. n. 13. Bajard. ad Clar. §. injuria, num. 49. vers. Item adde, & §. sacrilegium, n. 7. Menoch. de arbitr. jud. casu 389. sub n. 15. Farinac. in praxi part. 3. q. 106. Martha de jurisd. part. 2. cap. 27. post n. 10. Barbosa in leg. si quis in hoc genus sub n. 4. C. de Episc. & Cler. Sanfel. decis. 63. n. 21. Jul. Chartar. dec. 63. n. 10. Quam capitis quod pœnam de ultimo supplicio hoc in casu Doctores intellexerunt, in qua opinione fuerunt Menoch. de arbitr. jud. casu 389. num. 15. Bajard. ad Clar. §. sacrilegium, num. 9. Farinac. in praxi part. 3. quest. 105. n. 206. Martha de jurisd. part. 2. cap. 27. num. 10. Franch. decis. 533. n. 6. & reprobat contrarium tenentibus Jul. Chartar. decis. 64. sub n. 10. vers. Quam quidem.
- Quod si aliquod ex prædictis quatuor requisitis percussio criminis aggravantibus deficiat, eo tunc percutiens Clericum, verberibus, exilioque de jure punitur, authent. sed novo jure C. de Episc. & Cler. §. si quis cum sacra in authent. de Sanctis. Episc. Menoch. de arbitr. jud. casu 389. num. 15. Bajard. ad Clar. §. sacrilegium, n. 9. Farinac. in praxi part. 4. qu. 105. n. 206. & alii per Jul.

- Jul. Chartar. dec. 63, n. 12, & cum verbera isto casu non sint in usu, ut testatur Sanfelicius dec. 63, num. 21. Fuit per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium arbitrata pœna treremium contra illos, qui Clericos vulnerarunt, ut dixi n. 8. & 9. Et etiam fuit per Senatum Pedemontanum arbitrata pœna treremium contra illum qui in Civitate Cherii baculo Præpositum percussit, ut dixi n. 10. Et per Magnam Curiam Vicariæ Regni Neapolis arbitrata fuit pœna treremium in eo, qui intus Ecclesiam Parochum pellicea, & stola indutum per brachia excussit, ut testatur Sanfelicius dec. 63, n. 2. refert, & sequitur Thoro in supplement. decis. verbo Percutiens quam, fol. 476.
- 22 Quæro 3, qua pœna puniatur injuriens verbaliter Clericum? vide Jul. Chartar. decis. 63, à n. 17. & quæ generaliter tradidi dec. 69, à num. 18.
- 24 Quæro 4, qua pœna puniatur componens libellum famosum contra Clericum? vide quæ dixi dec. 99, n. 44, ubi decisionem nostri Senatus tradidi.

ARGUMENTUM.

An vulnerans per assassinium ad Ecclesiam confugiens gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Assassinus est, & Immunitate Ecclesie non gaudet, qui sub promissione pecunie, vel alterius æquivalentis mandat aliquem occidere, numer. 1. Amplia 1. etiam morte non secuta, numer. 2. Amplia 2. etiam si mandans mandatum revocaverit ante effectum secutum, num. 3.
- 4 Assassinus an sit, & Immunitate Ecclesie gaudeat mandatarius, qui habita, vel promissa pecunia mandatum acceptat ad occidendum, quando non occidit, sed solum insultat, aut vulnerat, n. 4. opinio affirmativa, n. 5. negativa, qua verior est, n. 6. Amplia etiam si animo occidendi non vulneraverit, num. 7.
- 8 Mandatarius, qui habita, vel promissa pecunia acceptat mandatum ad occidendum non gaudet Immunitate Ecclesie, etiam si ad aliquem exteriorem actum delicti consummationi proximum non processerit, numer. 8. nec gaudet indulto, num. 9.
- 10 Assassinus ex solo effectu, seu conatu punitur de jure pœna mortis, etiam effectu non secuto, n. 10. & 11. Limita de generali consuetudine, n. 12. Sublimita, num. 13. & 14.
- 15 Pestem immittere cogitans in aliqua Civitate aliquibus preparatis unguentis licet non efficacibus laqueo suspendi debet.
- 16 Mandans in crimine assassinii punitur de jure pœna mortis, etiam quod mandatum revocaverit, n. 16. Limita de generali consuetudine, num. 17.
- 18 Mandatarius, qui mediante pecunia acceptavit mandatum ad occidendum, si postea pœnitentia ductus nihil egerit, pœna extraordinaria puniri debet.
- 19 Mandatarius ad committendum assassinium si alteri mandatum dederit illud committendi, homicidio secuto, pœna mortis puniendus est.
- 20 Vulnerare aliquem mandans, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum mediante pecunia, vulnerare tantum illato, & morte non secuta, an gaudeat Immunitate Ecclesie, numer. 20. opinio affirmativa, num. 21. negativa, num. 32. consiliatrix, numer. 34. sed negativa arridet, num. 35.
- 22 Vulnerare aliquem mandans, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum pecunia mediante, vulnerare tantum illato, gaudet Regis indulto.
- 23 Clericus vulnerare aliquem mandans, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum mediante pecunia, vulnerare tantum illato, gaudet privilegio fori.
- 24 Vulnerare aliquem mandans, vel mandatum susci-

piens ad vulnerandum mediante pecunia, an sit verè assassinus, numer. 24. & trigesimo tertio.

- 25 Assassinus dicitur à scindendo.
- 26 Occidere est, animam à corpore separare.
- 27 Vulnerare est, carnem scindere cum sanguinis effusione.
- 28 Percutere est, cum violentia carnem tangere sine scissura.
- 29 Mutilare quid sit.
- 30 Debilitare quid sit.
- 31 Percutere minus est quàm vulnerare.
- 36 Delictum quod mediante pecunia committitur, gravius judicatur, quàm quod perficitur citra pecunie mercedem, & ideo gravius punitur.
- 37 Vulnerans mandato alterius data, vel promissa pecunia gravius punitur, quàm si absque pecunia vulnerasset, num. 37. & 38.
- 39 Mandans aliquem vulnerare mediante pecunia, si mandatarius excedat, & sequatur mors, puniri debet pœna ordinaria, numer. 39. & quadragesimo.
- 41 Mandans aliquem sfrigiare, vel baculo percutere, si mandatarius illum occidat, an puniendus sit pœna ordinaria.
- 42 Mandans delictum grave etiam per assassinium qua pœna puniatur, num. 42. & 43.

DECISIO CI.

Expediti juris in mandatis est in mandante, qui sub promissione pecunie, vel alterius æquivalentis mandat aliquem occidere, quod assassinus sit, pœnasque assassinii incurrat, & Immunitate Ecclesie non gaudeat, sic docent Decian. tract. crim. l. 6. cap. 28. n. 18. ad finem, Farinac. de Immunit. Eccles. n. 128. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disput. unica. punct. 9. n. 39. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 11. vers. Dico igitur, ibi: Cui etiam adde Thom. del Bene plures laudans de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 5. num. 1. & 2. Amplia 1. etiam morte non secuta, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. n. 39. Diana loco citato, Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 5. n. 1. Amplia 2. etiam si mandans mandatum revocaverit ante effectum secutum, Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. n. 39. vers. Adde, Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 21. sect. n. 3. Adde quæ dicam num. 16. & 17.

Difficultas autem consistit in mandatario, qui habita vel promissa pecunia mandatum acceptat ad occidendum an gaudeat Immunitate Ecclesie, quando non occidit, sed solum insultat, aut vulnerat?

Prima est opinio affirmativa, quod gaudeat Immunitate Ecclesie, etiam si mandatarius vulneret vel deveniat ad actum proximum morti, si mors secuta non fuerit, sic Farin. de Immun. Eccl. n. 123. Suar. de relig. lib. 3. c. 11. n. 14. Layman lib. 4. tract. 9. cap. 3. n. 9. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. n. 38. Diana resol. moral. part. 9. tract. 1. resol. 11. vers. Sed deveniendo, vers. Verum, & vers. Dico igitur, & in sum. part. 1. verbo Immun. Eccl. n. 29. Ciarl. controuv. forens. c. 162. n. 17. part. 2. Thom. del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 20. sect. 9. à n. 6. & dub. 21. sect. 4. à n. 2. & alii penes ipsos, & apud Vernigl. cons. 90. n. 1. & 2.

Secunda est opinio negativa, quæ verior, & communior est, quod si ad actum proximum insultus, vel vulnerum sicarius devenerit, etiam si mors secuta non fuit, non gaudet Immunitate Ecclesie, quia per eum non stetit, quin Christianum per assassinium occiderit, sic Grammat. voto 8.9. & 11. Gurtierr. pract. lib. 3. q. 7. & n. 54. Rovit. in pragmat. 1. n. 25. de abolit. Farinac. in praxi part. 1. q. 28. n. 27. Molin. de sacra homicid. Immun. amitten. tit. Immun. Eccl. quali homic. amittatur, n. 116. & 179. Peregr. de Immun. Eccl. c. 7. n. 37. hancque secutus fuit Diana part. 1. tract. 1. ref. 18. vers. Non reticebo in princ. ut ipse fatetur part. 6. tract. 1. resol. 11. vers. Sed deveniendo, & vers. Verum, Bonac. tom. 2. disp. 3. qu. 7. de Immun. punct. 6. §. 5. n. 6. Magal. part. 3. lib. 4. cap. 2.

- c. 2. q. 1. n. 2. Mexia de Cabrera *in formul. Immun. Eccl.* lib. 1. c. 11. §. 6. n. 19. Gambac. *de Immun. Eccl.* lib. 5. c. 34. n. 12. Bobad. *in pol. t. lib. 2. cap. 14. n. 77.* Cevallos *comm. cont. comm. qu. 901. à n. 58.* ad quem se refert Ayl- lon Laynez in addit. ad Gomez tom. 3. var. cap. 13. n. 12. Barbofa *de jure Eccl.* univ. lib. 2. c. 3. n. 97. Lezana *qu. regul. tom. 3. verbo Immun. Eccl.* n. 13. vers. *Idem dico,* & reprobatis contrariis Giurba *conf. 50. n. 45. in fine.* Cutel. *de Immun. Eccl.* lib. 1. quest. 18.
- 7 Hæc secunda opinio, adeo vera est, ut procedat in mandatario, qui habita, vel promissa pecunia manda- tum acceperat ad occidendum, ut non gaudeat Immuni- tate Ecclesiæ, si vulnerat, etiam si animo non occiden- di vulneraverit, licet minus bene contrarium doceant, Guttier. *pract. l. 3. quest. 7. n. 55. & 59.* Bobad. *in polit. libr. 2. cap. 14. n. 35.* Siquidem attendens, qui habita, vel promissa pecunia mandatum acceperat ad occiden- dum & si ad exteriorem aliquem actum delicti consum- mationi proximum non processerit, licet extra ordi- nem puniendus sit, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, cum statim per acceptionem mandati, & pecunia- datam seu promissam ad occidendum priveretur Immu- nitate Ecclesiæ, Mantua *libr. 5. observ. 41.* Remigius *de Immun. Eccl.* fallen. 15. num. 8. Placa *de delict. lib. 1. cap. 9. num. 24.* Mexia de Cabrera *in formul. Immun. Eccl.* lib. 1. cap. 11. §. 6. num. 18. Farinac. *in praxi part. 1. qu. 28. num. 27.* Molinus *de sacra homicid. Im- munit. amittent. tit. Immun. Eccl.* quali homicid. amit- tat. num. 179. Gratian. *discept. forens. c. 598. n. 5. & 6.*
- 9 Giurba *conf. 50. num. 45.* Nec gaudeat Regis indulto, Grammat. *voto 11. Rovit. in pragm. 1. n. 25. de abolit. Mastrill. de indult. cap. 29. n. 12. & 14.* Giurba *conf. 46. num. 14. & consil. 50. num. 45.*
- 10 De rigore juris, assassinus ex solo affectu, seu cona- ru punitur pœna mortis, etiam effectu non secuto, & hoc est speciale in isto crimine ob ejus atrocitatem, c. 1. *de homic. in 6. post antiquos Remig. de Immun. Eccl.* fallen. 15. n. 8. vers. *Dico Grammat. voto 9.* Covarr. *in Clement. si furiosus part. 2. num. 9.* Placa *de delict. lib. 1. cap. 19. n. 9.* Malfard. *de probat. concl. 138. n. 2.* Gabriel. *lib. 7. concl. 1. n. 7. & 8.* Cevallos *comm. cont. comm. quest. 540. à n. 5.* quos & alios laudat Farinac. *in praxi part. 4. qu. 123. n. 77.* quibus addendi sunt Clar. §. *assassinium,* n. 7. vers. *Scias etiam,* ubi Bajard. n. 23. & 24. Mastrill. *de indulto, cap. 29. n. 13.* Cabal. *de homic. n. 501.* Guaz- zin. *defens. 1. cap. 38. num. 42. vers. Et circa,* Boss. *tit. de homicid. num. 13.* Decian. *tract. crim. libr. 9. cap. 30. n. 38. & conf. 115. n. 14. libr. 3. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. leg. pœn. assassin. n. 11. 18. & 19.* Guttier. *pract. libr. 3. quest. 7. num. 26.* Giurba *consil. 46. n. 36.* Italia *de Immun. Eccl.* lib. 1. cap. 5. §. 5. num. 136. Molinus *de homicid. Immun. amittent. tit. Immun. Ec- cl.* quali homicid. amittatur, num. 179. Barbofa *in cap. 1. n. 8. de homicid. in 6.* Thoro *in compend. dec. part. 1. verbo Assassinus in fine fol. 56.* Maxime attendens quando de- ventum est ad actum proximum insultus, aut vulne- rum, Boss. *tit. de homicid. num. 16. in fine,* Gomez tom. 3. var. cap. 3. numer. 10. vers. *Item etiam dicitur,* Gut- tier. *pract. libr. 3. quest. 7. n. 31.* Decian. *tractat. crim. libr. 6. cap. 30. num. 13. & seq.* Malfard. *de probat. concl. 138. n. 10.* Farinac. *in praxi part. 1. quest. 28. num. 25. & alios addit part. 4. quest. 123. à num. 101.* Gram- mat. *voto 9. num. 10.* Guazzin. *defens. 1. c. 38. num. 42. vers. Et maxime,* Giurba *conf. 46. num. 36.* Mexia de Cabrera *in formul. Immun. Eccl.* lib. 1. cap. 11. §. 6. num. 9. Ayllon Laynez in addit. ad Gomez tom. 3. var. cap. 3. num. 12. tamen de generali consuetudine assas- sinus morte non secuta non punitur pœna mortis, etsi deventum fuerit ad actum proximum insultus, aut vulnere, sed pœna extraordinaria Judicis arbitrio juxta qualitatem facti, & personarum, eorumque cir- cumstantias, Jul. Clar. §. *assassinium,* n. 7. vers. *Scias etiam,* ubi Bajard. n. 24. idem Clar. §. *fin. quest. 92. n. 2. vers. Scias,* Gomez tom. 3. var. cap. 3. n. 11. Guttier. *pract. lib. 3. quest. 7. à n. 26. ad 43.* Malfard. *concl. 138. n. 8.* Thesaur. *filiius in addit. ad dec. 243. suis parentis in princ.* Cevallos *comm. cont. comm. q. 540. à num. 9.* Ma- strill. *dec. 293. à n. 1. libr. 3.* Gambacurta *de Immun. Ec- cl.* lib. 5. cap. 35. num. 5. Cutellus *de Immun. Eccl.* lib. 1. qu. 18. Farinac. *in praxi part. 4. qu. 123. à n. 115. & de Immun. Eccl.* num. 123. Cabal. *resol. crim. casu 242. à num. 32. ad finem,* Vermigliol. *conf. 23. num. 11.* Thoro *in compend. decis. part. 1. verbo Assassinium,* si non fuerit, & verbo *Assassinus fol. 43.* Diana *resol. mo- ral. part. 6. tract. 1. resol. 11. vers. scilicet.* Verum Thomas del Bene *de Immun. Eccl.* tom. 2. cap. 16. dubit. 21. sect. 4. num. 6. & 7. Magaius *part. 3. libr. 4. cap. 2. qu. 1. n. 20.* Ita fuit observatum per nostrum Regium Criminale Cathalonæ Consilium die 17. Septembris 1612. con- tra Joannam Font famulam Isabelis Spinosa, delatam, quod pecunia corrupta præparavit vinum venenatum, & illud in ejus domo tradidit Isabeli Spinosa ejus do- minæ ad illam venenandam: quæ ad relationem No- bilis Petri Soler I. R. C. fuit condemnata, quod fusti- garetur palam, & publicè per loca solita Civitatis Bar- cinonæ, & relegaretur in Insulam per suam Majesta- tem nominandam ad decennium. Adde quæ generali- ter dixi *decis. 34. num. 42. part. 1. decis. 92. num. 30. & decis. 99. n. 40. hac part. 2.*
- Limita 1. quæ dixi de generali consuetudine n. 12. si 13 assassinus diffamatus similium sit, nam tunc si ad actum proximum devenerit, etiam effectu non secuto, pœna mortis puniri debet; exemplaria refert Cutellus *de Im- mun. Eccl.* lib. 1. quest. 18. num. 6. sequitur Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 4. n. 7.* Thoro alia exemplaria laudat, quæ sic sunt intelli- genda *in compend. decis. part. 3. sect. 3. verbo Manda- tarius col. 1. ad medium fol. 66.*
- Limita 2. quando apparet in assassino de mala volun- 14 tate occidere volentis, quo casu etiam effectu non se- cuto puniri debet, Thesaur. *in addit. ad dec. 243. sui pa- rentis in princ. vers. Quod tamen.* Qui in fine attendit 15 quod cogitans pestem immittere in aliqua Civitate, aliquibus præparatis medicamentis, licet non efficaci- bus, laqueo suspendi debet, & testatur sic suum Sena- tum censuisse, idem Thesaur. *quest. forens. lib. 2. quest. 25. in fine.*
- Hinc licet de rigore juris mandans in crimine assas- 16 sinii puniatur pœna mortis, etiam quod mandatum re- vocaverit post illius acceptionem ante securum effe- ctum, cum ex solo mandato sit ligatus, per solumque mandatum reputetur delictum consummatum, de quo Gabriel *lib. 7. concl. 1. n. 9.* Malfard. *de probat. concl. 138. n. 5. & 6.* Farinac. *post alios in praxi part. 4. quest. 223. à n. 82.* Guttier. *pract. libr. 3. qu. 7. à n. 44. & 45.* Boer. *de homic. lib. 1. cap. 3. n. 4.* quem citat Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 11. vers. Dico igitur,* Cas- trus Palaus tom. 2. tract. 11. *disp. unica punct. 9. nu. 39. in fine,* Thomas del Bene *de Immun. Eccl.* tom. 2. cap. 16. dubit. 21. sect. 5. num. 3. Tamen attendens 17 consuetudine non est hoc in casu imponenda pœna ordi- naria assassinii consummati, sed extraordinaria Judicis arbitrio juxta facti, & personarum qualitatem, Gut- tierrez *pract. lib. 3. qu. 7. à num. 46.*
- Mandatarius autem, qui mediante pecunia manda- 18 tum acceperat ad occidendum, si postea pœnitentia ductus homicidium non perpetravit, quia deliquit illud acceperat, pœna extraordinaria judicantis arbitrio puniri debet, Grammat. *voto 9. num. 10. vers. Imo se- mel,* & num. decimo primo, Placa *de delict. lib. 1. cap. 19. num. 10. vers. Undecimo ex præmissis,* Muscatel. *in praxi rubr. de homicid. med. pecun. in seq. titul. de pœnis delict. num. 11.* Cabal. *de homicid. num. 514.* Farinac. *in praxi part. 4. quest. 123. num. 90. juncto n. 115.* latissime Thoro *in compend. decis. part. 3. sect. 2. verbo Manda- tarius, fol. 66.*
- Sed si mandatarius ad committendum assassinium, 19 alteri mandatum dederit illud committendi, homici- dio secuto, puniendus est pœna mortis, plures Giurba *consil. 7. n. 10. in fine,* decisum per Senatam Mediola- nensem refert Portus *in suo fascic. crim. §. homicidium el 2. fol. 142. vers. Mandans fieri,* & per Senatam Nea- politanum testatur Thoro *in compend. decis. part. 3. se- ction. 2. verbo Mandatarius, fol. 67. ex Cabal. resolut. crim. casu 242. num. 9.*
- Grave tamen est dubium, an assassinus dicatur, & 20 gaudeat Immunitate Ecclesiæ, mandans aliquem vul- nerare, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum me- diante

dianre pecunia, vulnere tantum illato, morte non secuta?

- Prima est opinio, quod mandans aliquem vulnerare, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum mediante pecunia, vulnere tantum illato, & morte non secuta, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate; sic docent Ambrosin. *de Immun. Eccles. cap. 7. num. 11.* Guttier. *pract. libr. 3. quest. 7. num. 1.* Farinac. *de Immun. Eccles. num. 134.* Gratian. *discept. forens. cap. 598. num. 9.* Giurba *consil. 46. num. 12.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disput. unica, puncto 9. numer. 37.* Bonacina *disput. 3. quest. 7. de Immun. punct. 4. num. 7.* Diana *resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 18. vers. Non reticebo,* ibi: *Nota vero, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 21. sect. 4. num. 1.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 13. in fine,* Mexia de Cabrera *in formular. Immun. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 6. num. 26.* Barbosa *de jure Eccles. univers. libr. 2. c. 3. num. 97.* Riccius *in decis. 112. part. 1.*
- 22 Sic mandans ¶ aliquem vulnerare, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum, vulnere tantum illato, & morte non secuta, gaudet Regis indulto, Rovit. *in pragmat. 12. num. 6. de abolit. Mastrill. de indulto c. 29. num. 12. & decis. 293. num. 27. part. 3.* Giurba *consil. 46. num. 14.*
- 23 Sic etiam ¶ mandans aliquem vulnerare, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum, vulnere tantum illato, & morte non secuta, gaudet privilegio fori, Carol. ad Grass. *de effectu Cleric. effectu 1. num. 991. consil. 46. num. 16.*
- 24 Ratio est, quia mandans aliquem vulnerare, vel mandatum suscipiens mediante pecunia, etiam cum effectu vulnerans, morte non secuta, non est verè, & propriè assassinus, nec incidit in crimen, & pœnas assassinii, ex quo *cap. 1. de homicid. in 6.* loquitur tantum de interficientibus fidelem non de vulnerantibus, & pœna ex alio capite præsertim in præjudicium Immunitatis Ecclesiasticæ non sunt ampliandæ, sed potius restringendæ, ut post antiquos docent Riccius *decis. 112. num. 2. part. 2.* Guttier. *libr. 3. quest. 7. num. 60.* Gabriel. *libr. 7. conclus. 1. num. 30.* Mascard. *de probat. concl. 138. num. 10. & 11.* Decian. *tract. crimin. libr. 9. cap. 30. num. 41.* Bajard. ad Clar. *§. assassinium, num. 2.* Ambrosin. *de Immun. Eccles. cap. 7. num. 11.* Farinac. *in praxi part. 4. quest. 123. num. 139. & consil. 99. num. 52. & de Immun. Eccles. n. 134.* Cabal. *de homicid. num. 499.* Carocc. *decis. 39. num. 8. 9. & 10.* Carol. de Grass. *de effectu. Cleric. effectu. 1. n. 691.* Portus *in fastic. crimin. §. assassinium, vers. Vulnus ut dicatur, fol. 156.* Guazzin. *defens. 1. cap. 38. num. 42. vers. Secus erit,* Gratian. *discept. forens. cap. 598. à numer. 9. & cap. 619. num. 1. & 2.* Mastrill. *de indulto, cap. 29. num. 12. & decis. 293. n. 26. lib. 3.* Cevallos *com. cont. com. quest. 901. part. 4.* Rovit. *pragmat. 12. numer. 6. de abolit.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. num. 37.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immun. Eccles. num. 13. in fine,* Vermigliol. *consil. 14. num. 6. & consil. 29. num. 1.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 21. sect. 4. num. 1.* Barbosa *de jure Eccles. univers. libr. 2. cap. 3. num. 94.* Mexia de Cabrera *in formul. Immun. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 6. num. 26.* Anton. de Ballis *tract. var. lib. 3. tit. de litter. dispens. casu 1. quest. 3. num. 1. & 2.* Thoro *in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Assassinium, fol. 54.* Intrigliol. *decis. 40. num. 50.* latissimè omnino videndi contrariis respondentes Novar. *de Immun. Eccles. num. 76.* Giurba *consil. 46. à num. 7. præcipue num. 9.* Jul. Chartar. *decis. 82. à numer. 7.* Sed tantum impropiè Giurba sic intelligens contrarium tenentes *consil. 100. num. 13.*
- 25 Siquidem assassinus dicitur à scindendo, quia animam à corpore scindit ad alterius mandatum, ut tradunt post antiquos Gabriel. *libr. 7. conclus. 1. n. 30.* Gratian. *discept. forens. cap. 598. num. 10.* Mascardus *de probat. concl. 138. num. 11.* Riccius *decis. 112. num. 2. part. 1.* Guttier. *pract. libr. 3. quest. 7. num. 60.* etsi crederit ridiculam hanc ethimologiam Decian. *tractat. crimin. lib. 6. cap. 30. num. 4. in fine,* quem impugnant Farinac. *in praxi part. 4. quest. 123. n. 140.* Jul. Chartar. *decis. 82. num. 9.* Et occidere ¶ est, animam à corpore separare, *l. qua actione §. occisum, ff. ad leg. Aquil. Fa-*
- rinac. in praxi part. 4. quest. 119. n. 3.* Giurba *consil. 46. num. 18.* Vulnerare ¶ autem est, carnem scindere cum sanguinis effusione, *l. si servus servum, §. rupisse, ff. ad leg. Aquil. Tusch. pract. concl. littera V. concl. 378. num. 5.* Angel. *de malef. verb. Et ipsum Titium percussit, num. 1.* Boer. *dec. 323. n. 1.* alios addit Giurba *consil. 46. sub n. 18.* Et percutere ¶ est cum violentia carnem tangere sine scissura, Angelus *de malef. verbo. Et ipsum Titium percussit, num. 1.* Decianus *consil. 4. n. 12. lib. 3. cum relatis per Giurbam consil. 46. sub num. 18.* hoc est cum dolore cedere, seu verberare, aut corporaliter pulsare manu, pugno, baculo, saxo vel alio instrumento, ita post alios Barbosa *in cap. felicis num. 5. de pœnis in 6.* Mutilare ¶ verò est, membrum abscindere, illud scilicet cuius proprio officio corpus movetur, aut juvatur, prout sunt oculi, pedes, aures, nares, manus, lingua, & membrum virile. Et debilitare ¶ est officium membri impedire, pro ut sunt digiti, etiam pollices, ungues, testes, capilli, barba, dentes, & his similia, sic post antiquos explicant Menoch. *de arbitr. jud. casu 60. num. 15.* Bajard. ad Clar. *quest. 69. num. 7.* Farinac. *de Immun. Eccles. num. 249.* Villalobos *in sum. tom. 1. tract. 21. difficult. 19. num. 4.* & alii penes Dian. *resol. moral. part. 2. tract. 15. resolut. 20. & part. 4. tract. 2. resol. 26. & in sum. part. 2. verbo Irregularitas à n. 63.* Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 19. sect. 1. num. 5. & 6. sect. 2. num. 2.* abundè Italia *de Immunit. Eccles. libr. 2. cap. 5. §. 3. à num. 8. ad 18.* Guazzin. *defens. 33. cap. 6. per totum præcipue num. 8.* Mar. Alter. *de censur. lib. 5. cap. 4. disp. 10. dub. 5.* Gambacurta *de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 17.* latè Giurba *consil. per totum præcipue num. 6.* latissimè Cabal. *resol. crimin. casu 236. pulchrè, & breviter Vermigliolus consil. 17. num. 1. & 2. & alii intra dec. 110. num. 3.*
- Unde obiter noto, quod percutere minus est, quam vulnerare, & vulnerare minus est, quam debilitare, & debilitare minus est, quam occidere, Giurba *consil. 46. num. 18. & 19.* Vermigliol. *consil. 16. num. 45. & 46.*
- Secunda est opinio, quod mandans aliquem vulnerare, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum, vulnere tantum illato, & morte non secuta, mediante pecunia, non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, Remig. *de Immunit. Eccles. fallen. 15.* Covarr. *lib. 2. var. cap. 20. num. 9. in princip.* quos refert, sed non sequitur Giurba *consil. 46. n. 3.* Germon. *de sacror. Immun. lib. 3. cap. 16. n. 68.* Gratian. *discept. forens. cap. 568. num. 2. & 3.*
- Ratio est, quia secundum aliorum sententiam mandans aliquem vulnerare, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum mediante pecunia, etiam solo vulnere illato, & morte non secuta, verè assassinus est, & intrat nomen & pœna assassinii, Probus ad Monach. *in cap. 1. numer. 1. de homicid. in 6.* Alexand. *consil. 166. libr. 7. Grammat. voto 9. num. 1.* Remig. *de Immun. Eccles. fallen. 15. num. 2. & 5.* Placa *de delict. libr. 1. cap. 19. num. 2.* Bossius *tit. de mandat. ad homicid. num. 16.* Covarruy. *lib. 2. variar. cap. 20. num. 9. vers. Pro cuius interpretatione,* Decianus *tractat. crimin. libr. 9. cap. 30. num. 22.* Farinacius *in praxi part. 4. quest. 123. num. 142. & 143.* Martha *de iurisdic. part. 4. cap. 129. num. 5.* Germon. *de sacr. Immun. libr. 3. 16. num. 68.* Cavalcan. *de brach. Reg. part. 1. num. 79.* alios plures referunt, sed non sequuntur Gratian. *discept. forens. cap. 568. à num. 1.* Giurba *consil. 46. à num. 1.* Jul. Chartar. *decis. 82. num. 6.*
- Tertia opinio conciliatrix, quod mandans aliquem vulnerare, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum mediante pecunia, si vulnus illatum sit animo occidendi, etiam morte non secuta, tam mandans, quam mandatarius non gaudet Immunitate Ecclesiæ, & ita procedit secunda opinio, Guttier. *pract. lib. 3. quest. 7. à num. 54.* Si verò vulnus illatum sit animo non occidendi, tam mandans, quam mandatarius gaudet Immunitate Ecclesiæ, & ita procedit prima opinio, Guttier. *pract. libr. 3. quest. 7. num. 59.* Giurba *consil. 46. num. 12.* Nisi secuta sit mors ex vulneribus, percussionibus, aut bastonatis mediante pecunia per sicarium illatis, nam tunc est certum, quod tam mandans, quam mandatarius, etiam si vulnus illatum sit animo non occidendi, morte tamen non secuta, non gaudet Immunitate

- nitate Ecclesie, ut consuluit Farinac. *consil.* 211. à numer. 16. *libr.* 3. sequitur Giurba *consil.* 46. num. 12. in fine, & num. 21.
- 35 Mihi aridet secunda opinio relata numer. 32. quod mandans aliquem vulnerare, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum, mediante pecunia, non gaudeat Immunitate Ecclesie, etiam si vulnus illatum sit animo non occidendi, neque ex eo mors secuta sit. Ad quam fundandam opinionem moveor, quia quidquid sit, an mandans aliquem vulnerare, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum, mediante pecunia, illato tantum vulnerare, animo non occidendi, morte non secuta, dicatur verè, & propriè assassinus, negari tamen non potest, quin proditor, & insidiator sit, ex quo mandataris per assassinum, mediante pecunia, proditorie, & cum alevosia vulnus inferat, ad Gom. Guttier. Farin. & alios citatos *decis.* 95. num. 2. ac cum insidiis Corne. *consil.* 249. num. 2. tom. 1. quem refert Giurba *consil.* 46. num. 3. in fine. Et vulnerans proditorie, aut per insidias non gaudet Immunitate Ecclesie, etiam si vulnus illatum sit animo non occidendi, ut ex Gomez, Bobad. Peguera, & aliis dicam *dec.* 103. num. 11.
- 36 Exploratissimi tamen juris est, quod delictum, quod aliquis facit, vel fieri facit, mediante pecunia, gravius, & atrocius iudicatur, quam quod citra pecunie mercedem perficitur, ideoque pena debita gravius puniendum est, l. 1. ubi Bartol. num. 1. ff. de pen. idem Bartol. in l. non solum §. si mandato, num. 14. ff. de injur. Bajard. ad Clar. §. 1. num. 18. Marchus *dec.* 247. num. 2. Capic. *decis.* 165. post numerum decimum primum, & num. 15. Peguera *decis.* 5. sub n. 19. Mascard. de probat. *conclus.* 138. num. 12. quos, & alios citat Jul. Chartar. *decis.* 82. num. 36. quibus addendi sunt Guttier. *pract.* *libr.* 3. *quest.* 7. n. 61. Gratian. *discept. forens. cap.* 598. num. 11. Giurba 46. num. 33. Qua ratione si vulnerans de mandato alterius pecunia mediante, etiam si non haberet animum occidendi graviori pena, & extra ordinem puniendus est, quam qui absque pecunia vulnerasset, Gabriel. *libr.* 7. *conclus.* 1. num. 30. Mascard. de probat. *concl.* 138. num. 12. Decianus *lib.* 9. *tract. crim. cap.* 30. num. 41. Bajard. ad Clar. §. homicidium, n. 293. Guttier. *pract.* *libr.* 3. *quest.* 7. n. 61. Cabal. de homicid. num. 500. Riccius *dec.* 112. num. 2. part. 1. Guazzin. *defens.* 1. *cap.* 38. n. 46. *vers.* Secus erit, Muscatel. de privileg. homicid. median. mandat. num. 8. Carocc. *decis.* 39. n. 10. Rovit. in *pragm.* 12. n. 13. de abolit. Gratian. *discept. forens. cap.* 598. num. 11. & c. 619. num. 5. Mastrill. *dec.* 293. num. 26. part. 3. Thoro in *compend. dec. part.* 3. *sect.* 1. verbo Assassinium, fol. 54. Jul. Chartar. *decis.* 82. num. 37. ubi n. 24. refert Clericum triennio ad remum damnatum fuisse, & ad triemes Regias per Congregationem Mediolanensem transmissum, ex qua mandato alterius, mediante pecunia, vulnus intulit laico in facie, Giurb. *consil.* 46. num. 17. 23. & late à num. 33. ubi in fine Consilii testatur vulnerantem, mediante pecunia, fuisse condemnatum in Insulam Pantellariæ toto tempore vite sue. Apud nos verò in Cathalonia absque dubio puniretur pena, qua puniuntur vulnerans proditorie. Idque procedit si etiam si mandatum fuerit datum prævia pecunia ad vulnerandum cum pugione, & vulnus fuerit subsecutum cum ense aut aliis armis, nam pena etiam contra mandantem, mediante pecunia, gravior debet esse, Thoro in *compend. decis. part.* 3. *sect.* 1. verbo Assassinium, fol. 54.
- 39 An autem mandans aliquem vulnerari, mediante pecunia, si mandataris excedat, & sequatur mors, puniri debeat pena ordinaria homicidii? Respondeo, quod sic, quia cogitare debebat, quod ex vulneribus mors facile sequi poterat, ex quo vulnera dari non possunt ad mensuram, & mandataris non habebat stateram in manibus, ut ponderaret vulnera mortalia, & non mortalia, ut docent post antiquos Boff. *tit. de mandat. ad homicid.* num. 10. Clar. §. fin. *quest.* 89. num. 5. *vers.* Pone aliquis ubi Bajard. n. 17. Menoch. de arbit. *jud. casu* 352. num. 2. & *libr.* 5. *presumpt.* 40. n. 11. Gomez tom. 3. *var. cap.* 3. num. 18. Cabal. de homicid. num. 169. & seq. Covarr. in *Clement. si furiosus, part.* 2. §. 1. n. 3. homicid. notat Vermigliol. *consil.* 14. num. 1. *vers.* Uti que, & *consil.* 29. num. 7. *vers.* Minus, quidquid dicant Fachin. *controv. jur. lib.* 1. *cap.* 36. Buccaron. de *dis. int. jus civil. & crim. differ.* 124. num. 7. Mastrill. *dec.* 293. à num. 28. *libr.* 3. Decian. *tractat. crim. libr.* 9. *cap.* 39. num. 6. quia contra eos, & alios est verior sententia, ut tradunt Farinac. *consil.* 32. in *addit. in princip. & vers.* Tertia est *conclusio lib.* 1. & *plenè consil.* 211. *lib.* 3. & in *praxi part.* 4. *quest.* 135. num. 168. 169. & 170. Giurba *consil.* 46. n. 21. & n. 32. *vers.* Aut actus demandatus, Jul. Chartar. *dec.* 29. num. 4. 27. & 28. Quod adeo si verum est, ut procedat etiam si mandans expressè prohibuerit mandataris, ne occidat, nam mandantis inhibito à pena ordinaria homicidii non excusaret, Bald. in *leg. non ideo minus, n.* 29. C. de *accusat.* Grammat. *consil.* 20. num. 2. in *fine*, Boff. *titul. de mandat. ad homicid.* n. 10. Menochius de *arbitr. jud. casu* 352. num. 2. Bajard. ad Clar. §. *fin. quest.* 89. num. 17. Decian. *tractat. crimin. libr.* 9. *cap.* 36. num. 11. Giurba *consil.* 46. num. 32. *vers.* Aut actus in *fine*, Farinac. *consil.* 211. num. 14. *libr.* 3. & *reprobatis contrariis in praxi part.* 4. *quest.* 135. n. 171. 172. & 173.
- Sed quid in mandante aliquem sfrigiare, alapa, pu- gno, baculo, vel parvo cutello percutere, si mandataris illum occidat, an puniendus sit pena ordinaria homicidii, & quid si expressè inhibuerit, ne occideret? videndi sunt Clar. §. *fin. quest.* 89. n. 5. *vers.* Pone aliquis ubi Bajard. à num. 15. Menoch. de *arbitr. jud. casu* 352. num. 3. Decian. *lib.* 9. *tract. crimin. cap.* 36. num. 6. & 7. Ayllon Laynez in *addit. ad Gomez tom.* 3. *variar. cap.* 3. num. 19. Gratian. *discept. forens. cap.* 619. à num. 14. Mastrill. *dec.* 293. à num. 32. *libr.* 3. Giurba *consil.* 46. n. 4. 5. 6. 19. 24. 25. 31. & 32. Farinac. *consil.* 211. *lib.* 3. & in *praxi part.* 4. *quest.* 135. n. 150. Cabal. de *homicid.* à num. 169. Jul. Chartar. *dec.* 29. à num. 20. & *dec.* 30. à n. 2. Vermigliol. *consil.* 14. à num. 2. & *consil.* 16. num. 17. 18. 20. 33. 47. 48. & 49. & *consil.* 29. à num. 8.
- Unum denique noto, quod mandans grave crimen extraordinaria pena Judicis arbitrio puniatur, etiam si mandataris nullo modo mandatum fuerit executus, neque illud acceptaverit, licet secus sit, si leve crimen mandaverit, Bartol. in *leg. non solum, §. si mandato, num.* 3. ff. de *injur.* Angel. de *malef. verbo Et Sempronium mandatore, num.* 7. Grammat. *consil.* 36. num. 11. & *decis.* 38. num. 7. & 9. & *voto* 8. in *fine*, Placa de *delict. libr.* 1. *cap.* 15. post num. 4. *vers.* Eodem jure, Covarr. in *Clement. si furiosus part.* 2. in *initio post num.* 9. *vers.* Quarto si quis, Menoch. de *arbitr. jud. casu* 352. n. 9. Cabal. *resol. crimin. casu* 242. num. 22. Jul. Chartar. *dec.* 1. num. 293. Quod etiam si in crimine assassini procedit, in quo mandans extra ordinem Judicis arbitrio puniendus est, quando tentavit mandataris, mediante pecunia, aliquem occidere, & mandataris non acceptavit mandatum, vel si acceptavit ad aliquem conatus exteriorem actum non processit, præterquam ad actum verbi. Quia si pena ordinaria assassini non habet locum, quando solum deventum est ad actum remotum, Decian. *tractat. crimin. libr.* 9. *cap.* 30. n. 13. *vers.* Quod si loquamur, & num. 14. Menoch. de *arbitr. jud. casu* 360. numer. 45. Covarr. in *Clement. si furiosus part.* 2. in *initio, n.* 9. *vers.* Sexto hinc perpendi poterunt, Farinac. in *praxi part.* 4. *quest.* 123. n. 104. Ergo multo minus pena ordinaria locum habebit, quando non est deventum ad aliquem exteriorem conatus actum, sed solummodo pena extraordinaria Judicis arbitrio, Decianus *respon.* 65. num. 10. *libr.* 3. Placa de *delict. lib.* 1. *cap.* 19. num. 10. *vers.* Undecimo ex *premissis* Covarr. in *Clement. si furiosus part.* 1. in *initio, n.* 6. *vers.* Quarto si quis, Menochius de *arbitr. jud. casu* 360. n. 43. in *fine*, Farinac. in *praxi part.* 4. *quest.* 123. numer. 119. Cabal. *resol. crimin. casu* 242. num. 32. Jul. Chartar. *dec.* 1. num. 294. Ita fuit in Cathalonia observatum 1. Julii 1620. contra Julianum Ximenez, minorem, quam declarationem tradidi *decis.* 29. num. 30. in *fine*.

ARGUMENTUM.

An vulnerans Ministrum Regium confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Vulnerans Ministrum Regium an gaudeat Immunitate Ecclesie, distinguendi sunt duo casus, num. 1. 2. & 3.
- 4 Vulnerans Ministrum Regium superiorem an gaudeat Immunitate Ecclesie, num. 4. opinio affirmativa, n. 5. negativa est verior, n. 6. Limita duobus modis, num. 8. & 9.
- 6 Vulnerans Ministrum Regium superiorem committit crimen læsæ Majestatis, num. 6. Limita, num. 8. & 9.
- 7 Vulnerans Cardinalem non gaudet Immunitate Ecclesie.
- 10 Vulnerans Ministrum Regium inferiorem, an gaudeat Immunitate Ecclesie, num. 10. opinio affirmativa, n. 10. & 11. negativa est verior, n. 12. & 13. Limita, n. 14. 15. 16. 17. & 18.
- 11 Extractus ab Ecclesia gaudet ejus Immunitate, etiam si vulneret, vel occidat officialem ab illa extrahentem, numer. 11. sed contrarium est verius, num. 13.
- 19 Eximens captum à manibus satellitum, vel à carceribus confessum, convictum aut condemnatum gaudet Immunit. Ecclesie, etiam si in ipso actu eximendi satellites vulneraret, seu occideret, num. 19. sed contrarium est verius, n. 20.
- 20 Eximens captum à carceribus, vel à manibus familia confessum, convictum, vel condemnatum ad mortem, vel ad trirèmes pro quocumque crimine capitali, committit crimen læsæ Majestatis, num. 20. & 21.
- 22 Offensa Regio Ministro, tam superiori, quam inferiori, quando dicatur facta intuitu, & contemplatione officii, vel Principis, & quando ex odio particulari, & privata inimicitia, n. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. & 30.
- 31 Vulnerans Ministrum Regium tam superiorem, quam inferiorem qua pœna puniatur, n. 31. & 32.
- 33 Injuriosa proferens Ministro Regio, tam superiori, quam inferiori qua pœna puniatur.
- 34 Clericus proferens verba injuriosa judici laico qua pœna puniatur.
- 35 Proferens verba denotantia irreverentiam alicujus Magistratus superioris qua pœna puniatur.
- 36 Alapam dans officiali qua pœna puniatur.
- 37 Alapam dans famulo Curia qua pœna puniatur.
- 38 Alapam dans alicui in palatio Proregis qua pœna puniatur.
- 39 Pœna libelli famosi contra Judicem qua sit.
- 40 Eximens captum à carceribus, vel à manibus officialium qua pœna puniatur.

DECISIO CII.

- 1 Pro resolutione quæstionis in hac decisione propositæ duo sunt distinguendi casus.
- 2 Primus est in vulnerante Ministrum Regium superiorem intelligendo eo modo, quo tradidi decis. 94. num. 24.
- 3 Secundus est in vulnerante Ministrum Regium, inferiorem intelligendo eo modo, quo dixi dec. 94. n. 25.
- 4 In primo casu, an vulnerans Ministrum Regium superiorem gaudeat Immunitate Ecclesie? duas reperio Doctorum opiniones inter se contrarias.
- 5 Prima est, quod vulnerans Ministrum Regium superiorem confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, Azevedo leg. 1. n. 7. tit. 22. libr. 8. recopil. & docent in fortiori casu Doctores citati dec. 94. n. 28.
- 6 Secunda est opinio, quæ verior est, quod vulnerans, percutiens, vel offendens Ministrum Regium superiorem, nedum Regium Consiliarium Supremorum

Consiliorum, sed etiam Proregem, & Locumtenentem Generalem Domini Regis, Præsidentem, seu Regentem Cancellariam, Magistrum Rationalem, aut ejus Locumtenentem, Regentem Regiam Thesaurariam, Senatorem, aut Auditorem, ac Fiscum Advocatum Regalium Cancelliarum aut Regiarum Audienciarum, vel Gerentem Vices Generalis Gubernatoris etiam non procedentem Viceregiam non gaudet Immunitate Ecclesie, quia committit crimen læsæ Majestatis, sic Jul. Clar. §. læsæ Majestatis, numer. 5. versic. Quæro etiam Gomez tom. 3. variar. cap. 2. num. 2. versic. Item etiam, ubi Ayllon Laynez num. 7. Hermosilla ad Gregor. Lopez tom. 1. folio 225. col. 2. gloss. 3. numer. 1. Farinacius in praxi part. 4. quæst. centesima decima secunda, à numer. 136. Fontanella de pactis nupt. tom. 1. claus. 3. gloss. 1. num. 5. & in nostris terminis Carrascus ad leg. recopilat. cap. 3. §. 4. num. 7. & 8. Gambacurta de Immun. Eccles. libr. 5. cap. 44. à num. 6. & alii ex citatis decis. 94. num. 9.

Idemque est in vulnerante, percutiente vel offe-
7
dente Cardinalem, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, quia crimen læsæ Majestatis committit, cap. foelicis, de pœn. in 6. Gomez tom. 3. variar. cap. 2. num. 6. versic. Item etiam, Clar. §. læsæ Majestatis, num. 4. versic. Quæro numquid, & §. fin. quæst. septuagesima septima, numer. 21. versic. Offendentes, Tuschus practicar. conclus. littera C. concl. centesima, num. 37. Narbona leg. 20. gloss. 7. num. 119. tit. 1. lib. 4. recop. Barbosa de jure Eccles. univers. libr. 1. cap. 4. numer. 41. & in cap. foelicis num. 5. de pœnis in 6. Farinac. in praxi part. 4. quæst. centesima decima secunda, num. 76. & in terminis idem Farinac. de Immun. Eccles. num. 184. Italia de Immun. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 12. per totum, etiam post bullam, ut contra Farinac. de Immun. Eccles. n. 185. docent Diana resol. moral. part. 5. tit. 2. resol. moral. part. 5. tit. 2. resol. 86. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccles. lib. cap. 11. §. 8. à num. 24. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 23. sect. 1. num. 37. & sect. 4. n. 3. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 44. n. 5. versic. Secunda dubitatio, & alii ex citatis decis. 94. num. 33.

Limita 1. ut procedat in vulnerante, percutiente, 8
aut offe-
dente Ministrum Regium superiorem intuitu, & contemplatione officii seu Principis, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie, quia committit crimen læsæ Majestatis; secus verò in vulnerante, percutiente, vel offe-
dente Ministrum Regium superiorem ex particulari odio, sive privata inimicitia, quo casu gaudet Immunitate Ecclesie, quia non committit crimen læsæ Majestatis, vide quæ dixi decis. 94. num. 30. 31. 32. & 34.

Limita 2. ut procedat si offensio fuerit realis, nam 9
tunc offendens Ministrum Regium superiorem non gaudet Immunitate Ecclesie; secus autem si offensio fuerit verbalis, ut puta si quis verba injuriosa protulerit contra Ministrum Regium Superiorem, vel ipsi maledixerit, vel ei detraxerit, quo casu gaudet Immunitate Ecclesie, quia ex offensa verbali, etiam in Principem prolata crimen læsæ Majestatis non committitur, ut ex multis probant Cravera consil. 6. per totum, Ruinus consil. 145. libr. 5. Dida. Perez l. 1. tit. 7. libr. 8. ordin. pag. 19. versic. Est præterea, quos sequitur Azevedo l. 1. num. 30. tit. 18. libr. 8. recop. refert Narbona l. 20. gloss. 11. num. 72. & 73. tit. 1. lib. 4. recop. & post Honded. consil. 100. num. 73. libr. 2. notat Giurba conf. 59. num. 70. quibus addendi sunt Gigas de crimin. læsæ Majest. libr. 1. tit. qualiter & à quibus quæst. 40. num. 1. & 9. Placa de delict. libr. 1. cap. 2. numer. 28. & 29. Afflictis decis. 265. num. 61. & 62. Mascard. de probat. conclus. 462. num. 35. Bajard. ad Clar. §. læsæ Majestatis, numer. 11. versic. Item adde, Farinac. in praxi part. 3. quæst. 105. num. 417. Cabal. resol. crimin. casu 235. à numer. 13. Guttierr. de delict. quæst. foelicis num. 5. de pœnis in 6. Covarr. libr. 1. variar. capite 11. numer. 5. ubi Ybañes de Faria numer. trigesimo nono, & quadragesimo. Nisi per verbalem offensam honor Principis læderetur, Bajard. ad Clar. §. læsæ Majestatis, numer. decimo primo, versic. Item adde, Cabal.

- Cabal. *resolut. crimin. casu* 235. num. 22. Ybáñez de Faria addit. ad Covarr. *libr. 1. variar. cap. 11. num. 40. in fine*. Vel nisi ex verbali offensa fieret aliqua commotio, & seditio contra Principem, Azevedo *l. 1. numer. 31. tit. 18. libr. 8. recop.* Solent tamen Principes pro Majestate injuriam verbalem subditorum contemnere, Ybáñez Faria in addit. ad Covarr. *libr. 1. var. cap. 11. num.*
- 10 41. In secundo casu an vulnerans, percutiens, aut offendens Ministrum Regium inferiorem, ut Vicarium, Subvicarium, Bajulum, Subbajulum, Alguzirium vel Portarium, aut alios Officiales tam Regios, quam Baronis, gaudeat Immunit. Ecclesiæ? Iste casus successit in Cathalonia de tempore Cancellarii Rovitola in personam Sigismundi Bassart, qui tempore capturae vulneravit Bajulum Villæ Sanctæ Columbæ de Farnes, & ab ejus posse aufugit ad Ecclesiam, & Consultoribus Planes, Ubach, Mur & Regas decima secunda Augusti 1597. fuit declaratum gaudere Immunit. Ecclesiæ.
- 11 Quod adeo ¶ aliqui existimant verum esse, etiam si captus jam vicinus Ecclesiæ cum satellitibus per vim intraret eam & ut se de illorum manibus eximeret, graviter cum magna sanguinis effusione eosdem vulneraret, vel occideret, nam tunc non obstante gravitate delicti in Ecclesia commissi gauderet Immunitate Ecclesiæ, ut docent Diana *resolut. moral. part. 1. tract. 1. resol. 13.* Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 2. à num. 4.* Sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Magarola, Rubicoll, & Puigmija 7. Februarii 1611. in favorem Francisci Deu, & aliorum. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Magarola, & Miravillafranca 12. Decembris 1612. in favorem Francisci Pauli Casals.
- 12 Sed contrarium est verius, quod vulnerans, percutiens, aut offendens Ministrum Regium inferiorem non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, docent Carrascus *ad leges recop. cap. 3. §. 4. num. 9.* Ratio est, quia vulnerans, percutiens, vel offendens Ministrum Regium inferiorem committit crimen læsæ Majestatis plenè Farinac. *in praxi part. 4. quest. 112. à num. 136.* & alii citati *decif. 94. num. 45.* Et reus criminis læsæ Majestatis ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, *ut dixi dec. 94. num. 4.* Adde in confirmationem, quæ tradidi *decif. 94. numer. quadragesimo*, cum decisione Cancellarii Loris facta 12. Septembris 1582. nam ego non invenio rationem diversitatis, quare occidens Ministrum Regium inferiorem non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, & quare gaudere debeat solum illum vulnerans, aut percutiens, imo in utroque casu
- 13 eadem militat ratio. Et hæc ¶ resolutio multo magis procedit, si captus jam vicinus Ecclesiæ cum satellitibus per vim in eam intraret, & ut illorum manibus se eximeret, eosdem cum magna sanguinis effusione graviter vulneraret aut occideret, nam Immunitate Ecclesiæ non gaudet propter gravitatem delicti in Ecclesia commissi, tum, ratione criminis læsæ Majestatis, Gambacurta *de Immun. Eccles. libr. 4. cap. 18. numer. 7.* Villadiego *in polit. cap. 3. num. 206.* Cutel. *de Immunit. Eccles. libr. 1. qu. 13.*
- 14 Limita 1. ut procedat in vulnerante Ministrum Regium inferiorem intuitu seu contemplatione Principis, vel officii, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesiæ, secus in vulnerante Ministrum Regium inferiorem ex particulari odio, sive ex privata inimicitia, quo casu gaudet Immunitate Ecclesiæ, *ut latè dixi decif. 94. à num. 41.*
- 15 Limita 2. in vulnerante Ministrum Regium inferiorem pro defensione suæ personæ & rerum, nam eo casu gaudet Immunitate Ecclesiæ, *ut retuli decif. 94. numer. 47. & 48.*
- 16 Limita 3. si non constat de delicto, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ, *ut tradidi decif. 94. num. 49.*
- 17 Limita 4. ut procedat in vulnerante aut percutiente Ministrum Regium inferiorem portantem baculum, signum vel virgam consuetam significativam sui officii, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesiæ, secus verò in vulnerante, aut percutiente Ministrum Regium inferiorem non portantem baculum, signum, vel virgam consuetam significativam sui officii, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ, ex his quæ tradunt Bartol. *in l. prohibitum, num. 1. versic. Fateor, Cod. de jure fisci libr. 10.* Avendaño *de exequen. mand. part. 1. cap. 22. num. 11. versic. Ex hujus dicti*, Aviles *cap. 42. Prætor verbo Varas, num. 1.* Azevedo *l. 33. tit. 6. lib. 3. & l. 8. num. 11. & 12. tit. 23. libr. 4. recop. Clar. §. fin. quest. 29. in fine princip. Menoch. de adipiscen. posse. remed. 4. numer. 689. & seq. Farinacius in praxi part. 1. quest. 17. num. 37. & conf. 65. num. 28.* Bobad. *in polit. lib. 1. cap. 33. n. 50. & 51. & lib. 3. cap. 2. num. 11.* Ramirez *de leg. Reg. §. 24. num. 9.* Narbona *l. 20. gloss. 18. num. 79. & 80. tit. 1. lib. 4. recop. Fontan. de pact. nupt. tom. 1. claus. 4. gloss. 10. part. 2. num. 95. & 96.* Suelves *conf. 41. num. 24. libr. 2. plures alios Giurba consil. 29. num. 22. & 23. ubi declarat, dummodo ignorantia non fuerit supina, quia antea eum cognovisset, & conf. 38. num. 3.* Cabreros *de metu libr. 2. cap. 15.* Solorzanus *de jure Indiar. tom. 2. lib. 4. cap. 5. n. 3. & in polit. l. 5. cap. 5. vers. Ifue*, Mastrill. *de Magistr. l. 5. c. 8. à num. 106.*
- Limita 5. in capto à Ministro Regio, nam si dum ad 18 carceres ducitur, turba hominum in eum irruat, ita ut penè ipsum suffocaret, & ut suffocationis molestiam, & imminentis mortis periculum evaderet, ipsum Ministrum Regium capientem pugione percussit, & ad Ecclesiam confugerit, gaudet ejus Immunitate, ut decisum per Cancellarium Regni Aragonum anno 1581. in favorem Antonii Gassos, vicini Villæ de Torla testatur Portoles *post foros comp. qu. 8.*
- Ex dictis infertur ad illam questionem, an eximens, 19 seu eripiens à carceribus, vel à manibus satellitum reum confesum, convictum, vel condemnatum ad mortem aut ad triremes gaudeat Immunitate Ecclesiæ? Et licet quidam affirmant, etiam si in ipso actu eximendi & eripiendi satellites vulneraret, seu occideret, ut docent Diana *resol. moral. part. 6. tractat. 1. resol. 27. versic. Sed hanc, & versic. Sed cum satis, & versic. Verum, & in sum. part. prima, verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 33. vers. Gaudetque*, Mexia *de Cabrera in formul. Immun. Eccles. lib. 1. cap. 4. n. 27. in fine*, Thom. del Bene *de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 33. num. 39. vers. Instabis, & num. 40.*
- Contrarium tamen est verius, quia eximens seu eri- 20 piens à carceribus, vel à manibus familiæ reum confesum, convictum, & de proximo condemnandum, vel condemnatum committit crimen læsæ Majestatis, cum familia loco Regis administrationi justitiæ preposita sit, *ad text. in l. cujusque 4. versic. Item quis confesum ubi Bartol. numer. 3. ff. ad leg. Jul. Majest. Boff. de crimin. læsæ Majest. n. 51. & de captura, n. 61. & seq. Guido Papa decif. 579. Maranta dispnt. 1. num. 11. Gigas de crimin. læsæ Majest. lib. 1. tit. qualiter & à quibus quest. 58. Placa de delict. capit. 38. num. 7. Menoch. de arbitr. judic. casu 383. num. 1. Gomez var. tom. 3. cap. 2. n. 7. ubi Ayllon Laynez num. 8. Aviles cap. 3. prætor. gloss. jurisdictio num. 9. & 10. Azevedo l. 1. à num. 171. tit. 18. libr. 8. recop. Padilla ad leg. pœnal. cap. 53. Narbona l. 20. gloss. 18. à num. 27. tit. 1. libr. 4. recop. Clar. §. fin. quest. 68. versic. Eximens, ubi Bajard. à num. 40. Decian. tractat. crimin. lib. 7. cap. 11. num. 2. 7. & 12. Farinac. in praxi part. 1. quest. 30. à num. 101. & qu. 32. à num. 1. & part. 4. quest. 114. num. 87. Mastrill. de indulto cap. 39. à num. 1. Cabal. *resol. crim. casu 8. à num. 1.* Guazzin. *defens. 4. cap. 4. numer. 3. versic. Tertius, & num. 6.* Mattheu *de Regim. Regn. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. num. 96.* nec dissentiunt in terminis juris communis loquendo Diana, & Thomas del Bene citati num. 19. Quod procedit, ¶ nedum quando exemptus, & 21 ereptus à carceribus, vel à manibus familiæ est confesum, convictus, aut condemnatus pro crimine læsæ Majestatis, ut voluerunt Azevedo, Gomez Ayllon Laynez, Narbona, & alii *relati numer. vigesimo*, Sed etiam quando est confesum, convictus, vel condemnatus ad mortem, vel ad triremes pro quocumque delicto capitali, ut pluribus rationibus demonstrat Gigas *de crimin. læsæ Majest. libr. 1. tit. qualiter & à quibus quest. 58. per totam quem sequuntur Farinac. in praxi part. 1. quest. 30. num. 102. & 103. & quest. 32. num. 4. & 5. Mastrill. de indult. cap. 39. n. 6. Decian. tract. crim. libr. 7. cap. 11. num. 12. vers. Quare concludo*, Cabal. *resol.**

- ref. crim. casu 8. n. 3. 4. & 5. Guazzin. dif. 5. c. 5. nu. 7. & 8. & alii citati n. 20. & citandi n. 40.*
- 22 Quando autem quaritur, an offensa sit facta Regio Consiliario, vel alio Regio Ministro inferiori intuitu, seu contemplatione officii, vel Principis; aut ex odio particulari, & privata inimicitia, recurrendum est ad conjecturas, & præsumptiones, Paris. de Puteo de syndic. verbo *Injuria officialis §. an officialis*; Capic. dec. 113. num. 12. & 13. Roland. consil. 1. num. 35. lib. 3. Decian. tract. crimin. lib. 7. cap. 5. num. 5. & 28. Farinac. in praxi 1. quest. 17. num. 41. & part. 4. quest. 112. num. 154. & q. 117. num. 50. Sixtin. de regal. lib. 2. cap. 20. n. 25. Giurba consil. 59. num. 82. Mastrill. de indult. c. 36. sub num. 22. Guazzin. defen. 1. c. 18. nu. 3. Thoro in comp. decis. part. 3. sect. 3. verbo *Verberantes col. 3. post medium*, fol. 408. Cabal. ref. crim. casu 128. num. 12. Xammar. de offic. jud. par. 1. q. 14. n. 28.
- 23 Conjecturæ autem sumi debent ex personis, ex causis, ex servitiis, ex industria, ex pecuniis, ex consanguinitate, ex amicitia, ex societate, & conversatione, ut docet Capic. dec. 138. n. 13. sequitur Farin. in praxi par. 4. q. 112. n. 154. & q. 117. n. 50.
- 24 Inter alias conjecturas, quod offensa sit facta Regio Consiliario, vel alio Ministro inferiori intuitu, & contemplatione officii, ea est. Quando scilicet offensa est facta Regio Consiliario, vel alio Ministro inferiori pro Tribunali sedenti, vel in actu executionis, vel alio actu judiciario, ut post Bart. Angel. & Cin. tradit Farinac. in praxi part. 1. quest. 17. num. 42. & part. 4. quest. 112. sub n. 154. Roland. consil. 48. à num. 11. lib. 2. Mastrill. de indult. cap. 36. num. 22. in fine, Cabal. ref. crim. casu 128. in fine, Guazzin. defen. 1. cap. 18. num. 3. Narbona leg. 20. gloss. 18. n. 8. tit. 1. lib. 4. recop. Xammar. de offic. judic. par. 1. q. 14. n. 38. post princ.
- 25 Item quando offensa est facta Regio Consiliario, aut alio Ministro inferiori propter consilium, quod dedit, vel ob justitiam administratam, dicitur facta ratione officii, & non ex odio particulari, & privata inimicitia, Carracus ad leg. recop. capit. 3. §. 4. num. 8. in fine Capic. dec. 130. n. 43. ubi ponit exemplum in Andrea, de Ifernina Regio Consiliario Regni Neapolis, qui cum fuisset occisus Neapoli ante portam Petrucii rediens domum à Castello novo per quemdam Gallicum, contra quem protulerat sententiam, ejus mors fuit habita pro crimine læsæ Majestatis, Farin. in praxi part. 4. q. 112. nu. 152. & quest. 117. num. 40. de quo casu etiam meminerunt Jul. Clar. §. læsæ Majestatis nu. 5. vers. *Quæro etiam*, Bobadilla in politic. lib. 3. cap. 1. num. 29. in fine Thoro in compen. dec. part. 1. verbo *Officiale* fol. 366. Fontanella de pact. nup. tom. 1. claus. 3. gloss. 1. num. 5. Nam ad sciendum an offensa sit facta Regio Consiliario, aut alio Ministro inferiori intuitu, & contemplatione officii, vel ex odio particulari, & privata inimicitia, inspici debet origo offensæ, & unde habuerit dependentiam, Cabal. ref. crim. casu 128. nu. 10. Xammar. de offic. jud. part. 1. quest. 14. n. 39. conducit Giurba consil. 59. n. 88.
- 27 Sic etiam est conjectura, quod offensa præsumitur facta Regio Consiliario, vel alio Ministro inferiori non ex privata inimicitia, sed odio Principis, quando offendens aliàs ipsum Principem odio habuit, ipsique damnum aliquod intulit, Capic. dec. 130. num. 13. Roland. consil. 1. num. 39. & seq. l. 1. Decian. tract. crim. l. 7. c. 5. sub n. 5. Farin. in praxi part. 3. q. 117. n. 51.
- 28 Sicut è contra offensa præsumitur facta ex privata inimicitia, & non in odium Principis, quando offendens, & sui majores fuerunt ipsi Principi fideles, Roland. consil. 1. à n. 35. l. 1. Menochius benè declarans hanc præsumptionem, quod non semper procedat, sed quandoque fallax sit, consil. 99. à n. 11. & à n. 78. Decian. tract. crim. l. 7. c. 5. n. 5. in fine, & consil. 18. n. 354. lib. 3. Farinac. in praxi part. 4. q. 117. n. 52.
- 29 Cessantibus autem conjecturis & sic in dubio, quando non apparet de causa offensæ, dicunt aliqui præsumendum esse offensam potius intuitu, & contemplatione officii, & propter odium Principis, quam ratione particularis inimicitia, vel odii privati, Boss. tit. de crim. læsæ Majest. n. 35. Burlat consil. 147. num. 15. in fine, quos referunt, sed non sequuntur Farinac. in D. Mich. de Cortiada Tom. II.
- praxi par. 4. q. 112. n. 154. in fine, & q. 117. n. 53. Rolandus consil. 1. n. 5. lib. 3.
- 30 Sed contrarium alii verius docent, quia semper in dubio faciendæ est interpretatio, ut minus grave delictum præsumatur, & ut majus delictum excludatur, Roland. consil. 18. num. 352. lib. 1. & consil. 1. à numer. 36. lib. 3. Decian. tractat. crimin. lib. 7. cap. 5. sub num. 5. Menochius consil. 99. num. 16. Sixtin. de regal. lib. 2. cap. 20. num. 25. Farinacius in praxi part. 1. questione decima septima, num. 43. & part. 4. quest. 117. num. 54. Guazzin. defen. 1. c. 18. num. 4. Giurba consil. 59. num. 82. ad medium, Bajard. ad Clar. paragrapho læsæ Majestatis numer. 8. Ayllon Laynez in addit. ad Gomez tom. 3. variar. cap. 6. num. 5. in fine, Mastrill. de indulto cap. 36. n. 22. Barbosa in cap. dilectus n. 5. de pœnis, Xammar. de offic. jud. par. 1. q. 14. num. 40.
- 31 Quæro 1. qua pœna puniatur vulnerans ministrum Regium tam superiorem, quam inferiorem? videndi sunt Bobadilla in politic. lib. 3. cap. 1. num. 29. Ricc. dec. 301. sub num. 3. p. 1. Narbona leg. 20. gl. 18. num. 108. & 109. t. 1. l. 4. recop. Azeved. leg. 1. & 2. t. 22. l. 8. recop. & alii ex citat. dec. 94. n. 51. & 52.
- 32 Et qua pœna puniatur vulnerans ministrum Regium, tam superiorem, quam inferiorem violenter? vide Casfan. in consuetud. Burg. rub. 1. tit. des justices §. 7. in gloss. simple res couste vers. *Septima conclusio*, benè Bobadilla in politic. lib. 3. c. 1. n. 31.
- 33 Quæro 2. qua pœna puniatur proferens verba injuriosa ministro Regio, tam superiori quam inferiori? vide Doctores citatos *decisione nonagesima nona, numero decimo octavo*, addo in terminis Farin. in praxi par. 1. quest. 17. num. 37. Menoch. de arb. jud. casu 263. à num. 5. Sanfelicius *decisione sexagesima tertia, num. decimo nono*, Thoro in supplem. *decision. verbo Injuriosa verba*, fol. 293. Bobadilla in politic. lib. 3. cap. 1. à num. 25. videndus Riccius *decisione trigesima prima, part. 1.* Ubi tractat, † qua pœna puniatur Clericus proferens verba injuriosa Judici laico latè Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 2. verbo *pœna*, fol. 282. Ubi agit † qua pœna puniatur proferens verba denotantia irreverentiam alicujus magistratus superioris, ut puta si quis dicat, que Juez, que Consejo, & his similia.
- 34 Quæro 3. qua pœna puniatur dans alapam officiali? vide Aponte, Farin. Ricci. Thoro, Valenzuelam, & alios citatos dec. 99. n. 42. Bajard. ad Clar. §. fin. qu. 35. n. 28. Reg. Vico lib. 2. tit. 28. cap. 9. num. 2. Bobadilla lib. 3. cap. 1. n. 26.
- 35 Et qua pœna puniatur dans alapam famulo Curia? vide Grammat. dec. 14. Farinac. part. 3. in praxi 105. nu. 208. Riccium dec. 31. n. 2. Thoro in compen. dec. tom. 1. verbo *Pœna quamam*, fol. 391. & qua pœna puniatur injurians, vel percutiens famulum Curia, Thoro in comp. dec. part. 3. sect. verbo *Verberante*, fol. 408.
- 36 Et dans alicui alapam in Palatio Proregis qua pœna puniatur? Aponte de potest. Proreg. tit. de provision. fieri solitis §. 2. n. 17. Castillo dec. 171. lib. 2.
- 37 Quæro 4. quæ sit pœna libelli famosi contra Judicem? vide Bobadilla in politic. lib. 3. cap. 1. n. 20. & alios ex citatis dec. 94. n. 44.
- 38 Quæro 5. qua pœna puniatur eximens captum à carceribus, vel à manibus officialium, tam in criminalibus quam in civilibus, & quid si fuerint plures eximenes? generaliter de tota materia, videndi sunt Menochius de arb. jud. casu 301. à num. 20. & casu 383. per totum Farin. in praxi part. 1. quest. 30. à num. 92. & quest. 32. per totum, Fachinius contr. jur. lib. 9. cap. 69. & 70. Bobadilla in politic. lib. 3. cap. 15. n. 132. Cabal. resol. crim. casu 8. per totum, Guazzin. defen. 5. cap. 5. per totum, Buccaron. de differ. int. jus civ. & crimin. differ. 143. à num. 11. noster Eruditissimus Regens Vilosa de fugitivis cap. 18. §. 5. Gomezius tom. 3. variar. cap. 2. n. 7. ubi Ayllon Laynez n. 8. Sanfelicius dec. 44. Pichard. in manducat. ad prax. par. 3. §. 4. num. 53. Thoro in comp. dec. part. 1. verbo *Eximens*, fol. 199. par. 3. sect. 1. verbo *eximens carceratum*, & iterum verbo *eximens carceratum* fol. 412. & in supplement. verbo *Eximens*, & iterum verbo *Eximens* fol. 213. Illustrissim. Dominus Vicecancellar. Don Christophor. Crespi de Valdaura obser. 80. à num. 6. part. 2. & alii citati num. 10. & 21. qui innumeros referunt,

& omnes casus bene declarant. In nostro Regio Criminali Cathalonæ Consilio die 6. Julii 1516. quidam qui vociferando auxiliavit resistentes fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad quinquennium. Et die 24. Maii 1617. quidam invadentes carceres Regios Barcinonæ, & eximentes carceratos fuerunt condemnati ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium. Aliæ tres declarationes pœnæ triremium factæ fuerunt 27. Maii 1610. Et Joannes Roca Dertuzæ delatus, quod unâ cum aliis armatis invasit Regios carceres Dertuzæ, & violenter extraxit Christophorum Domenech, & alios reos in eis detentos, ad relationem Magnifici Ludovici Bestus fuit condemnatus, quod relegaretur in Insulam per suam Majestatem nominandam ad quinquennium.

ARGUMENTUM.

An vulnerans aliquem proditorie, vel per insidias, aut consulto, & deliberatè confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Vulnerans aliquem proditorie vel per insidias, aut consulto, & deliberatè animo illum occidendi si mors secuta non fuerit, an gaudeat Immunitate Ecclesie num. 1. opinio affirmativa, num. 2. & 3. opinio negativa, num. 4. & 5. Amplia 1. opinionem negativam, etiam si vulnus non sit lethale, n. 6. Amplia 2. quamvis ex percussione sanguis non exeat, n. 7.
- 8 Vulnerans aliquem proditorie, vel per insidias, aut consulto, & deliberatè animo illum non occidendi, an gaudeat Immunitate Ecclesie n. 8. opinio affirmativa, num. 9. Amplia numer. 10. opinio negativa, n. 11.
- 12 Animus occidendi, aut non occidendi qualiter probetur, aut presumatur.
- 13 Attentans aliquem occidere, vulnerare, aut percutere proditorie, aut per insidias, vel deliberatè, si non occidit, vulnerat, aut percutit an gaudeat Immunitate Ecclesie num. 13. opinio affirmativa, num. 14. & 15. opinio negativa num. 16.
- 17 Injuriam gravissimam inferens viro Nobili proditorie, vel per insidias, aut deliberatè, an gaudeat Immunitate Ecclesie num. 17. opinio affirmativa, num. 18. opinio negativa, num. 19. Amplia opinionem negativam, etiam si injuria inferatur viro non Nobili n. 20.
- 21 Delinquens proditorie, vel per insidias, aut deliberatè in quovis delicti genere, an gaudeat Immunitate Ecclesie nu. 21. opinio affirmativa, n. 22. opinio negativa, n. 23.
- 24 Vulnerans aliquem proditorie, aut per insidias, aut deliberatè, qua pœna puniatur, num. 24. 25. 26. 27. & 28.

DECISIO CIII.

- 1 **Q**uestionem hujus decisionis in se non parum controversam esse testatur Fontanella de pact. nup. t. 1. claus. 4. gloss. 14. n. 117. adedque arduam esse, & in ea paucos navigasse sine periculo dicit Placa de delict. lib. 1. cap. 21.
- 2 Prima est opinio, quod vulnerans aliquem proditorie, vel per insidias, aut consulto, & deliberatè animo illum occidendi, si mors secuta non fuerit, confugiens ad Ecclesiam, gaudeat ejus Immunitate, & inde invitatus extrahi non potest. Tum quia lex ceremonialis Exodi c. 21. vim non habet nisi quatenus ab Ecclesia recepta sit; sed in c. 1. de hom. excluditur, & privatur tantum Immunitate Ecclesie, qui per industriam insidiosam proximum suum occiderit, quod actum perfectum, & consummatum requirit,

l. 1. §. hæc verba, ff. quod quisque juris, l. 1. ff. de extr. crim. Ergo non est extendendum ad vulnerantem proditorie, vel per insidias aut animo deliberato, cum in nullo textu juris Canonici id statutum reperiat, ac propterea noluit jus Canonicum totam legem Exodi in textu inserere, sed solum ultimam ejus partem. Tum quia in præjudicium Immunitatis Ecclesie, cujus materia favorabilis est, pœnæ non sunt ampliandæ, sed potius restringendæ, & illius favore non sunt verba improprianda, sed strictè & propriè sumenda sunt. Tum quia quidquid sit de jure, affectus de generali consuetudine non punitur eadem pœna, qua punitur effectus. Quare per prædicta hanc opinionem sequuntur, & docent Rebus. tom. 2. ad l. Gal. tit. de Immun. art. 1. gl. 1. n. 16. vers. Secus ergo, veriorum, & in practica observandam Dec. tract. crim. l. 6. c. 28. n. 17. pluribus hanc probat sententiam, contraria proponit, ac illis respondet, ac in practica observatam in quodam Parmensi capto in quodam Monasterio Fratrum, quia vulneravit quemdam Paduanum, pro quo consuluit, testatur idem Decian. respons. 80. per totum l. 3. Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 30. n. 17. hanc sententiam quam piam, & rectam vocat sibi que magis placere affirmat Germon. de sacro Immunit. lib. 3. cap. 16. num. 60. Suarez de relig. l. 3. c. 11. num. 14. pluribus hanc probant sententiam, & decisum Ragusii in favorem cujusdam Nobilis refert Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. à num. 54. ad 59. latè etiam comprobatur Italia de Immun. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 4. à num. 22. ad 28. magis piam opinionem, rectam credit Farin. de Immun. Eccl. n. 145. & 146. menti tenendam, optimamque doctrinam pro his, quæ quotidie accidunt inquit Carrasc. ad leg. recop. cap. 3. §. 1. num. 15. & 16. Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 21. Bonacina disput. 3. q. 7. de Immun. §. 4. num. 16. Peregr. de Immun. Eccl. cap. 7. n. 13. Bardaxi foro 1. nu. 11. de his qui ad Eccl. confug. Castrus Palaus in opere moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 6. n. 30. Barbosa in c. inter alia n. 43. ad finem de Immun. Eccles. & in cap. 1. n. 7. de homic. & de jure Eccl. univ. l. 2. c. 3. n. 90. in princ. Lezana q. regul. tom. 3. verb. Immun. Eccl. n. 12. vers. Attentans, Novar. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccl. n. 75. Sperell. dec. 22. à num. 1. ad 7. Ciarlin. contr. foren. c. 14. n. 19. tom. 1. Diana ref. mor. par. 1. tract. 1. res. 4. & 18. & hanc opinionem prorsus tenendam esse inquit. p. 4. tract. 1. res. 83. & par. 6. tract. 1. res. 12. & in sum. p. 1. verbo Immun. Eccles. num. 28. in princ. probabiliorum solutis contrariis ait Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 9. veriorum & secundum eam decisum Messanæ de anno 1618. refert Giurba conf. 10. n. 17. ad finem, & secundum eam consuluit dicens veriorum & magis receptam sententiam Vermigli. conf. 90. num. 1. & 2. Daniel de Nobilibus contr. in addit. ad disp. 23. num. 20. Castillo dec. 156. à n. 45. tom. 2. Cevallos de cognit. per viam violen. part. 2. q. 5. n. 25. Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 5. num. 20. 21. & 22. Et ita observatur in Regno Valentie per forum 4. de his qui ad Eccl. confug. Et fuit sic decisum per Cancellarium Roda 17. Aprilis 1581. in favorem Luca Pilo tintoreii. Et iterum per eundem Cancellarium Roda 15. Octobris 1584. in favorem Joannis Boil. Nisi secuta fuerit mors sic per dictum Cancellarium Roda 10. Februarii 1595. fuit declaratum Illefosum Garcia de Callosa, quia dedit occasionem occidendi, & percussit lethaliter in capite à tergo, non gaudere Immunitate Eccl. Hæcque prima opinio vigore Constitutionis Gregorii XIV. est manifesta omninoque tenenda in illis partibus, ubi recepta, ac videtur omni difficultate carere, cum solum in ea excipiatur ab Immunitate Ecclesie, qui proximum suum proditorie occidit, sic Far. de Immun. Eccl. num. 146. in fine Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. nu. 30. in fine Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. à num. 34. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 4. à nu. 22. Barbosa in c. inter alia nu. 43. ad finem de Immun. Eccl. & de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. num. 90. Vermigliol. conf. 90. n. 2. in fine Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 5. n. 20. 21. & 22. Diana ref. moral. part. 1. tract. 1. resol. 4. & 18. & part. 4. tract. 1. resol. 83. & part. 6. tract. 1. resol. 12. & in sum. part. 1. verb. Im-

Immunitas Ecclesiarum num. 28. in princip. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 20. sect. 9. num. 5. Lezana Peregr. Sperell. Ciarlin. Castillo, & alii ex citatis num. 2.

- 4 Secunda est opinio, quæ communior, & verior est, quòd vulnerans aliquem proditoriè, vel per insidias, aut consultò, & deliberatè animo illum occidendi, etiam si mors secuta non fuerit confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, sed indè invitus extrahi potest. Tum quia licet *tex. in cap. 1. de homicid. solum dixerit: Si quis per industriam, & per insidias occiderit proximum suum ab altari esse evellendum.* Tamen hujusmodi textus relationem facit ad locum Exodi c. 21. ubi in ejus principio dicitur: *Qui percussit hominem volens occidere, morte moriatur, &c.* Et deinde subdit quasi hoc distinguens: *Qui autem non est insidiatus, sed Deus illum tradidit in manus ejus habebit locum, ad quem fugere possit, si autem per industriam &c. ab altari est evellendus.* Quasi diceret Pontifex, si quis in percussione hominis insidiis usus non fuerit, locum habet refugii: Si autem percussit insidiosè volens occidere, vel occiderit ab altari est evellendus. Tum quia verba textus *in capite primo de homicid.* verificantur in eo, qui proditoriè aut per insidias, vel deliberatè vulnerat animo occidendi, cum occidere etiam is dicatur, qui occidendi animo vulnerat, etsi non occidat, l. 1. §. *divus, ff. ad leg. Cornel. de siccar.* Tum quia qualitas insidiarum, est quæ Immunitatem adimit *cap. inter alia, de Immun. Eccl.* Quare per prædicta hanc opinionem docent & sequuntur *Ignicus in l. 1. §. si dominus n. 7. & judicatum testatur n. 20. ff. ad Syllan. Remig de Gon. de Immun. Eccl. fallen. 13. n. 6. vers. Prædictis non obstantibus, Covar. lib. 2. var. cap. 20. nu. 7. vers. Imò & idem est in eo, Navar. in manuali c. 25. n. 21. Placa de delict. lib. 1. cap. 21. vers. Rursus Paz in praxi tom. 1. p. 5. c. 3. §. 3. n. 126. Portoles post foros compet. q. 8. n. 2. Farinac. in praxi p. 1. q. 28. n. 25. Gomez tom. 3. var. c. 10. nu. 2. vers. Quinta limita Menoch. de arb. judic. casu 261. nu. 18. & 24. Thoro in cod. rer. jud. casu 24. num. 12. communem dicit Azevedo l. 3. n. 9. vers. Sed an erit idem tit. 2. lib. 1. recop. veram & magis receptam sententiam inquit Guttier. præct. lib. 3. quæst. 7. à n. 55. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 35. crebriorem vocat, & benè fundat Molin. de sacra homic. Immun. amitt. tit. Immun. Eccl. quali homic. amittatur n. 48. 49. & 50. de veriori opinione testatur Fontan. de pact. nup. tom. 1. claus. 4. gloss. 14. n. 117. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. c. 30. Tanner. in 22. disp. 5. q. 8. dub. 1. n. 16. Mastrill. dec. 293. nu. 10. lib. 3. & de indulto cap. 29. num. 5. Curia Philippica par. 3. §. 12. n. 36. Tason de antephatò vers. 13. obser. 3. n. 35. Correa de Immun. Eccl. par. 3. q. 6. n. 19. probabiliorem dicit Narbona l. 20. gloss. 12. n. 26. tit. 1. lib. 4. recop. Sanchez conf. mor. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 8. n. 25. in fine, latè probat, contraria proponit, & illis respondet Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. q. 4. & 18. & quæst. 33. n. 9. Villad. in polit. c. 3. n. 208. hanc videtur sequi tamquam ultimo loco relatam Tusch. præct. concl. littera E. concl. 11. num. 7. & 8. secundum eam decisum in Senatu Burdegalensi refert Boer. dec. 109. n. 7. & in Cathalonia judicatum per Arbitros testatur Peguera dec. 54. num. 11. tom. 1. & per nostrum Cancellarium tradit idem Peguera dec. 62. tom. 1. alia exemplaria addam n. 11. Et hæc secunda opinio procedit, & locum habet etiam post Bullam Gregorianam ut docent, qui post eam scripserunt, quamvis aliqui ejus mentionem non faciant, ut Bobadilla, Fontanella, Gambacurta, Tanner. Carrasc. Narbona, latè Cutel. Peguera, Xammar. & aliis locis citatis n. 4. hancque secundam opinionem servamus in Cathalonia, exemplaria tradidi n. 4. in fine.*
- 6 Amplia 1. hanc secundam opinionem in vulnerante proditoriè, aut per insidias, vel deliberatè animo occidendi, licet non lethaliter, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, ut decisum in nostro Senatu 20. Septembris 1619. testatur Xammar. defin. 60. part. 2. Verum casus relatatus per nostrum Xammar. non ita se habuit, prout ipse refert, vide illum dec. 95. n. 33. vers. Sic in nostro.
- 7 Amplia 2. illam secundam opinionem in percutiens aliquem proditoriè, vel per insidias, aut de-

liberatè animo occidendi, non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, quamvis sanguis ex percussione non exeat, ut puta si percussio sit facta cum palo in capite, vel cum sacco arenæ in corpore, ita Azevedo l. 3. n. 9. vers. ex qua lib. 1. tit. 3. recop. sequitur Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. n. 44. & 46. gloss. lit. I. Et in percutiens proditoriè vel per insidias, aut deliberatè animo occidendi loquuntur Covar. lib. 2. var. c. 20. num. 7. vers. Imò & idem esse in eo, Peguera dec. 62. tom. 1. Xammar. defin. 60. part. 2. Guttier. præct. lib. 3. q. 7. à num. 55. Sanch. conf. moral. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 8. nu. 25. in fine, & alii ex citatis n. 4. quidquid dicant Carrasc. ad leg. recop. c. 3. §. 1. num. 15. & 16. Farin. de Immun. Eccl. n. 146. Castillo dec. 156. num. 50. part. 2. & alii citati numer. 2. & 3. & iterum de his infra num. 20.

Major tamen est difficultas an vulnerans seu percutiens aliquem proditoriè aut per insidias, vel deliberatè animo illum non occidendi confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate?

Prima est opinio, quòd vulnerans seu percutiens aliquem proditoriè, aut per insidias, vel deliberatè animo illum non occidendi confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate, Remig. de Gon. de Immun. Eccl. fallen. 3. n. 6. Navar. in manuali cap. 26. n. 21. Paz in praxi t. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 127. Guttier. præct. lib. 3. q. 7. à n. 65. communem dicit Azevedo l. 3. n. 9. tit. 2. lib. 1. recop. Castillo dec. 156. n. 50. tom. 1. decisum per Cancellarium Regni Aragonum de anno 1581. testatur Port. post foros compet. q. 8. per totam. Quæ opinio procedit, etiam si ex vulnere seu percussione mors sequatur, si tamen non animo occidendi vulnus aut percussio proditoriè, vel per insidias, aut deliberatè illatum seu illata sit, quia verbum occidere in legibus non ab eventu, sed ab animo metiendum est, occidere aut vulnerare is dicitur, qui ex animo id tentat, l. aut facta §. eventus, ff. de pœnis l. 1. §. si divus ff. ad leg. Cornel. de siccar. ita Molin. de sacra homic. Immun. amitt. tit. Immun. Eccl. quali homicidio amitt. n. 52. & 53.

Secunda est opinio, quæ verior est, quòd vulnerans seu percutiens aliquem proditoriè, aut per insidias, vel deliberatè animo illum non occidendi confugiens ad Ecclesiam non gaudeat ejus Immunitate. Tum quia qualitas insidiarum est, quæ Immunitatem adimit, non homicidium aut vulnus *capit. inter alia, de Immun. Eccl.* Tum quia licet in juribus in contrarium citatis n. 10. pœna mortis non detur, negari tamen non potest quin locus sit pœnæ extraordinariæ, quod sufficit, ut talis vulnerans, aut percutiens Immunitate non gaudeat, ita Molinus de sacra homicid. Immun. amitt. ten. tit. Immun. Eccl. quali homicid. amittatur num. 54. & 55. Gomez tom. 3. var. cap. 10. num. 2. vers. Quinto limita, alios addunt Bobad. in politica lib. 2. cap. 14. num. 35. Peguera dec. 62. vers. Et quod prædicti, tom. 1. Et hanc opinionem servari in Regno Lusitanæ per legem illius Regni tradunt Navar. in man. cap. 25. num. 21. Paz. in praxi to. 1. par. 5. cap. 2. §. 3. num. 126. Azevedo l. 3. num. 9. vers. In Regno tit. 2. lib. 1. recop. Hancque sequimur in Cathalonia, & secundum eam per Cancellarium Loris, Consultoribus Offet, & Planes 19. Junii 1577. in factò Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Arnaldi Fort, delati de vulnere illato animo deliberato, & nulla rixa procedente in personam filii Izerni Aral: fuit declaratum dictum Fort non gaudere Immunitate Ecclesiæ. Et per Cancellarium Sunier, Consultoribus Codina, Pastor, & Ruli 3. Septembris 1660. occasione Immun. Ecclesiæ allegatæ in personam Petri Llobet calligari extracti cum sono emissò ab Monasterio Sanctæ Catharinæ ordinis divi Dominici Civitatis Barcinonæ, delati de vulneribus proditoriè, & per insidias in personam Hieronymi Cabasses fartoris illatis: fuit similiter declaratum dictum Llobet non gaudere Immunitate Ecclesiæ. Istæ decisiones sunt punctim ad casum nostrum, nam in eis solum rei fuerunt delati de vulneribus proditoriè aut per insidias, vel deliberatè, illatis, absque ullo verbo, quo hujusmodi vulnera illata fuissent animo occidendi, quod ultimum fuisset dictum, si esset requisitum necessarium ad perdendam Immunitatem Ecclesiæ. Idem etiam fuit de-

claratum per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Peguera, Dalmau, Regas Astor, Benoch Torner Salbā de Vallseca, & Senjust octava Januarii 1605. in causa Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Jacobi Ginabreda alias Cama, extracti ab Ecclesia Parochiali Sancti Jacobi Civitatis Barcinonæ, delati de vulneribus illatis jactibus tormentorum manualium vulgo pedrenals appensatè, proditoriè, & per insidias in personas Bernardi Cassells, & Petri Canals in itinere Regio, quo itur à Civitate Barcinonæ ad locum del Hospitaler: fuit declaratum non gaudere dictum Ginabreda Immunitate Ecclesie. Refert hanc decisionem Peguera *decisione sexagesima secunda, tomo primo, & ex Xammar definitione sexagesima numero nono, tomo secundo*, Et per Magarola Tertium, Consultoribus Bonet, Magarola, & Ferrer decima septima, Novembris 1619. occasione Immunitatis Ecclesie allegatæ in personam Bartholomæi Mestre, extracti ab Ecclesia Monasterii Sanctissimæ Trinitatis Villæfranchæ Pœnitent. delati de vulneribus proditoriè & per insidias illatis, jactibus tormentorum manualium de nocte in personam Michaelis Mas existentis in domo Capellæ Sanctæ Magdalenæ extra muros Villæfranchæ Pœnitent. fuit declaratum non gaudere dictum Mestre Immunitate Ecclesie. Istæ declarationes sunt etiam punctuales ad casum nostrum ut proximè de aliis dixi. Et licet in declaratione facta per Cancellarium Rovirola legantur verba, qui postea obierunt, & in declaratione facta per Magarola Tertium legantur etiam verba, quibus mors secuta fuit: Tamen Ratio decidendi propter quam fuit declaratum illos non gaudere Immunitate Ecclesie, non fuerunt homicidia, sed vulnera proditoriè, aut per insidias, vel deliberatè illata, ex quo noster Peguera, qui interfuit in declaratione facta per Cancellarium Rovirola tale, requisitum non notat, signum evidens, quod Cancellarii, & Consultores moti non fuerunt illo motivo mortis secutæ ad declarandum illos non gaudere Immunitate Ecclesie, sed solum propter vulnera proditoriè, aut per insidias, vel deliberatè illata. Et punctim modernè vigesima tertia Januarii 1664. per Alegre Tertium, Consultoribus Codina, Pons de Castellivi, & Pastor fuit declaratum Jacobum Fontanilles, agricolam Parochiæ Sancti Felicis de Alella, extractum à domo Rectoris dictæ Parochiæ, loco sacro, & Immunitate Ecclesiastica gaudente (ex quo domus Rectoris habet aditum ad Ecclesiam) delatum de jactu archabusi vulgo dicto escopera de sis palmis perdigonibus onerata in personam Gabrielis Espines boterii dictæ Parochiæ de Alella, illato animo deliberato, appensatè, & proditoriè, ex quo non mors, sed solum vulnus in personam dicti Espines securum fuit: non gaudere Immunitate Ecclesie.

12 Sed si scire volueris, qualiter probetur, aut præsumatur animus occidendi, vel non, consule post antiquos Remig. de Gom. *de Immunit. Eccl. fallen. 13. nu. 7. Molin. de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immun. Eccl. quali homic. amittatur n. 56. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 1. 8. Azevedo leg. 3. n. 9. tit. 1. lib. 1. & leg. 2. num. 11. tit. 23. lib. 8. recop. Clar. §. homicidium à num. 6. ubi Bajard. à nu. 6. Covar. in clement. si furiosus de homic. 2. par. §. 1. num. 1. Castillo dec. 156. num. 49. & 50. & dec. 178. num. 13. tom. 2. Jul. Chartar. dec. 66. num. 29. 30. & 31. Barbosa in cap. significanti 2. num. 17. de homicid. Gomez tom. 3. var. cap. 3. num. 17. ubi Ayllon Laynez n. 18. latissime Mascard. de probat. concl. 197. & 864. Menoch. de arb. judic. casu 361. & lib. 5. præsump. 40. Farinac. in praxi part. 4. q. 126. à nu. 92. & conf. 211. lib. 3. Vermigliol. conf. 16. Peguera dec. 14. à n. 9. 10. 1. Cabal. de homicid. à n. 300. Mastrill. dec. 155. lib. 2. & dec. 293. n. 32. & dec. 297. à numer. 31. lib. 3. Matheu de regim. Reg. Valen. tom. 2. c. 8. §. 8. nu. 49. & 50. remissivè Guttier lib. 3. præf. q. 7. num. 55. Giurba. conf. 17. n. 28. & consil. 82. à num. 14.*

13 Quid dicendum de eo, qui proditoriè, aut per insidias vel deliberatè attentat aliquem occidere, vulnerare, aut percutere, & devenit ad actum proximum, sed non occidit, vulnerat, aut percutit, verbi gratia, quando quis cum telo, aut ense in alterum

agit, fugit aggressus, & celeri pede manus inimici evadit, vel cum aliquis instrumento ignifero manuali in proximum insidiatur occidere, vulnerare, aut percutere cupiens, dissolvit, errat tamen, utrum is Immunitate Ecclesie gaudeat?

14 Prima est opinio, quod gaudeat Immunitate Ecclesie, ita post Annan. Cassaneum, & Avendaño tradit Portoles *post foros compet. quest. 9. n. 17. sequitur Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. voto 1. num. 14. & voto 2. num. 3. vers. Unum, & voto 4. num. 16. part. 3. idem docent Suar. de relig. lib. 3. cap. 12. num. 14. Giurba conf. 10. n. 20. maximè post Bullam Gregorianam tenent Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 7. n. 15. Bonacina de legib. disp. 3. quest. 7. de Immun. §. 5. n. 16. Novar. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccl. num. 75. Barbosa in cap. inter alia nu. 45. post medium de Immun. Eccl. & de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. num. 90. vers. Verum, Diana resol. mor. par. 1. tract. 1. resol. 4. & 18. & part. 6. tract. 1. resol. 12. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immun. Eccl. num. 12. vers. Attentans, & aliis ex citatis n. 2. & 3. Idemque † est*

16 in attentante sæpius derobare in itineribus publicis, si delictum non consummaverit, Immunitate Ecclesie gaudet Suarez *de relig. lib. 3. cap. 11. n. 14. Ferrer. par. 3. observ. cap. 239. Diana resol. mor. part. 6. tract. 1. ref. 15. vers. Sed hanc in fine, & in sum. par. 1. verbo Immun. Eccl. sub n. 31. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 13. n. 11. Novar. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccl. n. 46. Barb. de jure Eccl. univer. lib. 2. c. 3. n. 48. latè Giurba conf. 50. à n. 35. ad 38.*

17 An autem inferens viro Nobili proditoriè, vel per insidias, aut deliberatè gravissimam injuriam, ut si illi alapam impingat, baculo, arundine, ligno, seu pugno percutiat, confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate?

18 Prima est opinio, quod gaudeat, maximè post Bullam Gregorianam, ita Diana *resol. moral. part. 1. tract. 1. ref. 31. & in sum. par. 1. verbo Immunitas Eccl. num. 28. vers. Unde inepte, Castillo dec. 156. num. 13. juncto num. 48. cum seq. Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dubit. 20. sect. 10. per totam, Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. c. 11. §. 5. n. 30. 31. Riccius de pub. jud. c. 37. n. 40. in fine.*

19 Secunda est opinio, quæ verior est, quod non gaudeat Immunitate Ecclesie, quamvis nec mors, nec vulnus indè illatum fuerit, quia in Nobilibus hujusmodi injuria major habetur, quam illatio vulneris aut mortis, ita Bobad. *in polit. lib. 2. cap. 14. à n. 44. ubi sic refert judicatum in Senatu Castella, sequuntur Curia Philippica par. 3. §. 12. num. 37. Villadiego in politic. cap. 3. n. 211. Narbona leg. 20. gloss. 12. num. 27. tit. 1. lib. 4. rec. latè Cutel. de Immun. Eccl. l. 1. qu. 31.*

20 Idemque existimo in inferente etiam viro non Nobili gravissimam injuriam proditoriè, aut per insidias, vel deliberatè, ut si illi alapam impingat, baculo, ligno, arundine, vel pugno percutiat, nam is ad Ecclesiam confugiens non gaudet Immunitate, Azevedo *leg. 3. n. 9. vers. Ex qua tit. 2. lib. 1. recop. notat Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. n. 35. in fine, quidquid dicant Carrasc. ad leg. recop. c. 3. §. 1. n. 16. Farin. de Immun. Eccl. n. 146. quia in jure atrox, & gravissima est injuria, si quis alteri alapam impingat, baculo, arundine, ligno, aut pugno percutiat, Narbona leg. 20. gl. 12. n. 27. ante finem tit. 1. l. 4. rec. & dixi supra n. 2.*

- 21 Sed quid in aliis delictis, an delinquens proditoriè, aut per insidias, vel deliberatè in quovis delicti genere confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate? ut si quis furaretur in loco non publico per insidias, & idem in aliis delictis.
- 22 Affirmant Panormit. in cap. inter alia de Immunitate Ecclesiar. quem referunt, & sequuntur Gregor. Lopez leg. 4. gloss. 4. tit. 12. part. 3. Belluga in specul. Princip. rub. 11. §. sed quia loquitur nu. 14. in fine 15. 16. & 17. notat Gtirba conf. 50. num. 37. Mastrill. de indult. cap. 33. num. 8. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 28. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 3. n. 5. Fatinac. de Immunit. Eccl. nu. 151. & 156. Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccl. num. 47. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 12. disp. unica punct. 9. num. 6. vers. An autem Diana res. moral. part. 6. tract. 1. resol. 15. vers. Notandum Mexia de Cabrera in form. Immunit. Eccl. l. 1. cap. 11. §. 2. num. 7. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 13. n. 7. & dub. 18. num. 4. 5. & 6. Bonac. de legib. disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 4. num. 1. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccl. num. 9. Barbofa de jure Eccl. univers. lib. 3. cap. 3. numer. 84. Riccius part. 4. dec. 144.
- 23 Negant, & verius Innocent. in c. inter alia col. 1. verbo Qui, Hostien. n. 4. verbo Immunitas, Joan. Andr. num. 6. verbo Insidias de Immunit. Eccl. idem docent Gomez tom. 3. variar. c. 10. num. 2. vers. 5. limita, Azevedo leg. 3. n. 9. tit. 2. lib. 1. recop. Michael Ferrer. part. 3. obser. cap. 237. alios addit Bobadilla in polit. lib. 2. capit. 14. num. 35. gloss. littera D.
- 24 Quæro, qua pœna puniatur vulnerans aliquem proditoriè, seu insidiosè, aut deliberatè? Respondeo, quòd de jure Divino puniri debet pœna mortis, etiam si mors non sequatur, si vulnus sit illatum animo occidendi, ita habetur Exodi c. 21. & notant ferè omnes Doctores citati n. 3. & 4. de jure communi pœna extraordinaria Judicis arbitrio, ex his qua dixi dec. 99. à num. 14. In Regno Castellæ punitur pœna mortis qualificata, licet mors secuta non sit, sicut si verè, & realiter occidisset, & mortem intulisset, & incurrit pœnam confiscationis medietatis bonorum, & omnes alias pœnas, quas incurreret, si verè, & realiter mortem intulisset, leg. 2. tit. 23. lib. 8. recop. Gomez tom. 3. variar. cap. 3. num. 5. vers. Dubium tamen est. Quod procedit, quando vulnus esset illatum animo occidendi, ita declarant Azevedo leg. 3. n. 9. tit. 2. lib. 1. & leg. 2. à n. 14. vers. Ibi tit. 23. lib. 8. recop. Gutierrez pract. lib. 3. quest. 7. num. 57. quidquid aliter dicat Bobadilla, nam in exemplari per eum adducto, vulnus illatum fuit animo occidendi, in polit. lib. 2. cap. 14. num. 35. In Regno Siciliae punitur pœna amputationis manus, cujus loco subrogata fuit pœna trirremium, si cum armis illatum vulnus fuerit, secus si cum lapide, Mastrill. dec. 161. lib. 2. Gtirba conf. 73. De Regno Valentia vide Illustriss. Don Vice Cancellar. Don Christophor. Crespi de Valdaura obser. 78. à n. 9. par. 2. In Cathalonia vulnerans aliquem proditoriè cum ense, gladio, vel similibus armis in qualibet parte corporis de die, aut nocte & in quocumque loco, punitur pœna trirremium ad decennium, & eadem pœna puniuntur focii, & auxiliares, ita statuitur in Regiis præconizationibus cap. 29. Et fuit observatum in Regio Criminali Cathaloniae Consilio 3. Julii 1593. contra Antonium Soler, delatum quòd proditoriè, & appensatè de nocte, & hora captata vulneravit ictu ensis Martinum Samberay: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad decennium. Et die 1. Septembris 1610. contra Guillelm. Combert, delatum de cicatrice per eum noctu proditoriè illata in personam Francisci Bravo, Presbyteri Sanctæ Theologiae Doctoris: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad decennium. Similis in fine anni 1660. contra Petrum Llobet delatum de vulneribus proditoriè, & per insidias illatis in personam Hieronymi Cabafsès. Eadem pœna punitur in Cathalonia vulnerans appensatè, & ex proposito, ut fuit observatum contra Franciscum Aballi, delatum de vulnere lethali ex proposito & appensatè ictu ensis in

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

personam Petri Antonii Suffer ingrediendo domum, ostium ejus cubiculi frangendo: qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala Judicis Regiæ Curia fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad decennium.

Limita 1. hanc praxim Cathaloniae, ut procedat, quando plenè constat de delicto; sin minus vulnerans proditoriè extraordinaria pœna Judicis arbitrio punitur. Sic fuit observatum in Regio Criminali Cathaloniae Consilio 25. Februarii 1599. contra Antonium Muga, delatum de vulnere punctim à tergo illato in personam Joannis Corrells: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per quinquennium. Et die 5. Septembris 1625. contra Michaellem Monplet, delatum de vulneribus illatis per eum proditoriè in personam Laurentii Angel ictu acus, sive agulla de capses in Civitate Barcinonæ in vico dels tambutinetes: qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs Judicis Regiæ Curia fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per quinquennium.

Limita 2. hanc praxim Cathaloniae, ut procedat, si vulnerans proditoriè sit major viginti quinque annorum, si autem sit minor viginti quinque annorum extraordinaria pœna Judicis arbitrio punitur. Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathaloniae Consilio 2. Martii 1629. contra Michaellem Ros, minorem delatum de vulnere proditoriè illato in personam Ant. Ramon spaserii jactu instrumenti ferrei rascador nuncupati in Civitate Barcinonæ in platea incantus: qui fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per triennium.

Limita 3. hanc praxim Cathaloniae, quando vulnerans proditoriè commisit aliud grave delictum, nam tunc illi augetur pœna. Sic fuit observatum in Regio Criminali Cathaloniae Consilio 13. Novembris 1603. contra Mattheum Mingnet, delatum de portu instrumenti manualis vulgo pedrenal, cum quo apprehensus fuit, nec non de vulneribus illatis ense evaginato appensatè, & per insidias in personam Bartholomæi Guadiola: qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola Judicis Regiæ Curia fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando in perpetuum.

Limita 4. hanc praxim Cathaloniae in viro Nobili, qui licet comprehendatur sub generalitate dictæ Regiæ præconizationis c. 29. non tamen vir Nobilis vulnerans proditoriè, insidiosè, vel deliberatè est puniendus pœna illa ignominiosa trirremium ad decennium, sicut ignobilis, sed alia pœna extraordinaria, quia generalitas legis non censetur dirimere specialia privilegia Nobilium, ita Azevedo leg. 2. n. 11. tit. 23. l. 8. rec.

ARGUMENTUM.

An seditiosus, seu tumultum concitans ad Ecclesiam confugiens gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Seditio fit concitando plebem, nu. 1. & unde dicitur, n. 2.
- 3 Seditio quid sit.
- 4 Seditio in quo differat à bello.
- 5 Seditio causa qua sint.
- 6 Seditiosus quis dicatur.
- 7 Tumultus ex seditione oritur, & quid sit.
- 8 Seditiosus contra principem non gaudet Immunitate Ecclesie.
- 9 Seditiosus contra principem committit crimen lese Majestatis humane.
- 10 Tumultum concitans contra Principem non gaudet Immunitate Ecclesie.
- 11 Seditiosus non contra Principem, sed contra alios an gaudeat Immunitate Ecclesie.
- 12 Seditio, aut tumultus auctor quis dicatur.
- 13 Seditio qualiter probetur.
- 14 Seditio auctor contra Principem qua pœna puniatur, n. 14. & 15.

- 16 Seditio auctor contra Principem, quibus ex
causis excusetur, n.16. & 17.
18 Seditio, aut tumultus auctor non contra Prin-
cipem, sed contra alios, qua pœna puniatur, nu-
mer. 18. 19. 20. 21. 22. 23. & 24.
22 Seditio affecla qua pœna puniatur.
23 Seditioes occurrentes per lasciviam qua pœna pu-
niatur.
25 Clericus seditiois, aut tumultus auctor, seu affe-
cla, qua pœna puniatur, n.25. & 26.
27 Seditiois auctor appellare, nec supplicare potest,
n.27. 28. & 29.
29 Seditiois affecla appellare, & supplicare potest,
nisi seditio sit contra Principem.
30 Seditioes qualiter medendæ.

DECISIO CIV.

- 1 Seditio fit concitando plebem, ut inquit Decius
conf. 235. post principium. Et dicta † est seditio
2 ab adverbio se, quod apud antiquos idem erat, quod
apud nos, seorsum, & a nomine itio, ut dicatur se-
ditio quasi, seorsum itio, quia per eam homines in
varias partes & diversum vadunt, & alios trahunt
ut per Gloss. in leg. 1. & 2. Cod. de seditio, ut notant
Germinian Archidiac. & Joan. Andr. in cap. decet de
Immun. Eccl. n.6. Archidiac. in can. seditioarios 46. dist.
Decius consil. 255. post princip. Bossius de crim. lase
Majest. n.19. Decian. tract. crimin. lib.7. cap.7. num.6.
in prin. & vers. Ego tamen, & c.19. n.2. in fine Azevedo
leg.1. num.9. tit.15. l.8. recop. Far. in prax. part.4. quest.
113. n.117.
3 Definitur autem seditio, ut sit publicæ quietis
perturbatio, ex leg. 1. & 2. Cod. de sedit. Foller. in
pract. crimin. verbo Quod commisit crimen. lase Ma-
jestatis num.20. alios citat Azevedo leg.1. num.10. tit.15.
lib.8. recop. Seu seditio est tumultus ad pugnam, concili-
ant Decian. tract. crimin. l.7. num.16. vers. Seditio qui-
dem, Farin. in praxi part.4. quest. 113. n.176.
4 Seditio in quo differat à bello, rixa, & schismate, &
in quo cum eis conveniat, explicat Azevedo leg. 1.
5 num.11. & 12. tit.15. lib.8. recop. Et quæ † sint causæ
seditiois, explicat Boer. de seditiois in prin. Brün.
de seditiois cap.1. cum aliquib. seq. par.1. vol.11. Azeve-
do l.1. n.4.5.6.7. & tit. lib.8. recop.
6 Seditiosus dicitur ille, qui seditioem, vel prodi-
tionem tractat de aliqua civitate, vel castro habendo,
vel dando causâ facendi guerram contra publi-
cam utilitatem: vel qui tractat facere novitatem in
Civitate: vel qui bonum publicum statum mutat:
vel etiam qui tractat, ut fiat dominus terræ, vel al-
terius loci, secundum Bonifac. de Vitalin. in tract.
de malefi. quæ referunt Foller. in praxi crim. verb.
Item quod commisit crimen lase Majestatis numer. 19.
Azevedo leg.1. sub n.12. tit.15. lib.8. recop. Seu seditio-
sus proprie dicitur, qui dissentiones armorum facit,
& discordias gignit, Decian. tract. crim. lib.7. cap.7.
num.16. vers. Seditiosus, Farinac. in praxi par.4. q.113.
num.176.
7 Tumultus ex seditioe exoritur, & dicitur tumul-
tus, quasi timor multus Decian. tract. crimin. lib.7.
cap.7. num.18. Farin. in praxi part.4. q.113. n. 182. in fine,
Azevedo leg.1. sub num.12. tit.15. lib.8. & recop. Ideo-
que tumultum excitare est, quando congregantur ho-
mines armati, & fit aliqua violentia, ita ut claudan-
tur apotheca popularium & omnes arma capiunt,
Azevedo leg.1. n.12. in fine tit.15. lib.8. recop.
8 Quibus sic præhabitis, seditiosus contra Prin-
cipem confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immu-
nitate. Ratio est, quia committens crimen læsæ Ma-
jestatis humanæ secundum veriorem sententiam con-
fugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate,
9 ut latè probavi dec.94. Sed seditiosus † contra Prin-
cipem committit crimen læsæ Majestatis humanæ,
leg.1. §.1. leg. cujuscumque, ff. ad leg. Jul. Majest. leg.
denuntiamur, C. de his qui ad Eccles. confug. leg. si quis
aliquid §. authores, ff. de pœnis, gloss. in c. pastoralis in
figuratione casus vers. Sed seditioes de sent. & re judic.
Capicius dec.130. n.1. in fine, Boss. de crim. lase Majest.

n.17. vers. Sed potuit; Gigas de crim. lase Majest. lib.1.
rub. qualiter, & à quibus q.44. nu.1. & 2. Dec. tract. crim.
lib.7. cap.7. n.16. in prin. & vers. Sed seditiosus, & vers.
Qui seditioem excitat, Bajard. ad Clar. 8. lase Majesta-
tis n.2. vers.6. & vers.10. quos & alios citat Farin. in praxi
part.4. q.113. n.179. & conf.65. n.13. lib.1. quibus ad-
dendi sunt Azevedo leg.1. n.15.16. & 17. tit.15. lib.8. re-
cop. Thoro in compend. dec. part.1. verbo Saccomani, fol.
491. Narbona leg.20. gloss.7. n.18. & gl.9. tit.1. l.4. recop.
Ergo seditiosus contra Principem confugiens ad Eccle-
siam non gaudet ejus Immunitate.

Idemque est in concitante ad tumultum contra
Principem, qui ad Ecclesiam confugiens non gaudet
ejus Immunitate, quia committit crimen læsæ Majesta-
tis, l.1. in fine, ff. ad leg. Jul. Majest. Capic. dec. 104.
sub n.4. Dec. tract. crim. lib.7. c.7. n. 18. Far. in praxi par.
4. q.113. n.182. & 183.

Quod secus est in concitante seditioem, aut tu-
multum in civitate non contra Principem, sed con-
tra alios, nam tunc communiter distinguitur. Quod
si principaliter, studiosè, & directè concitatur seditio,
aut tumultus non contra Principem, sed contra alios,
præcedente tractatu, eo tunc confugiens ad Ecclesiam
non gaudet ejus Immunitate, quia deliberatè, & con-
sultò deliquit, ex dictis dec.98. n.52. junctis traditis de-
cis. 105. à n.20. Si autem inexcogitatè, & incidenter
committatur seditio aut tumultus in Civitate non
contra Principem sed contra alios eo casu confugiens
ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, per regulam tex.
in cap. inter alia de Immun. Eccl. Et secundum hanc
ultimam partem fuit in Cathalonia decisum per Can-
cellarium Puigmari, Consultoribus Carreres, Mir,
& Berart 12. Julii 1631. in facto Immunitatis Eccle-
siæ Philippi Costeny, existentis in claustris Sedis Barci-
nonæ verbo vocati per Magnificum Paulum Gujanet
Judicem Regiæ Curia ad effectum perhibendi testi-
monium in domibus dicti Gujanet, in quibus fuit
dictus Costeny captus, impetratus de populari tumul-
tu in Civitate Barcinonæ adversus milites Regiarum
triremium classis Hispaniæ. Et licet non fuerit declara-
tum dictum Costeny gaudere Immunitate Ecclesiæ,
sed quod restitueretur ad locum sacrum, à quo fuit
per vocationem extractus. Idque fuit ex eo; quia in
Cathalonia, quando reus egreditur ab Ecclesia vocatus
à Judice: solum restituitur Ecclesiæ, à qua fuit vo-
catus & non declaratur gaudere Immunitate Ecclesiæ,
ut dixi dec.77. n.8.

Quæro 1. quis dicatur auctor, sive concitator se-
ditionis aut tumultus? Respondeo, quod ille, cujus
authoritas maxima est & qui primus est in conci-
tanda plebe, ut notatur in l. quisquis C. ad leg. Jul. Ma-
jest. Carrer. in pract. crimin. in princip. num.98. & sic
l.2. C. de seditiois. inquit, quod nullus debet tumultuo-
sis acclamationibus populum concitare, aliàs punietur
uti auctor tumultus, ita Azevedo l.1. nu.20. tit.15. lib.
8. recop. Dec. tract. crim. lib.7. cap.19. nu.4. Farin. in praxi
part.4. q.113. nu.195. Exemplum est, quando quis per-
currit Civitatem acclamando, arma, arma, vel vivat
talis, turbulenter aut moriatur talis, leg. capitalium
paraphrasi solent ff. de pœnis, l.2. Cod. de seditiois. Boss.
tit. de crim. lase Majest. n.17. in fine Capic. dec.130. n.1.
in fine, & n.30. Decian. tract. crim. l.7. c.7. n.11. & cap.19.
à n.8. Farin. in praxi part.4. q.113. à n.185. benè Azevedo
l.1. à n.21. tit. lib.8. recop.

Quæro 2. qualiter probetur seditio & quomodo
testes debeant in ea concludere? Respondit Azevedo
in l.1. n.39. tit.15. lib.8. recop. quod testes debent dicere
coadunationem factam fuisse cum numero decem per-
sonarum ad inducendam vim, seu mahum, & secun-
dum Bossius tit. de crimine lase Majest. num. 26.
ad essentiam seditiois requiritur, quod testes conclu-
dant, quod in certo loco fuerit facta congregatio, &
quod dux pro ea fuerit aliquis electus. Sed cum hoc
ego non transeo, nam sufficeret probare, quod quis
vociferasset per Civitatem arma, arma, vel vivat ta-
lis, aut moriatur talis, ex dictis n.12.

Quæro 3. qua pœna puniatur auctor seditiois,
aut tumultus? Respondeo, quod auctor seditiois,
aut tumultus contra Principem punitur pœna cri-

crim
Etor
qu. I
15
cipa
rum
Etat
con
tra
Clas
quie
4. q.
refe
tiof
16
E
ver
Prin
exer
ma
cieh
test
illu
& p
nor
terp
fic
ut
seq
& n
in
17
† q
ad
pur
cri
rit.
18
Pri
alic
ite
ff.
aco
Co
ver
nu
inc
Fa
dù
19
arl
rii
inu
ter
glo
re
C
m
7.
&
68
ar
pr
re
ce
el
4.
cu
ne
v
Se
na
20
du
di
ci
de
I
p
in
21
in
A

- criminis læsæ Majestatis, sic præsupponunt omnes Doctores citati num. 9. ut dicit Farinac. in praxi part. 4. qu. 113. n. 192. & 197. & tradit Azevedo l. 1. à nu. 28. tit. 15. lib. 8. recop. Idque ꝑ procedit, nedum quando principaliter studiosè, & directè committitur seditio, aut tumultus contra Principem, ut quando præcessit tractatus, sed etiam quando inexcogitatè, & incidenter contingit seditio, vel tumultus, & licèt Doctores contrarium videantur resolvere, ita tamen innuere videntur Clar. §. fin. qu. 68. num. 36. ibi: *Citra animum turbandi quietem populi*, Farinacius eisdem verbis in praxi parte 4. qu. 113. n. 199. in fine, exemplar Senatus Neapolitani refert Thoro in compend. decisionum parte 1. verbo *Seditiosi folio 495.*
- 15 Exculatur tamen quis à seditione, & tumultu, si verba ejus, quibus est usus in acclamatione contra Principem possunt interpretari in bonam partem, exemplum est in quodam Paride, qui alta voce clamaverat in oppido Afulæ, quod Dux Mantuæ malè faciebat avocando quemdam carceratum de manibus potestatis Afulæ, & quòd hoc facere non poterat, quia illud oppidum erat separatam à jurisdictione Mantuæ, & propterea vociferabatur ruina, ruina, nani iste talis non potest dici seditiosus, quia verba sua debebant interpretari, quòd non poterat Dux de jure id facere, & sic se referebat ad terminos juris, quòd ei licitum erat, ut consuluit Decius conf. 235. à n. 1. quem referunt, & sequuntur Decian. tract. crim. lib. 7. ca. 39. n. 21. in fine, & n. 43. Azevedo l. 1. num. 36. tit. 15. lib. 8. recop. Farinac. in praxi part. 4. quest. 13. num. 186. Item excusatur,
- 17 ꝑ quando quis lubrico linguæ aliquid dixisset, quòd ad seditionem interpretari possit, quia mitius erit puniendus, Decius conf. 255. numer. 5. Decian. tract. crimin. lib. 7. cap. 19. numer. 44. Azevedo l. 1. num. 37. tit. 15. lib. 8. recop. Farin. in praxi part. 4. qu. 113. n. 189.
- 18 Auctor autem seditionis aut tumultus non contra Principem sed contra alios puniendus est secundùm aliquorum opinionem pœna mortis naturalis, l. 1. §. item qui auctore ff. ad leg. Cornel. de siccar. l. aut facta §. 1. ff. de pœnis, gloss. in l. 1. verbo gravissimam C. de sedit. atque ita servari in practica testis est Salicet. in l. 1. Codic. de sedit. Clar. paragraph. fin. quest. 68. num. 36. vers. *Seditionis auctor*, Decianus tract. crim. lib. 7. cap. 7. num. 19. & cap. 19. num. 37. & seq. Maranta part. 6. tit. de inquisit. num. 129. versic. 5. Grammat. voto 19. num. 1. Farinacius in praxi part. 4. quest. 113. num. 193. Secundùm ꝑ verò opinionem aliorum puniendus est pœna arbitraria, interdum furcarum, interdum deportationis in Insulam, interdum condemnationis ad triremes, interdum exilii, vel alia mitiori, juxta facti, loci, & temporis qualitatem, l. si quis aliquid §. fin. ff. de pœnis, gloss. verbo gravissimam juxta secundam opinionem ibi relatum in l. 1. Cod. de sedit., Capic. dec. 30. num. 5. & 6. Craveta conf. 224. n. 1. 2. & 8. in fine, Boss. tit. de crimin. læsæ Majest. num. 17. Decian. tractat. crimin. lib. 7. cap. 7. n. 20. & cap. 19. n. 4. Azevedo l. 1. n. 18. in fine & n. 19. tit. 15. lib. 8. recop. Bajard. ad Clar. §. fin. quest. 68. n. 109. Gail. de pace pub. lib. 2. c. 6. n. 33. Menoch. de arbit. judic. casu 394. n. 92. & casu 437. num. 4. Jodoch in practico. crimin. cap. 63. num. 4. 5. & 6. de jure veriorum dicit Salicet. in l. 1. C. de sedit. veriorum & receptiorum esse & in judicando & consulendo non esse ab ea recedendum inquit Farinac. in praxi part. 4. qu. 113. à n. 193. ad 198. & conf. 95. nu. 130. lib. 1. & secundùm eam fuisse judicatum in Senatu Neapolitano refert exemplaria Thoro in compend. dec. part. 1. verbo *Saccomani*, fol. 491. & verbo *Seditiosi* fol. 495. Sed tunc demum auctor seditionis, & tumultus, non contra Principem, sed contra alios, est puniendus pœna mortis, si ex ea, seu ex eo sequitur homicidium, vel robaria, seu sacco-manum, Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 19. n. 16. & hanc esse notabilem & æquam declarationem refert Farinacius in praxi part. 4. quest. 113. n. 195. decisum refert Thoro in compend. decis. part. 1. verbo *Saccomani* fol. 491. & verbo *Seditiosi* in fine fol. 495. Sin minus ꝑ pœna est arbitraria,
- 21 ut dixi n. 19. facta distinctione, si inexcogitatè, aut incidenter concitata est seditio; vel principaliter, studiosè, & directè. Nam si incidenter, aut inexcogitatè concitata est seditio, minori pœna puniendus est auctor seditionis, qua puniretur, si seditio esset principaliter, studiosè & directè concitata, Capic. dec. 130. num. 9. Grammat. voto 19. num. 1. in fine, & num. 2. Gigas de crimin. læsæ Majest. lib. 1. tit. qualiter & à quibus quest. 17. num. 1. Clar. §. fin. quest. 68. numer. 36. versic. *Seditionis auctor*, Menoch. de arbit. jud. casu 266. num. 4. & 5. Thoro in comp. dec. part. 1. verbo *Saccomani* fol. 491. & verbo *Seditiosi* fol. 495. & verbo *Tumultum faciens* fol. 559. Azevedo l. 1. num. 32. tit. 15. lib. 8. recop. Notanter dixi seditionis auctor, nam affecla arbitraria, & mitiori pœna puniendus est, qua puniretur auctor seditionis, Craveta conf. 24. in fine, Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 19. num. 7. Azevedo l. 1. sub n. 19. tit. 15. lib. 8. recop. Farin. in praxi part. 4. qu. 113. n. 203. Illi autem ꝑ qui per lasciviam ad rumorem seditionis accurrunt nihil ultra peccantibus, qua pœna puniendi sint, videndi sunt Angel. & Salicet. in l. 1. C. de seditios. Capic. decis. 130. num. 6. & 70. Honded. consil. 100. à num. 29. lib. 2. Decian. tract. crim. lib. 7. cap. 7. num. 16. vers. *Et seditiosus*, & num. 19. vers. & talis tumultus, & c. 19. num. 5. 39. & 45. & c. 49. n. 23. Azevedo l. 1. n. 31. tit. 15. lib. 8. recop. Farinac. in praxi part. 4. qu. 113. n. 200. Ex nostro Regio Criminali Cathalonix, Consilio en decisiones sequentes. Die 16. Junii 1591. Mattheus Truller delatus de tumultu, & seditione populari suscitato in Villa Acrimontis contra Nobilem Hieronymum Alentorn, & alios, vociferando visca la Villa, muyren los traydors, & quod die 19. Januarii 1591. intervenit in Consilio dictæ Villæ, quod deliberavit, quòd bannirentur aliqui per decennium, quia testimonium perhibuerant in processu tumultus facti in Regia Curia: fuit condemnatus, quòd banniretur à Vicaria Acrimontis per quinquennium, & quòd esset inhabilis ad obtinenda officia dictæ Villæ ad septennium. Et die vigesima septima Junii 1591. similis, & pro eadem seditione contra Petrum Rialp: qui fuit bannitus à Principatu Cathalonix, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanix per quinquennium. Dicto die similis contra Vincencium Bonet, Bajulum Acrimontis: qui fuit bannitus à Principatu Cathalonix, & Comitatus Rossellionis & Ceritanix ad quinquennium, & privatus officio Bajuli, quod tunc obtinebat, & quòd esset inhabilis ad obtinenda officia tam Regia, quam Universitatis ad septennium. Et dicto die contra Hieronymum Verel, notarium delatum de dicto tumultu, & quòd rogatus noluit tradere istrumentum deliberationis Consilii, quo fuerunt banniti aliqui, imo negavit istrumentum confecisse: qui fuit relegatus in Insulam per suam Majestatem nominandam ad septennium. Et die 27. Octobris 1593. Michael Bertran, minor, delatus de tumultuosa seditione, & conspiratione contra Consules Civitatis, & Universitatis Tarraconæ de mense Septembris 1592. facta vociferando, visca la ma menuda, & quòd projecit jactum archabussi tormentarii vulgo pedrenal versus unum ex prædictis Juratis, & de aliis excessibus in dicta seditione factis: fuit condemnatus, quòd duceretur palam & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, laqueo ad ejus collum appposito, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium. Et dicto die Petrus Stada pro eadem seditione, & cum eisdem motivis fuit condemnatus, quòd duceretur per loca solita Civitatis Barcinonæ, laqueo ad ejus collum appposito, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Die 20. Aprilis 1624. Antonius Bosserich pistor Civis Barcinonæ, delatus quòd die 9. Aprilis ejusdem anni post meridiem armatus istrumento manuali cum multis aliis vociferando, visca la terra muyeren Cenovesos, cremenho tot, irruit in domos Nobilis Sebastiani Judice, Genuensis, Thefaurarii Bullæ Sanctæ Cruciatæ, sitas in Civitate Barcinonæ, in vico de Moncada, immissoque igne, bona, taurus, & supellectilia projecit in ignem, quo pars domorum fuit combusta, cum velis navium, sive galeons suæ Majestatis, existentium in portu maris dictæ Civitatis valoris trium mille septem centum librarum monetæ Barcinonæ,

na, & quod accessit ad porticum dictarum domorum, & fracta janua cum multis aliis fuit violenter in ea ingressus, ex quo fuit secuta præda pecuniarum, jocalium, auri, & argenti, & aliarum rerum magni valoris: qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs Judicis Regiæ Curie fuit declaratus reus mortis, & quod condemnaretur, quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, quod naturaliter moreretur, & illico anima ab ejus corpore separaretur & ad restitutionem rerum igne combustarum, & furto subtractarum, & domorum liquidatione reservata, & quod post latam sententiam, & ante illius executionem torqueretur in caput sociorum, complicitum, & auxiliatorum. Dicto die alia similis. Die 22. Aprilis 1624. in Regio Consilio præfidente sua Excellentia interfuerunt cum eo Magnificus Regens Cancellariam, Franciscus Bonet, Joannes Magarola, qui firmavit in domo, Franciscus Ferruz Fisci Advocatus, Monferratus Ramon, Ludovicus Besturs, & Michael Carreres. In facto Fisci Procuratoris Regiæ Curie adversus, & contra Joannem Brella, mercerium, Civem Barcinonæ, delatum, & inculpatum, & quod die 9. dicti mensis Aprilis in incendio, & fractura domorum Nobilis Sebastiani Judice, Thesaurarii Bullæ Sanctæ Cruciatæ, Civis Barcinonæ, sitarum in vico de Moncada exiens per fenestram inferiorem fuit deprehensus cum vasis argenti valoris triginta trium librarum sex solidorum monetæ Barcinonæ, facta relatione per Besturs Judicem Regiæ Curie, & causæ relatores: idem Besturs fuit voti, quod declararetur, quod dictus Joannes Brella condemnaretur, quod fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, ita quod naturaliter moreretur, & anima illicò à corpore separaretur. Idem Ferruz Idem Ramon Bonet fuit voti, quod declararetur, quod dictus Joannes Brella condemnaretur, quod fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & quod bullaretur in scapulis juxta formam constitutionis, & ad servitium Regiarum trirremium remigando per septennium, Idem Magarola, Idem Carreres. Idem Magnificus Regens Cancellariam. Excellentissimus Dominus Locumtenens Generalis conclusit pro observantia constitutionis cum voto dicti Bonet, & ejus voto adherentium, Et die 30. Augusti 1624. Joseph Rodriguez, minor, delatus, quod die 9. mensis Aprilis gladio evaginato, & instrumento manuali vulgo dicto pedrenal armatus unà cum aliis hominibus gladiis, & clypeis armatis vociferando, visca la terra, posemi foch, muyrem Genovesos, posita scala lignea ascendendo irruit in domos Joannis Uguet, sitas in vico den Carabaca: qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs Judicis Regiæ Curie fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando ad triennium. Et die 24. Septembris 1633. Petrus Joannes Forest de Mollo, delatus quod die 8. & 9. Januarii 1632. in Villa de Prats de Mollò coadunatus cum aliis hominibus uti caput coadunationis illorum diverlorum armorum genere armatis, tumultuosè, & movendo populum ac vociferando, visca lo poble menur, impediēbat quo minus publicarentur præconizationes Regiæ, quæ postea fuerunt publicatæ die 9. Januarii: qui ad relationem Magnifici Pauli Gujemet Judicis Regiæ Curie fuit condemnatus ad servitium Regiarum trirremium remigando per triennium. Adde binas decisiones referendas *dec. 105. nu. 15.* Ad quorum exemplarium corroborationem vide *c. 49. Regiarum præconizationum.*

- 25 Clericus auctor, seu assecla seditionis, aut tumultus qua pœna puniatur? Respondeo, quod Judicis arbitrio juxta loci, temporis, & facti qualitatem, vide *Men. de arb. jud. casu 437.* Hujus delicti † per Clericum commissi cognitio, & punitio pertinet in Cathalonia ad Judicem Brevis Apostolici, quia crimen seditionis, ac tumultus gravissimum, & atrocissimum est delictum, malumque nihil tyrannide inferius, *Dec. tract. crim. l. 7. c. 7. n. 16. ad medium, & vers. Qui seditionem excitat, & c. 19. n. 2. Azevedo l. 1. n. 3. tit. 15. lib. 8. recop. Farin. in praxi par. 4. q. 113. n. 178.*
- 27 Quæro 4. an seditionis concitator appellare, aut

supplicare possit à sententia contra eum lata? Respondeo, quod non, *leg. constitutiones,* ubi Bart. & alii de appell. *leg. si quis filio §. hi autem,* ubi Alex. ff. injur. *rup. Maranta de ordin. jud. par. 6. actu 2. verbo. Et quandoque appellatur n. 296. Dec. tract. crim. l. 7. c. 19. n. 5. & 31. Gomez t. 3. var. c. 13. n. 31. vers. 7. Azevedo l. 1. n. 30. tit. 15. l. 8. recop. Farin. in praxi par. 3. c. 10. n. 12. & 13. Barboza in c. ut debitus n. 14. de appellat.*

Dicit tamen Carrer. quem citat Azevedo *leg. 1. nu. 30. tit. 15. lib. 8. recop.* quod in isto casu licet non admittatur appellatio, Judex post interpositam appellationem debet supersedere in executione, & Principi rescribere. Sed quod Judex supersedere nullo modo debeat, verius dixerunt Decian. *tract. crim. lib. 7. cap. 19. nu. 5. Maranta de ord. jud. par. 6. actu 2. n. 286. Farin. in praxi part. 3. qu. 101. num. 13.*

Ex quibus sequitur, quod seditionis non concitator, nec auctor seditionis aut tumultus, sed assecla appellare, & supplicare potest à sententia contra eum lata. Ita fuit observatum in Cathalonia in Regia Audientia civili. 3. Septembris 1620. in facto causæ supplicationis Hyacinthi Vidal aliàs fassadera Civitatis Tarraconæ, à sententia contra eum lata in Regio Criminali Consilio 8. Novembris 1619. quia vociferando visca la Ciutat, muyre lo traydor, insultaverat Jacobum Cassals, noviter provisum Vicarium per Archiepiscopum. Fallit, si seditio fuerit contra Principem, nam talis assecla seditionis, nec appellare, nec supplicare potest, quia committit crimen læsæ Majestatis, *ut dixi n. 9. & reus criminis læsæ Majestatis in Cathalonia, nec appellat, nec supplicat, c. Curie 5. anni 1599.*

Quæro 5. & ultimo, qualiter curandæ, & medendæ sint seditiones? Respondeo, quod citò, tutò, & jucundè, aliàs enim serpunt sensim, & quod sanum est in Republica, vitiant, Azevedo *leg. 1. n. 26. tit. 15. l. 8. recop. Solorz. in pol. l. 6. c. 8. vers. En virtud. fol. 557.*

ARGUMENTUM.

An Incendiarius confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Incendiarius confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus Immunitate, opinio affirmativa, n. 1. opinio negativa, num. 2. & hac multo magis locum habet, si ex incendio aliquis pereat, n. 3. Amplia nu. 4. Limita, n. 5.
- 6 Incendiarius Ecclesie an gaudeat ejus Immunitate, num. 6. opinio affirmativa, num. 7. opinio negativa, num. 8.
- 9 Incendiarius laicus qua pœna puniatur, num. 9. 10. 11. & 12.
- 13 Incendiarius Clericus qua pœna puniatur, num. 13. & 14.
- 15 Auxilium scienter præstans in incendio qua pœna puniatur.

DECISIO CV.

Prima est opinio, quod incendiarius confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, in cap. inter alia, de Immun. Eccl. omnibus delinquentibus conceditur Immunitas, nisi in casibus exceptis, sed incendiarius in eo textu, nec aliis juribus non excipitur, ergo incendiarius gaudet Immunitate Ecclesie, sic per prædictam rationem docent Farinacius de Immun. Eccl. numer. 105. Bonacina tom. 2. disputatione 3. questione septima, de Immun. Puncto sexto §. 1. num. 6. late solutis argumentis contrariis Castrus Palaus in opere moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica, puncto 10. num. 9. Diana resol. moral. parte sexta, tract. 1. resolutione decima sexta, & in sum. part. 1. verbo Immunit. Eccl. num. 32. vers. Incendiarius tamen, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 16. num. 6. & dubit. 24. sectio

sectione decima quinta, à nu. 1. ad 5. Ita decisum de mense Februarii 1531. per Curiam Parlamentalem in favorem cujusdam mulieris incendiariæ etiam ex proposito, & per insidias refert Cassaneus in consuetudin. Burgund. rub. 1. §. num. centesimo decimo primo in addit. fol. 54.

- 2 Secunda est opinio, quæ verior est, quòd incendiarius, qui dolo, seu malo studio pro odio, vel vindicta ignem apponit in aliqua domo, vel persona confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate. Tum quia incendiarius æquiparatur depopulatori agrorum, can. pessimam 23. quest. 8. imò gravius est delictum ignem mittere in civitatibus, aut oppidis, quàm in agris, leg. fin. §. fin. ff. de incen. ruina naufrag. leg. capitalium §. incendiarii, ff. de pœnis, sed depopulator agrorum non gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut infra dec. 109. ergo incendiarius non gaudet Immunitate Ecclesiæ. Tum quia incendium communiter fit ex proposito, & cum deliberatione, ac per insidias, & proditoriè. Tum quia ita habetur in can. pessimam. 23. quest. 8. & per prædicta sic docent Cassaneus in consuetudin. Burgund. rub. 1. §. 5. in addit. num. 111. fol. 54. Azevedo leg. 7. nu. 10. tit. 12. lib. 8. recop. Pichard. in manducat. ad praxim part. §. 4. num. 68. Decianus tractat. crimin. lib. 6. cap. 28. nu. 24. Bobadilla in polit. lib. 6. cap. 14. nu. 79. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. nu. 56. remissivè Farinacius in praxi part. 1. quest. 28. in princip. & de Immun. Eccl. nu. 101. Ripa de noctur. tempore cap. 27. n. 4. Giurba conf. 48. nu. 14. Pergrin. de Immun. Eccl. cap. 12. nu. 6. Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 44. Reg. Vico ad pragmat. Reg. Sard. lib. 2. tit. 25. cap. 6. nu. 1. in fine.
- 3 Et hæc secunda opinio multo magis locum habet, si ex hujusmodi incendio dolo immisso aliquis pereat, & mortuus in eo quis fuerit, Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. nu. 24. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 14. nu. 79. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dubit. 16. nu. 6. vers. Dixi Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 44. Giurba conf. 48. num. 14. Ita fuit decisum in Regno Sardinia per Cancellarium Spiga, Consultoribus Bonfant, & Canales 10. Januarii 1645. in facto Immunitatis Ecclesiæ Leonardi Cugurra aliàs mandoni Villæ de Iteri de Canedu delati de crimine incendii domus Violantis de Vila cum occisione dictæ Violantis interfectæ in dicto incendio ictu sclopirotati, fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesiæ. Scriba Joanne Augustino Cao Notar.
- 4 Amplia hæc secundam opinionem in mandante ignem apponere dolo, vel apponentibus Consilium, aut auxilium, vel favorem scienter dante qui confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, can. pessimam 23. quest. 8. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. nu. 57. Azevedo leg. 6. nu. 22. tit. 12. lib. 8. recop. Giurba consilio quadragesimo octavo nu. 14.
- 5 Limita ut procedat, si incendium fiat dolo, malo studio, pro odio vel vindicta; secus si incendium fiat sine dolo, sed casu fortuito, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia iste incendiarius ad nullam pœnam corporalem tenetur, Azevedo lib. 6. nu. 23. tit. 12. lib. 8. recop. Pichard. in manducat. ad praxim part. 3. §. 4. nu. 68. Menoch. de arb. jud. casu 390. nu. 2. Ripa de noctur. tempor. cap. 27. à num. 16. Plenè Farinacius in praxi part. 3. quest. 100. à nu. 33. Et idem dico, si incendium fiat culpa, aut negligentia alicujus, vel levissima culpa, nam gaudet Immunitate Ecclesiæ, ex his quæ docent Doctores citandi nu. 9.
- 6 Ex quibus intrat disputanda alia controversia, an incendiarius Ecclesiæ, seu ejus portarum, gaudeat illius Immunitate.
- 7 Prima est opinio affirmativa, quam tenent, & sequuntur Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 12. num. 15. Novar. in sum. bullar. titul. de Immun. Eccl. nu. 9. Diana resol. moral. par. 1. tractat. 1. resol. 21. & par. tract. 1. resol. 16. vers. Unde, & in sum. par. 1. verbo Immun. Eccl. nu. 32. in fine, Thomas del Bene de Imm. Eccl. t. 2. c. 16. dub. 24. sect. 15. n. 5.

Secunda est opinio negativa, quæ verior est, quia 8 in Ecclesia deliquit, sic Faber in leg. 1. numer. 2. versic. Vel in ipsam, Cod. de his qui ad Eccl. confug. Navar. in manual. cap. 25. nu. 22. in fine, Remig. de Immun. Eccl. fallen. 33. Igneus in leg. 1. §. si dominus column. 3. ff. ad syllan. quos & alios citat Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 143. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. diff. 7. num. 10. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 21. in fine Villadiego in polit. cap. 3. nu. 213. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 49. Italia de Imm. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. nu. 55. juncto num. 58. & sequent. Farinacius de Immun. Eccl. num. 104. latè Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. qu. 21. ita decisum per Cancellarium Cathalonie anno 1558. in incendiariis domus Beatae Mariæ de Rovere, per quam domum fit transitus ad Ecclesiam, testatur Ferrer par. 3. observ. cap. 247. sequitur Peguera decisio 23. nu. 8. tom. 2.

Quæro 1. qua pœna puniatur incendiarius laicus, & ad quid teneatur? distinguunt Doctores plures casus. Primum, quando incendium est dolo commissum. Secundum, quando est commissum non dolo, seu culpa, aut negligentia alicujus. Tertium, quando est commissum levissima culpa. Quintum, quando est commissum levissima culpa. Sextum, quando incendium provenit casu fortuito. De quibus, & de tota materia videndi sunt Clar. §. fin. quest. 68. nu. 20. & 21. Giurba conf. 48. nu. 16. Cabal. ref. crim. casu 22. Novar. de grava. vassal. grava. 34. l. 2. Suelves conf. 94. nu. 12. 13. & 14. lib. 1. Mascard. de probat. conclu. 892. Azevedo leg. 6. à nu. 11. titul. 12. lib. 8. recop. Pichard. in manducat. ad prax. par. 3. §. 4. num. 68. Carrascus ad leges recop. cap. 3. §. 5. num. 2. & 3. Menoch. de arb. judic. casu 490. Reg. Vico ad pragmat. Reg. Sard. lib. 2. titul. 25. cap. 6. Sesse dec. 211. lib. 2. Gail. lib. 2. observ. 21. Mincing. cent. 6. obser. 88. Vermigliol. conf. 331. cum seq. Farin. in praxi par. 3. quest. 110. Thoro in compend. dec. par. 1. verbo incendium fol. 267. & par. 3. sect. 1. verbo Incendium fol. 549. & in supplement. dec. 6. verbo Incendium fol. 291.

In primo casu, de quo noster est sermo, si incendium dolo sit factum in Civitate, vel oppido, & fit magnum, tunc nobilis decapitatur, vilis verò igne comburitur, vel furca suspenditur, vel bestiis lacerandus traditur, si verò incendium sit parvum, nobilis deportatur, vilis verò capite punitur. Si autem incendium sit commissum extra Civitatem vel oppidum in villa, vel rure, & sit magnum nobilis deportatur, vilis verò decapitatur; si sit parvum, nobilis relegatur, vilis verò decapitatur; ut docent ex doctoribus citatis mille aliis relatis Clar. nu. 20. & 21. Giurba n. 16. Azevedo à n. 11. Pichard. n. 68. Menoch. à nu. 27. Cabal. nu. 4. & 5. Farinac. nu. 5. Vico num. 1. Etiam si in domo incendii mors alicujus non sequatur, quidquid dicant Grammat. voto 19. nu. 5. Giurba conf. 48. n. 16. in fine, Menoch. de arb. jud. casu 390. n. 36. Anton. de Ballis lib. 3. litter. dispen. casu 16. num. 2. Ut fuit observatum per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 20. Aprilis 1624. contra Antonium Bosserich, casum retuli dec. 104. nu. 24.

Fallit 1. in minore vigintiquinque annorum incendiario dolo, qui non pœna mortis, sed alia mitiori puniendus est. Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonie Consilio die decima Decembris 1612. contra Jacobum Puig, minorem, habitatorem loci de Capellades delatum, quòd die 13. Novembris ejusdem anni armati tormento manuali vulvo pedrenal unà cum aliis immisit ignem in domum Sebastiani Marti, Bajuli naturalis Villæ de Bianja, quo combussit dictam domum, & bona mobilia intus eam existentia, & ab eadem domo furto subtraxit plures vestes lanae, quoddam pallium pastorale subuculum linteum, & alias res: qui ad relationem Magnifici Francisci Gamis Judicis Regiæ Curie fuit condemnatus; quòd fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barceonæ, & quòd bullaretur in scapulis juxta formam constitutionis

- tutionis, & quod laqueo ejus collo appposito duceretur subtus furcam, & ad servitium Regiarum trimerium remigando in perpetuum, & ad restitutionem rerum furto substractarum, & emendationem damni prætextu dicti incendii illati, liquidatione in posterum reservata.
- 12 Fallit 2. in casu decisionis factæ 23. Augusti 1624 contra Joannem Brella, quem tradidi decision. 104. numero 24.
- 13 Quæro 2. qua pœna puniatur Clericus incendiarius dolosus in foro contentioso? Respondeo, quod judicis arbitrio juxta incendii magni, vel parvi qualitatem, Diaz in pract. crim. cap. 105. Jodoch. in pract. crim. capite 103. de incendiariis. nu. 13. & seq. Menoch. de arbit. jud. casu trecentesimo nonagesimo, numero trigesimo nono, Decian. tract. crim. lib. 6. capite vigesimo quarto: num. 6. Azevedo leg. 6. num. 20. & 21. titula decimo secundo li. 8. recop. Farin. in praxi parte 3. q. 110. num. 15.
- 14 Cognitio & punitio delicti in incendio dolosi per Clericum commissi pertinet, & spectat in Cathalonia ad judicem brevis Apostolici, quia incendii dolosi crimen nedum pessimum est, can. pessimam 23. quest. 8. Giurba consil. 48. numero 14. Pichar. in praxi parte 3. §. 4. numero 68. Sed etiam atrocissimum, Decian. tractat. crimin. libro sexto capite vigesimo octavo, numero vigesimo quarto, Bobadilla in politic. libro 2. capite decimo quarto, numero septuagesimo nono, Giurba consil. 48. numero 14. Azevedo leg. 6. numero nono, titul. 12. libro 8. recopil. ac gravissimum Farinacius in praxi parte tertia, questio. 110. numero 2. Vermigliol. consil. 132. numero 2. & perniciosissimum, Azevedo libro 6. numero 9. titul. 11. libro 8. recopil. Farinacius in parte tertia, questione centesima decima, numero secundo, cum in aliis delictis sceleratorum voluntas expleatur, incendio verò incendiarius nihil utilitatis, ac realiter nihil voluptatis assequatur, Farinacius in praxi parte tertia, questione centesima decima, numero secundo, Vermigliol. consilio centesimo trigesimo secundo, numero primo, & maximum ex hoc crimine inferatur damnum, nedum ei cui incendiarius nocere cogitat, sed vicinis etiam omnibus, totique Civitati, vel majori ejus parti ne concremetur, Ripa de noctur. tempore capite vigesimo septimo, numero quarto, Giurba consilio 48. nu. 14. in fine.
- 15 Quæro tertio, qua pœna puniatur opem, seu auxilium præstans scienter in incendio? Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium die vigesima sexta Septembris millesimi sexcentissimi vigesimi. Nobilis Ludovicus Montoliu, minor, viginti annorum, delatus de ope, & auxilio præstito vigesimo Aprilis ejusdem anni in Civitate Tarraconæ assistendo armatus instrumentis maualibus vulgo pedreñals, hominibus, qui tumultuosè ignem immiserunt januis domorum Jacobi Casals, Vicarii ejusdem Civitatis, in eis unà cum sua familia existentibus: fuit condemnatus quòd banniretur à Principatu Cathalonie ad quinquennium; Dicto die Nobilis Onofrius Montoliu, delatus de eodem delicto, fuit relegatus in Insulam per suam Majestatem nominandam per decennium.

ARGUMENTUM.

An fur simplex confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 11 Fur simplex ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, num. 1. Amplia 1. nedum de jure, sed etiam consuetudine, que in Cathalonia servatur, vide num. 2. 3. 4. 5. & 6. Amplia 2. in fure simplici tria, vel plura furta committente, num. 7. Amplia 3. in fure simplici

- ci committente furtum magnum, nu. 8. Amplia 4. in fure simplici furtum committente in domibus privatorum cum violentia & armis, nu. 9. Amplia 5. in simplici latrone, nu. 10. Amplia 7. in abigeo, ibidem. Limita 1. in simplici fure furtum committente, nu. 12. Limita 2. in simplici fure furtum committente extra Ecclesiam, sed cum re furtiva ad Ecclesiam, num. decimo tertio, Limita 3. in latrone publico, nu. 14.
- 15 Fur simplex quis dicatur num. 15. 16. 17. & 18.
- 19 Fur famosus quis dicatur.
- 20 Fur simplex pro primo furto qua pœna puniatur, nu. 20. 21. 22. 23. & 24.
- 25 Fures puniendi sunt secundum statuta Provinciarum.
- 26 Fur simplex pro primo furto qua pœna puniatur in Castella, Aragonia, Valentia, & aliis Regnis.
- 27 Fur simplex in Cathalonia pro primo furto usque ad summam viginti librarum condemnatur ad fustigandum, bullandum, & bannendum, interdum à Vicaria per triennium, interdum à Principatu ad triennium, interdum à Principatu & Comitibus ad quinquennium, juxta criminis & personarum qualitatem, nu. 27. Amplia 1. in fure simplici pro primo furto rei modice, nu. 28. Amplia 2. in muliere fure simplici, nu. 29. Amplia 3. in burscopia, nu. 30. Limita hanc 3. ampliacionem duobus modis, nu. 31. & 32. Amplia 4. in questore, nu. 33. Limita 1. in simplici fure primum furtum committente cum fractura ostii domus, vel capse, qui acrius puniendus est judicis arbitrio, plusquam si furtum commisisset sine fractura, nu. 34. Sublimita 1. in muliere, nu. 35. Sublimita 2. quando furtum cum fractura esset rei modice, nu. 36. Sublimita 3. quando cum fractura intervenit hominum armorum multitudo, numero trigesimo septimo, sublimita 4. in rumpente, seu perforante parietes alicujus domus furtumque in eo, vel aliud delictum committente nu. 38. Et quid si furtum sit minimum ac modice seu parva rei nu. 33. Limita 2. in simplici fure accedente cum scalis de nocte ad domum alienam furtumque ibi committente qui acrius etiam pro primo furto est puniendus, quam si furtum commisisset sine scalis, nu. 40. & idem est in ascendente domum alienam per fenestras sine scalis, nu. 41. Sublimita nu. 42. Limita tertio in fure simplici, in quo concurrat qualitas famulatus, nam si Domino surripiat, acrius puniendus est, quam fur extraneus nu. 45. Limita 4. in fure simplici primum furtum cum clavi falsa committente, qui acrius est puniendus, quam si furtum sine clavi falsa commisisset, nu. 46. Limita quinto in abigeo, n. 47. & vide num. 48. & 49. Limita sexto in molinerio miscente terram seu arenam cum farina, qui acrius puniendus est, quam simplex fur, nu. 50. Limita 7. quoties valor rei furate excedit summam viginti librarum, n. 51. Limita octavo quando valor rei furate excedit summam viginti quinque librarum non tamen attingit summam centum librarum, nu. 52. Limita 9. in expilatoribus qui viatoribus noctu pallia, & vestes diripiunt nu. 53. Limita 10. si furtum sit magnum, n. 54. 55. & 56. quid in Cathalonia numero quinquagesimo septimo, & vide nu. 58. 59. & 60. Amplia, & sublimita, numer. 61. 62. 63. 64. 65. & 66.
- 28 Fur simplex pro primo furto rei modice qua pœna puniatur.
- 29 Mulier fur simplex pro primo furto qua pœna puniatur.
- 30 Burscopia, seu burfarum abscissor pro primo furto qua pœna puniatur, nu. 30. 31. & 32.

- 33 *Questor qui eleemosynam fraudat, qua poena puniatur.*
- 34 *Fur primum furtum committens cum fractura ostii domus, vel capse qua poena puniatur numero 34. 35. 36. 37. 38. & 39.*
- 38 *Perforans, seu rumpens parietes alicujus domus, furtumque in ea vel aliud delictum committens qua poena puniatur, n. 38. & quid si furtum sit minimum, n. 39.*
- 40 *Fur simplex ascendens cum scalis de nocte ad domum alienam furtumque ibi committens qua poena puniatur, nu. 40. 41. & 42.*
- 41 *Fur simplex ascendens per fenestras de nocte ad domum alienam sine scalis furtumque ibi committens qua poena puniatur, n. 41. & 42.*
- 43 *Fur nocturnus absque qualitate scalarum ingrediens per januas domus existentes apertas, qua poena puniatur.*
- 44 *Fures mascarati, vel cum barbis falsis extorquentes sine vi pecunias civium eos concutendo, qua poena puniantur.*
- 45 *Famulus furto rem Domini surripiens qua poena puniatur.*
- 46 *Fur committens furtum cum clavi falsa qua poena puniatur.*
- 47 *Abigeus qua poena puniatur, & quis dicatur, n. 47. 48. & 49.*
- 50 *Molinerius miscens terram sive arenam cum farina qua poena puniatur.*
- Mercator vendens merces falsas, vel corruptas pro veris aut bonis qua poena puniatur.*
- Sacularii qui vetitas artes in sacculos exercent, partem subducunt, & partem subtrahunt qua poena puniantur.*
- 51 *Fur pro primo furto excedente summam viginti librarum qua poena puniatur.*
- 52 *Fur pro primo furto excedente summam vigintiquinque librarum non tamen attingente summam centum librarum, qua poena puniatur.*
- 53 *Expilatores, qui noctu viatoribus pallia, & vestes diripiunt, qua poena puniantur.*
- 54 *Furtum magnum qua poena puniatur.*
- 55 *Furtum magnum quod dicatur, nu. 5. & quid in Cathalonia, nu. 56.*
- 57 *Fur pro furto magno centum librarum vel ultra punitur in Cathalonia poena mortis, num. 57. & aliquando aggravatur poena, numero 58. 59. & 60.*
- Amplia 1. in muliere fure centum librarum vel ultra nu. 61. Amplia 2. in truffatore centum librarum, vel ultra nu. 62. Fallit 1. si valor rei furto ablata non ascendit summam centum librarum vel ultra monete argenteae, n. 63. Fallit 2. quando plene non constat de furto magno, nu. 64. Fallit 3. in minore vigintiquinque annorum, nu. 65. Fallit 4. si iudici contrarium visum fuerit, nu. 66.*
- 61 *Mulier pro furto centum librarum, vel ultra punitur poena mortis.*
- 62 *Truffator qua poena puniatur.*
- Conductor, depositarius, commodatarius &c. utens re ad alium usum quam destinatum, qua poena puniatur.*
- 67 *Fur simplex pro secundo furto qua poena puniatur, n. 67. 68. & 69.*
- 69 *Fur simplex, ut possit pro secundo furto puniri non requiritur, quod pro primo sit punitus, sed sufficit, quod primum sit plene probatum.*
- 70 *Fur simplex pro tertio furto qua poena puniatur, & n. 71. & quid si omnia furta non commiserit in territorio, nu. 72. & quid si pro primis punitus non sit, nu. septuagesimo tertio, & quid si omnia tria furta sint parvi, & modici valoris nu. 74. & an iudex possit arbitrari in maiorem poenam, nu. 75.*
- 76 *Fur, qui rem furatam ex uno territorio exportavit in aliud, & ibi cum ea fuerit captus, an possit ratione nove contractionis in eo puniri, num. 76. & 77.*
- 78 *Attentans furari qua poena puniatur, nu. 78. usque ad nu. 89.*
- 79 *Cogitatio sola furandi, furto non secuto furtum non facit, numero 79. nisi ultra cogitationem quis pervenerit ad aliquem actum exteriorem, numer. 82.*
- 80 *Furari si aliqui ordinaverint, sed se non contulerint ad aliquem actum exteriorem, furti non tenentur.*
- 81 *Ingressus domum alicujus furti faciendi causa, si nihil furatus sit, furto non tenetur, nu. 81. Intellige quod ad poenam ordinariam, secus quoad extraordinariam nu. 83.*
- 84 *Attentans furari, si devenit ad actum proximum & aperit ostium domus aliene cum clavi falsa, qua poena puniatur.*
- 85 *Attentans furari, si devenit ad actum proximum cum simulatione Regii officialis, qua poena puniatur.*
- 86 *Attentans furari deveniens ad actum proximum vulnus intulit, & homicidium attentat, qua poena puniatur.*
- 87 *Attentans furari precedente tractatu super furto magno & illud postea cum homicidiis secutum fuerit qua poena puniatur.*
- 88 *Attentans furari in via publica, vel in mari qua poena puniatur.*
- 89 *Attentans furari, quando est convictus de alio furto, qua poena puniatur.*
- 90 *Annonam attentans qua poena puniatur.*
- 91 *Receptor furis, vel rei furata qua poena puniatur n. 91. 92. 93. & 94.*
- 95 *Receptor abigei qua poena puniatur.*
- 96 *Receptor furis, vel rei furata an sit bullandus in scapulis sicut fur, nu. 96. & 97.*
- 98 *Receptor latronum qua poena puniatur, numer. 99. & 100.*
- 101 *Furtum fieri videns, & tacens qua poena puniatur.*
- 102 *Cursor, qui recepta pecunia relinquit iter, & litteras occultas, qua poena puniatur.*
- 103 *Minor an mitius puniri debeat in crimine furti, numero 103. distingue quatuor casus, numero 104. & qui sint nu. 105. 106. 107. 108. 109. 110. & 111.*
- 112 *Furtum consulens, seu persuadens qua poena puniatur furto secuto, & qua furto non secuto.*
- 113 *Furti venditor qua poena puniatur.*
- 114 *Fur simplex potest de jure appellare, seu supplicare a sententia contra se lata, nu. 114. Secus in Cathalonia, n. 115. 116. & 117. nisi detur complicatio causarum, nu. 118.*
- Latro publicus non potest appellare seu supplicare a sententia contra se lata, n. 114.*
- 119 *Appellatio, seu supplicatio censetur de jure permessa in criminalibus, sicut in civilibus.*
- 120 *Appellatio seu supplicatio in criminalibus non datur antea in Cathalonia, num. 120. hodie datur, sicut in civilibus exceptis aliquibus casibus nu. 121.*
- 122 *Appellatio datur ratione complicationis causarum ubi alias non concederetur.*
- 123 *Judex potest seorsum judicare contra reum de pluribus delictis inquisitum, hoc est de uno crimine seorsum ab alio.*
- 124 *Receptor furis, vel rei furata potest appellare seu supplicare a sententia contra se lata.*
- 125 *Appellatio seu supplicatio interposita in criminalibus ab uno condemnato prodest aliis complicibus condemnatis non appellantis.*
- 126 *Exilii poenam solum potest imponere iudex a loco sua jurisdictionis, & non a tota Provincia.*

DECISIO CVI.

DE jure indubitatum est, quod fur simplex ad 1 Ecclesiam confugiens gaudet ejus Immunitate, & inde invitus extrahi non potest. Tum quia non est publicus latro. Tum quia exceptio unius in cap. inter

inter de Immunit. Eccles. firmat regulam in contrarium in casibus non exceptis. Tum etiam quia gravius est delictum rapere mulierem, quam rapere rem particularem bonorum alterius; Sed raptor mulieris gaudet Immunitate Ecclesiae, *can. de raptoribus* 36. *quasi* 1. ergo &c. Sic per praedicta docent Innocent. & commun. Doctores *in cap. inter alia de Immun. Eccles.* Gomez *tomo* 3. *variar. capite* 10. *nu.* 2. *vers.* Ex quo deducitur, ubi Ayllon Laynez *nu.* 3. id facillime jure probari posse asserit Covar. *lib.* 2. *variar. cap.* 20. *num.* 13. *vers.* 19. de jure nullam esse in hoc difficultatem testatur Clar. *§. fin. quasi.* 30. *nu.* 14. *vers.* Quero an fures Decian. *tract. crim. lib.* 6. *cap.* 28. *nu.* 4. Cavalcan *part.* 1. *dec. in repertorio verbo Judex Ecclesiasticus* *nu.* 1. & 2. *junctis* *nu.* 12. & 13. Tuschus *pract. concl. littera E concl.* 10. *nu.* 23. notat Ambrosin. *de Immun. Eccles. par.* 2. *nu.* 3. Italia *de Immun. Eccles. lib.* 1. *cap.* 5. *§.* 1. *nu.* 2. hanc conclusionem bene procedere de jure communi, difficultatemque non habere, & omnes ita fateri testatur Farinac. *de Imm. Eccl.* *nu.* 93. 94. & 95. & *in praxi par.* 1. *qu.* 28. *nu.* 52. & *in addit. ad nu.* 51. Gambacurza *de Inmin. Eccles. lib.* 5. *cap.* 6. *nu.* 2. *in princ.* Messia *de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib.* 1. *cap.* 11. *§.* 1. *nu.* 10. *vers.* Ez duda, Narbona *lib.* 20. *gloss.* 14. *nu.* 18. *tit.* 1. *lib.* 4. *recop.* Bobad. *in polit. lib.* 2. *cap.* 14. *nu.* 23. *gloss. littera E,* communem sententiam quam in dubio esse servandam refert. *pract. lib.* 1. *quasi.* 1. *nu.* 20. Cavalcan. *de brach. reg. par.* 1. *nu.* 98. Jul. Chartar. *dec.* 9. *nu.* 7. & *dec.* 46. *nu.* 23. & 24. verum id esse refert Paz *in praxi tomo* 1. *par.* 5. *cap.* 3. *§.* 3. *nu.* 71. Villalobos *in sum. tom.* 2. *tract.* 39. *diffic.* 7. *nu.* 2. *in fine,* Sotus *de just. & jure l.* 3. *qu.* 3. *art.* 3. *vers.* Porro autem Sanchez *consil. moral. tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 1. *dub.* 8. *num.* 14. Riccius *dec.* 110. *par.* 2. *Lezana quasi. regul. tom.* 3. *verbo Immun. Eccles. nu.* 9. *vers.* Unde Bonacina *de legib. disp.* 5. *quasi.* 7. *de Immun. §.* 4. *nu.* 5. Guazzinus *defen.* 1. *cap.* 37. *nu.* 59. de communi testantur Gamma, & ibi Flores Diaz de Mena, *in addit. dec.* 171. Castrus Palaus *tom.* 2. *tract.* 11. *disp. unica punct.* 9. *nu.* 3. *in princ.* Ponte *decif.* 14. *ad finem* Giurba *conf.* 30. *nu.* 28. Peregrinus *de Immunit. Eccl. capite* 12. *nu.* 9. Sperell. *dec.* 59. *nu.* 11. Novar. *in sum. bullar. tit. Immun. Eccles. n.* 4. Diana *Novar. mor. p. 6. tract.* 1. *resol.* 9. *vers.* Sed affirmativam, & *in sum. parte* 1. *verbo Immun. Eccles. n.* 22. *in princ.* Thomas del Bene *de Immun. Eccles. tom.* 2. *cap.* 16. *dub.* 14. *nu.* 1. Correa *de Immun. Eccl. par.* 3. *Eccl. num.* 28. Ciardin. *contr. foren. cap.* 18. *nu.* 33. *par.* 1. nullam continere difficultatem testatur Barbosa *in cap. 3. inter alia nu.* 3. *de Immun. Eccles. & de jure Eccl. univ. lib.* 2. *cap.* 3. *nu.* 81. Don Didacus Antonius Frances *de Urtigoyti in pasto. regul. part.* 3. *voto* 8. *a n.* 13. & ita servatur in Cathalonia ex Ferrer *par.* 3. *obser. capit.* 238. *el.* 1. & 2. Peguera *decif.* 40. *tom.* 1. exemplaria referam *nu.* 2.

2 Amplia 1. ut nedum de jure, sed etiam communi consuetudine simplex fur ad Ecclesiam confugiens tutus est, & gaudet ejus Immunitate, ut dicit Decian. *tr. crim. lib.* 6. *cap.* 28. *nu.* 4. *in fine,* & ita servari in statu Mediolani testatur Clar. *§. fin.* 30. *nu.* 14. *vers.* Quero an fures, Caval. *in reper. dec. par.* 1. *verbo Judex Ecclesiasticus* *nu.* 13. Bonifaci. *de furtis §.* quod jure naturali, *nu.* 66. & 67. Jul. Chartar. *dec.* 9. *nu.* 19. & *dec.* 46. *nu.* 30. & in Regno Neapolis Riccius *decif.* 110. *par.* 1. & in Regno Siciliae Gambacurza *de Immun. Eccl. lib.* 5. *cap.* 6. *nu.* 2. & in tota Italia Cavalcan. *in repertor. dec. parte* 1. *verbo Judex Ecclesiasticus* *nu.* 13. Jul. Chartar. *dec.* 46. *nu.* 49. *in fine* & in Lusitania Gamma *dec.* 171. & ita vidisse duabus sententiis conformibus pronuntiatum refert Guttier. *pract. lib.* 1. *qu.* 1. *nu.* 20. quem refert & alia exemplaria laudat Narbona *l.* 20. *gloss.* 14. *nu.* 22. *tit.* 1. *lib.* 4. *recop.* & ita etiam observatur in Cathalonia. Sic fuit decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, & Puig 23. Decembris 1587. occasione Immunitatis Ecclesiae allegatae in personam Francisci Capellades, delati de furto T. Mirò Villae franchae Poeniten extracti violenter à Capella Sancti Salvatoris constructa extra muros ejusdem villae. Et per

Cancellarium Agullana, Consultoribus Salba de Vallseca, Bonet, Soler, Jover, & Sala 23. Junii 1607. in facto Immunitatis Ecclesiae Monstant, extracti à claustris Monasterii de Rocarosa, delati de furto una cum aliis commisso igneis tormentis sive pedreñalis in domo Philippae Simona viduae Parochiae Sancti Cipriani de Fogas. Et per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Salba de Vallseca, Bonet, Jover, & Sala 31. Julii 1608. in causa Immunitatis Ecclesiae Antonii Pons delati de aliquibus furtis, extracti à quodam stabulo fito intra ambitum Hospitalis Villae Terrasae. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Astor, & Besturs 19. Martii 1623. in facto Immunitatis Ecclesiae Jacobi Gallart, extracti à Sacello, sive Cappella Sancti Jacobi Villae de Binbodi delati de furto in domo sive manso Petri Villae in termino de Monblanc facto.

Quam quidem ampliacionem adeo veram esse non 3 obstante qualibet contraria consuetudine, qua fur simplex excluderetur à privilegio Immunitatis Ecclesiae, quia hujusmodi contraria consuetudo non est observanda, uti nimium rigorosa, & impia, ac illa nihil valet, ut docent Farinac. *in praxi par.* 1. *qu.* 28. *nu.* 51. & *in addit. nu.* 51. & *de Immun. Eccles. nu.* 93. 94. & 95. Decian. *tract. crim. lib.* 6. *cap.* 28. *nu.* 4. Jul. Chartar. *dec.* 9. *nu.* 11. & 12. & *dec.* 46. *sub nu.* 30. & *lata à nu.* 33. Tuschus *pract. concl. littera E,* *concl.* 10. *nu.* 23. Italia *de Immun. Eccl. lib.* 1. *cap.* 5. *§.* 1. *nu.* 2. Bonacina *de leg. disp.* 3. *q.* 7. *de Immun. §.* 4. *num.* 5. Diana *resol. moral. parte* 6. *tract.* 1. *resol.* 9. *vers.* Sed an saltem cum seq. & *in sum. par.* 1. *verbo Immun. Eccl. nu.* 22. *in princ.* Castrus Palaus *in opere mor. tom.* 2. *tract.* 11. *disp. unica punct.* 9. *nu.* 3. *vers.* sed est dubium. Guazzin. *defen.* 1. *cap.* 37. *nu.* 59. Thomas del Bene *de Imm. Eccl. tom.* 2. *cap.* 16. *dub.* 14. *nu.* 3. & 4. & *dub.* 18. *num.* 5. & 6.

Sed contrarium, quòd de consuetudine fur simplex non gaudeat Immunitate Ecclesiae, docent Covar. *lib.* 2. *variar. cap.* 20. *nu.* 13. *vers.* 19. Paz *in praxi tom.* 1. *part.* 5. *cap.* 3. *§.* 3. *nu.* 89. & 70. Villalobos *in sum. tom.* 2. *tract.* 39. *diffic.* 8. *nu.* 2. Martha *de jurisdict. par.* 2. *cap.* 51. *nu.* 29. Ponte *dec.* 14. *nu.* 6. Carrasco *ad leg. recop. cap.* 3. *in fine,* Sanchez *cons. mor. to.* 2. *lib.* 6. *cap.* 1. *dub.* 8. *n.* 14. Gambacurza *de Immun. Eccl. lib.* 3. *cap.* 14. *n.* 20. De communi praxi testatur Bob. *in polit. lib.* 2. *cap.* 13. *nu.* 23. Suar. *de relig. lib.* 3. *cap.* 11. *nu.* 4. Et alii statim citandi & *num.* 5. Quod propter magnam copiam furtum receptum fuisse in Gallia testatur Igneus *in l.* 1. *nu.* 127. *ff. ad syllan.* & ita servari in eo Regno refert Ranchin. *ad Guid. Papa dec.* 121. exemplar in quodam, qui noctis tempore crumenam cum decem libris furatus fuerat, & cum confugisset ad Ecclesiam, ab illa extractum, fuisse testatur Rebuf. *ad constit. Gal. tomo* 2. *titul. de Immun. Eccl. à t.* 1. *gloss.* 1. *nu.* 2. quam citat Borrell. *in sum. dec. par.* 1. *tit.* 3. *sub n.* 169. ac etiam servari in Regno Castellae ex Covarruv. *lib.* 2. *variar. c.* 20. *n.* 13. *vers.* 19. testantur Paz *in praxi t.* 1. *par.* 5. *c.* 3. *§.* 3. *n.* 70. Clar. *§. fin.* 9. 30. *n.* 14. *vers.* Quero an fures, Bobed. *in polit. lib.* 2. *cap.* 14. *n.* 23. Flores Diaz de Mena *in addit. ad Gammam dec.* 171. Borrell. *in sum. dec. par.* 1. *tit.* 3. *n.* 70. Narbona *l.* 20. *gloss.* 14. *n.* 20. *tit.* 1. *lib.* 4. *recop.* Jul. Chartar. *dec.* 9. *n.* 1. *juncto n.* 8. *vers.* Nec quidquam, & *dec.* 46. *n.* 1. *junctis n.* 29. 30. & 31. Mele *in addit. ad Gizarel. dec.* 13. *n.* 26. Sanchez *cons. moral. to.* 1. *lib.* 6. *cap.* 2. *dub.* 8. *n.* 14. Villadiego *in foro juzgo l.* 1. *tit.* 3. *lib.* 9. Ac etiam servari in Regno Aragonum, & ita fieri audivisse à Consiliariis de Criminali Don Hieronymo Perez, & aliis in Camera Consilii refert Bardaxi *foro l.* n. 9. *in fine vers. Tamen, de his qui ad Eccles. confug.* & concernere librum Consilii Criminalis Aragoniae, pag. 40. ubi referri decisum die 14. Novembris 1590. in processu Salvatoris Maldonado, & aliorum Aegyptios quosdam, qui ad Ecclesiae asylum confugerant ejusdem Immunitate privatos, illo addito, ex eo, quòd licet simplices fures possent nuncupari, neutiquam gauderent dicta Immunitate, de qua Covar. *lib.* 2. *var. cap.* 20. *nu.* 13. quam in illo Regno satis notoriam,

riam, & receptam semper fuisse. Idque comprobari antiquiori exemplo: nam die 18. Augusti 1579. memorasse Ioannem Perez de Nueros fisci Advocatum, in causa competentiae Francisci Ferriæ super Immunitate Ecclesiæ Divi Francisci Civitatis Barbastri fuisse eundem extractum juxta prædictam consuetudinem, & auctoritatem Covarruvia, quam allegasse pag. 111. suorum memorialium idem quoque judicatum 30. Novembris 1619. in processu Juratorum de Vera, aut Bernardi Castillo super competentia jurisdictionis, fuisse enim ob furtum cuiusdam ensis ab Ecclesia abductum. Et etiam Tribunal Cancellarii assensisse huic praxi ut indubia, in competentia jurisdictionis Joannis del Hostau, & in alia Francisci de Napoles, ut tradit hæc omnia de Regno Aragonum eruditissimus Don Ludovicus de Exea & Talayro, meritissimus Regens Regiam Cancellariam Regni Aragonum, & nunc in S. S. R. Aragonum, Consilio in illa doctissima allegatione de cadaveribus punitorum vers. Inde fol. 6. & si aliter dicat, & decisum referat Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in past. regul. parte 3. voto 8. à nu. 23. sic pariter observari in Regno Valentia, & ter fuit decisum per Cancellarium Roda 27. Novembris 1682. contra Martinum Negre, 15. Junii 1598. contra Ludovicum Garcia de Callosa, & 26. Aprilis 1599. contra Andream Veles, & ita Veronæ judicatum contra quemdam Petrum Peronum captum in Ecclesia Sanctæ Mariæ pro furtis commissis suspensumque fuisse 17. Novembris 1581. refert additionat. ad Angel de malefic. verbo quod fama publica n. 59. littera B, quem citat Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 6. nu. 2. Farinac. in praxi par. 1. q. 28. n. 51. Guaz. defen. 1. c. 37. n. 59. Jul. Chartar. dec. 9. n. 2. sed eum impugnat. n. 12. in fine.

5 Et quod valeat hujusmodi consuetudo, ut fur simplex non gaudet Immunitate Ecclesiæ, & quod sit servanda in illis locis, ubi viget propter frequentiam hujus delicti, Decian. tract. crim. lib. 6. capit. 28, nu. 9. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 23. gloss. littera F, Narbona lib. 20. gloss. 14. n. 21. & 22. tit. 1. lib. 4. recop. Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. nu. 81. in fine, Suar. de relig. lib. 3. cap. 11. post n. 4. Flores Diaz de Mena in addit. ad Gammam, dec. centesima septuagesima 1. in fine. Raphael de la Torre tomo 2. in 2. l. 2. Divi Thomæ qu. 99. n. 4. disp. 7. gradu 8. Si sit legitime præscripta, tunc illi standum est Guttier. pract. lib. 2. qu. 1. nu. 20. in fine, Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 23. gloss. littera F, Paz in praxi to. 1. par. 5. c. 3. §. 3. n. 70. Sanchez consil. mora. to. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. n. 14. Salon. de just. & jura in 2. Divi Thomæ qu. 66. art. 6. contro. 3. in fine Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 6. nu. 27. & dub. 34. nu. 4.

6 Sed utrum possit extendi hæc consuetudo, ut fur simplex non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, extraloca ubi viget; negat Jul. Chartar. dec. 9. nu. 31. & 32. Sed quod possit extendi, & bonum esset illam consuetudinem servare in locis, ubi viget copia furum, tradit Jul. Clar. §. fin. qu. 30. n. 14. vers. Quæro an fures, quem referunt Guazzin. defen. 1. cap. 37. nu. 59. Guttier. pract. lib. 1. qu. 1. nu. 20. & optabile esse hanc consuetudinem introduci Panormi, ubi viget copia furum: vel ab Apostolica sede impetrari, ut Panormi fures ab Ecclesia non defenderentur, dicit Gambacurta, de Immun. Eccl. libr. 5. cap. 7. nu. 2. in fine.

7 Amplia 2. in simplici furreteria vel plura furta committente, qui licet aliqui dicant, quod per talem consuetudinem efficiatur famosus, juxta l. capitulum §. famosas, ff. de pœnis, authent. Sed novo jure juncta gloss. C. de servis fugit. ac proinde nedum de consuetudine, verum etiam de jure Immunitate Ecclesiæ non gaudeat secundum Gomez to. 3. var. cap. 10. nu. 2. versic. Ex quo deducitur, ubi Ayllon. Laynez n. 3. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. nu. 72. Guttier. pract. l. 1. qu. 20. nu. 21. Giurba conf. 90. num. 15. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti past. reg. part. 3. voto 8. num. 31. Sanchez conf. moral. tom. 2.

lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 14. & convenit inspecto jure communi Farinac. de Immun. Eccl. n. 96. & praxi par. 1. qu. 28. nu. 51. idipsum inspecto de jure communi tenere videtur Guazzin. defen. 1. cap. 37. n. 59. Maceraten. lib. 3. resol. 15. nu. 4. Jul. Chartar. dec. 9. nu. 3. & 6. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. c. 11. §. 1. nu. 10. vers. Et duda, & sentit Ferrer par. 3. observan. cap. 238. tom. 1. vers. Præterea juncto vers. Ad quintum Nihilominus tamen verius de jure est, quod fur simplex, qui tria vel plura furta committit, quinimo etiam si decies, & pluries furatus sit, gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia quamvis efficiatur famosus, non est publicus latro, sic Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 6. num. 4. & cap. 11. nu. 5. Jul. Chartar. dec. 9. num. 8. & late probat à num. 13. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 1. à nu. 13. bene Narbona l. 20. gloss. 14. à n. 23. tit. 1. l. 4. recop. alios addit Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 9. vers. Sed affirmativam. Et fuit ita in Cathalonia observatum per Cancellarium Agullana 31. Julii 1608. in facto Immunitatis Ecclesiæ Antonii Pons, delati de aliquibus furtis ut tradidi n. 2. in fine.

8 Amplia 3. in simplici fure committente furtum magnum, magnæ scilicet rei, vel magnæ quantitatis, qui gaudet Immunitate Ecclesiæ per eandem rationem, quia non est publicus latro, Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 11. n. 5. vers. Addit, Narbona l. 20. gloss. 14. nu. 27. tit. 1. lib. 4. recop. quidquid dicat Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. c. 11. §. 1. nu. 10. vers. Es duda.

9 Amplia 4. in fure simplici furtum committente in domibus privatorum etiam cum violentia, & armis, qui licet aliqui dicant, quod sit publicus latro, ac proinde non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, secundum Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. nu. 2. vers. Et licet, quem sequuntur Farinac. de Immun. Eccl. nu. 162. & alii plures relati per Thomam del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 13. nu. 2. & 3. Merlin. contro. jur. lib. 1. cap. 17. nu. 22. & cap. 64. n. 2. & 6. Castrus Palaus in oper. moral. to. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. nu. 2. in princ. cum intelligentiis relatis per Bonacina de legib. disp. 3. qu. 7. de Immun. §. 4. num. 2. Mex. de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 1. n. 1. vers. Ne solo, Don Didac. Anton. Frances de Urrutigoyti in past. regul. par. 3. voto 8. nu. 31. Nihilominus tamen verius est, quod fur simplex furtum committens in domibus privatorum etiam cum violentia & armis tutus est in Ecclesia, & gaudet ejus Immunitate, Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. nu. 2. vers. Et quod requiratur, Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 1. nu. 11. Giurba conf. 90. nu. 17. & 18. Ambrosin. de Immun. Eccl. c. 2. nu. 4. Farinac. de Immun. Eccl. nu. 151. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 12. nu. 5. & 6. & ita observatur in Cathalonia, videatur Ferrer par. 3. observ. cap. 238. l. 2. Et fuit ita decisum per Cancellarium Agullana 23. Junii 1607. in facto Immunitatis Ecclesiæ Joannis Montsant, delati in furto unâ cum aliis commisso igneis tormentis sive pedreñals in domo Philippæ Simona, relato nu. 2. in fine.

10 Amplia 5. in simplici latrone, qui semel aut bis furatus est, Immunitate Ecclesiæ gaudet nisi furatus sit cum insidiis, vel tria furta commiserit, ut dicam decision. seq.

11 Amplia 6. in reo criminis peculatus surripiente publicas pecunias, ac eas in suos usus convertente qui licet aliqui dicant, quod non sit tutus in Ecclesia, secundum Igneum in leg. 1. nu. 55. ff. ad Syllan. quem sequuntur plures, quos citat Bob. in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 23. in fine. Nihilominus tamen verius est, quod gaudet Immunitate Ecclesiæ, & inde invitatus extrahi non potest, ut docent, & probant Decian. tract. crim. lib. 9. c. 28. nu. 15. Cavalcan. in reper. dec. par. 1. verbo Judex Ecclesiasticus n. 14. Farinac. de Immun. Eccl. nu. 97. Guazzin. defen. 1. cap. 37. n. 61. & cap. 38. nu. 45. Trullench. in decalogo lib. 1. cap. 11. dub. 3. nu. 28. in fine, Barbosa in cap. int. alia nu. 4. de Imm. Eccl. & de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. n. 122. Thomas del Bene de Imm. Eccl. t. 2. c. 16. dub. 24. sect. 19. n. 1.

Ampla

- Amplia 7. in abigeo qui confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, Italia de *Immun. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 1. n. 12.*
- 12 Limita 1. in fure simplici furtum committente in Ecclesia, qui non gaudet ejus Immunitate *ut dicam dec. 112. n. 25.*
- 13 Limita 2. in fure simplici furtum committente extra Ecclesiam, sed cum re furtiva ad Ecclesiam confugiente, qui non gaudet Immunitate Ecclesiae, *ut dicam dec. 112. nu. 29.*
- 14 Limita 3. in latrone publico, viarumque grassatore, qui non gaudet Immunitate Ecclesiae, *ut dicam dec. seq.*
- 15 Quæro 1. quis dicatur fur simplex? Respondeo, quod propriè fur simplex est ille, qui occultè, & sine armis, ac violentia furatur, §. *qua vero nos in authent. ut nulli jud. authent. sed novo jure C. de servis fugit.* ubi Odofred. *in pr. ver. Et dicitur fur. §. num. 3. vers. Incipit tertius casus,* ubi quod fur propriè est, qui non portat secum telum vel gladium sed quidquid facit, illud facit, in camissia & caligis, Cepola *ibidem nu. 46.* ubi latius dixit, quod fur simplex est ille, qui semel tantum vel clam, vel de nocte, maximè in domibus & sine armis furatur, tradit hæc aliis citatis Farinac. *de furtis qu. 166. num. 2. id ipsum docent Socien. in cap. tu nu. 4. de pœnis, & in cap. suscepimus nu. 2. de homicid. Cathalan. tract. crim. cap. 35. uu. 51. Tuschus præct. concl. littera F, conclu. 554. num. 16.* Et in terminis Immunitatis Ecclesiae Ambrosin. *de Immun. Eccles. cap. 2. n. 3. Italia de Immun. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 1. n. 3. Decian. tractat. crim. lib. 6. cap. 28. nu. 2. vers. Extendenda.* Farinac. *de Immun. Eccles. nu. 153.*
- 16 Impropiè verò, latoque sumpto vocabulo fur simplex est ille, qui occultè, & clam etiam armis, & violentia furatur, *vide tradita nu. 9. & qua dicam nu. 17. & 18.* Et sic ¶ dicitur fur simplex non solum, qui de nocte clam furripit, sed etiam qui de die, rejecta illorum opinione, qui dixerunt, furem dici nocturnum, latronem verò diurnum, Angel. *de mat. ver. verbo Vestem caelestem nu. 1. juncto nu. 2. vers. Sed in casu,* Socin. *in cap. suscepimus num. 1. & 2. de homicid. alios addit.* Farinac. *de furtis quest. 166. num. 3.* Ideo quæ ¶ ab aliis generaliter dicitur, quod fur simplex est ille, qui clam bona aufert, l. 1. *gloss. verbo Vel alio fortuito C. depositi,* Grammat. *conf. 37. post nu. 14. & conf. 59. nu. 4. Mantua conf. 22. nu. 17. Corneus conf. 28. n. 6. lib. 3. Portoles §. latrones n. 1. Fachineus contr. jur. lib. 9. cap. 92. vers. Ego puto,* Jul. Chart. *dec. 9. nu. 19. Mexia de Cabrera in form. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 1. nu. 2.*
- 19 Quæro 2. quis dicatur fur famosus, seu publicus? Respondeo, quod ille, qui tria, aut plura furtiva commisit, Gomez *tomo 3. variar. cap. 10. n. 2. vers. Ex quo deducitur Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 72. Guttier. præct. lib. 1. qu. 1. nu. 21. Gambacurta de Imm. Eccles. lib. 5. cap. 6. num. 3. & cap. 11. num. 5. Jul. Chartar. dec. 9. nu. 3. 6. & 20. & alii citati nu. 7. quibus addendi sunt Bald. in authent. Sed novo jure nu. 3. sub 30. not. C. de ser. fugit. Socin. in cap. suscepimus n. 2. ante finem vers. Sed si plures de homicid. Tuschus præct. conclu. littera F. conclu. 464. nu. 14. Jul. Clar. §. furtum vers. Scias tamen Jul. Chartar. dec. 66. nu. 99. Peguera dec. 27. nu. 3. aliis relatis Farinac. de furtis qu. 168. nu. 5. & 6. Buccar. de diff. int. jus civ. & crim. diff. 166. nu. 6. Grivell. dec. 94. n. 6.*
- 20 Quæro 3. qua pœna puniatur fur simplex pro primo furto? Respondeo, quod ultra restitutionem si furtum est manifestum imponitur pœna pecuniaria quadrupli applicanda parti; si verò furtum non est manifestum, imponitur pœna dupli, §. *duplum*, §. *quadruplum*, §. *pœnam autem*, & utrobique gl. & communiter Doctores de actionibus §. *pœna manifesti furti*, & ibi etiam gl. & Doctores præcipuè Pichard. de obligat. que ex delicto nascuntur, l. 2. & 3. l. in furti, l. si quis ex domo ff. de furtis Gomez *tom. 3. variar. c. 5. nu. 4. in princ.* ubi Avllon Laynez n. 5. Tuschus præct. conclu. littera F, conclu. 564. nu. 5. multos alios citat Far. de furtis qu. 167. nu. 17. Azevedo l. 7. num. 88. tit. 1. lib. 8. *recop. Paz in praxi tom. 3. cap. 5. §. 1. numer. 18. Regens Leo dec. 125. n. 45. lib. 2.*
- Verùm hæc pœna quadrupli aut dupli à jure communi imposita pro primo furto recessit ab Aula de generali consuetudine & solum fur tenetur ad restitutionem, & pœnam corporalem, Cepola *in authent. Sed novo jure nu. 59. Cod. de servis fugit.* Jul. Clar. §. *furtum nu. 16. vers. Pœna autem*, Tuschus præct. *cocl. littera F. conclu. 564. nu. 39. Gomez tom. 3. variar. cap. 5. nu. 4. in fine*, ubi Avllon Laynez n. 5. Azevedo l. 7. n. 96. tit. 11. lib. 8. *recop. Farinac. post alios de furtis quest. 167. nu. 18. Cabal. ref. crim. casu 82. nu. 16. Guazzin. def. 1. cap. 13. num. 9. Thoro in com. dec. par. 3. sect. 1. verbo Furtum an verè dicatur colon. 2. in princip. fol. 490.*
- Sed qualis debeat esse hæc pœna corporalis, qua est puniendus simplex fur pro primo furto? Respondeo, quod non debet esse mortis, nec abscissionis membri, sed aliter est castigandus, *authent. Sed novo jure ubi communiter Doctores C. de servis fugit.* Jul. Clar. §. *furtum nu. 7. vers. Sed quæro*, Covar. *lib. 1. var. cap. 9. nu. 7. Menoch. de arb. jud. casu 295. num. 7. Cabal. resol. crimin. casu 19. num. 1. & casu 99. num. 48. Cevallos com. cont. com. quest. 741. n. 1. Tuschus præct. concl. littera F. conclu. 164. nu. 6. Azevedo l. 7. n. 85. 10. & 102. tit. 11. lib. 8. recop. Peguera dec. 27. nu. 1. to. 1. Portoles §. furtum, num. 27. Grivell. dec. 94. num. 2. Franchis dec. 315. nu. 5. & dec. 521. n. 1. Giurba conf. 93 nu. 1. Fabr. in suo C. lib. 9. tit. 24. de furtis diff. 18. nu. 1. multis citatis Farinac. de furtis. question. 167. numero 31.*
- Sed qualiter est castigandus fur simplex pro primo furto, cum non sit puniendus pœna mortis, nec abscissionis membri? Respondeo, quod pœna extraordinaria corporali iudicis arbitrio juxta furti loci, temporis & personarum qualitatem, l. *fin. ff. de furtis l. substracto gl. ult. C. eodem.* Cepola *in authent. sed novo jure nu. 64. C. de servis fugit.* Gomez t. 3. var. cap. 5. nu. 4. vers. *Item etiam ultra*, Covar. *lib. 3. var. cap. 9. nu. 7. Menoch. de arb. jud. casu 293. nu. 8. Azevedo l. 7. num. 79. 90. & 100. tit. 11. lib. 8. recop. Cabal. resol. crim. casu 99. nu. 42. & casu 277. nu. 6. Bonifac. de furtis §. fin. à nu. 70. Cevallos com. cont. com. q. 741. nu. 3. Franchis dec. 315. nu. 1. Paz in praxi tom. 3. cap. 5. §. 1. nu. 21. Peguera dec. 27. nu. 1. in fine tom. 1. alios addunt Far. de furtis qu. 167. nu. 6. 7. 8. & 37. Pich. in mand. ad praxi par. 3. §. 4. num. 81. Suel. conf. 29. nu. 16. l. 1. Jul. Chart. dec. 89. nu. 10. Avllon Layn. ad Gom. to. 13. var. cap. 5. nu. 5.*
- Quo circa fur simplex pro primo furto interdum ex arbitrio iudicis fustigatur, seu virgis cæditur *glo. in authent. sed novo jure verbo castigabitur*, ubi Ceppol. n. 65. C. de ser. fugit. Addit ad Hostien. in sum. de furtis n. 7. littera A vers. *Cum aut criminaliter*, Maranta de ord. jud. par. 4. dist. 2. n. 9. Marchus dec. 4. n. 5. & 6. par. 2. Menochius de arb. jud. casu 295. n. 8. Cabal. resol. crim. casu 28. n. 2. Peguera dec. 16. n. 2. & dec. 26. n. 4. & dec. 27. sub n. 1. tom. 1. Padilla in l. transigere num. 11. C. de transact. Jul. Chartar. dec. 89. n. 11. alios addit Farinac. de furtis qu. 167. sub n. 7. & 35. Interdum autem fustigatur, & in exilium mittitur, Additio ad Hostien. ubi proxime Peguera dec. 16. n. 7. & dec. 26. n. 4. tomo 1. Farinac. de fur. q. 167. n. 36. & 37. Jul. Chartar. dec. 89. n. 12. Interdum ictibus funis punitur, sicuti attestatur Far. de furtis q. 167. n. 3. atque ita observatum vidisse pro unico & simplici furto furem fustigatione, exilio, & tribus ictibus funis, & interdum etiam fustigatione & exilio simul vel tribus ictibus funis juncto pariter exilio punitum juxta furti quantitatem, ac furis qualitatem, & sic etiam observasse testatur Jul. Chartar. *decission. 89. num. 13. Thel. qu. for. 80. n. 9. l. 1.*
- Cæterum cum in punitione furum sint servanda statuta Provinciarum, ut tenent communiter Doctores, quos laudat Farinac. *de furtis qu. 167. nu. 40. & 41.* Si vis scire ¶ qualiter apud diversas gentes fur simplex pro primo furto puniatur, Consule Menoch. *de arbit. jud. casu 295. à n. 1. Thesaur. qu. for. 80. nu. 1. lib. 1. Farinac. de furtis qu. 167. à n. 1. Azevedo lib. 7.*

lib. 7. à nu. 83. tit. 11. lib. 8. recop. Gambacurta ac Immun. Eccl. lib. 5. cap. 22. n. 12. in fine de Sabaudia Thefaur. qu. foren. 80. nu. 6. & 7. lib. 1. De Regno Neapolis Thoro in compen. dec. part. 1. verbo pœna furti in Regno fol. 395. Mele dec. 13. ad Gizarel num. 25. De Regno Castellæ Covar. lib. 2. variar. cap. 9. n. 7. in fine Gomez tom. 3. var. cap. 5. nu. 1. in fine, Azevedo lib. 7. à nu. 88. tit. 11. lib. 8. recop. Pichard. in manducat. ad praxim par. 3. §. 4. nu. 61. Paz in praxi tom. 3. cap. 5. §. 1. num. 22. De Regno Valentix Matheu de Regi Reg. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. nu. 13. Regens Leon. dec. 725. num. 5. lib. 2. Illustris. Dominus Vice Cancellar. Don Christophor. Crespi de Valdaura obser. 15. n. 116. p. 1. de Regn. Arag. Port. §. fur. nu. 27.

27 In nostro autem Principatu Cathalonix, Regium Criminale Consilium pro primo furto usque ad summam viginti librarum solet condemnare furem simplicem ad fustigandum, bullandum, & bannendum, interdum à Vicaria ad triennium, interdum à Principatu ad triennium, interdum à Principatu & Comitatus ad triennium & interdum à Principatu, & Comitatus ad quinquennium juxta furti, loci, temporis, & personarum qualitatem, argu. constit. 3. de furt. Sic fuit observatum die 3. Septemb. 1592. contra Raymundum Ferrer delatum, quod furto subtraxit à quadam arca domus N. Escolana quadraginta septem nummos argenteos, qui fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium, Et die 10. Aprilis 1593. contra Bernardum Bruna, delatum, quod à domo Antonii. Quer furto subtraxit frenum, seu frontilia equivulgo, unes cabecades ofre à la gineta, y un stri jol, qui fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Similis 7. Novembris 1596. pro furto valoris sexdecim librarum quatuor solidorum. Et die 8. Januarii 1600. contra Joannem Bertram, delatum de furto quatuor annulorum auri, & aliorum jocalium argenti valoris sex librarum, à domibus Francisci Arenys Notarii Barcinonæ, qui ad relationem Magnifici Joannis Magarola fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu & Comitatus ad quinquennium. Et die 21. Augusti 1600. contra Joannem Clossell, delatum de furto à domibus turris Magnifici Pauli Regas, Doctoris Regii Consilii, unius mappi novi lini, unius mantilis, duorum linteorum lini, & unius sacci canapis magni qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad triennium. Et die 23. Julii 1607. contra Joannem Minor delatum furto trium additamentorum sifcosorum, vulgo tres cabezos de lechugilla de olanda, & cambray, valoris quinque librarum, à domibus N. Vidala qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur, à Principatu & Comitatus ad quinquennium. Et die 7. Novembris 1607. contra Bernardum Pirò, delatum de furto duorum quarteriarum tritici, valoris quinque librarum sexdecim solidorum, à turri Catharinæ Barberana viduæ qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Et die quinta Februarii 1608. contra Joannem Fontanet, delatum de furto latæ valoris novem librarum, à domibus Michaelis Pasqual blaquerii, qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Et die 22. Aprilis 1608. contra Petrum Soler, delatum de furto quorundam suppellectilium, valoris octo librarum 10. solidorum à cubiculo domus N. qui fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium. Et die 25. Octobris 1608. contra Raymundum Pons, delatum de furto instrumenti manualis vulgo pedreñal & quorundam suppellectilium valoris sex librarum sexdecim solidorum :

qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Cathalonia per triennium. Et die 19. Februarii 1609. contra Illephonsum Morandas, delatum de furto duorum pannorum lanæ, valoris sexdecim librarum: qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium. Et die 25. Augusti 1610. contra Raymundum Dosat, delatum de furto cujusdam tormenti manualis, valoris quatuor librarum, qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium. Et die 26. Junii 1611. contra Joannem Ferrissa, delatum de furto cujusdam petiæ telæ nigra vulgo bocaram, valoris quinque librarum, à Domibus Cipriani Torres botiguerii, qui ad relationem Magnifici Francisci Gamis fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Civitate, & Vicaria lata Barcinonæ per triennium. Et die 10. Septembris 1612. contra Jacobum Perafons, delatum de furto aliquarum rauparum valoris quindecim librarum, à domo Jacobi Castillo legum Doctoris; qui ad relationem Magnifici Francisci Gamis fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu & Comitatus ad quinquennium. Et die 16. Octobris 1612. contra Sebastianum Guilbanc, delatum de furto patini argentei, valoris duodecim librarum quindecim solidorum, à domibus Don Francisci de Pau; qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium. Et die 31. Januarii 1618. contra Bertrandum Vaquer, delatum de furto duorum collatorum lini five dos cabezos de lechugilla ab ses polaynes, valoris decem librarum à domibus Cæciliæ Matiana, qui ad relationem Magnifici Michaelis Rollan fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu & Comitatus per quinquennium. Et die 10. Decembris 1619. contra Franc. Bover, delatum de furto vestis panni, valoris octo librarum, à domibus Joannis Martell, qui ad relationem Magnifici Francisci Ferruz, Regiæ Audientix, & tertiæ Aulae Doctoris pro Nobili Francisco Roig absente fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Et die 9. Julii 1625. contra Paulum Juar, delatum de furto cujusdam trocleæ five curriola, & cujusdam escufarii, & malleorum ferreorum, valoris octo librarum à domibus Joannis Pauli Ferrer agricolæ de Sarrià, qui ad relationem Magnifici Lud. Besturs fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad triennium. Et die 14. Octobris 1626. contra Bernardum Pagas delatum de furto rauparum, tormenti manualis, & aliarum rerum, valoris decem librarum, à domo five turri Francisci Dalmau, Regentis Vicariam Barcinonæ, qui ad relationem Magnifici Antonii Viñola fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium. Et die 4. Septembris 1627. contra Bartholomæum Leytor, delatum de furto rauparum valoris quinque librarum unius solidi à domo Domini Faura Parochiæ del Hospitalet, qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad triennium. Et die 20. Decembris 1628. contra Joannem Hieronymum Syvilla, delatum de furto salini, & piperis argentei aurati, & aliarum rerum argentearum, valoris decem & octo librarum, qui ad relationem Antonii Viñola fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per triennium. Et die 14. Februarii 1634. contra Joannem Andela, delatum de furto calderii five caldera, & aliarum rerum, valoris novem librarum, à turri Nobilis Ludovici Sans, qui fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & bannj-

banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium, & in innumerabilibus aliis casibus.

28 Amplia 1. in fure simplici pro primo furto rei modicæ, non excedentis summam duorum aut trium ducatorum, qui licet antiquitus per nostrum Regium Criminale Cathalonix Consilium solum condemnaretur ad bullandum, & bannendum, interdum à Vicaria, interdum à Provincia, juxta criminis & personarum qualitatem, non autem ad fustigandum, tradit Peguera *dec. 16. num. 7. puncto prim. dec. tom. 1.* quem ad hoc citat Farinac. *de furtis q. 167. nu. 36.* de jure vide Thelaur. *quest. for. 80. num. 5. lib. 1. Cenedo coll. 8. ad decretum num. 1. Clar. §. furtum num. 24. versicul. Pariter etiam, ubi Bajard. à numer. 90. Tusch. pract. concl. littera F. concl. 552. num. 21. & concl. 555. n. 34. & 35. Menoch. de arb. jud. casu 72. nu. 213. Pichard. in §. gallinarum nu. 3. de rer. divis. Guttier. de delictis q. 151. à n. 13. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 19. dubit. 13. Covat. lib. 1. var. c. 3. num. 22. ubi Ybañez Faria à n. 74. Farinac. de furtis q. 174. à num. 70. Ferrer. in constit. hac nostra temp. 3. decla. 11. num. 16. Et fuit observatum die 18. Februarii 1595. contra Martinum Ferrán, & alios pro furto quorundam mantilium. Et die 13. Julii 1595. contra Joannem Xanxes delatum de furto viginti duorum regalium. Et die decima sexta Novembris 1595. pro furto decem & octo pellium arietum. Et die 12. Septembris 1596. pro furto cujusdam instrumenti manualis. Et die vigesima prima Augusti 1607. contra Antonium Boxo, delatum de furto unius lintei canapis à domibus cujusdam hostalerii: qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod bullaretur, & banniretur à Civitate Barcinonæ, & Vicaria lata per triennium. Cæterum hæc praxis recessit ab aula & solent hodie Senatus furem simplicem etiam pro primo furto rei modicæ condemnare ad fustigandum, bullandum, & bannendum, interdum à Vicaria per triennium, vel quinquennium, interdum à Principatu, & Comitatus ad triennium, seu ad quinquennium, idque propter frequentiam furtorum. Sic fuit observatum 19. Septembris 1608. contra Benedictum Rovira delatum de furto tritici ab horreis sive pallols Civitatis Barcinonæ post duodecimam horam noctis, valoris duarum librarum duorum solidorum, qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu Cathalonix, & Comitatus Rossellionis & Ceritanix per quinquennium. Et die 11. Septembris 1600. contra Galcerandum Pons delatum de furto undecim gallinarum noctu à domo Petri Puigvert, cultoris in Monasterio Monialium Beatæ Mariæ Vallisdomicellæ, Ordinis Cisterciensis, extra mœnia Civitatis Barcinonæ, qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad triennium. Ista domus Petri Puigvert non gaudebat Immunitate Ecclesiæ, ut dixi *dec. quinquagesima 5. nu. 2.* nunc est destructa. Et die 29. Januarii 1615. contra Damianum Belluga, delatum de furto duorum paritum calceamentorum capanis vulgo espartanies, à domo Joannis Pau: qui ad relationem Magnifici Laurentii Jover fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Civitate & Vicaria lata Barcinonæ per triennium. Et die 8. Novembris 1617. contra Joannem Garcia, delatum de furto cujusdam sodalis sive agnus valoris decem novem solidorum à quodam infante, quem ejus nutrix in brachiis deserebat: qui ad relationem Don Francisci Roig fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu & Comitatus ad quinquennium. Et die 14. Februarii 1634. contra Joannem de Mares, delatum de furto triginta regalium argenti à femoralibus sive balons Joannis Icart in arca existentibus: qui fuit condemnatus quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Vicaria lata, & Civitate Barcinonæ per triennium.*

29 Amplia 2. in muliere fure simplici, quæ pro primo furto condemnatur ad fustigandum, bullandum, &

bannendum, interdum à Vicaria ad triennium, interdum à Principatu, & Comitatus ad triennium vel quinquennium aut septennium, juxta furri, loci, & temporis qualitatem. Et hæc ampliatio procedit etiam si mulier primum furtum commiserit cum fractura & concurrat qualitas famulatus, & clavis falsæ, & illud excedat summam viginti librarum, dummodo tamen non excedat summam centum librarum, ex quo mulieres cujuscumque ætatis sint, non condemnantur ad trimesem, sed ad alias pœnas corporales Azevedo *lib. 7. nu. 115. rit. 11. lib. 8. recop. Thoro voto 71. num. 17.* Sic fuit observatum in nostro Regio Criminali Cathalonix Consilio 27. Martii 1597. contra Elizabethem Yvarra vidua, delata de furto escutellæ argenteæ, & aliarum valoris sex librarum: quæ fuit condemnata, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur per quinquennium. Similis decima tertia Julii 1602. Similis decima nona Martii 1603. Similis 20. Augusti 1602. Similis nona Februarii 1605. Et die 4. Novembris 1608. contra Marquesiam Fornes, delatam de furto triginta librarum, à quadam archa sive archimeta, quæ erat in cubiculo domus Joannis Grim, cum effractione clausuræ illius: quæ ad relationem Don Petri Soler fuit condemnata, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium. Et die vigesima secunda Januarii 1609. contra Franciscam Botidà, delatam de furto undecim librarum decem & octo solidorum cum clavi falsa, à quodam scrinio domus Francisci Fons: quæ ad relationem Don Petri Soler fuit condemnata, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu Cathalonix ad quinquennium: Et die sexta Julii 1612. contra Margaretam Sala, delatam de furto rapuarum valoris trium librarum sexdecim solidorum: quæ ad relationem Don Petri Soler fuit condemnata, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Civitate, & Vicaria lata Barcinonæ per triennium. Et die 6. Septembris 1612. contra Joannem Pisana, famulam Ludovici Lull & de Boxados, delatam de furto cujusdam catenæ aureæ, valoris septuaginta unius librarum, à domo dicti Ludovici Lull, quæ ad relationem Magnifici Michaelis Rollan fuit condemnata, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu & Comitatus ad septennium.

Amplia 3. in burscopia, id est burfarum abscissore, seu sacculario, qui crumenas cautè subducit, & inopinantibus aufert ex Petro Gregor. dicit Farinac. *de furtis quest. centesima sexagesima sexta n. 43.* qui pro primo furto etiam quantitatis multum modicæ arbitraria pœna ponitur plures citant Farinac. *de furtis quest. 167. n. 30.* Pichard. *in manducat. ad praxi par. 3. §. 4. num. 111.* nam furtum burscopiæ simplex est Azevedo *l. 7. nu. 36. tit. 11. lib. 8. recop. & testatur Milleus in pract. nu. 30. fol. 34.* quod vidit practicari Tholosæ per quemdam Regis Locum Tenentem, qui in die Paschatis, latronem qui crumenam absciderat, cæsum virgis in exilium misit, ut refert Jul Clar. *§. fin. quest. 97. nu. 6. vers. Quæro etiam.* Et quidquid fuerit decisum nono Junii 1611. contra Gabrielem Guttierrez, delatum de furto emunductorii sive modator à calligis Joannis Marsal: qui ad relationem Magnifici Joannis Rollan solum fuit condemnatus, quod bullaretur, & banniretur à Civitate, & Vicaria lata Barcinonæ per triennium. Condemnatur burscopia in Cathalonix per nostrum Senatum ad fustigandum, bullandum, & bannendum, interdum à Vicaria ad triennium, interdum à Principatu Cathalonix, & Comitatus Rossellionis, & Ceritanix per quinquennium. Sic fuit observatum sexta Junii 1607. contra Joannem Turibio, delatum de furto crumenæ cum quinquaginta duobus regalibus argenteis à Catharina Balle: qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Et die decima secunda Julii millesimo sexcentesimo septimo, contra Petrum Rodriguez, delatum de furto sudarii cum nummis, caseo, in foro piscatorio Civitatis Barcinonæ, à calligis Jacobi Llobet: qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur

rur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Et die 27. Octobris 1607. contra Sebastianum Giralme-
 res, delatum de furto fodarii cum duabus librīs, & se-
 ptem solidis monetæ Barcinonæ, in foro piscatorio
 ejusdem Civitatis, à calligis Bernardi Saleles, qui ad
 relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus
 quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Princi-
 patu, & Comitatus ad quinquennium. Et die 7. No-
 vembri 1608. contra Balthazarem Romero, delatum
 de furto in incantu publico Civitatis Barcinonæ à calli-
 gis Jacobis Bugian pecuniarum, quas deferebat, qui
 ad relationem Don Petri Soler fuit condemnatus, quòd
 fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Civitate Bar-
 cinonæ, & Vicaria lata per triennium. Et in die 4.
 Februarii 1609. contra Franciscum Ribera, delatum de
 furto fodarii cum nummis à Ludovica Folneguda; qui
 ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemna-
 tus, quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Prin-
 cipatu, & Comitatus ad quinquennium. Et die 14.
 Aprilis 1611. contra Petrum Malla, delatum de furto
 fodarii cum octo regalibus argenteis, à calligis Bartho-
 lomei Marques, in platea tritici Civitatis Barcinonæ;
 qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condem-
 natus, quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur
 à Principatu, & Comitatus per quinquennium. Et die
 16. Junii 1611. contra Anticum Torrents, delatum de furto
 fodarii cum novem solidis, & octo denariis in eo nudatis,
 calligis Damiani Trinzer; qui ad relationem Magnifici
 Francisci Gamis fuit condemnatus, quòd fustigaretur,
 bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus
 per quinquennium. Et die 19. Decembris 1612. contra
 Joannem Rodriguez delatum de furto emunctorii sive
 mocador cum octo regalibus in platea Bufurni Civitatis
 Barcinonæ, à calligis Michaelis Pla, qui ad relationem
 Magnifici Michaelis Rollan fuit condemnatus, quòd
 fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu &
 Comitatus ad quinquennium. Et die 10. Novembris 1613.
 contra Gasparem Carriò, delatum de furto emunctorii
 sive mocador cum duobus, vel tribus regalibus in
 minutis in platea tritici Civitatis Barcinonæ, à
 calligis Stephani Riera, qui ad relationem Magnifici
 Michaelis Rollan fuit condemnatus, quòd fustigaretur,
 bullaretur, & banniretur à Civitate, aut Vicaria
 lata Barcinonæ per triennium. Et die 30. Maii 1614.
 contra Augustinum Sans delatum de furto crumenæ,
 in qua erat annulus aureus cum moneta argentea,
 in platea dicto lo Born, ab Antonia Vinnola, qui
 ad relationem Magnifici Michaelis Rollan fuit
 condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, &
 banniretur à Principatu & Comitatus ad quinquennium.
 Et die 21. Maii 1616. contra Nicolaum Gil, delatum
 de furto unius emunctorii sive mocador cum duobus
 solidis monetæ, in platea del Born, ab Arnaldo
 Puig, qui ad relationem Magnifici Michaelis Rollan
 fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur,
 & banniretur à Principatu, & Comitatus ad
 quinquennium. Et eodem die contra Joannem Pau,
 delatum de furto duodecim regalium & novem
 solidorum, à calligis Genesii Serra; qui ad
 relationem Magnifici Francisci Ferruz pro Don
 Francisco Roig absente fuit condemnatus, quòd
 fustigaretur, bullaretur, & banniretur à
 Principatu & Comitatus per quinquennium. Et die
 17. Decembris 1619. contra Franciscum Leon,
 delatum de furto crumenæ cum novem solidis de
 molinet, à calligis Francisci Boner, qui ad
 relationem Magnifici Michaelis Rollan fuit
 condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, &
 banniretur à Principatu & Comitatus per
 quinquennium. Et die 6. Februarii 1621. contra
 Stephanum Jordi, delatum de furto crumenæ
 cum aliquibus nummis duplicibus vulgo ardis,
 in macello majori Civitatis Barcinonæ à
 calligis Jacobi Broffa, qui ad relationem
 Magnifici Michaelis Rollan fuit condemnatus,
 quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur
 à Principatu, & Comitatus ad quinquennium.
 Limita 2. hanc tertiam ampliacionem si bur-
 scopia, seu burfarum abscissor imperitus sit
 de aliis delictis, nam tunc ad trireres
 arbitrio judicis condemnaretur. Sic fuit
 observatum per nostrum Regium Crimi-
 nale Cathalonæ Consilium die 29. Augusti
 1630. contra Nicolaum Ferrer, delatum de furto
 crumenæ vigintifex regalibus à Bernardo Ferran,
 & de aliis criminibus & delictis; qui fuit
 condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur,
 & ad servitium Regiarum trirerem remigando
 per quinquennium. Limita 2. illam tertiam
 ampliacionem, si burscopia, seu burfarum
 abscissor furtum committat in loco adeo
 insigni, nam tunc pro primo furto quamvis
 exiguo debet furca suspendi, quòd servatum
 fuit per Parlamentum Parisiense in eo, qui
 crumenam cum sexaginta solidis furaverat
 in camera ipsiusmet Parliamenti; 22. Janu-
 arii 1549. refert Papon. lib. 23. tit. 6. ar-
 resto. 1. Clem. sequuntur Clar. §. furtum
 numer. 8. versic. Scias tamen, Cabal. resol. crim-
 in. casu 8. numer. 18. versic. Et confirmatur,
 Tuschif. pract. concl. littera F, concl. 564.
 numer. 50. Scapa de jure non scrip. lib. 5.
 rubric. de furtis capitul. 153. numer. 3. Et
 sæpius vidisse suspensos istos qui in palatio
 Principis Senatus Tholosani crumenas
 absciderant, etsi vix in illis sex denarii
 inventi essent; testatur Petrus Gregor. syntag.
 jur. uni. lib. 37. cap. 2. verbo De pœn. extra-
 ord. fur. numer. 11. in fine versic. Ego sepe.
 Verum hæc secunda limitatio est nimis
 severa, & mihi non arridet, illamque
 benè impugnant omnino videndi Farinac.
 de furtis quest. 167. numer. 38. & 39. Thelaur.
 quest. foren. 80. à num. 28. lib. 1. ubi
 decisionem refert sui Senatus de pœna
 trirerem. Amplia 4. in quaestore, qui
 elemosynam fraudat, aut surripit, & in
 suos usus impedit, qui furtum committit,
 ut latè probat Jul. Chartat. dec. 89. à
 num. 6. ac proinde puniendus est pœna
 extraordinaria judicis arbitrio, ut
 decisum refert idem Jul. Chartat. dec. 89.
 in princ. Limita 1. in simplici fure
 primum furtum committente cum fractura
 ostii domus, vel capse, vel capse, qui
 acrius est puniendus judicis arbitrio,
 plusquam si furtum commisset sine
 fractura, lib. primo §. expilatores
 versicul. Sed enim, & l. seq. ff. de
 effractorib. Angel. Castren. & Capola
 in authen. Sed novo jure C. de servis
 fugit. Gomez tomo 3. var. capit. 5. numer.
 12. ubi Ayllon Laynez numer. 13. Azevedo
 libr. 7. numer. 58. titul. 11. libr. 8. recop.
 Menoch. de arbit. judic. casu 299. numer.
 4. & 5. Vermiglioli. consigl. 269. numer.
 1. Tuschus pract. concl. littera E. concl.
 554. numero 9. & concl. 564. numer. 10.
 Narbona l. 24. gloss. 15. per totam titul. 1.
 libr. 4. recop. Farin. de furtis quest. 165.
 numer. 23. & quest. 167. numer. 27. nota
 Suelves conf. 20. numer. 18. in fine lib. 1.
 Muta decis. 48. numer. 10. Thoro in
 compen. dec. parte tertia sect. 1. verbo Fur
 repertus column. 3. post princ. fol. 488.
 Et hæc pœna ultra fustigationem, &
 bullationem solent esse in Cathalonia,
 trirerem, interdum ad quinquennium,
 septennium, vel decennium, juxta
 facti, & personarum qualitatem. Sic
 fuit observatum per nostrum Regium
 Criminale Consilium die 8. Junii 1612.
 contra Jacobum Ferrer, delatum de furto
 sexdecim quarteriarum tritici cum
 fractione foris; qui ad relationem
 Nobilis Petri Soler fuit condemnatus,
 quòd fustigaretur, bullaretur, & ad
 servitium Regiarum trirerem remigando
 per decennium. Et die 31. Augusti 1613.
 contra Michaellem Juan, delatum de furto
 cujusdam asini, & aliquarum gallinarum
 à domibus Gasparis Oliveres, cum
 fractione cujusdam ostii; qui ad
 relationem Nobilis Petri Soler fuit
 condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur,
 & ad servitium Regiarum trirerem
 remigando ad triennium. Et die 2.
 Aprilis 1618. contra Joannem Sens,
 delatum de furto viginti quatuor
 librarum cum effractione cujusdam
 arce, à domo Eleonoræ Puig; qui ad
 relationem Magnifici Michaelis Rollan
 fuit condemnatus, quòd fustigaretur,
 bullaretur, & ad servitium Regiarum
 trirerem remigando per triennium. Et die
 1. Julii 1628. contra Raymundum Llenes,
 delatum de furto rauparum lini, & lanæ
 à domibus Antonii Frigola, & Llordat,
 portas, & arcas frangendo, & de aliis
 criminibus, & delictis; qui ad
 relationem Magnifici Antonii Vinola
 fuit condemnatus, quòd fustigaretur,
 bullaretur, & ad servitium Regiarum
 trirerem remigando per septennium,
 P
 publi-

- 35 sublimita 1. hanc † primam limitationem in muliere furtum cum fractura committente, ut dixi n. 29. Sublimita 1. quando † furtum cum fractura est rei modicæ quo casu solum pena ordinaria furti punitur, ita fuit in Cathalonia decisum per nostrum Criminale Regium Consiliū, die 7. Novem. 1607. contra Michaelē Castell, delatum de furto duorum suorum falsorum de consalada noctu, & cum fractura asalinarii domus Petri Joannis Gurti; qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium. Et die 9. Februarii 1608. contra Joannem Petrum Ferrer, delatum de furto quingentorum piscium aliforum vulgo arégades cum fractura cujusdam dolii ignei; qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Vicaria lata Barcinonæ per quinquennium, vide dicenda n. 39.
- 36 Sublimita 3. † quando cum fractura intervenit armorum hominum multitudo, nam tunc potest simplex fur ad mortem damnari, de quo vide Boer. dec. 173. n. 4. Guid. Papa dec. 422. Menoch. de arb. jud. casu 299. n. 5. Farin. de furtis qu. 167. nu. 23. & 28. Laynez de Gomez to. 3. var. cap. 6. n. 13. Narbon. l. 20. gloss. 15. n. 15. & 20. tit. 1. l. 4. recop. Sublimita 4. in † rumpente seu perforante parietes alicujus domus, furtumque in ea, vel aliud delictum committente, qui pena mortis naturalis puniri debet, de jure nostro c. 22. Regiarum præconizationum, de Regno Castellæ Gomez to. 3. var. c. 5. nu. 12. in fine, Azevedo l. 1. nu. 58. tit. 11. lib. 4. recop. Narbona l. 20. glo. 15. à n. 4. tit. 1. lib. 4. recop. de Regno Neapolis Gizarel. dec. 7. n. 13. Nisi sit minor, vide exemplar die 11. Aprilis 1628. contra Franciscum Vallmanja, referendum nu. 105. vers. De furto magno. Utrum autem hæc quarta sublimitatio procedat, si furtum sit minimum, aut modicæ, seu parvæ rei? affirmat ita judicatum referens in facti contingentia Gomez to. 3. var. cap. 5. nu. 12. in fine, Negant Avendano c. 16. prætor. nu. 14. lib. 2. Gregor. Lopez l. 18. gloss. verbo Alguna tit. 14. par. 7. Azevedo l. 7. n. 63. tit. 11. lib. 8. recop. æquiores dicit Narbona l. 20. gloss. 15. nu. 7. tit. 1. lib. 4. recop. vide tradita num. 36.
- 37 Sublimita 2. in simplici fure ascendente cum scalis de nocte ad domum alienam, furtumque ibi committente qui etiam pro primo furto acrius est puniendus, quam si furtum commississet sine scalis, Jul. Clar. §. fin. qu. 68. vers. Ascendens Cabal. resol. crim. casu 97. Vermigliol. conf. 269. n. 1. Farin. in praxi par. 1. qu. 20. n. 145. & de furtis qu. 165. n. 21. Peguera decis. 26. per totam præcipue nu. 4. to. 1. quidquid dicat Thesaur. qu. foren. 80. n. 12. lib. 1. Et hæc pœna ultra fustigationem est in Cathalonia remigii ad triremes per quinquennium, vel alia major aut minor arbitrio Judicantis, ita cavetur in cap. 21. Regiarum præconizationum. Peguera decisionem refert condemnati ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium dec. 26. n. 4. tom. 1. ad quem se referunt Reg. Vico ad pragm. Reg. Sard. tom. 2. tit. 23. c. 24. in locis communibus nu. 6. Azevedo l. 7. nu. 65. tit. 11. lib. 8. recop. sequuntur Farin. de furtis qu. 165. n. 21. Thoro in comp. dec. par. 1. verbo repertus fol. 472. Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium die 2. Aprilis 1607. Joannes de Menant, delatus quod unà cum aliis scalis appositis ingressus fuit Ecclesiam Monasterii Santissimæ Trinitatis Villæ Angulariæ, & ab ea furto subtraxit quinque indumenta Beatissimæ Mariæ Virginis: ad relationem Magnifici Laurentii Jover fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per decennium, vide exemplar diei 27. Februarii 1663. contra Martinum Perez, referendum n. 118. De Regno Castellæ vide Azevedo l. 7. à n. 58. tit. 11. l. 8. recop. Narbona l. 20. gloss. 15. à n. 4. tit. 2. lib. 4. recop. De Regno Neapolis Franchis dec. 170. n. 2. Thoro in comp. dec. par. 1. verbo Pœna furti in Regno vers. Similiter fol. 395. & verbo, Repertus fol. 432. Gizarel. dec. 13. nu. 7. ubi Mele nu. 37. Idem dico de † ascendente per fenestras de nocte ad domum alienam sine scalis, furtumque ibi committente qui ultra fustigationem, & bullationem condemnatur in Cathalonia ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium, vel alia majori, vel mi-
- 40 nori pœna arbitrio Judicantis c. 21. Regiarum præconizationum, & fuit observatum 26. Januarii 1608. contra Dominicum Monjon, delatum de furto vestium lini, & lanæ, quibus induuntur canonici vulgo nuncupatarum dos sobrepellissos, una almuaßa forrada de seti carmesi, una sotata, y un gavan valoris sexdecim librarum de nocte à domibus Beatæ Annæ Civitatis Barcinonæ ascendendo per quamdam fenestram; qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad triennium, vide exemplar diei 28. Aprilis 1627. contra Michaelē Fabregues, infra referendum nu. 69. Sublimita † tradita n. 40. & 41. si furtum sit qualificatum, quod excedat summam centum librarum vel sint tria furta commissa, nam tunc iste fur punitur pœna ultimi supplicii, & in hoc nullum est dubium, Peguera dec. 26. n. 3. to. 1. & dicam à nu. 54. Sed quid de † fure nocturno absque qualitate scalarum ingrediente per januas domus existentes apertas, an puniri debeat, ac si domum cum scalis, vel per fenestras ascendisset; Franchis dec. 570. dicit quod sic, quia eadem militat ratio, & decisum refert, sequitur Thoro in comp. dec. par. 1. verbo Pœna furti in Regno, vers. Similiter & tertio, fol. 395. Et quid de † furibus mascaratis five tinctis, vel cum barbibus falsis, qui citra aliquam violentiam in domibus civium pecunias expertunt, eosque concutiendo, qui si denegarent, vim inferre nituntur, qua pœna puniendi sunt? Thoro in comp. dec. par. 1. verbo Pœna furti in Regno post modicum fol. 395. Gizar. dec. 13. num. 7.
- 41 Limita 3. in simplici fure, in quo concurrat qualitas famulatus, nam si domino furripiat acrius puniendus est, quam fur extraneus, idque propter fidem quam habet dominus de persona famuli, ut post alios docent Farin. de furtis qu. 174. n. 96. Cabal. ref. crim. casu 204. à n. 23. Portol. §. furtum, n. 31. notant Suelves conf. 29. n. 8. in fine l. 1. Vermigliol. conf. 466. n. 32. & 33. Thesaur. qu. foren. 80. nu. 13. l. 1. per plura exempla ostendit Clar. §. furtum n. 22. vers. Possset etiam, alia plura refert Gofred. à Bavo. tract. reat. q. 7. n. 155. plura alia adducit Tapia in prag. 5. jur. Reg. c. ad hoc n. 18. aliud addit Thoro in comp. dec. par. 3. sect. 1. verbo Furtum domesticum fol. 491. ubi de pœna triremium per triennium contra quemdam famulum Marchionis Villæ, cui onus erat impositum custodire argenteas res destinatas pro servitio domus, & inter cætera acceperat plateum argenteum, quod dixit pignori dedisse ex sua confessione, & ex aliis percipiebatur indicis. Sic etiam observatur in Regio Criminali Cathalonie Consilio. Nam die 4. Martii 1619. Hieronymus Girò, delatus de furto vasi argentei, valoris quinque librarum quatuor solidorum, à quodam scrinio domus Egregii Comitis de Osona: ad relationem Nobilis Francisci Roig fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die 8. Martii 1629. Nicolaus Ramon, delatus de furto vestium & rauparum, valoris triginta librarum, à domibus Petri Sbert calligarii, Civis Barcinonæ, in quibus uti juvenis calligarius habitabat, cum quibus in Villa Aqualatæ fuit apprehensus & captus: fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Vide exemplar diei 20. Octobris 1620. contra Joannem Sala. Et diei 18. Februarii 1627. contra Franciscum Castell. Et diei 6. Julii 1634. contra Petrum Sans Joannem Cusa. Et die 23. Octobris 1660. contra Franciscum Dalia, referendum n. 103. Quinimo addunt plures, quod si famulus hodiè furatur unam rem vilem domino, & ceteras alteram etiam vilem, & ita multis vicibus multas res viles domino furripiat, quod puniri debet tanquam pro magno furto, & sic pœna mortis, Boer. dec. 116 post n. 7. Bossi. tit. de furtis n. 26. Clar. §. furtum n. 22. vers. Possset etiam, ubi Bajard. n. 85. Tusch. pra. con. lit. F. conc. 553. n. 30. Cab. ref. crim. casu 19. n. 10. & casu 203. n. 19. & seq. Bonacol. tt. de fam. q. 112. quod non credo verum, pro ut nec credunt Thes. q. for. 80. n. 13. in fine l. 1. Far. de furtis qu. 174. n. 115. vide dicenda n. 74. Sublimita hanc tertiam limitationem in muliere famula, ut dixi n. 29.
- 42 Limita 4. in fure simplici primum furtum committente cum clavi falsa, seu adulterina, qui acrius puniendus est Judicis arbitrio quam si furtum commississet sine clavi falsa,

falsa, Muta dec. 48. n. 10. Thoro in comp. dec. par. 3. sect. 1. verbo Fur. col. 3. post princ. fol. 488. Gizarel. dec. 13. n. 7. Narb. l. 20. gl. 15. à num. 4. tit. 1. l. 6. recop. vide exemplar diei 28. Aprilis 1627. contra Michaellem Fabregues, referendum nu. 60. Et diei 22. Octobris 1660. contra Franciscum Dalià, referendum n. 103. Sublimita hanc quartam limitationem in muliere furtum cum clavi falsa committente, ut dixi n. 23.

47 Limita 5. in abigeo, furtipiente ex ovibus, vel aliis animalibus minutis, puta capris, arietibus, hircis, agnis, & similibus, ad minus decem, ex suis seu porcis, quinque vel quatuor, & ex equis, vel bovis, seu aliis majoribus, ut aiunt grossis animalibus, puta mulis, asinis, tauris, & similibus, unum, qui in locis, in quibus frequentius est hoc genus maleficii, puniendus est pœna mortis; in aliis verò, ubi id genus maleficii non est frequentius, ad opus temporarium condemnandus est l. 1. ff. de abigeo idque procedit, non solum quando quis abigit prædicta animalia ex pascuis, vel agris, aut sylvis, seu gregibus, vel armentis l. 1. §. 1. ff. de abige. sed etiam quando ex domo, vel stabulo, l. 3. §. cum & quoque ff. de abige. sic docent Gomez t. 3. c. 5. n. 13. ubi Ayllon Laynez nu. 14. Azevedo l. 7. nu. 65. & 66. tit. 11. l. 2. recop. Italia de Imm. Eccl. l. 1. c. 5. §. 1. n. 13. & 14. Paz l. 76. styli, Cabal. ref. cr. casu 160. per totum, Picard. in mand. ad prax. par. 3. §. 4. n. 1. Padilla de lege pœn. par. 1. c. 35. Peguera dec. 29. per totam to. 1. Farin. de furtis q. 166. n. 39. & 40. & q. 167. à nu. 105. ad 123. Idem existimo de eo, qui pannum rubrum ostendit fugatque pecus, ut in fures incidat, Gratian. discep. foren. cap. 319. Farin. de furtis q. 166. n. 41. & q. 167. n. 49. Addit ultima ad Franc. dec. 315. In nostro Principatu Cathalonæ per Regium Criminale Consilium, non constito de frequentia huius delicti, condemnatur iste abigeus, qui semel tantum, & non plures deliquit, ad fustigandum, bullandum, & ad servitium Regiarum triremium remigando, interdum ad triennium, interdum ad quinquennium, septennium, vel decennium arbitrio iudicantis, juxta facti, & personarum qualitatem, decisionem refert cum pœna remigii ad quinquennium Peguer. decis. 29. tomo 1. quem sequuntur Cabal. resol. crimin. casu 160. n. 9. vers. Unde, Farin. de furtis q. 167. n. 105. Adde, sic etiam observatum 31. Augusti 1612. contra Michaellem Juan, delatum de furto cujusdam asini & aliarum gallinarum à domibus Gasparis Oliveres, cum fractione cujusdam ostii; qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad triennium. Et die 18. Decembris 1613. contra Franciscum Lopez, delatum de furto unà cum aliis commisso duorum boum valoris quinquaginta sex ducatorum è stabulo domus Jacobi Turri; qui ad relationem Magnifici Laurentii Jover fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per septennium. Et die 19. Septembris 1614. contra Bernardum Salidi delatum de furto duorum boum de nocte à domo Josephi Fontaner; qui ad relationem Magnifici Michaelis Rollan fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. Et die 1. Martii 1625. contra Antonium Ferrer delatum de furto septem porcorum ex stabulo Francisci Ferje; qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad triennium. Et die 24. Februar. 1628. contra Bernardum Badià delatum de furto in vico de les esparteries circa muros Civitatis Gerundæ, cujusdam mulæ pili rubei; qui ad relationem Magnifici Pauli Gujamet fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die 15. Junii 1618. contra Benedictum Vilar, delatum de furto undecim suum à stabulo domus Antici Sala; qui ad relationem Magnifici Antonii Vinola fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die 31. Augusti 1627. contra Josephum Terrades delatum de furto mulæ pili nigri à domo Vicentii Marcillo, hostalerii Civitatis Gerundæ; qui ad relationem Magnifici Pauli Gujamet fuit condemnatus, quòd

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

fustigaretur, bullaretur & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die 28. Novembris 1630. contra Franciscum Terrides, delatum de furto unius bovis ab ovili Francisci Salvador, quem adduxit ad Civitatem Barcinonæ: illumque vendidit arrendatoribus carniùm dictæ Civitatis; qui fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. De Regno Sardinæ vide Regias pragmaticas apud Regen. Vico l. 2. tit. 23. cap. 15. 16. 17. 18. & 19. Etenim certum est abigeos severius puniendos esse quàm fures, quia negari non potest, quin sint deterioris conditionis, & improbiores quàm fures, l. 3. in princ. ff. de abig. l. aut facta §. quantitas ff. de pœnis, Cabal. ref. crim. casu 160. n. 10.

Et quamvis ut abigeatus crimen, & illius pœna locum habeat, necesse est quòd abducatur à fure non unum animal minurum, sed ex ovibus, capris, & similibus, decem, ex porcis quinque, vel quatuor, aliter minorem numerum furans, fur est & non abigeus & non tenetur pœna abigeatus, l. 3. in princ. ff. de abig. l. aut facta §. quantitas, ff. de pœnis nisi sapius idem commiserit delictum, nam tunc etiam si unum tantum ex parvis animalibus qualibet vice abduxerit, abigeatus pœnam incurrit, l. 3. §. qui sapius ff. de abige. Gomez t. 3. var. c. 4. n. 13. Cab. ref. crim. casu 160. n. 3. & 4. Farin. de furtis qu. 167. nu. 115. & 116. Peguera dec. n. 2. to. 1. in Regio Criminali Cathalonæ Consilio 7. Novembris 1607. Arnaldus Concoret, & alii delati de furto quatuor arietum valoris decem librarum ab ovili Joannis Salines; ad relationem Nobilis Petri Soler fuerunt condemnati, quòd fustigaretur, bullarentur, & bannirentur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Fallit † si nocte cum armis furto abducatur ovis ex grege, nam tunc acrius in Cathalonæ punitur; sic fuit observatum in Regio Criminali Consilio 12. Januarii 1634. contra Gabrielem Cales, delatum, quòd armatus cum aliis noctu furto subtraxit ex grege sive plera de N. unam ovem, unum saccum panis plenum, mensurationis unius quarteriæ, & unam pellem de pastor; qui fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium.

Limita 6. in molinerio miscente terram sive arenam cum farina, qui acrius puniendus est quàm fur simplex arbitrio iudicis, juxta facti & personarum qualitatem, Azevedo l. 1. n. 12. vers. 2. tit. 15. l. 5. recop. Maranta de ord. jud. par. 4. dist. 11. nu. 42. ubi de mercatoribus vendentibus bonas merces, & malas tradendo, Menoe. l. 5. presump. 3. nu. 2. latè & pulchrè omnino videndus contra Iguinatores, & mercatores vendentes res falsas & corruptas pro veris vel bonis decipientes emptores in substantia, & qualitate ipsarum rerum venditarum, Cabal. resol. crim. casu 177. latè etiam Thoro contra eos, qui in venditione sexcentum archabusiorum factæ Regiæ Curia pro servitio militum, illos promiserunt bonos, & aptos ad recipiendum, postmodum fuit compertum, biscentum & quinque ipsorum malos esse non aptos ad servitium, subjiendo ipsos bonis, quos testatur fuisse condemnatos ad remigandū per quinquennium in comp. dec. par. 3. sect. 1. verbo Pœna committentis fol. 262. & contra saccularios, qui vetitas artes in saccula exercent, postea subducunt, & partem subtrahunt, Farin. de furtis q. 166. n. 43. & q. 167. n. 30. Pichard. in mand. ad prax. par. 3. n. 111. Sic fuit observatum in Cathalonæ die 20. Octobr. 1631. contra Franciscum Cirera molinerium, Civem Barcinonæ, delatum quòd de mense Maji 1531. miscuit terram sive arenam in octo corteris farinae per eum molitæ in molendino vulgo dicto de soleraft, quod est unum ex molendinis regalibus sitis circa presentem Civitatem Barcinonæ, processæ ex octo corteris frumenti boni, sibi traditi ex ordine Luca Badià, pistoris sive flauerii, Civis Barcinonæ, ad servitium triremis Capitanae Classis Regni Siciliae, & cum postea panes pistos ex dicta farina tamquam perniciosos & inutiles recipere officiales dictæ triremis recusassent, ut fileret dictus Badià, ne ad auditum Fiscus Procuratoris Regiæ Curia prædicta pervenissent, dictus Cirera dictos panes accepit, & intus præsentem Civitatem Barcinonæ, eos vendidit, & restituit dicto Badià tantam farinam quantum frumenti ab eo re-

éperat, quam furto subtraxit à saccis farinae Civitatis Barcinonæ, quos habebat in dicto molendino del sole-raft, cujus administrationem dictus Cirera gerebat: qui ad relationem Magnifici Iacob, Mir, postea Nobilis Regentis Cancellariam pro Antonio Vinola I. R. C. absente fuit condemnatus, quòd fustigaretur sacco farinae in ejus collo appposito, & quòd banniretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando per quinquennium.

- 51 Limita 7. illam praxim Cathalonix, quoties valor rei furatæ excedit summam viginti librarum, quo casu fur simplex majoris summæ viginti librarum pro primo furto nedum fustigatur, & bullatur, sed etiam loco banni in insulam relegatur, sic fuit observatum per nostrum Regium Criminale Cathalonix Consilium die 3. Decem. 1611. contra Franciscum Tabull, delatum de furto rauparum lini, & asini valoris viginti librarum, & ultra à manso Gabrielis Marti legum Doctoris: quem ad relationem Magnifici Franci Camis condemnavit, quòd fustigaretur, bullaretur, & relegaretur in insulam per suam Majestatem nominandam ad quinquennium.
- 52 Limita 8. illam praxim Cathalonix, quoties valor rei furatæ excedit summam viginti quinque librarum, non tamen attingit summam centum librarum, quo casu fur simplex pro isto primo furto non est puniendus pœna ordinaria simplicis furti, sed extraordinaria, major illa, & minor magni furti, ita ut gravior sit, quanto magis appropinquat summæ & valori centum librarum, quæ ultra fustigationem, & bullationem solet esse tritemium interdum ad triennium, interdum ad quinquennium, interdum ad septennium, interdum ad decennium, juxta furti, loci, temporis, & personarum qualitatem. Sic fuit observatum in Regio criminali Cathalonix Consilio 23 Maii 1607. contra Christophorum Coll, delatum de furto plurium doliorum tigni à quadam apotheca: qui ad relationem Magnifici Laurentii Jover fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando ad triennium. Et dicto die contra Petrum Angles, delatum de furto plurium rauparum lini & lanæ, & jocalium argenteorum, valoris quadraginta sex librarum, à domibus Monserrati Ramon legum Doctoris; qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando ad septennium. Et die 3. Julii 1612. contra Petrum Moreno, delatum de furto triginta duarum librarum sexdecim solidorum, à domo Angelæ Eroles; qui ad relationem Magnifici Francisci Gamis fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando per triennium. Et die 21. Junii 1613. contra Jacobum Torres, delatum de furto plurium rerum valoris quadraginta librarum ultra, noctu, à domibus Jacobi Mariner; qui ad relationem Magnifici Monserrati Ramon fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando per quinquennium. Et die prima Martii 1617. contra Petrum Anglada, delatum de furto rauparum valoris viginti quinque librarum, à domo Josephi Manduxer; qui fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando ad septennium. Et die 4. Julii 1617. contra Joannem Dutouron, delatum de furto quadraginta sex librarum, à domibus Nobilis Joannis Ferran: qui ad relationem Magnifici Monserrati Ramon fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando ad septennium. Et die 14. Julii 1618. contra Michaellem Santinjac, delatum de furto pannorum alborum cordelats nuncupatorum, valoris sexaginta sex librarum, à domibus Melchioris Velat; qui ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando ad triennium. Et die 27. Aprilis 1629. contra Arnaldum Manjan, delatum de furto octuaginta duarum librarum, vestium & aliarum rerum, valoris duodecim librarum quatuor solidorum, à domo Michaelis Ribalta flaquetii del Hospitalet, cum quibus fuit captus & apprehensus in loco de Palafugell; qui fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando ad decennium. Et die

18. Februarii 1630. contra Joannem Sans, delatum de furto sexdecim nummorum aureorum vulgo trentins, à domibus Elisabetis Costa Viduæ; qui fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando ad quinquennium. Et die 1. Martii 1630. contra Dominicum de Rajan, delatum de furto rauparum & aliarum rerum, valoris nonaginta librarum sex solidorum, noctu, arcas frangendo à domibus Magnifici Joannis Magarola R. A. D. qui fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando per septennium. Et die 25. Augusti 1657. contra Franciscum Prats, delatum de furto septuaginta duarum librarum monetæ argenteæ, qui ad relationem Magnifici Josephi Aleny fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando per quinquennium. Nota, quòd licet dictus Prats etiam si sit in dicta sententia delatus de asportatione tormenti manualis vulgo pistola, non fuit condemnatus per hanc asportationem, quia non erat probata, sed propter dictum furtum septuaginta duarum librarum, ut dixerunt mihi domini, qui in ea decisioe intervenerunt. Sic etiam observatur in Regno Valentix, quando valor rei furatæ excedit summam quinquaginta librarum, decisum refert Mattheu de Regim. Regn. Valen. tom. 2. c. 8. §. 8. n. 18. Sublimita 2. quando non constat plene de delicto, nam tunc eadem pœna ordinaria simplicis furti punitur, ut dixi n. 29. sic fuit observatum in Cathalonix die 8. Junii 1612. contra Bartholomæum Nicolau, delatum de furto matixarum serici, valoris quinquaginta librarum, hora captata à domo Pauli Portell; qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quòd fustigaretur, & bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitibus per quinquennium.

Limita 9. in expilatoribus, qui viatoribus noctu pallia, & vestes diripiunt, vulgo capeadores, nam puniri debent judicis arbitrio, l. 2. §. expilatores ff. de effraCTOR. & expilat. Menoch. de arb. jud. casu 299. n. 1. 2. & 3. Pichard. in manud. ad prax. part. 3. §. 4. n. 55. Farin. de furtis q. 166. n. 48. & q. 167. num. 26. In Civitate Neapolis puniuntur pœna mortis, Thoro in compen. dec. par. 1. verbo Pœna furti in Regno, versic. Similiter & tertio fol. 345. & in suppl. verbo Fur qui cum ad aliud in fine fol. 244. Franchis dec. 570. n. 2. Sanfel. dec. 40. n. 4. In Cathalonix pœna tritemium, sic fuit observatum per nostrum Regium Criminale Cathalonix Consilium 12. Decembris 1611. contra Antonium Casafus, Chirurgum, & Paulum Vidal, scholarem, delatos quòd die 2. Novembris ejusdem anni de nocte unà cum aliis, cum armis & magna violentia irruerunt in quosdam particulares, incedentes per Civitatem Barcinonæ, eisdem pallia, & alias res, quas deferebant derobando; qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuerunt condemnati, quòd fustigaretur, bullarentur & ad servitium Regiarum tritemium remigando ad decennium. Et de minore viginti annorum, exemplar Bartholomæi Carreres tradam n. 108.

Limita decimò & ultimò in furto magno, quoniam tunc fur punitur pœna mortis. Et licet plures oppositum teneant, quòd fur pro primo furto, quamvis magno non possit pœna mortis puniri, nisi quando est cum magna qualitate aggravante ut per plures rationes post antiquos docent Gomez t. 3. var. c. 5. n. 7. ubi Ayllon Laynez n. 8. Cal. §. furtum n. 9. ver. Sed an pro uno furto, Tuschus pract. conc. lit. F. concl. 564. n. 45. & 46. Farin. in praxi par. 1. qu. 23. n. 3. de furtis q. 167. n. 45. 46. & 47. Vermigl. conf. 261 n. 1. & conf. 269. n. 3. & conf. 270. nu. 1. Padilla in transigere n. 12. C. de transact. Fachin. contr. jur. l. 9. c. 91. Cenedo collect. ad decretum 2. n. 1. Ciarlin. contr. for. c. 207. n. 43. in fin. par. 2. Muta dec. 48. de praxi Marchiæ Buccaron de diff. int. jud. civ. & crim. diff. 134. nu. 6. 7. & 8. Azevedo l. 7. n. 103. & 104. tit. 11. l. 8. recop. ubi reprobat Bernar. Diaz in pract. cr. c. 84. n. 2. attestantem de contraria praxi Castellæ, dicens illum deceptum esse, Vela de delict. c. 12. de furtis n. 24. Covar. l. 2. var. c. 9. n. 7. vers. Sic sanè, Narbona l. 20. gl. 14. n. 27. tit. 1. l. 4. recop. Ranchin. ad Guid. Pap. dec. 589. de praxi Regni Aragonum Portol. §. furtum num. 27. decisionem refert Suelves conf. 29. in fine l. 1. Ceterum verior est limitatio, quòd fur pro furto magno sine aliis qualitatibus aggra-

53

54

58

- gravantibus debet ad mortem condemnari, docet Baldus in *authen. sed novo jure* n. 3. *vers. Ego dico C. de servis fugit.* quem multis citatis sequuntur Cabal. *ref. crim. casu* 18. Menoch. *de arb. jud. casu* 295. n. 9. Valenzuela *conf.* 102. n. 128. l. 2. Bajard. *ad Clar. §. furtum* nu. 42. Mexia de Cabrera *in formul. Imm. Eccl. l. 1. c. 11. §. 1. n. 11.* Thoro *voto* 30. n. 27. plures alios addunt Giurba *conf.* 68. nu. 19. Suelves *conf.* 29. n. 17. & 18. l. 1. Carrascus *tr. 1. de cas. cur. n. 7. & 8. Domin. Reg. Don. Ludovic. ab Exea & Talayro in resp. de cadaver punit. fol. 6. vers. His de Regali,* & ita servatur in Cathalonia, Peguera *dec.* 26. nu. 3. & *dec.* 27. à n. 6. t. 1. Despujol ad Mieres *verbo furti pœna* fol. 77. Xammar. *de priv. Barc. §. 19. n. 18.* in Valentia Mattheu *de Reg. Reg. Val. t. 2. c. 8. §. 8. n. 13. & 17.* innuit Regens Leon. *dec.* 125. nu. 5. l. 2. in Castella Bernard. Diaz. *in pract. cr. c. 84. n. 2.* Balboa *in c. cum non ab homine n. 6. ubi Fermos. q. 17. n. 4. de judic. in Sardinia Regia pragmatica apud Regentem Vico l. 1. tit. 23. c. 22.* in Gallia Guido Papa *dec.* 589. n. 1. Langueus *l. 8. tit. sem. c. 3.* in Polonia, & Lituania, Roiz à Moros *dec.* 3. n. 395. in Senatu Dolano Grivel. *dec.* 94. à n. 8. in Regno Neapolis, Sanfelice. *de 39. Thoro in eodem vers. jud. alleg. 45. n. 13. & suppl. dec. verbo fur. deprehensus* fol. 243. Gizarel. *dec.* 13. n. 7. ubi Mele n. 29.
- 55 Furtum magnum quod dicatur, arbitrio iudicis relinquatur, Gomez *t. 3. var. c. 5. n. 7. in fine.* Menoch. *de arb. jud. casu* 295. n. 11. & 12. Cabal. *ref. cr. casu* 18. n. 11. & 12. & *casu* 104. n. 15. & 17. Cevallos *com. cont. com. qu. 73. n. 6. & 7.* Peguera *dec.* 27. nu. 7. t. 1. Despujol. ad Mier. *verbo furti pœna* fol. 77. Azevedo *l. 7. n. 104. tit. 11. l. 8. recop. Farin. de furtis q. 165. n. 19. & q. 174. nu. 13. Vermigl. conf. 269. n. 5. & conf. 270. n. 20.* Giurba *conf.* 68. n. 4. Suelves *con. 29. n. 17. & 18. l. 1.* Bajard. *ad Clar. §. furtum* n. 43. Ciardin. *contr. for. c. 207. n. 40. 41. & 42. par. 2. Mastrill. dec. 178. n. 46. l. 3.* Carrascus *tra. 1. de cas. cur. n. 8. remissive* Mele *ad Gizarel. dec. 3. n. 32.*
- 56 Verum in Cathalonia de consuetudine, furtum magnum dicitur, quando valor rei furatæ ascendit ad summam centum librarum, vel ultra, Peguera *dec.* 27. n. 7. *in fine, t. 1.* Despujol ad Mieres *verbo furti pœna* fol. 77. Xammar. *de priv. Barc. §. 19. n. 18.* notat Farin. *de furtis q. 165. n. 19.* idem in Regno Valentia, Mattheu *de Reg. Reg. Val. t. 2. c. 8. §. 8. n. 17.* & in Regno Sardinia, Reg. Vico *l. 2. tit. 23. cap. 21.*
- 57 Unde in Cathalonia fur pro furto magno centum librarum, vel ultra, etiam sine qualitate aggravante, declaratur reus mortis, & condemnatur, quod fustigaretur palam & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & quod suspendatur in alta furca laqueo per collum, taliter quod naturaliter moriatur, & anima illicò à corpore separetur, duo exemplaria refert Peguera *dec.* 27. n. 8. *to. 1.* Quibus addo, sic fuisse observatum in Regio Criminali Consilio 24. Novemb. 1603. ad relationem magnifici Joannis Magarola, contra Philippum Broch. Et 3. Junii 1608. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Joannem Suradell. Et 16. Decembris 1610. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Joannem Colomer. Et 3. Septembris 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Petrum Molater. Et 7. Maii 1613. ad relationem magnifici Monserrati Ramon, contra Joannem Roca. Et 11. Septembris 1613. ad relationem magnifici Laurentii Jover, contra Raymundum Rubi, & Jacobum Claberol. Et 1. Martii 1618. ad relationem Nobilis Francisci Roig, contra Hieronymum Prat. Et 28. Februarii 1619. contra Jacobum Bons. Et 19. Decembris 1623. contra Onufrium Xarles. Et 26. Januarii 1628. contra Paulum Serra. Et in mille aliis casibus quos consultò omitto.
- 58 Quinimo, si quis ingreditur domum alterius nomine regio, furtumque magnum ibi committat, nedum puniendus est pœna fustigationis & mortis, sed etiam ei amputandæ auriculæ, ad tradita per Menoch. *de arb. jud. casu* 320. Rip. *noct. temp. c. 21. n. 42.* Narb. *l. 20. gl. 15. à n. 25. tit. 1. l. 4. recop. Farin. in praxi par. 4. q. 114. nu. 20. vers. Ex hac, & late conf. 73. l. 1.* Reg. Vico *ad prag. Reg. Sard. l. 2. tit. 25. c. 15. n. 7. in fine.* Sic fuit observatum per Regium Criminale Cathalonie Consilium 19. Novembris 1618. contra Joannem Vilacanda, delatum, quod cum aliis ingressus fuit mansi roca, nomine Regio, & inibi alligatum detinuit Jacobum Roca. *Mich. de Cortiada Tom. II.*
- ca, Presbyterum, & cum violentia & effractione subtrahit pecunias, raupas & alias res, magni valoris; qui ad relationem magnifici Francisci Ferruz; pro magnifico Josepho Roca absente fuit declaratus reus mortis, & condemnatus, quod fustigaretur, amputarentur ei auriculæ, & suspenderetur laqueo per collum in alta furca. Similis 23. Februarii 1619. contra Joannem Fabregas delatum de eodem delicto. Similis 2. Martii 1619. contra Antonium Codines, delatum de eodem delicto.
- Idemque est in eo, qui ingreditur domum Civitatis Barcinonæ, vel Deputationis generalis Cathalonie furtumque magnum in ea committit, nam is puniendus est non solum pœna fustigationis, & mortis, sed etiam amputandæ sunt ei auriculæ ad tradita per Ferrer *par. 3. observ. c. 160.* Despuol. *ad Mier. verbo furti pœna* fol. 77. Xammar. *de priv. Barc. §. 19. n. 18.* Peguera *dec.* 27. n. 5. t. 1. Thoro *in comp. dec. par. 1. verbo Truffator col. 3. fol. 558.* Farin. *de furtis q. 171. n. 93. & 94.* Sic fuit observatum in Cathalonia per Regium Criminale Consilium 23. Martii 1593. contra Arnadum de Ambiana, delatum, quod de nocte, & hora captata ingressus fuit domum Generalis Cathalonie, ubi exiguntur jura, & emolumenta bullæ plumbi, & ceræ dicti Generalis per fenestram ejusdem domus, & aperuit arcam frangendo illam, & ab ea furto subtraxit plures pecuniæ quantitates ducentum librarum & ultra, & alias res & quæ ibi custodiebantur; qui fuit declaratus reus mortis, & condemnatus, quod fustigaretur, amputarentur ei auriculæ, & suspenderetur laqueo per collum in alta furca.
- Similiter idem dico de eo, qui coadunatus cum latronibus publicis ingreditur domum alicujus, furtumque magnum in ea committit, qui nedum puniri debet pœna fustigationis & mortis, sed etiam amputandæ sunt ei auriculæ. Sic fuit observatum in Cathalonia per Regium Criminale Consilium 26. Martii 1624. contra Sigismundum Torres, delatum, quod coadunatus cum aliis latronibus, & facinorosis hominibus furto subtraxit instrumentis manualibus sive pedreñals furto subtraxit catenam, & annulos auri, vasa argentea, pecunias & alias res à domibus Antonii seguer Peguer Parochiæ de Jafre, atcas rumpendo; qui ad relationem Magnifici Michaelis Carreres fuit declaratus reus mortis, & condemnatus, quod fustigaretur, & quod amputarentur ei auriculæ, & suspenderetur in alta furca laqueo per collum. Similis 2. Maii 1630. contra Joan. Begaudies.
- Amplia 1. hanc decimam limitationem in muliere re fure, quæ pro furto magno centum librarum vel ultra puniri debet præter fustigationem pœna mortis. Sic fuit observatum in Regio Criminali Cathalonie Consilio 5. Martii 1618. contra Hieronymam Prats, delatam, quod unà cum aliis à domibus Gabrielis Aroles, cujus erat famula, rumpendo scrinium, sive archimela, ab ea furto subtraxit catenam auream, valoris quadraginta duarum librarum quindecim solidorum, & monetam auream, & argenteam, & jocalia, valoris plusquam centum terdecim librarum & ultra; quæ fuit declarata rea mortis, & condemnata, quod fustigaretur, & quod suspenderetur laqueo per collum in alta furca.
- Amplia 2. illa decimam limitationem in truffatore, qui sub colore mutui, commodati, conducti, vel depositi rem sibi ab aliquo exposcit, & illam vendit, vel quovis modo distrahit in ejus usus convertendo; nam furtum committit, §. *furtum, de oblig. que ex delicto, l. si pignore §. 1. l. is cui l. fullo & sarcidator. ff. de furtis, l. qui furtum, ff. de condic. furti l. si ut certo, §. plane in fine, §. idemque ait, ff. commodati,* Menoch. *de arb. jud. casu* 298. Cov. *l. 3. var. c. 15. n. 8.* Azeved. *l. 7. n. 33. 34. & 35. tit. 11. l. 8. recop. Farin. de furtis q. 168. n. 5. 6. & 7. & q. 169. à n. 1 ad 11.* ubi de commodatario, depositario, sarcinatoro, custode, aliavè simili persona utente ad alium usum quàm destinatum, Thoro *in comp. dec. par. 1. verbo Truffator. fol. 558. & par. 3. sect. 1. verbo Fur repertus col. n. 3. fol. 488.* ubi de custode pignorum, qui eadem pignora iterum per alias personas pignori fecerat, & eadem *par. 3. sect. 1. verbo furtum an verè dicatur fol. 490.* ubi de recipiente bona commendata ab aliquibus vaticariis transvehenda alibi quæ postea non transvexit, sed penes se retinendo ea negaverit, & *par. 3. sect. 3. verbo Truffator fol. 159. & in suppl. dec. verbo Artifex fol. 37.* ubi

de artifice, qui fugam arripuit non restituta re ad exercitium suae artis data, & late in C. rer. jud. casu 33. & 52 Sanfel. dec. 42. Canc. par. 3. var. c. 8. n. 38. ubi de depositario, Cab. ref. crim. casu 136. ubi de casperio banche- riorum, depositario, commodatario, & his similibus, & qui re utuntur ad alium usum quam destinatum, Pichar. in §. 1. nu. 11. 18. & 19. & §. furum autem n. 1. de oblig. quae ex delict. nascunt. Jul Char. dec. 89. nu. 6. 7. 8. & 9. Matthæu de Regi Reg. Val. t. 2. c. 8. §. 8. n. 30. & 31. ubi de artifice retinente, occultante, seu distrahente rem sibi traditam ad operandum in suo artificio. Despujol ad Mieres verbo Depositarius fol. 58. Hermosilla ad Gregor. Lopez. t. 1. fol. 158. n. 7. ubi de commodatario, & fol. 203 col. 2. à n. 9. ubi de depositario, Caroc. de deposito par. 1 casu 2. tit. usus à n. 1. fol. mihi 22. col. 2. Guttier. pra. l. 4. q. 47. à n. 19. Larrea dec. 14. n. 28. & 49. Solorz. de jure Indiar. t. 2. l. 1. c. 17. n. 16. puniri que debet poena extra- ordinariae iudicis arbitrio, juxta personarum, rerum, & circumstantiarum qualitatem, Thoro in comp. dec. par. 1 verbo Truffator. col. 2. fol. 558. quidquid dicat Farin. de furtis qu. 169. n. 11. Et si furtum est magnum punitur in Cathalonia poena mortis. Ita fuit observatum per nostrum regium Criminale Consilium 17. Martii 1603. contra Petrum Font, sutorem, civem Barcinonae, delatum de furto unius mularum & duorum mulorum valoris plusquam centum librarum monetae Barcinonae, per eum una cum aliis commissio, dolose eisdem in conductum recipiendo ab Antonio Baldira in Civitate Tarraconae, & postea in Villis de Collbato, Tarrasae, & in Civitate Minorissae vendendo seu distrahendo, pretia ex eis processa recipiendo: ad relationem magnifici Joannis Magarola fuit declaratus reus mortis, & condemnatus quod fustigaretur, & suspenderetur in alta furca laqueo per collum. Similis 28. Novembris 1603. contra Franciscum Agramunt, delatum de eodem delicto.

63 Sublimita 1. illam decimam limitationem ut procedat, dummodo valor rei substractae ascendat summam centum librarum vel ultra monetae Barcinonae argenteae, nam tunc fur pro furto magno valoris centum librarum vel ultra monetae Barcinonae argenteae furca suspenditur, secus si solum ascendat summam centum librarum vel ultra monetae arosae in Cathalonia nunc currentis quo casu fur pro furto magno centum librarum vel ultra monetae arosae nunc in Cathalonia currentis praeter fustigationem, & bullationem punitur poena trimerium iudicis arbitrio, juxta facti, loci, temporis, & personarum qualitatem. Sic fuit in Cathalonia observatum per nostrum Regium Criminale Consilium 27. Augusti, 1657. contra Franciscum Prats, sutorem delatum de furto septuaginta duarum librarum monetae argenteae: qui ad relationem magnifici Iosephi Aleny fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum trimerium remigando per quinquennium. Et sic Regium Consilium poena magni furti intellexit de furto valoris centum librarum vel ultra monetae argenteae, nam tempore quo dictus Prats furtum commisit dictarum septuaginta duarum librarum, moneta erat alterata, & quaelibet dupla aurea erat valoris quinquaginta unius regaliorum monetae arosae currentis, & secundum hanc computationem, illae septuaginta duae librae argenteae ascendebant summam centum librarum monetae arosae currentis, quoniam obstante non fuit furca suspensus. Et ita dixerunt mihi domini Regii consiliarii, qui in illa causa inter- venerunt, quod disputato articulo sic fuit resolutum.

64 Sublimita 2. illam decimam limitationem ut procedat quando plane constat de furto magno centum librarum vel ultra, aliter enim condemnatur fur pro furto magno poena extraordinariae iudicis arbitrio. Sic fuit in Cathalonia observatum per Regium Criminale Consilium 18. Septembris 1609. contra Michaellem Pamies, delatum de furto ducentum viginti unius librarum sexdecim solidorum appensate perpetrato die Dominica, dum celebrarentur Divina officia, in domibus Gabriel Pamies, cum effractione duarum arcarum: qui ad relationem magnifici Franc. Gamis fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum trimerium remigando per decennium. Et die 8. Martii 1613. contra Simon de Barrios, in casu infra referendo nu. 74. in fine, & in multis aliis casibus.

Sublimita 3. illam decimam limitationem in minore 65 viginti quinque annorum, ut infra dicemus n. 103.

Sublimita 4. illam 10. limitationem, quod licet verum 66 sit, & de consuetudine in Cathalonia servatum, quod pro unico furto magno quis laqueo suspendatur in alta furca, tamen potest iudex hoc casu arbitrari minorem poenam juxta qualitatem facti, rationem loci, temporis, & aetatis ac conditionem personae, vel aliis causis, quae solent perducere iudicem ad mediocrem poenam, Peguera dec. 24. n. 20. & dec. 27. n. 8. in fin. vers. Et quamvis, Cabal. ref. or. cas. 18. n. 13. Vermigliol. conf. 169. n. 7. ubi de temperanda poena furti in persona Nobili ingravescentis aetatis quae antea semper fuit probatissima vita nullumque unquam commisit delictum, & n. 8. ubi de temperanda poena furti ob numerosam familiam in qua plures filiae nubiles, & ob dignitatem propinquorum, condu- cunt Farin. de furtis q. 167. n. 41. Buccaron. de differ. in jud. civilib. & crim. differ. 134. num. 9. vers. Sed hic quero obiter.

Quaero 4. qua poena puniatur fur simplex pro secundo 67 furto? quidam tenent, quod puniri debet poena mortis quos citat Farin. de furtis q. 167. nu. 43. & ita dispositum est fieri in Aragonia, etiam si furta parva sint, Portol. §. furtum n. 27. hancque sequitur Senatus Sabaudiae, si fur pro primo furto condemnatus jam sit & secundum fur- tum non sit omnino leve, & minimi momenti, ut testa- tur Faber in suo C. l. 9. tit. 24. de poen. defi. 18. Sed alii ve- rius docent, quod fur simplex pro secundo furto non est puniendus poena mortis, sed alia graviore corporali quam pro primo furto iudicis arbitrio, juxta facti & per- sonarum qualitatem, sic Gomez tom. 3. var. cap. 5. nu. 5. ubi etiam tradit, qualiter fur puniatur in Regno Castellae pro secundo furto, & ibi Ayllon Laynez n. 6. Tuschus pract. concl. littera F, conclusione 564. n. 14. & 15. Jul. Clar. §. furtum num. 8. vers. Scias tamen, ibi Quinimo videtur, Azevedo l. 7. num. 93. & 94. tit. 15. lib. 8. recop. alios addit Farin. de furtis q. 167. n. 42. qui eam rationem assignat, quia de jure propter iterationem & frequentiam delicti augetur poena, Carolus de Grass. excep. 14. à n. 45. Far. conf. 41. n. 4. & in prax. par. 1. q. 23. à n. 1. Cabal. ref. crim. casu 99. n. 51. Grivel. dec. 94. n. 2. & 3. de jure no- stro constit. 3. de furt.

Sed qualiter iudex debet regulare arbitrium? Respon- 68 deo, quod hodie debet furem pro secundo furto condem- nare ad poenam flagellorum, & serviendi ad triremes ip- sius arbitrio, juxta facti & personarum qualitatem Azev. l. 7. n. 99. tit. 11. l. 8. recop. Ayllon Laynez alios addit in ad- dit. ad Gomez t. 3. var. c. 5. n. 6. in fine Bonifac. de furtis §. fin. n. 68. quem refert Farin. de furtis q. 167. n. 42. in fine Thoro in comp. dec. par. 1. verbo poena Furti in regna fol. 395. Sic per nostrum Regium Criminale Cathaloniae Consilium 26. Julii 1614. Augustinus Sans, delatus, quod fuit fustigatus, bullatus, & bannitus pro quodam furto à principatu Cathaloniae & Comitatus Rossellionis & Ceritaniae, & die immediatè sequenti furto subtraxit ab apotheca Monserrati Codina, botiguerii quendam pet- tiam de tafatanet de quart, coloris veneti valoris septem librarum, ad relationem Magnifici Iosephi Roeca fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servi- tium Regiarum trimerium remigando per triennium.

An autem ad hoc, ut subintret poena trimerium pro 69 secundo furto, requiratur quod fur pro primo furto sit punitus, an verò sufficiat, quod primum furtum sit probatum? veritas est, quod sufficiat, quod primum furtum sit probatum quamvis fur pro primo furto non sit punitus, ut docent Doctores citandi n. 73. Sic fuit observatum in Regio Criminali Cathaloniae Consilio 28. Aprilis 1627 contra Michaellem Fabregues, delatum de furto trium stragularum, quinque linteorum, & aliarum rauparum ingrediendo una cum aliis per fenestram inferiorem do- mus Romuli Sincinati pictoris, Ducis de Alcala, sitis in vico dicto lo dormidor de Sant Franchesch, & de furto unius stragulae, & unius linteae, & aliarum rauparum à domibus Sperantiae Boneva, sitis in vico dicto den Jut- glar, clavibus falsis eos aperiendo, & de aliis criminibus & delictis, qui ad relationem magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium regiarum trimerium remigando ad quinquen- nium. Et die 29. Augusti 1630. contra Jacobum Pedros, dela-

delatum, quòd die 19. Januarii 1629. repertus fuit in olivario Joannis Carreres, agricolæ Calidarum de Montebovino, colligendo & furando olivas, ramosque arborum ad id scindendo, & de furto olivarum factò in olivario Joannis Pasqual ejusdem Villæ 19. Januarii 1629. & de aliis criminibus, & delictis qui fuit condemnatus quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium regiarum triremium remigando per triennium. Et de minore viginti annorum duo furta committente exemplar Bartholomæi Carreres, tradam *infra n. 108.*

70 Quæro 5. qua pœna puniatur fur simplex pro tertio furto? quidam tenent, quòd de jure puniri debet pœna mortis, nisi in locis, ubi viget contraria consuetudo, vel statutum, Jul. Clar. §. *furtum n. 8. vers. Scias tamen Tuschus pract. conc. lit. F. concl. 564. à n. 10. ad 19. alios addunt Grivel. dec. 94. n. 1. Farin. de furtis q. 167. nu. 49. latè Thesaur. q. foren. 80. n. 8. 9. 10. & 11. lib. 1.*

71 Sed alii verius docent, quòd licet de jure non reperitur cautum, tamen de generali consuetudine fur simplex pro tertio furto propter reiterationem & frequentiam tamquam famosus furca suspendi debet, sic gl. in *authen. sed novo jure verbo castigabitur* ubi Bald. n. 3. in 3. notab. & *commu. Doctores C. de serv. fugit. gl. in capitalium §. famosos ff. de pœn. Gomez t. 3. var. c. 5. n. 6. ubi Ayllon Laynez n. 7. Covar. l. 2. var. c. 9. n. 9. Bajard. ad Clar. §. furtum n. 27. Menoc. de arb. jud. casu 295. à n. 17. Masc. de prob. conc. 838. n. 6. Reg. dec. 26. n. 3. & dec. 27. n. 3. t. 1. Cab. ref. crim. casu 19. n. 2. & casu 99. à n. 48. Farin. in prax. par. 1. q. 20. n. 4. & alios citat. de furtis q. 167. n. 48. Azev. in l. 7. n. 95. 96. & à n. 111. tit. 11. l. 8. recop. Pradilla de leg. pœn. par. 1. c. 18. n. 4. Portol. §. *furtum n. 28. Faber. in suo C. l. 9. tit. 24. de pœnis dec. 18. n. 1. Trivisan. dec. 60. n. 1. l. 2. Carrascus tract. de casib. cur. n. 7. Buccar. de diff. int. jud. civ. & crim. diff. 134. n. 5. Grivel. dec. 94. in 4. Thoro in comp. decf. par. 1. verbo fur diverfis vicibus fol. 247. Giurba conf. 93. n. 1. Jul. Chartar. dec. 89. nu. 15.**

72 Quod procedit, etiam quòd fur non omnia furta commiserit in territorio, in quo pro ultimo furto est captus, nam adhuc ubi commisit ultimum furto, pœna mortis puniri potest, ut post antiquos reprobatis contrariis docent Gomez to. 3. var. c. 5. n. 8. ubi Ayllon Laynez n. 9. Covar. l. 2. var. c. 9. n. 7. vers. *idem erit observandum*, Jul. Clar. §. *furtum n. 11. vers. Sed pone, ubi Bajard. nu. 54. & 55. Menoc. de arb. jud. casu 295. num. 18. Car. de Grass. except. 14. num. 49. Tusch. pract. concl. 560. lit. S. concl. n. 19. & seq. Azevedo l. 7. n. 106. tit. 11. lib. 8. recop. Giurba conf. 93. n. 2. Belluga in specul. Princip. nu. 23. §. & scias n. 4. Grivel. dec. n. 49. latè Farin. de furtis q. 167. à n. 51.*

73 Quamvis fur pro duobus primis furtis non sit punitus, nam adhuc pro tertio furto pœna mortis puniri potest, quia secundum veriore sententiam in praxi receptam, ut pro tertio furto puniatur pœna mortis, non est necesse, quòd punitus sit pro duobus primis, sed sufficit, quòd primum & secundum furto sit probatum, ita relatis, & reprobatis contrariis hanc sententiam quatuor fundamentis probat & sequitur Gomez t. 3. var. c. 5. nu. 9. ubi Ayllon Laynez n. 10. Bajard. ad Clar. §. *furtum n. 59. & 60. Fachin. contr. jud. l. 1. cap. 1. vers. ceterum*, Farin. in praxi par. 1. q. 23. nu. 9. & 10. & de furtis q. 167. nu. 68. 69. & 70. & conf. 30. n. 72. l. 1. Matthæu de Regi. Reg. Valen. to. 2. c. 8. §. 8. nu. 18. vers. *An autem*, adde quæ dixi n. 69. quidquid dicant Bobad. in polir. l. 4. c. 5. n. 42. Xammar. de off. jud. par. 1. q. 11. à n. 10.

74 Et licet plures prædicta amplient locum habere, etiam si tria furta essent modici, parvi & exiguissimi valoris, ut tenent Mascard. de prob. concl. 838. num. 6. Menoc. de arb. jud. casu 295. n. 17. Cabal. ref. crim. casu 19. n. 2. & casu 99. nu. 48. Bajard. ad Clar. §. *furtum nu. 29. & 88. Grivel. dec. 94. n. 3. Buccar. de differ. int. jud. civ. & cr. diff. 134. n. 5. & alii per Farinac. in praxi par. 1. qu. 23. n. 4. & de furtis q. 167. n. 80. Jul. Chart. dec. 89. nu. 16. Nihilominus verius est contrarium, & in practica receptum, quòd fur pro tribus furtis parvi, modici, & exiguissimi valoris non possit puniri pœna mortis, docent Cabal. resol. cr. casu 19. à nu. 3. Tusch. pract. concl. lit. F. concl. 564. n. 20. 29. & 35. in fine Azevedo l. 7. n. 110. tit. 11. l. 8. recop. Farin. de furtis q. 167. nu. 50. 79. & 80. Mele D. Mich. de Cortiada Tom. II.*

ad Gizarel, dec. 13. n. 31. & ita decessisse Senatam Valentinum anno 1655. reumque condemnasse pro tribus furtis exiguissimis ad pœnam ducentorum verberum, remigii per decennium refert Matthæu de Regi. Reg. Val. l. 2. c. 8. n. 18. in fine, & observatum in Turrone Bononiæ, condemnatumque reum ad triremes in septennium testatur Jul. Chartar. dec. 89. n. 17. & per nostrum Regium criminale Cathalonæ consilium die 16. Martii 1601. Damiana Coll, delata quòd intus capellam Beatæ Mariæ de Remedio in Ecclesia Monasterii Santissimæ Trinitatis Barcinonæ furto subtraxit ab auriculis Agnetis Coll ætatis quatuor aut quinque annorum anulos aureos, & quòd alios anulos aureos furto subtraxit ab auriculis Mariæ Annæ Bosch ætatis trium annorum, & quòd à quadam famula Celidoni comes furto subtraxit cantarum æneum, vulgo un canter de aram: ad relationem magnifici Francisci Sala fuit condemnata, quòd fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civit. Barcinonæ, & quòd banniretur ab eadem Civit. Barcinonæ, & Vicaria lata per triennium. Et die 8. Februarii 1613. Francif. de Valldeviesso, delatus de furto cujusdam pallii à domo Bernardi Costa, factoris Civit. Barcinonæ, & de furto cujusdam muli pili rubei, valoris triginta septem ducatorum, ab stabulo Monasterii Beatæ Mariæ de Monteferrato, qui erat Antonii Pons, & de furto cujusdam asini pili nigri, valoris decem librarum à portico Monasterii Beatæ Mariæ de Jesu Civitatis Barcinonæ qui erat Petri Rieta, ad relationem Magnifici Laurentii Jover fuit condemnatus, quòd fustigaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. Sed ego credo, quòd non debebat plenè constare de omnibus furtis, aliàs Senatus ad minus illum condemnasset ad triremes per decennium. Et de minore viginti annorum tria furta committente, exemplar tradam Josephi Veriò *infra num. 108.*

Potest tamen judex hoc in casu arbitrari mitiorem pœnam pro furtis, juxta qualitatem facti, rationem loci, temporis, ætatis, ac conditionem personæ, vel aliis causis, qui solent perducere judicem ad mediocrem pœnam, Cabal. ref. crim. casu 19. n. 3. & 4. Giurba conf. 97. nu. 2. Jul. Char. dec. 89. cap. 17.

75 Quæro 6. an fur, qui rem furatam in uno territorio exportavit in aliud, & ibi cum ea fuerit captus, an possit ratione novæ contrectationis in eo puniri. Quidam tenent, quòd non, quos referunt, & sequuntur Covar. pract. c. 11. n. 9. & l. 2. var. c. 20. n. 15. vers. 28. in fine, Decian. tr. cr. l. 4. c. 17. n. 15. & l. 6. c. 18. n. 4. Guazz. def. 1. c. 15. per totum, Farin. in praxi par. 1. q. 7. nu. 7. & de furtis q. 174. à n. 58. Barb. in l. hares absens §. *proinde in art. de foro delicti n. 149. ff. de jud. Buccar. de diff. inter jud. civ. & cr. differ. 134. n. 8. vers. Potest. Bobad. in pol. l. 2. c. 11. à n. 72. Barb. in c. fin. n. 167. & 168. de jud. Morla in emp. jur. par. 1. tit. 2. qu. 20. nu. 12. & 13. Fermos. in c. postulasti 14. q. 9. de foro compet. Vermigl. conf. 276. contrariis respondet Fach. contr. jur. l. 9. c. 19. de communi praxi testatur Azevedo l. 1. n. 32. & 78. tit. 16. l. 8. recop. & ita se fecisse hanc opinionem diversis vicibus servari in Senatu refert Bossi. tit. de furtis nu. 18. sæpissimè vidisse ita judicari in Senatu Mediolani inquit Jul. Clar. §. *fin. q. 38. vers. Tuscis*, veriore in simplici fure servatum in Regno Siciliæ dicit Mast. dec. 147. n. 6. Et ita servari & practicari in Regno Castellæ, & vidisse servari in casibus contingentibus tamquam magis veram, & communem sententiam testatur Cevallos *con. com. qu. 318.* Sed alii verius docent quòd fur captus cum re furtiva in alieno territorio possit ibi puniri propter novam contrectationem, ex qua novum crimen committit, cujus ratione potest puniri à judice illius loci in quo novam rem contrectaverit, sic Bart. in l. si dominium n. 2. ff. de furtis, quem sequuntur multis citatis Bajard. ad Clar. §. *fin. q. 38. à n. 39. ad 43. Cabal. resol. crim. casu 163. Belluga in spe. Prim. rub. 23. §. & scias n. 4. Reg. Vico ad prag. Reg. Sard. l. 1. tit. 18. c. 29. num. 3. Barb. in c. postulasti n. 4. de foro comp. & in authen. quia in provincia n. 17. C. ubi de crim. agi oportet. Solorz. de jure Indiarum t. 1. l. 3. c. 24. n. 83. Carleval de jud. l. 1. disp. 2. à n. 720. ad quem alios se refert Ayllon Laynez in addit. ad Gomez t. 3. var. c. 5. n. 18. Riccius collect. 223. Castillo dec. 158. n. 8. l. 2. Et hanc opinionem uti communem**

servari in praxi, ac secundum eam decitum fuisse in Senatu Burdegalensi testatur Boer. *decif.* 13. num. 47. & *decif.* 218. num. 2. ita iudicatum pluries in Senatu Neapolitano, & de communi praxi testantur Carp. & Addentes *dec.* 104. Franchis & Addent. *decif.* 682. Capiblanco. *pragmat.* 8. par. 2. nu. 234. & sequent. de *Baronib.* Tapia in *pragmat.* 1. num. 20. ubi de delict. agi oportet. Thoro in *compen. dec. part.* 1. verbo *Fur. delinquens fol.* 247. Et hanc opinionem servari in Regno Siciliae, quando latrones sunt publici & famosi inquit Masrill. *decif.* 147. num. 3. 4. & 5. lib. 2. & hanc opinionem sequitur nostrum Regium criminale Cathalonie consilium, secundum quam 6. Julii 1582. Jacobus Roure, Villae Perpiniani, delatus, quod cum ut famulus Nobilis Petri de Vilarrasa Regni Valentiae in ejus obsequio & servitio degeret, cum adesset in civitate Caesaraugustae Regni Aragonum, ab eodem furto subtraxit magnas pecuniae quantitates, magnum furtum committendo: cum quibus fugit, & se transiit ad civitatem Barcinonae, ubi cum eisdem pecuniis captus fuit, propter quod exiit condemnatus, quod fustigaretur per loca solita Civitatis Barcinonae, & quod erat reus mortis, & ita fuit laqueo in alta furca suspensus, ut testatur Peguera *decif.* 28. num. 1. Adde sic etiam observatum in Cathalonia 8. Martii 1613. contra Simonem de Barrios, delatum, quod receptis ab Egregio Don Gonzalo Xacon, Comite de Casarubios, in Villa Matriti octo adamantibus, & uno rubino magni valoris ad conficiendos quosdam anulos aureos, cum illis auferat a dicta Villa, & cum eisdem captus, & apprehensus fuit in Civitate Barcinonae tempore, quo Italiam versus locata navicula transfretare volebat: qui ad relationem Magnifici Francisci Gamis fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium. Non enim plene constare debet de huiusmodi magno furto, alias Senatus illum ad mortem condemnasset, prout in casu Jacobi Roure relato per Peguer. *decif.* 18. *tomo 1.*

- 77 Limita quando fur rem furatam alienasset, & cum ejus pretio apprehensus esset, quia pretium hoc casu non succedit, loco rei, Ricc. *colle.* 283. Fermos. in *d. postulasti q. 9. num. 4. in fine de foro comp.* plures citat Farin. *de fur. qu.* 174. nu. 56.
- 78 Quaro 7. An furari attentans puniatur, & qua poena? Respondeo quod licet sola cogitatio, solusque animus furandi, furto non secuto, furtum non faciat, nec punibilis sit, l. 1. §. sola cogitatio ff. de furtis, Paz in *praxi tomo 3. cap. 5. §. 1. num. 12.* alios addit Farin. *de furtis quest.* 170. num. 3. Pichard. in §. 1. num. 15. & in §. unde numer. 2. de oblig. qua ex delict. nascun. Ayllon Laynez in addit ad Gomez *tomo 3. var. cap. 5. nu. 16.* Azevedo *lib. 7. num. 25. & 26. tit. 11. lib. 8. recop. abunde in ornatum Dominus Regens Vilosa de fugit. cap. 8. per totum.* Adeo quod si aliqui ordinaverint furari, sed se non contulerunt ad aliquem actum exteriorem, furti non tenentur, idem Farin. *de furtis qu.* 174. num. 5. Quinimò si ingrediens domum alicujus furti faciendi causa, si nihil furatus sit, de furto non tenetur, l. vulgaris §. qui furti ff. de furtis Paz in *praxi tomo 3. cap. 5. §. 1. num. 13.* Gom. *tomo 3. var. cap. 5. nu. 15. in prin.* Bossi. *tit. de poena num. 6.* Farin. *de furtis, quest.* 174. num. 2. Thor. in *compen. decisio. par. 3. sect. 1. verbo Fur repertus col. 2. post medium fol. 488.* Berthaz. *cons.* 274. num. 8. lib. 2. Pichard. in §. 1. nu. 15. de oblig. qua ex delict. nasc.
- 80 Hoc sane procedit, quando ultra cogitationem, quis pervenerit ad aliquem actum proximum, & exteriorem furandi, sin autem pervenerit ad aliquem actum exteriorem furandi, eo tunc extraordinarie puniri debet, glo. & Doctores praesertim Aretin. in §. & si credat num. 5. & seq. Minsinger. num. 3. de oblig. qua ex delict. Platea in §. unde illud ver sic. Et intellige, Nical. *post num. 3. eod. tit.* quos citat Farinac. *de furtis quest.* 174. num. 4. Thoro in *compen. decisio. par. 3. sect. 1. verbo Fur, col. 2. in fine fol. 488.* Ideoque si ingrediens domum alicujus furti faciendi causa, quamvis non furetur, extraordinarie puniendus erit, siquidem licet furto non secuto, fur non puniatur poena furti ordinaria; puni-

tur tamen poena extraordinaria iudicis arbitrio, l. singularis ubi Bart. num. 2. ff. de extrar. crimin. Marfil. in *leg. de minore num. 20. ff. de quest. & in lib. 1. num. 205.* Codic. de rap. virgin. Jason. in l. possideri §. si rem ff. de acqui. posse. alios addit Novel. in *praxi §. non inutiliter num. 22. & melius §. furtum num. 5.* Pichard. in §. 1. nu. 25. de oblig. qua ex delict. nascun. & in *manduc. ad prax. part. 3. §. 4. num. 111.* Menoch. *de arb. jud. casu 299. n. 6. & 7. & casu 360. num. 62. & seq.* Bossius *titul. de furtis nu. 34.* Gomez *tomo 3. var. cap. 5. num. 15.* ubi testatur istum casum habuisse de facto in quodam paupere, qui in platea publica Civitatis Salmanticensis visus, & repertus fuit mittere manus intra pallium alterius quaerens bursam, vel marsupium, & apprehensus fuit, & punitus poena arbitraria, & refert in isto casu, & pluribus similibus posse hanc verificari & practicari, ubi Ayllon Laynez n. 16. Farinac. in *prax. par. 4. quest. 124. nu. 64. & 154. & de furtis quest. 166. num. 43. & quest. centesima sexagesima septima, num. 30. & quest. centesima septuagesima quarta, num. 8.* Thoro in *compen. dec. par. 3. sect. 1. verbo Fur, col. 3. in princip. fol. 488.* Sic fuit in Cathalonia observatum per nostrum Regium criminale Consilium 2. Augusti 1595. contra Nicolaum Aguillar, delatum, quod tentavit surripere crumenam, & fuit apprehensa manus illius in buxaca caligaram; & qui fuit condemnatus, quod banniretur per quinquennium. Et die 19. Februarii 1630. contra Petrum Colomer, delatum, quod noctu furti faciendi causa ingressus fuit domum Benedicti Barrera, in qua fuit apprehensus & captus: qui fuit condemnatus, quod banniretur a Civitate & Vicaria lara Barcinonae per triennium.

Quando vero furari attentans devenit ad actum proximum, & aperit ostium domus alienae cum clavi falsa Thoro *decifum referens in comp. decisio. p. 3. sect. 1. verb. Fur. fol. 488.* Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonae Consilio die 26. aut 27. Februarii 1608. contra Petrum Campus, & Franciscum Juan, delatos de apertura ostii domus Bartholomaei Riera, mercatoris Civitatis Barcinonae cum clavi falsa vulgo clau mestra, ubi absconditi reperti fuerunt: qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuerunt condemnati, quod fustigaretur & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium.

Similiter quando furari attentans devenit ad actum proximum cum simulatione Regii officialis, acrius puniri debet iudicis arbitrio, quam si absque tali simulatione furari attentasset, ad tradita per Doctores citatos num. 57 Sed fuit in Cathalonia observatum per nostrum Regium criminale Consilium 5. Septembris 1616. contra Petrum Font, delatum, quod in Regio itinere, quo ititur a Villa de la Salva ad Villam de Reus, prope Villam de Reus simulans se esse tamquam officialem Regium se ducere mandatum de capiendo Petrum Joannem Pellier, sartorem Villae de Carcia, vigore scripturae tertis, & postea quia esset Christianus novus illum cepit, & violenter abduxit per aliquot passus a dicto Regio itinere, causa ei furandi pecunias, quas secum deferabat, quod impeditus perficere non potuit: qui ad relationem Magnifici Monserrati Ramon fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per sentennium.

Pariter quando furari attentans devenit ad actum proximum, vulnus intulit, & homicidium attentat, acriter etiam puniendus est iudicis arbitrio. Ita fuit in Cathalonia observatum per Regium criminale Consilium 4. Februarii 1633. contra Franciscum Roure, nautam Genuensem, delatum, quod coadunatus cum aliis nautis, armatis cum archabus, ensibus, pugionibus noctu appensate, & animo deliberato, accessit ad cymbam sive barca patroni Bartolomei Llopis, tunc sitam in portu dicto la gola dels Alfachs vells & quod vi, & manu armata in eam ingressus fuit recognoscendo merces in ea oneratas, dictumque patronum Llopis, & tres alios nautas ejusdem cymbae vulneravit, quos sic vulneratos in qualem scapha sive squif ibidem parata violenter conscendere fecit, traducendo illos per vim in alto Mari animo deliberato eos in ea submergendi, modo praedicto vim publica in Mari & portu

peru publico committendo : qui ad relationem Magnifici Gabrielis Berart ex voto quinque Dominorum fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando ad septennium . Sed ex voto aliorum trium Dominorum fuit condemnatus ad servitium Regiarum triremium remigando per decennium vide exemplar traditum n.85. & referendum n.88.

87 Rurfus quando præcessit tractatus super furto magno, & illud postea cum homicidiis secutum fuerit, acrius puniri debet iudicis arbitrio. Sic fuit observatum in Cathalonia per Regium criminale consilium 1. Martii 1610. contra Perr. Ullestrell, delatum de tractatu super latrocinio quantitatis plusquam bismillelibrarum commissio in domo, Joannis N. in quo fuerunt perpetrata certa homicidia : qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quod laqueo ejus collo appposito fustigaretur, duceretur subtus furcas, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum.

88 Præterea latro, & pirata derobare attentans in mari seu in via publica non punitur pœna mortis, sed graviori extraordinaria puniri debet, vide Farinac. de furtis quest. 174. n.6. & 7. Mastrill. de indulto cap.33. nu. 8. in fine, latè Italia de Immu. Eccl. lib.1. cap.5. §.1. à n.116. plenè Giurba conf.50. nu. 33. & 34. Ita fuit observatum in Regio criminali Cathalonix consilio decima quinta Novembris 1611. contra Joannem Paniot, minorem, Antonium Lauger, Joannem Turpin, Joannem Gros, omnes francigenas, & Joannem de Leon, Regni Navaræ, delatos, quod in comitiva duorum Maurorum, & aliorum Francigenarum, præcedente tractatu deprædandi Christianos, exercitium pyratarum exercendi, in Civitate Algerii ascenderunt fragatam, & versus Hispaniam navigantes navigium quoddam Christianorum insecuti fuerunt causa derobandi merces, & alias res, quas navigantes in eo deferebant, taliter quod non stetit per eos, & eodem proposito ad littora territorii Civitatis Dertuzæ accesserunt; qui ad relationem Nobilis Petri Soler fuerunt condemnati, quod fustigaretur, bullarentur, & Joannes Paniot ad servitium Regiarum triremium remigando ad septennium, & alii in perpetuum, vide exemplaria tradita n.85. & 86.

89 Denique quando furari attentans est convictus de alio furto, eo tunc acrius puniri debet. Ita fuit per nostrum Regium criminale Cathalonix consilium observatum 1. Decembris 1611. contra Bartholomæum de Santo, delatum de furto fudoriali cum decem septem solidis, & quatuor denariis à caligis Bernardi Andalus. Et de immissione manuum in caligis Gabrielis Planes ad effectum derobandi pecunias, quas in eisdem habebat : ad relationem Nobilis Petri Soler fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & relegaretur in insulam per suam Majestatem nominandam ad quinquennium.

90 Annonam attentans qua pœna puniatur? Respondeo quod extraordinaria iudicis arbitrio l.3. §. si quis ubi Bartol. ff. de crimin. stellationat. Gomez tom.3. variar. c.7. n.1. vers.2. Azevedo l.1. num.14. vers.3. tit.15. lib.5. recop. Menoch. de arb. jud. casu 384. num.5. Pichard. in manducat. ad praxim parte. 3. §.4. num.10. Per nostrum Regium Criminale Cathalonix Consilium 16. Septembris 1592. Bernardus Sarrovira, delatus quod cum in Villa Villæ franch Pœniten. de mense Julii 1592. triticum communi pretio venderetur ad rationem tringinta solidorum pro quarteria, dictus Sarrovira annonam attentando, & vexando, dandoque operam, ut dicta annona carior fieret triticum emit in dicta Villa ad rationem quadraginta solidorum pro quarteria : fuitque relegatus in Insulam per suam Majestatem nominandam ad triennium.

91 Quæro 8. qua pœna puniatur receptor furis, & rei furatæ? Respondeo, quod receptor furis, & rei furatæ scienter & dolosè pro fure habendus est, & pœna furti tenetur, §. sed hac actiones de oblig. que ex delict. l. eos C. de furtis, l. doli verbum ff. de servo corrup. l.3. §. non tantum ff. de incend. rui. naufr. Ratio est, quia fur & latro semper furatur, & est in delicto actuali, donec rem contrectet l. insciendo §.

infans ff. de furtis, unde receptans videtur ei auxiliium, & favorem præstare in ipso delicto, & non postea, ideoque meritò debet eadem pœna puniri atque fur, ita Bartol. & commun. Doctores in l. furtum ff. de furtis, Gomez tom.3. var. cap.5. num.16. ubi Ayllon Laynez num. decimo septimo, Azevedo l.9. à n.2. tit.11. lib.8. recop. Clar. §. fin. quest.90. n.9. vers. Quæro etiam, ubi Bajard. à num.32. Menoch. de arb. jud. casu 398. Bobad. in polit. lib.2. cap.15. num.13. Thesaur. quest. forens. 11. lib.4. Guttier. conf.26. à n.23. Tuschus practicar. conclus. litera R. concl.47. latè Dominus Regens Vilosa de fugit. cap.15. abundè Farinac. in praxi parte.4. quest.133. à num.75. & de furtis quest.168. à nu.46. Vermigliol. consil.83. Peguera decis.25. tom.1. remissive Reg. Vico ad pragm. Reg. Sard. libro 2. tit.23. cap.24. in locis communibus n.3.

Modò fur sit servus, vel familiaris, l. eos Cod. de furtis Bajard. ad Clar. §. furtum num.81. Farinac. de furtis quest.174. n.117. modò extraneus, quia in utraque militat eadem ratio, Gomez tom.3. var. cap.5. n.16. Peguera dec.25. n.4. tom.1. Azevedo l.9. n.9. n.10. tit.11. lib.8. recop.

Intelligunt aliqui ut procedat, quando quis recepat furem simul cum re furata; secus verò, si furem tantum vel furtum recepat, quia tunc non intrat eadem pœna sed mitior arbitrio iudicis, ita probat text. in l.1. Cod. de his qui latron. & docent Gomez tom.3. variar. cap.5. n.16. ubi Ayllon Laynez n.17. Azevedo l.9. num.7. tit.11. lib.8. recop. Peguera dec.25. tom.1. latè multis citatis Farinac. in praxi parte.4. quest.133. nu.91. & 96.

Verùm ipse pro constanti & certo puto, quod receptor furis tantum, vel rei furatæ tantum, aut furis & rei furatæ simul, puniendus est pœna extraordinaria iudicis arbitrio, l. ubi gloss. & communiter Doctores ff. de receptor l.1. ubi Bald. Cod. de his qui latron. Menoch. de arb. jud. casu 348. num.3. Azevedo l.9. n.6. tit.11. lib.8. recop. Bajard. ad Clar. §. fin. quest.90. n.52. Peguera in addit. ad dec.25. tom.1. Pichard. in manducat. ad praxim parte 3. §.4. n.106. Gomez tom.3. var. cap.1. num.50. ubi Ayllon Laynez n.51. & ita observatur in Cathalonia : & observatum fuit in pluribus casibus referendis n.96. & 97.

Receptor autem abigei qua pœna puniatur, vide l.3. §. fin. ff. de abige. Peguer. dec.29. num.8. tom.1. Cabal. ref. crim. casu 160. num.11. Farinac. in praxi parte.4. quest.133. n.98. & de furtis quest.167. num.114. & quest.168. n.56. Menoch. de arbit. judic. casu 348. num.18. & 19.

Difficultas consistit in Cathalonia, an receptor furis tantum, vel rei furatæ tantum, vel furis & rei furatæ simul debeat bullari in scapulis, sicut bullatur fur, juxta const.3. tit. de furtis? Respondeo, quod licet antiquitus bullaretur sicut fur, ut fuit observatum per nostrum Regium Criminale Consilium 3. Maji 1583. contra Paulum Strany, passamanerium, & curritorem animalium, Civem Barcinonæ, delatum, quod recepat in domibus suis partem rerum furto substractarum à domibus Petri Vilalta, sartoris, Civis Barcinonæ, per Joannem Planes, & alios de nocte, & hora captata cum violentia : qui ad relationem Magnifici Franc. Fort ex voto majoris partis dominorum fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad quinquennium Hanc decisionem licet non ita notet refert Peguera dec.25. in fine tomo 1. Et die prima Aprilis 1591. Joannes Trostins, receptor rerum furatarum fuit fustigatus, bullatus, & bannitus in perpetuum. Et die 9. Martii 1593. Petrus Salamò, receptor rerum furatarum, fuit fustigatus, bullatus, & condemnatus ad remigandum per decennium, Et die vigesima secunda Maii 1620. Raphael Figuerola, delatus de receptatione scienter plurium rerum furto substractarum, à domibus Magnifici Francisci Bru, Regentis Regiam Thesaurariam: ad relationem Magnifici Monferrati Ramon fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Et modernè 1. Junii 1658. Josephus Blanc, Magdalena

cus Navarro, laborator Villæ de Batea, Diœcesis Dertuzen delatus, quòd eo præfente, & tacente, Petrus Malla in platea tritici Barcinonæ furto subtraxit à caligis Bartholomæi Marques sudariolum cum octo regalibus argenteis: ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quòd duceretur vestitus palam & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & banniretur à Principatu Cathalonæ & Comitatus Rossellionis & Ceritanæ per quinquennium, vide in ornatum Menoch. *de arbit. judic. casu* 355. num. 7. Covar. *in parte secunda*, nu. 7. *post med. de homicid.* pro mille Farinac. *in part. 1. quest. 51. à num. 1. ad 68. præcipuè nu. 5. & 68. & de furtis quest. 168. n. 61. benè Guazzin. defen. 17. cap. 3. n. 1.*

102 Nota etiam obiter, quòd per Regium Criminale Cathalonæ Consilium 3. Septembris 1610. Joannes Albert, delatus, quòd missus per aliquos mercatores à Civitate Barcinonæ ad Villam Matriti cum litteris directis Domino nostro Regi, & Comestabili Castellæ Præsidenti in S. I. C. pecunia recepta, reliquit iter, & reversus sequenti die ad Civitatem Barcinonæ dictas litteras occultavit: ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quòd duceretur vestitus per loca solita Civitatis Barcinonæ, & ad servitium triremium remigando per triennium.

103 Quæro 9. an minor excusetur in crimine furti? Respondeo quòd licet non excusetur in totum *l. si ex causa §. nunc videndum, ff. de furtis*, benè tamen excusatur à pœna ordinaria furti, sicque mitius puniri debet etiam quòd furtum sit factum cum fractura, & concurrat qualitas famulatus, & etiam quòd furtum sit magnum, & quòd sit famosus fur, & publicus latro, Fulgos. *cons. 157. Grammat. dec. 48. nu. 10. in fine*, Caccialup. *inter cons. crim. divers. cons. 92. per totum lib. 1. Tuschus practicar. concl. littera F. concl. 564. n. 14. Cabal. resol. crim. casu 134. à num. 1. Boer. dec. 173. num. 3. in fine*, Guazzin. *defen. 33. cap. 17. num. 1. versicul. Et quod Farinac. in praxi part. 3. quest. 92. à nu. 122. & de furtis quest. 174. num. 85. Vermigliol. consil. 219. nu. 7. & cons. 261. num. 6. quidquid aliter observatum in quodam casu dicat Thoro in com. dec. par. 1. verbo Furti pœna Regno in fine, fol. 195.*

104 Verùm pro praxi Cathalonæ ex mente prædictorum doctorum quatuor sunt distinguendi casus.

105 Primus est in minore viginti quinque annorum majore tamen viginti annorum, qui etiam si furtum commiserit cum fractura, & concurrat qualitas famulatus, & quòd furtum sit magnum & pluries reiteratum, puniri debet mitius judicis arbitrio, ut docent Doctores citati n. 103.

Qualiter autem iudex debeat regulare arbitrium Doctores relati non explicant, referam tamen plures decisiones nostri Senatus, quas tu praticare poteris secundum facti contingentiam.

De furto commissò sine fractura, die 14. Decembris 1607. Balthasar Monjou, minor viginti quinque annorum delatus de furto, vasi argentei jarro nuncupati a domo Don Guillelmi de Ivorra, valoris viginti quatuor librarum sex solidorum; ad relationem Magnifici Laurentii Iover fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Et die 20. Februarii 1609. Franciscus Domingo, minor, delatus de furto aliquarum rerum a navicula Francisci Sahones marinerii valoris trium aut quatuor librarum; ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quòd fustigaretur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad quinquennium. Et die 6. Junii 1616. Maginus Duran, minor, delatus de furto dragmarum auratarum valoris decem octo solidorum & aliarum rerum a domibus Jacobi Torrelles; ad relationem Francisci Ferruz fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die 3. Novembris 1627. Franciscus Romero, minor, delatus de furto aliquarum rauparum a domibus Gabrielis Mates, & de aliis criminibus & delictis; ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad triennium.

Et die 18. Decembris 1627. Daniel Gerixola, minor, delatus de furto aliquarum rerum valoris triginta librarum à domibus Sebastiani Cormelles, cum quibus fuit apprehensus & captus, ad relationem Magnifici Antonii Viñola fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu & Comitatus per quinquennium. Et die decima Maii 1628. Petrus Roca, minor, delatus de furto ejusdem muli valoris quadraginta librarum ab hospicio N. Perera, Villæ Terrefixæ; ad relationem Magnifici Josephi Roca fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die 7. Maii 1628. Franciscus Soldadelle, minor, delatus de furto coriorum, valoris decem librarum, & de aliis criminibus & delictis, fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur, à Principatu, & Comitatus per triennium. Et die 15. Junii 1628. Josephus Ribaroja, minor, delatus de furto aliquarum rerum à quodam tugurio sive barraca maris, & de aliis criminibus & delictis; ad relationem Magnifici Antonii Viñola fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu & Comitatus per quinquennium. Et die 18. Januarii 1633. Jacobus Golfes minor, delatus de furto scyphi anfulati deaurati, valoris quinque librarum decem solidorum, à domibus Mariæ Ferrera, & patenæ stannæ; ad relationem Magnifici Pauli Gujamer fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu & Comitatus per quinquennium.

De furto commissò cum fractura, die tertia Junii 1609. Honoratus Manent, minor, delatus de furto nonaginta librarum monetæ Barcinonæ à quadam botigia pannorum lanæ Civitatis Barcinonæ cum effractione & violentia; ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & banniretur à Principatu & Comitatus ad quinquennium. Non enim constabat plenè de hoc delicto. Et die 19. Januarii 1620. Franciscus Lampajes, minor, delatus de furto plurium mercium valoris quinquaginta aut sexaginta librarum, noctu cum fractura januarum botigiæ telarum Antonii Cirera in platea del Born, ad relationem Magnifici Antonii Roca fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per septennium. Et die vigesima tertia Novembris 1623. Joannes Petit, minor, delatus de furto rauparum & aliarum rerum à turri Magnifici Balthassaris Morell I. R. A. Doctoris rumpendo arcam, in qua reconditæ erant; ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium.

Et de furto commissò cum qualitate famulatus per minorem viginti quinque annorum, die 31. Augusti 1617. Joannes Alexander, minor, delatus de furto sex patinorum argenteorum valoris sexaginta duarum librarum quatuor solidorum, & sex denariorum, à domibus Egregii Comitæ de Savalla, in cujus servitio commorabat; ad relationem Nobilis Francisci Roig & Mendoca fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. Et die vigesima Octobris 1600. Joannes Lana, minor, delatus de furto quadraginta librarum à Sebastiano Cormelles, in cujus erat famulatio, & ab scrinio illius, cum clave ex ejus calligis nocte surrepta, & post furtum in eis reposita; ad relationem Monserrati Ramon fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Et die decima octava Februarii 1627. Franciscus Cassell, minor, delatus de furto jocalium argenti & aliquarum quantitarum pecuniarum valoris quadraginta unius librarum unius solidi, à domibus Joannis Pauli Balle, in quibus ut famulus habitabat; ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. Et die 6. Julii 1634. Petrus Sans, & Joannes Cuja minores, delati de furto undecim.

cin ulnarum de estamena blanca, valoris sexdecim librarum quatuor solidorum, à domibus Joannis Dulac tintorerii in quibus habitabant, & de dicto officio deseruiebant fuerunt condemnati, quòd fustigaretur, bullarentur & bannirentur, à Principatu & Comitibus per quinquennium.

De furto magno die decima secunda Novembris 1607 Joannes Marti, minor viginti quinque annorum, delatus de furto catenæ aureæ & trium adamantium, valoris ducentum librarum cum effractione arcæ reconditæ in domo Don Henrici à Peguera, Canonici Sedis Barcin. ad relationem Magnifici Laurentii Jover fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per septennium. Et die decima Februarii 1610. Melchior Segre, minor, delatus de furto centum nonaginta quinque librarum sexdecim solidorum à domo Angela Monclus; ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, ad servitium Regiarum triremium remigando per septennium. Et die tertia Septembris 1612. Michael Dartin, & Joannes Dartin, minores, delati de furto valoris quingentum librarum de nocte cum effractione arcarum; ad relationem Nobilis Petri Soler fuerunt condemnati, quòd fustigaretur bullarentur, ducerentur laqueo ejus collo appposito subtus furcas, & ad servitium Regiarum triremium remigando scilicet Michael Dartin ad decennium, & Joannes Dartin ad quinquennium.

Et die undecima Aprilis 1628. Franciscus Valimanja, minor, delatus de furto rauparum, vestium, & aliarum rerum valoris plusquam mille librarum, arcas, januas, & parietes rumpendo, à domibus Antonii Frigola Domicelli, & aliis criminibus & delictis; ad relationem Magnifici Ludovici Besturs condemnatus fuit, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad septennium. Et die decima Martii 1629. Vincentius Martines, minor, delatus de furto noctu rerum magni valoris ab hospitio domus Bernardi Cavaller fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium. Non debebat plene constare de isto furto. Et die 23. Martii 1634. Joannes Rius, minor delatus de furto vestium, pecuniarum, auri, & argenti, valoris trecentum duodecim librarum trium solidorum, arcam frangendo à domo Hyacinti Reguer, cujus erat famulus; fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium regiarum triremium remigando per decennium. Et die 22. Octobris 1660. Franciscus Dalia, minor, delatus de furto pecuniarum, & jocalium magni valoris, à domo Nobilis Michaelis de Caldens, Ordinis Sancti Joannis, in cujus erat famulatio, aperiendo portas cubiculi & scrinii cum tribus clavibus adulterinis; ad relationem Nobilis Michaelis Pallares fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum.

106 De minore viginti quinque annorum furari attentante in via publica seu in mari, vide exemplar Joannes Panjot *relatum* n. 88. Et in minore viginti quinque annorum majore viginti annorum receptatore rei furatæ, per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium vigesima sexta Martii 1627. Paulus Gonfales minor, delatus de receptione aliquarum rerum argenti, & quamplurimarum rauparum lanae & sericæ furto subtractarum pluribus, & diversis vicibus à domo Vicecomitis de Joch; ad relationem Magnifici Pauli Gujemet fuit condemnatus, quòd fustigaretur, & banniretur à Principatu, & Comitibus per quinquennium.

107 Sed utrùm resolutio hujus primi casus procedat, & locum habeat in minore viginti quinque annorum majore viginti annorum latrone publico? tractant Doctores citati n. 103. qui resolvunt quòd sic; ut puniendus non sit pœna mortis, sed alia extraordinaria judicis arbitrio, ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonie Consilio 20. Decembris 1612. ad relationem Magnifici Francisci Gamis, in causa Jacobi Puig, minoris. Et die 13. Maii 1613. in causa Joannis

Itro, minoris viginti duorum annorum, delati de furto in itinere Regio; qui ad relationem Magnifici Monferrati Ramon fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & duceretur subtus furcas laqueo ejus collo appposito, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Et die 30. Martii 1634. ad relationem Magnifici Pauli Guiamet, in causa Antonii Joannis Rosès, minoris. Et eodem die in causa Petri Burgada, minoris. Verùm duas decisiones reperio in Cathalonia, in quibus minores viginti quinque annorum majores viginti annorum latrones publici fuerunt ad mortem damnati. Primam septimo Februarii 1612. ex voto majoris partis dominorum ad relationem Nobilis Petri Soler contra Joannem Giralt, minorem. Secundam 4. Martii 1619. contra Petrum Saltò. Iste (licet in sententia non dicatur, quòd esset minor, quia quando minor condemnatur ad pœnam ordinariam, non fit mentio in sententia de minori ætate) erat ætatis vigintitrium annorum, ut invenies in processu regaliæ partis quarta de la xauega den Trucafort à fol. 767. ad 723.

Secundus casus est in minore viginti annorum majorem sexdecim annorum, qui mitius in crimine furti puniri debet judicis arbitrio, ut docent Doctores citati n. 103. Sic fuit in Cathalonia observatum per nostrum Regium Criminale Consilium 19. Octobris 1569. contra Philippum Cajet, minorem decem & octo annorum, famulum Josephi Salas, delatum de furto pallii, tunicæ, & aliarum rerum, à domo dicti Salas; qui fuit condemnatus, quòd fustigaretur intus regios carceres, & ibidem bullaretur juxta formam constitutionis. Et 18. Decembris 1613. contra Joannem Ramon, minorem viginti annorum, delatum de furto unâ cum aliis commissis duorum boum, valoris quinquaginta sex ducatorum, à stabulo domus Jacobi Turri; qui ad relationem Magnifici Laurentii Jover fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & relegaretur in insulam per suam Majestatem nominandam ad septennium. Et die 18. Januarii 1633. contra Josephum Veriò, minorem viginti annorum, delatum, quòd ingressus fuit domum Bernardi Miquel, domicelli, & in quodam cubiculo ejusdem domus, in quo existerat theca nummaria, sive scrinium, furto ab eodem subtraxit de mense Augusti 1632. duodecim aureos vulgo trentins, & de mense Decembris 1632. septem aureos & dimidium, & prima Januarii 1633. tres aureos & unum papireum denariorum minorum; unâ cum septem regalibus argenteis, cum quibus fuit apprehensus, quæ quantitates summam capiunt septuaginta quinque librarum decem novem solidorum; qui ad relationem Magnifici Gabrielis Berart fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. Et 18. Januarii 1638. Bartholomæus Carres, minor viginti annorum, quia noctu furaverat in rambla, & in platea sancti Jacobi Civitatis Barcinonæ, fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium.

109 Iste secundus casus procedit etiam in minore viginti annorum latrone publico, qui puniri non debet pœna mortis, sed alia extraordinaria judicis arbitrio, ut docent Doctores citati n. 103. Ita fuit in Cathalonia observatum per Regium Criminale Consilium 7. Septembris 1578. contra quatuor latrones minores decem & octo annorum, qui coadunati grassabantur; qui fuerunt condemnati, quòd fustigaretur, & postea ducerentur ad locum supplicii, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum. Et die vigesima octava Februarii 1614. Petrus Sobregan, minor viginti annorum, delatus de furto in Regio itinere, & de plagio duodecim librarum, ad relationem Magnifici Josephi Roca fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, subtus furcas laqueo ejus collo appposito, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum.

110 Tertius casus est in minore, pubere scilicet ætatis quatuordecim annorum completorum, qui leviter puniri debet, Farinac. *in praxi* part. 3. *quest.* 92. n. 171. conducent Gomez tom. 3. *var. capite primo*, n. 72. *circa finem*. Farin. *in praxi* par. 1. *quest.* 41. n. 21. Guazzin. *defen.* 30. cap. 11.

cap. 11.
rhalon
Joanne
torum
octo se
gio iti
ques. i
joris p
garetu
Majest
111 Qua
pace,
de obl
in pra
num. &
impul
dia,
xi cr
Gome
addit
in pra
92. m
tur ac
dum
in pra
in Ca
Villa
tis d
calia
arger
ria d
Civi
tent
celle
cui
per
vire
112 C
feu
to?
n. 11
Im
gor
inte
par
à m
Re
159
lat
gel
rob
&
stig
jef
113
ve
ga
qu
tic
ho
ca
ad
qu
de
in
de
m
d
v
m
le
M
r
t
t
H
i
c

cap. II. n. 10. etiam si fuerit latro publicus, sic fuit in Cathalonia observatum decima quarta Junii 1604. contra Joannem Bofsa, ætatis quatuordecim annorum completorum, delatum de furto viginti palliorum de pastor, & octo solidorum, per eum unâ cum aliis commisso in Regio itinere, quo itur à Villa de Pons ad Villam de Congues, in loco dicto lo Bosch de Comiols; qui ex voto majoris partis dominorum fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & relegaretur in Insulam per suam Majestatem nominandam ad decennium.

111 Quartus & ultimus casus est in impubere etiam doli capace, qui mitius puniri debet, ad text. in §. in summa de oblig. que ex delict. l. impuberem ff. de furtis, Farinac. in praxi part. 3. quest. 92. num. 122. & de furtis quest. 174. num. 85. In nostro autem Principatu Cathalonix, si iste impubes est plebejus, ducitur ad Hospitale Misericordix, ut virgis, & flagellis corrigatur, Peguera in praxi criminali capite 12. §. 9. num. 9. versic. 5. conducunt, Gomez tom. 3. var. cap. 1. nu. 67. ubi Ayllon Laynez alios addit n. 68. Guazzin. defen. 30. capite 11. num. 8. Farinac. in praxi parte prima quest. 41. num. 117. & part. 3. quest. 92. num. 171. Si autem gaudet privilegio militari, ducitur ad triremes, non ad remigandum, sed ad inservendum hostibus, juxta Grammat. dec. 23. in fine, Farinac. in praxi parte 3. quest. 92. num. 172. Et fuit practicum in Cathalonia contra Franciscum Cafes, Burgensem, Villæ Perpiniani, militari privilegio gaudentem, ætatis duodecim annorum cum dimidio, qui surripuit jocalia, valoris quadraginta trium librarum sex solidorum argenti, à manibus & pectore Beatissimæ Virginis Mariæ de Rosario, Ecclesiæ Sanctæ Catharinæ Martyris, Civitatis Barcinonæ. Et die 1. Junii 1658. absque sententia supplicavit Regium Criminale Consilium Excellentissimo Domino Proregi, ut illum traderet alicui Capitano navium, vel triremium, ut ibi reclusus per multos annos officio viribus proportionato serviret.

112 Quæro 10. qua pœna puniatur furtum consulens seu persuadens furto secuto, & qua furto non secuto? videndi sunt Covar. in regul. peccatum part. 2. §. 22. n. 11. Tuschus pract. concl. littera F. concl. 562. Italia de Immun. Eccl. lib. 7. cap. 5. §. 1. num. 67. Hermosilla ad Gregor. Lopez tomo 2. folio 114. column. 2. n. 2. Pichard. in §. interdum de oblig. que ex delicto, plenè Farinac. in praxi part. 4. quest. 129. à num. 60. & à num. 112. & quest. 131. à num. 14. & de furtis quest. 168. à num. 31. Per nostrum Regium Criminale Cathalonix Consilium 9. Martii 1593. Joannes Falques, & Maria Anna conjuges, delati, quod consilium præbuerunt, & exhortarunt Angelam Perez, & Angelam Franciscam, quatenus derobarent Catharinæ Oliba jocalia, raupas & pecunias, & per eas derobatas; fuerunt condemnati, quod fustigaretur, & relegarentur in Insulam per suam Majestatem nominandam ad quinquennium.

113 Quæro 11. fumi venditor, qui prætextu amicitix, vel familiaritatis Principis, vel judicis promittit litiganti negotii eventum, victoriam, vel favorem, aliquo sibi dato, vel promisso, qua pœna puniebatur antiquitus, & qua hodiè puniri debeat? Respondeo quod hodie puniri debet pœna arbitraria, vide l. qui explicandi C. de accusat. latè Menoch. de arb. jud. casu 344. ad quem se referunt Xammar. de offic. judic. parte 1. quest. 16. num. 56. Cabal. resol. crimin. casu 67. Buccaron. de differ. int. jud. civil. & crim. differ. 152. num. 8. Farinac. in praxi part. 3. quest. 111. à numer. 279. Cavalcan. de brach. Reg. part. 5. num. 69. Burgal. de dolo lib. 3. nu. 105. & lib. 5. n. 15. Faber in suo C. lib. 4. tit. 6. de condic. ob turp. cau. defin. 1. Fontanel. dec. 15. n. 4. & 5. part. videndus Thoro in compen. dec. part. 3. sect. 1. verbo Fumi venditor fol. 486. Per nostrum Regium Criminalem Cathalonix Consilium 20. Maii 1597. Fulvius Massic, delatus quod cum Bernardus Comes cupe- ret de crimine tonsurationis monetæ remissionem obtinere, eundem adivit, & ut ab illo pecunias extorqueret, falso se finxit, & asseruit familiarem esse Excellentissimi Domini Locumtenentis Generalis, & illius Secretarii, turpibus ex causis falsis, & ex suo capite falso machinatis, & remissionem ab eo dicti delicti obtenturum promisit, & sub ea spe viginti

duas libras ab eo extorsit, gravem & atrocem injuriam dicto Excellentissimo Domino Locumtenenti Generali inferendo, & turpe crimen ei falso, & per mendacium imponendo, pro ut ipse judicialiter confessus est cum attestatione, quod numquam fuit allocutus dictum Excellentissimum Dominum Locumtenentem Generalem nec ejus Secretarium, sed quod prædicta falsò machinaverat, ut dictas pecunias extorqueret; qui fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum.

Quæro 12. & ultimò. An fur, & latro possint appellare, vel supplicare à sententia contra eum lata? Respondeo quod de jure indubitatum est furem simplicem à sententia contra eum lata appellare, vel supplicare posse: latronem autem publicum, non. Neque appellatio seu supplicatio suspendit executionem sententiæ latæ contra latronem publicum, sive sit confessus, & convictus simul, sive confessus tantum, aut convictus tantum, l. constitutione, ff. de appellat. Decian. tract. crim. lib. 9. cap. 29. num. 1. Gomez tom. 3. variar. cap. 23. num. 31. vers. Sexto limita Maranta de ord. jud. part. 6. rub. an & quando appellatur num. 296. Italia de Immun. Eccl. lib. 11. cap. 5. §. 1. num. 167. alios addit Farinac. in praxi part. 3. qu. 101. nu. 53. & 54. & de furtis quest. 167. n. 91. Narbona l. 20. gloss. 14. num. 30. tit. 1. lib. 4. recop. Pichard. in manducat. ad prax. part. 3. §. 4. numer. 64. Salgado de reg. protecl. parte prima capite decimo quarto, numero ducentesimo, nonagesimo primo, Ayllon Laynez in addit. ad Gomez tom. 3. variar. cap. 5. n. 11.

Sed quia in Cathalonia cap. cur. 15. anni 1599. disponit quod latrones non appellent, his verbis in lingua vulgari materna, lladres, ò saltejadors de caminis, Peguera in pract. crimin. cap. 12. §. 10. num. 3. Fuit dubitatum, an fur pro simplici furto condemnatus possit appellare, seu supplicare à sententia contra eum lata? & die decima secunda Julii 1600. junctis tribus Aulis visum fuit majori parti Consilii, quod appellare, seu supplicare non potest, ut videre est in sequenti conclusione quam uti notabilem inferere hic volui, & est tenoris sequentis.

Die decima secunda Julii millesimo sexcentesimo, Barcinonæ, junctis tribus Aulis de mandato suæ Excellentix, & eo præfidente interfuerunt sequentes Nobilis Josephus de Mur, Regens Cancellariam, Nobilis Ludovicus à Peguera, Magnifici Antonius Oliba, Franciscus Ubach, Joannes Castello, Josephus Dalmau, Narcissus Paulus Regas, Hieronymus Astor, Josephus Benac, Salvator Fontanet, Jacobus Pineda, Bernardus Roig, Hieronymus Torner, Michael Salba & de Vallesca, Francisc. Sescases, Hieron. Senjust, Francisc. Bonet, Joannes Magarola, & Jacobus Puigmija.

In facto propositionis factæ per Excellentissimum Dominum Locumtenentem Generalem, an cum constitutione, seu capitulo curiæ in novissimis curiis edito permessa sit supplicatio à sententiis criminalibus, exceptis latronibus, aut grassatoribus viarum sub his verbis maternis, lladres, ò saltejadors de camins, censeantur, & intelligantur cum illo prohibiti supplicare tam fures, quam publici latrones, & viarum grassatores, an verò tantum prohibiti sint supplicare publici latrones, & viarum grassatores, qui vulgo lladres de pas appellantur.

Nobilis Ludovicus à Peguera est voti. Attento licet per dictum caput decimum quintum, in actis curiæ in novissimis curiis editum, sancitum sit licere reis condemnatis à sententiis, & declarationibus Criminalibus per Excellentissimum Dominum Locumtenentem Generalem ex conclusione Regii Consilii novæ tertix Aulæ latis & factis supplicare in forma ad unam Aulam ex aliis Regiæ Audientix civilis, pro ut & quemadmodum à sententiis Regiis causarum civilium supplicari solet, & ex dicta regula in eodem capitulo excipiantur latrones, vel viarum publicarum grassatores, quibus per hæc verba exceptatis lladres, ò saltejadors de camins vetantur, ne à sententiis contra se latis supplicare possint; non

non ideo ex dictis verbis inferendum esse ad simplices fures, qui solum illi dicuntur, qui clam obsecrè, & plerumque de nocte, & sine armis lucrifaciendi causa rem alienam admovent, sed tantum sub dictis verbis eos contineri latrones, qui stratas publicas aggrediendo viatores spoliant, sic pacem publicam perturbando, quod ex sequentibus demonstratur. Primò quia in dicto capitulo generatim prohibetur supplicare in omnibus casibus, quorum de jure appellaciones non recipiuntur, & cum nullibi reperiatu cautum, furibus interdictam esse ampliationem, meritò eos sub dictis verbis non comprehendendi necessariò fatendum est. Quæ sententia juvatur ex propria significatione dictionis aut, posita inter genus & speciem, scilicet inter illa verba *lladres, ò faltejadors de camins*, quæ cum alternativa sit, ponitur ibi declarativè, & resolvitur in dictionem expositam id est. Denique dato, quòd casus esset dubius, & in dubiis favore reorum semper sit mitior facienda interpretatio. Ideo ac dictis motivis attentis est voti licere furibus à sententiis Criminalibus contra se latis in forma ac juxta dispositionem dicti capituli supplicare. Idem Oliba. Idem Ubach. Idem Regàs. Idem Astor. Idem Benach. Idem Sescases. Idem Bonet. Idem Puigmija.

Magnificus Joannes Castellò est voti. Attento quia caput Curia noviter editum 15. incipien. Item placia à V. Majestat ab edita lloatio, y approvatio statuit y ordenar, que totes les causes &c. dixit verbis Cathalanis: quæ *lladres, ò faltejadors de camins* non possint supplicare à sententiis contra ipsos latis, per quæ comprehenduntur tam fures, quàm latrones, sive grassatores in viis publicis, dictio enim illa *lladres*, vulgari sermone nostro frequentius & aptius significat, id quod latina lingua dicimus fures, & dictio *faltejadors de camins* significat latrones, qui in stratis publicis latrocinia cum violentia committunt, quòd & denotat illa dictio, vel, ibi, posita inter prædicta duo scilicet *lladres, ò faltejadors de camins*, quæ cum sit alternativa, de sui propria natura ponitur inter diversa, & denotat diversitatem extremorum, & videtur ibi posita in vim ordinis, ut scilicet incipiat à minori, & progrediatur usque ad majus, & sic omnes fures, & latrones comprehendat tam minores, quàm majores. Quòd & eadem constitutio suadet: dum multoties utitur dictione, vel inter notoriè diversa, & hoc ipsum aliæ constitutiones confirmarunt; præsertim cap. 9. curiarum anni 1585. in quibus *lladres, & faltejadors de camins* ponuntur tamquam diversa significantia, nempe fures, & latrones viarum, & licet prætendatur verbum *lladres* esse genus comprehendens plures species, & sic dictionem vel, positam inter genus & speciem stare declarativè, & significare idem, quòd dictio id est, ita quòd verbum generale *lladres* restrictum sit ad speciem latronum grassatorum in viis publicis. Tamen ex prædictis constat, quòd potius dicta dictio *lladres* ponitur in dicta constitutione ut species, nempe furum, qui simpliciter sunt fures ad differentiam latronum; qui in viis publicis latrocinia committunt. Et quando esset positum ut genus non adhuc tamen restringeretur per speciem subsequenter, quia hoc minime procedit, nisi de intentione proferentis constet ita voluisse, quòd non est in præsentis casu. Et quando in dubio essemus favor publicus postulat, ut fures omnes in hac Provincia severè castigentur propter eorum frequentiam, & interpretatio semper sumi debet, ut quominus fieri possit, lædatur in antiquum & observatum à tempore immemoriali, quòd est ut fures non possint supplicare. His atque aliis attentis est voti, quòd tam fures simplices, quàm alii quicumque latrones, & grassatores viarum publicarum non possint supplicare à sententiis contra eos latis. Idem Dalmau. Idem Fontanet. Idem Pineda. Idem Roig. Idem Torner. Idem Salba. Idem Senjust. Idem Magarola. Idem Excellentissimus Dominus Locumtenens Generalis.

Nobilis Regens Cancellariam. Attento quamvis juxta vulgarem, & materiam illorum verborum *lla-*

dres, ò faltejadors de camins significationem, de furibus & latronibus publicis, seu grassatoribus, viarum communi usu loquendi intelligantur, & juxta naturam dictionis maternæ, ò, quòd latinè idem importat, quòd aut sive vel tam fures quàm publicarum viarum grassatores Prohibiti videntur à sententiis supplicare. Quia tamen juxta genuinam constitutionis intentionem & mentem, ex sequentibus delinquentium speciebus decerptum scilicet, homicidiis insidiosis, vel proditoriis, crimen læsæ Majestatis in primo & secundo capite committentibus, reliquis in ea expressis, evidenter, & clarè constat illis tantum supplicandi remedium denegatum fuisse, qui tam atrociam illa, & gravia excepta delicta commississent, qui pœna mortis omnes puniuntur, & consequenter illis tantum furibus, qui pari pœna mortis, ac publici latrones viarum grassatores damnantur, tollere voluisse; non etiam simplicibus furibus parva furta perpetrantibus, neque à regula & licentia supplicandi, quæ pia & favorabilis est, æquum esset recedere, nisi quatenus exceptiones expressè permittunt, quæ in dubio atrocitatis & malignitatis talium delinquentium fundata sit simplices fures minimè comprehendendi poterunt, & aliàs absurdum videretur, quòd homicida deliberatus posset supplicare, fur autem simplex de modico furto damnatus non posset. His & aliis attentis est voti, furibus illis, qui eadem pœna mortis, qua puniti fuerint remedium supplicandi cum dicta constitutione denegatum fuisse, reliquis autem nequaquam.

Et dictus Excellentissimus Dominus Locumtenens Generalis pro observantia constitutionis concludit cum voto dicti Castello & aliorum ejus voto adhaerentium. 117

Idem dubium fuit propositum in Regio Consilio 8. Maii 1655. & fuit verbo ita resolutum. Et dixit amplius Nobilis Josephus Romeu de Ferrer, Regius Consiliarius, & Fiscus advocatus, nunc meritissimus Regens Regiam Cancellariam in S. R. Aragonum Consilio, qui in dicta resolutione interfuit, quæ cum quidam pro furto simplici fuisset in Civitate Dertuzæ condemnatus ad fustigandum &c. & appellasset ad Regium Consilium & vellet causam appellationis introducere, noluit eam admittere, sed rescipit Dertuzæ, quòd exequeretur sententia. Et proposito rerum dubio in Regio Consilio de mense Junii 1658. fuit etiam ita resolutum. Et sic fur simplex in Cathalonia non potest appellare vel supplicare à sententia contra eum lata, & casu quo appellet, aut supplicet, non suspenditur executio sententiæ. Atque ita inconcussè observatur, & practicatur.

Limita prædicta quando daretur complicatio causarum, quarum una appellationem seu supplicationem 118
admitteret, altera non, nam tunc si super utraque pronuntietur, tota sententia erit appellabilis, vel supplicabilis. Exemplum est, si reo fiat delatum de furto, seu de alio delicto, quòd in Cathalonia appellationem seu supplicationem non admittit, & fiat etiam delatum de crimine asportationis tormenti manualis parvæ mensuræ, vel de alio delicto, quòd appellationem seu supplicationem admittit eo casu si super utroque pronuntiarum sit, tota sententia erit appellabilis, vel supplicabilis. Sic fuit observatum in Cathalonia, nam cum die 28. Februarii 1663. Salvadorus Corroles, delatus de furto cum armis violenter vestium & aliarum rerum, valoris triginta librarum, à Maria Monica Coll, & Salvio Gou in campo juxta locum dictum los Angels vells propè Civitatem Barcinonæ, & de portu tormentorum manualium parvæ mensuræ vulgo pistoles: ad relationem Magnifici Joannis Baptistæ Roca & Julia condemnatus fuisset, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium. Et cum dicto die vigesima octava Februarii 1663. Martinus Perez, delatus de furto horologii, vestium & aliarum rerum, à domibus Francisci Escorcell legum Doctoris, ascendendo ad eas noctu vigesima sexta Augusti 1669. cum scalis per fenestras, de furto rauparum, & aliarum rerum, à domo hospitii Monachorum Ordinis Cartusien. vulgo de Scala Dei, ascendendo ad eas cum

119

120

123

123

124

cum scalis noctu vigesima tertia ejusdem mensis Augusti, qui fugiens à Civitate Barcinonæ apprehensus fuit cum aliquibus ex supradictis rebus furatis, valoris viginti duarum librarum sex solidorum, & de portu trium tormentorum manualium parvæ mensuræ vulgo pistoles: ad relationem Nobilis Michaelis de Pallares condemnatus fuisset, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum trirremium remigando per decennium. Fuit resolutum in Regio Consilio dictos Salvatorum Corrales, & Martinum Perez posse ratione complicationis à sententiis respectivè contra eos latis supplicare. Et causa dicti Salvadori Corrales commissa Magnifico Josepho Rull Regiæ Audientiæ Doctori, die 16. Martii 1663. extitit ex omnium voto in gradu supplicationis confirmata. Causa verò dicti Martini Perez commissa Magnifico Augustino Piñana Regiæ Audientiæ doctori, die undecima Maii 1663. data paritate, extitit cum voto Domini Pro Regis in gradu supplicationis confirmata. Id ipsum fuit observatum decima quarta Decembris 1663. nam cum Joannes Coromines, minor, delatus de nece per eum proditoriè & per insidias perpetrata in personam Joannis Bassa, & de portu tormenti manualis parvæ mensuræ: ad relationem Magnifici Bernardi de Olzina, & de Vilellonga condemnatus fuisset ad servitium Regiarum trirremium remigando ad decennium. Et cum supplicasset dictus Coromines ad Regiam Audientiam civilem, causaque commissa Magnifico Augustino die 8. Martii millesimo sexcentesimo sexagesimo quarto extitit in gradu supplicationis confirmata.

- 119 Ratio est, quia appellatio, seu supplicatio in criminalibus censetur de jure permessa, sicut in civilibus nisi expressè reperiatur prohibita, l. & in minoribus, C. de appellat. l. addictos, C. de Episc. Gomez tom. 3. var. cap. 13. num. 31. Peregrin. de jure fisci lib. 7. tit. 4. nu. 12. Bossut. de appellat. nu. 1. plures alios citat Farinac. in praxi parte 3. qu. 101. nu. 1. quibus addendi sunt Clar & ad eum Bajard. §. fin. questio. 94. per totam, Decian. tract. crimin. lib. 5. cap. 57. Guazzin. defen. 36. cap. 3. & 4. Barbosa in cap. ut debitus nu. 13. & 14. de appellat. Salgado de Reg. protecl. lib. 3. cap. 14. à n. 1. Pichard. in manducat. ad prax. part. 4. precept. 1. Ayllon Laynez ad Gomez tom. 3. variar. cap. 13. num. 32. Buccaron. de differ. int. jud. civ. & crim. different. 198. à num. 20. Gail. de pace pub. l. 1. c. 20. à nu. 36. Regens Vico ad prag. Reg. Sard. lib. 1. tit. 11. c. 7. n. 1. Mattheu de Regim. Reg. Valent. tom. 2. c. 8. §. 9. nu. 85.
- 120 Maximè in † Cathalonia, ubi licet antiquitus ante Curias anni 1599. appellari, seu supplicari non poterat in criminalibus, ut testantur Peguera in practico. civ. rub. 27. n. 25. in pract. crim. cap. 12. §. 10. n. 1. & dec. 70. n. 6. tom. 2. Fontanel. dec. 120. à num. 2. tom. 1. Ferrer. part. 3. n. 28. fol. 35. Cancer. part. 1. var. cap. 17. n. 12. part. 3. cap. 18. 59. Hodie vero † per cap. 15. Curiarum anni 1599. appellatio, seu supplicatio permessa in Cathalonia in causis criminalibus sicut in civilibus, præterquam in casibus in dicto capite exceptis, & aliis in quibus de jure communi datur appellatio, ut tradunt Oliba de actionib. part. 2. in præm. cap. 5. num. 28. fol. 35. Peguera in praxi civ. rub. 27. à num. 25. & in praxi crimin. cap. 12. §. 10. n. 1. & dec. 193. tom. 1. & dec. 70. tom. 2. Ripoll. ad Pegueram in praxi civ. rub. 27. à num. 134. ver sic. In criminalibus. Cancer. part. 1. variar. cap. 17. num. 13. & part. 3. variar. cap. 18. num. 34. & 35. Fontanel. dec. 120. à n. 16. part. 11. & de pract. nup. tom. 2. claus. 7. gloss. 2. part. 9. num. 51. Sed † in civilibus datur appellatio ratione complicationis causarum, ubi aliàs non concederetur, plures citat Giurba decision. 101. num. 2. addo Vermigliol. consil. 277. n. 8. Carleval. de jud. lib. 1. tit. 3. disput. 12. num. 8. Ergo & in criminalibus admittenda est appellatio ratione complicationibus causarum, ubi aliàs admittenda non esset.
- 123 Benè tamen aliàs verum est, quòd judex potest seorsum judicare contra reum de pluribus delictis inquisitum, hoc est de uno crimine seorsum ab alio, decisum refert Sanfelici. dec. 158. n. 8. sequitur Thoro in supplem. dec. verbo Judex an possit fol. 314.
- 124 Receptator furis tantum, vel rei furatæ tantum, aut furis, & rei furatæ simul appellare seu supplicare potest

à sententia contra eum lata. Ita fuit in Cathalonia observatum in causa Mariæ Cavallera, in causa Sperantiæ Molinera, in causa Antici Serra, & in causa Magdalena Blanch, ut dixi n. 97. & 98.

Circa istud exemplar Magdalena Blanch nota quòd 125 erant tres complices illius delicti scilicet Joseph Blanch, Magdalena Blanch, & Margareta Roure, & cum omnes essent pro eodem delicto una & eadem sententia condemnati ut tradidi nu. 96. solum Magdalena Blanch ab ea supplicavit. Ideoque fuit dubitatum in Regio Criminali Cathalonæ Consilio, an supplicatio per dictam Magdalenam Blanch interposita correis prodesset? & fuit resolutum prodesse correis eadem sententia, & pro eodem delicto condemnatis, & quòd sententia, pendente causa supplicationis, exequi non poterat contra correos, qui non supplicaverant, sicque fuit observatum. Si quidem quando plures sunt condemnati in una sententia pro eodem delicto: & unus tantum appellat, appellatio per unum interposita prodest aliis complicibus pro eodem delicto condemnatis non appellantibus, ne ex eodem facto sequantur contrariæ sententiæ, una absolutoria, altera condemnatoria, Jul. Clar. §. fin. qu. 94. n. 4. vers. Quæronunquid, Cabal. res. crim. casu 75. à n. 4. Farinac. in praxi part. 3. quest. 101. num. 17. Buccaron. de differ. int. jud. civ. & crimin. differ. 137. num. 13. Guazzin. defen. 36. cap. 3. n. 13. Trentacinqu. variar. lib. 2. de minorib. resol. 5. n. 9. ubi respondit ad l. minoribus C. de his quibus ut indig. & de materia Gratian. discep. for. cap. 115. lib. 1. & cap. 641. lib. 4. & dec. March. 142. Barb. in c. una 72. de appellat. Pichard. in manducat. ad prax. part. 4. precept. 1. §. 2. per totum, Larrea dec. 89. à n. 7. Cancer. part. 1. var. cap. 17. nu. 96. Ayllon Laynez in addit ad Gomez tom. 3. var. c. 12. n. 7. Trentacinqu. variar. lib. 2. de minoribus res. à n. 3. Ramon. conf. 41. à n. 1. ad 8. Fontan. dec. 521. n. 2. & 3. part. 2. Reg. Vico ad prag. Reg. Sard. lib. 1. tit. 11. cap. 2. n. 49.

Unum denique noto, quòd judices inferiores tam Regii, quàm Baronis in omnibus casibus, quibus Regium Consilium pro crimine furti, vel aliis delictis imponit pœnam bannimenti & exilii à toto Principatu, & Regno, solum possunt reos condemnare ad pœnam exilii & bannimenti à loco suæ jurisdictionis & Baronix, l. re- legatorum 7. paragraph. interdiceret, ff. de inter. & releg. de quo Gomez to. 1. variar. cap. 8. n. 3. vers. Unum tamen est, ubi Ayllon Laynez n. 4. vers. Exilium, Belluga in specu. Prin. rub. 24. §. & primo videamus nu. 4. Clar. §. fin. 9. 71. n. 4. vers. Vidi ego, ubi Bajard. n. 11. & 12. Bobadil. in polit. lib. 2. cap. 21. n. 210. littera A, Farinac. frag. crim. part. 1. littera B, à n. 69. & conf. 113. n. 9. lib. 2. Mastrill. de magistr. lib. 4. c. 98. Guazzin. defen. 33. cap. 27. nu. 17. 18. & 19. Thesaur. 9. forens. 10. lib. 2. Vermigliol. conf. 260. n. 8. & 9. Reg. Vico ad prag. Reg. Sard. lib. 2. tit. 26. c. 9. nu. 6. & 7. Illustrissimus Dominus Vicecancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observ. 15. à n. centesimo decimo secundo, part. 1.

ARGUMENTUM.

An latro publicus, viarumque grassator ad Ecclesiam confugiens gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Latro publicus confugiens ad Ecclesiam non gaudet Immunitate, num. 1. Limita ut procedat, quando latro publicus in itineribus publicis palam & publice sepius latrocinium commiserit, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesia, secus si semel furatus sit, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesia num. 2. & idem si bis furatus fuerit in stratis publicis num. 6. Sublimita limitationem ut procedat, quando latro publicus imperu, vel casu fortuito in stratis publicis semel furatur, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesia, nu. 7. secus si cum insidiis semel in stratis publicis fura-

Commissis. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Guerau, Mir, & Vinnes 27. Novembris 1603. in facto Immunitatis Ecclesie Petri Antonii Alzina, extracti ab Ecclesia Sedis Minorissae, delati de furto una cum aliis perpetrato in Regio itinere, quo itur a villa de Teradell ad Civitatem Gerunda, derobando a quibuscumque mulionibus merces, & pecunias, quas deferebant, nec non de aliis furtis, & latrociniiis.

2 Limita ut conclusio procedat, & vera sit, quando latro publicus in itineribus, stratis, vel viis publicis, & frequentatis palam, & publice, sepius latrocinium commiserit, quo casu confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate; secus vero si latro publicus in itineribus, stratis, vel viis publicis semel furatus sit, nam tunc ad Ecclesiam confugiens gaudet Immunitate, quia nomen latronis frequentiam denotat, quae in unico actu non verificatur, l. qui sit fugitivus §. errorem, l. sciendum §. illud, ff. de adilit. edit. sic Abbas in c. 1. n. 24. de jud. Igneus in l. 3. §. subvertitur n. 107. ff. ad Sylvan. Vischis de Immun. Eccl. n. 19. & 20. Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 26. n. 2. vers. Atque ideo, Ambrosin. de Immun. Eccl. c. 2. n. 3. & 4. Giurba conf. 50. n. 37. & conf. 90. n. 12. Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. num. 2. vers. Requiritur tamen, Farinac. de Immun. Eccl. n. 154. Maranta contro. jur. respon. 46. n. 7. part. 2. Mastrell. de indult. c. 33. n. 7. Horatius Perficus conf. 39. n. 2. & 3. Peregr. de Immun. Eccl. c. 6. n. 8. Novar. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccl. n. 45. Merlin. contro. forens. lib. 1. c. 17. a n. 8. Narbona l. 20. gl. 14. n. 25. tit. 1. lib. 4. recop. Guazz. defens. 1. c. 38. n. 34. Riccius de publ. jud. q. 37. n. 28. quidquid dicant Magal. in 3. part. lib. 4. c. 2. q. 1. n. 10. Martha de jurisd. part. 2. c. 55. n. 22. quia contra eos, & alios est verior sententia, ut testantur Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 15. in princ. & in vers. Sed hanc, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiar. n. 31. Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 13. a n. 8. decisum referunt per nostrum Cancellarium Cathalonie Ferrer part. 3. observ. c. 238. lo 1. & 2. Peguera dec. 40. & in addit. tom. 1. Adde, sic fuisse in Cathalonia observatum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Benach, Bonet, Jover, & Sala 8. Augusti 1606. in causa Immunitatis Ecclesie Francisci Pinca, extracti ab Ecclesia Collegiata Beatae Mariae Vallis Florum, villae Trempi, delati de quodam latrocinio commisso in camino publico, quo itur ad Ecclesiam Beatae Mariae del Coll. Et per Priorem Jalpi Tertium, Consultoribus Andreu, Codina, & Llunes 1. Decembris 1654. in facto Immunitatis Ecclesie Francisci Pujol, militis equestris Societatis Don Christophori Delgado, extracti ab Ecclesia Conventus Sancti Josephi, Civitatis Vici, delati de quodam furto in itinere Regio, quo itur a Villa de Masquefa ad Villam de Martorell, cum aliis focis, non tamen per insidias facto.

3 Idemque est in grassatore viarum, qui confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus Immunitate, cap. inter alia, de Immun. Eccl. & quidquid dicat Ferrer part. 3. observ. c. 239. sic docent Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 18. n. 2. vers. Advertendum tamen, & conf. 80. n. 1. lib. 3. Navar. in man. c. 25. n. 20. vers. Item non gaudet, Germon. de sac. Immun. lib. 3. c. 16. n. 56. Farin. in praxi part. 1. q. 28. n. 50. & de Immun. Eccl. n. 162. Bonac. disp. 2. q. 3. de Immun. punct. 16. §. 6. n. 3. Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. n. 6. Trullench. in decal. libr. 1. cap. 11. dub. 3. n. 4. ad medium. Novar. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccl. n. 44. Maranta contro. jur. respon. 14. tom. 2. Riccius dec. 63. n. 2. par. 1. Lezana q. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiar. n. 9. Borrell. in sum. dec. part. 1. tit. 3. n. 69. Barbosa in cap. inter alia, n. 44. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. n. 83. Riccius de publ. jud. q. 33. n. 28. Guazz. defens. 1. c. 28. n. 35. Ambrosin. de Immun. Eccl. c. 13. n. 1. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 18. n. 1. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 1. n. 8. Gambac. de Immun. Eccl. libr. 5. c. 16. n. 1. Azevedo l. 8. n. 11. tit. 11. libr. 8. recop. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 15. & in sum. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 31. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. c. 11. §. 2. n. 9. & 10. alios addit Giurba conf. 50. n. 28. Si saepius, & secus si semel grassatus sit, nam per unicum grassa-

tionem non privatatur Immunitate Ecclesie, Decian. tract. crim. libr. 6. c. 28. n. 2. vers. Atque ideo, Peguera dec. 40. tom. 1. Ambrosin. de Immun. Eccl. c. 3. n. 4. & 5. Farin. de Immun. Eccl. n. 154. & 164. Trullench. de decal. lib. 1. c. 11. dub. 3. n. 4. ad medium, Guazz. defens. 1. c. 38. n. 36. Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Ecclesiar. n. 45. Castr. Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. n. 2. vers. Idemque affirmant, Barbosa de jure Eccl. univ. lib. 2. c. 3. n. 84. Lezana q. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiar. n. 9. Gambac. de Immun. Eccl. libr. 5. cap. 12. a n. 2. Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 13. n. 14. & dub. 18. n. 2. Bonac. disp. 2. qu. 3. de Immun. punct. 6. §. 6. n. 3. Peregrin. de Immun. Eccl. cap. 6. n. 9. & 10. Narbona l. 20. gloss. 14. n. 25. tit. 1. lib. 4. recop. alios addit Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 15. in princ. & vers. Sed hanc, Giurba conf. 50. num. 27. & 37. & conf. 90. num. 12. Mexia de Cabrera in formul. Ecclesiar. libr. 1. cap. 11. §. 2. num. 6. Riccius decis. 63. a n. 3. part. 1.

Idemque est in depopulatore agrorum, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, ut dicam dec. 109. si saepius; secus si semel depopulatus fuerit, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie, Ambrosin. de Immun. Eccl. c. 4. n. 2. Farin. de Immun. Eccl. n. 160. quos citat Thom. del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 6. dubit. 13. num. 14. & dubit. 16. num. 7. & dicam decis. 109. num. 4.

Quinimo addunt aliqui, quod latro publicus, viarum grassator & depopulatore agrorum gaudet Immunitate Ecclesie, etiam si bis in stratis, & itineribus frequentatis furatus, grassatus vel depopulatus fuerit: Decian. tract. crim. libr. 6. c. 28. n. 2. vers. Atque ideo, Ambrosin. de Immun. Eccl. c. 2. n. 3. & 4. & c. 4. n. 5. & 6. Farin. de Immun. Eccl. n. 155. & 164. Peguera dec. 40. tom. 1. Bonacin. disp. 2. qu. 3. de Immun. punct. 16. §. 6. n. 3. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 2. n. 6. Guazzin. defens. 1. c. 38. n. 34. & 36. Ferrer part. 3. observ. cap. 238. lo 2. alios addunt Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 15. in princ. & in vers. Sed hanc, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, n. 31. Giurba conf. 50. n. 37. & conf. 90. n. 12. Sed contrarium alii docent, quia ad frequentiam duo actus sufficiunt, Magal. part. 3. lib. 4. cap. 1. q. 1. n. 10. Castrus Palaus tom. 2. in oper. moral. tractat. 11. disput. unica puncto 9. n. 2. vers. Requiritur tamen, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 17. dubit. 13. n. 13.

Sublimita illam limitationem ut procedat, quando latro publicus impetu, vel casu fortuito in stratis, & itineribus publicis semel furatur, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie. Exemplum est, quando aliquis ob aliquod licitum, & honestum negotium iret ad quandam Civitatem, Villam, seu Locum per iter publicum, & in itinere publico reperiret aliquem mercatorem merces, vel pecunias deferentem, & quia vidit illum solum, & sine armis, & cum mercantiis, & in loco habili, ac apto ad furandum, tam ratione loci, quam etiam quia nullus alius erat ibi, qui testimonium perhibere posset, per vim mercantias, seu partem illarum abstulit, nam iste certe gaudet Immunitate Ecclesie, quia deficit qualitas insidiarum, quae ad constituendum publicum latrocinium, viarum grassatorem, & depopulatore agrorum praecipua est, ut probari videtur in cap. inter alia, ubi Joan. Andrae in prin. Anton. de Butrio. n. 8. & 14. vers. Tertio, Zabarella n. 4. in fine, vers. Octavo quaro, de Immun. Eccl. l. 1. c. quando liceat, cuique sine judicio. Remis de Gonis de Immun. Eccl. fallen. 2. n. 2. vers. Cardinalis, Vischis de Immun. Eccl. n. 19. Belluga in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquimur, n. 13. Ferrer part. 3. observ. c. 238. l. 2. Peguera dec. 40. in addit. vers. Ex quibus tom. 1. & ex eo notat Jul. Chart. dec. 9. n. 19. ante finem, Decian. tract. crim. libr. 6. c. 28. n. 2. vers. Qui autem dicuntur, & vers. Neque tamen, & vers. sic. Quod requiratur, Ambrosin. de Immun. Eccl. cap. 2. n. 3. & 4. Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 1. n. 8. & 12. vers. Ultimamente. Gambac. de Immun. Eccl. libr. 5. cap. 14. n. 1. Gregor. Lopez l. 4. gloss. 4. tit. 11. part. 1. Paz in praxi tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. n. 68. Pereira de manu Reg. part. 2. c. 50. n. 28. notat Barbosa de jure Eccl. univ. libr. 2. c. 3. n. 86. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 8. n. 14. vers. Secundum.

9 Secus verò si cum insidiis semel in itineribus, & stratis publicis furatus sit, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia licet secundum aliquos latro publicus dicatur ille, qui pluries, & non semel in stratis publicis furatus est, ut docent citandi n. 15. Tamen secundum alios, & verius ad amittendam Immunitatem Ecclesiæ sufficit, quod latro publicus stratas publicas & itinera frequentata cum insidiis obsideat, & non curatur, an semel, bis, aut pluries furatus sit, quod probatur in c. inter alia, de Immun. Eccles. l. 1. C. quando liceat cuique sine iud. in quo concordare omnem catervam Canonistarum testatur Igne. in l. 1. §. subvenitur n. 107. & communem dicit n. 117. ff. ad Syllan. Remig. de Immun. Eccles. fallen. 2. Clar. §. fin. q. 30. n. 9. & 10. vers. Quaro numquid, Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. n. 2. Farinac. in praxi part. 1. qu. 28. n. 50. Oldrad. conf. 154. n. 4. quos citat Peguera dec. 40. in addit. vers. Scias tamen, & vers. Ex quibus tom. 1. & eum refert Jul. Chart. dec. 9. n. 19. prope finem, quibus addendi Belluga in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquitur n. 13. Borrell. in sum. dec. part. 1. tit. 3. n. 69. Guido Papa dec. 121. sub n. 5. Martha de iurisdic. part. 2. cap. 51. n. 21. Boer. decis. 109. sub n. 3. Ferrer. part. 3. observ. cap. 236. 237. & cap. 238. Barbosa in c. inter alia, n. 37. de Immun. Eccles. Gambac. de Immun. Eccl. libr. 5. cap. 12. n. 3. in fine, & cap. 14. Don Didacus Anton. Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. part. 3. voto 8. num. 24. Gratian. discept. forens. cap. 380. num. 33. Molin. de sacra homicid. Immun. amittent. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur, n. 50. vers. Porro, Farinac. de Immun. Eccl. n. 151. Et licet contrarium plures doceant, quos referunt Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. n. 2. in princ. juncto vers. Requiritur, Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 13. n. 2. & 3. juncto n. 8. cum seq. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 15. & alii citati num. 1. & 2. Tamen in Principatu Cathalonie hoc jure utimur, ut latro publicus, qui stratas publicas, & itinera frequentata cum insidiis obsidet, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, etiam si semel cum insidiis furatus sit, Peguera dec. 40. in addit. vers. Scias tamen tom. 1. Et secundum hanc sublimitationem per Cancellarium Agullana, Consultoribus Calba de Vallsca, Bonet, & Jover, 14. Julii 1608. fuit declaratum Monferatum Pons, extractum ab Ecclesia Parochiali Beatæ Mariæ de Pinu Civitatis Barcinonæ, delatum de latrocinio ex insidiis perpetrato in itinere publico, quo itur à Civitate Barcinonæ ad Ecclesiam B. Mariæ de Colle, non gaudere Immunitate Ecclesiæ. Et idem fuit declaratum per eundem Cancellarium Agullana, Consultoribus Dalmau, & Gamis 7. Septembr. 1613. in facto Immunitatis Ecclesiæ Joannis Monferat, extracti ab Ecclesia Beatæ Mariæ de Nazaret, Civitatis Barcinonæ, delati de latrocinio in itinere publico, quo itur à Villa de Sparaguera ad Villam de Monistrol, unà cum aliis patratibus insidiis commisso. Et per dictum Cancellarium Agullana, Consultoribus Bonet, & Ferruz 28. Novembris 1615. in causa Immunitatis Ecclesiæ Joannis Ruiz extracti ab Ecclesia sanctæ Agathæ, Civitatis Barcinonæ delati de latrocinio in itinere publico, quo itur à Civitate Barcinonæ ad Civitatem Gerundæ in loco dicto lo pla de Besos. Et per prædictum Cancellarium Agullana, Consultore Magarola, 5. Julii 1616. occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Michaelis Picanyol, extracti ab Ecclesia Parochiali de Spolta, delati de latrocinio per insidias in camino Regio, quo itur à Villa Petrelata ad locum de la jonquera. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Llobet, & Balaguer 10. Februarii 1635. in facto Immunitatis Ecclesiæ Antonii Camysar, extracti ab Ecclesia Parochiali Villæ de Mora, delati de quodam latrocinio per ipsum unà cum aliis armatis tormentis manualibus in Regio itinere, quo itur à Civitate Dertuzæ ad Civitatem Valentie, in loco dicto lo Barranch de la Galera cum insidiis facto, derobando, pecunias, raupas, & alias res viatoribus, & præcipue Onophrio Parent, Presbytero Sedis Dertuzæ; & aliis, & diversis latrocinis, & delictis.

9 Idemque in viarum grassatore, qui si semel in via publica grassatur cum insidiis, non gaudet Immunitate

Ecclesiæ, Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 13. num. 3. ad medium, vers. Trina oritur dubitatio, Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 2. num. 7. Idemque dico † de depopulatore agrorum, 10 Gambacurta de Immun. Eccles. libr. 5. cap. 14. n. 1. notat Gregor. Lopez l. 4. gloss. 4. tit. 1. part. 1. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 2. cap. 11. §. 3. num. 5. & dicam dec. 109. num. 5.

11 Sed utrùm insidiæ de jure præsumantur, ut latro publicus, viarum grassator, & depopulator agrorum priventur Immunitate Ecclesiæ? Affirmant Innocent. in cap. inter alia, de Immun. Eccles. Gregor. Lopez l. 4. gloss. 4. tit. 11. part. 1. latè probat Gambac. de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 14. à n. 2. usque ad finem, & innuunt Ambrosin. de Immun. Eccl. cap. 4. n. 5. Farin. de Immun. Eccl. n. 158. in fine, Thom. del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 16. n. 2. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. n. 4. vers. Prima, Mexia de Cabrera in form. Immun. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 3. num. 13. in fine. Guazzin. defens. 1. cap. 38. n. 38. vers. Depopulatores, Negant Joan. Andre. in cap. inter alia, de Immun. Eccles. Vilschis de Immun. Eccles. n. 19. Belluga in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquimur, n. 15. 16. & 17. bene noster Ferrer. part. 3. observ. c. 238. lo 1. vers. Deinde, juncto vers. Item alia post princ. & latius vers. Ad quartum quo dicitur, & sentiunt omnes citati num. 8. Concilia istas opiniones, ut insidiæ præsumantur in latrone publico, viarum grassatore, & depopulatore agrorum, si pluries furatus fuerit in stratis publicis, & itineribus frequentatis; & ita procedit opinio affirmativa: si autem quis semel furatus sit stratis publicis, & itineribus frequentatis, insidiæ non præsumuntur, & ita procedit opinio negativa. Colligitur hæc Conciliatio ex decisionibus Cancellarii Cathalonie relatis num. 1. 2. & 8. nam in declarationibus citatis num. 1. quibus fuit decisum latronem publicum sæpius grassantem in itineribus publicis non gaudere Immunitate Ecclesiæ, nulla fit mentio de insidiis; in aliis verò declarationibus traditis n. 8. quibus fuit judicatum latronem semel in itineribus publicis furantem cum insidiis non gaudere Immunitate Ecclesiæ, fit mentio insidiarum, sine quibus non fuisset privatus Immunitate Ecclesiæ, ut in declarationibus traditis n. 2.

12 Advertunt verò Doctores debere constare esse publicum latronem, viarum grassatorem, & depopulatore agrorum, ut quis privetur Immunitate, neque sufficit præsumptio, aut dubitatio, quia non præsumptè publicus latro, grassator viarum, & depopulator agrorum, sed verè publicus latro, viarum grassator, & depopulator agrorum excluditur ab Immunitate. Ut autem hoc constet in hoc casu, debet prius parte citata fieri informatio, & sententia declarari, alias Immunitate non privantur, sic post Panorm. & alios docent Decian. tract. crim. l. 7. c. 28. n. 2. vers. At insurgit, Farinac. de Immun. Eccles. n. 155. & 160. Castr. Pal. in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. n. 2. vers. Adverte secundo, & num. 4. in fine Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 10. dubit. 13. num. 5. & 6. & dub. 16. num. 7. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 1. num. 10. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 4. n. 2. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. part. 3. voto 8. num. 23. & 29. videndus de Immun. Eccles. libr. 5. cap. 15. per totum ubi hæc bene declarat. Verùm in Cathalonia, & in tota Aragonum Corona, ut latro publicus viarum grassator, & depopulator agrorum non gaudeant Immunitate Ecclesiæ, sufficit femiplena probatio delicti, & qualitatis illius, per indicia, & conjecturas ad torturam sufficientia ut plenè tradidi decis. 21. à numer. 75. part. 1. & decis. 80. num. 4. & 5. hac part. 2. Neque in Cathalonia, Aragonia, & Sardinia, fit hæc informatio parte citata, sed statim processui Curie secularis, quæ absque ulla partis citatione recipitur, vide dec. 21. num. 124. part. 1. & dec. 81. num. 5. hac part. 2. nisi quando hæc informatio recipitur coram Arbitris, vel coram Cancellario, quo casu fit parte citata. Neque etiam in Cathalonia, & reliquis Regnis Coronæ Aragonum fit sententia declaratoria super notorietate facti; sed constituto in processu, quod reus est publicus latro,

- latro, viarum grassator, & depopulator agrorum, declaratur per Cancellarium, quod non gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut patet in omnibus exemplaribus citatis num. 1. & 8.
- 13 Quæro 1. quis dicatur latro simplex quis latro publicus, seu famosus, & quis grassator viarum? Respondeo.
- 14 Quod latro simplex dicitur ille, qui in itineribus, & locis frequentatis semel per vim derobavit sic Paul. Castren. *in auth. sed novo jure* num. 10. Cæpola n. 48. & 51. C. de servis fugit. alios plures addunt Farinac. de furtis qu. 166. num. 7. Narbona l. 20. gloss. 14. numer. 2. tit. 1. libr. 4. recopil.
- 15 Latro publicus, seu famosus secundum unam opinionem dicitur ille, qui palam, & publicè in itineribus, & stratis publicis, & frequentatis non semel, sed pluries furatus est. Secundum verò alteram opinionem, quam in Catalonia sequimur, latro publicus, seu famosus dicitur ille, qui in itineribus, & stratis publicis & frequentatis semel cum insidiis furatus est, de quo, & de tota materia hæc latius explicantur videnti sunt post antiquos Belluga *in specul. Princip. rubr. 11. §. sed quia loquimur* num. 13. Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 8. & 9. *ver sic. Quæro numquid*, Peguera *decif. 40. num. 5. & in addit. ver sic. Primo & ver sic. Scias tamen* tom. 1. Covarr. libr. 2. var. cap. 9. num. 7. Paz *in praxi* tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 65. Vela *de delict. capit. 12. num. 23.* Farinac. *in praxi part. 1. quest. 28. num. 50. & de furtis quest. 166. num. 14. & de Immunit. Eccles. à num. 149. cum seq.* Decian. *tractat. crimin. libr. 9. cap. 28. num. 2. & per totum*, Villagut. *de exten. leg. titul. de extensio. Immunit. Eccles. numer. 45.* Italia *de Immunit. Eccles. libr. 1. capit. 5. §. 1. per totum*, Narbona l. 20. gloss. 14. num. 8. tit. 1. libr. 4. recop. Correa *de Immunit. Eccles. part. 3. numer. 27.* Lezana *quest. regul. part. 3. verbo Immunitas Eccles. num. 8.* Barbosa *in cap. inter alia num. 38. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univ. vers. libr. 2. cap. 3. numer. 79. & 80.* Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap. 2. num. 2. 3. & 4.* Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 6. per totum*, Giurba *conf. 50. numer. 37. & conf. 90. à n. 10.* Thoro *in compend. decif. part. 3. sect. 3. verbo Remissio latronis col. 4. fol. 100. & in C. rer. judic. casu 41. à num. 4.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 1. capit. 16. dubit. 13. num. 2. & 3.* Gambacurta *de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 11. à num. 2.* Ferrer. *part. 3. obsere. cap. 238. lo 1.* Castrus Palaus *tom. 2. tractat. 11. disp. unica punct. 9. num. 2.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. libr. 6. cap. 8. num. 14.* Diana *resol. moral. part. 6. tractat. 1. resol. 15. & in summa part. 1. verbo Immunit. Eccles. num. 31.* Gomez *tom. 3. var. cap. 10. numer. 2.* ubi Ayllon Laynez *num. 3.* Bonacina *disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 2. num. 2.* Villalobos *in sum. part. 2. tractat. 39. diff. 7. num. 1.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 1. per totum* Bardaxi *foro 1. à num. 6. de his qui ad Eccles. confug.* Portoles §. latrones n. 1. Guazzin. *defens. 1. cap. 38. num. 33. & 34.* Mastrill. *de indulto cap. 33. num. 7. & decif. 147. à numer. 7. tom. 2.* Riccius *de public. judic. quest. 37. num. 27. & 28.* Gratian. *discept. forens. cap. 380. num. 33. 34. & 35.* Bossius *tit. de rapina num. 11.* Tuschus *pract. conclus. littera F. conclus. 554. num. 16.* Catalan *tract. crim. cap. 35. num. 35. & 51. cum seq.* Burgi *de modo proced. ex abrupt. cent. 1. quest. 23. num. 7.* Fachin. *controv. jur. libr. 9. cap. 92. ver sic. Ego puto*, Martha *de jurisdict. part. 2. capit. 51. numer. 22.* Don Didacus Antonius Frances de Urrucigoyti *in pastor. regul. part. 3. voto 8. à num. 23.* pro mille Jul. Chartar. *decif. 9. num. 19.* Merlin. *controv. forens. libr. 1. cap. 17. à num. 7. & cap. 64. à num. 2.* Et non solum dicitur publicus latro, qui palam & publicè depredatur, & grassatur in viis, & itineribus publicis, & frequentatis: sed etiam qui non palam, & publicè, sed secretè, dummodo frequenter, secundum unam opinionem, hoc faciat, vel semel cum insidiis, secundum alteram opinionem, Decian. *tract. crimin. libr. 6. cap. 28. numer. 2. ver sic. Neque tamen putarim*, Farinac. *de Immunit. Eccles. num. 150.* Castrus Palaus *in oper. moral. tom. 2. tractat. 11. disput. unica punct. 9. num. 2. ver sic. Adverto tamen*, Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 13. num. 4.* Me-
- xia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 1. num. 7.* Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap. 2. num. 3. in fine.*
- Grassator viarum secundum unam opinionem dicitur ille, qui vias obsidet, ut viatores sapius deprædatur, ut spoliat, & renitentes occidat. Secundum verò alteram opinionem dicitur ille, qui vias obsidet ut viatorem etiam semel cum insidiis spoliat, & renitentem occidat, sic Decian. *tract. crim. libr. 6. cap. 28. num. 2.* Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap. 3. à num. 2.* Italia *de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 2. num. 6.* Novar. *in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. num. 44.* quos citat Barbosa *de jure Eccles. univ. libr. 2. cap. 3. num. 84. & remissivè in cap. inter alia, num. 44. de Immunit. Eccles. quibus addendi sunt idem Decian. tractat. crimin. libr. 9. cap. 29. numer. 7.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 6.* Gambacurta *de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 12. à numer. 2.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 2. per totum* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 18. numer. 2.* Diana *resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 15. & in sum. verbo Immunit. Eccles. num. 31.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. n. 9.* Peguera *decif. 40. num. 3. tom. 1.* Riccius *collect. 1792. in princ.* Farinac. *de furtis quest. 166. num. 16. & de Immunit. Eccles. num. 163. & 164.* Giurba *conf. 50. num. 27. & 37. & conf. 90. à num. 10.* Peregrin. *de Immunit. Eccles. cap. 6. num. 9. & 10.* Thoro *in compend. decif. part. 3. sect. 3. verbo remissio latronis col. 4. fol. 100.* Guazzin. *defens. 1. cap. 38. numer. 36.*
- Ex quibus colligitur differentia inter furem, & latronem, ut fur sit ille, qui occultè, & sine armis furatur, latro verò, qui palam, & publicè violenter aggreditur viatores per itinera, & deprædatur, aut sapius secundum unam opinionem aut semel cum insidiis secundum alteram, sic Grammat. *consil. 19. num. 4.* Portoles §. latrones num. 1. Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap. 2. num. 3.* Farinac. *de furtis quest. 100. num. 8.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 1. à num. 1.* Tuschus *pract. conclus. littera F. conclus. 154. num. 16.* Fachin. *controv. jur. libr. 9. cap. 92. ver sic. Ego puto*, pro mille Jul. Chartar. *decif. 9. num. 29. & alii ex citatis num. 15.*
- Colligitur etiam differentia inter latronem publicum, & grassatorem viarum, ut grassator viarum sit, qui viatores in Urbe obsidet; latro verò, qui foris, Decian. *tract. crim. libr. 6. cap. 28. sub num. 2.* Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap. 3. n. 8.* Peguera *decif. 40. num. 3. tom. 1.* Guazzin. *defens. 1. cap. 38. num. 36.* Italia *de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 1. num. 35.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 1. cap. 16. dub. 18. num. 1. & alii ex citatis num. 17.*
- Addunt tamen primò aliqui Doctores, quod latro publicus & famosus etiam dicitur is, qui sapius con- 20
suetus est furari, pluraque furta committit *gloss. in authent. sed novo jure verbo castigabitur C. de servis fugit.* Covarr. *libr. 2. variar. cap. 9. num. 7.* Jul. Clar. §. *furtum numer. 8. vers. Scias tamen*, Azevedo l. 7. numer. 105. tit. 11. libr. 8. recop. Tuschus *pract. conclus. littera L. conclus. 54. num. 1.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. capit. 11. §. 1. numer. 5. & 6.* alios addunt sed non sequuntur Farinacius *de furtis quest. 166. num. 9.* Narbona l. 20. gloss. 14. num. 4. & 5. titul. 11. libr. 4. recop. Sed hæc opinio à pluribus improbat, & verius, præsertim à Bart. Castren. Cæpola Joan. Socin. & aliis quos referunt & sequuntur Farinac. *de furtis quest. 166. numer. 10.* Narbona l. 20. gloss. 14. numer. 6. tit. 1. libr. 4. recopil. Jul. Chartar. *decif. 9. numer. 20.*
- Addunt secundò, quod publicus latro dicitur, qui publicè viatores in itineribus aggreditur, ut non tantum bona auferat, sed etiam vitam illis adimat, ita quod non satiarat spoliis, nisi etiam interficiat, Angel. Castren. Cæpola, & alii citant Peguera *decif. 40. num. 4. tom. 1.* Farinac. *de furtis quest. 166. numer. 11.* Narbona l. 20. gloss. 14. numer. 7. titul. 1. libr. 4. recop. per text. in l. capitulum §. *famosos*, ff. de pœnis. Sed hæc opinio à pluribus improbat, & verius quod latro publicus dicatur etiam si non occidat, Molin. *de*

- secra homicid. Immunit. am. tent. titul. Immun. Eccles. quali homicid. amittatur, num. 50. versic. Porro, plures laudant Peguera decis. 40. num. 5. tom. 1. Farinac. de furtis quest. 166. numer. 16. & 14. & de Immun. Eccles. num. 157. Ferrer. part. 3. observ. cap. 238. lo 1. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 2. num. 6. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 33. in fine, Narbona l. 20. gloss. 14. num. 8. tit. 1. l. 4. recop.*
- 22 Addunt tertio, quod ad hoc ut latro publicus dicatur, necesse est, quod viatoribus vim faciat & cum armis aggrediatur, August. ad Angel. Cæpol. Belvis. quos citant Farinac. de furtis quest. 166. num. 16. & de Immun. Eccles. num. 153. Narbona l. 20. gloss. 14. num. 9. & 11. tit. 1. libr. 4. recop. Decian. tract. crimin. libr. 6. cap. 28. num. 1. versic. Extendenda erit, Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 2. num. tertio, & quarto, Barbosa inter alia num. 37. in fine de Immunit. Eccles. & de iure Eccles. univers. libr. 2. cap. 3. num. 78. in fine, Giurba conf. 90. num. 12. per text. in l. capitalium, §. grassatores ff. de pæn. l. prator ait, §. adversus eos, ff. de sepul. violato. Sed hæc opinio à pluribus pariter improbat & verius non esse necessarium armorum qualitatem, ut quis latro publicus dicatur, ut docent Odofred. Fulgos. & alii quos citant Farinacius de furtis quest. 166. num. 15. bene Merlinus contrav. forens. libr. 1. cap. 1. decimo septimo, num. 20. Narbona & si non sequatur l. 20. gloss. 14. numer. 10. tit. 1. libr. 4. recop. Et hæc practicatur in Cathalonia, nam in pluribus ex declarationibus Cancellarii relatis num. 1. & 8. non fit mentio de armis quæ facta fuisset si istud requisitum necessarium esset.
- 23 Addunt quarto, quod ad hoc, ut latro publicus dicatur necesse est, ut de latrocinio sit diffamatus scilicet quod fama publica contra latronem oriatur, Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 28. num. 2. versic. Neque tamen putarim, & versic. Sed posset dubitari, & libr. 9. cap. 29. num. 14. Farinac. de Immunit. Eccles. num. 150. Castus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. num. 2. versic. Adverto secundo, Thomas del Bene de Immun. Eccles. libr. 2. cap. 16. dubit. 13. num. 3. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccles. libr. 1. cap. 21. §. 1. num. 9. Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 2. num. 3. ante finem, & num. 5. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 33. versic. Quinimo. Sed hæc opinio à pluribus etiam improbat, quod hoc requisitum diffamationis, seu famæ publicæ contra latronem non sit necessarium, Farinac. de furtis quest. 166. numer. 6. & 17. Narbona l. 20. gloss. 14. à numer. 12. tit. 1. libr. 4. recop. & sic observatur in Cathalonia.
- 24 Quæro 2. quæ veniant, & intelligantur appellatione itinerum frequentatorum, vel stratarum publicarum, de quibus in cap. inter alia, de Immun. Eccles. Respondeo primo, quod viæ publicæ, l. via, ff. de locis & itineribus publ. l. 2. §. viarum, ff. ne quid in loco publ. Calic. de sono emis. qu. 5. versic. Quæro appellatione, Peguera in praxi crim. cap. 15. num. 5. Cancer. part. 3. variar. cap. 5. num. 21. Sicut t̄e contra appellatione viarum continentur itinera, §. 1. de servit. Franchis decis. 142. num. 5.
- 26 Viæ autem publicæ dicuntur illæ quæ à publico incipiunt, & in publicum deferunt, & in publicum desinunt, l. fin. ff. de locis & itineribus publ. Franchis decis. 142. num. 3. Riccius in prax. resol. 13. Mastrill. de magistr. libr. 3. cap. 10. n. 267. Reg. Vico ad pragmat. Regn. Sard. libr. 1. tit. 18. cap. 5. num. 4. & 8. in fine, Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 3. verbo Via col. 2. post med. & col. 3. post med. fol. 409. Quæ verificantur in viis, quæ exitum non habent, sed illarum partes sine ullo exitu intermoriuntur, quia hæc reputantur etiam viæ publicæ, & non privatæ dicuntur, c. fin. ff. de locis & itin. publ. Reg. Vico ad pragmat. Regn. Sard. libr. 1. tit. 18. cap. 5. num. 12. ut in viis, per quas itur ad mare, Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 12. num. 4. versic. Et quoniam, vel ad Ecclesiam Parochialem seu Heremitorium, ut fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana 14. Julii 1608. contra Monserratum Pons. in casu relato num. 8.
- 28 Viæ autem publicæ incipiunt, ortumque, ac principium habent immediatè post mœnia, & muros, seu ultimas domos Civitatis, Oppidi, vel Villæ plures Regens Vico ad pragmat. Regn. Sard. lib. 1. tit. 18. cap. 5. num. 13. Eo quod viæ publicæ moriuntur statim, quod ingrediuntur plateas, vel vicos Civitatis, Oppidi, vel Villæ, & non dicuntur viæ publicæ, sed plateæ, seu vici, ita Bart. in l. 1. ff. de locis & itin. publ. Calic. de sono emis. qu. 5. versic. quæro an maleficium, Marquilles in usat. stratae col. 3. in fine, Cancer. part. 2. variar. resol. cap. 2. num. 99. & part. 3. cap. 5. à n. 21.
- Respondeo secundo, quod viæ vicinales veniunt, continentur, & intelliguntur appellatione itinerum frequentatorum, quia etiam viæ publicæ reputantur, leg. 2. §. viarum, ff. ne quid loco publ. Calic. de sono emis. quest. 5. versic. Quæro appellatione, Cancer. part. 3. var. cap. 5. n. 21. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 3. verbo Via col. 2. ante finem fol. 409. Peguera in praxi crim. cap. 15. num. 6. Et licet non desint contradictores, ut Reg. Vico ad pragmat. Regn. Sard. lib. 1. tit. 18. cap. 5. num. 7. Ripoll. de regal. cap. 40. à num. 35. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 12. numer. 5. Nisi quando longo & immemoriali tempore fuissent viæ vicinales usui publico destinatae, gloss. in l. 2. §. viarum ff. ne quid in loco public. Reg. Vico ad pragmat. Regn. Sard. lib. 1. tit. 18. cap. 5. num. 11. Tamen quod attinet ad Immunitatem Ecclesiæ, si quis istas stratas vicinales insidiis aggressionis obsideat, illius Immunitate privatur, ut aperte probatur in cap. inter alia ibi: qui dum itinera frequentata, vel stratas publicas obsidet de Immun. Eccles. per quem text. ponderata disjunctiva vel, docet Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 12. num. 5. in princ. & num. 6.
- In dubio autem potius præsumuntur viæ publicæ, quam vicinales, l. 2. §. vehiculum, ff. ne quid in loco publ. l. via constitui, ff. de servit. rust. Reg. Vico ad pragmat. Regn. Sard. libr. 1. tit. 18. cap. 5. num. 10. Mascard. de probat. conclus. 1406. num. 1. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 3. verbo Via col. 2. ad medium fol. 409.
- Respondeo tertio, quod quando plures sunt viæ quæ ad eundem ducunt locum, aliquæ satis commoda, & consequenter valde frequentata, aliquæ verò propter nimiam incommoditatem infrequentata, & per quas paucissimi iter facere solent etiam veniunt appellatione itinerum frequentatorum, vel stratarum publicarum, & qui hujusmodi stratas insidiis obsidet, Immunitate Ecclesiæ non gaudet, ut per text. in dicto cap. inter alia, de Immun. Eccles. docet Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 12. num. 5. versic. Ita aliquando, & numer. 6. Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris 27. Januarii 1578. contra Franciscum Rigual, in casu relato num. 1.
- Respondeo quarto, quod appellatione itinerum frequentatorum, vel stratarum publicarum etiam veniunt illæ viæ frequentatæ, quæ non sunt publicæ stratae, quas viatores propter stratae publicæ incommoditatem, hyemali præsertim tempore, per alicujus prædium fractæ sepe, plenoque fossato, iter arripiunt declinantes ab strata publica, nam si quis in hujusmodi itineribus ab omnibus frequentatis, quamvis non stratis publicis aggressionis insidias disponat, erit publicus latro, & non gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut per text. in dict. cap. inter alia, de Immun. Eccles. docet Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 12. num. 5. versic. Demum & n. 6. ad quem se refert Giurba conf. 90. n. 18. in fine, sequitur Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 2. num. 8.
- Respondeo quinto, quod appellatione itinerum frequentatorum, vel stratarum publicarum venit etiam mare, ideoque quod dicitur de via publica, dicitur de mari, & sic qui in mari furatur, latro publicus est, & dicitur furari in publico itinere, l. 1. §. ait prator cum §. sequitur, ff. de fluminibus l. 3. ff. ne quid in loco public. Franchis decis. 142. Gomez tom. 3. variar. cap. 3. num. 10. Farinac. de furtis quest. 166. num. 29. & quest. 167. num. 37. Mastrill. de indulto cap. 33. num. 10. & de magistrat. libr. 4. cap. 16. num. 220. Rovit. in pragmat. 5. num. 5. ubi de delict. quis debet conv. Riccius collect. 48. Giurba conf. 50. num. 31. Capiblanco de Baronibus pragmat. 8. part. 1. numer. 288. Cancer. part. 3. variar. capit. 13. à num. 236. latè Capic. Latro decis. 155. à num. 16.

numer. 16. libr. 2. Ac propterea Immunitate Ecclesie non gaudet, sed inde inuitus extrahi potest, Gomez tom. 3. var. cap. 10. num. 2. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. num. 41. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. tertio, numer. 65. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 12. numer. 4. ver sic. Riccius in praxi resol. 13. num. secundo, & in addit. ad Franchis decis. 142. Tuschus pract. conclus. littera E. conclus. 11. num. 15. Farinacius de Immunit. Eccles. num. 149. Decian. tractat. crimin. libr. 6. cap. 29. num. 10. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. primo, num. 3. & 5. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 13. num. 2. & 3. Tancred. de relig. tractat. 1. libr. 4. disput. 7. quest. 5. numer. 6. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in past. reg. part. 3. voto 8. num. 24. Riccius de public. judic. quest. 37. num. 27. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. paragrafo primo, à num. 20. Mastrill. de indulto cap. 33. num. 11. alios addit Giurba cons. 50. numer. 27. & cons. 90. num. 12. Et quod dictum est de mari, intellige & in littore maris per ictum balistæ, Capiblan. de Baronib. pragmat. 8. part. 1. num. 287. Giurba cons. 50. num. 32. & in nostris terminis Immunitatis Ecclesie tradit Thoro in annotat. ad Joan. Grand. de bello exul. ad predicat. relat. quest. 3. sub num. 4. vide dicenda num. 51. cum seq.

34 Respondeo sexto, quod appellatione itinerum frequentatorum & stratarum publicarum veniunt pontes fluminum, ut docet ex Bald. & Hipolit. Portoles §. fractor num. 46. Et licet ipse cum predictis Doctoribus secus asserat in fluminibus publicis. Contrarium est verius, nam qui furatur in fluminibus publicis latro publicus dicitur, ut ex pluribus probat Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 13. num. 2. & 3. sequitur Don Didac. Anton. Frances de Urrutigoyti in past. reg. part. 3. voto 8. n. 24. Mastrill. de magistr. libr. 3. cap. 283.

36 Quæro 3. qua pœna puniatur latro publicus? Respondeo, quod de jure communi latro simplex, qui semel tantum in via publica viatores derobavit, non debet mori, sed est in metallum damnandus, aut in insulam relegandus, cujus loco successit pœna triremium modò in perpetuum, modò ad tempus, nisi homicidium intervenerit. Latro verò publicus, qui in viis publicis sæpius grassatus est, in loco, in quo grassatus fuit, furca debet suspendi, etiam si homicidium non interveniat, l. capitalium §. grassatores, & §. famosos & ibi gloss. ff. de pœnis, sic post antiquos docent Gomez tom. 3. var. cap. 5. num. 10. ubi Ayllon Laynez num. 11. Menoch. de arbit. jud. casu 295. n. 14. Peguera decis. 27. num. 2. & dec. 40. n. 6. & 7. tom. 1. Ferrer. part. 3. observ. cap. 238. l. 1. Boer. dec. 173. num. 2. & 7. Covarr. libr. 2. variar. cap. 9. num. 7. vers. Nisi fuerit famosus latro, Farinac. de furtis quest. 67. à n. 85. ad 91. Vermigliol. cons. 270. num. 3. Vela de delict. cap. 12. n. 22. Pichardus in manducat. ad praxim part. 3. §. 4. num. 64. Narbona leg. 20. gloss. 14. num. 15. tit. 1. libr. 4. recop. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 2. num. 4. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 11. §. 1. à n. 5. Giurba consil. 50. num. 35. & cons. 90. num. 10. Azevedo l. 7. num. 109. tit. 11. lib. 8. recop. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 1. num. 41. Carrascus post leg. recop. tract. 1. de casibus Curia num. 9. & 10. Guazzin. defens. 1. cap. 38. numer. 34. & observatum per Senatum Pedemontanum refert Thesaur. qu. forens. 80. à num. 27. libr. 1.

37 In nostro Principatu Cathalonie, latro simplex qui semel tantum latrocinium committit in viis publicis, quoad punitionem habetur pro publico latrone, qui sæpius furatus est, ac propterea ultimo supplicio traditur. Receptum enim est in Cathalonia, quod furtum unicum in itinere publico commissum punitur pœna mortis naturalis, & furcæ suspensionis, sic testantur Michael Ferrer. part. 3. observ. cap. 238. lo 1. vers. Et istum intellectum, & vers. Nunc superest ad ea, & cap. 360. propè finem, ubi ampliatur licet furtum sit modicum, & cap. 396. Peguera decis. 40. numer. 7. in princip. & in fine tom. 1. Sicut in Regno Sicilie, qui semel derobat in via publica, punitur pœna mortis, pragmat. 1. cit. 47. part. 1. rubr. de furtis & rapina, Giurba consil. 50. D. Mich. de Cortiada Tom. 11.

num. 37. in fine, Diana resolut. moral. part. 6. tract. 1. resolut. 15. versic. Advertendum, & in summa part. 1. verbo Immunit. Eccles. num. 31. versic. Nec obstat, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 13. num. 15. licet furtum sit minimum, si cum violentia fiat, latè Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 1. à numer. 20. Giurba consil. 93. numer. 3. Et tunc illius cadaver, postquam laqueo suspensum fuit, in quatuor partes dividitur, & singulæ partes in diversis locis appenditur, & præsertim ubi grassari consuevit, & ita judicasse, & servari quotidie per magnam Regiam Curiam refert Mastrill. de indulto capit. 33. numer. 2. Et in Regno Neapolis furtum unicum commissum in strata publica punitur pœna mortis naturalis, Tapia in rubr. de publ. latron. numer. 4. libr. 5. titul. 19. Merlin. controvers. forens. libr. 1. capit. 17. à num. 14. Thoro in compend. decision. part. prima, verbo Pœna furti in Regno versic. Primo folio 395. & in Codic. rer. judic. casu 40. à num. 11. Sanfelice. dec. 136. numer. septimo, Mari. ad Gizarel. decis. 78. num. quinto, licet sit minimum, Mele ad Gizarel. decision. 13. num. 33. Thoro in compend. rer. judic. casu 40. numer. 14. Nisi fur ad aliud esset in via publica, & transeuntem semel derobasset, si summa furata esset modica, non punitur pœna mortis, sed triremium, ut decisum per majorem partem judicantium testatur Sanfelice. decis. 40. numer. quarto, sequitur Thoro in supplem. decis. verbo Fur qui cum ad aliud fol. 244. Pariter in Regno Castellæ, qui furatus est in itinere publico, punitur pœna mortis, licet non interveniat homicidium, l. 18. titul. 14. part. 7. Gomez tom. 3. variar. cap. 5. num. 10. ubi Ayllon Laynez n. 11. Azevedo l. 7. num. 109. titul. 11. libr. 8. recop. si ex proposito quis esset in itinere publico positus, & furtum transeuntibus faceret, Gomez tom. 3. var. cap. 5. num. 10. in fine, & furtum cum aggressione non sit minimum, secundum Salazar de usu & consuet. cap. 5. num. 20. vers. Verberandi in fine, quem refert & sequitur Azevedo l. 7. numer. 110. tit. num. libr. 8. recop. Vela de delict. cap. 12. num. 22. Carrascus post l. recop. tract. 1. de casib. veris num. 9. & 10. Et in Regno Valentie, furtum commissum in via publica, & si rei minimæ, capitali pœna plectitur, privilegium 88. Domini Regis Jacobi primi, Matheu de Regim. Regn. Valent. tom. 2. cap. 8. §. 8. num. 19. & 20. Et in Senatu Pedemontano hodiè ex novo decreto, punitur grassator morte pro unica vice tantum, Thesaur. quest. forens. 80. num. 18. libr. 1. & de similibus statutis meminerunt Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 3. num. 6. Guazzin. defens. 1. cap. 38. num. 36. vers. Nec obstat.

Id que introductum fuit in Cathalonia, propter delicti frequentiam, ut dicit Peguera dec. 40. num. 7. tom. 1. Seu verius propter fractionem pacis, & treugæ, sub quibus in hoc Principatu sunt itinera publica ad utilitatem publicam, & ad tollendam audaciam latronum, bene Ferrer. part. 3. observ. cap. 238. lo 1. vers. Nunc superest ad ea, & vers. Item ampliatur, ad medium. Ideoque quicumque itinerantes offendit sive in persona sive in bonis, violat Regiam protectionem, Peguera in prax. crim. 15. num. 1. Ripoll. de regal. cap. 40. Merlin. controvers. forens. libr. 1. cap. 17. num. 3. Et pro observantia Senatus Cathalonie duo exemplaria refert Michael Ferrer part. 2. observ. cap. 238. lo 1. vers. Nunc superest ad ea. Quibus addo, quod in Cathalonia, licet homicidium non interveniat latro pro primo furto in itinere Regio commissio, sive cum insidiis, sive sine eis, (nullum enim verbum fit de illis in decisionibus statim referendis) declaratur reus mortis, & condemnatur, quod suffigetur palam & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & amputentur ei auriculæ, & quod suspendatur in alta furca laqueo per collum taliter quod naturaliter moriatur, & anima illicò à corpore separetur, & ad restitutionem rerum furto subtractarum, & quod post latam sententiam, & ante illius realem executionem torqueatur in caput socio-rum latrocinii, fautorum, & receptorum illius. Sic fuit observatum in Regio Criminali Consilio, die 18. Martii 1603. ad relationem Magnifici Joannis Margarola, contra Dominicum Cannar. Et die 30. Januarii

nuarii 1607. ad relationem Magnifici Laurentii Jover, contra Joannem Nimbo. Et die 13. Februarii 1607. ad relationem Magnifici Michaelis Sala, contra Jacobum Puiat. Et die 16. Martii 1607. ad relationem Magnifici Michaelis Sala, contra Jacobum Florenca. Et die 26. Aprilis 1607. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Joannem Boiga. Et die 28. Maji 1607. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Franciscum Golomines: & Franciscum Jover. Et die 8. Jun. 1607. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Salvadorum Cafes. Et die 10. Octobr. 1607. ad relationem Magnifici Michaelis Sala, contra Bernardum Granet. Et die 11. Novembr. 1607. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Andream Moragues. Et die 29. Februarii 1608. ad relationem Magnifici Laurentii Jover, contra Joannem Albareda. Et die 13. Febr. 1609. ad relationem Magnifici Michaelis Sala, contra Bernardum Puytos, & alios. Et die 10. Aprilis 1609. ad relationem Magnifici Michaelis Sala, contra Petrum Alzina. Et die 9. Octobr. 1609. ad relationem Magnifici Michaelis Sala contra Joannem Brugada. Et die 15. Februarii 1610. ad relationem Magnifici Michaelis Sala, contra Bernardum Puig. Et die 13. Maji 1610. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Arnaldum Lapussa. Et die 9. Maji 1611. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Bartholomæum Bosch. Et die 13. Junii 1611. ad relationem Magnifici Michaelis Rollan, contra Petrum Joannem Perpina. Et die 5. Octobris 1611. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Petrum Mas. Et die 25. Octobris 1611. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Jacobum Arboix. Et die 7. Februarii 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Petrum Vila. Et die 13. Martii 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Joannem Pallamola. Et die 9. Maji 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Jacobum Villar. Et die 18. Junii 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Paulum Combret. Et die 25. Octobris 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Narcissum Dalmau. Et die 28. Novembris 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Sebastianum Boygues. Et die 17. Decembris 1612. ad relationem Magnifici Michaelis Rollan, contra Franciscum Galceram. Et die 18. Decembris 1612. ad relationem Magnifici Francisci Gamis, contra Franciscum Cuera, & alios. Et die 5. Martii 1613. per Magnificum Laurentium Jover, contra Franciscum Baldia. Et die 18. Martii 1613. ad relationem Magnifici Monferrati Ramon, contra Raphaellem Moles. Et die 19. Junii 1613. ad relationem Magnifici Monferrati Ramon, contra Michaellem Vilar. Et die 4. Septembris 1613. ad relationem Magnifici Francisci Ferruz pro Magnifico Monferrato Ramon absente, contra Gasparem Cafes. Et die 18. Septembris 1613. ad relationem Magnifici Michaelis Rollan, contra Franciscum Puig. Et die 16. Januarii 1614. ad relationem Magnifici Josephi Roca, contra Joannem Cambros. Et die decimo octavo Januarii 1616. ad relationem Magnifici Monferrati Ramon, contra Jacobum Gomez. Et die 15. Maji 1616. ad relationem Magnifici Francisci Ferruz, pro Magnifico Monferrato Ramon absente, contra Paulum Canales. Et die 5. Novembris 1618. Joannem Crespell. Et die 10. Septembris 1624. ad relationem Magnifici Michaelis Carreres, contra Hieronymum Roig. Et die 13. Julii 1626. ad relationem Magnifici Antonii Viñola contra Hiacintum Duran. Et die 14. Decembris 1629. ad relationem Magnifici Antonii Viñola, contra Petrum Forcada. Et in innumerabilibus aliis casibus, quos consulto omitto.

39 Quinimo in Cathalonia, si cum latrocinio in via publica commisso interveniat homicidium, vel aliud enorme delictum, ut resistencia &c. vel aliis abique homicidio reus delatus sit de pluribus latrociniiis, declaratur talis latro reus mortis, & condemnatur, quod fustigetur palam & publice per loca solita Civitatis Barcinonæ, & quod amputentur ei auriculæ, & postea nudus vehatur curru etiam per loca solita, & quod carnes ejus forcipibus igneis apprehendantur, & quod in loco supplicii juguletur per collum taliter, quod naturaliter moriatur, & anima illic ab ejus corpore separe-

tur, & quod ejus cadaver in frustra, seu partes scindatur, & ad restitutionem rerum furto subtractarum, liquidatione reservata, & quod post latam sententiam, & ante illius realem executionem torqueatur in caput sociorum dictorum latrociniorum, & coadunationis fautorum, & receptorum, & de aliis criminibus & delictis, de quibus infamatus existit. Sic fuit observatum Die 19. Novembris 1610. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Arnaldum Caselles. Et die 25. Octobris 1611. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Antonium Joncar. Et die 21. Novembris 1611. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Ludovicum Capellis. Et die 22. Novembris 1611. ad relationem Magnifici Michaelis Rollan, contra Sebastianum Peypoch. Et die 27. Januarii 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Franciscum Company. Et die 6. Julii 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Joannem Muntada. Et die 25. Septembris 1612. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Franciscum Badià. Et die 10. Decembris 1612. ad relationem Magnifici, postea Nobilis Francisci Gamis, contra Joannem Sacassa. Et die 11. Martii 1614. ad relationem Magnifici Monferrati Ramon, contra Gabrielem Sera. Et die 13. Januarii 1615. ad relationem Magnifici Monferrati Ramon, contra Franciscum Vidal. Et die 15. Martii 1616. ad relationem Magnifici Francisci Ferruz, pro Magnifico Monferrato Ramon absente contra Paulum Gollart. Et die 11. Januarii 1628. ad relationem Magnifici Ludovici Besturs, contra Hiacintum Gatau. Et in multis aliis casibus, quos etiam consulto omitto.

Et si cum latrocinio, seu latrociniiis in via publica commisso, & commissis interveniat homicidium in personam alicujus Clerici, vel furtum aliquarum rerum Ecclesiæ, aut furtum in personam Clerici, seu aliis fuerit caput coadunationis condemnatur pœnis numero præcedente relatis, & additur in sententia post amputationem auricularum, quod manus dextera eidem amputeretur ante Ecclesiam Sancti Jacobi, vel in platea del Born ante portam Ecclesiæ Beatæ Mariæ de Mari. Sic fuit observatum in Cathalonia 21. Aprilis 1627. ad relationem Magnifici Ludovici Besturs, contra Franciscum Cassailachs. Similis 26. Maji 1628. Similis 12. Septembris 1630. Et in multis aliis casibus, quos pariter consulto omitto.

Amplia in muliere, quæ si derobat transeuntes in via publica etiam semel, puniri debet pœna mortis, ut latè probat Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 1. à n. 157. ex Menochio de recu. posse. remed. 9. à n. 9. addo Farinacium de furtis qu. 175. num. 5.

41 Limita 1. ut procedat hæc observantia Cathalonæ, quando plene constat de latrocinio in via publica commisso, latè Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 1. §. 5. à n. 112. Giurba cons. 50. a n. 38. Alias autem si non constat plene de latrocinio, condemnatur ad pœnam extraordinariam judicis arbitrio, latè Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. c. 5. §. 1. à n. 136. Interdum condemnatur, quod fustigetur, bulletur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium, sic fuit observatum 16. Octobris 1627. ad relationem Magnifici Antonii Viñola, contra Hiacintum Suis. Interdum condemnatur, quod fustigetur, bulletur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium, sic fuit observatum 31. Januarii 1607. ad relationem Magnifici Laurentii Jover, contra Petrum Blani. Et die 2. Septembris 1609. ad relationem Magnifici postea Nobilis Michaelis Sala, contra Petrum Mora. Et die 19. Octobris 1610. ad relationem Magnifici Michaelis Sala, contra Egidium Agospi. Et die 26. Januarii 1611. ad relationem Magnifici Michaelis Sala, contra Salvium Buada. Et die 20. Septembris 1612. ad relationem Magnifici Michaelis Rollan, contra Onofrium Beluer. Et die 3. Septembris 1619. ad relationem Magnifici Monferrati Ramon, contra Antonium Cordat. Et die 29. Junii 1625. ad relationem Magnifici Michaelis Carreres, contra Bernardum Anglada. Et die 11. Junii 1630. contra Jacobum Verneda. Et die 11. Decembris 1630. contra Hiacintum Paret. Interdum condemnatur, quod fustigetur, bulletur, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum, sic fuit

- fuit observatum 28. Maji 1607. ad relationem Nobilis Petri Soler, contra Bernardum Mascarò. Et die 19. Novembris 1608. ad relationem Magnifici Michaelis Sala, contra Joannem Renart. Et interdum condemnatur, quòd fustigaretur, bulletur, & ducatur subtus furcas laqueo ejus collo apposito, & ad servitium Regiarum treremium remigando in perpetuum, sic fuit observatum die 19. Novembris 1609. ad relationem Magnifici postea Nobilis Francisci Gamis, contra Guillelmum Martis. Et die 6. Septembris 1610. ad relationem Magnifici Francisci Gamis contra Antonium Caffasses. Et in mille aliis exemplaribus.
- 42 Limita 2. quando quis res comestibiles parvi momenti derobat in itinere publico, ut cerefas peras, uvas, & similes, nam pœna mortis condemnari non debet, ut latè probat Italia *de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 1. à num. 147. ad 154.*
- 43 Limita 3. quando quis rem suam in itinere publico abstulisset, quo casu pœna mortis puniri non debet, sed solum teneri ad pœnam *l. si quis in tantam, C. unde vi, de quo Azevedo l. 7. à n. 28. tit. 11. lib. 8. recop. latè Farinac. de furtis q. 74. à n. 18. & q. 175. à n. 1. in terminis Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 1. n. 155. & 156.*
- 44 Limita 4. in receptatoribus latronum scienter, consulentibus, mandantibus, vel eorum fautoribus, qui pœna mortis puniri non debent, sed alia extraordinaria judicis arbitrio, *ut dixi dec. 106. num. 94.*
- 45 Adde idem esse in deferente ad latrones sulfureum, & globulos plumbeos, qui non pœna mortis, sed alia extraordinaria judicis arbitrio puniri debet. Et fuit arbitrata pœna remigandi in Regiis treremibus ad septennium per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 21. Octobris 1616. ad relationem Magnifici Monserrati Ramon contra Narcissum Puigrobi, delatum de hujusmodi delicto.
- 46 Idemque est in certiorante latrones de transitu monetæ, vel alicujus viatoris, ut illam vel illum deroberent qui puniri non debet pœna mortis, sed alia extraordinaria judicis arbitrio. Et per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium fuit arbitrata pœna serviendi in Regiis treremibus remigando ad decennium 27. Januarii 1616. contra Franciscum Roca, delatum quòd certioravit latrones de transitu plurimarum carricarum monetæ argenteæ, quas die sequenti derobarunt.
- 47 Mulier inhonestè, & luxuriosè vivens in speluncis cum latronibus, & induens scienter vestibus, & raupis per eos furto subtractis condemnari debet ad fustigandum, & banniendum à Principatu & Comitatus per quinquennium. Sic fuit observatum in Cathaloniam per nostrum Regium Criminale Consilium primo Junii 1627. ad relationem Magnifici Ludovici Besturs, contra Elisabetem Casapera uxorem Joannis Casapera, laboratoris Villæ de Caldes monbuy delatam de hujusmodi delictis.
- 48 Negligens autem in persecutione latronum, & culpofus in non capiendo eos, qua pœna puniatur? Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium 8. Julii 1592. Joannes Massoles, Bajulus de Montornes, delatus, quòd fuit negligens in persequendis latronibus, & quòd res furatas, quæ ad manus suas venerunt, non restituit imò ex panno sibi vestem confecit: fuit officio privatus, & condemnatus ad restitutionem rerum furatarum, quæ ad manus suas venerunt. Et die 10. Decembris 1626. Bernardus Sala, Bajulus, Antonius Cadafal, Joannes Franciscus Dalmau Jurati Parochiæ, & termini, Sancti Laurentii Cavall, delati, quòd armati cum aliis multis instrumentis manualibus vulgo pedresials liberè transire, & evadere permiserunt Jacobum Ginescar, latronem publicum, ejectum à pace, & treuga, & alios sex, aut septem latrones, qui insequerantur ab hominibus Parochiarum de Mata de Pera, & de Mora cum sono emisso, propter atrocium eodem die ab illis commissum in Regio itinere quo itur à Civitate Barcinonæ ad Villas de Berga & de Cellent, in loco dicto lo coll del boix: ad relationem Magnifici Ludovici Besturs fuerunt condemnati, quòd bannirentur à dicta Parochia & termino Villæ seu loci Sancti Laurentii Call, & Vicaria Civitatis Barcinonæ ad triennium.

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

Limita 5. si latro crimen non perfecit, sed tantum attentaverit facere in itinere publico qui puniri non debet pœna mortis, sed alia extraordinaria judicis arbitrio, *ut dixi decis. 106. numer. 82. 83. & 85.* Nisi sapius † in itinere publico derobare attentaverit, licet non perfecit, capite puniri debet, *Giurba conf. 50. num. 35.*

Benè tamen observantia Cathalonie suspendi in alta furca latronem viæ publicæ extendenda est ad piratam, qui in mari deprædatur, *Mastrill. de indulto capit. 33. num. 10. Franchis decis. 142. num. 4. Thoro in compend. dec. part. 1. verbo Pœna furti in Regno vers. Primo fol. 395. Farinac. de furtis quæst. 176. num. 32. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 5. §. 1. num. 39. Gomez tom. 3. var. cap. 5. n. 10. ubi Ayllon Laynez n. 11. Giurba conf. 50. num. 31. & alii citati n. 33. Intellige 1. si † cum navi ex illa causa esset positus in mari, Gomez tom. 3. var. cap. 5. num. 10. in fin. Alias si quis ex aliqua navi, vel cymba aliquam rem furatus esset, solum puniendus est pœna ordinaria furti, ita fuit in Cathaloniam observatum 20. Februarii 1609. contra Franciscum Domingo, minorem, delatum de furto aliquarum rerum à navicula Francisci Sahones, marinerii, valoris trium aut quatuor librarum: qui ad relationem Magnifici Michaelis Sala fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bulletur, & banniretur à Principatu & Comitatus ad quinquennium. Et die 19. Februarii 1627. contra Petrum Xervi, delatum de furto trium parium tibialium sericæ, argenteorum, & unius rosarii coralii, & aliarum rerum à coactilis sive balons cujusdam Capitanei Infanteriæ, quæ habebat in treremi nuncupata de Xerona Regni Neapolis; qui ad relationem Magnifici Pauli Gujamet fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bulletur, & banniretur à Principatu, & Comitatus per quinquennium. Et in furante in littore maris, die 21. Martii 1614. Franciscus Monserrat, delatus de furto duarum quarteriarum frumenti, hora captata, in littore maris, quas conducendo per antenam juxta muros appositam intravit in Civitatem Barcinonæ; ad relationem Magnifici Josephi Roca fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bulletur, & banniretur à Principatu, & Comitatus ad triennium. Similis eodem die, & pro eodem delicto, contra Joannem Nadal. Similis eodem die, & pro eodem delicto, contra Michaelem Vidal. Intellige 2. nisi delictum solum fuerit attentatum, *ut dixi decis. 106. numer. 82. 83. & 85. & hac decis. 49. & 50.**

Quæro 4. an minor latro mitius puniri debeat, quam pœna mortis? *dixi decis. 106. à num. 99.*

Quæro 5. an latro possit supplicare, seu appellare à sententia contra se lata? *dixi decis. 106. à num. 109.*

ARGUMENTUM.

An plagiarius, qui personas captivat, & componit, confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Plagiarius, qui personas captivat, & componit, an gaudeat Immunitate Ecclesie, opinio affirmativa, num. 1. sed negativa est verior, n. 2.
- 3 Plagiarius quis dicatur.
- 4 Plagiarius laicus qua pœna puniatur, num. 4. & an possit appellare, seu supplicare à sententia contra eum lata, num. 8.
- 5 Plagiarius Clericus qua pœna puniatur.
- 6 Conducens facinorosos homines ad aliquem locum ad plagiandum, qua pœna puniatur, num. 6. & an possit appellare à sententia contra se lata, numer. 10.
- 7 Inducens aliquos facinorosos homines ad plagiandum, qua pœna puniatur, n. 7. & an possit appellare à sententia contra se lata, num. 9.

DECISIO CVIII.

- 1 **P**rima est opinio, quod plagiarius, qui pluries, & non semel tantum, aut iterum personas captivat; & componit; non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, quando ut publicus latro in itineribus frequentatis, aut stratis publicis, sive ut grassator intra vias Urbium hujusmodi delictum admiserit; secus autem si privatim, aut secretò captivat personas, sive immediatè, sive missis aliquibus nuntiis, & litteris comminatoriis, illasque componat, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia sic captivans, & componens, neque publicus latro, nec grassator dici potest, ita docet Carol. Maranta *controv. jur. part. 2. respon. 46. num. 10. & 11. quem referunt, & sequuntur Diana resolut. moral. part. 6. tract. 1. resol. 15. vers. Sed hic obiter, & vers. Sed hac opinio, & in sum. part. 1. verbo Immunit. Eccles. num. 31. in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 15. per totam.*
- 2 Secunda est opinio, quæ verior est, quod plagiarius, qui personas captivat, & eas componit in quocumque loco, tam habitato, quam in campis, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, sic Joannes Maria Novarius in *sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. num. 44. in fine*, quia de jure, iste prædo dicitur, Mastrill. *de indulto cap. 33. num. 9.* ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, Peguera, Sabater, & Guardiola 22. Novembris 1583, in causa Immunitatis Ecclesiæ Joannis Alcuja, & Raymundi Bylan, extractorum ab Ecclesia Beate Mariæ Monasterii Ville de Arles, delatorum de crimine plagii in personam Petri Illafreda. Et per Cancellarium Agullana, Consultoribus Ferruz, Jover, Rollan, & Roca 25. Junii 1613, in facto Immunitatis Ecclesiæ Antonii Joannis Busquets, extracti à domo Rectoris de la Sparjala, quæ habet aditum ad Ecclesiam Parochialem dictæ Villæ, delati de plagio per eum unà cum aliis in personam Augustini Pastell Rectoris de Pujol, & de necè Joannis Torrent per insidias in Regio itinere, quo itur à dicta Parochia de Pujol ad Civitatem Celsonæ, commissis. Et per Cancellarium Carmona, Consultoribus Ferruz, & Rollan 31. Martii 1618, occasione Immunitatis Ecclesiæ allegatæ in personam Joannis Coll, delati de plagio per eum, & per Fratrem Bartholomæum, Laicum, Religiosum Monasterii Populeti commissio in personam Dominici Domenech, ex quo plagio dictus Coll recepit viginti libras.
- 3 Quæro 1. quis dicatur plagiarius? Respondeo, quod ille, qui liberum hominem, vel servum alienum sciens vendit, vel aliter alienat, vel ipsum vincitum retinet, vel celat, vel ei suadet, ut à domino fugiat *l. 1. l. flavia l. eam l. penultima §. fin. ff. ad leg. flav. de plag. l. 1. & per totum Cod. eodem*, Menochius *de arbit. jud. casu 336. num. 1.* Farinac. *post alios de furtis quest. 166. num. 45. Reg. Vico ad pragm. Regn. Sardin. lib. 2. tit. 25. cap. 4. num. 1.* Pichard. *in manduc. ad praxim part. §. 4. num. 102. & in §. est, & inter publica num. 1. de public. judic.* In hac autem decisione sumitur pro captivante, & componente personas *ut habes apud Doctores citatos num. 1. & 2.*
- 4 Quæro 2. qua pœna puniatur plagiarius laicus qui personas captivat, & eas componit? vide de jure *l. quoniam l. fin. C. ad l. flav. de plag. Bost. in pract. crim. tit. de plag.* Menoch. *de arbit. jud. casu 336. à num. 2.* Farinac. *de furtis quest. 167. à num. 95.* Reg. Vico *ad pragm. Regn. Sard. lib. 2. tit. 25. cap. 4. à num. 5.* Pichard. *in §. interdum num. 12. de obligat. qua ex delict. nascunt. & in §. est & inter publica num. 3. de public. jud. & in mand. ad prax. part. 3. §. 4. num. 102.* Thoro *in supplem. decis. verbo Invasor, fol. 112.* in Regno Neapolis punitur pœna mortis naturalis, Thoro *in compend. dec. part. 1. verbo pœna furti in Regno vers. Secundo fol. 305.* de Regno Siciliæ, Mastrill. *de indulto cap. 33. num. 9.* In nostro Principatu Cathalonie plagiarius, qui personam liberam captivat, eamque asportat per sylvas, & montes tam extra ad alia Regna quam intra Principatum, illamque componit, punitur pœna fustigationis, amputationis auricularum, & mortis naturalis; si ve-

ro illam non componit, punitur pœna treremium remigando in perpetuum, vel alia majori judicantis arbitrio, quæ extendi potest usque ad mortem naturalem *ita disponitur in cap. 23. Regiarum praconizationum.* Sic fuit observatum per nostrum Regium Criminale Consilium 13. Martii 1595. contra Paulum Clauser delatum de plagio commissio in personam Joannis Roca, in comitiva Antonii Saura, & aliorum facinorosorum armatorum: fuit declaratus reus mortis, & condemnatus quod fustigaretur, & amputarentur ei auriculæ, & quod suspenderetur in alta furca laqueo per collum, sic quod naturaliter moreretur & anima illicò ab ejus corpore separaretur & ad restitutionem pecuniarum receptorum, & quod post latam sententiam & ante illius executionem torqueretur in caput sociorum coadunationis plagiatorum, fautorum, & receptorum. Similis 26. Junii 1613, ad relationem Magnifici Monserrati Ramon, contra Antonium Licergas. Similis 8. Januarii 1614, ad relationem Magnifici Laurentii Jover, contra Jacobum Monserrat. Similis 1614, ad relationem Magnifici Monserrati Ramon, contra Petrum Monserrat. Similis 8. Januarii 1615, ad relationem Magnifici Monserrati Ramon, contra Joannem Trullols. Similis 6. Julii 1616, contra Jacobum Sentena. Similis 11. Januarii 1617, contra Petrum Rellac. Similis 6. Octobris 1625, ad relationem Magnifici Antonii Viñola, contra Joannem Prats. Similis 23. Junii 1632, ad relationem Magnifici Pauli Gujamer, contra Jacobum Dorbera. Et in multis aliis casibus, quos consultò omitto.

Plagiarius autem Clericus qualiter puniatur? videntur 5 di fuit Menochius *de arbit. judic. casu 736. à n. 9.* Farinacius *de furtis quest. 167. num. 98.* Reg. Vico *ad pragm. Regn. Sard. lib. 2. tit. 25. cap. 4. n. 6.*

Quæro 3. qua pœna puniatur conducens facinorosos homines ad aliquem locum ad plagiandum. Iste casus fuit decisus in Cathalonia vigesima quinta Septembris 1617, contra Joannem Sopera, delatum quod die 8. Septembris 1611, Petrum Barba, caput coadunationis & alios latrones, & facinorosos homines de sua coadunatione conduxit ad locum dictum lo torrent del picòt in Regio itinere, quo itur à termino de Celma ad Villam de Vallibus, ad plagiandum Petrum Boler de la Masò agricolam dicti termini, qui per dictum locum transeundo eodem die unà cum aliis fuit derobatus, & postea plagiatus in quantitate mille & trecentum librarum monetæ Barcinonæ: qui per Regium Criminale Consilium fuit condemnatus ad servitium in Regiis treremibus remigando per decennium. Verum in Regia Audientia Civili 21. Januarii 1620, Balthazar Morell, relator causæ supplicationis, Hieronymus Astor, & Nobilis Petrus Soler fuerunt voti, quod confirmaretur sententia. At verò Michael Sala, Fiscus Advocatus, Joannes Gallego, Josephus Roca, & Regens Cancellariam fuerunt voti, quod dictus Joannes Sopera condemnaretur ad servitium Regiarum treremium remigando in perpetuum, & quod modo prædicto sententia primitiva commutaretur. Sicque fuit executum, & pœna aucta in causa supplicationis ex voto majoris partis.

Quæro 4. qua pœna puniatur inducens facinorosos homines ad plagiandum? Iste casus fuit etiam decisus in Cathalonia 13. Julii 1617, contra Petrum Celles, delatum quod die 29. Martii 1616, induxit Antonium Roquelles, Mattheum Borrass, & alios latrones publicos, & facinorosos homines ad plagiandum Joannem Guarques del Axadès, cum quibus nocte recessit ad suum effectum de Batull usque ad locum del Marti, ex quo postea neces, furtum, & plagiandum fuerunt secuta in domibus de Guargues: qui per Regium Criminale Consilium fuit condemnatus ad servitium Regiarum treremium remigando per septennium. Quæ in Regia Audientia Civili ad relationem Magnifici Josephi Roca die octava Julii 1620, extitit in gradu supplicationis confirmata.

Quæro 5. & ultimò. An plagiarius, qui personas 8 captivat, & componit; possit appellare, vel supplicare in Cathalonia à sententia contra eum lata? Respondeo, quod non, quia fur in Cathalonia appellare, nec suppli-

supplicare potest à sententia contra eum lata, ut dixi decis. 106. num. 109. Et plagiarius dicitur etiam fur, Farinacius de furtis quest. 166. num. 45. Regens Vico ad pragmat. Reg. Sard. lib. 2. tit. 25. cap. 4. num. 2. Pichard. in §. interdum de obligat. qua ex delict. nascunt. quinimò & prædo dicitur, ut tradidi num. 2.

- 9 Inducens verò ad plagiandum facinorosos homines appellare vel supplicare potest à sententia contra eum lata, exemplar tradidi nu. 7.
- 10 Similiter conducens homines facinorosos ad plagiandum appellare vel supplicare potest à sententia contra eum lata, exemplar adduxi nu. 6.

ARGUMENTUM.

An depopulator agrorum confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Depopulator nocturnus agrorum non gaudet Immunitate Ecclesie nu. 1. Limita nu. 4. Sublimita n. 5. & de materia n. 7. 8. 9. 10. 11. 12. & 13.
- 2 Depopulator diurnus agrorum non gaudet Immunitate Ecclesie nu. 2. & 3. Limita nu. 4. Sublimita n. 5. & de materia n. 7. 8. 9. 10. 11. 12. & 13.
- 6 Insidia an de jure præsumantur, ut depopulator agrorum non gaudeat Immunitate Ecclesie.
- 11 Latro publicus, ut non gaudeat Immunitate Ecclesie, non requiritur, quòd latrocineretur, sed sufficit, quòd veniat ad latrocinandum & idem est in depopulatore agrorum.
- 14 Depopulator agrorum quis dicatur.
- 15 Depopulator agrorum in quo differat à latrone publico.
- 16 Depopulator agrorum qua pœna puniatur nu. 16. & 17.
- 18 Damnum magum in materia depopulatoris agrorum quòd dicatur.
- 19 Arborum appellatione que contineantur.
- 20 Fructus surripiens ex alieno fundo qua pœna puniatur.

DECISIO CIX.

1 **C**onveniunt omnes Doctores, quòd nocturnus depopulator agrorum ad Ecclesiam confugiens non gaudet ejus Immunitate, sed indè invitatus extrahi potest ut probat text. in capite inter alia, de Immunit. Ecclesie. Tum quia per insidias exitium excogitat can. est injusta 23. quest. 4. Tum quia magis perturbat quietem, quam alius malefactor, leg. 2. Codic. quando liceat sine judic. Tum quia devastando vineas & fruges alimenta omni populo subtrahit, & sic eidem populo mortem accersit, & illum necare dicitur, l. necare, ff. de lib. agnoscend. Sic docent Oldrad. cons. 164. num. 2. Roman. consil. 227. num. 2. Guido Papa decis. 121. num. 3. Boer. decis. 109. num. 3. Belluga in specul. Princip. rub. 11. §. sed quia loquimur num. 14. ubi Borrell. in addit. littera Idem Borrell. in sum. decis. par. 1. titul. 3. num. 71. 72. & 73. Remigi. de Immunit. Ecclesie. fallen. 2. Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 8. & 9. versic. Quero numquid, Decian. tract. crimin. lib. 6. capit. 28. num. 3. Mantua consil. 60. num. 7. Navar. in manual. cap. 25. num. 20. vers. Item non gaudet, Tuschus practic. concl. littera E. concl. 11. num. 1. Germon. de sacror. Immunit. lib. 3. cap. 16. nu. 56. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Ecclesie. num. 45. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 4. num. 1. & per totum Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. num. 50. & de Immunit. Ecclesie. num. 158. Covar. lib. 2. variar. cap. 20. num. 13. versic. Decimo nono, Gambacurta de Immunit. Ecclesie. lib. 5. cap. 13. num. 1. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. à num. 66. ad 71. Gregor. Lopez l. 4. gloss. 4. tit. 11. partit. 1. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Ecclesie. lib. 1. cap. 11. §. 3. num. 13. Gomez tom. 3. variar. cap. 10. num. 2. vers. Secundus casus est ubi Ayllon Laynez nu. 3. versic. Item quòd nocturnus, Sanchez consil. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dubit. 8. num. 14.

versic. Secundum, Riccius de publi. judic. quest. 37. numer. 19. Italia de Immunit. Eccl. libr. 1. cap. 5. §. 2. à num. 1. Bonifaci. de furtis §. fin. num. 67. Lupus de illegiti. comment. 1. §. 5. sub num. 132. Ripa de noctur. tempor. cap. 23. per totum Guazzin. defen. 1. cap. 38. numer. 38. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 24. Carascus ad leg. recop. cap. 3. §. 5. num. 1. Villalobos in sum. par. 1. tract. 39. dif. 7. num. 3. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 4. Bonacina tom. disp. 3. quest. 7. de Immunit. puncto 9. §. 4. num. 1. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 15. versic. Verum, & in sum. par. 1. verbo Immunit. Ecclesie. num. 32. Layman. lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 8. Peregrin. de Immunit. Ecclesie. cap. 6. Suarez de religion. lib. 3. cap. 11. numer. 4. Thomas del Bene de Immunit. Ecclesie. tom. 2. cap. 16. dubit. 16. à num. 1. Correa de Immunit. Ecclesie. par. 3. num. 26. Fagundez in præcep. Ecclesie. præcep. 2. lib. 4. cap. 4. num. 45. Cardof. in prax. judic. verbo Ecclesia num. 87. Trullench. in decal. lib. 11. cap. 11. dubit. 5. num. 5. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Ecclesie. num. 10. Barbosa in cap. inter alia numer. 42. de Immunit. Ecclesie. & de jure Ecclesie. univ. lib. 2. cap. 3. num. 85. Bardaxi foro 1. numero 12. de his qui ad Eccl. confug. Peguera dec. 40. numero 2. Ferrer. part. 3. observ. cap. 238. lo 1. versicul. Denique, & capite 340. ubi refert non recordari super simili facto per Regium Cancellarium declaratum. Pro ut nec ego vidi, nec legi.

Disconveniunt verò Doctores in diurno depopulatore agrorum. Nam aliqui dicunt, quòd attentò jure communi, diurnus depopulator agrorum confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, & indè invitatus extrahi non potest, quia vox nocturnus addita in cap. inter alia, de Immunit. Ecclesie. tacitè excludit diurnum, & cum sit materia pœnalis, non est extendenda, sic Tuschus practic. conclus. littera E. concl. 11. num. 1. Ambrosin. de Immunit. Ecclesie. cap. 4. num. 1. Farinac. de Immunit. Ecclesie. num. 161. Barbosa in capite inter alia num. 43. in fine de Immunit. Ecclesie. & de jure Ecclesie. univ. lib. 2. cap. 3. num. 87. in fine Thomas del Bene de Immunit. Ecclesie. tomo 2. capit. 16. dubitat. 17. numero 1. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. num. 5. Addunt tamen, quòd vigore constitutionis Gregorii decimi quarti diurnus depopulator agrorum non gaudet Immunitate Ecclesie, quia illa constitutio indefinitè excludit depopulatores agrorum, ita Ambrosin. de Immunit. Ecclesie. cap. 4. num. 5. versicul. Et ob id, Farinac. de Immunit. Ecclesie. num. 161. Barbosa in cap. inter alia num. 43. in fine de Immunit. Ecclesie. & de jur. univ. Ecclesie. lib. 2. cap. 3. num. 87. in fine Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dubitat. 5. num. 6. in fine, Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccl. num. 10. Italia de Immunit. Ecclesie. lib. 1. cap. 5. §. 2. num. 8. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 15. versic. Verum cum seq. & in sum. par. 1. verbo Immunit. Ecclesie. num. 32. Mexia in formul. Immunit. Eccl. libr. 1. cap. 11. §. 3. num. 8. Bonacina tom. 2. disp. 3. quest. 7. de Immunit. punct. 6. §. 4. num. 6. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 38. versic. Depopulatores agrorum. Sed ab hac expositione Bullæ Gregorianæ dissentiunt Castrus Palaus in opere moral. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. numero 5. Thomas del Bene de Immunit. Ecclesie. tom. 2. cap. 16. dub. 17. num. 2. & 3.

Sed alii in terminis juris communis verius docent, quòd diurnus depopulator agrorum non gaudet Immunitate Ecclesie, quia vox nocturnus in cap. inter alia, de Immunit. Ecclesie. non specificativè aut restrictivè accipienda est, sed solum narrativè, ut narret id, quòd communiter accidit; ordinariè enim depopulator agrorum nocturnus esse solet, ac nocturno tempore depopulari, aut deprehendi facilè, aut cognosci possit. Quòd enim de die depopuleretur, cum non minuat, sed culpam augeat, debet enim exaggerare, non minuire pœnam, ita Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 13. num. 1. Decian. tract. crim. libr. 6. cap. 28. num. 3. in fine, Italia de Immunit. Ecclesie. lib. 1. cap. 3. §. 2. num. 8. Nam ira deliquit diurnus ex proposito, & per insidias sicut nocturnus, Ambrosin. de Immunit. Ecclesie. cap. 4. num. 5. versiculo Et ob id, Guazzin. defen. 1.

- fen. 1. cap. 38. num. 38. versiculo Depopulatores agrorum. Et addit Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tractat. 11. disp. unica puncto 9. num. 5. in fine, quod diurnus depopulator agrorum comprehenditur sub exceptione latronis publici, si agros devastet, secus si clandestinè, sequitur Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dubitat. 17. nu. 4.
- 4 Limita, ut procedant prædicta de depopulatore agrorum, sive diurno, sive nocturno, quando pluries depopulatus sit, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesiæ, secus si semel depopulatus sit, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut dixi decisione centesima septima, num. 3. 4. & 5.
- 5 Sublimita, ut procedat, quando depopulator agrorum nocturnus, vel diurnus impetu seu casu fortuito semel depopuletur, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia deficit qualitas insidiarum, quæ necessaria est, ut Immunitate privetur, capite inter alia, de Immunit. Eccles. leg. 1. Codic. quando liceat unicus sine judic. secus verò si cum insidiis semel depopuletur, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut dixi decis. 107. num. 8. 9. & 10.
- 6 Insidiæ an de jure præsumantur, ut depopulator agrorum non gaudeat Immunitate Ecclesiæ; dixi decis. 107. num. 11.
- 7 Advertunt tamen primò Doctores debere constare esse depopulatorem agrorum, ut non gaudeat Immunitate Ecclesiæ tradidi decis. 107. num. 12.
- 8 Advertunt secundò, quod ut depopulator agrorum privetur Immunitate Ecclesiæ, non requiritur delictum ab ipso publicè fieri, sed sufficit quomodocumque fieri, dummodo de illo constet Ambr. de Imm. Eccles. cap. 4. num. 2. Farin. de Immunit. Eccles. num. 160. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. num. 4. in fine, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 16. num. 7. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 14. num. 6.
- 9 Advertunt tertio, quod ut depopulator agrorum privetur Immunitate Ecclesiæ, requiritur, quod damnum per eum datum sit notabile, grave & magnum: secus si sit leve, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ Gambacurt. de Imm. Eccles. lib. 5. cap. 13. num. 4. post medium, & num. 5. in princ. & in versic. Cum ergo Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 3. num. 12. versic. Ultimamente. Non tamen est necessè, quod damnum sit illatum, sed quod depopulator eo apparatu ingrediat agrum, ut magnum damnum inferre possit, quamvis ex extrinseco impedimento nullum intulerit, vel antequam inferret, depulsus sit, Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 13. num. 5. in fine, Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 3. num. 1. 2. post medium.
- 10 Undè fit, quod depopulator committit crimen depopulationis eo ipso, quod agros armatus ingreditur, etiam si post ingressum antequam depopulari incipiat, ab aliis præveniatur, & agatur in fugam, quia per ipsum non stetit, quin depopularetur l. 1. C. quando liceat unicus sine jud. Et sic saltem tamquam publicus latro caret Immunitate Ecclesiæ, quia neque in latrone requiritur ut latrocinetur, sed satis est venire ad latrocinandum, Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 13. num. 3. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 3. nu. 6. At si depopulator ingressus agros etiam cum armis transiret eos neminem lædendo, neque mali quidpiam alicui inferendo, neque rem cuiuspiam deprædando, non potest dici agrorum depopulator, cum enim potuerit, & noluerit depopulari, & per ipsum steterit, quod depopulatus non sit, neque pœnam depopulatoris meretur, neque præsumendum est, quod ad depopulandum venerit, qui cum posset, noluit, neque punitur conatus ejus, qui spontè retrocessit, & certè cum nullo extrinseco impedimento sponte propria depopulari prætermittit, signum est non depopulandi gratia venisse, aut si eo animo venit ex aliqua repentina perturbatione, ea statim sedata, mutasse sententiam, atque in extremum actum non exisse. Unde si deinde hujus criminis accusatus ad Ecclesiam confugeret, ejus Immunitate gauderet, sic verbis formalibus Gambacurta de Immunit. Eccles. li-
- bro quinto, capite decimo tertio, numero 3. versic. Dubitarem.
- Advertunt quartò, quod depopulator agrorum dicitur, qui unum tantum agrum depopulatur, Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 13. nu. 4.
- Quero 1. quis dicatur depopulator agrorum? Respondeo omissis opinionibus, quod ille dicitur depopulator agrorum, qui segetes, aut messes, vel alios fructus devastat, aut comburit, l. 1. C. quando liceat unicus sine jud. de quo & aliis opinionibus videndi sunt Doctores in c. inter de Imm. Eccl. Oldr. cons. 154. num. 2. Villag. de exten. legum tit. de ext. Imm. Eccl. num. 45. vers. Nam secundum, Ambros. de Imm. Eccl. c. 4. num. 3. & 4. Paz in praxi tom. 1. p. 5. c. 3. §. 3. num. 67. Gomez tom. 3. var. c. 10. num. 2. vers. Secundus casus est, ubi remissivè Ayllon Laynez num. 3. vers. Item quod nocturnus, Navar. in manu. c. 35. numer. 20. vers. Non irem gaudet Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. c. 5. §. 2. num. 3. Ferrer par. 3. obs. cap. 240. Gambac. de Immunit. Eccl. lib. 4. c. 13. num. 4. Decian. tract. crim. l. 6. c. 28. num. 3. vers. depopulatores autem, & versic. Et quod depopulator Tusch. pract. concl. litt. E. concl. 11. nu. 1. Far. in praxi par. 2. q. 28. num. 50. & de Immunit. Eccles. num. 159. Suar. de religion. lib. 3. c. 11. num. 4. Bonac. tom. 2. disp. 3. q. 7. de Immunit. punct. 6. §. 4. num. 6. Villalobos in summa tom. 2. tract. 39. difficul. 7. num. 3. Gregor. Lopez leg. 4. gloss. 4. titul. 11. par. 1. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 3. num. 1. 2. & 3. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 36. versic. Depopulatores, Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 16. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 16. num. 5. Correa de Immunit. Eccles. par. 3. num. 27. in fine Barbosa in cap. inter alia num. 43. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univer. lib. 2. c. 3. nu. 86. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unic. punct. 9. num. 5. Sanchez cons. moral. tom. 2. lib. 6. capite 1. dub. nu. 14. vers. Secundum, Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. num. 10. Belluga in specul. Princip. rub. 11. §. sed quia loquitur num. 14. Borell. in summ. decis. par. 1. tit. 3. num. 71. & 72. Cutell. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 21. num. 7.
- In quo autem differat depopulator agrorum à publico latrone? dico, quod latro nocet illi soli cui furtum facit, & bona eripit. Depopulator verò agrorum vastator est incidens vineas, incidens arbores, omnia facta metens, omnique populo fruges, & victualia eripit, & inde dicitur depopulator, quasi populi res devastans, ita Borrell. in sum. dec. part. 1. tit. 3. num. 71. & 72. sentit Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 13. numero 4. Aliam differentiam tradit Panormitan. in cap. inter alia num. 5. de Immunit. Eccles. quam aliqui sequuntur, alii autem impugnant, de qua Tuschus pract. conc. litt. E. concl. 11. num. 1. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccl. num. 45. Decian. tract. crim. lib. 6. capite 28. num. 3. Ambrosin. de Immunit. Eccles. c. 4. num. 3. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 3. num. 7. Farinac. de Immunit. Eccl. num. 190. Barbosa in c. inter alia num. 43. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 87. aliter declarat Italia de Imm. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 2. nu. 5. vers. Hinc ergo.
- Quero 2. quæ pœna puniatur depopulator agrorum? Respondeo, quod pœna ultimi supplicii, l. 2. & ibi gloss. ff. arbor. furt. casar. ita Fabi. de Monteleone in sua praxi part. 4. num. 899. & seq. & num. 995. ubi declarat hoc procedere, quando inciduntur arbores fructiferæ, & quæ radicem emiserint l. 3. ff. arbor. furt. casur. secus si sint inutiles vel aridæ Jul. Clar. §. fin. quest. 68. num. 43. versic. Vastatores, Farinac. in praxi part. 1. quest. 20. num. 113. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 16. num. 4. latè Azevedo libr. 6. a num. 29. titul. 18. lib. 8. recop. Regens Vico ad pragmat. Reg. Sard. tom. 2. tit. 42. capite 3. num. 10. Joan. Crispi. in arbo art. sub num. 197. ubi dicit vidisse decapitari quemdam pauperculum, qui alterius arbores, & vites furtivè inciderat, refert Gregor. Lopez l. 28. gloss. 9. tit. 15. part. 7. Pichard. in manducat. ad prax. par. 3. §. 4. nu. 103. ubi quod punitur pœna incendiarii, de qua decis. 105. a num. 9. Larrea decis. 30. numero 18. ubi quod depopu-

depo
quib
rum
mod
mod
tem
dub.
§. fin
serva
I. q
serva
68. n
Larr
fuetu
sub n
pœna
Crim
delat
aliis
Mich
vulne
& de
reus
queo
rum
ciscu
tem
17 Q
aliàs
ria ju
Azev
fuit
Crim
Pedro
tum
rio Jo
do, &
do, &
la eju
& de
bullar
gand
18 Et
popul
tit. 1
cop. 1
vite,
decer
19 Ar
4. dig
tit. 5.
Sard.
20 Q
ripien
stion.
thalor
Crosi
1630.
Prat
res sy
stente
fuitig
triren

depopulatores agrorum puniuntur ut latrones. In ali-
quibus autem Regnis non imponitur depopulatores agro-
rum pœna mortis naturalis, sed pœna extraordinaria,
modò scilicet ictuum funis, modò fustigationis, &
modò tritemium, juxta facti & personarum qualita-
tem, Thomas del Bene de *Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 16. num. 4.* & ita servari Mediolani tradit Jul. Clar. §. *fin. quest. 68. num. 43. vers. Vastatores* & ita etiam servari in Urbe Romana testatur Farinac. in *praxi part. 1. quest. 20. num. 113.* & ita etiam vidisse servari, & servasse in pluribus locis refert Bajar. ad Clar. §. *fin. qu. 68. num. 120.* & ita observari in Regno Castellæ tradit Larrea, *decif. 30. num. 2.* & in hoc servandam esse consu-
etudinem inquit Carrascus ad *leg. recop. cap. 3. §. 5. sub num. 3.* In nostro Principatu Cathalonix punitur pœna mortis. Sic fuit observatum per nostrum Regium Criminale Consilium 25 Julii 1597. contra Paulum Ros, delatum de nocturna depopulatione per eum facta cum aliis armatis hominibus cujusdam agri melopeponum Michaelis N. extra muros Civitatis Barcinonæ, & de vulnere lethali punctum per eum illato in personam N. & de aliis criminibus, & delictis: qui fuit declaratus reus mortis, & condemnatus quòd suspenderetur laqueo per collum in alta furca, & ad restitutionem rerum devastatarum. Et die 25. Februarii 1619. Franciscus Bernat, quia arbores devastavit, fuit ad mortem condemnatus.

- 17 Quod intellige ut procedat, si damnum est magnum, aliàs si non est magnum puniri debet pœna extraordinaria judicis arbitrio, Gregor. Lopez l. 28. tit. 15. par. 7. Azevedo leg. 6. num. 30. & 33. tit. 12. lib. 8. recop. Sic fuit in Cathalonix observatum per nostrum Regium Criminale Consilium 29. Augusti 1630. contra Jacobum Pedros agricolam Calidarum de Montebovino, delatum quòd die 19. Januarii 1629. repertus fuit in olivario Joannis Carreres, agricolæ ejusdem Villæ colligendo, & furando olivas ramosque arborum ad id scindendo, & de alio furto in olivario Joannis Pasqual agricolæ ejusdem Villæ, Januarii 1639. & de aliis criminibus & delictis; qui fuit condemnatus quòd fustigaretur, bullaretur & ad servitium Regiarum tritemium remigando per triennium.
- 18 Et quod dicitur magnum damnum in hac materia depopulatoris agrorum; explicant Gregor. Lopez leg. 28. tit. 15. par. 7. Azevedo leg. 6. num. 31. & 32. lib. 8. recop. ubi quod non dicitur magnum damnum in una vite, seu arbore, duabus tribus, aut octo seu ultra decem arbores.
- 19 Arborum appellatione quæ contineantur vide leg. 3. 4. dig. arbor. furt. casar. latè Narbona leg. 11. gloss. 1. tit. 5. lib. 7. recop. fol. 855. Reg. Vico ad prag. Reg. Sard. lib. 2. tit. 42. cap. 3. à nu. 11.
- 20 Quæro 3. & ultimò, qua pœna puniatur fructus surripiens ex alieno fundo; vide Farinacium de *furtis quest. 168. num. 17.* Per nostrum Regium Criminale Cathalonix Consilium 18. Decembris 1630. Monserratus Cross, Civis Barcinonæ, delatus, quòd die 20. Junii 1630. unà cum aliis furto subtraxit ab orto Joannis Prat Colell, Presbyteri, & Beneficiati Barcinonæ plures syndones subucuales, & alias res in dicto orto existentes: fuit condemnatus ex voto majoris partis, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando per triennium.

ARGUMENTUM.

An occidens vel mutilans in Ecclesia, vel cœmeterio gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Occidens vel mutilans in Ecclesia, vel cœmeterio non gaudet Immunitate Ecclesiæ, numero primo, ut occidens, vel mutilans in Ecclesia vel cœmeterio non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, non requiritur, quòd utrumque faciat, sed sufficit facere unum, vel alterum, scilicet oc-

cidere, vel mutilare, numero secundo, ut tunc demum membri mutilator Immunitate Ecclesiæ non gaudeat, quando verè & propriè membrum abscindit, illud scilicet ejus proprio officio corpus movetur, aut juvatur, numero tertio, ut occidens, vel mutilans in Ecclesia, vel cœmeterio, nec etiam sit tutus in Ecclesia habente particulare privilegium à Summo Pontifice, ut delinquentes ibi non capiantur, numero quarto. Amplia 4. in occidente vel mutilante in Ecclesia consecrata fugiente ad Ecclesiam non consecratam numero quinto, Amplia 5. in occidente vel mutilante coram & propè Sacerdotem manibus portantem per vicos & plateas Sanctissimum Eucharistia Sacramentum nu. 6. Amplia 6. in occidente, vel mutilante in Ecclesia vel cœmeterio voluntarie etiam sine insidiis, num. 7. Limita in occidente vel mutilante in Ecclesia casu vel in rixa, nu. 8. Limita 2. in mutilante in Ecclesia alterius membrum jam olim ab eo debilitatum nu. 9.

10 Occidens aliquem in Ecclesia qua pœna puniatur, nu. 10. 11. & 12.

DECISIO CX.

Occidens vel mutilans in Ecclesia, vel cœmeterio non gaudet Immunitate Ecclesiæ. Tum quia occidit spe & fiducia Immunitatis Ecclesiæ. Tum quia ut puniatur in eo in quo deliquit. Tum quia frustra legis auxilium implorat, qui in legem committit. Sic expressè per dictas rationes probat textus in *cap. fin. de Immunit. Eccles. & habetur in constitutione Greg. XIV. de Immunitate Ecclesiarum.* Ita post antiquos docent Belluga in *specul. Princip. rub. 11. §. sed quia loquimur num. 11.* ubi Borell. in *addit. littera l. versicul. que omnia Idem Borell. in sum. dec. part. 1. tit. 3. num. 82. Cutel. lib. 1. de Immunit. Eccles. quest. 2. & quest. 21. num. 6. Ferrer. part. 3. observ. cap. 238. el. 1. versicul. Corroborantur predicta, Jul. Clar. §. *fin. quest. 10. num. 15. versiculo Item quæro, Guttier. practic. lib. 3. quest. 1. Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 5. num. 1. & 2. Navar. in manual. cap. 25. num. 20. vers. Tampoco, Mollinus de sacra homicid. Imm. amittent. titul. Imm. Eccles. quali homicid. amittat. num. 59. Bobadilla in polit. lib. 2. cap. 14. num. 24. & 25. Sesse dec. 141. per totam lib. 2. Gambacurta de Immunit. Eccles. libr. 5. cap. 16. num. 2. Villagut. de exten. leg. titul. de exten. Immunit. Eccles. num. 47. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 3. numero 1. Lezana quest. regul. tomo 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 11. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 73. Diana resol. moral. part. 1. tract. 1. resol. 6. & part. 6. tract. 1. resol. 7. & 9. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 25. Peguera dec. 23. à num. 3. lib. 2. Gratian. discep. foren. cap. 598. num. 17. Sanchez conf. moral. tom. 1. lib. 6. cap. 1. dubit. 8. num. 14. versicul. Tertium Castillo decif. 155. num. 5. lib. 2. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica puncto 9. numero 7. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 13. Villalobos in sum. tom. 2. tractat. 39. def. 7. nu. 4. Vermigliol. consil. 101. num. 3. & consil. 103. num. 1. & conf. 104. num. 8. Joannes Franciscus Sanfelicius quem refert Donat. Anton. de Marinis post lib. 2. resolut. jur. allegat. 79. num. 1. Thoro in compend. dec. par. 1. verbo Reponi. calum. 2. versicul. Et tertio fol. 472. & in codic. ver. judic. alleg. 47. à num. 1. Bardaxi foro 1. num. 13. de his qui ad Eccles. confug. Merlin. contro. foren. tomo 2. cap. 55. num. 2. & 3. Xammar. defen. 60. num. 5. part. 2. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. num. 9. & 23. Curia Philippica part. 3. §. 11. num. 20. docere communiter Doctores testatur Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 1. num. 1. vers. Respondetur, alios addunt plures Farinac. de Imm. Eccles. num. 205. juncto num. 207. & in praxi par. 1. quest. 28. num. 52. juncto num. 53. Giurba conf. 40. nu. 4. vers. Secunda dubitatio est, & conf. 90. num. 1. & 2. Jul. Chartar. dec. 46. num. 6. & 7. & dec. 74. num. 1. & 2. Barbola de jure Eccles. uni. lib. 2. c. 3. num. 102. & in cap. fin. nu. 12. & 4. de Immunit. Eccles. Ciarlin. contro. foren.**

- foren. cap. 15. num. 1. & 2. part. 1. & cap. 154. à num. 5. & cap. 191. num. 7. part. 1. Et fuit in Cathalonia observatum in illis, qui extraxerunt ab Ecclesia T. de les llerbes, & postea illum occiderunt in cœmeterio, refert, Ferrer. part. 3. obser. cap. 244. Alia exemplaria Cancellarii Cathalonix & Regni Valentix referam in decisionibus sequentibus. Adde in confirmationem ea, quæ generaliter dicam de delinquente in Ecclesia, vel cœmeterio, ut non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, dicam decisione centesima decima secunda nu. 1.
- 2 Amplia 1. ut occidens vel mutilans in Ecclesia vel cœmeterio non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, non requiritur, quod utrumque faciat, sed sufficit facere unum vel alterum, scilicet occidere, vel mutilare. Et licet Pontifex in cap. de Immunit. Eccles. dixerit, quod qui homicidia & mutilationes membrorum in Ecclesia vel cœmeterio committere non verentur, Immunitate non gaudeant, utendo dictione illa, & quod etiam habetur in Constitutione Gregorii XIV. de Immunitate Ecclesiarum, ut quis Immunitate privetur. Contrarium tamen est verissimum, sufficere scilicet unum, vel alterum, nempe occidere vel mutilare. Tum quia talis est praxis totius Ecclesiæ. Tum quia alioquin dici deberet, quod occidens, sed non mutilans gauderet Immunitate Ecclesiæ, quod est absurdum. Tum quia novum non est dictionem, & aliquando sumi disjunctivè pro vel. Sic ex Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 15. vers. Item quero, Farin. in praxi par. 1. quest. 28. num. 53. Peregrin. de Immunit. Eccles. capit. 5. numero 14. docet Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 1. num. 1. & ex Bonacina de legib. disp. 3. quest. 7. de Imm. §. 4. num. 10. tradit Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiar. num. 11. vers. Sexto nota.
- 3 Amplia 2. ut tunc demum membri mutilator Immunitate Ecclesiæ non gaudeat, quando verè & propriè membrum abscidit, illud scilicet, cujus proprio officio corpus movetur, aut juvatur, pro ut sunt oculi, pedes, aures, manus, lingua, & membrum virile, Bonacina de legib. disp. 3. q. 7. de Imm. §. 4. num. 8. in fine, Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica puncto 9. num. 19. Mexia de Cabrera in form. Immunit. Eccl. l. 1. c. 11. §. 4. num. 23. & alii citati decis. 101. num. 29.
- 4 Amplia 3. in occidente vel mutilante in Ecclesia, vel cœmeterio, ut nec etiam sit tutus in Ecclesia habente particulare privilegium à Summo Pontifice, ut delinquentes ibi non capiantur, quia interpretatur secundum jus commune, ut dicam dec. 111. nu. 42.
- 5 Amplia 4. in occidente, vel mutilante in Ecclesia non consecrata, qui etiam non gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut dicam dec. 112. nu. 41.
- 6 Amplia 5. in occidente, vel mutilante coram & propè Sacerdotem manibus portantem per vicos & plateas Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, ut non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, ut dicam dec. 112. nu. 43.
- 7 Amplia 6. in occidente, vel mutilante in Ecclesia vel cœmeterio voluntariè etiam sine insidiis, qui non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Ferrer. p. 3. obser. c. 248. & reprobat Vital. in elem. 1. nu. 82. vers. Et ideo de pœnis & rem. docet Far. de Imm. Eccl. nu. 20.
- 8 Limita 1. ut prædicta procedant in occidente, vel mutilante in Ecclesia, vel cœmeterio ex proposito, & sub spe Immunitatis, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesiæ: secus verò in occidente, vel mutilante in Ecclesia, vel cœmeterio non deliberatè, & ex proposito, sed casu, vel in rixa, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut infra dicam dec. 112. à nu. 40.
- 9 Limita 2. in vulgerante in Ecclesia alterius membrum jam olim ab eo debilitatum qui gaudet ejus Immunitate, Sperell. dec. 50. num. 38. Riccius de pub. jud. qu. 37. sub num. 41. Sed hæc limitatio non est vera, ex his que dicam dec. 112. à num. 12.
- 10 Quæro qua pena puniatur occidens aliquem in Ecclesia? Respondeo, quod si homicidium est proditorium, per insidias, vel animo deliberato, reus est mortis, & condemnatur ad suspendendum in alta furca, & quod ante aliquam Ecclesiam amputetur ei manus dextera, exemplar die 27. Septembris 1623. contra

Joannem Vilar tradidi dec. 96. num. 47. vers. Limita 3. Si autem homicidium in Ecclesia committitur in rixa, punitur pœna extraordinaria judicis arbitrio notat in terminis Vermigliol. conf. 103. num. 8. & conf. 104. nu. 2. vide qua dixi dec. 92. nu. 32. Sic est intelligendus Thomas del Bene de Imm. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 19. sect. 4. num. 9. & 10.

ARGUMENTUM.

An occidens, vel mutilans in Sacristia, Ostio, Atrio, Porticu, Tecto, Scalis, Campanili, Monasterio, Hospitali, Domo, seu Palatio Episcopi, Domibus Canonicorum, Parochorum, & Clericorum, vel alio loco Ecclesiæ, vel Cœmeterio adhærente; gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Occidens vel mutilans in Sacristia, Ostio, Atrio, Porticu, Tecto, Scalis, Campanili, vel alio loco Ecclesiæ, vel Cœmeterio adherente gaudet Immunitate Ecclesiæ, num. 1. Sed contrarium est verius, num. 2.

DECISIO CXI.

Prima est opinio, quod occidens vel mutilans in Sacristia, Ostio, Atrio, Porticu, Tecto, Scalis, Campanili, Monasterio, Hospitali, Domo, seu Palatio Episcopi, Domibus Canonicorum, Parochorum, & Clericorum, vel alio loco Ecclesiæ, seu Cœmeterio adhærente gaudet Immunitate Ecclesiæ. Tum quia textus in c. fin. de Immunit. Eccl. & Bulla Gregorii XIV. de Immunit. Eccl. loquuntur de occidentibus, vel mutilantibus in Ecclesiis, seu cœmeteriis. Ergo qui occidit, vel mutilat extra Ecclesiam vel Cœmeterium, etiam in atrio, porticu, ostio, & aliis locis Ecclesiæ adhærentibus gaudet Immunitate. Quia non dicitur occidere, vel mutilare in Ecclesia vel Cœmeterio, idque propter dictionem illam in quæ denotat intrinsecitatem, hoc est intus Ecclesiam, seu Cœmeterium, juxta doctrinam Bart. in l. gallus §. ille casus num. 2. ff. de lib. & post. Tum quia licet etiam tectum, porticus, & alia loca Ecclesiæ adhærentia veniant in favorabilibus appellatione Ecclesiæ, & ejus Immunitate gaudeant, non tamen veniunt appellatione Ecclesiæ in pœnalibus & odiosis, quia hæc loca non sunt principaliter Deo dicata, sed in quamdam consequentiam, & cum in isto casu sumus in pœnalibus & odiosis, non est facienda extensio ex identitate & majoritate rationis. Sic per prædicta docent Farinac. conf. 76. num. 14. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. num. 117. 118. & 119. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Ecclesiar. num. 11. vers. Septimo nota, Germon. de sacro. Imm. lib. 3. cap. 16. nu. 81. Suar. de relig. lib. 3. cap. 11. num. 29. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 7. num. 11. 12. 19. & 20. & cap. 5. §. 3. nu. 4. Peregrin. de Imm. Eccles. cap. 6. num. 33. Riccius ad Franchis decis. 402. Magala par. 3. cap. 3. quest. 1. num. 17. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 4. cap. 11. num. 12. in fine vers. Si quis vero, & num. 13. Ciardin. contro. foren. cap. 154. num. 14. 15. & 16. part. 2. Donat. Anton. de Marin. resol. quotid. cap. 170. num. 12. Sanfelicius dec. 19. num. 7. Riccius de pub. jud. quest. 37. num. 22. Maranta contro. jur. part. 2. respon. 36. per totum, Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 25. vers. Difficultas, & vers. Hæc opinio, & par. 1. tract. 1. resol. 39. & par. 6. tractat. 1. resol. 7. vers. Oritur, & vers. Et idem, & resol. 10. vers. Ex quibus, & in sum. par. 1. verbo Imm. Eccles. num. 17. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 6. à num. 1. Curell. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 25. num. 3. Sperell. dec. 60. Riccius in praxi aurea resol. 276. & dec. 250. par. 3. Merlin. contro. forens. cap. 55. Thoro in compend. decis. part. 1. verbo

verbo Immunitas Ecclesiastica folio 275. & verbo Reponi cum seq. folio 472. & part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesie fol. 542. & in consimili Franchis decisio. 402. Maltrill. dec. 22. Xammar. defin. 18. par. 1. Castillo dec. 156. a num. 21. lib. 1.

- 2 Secunda est opinio, quod occidens, vel mutilans in Sacristia, Ostio, Atrio, Porticu, Tecto, Scalis, Campanili, Monasterio, Hospitali, Domo, seu Palatio Episcopi, Domibus Canonicorum, Parochorum, & Clericorum, vel alio loco Ecclesie, seu Coemeterio adhaerente non gaudet Immunitate Ecclesie. Tum quia rationes in cap. fin. de Immun. Eccles. militantes in occidente, vel mutilante in Atrio, Tecto, Ostio, Porticu, & omni alio loco immuni. Tum, quia quando ratio expressa in lege est generalis, licet dictum sit speciale, illud ampliatur a ratione generali, ut comprehendat omnes casus sub generalitate rationis comprehensos, ex quo tunc ratio dicitur disponere de dicto, non autem dictum de ratione, Peguera decif. 23. num. 6. part. 2. Sic per praedicta docent Angel. de Cast. & Decian. quos citant sed non sequuntur Peregr. de Immun. Eccles. c. 6. num. 32. Diana ref. mor. p. 3. tract. 1. ref. 25. idipsum tenent Barbat. conf. 33. in fine libr. 4. Bajard. ad Clar. §. fin. q. 38. num. 48. & seq. Jul. Chart. dec. 46. num. 9. 12. 13. & 14. bene Gambac. de Immun. Eccles. l. 5. c. 19. num. 5. & 6. late omnino videndus, referens ita observatum in Diocesi Acurfana de anno 1625. Joannes Franciscus Sanfelicius, quem refert Donat. Anton. de Marin. post l. 2. resol. jur. allegat. 79. Et secundum istam negativam sententiam per Cancellarium Agullana, Consultoribus Rollan, & Ramon 22. Octobris 1615. in facto Immunitatis Ecclesie, Annæ Mariæ Heredia publicæ meretricis, delatae de nece proditorie per eam perpetrata in personam Elizabethis N. similiter publicæ meretricis cum ictu pugionis in ejus collo intus domum Hospitalis pauperum Villæ Montisfalbi, Ecclesie ejusdem Hospitalis sub titulo Sanctæ Mariæ Magdalena contiguam, & per quam pater aditus ad dictam Ecclesiam, & a dicta Ecclesia violenter extracta: fuit declaratum non gaudere Immunitate Ecclesie. Adde aliam declarationem nostri Cancellarii referendam dec. 113. num. 1.
- 3 Limita hanc secundam opinionem in occidente, vel mutilante in Atrio, Ostio, Scalis, vel alio loco Immuni ex proposito & sub spe Immunitatis, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie; secus vero in occidente, vel mutilante in Atrio, Ostio, Scalis, vel alio loco immuni non deliberatè, & ex proposito, sed casu, vel rixa, quo casu gaudet Immunitate Ecclesie, ut dicam dec. 112. a num. 50.

ARGUMENTUM.

An delinquens in Ecclesia, Coemeterio, Atrio, Porticu, Scalis, vel alio loco immuni gaudeat Immunitate Ecclesie, si alia delicta in eis commiserit praeter homicidium, vel membri mutilationem.

SUMMARIUM.

- 1 Delinquens in Ecclesia, vel Coemeterio non gaudet ejus Immunitate.
- 2 Delinquens in scalis, atrio, porticu, vel alio loco immuni non gaudet Immunitate Ecclesie.
- 3 Delinquens in Ecclesia, coemeterio, vel alio loco immuni, ut non gaudeat ejus Immunitate, an requiratur, quod in eis homicidium, aut membri mutilationem commiserit, an verò sufficiat, quod commiserit aliud grave delictum in illis locis ultra homicidium vel membri mutilationem, n. 3. Prima est opinio, ut necesse sit, quod homicidium vel membri mutilationem in eis commiserit, alias enim si aliud quodlibet delictum grave in dictis locis commiserit gaudet ejus Immunitate, n. 4. Secunda est opinio, & verior, ut non requiratur, quod in dictis locis commiserit

- homicidium vel membri mutilationem, scilicet sufficit, quod quodlibet grave delictum in praedictis locis sit commissum, ut non gaudeat Immunitate Ecclesie, num. 21. Amplia 1. in delinquente in Ecclesia non consecrata, nu. 42. Amplia 2. in delinquente confugiente ad Ecclesiam habentem particulare privilegium a Summo Pontifice ut delinquens in ea non capiatur, num. 43. Amplia 3. in delinquente prope, & juxta Sacerdotem manibus portantem per vicos & plateas Sanctissimum Eucharistia Sacramentum, numero 54. Amplia 4. in delinquente graviter in Ecclesia, qui nedum quod ad istud delictum non gaudet Immunitate Ecclesie: sed nec quoad alia delicta ante vel post extra Ecclesiam commissa, num. 45. Limita 1. in delinquente graviter in Ecclesia ex proposito; Secus si casu vel in rixa, nam tunc gaudet ejus Immunitate, num. 51. Amplia 1. hanc primam limitationem ut multo magis procedat in delinquente graviter in Ecclesia non solum ex subitanea rixa, sed & ad alterius provocationem, & multo magis ad sui corporis defensionem, ut gaudeat Immunitate Ecclesie, num. 54. Amplia 2. ut in nu. 55. Sublimita 1. illam primam limitationem in delinquente in Ecclesia paulo post rixam habitam in loco profano, nam ejus Immunitate non gaudet, num. 56. Amplia 2. si essemus in dubio, an fuerit delictum commissum in Ecclesia deliberatè, vel ex subitanea rixa, nam tunc talis delinquens non gaudet ejus Immunitate, num. 57. Limita 2. in delinquente leviter in Ecclesia, nam gaudet ejus Immunitate, num. 59. Amplia hanc secundam limitationem ut procedat etiam si leve delictum fuisset in Ecclesia commissum ex proposito, num. 63. Sublimita illam secundam limitationem si delictum leve fuerit in Ecclesia commissum cum magna & notabili irreverentia Sanctissimi Sacramenti, nu. 64.
- 5 Vulnerans aliquem in Ecclesia vel alio loco Immuni, gaudet ejus Immunitate, nu. 5. sed contrarium est verius, num. 22. nisi vulnus fuerit leve numero 62.
 - 6 Inferens sfrigiam in faciem alicujus in Ecclesia, vel alio loco sacro gaudet ejus Immunitate, num. 6. contrarium est verius, nu. 22.
 - 7 Furans in Ecclesia gaudet ejus Immunitate, nu. 7. non solum si furaverit res alienas, num. 8 sed etiam res Ecclesie etiam sacras, nu. 9. sed contrarium est verius, nu. 25. 26. & 27. nisi furtum sit rei parvae, nu. 60.
 - 10 Furans Pixidem Sanctissimi Eucharistia Sacramenti gaudet ejus Immunitate, nu. 10. Sed contrarium est verius, nu. 28.
 - 11 Fur ad Ecclesiam confugiens cum re furto subtrahita, illam postea intra Ecclesiam conrectans, gaudet ejus Immunitate, num. 11. sed contrarium est verius, nu. 29.
 - 12 Fur portans rem ad vendendum in Coemeterio Ecclesie, vel alio loco immuni gaudet ejus immunitate, numero 12. sed contrarium est verius, num. 30.
 - 13 Fornicans in Ecclesia gaudet ejus Immunitate, nu. 13. sed contrarium est verius, nu. 31.
 - 14 Stuprum committens in Ecclesia gaudet ejus Immunitate, num. 14. sed contrarium est verius, num. 32.
 - 15 Raptor virginis in Ecclesia gaudet ejus Immunitate, nu. 13. sed contrarium est verius, nu. 33.
 - 16 Monialem deflorans in ipsa Ecclesia Monasterii gaudet ejus Immunitate, nu. 16. sed contrarium est verius, num. 36.
 - 17 Sodomiae crimen in Ecclesia committens gaudet ejus Immunitate, nu. 17. sed contrarium est verius, num. 37.
 - 18 Monetam falsam in Ecclesia fabricans gaudet ejus Immunitate, nu. 18. sed contrarium est verius, num. 38.
 - 19 Incendiarius Ecclesie ejus fores comburens gaudet ejus

- ejus Immunitate, num. 19, sed contrarium est verius, num. 39.
- 20 Fores Ecclesie frangens gaudet ejus Immunitate, numero 20. sed contrarium est verius, numero 40.
- 23 Percutiens aliquem in Ecclesia non tamen vulnerans non gaudet ejus Immunitate.
- 24 Itum archibusii proiciens in Ecclesia non gaudet ejus Immunitate.
- 34 Incestus crimen in Ecclesia committens non gaudet ejus Immunitate.
- 35 Adulterii crimen in Ecclesia committens non gaudet ejus Immunitate.
- 41 Spoliator Ecclesie per vim non gaudet ejus Immunitate.
- 45 Delictum grave intra Ecclesiam committens, nedum quoad illud ejus Immunitate non gaudet, verum etiam quoad omnia delicta ante vel post extra Ecclesiam commissa nu. 45. intellige ut in numero 56.
- 47 Delinquens duo delicta diversis temporibus unum exceptuatum, alterum non exceptuatum, non gaudet Immunitate Ecclesie, nedum pro delicto exceptuato, sed etiam pro non exceptuato, num. 47. intellige ut in nu. 48.
- 49 Delinquens, qui semel Immunitatem Ecclesie amisit, non gaudet ejus Immunitate pro aliis delictis postea commissis, numero 48. intellige ut in numero 50.
- 52 Spes Immunitatis an sit causa finalis, ne delinquens in Ecclesia gaudeat ejus Immunitate, nu. 52. & 53.
- 57 Delictum in Ecclesia presumitur in dubio commissum sub spe Immunitatis.
- 58 Delictum quando dicatur in Ecclesia commissum sub spe Immunitatis.
- 61 Resistentiam leuem in Ecclesia facientem gaudere ejus Immunitate.
- 65 Delictum grave, seu leve quod dicatur, num. 65. & 66.
- 67 Sacrilegium furto commissum quibus modis contingere potest tam de jure canonico, quam civili, nu. 67. 68. & 69.
- 70 Sacrilegus fur punitur poena arbitraria, nu. 70. qua potest usque ad mortem augeri, num. 71. vel minui num. 72.
- 73 Sacrilegus fur suffurans sacrum de loco publice sacro punitur poena arbitraria, qua potest usque ad mortem augeri vel minui, numero 73. & 74. ad quam poenam augendam, vel minuendam debet iudex quinque considerare, nu. 75. & late explicatur a num. 76. cum pluribus seq. de poena suffurantis Sanctissimum Eucharistia Sacramentum, nu. 81. 82. & 83. de poena suffurantis calicem, patenam, & alia vasa consecrata nu. 87. & 88. de poena suffurantis alias res ad ornamentum, & cultum Divinum dedicatas, numero 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 102.
- 101 Modicum in crimine sacrilegii furto commissi quod dicatur.
- 102 Crucem suffurans qua poena punitur.
- 104 Sacrilegus fur qui manu facta templum effrangit, & dona Dei noctu tollit, qua poena punitur.
- 107 Minor in crimine sacrilegii qualiter punitur, nu. 107. 108. 109. 110. 111. & 112.
- 114 Mulieres in crimine sacrilegii qua poena puniuntur.
- 115 Locus publice sacer quis dicatur, ut poena sacrilegii locum habeat, numero 115. 116. 117. & 118.
- 119 Sacrilegus fur suffurans sacrum de loco non publice sed private sacro qua poena punitur.
- 120 Locus private sacer quis dicatur.
- 121 Sacrilegus fur suffurans sacrum de loco non sacro qua poena punitur.
- 122 Locus non sacer quis dicatur in materia sacrilegii, nu. 122. 123. & 124.

- 125 Sacrilegus fur suffurans non sacrum de loco sacro qua poena punitur.
- 126 Clericus fur sacrilegus qua poena punitur.
- 127 Socius, & consentiens in crimine sacrilegii qua poena punitur.

DECISIO CXII.

Delinquens in Ecclesia, vel Coemeterio non gaudet ejus Immunitate, sed inde invitatus extrahi potest. Tum quia spe, & fiducia Immunitatis delinquant. Tum quia ut punitur in eo, in quo deliquit. Tum quia frustra legis auxilium invocat, qui legem committit. Sic expresse probant cap. fin. de Immunit. Eccles. cam. ad Episcopos 17. quaest. 4. §. quia vero in authent. ut licet matri & avia. Per qua jura post antiquos sic docent Boer. decis. 109. sub num. 3. versicul. Fallit quarto; Gomez tom. 3. variar. cap. 10. num. 2. versicul. Tertius casus est, ubi Ayllon Laynez vers. De delinquente, Jul. Clar. §. fin. quaest. 30. num. 15. versicul. Item quero numquid, Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 3. Menoch. lib. 3. presumpt. 10. num. 9. Germon. de sacr. Immunit. lib. 5. cap. 16. num. 79. Azevedo l. 3. post num. 23. vers. O hiriendo titul. 1. lib. 1. recop. Ambrosin. de Imm. Eccles. cap. 5. num. 1. & 2. Villagut. de exten. leg. titul. de exten. Immunit. Eccl. nu. 46. Vermigliol. consil. 101. num. 1. Villalobos in sum. tom. 2. tractat. 30. defin. 7. num. 4. Vulpell. de liber. Eccles. par. 1. num. 17. Gutierrez. pract. lib. 1. quaest. 1. Curia Philippica part. 3. §. 12. num. 20. Suar. de relig. lib. 3. cap. 11. a num. 6. Riccius collectan. 513. part. 3. Bonacina de legib. disp. 2. quaest. 3. puncto 16. §. 7. Navar. in manual. cap. 15. num. 2. vers. Tampoco Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 25. Molin. de sacra homicid. Immunit. amitten. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur, nu. 59. Lezana quaest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum numero 11. Sesse dec. 141. lib. 2. Raphael de la Torre 2. 2. quaest. 99. art. 5. disp. 7. gradu 7. versicul. Numquid, Rodolphi var. quaest. cap. 36. num. 5. Castro in praxi Luzitan. lib. 1. c. 1. nu. 34. & 39. Correa de Immunit. Eccles. p. 3. nu. 30. Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 3. nu. 6. Fagundes de praecep. Eccles. libr. 4. cap. 4. num. 45. vers. Tertio, Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quaest. 11. & quaest. 21. num. 8. Carleval. de jud. lib. 1. disp. 2. numero 744. Barbosa in cap. fin. num. 1. & 2. Imm. Eccles. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 102. Paz in praxi tom. 1. p. 5. cap. 3. §. 3. a num. 73. Borell. in addit. ad Bellugam in specul. Princip. rub. 11. §. sed quia loquimur littera I. vers. Quae omnia, & in sum. dec. p. 1. tit. 3. num. 82. Ferrer. p. 3. obser. c. 245. Gratian. discep. foren. cap. 598. num. 14. Carracus ad leg. recop. c. 3. §. 3. num. 8. & §. 5. num. 4. Portoles §. Infancio num. 9. Bardaxi foro 1. num. 13. de his qui ad Eccles. confug. Sanchez conf. mor. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 6. num. 15. Riccius de pub. jud. quaest. 36. num. 21. & quaest. 37. num. 39. vers. Item delinquens. Pegueta dec. 61. num. 1. vers. Sed committens par. 1. & dec. 23. num. 6. part. 2. Castillo decis. 155. num. 5. & dec. 156. num. 10. & 11. lib. 2. Thoro in compen. dec. p. 1. verbo Reponi col. 2. vers. Secundo fol. 472. & part. 3. sect. 1. verbo Immunit. Eccl. in princ. fol. 542. & in eod. rer. jud. allegat. 47. Martha de jurisdic. part. 2. c. 51. num. 24. Guazzin. defen. 1. c. 38. num. 12. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. c. 11. a num. 7. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. c. 5. §. 3. per totum, Gambacurta in Immunit. Eccles. lib. 5. c. 18. Giurba conf. 90. num. 2. Covar. lib. 2. var. cap. 20. num. 15. versicul. Vigesimo primo. Decian. tract. crimin. lib. 6. c. 28. num. 5. Tuschus pract. conclu. littera E. conclus. 10. num. 20. 21. & 22. Farinac. in praxi par. 1. qu. 28. num. 52. & 53. & de Immunit. Eccl. num. 205. & 207. Jul. Chart. dec. 46. num. 6. & 7.

Idemque est in delinquente in atrio, porticu, scallis, vel alio loco Immuni, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, Thoro in cod. rer. jud. casu 241. num. 8. & 9. & alii ex citatis nu. 1. & dec. III. nu. 2.

Difficultas tamen est, an dispositio textus in cap. fin. 3 de Immunit. Ecclesiar. & Bulla Gregorii XIV. de Immunitate Ecclesiarum, loquentes de homicidio, vel mutilatione membri procedant, & locum habeant in alio

alio quodlibet gravi delicto extra homicidium, vel mutilationem membri in Ecclesia, cœmeterio, scalis, vel alio loco immuni commisso; quod est dicere, An ut delinquens in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis vel alio loco immuni Immunitate Ecclesiæ non gaudeat, requiratur, quod in eis homicidium, aut membri mutilationem commiserit, an verò sufficiat, quod in illis locis commiserit quodlibet grave delictum extra homicidium, vel membri mutilationem.

4 Prima est opinio, quod delinquens in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis vel alio loco immuni, ut non gaudeat Immunitate Ecclesiæ, necesse sit, quod homicidium, vel membri mutilationem in prædictis locis commiserit, alias enim si aliud quodlibet grave delictum in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni commiserit, ejus Immunitate gaudet. Ratio est, quia privatio Immunitatis Ecclesiæ est pœna, & sic in præjudicium Ecclesiæ non est extendenda. Sed in cap. fin. de Immun. Eccles. & in Bulla Gregorii XIV. excipitur tantum homicidium, vel membri mutilatio. Ergo non est trahenda ad alia delicta gravia in Ecclesia, vel alio loco immuni commissa præter homicidium, vel membri mutilationem. Ita docent Roman. conf. 234. num. 2. Boer. dec. 109. num. 3. ad medium, Vischis de Immun. Eccles. conf. 19. num. 76. Farinac. in praxi par. 1. quæst. 28. num. 53. in fine, & de Immunit. Eccles. num. 207. & 208. Riccius par. 5. collect. 1792. Peregrin. de Immun. Eccles. cap. 6. num. 23. Bonacina de legib. disp. 3. q. 7. de Immun. §. 4. num. 12. Magala par. 3. lib. 4. c. 2. qu. 1. num. 15. Gratian. discep. foren. c. 598. à num. 14. Ferrer par. 3. obser. c. 245. Castrus Palaus in ope. mor. tom. 2. tr. 11. disp. unica punct. 9. num. 8. & 9. Lezana quæst. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum c. 11. in fine, versi. Maximè nota, Sperell. dec. 60. num. 1. 2. 3. & 34. & dec. 61. num. 4. & 6. Vermigliol. conf. 101. num. 3. Ciardin. contr. foren. cap. 14. num. 20. & cap. 15. num. 2. par. 1. & cap. 154. num. 8. par. 2. Genuen. in praxi Archiepiscop. cap. 17. numer. 8. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 1. à nu. 7. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 2. & 17. in fine, & part. 6. tract. 1. resol. 7. & 9. & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 25. Jul. Chartar. dec. 46. num. 71. versi. Ad tertium, & decisio. 74. num. 16. Novar. in sum. Bullar. titul. de Immun. Eccles. num. 4. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. num. 105. Guazzin. defen. 1. c. 38. nu. 12. Nisi delictum esset de exceptis, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 9. notat Thomas del Bene de Imm. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 19. sect. 1. num. 7. Vel nisi delictum esset atrocissimum, quo casu talis delinquens consulto prius Romano Pontifice poterit etiam tradi Curiaæ sæculari, Diana ref. mor. p. 1. tract. 1. resol. 2. Thomas del Bene de Imm. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 1. num. 10.

5 Unde inferunt primò præcitati Doctores, vulnerantem aliquem in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni, etiam cum magna sanguinis effusione gaudere Immunitate Ecclesiæ, quia vulnerare non est occidere, aut membrum mutilare, & solus occidens vel membrum mutilans Immunitate Ecclesiæ privatur, Boerius decisio. 109. num. 3. ad medium, Farin. de Imm. Eccles. num. 226. 227. & 249. Castrus Palaus in opere morali tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. num. 19. Julius Chartar. dec. 74. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 9. in fine, & resol. 11. in fine & par. 6. tract. 1. resol. 7. versi. Unde ex his, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 26. in fine, Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 26. Barbosa in cap. fin. num. 10. de Imm. Eccles. de Villagur. de exten. l. tit. de exten. Immun. Eccles. num. 51. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 1. cap. 1. dub. 2. sect. 2. à num. 15. & tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 2. num. 1. & 2. Xammar defen. 60. num. 4. 5. 6. & 7. par. 2. Nisi extali vulnere sequatur mors, notat Castrus Palaus in oper. mor. tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. num. 10. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 2. num. 1. & 2. Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 7. versi. Unde ex his, Et tunc vulnerans lethaliter in Ecclesia, vel alio loco immuni non gaudet Immunitate

Ecclesiæ, licet sic vulneratus extra Ecclesiam vel locum immunem moriatur, quia tale homicidium in Ecclesia factum censetur, Thomas del Bene de Imm. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 2. num. 11. Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. c. 24. un. 6.

Inferunt secundo, inferentem sfrigia in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel loco immuni gaudere Immunitate Ecclesiæ, ut proposito dubio per Archiepiscopum Januensem respondisse Sacram Congregationem Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium propositam 16. Novembris 1618. testantur Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. num. 132. & decis. Apostol. 417. num. 12. Diana in declarationibus Sacrae Congregationis post par. 5. resol. moral. num. 40. & par. 6. tract. 1. resol. 7. versi. Unde ex his, & in sum. par. 1. verbo Immunit. Eccles. num. 26. in fine, Lezana quæst. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 16. in fine, Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 2. num. 3. & dubit. 24. sect. 1. num. 10. versi. Adde in fine, & dubit. 24. sect. 13. Quod intellige in casu, quo absit suspicio hæresis, Lezana quæst. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. num. 16. in fine, Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dubit. 24. sect. 13.

Inferunt tertio, furantem in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni gaudere Immunitate Ecclesiæ, Gratian. discep. foren. c. 598. à num. 14. Julius Chartar. dec. 48. num. 8. juncto num. 1. versi. Ad tertium, Ambr. de Imm. Eccles. c. 5. num. 6. Farin. de Immunit. Eccles. num. 99. 100. III. & 217. Novar. in sum. Bullar. tit. de Imm. Eccles. num. 4. Sperell. dec. 59. num. 11. Peregr. de Immun. Eccles. c. 12. num. 10. alios plures addunt Diana resol. moral. par. 6. tract. 1. resol. 9. versi. Sed affirmativam, Guazzin. defen. 1. c. 38. nu. 10. & 11. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 8. per totam. Et ita declarasse Sacram Congregationem Immunitatis in una Squilacensi 18. Martii 1631. testantur Barbosa in collect. Bullar. verbo Immunitas Ecclesiarum prope finem, & decis. Apostol. 417. num. 13. & de jure Eccles. uni. libr. 2. cap. 3. num. 127. in fine, Lezana quæst. regul. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 8. in fine, & num. 1. in fine, Diana in declarat. Sacrae Congregationis post par. 5. resol. moral. num. 9. & par. 6. tract. 1. resol. 9. versi. Sed non indigemus, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 25. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 1. num. 10. versi. Adde quarto, & sect. 8. num. 4. Nedom furantem in Ecclesia, vel alio loco immuni non res Ecclesiæ, sed alienas gaudere Immunitate Ecclesiæ, Farinac. de Imm. Eccles. num. 215. 216. & 217. Barbosa in cap. fin. num. 12. de Imm. Eccles. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 17. versi. Ex prædictis. Sed etiam in Ecclesia, vel alio loco immuni, res Ecclesiæ quamvis sacras gaudere Immunitate Ecclesiæ, Riccius dec. 110. par. 1. Genuen. in praxi Archiepisc. Neapoli. c. 17. num. 8. Farin. de Imm. Eccles. num. 217. Italia de Immun. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 3. num. 75. Bonacina disp. 3. qu. 7. de Immunit. punct. 5. num. 7. plures alios addunt Diana resol. moral. p. 1. tract. 1. resol. 17. versi. Ex prædictis & p. 6. tract. 1. resol. 9. & in sum. p. 1. verbo Immunit. Eccles. num. 25. Thomas del Bene de Imm. Eccles. tom. 2. cap. 6. dub. 14. sect. 8. per totam, Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. num. 123. versi. Furtum. Quinimò addunt furantem etiam in Ecclesia Pixidem Sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti gaudere Immunitate Ecclesiæ, ut cum Gavan. in addit. ad man. Episc. verb. Immun. Eccles. num. 8. & Barb. de jure Eccles. uni. l. 2. c. 3. num. 123. Docent Diana resol. mor. par. 6. tract. 1. resol. 9. versi. Sed non indigemus, Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 2. capit. 16. dub. 14. sect. 8. num. 4. Nisi à Santissimo daretur licentia extrahendi ab Ecclesia, ut in casu relato per Thoro in compen. decis. par. 3. sect. 3. verbo Sacrilegus fol. 220.

Inferunt quarto, furem confugientem ad Ecclesiam cum re furto subtracta, illam postea intra Ecclesiam contrectantem, gaudere Immunitate Ecclesiæ, licet res ipsa furtiva possit ei per vim auferri, ut domino restitatur, Decian. tract. crim. lib. 2. cap. 28. nu. 4. Cavalcan.

- valcan. in repertor. dec. par. 1. verbo *Judex Ecclesiasticus post num. 13*. Covar. lib. 2. var. cap. 20. nu. 13. *vers. Vigesimo octavo*, Quesada *diver. quest. libr. 1. cap. 1. fol. 3. col. 2.* Azevedo l. 13. nu. 3. tit. 2. lib. 1. recop. Paz in *praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 90. 91. 92. & 93.* Guttier. *pract. libr. 1. quest. 1. n. 21.* Farin. in *praxi par. 1. quest. 28. n. 58.* & *de Imm. Eccles. n. 218.* Jul. Chart. dec. 46. nu. 9. *juncto nu. 73.* Tuschus *pract. concl. littera E. concl. 11. nu. 16.* & 17. *Peregrin. de Immun. Eccles. cap. 12. num. 10.* Bonacina *disp. 3. quest. 7. de Immun. punct. 5. nu. 7.* Diana *resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 17. vers. Ex predictis*, ibi, *Et hac etiam*, & par. 6. tract. 1. resol. 9. *vers. Verum*, & in *sum. par. 1. verbo Immunitas Eccl. nu. 25.* Gambacurta *de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 18. nu. 6. vers. Idem*, Sanchez *conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. sub nu. 14.* Thomas del Bene *de Imm. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 24. sect. 8. n. 5.* Guazzin. *defen. 1. cap. 37. nu. 60. decisum in Senatu Luzitaniae testatur Gamma decis. 171.*
- 12 Inferunt quintò, furem portantem rem furatam ad vendendum in cœmeterio Ecclesiæ, vel alio loco immuni gaudere Immunitate Ecclesiæ, Guazz. dec. 1. c. 37. nu. 60. *vers. Ego autem in fine.*
- 13 Inferunt sextò, fornicantem in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, seu alio loco immuni; vel stuprum committentem in Ecclesia, seu alio loco immuni gaudere Immunitate Ecclesiæ, Farinac. *de Immun. Eccles. nu. 209.* Barb. *de jure Eccl. uni. l. 2. c. 3. nu. 105.* Diana *resol. moral. par. 1. tract. 1. ref. 2.* Thomas del Bene *de Imm. Eccles. tom. 2. c. 116. dub. 19. sect. 1. à nu. 7.*
- 14 Inferunt septimò, raptorem virginis in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio vel alio immuni gaudere Immunitate Ecclesiæ, Farinac. *de Imm. Eccl. n. 207. 208.* & 209. *Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. n. 105.* Diana *resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 2.* Thomas del Bene *de Imm. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 9. sect. 1. à nu. 7.*
- 15 Inferunt octavò, deflorantem monialem in Monasterio, vel in ipsa Ecclesia Monasterii, gaudere Immunitate Ecclesiæ, Diana *resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 43. vers. Sed quidquid*, Thomas del Bene *de Imm. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 24. sect. 11. nu. 2.*
- 16 Inferunt nonò, Sodomiam crimen committentem in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni gaudere Immunitate Ecclesiæ, Farinac. *de Imm. Eccl. nu. 209.* Novar. in *sum. Bullar. titul. de Immun. Eccles. nu. 4.* Diana *resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 2.* & par. 5. tract. 1. resol. 2. *vers. Unde ex dictis*, & par. 6. tract. 1. resol. 26. *vers. Quæro quarto*, & in *sum. p. 1. verbo Immunit. Eccles. numero 22. in fine*, Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 7. numero 7.*
- 17 Inferunt decimò, monetam falsam in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni fabricantem gaudere Immunitate Ecclesiæ, Farinac. *de Immun. Eccl. nu. 209.* Diana *resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 2.*
- 18 Inferunt undecimò, Incendiarium Ecclesiæ, seu ejus portarum gaudere Immunitate Ecclesiæ, ut docent. citati decis. 105. nu. 7.
- 19 Inferunt duodecimò, & ultimò, fores Ecclesiæ frangentem gaudere ejus Immunitate.
- 20 Secunda est opinio communior, & verior, quòd delinquens in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni, ut Immunitate Ecclesiæ non gaudet, non requiritur, quòd in eis homicidium, vel membri mutilationem commiserit, sed sufficit, quòd aliud grave delictum in illis locis commiserit extra homicidium, vel membri mutilationem. Atque ita dico eum communi Doctorum sententia, quodlibet grave delictum in Ecclesia commissum privare privilegio Immunitatis ex identitate rationis *tex. in cap. fin. de Immun. Eccles.* Ita Panormit. in *cap. fin. nu. 9. vers. Ego ultra alios quero de Imm. Eccles.* Remig. *de Imm. Eccles. fallen. 3. ampliati. 2. à nu. 3.* Sylvest. in *sum. verbo Immunitas 3. nu. 2.* Covar. lib. 2. var. cap. 20. nu. 15. *vers. Vigesimo primo*, & *vers. Vigesimo quinto*, Gomez tom. 3. var. cap. 10. nu. 1. *vers. scilicet. Tertius casus est*, ibi Ayllon Laynez n. 3. *vers. scilicet. De delinquente*, Jul. Clar. §. *fin. q. 30. n. 15. vers. Item quero numquid*, Azevedo l. 3. n. 23. *vers. O hiriendo tit. 2. lib. 1. recop. Guttier. libr. 3. pract.*
- q. 1. n. 17. Paz in *praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 73.* & 81. Capella Tholosana & ibi Aufreer. *decis. 442.* Navar. in *manu. cap. 25. n. 20. vers. Tampoco*, Riccius *de pub. jud. q. 36. n. 21.* & q. 37. nu. 39. *vers. scilicet. Idem delinquens*, Guido Papa *decis. 121. sub nu. 3.* Borrell. in *addit. ad Bellug. in specu. Princip. rub. 11. §. sed quia loquimur littera I. vers. Qua omnia*, & in *sum. dec. par. 1. tit. 3. nu. 82.* & 83. Germon. *de sacro. Imm. lib. 3. cap. 16. nu. 79.* Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 24. nu. 17.* & cap. 18. nu. 5. Farinac. in *praxi par. 1. quest. 28. nu. 52.* & 53. Bobad. in *polit. lib. 2. cap. 14. nu. 25.* Suar. *de relig. lib. 3. cap. 11. nu. 6.* latè Villagur. *de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccles. nu. 59.* benè Gambacurta *de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 18. per totum præcipue nu. 1.* & cap. 22. nu. 1. Molin. *de sacra homicid. Immunit. amit. tit. Immun. Eccles. quali homicid. amittatur*, nu. 57. Tuschus *pract. conclu. littera E. conclu. 10. nu. 11.* & 21. & littera F. *conclus. 59. nu. 4.* & 5. Cutel. *de Immun. Eccles. lib. 1. quest. 2. nu. 7.* & quest. 21. n. 8. Portol. *de dub. regul. verbo Eccles. Immunitas nu. 15.* Villadiego in *polit. cap. 3. num. 206.* Curia Philippica *par. 3. §. 12. nu. 20.* Raphael de la Torre 2. 2. tom. 2. *quest. 99. art. 3. disput. 7.* Reginal. in *praxi tom. 1. lib. 9. cap. 26. n. 38. in fine*, Tanneri. 2. 2. *disp. 5. qu. 8. art. 1. n. 16.* Zipeus *de jure novo canon. lib. 3. de Immun. Eccl. nu. 10.* Correa *de Immun. Eccles. par. 3. num. 34.* Barbosa in *cap. fin. nu. 4. de Immun. Eccles. & de jure Eccles. uni. lib. 2. cap. 3. nu. 102.* Villalobos in *sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. nu. 4.* Carracus *ad leg. recop. c. 3. §. 2. n. 8.* & §. 5. n. 4. Peguera *dec. 27. n. 5. par. 2. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. nu. 8.* Portoles §. *Infancio nu. 9.* Martha *de jurisd. par. 2. cap. 51. nu. 24.* Castillo *decis. 155. nu. 5.* & *decis. 156. nu. 12. par. Bardaxi foro 1. nu. 13. de his qui ad Eccles. confug. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 8. nu. 15.* Trullench. in *decal. lib. 1. cap. 11. dub. 4. nu. 13.* Duar. in *Bul. Cœn. lib. 2. can. 15. quest. 16.* Mexia de Cabrera in *form. Imm. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 4. à nu. 7.* Thoro in *compen. decis. art. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesia fol. 542.* & verbo *Immunitas Ecclesiastica an gaudeat col. 2. prope finem vers. Sed his non obstantib. fol. 143.* & in *cod. rer. jud. allegat. 47.* Mattheu de Reg. *Regn. Valen. tom. 2. cap. 7. §. 1. nu. 168. col. 2. in fine.*
- Unde inferunt primò præcitati doctores, vulneran- tem in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni non gaudere illius Immunitate, Decian. *tract. cri. lib. 6. cap. 24. nu. 7.* Leo in *thesauro fori Ecclesiast. par. 1. cap. 13. sub num. 27.* Italia *de Imm. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 3. nu. 18. 19. 20.* & 24. Curia Philippica *par. 3. §. 12. nu. 20.* Mexia de Cabrera in *form. Immun. Eccles. lib. 1. cap. 11. §. 4. à nu. 7.* Molinus *de sacra homicid. Immun. amittent. tit. Immun. Eccles. quali homicid. amittatur nu. 59.* Barbosa *de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 102.* Tuschus *pract. concl. littera E. conclus. 11. num. 19.* Gambacurta *de Immun. Eccles. lib. 5. c. 18. num. 6.* & c. 24. nu. 5. *de stylo patriæ suæ Guazzin. diff. 1. cap. 38. num. 28.* Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Sunyer, Consultoribus Codina, Pastor, & Rull. 3. Septembris 1606. contra Petrum Puigcasum retuli *decis. 98. num. 70.* Idemque dicendum est de inferente sfrigia in faciem alicujus in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni, nam Immunitate Ecclesiæ non gaudet, ut ex prædictis Doctoribus colligitur.
- Inferunt secundò, percutientem in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni non tamen vulnerantem non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Tuschus *pract. concl. littera I. concl. 59. num. 4.* & 5. notat Farinac. *de Immun. Eccles. nu. 205.* Ita fuit decisum in Regno Valentia anno 1562. in causa Comitum de Consentanya, qui dedit alapam in Ecclesia. Et per Cancellarium Roda de anno 1580. contra Gasparem Belluca, qui adversarium insequendo illum percussit intra Ecclesiam, non tamen vulneravit, ut refert Mattheu de Reg. *Regn. Valentia tom. 2. cap. 7. §. 1. nu. 168. col. 3. post medium.* Et per eundem Cancellarium Roda 9. Augusti 1589. contra Ludovicum Muñõs delatum de percussione cum baculo in Ecclesia.
- Inferunt tertio, ictum archibus projicientem in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni non

- ni non gaudere Immunitate Ecclesiæ, notat Mattheu de Regim. Reg. Valen. tom. 2. cap. 7. §. 1. n. 168. col. 3. ad medium. Sic fuit in Cathalonia decisum in declarationibus Cancellarii referendis dec. 14. num. 2.
- 25 Inferunt quartò, furantem in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni, circumscripta etiam omni consuetudine, non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Hostien. in sum. de Immun. Eccl. num. 9. & in cap. fin. n. 3. in sine versic. Quod ergo ubi Joan. Andr. post n. 5. Anchar. nu. 1. vers. Item secundum, Butr. nu. 6. de Immun. Eccl. Jul. Clar. §. fin. q. 30. nu. 15. vers. Item quero numquid, Farinac. in praxi par. 1. qu. 28. nu. 57. & de Immun. Eccl. nu. 215. Tufchus pract. concl. littera E, concl. 11. num. 19. Villagut. de exten. Immun. Eccl. nu. 46. vers. Amplia & nu. 59. Remig. de Immun. Eccl. fallen. 3. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 88. Guttier. pract. lib. 3. quest. 1. num. 17. Decian. tract. crim. lib. 6. c. 28. nu. 5. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 25. gloss. verbo Enorme Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. c. 18. n. 2. & 6. Sanfelice. dec. 270. Thoro in supplem. dec. verbo Fur committens fol. 243. Riccius de pub. jud. qu. 36. nu. 21. Nedum furantem † in
- 26 Ecclesia res sacras Ecclesiæ non gaudet ejus Immunitate, can. frater gloss. verbo Ab omnibus, can. ad Episcopos 17. quest. 4. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 48. Riccius de pub. jud. quest. 36. nu. 21. Gambacurta de Imm. Eccl. lib. 5. cap. 18. n. 6. Barbosa in cap. fin. n. 12. de Imm. Eccl. Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. questione 21. n. 3. & 4. Ita fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmarí, Consultoribus Guerau, & Viñes 23. Novembris 1630. contra Joannem Viader extractum ab Ecclesia loci de Viladafen, delatum de furto, & sacrilegio per eum, & alios commisso in Ecclesia Parochiali loci de Albons furando ab ipsa Ecclesia plura vasa sacra argentea, & divino cultui dedicata in nocte diei 7. Septembris 1628. & ratione dicti criminis, & aliorum in Regio Criminali Consilio ad mortem, & alias pœnas condemnatum. Sed etiam † furantem in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis vel alio loco Immuni non res Ecclesiæ sed alienas non gaudere Immunitate Ecclesiæ. Sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Benach Calba de Vallseca, Ferruz, & Jover 6. Aprilis 1606. contra Antonium Garcia Regni Castellæ, delatum de furto cujusdam catenæ aureæ cuidam puero intus Ecclesiam Sedis Tarraconæ, & ob id condemnatum ad remigandum per triennium in Regiis trireribus, & ad fustigandum per loca solita ipsius Civitatis Tarraconæ. Sicque † multo magis furantem in Ecclesia Pixidem Sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti non gaudere Immunitate Ecclesiæ, ut benè omnino videndus probat Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. à num. 68. sequitur Farinac. de Immunit. Eccl. nu. 217. & tradunt Naldus in sum. verbo Ecclesia num. 5. Donat. Anton. de Marinis post libro resol. jur. allegat. 77. nu. 16.
- 29 Inferunt quintò, furem ad Ecclesiam confugientem cum re furto subtracta, illam postea in Ecclesia contrectantem non gaudere ejus Immunitate ac si furtum in Ecclesia commisisset, quia hujusmodi contrectatio, quæ in Ecclesia fit, novum furti crimen verè dici valet, Angel. Castren. inter consil. Pauli sui parentis conf. 458. nu. 2. l. 2. Bajard. ad Clarum §. fin. quest. 30. nu. 48. Peguera dec. 28. n. 3. part. 1. Cabal. resol. crim. casu 163. num. 4. Correa de Immun. Eccl. part. 3. n. 29. in sine, Barbosa in cap. fin. n. 12. vers. Utrum autem de Immun. Eccl.
- 30 Inferunt sextò, furem portantem rem furatam ad vendendum in cœmeterio Ecclesiæ, vel alio loco immuni non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Angel. Castren. inter consil. Pauli sui parentis conf. 458. num. 2. lib. 2. Tufchus pract. concl. littera E, concl. 11. numer. 50. Cabal. resol. crim. casu 163. nu. 4. Guazzin. defen. 1. cap. 38. n. 13. in sine.
- 31 Inferunt septimò, fornicantem in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Italia de Imm. Eccl. lib. 2. cap. 5. §. 3. à n. 50. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. c. 18. n. 2. in sine. Riccius de publ. jud. quest. 37. n. 40.
- 32 Inferunt octavò, stuprum committentem in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 18. n. 2. in sine, Italia de Imm. lib. 1. cap. 5. §. 3. à n. 50. Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. q. 2. Riccius de pub. jud. qu. 37. nu. 40.
- Inferunt nonò, raptorem virginis in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio vel alio loco immuni non gaudere Immunitate Ecclesiæ Hostien. in sum. de Immun. Eccl. §. In quantum vers. Quid si committit, Remig. de Immun. Eccl. fallen. 3. ampliati. 2. nu. 6. Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 36. Guttier. pract. lib. 3. quest. 1. numer. 17. Bobad. in polit. lib. 2. c. 14. n. 25. gloss. verbo Enorme, Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. c. 3. n. 12. & c. 18. n. 2. Barbosa in cap. fin. n. 5. de Immun. Eccl. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 3. à n. 50.
- Inferunt decimò, incestus crimen committentem in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Decian. tract. crim. lib. 6. c. 28. ante medium, sequitur Cutel. de Immun. Eccl. lib. 2. quest. 2. num. 15. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 3. à nu. 50.
- Inferunt undecimò, adulterii crimen committentem in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Anchar. & Hostien. in cap. fin. de Imm. Eccl. Remig. de Immun. Eccl. fallen. 3. ampliati. 2. n. 8. Paz in praxi tom. 3. par. 5. capite 3. §. 3. num. 88. Castillo dec. 155. num. 5. lib. 2. Scanarolus de visit. carcer. lib. 3. c. 9. num. 13. Guttier. pract. lib. 3. q. 1. num. 17. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. c. 18. num. 2. Barbosa in cap. fin. num. 4. de Immun. Eccl. Italia de Imm. Eccl. lib. 1. c. 5. §. 3. à num. 50. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 25. gloss. verbo Enorme, quidquid ipse Bobad. nu. 24. gloss. verbo Adulteros, dicat: hoc non observari hodie, quia adulteria deridentur.
- Inferunt duodecimò, desorantem monialem in ipso Monasterio, vel in ipsa Ecclesia Monasterii non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Paz in praxi tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. num. 87. Curia Philippica parte 3. §. 12. num. 9. Carrascus ad leg. recop. cap. 3. §. 3. num. 3. Correa de Immun. Eccl. parte 3. num. 16. Emanu. Barbosa ad leg. Luzitan. tom. 2. lib. 2. tit. 5. paragrafo secundo, num. 3. August. Barbosa de jure Eccles. uni. lib. 2. c. 3. num. 120. versic. Nihilominus in sine, Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Immunitate Ecclesiastica an gaudeant fol. 543.
- Inferunt decimotertiò, sodomie crimen committentem in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. post num. 5. Italia de Imm. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. à num. 50. & §. 13. nu. 37. latè Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. quest. 2. decisum Castillo dec. 155. lib. 2.
- Inferunt decimoquartò, monetam falsam fabricantem, tondentem, seu adulterantem in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Cutel. de Immun. Eccl. lib. 1. q. 2.
- Inferunt decimoquintò, incendiarium, & concrematorem Ecclesiæ non gaudere ejus Immunitate, ut docent citati decif. 105. n. 8.
- Inferunt decimosextò, frangentem, seu devastantem portas, vel januas Ecclesiæ, cœmeterii, atrii, aut cujuscumque loci immuni non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Navar. in man. cap. 25. num. 22. in sine, Paz in praxi tom. 1. part. 5. c. 3. §. 3. num. 145. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 49. Sanchez conf. mor. tom. 2. lib. 6. c. 1. dub. 8. num. 21. in sine, Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. n. 10.
- Inferunt decimosseptimò, spoliatorem Ecclesiæ, vel cujuscumque loci immuni per vim non gaudere Immunitate Ecclesiæ, Mantua consil. 91. Remig. de Immun. Eccl. fallen. 33. Navar. in man. cap. 25. num. 22. in sine, quos citat Paz in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 144. Sanchez consil. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. numer. 21. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. num. 10.
- Amplia 1. hanc secundam opinionem negativam, in delinquente in Ecclesia non consecrata, grave delictum in ea committente, qui non gaudet ejus

Immunitate, sed inde invitatus extrahi potest late Italia de *Immun. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. à num. 25. Farinac. de Immun. Eccl. num. 228. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 1. num. 15. in fine, vide infra dec. 113. n. 3.*

- 43 Amplia 2. in delinquente, seu delictum grave committente in Ecclesia, ut non gaudeat ejus Immunitate, etiam si Ecclesia ultra jus commune haberet speciale privilegium à Summo Pontifice, ut delinquentes ibi non capiantur, Castren. *conf. 458. num. 3. vers. non obstat lib. 2. Tuschus pract. concl. littera E, conclus. 11. num. 20. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. numer. 10. notat Guazzin. defen. 1. cap. 38. sub num. Farinac. de Immun. Eccl. sub n. 205.*
- 44 Amplia 3. in delinquente coram & prope Sacerdotem manibus portantem per vicos & plateas Sanctissimum Eucharistiam Sacramentum, qui non gaudet Immunitate Ecclesie, Borell. in addit. ad Belug. in *spec. Princip. rub. 11. §. sed quia loquimur littera M, Siquidem omnis moderatio, limitatio, modus, & forma quæ circa Immunitatem Ecclesiarum constituta est, locum habet in hac Immunitate confugientis ad Eucharistiam, dum portatur ab hac etiam excepti intelliguntur, Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 4. cap. 6. n. 9.*
- 45 Amplia 4. in delinquente, seu delictum grave committente in Ecclesia, cœmeterio, scalis, vel alio loco immuni, qui nedum quoad istud delictum Immunitate Ecclesie non gaudet, verum etiam quoad omnia delicta ante vel post extra Ecclesiam, cœmeterium, atrium, scalis, vel alium locum immunem commissa, nam justum est, ut qui sacram Ecclesie dignitatem, & Sanctimoniam læserit, illius careat perpetuo subterfugio, *can. ad Episcopos cum seq. 17. quest. 4. neque dignus est Ecclesiarum ingressu, qui illius violat, & interimitt libertatem, dicto can. ad Episcopos 17. q. 4. Siquidem puniri quis debet in eo, in quo deliquit: frustra que legis auxilium implorat, qui in legem committit, sic docent Capella Tholosana & ibi Aufser. decisione 422. Casan. in consuet. Burgun. rub. 1. §. 5. num. 112. vers. Archidiaconus, Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 15. vers. Sed quid ibi: Quinimo, Tuschus pract. concl. littera E, conclus. 11. num. 12. Riccius collect. 51. ampliat. 4. Remig. de Immunit. Eccl. fallent. 11. nu. 2. Ambrosin. de Immunit. Eccl. capite 5. numer. 10. Sanchez in select. disput. 44. num. 52. Bobadil. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 48. Barbosa in cap. fin. num. 7. de Immun. Eccl. Guazzin. defension. 1. capit. 38. num. 15. Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. numero 6. Peregrin. de Immun. Eccl. capite 6. num. 20. Decian. tract. crim. libro 6. cap. 28. num. 9. quidquid dicant Covar. lib. 2. variar. cap. 10. num. 15. vers. 24. Guttier. pract. lib. 3. quest. 1. numero decimo octavo, Azevedo l. 3. numer. 27. tit. 2. lib. 1. recop. Gambacurta de Immun. Eccl. libro 5. cap. 26. à num. 7. Gamma & ibi Florez Diaz de Mena dec. 52. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 39. & parte 6. tractat. 1. resol. 26. vers. Quæro decimo quarto, Italia de Immun. Eccl. libro 1. capite quinto, §. 3. numer. 23. Boer. decis. 110. nu. 10. Castrus Palaus tom. 2. tractat. 11. disput. unica puncto 9. nu. 23. & punct. 10. num. 12. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sectione prima, num. 10. in fine, & num. 16. & sect. 10. num. 1. & 2. & dubit. 24. sect. 21. Mexia de Cabrera in formul. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 4. num. 71. Qui contra eos & alios est verior sententia, ut docent Paz in praxi tom. 1. parte 5. cap. 3. §. 3. à num. 82. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 18. vers. Imo plures Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 106. & 107. Molinus de sacr. homicid. Immun. amit. tit. Immunitas Ecclesie quali homicid. amittatur numer. 74. 75. 76. 77. & 78. Fontanel. dec. 583. num. 9. 10. & 11. part. 2. Farinac. in praxi parte 1. quest. 28. num. 60. & de Immunit. Eccl. nu. 220. & 221. Thoro in compen. dec. part. 3. sect. 1. verba *Judex secularis fol. 615.**
- 46 Intellige hanc quartam ampliationem ut procedat, ubi delinquens, sive committens grave delictum in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco Im-

muni de eo punitus non fuisset, & judex secularis vellet illum pro hujusmodi delicto punire, nam tunc non gaudet Immunitate Ecclesie, nedum quoad delictum in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni commissum, verum etiam quoad omnia delicta ante vel post extra Ecclesiam cœmeterium, atrium, scalis, vel alium locum immunem commissa; secus verò si delinquens sive committens grave delictum in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni de eo punitus fuisset, vel Judex secularis nollet illum pro hujusmodi delicto punire, quo casu gaudet Immunitate Ecclesie, quoad omnia delicta extra Ecclesiam, cœmeterium, atrium, scalis, vel alium locum immunem commissa. Quia jam vindicata fuit Ecclesia, & injuria criminis illata, multa abolita; durumque enim esset semel in Ecclesia, vel alio loco immuni delinquentem perpetuo illius immunitate privari. Sic Remig. de *Immun. Eccl. fallen. 11. num. fin. Boer. dec. 110. nu. 10. Bajar. ad Clar. §. fin. quest. 30. n. 22. Azevedo l. 3. nu. 27. tit. 2. lib. 1. recop. Guttier. pract. lib. 3. qu. 1. nu. 18. Decian. tract. crim. lib. 6. c. 28. nu. 9. Bobad. in polit. l. 2. cap. 14. num. 48. in fine, Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 5. nu. 10. Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. nu. 60. & de Immun. Eccl. nu. 122. Paz in praxi to. 1. part. 3. c. 3. §. 3. nu. 83. & 84. Villalobos in sum. to. 2. tract. 30. dif. 7. nu. 6. in fine, Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 16. Sanchez conf. mor. to. 2. lib. 6. c. 1. dub. 8. nu. 18. vers. Imo plures in fine Barbosa in cap. fin. nu. 7. de Immun. Eccl. & de jure Eccl. uni. lib. 2. c. 3. nu. 108. Molinus de sacr. homicid. Immun. amittent. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur nu. 78. vers. Temperandum, Thomas del Bene de Immun. Eccl. to. 2. c. 19. dubit. 19. sect. 1. nu. 19. & dub. 24. sect. 22. Fontanella dec. 582. nu. 13. 14. & 15. part. 2. Mexia de Cabrera in formu. Immun. Eccl. lib. 1. c. 11. paragrapho quarto, n. 72. & habetur in exemplari diei 23. Novembris 1630. contra Joannem Viader, relato nu. 25. & referendo decis. 113. nu. 1. in fine, Quidquid dicant Tuschus pract. concl. littera E, conclus. 1. nu. 18. Flores Diaz de Mena in addit. ad Gammam dec. 52. Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 26. n. 9. vers. Tertium cum seq.*

Hinc delinquens, seu duo delicta diversis temporibus committens unum exceptuatum, quod Immunitate Ecclesie non gaudet, alterum non exceptuatum, quod gaudet Immunitate Ecclesie, potest extrahi ab Ecclesia, nedum pro delicto exceptuato, sed etiam pro alio delicto non exceptuato, Remig. de *Immun. Eccl. fallen. 11. ad medium, Capella Tholosana & ibi Aufser. dec. 422. Ambrosin. de Immun. Eccl. cap. 5. num. 10. Peregrin. de Immunitate Eccl. cap. 6. nu. 20. quidquid oppositum teneant Vifchis de Immun. Eccl. num. 62. Gamma & ibi Florez Diaz de Mena dec. 15. Castrus Palaus tom. 1. tract. 11. disput. unica punct. 10. nu. 12. Bonacina to. 2. disput. 3. quest. 7. de Immunit. punct. 6. nu. 13. Diana resol. moral. part. 6. tract. 1. resol. 16. versic. Quæro decimoquarto, & vers. At ego Thomas del Bene de Immun. Eccl. to. 2. cap. 16. dub. 24. sect. 22. quia contra eos, & alios est verior sententia, ut docent Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 134. Molinus de sacr. homicid. Immun. amit. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur nu. 190. & 191. decisum refert Thoro in compen. dec. parte 3. sect. 1. verbo *Judex secularis fol. 615. & dixi dec. 24. nu. 102. vers. Sed utrum. Intellige ut procedat, si delinquens de delicto exceptuato punitus non fuisset, & Judex secularis vellet illum pro hujusmodi delicto punire, nam tunc potest ab Ecclesia extrahi, nedum pro delicto exceptuato, sed etiam pro non exceptuato; secus verò si delinquens de delicto exceptuato punitus fuisset, vel Judex secularis nollet illum de tali delicto punire, quo casu non potest extrahi ab Ecclesia pro delicto non exceptuato, Remig. de Immun. Eccl. fallen. 11. ad medium, Boer. dec. 110. nu. 10. & 11. Guttier. pract. lib. 3. quest. 1. nu. 18. Azevedo l. 3. nu. 27. tit. 2. lib. 1. recop. quos citant Molinus & Barbosa, ille de sacr. homicid. Immun. amittent. tit. Immunit. Ecclesie quali homicid. amittatur nu. 192. iste de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. numero**

mero 134. in fine Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dubit. 24. sect. 22. & alii ex citatis nu. 46.

49 Hinc etiam delinquens, qui semel Immunitatem Ecclesie amisit, perpetuo privatus manet pro aliis delictis, quae postea committit, decisum in Cathalonia refert Michael Ferrer. parte 3. observat. cap. 255. 256. & 266. & intrepidè observari apud nos testatur Fontanella dec. 339. num. 29. & 30. & late dec. 581. par. 2. & dixi dec. 24. num. 102. in prin. p. 1. adde alios, quos citavi num. 45. & 47. Intellige ut procedat, ubi delinquens, qui Immunitatem Ecclesie semel amisit, punitus de illo crimine non fuisset, nam tunc perpetuo privatus manet pro aliis delictis, quae postea committit, secus verò si talis reus criminis qui Immunitatem Ecclesie semel amisit, punitus illo fuisset, quo casu non remanet privatus Immunitate Ecclesie pro aliis delictis, quae postea committit, Fontanella decis. 531. à numer. 12. part. 2. & alii laudati num. 46. & 48.

51 Limita 1. praedictam secundam opinionem negativam ut procedat, quando quis ex proposito, consultò, studiosè, appensatè, deliberatè, & sub spe Immunitatis in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni graviter delinquit, quo casu non gaudet Immunitate Ecclesie; secus verò si graviter deliquerit in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni calore iracundiae, ut puta casu, vel in rixa subitanea, repentina, & inopinata, ex se nata, & occasione orta in continente, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie. Sic sumpto argumento à contrario sensu videtur probari in cap. fin. de Immunit. Eccl. & docent ibidem Hostien. num. 2. verbo *Qua nisi*, Joan. Andre. num. 1. & 2. & num. 5. in fine, Anchar. in sum. & num. 3. & 4. Burri. num. 1. 2. & 5. in fine, Zabarel col. 1. & 2. Abbas numer. 1. & 2. Annan. num. 1. 7. 8. Et cum hoc dicto communiter Doctores transire testatur Alexand. consil. 145. num. 3. & sub vers. *Secundo probatur*, & vers. *Tertio probatur*, communem opinionem & ab ea non recedendum asserit Vischis de Immunit. Eccl. numer. 30. Menochius libro 5. praesump. 10. num. 10. 11. Tufchus pract. concl. littera E, concl. 11. num. 13. & 14. Azor. instit. moral. part. 2. lib. 9. cap. 9. sub quest. 9. Italia de Imm. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. num. 1. Remig. de Imm. Eccl. fallen. 3. à num. 2. Jul. Chartar. dec. 74. num. 11. & 12. Riccius in praxi aurea resol. 157. Novat. in sum. bullar. tit. de Immu. Eccl. num. 58. Gambacurta de Immu. Eccl. libro 5. cap. 17. num. 2. Mexia de Cabrera in form. Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 11. num. 8. in fine, & n. 13. & 14. Thoro in cod. rer. jud. alleg. 47. per totum, Curia Philippica par. 3. §. 12. num. 20. Correa de Immunit. Eccl. par. 3. num. 31. Sperell. dec. 59. nu. 36. Giurba conf. 30. num. 22. in fine, & conf. 90. num. 2. & 3. Villalobos, in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. num. 5. quidquid contrarium doceant Auftrer. ad Capel. Tholosan. dec. 422. Navar. in man. cap. 25. numer. 20. vers. *Nec refert*, Pz, in praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 74. 75. 76. 77. & 78. Covar. lib. 2. var. resol. cap. 20. num. 15. vers. *Vigesimo secundo*, Jul. Clar. §. fin. quest. 30. nu. 15. vers. *Item quaro nunquid*, Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. num. 5. Farinac. in praxi parte 1. quest. 28. numer. 54. & 55. Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. nu. 6. in fine Germon. de sacro Immunit. lib. 3. cap. 16. num. 79. vers. *Imo*, Bonacina de legib. disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 4. num. 7. Bobadil. in polit. lib. 2. cap. 14. num. 25. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. num. 11. & 12. Sanchez conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 17. & 18. Trulench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 3. num. 6. Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 103. & 104. Sperell. dec. 61. Layman. in theol. moral. lib. 4. tract. 9. c. 3. numer. 6. Peregrin. de Immunit. Eccl. c. 6. numer. 15. Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 16. & 23. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. q. 11. Lezana quest. regul. 20. n. 3. verbo *Immunitas Ecclesiarum* num. 11. vers. *Pro quo nota primo*, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. c. 16. dub. 19. sect. 4. Borell. in sum. dec. part. 1. tit. 3. num. 84. Peguera decis. 23. numer. 6. v. *Sed contra supradicta* part. 2. Despujol in addit. ad Ferrer. part. 3. observ. c. 146. Mo-D. Mich. de Cortiada Tom. II.

linus de sacra homicid. Immunit. tit. Immunit. Eccl. clefia quali homicidio amittatur à numer. 60. ad 68. Xammar. def. 60. num. 11. par. 2. Quia contra eos, & alios est verior nostra limitatio, ut pluribus probat, & contrariis respondet Guttier. pract. lib. 3. quest. 1. n. 3. vers. *At quamvis*, & à num. 8. pluribus etiam probat, communem dicit, & saepius in practica receptum, contraria proponit & illis respondet Azevedo l. 3. nu. 26. tit. 2. lib. 1. recop. late Villagut de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccl. num. 47. 48. & 49. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 13. & 14. Barbosa in cap. fin. nu. 7. de Immunit. Eccl. Farinac. de Immunit. Eccl. num. 28. 239. & 240. Riccius de pub. q. 37. num. 41. Vermigliol. conf. 101. nu. 2. & conf. 104. n. 7. 8. & 9. Diana resol. mor. part. 1. tract. 1. resol. 11. & part. 4. tract. 1. resol. 107. Et secundum hanc limitationem fuisse Romae decisum anno 1659. occasione cujusdam homicidii facti in Ecclesia Sancti Joannis Lateranensis, refert Diana resol. mor. part. 6. tract. 1. resol. 7. vers. *Sed quid dicendum*, & in sum. part. 1. verbo *Immunitas Ecclesiarum* par. 1. nu. 26. vers. *Unde*, & consultus respondit solutis contrariis Vermigliol. conf. 103. decisum per magnam Curiam Vicariae Neapolis, & confirmandum decretum per Sacrum Consilium tradit Thoro in compen. dec. parte 1. verbo *Raponi* fol. 474. & iterum decisum per magnam Curiam Vicariae Neapolis testantur Thoro in compen. decisione parte tertia, sect. 1. verbo *Immunitas Ecclesia* col. 2. vers. 2. dicebatur fol. 442. & in supplemento decisionum verbo *Immunitas Ecclesiastica an suffragetur ei* fol. 288. Merlin. contror. for. cap. 55. nu. 32. & 33. lib. 2. Sanelicius dec. 19. nu. 10. Sic etiam observatum per Cancellarium Regni Aragonum in anno 1587. vel 1588. in favorem Salvatoris Roca, & iterum 11. Maii 1613. in favorem Francisci Morante, refert Sesse dec. 141. lib. 2. & per Cancellarium Regni Valentiae 12. Octobris 1654. testatur Mattheu de Regimin. Reg. Valen. tom. 2. cap. 7. §. 1. nu. 168. & 169. Ita etiam fuit declaratum in Cathalonia per Cancellarium Carmona, Consultoribus Bonet & Roig, 15. Junii 1619. in favorem Joannis Casmon, extracti à Monasterio Sancti Francisci de Paula Villae Cervariae, delati de nece per eum in rixa, & ex re nata in coquina hospitalitatis pauperum dictae Villae perpetrata in personam Guillelmi Tinyo. & per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Magarola, Ramon, Besturs, & Guerau 16. Maii 1628. in favorem Joannis Pla Roman Villae de Moja, extracti ab Ecclesia Parochiali dictae Villae, delati de nece in rixa perpetrata jactu tormenti manualis intus cœmeterium Ecclesie in personam Petri Pauli Belles dictae Villae de Moia. & per eundem Cancellarium Puigmari 11. Julii 1528. in favorem Michaelis Sunyer Villae de Moia, extracti ab Ecclesia parochiali dictae Villae, delati de nece in rixa perpetrata jactu tormenti manualis intus cœmeterium dictae Ecclesie in personam Petri Pauli Balles dictae Villae de Moia. Et per dictum Cancellarium Puigmari, Consultoribus Besturs, & Mir 4. Septembris 1628. in favorem Balthassar Sabater, & Antonii Leonari Villae de Cabra, extractorum ab ipsius Ecclesia Parochiali delatorum scilicet dictus Sabater de nece intus dictam Ecclesiam Villae de Cabra in rixa perpetrata jactu tormenti manualis in personam Joannis Feliu dictae Villae, & dictus Leonart de associatione in dicta rixa: Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Rubi de Marimon, Pons de Turell, & Masò decima sexta Februarii 1639. in favorem Joannis Castellvi Villae de Molin de Rey, extracti à porticu, sive spatio Monasterii Beatae Mariae Montis Serrati parietibus clauso, & à loco ante portam principalem per quam ingreditur ad claustrum, & Ecclesiam dicti Monasterii, loco sacro, & Immunitate Ecclesie gaudente, delati de nece ex re nata, & occasione ibi orta, per ipsum jactu tormenti manualis perpetrata.

Ratio limitationis est quia finalis causa, ne delinquens in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni gaudeat Immunitate Ecclesie, est spes Immunitatis, Alciat. reg. 3. praesump. 33. num. 2. Sesse decis. 14. num. 2. lib. 2. Guttier. practicar. lib. 3. quest. 1. num. 10. & 28. vers. *Ratio*, Villagut. de exten. leg.

- leg. titul. de exten. *Immun. Eccl. num. 47. 48. & 49.* Riccius in praxi aurea resol. 157. Barbosa in capit. fin. num. 3. de *Immun. Eccl. & de jure Ecclesie universalis libro secundo, capite tertio, num. 103.* Giurba *conf. 90. num. 22. in fine, & conf. 90. num. 4.* Quæ quidam finalis causa cessat in delinquente in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis vel alio loco immuni calore iracundiæ, ut puta casu, vel in rixa subitanea, repentina, & inopinata, ex re nata, & occasione orta in continenti, sic Menoch. lib. 5. *presump. 10. numer. 11.* Guttier. *practicar. lib. 3. quest. 1. num. 10.* Azevedo *leg. 3. num. 26. tit. 2. lib. 1. recop.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. num. 47.* Farinac. *de Immunit. Eccl. num. 240.* Mexia de Cabrera in *formular. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. num. 14.* Diana *res. moral. part. 1. tract. 1. resol. 11.* Giurba *consil. 90. num. 3.* Sesse *dec. 41. lib. 2. & alii citati num. 51.*
- 53 Quinimo dato, quod causa spei assequendæ immunitatis in delinquente in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni non esset finalis, sed motiva. Et causa finalis esset, frustra legis auxilium invocatur, qui committit in legem, ut opinantur Decian. *tractat. crimin. lib. 6. cap. 28. num. 5.* Paz in *praxi tomo 1. part. 5. cap. 3. §. 3. à num. 2.* Peguera *dec. 23. num. 6. part. 2.* Ambrosin. *de Immun. Eccl. cap. 5. num. 4. vers. Preterea,* Jul. Chartar. *dec. 46. num. 14.* Gambacurta *de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 16.* Cessat etiam hæc causa in delinquente in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni calore iracundiæ, ut puta casu, vel in rixa subitanea, repentina, & inopinata, ex re nata, & occasione orta in continenti, ut docent Guttier. *pract. lib. 3. quest. 2. à num. 9.* Azevedo *leg. 3. num. 26. tit. 2. lib. 1. recop.* Villagut. *de exten. leg. tit. de exten. Immun. Eccl. num. 48. & 49.* Vermigliol. *conf. 103. num. 4. vers. Item etiam, & n. 5. & conf. 104. num. 9.* Merlin. *controv. for. lib. 2. cap. 55. num. 32. & 33.* Farin. *de Immun. Eccl. n. 240.* Diana *res. mor. part. 1. tract. 1. ref. 11.*
- 53 Prædictis additur, quia privi motus non sunt in potestate nostra, ut exornat in proposito Vermigliolus *conf. 103. num. 6. & 7.*
- 54 Amplia 1. hanc primam limitationem, ut procedat, & vera sit in delinquente, seu delictum grave committente in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni non solum ex subitanea rixa, sed & ad alterius provocationem, & multo magis ad sui corporis defensionem, qui gaudet Immunitate Ecclesiæ, cum deficiat animus decidendi, & violandi ipsam Ecclesiam, Farinac. *de Imm. Eccl. num. 240.* Diana *res. mor. part. 1. tract. 1. ref. 11. vers. Ab his, ibi: Et hoc maxime, & part. 4. tract. 1. ref. 107. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum n. 26. vers. Unde, Novar. in sum. bullar. tit. de Immun. Eccl. num. 58.* Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 4. nu. 2.* Cardos. *in praxi verbo Ecclesia num. 91.* Barbosa *de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. n. 104. in fine,* Mexia de Cabrera in *formular. Immun. Eccl. lib. 1. cap. 11. numer. 13. & 14.* Molinus *de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immun. Eccl. quali homicid. amittatur num. 68. 69. & 70.* ut in casibus relatis per Sesse *dec. 141. lib. 2.* Matheu *de regimin. Reg. Valent. tom. 2. cap. 7. §. 1. num. 168. & 169.* Thoro in *compend. decis. part. 1. verb. Reponi, fol. 474.* Vermigliol. *conf. 103. num. 1. vers. Ac proinde, Gambacurta de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 25. num. 8. vide infra dec. 114. n. 6. & 7. & dec. 115. n. 5.*
- 55 Amplia 2. illam primam limitationem, ut delinquens in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni, casu, vel rixa subitanea gaudeat ejus Immunitate, aded quod puniri non possit à judice Ecclesiastico, etiam extra pœnam corporis afflictivam, ut contra Italiam *de Immun. Eccl. lib. 5. cap. 1. §. 2. num. 53.* Farinac. *de Immun. Eccl. n. 209. ibi: Nam quod.* Peregrin. *de Immun. Eccl. cap. 6. numer. 28.* Diana *res. moral. part. 1. tract. 1. resol. 2. ibi: Licet latis, Bonacina de legib. disput. 3. quest. 7. de Immun. §. 4. num. 8. vers. Concedo.* Thomam del Bene *de Immunit. Eccl. tom. 2. capit. 16. dub. 5. numer. 6.* Ciarlin. *controv. foren. cap. 14. num. 24. part. 1. & cap. 154. numer. 12. & cap. 191. num. 8. part. 2. docent & probant Sperell. decis.*
59. à num. 9. Vermigliol. *conf. 103. à num. 8. vers. Substans cum seq.*
- Sublimita 1. illam primam limitationem ut procedat in delinquente in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni, subitanea rixa, & occasione orta in continenti, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ; secus verò in delinquente in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco sacro, paulo post rixam habitam in loco profano; quo casu non gaudet Immunitate Ecclesiæ, ita sentiunt omnes citati *nu. 51. & 53.* Et fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Sunyer, Consultoribus Codina, Pastor, & Rull. 3. Septembris 1560. contra Petrum Puig. *casum retuli decis. 98. num. 70.*
- Sublimita 2. illam primam limitationem si essemus in dubio, nam præsumitur quem in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni deliquisse sub spe immunitatis, sicque deliberatè, ac consultò, & ex proposito; non autem casu, vel subitanea, & improvisarixa, nisi contrarium probetur, quia habet contra se legem, sic Hostiens. *in cap. fin. num. 2.* Joan. Andreas *nu. 2.* Anchar. *num. 3.* Butri. *num. 4.* Zabarel. *col. 2. de Immunit. Alciat. regul. 3. presump. 33. num. 33.* Bajard. *ad Clar. §. fin. quest. 30. numer. 20. & 21.* Covar. *lib. 2. var. cap. 20. num. 15. vers. Vigesimo primo,* Menoch. *lib. 5. presump. 10. num. 9.* Villalobos in *sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. num. 5.* Azor. *instit. moral. parte 2. lib. 9. cap. 9. sub quest. 9.* Azevedo *leg. 3. num. 25. tit. 2. lib. 1. recop.* Mexia de Cabrera in *formular. Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 11. §. 4. num. 8. prope finem,* Bobad. *in polit. lib. 2. cap. 14. numer. 25. vers. Intambien,* Thomas del Bene *de Immun. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 4. num. 11. & 12.* Paz in *praxi tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 3. num. 76. & 77.* Peguera *dec. 23. num. 6. vers. Sed contra part. 2.* Molinus *de sacra homicid. Immunit. admittenda tit. Immun. Eccl. quali homicid. amittatur, nu. 64.* Barbosa *de jure Eccl. univer. lib. 2. cap. 3. nu. 103. in fine,* Castrus Palaus in *oper. moral. tom. 2. tract. 11. sect. disp. unica punct. 9. num. 13.* Sesse *dec. 141. num. 10. lib. 2.* Merlin. *controv. foren. cap. 55. num. 18. & 19.* Martha *de jurisdic. part. 2. cap. 51. num. 3.* Matheu *de Regimin. Regn. Valent. tom. 2. cap. 7. §. 1. nu. 168. vers. Neque in nostra specie,* Thoro in *compend. dec. part. 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiastica col. 4. post medium, fol. 543.* quidquid dicant relati per Guttier. *practicar. lib. 3. qu. 1. à num. 2. & per Giurbam conf. 30. num. 22. & conf. 90. n. 1.* quia contra eos, & alios est verior sententia, ut docent Guttier. *pract. lib. 3. quest. 1. à nu. 8.* Farinac. *de Immun. Eccl. n. 241. & 242.*
- Ideoque sub spe Immunitatis dicitur quis delinquere in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni, quando appensatè, deliberatè, consultò, & ex proposito delinquit, ut cum aliis resolvunt Riccius in *praxi aurea resol. 157. num. 2.* Giurba *conf. 90. n. 2. & citati n. 51.* Et delictum commissum in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco sacro sine spe Immunitatis probatur, quando casu fortuito, vel ex repentino animi affectu sit commissum, Sesse *dec. 141. nu. 9. lib. 2.* Barbosa in *cap. fin. n. 3. de Imm. Eccl. & de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. n. 103.* alios addit Giurba *conf. 90. nu. 3. & citati n. 51.*
- Limita 2. illam secundam opinionem relata *n. 28.* ut non procedat, quando delictum est leve, quo casu delinquens in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni gaudet Immunitate Ecclesiæ, & inde invitus extrahi non potest, ita docent Abbas in *cap. fin. n. 9. de Imm. Eccl. & in cap. inter alia n. 23. eod. tit.* Auferrius ad Capel. Tholosan. *decisione 422.* Mandosi. in addit. ad Roman. *consil. 234. in fine,* Decianus *tract. crimin. lib. 6. cap. 28. n. 9.* Suar. *de relig. lib. 3. cap. 11. nu. 6.* Covar. *lib. 2. var. cap. 20. num. 15. vers. 25.* Remig. *de Immunit. Eccl. fallen. 3. num. 8. in fine,* Germon. *de sacro Immunit. lib. 3. cap. 16. n. 81.* Gratian. *discept. forens. cap. 598. n. 20.* Sylvest. in *sum. verbo Immunitas 3. n. 2.* Ambrosin. *de Immun. Eccl. cap. 5. nu. 5. vers. Nec considerata,* Paz in *praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. num. 81.* Sanchez *conf. mor. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 15.* Peregrin. *de Immun. Eccl. cap. 6. num. 29.* Villalobos in *sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. numer. 6.*
- Ver-

- Vermigliol. *conf.* 104. num. 6. Fagundez *precept.* 2. lib. 4. cap. 4. num. 28. Perficus *de off. sacer.* lib. 1. cap. 9. dub. 15. num. 108. Raphael de la Torre *tom.* 2. in 2. 2. *Divi Thomae quest.* 99. art. 3. dub. 7. Thomas del Bene *de Immunit.* Eccl. *tomo.* 2. cap. 16. dubit. 19. *sect.* 1. num. 18. & 19. Azevedo *l.* 3. num. 24. *tit.* 2. lib. 1. *recop.* Tuschus *pract. conclus.* littera E, *conclus.* 11. numero 23. Azor. *institut. moral.* part. 2. lib. 9. cap. 9. *quest.* 9. *vers.* Secus, Bobad. *in polit.* lib. 2. cap. 14. numer. 33. Farinac. *in praxi part.* 1. *quest.* 28. num. 63. & 66. & *de Immunit.* Eccl. 250. Guttier. *pract.* lib. 3. *quest.* 1. nu. 17. *in fine.* Italia *de Immunit.* Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. numer. 18. Jul. Chartar. *dec.* 46. n. 74. & *dec.* 74. num. 6. Gambacurta *de Immunit.* Eccl. lib. 5. cap. 12. num. 5. Diana *resol. moral.* part. 6. *tract.* 1. *resol.* 7. *vers.* Neque obstat, ibi: *Et stando,* Carrascus *ad leg. recop.* cap. 3. §. 5. num. 4. Bardaxi *foro.* 1. numer. 13. *de his qui ad Eccl. confug.* Barbofa *in cap. fin.* num. 11. *de Immunit.* Eccl. Mexia *de Cabrera in formul.* *Immunit.* Eccl. lib. 1. cap. 11. num. 22. Ciatlin. *controv. foren.* c. 191. n. 9. part. 2.
- 60 Unde inferunt primò præcitatì Doctores, furantem in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni parvas res, & non multi valoris propter levitatem delicti gaudere illius Immunitate, Gratianus *discep. forens.* cap. 598. nu. 19. Sic intelligendi Genuen. *in praxi Archiep. Neapol.* cap. 17. n. Gambacurta *de Immunit.* Eccl. lib. 5. cap. 22. n. 12. *in fine.* Ita fuit in Cathalonia decifum per Cancellarium Agulana, Consultoribus Benach, & Sala 19. Decembris 1607. in favorem Joannis Bafò, delati de quodam furto per eum facto de crumena cum quatuor solidis & dimidio. Raymundi del Ires intus Ecclesiam Parochialem Castellionis Ampuriarum.
- 61 Inferunt secundò, resistantiam levem facientem contra Officialem Regium in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni gaudere Immunitate Ecclesie, ita fuit declaratum in Cathalonia de mense Julii 1538. in favorem Joannis Sola, qui in Ecclesia evaginaverat ensem contra Officiales Domini Regis, qui illum cœperant in Ecclesia, ex quo resistantia fuit levis, & non atrox, ut testatur Ferrer. *parte* 3. *observat.* c. 248.
- 62 Inferunt tertio, vulnusculum inferentem in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni gaudere Immunitate Ecclesie, Mexia *de Cabrera in form. Immunit.* Eccl. l. 1. cap. 11. n. 22.
- 63 Amplia hanc secundam limitationem ut procedat, etiam si leve delictum fuisset in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni commissum ex proposito, & consulo, & veteri odio, nam gaudet Immunitate Ecclesie, Azevedo *l.* 3. n. 24. *tit.* 2. lib. 1. *recop.* sequitur Farinac. *de Immunit.* Eccl. n. 250. sed hæc ampliatio non est vera *vide qua dixi dec.* 103. *per totam.*
- 64 Sublimita illam secundam limitationem relatam nu. 59. ut non procedat, si delictum leve commissum fuerit cum magna, & notabili irreverentia Sanctissimi Sacramenti, ut si dum elevatur Sanctissima Eucharistia, vel dum publicè est exposita populo ad adorandum cum multis luminaribus, quis coram eadem aliquod delictum etiam leve committat. Præsertim si is monitus ab universis adstantibus ut reverentiam illi haberet, & nihilominus pergeret ulterius in delicto; nam iste talis non gaudet Immunitate Ecclesie, ut benè fundat Gambacurta *de Immunit.* Eccl. lib. 1. cap. 11. sub n. 8. *vide in ornatum casum relatum per Jul. Chartar. dec.* 37. *per totam præcipue num.* 17. & 18.
- 65 Quod autem delictum dicatur grave, seu leve, ut delinquens in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco sacro non gaudeat Immunitate Ecclesie; tractat remissivè in terminis Farinac. *in praxi part.* 1. qu. 28. numero 63. *in fine.* At Gambacurta dicit, quòd illud dicitur grave delictum, quod est simile, vel par homicidio, vel mutilationi membri, *de Immunit.* Eccl. libro 5. cap. 8. numero 7. hoc est illud, quod habet annexam pœnam capitalem, ut ex Farinac. *in praxi part.* 1. *quest.* 28. nu. 66. Castro Palao *in oper. moral.* tom. 2. *tract.* 11. *disp. unica punct.* 9. num. 10. Guazzin. *defen.* 1. cap. 38. num. 36. tradit Mattheu *de regim.* D. Mich. *de Cortiada Tom.* II.
- Reg. Valent. tom. 2. cap. 7. §. 1. num. 168. col. 3. *vers.* Quod autem.
- Verùm delictum grave ad hunc effectum dicitur 66 etiam illud, quod non habet annexam pœnam capitalem, sed pro eo imponitur alia levior pœna, ut docet Mattheu *de regim. Regn. Valen.* tom. 2. cap. 7. §. 1. num. 168. col. 3. *vers.* Quod non solum, & tradunt innumeri Doctores per plures casus à num. 22. ad 41. arbitrio Judicis ut referunt citati *dec.* 34. nu. 124. par. 1. & in terminis Gratian. *discep. foren.* c. 198. num. 21. Et si vis scire, qualiter Judex debet regulare arbitrium, dixi *dec.* 34. num. 125. 126. 127. & 128. Et in proposito Gambacurta *de Immunit.* Eccl. lib. c. 20. 21. & 22. & per plures casus id tibi explicavi à n. 22. ad n. 41.
- Quæro 1. quibus modis contingere possit furtum 67 in loco sacro, seu sacrilegium furto commissum? Respondeo, quòd tribus modis. Primò quando raptur, tollitur, aufertur, seu suffuratur sacrum de sacro. Secundò, quando sacrum de non sacro. Tertio, quando non sacrum de sacro, Castrus Palaus *in oper. mor.* tom. 2. *tract.* 11. *disp. unica puncto* 2. num. 1. Idque de jure † canonico verissimum est, *can. si quis contumax vers. Sacrilegium, can. quisquis vers. Similiter* 17. *quest.* 4. Boss. *tit. de sacrileg.* numer. 1. Clar. §. *sacrilegium* n. 1. Boer. *dec.* 254. *in princip.* Menoch. *de arb. judic. casu* 389. num. 9. 13. & 14. Decian. *tract. crimin.* lib. 6. cap. 25. num. 6. & cap. 30. num. 16. Tuschus *pract. concl. littera S, concl.* 6. num. 1. Borell. *in sum. dec. part.* 3. *tit.* 7. à *numer.* 2. Martha *de jurisdict.* part. 2. cap. 11. num. 15. Ferosin. *in cap. cum sit generale* 8. q. 6. numer. 8. *de foro compet.* Peguera *dec.* 24. num. 8. 25. & 26. part. 1. Jul. Chartar. *dec.* 46. num. 5. & 57. Thomas del Bene *de Immunit.* Eccl. tom. 1. cap. 2. dub. 7. *sect.* 1. num. 2. & *seccione tertia à numero primo* Castrus Palaus *in oper. moral.* tom. 2. *tractatu undecimo disp. unica punct.* 2. num. 2. *vers. sic. jus verò,* alios plures addit Farinac. *de furtis quest.* 172. num. 7. At de jure † civili solum in 69 primo casu quando suffuratur sacrum de sacro, est verum ac proprium sacrilegium: sed in aliis duobus casibus, quando aufertur sacrum de non sacro, vel non est verum, ac proprium sacrilegium, *leg. divi, & ibi glos. verbo Divi, ff. ad leg. Jul. pecul.* Boss. *titul. de sacrileg.* num. 1. Boer. *decis.* 254. numer. 2. Clar. *paragrapho sacrilegium* num. 1. Decian. *tract. crimin.* lib. 6. cap. 25. num. 6. Tuschus *practicar. conclus.* 6. nu. 2. *vers. sic. De jure autem,* Peguera *dec.* 24. num. 24. 25. & 26. p. 1. Menoch. *de arb. jud. casu* 389. à num. 2. Martha *de jurisdict.* part. 2. cap. 21. num. 15. Ferosin. *in cap. cum sit generale* 8. *quest.* 6. num. 8. *de foro competent.* Castrus Palaus tom. 2. *tract.* 11. *disp. unica punct.* 1. nu. 2. Thomas del Bene *de Immunit.* Eccl. tom. 1. cap. 2. dubit. 2. *sect.* 3. à *numer.* 5. Farinac. *de furtis quest.* 172. num. 5. Thoro *in compend. decis.* part. 3. *sect.* 3. *verbo Sacrilegus, fol.* 220. Faber. *in suo C. lib.* 9. *tit.* 17. *defin. unica* nu. 9.
- Quæro 3. qua pœna puniatur fur sacrilegus? quidam 70 dicunt, quòd pœna capitis, *leg. sacrilegii, ff. ad leg. Jul. pecul.* alii tradunt, quòd pœna furcarum aut ignis, & sic mortis naturalis, quorum opiniones multis citatis referunt Gofredus à Bavo *tract. reat.* cap. 7. num. 306. Farinac. *de furtis quest.* 172. numer. 12. & 13. Thoro *in compend. decis.* part. 3. *sect.* 3. *verbo Sacrilegus colum.* 2. *in princip. fol.* 220. Barbofa *in cap.* 2. num. 3. *de privileg.* Faber. *in suo C. lib.* 9. *tit.* 17. *def. unica* num. 6. Sed verior est opinio, quòd puniatur pœna arbitraria juxta facti & personarum qualitatem, *leg. 4. §. mandatis autem, ff. ad leg. Jul. pecul.* Jul. Clar. *paragrapho sacrilegium* num. 3. *vers. sic. Sed quæro,* Gomez tom. 3. *variar. cap.* 5. num. 11. ubi Ayllon. Laynez nu. 12. Boer. *decis.* 254. à num. 5. Peguera *decis.* 14. à *numer.* 15. *cum plurib. sequent. part.* 1. Menoch. *de arb. jud. casu* 389. à *numer.* 2. Decian. *tract. crimin.* lib. 6. c. 32. & 33. num. 8. 14. & 21. Castrus Palaus tom. 2. *tract.* 11. *disp. unica punct.* 9. num. 6. Riccius *decis.* 27. num. 4. parte 3. Thoro *in compend. decis.* part. 2. *verbo Sacrilegium ad medium, fol.* 616. part. 3. *sect.* 3. *verbo Sacrilegus, fol.* 210. Farinac. *de furtis quest.* 172. num. 11. & 14. Jul. Chartar. *decis.* 66. à *numer.* 82. Thomas del Bene

- de Immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dubit. 1. sect. 4. numer. 6. Pichardus in manud. ad praxim parte 3. paragrapho 4. num. 110. Thesaur. quest. foren. 80. n. 23. & 24. lib. 1.
- 71 Potest tamen Judex suo arbitrato pœnam furi sacrilego extendere usque ad mortem naturalem inclusivè, & illam augere, leg. sacrilegii pœnam, ff. ad leg. Jul. pecul. Boer. decis. 254. numer. 7. in fine, & sub num. 13. Clar. paragrapho sacrilegium num. 3. versic. Sed quæro quæ sit pœna. Menoch. de arbitr. judic. casu 389. à num. 2. Peguera decis. 24. num. 16. & 17. junctis num. 20. & 21. part. 1. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 33. n. 5. 14. & 15. Tuschus præct. concl. littera F, concl. 564. n. 48. Farinacius de furtis quest. 172. n. 15. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. n. 6. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dubit. 1. sect. 4. num. 6. in fine, Gomez tom. 3. variar. cap. 5. num. 11. ubi Ayllon Laynez n. 12. Pichard. in manducat. ad praxim parte 3. paragrapho quarto, num. 110. Borell. in summ. decis. part. 3. tit. 7. à numer. 22. Thoro in compend. decis. part. 2. verbo Sacrilegium col. 2. post medium, fol. 616. & part. 3. sect. 3. verbo Sacrilegus, fol. 220. Jul. Chartar. dec. 66. n. 82.
- 72 Et è contra potest Judex furi sacrilego pœnam minuere, & variare, dicta leg. sacrilegii pœnam, ff. ad leg. Jul. pecul. Peguera dec. 24. num. 10. & 21. part. 1. Clar. §. sacrilegium num. 3. vers. Sed quæro, Farinac. de furtis quest. 171. n. 1. & alii citati n. 70. 71.
- 73 Cæterum ut dilucidius procedam distinguo quatuor casus.
- Primus est, quando fur sacrilegus suffuratur sacrum de loco publicè sacro, in quo licet aliqui dicant, quòd puniri debet pœna mortis, ut Boer. dec. 254. Et hoc quando factum, Gomez tom. 3. var. cap. 5. nu. 11. Clar. §. sacrilegium n. 3. vers. Sed quæro, ibi: Dicit autem, Peguera 24. num. 16. & 17. part. 1. Martha de jurisdict. part. 2. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 2. num. 6. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 1. c. 2. dub. 1. sect. 4. num. 7. Faber. in suo C. lib. 9. tit. 17. disp. unica n. 6.
- 74 Nihilominus verius est, quòd fur sacrilegus sacrum de loco publicè sacro puniri non debeat regulariter pœna mortis, sed extraordinaria, & arbitraria, quam potest Judex suo arbitrato augere usque ad mortem, & minuere ex causa, dict. l. sacrilegii pœnam, ff. ad l. Jul. pec. Clar. §. sacrilegium num. 3. vers. sed quæro, Menoch. de arb. jud. casu 389. à num. 2. Peguera decis. 24. num. 20. & 21. part. 1. Farin. de furtis q. 172. num. 24. & 25. Jul. Chartar. dec. 66. num. 83. & 84. Thesaur. quest. forens. 80. num. 24. lib. 1. Vela in cap. 1. part. 1. numer. 52. de offic. ordin. Barbosa in leg. si quis in hoc genus n. 9. de Episcop. & Cler.
- 75 Ad augendam autem, vel minuendam pœnam mortis furi sacrilego suffuranti rem sacram à loco publicè sacro debet Judex quinque considerare, videlicet qualitatem personæ, rei conditionem, tempus, ætatem, & sexum, ut expressè inquit text. in leg. sacrilegii pœnam, ff. ad leg. Jul. pecul. Boff. tit. de sacrileg. num. 6. Boer. dec. 254. num. 14. Peguera dec. 24. nu. 21. part. 1. Jul. Chartar. decis. 66. à num. 82. Thoro in compend. dec. part. 2. verbo Sacrilegium col. 2. ad medium, fol. 616. & alii laudati num. 70. 71. 72. 73. & 74. quidquid dicat Borell. in summ. decis. part. 3. tit. 7. n. 25.
- 76 Primò igitur ad augendam, vel minuendam pœnam furi sacrilego suffuranti rem sacram de loco publicè sacro debet considerare Judex qualitatem personæ suffurantis, an illa persona honesta sit, solitaque delinquere? & an liber, servus, plebejus, vel miles, leg. in servorum §. 1. ff. de pœn. Peguera dec. 24. num. 21. vers. 1. par. 1. vide infra n. 98.
- 77 Secundò ad augendam, vel minuendam pœnam furi sacrilego suffuranti rem sacram de loco publicè sacro considerare debet Judex conditionem rei suffuratae, quoniam sacrilegium quod circa res sacras committitur, habet diversos gradus, majusque, vel minus existimatur secundum diversitatem rerum sacrarum, Boerius dec. 254. n. 15. Peguera dec. 24. n. 9. & 21. vers. 2. part. 1. Jul. Chart. dec. 66. n. 85. Farin. de furtis q. 172. n. 55.
- Inter res sacras summum obtinent gradum Sacramenta, quibus homo sanctificatur, & inter ea præcipuum Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, quod continet ipsum Christum Dominum nostrum, Grilland. de pœn. omnifar. coi. qu. 1. n. 16. in fine, Boer. dec. 254. num. 15. Peguera dec. 24. num. 9. & 21. vers. Secundo part. 1. Jul. Chartar. dec. 66. num. 85. Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 3. verbo Sacrilegus column. 3. versic. Potissimum, fol. 120. alios addit Farinac. de furtis quest. 172. num. 62. & custodia in qua servatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, Gomez tom. 3. var. cap. 5. num. 11. Bajard. ad Clar. §. sacrilegium num. 6. Farin. de furtis q. 172. n. 61.
- Ideoque sacrilegium, quod contra Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum committitur gravissimum est inter omnia cap. 1. de custod. Euchar. can. nihil, de consecr. dist. 2. Boer. dec. 254. numer. 15. Peguera decis. 24. num. 10. part. 1. Riccius decis. 27. num. 5. p. 3. Thoro in compen. dec. p. 3. sect. 3. verbo Sacrilegus col. 3. post prin. fol. 220.
- Quare fur sacrilegus suffurans Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, seu custodiam in qua sacrum Dominicum convivium, panis Angelorum, vaticum tutum peregrinationis nostræ, Sacramentum Sacramentorum reponitur, condemnari debet ad pœnam amputationis manus, & mortis naturalis, Foller. in præct. crim. verb. Capiat informationem sub nu. 11. & in præct. crim. can. cap. 13. nu. 53. ubi de eo, qui nocte fregit ostium Ecclesiæ, & accepit calicem in quo servabatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, & prius sumpta Eucharistia, illum furto subtraxit fuit transfuratus, & deinde amputatis prius manibus, furca suspensus, & postea in frustra scissus, Boer. dec. 254. num. 15. ubi refert Senatam Burdegalem ad mortem condemnasse quemdam sacrilegum, qui vas, seu custodiam, in qua Corpus Christi Sanctissimum reponabatur, abstulerat, & ad illam rumpendam, & frangendam subtus ejus pedes posuerat, Jesu Christo Domino nostro in ea existente, Thoro in compend. dec. par. 2. verbo Sacrilegium prope finem, fol. 616. ubi testatur Senatam Neapolitanam de mensè Junii 1627. fecisse laqueo justè suspendere quemdam exterum, qui cum perquireretur à custodibus portarum Civitatis Neapolis, si aliquid vetitum asportaret, fuit penes ipsum pissida Sanctissimi Sacramenti reperta, & fracta, indè adhibita diligentia, compertum fuit sacrilegium fuisse commissum in terra Rochæ Monsinæ, idem Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 3. verbo Sacrilegus, fol. 220. ubi tradit, quòd quidam Sículus nomine Antonius Mandara cum se abscondisset intus Ecclesiam Jesu Mariæ Ordinis Prædicatorum Civitatis Neapolis subtus quoddam altare Capellæ Sancti Salvatoris, & in nocte fregisset cum scalpello ostium custodiæ, ubi residebat Sanctissimum Sacramentum intus Pissidam, & positis particulis Sanctissimi Sacramenti super altare certo panno coopertis, surripuisset pissidam ipsam, & clausisset ostium, de mane autem aperto ostio Ecclesiæ, ubi cum ingressus quidam homo fuisset, videns illum reum intus dictam Capellam jacentem, sic de mane, miratus fuisset, & ipse reus ægrè ferens irruisset in ipsum, & sic concursus de aliquibus hominibus, & monachis, ut altercatio intus Ecclesiam sederetur, coegissent dictum reum, ut ab Ecclesia exiisset, qui cum nullo modo egredi potuisset; hinc suspitione non modica exorta processum fuisset ad diligentiam per Ecclesiam, si aliquid defecisset, & sic particulariter in altari majori, ubi repertæ fuerunt dictæ particulæ, & postmodum fracturam ostii intuentes, non reperta pissida, fuisset facta diligentia in ejus persona, in cujus vestimentis abscondita erat, & sic detentus, & arrestatus per Judicem Sæcularem: per Magnam Curiam Vicariam delegatam ordine suæ Excellentiæ, facta relatione per Judicem Joannem Ciossum die 4. Augusti 1636. condemnatus fuit, ut prius per Civitatem raptaretur, inde laqueo suspenderetur, postea in frustra divideretur, cujus partes mœniis affigerentur, Milleus in præct. fol. 74. n. 11. ubi ait suspendi fecisse quemdam, qui ab Ecclesia abstulerat vas sacræ Eucharistiæ referunt Clar. §. sacri-

- crilegium numer. 3. versic. Sed quaro, ibi: *Possit tamen* Peguera dec. 24. nu. 17. part. 1. Borrellus in sum. decis. part. 3. tit. 7. num. 16. Jul. Chartar. decis. 66. numero 84. versiculo *Sicuti*, Farinacius de furtis quest. 182. num. 62. Decianus tractat. crimin. lib. 6. cap. 30. num. 38. & cap. 32. num. 6. Thoro in compend. decis. part. 1. verbo *Sacrilegus*, folio 491. & in supplement. dec. verbo *Sacrilegus auferendo*, folio 588. Thesaurus quest. foren. 80. num. 24. vers. *Ego vero libro primo* Sanfelicius dec. 243. Mattheu de regimin. Regn. Valen. tom. 2. cap. 8. §. 10. per totam, Barbosa in cap. 1. nu. 3. de custod. Euchar. Et de anno 1637. vel 1638. in Civitate Ilerdæ, quidam sacrilegus, qui surripuit pixidem, custodiam, seu vas, in qua, seu quo servabatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum de Ecclesia loci de Almacelles, fuit condemnatus ad pœnam amputationis manus, & suspensionis in alta furca laqueo per collum, sicque fuit executum.
- 82 Quod procedit, etiam si contrectatio non fuerit subsecuta, nam ad sacrilegium sufficit, quod res sacra auferatur, etiam non data contrectatione, eo quia in hoc attenditur irreverentia, & injuria illata Sanctissimo Sacramento per ejus amotionem à loco reposito, non conveniens ipsi sacrilegotalia peragere, argument. cap. 1. de custod. Eucharistia, Riccius dec. 27. n. 5. part. 3. latè reprobatis contrariis decisum refert Thoro in compend. dec. part. 3. sect. 3. verbo *Sacrilegus*, fol. 220.
- 83 Quinimo qui temerariè ad hoc Sacramentum manum extendit ad aliqua horribilia, & nefaria exercenda, non solum mortem naturalem simpliciter meretur, verum etiam ex tam gravi causa poterit Judex ob sacrilegium, & impietatem horribile genus mortis arbitrari, ut scilicet vivus trucidetur, aut combuturatur, vel alia acerbissima morte dies suos claudat, ut probatur in leg. sacrilegii pœnam per exempla ibi tradita, digestis ad leg. Jul. pecul. Petrus Gregor. syn. tagm. jur. univer. lib. 33. cap. 15. num. 2. vers. *Ego semper*, referunt Peguera dec. 24. num. 17. in fine, & nu. 21. versic. Et ideo parte prima Farinacius de furtis qu. 172. num. 92. Barbosa in capit. primo num. 3. de custodia Eucharist. Sed apud Christianos de consuetudine, si delinquens ex lege comburendus fidem Catholicam profiteatur, non comburitur vivus, sed mortuus, nam prius strangulatur, occiditur, ac demum corpus ejus igni, & flammis traditur, ut attestatur Covar. lib. 2. variar. cap. 10. numero 9. in fine, & observari etiam hoc in relapsis verè pœnitentibus refert Simanchas de heret. cap. 55. num. 13. idque ob animæ periculum, ne propter lentum, & atrox onus mortis condemnatus fortè in desperationem inducatur, exemplar nostrî Senatus tradidi dec. 30. n. 41. par. 1. & si aliud de jure dicat Bajard. ad Clar. §. hereses n. 15. uno tantum casu excepto, scilicet quando damnatus propter hæresim nolle pœnitere, neque ad Catholicam fidem redire: nam eo casu utique vivus exurendus esset, nam cum nulla sit spes salutis, parum est de ejus desperatione curandum, Covar. lib. 2. var. cap. 10. n. 10. Clar. §. fin. quest. 99. n. 7. vers. *Unum tamen*, Spin. de testament. gloss. rub. 12. numer. trigesimo sexto, Cenedo collectan. ad decretal. 55. num. 3. Torreblanca de magia libro 3. capit. 11. n. 27. Pichard. in manducat. ad praxim p. 3. §. 4. num. 65. Farinac. de heresi quest. 189. n. 4. & 5. Barbosa in leg. Arriani n. 5. & 6. Cod. de heret. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 3. verbo *Sacrilegium col. 5. versic. Et hoc justissime arbitror*, fol. 218.
- 84 Verum hæc omnia intellige, si constat plenè de hujusmodi sacrilegio; sin minus fur sacrilegus suffurans pixidem, vas, seu custodiam, in quo, seu qua servatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum punitur pœna extraordinaria fustigationis, & tritemium; sic fuit observatum in Regio Criminali Cathalonix Consilio 30. Octobris 1663. contra Bernardum Ferran cultorem francigenam in Parochia de Abrera commorantem delatum, quod à die 21. usque ad diem 24. Septembris 1661. furto subtraxit ab Ecclesia Sancti Joannis camora suffraganea sancti Laurentii de Ortons sacarium in quo asservabatur Sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum, & capsulam quandam argenteam, in qua tres formæ reservatæ erant, subuculam quandam sericam rubeam, & corporalem, quæ in dicto sacratio claudebantur, nec non etiam cereos paschales Beatæ Mariæ de Rosario, Sancti Joannis, & Sancti Isidori ponderis unius quintalis parum plus, vel minus, & ex quadam arca cum fractura seræ illius, calicem, patenam, & crucem argenteam, in qua repositum erat frustum ligni Crucis salutiferæ, tunicam lineam, & amictum & ex alia arca, quæ erat Margaritæ Domenech, etiam cum seræ fractura, mantile quoddam valde longum, telam mapparum, bina mantilia, syndonem quandam, aliqua indumenta lineæ, & alias res dicta arca clausas; qui ad relationem Joannis Baptista Rocca, & Julia fuit condemnatus, quod fustigaretur palam, & publicè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & quod bullaretur in scapulis juxta formam constitutionis, & ad servitium Regiarum tritemium remigando per triennium.
- Post Sacramenta secundum locum inter easdem res 85 sacras obtinent vasa consecrata ad sacramentorum susceptionem, & imagines sacræ, & reliquiæ sanctorum, in quibus sancti venerantur, & honorantur, Peguera dec. 24. num. 11. part. 1. Jul. Chartar. dec. 46. n. 4. & dec. 66. sub n. 85. alios cumulat Farinac. de furtis qu. 172. n. 57. 64. & 75.
- Vasa autem consecrata dicuntur illa, quæ sacro 86 oleo per Episcopos, & Prælatos secundum Ecclesiasticum morem inunguntur, ut in ara altaris, in calice, in patena, & in aliis rebus, quæ inunguntur ad administrationem Corporis Domini nostri Jesu Christi, Peguera dec. 24. num. 12. part. 1. Gomez. tom. 3. var. cap. 5. nu. 11. vers. *Unum tamen*, Bajard. ad Clar. §. sacrilegium num. 6. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 14. n. 6. & c. 30. n. 16. Farin. de furtis qu. 172. num. 55. 56. 57. 59. & 63.
- Quare fur sacrilegus de loco publicè sacro suffu- 87 rans aram altaris, calicem, patenam, vel alia vasa consecrata puniri debeat pœna ultimi supplicii, Boer. dec. 254. num. 5. Thesaur. quest. foren. 80. num. 24. versic. *Ego vero lib. 1.* Sanfelicius decision. 243. in fine. Boss. tit. de sacrileg. n. 6. ubi refert quemdam furem, qui calicibus, & aliis ornamentis quasdam Ecclesias spoliaverat, fuisse super furcis altissimis laqueo cum tota caterva furum suspensum, refert Peguera dec. 24. sub n. 17. part. 1. quamvis Clar. §. sacrilegium num. 1. in fine, testetur Senatium quemdam Gerardum de Cepa, qui calicem sacrum surripuerat fuisse tantummodo condemnatum in pœnam pecuniariam à statuto puniente fures, & num. 3. vers. *Sed quaro in fine*, dicat Antonium de Matiellis, qui calicem subtraxerat ab Ecclesia fuisse ad trirèmes per quinquennium condemnatum, referunt Far. de furtis qu. 178. n. 25. Jul. Chartar. decis. 66. sub n. 84.
- Adverte, quod in iis duobus gradibus rerum con- 88 secratarum proceditur ad pœnam mortis naturalis, five res consecratæ sint magni valoris, five parvi, Boer. dec. 254. n. 5. Thesaur. quest. foren. 80. n. 24. in fine lib. 1. quamvis contrarium teneat Farin. de furtis qu. 172. n. 43.
- Inter res sacras tertium locum obtinent alia res, quæ 89 & si per Episcopos, & Prælatos sacra unctione consecratæ non sint, sunt tamen ad sacrum usum potissimum dedicatæ, ut serviant Sacerdotibus sacrificia Deo offerentibus, vel Divina Officia ministrantibus, seu ad apparatus, seu ornatum Ecclesiæ, vel altaris, ut sunt ciboria, phialæ, capsulæ, feretra, libri, ornamenta, mappæ, linteamina altarium, lampades, candelabra, thuribula, cera, gazofilacium, aut arcula in qua sacræ elemosynæ conjiciuntur: quæ res quoque sacræ dicuntur, eo quod ad ministerium Divini cultus dedicatæ sunt, & ita quando aliquid ex prædictis rebus ab Ecclesiis subtrahitur, tunc dicimus sacrum de sacro tolli, Peguera dec. 24. n. 13. par. 1. Jul. Chart. dec. 66. nu. 85. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 14. num. 6. & cap. 30. num. 19. quidquid dicat Gomez appellatione rerum sacrarum non venire, quæ pertinent ad ornatum, & cultum Divinum, ut vasa, in quibus ponitur

- vinum, & aqua, vel aliquod pallium, vel linum, quo cooperiuntur altaria, *part. 3. var. cap. 5. numer. II. vers. Dubium tamen*, Jul. Chartar. *dec. 66. numer. 87.* & quidquid dicat Decianus thuribula, & libros non esse res sacras, *tract. crimin. lib. 6. cap. 30. num. 19.* quia contra eos, & alios est verior sententia, ut per Farinac. *de furtis quest. 172. num. 56. 58. 59. 60. 69. 70. 71. 72. 74. & 75.* Thoro *in compend. dec. part. 2. verb. Sacrilegium*, fol. 616.
- 90 Vota appensa in Ecclesiis dicuntur etiam sacra & propterea sacrilegium committit, qui ea furatur, quia deferviunt in manifestationem gratiarum receptorum & redundare videntur in gloriam Dei, & Sanctorum Thesaur. *quest. foren. 80. num. 29. libro primo* quidquid negent esse sacra Decian. *tractat. crimin. lib. 6. cap. 30. num. 33.* refert Farinac. *de furtis quest. 172. num. 56. in fine*, & per exemplum demonstrat Thesaur. *dicta quest. 80. num. 27. in fine lib. 1.* quia contra eos est verior sententia, ut refert Thoro *in compend. decis. part. 2. verbo Sacrilegium*, fol. 616.
- 91 Quare fur sacrilegus de loco publicè sacro suffurans res sacras hujus tertii gradus ad ornatum, & cultum Divinum destinatas, secundum aliquos puniri debet pœna mortis naturalis, si res istæ sacræ suffuratae sint magni valoris, *juxta l. sacrilegii pœnam digest. ad leg. Jul. pecun.* ubi traditur furca suspensus aliquando hujus generis fures fuisse, Thoro *in compen. dec. par. 2. verbo Sacrilegium colum. 2. post medium fol. 616.* ubi refert, cum de hoc esset novissimè dubitatum in Magna Curia Vicariæ Neapolis in causa Andreae de Mauro inquisito de sacrilegio, seu furto votorum argenteorum ex Ecclesia Beatæ Virginis nuncupatæ adella verrera in terra Summæ & esset magna disceptatio inter Judices demum major pars condemnaverit ipsum ad ultimum supplicium ad relationem Regii consiliarii Joannis Francisci Sanfelicii causæ commissarii, sub die mensis Junii 1625. *Adde citatos n. 73.*
- 92 Sed alii docent, quòd hujusmodi fur pœna mortis puniri non debet, sed solum condemnari potest ad perpetuas triremes, vel etiam ad tempus, pro ut ex furti circumstantiis Judici videbitur, Thoro *in compend. decis. part. 2. verbo Sacrilegium colum. 1. in fine, fol. 616.* ubi refert in casu Neapoli occulto intus Ecclesiam divæ Mariæ Annunciatae fuisse sacrilegium ipsum surripientem imagines ipsas votivas argenteas ad remigandum damnatum, & probat Thesaur. *quest. foren. 80. n. 26. lib. 1.*
- 93 Sed alii dicunt, quòd talis fur puniri debet pœna arbitraria, quam judex usque ad mortem naturalem augere, vel minuere potest ex facti circumstantiis, *dicta l. sacrilegii pœnam ff. ad leg. Jul. pecun.* Menoch. *de arbit. jud. casu 389. num. 5.* Peguera *decis. 24. numer. 20. & 21. part. 1.* Jul. Chartar. *dec. 66. num. 88. in fine*, & alii citati *à n. 70. cum seq.*
- 94 In Principatu Cathalonix, si istæ res sacræ suffuratae de loco publicè sacro sint magni valoris, & attingant summam centum librarum monetæ argenteæ, indubitatè est, quòd iste fur sacrilegus puniretur pœna mortis naturalis, *per ea que dixi dec. 106. n. 54.*
- 95 Dicunt etiam aliqui, quòd pœna mortis naturalis puniri debet fur sacrilegus suffurans res sacras hujus tertii gradus de loco publicè sacro, etiam si non sint magni valoris, dummodo tamen sint valoris ultra illud, quod modicum est, Peguera *dec. 24. nu. 16. juncto n. 19. vers. 2. par. 1.*
- 96 Verum alii verius docent, quòd si res sacræ hujus tertii gradus suffuratae de loco publicè sacro sint valoris ultra illud quod modicum est, puniri debet fur iste sacrilegus pœna arbitraria, quam ex furti circumstantiis potest judex usque ad mortem naturalem augere, vel minuere idem Peguera *dec. 24. num. 20. par. 1.* vide exemplar infra referendum *n. 99.*
- 97 Fur verò sacrilegus de loco publicè sacro suffurans de die hujus tertii gradus res sacras modici, vel parvi valoris punitur secundum aliquos pœna mortis, ut servatum in Regno Neapolis in eo, qui surripuerat paramenta altaris, & ornamenta ab Ecclesia, ut referunt Muscatel. *in praxi titul. de sacrileg. numer. 19.* Thoro *in compen. dec. par. 2. verbo sacrilegium col. 3. in princip. fol. 616.* Borell. *in sum. dec. part. 3. tit. 7. num. 89.* Sed verius est, quòd puniri debet alia leviori pœna, Menoch. *de arbit. jud. casu 389. n. 6.* Jul. Chartar. *decis. 66. num. 88. in fine*, Thomas del Bene *de Immunit. Eccl. tomo 1. cap. 2. dubit. 1. sect. 4. num. 7.* Castrus Palaus *tomo 2. tract. 11. disp. unica punto 2. num. 6.* Borell. *in sum. decis. part. 3. titul. 7. num. 24.* Et sic si humilioris est conditionis, pœna metalli coercendus est, aut si honestiore loco natus est, in insulam deportandus, *l. sacrilegii pœnam versic. Caterum, ff. ad leg. Jul. pecul.* Peguera *dec. 24. num. 22. part. 1.* Farin. *de furtis q. 72. num. 42.* quam potest judex ex causa augere, vel minuere per supradictam rationem, Peguera *dec. 24. num. 23. par. 1.* Farin. *de furtis quest. 172. num. 42. in fine*, Arque ita hodiè isti fures fustigantur, & ad triremes damnantur, Peguera *decis. 24. num. 23. parte prima*, sequitur Menochius *de arb. jud. casu 389. nu. 6.* & si alternativè loquatur Thesaur. *quest. foren. 80. num. 24. lib. 1.* Nisi istud † sacrilegium esset multiplicatum, & sæpius commissum; nam tunc pœna mortis puniendum est, ut probat Jul. Chartar. *decis. 66. à num. 96. vers. 3. & à num. 112.* & decisum refert Thoro *in compend. decis. part. 2. verbo Sacrilegium col. 3. vers. Accedebat fol. 616.* Et hoc si Judici videbitur, nam licet aliàs ad augendam pœnam debeat considerare, an reus sit solitus istud crimen committere Alber. *in l. sacrilegii pœnam in prin. ff. ad leg. Jul. pecul.* Boer. *dec. 251. num. 14.* Farinac. *de furtis quest. 72. num. 11. & dixi num. 76.* omnia tamen perscrutabitur, & juxta facti & personarum qualitatem poterit minuere pœnam, vel augere usque ad mortem inclusivè, Barbosa *in l. si quis in hoc genus num. nono Codic. de Episcop. & cleric.* Thesaurus *dicta quest. foren. 80. nu. 27. vers. Mihi vero libro primo*, ubi refert ipsum ad exemplum grassatorum, qui sæpius grassantur, credidisse delinquentem ultimo supplicio dignum, & ita votasse contra quemdam, qui in ædibus sacris diversis temporibus plura vota de more suspensa etiam egregii valoris subtraxerat; sed Senatui nihilominus placuisse, etiam hoc casu mitiorem opinionem & fuisse inquisitum, 27 Februarii 1601. ad triremes perpetuò damnatum. Dixi sæpius, nam si ista sacrilegia furto binis actibus committantur, non merentur pœnam mortis, Jul. Chartar. *dec. 66. num. 100. & 101.* sed alia extraordinaria Judicis arbitrio per nostrum Regium Criminale Cathalonix Consilium 3. Februarii 1559. Antonius Braucadell Valentinus delatus, quòd furto subtraxit ab Ecclesia Sancti Augustini Civitatis Barcinonæ, & ab altari Sancti Nicolai de Tolentino quadam lilia argentea, quæ dictus Sanctus Nicolaus in manibus habebat, & ab Ecclesia Sanctæ Monicæ dictæ Civitatis à Capella Beatæ Mariæ de la Novena quoddam candelabrum argenteum valoris quatuordecim librarum sexdecim solidorum monetæ argenteæ: ex voto majoris partis fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per quinquennium. Verum non constabat plene de istis sacrilegiis, ex quo duo ex Regiis Consiliariis illum condemnaverunt ad torturam pro eruenda veritate. Vel nisi † talis fur cum scalis ingressus fuisset Ecclesiam, ab ea res sacras surripisset, qui acrius puniendus est. Sic per nostrum Regium Criminale Cathalonix Consilium 2. Aprilis 1607. Joannes de Manent agricola loci de Castellar, delatus, quòd unà cum aliis, appositis scalis, ingressus fuit Ecclesiam Monasterii Sanctissimæ Trinitatis Villæ Angulariæ, & ab ea furto subtraxerat quinque indumenta Beatissimæ Virginis Mariæ; ad relationem Magnifici Laurentii Llorens fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium.
- 100 Modicum in proposito quod dicatur arbitrio Judicis relinquatur, Peguera *dec. 24. num. 24. part. 1.* Menoch. *de arb. jud. casu 380. num. 6. in fine*, Farin. *de furtis quest. 172. num. 42. in fine*, Thesaur. *quest. foren. 80. num. 24. libro 1.* ubi per exempla id demonstrat, scilicet ut pallium altaris, mantile, & quid simile sit furtum modicum, seu parvi valoris in æde sacra factum: & vasa argentea, aurea, & similia sint furtum magni valoris.

102 Fur autem sacrilegus suffurans Crucem de loco publicè sacro puniri debet pœna mortis, ut observatum Neapolis in quodam Salernitano qui furto subtraxerat quendam Crucem ex Ecclesia Sancti Florentii refert Foller. *in pract. crimin.* quem allegat Clar. §. *sacrilegium num. 3. vers. Sed. quero*, Peguera *decif. 24. sub num. 17. parte 1. Muscatel. in prax. tit. de sacrileg. num. 19. Borell. in sum. dec. parte 3. tit. 7. num. 88. Riccius dec. 27. num. 7. in fine parte 3. Thoro in compen. dec. part. 2. verbo Sacrilegium col. 1. in fine, fol. 616. Sed verius de jure est, quòd licèt Crux respectu repræsentationis; in quantum repræsentat illam veram Crucem, in qua Dominus noster Jesus Christus passus est, sacra, & sancta reputetur, non tamen est sacra, & sancta respectu materiæ, ex qua facta, & composita est, quia non est benedicta, & consecrata ab Episcopo. Item quia si dicimus eam sacram, & sanctam, ut pœna mortis imponatur, sequeretur, quòd licèt si ex ferro, ligno, lapide, vel alia simili materia, deberet eadem pœna mortis imponi, & sic suffuranti crucem ab Ecclesia non est imponenda pœna mortis, nisi alia causa gravitatis concurrat, sic Gomez *tomo 3. variar. cap. 5. num. 11. versic. Sed quid dicemus*, quem referunt, & sequuntur Jul. Chartar. *dec. 66. num. 88. Bajard. ad Clar. §. sacrilegium num. 6. in fine, & si hæsitet Farin. de furtis quest. 172. num. 76. notat Thesaur. qu. foren. 80. num. 26. ubi limitat nisi cum violentia furata fuerit, libro 11. Nec obstant decisiones Senatus Neapolitani in contrarium citatæ num. 91. 97. & hoc num. 102. nam in illis fuit inflicta pœna mortis, quia per quoddam capitulum Regni cautum est, quòd qui furatur rem valoris ultra unciam sive de loco sacro, sive privato, sive de die, sive de nocte pœna mortis naturalis plectatur, & tradunt Muscatel. *in prax. tit. de sacrileg. num. 10. Thoro in compend. decif. parte 2. verbo Sacrilegium col. 2. propè finem, fol. 616. & advertit in terminis Jul Chartar. dec. 69. n. 86.***

103 Tertio ad augendam, vel minuendam pœnam futi sacrilego suffuranti rem sacram de loco publicè sacro debet Judex habere rationem temporis, nam aliter punitur si de die, & aliter si de nocte, dicta *leg. sacrilegii pœnam ff. ad leg. Jul. pecu. Boer. dec. 256. num. 16. Muscatel. in praxi tit. de sacrileg. nu. 16. Thoro in comp. dec. part. 2. verbo Sacrilegium col. 2. propè finem vers. Eo maxime, fol. 616.*

104 Ideoque fur sacrilegus, qui manu facta templum effrangit, & dona Dei noctu tollit, ad bestias damnatur, *l. sacrilegii pœnam in fine prin. ff. ad leg. Jul. pecu. Peguera decif. 24. num. 21. par. 1. Thesaur. qu. foren. 80. nu. 25. vers. Nec obstat lib. 1. Boer. dec. 254. num. 7. in fine, & nu. 13. in fine, ubi dicit illo casu esse imponendam pœnam mortis, Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 33. de pœn. sacril. nu. 15. ubi dicit, quòd etiam in isto casu pœna sacrilegii est arbitraria usque ad mortem naturalem, Farin. de furtis qu. 172. num. 35. ubi refert, quòd ita aliàs dum fuisset locumtenens Auditoris Camera, suspendere fecisse quemdam furem, qui effracto ostio Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Majoris, in ea plura paramenta altarium, & alia similia abstulerat, Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 3. verbo Sacrilegium in fine fol. 220. ubi refert duos sacrilegos, qui cum scassatione januæ Ecclesiæ Sancti Laurentii surripuerunt quinque lampades argenteas à Capella Sancti Antonii, & totquem de Collo Beatæ Mariæ Virginis fuisse ad mortem damnatos ad relationem judicis Scipionis Salaturi die 24. Januarii 1638. penès Joelem, Borrel. *in sum. dec. parte 3. tit. 7. num. 23. Per nostrum Regium Criminale Cathalonæ Consilium 13. Martii 1625. Michael Benach agricola loci Sanctæ Margaritæ Regni Franciæ delatus, quòd effracto tecto ingressus fuit noctu Ecclesiam sive Sacellum Sanctæ Eulaliæ de Vilapatina termini Beati Andree de Palomario, & rupit arcas in ea existentes cum instrumentis ferreis, causa furandi nummos, & vestes ad cultum Dei dedicatas, quæ in illis erant repositæ; ad relationem Magnifici Michaelis Carreres fuit condemnatus, quòd fustigaretur palam & publi-**

cè per loca solita Civitatis Barcinonæ, & bullaretur in scapulis, & ad servitium Regiarum triremium remigando per triennium, Verùm non constabat plenè de hoc delicto.

Præterea circa tempus debet judex considerare, si est tempus quadragesimæ, vel aliud, quod aggravet delictum, Boer. *decif. 254. num. 18. in fine*, Peguera *dec. 14. nu. 21. vers. 3. post princ. par. 1.*

Item circa tempus debet judex considerare, si est diu, quod delictum sit commissum, quia propter antiquitatem delicti pœna aggravatur, vel minuitur, Boer. *decif. 254. num. 18. in fine Peguera dec. 24. nu. 21. vers. 3. post princ. par. 1.*

Quarto ad augendam vel minuendam pœnam furi sacrilego suffuranti rem sacram de loco publicè sacro debet judex considerare ætatem, quia in minoribus mitius etiam in crimine sacrilegii agitur, Peguera *dec. 24. num. 21. vers. 4. parte 1. Boer. dec. 254. num. 19. & 20. Menoch. de arb. jud. casu 389. nu. 5. in fine versicul. Pœnam Guazzin. defen. 33. cap. 17. nu. 1. vers. Et quod, Thesaur. q. foren. 80. nu. 24. vers. Ego vero lib. 1. Farin. par. 3. in praxi qu. 92. nu. 126. Thoro in compen. decif. parte 3. sect. 3. verbo Sacrilegus col. 3. post medium vers. Nisi forte fol. 220. Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 2. num. 6. in fine, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 1. cap. 2. dub. 1. sect. 4. n. 7. Borrell. in sum. dec. par. 3. tit. 7. nu. 90.**

Quod nedum procedit in minore suffurante tertii gradus res sacras modici valoris de loco publicè sacro, ut fuit observatum in nostro Regio Criminali Cathalonæ Consilio 7. Martii 1584. in facto fisci procuratoris Regiæ Curia contra Bernardum Sansò minorem Civitatis Minoris delatum, quòd ab altaribus Capellarum Templi ejusdem Civitatis sex mappas modici valoris interdiu furto subtraxerat qui attempta ejus minori ætate, fuit condemnatus ad fustigandum, & ad triemes remigando per quinquennium, ut refert Peguera *dec. 24. num. 23. part. 1. sequitur Farinac. in prax. par. 3. qu. 92. nu. 126.*

Sed etiam in minore suffurante tertii gradus res sacras magni valoris de loco publicè sacro, imò in suffurante secundi gradus res sacras de loco publicè sacro, etiam quòd esset consuetudinarius, cum eo mitius agitur, Thesaur. *qu. foren. 80. num. 24. versic. Ego vero lib. 1. Ita fuit observatum in Regio Criminali Cathalonæ Consilio 4. Septembris 1625. in facto fisci procuratoris Regiæ Curia contra Baptistam Villardell minorem delatum, quòd de mense Novembris 1624. unà cum aliis arcas frangendo furto subtraxit ab Ecclesia Sanctæ Columbæ de Grammanet argenti Crucem parvam; duos calices, duas Patenas, vas Chrismatris, & aliud Baptismatis, mantilia, pecunias, & alias res, & quòd ultima ejusdem mensis & anni ab Ecclesia, seu Capella Sancti Bartholomei suffraganea Parochialis Ecclesiæ Sanctæ Crucis del Orde cum fractura tecti, & portæ ejusdem Capellæ à arca, quam fregit, furto subtraxit sex regalia, & de mense Aprilis 1625. unà cum alio rumpendo arcas Capellæ Beatæ Mariæ del Boch, prope Monasterium Sancti Cucuphatis Vallen. ab eis furto subtraxit viginti regalia; qui ad relationem Magnifici Monserrati Ramon fuit condemnatus, quòd fustigaretur, bullaretur & ad servitium Regiarum triremium remigando per decennium.*

Et quod plus est, etiam mitius agitur cum minore suffurante Pixidem, seu Custodiam Santissimi Eucharistiæ Sacramenti, Thesaur. *quest. foren. 80. num. 24. versic. Ego vero lib. 1. in proposito refert Boer. dec. 254. num. 20. Quod duo juvenes die Jovis Sancta, Patenam, & Calicem, in quo fuerat ad adorandum Sacrosanctum Christi corpus de more & ritu Ecclesiæ repositum, hoc ibi super altare dimissum ceperunt, & quòd Curia eosdem, mitius agendo ratione ætatis, licèt tali die hoc commisissent, condemnavit esse duobus sabbatinis diebus per quadrvia; & loca publica Parochiæ, in qua prædictum sacrilegium commiserant castigandis, & (cum ibi magna celebraretur Missa) restim, seu cordam in collo gestantes, alta & clamo-*

- mosa voce tempore elevationis Corporis Christi Benedicti veniam, & misericordiam ei petendum, ac Calicem fractum una argenti marcha ei addita reficiendum, eisdemque juxta *caput fin. de furtis*, perpetuo banniti ab illa senescalia Basatensi, *Quarto par. 1. Cabal. resol. crim. casu 134. num. 6. Farinac. de furtis quest. 174. num. 85. eundem casum addit Papon. lib. 24. tit. 10. arresto 24. & ex eo Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 3. verbo Sacrilagus colum. 3. post medium, versic. Nisi forte, fol. 220. Sed ego existimo, quod si minor hodie furto subtraheret Custodiam, seu pixidem Sanctissimi Eucharistiae Sacramenti, quod Deus avertat, si plenè delicto constaret, si non condemnaretur ad poenam ultimi supplicii, per ea qua dixi decis. 96. num. 63. hac part. 2. ad minus fustigaretur, bullaretur, duceretur vestitus per loca solita & subtus furcam laqueo ejus collo apposito, & ad servitium Regiarum triremium remigando in perpetuum, *ex traditis dicta dec. 96. nu. 59.**
- 111 Prædicta in minore vigintiquinque annorum majoræ autem viginti annorum procedunt, de minore autem viginti annorum eo ex nostro Regio Criminali Cathalonie Consilio conclusionem sequentem. Die 10. Maii 1607. Iacobus Gabriel Bassin minor viginti annorum delatus, quod die 17. Aprilis 1606. circa horam undecimam noctis ab Altari Sancti Raymundi de Peñafort in Ecclesia Sanctæ Catharinæ Martyris Ordinis Fratrum Sancti Dominici Civitatis Barcinonæ furto subtraxit plura jocalia auri, & argenti, quæ in dicto Altari erant appensa, & Divo Raymundo à diversis oblata, & præsentata valoris sexaginta librarum sexdecim solidorum: ad relationem Magnifici postea Nobilis Michaelis Sala fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando ad decennium. Sed si minor viginti annorum furriperet Custodiam Sanctissimi Eucharistiae Sacramenti condemnandus esset poenis numero præcedenti relatis, per ea quæ tradidi dec. 96. num. 56. hac par. 2.
- 112 Impubes verò in crimine sacrilegii excusatur, ut probatur in l. sacrilegii poenam, ff. ad leg. jul. pecul. Boer. dec. 145. num. 19. & 20. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 34. num. 46. quos citat Farinac. de furtis qu. 172. num. 47. Barbosa in l. si quis in hoc genus numer. 9. in fine, C. de Episc. & Cler. Sed si esset proximus pubertati, vel doli capax, qua poena puniendus sit? tradidi cum observantia nostri Regii Criminalis Consilii dec. 106. n. 111. hac par. 2.
- 113 Item debet considerare iudex ætatem in senioribus, ut mitius illos puniat, Boer. decision. 254. numero 19. Peguera decision. 24. num. 21. vers. Quarto in fine par. 1.
- 114 Quintò ad augendam vel minuendam poenam furi sacrilego suffuranti rem sacram de loco publicè sacro debet habere rationem sexus, ex quo mulier mitius quam vir punitur, Boer. decis. 254. numer. 21. Peguera decis. 24. num. 21. vers. Quinto par. 1. vide exemplar Damianæ Coli relatum decis. 106. num. 74. hac par. 2.
- 115 Locus publicè sacro, ut sacrilegii poenalocum habeat, dicitur Ecclesia, Bart. in l. sacrilegi capite nu. 2. ff. ad leg. jul. pecul. Grilland. de poen. omnif. coit. quest. 1. num. 15. in princ. Farinac. de furtis quest. 172. num. 49. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 14. n. 5. Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 25. num. 24. cum relatis per Thomam del Bene de Immun. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. num. 1. alios addi decis. 40. num. 4. hac part. 2. Etiam si non fit consecrata, sed solum benedicta, & auctoritate Episcopi ad divina deputata, Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 15. num. 36. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 30. num. 42. Farinac. de furtis quest. 172. num. 41. Barbosa in l. si quis in hoc genus, num. 8. C. de Episc. & Cler. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tomo 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. num. 1. & 8. & alii citati decis. 40. num. 5. & 6. hac par. 2.
- 117 Nomine autem Ecclesiæ ad hunc effectum dicitur etiam spatium illud, quod pertinet ad interior Ecclesiæ corpus a tecto interiori usque ad pavimentum, & à summa ara usque ad parietem oppositum, Sanchez de mat. lib. 9. disp. 15. num. 25. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tomo 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. num. 2. ut Capellæ intra Ecclesiam constitutæ, quia unum corpus cum ipsa efficiunt, Sanchez & Thomas del Bene locis proximè citatis, chorus à terra elevatus, vel scabellis destinatus, Sanchez de matr. lib. 9. disp. 15. n. 33. ubi etiam de organo, Thomas del Bene de Immun. Eccl. to. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 7. n. 2.
- Cæmeterium quoque ab Episcopo benedictum pro sepeliendis defunctis dicitur in proposito locus sacer, Thomas del Bene de Immun. Eccles. tom. 1. cap. 1. dub. 2. sect. 7. num. 9. Barbosa in cap. consulisti de consecra. Eccles. & alii plures laudati dec. 58. numero 5. & 7. hac parte 2.
- 118
- 119 Secundus casus est, quando fur sacrilegus suffuratur sacrum de loco non publicè sed privatè sacro, qui puniri non debet poena mortis naturalis, sed puniendus est poena arbitraria plusquam fur, & minus quam verè sacrilegus, interdum majori, interdum minori pro qualitate rei, & conditione personarum, quia hic non est verè sacrilegus sed improprie & quasi sacrilegus, l. sacrilegi capite, ubi Bart. num. 2. ff. ad leg. jul. Grilland. de poen. omnif. coit. quest. 1. num. 15. versic. quoddam vero, Menoch. de arbitr. jud. casu 389. à num. 9. Peguera dec. 24. num. 1. & 19. parte 1. alios addit Farinac. de furtis qu. 172. nu. 10.
- 120 Locus privatè sacro, ut quasi sacrilegium committatur, dicitur oratorium, quod quis domi habet, vel confraternitatis, vel Hospitalitatis privati, juxta ea quæ habentur in cap. ad hac de relig. domib. & in clem. quia contingit eod. titul. ita docent Bart. Grillan. Meno. Peguera & Farinac. locis citatis nu. 119. Franchis dec. 402. nu. 6. & alii citati dec. 64. nu. 5. hac par. 2.
- 121 Tertius casus est, quando fur sacrilegus suffuratur sacrum de loco non sacro, tunc idem dicendum est, quod in præcedenti casu, ut puniri non debeat poena mortis naturalis, sed puniendus est poena arbitraria plusquam fur, & minus quam verè sacrilegus, quandoque majori, quandoque minori pro qualitate rei & conditione personarum, dicta l. sacrilegi cap. ff. ad leg. jul. pecul. Grilland. de poen. omnif. coit. qu. 2. num. 15. versic. Quoddam vero, Menoch. de arb. jud. casu 389. nam. 12. & 13. Peguera decis. 24. num. 25. par. 1. Thesaur. quest. foren. 80. num. 25. versic. Si vero lib. 1. Riccius dec. 293. num. 5. par. 2. Thoro in comp. decis. part. 3. sect. 3. verbo sacrilegus col. 4. post medium versic. Ceterum, fol. 220. quidquid ex Jodocho, referant. Clar. §. sacrilegium num. 3. versic. sed quero, ibi dicit autem Tusch. pract. concl. littera S. concl. 6. n. 3. nam eos impugnat Jul. Chart. dec. 66. n. 89. & contra illos & alios est verior sententia, ut per Farinac. de furtis qu. 172. n. 26. 27. & 34.
- 122 Exemplum est, quando fur sacrilegus de domibus Rectorum suffuratur calices, patenas, atque alias res sacras ductas ad dictas domus ad effectum ibidem custodiendi, Peguera decision. 14. numer. 25. parte 1. Farinac. de furtis quest. 127. num. 26. in fine, vel si suffurentur de domo, seu Palatio Episcopi, Thesaur. quest. foren. 80. numero 25. versic. Si vero libr. 1. vel si furentur ab ædibus seu domibus Canonicorum, & Presbyterorum positis juxta Ecclesiam, Grilland. de poen. omnif. coit. quest. 1. numero 15. versicul. idem est Franchis decision. 402. numero 6. Farinac. de furtis quest. 172. num. 52. Per nostrum Regium Criminale Cathalonie Consilium die 20. Junii 1629. Franciscus Gurtierres delatus, quod die 19. Junii dicti anni, fractis januis furto subtraxit à domibus Beatæ Mariæ Montis Serati sitis ante piscateriam Civitatis Barcinonæ pecunias auri, & argenti & alias res valoris septuaginta quinque librarum parum plus, vel minus, fuit condemnatus, quod fustigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum triremium remigando per septennium. Et die 19. Februarii 1630. Monserratus Perifans delatus, quod die 15. Julii 1628. furto subtraxit à domo fofferiæ Ecclesiæ Beatæ Mariæ de Mari Civita-

Civitatis Barcinonæ pallium mortuorum confratriæ Santissimi Sacramenti valoris septuaginta librarum: fuit condemnatus, quod suffigaretur, bullaretur, & ad servitium Regiarum tritemium remigando per quinquennium.

- 123 Idemque est, si prædictæ res suffirentur de domibus parochianorum, Peguera *dec. 24. nu. 25. par. Farinac. de furtis qu. 172. num. 26. in fine* vel suffirentur de domo privati, Thesaur. *quest. foren. 80. num. 25. versic. Si vero lib. 1. Per nostrum Regium Criminale Cathalonæ Consilium 8. Aprilis 1609. Joannes Perera delatus de furto noctu commisso à domibus Nobilis Francisci de Juorra binorum catinorum, & terdecim plactorum argenteorum, duorum calicum & aliorum vasorum argenteorum, valoris plusquam ducentum librarum: ad relationem Magnifici postea Nobilis Francisci Sala fuit condemnatus ad remigandum in Regiis tritemibus per quinquennium. Verum non constabat de delicto, aliàs punitus fuisset pœna mortis, quia furtum erat magnum. Et die 31. Maii 1614. Joannes Torres delatus de furto calicis argentei à turri Christophori Fumaz legum Doctoris sita in Parochia de Bitulona, & aliarum rerum; ad relationem Magnifici Monserrati Ramon fuit condemnatus ad serviendum in Regiis tritemibus per quinquennium.*
- 124 Atrium itidem Ecclesiæ, Monasterii, & Hospitalis publici, porticus, scalæ, sacristia, ostium, campanile, tectum, dormitoria, cellula, refectorium, & alia loca ipsi adhaerentia, licet quoad effectum Immunitatis Ecclesiæ dicantur loca sacra, tamen ad effectum sacrilegii loca sacra non sunt, Sanchez *de matr. lib. 9. disp. 15. à num. 23. Thomas del Bene de Immun. Eccles. tomo 1. capit. 1. dub. 2. sect. 7. per rotum, Diana resol. mor. part. 1. tract. 7. resol. 20. & par. 3. tra. 4. resol. 166. alii citati dec. 42. cum plur. seq. hac part. 2. Et quamvis oppositum teneat Farinac. de fortis quest. 172. nu. 52. & 53. Julius Char. decis. 46. num. 4. versic. Verum etiam, nostra limitatio est verior, ut per eundem Jul. Chartar. dec. 46. à numero 56.*
- 125 Quartus & ultimus casus est, quando fur sacrilegus suffuratur non sacrum de loco sacro, quod crimen licet de jure canonico sit sacrilegium, *can. quisquis 17. quest. 4. de jure autem civili non sacrilegium, sed furtum est, leg. divi ff. ad. leg. Jul. pecul. & sic pœna furto non sacrilegii isto jure indicitur Peguera decis. 24. num. 26. par. 1. Menoch. de arb. jud. casu 389 num. 14. Riccius decis. 293. nu. 5. in fine par. 2. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 30. num. 4. & cap. 34. numer. 44. Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 3. verbo Sacrilegus col. 4. versic. Caterum folgl. 220. & reprobatis contrariis Thesaur. quest. foren. 80. num. 27. lib. 1. ubi limitat, si sit sapius commissum, Cevallos *comm. cont. comm. quest. 363. Farin. de furtis qu. 172. nu. 28. & 29. exemplar de condemnato ad trimes per triennium, retuli. dec. 112. num. 17. & exemplar de quadam muliere vocata Damiana Coll. tradidi dec. 106. num. 74.**
- 126 Prædicta in laico fure sacrilego procedunt, quid in Clerico? Respondeo, quod cum sacrilegium pluribus modis committatur, non propterea semper est puniendus eadem pœna, sed arbitraria juxta qualitatem furti, Menoch. *de arb. jud. casu 389. num. 6. 7. 8. 11. 13. & 14. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 33. num. 38. & 41. Farin. de furtis qu. 172. à n. 16. præcipue nu. 21. & frag. crim. par. 1. list. C. nu. 321. & 322. Borell. in sum. dec. par. 3. tit. 7. à n. 8. ad 21. Riccius dec. 293. par. 2. refert quemdam Sacerdotem, Regni Neapolis inquisitum de furto seu sacrilegio quarundam rerum argenteorum suæ Ecclesiæ, & in Civitate Neapolis venditarum per Curiam Archiepiscopalem fuisse condemnatum ad remigandum per quinquennium, & sic executum, Jul. Chart. dec. 66. à n. 54. refert responsum Flamini Chartarii causæ Judicis, quod frater Antonius Regularis Sacerdos inquisitus de sacrilegiis deponeretur, & pœna perpetuæ remigationis damnaretur. Ego dec. 34. nu. 94. & 95. par. 1. ubi dixi, quod per Tribunal Brevis Apostolici conclusione secuta 3. Maji 1596. pu-*

blicata sententiâ 17. Maii ejusdem anni, Frater Paulus Alomar Conventualis, & sacrista Monasterii sancti Hieronymi Vallis de Ebron delatus de quodam maximo furto, & sacrilegio in dicto Monasterio perpetrato furando à sacristia illius, & secum asportando per diversas partes Cathalonæ, Cruces, vasa aurea, & argentea, margaritas, gemmas & alia pretiosa in sacristia dicti Monasterii sub ejus fide recondita, & ei commendata ad ornatum Ecclesiæ destinata, eaque conferendo, & frangendo associando sibi pro dicto crimine committendo famulos dicti Monasterii, & alias personas sæculares, & etiam de apostasia dimittendo habitum, & tonsuram; fuit condemnatus, quod deponeretur à sacris ordinibus, & ad servitium Regiarum tritemium remigando in perpetuum. Adde quod per dictum Tribunal Brevis Apostolici tertia Augusti 1662. frater Benedictus Lloret laicus Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo delatus de furto calicis, & patenæ, ac etiam Reliquiæ sancti Andreæ valoris octuaginta octo librarum à sacristia Monasterii Beatæ Mariæ de Monte Carmelo Villæ Tarregæ de nocte comburendo ad dictum effectum partem ostiorum Ecclesiæ, & sacristiæ; fuit condemnatus ad remigandum in Regiis tritemibus per decennium, Riccius *dec. 27. par. 3. testatur de quodam surripiente pissidam Santissimi Eucharistiæ Sacramenti fuisse in foro Ecclesiastico Neapolitano ad trimes per decennium condemnatum, refert Thoro in compen. dec. par. 3. sect. 3. verbo Sacrilegus col. 3. ante medium vers. Quanto magis, fol. 220. levis pœna si de eo constabat pro tam gravissimo delicto. Ego verò si judex essem, Clericum hujusmodi sacrilegium perpetrantem illum condemnarem ad degradationem actualem, & Curia sæculari traditionem. Moveor, quia gravius est sacrilegium commissum in Eucharistiæ, quam Papam occidere. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 38. & 32. num. 6. referunt Farin. de furtis, quest. 172. num. 62. in fine, Barbosa in cap. 1. n. 3. in fine de custod. Euch. Sed Clericus occidens Papam, quinimo suum Episcopum, vel suum Abbatem, seu Provincialem, qui loco Episcoporum sunt, actualiter degradatur, & Curia sæculari traditur, ut dixi dec. 34. n. 62. par. 1. Ergo Clericus surripientis custodiam sanctissimi Eucharistiæ sacramenti est actualiter degradandus & Curia sæculari tradendus, vide tradita n. 85.*

Quæro 3. qua pœna puniantur consentientes, participes & consocii in crimine sacrilegii? Respondeo, quod pari pœna puniendi sunt, *leg. hac lege §. 1. ff. ad leg. Jul. pecul. Decian. tract. crimin. lib. cap. 30. n. 6. & cap. 35. nu. 1. Farin. de furtis qu. 172. 33. Barbosa in leg. si quis in hoc genus nu. 9. in fine, C. de Episc. & Cleric. Per nostrum Regium Criminale Cathalonæ Consilium die 16. Septembris 1596. Bernardus Porta delatus de auxilio [per eum præstito sacrilegio per fratrem Paulum Alomar perpetrato in dicto Monasterio de vasis auri, & argenti sacristiæ dicti Monasterii, fuit condemnatus ad servitium Regiarum tritemium remigando per decennium, & eodem die 16. Septembris 1596. Paulus Samaler minor viginti annorum delatus de eodem auxilio, fuit condemnatus ad serviendum in Regiis tritemibus remigando per septennium.*

ARGUMENTUM.

An delinquens graviter in una Ecclesia vel loco immuni confugiens ad aliam Ecclesiam, vel alium locum immunem gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Delinquens graviter in una Ecclesia confugiens ad aliam non gaudet Immunitate Ecclesiæ, n. 1. ratio traditur, n. 2. Amplia etiam si delinquat in Ecclesia non consecrata, & fugiat ad Ecclesiam consecratam n. 3. Limita in illis locis, ubi constaret de contraria consuetudine, n. 4.

DECISIO CXIII.

Delinquens graviter in una Ecclesia, vel loco Immuni, nedum potest capi in Ecclesia, in qua deliquit, sed etiam in alia, ad quam spe Immunitatis consequendæ aufugit, etiam si in ista non deliquerit. Et sic delinquens in Ecclesia vel loco immuni non solum privatur Immunitate illius Ecclesiæ, in qua deliquit, sed etiam aliarum quarumcumque Ecclesiarum, & quorumcumque locorum Immunitate gaudentium totius Orbis. Ita tenent communiter Doctor. *post gl. verbo ab omnibus in can. frater. 17. qu. 4. Covar. lib. 2. var. cap. 20. nu. 15. vers. 23. Villal. in sum. tom. 2. tract. 39. disp. 7. n. 4. in fine Vischis de Immun. Eccles. nu. 64. vers. Etiam si delinquens*, Angel. Castren. inter consil. parentis sui consil. 451. nu. 1. libro 2. ubi respondit eum, qui furatus est in hospitali, non esse tutum, etiam si ad Ecclesiam confugiat, Decian. *tractat. crimin. lib. 6. cap. 28. numer. 8. Villagut. de exten. leg. titul. de exten. Immunit. Eccles. num. 60. Germon. de sacro Immunit. lib. 3. cap. 16. num. 80. Azor. instit. moral. parte 2. lib. 9. cap. 9. qu. 9. vers. Quod si quis Ambrosin. de Immun. Eccles. cap. 5. num. 3. Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 11. versic. Nota secundo, Tuschus *pract. conclus. littera E. conclus. 11. num. 11. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 26. num. 3. Giurba cons. 90. n. 2. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 3. num. 21. & 22. Portoles §. Infancio num. 10. Jul. Chartar. decis. 46. num. 10. Borrell. in sum. decis. parte 1. titul. 3. num. 83. & in addit. ad Bellug. in specul. Princip. §. sed quia loquimur littera L. versic. delinquens, Sanchez consil. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 17. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 11. num. 10. & 11. Correa de Immunit. Eccles. part. 3. numero 30. Trullench. in decalog. lib. 1. cap. 11. dub. 5. numero 15. Barbosa in cap. fin. num. 6. de Immunit. Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. nu. 110. Bonacina disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 4. num. 7. Cutel. de Immunit. Eccl. lib. 1. quest. 7. in fine, Peregrin. de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 6. n. 19. Fillicius titul. 11. cap. 6. quest. 8. num. 152. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 2. nu. 14. & 15. Riccius de pub. jud. quest. 36. n. 22. & quest. 37. nu. 24. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 17. Mattheu de regimin. Reg. Valen. tom. 2. cap. 7. §. 1. nu. 154. Molinus de sacra homicid. Immunit. amitt. titul. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur nu. 71. Rubens *pract. resol. cap. 3. à nu. 192. Sanfelicius decis. 29. nu. 9. Despujol. ad Ferrer. par. 3. obser. ca. 246. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. nu. 9. vers. Manet. Ego decis. 24. nu. 123. par. 1. quidquid dicant Italia de Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 5. §. 3. nu. 5. vers. Ex quibus, Riccius de public. judic. quest. 37. sub num. 41. quia contra eos, & alios est verior sententia ut per Farinac. de Immunit. Eccl. num. 219. hancque opinionem esse ab omnibus communiter approbatam affirmat Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 11. num. 2. & ab ea non esse recedendum firmat Farinac. in *praxi par. 2. quest. 28. nu. 59. & in praxi servari testatur Paz in praxi tom. 1. par. 1. cap. 3. §. 3. num. 79. & 80. & Mediolani in practica servatam refert. Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 15. vers. Sed quid si aliquis*. Et in Cathalonia declaratum per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Dalmau, Pagès, Astor, Pineda, Calba de Vallseca, & Bonet 17. Aprilis 1610. Jacobum Gomar, extractum ab Hospitali Civitatis Ilerdæ, delatum de Criminibus commissis in Monasterio de les Avellanes, non gaudere Immunitate Ecclesiæ, & per Magalora Tertium 17. Novembris 1619. contra Sebastianum Mestre, *casum referam dec. 115. num. 2. in fine*. Et per Cancellarium Puigmari 9. Maii 1628. contra Jacobum Serra, *casum referam decis. 11.4 nu. 2. in fine*. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Guerau, & Vines 23. Novemb. 1630. fuit declaratum Joannem Virder, extractum ab Ecclesia loci de Viladasens, delatum de furto, & sacrilegio per eum, & alios, commisso in Ecclesia Parochiali loci de Albons furando ab ipsa Ec-***

clesia plura vasa sacra argentea, divino cultui dicata in nocte die 7. Septemb. 1628. & ratione dicti criminis, & aliorum in Regio Consilio ad mortem & alias penas condemnatum, non gaudere Immunitate Ecclesiæ.

Ratio duplex est prima, quia delinquens in una Ecclesia fugiens ad aliam, adhuc verum est, quòd delictum perpetravit in Ecclesia, sic Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum nu. 11. Nota secundo*, Thomas del Bene de Immunitat. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 1. num. 14. Secunda, quia Ecclesia una est per totum orbem in multa membra divisa, *can. novatianus 7. quest. 1. bonus textus Sancti Cypriani variis auctoritatibus Sacra Scripturæ, & Sanctorum Patrum testimoniis id probans in can. legitur 24. qu. 1. DonDidacus Antonius Frances de Urrutig. de intrus. q. 13. n. 14. q. 45. n. 4. & 5. & qui uni particulari Ecclesiæ injuriam irrogat, omnes offendisse videtur, & ideo omnium Immunitate carere debet, ita Villagur. de exten. leg. titul. de exten. Immunit. Eccles. num. 60. versic. Probat secundo, Ambrosin. de Immunit. Eccles. cap. 5. num. 3. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 26. nu. 3. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 3. num. 22. Portoles §. Infancio num. 10. Jul. Chartar. dec. 46. numero 10. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libro 1. cap. 11. num. 11. Correa de Immunit. Eccles. par. 3. nu. 36. Trullench. in decal. lib. 1. cap. 11. dub. 3. num. 15. Barbosa de jure Eccles. univ. lib. 2. cap. 3. num. 110. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 1. num. 15. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 17. Mattheu de regim. Reg. Valen. t. 2. cap. 7. §. 1. num. 153. & 154. Molinus de sacra homicid. amittatur num. 71. Sanfelicius dec. 219. num. 9. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. unica punct. 9. versic. Manet Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. num. 59. Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 7. nu. 79. Jul. Clar. §. fin. quest. 30. num. 15. vers. Sed quid si aliquis, & alii ex citatis num. 1. Amplia in delinquente graviter in Ecclesia non consecrata, quia etiam si confugiat ad Ecclesiam consecratam, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 3. à num. 25. Farin. de Immunit. Eccl. num. 218. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 1. numer. 15. in fine & dixi decis. 112. numer. 24.*

Limite, ut non procedat in illis locis, ubi constaret de contraria consuetudine, nam tunc illa est servanda, ut dicunt Farinac. in *praxi parte 1. quest. 28. num. 59. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 26. num. 4. Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 17. Jul. Chart. dec. 46. num. 11. Quam quidem consuetudinem apud alios vigere, ut delinquens in una Ecclesia solum privetur Immunitate illius Ecclesiæ in qua deliquit, ut non aliarum Ecclesiarum, in quibus non deliquit, ut dicunt Turrecremata in *can. definitivus nu. 3. 17. qu. 4. Silvest. in sum. verbo Immunit. tertia, quest. 2. vers. 3. est eorum*, quos refert Gambacurta de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 26. nu. 2. Farinac. in *praxi par. 1. qu. 28. num. 59. Verum hujusmodi consuetudo jure sustineri non potest, quia tribuit delinquendi occasionem, & homines reddidit audaciores in sacram Ecclesiarum puritatem polluendam, & sic merito improbatum à Molino de sacra homicid. Immunit. amitt. titul. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur num. 72. & 73. Sed quidquid sit de hac limitatione, apud nos in Cathalonia communis opinio servatur in praxi, ut delinquens graviter in Ecclesia non gaudet ejus Immunitate, etiam si ad aliam Ecclesiam confugiat, *exemplaria tradidi numero 1. in fine*.**

ARGUMENTUM.

An existens in Ecclesia, seu loco immuni committens grave delictum extra Ecclesiam, seu locum immunem gaudeat Immunitate Ecclesiae.

SUMMARIUM.

- 1 Existens in Ecclesia grave delictum extra Ecclesiam committens gaudet Immunitate Ecclesiae, n. 1. Sed contraria sententia est verior, n. 2. Limita 1. opinionem negativam, si non constat de huiusmodi delicto, nu. 3. Limita 2. si delinquit casu, vel rixa subita, n. 4. & 5. & multo magis ad sui defensionem, n. 6. & 7.
- 8 Pugnans ex Ecclesia se injuste defendens non gaudet ejus Immunitate.
- 9 Existens in Ecclesia mandans occidi aliquem extra eam existentem an gaudeat Immunitate Ecclesiae, n. 9. referuntur opiniones, n. 10. 11. & 12. sed negativa est verior.

DECISIO CXIV.

1 Prima est opinio, quod existens in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, seu alio loco immuni, si archabufio, sclopo, sagitta, jaculo, lapide, aliove instrumento occidit, mutilat, aut vulnerat existentem extra Ecclesiam, cœmeterium, scalas, atrium, vel alium locum immunem aut aliter grave delictum extra Ecclesiam, cœmeterium, scalas, atrium, vel alium locum immunem committit, gaudet Immunitate Ecclesiae. Tum quia talis delinquens revera non occidit, mutilat, vulnerat, vel delinquit in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni, sed ex Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni, & sic non est facienda extensio, cum sumus in materia odiosa, & Inununitas Ecclesiae sit favorabilis. Tum quia huiusmodi delinquens non consummat, sed solum occasionem occisionis, mutilationis, vel dicti inchoat in Ecclesia, vel alio loco immuni, & poenae impositae sunt ob actum consummatum, non ob inchoatum. Tum à simili, quia si quis existens in Ecclesia occidit sagitta, vel sclopo hominem existentem extra Ecclesiam, non incurrit censuram latam contra occidentem in Ecclesia, ex quo illa occisio facta fuit extra Ecclesiam, licet in Ecclesia fuerit inchoata, Bonacina de censur. disp. 1. qu. 1. punct. 11. n. 11. Sic per praedictas rationes hanc sententiam docent & sequuntur Novar. in summ. bullar. tit. de Immun. Eccles. n. 51. vers. & quamvis, Bonacina de leg. disp. 3. q. 7. de Immun. punct. 4. num. 8. Riccius par. 5. collectam 1792. Peregrin. de Imm. Eccl. cap. 13. n. 16. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. ref. 9. & par. 4. tract. 1. resol. 107 post medium, & in sum. p. 1. verbo Imm. Eccl. n. 26. ver. Unde qui ab Ecclesia, probabiliorem dicit, contrariis- que respondet Thomas del Bene de Immun. Eccl. to. 1. dub. 2. sect. 2. à n. 11. & tom. 2. cap. 16. dub. 9. sect. 5. per totam, conducit Fagundez pracep. 2. lib. 4. cap. 4. nu. 17. dicens circumstantiam, quod quis in Ecclesia existens occidit hominem extra ipsam, non aggravare notabiliter peccatum homicidii.

2 Secunda est opinio, quae communior, & verior est, quod existens in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni, si archabufio, sclopo sagitta, jaculo, lapide, aliove instrumento occidit, mutilat, aut vulnerat existentem extra Ecclesiam, cœmeterium, scalas, atrium, vel alium locum immunem, seu aliter grave delictum extra Ecclesiam, vel alium locum immunem committit, non gaudet Immunitate Ecclesiae. Tum quia delictum fuit principiatum in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni, licet extra Ecclesiam, vel alium locum immunem consummatum, & in delictis regulariter inspicitur initium. Tum quia talis delinquens, occidens,

mutilans, vel vulnerans existentem extra Ecclesiam, cœmeterium, atrium, scalas, seu alium locum immunem, sic suo ausu offendit Ecclesiam, ac si in Ecclesia occidisset, mutilasset, vulnerasset, aut aliter deliquisset, Ita per praedictas rationes hanc sententiam docent, & probant Panormitan. in c. fin. n. 11. Annan. n. 5. de Imm. Eccl. Navar. in man. cap. 25. nu. 21. vers. Nemo item, Azevedo leg. 3. n. 28. ante finem tit. 2. l. 1. recop. Guttier. pract. l. 3. q. 1. n. 19. 20. 21. & 22. Sylvester in sum. verbo Imm. 3. n. 6. in fine, & n. 7. Remig. de Imm. Eccl. fallen. 4. à n. 1. Decian. tract. cr. l. 6. c. 24. n. 7. vers. autem, & c. 28. n. 6. Vischis de Imm. Eccl. n. 62. Ambrosin. de Imm. Eccl. c. 5. n. 7. Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Imm. Eccl. n. 62. Peregrin. de Immun. Eccl. c. 6. n. 17. Ciarlin. contr. foren. c. 12. n. 48. to. 1. Magala par. 3. l. 4. c. 2. q. 1. n. 12. Azor. inst. mor. par. 2. l. 9. q. 14. vers. 3. Suarez de relig. l. 3. c. 11. n. 7. Farin. in praxi par. 1. q. 28. n. 61. in fine, & de Imm. Eccl. n. 223. conf. 214. n. 1. l. 3. Portel. de dub. reg. verbo Eccl. Imm. nu. 15. Correa de Imm. Eccl. par. 3. nu. 33. Paz in praxi to. 1. p. 5. c. 3. §. 3. n. 97. Sanchez conf. mor. to. 2. l. 6. c. 1. dub. 8. n. 21. vers. Item non gaudet Imm. Duardus ad bul. Cœn. l. 2. can. 15. q. 16. n. 23. Italia de Imm. Eccl. l. 1. c. 5. §. 3. n. 48. Villadiego in polit. c. 3. n. 206. Curia Philippica par. 3. §. 12. n. 23. Trullench. in decal. l. 1. c. 11. dub. 3. nu. 7. Villalobos in sum. to. 2. tract. 39. dif. 7. nu. 9. Castrus Palaus in oper. mor. to. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. n. 14. & 15. Bobad. in polit. l. 2. c. 14. n. 31. Guazzia. def. 1. c. 38. n. 20. Lezana qu. reg. to. 3. verbo Imm. Eccl. n. 11. vers. Idem dico, Barbosa in c. fin. n. 8. de Imm. Eccl. & de jure Eccl. univer. l. 2. c. 3. n. 111. Molinus de sacra homic. Imm. amitt. tit. Imm. Eccl. qua. li homic. amittatur n. 90. Gambacurta de Imm. Eccl. l. 5. c. 24. n. 2. & 3. Mexia de Cabrera in formul. Immun. Eccl. l. 1. c. 11. n. 12. vers. El secundo, & vers. 3. latè Cutel. de Imm. Eccl. l. 1. qu. 9. Sic censuisse Senatam Valentinum in causa contentionis Francisci Gurrigues, qui à janua Ecclesiae Parochialis de Cogullada tormenta manualia pluries explosit contra Regios Commisarios in loco remoto existentes testatur Matheu de reg. Reg. Valen. to. 2. c. 7. §. 1. n. 163. Ita etiam fuisse observatum in Cathalonia in casu Petri de la Roy., & Don Jacobi Margarit, qui projeciebant ab Ecclesia, jactus balistarum, & archabusiorum contra Officiales Regios, refert Ferrer par. 3. obser. c. 246. Adde sic pariter in Cathalonia decisum per Cancellarium Cassador, Consultoribus Sabater, Puig, Sescases, Franquesa 16. Septembris 1570. contra Laurentium Palau violenter extractum ab Ecclesia Insulae Ivicæ, delatum de delictis perpetratis in dicta Ecclesia ad quam confugerat, in & ex ea invadendo, & seu injiciendo ictus archabusii adversus milites, qui eum de mandato Gubernatoris, & Vicarii dictae Insulae in dicta Ecclesia custodiebant. Et per Cancellarium Rovirola, Consultoribus Ubach, Regas, Sescases, & Bonet 19. Januarii 1602. contra Joannem de Torres, extractum ab Ecclesia Parochiali Beatae Mariae de Mari Civitatis Barcinonæ, delatum de homicidio deliberatè, & ex proposito in personam Joannis Baptistae de Riso mercearii, habentis alterum pedem in gradibus cœmeterii dictae Ecclesiae sub spe Immunitatis, & animo recipiendi se intus dictam Ecclesiam, prout de facto in continenti se recepit. Et per Cancellarium Puigmari, Consultoribus Ferrer, Astor, Bonet, Rollan, Rocca, Carreres, & Aguilò 24. Junii 1624. contra Paulum Riera, commissarium Domini, qui dicitur Villæ de Cetelles, extracti ab Ecclesia, sive Capella Beatae Mariae dels Socors dictae Villæ delati de nece a tergo, & proditorie in personam Michaelis Bastons unâ cum aliis perpetrata jactibus tormentorum manualium in illum nedum à loco profano verum etiam à dicta Capella projectis, dum dictus Bastons captus, & vinctus super asino ad carceres dictae Villæ per dictum Riera ducebatur. Et per eundem Cancellarium Puigmari, Consultoribus Senjust, Besturs, Carreres, & Mir 9. Maii 1628. contra Jacobum Serra extractum ab Ecclesia Sancti Michaelis Villæ de Calaff, delatum inter alia de nece animo deliberato, & à cœmeterio Ecclesiae loci de Torà perpetrata in personam

nam Joannis Riambau major dierum dicti loci, jactu tormenti manualis.

- 3 Limita 1. ut procedat hæc secunda opinio, quando constat de hujusmodi delicto; secus si non constat, quo casu gaudet Immunitate Ecclesiæ. Sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Manegat, Consultoribus Quintana, Sans, Mir, & Castellò 18. Februarii 1587. in favorem Guillelmi Bachs, Parochiæ S. Petri Villæ majoris, delati de quibusdam prætensis ictibus archabusi ab Ecclesia Beatae Mariæ de Llinars in Laurentium Sitjar Commissarium Regium, & alios jactis. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Besturs, Guerau Mir, & Cubi de Mary Mon 30. Januarii 1632. in favorem Hyacinti Quadres, & aliorum, extractorum ab Ecclesia, seu Capella Sanctæ Annæ sita in Parochia de Gurbo, delatorum de necibus per eos ut asseritur perpetratis jactibus tormentorum manualium in personas Francisci Beuld, subvicarii Regii Vicen. & Francisci Clara de ipsius comitatu, ex cœmeterio ut prætenditur dictæ Capellæ Sanctæ Annæ.
- 4 Limita 2. illam secundam opinionem, quoties, qui ab Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni delinquit, probationes offert se non consulto, & animo deliberato occidisse, mutilasse, vulnerasse, aut aliter grave delictum commisisse: nam tunc gaudet Immunitate Ecclesiæ, Guttier. *pract. lib. 3. questio. 1. num. 28. versicul. Quo fit, quidquid dicat Molinus de sacra homicid. Immunit. amit. tit. Immunit. Eccl. quali homicidio amittatur, num. 92. vers. Temperant. Vide in confirmationem hujus limitationis, quæ dixi dec. 112. n. 51.*
- 5 Ideoque qui in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni ex subita rixa evaginat gladium, & adversarium inscutum extra Ecclesiam, cœmeterium, atrium, scalam, vel alium locum immunitatem occidit, gaudet Immunitate Ecclesiæ, Castr. Palaus in *oper. mor. tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. nu. 14. in fine*, Thomas del Bene de *Immunit. Eccl. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 5. num. 3. in fine*, reprobando Azor. in *inst. mor. p. 2. cap. 9. q. 14.* Secus si absque rixa in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuniensem incipit evaginare contra inimicum suum existentem extra Ecclesiam, vel alium locum immunitatem, *infra dec. 117. n. 3.*
- 6 Hæcque secunda limitatio multo magis procedit, quando existens in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni fuisset prius provocatus, seque defendens homicidium, seu aliud grave delictum extra Ecclesiam vel locum immunitatem perpetrasset, nam absque dubio gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia tunc defendens se nullam injuriam Ecclesiæ infert, neque occidit, aut delinquit spe Immunitatis, qui intra Ecclesiam aggressus alterum se occidere volentem extra Ecclesiam, vel locum immunitatem interemit. Sic sapiens apud Perineos montes nostri temporibus contigisse testatur Molin. de *sacra homicid. Immunit. amit. tit. Immunit. Eccl. quali homicidio amittatur num. 91. id ipsum docet Barbosa de jure Eccl. uni. lib. 2. cap. 3. num. 111. vers. Ad communis. Intellige + si obfessi in Ecclesia, cœmeterio, vel alio loco immuni non aliter ab hostium incursum sese possunt liberare quam occidendo, alioquin si pauci forent inimici, & multi intra Ecclesiam: Ecclesia enim tutissima foret turris, & propugnaculum in ea, vix est, ut illius occiderent Immunitate gauderent, quod voluntariè occiderent, Gambacurta de *Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 34. num. 8. Quod cum incertum sit, & ex varietate casuum contingere posset, certa regula definiri non potest, arbitrio igitur recti judicis terminandum est, Molin. & Barbosa locis proximè citatis, ille n. 92. iste numer. 112. vide quæ dixi dec. 112. n. 53. & dec. 115. n. 5.**
- 8 Unde qui ex Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni pugnat se injustè defendens, non gaudet Immunitate Ecclesiæ, Remig. de *Immunit. Eccl. fallen. 22. Navar. in man. c. 25. n. 22. Paz in prax. v. 1. par. 5. c. 3. §. 3. num. 148. Sanchez conf. moral. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 21. prope finem vers. Item non gaudet qui ex Ecclesia, Barb. de jure Eccl. uni. lib. 2. c. 3. n. 114. in fine.*

His proxima est dubitatio, an existens in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni mandans occidi, mutilari, aut vulnerari aliquem existentem extra Ecclesiam, vel locum immunitatem, vel aliud grave delictum extra eam committi gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

Prima est opinio distinguens, quod aut agitur de Immunitate Ecclesiæ ex mandato in Ecclesia vel alio loco immuni instructo, & tunc existens in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis vel alio loco immuni mandans occidi, mutilari, aut vulnerari aliquem existentem extra Ecclesiam vel locum immunitatem, vel grave delictum extra eam committi non gaudet illius Immunitate, quia Ecclesia est violata, & summa injuria affecta: aut verò agitur de homicidio secuto extra Ecclesiam, vel locum immunitatem, quo casu existens in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni mandans occidi, mutilari, aut vulnerari aliquem existentem extra Ecclesiam, vel locum immunitatem, vel grave delictum extra Ecclesiam, seu locum immunitatem committi gaudet Immunitate Ecclesiæ. Ita distinguunt Remig. de *Imm. Eccl. fallen. 5. Navar. in man. c. 25. n. 21. Paz in praxi t. 1. par. 5. c. 3. §. 3. n. 98. Sanchez conf. mor. t. 2. l. 6. c. 1. dub. 8. n. 21. vers. Item non gaudet qui existens in Eccl. Molin. de sacra homicid. Imm. amit. tit. Immunit. Eccl. quali homicidio amittatur nu. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. & 100.*

Secunda est opinio affirmativa, quæ absolutè tenet, quod existens in Ecclesia, cœmeterio, scalis, atrio, vel alio loco immuni mandans occidi, mutilari, aut vulnerari aliquem existentem extra Ecclesiam, vel locum immunitatem, vel aliud grave delictum extra eam committi, gaudet Immunitate Ecclesiæ. Tum quia existens in Ecclesia, vel loco immuni mandans committi homicidium, vel aliud grave delictum extra Ecclesiam, seu locum immunitatem, videtur habere reverentiam Ecclesiæ, ut intra eam non committatur. Tum quia iste casus non est in jure exceptuatus. Tum quia talis mandans verè, & propriè loquendo non dicitur occidere, sed mandare occasionem, & cum simus in pœnalibus, & in materia odiosa, ut potè libertati delinquentium & Ecclesiasticæ Immunitati contraria, verba capitul. fin. de *Immunitat. Ecclesiar. contra occidentem non sunt extendenda ad mandantem occidere. Tum quia censura imposita contra aliquid facientem non extenditur ad mandantem, nisi exprimat, ergo similiter privatio Immunitatis imposita contra occidentem, non extenditur ad mandantem. Sic per prædictas rationes hanc sequuntur opinionem Vischis de *Immunit. Eccl. n. 63. Decian. tract. crim. l. 6. c. 24. n. 7. vers. Licet secus sit, & c. 28. n. 7. Anbr. de Imm. Eccl. c. 5. n. 9. Farin. de Imm. Eccl. 229. & 231. Lezana qu. regul. to. 3. verbo Imm. Eccl. n. 11. vers. Nota 4. Bonacina de legib. disp. 3. qu. 7. de Imm. §. 4. n. 11. Azevedo l. 3. sub nu. 28. tit. 2. l. 1. recop. Castillo dec. 156. nu. 17. par. 2. Magala in par. 3. l. 4. c. 1. q. 1. n. 3. Castrus Palaus in *oper. mor. to. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. n. 17. Peregrin. de Immunit. Eccl. c. 9. n. 3. Bobad. in polit. l. 2. c. 14. num. 39. Vermigliol. conf. 104. n. 16. Diana resol. mor. par. 1. tr. 1. ref. 7. vers. Sed quid dicendum, & vers. Verum, & in sum. par. 1. verbo Imm. Eccl. n. 26. in prin. Thomas del Bene de *Imm. Eccl. to. 2. c. 16. dub. 19. sect. 9. n. 4. Mexia de Cabrera in form. Imm. Eccl. l. 1. c. 11. n. 18.****

Tertia est opinio negativa, communior, & verior, quæ absolutè docet, quod existens in Ecclesia, cœmeterio, atrio, scalis, vel alio loco immuni mandans occidi, mutilari, aut vulnerari aliquem existentem extra Ecclesiam, vel alium locum immunitatem, seu grave delictum extra Ecclesiam, vel locum immunitatem committi, non gaudet Immunitate Ecclesiæ. Quia existens in Ecclesia, vel alio loco immuni mandans homicidium, vel aliud grave delictum extra eam committi, ex illo turpi mandato Ecclesiam fœdasse videtur, & sicut ille qui in Ecclesia, vel alio loco immuni delinquit, non gaudet ejus Immunitate, *cf. fin. de Imm. Eccl. pariter nec qui existens in Ecclesia vel alio loco immuni homicidium vel aliud grave delictum extra Ecclesiam, vel alium locum immunitatem fieri mandat. Sic tenent, & probant Abbas in capitul. l. fin. nu. 12. Anna. num. 5. de Imm.*

Immunit. Eccles. Suarez de relig. libro tertio, cap. 11. num. 7. Curial Philippica part. 3. §. 12. num. 23. Azor. insti. moral. part. 2. lib. 9. capite 9. quest. 14. versicul. Quarto qui in Ecclesia, Duard. in bul. cæn. libro 2. can. 15. quest. 16. numero 27. Portel. de dub. regul. verbo Ecclesia Immunitas numero 15. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 3. numero 49. Trullench. in decal. libro primo cap. 11. dub. 3. numero 11. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 61. & cap. 38. numer. 22. & 23. Villalobos in sum. tomo 2. tract. 39. dif. 7. numer. nono Barbofa in capit. fin. numero 9. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. uni. lib. 1. cap. 3. num. 116. Despuiol. ad Ferrer. part. 3. obser. cap. 246. Peregrin. de Immunit. Eccles. cap. 6. nu. 36. Martha de jurisd. parte secunda cap. 51. numero 26. Layman. libro 4. tract. 9. capit. 3. num. 6. latè probant Guttier. pract. lib. 3. quest. 2. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 25. Cutel. de Immunit. Eccles. libro 1. quest. 10.

Lezana quest. regular. tomo 3. verbo Immunitas Ecclesiar. num. 1. vers. Nota secundo, Riccius part. 5. colect. 1592. Layman. lib. 4. tract. 9. lib. 3. num. 6. Suarez de relig. lib. 3. cap. 11. num. 7. & 8. Bonacina de legib. disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 4. n. 7. in fine, Portel. de dub. regul. verbo Ecclesia Immunitas num. 15. Peregrin. de Immunit. Eccl. c. 13. n. 16. Magala par. 3. lib. 5. c. 4. qu. 13. Diana resol. moral. par. 1. tract. 1. resol. 9. vers. Notandum est, & par. 4. tract. 1. resol. 107. & in sum. par. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum num. 26. vers. Ob contrariam rationem, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 1. cap. 2. dub. 2. sect. 2. num. 10. & tomo 2. cap. 16. dub. 10. sect. 7. Martha de jurisdict. par. 2. cap. 51. nu. 26. Correa de Immunit. par. 3. num. 33. vers. Vel denique Novat. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccles. nu. 52. Barbofa in cap. fi. nu. 8. in fine de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. universalis libro secundo cap. 3. nu. 113. Thoro in cod. rer. jud. casu 24. num. 10. Villalobos in sum. to. 2. tract. 39. dif. 7. num. 8. Guazzin. defen. 1. cap. 37. num. 61. & cap. 38. nu. 21. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 24. num. 4. Cardos. in praxi jud. verbo Ecclesia n. 91. Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. c. 11. nu. 12. Castrus Palaus in oper. moral. to. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. nu. 19. Mattheu de regim. Reg. Val. tom. 2. cap. 7. §. 1. n. 163. Ita fuit in Cathalonia decisum per Magarola Tertium, Consultoribus Bonet, Magarola, & Feruz 27. Novembris 1619. contra Bartholomæum Mestre, extractum ab Ecclesia Monasterii Sanctissimæ Trinitatis Villæ Franchæ Peniten. delatum de vulneribus proditoriè, & per insidias illatis jactibus tormentorum manualium de nocte in personam Michaelis Mas existentis in domo Capellæ Sanctæ Magdalenæ extra muros dictæ Villæ, ex quibus mors secuta fuit.

ARGUMENTUM.

An existens extra Ecclesiam, seu locum Immunem committens grave delictum in Ecclesia, seu loco immuni gaudeat Immunitate Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Existens extra Ecclesiam committens grave delictum in Ecclesia gaudet ejus Immunitate, numero 1. Sed contraria sententia est verior, numero secundo. Limita opinionem negativam, si deliquerit casu vel rixa subitanea, num. 3. & 4. Et multo magis ad sui defensionem, numero 5.
- 6 Existens extra Ecclesiam mandans occidi alium, in Ecclesia an gaudeat ejus Immunitate num. 6. referunt opiniones, num. 8. & 9. Sed negativa est verior.
- 10 Vulnerans aliquem extra Ecclesiam, & vulneratus in Ecclesiam se recipiat, & ibi moriatur, gaudet ejus Immunitate.

DECISIO CXV.

- 1 Prima est opinio, quod existens extra Ecclesiam, cæmeterium, atrium, scalas vel alium locum Immunem, si sagitta, archabusio, sclopo, jaculo, lapide, aliove instrumento occidit, mutilat, vel vulnerat existentem in Ecclesia, vel alio loco Immuni, aut aliter grave delictum committit, gaudet Immunitate Ecclesiæ, ita Guttier. pract. lib. 3. quest. 1. à n. 23. Henriquez lib. 4. cap. 17. n. 4. in fine.
- 2 Secunda est opinio, quæ communior, & verior est, quod existens extra Ecclesiam, cæmeterium, atrium, scalas, vel alium locum immunem, si sagitta, archabusio, sclopo, jaculo, lapide, aliove instrumento occidit, mutilat, vel vulnerat existentem in Ecclesia, seu alio loco immuni, aut aliter grave delictum committit non gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia talis re vera occidit, mutilat, vulnerat, & delinquit in Ecclesia, ex quo in ea actum consummavit. Sic docent Panormitan. & alii communiter Doctores in cap. fin. de Immunit. Eccles. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 6. Navar. in manual. cap. 25. nu. 21. vere Nemo item, Covar. lib. 2. variar. cap. 20. nu. 15. vers. vicesimo septimo, Paz in praxi tom. 1. par. 5. cap. 3. §. 3. nu. 99. Sanchez conf. moral. tomo 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. nu. 21. in princ. Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 28. nu. 6. in fine Villagut. de exten. leg. tit. de exten. Immunit. Eccles. nu. 50. Ambro sin. de Immunit. Eccles. cap. 5. num. 8. Italia de Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 1. §. 3. nu. 47. Farin. in praxi par. 1. quest. 28. nu. 61. & de Immunit. Eccles. num. 224. Bobad. in polit. lib. 2. cap. 14. numer. 30. Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. titul. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur nu. 102. & 103.

Limita hanc secundam opinionem, ut non procedat, quoties quis existens extra Ecclesiam, cæmeterium, atrium, scalas, vel alium locum immunem delinquit in Ecclesia, vel alio loco immuni, probationesque offert se non consulto, & animo præmeditato occidisse, motilasse, vulnerasse, aut aliter deliquisse, quo casu gaudet Immunitate Ecclesiæ Guttier. pra. l. 3. qu. 1. numer. 28. versic. Quos ita, vide in confirmationem, quæ dixi dec. 112. n. 51.

Ideo si existens extra Ecclesiam, cæmeterium, atrium, scalas, vel alium locum immunem evaginat gladium in rixa subitanea, & inimicum infecurum in Ecclesia, vel alio loco immuni occidit, mutilat, aut vulnerat, Immunitate Ecclesiæ gaudet, ut contra Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. cap. 23. num. 16. docent Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dub. 19. sect. 7. nu. 3. decisum refert Thoro in comp. dec. par. 1. verbo Reponi, fol. 474.

Hæcque limitatio multo magis procedit, ubi existens extra Ecclesiam, cæmeterium, atrium, scalas, vel alium locum immunem se defendens occidit, mutilat, aut vulnerat eum, qui intra Ecclesiam, seu locum immunem foret, nam gaudet Immunitate Ecclesiæ, quia defensio licita est, Molin. de sacra homicid. Immunit. amitt. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur num. 104. Barb. de jure Eccl. univ. lib. 2. cap. 3. nu. 113. in fine, vide quæ dixi dec. 212. num. 54. & dec. 114. numero 6. & 7.

Quid dicendum de existente extra Ecclesiam, vel locum immunem mandante occidi, mutilari, vulnerari, aut delinqui in Ecclesia, vel loco immuni, an gaudeat Immunitate Ecclesiæ?

Prima est opinio, quod aut agitur de Immunitate Ecclesiæ ex mandato, & tunc existens extra Ecclesiam vel alium locum immunem mandans occidi, mutilari, vulnerari, vel delinqui in Ecclesia, seu loco immuni non gaudet Immunitate Ecclesiæ: aut verò agitur de homicidio, vel alio loco immuni, quo casu talis mandans gaudet Immunitate Ecclesiæ, ut ex Socin. Felin. & aliis tradit Remig. de Immunit. Eccl. fallen. 7. Paz in praxi to. 1. par. 5. c. 3. §. 3. nu. 100. Sanchez conf. moral. to. 2. l. 6. c. 1. dub. 8. nu. 21. vers. Idem videtur, Molinus de sacra homicid. Immunit. amittent. tit. Immunit. Eccl. quali homicid. amittatur nu. 101.

- 8 Secunda est opinio affirmativa, quæ indistinctè tenet, quòd existens extra Ecclesiam, vel alium locum immunem mandans occidi mutilari, vulnerari, vel delinqui in Ecclesia, seu alio loco immuni gaudet ejus Immunitate; sic Diana *resol. moral. parte 1. tractat. 1. resol. 10. in fine & probat parte 3. tract. 1. resol. 7. Verum cum seq. & in sum. part. 1. verbo Immunit. Eccles. nu. 26. vers. & idem dici debet*, Bonacina *de legib. tomo 2. disp. 3. quest. 7. de Immunit. §. 4. nu. 9.* Castrus Palaus *to. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. nu. 17.* Magal. *par. 3. lib. 4. cap. 1. quest. 1. nu. 13.* Thomas del Bene *de Imm. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubitat. 19. sectione octava, per totam Mexia de Cabrera in formular. Immu. Eccles. lib. 1. c. II. nu. 19.*
- 9 Tertia est opinio negativa, quæ communior, & verior est absolutè docens, quòd existens extra Ecclesiam, vel locum immunem mandans occidi, mutilari, aut delinqui in Ecclesia, vel alio loco immuni non gaudet Immunitate Ecclesiae, ita Decian. *tract. crim. l. 6. cap. 28. n. 7.* Italia *de Immu. Eccl. libro 1. cap. quinto, paragrapho tertio, nu. 49.* Suarez *de relig. libro tertio, capite undecimo, nu. septimo.* Azor *inst. moral. parte 2. libro nono, quest. 14. versic. Quarto Farinac. de Immunit. Eccles. nu. 230.* Peregrin. *de Immunit. Eccles. capite 6. nu. trigesimo sexto, Gambacurta de Immunit. Eccles. libro quinto, cap. 25.* Layman *libro quarto, titul. nono, capite tertio, nu. 2. decisum testatur Phebus post to. secundum, dec. arresto centesimo octogesimo quinto, quem refert, & sequitur Thoro in compen. dec. parte 3. sectione 1. verbo Immunitate Ecclesiastica col. 2. in fine, fol. 543.*
- 10 Unum tamen non omitto, quòd si quis vulnerat existentem extra Ecclesiam, vel alium locum immunem, & vulneratus intret Ecclesiam, seu alium locum immunem, & ibi moriatur, gaudet Immunitate Ecclesiae, quia delictum factum fuit extra Ecclesiam, seu locum immunem, & ex hoc non violatur Ecclesia, etiam si sanguis in Ecclesia fueret, Gambacurta *de Immunit. Eccles. libro quinto, cap. 24. num. septimo, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. to. secundo, capite decimo sexto dubitatio, decima nona, sectione prima, nu. undecimo, in fine, & sectio septima, numero tertio, decisum refert Thoro in compen. dec. parte 3. sect. 1. verbo Immunitas Ecclesiae, fol. 542.*

ARGUMENTUM.

An delinquens juxta & propè Ecclesiam, seu locum immunem gaudeat Immunitate Ecclesiae.

SUMMARIUM.

- 1 Delinquens propè, & juxta Ecclesiam an gaudeat ejus Immunitate? opinio negativa, numero primo, affirmativa, numero secundo, opinio conciliatrix, quæ verior est, numero tertio & quarto, quid servetur in Cathalonia, numero decimo secundo, decimo tertio, & decimo quarto.
- 5 Canonistis magis credendum est in moralibus quàm Theologis.
- 6 Dicitio in quos sensus habet.
- 7 Delinquens propè, & juxta Ecclesiam cognoscitur ex conjecturis, an studiosè, & deliberatè deliquerit spe, & animo ad eam confugiendi, numero septimo. & quæ sint ista conjectura, numero 8. & 9. & quæ sint ista conjectura, ut delinquens propè, & juxta Ecclesiam gaudeat Immunitate, nu. 10.
- 11 Delinquens propè, & juxta Ecclesiam, cessantibus conjecturis, presumitur in dubio delinquere ex proposito, & studiosè spe confugiendi ad Ecclesiam.
- 15 Peccans ob spem bullæ, & jubilæi gaudet ipsius privilegiis.

16 Delinquere propè, & juxta Ecclesiam quando quis dicatur.

DECISIO CXVI.

Prima est opinio indistinctè docens, quòd delinquens juxta, & propè Ecclesiam, vel locum immunem non gaudet ejus Immunitate, quia spe proxima Ecclesiae deliquisse videtur, non aliter occisurus, *text. in cap. fin. de Immunit. Eccles. qui, & si de occidente in Ecclesia verba faciat, ad hanc etiam speciem interpretes extendunt, cum is in Ecclesia delinquere censetur, qui juxta, & propè eam delinquit, & statim commisso delicto ad illam confugit, loci enim propinquitas actusque confugii statim subsequitur, animi præmeditati præsumptionem arguit.* Sic Hostien. *in sum. de Immunit. Eccles. paragrapho in quantum, paragrapho si verò maleficium, Anchar. in cap. fin. de Immunit. Eccles. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 25. nu. 1. & 2.* Novar. *in manual. cap. 25. n. 22.* Alciat. *regular. 3. præsump. 33. numer. 2.* Vilchis *de Immunit. Eccles. n. 27.* Gigas *de crimin. lassa Majest. titul. qualiter, & à quibus quest. 10. nu. 7.* Vulpell. *respon. 130. nu. 7. lib. 6.* Covar. *libr. 2. variar. resol. cap. 20. nu. 15. versic. Vigesimo sexto, Azevedo leg. 3. nu. 26. titul. 2. libro 2. recop. Guttier. præct. libro tertio, questio. 1. nu. 15. & 16.* Molinus *de sacra homicid. Immunit. amitten. titul. Imm. Eccles. quali homicid. amittatur à n. 79.* Menoch. *de arbit. jud. casu 361. nu. 38. & libro quinto, præsump. 10. n. 4. 5. 12. & 16. in fine, Paz in praxi to. 1. parte quinta, cap. 3. paragrapho tertio, nu. 94.* Bobadilla *in polit. lib. 2. cap. 14. nu. 27.* Baiard. *ad Clar. §. fin. questio. 30. nu. 20. & 21.* Fachineus *controver. jur. libro nono, cap. 93. in fine versic. Posset, Peguera dec. 23. nu. 7. parte 2. Farinac. in praxi parte 1. quest. 28. nu. 50. & de Immunit. Eccles. nu. 210.* Villadiego *in polit. cap. 3. nu. 206.* Curia Philippica *parte tertia §. 12. nu. 21.* Tanner. *2. quest. 5. dub. 1. n. 17.* Sanchez *conf. moral. to. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. nu. 19. & 20.* Giurba *conf. 30. nu. 19. & conf. 90. nu. 5.* Castillo *dec. 156. nu. 10. & 21. lib. 2.* Gambacurta *de Immunit. Eccles. libro 3. cap. 13. nu. 16. & 17.* & plures de consuetudine aliquorum locorum, ac totius Italiae refert *lib. 5. cap. 19. nu. 2. latè probat Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 3. per totam. Villalobos in sum. to. 2. tract. 39. disp. 7. nu. 8. in fine, Mastrill. de indulto cap. 6. nu. 11.* Bardaxi *foro 1. nu. 15. de his qui ad Eccles. conf. Faber. in suo C. lib. 1. titul. 4. de his qui ad Eccles. conf. defin. 1. Danza de punga. Doctor. to. 1. de Immunit. Eccl. cap. 2. nu. 6.* Fragolo *de regim. reipub. par. 1. libro quarto, disp. 11. §. 2. nu. 274.* Barbosa *in cap. fin. num. 5. de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univer. lib. 2. cap. 3. n. 109.* Martha *de jurisdic. part. 2. cap. 2. nu. 55.* Sanchez *in select. disp. 44. nu. 52.* Carol. de Graf. *excep. 17. nu. 36 & 39.* Xammar. *defin. 60. nu. 1. 2. & 3. par. 2.* Tuschus *præct. conclud. littera E, conclud. 11. nu. 4. & 49.* Joan. Franciscus Sanfelicius; quem refert Donat. Anton. *de Marin. post. lib. 2. resol. jur. allegat. 79. nu. 6.* Et secundum hanc opinionem de anno 1567. in una Panormitana Immunitatis Ecclesiae resolvisse Santissimum Clementem Octavum, delinquentes propè Ecclesiam sub spe Immunitatis illius non esse tutos, sic referentibus amplissimis Cardinalibus Platta, & Burghefio, ut de tali resolutione testatur Farin. *in praxi par. 1. quest. 28. nu. 56. & de Immunit. nu. 210. & 214.* prout eandem resolutionem referunt, & sequuntur Ambros. *de Immunit. Eccles. cap. 5. nu. 4. in fine, versic. Ec cum, Guazzin. defen. 1. cap. 38. nu. 19. versic. Sed quidquid, Cutel. de Immunit. Eccles. libro primo, questio. tertia, nu. 10. versic. Quorum opinio, Joan. Francisc. Sanfelicius quem refert Donat. Anton. *de Marinis post. lib. 2. resol. jur. alleg. 76. nu. 6.**

Secunda est opinio superiori contraria, quæ etiam indistinctè docet, quòd delinquens propè, & juxta Ecclesiam, vel locum immunem spe Immunitatis, etiam si commisso delicto statim ad Ecclesiam confugiat, gaudet ejus Immunitate. Tum quia qui propè, & juxta Ecclesiam delinquit sine spe Immunitatis, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus Immunitate. Ergo eadem gaudere debet,

si deliquerit sub spe Immunitatis. Consequentia probatur, quia Summus Pontifex in cap. fin. de Immunit. Eccles. non respicit spem, sed qualitatem delicti, & injuriam Ecclesiae. Tum quia in eo loco, quis puniri debet, in quo deliquit. Sed hic non deliquit in Ecclesia, sed extra. Ergo puniri debet extra, ergo non debet privari Immunitate Ecclesiae. Tum, & denique, quia non est facienda extensio ad casus in jure non expressos. Sed cap. fin. de Immunit. Eccles. solum excludit ab Immunitate homicidia, & mutilationes membrorum factas in Ecclesiis, & cœmeteriis. Ergo cum indistinctè dicat in Ecclesiis, & cœmeteriis, virtute ponitur exclusivè, extra Ecclesiam, & cœmeterium. Ita per prædictas rationes tenent Abbas in cap. inter alia, numero decimo octavo, de Immunit. Eccles. Fagundes de precept. Eccles. tractatu secundo, libro quarto, capite octavo, numero 45. Silvest. in sum. verbo Immunitas 3. numero quinto, Peregrin. de Immunit. Eccles. capite sexto, numero trigesimo, Suarez de relig. libro tertio, capite 11. numero nono, Joan. de la Cruz in director. conscient. part. 1. precept. 8. questione tertia, articulo secundo, dub. 1. col. 1. Novar. in sum. bullar. tit. de Immunit. Eccl. num. 5. Magal. parte tertia, capite secundo, questione prima, numero decimo septimo, Riccius decis. 250. parte tertia, Filliuc. tractat. 15. capite sexto, num. 132. Bonacina tom. 2. disp. 3. questione septima, puncto sexto, §. 4. num. 13. Layman. libro quarto, tract. 9. capite tertio, numero septimo, Mastrill. decis. 222. libro primo, Duardus in Bull. Cœn. libro secundo, can. 15. quest. 16. numero vigesimo, Gratian. discept. foren. cap. 619. num. 33. Ciarlin. contro. foren. capite decimo, numero 95. Trullench. in decalog. tom. 1. capite undecimo, dub. 3. numero decimotertio, & ad bul. Cruciat. libro 1. §. 1. dub. 9. numero octavo, Lezana quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. numero 11. vers. Quinto nota, Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unica punct. 9. numero 20. & 21. Castillo dec. 159. à numero 131. præcipue numero 18. vers. Istam opinionem lib. 2. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libro primo, capite 11. §. 4. num. 24. Zambel. in reper. moral. verbo Ecclesia quoad ejus Immunitatem numero sexto, Riccius de pub. jud. quest. 37. numero 25. Farinac. cons. 76. numero 14. idem Ciarlin. contro. foren. capite 154. à numero 13. parte 2. Donat. Anton. de Marin. post lib. secundum, resol. juris capite 85. numero sexto, uti veriorum defendunt Ambrosin. de Immunit. Eccles. c. 5. numero 4. Guazzin. defen. 1. capite 38. numero 19. & latè probant Italia de Immunit. Eccles. libro primo capite quarto, §. 7. à numero 18. & capite quinto, §. 3. à numero tertio, Decian. tractat. crimin. libro sexto, capite 28. à numero 5. Maranta respons. 45. à numero decimo, parte 2. Sperell. decis. 60. à numero 18. & decis. 61. numero septimo, Diana resol. moral. parte 1. tract. 1. resol. 3. & part. 6. tract. 1. resol. 10. & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, numero 27. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tomo 2. capite 16. dub. 19. sect. 6. per totam. Ad decretum autem Clementis VIII. ad Archiepiscopum Panormitanum, respondent præcitati Doctores, nihil facere adversus illam sententiam, quia fuit facta in casu particulari, & sic non tollit legem universalem, nam ex aliquibus circumstantiis particularibus, momentibus animum suum potuit, & voluit in illo casu ita determinare, quæ quidem non militant in generali, sic Diana resol. moral. parte 1. tractat. 1. resol. 3. in fine, & parte sexta tractat. 1. resol. 10. in fine, vers. Nec ad ea, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. capite 16. sect. 6. num. 12. Ciarlin. contro. foren. capite decimo à num. 39. libro 1.

3 Tertia est opinio ambarum præcedentium conciliatrix, ut si quis propè, & juxta Ecclesiam studiosè ex proposito deliquit animo se tuendi post delictum in Ecclesia, non gaudet ejus Immunitate, & ita procedit prima opinio: si verò quis propè, & juxta Ecclesiam non sic studiosè ex proposito deliquit animo ad Ecclesiam confugiendi, sed puta casu, ex improviso, & subita rixa, gaudet Immunitate Ecclesiae, alias enim

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

tota Ecclesiae Immunitas regulariter subverteretur, & ita procedit opinio. Ita Alciat. regul. præsumpt. 33. numero tertio vers. Et ita opinio, Covarru. lib. 2. variar. resol. capite vigesimo, numero 15. vers. Vigesimo sexto, Guttier. practicar. libro tertio, questione prima, numero 15. & 16. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 25. Paz in praxi tom. 1. parte 5. capite tertio, §. 3. numero 94. Azevedo leg. 3. numero 26. tit. 2. recop. Bajard. ad Clar. §. fin. questione 30. numero 20. & 21. Menoch. lib. 5. præsumpt. 10. num. 4. 5. 15. & 16. Gratian. discept. foren. capite 619. à num. 33. Curia Philippica parte tertia, §. 12. num. 21. Villadiego in polit. capite tertio, numero 206. Tufchus pract. conclus. littera E. conclus. 11. num. 4. in fine, & num. 49. Castillo dec. 156. num. 21. lib. 2. Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 56. & de Immunit. Eccl. num. 212. Trullench. in decalogo libro primo, c. 11. dub. 3. num. 13. Giurba cons. 90. numero 6. Bobadilla in polit. lib. 2. c. 14. num. 33. vers. I. cerca, Martha de jurisdict. part. 2. cap. 51. num. 3. & 4. Barbosa in cap. fin. numero 5. in fine vers. Sed distinctionis de Immunit. Eccl. & de jure Eccl. univ. lib. 2. capite tertio, num. 109. vers. Sed distinctionis, Cutel. de Imm. Eccl. libro 1. questione 3. num. 12. Guazzin. defen. 1. cap. 38. num. 19. vers. Et regula est, idem Menoch. de arb. jud. casu 361. num. 38. Molinus de sacra homicid. Imm. amittent. tit. Immunitas Eccl. quali homicid. amittatur num. 86. & 87. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libro 1. capite 11. §. 4. numero 20. & 21. Carol. de Graf. ex cep. 17. num. 39. Et licet hanc tertiam opinionem distinguantem, an quis propè Ecclesiam deliquerit ex proposito, an verò ex subita rixa, impugnet Suarez de relig. libro tertio, capite 11. numero nono, Castrus Palaus in oper. moral. tom. 2. tractat. 11. disp. unica punct. 9. num. 20. & 21. Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. capite 16. dub. 19. sect. numero 5. & alii citati num. 2. Nihilominus præmissa distinctio est multum æqua, & ideo ab ea in judicando non esse recedendum inquit Farinac. de Immunit. Eccles. num. 213. & 214.

Ex quibus non debet mirari Diana resol. moral. part. 5. 1. tractat. 1. resol. 3. quòd Gambacurta de Immunitate Eccles. libro 5. capite 19. reliquisset in hac questione Doctissimos Theologos, & adhæsisset Jurisconsultorum opinioni, nam tutius est in iis Jurisconsultorum potius, quàm Theologorum vestigia sequi, ut docent in censurarum, & jurisdictionum materia Anchar. Alexand. Nevisan, & Paris. quos laudat Menoch. lib. 2. præsumpt. 71. num. 49. Xammar. de offic. jud. parte 1. questione 3. numero 42. & rectè observant Filiuc. Azor. Villalobos, & Baldellus, quos citat Diana resol. moral. parte sexta, tractat. 2. resol. 4. vers. unde, alios addit Cutel. de Immunitate Ecclesiae, libro primo, questione prima, numero 67. & questione tertia, num. 15. Quinimò nec pro nostra resolutione deficit plurium Theologorum censura ut advertit Cutel. de Immunitate Eccles. libro primo, questione tertia, numero decimo quinto.

Præcipue quia fundamentum dictionis, in, sui natura virtutis exclusivæ, in quo se fundant Diana, & alii Theologi citati numero 2. non est inexpugnabile, respondet Cutel. de Immunitate Eccles. libro primo, questione tertia, num. 14. quod dicitio, in, posita in diversis casibus plures sensus habet, latè Cenedo singul. 17. & licet virtutis exclusivæ in dubio sit, ex traditis à Mastrill. decis. 21. numero nono, libro primo, Castillo decis. 156. numero 31. libro secundo, Italia de Immunit. Eccles. libro primo, capite quarto, §. 7. numero secundo, Barbosa dictio 152. numero 16. & de jure Eccl. univ. libro secundo, capite tertio, numero 118. Sperell. dec. 60. numero 9. Ciarlin. contro. foren. cap. 154. numero 16. parte 2. Xammar. defen. 18. numero 4. parte prima, attamen quandoque recipit latitudinem, & importat idem, quod dicitio, juxta glos. in l. si statuta, ff. de jure juran. Surd. decis. 178. numero primo, imò dicit Roman. cons. 156. numero sexto, in fine, ob multiplicatam significationem Judicis arbitrio relinqui, quæ sit significatio dictionis, in, sequitur Menoch. de

- arb. jud. casu 495. quam probat Barbosa dictione 152. numero 2. in fine.*
- 7 Quando autem & quomodo cognoscatur, an quis studiosè ex proposito deliquerit propè, & juxta Ecclesiam spe, & animo ad eam confugiendi, ut non gaudeat ejus Immunitate? tractat remissivè Riccius de *pub. jud. questione 37. numero 25. versi. Et quando.* Veritas est, id ex conjecturis detegendum esse, Alciatus *regul. 3. presump. 33. numero tertio*, Menochius *libro quinto, presump. 10. numero 15. Castillo decis. 56. numero 19. libro secundo, Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 5. capite 19. num. 4.*
- 8 Ut autem non gaudeat Immunitate Ecclesiæ conjecturæ sunt, frequens juxta locum sacrum deambulatio ante, & immediatè delictum, insidiæ, & speculatores ibi positi cum immediato homicidio, vel vulnere, nullis verbis præcedentibus, Cutel. de *Immunit. Eccles. libro primo, questione tertia, numero 13. vel similes, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tomo secundo, capite 16. dub. 19. sect. 6. numero sexto*, arbitrio judicis, ex Alciat. & Menochio tradunt Cutel. & Thomas del Bene *locis citatis*, quamvis ipsi judicis arbitrio relinquendum non esse dicant.
- 9 Item si quis studiosè, & malis artibus induxit aliquem propè, & juxta Ecclesiam, illum occidit, & statim ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, ac si in Ecclesia occidisset, Decian. *tractat. crimin. libro 6. capite vigesimo octavo, numero quinto, in fine Castillo decis. 156. numero 18. libro secundo, Riccius de pub. jud. questione 37. numero 25. versi. Quod falsit. Farinac. de Immunit. Eccles. numero 212. & in praxi parte 1. questione vigesima octava numero 56. in fine Ambrosin. de Immunit. Eccles. capite 5. numero quarto, versi. Contrarium, Giurba conf. 90. numero 7. versi. Nisi studiosè, Joan. Francisc. Sanfelicius quem refert Donat. Anton. de Marinis post librum secundum, resolut. jur. alleg. 79. numero nono, Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libro primo, cap. 11. paragrapho quarto, num. 21.*
- 10 E contra verò ut gaudeat Immunitate Ecclesiæ, conjectura est, quando quis patriato homicidio juxta Ecclesiam alibi prius confugerit, & inde ad Ecclesiam recursum habuerit: nam tunc cessat præsumptio studiosè deliquisse sub spe Immunitatis Ecclesiæ, ac proinde ea gaudet, Menoch. *libro quinto presump. 10. numero 14. quem & alios citant Gratian. discept. foren. capite 619. numero trigesimo sexto Giurba conf. 90. numero sexto, versi. Aut ex improviso, & numero septimo, in fine, versi. Verum.*
- 11 Cessantibus hinc indè conjecturis, in dubio delinquens propè, & juxta Ecclesiam præsumitur delinquere studiosè ex proposito, & ut facilius se in Ecclesia tueatur, Vulpell. *conf. 230. numero sexto, Azevedo l. 3. numero 25. & 26. in fine titul. 2. libro primo, recop. Guttier. practicar. libro tertio, questione prima, numero 16. Tuschus pract. littera E. conclus. 11. numero quadragesimo nono Bajard. ad Clar. §. fin. questione trigesima, numero 21. Guazzin. defen. 1. capite 38. numero 19. versi. Et regula est, Martha de jurisdic. parte secunda, capite 51. numero tertio, Farinac. de Immunit. Eccles. num. 214. Molinus de sacra homicid. Immunit. amit. titul. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur numero 89. Gambacurta de Immunit. Eccles. libro quinto, capite 19. numero quarto, Barbosa in cap. fin. numero sexto, in fine de Immunit. Eccles. & de jure Eccles. univ. libro secundo, capite tertio, numero 109. propè finem, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 19. sect. 6. numero quinto, in fine, quidquid dicant Menoch. *libro quinto, presump. 10. numero secundo, & citati per Giurbam conf. 30. numero 22. & conf. 90. numero primo.* Nisi is probeat ex repentina rixa deliquisse, ut tradunt Azevedo, Guttierrez, Tuschus, & Molinus *locis citatis.**
- 12 In nostro autem Principatu Cathalonix delinquens, propè & juxta Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, juxta tradita *numero secundo, & tertio*, nedum quando confugit ad aliam Ecclesiam remotiorem, ut fuit decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Benach, Bonet, Jover, & Ferruz octava Augusti 1606. in favorem Francisci Pinca ollerii Civis Barcinonæ, extracti ab Ecclesia Collegiata Beatae Mariæ Vallis Florum Villæ Trempi, delati de pluribus delictis, & inter alia de homicidio mense Junii millesimo sexcentesimo quinto perpetrato in personam Joannis Lafont propè Ecclesiam Montis Alacris Civitatis Barcinonæ.
- Sed etiam delinquens propè Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, etiam si confugiat ad eam, ubi proximè delinquit, sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana, Consultoribus Senjust, Puigmija, Ferruz, Rollan, & Rubi Coll quarta Decembris millesimo sexcentesimo duodecimo in favorem Francisci Guitart, extracti ab Ecclesia Beatae Mariæ Montis Serrati Civitatis Barcinonæ, delati de nece perpetrata in personam Jacobi Pany in platea dicta dels pallols Civitatis Barcinonæ, quæ est propè dictam Ecclesiam. Verum tamen est, quòd ab ea distat per spatium ultra triginta passuum.
- Nisi is deliquisset propè Ecclesiam in casibus exceptis, ut si occidisset, vel vulnerasset proditoriè propè Ecclesiam, ut in casu relato per Xammar. *defen. 60. parte 2. vel animo deliberato, juxta tradita numero 2. & 3. & fuit utrumquè decisum in Regno Valentix per Cancellarium Roda decima nona Julii 1588. contra Joannem Antonium Reus delatum de homicidio deliberato, & proditoriè cum pugione prohibito propè Ecclesiam commissio. Quinimo hoc in Cathalonia est indubitatum, ubi homicida, qui ex proposito, & appensatè, ac consultò, sive ut vulgo dicitur animo deliberato, & præmeditato ex intervallo sine qualitate proditoris seu insidiarum aliquem in quocumque loco etiam remoto ab Ecclesia occiderit & ad eam confugerit, non gaudet illius Immunitate, ut dixi decis. 98. à numero 11.*
- Quid dicendum in foro poli, an peccans ob spem Bullæ & Jubilæi gaudeat ipsius privilegiis? quidam negant, ut Covar. *libro secundo, variar. capite 20. numero 15. versi. vigesimo sexto, Mastrill. de indulto capite sexto, numero 11. in fine, Paz in praxi tomo primo, parte quinta, capite tertio, paragrapho 3. numero 95. Bobad. in polit. libro secundo, capite 14. numero 28. Menoch. libro quinto, presump. 10. numero sexto, & septimo, Cutel. de Immunit. Eccles. libro primo 2. questione tertia, numero septimo, qui moventur ex cap. quando el 1. consecra. dist. 4. cap. illud de cler. excom. lib. 1. §. 1. ff. hæc autem actio. ff. si quis testa. lib. esse jus. fuer. & sunt pulchra verba Lactantii Firmiani libro sexto, divin. instit. capite 13. & facit mirè sententia Divi Pauli ad Roman. capite sexto, quid ergo dicemus? permanebimus in peccato, ut gratia abundet, absit, id ipsum docent alii, quos citant, sed non sequuntur Cenedo, Trullench, Carol. de Graf. & Molinus *locis allegandis.* Affirmant alii ut Silvester. *in sum. verbo Indulgentia questione decima versi. Quinto, Navar. conf. 10. de privileg. Suar. de relig. libro sexto, capite 13. numero sexto, Sanchez in sum. tomo primo libro quarto, capite 54. numero 18. Villalobos in sum. tomo primo, tractat. 27. clau. 9. §. 2. numero 19. Ledesma in sum. tomo 1. tractatu de pæn. capite 33. dub. 10. Bonacina de legib. disputat. 4. questione secunda, puncto sexto, §. 3. numero decimo secundo, Carol. de Grass. except. 17. numero 40. Molinus de sacra homicid. Immunit. amitten. titul. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur numero 81. 82. & 83. Diana resolut. moral. parte prima, tract. 11. resolut. 16. & parte sexta, tractatu primo, resolut. 10. versi. Sed hanc, ibi: quia qui tempore, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tomo secundo capite 16. dubit. 19. sectione sexta, numero tertio, Acofta in expli. Bulla questione 33. Lezana questione, regular. tom. 3. verbo Bulla Cruciatæ, numero nono, & verbo Jubileum, num. 17. versicul. Ulterius nota dum, Ceredo canonicar. questione vigesima quinta, Trullench. in exposit. Bulla Cruciatæ libro primo, §. 1. dub. 9. per totum.**

Delinquere propè & juxta Ecclesiam quando quis dicatur, vide infra decis. seq. numero octavo, nono, & decimo.

ARGUMENTUM.

An existens in Ecclesia ob delictum, si ex ea exiens aliud delictum committit, & postmodum iterum ad Ecclesiam redit, gaudeat ejus Immunitate.

SUMMARIUM.

- 1 Existens in Ecclesia ob delictum, si ex ea exiens aliud delictum committit, & postmodum iterum ad Ecclesiam redit, gaudet ejus Immunitate, numero 1. Limita 1. ut procedat, quando aliud delictum longè in loco distanti ab Ecclesia vel loco immuni committit; secus si propè, & juxta Ecclesiam; seu locum immunem, nu. 2. Limita 2. si delictum exceptum committat, numero 4.
- 3 Existens in Ecclesia, si in ea incipit evaginare enssem contra aliquem, & parum distantem ab illa occidit, mutilat, vel graviter percutit, non gaudet Immunitate Ecclesie.
- 5 Delinquens extra Ecclesiam sub spe confugiendi ad eam, si postea post delictum ad illam confugit, an gaudeat Immunitate Ecclesie, nu. 5. 6. & 7.
- 8 Delinquere propè Ecclesiam, vel longè a Ecclesia quando quis dicatur, numero octavo, nono, & decimo.

DECISIO CXVII.

EXistens in Ecclesia ob delictum, si ex ea exiens aliud delictum committit, postmodum iterum ad Ecclesiam redit, gaudet ejus Immunitate, quia iterum dum ad Ecclesiam redit, à judice ejusque familia capi potest, sic reprobat Antonio Gomez in quodam codice antiquo latè probat Azevedo l. 3. numero 27. in fine, vers. Vidi tamen in hac materia & numero 28. titul. 2. libro primo, recop. quem referunt & sequuntur Guttier. practicar. libro tertio, questione prima, numero 34. Farinac. de Immunit. Eccl. numero 245. Bobad. in polit. libro secundo, capite 14. numero 39. Villalobos in in sum. tom. 2. tractat. 39. dif. numero septimo, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. capite 16. dub. 29. sectione sexta, Giurba consil. 90. numero octavo, vers. Quarta & numero nono, latè Castillo dec. 156. à numero 13. vers. Caterum cum seq. libro secundo. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pact. regular parte tertia, voto sexto numero decimo, alios plures cumulat, & decisum per magnam Curiam Vicariæ Regni Neapolis refert Thoro in compen. decision. parte tertia, sectione prima, verbo Immunitate Ecclesie an gaudere debeat fol. 544. Quamvis non desint, qui contrarium teneant, eo quia sicuti habens salvum conductum perdit illum, si delinquat sub salvo conductu, Boer. dec. 179. numero 3. plenius Menoch. de arb. jud. casu 337. numero 14. & 15. & sicuti affectatio facit perdere privilegium, Tuschus practicar. conclus. littera A. conclus. 237. ita qui in Ecclesia se retrahit, & certis horis exit ad delinquendum, & ad Ecclesiam redit, non est tutus in ea, ut voluit Tuschus pract. conclus. littera E. conclusione decima prima, numero 15. sequitur Guazzin. defen. 1. capite trigesimo octavo, numero 14. vers. Sed quod.

Limita 1. ut procedat, quando existens in Ecclesia ob delictum ab ea exit, aliudque delictum longè in loco distanti ab Ecclesia vel loco immuni committit & postmodum iterum ad Ecclesiam redit, nam tunc gaudet Immunitate Ecclesie, & in his terminis loquuntur expressè Villalobos in sum. tomo secundo tractat. 39. dif. 7.

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

numero septimo, Bobad. in polit. libro secundo, capite 14. numero 29. Castillo dec. 158. numero 28. libro secundo, & alii citati numero primo. Secus verò si existens in Ecclesia ob delictum ab ea exit, aliudque delictum propè, & juxta Ecclesiam, vel locum immunem committit, quocasu, cum deliquisse præsumatur spe, & animo gaudendi Immunitate Ecclesie ut securè statim se possit in Ecclesiam, vel locum immunem recipere, ut fecit, non gaudet Immunitate Ecclesie, ita declarat Azevedo l. 3. numero vigesimo octavo, titul. 2. libro primo, recop. quem sequuntur Guttier. pract. libro tertio, questione prima numero trigesimo quinto, Farinac. de Immunit. Eccl. numero 245. Castillo dec. 156. sub numero 21. libro secundo, Giurba conf. 90. vers. Nisi spe. Sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Puigmari 19. Julii 1623. contra Antonium Carrarer Villæ Perpiniani, extractum ab Ecclesia sive Monasterio Sancti Laurentii Societatis Jesu dictæ Villæ, eo quòd exiens à porticu sive porteria dictæ Ecclesie sive Monasterii, & sic à loco sacro, & juxta ipsum porticum Margaretam uxorem suam pluribus vulneribus vulneravit, & ad dictum porticum confugiendo, ab eo iterum exiens dictam Margaretam animo eam occidendi vulneravit, & ad dictum Monasterium se confugit. Et per Cancellarium Erill, Consultoribus Berart, Josa, & Malsò vigesima octava Aprilis 1636. contra Joannem Ribot minorem dierum Villæ de Esterri de Aneu, extractum ab Ecclesia Parochiali Sancti Vincentii Villæ de Esterri Vallis de Aneu, delatum de nece perpetrata in personam Jacobi Sancii Ramon dictæ villæ de Esterri jactu tormenti manualis à tergo, appensatè, & animo deliberato, exeundo à dicta Ecclesia Parochiali Sancti Vincentii propè eam intra spatium trium passuum parum plus vel minus, ad quam statim secuto homicidio confugit, animo se ibi recipiendi. Et in Regno Valentie per Cancellarium Roda octava Augusti 1588. fuit declaratum Josephum Munnos Villæ de Collosa, qui exiens ab Ecclesia animo occidendi, incontinenti revertens ad illam, quamvis non vulneraverit, non gaudere Immunitate Ecclesie. Et per dictum Cancellarium Roda 9. Augusti 1595. fuit etiam declaratum, Dominicum Spina delatum de percussione cum ense in faciem, exeundo ab Ecclesia, & postea in ea se recipiendo, non gaudere Immunitate Ecclesie.

Unde à fortiori, si existens in Ecclesia ab ea incipit evaginare enssem contra aliquem, & parum distantem ab illa occidit, mutilat, aut graviter vulnerat, vel percutit, cum delictum in Ecclesia de facto incepit, animoque, & spe gaudendi ejus Immunitate in dubio præsumatur deliquisse, absque dubio is non gaudet Immunitate Ecclesie, Azevedo leg. 3. numero vigesimo nono, titulo secundo libro primo, recop. Guttierrez pract. libro tertio questione prima, numero trigesimo quinto, Castillo decis. 156. sub numero 21. libro secundo. Secus si in rixa enssem incepisset evaginare in Ecclesia, ut dixi decisione centesima decima quarta, numero quinto.

Limita 2. ut non procedat, quando existens in Ecclesia ab ea exit, aliudque delictum privans Immunitate committit, & postea iterum ad Ecclesiam confugit, nam tunc indubitatum est, quòd non gaudet Immunitate Ecclesie, notant Azevedo leg. 3. numero vigesimo octavo, titul. 2. libro primo recop. Guttier. practicar. libro tertio, questione prima, numero 34. Giurba conf. 90. numero 8. vers. Quarta. Vide declarationem Cancellarii Erill, relatam num. 2.

His proxima est dubitatio, an delinquens extra Ecclesiam sub spe confugiendi ad eam, si statim post delictum ad illam confugit, gaudeat ejus Immunitate? Negant Alciat. reg. 3. præsumpt. 33. numero quinto, & seq. Tuschus practicar. conclus. 11. numero decimo tertio, & decimo quarto, nec dissentire videtur Fachineus contro. jur. libro nono, capite nonagesimo tertio, in fine, vers. Posset. Affirmant Decian. tract. crimin. libro sexto, capite 28. numero 5. vers. Ex quo infero, Tuschus practicar. conclus. litt. E. conclus. 11.

numero 49. Ambrosin. de Immunit. Eccles. capite quinto, numero quarto, Castillo decis. 156. a numero decimo tertio libro secundo, Farinac. de Immunit. Eccles. numero 243. & 244. Distingunt inter incipientem delinquere sub spe Immunitatis ante, vel post delictum, ut in primo casu gaudeat, in secundo non, Tuschus pract. conclu. littera E. conclus. 11. numero 14. Decian. tractat. crimin. lib. 6. cap. 28. num. 5. vers. *Ista ratio spei Immunitatis Guazzin. def. 1. cap. 38. numero 14. vers. Sed quod.*

6 Sed quidquid isti Doctores in genere disputent, hæc questio non versatur in existente propè Ecclesiam delinquentem sub spe confugiendi ad illam, si statim post delictum ad Ecclesiam confugit, nam de illa tractavi dec. 116. sed versatur in delinquentem longè ab Ecclesia existente; nam si is in rixa repente suborta iracundiæ, & calore, & impetu delinquat, & ad Ecclesiam confugiat, gaudet ejus Immunitate, quia considerari non potest spe Immunitatis Ecclesiæ deliquisse, sic Guttier. pract. lib. 3. quest. 1. num. 29. vers. *Verum*, Martha de jurisdict. par. 2. cap. 51. num. 9. Decian. tractat. crimin. lib. 6. cap. 28. num. 16. Castillo decis. 156. a num. 28. lib. 2. Giurba conf. 9. numero 8. latè tradidi dec. 92. per totam Dixi in delinquentem longè ab Ecclesia in rixa repente suborta. Nam delinquens longè ab Ecclesia consulto, & appensatè, si statim commisso delicto ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, quia spe Immunitatis illius deliquisse præsumitur, Faber in suo C. lib. 1. tit. 4. de his qui ad Eccles. confug. def. 1. Martha de jurisdict. par. 2. cap. 51. numero 4. Farinac. in praxi part. 1. quest. 28. num. 56. in fine, quidquid dicant Giurba & ab eo relati consil. 50. numero octavo, vers. *Si vero*. Sed hoc in Cathalonia est indubitatum, vide que dixi decis. 116. numero decimo quarto, & latius decis. 98. a numero undecimo.

8 Dubium propono pro complemento decisionis, quando quis dicatur delinquere propè, & juxta Ecclesiam, aut locum immunem, vel longè ab Ecclesia, aut loco immuni? Respondeo, quod is dicitur delinquere propè, & juxta Ecclesiam, vel locum immunem, qui securè statim commisso delicto se potest recipere in Ecclesiam, aut locum immunem, ita Azevedo leg. 3. numero 28. tit. 2. libro primo, recop. Guttier. practicar. lib. 3. quest. 1. numero 35. Farinac. de Immunitat. Eccles. numero 242. Castillo dec. 156. sub numero 21. lib. 2. Giurba conf. 90. numero 9. vers. *Nisi*.

9 Dicitur autem securè quem posse se recipere in Ecclesiam, aut locum immunem statim commisso delicto, nedum quando delinquit propè, & juxta Ecclesiam, aut locum immunem intra spatium trium passuum parum plus, vel minus, qui casus fuit decisus per Cancellarium Erill, illum retuli numero 2. Sed etiam, quando quis delinquit propè, & juxta Ecclesiam, aut locum immunem intra spatium triginta, vel quadraginta passuum ab Ecclesia, aut loco immuni, Gambacurra de Immunit. Eccl. lib. 5. cap. 19. numero 4. vers. *Præsertim*.

Ideoque è contra qui delinquit extra spatium triginta, vel quadraginta passuum ab Ecclesia, aut loco immuni, non dicitur propè Ecclesiam, aut locum immunem, sed longè ab Ecclesia, aut loco immuni delinquere, Castillo dec. 156. num. 28. lib. 2. qui numero 18. vers. *Quod tamen*, & num. 28. vers. *Sed iste*, loquitur in casu distanti ab Ecclesia per quinquaginta passus, & ultra. Sic fuit in Cathalonia decisum per Cancellarium Agullana 4. Decembris 1612. in favorem Francisci Guitar, declarationem retuli decis. 116. numero 15.

ARGUMENTUM.

An extrahens aliquem violenter ab Ecclesia, vel loco immuni, & illum extra Ecclesiam, vel locum immunem occidens, mutilans, aut graviter vulnerans, gaudeat Immunitate Ecclesiæ,

SUMMARIUM.

- I Extrahens aliquem violenter ab Ecclesia, vel loco immuni, & illum extra Ecclesiam, vel locum immunem occidens, mutilans, aut graviter vulnerans an gaudeat ejus Immunitate, opinio affirmativa, num. 1. opinio negativa, num. 2. & 3. opinio conciliatrix, nu. 4. sed negativa est verior, num. 5.
- 6 Extrahens aliquem ab Ecclesia, seu loco immuni studiosè, dolo, fraude, & malis artibus, si illum extra Ecclesiam, aut locum immunem occidit, mutilat, aut graviter vulnerat, an gaudeat Immunitate Ecclesiæ nu. 6. opinio affirmativa, nu. 7. opinio negativa nu. 8. opinio conciliatrix, nu. 9. sed negativa est verior, nu. 10.
- II Mandans alicui, ut existentem in Ecclesia extraheret, & foras mitteret, ut occideretur, mutilaretur, vel graviter vulneraretur, an gaudeat Immunitate Ecclesiæ, numero 11. referuntur opiniones, numero 12. & 13. ubi de mandato, sed negativa est verior, numero decimo quarto.

DECISIO CXVIII.

PRima est opinio affirmativa, quod extrahens aliquem violenter ab Ecclesia, vel loco immuni, & illum extra Ecclesiam, vel locum immunem occidens, mutilans, aut graviter vulnerans gaudet ejus Immunitate. Tum quia licèt talis extrahens dederit causam occisionis, mutilationis, aut gravis vulnerationis in Ecclesia, seu loco immuni, adhuc tamen non occidit, mutilat, aut graviter vulnerat in Ecclesia, vel loco immuni, neque in Ecclesia aut loco immuni delictum consumnavit. Tum quia non dedit causam necessariam occisionis, mutilationis, vel gravis vulnerationis in Ecclesia, aut loco immuni, sed liberam: cum liberè postea occiderit, mutilaverit, aut graviter vulneraverit extra Ecclesiam, seu locum immunem. Ita Bonacina tomo secundo, disput. 3. de Immunit. questione septima, puncto sexto, S. numero 4. Castus Palau tom. 3. tract. 11. disp. unica punct. 9. nu. 18. Diana resol. moral. parte quarta, tract. 1. resol. 107. in fine, & parte sexta, tract. 1. resol. 7. vers. *Et tandem hic obiter*, & vers. *His tamen*, & in sum. part. 1. verbo Immunit. Eccles. numero 26. vers. *Secus si ab Ecclesia*, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tomo secundo, capite decimo sexto dub. 19. sectione quinta, numero 5. & sect. 9. per totam.

Secunda est opinio negativa, quod extrahens aliquem violenter ab Ecclesia, vel loco immuni, & illum extra Ecclesiam, vel locum immunem occidens, mutilans, aut graviter vulnerans non gaudet Immunitate Ecclesiæ, sed indè invitè extrahi potest. Tum quia talis extrahens nedum per hujusmodi extractionem violat Ecclesiam, sed etiam in ipsa dat causam occisionis, mutilationis, vel gravis vulnerationis. Tum quia verè in Ecclesia deliquit, vim enim prius occiso facit, demum Ecclesiæ injuriam infert. Sic Hostiens. in cap. fin. Panormitan. numero decimo, de Immunit. Eccl. Remig. de Immunit. Eccles. fallen. nona, Navar. in manu. capite vigesimo quinto, numero vigesimo primo, versicul. *Ni el que saco*, Paz in praxi tomo primo, parte quinta, capite tertio, paragrafo 3. numero centesimo primo, Sanchez conf. moral. tomo 2. libro sexto, capite primo,

- mo, dub. 8. numero vigesimo primo, versicul. Item non gaudet hac Immunitate, Molinus de sacra homicid. Immunit. amitten. titul. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur, numero centesimo quinto, Peregrinus de Immunit. Eccles. capite sexto, numero decimo sexto, Trullench. in decalog. libro primo capite decimo primo, dubit. 3. numero decimo quarto, Villalobos in sum. tomo secundo, tractatu trigesimo nono, Barbosa de jure Eccl. univers. libro secundo, capite tertio, numero centesimo decimo quarto, Etiam si ¶ illum extraxerit per vestes, Navar. in manu, capite vigesimo quinto, numero vigesimo primo, Sanchez conf. moral. tomo secundo, libro sexto, capite primo, dubit. 8. numero vigesimo primo, vers. Item non gaudet hac Immunitate is, Villalobos in sum. tomo secundo, tractatu trigesimo nono, dif. 7. sub numero nono, Barbosa de jure Eccl. univers. libro secundo, capite tertio, numero centesimo decimo quarto, & hanc sequitur in Cathalonia, ut infra numero 5.
- 4 Tertia est opinio ambarum precedentium conciliatrix, quod si agatur de vi illata, eo tunc extrahens aliquem violenter ab Ecclesia, aut loco immuni, & illum extra Ecclesiam, aut locum immunem occidens, mutilans aut graviter vulnerans non gaudet Immunitate Ecclesie, quia hujusmodi delictum intra Ecclesiam, seu locum immunem fuit commissum, & ita procedit secunda opinio, si verò agitur de homicidio, & delicto extra Ecclesiam perpetrato, eo casu extrahens aliquem violenter ab Ecclesia, aut loco immuni, & illum extra Ecclesiam, aut locum immunem occidens, mutilans, aut graviter vulnerans gaudet ejus Immunitate, quia hujusmodi delictum fuit extra Ecclesiam, seu locum immunem patratum, & ita procedit prima opinio. Sic Barbosa de jure Eccl. univ. libro secundo, capite tertio, numero centesimo decimo quarto, Molinus de sacra homicid. Immunit. amitten. titul. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur, numero 106. qui hanc opinionem comprobatur ex dictis per eum casu 14. a numero 93.
- 5 Verum in eisdem terminis traditis per Molinum hanc tertiam opinionem reprobavi decis. 104. a numero 10. & ideo in proposito sequor opinionem negativam supra relatam numero primo, & secundum eam fuit in Cathalonia judicatum per Cancellarium Erill. 3. Martii 1633. in facto dubii contra Gabrielem Clussa.
- 6 Simile dubium est in extrahente aliquem ab Ecclesia seu loco immuni studiosè, dolo, fraude, & malis artibus qui illum extra Ecclesiam, seu locum immunem occidit, mutilat, vel graviter percutit, vel vulnerat, an gaudeat Immunitate Ecclesie?
- 7 Prima est opinio affirmativa, quod extrahens aliquem ab Ecclesia, seu loco immuni studiosè, dolo, fraude, & malis artibus, illumque sic extractum occidit, mutilat, vel graviter vulnerat, aut percutit, gaudet Immunitate Ecclesie, per easdem rationes traditas numero primo, ita docent Castrus Palaus tomo secundo, tractatu undecimo, disputat. unica puncto nono, numero decimo octavo, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tomo secundo, c. 16. dub. 19. sect. 5. & sect. 9. per totam, Diana resol. moral. par. 4. tract. 1. resol. 107. in fine.
- 8 Secunda est opinio negativa, quod extrahens aliquem ab Ecclesia, vel loco immuni studiosè, dolo, fraude, & malis artibus illumque sic extractum occidit, mutilat, vel graviter vulnerat, seu percutit, non gaudet Immunitate Ecclesie, ac si in Ecclesia, vel loco immuni occidisset, mutilasset, seu graviter vulnerasset, aut percussisset, Azor. instit. moral. parte secunda, libro nono, cap. 9. vers. Is item qui ex Ecclesia reducit aliquem, Farinacius de Immunit. Eccles. 132.
- 9 Tertia est opinio superiorum conciliatrix, quod si agitur de dolo, & fraude, eo tunc extrahens aliquem ab Ecclesia, seu loco immuni studiosè, dolo, fraude, & malis artibus, illumque extra Ecclesiam, seu locum immunem occidit, mutilat, aut graviter vulnerat, vel percutit, non gaudet Immunitate Ecclesie, quia

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

Ecclesiam dolo, & per injuriam violat, & ita procedit secunda opinio: si autem agitur de homicidio, & delicto extra Ecclesiam, seu locum immunem patrato, eo casu, extrahens aliquem ab Ecclesia, seu loco immuni studiosè, dolo, fraude, & malis artibus, illumque extra Ecclesiam, seu locum immunem occidit, mutilat, aut graviter vulnerat, vel percutit, gaudet ejus Immunitate, & ita procedit prima opinio. Sic Molinus de sacro homicid. Immunit. amitten. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur numero 107. Barbosa de jure Eccl. univ. libro secundo, capite tertio, numero centesimo decimo quinto.

Verum secunda opinio negativa est in practica servanda, tertiam namque opinionem reprobavi dec. 104. a num. 9. & supra num. 5.

Quid denique dicendum de eo, qui mandavit alicui ut existentem in Ecclesia extraheret, & foras mitteret, ut occideretur, mutilaretur, vel graviter vulneraretur, an gaudeat Immunitate Ecclesie.

Prima est opinio, quod si agitur de mandato, non gaudet is mandans Immunitate Ecclesie, quia illo mandato læditur Ecclesia: si autem agitur de delicto extra Ecclesiam secuto, gaudet iste mandans Immunitate Ecclesie, ita Remig. de Immunit. Eccles. fallen. 10. num. 4. Navar. in manu. capite vigesimo quinto, numero vigesimo primo, vers. Ni el que, Paz in praxi tom. 1. parte 5. capite 3. §. 3. numero 102. Sanchez conf. moral. tom. 2. libro sexto, capite primo, dub. 8. numero 21. vers. Item non gaudet hac Immunitate is, Molinus de sacra homicid. Immunit. amitten. tit. Immunit. Eccles. quali homicid. amittatur numero 108. Trullench. in decalog. libro primo, capite 11. dub. 3. numero 14. Barbosa de jure Eccl. univers. lib. 2. capite tertio, numero 115. vers. Et idem ¶ dicendum esse de ipso mandatario, firmanant citati Doctores, ut advertit Paz in praxi tomo 1. parte quinta, capite tertio, paragrapho tertio, numero centesimo secundo, in fine.

Secunda est opinio, quæ absolute docet, quod is mandans extrahere aliquem ab Ecclesia non gaudet ejus Immunitate, Villalobos in sum. tom. 2. tractatu 39. dif. 7. num. 9. in fine, istamque secutus fui reprobatis contrariis dec. 109. a num. 9.

ARGUMENTUM.

An Bulla Gregorii XIV. circa Immunitatem Ecclesie usu recepta, & observanda sit in Regnis Hispaniarum.

SUMMARIUM.

- 1 Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum ubi habeatur, & an sit usu recepta, & observanda in Regnis Hispaniarum, negative resolvitur, nu. 1. & pluribus rationibus comprobatur, a nu. cum sequentibus, & a nu. 13. ad 32. referuntur Doctores ita tenentes, & num. 41. referuntur decisio Supremi Aragonum, & Epistola Regia.
- 2 Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum ubi que locorum ligat, nu. 2. sed contrarium est verius, quod solum ligat in illis Regnis, in quibus aliqua privilegia Immunitatem Ecclesie derogantia concessa erant, num. 3.
- 4 Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum derogat juri communi, num. 4. sed contrarium est verius, num. 5.
- 5 Consuetudo immemorialis numquam censetur sublata, nisi in lege, vel constitutione expressa mentio de ea habeatur.
- 7 Concordia non revocatur a lege generali, nisi de illa fiat expressa mentio.
- 8 Lex ut obliget, necessario requiritur, quod publicetur.

- 9 Bulla Pontificia, an sufficiat, quod Roma publicetur.
- 10 Lex obligat, etiamsi à populo usu recepta non sit, numero 10. sed contrarium est verius, numero 12.
- 11 Lex in dubio semper prasumitur usurecepta.
- 15 Lex potest seruari, & usu recipi quoad aliqua, & quoad alia non.
- 33 Appellatio non datur à lege lata per Principem.
- 34 Supplicari licet à lege Principis ex iusta causa.
- 35 Legem superioris non admittendi modus modestior & in foro anima tutior est supplicatio ab illa interposita.
- 36 A Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum absolute, & indistincte fuit pro omnibus Regnis Hispania nomine Domini Regis supplicatum.
- 37 Lex ex rationabili causa non recepta censetur spatium decem annorum per non usum abrogata, num. 37. & 38.
- 39 Lex Pontificia, ut aboleatur via prascriptionis spatium quadraginta annorum expostulat, numero 39. & 40.
- 41 Bulla Gregoriana est in viridi obseruantia, intellige ubi usu recepta est.
- 43 Leges Pontificia plures recepta non sunt in aliquibus Regnis.
- 44 Caput ut debitus honor 39. de appellationibus non est in Cathalonia usu receptum, numero 44. 45. & 46.
- 47 Ecclesia Orientalis ius canonicum non recepit.
- 48 Concilium Tridentinum in aliquibus Regnis non est usu receptum.
- 49 Concilium Tridentinum sess. 24. de reformat. c. 17. non est in Hispania usureceptum.
- 50 Constitutio nona Julii Tertii super fructibus beneficiorum non exactis non est usu recepta in pluribus Regnis.
- 51 Constitutio Pii Quinti de non conferendis beneficiis resignatis consanguineis Episcoporum est in Hispania usu recepta, sed ab ea fuit supplicatum.
- 52 Constitutio Gregorii Decimotertii de facienda publicatione resignationis, & permutationis coram ordinario facta non est usu recepta in Hispania.
- 53 Constitutio Sixti quinti, ut non deferens habitum Clericalem maxime tonsuram sit ipso facto beneficium privatus, non est usu recepta in Hispania.
- 54 Bulla Clementis Octavi de largitione munerum religiosis prohibita non est usu recepta.
- 55 Motus proprius Pii Quarti de professione fidei in aliquibus religionibus non est usu receptus.
- 56 Motus proprius Pii Quinti de censibus non est usu receptus in Hispania, sed ab eo fuit supplicatum.
- 57 Bulla Cæne quoad capitula tangentia regaliam protectionis vi oppressorum non est usu recepta in Hispania, sed fuit ab ea supplicatum.
- 58 Motus proprius Pii Quarti contra affectatas & simulatas donationes Episcoporum non est usu receptus, neque in Hispania, neque in Indiis.
- 59 Regule Cancellaria circa conservatores aliqua disponentes non est in aliquibus partibus usurecepta.
- 60 Bulla Pii V. contra sodomitas non est in foro conscientie usu recepta.
- 61 Bulla Pii Quinti ut Episcopus successor possit iterum examinare religiosos semel examinatos. & approbatos per predecessorem ad confessiones audiendas fuit nomine Regio supplicatum.
- Caput si Iudex laicus de senten. excommun. in 6.

non est usu receptum in Cathalonia, nec in aliis pluribus Regnis.

Constitutiones Tarracone circa Immunitatem Ecclesiarum non sunt usu recepta in Cathalonia. Extravagans ambitiosa de reb. Eccles. alien. non est usu recepta pluribus in locis saltem quo ad censuras, & privationem, officii, & beneficii.

62 Confessio extrajudicialis in civilibus presente parte facta duobus testibus de eodem loco, & tempore probata plene probat; facta autem parte absente solum de iure civili facit semiplenam probationem, num. 62. sed de iure canonico plene probat, nu. 63. sed ista equitas canonica non practicatur in Cathalonia, num. 64.

DECISIO CXIX.

Dubium in praxi frequentius oritur. An Bulla Gregorii XIV. circa Immunitatem Ecclesiarum, de qua in bullario magno hujus Pontificis tom. 2. bulla septima, fol. 707. & inconstitut. 3. de Immunit. Eccles. in constitutionibus Tarracone, & penes Genuesem in praxi Archiepisc. Neapol. cap. 17. in fine, Italia de Immunit. Eccles. in proemio, Peregrin. de Immunit. Eccl. cap. 16. in princ. Vulpell. in praxi fori Ecclesiast. cap. 3. in fine, Ambrosin. de Immunit. Eccl. ante capite primo, fol. 1. Piafec. in praxi Episc. par. 2. cap. quarta numero 55. Cutel. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. Gambacurta de Immunit. Eccles. lib. 2. Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccl. lib. 1. cap. 8. num. 1. & 2. usu recepta, & obseruanda sit in Regnis Hispaniarum? Tradidi dec. 3. num. 26. & 27. part. 1. ubi negativè resolvi. Sed quia ibidem promissi resolutionem istam latius in hac parte secunda probare, satisfaciendo promissis resolutivè dico, dictam Bullam Gregorii XIV. circa Immunitatem Ecclesiarum non esse usu receptam, nec obseruandam in Regnis Hispaniarum, ex fundamentis sequentibus.

Primò, quia licet plures pro indubitato teneant, quòd Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum ubique locum habeat, liget, & obliget, Farinacius de Immunit. Eccl. numero octavo & trecentesimo quinquagesimo nono, Thomas del Bene de Immunit. Eccl. tom. 2. capite decimo sexto, dub. 4. Ciarlin. controu. foren. cap. 154. numero secundo, parte secunda, Mexia de Cabrera in formular. Immunit. Eccl. lib. 1. capite septimo à num. 16. Verius tamen est, quòd Bulla prædicta solum locum habet, ligat, & obligat in illis Regnis, in quibus aliqua privilegia Immunitatem Ecclesiarum derogantia concessa erant, non in aliis, ex quo non fuit universaliter expedita ad omnia Regna, sed ad aliqua tantum, ad illa scilicet, in quibus aliqua privilegia concessa erant Immunitatem Ecclesiarum derogantia, ut docent Gurtier. practicar. lib. 3. questione prima numero trigesimo sexto, Cutel. de Immunit. Eccl. libro 1. quest. 1. num. 23. 30. 48. & quadragesimo nono, versicul. Ad quod, Carrascus ad leg. recop. cap. tertio paragrapho num. 20. in fine, Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura obseru. 63. numero tertio, parte secunda, ut alii citandi numero 5.

Secundò, quia licet plures teneant, quòd Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum derogat juri communi, & specialibus consuetudinibus, ut tradunt Maceraten. variar. lib. 2. resol. 15. numero 5. Giurba conf. 20. numero 3. 4. & 5. & conf. 30. num. 5. & conf. 50. numero 14. & conf. 70. num. 2. 9. & 13. & conf. 100. num. 18. Ambrosin. de Immunit. Eccl. cap. 14. à num. 3. Peregrin. de Imm. Eccl. c. 2. à num. 16. ad 21. & cap. 4. dub. 8. Bonacina de legib. disput. 3. quest. 7. de Immunit. §. 6. numero 4. Ponte dec. 14. in fine, Villalobos in sum. tom. 2. tract. 39. dif. 7. numero 22. & 23. Genues. in praxi Archiepisc. Neapol. capite 17. numero 11. Tulchus pract. conclus. littera E. conclus. 11. num. 9. & littera I. conclus. 59. num. 18. 19. 20. & 21. Ca-

stillo dec. 156. num. 32. libr. 2. Riccius decif. 140. numero 1. 2. & 5. par. 1. Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. numero 16. Cenedo canonicar. quest. 42. numero 11. Ballis tract. var. lib. 9. c. 42. numero 12. & 13. Italia de Immun. Eccl. lib. 1. c. 6. in princip. Gratianus discep. foren. cap. 180. numero 29. Capiblanco de Baronib. pragmat. 8. numero 105. parte secunda, Farinac. in praxi par. 1. quest. 28. numero 74. & de Immun. Eccles. numero 15. & 359. & conf. 76. numero 19. lib. 1. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 1. tract. 11. disputat. unica punct. 2. numero 2. vers. Sed tandem, & punct. 5. numero 6. Jul. Chartar. decif. 46. à numero 46. & dec. 64. numero 3. & 4. Giardin. contr. forens. c. 154. numero 24. & 25. part. 2. Guazzin. defen. 1. c. 34. latè multis aliis citatis, & solutis argumentis contrariis Diana resol. moral. part. 1. tractat. 1. resol. 1. & parte sexta, tract. primo resol. 29. & in sum. par. 1. verbo Immunit. Ecclesiarum numero 16. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. c. 16. dubit. 7. & 28. Verius tamen est, quòd Bulla prædicta non derogare juri communi, & specialibus consuetudinibus, ut docent Zerola in praxi Episcop. parte prima, verbo Immunitas numero 7. Guttier. practic. lib. 3. quest. 1. numero 39. Layman. lib. 4. tract. 9. cap. 9. numero 2. Venero in examen. Episcop. libr. 9. cap. 37. numero 32. latissimè Gambacurta de Immun. Eccles. lib. 5. cap. 7. 8. 9. & 10. laboriosa indagatione Cutel. de Immun. Eccles. lib. 1. quest. 1. Dominus Don Ludovicus ab Exea & Talajero Regens Cancellariam in Regno Aragonum, & nunc in S. S. R. Aragonum Consilio in allegat. de cadaveribus punitorum vers. nec prædictis fol. 23. Molinus de sacra homicid. Imm. amittent. titul. Immunit. Eccles. quali. homicid. amittatur sub num. 220. Peguera dec. 54. num. 8. tom. 1. pro mille Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura obser. 63. numero 4. part. 2.*

6 Tertiò, quia consuetudo immemorialis numquam censetur sublata, nisi in lege, vel constitutione expressa mentio de ea habeatur, Covarruvias libro tertio, variar. resol. capit. decimo tertio, numero quinto, Garcia de benefi. parte tertia, capite secundo, numero 190. Guttier. practic. libro 3. quest. septuagesima septima, in fine, Gonzal. ad reg. 8. Cancellar. gloss. 33. numero 2. & 3. Gratian. discep. foren. cap. 491. à numero 3. Narbona lib. 59. gloss. 1. numero 240. titul. 4. libr. 2. recop. Barbosa in cap. fin. numero 8. de consuetudin. & in cap. 1. numero 11. de constitut. in 6. & in cap. 1. numero 11. de prescrip. & collectan. ad concil. Tridentin. sess. 24. de reformat. capite 20. numero 85. & de potest. Episcop. part. 3. allegat. 84. numero 4. & claus. 87. numero 8. Salgado de Reg. protect. part. 1. c. 1. pralud. 3. numero 154. & de supplicat. ad Sanctiss. par. 2. c. 4. numero 44. Castillo contro. jur. part. 5. c. 93. §. 8. numero 38. & 56. plures Cutel. de Immun. Ecclesiar. libro 1. questio 1. numero 56. Cancer. part. 3. var. c. 4. numero 39. Fontanella de pact. nup. tom. 1. clau. 4. gloss. 18. part. 5. numero 69. & glos. 19. part. 1. num. 63. Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura obseruat. 63. numero 4. in fine, par. 2. Sed in Regnis Coronæ Aragonum viget immemorialis consuetudo circa terminandas contentiones, ut dixi decif. 3. par. 1. & de ea nulla expressa mentio fit in prædicta Bulla. Ergo per Bullam Gregorianam de Immunitate Ecclesiarum nostra consuetudo immemorialis non censetur sublata.

7 Quartò, quia concordia non revocatur à lege generali, nec censetur revocata, nisi de illa fiat expressa mentio, etiam quando eidem legi generali reperitur contraria, explicat Suarez de legib. lib. 8. cap. 18. numero 17. sequitur Pereira decif. 118. numero 21. Sed in Regnis Coronæ Aragonum adest concordia Regine Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum auctoritate Sedis Apostolicæ facta, ut tradidi dec. 4. parte 1. multisque privilegiis Apostolicis confirmata, ut retuli decif. 7. parte 1. & in Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum nulla fit de ea expressa mentio. Ergo per Bullam non censetur revocata. Neque credendum est

D. Mich. de Cortiada Tom. II.

fuisse intentionis Summi Pontificis Gregorii XIV. nec velle præsumi potest à concordia discedere, absque Domini nostri Regis consensu, vel illam inaudito Domino Rege cassare, Pereira dec. 118. numero 17. Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura obser. 63. numero 3. part. 1.

Quintò, quia ut lex obliget, necessario requiritur quòd publicetur, cap. 1. de postulat. Pralat. in istis dist. 4. l. fin. §. fin. C. de cadu. tollend. l. fin. ff. de decreto ab or. faciendo, Farinac. frag. crim. par. 1. littera C. à num. 643. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 2. dif. 12. num. 1. Gratian. dec. 200. numero 10. & 11. Borrell. in sum. dec. parte 1. titul. 3. num. 22. Cenedo collectan. ad decretal. 1. num. 3. Suarez de legib. lib. 3. c. 16. num. 17. & 18. Garcia de benefi. par. 5. cap. 8. num. 14. Morla in empor. jur. parte 1. tit. 1. quest. 5. Mastrill. de magistrat. lib. 3. cap. 3. à num. 99. Barbosa in l. leges num. 6. C. de legib. & in cap. 2. numero 6. de constitut. & in cap. 1. numero nono de postulat. Pralat. Suelves constitut. 98. numero 14. lit. 1. & constitut. 7. num. 7. lib. 2. Menoch. de arb. jud. casu 185. Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura obser. 63. num. 5. part. 2. etiam stante clausula decreti irritantis Garcia de benefi. par. 5. cap. 8. numero 15. vide Farinac. frag. crim. part. 1. littera C. à numero 672. Barbosa in cap. 2. numero 5. & 6. de constitut. Sed Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum non fuit publicata in Cathalonia, nec in aliquo Regno Coronæ Aragonum, nec in Hispania. Ergo non obligat. Et licet dubium sit in legibus Pontificiis an publicatio necessaria sit in unaquaque Provincia & Diocesi, vel sufficiat Romæ publicari? Pro affirmativa, quòd sufficiat Romæ publicari, aliquos referunt Barbosa in cap. 2. numero 10. de constitut. Suarez de legibus libro quarto capite 15. à numero tertio, Villalobos in sum. parte prima, tractat. 2. dif. 12. numero quinto, Suelves consil. 7. numero octavo, libro secundo, & in terminis Guazzin. defen. prima, capite 24. numero tertio, in fine Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. lib. 1. cap. 7. numero 25. Pro negativa, quòd non sufficiat Romæ publicari, Leotardus de usuris quest. 44. numero quarto, Pro utraque parte infinitos commemorant Farinac. frag. crimin. parte prima, littera C. à numero 653. Diana resol. moral. part. 1. tract. 10. resol. 8. & parte quarta, tract. 4. resol. 127. & parte quinta, tract. 14. resol. 25. & parte septima, tract. 1. resol. 28. in prin. Tamen quando lex Pontificia jura specialia Regni, aut Provinciarum lædit, aut præjudicat, ut in præsentis, tunc non sufficit, quòd Romæ publicetur, Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura obseruat. 63. num. 5. 6. & 7. parte 2.

Sextò, quia licet plures dicant, quòd lex obligat, etiam à populo usu recepta non fit Suarez de legibus libr. 3. c. 16. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 2. dif. 16. numero 1. Barbosa in can. in istis numero 5. & 6. dist. 4. Castillo de tertiis lib. 7. cap. 41. numero 17. Maxime si fit lex Pontificia, eo quia Summus Pontifex jurisdictionem accipit immediatè à Deo, & non à populo ut post Doctores citatos Leotardus post alios de usuris quest. 44. num. 1. 2. & 3. Castrus Palaus in oper. moral. tom. 1. tractat. 3. disput. 1. punct. 13. à numero tertio, Diana resol. moral. part. 1. tract. 10. resol. 1. vers. Sed in his non obstantibus, & innumeros refert part. 7. tract. 1. resol. 28. vers. secundo, & versicul. Quinto, eisdem transcripsit Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 1. cap. 1. dubitat. 15. sect. 7. à numero 1. Idque indubitanter procedere restantur, quando Summus Pontifex voluntatem suam explicat, & vult leges Pontificias obligare sine consensu, & acceptatione populi, Castrus Palaus in oper. moral. parte prima, tractatu tertio, disput. 1. punct. 12. num. 1. alios addunt Diana resol. moral. part. 7. tract. 1. resol. 28. vers. Quarto Thomas de Bene de Immun. Eccles. tom. cap. 1. dubit. 15. sect. 7. num. 16. Diciturque Summus Pontifex voluntatem suam declarare, quando in lege ap-

ponit

ponit clausulam, & decretum irritans, per quod enervatur omnis non usus, contrarius usus, Julius Chartar. dec. 46. numero 29. & dec. 72. numero 19. & dec. 93. numero 21. Larrea alleg. fiscal. 12. numero 13. part. 1. Farinac. de Immun. Eccl. numero 15. Castrus Palaus in oper. moral. tomo secundo, tract. 11. disputat. unica punct. 10. numero 2. Diana resol. moral. part. 3. tract. 1. resolut. 51. & part. 6. tract. 1. resolut. 29. vers. Sed quia, & par. 6. tract. 1. resolut. 28. versicul. Sexto, Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 1. cap. 1. dub. 15. sect. 7. & tom. 2. cap. 16. dub. 6. numero 9. Et in dubio lex semper praesumitur usu recepta, & qui contrarium dicit, probare tenetur, Garcia de benefic. part. 2. cap. 1. a numero 41. & par. 11. capit. 3. paragrapho tertio, numero 271. Suelves conf. 63. numero 12. lib. 1. & conf. 7. sub numero 9. lib. 2. Borrel. in sum. dec. part. 1. titul. 13. numero 87. Mascard. de general. stat. interpret. conclus. 6. a numero 44. Menochi. libr. 2. praef. 1. Leon decis. 145. num. 6. lib. 2. Tuschus praef. conclus. littera L. conclus. 257. num. 2. & 4. Seraphin decis. 152. num. 2. Ciarlin. controu. foren. cap. 183. num. 74. par. 2. Barbosa in can. in istis num. 8. dist. 4. Gratian. dec. 14. num. 9. Jul. Chartar. dec. 46. num. 67. & dec. 74. numero 18. Mascard. de general. stat. interpret. conclus. 6. a numero 94. Xammar. de privi. Barcin. paragrapho 13. numero vigesimo, Fontanella de pact. nup. tom. 1. clau. 3. glos. 2. num. 21. & decis. 583. num. 27. parte 2. Diana resol. moral. parte 1. tractat. 10. resolut. 3. & part. 4. tract. 3. resolut. 4. Farinac. fragmen. crimin. par. 2. littera L. num. 8.

12 Verius tamen oppositum est, quod lex a subditis initio non recepta ipsos minimè ligat, nec incidit in poenam, qui illam non observat, quia semper habet tacitam conditionem, dummodo usu recipiatur, l. de quibus, ff. de legib. l. 1. in prin. C. de cadu. tollen. l. 2. in prin. C. de confit. pecun. Menochi. conf. 459. numero 32. lib. 5. & lib. 2. praesump. 2. & de arbi. jud. casu 420. numero decimo, Surd. consil. 58. numero 9. libro primo, Guttier. canonicar. lib. 1. capite octavo, numero secundo, latè Mascard. de general. stat. interpret. conclus. 6. a numero 77. Jul. Chartar. uccif. 66. a numero 41. & dec. 74. numero 17. & dec. 94. numero octavo, Fontanella dec. 201. numero 9. parte prima, & dec. 585. numero 22. & 23. parte 2. Covar. libr. 3. var. resolut. cap. 16. numero 6. vers. Quinto, Azevedo lib. 1. numero 8. titul. 1. lib. 2. recap. Gratian. discep. foren. cap. 202. numero 17. & cap. 588. a num. 13. Barbosa in can. in istis, numero quarto & decimo, dist. 4. in cap. 1. numero 9. de pace & treuga, Paz in praxi par. 4. tom. 1. cap. 1. num. 49. vers. Unde poterit, Martha de jurisd. par. 4. casu 19. numero 17. & 18. & casu 94. numero 37. Mantica de tacit. lib. 5. tit. 13. num. 35. Garcia de benef. par. 2. numer. 150. Valenzuela conf. 54. num. 22. & 23. Carrascus ad leg. recopil. c. 3. num. 11. Gonzalez ad regul. cancel. glos. 26. a num. 1. Suelvez conf. 7. num. 9. lib. 2. & conf. 24. num. 12. lib. 3. Xammar. de offi. jud. par. 2. quest. 7. num. 62. Farinac. fragmen. crimin. part. 2. littera L. a num. 1. Castrus Palaus tom. 1. in oper. mor. tract. 3. disp. 3. punct. num. 19. Mastrill. de magistrat. lib. 3. cap. 3. a num. 108. Don Ludovicus ab Exea in allegat. de cada. ver. punitur vers. cum vero ante sinem, fol. 24. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 3. dist. 16. numero 2. Sanchez de matrim. libro tertio, disput. 18. numero primo, Thesaur. decis. 154. numero quarto in fine, Thoro in compend. dec. parte tertia, sect. 1. verbo Contractus, col. 2. in fine, fol. 225. innumeros addunt, Diana resol. moral. parte prima, tract. 10. resolut. 1. Thomas del Bene de Immun. Eccl. tom. 1. capite primo, dubit. 15. sect. 7. numero primo, Salgado de reg. protect. parte prima, capite primo, pralud. 5. a numero 321. & de supplicat. ad Sanctiss. parte prima, capite secundo, sect. 3. a numero 114. Vela dissert. 36. numero 19. & 20. libro secundo, latè Felician. Solis de censib. libro primo, capite nono, a numero primo, Etiam si sit lex Pontificia, quae pariter sub ea tacita conditione censetur lata, si usu recepta fuerit, can. cum in istis, dist. 4. & docent plures ex Doctoribus citatis quos longa serie cumulant Salgado

de Reg. protect. parte prima, capite primo, pralud. 5. numero 322. & de suppli. ad Sanctiss. parte prima capite secundo, sect. 3. numero 114. & 123. Vela dissert. 36. numero 20. libro secundo, Felician. Solis de censib. libro primo, capite nono, numero tertio, Villalobos in sum. tom. 1. tract. 2. dist. 16. numero sexto, Gratian. discep. foren. capite 587. numero 14. & 15. Leotard. de usur. questione 44. numero octavo, Ciarlin. controu. foren. capite 186. a numero 53. parte secunda. Quamvis in ea adsit decretum irritans cum clausulis amplifimis, Gratian. discep. foren. capite 202. numero 18. Salgado de supplicat. ad Sanctiss. parte prima, capite secundo, pralud. 3. numero 119. Farinac. frag. crimin. littera E. numero quarto, parte secunda. Sed Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum non est recepta usu in Hispania. Ergo illa non ligat, nec observanda est in Hispania.

Minor probatur. Et in primis, quod Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum non sit usu recepta, nec seruetur in Cathalonia, sentit Fontanella decis. 201. parte prima, ubi postquam dixit numero secundo, per Bullam Gregorii XIV. editam super Immunitate Ecclesiarum anno 1591. sublatas fuisse quascumque consuetudines contra Immunitatem Ecclesiarum, concludit numero tertio, quod vidit multas Provincias, & nostram praesertim, loquitur de Cathalonia, quae suis consuetudinibus in iis reguntur, & sentit Xammar desin. 60. numero octavo, & nono, parte secunda, & clarius testatur idem Fontanella dec. 583. numero 21. parte 2. & dixi dec. 3. numero 27. parte 1.

Et licet idem Fontanella dec. 583. numero secundo, 14 parte secunda, dicat, Bullam Gregorianam non esse usu receptam, nec observatam in Cathalonia quoad solemnitates extractionis, & numero 26. scribat Bullam Gregorianam in Cathalonia admissam, & secundum eam in aliquibus iudicatum vidisse, non tamen quoad omnia, & signanter quod attinet ad formam extractionis & declarationis, & alia quaedam, & numero vigesimo nono in fine, referat Gregorianam non esse in Cathalonia receptam nec observatam in totum.

Respondetur 1. quod licet verum sit, quod lex potest 15 seruari, & usu recipi quoad aliqua, & quoad alia non, Guttier. canonicar. libro primo, capite octavo, numero septimo, Fontanella decis. 583. numero 24. & 25. parte secunda. Salgado de supplicat. ad Sanctiss. parte prima, capite secundo, sectione tertia, numero 143. 144. & 145. Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. parte tertia, voto octavo, numero 37. procedit theorica, quoties capitula sunt separata; secus si connexa, Salgado de suppli. ad Sanctiss. parte secunda, capite 13. numero 29. Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observat. 63. numero 38. parte secunda, & in nostro casu capitula Bullae Gregorianae sunt connexa, ut probat Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observat. 63. numero 39. parte secunda, & quando dici possent separata, necesse est, quod proberetur de quolibet eorum, quod sententiae latae sint, quod illud approbant, Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observat. 63. numero 40. part. 2.

Respondetur 2. quod Fontanella dicens secundum 16 Bullam Gregorianam in aliquibus iudicatum in Cathalonia vidisse. Intelligendus est in eo, quod jure conveniat, sic intelligit Dominus Don Ludovicus ab Exea & Talajero in allegat. de cada. ver. punit. versiculo. Vidimus etiam, ibi: Et a constitutione, fol. 52. ita ut debeat intelligi materialiter scilicet, aliqua in praxi deduci vidisse ex iis capitibus, quae in Bulla continentur; non formaliter ut sic, quatenus a Bulla deposita sunt, sed quatenus a jure, vel a praxi, vel ab opinione Doctorum (semota Bulla Gregoriana) procedunt, ita Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observat. 63. numero

numeros
vers.
17 Ref
Bulla
usu re
mam
sed ne
ter p
Catha
na fu
su jud
co, v
cepta
proba
Eccle
tis h
secun
Eccle
der,
homi
atrio
coem
gaude
Catha
tio in
Greg
jure
97. C
medit
Immu
thalo
vulne
berat
Immu
lonia
dente
Greg
jure
decis
de in
18 Re
Immu
Nost
catic
nia,
rum
loru
re p
stabi
re,
Chri
19. n
nus
folus
Can
vige
19 E
Don
tajer
dict
20 E
goyt
gul.
cept
Reg
de
nuel
rit p
quod
gori
21 V
plari
decis
sed
bant
niur
Joan

numero quadragesimo secundo & quadragesimo sexto, vers. Secundo in fine part. 2.

- 17 Respondetur 3. certissimum esse in Cathalonia, quòd Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum non est usu recepta, nec servatur apud nos, nedum quoad formam extractionis, & declarationis, & alia quædam, sed nec in aliquo, nec in aliqua ejus parte. Quapropter perquisivi omnia regesta sententiarum Cancellarii Cathalonie ab anno 1591. quo dicta Bulla Gregoriana fuit edita, & non inveni secundum eam ullo casu judicatum, sed secundum ea, quæ à jure canonico, vel à praxi, opinione Doctorum statuta, & recepta sunt. Quod quidem aliquibus exemplis comprobabo. Primo in committente delictum grave in Ecclesia, cæmeterio, vel alio loco immuni, exceptis homicidio, vel mutilatione membrorum, qui secundum Bullam Gregorianam gaudet Immunitate Ecclesie, sed de jure & praxi Cathalonie non gaudet, ut dixi decis. 112. Secundo in committente homicidium vel membri mutilationem in sacristia, atrio, seu alio loco immuni extra Ecclesiam, vel cæmeterium, qui secundum Bullam Gregorianam gaudet Immunitate Ecclesie, sed de jure & praxi Cathalonie non gaudet, ut tradidi decis. 111. Tertio in homicida per insidias, qui secundum Bullam Gregorianam gaudet Immunitate Ecclesie, sed de jure & praxi Cathalonie non gaudet, ut dixi decis. 97. Quarto in homicida animo deliberato & præmeditato, qui secundum Bullam Gregorianam gaudet Immunitate Ecclesie, verum de jure, & praxi Cathalonie non gaudet, ut tradidi decis. 98. Quinto in vulnerante proditoriè, per insidias, vel animo deliberato, qui secundum Bullam Gregorianam gaudet Immunitate Ecclesie, verum de jure & praxi Cathalonie non gaudet, ut dixi decis. 103. Sexto in occidente, vulnerante Clericum, qui secundum Bullam Gregorianam gaudet Immunitate Ecclesie, sed de jure, & praxi Cathalonie non gaudet, ut tradidi decis. 93. & 100. Hæc pro nunc sufficiant, alia vide in suis propriis locis.
- 18 Respondetur quartò, quia à Bulla Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum fuit supplicatum à Domino Nostro Rege, ut infra numero 36. qua stante supplicatione, certum est, neque Cancellarios Cathalonie, Aragonie, Valentie, Sardinie, & Majoricarum, neque Regias Audientias, neque universos illorum Regnorum, & totius Hispanie populos habere potestatem recipiendi dictam Bullam, neque ad stabiliendum, ut illa reciperetur in totum vel in parte, Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observat. 63. num. 19. 21. 23. & 42. parte secunda. Sed solum Dominus noster Rex est, qui ad Bullam recipiendam habet solus potestatem, idem Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Crespi de Valdaura observat. 63. num. vigesimo tertio parte 2.
- 19 Et quòd non sit usu recepta in Aragonia testatur Dominus Regens Don Ludovicus ab Exea, & Talajero in allegat. de cadaver. punitor. vers. Nec prædictis cum seq. fol. 23.
- 20 Et licet Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti meritis Barbastrensis Episcopus in pastor. regul. parte 3. voto 8. num. 36. dicat esse in Aragonia receptam, & ad id probandum aliqua exemplaria illius Regni allegat, scilicet Joannis del Hostal, Francisci de Napoles, Bartholomæi Gonzales, Joannis Emanuelis Fanlo, & Emanuelis de Vera, in quibus asserit pluries declarasse pro jurisdictione Regia, ex eo quòd competentia erat de casibus in dicta Bulla Gregoriana comprehensis.
- 21 Verum, salva pace tanti Magistri, hujusmodi exemplaria non faciunt ad propositum, quia ea declarata & decisa fuerunt, non ex eo, quia à Bulla disposita sunt, sed quia de jure, & praxi Regni Aragonum procedebant, ut videre est apud eundem Don Didacum Antonium Frances de Urrutigoyti loquens de exemplari Joannis del Hostal. in pastor. regul. parte 3. voto 1. & D. Mich. de Cortiada Tom. II.

loquens de exemplari Francisci de Napoles, parte 3. voto 8. & loquens de exemplari Bartholomæi Gonzales, parte 3. voto 4. & loquens de exemplari Joannis Emanuelis Fanlo, parte 3. voto 6. & loquens de exemplari Emanuelis de Vera parte 3. voto 7. quidem omnes casus judicati fuerunt, quatenus juri conveniebant, sic Dominus Don Ludovicus ab Exea, & Talajero in allegat. ad cadaver. punitor. vers. Vidimus, ibi, Et à constitutione fol. 25.

Et quamvis etiam idem Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyti in pastor. regul. parte tertia, voto 8. num. 37. dicat Bullam prædictam in aliquibus non esse in Aragonia usu receptam, scilicet quoad solemnitates, secus quoad qualitates delictorum, quem citavi decis. 3. num. 26. & 26. & 27. parte prima, Patet solutio ex dictis à num. 21. & ex his quæ dicebam à num. 14. quæ hic repetenda sunt.

Et quòd non sit usu recepta in Regno Valentie 23 testatur Matheu de Reg. Reg. Valen. tom. 2. cap. 7. §. 1. section. 1. numero 8. quem laudavi decis. 3. sub numero 27. part. 1.

Et quòd non sit usu recepta in Regno Sardinie, 24 quidquid aliàs dicat Dexart. ad cap. Reg. Sard. rub. de Sacro-sanct. Eccles. numero tertio, & 4. quem citavi decis. 3. numero 26. part. 1. tradidi decis. 3. numero 27. part. 1. & licet ibidem dixerim quoad cognitionem esse usu receptam, non verò quoad cognitionem, & declarationem causæ Immunitatis, nec quoad qualitates delictorum. Intelligendum est quoad extractionem non esse usu receptam materialiter non formaliter quatenus à Bulla dispositum est, sed quatenus de jure procedit, ex dictis decis. 2. à numero 24. part. 1. & supra num. 16.

Et quòd non sit usu recepta in Regno Majoricarum, 25 latè probat, & decisum refert solutis contrariis Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura obser. 63. per totam parte secunda, & quamvis dixerim decis. 3. sub numero 27. parte prima, non esse usu receptam in eo Regno, nisi solum quoad extractionem, non quoad alia. Intelligendum est quoad extractionem materialiter, non formaliter quatenus à Bulla dispositum est, sed quatenus de jure procedit, ex dictis decis. 2. à numero 24. part. 1. & supra num. 16.

Et quòd non sit usu recepta in Regno Portugallie, 26 docet Portell. de dubit. regul. verbo Ecclesie Immunitas num. 7. quem citant Diana resolut. moral. parte 1. tract. 1. resol. 10. in fine prin. Dominus Don Ludovicus ab Exea & Talajero in allegat. de cadaver. punit. vers. Sic. Sane ante finem fol. 24. & ita audivisse à quodam Senatore Portugallie testatur Emanuel Rodrigues quest. regul. tom. 2. quest. 50. artic. 3. versicul. Advertendum, quem refert Villalobos in sum. tomo secundo, tract. 39. dif. 7. num. 23. in fine.

Et quòd non sit usu recepta in Regno Sicilia, 27 nisi ubi juri canonico concordat, testantur Castillo decis. 156. num. 51. vers. Sed ex parte lib. 2. Cutel. de Immunit. Eccles. libro primo, questio secunda, sub numero decimo tertio, vers. Nam licet, & notavi decis. 3. sub num. 127. part. 1.

Et quòd non sit usu recepta in Regno Castellæ, nec 28 in tota Hispania, & si dubitat Emanuel Rodrigues quest. regul. tomo secundo, quest. 50. artic. 3. versicul. Advertendum, sic docent Martin. del Rio disquisit. magi. libro quinto, section. septima, versicul. Capi fortianos, Ferdinand. Oxeda in discursu inserto per Barbofam in praxi exig. pen. quest. 8. à numero 46. & in alia impressione libro 2. quest. tertia, à num. 46. Curia Philippica parte tertia, paragrapho decimo secundo, numero 57. Carrascus ad leg. recop. cap. 3. numero 10. & paragrapho tertio, num. 20. in fine, & paragrapho sexto, numero decimo secundo, versicul. Motus, Guttier. practicar. libro tertio quest. 1. numero 36. Portell. de dubi. regul. verbo Ecclesiarum Immunitas numero nono, Diana resolut. moral. part. 1. tractat. 1. resolut. 5. in fine, & resol. 32. vers. Sed ego, & resol. 39. in fine Perez de Unanoa de peniten. disput. 30. sectione quarta,

- quinta, numero secundo, Cutell. de Immunit. Eccles. libro primo, quest. 1. numero 50. & quest. 32. numero 21. & 22. Matheu de Regi. Regn. Valen. tom. 2. cap. 7. paragrapho primo, sect. 4. numero 160. & 168. col. 3. post prin. Fagundez de praecep. Eccles. tractat. 2. libr. 4. capit. 4. numer. 46. Salgado de supplicat. ad Sanctis. parte prima, capite secundo, sectione tertia, numero 141. Dominus Don Ludovicus ab Exea & Talajero in allegat. cadaver. versicul. Sanè in fine fol. 24. Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observat. 63. à numero octavo, & per totam parte secunda, Ego decis. 3. sub num. 27. parte prima.
- 29 Et licet Barbosa in praxi exigen. per. quest. 8. numero 47. & in alia impressione libro secundo cap. 3. numero 7. & alii ex citatis videantur innuere Bullam Gregorianam in aliquibus esse in Hispania receptam, quamvis non in totum; intelligi debent, quatenus Bulla cum jure communi concordat, ita Illustrissimus D. Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observat. 63. numero quadragesimo secundo parte secunda, repete ea quae dixi numero decimo quinto, cum seq. & sic sunt intelligenda quae tradidi decisione secunda, numero quinquagesimo primo, & decis. 3. sub numero 27. parte 1.
- 30 Et quod non sit usu recepta in Regnis del Perú, Carrascus ad leg. recop. capite tertio, numero decimo, & in aliquibus schedulis Regiis in causis Immunitatis Ecclesiae mandatur observari jus canonicum, refert illas Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libro primo, capite secundo, numero 46. & capite quinto, numero secundo, exceptis causis appellationum, nam in iis jam adest alia Bulla Apostolica, in illis Regnis per Regem observari mandata, ut tradit Mexia de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libro primo, capite quinto, numero 25. & capite septimo numero 20. & late Solorzanus de jure, Indiar. tom. 2. libro tertio, cap. 9. per totum.
- 31 Et quod non sit usu recepta in aliis pluribus Regnis & Provinciis, Curia Philippica part. 3. paragrapho 12. numero 57. Carrascus ad leg. recop. cap. 3. numero 10. in fine, & supponunt Villalobos in sum. tom. 2. tractat. 39. dif. 7. numero 23. vers. Mashaze de extender, Cutell. de Immunit. Eccles. lib. 1. quest. 9. numero decimo primo, Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 24. sect. 5. num. 9.
- 32 Et quod generaliter, & simpliciter usu recepta non sit, Porrus in fascicu. rer. crim. paragrapho captura in responso incipien. cum supponatur pag. 442. Fontanella decisione 583. numero 30. parte 2. & dixi decis. 3. numero 27. in part. 1.
- 33 Septimo, quia licet à lege lata per Summum Pontificem, aut Principem supremum non detur appellatio, si sit generalis, & non condita in praedictum certarum personarum, Bartol. in l. omnes populi 9. numero 53. ff. de just. & jure, Jason. in l. Civitas 27. numero 10. ff. si certum petatur, Felician. Solis de censibus libro primo, capite nono, numero primo, versicul. Ultimo, Scaccia de appella. questio decima septima, limit. 20. per totam, Lara in compen. vita homin. cap. 23. numero septimo, Maranta de ord. judic. parte sexta, de appellat. numero 356. Gratian. discip. foren. cap. 232. numero decimo nono, & 20. Farin. in praxi part. 3. quest. 101. numero 65. Bobad. in polit. lib. 3. cap. 8. num. 26. in fine, Cacer. var. resol. lib. 3. cap. 3. à numero 9. & cap. 18. numero 135. Barbosa in addit. ad cap. cum omne numero 3. de consuetud. Salgado de supplicat. ad Sanctis. part. 1. cap. 2. sect. 4. numero 148. & 149. & Regia protect. part. 3. cap. 6. numero 18. Vela dissert. 36. numero vigesimo tertio, & bene declarat à numero vigesimo sexto, lib. 2. Tamen ¶ ab ea supplicare licitum est ex justa, & rationabili causa, quando moribus alicujus Provinciae inconueniens est, & tunc supplicatio suspendit ejus effectum, executionem, obligationem, & observantiam, Suarez de legib. lib. 4. cap. 16. num. 6. & 8. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 2. dif. 16. num. 6. vers. De laqual. Leotardus de usur. quest. 44. numero 10. Salas de legib. tract. 14. disp. 13. sect. 4. aliis pluribus citatis Anguian. de legib. controver. 5. per totam Diana resol. moral. par. 1. tract. 10. resol. 6. & in sum. par. 2. verbo Lex numero 29. Garcia de benefi. par. 11. cap. 3. paragrapho tertio, numero 272. Vela dissert. 36. à numero 27. part. 2. Salgado de supplicat. ad Sanctis. part. 1. cap. 2. sect. 4. à numero 150. ad 158. Qui sanè ¶ modus non admittendi legem Superioris, per supplicationem ab ea interpositam, non tantum modestior est, sed & in foro animae tutior, quam simplex subditorum inobservantia, aut ejus rei causam praestantium, vix accidere potest, ut dicunt Suarez de legib. lib. 3. capite decimo nono, numero decimo, Villalobos in sum. tom. primo, tractat. 2. dif. 16. numero quinto, Anguian. de legib. controver. 5. à numero 38. Castrus Palaus in opere moral. tom. 1. tract. 32. disput. 1. punct. 14. numero 11. & alii citati per Dianam resol. moral. par. 1. tract. 10. resol. 2. & par. 5. tract. 14. resol. 8. & in sum. par. 2. verbo Lex numero 28. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 1. capit. 1. dubit. 15. sect. 7. numero 1. & in terminis Vela dissert. 36. numero 30. part. 2. Sed à Bulla ¶ Gregoriana de Immunitate Ecclesiarum generaliter, & absolute pro omnibus Regnis Hispaniae fuit per Dominum Regem supplicatum, Curia Philippica part. 3. paragrapho decimo secundo, numero 57. Illustrissimus Dominus Vice-Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observat. 63. sub numero 8. 19. 41. 42. & 46. vers. Tertio in fine par. 2. notat de Regno Portugaliae Emanuel Rodriguez, quem refert Carrascus ad leg. recop. cap. tertio, numero 10. Ergo Bullae praedictae executio, & observantia suspensa est.
- Octavo & ultimo, quia lex Pontificia praetextu rationabilis causae non recepta censetur spatio decem annorum per non usum abrogata, Covar. libro secundo, var. resol. capite decimo sexto, numero sexto, versic. Quinto, Guttier. canonicar. libro primo, questio. octava, numero tertio & quarto. Mascard. de general. statut. interpret. conclus. 6. numero 83. Suarez de legib. libro quarto, capite decimo sexto, numero undecimo, & libro septimo, capite decimo octavo, numero decimo secundo, Tuschus practicar. conclus. littera L. conclus. 257. numero decimo sexto, Farin. Frag. crimin. parte secunda littera L. numero decimo octavo, plures alios addit Barbosa in can. in istis numero decimo quarto, distinct. 4. Imo tunc nulla requiritur praescriptio, nec temporis lapsus, quando lex non fuit usu recepta, sed sufficiunt duo vel tres actus contra legem facti; Tuschus practicar. conclus. littera L. conclus. 257. numero decimo nono & vigesimo, Suarez de legib. libro quarto capite decimo sexto, numero decimo secundo, quidquid dicant Barbosa in can. in istis numero decimo quinto, ad medium distinct. 4. Ferrer in constit. hac nostra eviden. secunda, numero trigesimo primo, sciente scilicet & patiente superiore; Ferrer in constit. hac nostra eviden. 2. numero trigesimo, fultem generaliter & implicite, dum de inobedientibus, aut de inobedientiae causa certiorari non curat, ut eos si non sit justa ad observantiam cogat, ut docent multis citatis Diana resol. moral. & parte prima, tractat. decimo, resol. septima, & parte quinta, tractat. decimo quarto, resol. 62. versicul. Notandum & parte decima, tract. 15. resol. 6. Barbosa in can. in istis numero undecimo, dist. 4. Farinacius frag. crimin. parte secunda, littera L. numero decimo quinto, Vela disser. 36. numero vigesimo parte secunda & alii citati numero 12. Et lex ¶ Pontificia ut aboleatur via praescriptionis, postquam jam fuit usu recepta, spatio quadraginta annorum expulstat, cap. fin. de consuetud. ubi Barbosa numero decimo tertio & decimo quarto, idem Barbosa in can. istis numero 15. distinct. 4. Suarez de legib. lib. 7. cap. 18. nu. 12. Guttier. canonic. lib. 1. quest. 8. nu. 18. Tuschus practicar. conclus. litt. L. conclus. 257. num. 16. & 22. Farinacius frag. crimin. parte secunda, littera L. num. 17. Diana resol. moral. parte quinta, tractat. 14. resol. 62.

- sol. 62. & parte sexta, tractat. 1. resolut. 29. versicul. *Miror*, Suelves *consil.* 24. numer. 13. libr. 3. Et tunc † non requiritur Principis scientia, difficile enim esset eundem Principem scire omnes consuetudines, quæ servantur, Tuschus *practic. conclus. littera L. conclus.* 257. numer. 16. in fine 20. & 21. Suarez *de legib. libr. 7. capit. 18. numer. 11. versic. Neque hic sit distinctio*, & numer. 14. Mascard. *de general. stat. interpr. conclus.* 6. à num. 91. Farinacius *fragm. crimin. part. 2. littera L. numer. 13.* Barbosa *in can. in istis numer. 16. & 17. dist. 4. quidquid dicant Diana resolut. moral. parte 6. tractat. 1. resolut. 29. versicul. Sed ad labefactandum*, Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. capite 16. dubitat. 6. numer. undecimo*, Sed Bulla Gregoriana à die ejus expeditionis, quæ fuit anno 1591. numquam fuit usu recepta in Cathalonia, nec in aliquo Regno Coronæ Aragonum, nec Hispaniæ. Ergo siue derogetur legi Pontificiæ per decennium, quando non fuit usu recepta, siue ea ab initio usu recepta præscribatur spatio quadraginta annorum, utroque casu, est Bulla Gregoriana deleta, & abrogata, ita Illustrissimus Dominus Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura *observ. 63. numer. 8. ad medium part. 2.*
- 41 Pro complemento hujus decisionis vide lector nostrum Illustrissimum Dominum Vice-Cancellarium Don Christophorum Crespi de Valdaura *observat. 63. per totam part. 2. ubi numer. 44. ad litteram ponit Regiam Epistolam*, in qua hæc omnia continentur, ita ut nec in Regnis Coronæ Aragonum, nec Hispaniæ amplius de resolutione hujus decisionis dubitari possit.
- 42 Unde Doctores, qui dicunt, Bullam Gregorianam de Immunitate Ecclesiarum esse in viridi observantia, ut Vulpell. *in praxi fori Eccles. capit. 3. sub num. 2. Ciarlin. controvers. forens. capit. 154. part. 2.* Loquuntur de illis partibus, ubi Bulla prædicta recepta est, non autem de Hispania, ubi recepta non est, ut docent Doctores citati à numer. 13. ad 33. Et quamvis aliqui insurgant contra illos, qui dicunt, Bullam Gregorianam non esse usu receptam, & consuetudine antiquatam esse, ut Diana *resolut. moral. part. 6. tract. 1. resolut. 29. versic. Sed quia*, Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 6. à num. 8.* Mexia de Cabrera *in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 7. numer. 25. versicul. Nimenos*, Ciarlin. *controvers. forens. cap. 144. numer. 52. versic. Hinc cognoscitur part. 2. Jul. Chartar. decisio. 4. à num. 69. & decis. 74. à num. 17.* pater solutio ex dictis à numer. 12. consuetudinem legitime præscriptam contra Bullam Gregorianam non audet damnare. Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. capite 16. dubit. 6. à numer. vigesimo tertio*, & *dubit. 24. sect. 5. à numer. 9. & sect. 8. num. 8.* Rursus licet Tuschus *practic. conclus. 11. numer. 9.* dicat Ministros Laicos non excusari prætextu, quod hæc Bulla non fuerit usu recepta, quem referunt & sequuntur Guazzinus *defens. 1. cap. 31. sub numer. 4.* Giurba *conf. 29. numer. 17. in fine Solutio*, est in promptu ex dictis à num. 12.
- 43 Hinc multæ leges Pontificiæ non obligant, quia non sunt receptæ in aliquibus Regnis, & ab eis nomine Regio humiliter est supplicatum, ex quo moribus Regnorum non convenire compertum est, ut dicunt Salgado *de supplic. ad Sanctiss. parte prima, cap. 2. sectio 3. numer. 131. & sectio 4. num. 159.* Fontanella *decis. 583. numer. 30. part. 2. quod aliquibus exemplis comprobabo.*
- 44 Primo, *cap. ut debitus honor 59. de appellat. disponens*, quod Judex appellationis ab interlocutoria, post eam revocatam remanet Judex totius causæ, *idem probat cap. cordi, de appellat. in 6. & de jure docent Roman. conf. 362. numer. 2. Gail. libr. 1. observ. 131. à numer. 1.* Rota Avenionen. *decis. 102.* Regens Vico *ad pragmat. Regn. Sardin. libr. 1. titul. 11. cap. 2. numer. 19.* Salgado *de Reg. protect. part. secunda, cap. 17. numero septimo, & nono, de supplicat. ad Sanctiss. part. secunda, cap. quinto, paragrapho secundo, à numer. octavo,*
- Flores de Mena *var. libr. primo, questione quarta, numero trigesimo septimo, circa finem*, Castillo *decisione centesima decima septima, numer. primo & secundo, libro secundo*, Barbosa *voto centesimo vigesimo sexto, numer. nonagesimo sexto, libr. tertio, & in cap. ut debitus numer. sexto & septimo, de appellat. & in collectan. ad Concil. Trident. in Session. 25. de reform. capit. vigesimo, num. 19.* Faber. *in suo Codic. libr. septimo, titul. vigesimo sexto, de appellat. defin. 5.* Surdus *decisione centesima septuagesima quinta, numer. 8.* Narbona *l. 59. glossa prima, à numer. centesimo octogesimo primo, titul. 4. libr. secundo, recop. Cancer. part. prima, var. capit. 17. numer. 69. versic. Huc alludit. & pag. 2. cap. 13. numer. 62. versic. Si autem judex, & parte tertia, capit. decimo quarto, numer. octogesimo octavo*, Fontanella *decision. 16. à numer. quinto, parte prima.* Non est † usu receptum in Regia Audientia Cathalonæ, 45 noster enim Senatus si revocat causam appellationis interpositæ ab interlocutoria, non retinet penes se causam principalem, nec eam aufert judici primitivo, Fontanella *decisione 16. numer. 16. parte prima*, etiam partibus consentientibus, Gratian. *discept. forens. capite sexto, à numer. undecimo*, quidquid aliter dicat Cancer. *parte prima, variar. capite decimo septimo, num. sexagesimo nono, versic. Huc alludit*, Quia contrarium est mera veritas, ut in conclusione sequenti. Die decima Septembris 1663. in Regia Audientia junctis tribus Aulis. In facto propositionis factæ, an causa appellationis interpositæ ab ordinario vim definitivæ habentis, quæ fuit evocata ad tertiam Aulam Regiæ Audientiæ, possit in ea retineri quoad merita principalia, si dicta interlocutoria fuerit revocata, aut aliàs appellatus consentiat, quod habeatur pro tali, saltem altera ex partibus petente, aut de consensu ambarum, an verò sit judici primitivo restituenda. Attento quòd textus in *cap. ut debitus de appellat.* non est usu receptus in Regia Audientia Cathalonæ. Attento etiam quòd jurisdictio tertiæ Aulæ Regiæ Audientiæ etiam de consensu ambarum partium prorogari non potest, quia habet jurisditionem limitatam ad certam speciem causarum, nempe ad causas appellationum à sententiis ordinariorum, & non possit adiri per viam querelæ, uti judex primæ instantiæ. Ideo & aliàs fuit conclusum, quòd prædicta causa non retineatur in tertia Aula, sed quòd restituatur ordinario.
- In executionem hujus conclusionis per alteram ex 46 partibus fuit oblata supplicatio sequens.

Excellentissime Domine.

Causam vertentem inter Josephum Monfar negotiatorem Villæ de Valls ex una, & tutores, & curatores pupillorum Olives Villæ de Oliana partibus ex altera, super successione universali hereditatis & bonorum Joannis Ginebroffa quondam valoris plusquam ter mille librarum, quæ per errorem fuit per ambas partes profecuta in tertia Aula ad relationem Magnifici Ludovici Ferrer, super meritis causæ principalis, continuando processum causæ appellationis interpositæ ab interlocutoria ordinarii ad dictam tertiam Aulam evocata usque ad sententiam definitivam: supplicant dicti tutores & curatores ad Regiam Audientiam uti consistorialem rationem dictorum procedimentorum in tertia Aula factorum evocare in statu, in quo est & committere alicui ex Nobilibus, seu Magnificis Regiis Senatoribus aliarum Aularum Civilium, qui justitiam ministret. Offic.

Altissimus.

Molins.

Cui quidem supplicationi fuit facta decretatio sequens.

Evocata causa, quæ per errorem fuit commissæ Magnifico Ludovico Ferrer, committatur Nobili Michaeli de Cortiada, ut supplicatur.

Provisæ per Nobilem Regentem Cancellariam die 11. Septembris 1663.

Provi-

Provisio iudicis.
Recepta dictis die & ann. Intimetur.

Cortiada.

Postea pro parte dictorum tutorum pupillorum Olivæ fuit data petitio sequens.

Processum portari, & causam expediri petit hæc pars & protestatur.

Provisio iudicis.

15. Septembris 1663. Viso Intimetur.

Cortiada.

Cum hac observantia transivit Senatus, & deinde huiusmodi causa super merita & causæ principalis absque assignatione ad sententiam fuit ad mei relationem declarata.

47 Secundò Ecclesia orientalis jus canonicum & ejus canones non recepit ob morum diversitatem, Carolus de Grassis de effect. Clericat. in præfat. numer. 427. Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. 1. cap. 2. sect. 3. numer. 132.

48 Tertio, Concilium Tridentinum in aliquibus Regnis & Provinciis non obligat; quia non est usu receptum, Sanchez de matrimon. libr. tertio, disputation. 18. numer. primo, Ciarrinus controvers. forens. capite 186. numer. quinquagesimo quinto, parte secunda, plures Cenedo canonicar. question. 21. per totam, Salgado de supplicat. ad Sanctissim. parte prima, capite secundo, sectione tertia, num. centesimo trigésimo tertio. Gutierrez de matrim. capite sexagesimo primo, num. 12.

49 Quarto, Concilium Tridentinum Sess. 24. de reformat. capite decimo septimo, in Hispania non usu receptum, eo quia post illius promulgationem uni plura beneficia simplicia conferuntur, & pacificè retinentur, Garcia de benefic. part. quinta, capite quinto, paragrapho tertio, numer. trecentesimo vigésimo tertio, Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. prima, capite secundo, sectione tertia, num. 134.

50 Quintò, Constitutio 9. Julii 3. publicata 26. Junii 1550. super fructibus beneficiorum non exactis, non est usu recepta in Regnis Castellæ, testantur Garcia de benefic. part. secunda, cap. primo, numer. 103. Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. 1. cap. 2. sect. 3. numer. 135. Molina de primog. Hispan. libr. 3. cap. 11. numer. 4. Gutierrez canonicar. libr. 1. cap. 33. à num. 9. Sarmiento de reddit. Eccles. libr. 4. cap. 6. numero decimo tertio, Castillo de usufruct. cap. 79. numer. quarto, Ferrer in constitutione hac nostra temp. 1. declar. 12. numer. 38. Fontanella de pact. nuptial. tom. primo, clausul. quarta, gloss. decima octava, parte prima, numer. 143. Leon decisio. 145. numer. 23. part. 2. Navar. conf. 4. de successione. ab intestato, Fermosin. in cap. quia question. 17. numer. primo, & secundo, de judic. Escobar de rat. on. comput. 20. numer. vigésimo tertio, tomo secundo, Parlador. rer. quotid. different. 120. §. 1. multis decisionibus Rotæ probat Barbosa in capite fin. numer. 4. versic. Super venit, & versic. Extat de confirmat. utili vel inutili, & de jure Eccles. univers. libr. 3. capite 15. numer. 78. & 79. Nec in Provincia Mediolani, Cavalcan. decisio. 30. numero quinto, parte quinta, Garcia, Salgado, & Leon, locis proximè citatis, de quo vide latius Barbosam in capite fin. numero quarto, versic. Quod statum, de confirmat. utili vel inutili, & de jure Eccles. univers. libr. 3. capite 17. numer. 80. Nec in Regno Luzzitanæ, decisionem Rotæ refert Barbosa de jure Eccles. univers. libr. tertio, capite decimo septimo, numer. septuagesimo nono, & in cap. fin. numer. quarto, versic. Verum de confirmat. utili vel inutili. Nec in Regno Valentia respectu beneficiorum simplicium, Leon decisio. 145. numer. vigésimo tertio, libro secundo. Nec in Regno Navarra decisionem Rotæ refert Barbosa de jure Eccles. univers. libr. 3. capite

17. numer. 79. licet secus in Cathalonia, ubi recepta est, & secundum eam judicatum testatur Fontanella de pact. nupt. tom. primo, clausul. quarta, glossa decima octava, part. prima, num. 131. 142. & 143. Despujol ad Mieres verbo Pontio, folio 152. Leon decisio. 145. numer. 7. & 23. libr. secundo, Fallit in Civitate Barcinonæ, & aliis partibus Cathalonia, ubi contraria viget consuetudo, Fontanella de pact. nupt. tom. 1. clausul. 4. gloss. 18. part. 1. numer. 142. decisiones Rotæ refert Barbosa de jure Eccles. univers. libr. tertio, capite decimo septimo, numer. 79. & in cap. fin. numero quarto, versic. Extat de confirmat. utili vel inutili. & in aliis Regnis receptam esse hanc constitutionem dicit Riccius collectan. 1749. & refert Fermosin. in cap. quia questione decima septima, numer. primo, de judic.

Sextò, Constitutio Pii V. præscribens casus, in quibus ordinarii possunt admittere resignationes, non est usu recepta in Hispania, sed ab ea ad Sedem Apostolicam supplicatum, saltem quoad illud de non conferendis beneficiis resignatis consanguineis, affinibus, aut familiaribus collarurum, vel resignantium, Garcia de benefic. parte undecima, capite tertio, §. tertio, numer. 269. & 270. Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. prima, cap. secundo, sect. 4. numer. 160. versic. Pariformiter.

Septimò, Constitutio Gregorii Decimotertii, disponens quoad resignationes, & permutationes coram ordinario factas, non est usu recepta in Hispania, testantur Garcia de benefic. parte undecima, capite tertio, §. quarto, numer. 279. Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. prima, capite secundo, sectione tertia, numer. 137.

Octavò, Constitutio Sixti V. ut non deferens habitum Clericalem, maximè tonsuram, sit ipso facto beneficiis privatus, non est usu recepta in Hispania, tradunt Garcia de benefic. parte septima, capite primo, numer. vigésimo quarto, Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. 1. capite 2. sect. 3. numer. 137. versic. Item constitutionem.

Nonò, Bulla Clementis VIII. de largitione munerum sub pœnis prohibita religiosis, non est usu recepta, & idcirco non obligat, Gratian. discept. forens. capite 202. numer. decimo septimo, Valerus verbo Munera, plures alios citat Diana resolut. moral. part. prima, tract. 6. resol. 1. per totam, quos transcripsit Salgado de supplicat. ad Sanctissim. parte prima, capite secundo, sect. 3. numer. 139.

Decimò, motus proprius Pii IV. obligans Prælatos regulares ad fidei professionem, non est in aliquibus Religionibus usu receptus, ac propterea illos non ligat, Tamburin. de jure Abbat. tom. 1. disputat. 8. questione tertia, numer. quinto, Bonacina in tract. de electione part. prima, capite septimo, dubit. 50. capite septimo, Villalobos in sum. tom. 2. tract. 1. dif. 6. numer. tertio, Sanchez in sum. tom. 1. libr. secundo, cap. quinto, numer. tertio. Diana resolut. moral. part. tertia, tractat. 2. resol. 78. Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. secunda, sect. 3. numer. 140.

Undecimò, motus proprius Pii Papæ V. editus 14. Kalendas Februarii 1569. de censibus, non est usu receptus in Cathalonia, testantur Cancer. part. secunda, var. capite primo, numer. 225. versic. Huc conferunt, ibi & quia, Fontanella de pact. nupt. tom. 1. clausul. 4. gloss. 18. part. secunda, numero tertio, Valer. de differ. int. utrumque for. verbo Usura different. 18. versic. Ultimo, quos citati Vela dissert. 36. num. decimo nono, in fine, libro secundo. Nec est usu receptus in Regno Valentia, tradit Reg. Leon decisio. 26. num. tertio, libr. primo, refert Vela dissert. 36. numer. decimonono, in fine libro secundo, Nec usu receptus est in Regno Sicilia, Lessius, de justit. & jur. libr. primo, capite vigésimo secundo, dub. 13. numer. 99. Duardus de censib. tom. 1. in proam. question. tertia, numero nono, Thoro loco statim allegando, Maltrill. decisio. 241. sub numero vigésimo quarto, libro secundo, & decisio. 262. numero secundo, libro tertio, Diana resolut. moral. part. prima,

prima, tractat. 8. resolut. 44. versic. Item etiam in fine. Gratian. discept. forens. cap. 587. numer. decimo tertio, Leotardus de usuris questione 44. numer. decimo octavo, Salgado de supplicat. ad Sanctiss. part. prima, capite secundo, sect. quarta, sub numer. 160. Nec est usu receptus in Regno Neapolis, testantur Molfes. in sum. tom. 2. tractat. 12. capit. sexto, numer. 82. Thoro in compend. decision. part. tertia, sect. 1. verbo Contractus column. 2. fol. 225. Gaito de credito part. secunda, capite septimo, num. 2210. Salgado de supplicat. ad Sanctiss. parte prima, capit. secundo, sect. quarta, numer. 160. Nec est usu receptus in Patria Pedemontana, tradit Thesaur. decision. 254. in fine, Nec est usu receptus Avenioni, testantur Ludovicus Bellus conf. 72. numer. nono, Leotard. de usur. question. 44. numer. decimo nono, Tondutus quest. civil. 59. numero quinto, Joannes de Faria in addit. ad Covarruv. libr. primo, variar. capit. nono, numer. 53. Nec est usu receptus in Regno Luzitaniae, Valascus consultat. 133. numero decimo, Nec est usu receptus in Germania, Bernard. Graeve. ad pract. cam. Impe. libr. secundo, conclus. 7. in coronide. Barbosa in cap. in Civitate, num. quarto, de usuris, Thoro ubi supra, Joannes de Faria in addit. ad Covarruv. libro primo, variar. capit. nono, numer. 53. Leotardus de usur. question. 44. numer. quinto, & nono. Nec est usu receptus in Belgio, Lessius de just. & jure libr. secundo, capit. vigesimo quinto, dub. 3. numero 33. Barbosa in cap. Civitate numer. quarto, de usur. Leotardus de usur. questione 44. numer. nono, Joannes de Faria in addit. ad Covarruv. libr. primo, variar. capite nono, numer. 35. Nec est usu receptus in Gallia, Leotardus de usur. question. 44. numer. nono. Nec est usu receptus in Castella, & tota Hispania, & ab eo nomine Regio humiliter supplicatum fuisse cavetur l. 10. titul. decimo quinto, libr. quinto, recopil. & testantur Emanuel Rodriguez in explicat. dicti motus proprii in princip. Salon. de justit. & jure tom. 2. sub tract. de censibus artic. 3. disputat. 4. conclus. ultim. Lazarte de dec. vend. capit. decimo, numer. secundo, & vigesimo, in fine, Salzedus ad Bernard. Diaz in practic. crimin. capite 88. littera C. versicul. Poterunt in fine, Avenadano de censibus capit. trigesimo septimo, numero decimonono, & vigesimo quinto, Paz in praxi parte quarta, tom. primo, capite primo, numero quadragesimonono, versicul. Adverte, Gurtierrez practic. libro secundo, question. 177. numer. nono, versicul. Et quia. Azevedo l. 1. numer. tertio, in fine titul. 15. libr. quinto, recopil. Molina de justit. & jure tom. 2. disput. 172. numer. quarto, post medium versic. An autem, Cenedo canonicar. questione septima, per totam, Felician. Solis de censib. libro primo, capit. primo, numero decimo octavo, post medium versic. Alterum extravagantem, & late dicto libro primo, capit. nono, a numero primo, Barbosa in extra. 1. numer. quarto, & quinto, de empt. & vendit. Joannes de Faria in addit. ad Covarruv. libro primo, variar. capit. nono, numer. 53. Rodericus de annu. reddit. libro primo, questione quarta, numer. vigesimo octavo, Bobadill. in politic. libr. secundo, capit. decimo, numer. quadragesimoprimum, Villalobos in sum. tom. 1. tractat. 23. dif. 8. numer. secundo, Salas de contract. sub tractat. de censib. a versic. Quare examinandum, & de legib. disputat. 13. sect. 4. numero vigesimo primo, Bernard. Graeve. ad pract. cam. Imper. libro primo conclus. septima, confid. 1. numer. decimo sexto, versic. Sic nec in Hispania, Fontanella de patris nupt. tom. 1. claus. 4. gloss. 18. parte secunda, numero quarto, & quinto, Barbosa in cap. in Civitate, numero quarto, de usur. Ledesma in sum. part. secunda, tractat. 8. capit. trigesimo quarto, versic. A esta duda se responde, fol. 460. Sperell. decision. 2. numer. quadragesimotertio, in fine, Leotardus de usur. question. quadragesima quarta, numer. sexto, & nono, Salgado de supplic. ad Sanctiss. part. prima, capit. secundo, sect. 4. numer. 159. Vela dissert. 36. a numero decimonono, libro secundo.

57 Nedum quoad caput dicti motus proprii Pii V. in quo disponitur, quod non possit census constitui, nisi

in pretio in pecunia numerata perfoluto, etiam testibus & Notario in actu celebrationis instrumenti, & non antea recepto: sed etiam generaliter & absolute fuisse ab eo supplicatum, ut tradunt Doctores proxime citati, & punctim advertit Rodericus de annu. reddit. libr. primo, capit. quarto, num. vigesimo nono, & quod hodie motus iste proprius non obliget, dicunt Zerola in praxi Episc. part. prima, verbo Contractus censualis, §. 1. Barbosa in cap. in Civitate, numero quarto, de usur. Sed circa hoc ultimum ubi iste motus proprius receptus est, vide Dianam resolut. moral. part. 1. tract. 8. resolut. 44. & late Leotardus de usur. question. 44. num. 21.

Duodecimo, Bulla Coenae quoad capitula tangentia regaliam protectionis vi oppressorum, non obligat in Hispania, quia non est usu recepta, Salgado de reg. protect. part. prima, capit. secundo, sect. tertia, numero 143. & ad majorem cautelam fuit ab eisdem pro parte suae Majestatis supplicatum, Morla in emp. jur. part. 1. titul. 2. question. 14. numero octavo, in fine, Cenedo canonicar. question. 45. num. 86. Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. 1. cap. 2. sect. 4. num. 162.

Decimotertio, motus proprius Pii IV. contra affectatas & simulatas donationes Episcoporum, de quo late Solorzan. de jure Indiar. tom. 2. libr. 3. capit. 10. a numer. 88. nec est usu receptus, neque in Hispania, non in Indiis Solorzan. de jur. Indiar. tom. 2. libr. 3. cap. 10. num. 118.

Decimoquarto, Regulae Cancellariae Clementis IV. circa conservatores aliqua disponens non fuerunt receptae in aliquibus partibus, nec servantur, tradunt Moneta de conservat. capit. 5. num. 151. & 152. Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. 1. capit. 2. sect. 3. num. 142.

Decimoquinto, Bulla Pii V. Dat. Romae 3. Septembris 1508. contra Clericos Sodomitas, non est in foro conscientiae usu recepta, ut contra Navar. in manual. cap. 27. numer. 249. & 250. Garci. de benefic. part. 15. capit. decimo, numer. 197. docent multis citatis Diana resolut. moral. parte secunda, tractat. 17. & 3. miscellan. resolut. 21. versic. Quando poenas & resolut. 61. & 62. in sum. parte prima, verbo Clericus, numero decimo octavo, Barbosa in cap. Clerici 4. numer. sexto, de exce. Pralat. & de jure Eccles. univers. libro primo, capit. quadragesimo, numer. quadragesimo octavo, Fermosin. in cap. cum non ab homine question. vigesima prima, numero octavo, & nono, de judic. qui etiam tractant an sit usu recepta in foro exteriori. Addo Farinac. in praxi part. quarta, de elect. carnis quest. 148. num. 28. in fine.

Decimosexto, Breve Pii V. ut Episcopus successor possit iterum examinare religiosos semel examinatos, & approbatos a suo praedecessore ad audiendas confessiones, Philippus II. Hispaniarum Rex ab eo supplicavit ad Sedem Apostolicam, ob tumultus & scandala inde orta, & timenda, & ob gravia inconvenientia Gregorius XIII. Pontifex Maximus melius informatus illud postea reformavit, refert Salgado de supplicat. ad Sanctissim. part. prima, capit. secundo, sect. 4. numer. 161.

Decimoseptimo, caput si iudex laicus, de sentent. excomm. in 6. non est usu receptum in Cathalonia, nec in aliis pluribus Regnis, ut late tradidi decis. 2. a numer. 7. part. 1.

Decimo octavo, constitutiones Tarraconae circa Immunitatem Ecclesiarum non sunt receptae in Cathalonia, Fontanella decis. 201. num. octavo, & nona, part. prima.

Decimonono, extravagans ambitiosa, de rer. Eccl. alienat. non est usu recepta pluribus in locis, saltem quoad censuras, & privationem officii & beneficii, Covarruv. libro secundo, variar. capit. decimosexto, numer. sexto, versic. Quinto in fine, Navar. in manual. capit. vigesimo septimo, num. 149. & 150. & in comment. de alienat. rer. Eccles. numer. decimotertio, & decimoquarto, Gamma decision. 390. numer. secundo,

- cundo, Suarez de censur. tom. nono, disput. 23. sect. 6. numer. secundo, Bonacina libro tertio, de contract. feudi questio. octava, punct. quarto, numer. decimoquarto, Sanchez libro secundo, moral. capite vigesimo secundo, numero secundo, Sarmiento de rebus. Eccles. part. secunda, capite secundo, numer. vigesimo, Gutierrez canonicar. libr. primo, capite octavo, a numero sexto, alios plures cumulant Cenedo collectan. ad sextum 32. numer. primo, Barbosa in extravag. ambrosiose, numer. tertio, de reb. Eccles. alien. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. 2. capit. 17. dubit. 22. a numer. 1.
- 62 Vigesimo licet in civilibus confessio extrajudicialis, presente parte facta, duobus contestibus de eodem loco & tempore probata, plene probet, facta autem parte absente, solum de jure civili facit semiplenam probationem, nisi alia concurrant, Farinae. in praxi parte secunda, questio. 69. numer. 155. Bucaron. de differ. int. jud. civil. & crimin. differ. 34. numer. secundo, & tertio, late tradunt Gabriel. com. conclus. libro primo, de confes. conclus. 1. Maranta de ord. judic. parte sexta, de confes. numero secundo, & a numero decimo secundo, Scapa de jure non scripto libr. tertio, cap. 70. Ludovic. decisio. Perusin. 9. per totam, maxime numer. primo, & a numero decimo sexto, Henfius de censib. part. prima, capit. quarto, a numero vigesimo quinto, Gutierrez de juram. confirm. part. prima, capite 54. per totum, Valenzuela consil. 126. a numero primo, libro secundo, Borrell. in sum. decisio. parte secunda, titul. tertio, a numero 63. cum plurib. seq. Barbosa in capite fin. numer. 3. 10. & 11. de confes. Vela differt. 23. numer. 15. 16. & 17. parte prima, Fontanella decisio. 258. numer. quinto, sexto, & a numero vigesimo quarto, parte prima. De æquitate tamen canonica confessio extrajudicialis in civilibus, parte absente facta, duobus testibus de eodem loco, & tempore probata, plene probat, Felin. in cap. si cautio, numer. vigesimo septimo, de fide instrum. Afflict. decisio. 164. numero quinto, Maranta de ord. judic. part. sexta, de confes. numer. decimonono, Rota decisio. 685. parte prima, & decis. 4. numer. primo, parte secunda, diver. Ludovif. decisio. 402. numer. secundo, & ibi: Beltramin. Covarruv. in cap. quamvis pactum, parte secunda, §. 4. numer. primo, Farinacius decisio. 460. numero secundo, part. prima, & decis. 415. part. 2. posthum. Gabriel. com. conclus. libr. 1. de confes. conclus. 1. numer. 46. Valenzuela consil. 126. numer. sexto, libro secundo, Barbosa in cap. final. sub numer. 3. & 10. in fine de confes. Fontanella decisio. 58. numer. 28. parte prima, quidquid dicat Gutierrez de juram. confirm. part. 1. capit. 54. numer. 11. Tamen tamen ista æquitas canonica tamquam rigorosa nunquam in Cathalonia fuit observata & practicata, ut testatur Fontanella decisio. 258. numer. 30. part. 1. nec voluit Senatus unquam illam sequi.
- ejus heredibus omnia, que ex tali extractione contingunt.
- 4 Pralati & Rectores Ecclesiarum in casibus non exceptis non possunt reum existentem in Ecclesia consignare judici seculari, numer. 4. & si illum consignaverint, & mors sequatur, irregularitatem incurrunt, numer. 5. Amplia numer. 6.
- 7 Processus & omnia acta judicialia facta contra reum extractum ab Ecclesia in casibus non exceptis sunt prorsus irrita, & nulla.
- 8 Judex secularis reum extractum ab Ecclesia in casibus non exceptis nequit incarcerare, interrogare, aut aliquem actum contra eum facere.
- 9 Confessio facta per reum extractum ab Ecclesia in casibus non exceptis invalida est.
- 10 Judici volenti extrahere reum ab Ecclesia in casibus non exceptis licitum est resistere, num. 10. nedum judici seculari, sed etiam Ecclesiastico, num. 11. tam per reum, quam per Ecclesiam, Clericos, & Ecclesiasticas personas, num. 12. & quomodo debeat esse hæc resistantia, explicatur a num. 13. cum seq.
- 13 Reus existens in Ecclesia in casibus non exceptis ad defendendam suam immunitatem potest resistere armis, & quacumque alia vi, numer. decimotertio, sed contrarium verius existimo, numer. decimoquarto.
- 15 Clerici, possunt resistere judici seculari extrahere volenti in casibus non exceptis reum ab Ecclesia armis spiritualibus, per excommunicationem scilicet, & alias censuras, numero 15. & possunt etiam in isto casu reum abscondere, numer. 16. vel claudere januas Ecclesie, numer. 17.
- 18 Clerici non possunt armis bellicosis defendere reum ad Ecclesiam confugientem, ne de facto per judicium secularem extrahatur in casibus non exceptis, numero 18. adeo quod si armis id efficiunt, & mors sequatur, irregularitatem incurrunt, num. 19. nec possunt Pralati uti auxilio laicorum ad defendendam Ecclesiam, num. 20. nec reum extrahere a manibus Judicis secularis, num. 12. & si prædicta fecerint, grave delictum committunt, num. 22.
- 23 Judex secularis in casibus exceptis potest propria auctoritate extrahere reum ab Ecclesia, nulla petita licentia a iudice Ecclesiastico.
- 24 Judici seculari volenti extrahere reum ab Ecclesia in casibus exceptis non possunt Clerici resistere, & consequenter nec claudere januas Ecclesie, num. 24. aliàs grave delictum committunt, num. 25.
- 26 Judex secularis volens propria auctoritate extrahere reum ab Ecclesia in casibus non exceptis, si ei claudantur janua Ecclesie, non potest illas frangere, numer. 26. aliter si id faciat graves penas incurrat, num. 27.
- 28 Judex secularis in casibus exceptis si janua Ecclesie sunt aperte, potest perquirere reum in Ecclesia, numer. vigesimo octavo, & si Clerici id impediunt grave delictum committunt, numer. vigesimo nono.
- 30 Judex secularis volens extrahere reum ab Ecclesia in casibus exceptis, si ei claudantur janua Ecclesie, potest eas aperire omni meliori modo, etiam illas frangendo, numer. 30. ratio traditur, numer. 31. & quomodo practicandum sit, numer. 33. & 34.
- 32 Birruarii possunt in criminalibus frangere ostium domus pro capiendo malefactore, quod quomodo exequendum sit, & quid in civilibus remissive.

ARGUMENTUM.

An Judex sæcularis volens propria auctoritate extrahere reum ab Ecclesia, si ei claudantur portæ, & januæ Ecclesie, possit illas frangere.

SUMMARIUM.

- 1 Judex secularis extrahens reum ab Ecclesia in casibus non exceptis committit grave peccatum sacrilegii, incurrat excommunicationem, & alias penas.
- 2 Judex secularis extrahens reum ab Ecclesia in casibus non exceptis tenetur eum Ecclesia restituere.
- 3 Judex secularis extrahens reum ab Ecclesia in casibus non exceptis tenetur compensare ei &

DECISIO CXX.

1 **S**uppono primò, quòd Judex secularis extrahens reum ab Ecclesia in casibus, & delictis non exceptis committit grave peccatum sacrilegii propter irreverentiam, quam infert loco sacro in cuius favorem hæc Immunitas introducta est, ita docet Divus Thomas 2. 2. *question. 90. artic. 2. ad 3.* quem omnes sequuntur, ut testantur Villalobos *in sum. tom. 2. tractat. 39. differ. 8. numer. 4.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubitat. 35. sect. 1. num. 1.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. libr. 6. capit. 1. dub. 7. numer. 1.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 20.* Ciarlin. *controverf. forens. capit. 162. numer. 8. part. 1.* Suarez *de relig. libr. 3. capite 31. numer. 4. & 9.* ac incurrit excommunicationem, & alias pœnas, de quibus lata manu Castrus Palaus *in oper. moral. tom. 2. tractat. 11. disputat. unica punct. 2. à numer. 1.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. numer. 21.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 35. per totam.* Farinacius *de Immunit. Eccles. à numer. 307.* Barbosa *de jure Eccles. univers. libr. 2. capit. 3. à numer. 159.* Gambacurta *de Immunit. Eccles. libr. 8. capit. 1. cum sequentibus.* Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap. 15.* Ciarlin. *controverf. forens. capit. 10. numer. 37. part. 1. & cap. 162. num. 8. part. 2.* Italia *de Immunit. Eccles. libr. 1. capit. 6. §. 2.* Mexia *de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 2. per totum.* Pichard. *in manducat. ad praxim part. 1. §. 4. numer. 67.* Reguera *in practic. crimin. cap. 26. num. 5.*

2 Et tenetur ꝑ reum ab Ecclesia extractum in casibus, & delictis non exceptis Ecclesie restituere, quamvis præstare velit juramentum, cautionem, & securitatem de non puniendo corporaliter, Suar. *de relig. libro 3. capit. 13. numer. 6.* Villalobos *in sum. tom. 2. tractat. 39. differ. 8. num. 4.* Farinac. *de Immunit. Eccles. num. 50.* Diana *resolut. moral. part. 6. tractat. 1. resolut. 32. vers. Et nota hic obiter.* Thom. del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubitat. 33. num. 4.* Et consequenter ꝑ tenetur ex justitia restituere & compensare reo ab Ecclesia extracto in casibus, & delictis non exceptis, & ejus hæredibus omnia damna, quæ ex tali extractione reo contigerunt, Suarez *de relig. libr. 3. cap. 13. à numer. 8.* Valentia *tom. 3. disputat. 6. question. 15. part. 1. quest. 2.* Villalobos *in sum. tom. 2. tract. 39. differ. 8. numer. 4.* Layman *libr. 4. tractat. 9. cap. 3. numer. 14.* Ambrosin. *de Immunit. Eccles. cap. 15. num. 8.* Farinacius *de Immunit. Eccles. num. 321.* Peregrinus *de Immunit. Eccles. capit. 15. num. 26.* Bonacina *tom. 2. disput. 3. question. 7. punct. 7. num. 3.* Castrus Palaus *in oper. moral. tom. 2. tract. 11. disputat. unica punct. 11. numer. 14.* Sanchez *conf. moral. tom. 1. libr. 3. capit. unico dub. 17.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. sub num. 10.* Diana *resol. moral. part. 6. tractat. 1. resolut. 32. vers. Quero 3. cum sequentibus, & in sum. part. 1. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 34. vers. Qui aliam.* Barbosa *de jure Eccles. univers. libr. 2. cap. 3. num. 159. in fine.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dub. 34. à numer. 6.* Ciarlin. *controverf. forens. cap. 16. num. 9. part. 2.*

4 Suppono secundò, quòd Prælati, & Rectores Ecclesiarum in casibus, & delictis non exceptis non possunt reum existentem in Ecclesia consignare Judici seculari, etiam si Judex secularis præstet securitatem, cautionem, & juramentum de non puniendo reum, ut contra Suarez *de relig. libr. 3. cap. 13. num. 3.* Coream *de Immunit. Eccles. part. 4. num. 10.* Sylvest. *in sum. verbo Immunitas 3. quest. 4. num. 4.* Villalobos *in sum. tom. 2. tractat. 39. dif. 8. num. 3.* Peregrin. *de Immunit. Eccles. capit. 12. numer. 9.* Villagut. *de exten. leg. titul. de exten. Immunit. Eccles. num. 8.* Farinac. *de Immunit. Eccles. num. 244. & 245.* docent, & probant solutis contrariis Bonacina *tom. 2. disput. 3. quest. 7. punct. 7. numer. 3.* Castrus Palaus *in oper. moral. tom. 2. tractat. 11. disputat. unica punct. 11. num. 5.* Diana *resol. moral. parte 6. tract. 1. resolut. 31. vers. Quero 2. cum sequentibus,*

Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 39. à numer. 1.* Gambacurta *de Immunit. Eccles. libr. 8. cap. 11. & 12. num. 4.*

Qua propter Prælati, & Rectores Ecclesiarum tradentes reum Judici seculari in casibus, & delictis non exceptis irregularitatem incurrunt, si inde mors, aut mutilatio membri sequatur, quia tradendo reum Judici seculari censentur ipsius morti, & mutilationi cooperare, Sorbus, Rodriguez, quos citat Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. numer. 22. vers. Ecclesiastici porro* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 39. num. 9. & 10. & latius num. 13. vers. sic. An autem, & numer. 14.* Etiam si ꝑ in prædictis casibus reum tradant Judici seculari, præmissa cautione, & protestatione impunitatis circa corpus ipsius, quia talis protestatio est contraria facto, nec jura in talibus casibus excusant sic facientes, præmissa protestatione, præsertim cum graviter peccent, Bonacina *de irregul. disp. 7. quest. 4. punct. 7. num. 19.* Theaur. *in praxi verbo Immunitas, c. 1.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, num. 22. vers. An effugient,* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 39. num. 11.*

Suppono tertio, quòd processus, & omnia acta judicialia facta contra reum extractum ab Ecclesia in casibus, & delictis non exceptis sunt prorsus irrita, & nulla, Sylvest. *in sum. verbo Immunit. 3. question. 4.* Suarez *de relig. libr. 3. capit. 13. à numer. 12.* Bonacina *tom. 1. disput. 3. quest. 7. punct. 5. numer. secundo.* Layman *libr. 4. tractat. 9. cap. 5. num. 13.* quos citat Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. num. 23. vers. Sextum,* quibus addendi sunt Peregrin. *de Immunit. Eccles. capit. 15. num. 21.* Farinac. *de Immunit. Eccles. num. 56.* Ampliat. 18. Castrus Palaus *in oper. moral. tom. 2. tractat. 11. disputat. unica punct. 11. num. 14.* Villalobos *in sum. tom. 2. tractat. 39. dif. 8. numer. 4. in fine.* Ciarlin. *controverf. forens. cap. 10. à numer. 37. parte 1. & cap. 162. numer. 11. part. 2.* Mexia *de Cabrera in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 7. num. 23. in fine.* alios cumulat Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dub. 34. num. 1. & 2.* Aded ꝑ quòd Judex secularis reum extractum ab Ecclesia in casibus, & delictis non exceptis nequeat non solum incarcerare, sed neque interrogare, torquere, aut aliquid actum contra eum facere, alioquin actum tyrannidis committit, Suarez *de relig. libr. 3. cap. 13. à numer. 12.* Farinacius *de Immunit. Eccles. numer. 16.* Ampliat. 18. Layman *libr. 4. tractat. 9. cap. 3. num. 13.* Bonacina *tom. 2. disput. 3. quest. 7. punct. 5. numer. 2.* Castrus Palaus *tom. 2. tractat. 11. disputat. unica punct. 11. num. 14.* Ciarlin. *controverf. forens. cap. 10. à numer. 37. part. 1. & cap. 162. num. 11. part. 2.* Mexia *de Cabrera in formul. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 7. num. 22. & 23.* Thomas del Bene *de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubitat. 34. numer. tertio, quarto, & quinto.* Et propterea ꝑ si reus extractus ab Ecclesia in casibus, & delictis non exceptis confiteatur delictum confessio esset invalida, & inefficax, Sperell. *decision. 48. numer. 64.* Ciarlin. *controverf. forens. capit. 162. numero decimo secundo, part. 2.*

Suppono quarto, quòd Judici volenti extrahere reum ab Ecclesia in casibus, & delictis non exceptis licitum est resistere. Tum quia vim vi repellere licet, *l. ut vim, ff. de justit. & jur.* Tum quia officiali injustè exequenti licite de facto resistitur, *l. prohibitum, Cod. de jure fisci libro decimo.* Hostien. *in capit. sanè post numerum sextum, de celebrat. Missar.* Remig. *de Immunit. Eccles. ampliat. 18. numero tertio,* Suarez *de relig. libro tertio, capit. decimo tertio, numer. quarto,* Italia *de Immunit. libr. primo, capit. sexto, paragrapho secundo, à numer. 43. vers. Sed redeo,* quos laudat Farinacius *de Immunit. Eccles. numero,* quibus addendi sunt Layman *libro quarto, tractat. nono, capit. tertio, numer. decimo quarto,* Bonacina *tom. secundo, disputat. tertia, quest. septima, de Immunit. puncto quinto, in princip.* Lezana *quest. regular. tomo tertio, verbo Immunit. Eccles. numer. 22.* Pasqualig. *decif. moral. 460.*

- numer. primo, & secundo, Ciarlin. *controver. forens. capit. 151. sub numer. 37. part. secunda*, Correa de *Immunit. Eccles. part. quarta, numer. decimo primo*, Mexia de Cabrera *in formular. Immunit. Eccles. libr. primo, capit. secundo, numer. 51. & 52.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. secundo, cap. 13. dubitat. 31. numer. 1. & 2.* Villalobos *in sum. tom. 2. tractat. 39. differ. 7. numer. 23.* Barbosa de *jure Eccles. univers. libr. 2. capit. 3. numer. 51.* Castrus Palaus *in oper. moral. tom. 2. tractat. 11. disput. unica punct. 11. numer. 15.* Azevedo *leg. 3. numer. 30. titul. 2. libr. 1. recopil. Diana resolut. moral. part. 6. tract. 1. resol. 32. versic. Sed ibi* Nedum
- 11 *Judici* ¶ *saeculari*, de quo loquuntur Suarez, Italia, Farinac. Lezana, Thomas del Bene, Villalobos, Barbosa, Castrus Palaus, Azevedo, & alii citati *num. 10.* Sed etiam licitum est resistere *Judici Ecclesiastico* volenti extrahere reum ab Ecclesia in casibus, & delictis non exceptis, Italia de *Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 6. §. 2. numer. 48.* Farinac. de *Immunit. Eccles. numer. 46.*
- 12 *Tamper* ¶ *reum*, cum ei fiat injuria, quam per Clericos, & personas Ecclesiasticas, Azevedo *leg. 3. numer. 30. tit. 2. libr. 1. recopil. Villalobos in sum. tom. 2. tractat. 39. dif. 7. numer. 23.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. num. 22.* Mexia de Cabrera *in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 2. num. 25.* Pasqualig. *decis. moral. 460. num. 1. & 2.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 31. numer. 1.* Ciarlin. *controver. forens. cap. 151. sub num. 37. part. 2. & alii citati numer. 10. & citandi num. 15.* An autem Ecclesiastici incurrant irregularitatem non defendentes isto casu reum, sed permittentes eum extrahi, vide Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. numer. 22. in fine*, Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 39. num. 12. & 13.*
- 13 *Reus* autem existens in Ecclesia ad defendendam suam Immunitatem in casibus, & delictis non exceptis potest resistere armis & quacumque alia vi, quia omnibus jus suum armis defendere licet, cum talis non sit aggressio, sed defensio, Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 32. numer. 3.* Diana *resolut. moral. part. 6. tractat. 1. resolut. 32. versicul. Sed ibi.*
- 14 Sed ego existimo, quod praedicta Doctorum resolutio respectu rei, tradita *numer. decimo secundo, & decimo tertio*, non est attendenda, quia res esset mali exempli permittere, quod reus praetextu injustae extractionis possit uti via facti, cum per viam justitiae valeat ejus indemnitati providere, ut in simili dicebat Cabal. *resolut. crimin. casu 24. per totum, & observatum contra reum existentem in Ecclesia acerrime resistentem, ne in carcerem detruderetur, testatur Gamma dec. 52. quidquid in isto casu eum impugnet Farinac. de Immunit. Eccles. sub num. 47.*
- 15 Clerici vero, & Ecclesiasticae personae possunt resistere *Judici saeculari* extrahere volenti in casibus, & delictis non exceptis reum ab Ecclesia armis spiritibus, cogendo scilicet per excommunicationem, & alias censuras extrahentem ad desistendum a tali violentia, *juxta can. miror 17. qu. 4. Covarruv. libr. 2. variar. capit. 20. numer. 18. in fine, versic. Sed & illud*, Azevedo *l. 3. numer. 30. titul. 2. libr. 1. recopil. Suarez de relig. libr. 3. capit. 13. numer. 3. & 5.* Farinac. de *Immunit. Eccles. numer. 47.* Paz *in praxi tom. 1. part. 5. capit. 3. §. numer. 16. versic. Nec tunc* Villalobos *in sum. tom. 2. tractat. 39. dif. 7. num. 23.* Layman *in theol. moral. libr. 4. tractat. 9. cap. 3. num. 14.* Correa de *Immunit. Eccles. part. 4. num. 11.* Castrus Palaus *in oper. moral. tom. 2. tractat. 11. disputat. unic. puncto 11. numer. 15.* Barbosa de *jure Eccles. univers. libr. 2. capit. 3. numer. 51.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verb. Immunit. Eccles. num. 22.* Mexia de Cabrera *in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. cap. 2. numer. 53.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 32. numer. 6. & dubit. 39. num. 5.* Sanchez *conf. moral. tom. 2. libr. 6. capit. 1. dub. 7. numer. 1.* Intellige si ubi adfit Episcopus, vel alius superior potens illas inferre *Judici saeculari*, post alios Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Im-*
- mun. Eccles. numer. 22.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 39. numer. 9.* Sin minus solum possunt Ecclesiastici intimare, & notificare *Judici saeculari* censuras, & poenas contra violatores Ecclesiasticae Immunitatis impositas, notat Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 22.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 26. dubit. 39. numer. 5.* Possunt ¶ *etiam Clerici & Ecclesiasticae personae in isto casu reum abscondere*, Lezana *quest. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 22.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 39. numer. quinto.* Vel claudere ¶ *januas, & portas Ecclesiae*, Suarez de *relig. libr. 3. capit. 13. numer. 4.* Farinacius de *Immunit. Eccles. numer. 47.* Correa de *Immunit. Eccles. part. 4. numer. 11.* Barbosa de *jure Eccles. univers. libro 2. capite 3. numero 41.* Lezana, & Thomas del Bene *ubi supra.*
- 18 Non autem possunt Clerici, & Ecclesiasticae personae armis bellicosis, seu bello activo defendere reum ad Ecclesiam confugientem, ne de facto per *Judicem saecularem* in casibus & delictis non exceptis extrahatur, cum exinde majora scandala exoriri soleant, & Ecclesia non sit defendenda moribus castrorum, sed tantum censuris Ecclesiasticis, *juxta can. miror. 17. quest. quarta*, ut docent Abbas *in cap. inter alia, numer. 16. de Immunit. Eccles. Remigius de Immunit. Eccles. quest. 12.* Paz *in praxi tom. 1. part. 5. capit. 3. §. 3. numer. 16. versic. Nec tunc*, Villalobos *in sum. tom. 2. tractat. 39. dif. 7. numer. 23.* Covarruv. *libr. 2. variar. resolut. capit. 20. numer. 18. versic. Sed & illud*, Porroles *§. infantio num. 19.* Cutell. de *Immunit. Eccles. libro 1. quest. 37. num. 6.* Azevedo *l. 3. numer. 30. titul. 2. libr. recopil. Suarez de relig. lib. 3. cap. 13. numer. 4. & 5.* Farinacius de *Immunit. Eccles. num. 47.* Fagundez *libr. 4. de praecip. Eccles. cap. 4. num. 59.* Layman *in theol. moral. lib. 4. tractat. 6. cap. 3. numer. 14.* Correa de *Immunit. Eccles. part. 4. numer. 12.* Lezana *quest. regular. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. numer. 22.* Bonacina *disput. 3. quest. 7. de Immunit. §. quinto, numer. primo*, Peregrinus de *Immunit. Eccles. cap. 14. numero decimo primo, disputat. unica punct. 11. numer. decimo quinto*, Barbosa de *jure Eccles. univers. libro secundo, capit. tertio, num. quinquagesimo primo*, Sanchez *conf. moral. tom. 2. libr. sexto, capit. primo, dubitat. septima, numer. primo*, Pasqualig. *decis. moral. 460. num. primo, & secundo*, Mexia de Cabrera *in formular. Immunit. Eccles. libr. primo, capit. secundo, numer. 52.* Ciarlin. *controver. forens. capit. 151. num. 37. part. 2.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubitat. 32. numer. quinto, & dubitat. 39. numer. quinto*, latissime Bobadilla *in polit. lib. 2. cap. 15. per totum.* Adeo ¶ *quod si id armis efficiunt, & mors, aut mutilatio alicujus sequatur, irregularitatem incurrunt*, Thesaurus *in praxi verbo Immunit. cap. 1.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. sub num. 22.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 39. num. 6. in fine.*
- 20 Nec etiam possunt Praelati, & Pastores Ecclesiarum uti auxilio laicorum ad defendendam Ecclesiam. Et quamvis aliqui oppositum teneant, si sine scandalo id fieri possit, & gravis necessitas id exoptulet, quia licitum est vim vi repellere, servato tamen moderamine inculpatae tutelae, & servatis regulis prudentiae, ut dicunt Suarez de *religion. libr. 3. capit. 13. numer. 5.* Bonacina de *legib. disput. 3. quest. 7. §. 5. numer. 1.* Lezana *quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. sub numer. 22.* Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 39. numer. 7. & 8.* Farinacius de *Immunit. Eccles. numer. 47.* Peregrinus de *Immunit. Eccles. capit. 14. numer. 11.* Tamen hoc non expedit, nec fieri potest, cum exinde majora scandala exoriri soleant, ex traditis per Doctores citatos *numer. 18.* & notat Thomas del Bene de *Immunit. Eccles. tom. secundo, capit. decimo sexto, dubitat. 32. numero quinto*, & cum hoc transit Suarez de *religion. libro tertio, capit. 13. numer. quinto*, nisi fieret cum auctoritate

- toritate Summi Pontificis, sequitur Farinacius de *Immun. Eccles. num. 47.*
- 21 Nec denique reus jam fuerit captus in Ecclesia pro casibus, & criminibus non exceptis, non possunt Clerici extrahere eum à manibus iudicis sæcularis quamvis id fieri posse dicant Lezana *quest. regular. tom. 3. verba Immunit. Eccles. sub num. 22.* Thomas del Bene de *Immun. Eccles. tom. 2. capit. 16. dubit. 39. num. 5.* Azevedo l. 3. num. 30. titul. 2. libr. 1. *recopil. Italia de Immunit. Eccles. libr. 1. capit. 6. §. 2. num. 49.* quia res esset mali exempli quòd possint Clerici hac via facti uti, cum per viam iustitiæ, scilicet per contentionem juxta Concordiam Reginæ Eleonoræ, & Cardinalis Conventuarum valeant illius rei indemnitati providere *ut dicebam numer. 14.*
- 22 Quòd autem Clerici non possint armis bellicosis defendere reum ad Ecclesiam confugientem, ne de facto per iudicem sæcularem extrahatur, nec possint uti auxilio laicorum, nec eripere reum à manibus iudicis sæcularis, imò si id fecerint, committunt atrox delictum, puniri que possunt in Cathalonia per iudicem Brevis Apostolici. Sic fuit declaratum in Cathalonia per Tribunal Brevis Apostolici 16. Julii 1615. contra aliquos Clericos Sedis Barcinonæ, inculpato de valida resistantia facta cum armis contra Magnificos Monserratum Ramon, & Don Franciscum Roig & de Mendoca Judices Regiæ Curia, Maginum Grau Regentem Vicariam Barcinonæ, Hieronymum Huguet Verdèt Regentem Subvicariam Barcinonæ, & alios Officiales, & Ministros, qui declarato sono emissio intraverunt in dictam Ecclesiam, ad effectum recognoscendi, & extrahendi ab eadem aliquos captis, qui anteriori die à carceribus Regis aufugerant, & in dictam Ecclesiam se receperant, & impedierunt continuando dictam resistantiam, magno tumultu, & magnis vocibus de visque la Iglesia, concitando, ac commovendo populum, & irruentes in dictum Nobilem Don Franciscum Roig iudicem Regiæ Curia, & alios Regios Officiales, ne dictum scrutinium fieret: fuit conclusum crimina, de quibus dicti Ecclesiastici impetiti fuerunt, esse atrociora, & cognitionem illorum pertinere ad iudicem Brevis Apostolici.
- 23 Suppono quintò, quòd licet grave dubium sit inter Doctores, an iudex sæcularis in casibus & delictis exceptis possit reum ad Ecclesiam confugientem ab ipsa invitum extrahere propria auctoritate, sine licentia Episcopi, de qua late *decisio. 2. numer. 24. part. 1.* Tamen in Cathalonia, Aragonia, Valentia, Lusitania, Castella, & aliis pluribus Regnis, iudex sæcularis in casibus, & delictis exceptis extrahit reum ab Ecclesia propria auctoritate, nulla petita licentia & facultate à iudice Ecclesiastico, ita observari testantur Fontanella d. c. 183. *num. 1. part. 2.* Bardaxi foro 1. *num. 37. de his qui ad Eccles. confug. & alii plures quos laudavi decis. 3. à num. 19. part. 1.*
- 24 Suppono sextò, & ultimò, quòd iudici sæculari volenti extrahere reum ab Ecclesia in casibus, & delictis exceptis non possunt Clerici, & Ecclesiasticæ personæ resistere, & consequenter nec claudere januas, & ostia Ecclesiæ, ita supponunt contrario sensu omnes relati *numer. 10.* quidquid contrarium antequam casus sit declaratus videatur innuere Mexia de Cabrera *in formular. Immunit. Eccles. libr. 1. capit. 2. numer. 52.* & sentiat Thomas del Bene de *Immun. Eccles. tom. 2. cap. 26. dubit. 33. num. 4. versic. Quinimo,* quia isti loquuntur in terminis juris communis & primæ opinionis relatæ *decis. 2. numer. 24. part. 1.* vel in terminis Bullæ Gregorianæ, ad tradita *decis. 2. num. 35. part. 1.* & ego loquor attenda praxi Cathalonæ & aliorum Regnorum, ubi iudex sæcularis in casibus & delictis exceptis potest propria auctoritate reum extrahere ab Ecclesia, absque licentia iudicis Ecclesiastici, *ut dixi num. 23.*
- 25 Quod adeò verum est, ut si Clerici resistant iudici sæculari in casibus, & delictis exceptis, volenti extrahere reum ab Ecclesia absque licentia iudicis Ecclesiastici, committunt atrox delictum, puniunturque in Cathalonia per iudicem Brevis Apostolici. Sic fuit declaratum in Cathalonia per Tribunal Brevis Apostolici 21. Februarii 1616. contra aliquos Religiosos Monasterii Sancti Augustini Civitatis Barcinonæ, delatos de valida resistantia atrocique vi per eisdem facta Magnifico Francisco Mijavila franquesa Regio Consiliario, & Advocato Regii Patrimonii, & Consultori Curia Brevis Apostolici, in actu scrutiniæ & apprehensionis, quem peragebat pro executione Regiorum mandatorum, cum comitiva aliorum officialium Domini nostri Regis, de libris computorum Francisci Alexandri Modò olim campforis, five numularii præsentis Civitatis, qui decorsit in domo, quam dictus Modò inhabitat in spatio ante januas Ecclesiæ dicti Monasterii S. Augustini, de qua violenta librorum dicti Modò jam in inventario, descriptorum, & per dictum Mijavila apprehensorum subtractione à manibus dicti Mijavila, in eum plura verba inurbana proferendo, ipsumque, & suos multis appellitibus dejiciendo, januasque spatii prædicti ne possint adjuvari, claudendo, propterea que debita mandatorum Domini Regis executio fuit turbata, & impedita: fuit declaratum delicta esse atrociora. Et die vigesima prima Julii 1628. contra plures Religiosos Monasterii Sancti Francisci de Paula Civitatis Barcinonæ, delatos de resistantia facta Francisco Dalmau Regenti Vicariam Barcinonæ, Nobili Bernardo de Cabrera Regio Alguzirio Ordinario, & aliis Regiis Officialibus, & familiæ illorum, qui decima octava dicti mensis Julii se contulerant ad dictum Monasterium cum Magnifico Antonio Viñola iudice Regiæ Curia ex ordine Excellentissimi Domini Locumtenentis Generalis ad effectum capiendi Cyprianum Costa, Joannem Ferrer Caperò, & alios, delatos, & inculpato in Regia Curia de variis, & diversis criminibus atrocibus, propterea que privandi veniebant Ecclesiæ Immunitate, & aliqui illorum condemnandi ad pœnam mortis naturalis, & quòd nihilominus in dicto Monasterio receptabantur de voluntate dictorum Fratrum, & quòd à dicto Monasterio exhibant pro committendis pluribus delictis in præsentis Civitate armati tormentis manualibus parvæ mensuræ, & deinde post commissâ delicta ad dictum Monasterium redibant, cum maximo scandalo totius dictæ Civitatis. Et quòd captis dictis Cypriano Costa, & aliis delinquentibus ad effectum illos ducendi ad carceres Episcopales, ut ibi eis esset tuta Ecclesiæ Immunitas, si eadem gaudere deberent, resistendo dicto Regio Vicario, Alguzirio, & aliis Officialibus, apprehensis fustibus, ensibus, lapidibus, & alias ipsos percutiendo pugnis, & dictis lapidibus, plura verba injuriola proferendo, tollendo à famulis dicti Regii Vicarii tormenta manualia, quæ ferebant, aliisque violentiis utendo contra Officiales Regios prædictos, dictos delinquentes captos fugere fecerunt: fuit declaratum hujusmodi delictum esse atrox, & illius cognitionem pertinere, & spectare ad iudicem Brevis Apostolici.
- Quibus suppositis, dico primò, quòd iudex sæcularis volens propria auctoritate extrahere reum ab Ecclesia in casibus, & delictis non exceptis, si ei claudantur portæ, ostia, januæ, & fores Ecclesiæ, non potest illas frangere. Ita fuit in Cathalonia decisum per priorem Jalpi Tertium 9. Maji 1653. in favorem Joannis Coll Bajuli, & Josephi Salvador Jurati Villæ de Lorret. Eo quia licet isto casu Clerici, & Ecclesiasticæ personæ illas claudunt *extraditis num. 17.* quæ confirmantur ex late adductis à *num. 1. & 18.*
- Quod adeò verum est, quòd si iudex sæcularis, januas, ostia, portas, & fores Ecclesiæ, vel Monasteriorum regularium infringant, aut in eis violentiam exercent, per consilia Civitatum, & Villarum potest ei impunè resisti, de jure nostro *constit. 6. de les Sanctes Esglesies,* ubi Mier. *in Curia Montissoni Regis Alphonsi part. 1. column. 1. capit. 31. numer. primo, in novis. fol. 93.* De Regno Aragonum *forus unicus,* ubi Bardaxi

Bardaxi numer. 1. de Immunit. Eccles. & præter sacrilegium, & pœnas communes, quasdam alias pœnas ex Religiosorum privilegiis incurrit, quæ referunt Caffarrubius in compen. privileg. mendicant. verbo Ecclesie Fratrum, num. 3. Rodriguez tom. 2. quest. regular. quest. 50. art. 2. Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarum, numer. 29. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 24. sect. 15. numer. 6. qui licet generaliter loquantur, intelligendi sunt, quando Judex sæcularis janua & ostia Ecclesie, vel Monasteriorum regularium frangit ad effectum extrahendi reum à loco sacro in casibus, & delictis non exceptis, ut loquuntur Lezana quest. regul. tom. 3. verbo Immunit. Eccles. num. 22. Thomas del Bene de Immunit. Eccles. tom. 2. cap. 16. dubit. 23. num. 1. Bardaxi foro unico num. 2. in fine de Immunit. Eccles.

28 Quinimò addunt aliqui, quòd etiam si janua, & portæ Ecclesie sint apertæ, non potest Judex sæcularis in casibus, & delictis non exceptis, perquirere reum in Ecclesia, ut dicit Marchus decis. 113. part. 1. qui loquitur etiam in casibus exceptis, sequitur Farinac. de Immunit. Eccles. numer. 627. quos citat Barbosa in leg. præfenti numer. vigesimo sexto, Cod. de his qui ad Eccles. confug. Sed certius est, quòd licet Judex sæcularis volens propria auctoritate extrahere reum ab Ecclesia in casibus, & delictis non exceptis, si ei claudantur janua, & portæ Ecclesie, non possit illas frangere, si tamen janua, & portæ Ecclesie sunt apertæ, potest Judex sæcularis in casibus, & delictis non exceptis perquirere reum in Ecclesia, non ad effectum extrahendi illum ab ea, sed ad effectum ponendi custodes, & satellitibus obsidere Ecclesiam, ne reus fugiat, quod fieri judici sæculari licet, ut dixi decis. 9. num. 44. part. 1. & decis. 78. num. 12. part. 2. Et multo magis licita est perquisitio rei in Ecclesia, si casus est dubius, an sit exceptus, ad effectum detinendi reum in Ecclesia vinculis, catenis, & compedibus, quod fieri in Cathalonia, & aliis Regnis licitum est Judici sæculari, ut Latè tradidi dec. 9. num. 36. præcipue num. 41. part. 1. & de Regno Valentie observatum refert Illustrissimus Dominus Vice Cancellarius Don Christophorus Crespi de Valdaura observ. 8. numer. 6. in fine part. 2. & absque dubio in casibus, & delictis exceptis potest Judex sæcularis perquirere reum in Ecclesia, Emanuel Rodriguez quest. regular. tom. 2. quest. 50. art. 2. vers. Ex dictis inferitur, Villalobos in sum. tom. 2. tract. 29. dif. 7. num. 24.

Sic in Cathalonia per Cancellarium Puigmari, trigesima Martii 1531. occasione firmæ juris per Regium Ceritanie in sua Curia sæculari factæ, procedimentis contra eum factis in Curia Ecclesiastica Officialatus Ceritanie ad instantiam Petri Roger, Presbyteri, & Rectoris Ecclesie Parochialis loci de queixans, ex quo dictus Regius Vicarius insequendo declarationem soni emissi, & in executionem illius intravit dictam Parochialem Ecclesiam & domum dicti Rectoris ad perquirendum facinorosos homines: fuit declaratum firmæ juris in dicta Curia sæculari factæ, per Regium Vicarium Ceritanie locum fuisse, & esse.

29 Quòd si Clerici, & Ecclesiasticæ personæ impediunt Judici sæculari, ne reum perquirat in Ecclesia etiam in casibus, & delictis non exceptis, committunt atrox delictum, & puniuntur in Cathalonia per Judicem Brevis Apostolici, ut fuit observatum 16. Julii 1615. in casu relato num. 22.

30 Dico secundò, quòd Judex sæcularis volens propria auctoritate extrahere reum ab Ecclesia in casibus, & delictis exceptis, si ei claudantur janua, ostia, portæ, & fores Ecclesie, vel Monasterium, potest eas aperire omni meliori modo, etiam illas frangendo, & eo casu non est violator, & fractor Ecclesiarum, & nec incurrit aliquam excommunicationem, sicut non est violator educens res ab Ecclesia, & illas secum asportans in casu permisso, sic disputato breviter articulo resolvit Bardaxi foro 1. numer. 37. versicul. Sed quis de his qui ad Eccles. confug. referunt, ac se-

quantur, & si ad aliud propositum Cancer. part. 3. variar. cap. 5. num. 12. Vinez in primo discurs. anni 1638. vers. Los Officiales Reales, ibi: De manera que fol. 56. tradunt etiam Emanuel Rodriguez quest. regular. tom. secundo, quest. 50. art. 2. vers. Secundo est, ad medium, & vers. Prohujus, & versic. Ex dictis inferitur, qui licet loquatur ad effectum recognitionis rei in Ecclesia, & non ad effectum extractionis, quem sequitur Villalobos, & si nulla facta mentione effractionis forium Ecclesie, sic intelligendus, juxta Doctorem quem allegat, in sum. tom. secundo, tractat. trigesimo nono, differ. 7. numer. 24. Tamen idem dico ad effectum extractionis rei ab Ecclesia. Quia † quando 31 principale permittitur, ex consequenti jure conceduntur omnia præparativa, & ea, sine quibus finis principalis haberi non potest, leg. ad rem mobilem, leg. ad legatum, ff. de procurator. Buccaron. ferè in terminis de differ. int. utrumque forum differ. 90. numero nono, & in specie Emanuel Rodriguez quest. regular. tom. 2. quest. quinquagesima, articulo secundo, versicul. Pro hujus. Sed in Cathalonia, & aliis Regnis potest Judex sæcularis in casibus exceptis extrahere reum ab Ecclesia propria auctoritate, absque licentia Judici Ecclesiastici, ut dixi num. 23. in tali casu non possunt Clerici, & Ecclesiasticæ personæ claudere januas, & ostia Ecclesie, vel Monasterii, ut dixi numer. 24. Ergo potest impunè Judex sæcularis exequi omnia necessaria præambula ad faciendam dictam extractionem, & consequenter si janua, & portæ Ecclesie sunt clausæ, eas omni meliori modo aperire, etiam illas frangendo.

32 Conducit, quòd in criminalibus birruarii, & satellites possunt frangere ostium domus pro capiendo malefactore, quod quando exequendum sit quid in civibus, & de materia videndi sunt Farinacius in praxi part. 1. quest. 17. num. 93. & 94. part. 3. quest. 103. numer. 78. Buccaron. de differ. int. judic. civil. & crimin. differ. 90. num. nono, & decimo, Guazzinus defens. 5. cap. 1. num. 23. Thoro in compend. decis. part. 3. sect. 1. verbo Aperiens ostium domus fol. 40.

Unde per Cancellarium Loris, Consultoribus Quintana, Planes & Sans septima Aprilis 1578. in facto juris firmæ in Curia sæculari Judicis Ordinarii Curie Regie Civitatis Gerundæ factæ per Raphaelem Albert procuratorem fiscalem dictæ Curie nomine proprio, & procuratorio Joannis Linrada, Bernardi Castellò, & aliorum plurium vicinatus pontis majoris Civitatis Gerundæ ratione quarundam molestationum, quæ in vim litterarum monitorialium à Curia Ecclesiastica Gerunden. emanatarum fiebant contra Gasparem de Toxano Vicarium, & Hieronymum Novell Bajulum Gerunden. & alios Ministros Curie Regie Gerundæ, instante Joanne Busquots notario, & procuratore administratorum Hospitalis Sanctæ Crucis Civitatis Barcinonæ, & Joannis Faurat Presbyteri procuratoris Hospitalis prædicti, ratione effractionis portarum domus, quam in vicinatu dicti pontis majoris Civitatis Gerundæ conductam habebat dictus Faurat ad opus dicti Hospitalis, & capturæ ibidem factæ de personis Joannis Valtar, Laurentii Lera, & Petri Lera, pro executione declarationis soni emissi in dicta Curia sæculari Gerunden. factæ, fuit declaratum his verbis: firmæ juris per dictum Michaellem Albert in prædicta Curia Regia prædictis nominibus locum fuisse, & esse.

33 Adde quòd in Cathalonia per Cancellarium Copons, Consultoribus Peguera, Sabater, & Regas 17. Novembris 1595. ratione firmæ juris factæ in Curia sæculari Vicarii Regii Civitatis Gerundæ per Nobilem Michaellem de Cruylles, & de Requens, dominum castri, & termini de Pubòl, & Jacobum Figuerò, Bajulum ejusdem termini, procedimentis contra dictum Bajulum in Curia Ecclesiastica Gerunden. instatis per Joannem Forn, Clericum in sacris constitutum, eo quia dictus Bajulus ingressus fuit cum Ministris suæ Curie domum, in qua habitabant Joannes Orta, alias Forn, Eleonor Forn conjuges, sitam

fitam in dicto loco de Pubol, in qua eo tunc dictus Joannes Forn Clericus reperiebatur, quanque suam propriam prætendebat, aperiendo januam dictæ domus, & sub inventario describendo non nulla bona mobilia in ea reperta pro executione cujusdam sententiæ per Bajulum, seu per Judicem ordinarium dicti castri, & termini latæ in favorem Petri Forn & aliorum, contra dictum Joannem Orta, alias Forn, & Eleonoram ejus uxorem: fuit declaratum, firmæ juris in dicta Curia sæculari per dictum Nobilem Michaellem de Cruylles, & de Requesens, & dictum Jacobum Figuerò factæ locum fuisse, & esse.

Adde denique, quod in Cathalonia per Cancellarium Erill, Consultoribus Rubi de Marimon, & Pons, de Turrell 9. Junii 1638. in favorem Vincentii Serra, Vicarii Regii Tarracônæ, contra Franciscum Voltes, Presbyterum, & Comensalem Sedis Tarracônæ, Fisci Procuratorem Cameræ Apostolicæ in Archiepiscopatu Tarracônæ, ex quo dictus Regius Vicarius cum sono emisso intravit unâ cum aliis in domo dicti Voltes, cujus januas recusans aperire, voluit frangere dictus Vicarius impediendo dictus Voltes, ne in dictam domum suam intraret, fuit declaratum, firmæ juris factæ in Curia sæculari locum fuisse, & esse.

- 33 Quod quidem non consulo, quod fiat à Judice sæculari, sed commoneo, & est tutius, quod requirat Episcopum, Vicarium Generalem, aut Decanum, seu Officialem foraneum, si est in Civitate, Villa, aut loco, ubi delictum successit, sin minus Rectorem Ecclesiæ, qui faciat aperire januas, & ostia talis Ecclesiæ ad effectum extrahendi reum ab ea pro delicto excepto, ita notat, & feteri advertit Bobadilla in *polit. libr. 2. capit. 14. sub numer. 91.* factaque hac requisitione, si nihilominus Judex Ecclesiasticus, aut Rector Ecclesiæ noluerit aperire facere Ecclesiam, tunc potest Judex sæcularis in casibus, & delictis exceptis Ecclesiæ januas, & portas aperire omni meliori modo, etiam illas frangendo, Mier. in *Cur. Montifsoni Regis Alphonfi II. part. prima, column. 1. cap. 31. numer. 4. in novis fol. 93.* conduit Cancer. *part. tertia, variar. capit. 5. num. 11. & 12.* ita observatum in Cathalonia de anno 1522. nam cum per Cancellarium, Consultoribus Pasqual, Vallesica, Albalat, Hospital, & Dalmau, fuisset declaratum Onofrium Mullet, qui de Campanili Ecclesiæ loci de Copons proiecerat lapidem, & cum balista sagittam in Commissarium Regium, & Bajulum dictæ Villæ de Copons, non gaudere Immunitate Ecclesiæ. Et cum postea eodem anno dictus Mullet per Regium Criminale Consilium fuit condemnatus ad mortem, dum ducebatur ad audiendam publicationem sententiæ, aufugisset à manibus Officialium ad Ecclesiam Sedis Barcinonæ, & se recepisset in Capella Sanctæ Eulaliæ, & januæ illius fuissent clausæ, quo pervento ad notitiam Domini Proregis, Doctores Regii Consilii ad dictam Ecclesiam cum sono emisso accessissent & pro parte dicti Domini Proregis fuisset requisitus Officialis Ecclesiasticus, quatenus dictam Capellam aperiret, & delatum traderet Curia sæculari, offerendo illi observare Immunitatem, casu quo illi esset servanda, & renuente dicto Officiali Ecclesiastico, imò expediente litteras contentiones in forma solita juxta concordiam: fuit conclusum in scalis dictæ Capellæ, quod per Officiales Regios, seu per sonum continuantes aperiretur dicta Capella, & caperetur, & extraheretur ab ea dictus reus. Et ita ruptis claustris de mandato Domini Proregis per quemdam ferri fabrum fuit dictus Mullet extractus, & reductus ad Regios carceres. Et postmodum firmata competentia per Cancellarium die vigesima Decembris 1522. fuit declaratum dictum Mullet Immunitate Ecclesiastica non gaudere. Qua facta declaratione, eodem die suspensus fuit.

- 34 Ultimò ex nostra Regia Audientia in conclusionem sequentem.

Die septima Novembris 1663. Barcinonæ. In Regia Audientia, & in Aula Nobilis Regentis Cancellaria,

Præsidente Nobili Hieronymo de Codina, antiquiore in Aula interfuerunt cum eo Nobiles, & Magnifici Doctores sequentes, Nobilis Michael de Cortiada Fisci Advocatus Patrimonialis, Joannes Paulus Xammar, & Augustinus Pinyana. In facto firmæ juris factæ in Regia Audientia per Raphaellem Bonaventuram de Gualbes, Domicellum, Bajulum Cuporum præsentis Civitatis, & Josephum Fortuny, Algutzirium Regium, procedimentis contra eos factis per Doctorem Josephum Ximenez, & de Monrodon Canonicum Sedis Barcinonæ, ut Conservatorem Apostolicum Sacræ Religionis Divi Benedicti Claustralium Provinciæ Tarracônæ, audita informatione facta in bancho Regio per dictum Canonicum Ximenez conservatorem prædictum, cui fuerat per litteras Regias rescriptum ut compareret in Regia Audientia banchum Regium super his informaturus, facta relatione per Augustinum Pinyana, Regium Consiliarium & dictæ causæ relatorem.

Attento ex informatione facta in Regia Audientia per Josephum Ximenez de Monrodon D. D. Canonicum Sedis Barcinonæ, conservatorem Apostolicum Sacræ Religionis Divi Benedicti Claustralium Provinciæ Tarracônæ, cui per Regias Litteras rescriptum fuerat ut revocaret procedimenta per eum uti conservatorem prædictum, ac delegatum Apostolicum facta contra Raphaellem Bonaventuram de Gualbes, Domicellum, Bajulum jurium Regalium Cuporum præsentis Civitatis, & Josephum Fortuny Algutzirium Regium, aut compareret in Regia Audientia banchum Regium informaturus, ut in dictis litteris expeditis vigesima secunda Septembris proximè lapsi latius continetur. Et ex relatione processus facta per infrascriptum Relatorem cui causa firmæ juris per dictum Gualbes, & Fortuny factæ in Regia Audientia procedimentis dicti conservatoris commissa fuit, constat dictum Raphaellem Bonaventuram de Gualbes Bajulum Cuporum die vigesima Junii proximè lapsi accessisse ad domum venerabilis Domini Francisci de Pons, Abbatis Bisuldini, Præsidentis Sacræ Religionis Divi Benedicti Claustralium Provinciæ Tarracônæ ab eoque petiisse assistentiam pro ingrediendo in Monasterium Monialium Sanctæ Claræ præsentis Civitatis, dictæ Religionis Benedictinæ, ad effectum apprehendendi quamdam quantitatem panis biscocti in furno, seu ambitu dicti Monasterii existentis in commissum, ut prærenditur cessi, ob non solutionem jurium Regalium Cuporum, & alias tamquam facti, & fabricati contra formam Regiorum edictorum: Cui quidem præntioni constat dictum Venerabilem Abbatem Præsidentem responsum præbuisse, se velle consulere super dicto negotio alios Abbates ejusdem Religionis tunc domui suæ existentes, & sic quod paulisper immoraretur, & cum dictus Bajulus respondisset dicto Venerabili Abbati Præsidenti se non posse per multum temporis spatium expectare, & longam ibi moram trahere, cum aliud premeret negotium. Constat dictum Venerabilem Abbatem Præsidentem dicto Bajulo dixisse, quod ibi personam aliquam relinqueret, cui prædicti negotii, & petitionis assistentiæ resolutio reddi posset, offerendo eam intra tria quarta, seu horam unam reddere. Ad dictumque effectum constat de ordine dicti Bajuli ibi remansisse Raymundum Vilar, Virgarium Bajuliæ Generalis Cathalonæ. Hisque sic peractis constat dictum Bajulum discessisse à domo dicti Venerabilis Abbatis Præsidentis, & deinde post unius horæ, & dimidiæ spatium fuisse per dictum Venerabilem Abbatem redditum responsum dicto Vilar, se nolle dictam assistentiam per dictum Bajulum petitam concedere. Constat dictum Bajulum Cuporum, & Josephum Fortuny Regium Algutzirium post petitam dictam assistentiam à dicto Venerabili Abbate Præsidente, ut prædicatur, cum assistentia Antonii Joannis Puigsech, Presbyteri, & Fisci Procuratoris Curia Ecclesiasticæ Episcopalis Barcinonæ, eodem die vigesima Junii 1662. accessisse ad dictum Monasterium Sanctæ Claræ præsentis Civitatis,

tatis, ingreffosque fuisse simul cum fuis ministris, & aliis de Comitatu eos insequentibus in atrium, five palatium dicti Monasterii Sanctæ Claræ, & cum claufæ essent janua atrii, five palatii dicti del entrajolat, & aliæ janua subsequentes alterius palatii, per quas ingreditur in furnum dicti Monasterii, dictus Bajulus petiit ab Abbatisa dicti Monasterii, quatenus dictas fores claufas aperire faceret, quæ cum noluerit, & id recufaret facere sine sui superioris, & Præsidentis licentia. Constat de ordine, & mandato dicti Bajuli Cuporum fuisse dictas fores apertas, & ut vulgo dicitur despenades, ibi assistente dicto Procuratore Fiscali Curia Ecclesiasticæ, quoad ostiorum tamen aperturam verbo dixisse non consentire. Constat post dictas januas apertas, & ingressas repertam fuisse magnam quantitatem biscocci in quadam botigia, five instantia dicti furni prædicti Monasterii, eamque apprehensam fuisse per dictum Bajulum Cuporum, & de illius ordine, & mandato extractam à dicto loco dicto die 20. Junii 1662. & in nocte, & die sequenti, assistente semper dicto Procuratore Fiscali Curia Ecclesiasticæ, ex quo censerur assistentiam fecisse ad dictas

fores aperiendas, cum voluntas factis magis, quam verbis declaratur. Quam quidem biscocci quantitatem constat fuisse propriam Josephi Maris, mercatoris Barcinonæ. Et non constat dictum biscocctum fuisse denuntiatum, seu manifestatum dicto Bajulo Cuporum, nec soluta esse jura Regalia Cuporum, debita, juxta Regia edicta publicata, contra fabricantes panem biscocctum. Ex quibus apparet dictum Conservatorem non processisse in suo casu. His & aliis meritis processus attentis, & aliis fuit conclusum, quod declararetur, dictæ firmæ juris factæ per dictos Raphaelem Bonaventuram de Gualbes, & Josephum Fortuny in Regia Audientia locum fuisse, & esse.

Et cum his huic secundæ parti ceptæ anno 1660. finem impono die 25. Martii 1664. Ad laudem, honorem, & gloriam Sanctissimæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ac Beatissimæ, & Immaculatæ MARIE Virginis in primo instanti sine peccato originali Conceptæ, ac Sanctorum Michaelis Archangeli, & Joannis Baptistæ Patronorum meorum. Quæcumque autem scripsi Sanctæ Matris Ecclesiæ Catholicæ censura subjecta esse volo.

LAUS DEO.

I N D E X

COPIOSISSIMUS MATERIARUM,

Ac Rerum omnium, quæ in his prioribus Voluminibus continentur, Alphabetica serie diligenter ordinatus.

Primus numerus significat Decisionem, Secundus Decisionis numerum indicat.

A

- A**bbates exempti habentes jurisdictionem quasi Episcopalem privative ad Episcopos in Parochos, & Parochianos, dicuntur ordinarii, decif. 8. num. 37.
- Abbates, & Priores exempti habentes jurisdictionem quasi Episcopalem concurrunt tamquam ordinarii cum Inquisitoribus in causis fidei, dec. 30. num. 27.
- Abigeus qua poena puniatur, & quis dicatur, decif. 106. num. 47. 48.
- Absens multis modis dicitur, decif. 19. num. 5. sed ex subiecta materia est metiendum, num. 6. & in proposito absens dicitur, si extra Urbis continentiam adest, id est si extra muros Urbis adest, num. 7.
- Accusans criminaliter aliquem pro falsis testibus contra se ministratis potest etiam petere rescindi sententiam eorum prætextu latam, decif. 35. num. 14.
- Acta instructoria unius iudicii non probant in alio, nisi inter easdem personas, & in eisdem causis, dec. 21. n. 108.
- Acta facta coram Iudice sæculari non probant, nec iudicium faciunt coram Iudice Ecclesiastico, decif. 21. num. 117.
- Actorum, & processuum transportatio fieri debet ab illo, qui vult in causa procedere, & ejus expensis, decif. 38. num. 68. & quid in evocatione causæ, num. 69. & 70. quid in appellatione, num. 71. & 72.
- Actio criminalis ut evitetur ex spolio commisso cum armis, quid pars facere debet, decif. 35. n. 78.
- Actor pro negotiis maritimis, & mercantilibus an possit convenire reum coram ordinario, an verò debeat illum convenire coram Consulibus Logiæ Maris, decif. 10. num. 240. 241. 242.
- Actorum cumulatio, vide *Cumulatio actorum*.
- Actus semper tribuitur ordinanti, non verò exequenti, dec. 14. num. 14.
- Actus judiciales facti diebus feriatis in honorem Dei sunt nulli, decif. 24. n. 57. etiam partibus consentientibus, n. 58. fallit in casibus necessitatis, & pietatis, num. 59. & qui dicantur casus necessitatis, num. 60.
- Adverbium ubi, quomodo sumatur in nostra concordia, dec. 16. num. 20. & 21.
- Aduler confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus immunitate, decif. 8. num. 46. 47. & 48. Limita si adulterium fuit in Ecclesia commissum, num. 49. & decif. 112. n. 35.
- Adulterii poena quæ sit, dec. 89. n. 50. & 51. & qua poena puniatur laicus solutus pro adulterio, n. 52. & qua clericus, n. 53.
- Advocatus Fiscus Curie Episcopi gaudet privilegio fori, dec. 8. n. 131. sive sit principalis, sive substitutus, n. 132.
- Advocatus Fiscalis Patrimonialis debet votum suum dare in declarationibus, & conclusionibus Regiæ Audientie in causis Bajulie Generalis Cathalonie, quando ejus Allessores faciunt verbum in Regia Audientia, decif. 10. num. 159. versic. Declarationes autem.
- Advocatus Fiscus an & in quibus casibus sit in expensis condemnandus, decif. 19. n. 23.
- Advocatus Fiscus an habeat victoriam litis in causis Fiscalibus, opinio negativa, dec. 19. n. 21. sed affirmativa est verior num. 22.
- Advocatus Fiscus in Cathalonia, & Sardinia votum suum præbet in Regia Audientia post causæ Relatorem, & quid in Regno Valentie, decif. 23. num. 34.
- Advocatus Fiscus dicitur habere dignitatem, dec. 26. n. 102.
- Advocatus Fiscus instituens litem calumniosam si venit in expensis condemnandus, si non habet in ære debet luere in corpore, dec. 26. num. 103.
- Advocatus Fiscus, vide *Fiscus*.
- Advocatus qui justam causam fovet, potest sana conscientia astu, & cavillationibus adversarium decipere, dec. 64. n. 5. oportet tamen ut id sine falsitate vel mendacio fiat, num. 6.
- Advocati firma regulariter requiritur in Cathalonia in supplicationibus, & schedulis, decif. 18. n. 79. fallit in supplicationibus suspicionum, num. 80.
- Advocatus partis compelli potest respondere personaliter medio juramento, dec. 18. num. 92.
- Advocatus an & quando possit cogi ad restituendum contra suum clientulum, dec. 18. num. 93.
- Advocatos, & Procuratores potest Cancellarius extraordinarie punire, si coram eo litigantes delinquant in processu, & actis coram ipso, decif. 21. num. 59. Amplia etiam ad Clericos Advocatos, & Procuratores, num. 30.
- Ædilis, vide *Mustafassus*.
- Ær Ecclesiæ, vel cœmeterio respondens gaudet Immunitate Ecclesiæ, decif. 58. num. 31.
- Ætas difficilis probationis, decif. 96. num. 66. & quomodo probetur in Cathalonia, num. 67.
- Affectus ad homicidium, effectu non sequuto qua poena puniatur, decif. 92. num. 30.
- Affectus in homicidio, & assassinio, quando puniatur non secuto effectu, decif. 34. num. 42.
- Afflictus punitur in violatione immunitatis Ecclesiæ etiam non secuto effectu, si deventum fuerit ad aliquem actum exteriorem, ut potè ad tractatum extrahendi reum ab Ecclesia, decif. 78. num. 4.
- Agens aliqua lege, vel statuto, ante omnia probare debet qualitatem ab ipsa lege, vel statuto requisitam, decif. 30. num. 77.
- Alapa seu pugno aliquem percutiens, qua poena puniatur, dec. 99. num. 42. & 43.
- Alapam dans officiali qua poena puniatur, dec. 100. num. 36.
- Alapam dans famulo Curie qua poena puniatur, dec. 102. n. 37.
- Alapam dans alicui in palatio Proregis, qua poena puniatur, decif. 102. n. 38.
- Alcaldi Regiæ Siccæ erant in Cathalonia ordinarii, dec. 10. num. 217. & habebant omnimodam jurisdictionem tam in civilibus, quàm in criminalibus, in omnibus Officialibus, & ministris Siccæ privative ad alios, num. 216. nisi fraudes fecissent in pondere, & mensura rerum venalium, nam tunc erant subiecti ædili, num. 220. vel nisi in causis emphiteuticariis, in quibus conveniendi erant coram Iudice capibreviationis per dominum directum assignato, num. 221. aded ut non ferant eorum causæ ad Regiam Audientiam evocari, num. 222. nisi prætextu oppressionis, num. 223. vel in causis appellationum, num. 224. nec etiam poterant foro suo proprio renuntiare, etiam cum juramento, num. 225. intellige respectu Iudicium sæcularium: at coram Iudicibus Ecclesiasticis conveniri poterant virtute juramenti, vel in causis possessoriis, num. 226. sed hodie Officiales Siccæ in Cathalonia non gaudent privilegio fori, nisi quatenus pertinet ad dictum officium, in reliquis sunt de foro ordinariorum; secus in Regno Valentie, num. 228.
- Algutii executionem aliquam facientes de mandato Proregis contra ministros sancti Officii non possunt capi per Inquisitores, dec. 9. num. 93.
- Algutirii qui de mandato Proregis capiunt Clericum, seu captum detinent, meri executores dicuntur, dec. 9. num. 94.
- Almutacafus, vide *Mustafassus*.
- Altare erigi debet lapideum, firmum, & stabile, super quo celebretur, non autem portatile, & viaticum, decif. 64. num. 25.
- Altare viaticum, seu portatile non facit locum sacrum, & Religiosum, decif. 64. n. 26.
- Altare stabile & firmum quod dicatur, & quod portatile & viaticum, decif. 64. n. 27.
- Ambitus & septa Ecclesiæ Monasterii, vel hospitalis, an gaudeant immunitate Ecclesiæ, servanda est consuetudo, dec. 66. num. 1.
- Ambitus & septa Ecclesiæ, monasterii seu hospitalis, gaudent immunitate Ecclesiæ, decif. 56. num. 2. amplia ad itabu-

- stabulum, & domum animalium, num. 3. Limita 1. si ambitus & septa Ecclesie, monasterii vel hospitalis non cohareat Ecclesie monasterio, seu hospitali, num. 5. Limita 2. si ambitus, & septa Ecclesie Monasterii aut hospitalis non sit parietibus circumductus & circumducta, num. 6. Sublimita 1. in ambitu Coemeterii qui gaudet immunitate Ecclesie etiam si parietibus circumductus non sit, num. 9. Sublimita 2. in ambitu existenti in scalis Ecclesie qui gaudet immunitate, num. 10. Limita 3. quando non constat reum extractum esse ab ambitu Ecclesie, n. 11. Anima est in toto corpore, & tota in qualibet parte corporis, decif. 48. num. 15.
- Animalia Clericorum damnum dantia possunt pro pignore retineri per Judicem laicum donec damnum resarciatur, dec. 26. num. 51.
- Animi deliberati presumptionem inducit inimicitia, decif. 98. num. 42.
- Animus deliberatus sumitur ex associatione, & condemnatione cum aliis confociis, dec. 98. num. 43.
- Animus deliberatus elicitur ex qualitate delinquentium, dec. 98. num. 44.
- Animi deliberati qualitas probanda est ab eo qui illam allegat, decif. 98. num. 30.
- Animi deliberati probatio debet esse certa, liquida, & clara, num. 31.
- Animus deliberatus probatur ex conjecturis, num. 32.
- Animus deliberatus occidendi colligitur ex verbis in rixa, ante rixam, & post rixam prolatis, num. 37.
- Animus deliberatus ad occidendum desumitur ex iactatione homicidæ, num. 38.
- Animus deliberatus cognoscitur ex minis præcedentibus, dec. 98. num. 39.
- Animus deliberatus sumitur si homicidium sit patratum nulla suborta rixa, num. 40.
- Animus deliberatus occidendi probatur, quando quis se ponit in insidiis, vel nullis dictis verbis occidit, num. 41.
- Animus deliberatus sumitur ex delatione armorum insolitorum, dec. 98. num. 45. Animus deliberatus sumitur ex qualitate, sive genere armorum, decif. 98. n. 46. Animus deliberatus præsumitur ex mutatione habitus occisoris, decif. 98. n. 47. Animus deliberatus promitur, quando occisor perquirat scire iter occisi, dec. 98. n. 48. Animus deliberatus sumitur ex qualitate loci, ubi homicidium commissum fuit, decif. 98. n. 49. Animus deliberatus elicitur ex frequentatione loci, ubi homicidium commissum est, dec. 98. num. 50. Animus deliberatus elicitur ex qualitate temporis nocturni, decif. 98. n. 51. Animus deliberatus desumitur ex præcedenti consilio & tractatu, dec. 98. num. 52. Animus deliberatus sumitur ex præparatione equorum, pecuniarum, & similibus, decif. 98. num. 53. Animus deliberatus ducitur ex percussione in aliqua parte corporis periculosa, in capite, stomacho, aut simili, dec. 98. n. 54. Animus deliberatus desumitur ex multitudine, & pluralitate vulnere, decif. 98. num. 55. Animus deliberatus cognoscitur, quando occidens denegat confessionem occiso, decif. 98. num. 56. Animus deliberatus colligitur ex lambitu sanguinis occisi in pugione existentis, decif. 98. num. 57. Animus deliberatus elicitur ex mendaciis, & variationibus reorum, decif. 98. num. 58. Animus deliberatus probatur, non unica presumptione, & conjectura, sed pluribus, decif. 98. num. 59. 60. Animus deliberatus an sufficiat conjecturis probari ut pœnæ ordinariæ locus sit, dec. 98. num. 61. Animus deliberatus excluditur ex conjecturis, decif. 98. n. 62. Animus deliberatus excluditur ex rixa repente suborta, dec. 98. n. 63. & 64. nisi rixa sit affectata & procurata, num. 65. Animus deliberatus excluditur quando homicidium commissum est paulò post rixam, decif. 98. num. 66. & 67. sive præcesserit rixa realis, aut verbalis, num. 68. dummodo iracundia talis sit, quæ mentis alienationem inducat, aliàs secus, ut si sit ex justa causa, secus si injusta; & si sit ita magna, secus si parva & levis, num. 69. & dummodo homicidium non sit commissum in loco sacro, paulò post rixam in loco prophano, num. 70. Animus deliberatus colligitur si homicidium commissum est ex intervallo multo tempore post rixam justumve dolorem, decif. 98. num. 71. Animus deliberatus excluditur quando quis casu inimicum obvium occidit, decif. 98. num. 80. & 81. Limita duobus modis, num. 82. 83. 84. 85. & 86. Animus deliberatus excluditur ex signis verosimilibus, decif. 98. num. 87. Animus deliberatus excluditur ex qualitate personæ, decif. 98. num. 88. Animus deliberatus excluditur quando nulla præcessit inimicitia, decif. 98. num. 89. Animus deliberatus excluditur quando quis solus alterum occidit, decif. 98. num. 90. Animus deliberatus excluditur ex qualitate loci, decif. 98. num. 91. Animus deliberatus excluditur ex qualitate temporis diurni, decif. 98. num. 92. Animus deliberatus excluditur, quando quis non se ponit in insidiis, & in occulto ut aliquem occiderit, sed patenter, & improvidè se gessit, decif. 98. num. 93. Animus deliberatus excluditur ex qualitate armorum permissorum, decif. 98. num. 94. Animus deliberatus excluditur ex unico tantum vulnere, decif. 98. num. 95. Animus deliberatus excluditur, si nulla fuerit facta præparatio equorum, pecuniarum, & similibus, decif. 98. num. 96. Animus deliberatus excluditur, quando homicida via juris vindicare cœpit injuriam, decif. 98. num. 97. Animi deliberati, & animi non deliberati conjecturæ quando pro utraque parte concurrunt, prævalere debent, vide verbo *Præsumptiones*. Animus occidendi, aut non occidendi qualiter probetur aut præsumatur, dec. 103. n. 12.
- Annonam attentans qua pœna puniatur, decif. 106. n. 90.
- Aniæ januarum Ecclesie, Coemeterii, cujuscumque loci sacri gaudent immunitate Ecclesie, dec. 48. n. 4.
- Antiquum tempus quod dicatur, decif. 3. n. 59.
- Apostata à fide, confugiens ad Ecclesiam, non gaudet ejus immunitate, decif. 67. n. 18.
- Apostata à fide quis sit, & qua pœna puniatur, dec. 67. n. 19.
- Apostata à Religione an gaudeat immunitate Ecclesie, dec. 91. n. 36. opiniones, n. 37. 38. & 39. sed negativa est verior.
- Apostata à Religione quis dicatur, & qua pœna puniatur, decif. 91. num. 41.
- Apostata à Clericatu quis dicatur, & quas pœnas incurrat, decif. 91. num. 41.
- Apostata à Religione non punitur ab Inquisitoribus hæreticæ pravitate, decif. 91. num. 42. secus Apostata à Fide, num. 43.
- Apotheca Ecclesie an & quibus in casibus gaudeat immunitate Ecclesie, vide *Domus*.
- Apotheca an veniat appellatione domus, vide *Domus appellatione*.
- Appellare, aut supplicare an liceat à sententia lata contra homicidam proditorem, dec. 98. n. 69.
- Appellare, aut supplicare potest homicida animo deliberato à sententia contra eum lata, dec. 98. n. 25.
- Appellare, aut supplicare non potest homicida per insidias, decif. 98. num. 26.
- Appellatio, aut supplicatio non datur in crimine fabricationis falsæ monetæ, dec. 87. n. 42.
- Appellatio, vel supplicatio datur in crimine expensionis falsæ monetæ, dec. 87. n. 43.
- Appellatio, vel supplicatio datur in crimine tonsionis vel diminutionis monetæ, dec. 87. n. 44.
- Appellatio, & supplicatio conceditur à sententia condemnationis armorum, dec. 71. n. 31.
- Appellatio, seu supplicatio censetur de jure permissa in criminalibus, sicut in civilibus, dec. 106. n. 119.
- Appellatio, seu supplicatio in criminalibus non dabatur antea in Cathalonia, dec. 106. n. 120. hodie datur, sicut in civilibus, exceptis aliquibus casibus, n. 121.
- Appellatio datur ratione complicationis causarum ubi alias non concederetur, dec. 106. n. 122.
- Appellatio, seu supplicatio interposita in criminalibus ab uno condemnato, prodest aliis complicitibus condemnatis non appellatibus, dec. 106. n. 124.
- Appellatio non datur à lege lata per Principem, decif. 119. num. 33.
- Appellatio aut supplicatio an detur à sententia lata in crimine assassini, dec. 84. num. 37.
- Appellatione Ecclesie quid veniat, vide *Ecclesie appellatione*.
- Appellatione Hospitalis fundati auctoritate Episcopi nedum venit Ecclesia, dec. 43. num. 12. sed etiam domus ipsius Hospitalis, num. 13. ut dormitorium, atrium, porticus, ac omnia alia quæ sunt intra illius septa, num. 14.
- Appellandum est ad Metropolitanum à sententiis Vicarii generalis Episcopi, non ad ipsum Episcopum, decif. 8. num. 17.
- Appellandum est ad Episcopum, vel ejus Vicarium generalem, à sententiis Vicarii foranei, dec. 6. n. 12.
- Appellatio à sententiis latis per Episcopos temporalem jurisdictionem exercentes interponenda est ad principem secularum, & non ad Metropolitanum, dec. 9. num. 3. amplia, num. 4.
- Appellatio à meris executoribus non datur, d. 9. n. 96.
- Appellationis causæ à sententiis latis in Officio Magistri Rationalis cui committantur, decif. 10. num. 129. & 139.
- Applicationis causæ à sententiis latis in Bajulia generali quibus sunt committendæ, dec. 10. n. 162. & 163.
- Appellatio, & recusatio à pari procedunt, dec. 18. n. 3. contrarium, n. 12. intellige, n. 13.
- Appellatione remota, etiam rationabili, & ex justa causa, non intelligitur remota nec sublata recusatio Judicis quæ sit ex justa causa, dec. 18. 14.
- Appellare licet à sententia lata super suspicionibus, decif. 18. num. 73. & 74.

- Appellatio & contentio jurisdictionis quo ad attentata pari passu ambulans, dec. 22. num. 11.
- Appellatione pendente nihil est innovandum, decif. 22. num. 12.
- Appellatione pendente procedimenta quæ fiunt, sunt ipso jure nulla, & ut attentata revocanda sunt, dec. 22. num. 30.
- Appellatio datur de jure communi à sententia lata per Judicem Ecclesiasticum super Clericatu, decif. 25. num. 1. intellige quoad effectum devolutivum, secus quoad suspensivum, n. 2. & fit remissio Clerici cum protestatione, n. 3.
- Appellare potest Actor, sive Fiscus Curia secularis à sententia lata per Episcopum, quando judicat reum gaudere immunitate Ecclesie, ad quam confugerat, decif. 25. n. 4. contrarium, n. 5. fallit, n. 7.
- Appellare non potest reus à sententia lata per Episcopum declarando contra ipsum non gaudere immunitate Ecclesie, dec. 25. n. 6. nisi reus, actor, vel fiscus haberet rationale fundamentum appellandi, n. 7. puta sententia lata fuerit contra reum inauditum, num. 8.
- Appellatio à sententia Episcopi in causa immunitatis Ecclesie quando habet rationale fundamentum appellandi, non est necesse, quod interponatur ad Sedem Apostolicam, sed potest interponi ad Archiepiscopum, vel Legatum Apostolicum, decif. 25. num. 9. teneturque superior illam admittere, & gravamen emendare, num. 10.
- Appellatio, supplicatio, aut recursus an detur à sententia Arbitrorum concordium in causis contentionum, decif. 25. num. 14. opinio affirmativa, à num. 15. opinio negativa, quæ verior est, num. 23. referuntur privilegia Regia, num. 28. Bullæ Apostolicæ, num. 29. & Doctores id tenentes, num. 48.
- Appellatio est in omni casu permessa, & in dubio semper admittenda, 25. num. 15. intellige nisi expressè reperiatur prohibita, num. 39.
- Appellatio statutum prohibens non valet, decif. 25. num. 16. sed contrarium est verius, à num. 40.
- Appellatione prohibita, non censetur prohibitus recursus ad superiorem, dec. 25. n. 17. limita ubi appellatio removeatur ad evitandas lites, num. 45. & 46.
- Appellatio non datur de jure civili à sententia Arbitrorum de communi partium consensu electorum, dec. 25. n. 20. fallit de jure Canonico, num. 21.
- Appellatio datur à sententia Arbitrorum ex necessitate juris electorum, decif. 25. n. 22. sed contrarium, num. 34.
- Appellari potest ab Arbitris ad competentiam jurisdictionis declarandum electis, decif. 25. n. 24. sed contra, num. 34. & 49. & 223. & decif. 33. num. 7.
- Appellatio facienda est ad Ecclesiasticum, quando causa decisa est ab utroque Judice Ecclesiastico, & seculari, dec. 25. n. 25. sed vide n. 37. & 50.
- Appellari potest à sententia, qua Judex pronuntiat se esse vel non esse Judicem competentem, decif. 25. num. 30. amplia, num. 31. limita quando tertius pronuntiat cujus sit jurisdictionis, n. 32. & 33.
- Appellatio in aliquibus casibus à jure interdicitur, decif. 25. num. 47. & à pluribus statutis, num. 42. & qui sint isti casus, num. 43.
- Appellationem suis legibus prohibere potest Princeps non recognoscens superiorem, dec. 25. num. 44.
- Appellatio, supplicatio, aut recursus an detur à sententiis Cancellarii in causis contentionum, resolvitur negativè, decif. 24. num. 54. referuntur verba concordie nostræ, num. 34. privilegia Regia, num. 15. Bullæ Apostolicæ, num. 56. Doctores ita tenentes, num. 75. exemplaria Regni Aragonum, num. 76. exemplaria Cathaloniarum, num. 77. & exemplaria Regni Sardinie, num. 78.
- Appellatio, & reductio ad arbitrium boni viri non datur, quando quid committitur conscientie alicujus, decif. 35. num. 60. intellige in rebus modici præjudicii, n. 61.
- Appellatio non datur, quando quid committitur arbitrio alicujus, decif. 25. num. 65. & 68. contra, num. 69. & 70. intellige in rebus modici præjudicii, secus in rebus magni præjudicii, num. 71.
- Appellatio non datur, quando Judex procedit sola veritate facti inspecta, decif. 25. n. 72.
- Appellatio, supplicatio, aut recursus non datur à sententiis tertii contentionum, decif. 25. n. 80.
- Appellatio quando interponitur in causis contentionum à sententia lata per Cancellarium, vel Arbitros concordem, quomodo procedat Curia secularis contra illos qui appellant, dec. 25. num. 80. & quomodo procedat contra reum si lis est criminalis, num. 81. & quomodo si causa est civilis, n. 81. 83. 84. & 85. & quomodo contra Curiam Ecclesiasticam, n. 83.
- Appellatio quando interponitur in causis contentionum à sententia lata per Cancellarium, vel Arbitros concordem, quomodo procedat Curia Ecclesiastica contra secularem, vel partem privatam, quæ appellaverit, decif. 25. n. 86.
- Appellationi sui subditi si Judex Ecclesiasticus non deferat, Rex se intromittit, dec. 29. num. 113. dummodo constet de appellatione, & quomodo, n. 116. 117. & 118.
- Appellatio in casibus in quibus interponitur ab Inquisitione Romana ad Summum Pontificem, sed in Hispania ad inquisitorem generalem, & ejus supremum Senatuum, decif. 30. num. 32.
- Appellatio, vel recursus non datur à declaratione concordie Inquisitoris antiquioris, & Regentis Cancellarium, decif. 30. num. 60.
- Appellatio, supplicatio, aut recursus, vel in integrum restitutio non datur à declaratione dubii, an causa sit civilis, vel criminalis, dec. 33. à n. 118.
- Appellatur à sententiis latis per Capitaneum generalem ad Proregem, & quid observetur in Cathalonia, & in Regno Valentie, dec. 38. n. 38.
- Appellans transportare tenetur coram Judice appellationis omnia acta primæ instantie coram judice à quo fabricata, decif. 38. n. 71. & quid si retardet illa transportare, num. 72.
- Apostolis Christi successoribus data fuit Inquisitorum jurisdictionis in causis fidei, dec. 30. n. 2.
- Arbiter si non est nominatus in forma contentionis in litteris à Curia emanatis, contentio non procedit, dec. 12. num. 2.
- Arbitri nominari debent in primis litteris, quæ in Corona Aragonum expediuntur pro contentione firmanda, decif. 13. num. 24. & quid si non fuerint nominati, num. 25. & dec. 26. num. 1.
- Arbitri pro dirimenda contentione, qui soliti sint nominari, in Corona Aragonum pro Curia seculari, decif. 13. num. 26. & dec. 16. n. 3.
- Arbitri nominatio pro dirimenda contentione respicit officium, & sic ad successorem pertinet, dec. 13. n. 27.
- Arbitri pro dirimenda contentione, qui soliti sint nominari in Corona Aragonum pro Curia Ecclesiastica, decif. 13. num. 28.
- Arbitri contentionum in ea quantum tempus antea eligebantur, & hodie eligi debent, decif. 14. num. 1. 2. & 3. decif. 16. num. 1. & 2.
- Arbitri in causis contentionum eligendi sunt in Cathalonia per ambas Curias in capite Vicarie Civitatis, vel Villæ; in qua firmatur contentio, decif. 16. num. 4. adeo quod si non eligantur in capite Vicarie Civitatis, vel Villæ, in qua firmata fuit contentio declaratur per Cancellarium contentionem non procedere, num. 6. intellige quando causa cujus occasione oritur contentio, vertitur in Vicaria, si vertitur in Regia Audientia, & ab ea emanantur littere competentie Arbitri eligendi sunt ab utraque Curia, in Civitate, & loco, ubi residet Regia Audientia, n. 11. alias contentio non procedit, num. 12.
- Arbitri eligendi sunt in Regno Sardinie per Ambas Curias in capite Vicarie Civitatis, vel Villæ, in qua firmatur contentio, decif. 16. num. 5. fallit quando littere contentionis emanant à Regia Audientia, nam tunc Arbitri nominandi sunt in loco, ubi residet Regia Audientia, num. 19.
- Arbitri in Regno Aragonum eligendi sunt in loco, ubi reus captus reperitur, decif. 16. num. 9. fallit si causa vertatur in Regia Audientia, vel in Curia Justitie Aragonum, nam tunc Arbitri nominandi sunt in loco, ubi residet Regia Audientia, vel Curia Justitie Aragonum, num. 18.
- Arbitri contentionum eliguntur in Regno Valentie respective ab utraque Curia in loco sue jurisdictionis, etiam si Curie contententes in diversis locis adsint, decif. 16. num. 10.
- Arbitri contentionum eligi non possunt in Cathalonia diversarum Vicariarum, alias contentio non procedit, dec. 16. num. 7. 8.
- Arbitri contentionum in Cathalonia, & Sardinia debent esse litterati, dec. 16. n. 22. quid de jure communi, num. 23. sed cujus litteraturæ debent esse, referuntur opiniones, num. 24. 25. & 26.
- Arbitri contentionum debent esse presentes tempore electionis in Capite Vicarie, ubi firmatur contentio, dec. 16. num. 27. alioquin declaratur contentionem non procedere, num. 28. 29.
- Arbitri in causis contentionum debent esse legitime nominati, dec. 16. num. 30. adeo quod si unus ex illis tempore electionis, vel probationis sententie fuerit excommunicatus, contentio non procedit, nec valida est, n. 31. quod est conforme juri communi, num. 32.
- Arbitri in causis contentionum electi an cogi possint officium acceptare, opinio negativa, decif. 16. num. 34. ad 40.
- Arbitri voluntarii ex mera partium voluntate electi compelli non possunt acceptare compromissum, dec. 16. n. 34.

- limita in casu eminentis scandali, num. 35. vel postquam acceptaverint, num. 36.
- Arbitri contentionum veri iudices sunt, decif. 16. n. 37.
- Arbitri in causis contentionum an sint ordinarii vel delegati, refertur utraque opinio, sed aridet, quod sint ordinarii, dec. 16. n. 41. & assignatur ratio, num. 42.
- Arbitri contentionum non habent territorium subjective, nec circumscriptive, decif. 16. num. 44. sed contrarium est verius, num. 46.
- Arbitri contentionum mortuo uno ex iudicibus qui eos nominavit, in causa procedere possunt, dec. 16. num. 47.
- Arbiter unus sufficit, si in causis contentionum ab utraque Curia nominetur, dec. 16. num. 48.
- Arbiter potest nominari solus Cancellarius in causis contentionum ab ambabus Curis, dec. 16. nu. 49. quod est contrarium juri civili, num. 50. & conforme juri canonico, n. 51.
- Arbitri in causis contentionum an debeant esse omnes Ecclesiastici, vel unus Ecclesiasticus, & unus laicus, & an possint esse omnes seculares, decif. 16. num. 52. Prima est opinio, quod debent esse omnes Ecclesiastici, n. 53. Secunda est opinio, quod debet esse unus Ecclesiasticus, alius laicus, num. 56. Tertia est opinio, quod possunt esse omnes laici, num. 61.
- Arbitri contentionum, quod unus sit Ecclesiasticus, & alter secularis, est dispositum per nostram concordiam, dec. 16. num. 57. sed contraria, num. 72.
- Arbitri contentionum, quod unus sit Ecclesiasticus, & alter secularis, est consuetudo in Corona Aragonum, decif. 16. num. 58. sed contra, num. 73.
- Arbitrorum fit mentio in multis partibus juris, sed quales debeant esse procedendis contentionibus, non reperitur in jure dispositum, dec. 16. num. 62.
- Arbitrorum eligendi consuetudo in causis contentionum pro parte Ecclesie personam Ecclesiasticam, est mere facultativa, dec. 16. num. 75.
- Arbitri competentiarum possunt omnes eligi Ecclesiastici, decif. 16. n. 78.
- Arbitri non possunt esse laici super spiritualibus, d. 16. n. 55.
- Arbitri possunt esse laici super spiritualibus simul cum Clerico, decif. 16. num. 60.
- Arbitri possunt laici nominari per Ecclesiasticos de mere civilibus, decif. 16. num. 64. etiam sine consensu Episcopi, num. 65.
- Arbitratores, & amicabile compositores possunt esse laici super spiritualibus, decif. 16. num. 71.
- Arbitri contentionum illam declarare debent in Catalonia infra quinque dies, decif. 16. num. 79. 80. & 81. de in Regno Sardinie, num. 82. in Regno Aragonum, num. 83. & in Regno Valentie, num. 84.
- Arbitris tempus concessum ad declarandum contentiones de consuetudine non prorogatur, dec. 16. n. 85.
- Arbitris tempus concessum ad declarandum contentiones computatur in Corona Aragonum, postquam littere responsive ab una Curia alteri presentata fuerint, decif. 16. n. 86. quod repugnat juri communi, n. 87.
- Arbitris tempus datum ad declarandum contentiones est continuum, decif. 16. n. 88. & 93.
- Arbitris tempus datum ad declarandum contentiones currit de momento ad momentum, decif. 16. n. 89. & 90.
- Arbitris tempus concessum ad declarandum contentiones comprehendit etiam dies feriatos, dec. 16. n. 90. & 95.
- Arbitri possunt declarare contentionem quolibet die quinque dierum eis ad declarandum concessa, decif. 16. num. 98.
- Arbitri contentionum non possunt cognoscere de causa principali, dec. 16. num. 101.
- Arbitri in causis contentionum licet raris declarent, decif. 16. n. 106. tamen si volunt declarare possunt, n. 107.
- Arbitri contentionum unus sine alio judicare non possunt, decif. 16. n. 108. quod est juri communi conforme, nu. 109. amplia, nec definitive, nec interlocutorie, num. 110. amplia etiam, ut nec possit processum instruere, n. 111.
- Arbitri contentionum ut declarare valeant, an simul convenire debent, an vere possint separatim vota sua concorditer reddere, dec. 16. n. 112.
- Arbitri si infra quinque in causis contentionum concorditer non declaraverint, devolvitur contentio ad Cancellarium, dec. 17. num. 19.
- Arbitri juris suspecti recusari possunt, decif. 18. n. 10. in fine.
- Arbitri eliguntur de jure communi recusatis iudicibus qui de justitia, seu injustitia recusationum cognoscant, decif. 18. num. 59. quod & servatur in Catalonia respectu Judicum ordinariorum, & delegatorum, num. 61. fallit etiam respectu Visitatorum, & assessorum domus deputationis, num. 62. fallit rursus in recusatione Cancellarii, num. 63. fallit denique in recusatione Regionum Senatorum, n. 64.
- Arbitri ad competentiam jurisdictionis declarandam electi non tam Arbitri, quam Judices dici debent, decif. 25. num. 23. & sic ab eis appellari potest, num. 24. sed contra, num. 34. & 49.
- Arbitri Competentiarum si male judicaverint, an accusari, puniri possint, decif. 15. n. 52.
- Arbitri post finitum compromissum non possunt expensas taxare, dec. 16. n. 15.
- Arbitri juris declarare debent contentionem inter duos Judices Ecclesiasticos delegatos, dec. 33. num. 1. sed vide num. 2. 3. & 29.
- Arbitri si inter se discordent in declaranda competentia inter Judices Ecclesiasticos delegatos, tertium eligere debent d. 33. nu. 4. quod si nolint arbitrum eligere cogendi sunt per superiorem, vel superior illum dabit, num. 5.
- Arbitri ita demum eligendi sunt ad decidendam competentiam inter Judices Ecclesiasticos delegatos, si contentio contineat dubium probabile, secus si a notorio sit frivola, decif. 13. n. 8. intellige, n. 27.
- Arborum appellatione quae continentur, dec. 100. n. 19.
- Archidiaconus major Gerunden. & Vicen. gerit vices Episcopi Sede vacante, dec. 8. n. 34.
- Archidiaconus major Gerunden. Sede vacante est Judex brevis Apostolici, decif. 34. n. 84. reliqui vide, verbo Brevis Apostolici Judex.
- Archiepiscopi sunt Judices ordinarii in tota sua Dioecesi, dec. 8. num. 6. 7.
- Archiepiscopus si deliquerit in aliena Dioecesi, puniri potest per Episcopum illius Dioecesis, dummodo Episcopus non fuerit illius suffraganeus, dec. 27. n. 112.
- Archiepiscopus adiri debet, quando Judices Ecclesiastici ordinarii contendunt de jurisdictione, dec. 32. num. 3. intellige si subduntur eidem Archiepiscopo, num. 1. intellige etiam, num. 6. & 15.
- Archiepiscopus est Judex competens litis civilis inter duos Episcopos suffraganeos, dec. 32. n. 8.
- Archiepiscopus cognoscit de prerogativis, quando agitur de re controversa inter Episcopum, & Capitulum, decif. 12. num. 9.
- Archiepiscopus est Judex competens litis civilis inter Episcopum, & Clericos ejus subditos, decif. 32. num. 10. intellige si Episcopus sit reus, & Clerici ejus subditi sint actores, num. 11. secus si Episcopus sit actor, & Clerici ejus subditi rei, nam tunc ad causam decidendam Arbitri sunt eligendi, num. 12. ad quos eligendos potest Episcopus cogere Clericos subditos suos, num. 13. ab eorum sententia non appellatur ad Archiepiscopum, sed ad Papam, num. 14.
- Argumentum a contrario sensu validum est tamquam litterale, dec. 28. num. 111.
- Argumentum de tempore ad locum validum est, decif. 69. num. 2. intellige quando militat eadem ratio, secus si diversa, num. 13.
- Arma deferre visus, sed non captus, an possit puniri poenis statutorum, dec. 71. n. 26.
- Arms materialibus non licet Ecclesiasticis resistere Judici seculari extrahenti reum ab Ecclesia, secus vero arms spiritualibus, d. 71. n. 32. & 33.
- Arma an debeant esse onerata, ut illa deferens possit puniri poenis impositis a statuto, d. 71. n. 27.
- Arma prohibita deferens minor, mitiori poena punitur quam per statutum est imposita, d. 71. n. 28.
- Arma deferens, & in fraganti deprehensus, an possit absque alio processu puniri, d. 71. n. 29.
- Arma prohibita possunt per Judicem secularem auferri in Ecclesia a reo, d. 71. n. 6. 7. & 8.
- Armatus confugiens ad Ecclesiam cum armis prohibitis non gaudet ejus immunitate, d. 71. n. 1. sed contrarium est verius, n. 3. & respondetur contrariis, n. 6.
- Armatus confugiens ad Ecclesiam cum armis, pro quorum delatione vigore aliquarum particularium constitutionum est annexa poena capitalis, an gaudeat immunitate Ecclesie, d. 71. num. 7. opinio negativa, n. 9. sed affirmativa est verior, n. 11. & 12. respondetur contrariis, a num. 12. & quid stante consuetudine in contrarium, n. 23.
- Arms prohibitis an confugiens ad Ecclesiam possit ministris laicis spoliari, d. 71. n. 24.
- Armorum delatio de jure communi prohibita est tam laicis, quam Clericis, d. 71. n. 2. sed in Catalonia est permessa, si arma sint honesta, & defensiva, secus si inhonesta, falsa, offensiva, & proditoria, n. 4.
- Armorum delatio, inspecto jure communi, est leve delictum, d. 71. n. 5.
- Armorum delatio capitali poena est prohibita in pluribus Regnis, d. 71. n. 8.
- Armorum delatio non censetur leve delictum sed grave, ubi pro eo imponitur poena gravis, d. 71. n. 10. intellige a n. 12.
- Armorum delatio quam probationem requirat tam ad condemnationem privationis armorum, quam poena corporalis, dec. 71. n. 30.
- Armorum qualitas qualiter per fiscum probanda sit, ut illa dese-

- deferens puniri possit pœnis à statuto impositis, dec. 71. num. 25.
- Arma prohibita potest Judex sæcularis auferre à reo in Ecclesia, decif. 24. num. 132.
- Arma prohibita potest Judex sæcularis auferre à Clericis, tam in minoribus, quam in Sacris constitutis absque metu censurarum, dec. 24. num. 133. nec tenetur illa Judici Ecclesiastico restituere, num. 134. imò potest ea rumperè, & in loco publico affigere, num. 135.
- Armis non licet Ecclesiasticis resistere Judici sæculari extrahenti reum ab Ecclesia, decif. 28. num. 11.
- Armorum asportationem prohibens statutum, an habeat locum in eo, qui cum armis captus non fuerit, dec. 34. num. 36.
- Arma ferens Clericus contra prohibitionem sæcularem, an possit puniri à Judice laico pœnis statutis lege sæculari, sive corporalibus, sive pecuniariis, dec. 34. num. 33.
- Arma ferens Clericus contra prohibitionem Principis sæcularis, an sit puniendus per Judicem Ecclesiasticum arbitrariè, vel pœna edicti sæcularis, decif. 34. num. 38.
- Arma Clericos portantes punit in Cathalonia Judex Brevis Apostolici juxta formam edicti Regii contra laicos publicati, decif. 34. num. 39.
- Arma prohibita deferre est in Clericis atrox delictum, & ejus punitio pertinet in Cathalonia ad Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. num. 40.
- Arma prohibita ferens Clericus sine alia qualitate delicti punitur pœna bannimenti, dec. 34. num. 41.
- Arrestatus domi, vel in Palatio sub præcepto dicitur captus, dec. 9. num. 63. sive sit arrestatus sub custodia, sive sine custodia, num. 65.
- Arrestatus domi, vel in Palatio sub præcepto, sub promissione, vel fidejussione de non recedendo dicitur captus, dec. 9. num. 64. amplia, num. 65.
- Arrestatus, seu detentus in Palatio, domo, vel Civitate sub præcepto, vel sub fidejussoribus à quo quis ad libitum voluntatis recedere non potest, dicitur captus, dec. 9. num. 66.
- Articulus competentis jurisdictionis inter Judices Ecclesiasticos, & sæculares, videtur spiritualis, decif. 11. num. 54. sed contra, num. 63.
- Articulus contentionis jurisdictionis est civilis, decif. 37. num. 22. amplia etiam incidat in causa criminali, num. 23. & quid practicetur in Regno Valentis, num. 24. & quid in Cathalonia, num. 25.
- Assassinus est, & Immunitate Ecclesiæ non gaudet, qui sub promissione pecuniæ, vel alterius æquivalentis mandat aliquem occidere, decif. 101. num. 1. Amplia 1. etiam morte non secuta, n. 2. Amplia 2. etiam si mandans mandatum revocaverit ante effectum secutum, n. 3.
- Assassinus an sit, & Immunitate Ecclesiæ gaudeat mandataris, qui habita, vel promissa pecunia mandatum accepit ad occidendum, quando non occidit, sed solum insultat, aut vulnerat, dec. 101. num. 4. opinio affirmativa, n. 5. negativa, quæ verior est, n. 6. Amplia, etiam si animo occidendi non vulneraverit, n. 7.
- Assassinus ex solo affectu, seu conatu punitur de jure pœna mortis, etiam effectum non secuto, decif. 101. num. 10. & 11. Limita de generali consuetudine, num. 12. Sublimita, n. 13. & 14.
- Assassinus dicitur à scindendo, dec. 101. n. 25.
- Assassinus confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus Immunitate referuntur opiniones, decif. 95. num. 1. & 2. sed negativa est verior, num. 2. Amplia 1. nedum quando infidelis occidit, & occidi facit Christianum, n. 3. sed etiam, quando Christianus pecunia corruptus occidit, & occidi facit alium Christianum, n. 4. Amplia 2. sive mediante pecunia alterum occidat, sive alium occidere faciat, num. 5. & 6. Amplia 3. in fautoribus, auxiliatoribus, sociis, receptoribus, defensoribus, occultatoribus, ac aliis complicibus assasinorum, n. 7. intellige, n. 8. Idem est in proxena sive mediatore in assasinio, num. 9. & idem in depositario pecuniæ conventæ in assasinio, num. 10. Amplia, num. 4. etiam non secuto, num. 11. Amplia 5. nedum quando hominem occidit, vel facit occidere, præcedente promissione, seu datione certæ quantitatis pecuniarum, num. 12. sed etiam præcedente promissione, seu datione alicujus rei, quæ utilitatem recipienti afferat num. 13. nec refert, an pecunia, vel alia res fuerit actu soluta, vel tradita, an promissa, num. 14. quamvis sit ex datione, seu promissione alicujus pecuniæ, vel rei parvæ, num. 15. etiam si promissio fuerit facta sine scriptura, num. 16. subamplia 1. hanc quintam ampliationem, etiam si promissum sit ficcario dari aliquam in uxorem, dari aliquod officium, aut quid simile, num. 17. subamplia 2. si promissa sit ficcario dari res, sive certa, & specifica, sive incerta, & generalis, dummodo pretio sit æstimabilis, D. Mich. de Corrada Tom. II.
- num. 18. Amplia 6. etiam si quis, nulla interveniente promissione, incautum aliquem occidat, vel occidi faciat motus spe solum aliquid obtinendi, vel complacendi amico, vel succedendi in bonis occisi vel vincendi litem, num. 19. Amplia 7. etiam si pecunia, vel alia res æquipollens ficcario promissa sit pro expensis itineris ad occidendum, vel pro occidore à morte eripiendo, vel pro aliqua re simili, & non pro ipsa occisione, num. 20. Amplia 8. etiam si mandataris ad committendum assasinium alteri mandatum dederit illud committendi, num. 21. Limita 1. si promissio pecuniæ, vel alterius rei æquivalentis acceptata non sit, num. 22. intellige, num. 23. Limita si interfectus non sit Christianus, sed infidelis, num. 24. & qualis in dubio præsumatur, num. 25. Limita 3. in eo qui, pecunia, vel alio æquivalenti conductus occidit inimicum mandantis, & suum simul, etiam cum sociis pecunia conductis, num. 26. etiam incautum, num. 27. sed vide num. 28. Limita 4. in eo qui pecuniam accepit, non ad occidendum, sed ad vulnerandum, de quo n. 29.
- Assassinus qua pœna puniatur, dec. 91. n. 30. 31. 32. 33. & 34. & quid si sit minor viginti quinque annorum, n. 35.
- Affertiva verba Papæ, vel Principis sæcularis plenè probant, dec. 3. n. 39. & vide, Verba assertiva.
- Assertioni Regii Fiscii creditur, dec. 3. n. 56.
- Assertionem concludentissimè probare debet qui dicit casum non esse sub regula comprehensum, dec. 21. n. 65.
- Assertioni Birruariorum creditur deponentium in favorem rei capturam fuisse in Ecclesia, vel alio loco sacro, dec. 21. num. 132.
- Assertionis rei dicentis fuisse captum extra Ecclesiam non creditur, quando per testes probaretur contrarium, dec. 21. num. 140.
- Assessores Bajuliæ generalis sunt Judices in prima instantia causarum, quæ tractantur in Officio Magistri Rationalis, dec. 10. num. 138.
- Assessores Bajuliæ generalis habent votum decisivum, decif. 10. num. 155.
- Assessores Bajuliæ generalis compelli possunt ad faciendum verbum tam in Regia, quam in Viceregia Audientia, decif. 10. num. 155. & 156. intellige, in Cathalonia pro sententiis definitivis majoribus quatuorcentum librarum; secus pro interlocutoriis etiam vim definitivam habentibus, num. 157. & pro causis reclamationum, num. 157. & quando sit mandatum de faciendò verbum pro definitivis, si appareat causam esse minorem quatuorcentum librarum, illud revocatur, num. 157. & idem quando sit mandatum pro habentibus vim definitivam, illud eodem modo revocatur, num. 157. & quando sit mandatum faciendi verbum pro definitivis, si contingat fieri aliqua provisio interlocutoria; hæc providetur in Bajulia generali, num. 157. pro definitivis verò solum Regia Audientia exigit tertiam partem salarii, num. 158. & quid in Regno Sardinis, n. 159. conclusiones Regiæ Audientis in his causis Bajuliæ generalis sunt cum voto Fiscii Advocati Patrimonialis ipsius Regiæ Audientis, n. 159.
- Assessores & Regiæ Procuracionis Comitatum Rosselionis, & Ceritanis quomodo debeant facere verbum in Regia Audientia, decif. 10. n. 161.
- Assessores Bajuliæ generalis sunt Regis Consilarii, decif. 10. num. 169.
- Assessores domus Deputationis allegati suspecti quis cognoscit de causis suspicionum, decif. 18. n. 62.
- Assessores suspecti recusari possunt, decif. 23. n. 196. solo juramento, n. 24.
- Assessorum vota de jure sunt consultiva, non decisiva, dec. 13. num. 37.
- Assessorum consilia Judices sequi præcisè non tenentur, dec. 23. num. 44.
- Assessores de jure nullam habent jurisdictionem, decif. 13. num. 47.
- Assistentia quando petitur, an requirat partis citationem, dec. 26. n. 43. 44. & 45.
- Atrium Ecclesiæ gaudet ejus Immunitate, decif. 51. num. 1. Amplia 1. ad januas, & portas atrii Ecclesiæ, num. 2. Amplia 2. ad scalas atrii Ecclesiæ, num. 3. Limita 1. sit atrium Ecclesiæ non sit parietibus circumductum, num. 4. Limita 2. si atrium non adhæreat Ecclesiæ, n. 5. Limita 3. in atrio Ecclesiæ incastellatæ, num. 6.
- Atrium non continetur appellatione Ecclesiæ, sicut nec appellatione domus, decif. 51. n. 7. intellige in odiosis, secus in favorabilibus, n. 8.
- Atrium Ecclesiæ quid sit, decif. 51. n. 9.
- Attentans aliquem occidere, vulnerare, aut percutere proditoriè, aut per insidias, vel deliberatè si non occidit, vulnerat, aut percutit, an gaudeat Immunitate Ecclesiæ, dec. 103. n. 13. opinio affirmativa, n. 15. & 16. opinio negativa, n. 16.

- Attentans furari qua pœna puniatur, dec. 106. nu. 18. usque ad 89.
- Attentans furari, si deveniat ad actum proximum cum simulatione Regii Officialis, qua pœna puniatur, dec. 106. num. 85.
- Attentans furari, si devenit ad actum proximum, & aperit ostium domus alienæ cum clavi falsa, qua pœna puniatur, dec. 106. n. 84.
- Attentans furari deveniens ad actum proximum vulnus intulit, & homicidium attentat, qua pœna puniatur, dec. 106. n. 86.
- Attentans furari præcedente tractatu super furto magno, & illud postea cum homicidio sequutum fuerit, qua pœna puniatur, decif. 106. n. 87.
- Attentans furari in via publica, vel in mari, qua pœna puniatur, dec. 106. n. 88.
- Attentans furari, quando est convictus de alio furto, qua pœna puniatur, dec. 106. n. 89.
- Attentare non dicitur Curia faciendo id, quod utrique Curie prodest, dec. 22. n. 20.
- Attentare dicitur Curia transferendo reum de arresto ad carceres, dec. 22. n. 21.
- Attentata etiam causantur ex procedimentis extrajudicialibus, dec. 22. n. 25.
- Attentata contentione jurisdictionis pendente inter Curias Ecclesiasticas, & sæculares, sunt ipso jure nulla, & revocantur via privilegiata attentatorum, decif. 22. num. 27. 28. num. 29.
- Attentata appellatione pendente sunt ipso jure nulla, & sunt revocanda, dec. 22. n. 30. amplia in procedimentis quæ fiunt pendente tempore ad appellandum, num. 31. & quid si post non appelletur, n. 32.
- Attentatorum revocatio in causis contentionum inter Curias Ecclesiasticas, & sæculares facienda est de jure per Curiam Ecclesiasticam, & in Corona Aragonum per Cancellarium, dec. 22. n. 33.
- Attentatorum revocatio ad eum Judicem spectat, cujus majestas læditur, dec. 22. n. 35.
- Attentatorum revocatio quomodo practicabatur antea in Cathalonia in causis contentionum, dec. 22. num. 36. & quomodo practicetur hodie, num. 38. & quid in regno Aragonum, num. 37.
- Attentatorum revocatio in causis contentionum aliquando per Cancellarium remittitur ad definitivam in causa contentionis proferendam, decif. 22. num. 39. & 40. aliquando per Cancellarium declarantur simul, & semel cum definitiva in causa principali, num. 41. aliquando revocantur per Cancellarium ante definitivam, num. 42. & 43.
- Attentata facta pendente contentione jurisdictionis nulla ex partibus petente possunt per Cancellarium ex officio revocari, decif. 22. n. 44.
- Attentans, jus, Judicem, & partem eodem tempore offendit, decif. 22. n. 45.
- Attentatorum revocatio nedum privatam, sed etiam publicam respicit utilitatem, dec. 22. n. 46.
- Attentatum etiam parte non petente, sed per solum officium Judicis revocatur, decif. 22. n. 47.
- Attentata in contentione jurisdictionis sunt quæcumque fiunt post præsentationem primarum litterarum, dec. 22. n. 48. 49. 50. 51. fallit in tribus casibus, n. 52. & qui illi sint, n. 53. 54. & 55.
- Attentata dicuntur, quæ fiunt dubio pendente, an sit firmata contentio, dec. 22. n. 56. & 57.
- Attentata dicuntur, quæ fiunt appellatione pendente, etiam extante dubio, an illa sit admittenda, vel non, decif. 22. num. 58.
- Attentata non revocantur per Judicem, ad quem post appellationem interpositam, quando notoriè constat appellationem esse frivolum, decif. 22. n. 61. sed contrarium est verius, n. 63. 64. & 65.
- Attentata post inhibitionem revocantur, etiam si evidenter, & notoriè constat de non jure agentis, dec. 22. num. 65. sive inhibitiio fuerit justa, sive injusta, n. 66.
- Attentata dicuntur, facta declaratione per Cancellarium, quod sit firmata contentio, si Curia procedat in causa ante firmatam contentionem, decif. 22. n. 67.
- Attentatis non plenè purgatis non proceditur ad ulterioria coram Cancellario in causis contentionum, decif. 22. num. 68.
- Attentata revocata appellatione pendente non potest procedi in causa principali ante omnimodam revocationem illorum, dec. 22. n. 69.
- Attentata sunt purganda antequam pars audiatur, decif. 22. num. 70.
- Attentata sunt purganda cum damnis, & expensis usque ad ultimum quadrantem, decif. 22. n. 71.
- Attentatorum ad purgationem non sufficit depositum, sed est necessaria realis solutio, decif. 22. n. 72.
- Attentans debet reficere damna, & expensas à die attentionis, & non à die litis motæ, decif. 22. n. 73.
- Attentans in causis contentionum tunc demum tenetur purgare attentata cum damnis, & expensis quando ad eas per Cancellarium fuerit condemnatus, decisione vigesima secunda, n. 74.
- Attentatorum Judex facere potest condemnationem damnorum, & expensarum, nedum in eadem sententia, sed etiam ex intervallo, quamvis non fuerit petitum, decif. 22. num. 75. fallit in causis contentionum, num. 76. 77. & 78.
- Attentata non dicuntur, quando reus relaxatur à carceribus de consensu ambarum Curiarum, decif. 22. num. 111.
- Attentata non dicuntur in Regno Aragonum procedimenta, quæ fiunt in processibus privilegiatis apprehensionis, manifestationum, & similibus, decif. 22. num. 112.
- Auctoritas Episcopi an sit necessaria in fundatione cujuslibet Ecclesiæ, vide *Episcopi*.
- Auctor se submittit in omnibus correctioni sanctæ Matris Ecclesiæ, decif. 1. n. 2.
- Auditor computorum Tabulæ testamentorum, & piarum causarum est Judex ordinarius, dec. 8. n. 41.
- Aula Senatûs civilis, & criminalis postquam fuerunt divisæ, unaquæque ex illis separatam cognitionem habet, decif. 37. num. 12.
- Aula quælibet Senatus unum Senatum, & unum auditorium in solidum repræsentat, dec. 37. n. 13.
- Aula quælibet Regiæ Audientiæ quod expedit, dicitur expediti per Regiam Audientiam, d. 37. n. 14.
- Aula Senatûs, vide Regia Audientia.
- Auxiliator in homicidio, qua pœna puniatur, d. 96. n. 34.
- Auxiliator, mediator, seu proxeneta, aut depositarius in assassinio, qua pœna puniatur, dec. 95. n. 39.
- Auxiliator homicidæ proditorii qua pœna puniatur, dec. 96. num. 68.
- Auxiliator in vulnere qua pœna puniatur, decif. 99. num. 56.
- Auxilium scienter præstans in incendio, qua pœna puniatur, dec. 105. n. 15.
- Auxilium invocandi, & concedendi brachii Ecclesiastici, & sæcularis, praxis, dec. 26. n. 86.
- Auxilium brachii Ecclesiastici, vel brachii sæcularis, vide decif. 26. a num. 34. verbo *Index Ecclesiasticus*, & verbo *Index sæcularis*.

B

- B** Aculo, seu fuste aliquem percutiens, qua pœna puniatur, dec. 99. n. 34. 35. & 36.
- Baculo aliquem percutiens, si percussus moriatur, qua pœna puniatur, dec. 99. n. 37.
- Baculo percutiens Clericum, qua pœna puniatur, decif. 100. num. 10.
- Bajulo generali præcedit Magister Rationis in Cathalonia; secus in Regnis Valentie, & Sardinie, decif. 10. num. 108.
- Bajulus generalis præcedit Locumtenenti officii Magistri Rationis, sed totum corpus officii Magistri Rationis præcedit corpus Officialium Bajulie generalis, decif. 10. num. 135.
- Bajulie generalis Assessores sunt Judices in prima instantia causarum quæ tractantur in officio Magistri Rationis, decif. 10. n. 138.
- Bajulus generalis Cathalonie est Procurator Cæsarius, dec. 10. n. 143.
- Bajulus generalis Cathalonie est antiquissimus Magistratus, decif. 10. n. 144.
- Bajulus generalis Cathalonie est Judex ordinarius Regii Patrimonii, dec. 10. n. 145.
- Bajulus generalis Cathalonie ab initio institutus fuit pro recuperandis redditibus Regiis, decif. 10. nu. 146. postea fuit ampliatum ad cognitionem causarum Regii Patrimonii, num. 147.
- Bajulie generalis Assessores habent votum decisivum, dec. 10. num. 155.
- Bajulus generalis Cathalonie habet votum decisivum data paritate Assessorum, dec. 10. num. 155.
- Bajulus generalis Assessores, an & quando compelli possint ad faciendum verbum in Regia Audientia, vide verbo Assessores Bajulie generalis.
- Bajulus generalis de quibus cognoscat, d. 10. n. 186.
- Bajuli generalis jurisdictio prorogari potest, decif. 10. num. 167.
- Bajulus generalis in causis Patrimonialibus utitur verbis præceptivis, in causis prorogatis verbis deprecativis, dec. 10. num. 168.
- Bajulus generalis est Regius Consiliarius, d. 10. n. 166.

- Bajulus generalis, & sui Officiales sunt exempti à foro ordinariorum, etiam Gerentis vices Gubernatoris procedentis Viceregia, dec. 10. num. 169.
- Bajulus generalis in civilibus, & criminalibus cognoscit in prima instantia de omnibus Officialibus Bajulæ generalis, decif. 100. num. 179.
- Bajulus generalis Cathalonix, & Procurator Regius Comitatum Rosselionis, & Ceritanix potest facere occupationem temporalitatum, decif. 28. n. 41. intellige, domino Rege & locum tenente generali absentibus, n. 49.
- Bajulus generalis Cathalonix, & Procurator Regius Comitatum Rosselionis, & Ceritanix potest in Patrimonialibus citare Judices Ecclesiasticos delegatos ad informandum banchem Regium, absentibus domino Rege, & ejus Locum tenente generali à Principatu Cathalonix, & Comitatu Rosselionis, & Ceritanix, decif. 19. num. 73.
- Bajuli generalis Regni Valentix pragmatica observari debent in Bajulia generali Cathalonix, dec. 39. n. 17.
- Bajulus generalis cognoscit de bonis vacantibus, decif. 39. num. 20. & procedit contra quascumque personas, etiam Ecclesiasticas bona vacantia detinentes, dec. 49. n. 21.
- Bajulus Regius Dettuzæ, vide Bajulus generalis.
- Bajuli & Subbajuli Regii in suis Bajuliis, & Subbajuliis habent jurisdictionem ordinariam, dec. 10. n. 132.
- Bajuli sunt antiquiores Vicarii Regii, dec. 10. n. 214.
- Bajuli in suis Bajuliis possunt facere processus soni emissi, quando ipsi soli sunt in loco; secus si in eis sint Vicarii Regii, vel eorum Locumtenentes, dec. 10. n. 215.
- Bannimentum, vide verbo Occupatio temporalitatum, verbo Temporalitates, & verbo Curia secularis.
- Bannitus in Cathalonia non potest impunè offendi, sed tantum capi, & ad Judicem duci, dec. 28. n. 152.
- Bannitus non potest extrahi ex alieno territorio, decif. 85. num. 4.
- Bannitus, vel exulans in Ecclesia suæ Patriæ, an dicatur fregisse exilium vel bannimentum, dec. 85. n. 5.
- Bannitum seu exulem occidens in Ecclesia, incurrit excommunicationem contra extrahentes ab Ecclesia latam, dec. 85. num. 8.
- Barones non possunt condemnare Reos ad remigandum in Regiis triremibus ad eorum beneplacitum, decif. 86. num. 50.
- Barones possunt remittere delicta, dec. 86. n. 51. intellige & declara, num. 52. 53. 54. 55. & 56.
- Barones debent condemnare vassallos ad triremes Regias, dec. 86. num. 66.
- Baro Ecclesiasticus, si ab eo petitur Baronia à privato, conveniendus est coram Judice Ecclesiastico, dec. 9. num. 4. versic. Quapropter.
- Barones creant Officiales in suis locis, dec. 9. num. 5. etiam si sint Episcopi, & Prælati Ecclesiastici, n. 6.
- Barones in Cathalonia sunt de foro Regiorum Vicariorum, sicut militares, & quid in aliis Regnis, decif. 10. num. 186.
- Barones non possunt firmare contentionem in sua Baronia, decif. 11. num. 37. alias declaratur contentionem firmare coram Vicario Regio, vel coram Regio Concilio, num. 39.
- Baro si pro interesse suæ jurisdictionis contentionem firmaverit, ex quo ejus vassallus, aut subditus litem contestaverit coram Judice Ecclesiastico, an contentio sit declaranda pro Barone, vel pro Judice Ecclesiastico, decif. 11. num. 40. distingue duos casus. Primus est si vassallus litigat coram Judice Ecclesiastico de re feudali; nam tunc declaranda est pro Barone, num. 41. Secundus est, si vassallus litigat coram Ecclesiastico de re allodiali, nam tunc declaranda est contentio contra Baronem, num. 43. contrarium, n. 49. vide n. 51.
- Barones possunt repetere vassallos, etiam invitos alibi litigantes de re allodiali, dec. 11. num. 52. nisi scientes tacerint, num. 53.
- Barones possunt prohibere vassallis ne litigent coram aliis, nisi coram se, decif. 11. n. 54.
- Barones possunt prohibere vassallis, ne litigent coram Judicibus Ecclesiasticis, dec. 11. n. 55.
- Barones possunt prohibere vassallis, ne adeant Regia Tribunalia, dec. 11. n. 56. sed contrarium est verius.
- Baronibus, & eorum Officialibus non potest Princeps mandare, ut non judicent in aliqua causa nisi cum consilio talis personæ, d. 24. n. 80.
- Baronis jurisdictionem potest Princeps excitando ei mandare, ut intra certum tempus causam aliquam expediat, dec. 24. n. 90. & si Baro causam subditi intra tempus præfixum non expedierit, elapso termino, potest fieri evocatio ad superiorem, n. 91.
- Baro, vel ordinarius in cujus territorio officialis Regius delinquit, potest eum in fragrantia delicti capere, & eum ad suum superiorem remittere, decif. 27. n. 118. sed utrum possit illi facere processum, n. 119.
- Baro contra Regium Officialem excessus committentem in sua Baronia potest agere ad emendam damni, & illius punitionem, aut in Regia Audientia per viam quærelæ, aut in judicio tabulæ, d. 27. n. 120.
- Baronum Officiales in Cathalonia, Valentia, Sardinia, & de jure cumuni, tam in civilibus, quam in criminalibus sunt de foro Baronum, nedum pro his, quæ in officio deliquerunt, sed & commissis extra officium; secus in Regnis Aragonum, Neapolis, & Sicilia, dec. 27. num. 121. limita primò, si Officialis Baronis sit familiaris Sancti Officii, num. 122. limita secundo, si Officialis Baronis deliquerit in criminibus, quibus jurisdictionis spectat ad Principem, vel alias Officialis Baronis esset persona militaris, num. 123. limita tertio, si Officialis Baronis deliquerit in alia specie jurisdictionis, quam ipse Baro habet, num. 124.
- Baro non tenetur pro mala administratione suorum Officialium, quos creat, sed ipsi Officiales tenentur, decif. 28. num. 66.
- Baro an Officiales quos creavit, teneatur exhibere pro mala illorum administratione, dec. 28. n. 68.
- Bastardi non dicuntur de domo, seu agnatione patris, nec possunt eorum arma, & insignia deferre, decif. 8. num. 114. fallit in Cathalonia, & in aliis Regnis, & de generali consuetudine in bastardis Nobilium, num. 115. & qualiter debeant arma deferre, n. 116.
- Bestia ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus immunitate, dec. 90. num. 4.
- Birruarii possunt in criminalibus frangere ostium domus pro capiendo malefactore. Quod quomodo exequendum sit, & quid in civilibus remissive, decif. 130. num. 23.
- Birruarii, vide *Numii*.
- Blasphemus confugiens ad Ecclesiam, an gaudeat ejus immunitate, decif. 67. num. 23.
- Blasphemus qua poena puniatur, dec. 67. n. 24.
- Bona confugiens ad Ecclesiam, quæ sunt extra eam, capi non possunt per judicem sæcularem, fallit, decif. 72. num. 20. & 21.
- Bona confugiens ad Ecclesiam, quæ ad eum tulerit, non possunt exinde extrahi, dec. 72. vide n. 19. intellige si sint sua & jure possessa, secus si non sint sua, sed aliorum, vel aliis obligata, dec. 72. nu. 3. exempla referuntur, num. 4.
- Bona decoctorum, & fallitorum in Ecclesiam illata, non possunt inde auferri, & tradi creditoribus, decif. 72. num. 4.
- Bona Clericis condemnati per Judicem sæcularem an possint per eum exequi, vide decif. 26. a num. 24. & verbo Judex secularis.
- Bona mobilia sequuntur qualitatem, & conditionem personæ ejus sunt, & juxta eam regulantur, dec. 16. n. 31. & 32. bona autem immobilia sunt alterius naturæ subiecta dominis temporalibus, in cujus territorio sunt, n. 33.
- Bona laici condemnati per Judicem Ecclesiasticum an possint per eum exequi, dec. 26. n. 58. opinio affirmativa, n. 59. opinio negativa, n. 60. limita, & sublimita, a n. 87.
- Bona naufragii inimicorum pertinent ad fiscum bajulæ generalis, d. 39. n. 11. & latè probatur, a num. 12. referuntur Doctores id tenentes, n. 28. proponuntur remissive argumenta contraria, n. 29. illis respondetur, n. 30. nec sunt capientium, n. 31. solitum tamen est dari certa portio capientibus mancipia in casu naufragii, n. 32. nisi fuerit causatum ex bello, n. 33.
- Bona vacantia fisco deferuntur, dec. 39. n. 19.
- Bonorum vacantium cognitio spectat in Cathalonia ad Bajulum generalem, decif. 39. num. 21. & praxis refertur, num. 22.
- Bonorum vacantium appellatione bona naufragii continentur, dec. 39. n. 23. sive amicorum, sive inimicorum, n. 24. cum distinctione tradita, n. 25. 26. & 27.
- Bona capta ab inimicis in bello cui acquirantur, dec. 39. num. 34.
- Bona amicorum ab hostibus recuperata an primis dominis sint restituenda, dec. 39. n. 35.
- Brevis Apostolici Judex in Cathalonia uti legatus cognoscit, an sua sit jurisdictionis, decif. 34. num. 4. Doctores de eo tractantes referuntur, num. 6. & Brevia Apostolica, a n. 6. ad 20.
- Brevis Apostolici Judex in Cathalonia, & Comitatus Rosselionis, & Ceritanix est Episcopus Gerunden. qui nunc est, quo tempore fuerit ad inquirendum, & procedendum contra omnes, & singulos Clericos sæculares, quorumvis ordinum regulares, exemptos, & non exemptos, etiam in sacris, & Presbyteratus ordinibus constitutos, committentes homicidia, assassina, & alia atrocissima crimina, qui postea de istis Clericis criminosis cognoscit, eosque punire potest usque ad eo-

- ad eorum actualem degradationem & Curia seculari traditionem, d. 34. n. 20. fallit in causis Capitularium Gerunden. num. 21.
- Brevis Apostolici Iudex in Cathalonia qui est Episcopus Gerunden. contra Clericos atrociam committentes, potest huiusmodi causas alii, vel aliis subdelegare, decif. 34. num. 22.
- Brevis Apostolici Iudex in Cathalonia punit Clericos atrociam crimina committentes, sive ordinarii Ecclesiastici fuerint negligentes, vel non, d. 34. n. 25. & 26.
- Brevis Apostolici Iudex Clericos atrociam delicta committentes captos à Iudice seculari solet repetere, & punire, d. 34. n. 27.
- Brevis Apostolici Iudex in Cathalonia punit Clericos atrociam crimina committentes absque interventu proprii Episcopi ipsorum Clericorum, d. 34. n. 28.
- Brevis Apostolici Iudex in Cathalonia adhibitis secum duobus, vel tribus Doctoribus Regia Audientia potest declarare, quae delicta sint gravia, & atrociam, decif. 34. num. 29.
- Brevis Apostolici Iudex est Episcopus Vicen. in causis appellationum à sententiis latis per Episcopum Gerunden. vel ejus subdelegatum, dec. 34. n. 33. intellige, n. 34.
- Brevis Apostolici Iudex qualiter punit Clericos arma prohibita in Cathalonia deferentes, d. 34. à n. 39.
- Brevis Apostolici Iudex qualiter punit Clericos homicidia committentes, d. 34. à n. 44.
- Brevis Apostolici Iudex subdelegatus an possit proferre sententiam actualis degradationis, d. 34. n. 75.
- Brevis Apostolici Iudex Sede Gerunden. vacante est Archidiaconus major Gerunden. contra Clericos atrociam delicta committentes, d. 34. à n. 84. ad 89.
- Brevis Apostolici Iudex punit Clericos furtum rei magna committentes, decif. 34. num. 89. & 90. & qua poena, à n. 91.
- Brevis Apostolici Iudex punit Clericos receptatores latronum, & hominum facinorosorum, d. 34. n. 98. & qua poena, n. 99.
- Brevis Apostolici Iudex punit Clericos fabricatores falsa moneta, d. 54. n. 100. & qua poena, n. 101.
- Brevis Apostolici Iudex punit Clericos falsi crimen committentes, d. 34. n. 103. & qua poena, n. 106.
- Brevis Apostolici Iudex punit Clericos resistentes Officialibus Regiis, d. 34. n. 107. & qua poena, n. 108.
- Brevis Apostolici Iudex punit Clericos crimen laesa Majestatis committentes, d. 34. n. 110. & 111. & qua poena à num. 114.
- Brevis Apostolici Iudex subdelegatus potest capturam Clericorum delinquentium, & testium receptionem aliis committere, d. 34. n. 139.
- Brevis Apostolici Iudicis subdelegati Commissarius capiens Clericum, si Iudex ordinarius Ecclesiasticus Clerici capti procedit contra eum per censuras, potest uti duobus remediis, & quae sint, referuntur, decif. 34. num. 140.
- Bulla Gregoriana explicatur, d. 97. n. 6.
- Bulla Gregoriana de immunitate Ecclesiarum ubi habeatur, & an sit usu recepta & servanda in Regnis Hispaniarum, negativè resolvitur, decif. 119. num. 1. & pluribus rationibus comprobatur, à num. 2. cum seq. & à num. 13. ad 23. referuntur Doctores ita tenentes, & num. 41. referuntur decisio supremi Consilii Aragonum, & Epistola Regia.
- Bulla Gregoriana de immunitate Ecclesiarum, ubique locorum ligat, decif. 119. num. 2. sed contrarium est verius, quod solum liget in illis Regnis, in quibus aliqua privilegia immunitatem Ecclesiae derogantia concessa erant, num. 3.
- Bulla Gregoriana de immunitate Ecclesiarum derogat juri communi, d. 119. n. 4. sed contrarium est verius, n. 5.
- Bulla Pontificia an sufficiat quod Romae publicentur, decif. 119. num. 9.
- Bulla Gregoriana, est in viridi observantia, decif. 129. n. 42. intellige ubi usu recepta est.
- Bulla Clementis Octavi de largitione munerum religiosis prohibita; non est usu recepta, d. 113. n. 54.
- Bulla Coena, quoad capiendam tangentiam regaliam protectionis vi oppressorum, non est usu recepta in Hispania, sed fuit ab ea supplicatum, dec. 119. n. 57.
- A Bulla Gregoriana de immunitate Ecclesiarum absolutè, & indictè fuit pro omnibus Regnis Hispaniae nomine domini Regis supplicatum, decif. 119. n. 36.
- A Bulla Pii Quinti, ut Episcopus successor, possit iterum examinare Religiosos semel examinatos & approbatos per praedecessorem ad Confessiones audiendas, fuit nomine Regio supplicatum, decif. 119. n. 60.
- Bulla Gregorii Decimiquarti super immunitate Ecclesiae quibus in Regnis recepta sit, & in quibus non sit recepta, d. 3. num. 27.
- Bulla Julii Papae Tertii confirmans concordiam Reginae Eleonora, & Cardinalis Convenarum refertur, decif. 7. n. 88. 89. 91. & 92.
- Bulla Pii Quinti confirmans foros, & pragmaticas contentionum Coronae Aragonum refertur, d. 7. n. 94. & 95.
- Bulla Gregorii Decimitertii confirmans foros, & pragmaticas competentiarum Coronae Aragonum refertur, decif. 7. num. 96. & 97.
- Bulla sanctae Cruciatæ, subsidii, & excusati unde originem habuerunt, & de causarum concessione, decif. 31. num. 14.
- Bulla sanctae Cruciatæ causa ubi tractanda, latè dec. 31.
- Burgenses Villa Perpiniani sunt de foro Regionum Vicariorum, sicut Militares, d. 10. n. 167.
- Burgenses Villa Perpiniani gaudent privilegio militari, dec. 10. num. 188.
- Buriscopia, seu Burfarum abscissor, pro primo furto, qua poena puniatur, dec. 160. n. 30. 31. & 32.

C

- Cadaver Clerici gaudet privilegio Canonis, dec. 90. n. 8. & privilegio fori n. 9.
- Cadaver damnati non potest sepeliri & à patibulo eripi sine licentia Principis, vel Judicis, qui sententiam tulit, decif. 90. num. 26. sive sit punitum in loco consueto, sine in alio, num. 17.
- Cadaver damnati ereptum à patibulo dicitur furto subtrahitum, dec. 90. n. 19.
- Cadaver puniti est ipsi Principi confiscatum, d. 90. n. 18.
- Cadaveri suspensi ereptum à patibulo ad Ecclesiam delatum gaudet ejus immunitate, dec. 90. n. 1. nisi punitum esset pro crimine excepto, n. 2. Sed contrarium, quod non gaudeat immunitate Ecclesiae, etiam si pro crimine excepto punitum non sit, n. 15. & n. 23.
- Camera Apostolica de consuetudine Hispaniae succedit in spoliis Archiepiscoporum, etiam Titularium, decif. 29. num. 10.
- Camerae Apostolicae spectant in Episcopatibus Hispaniae fructus mensae Episcopalis Sede vacante, usque ad provisionem novi Episcopi, d. 19. n. 11.
- Camera Apostolica mortuo Episcopo, est suffecta loco, & vice successoris, d. 29. n. 12.
- Campanile Ecclesiae gaudet ejus immunitate etiam si non sit ei conjunctum, d. 4. n. 2. sed contrarium, n. 3.
- Campanile Ecclesiae situm intra ambitum triginta passuum gaudet ejus immunitate, etiam si sit disjunctum ab Ecclesia, decif. 47. num. 4. sed contrarium est verius num. 5.
- Campanile Ecclesiae gaudet ejus immunitate, dec. 47. n. 1.
- Cancellarius, seu Regens Cancellariam committunt causas Doctoribus Regiae Audientiae, d. 10. n. 35.
- Cancellarius in Cathalonia est Magistratus praeminens, decif. 10. num. 39. magna auctoritatis, dignitatis, & jurisdictionis, num. 40. de cujus praeminentia, remissivè, num. 41.
- Cancellarius in Cathalonia habet in Regio Senatu suam Aulam, cui praest, d. 10. n. 42.
- Cancellarius in Cathalonia an veniat appellatione Doctorum Regiae Audientiae, d. 10. n. 43.
- Cancellarius in Cathalonia est Iudex ordinarius, decif. 10. num. 44.
- Cancellarii officium per mortem Principis non expirat, d. 10. num. 45.
- Cancellarius in Cathalonia singulis diebus tenet Audientiam in domo sua ab hora prima ad tertiam post meridiem, & causas verbales audit, dec. 10. n. 46. intellige dummodo tales causae non excedant summam viginti librarum, num. 47. subintellige, nisi in die Veneris fuerint sibi commissae per Dominum Regem, vel Proregem, n. 48. subintellige etiam, nisi in majori summa expressè, vel tacitè fuerit illius jurisdictionis prorogata, n. 49.
- Cancellarius cognoscit in Cathalonia de Scribis mandati, & aliis Officialibus Cancellariae maxime in negotiis tangentibus eorum officium, dec. 10. n. 51.
- Cancellarius cognoscit in Cathalonia de domesticis domini Regis, d. 10. n. 52.
- Cancellarius Assessor Domini Regis dicitur, d. 10. n. 53.
- Cancellarius in sedendo, & incedendo praecedit omnibus iudicibus & Officialibus, etiam Gerenti vices Gubernatoris Cathaloniae, d. 10. n. 54.
- Cancellarius in Cathalonia praecedit Regentibus Supremi Aragonum, d. 10. n. 56.
- Cancellarius in Cathalonia non praecedit Vicecancellario Coronae Aragonum, d. 10. n. 56.
- Cancellarius in casibus in quibus contentio non procedit, solet ex officio declarare illam non procedere, decif. 12. num. 115.
- Cancellarius solus potest nominari Arbitr in causis contenten-

- Reginae decif. 7.
- contentionum ab ambabus Curis, decif. 16. num. 49. quod repugnat juri civili, n. 50. sed est conforme juri Canonico, num. 51.
- Cancellarius in tota Corona Aragonum est Tertius, pro declarandis causis contentionum inter Judices Ecclesiasticos, & seculares Regios, ordinarios, decif. 17. num. 3.
- Cancellarius in tota Corona Aragonum ut Tertius, & Arbitrator a partibus approbatus judicat causas contentionum inter Judices Ecclesiasticos, & seculares Regios, ordinarios, decif. 17. n. 1.
- Cancellarius in tota Corona Aragonum ut Tertius, & Arbitrator a partibus approbatus judicat causas contentionum inter Judices Ecclesiasticos, & seculares Regios, ordinarios, decif. 17. num. 4.
- Cancellarii nominatio ad dominum Regem spectat, decif. 17. num. 5.
- Cancellarii officium in qua persona fit per dominum Regem in Catalonia providendum, dec. 17. n. 6. & quid in Regnis Valentiae, Sardiniae, & Majoricarum, n. 7. & quid in Regno Aragonum, n. 8.
- Cancellarius an debeat esse Catalanus, distingue duos casus, d. 17. num. 9. Primus est in Cancellario totius Coronae Aragonum, qui Vicecancellarius vocatur, quinon est necesse, quod sit Catalanus, sed potest esse quilibet natus Regnorum Coronae Aragonum, n. 11. Secundus casus est in Cancellario Cataloniae, qui debet esse Catalanus, & idem servatur in aliis Regnis Coronae Aragonum respectivè, n. 12.
- Cancellaria est duplex magna, & parva, d. 17. n. 10.
- Cancellarii plures eodem tempore creari possunt in honore, & dignitate, sed non in exercitio, d. 17. n. 13.
- Cancellarius in Catalonia debet esse graduatus in jure Canonico, vel civili, dec. 17. n. 14. sufficit tamen quod sit Bachalaureus, n. 15. & quid in aliis Regnis Coronae Aragonum, num. 16.
- Cancellarius antequam officio utatur, jurare debet, dec. 17. n. 17. & in Catalonia audire sententiam excommunicationis, n. 18.
- Cancellarius est Judex causarum contentionum inter Judices Ecclesiasticos, & seculares Regios ordinarios, si Arbitri intra quinque dies concorditer non declaraverint, d. 17. n. 19.
- Cancellarius ut possit in Catalonia declarare causas contentionum, debet esse praesens in loco ubi est Curia, vel ubi celebratur Regia Audientia, dec. 17. num. 20. & decif. 17. num. 22. 23. 24. & 27. & quid in aliis Regnis Coronae Aragonum, n. 21.
- Cancellarius non potest in Catalonia declarare causas contentionum, si Regia Audientia sit prorogata, decif. 17. n. 28.
- Cancellarius si sit absens a Curia, seu a loco ubi celebratur Regia Audientia, quis debeat Tertium in locum Cancellarii eligere ad causas contentionum, d. 17. n. 29.
- Cancellarius in Catalonia, & in Regnis Valentiae, Sardiniae, & Majoricarum intra triginta dies contentionem declarare tenetur, d. 17. n. 30. & 31. d. 21. n. 1. & d. 24. num. 1. & quid in Regno Aragonum, d. 17. n. 32.
- Cancellario in Catalonia, & in Regnis Valentiae, Sardiniae, & Majoricarum currere incipiunt triginta dies ad declarandum contentiones ipso jure, & facto immediatè post quinque dies Arbitris concessos, d. 17. n. 33. & d. 21. num. 3. quid in Regno Aragonum, d. 17. n. 34. & quid de jure communi, d. 17. n. 35.
- Cancellario tempus concessum ad declarandum contentiones est continuum, & currit de momento ad momentum, & diebus feriatis, & non feriatis, dec. 17. n. 36. & d. 21. n. 38. & d. 24. n. 54. 55. & 63.
- Cancellarius si in Catalonia, & in Regnis Valentiae, Sardiniae, & Majoricarum non declaraverit contentionem intra triginta dies, & in Regno Aragonum intra triginta quinque dies, censetur contentio declarata in favorem Ecclesiae, & Ecclesiasticae jurisdictionis, decif. 17. num. 37. limita 1. si vacet Officium Cancellarii, nu. 38. limita 2. si Cancellarius est infirmus, num. 39. limita 3. tempore pestis, num. 49. limita 4. si pendente causa contentionis fuerit attentatum, num. 51. limita 5. si Curia, seu partis pendente termino de consensu partium fuerit prorogata, n. 53. limita 6. si Regia Audientia fuerit prorogata, n. 54.
- Cancellarius judicare debet ubi dubium vertitur, si tempus dierum sit elapsum, vel non, idque facere potest nedum per viam novae contentionis, sed etiam per viam supplicationis, d. 17. n. 56.
- Cancellarius excusatur a residentia, & lucratur distributiones quotidianas suae praebendae, d. 17. n. 57.
- Cancellarii qui fuerunt in Catalonia ab anno 1553. usque ad ann. 1659. nominantur, d. 17. n. 58.
- Cancellarii qui fuerunt in Regno Sardiniae, nominantur, dec. 17. n. 59.
- Cancellarii privilegium refertur, d. 17. n. 60.
- Cancellarius in causis contentionum, an suspectus recusari possit, decif. 18. num. 2. opinio negativa, a num. 3. ad 9. opinio affirmativa, a num. 10. & respondetur contrariis, a num. 12.
- Cancellarius ut recusari possit requiritur causa justa, dec. 8. n. 45. & quae dicantur in proposito justae causae, num. 49. ad 53.
- Cancellarii recusatio est proponenda in scriptis, oblato libello, decif. 18. num. 24. quod est conforme juri communi, num. 55.
- Cancellarii suspiciones sunt proponendae, & allegandae per partem cum supplicatione coram domino Rege, & eo absente coram Prorege, & illis absentibus coram Gerente vices Gubernatoris, Viceregia procedente, dec. 18. n. 65.
- Cancellarii suspiciones si sint frivolae, non admittuntur, decif. 18. n. 66.
- Cancellarii suspiciones si sint notoriae, dominus Rex & eo absente Prorex, & illis absentibus Gerens vices Gubernatoris procedens Viceregia nominat Tertium locum Cancellarii suspecti, ut illam causam contentionis tantum decidat, d. 18. n. 69.
- Cancellarii suspiciones si requirant altiorem indaginem, dominus Rex, & eo absente Prorex & illis absentibus Gerens vices Gubernatoris procedens Viceregia nominat Tertium ad decidendas tantum hujusmodi causas suspensionum, d. 18. n. 70.
- Cancellarii suspiciones si per Tertium declaratum fuerit procedere, nominatur Tertius in locum Cancellarii suspecti ad illam causam tantum, d. 18. n. 71.
- Cancellarius debet personaliter respondere parte petente, positionibus, seu articulis datis in causis suspensionum, dec. 18. nu. 82. fallit si interrogatoria sint infamatoria & criminosa, n. 84.
- Cancellarius quando teneatur respondere positionibus in causis suspensionum, non proceditur cum eo per modum imperii, dec. 18. n. 85.
- Cancellarius & si teneatur respondere personaliter parte petente super causis suspensionum, non tamen cum juramento, d. 18. n. 82. 83. & 87.
- Cancellarius si fuerit Episcopus Barcinonae, vel alterius Dioecesis, non est suspectus etiam si agatur contra Clericum suae Dioecesis, & sibi ea ratione subditum, d. 18. n. 97.
- Cancellario absente a loco ubi celebratur Regia Audientia dominus Rex, aut Prorex existens in Principatu, vel illis absentibus Gerens vices Gubernatoris procedens Viceregia tenetur in Corona Aragonum nominare unam personam Ecclesiasticam, Tertium apud nos dictam, in locum dicti Cancellarii ad causas contentionum tantum, dec. 19. num. 2. & 3. quod est conforme juri communi, num. 4. & de forma nominationis Tertii, tam motu proprio, quam ad Fiscum Procuratoris supplicationem, num. 28. & 29. idem observatur, Cancellario existente infirmo, decif. 19. num. 8. quod est conforme juri communi, num. 9. & de forma, num. 50. & idem practicitur, vacante officio Cancellarii per mortem, renunciationem, seu alias, d. 19. n. 10. & de forma, n. 27. idemque observatur, Cancellario existente suspecto, d. 19. num. 11. & de forma, n. 31. & idem practicitur, Cancel. impedito, d. 19. n. 12.
- Cancellarius dicitur abesse a Curia, seu loco ubi celebratur Regia Audientia, si extra Urbis continentiam adest, id est si extra muros Urbis adest, decif. 19. num. 7.
- Cancellarius an sit absens, infirmus, suspectus, vel alius impeditus, statur litteris Locumtenentis generalis, d. 19. n. 13. quod est conforme juri communi, n. 14.
- Cancellarius, ejus absentia, infirmitate, suspicione, impedimento cessante, causam reassumit, & decedit, & non Tertius in ejus absentia nominatus, d. 19. n. 15. & de jure, n. 16. limita casum absentiae.
- Cancellario pertinet declaratio causarum contentionum tempore Viceregiae, d. 19. n. 26.
- Cancellarius nominat notarium in Catalonia, & Sardinia in causis contentionum, & quid in Regno Aragonum, decif. 20. num. 4.
- Cancellarius non potest terminum triginta dierum prorogare, d. 21. n. 23. limita 1. de consensu ambarum Curiarum, n. 25. sub limita, in Regno Sardiniae ubi terminus prorogatur cum solo consensu Curiae Ecclesiasticae, num. 28. limita 2. existente justa causa, n. 29.
- Cancellarius in Catalonia, & Regno Majoricarum potest prorogare terminum triginta dierum de consensu ambarum Curiarum, & in Regno Sardiniae de consensu Curiae Ecclesiasticae ad libitum toties quo-

- quoties per tempus bene visum, decif. 21. num. 30. & 32.
- Cancellarius devoluta causa contentione ad ipsum, testes recipit in sua Curia, dec. 21. num. 42. & aliquando pro testibus alibi recipiendis literas compulsorias expedire mandat, num. 44.
- Cancellarius potest extraordinarie punire testes, si coram eo falsum deponant, decif. 21. num. 46. & n. 56. amplia ad testes Clericos, n. 57.
- Cancellarius punire potest Advocatos, & Procuratores coram eo litigantes, si delinquant in processu, & actis coram ipso, dec. 21. num. 59. amplia ad Clericos Advocatos, & Procuratores, n. 60.
- Cancellarius in causis contentionum an debeat super delicto recipere probationes, an verò possit, & obligatus sit stare processui facto per Curiam secularem, decif. 21. num. 102.
- Cancellarius si agatur de immunitate Ecclesie potest stare processui fabricato per Curiam secularem, decif. 21. num. 103. & probatur ex Brevi Clementis VIII. n. 104. & ex verbis Bullae Gregorianae, num. 105. sed contrarium est verius, ut non sit obligatus stare processui facto à Curia seculari, num. 106. Imò quòd debet super prætenso delicto novas probationes recipere, num. 107. & probatur, à num. 108. & respondetur contrariis, num. 112. Amplia si multo magis procedat, si urgeat aliqua suspicio contra testes examinatos à Curia seculari, num. 111. limita de consuetudine in Cathalonia, & Sardinia, num. 114.
- Cancellarius si agatur de privilegio fori non potest stare processui facto per Curiam secularem, dec. 21. n. 116. fallit de consuetudine in Cathalonia, & Sardinia, n. 124.
- Cancellarius in Cathalonia, & Sardinia si agatur de privilegio fori, si de immunitate Ecclesie solet stare processui facto à Iudice seculari, d. 21. n. 124. & probatur, nu. 125. 126. & 127.
- Cancellarius non solet in causis contentionum in expensis condemnare, dec. 22. num. 81. sed contrarium est verius, n. 82. & 98.
- Cancellarius in attentatis condemnat in expensis, quando ei videtur iustum, d. 22. n. 83.
- Cancellarius in causa contentione immunitatis Ecclesie solet quandoque declarare, ut is qui obtinuit in contentione, retineatur pro damnis, expensis, & injuria, dec. 22. n. 84. & dec. 24. à num. 148.
- Cancellarius condemnat Clericum in expensis, quando conventus coram Iudice seculari retardat opponere exceptionem fori declinatoriam, dec. 22. num. 85. 86. & 87. intellige si competentia fuerit firmata cum firma juris ipsius Clerici, & quid si non fuerit firmata cum firma juris ipsius Clerici, dec. 22. n. 95.
- Cancellarius solet declarare causas contentionum cum Concilio Doctorum Rectorum Audientie, dec. 13. nu. 1. 2. & 4. amplia etiam in declaratione alicujus intermedii, n. 8. & quos nominari solet, num. 5. 6. 7.
- Cancellarius nominat Consultores in causis contentionum voluntarie, & non ex necessitate, decif. 25. num. 10. & 49.
- Cancellarius Consultores quos nominat, potest cogere, ut sibi consulant in causis contentionum, decif. 23. num. 12. & 13.
- Cancellarius potest hodie in Cathalonia nominare in Consultores pro causis civilibus, vel criminalibus Doctores Regie Audientie tam Aularum civilium, quam Aulae criminalis, dec. 23. num. 16.
- Cancellarius potest nominare Consultorem Regie Audientie fratrem, levirem, vel nepotem suum, decif. 23. num. 17. & 21.
- Cancellarius an teneatur sequi vota Consultorum, dec. 23. num. 38. 42. & 56.
- Cancellarius solet pronuntiare secundum vota Consultorum conformium, dec. 13. n. 39.
- Cancellarius data paritate in votis Consultorum, adhæret quibus vult, & quid in Regno Valentie, decif. 23. num. 40.
- Cancellarius si unus Consultor votum dat pro una jurisdictione, & alii, duo, vel tria pro alia, potest sequi votum unius, aliis spretis, quid in Regno Valentie, dec. 23. num. 41.
- Cancellarius etiam si omnes Consultores sint conformes, non tenetur præcisè sequi vota illorum, dec. 23. n. 42.
- Cancellarius est solus Iudex causarum contentionum, & qui solum habet votum decisivum, dec. 29. n. 45.
- Cancellarius nominat Consultores in causis contentionum, ut cum instruant, & ipsi consilium præsentent, decif. 13. num. 51.
- Cancellarius non debet, nec potest sine ratione à votis Consultorum discrepare, dec. 23. n. 57.
- Cancellarius etsi possit judicare secundum Deum & suam conscientiam, tenetur juri, & rationi adhærere, decif. 13. num. 58.
- Cancellarius per adhibitionem Consultorum non est immunis à revolutione librorum, & processus, dec. 23. num. 59.
- Cancellarium an mala Consultorum consilia excusent à culpa, opinio negativa, decif. 23. num. 60. opinio affirmativa, n. 61.
- Cancellarius causas contentionum declarare debet in ejus domo, dec. 24. num. 2.
- Cancellarius præcedit in ejus domo Doctoribus Regie Audientie, quos nominat in Consultores in causis contentionum, d. 24. num. 3.
- Cancellarius declarat causas contentionum secundum Deum & suam conscientiam, d. 24. n. 4. & num. 9. & quid operentur hæc verba secundum Deum, & suam conscientiam, n. 10. cum seq.
- Cancellarius an sit adstrictus observare rem judicatam in alia causa, opinio affirmativa, d. 24. n. 10. opinio negativa, num. 21.
- Cancellarii sententia in causis contentionum vim legis habet, d. 24. n. 23. fallit in Cathalonia, n. 24.
- Cancellarius si causa contentione inter Iudices Ecclesiasticum, & secularem est dubia, pro Ecclesia declarare tenetur, dec. 24. n. 35.
- Cancellarius in dubio an reus gaudeat immunitate Ecclesie, declarare tenetur in favorem immunitatis Ecclesie, dec. 24. n. 38.
- Cancellarius solet si causa contentione est difficilis, illam non declarare ne trahatur in consequentiam, decif. 40. num. 44.
- Cancellarius non tenetur in Cathalonia ponere motiva in sententiis causarum contentionum, d. 24. n. 45. & quid in aliis Regnis Coronae Aragonum, n. 51.
- Cancellarius potest proferre sententiam in causis contentionum diebus feriatis in honorem Dei, decif. 24. num. 53. 54. 55. & 63.
- Cancellarius noctis tempore potest proferre sententiam in causis contentionum, d. 24. n. 69. 72. & 73.
- Cancellarius in causis contentionum est Iudex qualitatis, non verò meritorum causæ, d. 24. n. 75. quod est conforme juri communi, n. 76. amplia quòd si Cancellarius declaraverit merita causæ, sententia quoad merita causæ nulla est, num. 77. limita si merita causæ tenderent ad destruendam qualitatem tribuentem jurisdictionem, potest Cancellarius de his cognoscere ad effectum declarationis causæ contentione, n. 78.
- Cancellarii sententia super competentia jurisdictionis merè interlocutoria est, dec. 14. num. 79. sed contrarium quòd habeat vim definitivæ, n. 80.
- Cancellarius in sententiis causarum contentionum an possit statuere modum procedendi, & apponere condiciones Iudici in cujus favorem declarat, opinio affirmativa, dec. 24. n. 81. & d. 27. n. 103. exempla & decisiones, d. 24. num. 82. 84. & 85. opinio negativa, n. 86. amplia, n. 87. responderetur exemplaribus contrariis, num. 95. affirmativa opinio servatur in Cathalonia, opinio negativa in Regno Aragonum, num. 96.
- Cancellarius in eadem sententia pronuntiare potest quoad certum articulum, competentiam Iudicis Ecclesiastici locum habere, & quoad alium articulum, competentiam Iudicis secularis de jure procedere, d. 24. n. 97.
- Cancellarius si partes generaliter competentiam firmant, generaliter super omnibus causis pronuntiare potest, dec. 24. num. 98.
- Cancellarius qualiter debeat proferre sententiam in causa immunitatis Ecclesie, d. 24. n. 98. cum seq.
- Cancellarius in declaratione causarum contentionum servare debet jus canonicum, & non civile, decif. 24. num. 181. & 182.
- Cancellarii sententia in causis contentionum proferri potest absque partis instantia, d. 24. n. 197.
- Cancellarii sententia in causis contentionum publicanda est in præsentia Notarii, & testium, dec. 24. n. 201.
- Cancellarii sententia in causis contentionum intimari debet eodem die, quo publicatur, d. 24. n. 103.
- Cancellarii sententia in causis contentionum quibus personis est intimanda, & qua forma, dec. 24. n. 204.
- Cancellarii sententia in causis contentionum lata antiquitus in Cathalonia litteris patentibus cum illius insertione notificabatur Officiali Curie succumbentis, & Procuratori Fiscali, ac Notario illius Curie, dec. 26. n. 4. & quid hodie practicetur, n. 10.
- Cancellarius in Cathalonia quamvis condemnet in expensis, eas nec taxat, nec liquidat, dec. 16. n. 14. secus in Regnis Aragonum, & Sardinie, d. 26. n. 16.
- Canonistis magis credendum est in moralibus quàm Theologis, dec. 116. n. 5.
- Capella gaudet immunitate Ecclesie, & si in illa servetur San-

- Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, dec.40.n.3.
 Capitaneus asserens habere majorem numerum militum, quam habet, qua pœna puniatur, d.66.n.30.
 Capitaneus fraudans militum stipendia, qua pœna puniatur, dec.66.n.31.
 Capitaneus generalis nullam in Provinciales habet jurisdictionem, d.11.n.3. Limita 1. si Provinciales coram Capitaneo generali falsum deposuerint, n.4. limita 2. si Provinciales de facto resistentiam fecerint Capitaneo generali, seu suis Alguziriis, ducendo exercitum, vel aliàs exercentibus opera ad bellicam artem pertinentia, num.5. limita 3. si provinciales deliquerint intra locum custodiæ, vulgo Cuerpo de guardia, num.6. quæ limitatio an sit vera, limita 4. si provinciales delinquant in exercitu, dum sunt missi pro quibuscumque delictis inibi commissis, 7. quod an sit verum, ibid. limita 5. in aliis casibus remissivè, sub num.7.
 Capitaneus generalis in causis civilibus militum non est de jure Judex competens, decif.11. num.9. fallit de consuetudine, & per schedulas Regias, num.18.
 Capitaneus generalis in delictis militaribus est Judex competens militum, dec.11.num.11. amplia, num.12. & quæ dicantur delicta militaria, num.10.
 Capitaneus generalis est Judex competens militum in delictis communibus levibus, dec.63. num.14. & quæ dicantur delicta communia levia, num.13.
 Capitaneus generalis in delictis communibus gravibus non est de jure Judex competens militum, decif.11. num.16. fallit si deliquerint in loco custodiæ, vulgo Cuerpo de guardia, num.17. fallit etiam de consuetudine, & per rescripta Regia, num.18. & quæ dicantur delicta communia gravia, num.16.
 Capitaneus generalis hodie de consuetudine, & ex Regiis rescriptis cognoscit de causis militum, tam civilibus, quam criminalibus, etiam communibus gravibus, dec.11. num.18. amplia 1. ut milites non possint foro suo renuntiare, num.19. amplia 2. in uxoribus militum, quæ fori privilegio gaudent, num.20. amplia 3. in familiaribus militum, qui gaudent privilegio fori, num.21. intellige, amplia 4. in Artificibus qui exercitum sequuntur, fori privilegio gaudent, num.22. limita 1. si milites non sint descripti in numero, & titulo militum, num.23. limita 2. si milites actu non militant, num.24. nisi in tribus casibus relatis, num.25. & 26. limita 4. si milites falsum deposuerint coram Judice pagano, num.28. limita 5. militibus negotiatoribus, num.29. limita 6. quoad capturam ad finem remittendi ad eorum superiorem, n.10.
 Capitaneus generalis non est Judex competens Officium Capitaniæ generalis non gentis bellicæ, decif. 11. num.34.
 Capitaneus generalis debet cognoscere, an quis sit miles, vel commiserit delictum militare, vel commune, decif. 11. num.35. sed contrarium est verius, num.36.
 Capitania generalis Cathalonix inhibitionibus Regiæ Audientix parere tenetur, aliàs potest Regia Audientia contra ejus Assessores, & alios ministros procedere, dec. 38. num.36.
 Capitanei generalis jurisdictio an sit major, vel minor, quam Proregis, dec.38. an.37.
 Capitaneus generalis in delictis militaribus in exercitu, & tempore bellici commissis, in quibus dilatio est periculosa, & requiritur prompta executio pœnæ, potest reum secundum suæ auctoritatis modum castigare, decif. 38. num.45. id est militaribus modis, velo levato, ex abrupto, & ad modum belli, sine solemnitatibus juris civilis, sine processu, sine terminis, & reo inaudito, nu.46. exemplum est in transfugis ad hostes in dormientibus, & deferentibus excubias, in illo qui existens in acie prior fugam fecerit, in conspirante in exercitum, seu, secreta hostibus, & inimicis nunciante, num.47. nec iste modus procedendi per Capitaneum generalem est contra constitutiones Cathalonix, imò est illi conformis, n.48.
 Capitaneus generalis in aliis delictis, quæ non ita promptam pœnæ executionem requirunt, non potest procedere rigorosè, sed delato audito, & dato competente arbitrario termino ad se defendendum, dec.38. n.49.
 Capite, vel humeris aut alia qualibet parte corporis tangens locum sacrum gaudet immunitate Ecclesiæ, etiam si pedes extra locum sacrum habeat, decif. 48. n.16.
 Capitulum Sede vacante succedit in omni jurisdictione ordinaria Episcopi, decif.85. nu.30. sed non in delegata, dec. 34.n.83. fallit in jurisdictione perpetua Episcopo delegata, decif.34. n.88.
 Capituli Sede vacante temporalitates an possint occupari si ejus Vicarius turbet Regiam jurisdictionem, opinio affirmativa, dec.28. à n.59. opinio negativa, n.63. respondeatur contrariis, n.71. amplia, n.78.
 Capta ab hostibus in bello cui acquirantur, decif. 29. num.4.
 Capta ab inimicis an primis dominis sint restituenda, dec. 39. num.35.
 Captura in alieno territorio fieri non potest, decif.2. nu.25. etiam reum insequendo, n.26. & si delinquens fuerit bannitus, num.27.
 Captura dicitur nulla respectu loci, ut si quis ab Ecclesia extractus fuerit, decif.8.n.6.7.
 Captus à satellitibus an sit captus in loco sacro, vel non declarandum est de jure communi per Judicem Ecclesiasticum, dec.2.n.47.
 Capto non existente reo in Regiis carceribus, contentio non procedit, vide, Reo non existente capto.
 Captus an dicatur arrestatus, vide verbo Arrestatus.
 Captus non dicitur relaxatus à carceribus sub fidejussoribus de se representando, decif.9. num.67.
 Capto existente reo, quilibet potest pro eo comparere in Curia Ecclesiastica ad firmandam contentionem, decif. 9. num.70.
 Capti præsertim pauperes dicuntur miserabiles personæ, decif.24. num.67.
 Captus per Judicem sæcularem pro crimine sæculari, si illum repetant Inquisitores occasione alterius delicti, cujus cognitio ad eos pertinere dicatur, non tenetur Judex sæcularis illum dimittere, sed procedere potest ad ejus punitionem, dec.30.n.176. etiam si Inquisitores eum repetant pro negotio sanctæ Inquisitionis, n.117. nisi reus esset familiaris, & gauderet privilegio fori, n.178.
 Captus, vide Verbo Reus.
 Captus nulliter pro debito civili, non potest, instante alio creditore pro debito, quantumvis vero, in carceribus recommendari; sed tanquam injustè sua libertate privatus, statim opposita nullitate, est sine alia impensa relaxandus, & liberandus, & in pristina libertate reponendus, dec.68.num.6.
 Captus nulliter debet taliter relaxari, ut tutus sit, & in locum eorum reducat ad eum quod non possit facillè capi, decif.73.n.7.
 Captus nulliter an sit relaxandus, si de novo foret capiendus, dec.73.n.18,19,20,21. & 22.
 Captus pro aliquo debito, si juravit sequi ministrum, & ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus immunitate, dec. 82. num.7.
 Captus à Ministris Curix sæcularis extra locum Sacrum si dum ad carceres ducitur, se à manibus illorum exemerit, & ad Ecclesiam confugiat, non gaudet immunitate Ecclesiæ, dec.83. num.1. sed contrarium verius est, n.2. 3. 4. Amplia 1. hanc opinionem affirmativam in reo ligato etiam cum catenis, vinculis, & funibus, n.5. Amplia 2. in reo exempto & erepto à manibus familiaris sæcularis, de quo vide num. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & 12. Amplia in reo qui semper fuit insequutus à Ministris Curix Sæcularis, n.19. Limita 1. ut procedat si reus liber ad Ecclesiam est ingressus, num.15. secus quando captus pervenit ad locum sacrum, n.16. Limita 2. in existente in posse judicis sæcularis non propter delictum, sed ut dignitati suæ consulatur, n.17. Limita 3. si captus commisset delictum exceptum, n.28.
 Captus antequam ducatur ad carceres, non intelligitur perfectè captus, dec.83. n.4.
 Captus extra locum sacrum si ad carceres, triremes, vel supplicium ducatur per Ecclesiam seu Coemeterium, an gaudet immunitate Ecclesiæ, opinio affirmativa, decif.84. n.1. opinio negativa, n.2. opinio distinguens, inter ductum ex necessitate, vel voluntariè, nu.3. opinio etiam distinguens, quæ verior est inter captum qui non remanet liber in loco sacro, & inter captum qui remanet liber in loco sacro, etiam cum catenis & vinculis ligatus, num.4.
 Captus extra domum si satellites secum trahens domum intraverit, numquam tamen ab illis dimissus, non est in ea tutus, sed violenter ab ea evelli potest, decif. 84. num. 11.
 Captus extra locum sacrum si dum ad carceres ducitur, à manibus satellitum se eximit & ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus immunitate, dec.90. num.20. & 24.
 Caput, ut debitus honor 59. de Appellationibus, non est in Cathalonia usu receptum, decif.119.n.44.45. & 46.
 Caput, si judex laicus, de sententia excommunicationis in 6. non est usu receptum in Cathalonia, nec in aliis pluribus Regnis, dec.119. post n.61.
 Caput 1. de Homicidio explicatur, decif. 97. n.4. & 5.
 Caput, si Judex laicus, de sentent. excommun. in 6. numquam fuit practicum in Cathalonia, dec.3. n.7. & dec. 16. n.69. nec in Aragonia, dec.3. n.8. nec in Valentia, n.9. nec in Sardinia, nu.10. nec in Regno Neapolis, nu.11. nec in Ducatu Mediolani, n.12. nec in Lusitania, num.13. nec in Senatu Dolano, n.14. nec in Gallia, num.15. nec in aliis partibus, num.16. quæ observantia ab aliquibus impugnatur, & ab aliis defenditur, n.17.
 Caput

- Caput si Judex laicus de sentent. ex comm. in 6. explicatur, decif. 16. num. 70.
- Caput quartum concordia Regina Eleonora, & Cardinalis Convenarum quid disponat, decif. 4. num. 19.
- Carcerandus per invocationem brachii secularis, est reponendus in carceribus Ecclesiasticis, nisi in gravioribus, vel ubi fuga timeri possit, decif. 26. n. 82.
- Carceratus qui fracto carcere ad Ecclesiam confugit, non gaudet ejus Immunitate, dec. 82. num. 1. sed contrarium est verius, num. 2. Amplia 1. in carcerato exeunte à carceribus blanditiis & pollicitationibus de licentia custodis, sub fide & juramento de redeundo, num. 3. five carceratio fuerit justa, five injusta, num. 4. & 5. Amplia 2. in carcerato fugiente, qui semper ad oculum per familiam laicam insequitur, num. 11. Amplia 3. ut multo magis procedat in eo, qui adhuc non est ad carceres adductus, num. 12. Amplia 4. in carcerato fugiente cum catenis, funibus, & vinculis, num. 13. Amplia 5. etiamsi carceratus esset à carceribus ab aliis extractus, num. 14. Amplia 6. etiamsi esset condemnatus ad poenam corporis afflictivam, num. 13. & 16. Limita 1. in carcerato pro crimine excepto, num. 17. Limita 2. si carceratus non fugiat liber ad Ecclesiam, num. 18. Limita 3. extante consuetudine in contrarium, num. 19.
- Carceratus effractor carceris qua poena puniatur, dec. 82. num. 20.
- Carcerum Reparatio, & fabricatio cui spectet, decif. 82. num. 23.
- Carceratus qui causa fuit ut custos carceris ad mortem damnatus fuerit, non gaudet Immunitate Ecclesiae, dec. 88. num. 15.
- Carceratus veneno occidens an puniatur poena, parricidii, dec. 96. num. 53.
- Cardinalem occidens non gaudet Immunitate Ecclesiae, dec. 94. num. 33. Amplia etiam si illum occidat ex particulari odio seu privata inimicitia, num. 34. Limita se defendendo, num. 35.
- Cardinalis si occurrat reo condemnato ei poena remittitur, dec. 88. n. 16. fallit in crimine falsi, n. 17.
- Cardinales, & Legati à latere recusari possunt, dec. 18. num. 28.
- Cardinales in Italia à tempore Pauli III. sunt Inquisitores generales totius Orbis, & illi ex Religiosis Dominicanis, & Franciscanis de scientia Summi Pontificis speciales Inquisitores ad Provincias, vel Urbes nominant, decif. 30. num. 7.
- Casus clarus quis dicatur, decif. 33. num. 26.
- Catechumenus confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus Immunitate, decif. 67. n. 13.
- Catholici pronomen dignius, & excellentius est, quam pronomen Christianissimi, d. 7. n. 77.
- Causa criminalis non declaretur in Cathalonia, nisi existentibus reis in Regiis carceribus, dec. 9. num. 16.
- Causa falforum testium examinatorum in judicio Criminali facit superdere causam Criminalem principaliter intentam, dec. 88. n. 62.
- Causa computorum quae vertuntur in Officio Magistri Rationalis, ad Regiam Audientiam evocari non possunt, dec. 10. num. 111.
- Causa appellantis à sententiis latis in Officio Magistri Rationalis cui committantur, dec. 10. num. 129. & n. 130.
- Causa Regii Patrimonii five fiscus auctor sit five reus, tractandae sunt in Bajulia generali Cathaloniae, & quid in aliis Regnis, & de jure communi, dec. 10. num. 148. etiam contra clericos, & Ecclesiasticas personas, n. 149. & quid de jure, num. 150. adeo ut evocari ad Regiam Audientiam non possint praetextu qualitatum paupertatis, viduitatis, pupillaritatis, ac Religionis, num. 151. & licet antiquitus evocarentur praetextu intelligentiae Regiorum privilegiorum, num. 152. & 153. hodie evocari non possunt, etiam praetextu cujuscumque qualitatibus, num. 154.
- Causa appellationum Bajuliae generalis ubi tractandae, dec. 10. n. 162. & 163. & vide, dec. 22. n. 125.
- Causa Alcaidorum, & Officialium Siccae ad Regiam Audientiam antiquitus in Cathalonia evocari non poterant, dec. 10. nu. 222. nisi praetextu oppressionis, nu. 223. vel in causis appellationum, num. 224.
- Causa mercantiles quae dicantur, dec. 10. n. 132.
- Causa mercantiles, & maritimae tractari possunt coram Consulibus Logiae Maris, vel Coram Ordinario, decif. 10. n. 248. vide de materia late.
- Causa vertentes coram Consulibus Logiae Maris ad Regiam Audientiam cum qualitate evocari possunt, dummodo sint majores tercentum librarum, decif. 10. n. 243.
- Causa prohibita evocari ad Regiam Audientiam, poterunt ad eam evocari cum qualitate, decif. 10. n. 246.
- Causa privilegii de la bandera Civitatis Ilerdae possunt evocari ad Regiam Audientiam cum qualitate, decif. 10. num. 247.
- Causa vertentes in terris Baronum ad Regiam Audientiam cum qualitate evocari possunt, dec. 10. n. 248.
- Causas compromittere, vide Statuta de causis compromittendis.
- Causa quando una alteri praedjudicialis prius cognoscendum de praedjudiciali, & interim in principali superfedendum, dec. 22. n. 14.
- Causae syndicati diebus feriatis fieri possunt, decif. 24. num. 62.
- Causae pauperum, & miserabilium personarum diebus feriatis tractari, & decidi possunt, d. 24. n. 66.
- Causa contentions evocatur ad Regiam Audientiam sub praetextu, quod ordinarius non est potens, ad compellendum Judicem Ecclesiasticum ad contentionem firmandam, d. 28. n. 122.
- Causae visitationis, & correctionis Religiosorum, & Monialium non possunt trahi ad Senatum pro tollendis violentiis, d. 29. n. 25. nisi visitator modum visitationis, & correctionis excedat, n. 126. & 127.
- Causae Officialium, & familiarium sanctae Inquisitionis etiam extra fidem five criminales, five civiles relinquuntur Inquisitoribus, ut nec praetextu violentiae ad Regios Judices deferri possint, dec. 30. n. 89.
- Causae Officialium, & familiarium sancti Officii quando est dubium, an pertineant ad Inquisitores, vel ad Regia Tribunalia, declarandum est in favorem Regiae jurisdictionis, dec. 30. n. 175.
- Causae Bullae sanctae Cruciatuae ubi tractandae, decif. 31. per totam.
- Causae civilis inter Episcopos quis sit Judex competens, dec. 32. num. 8.
- Causae civilis inter Episcopum, & Clericos ejus subditos, quis sit competens, d. 32. à n. 10.
- Causa an sit civilis, vel criminalis, plurimum refert scire, ut quis sit futurus Judex, dec. 35. n. 2.
- Causa constituitur in triplici differentia, nempe civilis, criminalis, & mixta, dec. 35. n. 45.
- Causa civilis, & criminalis, quae dicatur, remissive, dec. 35. num. 46.
- Causa civilis, quae dicatur referuntur opiniones, decif. 35. à num. 47. ad 52.
- Causa criminalis, quae dicatur, referuntur opiniones, dec. 35. num. 53. ad 59.
- Causa mixta quae sit, referuntur opiniones, decif. 35. num. 60. ad 62.
- Causae mixtae cognitio ad Judicem criminalem spectat, decif. 35. num. 66.
- Causa interdicti interim est civilis, & coram Judice civili tractanda, decif. 35. num. 68. nisi detur violentia cum armis, quo casu Judex criminalis de ea cognoscere potest remissa causa interdicti interim ad Judicem civilem, dec. 35. num. 69.
- Causa spoliis quando sit civilis, vel criminalis, decif. 35. num. 73. 74. 75. & 76.
- Causa damni dati an sit civilis, vel criminalis, decif. 35. num. 79.
- Causa habilitationis, seu inhabilitationis, vel privationis officii an sit civilis, vel criminalis, dec. 35. n. 80.
- Causa habilitationis, vel inhabilitationis officii privati est civilis, decif. 35. num. 81.
- Causa habilitationis, vel inhabilitationis, ac privationis officii publici est civilis, decif. 35. num. 82. intellige, num. 83.
- Causa syndicati & si criminalis dicatur, ac in ea procedatur more criminali, dec. 35. num. 84. tamen quando à sententiis, & declarationibus syndicatorum recurritur, vel appellatur, causa recursus, seu appellationis tractanda est in Regia Audientia civili, n. 85.
- Causa est civilis, quando agitur ad removendum tutorem tamquam suspectum, dec. 35. n. 86.
- Causa est civilis, quando agitur de privanda uxore sua dote ob adulterium, dec. 35. n. 87.
- Causa est civilis, quando agitur ad poenam conventionalem pacis, & treugae, dec. 35. n. 88.
- Causa contrabanni, & fraudum duarum, five gabellarum, an sit civilis, vel criminalis, d. 35. n. 89.
- Causa in qua agitur ad poenam ex contractu illicito, an sit civilis, vel criminalis, dec. 35. n. 90.
- Causa ruptae Salvaguardiae est criminalis, d. 39. n. 91.
- Causa an sit civilis, vel criminalis, quando est dubium, remittenda est ad Judicem causae civilis, d. 35. n. 104.
- Causa an sit civilis, vel criminalis, dupliciter ex ea oriri potest contentio, decif. 35. num. 105. & 106. & qualiter firmetur, num. 106. & 107. & praxis refertur, num. 108. & provisio, n. 112.
- Causa fraudis commissa per viduam in consecutione inventarii est civilis, dec. 35. n. 125.
- Causa criminalis quando faciat cessare civilem, & è contra, & an ambae simul concurrere possint, dec. 35. n. 126.

- Causa de una & eadem re duobus Senatoribus commissa illi relinquitur, cui prius commissa fuit, decif. 36. num. 29. & 30. habito respectu ad commissionem, num. 35.
- Causa continentia non est dividenda, decif. 36. num. 31.
- Causa iudicii concursus creditorum coram uno Iudice, & sub quo, & eodem processu sunt tractanda, decif. 36. num. 40.
- Causa iudicii concursus creditorum omnes creditores afficiunt, decif. 36. n. 41.
- Causa uno Senatori sunt committenda, quando datur identitas, vel connexitas meritorum, dec. 36. num. 45.
- Causa de una, & eadem re duobus Senatoribus eodem die commissa antiquiori est relinquenda, decif. 36. n. 55.
- Causa praetextu interpretationis Regiorum privilegiorum potest evocari ad Regiam Audientiam, dec. 18. n. 22.
- Causa contentiois jurisdictionis vertens inter duos Regios Officiales evocatur in Cathalonia ad Regiam Audientiam, dec. 38. num. 28. fallit in causis Bajuliae generalis, num. 29. quid in Regno Valentiae, num. 30. & 31.
- Causa contentiois jurisdictionis vertens inter Capitaneum generalem guerrae, sive belli, & Vicarium, vel alium Regium Officialem ordinarium evocatur ad Regiam Audientiam, dec. 38. num. 31. idem in Regno Sardiniae, num. 33. fallit in Regno Sardiniae quando oritur, contentio inter Capitaneum generalem & Regium Procuratorem, num. 34.
- Causa evocatur in prima instantia ad Regiam Audientiam contra Capitaneum guerrae, decif. 38. num. 35. & tenetur Capitanea generalis huiusmodi inhibitionibus parere, alias potest Regia Audientia contra ejus Assessores, & alios ministros procedere, n. 36.
- Causa contentiois jurisdictionis inter Consules Logiae Maris, & Vicarium Barcinonae, & alios Regios Officiales evocatur ad Regiam Audientiam, decif. 38. num. 50 & intra quantum tempus sit declaranda, num. 51. vers. adverte.
- Causa contentiois jurisdictionis inter Judicem Capibreviationis, & Alcaldos Siccae & alios Regios Officiales evocatur ad Regiam Audientiam, decif. 58. num. 52. & 53.
- Causa contentiois jurisdictionis inter Clavarium Civitatis Barcinonae, & alium Officialem sive Regium, sive Baronis evocatur ad Regiam Audientiam, dec. 38. n. 54.
- Causa contentiois jurisdictionis inter Baronem, & Officialem Regium evocatur ad Regiam Audientiam, decif. 38. num. 55. amplia num. 56.
- Causa contentiois jurisdictionis inter duos Barones evocatur ad Regiam Audientiam, dec. 38. num. 57.
- Causa contentiois jurisdictionis inter Officiales inferiores, ut evocari valeat ad Regiam Audientiam, quae sint observanda, ne declaretur contentioem non procedere, dec. 38. num. 65.
- Causa contentiois jurisdictionis inter iudices inferiores tractantur in Senatu summariè absque assignatione ad sententiam, dec. 38. num. 73.
- Causa contentiois jurisdictionis inter Iudices seculares inferiores expediuntur per Senatum cum sola provisione, decif. 38. num. 74. & refertur provisio, num. 75. & concl. num. 76.
- Causa contentiois jurisdictionis evocatio, & praxis vide verbo evocatio, & verbo praxis.
- Cautio an sit praestanda in extractione rei ab Ecclesia, & quid in Cathalonia, dec. 22. num. 109.
- Cessio honorum non admittitur, etiam data impotentia solvendi, quando poena pecuniaria ex delicto imponitur, sed sit commutatio in corporalem, decif. 26. num. 94. quod procedit nedum in favorem fisci, sed etiam in favorem partis, num. 95.
- Cessio honorum admittitur, ubi poena pecuniaria debetur fisco, vel parti ex contractu, decif. 26. num. 96.
- Cessio honorum admittitur fidejussori de representando reum, si fuerit condemnatus ob non factam representationem, & non possit solvere poenam pecuniariam, dec. 26. num. 120.
- Cicatricem seu vulnus inferens in facie alicujus hominis aut foeminae qua poena puniatur, decif. 99. n. 31. & 32.
- Citari potest personaliter per Judicem secularem pro poena pecuniaria, damnis, & injuria, ac debito fiscali reus gaudens immunitate Ecclesiae ab ea extractus sine sono emissio, & illi restitutus, dec. 24. n. 167.
- Citatio ad sententiam necessaria est, illius omisio inducit nullitatem ipso jure, dec. 24. num. 169. etiam si sententia publicetur in favorem non citati, num. 170. quamvis procedatur simpliciter & de plano, num. 171. vel esset sententia Principis, num. 172. fallit 1. in sententiis causarum contentiois, a num. 167. fallit 2. quando sententia ferenda est secundum Deum, & suam conscientiam, num. 173. fallit 3. quando causa est modici praedicti, num. 174.
- Citatio partis an requiratur, quando petitur assistentia, dec. 26. num. 43. & 45.
- Citatio partis an requiratur in invocatione brachii saecularis, decif. 16. num. 44.
- Citatio an requiratur, ut Episcopi possint excommunicare Regios Officiales, dec. 27. n. 64. & quomodo hoc practiceatur in materia contentiois, num. 69.
- Citatio an requiratur ad proferendam excommunicationem, dec. 27. n. 65. 66. 67. & 68.
- Citationem judicalem non continent litterae monitoriae quae expediuntur per Regiam Audientiam, ut Judex Ecclesiasticus delegatus veniat informaturus banchum Regium, decif. 29. num. 102.
- Citatio non potest fieri in Ecclesia, decif. 72. num. 22. intellige citatione reali per arrestum seu capturam personae secus in citatione verbali, n. 13.
- Citatio consideratur tribus temporibus, decif. 72. n. 14.
- Citatio & commissio de citando an possit fieri in Ecclesia, decif. 72. num. 25.
- Citatio verbalis an possit fieri in alieno territorio, decif. 72. num. 26.
- Citatio realis in alieno territorio fieri non potest, decif. 72. num. 27.
- Citandus est fiscus Curiae saecularis, & ille cujus interest, antequam Judex Ecclesiasticus informationem recipiat de violentia extractione ab Ecclesia, dec. 13. num. 16. & quid de jure communi, num. 17. & 18. & quomodo practiceatur in Cathalonia, num. 19.
- Cives honorati Barcinonae, & Gerundae sunt de foro Regiorum Vicariorum, sicut Militares, dec. 10. n. 187.
- Cives honorati Barcinonae, Gerundae, Calentiae, & Casaragustae, gaudent privilegio militari, n. 188.
- Civitatis appellatione non veniunt partes muri exteriores, decif. 57. n. 12. intellige in odiosis, secus in favorabilibus, num. 13.
- Clavarius Civitatis Barcinonae in rebus & negotiis pertinentibus, spectantibus ad exactiones jurium, & impositionum dictae Civitatis, & debitores illius ex quacunque administratione habet jurisdictionem privativè ad Dominum Regem, & ejus Regiam Audientiam, decif. 31. num. 5.
- Claustrum Ecclesiae gaudet ejus immunitate, dec. 32. n. 1. Amplia ad scalas portae claustrum Ecclesiae, n. 2.
- Claustrum non venit appellatione Ecclesiae, decif. 52. nu. 5. intellige in odiosis, secus in favorabilibus, n. 4.
- Claustrum Ecclesiae quid sit & unde dicatur, dec. 52. n. 5.
- Clemens Papa Octavus praxim competentiarum in Regno Aragonum observare mandavit, d. 7. n. 99.
- Clericus captus in habitu Clericali est statim remittendus ad Judicem Ecclesiasticum, decif. 2. num. 19. etiam in vitus, num. 20.
- Clericus captus in habitu laicali interim dum pender causa Clericatus debet remanere captus apud Judicem saecularem, dec. 2. n. 21. etiam extante fama publica quod esset Clericus, num. 22.
- Clericus an sit bigamus vel habeat requisita Concilii Tridentini cognoscitur per Judicem Ecclesiasticum, dec. 3. num. 23.
- Clerici & eorum bona non ligantur statutis laicorum, decif. 7. num. 9.
- Clerici sunt exempti à potestate saeculari, decif. 7. num. 10. etiam si Judex saecularis esset Rex, vel Imperator, n. 11. idque à jure divino, num. 12. intellige, ut n. 30.
- Clerici fori privilegio renunciare non possunt, nec cum juramento, nec cum consensu Episcopi, dec. 7. n. 13. & d. 12. n. 26. 27. & 28.
- Clerici in minoribus sunt exempti à potestate saeculari, dec. 7. num. 24. cui exemptioni non possunt de jure renunciare, licet bene de facto, decif. 7. num. 15. & decif. 12. num. 29. & 30.
- Clerici conveniri possunt coram Judice saeculari etiam extante immemoriali consuetudine, dec. 7. n. 16.
- Clerici sunt exempti à jurisdictione saeculari ex consensu totius Orbis Christiani, dec. 7. n. 48.
- Clericorum exemptionem Princeps saecularis revocare non potest, dec. 7. n. 49.
- Clericos & eorum res in temporalibus potuit Papa in ordine ad bonum Ecclesiae regimen à jurisdictione saeculari eximere, dec. 7. n. 50.
- Clerici in multis casibus subsunt jurisdictionis laicorum remissivè, dec. 7. n. 64.
- Clericorum exemptionem à potestate saeculare, non potest Papa totaliter & in universum tollere, d. 7. nu. 105. potest tamen causa publica quoad certos Clericos, & quoad certas causas restringere, & limitare, n. 107. & respectu certorum Clericorum, & criminum judicandi potestatem Principi saeculari, vel Judici laico concedere, num. 108. & causas criminales Clericorum laicis delegare, nu. 109. & jurisdictionem Ecclesiasticam laicis committere, non solum

- solum quoad causas civiles, & criminales, sed etiam spirituales, num. 110.
- Clericis imponendi gabellas potest Papa facultatem concedere, decif. 7. num. 112.
- Clericus si fuerit Baro, & ab eo petitur Baronia à privato conveniendus est coram Iudice Ecclesiastico, dec. 9. num. 4. vers. Qua propter.
- Clericus & laicus si simul delinquant, an causa laici remittenda sit Iudici Ecclesiastico, opinio affirmativa, decif. 9. num. 72. sed negativa est verior, num. 73. etiam in civilibus, si causa est dividua, secus si individua, num. 74.
- Clericus an possit citari à Iudice seculari si sua putaverit interesse, & ad exhibendum iura sua, dec. 9. num. 80.
- Clericus potest quodcumque etiam in decreto executionis, & post tres conformes opponere fori declinatoriam, dec. 9. num. 88.
- Clericus sequester nominatus beneficiorum Regii patronatus pro reddendis rationibus, & independentibus à sequestro est conveniendus in officio Magistri Rationalis, decif. 10. num. 113.
- Clericus sequester, seu depositarius nominatus per Iudicem seculari, tutor, curator, vel administrator bonorum laici pro reddendis rationibus est conveniendus in Curia seculari, dec. 10. num. 114. sed per quem facienda sit executio.
- Clericus ubi convenitur ratione officii non suo, sed alieno nomine, tamquam tutor, curator, seu procurator alicujus laici forum sortitur coram Iudice seculari, & apud eum negotium est tractandum, dec. 10. num. 114. versiculo Ubi autem.
- Clerici conveniuntur in Bajulia generali in causis Regii patronii, sive fiscus actor sit, sive reus, dec. 10. num. 148. & 149. & quid de jure communi, num. 150.
- Clericus effectus post commissum delictum an gaudeat privilegio fori, decif. 11. num. 17.
- Clerici utentes falsis mensuris, & ponderibus an possint puniri à Iudice laico, dec. 11. num. 66. 67. & 68.
- Clericus quando convenitur in Curia seculari, quomodo debeat contentionem firmare in Curia Ecclesiastica, dec. 13. num. 6. & qualiter respondendum per Curiam seculari, decif. 14. num. 5.
- Clericus quis non presumitur sed laicus, dec. 13. n. 8.
- Clerici qualitas probanda est per eum, qui in Clericatu se fundat, dec. 13. num. 9.
- Clericatus quomodo probetur, remissive, decif. 13. n. 10.
- Clericatus probationem tenetur facere Iudex Ecclesiasticus, citato, & audito Iudice, & fisco Curiae secularis, ac eo cuius interest, decif. 13. num. 11.
- Clericatus dum sit processus in Curia Ecclesiastica non potest Iudex secularis postquam est citatus, procedimenta aliqua facere, decif. 13. num. 12.
- Clericatus Bullas an teneatur Iudex Ecclesiasticus inserere in litteris contentionis, & informationem ab eo receptam, dec. 13. num. 13.
- Clericus ut privetur privilegio fori, an requiratur plena probatio delicti, vel sufficiat semiplena, decif. 21. num. 61. prima est opinio, quod requiratur plena probatio delicti, num. 86. Secunda est opinio, quod sufficiat semiplena per indicia ad torturam sufficientia, num. 93. & hæc magis placet, num. 96.
- Clericus assassinus perdit privilegium fori, & potest puniri à Iudice seculari absque degradatione, dec. 21. num. 87. intellige dummodo de qualitate assassinii legitime constet, num. 88. hoc est per probabilia argumenta, num. 89. nedum ad poenam extraordinariam, sed etiam ordinariam, num. 90.
- Clericus retardans exceptionem fori declinatoriam opponere coram Iudice seculari condemnatur in expensis, dec. 22. num. 85. 86. & 87. & quando dicatur retardare opponere exceptionem fori declinatoriam, num. 88.
- Clericus in expensis condemnatus ratione retardatae exceptionis fori declinatoriae coram Iudice seculari, si inopia laborat, nec expensasolvere potest, non est carceribus mancipandus, sed admittendus ad cessionem bonorum non ignominiosam, decif. 22. n. 89.
- Clericus quando clarè constat esse talem, an si retardaverit opponere exceptionem fori declinatoriam coram Iudice seculari, in expensis condemnandus, decif. 22. num. 90. 91. & 92.
- Clericus ut possit in expensis condemnari ratione retardatae exceptionis fori declinatoriae, an sit necesse, quod à parte petatur, decif. 12. num. 93.
- Clericus an sit in expensis condemnandus ratione retardatae exceptionis fori declinatoriae, si actor nihilominus persistit in sua opinione post exhibitam Clericatus scripturam, dec. 22. num. 94.
- Clericus retardans opponere exceptionem fori declinatoriam, ita demum condemnatur per Cancellarium in expensis, si competentia fuerit firmata cum firma juris ipsius Clerici, & quod si non fuerit firmata juris ipsius, decif. 22. num. 93.
- Clericus non declinans forum Iudicis secularis puniri debet per Iudicem Ecclesiasticum poena extraordinaria, decif. 22. num. 66.
- Clericus tam in minoribus, quam in sacris constitutis potest Iudex secularis auferre arma prohibita absque metu censuratum, decif. 24. num. 133. nec tenetur illa Iudici Ecclesiastico restituere, num. 134. imò potest ea rumpere, & in loco publico affigere, num. 135.
- Clerici remissio ad Iudicem Ecclesiasticum cujus expensis est facienda, dec. 24. num. 139.
- Clerici remissio ad Iudicem Ecclesiasticum debet fieri honestè, & non ignominiosè, decif. 24. n. 144. & 146.
- Clerici bona per Iudicem seculari condemnari an possint per eum exequi, vide Bona Clerici condemnati.
- Clericorum bona privilegiata sunt sicut ipsi, decif. 26. num. 31. & 32.
- Clericus qui ex negotiatione tenetur solvere gabellam potest per Iudicem seculari ad solutionem compelli captis pignoribus, decif. 26. n. 50.
- Clericorum animalia damnum dantia, vide Animalia Clericorum.
- Clericus condemnatus ad poenam pecuniariam ex delicto, si non habet unde solvat, convertitur in corporalem, dummodo commutatio fiat per Iudicem Ecclesiasticum, dec. 26. num. 100.
- Clericis non licet armis resistere Iudici seculari extrahenti reum ab Ecclesia, dec. 28. num. 11.
- Clerici pro tollendis violentiis Iudicum Ecclesiasticorum, an possint adire Regia Tribunalia, vide, decif. 29. à num. 111.
- Clericus oppressus per Iudicem Ecclesiasticum si adit Principem seculari pro vi auferenda, non potest eum adire judicialiter, decif. 29. num. 123. neque de jure coram eo firmare, num. 124. & praxis procedendi in isto casu refertur.
- Clericus in civilibus coram Iudice seculari reconveniri potest, decif. 30. num. 136. nisi lis fuerit contra Clericum affectatè procurata, n. 137.
- Clericus fidejussor laici conveniendus est coram Iudice Ecclesiastico, decif. 30. num. 147.
- Clericus ad instantiam emptoris pro evictione citatus per Iudicem seculari an possit ejus foro declinare, decif. 30. num. 149. & 150.
- Clericus citatus per Iudicem seculari ad instantiam coloni causam trahit ad forum Ecclesiasticum, dec. 30. n. 157.
- Clericus an gaudeat immunitate Ecclesiae in casibus non exceptis, decif. 34. num. 30. & quid in casibus exceptis, num. 31. in Cathalonia Clerici in minoribus non gaudent, num. 32.
- Clericus arma ferens contra prohibitionem seculari an possit plecti à Iudice laico poenis statutis lege seculari, sive corporalibus, sive pecuniariis, dec. 31. n. 37. an sit puniendus per Iudicem Ecclesiasticum arbitrarie, vel poena edicti secularis, n. 38.
- Clericus arma prohibita portantes punit Iudex brevis Apostolici juxta formam Regii edicti contra laicos promulgati, dec. 34. n. 39. sed vide n. 41.
- Clerici arma portantes committunt grave delictum, & puniuntur per Iudicem Brevis Apostolici, decif. 34. num. 40.
- Clericus emittens ictum archabusi si ictus non percusserit relegatur, dec. 34. n. 43.
- Clericus pro simplici homicidio, vel alio gravi delicto non qualificato non est actualiter degradandus, nec tradendus Curiae seculari, nisi sit incorrigibilis, etiam si homicidium fuerit commissum in alium Clericum, dec. 24. n. 45. sed de jure Canonico deponitur, n. 46. & præter depositionem beneficis privatur, num. 47. & detruditur in Monasterium, num. 48. vel secundum alios damnatur poena perpetui carceris, num. 49. sed hodie loco detrustionis in Monasterium vel perpetui carceris, ex consuetudine damnatur ad tempus, vel in perpetuum secundum delicti qualitatem, num. 51.
- Clericus pro homicidio seu alio enormi delicto qualificato an sit degradandus & tradendus Curiae seculari, decif. 34. n. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. & 59.
- Clericus pro conspiratione contra suum Episcopum est actualiter degradandus, & tradendus Curiae seculari, decif. 34. num. 60. Intellige si sit incorrigibilis; alias secus, nu. 61. sed non procedit in Clerico suum proprium Episcopum, Abbatem, seu Provinciale occidentem, qui debet actualiter degradari, & Curiae seculari tradi, num. 62. 63. 64. 65. & 66.
- Clericus pro gravi, & enormi delicto ut possit actualiter degradari, an sit consulendus Romanus Pontifex, decif. 34. num. 73. & 74.
- Clericus actualiter degradatus punitur à Iudice seculari poenis

- poenis à jure civili taxatis absque traditione facienda per Judicem Ecclesiasticum, decif. 34. num. 79.
- Clericus, vel Religiosus professus minorum ordinum si ultimo supplicio est puniendus à Judice seculari, an sit actualiter degradandus, dec. 34. num. 83.
- Clericus furtum committens punitur per Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. num. 89. & 90.
- Clericus pro furto, præter infamiam quam incurrit, deponitur, & beneficiis privatur, & multò magis pro furto cum fractura factò, dec. 34. num. 91.
- Clericus pro latrocinio verbaliter degradatur, & in Monasterium detruditur, dec. 34. num. 92. sed consuetudine transmittitur ad triremes ad tempus, vel in perpetuum secundum delicti qualitatem, num. 93.
- Clericus pro furto commisso cum sacrilegio est degradandus, & beneficiis privandus, ac in Monasterium detrudendus, & multò magis si furtum cum sacrilegio commiserit in Ecclesia, in cujus obsequio, & servitio degit, decif. 34. num. 94. sed de consuetudine loco detrusionis in Monasterium condemnatur ad triremes ad tempus, vel in perpetuum, num. 95. nisi tales circumstantiæ concurrerent, quæ delictum aggravarent, num. 96.
- Clericus pro latrocinis & aliis delictis atrocibus multiplicatis, seu ter repetitis, an dicatur enormibus immiscri, ut possit actualiter degradari, & Curia seculari tradi, decif. 34. num. 97.
- Clericus receptator latronum, & hominum facinorosorum committit atrox delictum, illiusque punitio pertinet ad Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. num. 98. & qua poena puniatur, num. 99.
- Clericus fabricator falsæ monetæ punitur per Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. num. 100. & qua poena, num. 101.
- Clericus falsum committens punitur per Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. num. 105. & qua poena, n. 106.
- Clericus resistens Officialibus Regis punitur per Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. num. 107. & qua poena, num. 108.
- Clericus committens crimen læsæ Majestatis punitur per Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. num. 110. & 111.
- Clericus an committat crimen læsæ Majestatis in suum Principem secularem, decif. 34. num. 112.
- Clericus committens crimen læsæ Majestatis in suum Principem secularem an possit puniri per Judicem laicum, an verò sit puniendus per Judicem Ecclesiasticum, dec. 34. num. 113.
- Clericus committens crimen læsæ Majestatis est degradandus, decif. 34. num. 114. & an sit degradandus actualiter, seu verbaliter, num. 115. referuntur opiniones, num. 116. 117. 118. 119. 120. & 123. sed verior est opinio quòd est actualiter degradandus, & tradendus Curia seculari, si circumstantiæ delicti id suadeant, num. 122. ubi autem circumstantiæ delicti id non suadeant, ultra degradationem verbalem privatur beneficiis, & condemnatur ad triremes, num. 123.
- Clericus reus læsæ Majestatis reputatur incorrigibilis, decif. 34. num. 118.
- Clericus actualiter degradatur, & traditur Curia seculari, quando delictum est nimis atrox, & scandalosum, perniciosum exemplo, & valde damnosum Reipublicæ, dec. 64. num. 120.
- Clericus ad poenam fustigationis non condemnatur, dec. 34. num. 129.
- Clericus delinquens cum armis prohibitis unica poena est puniendus, decif. 34. n. 130. 131. & 132.
- Clerici Doctores, vel alii nobiles ad triremes non condemnantur, decif. 34. num. 133. & quid in crimine læsæ Majestatis, num. 134.
- Clerici ignobiles ad triremes condemnari possunt, decif. 34. num. 133. versic. Clericos.
- Clericus eodem die duas Missas celebrans ex avaritia pro pecunia, condemnatur ad triremes per triennium, & suspenditur à celebratione Missæ, decif. 34. num. 133. versic. Clericos.
- Clericus qui Vicarium generalem sui Episcopi ense evaginato insultaverit & vulneraverit, condemnatur ad triremes per triennium, dec. 34. n. 133. versic. Clericos.
- Clerici an possint torqueri pro habenda veritate, decif. 34. num. 133. versic. ad torturam.
- Clericus potest relegari sub comminatione in casu contrafactionis, dec. 34. num. 135.
- Clericus relegatus sub comminatione triremium casu quo relegationem non servaverit, an possit ad triremes condemnari secuta contraventione, decif. 34. num. 136. 137. & 138.
- Clericus falsum deponens coram Judice seculari an possit de falso ab eo puniri, dec. 35. n. 38. 39. 40. & 41.
- Clericus pro falsa depositione coram Judice seculari facta puniri potest per Judicem Ecclesiasticum, decif. 35. num. 43.
- Clericus an possit puniri per Judicem secularem coram eo deponens falsum, si Judex Ecclesiasticus illum non puniat, decif. 35. num. 44.
- Clerici & alii privilegiati creditores in judicio universali concursus creditorum coram Judice laico comparere debent, decif. 36. num. 42.
- Clericus hæres laici litem cœptam cum defuncto coram Judice seculari, apud eundem Judicem secularem prosequi tenetur, dec. 36. num. 56. maximè lite contestata, num. 57. sufficit tamen sola citatio, num. 58. & 59. sed pro executione quis Judex sit adeundus, num. 60. fallit si judicium sit nullum, vel instantia sit perempta, n. 61.
- Clericus hæres laici nondum lite cœpta adversus defunctum coram Judice seculari conveniendus est coram Judice Ecclesiastico, decif. 36. num. 62. etiam si defunctus cujus Hæres est, ordinasset ut Clericus coram Judice seculari conveniretur, num. 63.
- Clericus possidens bona per specialem hypothecam submissa cuicumque foro, conveniendus est coram Judice Ecclesiastico, decif. 36. num. 64.
- Clericus hæres laici lite nondum cœpta cum defuncto conveniendus est apud Judicem Ecclesiasticum loci domicilii defuncti, decif. 36. num. 65.
- Clericus legatarius, seu successor singularis laici, an litem cœptam cum defuncto coram Judice seculari, apud eundem Judicem secularem prosequi teneatur, decif. 36. num. 66.
- Clericus fideicommissarius laici an litem cœptam cum testatore coram Judice seculari apud eundem Judicem secularem prosequi teneatur, dec. 36. num. 67.
- Clericus fideicommissarius laici an litem cœptam cum hærede gravato coram Judice seculari apud eundem Judicem secularem prosequi teneatur, dec. 36. n. 68.
- Clericus successor universalis sed non hæres laici an litem cœptam cum defuncto coram Judice seculari apud eundem Judicem secularem prosequi teneatur, decif. 36. num. 69.
- Clericus effectus post litem cœptam coram Judice seculari apud eundem Judicem secularem illam continuare tenetur, decif. 36. num. 72. sed executio per quem facienda sit, num. 73.
- Clericus effectus lite nondum cœpta coram Judice seculari conveniendus est coram Judice Ecclesiastico, dec. 36. num. 74.
- Clericus effectus post obligationem guarentigiam an debeat exequi per Judicem Ecclesiasticum, vel exequi possit per Judicem secularem, decif. 36. n. 75. 76. & 78.
- Clericus obligatus cum guarentigia si postea fiat laicus, an debeat exequi per Judicem Ecclesiasticum, vel possit exequi per Judicem secularem, dec. 36. n. 77. 78. & 79.
- Clericus obligari potest guarentigiæ cum scriptura tertii, decif. 36. num. 79.
- Clericus cudens, tondens, vel expendens falsam monetam punitur à Judice Ecclesiastico, & in Cathalonia à Judice Brevis Apostolici, dec. 87. n. 45.
- Clericus fabricator falsæ monetæ non est actualiter degradandus, & tradendus Curia seculari, dec. 87. num. 46. quid hodie, num. 51.
- Clericus falsificans literas Apostolicas degradandus est actualiter, & tradendus Curia seculari, sed de consuetudine non servatur, dec. 87. n. 47.
- Clericus fabricans falsam monetam est beneficiis privandus, & ab ordinibus deponendus, & ad triremes in perpetuum damnandus, decif. 87. num. 49.
- Clericus expendens scienter falsam monetam qua poena puniatur, dec. 87. num. 50.
- Clericus pro crimine falsi qua poena puniatur, dec. 88. n. 15.
- Clericus virginis stuprator sine vi qua poena puniatur, dec. 89. num. 14.
- Clericus stuprator virginis immaturæ qua poena puniatur, decif. 89. num. 28. Et quasi per vim virginem stupraverit, num. 29.
- Clericus sodomita qua poena puniatur, decif. 89. num. 83. 84. & 85.
- Clerici confugientes ad Ecclesiam an gaudeant ejus immunitate, dec. 91. num. 1. Prima opinio distinguens, num. 2. Secunda est opinio negativa comparative ad Judices Ecclesiasticos, num. 3. Tertia est opinio affirmativa respectu Judicum Ecclesiasticorum pro delictis non exceptis, quæ verior est, num. 4. Amplia 1. hanc tertiam opinionem, ut Judices Ecclesiastici extrahentes Clericos ab Ecclesiis in casibus non exceptis sine licentia Summi Pontificis incurrant in poenas & censuras contra violantes immunitatem Ecclesiarum, num. 5. Amplia 2. etiam si delicta sint digna degradatione, num. 6. sed contrarium est verius, num. 7. intellige, num. 8. Limita 1. hanc tertiam opinionem in foro poenitentiali, num. 9. sublimita 1. ut Prælati Ecclesiastici pro poenitentia imponenda non possint Clericos ab Ecclesia extractos incarcerare, num. 10. sublimita 2. quando extra

- extractio sit non causa disciplinæ, sed odii, num. 11. Limita 2. illam tertiam opinionem in delictis exceptis, num. 12. illam tertiam opinionem de consuetudine, num. 13. Amplia 1. hanc tertiam limitationem etiam si Clerici delinquant in loco profano, & ad Ecclesiam confugiant, num. 14. Amplia 2. ut valeat huiusmodi consuetudo, num. 15. Amplia 3. ut non obstante immunitate petita procedatur ad sententiam condemnationis, num. 16. sublimita illam tertiam limitationem respectu Judicum Sæcularium, num. 17. & 18.
- Clericum aut religiosum occidens illumve percutiens est excommunicatus, decif. 98. num. 7. atque sacrilegium committit, num. 9. & 11.
- Clericus vulnerans laicum qua poena puniri debeat, decif. 99. num. 20. cum sequent.
- Clericum intus Ecclesiam pellicea & stola indutum per brachium excludens qua poena puniatur, decif. 100. num. 22.
- Clericus vulnerare aliquem mandans, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum mediante pecunia, vulnere tantum illato, gaudet privilegio fori, decif. 101. num. 23.
- Clericus proferens verba injuriosa iudicis laico qua poena puniatur, decif. 102. num. 34.
- Clericus seditionis, aut tumultus author seu affecta qua poena puniatur, decif. 104. num. 25. & 26.
- Clericus fur sacrilegus qua poena puniatur, decif. 112. num. 126.
- Clerici possunt resistere Judici Sæculari extrahere volenti in casibus non exceptis reum ab Ecclesia armis spiritualibus per excommunicationem scilicet, aut alias censuras, decif. 120. num. 15. Et possunt etiam in isto casu reum abscondere, num. 16. & claudere januas Ecclesie, num. 17.
- Clerici non possunt armis bellicosis defendere reum ad Ecclesiam confugientem, ne de facto per Judicem Sæcularem extrahatur in casibus non exceptis, decif. 120. num. 18. aded quod si armis id efficiant & mors sequatur, irregularitatem incurrunt, num. 19. nec possunt prælati uti auxilio laicorum ad defendendam Ecclesiam, num. 20. nec reum extrahere à manibus Judicis Sæcularis, n. 21. & si prædicta fecerint, grave delictum committunt, n. 22.
- Coadjutoribus Magistri Rationalis quid pertineat, decif. 10. num. 132.
- Coadjutores Magistri Rationalis connumerantur in tertio gradu Magistratum, decif. 10. num. 133.
- Coadjutor ordinarius antiquior Magistri Rationalis gubernat officium absentibus, vel impeditis, Magistro Rationali, & ejus Locumtenenti, decif. 10. n. 133.
- Coemeterium pollutum vel interdictum gaudet immunitate Ecclesie, decif. 41. n. 22.
- Coemeterium gaudet immunitate Ecclesie, dec. 58. n. 1. Amplia in Coemeterio polluto interdicto, n. 8. Amplia & in porta, janua, & ostio Coemeterii, n. 10. Amplia 3. in scellis Coemeterii, n. 10. Amplia 4. in porticu Coemeterii, n. 11. Limita 1. quando Coemeterium est disjunctum & separatum ab Ecclesia, num. 13. Sed contrarium est verius, num. 14. Limita 2. ut Coemeterium nec per duos passus ultra gaudeat, n. 15. Limita 3. in speluncis subtus Coemeterium, num. 16.
- Coemeterium est accessorium ad Ecclesiam, decif. 58. n. 2.
- Coemeterium est pars de pertinentiis Ecclesie, decif. 58. num. 3.
- Coemeterium gaudet privilegiis Ecclesie, decif. 58. n. 4.
- Coemeterium est locus sacer, decif. 58. n. 5.
- Coemeterium ut dicatur locus sacer, & religiosus, & gaudeat immunitate Ecclesie, quomodo probetur, dec. 58. n. 17. 20. 21. 22. 23. 24. & 25.
- Coemeterium & Ecclesia in quo parificantur, vide Ecclesia.
- Cogitatio sola furandi, furto non secuto, furtum non facit, decif. 106. n. 79. nisi ultra cogitationem quis pervenerit ad aliquem actum exteriorem, num. 82.
- Cognitio habitus & vestium Clericalium an pertineat ad Judicem Ecclesiasticum, vel sæcularem, decif. 2. num. 12. 13. & 14.
- Cognitio an reus sit extrahendus ab Ecclesia, ad quem judicem spectet de jure communi, decif. 2. num. 24. & num. 31. 32. 33. & 34. sed ex constitutione Gregorii XIV. pertinet ad Judicem Ecclesiasticum, dec. 2. num. 35. 56. & 57. fallit si Episcopus recusaverit dare licentiam extrahendi, dec. 2. num. 38.
- Cognitio an reus gaudeat immunitate Ecclesie, necne, ad quem Judicem de jure communi pertineat, dec. 2. n. 39. & 40. 41. 42. & 43. sed ex constitutione Gregorii XIV. pertinet ad Episcopum vel ab eo deputatum, num. 44. & Sede Episcopali vacante ad Vicarium Capituli, n. 45.
- Cognitio an locus sit sacer ad gaudendum immunitate Ecclesie, vel non, pertinet de jure communi ad Judicem Ecclesiasticum, decif. 2. n. 46.
- Cognitio an captus à satellitibus sit captus in loco sacro, vel non, pertinet de jure communi ad Judicem Ecclesiasticum, decif. 2. n. 47. & 48.
- Cognitio super contentione jurisdictionis, vel immunitatis Ecclesie pertinet in Regno Sicilia ad Judicem Ecclesiasticum, dec. 2. n. 49.
- Cognitio super contentione jurisdictionis, vel immunitatis Ecclesie pertinet in Regno Castellæ ad Judicem Ecclesiasticum, decif. 2. num. 50. & 51. & vide, n. 52. & 53.
- Cognitio an quis sit miles, vel commiserit delictum militare, aut commune, ad Magistrum militum spectat, decif. 12. n. 35. sed contrarium est verius, n. 36.
- Cognitio plena non requiritur in quæstionibus emergentibus ad causam principalem, incidenter, secundario, & per modum causæ, dec. 21. n. 78.
- Cognitio non plena requiritur, ubi actus non adfert plenum præjudicium, dec. 21. n. 79.
- Cognitio causæ ubi delegatur, intelligitur etiam data facultas sumendi informationes pro tali cognitione, decif. 21. num. 109.
- Cognitio per viam violentiæ cessat, si Judex Ecclesiasticus delegatus revocat procedimenta contra laicum facta, decif. 29. num. 61.
- Commendatarii perpetui Episcopatum veris Episcopis æquiparantur, dec. 8. num. 39.
- Commissarius Apostolicus non potest compellere notarium Regium, ut sibi tradat originale processum penes se existentem, decif. 30. n. 181.
- Commissarii sanctæ Cruciatæ procedentes contra laicos citantur in Cathalonia ad informandum banchum Regium, dec. 31. num. 1. & 15. refertur praxis, n. 16. limita in causis spectantibus ad Bullas Cruciatæ, num. 1. refertur concordatum, n. 4. & praxis, n. 17.
- Commissarius generalis sanctæ Cruciatæ est delegatus Apostolicus, & Commissarii delegati ad singulos Episcopatus sunt subdelegati, dec. 32. n. 2.
- Commissarii sanctæ Cruciatæ in causis concernentibus ad expeditionem Cruciatæ, & in rebus tangentibus ad eam habent jurisdictionem privative ad quoscumque Judices, tam Ecclesiasticos, quam sæculares, decif. 31. n. 18. sive agatur inter Cruciatam, & administrantes, n. 19. sive inter ipsos administratores solum, in dependentibus à causa principali Bullæ Cruciatæ, n. 20. & 21.
- Commissarius Judicis subdelegati Brevis Apostolici capiens Clericum, si Judex ordinarius Ecclesiasticus Clerici capti procedit contra eum per censuras, potest uti duobus remediis, & quæ sint, decif. 34. n. 140.
- Commissio causarum sit Doctoribus Regiæ Audientiæ per Cancellarium, seu Regentem Cancellariam, decif. 10. num. 35.
- Commissio causarum quæ sit Doctoribus Regiæ Audientiæ per Cancellarium, seu Regentem Cancellariam, non est delegatio, sed distributio causarum, dec. 10. n. 36.
- Commissio semel facta Doctori Regiæ Audientiæ revocari non potest, dec. 10. n. 37.
- Competentia, vide verbo Contentio.
- Compromitti super spiritualibus non potest in laicos, dec. 16. num. 55.
- Compromitti super spiritualibus potest in laicos simul cum Clerico, dec. 16. n. 60.
- Compromitti per Ecclesiasticos in causis merè civilibus potest in laicos, dec. 16. n. 64.
- Compromitti super spiritualibus potest in laicos uti amicales compositores, dec. 16. n. 71.
- Communicatio processus Curie sæcularis, vel illius copia in causis contentionum per Cancellarium, semper Arbitros concedi non potest, dec. 21. num. 141. 142. & 143. intellige si processus Curie sæcularis non fuerit reo publicatus, n. 144. fecus si fuerit reo publicatus, n. 148. nisi in eo fuerint complices delicti, n. 154.
- Communicatio processus si reo concederetur ante illius publicationem, plures juris regulæ frangerentur, decif. 21. num. 145.
- Communicatio processus in civilibus, seu illius copia danda est partibus, cujus interest, dec. 21. n. 160. exceptis interrogatoriis, & dictis testium, quæ communicari non debent, nec illius copia tradi, nisi facta publicatione, num. 161. idque expensis editionem petentis, nisi copia primi libelli, num. 62.
- Communicatio processus, vide verbo Copia, & verbo Processus.
- Concilium Tridentinum in aliquibus Regnis non est usu receptum, dec. 119. n. 48.
- Concilium Tridentinum sess. 24. de reformat. cap. 17. non est in Hispania usu receptum, dec. 119. n. 49.
- Concordia non revocatur à lege generali, nisi de illa fiat expressa mentio, dec. 119.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum, qua de causa facta fuit, dec. 4. n. 1.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum, facta

- Etia fuit ex commissione Gregorii Papæ Undecimi, decif. 4. num. 8. 9. & 10.
- Concordia Regiæ Elenoræ, & Cardinalis Convenarum refertur, decif. 4. n. 11. 12. & num. 13. 14. 15.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum ubi legatur, decif. 4. num. 16. & referuntur Doctores, qui de ea scripserunt, num. 17.
- Concordia Regiæ Elenoræ, & Cardinalis Convenarum communicata fuit Regnis Valentia, Sardinia, Majoricarum, Insulis Minoricarum & Ivicæ, decif. 4. num. 18. & dec. 5. nu. 5. & 10. & decif. 7. num. 88. 89. & 90.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum quid disponat in capite quarto illius, decif. 4. num. 19.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum desumpta fuit à Canonicis Sanctionibus, decif. 4. n. 20.
- Concordia Regiæ Eleonoræ & Cardinalis Convenarum fuit saluberrimum procedendi medium inter iudices Ecclesiasticos, & sæculares Regios ordinarios, decif. 4. num. 21.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum est favorabilis iurisdictioni Ecclesiasticæ, decif. 4. n. 22.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum nedum comprehendit casus, de quibus Ecclesiasticus cognoscit de causis Clericorum, & è contra, quinimò comprehendit omnes quæstiones, & controversias, inter Iudices Ecclesiasticos, & sæculares Regios ordinarios, num. 24.
- Concordiam Regiæ Elenoræ, & Cardinalis Convenarum observare mandarunt Reges Aragonum, decif. 5. per totum, vide Verbo Rex.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum quid disponat circa personas, quæ debent in Cathalonia decidere contentiones Iudices Ecclesiasticos, & sæculares Regios ordinarios, decif. 6. num. 2. & quid circa terminos, num. 5.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum confirmata fuit per Julium Papam Tertium, fuitque communicata Regnis Sardinia, & Majoricarum, Insulis Minoricarum, & Ivicæ, decif. 7. num. 88. & Bulla refertur, num. 89. & iterum illam confirmavit, & Regno Valentia communicavit, num. 90. & eam etiam communicavit Dicecesi Carthaginensi intra limites Regni Regni Valentia, n. 61. & Bulla refertur, num. 92.
- Concordia Regiæ Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum tantum comprehendit Iudices Ecclesiasticos, & sæculares Regios, ordinarios, decif. 8. n. 1. non autem Iudices Ecclesiasticos delegatos, decif. 8. n. 2. & decif. 29. à n. 4. ad 27. & seqq. & an comprehendat collectores, & subcollectores Camere Apostolicæ, decif. 19. à n. 9.
- Concubinatus an puniatur, decif. 89. n. 6.
- Condemnatus ad triremes ad tempus eo finito sine alia licentia potest ab eis recedere, decif. 85. num. 30.
- Condemnatus ad tempus vel simpliciter in poenam navigationis, carceris, suspensionis & similibus poenis, quando intelligatur damnatus, decif. 85. num. 33.
- Condemnatus ad triremes ad tempus, vel in perpetuum adhuc in carcere detentus nondum ad triremes ductus, si fracto carcere confugiat ad Ecclesiam gaudet ejus immunitate, decif. 86. num. 1. refertur opinio negativa, num. 2. sed affirmativa est verior, num. 3. Limita 1. si municipali consuetudine aliud cautum sit, nu. 6. Limita 2. si pro delicto excepto condemnatus sit, n. 6.
- Condemnatus ad triremes nondum ad eas ductus gaudet indulto generali, decif. 86. n. 4. fallit si pro crimine excepto sit damnatus, n. 22.
- Condemnatus ad triremes ad tempus vel in perpetuum, si dum per satellites ad eas ducitur, ab eorum manibus se eximens, & liber evadens ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus immunitate, dec. 86. n. 6. Amplia etiam si catenis, vinculis, funibus ligatus sit, num. 8. Limita 1. si adesset contraria consuetudo, num. 9. Limita 2. si condemnatus sit pro crimine excepto, n. 10. Limita 3. si confugit ad Ecclesiam captus & detentus manibus satellitum, n. 11.
- Condemnatus ad triremes ad tempus vel in perpetuum ad eas jam ductus, si ex illis ad Ecclesiam confugiat an gaudet ejus immunitate, dec. 86. nu. 12. opinio distinguens traditur, num. 13. & 14. opinio negativa refertur, n. 15. 16. 17. hæc observatur in Cathalonia, n. 35. 36. & 37. Limita ad effectum imponendi novam poenam pro fuga, num. 34. opinio affirmativa proponitur, à n. 19. ad 34. & seqq. Amplia etiam si condemnatus sit pro delicto excepto, num. 20. sed contrarium verius est n. 21.
- Condemnatus ad triremes efficitur servus poenæ, dec. 86. n. 16. intellige de jure antiquo, secus de jure novo authenticorum, n. 23. 24. 25. 26. & 27.
- Condemnatus in metallum perdebatur de jure antiquo testamenti factionem activam & passivam, decif. 86. n. 24. & effiebat servus poenæ, n. 26. secus de jure novo authenticorum, num. 27.
- Condemnatus ad mortem naturalem efficitur servus poenæ, & testari non potest, dec. 86. n. 28. nisi vigeret in Regno consuetudo in contrarium, num. 29. vel lex municipalis, num. 30. aut de licentia Principis & non alicujus Magistratus inferioris, num. 31.
- Condemnatus ad mortem naturalem pro crimine non excepto si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus immunitate, decif. 86. num. 22.
- Condemnatus ad triremes ad tempus si eo finito ab illis ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus immunitate, decif. 89. num. 39.
- Condemnatus ad triremes pro tribus navigationibus elapso triennio una tantum navigatione liberatus est ab illis, dec. 86. num. 61.
- Condemnatus ad triremes loco depositi non potest deinde in expositione causæ damnari ad poenam mortis naturalis, decif. 86. num. 62.
- Condemnatus ad triremes fugiens qua poena puniatur, decif. 86. n. 63. 64. & 65.
- Condemnatus ad triremes confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus immunitate, decif. 90. n. 11. vide num. 25.
- Condemnatus ad mortem naturalem si dum ad supplicium ducitur ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus immunitate, decif. 90. num. 12. vide n. 26.
- Condemnatus ad canendam palynodiam si noluerit illam recantare, quid faciendum sit, decif. 99. n. 53.
- Conducens facinorosos homines ad aliquem locum ad plagiandum qua poena puniatur, decif. 186. num. 6. & an possit appellare à sententia contra se lata, n. 10.
- Conductor depositarius, commodatarius, &c. utens re ad alium usum quam destinatum qua poena puniatur, decif. 106. num. 82.
- Conferentia ad declarandas contentiones inter Inquisitores & Iudices sæculares in causis ministrorum Officialium, & familiarium sanctæ Inquisitionis, habenda sunt in domo Tribunalis sanctæ Inquisitionis, decif. 30. n. 48.
- Conferentia jurisdictionis inter Inquisitores, & Iudices sæculares qualiter terminanda sunt, decif. 30. à num. 4.
- Conferentia jurisdictionis pendente inter Inquisitores, & Iudices sæculares nihil est innovandum, decif. 30. num. 51. fallit in informationibus recipiendis super delicto, & profundanda qualitate attributiva jurisdictionis, quas tam Inquisitores, quam Iudices sæculares recipere possunt usque ad diem conferendæ, n. 52.
- Conferentiam si noluerint admittere Inquisitores, seu Iudices sæculares, etiam in casu claro quas poenas incurrant, decif. 30. num. 53.
- Conferentia expediuntur causa Bullæ Sanctæ Cruciatæ, decif. 31. à num. 3. & quo in loco habenda est, num. 11. & de praxi num. 27.
- Conferentia inter Senatores quibus causa commissa est, expeditur dubium, quando suscitatur, an causa pertineat ad unam, vel aliam Aulam civilem, seu ad unum, vel alterum Relatorem, decif. 36. num. 2. & expeditur summarissime, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, num. 1. & de praxi, num. 3. quæ est conformis juri communi, num. 4.
- Conferentia inter Senatores, vide verbo Relatores.
- Conferentia, vide Verbo Contentio.
- Confessio Clerici facta coram Iudice sæculari ad nullum prodest effectum, decif. 21. n. 120.
- Confessio facta coram Iudice in competenti an sufficiat ad torquendum, decif. 21. n. 23.
- Confessio delicti facta per reum sub spe impunitatis promissa à Iudice sufficit ad condemnandum, decif. 77. num. 15.
- Confessio extrajudicialis in civilibus præsentate parte facta duobus testibus de eodem loco & tempore probata plenè probat; facta autem parte absente solum de jure civili facit semiplenam probationem, decif. 119. num. 61. sed de jure Canonico plenè probat, num. 62. sed ista æquitas Canonica non practicatur in Cathalonia, dec. 119. num. 63.
- Confessio facta per reum extractum ab Ecclesia in casibus non exceptis, invalida est, decif. 120. n. 9.
- Confines Ecclesiæ gaudent ejus immunitate, decif. 63. n. 1.
- Confines Ecclesiæ sunt, ut Ecclesia matrix habeat immunitatem quadraginta passuum per circuitum, & Ecclesia minor triginta passuum, decif. 36. n. 2.
- Confines Ecclesiæ per circuitum triginta, vel quadraginta passuum nedum procedit quoad Ecclesias extra muros Civitatis constructas, sed etiam ad fabricatas intra muros, decif. 63. n. 10. & 11. nisi Ecclesiæ sint intra ambitum Castellorum, decif. 63. n. 2.
- Confirmatio quando dicatur fieri in forma communi & quando in forma specifica, dec. 7. n. 101.
- Confugiens ad loca existentia intra triginta vel quadraginta passuum Ecclesiæ gaudet ejus immunitate, decif. 63. num. 13.

- Confugiens ad Ecclesiam cum ejus omnibus bonis inde sub-tractus est Ecclesie restituendus, dec. 71. num. 2. intellige si sint sua & juste possessa, secus si non sunt sua, sed aliorum vel aliis obligata, num. 3. exempta referuntur, à num. 4.
- Confugiens ad Sacerdotem portantem Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum gaudet immunitate Ecclesie, decif. 74. num. 16. etiamsi Sacerdotem non tangat, nec hastam Baldachini, sed se immisceat personis associantibus Sacrosanctum Sacramentum Eucharistiae, num. 17. intellige si ille qui confugit est liber, secus si à satellitibus detentus, num. 20.
- Confugiens ad Sacerdotem portantem oleum Sanctum infirmis non gaudet immunitate Ecclesie, decif. 84. num. 18.
- Confugiens ad Sanctorum imagines & reliquias, quæ per plateas processionaliter deferuntur non gaudet immunitate Ecclesie, decif. 84. num. 19.
- Conjecturæ vide verbo Præsumptiones.
- Conscientiæ alicujus ubi quid committitur, videtur, ipsa tributa facultas declarandi, quæ in voluntate sua sunt, quam ab alio quam à Deo Optimo Maximo cognosci non possunt, decif. 2. num. 51. & decif. 24. num. 517.
- Conscientiæ, vide appellatio.
- Conservatores in forma communi constituti solum cognoscere possunt de injuriis notoriis, & manifestis videntis, decif. 33. num. 11. intellige, num. 12.
- Conservatores, & ordinarii Ecclesiastici si de jurisdictione contendant, per quos decidenda sit contentio, decif. 34. num. 142. & 143. & de praxi, num. 148.
- Conservatores an sint Judices ordinarii, vel delegati, dec. 34. num. 143. & 144.
- Consilium sapientis, vide Verbo statutum ut consilium sapientis adhibeatur.
- Consilium Sinodale, & Provinciale recusari potest, decif. 18. num. 33.
- Consilium totum an possit recusari, dec. 18. num. 35.
- Consilium ubi quis petere tenetur, non adstringitur illud sequi, decif. 25. num. 50.
- Consilium habere ab aliis valde utile est, decif. 23. n. 53.
- Consilium Regium criminale, vide Verbo Judex criminalis.
- Consilium Regium criminale eandem superioritatem habet in causis criminalibus, quam Regia Audientia in causis civilibus, dec. 37. num. 9.
- Constitutiones, foros, & statuta Coronæ Aragonum in materia contentions inter Judices Ecclesiasticum, & sæcularem disponentes quidam putant non valere, decif. n. 1. sed contrarium esse verius, num. 18.
- Constitutiones & statuta contra Ecclesiasticam libertatem non valent, & quæ tales dicantur, vide Verbo statuta.
- Constitutiones, & leges Provinciarum factæ cum assistentia brachii Ecclesiastici habent vim Canonis Provincialis, & ligant Ecclesiasticos, & eorum bona, decif. 7. num. 85. quod an procedat in decisivis, vel ordinativis, num. 86. fallit si dirimant jura, & immunitatem Ecclesiasticam, num. 87.
- Constitutio Julii III. super fructibus beneficiorum non exactis non est in pluribus Regnis usu recepta, decif. 119. num. 50.
- Constitutio Pii V. de non conferendis beneficiis resignatis consanguineis Episcoporum non est in Hispania usu recepta, sed ab ea fuit supplicatum, decif. 119. num. 51.
- Constitutio Gregorii XIII. de faciendâ publicatione resignationis & permutationis coram ordinario factæ non usu recepta in Hispania, decif. 119. num. 52.
- Constitutio Sixti V. ut non deferens habitum Clericalem, nec tonsuram sit ipso facto beneficiis privatus non est usu recepta in Hispania, decif. 119. num. 53.
- Constitutiones Tarraconæ circa immunitatem Ecclesiarum non sunt usu receptæ in Cathalonia, decif. 119. post num. 61.
- Consuetudo immemorialis numquam censetur sublata nisi in lege vel constitutione expressa mentio de ea habeatur, decif. 119. num. 6.
- Consuetudo Regni Aragonum decidendi competencias inter Judices Ecclesiasticos, & sæculares fuit, ut aliqui opinantur ab initio per Ecclesiasticos contradicta, decif. 3. num. 29. sed responderetur, num. 31.
- Consuetudo immemorialis ab initio contradicta non potest præferri, decif. 3. n. 30.
- Consuetudo immemorialis Regni Aragonum circa decisionem competentiarum inter Judices Ecclesiasticos & sæculares probatur ex sententia Nuntii Hispaniarum, decif. 3. num. 22.
- Consuetudo probatur ex eo, quod Judex in contradictorio judicio eam approbavit, decif. 3. n. 33.
- Consuetudo non dicitur inducta nec remanet probata per unam sententiam, decif. 5. num. 34. sed requiruntur plures sententiæ, num. 55. quod nedum verificatur in tribus vel quatuor, num. 36. sed etiam in duobus, num. 37. & decif. 24. num. 34.
- Consuetudo immemorialis Regni Aragonum circa decisionem competentiarum inter Judices Ecclesiasticos, & sæculares probatur ex Bulla Romani Pontificis, Pii V. decif. 58.
- Consuetudo immemorialis Coronæ Aragonum circa decisionem competentiarum est levissimi præjudicii, decif. 3. num. 50.
- Consuetudo etiam immemorialis non valet, quod Clerici conveniantur coram Judice sæculari, dec. 7. n. 16.
- Consuetudo immemorialis simul cum fama privilegii habet vim privilegii Papalis, decif. 7. n. 30.
- Consuetudo immemorialis sustinetur, quando Principes habent majora, & similia privilegia, dec. 7. n. 32.
- Consuetudo Coronæ Aragonum cognoscendi de competentia jurisdictionis tam per Regios Officiales solum, quam per Regios Officiales, unâ cum Judice Ecclesiastico potuit immemoriali possessione acquiri, dec. 7. n. 43.
- Consuetudo mala Clericorum, & laicorum habet vim etiam in Ecclesiasticis personis, dec. 7. n. 52. & eas ligat ex propria lege, & consuetudine ipsi imposita, num. 53. intellige quando non præjudicat sacris canonibus, n. 54.
- Consuetudo non inducitur ex actibus difformibus, d. 26. n. 74.
- Consuetudo eligendi Arbitrum in causis contentionum personam Ecclesiasticam pro parte Ecclesie est merè facultativa, dec. 16. n. 75.
- Consuetudo ex actibus facultativis non inducitur, decif. 16. num. 76.
- Consuetudo, vel statutum validos facit actus judiciales in die festivo in honorem Dei, dec. 24. n. 68.
- Consules Logiæ Maris sunt Judices in omnibus negotiis maritimis, decif. 10. num. 230. & in causis, & contractibus mercantilibus, num. 231. tam in principalibus, quam in dependentibus, & annexis, num. 234. & sunt ordinarii, nu. 233. & 234. dummodò rei non sunt absentes à Civitate, & territorio, sed eorum jurisdictio præter causas mercantiles, & maritimas, ac dependentes ab eis non extenditur ad alia, num. 235. etiam inter ipsos mercatores, num. 236. ut nec de consensu partium prorogari possit, nec virtute pacti renunciationis proprii fori, num. 236. etiam tanta consuetudine, num. 238. & an eorum jurisdictio sit cumulativa, vel privativa, num. 239. prædicta in civilibus procedunt, nam Consulum Logiæ Maris jurisdictio ad causas criminales non se extendit, num. 249. & Doctores de illis tractantes referuntur, num. 250.
- Consules Logiæ Maris habent privilegium, ne inhibitio fieri possit antequam petitio, seu demandata coram ipsis data fuerit, decif. 38. num. 51.
- Consultatio ad superiorem quibus casibus liceat, decif. 33. à num. 15.
- Consultores nominare solet Cancellarius pro declarandis contentions Doctores Regiæ Audientiæ, decif. 23. n. 2. & 4. etiam pro declarandis intermediis, num. 8. & quos nominare solet, num. 3. 6. & 7.
- Consultores idem sunt quod periti, sive Assessores, decif. 23. num. 9.
- Consultores nominare solet Cancellarius in causis contentionum voluntariè, & non ex necessitate, decif. 23. num. 10. & num. 49.
- Consultores in causis fidei adhibent Inquisitores hæreticæ pravitatis voluntariè & non ex necessitate, decif. 23. num. 11.
- Consultores quos nominat Cancellarius, potest cogere, ut sibi consulant in causis contentionum, decif. 23. num. 12. & 13.
- Consultores quos nominant Inquisitores hæreticæ pravitatis, cogere possunt, ut ipsis consulant, decif. 23. num. 12. & 13.
- Consultores nominati à Cancellario in causis contentionum gratis, & absque salario in Cathalonia consulere debent, & quid in aliis Regnis Coronæ Aragonum, dec. 23. num. 14.
- Consultores nominati ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis gratis consulere debent, decif. 23. n. 25.
- Consultores potest Cancellarius in Cathalonia nominare Doctores Regiæ Audientiæ, tam Aularum civilium, quam criminalium, decif. 23. num. 16.
- Consultorem potest nominare Cancellarius Doctorem Regiæ Audientiæ fratrem, levitem, vel nepotem suum, dec. 23. num. 17. & 21.
- Consultores S. Officii insimul esse non possunt pater, & filius, patruus, & nepos, & duo fratres, dec. 23. n. 20.
- Consultores à Cancellario nominati eo solo, quod sint Doctores Regiæ Audientiæ, ut suspecti recusari non possunt, decif. 23. num. 3. Sed ex aliis causis ut suspecti recusari possunt, num. 21.

- Consultores à Cancellario nominati an ut suspecti recusari possint solo juramento, decif. 23. 24. & 25.
- Consultores Cancellarii & si suspecti recusentur, & recusans causam suspicionis non probaverit, non incidit in aliquam poenam, decif. 23. num. 26. & 28.
- Consultores Cancellarii votum suum dare debent eodem ordine, quo vovent in Senatu, decif. 23. num. 30.
- Consultores Cancellarii habent vota consultiva, & non decisiva, decif. 23. num. 35. & 48.
- Consultores Sancti Officii habent vota consultiva, non decisiva, dec. 23. num. 36.
- Consultorum vota an teneatur sequi Cancellarius, decif. 23. à num. 38.
- Consultorum vota non tenentur necessariò sequi Inquisitores hæreticæ pravitatis, decif. 23. num. 43.
- Consultores nominat Cancellarius in causis contentio- num, ut eum instruant & consilium præstent, dec. 23. num. 52.
- Consultorum mala consilia an excusent Cancellarium à culpa, decif. 23. num. 60. & 61.
- Consultores nominandi praxis in causis contentio- num, decif. 23. & num. 65.
- Consultores, vide Verbo Cancellarius.
- Contentionum materia commendatur, dec. 1. n. 1.
- Contentiones aut sunt super immunitate Ecclesiæ, aut super jurisdictione, dec. 1. n. 3.
- Contentio super immunitate Ecclesiæ, quid sit, decif. 1. num. 5.
- Contentio super jurisdictione, quid sit, decif. 1. num. 5.
- Contentiones jurisdictionis inter quos Judices firmari possunt, decif. 1. num. 6. 7. & 8.
- Contentio jurisdictionis inter Judices Ecclesiasticum, & sæcularem declaratur de jure communi per Ecclesiasticum, dec. 2. num. 3.
- Contentio jurisdictionis inter Judices Ecclesiasticum, & sæcularem super Clericatu declaratur de jure communi per Ecclesiasticum, decif. 2. n. 4.
- Contentio jurisdictionis, vel immunitatis Ecclesiæ deciditur in Regno Sicilia per Judicem Ecclesiasticum, decif. 2. num. 49.
- Contentio in Regno Castellæ an Clericus gaudeat privilegio fori, declaratur per Judicem Ecclesiasticum, decif. 2. num. 50.
- Contentio in Regno Castellæ an reus gaudeat immunitate Ecclesiæ declaratur per Judicem Ecclesiasticum, decif. 2. num. 51.
- Contentio super jurisdictione inter Judices Ecclesiasticum, & sæcularem antiquitus declarabatur in Cathalonia per solum dominum Regem & ejus Officiales, decif. 3. num. 2. idem observabatur in Regno Sardinia, nu. 3. & in Regno Valentia num. 4. sed in Regno Aragonum declarabatur simul per Ecclesiasticum, & sæcularem, num. 5. & vide, dec. 29. à num. 1.
- Contentionis decidendæ praxis inter Judices Ecclesiasticos, & sæculares Regios ordinarios, vide Verbo Praxis.
- Contentio juxta concordiam Regina Eleonora, & Cardinalis Conventuarum solum firmatur inter Judices Ecclesiasticos, & sæculares Regios ordinarios, dec. 8. n. 3. sed non firmatur cum Judicibus Ecclesiasticis delegatis, decif. 29. à num. 4. ad num. 30. & sic nec non Collectoribus, nec Subcollectoribus Camera Apostolica, decif. 29. num. 9. 10. 13. & 14.
- Contentionem firmare tenetur Curia sæcularis Regia ordinaria, Primò, cum Archiepiscopis, & Episcopis, decif. 8. n. 6. & si tantum electis, & confirmatis, sed nondum consecratis, n. 8. sed contrarium, nu. 9. Secundò, cum Vicario generali Episcopi, dec. 8. n. 12. Tertio, cum Decanis, & Vicariis foraneis Episcoporum, decif. 8. n. 18. & isti tenentur ponere in processu suam potestatem, alias contentio non procedit, n. 26. vers. Sed nota Quartò, cum Capitulo Sede vacante, & Vicario generali ab eo deputato, decif. 8. n. 27. 28. & 29. vel cum dignitatibus Ecclesiæ, quæ succedunt in locum Capituli Sede vacante, num. 34. Quintò, cum Episcopo Elen, & ejus Officialibus, decif. 8. n. 35. Sextò, cum Abbatibus exemptis jurisdictionem quasi Episcopalem habentibus in Parochos, & Parochianos privativè ad Episcopos, decif. 8. num. 36. Septimò, cum Administratoribus generalibus, qui habent Episcopatus in perpetuum commendam, decif. 8. num. 38. Octavò, cum Auditore computorum tabulæ testamentorum, & piarum causarum, decif. 8. num. 41. Nonò, cum Magistro Scholarum Ilerda, & Oseæ, decif. 8. n. 42. Decimò, cum Vicario generali executus, decif. 8. n. 57. Undecimò, cum Judice causarum appellationum Regni Sardinia, decif. 8. num. 58. Duodecimò, cum omnibus prædictis etiam pendente consultatione cum Locumtenente generali, & Regia Audientia, decif. 8. n. 40.
- Contentionem firmare non tenetur Curia sæcularis Regia ordinaria. Primò, cum Episcopo, seu ejus Officiali non procedente ut Episcopo, & Officiali Ecclesiastico, sed ut Barone, & Officiali Baronis, dec. 9. à num. 1. & 9. Secundò, quando reus non est captus in Regiis carceribus, vide cum ampliationibus, decif. 9. à n. 15. & decif. 39. n. 6. & verbo Reo non existente capto. Tertio, ratione connexitatis delicti, ut si Clericus, & laicus simul delinquant, & à Curia Ecclesiastica repetatur nedum Clericus, sed etiam laicus, decif. 9. num. 71. Quartò, cum Præsidentibus Religionis Sancti Benedicti, dec. 9. num. 76. Quintò, in Regno Aragonum in processu apprehensionis, decif. 9. num. 77. Sextò, in contentio- nibus fiambri, & quæ tales dicantur, dec. 9. num. 82. 83. & 84. Septimò, in regaliis notoriis domini Regis, decif. 9. n. 89. Octavò, quando contentio est injusta, dec. 9. n. 90. Nonò, quando Commissarius Clericum captum detinet de mandato domini Proregis, decif. 9. nu. 92. Decimò, cum Abbatibus in causis propriis, decif. 9. nu. 97. Undecimò, cum Assemblea Equitum Sancti Joannis Hierosolymitani, & Priore Cathalonia, dec. 9. n. 98. Duodecimò, in aliis casibus remissive, decif. 9. n. 99.
- Contentionem firmare tenetur Curia Ecclesiastica ordinaria. Primò, cum domino Prorege, & Regia Audientia, decif. 10. n. 2. & 29. Secundò, cum Reverendo Cancellario in causis verbalibus, dec. 10. n. 38. Tertio, cum Regente Cancellariam in causis verbalibus, dec. 10. num. 57. Quartò, cum Gerente vices Gubernatoris procedente Viceregia, decif. 10. num. 66. Quintò cum Gerente vices Gubernatoris procedente via ordinaria, decif. 10. n. 74. Sextò, cum Locumtenente Gerentis vices Gubernatoris, dec. 10. n. 90. Septimò, cum Magistro Rationali, dec. 10. n. 105. & ejus Locumtenente, n. 136. Octavò, cum Bajulo generali Cathalonia, Regiis Procuratoribus Comitatum Rosselionis, & Ceritania, Civitatis & Campi Tarraconæ, ac Bajulo Regio Dertuzæ, decif. 10. num. 140. & 141. & cum Locumtenentibus Bajuli generalis alicujus stationis, num. 142. Nonò, cum Vicariis, & Subvicariis Regiis, decif. 10. num. 171. 172. & 173. & quid in Regno Sardinia, num. 174. Decimò, cum Bajulis, & Subbajulis Regiis, dec. 10. num. 211. & 212. Undecimò, cum Alcaldis de la Seca, dec. 10. num. 216. Duodecimò, cum Consulibus Logia Maris, dec. 10. num. 229.
- Contentionem firmare non tenetur Curia Ecclesiastica ordinaria. Primò, cum Capitaneo generali, dec. 11. n. 1. intellige, Primò, respectu Provincialium, n. 2. intellige, Secundò, respectu militum in causis civilibus, num. 8. intellige tertio, respectu militum in delictis communibus gravibus, num. 15. intellige, quartò, respectu Officialium Tribunalis Capitanei generalis Cathalonia non gentis bellicæ, n. 33. limita primò, respectu militum in delictis militaribus, num. 10. limita secundò, respectu militum in delictis communibus levibus, num. 13. limita tertio, ut hodie firmatur contentio cum Capitaneo generali respectu militum in omnibus causis, tam civilibus quam criminalibus, etiam communibus gravibus, num. 31. Secundò, contentionem firmare non tenetur Curia Ecclesiastica cum Barone, dec. 11. num. 37. & 38. Tertio, cum Adili, sive Almutacaco, dec. 11. n. 38. Quartò, cum Judice sæculari incompetente, & quis ille dicatur, dec. 11. à n. 69. ad 72. & quid quando agitur de libertate Ecclesiastica, n. 69. vers. circa. Quintò, cum Deputatis generalis Cathalonia, dec. 11. n. 73.
- Contentio non procedit inter Curiam Ecclesiasticam, & sæcularem, in pluribus casibus utriusque Curia communibus dec. 12. per totam. Primus est si non constat in processu de litteris repetitionis, requisitoriis, inhibitoriis, sive exhortatoriis, vel de litteris responsivis in forma contentionis cum suis respectivè præsentationibus, dec. 22. n. 1. Secundus est, quando in litteris ab una Curia emanatis etiam si de illis constet in processu, non est Arbitrè nominatus in forma contentionis, dec. 12. num. 2. Tertius est quando non constat de forma juris, dec. 12. n. 3. Quartus casus est, quando renuntiat contentioni, dec. 12. n. 23. Quintus est super questione juris, d. 12. num. 231. Sextus est, quando causa contentionis est semel decisa, decif. 12. à num. 40. Septimus est si Arbitri nominentur extra caput Vicariæ, vel eligantur ex diversis Vicariis, vel suo casu extra locum ubi celebratur Regia Audientia, d. 12. n. 110. octavus est si firmatur per Judicem Ecclesiasticum non Diocesana absque litteris subsidiariis Judicis Ecclesiastici Diocesani, cui Judex sæcularis subest ratione peccati, & è contra, dec. 12. n. 111. Nonus est si littera contentionis Judicis Ecclesiastici præsententur Curia sæculari per portarios Regios, dec. 12. n. 112. Decimus casus est, si probatio Clericatus facta sit in Curia Ecclesiastica non citato fisci Procuratore Curia sæcularis, dec. 12. num. 113. Undecimus casus est, in quo non est contentio, si non adest materia, super qua recedat, num. 114.
- Contentionem qualiter in Cathalonia firmare debeant Equites Sancti Joannis Hierosolymitani, vide verbo Equites Sancti Joannis Hierosolymitani.

- Contentionem qualiter firmare debeant in Cathalonia, & Valentia Equites Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum Militarium, vide verbo Equites Sancti Jacobi.
- Contentionem qualiter firmare debeant Religiosi, decif. 8. num. 104.
- Contentionem an debeant firmare in Curia Ecclesiastica, vel seculari, uxores, viduæ, & filii Equitum Sancti Jacobi, & aliorum ordinum Militarium, decif. 8. à num. 106.
- Contentionem an debeant firmare in Curia Ecclesiastica, vel seculari famuli laici Ecclesiarum, & Ecclesiasticarum personarum, dec. 8. à num. 117.
- Contentio sequitur naturam causæ criminalis, decif. 9. num. 16.
- Contentio an sit declaranda pro Barone, vel pro Iudice Ecclesiastico, si Baro pro interesse suæ jurisdictionis illam firmaverit, ex quo vassallus, aut subditus litiget coram Iudice Ecclesiastico, vide Verbo Baro, & verbo vassallus.
- Contentio non procedit super decisis in alia, de eadem re, & causa, dec. 12. num. 40. & 41. & decif. 39. num. 7. Amplia 1. in contentione semel decisa per Arbitros, decif. 12. num. 40. Amplia 2. in contentione semel decisa per Cancellarium, num. 50. Amplia 3. in contentione semel decisa per Tertium, n. 51. Amplia 4. in contentione expirata per lapsum termini, num. 52. 53. & 54. Amplia 5. ut si fuerit firmata nova contentio, & opus sit declaratione, declaratur per Cancellarium sententiam jus fecisse inter partes, & contentionem non procedere, num. 55. Amplia 6. ut non admittatur nova contentio, etiam sub pretextu dubii probabilis, n. 56. Amplia 7. ut nec admittatur dubium de dubio, n. 57. & 58. Amplia 8. five finis in civilibus, five in criminalibus, num. 59. Amplia 9. tam respectu Curia Ecclesiastica quam secularis, num. 60. 61. & 62. & quomodo procedat hoc casu Curia Ecclesiastica contra secularem, num. 63. & è contra quomodo procedat Curia secularis contra Ecclesiasticam, num. 64. 65. & 66. etiam si sententia fuerit lata die feriata, num. 64. Amplia 11. ut si firmetur nova contentio, solet Cancellarius illa procedimenta renovare, ut attentata, num. 68. & 69. Amplia 12. ut in Regno Aragonum soleat illi concedi juris firma, in cujus favorem declarata fuit competentia, num. 70. limita 1. quando in nova contentione allegatur aliqua nullitas sententiæ jam latæ, ut qua prætendatur nullitas ex defectu non servatæ formæ concordia, & aliorum jurium patriæ, decif. 12. nu. 71. referuntur exempla, num. 72. & 73. sublimita 1. si nullitas solum allegetur ex capite injustitiæ, num. 74. sublimita 2. quando nullitas allegetur ut lis in longum protrahatur, num. 75. sublimita 3. si de nullitate notoriè & evidenter non constar, n. 76. limita 2. quando in sententia declaratur contentionem non procedere, num. 77. & 78. limita 3. quando declaratio contentionis fuit facta ex abrupto, & absque cognitione causæ, num. 79. sed contrarium practicatur, num. 80. limita 4. quando ex probationibus, seu instrumentis de novo repertis rem aliter se habere apparet, num. 81. & 82. limita 3. quando intervenit nova causa, num. 84. & 85. exempla referuntur, num. 86. 87. & 88. limita 6. quando contentio est declarata ad solam instantiam partis privatæ, n. 89. 90. & 91. limita 7. quando contentio declaratur ad solam instantiam fisci Procuratoris, nu. 92. & 93. Amplia 1. quando sunt plures interesse habentes, nam si ad instantiam unius fuerit firma contentio, ad instantiam aliorum nova firmari potest, num. 101. Amplia 2. ut multò magis procedat quando fisci Advocatus desit aliqua allegata, num. 102. & 104. sublimita 1. dummodo pars probet esse partem, & sua interesse, num. 104. & 105. sublimita 2. quando pars interessata allegaret, & probaret ignorantiam primæ contentionis, secus si haberet scientiam illius, num. 106. & 107. limita 8. ut opposita exceptione coram Iudice seculari possit pars contentionem firmare, num. 109.
- Contentio solum est firmanda in casibus dubiis non in claris, & notoriis, decif. 12. num. 45. & 46. & res dicitur data post latam sententiam, num. 47.
- Contentio nova si admitteretur super casu deciso esset in arbitrio alterius ex Curiis impedire executionem sententiæ, decif. 12. num. 48.
- Contentio rectè firmatur tam ad instantiam fisci utriusque Curia, quam partium privatarum de quorum interesse agitur, dec. 12. à n. 94.
- Contentio in casibus quibus non procedit, solet Cancellarius ex officio declarare illam non procedere, decif. 12. num. 115.
- Contentio inter Iudices Ecclesiasticos, & seculares tribus ex causis oriri solet, decif. 13. num. 1.
- Contentionis litteræ, vide verbo litteræ contentionis.
- Contentionis litterarum, & supplicationum formæ, vide Verbo forma.
- Contentio non est si expeditis litteris contentionis ab una Curia, altera Curia firmet dubium, & prima Curia non respondeat dubio, cum suis litteris responsivis, decif. 15. num. 26.
- Contentionis jurisdictionis articulus inter Iudices Ecclesiasticos, & seculares, videtur esse spiritualis, decif. 16. num. 34. sed contra, num. 64.
- Contentionem debent Arbitri in corona Aragonum intra quinque dies declarare, decif. 16. num. 79. 81. 82. 83. & 84.
- Contentionem vertentiam in Corona Aragonum inter Iudices Ecclesiasticos, & seculares, quis sit Iudex, vide Verbo Arbitri & Verbo Cancellarius.
- Contentionis causa inter Iudices Ecclesiasticos, & seculares Regios ordinarios devolvitur in corona Aragonum ad Cancellarium? si Arbitri juxta quinque dies in ea concorditer non declaraverint, decif. 17. num. 19.
- Contentio quando censetur declarata in favorem Ecclesiæ, & jurisdictionis Ecclesiasticæ, vide Verbo Cancellarius si in Cathalonia.
- Contentione jurisdictionis pendente inter Curias Ecclesiasticam, & secularem nihil est innovandum, decif. 22. num. 1. 2. 3. 4. 5. 6. & 10. idem pendente contentione jurisdictionis inter Inquisitores, & Iudices seculares, decif. 30. num. 51. fallit, n. 52. idem pendente contentione jurisdictionis inter Iudices conservatores, & ordinarios Ecclesiasticos, decif. 34. n. 146. idem contentione pendente inter Suprema Regia Consilia, dec. 39. n. 10.
- Contentio jurisdictionis, & appellatio quoad attentata pari passu ambulat, decif. 22. n. 11.
- Contentio elusoria esset, si ea pendente possent Iudices aliquid innovare, decif. 22. n. 15.
- Contentione jurisdictionis pendente inter Curias Ecclesiasticam, & secularem, ambæ Curia interim superfedere debent, decif. 22. n. 16. nedum quoad condemnationem, torturam, vel punitionem rei capitæ, n. 17. sed etiam quoad processum fulminationem, n. 18. idque five processus inchoatus fuerit, five non, n. 17. usque ad 27.
- Contentione pendente cum Inquisitoribus, licitum est ea pendente processum instruere, decif. 22. n. 16.
- Contentione jurisdictionis pendente inter Curias Ecclesiasticam, & secularem, procedimenta facta per Curias sunt ipso iure nulla, & quæcumque illa sint revocantur via privilegiata attentorum, decif. 22. 27. 28. & 29.
- Contentio jurisdictionis respectu attentorum dicitur pendere à præsentatione primarum litterarum, decif. 22. num. 48. 49. & 51. fallit in tribus casibus, n. 52. 53. 54. & 55.
- Contentione pendente super immunitate Ecclesiæ, processus Curiarum non quiescunt, dec. 22. num. 106. quod repugnat juri communi, n. 107. conquiescitur verò in punitione rei, num. 108. nisi existant duo rei delicti, nam prolata sententia contra ambos, etiam si unus allegaverit immunitatem Ecclesiæ, potest procedi ad declarationem causæ supplicationis contra alium, num. 110.
- Contentione jurisdictionis pendente non currunt tempora probatoria in causa principali, dec. 22. n. 113.
- Contentione pendente potest impetrari præceptum à superiore, ne ea pendente ad aliquos actus parti præjudiciales procedatur, decif. 22. num. 114.
- Contentio si firmetur, lata sententia per Iudicem secularem superfedendum est in illius executione, etiam si damnatus esset in loco supplicii, decif. 22. num. 119.
- Contentionis fides expirationis quomodo petatur in Cathalonia, decif. 20. num. 1. 2. & 3.
- Contentionem potest firmare Iudex Ecclesiasticus, si urgeatur ad præstandum auxilium per occupationem temporalitatus, si ille concedendum non esse videat, dec. 26. num. 42.
- Contentionem potest firmare Iudex secularis si urgeatur ab Ecclesiastico ad præstandum sibi auxilium, & ille concedendum non esse videat, dec. 26. num. 82.
- Contentio jurisdictionis qualiter decidenda sit inter Iudices Ecclesiasticos delegatos, & Iudices seculares, decif. 29. à num. 1. cum seq.
- Contentio, nec dubium suscitari potest cum Inquisitoribus in causa fidei, decif. 30. num. 34.
- Contentiones plurimæ suscitantur in causis ministrorum, Officialium, familiarium Sanctæ Inquisitionis, & pro illis decidendis plures initæ fuerunt concordia, remissivæ, decif. 30. num. 44.
- Contentiones jurisdictionis inter Inquisitores hæreticæ pravitatis, & Iudices seculares in causis familiarium Sanctæ Inquisitionis qualiter in Corona Aragonum terminantur, dec. 30. num. 45. & 46. qualiter in Regno Castelle, n. 54. qualiter in Regno Indiarum, n. 55. & in Regno Sicilia, nu. 56. & praxis traditur, ex n. 57.
- Contentiones jurisdictionis inter Inquisitores, & Iudices seculares in causis ministrorum, & Officialium Sanctæ Inquisitionis terminantur eodem modo, quo in causis familiarium, dec. 30. num. 47.

- Contentionem si nolunt admittere Inquisitores, seu Judices sæculares etiam in casu claro, quam pœnam incurrant, decif. 30. num. 53.
- Contentio jurisdictionis inter Inquisitores, & Judices sæculares delata ad Suprema Consilia Aragonum, & generalis Inquisitionis quomodo declaranda sit, & quid si supremi Consilarii sint concordantes, decif. 39. num. 71. & quid si fuerint discordantes, num. 72.
- Contentio jurisdictionis inter Inquisitores, & Judices sæculares quomodo declaranda sit, si in uno loco resideat Tribunal Sanctæ Inquisitionis, & in alio loco Regia Audientia, dec. 30. num. 73. & 74.
- Contentio jurisdictionis inter Inquisitores Judices sæculares ut declarari possit, elicienda est probatio ex actis, quæ concludant qualitatem attributivam jurisdictionis, decif. 30. num. 76.
- Contentio jurisdictionis inter Inquisitores, & Judices sæculares ut decidi valeat, considerandum est, an causa sit civilis, criminalis, vel mixta, decif. 30. num. 85.
- Contentio jurisdictionis qualiter decidenda sit cum commissariis Sanctæ Cruciatæ, decif. 31. per totam.
- Contentio jurisdictionis quæ oritur inter duos Judices Ecclesiasticos ordinarios, non terminatur, ab ipsis, sed recurritur ad electionem Arbitrorum, seu verius adiri debet Archiepiscopus, dec. 32. n. 1. 2. & 3. intellige, ut n. 4. & 6. & praxis refertur, num. 15.
- Contentione pendente inter Judices Ecclesiasticos ordinarios, non potest unus contra alium procedere per censuras sub prætextu turbatæ Jurisdictionis, decif. 32. num. 5.
- Contentio jurisdictionis inter duos Judices Ecclesiasticos per Arbitros juris esse declaranda, decif. 33. num. 1. vel per delegantem amborum superiorem, n. 1. ratio traditur, n. 3. & praxis refertur, n. 26. intellige, n. 8. subintellige, n. 27.
- Contentio quando est inter Judices Ecclesiasticos delegatos, & ambo implorant auxilium brachii sæcularis, cui est impartendum, dec. 33. num. 18.
- Contentio jurisdictionis quando est inter Judices Ecclesiasticos delegatum, & ordinarium, delegatus cognoscit, an sua sit jurisdictio, decif. 34. num. 29.
- Contentio inter Judices Conservatores, & Ordinarios Ecclesiasticos per quem decidenda sit, dec. 34. n. 142. & 145. de praxi, num. 148.
- Contentio inter Regiam Audientiam civilem, & criminalem frequentius in Catalonia, & Sardinia oriri solet, decif. 35. num. 1.
- Contentio an causa sit civilis, vel criminalis, dupliciter oriri solet, decif. 35. n. 105. & 106.
- Contentio inter Regiam Audientiam civilem, & criminalem qualiter firmatur, decif. 35. num. 106. & 107. & de praxi, num. 108.
- Contentio jurisdictionis quoties suscitatur inter ipsam Regiam Audientiam civilem, & ejus Senatores summarissime & de plano expeditur, dec. 36. n. 1.
- Contentio jurisdictionis quæ oritur inter Regiam Audientiam civilem, & Judices sæculares inferiores, tam Regios, quam Baronis, per ipsam Regiam Audientiam terminanda est, dec. 37. n. 1.
- Contentionis declaratio ad superiorem spectat, decif. 37. num. 5. & 8.
- Contentio jurisdictionis si oriatur inter Regiam criminalem Consilium, & Judices sæculares inferiores in Regno Sardinia per ipsum Regium criminalem Consilium terminanda est, decif. 37. num. 6. & 7. & respondetur contrariis, n. 8. & de praxi, num. 31. & 32.
- Contentionis jurisdictionis articulus est civilis, decif. 37. num. 22. amplia etiam si incidat in causa criminali, num. 23. & quid practicetur in Regno Valentia, n. 24. & quid in Catalonia, num. 25.
- Contentio jurisdictionis si firmetur inter duos Judices sæculares, vel Ecclesiasticos cum nominatione Arbitrorum juxta concordiam dominæ Reginae Eleonoræ, Cancellarius debet pronuntiare, supplicata locum non habere, dec. 38. num. 57. vers. ex his.
- Contentionum Tribunal ad decidendas competencias inter Regia Suprema Consilia fuit institutum anno 1615. & de praxi, decif. 39. n. 1.
- Contentiones jurisdictionis jam erant inter Magistratus tempore Romanorum, & declarabantur per Principem, decif. 39. n. 1.
- Contentionem causa non est dividenda, decif. 36. n. 32.
- Contentionem causæ quibus modis dicatur, decif. 36. n. 48.
- Contentionem causæ, vide Verbo Exceptione continencia causæ.
- Contractus illiciti causa an sit civilis, vel criminalis, decif. 35. num. 90.
- Contrarium apparenti aliqua ratione nihil est, quod non possit attentari, decif. 15. num. 14.
- Controversia antiqua refertur quæ erat in Catalonia in D. Mich. de Gortuada Tom. II.
- decisione contentionis super jurisdictionis, decif. 3. num. 1. & decif. 19. num. 1.
- Controversia antiqua refertur, quæ erat antiquitus in Catalonia in decisione contentionis super immunitate Ecclesiæ, decif. 3. n. 18. & decif. 29. n. 1.
- Controversia inter Regem Petrum Tertium, Archiepiscopum, Prælatos, & Clerum Provinciae Tarraconæ ratione quorundam procedimentorum referuntur, dec. 4. n. 2. cum seq. super quibus partes concordare non potuerunt, n. 7.
- Contumax ut pro confesso, & convicto habeatur, requiritur plena probatio delicti, decif. 21. num. 69. fallit de consuetudine, nam satis est quod legitima præcedant indicia, num. 83.
- Copia processus criminalis reo non datur, nec dari potest, nisi post illius publicationem, dec. 21. n. 146. nec reo, nec accusatori, etiam si accusator illam petat pro fisci interesse, ut possit alia indicia subministrare, n. 147.
- Copia in criminalibus danda est reo post processus publicationem nedum indiciorum, decif. 21. n. 149. sed etiam actorum, n. 150. & omnium actorum, & indiciorum, & eorum omnium, quæ ad reum pertinent, & si in minimo ei nocere possint, num. 151. & etiam testium receptorum in processu informativo, quamvis fisco, & pars nolint illo juvari, num. 152. ac etiam in atrocissimis, & reus sit malæ famæ, sive procedatur per viam accusationis, sive Inquisitionis, num. 153. nisi sint complices delicti, & socii criminis ipsius rei, n. 154. intellige, n. 155.
- Copia processus quomodo tradenda est Judici Ecclesiastico, quando Clericus à Judice laico remittitur ad Ecclesiasticum, & sum in processu socii criminis subjecti jurisdictioni Judicis sæcularis, dec. 21. n. 156.
- Copia indiciorum danda est reis in criminalibus ipsius expensis, decif. 21. num. 157. nisi reus sit pauper, nam tunc gratis danda est, num. 158.
- Copiam processus si reus noluerit, sed tantum illius communicationem, scriba causa debet illum communicare receptis tantum duobus regalibus, nisi reus fuerit receptus in elemosyna carceris, vel alias fuerit pauper, nam tunc nihil est exigendum, decif. 21. n. 159.
- Copia procedimentorum non est danda ordinario, sive Baronis prætendente non esse locum regalæ, vel evocata causæ criminalis, dec. 37. n. 33.
- Copia processus an sit danda in criminalibus in causis contentionum, vide decif. 21. à num. 141. & quid in civilibus, decif. 22. à num. 160.
- Copia processus, vide Verbo communicatio processus, & Verbo processus.
- Corpus delicti plenè probandum est in judicio competentiarum, decif. 80. num. 7.
- Corpus delicti plenè probari debet in judicio competentiarum, decif. 21. n. 101. versic. Sed unum.
- Corpus delicti quomodo probetur.
- Crimen læsæ Majestatis est atrox, & illius commissio pertinet contra Clericum ad Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. n. 110. & 111. & qua pœna puniatur à n. 114.
- Crucem suffurans qua pœna puniatur, dec. 112. n. 102.
- Cumulatio actorum, sive processuum sit apud notarium, apud quem prius est lis coepta, nisi judicium fuerit universale, vel generale, decif. 36. num. 46.
- Cumulatio actorum, sive processuum quibus ex causis fieri debeat, dec. 36. n. 47.
- Cuneos fabricans ad cudendam falsam monetam seu auxilium præstans punitur à Principe, dec. 87. n. 24. quid in uxore, & filio auxilium præstante marito & patri ad fabricandam falsam monetam, n. 25.
- Curia sæcularis Regia Ordinaria cum quibus Judicibus Ecclesiasticis teneatur contentionem firmare, vide Verbo contentionem firmare tenetur Curia sæcularis Regia Ordinaria.
- Curia sæcularis Regia Ordinaria cum quibus Judicibus Ecclesiasticis non teneatur contentionem firmare, vide Verbo contentionem firmare non tenetur Curia sæcularis Regia Ordinaria.
- Curia Ecclesiastica ordinaria cum quibus Judicibus sæcularibus contentionem firmare teneatur vide Verbo contentionem firmare tenetur Curia Ecclesiastica ordinaria.
- Curia Ecclesiastica ordinaria cum quibus Judicibus sæcularibus contentionem firmare non teneatur, vide Verbo contentionem firmare tenetur Curia Ecclesiastica ordinaria.
- Inter Curias Ecclesiasticam & sæcularem contentio non procedit in pluribus casibus utriusque Curia communibus, vide Verbo contentio non procedit inter Curias Ecclesiasticam, sæcularem in pluribus casibus utriusque Curia communibus.
- Curia sæcularis primas litteras contentionis expedire non potest verbis præceptivis, sed deprecativis, decif. 13. num. 34. & 35.

- Curia Ecclesiastica** primas litteras contentione expedire non potest verbis præceptivis, sed deprecativis, decif. 13. num. 41. & 42.
- Curia secularis** in litteris contentione debitum honorem servare debet Curie Ecclesiasticæ, decif. 13. n. 44. & 45.
- Curia Ecclesiastica** in litteris contentione debitum honorem servare debet Curie seculari, dec. 13. n. 46.
- Curia Ecclesiastica** in primis litteris contentione non potest comminare censuras Officialibus Regiis, decif. 13. nu. 50. sed quibus verbis uti possit, num. 51. & quid cum Locumtenente generali domini Regis, num. 52.
- Curia** per alteram scribitur in forma contentione non tenetur illam firmare, sed potest movere dubium, an sit firmanda contentio, decif. 15. num. 6.
- Curia** requisita compellitur dubium firmare, si respondeat non teneri contentione firmare, decif. 15. num. 8. nedum super contentione jurisdictionis, sed etiam ubi dubitatur, an dubium sit probabile vel non, decif. 15. num. 9. & Curia secularis procedit contra Ecclesiasticam recusantem firmare dubium ad occupationem temporalitatum, num. 10. & Curia Ecclesiastica procedit contra secularem per censuras, num. 11. intellige ubi dubium habet qualem probabilitatem, num. 16. sed hoc ultimum non procedit respectu dubii notorietatis, num. 17. & quomodo hoc intelligendum sit, num. 24. versus Verum.
- Curia** si expediat litteras contentione, & altera firmet dubium, an sit firmanda contentio, prima Curia tenetur respondere dubio cum suis litteris responsivis, alias non est contentio, dec. 15. num. 16.
- Curie** tam Ecclesiasticæ, quam seculares, & partes interesse habentes possunt coram Arbitris contentione, dicere, ponere, allegare, & probare quidquid voluerint, decif. 16. n. 104.
- Curia** est, ubi est dominus Rex, decif. 17. n. 25.
- Curia secularis** quomodo procedat contra illos, qui a sententia Cancellarii, vel Arbitrorum concordium appellant, decif. 25. num. 80. quomodo procedat contra reum in contentione criminali, num. 81. & quomodo in contentione civili, n. 82. 83. 84. & 85. & quomodo procedat contra Curiam Ecclesiasticam, num. 86.
- Curia Ecclesiastica** quomodo procedat contra Curiam secularem, & partem privatam, appellatam a sententia Cancellarii, vel Arbitrorum concordium, decif. 25. n. 87.
- Curia** quæ succubuit in contentione, facta notificatione sententiæ Cancellarii illi obedire tenetur & facere ea, quæ per illam declarationem injunguntur, decif. 26. num. 5. & 6.
- Curia** quæ succubuerat in contentione, si libenter non faciebat ea, quæ per declarationem Cancellarii injungebantur, solebat antiquitus Curia, quæ obtinuerat requirere Officiale alterius Curie, quatenus obediret sententiæ Cancellarii, decif. 26. n. 7. & quomodo hodie practicetur, num. 10.
- Curia Ecclesiastica** procedebat antiquitus in Cathalonia per censuras, & alia remedia spiritualia contra Curiam secularem succumbentem in contentione, si non obediebat sententiæ Cancellarii, dec. 26. num. 8. & idem practicatur hodie, num. 10. fallit, num. 8.
- Curia secularis** antiquitus in Cathalonia procedebat per occupationem temporalitatum, & alia juris remedia contra Curiam Ecclesiasticam succumbentem in contentione, si non obediebat sententiæ Cancellarii, decif. 26. nu. 9. & idem hodie practicatur, num. 10.
- Curia secularis** duobus modis procedere potest per occupationem temporalitatum, & alia juris remedia contra Curiam Ecclesiasticam non obedientem sententiæ Cancellarii, dec. 26. num. 11. & 12.
- Curia Ecclesiastica** eisdem modis procedere potest per censuras, & alia remedia spiritualia contra Curiam secularem non obedientem sententiæ Cancellarii, decif. 26. n. 13.
- Curia Ecclesiastica** pluribus in casibus procedit per excommunicationem, & alias censuras contra Curiam secularem. Primò, si Curia secularis noluerit contentione firmare, dec. 27. num. 1. Secundò, si recusaverit firmare dubium, num. 2. Tertio, si non paruerit sententiæ Arbitrorum concordium, vel Cancellarii, num. 3. Quarto, si noluerit illi præstare auxilium, num. 4. Quintò, si utitur verbo mandamus, num. 5. Sextò, si debitum honorem non servat Curie Ecclesiasticæ, num. 6. Septimò, si turbat jurisdictionem Ecclesiasticam, num. 7. Octavò in omnibus casibus in quibus Curia secularis potest contra Ecclesiasticam procedere ad occupationem temporalitatum, num. 27.
- Curia Ecclesiastica** prolata sententia excommunicationis contra Curiam secularem, si Curia secularis noluerit illi parere, submittere potest locum interdicto, ubi Judex secularis degit, decif. 27. n. 28.
- Curia secularis** pluribus in casibus procedit contra Curiam Ecclesiasticam per occupationem temporalitatum. Primò, si Curia Ecclesiastica noluerit contentione firmare, decif. 28. num. 1. Secundò, si noluerit dubium firmare, n. 2. Tertio, si non paruerit sententiæ Arbitrorum concordium, vel Cancellarii, n. 3. Quarto, si noluerit illi præstare auxilium, n. 4. Quintò, si debitum honorem non servaverit Curie seculari, num. 5. Sextò, si comminaverit censuras contra dominum Regem, seu ejus Locumtenentem generalem, num. 6. Septimò, si Curia Ecclesiastica resistentiam fecerit Curie seculari ingredienti Ecclesiam, & loca sacra pro executione soni emitti, num. 7. Octavò, si turbet, vel impediat Regiam jurisdictionem, n. 14. 15. & n. 27. Nonò, si cedulones, letrones, & cartella in locis publicis affixerit ad publicandas censuras, num. 39.
- Curia secularis** quid facere debet, ut ex facto Vicarii procedere possit ad occupationem temporalitatum contra Episcopum, decif. 28. num. 77.
- Curia secularis** procedit contra Judices Ecclesiasticos turbantes Regiam jurisdictionem non habentes temporalitates aliis remediis necessariis, receptis, & usitatis, decif. 28. num. 90. & quæ sint ista remedia recepta, & usitata, à num. 91. ad 119.
- Curia secularis** contra Judices Ecclesiasticos turbantes regiam jurisdictionem, etiam si habeant temporalitates, potest procedere aliis remediis receptis, & usitatis crescente eorum contumacia, decif. 28. num. 120. & num. 164.
- Curia Ecclesiastica** si non respondet contentione firmando post primas & secundas litteras, expediuntur à Curia seculari tertie litteræ cum citatione, & termini assignatione ad videndum declarari se incidisse in pœnam occupationis temporalitatum, decif. 28. n. 127.
- Curia secularis** si procedit ad bannendos Judices Ecclesiasticos, quomodo procedere debet, dec. 28. num. 140.
- Curia secularis** contra Judices Ecclesiasticos nolentes contentione firmare, seu obedire sententiæ arbitrorum, vel Cancellarii, si non sufficit occupatio temporalitatum, & bannimenti, uti potest acrioribus remediis, decif. 28. num. 164. & quæ ista sunt, num. 114. ad 119. sed in Cathalonia, Valentia, & Sardinia, numquam fuit ad illa devenitum, & quid in Regno Aragonum, num. 165.
- Cursor**, qui recepta pecunia reliquit iter, & litteras occultat, qua pœna puniatur, dec. 106. n. 102.
- Custodes carcerum** ob fugam carceratorum per illorum negligentiam qua pœna puniatur, dec. 82. n. 21.
- Custodes carcerum** quibus commissa est custodia carcerati sub præcepto, ne ille cum aliquo alloquatur, & spreto præcepto permiserit alloqui, qua pœna puniatur, decif. 82. num. 22.

D

- D**Amni dati causa an sit civilis vel criminalis, decif. 35. num. 79.
- Damnorum** appellatione quæ veniant arbitrio Judicis relinquatur, dec. 26. n. 92.
- Damnium magnum** in materia depopulationis agrorum quod dicatur, decif. 109. n. 18.
- Debitor carceratus**, non potest in die feriato recommendari, decif. 69. num. 15.
- Debitor ex causa civili** confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus immunitate, decif. 68. nu. 1. & 2. Amplia 1. ut debitor ex causa civili, si confugiat ad Ecclesiam, est malè captus, & debet à carceribus relaxari, num. 4. Amplia 2. ut debitor ex causa civili confugiens ad Ecclesiam, si in ea capiatur, & carceribus mancipetur, non potest emparari, nec in carceribus recommendari, ad instantiam cujuscumque, etiam Regii fisci, tam pro causa civili quam criminali, nec pro criminalitate intra carceres commissa, sed est Ecclesiæ restituendus, n. 5. Amplia 3. in debitore Ecclesiæ ad eam confugiens, qui illius immunitate gaudeat, num. 9. Amplia 4. in debitore officiali ex causa Syndicatus, qui ad Ecclesiam confugiens gaudet immunitate, num. 10. Limita 1. si adest consuetudo, vel statutum municipale, quod debitor posset pro debito personaliter capi, & tradi creditoribus, ut illi serviat, quo casu extrahitur ab Ecclesia, & ejus immunitate non gaudet, num. 11. sed contrarium est verius, num. 12. traduntur rationes, 13. 14. 15. 16. & 17. Limita 2. in debitore publico, & Republicæ confugiens ad Ecclesiam, qui ejus immunitate non gaudet, nu. 18. sed contrarium est verius, n. 19. Limita 3. in debitore suspecto de fuga ad Ecclesiam confugiens, qui non gaudet ejus immunitate sed contrarium verius, n. 20. Limita 4. in debitore fraudulenter decepto ad Ecclesiam confugiens, qui ejus immunitate non gaudet, sed contrarium verius num. 21. Limita 5. in obligato ad reddendum ratiocinia ex causa alicujus administrationis confugiens ad Ecclesiam, qui ejus immunitate non gaudet, sed contrarium est verius, num. 22.

Debi-

- Debitor regulariter ob debitum capi non potest, nec creditori tradi, ut ei seruiat, decif. 68. num. 3.
- Debitor nunquam tradendus est creditori in servum, decif. 68. num. 16.
- Debitor quomodo dicatur servus creditoris, decif. 68. num. 17.
- Debitor suspectus de fuga confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus immunitate, decif. 69. num. 1. sed contrarium est verius, num. 11.
- Debitor suspectus de fuga potest capi die feriato, quamvis in honorem Dei, decif. 69. num. 3. etiam in feriis solemnissimis, ut in die Nativitatis, vel Resurrectionis, num. 4.
- Debitor suspectus de fuga, potest capi à Judice incompetente, decif. 69. num. 5.
- Debitor suspectus de fuga, quamvis sit Clericus, potest capi à Judice laico sine metu excommunicationis, decif. 69. num. 6.
- Debitor suspectus de fuga, potest capi ad instantiam creditoris excommunicati, decif. 69. num. 7.
- Debitor suspectus de fuga, est suspectus de gravi peccato, decif. 69. num. 9. vide n. 18.
- Debitor suspectus de fuga potest ab Ecclesia extrahi, si consuetudine receptum sit, vel statuto municipali cautum, dec. 69. num. 10. sed contrarium est verius, num. 12.
- Debitor reclusus in Ecclesia potest custodiri, ne exeat, decif. 69. num. 14.
- Debilitare, quid sit, decif. 101. num. 30.
- Debitor ob unam, & eandem rem coram diversis Judicibus non est molestandus, decif. 36. num. 31.
- Decani & Vicarii foranei, vide verbo Vicarii foranei.
- Decoctores, & falliti confugientes ad Ecclesiam an gaudeant immunitate, decif. 70. num. 5.
- Decoctores & falliti qui vitio fortunæ decoquunt, si ad Ecclesiam confugiant, gaudent ejus immunitate, decif. 70. num. 6.
- Decoctores, & falliti, qui suo vitio, vel partim suo vitio, partim vitio fortunæ decoquunt, si ad Ecclesiam confugiant, gaudent ejus immunitate, decif. 70. num. 7.
- Decoctores, & falliti fraudulentum, & dolosi, qui se decoxisse fingunt, an confugientes ad Ecclesiam gaudeant ejus immunitate, distinguendi sunt duo casus, decif. 70. num. 8.
- Decoctores, & falliti fraudulentum, & dolosi, qui se decoxisse fingunt, an confugientes ad Ecclesiam, quo ad personas, id est quoad actionem criminalem ad poenam corporalem gaudeant immunitate Ecclesiae, decif. 70. num. 9. Referuntur septem opiniones, num. 10. 11. 12. 13. 14. 15. & 16. sed affirmativa est verior.
- Decoctores, & falliti fraudulentum, & dolosi, qui se decoxisse fingunt, si ad Ecclesiam confugiant, quoad bona, id est quoad actionem civilem ad debiti solutionem non gaudent immunitate Ecclesiae, decif. 70. num. 17. & 18.
- Decoctores, & falliti sunt multum exosi, & qua poena olim plecebantur, decif. 70. num. 27. 28. & 29. qua hodie, num. 30. 31. & 32. & sunt infames, & ad honores non sunt admittendi, num. 33. nec gaudent beneficio indulti generalis, num. 34. & guidari non possunt, nisi ad petitionem majoris partis creditorum, num. 35. & non admittuntur ad beneficium cessionis bonorum, num. 36. nec gaudent beneficio dilationis quinquennalis, num. 37. Limita 1. ut procedat quando decoctores, & falliti se decoxisse fingunt, vel quando suo vitio decoquunt, vel partim suo vitio, partim vitio fortunæ; secus quando vitio fortunæ decoquunt, num. 38. Intellige hanc 1. limitationem, dummodo id probent, num. 39. cum seq. Limita 2. ut procedat quando decoctores, & falliti fugiunt, simulque bona occultant, vel bona tantum abscondunt quamvis ipsi non fugiant; secus si ipsi soli fugiant, absque adsporatione bonorum, num. 46. Limita 3. ut procedat, si præcesserit declaratio, & publicatio decoxisse, secus ante declarationem, & publicationem, num. 47. Sublimita, num. 48. & 49.
- Decoctores, & falliti, si dicunt vitio fortunæ decoxisse, probare id tenentur, decif. 70. num. 39. cum à communiter accidentibus sint deceptores, & fraudatores, num. 40. & 45. & ad fraudandum, & colludendum faciles sint, num. 41. & valeat consequentia, decoctor, & fallitus, ergo fraudator, num. 42.
- Decoctores, & falliti torqueri possunt, ut pecunias, & bona indicent, decif. 70. n. 43.
- Decoctores censentur declarari tales, quando in contumaciam declarantur incidisse in poenas constitutionum, deinde pro talibus publicantur, decif. 70. num. 49.
- Decoctores non sunt, qui fugiunt cum pecuniis creditis, & se decoxisse fingunt, decif. 70. n. 2. sed isti vocantur falliti, num. 3. & quare, num. 4.
- Decoctorum tria sunt genera, decif. 70. n. 1.
- D. Mich. de Corrada Tom. II.*
- Declaratio tacita in favorem Ecclesiae quæ resultat ex lapsu termini, non impedit quominus alii, qui non fuerunt in eacitati, possit iterum & de novo contentionem firmare, decif. 12. n. 55.
- Declarationi majoris partis Doctorum nominatorum pro decidendo dubio an causa sit civilis, vel criminalis, standum est, decif. 35. n. 114.
- Degradationis tam verbalis, quam actualis, praxis refertur, decif. 34. n. 67. & 68.
- Degradatione actuali facta, non requiritur traditio actualis Curiae seculari, decif. 34. n. 78.
- Degradari Clericus pro quibus delictis debeat, vide verbo Clericus.
- Dei Majestas ita videtur offendi quando debitor capitur tempore sacratissimo, sicut in Ecclesia, decif. 69. n. 8.
- Delegati ad universitatem causarum æquiparantur ordinariis, decif. 8. num. 26.
- Delegatus Principis si in delegatione delinquat, solum à Principe delegante puniri potest, non ab ordinario in cujus territorio delinquit, decif. 17. n. 111.
- Delegatus cognoscit, an sua sit jurisdictio, quando inter ipsum, & ordinarium oritur contentio jurisditionis, dec. 32. num. 1.
- Delegatus Principis an sit dignior Judice ordinario, decif. 34. num. 2.
- Delegatus Principis in causa delegata est major, & dignior Judice ordinario, decif. 34. n. 3.
- Delegatus Principis an causas meri, & mixti imperii sibi committas, possit aliis subdelegare, dec. 34. n. 23.
- Delegatus potest causas meri, & mixti imperii sibi committas aliis subdelegare, quando delegans hanc sibi concessit facultatem, decif. 34. n. 24.
- Delegatus brevis Apostolici in Cathalonia, vide verbo Brevis Apostolici Judex.
- Delegatio de causis merè civilibus fieri potest per Ecclesiasticos in laicos, decif. 16. n. 66.
- Delictum atrox est in Clericis arma prohibita deferre, & qualiter puniatur per Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. n. 39.
- Delictum atrox in Clericis est homicidium, & qualiter puniatur per Judicem Brevis Apostolici, decif. 34. n. 44.
- Delictum atrox in Clericis est furtum rei magnæ, & qualiter puniatur per Judicem brevis Apostolici, decif. 34. n. 89. ad 98. & 340. ubi & de latrocinio, & de furto cum sacrilegio.
- Delictum atrox in Clericis est receptatio latronum, & facinorosorum hominum, & qualiter puniatur per Judicem brevis Apostolici, decif. 34. n. 98. & 99.
- Delictum atrox in Clericis est fabricatio falsæ monetæ, & qualiter puniatur per Judicem brevis Apostolici, dec. 34. num. 100. & 101.
- Delictum atrox in Clericis est falsum, & qualiter puniatur per Judicem brevis Apostolici, decif. 34. num. 102. & ad 107.
- Delictum atrox in Clericis est resistentia Officialibus Regis & qualiter puniatur per Judicem brevis Apostolici, decif. 34. n. 107. 108. & 109.
- Delictum læsæ Majestatis in Clericis est atrox, & qualiter puniatur per Judicem brevis Apostolici, decif. 34. n. 110.
- Delicta gravia, & atrocita, quæ dicantur, arbitrio Judicis relinquitur, decif. 34. num. 124. & generaliter de materia, num. 128.
- Delicti atrocitas dijudicanda est ex qualitatibus, & circumstantiis facti, & personæ delinquentis, & contra quam delinquitur, dec. 34. u. 125.
- Delicti atrocitas ex poenæ gravitate arguitur, dec. 34. n. 126.
- Delictum propter quod infamia incurritur, est atrox, decif. 34. num. 127.
- Delinquentes simul Clericus, & laicus, an causa laici sit remittenda Judici Ecclesiastico, opinio affirmativa, decif. 9. n. 72. opinio negativa quæ verior est, nu. 73. in civilibus si causa est dividua, secus si individua, n. 74.
- Delinquentes quando sunt diversi fori sub uno Principe mediata, vel immediata subjecti, omnes sunt coram uno Judice conveniendi, fallit in Regno Sardiniae, decif. 9. num. 75.
- Delinquens, vide verbo Reus.
- Delictum, quando dicatur fieri in continenti vel paulò post rixam, ut non sit commissum animo deliberato, & quando dicatur fieri ex intervallo, multo tempore post rixam, ut sit commissum animo deliberato, decif. 98. num. 73. 74. 75. 76. 77. 78. & 79.
- Delictum calore iracundiæ commissum mitius puniendum est, dec. 98. n. 79. vers. ex duabus.
- Delictum quod mediante pecunia committitur, gravius judicatur, quam quod perficitur citra pecuniæ mercedem, & ideo gravius puniatur, decif. 105. n. 36.

- Delictum in Ecclesia præsumitur in dubio commissum sub spe immunitatis, dec. 112. num. 57.
- Delictum quomodo dicatur in Ecclesia commissum sub spe immunitatis, dec. 112. num. 58.
- Delictum grave, seu leve, quod dicatur, decif. 112. n. 65.
- Delictum grave intra Ecclesiam committens, nedum quoad illud ejus immunitate non gaudet, verum etiam quoad omnia delicta, ante vel post extra Ecclesiam commissa, dec. 112. num. 45. Intellige ut in num. 46.
- Delinquens proditoriè, vel per insidias, aut deliberatè, in quovis delicti genere, an gaudeat immunitate Ecclesie, decif. 103. num. 21. Opinio affirmativa, num. 22. Negativa, num. 23.
- Delinquens in Ecclesia, vel cœmeterio, non gaudet ejus immunitate, decif. 112. num. 1.
- Delinquens in scholis, atrio, porticu, vel alio loco immuni non gaudet immunitate Ecclesie, dec. 112. num. 2.
- Delinquens in Ecclesia, cœmeterio, vel alio loco immuni, ut non gaudeat ejus immunitate, an requiratur, quod in eis homicidium, aut membri mutilatio commiserit, an verò sufficiat, quod commiserit aliud grave delictum in illis locis ultra homicidium, vel membri mutilationem, decif. 112. num. 3. Prima est opinio, ut necesse sit, quod homicidium, vel membri mutilationem in eis commiserit, alias enim si aliud quodlibet delictum grave in dictis locis commiserit, gaudet ejus immunitate, num. 4. Secunda est opinio, & verior, ut non requiratur, quod in dictis locis commiserit homicidium, vel membri mutilationem, sed sufficit quodlibet grave delictum in prædictis locis commissum, ut non gaudeat immunitate Ecclesie, num. 21. Amplia 1. in delinquente in Ecclesia non consecrata, num. 42. Amplia 2. in delinquente confugiente ad Ecclesiam habentem particulare privilegium à S. P. ut delinquens in ea non capiatur, n. 43. Amplia 3. in delinquente propè, & juxta Sacerdotem manibus portantem per vicus, & plateas SS. Eucharistie Sacramentum, num. 44. Amplia 4. in delinquente graviter in Ecclesia, qui nedum quoad istud delictum non gaudet immunitate Ecclesie, sed nec quoad alia delicta, ante, vel post extra Ecclesiam commissa, num. 45.
- Limita 1. in delinquente graviter in Ecclesia ex proposito, secus si in casu, vel in rixa; nam tunc gaudet ejus immunitate, num. 51. Amplia 1. hanc 1. limit. ut multo magis procedat in delinquente graviter in Ecclesia, non solum ex subitanea rixa, & ad alterius provocationem, & multo magis ad sui corporis defensionem, ut gaudeat immunitate Ecclesie, num. 54. Amplia 2. ut in num. 55. Sublimita 1. illam 1. limit. in delinquente in Ecclesia paulò post rixam habitam in loco profano, nam ejus immunitate non gaudet, num. 56. Sublimita 2. si effemus in dubio, an fuerit delictum commissum deliberatè, vel ex subitanea rixa, nam tunc talis delinquens non gaudet ejus immunitate, num. 57. Limita 2. in delinquente leviter in Ecclesia, nam gaudet ejus immunitate, num. 59. Amplia hanc 2. limit. ut procedat etiam si leve delictum fuisset in Ecclesia ex proposito commissum, num. 63. Sublimita illam 2. limit. si delictum leve fuerit in Ecclesia commissum cum magna & notabili irreverentia SS. Sacramenti, num. 64.
- Delinquens duo delicta diversi temporis unum exceptuatum & alterum non exceptuatum, non gaudet immunitate Ecclesie, nedum pro delicto exceptuato, sed etiam pro non exceptuato, decif. 112. num. 47. intellige ut in num. 48.
- Delinquens qui semel immunitatem Ecclesie amisit, non gaudet ejus immunitate pro aliis delictis postea commissis, dec. 112. num. 48. intellige ut in num. 50.
- Delinquens graviter in una Ecclesia confugiens ad aliam, non gaudet immunitate Ecclesie, dec. 113. num. 1. Ratio traditur, num. 2. Amplia, etiam si delinquat in Ecclesia non consecrata, & fugiat ad Ecclesiam consecratam, num. 3. Limita in illis locis, ubi constaret de contraria consuetudine, num. 4.
- Delinquens propè & juxta Ecclesiam, an gaudeat ejus immunitate, Opinio negativa, decif. 116. num. 1. Opinio affirmativa, num. 2. Opinio conciliatrix, quæ verior est, num. 23. & 24.
- Delinquens propè, & juxta Ecclesiam, cognoscitur ex conjecturis, an studiosè, & deliberatè deliquerit spe, & animo ad eam confugiendi, decif. 116. num. 7. Et quæ sint istæ conjecturæ, num. 8. & 9. Et quæ sint conjecturæ, ut delinquens propè, & juxta Ecclesiam gaudeat immunitate, num. 10.
- Delinquens propè & juxta Ecclesiam, cessantibus conjecturis, præsumitur in dubio delinquere ex proposito, & studiosè spe confugiendi ad Ecclesiam, dec. 116. n. 11.
- Delinquens extra Ecclesiam sub spe confugiendi ad eam, si postea post delictum ad illam confugiat, an gaudeat immunitate Ecclesie, decif. 117. n. 5. 6. & 7.
- Delinquens potest capi die feriato, decif. 69. n. 17.
- Delinquere propè, & juxta Ecclesiam, quando quis dicatur, decif. 116. n. 16.
- Delinquere propè Ecclesiam, vel longè ab Ecclesia, quando quis dicatur, decif. 117. n. 8. 9. & 10.
- Denuntiatio processus vice fungitur citationis ad sententiam, dec. 24. n. 175. Fallit in Cathalonia, num. 176.
- Depopulator agrorum non gaudet immunitate Ecclesie, si pluries, secus si semel depopulatus fuerit, decif. 107. n. 5. & idem si bis depopulatus sit, n. 6. nisi si semel cum insidiis depopuletur, n. 10.
- Depopulator nocturnus agrorum non gaudet immunitate Ecclesie, decif. 109. n. 2. Limita, n. 4. Sublimita, n. 5. & de materia, n. 7. 8. 9. 10. 11. 12. & 13.
- Depopulator diurnus agrorum non gaudet immunitate Ecclesie, dec. 109. n. 2. & 3. Limita, n. 4. Sublimita, n. 5. & de materia, n. 7. 8. 9. 10. 12. & 13.
- Depopulator agrorum quis dicatur, decif. 109. n. 14.
- Depopulator agrorum in quo differat à latrone publico, decif. 109. num. 15.
- Depopulator agrorum qua poena puniatur, decif. 109. num. 16. & 17.
- Deportatus in arcem, fines deportationis frangens, punitur poena ultimi supplicii, decif. 85. n. 21.
- Depositor non sufficit ad purgationem attentatorum, sed est necessaria realis solutio, decif. 22. n. 7. 2.
- Deputatus Ecclesiasticus Cathalonie procedit autoritate Apostolica censuris, & poenis contra Ecclesiasticos pro rebus generalitatis, dec. 11. n. 74. & 75.
- Deputatus generalis Cathalonie cognoscit de rebus, & juribus generalitatis, dec. 31. sub n. 7.
- De Deputatis qui Doctores scripserunt, decif. 11. n. 76.
- Dictio intra, includit sua extrema, decif. 16. n. 99.
- Dictio in, quid significet, decif. 19. n. 7. in fine.
- Dictio nequaquam, inducit actus nullitatem, decif. 34. num. 147.
- Dictio in domo locum interiorem, non autem exteriorem comprehendit, dec. 7. n. 10. Intellige in odiosis; secus in favorabilibus, n. 11.
- Dictio in quos sensus habeat, decif. 116. n. 6.
- Dies feriatæ in honorem Dei qua dicatur, decif. 73. n. 23.
- Dilationes in causa immunitatis Ecclesie dandæ sunt reo, de cujus præjudicio agitur, decif. 21. n. 4.
- Dilatatio probatoria de jure communi est peremptoria, decif. 21. num. 10. licet non dicatur, num. 11. adeo ut non admittatur purgatio moræ etiam re integra, n. 12. intellige parte opponente, alias secus, n. 13. versic. Sed hæc.
- Dilationi renuntiare videtur tempus labi permittens, decif. 21. n. 13. intellige parte opponente, alias secus.
- Dilationes semper sunt communes, etiamsi uni tantum concedantur, dec. 21. n. 15.
- Dilatatio concessa minori vigore restitutionis in integrum communis est adversario, tametsi majori, decif. 21. num. 16. etiamsi minor restituatur ad probandum didicistis testificatis, n. 17. intellige circa eundem articulum, non circa diversos, n. 18.
- Dilationem triginta dierum Cancellarius an possit prorogare, vide verbo Cancellarius.
- Dilationes legales à Judice prorogari nequeunt, dec. 21. n. 24. limita de consensu ambarum partium, 26. limita etiam existente justa causa, n. 29.
- Dilationem triginta dierum solæ Curie absque Cancellario prorogare non possunt, decif. 21. n. 27.
- Dilationes, vide verbo Probationes.
- Dinus dicitur existere in inferno, quia in casu dubio contra Ecclesiam judicavit, dec. 24. n. 37.
- Dispositio loquens de Ecclesia locum habet in Cœmeterio, dec. 58. num. 6.
- Doctores Regiæ Audiencie sunt Judices ordinarii, decif. 10. num. 31. nedum quando cognoscunt ut universi, num. 31. sed etiam quando cognoscunt seorsim ut singuli, n. 33.
- Doctores Regiæ Audiencie per mortem Regis non expirant, dec. 10. num. 34.
- Doctores Regiæ Audiencie in civilibus sunt tantum subjecti Domino Regi, seu ejus Locumtenenti generali, decif. 10. num. 115. sive in personalibus, sive realibus, num. 116. etiam in emphyteuticariis, num. 117. & si rebus minimis, num. 118. cui exemptioni renuntiare non possunt, num. 119. sive actores sint, sive rei, num. 120. quod privilegium extenditur ad eorum uxores, & filios, num. 121. intellige.
- Doctores Regiæ Audiencie in criminalibus sunt exempti à foro Ordinariorum, & etiam à jurisdictione Proregis, & tantum subditi Domino Regi, dec. 10. num. 123. conveniuntur tamen in officio Magistri Rationalis, n. 124.
- Doctores Regiæ Audiencie suspecti reculari possunt, decif. 18. num. 24.
- Doctores Regiæ Audiencie allegati, suspecti, suspicionum causa tractatur in Regia Audiencia, dec. 18. n. 64.
- Doctores Regiæ Audiencie debent personaliter parte petente ref-

- te respondere responsionibus, seu articulis datis in causis suspicionum, decif. 18. num. 83. fallit si interrogatoria sint scandalosa, & criminosa, num. 84.
- Doctores Regiæ Audientiæ quando tenentur personaliter respondere positionibus in causis suspicionum, non proceditur cum eis per modum imperii, decif. 18. num. 85.
- Doctores Regiæ Audientiæ, & si respondere personaliter teneantur parte petente super causis suspicionum, sed non cum iuramento, dec. 18. num. 82. 83. & 87.
- Doctores Regiæ Audientiæ nominantur consultores à Cancellario pro declarandis causis contentioem, dec. 23. n. 1. 2. & 4. etiam pro declaratione alicujus intermedii, num. 6. & qui nominari soleant, num. 5. 6. & 7.
- Doctores Regiæ Audientiæ quo ordine vota sua proferant in Cathalonia, & aliis Regnis, decif. 23. num. 31. 32. & 33.
- Doctores Regiæ Audientiæ an possint excommunicari ab Episcopo, si nolint contentioem firmare, nec obedire sententiæ Cancellarii, opinio negativa, decif. 27. num. 43. affirmativa, quæ verior est, num. 44. ad 48. sed non possunt omnes excommunicari, num. 49. & quomodo practiceretur, num. 55.
- Doctores duo Regiæ Audientiæ, & duo Regii Concilii nominantur in Cathalonia per Proregem pro decidendo dubio, an causa sit civilis, vel criminalis, & quid in Regnis Valentia, & Sardinia, decif. 35. num. 109. & quo in loco sint congregandi in Cathalonia, & quid in Regno Sardinia, num. 110. statum autem declarationi majoris partis illorum, num. 114.
- Doctores Regiæ Audientiæ, vide verbo Cancellarius, verbo Commissio, & verbo Regia Audientia.
- Doctores attestanti de consuetudine suæ patriæ creditur, dec. 1. num. 28.
- Doctores qui de concordia Regiæ Eleonora, & Bertrandi Cardinalis Convenarum scripserunt, dec. 4. num. 17.
- Doctores jurisperiti, & medici, sunt de foro Regiorum Vicariorum, sicut militares, dec. 10. num. 187.
- Doctores tractantes de Consulibus logiæ maris referuntur, decif. 16. num. 150.
- Doctores qui de officio Edilis, sive Mustafassu scripserunt, decif. 11. num. 59.
- Doctores qui de Deputatis scripserunt, decif. 11. n. 76.
- Doctores omnes Civitatis an possint recusari, decif. 18. num. 15.
- Dolus bonus, & dolus malus, quid sit, decif. 65. n. 8.
- Domus Clericorum in communi viventium an gaudeat immunitate Ecclesiæ, decif. 42. num. 35.
- Domus Clericorum in communi viventium an gaudeat immunitate Ecclesiæ, decif. 54. num. 6. intellige si prædictæ domus sunt auctoritate Episcopi fundatæ, num. 7.
- Domus furni Ecclesiæ, Monasterii, & Hospitalis, & alterius loci Pii, an gaudeat immunitate Ecclesiæ. Vide Furnus.
- Domus Seminarii gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 54. num. 4.
- Domus orphanorum, virginum reparatarum, & malè maritatarum, gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 54. n. 5.
- Domus, seu Palatium Episcopi, gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 59. num. 1. Amplia 1. etiam si Episcopus absens, vel mortuus sit, num. 2. Limita hanc 1. ampliari nem, quando mortuo, vel absente Episcopo, fuerit domus, seu palatium Episcopi alteri locatum, num. 3. Amplia 2. in domo, seu palatio Episcopi, quando per suam Diocesim in visitatione transcurrit, nu. 4. sed contrarium verius, num. 5. Limita 1. in domo, seu palatio Episcopi existentis extra Diocesim, n. 6. Limita 2. in domo Episcopi per accidens in ea morantis ex causa recreationis, num. 7. Limita 3. in aliis domibus Episcopi præter principalem, num. 8. Limita 4. in persona Episcopi, num. 9. Limita 5. in domo Episcopi titularis, num. 10. Limita 6. si domus Episcopi Ecclesiæ non cohæreat, n. 11. 12. & 13. Sed contrarium est de jure verius, n. 14. & 15. quid de consuetudine, n. 16. 17. & 18.
- Domus, seu Palatia Cardinalium de consuetudine an gaudeant immunitate Ecclesiæ, sive extra Urbem, dec. 39. num. 19.
- Domus, seu Palatia Prælatorum habentium jura Episcopalia, & territoria distinctum, gaudent immunitate Ecclesiæ, si sunt Ecclesiæ, vel deserviunt loco domus Ecclesiasticæ, dec. 59. num. 20.
- Domus Ecclesiæ pro servitio, aut habitatione Parochorum, Canonicorum, & Clericorum constructæ, an gaudeant immunitate Ecclesiæ, opinio negativa, decif. 60. num. 1. opinio affirmativa, n. 2. opinio conciliatrix, n. 3. & vide 1. num. 4. 5. 6. 7. 8. 9. & 10. in Cathalonia recepta est opinio negativa, n. 11. Limita 1. quando domus hujusmodi sunt intra septa, & ambitum Monasterii, aut cœmeterii, taliter quod non possit ab eis egredi, nec ad eas ingredi, nisi transeundo per Monasterium, vel cœmeterium, num.
12. Limita 2. quando tales domus constructæ extra septa Monasterii, vel cœmeterii, habent aditum ad Ecclesiam, vel cœmeterium, n. 13. & 14. Limita 3. si in hujusmodi domibus asservetur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum de licentia Episcopi, num. 25. Limita 4. si tales domus habeant Cappellam, n. 16. Sublimita hanc 4. limitationem, dummodo Capella sit publica; secus si privata, n. 17. quid in Regno Aragonum, n. 8.
- Domus seu apotheca Ecclesiæ locata laicis, si est intra triginta, seu quadraginta passus, gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 61. num. 1. etiam si laici conductores non deserviant Ecclesiæ, num. 2. sed contrarium est verius, num. 4. Amplia, num. 6. & quid hodie observandum sit, num. 7.
- Domus, seu apotheca Ecclesiæ existens intra confines, in emphyteusim laicis concessa, gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 61. n. 3. sed contrarium, n. 5.
- Domus, seu apotheca Ecclesiæ locata laicis, si habet aditum ad Ecclesiam vel atrium, an gaudeat immunitate Ecclesiæ, distinguendi sunt duo casus, nu. 8. Primus est, quando habet ostium, seu januam in via publica omnibus deservientem: nam tunc etiam si habeat aditum ad Ecclesiam, vel atrium, non gaudet immunitate Ecclesiæ, num. 9. ratio traditur, num. 10. & limitatur, n. 11. sed contrarium, n. 16. Secundus casus est, quando non habet ostium ad viam publicam, sed tantum ad eam datur aditus ab atrio Ecclesiæ, quo casu gaudet immunitate, n. 17. ratio traditur, à n. 18.
- Domus, seu apotheca, vide Apotheca Ecclesiæ.
- Domus Parochorum, Canonicorum, & Clericorum existentes intra triginta, vel quadraginta passus Ecclesiæ cui serviunt, gaudent secundum aliquos immunitate Ecclesiæ, decif. 62. num. 1. etiam si Parochi, Canonici, & Clerici continui in eis non morentur, num. 2. Intellige dummodo cohæreat Ecclesiæ, & sint ipsius Ecclesiæ, aliis secus, num. 3.
- Domus propriæ particulares privata Parochorum, Canonicorum, & Clericorum, etiam si sint intra 30. vel 40. passus, seu alias Ecclesiæ cohæreat, non gaudent immunitate Ecclesiæ, dec. 62. n. 4. 5. & 6. Respondetur contrariis, n. 7. & quid hodie servetur, n. 8.
- Domus propriæ, particulares, & privata laicorum, ædificatæ intra 30. vel 40. passus Ecclesiæ, gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 62. n. 9. Maxime si laici interserviant Ecclesiæ, num. 9. Sed contrarium est verius, num. 11. & 17. Et respondetur contrariis, à num. 13. ad 16. nisi in casu relato, num. 18.
- Domus, in quo loco sit aditus anterior, consideratur, decif. 61. num. 12.
- Domus habens duos aditus, ab eo sumitur denominatio, quæ magis frequentior est, dec. 61. n. 13.
- Domus existens in duabus Parochiis, est illius Parochiæ, per quam habetur aditus ad domum, decif. 61. n. 14.
- Domus habens duas portas in diversis Parochiis, de ea Parochia judicatur, in qua residet porta principalis, & aditus est magis frequentatus, dec. 61. n. 15.
- Domus appellatione non venit apotheca, decif. 61. num. 18. etiam si apotheca esset annexa domui, & per apothecam haberetur aditus ad domum, n. 19. sed contrarium, num. 20. & quid quando apotheca non habet januam ad viam publicam, n. 21. vide verbo, Apotheca Ecclesiæ.
- Domus rusticæ Religiosorum an gaudeant immunitate Ecclesiæ, vide verbo Grangia.
- Donati Sancti Joannis Hierosolymitani qui deferunt mediam crucem albam, & uxores ducunt, non gaudent privilegio fori, dec. 8. num. 79. nisi sint perpetuo Religioni oblati, n. 80.
- Don Didacus Antonius Frances de Urrutigoyt, in pass. 7. pag. 3. vers. 8. a. n. 49. ad 61. & a. n. 70. reprobat, decif. 90. n. 21.
- Dormitorium Ecclesiæ, Monasterii, & Hospitalis gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 53. n. 1.
- Dubium non firmatur in Regno Aragonum in causis contentioem, dec. 35. n. 1.
- Dubii praxis an sit firmanda contentio, procedit in Cathalonia, & Regnis Valentia, Sardinia, & Majoricarum, dec. 35. n. 5.
- Dubium potest movere Curia requisita, si nolit contentioem principalem firmare, dec. 15. n. 6.
- Dubium firmate an compellatur Curia requisita, si respondeat non teneri contentioem firmare, vide verbo Curia requisita compellitur dubium firmare.
- Non dubitare nihil interest quod una Curia dicat, si altera dubitat, dec. 15. n. 12.
- Dubitationem quandam sollicitam nihil est tam indubitatum inter homines, quod non possit illam suscipere, decif. 15. num. 13.
- Super dubio firmatur contentio, eodem ritu, modo, & forma, pro ut firmatur super causa principali, decif. 15. num. 25.

- Dubio pendente an sit firmanda contentio, si fiant per Curias aliqua procedimenta, revocantur via privilegiata attentatorum, decif. 15. n. 27. & decif. 22. n. 56. & 57. amplia etiam si prætendatur, vel notoriè constet Curiam quæ attentatum prætendit jus non habere, dec. 22. n. 60.
- Dubio pendente an sit admittenda appellatio, procedimenta quæ fiunt, ut attentata revocantur, decif. 11. n. 58.
- Dubio pendente an appellatio sit frivola, non potest fieri executio sententiæ lite pendente, decif. 22. n. 59.
- Dubium, nec contentio suscitari potest cum Inquisitoribus in causis fidei, decif. 30. n. 34.
- Dubium quando est, an causa Officialium, & Familiarium Sancti Officii pertineat ad Inquisitores, vel ad Regia Tribunalia, declarandum est in favorem Regiæ jurisdictionis, decif. 30. n. 175.
- Dubium non probabile nihil relevat, decif. 33. n. 23.
- Dubium probabile quod dicatur, arbitrio Judicis relinquatur, dec. 33. n. 24. & quomodo Judex debeat regulare arbitrium, n. 25.
- Dubium quando est, an causa sit civilis, vel criminalis, remittenda est ad Judicem causæ civilis, decif. 35. n. 104.
- Dubio suscitato, an causa sit civilis, vel criminalis, Prorox nominat in Cathalonia duos Doctores Regiæ Audientiæ civilis, & duos Regii Concilii criminalis, & quid observetur in Regnis Valentia, & Sardinia, decif. 35. num. 109.
- Dubio pendente, an causa sit civilis, vel criminalis, nihil est innovandum, decif. 35. n. 119. 120. & 121.
- Dubio declarato, an causa sit civilis, vel criminalis, potest pars quæ succubuit ab evocatione causæ criminalis supplicare, decif. 35. n. 122.
- Dubium an causa sit civilis vel criminalis, intra quantum tempus declarari debet, dec. 35. n. 111.
- Dubium an causa sit civilis, vel criminalis, potest firmare, qui conquestus est de evocatione causæ criminalis, & si in causa supplicationis succubuerit, decif. 35. num. 123. & decif. 37. num. 36.
- Duellum indicentes non gaudent immunitate Ecclesiæ, decif. 98. num. 13.
- Dux exercitus potest in bello justo, tam armis, quam stragemate, & insidiis pugnare, decif. 65. num. 3. modò falsitas, aut mendacium absit.
- E**
- E**cclesia est in territorio Principis sæcularis, sed de territorio Judicis Ecclesiastici; nisi quoad protectionem, vel in his tantum quæ respiciunt ejus favorem, non in aliis decif. 2. num. 29.
- Ecclesiæ immunitas est de jure divino, decif. 7. num. 17. Sed contra, num. 41.
- Ecclesiæ immunitate gaudet excommunicatus, decif. 8. num. 135.
- Ecclesiæ immunitate ut reus privetur, an requiratur plena probatio delicti, vel sufficiat semiplena, decif. 21. nu. 61. opinio quod requiratur plena probatio delicti, num. 62. referuntur fundamenta, à n. 63. secunda est opinio, quod sufficiat probatio semiplena per indicia ad torturam sufficientia, num. 75. referuntur fundamenta, à num. 76. & hæc magis placet, decif. 21. n. 96.
- Ecclesiæ immunitate gaudet, qui ad eam confugit, dec. 21. num. 63.
- Ecclesiæ immunitate an gaudeat reus, si affirmet se captum in Ecclesia, contrarium deponentibus birruariis, & Nuntiis, vide verbo Nuntii.
- Ecclesiæ immunitate an gaudeat reus, per quem Judicem est declarandum, vide verbo Cognitio, verbo Judices, & verbo Reus.
- Ecclesiæ opinio favorabilis in dubio est amplectenda, decif. 24. num. 36.
- Ecclesiæ immunitatem qui semel amittit, perpetuò ea privatus manet pro aliis delictis, quæ postea committit, decif. 24. num. 102.
- Ecclesiæ immunitate qui gaudet, debet de jure communi relaxari, nec potest amplius capi, decif. 24. n. 108. sed contrarium, quod solum est restituendus Ecclesiæ taliter quod si extra eam reperitur capi, & puniri possit & ita practicatur, num. 109.
- Ecclesiæ immunitate qui gaudet, evadit immunis in Cathalonia, & absolutus remanet ab omnibus delictis ante extractionem commissis, adeo ut si postea capiatur, nec possit de illis puniri, dec. 24. n. 110. amplia sive delinquens extrahatur ab Ecclesia cum sono emisso, sive absque sono emisso, num. 111. idque favore Ecclesiæ, num. 112. limita primò si satellites, vel homines privati absque Judicis mandato reum violenter ab Ecclesia extrahant, num. 113. limita secundò, quando reus regreditur ab Ecclesia blandis verbis, vel dolosis persuasionibus, num. 114. sublimita has duas limitationes, si Curia sæcularis capturam approbat, num. 115. de veritate sublimitationis, num. 116. limita tertio, si non precedat declaratio Arbitratorum vel Cancellarii, sed reus restituatur Ecclesiæ ante declarationem, num. 117.
- Ecclesiæ immunitate gaudet reus ab ea extractus per satellites, & homines privatos absque Judicis mandato, decif. 24. num. 113.
- Ecclesiæ immunitate gaudet reus ab ea extractus blandis verbis vel dolosis persuasionibus, dec. 24. n. 114.
- Ecclesiæ immunitatem qui amittit, puniri potest per Judicem sæcularem pœna corporali etiam mortis, dec. 24. num. 102. vers. An autem.
- Ecclesiæ immunitatem qui amittit pro uno delicto, potest de omnibus aliis delictis puniri per Judicem sæcularem, dec. 24. num. 102. vers. Sed utrum.
- Ecclesiæ cuius est restitutio facienda, quando reus gaudet illius immunitate, decif. 24. num. 118. Prima est opinio quod fieri debet eidem Ecclesiæ, à qua reus fuit extractus, num. 119. Secunda est opinio quod potest fieri cuicumque Ecclesiæ, æque tamen tutæ, & æque commodæ ipsi reo, num. 122. Tertia est opinio, quod potest fieri Episcopo, vel ejus Vicario, num. 124. Quarta est opinio, quod si reus petat restitui etiam Ecclesiæ à qua fuit extractus, est illi restituendus; si verò non petat restitui, potest alteri Ecclesiæ, vel Episcopo aut ejus Vicario loco Ecclesiæ restitui, num. 125. Quinta est opinio, quod sufficiat pro restitutione ut reus simpliciter à carceribus relaxetur, n. 126.
- Ecclesiæ immunitate non gaudet in illa delinquens, etiam si ad aliam confugiat, dec. 24. n. 123.
- Ecclesiæ immunitate gaudens potest declarari per Cancellarium quod retineatur pro damnis, & expensis partis instantis, decif. 24. num. 148. & 149. quod est conforme juri communi, num. 150. & 151. intellige, vel de pœna pecuniaria, n. 152. vel de damnis, & interesse, num. 153. non autem de pœna mortis, mutilationis membri, sanguinis effusionis, vel alterius pœnæ corporalis, num. 114. nec de pœna exilii, num. 155. nec de pœna carceris perpetui, vel temporalis, n. 156. nec de pœna verborum, n. 157. nec de pœna trirremium, num. 158. nec de pœna sanguinis, num. 159. intellige dicta de damnis, & expensis parte damnificata petente; aliis secus, n. 160. sed petitio facienda est per partem durantibus temporibus, & terminis probatorum, n. 161. intellige etiam dicta de damnis, & expensis, si extractio fuerit facta cum sono emisso, secus si sine sono emisso, sed de veritate, n. 162.
- Ecclesiæ immunitate gaudens, ante omnia illi restitui debet, dec. 24. n. 163. ut nec pro aliis delictis possit detineri, n. 164. etiam præstita cautione de non puniendo illum aliqua pœna corporali, n. 165. & 166.
- Ecclesiæ immunitate gaudens ab ea extractus sine sono emisso, & illi restitutus, potest per Judicem sæcularem personaliter citari pro pœna pecuniaria, damnis, & injuria, ac pro debito Fiscali, dec. 24. n. 167.
- Ecclesiæ immunitate gaudens si retineatur in carceribus pro damnis, & injuria partis instantis ratione criminis perpetrati, non est admittendus ad cessionem bonorum, etiam si non sit solvendo: sed parte instante, pœna pecuniaria damnorum, & injuriæ potest, & debet converti in corporalem, decif. 26. num. 93. & qualis debeat esse hæc pœna, à num. 111.
- Ecclesiæ immunitate an gaudeant Clerici, vide verbo Clericus.
- Ecclesiæ immunitate, vide verbo Extractus, verbo Restitutio, & verbo Reus.
- Ecclesiastici viri, justi, sancti, & fidei zelotes plures fuerunt in Regnis Coronæ Aragonum, dec. 7. n. 70.
- Ecclesiastici reverentiam præstare tenentur magistratibus sæcularibus, dec. 13. n. 47. 48. & 49.
- Ecclesiasticis quandoque convenit sæcularium opera uti judicando, dec. 16. n. 67.
- Ecclesiasticis non licet armis resistere Judici sæculari extrahenti reum ab Ecclesia, dec. 28. n. 11.
- Ecclesia non Parochialis, in quo continuè, non servatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum non gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ, decif. 40. num. 1. sed contrarium est verum, n. 2.
- Ecclesia est in territorio Judicis sæcularis, sed de territorio Judicis Ecclesiastici, decif. 72. n. 14.
- Ecclesia consecrata gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ, decif. 40. n. 4.
- Ecclesia benedicta gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ, dec. 40. n. 5. etiam si in illa Divina Officia celebrata non fuerint, num. 6.
- Ecclesia nondum perfectè constructa gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ, decif. 40. n. 7.
- Ecclesia diruta, vel polluta gaudet privilegio immunitatis Ecclesiæ, dec. 40. n. 8.

- Ecclesia**, ut gaudeat privilegio immunitatis, debet esse fundata auctoritate Episcopi, decif. 40. num. 9.
- Ecclesia** dicitur fundata auctoritate Episcopi, per Crucis erectionem, quæ fit, cum primus lapis in ea ponitur, decif. 40. num. 12.
- Ecclesia** destructa, & diruta, non gaudet immunitate, si in ea celebrari nequit, decif. 41. num. 1. sed contrarium, num. 2. sed pro veritate distinguendi sunt tres casus, num. 3. de quibus cum seqq.
- Ecclesia** cuius solum tectum cecidit, & remanent parietes gaudet immunitate, dec. 41. num. 4.
- Ecclesia** si non est in toto, vel in magna parte destructa, & diruta an gaudeat immunitate, decif. 41. num. 5.
- Ecclesia** si est in toto, vel in magna parte destructa, & diruta an gaudeat immunitate, distinguendi sunt duo casus, decif. 46. num. 6. de quibus, num. seqq.
- Ecclesia** in toto, vel in magna parte destructa, & diruta auctoritate Episcopi, seam profanare intendentis, non gaudet immunitate, decif. 41. num. 7. declara, num. 10. subde-clara, num. 11. 12. & 13.
- Ecclesia** auctoritate Episcopi destructa non gaudet privilegiis concessis Ecclesiæ, decif. 41. num. 8. & 9. declara, num. 10. subde-clara, num. 11. 12. & 13.
- Ecclesia** in toto, vel in magna parte destructa sine auctoritate Episcopi, sed ex vetustate ejus, vel ab aliquo diruta, si datur probabilis spes reparationis, gaudet immunitate, secus si non datur probabilis spes reparationis, decif. 41. num. 14. & quando dicatur probabilis esse spes reparationis, num. 15. 16. & 17.
- Ecclesia** interdicta gaudet immunitate, decif. 41. num. 18. 19. & 20.
- Ecclesia** polluta gaudet immunitate, dec. 41. num. 11.
- Ecclesia** incastellata non gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 44. num. 1. ratio traditur, num. 2. sed contrarium est verius num. 3. & respondetur contrariis, num. 4. fallit quoad circuitum, num. 5. fallit etiam, si non est fundata auctoritate Episcopi, num. 6.
- Ecclesia** non polluitur propter effusionem sanguinis, vel seminis contingentem supra tectum Ecclesiæ, dec. 46. n. 6.
- Ecclesia** quandoque strictè, quandoque largè sumitur, dec. 46. num. 8.
- Ecclesia** sumitur strictè, quoad effectum pollutionis, largè verè, quoad effectum immunitatis, dec. 46. num. 9.
- Ecclesia** sola immunitate reis tribuit, decif. 46. n. 10.
- Ecclesia** gaudet immunitate quoad totam fabricam, decif. 46. num. 12.
- Ecclesia** non polluitur per effusionem sanguinis vel seminis contingentem in campanili Ecclesiæ, dec. 47. n. 7.
- Ecclesia** non polluitur per effusionem sanguinis, vel seminis contingentem in ejus ostio, decif. 48. n. 8.
- Ecclesia** tenetur subministrare alimenta reo in ea esistenti, si non habet unde se alat, vel de proprio, vel de consanguineis, aut amicis, decif. 78. num. 17.
- Ecclesia** orientalis jus Canonicum non recepit, dec. 119. num. 47.
- Ecclesiæ** non gaudet hodie immunitate passuum, decif. 63. num. 15. 16. 17. 18. 19. & 20.
- Ecclesiæ** immunitas limitativè servatur in Regno Valentia, dec. 40. num. 14.
- Ecclesiæ** appellatione sicut appellatione domus, non veniat ostium, decif. 48. nu. 6. Intellige in odiosis secus in favorabilibus, num. 9. & 10.
- Ecclesiæ** appellatione, non solum venit pars interior, sed etiam pars exterior, & tota fabrica, vel tectum, partes parietum exteriores, & cætera Ecclesiæ conjuncta, intellige in favorabilibus, secus in odiosis, decif. 56. num. 7. 8. & 9.
- Ecclesiæ**, & cœmeteria quoad consecrationem, sacrilegium, & interdictum pari passu ambulant, decif. 58. num. 7.
- Edicta** Proregis facta cum deliberatione Regii Consilii an sint perpetua, vel temporalia, decif. 35. num. 103.
- EffraCTOR** carceris, non carceratus, ut carcerati fugiant, qua poena puniatur, dec. 81. n. 11.
- Ejectus** ab Ecclesia per vim, & in continenti captus gaudet ejus immunitate, dec. 73. n. 5.
- Emptores** à Fisco Judices habent Fiscales, & conventi remissionem ad Judices Fiscales petere possunt, dec. 30. num. 154.
- Episcopus** non habet jus visitandi oratoria privata, dec. 64. num. 7.
- Episcopus** ab eo qui ædificat Ecclesiam, assignationem dotis ipsius Ecclesiæ ad luminaria, & stipendia custodum exigere debet, decif. 64. num. 30. & hæc dos mansus vocantur, n. 31. sed propriè accipitur pro titulo, n. 32.
- Episcopus** est Regius Consiliarius, decif. 94. n. 38.
- Episcopi** auctoritas, necessaria est in fundatione cujuslibet Ecclesiæ, dec. 40. n. 10.
- Episcopi** auctoritas an præsumatur intervenisse in fundatione Ecclesiæ, & ex quibus probetur, decif. 40. num. 13.
- Episcopi** auctoritas, an præsumatur intervenisse in fundatione Monasterii, & ex quibus signis probetur, dec. 42. num. 15.
- Episcopi** sola auctoritas in fundatione Hospitalis non facit, ut gaudeat immunitate Ecclesiæ nisi illud in locum sacrum erigat, decif. 43. num. 18.
- Episcopi** auctoritas an præsumatur intervenisse in fundatione Hospitalis, & ex quibus signis probetur illud erexisse in locum sacrum, decif. 43. num. 18.
- Episcopum** occidens non gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 94. n. 37. 38. & 39.
- Episcopum** occidere est atrocissimum crimen, & punitur poena criminis læsæ Majestatis, dec. 94. n. 37.
- Episcopus** non potest confirmare statutum factum contra Ecclesiasticam libertatem, sed solus Papa, dec. 7. n. 84.
- Episcopi** non possunt delegare laico causas criminales Clericorum, decif. 7. num. 123. nec laico, unâ cum Clerico, num. 124. nec Clerico conjugato, num. 125. possunt tamen causas civiles pecuniarias Clericorum laicis committere, num. 128.
- Episcopi** non possunt extrahere, nec extrahi facere delinquentes ab Ecclesia, ut puniatur, decif. 71. n. 125.
- Episcopi** sunt Judices ordinarii in tota sua Diocesi, decif. 8. num. 7. & 8.
- Episcopi** electi, & tantum confirmati, sed nondum consecrati, licet de jure antiquo possint omnia quæ sunt jurisdictionis, decif. 8. nu. 10. hodie verò non possunt aliquem actum jurisdictionis exercere, donec litteræ Apostolicæ sint præsentatæ Capitulo, n. 11.
- Episcopus** loci ubi Clericus reperitur captus per Judicem sæcularem, potest illum reperere à Judice sæculari, imò tenetur id facere, & idem in causis immunitatis Ecclesiæ, decif. 9. num. 69.
- Episcopus** suspectus recusari potest, decif. 18. num. 29. intellige, num. 30.
- Episcopo** suspecto, an & quando Vicarius generalis sit suspectus, decif. 18. num. 31.
- Episcopus** si prudenter credat processum Curia sæcularis in causa immunitatis Ecclesiæ esse legitime factum, poterit ei stare, decif. 22. num. 114. maxime si est factus à Curia sæculari antequam delinquens ad Ecclesiam confugiat, num. 115.
- Episcopus** si habita notitia carcerationis Clerici illum repetere neglexerit, debet ab administratione deponi, & si tanta esset negligentia, criminaliter puniri potest, decif. 22. num. 97.
- Episcopus** si in judicando erraverit delictum esse exceptum, & reum Curia sæculari tradiderit, si postea noverit oppositum, tenetur illum repetere, & Judex sæcularis tenetur illum restituere, decif. 25. n. 11.
- Episcopus** tradens indebitè reum Curia sæculari, si antequam illum repetat, reus ad mortem damnetur, præter peccatum mortale sacrilegii, ac læsæ Majestatis incurrit irregularitatem, dec. 25. n. 12.
- Episcopus** si in judicando erraverit in præjudicium Curia sæcularis, declarando reum gaudere immunitate Ecclesiæ, si postea noverit oppositum, debet reum tradere Curia sæculari, decif. 25. n. 13.
- Episcopi** possunt absolvere ab excommunicatione incurta ob turbationem Ecclesiasticæ jurisdictionis, vel violationem immunitatis Ecclesiasticæ, dec. 27. n. 30.
- Episcopus** potest absolvere ab excommunicatione majori lata à jure, si expressè non est Sedi Apostolicæ reservata, dec. 27. n. 31. & idem dicendum est in Vicario generali Episcopi, n. 32. & in Parocho, n. 33.
- Episcopi** sunt ordinarii Regum, dec. 27. n. 35. & an possint de jure excommunicare Reges, si turbant jurisdictionem Ecclesiasticam, vide ver. Rex.
- Episcopi** an possint excommunicare Proreges, & Locumtenentes generales Regis, si nolunt contentionem firmare, nec obedire sententiæ Arbitrorum vel Cancellarii, opinio affirmativa, decif. 27. n. 38. opinio negativa, n. 39.
- Episcopi** non possunt excommunicare Gerentem Vice generalis Governatoris Viceregia procedentem, si nolit contentionem firmare, nec obedire sententiæ Cancellarii, dec. 27. num. 42.
- Episcopi** an possint excommunicare Regentem Regiam Cancellariam, vel alios Regios Consiliarios, si noluerint contentionem firmare, nec obedire sententiæ Cancellarii, opinio negativa, decif. 27. n. 43. opinio affirmativa, n. 44. 46. 47. & 48.
- Episcopi** non possunt excommunicare omnes Regios Consiliarios, decif. 27. num. 49. sed quomodo hoc practicetur, num. 55.
- Episcopi** ut possint excommunicare Regios Officiales, an præcedere debeat monitio, dec. 27. n. 56. distingue duos casus in hac materia contentionis, n. 63.

- Episcopi ut possint excommunicare Regios Officiales, an requiratur citatio, decif. 27. n. 64. & quomodo hoc practice- tur in materia contentiois, n. 69.
- Episcopi non possunt procedere per censuras contra Regios Officiales si ipsi non sint subditi Curia Ecclesiastica contentioem firmanti, tam ratione originis, quam domici- lii, sed existant in aliena Diocesi, & territorio, sed est necessaria licentia proprii Prælati cum expeditione litte- rarum subsidiarum, decif. 27. n. 70.
- Episcopi non possunt communicare censuras in alieno terri- torio, decif. 27. n. 72. Sed adhuc requiritur, quod præce- dat licentia proprii Episcopi sine qua comminatio censu- rarum in alieno territorio est nulla, n. 73. nedum in censura lata ab homine, sed etiam in censura lata à canone, num. 74. & 75.
- Episcopus requisitus litteris subsidiariis alterius Episcopi consentire tenetur, & illas debite executioni demandare, decif. 27. num. 71.
- Episcopi in Cathalonia, Valentia, Sardinia, & Regno Ma- joricarum punire non possunt Officiales Regios uti Judi- ces, & publicas personas excessus committentes contra Ecclesiam, vel contra personas, seu bona Ecclesiastico- rum, decif. 27. num. 76. idque five hujusmodi excessus committant in persecutione soni emissi, num. 79. five non, num. 80. & 81.
- Episcopi an & quando in Cathalonia, Valentia, Sardinia, & Regno Majoricarum possint procedere per censuras & alia remedia spiritualia contra Officiales Regios excessus committentes contra Ecclesias & personas Ecclesiasticas, vide, & distingue tres casus, decif. 27. à num. 84. ad 309.
- Episcopi an possint procedere per censuras contra Regios Officiales inconstituto Domino Rege seu Prorege resolvit- tur affirmative, decif. 27. num. 104. & seq.
- Episcopi vocati à Rege pro negotiis Regni, ad eum venire debent, decif. 28. n. 29.
- Episcopi vocati à Rege & à Metropolitanano, an debeant ad Regem venire, aut ad Metropolitanum, decif. 28. num. 30. & 31.
- Episcopi in Cathalonia, & aliis Regnis sunt Regii Consilia- rii, decif. 28. num. 31.
- Episcopi tenentes feudum à Rege, an prius debeant venire ad Regem, quam ad Papam, decif. 28. n. 32.
- Episcopi feuda tenentes à Rege, tenentur opem ferre in bello, contribuereque in expensis, & de observantia Cathalonie, decif. 28. n. 33.
- Episcopi temporalitates an possint occupari, si Vicarius turbet Regiam jurisdictionem, vide, decif. 28. à num. 59. ad 78.
- Episcopus tenetur ad restitutionem damnorum injustè da- torum ex facto Vicarii in rebus concernentibus ad offi- cium, decif. 28. n. 61. intellige, quando Episcopus potest deprehendi in aliqua culpa, secus alias, n. 69. & quando sit in culpa, n. 72. 73. 74. & 75.
- Episcopus an velit nolit, teneatur constituere Vicarium, decif. 28. num. 64.
- Episcopus ad excusandum se ex facto Vicarii, non tenetur innocentiam suam probare, decif. 28. n. 76.
- Episcopi temporalitates ut ex facto Vicarii occupari possint, quid debeat facere Curia secularis, decif. 28. num. 77.
- Episcopus ex facto Vicarii non evitabit occupationem tem- poralitatum, si illum depofuerit, vel revocarit, seu alium nominaverit, decif. 28. n. 79.
- Episcopi successores Apostolorum fuerunt ordinarii Inquisi- tores generales in suis Diocesis, & soli de hæresi cog- noscebant, decif. 30. n. 3.
- Episcopi ubi cum Inquisitoribus concurrunt in Tribunali Sancti Officii, sedere debent post Inquisitorem Antiquio- rem, decif. 30. n. 39.
- Episcopi & Inquisitores si discordent in infligendis poenis, consulendus est Summus Pontifex in Inquisitione Roma- na, sed in Hispania consulendus est Inquisitor generalis, & ejus Supremus Senatus, decif. 30. n. 31.
- Episcopi vocati ab Inquisitoribus si noluerint, vel non po- tuerint accedere ad Tribunal Sancti Officii, neque vices suas committere, Inquisitores possunt ad sententiam soli procedere, dec. 30. n. 33.
- Episcopus potest evocare causas sui Vicarii generalis, decif. 32. num. 6. fallit quando Vicarius generalis procedit tam- quam delegatus Sedis Apostolicæ, decif. 32. num. 7.
- Episcopus Gerunden. Judex in Cathalonia brevis Apostolici vide verbo brevis Apostolici Judex.
- Episcopi quot intervenire debent in degradatione actuali. decif. 34. num. 69. 70. 71. & 72.
- Episcopus consecratus, & non alius potest facere actualem degradationem, decif. 34. num. 76.
- Episcopus proprius executionem actualis degradationis po- test alteri Episcopo committere, decif. 34. num. 77.
- Episcopi Dignitati concessum, non transit nisi ad alium Epi- scopum, decif. 34. num. 84.
- Episcopus: vide verbo Judex Ecclesiasticus.
- Equites Sancti Joannis Hierosolymitani contentioem firmare tenentur in Curia Ecclesiastica ordinaria, & non in Assemblée, nec coram Priore Cathalonie, decif. 8. num. 59. & 74. alias contentio non procedit, num. 75. & non sufficit quod ipsi solum firmant in Curia Ecclesiastica; sed debent illam firmare cum interventu Assemblæ vel Procu- ratoris generalis five Religionis, num. 77. alias contentio non procedit, num. 78.
- Equites Sancti Joannis Hierosolymitani non sunt proprie Reli- giosi, decif. 8. num. 60. sed contrarium, num. 64.
- Equites Sancti Joannis Hierosolymitani ad successionem feu- di an admittantur, decif. 8. n. 61. & 63.
- Equites Sancti Joannis Hierosolymitani gaudent privilegio fori, decif. 8. n. 58. tam in criminalibus, quam in civilibus, num. 69. & privilegio Canonis, num. 70. ad officia secularia non admittuntur, num. 71. sunt exempti à gabellis, n. 71. & his omnibus gaudent & si sint novitii, num. 73. & quid in donatis, num. 79. & 80.
- Equites Sancti Joannis, & aliorum Ordinum Militarium fori privilegio renuntiare non possunt, decif. 8. num. 76.
- Equites Sancti Jacobi & aliorum ordinum Militarium an te- neantur firmare contentioem in Curia Ecclesiastica, decif. 8. n. 81. & qualiter in Cathalonia debeant illam firmare in Curia Ecclesiastica, nu. 102. & quid si non habeant Judicem Conservatorem in Provincia, n. 103. & qualiter in Regno Valentia, num. 103.
- Equites Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum Militarium non sunt verè Religiosi, decif. 8. n. 82. sed contrarium, num. 88. & 89.
- Equites Sancti Jacobi & aliorum Ordinum Militarium non gaudent privilegio fori, decif. 8. num. 83. & 84. sed contra- rium, num. 90.
- Equites Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum Militarium non gaudent privilegio Canonis, decif. 8. num. 85. sed contra- rium, num. 95.
- Equites Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum Militarium non sunt immunes à gabellis nisi quo ad fructus suarum com- mendarum, decif. 8. num. 86. sed contrarium, num. 92.
- Equites Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum Militarium non gaudent privilegio fori, Canonis & exemptionis à gabellis, si sint novitii, decif. 8. num. 86. sed contrarium, num. 93.
- Equites Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum Militarium an gaudeant in Principatu Cathalonie, Regnis Aragonum, Valentia, Sardinia, Castellæ, Luzitania, Neapolis & Sicilia privilegio fori, decif. 8. à n. 94. ad 101.
- Equitum Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum Militarium uxores, vidua, & filii an contentioem firmare debeant in Curia Ecclesiastica, vel seculari, & gaudeant privile- gio fori, vel non, decif. 8. à nu. 106. & vide verbo uxores, verbo vidua, & verbo filii.
- Equites Sancti Joannis, & aliorum Ordinum Militarium effe- cti post commissum delictum an gaudeant privilegio fori, decif. 11. num. 27.
- Equos si de provincia non licet educere, licet aliunde edu- ctos per illam Provinciam transducere, decif. 84. n. 15.
- Ereptus à manibus satellitum, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus immunitate, decif. 90. num. 13. & 14. sed contra- rium, num. 27. & 28.
- Evocari ad Regiam Audientiam non possunt causæ compu- torum, quæ vertuntur in Officio Magistri Rationalis, decif. 10. num. 111.
- Evocari ad Regiam Audientiam non possunt causæ Regii Patrimonii, quæ tractantur in Bajulia generali, decif. 10. num. 151. & licet antiquitus evocarentur prætextu in- terpretationis Regiorum privilegiorum, decif. 10. n. 151. & 153. hodie non evocantur etiam prætextu cujuscumque qualitatibus, n. 154.
- Evocari ad Regiam Audientiam antiquitus in Cathalonia non poterant causæ Alcaldorum, & Officialium Sicca, dec. 10. n. 222. nisi prætextu oppressionis, n. 223. vel in causis appellationum, n. 224.
- Evocari ad Regiam Audientiam possunt causæ vertentes co- ram Consulibus logia maris, dummodo sint majores ter- centum librarum, dec. 10. n. 243.
- Evocari possunt causæ ad Regiam Audientiam cum qualitate ubi alias sunt prohibita evocari, dec. 10. n. 246.
- Evocari possunt cum qualitate ad Regiam Audientiam cau- sæ privilegii de la bandera Civitatis Ilerda, decif. 30. num. 247.
- Evocari possunt cum qualitate ad Regiam Audientiam causæ vertentes in terris Baronum, dec. 10. n. 248.
- Evocatio non mutat causam, litem, actionem, vel Judicium, decif. 10. num. 14.
- Evocata causa ad Regiam Audientiam, fidejussores dati co- ram ordinario remanent obligati, dec. 16. n. 15.

- Evocatio quid sit, decif. 16. numer. 16. & 17.
- Evocatio causæ contentionis fit ad Regiam Audientiam sub prætextu quod ordinarius non est potens ad compellendum Judicem Ecclesiasticum ad contentionem firmandam, decif. 28. num. 122. & 125.
- Evocatio causæ contentionis ad Regiam Audientiam faciendæ est post secundas litteras à Curia Vicarii, vel alterius ordinarii Regii emanatas, decif. 28. num. 123.
- Evocari potest ad Regiam Audientiam causa prætextu interpretationis Regionum privilegiorum, decif. 38. n. 22.
- Evocari potest in Cathalonia ad Regiam Audientiam causa contentionis jurisdictionis vertens inter duos Regios Officiales, decif. 38. num. 28. fallit in causis Bajulæ generalis, num. 29. quid in Regno Valentia, num. 30. & 31.
- Evocatur ad Regiam Audientiam causa contentionis jurisdictionis vertens inter Capitaneum generalem guerræ, sive belli, & Vicarium seu alium Regium Officialem ordinarium, dec. 38. num. 32. & 33. fallit in Regno Sardinia, quando oritur contentio inter Capitaneum generalem, & Regium Procuratorem, num. 34.
- Evocantur in Cathalonia in prima instantia ad Regiam Audientiam causæ contra Capitaneum guerræ, decif. 38. num. 35. & tenetur Capitania generalis hujusmodi inhibitionibus parere, alias potest Regia Audientia contra Assessores, & alios ministros procedere, num. 36.
- Evocatur ad Regiam Audientiam causa contentionis jurisdictionis inter Consules, Logiæ Maris, & Vicarium Barcinonæ, & alios Regios Officiales, decif. 38. n. 50.
- Evocatur ad Regiam Audientiam causa contentionis jurisdictionis inter Judicem capibreviationis, & Alcaaldos Sicca, vel alios Regios Officiales, decif. 38. num. 52. & 53.
- Evocatur ad Regiam Audientiam causa contentionis jurisdictionis, inter Clavarium Civitatis Barcinonæ, & alium Officialem sive Regium, sive Baronis, decif. 38. num. 54.
- Evocatur ad Regiam Audientiam causa contentionis jurisdictionis inter Baronem, & Officialem Regium, dec. 38. num. 55. & 56.
- Evocatur ad Regiam Audientiam causa contentionis jurisdictionis inter duos Barones, decif. 38. n. 57.
- Evocari ut valeat ad Regiam Audientiam causa contentionis jurisdictionis, quæ sunt observanda, ne declaretur contentionem non procedere, dec. 38. num. 65.
- Evocata causa contentionis jurisdictionis inter Judices sæculares inferiores ad Regiam Audientiam partes respectivè exhibent processus suorum Curiarum, & deducunt quidquid eis videtur ad bonum exitum causæ, decif. 38. num. 67.
- Evocans causam de consuetudine Cathalonæ propriis expensis actus, & processus transportare tenetur, decif. 38. num. 69. & quid si retardet illos transportare, num. 70. & quid in evocatione causæ appellationis, num. 71. & 72.
- Evocatio, vide verbo causæ.
- Exceptio raro reperitur, quod in jure, aut in facto non habeat difficultatem, decif. 15. num. 15.
- Exceptio ne continentia causæ dividatur, est omnino diversa ab exceptione litis pendentiæ, decif. 36. n. 49.
- Exceptio ne continentia causæ dividantur, est à parte rei opponenda, dec. 36. n. 50.
- Exceptio litis pendentiæ debet à parte opponi, decif. 36. num. 52.
- Exceptio ne continentia causæ dividatur, opponi potest in quacumque parte judicis, decif. 36. num. 52. & quare, num. 54.
- Exceptio litis pendentiæ opponi debet ante litem contestatam, decif. 36. num. 53. & quare, num. 54.
- Excommunicatus gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 8. num. 135.
- Excommunicatus si firmat jus in Curia sæculari, tenetur Curia Ecclesiastica litteris contentionis respondere, decif. 8. num. 136.
- Excommunicatus verè est Judex laicus, si est dubius de sua jurisdictione, & ab Episcopo excommunicetur, decif. 24. num. 40.
- Excommunicatio infligenda non est nisi pro peccato mortali, decif. 27. num. 40.
- Excommunicari non potest tota Universitas, decif. 27. num. 51. alias est ipso jure nulla, num. 52. fallit, num. 53. & 54.
- Excommunicatio ut proferri possit, an præcedere debeat monitio canonica, decif. 27. num. 57. quid in excommunicatione à canone ipso jure lata, num. 58. quid in excommunicatione proferenda ab homine, num. 59. & 60. & an debeat personalis, num. 61. & trina vel una pro tribus, num. 62.
- Excommunicatio ut proferri possit, an requiratur citatio, decif. 27. n. 65. 66. 67. & 68.
- Excommunicatio vide verbo *Episcopi*.
- Excommunicatus an gaudeat immunitate Ecclesiæ, decif. 94. num. 36. 37. 38. & 39.
- Executioni mandantur sententiæ latæ contra Officiales, qui fraudes commiserunt in redditione computorum præstita cautione juratoria per Fiscum Procuratorem, decif. 10. num. 128. & 130.
- Executioni mandantur sententiæ latæ ad favorem Fiscum in Bajulia generali, præstita per eum juratoria cautione, non obstante appellatione ad Regiam Audientiam, & inhibitione indefecuta, dec. 10. num. 164. idem quando sunt latæ in favorem eorum, qui jus & causam habent à Fisco, num. 165.
- Executio sententiæ fieri non potest pendente dubio, an appellatio sit frivola, decif. 22. n. 59.
- Executio sententiæ latæ contra Clericum per Judicem sæcularem in casu permissio, an sit faciendæ per Judicem sæcularem, vel per Judicem Ecclesiasticum, decif. 26. à n. 24. vide, verbo; Judex sæcularis.
- Executio sententiæ latæ contra laicum per Judicem Ecclesiasticum in casu permissio, an sit faciendæ per Judicem Ecclesiasticum in casu permissio, an sit faciendæ per Judicem Ecclesiasticum, vel sæcularem, decif. 26. à n. 59. vide verbo Judex Ecclesiasticus.
- Executio contra laicum effectum Clericum post litem cœptam per quem Judicem faciendæ sit, decif. 36. n. 73.
- Executores meri nullam habent causæ cognitionem, dec. 9. num. 95.
- Exempla rerum judicatarum aliquantulum movent Judices, decif. 24. num. 38. & multum profunt ad interpretationem juris dubii, num. 29. quando ita judicatum reperitur re per dies maturata cum revolutione librorum, num. 30. si casus similes sint, & in facto concordent, n. 31.
- Exiens ab Ecclesia inductus blandis verbis: si extra eam capitur, non gaudet ejus immunitate, decif. 76. num. 1. sed contrarium, num. 2.
- Exiens ab Ecclesia sub promissione impunitatis, securitatis guidatici, & salvi conducti, si extra eam capiatur, an gaudeat immunitate Ecclesiæ. Prima opinio negat, decif. 77. n. 1. Secunda opinio affirmat, num. 2. Tertia opinio conciliat, & hæc de jure verior est, nu. 3. quin observetur in Cathalonia, à n. 4.
- Exiens ab Ecclesia inductus blandis verbis, dolosis persuasionibus, precibus aut malis artibus, vel sub promissione impunitatis, securitatis, guidatici, & salvi conducti, si postea extra eam capiatur solum in Cathalonia restituitur Ecclesiæ, à qua egressus fuit, decif. 77. num. 4. & num. 7. Amplia in egrediente ab Ecclesia vocato à Judice, qui similiter solum restituitur Ecclesiæ à qua fuit vocatus, num. 8. Limita 1. ut procedat quando reus egreditur ab Ecclesia inductus blandis verbis, &c. vel sub promissione guidatici casibus, in quibus de jure extrahi non poterat; nam tunc ad Ecclesiam à qua egressus fuit, est restituendus, secus casibus in quibus extrahi poterat, nam tunc non est restituendus, sed potest à Judice sæculari puniri, n. 10. Limita 2. si Judex promittat reo ipsum restituere Ecclesiæ, si ab ea exeat, ut ab eo veritatem rei gestæ habere possit, nam tunc etiam in casu quo potest ab Ecclesia extrahi, tenetur reum eidem Ecclesiæ restituere, de quo num. 11. Limita 3. si reus exiens ab Ecclesia blandis verbis, vel sub promissione guidatici, & eo capto postea liberè relaxetur, nam si post aliquos dies in loco profano capiatur, non restituitur Ecclesiæ, num. 12. Limita 4. si reus egreditur ab Ecclesia sub promissione guidatici ad effectum perhibendi testimonium in aliqua causa, nam si facto testimonio, ad alia se divertat, & capitur, non restituitur Ecclesiæ, num. 13. Limita 5. si Curia sæcularis postea approbat extractionem, & capturam, de quo num. 14.
- Exiens ab Ecclesia per metum, si extra eam capitur gaudet ejus immunitate, decif. 78. n. 1. Amplia 1. in reo egrediente ab Ecclesia per quemcumque metum non solum justum cadentem in virum constantem, sed etiam levem, qui in virum constantem non cadit, n. 5. Amplia 2. in reo egrediente ab Ecclesia, non solum per metum sibi incussum à Judice, sed etiam ab ejus familia, n. 6. Amplia 3. in reo egrediente ab Ecclesia absque aliqua protestatione metus, num. 7. Limita 1. In reo egrediente ab Ecclesia, ob metum vanum, n. 8. & quis dicatur metus vanus, à num. 9.
- Exilium impositum frangens, nulla adjecta poena in casu contrafactionis, duplicatur ipso tempore, decif. 85. nu. 14. Intellige pro tempore quod superest si impositum fuerit per sententiam ad certum, & determinatum tempus minus decennio, num. 15. sed non comprehenditur quo exulatus stetit in carceribus, n. 16.
- Exilium impositum frangens, nulla adjecta poena in casu contrafactionis, qua poena puniatur, decif. 85. num. 13.
- Exilium impositum per sententiam ad decennium frangens,

- gens, nulla adjecta poena in casu contrafactionis, punitur poena perpetui exilii, decif. 85. num. 17.
- Exilium impositum per sententiam in perpetuum frangens, non adjecta poena in casu contrafactionis, qua poena puniatur, decif. 85. n. 18. & 19.
- Exilium impositum per sententiam adjecta poena in casu contrafactionis frangens, illa puniri debet, decif. 85. num. 20.
- Exilium impositum per pactum, poena adjecta, frangens, illa punitur, decif. 85. num. 23. Amplia etiam si sit minor qui pacto contravenit, num. 24. Limita 1. si poena adjecta per pactum est temporalis, secus si perpetua, num. 25. Sublimita si pactum fiat cum Principe habente potestatem legis condendae, num. 26. Limita 2. si poena pacto adjecta non commensuraretur delicto, num. 27. de quo vide, num. 28.
- Exilium impositum ad tempus sine expressione temporis, intelligitur latum per decennium, decif. 85. num. 33.
- Exilium impositum ad beneplacitum, intelligitur latum in perpetuum, decif. 85. num. 35.
- Exilium impositum ad beneplacitum, an expiret morte imponentis, decif. 85. num. 36.
- Exilii tempus censetur continuum, non interpolatum, decif. 85. num. 38.
- Exilii poenam solam potest imponere Judex a loco suae jurisdictionis, & non a tota Provincia, decif. 106. num. 125.
- Exilii poenam imponens Judex, per quod tempus censetur exulatus, decif. 85. num. 32.
- Eximens captum a manibus satellitum, vel a carceribus confessum, convictum, aut condemnatum, gaudet immunitate Ecclesiae, etiam in ipso actu eximendi satellites vulneraret, seu occideret, decif. 102. num. 19. sed contrarium est verius, num. 20.
- Eximens captum a carceribus, vel a manibus familiae, confessum convictum, vel condemnatum ad mortem, vel ad trimeses pro quocumque crimine capitali, committit crimen laesae Majestatis, decif. 102. num. 20. & 21.
- Eximens captum a carceribus, vel a manibus officialium, qua poena puniatur, decif. 102. num. 40.
- Eximens se a manibus officialium qua poena puniatur, decif. 83. num. 29.
- Existens in Ecclesia grave delictum extra Ecclesiam committens, gaudet immunitate Ecclesiae, decif. 114. num. 1. sed contraria sententia est verior, num. 2. Limita 1. opinionem negativam, si non constat de hujusmodi delicto, num. 3. Limita 2. si deliquerit casu, vel rixa subitanea, n. 4. & 5. & multo magis ad sui defensionem, n. 6. & 7.
- Existens in Ecclesia mandans occidi aliquem extra eam existentem, an gaudeat immunitate Ecclesiae, decif. 114. num. 19. referuntur opiniones, num. 10. 11. & 12. sed negativa est verior.
- Existens extra Ecclesiam committens grave delictum in Ecclesia, gaudet ejus immunitate, decif. 115. n. 1. sed contraria sententia est verior, n. 2. Limita opinionem negativam, si deliquerit casu, vel rixa subitanea, n. 3. & 4. & multo magis ad sui defensionem.
- Existens extra Ecclesiam mandans occidi aliquem in Ecclesia, an gaudeat ejus immunitate, decif. 115. num. 6. referuntur opiniones, num. 7. 8. & 9. sed negativa est verior.
- Existens in Ecclesia ob delictum, ex ea exiens aliud delictum committit, & postmodum iterum ad Ecclesiam redit, gaudet ejus immunitate, decif. 117. n. 1. Limita 1. ut procedat, quando aliud delictum longe in loco distante ab Ecclesia, vel loco immuni committit, secus si prope, & juxta Ecclesiam, seu locum immunem; n. 2. Limita si delictum exceptum committat, num. 4.
- Existens in Ecclesia, si in ea incipit evaginare enssem contra aliquem, & parum distantem ab illa occidit, mutilat, vel grave eum percurit, non gaudet immunitate Ecclesiae, decif. 117. nu. 3.
- Existens in loco sacro, si per pallium fuerit ab eo violenter extractus, gaudet immunitate Ecclesiae, decif. 48. num. 12.
- Existens in loco sacro non potest extrahi per brachium, vel pedem extensum extra locum sacrum, decif. 48. num. 13.
- Expensas an debeat solvere Fiscus, vide verbo Fiscus.
- Expensae satellitum pro custodia delinquentis in Ecclesia sunt solvendae ex pecuniis Regiae Curiae, & in calculum recipiendae, decif. 9. n. 45.
- Expensae factae per Vicarios, & alios Judices Regios super competentia jurisdictionis adversus Judices Ecclesiasticos sunt in calculum recipiendae, decif. 10. num. 173. vers. Expensae.
- Expensae quae officio Judicis petuntur, si eorum condemnatio facta non fuerit in causa principali, postea peti non possunt, decif. 22. num. 79. secus si veniant jure actionis, num. 80.
- Expensarum condemnationem evitat, qui habet justam causam litigandi, decif. 22. num. 99. etiam in causis attentatorum, num. 100. quamvis staret statutum praecipiens succumbentem in expensis condemnari, num. 101. nisi expensae essent stipulatae, n. 102. intellige nisi exceptiones quae per reum opponuntur, sint intricatae, & controversae, faciant que causam turbidam, decif. 102. vel nisi expensae fiant culpa agentis, num. 101.
- Expensas nec taxat, nec liquidat Cancellarius in Catalonia, quamvis in illis condemnet, decif. 16. num. 14. secus in Regnis Aragonum, & Sardiniae, n. 16.
- Expensas non possunt taxare Arbitri post expiratum commissum, decif. 26. num. 15.
- Expensarum condemnatio de vento ferviret in Catalonia in causis contentionum, si earum taxatio non detur alicui Judici faciendae, decif. 26. n. 17.
- Expensarum taxatio fit in Catalonia per Judicem qui obtinuit in contentione, quando Cancellarius condemnavit in expensis, decif. 26. n. 18.
- Expensas taxat Judex saecularis, qui obtinuit in contentione etiam contra Clericum, quando Cancellarius eum in expensis condemnavit, decif. 26. num. 19. secus in Regno Valentiae, n. 20. & quid de jure communi, n. 21.
- Expensas taxat Judex Ecclesiasticus, qui obtinuit in contentione etiam contra laicum, decif. 26. n. 57.
- Expensas factas in contentione non est praefixus certus terminus in Catalonia, & Sardinia ad illas petendas; secus in Regno Aragonum, decif. 26. n. 91.
- Expensas solvere tenentur Judices Ecclesiastici ratione suae turbationis factas, decif. 28. n. 178.
- Expensas an Clericus teneatur solvere, si retardaverit opponere exceptionem fori declinatoriam coram Judice saeculari, & utrum possit ad illas condemnari, decif. 22. a. n. 85. vide verbo Clericus.
- Expilator hereditatis qua poena puniatur, decif. 106. num. 325.
- Expilatores qui noctu viatoribus pallia & vestes diripiunt, qua poena puniantur, decif. 106. n. 53.
- Extrahere reum ab Ecclesia, & illum tradere Curiae saeculari potest Papa in casibus non exceptis facultatem concedere, decif. 7. n. 111.
- Extractus ab Ecclesia si a carceribus fugiat, non potest contentionem firmare, dec. 9. n. 82. 83. & 84.
- Extractus ab Ecclesia si a carceribus fugiat, & deinde extra Ecclesiam capiatur, an gaudeat immunitate, opinio affirmativa, decif. 9. num. 85. opinio negativa, quae veri or est num. 86. & 87.
- Extractus ab Ecclesia si condemnatus fuerit, potest in executione sententiae opponere exceptione immunitatis Ecclesiae, decif. 9. n. 88. vers. Neque etiam.
- Extractus violenter ab Ecclesia per Judicem saecularem sine sono emisso, five cum sono emisso, quomodo debeat in Curia Ecclesiastica contentionem firmare, dec. 13. n. 14. & 15. & quomodo sit respondendum per Curiam saecularem, decif. 14. num. 6.
- Extractus violenter ab Ecclesia per Judicem saecularem debet dare informationem coram Judice Ecclesiastico de illa violenti extractione, dec. 13. n. 16.
- Extractus ab Ecclesia, vide Verbo Ecclesia, verbo restitutio, & verbo Reus.
- Extractus ab Ecclesia gaudet ejus immunitate, etiam si vulneret, vel occidat officialem ab illa extrahentem, dec. 106. n. 11. sed contrarium est verius, n. 13.
- Extractus ab Ecclesia ratione oeconomicae, & politicae potestatis, non gaudet ejus immunitate, decif. 66. num. 16.
- Extractus ab Ecclesia tamquam nulliter, & injuste carceratus, est ante omnia illi restituendus, dec. 68. n. 8.
- Extractus ab Ecclesia ab hominibus privatis, si postea per Judicem saecularem in loco profano capitur, an gaudeat immunitate Ecclesiae, referuntur opiniones, decif. 79. n. 1. sed veritas est, quod gaudet, n. 2. quid observetur in Catalonia, n. 3. & quid quando Judex saecularis capturam approbat, n. 4. & 5.
- Extrahi potest reus ab Ecclesia ad bonum finem, ut puta pro componenda pace, dec. 98. nu. 17. vel pro ferendo testimonio, n. 18.
- Extrahens aliquem violenter ab Ecclesia, vel loco immuni, & illum extra Ecclesiam vel locum immunem occidens, mutilans, aut graviter vulnerans an gaudeat ejus immunitate, opinio affirmativa, d. 118. n. 1. opinio negativa, n. 2. & opinio conciliatrix, n. 4.
- Extrahens aliquem ab Ecclesia, seu loco immuni, studiosè, dolo, fraude, & malis artibus, si illum extra Ecclesiam, aut locum immunem occidit, mutilat, aut graviter vulnerat, an gaudeat immunitate Ecclesiae, dec. 118. n. 6. opinio affirmativa, n. 7. opinio negativa, n. 8. opinio conciliatrix, n. 9. sed negativa est verior, n. 10.
- Extravagans ambitiosa de rebus Eccles. alien. non est usu recepta

- cepta pluribus in locis, saltem quoad censuras, & privationem officii, & beneficii, decif. 119. post num. 61.
- Exul, seu bannitus ad Ecclesiam confugiens, an gaudeat ejus immunitate referuntur opiniones, decif. 85. num. 1. & 2. & 91. sed verior est opinio affirmativa, num. 3. Amplia 1. in exule, seu bannito qui novum delictum committit, num. 6. Amplia 2. ut neque possit in Ecclesia occidi, num. 7. Limita 1. in exule, seu bannito condemnato pro delicto excepto, num. 9. Sublimita, num. 10. Limita 2. si Papa daret facultatem, & licentiam extrahendi illum ab Ecclesia, num. 11. Limita 3. in Cathalonia ubi exul, seu bannitus gaudet immunitate Ecclesie, sine præjudicio bannimenti, num. 12.
- Exulatus non accedens ad exilium, punitur eisdem poenis, ac si fines exilii fregisset, dec. 85. num. 22.
- Exulatus ad tempus eo finito, potest redire ad locum, à quo fuit exulatus sine Judicis licentia, dec. 83. num. 29.
- F
- F**Acti quæstio operatur, ut sit locus contentionibus, dec. 12. num. 31.
- Facti quæstio quæ dicatur, dec. 12. num. 33.
- Facti quæstio simul, & juris quæ dicatur, decif. 2. num. 10. & decif. 12. num. 36.
- Factum à majori parte Universitatis, & Collegii prævalere debet, dec. 27. n. 50.
- Factum in ostio domus, non dicitur factum in domo, dec. 48. num. 7.
- Fallit confugiens ad Ecclesiam, an gaudeat ejus immunitate, vide decoctores.
- Falsarius confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus immunitate, decif. 88. num. 5.
- Falsas litteras præsentans, sed pecuniam non recipiens, qua poena puniatur, decif. 88. num. 18. 19. & 20. & qua poena puniatur, quando pecuniam falsis litteris recipit à privato, num. 21. & qua poena puniatur, quando pecuniam extrahit ex computo alieno à Tabula Civitatis Barcinonæ, num. 22. & quid si fuerit minor, num. 24.
- Falsas medicinas Pharmacopola, vel Aromatarius vendens, qua poena puniatur, decif. 88. n. 36.
- Falsi crimen gravissimum est, decif. 88. n. 1.
- Falsi crimen in generali gratia delictorum non comprehenditur, decif. 88. num. 2.
- Falsi crimen propter illius enormitatem, plura habet specialia, decif. 88. num. 4.
- Falsificans litteras cambii, & cum illis recipiens falso pecunias, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus immunitate, decif. 88. num. 6.
- Falsitas, quæ nemini nocet, punibilis non est, decif. 81. num. 41.
- Falsitas apta ad nocendum, qua poena puniatur, decif. 88. num. 42. & 43.
- Falsum instrumentum fabricans Notarius, qua poena puniatur in Cathalonia, & aliis Regnis, decif. 88. num. 26. 27. 28. 29. 30. & 31.
- Falsum instrumentum conficere faciens, qua poena puniatur, decif. 88. num. 32.
- Falsus testis in judicio civili vel criminali, non capitali confugiens ad Ecclesiam, gaudet ejus immunitate, decif. 88. num. 9. & 10.
- Falsus testis, qui pecunia corruptus falsum deponit, unde innocens morte damnatus fuit, non gaudet immunitate Ecclesie, decif. 88. num. 11.
- Falsorum ponderum, & mensurarum quis cognoscat, vide verbo Mustafassius.
- Falsis ponderibus, & mensuris utentes qua poena puniatur, decif. 11. num. 65.
- Falsi crimen est gravissimum, decif. 34. n. 102. illiusque cognitio contra Clericum pertinet ad Judicem brevis Apostolici, num. 105.
- Falsi crimen in generali abolitione delictorum non continetur, decif. 34. n. 113.
- Falsi crimen qua poena contra Clericum puniatur contra laicum, decif. 34. num. 106.
- Falsi ob crimen Nobilis amittit Nobilitatem, & penis plebejorum punitur, decif. 34. n. 104.
- Familiares ut Advocatus fiscalis, Procurator fiscalis, Notarius Curie Episcopi, Nuntii, Custodes carcerum, & similes, qui sunt deputati ad particularia negotia, & servitia Episcopi, tam in civilibus, quam in criminalibus, etiam in delictis extra officium commissis gaudent privilegio fori, decif. 8. num. 131. sive sint principales, sive substituti, decif. 8. num. 132.
- Familiares Sancti Officii effecti post delictum commissum an gaudeant privilegio fori, decif. 11. n. 27.
- Familiaris Sancti Officii remissio ad Inquisitores cujus expensis est facienda, decif. 24. n. 140.
- Familiaris Sancti Officii remissio ad Inquisitores debet fieri honestè, & non ignominiosè, dec. 24. n. 144. & 146.
- Familiarium causæ, & Officialium, ac Ministrorum, Sancti Officii tractantur coram Inquisitoribus, decif. 30. nu. 42. & latè à n. 86. & qualiter terminentur contentiones respectu harum causarum, à n. 44. & vide verbo contentiones, & verbo conferentia.
- Familiaris Sancti Officii ut conveniri valeat coram Judicibus sæcularibus, ab accusatore, vel à fiscali probanda est qualitas, quæ jurisdictionem abdicat ab Inquisitoribus, decif. 30. num. 79.
- Familiaris Sancti Officii quid probare debeat, ut pro tali habeatur, & gaudeat privilegio fori, decif. 30. n. 81.
- Familiares Sancti Officii in causis fiscalibus trahuntur ad forum fiscali, dec. 50. à n. 83. & 84.
- Familiares ac Officiales, & Ministri Sancti Officii salariati, vel non salariati, licet laici, gaudent in criminalibus privilegio fori, ut non possint accusari nisi coram Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, dec. 30. n. 86. amplia, & limita pluribus modis, à n. 87.
- Familiares, & Officiales Sancti Officii an gaudeant privilegio fori in criminalibus activè, & passivè in Corona Aragonum, dec. 10. n. 90. & 91.
- Familiares & Officiales, & Ministri Sancti Officii si habent officium publicum, & in eo delinquant, non gaudent privilegio fori, dec. 30. n. 92. & 93.
- Familiares, & Officiales Sancti Officii si delinquant in Officio publico, sive Regio, sive Universitatis, vel alia publica administratione, vel functione sæculari, non gaudent privilegio fori Sanctæ Inquisitionis, dec. 30. n. 94. sive in delictis commissionis, sive omissionis, n. 95.
- Familiares, & Officiales Sancti Officii si sunt artifices alicujus artis mechanicæ, & fraudes committunt in suis officiis, non gaudent privilegio fori, dec. 30. n. 97.
- Familiares, & Officiales Sancti Officii si fraudes committunt in victualibus, & provisionibus, ac in juribus Regis, Generalitatis Regni, Civitatis, vel Oppidi non gaudent privilegio fori, dec. 30. n. 98.
- Familiaris Sancti Officii socius non gaudet privilegio fori, dec. 30. num. 99.
- Familiares Sancti Officii in delictis commissis ante Familiaritatem non gaudent privilegio fori, dec. 30. n. 100.
- Familiares, Officiales, & Ministri Sancti Officii si arma prohibita portant extra executionem jurisdictionis Sancti Officii, per potestatem sæcularem spoliari possunt, nec illa tenentur Inquisitoribus restituere, decif. 30. num. 101.
- Familiares, Officiales, & Ministri Sancti Officii possunt licitè die, & nocte arma portare, decif. 30. num. 102. intellige in actu, exercitio, & executione jurisdictionis Sancti Officii, n. 105. alias secus, n. 108. intellige etiam ut quamvis arma prohibita deferre possint in actu, & exercitio jurisdictionis Sancti officii, tenentur servare Regia edicta delationis armorum circa mensuram ipsorum ita ut illa deferre non possint in executione mandatorum Sancti Officii, nisi Inquisitores ita illi ordinarint, num. 109. & 111.
- Familiares, & Officiales Sancti Officii in delictis delationis armorum manualium non gaudent privilegio fori, decif. 30. num. 111.
- Familiares Sancti Officii in delictis enormissimis non gaudent privilegio fori, & quæ illa sint, dec. 30. n. 112.
- Familiares Sancti Officii in quolibet crimine non exceptato delinquentes capere possunt Judices sæculares ad effectum remittendi eos ad Inquisitores, dec. 30. n. 113.
- Familiares, & Officiales Sancti Officii compelluntur ferre testimonium coram Judice sæculari, dec. 30. n. 114.
- Familiares Sancti Officii sodomice crimine committentes in Regno Castellæ puniuntur à Judicibus sæcularibus, dec. 30. num. 116.
- Familiares, Officiales, & Ministri Sancti Officii in Regnis Coronæ Aragonum gaudent in civilibus privilegio fori, decif. 30. num. 121.
- Secus in Regno Castellæ, n. 122. & hodie in Regno Aragonum, num. 123.
- Familiares Sancti Officii in Regnis Coronæ Aragonum gaudent privilegio fori in civilibus, si sunt rei, si verò sint actores forum rei sequi tenentur, dec. 30. n. 124.
- Et quid in Officialibus, & Ministris Sancti Officii, à num. 125. ad 128.
- Familiares & Officiales Sancti Officii, non gaudent privilegio fori in civilibus, si renunciaverint proprio suo foro, & se submiserint foro Judicis sæcularis, dec. 30. num. 129.
- Sive renunciaverint expressè, sive tacitè, num. 131.
- Nedum in civilibus, sed etiam in criminalibus, num. 132.
- Fami-

- Familiares, & Officiales Sancti Officii privilegio fori renuntiare valent, decif. 30. num. 130.
- Familiares Sancti Officii extra locum ubi residet Tribunal Sanctae Inquisitionis in causis non excedentibus valorem duodecim librarum non gaudent privilegio fori, decif. 30. num. 139.
- Familiares tutores pro reddenda administratione tutelae conveniri possunt coram Iudice saeculari, dec. 30. num. 141.
- Familiaris fidejussor laici conveniendus est coram Inquisitoribus, decif. 30. nu. 146.
- Familiaris Sancti Officii ad instantiam emptoris pro evictione citatus per Iudicem saecularem non potest ejus forum declinare, decif. 30. num. 148.
- Familiaris Sancti Officii succedens in bonis litigiosis litem continuare tenetur coram Iudice saeculari, decif. 30. num. 158.
- Familiares, & Officiales Sancti Officii in causis mixtis conveniendi sunt coram Inquisitoribus, decif. 30. num. 173.
- Familiares, & Officiales Sancti Officii, ut non gaudeant privilegio fori in delictis exceptuatis, quod semiplene de illis constet, decif. 30. num. 174.
- Familiarium viduae, vide verbo Viduae.
- Familiarium uxores, vide verbo Uxores.
- Familiarium filii, vide verbo Filii.
- Familia Inquisitorum gaudet privilegio fori, decif. 30. num. 171.
- Et quid in Familia laica Familiarium, & Officialium Sancti Officii, num. 140.
- Famuli laici Ecclesiarum, & Ecclesiasticarum personarum an debeant contentiorem firmare in Curia Ecclesiastica, vel saeculari, decif. 8. a num. 117.
- Famuli perpetui Ecclesiarum, & Ecclesiasticarum personarum, qui proprie servi dicuntur, gaudent privilegio fori, decif. 8. num. 118.
- Et sunt immunes a gabellis, num. 119.
- Etiam si sint Mauri, & Turcae, num. 120.
- Famuli laici Ecclesiarum, & Clericorum conductitii gaudent privilegio fori, dec. 8. num. 121.
- Sed contrarium est verius, num. 122. & 123.
- Et de famulis conductitiis Familiarium, & Officialium Sanctae Inquisitionis, de famulis conductitiis scholarium, de famulis conductitiis Militum Militiae Aulicae, & bellicae, de famulis Senatorum, & generaliter de materia, decif. 8. n. 121. 122. & 123. & decif. 30. n. 74.
- Famuli laici conductitii Episcoporum saltem de consuetudine gaudent privilegio fori in Cathalonia, & Aragonia, secus in Valentia, & Sardinia, decif. 8. num. 124.
- Famuli laici Vicarii generalis ac Vicarii foranei Episcopi gaudent privilegio fori, ubi gaudent famuli Episcopi, decif. 8. num. 125.
- Famuli laici Nuntii Apostolici gaudent privilegio fori, dec. 8. num. 126.
- Famuli laici Episcopi, ac ejus Vicarii, vel Nuntii Apostolici qui dicantur, ut privilegio fori gaudeant, decif. 8. num. 127. 128. 129. & 130.
- Famuli Clericorum fervientes gratis absque aliqua mercede gaudent privilegio fori, decif. 8. num. 133.
- Famuli Episcoporum, & Clericorum illis in casibus quibus gaudent privilegio fori, non gaudent privilegio canonis, decif. 8. num. 134.
- Famulus ad praestandum servitia conventus, si ad Ecclesiam confugiat, an gaudeat immunitate, decif. 86. num. 44. & 45.
- Famulus furto rem domini surripiens, qua poena puniatur, decif. 106. num. 45.
- Feriae inductae a jure Divino in honorem Dei possunt in certis casibus ob publicam utilitatem restringi, & limitari, decif. 7. num. 59.
- Feriatibus diebus in honorem Dei potest Cancellarius proferre sententiam in causis contentionum, d. 24. n. 53. 54. 55. & 63.
- Feriatibus diebus, in honorem Dei actus Judiciales facti sunt nulli, decif. 24. num. 57. etiam partibus consentientibus, n. 58. fallit in casibus necessitatis, & pietatis, n. 59. & qui dicantur casus necessitatis, n. 60.
- Feriatibus diebus in honorem Dei sententia ferri potest, quando sumus in re, vel instantia tempore peritura, decif. 24. num. 61.
- Feriatibus diebus causae syndicatus fieri possunt, decif. 24. num. 62.
- Feriatibus dies includit tempus continuum, decif. 24. num. 64. fallit quando major pars dierum est feriata, sed haec fallentia in cujus contentiorem non applicatur, num. 65.
- Feriatibus diebus tractari, & decidi possunt causae pauperum, & miserabilium personarum, decif. 24. num. 66.
- Fidejussores dati coram ordinario evocata causa ad Regiam Audientiam remanent obligati, decif. 16. num. 15.
- Fidejussor de representando reum si fuerit condemnatus ob non factam representationem, & non possit solvere poenam pecuniariam, admittitur ad cessionem bonorum, d. 26. h. 120.
- Fidejussorem non idoneum recipiens tenetur de suis propriis bonis, decif. 16. num. 121.
- Fidejussor Familiaris Sancti Officii fori privilegio Sanctae Inquisitionis non gaudet, dec. 30. num. 142. fallit, num. 145.
- Fidejussor Clerici non gaudet privilegio fori Ecclesiastici, decif. 40. num. 143. fallit, num. 145.
- Fidejussor studiosi non gaudet privilegio fori studiosorum, decif. 30. num. 144. fallit, num. 145.
- Fides adhibenda est dicto ejus, cujus conscientiae aliquid committitur, dec. 25. num. 57.
- Fides expiationis contentiorem quomodo in Cathalonia petatur, decif. 26. num. 1. & 2. & quomodo in Regno Sardiniae, num. 3.
- Filius confugiens ad Ecclesiam, ne corrigatur a patre non gaudet ejus immunitate, dec. 26. num. 17.
- Filius injiciens manus violentas in parentes qua poena puniatur, dec. 96. num. 111. in fine.
- Filii Equitum Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum Militarum, ac Clericorum conjugatorum gaudent privilegio fori parentum suorum, decif. 8. num. 112. intellige si sint legitimi, & pater vivat alias secus, num. 113. & quid de filiis Familiarium, & Officialium Sancti Officii, decif. 30. num. 169. & 170.
- Filii bastardi Nobilium, vide verbo Bastardi.
- Fisci Regii assertioni creditur, dec. 3. num. 56.
- Fisci Advocatus, & Procurator Curiae Episcopi gaudet privilegio fori, decif. 8. num. 111. sive sit principalis sive substitutus, dec. 8. num. 132.
- Fiscus quando agit ad poenam undecupli, dicitur agere criminaliter, dec. 10. num. 124. in fine.
- Fiscus sive actor sit sive reus trahit causas Regii Patrimonii ad Bajuliam generalem Cathaloniae, decif. 10. n. 148.
- Etiam Clericorum, & Ecclesiasticarum personarum, num. 149.
- Et Familiarium Sancti Officii, decif. 30. num. 83. & 84.
- Fisci Procurator utriusque Curiae est pars formalis in contentiorem firmandis, dec. 12. n. 94.
- Fiscus Curiae saecularis, & ille cujus interest, citandus est, antequam Iudex Ecclesiasticus, informationem recipiat de violenti extractione ab Ecclesia, dec. 13. n. 16.
- Et quid de jure communi, nu. 17. & 18.
- Et quomodo practiceretur in Cathalonia, n. 19.
- Fiscus non solvit expensas, neque in illis condemnatur, dec. 20. num. 20.
- Fisci Advocatus pluribus in casibus in expensis condemnatur, decif. 20. num. 3.
- Primus est, quando recipit aliquam causam in Fiscalem, num. 24.
- Secundus est, quando instituit calumniosas actiones, num. 25.
- Intellige si est in vera calumnia, secus si praesumpta, num. 26. & 27.
- Et in dubio praesumitur calumniam non esse, num. 29.
- Tertius casus est, si propter instrumenta de novo reperta malitiose appellaverit, n. 32.
- Quartus est, si impediatur jurisdictionem Ecclesiasticam, num. 33.
- Quintus casus est si fiscus plus petat, n. 34.
- Sexus est si fiscus succedat in jus privati sive ex contractu, sive ex confiscatione, n. 35.
- Intellige in expensis litis pro tempore anteriori, n. 36.
- Secus in expensis litis pro tempore futuro, n. 37.
- Nisi iuxta pacto, vel mora deberentur.
- Fisci Advocatus, & Procurator an debeatur victoria litis in causis fiscalibus, opinio negativa, dec. 20. n. 21.
- Sed affirmativa est verior, n. 22.
- Fiscus succedens privato utitur jure privati pro tempore praeterito, sed pro tempore futuro utitur jure fiscali, dec. 20. num. 38.
- Fiscus in Cathalonia nec in civilibus, nec in criminalibus appellare potest, decif. 20. n. 30.
- Limita in civilibus propter instrumenta de novo reperta, praestio prius juramento, dec. 20. n. 31.
- Fiscalibus in causis Iudices debent esse cauti facienda condemnatione expensarum contra fiscum, decif. 20. n. 28.
- Fisci utriusque Curiae, seu partes privatae intra quantum tempus terantur praetensiones suas dare coram Cancellario, & illas probare, dec. 21. n. 5.
- Et quid in fisco Curiae Ecclesiasticae, n. 6.
- Et quid in fisco Curiae saecularis, n. 7.
- Fiscus Curiae saecularis elapsis primis quindecim diebus contentiorem non potest amplius jus suum probare, nec processum in sua Curia fabricatum producere, dec. 21. n. 8.
- Amplius nisi elapsis primis quindecim diebus probaverit, probationes sunt nullae, decif. 21. n. 9.
- Limita primo si per fiscum Curiae Ecclesiasticae finitis primis quindecim diebus major dilatio petita fuerit, n. 14.
- Limita secundo, ut procedat, si per fiscum Curiae Ecclesiasticae dilatio aliorum quindecim dierum petita non fuerit

- rit, sed die ultima termini dictorum quindecim dierum reliquis quindecim diebus renunciaverit, quod facere potest, secus verò si non renunciaverit isti ulteriori dilatori, num. 19.
- Limita tertio si testes fuerint citati, & jurati intra terminum priorum quindecim dierum, dec. 21. n. 12.
- Fiscus Curia Ecclesiastica non potest in præjudicium Curia secularis ulteriori dilatori renunciare, quando intra secundos quindecim dies Curia secularis testes ministraverit, dec. 21. n. 20.
- Fiscus Curia Ecclesiastica renuncians ulteriori dilatori intra secundos quindecim dies nihilominus potest fiscus Curia secularis intra illos jura sua deducere, & probare, dec. 21. num. 21.
- Fiscus utriusque Curia prorogata contentione lapsis primis triginta diebus, non possunt in Cathalonia probationes facere, nec supplicationes, ut schedulas referre, dec. 21. num. 33.
- Quid in Regno Aragonum, n. 34.
- Et quid in Regnis Sardinia, & Majoricarum, n. 35.
- Fisci Advocatus dicitur habere Dignitatem, d. 26. n. 102.
- Fisci Advocatus instituens litem calumniosam si venit in expensis condemnandus, si non habet in ære habet in corpore luere, d. 26. n. 103.
- Fiscus præfertur privato ubi ambo concurrunt pro exigenda pœna, d. 26. n. 122. fallit ubi privatus concurreret pro recompensa damni illati; & fiscus pro pœna, nam tunc privatus præfertur fisco n. 123.
- Fiscus agens pro pœna pecuniaria non habet privilegium prioritatis contra alios creditores ex contractu sive personales, sive hypothecarios, vel chirographarios, d. 46. n. 124.
- Limita si fiscus agat pro refarciendo damno sibi illato ex maleficio, nam tunc utitur actione privilegiata, n. 125.
- Quæ limitatio non procedit, quando fiscus agit ad interesse suum pro expensis factis in capiendo malefactore, n. 26.
- Fiscus pro evictione citatus an trahat causam ad suum forum, d. 30. n. 152. & resolvitur affirmativè, n. 153.
- Fiscus ratione evictionis ad quid teneatur, d. 30. n. 156.
- Fisci, vide Verbo Advocatus Fisci.
- Firma juris si non appareat, contentio non procedit, d. 12. n. 3. & 19.
- Firma juris est satisfactio de iudicio sisti, & iudicatum solvi, d. 12. n. 4.
- Firma juris successit loco cautionis de iudicio sisti, & iudicatum solvi, d. 12. n. 5.
- Firma juris requirebatur antiquitus in Cathalonia in omnibus iudiciis tam ex parte actoris, quàm rei, d. 12. n. 6. Et quid de jure communi, n. 7.
- Firma juris de tempore usaticorum quomodo fiebat in causis communibus, d. 12. n. 8.
- Firma juris cum pignoribus tenentibus est sublata in Cathalonia nisi in aliquibus casibus, d. 12. n. 9. & 10.
- Et quando ab ea excusetur, n. 11.
- Et quæ dicantur pignora tenentia, n. 12.
- Firma juris de jure novo fiebat cum fidejussoribus, dec. 1. n. 13.
- Nisi in aliquibus casibus, n. 14.
- Firma juris hodie in causis communibus non est præcisè necessaria, d. 12. n. 15.
- Fallit primò in eis quæ contra Civem Barcinonæ in Curia Vicarii moventur, & contra eandem Civitatem, d. 12. n. 16. & 17.
- Fallit secundo in causis de domibus evacuandis, n. 18.
- Fallit tertio in causis contentionis jurisdictionis, vel immunitatis Ecclesiæ, n. 19.
- Firma juris sit hodie in Cathalonia in causis communibus quibus fieri ita requiritur, sine fidejussoribus cum sola hipoteca, & obligatione bonorum suorum, d. 12. n. 20. & quomodo practicetur, n. 21. & 22.
- Firma juris sufficit, quòd fiat in supplicatione coram Iudice & non requiritur, quòd de ea instrumentum per notarium continetur, d. 12. n. 22. vers. Sed utrum.
- Firma Advocati regulariter requiritur in Cathalonia in supplicationibus, & schedulis, & d. 18. n. 79.
- Fallit in supplicationibus suspicionum, n. 80.
- Fœmina capta ducta à raptore secum ad Ecclesiam inde per Iudicem sæcularem extrahi potest, dec. 72. num. 5. & 12.
- Et respondetur contrariis, n. 13.
- Fores Ecclesiæ frangens gaudet ejus immunitate, dec. 202. num. 20.
- Sed contrarium est verius, n. 40.
- Fori privilegium est majus privilegio immunitatis vel saltem non est major ratio in uno, quàm in alio, d. 21. num. 82.
- Fori privilegio reus privetur an requiritur plena probatio qualitatis delicti, vel sufficiat semiplena, vide verbo probatio.
- Fori constitutiones & statuta Coronæ Aragonum in materia contentionis inter Iudices Ecclesiasticos & sæculares quidam existimant non valere, d. 7. n. 1. sed contrarium, n. 18.
- Fori competentiarum in Regno Aragonum comprehendunt tam Iudices Ecclesiasticos ordinarios, quàm delegatos, d. 8. n. 4.
- Fori incompetentiarum Regni Aragonum fuerunt confirmati cum clausula dummodo recursus ad Sedem Apostolicam minimè impediatur, decif. 25. num. 26. vide num. 51.
- Fori vide verbo Statuta.
- Forma in causis votandis, & exequendis eadem servatur in Audientia Gerentis vices Gubernatoris Viceregia, procedentis, quæ servatur in Regio Audientia Locumtenentis generalis, d. 10. n. 71.
- Forma primæ supplicationis, & primarum litterarum contentionis quæ observatur in Regia Audientia Cathalonæ, quando laicus convenitur in Curia Ecclesiastica, d. 13. n. 62.
- Forma sententiæ supplicationis, & secundarum litterarum contentionis, quæ observatur in Regia Audientia Cathalonæ, quando laicus convenitur in Curia Ecclesiastica, d. 13. n. 63.
- Forma tertiæ supplicationis, & tertiarum litterarum contentionis, quæ observatur in Regia Audientia Cathalonæ, quando laicus convenitur in Curia Ecclesiastica, d. 13. n. 65.
- Forma supplicationum, & litterarum contentionis, quæ observatur per Iudices ordinarios Regios Cathalonæ, qui contentionem firmare possunt, d. 13. n. 67.
- Forma supplicationum, & litterarum contentionis, quæ observatur in Regia Audientia Sardinia, quando laicus convenitur in Curia Ecclesiastica, d. 13. n. 68.
- Forma in contentionibus observatur in Regia Audientia Regni Valentia, remissivè, d. 13. n. 69.
- Forma quæ in competentis observatur in Regno Aragonum remissivè, d. 13. n. 76.
- Forma supplicationum, & litterarum contentionum quæ observatur in Curia Ecclesiastica, quando Clericus tam in civilibus, quàm in criminalibus convenitur in Curia sæculari, d. 13. n. 71.
- Forma supplicationum, & litterarum contentionum quæ observatur in Curia Ecclesiastica, quando reus præten dit gaudere immunitate Ecclesiæ, à qua fuit extractus, d. 13. n. 74.
- Forma litterarum requisitoriarum subsidiarum ad contentionem firmandam, & forma litterarum quas Iudex requisitus in illarum executione expedit, decisione 13. n. 73.
- Forma supplicationis, & litterarum responsivarum contentionis, quæ observatur in Tribunalibus Ecclesiasticis Cathalonæ, quando laicus convenitur in Curia Ecclesiastica, d. 14. n. 19.
- Forma supplicationum, & litterarum responsivarum quæ observatur in Regia Audientia Cathalonæ, & in Curia ordinariarum, quando Clericus convenitur in Curia sæculari, vel quando reus gaudere præten dit immunitate Ecclesiæ, remissivè, d. 14. n. 20.
- Forma supplicationis firmandi dubium an sit firmanda contentio, d. 15. n. 28.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonæ qua declaratur contentionem non esse firmandam, d. 15. n. 29.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonæ qua declaratur contentionem esse firmandam, d. 15. n. 30.
- Forma nominandi tertium propter suspiciones Cancellarii, quando illæ sunt claræ, & notoriæ, d. 19. n. 95. & dec. 19. n. 31.
- Forma nominandi tertium propter suspiciones Cancellarii quando illa requirunt discussionem, d. 18. n. 95. & d. 19. n. 31.
- Forma sententiæ quæ profertur per tertium super suspicionibus Cancellarii, d. 18. n. 96.
- Forma nominationis tertii per mortem Cancellarii, d. 19. n. 27.
- Forma nominationis tertii motu proprio per absentiam Cancellarii, d. 19. n. 28.
- Forma nominationis tertii ad supplicationem fisci Procuratoris per absentiam Cancellarii, d. 19. n. 29.
- Forma nominationis tertii ad supplicationem fisci Procuratoris per infirmitatem Cancellarii, d. 19. n. 30.
- Forma supplicationis ad introducendam causam contentionis coram Cancellaria, & etiam petendi revocationem attentatorum, d. 21. n. 184. & 185.
- Forma offerendi articulos in causis contentionum est eadem, quæ servatur in causis ordinariis, & traditur remissivè, d. 21. n. 186.
- Forma supplicationis ad petendum coram Cancellario prorogationem contentionis, d. 21. n. 187.

- Forma supplicationis ad petendum coram Cancellario revocationem attentatorum, d. 21. n. 120.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix super revocatione attentatorum, d. 22. n. 121.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix qua declaratur Clericum in minoribus gaudere privilegio fori, dec. 14. n. 206.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix qua declaratur Clericum in minoribus non gaudere privilegio fori, d. 24. n. 207.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix qua declaratur reum non gaudere immunitate Ecclesiæ, decif. 24. numero 208.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix qua declaratur reum gaudere immunitate Ecclesiæ ab ea extractum in vim soni emissi, d. 124. n. 209.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix qua declaratur reum gaudere immunitate Ecclesiæ ab ea extractum sine sono emisso, d. 24. n. 210.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix qua declaratur contentionem non procedere, d. 24. n. 211.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix qua declaratur contentionem non esse, d. 24. n. 212.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix qua declaratur in causis dubiis contentionem non esse firmandam, dec. 15. nu. 29. d. 24. n. 213.
- Forma sententiæ Cancellarii Cathalonix, qua declaratur in causis dubiis contentionem esse firmandam, d. 15. nu. 30. & d. 24. n. 213.
- Forma ad petendam à Cancellario fidem expirationis contentionis, quando ipse verbo mandat illam petere cum supplicatione, d. 26. n. 117.
- Forma fidei expirationis contentionis refertur, d. 26. n. 128.
- Forma copix authenticæ sententiæ Cancellarii traditur, d. 26. n. 129.
- Forma procedendi per Curiam Ecclesiasticam per censuras, & alia remedia spiritualia contra Curiam sæcularem, d. 27. n. 126.
- Forma supplicationis ad evocandam causam contentionis ad Regiam Audientiam prætextu quia ordinarius non est potens ad comprehendendum Judicem Ecclesiasticum ad contentionem firmandam, d. 28. n. 124.
- Forma quartæ supplicationis quæ datur in causis contentionum ad faciendam occupationem temporalitatum, de. 28. n. 129.
- Forma provisionis Judicis Relatoris causæ ad occupandas temporalitates quando portatur processus Regenti Cancellariam, d. 28. n. 132. & forma conclusionis, & sententiæ Regentis Cancellariam, n. 133.
- Forma Conclusionis quæ fit in Regia Audientia per Relatorum causæ ad occupandas temporalitates, absque eo quod portetur processus Regenti Cancellariam, dec. 28. n. 134.
- Forma procedendi ad bannendos Judices Ecclesiasticos turbantes Regiam jurisdictionem, d. 28. n. 140.
- Forma litterarum Regiæ Cancellariæ quibus declaratio occupationis temporalitatum, seu bannimenti notificatur Judici Ecclesiastico recusante contentionem firmare, dec. 28. n. 144.
- Forma monitorii mittendi Judici Ecclesiastico si sententia fuerit bannimenti, ut intra sex dies exeat à Regno, seu Provincia, d. 28. n. 147.
- Forma litterarum executorialium bannimenti refertur, d. 28. n. 149.
- Forma præconizationum ante totalem executionem sententiæ bannimenti contra Judicem Ecclesiasticum promulgatæ, d. 28. n. 151.
- Forma litterarum executorialium pro facienda apprehensione temporalitatum, d. 28. n. 155.
- Forma præconizationum faciendarum post factam apprehensionem temporalitatum, d. 28. n. 157.
- Forma pro facienda declaratione occupationis temporalitatum & Regni Sardinix refertur remissivè, d. 28. n. 158. & 159.
- Forma pro facienda declaratione occupationis temporalitatum Regni Aragonum refertur remissivè, d. 28. n. 180.
- Forma pro facienda declaratione occupationis temporalitatum Regni Valentix refertur remissivè, d. 28. n. 161.
- Forma declarationis occupationis temporalitatum quando Judex Ecclesiasticus non vult obedire sententiæ Cancellarii remissivè, d. 28. n. 162. & 163.
- Forma litterarum super restitutione temporalitatum, d. 28. n. 180. & 181.
- Forma primæ supplicationis, litterarum & provisionis Judicis ad procedendum contra Judices Ecclesiasticos delegatos, d. 28. à n. 37.
- Secundæ supplicationis & litterarum, à nu. 46. Tertix supplicationis & litterarum, n. 50. & 51. Et quartæ supplicationis, n. 52.
- Forma declarationis Regiæ Audientix referuntur, quando Judex Ecclesiasticus delegatus comparere ad informandum banchum Regium, & procedit sub casu, decif. 29. num. 65.
- Forma declarationis Regiæ Audientix referuntur, quando Judex Ecclesiasticus delegatus comparere ad informandum banchum Regium, & non procedit in suo casu, d. 2. n. 67.
- Forma supplicationum ad terminandas contentiones inter Inquisitores, Judices sæculares, d. 30. à n. 57.
- Forma supplicationis ad firmandum dubium an causa sit civilis vel criminalis remissivè refertur, d. 33. n. 198. Et forma provisionis traditur, n. 112.
- Forma, vide verbo *praxis*.
- Fornicarius simplex confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus immunitate, d. 83. n. 3.
- Amplia etiam si in fornicario adsit vis, n. 2.
- Limita in fornicante in Ecclesia, n. 3.
- Fornicatio simplex quid sit, d. 89. n. 4.
- Fornicatio simplex an puniatur, d. 89. n. 5.
- Fornicans in Ecclesia gaudet ejus immunitate, dec. 112. n. 13. sed contrarium est verius n. 31.
- Fructus furripiens ex alieno fundo qua poena puniatur, d. 109. n. 20.
- Fumi venditor qua poena puniatur, d. 106. n. 113.
- Fur simplex ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus immunitate, d. 106. n. 1.
- Amplia nedum de jure; sed etiam de consuetudine, quæ in Cathalonia servatur, n. 2. 3. 4. 5. & 6.
- Amplia 2. in fure simplici tria, vel plura furta committente, n. 7.
- Amplia 3. in fure simplici committente furtum magnum, n. 8.
- Amplia 4. in fure simplici committente in domibus privatorum cum violentia, & armis, n. 10.
- Amplia 5. in simplici latrone, n. 10.
- Amplia 6. in reo criminis peculatus, n. 11.
- Amplia 7. in abigeo.
- Limita 1. in simplici fure furtum in Ecclesia committente, n. 12. Limita 2. in simplici fure, furtum committente extra Ecclesiam, sed cum re furtiva ad Ecclesiam confugiens, n. 13.
- Limita 3. in latrone publico, n. 14.
- Fur simplex quis dicatur, d. 106. n. 15. 16. 17. & 18.
- Fur famosus quis dicatur, d. 106. n. 19.
- Fur simplex pro primo furto, qua poena puniatur, d. 106. n. 20. 21. 22. 23. 24.
- Fures puniendi sunt secundum statuta provinciarum; dec. 106. n. 25.
- Fur simplex pro primo furto, qua poena puniatur in Castella, Aragonia, Valentia, & aliis Regnis, decif. 106. n. 26.
- Fur simplex in Cathalonia pro primo furto usque ad summam viginti librarum condemnatur ad fustigandum, bullandum & bannendum interdum à Vicaria per triennium & interdum à Principatu ad triennium, interdum à Principatu, & Comitatus ad quinquennium juxta criminis, & personarum qualitatem, d. 106. n. 27.
- Amplia 1. in fure simplici pro primo furto rei modicæ, n. 28. Amplia 2. in muliere fure simplici, n. 29. Amplia 3. in burfocopia, n. 30. Limita hanc 3. ampliationem, duobus modis, n. 31. & 32. Amplia 4. in quæstore, n. 33. Limita 1. si in simplici fure primum furtum committente cum fractura ostii domus, vel capæ, qui acrius puniendus est Judicis arbitrio, plusquam si commississet sine fractura n. 34. Sublimita 1. in muliere, n. 235. Sublimita 2. quando furtum cum fractura esset rei modicæ nu. 36. Sublimita 3. quando cum fractura intervenit hominum armorum multitudo, n. 37. Sublimita 4. in rumpente, seu perforante parietes alicujus domus, furtumque in ea, vel aliud delictum committente, n. 38. & quid si furtum sit minimum, ac modicæ, seu parvæ rei, nu. 39.
- Limita 2. in simplici fure ascendente cum scalis de nocte ad domum alienam, furtumque ibi committente, qui acrius etiam pro primo furto est puniendus, quam si furtum commississet sine scalis, n. 40. & idem est in ascendente domum alienam per fenestras sine scalis, nu. 41. Sublimita nu. 42. Limita 3. in fure simplici, in quo committit qualitas famulatus, nam si domino furripiat, acrius puniendus est, quam fur extraneus, n. 45. Limita 4. in fure simplici primum furtum cum clavi falsa committente qui acrius est puniendus, quam si furtum sine clavi falsa commississet, n. 46. Limita 5. in abigeo, n. 47. & vide n. 48. & 49. Limita 6. in molinerio miscente terram, seu arenam cum farina, qui acrius puniendus est quam simplex fur nu. 50. Limita 7. quoties valor rei furatæ excedit summam viginti librarum, n. 51. Limita 8. quando valor rei furatæ excedit summam vigintiquinque librarum non tamen attingit summam centū librarum, n. 52. Limita 9. in expi-

expilatoribus qui viatoribus pallia, & vestes, nocte diripiunt, num. 53. Limita 10. si furtum sit magnum, num. 54. 55. & 56. quid in Cathalonia, n. 57. & vide n. 58. 59. & 60. Amplia, & sublimita, n. 61. 62. 63. 64. 65. & 66.

Fur simplex pro primo furto rei modicæ, qua poena puniatur, dec. 106. n. 28.

Fur simplex primum furtum committens cum fractura ostii domus, vel casæ, qua poena puniatur, dec. 106. num. 34. 35. 36. 37. 38. & 39.

Fur simplex ascendens scalis de nocte ad domum alienam, furtumque ibi committens, qua poena puniatur, decif. 106. n. 40. 41. & 42.

Fur simplex ascendens per fenestras de nocte ad domum alienam sine scalis furtumque ibi committens, qua poena puniatur, dec. 106. n. 41. 42.

Fur nocturnus, absque qualitate scalarum ingrediens per januas domus existentes apertas, qua poena puniatur, dec. 106. n. 43.

Fures mascarati, vel cum barbis falsis, extorquentes sine vi pecunias civium eos concutiendo, qua poena puniatur, dec. 106. n. 44.

Fur committens furtum cum clavi falsa, qua poena puniatur, dec. 106. n. 46.

Fur pro primo furto excedente summam viginti librarum qua poena puniatur, dec. 106. n. 51.

Fur pro primo furto excedente summam viginti quinque librarum non tamen attingente summam 100. librarum, qua poena puniatur, dec. 106. n. 11.

Fur pro furto magno 100. librarum, vel ultra, punitur in Cathalonia poena mortis, dec. 105. num. 57. & aliquando aggravatur poena, n. 58. 59. & 60. Amplia 1. in muliere fure centum librarum, vel ultra n. 61. Amplia 2. in truffatore centum librarum, vel ultra, n. 62. fallit 1. si valor rei furto ablatæ non ascendit summam centum librarum, vel ultra monetae argenteæ, num. 63. fallit 2. quando plenè non constat de furto magno, n. 64. fallit 3. in minore 25. annorum, num. 65. fallit 4. si Judici contrarium visum fuerit, num. 66.

Fur simplex pro secundo furto, qua poena puniatur, dec. 106. n. 67. 68. & 69.

Fur simplex, ut possit pro secundo furto puniri, non requiritur, quod pro primo sit punitus, sed sufficit, quod primum sit plenè probatum, dec. 106. n. 69.

Fur simplex pro tertio furto, qua poena puniatur, decif. 106. n. 70. & 71. & quid si omnia furta non commiserit in territorio, num. 72. & quid si pro primis punitus non sit, num. 73. & quid si omnia tria furta sint parvi, & modici valoris, num. 74. & an Judex possit arbitrari in miorem poenam, num. 73.

Fur qui rem furatam in uno territorio, exportavit in alium, & ibi cum ea fuerit captus, an possit ratione novæ contractationis in eo puniri, dec. 106. n. 76. & 77.

Furari si aliqui ordinaverint, sed se non contulerunt ad aliquem actum exteriorem, furti non tenentur, dec. 106. num. 80.

Fur simplex potest de jure appellare, seu supplicare à sententia contra se lata, decif. 106. num. 114. secus in Cathalonia, num. 115. 116. & 117. nisi detur complicatio causarum, num. 118.

Fur ad Ecclesiam confugiens cum re furto subtracta, illam postea intra Ecclesiam contractans; gaudet ejus immunitate, decif. 112. num. 11. sed contrarium est verius, num. 29.

Fur portans rem ad vendendum in cœmeterio Ecclesiæ, vel alio loco immuni, gaudet ejus immunitate, dec. 112. n. 12. sed contrarium est verius, n. 39.

Furans in Ecclesia, gaudet ejus immunitate, dec. 112. num. 7. non solum si furatus fuerit res alienas, num. 8. sed etiam res Ecclesiæ, etiam sacras, num. 9. sed contrarium est verius, num. 25. 26. & 27. nisi furtum sit rei parvæ, num. 60.

Furans pixidem Sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti gaudet ejus immunitate, decif. 112. num. 10. sed contrarium est verius, num. 28.

Furnus, seu domus furni Ecclesiæ Monasterii, Hospitalis, & cujuscumque loci pii gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 54. num. 1. Amplia etiam si furnus, seu domus furni habeat portam magnam in via publica, nam si habeat aditum ad Ecclesiam, vel ad atrium gaudet privilegio immunitatis, n. 2. Limita, si furnus non sit constructus intra ambitum, seu non habet aditum ad Ecclesiam, vel atrium, nam tunc gaudet immunitate Ecclesiæ, num. 8.

Furtiva res in Ecclesiam investa, exinde per vim auferri potest per Judicem sæcularem ut domino reddatur, dec. 72. num. 4. contrarium, n. 12. quid apud nos fervetur, n. 12. & respondetur contrariis, à n. 13.

Furtum est atrox, & grave delictum, & illius cognitio quo ad Clericos pertinet in Cathalonia ad Judicem bre-

D. Mich. de Cortada Tom. II.

vis Apostolici, d. 34. n. 89. intellige si furtum sit rei magnæ; secus rei parvæ, n. 90.

Furtum factum in Ecclesia est sacrilegium, d. 69. n. 16.

Furtum magnum qua poena puniatur, dec. 106. num. 54. furtum magnum quod dicatur, n. 55. quid in Cathalonia, n. 56.

Furtum fieri videns, & tacens qua poena puniatur, decif. 106. num. 101.

Furtum consulens, seu persuadens, qua poena puniatur furto secuto, & qua furto non secuto, decif. 106. num. 112.

G

GAbellas Clericis imponendi facultatem potest Papa concedere, dec. 7. n. 112.

Gabellarum causa an sit civilis, vel criminalis, decif. 35. num. 89.

Gamma, dec. 141. reprobatur, dec. 84. n. 9.

Gerens vices Gubernatoris procedens Viceregia Præsidi Provincie comparatur, dec. 10. n. 67.

Gerens vices Gubernatoris procedens Viceregia exercet regalias communicabiles, quatenus expresse cautum reperitur, & quatenus habet de consuetudine, decif. 10. num. 68.

Gerens vices Gubernatoris absente, vel mortuo Domino Rege, Protege, ac Primogenito maximam habet potestatem in Provincia, dec. 10. nu. 69. & omnes causas, & negotia Cathalonie cum Doctoribus Regii Concilii, Præsidente suo Assessore, seu Antiquiore in qualibet Aula tractat & determinat, n. 70. & quid in aliis Regnis, ibidem, servando eandem formam, quæ in Regia Audientia Domini Regis servatur, n. 71.

Gerens vices Gubernatoris procedens Viceregia, an habeat solum assentiam, vel gubernium, & Regni claves, dec. 10. num. 72.

Gerens vices Gubernatoris procedens via ordinaria Reftori Provincie comparatur, dec. 20. n. 76. & est ordinarius, n. 77. imò ordinarius ordinariorum, n. 78.

Gerens vices Gubernatoris procedens via ordinaria non cessat per adventum, & presentiam in Regno Domini Regis, vel Proregis, seu Primogeniti, decif. 10. num. 79. nisi reperiantur in eadem Civitate, Villa seu loco, dec. 10. num. 80.

Gerens vices Gubernatoris procedens via ordinaria per mortem Domini Regis non cessat, dec. 10. n. 83.

Gerens Vices Gubernatoris Cathalonie existens intra Provinciam antiquitus non poterat facere Locumtenentem, dec. 10. n. 92. & quid in Regno Aragonum, & de jure communi, etiam in casu infirmitatis, n. 93. nisi solum in casu absentia, num. 94. hodie verò in casu absentia, infirmitatis vel alterius similis impedimenti potest facere Locumtenentem personam Militarem, dec. 10. num. 95. quid de jure communi, & quid cessante impedimento.

Gerentis vices Gubernatoris jurisdictio, & sui Locumtenentis est par, & æqualis, dec. 10. n. 101.

Gerens vices Gubernatoris procedens Viceregia, quando possit nominare tertium in locum Cancellarii suspecti, vide dec. 18. à n. 69. ad 71. & verbo Prorex.

Gerens vices Gubernatoris procedens Viceregia quando possit nominare tertium in locum Cancellarii absentis, infirmi, & defuncti, vide decif. 19. & vide verbo Prorex.

Gerentem vices Gubernatoris procedentem Viceregia non possunt Episcopi excommunicare, etiam si noluerit contentionem firmare, nec obedire sententia Cancellarii, dec. 17. num. 42.

Gerens vices Gubernatoris Cathalonie presentibus Domino Rege, vel Prorege non potest facere occupationem temporalitatum, dec. 28. n. 42. secus illis absentibus procedendo Viceregia, n. 43.

Gerens vices Gubernatoris Comitatum Rossellionis, & Ceritanie an possit facere occupationem temporalitatum, dec. 28. n. 44. 45. 46. & 47.

Gerens vices Gubernatoris Cathalonie non potest Judices Ecclesiasticos delegatos citare ad informandum banchum Regium, nisi procedendo Viceregia, dec. 29. n. 71. quid in Gerente vices Gubernatoris Comitatum Rossellionis, & Ceritanie, n. 72.

Gerens vices Gubernatoris procedens Viceregia adeundus est pro declarandis contentionibus inter Judices sæcularis inferiores ordinarios, d. 38. n. 9.

Gerens vices Gubernatoris, vide verbo Locumtenens Gerentis vices Gubernatoris.

Grangia, seu domus rustica Religiosorum, an gaudeant immunitate Ecclesiæ, dec. 42. num. 16. Opinio affirmativa, n. 17. Opinio negativa, quæ verior est, num. 18. limita tribus modis, à n. 31.

- Grangia sunt membra Monasterii, dec. 42. n. 19. fallit ad effectum gaudendi immunitate Ecclesiae, à n. 20.
- Grangia sunt hospitia Religiosorum, decif. 42. n. 27.
- Gratia delictorum quantumvis absoluta, & generalis, solum prodest pro delictis praeteritis non profuturis, dec. 73. num. 12.
- Grassator viarum confugiens ad Ecclesiam, non gaudet ejus immunitate, dec. 107. nu. 3. si saepius, secus si semel grassatus sit, n. 4. & idem si bis grassatus fuerit, n. 6. nisi semel grassetur cum insidiis in via publica, n. 9.
- Grassator viarum quis dicatur, dec. 107. n. 17.
- Gravamina quae Archiepiscopus, Praelati, & Clericus provinciae Tarraconae dederunt Domino Regi Petro Tertio referuntur, dec. 4. n. 3. 4. 5. & 6. super quibus partes concordare non potuerunt, n. 7.
- Gregorius Papa XI. concordiam commisit Reginae Eleonora, & Bertrando Cardinali Convenarum, decif. 4. num. 8. & 9.
- Gregorii Papae Undecimi bullarum autoritate, Regina Eleonora, & Bertrandus Cardinalis Convenarum fecerunt concordiam inter Regem Petrum Tertium, Archiepiscopum, Praelatos, & Clerum Provinciae Tarraconae, dec. 4. n. 10.
- Gregorius Papa XIII. foros, & pragmaticas competentiarum Coronae Aragonum confirmavit, dec. 7. nu. 96. & Bulla refertur, n. 97.
- Gubernator, vide verbo Gerens vices Gubernatoris.
- H**abilitationis causa an sit civilis, vel criminalis, dec. 37. n. 80. 81. 82. & 83.
- Habitus, & vestium Clericalium cognitio, an pertineat ad Judicem Ecclesiasticum, vel saecularem, decif. 2. num. 12. 13. & 14.
- Haereticus confugiens ad Ecclesiam non gaudet ejus immunitate, dec. 67. n. 14.
- Haereticus qua poena puniatur, dec. 67. n. 17.
- Hispaniarum Rex, vide verbo Rex.
- Hispanica ditio in obedientia praestanda Sedi Apostolica omnes alias excedit, dec. 8. n. 79.
- Homagium, seu hostagium violans, gaudet immunitate Ecclesiae, dec. 82. n. 6.
- Homicida simplex de jure civili, non gaudet immunitate Ecclesiae, dec. 92. n. 1.
- Homicida simplex de jure canonico, gaudet immunitate Ecclesiae, dec. 92. num. 2. Amplia 1. in omni homicida simplici, n. 3. Amplia 2. in homicida simplici qui plura committit homicidia, n. 26. Amplia 3. in homicida simplici qui aliquam mulierem non propriam uxorem interficit, nu. 17. Amplia 4. in homicida simplici qui occidit Advocatum, Medicum, Chirursum, & alios qui causa eratis, vel gravescentis infirmitatis, arma deferre non possunt, num. 18. Limita 1. in homicida Clerici, n. 19. Limita 2. in homicida Ministri Regis, num. 20. Limita 3. in homicida per assassinium, n. 21. Limita 4. in homicida proditorio, n. 22. Limita 5. in homicida per insidias, n. 23. Limita 6. in homicida appensato, praemeditato, & deliberato, num. 24.
- Homicida simplex quis dicatur late traditur, dec. 92. à nu. 4. cum sequentibus usque ad n. 16.
- Homicida punitur poena mortis, decif. 92. num. 25. Intelligence 1. quando est homicida voluntarius, num. 26. Intelligence 2. quando plene constat de homicidio, sin minus condemnatur poena extraordinaria Judicis arbitrio, num. 27. Intelligence 3. si est major 25. annorum; secus si minor, nam tunc extraordinarie puniri debet, num. 18. Intelligence 4. cessante provocatione; secus si homicidium patritur provocatione praecedente, nam tunc punitur poena extraordinaria, n. 29.
- Homicida ad defensionem, an puniatur poena aliqua, dec. 92. num. 29.
- Homicida culposus qua poena puniatur, dec. 92. n. 36.
- Homicida casualis, non punitur aliqua poena, decif. 92. n. 37.
- Homicida Clerici, aut Religiosi confugiens ad Ecclesiam, an gaudet ejus immunitate, referuntur opiniones, dec. 93. n. i. ad 14. sed veritas est quod non gaudet immunitate Ecclesiae, n. 6. & 15. Amplia 1. in homicida Clerici nedum Sacerdotis, Diaconi, vel Subdiaconi, sed etiam in homicida Clerici in minoribus constituti, aut Religiosi gaudentis privilegio fori, & canonis, num. 16. Amplia 2. in homicida Clerici, aut Religiosi nedum proditorie per insidias, vel animo deliberato, sed etiam in homicida Clerici, aut Religiosi sine qualitate proditoris, insidiarum, vel animi deliberati, nu. 17. Amplia 3. in homicida Clerici Joannis, existimante esse Clericum Jacobum, num. 18. Amplia 4. in vulnerante, aut percuciente Clericum, aut Religiosum, num. 20. Limita 1. in homicida Clerici, aut Religiosi volente occidere laicum, n. 21. Limita 2. in homicida Joannis Clerici casu, & praeter intentionem volente occidere Clericum Jacobum, num. 23. Limita 3. in homicida Clerici probabiliter ignorantis esse Clericum, num. 25. Limita 4. in homicida Clerici se defendendo, num. 28.
- Homicida, vide verbo Occidens.
- Homicida Clerici gaudet generali indulto, decif. 93. num. 2. & 5.
- Homicida Clerici qua poena puniatur, decif. 93. num. 30. 31. & 32.
- Homicida proditorius quis dicatur, dec. 96. n. 5. & 6.
- Homicida proditorius qua poena puniatur, decif. 96. n. 43. & 44. & quid in Cathalonia, n. 45. 46. 47. 48. & 49. & quid si fuerit minor 15. annor. vide verbo Minor.
- Homicida proditorius ad Ecclesiam confugiens an gaudeat ejus immunitate, referuntur opiniones, dec. 96. nu. 1. & 2. sed negativa est verior, num. 2. Amplia 1. si concurrant insidiae, five non concurrant, num. 3. Amplia 2. in omni homicida proditorio, num. 4. Amplia 3. in socio occidente socium itineris, vel sedentem in mensa ludendo, aut comedendo, aut bibendo, num. 7. Limita hanc 3. ampliationem, num. 8. Amplia 4. in parricida, & fratricida, num. 9. Limita hanc 4. ampliationem, n. 10. Amplia 5. in uxoricida, & viricida, num. 11. Limita hanc 5. ampliationem, n. 12. 13. & 14. Amplia 6. in occidente aliquem veneno, num. 15. Amplia 7. in occidente infantem, num. 16. Amplia 8. in occidente foetum animatum per aliquam noxiam potionem, nu. 17. Limita hanc 8. ampliationem, n. 18. Amplia 9. in occidente cum sortilegiis ac diris execrationibus, n. 19. Amplia 10. in occidente aliquem actu, & seipsum confitentem Sacerdoti, num. 20. Amplia 11. in occidente retro, & a tergo, num. 21. Amplia 12. in occidente facie ad faciem incautum absque ulla diffidatione, seu aperta provocatione, n. 22. etiam si illum occidat facie ad faciem levissima causa motus, n. 23. Amplia 13. in teste qui falso testimonio causa fuit, ut aliquis morti traderetur, num. 24. Amplia 14. in occidente proditorie infidelem, num. 25. Amplia 15. in Officiali occidente eum quem apud se captum detinet, non resistentem, num. 26. Amplia 16. in occidente Officialem incautum in exercitio sui Officii, num. 27. Amplia 17. in causante dolose rixam fictam ad occidendum aliquem, num. 28. Amplia 18. in servo occidente dominum, num. 29. quid in famulo occidente dominum, num. 30. Limita 1. in occidente suum inimicum secure, etiam proditorie per insidias, vel animo deliberato, n. 31. & 32. & vide num. 34. & 35. 36. 37. & 38. sed contrarium est verius, num. 39. Limita 2. in occidente a tergo, & proditorie rixantem cum patre, filio, consanguineo, amico, vel penitus extraneo, n. 40. Limita 3. in homicida proditorio guidato, n. 41. Limita 4. in homicida post factam pacem, & treugam, n. 42.
- Homicida insidiosus, an gaudeat immunitate Ecclesiae, vide verbo Insidiosus homicida.
- Homicida insidiosus qua poena puniatur, vide verbo Insidiosus homicida.
- Homicida voluntarius, seu per industriam, qui ex proposito, appensato, & animo deliberato ex intervallo sine qualitate proditoris, seu insidiarum, aliquem occidit, an gaudeat immunitate Ecclesiae, decif. 98. num. 1. Opinio affirmativa, num. 8. 9. & 10. Opinio negativa, qua verior est, n. 11. & 12.
- Homicida ex proposito, & animo deliberato qua poena puniatur, dec. 98. n. 19. 20. 21. 22. 23. & 24. & qua minor 25. annorum, num. 27.
- Homicida ex proposito, & animo deliberato, supplicat & appellat in Cathalonia a sententia contra eum lata, dec. 98. n. 25.
- Homicida per insidias supplicare non potest, dec. 98. n. 26.
- Homicidii deliberati, & praemeditati praesumptiones, & conjecturae debent esse plene probatae, dec. 98. n. 2.
- Homicidium in dubio non praesumitur commissum ex proposito, & animo deliberato, dec. 98. n. 29.
- Homicidium, an animo deliberato commissum sit Judicis arbitrio relinquatur, dec. 98. n. 19.
- Homicidium per insidias proditorium est, dec. 97. n. 9.
- Homicidium ex proposito, & animo deliberato quid sit, dec. 98. n. 5.
- Homicidium ex proposito ut dicatur commissum, an requiratur quod intercedant industria, & insidia, decif. 98. num. 6.
- Homicidium quando dicatur commissum in continenti, & paulo post rixam, & quando dicatur commissum ex intervallo, & multo tempore post rixam, vide verbo Delictum.
- Homicidium patritum per plures, qua poena puniatur, decif. 98. n. 28.

- Homicidium in rixa commissum qua poena puniatur, d. 92. n. 32. & quid in minore annorum 25. n. 33.
- Homicidium est crimen atrocissimum, & ejus punitio quoad Clericos pertinet in Cathalonia ad Judicem brevis Apostolici d. 34. nu. 44. & qualiter puniatur tam simplex quam qualificatum, late à n. 45.
- Hortus Ecclesiae, Monasterii, & Hospitalis, gaudet immunitate Ecclesiae d. 55. n. 1. Limita 1. si hortus non habet aditum ad Ecclesiam, Monasterium aut Hospitalis, n. 2. Limita 2. si hortus non sit intra claustrum, num. 4. Limita 3. si hortus non sit parietibus circumductus, n. 5. Limita 4. in horto Sanctae Annae Civitatis Barcinonae n. 6.
- Hortus venit appellatione Ecclesiae sicut appellatione domus si ad illum à domo pateat aditus.
- Hospitale an gaudeat immunitate Ecclesiae standum est consuetudini, d. 4. n. 1.
- Hospitale de jure gaudet immunitate Ecclesiae, d. 43. n. 2. intellige si est fundatum auctoritate Episcopi, n. 6. secus si non est fundatum auctoritate Episcopi n. 7.
- Hospitale gaudet privilegiis Ecclesiae, d. 43. n. 3. Intellige si est fundatum auctoritate Episcopi, n. 10.
- Hospitale auctoritate Episcopi fundatum est locus Religiosus, fundatum autem sine auctoritate Episcopi est locus profanus ad effectum immunitatis, d. 43. n. 8.
- Hospitale erectum auctoritate Episcopi, multum differt ab erecto sine ejus auctoritate, d. 43. n. 11.
- Hospitale fundatum auctoritate Episcopi gaudet immunitate Ecclesiae, etiam si in eo sacrificium Missae non celebretur d. 43. n. 15. sed contrarium n. 16.
- Hospitale dividitur in Ecclesiasticum, & laicale, d. 43. n. 3. & quod dicatur Ecclesiasticum, num. 4. & quod laicale n. 5.
- Hospitalis appellatione quid veniat? vide appellatione Hospitalis.
- Hospitare quis dicatur, & quis habitare, d. 42. n. 16.
- Hospitia Religiosorum non habent privilegia, quibus gaudent Ecclesiae, Monasteria, & alia loca sacra, decif. 42. n. 22.
- Hospitia Religiosorum non comprehenduntur appellatione Monasteriorum, d. 42. n. 23.
- Hospitia Religiosorum fundari possunt sine licentia Episcopi, d. 42. n. 24. & n. 25.
- I
- J**esus Christus Dominus noster in sexta mundi aetate fuit primus Inquisitor legis Evangelicae d. 30. n. 1.
- Actum archabussi projiciens in Ecclesia non gaudet ejus immunitate, d. 112. n. 24.
- Immemoralis est major centenaria, & majores effectus producit, d. 3. n. 60.
- Immemoralis ubi non datur incapacitas, habet vim privilegii, d. 7. n. 44.
- Immemoralis, vide verbo consuetudo.
- Immunitas Ecclesiae tutum reddit reum à poena imponenda non ab imposta, d. 86. num. 18. sed contrarium est verius, n. 34.
- Immunitas Ecclesiae in casibus non exceptis, omnibus, tam vivis, quam mortuis conceditur, d. 90. n. 3.
- Immunitas Ecclesiae solum prodest pro delictis praeteritis non pro futuris, d. 73. n. 13. intellige, n. 17.
- Immunitas Ecclesiae, quomodo servetur in Regno Valentiae Vide Ecclesiae immunitas.
- Immunitas Ecclesiae eo ipso, quod delinquentibus conceditur, censetur etiam debitoribus concessa, dec. 68. nu. 13.
- Immunitas concessa scalis exterioribus Ecclesiae, est immunitatis, d. 49. n. 9. sed contrarium n. 20.
- Immunitate Ecclesiae gaudet, qui dolose eam procurat, d. 81. n. 8.
- Immunitate Ecclesiastica, ut reus privetur, an requiratur plena probatio delicti commissi, & qualitatis illius, vel sufficiat semiplena, d. 80. num. 1. refertur 1. opinio, quod requiratur plena probatio delicti commissi, & qualitatis illius, & n. 2. & 3. & 87. refertur secunda opinio, quod sufficiat semiplena per indicia ad torturam sufficientia, n. 4. & haec placet, n. 5.
- Immunitate Ecclesiae qui gaudet, evadit in Cathalonia immunis, & absolutus remanet ab omnibus delictis ante extractionem commissis, d. 77. n. 6. Limita nu. 7. & 8. Sublimita, n. 10. 11. 12. 13. & 14.
- Immunitate Ecclesiae qui gaudet, solum de jure communi restituitur Ecclesiae à qua fuit extractus, non tamen remanet absolutus à delictis ante extractionem commissis, d. 77. n. 5.
- Immunitatis privilegium, conceditur loco, non personae, d. 62. n. 13. Intellige n. 14.
- D. Mich. de Cortiada Tom. II.
- Immunitatis Ecclesiae materia est favorabilis, & latissime interpretanda, d. 46. n. 11.
- Immunitatis spe delinquens non gaudet immunitate Ecclesiae d. 86. n. 17. sed contrarium, n. 33.
- Immunitate Ecclesiae non gaudent quarentes se interficere d. 98. n. 14.
- Immunitatem Ecclesiasticam an Papa tollere possit, vide verbo Papa, & verbo Clericus.
- Immunitas Ecclesiae, vide verbo Ecclesia, & verbo Reus.
- Impeditus ingredi Ecclesiam per officiales laicæ potestatis existentes in loco sacro, an gaudeat immunitate Ecclesiae d. 65. n. 1. opinio negativa, n. 2. opinio affirmativa, n. 7. & respondetur contrariis n. 8. Amplia etiam si officiales laicæ potestatis non existant in loco sacro, sed propè illum, n. 9. Limita 1. si officiales laicæ potestatis reum confugientem ad Ecclesiam capiant in loco distanti ab Ecclesia, n. 10. Limita 2. si officiales laicæ potestatis reum capiant in aliena domo; seu hospitio intendentem ad Ecclesiam confugere, n. 11.
- Impedimentum an sit protestandum, opinio affirmativa, d. 17. n. 46. sed negativa est verior, n. 46.
- Impedimentum est notificandum superiori ut illud removeat, d. 17. n. 47. sed contra, n. 48.
- Impedito tempus non currit, d. 17. nu. 41. & 42. intellige si est utile, n. 42. secus si continuum, n. 44.
- Incendarius Ecclesiae ejus fores comburens, gaudet ejus immunitate, dec. 112. num. 9. sed contrarium est verius, n. 39.
- Incendarius Clericus qua poena puniatur, d. 105. num. 13. & 14.
- Incendarius laicus qua poena puniatur, n. 9. 10. 11. & 12.
- Incendarius Ecclesiae an gaudeat ejus immunitate, 105. n. 6. opinio affirmativa, n. 7. opinio negativa, n. 8.
- Incendarius confugiens ad Ecclesiam, an gaudeat ejus immunitate, opinio affirmativa, d. 105. n. 1. opinio negativa, n. 2. & haec multò magis locum habet, si ex incendio aliquis pereat, n. 3. Amplia 1. n. 4. Limita n. 5.
- Incestuosus confugiens ad Ecclesiam, gaudet ejus immunitate, d. 79. n. 43. Limita in committente incestum in Ecclesia, n. 44.
- Incestuosus qua poena puniatur, d. 89. n. 45.
- Incestus crimen in Ecclesia committens, non gaudet ejus immunitate, d. 111. n. 33.
- Incidentiae ratione quis cognoscit de quaestionibus, de quibus aliàs judicare non poterat, d. 37. n. 26.
- Indicia indubitata in crimine assassinii plenissime probari debent nec satis est probatio semiplena, d. 21. n. 92. sed hodie communis praxis Tribunalium indicia indubitata ad probandam qualitatem assassinii interpretata est per indicia ad torturam sufficientia, d. 21. n. 95.
- Indicia indubitata quae dicantur, d. 21. n. 94. & 95.
- Indicia indubitata, quae sint, d. 93. n. 36.
- Inducens aliquos facinorosos homines ad plagiandum, qua poena puniatur, d. 108. n. 7. an possit appellari à sententia contra se lata, d. 108. n. 9.
- Indultatus pro furto potest conveniri civiliter pro re furto subtracta, d. 35. n. 28. limita ut procedat quando indulgentia sit parte non concordata; secus si indulgentia fuerit concessa, cum consensu & voluntate partis damnificatae, n. 29.
- Indulgentia criminis alicui concessa si patefecerit tale delictum vel posuerit illud in vero, sufficit, ut indultatus gaudeat indulto, quod delictum patefaciat per semiplenam probationem dando indicia sufficientia ad torturam, d. 21. n. 80.
- Industria quid sit, d. 98. n. 4.
- Industria in quo differat ab insidiis d. 98. n. 4.
- Inferens frigidum in faciem alicujus in Ecclesia, vel alio loco sacro, gaudet ejus immunitate, d. 112. n. 6. sed contrarium est verius n. 22.
- Infirmas gravis, vel levis judicio, & consilio Medicorum judicatur, d. 29. nu. 83. dummodo Medici sint duo, nisi in Civitate non reperietur nisi unus, n. 84. & dummodo de fide Medicorum constet per publicum instrumentum, n. 85.
- Informatio extrajudicialis sufficit in Tribunali competentiarum d. 21. n. 142.
- Ingrediens domum alicujus furti faciendi causa si nihil furatus sit, de furto non tenetur, d. 109. 2. intellige quoad poenam ordinariam, dec. 106. n. 83. Initium & non finis quando sit attendendum d. 83. n. 14.
- Inhabilitationis causa an sit civilis, vel criminalis, dec. 35. à n. 80. ad 83.
- Inhibitio sive justa sive injusta semper causat attentata, dec. 22. n. 66.
- Initium, & non finis quando sit attendendum, d. 92. nu. 14.
- Injuria facta Clerico dicitur atrox, d. 100. n. 11.
- Injuria facta Sacerdoti, punitur poena capitis dec. 100. n. 12. intellige, n. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. & 21.

- Injuria facta Clerico dicitur facta Deo, decif. 100. num. 13.
 Injurius verbaliter Clericum, qua pœna puniatur decif. 100. n. 23.
 Injuriosa verba proferens ministro Regio, tam superiori, quam inferiori, qua pœna puniatur, d. 102. n. 23.
 Injuriam gravissimam inferens viro nobili proditoriè vel per insidias, aut deliberatè, an gaudeat immunitate Ecclesiæ, dec. 103. nu. 17. opinio affirmativa, num. 18. opinio negativa, nu. 19. Amplia opinionem negativam etiam si injuria inferatur viro non nobili, nu. 10.
 Inquisitores non possunt capere Alguzorios, qui ex mandato Proregis executionem faciunt contra Ministros Sancti Officii, d. 9. n. 93.
 Inquisitores hæreticæ pravitatis suspecti recusari possunt, d. 18. n. 32.
 Inquisitores hæreticæ pravitatis adhibent consultores in causis fidei voluntariè, & non ex necessitate, decif. 23. n. 11.
 Inquisitores hæreticæ pravitatis Consultores quos nominant, cogere possunt, ut ipsis consulant d. 13. n. 12.
 Inquisitores Sancti Officii vota Consultorum necessariò sequi non tenentur, d. 22. n. 41.
 Inquisitores hæreticæ pravitatis soli sunt Judices in causis fidei, & qui soli habent votum decisivum, dec. 23. n. 46.
 Inquisitores hæreticæ pravitatis Regios Consiliarios excommunicare possunt, si eorum turbant jurisdictionem, d. 27. n. 45.
 Inquisitor primus legis Evangelicæ fuit in sexta mundi ætate Jesus Christus Dominus noster, d. 30. n. 1.
 Inquisitorum jurisdictio in causis fidei data fuit Apostolis Christi successoribus, d. 30. n. 2.
 Inquisitores ordinarii generales in suis Diocœsibus fuerunt Episcopi successores Apostolorum, d. 30. n. 3.
 Inquisitores speciales constituerunt summi Pontifices ob ingentes Episcoporum occupationes in eorum græciam, d. 30. n. 4.
 Inquisitor primus generalis fuit Sanctus Dominicus de Guzman, d. 30. n. 5.
 Inquisitores eligendi per suas Provincias concesserunt facultatem Summi Pontifices Generalibus, & Provincialibus Ordinum Beati Dominici, & Beati Francisci, dec. 30. n. 6.
 Inquisitores generales totius orbis in Italia à tempore Pauli tertii sunt Cardinales, & illi ex Religiosis Dominicanis, vel Franciscanis de scientia Summi Pontificis speciales Inquisitores ad Provincias, vel urbes nominant, d. 30. num. 7.
 Inquisitor generalis in Hispania fuit à Sede Apostolica specialiter creatus precibus Catholicorum Regum Ferdinandi, & Elisabetis anno 1479. vel secundum alios anno 1483. d. 30. n. 8.
 Inquisitor generalis Hispaniæ à Domino nostro Rege eligitur, habetque in sua Regia Curia Supremum Concilium in quo præsidet & potestatem eligendi, & nominandi Provinciales Inquisitores, d. 30. n. 9.
 Inquisitor generalis in causis fidei an sit Judex ordinarius, vel delegatus Summi Pontificis referuntur opiniones, & resolvitur esse delegatum, d. 30. n. 10.
 Inquisitores Provinciarum ab inquisitore generali electi an sint delegati, vel subdelegati Sedis Apostolicæ, d. 30. n. 11.
 Inquisitores cognoscunt de causis fidei, d. 30. nu. 12. cum omnibus annexis, & connexis, incidentibus, & dependentibus illius, n. 13. contra omnes, & quascumque personas, quavis Dignitate illustres, num. 14. etiam contra Proreges, Gubernatores Provinciarum, & Religionum generales, num. 15. Sed in Hispania quando Inquisitores procedere volunt contra personas graves, consulere debent Inquisitorem generalem, & ejus Supremum Senatam, nisi sit periculum fugæ, vel alterius gravis mali, n. 16.
 Inquisitores in causis fidei non possunt procedere contra Papam, dec. 30. nu. 17. Nuntios, & alios Officiales Sedis Apostolicæ, nu. 18. Archiepiscopos, & Episcopos, n. 19. alios Inquisitores, n. 20. nec contra Reges & Principes laicos, n. 21.
 Inquisitores cognoscunt de omnibus causis fidei cum annexis & connexis privativè ad Judices sæculares, dec. 30. n. 22.
 Inquisitores cognoscunt de omnibus causis fidei cum privativè ad Episcopos, d. 30. n. 23. Sed in Hispania privativè, nu. 24. vocatis tantum in proferendis sententiis, & assistentibus Episcopis per se, vel eorum Vicariis, numero 25.
 Inquisitor generalis, & ejus Supremus Senatus consulendus est in Hispania, & Summus Pontifex inquisitione Romana, si Inquisitores, & Episcopi discordant in infligendis pœnis, d. 30. n. 31.
 Ad Inquisitorem generalem, & ejus Supremum Senatam in Hispania, & in Inquisitione Romana ad Summum Pontificem est appellandum, casibus in quibus appellatio interponitur in causis fidei, decif. 30. n. 32.
 Inquisitores soli possunt ad sententiam procedere, si Episcopi ab eis vocari non potuerint, vel noluerint accedere ad Tribunal Sancti officii, neque vices suas committere d. 30. n. 33.
 Cum Inquisitoribus in causis fidei, contentio, nec dubium suscitari potest d. 30. n. 34.
 Inquisitores si ex causa fidei, petant reum captum pro quocumque gravissimo crimine per Judicem sæcularem, illicitè tradendus illis est, d. 30. n. 36. expedita tamen causa fidei, si reum non relaxant brachio sæculari, debent eum Judici laico restituere, ut illum puniat pro sæculari delicto, quo antea captus erat n. 37.
 Inquisitores in Hispania debent declarare reum hæreticum esse, & relaxare Curia sæculari, consulto Inquisitore generali, & ejus Supremo Senatu, & non aliter, dec. 30. n. 39.
 Inquisitores præter causas fidei cum suis annexis, & connexis cognoscunt de causis Ministrorum, Officialium, & Familiarium Sancti officii, d. 30. n. 42.
 Inquisitorum jurisdictio in causis Ministrorum, Officialium, & Familiarium Sanctæ inquisitionis an sit Ecclesiastica, vel Regia, d. 30. n. 43.
 Inquisitor antiquior præcedit in conferentiis contentionum jurisdictionis Regenti Regiam Cancellariam, & primus votum dat, decif. 30. n. 49.
 Inquisitor antiquior, & Regens Cancellariam quomodo incidere debent, dum est habenda conferentia, decif. 30. num. 50.
 Inquisitor antiquior, & Regens Cancellariam si sunt concordantes, illud executioni mandant absque appellatione, vel recurso, d. 30. n. 60.
 Inquisitores an possint compellere notarios ad tradendum originale processum per Judices sæculares factum tam in remissione Familiaris, quam hæretici, d. 30. n. 62. 64. & 65. & quid quando Fiscus Sanctæ Inquisitionis habet interesse in causa civili, d. 10. n. 182.
 Inquisitor antiquior, & Regens Cancellariam si fuerint discordantes transmittere debent processum unusquisque ad suum Consilium, in Cathalonia, Aragonia, & Valentia intra quindecim dies, & in Regnis Sardinia, & Majoricarum intra duos menses post habitam conferentiam numerandos, d. 30. nu. 66.
 Inquisitor antiquior, & Regens Cancellariam si fuerint discordantes interim excommunicati absolvuntur, & reus pro crimine gravi remanet in carcere, sed pro crimine levi fidejussoribus relaxatur, decif. 30. n. 67. quod est conforme juri communi, numero 68. intellige, numero 69. & 70.
 Inquisitores quoties procedunt præter vel contra concordata, proceditur contra eos in Cathalonia, & Valentia per citationem ad banchum Regium, decisione 30. num. 75.
 Inquisitorum jurisdictio in Hispania in causis Officialium, & Familiarium Sancti Officii, est privativa ad alios Judices tam Ecclesiasticos, quam sæculares, decif. 30. numero 87.
 Inquisitores per se soli tantum sine Episcopo causas Officialium, & Familiarium Sanctæ inquisitionis judicant, d. 30. n. 88.
 Inquisitores quibus Familiares assistunt possunt habere Familiam armatam, dec. 30. numero 103. & possunt procedere contra Judices sæculares arma Familiaribus aufferendo in executione jurisdictionis Sancti Officii, decif. 30. num. 106.
 Inquisitores procedere possunt contra omnes impediētes, vel turbantes eorum jurisdictionem, vel privilegia, & immunitates sibi, & suis Ministris concessa, decisione 30. num. 107.
 Inquisitores in Regnis Coronæ Aragonum, Lusitanæ cognoscunt de crimine sodomia, d. 30. num. 117. vocatis Judicibus sæcularibus, nu. 118.
 Inquisitores non possunt declarare reum esse sodomitam, & relaxare brachio sæculari, nisi sit incortigibilis, dec. 30. num. 119.
 Inquisitores in Regnis Coronæ Aragonum inter personas quæ non sunt Familiares, & officiales Sanctæ Inquisitionis non possunt eligi in Judices virtutè clausularum renuntiationis proprii fori, & submissionis cujuscumque alterius, d. 30. n. 133.
 Inquisitorum jurisdictio prorogari potest de causa ad causam & de persona ad personam, d. 30. n. 138.
 Inquisitores si occasione alicujus delicti repetant captum per Judicem sæcularem pro crimine sæculari, cujus cognitio ad eos pertinere dicatur non tenentur Judex sæcularis illum dimittere, sed procedere potest ad ejus punitionem, dec.

- d. 30. n. 176. etiam si Inquisitores reum repetant pro negotio Sanctæ Inquisitionis, num. 177. nisi talis reus esset Familiaris n. 178.
- Insidiæ, & proditio sunt synonyma, & unum, & idem significant, dec. 97. n. 1. 7. & 8.
- Insidiæ dicuntur ab insidendo, d. 97. n. 10.
- Insidiæ quibus nominibus appellentur, decif. 97. n. 11.
- Insidiæ multifariam contingere possunt, dec. 37. n. 12.
- Insidiæ quid sint, decisione 96. num. 13. 14. 15. & 16.
- Insidiæ an de jure præsumantur, ut depopulator agrorum non gaudeat immunitate Ecclesiæ, d. 109. n. 6.
- Insidiosus homicida confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus immunitate, referuntur opiniones d. 97. nu. 17. & 18. negativa est verior, num. 18. Amplia num. 18. & remissive, n. 20.
- Insidiosus homicida qua pœna puniatur, d. 97. n. 21.
- Insidiæ an de jure præsumantur, ut latro publicus, viarum grassator, & depopulator agrorum priventur immunitate Ecclesiæ, d. 107. n. 11.
- Instantia perempta, an possit de novo coram Judice criminali intentari actio civilis rei ablatæ, decif. 35. num. 27.
- Instantia quibus in casibus transit in successores sive universales, sive particulares, qui non sunt hæredes defuncti, requiritur, quod lis sit cum defuncto contestata, d. 36. n. 70.
- Insultans aliquem cum armis, etiam si cum eis non vulneret, qua pœna puniatur, d. 99. n. 38.
- Insultans si se defendendo insultantem vulneraverit cum instrumento manuali, quod est prohibitum, puniri debet ne dum pro delicto, sed etiam quia cum tali instrumento deliquit, d. 99. n. 39.
- Instrumentum publicum conficiens tamquam notarius, cum notarius non sit, qua pœna puniatur, d. 88. num. 33. 34. & 35.
- Inveniens violare virginem immaturam, qua pœna puniatur, d. 89. n. 27.
- Interdicti summarissimi interim causa civilis est, & coram Judice civili tractanda d. 35. n. 68. nisi daretur violentia cum armis, quo casu Judex criminalis de illa cognoscere potest, remissa causa interdicti interim ad Judicem civilem, n. 69.
- Interpellatio an requiratur trina, vel sufficiat una sola, d. 36. n. 51. versu Adverte.
- Itinerum frequentatorum, vel stratarum publicarum appellatione, quæ itinera, seu strata veniant, decif. 107. nu. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. & 35.
- Intra dictio includit sua extrema, d. 16. n. 99.
- Invocandi, & concedendi auxilium brachii Ecclesiastici, & sæcularis praxis, d. 26. n. 86.
- Invocationis brachii sæcularis materia, vide decisionem vigesimam sextam, à n. 34. & verbo Judex sæcularis.
- Judeus, Sarracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam, an gaudeat ejus immunitate. Prima est opinio affirmativa, decif. 67. n. 1.
- Secunda est opinio negativa n. 2.
- Tertia est opinio consiliatrix n. 3.
- Quæ verior est cum hoc supposito, quod verè perat Baptismum, n. 4.
- Judeus, Sarracenus & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam, petens Baptismum præsumitur in dubio sicte petere, d. 67. n. 5.
- Sed an hæc præsumptio sit tantum juris, vel juris & de jure, n. 7.
- Judeus, Saracenus, & quilibet alius infidelis confugiens ad Ecclesiam, petens Baptismum, quando dicatur verè & contrito corde eum perere, d. 67. n. sexto.
- Judeum, latronem, sodomitam, cornutum, &c. aliquem vocans, qua pœna puniatur, decisione 99. n. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. & 52.
- Judex si minis, vel verbis injuriis inducit reum ad egrediendum à loco sacro, egressumque ex illo capit, non violat immunitatem Ecclesiæ, neque incurrit in excommunicationem d. 78. n. 2. sed contrarium, num. 3. & 4.
- Judex sæcularis potest ponere custodes & satellitibus obsidere Ecclesiam, ne reus fugiat d. 78. n. 12.
- Judex sæcularis non potest prohibere, ne reis ad Ecclesiam confugientibus, subministrantur alimenta, decif. 78. nu. 15. quacumque consuetudine in contrarium non obstante, num. 16.
- Judex unius territorii, etiam reum insequendo, non potest eum capere ad aliud territorium fugientem, decif. 48. n. 10. nisi Judex in suo territorio delinquentem capiat & captus lucrando cum Judice non liber, sed semper captus, & nunquam dimissus, ingressus fuerit violenter alienum territorium, n. 11.
- Judex Ecclesiasticus debet condemnare Clericum ad trimes Regias, d. 85. n. 67.
- Judex qui pecunia corruptus innocentem ad mortem damnavit, non gaudet immunitate Ecclesiæ decif. 88. n. 12.
- Judex qui falso sine pecunia reum ad mortem damnat, non gaudet immunitate Ecclesiæ decif. 88. n. 14.
- Judex sæcularis extrahens reum ab Ecclesia in casibus non exceptis, committit grave peccatum sacrilegii, & incurrit excommunicationem, & alias pœnas, decif. 120. num. 1.
- Judex sæcularis extrahens reum ab Ecclesia, in casibus non exceptis tenetur eum Ecclesiæ restituere, dec. 120. n. 2.
- Judex sæcularis extrahens reum ab Ecclesia, in casibus non exceptis tenetur compensare ei, & ejus hæredibus omnia damna, quæ ex tali extractione contingunt, d. 120. nu. 3.
- Judex sæcularis reum extractum ab Ecclesia, in casibus non exceptis nequit incarcerare, interrogare, aut aliquem actum contra eum facere, d. 120. n. 8.
- Judex sæcularis in casibus exceptis, potest propria autoritate extrahere reum ab Ecclesia nulla petita licentia à Judice Ecclesiastico, d. 120. n. 23.
- Judex sæcularis volens propria autoritate extrahere reum ab Ecclesia in casibus non exceptis, si ei claudantur januæ Ecclesiæ, non potest illas frangere, d. 120. n. 26. aliter si id faceret graves pœnas incurrit, d. 120. n. 27.
- Judex sæcularis in casibus non exceptis, si januæ Ecclesiæ sunt apertæ, potest perquirere reum in Ecclesia, d. 120. n. 28. & si Clerici id impediunt grave delictum committunt, d. 120. n. 19.
- Judex sæcularis volens extrahere reum ab Ecclesia in casibus exceptis, si ei claudantur januæ Ecclesiæ potest illas aperire omni meliori modo, etiam illas frangendo, d. 120. n. 30. ratio traditur, n. 31. & quomodo practicandum sit nu. 33. & 34.
- Judex potest seorsim judicare contra reum de pluribus delictis inquisitum, hoc est de uno crimine seorsum ab alio, d. 106. n. 123.
- Judici sæculari volenti extrahere reum ab Ecclesia, in casibus exceptis non possunt Clerici resistere, & consequenter nec claudere januas Ecclesiæ, d. 120. n. 24. alias grave delictum committunt, nu. 26.
- Judici volenti extrahere reum ab Ecclesia in casibus non exceptis, licitum est resistere, d. 120. n. 10. nedum Judici sæculari, sed etiam Ecclesiastico, num. 11. tam per reum, quam per Ecclesiam, Clericos, & Ecclesiasticas personas, n. 12. & quomodo debeat esse hæc resistentia explicatur, à n. 13. cum seq.
- Judex Ecclesiasticus solus declarat de jure communi contentionem jurisdictionis inter ipsu, & Judicem sæcularem, d. 2. num. 3.
- Judex Ecclesiasticus solus declarat de jure communi contentionem super Clericatu inter ipsum, & Judicem sæcularem, d. 2. n. 4.
- Judex Ecclesiasticus solus cognoscere debet de re Ecclesiastica, & spiritali, d. 2. n. 5. intellige quando dubium est Juris n. 6. secus quando dubium est facti num. 7.
- Judex Ecclesiasticus cognoscit de quæstione mixta juris scilicet, & facti, & quæ illa dicatur, d. 2. n. 10.
- Judex Ecclesiasticus cognoscere debet de bigamia, & de cæteris requisitis Concilii Tridentini, d. 2. n. 23.
- Judex Ecclesiasticus cognoscere debet de jure communi, an locus sit sacer ad gaudendum immunitate Ecclesiæ, d. 2. num. 46.
- Judex Ecclesiasticus cognoscit de jure communi, an captus à satellitibus sit captus in loco sacro, vel non, d. 2. n. 47. & 48.
- Judex Ecclesiasticus cognoscit in Regno Sicilia super contentione jurisdictionis, & immunitatis Ecclesiæ; decif. 2. n. 49.
- Judex Ecclesiasticus cognoscit in Regno Castellæ, an Clericus gaudeat privilegio fori, d. 2. num. 50.
- Judex Ecclesiasticus cognoscit in Regno Castellæ an reus gaudeat immunitate Ecclesiæ, d. 2. n. 51.
- Judices Ecclesiastici ordinarii qui dicantur, cum quibus Curia sæcularis Regia ordinaria teneatur contentionem firmare, vide verbo Contentionem firmare tenetur Curia sæcularis Regia ordinaria.
- Judices Ecclesiastici ordinarii qui non dicantur, cum quibus Curia sæcularis Regia ordinaria contentionem firmare non teneatur, vide verbo Contentionem firmare non tenetur Curia sæcularis Regia ordinaria.
- Judex Ecclesiasticus non potest litteras contentionis expedire, nisi constet reum esse Clericum d. 13. n. 7.
- Judex Ecclesiasticus probationem Clericatus facere tenetur citato, & vocato Judice, & fisco Curia sæcularis, & eo cuius interest, d. 13. n. 11.
- Judex Ecclesiasticus in litteris contentionis an teneatur inserere Bullas Clericatus, & informationem ab eo receptam, d. 13. n. 13.
- Judex Ecclesiasticus antequam informationem recipiat

- de violenta extractione Ecclesiarum, debet citare fiscum Curie secularis, & illum cuius interest, decif. 13. num. 6. & quid de jure communi, num. 17. & 18. & quomodo prædicetur in Cathalonia, num. 19.
- Judex Ecclesiasticus prius nominari debet in litteris contentio- nis, quam Judex secularis, decif. 13. n. 29. Limita pri- mo, si contentio firmetur cum Prorege, num. 30. & de ra- tione, num. 31. & 32. Limita secundo si contentio firme- tur cum Gerente Vices generalis Gubernatoris proceden- te Viceregia, n. 33.
- Judex Ecclesiasticus primas litteras contentio- nis expedire debet verbis deprecativis, & non præceptivis, & quæ illa dicantur, dec. 13. num. 41. & 42.
- Judex Ecclesiasticus in primis litteris, quas scribit Judici sæ- culari, etiam in casu implorationis auxilii debet uti ver- bis deprecativis, & non præceptivis, decif. 13. n. 43.
- Judex Ecclesiasticus in litteris contentio- nis honorem debi- tum servare debet Judici sæculari, decif. 13. n. 46.
- Judex Ecclesiasticus in primis litteris contentio- nis non po- test comminare censuras Regiis Officialibus, decif. 13. n. 50. sed quibus verbis uti possit, num. 51. quid cum Locumte- nepte generali Domini Regis, n. 52.
- Judex Ecclesiasticus illas solum potest litteras contentio- nis expedire Judici sæculari, & illas ei notificare, cui Judex sæcularis subest ratione peccati, ille autem Judex Eccle- siasticus cui Judex sæcularis non subest, litteras requisito- rias expedire debet aliàs contentio- nem non esse, decif. 13. n. 53. ad quod Judex Ecclesiasticus requisitus consentire tenetur, n. 54.
- Judex Ecclesiasticus in omnibus casibus in quibus in Regno Aragonum competentiam firmare non tenetur, inhi- bet de præciso Judice sæculari sine nominatione Arbitri, mandando, & requirendo illum quatenus desistat, & lit- teras inhibitorias revocet, quod si facere recusat, procedit per censuras, decif. 15. n. 3.
- Judex Ecclesiasticus potest punire laicum coram se falso deponentem data præventionem ex parte ipsius, decif. 21. num. 50.
- Judex Ecclesiasticus non tenetur stare processui facto per Judicem sæculari remittentem Clericum à se captum, decif. 21. num. 118. nec quoad capturam Clerici, nec quoad inquisitionem formandam, n. 119.
- Judex Ecclesiasticus an possit inhi- bere Judicem sæculari, impedireque executionem instrumenti guarentigii iub prætextu, quod contractus sit usurarius, donec per eum sit cognitum, an sit usurarius, vel non, decif. 12. num. 115. 116. 117. & 118.
- Judex Ecclesiasticus non potest procedere per censuras con- tra Officiales Regios nisi via ordinaria ipsi citatis, & au- ditis, dec. 26. n. 82.
- Judex Ecclesiasticus si urgeatur ad præstandum auxilium per occupationem temporalitatum potest juxta nostram con- cordiam contentio- nem firmare, decif. 26. n. 41.
- Judex Ecclesiasticus qui obtinuit in competentia, taxat ex- pensas etiam contra laicum, decif. 26. n. 57.
- Judex Ecclesiasticus an possit facere extensionem contra bo- na laici condemnati, decif. 26. num. 58. opinio affirmativa, num. 59. opinio negativa, n. 60. limita, & sublimita, à n. 87. cum seq.
- Judices Ecclesiastici habent territorium ad capiendos Cleri- cos etiam extra Ecclesiam, decif. 26. n. 61.
- Judices Ecclesiastici an habeant territorium ad capiendos laicos in criminibus mixti fori, decif. 26. num. 62. 63. 64. & 65.
- Judices Ecclesiastici territorium quod habent ad distringen- dos Clericos, procedit pro executionibus in negotiis cri- minalibus non in civilibus, decif. 26. n. 66. nisi consuetudo esset in contrarium, n. 67. dummodo hujusmodi consuetu- do sit legitime introducta, n. 68.
- Judex Ecclesiasticus auxilium Judici sæculari implorare potest, & Judex sæcularis illud impartiri tenetur nedum Ecclesiastico ordinario, dec. 26. num. 69. sed etiam delega- to, num. 70.
- Judex Ecclesiasticus potest censuris, & aliis remediis spiri- tualibus compellere Judicem sæculari ad sibi præstandum auxilium, dec. 26. n. 71. etiam si Judex sæcularis sit Supre- mus, num. 72. intellige stante Judicis sæcularis urbanè prius requisiti contumacia, num. 73. intellige etiam si Ju- dex Ecclesiasticus justè auxilium petat; secus si injustè pe- tat, num. 74.
- Judex Ecclesiasticus an possit implorare auxilium Judicis sæ- cularis, quotiescumque opportunum ipsi videbitur, decif. 26. num. 84. & 85.
- Judex Ecclesiasticus ad conservandam suam jurisdictionem contra illam turbantes potest uti gladio spirituali, & ma- teriali, decif. 27. n. 14. spirituali, poena scilicet excommuni- cationis, n. 15. 16. 17. & 18. materiali, poena pecuniaria & multa, num. 19. vel alia poena extraordinaria Judicis arbitrio, num. 20. etiam bannimenti, & relegationis, n. 21.
- sed ordinarius modus procedendi per jurisdictionem Ec- clesiasticam est per censuras præsertim excommunicatio- nis, num. 22.
- Judex Ecclesiasticus absolvere debet à censuris Judicem sæculari, postquam integrè satisfecerit, decif. 27. num. 29.
- Judex Ecclesiasticus in Cathalonia, Valentia, Sardinia, & Regno Majoricarum non potest procedere censuris, & aliis remediis spiritualibus contra Regium Officialem, ex- cessus committentem contra Ecclesiam, & Clericos, seu eorum bona, uti Judicem, & publicam personam, decif. 27. num. 84. Fallit primò quando Regius Officialis excessus committit contra Ecclesiam, personas, vel bona Ec- clesiasticorum non uti Judex, sed ut privata persona, & extra casum exercitii sui officii, nam tunc puniri potest à Judice Ecclesiastico in vim constitutionum Tarraconæ de Invasoribus, & Bullæ in Coena Domini, n. 85. 86. 87. & 88. & 246. Fallit secundo, si procedat via ordinaria ipso citato, & audito, n. 100. & 101.
- Judex Ecclesiasticus non procedit via rigorosa per censuras, nisi ubi de manifesto dolo argui potest, decif. 27. n. 102.
- Judex Ecclesiasticus non potest procedere censuris contra Officialem Regium vulnerantem Ecclesiasticum Officialem illi impediendum exercitium Regiæ jurisdictionis, dec. 27. n. 108. vers. Tertius, & ultimus casus est.
- Judicis Ecclesiastici negligentia in administranda justitia an possit suppleri per Judicem sæculari trahendo Ecclesia- sticos ad suum Tribunal laicale, decif. 28. n. 36.
- Judicis Ecclesiastici quando occupentur temporalitates, vide decif. 28. per totam, & verbo Occupatio tempora- litatum.
- Judices Ecclesiastici dicuntur recipere, & Regiis mandatis obtemperare, quando revocant procedimenta per ipsos facta, aut aliàs contentio- nem firmant, decif. 28. num. 172.
- Judices Ecclesiastici quomodo debeant revocare procedi- menta, dec. 28. n. 173. 174. 175. & 176.
- Judices Ecclesiastici revocare debent procedimenta simplici- ter, & absque protestatione, dec. 28. n. 177.
- Judex Ecclesiasticus delegatus si revocat procedimenta con- tra laicum facta, cessat cognitio per viam violentiæ, dec. 29. num. 61.
- Judex Ecclesiasticus delegatus si comparet ad informandum banchum Regium, & procedit in suo casu, Regia Audientia illum in pace dimittit, dec. 29. num. 63. & aliquando cum expensarum condemnatione partis querelantis, num. 64. & formæ declarationis referuntur, n. 65.
- Judex Ecclesiasticus delegatus, si comparet ad informandum banchum Regium, & non procedit in suo casu, declara- tur per Regiam Audientiam firmæ juris factæ in Curia sæ- culari locum fuisse, & esse, dec. 29. num. 66. & formæ de- clarationis referuntur, num. 67. qua facta declaratione tenetur Judex Ecclesiasticus delegatus revocare procedi- menta contra laicum facta, alioquin proceditur contra illum ad occupationem temporalitatum, num. 68.
- Judex Ecclesiasticus delegatus quando citatur ad informan- dum banchum Regium, debet personaliter comparere eum informaturus, decif. 29. num. 76. secus in Regno Cas- tellæ, num. 77. amplia ut procedat in Cathalonia, etiam si Judex Ecclesiasticus delegatus sit senex, num. 78. limita si Judex Ecclesiasticus delegatus sit infirmus, num. 79. & 80. sublimita si infirmitas sit gravis; secus si levis, num. 81.
- Judex Ecclesiasticus delegatus potest comparere in Re- gia Audientia ad informandum banchum Regium cum Assessore, vel Advocato in causa instructo, decif. 29. num. 86.
- Judex Ecclesiasticus delegatus veniens informaturus ban- chum Regium sedere debet in loco honorifico, & qualis sit in Cathalonia, decif. 29. num. 87. 88. 89. & 90. & qualis in Regno Valentia, num. 91.
- Judex Ecclesiasticus delegatus veniens informaturus ban- chum Regium debet suum processum relinquere in Regia Audientia, & an debeat relinque originale, seu copiam illius, dec. 29. n. 92.
- Judici Ecclesiastico delegato informante banchum Regium, an secuta declaratione sit illi restituendus processus, dec. 29. num. 93.
- Judicem Ecclesiasticum delegatum informantem banchum Regium procedere in suo casu, vel non, declarare de- bet Regia Audientia intra quindecim dies, decif. 29. num. 94. fallit si terminus sit prorogatus, num. 95. & qualis possit esse hæc prorogatio, & de forma Supplica- tionis, num. 96.
- Judex Ecclesiasticus si aliquam regaliæ lædit, vel jura Re- giæ patronatus frangere intendit, si est delegatus citatur ad informandum banchum Regium, decif. 29. num. 109. & si est ordinarius, cum eo firmatur contentio juxta concor- diam, num. 110.

- Judices Ecclesiastici tam ordinarii, quàm delegati, si vim inferunt tam laicis, quàm Clericis, Dominus Rex seu ejus Regia Audientia se intromittere potest ad tollendas violentias, decif. 29. num. 111. & in quibus casibus remissivè, num. 311.
- Judex Ecclesiasticus si non defert appellationi sui subditi, intromittit se Rex, decif. 20. num. 213.
- Judex Ecclesiasticus vim inferens si est delegatus citatur ad banchum Regium, & si est ordinarius, cum eo firmatur contentio juxta concordiam, decif. 19. num. 122.
- Judices Ecclesiastici ordinarii si de jurisdictione contendunt ad quam est recurrendum, decif. 32. à num. 2. & de praxi, num. 15.
- Judices Ecclesiastici ordinarii si constituunt unum, & idem Tribunal ut Episcopus, & ejus Vicarius generalis, non datur inter eos materia contentionis, decif. 32. num. 6.
- Judices Ecclesiastici delegati si de jurisdictione contendunt, ad quem est recurrendum, decif. 33. à num. 1. & de praxi, num. 29.
- Judices Ecclesiastici ordinarii, & delegati si de jurisdictione contendunt, delegatus cognoscit, an sua sit jurisdic-tio, decif. 34. num. 1.
- Judex Ecclesiasticus quando Clericum actualiter degrada-tum tradit Curia seculari, debet efficaciter pro eo inter-cedere, ut non moriatur, decif. 35. num. 80.
- Judex Ecclesiasticus ordinarius potest se intromittere de causa, si delegatus Ecclesiasticus excedat in sua commif-sione, vel contra formam commissionis procedat, decif. 34. num. 141.
- Judices Ecclesiastici ordinarii, & Conservatores si de jurisdic-tione contendunt, per quos contentio declaranda sit, dec. 34. n. 142. & 145. & de praxi, n. 148.
- Judex Ecclesiasticus ordinarius, vide verbo Episcopus.
- Judex Ecclesiasticus delegatus, vide verbo Delegatus.
- Judex brevis Apostolici, vide verbo brevis Apostolici Ju-dex.
- Judex Ecclesiasticus, vel secularis quis debeat cognosce-re de habitu, & vestibus Clericalibus, decif. 2. num. 12. 13. & 14.
- Judex Ecclesiasticus vel secularis quis debeat cognoscere, an reus sit ab Ecclesia extrahendus: referuntur opiniones, decif. 2. 24. num. 31. 32. 33. & 34. sed ex Constitutione Gregorii Decimi Quarti indubitatum est, quòd cognosce-re debet Ecclesiasticus, 25. quacumque Dignitate Judex secularis perfulgeat, num. 36. etiam si sit Rex vel Impe-rator, num. 37. fallit si Episcopus recusaverit dare licen-tiam extrahendi, num. 18.
- Judex Ecclesiasticus, vel secularis quis debet cognosceret de jure communi, an reus gaudeat vel non immunitate Eccle-siæ, referuntur opiniones, decif. 2. n. 39. 40. 41. 42. & 43. sed ex Bulla Gregorii Decimiquarti pertinet ad Episcopum, seu ab eo deputatum, num. 44. Sede Episcopali vacante ad Vicarium Capituli, n. 45.
- Judicum Ecclesiasticorum, & secularium Regionum ordina-riorum contentiones terminandi, & decidendi in Catha-lonia praxis hodierna refertur, dec. 6. quæ servatur in Re-gno Aragonum, num. 10. in Regno Valentia, num. 11. & in Regnis Sardinia, Majoricarum & Insulis Minoricarum, & Ivicæ, num. 12.
- Judex Ecclesiasticus, & secularis in Regno Aragonum illis in casibus in quibus competentiam firmare non tenentur, si de facto illam firment, ac litteris inhibitoriis cum nomi-natione Arbitrii respondeant, & per Cancellarium decla-retur competentia, nihilominus Judex, qui competen-tiam firmare tenebatur, potest in causa ad ulteriora pro-cedere, decif. 15. num. 4.
- Judices Ecclesiastici, & seculares se invicem juvare tenen-tur, & mutuo auxilium præstare, decif. 20. n. 34.
- Judices Ecclesiastici, & seculares pares sunt in his, quæ pertinent ad præstandum sibi mutuo auxilium, decif. 26. num. 35.
- Judex secularis si quæstio est facti, cognoscere potest de cau-sis alioquin spiritualibus, decif. 2. n. 8. 9. & 10.
- Judex secularis non cognoscit de jure communi de quæstio-ne facti, an quis sit Clericus, decif. 2. n. 11.
- Judex secularis cognoscit de Clericatu, & habitu ad effectum tantum remittendi Clericum ad Judicem Ecclesiasticum, decif. 2. n. 16. intellige, n. 17.
- Judex secularis si notoriè sibi constiterit reum non esse Cle-ricum, potest Judici Ecclesiastico remissionem denegare tamquam calumniosam, decif. 2. n. 18.
- Judex secularis interim dum pendet causa Clericatus, deti-net in suis carceribus Clericum captum in habitu laici, dec. 2. num. 21. etiam extante fama publica, quòd esset cler-icus, num. 22.
- Judex secularis, seu pars privata, potest in Regno Castellæ recurrere ad superiorem Ecclesiasticum à declaratione Ju-dicis Ecclesiastici inferioris super Clericum, vel immuni-tate Ecclesiæ, decif. 2. num. 52. aut ad Regium Senatam,
- seu ad Regias Audientias pro vi judicis Ecclesiasti auferen-da, num. 53.
- Judex secularis extrahit in Cathalonia reum ab Ecclesia in casibus exceptis nulla petita licentia à Judice Ecclesiasti-co, 3. num. 19. & in Regnis Aragonum, num. 20. Lusita-niæ, num. 21. Valentia, num. 22. Castellæ, num. 23. in ducatu Sabaudia, & Regno Francia, n. 24. & de generali consuetudine, num. 25.
- Judex secularis non est incapax ad cognoscendum de causis temporalibus Clericorum, decif. 7. num. 42.
- Judices seculares Regii ordinarii qui dicantur, cum quibus Curia Ecclesiastica ordinaria contentionem firmare tenetur, vide verbo contentionem firmare tenetur Curia Ecclesiastica ordinaria.
- Judices seculares Regii ordinarii qui non dicantur cum qui-bus Curia Ecclesiastica ordinaria contentionem firmare non tenetur, vide verbo Contentionem firmare non te-netur Curia Ecclesiastica.
- Judex secularis an possit stante consuetudine reum confu-gientem ad Ecclesiam vinculis, & catenis in Ecclesia detinere, absque consensu Judicis Ecclesiastici, opinio nega-tiva, dec. 9. num. 40. opinio affirmativa, num. 41. intellige extante dubio an reus gaudeat immunitate Ecclesiæ, nu. 42. nisi delicta essent scandalosa, & mali exempli, n. 43.
- Judex secularis ne reus fugiat, potest ponere custodes, & satellitibus obsidere Ecclesiam, decif. 3. num. 44.alaria autem satellitum solvenda sunt ex pecuniis Regiæ Cu-riæ, num. 45.
- Judex secularis non potest prohibere, ne subministrentur reis alimenta ad Ecclesiam confugientibus, etiam si esset certum non gaudere immunitate Ecclesiæ, aded ut non va-leat consuetudo in contrarium, decif. 9. n. 46.
- Judex secularis non potest impedire, quin reus exeat ab Ec-clesia ad exonerandum corpus, dec. 9. num. 47. intellige si intra fines Ecclesiæ non fuerit alius locus opportunus ad perficiendum dummodò statim redeat, & non se recipiat in domibus extraneorum, nec egrediatur ultra spatium triginta passuum, n. 28.
- Judex secularis per modum causæ potest pronuntiare exce-ptionem oppositam immunitatis Ecclesiæ non compete-re, decif. 9. n. 86.
- Judex secularis an possit punire Clericos falsis ponderibus, & mensuris utentes, dec. 11. n. 66. 67. & 68.
- Judex secularis incompetens quis dicatur, ut cum eo conten-tio nam procedat, dec. 11. n. 69. 70. 71. & 72.
- Judex secularis ordinarius habet intentionem fundatam con-tra omnes, & quoscumque in suo territorio existentes, decif. 13. num. 4. aded ut contrarium asserentibus incumbat onus probandi privilegium exemptionis, n. 5.
- Judex secularis dum sit processus in Curia Ecclesiastica super titulo Clericatus, & postquam fuit citatus, non potest procedimenta aliqua facere, dec. 13. n. 12.
- Judex secularis postquam est citatus per Judicem Ecclesiasti-cum ad videndum jurare testes de violenti extractione ab Ecclesia, non potest aliquid innovare, dec. 13. n. 20. nisi transferit tempus considerabile, n. 21. & si aliqua proce-dimenta fecerit, sunt contra jus, sed non contra con-sultationes, n. 22.
- Judex secularis primas litteras contentionis expedire non potest verbis præceptivis, sed verbis deprecativis & quæ illa dicantur, dec. 13. n. 34. & 35.
- Judex secularis quando aliam Judicem requirit, tam Ec-clesiasticum quàm secularem, uti debet verbis depre-cativis, & non præceptivis, & quæ illa dicantur, dec. 13. n. 39.
- Judex secularis in litteris contentionis honorem debitum servare tenetur Judici Ecclesiastico, dec. 13. n. 44. & 45.
- Judex secularis ordinarius ille solum expedire potest litte-ras contentionis Judici Ecclesiastico, & illas ei notifica-re, in cujus territorio ordinarius Ecclesiasticus ha-bet suum Tribunal, ille autem Judex secularis in cujus territorio non habet Judex Ecclesiasticus Tribunal litte-ras requisitorias subsidiarias expedire debet, dec. 13. n. 55. quibus Judex requisitus parere tenetur, n. 56. fallit in Judicibus qui habent jurisdictionem generalem in to-ta Provincia subjectivè ad suum Tribunal, dec. 13. nu. 57.
- Judex secularis remittens causam Judici Ecclesiastico non potest statuere, & præfigere terminum intra quem de illa cognoscat, dec. 24. n. 92. limita nisi remissus fuisset morosus in probanda exceptione, n. 93.
- Judex secularis opponenti exceptionem remittendam Judi-ci Ecclesiastico non potest terminum statuere ad produ-cendum coram eo ea, quæ vult in Curia Ecclesiastica producere, dec. 24. n. 94.
- Judex secularis potest mutare reum de una Ecclesia ad aliam, ut securior sit ejus custodia, dec. 24. n. 121.
- Judex secularis potest in Ecclesia auferre à reo arma pro-hibita, dec. 14. n. 132.

- Judex secularis potest auferre à Clericis tam in minoribus, quam in sacris constitutis arma prohibita absque metu censurarum, decis. 24. n. 133. nec tenetur illa Judici Ecclesiastico restituere, n. 134. imò potest ea in loco publico affigere, n. 135.
- Judex secularis qui obtinuit in contentione taxat in Catalonia, & Aragonia expensas etiam contra Clericum, quando Cancellarius enim in expensis condemnavit, d. 26. n. 19. secus in Regno Valentia, n. 21. quod est conforme juri communi, n. 20.
- Judex secularis coram quo Clericus litigat, potest hujusmodi Clericum retardantem opponere exceptionem fori declinatoriam in expensis condemnare, & illas taxare, dec. 26. n. 22.
- Judex secularis in omnibus casibus in quibus Clericus coram eo litigat, si veniat in expensis condemnandus potest illum in expensis condemnare, illas taxare decis. 26. n. 23.
- Judex secularis an possit facere executionem contra bona Clerici per eum condemnati, decis. 26. n. 24. opinio affirmativa, n. 25. & hæc antiquitus observabatur in Catalonia, n. 27. opinio negativa, n. 26. & hæc observabatur in Regno Aragon. n. 28. hodie verò observatur in Catalonia distinctio inter bona mobilia, & immobilia Clerici, nu. 29. & 30. potest tamen Judex secularis facere executionem sententia à se lata contra bona Clerici condemnati absque invocatione brachii Ecclesiastici in pluribus casibus, n. 46. Primus est in causis feudalibus in quibus Dominus feudi, & si laicus sit nedum cognoscit adversus Clericum, n. 47. sed etiam sententiam executioni mandat absque assistentia, & invocatione brachii Ecclesiastici n. 48. Secundus casus est, in causis Regii Patrimonii in quibus Princeps secularis cognoscit adversus Clericum, & suam sententiam executioni mandat absque invocatione auxilii Judicis Ecclesiastici, n. 49. Tertius casus est, in illis casibus in quibus Judex secularis cognoscit de causis Clericorum ex permissione juris canonici, habet executionem in bonis ipsius Clerici absque invocatione brachii Judicis Ecclesiastici, n. 52. & 53. Limita primò, dummodo principaliter agitur de lege feudi, seu regalium, aliàs secus, n. 54. Limita secundò, dummodo causa feudalis seu de regalibus vertatur inter Fiscum, & privatum, secus inter duos privatos, n. 55. Limita tertio, dummodo executio fiat contra bona Clerici condemnati; secus contra personam, n. 56.
- Judex secularis auxilium Judicis Ecclesiastici implorare potest, & Judex Ecclesiasticus tenetur illi impartiri, dec. 16. n. 36.
- Judex secularis non potest compellere Judicem Ecclesiasticum ad sibi præstandum auxilium, d. 26. n. 37.
- Judex secularis potest adire per appellationem Metropolitanam, ut compellat Judicem Ecclesiasticum ad sibi præstandum auxilium, dec. 38.
- Judex secularis potest recurrere in Regno Castellæ ad Regia Prætoria, si Judex Ecclesiasticus denegans sibi auxilium appellationi non detulerit, d. 26. n. 39.
- Judex secularis in Catalonia quoties sibi denegatur auxilium à Judice Ecclesiastico, non adit Metropolitanam, sed procedit Dominus Rex per occupationem temporalitatem, & alia juris remedia, decis. 26. n. 40. fallit si Judex Ecclesiasticus justè negaret auxilium, n. 41.
- Judex secularis captis pignoribus potest ad solutionem compellere Clericum, qui ex negotiatione teneturolvere gabellam, decisione 20. n. 30.
- Judex secularis potest pro pignore retinere animalia Clericorum damnum dantia donec damnum refarciatur, d. 26. n. 51.
- Judex secularis non tenetur auxilium impartiri Judici Ecclesiastico pro exequenda sententia injusta, d. 26. n. 75. nec si fuerit sententia nulla, n. 76. vel lata juris ordine non servato, nu. 77. vel per Judicem incompetentem, n. 78. vel si ab ea fuerit appellatum, num. 79. intellige num. 80.
- Judex secularis si urgeatur ab Ecclesiastico per censuras ad sibi præstandum auxilium, & ille concedendum non esse videat, potest ab eo ad superiorem appellare, d. 26. n. 81. sed in Catalonia, & Regnis Coronæ Aragonum potest firmare contentionem juxta nostram concordiam, n. 82.
- Judex secularis quando reus per Inquisitores declaratur hæreticus, & relaxatur brachio seculari, non potest de meritis, & viribus illius condemnationis, & sententia cognoscere, sed debet clausis oculis illorum sententiam exequi d. 30. n. 39.
- Judex secularis lata sententia per Inquisitores adversus hæreticum, eum tradit ad strangulandum, & flammis comburendum, d. 30. nu. 40. & quomodo practicetur in Catalonia, & in aliis Regnis, tam adversus hæreticum præsentem, quam absentem, n. 41.
- Judici seculari extrahenti reum ab Ecclesia non licet armis resistere, d. 28. n. 11.
- Judicis secularis negligentia in administranda justitia potest suppleri per Judicem Ecclesiasticum, trahendo laicos ad suum Tribunal Ecclesiasticum, d. 28. n. 37. fallit in Catalonia, & reliqua parte Hispania, n. 38.
- Judex secularis lata per Inquisitores sententia condemnatoria contra Sodomitam eum tradit ad strangulandum, & flammis comburendum, d. 30. n. 120.
- Judex secularis punito reo, si non morti tradat, tenetur illum relaxare inquisitoribus eum petentibus, ut puniant & de causa cognoscant, d. 30. nu. 179. fallit si talis reus esset à Judice seculari nulliter captus, n. 180.
- Judex secularis cui traditus est Clericus actualiter degradatus, non potest de viribus sententia degradationis cognoscere, d. 34. n. 82. intellige n. 82.
- Judex secularis an possit capere Ecclesiasticos resistentes jurisdictioni seculari, vel eam impediens ad effectum eos remittendi ad suum superiorem, eosque punite poena pecuniaria in bonis suis, d. 34. n. 109.
- Judex secularis an possit punire de falso Clericum coram eo falsum deponentem, d. 55. nu. 38. opinio affirmativa, n. 39. opinio distinguens, n. 40. opinio negativa, quæ verior est, num. 41.
- Judex secularis de falsitate depositionis Clerici cognoscere potest ad effectum expediendi causam principalem, d. 35. num. 41.
- Judex secularis an possit punire Clericum coram eo falsa testificantem, si Judex Ecclesiasticus illum non puniat, d. 35. nu. 44.
- Judices seculares inferiores delegatus, & ordinarius si super jurisdictione contendunt, delegatus uti major cognoscit an sua sit jurisdictio, d. 38. n. 9.
- Judices seculares inferiores delegati si super jurisdictione contendunt, quis cognoscat ad quem illorum jurisdictio pertineat, variae sunt opiniones, d. 38. n. 10. & 11. & resolutio traditur, n. 12. & 13.
- Judices seculares inferiores ordinarii si de jurisdictione contendunt, quis cognoscat ad quem jurisdictio pertineat, variae sunt opiniones, d. 38. n. 14. 15. & 16. sed veritas est quòd est adeundus amborum superior, ut causam contentionis declaret, n. 17. fallit si non subdantur eodem Principi, n. 29.
- Judex criminalis potest tantum cognoscere de causis criminalibus, & non de civilibus, decis. 35. num. 3. aliàs processus est nullus, n. 4. etiam si in judicem criminalem ex consensu partium fuerit jurisdictio prorogata num. 5. ac etiam in causis criminalibus civiliter intentatis num. 6. limita ut procedat quando principaliter agitur de causa civili; secus quando incidenter, nam tunc Judex criminalis de articulo civili incidenti cognoscere potest ratione connexitatis, n. 7.
- Judex criminalis qui de furto cognoscit non solum condemnat reum ad poenam pro furto debitam, sed etiam incidenter ad restitutionem rerum furto substractarum, d. 35. n. 8. sive Judex criminalis procedat ex officio per inquisitionem, n. 9. sive etiam per viam accusationis nu. 10. imò tenetur id facere etiam parte non petente, n. 11. aliàs si hoc facere neglexerit peccat mortaliter, n. 12. & de suo in solidum parti tenetur, n. 13.
- Judex criminalis, non cognoscit de articulo civili incidenti, quando articulus civilis incidens tangit aliam personam, contra quam Judex criminalis non habet jurisdictionem, d. 35. n. 15.
- Judex criminalis cognoscens incidenter de articulo civili tunc demum potest condemnare reum ad interesse partis, quoties de delicto constat per confessionem ipsius rei, secus si per contumaciam; vel per testes, decis. 35. num. 16. sed contrarium in utroque casu, num. 17. 18. & 19.
- Judex criminalis ita demum cognoscens incidenter de articulo civili potest condemnare reum ad interesse partis quando condemnat illum ad poenam ordinariam, & est confessus, vel convictus, secus si non est confessus vel convictus, etiam si illum condemnet ad aliquam poenam extraordinariam d. 35. num. 20. nisi poenam extraordinariam imponat propter beneficium minoris ætatis, nu. 21. vel nisi reus fateatur delictum puta homicidium, & dicat illud fecisse ad sui defensionem, n. 42.
- Judex criminalis post latam sententiam criminalem super interesse pronuntiare non potest d. 35. n. 24.
- Judex criminalis absolvens reum à criminali non potest civiliter eum condemnare ad interesse partis decis. 35. num. 24.
- Judex criminalis reum non condemnans, nec expressè absolvens, an possit pronuntiare super actione civili ex crimine descendente, d. 35. n. 25.
- Judex criminalis an possit cognoscere de actione civili ante sententiam, si pars super hoc intulerit, d. 35. n. 26.

- Judex criminalis cognoscit de causa ruptæ salvaguardiæ, d. 35. n. 91.
- Judex criminalis non potest adiri, quamvis dubium sit declaratum pro antea factis, dec. 35. n. 124.
- Judex criminalis vel civilis, quis sit in causa spoli, d. 35. à n. 73. ad 77.
- Judex criminalis, vel civilis quis sit in causa damni dati, d. 35. n. 79.
- Judex criminalis, vel civilis quis cognoscat de causa contra banni, & fraudum duanæ, sive gabellarum, decif. 35. n. 89.
- Judex criminalis, vel civilis quis cognoscat de causa, in qua agitur de contractu illicito, d. 35. n. 90.
- Judex civilis potest tantum cognoscere de causis & non potest se intromittere de criminalibus, d. 35. n. 30. aliàs judicium redditur nullum, etiamsi prorogatum fuerit, n. 31. Limita primò, quando Judex civilis cognoscit de aliquo crimine civiliter, nu. 32. Limita secundò, ut Judex civilis possit incidenter cognoscere de criminali, n. 33. dummodo causa criminalis incidens sit talis, ut sine ea civilis terminari non possit, n. 34.
- Judex civilis punit falsos testes coram eo ministratos, d. 35. n. 35. pœna scilicet extraordinaria, n. 36. fallit in Cathalonia, n. 37.
- Judex civilis cognoscit de causa interdicti interim d. 35. n. 68. nisi daretur violentia cum armis, n. 69.
- Judex civilis an sit Judex causæ habilitationis, vel inhabilitationis, seu privationis officii, d. 35. n. 80. & quid officii, privati, numer. 81. & quid officii publici, numer. 82. & 83.
- Judex civilis est Judex causarum appellationum, & recursum causarum syndicatus, d. 35. n. 85.
- Judex civilis est Judex causæ, in qua petitur de removendo tutore ut suspecto d. 35. n. 86.
- Judex civilis cognoscit, quando agitur de privanda dote uxore ob adulterium, d. 45. n. 87.
- Judex civilis cognoscit de causa in qua agitur ad pœnam conventionalem pacis, & treguæ fractæ, decisione 15. num. 88.
- Judex unius territorii non potest facere executionem in bonis in alieno territorio sitis nisi cum litteris requisitoriis, d. 2. n. 28.
- Judices non ambitione, sed zelo justitiæ debent movere, & decidere contentiones, d. 2. n. 34.
- Judices facientes, & observantes statuta contra Ecclesiasticam libertatem, excommunicationem incurrunt, dec. 7. nu. 4.
- Judices causarum quæ in prima instantia tractantur in officio Magistris Rationalis Cathalonix, sunt Assesores Baulix generalis, d. 10. n. 138. & qui sint Judices in casus appellationis, n. 139. vers. quid.
- Judices reclamationum Curix Vicarii Barcinonæ & Judices tabulæ, ac Judices appellationum causarum syndicatus compelli possunt ad faciendum verbum, tam in Regia, quam in Viceregia Audientia, & solum recipitur tertia pars salarii, d. 10. n. 160.
- Judex competens militum quis sit, vide verbo Capitaneus generalis, & verbo Milites.
- Judices sua manu litteras contentions subscribere debent, d. 13. n. 58.
- Judices veri contentionum sunt Arbitri, d. 16. n. 37.
- Judex potest cogi quis esse nisi rationabilem causam atleget, d. 16. n. 38.
- Judex non potest se ipsum suspectum reddere, decisione 16. num. 39.
- Judices tabulæ sunt ordinarii, d. 16. n. 43.
- Judices quando contendunt, cujus sit jurisdictio, ambo in declarando concurrere debent, d. 16. n. 59.
- Judices Regiæ Curix, Regens Cancellariam & Fiscus Advocatus semper existunt in loco, ubi extat Locumtenens generalis suæ Majestatis, d. 17. n. 26.
- Judices Regiæ Curix si non sunt in loco, & Vicaria, ubi est Locumtenens generalis suæ Majestatis, non habent aliquam jurisdictionem, d. 17. n. 26.
- Judex suspectus vide verbo suspectus.
- Judex ordinarius testem coram se falso deponentem, & si nullam in eo habeat jurisdictionem pœna extraordinaria punire potest, d. 21. n. 47. amplia etiamsi Judex ordinarius tantum cognoscat de causis civilibus, numero 48. amplia etiamsi testis exceptus sit à jurisdictione illius Judicis, nu. 49.
- Judex delegatus testem coram se falso deponentem punire potest, d. 21. n. 52. intellige si est Principis delegatus, n. 53. secus si est delegatus inferioris à Principe, nu. 54. nisi ejus potestas non esset restricta, n. 55.
- Judex ordinarius pœna ordinaria punire potest testem, qui coram alio Judice falsum deposuit, d. 21. n. 58.
- Judices sæpè fallunt præsumptiones, & conjecturæ, d. 21. num. 73.
- Judex cui sit delinquentis remissio, non debet stare processui judicis remittentis, decisione 21. numero 122.
- Judices dum pendet contentio jurisdictionis, nesciunt quis ipsorum erit Judex, d. 22. n. 7.
- Judices propter interesse jurisdictionis quam in causa prætendunt, sunt loco partis, d. 22. n. 8.
- Judices consilium suorum Assessorum sequi præcisè non tenentur, d. 23. n. 44.
- Judex aliquid injustè faciens de consilio sui Assessoris excusatur in syndicato, d. 23. n. 62.
- Judices plures esse expedit reipublicæ, qui justitiam admittunt, d. 13. n. 54. & 55.
- Judices judicare debent secundum allegata, & probata, d. 24. n. 5. etiamsi sint Supremi Senatores, n. 6. tam in civilibus, quam in criminalibus, nu. 7. sive minoribus n. 8. fallit in Cancellario qui casus contentionum judicat secundum Deum, & suam conscientiam, n. 9. & quid operentur talia verba secundum Deum, & suam conscientiam à n. 10.
- Judex in casibus quibus potest judicare secundum Deum, & suam conscientiam sententia non valet sine juramento parte petente, fallit in viro Nobili, & magnæ excellentiæ, d. 24. n. 19.
- Judex si est dubius de sua jurisdictione, & ab Episcopo excommunicetur, est verè excommunicatus, decisione 24. n. 40.
- Judex an teneatur causam in sententia exprimere, vide dec. 24. à n. 46. & vide verbo Motiva.
- Judex ex officio absque partis instantia an possit proferre, & publicare sententiam, vide, d. 24. à nu. 198. & vide verbo Sententia.
- Judex observans statutum appellationem, & recursum removens contra Ecclesiasticam libertatem peccat, d. 25. n. 19. limita si ipse sincero corde credat ejus observantiam Reipublicæ necessariam fore, n. 47.
- Judex competens quis sit litis civilis inter Episcopos, dec. 32. n. 8.
- Judex competens quis sit litis civilis inter Episcopum, & Clericos subditos, d. 32. à n. 10.
- Judex non potest ad ulteriora in causa procedere recusationis causa pendente, d. 33. n. 9. intellige, n. 10.
- Judices inferiores possunt consulere superiorem, & in aliquibus casibus id facere de necessitate tenentur, d. 37. n. 5. intellige dummodo tantum consulant de quæstione juris, n. 16. & jus sit dubium & ambiguum, n. 17. secus si est certum, & clarum, ita ut non contineat dubium probabile n. 18.
- Judex in causa propria quis esse nequit, d. 37. n. 2. 27. fallit in Principem n. 3. & 28.
- Judex utrum possit cognoscere, an sua sit jurisdictio, dec. 38. n. 1. resolvitur affirmativè, n. 2. sive sit Judex ordinarius, sive delegatus, n. 3. non solum quando partes inter se contendunt de jurisdictione Judicis, verum etiam si contentio sit inter Judicem, & partem, n. 4. etiam si sentiret commodum sportularum, & expensarum litis, n. 5. & si se pronuntiat incompetentem, potest agere in expensis condemnare, n. 6.
- Judex in quibus casibus potest cognoscere an sua sit jurisdictio, d. 38. n. 7.
- Judex cognoscit an sua sit jurisdictio, quando controversia est inter ipsas partes, vel inter ipsum Judicem, & partem, ut quando controversia de jurisdictione est inter duos Judices, tunc Judex non cognoscit, an sua sit jurisdictio, sed quis isto casu cognoscat, decisione 38. numero 8.
- Judex qui habet jurisdictionem, inhibere potest alteri Judici etiam parti, ne ad ulteriora procedat d. 38. n. 59. intellige, n. 60.
- Judex inhibitus parere tenetur Judici inhibenti, si inhibens in causa habet jurisdictionem, d. 38. n. 61.
- Judex inhibitus si vider ipsum esse Judicem competentem, & in causa habere jurisdictionem, non tenetur superferre in causæ cognitione, sed potest ad ulteriora procedere, d. 38. nu. 61. & de praxi litterarum responsivarum, n. 63.
- Judicandum quomodo erat antiquitus in Cathalonia deficientibus usaticis, & juribus patriæ, & quomodo postea, & quomodo hodie, & quomodo in aliis Regnis d. 24. à num. 182. ad 197.
- Judicium novum formari non potest ad decisionem eorum, quæ in alio Judicio decisa sunt d. 12. n. 47.
- Judicio alicujus ubi quid committitur, potest judicium ferre quocumque modo sibi de veritate constet, d. 11. n. 85.
- Judicium competentiarum est levissimi præjudicii, decif. 25. n. 32.
- Judicium ubi est coeptum, ibi finem accipere debet, dec. 36. n. 33.
- Judicium universale trahit ad se particulare, d. 36. nu. 36. five

- sive iudicium universale fuerit prius, sive posterius intentatum, n. 37.
- Judicium in quo de hereditate, legitima, peculio, & quolibet patrimonio agitur, est universale, d. 36. n. 38.
- Judicium concursus, creditorum est universale, decis. 36. n. 30.
- Judicium intentatum per filium contra creditores patris pretendendo non teneri solvere censuales, violaria, & cambia per patrem suum vendita est universale, decis. 36. n. 43.
- Judicium tutelæ, pro socio, & negotiorum gestorum, quod generale est, coram uno, & eodem Iudice tractandum est, d. 36. n. 44.
- Julius Papa Tertius confirmavit concordiam Regine Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum, & illam Regni Sardinie Majoricarum, & Insulis Minoricarum, & Ivicæ communicavit, d. 7. n. 88. & bulla refertur, n. 89. & iterum illam confirmavit, & Regno Valentie communicavit, d. 7. n. 90. & eam etiam communicavit Diocesi Carthaginensi intra limites Regni Valentie, dec. 7. n. 91. & bulla refertur, n. 92.
- Juramentum in supplementum coram Cancellario competentiarum locum non habet, dec. 31. n. 101.
- Juramentum in supplementum coram Cancellario competentiarum locum non habet, d. 80. nu. 6.
- Jurisdicção extra territorium exerceri non potest, decis. 72. num. 15.
- Jurisdicção in Ecclesia per Iudicem sæcularem exerceri non potest, decis. 71. n. 13. intellige, n. 6.
- Jurisdicção spiritualis, & Ecclesiastica separata, & distincta est à jurisdictione sæculari, & temporali, d. 2. n. 1.
- Jurisdicção spiritualis, & Ecclesiastica non est confundenda cum sæculari, d. 2. n. 2.
- Jurisdictionis contentio inter Iudices Ecclesiasticum, & sæcularem declaratur de jure communi per solum Ecclesiasticum, d. 1. n. 3.
- Jurisdictionis contentio inter Iudices Ecclesiasticum, & sæcularem super clericatu deciditur de jure communi per Ecclesiasticum, d. 2. n. 4.
- Jurisdictionis est, & non ordinis cognoscere de causis criminalibus Clericorum, d. 7. n. 114.
- Jurisdictionem non qui exercet, sed qui præcepit exercendam, jus dicere videtur, d. 7. nu. 121.
- Jurisdicção ordinaria datur à lege, d. 8. n. 30.
- Jurisdicção ordinaria non conquiescit per adventum superioris, decis. 10. num. 82. nisi major, & minor Magistratus reperiantur in Provincia in eadem Civitate, Villa, vel loco, n. 82.
- Jurisdicção ordinaria morte concedentis non expirat, dec. 10. n. 83.
- Jurisdicção Locumtenentis an expiret per mortem officialis, qui eum constituit, d. 10. nu. 97. fallit negativa sententia, quando Princeps specialem Locumtenentem constituerit, n. 98.
- Jurisdicção Bajuli generalis per duos privatos prorogari potest, d. 10. n. 67.
- Jurisdicção Consulum Logie Maris an sit ordinaria, & ad quas causas extendatur, vide, d. 10. à n. 130. ad 250. & 87. ad 250. & vide verbo Consules Logie Maris.
- Jurisdicção sæcularis ordinaria habet intentionem fundatam contra omnes, & quoscumque in suo territorio existentes, d. 13. n. 4. adeo ut contrarium asserentibus incumbat onus probandi privilegium exemptionis, n. 5.
- Jurisdicção Ecclesiastica est major, & excellentior sæculari, d. 13. n. 20.
- Jurisdicção ordinaria non potest dari sine territorio vel subjektivè, vel faltem circumscriptivè, dec. 16. n. 42. sed contrarium, n. 45.
- Jurisdictionem alienam nefas est turbare, d. 27. n. 8.
- Jurisdictione concessa, censentur concessa omnia, sine quibus jurisdictionis exerceri non potest, d. 17. n. 13.
- Jurisdictionis nullum actum exercet Rex, seu ejus Regia Audientia, quando Iudex Ecclesiasticus delegatus venit informaturus banchum Regium, d. 29. n. 111.
- Jurisdictioni ordinariæ Episcoporum in causis fidei per delegatam jurisdictionem quam Inquisitores exercent, non est omnino derogatum, d. 30. n. 26.
- Jurisdicção Inquisitorum in causis Ministrorum, Officialium, & Familiarium Sancti Officii an sit Ecclesiastica, vel Regia d. 10. n. 41.
- Jurisdicção Inquisitorum prorogari potest de causa ad causam, & de persona ad personam, d. 30. n. 138.
- Jurisdicção Præregis est major, quàm Capitanei generalis, d. 32. n. 37. fallit quoad modum procedendi n. 39.
- Juris quæstio ubi vertitur, contentio non procedit, d. 12. n. 31. Limita primo, ubi quæstio juris vertitur simul cum factò, n. 35. Limita secundo, ubi jus est dubium, & intricatum, n. 37.
- Jus de sui natura semper est certum, d. 12. n. 3.
- Juris quæstio quæ dicatur, decisione 12. numero 33.
- Juris quæstio simul cum factò quæ dicatur, d. 2. nu. 20. & d. 22. n. 36.
- Juris dubii, & intricati articulus æquiparatur quæstioni facti, d. 12. n. 38.
- Jus dubium intricatum quod dicatur, d. 35. n. 24. & 25.
- Jus Canonicum, & non civile servare debet Cancellarius in decisione causarum contentionum, tam ubi agitur de privilegio fori, quàm ubi agitur de immunitate Ecclesiæ, d. 24. n. 180. & 181.
- Jus Canonicum servandus est, in materia immunitatis Ecclesiæ, d. 67. n. 2. & quando jus civile.
- Justitia per plures præsertim viros doctos melius administratur, d. 23. n. 54.
- Justitia Aragonum respondere tenetur consultationibus interpositis per officiales, d. 33. n. 18. intellige si dubium est probabile, n. 20.
- Justam causam litigandi habens an evitet condemnationem expensarum, vide, d. 22. à n. 99. ad 103. & vide verbo Expensæ.
- Justa causa litigandi in dubio contra victum præsumitur, d. 22. n. 104.
- Justa causa litigandi quæ dicatur, d. 22. n. 105.

L

- L**æsa Majestatis crimen est atrox, & illius cognitio contra Clericum pertinet ad Iudicem brevis Apostolici, d. 34. n. 110. & 111. & qua poena puniatur, n. 14.
- Laicus solutus stuprator virginis sine vi, qua poena puniatur de jure civili, d. 89. n. 10. & qua poena puniatur de jure canonico, n. 11.
- Laicus uxoratus virginis stuprator sine vi, qua poena puniatur, d. 86. n. 12. & qua stuprans virginem sub colore, & promissione contrahendi matrimonium cum ea, n. 13.
- Laicus virginis stuprator sine vi si non vult eam dotare, nec in uxorem ducere, qua poena puniatur, d. 89. n. 16.
- Laicus virginis stuprator cum aliqua vi qua poena puniatur, d. 89. n. 19.
- Laicus virginis stuprator cum magna vi qua poena puniatur, d. 89. n. 20. & 21.
- Laicus non gaudet immunitate Ecclesiæ in atrocissimis delictis pro quibus Clericus degradatur, & Curia sæculari traditur, d. 94. n. 39.
- Laicus vulnerans laicum cum pugione, ense, aut gladio qua poena puniatur, d. 99. n. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. & 22. & qua poena puniatur in Cathalonia, num. 23. 24. 25. 26. & 27.
- Laicus vulnerans laicum in rixa jactu instrumenti manualis qua poena puniatur, d. 99. n. 28. 29. & 30.
- Laicus emittens ictum archabusii contra aliquem etiam vulnerare non secuto, qua poena puniatur, d. 99. num. 40. & quid in Clerico, n. 41.
- Laicus potest Papa potestatem judicandi ex causa concedere respectu certorum Clericorum, & criminum, d. 7. n. 108.
- Laicus potest Papa causas criminales laicorum delegare, d. 7. n. 109.
- Laicus potest Papa jurisdictionem Ecclesiasticam committere non solum quo ad causas civiles, & criminales, sed etiam spirituales, d. 7. n. 110.
- Laicus potest Papa delegare, quæ sunt jurisdictionis; non verò ea quæ sunt ordinis, d. 7. n. 115.
- Laicus causas criminales laicorum Episcopi delegare non possunt d. 7. n. 123. nec laicis unà cum Clericis, n. 124. bene verò causas civiles, & pecunias Clericorum de consuetudine, n. 128.
- Laicus potest esse Assessor in spiritualibus, decisione 7. num. 126.
- Laicus de mandato Episcopi non potest de jure torquere Clericum, secus de consuetudine, d. 7. n. 127.
- Laicus delinquens in Ecclesia per quem Iudicem puniatur remissivè d. 11. sub n. 6.
- Laicus jurisdictionem Iudicis Ecclesiastici prorogare potest sine licentia sui Superioris, d. 12. num. 45. præsertim stante juramento propter quod conveniri potest in Curia Ecclesiastica ad illius observantiam, num. 46. & maxime stante in contractu clausula renuntiationis proprii fori, n. 47.
- Laicus quando convenitur in Curia Ecclesiastica quomodo contentionem firmare debet in Curia sæculari, decis. 13. numer. 2. & quomodo sit respondendum per Curiam Ecclesiasticam, dec. 14. n. 3.
- Laici non possunt esse arbitri super spiritualibus, dec. 16. n. 55.
- Laici simul cum Clerico possunt esse Arbitri super spiritualibus d. 16. n. 60.
- Laici de merè civilibus Arbitri per Ecclesiasticos nominari possunt, d. 16. n. 64. etiam sine consensu Episcopi, n. 55.
- Laicis

- Laici simul cum Clerico possunt esse Arbitri super spiritualibus, d. 16. n. 60.
- Laici de merè civilibus Arbitri per Ecclesiasticos nominari possunt, d. 16. nu. 63. etiam sine consensu Episcopi, nu. 65.
- Laicis potest fieri delegatio per Ecclesiasticos de merè civilibus, 16. n. 66.
- Laici possunt esse arbitratores & amicabile compositores super spiritualibus, 16. n. 67.
- Laici coram Iudice Ecclesiastico regulariter conveniri nequeunt, d. 27. nu. 23. fallit pluribus casibus, remissive, n. 24. fallit etiam quando laici perturbant jurisdictionem Ecclesiasticam, num. 25. item quando laici veniunt contra libertatem & immunitatem Ecclesiasticam, n. 26.
- Laici pulsati per Iudices delegatos quatenus adire debent Regia Tribunalia, d. 29. per totam.
- Laicus fidei iussor Clerici non gaudet privilegio fori, d. 30. n. 143. fallit n. 145.
- Laicus administrator rerum Ecclesiasticarum an sit compellendus rationem reddere coram Iudice Ecclesiastico, an verò conveniri possit coram Iudice seculari, & quid ubi agitur inter ipsos administratores, d. 31. n. 22.
- Laicus conductor fructuum Ecclesiasticorum an possit conveniri actione personali ex locato ad mercedem coram Iudice Ecclesiastico, vel sit conveniendus coram seculari, d. 31. n. 23.
- Laicus hæres Clerici litem cœptam cum defuncto coram Iudice Ecclesiastico apud eundem Iudicem Ecclesiasticum profequi tenetur, lite verò nondum cœpta conveniendus est apud Iudicem secularem, d. 36. n. 71.
- Laicus effectus Clericus post litem cœptam coram Iudice seculari apud eundem Iudicem secularem continuare eam tenetur, dec. 36. n. 72. sed executio per quem Iudicem facienda sit n. 73.
- Laicus effectus Clericus lite nondum cœpta coram Iudice seculari, conveniendus est coram Iudice Ecclesiastico, d. 36. n. 74.
- Laicus obligatus cum guarentigia si postea efficiatur Clericus, an debeat exequi per Iudicem Ecclesiasticum an verò exequi possit per Iudicem secularem d. 36. nu. 75. 76. & 77.
- Laicus Princeps, vide verbo Princeps.
- Laicorum statuta, vide verbo statuta laicorum.
- Laici bona per Iudicem Ecclesiasticum condemnati an possint per eum exequi, vide verbo Iudex Ecclesiasticus.
- Latro publicus non gaudet immunitate Ecclesiæ, dummodo constet esse talem, d. 107. n. 12.
- Latro publicus confugiens ad Ecclesiam non gaudet eius immunitate, d. 107. n. 1. Limita ut procedat quando latro publicus in itineribus palam, & publice sæpius latrocinium commiserit, quo casu non gaudet immunitate Ecclesiæ, secus si semel furatus sit, nam tunc gaudet immunitate Ecclesiæ, num. 2. & idem si bis furatus sit in stratis publicis, n. 6. Sublimita limitationem, ut procedat quando latro publicus impetu, vel casu fortuito in stratis publicis semel furatur, nam tunc gaudet immunitate Ecclesiæ, nu. 7. secus si cum infidiis semel in stratis publicis furatus sit, quo casu non gaudet immunitate Ecclesiæ, n. 8.
- Latro publicus non potest appellare, seu supplicare à sententia contra se lata, d. 106. n. 14.
- Latro publicus quis dicatur, d. 107. n. 15. & 16.
- Latro publicus in quo differat à grillatore viarum, dec. 107. n. 15.
- Latro publicus an dicatur qui sæpius consuetus est furari, d. 107. n. 20.
- Latro publicus an dicatur, etiam si non occidat, d. 107. n. 21.
- Latro publicus an dicatur, si non aggreditur cum armis, d. 107. n. 22.
- Latro publicus an dicatur, si de aliis latrocinii non sit difamatus, d. 107. n. 23.
- Latro publicus qua pœna puniatur, d. 107. n. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 49. & 50.
- Latro publicus ut non gaudeat immunitate Ecclesiæ non requiritur, quòd latrocinetur, sed sufficit quòd veniat ad latrocinandum, & idem est in depopulatore, d. 107. n. 11.
- Latro simplex quis dicatur, d. 107. n. 13. & 14.
- Latro in quo differat à fure, d. 107. n. 18.
- Latro an possit supplicare à sententia contra eum lata, d. 107. n. 54.
- Latro certiorans de transitu itineris qua pœna puniatur, d. 107. n. 45.
- Latronibus publicis deferens pulverem sulphureum, & globulos plumbeos qua pœna puniatur d. 107. n. 45.
- Laudum extra tempus præfixum latum nullum est ex defectu potestatis, d. 16. n. 97.
- Legati à latere attestatio de consuetudine plenam probationem facit, d. 3. n. 33. in fine.
- Legatus Hispaniarum Joannes Baptista Castanens, foros, & pragmaticas competentiarum Coronæ Aragonum approbavit, dec. 7. nu. 82. & fragmentum brevis refertur, n. 83.
- Legati à latere recusari possunt, d. 18. n. 28.
- Lenocinii crimen pessimum, & horrendum est, d. 89. nu. 94. & gravius reputatur delictum quàm adulterium, numero 95.
- Lenones ad Ecclesiam confugientes gaudent ejus immunitate, d. 89. nu. 93.
- Lenones qua pœna puniantur, d. 89. n. 96.
- Lex permittens homicidia ex causa valida est, d. 7. n. 60.
- Lex dat jurisdictionem ordinariam, d. 7. n. 87.
- Lex ubi contentatur præsumptionibus, id expresse dicit dec. 21. n. 67.
- Leges Provinciarum factæ cum assistentia brachii Ecclesiastici habent vim canonis Provincialis, & ligant Ecclesiasticos, & eorum bona, d. 7. n. 85. quod an procedat in ordinativis, & dispositivis, n. 86. fallit si dirimant jura, & immunitatem Ecclesiasticam, n. 87.
- Leges & consuetudines locales ad alias Provincias non extenduntur, d. 37. n. 16.
- Legem superioris non admittendi modus modestior est, & in foro animæ tutior est supplicatio ab illa interposita, d. 119. n. 35.
- Leges Pontificiæ plures receptæ non sunt in aliquibus Regnis, d. 119. n. 43.
- Lex ut obliget necessariò requiritur, quòd publicetur, dec. 119. n. 8.
- Lex obligat etiam si à populo usu recepta non sit d. 119. sed contrarium est verius, n. 12.
- Lex in dubio semper præsumitur usu recepta, d. 119. n. 11.
- Lex potest servari & usu recipi, quoad aliqua, & quoad alia non, d. 119. n. 15.
- Lex ex rationabili causa non recepta; censetur spatio decem annorum per non usum abrogata, d. 119. n. 37. & 38.
- Lex pontificia, ut aboleatur via præscriptionis; spatium quadraginta annorum expostulat, d. 119. n. 39. & 40.
- Lezana *quest. regul. nu. 4. consule. 52. n. 53.* explicatur, d. 90. n. 20.
- Libelli famosi pœna, quæ sit, d. 99. n. 44.
- Libellum famosum componens contra Clericum, quia pœna puniatur, d. 100. n. 12.
- Liber ad Ecclesiam confugere quis dicatur d. 84. n. 7. & 8.
- Limæ januarum Ecclesiæ; cœmeterii, & cujuscumque loci Sacri gaudet immunitate Ecclesiæ d. 48. n. 5.
- Listæ, & securitates quæ sunt in extractionibus officiorum puniuntur in Cathalonia pœna tiremii, dec. 86. num. 47.
- Listæ, securitates prohibita à statuto, an comprehendant tam dantes, quàm accipientes pecuniam, d. 86. n. 48.
- Listæ, & securitates prohibita à statuto, an comprehendant listas Sanctorum, d. 86. n. 49.
- Lis morte rei finitur d. 9. n. 52.
- Lite pendente inter duos privatos nihil est innovandum, d. 22. n. 21.
- Litis civilis inter duos Episcopos quis sit Iudex competens, d. 32. n. 8.
- Litis civilis inter Episcopum, & Clericos ejus sub lites quis sit Iudex competens, dec. 32. à num. 10.
- Litis pendentia exceptio, vide verbo Exceptio litis pendentia.
- Litigosa re alienata in familiarem Sancti Officii potest fieri executio contra eum per Iudicem secularem, d. 30. n. 159. vide à num. 160.
- Litigosa res quæ dicatur, d. 30. n. 163.
- Litteræ contentionis repetitoria, & responsiva si non sint in processu contentio non procedit, d. 12. n. 11.
- Litteras contentionis non potest Iudex Ecclesiasticus expedire, nisi sibi constet reum esse Clericum, d. 13. n. 7.
- In litteris contentionis an teneatur Iudex Ecclesiasticus inferere Bullas Clericatus, & informationem ab eo receptam d. 12. nu. 13.
- Litteræ contentionis quæ ab una Curia alteri scribuntur, quomodo appellentur in Corona Aragonum, d. 13. n. 23.
- Litteræ primæ contentionis continere debent nominationem Arbitri, d. 13. nu. 24. & quid si nominationem Arbitri non continent, num. 25.
- Litteræ contentionis primò nominare debent Officialem Ecclesiasticum, quàm Regium, d. 13. nu. 29. Limita primò si contentio firmetur cum Ptozege, num. 30. 31. & 32. Limita secundò si contentio firmetur cum Gerente Vices generalis Gubernatoris Viceregia procedente, numero 33.
- Litteræ contentionis expediri non debent per Curiam secularem verbis præceptivis, sed verbis deprecativis, ut monemus, requirimus, & hortamur, alias potest Curia Ecclesiastica censuris contra illam procedente, d. 13. n. 34. & 35.

- Litteræ contentionis expediri non debent per Curiam Ecclesiasticam verbis præceptivis, sed deprecativis, ut monemus, requirimus, & hortamur, dec. 13. n. 41. & 42. & quibus verbis utendum sit cum Locumtenente generali Domini Regis.
- Litteræ quas Judex sæcularis scribit alio Judici tam Ecclesiastico quam sæculari, fieri debent verbis deprecativis, & non præceptivis, decif. 13. num. 39. & 40.
- Litteræ primæ quas Judex Ecclesiasticus Judici sæculari scribit etiam in casu implorationis auxilii, fieri debent verbis deprecativis, & non præceptivis, decif. 13. n. 43.
- Litteræ contentionis Curie sæcularis debitum honorem servare debent Curie Ecclesiasticæ, d. 13. n. 44. & 45.
- Litteræ contentionis Curie Ecclesiasticæ debitum honorem servare debent Curie sæculari, dec. 13. n. 46.
- In litteris primis contentionis non potest Curia Ecclesiastica comminare censuras Regiis Officialibus, dec. 13. n. 50. sed qua clausula possit uti, n. 51. & quid contra Locumtenentem generalem Domini Regis, n. 52.
- Litteras contentionis ille Judex Ecclesiasticus potest solum directè expedire Judici sæculari, & illas ei notificare, cui Judex sæcularis subest ratione peccati, litteras requisitorias expedire debet, aliàs contentionem non esse, dec. 13. n. 53. ad quod Judex Ecclesiasticus requisitus consentire tenetur, num. 54.
- Litteras contentionis ille Judex sæcularis ordinarius expedire potest Judici Ecclesiastico, & illas ei notificare, in cujus territorio ordinarius Ecclesiasticus habet suum Tribunal, ille autem Judex sæcularis in cujus territorio non habet Ecclesiasticus Tribunal, litteras requisitorias subsidiarias expedire debet, decif. 13. n. 55. quibus Judex requisitus parere tenetur, num. 56. fallit in Judicibus qui habent jurisdictionem generalem in tota Provincia subjektivè ad suum Tribunal, num. 57.
- Litteræ contentionis sunt manu Judicis subscribendæ, & sigillo Curie muniendæ, & per Notarium in publicam formam reducendæ, decif. 13. n. 58.
- Litteræ contentionis sæcularis præsentari debent, Curie Ecclesiasticæ per portarios, vel Notarios Regios, decif. 13. num. 59.
- Litteræ contentionis Curie Ecclesiasticæ præsentari debent Curie sæculari per suos Nuntios vel Notarios Apostolicos, aliàs declaratur contentionem non esse decif. 13. num. 62.
- Litterarum contentionis præsentatio quæ sit validior & securior, illa quæ sit per Nuntios, vel illa quæ sit per Notarios, dec. 13. n. 61.
- Litteræ secundæ contentionis sunt expediendæ per Curiam sæcularem verbis deprecativis addita solum communicatione pœnarum assuetatum, decif. 73. n. 64.
- Litteræ tertiæ contentionis sunt expediendæ per Curiam sæcularem verbis deprecativis, citatio verò quæ in eis continetur, fit verbis præceptivis, dec. 2. num. 66.
- Litterarum contentionis præsentatis intra quantum tempus sit respondendum cum electione Arbitri, d. 14. n. 3.
- Litteris contentionis si non respondeatur in Catalonia, & Sardinia, quid sit faciendum, decif. 14. num. 7. quid in Regno Valentie, n. 9. & quid in Regno Aragonum, num. 9. 10. & 11.
- Litteris competentia in Aragonia intra tres dies est respondendum, sed non requiritur responsionem intra ipsos tres dies alteri Judici intimari, decif. 14. n. 12.
- Litteræ responsivæ fieri, & repræsentari debent Curie requirenti, & non Curie requisitæ, dec. 14. n. 14.
- Litteræ quæ rescribuntur per Curiam inhibitu vocantur responsivæ, dec. 14. n. 18.
- Litteris contentionis expeditis ab una Curia, si altera firmat dubium, an sit firmanda contentio, prima Curia tenetur respondere dubio cum suis litteris responsivis, aliàs non est contentio, decif. 15. n. 16.
- Litteris locumtenentis generalis statuitur, an Cancellarius sit absens, infirmus, suspectus, vel aliàs impeditus, dec. 19. n. 15. quod est conforme juri communi, n. 14.
- Litteræ compulsoriæ super testibus alibi recipiendis concedi possunt arbitrio Cancellarii, dec. 21. n. 43.
- Litteræ compulsoriæ de tempore unius Cancellarii provisæ pro testibus alibi recipiendis, an testes recipi possunt, si tempore quo recipi debent, adsit alius Cancellarius, dec. 21. num. 45.
- Litteræ monitoriæ si sint exhortatoriæ Curie sæcularis personaliter Judicibus Ecclesiasticis sunt notificandæ, ut contra eos procedi possit per occupationem temporalitatum seu bannimenti, nisi Judices Ecclesiastici consultò se absentarent, & latitarent, ac etiam debent præsentari originaliter, seu illarum copia cum ostensione originalis, dec. 28. num. 142.
- Litteris à Regia Cancellaria expeditis, notificanda est declaratio occupationis temporalitatum & bannimenti, Judici Ecclesiastico recusanti contentionem firmare, d. 28. n. 143. & forma harum litterarum traditur, n. 144.
- Litteræ executoriales expediendæ sunt Officiali Regio pro executione sententiæ bannimenti contra Judicem Ecclesiasticum, dec. 24. num. 148. illarum forma refertur, num. 149.
- Litteræ executoriales super apprehensione temporalitatum expediendæ sunt, decif. 28. num. 154. & illarum forma refertur, num. 155.
- Litteræ primæ, & secundæ quæ Judici delegato mittuntur ad informandum banchum Regium non debent esse præceptivæ, sed monitoriæ & quid in Regnis Coronæ Aragonum, dec. 29. nu. 42. 43. 48. & 49.
- Litteræ monitoriæ quæ à Curia sæculari expediuntur contra Judices Ecclesiasticos delegatos alternativè concipiuntur ut revocent procedimenta, vel veniant ad informandum banchum Regium, dec. 29. n. 62.
- Litteræ monitoriæ quæ expediuntur per Regiam Audientiam, ut Judex Ecclesiasticus delegatus veniat informaturus banchum Regium non continent citationem judicalem, dec. 29. num. 102.
- Locumtenens generalis Domini Regis, vide verbo Prorex.
- Locumtenens Gerentis vices gubernatoris est ordinarius, dec. 10. num. 91.
- Locumtenentem an poterat, antiquitus facere Gerens vices Gubernatoris existens intra Principatum, & quid hodie vide verbo Gerens vices Gubernatoris.
- Locumtenens Gerentis vices Gubernatoris Cathalonie morte Gerentis vices Gubernatoris substituens non expirat, dec. 10. num. 96. 97. & 98.
- Locumtenentis, & Gerentis vices Gubernatoris jurisdictione par, & æqualis, dec. 10. n. 101.
- A Locumtenentis Gerentis vices Gubernatoris sententiis appellatur ad Dominum Regem, dec. 10. n. 102.
- Locumtenens Gerentis vices Gubernatoris potest omnia, quæ potest Gerens vices Gubernatoris, d. 10. n. 103.
- Locumtenens Gerentis vices Gubernatoris gaudet omnibus prærogativis, & honoribus quibus gaudet Gerens vices Gubernatoris, dec. 10. n. 104.
- Locumtenens Magistri Rationalis connumeratur in tertio gradu Magistratum, dec. 10. n. 132.
- Locumtenens Magistri Rationalis non gubernat nisi absente, vel impedito Magistro Rationali, dec. 10. n. 133.
- Locumtenens Magistri Rationalis absente, vel impedito Magistro Rationali gaudet omnibus prærogativis Magistro Rationali concessis excepta præcedentia, nisi totum corpus Officii Magistri Rationalis sit junctum, decif. 10. num. 134. & 135.
- Locus Religiosus, etsi de jure civili efficiatur per illationem mortui, secus de jure canonico, dec. 58. n. 18. & 19.
- Locus publicè facer, quis dicatur, ut pœna sacrilegii locum habeat, d. 112. n. 115. 116. 117. & 118.
- Locus privatè facer, quis dicatur, dec. 112. & 113.
- Locus non facer, quis dicatur in materia sacrilegii, dec. 112. n. 123. & 124.
- Locus quòd sit exemptus, vel extra territorium paria sunt, dec. 2. n. 30.
- Locus an sit facer ad gaudendum immunitate Ecclesiæ, pertinet de jure communi cognitio ad Judicem Ecclesiasticum, dec. 2. n. 464.

M

Magister Scholarum Ilerdæ, & Osee est Judex Ecclesiasticus, dec. 8. num. 45. quod an procedat tam respectu scholarum Clericorum, quam laicorum, à num. 52. ad 57.

Magister scholarum habet omnimodam jurisdictionem civilem, & criminalem super Cathedralicos, scholares, & Ministros studii, decif. 8. num. 46. etiam si scholares sint Clerici, num. 47. privatè ad omnes Judices tam Ecclesiasticos quam sæculares, num. 48. illamque jurisdictionem esse ordinariam, n. 49.

Magister scholarum an possit dispensare, ut omittantur denuntiationes matrimonii, dec. 8. n. 51.

Magister Rationalis est ordinarius, & per mortem Domini Regis non expirat, dec. 10. n. 106.

Magister Rationalis connumeratur in Catalonia in tertio ordine officialium, & quid in aliis Regnis, decif. 10. num. 107.

Magister Rationalis in Catalonia præcedit Bajulo generali, & quid in aliis Regnis, decif. 10. num. 108. sed Bajulus generalis præcedit Locumtenenti Magistri Rationalis, nisi totum corpus Officii Magistri Rationalis sit junctum, num. 135.

Magister Rationalis apud antiquos variis nominibus appellabatur, dec. 10. num. 109.

Magi-

- Magistro Rationali** inebuit in Catalonia computa recipere Regiorum reddituum ab omnibus Regiis Officialibus, & quid in aliis Regnis, & de jure communi, d. 10. numero 210.
- Magister Rationalis** cognoscit de iuribus impositionum contra personas Ecclesiasticas, d. 10. n. 112.
- Magister Rationalis** procedit executivè contra officiales reddentes rationes, si debitores remaneant, decis. 10. n. 125.
- Magister Rationalis** habet Locumtenentem, & Coadjutores, dec. 10. n. 231.
- Magistro Rationali** absente, vel impedito, gubernat officium ejus Locumtenens, & isto absente Coadjutor antiquior ordinarius, d. 10. n. 133.
- Magister Rationalis**, & ejus Locumtenens, & Officiales cum suis filiis, & uxoribus exempti sunt à foro ordinariorum, etiam gerentis vices Gubernatoris, dec. 10. numero 137.
- Magistratus Consulum Logiæ Maris**, vide verbo Consules Logiæ Maris, & verbo jurisdictio Consulum Logiæ Maris.
- Magistratibus** omnibus permissum est jurisdictionem suam poenali judicio defendere, d. 17. num. 9. five ordinariis, five delegatis, n. 10. etiam ex officio, n. 11. & in subditos, & exemptos, ac penitus extraneos, n. 12.
- Mandans** aliquem sfrigiare, vel baculo percutere, si mandatarius illum occidat, an puniendus sit poena ordinariorum, d. 101. n. 41.
- Mandans** delictum grave etiam per assassinium, qua poena puniatur, d. 101. n. 42. & 43.
- Mandans** aliquem vulnerare mediante pecunia, si mandatarius excedat, & sequatur mors, puniri debet poena ordinaria, d. 101. n. 39. & 40.
- Mandans** in crimine assassinii puniatur de jure poena mortis, d. 101. n. 15. Limita de generali consuetudine, n. 17.
- Mandans** alicui, ut existentem in Ecclesia extraheret & foras mitteret, ut occideretur, mutilaretur, vel graviter vulneraretur an gaudeat immunitate Ecclesiæ, dec. 318. n. 11. referuntur opinioniones, n. 12. & 13. ubi de mandatario, sed negativa est verior, n. 14.
- Mandatarius**, qui habita, vel promissa pecunia acceptat mandatum ad occidendum non gaudet immunitate Ecclesiæ, etiam si ad aliquem exteriorem actum delicti consummationi proximum non processerit, d. 101. n. 8. nec gaudet indulto, n. 9.
- Mandatarius** ad committendum assassinium, si alteri mandatum dederit aliud committendi, homicidio secuto, poena mortis puniendus est, d. 101. n. 19.
- Mandatarius** qui mediante pecunia acceptavit mandatum ad occidendum, si postea poenitentia ductus, nihil egerit, poena extraordinaria puniri debet, dec. 10. n. 18.
- Mandati** scribæ in Regia Audientia etiam absente Prorege caput cooperire non possunt, d. 10. n. 50.
- Mandatum** faciendi verbum in Audientia qualiter practicetur, vide verbo, Assesores Bajuliæ generalis.
- Manifestum** illud dicitur, quod ex conjecturis desumitur, d. 21. n. 81.
- Matrimonium** ratum non dissolvitur per professionem Equitis Sancti Joannis, d. 8. n. 62. sed contrarium, n. 66.
- Mercantiles** causæ quæ dicantur, d. 10. n. 232.
- Mercator** vendens merces falsas, vel corruptas pro veris, aut bonis qua poena puniatur, d. 106. n. 50.
- Meri** executores nullam habent causæ cognitionem; d. 9. n. 95.
- Metus** fundatus, quis dicatur, d. 78. n. 9.
- Metus** probatur ex conjecturis, d. 78. n. 10.
- Metus** probatur ex diligenti custodia, ne reus exeat ab Ecclesia, d. 78. n. 11. sed contrarium n. 12.
- Metus** debet esse injustè illatus, ut reus egrediens ab Ecclesia per metum, gaudeat ejus immunitate, decis. 78. numero 13.
- Metus** probatur ex obsidione Ecclesiæ, quando obsideretur ad effectum denegandi reo alimenta, d. 78. n. 14.
- Metus** probatur, si reo in Ecclesia existenti inferantur minæ de morte ei in Ecclesia inferenda, nisi se tradat in manibus justitiæ, d. 87. n. 18.
- Metus** probatur, si reo in Ecclesia existenti inferantur minæ, ut exinde exiret, aliter à Judice caperetur, d. 78. n. 19.
- Metus** probatur, si populus irrueret contra reum in Ecclesia existentem, & ille territus ab ea exiit, decisione 78. n. 20.
- Metus** probatur, si reus existens in Ecclesia vocatur à Judice, d. 78. n. 21.
- Miles** militiæ bellicæ non potest capi in castris nec scholaris in scholis, nec Advocatus in Audientia, nec Doctor legens in Cathedra, nisi delictum esset de exceptis, dec. 66. n. 1.
- Miles** militiæ bellicæ confugiens ad Ecclesiam propter delictum commune gaudet ejus immunitate, d. 66. n. 2. Limita in delictis exceptis, n. 3.
- Miles** militiæ bellicæ confugiens ad Ecclesiam propter delictum militare gaudet ejus immunitate, d. 66. nu. 4. Limita 1. ad effectum puniendi à suo Judice; secus ad effectum continuandi servitium militiæ, num. 5. Limita 2. si fuerit transfuga ad hostes, n. 18.
- Miles** militiæ bellicæ fugiens à militia sui met ipsius furtum facit, decis. 66. n. 6.
- Miles** militiæ bellicæ æquiparatur servo, dec. 66. n. 7.
- Miles** relinquens excubias, punitur poena mortis, dec. 66. num. 21.
- Miles** qui prior in acie fugam facit, poena mortis punitur, dec. 66. num. 22.
- Miles** desertor militiæ in acie belli punitur poena mortis, dec. 66. num. 23.
- Miles** desertor militiæ extra belli aciem, qua poena puniatur, & quid si ea à Capitaneo Generali statuta fuerit, dec. 66. num. 24.
- Miles** qui manus intulit in præpositum, punitur poena mortis, dec. 66. n. 25.
- Miles** non defendens ejus Ducem ab aggressore, poena mortis punitur, d. 66. n. 26.
- Miles** qui rem à Duce prohibitam facit, aut ejus mandata non servat, punitur poena mortis, etiam si res benè cesserit, d. 66. n. 27.
- Miles** arma alienans, qua poena puniatur d. 66. n. 28.
- Miles** qui se ipsum vulnerat, qua poena puniatur, dec. 6. n. 29.
- Militibus** auxilium præstans, ut fugiant, qua poena puniatur, d. 66. n. 32.
- Militares** in Catalonia sunt de foro Vicariorum, & Subvicariorum Regiorum, d. 10. n. 180. aded ut non possint huic privilegio renunciare, & se subicere Bajulis Regiis, nec Baronibus, n. 181. nec valida est consuetudo contraria, etiam immemorialis, n. 182. intellige in civilibus, secus in criminalibus, in quibus Vicarii Regii de Militariibus non cognoscunt, num. 183. nisi ad effectum remitendi eos ad suum superiorem, nu. 184. & quid in aliis Regnis, n. 185.
- Militaris** effectus post commissum delictum, an gaudeat privilegio fori, d. 11. n. 27.
- Militum** ordinum Militarium, vide verbo Equites.
- Milites** militiæ bellicæ, an & quando gaudeant privilegio fori tam in civilibus, quam in criminalibus, tam militariibus, quam communibus, levibus, & gravibus, & quid de consuetudine, & de materia vide verbo Capitaneus generalis.
- Ministri** Sanctæ Inquisitionis, vide verbo Familiares Sanctæ Inquisitionis.
- Minor** succedens majori pro tempore præterito utitur jure majoris, & non restituitur in integrum, sed pro tempore futuro utitur jure minoris; d. 20. n. 39.
- Monetæ** falsæ fabricatio est atrox delictum, & à Clerico commissum punitur per Judicem brevis Apostolici, dec. 38. n. 101.
- Minor** deferens arma prohibita, qua poena puniatur, vide arma.
- Minor** viginti quinque annorum in crimine falsæ monetæ excusatur à poena ordinaria delicti, d. 87. n. 53.
- Minor** homicida proditorius, qua poena puniatur dec. 96. nn. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. & 65. 181. 182. & 183.
- Minor** supponitur esse viginti quinque annorum, & major viginti annorum, quando in conclusionibus Regii Consilii punitur verbum minor, non facta alia mentione ætatis, d. 96. n. 61.
- Minor** viginti quinque annorum quando condemnatur poena ordinaria non fit mentio in sententia de minori ætate, d. 96. n. 64.
- Minor** committens homicidium animo deliberato qua poena puniatur, d. 98. n. 27.
- Minor** an mitius puniri debeat in crimine furti, d. 106. nu. 13. distingue quatuor casus num. 104. & qui sint, n. 105. 106. 107. 108. 109. 110. & 111.
- Minor** an mitius puniatur in crimine latrocinii, quam major, d. 107. n. 53.
- Minor** in crimine sacrilegii qualiter puniatur, d. 112. n. 107. 108. 109. 110. 111. & 112.
- Modicum** in crimine sacrilegii furto commissi, quod dicatur, d. 112. n. 111.
- Molinerius** miscens terram, five arenam cum farina, qua poena puniatur, d. 109. n. 50.
- Monasterium** Religiosorum, tam regularium, quam secularium, gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 42. n. 1.
- Monasterii** appellatione in materia immunitatis Ecclesiæ quæ contineantur, d. 42. n. 2.
- Monasterii** appellatione proprie venit Monasterium Monachialium, d. 32. n. 4.

- Monasterium venit appellatione Ecclesie in favorabilibus, si auctoritate Episcopi sit fundatum, decisione 42. à n. 6. ad 10.
- Monasterium Religiosorum gaudet immunitate Ecclesie, si est fundatum auctoritate Episcopi, d. 42. n. 11.
- Monasterium novum Religiosorum ex ordinibus jam approbatis à Sede Apostolica fundari, & construi non potest, sine expressa licentia Episcopi, in cuius Diocesi est construendum, d. 42. n. 12. Idem in Monasteriis Monialium, num. 13.
- Monasterium ædificatum in uno loco, in alium mutari non potest sine expressa licentia Episcopi, d. 34. n. 14.
- Monasterium dicitur omnis monachorum statio, dec. 42. n. 29. intellige, n. 30.
- Moneta falsa invecata in Ecclesiam, potest inde auferri per Judicem sæcularem, d. 72. n. 12. & respondetur contrariis, à n. 13.
- Monetæ falsæ fabricator confugiens ad Ecclesiam gaudet ejus immunitate, dec. 87. num. 1. Amplia 1. in tondente monetam, nu. 2. Amplia 2. in expendente falsam monetam, n. 3. Limita 1. in fabricante monetam cum imagine, ac nomine alicujus conjurati proditoris, aut rebellis, num. 4. Limita 2. si Papa daret facultatem extrahendi monetarium ab Ecclesia, num. 5. Limita 3. in fabricante, adulterante, aut tondente monetam in Ecclesia, num. 6. Limita 4. in fabricatore falsæ monetæ confugiente ad Ecclesiam cum moneta, quam falsò fabricavit, nam potest per ministros sæculares dicta moneta falsa intus dictam Ecclesiam spoliari n. 7.
- Monetam solus Princeps fabricare potest, dec. 87. num. 8. Limita si Princeps aliis concesserit privilegium fabricandi monetam, d. 87. n. 9.
- Monetæ falsæ fabricator committit crimen læsæ Majestatis, d. 87. n. 10.
- Monetæ falsæ fabricator, qua poena puniebatur de jure digestorum, dec. 87. n. 11. & qualiter hodie puniatur de jure Codicis, n. 12. & 13. & quid apud Athenienses, n. 14. & quid in Gallia, n. 15. Castella, n. 16. Neapoli, n. 17. Mediolani, n. 18. & Cathalonia, n. 19.
- Monetæ falsæ vindicta, & punitio ad Principem spectat, d. 87. n. 20.
- Monetam bonam, & justis ponderis cudens propria auctoritate punitur à Principe poena mortis, d. 87. n. 21.
- Monetam falsam cudentes officiales qui fabricæ monetæ sunt destinati, puniuntur à Principe, decif. 87. num. 22. & quid si in domo Monasterii sibi monetam cudunt, num. 23.
- Monetam tondens, radens, seu diminuens à Principe, puniatur, d. 87. n. 26. 27. 28. 29. & 30.
- Monetam tingens punitur à Principe, d. 87. n. 31.
- Monetam falsam expendens punitur à Principe, d. 87. n. 32. intellige, n. 33. & 34. & qua poena puniatur, n. 35.
- Monetam Principis extranei fabricans, tondens, tingens, & scienter expendens, qua poena puniatur, decisione 87. n. 36.
- Monetam falsam æneam modici, & vilissimi valoris fabricans an puniatur à Principe, & qua poena, d. 87. nu. 37. 38. & 39.
- Monetam falsam fabricans, sed crimine patefacto non perficiens an puniatur poena ordinaria, vel extraordinaria, d. 87. n. 40. & 41.
- Monetæ falsæ crimen continet immensâ dubia, de quibus remissivè, d. 87. n. 53.
- Monetam falsam in Ecclesia fabricans, gaudet ejus immunitate, decif. 112. numero 18. sed contrarium est verius, 38.
- Monialem deflorans gaudet immunitate Ecclesie, dec. 89. n. 54. etiam si reus Monialem defloret in ipsa Ecclesia Monasterii, n. 55. sed contrarium est verius, n. 56.
- Monialem extrahens, furripiens, vel subducens à Monasterio, non gaudet immunitate Ecclesie, dec. 89. numero 53.
- Monialem carnaliter cognoscens punitur poena mortis, fallit in minore, dec. 89. n. 59. & 63.
- Monialem carnaliter cognoscens punitur poena mortis, d. 89. n. 60. etiam si copula carnalis subsequuta non sit, d. 89. n. 61.
- Monialium Monasteria discalians punitur poena mortis, d. 89. n. 61.
- Moniales an gaudeant immunitate Ecclesie, dec. 91. n. 2. Prima opinio negat, n. 33. Secunda opinio affirmat, n. 34. Limita de consuetudine, n. 35.
- Monialem deflorans in ipsa Ecclesia Monasterii gaudet ejus immunitate, dec. 112. n. 16. sed contrarium est verius, num. 36.
- Monitio an præcedere debeat, ut Episcopi possint excommunicare Regios Officiales, d. 27. n. 56. distingue in materia contentionis duos casus, n. 63.
- Monitio canonica an exigi debeat ad excommunicationem proferendam, dec. 27. num. 57. quid in excommunicatione à canone ipso jure lata, num. 58. quid in excommunicatione proferenda ab homine, num. 59. & 60. & an debeat esse personalis, n. 61. & trina, vel una pro tribus, n. 62.
- Monitorium est mittendum Judici Ecclesiastico, si sententia fuerit bannimenti, ut intra sex dies exeat à Regno seu Provincia, dec. 28. n. 146. & forma Monitorii referatur, n. 147.
- Monitorium est mittendum Judici Ecclesiastico, si sententia fuerit occupationis temporalitatum ut intra sex pro illius executione obediat procedimenta revocando, seu contentionem firmando, d. 28. n. 153.
- Motiva non tenetur Cancellarius ponere in Cathalonia in causis contentionum, dec. 24. n. 45. & quid in aliis Regnis, n. 52.
- Motiva non tenetur Judex de jure communi ponere in sententia, dec. 24. nu. 46. fallit in Cathalonia, ubi Judex tenetur ponere motiva in sententia, & in Regnis Valentie, Sardinie, & Majoricarum, d. 24. num. 47. intellige in definitivis; secus in interlocutivis, num. 49. intellige etiam in definitivis primæ instantiæ, secus in definitivis secundæ instantiæ, num. 50. intellige tandem in civilibus, secus in criminalibus, n. 51.
- Motiva sunt pars sententiæ, d. 24. n. 45.
- Motus proprius Pii IV. de professione fidei in aliquibus Religionibus, non est usu receptus, d. 119. n. 55.
- Motus proprius Pii V. de censibus non est usu receptus in Hispania, sed ab eo fuit supplicatum, d. 119. n. 56.
- Motus proprius Pii IV. contra affectatas, & simulatas donationes Episcoporum, non est usu receptus; neque in Hispania, neque in Indiis, d. 119. n. 38.
- Mulier si pro delicto non excepto se retrahit in Monasterium gaudet immunitate Ecclesie, fallit si Monasterium mulieri criminose pro carcere à Judice sæculari assignetur, dec. 84. num. 11.
- Mulierem mortuam carnaliter cognoscens, non gaudet immunitate Ecclesie, decif. 89. num. 86. sed contrarium, num. 89.
- Mulierem mortuam carnaliter cognoscens, committit delictum bestialitatis, d. 89. n. 87. sed contrarium, n. 81. & quod peccatum luxurie committat, nu. 88. & 92. & qua poena puniatur, n. 90.
- Mulier inhonestè vivens cum latronibus, qua poena puniatur, d. 107. n. 47.
- Mulieres in crimine sacrilegii, qua poena puniantur, dec. 11. n. 114.
- Mulier pro furto centum librarum, vel ultra punitur poena mortis, d. 106. n. 61.
- Mulier fur simplex pro primo furto qua poena puniatur, d. 106. n. 29.
- Mulier condemnata ad poenam pecuniariam ex delicto, si non habet unde solvat, convertitur in corporalem, d. 26. n. 97.
- Mustafassius debet contentionem firmare in posse Vicarii, aut Bajuli Regii, vel Regiæ Audientie, d. 11. n. 58.
- Mustafassius quibus nominibus appelletur, & referuntur Doctores qui de ejus officio scripserunt, d. 11. n. 59.
- Mustafassius habet jurisdictionem contra eos, qui falsis ponderibus, & mensuris utuntur, d. 11. n. 10. etiam si sint Nobiles, nu. 61. vel Capitaniæ generalis, aut alii quicumque sæculares, n. 61. privative ad alios Judices, n. 63. sed semotis privilegii ejus jurisdictione est cumulativa cum ordinario, num. 64.
- Mustafassius an possit punire Clericos falsis ponderibus, & mensuris utentes d. 11. n. 66. 67. & 68.
- Mustafassius potest falsas mensuras rumpere etiam Clericorum, & illas in loco publico affigere, d. 11. nu. 68. vers. illud autem scias.
- Mutilans Clericum gaudet immunitate Ecclesie; d. 100. n. 3. sed contrarium est verius n. 5.
- Mutilare quid sit, d. 101. n. 29.

N

N Aufragia inimicorum pertinent ad Bajulum generalem & non ad Capitaneum generalem, decif. 39. num. 11. & late probatur à num. 12. & referuntur Doctores id tenentes à num. 28. proponuntur remissivè argumenta contraria, n. 28. & illis respondetur, n. 30. nec sunt capientium, nu. 31. datur tamen certa portio capientibus mancipia in casu naufragii, num. 32. nisi fuerint ex bello causata, nam tunc illorum cognitio pertinet ad Capitaneum generalem, n. 33.

Navis si naufragium passura erat; si à militibus obsidatur, non cedit in illorum utilitatem, sed Regii Fiscii Bajulie generalis, datur tamen certa portio militibus, dec. 39. num. 16.

Negatio facit rem dubiam, d. 33. nu. 13. intellige si contineat aliquam dubietatem probabilem, n. 14.

- Negligentia Judicis Ecclesiastici in administranda justitia an possit supleri per Judicem sæcularem trahendo causas Ecclesiasticas ad suam Tribunal laicale, d. 28. n. 36.
- Negligentias Judicis sæcularis in administranda justitia potest supleri per Judicem Ecclesiasticum trahendo laicos ad suum Tribunal Ecclesiasticum, d. 28. nu. 37. sed fallit in Cathalonia, & reliqua parte Hispaniæ, n. 38.
- Negligens in persecutione latronum qua pœna puniatur, d. 107. n. 46.
- Nobilitas patris an extendatur ad filios illegitimos, vide verbo Bastardi.
- Nobiles ob crimen falsi amittunt nobilitatem, & pœnis plebejorum puniuntur, d. 88. n. 3.
- Nobilis effectus post commissum delictum an gaudeat privilegio fori Nobilium, d. 11. n. 27.
- Nobilis condemnatus ad pœnam pecuniariam ex delicto si non est solvendo, an talis pœna commutanda sit in corporalem, dec. 26. n. 98. ad 99.
- Nobilis ob falsi crimen amittit Nobilitatem, & pœnis plebejorum puniatur, dec. 34. n. 104.
- Nobilis in crimine læsæ majestatis an sit suspendendus, vel decapitandus, d. 34. n. 134.
- Noctis tempore an sententia proferri possit, vide verbo Sententia noctis tempore.
- Notarius falsitatem in instrumentis committens, si ad Ecclesiam confugit, gaudet ejus immunitate, d. 88. n. 7.
- Notarius Curia Episcopi gaudet privilegio fori, dec. 8. num. 131.
- Notarii creati ab Episcopis jurisdictionem temporalem exercentibus debent esse Regii, & non Apostolici, d. 9. n. 13.
- Notarius Apostolicus in terris Principis sæcularis in causis, & negotiis sæcularibus instrumenta conficere nequit, d. 9. n. 24. & d. 13. n. 60.
- Notarius adesse debet in judicio competentiarum, qui fideliter processum scribat, d. 10. n. 1.
- Notarius contentionum quis esse debet, tam coram Arbitris, quàm coram Cancellario, d. 20. n. 2. 3. & 4.
- Notarius contentionum sicut quilibet alius Notarius recusari potest, d. 20. n. 5.
- Notarius postquam fuerit recusatus, debet se abstinere ab actitatione processus, aliàs est nullus, d. 20. n. 6.
- Notarius contentionum sicut quilibet alius Notarius solo juramento recusari potest, d. 20. n. 7. & 8. intellige re existente integra, n. 9. intellige etiam data probabili causa suspicionis arbitrio Judicis, n. 10. quid in Secretario Sacri Concilii, n. 11. 13. & 13.
- Notarius allegatus suspectus in totum removendus est, d. 20. n. 14. amplia etiam si Notarius haberet officium actitationis titulo emptionis, vel arrendamenti & quomodo, n. 15. fallit in Regno Castellæ, n. 16.
- Notarius causarum contentionum an possit mutari à Cancellario pro libito voluntatis, d. 10. n. 17.
- Notarius causarum contentionum solet exigere expensas processuales à partibus privatis, vel à parte privata, etiam si Fiscus utriusque Curia faciant partem cum aliqua parte privata, seu aliquibus partibus privatis, d. 20. nu. 18. secus si contentio solum vertatur inter Fiscos utriusque Curia, n. 19.
- Notarius contentionum facta declaratione per Cancellarium tenetur restituere processum, & acta originalia ipsi tradita absque exactione salarii copia, nec custodia sub pœna privationis officii, d. 20. n. 40.
- Notarius quando compelli possit per Inquisitores ad tradendum originale processum per Judices sæculares factum, tam in remissione Familiaris, quàm hæretici, vide verbo Inquisitores an possint compellere Notarios.
- Notarius defectu proprietatis obstat petenti restitutionem si pareat cum veris probationibus, d. 21. n. 68.
- Novicius Ordinum Militarium, vide verbo Equites.
- Nuntius Hispaniarum, Joannes Baptista Castaneus foros, & pragmaticas contentionum totius Coronæ Aragonum approbavit, d. 7. nu. 82. & fragmentum brevis refertur, num. 8.
- Nuntii Apostolici præsentia in Villa Matriti non impedit quominus Dominus Rex possit oppressis per Judices Ecclesiasticos succurrere, d. 29. n. 121.
- Nuntius Episcopi an gaudeat privilegio fori, d. 8. n. 131.
- Nuntius deponentibus ad favorem rei creditur capturam fuisse in Ecclesia, vel alio loco Sacro, d. 21. n. 132.
- Nuntii si negant reum esse captum in loco Sacro, si reus affirmet contrarium; quibus magis sit credendum, dec. 21. n. 133. & quid extante consuetudine, & quid si plures essent Nuntii, vel alia adminicula concurrerent, nu. 234. verùm in his Judex debet considerare aliquas circumstantias, & secundum illas judicare, n. 135. & quas circumstantias considerare debet, n. 136. 137. & 138. sed hæc de jure procedunt, & quid in Corona Aragonum, n. 134. vers. Sed hæc.
- Nuntius quando & in quibus casibus credatur, d. 21. n. 139.
- D. M. b. de Correia da Tom. II.*
- Obligatus ad redendum ratiocinia, ratione alicujus administrationis, vel tutelæ, an confugiens ad Ecclesiam gaudeat ejus immunitate, distingue duos casus, dec. 70. num. 20.
- Obligatus ad ratiocinia, ratione alicujus administrationis, vel tutelæ, an confugiens ad Ecclesiam gaudeat quoad personam ejus immunitate, dec. 70. nu. 21. Referuntur quatuor opiniones, n. 22. 23. 24. 25. sed opinio affirmativa est verior.
- Obligatus ad ratiocinia confugiens ad Ecclesiam, quoad detentionem pecuniarum, & librorum, non gaudet ejus immunitate, dec. 70. n. 26.
- Occasionator necis, qua pœna puniatur, d. 92. n. 31.
- Occidens aliquem in duello non gaudet immunitate Ecclesiæ, dec. 98. n. 15.
- Occidens Clericum Joannem; existimans esse Clericum Jacobum est excommunicatus, d. 93. n. 19.
- Occidens, aut percutiens Clericum, volens occidere, aut percutere laicum, non incurrit in excommunicationem, dec. 93. n. 22.
- Occidens Clericum Joannem casu, & præter intentionem, volens occidere Clericum Jacobum incurrit in excommunicationem, d. 93. n. 24.
- Occidens Clericum probabiliter ignorans eum esse Clericum, non incurrit in excommunicationem, d. 93. n. 26. fallit si ignorantia est crassa, & supina, n. 27.
- Occidens Clericum ad suam necessariam defensionem non incurrit in excommunicationem, d. 93. n. 29.
- Occidens Petrum volens occidere Joannem, qua pœna puniatur, d. 93. n. 38. & 39.
- Occidens Ministrum Regium, an gaudeat immunitate Ecclesiæ, d. 94. nu. 2. distingue duos casus, & illos vide à n. 24. ad 49.
- Occidens Cardinalem, vide Cardinalem occidens.
- Occidens Episcopum, vide Episcopum occidens.
- Occidens Ministrum Regium inferiorem committit crimen læsæ Majestatis, d. 94. n. 45. intellige, n. 46.
- Occidens Ministrum Regium inferiorem, qua pœna puniatur, d. 94. n. 52. intellige, & 53. & 54.
- Occidens, vel mutilans in Ecclesia, vel cœmeterio, non gaudet immunitate Ecclesiæ, decif. 110. num. 1. ut occidens, vel mutilans in Ecclesia, vel cœmeterio non gaudeat immunitate Ecclesiæ, non requiritur, quod utrumque faciat, sed sufficit facere unum, vel alterum, scilicet occidere vel mutilare, n. 2. ut tunc demum membri mutilator immunitate Ecclesiæ non gaudet, quando verè, & propriè membrum abscindit, illum scilicet cuius pro officio corpus movetur aut juvatur, n. 3. ut occidens, vel mutilans in Ecclesia, vel cœmeterio, nec etiam sit tutus in Ecclesia habente particulare privilegium à Summo si ut delinquentes sibi non capiuntur, n. 4. Amplia 4. in occidente, vel mutilante in Ecclesia non consecrata, fugiente ad Ecclesiam consecratam, num. 5. Amplia 5. occidente, vel mutilante coram & propè Sacerdotem, manibus portantem per vicos, & plateas SS. Eucharistiæ Sacramentum n. 6. Amplia 6. in occidente, vel mutilante in Ecclesia, vel cœmeterio, voluntariè, etiam sine insidiis, n. 7. Limita 1. in occidente, vel mutilante casu, vel in rixa, n. 7. Limita 2. in mutilante in Ecclesia alterius membrum, jam olim ab eo debilitatum n. 9.
- Occidens aliquem in Ecclesia, qua pœna puniatur, d. 10. n. 10. 11. & 12.
- Occidens, vel mutilans in Sacrificia, ostio, atrio, porticu, tecto, scalis, campanili, vel alio loco Ecclesiæ, vel cœmeterio adhærente, gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 11. n. 1. sed contrarium est verius, n. 2.
- Occidens, vide verbo Homicida.
- Occidere est animam à corpore separare, d. 101. n. 26.
- Occidere proditoriè, atque per insidias idem est, dec. 97. num. 2. & 3.
- Occupatio temporalitatum quibus casibus fieri possit per Curiam sæcularem contra Curiam Ecclesiasticam, vide d. 28. à n. 1.
- Occupatio temporalitatum contra Curiam Ecclesiasticam turbantem Regiam jurisdictionem, vel eam impediendem in omnibus ferè Regnis recepta est, d. 28. à nu. 16. ad 22. referuntur Doctores hanc praxim impugnantes, nu. 23. sed in Cathalonia, Valentia, Sardinia, & Regno Majoricarum devenitur ad occupationem temporalitatum ex concordia, & privilegiis Apostolicis, n. 24. & 25.
- Occupatio temporalitatum solum potest facere Dominus Rex, & ejus Locumtenens generalis, d. 28. n. 40. & quid in Aragonia, n. 41.

- Occupatio temporalitatum non potest facere** Gerens vices generalis Gubernatoris presentibus Domino Rege in Cathalonia, vel ejus Locumtenente generali, d. 28. num. 42. secus illis absentibus procedendo Viceregia, num. 43.
- Occupationem temporalitatum an possit facere** Gerens vices generalis Gubernatoris Comitatum Rossellionis, & Ceritaniz, d. 28. n. 44. 45. 46. & 47.
- Occupationem temporalitatum potest facere** Bajulus generalis Cathaloniz, & Procurator Regius Comitatum Rossellionis, & Ceritaniz, d. 28. n. 48. intellige Domino Rege, & Locum tenente generali absentibus, n. 49.
- Occupationem temporalitatum non possunt facere** Vicarii Regii in Cathalonia, d. 28. n. 50. quid in Vicario Rossellionis, n. 51.
- Occupatio temporalitatum ad cujus instantiam fieri potest** d. 28. n. 52. 53. 54. & 55.
- Occupatio temporalitatum potest fieri contra** Judices Ecclesiasticos turbantes Regiam jurisdictionem, d. 28. nu. 57. & 58.
- Occupatio temporalitatum an possit fieri contra** Episcopum, vel Capitulum Sede Vacante, si Vicarius Episcopi, vel Capituli turbet Regiam jurisdictionem, d. 28. nu. 59. affirmativa opinio, à n. 59. opinio negativa, à nu. 63. & responderetur contrariis, à n. 61. amplia, n. 78.
- Occupatio temporalitatum in quibus consistat tam de jure quam de praxi**, d. 28. n. 80. ad 89.
- Occupatio temporalitatum quomodo sit practicanda in** Cathalonia, & aliis Regnis, d. 28. à n. 121. ad 129.
- Occupationis temporalitatum declaratio potest in** Cathalonia duobus modis fieri, d. 28. à n. 130. & in aliis Coronæ Aragonum, n. 158. 159. & 160. qualis declaratio in Cathalonia ex his duobus modis sit melior, & magis expediat, à n. 135. ad 139.
- Occupationis temporalitatum, & bannimenti declarationes** nullum habent salarium, d. 28. n. 141.
- Occupationis temporalitatum, & bannimenti declaratio est notificanda** Judici Ecclesiastico, non per intimam, sed per litteras à Regia Cancellaria expeditas d. 28. n. 143. & forma litterarum traditur, n. 144. & eodem modo notificanda est Judici Ecclesiastico delegato, d. 29. n. 54.
- Occupationis temporalitatum, & bannimenti facta declaratio**, & illa notificata Judici Ecclesiastico, solet Locumtenens generalis Domini Regis cum charta privata monere Judicem Ecclesiasticum, ut procedimenta revocet, seu contentionem firmet, sed id non est necessarium, sed ad majorem contumaciam ipsius judicis Ecclesiastici, decisione 28. numero 145. & eodem modo observatur cum Judice Ecclesiastico delegato, dec. 29. num. 57.
- Occupationis temporalitatum sententia antequam executioni demandetur**, requiritur, ut monitorium mittatur Judici Ecclesiastico, ut intra sex dies pro illius executione obediat, procedimenta revocando, seu contentionem firmando, decisione 28. numero 143. forma monitorii, n. 157. & idem servatur cum Judice Ecclesiastico delegato, d. 29. n. 56.
- Occupationis temporalitatum apprehensio sit** mediantibus litteris executorialibus, d. 28. n. 154. & forma executorialium, n. 115. & d. 29. n. 57.
- Occupatis, & apprehensis temporalibus faciendæ sunt** præconizationes, d. 28. n. 156. & illarum forma refertur, nu. 157. & d. 29. n. 58.
- Occupatio temporalitatum, seu bannimentorum si non sufficiat contra** Judices Ecclesiasticos nolentes contentionem firmare seu obedire sententiæ Cancellarii, potest Curia secularis uti acrioribus remediis, d. 28. n. 164. & quæ sint ista acriora remedia, à n. 114. ad 119. sed in Cathalonia, Valentia, Sardinia numquam fuit ad illa devenitum, quid in Regno Aragonum, n. 165.
- Occupationes temporalitatum, & bannimenti declarationes plures factæ fuerunt in** Cathalonia, Valentia, Sardinia, & Aragonia, & an fuerint ad executionem deductæ, d. 28. n. 166. 167. 168. & 169.
- Occupatio temporalitatum, & declaratio bannimentorum** durant quo usque Judices Ecclesiastici respiscunt, & Regius mandatis obtemperaverint, dec. 28. num. 171. & dicuntur Judices Ecclesiastici recipere quando revocant procedimenta per ipsos facta, aut alias contentionem firmant, num. 172. & quomodo fiat revocatio procedimentorum per Judices Ecclesiasticos, numero 173. 174. 175. 176. & 177.
- Occupatio temporalitatum tollitur & bona occupata** Judicibus Ecclesiasticis restituuntur, postquam ipsi integrè satisfecerint, d. 28. n. 179.
- Occupationis temporalitatum, & bannimenti declaratio contra** Judicem Ecclesiasticum delegatum solum habet locum ipso reluctantante revocare procedimenta, vel com-
- parere ad informandum banchem Regium, decisione 20. num. 60.
- Occupatio temporalitatum contra** Judicem Ecclesiasticum delegatum in quibus bonis fieri debet, d. 29. n. 108.
- Occupatio temporalitatum, vide verbo** *Temporalitates*.
- Offensa quomodo probetur quod sit facta** Regio Ministro, intuitu, & contemplatione officii, seu Principis, aut ex odio particulari, sive privata inimicitia, d. 94. num. 56. & 57.
- Offensa Regio Ministro, tam superiori quam inferiori, quando** dicitur facta intuitu, & contemplatione officii, vel Principis, & quando ex odio particulari, & privata inimicitia, d. 191. n. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. & 30.
- Officiales laicæ potestatis possunt transire per** Ecclesiam, ut tutius capiant reum existentem propè, & juxta locum sacrum, & talis reus modo prædicto captus non gaudet immunitate Ecclesiæ, dec. 65. n. 12. Sed contrarium, n. 13.
- Officialis capiens aliquem in alieno territorio, qua** pœna puniatur, d. 72. n. 28.
- Officialis negligens in capiendo delinquentes, qua** pœna puniatur, d. 83. n. 20.
- Officialis Regius confugiens ad Ecclesiam gaudet** ejus immunitate, d. 94. n. 50.
- Officiales Sanctæ Inquisitionis, vide verbo** *Familiares Sanctæ Inquisitionis*.
- Officialium scientia sufficit ad præscriptionem** juris incorporalium, d. 7. n. 47.
- Officialium & Vicariorum nomine sæpè pro eodem** ponuntur, d. 8. nu. 17. vers. Sed scias.
- Officialium creatio in locis Baronum ad ipsos** Barones spectat, d. 9. nu. 5. etiam si Barones sint Episcopi & Prælati Ecclesiastici, n. 6.
- Officiales creati ab Episcopis temporalem** jurisdictionem exercentibus debent esse sæculares, & non personæ Ecclesiasticæ, d. 9. n. 7.
- Officialium creatio in locis Regiis spectat ad** Dominum Regem, d. 9. n. 8.
- Officiales creati à Domino Rege debent esse** sæculares, d. 9. n. 9. & de ratione n. 10.
- Officiales creati ab Episcopis temporalem** jurisdictionem exercentibus non possunt uti excommunicatione & aliis censuris, sed debent in decisione causarum leges Regni servare, d. 9. n. 11.
- Officialis Regius quid facere debet, quando** officialis Ecclesiasticus ut Baro procedit contra eum per censuras, d. 9. n. 12.
- Officialis à Principe creatus absque** justa causa revocari non potest, etiam si sit creatus cum clausula ad beneplacitum, d. 10. n. 89. & quid in officiis domus Regiæ, nu. 88. & quid in officialibus Baronum, n. 89.
- Officialis substituens durante** infirmitate, absentia, vel alio impedimento si postea mori contingat substitutus etiam in casu mortis sine alia autoritatis accessione officium exerceat, d. 10. n. 99. & multò magis quando Prorex subrogat officialis absentiam, infirmitatem, vel impedimentum, n. 100.
- Officiales reddentes computa in officio** Magistri Rationalis si debitores remanent, conveniuntur executivè absque citatione, dec. 10. n. 125.
- Officiales reddentes computa in officio** Magistri Rationalis si fraudes commiserint, in pœna undecupli condemnantur d. 10. n. 126. & eorum fidejussores, n. 127.
- Officiales Bajuliz generalis sunt exempti** à foro ordinariorum etiam Gerentis Vices Gubernatoris Cathaloniz procedentis Viceregia, d. 10. n. 169. sed in prima, & secunda instantia sunt subditi Bajulo generali n. 170.
- Officiales Siccæ erant in Cathalonia antiquitus** de foro Alcaldorum tam in civilibus, quam in criminalibus d. 10. n. 217. & 218. etiam si efficerentur Militares, n. 219. nisi fraudes fecissent in pondere & mensura, num. 220. vel in causis emphiteuticariis, num. 221. & aded erant de foro Alcaldorum, ut eorum causæ non poterant evocari ad Regiam Audientiam, numero 222. nisi prætextu oppressionis numero 223. vel in causis appellationum, numero 224. nec poterant etiam cum juramento foro suo proprio renuntiare numero 225. intellige respectu Judicium secularium, ac coram Judicibus Ecclesiasticis convenire poterant virtute juramenti, vel in causis possessoriis, n. 226.
- Officiales Siccæ ut antiquitus gauderent** privilegio fori, duo requirebantur, nu. 227. Hodie verò in Cathalonia privilegio fori non gaudent, nisi quatenus pertinet ad dictum officium, in reliquis sunt de foro ordinariorum, secus in Regno Valentiz, n. 228.
- Officiales Capitaniæ generalis non gentis** bellicæ Cathaloniz non sunt de foro Capitanei generalis, nisi in pertinentibus ad eorum officium, d. 11. n. 34.
- Officialis condemnatus ad pœnam pecuniariam** ex delicto si non

- si non habet unde solvat, commutatur talis poena in corporalem; secus de consuetudine, d. 26. n. 101.
- Officialis Regius si uti Judex, & publica persona ac exercendo suum officium excessus committat contra Ecclesiam vel contra personas, vel bona Ecclesiasticorum puniendus est in Cathalonia, Valentia, Sardinia, in Regno Majoricarum à Domino Rege, & non ab Episcopo, d. 27. nu. 76. idque nedum si excessus committat in prosecutione soni emissi, n. 79. sed etiam extra prosecutionem soni emissi, n. 80. & 81.
- Officialis Regius non potest prorogare jurisdictionem Curiae Ecclesiasticae, d. 27. n. 82.
- Officialis Regius excessus committens contra Ecclesiam, personas vel bona Ecclesiasticorum non uti Judex, sed ut privata persona, & extra casum exercitii sui officii puniri potest à Judice Ecclesiastico, d. 27. nu. 85. & est in manifesto dolo, n. 88.
- Officialis Regius quando procedat ut officialis, & quando ut privata persona, d. 27. n. 90.
- Officialis in dubio praesumitur procedere ut officialis, & non uti privata persona, d. 27. n. 91.
- Officialis pluribus casibus dicitur procedere ut privatus, & uti privata persona, d. 27. n. 92.
- Officialis procedit ut privatus, quando se immiscet in his quae non sunt sui officii dec. 27. nu. 93. ut puta quando non habet jurisdictionem in illo casu quem exercet, n. 94. item quando procedit extra formam, modum & figuram officii, nu. 95. ut quando procedit sine consilio sui Assessoris, maxime in re gravi, n. 96. & quando extrajudicialiter alicui facit injuriam, n. 97. & quando procedit sine causa cognitione, n. 98. item quando percutit cum armis, vel insultat sine signo officii, vel nocte intrat domum, & deprædat, n. 99.
- Officialis Regius quando per Judicem Ecclesiasticum ordinarium proceditur contra eum per censuras potest contentionem firmare per Fiscum Procuratorem suae Curiae vel ipse tenetur comparere in Regia Audientia, & ibi contentionem firmare, & nihilominus Fiscus Procurator Regiae Curiae illam firmare potest, d. 27. n. 109. & qui quando contra eum proceditur per censuras per Judicem Ecclesiasticum ut Baronem, versi similiter.
- Officiales Baronum in Cathalonia, Valentia, & Sardinia tam in civilibus, quam in criminalibus sunt de foro Baronum, nedum pro his quae in officio deliquerunt, sed de commissis extra officium, quod & de jure procedit; secus in Regnis Aragonum, Neapolis, & Siciliae, d. 27. n. 121. Limita 1. si officiales Baronis sint officiales S. Officii, n. 122. Limita 2. si officiales Baronis deliquerunt in criminibus quibus jurisdictionis spectat ad Principem, vel alias essent personae Militares, n. 123. Limita 3. si officiales Baronis deliquerint in alia specie jurisdictionis, quam ipse Baro habet, n. 123.
- Officialis Regius si offendatur in exercitio sui officii per vassallum Baronis, & in ipsius territorio, punitio non ad Baronem: sed ad Dominum Regem pertinet, d. 27. nu. 125.
- Officialis Regius, si delinquat in aliqua Baroniam, vide verbo Portarius Regius, & verbo Baro.
- Officiales Regii pro executione soni emissi possunt ingredi aliena territoria, & delinquentes capere, d. 28. n. 8. & ad Ecclesias, ac alia loca Sacra, & ab eis malefactores extrahere, n. 9. nedum laicos sed etiam Clericos, n. 10.
- Officiales Regii sine sono emisso ingrediuntur domos Ecclesiasticorum, & extrahunt laicos sine assistentia Judicis Ecclesiastici, d. 28. n. 12. fallit n. 13.
- Officiales tenentur civiliter pro condemnatione pecuniaria quod interesse partis de culpis, & defectibus Locumtenentium Officialium, & Familiarium quos ipsi constituerunt, d. 28. n. 60. fallit quando officiales nominant Locumtenentem ex necessitate officii, n. 65.
- Officialis Regius mittendus est Judici Ecclesiastico, si sententia fuerit bannimenti, ut petita assistentia Judicis ordinarii Ecclesiastici sive obtenta illum decenter & cum urbanitate capiat, & captum pro executione sententiae à Provincia seu Regno extrahat, decif. 20. num. 148. & forma litterarum executorialium bannimenti refertur, num. 149.
- Officialis quando dicatur in officio delinquere, decif. 30. num. 96.
- Officium Sancti Officii offendens ex causa privata an possit ab Inquisitoribus puniri tamquam perturbans officium Sanctae Inquisitionis, dec. 30. n. 183. & quid in offendente officium Sanctae Cruciatæ, d. 31. n. 26.
- Officiales, & Ministri Sanctae Cruciatæ non gaudent privilegio fori, d. 31. n. 24. dummodo non sit ex causa officii, num. 25.
- Officium habens annexam jurisdictionem ordinariam morte Domini Regis non expirat, d. 10. n. 85. etiam si sit concessum durante beneplacito, mera, & libera voluntate, n. 86.
- Officio Coadjutorium Magistri Rationalis quid pertineat, dec. 10. num. 132.
- Officii privationis causa an sit civilis, vel criminalis, dec. 35. à n. 80. ad 83.
- Opinio favorabilis Ecclesiae in dubio amplectenda est, d. 24. n. 36. etiam in terminis statuti si est dubium an sit contra Ecclesiasticam libertatem, n. 39.
- Opinio illa sequenda est, quae usu, consuetudine, & stylo est in Tribunalibus recepta, decif. 24. num. 42. quamvis communis opinio sit in contrarium, n. 42. etiam in materia immunitatis Ecclesiasticae, n. 43.
- Oratoria sunt proprie loca apta ad orandum, d. 64. n. 1.
- Oratoria sunt duplicia, publica scilicet, & privata, d. 64. n. 2.
- Oratoria privata sunt, quae ad instar capellarum in privatis domibus in angulis earum constituuntur, in quibus oratur, decif. 64. n. 3.
- Oratoria privata non gaudent immunitate Ecclesiae, d. 64. n. 4. Ratio traditur, n. 5. 6. 7. Amplia 1. etiam si in eis divina celebrentur officia, ut Sacrosanctum Missae sacrificium, & fideles in eis constreantur, & Eucharistiam sumunt, n. 8. Amplia 2. in Oratoriis privatorum Palatiorum, n. 9. nisi sint Regnum, nu. 10. Amplia 3. in Oratoriis confraternitarum laicorum, nu. 11. nisi sint affixa alicui Ecclesiae, vel Monasterio, n. 12. Limita 1. in Oratoriis privatis Religiosorum, si sunt constructa intra septa Monasteriorum, aliter secus, n. 13.
- Oratoria privata non sunt loca sacra, & Religiosa, nec comprehenduntur nomine Ecclesiae, d. 63. n. 5.
- Oratoria privata ad nutum fundatorum domorum ad profanos usus redire possunt, d. 64. n. 6.
- Oratoria publica, duplicia sunt, d. 64. n. 24.
- Oratoria publica, quaedam sunt aedificata, non ad instar Basilicarum, vel Capellarum, sed tantum sunt in eis posita aliqua imagines in privatis parietibus, quae indicant viatoribus viam, d. 64. n. 15. & 16. & ista immunitate non gaudent, n. 17.
- Oratoria publica, alia sunt, quae ad instar Basilicarum, & Capellarum sunt aedificata in loco publico, dec. 64. n. 8. & ista gaudent immunitate Ecclesiae, n. 19.
- Oratoria publica, ut gaudeant immunitate Ecclesiae, requiritur, quod sint auctoritate Episcopi & perpetuo cultui divino dicata, d. 64. nu. 20.
- Oratoria publica nisi cum publica auctoritate, & licentia Episcopi aedificari non possunt, d. 64. n. 21.
- Oratoria publica dicuntur, auctoritate Episcopi constructa per Crucis erectionem, in jactu primi lapidis, d. 64. n. 22.
- Oratoria an sint auctoritate Episcopi fundata, signis erit standum, si de auctoritate Episcopi non constet, d. 64. n. 23. Et quae sint ista signa à n. 24. cum seq.
- Oratoria praesumuntur auctoritate Episcopi fundata, si habent altare lapideum, firmum, & stabile, secus si habent altare viaticum, & portatile, d. 64. n. 24. & 28.
- Oratoria praesumuntur auctoritate Episcopi fundata, si habent dotem constitutam, d. 64. num. 28. & 29. intellige, num. 33.
- Oratoria, si habent ostium patens in via publica, ita quod à vico pateat aditus ad ipsa omnibus volentibus ingredi ad audienda Divina Officia, praesumuntur erecta auctoritate Episcopi, d. 64. n. 46.
- Oratoria si habent nomen sancti sibi appropriatum, praesumuntur erecta auctoritate Episcopi, d. 64. n. 47. Vide nu. 48. & 49.
- Oratoria si regantur per personam Ecclesiasticam, praesumuntur erecta auctoritate Episcopi, d. 64. n. 50. intellige, n. 51. Sed vide n. 52. & 53. & in vers. Sed scias.
- Oratoria si ab Episcopo visitantur, praesumuntur erecta ejus auctoritate, decisione 64. num. 54. Sed vide numero 55. 56. & 57.
- Oratoria si habent sepulturas, & Coemeteria, praesumuntur erecta auctoritate Episcopi, d. 64. n. 58.
- Oratoria si habent reservatum Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, vel si in eis administrantur Sacramenta, ut Baptismus, & extrema unctio, praesumuntur auctoritate Episcopi erecta, d. 64. n. 59.
- Oratoria si recipiunt decimas, praesumuntur erecta auctoritate Episcopi, d. 64. nu. 60.
- Oratoria, si non solvunt collectas, praesumuntur erecta auctoritate Episcopi, d. 64. n. 61.
- Oratoria an praesumuntur in dubio erecta auctoritate Episcopi, d. 64. n. 62. 63. & 64.
- Oratoria, ut praesumantur erecta auctoritate Episcopi, quae signa concurrere debent, d. 64. n. 65. & 66.
- Oratoria, ex quibus signis praesumuntur laicalia, & privata, d. 64. n. 67.
- Oratoria si habent signa Ecclesiastica, & laicalia, pro quibus signis est judicandum, d. 64. n. 68.
- Oratoria si sunt principaliter erecta ad celebrandum Missas, praesumuntur intervenisse auctoritatem Episcopi, dec. 64. num. 34. intellige 1. Si quotidie, vel saepe Missae cele-

- celebrentur, nu. 2. intellige 2. Si publicè, id est januis apertis, Missæ celebrentur omnibus indifferenter ad eas audiendas admissis, num. 36. maxime si longo tempore, id est decennio publicè januis apertis Missæ celebrentur n. 37. dummodo habeant etiam campanile erectum, numero 38.
- Oratoria si sunt ædificata in forma Ecclesiæ, & in eis sit erectum campanile solum pulsari ad Divina Officia, præsumitur intervenisse auctoritatem Episcopi, decisione 64. nu. 39. & idem si non habent campanile formarum sed campanam, quæ publicè pulsatur causa vocandi populum ad audienda Divina Officia nu. 40. Est tamen necessarium secundum aliquos, quod campanile, sive cimbalum sit super tectum erectum, publicèque pulsatur, n. 41. sed contrarium est verius, quod sufficit quod oratoria habeant campanam publicam, seu in loco eminenti positam, quæ publicè pulsatur, nu. 42. & respondetur contrariis, n. 43. quid si haberent aliquam campanellam, n. 44. & de modo articulandi, n. 54.
- Ordinarii Judices tam Ecclesiastici, quam sæculares qui dicantur, & qui non, ad effectum cum eis contentionem firmandi, vel non, vide verbo Contentio, & verbo Curia.
- Ordinarius Ecclesiasticus, potest se intromittere de causa, delegatus suæ commissionis, procedat, vel contra formam commissionis, procedat, d. 34. n. 141.
- Ordinarii Judices, vide verbo Curia, & verbo Judex.
- Origo cujuscumque negotii regulariter attendi solet, dec. 14. num. 15.
- Ostia Ecclesiæ gaudent immunitate Ecclesiæ, d. 48. n. 1.
- Ostia cœmeterii gaudent immunitate Ecclesiæ, d. 48. n. 2.
- Ostia Monasterii, Hospitalis, & cujuscumque loci sacri gaudent immunitate Ecclesiæ, d. 48. n. 4.
- Ostia Ecclesiæ gaudent immunitate, sive Ecclesiæ sint extractæ intra, sive extra muros Civitatis, d. 48. n. 11.
- Ostia Ecclesiæ tangens gaudet ejus immunitate, si non potuerit eam intrare, eo quod essent clausa d. 48. n. 17. sed contrarium, n. 18.
- Ostia Ecclesiæ gaudent ejus immunitate, si reus tangens est liber, secus si esset captus, d. 48. n. 19.
- P
- P**acis & treguæ fractæ quando agitur ad pœnam conventionalem, causa est civilis, d. 35. n. 88.
- Pacta, & conventiones decoctorum nihil valent, nec juramento firmantur, si ipsi sint solvendo, d. 74. n. 45.
- Palatium Episcopi an gaudeat immunitate, vide domus, Palatia Cardinalium an gaudeant immunitate Ecclesiæ, vide domus.
- Palinodia quibus verbis est recantanda, d. 99. n. 46.
- Palinodiæ pœna an sit in usu, d. 99. n. 47. & 48.
- Palinodiam, an teneantur recantare Nobiles, Milites, Doctores, Licentiati, & Clerici, d. 99. n. 49. 50. 51. & 52.
- Papæ verba assertiva, & enuntiativa plene probant d. 3. n. 39. cum seq. & vide verbo Assertiva.
- Papæ quando loquitur de narrativa Principis plene creditur, d. 3. n. 54.
- Papæ tolerantia, & scientia an dispense Principes sæculares ad præscribendum, & statuendum contra Ecclesiasticam libertatem, & quid si ex ea potest colligi approbatio Romani Pontificis, late de materia d. 7. à n. 19. ad 30. vide verbo Tolerantia.
- Papa in ordine ad bonum Ecclesiæ regimen potest Clericos, & eorum res in temporalibus à jurisdictione sæculari eximere, d. 7. n. 50.
- Papæ consensus præsumitur ex diuturnitate temporis concurrente scientia, & patientia illius, d. 7. n. 66.
- Papæ plures fuerunt ex his Regnis Coronæ Aragonum, d. 7. n. 67.
- Papæ scientia, & patientia quomodo probetur, d. 7. n. 68.
- Papæ scientia, tolerantia habet vim dispensationis, d. 7. num. 69.
- Papa solus potest confirmare leges contra Ecclesiasticam libertatem, d. 7. nu. 84.
- Papa Julius Tertius confirmavit concordiam Regiæ Eleonoræ & illam aliis Regnis communicavit, vide verbo Julius Papa Tertius.
- Papa Paulus Tertius, & Papa Paulus Quintus foros, & constitutiones competentiarum confirmarunt, vide verbo Paulus.
- Papa Gregorius Decimus tertius foros, & constitutiones Coronæ Aragonum confirmavit, & observari mandavit in Regno Sardinia cum delegatis ad universitatem causarum, vide verbo Gregorius.
- Papa Clemens Octavus praxim competentiarum in Regno Aragonum observare mandavit, d. 7. n. 99.
- Papa confirmans statutum dici non potest contra Ecclesiasticam libertatem, d. 7. n. 102.
- Papæ est confirmare statuta contra Ecclesiasticam libertatem, d. 7. n. 103.
- Papa confirmando statuta facit ea sua, d. 7. n. 104.
- Papa totaliter, & in universum immunitatem Ecclesiasticam, & exemptionem Clericorum tollere non potest, d. 7. nu. 105.
- Papa non est dominus absolutus bonorum, & jurium Ecclesiæ, sed solum dispensator prudens, & fidelis, decis. 7. num. 106.
- Papa ex causa publicæ utilitatis, quoad certos Clericos, & quoad certas causas potest exemptionem Clericorum restringere, & limitare, d. 7. n. 107.
- Papa potest ex causa per privilegium alicui sæculari vel Judici laico concedere potestatem judicandi respectu certorum Clericorum, & criminum, d. 7. n. 108.
- Papa potest causas criminales Clericorum laicis committere, d. 7. n. 109.
- Papa potest jurisdictionem Ecclesiasticam laicis committere, non solum quoad causas Civiles, & criminales, sed etiam spirituales, d. 7. nu. 110.
- Papa in casibus non exceptis potest concedere facultatem extrahendi reum ab Ecclesia, & illum tradere Curia sæculari, d. 7. nu. 111.
- Papa potest concedere facultatem imponendi gabellas, & tributa Clericis, d. 7. n. 112.
- Papa in omnibus contra jus Divinum dispensare potest præterquam contra articulos fidei, & contra universalem statum Ecclesiæ, d. 7. n. 113.
- Papa potest delegare laicis, quæ sunt jurisdictionis, non vero ea quæ sunt ordinis, d. 7. n. 115.
- Papa, Imperator, & alii Supremi Principes non cognoscetes superiorem recusari non possunt, d. 17. nu. 5. de honestate tamen, & decentia causas suas alteri committunt, nu. 22.
- Papa an sit consulendus, ut possit Clericus pro enormi delicto actualiter degradari, d. 34. n. 73. & 74.
- Paries medius Hospitalis, vel Monasterii habens fenestram constructam, per quam inspicitur intus Ecclesiam gaudet ejus immunitate, d. 57. n. 1.
- Paries qui est supra portam Ecclesiæ Monasterii, aut Hospitalis, gaudet ejus immunitate, d. 57. n. 2.
- Paries domus laici habens portam per quam patet aditus ad Ecclesiam, Monasterium, vel Hospitalis, si in medio portæ reus capiatur, gaudet immunitate Ecclesiæ, decisione 57. num. 3.
- Paries exterior Ecclesiæ non gaudet ejus immunitate, dec. 57. n. 4. sed contrarium est verius, & respondetur contrariis à n. 7. quid in Cathalonia, n. 15.
- Parlatorium Monialium an gaudeat immunitate Ecclesiæ, d. 42. n. 5.
- Parricida qua pœna puniatur, d. 96. n. 50.
- Parricidii pœna an puniatur occidens focerum, decis. 96. num. 52.
- Pars formalis in contentionibus firmandis est Fiscus Procurator utriusque Curia, dec. 12. num. 94. & illa de cuius interesse agitur, n. 99. fallit in Regnis Castellæ, & Valentia, n. 99.
- Passus per circuitum Ecclesiæ, enumerari debent ab atrio, vel muro Ecclesiæ, d. 63. n. 3. nisi habeat cœmeterium, nam tunc connumerari ab eo debent, n. 4.
- Passus sunt quinque pedum pro singulo passu, d. 63. n. 5.
- Passus quare sic dicatur, d. 63. n. 6.
- Pater, & filius, patruus, & nepos, & duo fratres de jure Senatores in uno Senatu, vel in simul decuriones, vel de consilio Universitatis esse possunt d. 23. n. 18. fallit ubi extat statutum in contrarium, n. 19.
- Patris nobilitas an extendatur ad filios illegitimos vide verbo Bastardi.
- Patrini complices & mediatores diffidorum in duello non gaudent immunitate Ecclesiæ, d. 98. n. 16.
- Paulus Papa III. foros competentiarum confirmavit, dec. 7. num. 93.
- Paulus Papa V. foros competentiarum approbavit, decis. 7. num. 98.
- Peccans ob spem Bullæ, & Jubilei gaudet ipsius privilegiis, d. 116. n. 15.
- Pedem, vel manum habens in loco sacro gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 48. n. 14.
- Percutere est cum violentia carnem tangere sine scissura, d. 101. n. 28.
- Percutere minus est quam vulnerare, d. 101. n. 31.
- Percutiens aliquem in Ecclesia, non tamen vulnerans, non gaudet ejus immunitate, d. 112. n. 23.
- Percutiens manusve impias immittens in Clericum puniatur pœna capitis, d. 100. num. 17. intellige, num. 18. 19. 20. & 21.
- Percutiens Clericum gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 100. n. 1. sed

- sed contrarium est verius, num. 6. si percussio est magna, num. 7.
- Perforans, seu rumpens parietes alicujus domus, furtumque in ea, vel aliud delictum committens qua poena puniatur, d. 106. n. 38. & quid si furtum sit minimum, n. 39.
- Perjurus ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus immunitate, d. 88. n. 8.
- Perjurus ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus immunitate, d. 82. n. 9. & 10.
- Pes ex quibus constituatur, d. 63. n. 7. 8. & 9.
- Personæ ob excellentiam aliquando à communibus regulis receditur, d. 18. n. 26.
- Intellige quoties lege vel privilegio specialiter cavetur, num. 27.
- Pirata qua poena puniatur, d. 107. n. 51.
- Pius Papa Quintus foros, pragmaticas & constitutiones competentiarum Coronæ Aragonum confirmavit dec. 7. n. 94. & bulla refertur n. 95.
- Plagiarius qui personas captivat, & componit an gaudeat immunitate Ecclesiæ, d. 108. nu. 1. opinio affirmativa, sed negativa est verior n. 2.
- Plagiarius quis dicatur, d. 108. n. 3.
- Plagiarius laicus qua poena puniatur, dec. 108. n. 4. & an possit appellare, seu supplicare à sententia contra eum lata, num. 8.
- Plagiarius Clericus qua poena puniatur, d. 108. n. 5.
- Pœna triremium successit loco poenæ damnationis in metallum, d. 86. n. 25.
- Pœna triremium simpliciter adjecta, intelligitur remigando non militando, d. 86. n. 46.
- Pœna mortis ordinaria, an quis possit condemnari ex indicis indubitatis maximè in delictis occultis, & difficilis probationis, d. 93. n. 34.
- Pœna mortis ordinaria quis puniri potest in delictis occultis, & difficilis probationis, quamvis indicia non sint omnino indubitata, d. 93. n. 36.
- Pœna qua punitur reus læsæ Majestatis contra Principem & ejus Cofiliarios, d. 94. n. 51.
- Pœna legis Juliæ de vi publica arbitrio Judicis remissa est, d. 99. n. 16.
- Pœna injuriarum quæ sit d. 99. n. 18. cum sequent.
- Pœna injuriarum habet locum, etiam quod dicta fuerit ad auriculam, d. 99. n. 54. & qualiter probetur, n. 55.
- Pœna libelli famosi contra Judicem, quæ sit, d. 102. n. 39.
- Pœna undecupli criminalis est, d. 10. n. 124. in fine vide verbo Undecupli poena.
- Pœna pecuniaria quando ex delicto imponitur, data impotentia solvendi, cessio bonorum non admittitur, sed fit commutatio in corporalem, dec. 26. n. 94. quod procedit nedum in favorem Fisci, sed etiam in favorem partis, n. 95.
- Pœna pecuniaria ubi debetur ex contractu Fisco, vel parti, admittitur cessio bonorum, d. 96.
- Pœna pecuniaria imposita ex delicto commutatur in corporalem, etiam quod damnata sit mulier, si non habeat unde solvat, d. 26. n. 97.
- Pœna pecuniaria imposita ex delicto an commutetur in corporalem, quando condemnatus est Nobilis, & non est solvendo, d. 29. n. 98. & 99.
- Pœna pecuniaria imposita ex delicto convertitur in corporalem, etiam quod condemnatus sit Clericus, si non habet unde solvat, dummodo commutatio fiat per Judicem Ecclesiasticum, d. 26. n. 100.
- Pœna pecuniaria imposita ex delicto convertitur in corporalem, etiam si condemnatus sit Officialis, si non est solvendo, secus de consuetudine, d. 26. n. 101.
- Pœna pecuniaria imposita ex delicto an convertatur in corporalem, quando condemnatus deficit in solutione minima ipsius summæ condemnatus, dec. 26. num. 104. & 105.
- Pœna pecuniaria ex delicto descendens non commutatur in corporalem nisi parte damnificata petente, d. 25. nu. 106. intellige, & declara, n. 107. 108.
- Pœna pecuniaria imposita ex delicto non convertitur in corporalem, si reus est solvendo, d. 26. n. 109. etiam si velit potius subire poenam corporalem, quam solvere pecuniariam, n. 110.
- Pœna corporalis subroganda in locum pecuniariæ impositæ ex delicto qualis esse debeat, relinquatur arbitrio Judicis, dec. 26. n. 111. & 112. & qualiter Judex debet regulare arbitrium, referuntur opiniones, à numero 113. ad 137.
- Pœna perpetui carceris, vel detrusionis in Monasterium non est in usu, d. 34. n. 50.
- Pœna fustigationis laicorum Clericis imponi non potest, d. 34. n. 129.
- Pœna triremium est in usu in Clericis ignobilibus pro gravibus delictis, decisione 34. numero 133. verb. Clericos.
- Pœna torturæ ad habendam veritatem aliquando Clericis imponitur, d. 34. n. 135. versic. Ad torturam.
- Pœna quando applicatur Fisco, & parti, tota debet solvi Fisco, & ipse debet dare parti privatæ, d. 35. n. 67.
- Pœna frangentis salvaguardias est capitalis, vel arbitraria juxta delicti qualitatem, d. 35. n. 92.
- Pœna corporalis non potest ex pacto oriri, d. 35. n. 96.
- Pontifex, vide verbo Papa.
- Portarius Regius si delinquit in aliqua Baronia in officio sibi commisso vel extra officium, an possit à Barone puniri, quid de jure communi, d. 27. n. 110. quid de jure Cathalonix, n. 113. & de Regnis Aragonum, Valentix Neapolis & Siciliæ, n. 115. 116. & 117.
- Porticus quid sit, d. 50. n. 11.
- Porticus habens aditum ad domum, retinet eandem qualitatem quam domus, d. 50. n. 11.
- Porticus non continetur appellatione Ecclesiæ sicut appellatione domus, d. 50. n. 7. intellige in odiosis, secus in favorabilibus, nu. 8. intellige 2. si non adhæreat domui, secus si illi adhæreat, n. 9.
- Porticus cœmeterii gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 50. n. 6.
- Porticus Ecclesiæ, gaudet immunitate, dec. 50. numero 1. Amplia 1. ad januas, & portas portici Ecclesiæ, nu. 2. Amplia 2. ad scalas portici Ecclesiæ, nu. 3. Limita 1. si porticus non sit conjuncta affixa, & connexa ipsi Ecclesiæ, n. 4. Limita secundo si porticus non sit parietibus circumducta, n. 5.
- Possessio, & usus antiquissimus probat concessionem privilegii Apostolici, d. 7. n. 65.
- Possessio immemorialis cum allegatione privilegii cognoscendi causas Clericorum, si de privilegio non doceatur, conservanda est, d. 7. n. 122.
- Potestas, & voluntas in omnibus actibus humanis consideranda sunt, d. 7. n. 7.
- Potestas statuendi requiritur ad validitatem statuti decif. 7. num. 8.
- Pragmatica Bajuli generalis Regni Valentix observari debent in Bajulia generali Cathalonix, d. 29. n. 17.
- Praxis terminandi, & decidendi contentiones in Cathalonix inter Judices Ecclesiasticos & sæculares Regios ordinarios, unde colligatur, d. 6. n. 1.
- Praxis hodierna refertur terminandi & decidendi in Cathalonix contentiones inter Judices Ecclesiasticos, & sæculares Regios ordinarios, d. 6. n. 9. quæ servatur in aliis Regnis Coronæ Aragonum, nu. 10. 11. & 12.
- Praxis nominandi Consultores in causis contentionum, d. 13. nu. 65.
- Praxis petendi in Cathalonix fidem expirationis contentionis, d. 26. n. 1. 2. & 3.
- Praxis invocandi, & concedendi auxilium brachii Ecclesiastici, & sæcularis, d. 26. n. 86.
- Praxis procedendi contra Judices Ecclesiasticos delegatos in Corona Aragonum, d. 29. à n. 1. ad 30. quæ viget in multis aliis Regnis n. 20. referuntur Doctores eam impugnantes, n. 31. & eam defendentes à n. 32. ad 36. & praxis primæ supplicationis refertur à n. 37. quæ servari debet, sive pulsentur vassalli Regii, sive Baronis, n. 45. praxis secundæ supplicationis refertur, à n. 46. & praxis tertix supplicationis, à n. 50. & quarta supplicationis, n. 52.
- Praxis terminandi contentiones inter Inquisitores & Judices sæculares, d. 30. à n. 57.
- Praxis terminandi contentiones inter Judices sæculares, & Commissarios Sanctæ Cruciatæ, decisione 31. numero 16. & 17.
- Praxis decidendi contentiones inter Judices Ecclesiasticos ordinarios, d. 32. n. 15.
- Praxis procedendi in causis contentionum inter Judices Ecclesiasticos delegatos, d. 33. n. 29.
- Praxis refertur degradationis verbalis, d. 24. nu. 67.
- Praxis degradationis actualis refertur, d. 34. n. 68.
- Praxis terminandi contentiones inter Regiam Audientiam civilem, & Judices sæculares inferiores d. 37. n. 31.
- Praxis terminandi contentiones in Cathalonix inter Regium Consilium criminale, & Judices sæculares inferiores tam Regios, quam Baronis, d. 37. n. 32.
- Praxis decidendi contentiones in Regio Supremo Concilio Domini nostri Regis refertur, d. 39. n. 1.
- Praxis refertur contentionis inter Judices sæculares inferiores, & forma supplicationis, & litterarum, dec. 38. num. 38.
- Praxis refertur evocationis causæ quoad articulum contentionis tantum, d. 38. n. 64. & forma supplicationis, & litterarum, nu. 66.
- Praxis supplicationum, & litterarum contentionis, vide verbo Forma.
- Praxis Cathalonix refertur circa modum procedendi contra decoctores fallitos, d. 70. à n. 50. ad 57.
- Præconizationes fieri debent ante totalem executionem sententiæ bannimenti contra Judicem Ecclesiasticum prod

- mulgata, d. 28. numero 150. & illarum forma refertur num. 151.
- Præconizationes faciendæ sunt post factam apprehensionem temporalitatum, d. 28. n. 156. & illarum forma refertur, n. 157.
- Præferri is debet, qui prævenit, d. 36. n. 34.
- Præjudicii levissimi est iudicium competentiarum, decis. 25. nu. 32.
- Præjudicii levissimi est consuetudo immemorialis Coronæ Aragonum circa decisionem competentiarum inter Iudices Ecclesiasticos, & sæculares, d. 3. n. 50.
- Prælati habentes jurisdictionem quasi Episcopalem in omnibus quæ non sunt ordinis, æquiparantur Episcopis, dec. 59. nu. 21.
- Prælati, & Rectores Ecclesiarum in casibus non exceptis non possunt reum existentem in Ecclesia consignare Iudici sæculari, dec. 120. nu. 4. & si illum consignaverint, & mors sequatur, irregularitatem incurrunt, n. 5. Amplia n. 6.
- Præscriptio iurium incorporalium requirit scientiam, dec. 7. num. 45. fallit in præscriptione immemoriali, numero 46.
- Præsumptio iuris quæ dicatur, & quæ iuris, & de jure, d. 67. n. 8.
- Præsumptio iuris, & de jure non admittit probationem in contrarium, d. 67. n. 9.
- Præsumptio quod decoctores, & falliti sint fraudulentum, non est iuris, & de jure, d. 70. nu. 45.
- Præsumptiones, & conjecturæ animi deliberati, tolluntur aliis præsumptionibus, conjecturis, & quomodo, dec. 98. num. 98.
- Præsumptiones, & conjecturæ præmeditationem excludentes, præferuntur præsumptionibus, & conjecturis includentibus, & quomodo, d. 98. à n. 99.
- Præsumptiones, & conjecturæ diluuntur contrariis præsumptionibus, & conjecturis ad favorem rei; si sunt fortiores, vel plures, aut pares, d. 98. à n. 108.
- Princeps an possit prohibere in suo statu, ne Ecclesiæ sine ipsius licentia de novo ædificentur, d. 40. n. 11.
- Princeps potest facere delictum sub pœna, quod aliis ex se non est delictum, & augere pœnam à jure statutam, d. 71. num. 16. & potest adicere simplici homicidio qualitatem assassinii, proditoris, vel alterius cuiuscumque criminis, quæ illud in aliam qualitatem vertat, numero 18. intellige quoad pœnam laicis imponendam non autem ad tollendum privilegium immunitatis Ecclesiæ, nu. 12.
- Princeps si facit delictum sub pœna, quod aliis non est delictum, vel augeat pœnam à jure statutam, ejus cognitio ad eum pertinet, d. 71. n. 17.
- Princeps laicus nullam habet potestatem expressè statuenti, quænam delicta in Ecclesiis commissa gravia iudicentur, ut delinquens ejus immunitate privetur, dec. 71. n. 20.
- Princeps sæcularis super immunitate Ecclesiæ in ejus præjudicium nihil statuere potest, d. 71. n. 21.
- Principis verba assertiva, & enuntiativa plenè probant, d. 3. n. 39. vide verbo affirmativa.
- Principem de mendacio arguere nefas est, d. 3. n. 55.
- Princeps sæcularis exceptionem clericorum revocare non potest, d. 7. n. 49.
- Princeps sæcularis jus divinum in ulla sui parte tollere non potest, decisione numero 55. potest tamen illud declarare, & limitare, numero 56. idem in consuetudine, num. 57. maxime immemoriali, num. 58. intellige si jus divinum reperitur in materia limitatum n. 61. intellige etiam quando Princeps sæcularis statuit in temporalibus, n. 62.
- Princeps sæcularis ex Pontificis privilegio in materia spiritali legitime procedit, d. 7. n. 116.
- Princeps sæcularis ex Pontificis privilegio inter Ecclesiasticos, & de causis ad forum Ecclesiasticum pertinentibus cognoscit absque derogatione immunitatis Ecclesiasticæ, d. 7. n. 117.
- Princeps sæcularis procedens inter Ecclesiasticos ex Pontificis privilegio est à Sede Apostolica delegatus, & dicitur habere jurisdictionem tamquam Episcopus, d. 7. nu. 118. 119. & 120.
- Princeps an possit tollere facultatem recusandi Iudicem, & causam committere cum clausula recusatione remota, d. 17. n. 19.
- Princeps quando causam committit cum clausula, recusatione remota, intelligitur de causa frivola, & non de justa, d. 18. n. 20.
- Princeps non potest mandare Baronibus, & eorum Officialibus, ut non iudicent in aliqua causa nisi cum consilio talis personæ, d. 20. n. 89.
- Princeps potest exorando jurisdictionem Baronis ei mandare, ut intra certum tempus causam aliquam decidat, d. 24. n. 89. & si Baro causam subditi non expedierit intra tempus præfixum, elapso termino potest fieri ad superiorem evocatio, n. 90.
- Princeps non recognoscens superiorem potest suis legibus appellacionem prohibere, d. 25. n. 44.
- Princeps delegatus si in delegatione delinquat, solum à Principe delegante puniri potest, si verò delinquat extra delegationem, puniri potest ab ordinario in cuius territorio delinquit, decis. 27. num. 111.
- Princeps vel alius Dominus jurisdictionis non tenetur pro mala administratione suorum Officialium, quos creat, sed tantum ipsi Officiales tenentur, d. 28. nu. 66. amplia ad casum quo Princeps approbat electionem Officialium nominatorum, n. 67.
- Princeps potest esse Iudex in causa propria, dec. 37. nu. 3. & 27.
- Principis rescriptum ad unum Præsidentem, seu ad unam Provinciam directum in aliis quoque observari debet, dec. 37. nu. 19. intellige si Provincie gubernantur per unum concilium, nu. 19. intellige etiam si est generale, & in omnibus Provinciis eadem militat ratio, n. 20.
- Princeps solus directè cognoscit de concessionibus & privilegiis ab eo elargitis, d. 38. n. 21.
- Princeps solus interpretatur sua rescripta & beneficia, d. 38. nu. 23.
- Princeps est adeundus, ubi legis intellectus non est consuetudine, vel alia lege declaratus, d. 38. n. 24.
- Princeps est fons omnium jurisdictionum, d. 38. n. 25.
- Princeps dicitur habere intentionem fundatam quoad jurisdictionem activam in omnibus ditionibus, & Regnis suis, d. 38. n. 26.
- Princeps, vide verbo Rex.
- Priores ordinum mendicantium, Guardiani minorum, & similes sunt in Dignitate constituti, dummodo in eodem Monasterio alium non habeant superiorem, decisione 34. num. 72.
- Privationis officii causa an sit civilis, vel criminalis, dec. 35. à n. 80. ad 83.
- Privilegia Regum Aragonum disponentia circa contentiones jurisdictionis inter Iudices Ecclesiasticos, & sæculares Regios Ordinarios, referuntur, decisione 6. à nu. 3. ad 8.
- Privilegium Papæ probatur concessum ex possessione, & usu antiquissimo, d. 7. n. 65.
- Privilegium personis miserabilibus concessum non censetur derogatum per clausulas derogatorias generales, dec. 10. n. 345.
- Privilegium fori est majus privilegio immunitatis Ecclesiæ, vel saltem non est major ratio in uno, quàm in alio, d. 21. nu. 32.
- Privilegio fori ut reus privetur, an requiratur plena probatio delicti, vel sufficiat semiplena, vide verbo Probatio.
- Privilegia personalia morte personæ extinguuntur, d. 90. n. 5. fallit 1. quando persona non est causa proxima privilegii, sed remota n. 6. fallit 1. ubi concurrat favor Ecclesiæ n. 7.
- Privilegium immunitatis an loco, seu personæ concedatur vide verbo Immunitas.
- Probabilia argumenta accipiuntur pro incidiis indubitatis, d. 21. n. 91.
- Probatio per rei evidentiam præfertur quibuscumque probationibus, d. 2. n. 15.
- Probationes tam Curie, quàm partes interesse habentes coram Arbitris contentionum facere possunt, decisione 16. num. 104.
- Probationes factæ coram Arbitris si producantur, probant Cancellario in Cathalonia, & quid in aliis Regnis, d. 16. n. 105.
- Probationes coram Cancellario intra quantum tempus teneantur facere Fiscus utriusque Curie, d. 22. n. 5.
- Probationes facere potest Curia Ecclesiastica coram Cancellario intra triginta dies, d. 31. n. 5.
- Probationes facere potest Curia sæcularis coram Cancellario intra primos quindecim dies ex illis triginta diebus Cancellario ad declarandum concessis, d. 21. n. 7.
- Probationes an facere possit Curia sæcularis coram Cancellario elapsis primis quindecim diebus contentionum, vide verbo Fiscus Curie sæcularis.
- Probationes facere non possunt Fiscus utriusque Curie in Cathalonia contentione prorogata lapsis primis triginta diebus, nec supplicationes, aut schedulas offerre, dec. 21. n. 33. quid in Regnis Aragonum, Sardinie, & Majoricarum, n. 34. & 35.
- Probatio delicti an requiratur plena, ut reus privetur immunitate Ecclesiæ, vel sufficiat semiplena, d. 21. nu. 61. prima est opinio quod requiratur plena, n. 62. fundamenta referuntur à n. 63. secunda est opinio, quod sufficiat semiplena per indicia ad torturam sufficientia, n. 75. fundamenta referuntur, à n. 76. & hæc magis placet à n. 96.

- Probatio ubi à lege requiritur, intelligitur de vera, legitima, & plena probatione, d. 21. n. 67.
- Probatio plena delicti requiritur ut contumax pro confesso & convicto habeatur, d. 21. nu. 69. fallit de consuetudine, n. 83.
- Probatio plena requiritur, ubi aliquis ex alterius delicto convenitur, d. 21. n. 70.
- Probatio vera illa dicitur, quæ non indiget adminiculo, d. 21. n. 73.
- Probationis plenæ appellatione non continetur probatio semiplena, d. 21. n. 72.
- Probatio conditionis, seu formæ ad actum requisitæ, debet esse plana; & concludens, d. 22. n. 74.
- Probationes leviores sufficiunt in probatione qualitatis, imo etiam conjecturæ, & præsumptiones; d. 21. n. 77.
- Probatio plena delicti an requiratur, ut reus privetur privilegio fori, vel sufficiat semiplena, dec. 21. nu. 61. Prima est opinio, quod requiratur plena probatio delicti, num. 76. Secunda est opinio, quod sufficiat semiplena per indicia ad torturam sufficientia, n. 93. & hæc magis placet, n. 96.
- Probationes leviores sufficiunt, quando Judex judicat secundum Deum, & suam conscientiam, decisione 21. nu. 96. in fine.
- Probatio corporis delicti plena requiritur, tam ad perdendum privilegium fori, quam ad perdendam immunitatem Ecclesiæ, d. 21. n. 101. vers. Sed unum.
- Probationes super delicto an debeat recipere Cancellarius in causis contentio-nis, an verò possit, vel obligatus sit stare processui facti per Curiam sæcularem, vide verbo Processu facti.
- Probationes quæ fiunt sine partis citatione, vim non habent, neque in civilibus, neque in criminalibus, dec. 21. nu. 110.
- Probationes an possit facere reus inquisitus de delicto qualificato coram Cancellario contentio-nis ad exclusionem ipsius qualitatis, opinio negativa, d. 21. n. 123. opinio affirmativa, n. 129. & hæc secunda opinio practicanda est in Corona Aragonum, n. 130.
- Probatio contraria non admittitur in his, quæ conscientia alicujus committuntur, dec. 25. n. 59. contra, n. 63. intellige, n. 66.
- Probatio directa ad exclusionem fictionis petitionis Baptismi colligitur ex signis, d. 67. n. 11. & quæ sint illa, num. 12.
- Probatio quod quis decoxit, debet esse sufficiens, & quomodo, d. 70. n. 48.
- Processus, omnia acta judicialia facta contra reum extractum ab Ecclesia in casibus non exceptis sunt prorsus irrita, & nulla, d. 120. n. 7.
- Processui Judicis sæcularis an stetur ad probandam qualitatem delicti exclusivam immunitatis Ecclesiæ, d. 81. n. 1. refertur de jure opinio, quod potest Episcopus illi stare, n. 2. alia opinio, quod non tenetur, nec debet, n. 3. maxime si contra illum urgeret aliqua suspicio, nu. 4. nisi Episcopus prudenter credat processum Curie sæcularis esse legitime factum, n. 5.
- Processui Curie sæcularis in materia immunitatis Ecclesiæ statuitur de consuetudine in Cathalonia, Sardinia, & Aragonia; secus in Regno Valentie, d. 81. n. 6.
- Processus fieri potest pendente contentione jurisdictionis, d. 22. n. 18. secus pendente contentione super immunitate Ecclesiæ, n. 116.
- Processus quomodo formetur ad faciendam occupationem temporalitatum, d. 8. n. 128.
- Processum originale, vel copiam illius an relinquere debeat in Regia Audientia Judex Ecclesiasticus delegatus veniens informaturus banchnm Regium, decisione 29. nu. 92.
- Processus an secuta declaratione sit restituendus Judici Ecclesiastico delegato informanti banchnm Regium, d. 29. n. 93.
- Processum originale potest compelli Notarius tradere Inquisitoribus in causa remissionis Familiaris ad suum forum, in illo processu alii complices delicti existant, d. 30. nu. 62.
- Processum originale tradere debet Notarius Inquisitoribus in remissione hæretici, si ab Inquisitoribus petatur, d. 30. n. 64.
- Processu à Judicibus sæcularibus facti contra Familiares, si Inquisitores opus habeant ad informandum suum animum, compellere nequeunt tabellionem per censuras, ut originale processum illis tradat sed tantum ut exemplum ex originali sumptum in publica forma exhibeat, d. 30. n. 65.
- Processus à Judice ordinario factus valet remissio non petita à parte, vel à Fisco ad Judices Fiscales, d. 30. n. 155.
- Processui facti per Curiam sæcularem, an possit, vel sit obligatus stare Cancellarius in causis contentio-nis, an verò debeat super delicto recipere probationes, vide d. 21. à n. 102. & vide verbo Cancellarius.
- Processus factus à Judice incompetenti nullam fidem facere, potest, d. 21. n. 111. & 112.
- Processui facti per Curiam sæcularem an possit stare Cancellarius si agatur de privilegio fori, vide d. 21. à n. 116. & vide verbo Cancellarius.
- Processui facti per Judicem sæcularem remittentem Clericum à se captum non tenetur stare Judex Ecclesiasticus, d. 21. n. 118. nec quoad capturam Clerici, nec quoad inquisitionem formandam, n. 110.
- Processui Judicis remittentis non tenetur stare Judex, cui fit delinquentis remissio, d. 21. n. 122.
- Processus vide verbo communicatio processus, & verbo Copia.
- Procurator Fisci Curie Episcopi gaudet privilegio fori, d. 8. n. 131. sive sit principalis, sive substitutus, num. 132.
- Procurator Regius Comitatum Rossellionis, & Ceritanie, vide verbo Bajulus generalis.
- Procurator Regius Civitatis, & Campi Tarazonæ, vide verbo Bajulus generalis.
- Procurator proponere potest Judicis recusationem d. 18. n. 75. dummodo habeat speciale mandatum, nu. 76. fallit, nu. 77. & 78.
- Procurator partis proponentis recusationes, supplicationes suspicionum firmare non potest, d. 18. n. 71.
- Procurator cogi potest respondere personaliter medio juramento, d. 18. n. 91.
- Procurator an quando possit cogi ac testificandum contra suum clientulum, d. 18. n. 93.
- Proferens verba denotantia irreverentiam alicujus Magistratus superioris qua poena puniatur, d. 102. n. 35.
- Projiciens se intra muros Monasterii gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 42. n. 3.
- Prorex est alter Rex, d. 10. nu. 3. & d. 13. nu. 32. fuit necessarium deputatus, ut ob absentiam Domini Regis, nomine illius regalias exerceret, d. 10. n. 4. Domini Regis personam representat, d. 10. n. 5. & d. 13. n. 32. obtinet eundem locum cum Domino Rege, nec ab eo ad dominum Regem est appellatio, aut recursus, d. 10. n. 6. sedet in eodem folio, ubi sedet Dominus Rex, quando est in Regno, n. 7. Princeps in Provincia reputatur, num. 8. utitur eisdem honoribus, quibus Dominus Rex, num. 9. est honorandus sicut Dominus Rex, cujus est imago, num. 10. potitur suprema potestate, & jurisdictione nu. 14. habet mandatum cum libera etiam in reservatis, num. 15. potest concedere privilegia, num. 16. potest de criminibus, & poenis gratiam facere, num. 17. potest facere omnia, quæ potest Dominus Rex, si esset præsens in Regno, n. 18. etiam si sint specialia, n. 19. exceptis his quæ per jura patriæ, & mores majorum à Regia Corona separari non possunt, num. 20. habens instructionem secretam curare debet illam diligentissime observare, num. 21. quod si non fecerit, licet reprehensione dignus est factum tenet, & validum est, nu. 22. in Regnis Aragonum, Valentie, Sardinie, & aliis habet jurisdictionem ordinariam, n. 23. sed in Cathalonia delegatam, num. 24. ad universalitatem causarum, n. 28.
- Proregi competit titulus Excellentie etiam post depositum officium, d. 19. n. 11.
- Proregem offendens punitur, ac si Dominum Regem offendisset, d. 10. nu. 12. & contra eum committitur crimen læsæ Majestatis in primo capite, n. 13.
- Proregis jurisdictionis expirat in Cathalonia mortuo Domino Rege, d. 10. n. 25. & quid in aliis Regnis.
- Proregis jurisdictionis expirat in Cathalonia præsentem Domino Rege, d. 10. n. 26. & quid in aliis regnis.
- Prorex in Cathalonia ad certum tempus creatum puta ad triennium eo finito non continuat usque ad Adventum novi successoris, d. 10. n. 27. & quid stante clausula durante beneplacito, mera, & libera voluntate, & quid in aliis Regnis.
- Prorex omnibus, & quibuscumque personis tam Ecclesiasticis, quam sæcularibus cujuscumque conditionis sint, tam in publicis, quam in privatis actionibus indubitanter procedit, d. 13. n. 31.
- Prorex ut suspectus recusatur, d. 18. n. 36.
- Prorege suspecto, an totus Senatus reddatur suspectus, & quid in Cathalonia, d. 18. n. 37. & 38.
- Prorex Cancellario allegato suspecto, si causæ, suspicionis sint notoriæ, absente Domino Rege à Regno, nominat tertium in locum Cancellarii suspecti, ut decidat illam causam contentio-nis tantum, dec. 18. n. 69. forma nominationis refertur, n. 94.
- Prorex absente Domino Rege à Regno, Cancellario allegato suspecto si causæ suspicionis requirunt altiorem indaginem, nominat tertium in locum Cancellarii suspecti ad declarandas tantum causas suspicionum, d. 18. nu. 70. & forma nominationis refertur, n. 69.

Prorex Cancellario allegato suspecto, si per Tertium fuerit declaratum causas suspicionis procedere, Domino Rege absente à Regno, nominat Tertium in locum Cancellarii suspecti ad illam causam tantum, d. 18. n. 71.

Prorex absente Domino Rege à Regno, si Cancellarius sit absens à loco, ubi celebratur Regia Audientia tenetur nominare Tertium in locum Cancellarii ad causas contentionis tantum, dec. 10. nu. 2. & 3. quod est conforme juri communi, num. 4. & de forma nominationis, nu. 28. & 29. idem observatur Cancellario existente infirmo, num. 8. quod est conforme juri communi num. 9. & de forma nominationis, n. 30. idem practicatur vacante officio Cancellarii per mortem, renunciationem, aut alias n. 10. & de forma, n. 27. idem observatur, Cancellario existente suspecto, n. 11. & de forma, n. 31. idem practicatur Cancellario impedito, n. 12.

Proregis litteris statur, an Cancellarius sit absens, infirmus, suspectus vel alias impeditus, d. 19. n. 13. & 14.

Proreges an possint excommunicari Episcopi, si nolunt contentionem firmare, nec obedire sententiæ Cancellarii, opinio affirmativa, d. 27. n. 38. opinio negativa, n. 39.

Proreges in Cathalonia, & aliis pluribus Regnis in negotiis justitiæ non habent votum, sed resolutionem majoris partis Senatorum de necessitate sequi tenentur, nisi data paritate votorum, d. 27. n. 41.

Prorex potest facere occupationem temporalitatum, dec. 28. n. 40.

Prorex Siciliae habet potestatem legis condendæ, dec. 35. nu. 99. idem in Prorege Neapolis, n. 100. secus in Prorege Cathalonix, n. 101.

Prorex in Cathalonia pro decidendo dubio an causa sit civilis, vel criminalis, nominat duos Doctores Regiæ Audientix civilis, & duos Regii Consilii criminalis, & quid observetur in Regnis Valentix, & Sardinix, d. 35. n. 129.

Prorex in Cathalonia præbet votum suum data paritate votorum inter Doctores nominatos pro declaratione dubii, an causa sit civilis, vel criminalis, d. 35. n. 115. & quid in Regno Sardinix, n. 116.

Prorex in Cathalonia tam in civilibus quam in criminalibus votum suum præbet, quando Senatores sunt æquales in pari numero votorum, & quid observetur in aliis Regnis, & quomodo soleat votum suum dare, dec. 35. num. 117.

Proregis edicta facta cum declaratione Regii Consilii, an sint perpetua, vel temporalia, d. 35. n. 103.

Prorex est immediatus Præses tam Aulæ civilis, quam criminalis, d. 37. n. 11.

Prorex existente justa causa an possit omnes Aulas Senatibus ad libitum congregare, d. 37. n. 15.

Prorex absente Domino Rege adeundus est pro declarandis contentionibus inter Judices sæculares inferiores ordinarios, d. 38. nu. 18.

Proregis jurisdictio est major, quam Capitanei generalis, d. 38. n. 17. amplia, n. 38. limita, num. 39.

Prorex non potest condemnare aliquem de mandato sine solemnitatibus, terminis & processu de jure necessariis, d. 39. nu. 40.

Prorex suam habet potestatem subordinatam legibus, & constitutionibus Regni, d. 38. nu. 41.

Prorex non potest procedere ex abrupto, & juris ordine non servato, d. 38. n. 42.

Prorex, & Regia Audientia Cathalonix respondere tenentur consultationibus Judicum inferiorum, dec. 33. nu. 21. intellige si dubium sit probabile, n. 22.

Prorex facta declaratione occupationis temporalitatum, seu bannimenti, & illa Judici Ecclesiastico notificata, solet cum charta privata monere Judicem Ecclesiasticum, ut procedimenta revocet, seu contentionem firmet, sed id non est necessarium, sed ad majorem contumaciam ipsius Judicis Ecclesiastici, dec. 28. num. 145. & d. 29. n. 55.

Prorex potest citare Judices Ecclesiasticos delegatos ad informandum banchum Regium, d. 29. n. 69. & 70.

Prorogari potest per duos privatos jurisdictio Bajuli generalis, d. 10. n. 167.

Prorogari non potest jurisdictio Consulium logiæ maris, dec. 10. nu. 237.

Prorogare an possit Cancellarius terminum triginta dierum, vide d. 21. an. 5. vide verbo Cancellarius.

Prorogari à Judice nequeunt dilationes legales, d. 21. nu. 24. limita de consensu ambarum partium, n. 26.

Prorogare non possunt Curix solæ absque Cancellario terminum triginta dierum, d. 21. n. 27.

Prorogare potest Cancellarius in Cathalonia, & Regno Majoricarum, terminum triginta dierum de consensu ambarum Curiarum, & in Sardinia de consensu solius Curix Ecclesiasticæ, ad libitum toties quoties, per tempus bene visum, d. 21. n. 30. & 32.

Prorogata contentione lapsis primis quindecim diebus, Fiscus utriusque Curix non possunt in Cathalonia petitiones facere, nec supplicationes, aut schedulas offerre, d. 21. num. 33. quid in Regnis Aragonum, Sardinix, & Majoricarum, n. 34. & 35.

Prorogata contentione post terminum triginta dierum, visura concedi non potest, d. 21. n. 37.

Prorogatio in causis Principi reservatis locum non habet, d. 27. nu. 83.

Prorogari potest jurisdictio Inquisitorum de causa ad causam, & de persona ad personam, d. 30. n. 138.

Prorogatio in Judicem criminalem de causis civilibus fieri non potest, d. 35. n. 5.

Prorogatio in Judicem civilem de causis criminalibus fieri non potest, d. 35. n. 31.

Protestatio de impedimento an sit necessaria, opinio affirmativa, d. 17. n. 45. opinio negativa verior, n. 46.

Provincia unaquæque suo sensu abundat, d. 37. n. 17.

Provinciales an possint puniri à Capitaneo generali, vide verbo Capitaneus generalis.

Provisio Judicis contra Judicem Ecclesiasticum delegatum aliquando fit absque clausula, ut compareat in Regia Audientia banchum Regium informaturus, d. 29. n. 40.

Provisio quæ fit in Regia Audientia in causa contentionis jurisditionis inter Officiales inferiores non exequitur præstita cautione si ab ea fuerit supplicatum, dec. 38. num. 82. & 87.

Pugnans ex Ecclesia injustè se defendens non gaudet immunitate, d. 114. nu. 8.

Pupilla quæ recluditur in Monasterio per Judicem sæcularem pro securitate suæ educationis non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 84. n. 14.

Q

Quæstio mixta præter quæstionem juris, & facti in causis spiritualibus incidere potest, d. 2. nu. 10.

Quæstio juris ubi vertitur, contentio non procedit, dec. 12. nu. 31. Limita primò, ubi quæstio vertitur super jure simul & facto, num. 35. Limita secundò, ubi jus est dubium, & intricatum, n. 37.

Quæstio juris quæ dicatur, d. 12. n. 33.

Quæstio facti quæ dicatur, d. 12. nu. 34.

Quæstio juris, & facti quæ dicatur, decisione 2. num. 10. & dec. 12. nu. 36.

Quæstio præjudicialis jurisditioni utriusque Judicis pendet in articulo competentix jurisditionis, d. 22. n. 13.

Quæstio non potest moveri utrùm benè, vel malè fecerit, quando conscientia alicujus aliquid commissum fuit, dec. 25. nu. 58.

Quæstor qui elemosynam fraudat qua pœna puniatur, dec. 106. n. 33.

Qualitas tribuens jurisditionem probanda est, decis. 13. nu. 3. limita, n. 4. & d. 30. nu. 76.

Qualitas Clericatus probanda est ab eo, qui in Clericatu se fundat, d. 13. n. 9.

Qualitas tribuens jurisditionem concludenter probari debet, dec. 21. nu. 66. sed contra quod sufficiat, quod semiplenè probetur, nu. 76.

Qualitas probanda ad obtinendum in contentionibus jurisditionum inter Inquisitores, & Judices sæculares versatur circa forum personæ, causæ, aut delicti, decis. 30. nu. 80.

Qualitas attributiva jurisditionis ratione causæ inter Inquisitores, & Judices sæculares multipliciter consideratur, dec. 30. nu. 82.

Querela pacis & treugæ locum non habet contra Officialem Regium delinquentem ut Officialem, secus contra delinquentem ut privatam personam, d. 27. nu. 89.

R

Raptor virginis confugiens ad Ecclesiam an gaudet ejus immunitate, opinio negativa, d. 89. n. 19. & 40. opinio affirmativa, n. 31. Amplia 1. in raptore quarumcumque mulierum, num. 31. Amplia 2. in omnibus illis qui consilium, auxilium, & favorem præbuerint ad rapiendam mulierem, num. 33. Limita 1. si contraria viget in loco consuetudo, num. 34. Limita 2. in raptore virginis intra Ecclesiam, n. 35. Limita 3. in raptore per insidias, nu. 36. Limita 4. ad effectum serviendi virgini raptæ, n. 37. Limita 5. in raptore secum adducente foeminam raptam ad Ecclesiam, numero 38. Limita 6. in ipsa foemina raptæ, num. 39.

Raptor virginis, viduæ, vel aliæ honestæ foemine qua pœna puniatur, d. 89. n. 40. & quæ si non habet accessum ad eam, n. 41. & quid in minore, n. 42.

Raptor virginis in Ecclesia gaudet ejus immunitate, d. 112. n. 15. sed contrarium est verius, n. 33.

- Ratificans offensionem contra Principem nomine suo factam non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 94. n. 9.
- Rebellis qui deliquit in statum Principis non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 94. n. 11.
- Receptatio latronum est atrox delictum, punitur contra Clericum per Judicem brevis Apostolici, d. 34. n. 98. & qua poena, nu. 99.
- Receptor abigei qua poena puniatur, d. 106. n. 95.
- Receptor furis, vel rei furatæ an sit bullandus in scapulis sicut fur, d. 106. n. 96. & 97.
- Receptor latronum qua poena puniatur, d. 106. n. 98.
- Receptor furis, vel rei furatæ potest appellare, seu supplicare à sententia contra se lata, d. 106. n. 124.
- Receptor furis, vel rei furatæ qua poena puniatur, dec. 106. n. 91. 92. 93. & 94.
- Receptor latronum publicorum qua poena puniatur, dec. 107. n. 44.
- Receptor, & defensor rei criminis læsæ Majestatis, ne capiatur, & puniatur, non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 94. n. 8.
- Reconventio per familiarem fieri potest coram Inquisitoribus, d. 30. n. 134. nisi lis fuerit per Familiarem affectata, & procurata, n. 135.
- Reconveniri potest Clericus in civilibus coram Judice seculari, d. 30. n. 136. nisi lis fuerit contra Clericum affectatè procurata, n. 137.
- Recurfus an detur à sententia Arbitrorum conformium, Cancellarii, seu Tertii contentionum, d. 25. à n. 14. vide verbo Appellatio.
- Recurfus datur ad superiorem à Judicio conscientie, dec. 25. numero 62. saltem per viam supplicationis; & misericordie, & quoad effectum devolutivum, secus quoad suspensivum, n. 63. maxime quando non absolute conscientie alicujus quid committitur, sed apponitur simul aliquod verbum respiciens justitiam, numero 64. intellige in rebus maximi præjudicii; secus in rebus modici præjudicii, n. 66.
- Recurfus in causis ad Regium Consilium non possunt in declarationibus conditiones apponi Judicibus ordinariis, dec. 24. n. 88.
- Recurfus ad superiorem non censetur prohibitus, prohibita appellatione, d. 25. n. 17. limita ubi appellatio removetur ad vitandas lites, n. 45. & 46.
- Recusatio Judicis quæ fit ex justa causa, non censetur subblata etiam remota appellatione ex rationabili, & justa causa, d. 18. n. 14.
- Recusationem Judicis non censetur tollere statutum tollens appellationem, d. 18. n. 15.
- Recusationis exceptionem non censetur prohibere statutum prohibens omnes exceptiones, d. 18. n. 16.
- Recusationis Judicis exceptionem an possit tollere statutum, d. 18. nu. 17.
- Recusationem Judicis statutum tollens expresse tantum intelligitur tollere recusationem frivolam; non autem illam quæ fit ex justa causa, d. 18. n. 18.
- Recusatione remota, an possit Princeps causam committere, d. 18. n. 19.
- Recusatione remota, causa commissa per Principem intelligitur tantum de frivola non de justa, d. 18. n. 20.
- Recusationis causa non probatur de jure canonico juramento recusantis, d. 18. n. 46. fallit si non potest exprimi sine scandalo, nu. 47. & quid faciendum sit, quando scandalosæ suspiciones proponuntur, n. 48.
- Recusatio Cancellarii est proponenda in scriptis oblata libello, d. 18. num. 54. quod est conforme juri communi, num. 55.
- Recusatis Judicibus an eligantur Arbitri, qui de justitia, vel injustitia recusationis cognoscant vide, d. 18. à nu. 59. & vide verbo Arbitri.
- Recusatio Judicis potest proponi pro Procuratorem, dec. 18. num. 74. Dummodo habeat speciale mandatum, nu. 76. fallit, n. 87. & 88.
- Recusationis causa pendente non potest Judex ad ulteriora procedere, d. 33. n. 9. intellige si est justa, & notorie vera, secus si injusta, & notorie falsa, n. 10.
- Recusatio Judicis, vide verbo suspectus.
- Reductio à sententia Arbitrorum datur ad arbitrium boni viri, d. 25. n. 18. intellige, n. 45. & 46.
- Regalia cognoscendi de exemptis an repugnet juri communi, d. 10. n. 199. & an hodie practicetur opinio negativa, num. 200. opinio affirmativa nu. 201. Auctoris judicium, n. 202.
- Regalia semper censentur excepta à quibuscumque dispositionibus generalibus, nisi de illis fiat expressa mentio, d. 10. n. 204. Amplia, n. 205. 206. 207. 208. 209. & 210.
- Regens Cancellariam, vel Cancellarius committunt causas Doctoribus Regiæ Audientie, d. 10. n. 35.
- Regentibus Supremis Aragonum præcedit Cancellarius in Cathalonia, d. 10. n. 55.
- Regens Cancellariam est magistratus ordinarius, & ei competunt omnes prærogativæ, quæ ad Cancellarium spectant, d. 10. n. 58. & 59.
- Regens Cancellariam in Cathalonia habet locum post Cancellarium, & præsidet in una ex Aulis civilibus Regiæ Audientie, d. 10. n. 50. in Regno Valentie est Præses totius Consilii, & si frequenter resideat in Aula criminali.
- Regens Cancellariam præcedit omnibus Comitibus, & Marchionibus nedum Cathalonie, sed etiam omnium Regnorum Hispanie, dec. 10. n. 51. sed non præcedit in Cathalonia Regentibus, nec Fisci Advocato Supremi Aragonum, n. 62. & an præcedere debeat Gerenti vices generalis Gubernatoris, n. 63.
- Regens Cancellariam debet in Cathalonia singulis diebus tenere Audientiam, sicut Cancellarius, d. 10. n. 64.
- Regens Cancellariam dicitur Assessor Domini Regis, dec. 10. num. 65.
- Regens Cancellariam, & Fisci Advocatus, & Judices Regiæ Curie semper existunt in loco, ubi est Dominus Locumtenens generalis, d. 17. n. 26.
- Regentem Cancellariam an possint excommunicare Episcopi, si nolit contentionem firmare, nec obedire sententie Cancellarii, opinio negativa, d. 27. num. 43. opinio affirmativa, n. 44. & probatur, num. 46. 47. 48.
- Regens Cancellariam, vide verbo Cancellarius.
- Reges, vide verbo Rex, & verbo Princeps.
- Regia Audientia habet jurisdictionem ordinariam, dec. 10. num. 30.
- In Regia Audientia Scribæ mandati etiam absente Prorege ab ea caput cooperire non possunt, decisione 10. numero 50.
- Regia Audientia per evocationem succedit in locum Judicis primitivi, coram quo antea causa tractabatur, vel tractari debeat, d. 16. n. 13.
- Regia Audientia prorogata non potest Cancellarius declarare causas contentionum, d. 17. n. 28.
- Regia Audientia an sit suspecta, Prorege suspecto, decis. 18. num. 37. & 38.
- Regia Audientia intra quindecim dies declarare debet, si Judex Ecclesiasticus delegatus informans banchum Regium procedit in suo casu, vel non, d. 29. nu. 94. fallit si terminus sit prorogatus, n. 95. & qualis possit esse hæc prorogatio, de forma supplicationis, nu. 98.
- Regia Audientia nullum jurisdictionis actum exercet, quando Judex Ecclesiasticus delegatus venit informaturus banchum Regium, dec. 29. num. 100. neque judicialiter sed solum extrajudicialiter se intromittit, n. 101.
- Regia Audientia an possit in expensis condemnare, quando Judex Ecclesiasticus delegatus venit informaturus banchum Regium, d. 29. num. 103. ad 107.
- Regia Audientia se intromittere potest ad tollendas violentias, si Judices Ecclesiastici tam ordinarii quam delegati inferunt tam laicis, quam Clericis, d. 29. n. 111.
- Regia Audientia in Cathalonia respondere tenetur consultationibus judicum inferiorum, d. 35. nu. 21. intellige si dubium sit probabile, n. 22.
- Regia Audientia omnibus quæ justitie administrationem concurrunt Principem representat, d. 37. nu. 4.
- Regia Audientia civilis si de jurisdictione contendat cum Regio criminali Concilio, quomodo contentio declaranda sit, d. 35. per totam, & dec. 37. num. 20.
- Regia Audientia si de jurisdictione contendat cum Judicibus secularibus inferioribus, tam Regis quam Baronis, ipsa declarare debet cujus sit jurisdictio, dec. 37. nu. 1. & quid in Regio Concilio Criminali, à n. 6. ad 21. & de praxi, nu. 31. & 32.
- Regia Audientia est deputata à Domino Rege pro declarandis contentionibus Inter Judices seculares inferiores, dec. 38. nu. 36.
- Regia Audientia quando compellat Assessores Bajulie generalis Cathalonie, & alios Judices facere verbum in ea, & quod salarium exigat, vide verbo Assessores Bajulie generalis.
- Regia Audientia civilis, vide verbo Judex civilis.
- Regia Audientia Criminalis, vide verbo Judex criminalis.
- Regia Audientia, vide verbo Aula, verbo Doctores Regiæ Audientie, & verbo Evocatio.
- Regia Vicarii, & Subvicarii, vide verbo Vicarii, & Subvicarii Regii.
- Regius Procurator Comitatum Rossellionis, & Ceritanie vide verbo Bajulus generalis.
- Regius Procurator Civitatis, & Campi Tarraconæ, vide verbo Bajulus generalis.
- Regula Cancellarie circa conservatores aliqua disponens non est in aliquibus partibus usu recepta, decisione 119. num. 59.
- Regulam habens pro se dicitur habere juris præsumptionem, d. 21. n. 64.

- Regularis occidens suum Generalem, Provinciale, seu Abbatem non gaudet immunitate Ecclesie, d. 94. n. 40. vers. Ex qua.
- Reipublica expedit plures esse Judices, qui justitiam administrant, d. 25. n. 55.
- Relatio scribæ mandati standum est, d. 30. n. 59.
- Relatores Regiæ Audientie conferre tenentur, quando est dubium, an causa ad unum, vel alium pertineat, d. 36. n. 2. & de praxi, n. 3. & 4.
- Relatores Regiæ Audientie qui conferre tenentur, congregantur in una ex Aulis civilibus Regiæ Audientie, d. 30. n. 5.
- Relatores si fuerint concordēs in iudicio de conferant, illud executioni demandant, d. 36. n. 6.
- Relatores si fuerint discordēs in iudicio de conferant, quid faciendum sit, d. 36. n. 7. 8. & 9.
- Relatores quando conferunt, & declarant, an à declaratione detur supplicatio, & de materia, vide verbo Supplicatio.
- Relatori relinquatur causa, cui prius commissa fuit, quando de una, & eadem re duobus Senatoribus est commissa, decis. 38. n. 29. & 30. habito respectu ad commissionem, n. 35.
- Relatori uno causæ sunt committendæ, quando datur identitas, seu connexitas meritorum, d. 36. n. 45.
- Relatori Antiquiori causa relinquatur, quando de una & eadem re duobus Senatoribus eadem causa commissa fuit, d. 36. n. 55.
- Religiosi qualiter in Cathalonia debent contentionem firmare, d. 8. n. 104.
- Religiosi in causis correctionis, & visitationis an possint adire Suprema Tribunalia Regia pro tollendis violentiis, d. 29. n. 126. & 127.
- Religiosa sunt, quæ Religiosis adhærent, decis. 62. num. 15. intellige, n. 16.
- Religiosi an confungentes ad Ecclesiam gaudeant ejus immunitate, d. 91. nu. 21. Prima opinio negat in ordine ad Prælatos Religionis, n. 22. Secunda opinio affirmat comparative ad Prælatos Religionis, n. 23. Amplia 1. hanc secundam opinionem etiam si Religiosi delinquant in suis propriis Ecclesiis, & Monasteriis, modo delicta non sint excepta, n. 24. Amplia 2. ut superiores illos extrahentes incurant in censuras contra violantes immunitatem Ecclesiarum latas, n. 25. Limita 1. in foro pœnitentiam, n. 26. Limita 2. intra proprium conventum, n. 27. Limita 3. in criminibus exceptis, n. 28. & 29. Limita 4. de consuetudine, n. 30. sublimita respectu Judicum sæcularium, numero 31.
- Remex voluntarius, qui bonaboja vocatur, si ad Ecclesiam confugiat, an gaudeat ejus immunitate, d. 86. n. 40. 41. 42. 43. & 44.
- Remissio Clerici ad Judicem Ecclesiasticum cujus expensis faciendæ est, d. 24. n. 139.
- Remissio Familiaris Sancti Officii ad Inquisitores cujus expensis faciendæ est, d. 24. nu. 140. & d. 30. nu. 63.
- Remissio delinquentis de uno Judice ad alium, cujus expensis est faciendæ, d. 24. n. 14.
- Remissio Clerici ad Judicem Ecclesiasticum debet fieri honestè, & non ignominiosè, d. 24. n. 143. & 144.
- Remissio delinquentis de uno Judice ad alium quomodo fieri debet, d. 24. n. 145.
- Remissio hæretici per Judices sæculares ad Inquisitores faciendæ est expensis communibus evacuata prius bursa Inquisitionis, d. 30. n. 62.
- Remissiones in causis criminalibus non possunt esse conditionales, d. 35. n. 94. & 95. Limita si à Principe fuerint confirmatæ, n. 96. Sublimita si Princeps non habeat potestatem legis condendæ, n. 97.
- Renunciatio contentionis operatur ut contentio non procedat, d. 1. n. 23.
- Renunciare an verbo possit reus immunitati Ecclesie, dec. 12. n. 24.
- Renunciare de facto potest reus immunitati Ecclesie voluntariè ab ea egrediendo, d. 12. n. 25.
- Renunciare non potest Clericus in Sacris constitutus privilegio fori, decis. 7. num. 13. & d. 12. num. 26. nec cum juramento, dec. 12. num. 17. nec cum consensu Episcopi, n. 28.
- Renunciare verbo non potest Clericus in minoribus constitutus privilegio fori, d. 12. nu. 29. benè verò facto omnino contrario, n. 30.
- Reorum appellatione licet propriè veniunt delinquentes veniunt etiam debitores, utpotè rei debitorum, dec. 68. n. 14.
- Repulsa testium an admittatur in causis contentionum, opinio negativa, d. 2. n. 163. opinio affirmativa, n. 169. quid in Cathalonia, n. 178.
- Repulsa testium in causis summaris non conceditur, dec. 21. n. 164. intellige in illis causis in quibus sufficit levis, & apparens probatio, n. 169. secus in illis in quibus saltem semiplena requiritur probatio, n. 170.
- Repulsa testium non conceditur in eo iudicio, quod potest reparari per ordinarium, ubi definitivè de ius dicendum, d. 21. n. 165.
- Repulsa testium in iudicio possessorio summarissimo non conceditur, d. 21. n. 166. nec quoad personas, nec quoad dicta, n. 167. & 168.
- Repulsa testium est species defensionis, d. 21. n. 172.
- Repulsa testium admittitur in iudiciis possessoriis, in quibus semiplena saltem requiritur probatio, d. 21. n. 172.
- Repulsa testium admittitur in iudicio attentatorum, dec. 21. num. 173. nisi repulsa per calumniam peteretur, numero 174.
- Repulsa testium semper denegatur, ubi per malitiam, & calumniam petitur, d. 21. n. 175. secus illa cessante, nam tunc etiam in possessoriis datur, n. 176.
- Repulsa testium conceditur in summaris, ubi præjudicium esset irreparabile, d. 21. n. 177.
- Rescriptum Principis ad unum præsidem, seu ad unam provinciam directum in aliis quoque observari debet, dec. 37. num. 18. intellige si provincia gubernentur per unum Concilium nu. 19. intellige etiam si sit generale, & in omnibus Provinciis eadem militet ratio, n. 20.
- Resistentiam levem in Ecclesia facientem gaudere ejus immunitate, d. 112. n. 61.
- Resistentia est atrox delictum & contra Clericum puniatur per Judicem brevis Apostolici, d. 34. n. 107. & qua poena, n. 108.
- Restitutio rei ad Ecclesiam, vel dimissio pro ejus immunitate debet esse libera, & reus suæ pristinæ libertati deponendus, d. 73. n. 3.
- Restitutio rei ad Ecclesiam, sic liberè fieri debet pro ejus immunitate, ut non possit iterum facile capi, sed difficilis sit ejus persecutio, d. 73. n. 6.
- Restitutio rei ad Ecclesiam fieri debet sine pacto, & illicita conditione, sed gratis absque aliqua pecuniæ quantitate pro compositione soluta, d. 73. n. 8.
- Restitutio rei faciendæ Ecclesie cuiam fieri debet, quando declaratur reum esse ad locum sacrum restituendum, referuntur quinque opiniones, d. 74. nu. 5. Prima, quod restitutio fieri debeat eidem Ecclesie, à qua reus extractus fuit, si commodè fieri potest, & non sufficiat fieri alteri Ecclesie, aut Episcopo, vel ejus Vicario loco Ecclesie, multo & minus libera demissio num. 6. Secunda, quod potest fieri cuicumque Ecclesie æquè tamen tutè, & æquè commodè ipsi reo, n. 7. Tertia, quod potest fieri Episcopo, vel ejus Vicario, num. 8. Quarta, quod si reus perat eidem Ecclesie restitui, à qua fuit extractus, est illi restituendus, si verò non petat, restitui potest Ecclesie alteri, vel Episcopo, aut ejus Vicario loco Ecclesie, n. 9. Quinta, quod sufficit pro restitutione, ut reus liberè à carceribus dimittatur, n. 10.
- Respondere debent Cancellarius, & Doctores Regiæ Audientie, parte petente positionibus seu articulis in causis suspicionum datis, d. 18. nu. 82. & 83. fallit si interrogatoria sint scandalosa, & criminosa, n. 84.
- Respondere quando tenentur Cancellarius, & Doctores Regiæ Audientie positionibus in causis suspicionum, non proceditur cum eis per modum imperii, decis. 18. num. 85.
- Respondere personaliter parte petente tenetur Judex recusatus de jure communi etiam cum juramento super causis suspicionum, dummodo causæ non sint criminosa, d. 18. n. 89.
- Respondere personaliter parte petente super causa suspicionum & si teneantur Cancellarius, & Doctores Regiæ audientie, sed non cum juramento, d. 18. n. 82. 83. & 87.
- Respondere personaliter omnes litigatores tenentur per verbum credit, dec. 18. n. 90.
- Respondere personaliter medio juramento cogi potest procurator adversarii, d. 18. n. 91.
- Respondere personaliter medio juramento compelli potest Advocatus partis, d. 18. n. 92.
- Res clara dicitur post latam sententiam, dec. 22. nu. 46.
- Restitutio tantum dat, quantum læsio abtulit, & non plus, d. 21. n. 31.
- Restitutio rei quæ sit ad Ecclesiam debet esse libera, & reus suæ pristinæ libertati restituendus, d. 24. n. 127.
- Restitutio rei sic liberè fieri debet pro immunitate Ecclesie, ut non possit iterum facile capi, sed difficilis sit ejus persecutio, dec. 24. num. 128.
- Restitutio rei ad Ecclesiam debet fieri sine pacto, vel illicita conditione, & gratis absque aliqua pecuniæ quantitate pro compositione, dec. 24. num. 123.
- Restituito reo Ecclesie ob immunitatem restituenda sunt arma, & quæcumque ei ablata, d. 24. nu. 130. intellige dicta de restitutione armorum, nisi arma sint prohibita,

- ta, nn. 131. & 132. intellige etiam dicta de restitutione pecuniæ, quorumcumque bonorum ablatorum, si bona ablata, sint sua, & iuste possessa; secus si sint aliorum, puta furtiva, vel aliis obligata, n. 136.
- Restitutus reus Ecclesiæ ob immunitatem cum compositione, vel non restitutus armis si iterum capiatur, potest eandem immunitatem allegare, & quomodo hoc casu fit facienda declaratio per Cancellarium, decis. 24. num. 137.
- Restitutio rei ad Ecclesiam est facienda expensis Curia secularis, d. 24. n. 138.
- Restitutio rei ad Ecclesiam non debet fieri ignominiosè, d. 24. n. 142.
- Restitutio rei ad Ecclesiam est facienda cum publico instrumento, & quomodo sit ipse reus interrogandus, d. 24. n. 147.
- Restitui debet Ecclesiæ ante omnia reus ab ea extractus vide verbo Ecclesia.
- Reus criminis læsæ Majestatis confugiens ad Ecclesiam, an gaudeat ejus immunitate, d. 24. n. 1. 2. 3. 4. & 5. ubi negativè resolvitur.
- Reus criminis læsæ Majestatis in personam Principis non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 24. n. 6.
- Reus criminis læsæ Majestatis non gaudet immunitate Ecclesiæ, etiam si effectus non sit secutus, d. 24. n. 10.
- Reus criminis læsæ Majestatis contra Papam non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 24. n. 12.
- Reus criminis læsæ Majestatis contra Imperatorem non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 24. n. 13.
- Reus criminis læsæ Majestatis contra Regem non gaudet immunitate Ecclesiæ, dec. 24. num. 14. Amplia, numero 15. & 16.
- Reus criminis læsæ Majestatis contra Reginam, non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 24. n. 11.
- Reus criminis læsæ Majestatis contra filium Regis primogenitum non gaudet immunitate Ecclesiæ, decis. 24. num. 18.
- Reus criminis læsæ Majestatis contra alios filios, & infantes Regis non gaudet immunitate Ecclesiæ, dec. 24. num. 19.
- Reus criminis læsæ Majestatis contra Archiduces, Duces, Marchiones, & Comites superiores non recognoscetes, non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 24. n. 20.
- Reus criminis læsæ Majestatis per vassallos in personas Dominorum suorum non gaudet immunitate Ecclesiæ, non de jure, sed de consuetudine, d. 24. n. 21.
- Reus criminis læsæ Majestatis ut non gaudeat immunitatis Ecclesiæ, an requiratur quòd sit Principi subditus, d. 24. n. 22.
- Reus criminis læsæ Majestatis contra Principem, & ejus consiliarios, qua poena puniatur, d. 24. n. 51.
- Reus exiens ab Ecclesia causa exonerandi corpus gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 65. n. 14.
- Reus existens in Ecclesia in casibus non exceptis ad defendendam suam immunitatem, potest resistere armis, & quacumque alia vi, dec. 120. n. 13. Sed contra verius puto, n. 14.
- Reus extractus ab Ecclesia in Cathalonia cum sono emissæ & in aliis Regnis servata forma juris communis seu Bullæ Greg. & gaudet immunitate Ecclesiæ, declaratur ipsum gaudere ejus immunitate & debet fieri restitutio ad locum sacrum & quomodo sententia proferatur, d. 70. n. 1. & num. 12. Et quid secuta declarat, reus facere debeat, n. 2.
- Reus extractus ab Ecclesia in Cathalonia sine sono emissæ & in aliis Regnis non servata forma juris communis, vel Bullæ Gregorianæ & gaudet immunitate Ecclesiæ declaratur ipsum gaudere ejus immunitate, & debet fieri restitutio ad locum sacrum, & quomodo proferatur sententia, d. 74. n. 3. & quid secuta hac declaratione reus facere debeat, n. 4.
- Reus extractus ab Ecclesia, si liberè dimittitur, vel à carceribus fugit, si postea capitur extra Ecclesiam non gaudet ejus immunitate, d. 74. n. 11.
- Reus non potest facto renuntiare immunitate Ecclesiæ voluntariè, & sponte ab ea egrediendo, d. 75. nu. 1. Sed contrarium, n. 2.
- Reus non potest verbo renuntiare immunitati Ecclesiæ, d. 75. n. 3. Sed contrarium, n. 4.
- Reus quando dicatur exire ab Ecclesia blandis verbis, d. 76. n. 3. & 4.
- Reus restitutus Ecclesiæ, vel pro illius immunitate dimissus cum compositione aliqua pecuniæ, aut aliàs non restitutus armis à lege permissis, & quibuscumque ei ablatis, si iterum capiatur, potest tamquam non liberè relaxatus, vel dimissus eandem immunitatem Ecclesiæ iterum allegare, d. 37. n. 1. & tali casu nisi circumstantiæ in contrarium concurrunt, declaratur talem reum non gaudere immunitate Ecclesiæ, n. 2. Ratio traditur, n. 3.
- Reus restitutus Ecclesiæ, vel dimissus pro illius immunitate cum compositione aliqua pecuniæ, aut aliàs non restitutus armis à lege permissis, & quibuscumque ei ablatis, etiam si nova delicta commiserit, potest pro istis novis delictis tamquam non liberè, & iuste relaxatus, & dimissus, eandem immunitatem Ecclesiæ allegare, dec. 73. n. 9. & quomodo hoc casu fiat per Cancellarium declaratio, n. 16. & 17.
- Reus per vim extractus ab Ecclesia illi est restituendus, etiam si post extractionem in carceribus secularibus nova delicta commiserit, adeò ut nec pro istis novis delictis possit à Judice seculari detineri, dec. 73. num. 10. 11. & 12.
- Reus quando ducitur vestitus subtus furcam supponitur ex observantia Regii Consilii, quòd plenè constat de delicto, d. 86. n. 62.
- Reus an sit extrahendus ab Ecclesia ad quem Judicem spectet cognitio, vide verbo Cognitio.
- Reus an gaudeat immunitate Ecclesiæ nec ne per quem Judicem declarandum sit, vide verbo Cognitio.
- Reus in Cathalonia, & in aliis pluribus Regnis extrahitur ab Ecclesia in causis exceptis nulla petita licentia à Judice Ecclesiastico, vide verbo Judex secularis extrahit.
- Reo non existente capto in Regiis carceribus contentio non procedit, d. 9. num. 15. & de rationibus, n. 16. 17. Amplia 1. in causis criminalibus Clerici fori privilegium prætendentis, n. 18. quod an sit conforme juri communi, vel illi repugnet à nu. 19. ad 26. Amplia 2. in causis immunitatis Ecclesiæ, n. 27. quæ ampliatio est juri communi contraria, n. 28. 29. & 30. Amplia 3. etiam reo existente capto in carceribus Ecclesiasticis, n. 31. intellige n. 34. quid in Regnis Valentia & Castellæ, n. 32. & 33. Amplia 4. etiam si reus in compediibus, & vinculis in Ecclesia detineatur, n. 35. Amplia 5. etiam reo capto in Regiis carceribus si contentione pendente ab eis aufugerit, n. 49. Amplia 6. etiam reo capto in Regiis carceribus si pendente contentione ab eis relaxetur, n. 50. Amplia 7. etiam reo capto in Regiis carceribus si pendente contentione decesserit, n. 51. Amplia 8. etiam mediante sola petitione Fiscii Advocati, n. 60. Limita 1. si reus per Curiam seculari sit traditus manulata cum reincidentia ad certum tempus, n. 61. & idem si reus arrestatus sit in domo sub præcepto ne domum exeat, n. 62. Limita 2. in Judicibus secularibus minoribus Regni Aragonum n. 68. quid quando contentio est inter Regia Suprema Concilia Domini nostri Regis, an reo non existente capto procedat contentio, d. 30. n. 6.
- Reus captus quis dicatur, vide verbo Captus.
- Reus confugiens ad Ecclesiam an possit vinculis, carenis & compediibus in Ecclesia detineri, vide verbo Judex secularis.
- Reus ne fugiat, potest Judex secularis ponere custodes, & satellitibus obsidere Ecclesiam, vide verbo Judex secularis.
- Reus ad Ecclesiam confugientibus an possit Judex secularis prohibere, ne subministrentur alimenta, vide verbo Judex secularis.
- Reus an possit impediri per Judicem seculari, ne inde exeat ab Ecclesia ad exonerandum corpus, vide verbo Judex secularis.
- Reo existente capto, quilibet pro eo comparere potest in Curia Ecclesiastica ad firmandam contentionem, d. 9. n. 70.
- Reus extractus ab Ecclesia si à carceribus fugiat, non potest contentionem confirmare, d. 9. n. 82. 83. & 84.
- Reus extractus ab Ecclesia, si à carceribus fugiat, an gaudeat immunitate Ecclesiæ opinio affirmativa, d. 9. n. 85. opinio negativa, n. 86. & 87.
- Reus extractus ab Ecclesia si non aufugerit à carceribus, sed condemnatus fuerit, potest in executione sententiæ opponere exceptionem immunitatis Ecclesiæ, d. 9. num. 88. vers. Neque etiam.
- Reus pro causis maritimis, & mercantilibus conventus coram ordinario, an possit peti se remitti ad Consules logia maris, & è contra, d. 10. n. 241. & 242.
- Reus an possit verbo immunitati Ecclesiæ renuntiare, dec. 12. n. 24.
- Reus potest facto renuntiare immunitati Ecclesiæ voluntariè, & sponte ab ea egrediendo, d. 12. n. 25.
- Reus quando extrahitur ab Ecclesia per Judicem seculari, quomodo debet contentionem firmare in Curia Ecclesiastica, d. 13. n. 14. & 15. & quomodo respondendum sit per Curiam seculari, d. 14. n. 6.
- Reus quando violenter extrahitur ab Ecclesia per Judicem seculari debet dare informationem coram Judice Ecclesiastico de illa violenta extractione, d. 13. n. 16.
- Reus ut privetur immunitate Ecclesiæ, an requiratur plena probatio delicti, vel sufficiat semiplena, vide verbo Probatio.

- Reus captus in Ecclesia habet regulam pro se immunitatis Ecclesiasticæ, ne à loco Sacro extrahatur, decisione 21. num. 63.
- Reus impetratus de delicto qualificato an sit audiendus in suis defensionibus coram Cancellario competentiarum circa exclusionem ipsius qualitatis, vide verbo Testes.
- Reus si affirmet se captum in loco Sacro, si contradicant Birroarii, & nuntii, quibus magis credendum sit, vide verbo Nuntii.
- Rei assertioni dicentis fuisse captum extra Ecclesiam non est credendum quando per testes probatur contrarium, decis. 21. num. 141.
- Reus qui semel amittit immunitatem Ecclesiæ, perpetuò ea privatus manet pro aliis delictis, quæ postea committit, d. 24. n. 102.
- Reus qui gaudet immunitate Ecclesiæ an debeat de jure communi relaxari, vel an possit amplius capi, vide verbo Ecclesiæ immunitas.
- Reus qui gaudet immunitate Ecclesiæ, an evadat immunis in Cathalonia, & absolutus remaneat ab omnibus delictis ante extractionem commissis, vide verbo Ecclesiæ immunitate qui gaudet.
- Reus extractus ab Ecclesia per satellites, & homines privatos absque Judicis mandato gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 24. n. 113.
- Reus extractus ab Ecclesia blandis verbis, vel dolosis persuasionibus gaudet illius immunitate, decisione 24. numero 114.
- Rei restitutio facienda ad Ecclesiam, cuiam fieri debet, d. 24. n. 18. referuntur quinque opiniones & ultima apud nos servatur, à numero 119. ad 126. vide verbo Ecclesiæ.
- Reus non gaudet immunitate Ecclesiæ in illa delinquens, etiam si ad aliam confugiat, d. 24. n. 123.
- Rei restitutio quæ fit ad Ecclesiam debet esse libera, & reus suæ pristinae libertati reponendus, decisione 24. n. 127.
- Rei restitutio ad Ecclesiam, vide verbo Restitutio.
- Reus mutari potest per Judicem sæcularem de una Ecclesia ad aliam, ut securior sit ejus custodia, decisione 24. num. 121.
- Reo in Ecclesia existenti arma prohibita per Judicem sæcularem auferri possunt, d. 24. n. 132.
- Rei remissio ad suum Judicem, vide verbo Remissio.
- Reus gaudens immunitate Ecclesiæ an possit declarari per Cancellarium, quod retineatur pro damnis, & injuria partis instantis, vide verbo Ecclesiæ immunitate gaudens.
- Reus extractus ab Ecclesia an debeat ante omnia illi restitui, vide verbo Ecclesiæ immunitate gaudens.
- Reus extractus ab Ecclesia, vide verbo Ecclesia.
- Reus carcerandus pro invocatione auxilii brachii sæcularis reponendus est in carceribus Ecclesiasticis, nisi in gravioribus, vel ubi fuga timeri possit, d. 26. n. 83.
- Reus qui ad Ecclesiam confugit ad damna, & interesse condemnatus, si pœnam pecuniariam solverit, à cetero pro eodem delicto criminaliter accusari, vel puniri non potest, d. 26. n. 118.
- Reus qui ad Ecclesiam confugit ad damna, & interesse condemnatus, si propter inopiam subjerit pœnam corporalem, remanet à pœna pecuniaria liberatus etiam quòd postea perveniat ad prosperam fortunam, d. 26. num. 119.
- Reus captus per inquisitores ex causa fidei non potest manifestari, nec ad Regia Tribunalia recurri per viam violentiæ, d. 30. n. 35.
- Reus captus per Judicem sæcularem pro quocumque gravissimo crimine, si ab Inquisitoribus ex causa fidei petatur illicò tradendus illis est, d. 30. n. 36.
- Reus si expedita causa fidei ab Inquisitoribus non relaxatur brachio sæculari est Judici laico restituendus, ut ab eo puniatur pro delicto sæculari, quo antea captus erat, d. 30. n. 37.
- Reum declarare esse hæreticum, & relaxare Curia sæculari, debent in Hispania facere Inquisitores, consulto Inquisitore generali, & ejus Supremo Senatu, & non aliter, d. 30. n. 38.
- Reus declaratus hæreticus per Inquisitores, & relaxatus Curia sæculari, strangulatur, & flammis comburitur, & quomodo praticetur in Cathalonia, & aliis Regnistam contra hæreticum præsentem, quàm absentem, dec. 30. n. 40. & 41.
- Reus pro crimine gravi manet in carcere, sed pro crimine levi fidejussoribus relaxatur, si Inquisitor antiquior, & Regens Cancellariam fuerint discordes, dec. 30. nu. 67. quod est juri communi conforme, nu. 68. intellige, n. 69. & 70.
- Rex Martinus mandavit observare in Cathalonia concordiam Reginae Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum, deci. f. Fy. numero 1. idem mandavit Rex Ferdinandus, num. 2. idem mandavit Imperator Carolus, V. in Regno Sardinia, numero 6. & idem Dominus noster Rex Philippus Quartus, numero 7. Reges Aragonum plures ordinarunt pragmaticas, & constitutiones in Cathalonia super intelligentia concordia Reginae Eleonoræ, & Cardinalis Convenarum, dec. 5. nu. 3. & 4. idem in Sardinia, n. 8. idem in Valentia; nu. 15. idem in Aragonia, n. 13.
- Rex Hispania habet plura privilegia à Sede Apostolica concessa, d. 7. nu. 33. est patronus omnium Archiepiscopatum, & Episcopatum suorum Regnorum, n. 35. & omnium beneficiorum vacantium per promotionem ad Prælaturas, & alias Dignitates, n. 36. sequestrat in Cathalonia fructus beneficiorum regalium, & Abbatiarum vacantium sui Regii patronatus, n. 37. cognoscit in Cathalonia de beneficiis sui juris patronatus & de eorum dotibus, & redditibus etiam inter Clericos, num. 38. possidet decimas suorum Regnorum, num. 39. & secundum aliquos habet privilegium, quod dicitur de la fura, d. 29. n. 33.
- Reges Hispania infinita obsequia Sedi Apostolicæ præstiterunt, dec. 7. num. 34. sunt protectores Sanctæ fidei, num. 71. Sancti Concilii Tridentini, n. 72. Sanctæ Matris Ecclesiæ, n. 73. Antesignani, & Signiferi Ecclesiæ, nu. 74. Regna sua eripuerunt a manibus infidelium, & in eis Sanctam fidem Catholicam introduxerunt, n. 75. vocantur Catholici, nu. 76. non recognoscunt superiorem in temporalibus, n. 78. quod ipsi fecerunt in fidei proratione, omnem aliorum Regum superat comparationem, n. 80. si injustam vidissent consuetudinem, foros, & pragmaticas competentiarum Coronæ Aragonum, illas non tollerassent, n. 81.
- Reges Aragonum in foris, & pragmaticis competentiarum solum disponunt in his, quæ spectant ad eorum jurisdictionem, d. 7. n. 63.
- Rex creat Officiales in terris Regiis, d. 9. n. 8. reliqua vide verbo Officiales.
- Rex ac ejus Locum tenens generalis, & Vicarii Regii ex consuetudine immemoriali cognoscere consueverunt in Cathalonia de causis exemptorum, non spiritualibus, & criminalibus, sed civilibus dependentibus ex contractu, vel quasi, d. 10. n. 189. & 190. & quomodo in Regnis Aragonum, Valentia, Castella, Lusitania, Neapolis, & aliis Regnis, à num. 191. ad 198. quod an juri communi repugnet, nu. 190. & an hodie praticetur, num. 201. 202. & 203.
- Rex ubi est, ibi est Curia, d. 17. n. 25.
- Rex nominat Cancellarium, d. 17. n. 5.
- Rex præfens in Cathalonia Cancellario allegato suspecto, si causæ suspicionis sint notoria nominat Tertium in locum illius, ut decidat tantum causam contentions, d. 18. n. 69. & forma refertur, n. 94.
- Rex præfens in Cathalonia Cancellario allegato suspecto, si causæ suspicionis requirunt altiorem indaginem, nominat Tertium in locum Cancellarii suspecti ad declarandas tantum causas suspicionum, d. 18. nu. 70. & forma refertur, n. 95.
- Rex præfens in Cathalonia si per Tertium fuerit declaratum causas suspicionis propositas contra Cancellarium procedere, nominat Tertium in locum Cancellarii suspecti ad illam causam tantum, d. 18. n. 71.
- Rex repertus in Regno Cancellario absente à loco ubi celebratur Regia Audientia, seu existente infirmo, aut impedito tenetur nominare Tertium in locum dicti Cancellarii ad causas contentions tantum, vide verbo Cancellario absente.
- Reges possunt de jure ab Episcopis excommunicari, si perturbant jurisdictionem Ecclesiasticam, dec. 27. n. 36. fallit de jure novo, nam propter reverentiam Regibus debitam habent privilegium à Summo Pontifice, ne possint ab Episcopis excommunicari, nu. 37. & ob id non possunt excommunicari, si noluerint contentionem firmare, nec obedire sententiæ Cancellarii, n. 34.
- Rex an Episcopus puniat in Cathalonia, Valentia, Sardinia, & Regno Majoricarum Officiales Regios uti Judices, & publicas personas exercentes suum officium excessus committentes contra Ecclesiam, vel contra personas, & bona Ecclesiasticorum, vide verbo Episcopi.
- Rex in concordia Reginae Eleonoræ reservavit sibi punitionem suorum officialium excessus contra Ecclesiam, & Ecclesiasticos, ac eorum bona committentium, dec. 27. n. 77.
- Rex in Cathalonia, & suis Primogenitus, ac gerens vires generalis Gubernatoris procedens Viceregia sunt tantum Judices competentes ad cognoscendum, an Officialis Regius cum suo exercitu rectè exercitaverit processum soni emissi, & consequenter ad illum puniendum, dec. 27. num. 78.

Reges non possunt prohibere, ne procedatur per censuras contra Officiales Regios ipsis inconfultis, decisione 27. num. 106.

Reges non possunt prohibere, ne promulgentur inhibitoria, quæ à Judicibus Ecclesiasticis ad Magistratus Regios mittuntur, prius quàm ipsis offerantur, & de eorum facultate publicentur, d. 27. n. 107.

Reges prohibere non possunt Judicibus Ecclesiasticis, ne quemquam excommunicent, nisi prius excommunicationis causam ostendant, d. 27. n. 108.

Rex potest procedere ad occupationem temporalitatum contra Judicem Ecclesiasticum turbantem Regiam jurisdictionem, vel eam impediendam, decisione 28. numero 14. & 15.

Rex universaliter superioritatem habet in universis temporalitatibus suis, d. 28. n. 26.

Rex an sub pœna occupationis temporalitatum possit præcipere Prælati sui Regni, ut faciant residentiam in suis Ecclesiis, d. 28. n. 28.

Rex sub sequestro Baronias Ecclesiasticas ponit ex abusus, d. 18. n. 34.

Rex qualiter procedat contra Judices Ecclesiasticos negligentes punire Clericos arma prohibita deferentes, dec. 28. n. 35.

Rex solus potest facere occupationem temporalitatum, d. 28. n. 40. fallit in Aragonia, n. 41.

Rex procedit in Cathalonia contra Judices Ecclesiasticos delegatos procedentes contra laicos, & eorum bona per citationem ad banchum Regium, d. 29. n. 6. 7. contra ordinarios procedentes ut delegatos, nu. 8. idem in Regno Sardinia, n. 21. & in Regno Valentia, n. 26. secus in Regno Aragonum, n. 27. 28. & 29. quæ servantur in multis aliis Regnis, n. 30. referuntur Doctores hanc praxim impugnantes, n. 31. & eam defendentes à n. 32. ad 36. & formæ supplicationum, & litterarum referuntur, à n. 37. ad 53.

Rex solus, & ejus Locumtenens generalis potest citare Judices Ecclesiasticos delegatos ad informandum banchum Regium, d. 29. n. 69. & 70.

Rex nullum jurisdictionis actum exercet, quando Judex Ecclesiasticus delegatus venit informaturus banchum Regium, d. 29. n. 100. neque judicialiter, sed solum extrajudicialiter se intromittit, n. 101.

Rex an possit in expensis condemnare, quando Judex Ecclesiasticus delegatus venit informaturus banchum Regium, distinguuntur tres casus, decif. 29. à num. 103. ad 107.

Rex se intromittere potest ad tollendas violentias, si Judices Ecclesiastici tam ordinarii, quàm delegati vim inferunt tam laicis quàm Clericis, d. 29. n. 111. & in quibus casibus, n. 112.

Rex se intromittit, si Judex Ecclesiasticus non desert appellationi sui subditi, d. 29. n. 113.

Rex antequam procedat ad præstandum auxilium defensionis oppresso debet ei constare de oppressione, dec. 28. n. 114.

Rex ut possit procedere ad tollendam violentiam, quia Judex Ecclesiasticus non vult admittere appellationem ad superiorem interpositam, debet ei constare de appellatione, & quomodo, d. 29. n. 116. 117. & 118.

Rex potest adiri ad tollendam violentiam Judicum Ecclesiasticorum, quando illorum superior non adest, vel si adest, nollet reprimere violentiam, dec. 29. n. 119. sed communis praxis tale non admittit, num. 120. & 121.

Rex an procedat in Cathalonia contra Commissarios Sanctæ Cruciatæ procedentes contra laicos per citationem ad banchum Regium, vide verbo Commissarii Sanctæ Cruciatæ.

Rex quoad propriam jurisdictionem jubere potest quidquid vult separando aliqua à jurisdictione ordinata etiam Senatus, d. 31. n. 5.

Rex jubere potest Judicibus sæcularibus quibuscumque, ne procedant contra Judices Ecclesiasticos delegatos per citationem ad banchum Regium, decisione 31. n. 6.

Rex non procedit in Regno Castellæ per viam violentiæ in causis S. Cruciatæ, dec. 31. num. 7. nec in Regno Valentia, nu. 8. nec in Regno Aragonia, n. 9. & quid in Regno India, n. 10.

Rex an possit procedere contra Clericos non servantes salvaguardias per eum concessas, d. 35. n. 93.

Rex est adeundus pro declarandis contentioneibus inter Judices sæculares inferiores ordinarios, d. 38. n. 28.

Rex non potest in Carhalonia uti absoluta potestate, sed tenetur judicare per directum citatis, & auditis partibus, d. 38. nu. 43.

Rex non potest in Cathalonia de mandato aliquem condemnare, sine solemnitatibus, terminis, & processu de jure necessariis, d. 38. n. 44.

5

Sacerdos indutus cotta, & Stola extra Ecclesiam præcedente Cruce ad deferendum defunctum, & multo magis indutus cotta, & Stola deferens Sacramentum Eucharistiæ, vel Extremæ unctionis ad infirmum, non potest capi à satellitibus de licentia Episcopi, dec. 91. n. 19.

Saccularii, qui vetitas artes in sacculos exercent, partem subducunt, & partem subtrahunt, qua pœna puniuntur, d. 106. n. 50.

Sacrilegium furto commissum, quibus modis contingere potest tam jure Canonico, quàm Civili, d. 112. nu. 67. 68. & 69.

Sacrilegus fur punitur pœna arbitraria, d. 112. n. 70. Quæ potest usque ad mortem augeri, vel minui, numero 71. & 72.

Sacrilegus fur suffurans sacrum de loco publicè sacro punitur pœna arbitraria quæ potest usque ad mortem augeri, vel minui, dec. 112. n. 73. & 74. ad quam pœnam augendam, vel minuendam, debet Judex quinque considerare, num. 75. Et latè explicantur, à num. 76. cum pluribus seq. De pœna suffurantis Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, num. 81. 82. & 83. De pœna suffurantis Calicem, Patenam, & alia vasa consecrata, n. 87. & 88. De pœna suffurantis alias res ad ornatum & cultum divinum dedicatas, n. 89. & n. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. & 101.

Sacrilegus fur, qui manu facta templum effrangit & dona Dei noctu tollit, qua pœna puniatur, decisione 112. num. 104.

Sacrilegus fur suffurans sacrum de loco non publicè, sed privatè sacro, qua pœna puniatur, d. 112. n. 119.

Sacrilegus fur suffurans sacrum de loco non sacro qua pœna puniatur, d. 112. n. 121.

Sacrilegus fur suffurans non sacrum de loco sacro qua pœna puniatur, d. 112. n. 125.

Sacrilegus an gaudeat ejus immunitate Ecclesiæ, dec. 93. n. 5. & 10.

Sacrificia Ecclesiæ gaudet ejus immunitate, d. 45. num. 1. Limita, ut procedat si Ecclesiæ adhæreat, aliter secus, n. 2. & 3. Sublimita, si in ea sit altare auctoritate Episcopi erectum, n. 4.

Sacrificia est locus sacer, quoad effectum immunitatis, secus quoad effectum pollutionis, & sacrilegii, decif. 45. num. 5.

Salarium nullum recipere possunt Judices sæculares pro facienda declaratione occupationis temporalitatum, seu bannimenti contra Judices Ecclesiasticos, d. 28. n. 141. & dec. 29. nu. 97.

Salarium pro declaratione dubii an causa sit civilis, vel criminalis non exigitur, d. 35. n. 113.

Salarium quod solvitur Relatori pro facienda provisione in causis contentioneibus jurisdictionis inter Judices sæculares inferiores, est tertia respectu quantitatis, de qua contentione agitur, d. 38. n. 77.

Salarium regulatur in Cathalonia secundum quantitatem petitam, d. 38. n. 78.

Salarium quomodo dividatur in sententiis, quæ proferuntur in officio Magistrati Rationalis, d. 10. n. 139.

Salarium quod exigit Regia Audientia pro sententiis quæ cum ejus voto proferuntur in causis, quibus compelluntur Assessores Bajulia generalis & alii Judices facere in ea verbum, d. 10. n. 158.

Salvaguardia ruptæ causa est criminalis, d. 35. n. 92.

Salvaguardias frangentis pœna est capitalis, vel arbitraria juxta delicti qualitatem, d. 35. n. 92.

Salvus conductus pro delictis concessus, solum comprehendit delicta præterita, non futura gravia, & punibilia d. 73. n. 15.

Sanctus Dominicus de Gusman fuit primus Inquisitor generalis, d. 30. n. 5.

Sapientis consilium, vide verbo Statutum.

Satellites, vide verbo Nuntii.

Scala per quas ascenditur ab ipsa Ecclesia ad Chorum, terramen, & campanile Ecclesiæ, gaudent ejus immunitate, d. 49. n. 1.

Scala quæ sunt intus Ecclesiam per quas ad eam descenditur gaudent illius immunitate, d. 49. n. 2.

Scala exteriores Ecclesiæ, per quas ad eam ascenditur an gaudeant immunitate Ecclesiæ, referuntur opiniones, dec. 48. n. 3. & 4. Sed verior est opinio affirmativa, n. 5. quod procedit etiam in scalis domorum Parochorum, Canonicorum, & Clericorum, nam similitè gaudent immunitate Ecclesiæ, Limita 1. si scala exteriores Ecclesiæ sint ipsi annexæ, n. 6. secus si illi annexæ non sint, num. 7. Limita 2. si scala exteriores Ecclesiæ non pertineant ad viam publicam, secus si ad viam publicam per-

- pertineant; numero 8. Sed contrarium est verius, numero 9.
- Scalæ, Atrii, Portici, & Claustræ Ecclesiæ, an gaudeant illius immunitate, resolvitur affirmativè, decis. 49. numero 10. Intellige si atrium sit parietibus circumductum, d. 49. n. 11.
- Scalæ cœmeterii, an gaudent immunitate Ecclesiæ, resolvitur affirmativè, d. 49. n. 12.
- Scalæ exteriores Ecclesiæ non veniunt appellatione Ecclesiæ, sicut nec appellatione domus, d. 49. n. 13. intellige in odiosis; secus in favorabilibus, nu. 14.
- Scalæ habentes aditum ad domum, retinent eandem qualitatem quam ipsa domus, d. 49. n. 15.
- Scales exteriores Ecclesiæ, quare gaudeant ejus immunitate, d. 49. n. 16. 17. & 18.
- Sciens, & non revelans crimen læsæ Majestatis contra suum Principem, non gaudet immunitate Ecclesiæ, decis. 94. num. 7.
- Scientia & tolerantia Papæ an dispenset Principes sæculares ad præscribendum, & statuendum contra Ecclesiasticam libertatem, & quid si ex ea potest colligi approbatio Romani Pontificis, decisio 7. à nu. 20. ad 30.
- Scientia, & tolerantia plurimum operatur; si ex ea potest colligi approbatio Romani Pontificis, & tunc habet vim privilegii, decis. 7. n. 27. & plus operatur quam expressus consensus, num. 28. & in non prohibitis à jure naturali pro expressa dispensatione haberet, numero 29.
- Scientia requiritur in præscribendis juribus incorporalibus, d. 27. n. 45. fallit immemoriali, n. 48.
- Scientia Officialium sufficit ad præscriptionem jurium incorporalium, d. 7. n. 46.
- Scientia & patientia Papæ quomodo probetur, decisio 7. num. 68.
- Scientia & tolerantia Papæ habet vim dispensationis, d. 7. n. 69.
- Scolares confugientes ad Ecclesiam, an gaudeant ejus immunitate, d. 91. n. 20.
- Scolaris, vide verbo studiosus.
- Scribæ mandati in Regia Audientia etiam absente Prorege non possunt caput cooperire, d. 10. n. 50.
- Scribæ mandati relationi standum est, d. 30. n. 59.
- Secretarii Sacri Concilii de jure solo juramento recusantur, d. 20. n. 11. fallit de consuetudine nisi existente justa causa, nu. 12. sed hæc causa non requiritur tam urgens, sicut in Judice, n. 13.
- Seditio fit concitando plebem, decis. 104. num. 15. Et unde dicatur, n. 2.
- Seditio quid sit, d. 104. n. 3.
- Seditio in quo differat à bello, d. 104. n. 4.
- Seditio qualiter probetur, d. 104. n. 13.
- Seditiones qualiter medendæ, d. 104. n. 30.
- Seditiones occurrentes per lasciviam, qua pœna puniuntur d. 104. n. 23.
- Seditionis causæ, quæ sint, d. 104. n. 5.
- Seditionis aut tumultus auctor, quis dicatur, decisio 104. num. 12.
- Seditionis auctor contra Principem, qua pœna puniatur, d. 104. n. 13. & 14.
- Seditionis auctor contra Principem quibus ex causis excusatur, d. 104. n. 16. & 17.
- Seditionis aut tumultus auctor, non contra Principem, sed contra alios, qua pœna puniatur, d. 103. n. 18. 19. 20. 21. 22. 23. & 24.
- Seditionis auctor appellare, nec supplicare potest, d. 104. n. 27. 28. & 29.
- Seditionis affecta, qua pœna puniatur, d. 104. n. 22.
- Seditionis affecta appellare, & supplicare potest, nisi seditio sit contra Principem, d. 104. n. 29.
- Seditiosus, quis dicatur, d. 104. n. 6.
- Seditiosus contra Principem, non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 104. n. 8.
- Seditiosus contra Principem, committit crimen læsæ Majestatis humanæ, d. 104. n. 9.
- Seditiosus, non contra Principem, sed contra alios an gaudeat immunitate Ecclesiæ, d. 104. n. 11.
- Senatores congregati pro decidendis contentionibus inter Suprema Regia Concilia sunt veri Judices, & jurisdictionem habent, decisio 38. numero 3. non delegatam, sed ordinariam, d. 29. num. 4. & censeri privativè concessam n. 51.
- Senatores, vide Doctores Regiæ Audientiæ.
- Sententia lata contra mortuum, vel in favorem mortui est ipso jure nulla, d. 9. nu. 53. sive Judex scierit mortem, sive ignoraverit, num. 54. etiam in beneficialibus, nu. 55. sed indistinctè contrarium est verius quòd sententia valida sit, si Judex mortem rei uti Judex ignoraverit, numero 57.
- Sententia lata contra febricitantem nulla est decis. 9. num. 58. intellige, si Judici constet uti Judici de infirmitate, num. 59.
- Sententia lata contra Officiales qui fraudes commiserunt in redditione computorum, executioni demandantur in officio Magistri Rationalis præstita cautione juratoria per Fiscum Procuratorem, decisio 10. num. 128. & 130.
- Sententia lata in Bajulia generali ad favorem Fiscus executioni demandantur præstita per eum juratoria cautione, non obstante appellatione ad Regiam Audientiam, & inhibitione inde secuta, d. 19. nu. 164. & idem quando sunt lata in favorem eorum, qui jus & causam à Fisco habent, n. 124.
- Sententia contra sententiam in rem judicatam transacta est ipso jure nulla, d. 12. n. 43. amplia, n. 44. intellige parte opponente, n. 69.
- Sententia in rem judicatam transacta quando rescidantur propter instrumenta de novo reperta, decisio 12. numero 83.
- Sententia contra unum lata pro jure suo alteri non præjudicat, quando plures in eadem re æquè principaliter portiones jus habent, d. 12. n. 93.
- Sententia lata per Arbitros contentionum die feriata valida est, d. 16. n. 90. aded ut nullitas ea de causa allegata omnino repellatur, n. 92.
- Sententia lata per Arbitros contentionum post terminum eis datum ad declarandum, non valet, decisio 16. n. 96. & 97.
- Sententia lata per Arbitros contentionum super negotio principali non valet, d. 16. n. 101.
- Sententia lata per Arbitros contentionum non viso processu valida est, d. 17. n. 102. quod juri communi repugnat, num. 103.
- Sententia Senatus vim legis habet, d. 24. n. 22. fallit in Cathalonia, & aliis Regnis, n. 24.
- Sententia Cancellarii in causis contentionum vim legis habet, d. 24. n. 23. fallit in Cathalonia, n. 24.
- Sententiæ Senatus super eodem facto contrariæ plures reperiuntur, d. 24. n. 25.
- Sententiæ definitivæ Principis vim legis habent, d. 24. nu. 26. fallit in Cathalonia, n. 27.
- Sententiæ Senatus si tot sint ut consuetudinem inducant, consuetudini standum est, d. 24. n. 32. etiam si communis opinio esset in contrarium, n. 35.
- Sententiam potest proferre Cancellarius in causis contentionum diebus feriatis in honorem Dei, decisio 24. num. 53. 54. 55. & 63.
- Sententia debet proferri die juridica aliàs est nulla d. 24. n. 56. fallit in casibus necessitatis & pietatis, nu. 59. & qui dicantur casus necessitatis, fallit etiam quando sumus in re vel instantia tempore peritura, num. 61. fallit rursus in causis contentionum, à n. 53.
- Sententia noctis tempore proferri non potest, decis. 24. n. 70. etiam si esset prima hora noctis, numero 71. fallit in causis contentionum, à num. 69. fallit etiam quando jurisdictione Judicis expirat, nu. 72. fallit rursus quando proceditur juri ordine non servato, nu. 73. fallit denique de generali consuetudine, n. 74. & de solemnitate trium luminum.
- Sententia Cancellarii super competentia jurisdictionis merè interlocutoria est, d. 24. n. 79. sed contrarium, quòd habeat vim definitivæ, n. 80.
- Sententia qualiter proferenda sit per Cancellarium in causa immunitatis Ecclesiæ, decisio 24. à numero 99. ad 107.
- Sententia fieri non potest sine citatione ad eam proferendam, & illius ommissio inducit nullitatem ipso jure, vide verbo Citatio.
- Sententia de necessitate proferri debet die qua fuit ad eam assignatum, decis. 24. nu. 177. fallit in Cathalonia, num. 178.
- Sententia in causa Syndicatus an possit fieri sine assignatione ad sententiam, d. 24. n. 170.
- Sententiam proferre nec publicare potest Judex ex officio & absque partis instantia, decis. 14. n. 198. Fallit 1. in Cancellario in causis contentionum à n. 197. Fallit 2. quando instantia est breviter peritura, n. 199. Fallit 3. in causis Fiscalibus & Republicæ, n. 200. & quid in causis Syndicatus, n. 201.
- Sententia Cancellarii in causis contentionum publicanda est in præsentia Notarii, & testium, decisio 24. numero 202.
- Sententia Cancellarii in causis contentionum intimari debet eodem die quo publicatur, d. 24. nu. 204.
- Sententia Cancellarii in causis contentionum quibus personis est notificanda, & qua forma, decisio 24. numero 204.
- Sententia Arbitrorum in causis contentionum quibus personis est intimanda, d. 24. n. 205.
- A Sententiis Arbitrorum datur reductio de jure ad arbitrium

- erium boni viri, quæ est species appellationis, d. 25. n. 18. intellige, nu. 45. & 46.
- Scientia arbitratorum conformium in causis contentionum æquiparatur sententiæ Cancellarii, dec. 25. num. 35. & è contra, n. 74.
- Sententia Arbitratorum conformium facit in totum contentionem finire, ut super ea non possit firmari nova contentio, d. 25. n. 36.
- Sententia Cancellarii facit in totum contentionem finire, ut super ea nova contentio firmari non possit, decisione 25. n. 73.
- Sententia per Cancellarium lata in causis contentionum antiquitas in Cathalonia litteris patentibus cum illius insertione notificabatur Officiali Curie succumbentis, ac Procuratori Fiscali, ac Notario illius Curie, d. 26. n. 4. & quid hodie practicetur, n. 10.
- Sententia lata per Judicem secularem contra Clericum ratione evictionis exequi non potest nisi auctoritate Iudicis Ecclesiastici, d. 30. n. 151.
- Sententia lata contra Principalem absque novo processu potest recta via executioni demandari contra illum, in quem facta est alienatio rei litigiosæ d. 30. num. 160. sive Tertius scierit, sive ignoraverit rem esse litigiosam, num. 161.
- Sententiam si in Clericum alienatio rei litigiosæ facta sit, num. 162.
- A Sententiis latis per Capitaneum generalem appellatur ad Proregem, & quid in Cathalonia, & Valentia, decisione 38. num. 38.
- Sententiæ, & provisiones Regiæ executioni demandantur præstita cautione, non obstante quòd ab eis sit simplicatum, d. 38. n. 85.
- Sententiæ quibus declaratur super competentia, vel incompetencia jurisdictionis, habent vim definitivæ, dec. 38. num. 86.
- Sententia confirmatoria provisionis factæ per Relatorem in causa contentions jurisdictionis inter Officiales inferiores refertur remissivè, d. 38. nu. 9.
- Sententiæ latæ à generali Prætorio competentiarum vim legis habent, d. 39. nu. 9.
- Septa Ecclesiæ quæ sint, d. 56. n. 7. & 8.
- Sequestrum apponitur cum inter partes contenditur de possessione vacante, & timetur, ne partes veniant ad arma, dummodo de suspitione armorum per summarias informationes Judici constet, d. 35. n. 70.
- Sequestrum non potest apponi quando certus possessor, quamvis adsit timor armorum, d. 35. n. 71. sed assistentia, & manutentio est danda primo possessori, numero 72.
- Servus, si propter aliquod delictum confugit ad Ecclesiam, pro quo à Iudice puniri timet, gaudet illius immunitate, d. 66. n. 8. nisi delinquat in Ecclesia, vel aliàs delictum exceptum committat, nu. 9. vel nisi fuerit infidelis, n. 20.
- Servus, si propter domini sævitiam, aut alia mente declinans ejus obsequium, ad Ecclesiam confugiat, non gaudet ejus immunitate, sed domino restituitur; nisi præstito ab eo juramento de illum non offendendo, d. 66. num. 11. Et si videbitur juramentum non sufficere, recipienda est à domino major securitas, nu. 13. Quòd si dominus noluerit hoc juramentum præstare, neque suo servo majorem dare securitatem, cogitur servum vendere, num. 24. Sed hoc juramentum seu major securitas apud nos non præstatur, n. 15.
- Servus fugiens à domino, suimet ipsius furtum facit, dec. 66. num. 12.
- Simoniacus confugiens ad Ecclesiam, gaudet ejus immunitate, d. 67. n. 25.
- Socius criminis Familiaris S. Officii non gaudet privilegio fori Sanctæ Inquisitionis, d. 30. n. 99.
- Socius, consentiens in crimine sacrilegii, qua pœna puniatur, d. 112. n. 127.
- Sodomix crimen in Ecclesia committens, gaudet ejus immunitate, decisione 112. num. 17. Sed contrarium verius, n. 37.
- Sodomita confugiens ad Ecclesiam, gaudet ejus immunitate, d. 82. nu. 64. etiam Clericus, nu. 65. Etiam si Sodomix crimen commissum fuerit in Ecclesia, nu. 66. Nisi extraheretur de licentia Summi Pontificis, num. 67. Sed contrarium est verius, quòd non gaudet ejus immunitate, n. 68. Nedom laicus, sed etiam Clericus, n. 69. Et multo magis non gaudet, si crimen Sodomix fuerit in Ecclesia commissum, n. 70. Amplia 1. in illis qui opem sodomitis præstiterint, n. 71. Amplia 2. in cognoscente bestias copula carnali, nu. 72. Amplia 3. in muliere, quæ coierit cum dæmone n. 73. Limita 1. in mæstrupatore qui propriis manibus se corrumpit, n. 74. Limita 2. in omnibus speciebus Sodomix, in quibus probato delicto, imponitur tantum pœna extraordinaria, n. 75.
- Sodomita, punitur pœna mortis, d. 88. nu. 7. Limita 1. in minore 25. ann. n. 77. Sublimita in minore 14. ann. nu. 78. Limita 2. si delictum non est plenè probatum, num. 79. Limita 3. si consummatum delictum sodomix sit, nu. 81. Limita 4. in mæstrupatore n. 81.
- Sodomix crimen à laico commissum est mixti fori d. 30. nu. 115. sed in Regnis Coronæ Aragonum, & Lusitanix punitur ab Inquisitoribus, n. 117. vocatis Judicibus secularibus, n. 118.
- Sodomita non potest per Inquisitores relaxari brachio seculari nisi sit incorrigibilis, d. 30. n. 119.
- Sodomita per Inquisitores relaxatus brachio seculari eum tradit Judex secularis ad strangulandum, & flammis comburendum, d. 30. n. 120.
- Spes immunitatis, an sit causa finalis, ne delinquens in Ecclesia gaudeat ejus immunitate, decisione 112. num. 52. & 53.
- Spoliator Ecclesiæ per vim non gaudet ejus immunitate, d. 112. n. 41.
- Stabulum venit appellatione domus, quando est annexum, & unitum domui, & per illud habetur aditus ad domum, d. 56. n. 41.
- Statutum puniens offendentem aliquem in domo non comprehendit offendentem in hospitio, decisione 42. numero 28.
- Statutum non potest tollere immunitatem Ecclesiis concessam, d. 68. n. 15.
- Statuta à Domino Rege censentur statuta in Gerente vices generalis Gubernatoris procedente Viceregia, decisione 10. nu. 73.
- Statuta, fori, & constitutiones Coronæ Aragonum in materia contentions inter Judices Ecclesiasticos, & seculares disponentia, quidam existimant non valere, ad 7. n. 1. sed contrarium, n. 27.
- Statuta contra Ecclesiasticam libertatem non valent, decisione 7. numero 2. sive directè, sive indirectè illam lædant, n. 3.
- Statuta contra Ecclesiasticam libertatem facientes, & observantes excommunicationem incurrunt etiam Bullæ in Cœna Domini, d. 7. n. 4.
- Statuta dicuntur contra Ecclesiasticam libertatem, quando adversantur privilegiis Ecclesiis, vel Clericis, à Deo Papæ, Principibus secularibus concessis, dec. 7. numero 5. & quando auferunt Ecclesiis, vel personis Ecclesiasticis, quæ de jure communi, canonico, vel civili concessa sunt, n. 6.
- Statuta ad eorum validitatem requirunt potestatem instatuentem, d. 7. n. 8.
- Statuta laicorum personas Ecclesiasticas, & eorum bona non afficiunt, d. 7. n. 9.
- Statuta, & constitutiones Coronæ Aragonum circa contentiones disponentia sunt auctoritate Apostolica confirmata, d. 7. n. 18. & n. 100. & 102.
- Statuta, & consuetudines circa contentiones disponentia concurrunt fama in tota Corona Aragonum, quòd habent fundamentum in concessionibus Pontificiis, d. 7. n. 31.
- Statutum confirmatum per Summum Pontificem non potest dici contra Ecclesiasticam libertatem, d. 7. nu. 102.
- Statuta contra Ecclesiasticam libertatem potest Papa confirmare, d. 7. n. 103.
- Statuta confirmata per Papam dicuntur esse sua, dec. 7. num. 104.
- Statuta disponentia super decisionibus causarum non comprehendit causas miserabilium personarum, nisi de eis fiat expressa mentio, d. 10. n. 244.
- Statuta prohibentia vassallos litigare coram Judicibus Ecclesiasticis valida sunt, d. 1. n. 5.
- Statutum ut consilium sapientis adhibeatur; adhiberi non debet, si casus est clarus, & notorius, decisione 15. numero 18. sed solum peti potest super re dubia probabili dubitatione, numero 29. tamen si contenditur, an casus sit clarus vel contineat dubium probabile, nihilominus articulus ad consilium sapientis est committendus, n. 20.
- Statuta de causis compromittendis inter quasdam personas vigent in aliquibus Regnis, d. 15. n. 11. non procedunt in questione juris certi, & clari, numero 22. sed super questione juris dubii, & perplexi, num. 23. tamen si contendatur, an questio juris sit dubia, nec ne, articulus compromitti debet, n. 24.
- Statutum tollens appellationem non censetur tollere Judicis recusationem, d. 18. nu. 15.
- Statutum prohibens omnes exceptiones non censetur prohibere exceptiones recusationis, dec. 18. n. 16.
- Statutum an possit tollere exceptionem recusationis, dec. 7. num. 17.
- Statutum tollens Judicis recusationem tantum intelligitur tollere recusationem frivolum, non autem illam, quæ sit ex justa causa, d. 18. n. 18.

- Statutum, & consuetudo validos faciunt actus judiciales in die festivo in honorem Dei, d. 35. n. 68.
- Statutum prohibens appellationem non valet, decis. 125. n. 16. sed contrarium est verius, à n. 40.
- Statutum observans Iudex appellationem, & recursum removens contra Ecclesiasticam libertatem peccat d. 15. n. 19. limita si ipse sincero corde credat ejus observantiam reipublicæ necessariam fore, n. 47.
- Statuta, & constitutiones interpretationem passivam à jure communi recipiunt, d. 34. n. 34.
- Statutum prohibens asportationem armorum an habeat locum in eo, qui cum armis captus non fuerit, decisio- ne 34. n. 35.
- Studiosus descriptus in matricula post delictum commissum an gaudeat privilegio fori, d. 11. n. 27.
- Stuprator ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus immunitate, decisio 89. numero 7. Amplia etiam si stuprum fuerit commissum per vim, num. 8. Limita si stuprante in Ecclesia, num. 9.
- Stuprator virginis si elegerit eam dotare, quid facere debet, ut à carceribus liberetur, d. 89. n. 18.
- Stuprator virginis cum scalis qua pœna puniatur, decis. 89. num. 23.
- Stuprator virginis immaturæ qua pœna puniatur, dec. 89. nu. 24. & 25.
- Stuprum cum vidua commissum de generali consuetudine non punitur, d. 89. n. 16. nisi intervenerit violentia, aut alia qualitas aggravans, n. 17.
- Stuprum violentum quod dicatur, d. 89. n. 22.
- Stuprum committens in Ecclesia gaudet ejus immunitate, d. 112. n. 14. sed contrarium est verius, n. 32.
- Subbajuli Regii, vide verbo Bajuli.
- Subditus, vide verbo Vassallus.
- Subvicarii Regii cujus conditionis, & qualitatibus esse debent in Cathalonia, d. 10. n. 177.
- Subvicarii Regii, vide verbo Vicarii.
- Summarie dicitur de causa apparere, quando adest unus testis, vel extant judicia verosimilia, decisio 21. numero 99.
- Superior non potest conscientiam inferioris immutare, d. 25. n. 61.
- Supplicatio an sit necessaria quod offeratur superiori ad removendum impeditum, decisio 27. n. 47. & 48.
- Supplicatio an admittatur à non admissione suspicionum, d. 18. n. 68.
- Supplicari licet à sententia lata super suspicionibus, dec. 18. n. 73. fallit in Cathalonia, n. 74.
- Supplicatio an sit licita à sententiis latis per Arbitros conformes, Cancellarium, seu Tertium in causis contentio- num, decisio 25. à numero 14. vide verbo Appel- latio.
- Supplicari an liceat à declaratione occupationis tempo- ralis, & banimenti, decisio 28. numero 170. & dec. 29. à num. 97.
- Supplicatio quæ offertur ut Iudex Ecclesiasticus delegatus veniat informaturus banchum Regium, offerri potest ne- dum per partem privatam sed etiam per solum Fiscus pro- curatorem, d. 29. n. 44.
- Supplicatio, vel recursus non admittitur à declaratione Regiæ Audienciæ, si Iudex Ecclesiasticus delegatus pro- cedit in suo casu vel non, decisio 29. numero 98. 99. & 100.
- Supplicatio & restitutio in integrum non datur à decla- ratione dubii, an causa sit civilis, vel criminalis, dec. 35. num. 118.
- Supplicari licet à declaratione facta per Relatores in ju- dicio de conferant, d. 36. nu. 10. & in tali casu suppli- catio possit esse in forma, vel debeat esse tantum con- trario, numero 11. 12. & 13. & ad quam Aulam sit in- terponenda, à numero 14. ad 21. & cui ex Relatoribus sit committenda, à n. 22. ad 27. & quid si sententiæ fue- rint revocatorie primæ declarationis latæ in causa con- trarii imperii, n. 28.
- Supplicatio à provisione facta post denuntiationem pro- cessus ad quam Aulam: & quomodo interponenda sit, d. 36. n. 16. 17. & 18.
- Supplicari potest in Cathalonia per Baronem, vel per or- dinarium Regium ab evocatione causæ criminalis, & quomodo, d. 37. n. 32.
- Supplicare potest ab evocatione causæ ordinarius tam Re- gius, quam Baronis: qui succubuit in causa dubii, dec. 37. num. 35.
- Supplicari an possit à provisione facta in Regia Audien- tia in causa contentio- nis jurisdictionis inter officiales in- feriores, affirmativa opinio, decisio 38. numero 79. & servatur in Cathalonia, & Valentia, n. 81. opinio negativa, n. 80.
- Supplicatio contrarii imperii regulariter impedit executio- nem cujuscumque provisionis, etiam alimentorum, de- cisione 38. numero 83. limita si necessitas famis urgeat, nam. 84.
- Supplicatio nec alius recursus datur à sententiis latis à generali Prætorio competentiarum, d. 39. n. 8.
- Supplicari licet à lege Principis ex justa causa, decisio 119. num. 34.
- Supponens personam incognitam ad extrahendum pecu- nias à Tabula, sive Bancho Civitatis Barcinonæ ex alie- no computo qua pœna puniatur; decisio 88. nume- ro 23.
- Suspectus de hæresi confugiens ad Ecclesiam an gaudeat ejus immunitate, d. 67. n. 20.
- Suspectus de hæresi quis sit, d. 67. nu. 21.
- Suspectus de hæresi qua pœna puniatur, decisio 67. nu- mero 22.
- Suspecto sub Iudice litigare periculosum, & durum est, dec. 18. num. 1.
- Suspectus an possit recusari Cancellarius in causis conten- tionum, decisio 18. numero 2. opinio negativa à nu- mero 3. ad 9. opinio affirmativa, à nu. 10. & responde- tur contrariis à n. 12.
- Suspectus recusari non potest Iudex, super quem non est aliquis, ad quem possit recurri nisi solus Deus, d. 18. n. 4. sed contrarium n. 20.
- Suspecti recusari non possunt Papa, Imperator, & alii Principes non recognoscentes superiorem, d. 18. nu. 5. de honestate tamen, & decencia causas suas alteri com- mittunt, n. 22.
- Suspectus recusari non potest Iudex datus de consensu partium, d. 18. n. 6. fallit nova superveniente causa, aut noviter directæ, n. 23.
- Suspectus non recusatur Iudex, quando est persona valde religiosa novæ Sanctitatis, & eximia virtutis, d. 28. nu. 7. sed contrarium, à n. 24.
- Suspectus recusari non potest Iudex ordinarius, decisio 18. numero 8. intellige de jure civili, sed de jure cano- nico ut suspectus recusari potest, n. 29. sive sit Iudex ci- vilis, sive criminalis, n. 40. & quicumque alius in quem cadat iustitiæ administratio, nu. 41. etiam si summarie, & executive procedat, n. 42.
- Suspectus recusari non potest Iudex delegatus, ad univer- sitatem causarum, d. 18. n. 9. intellige de jure civili, se- cus de jure canonico, n. 43.
- Suspecti recusari possunt omnes Iudices cujuscumque ge- neris sint, d. 18. n. 11.
- Suspectus quilibet recusari potest etiam Suprema fulgens Dignitate, d. 18. n. 25.
- Suspecti recusari possunt Cardinales, & Legati à latere, d. 18. n. 28.
- Suspecti recusari possunt Archiepiscopi & Episcopi, d. 18. n. 29. intellige, n. 30.
- Suspecto Episcopo, an & quando Vicarius generalis sus- pectus dicatur, d. 18. n. 31.
- Suspecti recusari possunt Inquisitores hæreticæ pravitatis, d. 18. n. 32.
- Suspectus recusari potest Concilium Provinciale, & Syno- dale, d. 18. n. 33.
- Suspecti recusari possunt Regii Senatores, decisio 18. num. 34.
- Suspecti an recusari possint Senatus totus, Concilium to- tum, Civitas, Universitas, Collegium, omnes Iudices Syndicatores, & omnes Doctores Civitatis, decisio 18. n. 35.
- Suspectus recusari potest Prorex, d. 18. n. 36.
- Suspecto Prorege, an totus Senatus reddatur suspectus, d. 18. n. 37. & quid in Cathalonia, n. 38.
- Suspecti recusari possunt Arbitri juris, decisio 18. num. 10. in fine.
- Suspectus ut recusetur Cancellarius requiritur causa, de- cisione 18. num. 45.
- Suspicionis causa non probatur de jure canonico solo ju- ramento, dec. 18. n. 46. fallit si non potest exprimi sine scandalo, nu. 47. & quid faciendum sit, quando propo- nuntur scandalosæ suspensiones, n. 48.
- Suspicionis causæ justæ quæ sint, d. 18. à nu. 49. ad 53.
- Suspicionis causæ non sunt proponendæ, & probandæ co- ram Cancellario allegato suspecto nec per eundem Can- cellarium declarandæ, d. 18. n. 56. quid de jure commu- ni, num. 57.
- Suspecti Iudices non possunt cognoscere de propriis cau- sis suspicionum, d. 18. n. 58.
- Suspectis iudicibus recusatis an eligantur Arbitri qui de iustitia, vel injustitia suspicionum cognoscant, vide de- cif. 18. à n. 59. & vide verbo Arbitri.
- Suspicionem Cancellarii in causis contentio- num, coram quo sunt proponendæ, & allegandæ, d. 18. n. 65.
- Suspicionem Cancellarii si sunt frivolæ, non sunt admit- tendæ, d. 18. n. 66.
- Suspicionem frivolæ quæ dicantur, d. 18. n. 67.

- Suspiciones Cancellarii si sunt notoria, nominatur Tertius in locum Cancellarii suspecti, ut tantum decidat illam causam contentiois, d. 18. n. 69.
- Suspiciones Cancellarii si requirunt altioem indaginem, nominatur Tertius ad declarandam tantum causam suspicionis, d. 18. n. 70.
- Suspiciones Cancellarii si per Tertium fuerit declaratum procedere, nominatur Tertius locum in Cancellarii suspecti ad illam causam tantum, d. 18. n. 71.
- Suspicionum causae proponi possunt per Procuratorem, d. 18. n. 75. dummodo habeat speciale mandatum, n. 76. fallit, n. 77. & 78.
- Suspecti non sunt Doctores Regiae Audientiae Consultores à Cancellario nominati in causis contentiois, eo solo quod sint Regii Consilarii, decisione 23. numero 3.
- Suspecti recusari possunt Doctores Regiae Audientiae Consultores à Cancellario nominati, decisione 23. numero 22.
- Suspecti recusari possunt Assesores, d. 13. n. 22.
- Suspecti an recusari possint solo juramento Doctores Regiae Audientiae Consultores à Cancellario nominati, dec. 23. nu. 23. opinio affirmativa, numero 24. opinio negativa, nu. 25.
- Suspecti solo juramento recusantur Assesores, decif. 23. num. 24.
- Suspecti si recusentur Doctores Regiae Audientiae Consultores à Cancellario nominari, & si recusans causam suspicionis non probaverit, non incidit in aliquam poenam, d. 23. n. 26. & 28.
- Suspectum Judicem recusans si in probatione succumbat, potest puniri pro injuria una cum Advocato, & Procuratore, d. 23. n. 27. Sed de consuetudine non observatur in Catalonia, & Sardinia, n. 29.
- Suspectus Notarius, vide Verbo Notarius.
- Suspectus vide Verbo Cancellarius, & Verbo Recusatio.
- Syndicatores, seu Judices tabulae sunt ordinarii, dec. 16. num. 43.
- Syndicatores, seu Judices tabulae dati suspecti quis cognoscit de causis suspicionum, d. 18. nu. 61.
- Syndicatus causae diebus feriatis fieri possunt, decif. 24. num. 62.
- Syndicatus causae, & si sint criminales, decisione 35. numero 84. ab eis recurritur, & appellatur ad Judicem civilem, nu. 85.
- T
- T**ectum Ecclesiae gaudet ejus immunitate, decisione 46. numero 1. Amplia ad tectum Monasterii, Hospitalis, & alterius cujuscumque loci Sacri immunitate gaudentis, num. 2. Amplia 2. etiam si reus caperetur per aliquam partem pallii quae penderet extra tectum Ecclesiae, nu. 3.
- Tectum non venit appellatione domus d. 46. n. 4. intellige in odiosis, n. 7.
- Tectum venit appellatione domus in favorabilibus, dec. 46. num. 7.
- Temporalitates non habentes Judices Ecclesiastici in Regno procedit contra eos Curia saecularis aliis remediis receptis, & usitatis, d. 28. n. 90. & quae sint illa remedia recepta & usitata tam de jure communi, quam de praxi Regnorum à n. 91. ad 13.
- Temporalitates etiam si habeant Judices Ecclesiastici turbantes Regiam jurisdictionem, potest Curia saecularis contra eos procedere aliis remediis receptis, & usitatis crescente eorum contumacia, decif. 28. numero 120. & num. 164.
- Temporalitatum occupatio tunc demum fieri potest contra Judices Ecclesiasticos, cum saepius moniti per litteras Regias, & cum comminationibus poenarum respondere recusant in sua contumacia perseverantes, dec. 28. num. 126.
- Temporalitatum restitutionis forma, decisione 28. numero 180. & 181.
- Temporalitates, vide verbo Occupatio temporalitatum.
- Tempus antiquum quod dicitur, d. 3. n. 59.
- Tempus concessum Arbitris ad declarandum contentiones de consuetudine non prorogatur, decisione 16. numero 85.
- Tempus concessum Arbitris ad declarandum contentiones computatur in Corona Aragonum postquam litterae responsivae de una Curia alteri praesentatae fuerint, decisione 16. numero 86. quod juri repugnat nu. 87.
- Tempus limitatum contrariam tacitam dispositionem continet, d. 16. n. 97.
- Tempus datum Arbitris ad declarandum est continuum, d. 16. n. 88. & 93. & d. 17. n. 36.
- Tempus datum Arbitris ad declarandum currit de momento ad momentum, decif. 16. num. 83. & 84. decif. 17. num. 56.
- Tempus concessum Arbitris ad declarandum comprehendit etiam dies feriatos, decif. 16. num. 90. & 94. & dec. 17. nu. 36.
- Tempus decem dierum assignatum ad aliquem actum faciendum, quolibet die illorum potest ille actus fieri, d. 16. n. 100.
- Tempus quod detur Cancellario in Catalonia, & in Regno Aragonum, Valentiae, Sardiniae, & Majoricarum ad declarandas contentiones, & quando currere incipiat, & quid si elapsum fuerit, vide verbo Cancellarius.
- Tempus non currit non dato Judice, vel ipse existente absente infirmo vel aliter impedito, decif. 17. num. 40. intellige si tempus est utile, n. 43. secus si continuum, num. 44.
- Tempus impedito non currit, decisione 17. numero 41. & 42. intellige si sit utile, num. 45. secus si continuum, num. 44.
- Tempus ad pronuntiandum non currit Tertio contentiois, nisi à die quod ipse in officio juraverit, & sententiam excommunicationis audierit, decisione 19. numero 24.
- Tempus currit Tertio contentiois, quod Cancellario elapsum fuit, d. 19. n. 25.
- Tempore Viceregiae declaratio causarum contentiois pertinet Cancellario, d. 19. n. 26.
- Tempus labi permittens videtur dilationi renunciare, dec. 21. n. 23. intellige parte opponente, alias secus, versic. Sed hæc.
- Tempus triginta dierum concessum Cancellario in causis contentiois est continuum, d. 21. nu. 38. & currit de momento ad momentum, nu. 40. & comprehendit tam dies feriatos, quam non feriatos, n. 41.
- Tempora probatoria non currunt in causa principali pendente contentione jurisdictionis, decisione 22. numero 113.
- Tempus continuum dies feriatos includit, decisione 24. numero 64. fallit, quando major pars dierum est feriatata, sed hæc fallentia causis contentiois non applicatur, n. 65.
- Tempus vide verbo Cancellarius, & verbo Dilatio.
- Tempus limitatum contrariam tacitam dispositionem continet, d. 85. n. 31.
- Tempus quo condemnatus ad trirèmes, vel exilium detinetur in carceribus post sententiam, computatur ei in tempus exilii, vel trirémium d. 86. n. 57. & 58. intellige n. 59. & 60.
- Terminus vide verbo Tempus.
- Territorium est de essentia jurisdictionis ordinariae, decisione 16. numero 44. sed contrarium est verius, numero 45.
- Territorium habent Judices Ecclesiastici ad capiendos Clericos etiam extra Ecclesiam, d. 26. n. 61.
- Territorium an habeant Judices Ecclesiastici ad capiendos laicos in criminibus mixti fori, opinio affirmativa, decisione 26. numero 62. opinio negativa, numero 63. 64. & 65.
- Territorium quod habent Judices Ecclesiastici in Catalonia ad distringendos Clericos, procedit pro executionibus in negotiis criminalibus, secus in civilibus, dec. 26. n. 66. nisi in contrarium esset consuetudo num. 67. dummodo hujusmodi consuetudo sit legitime introducta, n. 68.
- Tertius pro declarandis causis contentiois inter Judices Ecclesiasticos, & saeculares Regios, ordinarios est Cancellarius in rota Corona Aragonum, decisione 15. num. 3. & 4.
- Tertius in locum Cancellarii ad declarandum contentiones à quo sit eligendus, si Cancellarius sit absens à Curia, seu à loco ubi celebratur Regia Audientia, & per quem existente Cancellario infirmo, mortuo, suspecto vel aliter impedito, dec. 17. num. 29. & decif. 18. à nu. 69. & à num. 94. & dec. 19. à num. 2. vide verbo Rex, verbo Prorex.
- Tertius nominatus durante absentia Cancellarii non decidit causas contentiois cessante Cancellarii absentia, d. 19. n. 15. & 16.
- Tertius nominatus in locum Cancellarii ad causas contentiois propter ejus infirmitatem si postea Cancellarius mori contingat, an possit exercere, & continuare officium, absque nova creatione, & quid in Catalonia, d. 29. n. 17. & 18.
- Tertius in locum Cancellarii nominandus debet esse persona Ecclesiastica, d. 19. n. 19. & debet esse in Catalonia constitutus in Dignitate, & quid in aliis Regnis, nu. 20. & debet esse graduatus in jure canonico, vel civili, n. 21.

- Tertius in locum Cancellarii nominatus debet jurare de benè, & legaliter se habendo, & tenetur competentiam declarare intra triginta dies sicut Cancellarius, decisione 19. n. 22.
- Tertius, & Cancellarius contentionum sub eisdem regulis comprehenduntur, & quæ dicuntur de Cancellario, procedunt in tertio contentionum, decisione 19. num. 23.
- Tertio tempus non currit ad declarandum nisi à die, quo in officio juraverit, & sententiam excommunicationis audierit, d. 19. n. 24.
- Tertio contentionum currit tempus, quod Cancellario elapsum fuit, d. 19. n. 25.
- Tertius ab Arbitris electus in casu discordiæ an teneatur adherere sententiæ unius ex Arbitris, d. 33. n. 6.
- Testes recipiendi sunt in Curia Cancellarii devoluta ad eum causa contentionis, d. 25. n. 42. & pro testibus alibi recipiendis concedit Cancellarius litteras compulsorias, num. 43.
- Testes compelluntur venire coram Cancellario expensis Regiæ Curia, si reus est pauper, & litteræ compulsoria fuerint ei denegata, d. 21. n. 44.
- Testes recipi possunt vigore litterarum compulsoriarum provisarum cum causæ cognitione de tempore unius Cancellarii, si tempore quo recipi debent, adfit alius Cancellarius; secus si provisæ fuerint sine causæ cognitione, d. 21. n. 47.
- Testes potest Cancellarius extraordinariè punire, si coram eo falsum deponant, d. 21. n. 46. & 56. amplia etiam ad testes Clericos num. 57.
- Testes potest Judex ordinarius extraordinariè punire, si coram eo falsum deponant, etsi nullam in teste habeat jurisdictionem, vide verbo Judex ordinarius.
- Testem laicum potest punire Judex Ecclesiasticus coram se falso deponentem data præventionem ex parte illius, d. 21. num. 50.
- Testem Clericum an possit punire Judex laicus coram se falso deponentem, d. 21. n. 51.
- Testem potest punire Judex delegatus coram se falso deponentem, vide verbo Judex delegatus.
- Testem qui coram alio Judice falsum deposuit, potest Judex ordinarius illius testis poena ordinaria eum punire, d. 21. n. 58.
- Testes super coarctata, seu aliàs ad exclusionem delicti qualificati an possint recipi coram Cancellario competentiarum ad exclusionem ipsius qualitatis, opinio negativa, d. 21. n. 128. opinio affirmativa, n. 129. & hæc est practicanda in Corona Aragonum, n. 130.
- Testes deponentes super coarctata debet Judex eos recipere in carceribus, d. 21. n. 131.
- Testes qui sunt recipiendi pro parte ordinarii sive Regii sive Baronis ad probandum contra regaliam vel causæ evocationem, denominari debent coram Judice dictæ causæ, d. 37. n. 34.
- Testis ad deponendum inductus sub spe impunitatis, non afficit illum contra quem deponit, decisione 77. num. 16. fallit, nu. 17.
- Testis falsum deponens in causa criminali capitali ad offensam qua poena puniatur, d. 88. n. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. & 49.
- Testis falsum deponens in causa civili, vel criminali non capitali sed corporali qua poena puniatur, d. 88. n. 50. 51. & 52.
- Testis falsum deponens in causa civili, vel criminali civiliter intentata, qua poena puniatur, d. 88. nu. 53. & 54.
- Testis falsum deponens in causa criminali ad defensam qua poena puniatur, d. 88. n. 55. 56. & 57.
- Testis falsus tenetur erga partem qua gravavit de omni damno contingente propter illud falsum testimonium, d. 88. nu. 60.
- Testes subornans ad falsum deponendum, si testis cum effectu deponit, qua poena puniatur, d. 88. nu. 58. & qua poena quando testis non deponit, n. 59.
- Testes corrumpens ad hoc ipsum tenetur, d. 88. n. 61.
- Testes deponentes super qualitate animi deliberati, deponere debent per aliquos actus exteriores, d. 98. nu. 35. & 36.
- Testium repulsa, vide verbo Repulsa testium.
- Tolerantia, & scientia Papæ, vide verbo Scientia.
- Tortura quando Clericis inferri possit pro habenda veritate remissivè, d. 34. n. 133. versic. ad Torturam.
- Transigens an videatur fateri delictum, dec. 21. num. 179. 180. & 181.
- Transigens cum Curia non videtur in Cathalonia fateri delictum, etiam pretio soluto quoad Ecclesiæ immunitatem, d. 21. n. 182.
- Tribunal competentiarum ad decidendas contentiones inter Regia suprema Concilia fuit institutum anno 1625. & de praxi, d. 39. n. 1.
- Trufator qua poena puniatur, d. 106. n. 62.
- Tumultus ex seditione oritur, & quid sit, d. 104. n. 7.
- Tumultum concitans contra Principem non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 104. n. 10.
- Turris sita in loco immuni gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 47. n. 6.
- Tutor quando ut suspectus removetur à tutela, causa est civilis, d. 35. n. 86.

V

- V**acantia bona, vide verbo Bona Vacantia.
- Vassallus aut Subditus Baronis non potest firmare contentionem coram Barone, d. 11. nu. 37. aliàs declaratur contentionem non esse, n. 38. sed ipse cum Barone debet contentionem firmare Coram Vicario Regio, vel in Regio Concilio, n. 39.
- Vassallus, aut subditus Baronis si litem contestaverit coram Judice Ecclesiastico, & Baro pro interesse suæ jurisdictionis contentionem firmaverit, an contentio declaranda sit pro Barone vel pro Judice Ecclesiastico, vide verbo Baro.
- Vassallus feudatarius non potest prorogare jurisdictionem alterius Judicis sine Domini directi consensu, nisi in tresdecim casibus remissivè, d. 11. n. 42.
- Vassallus aut subditus Baronis super re allodiali jurisdictionem alterius Judicis prorogare potest sine Domini consensu, d. 11. nu. 44. sed contrarium, numero 50. concordia, num. 51.
- Vassallus prohiberi non potest à Barone ne litiget pro re allodiali coram Judice Ecclesiastico, dec. 11. n. 48. contrarium, n. 5.
- Vassalli possunt repeti à Barone alibi litigantes de re allodiali, d. 11. n. 52. nisi scientes tacerint, n. 53.
- Vassalli possunt prohiberi à Barone, ne litigent coram aliis nisi coram se, d. 11. n. 54.
- Vassalli possunt prohiberi à Baronibus, ne adeant Regia Tribunalia, d. 11. n. 56. sed contrarium.
- Vassallus occidens Baronem Dominum suum qua poena puniatur, d. 94. n. 55.
- Ubi adverbium, vide verbo Adverbium ubi.
- Veniam postulans an censeatur fateri delictum, decif. 21. num. 183.
- Verba debent intelligi naturaliter, & non civiliter, dec. 71. num. 15.
- Verba secundum jus commune intelligenda sunt d. 1. nu. 3. & reduci debent ad juris communis intelligentiam, num. 14.
- Verba assertiva, & enuntiativa Papæ plenè probant, dec. 3. num. 39.
- Verba assertiva, & enuntiativa Principis sæcularis superiorum non recognoscentis plenè probant, d. 3. n. 40.
- Verba assertiva, & enuntiativa Papæ vel Principis sæcularis non admittunt probationem in contrarium, dec. 3. nu. 41.
- Verba assertiva, & enuntiativa Papæ, vel Principis sæcularis si se habent per modum causæ plenè probant, decisione 3. numero 42. & quando sunt fundamentum intentionis, pro dispositivis habentur, n. 43. & dicuntur principaliter, remissa propter se si sint necessaria ad id de quo agitur, numero 44. & quando sunt principaliter & propter se prolata probant, & disponunt, nu. 45. & probant in facto proprio, numero 46. non in facto alieno, numero 47. etiam quando in eo fundatur Papæ, vel Principis intentio, numero 48. Limita 1. ubi agitur de parvo, & modico præjudicio, numero 49. Limita 2. respectu præsumptionis, quæ transfert onus probandi contrarium in adversarium, numero 51. & 52. Limita 3. quando Papa vel Princeps loquitur ex relatione fide dignorum, numero 53. Limita 4. in antiquis, n. 54. Limita 5. de generali consuetudine n. 55.
- Verba enuntiativa in privatis contrahentibus probant in antiquis, concurrentibus quatuor requisitis, de quibus remissivè, d. 3. n. 60.
- Verbis deprecativis, & non præceptivis expediendæ sunt litteræ contentionis, d. 13. an. 34.
- Verbum hortatur, vel monemus quando importet deprecationem, & quando præceptum, decisione 15. n. 36. 37. & 38.
- Verbum verè excludit omnem fictionem, d. 21. nu. 71. & importat idem, quod plenè.
- Verba Bullæ Gregorianæ, nisi cognito prius per Episcopum, &c. intelligenda sunt juxta subjectam materiam ita ut, in quacumque cognitione verificentur, decif. 21. num. 84.
- Verba Bullæ Gregorianæ, an ipsi verè, &c. intelligenda sunt id est summarè, & extrajudicialiter, ita ut conscientiam suam informet, d. 21. n. 97. & 98.
- Verba secundum Deum, & suam conscientiam non import.

- portant liberum arbitrium, sed boni viri legibus conforme, d. 23. n. 58. & d. 24. n. 192.
- Verba secundum Deum, & suam conscientiam operantur octo effectus, & qui sint, decisione 24. à numero 11. ad 18.
- Verè verbum excludit omnem fictionem, & idem importat quod plenè, d. 21. n. 71.
- Vera esse dicimus ea, quæ vel propriis oculis inspiciamus, vel aliàs indubitanter novimus, d. 21. n. 71.
- Vera probatio illa dicitur, quæ non eget alterius adminiculo, d. 21. n. 72.
- Verè non dicitur constare de eo quod constat per conjecturas, d. 21. n. 72. sed contra, n. 81.
- Vestium Clericorum, & habitus cognitio an pertineat de jure communi ad Judicem Ecclesiasticum, vel sæcularem, d. 2. n. 12. 13. & 14.
- Viarum publicarum appellatione quæ veniat, d. 107. n. 25. cum seq.
- Viz publicæ etiam si proximè sint Ecclesiis non gaudent immunitate Ecclesiæ, d. 62. n. 21.
- Vicarius generalis Episcopi est Judex ordinarius, decis. 8. n. 14. unum & idem Tribunal cum Episcopo constituit num. 25. jurisdictionem exercet etiam præsentè Episcopo num. 1. ab ejus sententiis non ad Episcopum, sed ad Metropolitanum, est appellandum nu. 16. & quis dicatur, ibidem vers. Vicarii generalis & quando dicatur suspectus Episcopo suspecto, d. 18. n. 31.
- Vicarii foranei Episcoporum, licet sint Judices delegati, dec. 8. n. 20. & 24. habentur pro delegatis ad universitatem causarum n. 23. & sunt ad instar ordinarioium, nu. 24. non tamen faciunt unum Tribunal cum Episcopo nu. 21. & ideo ab eorum sententiis appellatur ad Episcopos, vel ejus Vicarios generales, nu. 22. & tenentur ponere in processu suam potestatem, aliàs contentio non procedit nu. 26. vers. Sed nota, & qui dicantur, vers. Vicarii foranei.
- Vicariorum generalium, & Officialium nomina sæpè pro eodem ponuntur, d. 8. n. 17. vers. sed scias.
- Vicarius generalis Sede Vacante à Capitulo deputatus in totali jurisdictione Episcopi succedit, decisione 8. numero 31. & illi competunt ea, quæ Capitulo Sede Vacante concessa sunt, num. 32. & est Judex ordinarius, nu. 33. & concurrat cum Inquisitoribus in causis fidei, dec. 30. nu. 28.
- Vicarius generalis exercitus est Judex ordinarius, dec. 8. num. 57.
- Vicariis residentibus in loco ubi residet Tribunal Sanctæ Inquisitionis, solent alii ordinarii committere suas, quamvis illi si velint ad illud accedere possint, decisione 30. num. 29.
- Vicarii, & Subvicarii Regii in suis Vicariis, & subvicariis habent jurisdictionem ordinariam decisione 10. numero 175. & habent aliquas regalias per Dominum Regem communicatas numero 176. ut pacis & treugæ, & querelarum illius, numero 178. soni emissi, numero 179. causarum Militarium & Generosorum hominum, nu. 180. exemptorum Ecclesiasticorum, n. 91. & præter has regalias, non habent alias communicatas maximè supremas, nu. 203.
- Vicarii Regii an debeant esse Militares, d. 10. n. 177.
- Vicarii & Subvicarii Regii sunt Judices causarum personarum Militarium, Generosorum hominum, & gaudentium privilegio Militari, vide verbo Militares.
- Vicarii Regii sunt Judices causarum exemptorum Ecclesiasticorum, vide verbo Rex.
- Vicarii Regii Cathalonix non possunt facere occupationem temporalitatum, d. 28. n. 50. fallit in Vicario Rossellionis, n. 51.
- Vicarii Regii non possunt citare Judices Ecclesiasticos delegatos ad informandum banchum Regium, d. 29. n. 74. fallit n. 75.
- Vicecancellarius Regnorum Coronæ Aragonum in Cathalonia repectus præcedit Cancellario, decisione 10. numero 55.
- Vicecancellarius Coronæ Aragonum potest esse quilibet natus in Regnis Coronæ Aragonum, decisione 17. numero 11.
- Vicinus cogi non potest ad vendendam domum, vel fundum pro ædificatione hospitii Religiosorum, decis. 42. num. 27.
- Vidux Equitum Sancti Jacobi; & aliorum Ordinum Militarium, & Clericorum conjugatorum non gaudent privilegio fori, decisione 8. numero 110. sed contrarium, num. 111.
- Vidux studiosorum, Familiarum Sancti Officii, & Nobilium an gaudeant privilegio fori, decis. 10. num. 121. & d. 30. à nu. 164.
- Vidua fraudem committens in confectioe inventarii bonorum mariti non dicitur de eis committere furtum, & consequenter non est accusanda coram Judice criminali, d. 35. n. 125.
- Vinculorum, & catenarum constructio, & reparatio cujus expensis facienda est, d. 82. n. 24.
- Violentia est causa, quæ deducit potestatem extrajudicalem Principi ut eam tollat, d. 20. n. 115.
- Violentia quando dicatur illata cum armis, decisione 35. num. 76.
- Visitatores Domus deputationis allegati suspecti, quis cognoscit de causis suspicionum, d. 8. n. 63.
- Vitura numquam censetur exclusa, & coram quocumque, & quandocumque fieri potest, & præfertur quibuscumque probationibus, decisione 2. numero 15. & decisione 21. num. 36.
- Vitura contentione prorogata post lapsum triginta dierum concedi non potest, d. 21. n. 37.
- Unde cupli poena criminalis est, decisione 10. numero 114. in fine.
- Undecupli poena condemnantur Officiales in officio Magistri Rationalis, si fraudes commiserint in redditione computorum, decisione 10. numero 126. & eorum fidejussores, numero 127. & includit simplum, n. 128.
- Universitas tota excommunicari non potest, d. 27. nu. 51. aliàs excommunicatio est ipso jure nulla, n. 52. limita n. 53. & 54.
- Vocatus à Judice censetur guidatus, d. 77. n. 9.
- Votum Religionis emittens non satisfit, si habitum Sancti Joannis assumat, dec. 8. numero 63. sed contrarium, num. 67.
- Urbs quæ propriè dicatur, & quid illius appellatione veniat, d. 19. n. 7.
- Utentes falsis ponderibus, & mensuris qua poena puniantur, d. 11. nu. 65.
- Vulnerans ad Ecclesiam confugiens gaudet ejus immunitate, dec. 99. num. 1. Amplia 1. in vulnerante nedum ense, aut pugione, sed etiam jactu tormenti manualis, num. 2. Amplia 2. in marito vulnerante propriam uxorem, numero 3. Amplia 3. in inferente frigium, cicatricem, seu vulnus in facie alicujus, numero 4. Amplia 4. in vulnerante aliquem crudeliter, numero 5. Amplia 5. in vulnerante aliquem cum debilitatione aliquorum digitorum, numero 6. Amplia 6. multo magis in insultante, non tamen vulnerante, numero 7. Amplia 7. in coiciente ictum instrumenti manualis, non tamen vulnerante, numero 8. Limita 1. in vulnerante in Ecclesia, numero 9. Limita 2. in vulnerante Clericum, numero 10. Limita 3. in vulnerante per assassinium, numero 11. Limita 4. in vulnerante Ministrum Regium, numero 12. & in vulnerante proditoriè per insidias, vel animo delibato, n. 13.
- Vulnerans Clericum gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 100. n. 1. sed contrarium est verius, n. 4.
- Vulnerans Clericum qua poena puniatur, dec. 100. n. 8. & qua poena si vulnus fuerit proditorium, n. 9.
- Vulnerans mandato alterius data, vel promissa pecunia gravius punitur quàm si absque pecunia vulnerasset, dec. 101. nu. 36.
- Vulnerans Ministrum Regium an gaudeat immunitate Ecclesiæ, distinguendi sunt duo casus, decisione 102. nu. 1. 2. & 3.
- Vulnerans Ministrum Regium superiorem an gaudeat immunitate Ecclesiæ, decisione 102. numero 4. opinio affirmativa, nu. 5. negativa est verior, n. 6. Limita duobus modis, n. 8. & 9.
- Vulnerans Ministrum Regium superiorem, committit crimen læsæ Majestatis, d. 102. n. 6.
- Vulnerans Ministrum Regium inferiorem an gaudeat immunitate Ecclesiæ, dec. 102. n. 10. opinio affirmativa, n. 10. & 11. negativa est verior, n. 12. & 13. Limita, n. 14. 15. 16. 17. & 18.
- Vulnerans Ministrum Regium, tam superiorem, quàm inferiorem qua poena puniatur, decisione 102. numero 31. & 32.
- Vulnerans Cardinalem non gaudet immunitate Ecclesiæ, d. 102. n. 7.
- Vulnerans aliquem proditoriè vel per insidias aut consultò, & deliberatè animo illum occidendi si mors secuta non fuerit, an gaudeat immunitate Ecclesiæ, dec. 103. num. 1. opinio affirmativa, n. 2. & 3. opinio negativa, nu. 4. & 5. Amplia 1. opinionem negativam etiam si vulnus non sit letale, nu. 6. Amplia 2. quamvis ex percussione sanguis non exeat, n. 7.
- Vulnerans aliquem proditoriè, vel per insidias aut consultò, & deliberatè animo illum non occidendi an gaudeat immunitate Ecclesiæ, d. 103. n. 8. opinio affirmativa, n. 9. Amplia, n. 10. opinio negativa, n. 11.
- Vulnerans aliquem proditoriè per insidias, aut deliberatè qua poena puniatur, decisione 103. numero 24. 25. 26. 27. & 28.

Vulnerans aliquem in Ecclesia, vel alio loco immuni gaudet ejus immunitate, decisione 211. numero 5. sed contrarium est verius, numero 22. nisi vulnus fuerit leve, num. 62.

Vulnerans aliquem extra Ecclesiam, & vulneratus in Ecclesiam se recipiat, & ibi moriatur, gaudet ejus immunitate, d. 112. n. 6.

Vulnerare aliquem mandans, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum mediante pecunia, vulnere tantum illato, & morte non secuta an gaudet immunitate Ecclesie, decisione 102. numero 20. opinio affirmativa, n. 21. negativa, num. 32. conciliatrix, n. 34. sed negativa arridet, n. 35.

Vulnerare aliquem mandans, vel mandatum suscipiens ad vulnerandum pecunia mediante vulnere tantum illato gaudet Regis indulto, d. 101. n. 22.

Vulnerare aliquem mandans, vel mandatum suscipiens ad

vulnerandum mediante pecunia, an sit verè assassinus, d. 101. n. 24. & 25.

Vulnerare est carnem scindere cum sanguinis effusione, d. 101. n. 27.

Vulneratus in tecto domus non dicitur vulneratus in domo, d. 46. nu. 5.

Uxores Equitum Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum Militarium, & Clericorum conjugatorum non gaudent privilegio fori, d. 8. n. 107. sed contrarium, n. 108.

Uxores Familiarium Sancti Officii, Senatorum, Nobilium Militum militie bellicae, studiosorum, & generaliter de materia, d. 8. n. 108. & d. 10. n. 121. & d. 30. n. 108.

Uxores Equitum Sancti Jacobi, & aliorum Ordinum militarium, & Clericorum conjugatorum non gaudent privilegio canonis, d. 8. n. 109.

Uxor quando dote privanda est ob adulterium, causa est civilis, d. 35. n. 87.

F I N I S:

nus,
one,
do-
Mili-
rivi-
um:
de.
mi
pri-
ck

Index Materialium

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

F I N I S

QTB INTL
* GRANADA *

